ΜΗΝΑΣ Ι. ΔΟΓΑΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ Η ΚΟΙΤΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
Η ΠΑΤΡΙΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

‘’**ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΝΕΘΗΚΕ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΑΘΗΝΑΙΗΙ ΠΟΛΙΑΔΙ**’’.

Αναθηματική επιγραφή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, στον ναό που ανέθεσε στη θεά Αθηνά στην Πριήνη, (στη Μικρά Ασία, στο όρος Μυκάλη, στην εκβολή του Μαιάνδρου, βορείως της Μιλήτου), μετά τη νίκη του επί των Περσών στον Γρανικό ποταμό την άνοιξη του 334 π.Χ.

‘’Μετά δέ ταῦτα τήν μέν Δαρείου μητέρα καί τάς θυγατέρας καί τόν υἱόν ἀπέλιπεν ἐν Σούσοις καί παρακατέστησε τούς διδάξοντας τήν **Ἑλληνικήν διάλεκτον**, αὐτός δέ μετά τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας τεταρταῖος ἐπί τόν Τίγριν ποταμόν ἀφίκετο‘’. (Διόδωρος, ΙΖ΄.67.1). ‘’Μετά δε από αυτά (ο Αλέξανδρος) τη μεν μητέρα (Σισύγαμβρι) και τις κόρες (Βαρσίνη ή Στάτειρα και Δρύπετι) και τον υιό (Ώχο) του Δαρείου τους άφησε στα Σούσα και διώρισε ανθρώπους να τους διδάξουν την **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**, αυτός δε ξεκίνησε με τον στρατό και σε τέσσερις ημέρες έφθασε στον ποταμό Πασιτίγρη (κάτω ή μικρός Τίγρης, ο Ευλαίος, σημερινός Καρούν ή Κουράν)’’.

‘’Διὸ καὶ τρισμυρίους παῖδας ἐπιλεξάμενος ἐκέλευσε **γράμματά τε μανθάνειν Ἑλληνικὰ** καὶ Μακεδονικοῖς ὅπλοις ἐντρέφεσθαι, πολλοὺς ἐπιστάτας καταστήσας, καὶ τὰ περὶ Ῥωξάνην ἔρωτι μὲν ἐπράχθη, καλὴν καὶ ὡραίαν ἔν τινι χορῷ παρὰ πότον ὀφθεῖσαν, ἔδοξε δ’ οὐκ ἀνάρμοστα τοῖς ὑποκειμένοις εἶναι πράγμασιν’’. (Πλούταρχος, ‘’Αλέξανδρος, 47 και 71’’, Αρριανός, ‘’Αλεξάνδρου Ανάβασις, Ζ’.6’’, Διόδωρος, ‘’ΙΖ΄.108.1,2’’). ‘’Γι’ αυτό, αφού διάλεξε (ο Αλέξανδρος) τριάντα χιλιάδες νέους (Πέρσες), διέταξε να τους μάθουν **ΕΛΛΗΝΙΚΑ** και να τους εκπαιδεύσουν στα Μακεδονικά όπλα, ορίζοντας πολλούς επί κεφαλής, και ο γάμος με τη Ρωξάνη έγινε από έρωτα, καθώς την είδε καλή και ωραία σε ένα χορό σε διασκέδαση και εφάνη ότι ήταν συμβατός με τα έθιμα της περιοχής’’.

‘’Τὴν δ’ ἐπιγραφὴν ἀναγνούς, ἐκέλευσεν **Ἑλληνικοῖς ὑποχαράξαι γράμμασιν**. εἶχε δ’ οὕτως· <ὦ ἄνθρωπε, ὅστις εἶ καὶ ὁπόθεν ἥκεις, ὅτι μὲν γὰρ ἥξεις οἶδα, ἐγὼ Κῦρός εἰμι ὁ Πέρσαις κτησάμενος τὴν ἀρχήν. Μὴ οὖν τῆς ὀλίγης μοι ταύτης γῆς φθονήσῃς ἣ τοὐμὸν σῶμα περικαλύπτει>". (Πλούταρχος, ‘’Αλέξανδρος, 69’’, Αρριανός, ‘’Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.29.8’’). ‘’Διαβάζοντας δε την επιγραφή (ο Αλέξανδρος) έδωσε εντολή να τη **χαράξουν με ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ**. Η δε επιγραφή έγραφε τα εξής: ‘’Άνθρωπε, όποιος είσαι και από όπου έχεις έλθει και γνωρίζω ότι θα έλθεις, εγώ είμαι ο Κύρος που απέκτησα την εξουσία στους Πέρσες. Μην φθονήσεις λοιπόν αυτό το λίγο χώμα που καλύπτει το σώμα μου’’.

Από τα ανωτέρω συνάγεται σαφώς ότι, οι Μακεδόνες ως Έλληνες Δωριείς ομιλούσαν τη γλώσσα του Ομήρου, του Ησιόδου και του Αριστοτέλους, τα Ελληνικά. Οι Μακεδόνες δεν ομιλούσαν ούτε Σερβικά, ούτε Βουλγαρικά, ούτε Ρωσικά, ούτε Βαρδαρίτικα, ούτε άλλα Σλαβικά.

ΦΛΩΡΙΝΑ 2018

Αφιερώνεται στην οικογένειά μου και τ’ αδέλφια μου και με πολύ σεβασμό και μεγάλη εκτίμηση σε κάθε Έλληνα που ενδιαφέρεται και μάχεται για την πατρίδα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
Οι συγγραφείς γράφουν για τη Μακεδονία. Οι Μακεδόνες είναι Έλληνες Δωριείς. Η Ελληνική ήταν ανέκαθεν η γλώσσα των Μακεδόνων. Η μετονομασία διαφόρων γλωσσών (Γαλλικά, Αγγλικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Σερβικά, Βουλγαρικά κτλ.) σε Μακεδονικά είναι γεγονός παράλογο. Τα ιστορικά δεδομένα των Ελλήνων και των Σλάβων. Η Βουλγαροσερβική διάλεκτος των Βαρδαριτών (Σκοπιανών) δεν έχει καμμία σχέση με τα Μακεδονικά. Η προέλευση της ονομασίας ‘’Βαρντάρσκα’’. Το επίθετο Μακεδνός στο θηλυκό γένος, η Μακεδνή, απαντά στον Όμηρο. Χαρακτηριστικά των Σλαβικών γλωσσών. Οι ονομασίες Μακεδών και Μακεδονία είναι μόνον Ελληνικοί όροι και είναι γραμμένες μόνο στην Ελληνική γλώσσα. Ο σφετερισμός του ονόματος Μακεδονία και η μετονομασία της ‘’Βαρντάρσκα Μπανοβίνα’’ από τον δικτάτορα Τίτο. Ποιος ήταν ο Μακεδών. Ο Μακεδών και ο Μάγνης είναι αδέλφια. Οι επτά υιοί του Μακεδόνος (Αργαίος, Ατιντάν, Βέρης, Ευρωπός, Ήμαθος ή Άμαθος, Πίερος, Ωρωπός). Οι Μακεδονικές επιγραφές σε επιτύμβιες αναθηματικές στήλες και πλάκες στο Αρχαιολογικό μουσείο Φλωρίνης. Η απόδοση των λέξεων των Μακεδονικών αυτών επιγραφών στη Σερβική, τη Βουλγαρική, τη Ρωσική και τη Βαρδαρίτικη. Οι λέξεις των Μακεδονικών επιγραφών απαντούν όλες στον Όμηρο και την αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Οι Έλληνες Μακεδόνες αδελφοί Κωνσταντίνος (Κύριλλος) και Μιχαήλ (Μεθόδιος), δημιουργούν Αλφάβητο για τους Σλάβους. Τα χαρακτηριστικά των Σλαβικών γλωσσών, η δυσκολία της προφοράς τους, τα μαλακά σύμφωνα, τα μεγάλα συμπλέγματα συμφώνων απαντούν και στα Βαρδαρίτικα κτλ.....σελ. 3-92

Α'. Πώς Μιλούσε Και Πώς Έγραφε Και Τι Ο Αριστοτέλης.....σελ. 92-95

Β'. Πώς Μιλούσε Και Τι Έλεγε Ο Βασιλιάς Φίλιππος Β΄..... σελ. 95-108

Γ'. Πώς Μιλούσε Και Τι Έλεγε Ο Μέγας Αλέξανδρος.....σελ. 108-166

Δ΄. Η Μετονομασία Των Σερβικών Λέξεων Από Τους Βαρδαρίτες Δεν
Τις Μετατρέπει Σε Μακεδονικές. Παραμένουν Σερβικές…….....….σελ. 166-198

Ε΄. Η Μετονομασία Των Βουλγαρικών Λέξεων Από Τους Βαρδαρίτες Δεν
Τις Μετατρέπει Σε Μακεδονικές. Παραμένουν Βουλγαρικές….....…….....σελ. 198-248

ΣΤ΄. Η Μετονομασία Των Ρωσικών Λέξεων Από Τους Βαρδαρίτες Δεν
Τις Μετατρέπει Σε Μακεδονικές. Παραμένουν Ρωσικές……...….....…….σελ. 248-301
.
Ζ΄. Οι Μακεδονικές Λέξεις Που Έχουν Καταγραφεί Από Λεξικογράφους
Είναι Όλες Ελληνικές…….....….…….....……...σελ. 301-306

Η΄. Τα Ονόματα Των Μακεδόνων
α. Τα Ονόματα Των Μακεδόνων Βασιλέων…….....σελ. 306-311
β. Τα Ονόματα Των Μακεδόνων Πολιτών Ανδρών Γυναικών…….....σελ. 311-314
γ. Τα Ονόματα Των Μακεδόνων Στα Επιτάφια Μνημεία Των Αιγών….....σελ. 314-316
δ. Τα Ονόματα Των Βασιλέων Της Μακεδονικής Δυναστείας
Των Πτολεμαίων ……..……..…….....…….σελ. 316-318
ε. Τα Ονόματα Των Βασιλέων Της Μακεδονικής Δυναστείας
Των Σελευκιδών……..……....…….....…σελ. 318-319
στ. Τα Ονόματα Των Μακεδόνων Βασιλέων Της Βακτριανής Και
Των Ελληνοϊνδικών Βασιλείων……..……..……..…..σελ. 319-323

Θ΄. Τα Ονόματα Των Μακεδονικών Επαρχιών, Των Πόλεων Και Των
Μηνών……..…….....…….....σελ. 323-334

Ι΄. Οι Θεοί Των Μακεδόνων …….....…...……σελ. 334-340

ΙΑ΄. Η Σχέση Των Βαρδαρίτικων Με Τη Σερβική Γλώσσα….....σελ. 340-467

ΙΒ΄. Η Σχέση Των Βαρδαρίτικων Με Τη Βουλγαρική Γλώσσα…….....σελ. 467-624

ΙΓ΄. Η Σχέση Των Βαρδαρίτικων Με Τη Ρωσική Γλώσσα….....σελ. 624-785

ΙΔ' . Επίλογος……...……..…..……..…….....σελ. 785-813

Ενδεικτική Βιβλιογραφία…….……..…..……....……....…….....….σελ. 813-815

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

‘’ΕΣΤΙ ΜΕΝ ΟΥΝ ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ’’. (Στράβων, ‘’Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπασμα 9’’).

‘’Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ’’. (Κωνσταντίνος Καραμανλής, Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας. 28/4/1992).

‘’Ἐξ ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας, τό καταλειπόμενον αὐτῆς ἀνωφελές γίγνεται διήγημα’’. (Πολύβιος, ‘’Ἱστορίαι, Α΄.14.6’’). ‘’Από την Ιστορία εάν αφαιρεθεί η αλήθεια, αυτό που απομένει γίνεται διήγημα χωρίς καμμία ωφέλεια’’.

‘’ἡ δ’ ἱστορία βούλεται τἀληθές, ἂν τε παλαιόν ἂν τε νέον’’. (Στράβων, ‘’Γεωγραφικά, ΙΑ΄.5.3’’). ‘’Ενώ η ιστορία θέλει την αλήθεια, παλαιά ή νέα’’.

‘’ὁ δ’ ἱστορίαν γράφων ἃ μὲν οἶδεν ἀληθῆ λέγων δίκαιός ἐστι’’ (Πλούταρχος, ‘’Περί τῆς Ἡροδότου Κακοηθείας, 5’’). ‘’Αυτός όμως που συγγράφει Ιστορία είναι δίκαιος εφ’ όσον αναφέρει, αυτά που γνωρίζει, ως αληθή’’.

‘’ἓν γὰρ ἔργον ἱστορίας καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀληθοῦς μόνου συνάγεται’’. ‘’Μάλιστα δὲ καὶ πρὸ τῶν πάντων ἐλεύθερος ἔστω τὴν γνώμην καὶ μήτε φοβείσθω μηδένα μήτε ἐλπιζέτω μηδέν’’. (Λουκιανός, ‘’Πῶς δεῖ Ἱστορίαν συγγράφειν, 12’’).

‘’Ὅτι Τίμαιός φησι μέγιστον ἁμάρτημα περί τὴν ἱστορίαν εἶναι τό ψεῦδος· διό καὶ παραινεῖ τούτοις οὓς ἂν ἐλέγξῃ διεψευσμένους ἐν τοῖς συγγράμμασιν, ἕτερόν τι ζητεῖν ὄνομα τοῖς βυβλίοις, πάντα δὲ μᾶλλον ἢ καλεῖν ἱστορίαν’’. (Πολύβιος, ‘’Ἱστορίαι, ΙΒ’.11α’’). ‘’Ο Τίμαιος λέγει ότι το ψεύδος είναι το μεγαλύτερο αμάρτημα στην Ιστορία. Γι’ αυτό, όσους βρίσκει, μετά από έρευνα, ότι έγραψαν ψεύδη στα συγγράμματά τους, τους προτρέπει να αναζητούν άλλο όνομα (γι’ αυτά), όμως ποτέ να μην τα ονομάζουν Ιστορία‘’.

‘’Ὄλβιος ὃστις τῆς ἱστορίης ἔσχε μάθησιν, μήποτε πολιτῶν ἐπί πημοσύνην μήτ’ εἰς ἀδίκους πράξεις ὁρμῶν, ἀλλ’ ἀθανάτων καθορῶν φύσεως, κόσμον ἀγήρων, πῇ τε συνέστη καὶ ὅπῃ καὶ ὅπως. Τοῖς δὲ τοιούτοις οὐδέποτ’ αἰσχρῶν ἔργων μελέδημα προσίζει’’. ‘’Ευτυχής (είναι) αυτός ο οποίος γνωρίζει την Ιστορία...’’. (Ευριπίδης, Αποσπάσματα Ελλήνων Τραγικών, Απόσπασμα 910, G. Nauck. Fragmenta Tragicorum Graecorum).

‘’Ὁ λαός ὁ μελετῶν καί γιγνώσκων την ἱστορίαν αὐτοῦ, κρίνει σχεδόν πάντοτε ἀσφαλέστερον καί ὀρθότερον περί τε τῶν παρόντων αὐτοῦ πραγμάτων, καί περί τῶν ὅρων τῆς προόδου, καί περί τῆς μελλούσης αὐτοῦ τύχης’’. (François Pierre-Guillaume Guizot, Γάλλος ιστορικός και πολιτικός).

‘’Ἀλλ' ὅ γε λόγος ὁ τῆς ἱστορίας ἔρυμα καρτερώτατον γίνεται τῷ τοῦ χρόνου ῥεύματι καὶ ἵστησι τρόπον τινὰ τὴν ἀκάθεκτον τούτου ῥοὴν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ γινόμενα πάντα, ὁπόσα ὑπερείληφε, ξυνέχει καὶ περισφίγγει καὶ οὐκ ἐᾷ διολισθαίνειν εἰς λήθης βυθούς’’. (Άννα Κομνηνή, ‘’Ἀλεξιάς, Προοίμιον, 1.1’’).

‘’Πρός δέ καί βασιλέϊ τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε ὡς **ἀνήρ Ἕλλην**, Μακεδόνων ὑπαρχος, εὖ ὑμέας ἐδέξατο καί τραπέζῃ και κοίτῃ’’. (Ηρόδοτος, Ε΄.20). ‘’Και επί πλέον να πείτε στον βασιλιά που σάς έστειλε, ότι ένας άνδρας Έλληνας, ο υποδιοικητής των Μακεδόνων σάς καλοδέχτηκε και στο τραπέζι και στο κρεβάτι’’. Το 513 π.Χ. ο Μακεδών πρίγκηπας και κατόπιν βασιλιάς Αλέξανδρος Α΄, δηλώνει την Ελληνική εθνικότητά του, δηλώνει σαφέστατα ότι είναι Έλλην. Φυσικά, δεν λέει ότι είναι Σλάβος και Βαρδαρίτης (Σκουπηνός, Σκοπιανός), ούτε ομιλεί τα Βουλγαροσερβικά τους. ΟΙ ΒΑΡΔΑΡΙΤΕΣ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΑΝ ΤΟΤΕ ΣΤΗ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ ΚΑΤΟΠΙΝ. ΟΙ ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥΣ ΤΟΤΕ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΝ ΑΚΟΜΗ ΣΤΙΣ ΣΤΕΠΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΑΣΙΑΣ.

‘’The Macedonians were at an early stage, Greek patriots. When Argos destroyed Mykene 468 BC, the Macedonian King hosted half of the city’s escaping population. When Athens under the years of Perikles, took over Histiaia on Eubeas north shore, its population moved to Macedonia’’. (Hilding Thylander, ‘’Den Grekiska världen’’, σελ. 350, Svenska humanistiska förbundet, 1985). ‘’Οι Μακεδόνες (απέδειξαν) σε πρώιμα στάδια ότι ήταν αληθείς, μεγάλοι, πατριώτες Έλληνες. Όταν το Άργος κατέστρεψε τις Μυκήνες το 468 π.Χ., ο Μακεδόνας βασιλιάς (Αλέξανδρος Α΄, ο αποκληθείς ‘’φιλέλλην’’, πατριώτης δηλαδή, υπερβαίνων το στενό τοπικό συμφέρον, αγαπών και ενδιαφερόμενους για όλους τους Έλληνες), φιλοξένησε πλέον του ημίσεος του πληθυσμού της πόλης το οποίο απέδρασε. Ο

Παυσανίας αναφέρει σχετικώς με την φυγή του πληθυσμού των Μυκηνών: ''Καὶ ἄλλοι μέν τινες ἐς Κλεωνὰς ἀποχωροῦσιν ἐξ αὐτῶν, τοῦ δήμου δὲ πλέον μὲν ἥμισυ **ἐς Μακεδονίαν καταφεύγουσι** παρὰ Ἀλέξανδρον''. (Παυσανίας, ''7.25.6''). Όταν η Αθήνα στα χρόνια του Περικλέους κατέλαβε την Ιστιαία, στη βόρεια ακτή της Ευβοίας, το καλοκαίρι του 446 π.Χ., ο εκδιωχθείς πληθυσμός της βρήκε άσυλο, καταφύγιο και φιλοξενία στη Μακεδονία. Για το γεγονός της κατάληψης της Ιστιαίας και της εκδίωξης του πληθυσμού της ο Διόδωρος αναφέρει: ''Μάλιστα δὲ τῶν κατοικούντων τὴν Εὔβοιαν νεωτεριζόντων, Περικλῆς {δὲ} αἱρεθεὶς στρατηγὸς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Εὔβοιαν μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου, καὶ τὴν μὲν πόλιν τῶν Ἑστιαιῶν ἑλὼν κατὰ κράτος ἐξῴκισε τοὺς Ἑστιαιεῖς ἐκ τῆς πατρίδος, τὰς δ' ἄλλας καταπληξάμενος ἠνάγκασε πάλιν πειθαρχεῖν Ἀθηναίοις''. (Διόδωρος, ''ΙΒ΄.7''). Στο γεγονός αυτό αναφέρεται και ο Παυσανίας (''7.26.4''): ''ἐπεὶ κατ' ἐμὲ ἦσαν ἔτι οἳ Ὠρεὸν τὴν ἐν Εὐβοίᾳ τῷ ὀνόματι Ἑστίαιαν ἐκάλουν τῷ ἀρχαίῳ'', και ο Στράβων, ''Θεόπομπος δέ φησι Περικλέους χειρουμένου Εὔβοιαν τοὺς Ἰστιαιεῖς καθ' ὁμολογίας **εἰς Μακεδονίαν μεταστῆναι**, δισχιλίους δ' ἐξ Ἀθηναίων ἐλθόντας τὸν Ὠρεὸν οἰκῆσαι, δῆμον ὄντα πρότερον τῶν Ἰστιαιέων''. (''Γεωγραφικά, Ι΄.1.3'').

''Ἕλληνας δέ εἶναι τούτους τούς ἀπό Περδίκκεω γεγονότας, κατά περ αὐτοί λέγουσι, αὐτός τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος, καί δή καί ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὡς εἰσί Ἕλληνες, πρός δέ καί οἱ τόν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα Ἑλλήνων οὕτω ἔγνωσαν εἶναι''. (Ηρόδοτος, Ε΄.22). ''Έλληνες δε είναι αυτοί που κατάγονται από τον Περδίκκα, όπως οι ίδιοι λέγουν και εγώ ο ίδιος τυγχάνει να γνωρίζω καλώς και μάλιστα και στα επόμενα θα αποδείξω ότι είναι Έλληνες και επίσης έτσι αποφάσισαν ότι είναι, αυτοί που διευθύνουν τον αγώνα των Ελλήνων στην Ολυμπία''. Ο βασιλιάς της Μακεδονίας Αλέξανδρος Α΄, έλαβε μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες του 504 π.Χ. (69η Ολυμπιάδα), (κατ' άλλους το 496 π.Χ. στην 71η Ολυμπιάδα), στον αγώνα ''**Σταδίου**'', πιθανότατα όταν δεν ήταν ακόμη βασιλιάς: ''Ἀλεξάνδρου γάρ ἀεθλεύειν ἑλομένου καί καταβάντος ἐπ' αὐτό τοῦτο, οἱ ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἔξεργόν μιν, φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τόν ἀγῶνα, ἀλλά Ἑλλήνων. Ἀλέξανδρος δέ ἐπειδή ἀπέδειξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην καί ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ''. (Ηρόδοτος, Ε΄.22). ''Διότι ο Αλέξανδρος (Α΄) είχε αποφασίσει να πάρει μέρος στους αγώνες και για τον σκοπό αυτό είχε κατέλθει (στην Ολυμπία). Όμως οι Έλληνες οι οποίοι επρόκειτο να συναγωνιστούν μαζί του τον εμπόδιζαν, λέγοντας ότι ο αγώνας δεν είναι για βαρβάρους, αλλά για Έλληνες. Ο Αλέξανδρος όμως αφού απέδειξε ότι ήταν Αργείος εκρίθη ότι ήταν Έλληνας, και παίρνοντας μέρος στον αγώνα σταδίου τερμάτισε συγχρόνως με τον πρώτο''. Πρώτος τερμάτισε ο Ισχόμαχος (ή Ισόμαχος) από τον Κρότωνα της Μεγάλης Ελλάδος, στη νότια Ιταλία. Στους Ολυμπιακούς αγώνες του 492 π.Χ. στον αγώνα σταδίου, τερμάτισε πρώτος ο Τισικράτης, επίσης από τον Κρότωνα της Μεγάλης Ελλάδος.

Δυστυχώς, και κατά την αρχαιότητα υπήρχαν βρώμικα κόλπα στον αθλητισμό, για τον αποκλεισμό ενός αθλητή, ο οποίος περιλαμβανόταν στους επικρατέστερους για τη νίκη. Ένα ακόμη παράδειγμα προσπάθειας για τον αποκλεισμό αθλητή, είναι αυτό που αναφέρεται για τον Ιέρωνα, τον τύραννο των Συρακουσών, τον οποίο προσεπάθησε να αποκλείσει ο Θεμιστοκλής, κατηγορώντας τον ότι δεν είχε συνδράμει τους Έλληνες στον αγώνα κατά των Περσών. ''Ὡς χρή τήν σκηνήν διαρπάσαι τοῦ τυράννου καί κωλῦσαι τούς ἵππους ἀγωνίσασθαι''. (Πλούταρχος, "Θεμιστοκλής, 25"). Ο Θεμιστοκλής ήθελε να εμποδίσει να αγωνιστούν οι ίπποι του Ιέρωνος, επειδή ήταν οι πιθανότεροι να κερδίσουν λόγω αξίας. Οι ίπποι του Ιέρωνος πάντως αγωνίσθηκαν, διότι το κριτήριο της συμμετοχής ήταν να είναι κάποιος Έλληνας και κανένα άλλο. Ο Ιέρων νίκησε πρώτες νίκες στους Ολυμπιακούς αγώνες του 476 π.Χ. στην ιπποδρομία Κελήτων, το 472 π.Χ. στην ιπποδρομία Κελήτων επίσης, και το 468 π.Χ. στο Τέθριππον. Ο Α΄ Ολυμπιακός ύμνος του Πινδάρου και οι τρεις Πυθιονίκαι, εγράφησαν προς εξύμνηση των νικών του Ιέρωνος στους αντιστοίχους αγώνες δι' αρμάτων και κελήτων ίππων.

''Alexander was Greek, profoundly Greek, product of the greater Greece that he envisaged''. (Henri-Daniel Rops, "Sacred History". 1949). ''Ο Αλέξανδρος ήταν Έλληνας, βαθιά Έλληνας, προϊόν της μεγαλύτερης Ελλάδας που οραματίσθηκε''.

''In late summer Alexander led his army southwards towards the land of the Agrianians (round Sofia) and the Paeonians (round Skopje)''. (N.G.L. HAMMOND, ''The

Genius of Alexander the Great, p. 36''). ''Αργά το καλοκαίρι ο Αλέξανδρος οδήγησε τον στρατό του προς τα νότια προς τη γη των Αγριάνων (γύρω από τη Σόφια) και των Παιόνων (γύρω από τα Σκόπια)''. ''Αλέξανδρος ο Μέγας ένας Ιδιοφυής'', σελ. 36, Nicholas G.L. Hammond. (Στην Ελληνική έκδοση, ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑ, 2007, σελ. 68). Ο Μέγας Αλέξανδρος μετά την επιτυχία της εκστρατείας έως τον Δούναβη, το 335 π.Χ. και τη νίκη του επί των αυτονόμων Θρακών, των Τριβαλλών και των Γετών, επιστρέφει με τον στρατό του περνώντας από τη χώρα των Αγριάνων και των Παιόνων: ''Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προὐχώρει''. (Αρριανός, ''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.5.1''). ''Αυτός δε (ο Αλέξανδρος) προχωρούσε στην χώρα των Αγριάνων και των Παιόνων''. ''Ἐπῆλθεν δὲ καὶ τὴν Παιονίαν καὶ τὴν Ἰλλυρίδα καὶ τὰς ὁμόρους ταύταις χώρας καὶ πολλοὺς τῶν κατοικούντων βαρβάρων ἀφεστηκότας χειρωσάμενος ὑπηκόους πάντας τοὺς πλησιοχώρους βαρβάρους ἐποιήσατο''. (Διόδωρος, ''ΙΖ'.8.1''). ''Επήλθε, επίσης, (ο Αλέξανδρος) στην Παιονία, στην Ιλλυρία και στις όμορες με αυτές περιοχές, όπου υποτάσσοντας τους περισσότερους εξεγερμένους βαρβάρους εξασφάλισε την υπακοή όλων των γύρω βαρβάρων''.

''Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμπέμπει τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον, παραγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. Ἡ δὲ ἐπιστολὴ ἡ Ἀλεξάνδρου ἔχει ὧδε. **Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα** κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμὼν κατασταθεὶς καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρσας διέβην ἐς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν. Καὶ γὰρ Περινθίοις ἐβοηθήσατε, οἳ τὸν ἐμὸν πατέρα ἠδίκουν, καὶ εἰς Θρᾴκην, ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν ἔπεμψεν Ὦχος''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.14.4,5''). ''Σε αυτά απήντησε με επιστολή ο Αλέξανδρος και έστειλε μαζί με τους εκ μέρους του Δαρείου ελθόντας τον Θέρσιππο, αφού τον διέταξε να εγχειρίσει την επιστολή στον Δαρείο, αυτός δε να μη κάνει λόγο περί ουδενός. Το δε γράμμα του Αλεξάνδρου έλεγε τα εξής: **οι πρόγονοί σας αφού ήλθαν στη Μακεδονία και στην άλλη Ελλάδα,** μάς προξένησαν κακά χωρίς να έχουν πάθει νωρίτερα κανένα κακό από εμάς. Εγώ δε αφού εξελέγην αρχηγός των Ελλήνων και επειδή ήθελα να εκδικηθώ τους Πέρσες, πέρασα στην Ασία τώρα που υπάρχεις εσύ. Διότι και τους Περινθίους βοηθήσατε, οι οποίοι αδικούσαν τον πατέρα μου και στην Θράκη, την οποία εμείς εξουσιάζομεν, ο Ώχος έστειλε στρατιωτική δύναμη''. Όταν ο βασιλιάς Φίλιππος Β' επολιόρκησε την Πέρινθο, το καλοκαίρι του 340 π.Χ., ο Πέρσης βασιλιάς Ώχος διέταξε τους Πέρσες σατράπες της Μικράς Ασίας να βοηθήσουν την Πέρινθο, όπερ και εγένετο. Ο Φίλιππος, την άνοιξη του 339 π.Χ. απομακρύνθηκε από την Πέρινθο. (Διόδωρος, ''ΙΣΤ΄.75.1-2'').

Ο ίδιος Μέγας Αλέξανδρος λοιπόν, ο οποίος εγεννήθη στην Πέλλα, στην πρωτεύουσα της Μακεδονίας, ονομάζει τον εαυτόν του Έλληνα. Συναρτά τη Μακεδονία στην Ελλάδα. Θεωρεί ότι η Μακεδονία είναι Ελλάδα. Δηλώνει σαφώς, ευκρινώς, ότι η Μακεδονία είναι μέρος της Ελλάδας. Δεν ξεχωρίζει τη Μακεδονία από την Ελλάδα, αλλά γράφει στην επιστολή του προς τον Πέρση βασιλιά ότι **ΟΙ ΠΕΡΣΕΣ ΗΛΘΑΝ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΛΛΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**, δηλαδή στην υπόλοιπη Ελλάδα. Ο Μέγας Αλέξανδρος ονομάζει τον εαυτόν του Έλληνα και αρχηγό των Ελλήνων, ο οποίος θέλει να τιμωρήσει τους Πέρσες για όσα κακά έκαναν αυτοί στην πατρίδα του την Ελλάδα, χωρίς πρώτα οι Έλληνες να έχουν κάνει κάποιο κακό στους Πέρσες. Πώς είναι δυνατόν να τολμά κάποιος να αμφισβητήσει αυτά τα οποία ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος λέει για την εθνότητά του, για την Ελληνικότητά του;

Η ανωτέρω έκφραση απαντά και στο βιβλίο του Δίωνος "Περί βασιλείας, Δ΄", στο οποίο αναφέρεται η συνομιλία του Μεγάλου Αλεξάνδρου με τον Διογένη τον Σινωπέα (από την Ελληνική πόλη Σινώπη, στις ακτές του Ευξείνου Πόντου, δυτικώς της Αμισού).

''ἔτι δὲ εἰ μέλλοι πειθομένους ἕξειν **Μακεδόνας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας**, θεραπευτέον αὐτῷ τούς τε ἄρχοντας καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον λόγοις τε καὶ δώροις πολλάκις''. (Δίων ο Προυσαεύς, "Περί Βασιλείας, Δ'.9''). ''Και επί πλέον, εάν ήθελε (επρόκειτο) να έχει υπάκουους τους **Μακεδόνας και τους άλλους Έλληνες**, έπρεπε ο ίδιος (ο Αλέξανδρος) να καλοπιάνει τους άρχοντες και τον υπόλοιπο όχλο με λόγια και πολλές φορές με δώρα''.

''ἴσως οὖν καὶ ὑμεῖς τοιοῦτόν τι ποιεῖτε, ἑκάτερος ὑμῶν παῖδας ἔχοντες τοὺς συμφιλονικοῦντας, ὁ μὲν Πέρσας καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν, σύ δὲ **Μακεδόνας τε**

καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας''. (Δίων ο Προυσαεύς, "Περί Βασιλείας, Δ'.48''). "Ἴσως, λοιπόν, και εσείς κάνετε κάτι τέτοιο, έχοντας καθένας από τους δυο σας παιδιά που σας συναγωνίζονται, ο ένας (ο Δαρείος) τους Πέρσες και τους άλλους κατοίκους της Ασίας, **εσύ** (ο Αλέξανδρος) τους **Μακεδόνες και τους άλλους Έλληνες**". Από αυτόν τον λόγο του Δίωνος, όπου συνομιλεί ο Διογένης ο Σινωπεύς με τον Μέγα Αλέξανδρο, πέραν της Ελληνικότητος των Μακεδόνων, αποδεικνύεται επίσης στην παράγραφο 54, ότι **οι Έλληνες εγνώριζαν την Αμερικανική ήπειρο**.

''Philip II of Macedonia (382-336 B.C.E.), father of Alexander the Great, **unifier of Greece**, **author of Greece's first federal constitution**, founder of the first territorial state with a centralized administrative structure in Europe, forger of the first Western national army, **the first great general of the Greek imperial age**, and dreamer of great dreams, was one of the greatest captains in the history of the West''. (Richard Gabriel, ''Great Captains of Antiquity'', σελ. 84). ''Ο Φίλιπος Β΄ της Μακεδονίας, πατέρας του Μεγάλου Αλεξάνδρου, **ενοποιητής της Ελλάδος**, **πρωτεργάτης του πρώτου ομοσπονδιακού Συντάγματος της Ελλάδος**, ιδρυτής του πρώτου εδαφικού κράτους με συγκεντρωτική διοικητική δομή στην Ευρώπη, σφυρηλάτης του πρώτου Δυτικού εθνικού στρατού, ο **πρώτος μεγάλος στρατηγός της Ελληνικής Αυτοκρατορικής εποχής** και οραματιστής μεγάλων ονείρων ήταν ένας από τους μεγαλύτερους στρατηγούς στην Ιστορία της Δύσης''.

''Οὕτως οὐδέ ποτε δεῖ πρός τό παρόν μόνον, ἔτι δέ μᾶλλον πρός τό μέλλον ἀποβλέπειν ἀεί τούς ὀρθῶς βουλευομένους''. ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ, ''ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΡΩΤΗ, LXXII, 7''.

''ἐξ ὧν συνιδόντι καλλίστην παιδείαν ἡγητέον πρὸς ἀληθινὸν βίον τὴν ἐκ τῆς πραγματικῆς ἱστορίας περιγινομένην ἐμπειρίαν· μόνη γὰρ αὕτη χωρὶς βλάβης ἐπὶ παντὸς καιροῦ καὶ περιστάσεως κριτὰς ἀληθινοὺς ἀποτελεῖ τοῦ βελτίονος. ταῦτα μὲν οὖν ἡμῖν ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω''. (Πολύβιος, ''Ιστορία, Α΄.35.9'').

''Τοῖς τὰς ἱστορίας συγγράφειν βουλομένους οὐ μίαν οὐδέ τήν αὐτήν ὁρῶ τῆς σπουδής γινομένην αἰτίαν, ἀλλά πολλάς καί πλεῖστον ἀλλήλων διαφερούσας''. (Φλάβιος Ιώσηπος, ''Προοίμιον Ιστοριών της Ιουδαϊκής Αρχαιολογίας, 1.1'').

''Ἐπειδή πάντα τοῖς γεγονόσι τά γιγνόμενα τά τε γενησόμενα τοῖς γιγνομένοις ἕπεται καὶ συνήρτηται κατὰ διέξοδον ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος περαίνουσαν, ὁ τὰς αἰτίας εἰς ταὐτό συνδεῖν τε πρὸς ἄλληλα καὶ συμπλέκειν φυσικῶς ἐπιστάμενος οἶδε καὶ προλέγει ''τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα''. (Πλούταρχος, Ηθικά, ''Περί του Ει του εν Δελφοίς'').

''Ἡροδότου Ἁλικαρνησσέος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, ὡς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμαστά, τὰ μὲν Ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροισι ἀποδεχθέντα, ἀκλεᾶ γένηται, τά τε ἄλλα καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι''.

''τῶν δὲ **περὶ τὸν Ἑλληνικὸν τόπον** ὁ μὲν Ἀχελῷος ἐκ Πίνδου, καὶ ὁ Ἴναχος ἐντεῦθεν, ὁ δὲ **Στρυμὼν καὶ Νέσσος** (Νέστος) καὶ ὁ **Ἕβρος** ἅπαντες τρεῖς ὄντες ἐκ τοῦ Σκόμβρου·''. (Αριστοτέλης, ''Μετεωρολογικά Α'.350β'').

''ὅπως δὲ ἐπλεύσθη αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ Τίγρητος, ταῦτα ἰδίᾳ ἀναγράψω αὐτῷ Νεάρχῳ ἑπόμενος, ὡς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ **Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν τὴν συγγραφήν**. Ταῦτα μὲν δὴ ἐν ὑστέρῳ ἔσται τυχόν, εἰ(ς) ὅ τε θυμός (τέ) με καὶ ὁ δαίμων ταύτῃ ἄγοι''. (''Αλεξ. Ανάβ., 6.28.6'').

"αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν τῷ τότε μέλειν. Τούτους γὰρ καταστρεψάμενος πᾶσαν ἂν ἤδη ἔχειν τὴν Ἀσίαν· ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας **ἐπανιέναι ἂν ἐς τὴν Ἑλλάδα**, ἐκεῖθεν δ' ἐφ' Ἑλλησπόντου τε καὶ τῆς Προποντίδος ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ τε ναυτικῇ καὶ τῇ πεζικῇ ἐλάσειν εἴσω τοῦ Πόντου· καὶ ἐς τὸ τότε ἡξίου ἀποθέσθαι Φαρασμάνην ὅσα ἐν τῷ παραυτίκα ἐπηγγέλλετο". (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.15.6''). Ο Μέγας Αλέξανδρος λοιπόν, σχεδίαζε αφού κατακτήσει την Ινδία και κατέχει πλέον όλη την Ασία, **να επιστρέψει στην Ελλάδα**. Η Μακεδονία λοιπόν, η πατρίδα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, περιλαμβάνεται στην Ελλάδα. Η Μακεδονία ήταν και είναι το ίδιο με την Ελλάδα. Το λέει ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος, για να το μάθουν όλοι οι θλιβεροί πλαστογράφοι και σφετεριστές.

Ουδείς άνθρωπος γνωρίζων στοιχειωδώς Ιστορία, δύναται να πιστεύει ότι **οι Μακεδόνες**, **Δωριείς όντες**, δηλαδή τα μέλη ενός Ελληνικού φύλου, μιας Ελληνικής φυλής, από την αρχή της ιστορικής παρουσίας τους, δεν ομιλούσαν τη γλώσσα του Ελληνικού έθνους στο οποίο ανήκαν, δεν ομιλούσαν την **Δώριον διάλεκτον**, δεν εκφράζονταν με **Μακεδονική λαλιά**, δεν **ἐφθέγγοντο Μακεδονιστί**, δεν **ὡμίλουν Μακεδονικῇ τῇ φωνῇ**, δεν **ὡμίλουν ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι**, δεν ομιλούσαν **Μακεδονικά**, δηλαδή τη γλώσσα της Ελληνικής Δωρικής φυλής στην οποία ανήκαν, αντιστοίχως με τα άλλα Ελληνικά φύλα τα οποία ομιλούσαν την Ελληνική γλώσσα, Αιολικά οι Αιολείς, Αχαϊκά οι Αχαιοί και Ιωνικά οι Ίωνες. ''ἅπερ καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐθνῶν συνέβη, Ἰώνων καὶ Δωριέων καὶ Ἀχαιῶν καὶ Αἰολέων·''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Α'.3.21''). Ουδείς έμφρων, εχέφρων, νουνεχής, νοήμων, λογικός άνθρωπος, επίσης, δύναται να πιστεύει ότι οι Μακεδόνες, αντί των Μακεδονικών, των Ελληνικών Δωρικών, ομιλούσαν κάποια άλλη γλώσσα και μάλιστα κάποια Σλαβική γλώσσα. Η πρώτη και άμεση παρότρυνση είναι να δει κάποιος τις χιλιάδες Μακεδονικές επιγραφές κάθε είδους (αναθηματικές, επιτύμβιες, τιμητικές, απελευθερωτικές, επιστολές, καταλόγους, ψηφίσματα κτλ.), οι οποίες βρέθηκαν στην ιερή Μακεδονική γη, και όχι μόνον. Η επομένη παρότρυνση είναι να επισκευθεί κάποιος τα μνημεία του Μακεδονικού πολιτισμού, όσα βεβαίως απέμειναν και δεν αφαιρέθηκαν ή δεν κατεστράφησαν από τους πάμπολλους βαρβάρους στο πέρασμα των αιώνων. Αποδεικνύεται αμέσως, ''ἐν λίθοις φθεγγομένοις καὶ μνημείοις σωζομένοις'' ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν Ελληνικά και μόνον Ελληνικά, και ότι τα μνημεία αυτά ομιλούσαν για τη Μακεδονία.

''Ἡ Μακεδονία ἐν λίθοις φθεγγομένοις καὶ μνημείοις σωζομένοις'' είναι ο τίτλος του καταπληκτικού βιβλίου του Μακεδόνος Μαργαρίτη Δήμιτσα, από τη **Λυχνιδό**. (''Ἡ μὲν οὖν πᾶσα Ἐγνατία καλεῖται, ἡ δὲ πρώτη ἐπὶ Κανδαουίας λέγεται, ὅρους Ἰλλυρικοῦ, διὰ **Λυχνιδοῦ πόλεως** καὶ Πυλῶνος, τόπου ὁρίζοντος ἐν τῇ ὁδῷ τήν τε Ἰλλυρίδα καὶ τὴν Μακεδονίαν·''. Στράβων, ''Γεωγραφικά, Ζ΄.7.4''). Στο βιβλίο αυτό ο Δήμιτσας αποδεικνύει ότι όλα τα μνημεία και οι ενεπίγραφοι λίθοι που έως το 1896 είχαν βρεθεί στην ιερή Μακεδονική γη ομιλούσαν βεβαίως Ελληνικά. Ο Δήμιτσας στη συλλογή του αναφέρει 1.409 Μακεδονικές επιγραφές, Ελληνικές επιγραφές. Αναφέρει ακόμη και 189 Λατινικές.

Η **Λυχνιδός** σήμερα λέγεται εκβαρβαρισμένα Αχρίδα, όπως γράφει η Άννα Κομνηνή. ''Ὁ δὲ Δρυμὼν οὗτος ὁ ποταμός, ἵνα τι καὶ περὶ τοῦ ῥεύματος τούτου προσιστορήσαιμι, ῥεῖ μὲν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς **Λυχνίτιδος** λίμνης, ἣν ἡ νῦν γλῶττα **ἐκβαρβαρώσασα Ἀχρίδα** προσηγόρευσεν''. (''Αλεξιάς, 12.9.6''). Δρυμών είναι ο ποταμός Δρίνος. Όπως γράφει όμως, ο Γάλλος ιατρός, συγγραφέας, διπλωμάτης, γενικός πρόξενος της Γαλλίας στον Αλή Πασά και περιηγητής Pouqueville François-Charles-Hugues-Laurent (1770-1838), η ονομασία Αχρίδα ίσως προέρχεται από την Ελληνική λέξη **Άκρη**. ''Ils l'avaient sans doute empruntée des Bulgares, qui l'avaient peut-être à leur tour dérivée d'**Acri**, **mot du grec** qu'on parlait au temps de Justinien, qui signifie une éminence, dénomination parfaitement catéristique de sa position''. (Pouqueville, ''VOYAGE DE LA GRÈCE'', LIVRE VII, CHAPITRE VI, Deuxième Edition, τόμ. 3ος, σελ. 50). ''Οι Βούλγαροι ήταν εκείνοι οι οποίοι ίσως να σχημάτισαν την επωνυμία ''Αχρίδα'' της ομώνυμης περιοχής από τη λέξη ''**Άκρη**'' που σημαίνει ύψωμα, **μια λέξη των Ελληνικών** που μιλούσαν την εποχή του Ιουστινιανού. Η επωνυμία αυτή συμπίπτει απολύτως με την τοποθεσία της πόλης''.

Ο Νικόλαος Ι. Μέρτζος στο βιβλίο του ''ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ'', 1992, Τρίτη Έκδοση, στη σελίδα 11, αναφέρει ότι το 1983 σε οκτώ Μουσεία της Μακεδονίας είχαν καταγραφεί 62.696 ευρήματα της Μακεδονικής γης, της Μακεδονίδος γης, και ότι όλα ομιλούν Ελληνικά, φθέγγονται Ελληνικά, ή το αυτό, φθέγγονται Μακεδονικά. Το αυτό αναφέρει και ο Νικόλαος Μάρτης, ότι δηλαδή πάνω από 60.000 ευρήματα της Μακεδονικής γης, πανοπλίες, κτερίσματα, νομίσματα, κοσμήματα, πινακίδες, αγαλματίδια, επιγραφές, ευρίσκονται στα μουσεία και σε αποθήκες της Μακεδονίας. (Ν. Μάρτης, ''Η Πλαστογράφηση της Ιστορίας της Μακεδονίας, έκδ. 54, 1991, σελ. 23-33''). Συνακόλουθη είναι και η παρότρυνση να διαβάσει κάποιος την αρχαία Ελληνική Γραμματεία.

Οι Δωριείς ως Ελληνικό φύλο, ως Ελληνική φυλή, ασφαλώς και βεβαίως ομιλούσαν Δωρικά Ελληνικά. Δωριείς ήταν οι Μακεδόνες, οι Ηπειρώτες, (Μολοσσοί, Θεσπρωτοί, Χάονες, Αθάμανες, Παραυαίοι ή Παρωραίοι, Δέξαροι ή Δασσαρήτες κτλ.) και οι Κερκυραίοι· γι' αυτό και ο Στράβων αναφέρει: ''Καί δή καί τά περί Λύγκον καί Πελαγονίαν καί Ὀρεστιάδα

καί Ἐλίμειαν τήν Ἄνω Μακεδονίαν ἐκάλουν, οἱ δ' ὕστερον καί ἐλευθέραν· ἔνιοι δέ καί σύμπασαν τήν μέχρι Κορκύρας Μακεδονίαν προσαγορεύουσιν, αἰτιολογούντες ἅμα, ὅτι καί κουρᾷ καί **διαλέκτῳ** καί χλαμύδι καί ἄλλοις τούτοις χρῶνται παραπλησίως·''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄.7.8''). ''Και μάλιστα και τη Λυγκηστίδα, την Πελαγονία, την Ορεστίδα και την Ελιμιώτιδα, εκάλουν Άνω Μακεδονίαν και κατόπιν και ελευθέραν. Υπάρχουν και ορισμένοι που ονομάζουν Μακεδονία όλη την περιοχή μέχρι την Κόρκυρα (Κέρκυρα) με την αιτιολογία ότι οι κάτοικοί της έχουν παρόμοια, **κούρεμα**, **γλώσσα**, **χλαμύδα** και άλλα τέτοια χαρακτηριστικά''.

Δωριείς ήταν επίσης οι Αιτωλείς και οι Ακαρνάνες· γι' αυτό και ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος αναφέρει: ''Aetolos, Acarnanas, Macedonas, **ejusdem linguae homines**, leves ad tempus ortae causae disjungunt conjunguntque''. (''Ιστορία της Ρώμης, 31.29.15''). ''Οι Αιτωλοί, οι Ακαρνάνες και οι Μακεδόνες, **άνθρωποι της αυτής γλώσσας** (ομόγλωσσοι), ενώνονται ή διαλύονται από ασήμαντες αιτίες οι οποίες ανακύπτουν από καιρού εις καιρόν''.

Δωριείς ήταν επίσης οι κάτοικοι των πόλεων του Ερινεού, του Κυτινίου, του Βοίου και της Πίνδου στη Δωρίδα. Οι πόλεις αυτές συνέστησαν τη Δωρική Τετράπολη. ''Οὗτοι μὲν οὖν εἰσιν οἱ τὴν **τετράπολιν** οἰκήσαντες, ἥν φασιν εἶναι μητρόπολιν τῶν ἁπάντων Δωριέων, πόλεις δ' ἔσχον **Ἐρινεὸν Βοῖον Πίνδον Κυτίνιον**·... Ἕλλον γὰρ εἰσεποιήσατο τὸν πρεσβύτατον τῶν ἐκείνου παίδων, καὶ διεδέξατο ἐκεῖνος τὴν ἀρχὴν καὶ οἱ ἀπόγονοι. ἐντεῦθεν ὁρμηθεῖσι τοῖς Ἡρακλείδαις ὑπῆρξεν ἡ εἰς Πελοπόννησον κάθοδος''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Θ'.4.10'')

Δωριείς ήταν επίσης οι Λακεδαιμόνιοι (Σπαρτιάτες και λοιποί), οι Κορίνθιοι, οι Σικυώνιοι, οι Τροιζήνιοι και οι Επιδαύριοι. Όλοι αυτοί στρατεύονταν, ''ἐόντες οὗτοι πλήν Ἑρμιονέων **Δωρικόν** τε καί **Μακεδνόν** ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καί Πίνδου καί τῆς Δρυοπίδος ὕστατα ὁρμηθέντες''. (Ηρόδοτος, Η΄.43). ''ανήκουν όλοι αυτοί, πλην των Ερμιονέων, στο **Δωρικό και Μακεδνόν (Μακεδονικό) φύλο** (φυλή), ελθόντες (στην Πελοπόννησο) από τον Ερινεό και την Πίνδο και τελευταίως από την Δρυοπίδα''. Ο Θουκυδίδης (Α΄.12), αναφέρει ότι οι Δωριείς με τους Ηρακλειδείς κατέκτησαν την Πελοπόννησο ογδόντα έτη μετά την άλωση της Τροίας. ''ἀφ' ὧν καὶ ἐς Ἴλιον ἐστράτευσαν, Δωριῆς τε ὀγδοηκοστῷ ἔτει ξὺν Ἡρακλείδαις Πελοπόννησον ἔσχον''. ''Και οι Δωριείς με τους Ηρακλείδας κατέλαβαν την Πελοπόννησο το ογδοηκοστόν έτος''. Το αυτό αναφέρει και ο Διόδωρος (Α'.5), ''ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν ἀκολούθως Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ τίθεμεν ὀγδοήκοντ' ἔτη πρὸς τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν,'' και σε Λατινική απόδοση: "Sunt autem simul a Troianorum captivitate usque ad Herakleorum excursionem anni LXXX". "Το συνολικό χρονικό διάστημα από την άλωση της Τροίας μέχρι την κάθοδο των Ηρακλειδών είναι ογδόντα έτη". ("Βίβλου Εβδόμης. Αποσπάσματα. 8"). Ένεκα της κυριαρχίας των Δωριέων, η Πελοπόννησος, η Πέλοπος νῆσος, αποκαλείται από τον Σοφοκλή μεγάλη Δωρική νήσος του Πέλοπος "Δωρίς νᾶσος Πέλοπος". ''οὐδ' ἐν τᾷ **μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ Πέλοπος** πώποτε βλαστόν, φύτευμ' ἀχείρωτον αὐτοποιόν, ἐγχέων φόβημα δαΐων,''. (''Οἰδίπους Ἐπί Κολωνῷ, 696-9'').

Δωριείς ήταν επίσης οι Λευκάδιοι, (''Λευκάδιοι δὲ τρεῖς, ἔθνος ἐόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου''. Ηρόδοτος, ''8.45.1''), οι Μεγαρείς, οι Αιγινήται (''Αἰγινῆται δὲ εἰσὶ Δωριέες ἀπὸ Ἐπιδαύρου·'', Ηρόδοτος, ''8.46.1''), οι Αργείοι, οι Ηλείοι, οι Φλιούντιοι, οι Κυθήριοι, οι Κρήτες, οι Ρόδιοι, οι Αστυπαλαιείς, οι Κνίδιοι και οι Αλικαρνασσείς στη νοτιοδυτική Μικρά Ασία, και οι Κώοι. ''Δωριεῖς δ' εἰσὶν ὥσπερ καὶ Ἁλικαρνασεῖς καὶ Κνίδιοι καὶ Κῷοι. Οἱ γὰρ Δωριεῖς οἱ τὰ Μέγαρα κτίσαντες μετὰ τὴν Κόδρου τελευτὴν οἱ μὲν ἔμειναν αὐτόθι, οἱ δὲ σὺν Ἀλθαιμένει τῷ Ἀργείῳ τῆς εἰς Κρήτην ἀποικίας ἐκοινώνησαν, οἱ δ' εἰς τὴν Ῥόδον καὶ τὰς λεχθείσας ἀρτίως πόλεις ἐμερίσθησαν. Ταῦτα δὲ νεώτερα τῶν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένων ἐστί· Κνίδος μὲν γὰρ καὶ Ἁλικαρνασὸς οὐδ' ἦν πω, Ῥόδος δ' ἦν καὶ Κῶς, ἀλλ' ᾠκεῖτο ὑφ' Ἡρακλειδῶν''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, ΙΔ'.2.6''). Όπως αναφέρει ο Ηρόδοτος, (Ζ΄.99), οι Αλικαρνασσείς κατήγοντο από την Τροιζήνα, ενώ οι Κώοι, οι Νισύριοι και οι Καλύμνιοι από την Επίδαυρο. Ο Ιπποκράτης ο Κώος, αν και ήταν Δωριεύς, για χάρη του Δημοκρίτου έγραψε στην Ιωνική διάλεκτο τα συγγράμματά του: ''Λέγουσι δὲ **Δωριέα** ὄντα τὸν Ἱπποκράτην ἀλλ' οὖν τὴν τοῦ Δημοκρίτου χάριν τῇ **Ἰάδι φωνῇ** συγγράψαι τὰ συγγράμματα''. (Αιλιανός, ''Ποικίλη Ιστορία, Δ΄.20''). Οι πόλεις Κνίδος, Αλικαρνασσός, Κως, Κάμειρος, Λίνδος και Ιαλυσός είχαν συστήσει τη **Δωρική Εξάπολη**, η οποία στη συνέχεια κατέστη **Πεντάπολις** μετά την αποχώρηση-εκδίωξη της Αλικαρνασσού εξ αιτίας του Αγασικλέους.

(Ηρόδοτος, Α΄.144). Η **Δωρική Πεντάπολις** μάλιστα, οργάνωνε από κοινού αγώνες, προς τιμήν των Νυμφών, του Απόλλωνος και του Ποσειδώνος, στο Ακρωτήριον Τρίοπον της Κνίδου, οι οποίοι εκαλούντο ''Δώριος αγών''. '"Ἡ τῶν Δωριέων Πεντάπολις, Λίνδος, Ἰάλυσος, Κάμειρος, Κῶς, Κνίδος. Ἄγεται δὲ κοινῇ ὑπό τῶν Δωριέων ἀγών ἐν Τριόπῳ, Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Καλεῖται δὲ **Δώριος ὁ ἀγών**, ὡς Ἀριστείδης φησί. Τὸ δὲ Τρίοπον, ἀκρωτήριον τῆς Κνίδου, ἀπό Τριόπου τοῦ Ἄβαντος ὡς ἐν τοῖς περί Κνίδου Ἰάσων φησίν''. (ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΟΝ ΘΕΟΚΡΙΤΟ. SCHOLIA AD THEOCRITUM. ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ιζ΄, σελ. 224. POETAE MINORES GRAECI. THOMAS GAISFORD, A.M., VOL. V. LIPSIAE, MDCCCXXIII (1823).

Δωριείς ήταν επίσης οι Μήλιοι, οι Θηραίοι (κάτοικοι της Θήρας), οι Καρπάθιοι, οι κάτοικοι των Σόλων (παράλιος πόλη της Κιλικίας), οι Μαλλώται (Μαλλός, πόλη της Κιλικίας ανατολικώς της Ταρσού), της Ασπένδου και της Φασηλίτιδος στην Παμφυλία, στη νότια Μικρά Ασία. ''Δωριέων δὲ Ῥόδος καὶ Κνίδος καὶ Ἁλικαρνησσὸς καὶ **Φάσηλις**,''. (Ηρόδοτος, ''Β΄.178.2''). Οι κάτοικοι της Φασηλίτιδος μάλιστα, όταν ο Μέγας Αλέξανδρος ευρίσκετο στην περιοχή της Μιλυάδας, η οποία αποτελούσε μέρος της Μεγάλης Φρυγίας, έστειλαν πρέσβεις προς αυτόν για να του εκφράσουν την φιλία τους και να τον στεφανώσουν με χρυσό στεφάνι. "Καὶ ἐνταῦθα **Φασηλιτῶν** πρέσβεις ἧκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον". (''Αλεξ. Ανάβ., Α'.24.5'').

Δωριείς ήταν επίσης οι κάτοικοι των Ευεσπερίδων-Βερενίκης, της Πλατέας, της Απολλωνίας και της Κυρήνης, στην Κυρηναϊκή, στη Λιβύη. Όταν μάλιστα ο Μέγας Αλέξανδρος κατευθυνόταν στον ναό του Άμμωνος Διός στην όαση Σίουα, τον συνήντησαν πρέσβεις των Κυρηναίων οι οποίοι του μετέφεραν στεφάνι και μεγαλοπρεπή δώρα, μεταξύ των οποίων τριακόσια πολεμικά άλογα και πέντε τέθριππα. ''κατὰ μέσην δὲ τὴν ὁδὸν ἀπήντησαν αὐτῷ πρέσβεις παρὰ **Κυρηναίων στέφανον** κομίζοντες καὶ μεγαλοπρεπῆ δῶρα, ἐν οἷς ἦγον ἵππους τε πολεμιστὰς τριακοσίους καὶ πέντε τέθριππα τὰ κράτιστα''. (Διόδωρος, 17.49.2). Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος βρισκόταν στην Αίγυπτο, ανέθεσε την διοίκηση της Ελληνικής Λιβύης, που γειτόνευε με την Αίγυπτο, στον Απολλώνιον υιό του Χαρίνου. "Λιβύης δὲ τῆς προσχώρου ἄρχειν δίδωσιν Ἀπολλώνιον Χαρίνου". (''Αλεξ. Ανάβ., Γ'.5.4''). Γι' αυτό και ο Μέγας Αλέξανδρος ομιλών στους στρατιώτες του στον Ύφαση ποταμό, τους λέει ότι κατέχουν πλέον, εκτός των άλλων και την Αίγυπτο μαζί με την **Ελληνική Λιβύη**: ''Εἰ δὲ Ἰωνία τε πρὸς ἡμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνους ἔχεται καὶ Ἑλλήσποντος καὶ Φρύγες ἀμφότεροι καὶ Καππαδόκαι καὶ Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Λύκιοι καὶ Παμφυλία δὲ καὶ Φοινίκη καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ **Λιβύῃ τῇ Ἑλληνικῇ** καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἃ καὶ Συρία ἥ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ε'.25.4''). Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος ήρχετο στη Βαβυλώνα κατά την επιστροφή του από την Ινδία, τον συνήντησαν και πρεσβείες αυτών των Ελλήνων-Λιβύων και τον συνέχαιραν με επαίνους και του έδιδαν στεφάνους, διότι ανέλαβε τη βασιλεία της Ασίας. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.15.4''). Ο Μέγας Αλέξανδρος στον λόγο του στην Ώπιν, λέει στους στρατιώτες του ότι: "καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ **Κυρήνης ἀγαθά**, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται·". (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.9.8''). "Και τα αγαθά της Αιγύπτου και της **Κυρήνης**, τα οποία χωρίς μάχη απέκτησα, σε εσάς περιέρχονται".

Δωριείς ήταν επίσης οι κάτοικοι της Απολλωνίας και της Επιδάμνου (το σημερινό Δυρράχιο), στην Αδριατική. Από την Επίδαμνο καταγόταν ο Κλεοσθένης, νικητής στους 66ους Ολυμπιακούς Αγώνες (516 π.Χ.) στο Τέθριππον, όπως και ο [...]γίας στους 77ους Ολυμπιακούς Αγώνες (472 π.Χ.) στον Οπλίτη Δρόμο. ''Μετὰ δὲ τὸν Ῥιζονικὸν κόλπον Λίσσος ἐστὶ πόλις καὶ Ἀκρόλισσος καὶ Ἐπίδαμνος, Κερκυραίων κτίσμα, ἡ νῦν Δυρράχιον ὁμωνύμως τῇ χερρονήσῳ λεγομένη, ἐφ' ἧς ἵδρυται. Εἶθ' ὁ Ἄψος ποταμὸς καὶ ὁ Ἄωος, ἐφ' ᾧ Ἀπολλωνία πόλις εὐνομωτάτη, κτίσμα Κορινθίων καὶ Κερκυραίων,''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Ζ΄.5.8'').

Δωριείς ήταν επίσης οι Συρακούσιοι, οι Γελαίοι, οι κάτοικοι των Μεγάρων Υβλαίων, του Ακράγαντος, του Σελινούντος και της Καμάρινας στη Μεγάλη Ελλάδα, (στη Σικελία), των Αιολίδων νήσων (Λιπάρων), του Τάραντος, των Επιζεφύριων Λοκρών στη Μεγάλη Ελλάδα, (στη νότια Ιταλία), οι κάτοικοι της Ηράκλειας του Πόντου, του Βυζαντίου, της Χαλκηδόνος, της Μεσημβρίας, της Καλλάτιδος, (''εἶτα πόλις Κάλλατις ἐν διακοσίοις ὀγδοήκοντα, Ἡρακλεωτῶν ἄποικος·'', Στράβων, ''Γεωγραφικά, Ζ΄.6.1'') κτλ.

Εφ' όσον αναφερόμαστε στους Δωριείς, ας αναφέρουμε και μερικές Δωρικές λέξεις: ἄβα (ἥβη), ἀβόατος (ἀβόητος), ἀβός (ἡβός), ἄγα (ἄγη. Θαυμασμός), ἀγάθεος (ἠγάθεος), ἀγανόρειος (ἀγηνόρειος. Ανδρείος), ἀγανορία (ἀγηνορία, γενναιότης), ἀγάνωρ (ἀγήνωρ), ἀγαπατός (ἀγαπητός), ἀγελαδόν (ἀγεληδόν), ἀγεμόνευμα (ἡγεμόνευμα. αρχηγία), ἀγεμονεύω (ἡγεμονεύω), ἀγεμών (ἡγεμών), ἀγέομαι (ἡγέομαι), ἀγλαΐα (ἀγλαΐη), ἀγορά (ἀγορή), ἄγρα (ἄγρη. Κυνήγι), ἀγοράσδω (ἀγοράζω), ἀγροβότας (ἀγροβότης), Ἅδας και Ἄιδας (Ἅδης και Ἄιδης), ἀδέα (ἡδεῖα), ἄδομαι (ἥδομαι), ἀδονά και ἡδονά (ἡδονή), ἀδυλόγος (ἡδυλόγος), ἀδυμελής (ἡδυμελής. Γλυκόφθογγος), ἀδύπολις (ἡδύπολις), ἀδύς (ἡδύς), ἀδών (ἀηδών), ἀέλιος (ἠέλιος. ‘Ηλιος), Ἀθάνα (Ἀθήνη), Ἀθαναία (Ἀθηναία), Ἀθᾶναι (Ἀθῆναι), Ἀΐδας (Ἀΐδης. Άδης), ἀΐθεος (ἠΐθεος. Άθεος), αἰχματάς (αἰχμητής), αἰχμάεις (αἰχμήεις), ἀκάκας (ἀκάκης. Άκακος), ἀκειρεκόμας (ἀκειρεκόμης), ἀλάθεια (ἀλήθεια), ἀλαθής (ἀληθής), ἀλαθείς (ἀληθείς), ἀλακάτα και ἠλακάτα (ἠλακάτη. Ρόκα), ἀλαλά (ἀλαλή), ἀλαλατός (ἀλαλητός), ἀλάτας (ἀλήτης), ἀλατεία (ἀλητεία), ἀλία (ἀλίη. Συνέλευση λαού), ἀλίθιος (ἠλίθιος), ἀλικία (ἡλικία), ἄλιος (ἥλιος), ἀλίπλακτος (ἀλίπληκτος), ἀλωά (ἀλωή), ἆμαρ (ἦμαρ. Ημέρα), ἀμέρα (ἡμέρα), ἀμερόκοιτος (ἡμερόκοιτος), ἄμερος (ἥμερος), ἀμέτερος (ἡμέτερος), ἀμάχανος (ἀμήχανος), ἀμίθεος (ἡμίθεος), ἀμνάμων (ἀμνήμων), ἀμφιμάτορες (ἀμφιμήτορες), ἀνάλιος (ἀνήλιος), ἀναύδατος (ἀναύδητος), ἀνία (ἡνία), ἀνιοχεύω (ἡνιοχεύω), ἀνίοχος (ἡνίοχος), ἀνόατος (ἀνόητος), ἀνορέα (ἠνορέη. Ανδρεία), ἀντάεις (ἀντήεις. Εχθρικός), ἀνταχέω (ἀντηχέω), ἄπειρος (ἤπειρος), ἄπλατος (ἄπλητος. Απρόσιτος), ἀποδαμέω (ἀποδημέω), ἀπόδαμος (ἀπόδημος), ἀπόκλαρος (ἀπόκληρος), ἀρίδαλος (ἀρίδηλος), ἀριθματός (ἀριθμητός), ἀρίσαμος (ἀρίσημος), ἀρχαγέτης (ἀρχηγέτης), ἀρχαγός (ἀρχηγός), ἀρχᾶθεν (ἀρχῆθεν), ἄσαμος (ἄσημος), ἀσυχία (ἡσυχία), ἀσύχιος (ἡσύχιος. Ήσυχος), ἄσυχος (ἥσυχος), ἄτερος (ἕτερος), ἄτλατος (ἄτλητος. Ανυπόφορος), ἄτριον (ἤτριον), αὐδά (αὐδή. Ομιλία), Ἄφαιστος (Ἥφαιστος), ἀχά (ἠχή), ἀχέω (ἠχέω), ἄχνα (ἄχνη), ἆχος (ἦχος), ἀχώ (ἠχώ), Ἀώς (Ἠώς), βᾶσσα (βῆσσα), βέντιστος (βέλτιστος), βλαχά (βληχή. Βέλασμα προβάτου), γλέφαρον (βλέφαρον), βοά (βοή), βωκόλος (βουκόλος), βουλαφόρος (βουληφόρος), βωλά (βουλή), γᾶ (γῆ), γαιάοχος (γαιήοχος), γαλάνα (γαλήνη), γαλανός (γαληνός), γαμόρος (γημόρος), γατόμος (γητόμος), γάπεδον (γήπεδον), γαρύω (γηρύω. Φωνάζω), γλυκύμαλον (γλυκύμηλον. Γλυκόμηλο), γυναικοφίλας (γυναικοφίλης), γυνά (γυνή), δᾶ (γῆ), Δάλιος (Δήλιος), Δαλογενής (Δηλογενής), δάμιος (δήμιος), δαμόσιος (δημόσιος), δαρόβιος (δηρόβιος. Μακρόβιος), διδυματόκος (διδυμητόκος), δίσαβος (δίσηβος), διχᾶ (διχῆ), δίχαλος (δίχηλος), δύα (δύη. Αθλιότητα), δυσάλιος (δυσήλιος. Ανήλιαγος), δυσάνεμος (δυσήνεμος), δυσαχής (δυσηχής. Κακόηχος), δύστανος (δύστηνος. Ελεεινός), δώλα (δούλη), δῶλος (δούλος), ἔγκτασις (ἔγκτησις. Κατοχή), ἐκαβόλος (ἑκηβόλος), ἐλαφαβόλος (ἐλαφηβόλος), Ἑλλάνιος (Ἑλλήνιος), Ἑλλανίς (Ἑλληνίς), ἐμπερόναμα (ἐμπερόνημα), ἐπάκοος (ἐπήκοος), ἐπίζαλος (ἐπίζηλος), ἐπιζάμιος (ἐπιζήμιος), ἐπίκλαρος (ἐπίκληρος), ἐρεθίσδω (ἐρεθίζω), ἔρσα (ἔρση. Δροσιά), ἐσθάς (ἐσθής. Ενδυμασία), ἐσλός (ἐσθλός. Λαμπρός), ἐτάτυμος (ἐτήτυμος. Αυθεντικός, γνήσιος), εὐακοέω (εὐηκοέω), εὐάκοος (εὐήκοος), εὐάνεμος (εὐήνεμος), εὐαλάκατος (εὐηλάκατος), εὐάλιος (εὐήλιος), εὐαμερία (εὐημερία), εὔκαλος (εὔκηλος. Ήσυχος), εὔμαλος (εὔμηλος. Πλούσιος σε πρόβατα), εὐμάχανος (εὐμήχανος. Επινοητικός), εὐπατρίδας (εὐπατρίδης), εὔφαμος (εὔφημος), ἐφάμερος (ἐφήμερος), ἔφαβος (ἔφηβος), ζαλόω (ζηλόω), ζᾶλος (ζῆλος), ζαμία (ζημία), ζωά και ζόα (ζωή), ἥβα και ἄβα (ἥβη), θαητός (θηητός. Θαυμαστός), θεαρός (θεωρός), θαλέω (θηλέω. Ευδοκιμώ), θνάσκω (θνήσκω), θνατογενής (θνητογενής), θνατός (θνητός), θοίνα (θοίνη. Φαγητό), ἱερομνάμων (ἱερομνήμων), ἴλα (ἵλη), ἰσομάτωρ (ἰσομήτωρ), ἱστοπέδα (ἱστοπέδη), καθαμέριος (καθημέριος), κάρανον (κάρηνον. Κεφάλι), κᾶρυξ (κῆρυξ), κράνα (κρήνη), παγά (πηγή) κτλ. Τη λέξη παγά αναφέρει η ιέρεια του μαντείου των Δελφών στην απάντησή της, το 362 μ.Χ., στον αυτοκράτορα Ιουλιανό. "Εἴπατε τῷ βασιλεῖ χαμαί πέσε δαίδαλος αὐλά οὐκέτι Φοῖβος ἔχει μαντείαν οὐ μάντιδα δάφνην, οὐ **παγάν** λαλέουσαν, ἀπέσβετο καὶ λάλον ὕδωρ").

Ο Τίτος Λίβιος ανωτέρω, αναφέρεται σε συνέδριο των Ελλήνων στην πόλη Στράτος (ο Στράτος) της Αιτωλίας το 200 π.Χ., όπου παρευρίσκοντο Έλληνες πρέσβεις, των Μακεδόνων, των Αθηναίων, αλλά και ξένων, των Ρωμαίων. Από το ανωτέρω κείμενο που αναφέρει ο Λίβιος, από τον λόγο των πρέσβεων του βασιλιά της Μακεδονίας Φιλίππου Ε’, αποδεικνύεται, σαφέστατα και ευκρινέστατα ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν Ελληνικά, όπως

Ελληνικά ομιλούσαν και οι Αιτωλοί και οι Ακαρνάνες και οι άλλοι Έλληνες. Δεν το γράφει αυτό κάποιος Έλληνας ιστορικός, γεωγράφος, συγγραφέας κτλ. ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν Ελληνικά, διότι δεν χρειαζόταν να πει κάτι το αυτονόητο. Το αναφέρει και μάλιστα σαφέστατα ένας Ρωμαίος ιστορικός πριν 2.217 χρόνια, για να το μάθουν οι συμπατριώτες του Ρωμαίοι. Ο Τίτος Λίβιος αναφέροντας αυτά, δεν σταματά μόνο στη θετική έννοια του γεγονότος ότι οι Μακεδόνες είναι ομόγλωσσοι με τους άλλους Έλληνες, αλλά αμέσως, στη συνέχεια, διαχωρίζει τους Έλληνες από τους alienigenis, τους αλλογενείς, τους αλλόφυλους δηλαδή, λέγοντας: ''Cum alienigenis, cum barbaris aeternum omnibus Graecis bellum est eritque''. (''Ιστορία της Ρώμης, 31.29.15''). ''Με αλλοφύλους, με βαρβάρους, με τους οποίους οι Έλληνες διεξάγουν και θα διεξαγάγουν αιωνίως πόλεμον''. Ενώ οι πρέσβεις του βασιλιά Φιλίππου Ε' αποκαλούν τους Ρωμαίους αλλογενείς και βαρβάρους, κανείς από τους άλλους παρόντες Έλληνες πρέσβεις των πόλεών τους δεν διαμαρτυρήθηκε φυσικά, δεν έφερε αντίρρηση. Ούτε στην ομιλία του κάποιος Έλλην αποκαλεί τους Μακεδόνες αλλογενείς και βαρβάρους, γνωρίζοντας ασφαλώς ότι οι Μακεδόνες είναι Έλληνες.

Πριν από αυτά οι πρέσβεις του Φιλίππου Ε΄ είχαν πεί: ''Είναι τρέλλα να ελπίζει κάποιος ότι όλα θα παραμείνουν στην ίδια κατάσταση εάν ξένοι (οι Ρωμαίοι), χωρισμένοι από εμάς περισσότερο λόγω **γλώσσας, ηθών και νόμων**, παρά από την απόσταση της γης και της θάλασσας, αποκτήσουν τον έλεγχο. Η διακυβέρνηση του Φιλίππου φαίνεται να επεμβαίνει κάπως στην ελευθερία σας. Όμως, αυτός, μολονότι θα ήταν δικαιολογημένα θυμωμένος μαζί σας, δεν ζήτησε από σας τίποτε άλλο παρά την ειρήνη και σήμερα δεν επιθυμεί παρά την νομιμοφροσύνη σας στην υπόσχεση της ειρήνης. Κάνετε ώστε τα ξένα στρατεύματα (τα Ρωμαϊκά) να αισθάνονται σ' αυτή τη γη όπως στο σπίτι τους και φέρνετε τον ζυγό τους. Όταν ζητήσετε από τον Φίλιππο να σάς βοηθήσει, θα είναι πολύ αργά και όλα θα είναι μάταια, όταν εσείς έχετε τους Ρωμαίους ως κυρίαρχους''. Ο Τίτος Λίβιος γράφει: ''Furor est si alienigenae homines, plus lingua et moribus et legibus quam maris terrarumque spatio discreti, haec tenuerint, sperare quicquam eodem statu mansurum. Philippi regnum officere aliquid videtur libertati vestrae; qui, cum merito vestro vobis infensus esset, nihil a vobis ultra quam pacem petiit fidemque hodie pacis pactae desiderat. Adsuefacite his terris legiones externas et iugum accipite; sero ac nequiquam, cum dominum Romanum habebitis, socium Philippum quaeretis''. (''Ιστορία της Ρώμης, 31.29.12-14'').

Οι Δωριείς όχι μόνον ομιλούσαν Ελληνικά Δωρικά, αλλά αναλόγως του τόπου όπου αυτοί επεκράτησαν, αυτά εξελίχθησαν και σε διάφορες μορφές. Έτσι, υπήρχε η Μακεδονική Δωρική, η Ηπειρωτική, η Αιτωλική, η Ακαρνανική, η Φωκική, η Λοκρική, η Μεγαρική, η Λακωνική, η Κρητική, η Ροδιακή, η της Κνίδου, η της Αλικαρνασσού κτλ. Επιμέρους φύλα, ομάδες των Δωριέων ήταν οι Πάμφυλοι, οι Δυμάνες και οι Υλλείς, (''ἔστιν Ὑλλίς καὶ φυλή Ἄργους καὶ Δωριέων καὶ Τροιζηνίων. ὁ φυλέτης Ὑλλεύς. Χάραξ θ΄ <καὶ Παμφύλιοι καὶ Ὑλλεῖς>''). Επειδή οι Δωριείς είχαν χωρισθεί στα τρία, αποτελούνταν από τρεις ομάδες, από τρία επί μέρους φύλα, ονομάζοντο **τριχάϊκες**. Αυτή τη λέξη αναφέρει για τους Δωριείς και ο Όμηρος, αναφερόμενος στους κατοίκους της Κρήτης: ''ἐν μὲν Ἀχαιοί, ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες, **Δωριέες τε τριχάϊκες** δῖοί τε Πελασγοί''. (''Οδύσσεια, τ175-7''). Ο Έφορος πάντως αναφέρει ακόμη και την Υρνηθία φυλή, όπως γράφει ο Στέφανος ο Βυζάντιος στη λέξη Δυμάνες. ''Δυμᾶνες. Φυλή Δωριέων. Ἦσαν δὲ τρεῖς, Ὑλλεῖς καὶ Πάμφυλοι καὶ Δυμᾶνες ἐξ Ἡρακλέους. Καὶ προσετέθη ἡ Ὑρνηθία, ὡς Ἔφορος α΄ <Αἰγίμιος γὰρ ἦν τῶν περί τὴν Οἴτην Δωριέων βασιλεύς. Ἔσχε δὲ δύο παῖδας Πάμφυλον καὶ Δυμᾶνα, καὶ τὸν τοῦ Ἡρακλέους Ὕλλον ἐποιήσατο τρίτον, χάριν ἀποδιδούς ἀνθ' ὧν Ἡρακλῆς ἐκπεπτωκότα κατήγαγεν>''. Για τους κατοίκους της Κρήτης, Αχαιούς, Ετεόκρητες, Πελασγούς, Δωριείς, αναφέρεται και ο Διόδωρος. ''...τρίτον δὲ γένος φασὶ τῶν **Δωριέων** παραβαλεῖν εἰς τὴν νῆσον ἡγουμένου **Τεκτάμου τοῦ Δώρου**·...τὸ δὲ τελευταῖον μετὰ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν **Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι**...''. (Ε'.80).

Ο Στράβων αναφερόμενος στην Πελοπόννησο και στις γλώσσες οι οποίες ομιλήθησαν εκεί αναφέρει: ''Οἱ δ' ἄλλοι μικτῇ τινι ἐχρήσαντο ἐξ ἀμφοῖν, οἱ μὲν μᾶλλον οἱ δ' ἧττον αἰολίζοντες· σχεδόν δὲ τι καὶ νῦν κατά πόλεις ἄλλοι ἄλλως διαλέγονται, δοκούσι δὲ **δωρίζειν** ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν''. (''Γεωγραφικά, Η΄.1.2''). ''Άλλοι μίλησαν μια μεικτή διάλεκτο, επηρεασμένη και από τους δύο, ενώ άλλοι μιλούν διάλεκτο περισσότερο

επηρεασμένη από την Αιολική. Ακόμη και σήμερα από πόλη σε πόλη, παρουσιάζουν διαφορές στη διάλεκτό τους. Βεβαίως αυτοί νομίζουν ότι χρησιμοποιούν τη **Δωρική**, ακριβώς επειδή οι Δωριείς επεκράτησαν στρατιωτικώς''.

Για τη Μακεδονία, τους Μακεδόνες, τους θεούς τους, τη γλώσσα τους, τα ήθη τους, τους θεσμούς τους, την πολιτική και στρατιωτική τους οργάνωση, τις εορτές τους, τους βασιλείς τους και ιδιαίτερα τον Φίλιππο Β΄ και τον Μέγα Αλέξανδρο και επίσης για τους επιγόνους στρατηγούς-βασιλείς, την ιστορία των Διαδόχων, έχουν γράψει διάφοροι αρχαίοι συγγραφείς π.χ.: Ηρόδοτος (485-421 π.Χ.), Θουκυδίδης (460-396 π.Χ.), Ισοκράτης (436-338 π.Χ.), Αισχίνης (389-314 π.Χ.), Πολύβιος (204-122 π.Χ.), Διόδωρος ο Σικελιώτης (90-30 π.Χ.), Στράβων (63 π.Χ.-23 μ.Χ.), Πλούταρχος (46-119 μ.Χ.), Αθήναιος ο Δειπνοσοφιστής (160-230 μ.Χ.), Φλάβιος Αρριανός (95-175 μ.Χ.), Παυσανίας (2ο ήμισυ του 2ου μ.Χ. αιώνα, 110 περίπου-180), Φλάβιος Ιώσηπος (37-100 μ.Χ.), ο Ρωμαίος ιστορικός Ιουστίνος, συγγραφέας της Επιτομής των Φιλιππικών που συνέγραψε ο Γάϊος Πομπήιος Τρώγος, ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος (Titus Patavinus Livius, 64 ή 59 π.Χ.- 17 μ.Χ.), ο Ρωμαίος Κόϊντος Κούρτιος Ρούφος (1ος μ.Χ. αιώνας, ;-53). Έχουν γράψει, επίσης, ο Διόδοτος ο Ερυθραίος, γραφεύς του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο οποίος κατά τον Αθήναιο τον Ναυκρατίτη (Ι'.434β) συνέτασσε μετά του Ευμένους την ''Εφημερίδα'' της Αυλής, ο Ευμένης ο Καρδιανός, (από την πόλη Καρδία, στην χερσόνησο της Καλλιπόλεως, 362-316 π.Χ), στρατηγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο Νέαρχος ο Κρής, ναύαρχος του Μεγάλου Αλεξάνδρου (360-300 π.Χ), ο οποίος έκανε τον περίπλου του Ινδικού ωκεανού και έγραψε ''Τά ἀμφί τῷ περίπλῳ'', ο Έφορος ο Κυμαίος (από την Κύμη της Αιολίδος, πρώτο τέταρτο του 4ου αιώνος π.Χ., 400-334 ή 330 π.Χ. και έγραψε με τον τίτλο ''Ιστορίαι'' 29 βιβλία) και ο οποίος απετέλεσε πηγή για τον Διόδωρο και τον Πολύβιο, ο υιός του Εφόρου Δημόφιλος, ο οποίος έγραψε για τα γεγονότα του Ιερού Πολέμου τα οποία είχε παραλείψει ο πατέρας του (Διόδωρος, ΙΣΤ'.14.3), ο Κλείταρχος ο Κολοφώνιος (4ος - 3ος π.Χ. αιώνας), υιός του ιστορικού Δείνωνος, ο οποίος έγραψε το έργο ''Αἱ περὶ Αλεξάνδρου ἱστορίαι'', μυθιστορική βιογραφία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο Μαρσύας του Περιάνδρου, Μακεδών από την Πέλλα (356-294 π.Χ), συνομήλικος του Μεγάλου Αλεξάνδρου, (ο Μαρσύας έγραψε τα έργα: ''Τα περί Αλέξανδρον'' ή ''Αλεξάνδρου αγωγή'' σε πέντε βιβλία, (σ' αυτόν χρωστούμε να αναφερόμενα για τον Βουκεφάλα και τον νεαρό Αλέξανδρο), και τα ''Μακεδονικά'', όπου σε δέκα βιβλία εξιστορεί την Ιστορία των Μακεδόνων από τα μυθικά χρόνια έως το 331 π.Χ. Από τα ανωτέρω έργα του διεσώθησαν αποσπάσματα, όπως μόνο σε αποσπάσματα διεσώθησαν και έργα άλλων σύγχρονων ή πλησιόχρονων συγγραφέων, του Θεοπόμπου, του Εφόρου, του Καλλισθένους), ο Ονησίκριτος από την Αστυπάλαια (375-300 π.Χ.), κυνικός φιλόσοφος, μαθητής του Διογένους και ιστορικός, κυβερνήτης του Νεάρχου, του ναυάρχου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο Καλλισθένης ο Ολύνθιος (370-327 π.Χ.), φιλόσοφος, υιός της Ηρούς ανεψιάς του Αριστοτέλους, ο οποίος ακολούθησε τον Μέγα Αλέξανδρο στην εκστρατεία στην Ασία, ο Πολύκλειτος ο Λαρισαίος, ο οποίος επίσης ακολούθησε τον Μέγα Αλέξανδρο στην εκστρατεία στην Ασία και έγραψε ''Τα κατ' Αλέξανδρον'' σε οκτώ βιβλία, ο Αντιγένης, Αθηναίος ιστοριογράφος του 3ου αιώνα π.Χ. και έγραψε ''Περί Αλεξάνδρου'', ο Θεόπομπος ο Χίος (378/7-320 ή 300 π.Χ.), ο οποίος μεταξύ άλλων ιστορικών βιβλίων έγραψε και τα ''Φιλιππικά'' σε 58 βιβλία, τα οποία περιελάμβαναν την ιστορία της Ελλάδος από το 362-336 π.Χ., δηλαδή από τη μάχη της Μαντινείας έως τον θάνατο του Φιλίππου, ο Αντικλείδης ο Μακεδών, ιστοριογράφος συγγράψας ιστορία των εκστρατειών του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο στρατηγός του Φιλίππου ο Αντίπατρος του Ιολάου ή Ιόλα (397-319 π.Χ.), ο οποίος έγραψε ''Μακεδονική Ιστορία'' των χρόνων του βασιλιά Περδίκκα, ο στρατηγός του Φιλίππου και του Αλεξάνδρου ο Παρμενίων (400-329 π.Χ.), ο οποίος έγραψε ιστορία των Ιλλυρικών πολέμων, (ο ίδιος νίκησε τον Ιλλυριό βασιλιά Γράβο το 356 π.Χ.), ο Ιερώνυμος ο Καρδιανός φίλος και συμπολίτης του Ευμένους, ο Δίυλλος ο Αθηναίος, ιστοριογράφος των Αλεξανδρινών χρόνων, ο οποίος έγραψε οικουμενικό ιστορικό λεξικό σε 27 βιβλία, αρχομένου από του 357/6 π.Χ., με τη λεηλασία δηλαδή του Ιερού των Δελφών, ο Δούρις ο Σάμιος (340-260 π.Χ.) μαθητής του Θεοφράστου, το κύριο έργο του οποίου ήταν ''αι Ιστορίαι'', όπου αναγράφει τα γεγονότα από το 370-281 π.Χ., ο Άριστος (ιστορικός εκ Σαλαμίνος της Κύπρου, συγγράψας μεταξύ 200-150 π.Χ. ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου) και ο Ασκληπιάδης, οι οποίοι έγραψαν ότι στη Βαβυλώνα έστειλαν πρέσβεις στον Μέγα

Αλέξανδρο και οι Ρωμαίοι, (‘’ Ἄριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγραψάντων καὶ Ρωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέσβευσαν’’. ‘’Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.15.5’’), ο Αναξιμένης ο Λαμψακηνός, ‘’ἐνταῦθα καὶ Ἀναξιμένους οἶδα εἰκόνα ἀνευρών, ὃς τὰ ἐν Ἕλλησιν ἀρχαῖα, καὶ ὅσα Φίλιππος ὁ Ἀμύντου καὶ ὕστερον Ἀλέξανδρος εἰργάσατο, συνέγραψεν ὁμοίως ἅπαντα’’. (Παυσανίας, ‘’Ηλιακών Β΄,18.2’’), ο Χάρης ‘’ο εισαγγελεύς’’, από τη Μυτιλήνη, ο οποίος παρουσίαζε τους ξένους στον Αλέξανδρο, ο Εκαταίος ο Ερετριεύς, ο Φίλων ο Θηβαίος, ο Φίλιππος ο Χαλκιδεύς, ο Φίλιππος ο Θεαγγελεύς (Θεάγγελα, πόλη της Καρίας πλησίον της Αλικαρνασσού), ο Ίστρος από την Πάφο της Κύπρου, ο επωνομαζόμενος Κυρρηναίος, λόγω του δασκάλου του, ο Πομπήιος Τρώγος, ο οποίος τιτλοφόρησε το έργο του ‘’Historiae Philippicae’’ και έχει σωθεί από μια επιτομή του Ιουστίνου, ο οποίος ήκμασε περί το 150 μ.Χ. και άλλοι.

Ο Φλάβιος Αρριανός (95-180; μ.Χ.) αναφέρει ότι δεν υπάρχει άλλος από τον Αλέξανδρο για τον οποίον να έγραψαν τόσοι πολλοί: ‘’Ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, **οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες** ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Α΄.1.2’’). ‘’ὅστις δὲ θαυμάσεται ἀνθ' ὅτου **ἐπὶ τοσοῖσδε συγγραφεῦσι** καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ἥδε ἡ συγγραφή, τά τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχὼν οὕτω θαυμαζέτω’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ι. Εισαγωγή’’).

Για τη Μακεδονία, τον μεγάλο βασιλιά Φίλιππο Β΄, τον Μέγα Αλέξανδρο κτλ. έχουν γράψει επίσης, νεώτεροι και σύγχρονοι συγγραφείς π.χ.: Johann Gustav Droysen, Ulrich Wilcken, Heinrich Friedrich Otto Abel, Otto Hoffmann, Ιωάννης Καλλέρης, Θεόδωρος Σαράντης, Γεώργιος Χατζηδάκις, Ν. Π. Ανδριώτης, Β. Κολοκοτρώνης, Nicholas G. L. Hammond, Charles Edson, John Maxwell O’Brien, Richard Billows, Bernard Randall, Thomas R. Martin, M. Cary, A. J. Toynbee, Robin W. Winks, Agnes Savill, Kenneth Meyer Setton, Peter Green, A. R. Burn, Jonathan M. Hall, Richard Stoneman, M. E. Thalheimer, J. E. G. Whitehorne, Anthony E. David, George Cawkwell, Fergus Millar, Chester G. Starr, Lewis Vance Cummings, Francis S. Marvin, Nigel Cawthorne, Stella Myller-Collet, Louis-Pierre Anquetil, George Rawlinson, Michael Wood, John Pentland Mahaffy, John B. Teeple, Elisabeth Gaynor Ellis, John Mounteney, John Lewis Burckhardt, Benjamin Ide Wheeler, Norman Karol Gottwald, Nigel Guy Wilson, Richard Watson, Kathryn A. Morgan, Mogens Herman Hansen, Mark Grossman, J. J. Pollitt, Eric Carlton, J. Jayapalan, Michael Norris, J. R. Hamilton, Stephen G. Miller, Joe Cribb, John Warry, Joseph Cummins, Don Nardo, Andrew Taylor, Anne Pearson, Justin Pollard, Ruth Shepard, Richard De Neufville, Joseph M. Bryant, Frank Lipsius, Percy Gardner, Jean-Yves Empereur, W. Clarysse, Michael Meier Bruegger, Donald Kagan, Chris Whitten, Pierre Briant, Dawn L. Gilley & Ian Worthington, Laura Foreman, Nick McCarty, B. I. Wheeler κτλ. Ο κατάλογος των γραψάντων είναι πάρα πολύ μακρύς.

Όπως προκύπτει από τα έργα όλων των ανωτέρω, αλλά και άλλων συγγραφέων, από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι και σήμερα, από τη διεθνή βιβλιογραφία, όλοι οι ιστορικοί, γεωγράφοι, ρήτορες, ποιηταί, εθνολόγοι, κοινωνιολόγοι κτλ. συμφωνούν με αδειάσειστα επιχειρήματα και αναφέρουν ότι η ομιλούμενη γλώσσα των Μακεδόνων ήταν **Ελληνικά Μακεδονικά, Ελληνικά Δωρικά** δηλαδή, ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν την **Δώριον διάλεκτον**, ότι ομιλούσαν **Μακεδονικῇ τῇ φωνῇ**, ότι ομιλούσαν **Μακεδονιστί**. Οι ανωτέρω συγγραφείς αναφέρουν ότι οι Μακεδόνες ανήκαν στο Ελληνικό έθνος, ότι ήταν Δωριείς, ότι τα ονόματά τους ήταν Ελληνικά, ότι τα ονόματα των βασιλέων τους ήταν Ελληνικά, ότι τα γράμματά τους ήταν Ελληνικά, ότι οι αριθμοί τους ήταν Ελληνικοί, ότι τα ονόματα των επαρχιών, των πόλεων, των χωριών, των ποταμών, και των ορέων τους ήταν Ελληνικά, ότι τα ονόματα των πόλεων τις οποίες δημιούργησαν στην Ασία ήταν Ελληνικά, ότι τα ονόματα των μηνών τους ήταν Ελληνικά, ότι επίστευαν στους ίδιους θεούς με τους άλλους Έλληνες, ότι η θρησκεία τους ήταν Ελληνική, ότι οι ναοί τους τιμούσαν τους θεούς όλων των Ελλήνων, ότι οι επικλήσεις των θεών τους ήταν Ελληνικές, ότι είχαν το αρχαιότατο Ελληνικό έθιμο αναθέσεων λαφύρων στους ναούς των θεών τους, ότι συμμετείχαν στους Ολυμπιακούς αγώνες και τους άλλους πανελληνίους αγώνες (Πύθια, Ίσθμια, Νέμεα), ότι είχαν Ελληνικές εορτές και πανηγύρεις, ότι είχαν Ελληνικά ήθη και έθιμα, ότι τον Ελληνικό πολιτισμό μετέδωσαν στην Ασία κτλ. Δεν υπάρχει επίσης, ούτε ένας συγγραφέας, ο οποίος να γράφει ότι οι Μακεδόνες ήταν Σλάβοι, ότι κατήλθαν από τις περιοχές μεταξύ των ποταμών

Δνείπερου στα ανατολικά και Βιστούλα στα δυτικά, ότι κατήλθαν από τις περιοχές του Καυκάσου και του Βόλγα, ότι ομιλούσαν Σλαβικά, ότι είχαν Σλαβικά ονόματα, ότι τα ονόματα των θεών τους ήταν Σλαβικά, ότι οι ονομασίες των εορτών τους ήταν Σλαβικές, ότι οι ονομασίες των μηνών τους ήταν Σλαβικές, ότι τα ονόματα των βασιλέων τους ήταν Σλαβικά, ότι τα ονόματα των πόλεων και των επαρχιών τους ήταν Σλαβικά, ότι οι επιγραφές τους, αναθηματικές, επιτύμβιες, απελευθερωτικές, ψηφίσματα, είναι με Κυριλλικά γράμματα κτλ. Δεν υπάρχει ούτε ένας συγγραφέας, ο οποίος να γράφει κάτι τέτοιο, διότι γνωρίζει πολύ καλώς ότι όλος ο κόσμος πλέον θα τον θεωρούσε άσχετο, αγράμματο, αμαθή, ανιστόρητο, αντιιστόρητο αλλά και ακόμη χειρότερα, θα τον θεωρούσε ανισόρροπο, παράφρονα, ‘’φρενών κεκομμένον’’, βεβλημμένο, βλαμμένο. Δεν αναφέρομαι ασφαλώς, μόνον στην επιστημονική κοινότητα.

Για το γεγονός ότι οι Μακεδόνες ανήκαν στο Ελληνικό έθνος, υπάρχει μία αρχαιότατη καταγραφή, προερχόμενη από την Περσία. Στο τέλος του έκτου αιώνα π.Χ., οι Πέρσες κατέγραφαν τους λαούς οι οποίοι **πλήρωναν φόρους** σ’ αυτούς, από τις επαρχίες τους στην Ευρώπη. Η Μακεδονία είχε καταληφθεί από τους Πέρσες και ένεκα τούτου πλήρωνε φόρους σ’ αυτούς. ‘’τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἦν ἤδη ὑποχείρια γεγονότα’’. (Ηρόδοτος, ‘’ΣΤ΄.44.1’’). ‘’Ξέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, τοὺς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμποδὼν συστρατεύεσθαι ἠνάγκαζε· ἐδεδούλωτο γάρ, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, ἡ μέχρι Θεσσαλίης πᾶσα καὶ **ἦν ὑπὸ βασιλέα δασμοφόρος**,’’. (Ηρόδοτος, Ζ’.108.1). Ένας από τους λαούς αυτούς αναφέρεται ως ‘’Yauna Takabara’’, "Ιαουνα Τακαμπάρα", που σημαίνει ‘’Ίωνες με καπέλο (κάλυμμα της κεφαλής) όμοιο με ασπίδα’’, δηλαδή ‘’Έλληνες με καπέλο όμοιο με ασπίδα’’. Άλλοι Έλληνες στις πόλεις-κράτη ήταν διαφόρων προελεύσεων και δεν διακρίνονταν από έναν κοινό πίλο. Οι Μακεδόνες φορούσαν έναν χαρακτηριστικό πίλο, την **καυσία**. (‘’ Όταν ο Μέμνων ο Ρόδιος, ο οποίος ως στρατηγός υπηρετούσε τα συμφέροντα του Δαρείου Γ΄, εκστράτευσε εναντίον των Κυζικηνών (Άνοιξη του 334 π.Χ.), ο ίδιος και οι αξιωματικοί του για να παραπλανήσουν τους κατοίκους της Κυζίκου, φόρεσαν στα κεφάλια τους τη Μακεδονική καυσία. Οι Κυζικηνοί βλέποντάς τους από τα τείχη να πλησιάζουν, νόμισαν ότι είχε έλθει να τους βοηθήσει ο Κάλας, ο Μακεδόνας φίλος και σύμμαχός τους και έτσι άνοιξαν τις πύλες για να τον δεχθούν. Όταν ο Μέμνων επλησίασε περισσότερο και τον ανεγνώρισαν, έκλεισαν τις πύλες και ο Μέμνων έφυγε, αφού ελεηλάτησε την περιοχή’’. <Πολύαινος, ‘’Στρατηγήματα, Ε΄. Μέμνων, 5’’>). Οι Μακεδόνες βασιλείς φορούσαν επίσης την καυσία, την οποία περιετύλισσαν με λευκό διάδημα. Η καυσία των βασιλέων εκαλείτο καυσία δίμητρος. Η καυσία ήταν ο πίλος, ο οποίος προστάτευε όσους τον φορούσαν από τον καύσωνα. Πιθανόν, πιθανότατα όμως, η καυσία να ήταν και ένας θερμός πίλος, αν λάβουμε υπ' όψιν το κλίμα της Μακεδονίας με τους μεγάλους σε διάρκεια και παγωμένους χειμώνες. Σε Μακεδονικά νομίσματα, **αργυρές δραχμές, οβολούς, διώβολα, τετράβολα και ασημένιο οκτάδραχμο**, τα οποία εκδόθηκαν επί Αλεξάνδρου Α΄ (495-452 π.Χ.), έμπροσθεν παριστάται όρθιος γυμνός ιππέας κρατών δύο λόγχες στο αριστερό του χέρι, πλησίον και αριστερά του ίππου και φορών **καυσίαν**. Στον εμπροσθότυπο, σε **αργυρό τετράδραχμο**, με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής, (πιθανότατα όμως κάποιων τμημάτων της), του ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ, (186;-176; π.Χ.), αυτός παριστάται να φορεί επί της κεφαλής του τον χαρακτηριστικό Μακεδονικό πίλο, **την καυσία**. Στον οπισθότυπο παριστάται ο θεός Ποσειδών όρθιος κρατών τρίαινα στο δεξί χέρι και υπάρχει επιγραφή, με Ελληνικά γράμματα φυσικά, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ. Ο Αντίμαχος ήταν ο πρώτος βασιλεύς ο οποίος έκοψε νομίσματα με δίγλωσσες επιγραφές (Ελληνικά και Μπράχμι). Στον εμπροσθότυπο, σε νόμισμα **δραχμής**, με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής, ΑΝΤΙΑΛΚΙΔΑ, (115-100 π.Χ.), αυτός παριστάται να φορεί επί της κεφαλής του τον χαρακτηριστικό Μακεδονικό πίλο, **την καυσία**. Το νόμισμα αυτό προέρχεται από το νομισματοκοπείο του Πουσκαλαβάτι. Την καυσία φορούσε και ο Μέγας Αλέξανδρος. ‘’Ὡς δὲ ἔπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἕλη, κυβερνᾶν γὰρ αὐτὸν λόγος τὴν τριήρη, πνεύματος μεγάλου ἐμπεσόντος αὐτῷ ἐς τὴν **καυσίαν** καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχόμενον, τὴν μὲν δὴ οἷα βαρυτέραν πεσεῖν ἐς τὸ ὕδωρ, τὸ διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς σχεθῆναι ἐν καλάμῳ· τὸν κάλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκότων εἶναι τάφῳ τινὶ τῶν πάλαι βασιλέων’’. (Αρριανός, ‘’Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.22.2’’, Διόδωρος, ‘’ΙΖ΄.117.6,7’’). Στην Πέλλα, απέναντι από το ψηφιδωτό δάπεδο με την παράσταση του Διονύσου πάνω σε πάνθηρα,

υπάρχει ψηφιδωτό με παράσταση κυνηγιού λιονταριού. Παριστάνεται σκηνή στην οποία δύο κυνηγοί ετοιμάζονται να κτυπήσουν το λιοντάρι το οποίο βρίσκεται ανάμεσά τους. Ο κυνηγός αριστερά κρατεί ξίφος, δόρυ και φορεί **καυσίαν**.

Ο Ηρόδοτος επίσης, για το γεγονός ότι οι Μακεδόνες ανήκαν στο Ελληνικό έθνος, αναφέρει για τον μετέπειτα βασιλιά της Μακεδονίας Αλέξανδρο Α', να λέει για τον εαυτόν του, στους Πέρσες απεσταλμένους: ''Πρός δέ καί βασιλέϊ τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε ὡς **ἀνήρ Ἕλλην**, Μακεδόνων ὑπαρχος, εὖ ὑμέας ἐδέξατο καί τραπέζῃ και κοίτῃ''. (Ηρόδοτος, Ε΄.20). ''Και επί πλέον να πείτε στον βασιλιά που σας έστειλε, ότι ένας άνδρας Έλληνας, ο υποδιοικητής των Μακεδόνων σάς καλοδέχτηκε και στο τραπέζι και στο κρεβάτι''. Βεβαίως, αμέσως μετά ο Αλέξανδρος αυτός, υιός του βασιλιά Αμύντα Α΄, μαζί με τους φίλους του, άλλα παλληκάρια Μακεδονόπουλα, σκότωσαν όλους αυτούς τους Πέρσες απεσταλμένους, διότι οι Πέρσες αυτοί θέλησαν να συνευρεθούν με τις Μακεδόνισσες του βασιλικού οίκου. Αυτή ήταν η κοίτη, το κρεβάτι, που ζήτησαν οι Πέρσες και ανέφερε ειρωνικά ο Αλέξανδρος. Το 513 π.Χ. λοιπόν ο Μακεδών πρίγκηπας και κατόπιν βασιλιάς Αλέξανδρος Α΄ δηλώνει την Ελληνική εθνικότητά του, δηλώνει σαφέστατα ότι **είναι Έλλην**. Φυσικά δεν λέει ότι είναι Σλάβος και Βαρδαρίτης (**Σκουπηνός**, **Σκοπιανός**), ούτε ομιλεί τα Βουλγαροσερβικά τους τα οποία δεν υπήρχαν τότε. ΟΙ ΒΑΡΔΑΡΙΤΕΣ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΑΝ ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ ΚΑΤΟΠΙΝ. ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΒΑΡΝΤΑΡΣΚΑ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣΑΝ ΤΟΤΕ ΠΑΙΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Η περιοχή της **Βαρντάρσκα,** η ''Βαρντάρσκα Μπανόβινα'', πριν την περίοδο, κατά την περίοδο και μετά την περίοδο της μεγίστης ακμής του Μακεδονικού Ελληνισμού, την περίοδο του Φιλίππου Β' και του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ήταν **Παιονία** στα ανατολικά και **Δαρδανία** στα δυτικά. Για τους Δαρδανίους ο Στράβων αναφέρει ότι ήταν τελείως άγριοι και ρυπαροί αλλά και φίλοι της μουσικής. '''Ἄγριοι δ' ὄντες οἱ Δαρδάνιοι τελέως, ὥσθ' ὑπὸ ταῖς κοπρίαις ὀρύξαντες σπήλαια ἐνταῦθα διαίτας ποιεῖσθαι, μουσικῆς δ' ὅμως ἐπεμελήθησαν ἀεὶ χρώμενοι καὶ αὐλοῖς καὶ τοῖς ἐντατοῖς ὀργάνοις''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Ζ΄.5.7''). ''**Δαρδανεῖς**, Ἰλλυρικόν ἔθνος, τρίς ἐν τῷ βίῳ λούονται μόνον, ὅταν γεννῶνται καί ἐπί γάμοις καί τελευτῶντες''. (Fragm. Hist. Graec. Τόμ. Γ', Νικολ. Δαμασκ. 110). Η περιοχή των Σκοπίων τότε ανήκε στη Δαρδανία. Τα Σκόπια είναι γνωστά με την ονομασία **Σκούποι** (ή **Σκουποί** ή **Σκόποι**), στην Αλβανική γλώσσα λέγονται **Shkup Σκουπ**, στη Σερβοκροατική απεδόθησαν ως **Skopije** Σκοπιγιε (και Скопје Σκοπγιε), και την περίοδο της Οθωμανικής κυριαρχίας ελέγοντο **Üsküb Ουσκιουμπ**. Οι κάτοικοί της ελέγοντο **Σκουπηνοί**, όπως γράφει ο Στέφανος ο Βυζάντιος. ''**Σκοῦποι**, πόλις Θράκης. Λέπιδος ἐν ἱστορικῆς ἐπιτομῆς ὀγδόῳ. Τό ἐθνικόν **Σκουπηνοί**''. Η ονομασία της πόλης προέρχεται από τη λέξη Σκούποι. Εκεί ήταν το κέντρο ενός Ιλλυρικού φύλου. Κατά μία άλλη εκδοχή, εξ ίσου ή και περισσότερο αληθή, το όνομα προέρχεται από την Ελληνική λέξη σκοπιά (στην Ιωνική διάλεκτο σκοπιή) και σημαίνει παρατηρητήριο, κατοπτευτήριο, ακρώρεια, κορυφή, περισκόπηση, φρούρηση και κοινώς βίγλα, καραούλι. (Σκοπός, τόπος υψηλός εκ του οποίου δύναται τις να παρατηρεί, να φυλάττει ή να κατασκοπεύει. Μέγα Λεξικό της Ελληνικής γλώσσας, H. Liddell - R. Scott, IV. σελ. 82). Ο Βυζαντινός ιστορικός, λόγιος και διπλωμάτης Ακροπολίτης Γεώργιος ονομάζει την πόλη Σκοπιά. ''εκ δε του προς βορράν μέρους ... οχυρά άπτα και φρούρια, **Σκοπιά** τε και Βελεσσός''. (Ακροπολίτης Γεώργιος, έκδοση A. Heisenberg, Λειψία, σελ. 78, 1903). Οι Σκούποι ευρίσκονταν επί του άνω ρου του ποταμού Αξιού, επί οχυράς και εξαιρετικά στρατηγικής θέσεως, στην έξοδο των στενών ορέων (τώρα Στενά του Κατσανίκ), και εξελίχθηκαν σε ενδιάμεσο σταθμό μεταξύ Μακεδονίας και Ιλλυρίας, στην οδό η οποία έφερε από τη Ναϊσσό (Νύσσα) προς τους Στόβους. Το 210 π.Χ. οι Σκούποι κατελήφθησαν από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Ε΄. Κατά τη Ρωμαϊκή εποχή έλαβαν καθεστώς πόλης και εποικίσθηκαν από τους Φλαβίους. Οι Σκούποι, στα Λατινικά Scupi, λειτούργησαν αρχικώς ως στρατιωτική βάση για τη διατήρηση της ειρήνης στην περιοχή και ονομάσθηκε επίσημα "Colonia Flavia Scupinorum". Flavia ήταν το όνομα της δυναστείας του Ρωμαίου αυτοκράτορος. Οι Σκούποι (Scupi), γνώρισαν ιδιαίτερη ανάπτυξη κατά την περίοδο του Αδριανού (76-138 μ.Χ.) και του Αντωνίνου του Ευσεβούς (86-138 μ.Χ.). Επί μακρόν ήταν η έδρα της 7ης Κλαυδιανής Λεγεώνος. Επί Διοκλητιανού, (248-316 μ.Χ.), εξελίχθηκε σε **πρωτεύουσα της περιφέρειας της Δαρδανίας**, η οποία απετέλεσε τμήμα της ρωμαϊκής επαρχίας της Άνω Μοισίας (4ος μ.Χ. αιώνας). Την περίοδο της Ρωμαϊκής κυριαρχίας οι

Σκούποι, (Scupi), ήταν πρωτεύουσα της Dacia Mediterranea. Επί Μεγάλου Κωνσταντίνου ήταν **πρωτεύουσα της Δαρδανίας**. Η πόλη περιήλθε υπό Σλαβική κυριαρχία το 695 μ.Χ. Η Σλαβική φυλή που εγκαταστάθηκε στο Scupi ήταν πιθανότατα οι Βερζήτες. Η πόλη δεν αναφέρεται κατά τους επόμενους τρεις αιώνες, αλλά μαζί με τον υπόλοιπο Άνω Αξιό ανήκε στην Α' Βουλγαρική Αυτοκρατορία από τη δεκαετία του 830 μ.Χ.

Το 1911 στη Βαλκανική χερσόνησο υπήρχαν τα εξής κράτη: Αυστρία-Ουγγαρία, (η οποία κατείχε τη σημερινή Σλοβενία, Κροατία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη), η Ρουμανία, η Βουλγαρία, η Σερβία, το Μαυροβούνιο, η Οθωμανική αυτοκρατορία στην οποία ανήκαν τα σημερινά εδάφη της **Βαρδαρίας** και η Ελλάδα. Το 1912 επίσης, τα σημερινά εδάφη της Βαρδαρίας τα κατείχε η Οθωμανική αυτοκρατορία. Μετά τον Α' Βαλκανικό Πόλεμο (1912-1913) τα εδάφη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας στη Βαλκανική διενεμήθησαν μεταξύ των Βαλκανικών χωρών, Βουλγαρίας, Μαυροβουνίου, Ελλάδος και Σερβίας. Τα σημερινά εδάφη της **Βαρδαρίας** περιήλθαν από τους Τούρκους στο **Βασίλειο της Σερβίας**. Στις 26 Οκτωβρίου 1912 το Βασίλειο της Σερβίας κατέλαβε τα Σκόπια από τους Τούρκους οι οποίοι είχαν εγκαταλείψει την πόλη την προηγούμενη ημέρα. Το όνομα της πόλης άλλαξε από το Τουρκικό Ουσκούμπ στο Σερβικό Σκόπλιε. Το 1913 στη Νοτιανατολική Ευρώπη υπήρχαν τα εξής κράτη: Αυστρο-Ουγγρική αυτοκρατορία, Μαυροβούνιο, Σερβία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Αλβανία, Οθωμανική αυτοκρατορία και Ελλάδα. Το 1913-1914, μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους και πριν τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στη Νοτιανατολική Ευρώπη υπήρχαν τα εξής κράτη: Αυστρία-Ουγγαρία, (η οποία κατείχε τη σημερινή Σλοβενία, Κροατία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη), Ρουμανία, Βουλγαρία, **Σερβία στην οποία ανήκαν τα σημερινά εδάφη της Βαρδαρίας**, Μαυροβούνιο, Αλβανία, Οθωμανική αυτοκρατορία στην Ανατολική Θράκη και Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου η περιοχή της Βαρδαρίας δέχθηκε εισβολή εκ μέρους της Βουλγαρίας, η οποία και κατέλαβε τα Σκόπια στις 22 Οκτωβρίου 1915. Μετά από μια μεγάλη Συμμαχική επίθεση η "Armée française d' Orient" η ''Γαλλική Στρατιά της Ανατολής'' έφθασε στα Σκόπια στις 29 Σεπτεμβρίου και κατέλαβε την πόλη εξαπίνης. Μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η Βαρδαρία έγινε μέρος του νέου Βασιλείου των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων. Μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, το **1920**, η κατάσταση στη Βαλκανική χερσόνησο είχε ως εξής: Δημιουργήθηκε το Βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων (1/12/1918). Τα σημερινά εδάφη της **Βαρδαρίας ανήκαν πλέον στο Βασίλειο αυτό**. Πουθενά στο Βασίλειο αυτό δεν αναφέρεται, δεν υπάρχει φυσικά περιοχή Μακεδονία. Το **1929** το βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων μετονομάσθηκε σε **Βασίλειο της Γιουγκοσλαβίας**. Το **1931**, τα Σκόπια ονομάσθηκαν πρωτεύουσα της ''διοικητικής Περιφέρειας του Βαρδάρη'', της ''Βαρντάρσκα Μπανόβινα'' του Βασιλείου της Γιουγκοσλαβίας. **Πουθενά στο Βασίλειο αυτό, δεν υπάρχει φυσικά και δεν αναφέρεται, περιοχή Μακεδονία**. Πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, στη Βαλκανική χερσόνησο υπήρχαν τα εξής κράτη: Ρουμανία, Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Ελλάδα και Τουρκία. **Πουθενά στο κράτος της Γιουγκοσλαβίας δεν αναφέρεται Μακεδονία, δεν υπάρχει περιοχή Μακεδονία**.

Ο Ηρόδοτος για το γεγονός ότι οι Μακεδόνες ανήκαν στο Ελληνικό έθνος, αναφέρει ότι ο βασιλιάς της Μακεδονίας Αλέξανδρος Α΄, είπε προς τους Αθηναίους στρατηγούς πριν από τη μάχη των Πλαταιών, το 479 π.Χ.: '"Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τά ἔπεα τάδε τίθεμαι, ἀπόρρητα ποιεύμενος πρός μηδένα λέγειν ὑμέας ἄλλον ἢ Παυσανίην, μή μέ διαφθείρητε˙ οὐ γάρ ἂν ἔλεγον, εἰ μή μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης τῆς Ἑλλάδος. **Αὐτός τε γάρ Ἕλλην γένος εἰμί τώρχαῖον καί ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾶν τήν Ἑλλάδα**… Νῦν δέ οἱ δέδοκται τὰ μὲν σφάγια ἐᾶν χαίρειν, ἅμα ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ συμβολήν ποιέεσθαι˙… λιπαρέετε μένοντες˙ ὀλίγων γάρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία. Ἢν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατά νόον τελευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χρή καί ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι, **ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι ὑπό προθυμίης**, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαί τήν διάνοιαν την Μαρδονίου, ἵνα μή ἐπιπέσωσι ὑμῖν οἱ βάρβαροι μή προσδεκομένοισί κω. Εἰμί δέ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών''. (Ηρόδοτος, Θ΄.45). ''Αθηναίοι, σας εμπιστεύομαι τα εξής και σας παρακαλώ να τα κρατήσετε μυστικά, χωρίς να τα πείτε σε κανέναν άλλον εκτός από τον Παυσανία, (αρχιστράτηγος, Σπαρτιάτης) για να μη με καταστρέψετε. Δεν θα σας τα έλεγα αυτά αν δεν ενδιαφερόμουν υπερβολικά για όλη την Ελλάδα. **Διότι και εγώ ο ίδιος είμαι Έλληνας στο γένος μου από τα αρχαία χρόνια και**

δεν θέλω να δω την Ελλάδα υπόδουλη αλλά την θέλω ελεύθερη… Τώρα (ο Μαρδόνιος) απεφάσισε να αφήσει κατά μέρος τα σφάγια και μόλις αρχίσει να φέγγει η ημέρα να συμπλακεί μαζί σας…. Κάνετε υπομονή περιμένοντες, διότι για λίγες μόνον ημέρες του μένουν τρόφιμα (του Μαρδονίου). Εάν δε ο πόλεμος αυτός αποβεί σύμφωνα με τις διαθέσεις σας πρέπει να θυμηθείτε και τη δική μου απελευθέρωση, **ο οποίος με προθυμία χάριν των Ελλήνων έχω κάνει τόσο επικίνδυνο έργο**, θέλων να σάς φανερώσω τις σκέψεις του Μαρδονίου. Για να μην σάς επιτεθούν ξαφνικά οι βάρβαροι, χωρίς ακόμη να τους περιμένετε. Είμαι ο Αλέξανδρος ο Μακεδών''. **Έλλην και Μακεδών, λοιπόν, δηλώνει ότι είναι ο βασιλιάς της Μακεδονίας**. Δεν δηλώνει φυσικά, ότι είναι Σκοπιανός, ούτε ότι είναι Μακεντόνετς, ούτε ότι είναι από τη Μακεντόνιγια, ούτε ομιλεί Σλαβικά **Βουλγαροσερβικά**, ούτε χρειάζεται μεταφραστή για να συνομιλήσει και να επικοινωνήσει με τους συμπατριώτες του, τους Έλληνες του νότου.

Ο βασιλιάς της Μακεδονίας Αλέξανδρος Α΄, απέδειξε ότι ήταν πραγματικός Έλληνας, αληθινός πατριώτης και ότι αγαπούσε και ενδιαφερόταν για όλους τους Έλληνες, γι' αυτό και του απεδόθη η επωνυμία φιλέλλην. Η λέξη φιλέλλην σήμερα δεν ταυτίζεται με το νόημα το οποίο είχε κατά την αρχαιότητα. Φιλέλλην σήμερα, αποκαλείται ο αλλοδαπός ο οποίος αγαπά και νοιάζεται για την Ελλάδα, ή ο αλλοδαπός ο οποίος αγωνίσθηκε για την ελευθερία της Ελλάδας κατά τον αγώνα της Ανεξαρτησίας 1821-28 και σε άλλους μεταγενέστερους αγώνες. **Φιλέλλην** στην αρχαιότητα ήταν ο φιλόπατρις, ο φιλογενής, ο αγαπών όλη την Ελλάδα και όλους τους Έλληνες, ο αφοσιωμένος σε όλη την Ελλάδα και τους Έλληνες, ο υπερβαίνων το στενό τοπικό συμφέρον της πόλης του, ο ενδιαφερόμενος για όλη την Ελλάδα, ο πατριώτης. Οι πολίτες των Ελληνικών πόλεων-κρατών αγαπούσαν, και ενδιαφέρονταν μόνο για την πόλη-κράτος τους. (Ο Αρποκρατίων στο βιβλίο ''Λέξεις Των Δέκα Ρητόρων'', στο λήμμα Αλέξανδρος αναφέρει: (" Δημοσθένης ἐν ς' Φιλιππικῶν φησίν, <ἡνίκα ἦλθεν Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περί τούτων 'κῆρυξ'>. οὗτός ἐστιν ὁ ἐπικαλούμενος **φιλέλλην**, υἱός μέν Ἀμύντου, πατήρ δέ Περδίκκου''. Ο Ηρόδοτος αποκαλεί τον Αλέξανδρο Α΄ ''άγγελο'', (Η'.136), αγγελιοφόρο δηλαδή, ο Αθηναίος ρήτορας Λυκούργος στον λόγο του ''Κατά Λεωκράτους'' τον αποκαλεί ''πρεσβευτή'', ενώ ο θλιβερός Δημοσθένης, ο οποίος ήθελε να καταστήσει μισητό τον Φίλιππο Β', αποκαλεί τον Αλέξανδρο αυτόν, στον ''Β' Φιλιππικό'' λόγο του μειωτικώς ''κήρυκα''. Η αρίθμηση των Φιλιππικών λόγων του Δημοσθένους διέφερε στην αρχαιότητα. Έκτος Φιλιππικός εθεωρείτο ο σήμερα θεωρούμενος δεύτερος. Πέμπτος ο σήμερα λεγόμενος ''Περί των εν Χερρονήσω''). Η επωνυμία φιλέλλην αναφέρεται από τον Φώτιο στο βιβλίο ''Λέξεων Συναγωγή'', στο λήμμα Αλέξανδρος: ''Οὗ μνημονεύει Δημοσθένης ἐν ἕκτῳ Φιλιππικῶν, ὁ καλούμενος ἐστι **φιλέλλην**, υἱός μέν Ἀμύντου τοῦ βασιλέως, πατήρ δέ Περδίκκα''.

Η επωνυμία **φιλέλλην** αποδόθηκε επίσης και στον τύραννο των Φερών Ιάσονα, ο οποίος ως ταγός της Θεσσσαλίας αποτελούσε σημαντική δύναμη, (είχε νικήσει στη ναυμαχία στην Πεπάρηθο τους Αθηναίους) και ήθελε να εκστρατεύσει εναντίον των Περσών, όμως, δολοφονήθηκε το 370 π.Χ.

Η επωνυμία **φιλέλλην** αποδόθηκε επίσης και στον τύραννο των Συρακουσών Ιέρωνα: ''Ἱέρωνά φασι τόν Συρακόσιον **φιλέλληνα** γενέσθαι καί τιμῆσαι παιδείαν ἀνδρειότατα''. (Αιλιανός, ''Ποικίλη Ιστορία, Θ΄.1'').

Ο Ισοκράτης ονομάζει **φιλέλληνα** και τον μεγάλο Μακεδόνα βασιλιά Φίλιππο Β΄: ''Ἔστιν οὐν ἀνδρός μέγα φρονοῦντος καί **φιλέλληνος** καί πορρωτέρω τῶν ἄλλων τῇ διανοίᾳ καθορῶντος''. (''Φίλιππος, ν΄.122''). ''Είναι λοιπόν ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ανδρός μεγαλόφρονος και **φιλέλληνος** (φιλοπάτριδος) και του οποίου οι σκέψεις πηγαίνουν μακρύτερα από τις σκέψεις των άλλων''. Ο Ιάσων των Φερών, ο οποίος ήθελε να εκστρατεύσει εναντίον των Περσών δολοφονήθηκε. Ο Φίλιππος Β΄ ο οποίος επίσης ετοιμαζόταν να εκστρατεύσει εναντίον των Περσών δολοφονήθηκε. Ο Μέγας Αλέξανδρος στην επιστολή του προς τον Δαρείο, από την πόλη Μάραθο, όπου ήλθαν προς αυτόν πρέσβεις εκ μέρους του Δαρείου, καταγγέλλει τους Πέρσες ότι αυτοί οι ίδιοι εκόμπασαν με τις επιστολές τους ότι οργάνωσαν τη δολοφονία του: ''Τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε,''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β'.14.5'').

Ο Ισοκράτης αποκαλεί επίσης **φιλέλληνες** και τους Αθηναίους: ''Καίτοι πῶς ἂν ἐκείνων ἄνδρες ἀμείνους ἢ μᾶλλον **φιλέλληνες** ὄντες ἐπιδειχθεῖεν, οἵτινες ἔτλησαν ἐπιδεῖν, ὥστε μὴ τοῖς λοιποῖς αἴτιοι γενέσθαι τῆς δουλείας, ἐρήμην μὲν τὴν πόλιν γενομένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην, ἱερὰ δὲ συλώμενα καὶ νεὼς ἐμπιπραμένους, ἅπαντα δὲ τὸν πόλεμον περὶ τὴν πατρίδα τὴν αὐτῶν γιγνόμενον''; (''Πανηγυρικός, 96''). ''Μπορεί κάποιος να επιδείξει ανθρώπους πιο γενναίους ή πιο **φιλέλληνες** (πιο φιλοπάτριδες, πιο αφοσιωμένους στους Έλληνες) από αυτούς οι οποίοι για να μην γίνουν αίτιοι δουλείας των υπολοίπων, δέχτηκαν να δουν την πόλη τους να ερημώνεται, τη γη τους να κυριεύεται, τα ιερά τους να λεηλατούνται και τους ναούς να πυρπολούνται και όλη τη μανία του πολέμου να ξεσπά γύρω από την πατρίδα τους'';

''Οἷός περ ὁ λόγος ὁ διαναγνωσθείς ἐστιν, ἐν ᾧ πεποίηκας τοὺς μὲν σοὺς προγόνους εἰρηνικοὺς καὶ **φιλέλληνας** καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας, Σπαρτιάτας δ' ὑπεροπτικοὺς καὶ πολεμικοὺς καὶ πλεονέκτας, οἵους περ αὐτοὺς εἶναι πάντες ὑπειλήφασιν''. (''Παναθηναϊκός, 241''). ''Τοιούτος υπήρξε ο προ ολίγου αναγνωσθείς λόγος, εις τον οποίον παρουσίασες τους μεν προγόνους σου ως ειρηνικούς και **φιλέλληνες**, (αγαπώντες όλη την Ελλάδα, φιλοπάτριδες) και αρχηγούς της πολιτικής ισότητας, τους δε Σπαρτιάτες ως υπεροπτικούς και πολεμικούς και πλεονέκτες και τέτοιους οποίους όλοι θεωρούν αυτούς''.

Υπάρχει κάποιος εχέφρων, νουνεχής, έμφρων, λογικός άνθρωπος, γνωρίζων ελαχίστην έστω Ιστορία, ο οποίος να πιστεύει ότι ο Σπαρτιάτης βασιλιάς Αγησίλαος, ο Ιάσων των Φερών, ο Ιέρων των Συρακουσσών (στη Μεγάλη Ελλάδα) και οι Αθηναίοι, δεν ήταν Έλληνες; Πιστεύει κάποιος ότι όλοι αυτοί ήταν αλλοεθνείς, ήταν αλλογενείς, ήταν ξένοι, οι οποίοι αγαπούσαν την Ελλάδα και γι' αυτό τον λόγο απεκλήθησαν φιλέλληνες;

Ο Αλέξανδρος Α' ήταν ο πρώτος ο οποίος αναφέρεται ότι έλαβε μέρος, από τους Μακεδόνες, στους Ολυμπιακούς αγώνες, το 504 π.Χ. στον αγώνα **Σταδίου**, τερματίζοντας μάλιστα συγχρόνως με τον πρώτο. (Ηρόδοτος, Ε΄.22). (Νικητής ήταν ο Ισχόμαχος ή Ισόμαχος από τον Κρότωνα της Μεγάλης Ελλάδος, στη νότια Ιταλία). Ο Αλέξανδρος Α' βοήθησε τους νότιους Έλληνες, στέλνοντάς τους αγγελιοφόρους και πληροφορώντας τους για τον όγκο των Περσικών στρατευμάτων και τον κίνδυνο καταπατήσεώς τους, αλλά και περικυκλώσεώς τους από την χώρα των Περραιβών, όταν αυτοί απεφάσισαν να αντιμετωπίσουν τον Ξέρξη στα Τέμπη (480 π.Χ.). (Ηρόδοτος, Ζ΄.173). Βοήθησε επίσης τους νότιους Έλληνες πριν τη μάχη των Πλαταιών (479 π.Χ.), ενημερώνοντάς τους για την κατάσταση των Περσών, έλλειψη τροφίμων, άσχημοι οιωνοί και χρησμοί και την απόφαση του Μαρδονίου για την επίθεση των Περσών την επομένη. (Ηρόδοτος, Θ'.45 και Πλούταρχος, ''Αριστείδης, 15''). Ο στρατηγός των Αθηναίων μάλιστα ο Αριστείδης είπε στον Αλέξανδρο: ''Νικώσης δὲ τῆς Ἑλλάδος οὐδένα τὴν Ἀλεξάνδρου προθυμίαν καὶ ἀρετὴν ἀγνοήσειν''. ''Αν όμως νικούσαν οι Έλληνες δεν θα υπήρχε ουδείς που δεν θα μάθαινε για το ενδιαφέρον και την αρετή του Αλεξάνδρου''.

Όταν το Άργος κατέστρεψε τις Μυκήνες (468 π.Χ.), ο βασιλιάς Αλέξανδρος Α΄ φιλοξένησε στη Μακεδονία πλέον του ημίσεος του πληθυσμού της πόλεως το οποίον απέδρασε. (''Καὶ ἄλλοι μέν τινες ἐς Κλεωνὰς ἀποχωροῦσιν ἐξ αὐτῶν, τοῦ δήμου δὲ πλέον μὲν ἥμισυ ἐς Μακεδονίαν καταφεύγουσι παρὰ Ἀλέξανδρον''. (Παυσανίας, ''7.25.6'', Διόδωρος, ''ΙΑ'.65''). Η αγάπη του Αλεξάνδρου Α΄ για την Ελληνική τέχνη φαίνεται από το γεγονός ότι ο Πίνδαρος διέτριψε πολύν χρόνο παρ' αυτόν. Κατά τον Δίωνα τον Προυσαέα τον αποκαλούμενο χρυσόστομο, ο Μέγας Αλέξανδρος δεν κατέσκαψε τον οίκο του Πινδάρου, διότι ''τὸν πρόγονον αὐτοῦ καὶ ὁμώνυμον ἐπῄνεσεν **Ἀλέξανδρον τὸν φιλέλληνα** ἐπικληθέντα ποιήσας εἰς αὐτόν''. (Λόγ. 2, ''Περί βασιλείας Β΄.33''). Ο Αλέξανδρος Α' ανέθηκε επίσης στον Ολύμπιο Δία χρυσό άγαλμα, και αφιέρωσε στους Δελφούς χρυσό ανδριάντα, από τα λάφυρα των καταδιωχθέντων Περσών, διεκδικώντας την αναγνώρισή του για την προσφορά του κατά τους Περσικούς πολέμους. Ο ανδριάς αυτός τοποθετήθηκε εκεί όπου στήθηκε και ο ανδριάς των δώδεκα πήχεων τον οποίο αφιέρωσαν οι άλλοι Έλληνες. (Ηρόδοτος, Η'.121). Στο γεγονός αυτό αναφέρεται και ο Φίλιππος Β' στην επιστολή του (το 340 π.Χ.) προς τον Δήμο των Αθηναίων. ''Εἴτε γὰρ τῶν ἐξ ἀρχῆς κρατησάντων γίγνεται, πῶς οὐ δικαίως ἡμεῖς αὐτὴν ἔχομεν, Ἀλεξάνδρου τοῦ προγόνου πρώτου κατασχόντος τὸν τόπον, ὅθεν καὶ τῶν αἰχμαλώτων Μήδων ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν εἰς Δελφούς''; Οι Αθηναίοι αποκαλούσαν τον Αλέξανδρο Α' ''πρόξενο και ευεργέτη'' (Ηρόδοτος, Η'.136) και

‘’φίλο και πρόξενο’’. (Ηρόδοτος, Η’.143). (Μετά τον Αλέξανδρο Α’ έλαβαν μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες και άλλοι Μακεδόνες. Μερικοί εξ αυτών, οι οποίοι μάλιστα ανεκηρύχθησαν και νικητές είναι οι εξής: Ο Τέλλων από την Ορέσθεια το 472 π.Χ. στην Πυγμαχία Παίδων (77η Ολυμπιάδα), ο βασιλιάς Αρχέλαος υιός του Περδίκκα το 408 π.Χ. στο Τέθριππον (93η Ολυμπιάδα), ο βασιλιάς Φίλιππος Β' το 356 π.Χ. στην Ιπποδρομία Κελήτων (106η Ολυμπιάδα), ο βασιλιάς Φίλιππος Β' το 352 π.Χ. στο Τέθριππον (107η Ολυμπιάδα), ο βασιλιάς Φίλιππος Β' το 348 π.Χ. στη Συνωρίδα (107η Ολυμπιάδα), ο Κλείτων το 328 π.Χ. στο Στάδιον στην 113η Ολυμπιάδα, (‘’Ὀλυμπιὰς δ’ ἤχθη τρίτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν δέκα, <καθ’ ἣν ἐνίκα στάδιον Κλείτων Μακεδών>’’. (Διόδωρος, ΙΖ΄.82.1), ο Δαμασίας από την Αμφίπολη το 320 π.Χ. στο Στάδιον (115η Ολυμπιάδα), ο Λάμπος από τους Φιλίππους το 304 π.Χ. στο Τέθριππον (119η Ολυμπιάδα), ‘’πεποίηται δὲ παρὰ τὸν Εὐάνθην ἀνήρ τε ἱπποτρόφος καὶ τὸ ἅρμα, ἀναβεβηκυῖα δὲ ἐπὶ τὸ ἅρμα παῖς παρθένος: ὄνομα μὲν Λάμπος τῷ ἀνδρί, πατρὶς δὲ ἦν αὐτῷ νεωτάτη τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πόλεων, καλουμένη δὲ ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου’’. (Παυσανίας, 6<Ηλιακών Β’>.4.10’’), ο Αντίγονος το 292 π.Χ. στο Στάδιον (122η Ολυμπιάδα), ο Αντίγονος το 288 π.Χ. στο Στάδιον (123η Ολυμπιάδα), ο Σέλευκος το 268 π.Χ. στο Στάδιον (128η Ολυμπιάδα), η Βελιστίχη η οποία ζούσε στην Αλεξάνδρεια, το 268 π.Χ. στο Πωλικόν Τέθριππον (128η Ολυμπιάδα), η Βελιστίχη το 264 π.Χ. στην Πωλική Συνωρίδα (129η Ολυμπιάδα). ‘’ἐπὶ μὲν δὴ τῇ συνωρίδι **Βελιστίχην ἐκ Μακεδονίας** τῆς ἐπὶ θαλάσσῃ γυναῖκα, Τληπόλεμον δὲ Λύκιον ἀναγορευθῆναι λέγουσιν ἐπὶ τῷ κέλητι, τοῦτον μὲν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ τριακοστῆς τε καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, τῆς δὲ Βελιστίχης τὴν συνωρίδα Ὀλυμπιάδι πρὸ ταύτης τρίτῃ’’. <Παυσανίας, ‘’5.8.11’’>). Βεβαίως υπάρχουν και άλλοι Μακεδόνες, οι οποίοι έλαβαν μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες, αν λάβουμε υπ’ όψη την τραγική μοίρα του Απολλοδώρου από την Αιανή της Ελίμειας (στη σημερινή Κοζάνη), ο οποίος επιστρέφοντας από τους αγώνες εφονεύθη από κεραυνό στο όρος Κυλλήνη, όπως το αναφέρει σε ένα επίγραμμά του ο Αντίπατρος ο Θεσσαλονικεύς (‘’Παλατίνη Ανθολογία, 7.390’’).

Κυλλήνην ὄρος Ἀρκάδων ἀκούεις
αὔτη σῆμ’ ἐπίκειτ’ Ἀπολλοδώρῳ.
Πίσηθέν μιν ἰόντα νυκτός ὥρῃ
ἔκτεινεν Διόθεν πεσών κεραυνός.
τηλοῦ δ’ αἰγανέης τε καὶ Βεροίης
νικηθείς Διός ὁ δρομεύς καθεύδει.

Βεβαίως υπάρχουν και Μακεδόνες νικητές στα Ίσθμια (ο Άρχων υιός του Κλείνου από την Πέλλα, πρώτος στη Συνωρίδα το 334 π.Χ.), στα Νέμεα (Βερενίκη Β΄ η σύζυγος του Πτολεμαίου Γ΄), Πυθιονίκες στους Δελφούς (ο βασιλιάς Αρχέλαος, πρώτος στο Τέθριππον, ο Άρχων υιός του Κλείνου από την Πέλλα, πρώτος στη Συνωρίδα, ο Πτολεμαίος Α΄, πρώτος στην Πωλική Συνωρίδα το 314 π.Χ. στα 69α Πύθια, ‘’ἐνάτῃ δὲ ἐπὶ ταῖς ἑξήκοντα συνωρίδι πωλικῇ, καὶ ἐπὶ μὲν τῷ πώλῳ τῷ κέλητι Λυκόρμας ἀνηγορεύθη Λαρισαῖος, **Πτολεμαῖος δὲ ἐπὶ τῇ συνωρίδι Μακεδών**: ἔχαιρον γὰρ δὴ Μακεδόνες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καλούμενοι βασιλεῖς, καθάπερ γε ἦσαν’’. (Παυσανίας, ‘’10<Φωκικά>.7.8’’), αλλά, υπάρχουν ακόμη και Παναθηναιονίκες. Στις ανασκαφές των Αιγών (Βεργίνας) βρέθηκε Τρίποδας, που φυλάσσεται στο Μουσείο της Θεσσαλονίκης, στον οποίο υπάρχει, η επιγραφή: «Είμαι από τους αγώνας, τα Ηραία του Άργους». Κατά ερμηνεία του αρχαιολόγου καθηγητού Μανώλη Ανδρόνικου ο Τρίποδας ανήκε εις τον Αλέξανδρον τον Α΄ και ήταν οικογενειακό κειμήλιο.

Χάρις στον Μέγα Αλέξανδρο, τους Μακεδόνες και τους λοιπούς Έλληνες της στρατιάς του, διευρύνθησαν τα όρια του Ελληνισμού. Έτσι, τους επόμενους αιώνες θα ελάμβαναν μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες όχι μόνον οι Έλληνες της κυρίως Ελλάδος, της ηπειρωτικής (Μακεδονία, Θράκη, <Απολλωνία, Μαρώνεια>, Ήπειρος, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάς, Πελοπόννησος) και της νησιωτικής (Άνδρος, Αστυπάλαια, Θάσος, Κέα, Κως, Ρόδος, Λέσβος, Σάμος, Κέρκυρα, Κρήτη), της Επιδάμνου στην Αδριατική, της Ιωνίας, της Αιολίδος, της Μεγάλης Ελλάδος (στη Σικελία π.χ. Ακράγας, Γέλα, Ιμέρα, Καμάρινα, Μεσσήνη, Νάξος, Συρακούσες, Ταυρομένιον, Υβλαία, και στη νότια Ιταλία π.χ. Θούριοι, Καυλωνία, Κρότων, Νεάπολη, Ποσειδωνία, Ρήγιον, Σύβαρις, Τάρας), της Κυρήνης και της Βάρκης στην **Ελληνική Λιβύη** (η Βάρκη σήμερα λέγεται Al Marj), αλλά θα ελάμβαναν μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες και θα νικούσαν, και **Έλληνες όλης της Μικράς Ασίας** (Άδανα,

Αδραμύττιον, Αιγές στην Κιλικία, Αιολία, Αλεξάνδρεια στην Τρωάδα, Αλικαρνασσός, Απάμεια στη Βιθυνία, Άσπενδος, Άσσος, Βιθυνία, Δάλδη, Ερυθραία, Θυάτειρα, Ιασός, Καππαδοκία, Καρία, Κέραμος, Κλαζομεναί, Κολοφών, Κύζικος, Λαοδίκεια, Μαγνησία στον Μαίανδρο, Νίκαια Βιθυνίας, Νύσα, Ξάνθος, Πέργαμος, Προύσα Βιθυνίας, Σινώπη, Στρατονίκεια, Ταρσός, Τράλλεις, Τύανα, Υπαιπηνός, Φιλαδέλφεια), και ακόμη οι **Έλληνες** της **Πέτρας** στην **Ιορδανία**, της **Αντιόχειας στη Συρία**, της **Σελεύκειας στη βόρεια Συρία**, της **Σελεύκειας στον Τίγρη**, της **Σιδώνας στην Φοινίκη**, της **Σαλαμίνας της Κύπρου**, της **Αρμενίας** και της **Αιγύπτου** (Αλεξάνδρεια, Αντινόη, Ερμόπολις, Ναύκρατις, Νουβία, Οξύρυγχος). Από την Αίγυπτο μόνον αναφέρονται 47 Ολυμπιονίκες, και εξ αυτών οι 41 είναι από την Αλεξάνδρεια. Από τη **Βάρκη της Λιβύης** καταγόταν ο Αμησινάς, Ολυμπιονίκης στην Πάλη το 460 π.Χ., (80ή Ολυμπιάδα), και ο Μενεσθεύς, Ολυμπιονίκης στο Στάδιον το 232 π.Χ. (137η Ολυμπιάδα).

Ότι η Μακεδονία ήταν Ελλάδα, ότι περιλαμβανόταν στην Ελλάδα και ότι οι Μακεδόνες ήταν Έλληνες, προκύπτει σαφέστατα και από τη συνθήκη των Καρχηδονίων με τον βασιλιά Φίλιππο Ε΄ της Μακεδονίας, όπως την αναφέρει ο Πολύβιος (Ζ΄.9.1): ‘’Ἐναντίον θεῶν πάντων ὅσοι **Μακεδονίαν καί τήν ἄλλην Ἑλλάδα** κατέχουσιν…Ἀννίβας ὁ στρατηγός εἶπε καί πάντες οἱ Καρχηδονίων γερουσιασταί οἱ μετ’ αὐτοῦ καί πάντες οἱ Καρχηδόνιοι οἱ στρατευόμενοι μετ’ αὐτοῦ, ὃ ἂν δοκῇ ὑμῖν καί ἡμῖν, τόν ὅρκον τοῦτον θέσθαι περί φιλίας καί εὐνοίας καλῆς, φίλους καί οἰκείους καί ἀδελφούς, ἐφ’ ὧτ’ εἶναι σωζομένους καί φυλαττομένους ὑπό βασιλέως **Φιλίππου καί Μακεδόνων καί ὑπό τῶν ἄλλων Ἑλλήνων**, ὅσοι εἰσίν αὐτῶν σύμμαχοι… Ἔσται δέ καί Φίλιππος ὁ βασιλεύς καί οἱ σύμμαχοι, σωζόμενοι καί φυλαττόμενοι ὑπό Καρχηδονίων’’. (Ζ΄.9.3-7). ’’Στο όνομα όλων των θεών οι οποίοι προστατεύουν **την Μακεδονία και την άλλην Ελλάδα**,… Ο Αννίβας ο στρατηγός είπε, καθώς και όλοι οι γερουσιαστές των Καρχηδονίων που είναι μαζί του, και όλοι οι μαζί του στρατευμένοι Καρχηδόνιοι, φαίνεται σε εσάς και σε εμάς να δώσουμε αυτό τον όρκο περί φιλίας και αγάπης, να είμαστε φίλοι και συγγενείς και αδελφοί υπό τον όρο: Από τον βασιλιά **Φίλιππο και τους Μακεδόνες και υπό των άλλων Ελλήνων**, όσοι είναι σύμμαχοί τους, να σώζωνται, να προφυλάσσονται,…Ο βασιλιάς Φίλιππος, οι Μακεδόνες και οι σύμμαχοί τους από τους άλλους Έλληνες να σώζωνται και να προφυλάσσονται από τους Καρχηδονίους’’. Δεν θεωρώ ότι χρειάζεται να προσθέσει κάποιος τίποτε σε αυτά τα οποία αναφέρονται ανωτέρω από τον Πολύβιο. Σε μια μικρή μόνο παράγραφο αναφέρεται δύο φορές ότι οι Μακεδόνες είναι Έλληνες, εφ’ όσον υπάρχουν σαφέστατα οι φράσεις ‘’Μακεδόνων και υπό των άλλων Ελλήνων’’ και ‘’Μακεδόνες και των άλλων Ελλήνων’’.

Σε σχέση με τη μετάδοση του Ελληνικού πολιτισμού στην Ασία, ο Πλούταρχος στο βιβλίο του ‘’Περί της Αλεξάνδρου Τύχης’’, παραβάλλων τον Μέγα Αλέξανδρο με τους εξοχωτέρους των Ελλήνων φιλοσόφων, αυτόν ανακηρύσσει ως τον φιλοσοφώτατον και μέγιστον πάντων και λέει: ‘’Καὶ πρῶτον τὸ παραδοξότατον, εἰ βούλει, σκόπει, τοὺς Ἀλεξάνδρου μαθητὰς τοῖς Πλάτωνος, τοῖς Σωκράτους ἀντιπαραβάλλων. Εὐφυεῖς οὗτοι καὶ ὁμογλώσσους ἐπαίδευον, εἰ μηδὲν ἄλλο, φωνῆς Ἑλληνίδος συνιέντας· καὶ πολλοὺς οὐκ ἔπεισαν, ἀλλὰ Κριτίαι καὶ Ἀλκιβιάδαι καὶ Κλειτοφῶντες, ὥσπερ χαλινὸν τὸν λόγον ἐκπτύσαντες, ἄλλῃ πῃ παρετράπησαν. Τὴν δ’ Ἀλεξάνδρου παιδείαν ἂν ἐπιβλέπῃς, Ὑρκανοὺς γαμεῖν ἐπαίδευσε καὶ γεωργεῖν ἐδίδαξεν Ἀραχωσίους, καὶ Σογδιανοὺς ἔπεισε πατέρας τρέφειν καὶ μὴ φονεύειν, καὶ Πέρσας σέβεσθαι μητέρας ἀλλὰ μὴ γαμεῖν. Ὦ θαυμαστῆς φιλοσοφίας, δι’ ἣν Ἰνδοὶ θεοὺς Ἑλληνικοὺς προσκυνοῦσι, Σκύθαι θάπτουσι τοὺς ἀποθανόντας οὐ κατεσθίουσι. Θαυμάζομεν τὴν Καρνεάδου δύναμιν, εἰ Κλειτόμαχον, Ἀσδρούβαν καλούμενον πρότερον καὶ Καρχηδόνιον τὸ γένος, ἑλληνίζειν ἐποίησε, θαυμάζομεν τὴν διάθεσιν Ζήνωνος, εἰ Διογένη τὸν Βαβυλώνιον ἔπεισε φιλοσοφεῖν· ἀλλ’ Ἀλεξάνδρου τὴν Ἀσίαν ἐξημεροῦντος Ὅμηρος ἦν ἀνάγνωσμα, Περσῶν καὶ Σουσιανῶν καὶ Γεδρωσίων παῖδες τὰς Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους τραγῳδίας ᾖδον. Καὶ Σωκράτης μὲν ξένα παρεισάγων δαιμόνια δίκην τοῖς Ἀθήνησιν ὠφλίσκανε συκοφάνταις· διὰ δ’ Ἀλέξανδρον τοὺς Ἑλλήνων θεοὺς Βάκτρα καὶ Καύκασος προσεκύνησε. Πλάτων μὲν γὰρ μίαν γράψας πολιτείαν οὐδένα πέπεικεν αὐτῇ χρῆσθαι διὰ τὸ αὐστηρόν, Ἀλέξανδρος δ’ ὑπὲρ ἑβδομήκοντα πόλεις βαρβάροις ἔθνεσιν ἐγκτίσας καὶ κατασπείρας τὴν Ἀσίαν Ἑλληνικοῖς τέλεσι τῆς ἀνημέρου καὶ θηριώδους ἐκράτησε διαίτης. Καὶ τοὺς μὲν Πλάτωνος ὀλίγοι νόμους ἀναγιγνώσκομεν, τοῖς δ’ Ἀλεξάνδρου μυριάδες ἀνθρώπων ἐχρήσαντο καὶ χρῶνται,

μακαριώτεροι τῶν διαφυγόντων Ἀλέξανδρον οἱ κρατηθέντες γενόμενοι· τοὺς μὲν γὰρ οὐδεὶς ἔπαυσεν ἀθλίως ζῶντας, τοὺς δ' ἠνάγκασεν εὐδαιμονεῖν ὁ νικήσας. Ὥσθ' ὅπερ εἶπε Θεμιστοκλῆς, ὁπηνίκα φυγὼν ἔτυχε δωρεῶν μεγάλων παρὰ βασιλέως καὶ τρεῖς πόλεις ὑποφόρους ἔλαβε, τὴν μὲν εἰς σῖτον τὴν δ' εἰς οἶνον τὴν δ' εἰς ὄψον, «Ὦ παῖδες, ἀπωλόμεθ' ἄν, εἰ μὴ ἀπωλόμεθα,» τοῦτο περὶ τῶν ἁλόντων ὑπ' Ἀλεξάνδρου δικαιότερόν ἐστιν εἰπεῖν· «Οὐκ ἂν ἡμερώθησαν, εἰ μὴ ἐκρατήθησαν». Οὐκ ἂν εἶχεν Ἀλεξάνδρειαν Αἴγυπτος οὐδὲ Μεσοποταμία Σελεύκειαν οὐδὲ Προφθασίαν Σογδιανὴ οὐδ' Ἰνδία Βουκεφαλίαν οὐδὲ πόλιν Ἑλλάδα Καύκασος παροικοῦσαν, αἷς ἐμπολισθείσαις ἐσβέσθη τὸ ἄγριον καὶ μετέβαλε τὸ χεῖρον ὑπὸ τοῦ κρείττονος ἐθιζόμενον. Εἰ τοίνυν μέγιστον μὲν οἱ φιλόσοφοι φρονοῦσιν ἐπὶ τῷ τὰ σκληρὰ καὶ ἀπαίδευτα τῶν ἠθῶν ἐξημεροῦν καὶ μεθαρμόζειν, μυρία δὲ φαίνεται γένη καὶ φύσεις θηριώδεις μεταβαλὼν Ἀλέξανδρος, εἰκότως ἂν φιλοσοφώτατος νομίζοιτο''. (''Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 5'').

Σε σχέση με τα βάρβαρα ήθη τα οποία βρήκε και εξημέρωσε ο Μέγας Αλέξανδρος στην Ασία, ο Στράβων π.χ. αναφέρει ότι: Οι **Δέρβικες** έσφαζαν όσους περνούσαν τα 70 έτη και το κρέας τους το έτρωγαν οι στενοί συγγενείς τους. Δεν έτρωγαν μόνον όσους πέθαιναν πριν τα 70 έτη. Ότι τις γριές τις έπνιγαν και έπειτα τις έθαβαν. Οι Δέρβικες έσφαζαν με το παραμικρό παράπτωμα. Οι **Κάσπιοι** όσουν περνούσαν τα 70 έτη τους έστελναν στην έρημο να πεθάνουν από την πείνα. Κατόπιν τους παρατηρούσαν από μακρυά. Εάν τους εγκατελελειμμένους τους ξέσχιζαν πουλιά τους θεωρούσαν ευτυχείς. Εάν τους έτρωγαν άγρια ζώα ή σκυλιά τους μακάριζαν λιγότερο. Αν δεν τους άγγιζε τίποτε τους θεωρούσαν άτυχους. (''Γεωγραφικά, ΙΑ΄.11.8'). Οι **Βακτριανοί** τους ανήμπορους από τα γηρατειά ή από αρρώστεια τους έριχναν στα σκυλιά για να τους φάνε, σε σκυλιά που έτρεφαν επίτηδες και τα έλεγαν νεκροθάφτες στη γλώσσα τους. Ένεκα τούτου το εσωτερικό της πρωτεύουσάς τους ήταν γεμάτο ανθρώπινα κόκκαλα. Τη συνήθεια αυτή τους την έκοψε ο Αλέξανδρος αναφέρει ο Στράβων. (''Γεωγραφικά, ΙΑ΄.11.3''). Οι Τάπυροι αφού έκαναν δύο ή τρία παιδιά με κάποια γυναίκα, μετά την παραχωρούσαν σε άλλους άνδρες. (''Γεωγραφικά, ΙΑ΄.9.8.1''). Οι **Μασσαγέτες** αυτούς που αρρώσταιναν και πέθαιναν τους θεωρούσαν ασεβείς και τους πετούσαν να τους φάνε τα θηρία. Θεωρούσαν ως καλλίτερο θάνατο να γεράσει κάποιος, να τον σφάξουν και να τον φάνε ανακαταμένο με κρέας προβάτου. Ο καθένας τους ζούσε με μία γυναίκα, αλλά έσμιγε φανερά και με γυναίκες άλλων, κρεμώντας την φαρέτρα του στο αμάξι της. (''Γεωγραφικά, ΙΑ΄.8.6''). Οι **Καθαίοι** είχαν τη συνήθεια να καίνε τις γυναίκες μαζί με τους άνδρες τους. (Διόδωρος, 17.91.3). Οι κάτοικοι των **Σάρδεων** είχαν νόμο κατά τον οποίο τα παιδιά σκότωναν κτυπώντας με ρόπαλα τους γέρους πατέρες τους και να τους θάβουν, θεωρώντας εντροπή να συνεχίζει να ζει κάποιος υπερήλικας. (Αιλιανός, ''Ποικίλη Ιστορία, Δ΄.1''). Πριν τον Μέγα Αλέξανδρο ακόμη, οι **Πέρσες** έθαβαν τους ανθρώπους ζωντανούς, θέλοντας να ευχαριστήσουν τον θεό ο οποίος βρίσκεται υπό την γην. Η Άμηστρις, η σύζυγος του Ξέρξου, έθαψε ζωντανά δεκατέσσερα παιδιά επιφανών Περσών, και ο Ξέρξης το 480 π.Χ. έθαψε ζωντανά εννέα αγόρια και εννέα κορίτσια, παιδιά Μακεδόνων, στην περιοχή των Εννέα Οδών, στην μετέπειτα Αμφίπολη. (Ηρόδοτος, ''Ζ'.114''). Οι **Χάλυβες** επίσης, τους οποίους αναφέρει ο Ξενοφών, έκοβαν τα κεφάλια των νεκρών εχθρών και περιέπαιζαν τους επιζώντες εχθρούς των επιδεικνύοντας τα απομεινάρια των τέως συντρόφων τους.

Σε σχέση με τα βάρβαρα ήθη τα οποία βρήκε ο Μέγας Αλέξανδρος, την εκ μέρους του απαγόρευσή τους και την εν γένει προσφορά του στους κατακτηθέντες λαούς, ο Πλούταρχος γράφει για τον Αλέξανδρο: ''Νῦν δὲ τῆς γῆς ἀνήλιον μέρος ἔμεινεν, ὅσον Ἀλέξανδρον οὐκ εἶδεν''. (''Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 8''). Ο Καλλισθένης είπε για τον Αλέξανδρο και την αξία του, όπως το αναφέρει ο Αρριανός: ''Ἀλέξανδρον δὲ πόῤῥω τοῦ ἱκανοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν ἄριστον εἶναί τε καὶ δοκεῖν, καὶ βασιλέων τὸν βασιλικώτατον καὶ στρατηγῶν τὸν ἀξιοστρατηγότατον''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.11.5''). Ο Αρριανός αναφέρει ότι ο Αλέξανδρος, ''Οὐδενί ἄλλῳ ἀνθρώπων ἐοικώς ἦν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.30.2''). ''Δεν έμοιαζε με κανέναν άλλον άνθρωπο''. Όσον αφορά στη στρατηγική ικανότητα του Μεγάλου Αλεξάνδρου ο Αρριανός γράφει: ''Οὕτως οὐδέν ἄπορον Ἀλεξάνδρῳ τῶν πολεμικῶν ἦν ἐς ὃ τι ὁρμήσειε''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.30.2''). ''Όθεν καμμία πολεμική επιχείρηση δεν ήταν ακατόρθωτη για τον Αλέξανδρο, οιαδήποτε ανελάμβανε''.

Ο Αρριανός αναφερόμενος στους λόγους οι οποίοι τον ώθησαν να γράψει την ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, τον οποίο βεβαίως θεωρεί Έλληνα αναφέρει: ''Ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἄλλος εἷς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ μέγεθος ἐν **Ἕλλησιν ἢ βαρβάροις ἀπεδείξατο**. Ἔνθεν καὶ αὐτὸς ὁρμηθῆναί φημι ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφήν, οὐκ ἀπαξιώσας ἐμαυτὸν φανερὰ καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.12.4''). ''Διότι δεν υπάρχει άλλος άνθρωπος, ο οποίος να έχει πράξει τόσα πολλά ή τόσο σημαντικά κατορθώματα κατά το πλήθος ή το μέγεθος, από όλους τους **Έλληνες ή από τους βαρβάρους**. Γι' αυτό τον λόγο και εγώ ομολογώ ότι παρακινήθηκα σ' αυτή τη συγγραφή, διότι δεν εθεώρησα τον εαυτό μου τόσο ανάξιο να καταστήσει γνωστά στους ανθρώπους τα κατορθώματα του Αλεξάνδρου''. ''ὅστις δὲ θαυμάσεται ἀνθ' ὅτου **ἐπὶ τοσοῖσδε συγγραφεῦσι καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ἥδε ἡ συγγραφή**, τά τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχὼν οὕτω θαυμαζέτω. (''Αλεξ. Ανάβ., Ι. Εισαγωγή'').

Είναι απολύτως σαφές ότι και ο ιστορικός Αρριανός, γεννηθείς στη Νικομήδεια της Μικρασιατικής Βιθυνίας, κατατάσσει τον Μέγα Αλέξανδρο και τους Μακεδόνες στους Έλληνες. Οι Βαρδαρίτες Σλάβοι δεν υπήρχαν τότε στην περιοχή μας για να τους κατατάξει κάπου ο Αρριανός. Επί πλέον, ο Αρριανός θεωρεί ότι ο Μέγας Αλέξανδρος δεν εξυμνήθηκε αρκετά, δεν εξυμνήθηκε ανάλογα με τα κατορθώματά του. ''Καὶ μέντοι καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα εὐδαιμονιστέος Ἀχιλλεύς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν, τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη **οὐδὲ ἐξηνέχθη ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως**, οὔτ' οὖν καταλογάδην, οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν. Ἀλλ' οὐδὲ ἐν μέλει ἥσθη Ἀλέξανδρος''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.12.4'').

Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης επίσης, (ΙΖ΄.1.3), αναφέρει σχετικώς με τα επιτεύγματα του Μεγάλου Αλεξάνδρου: ''Ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ μεγάλας πράξεις οὗτος ὁ βασιλεὺς κατειργάσατο καὶ διὰ τὴν ἰδίαν σύνεσίν τε καὶ ἀνδρείαν **ὑπερεβάλετο τῷ μεγέθει τῶν ἔργων πάντας τοὺς ἐξ αἰῶνος τῇ μνήμῃ παραδεδομένους βασιλεῖς**''. ''Σε μικρό χρονικό διάστημα ο βασιλιάς αυτός (ο Μέγας Αλέξανδρος) επέτυχε σπουδαία έργα, λόγω δε της σύνεσης και της ανδρείας του ξεπέρασε σε κατορθώματα όλους τους βασιλείς που μνημονεύονται από την αρχή των αιώνων''.

Για τη μετάδοση του Ελληνικού πολιτισμού στην Ασία από τον Μέγα Αλέξανδρο, ο Ulrich Wilcken, στο βιβλίο του "Alexander the Great'' στη σελίδα 3 αναφέρει: ''But the development of Greek civilisation into a civilisation which was world-wide. It is in this way that his influence has affected the history of mankind ever down to our own time''. ''Αλλά η ανάπτυξη του Ελληνικού πολιτισμού σε ένα πολιτισμό που ήταν παγκόσμιος. Είναι με αυτόν τον τρόπο που η επιρροή του έχει επηρεάσει την ιστορία της ανθρωπότητας έως τις ημέρες μας''.

Επίσης στη σελίδα 80 αναφέρει: ''For he aimed not only at introducing Greek culture into the East, but also at revealing to the Greeks the nature and culture of Asia''. "Διότι απέβλεπε όχι μόνο στην εισαγωγή του Ελληνικού πολιτισμού στην Ανατολή, αλλά και στο να αποκαλύψει στους Έλληνες την φύση και τον πολιτισμό της Ασίας".

Επίσης στη σελίδα 116 αναφέρει: ''His desire was here, as in the case of his previous conquests, to pave the way for Greek culture''. ''Η επιθυμία του ήταν εδώ, όπως και στην περίπτωση των προηγούμενων κατακτήσεών του, να ανοίξει τον δρόμο για τον Ελληνικό πολιτισμό''.

Επίσης στη σελίδα 194 αναφέρει: ''In this way Greek technology and Greek science were employed on Indian soil, while Alexander was subduing the country''. ''Με τον τρόπο αυτό η Ελληνική τεχνολογία και η Ελληνική επιστήμη υλοποιούντο (εφαρμόζονταν) σε Ινδικό έδαφος, ενώ ο Αλέξανδρος υπέτασσε την χώρα''.

Επίσης στη σελίδα 206 αναφέρει: ''Since then he had followed his second aim only, the winning of Asia for himself and for Greek civilization''. "Από τότε είχε ακολουθήσει μόνο τον δεύτερο στόχο του, τον αποφασιστικό αγώνα για την Ασία για τον εαυτό του και για τον Ελληνικό πολιτισμό''.

Επίσης στη σελίδα 299 αναφέρει: ''Thus in the middle of the Oriental world rose Greek poleis, whose citizens had brought with them and continued to use Greek language

and religion, law and social customs''. ''Έτσι, στη μέση του Ανατολικού κόσμου ανεδύθησαν Ελληνικές πόλεις, οι πολίτες των οποίων είχαν φέρει μαζί τους και συνέχισαν να χρησιμοποιούν την Ελληνική γλώσσα και θρησκεία, το δίκαιο και τα κοινωνικά έθιμα".

Επίσης στη σελίδα 301 αναφέρει: ''For the first time in the Greek world arose a library, where the whole treasures of Greek literature were collected in several hundred thousand papyrus rolls''. "Για πρώτη φορά στον Ελληνικό κόσμο προέκυψε μια Βιβλιοθήκη, (της Αλεξανδρείας) όπου όλοι οι θησαυροί της Ελληνικής λογοτεχνίας συγκεντρώθηκαν σε μερικές εκατοντάδες χιλιάδες κυλίνδρους παπύρων".

Πράγματι, στη Μεγάλη Βιβλιοθήκη της Αλεξανδρείας συγκεντρώθηκε, αντιγράφηκε, αναπαρήχθηκε τότε όλη η ανθρώπινη γνώση, σε εκατοντάδες χιλιάδες κυλίνδρους παπύρων, χάρις στον Μακεδόνα βασιλιά της Αιγύπτου Πτολεμαίο Α΄, τον επωνομασθέντα Σωτήρα από τους Ροδίους, τον ιδρυτή της δυναστείας των Λαγιδών. (Το βιβλίο τότε είχε τη μορφή τυλιγμένου κυλίνδρου. Ο πάπυρος στα Ελληνικά λέγεται βύβλος και εξ αυτού προέρχεται η λέξη βιβλιοθήκη. Ο πάπυρος ευδοκιμούσε μόνο στα έλη του Δέλτα του Νείλου, δηλαδή πλησίον της Αλεξανδρείας. Συνεπώς η Αίγυπτος είχε το μονοπώλιον). Έργα ποιητών, ιστορικών, μαθηματικών, σοφιστών, πεζογράφων, ιατρών, ρητόρων, φιλοσόφων, μάγων, γεωγράφων και πολλών άλλων, έγιναν κτήμα της Βιβλιοθήκης. Ό, τι είχε παράξει ο Ελληνικός πνευματικός κόσμος τους προηγούμενους τρεις αιώνες, κατέστη κτήμα της Μεγάλης Βιβλιοθήκης. Επίσης, στο Μουσείο της Αλεξανδρείας συγκεντρώθηκαν και έγιναν τρόφιμοί του, υπότροφοί του, (είχαν στέγη, τροφή, μισθό, απαλλαγή από φόρους), οι πιο σοφοί άνθρωποι της εποχής (Ερατοσθένης, Απολλώνιος, Ευκλείδης και ίσως ο μαθηματικός Δοσίθεος). Δικαίως εκαυχάτο η Αλεξάνδρεια για τα δύο αυτά Ιδρύματα. Μόνον ο Φάρος της, ένα από τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου, ανταγωνιζόταν την φήμη τους. Ήταν κτισμένος επάνω στο νησί Φάρος. (Το νησί Φάρος το αναφέρει και ο Όμηρος: "νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι". "Οδύσσεια, δ 354-5"). Ο Φάρος της Αλεξανδρείας άντεξε επί 16 αιώνες. Γκρεμίσθηκε από σεισμό το έτος 1302. Ο Φάρος φώτιζε τους ναυτικούς και το Μουσείο φώτιζε τα πνεύματα. Γι' αυτό και ο Μενεκλής αναφέρει ότι, ''Ἀλεξανδρεῖς εἰσιν οἱ παιδεύσαντες πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους''. (Αθήναιος ο Ναυκρατίτης, από την Ναύκρατιν της Αιγύπτου, ''Δειπνοσοφισταί, 4.83.6-7''). Η Αλεξάνδρεια από το 323 π.Χ. και για τους επόμενους επτά αιώνες θα ήταν το κέντρο του Ελληνικού πνευματικού κόσμου, η πλέον κοσμοπολίτισσα πόλη της υφηλίου και το οικονομικό κέντρο του κόσμου. Στα δύο λιμάνια της, το ανατολικό και το δυτικό, έμπαιναν και έβγαιναν με ασφάλεια πλοία, προερχόμενα από όλα τα λιμάνια της Μεσογείου, μεταφέροντας κάθε είδους εμπορεύματα. Η Αλεξάνδρεια κατέστη η Σώτειρα του αρχαίου Ελληνισμού, Ερμηνεύτρια της διανοίας του, Μήτηρ της Νεοπλατωνικής φιλοσοφίας, Σπουδαιότατον κέντρον του Χριστιανισμού, Σοφή διδάσκαλος παντοδαπής παιδείας, και μέγιστον Εμπορείον της οικουμένης. Χωρίς να φθάσει τη δόξα της Βιβλιοθήκης της Αλεξανδρείας, ο Ελληνικός κόσμος είχε να καυχηθεί και για τη βιβλιοθήκη της Περγάμου.

Ο Ulrich Wilcken στη σελίδα 303 αναφέρει επίσης: ''It was from Alexander that the Diadochi took over the idea of making the Games (Agones) an instrument of propaganda for Greek culture in the East''. "Ήταν από τον Αλέξανδρο ότι οι Διάδοχοι ανέλαβαν την ιδέα της τέλεσης των Αγώνων (Αγώνες), ένα μέσο προπαγάνδας για τον Ελληνικό πολιτισμό στην Ανατολή".

Επίσης στη σελίδα 308 αναφέρει: ''Thus imposed Alexander's idea of spreading Greek culture in the East was realised with great success by his immediate successors in Asia and Europe''. ''Έτσι η ιδέα του Αλεξάνδρου για τη διάδοση του Ελληνικού πολιτισμού στην Ανατολή πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία από τους άμεσους διαδόχους του στην Ασία και την Ευρώπη''.

Για τη μετάδοση του Ελληνικού πολιτισμού στην Ασία από τον Μέγα Αλέξανδρο ο Charles Gates, στο βιβλίο του "Ancient Cities'' στη σελίδα 259 αναφέρει: ''With Alexander's conquests, West Asia and Egypt were brought into the fold of Greek culture. The newly formed Greek kingdoms of the Hellenistic period would be much influenced, however, by the Near Easter and Egyptian cultures they were now controlling''. "Με τις κατακτήσεις του Αλεξάνδρου, η Δυτική Ασία και η Αίγυπτος κατέστησαν πτυχές του Ελληνικού πολιτισμού. Τα νεοσύστατα Ελληνικά βασίλεια της Ελληνιστικής περιόδου θα επηρεάζονταν πολύ

ωστόσο, από τους πολιτισμούς της Εγγύς Ανατολής και της Αιγύπτου τους οποίους τώρα ήλεγχαν".

Ο Bernard Randall στο βιβλίο του “Alexander the Great: Macedonia King and Conqueror’’, στη σελίδα 8 αναφέρει: ‘’He made Egypt and the Middle East parts of the Greek world, and he initiated the spread of Greek ideas and philosophy far beyong Greece’’. ‘’Έκανε την Αίγυπτο και τη Μέση Ανατολή μέρη του Ελληνικού κόσμου και εισήγαγε τη διάδοση των Ελληνικών ιδεών και της φιλοσοφίας πολύ πέραν της Ελλάδας’’.

Ο Nicholas G. L. Hammond στο βιβλίο του ‘’Philip of Macedon’’, αναφέρει ότι οι Μακεδόνες ήταν Ελληνόφωνοι και για τον μεγάλο βασιλιά Φίλιππο Β΄ ότι ήταν Έλλην και Μακεδών, όπως ο Δημοσθένης ήταν Έλλην και Αθηναίος: ‘’Philip was born a Greek of the most aristocratic, indeed of divine, descent… Philip was both a Greek and a Macedonian, even as Demosthenes was a Greek and an Athenian…The Macedonians over whom Philip was to rule were an outlying family member of the Greekspeaking peoples’’. ‘’**Ο Φίλιππος ήταν Έλλην της πλέον αριστοκρατικής, στην πραγματικότητα θεϊκής, καταγωγής**... **Ο Φίλιππος ήταν Έλλην και Μακεδών,** ακριβώς όπως ο Δημοσθένης ήταν Έλλην και Αθηναίος... Οι Μακεδόνες στους οποίους ο Φίλιππος έμελλε να βασιλεύσει ανήκαν στην οικογένεια των περιφερειακών Ελληνόφωνων λαών’’. (Η σύγκριση αυτή του συγγραφέως είναι ατυχές παράδειγμα. Ο συγγραφεύς είναι εξαιρετικώς επιεικής και γαλαντόμος με τον Δημοσθένη, συγκρίνοντάς τον με τον Έλληνα Φίλιππο και αποκαλώντας τον και αυτόν Έλληνα, διότι είναι γνωστό ότι αυτός ήταν μερικώς Έλλην. Ο Αθηναίος ρήτορας Δημοσθένης, αυτός ο υλακόμωρος, ο μόνιμος και θλιβερός υβριστής του μεγάλου Φιλίππου, ήταν από την πλευρά της μητέρας του, ‘’Σκύθης, βάρβαρος Ἑλληνίζων τῇ φωνῇ’’. ‘’Τό μέντοι μητρῶον γένος τοῦ ρήτορος οὐκ ἦν, ὥς φασι, καθαρῶς Ἀττικόν, Γύλωνος τοῦ πάππου τοῦ Δημοσθένους φυγόντος μέν ἐξ Ἀθηνῶν ἐπί προδοσίας ἐγκλήματι, οἰκήσαντος δέ περί τόν Πόντον, κἀκεῖ γυναῖκα ἀγαγομένου Σκύθιν τό γένος, ἐξ ἧς ἦν τοῦ Δημοσθένους ἡ μήτηρ Κλεοβούλη. Εἰς τοῦτο γοῦν ἄλλοι τε λελοιδορήκασι καί Αἰσχίνης, εἰπών ὡς ἄρα εἴη **Σκύθης, βάρβαρος Ἑλληνίζων τῇ φωνῇ**’’). (Λιβάνιος, 2-3, Προοίμιο Υποθέσεων των λόγων του Δημοσθένους στον Α΄ Φιλιππικό). Ο ρήτορας Δείναρχος επίσης, αναφερόμενος στην καταγωγή του Δημοσθένους γράφει: ‘’Γόης οὗτος ἀνδρες Ἀθηναῖοι καὶ μιαρός ἀνθρωπός ἐστι, καί **οὔτε τῷ γένει τῆς πόλεως πολίτης** οὔτε τοῖς πεπολιτευμένοις αὐτῷ καὶ πεπραγμένοις’’. (‘’Κατά Δημοσθένους, 95’’). Δεν είναι δυνατόν επίσης, να συγκρίνει κάποιος τον Φίλιππο, τον γίγαντα του Ελληνισμού, με τον Δημοσθένη, τον προδότη του Ελληνισμού και ξεπουλημένο στους Πέρσες, τους κοινούς εχθρούς όλων των Ελλήνων, τον πρωτεργάτη της κοινής ειρήνης και ενοποιητή της Ελλάδος με τον μόνιμο εθνικό διχαστή, τον καταπαύσαντα τους εμφυλίους πολέμους με τον εξωθούντα σε νέους εμφυλίους πολέμους την Ελλάδα, τον άνθρωπο των μεγάλων έργων με τον άνθρωπο των μεγάλων λόγων, αυτόν ο οποίος χαρακτηρίζετο δικαίως ως ‘’πολλὰ ἐοργώς’’ με τον άεργο ή ‘’ἀεργὸ’’, τον εσθλό με τον κακό, τον τίμιο άνδρα με τον πανταχόθεν δωροδοκημένο, τον άριστο με τον αίσχιστο, τον αγαθό και εχέφρονα με τον φαύλο και ‘’φρενών κεκομμένον’’, τον βέλτιστο με τον κάκιστο, τον μέγιστο με τον ελάχιστο, τον πλείστο με τον ολίγιστο, τον φρόνιμο με τον φρενόπληκτο, αλλοπρόσαλλο και μαινόμενο, τον στρατιώτη, στρατηγό και πολεμιστή (επί 24 έτη) με τον αστράτευτο, τον γενναίο και άτρομο μαχητή με τον δειλό λιποτάκτη, τον άνδρα με τον κίναιδο, τον συνετό με τον ‘’ἀναιδείην ἐπιειμένον’’ τον περιβεβεβλημένο με αναίδεια δηλαδή, τον γενναίο άνδρα-πολεμιστή και αμύντορα της Ελλάδος που έφερε στο σώμα του επτά τραύματα από τις μάχες, με αυτόν που τα ρούχα του ταίριαζαν σε γυναίκες, τον ευεργετούντα τους φίλους με τον προδότη και δολοφόνο του φίλου και φιλοξενούμενού του, τον προστάτη των ιερών με τον ασεβή, τον πολέμιο των βαρβάρων με αυτόν που ήθελε, επεδίωκε και επέβαλλε τη συμμαχία των βαρβάρων, τον χορηγό των φίλων με τον πάμπλουτο από την πολιτική, τον ελευθερωτή των Ελλήνων της Ιωνίας από την Άβυδο έως τη Μαγνησία με τον υπηρέτη των Περσικών συμφερόντων κτλ. Ένεκα της απελευθερώσεώς των από τον Περσικό ζυγό, χάρις στα Μακεδονικά στρατεύματα του Φιλίππου, τα οποία ως προπομπός εισήλθαν στην Μικρά Ασία, οι κάτοικοι της Εφέσου από ευγνωμοσύνη, είχαν τοποθετήσει το άγαλμα του Φιλίππου στον ναό της θεάς Αρτέμιδος. ‘’Ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἐφεσίων, ὡς ἀφῃρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόβος, τούς τε Μέμνονα ἐπαγομένους καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλήσαντας τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς τὴν **εἰκόνα τὴν Φιλίππου** τὴν ἐν τῷ ἱερῷ

καταβαλόντας καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡροπύθου τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν πόλιν ὥρμησαν ἀποκτεῖναι''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.17.11''). ''Ο δε λαός της Εφέσου, όταν έλειψε από αυτούς ο φόβος των ολιγαρχικών, ώρμησε να σκοτώσει εκείνους που κάλεσαν στην πόλη τον Μέμνονα και εκείνους που λεηλάτησαν τον ναό της Αρτέμιδος και εκείνους που κατεκρήμνισαν το **άγαλμα του Φιλίππου** που ευρίσκετο μέσα στον ναό και εκείνους που ανέσκαψαν τον τάφο του Ηροπύθου ο οποίος ελευθέρωσε την πόλη''. Με τέτοια τιμή, βεβαίως, δεν τιμήθηκε ποτέ κάποιος Δημοσθένης. Στον ναό της Αρτέμιδος στην Έφεσο, τον οποίο πυρπόλησε ο Ηρόστρατος, (''Τὸν δὲ νεὼν τῆς Ἀρτέμιδος πρῶτος μὲν Χερσίφρων ἠρχιτεκτόνησεν, εἶτ' ἄλλος ἐποίησε μείζω· ὡς δὲ τοῦτον **Ἡρόστρατός τις ἐνέπρησεν**'', Στράβων, ''Γεωγραφικά, ΙΔ΄.1.22'') και ανεστήλωσε εκ νέου ο Μέγας Αλέξανδρος, υπήρχε ανηρτημένη και προσωπογραφία του Αλεξάνδρου, έργο του Απελλού, η οποία τον παρίστανε να κρατεί κεραυνό.

Σε σχέση βεβαίως με τις χυδαίες ύβρεις και την εμετική συμπεριφορά του Δημοσθένους προς τον Φίλιππο και τους Μακεδόνες, ο Γερμανός ιστορικός Heinrich Friedrich Otto Abel στο βιβλίο του, ''Makedonien vor König Philipp'', (''Η μέχρι του Φιλίππου Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας''), Leipzig, 1847, στη σελ. 116, (στο βιβλίο μετάφραση του Μαργαρίτη Δήμιτσα στη σελίδα 134) αναφέρει. ''Αἱ τοῦ Δημοσθένους κατά τῶν Μακεδόνων ἐκφράσεις προελθοῦσαι ἐκ κομματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἔχουσιν ὡς πρός μέν τήν ἱστορικήν ἔρευναν μικράν, ὡς πρός δέ τήν ἐθνολογικήν οὐδεμίαν σημασίαν''. Σε σχέση με την Ελληνικότητα των Μακεδόνων, στη σελίδα 142 αναφέρει: '''Ἔθνος τι ἄνευ πνευματικῶν ἀρχῶν καί ἄνευ ἠθικῆς ἰσχύος ἀνέχεται ἴσως τήν κατάλυσιν τῆς ἐθνικότητος αὐτού. Τοῦτο ὅμως νά ἐκδεχθῶμεν περί τοῦ ἔθνους ἐκείνου, ὅπερ ὑπό ἕναν Ἀλέξανδρον κατέκτησε τόν κόσμον, θά ἦτο παραλογισμός. Διά τοῦτο λοιπόν ἐκφράζω τοῦτο οὐχί ὡς ὑπόθεσιν, ἀλλ' ὡς σαφεστάτην ἱστορικήν ἀλήθειαν: ὅτι οἱ Μακεδόνες ἦσαν Ἕλληνες''. Σε σχέση με την Ελληνικότητα των Μακεδόνων και την Ελληνική γλώσσα τους στις σελίδες 135 και 136 αναφέρει: '''Ἐν πρώτοις λοιπόν μεταβαίνοντες εἰς τήν γλῶσσαν ἥτις ἀείποτε παρέχει τάς ἀναντιρρήτους ἀποδείξεις περί τῆς καταγωγῆς καί συγγενείας τῶν ἐθνῶν, δυνάμεθα πάντῃ ὁριστικῶς νά συμπεράνωμεν τήν Ἑλληνικήν καταγωγήν τῶν Μακεδόνων καί μόνον ταύτην. Διότι ἐν τοῖς λειψάνοις τῆς Μακεδονικῆς γλώσσης εὑρίσκομεν πλῆθος πρωτοτύπων Ἑλληνικῶν λέξεων, διά τάς ἁπλουστάτας ἐννοίας Ἑλληνικούς χαρακτηρισμούς, καί τούς γλωσσικούς τύπους τῆς καλουμένης Αἰολικῆς διαλέκτου, ἥτις ἦτό ποτε ἀναμφιβόλως ἡ ἀρχαία Ἑλληνική, ἢ πρωτότυπος Πελασγική γλώσσα, … ἡ Μακεδονική γλώσσα οὐδόλως ἢ πολλά ὀλίγα διέφερε τῆς Δωρικῆς… Ἅμα δέ ποι ἀκριβέστερον εἰσέλθωμεν εἰς τήν ἔρευναν τῆς Μακεδονικῆς γλώσσης, τότε δέν ἐρωτᾶται πλέον, εἰ Ἑλληνική ἢ μή Ἑλληνική; Ἀλλά ποιά Ἑλληνική διάλεκτος ἐλαλείτο"; Επίσης, στη σελίδα 137 σε σχέση με τους θεούς των Μακεδόνων αναφέρει: ''Εἰς οὐδέν ἄλλο δέ συμπέρασμα φέρει ἡμᾶς καί ἡ θρησκεία τῶν Μακεδόνων. Διότι τό Ἑλληνικόν σύστημα τῶν θεῶν ἀπαντῶμεν καί παρ' αὐτοῖς. Ἐν ἰδιαιτέρᾳ δέ τιμῇ ἦσαν ὁ Ζεύς καί αἱ κατ' ἐξοχήν θεότητες, ὁ Ἀπόλλων καί ὁ Ἡρακλῆς, ὅπερ ἰδιαιτέρως ἀποδεικνύουσι καί τά ἀρχαῖα νομίσματα''. Ο Γερμανός ιστορικός συνάγει και αναφέρει, (σελίδα 137 της μετάφρασης Δήμιτσα): '''Ὅστις λοιπόν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τολμᾷ μετά μικρολόγου ἰσχυρογνωμοσύνης νά ἐξηγήσῃ τήν Μακεδονικήν γλῶσσαν ὡς μή Ἑλληνικήν, οὗτος καθιστᾷ πᾶσαν τήν Μακεδονικήν ἱστορίαν ὡς γρῖφον, τοῦ ὁποίου ἡ λύσις δέν ἀπόκειται ἡμῖν. Καί ταῦτα μέν περί τῆς γλώσσης''.

Σε αντίθεση με τις ύβρεις του θλιβερού Δημοσθένους και σε σχέση με τα αναφερόμενα από τον Θεόπομπο, ο Πολύβιος αναφέρει για τον Φίλιππο Β΄ και τους φίλους του: ''Περί δέ Φιλίππου καί τῶν ἐκείνου φίλων εὐλαβηθείη τις ἂν οὐχ ἑοῖον εἰς μαλακίαν καί ἀνανδρίαν, ἔτι δέ ἀναισχυντίαν λέγειν, ἀλλά τοὐναντίον μήποτ' ἐγκωμιάζειν ἐπιβαλόμενος οὐ δυνηθῇ καταξίως εἰπεῖν τῆς ἀνδρείας καί φιλοπονίας καί συλλήβδην τῆς ἀρετῆς τῶν προειρημένων ἀνδρῶν˙ οἳ γε προφανῶς ταῖς σφετέραις φιλοπονίαις καί τόλμαις ... πᾶσιν ὁμολογουμένην τήν ἐπ' ἀρετῇ φήμην παραδεδώκασι περί αὐτῶν''. (Πολύβιος, ''Η΄.12.5-8''). ''Όσον αφορά δε στον Φίλιππο και τους φίλους του, θα φαινόταν κάποιος διστακτικός όχι μόνον να τους αποδώσει μαλθακότητα, ανανδρία και αναισχυντία, αλλ' αντιθέτως, μήπως θέλοντας να τους εγκωμιάσει, δεν θα έχει την ικανότητα να μιλήσει με τρόπο αντάξιο προς την ανδρεία, την φιλοπονία και γενικά την αρετή τους. Αυτοί προφανώς, με την φιλοπονία και την τόλμη τους, ανέδειξαν την εξουσία των Μακεδόνων από μικρό βασίλειο σε

πανένδοξο και μέγιστο. Εκτός των όσων έγιναν επί Φιλίππου, μετά τον θάνατο εκείνου τα όσα έγιναν επί Αλεξάνδρου, στερέωσαν την φήμη επ' αρετή των ανδρών αυτών στη συνείδηση όλων''.

Σε αντίθεση με τις χυδαίες ύβρεις του θλιβερού δημοκόπου και άθλιου συκοφάντη Δημοσθένους, εναντίον του τιτάνος Φιλίππου, ο Πολύβιος αναφέρει για τον μεγάλο Έλληνα, τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Β΄: '"Ἔφη τοιγαροῦν Χλαινέας Φίλιππον τὸν Ἀμύντου διὰ τῆς Ὀλύνθου ἀτυχίας κύριον γενέσθαι Θετταλίας. Ἐγώ δὲ διὰ Φιλίππου οὐ μόνον Θετταλούς, ἀλλά καὶ τοὺς λοιπούς Ἕλληνας ὑπολαμβάνω σεσῶσθαι. Καθ' οὓς γάρ καιρούς Ὀνόμαρχος καὶ Φιλόμηλος καταλαβόμενοι Δελφούς ἀσεβῶς καὶ παρανόμως ἐγένοντο κύριοι τῶν τοῦ θεοῦ χρημάτων, τότε τίς ὑμῶν οὐκ οἶδε διότι τηλικαύτην συνεστήσατο δύναμιν πρὸς ἣν οὐδείς ἔτι τῶν Ἑλλήνων ἀντοφθαλμεῖν ἦν;… Ἐν οἷς καιροῖς Φίλιππος ἐθελοντήν αὐτόν ἐπιδούς ἐπανείλετο μὲν τοὺς τυράννους, ἠσφαλίσατο δὲ τὰ κατά τὸ ἱερόν, αἴτιος δ' ἐγένετο τοῖς Ἕλλησι τῆς ἐλευθερίας, ὡς αὐτά τὰ πράγματα μεμερτύρηκε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις … ἀλλ' ὡς εὐεργέτην ὄντα τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατά γῆν αὐτόν ἡγεμόνα καὶ κατά θάλατταν εἵλοντο πάντες. Οὗ πρότερον ἀνθρώπων οὐδείς ἔτυχε''. (Πολύβιος, ''Θ'.33.2-8''). ''Είπε λοιπόν ο Χλαινέας ότι ο Φίλιππος του Αμύντα, με την καταστροφή της Ολύνθου έγινε κύριος της Θεσσαλίας. Εγώ αντιθέτως νομίζω ότι δια του **Φιλίππου εσώθησαν όχι μόνον οι Θεσσαλοί, αλλά και οι υπόλοιποι Έλληνες**. Τότε που ο Ονόμαρχος καὶ ο Φιλόμηλος κατέλαβαν τους Δελφούς και πήραν ασεβώς και παρανόμως τα χρήματα του θεού, ποιος από σας δεν γνωρίζει ότι συνεκρότησαν τέτοια δύναμη, εναντίον της οποίας ουδείς από τους Έλληνες δεν ηδύνατο να αντεπεξέλθει; Τότε ακριβώς ο Φίλιππος προσφέρθηκε εκουσίως, ανέλαβε τον πόλεμο, εξώντωσε τους τυράννους, εξασφάλισε τα συμφέροντα του ιερού και έγινε ο **αίτιος της ελευθερίας των Ελλήνων**, όπως απέδειξαν μεταγενέστερα και τα ίδια τα πράγματα… διότι όλοι εξέλεξαν τον Φίλιππο αρχηγό της Ελλάδος και κατά ξηρά και κατά θάλασσα, διότι ήταν **ευεργέτης της Ελλάδος, πράγμα που έως τότε δεν το πέτυχε απολύτως ουδείς**''. Αληθώς, ο βασιλιάς Φίλιππος Β' υπήρξε ο μεγαλύτερος άνδρας τον οποίο ανέδειξε το Ελληνικό έθνος, έως την έλευση του υιού του, του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Ο Πελοπίδας και ο Επαμεινώνδας, όταν έφθασαν στην Αρκαδία (368 π.Χ.) και προσχώρησαν στις δυνάμεις τους πάνδημοι οι Αρκάδες, οι Ηλείοι, οι Αργείοι και οι άλλοι σύμμαχοί τους, πάνω από πενήντα χιλιάδες, αντιθέτως με τον Φίλιππο, απεφάσισαν να βαδίσουν κατά της Σπάρτης και να καταστρέψουν ολόκληρη την περιοχή της Λακωνίας. (Διόδωρος, ΙΕ΄.62.5).

Ο Πολύβιος αναφέρει για τον Μέγα Αλέξανδρο ότι τιμώρησε τους Πέρσες για τις καταστροφές τις οποίες επέφεραν εφ' όλων των Ελλήνων, ότι απήλλαξε όλους τους Έλληνες από μεγάλες συμφορές υποδουλώνοντας τους Πέρσες και αφαιρώντας τους τα μέσα τα οποία χρησιμοποιούσαν για να τους καταστρέφουν (τους Έλληνες), άλλοτε διεγείροντας τους Αθηναίους και τους προγόνους των και συμπράττοντες μαζί τους και άλλοτε τους Θηβαίους και ότι υπέταξε την Ασία στους Έλληνες: ''ὅτι δὲ τιμωρίαν ἔλαβε παρά τῶν Περσῶν ὑπέρ τῆς εἰς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ὕβρεως, οὐκ ἐποιήσω μνήμην, οὐδέ διότι μεγάλων κακῶν κοινῇ πάντας ἡμᾶς ἔλυσε, καταδουλωσάμενος τοὺς βαρβάρους καὶ παρελόμενος αὐτῶν τὰς χορηγίας, αἷς ἐκεῖνοι χρώμενοι κατέφθειραν τοὺς Ἕλληνας, ποτέ μὲν Ἀθηναίους καὶ τοὺς τούτων προγόνους ἀγωνοθετοῦντες καὶ συμβάλλοντες, ποτέ δὲ Θηβαίους, καὶ τέλος ὑπήκοον ἐποίησε τὴν Ἀσίαν τοῖς Ἕλλησι''. (Πολύβιος, ''Θ΄.34.2,3'').

Ο Nicholas G.L. Hammond) στο βιβλίο του ''Philip of Macedon'', αναφέρει σχετικώς με τη γλώσσα των Μακεδόνων: "As subjects of the king the Upper Macedonians were henceforth on the same footing as the original Macedonians, in that they could qualify for service in the King's Forces and thereby obtain the elite citizenship. At one bound the territory, the population and wealth of the kingdom were doubled. Moreover since the great majority of the new subjects were speakers of the West Greek dialect, the enlarged army was Greek-speaking throughout". ''Ως υπήκοοι του βασιλιά οι κάτοικοι της Άνω Μακεδονίας (Ορεστείς, Λυγκησταί, Ελιμιώται, Πελαγόνες) είχαν εφεξής τα ίδια προνόμια με τους υπόλοιπους Μακεδόνες, με την έννοια ότι μπορούσαν να καταταγούν στις Βασιλικές Δυνάμεις και, συνεπώς, να αποκτήσουν την ιδιότητα των εκλεκτών (των εν όπλοις Μακεδόνων). Έτσι η έκταση, ο πληθυσμός και ο πλούτος του βασιλείου διπλασιάσθηκαν.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η μεγάλη πλειονότητα των νέων υπηκόων ομιλούσαν τη διάλεκτο της Δυτικής Ελλάδας, ο διευρυμένος στρατός στο σύνολό του ομιλούσε Ελληνικά''.

Ο ίδιος συγγραφέας στο βιβλίο του ''A history of Macedonia'' στη σελίδα 440 αναφέρει: ''Although the southern Greeks in the world of city-states were unaware of the fact, the MACEDONES were themselves an example of that Greek-speaking expansion which planted colonies at many places on the Mediteterranean coast… They had learnt much from their neighbours - Thracian, Phrygian, and Illyrian - and in 650 B.C. or so they put their lessons to good purpose… By expropriating and in some cases by destroying the previous inhabitants THEY created a solid block of **GREEK-SPEAKING Macedonians** in Pieria, Eordea, Almopia, and Bottiaea, which was…in time of trouble…the almost irreducible minimum of Macedonian strength''. "Αν και οι νότιοι Έλληνες στον κόσμο των πόλεων-κρατών ήσαν ανίδεοι του γεγονότος, οι Μακεδόνες οι ίδιοι απετέλεσαν το παράδειγμα για την Ελληνόγλωσση επέκταση η οποία δημιούργησε αποικίες σε πολλά σημεία κατά μήκος των ακτών της Μεσογείου... Είχαν μάθει πολλά από τους γείτονές τους – τους Θράκες, τους Φρύγες και τους Ιλλυριούς - και περίπου το 650 π.Χ. αξιοποίησαν όσα είχαν μάθει για καλό σκοπό... Με την απαλλοτρίωση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, με την εξόντωση των προηγούμενων κατοίκων δημιούργησαν ένα συμπαγή άξονα **ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΩΝ Μακεδόνων** στην Πιερία, την Εορδαία, την Αλμωπία και τη Βοττιαία, η οποία ήταν (ο πυρήνας του ευρύτερου Μακεδονικού κράτους και που) σε ταραγμένες εποχές (επρόκειτο να αποτελέσει) το σχεδόν ανεπίδεκτο σμικρύνσεως ελάχιστο της Μακεδονικής ισχύος.

Ο ίδιος συγγραφέας στο βιβλίο του ''Alexander the Great'' στη σελίδα 257 αναφέρει: ''We must remember too that Philip and Alexander WERE GREEKS, descended from Heracles; they wished to be recognized by the Greeks as benefactors of the Greeks, even as Heracles had been''. ''Πρέπει να θυμόμαστε επίσης ότι **ο Φίλιππος και ο Αλέξανδρος ΗΤΑΝ ΕΛΛΗΝΕΣ**, απόγονοι του Ηρακλέους. Επιθυμούσαν να αναγνωρίζονται από τους Έλληνες ως ευεργέτες των Ελλήνων, όπως υπήρξε και ο Ηρακλής''. (Πλούταρχος, ''Αλέξανδρος, 2'', Διόδωρος, ''ΙΖ'.1.5'').

Επίσης στη σελίδα 259 αναφέρει: ''As a Greek Alexander was attempting to change the age old course of city state politics from imperialistic particularism and internecine warfare to a federal system and an expansion outwards in terms of influence, Settlement, and trade''. ''Ως Έλληνας ο Αλέξανδρος προσπαθούσε να αλλάξει την πανάρχαια πορεία της πολιτικής της πόλης-κράτος από ιμπεριαλιστικό ωφελιμισμό και αλληλοεξοντωτικές συγκρούσεις σε ένα ομοσπονδιακό σύστημα και επέκταση προς τα έξω από άποψη επιρροής, διακανονισμού και εμπορίου''.

Επίσης στη σελίδα 260 αναφέρει: ''Before engaging at Gaugamela Alexander prayed in front of the army, raising his right hand towards the gods and saying, "If I am really descended from Zeus, protect and strengthen the Greeks". That prayer, apparently, was answered''. ''Πριν από την εμπλοκή σε μάχη στα Γαυγάμηλα (331 π.Χ.) ο Αλέξανδρος προσευχήθηκε μπροστά από τον στρατό, υψώνοντας το δεξί χέρι του προς τους θεούς και λέγοντας, ''Αν πράγματι είμαι απόγονος του Διός, προστάτεψε και ενδυνάμωσε τους Έλληνες''. Η προσευχή αυτή, προφανώς, εισακούσθηκε''. Το γεγονός αυτό αναφέρεται από τον Πλούταρχο, ''Αλέξανδρος, 33''.

Στην Ελληνική καταγωγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, από τον Ηρακλή και τον Αιακό, αναφέρεται ο Πλούταρχος:'' Ἀλέξανδρος ὅτι τῷ γένει πρὸς πατρὸς μὲν ἦν Ἡρακλείδης ἀπὸ Καράνου, πρὸς δὲ μητρὸς Αἰακίδης ἀπὸ Νεοπτολέμου, τῶν πάνυ πεπιστευμένων ἐστί''. (''Αλέξανδρος, 2''). ''Το ότι ο Αλέξανδρος, όσον αφορά στην καταγωγή του, ήταν απόγονος του Ηρακλέους, από τον Κάρανο και από την πλευρά της μητέρας του ήταν απόγονος του Αιακού, από τον Νεοπτόλεμο, είναι αποδεκτό από όλους''.

Ο πανελλήνιος ήρωας Ηρακλής, ήταν υιός του πατρός των θεών και των ανθρώπων, του θεού Διός και της Αλκμήνης, όπως το αναγγέλλει ο ίδιος ο Δίας στους λοιπούς θεούς. ("Ιλιάς, Τ103-5"). Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης αναφέρει σχετικώς: ''Ἡρακλέα μυθολογοῦσιν ἐκ Διός γενέσθαι. Οὗτος, ῥώμῃ σώματος πολύ τῶν ἁπάντων διενέγκας, ἐπῆλθε τὴν οἰκουμένην, κολάζων μὲν τοὺς ἀδίκους, ἀναιρῶν δὲ τὰ τὴν χώραν ἀοίκητον ποιοῦντα θηρία· πᾶσι δ' ἀνθρώποις τὴν ἐλευθερίαν περιποιήσας, ἀήττητος μὲν ἐγένετο καὶ ἄτρωτος, διὰ δὲ τὰς εὐεργεσίας ἀθανάτου τιμῆς ἔτυχε παρ' ἀνθρώποις''. ''Τὸν δ' ἐξ Ἀλκμήνης γενόμενον

ὕστερον πλείοσιν ἔτεσιν ἢ μυρίοις, Ἀλκαῖον ἐκ γενετῆς καλούμενον, ὕστερον Ἡρακλέα μετονομασθῆναι, οὐχ ὅτι δι' Ἥραν ἔσχε κλέος, ὥς φησιν ὁ Μᾶτρις, ἀλλ' ὅτι τὴν αὐτὴν ἐζηλωκὼς προαίρεσιν Ἡρακλεῖ τῷ παλαιῷ τὴν ἐκείνου δόξαν ἅμα καὶ προσηγορίαν ἐκληρονόμησε''. (Διόδωρος, ''Α΄.24''). Ο Δίας ο ίδιος, στον Όμηρο, ονομάζει τον Ηρακλή κρατερόφρονα παιδί του, ''οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ, ἥ ῥ' Ἡρακλῆα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·''. ''Ιλιάς, Ξ323-4") και ότι τον ανήγαγε στο Άργος αφού έκανε πολλούς άθλους, ''τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην καὶ ἀνήγαγον αὖτις Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα''. ''Ιλιάς, Ο30''). Ο Δίας πάντως στενοχωριόταν, όταν έβλεπε τον προσφιλή υιό του να έχει έργο απρεπές με τους άθλους του Ευρυσθέως: "ὅθ' ἑὸν φίλον υἱόν ὁρῷτο ἔργον ἀεικές ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων". (''Ιλιάς, Τ132-3'').

Ο Ηρακλής ο οποίος εκ γενετής ονομαζόταν Αλκαίος, μετονομάσθηκε έτσι όταν πήγε στους Δελφούς επειδή ήθελε κάποιο χρησμό. Εκεί η Πυθία του είπε τη θέληση του θεού Απόλλωνος: ''Ἡρακλῆ δέ σε Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει. ἥρα γάρ ἀνθρώποισι φέρων κλέος ἄφθιτον ἕξεις''. (Αιλιανός, ''Ποικίλη Ιστορία, Β'.32''). ''Ηρακλή σε επονομάζει ο Φοίβος. Διότι δίνοντας βοήθεια (κάνοντας ευεργεσίες) στους ανθρώπους, θα κερδίσεις άφθιτη (αθάνατη) δόξα). (Η λέξη ἥρα απαντά στον Όμηρο: ''θυμῷ ἥρα φέροντες ἀφεστᾶσ' οὐδὲ μάχονται. ''Ιλιάς, Ξ 132''). Ο Διόδωρος επίσης, αναφέρει ότι άνθρωποι έγιναν θεοί, αφού κέρδισαν αθάνατες τιμές και δόξα, από τις ευεργεσίες τις οποίες προσέφεραν στους ανθρώπους, όπως ο Ηρακλής, ο Διόνυσος, ο Αρισταίος και οι άλλοι οι όμοιοι με εκείνους. (Διόδωρος, ''ΣΤ΄.2''). Ας αναφέρουμε τώρα και τις ευεργεσίες του Ηρακλέους προς τους ανθρώπους, στις οποίες αναφέρεται και ο Δίας, και οι οποίες είναι έργα, τόσο τεχνικά, όσο και έργα διοικήσεως:

''Πρῶτα μὲν ἐν Νεμέᾳ βριαρόν κατέπεφνε λέοντα.
Δεύτερον, ἐν Λέρνῃ πολυαύχενον ἔκτανεν ὕδραν.
Τὸ τρίτον αὖτ' ἐπὶ τοῖς Ἐρυμάνθιον ἔκτανε κάπρον.
Χρυσόκερων ἔλαφον μετά ταῦτ' ἤγρευσε τέταρτον.
Πέμπτον δ', ὄρνιθας Στυμφαλίδας ἐξεδίωξεν.
Ἕκτον, Ἀμαζονίδος κόμισε ζωστῆρα φαεινόν.
Ἕβδομον, Αὐγείου πολλήν κόπρον ἐξεκάθηρεν.
Ὄγδοον, ἐκ Κρήτηθε πυρίπνοον ἤλασε ταῦρον.
Εἶνατον, ἐκ Θρῄκης Διομήδεος ἤγαγεν ἵππους.
Γηρυόνου, δέκατον, βόας ἤλασεν ἐξ Ἐρυθείης.
Ἑνδέκατον, κύνα Κέρβερον ἤγαγεν ἐξ Ἀΐδαο.
Δωδέκατον δ', ἤνεγκεν ἐς Ἑλλάδα χρύσεα μῆλα.

Ο πρόγονος του Μεγάλου Αλεξάνδρου Αιακός, ήταν ο πιο ευσεβής Έλληνας. Ήταν υιός του Διός και της νύμφης Αίγινας. Γεννήθηκε στη νήσο Οινώνη, η οποία ονομάσθηκε Αίγινα από το όνομα της μητέρας του. Μετά θάνατον ο Αιακός ήταν ένας από τους τρεις κριτές των ψυχών στον Άδη, μαζί με τον Μίνωα και τον Ραδάμανθυ. ''Τρεῖς εἰσι δικασταί καθ' Ἅδου, οἳ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ τοὺς πονηρούς διακρίνουσιν''. ''Αἰακός τάς κλεῖς τοῦ Ἅδου φυλάττει''. Αιακίδες ήταν οι υιοί του Αιακού, ο Πηλεύς, ο Φώκος και ο Τελαμών, ο υιός του Τελαμώνος Αίας, ο υιός του Πηλέως Αχιλλεύς, ο υιός του Αχιλλέως Νεοπτόλεμος ή Πύρρος, καθώς και οι απόγονοι αυτού βασιλείς των Μολοσσών της Ηπείρου. Από τον βασιλικό οίκο των Μολοσσών καταγόταν η Ολυμπιάς η μητέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. ''Καὶ τῶν Ἠπειρωτῶν δὲ Μολοττοὶ ὑπὸ Πύρρῳ τῷ Νεοπτολέμου τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τοῖς ἀπογόνοις αὐτοῦ, Θετταλοῖς οὖσι, γεγονότες·''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Ζ΄.7.8''). ''Από τους Ηπειρώτες, τους Μολοσσούς κυβερνούσε ο Πύρρος υιός του Νεοπτολέμου υιού του Αχιλλέως και οι απόγονοί του όλοι Θεσσαλοί''. Αιακίδης ελέγετο ο υιός του Αρύμβα, πατέρας του Πύρρου. ''Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρύμβας ὁ τῶν Μολοττῶν βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη δέκα, ἀπολιπὼν υἱὸν τὸν **Πύῤῥου πατέρα Αἰακίδην**· τὴν δ' ἀρχὴν διεδέξατο Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς Ὀλυμπιάδος, συνεργήσαντος Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος''. (Διόδωρος, ''ΙΣΤ΄.72.1''). ''Επί της αρχής τους, πέθανε ο βασιλιάς των Μολοσσών Αρύμβας, μετά από βασιλεία δέκα ετών, αφήνοντας έναν υιό, τον Αιακίδη τον μετέπειτα πατέρα του Πύρρου. Με τις ενέργειες όμως του Φιλίππου, στον θρόνο τον διαδέχθηκε ο Αλέξανδρος ο αδελφός της Ολυμπιάδος''. Ο Πηλεύς ο πατέρας του Αχιλλέως ήταν Αιακίδης, (απόγονος του Αιακού), όπως το αναφέρει και ο Όμηρος: ''ζώει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι;''. (''Ιλιάς, Π 15'').

Ο Πλούταρχος επίσης, στον λόγο του ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 2'' αναφέρει: ''Ταύτην τέχνην ἔχων προγονικὴν ἀπ' **Αἰακιδῶν, ἀφ' Ἡρακλέους**, ταῖς δ' ἄλλαις τέχναις τὸ τιμᾶν ἄνευ τοῦ ζηλοῦν ἀπεδίδου κατὰ τὸ ἔνδοξον αὐτῶν καὶ χαρίεν, τῷ τέρπειν δ' οὐκ ἦν εὐάλωτος εἰς τὸ μιμεῖσθαι''. ''Αυτή ήταν προγονική του τέχνη (το να ασκείται για να είναι ικανότατος στην χρήση των όπλων), από τους Αιακίδες και **από τον Ηρακλή**. Όσο για τις άλλες τέχνες τις τιμούσε χωρίς να αισθάνεται ζήλεια, ανάλογα με την φήμη και την καλλιτεχνική αξία τους και δεν παρασυρόταν εύκολα από την ευχαρίστηση που του προσέφεραν στο να προσπαθήσει να τις μιμηθεί''.

Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης αναφερόμενος στην καταγωγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου από τον Ηρακλή και τον Αιακό αναφέρει:

''Ἀλέξανδρος οὖν γεγονὼς κατὰ πατέρα μὲν ἀφ' **Ἡρακλέους**, κατὰ δὲ μητέρα τῶν Αἰακιδῶν οἰκείαν ἔσχε τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς τῶν προγόνων εὐδοξίας''. (ΙΖ'.1.5). ''Ο Αλέξανδρος λοιπόν ο οποίος από την πλευρά του πατέρα του ήταν **απόγονος του Ηρακλέους** και από την πλευρά της μητέρας του ήταν απόγονος των Αιακιδών, είχε χαρακτήρα και ανδρεία ανάλογα της δόξας των προγόνων του''.

''Πρώτους δὲ Θετταλοὺς ὑπομνήσας τῆς ἀρχαίας ἀφ' **Ἡρακλέους συγγενείας** καὶ λόγοις φιλανθρώποις, ἔτι δὲ μεγάλαις ἐπαγγελίαις μετεωρίσας ἔπεισε τὴν πατροπαράδοτον ἡγεμονίαν (τῆς Ἑλλάδος) αὐτῷ συγχωρῆσαι κοινῷ τῆς Θετταλίας δόγματι''. (ΙΖ΄.4.1). ''Πρώτους έπεισε (ο Αλέξανδρος) τους Θεσσαλούς, με το να τους θυμίσει την παλαιά συγγένεια που είχαν ως **απόγονοι του Ηρακλέους** και τους ξεσήκωσε με ωραία λόγια και μεγάλες υποσχέσεις να του παραχωρήσουν την ηγεμονία (της Ελλάδος) που κληρονόμησε από τον πατέρα του με απόφαση του Κοινού των Θεσσαλών''. (Ο ιδρυτής της ισχυρότερης οικογένειας της Θεσσαλίας ο Αλεύας, ήταν υιός του Θεσσαλού και εγγονός του Ηρακλέους).

Ο Αρριανός στο έργο του ''Αλεξάνδρου Ανάβασις'', αναφέρει σχετικώς με την καταγωγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου από τον Ηρακλή και τον Αιακό:

'' Ἔνθεν δέ ἐς Μαλλόν ἀφίκετο καί Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἥρωι ἐνήγισε˙ καί στασιάζοντας καταλαβών, τήν στάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε˙ καί τούς φόρους, οὓς βασιλεῖ Δαρείῳ ἀπέφερον, ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μέν Μαλλῶται ἄποικοι ἦσαν, αὐτός δέ ἀπ' Ἄργους τῶν **Ἡρακλειδῶν** εἶναι ἠξίου''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β'.5.9''). ''Από εκεί δε (Μαγαρσό) έφθασε (ο Μέγας Αλέξανδρος) στη Μαλλό και προσέφερε στον Αμφίλοχο όσα θύματα αρμόζει να προσφέρει κάποιος σε θυσία προς ήρωα˙ και αφού βρήκε τους κατοίκους της Μαλλού να έχουν εσωτερικές ταραχές, κατέπαυσε τις ταραχές τους˙ και τους χάρισε τους φόρους, τους οποίους πλήρωναν στον βασιλιά Δαρείο, διότι οι μεν Μαλλώται ήσαν άποικοι του Άργους, αυτός δε (ο Μέγας Αλέξανδρος) καυχιόταν ότι ήταν από το Άργος ως καταγόμενος από τη γενεά **των Ηρακλειδών**''.

''**Ἡρακλείδην γὰρ εἶναι Ἀλέξανδρον**· Μακεδόνας δὲ ἂν τὸν σφῶν βασιλέα δικαιότερον θείαις τιμαῖς κοσμοῦντας''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.10.7''). ''Διότι ο Αλέξανδρος είναι **απόγονος του Ηρακλέους**. Συνεπώς οι Μακεδόνες έχουν μεγαλύτερο δίκαιο να τιμήσουν τον βασιλιά τους με θείες τιμές''.

''Καὶ σέ, εἴπερ τινὰ ἄλλον, ὦ Ἀνάξαρχε, εἰσηγητήν τε τούτων τῶν λόγων ἐχρῆν γίγνεσθαι καὶ κωλυτὴν τῶν ἐναντίων, ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ παιδεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα. Οὔκουν ἄρχειν γε τοῦδε τοῦ λόγου πρέπον ἦν, ἀλλὰ μεμνῆσθαι γὰρ οὐ Καμβύσῃ οὐδὲ Ξέρξῃ ξυνόντα ἢ ξυμβουλεύοντα, ἀλλὰ Φιλίππου μὲν παιδί, **Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους καὶ Αἰακίδῃ**, ὅτου οἱ πρόγονοι ἐξ Ἄργους ἐς Μακεδονίαν ἦλθον, οὐδὲ βίᾳ, ἀλλὰ νόμῳ Μακεδόνων ἄρχοντες διετέλεσαν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.11.6''). ''Και εσύ λοιπόν Ανάξαρχε, περισσότερο από κάθε άλλον, τέτοιους λόγους έπρεπε να τον διδάσκεις και να τον εμποδίζεις από τα αντίθετα, διότι συναναστρέφεσαι με τον Αλέξανδρο, για να λαμβάνει αυτός κάτι από την μόρφωση και την σοφία σου. Δεν έπρεπε λοιπόν να αρχίσεις να λέγεις αυτά τα λόγια, αλλά να λάβεις υπ' όψη σου ότι δεν συναναστρέφεσαι ούτε συμβουλεύεις τον Καμβύση, ούτε τον Ξέρξη, αλλά τον υιόν του Φιλίππου, ο οποίος κατά το γένος είναι **απόγονος του Ηρακλέους και του Αιακού** και του οποίου οι πρόγονοι ήλθαν από το Άργος στην Μακεδονία και διαρκώς κυβέρνησαν τους Μακεδόνες όχι με τη βία, αλλά σύμφωνα με τον νόμο''.

Στον λόγο τον οποίο εκφώνησε ο Μέγας Αλέξανδρος στον Ύφαση ποταμό, προκειμένου να πείσει τους στρατιώτες του να συνεχίσουν την εκστρατεία προς τα

ανατολικά, μεταξύ άλλων, είπε: ''ἢ οὐκ ἴστε ὅτι ὁ **πρόγονος ὁ ἡμέτερος** οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδὲ Ἄργει, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων ἐς τοσόνδε κλέος ἦλθεν ὡς θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι ἢ δοκεῖν; Οὐ μὲν δὴ οὐδὲ Διονύσου, ἀβροτέρου τούτου θεοῦ ἢ καθ' Ἡρακλέα, ὀλίγοι πόνοι. Ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπέκεινα τῆς Νύσης ἀφίγμεθα καὶ ἡ Ἄορνος πέτρα ἡ τῷ Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος πρὸς ἡμῶν ἔχεται". (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.26.5''). ''Ή δεν γνωρίζετε ότι ο **πρόγονός μας (ο Ηρακλής)** απέκτησε τόση δόξα, διότι δεν παρέμεινε ούτε στην Τίρυνθα, ούτε στο Άργος, ούτε στην Πελοπόννησο ή στη Θήβα, ώστε από άνθρωπος έγινε θεός ή θεωρήθηκε θεός. Αλλά ούτε και του Διονύσου, ο οποίος ήταν ανώτερος θεός από τον Ηρακλή, οι κόποι (αγώνες) δεν ήταν λίγοι. Αλλά εμείς έχουμε φθάσει και πέρα από τη Νύσα και ο βράχος της Αόρνου τον οποίο δεν μπόρεσε να καταλάβει ούτε ο Ηρακλής κατέχεται από εμάς''.

Ο Αρριανός αναφέρεται συνεχώς στον προπάτορα του Αλεξάνδρου τον Ηρακλή και στις θυσίες που ο Μέγας Αλέξανδρος προσέφερε στον πρόγονό του π.χ.: ''Καὶ τὴν μὲν λείαν … θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρου Διὶ Σωτῆρι καὶ **Ἡρακλεῖ** καὶ αὐτῷ τῷ Ἴστρῳ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ ἐγένετο, καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους σύμπαντας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.4.5''). ''Και τα λάφυρα μεν … και προσέφερε θυσία στην όχθη του Ίστρου στον Δία τον Σωτήρα και στον **Ηρακλή** και σ' αυτόν τον ποταμό Ίστρο, διότι δεν κατέστη αδιάβατος γι' αυτόν και τους επανέφερε όλους σώους στο στρατόπεδο εντός της ίδιας ημέρας''. Με τις θυσίες αυτές ο Μέγας Αλέξανδρος καθώρισε το όριο των επιχειρήσεών του προς βορράν τον ποταμό Δούναβη.

''Λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεὼς σὺν τοῖς ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ βωμοὺς ἱδρύσασθαι ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ **Ἡρακλέους**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.7''). ''Λέγουν δε ότι πρώτος αυτός αποβιβάσθηκε από το πλοίο στη γη της Ασίας κρατώντας τα όπλα του και ίδρυσε βωμούς και στο μέρος της Ευρωπαϊκής ακτής από όπου ξεκίνησε και στο μέρος της Ασιατικής ακτής όπου αποβιβάσθηκε, του Διός του αποβατηρίου, της Αθηνάς και του **Ηρακλέους**''.

'' Ἐπὶ δὲ **Ἡρακλεῖ τε τῷ προπάτορι** σπείσας καὶ Ἄμμωνι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος σημῆναι ἐς ἀναγωγὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.3.2''). ''Έπειτα δε αφού έκανε σπονδή και στον **προπάτορα Ηρακλή** και στον Άμμωνα και στους άλλους θεούς, σε όσους συνήθιζε, διέταξε να δοθεί το σύνθημα της εξόδου των πλοίων στα ανοικτά''. (Στην ανατολική πλευρά του ανακτόρου των Αιγών (της σημερινής Βεργίνας), μόλις κάποιος περάσει τη μεγάλη είσοδο, μπορεί να δει τη θόλο, έναν κυκλικό χώρο αφιερωμένο στον Πατρώο Ηρακλή).

'' Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡρακλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν καί τι καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς Ἄμμωνα ἀνέφερε, καθάπερ οἱ μῦθοι τὴν Ἡρακλέους τε καὶ Περσέως ἐς Δία. Καὶ οὖν παρ' Ἄμμωνα ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὡς καὶ τὰ αὐτοῦ ἀτρεκέστερον εἰσόμενος ἢ φήσων γε ἐγνωκέναι''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ'.3.2''). ''Ο δε Αλέξανδρος είχε κάποια φιλόδοξη άμιλλα προς τον **Περσέα και τον Ηρακλή**, επειδή καταγόταν και από την γενεά και των δύο και αυτός ανήγε κατά τι την καταγωγή του εις τον Άμμωνα, όπως ακριβώς οι μύθοι αναφέρουν τη γέννηση του Ηρακλέους και του Περσέως στον Δία''. (Ο Περσεύς ήταν υιός του Διός και της Δανάης, θυγατρός του βασιλέως του Άργους Ακρισίου. Σταλείς από τον Πολυδέκτη, βασιλέα της Σερίφου στη Λιβύη, εφόνευσε τη Μέδουσα Γοργόνα (Ησίοδος, ''Θεογονία, 276 κ.ε.'') και ελευθέρωσε την Ανδρομέδα την οποία έλαβε ως σύζυγο. Έγινε βασιλιάς στην Τίρυνθο και έκτισε τις Μυκήνες και τη Μιδέα).

Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος λοιπόν, αναφέρει ως πρόγονο, ως προπάτορα, ως γενάρχη των Μακεδόνων, τον πανελλήνιο ήρωα Ηρακλή. Πιστεύει επίσης όπως όλοι οι Μακεδόνες, στον θεό Δία, τον Ποσειδώνα, τον Απόλλωνα, τον Ήφαιστο, τον Άρη, τον Ερμή, την Ήρα, την Αθηνά, την Αφροδίτη, την Αρτέμιδα, την Δήμητρα, και την Εστία. Πιστεύει στους δώδεκα Ολυμπίους θεούς των Ελλήνων, όπως πιστεύει και στους άλλους θεούς π.χ. τον Διόνυσο και τις θεότητες του Ελληνικού πανθέου. Συνεπώς και εξ αυτού συνάγεται το συμπέρασμα ότι και κατά τη θρησκεία οι Μακεδόνες ήταν Έλληνες.

Η γενναιότητα του Φιλίππου και του Μεγάλου Αλεξάνδρου μπορεί να εξηγηθεί εάν ληφθεί υπ' όψη αυτό το οποίο αναφέρει ο Ησίοδος για τους Αιακίδες, τους απογόνους δηλαδή του Αιακού: ''Ἀλκήν μέν γάρ ἔδωκεν Ὀλύμπιος Αἰακίδησι, νοῦν δ' Ἀμυθαονίδας,

πλοῦτον δ' ἐπορ' Ἀτρεΐδησι''. (''Ηοίαι, 54''), ''Στους υιούς του Αιακού ο Ολύμπιος (ο θεός Δίας) έδωσε γενναιότητα, έδωσε νου στους υιούς του Αμυθάονα και χορήγησε πλούτο στους υιούς του Ατρέα''. (Πριν τη ναυμαχία της Σαλαμίνος, τη στιγμή κατά την οποία ολοκληρωνόταν η Ελληνική παράταξη, κατέφθασε από την Αίγινα η τριήρης που είχε σταλεί να φέρει τις εικόνες των Αιακιδών. Η αίσια αυτή άφιξη, ανάμεσα σε τόσα εχθρικά πλοία, εθεωρήθη ως άριστος οιωνός. ''Ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νέα ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν'', (Ηρόδοτος, Η΄.64.2), ''Καὶ ἧκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. Ἐνθαῦτα ἀνῆγον τὰς νέας ἀπάσας Ἕλληνες''. (Ηρόδοτος, Η΄.83.2)).

Σχετικώς με την καταγωγή των Μακεδόνων από τον Ηρακλή, ο Ισοκράτης αναφέρει προς τον βασιλιά Φίλιππο Β΄ στο ομώνυμο έργο του: ''Πῶς οὐ σέ γε χρὴ προσδοκᾶν τὸν ἐκ **τοιούτων μὲν γεγονότα**, Μακεδονίας δὲ βασιλεύοντα, τοσούτων δὲ κύριον ὄντα, ῥᾳδίως τὰ προειρημένα συστήσειν''; (''Φίλιππος'', κη΄.67). ''Πώς δεν πρέπει να ελπίζεις εσύ ο οποίος κατάγεσαι από τόσον ένδοξους προγόνους, βασιλεύεις της Μακεδονίας και κυριαρχείς τόσων λαών, ότι χωρίς κόπο θα εκτελέσεις όσα είπα προηγουμένως'';

Σε άλλο σημείο του λόγου του ο Ισοκράτης αναφέρει: ''Εἰ δέ τῶν ἀφ' Ἡρακλέους τινί πεφυκότων, ὃς ἁπάσης κατέστη τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτης, ἐπιφέροι τήν αἰτίαν ταύτην, εἰς τήν μεγίστην αἰσχύνην ἂν αὐτόν καταστήσειεν.'' (''Φίλιππος'', λα΄.76,77). ''Εάν όμως απηύθυνε την κατηγορία αυτή εναντίον ενός **απογόνου του Ηρακλέους ο οποίος ευεργέτησε όλη την Ελλάδα**, θα τον παρέδινε στη μέγιστη καταισχύνη''.

''Τὸ γὰρ μὴ δεῖν ἀλλοτρίοις χρῆσθαι παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκεῖον ὑπάρχειν, πῶς οὐκ εἰκὸς ὑπ' αὐτοῦ σε παροξύνεσθαι, καὶ φιλονικεῖν ὅπως τῷ προγόνῳ σαυτὸν ὅμοιον παρασκευάσεις; Πῶς οὐκ εἰκός ὑπ' αὐτοῦ (Ηρακλέους) σε παροξύνεσθαι καί φιλονικεῖν, ὅπως τῷ προγόνῳ σαυτόν ὅμοιον παρασκευάσεις; Λέγω δ' οὐχ ὡς δυνησόμενον ἁπάσας σε μιμήσασθαι τάς Ἡρακλέους πράξεις, οὐδέ γάρ ἂν τῶν θεῶν ἔνιοι δυνηθεῖεν΄''. (''Φίλιππος'', μη΄ 113,114). ''Διότι το να μην υπάρχει ανάγκη να μεταχειρίζεσαι ξένα παραδείγματα αλλά να έχεις παράδειγμα δικό σου από την οικογένειά σου, πώς δεν είναι φυσικό το παράδειγμα αυτό να σε παρακινεί ώστε να προσπαθήσεις να μοιάσεις στον **πρόγονό σου (τον Ηρακλή)**; Δεν ισχυρίζομαι ότι θα μπορέσεις να μιμηθείς όλες τις πράξεις του Ηρακλέους, διότι ούτε μερικοί από τους θεούς δεν θα μπορούσαν να τις πράξουν''.

''Βασιλέας μεγάλους προσαγορευομένους, τοὺς δ' ἀφ' **Ἡρακλέους** πεφυκότας, ὃν ὁ γεννήσας διὰ τὴν ἀρετὴν εἰς θεοὺς ἀνήγαγε, ταπεινοτέροις ὀνόμασιν ἢ 'κείνους προσαγορευομένους. ὧν οὐδὲν ἑατέον οὕτως ἔχειν, ἀλλ' ἀναστρεπτέον καὶ μεταστατέον ἅπαντα ταῦτ' ἐστίν''. (''Φίλιππος'', νε΄.132). ''Να προσαγορεύονται μεγάλοι βασιλείς (οι βασιλείς των Περσών), οι **απόγονοι δε του Ηρακλέους** (εσύ ο Φίλιππος), τον οποίο ο πατέρας του (Δίας) ένεκα της αρετής του τον ανεβίβασε μέχρι των θεών, να προσαγορεύονται με ονόματα ταπεινότερα από τα ονόματα των βαρβάρων''.

Ο βασιλιάς των Μακεδόνων Φίλιππος Β΄ παροτρύνεται από τον Ισοκράτη να μιμηθεί τις πράξεις του ήρωος Ηρακλέους και έτσι να μοιάσει στον πρόγονό του τον ημίθεο Ηρακλή, αναγνωρίζοντας έτσι την Ελληνική καταγωγή του Μακεδόνα βασιλιά. Φυσικά ονομάζει τον Φίλιππο και Έλληνα: ''Οὐκ ἀγνοώ δ' ὅτι πολλοί τῶν Ἑλλήνων τήν βασιλέως δύναμιν ἄμαχον εἶναι νομίζουσιν ὧν ἄξιον θαυμάζειν, εἰ τήν ὑπ' ἀνθρώπου βαρβάρου καί κακῶς τεθραμμένου κατασταθεῖσαν καί συναχθεῖσαν ἐπί δουλείᾳ, ταύτην ὑπ' **ἀνδρός Ἕλληνος** καί περί τούς πολέμους πολλήν ἐμπειρίαν ἔχοντος μή νομίζουσιν ἂν ἐπ' ἐλευθερίᾳ διαλυθῆναι, καί ταῦτ' εἰδότες, ὅτι συστῆσαι μέν ἐστιν ἅπαντα χαλεπόν, διαστῆσαι δέ ράδιον''. (''Φίλιππος'', νθ΄.139). ''Δεν αγνοώ ότι πολλοί από τους Έλληνες θεωρούν ότι η δύναμη του βασιλιά (Δαρείου) είναι ανίκητη. Για τους ανθρώπους αυτούς είναι άξιο να απορεί κάποιος, διότι νομίζουν ότι η εξουσία η οποία εγκαθιδρύθηκε από ένα βάρβαρο και απολίτιστο άνθρωπο προς υποδούλωση του λαού, δεν θα διαλυόταν για την ελευθερία από έναν **Έλληνα** ο οποίος έχει μεγάλη εμπειρία στα πολεμικά θέματα και αφού γνωρίζουν ότι είναι μεν δύσκολο να επιτευχθούν όλα αυτά εύκολο δε να καταστραφούν''. Ο βασιλιάς των Μακεδόνων Φίλιππος Β΄ ονομάζεται Έλληνας, φυσικῷ τῷ λόγῳ, από τον Ισοκράτη και χαρακτηρίζεται ως έχων μεγάλη πολεμική εμπειρία, ένεκα της οποίας μπορεί να διαλύσει τη δύναμη του Δαρείου χάριν της ελευθερίας.

Η πεποίθηση των Μακεδόνων βασιλέων για την καταγωγή τους από τον Ηρακλή, αναφέρεται και από τον Λατίνο ιστορικό, των χρόνων της αυτοκρατορίας του Κλαυδίου ή του

Βεσπασιανού, Κόϊντο Κούρτιο Ρούφο. ‘’Ille dona ut ab amicis accipi iussit, benigneque legatos allocutus **Herculi**, quem praecipue Tyrii colerent, sacrificare velle se dixit; Macedonum reges credere ab illo deo ipsos genus ducere, se vero ut id faceret etiam oraculo monitum’’. ‘’Έδωσε εντολή (ο Αλέξανδρος) ώστε τα δώρα (των Τυρίων) έπρεπε να ληφθούν ως ένδειξη φιλίας και απευθυνόμενος ευγενικά στους απεσταλμένους, είπε ότι επιθυμούσε να προσφέρει θυσία στον **Ηρακλή**, τον οποίο οι Τύριοι τιμούσαν ιδιαίτερα (με το όνομα Μελκάρθ). Οι βασιλείς των Μακεδόνων επίστευαν ότι κατήγοντο από αυτόν τον θεό (τον Ηρακλή) και επί πλέον ότι αυτόν (τον Αλέξανδρο) τον είχε συμβουλεύσει μαντείο να το κάνει αυτό (τη θυσία)’’. (Quintus Curtius Rufus, ‘’Historiae Alexandri Magni, IV.2.2,3’’). (Το ανωτέρω γεγονός αναφέρεται και από τον Αρριανό (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.15,16’’). Μετά την κατάληψη της Τύρου, πράγματι, ο Μέγας Αλέξανδρος προσέφερε θυσία προς τιμήν του Ηρακλέους: ‘’Ἀλέξανδρος δέ τῷ **Ἡρακλεῖ** ἔθυσέ τε καί πομπήν ἔστειλε ξύν τῇ δυνάμει ὡπλισμένῃ· καί αἱ νῆες ξυνεπόμπευσαν τῷ **Ἡρακλεῖ**, καί ἀγῶνα γυμνικόν ἐν τῷ ἱερῷ καί λαμπάδα ἐποίησε’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.24.6’’). ‘’Ο Αλέξανδρος δε θυσίασε στον **Ηρακλή** και ετέλεσε πανηγυρική περιφορά (λιτανεία) με όλο τον στρατό παρατεταγμένο. Συγχρόνως, τα πλοία του έκαναν πανηγυρική επίδειξη προς τιμήν του Ηρακλέους και διοργάνωσε γυμνικούς (αθλητικούς) αγώνες και λαμπαδηδρομία’’). Ο Μέγας Αλέξανδρος προσέφερε θυσία στον πρόγονό του Ηρακλή στην Τύρο και μετά την επιστροφή του από την Αίγυπτο: ‘’Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἥκον αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. Ἐν Τύρῳ δὲ αὖθις θύει **τῷ Ἡρακλεῖ** καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.6.1’’).

Στην Ελληνικότητα του Μεγάλου Αλεξάνδρου και των Μακεδόνων, χωρίς αυτό να χρειάζεται βεβαίως, αναφέρεται και ο Πλούταρχος: ‘’Ἡ δὲ πάλιν αὐτῷ τὰς Θήβας ἐνέσεισε καὶ πόλεμον Ἑλληνικὸν ἐμποδὼν κατέβαλε, καὶ δεινὴν πρὸς ἄνδρας ὁμοφύλους καὶ συγγενεῖς διὰ φόνου καὶ σιδήρου καὶ πυρὸς ἀνάγκην ἀμύνης, ἀτερπέστατον τέλος ἔχουσαν’’. (‘’Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 11’’). ‘’Η (Τύχη) όμως πάλι ξεσήκωσε εναντίον του (Αλεξάνδρου) τη Θήβα και έφερε στον δρόμο του τον Ελληνικό πόλεμο και την φοβερή ανάγκη να αμυνθεί απέναντι σε άνδρες **ομόφυλους και συγγενείς του**, με μάχες φονικές, με σίδηρο και φωτιά, γεγονός που είχε πολύ θλιβερή κατάληξη’’.

Ενώ λοιπόν ο Πλούταρχος αποκαλεί τους Μακεδόνες ομόφυλους και συγγενείς με τους Θηβαίους, δηλαδή Έλληνες, στις προηγούμενες προτάσεις λέει ότι οι γείτονες των Μακεδόνων, οι Ιλλυριοί και Τριβαλλοί είναι βάρβαροι: ‘’Ἡ πρῶτον αὐτῷ τὰ βαρβαρικὰ τῶν προσοίκων διετάραξεν, Ἰλλυρικοὺς καὶ Τριβαλλικοὺς μηχανωμένη πολέμους· οἷς μέχρι Σκυθίας τῆς παρ’ Ἴστρον ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τῶν ἄνω πράξεων καὶ περιδραμὼν καὶ κατεργασάμενος πάντα κινδύνοις καὶ ἀγῶσι μεγάλοις, αὖθις ὥρμητο καὶ ἔσπευδε πρὸς τὴν διάβασιν {πάλιν}’’. ‘’Αυτή λοιπόν (η Τύχη) δημιούργησε κατ’ αρχάς ταραχές με τους γείτονες βαρβάρους, προκαλώντας τους πολέμους εναντίον των Ιλλυριών και των Τριβαλλών. Εξ αιτίας αυτών των πολέμων απομακρύνθηκε από τα παραπάνω σχέδιά του (ο Αλέξανδρος), φθάνοντας μέχρι τα μέρη της Σκυθίας τα οποία βρίσκονται κοντά στον ποταμό Ίστρο. Αφού κυριάρχησε σε όλους εκείνους τους τόπους με μεγάλους κινδύνους, ξεκίνησε εκ νέου αγώνες και έσπευσε να περάσει (στην Ασία)’’.

Ο Πλούταρχος δεν αναφέρει πουθενά ότι οι Μακεδόνες είναι ομόφυλοι και συγγενείς με τους Ιλλυριούς, τους Τριβαλλούς, τους Γέτες, ή τους Σκύθες. Όχι μόνον αυτό˙ αυτούς τους λαούς τους αποκαλεί βαρβάρους. Ειδικότερα για τους Σκύθες, ο Στράβων αναφέρει ότι: ‘’Σκυθῶν μὲν γὰρ μὴ μεμνῆσθαι κατ’ ἄγνοιάν φασι, μηδέ τῆς περί τοὺς ξένους ὠμότητος αὐτῶν, καταθυόντων καὶ σαρκοφαγούντων καὶ τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων’’. (‘’Γεωγραφικά, Ζ΄.3.7’’). ‘’Διότι λέγουν ότι από άγνοια δεν αναφέρονται οι Σκύθες, ούτε αναφέρεται η βάρβαρη συμπεριφορά τους προς τους ξένους, τους οποίους θυσιάζουν, τρώγουν τις σάρκες τους και χρησιμοποιούν τα κρανία τους ως κύπελλα’’.

Ο Διόδωρος επίσης για τον Ελληνισμό του Φιλίππου Β΄ αναφέρει: ‘’Δοκεῖ δ’ οὗτος ὁ βασιλεὺς ἐλαχίστας μὲν εἰς τὴν μοναρχίαν ἀφορμὰς παρειληφέναι, μεγίστην δὲ τῶν παρ’ Ἕλλησι μοναρχιῶν κατακτήσασθαι, ηὐξηκέναι δὲ τὴν ἡγεμονίαν οὐχ οὕτω διὰ τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις ἀνδραγαθίας ὡς διὰ τῆς ἐν τοῖς λόγοις ὁμιλίας καὶ φιλοφροσύνης. Φασὶ δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Φίλιππον σεμνύνεσθαι μᾶλλον ἐπὶ τῇ στρατηγικῇ συνέσει καὶ τοῖς διὰ τῆς ὁμιλίας

ἐπιτεύγμασιν ἥπερ ἐπὶ τῇ κατὰ τὰς μάχας ἀνδρείᾳ''. (ΙΣΤ'.95.2-4). ''Θεωρείται αυτός ο βασιλιάς (ο Φίλιππος του Αμύντου) ότι ξεκίνησε τη μοναρχία του με τις χειρότερες προϋποθέσεις και κατέκτησε τη μεγαλύτερη μοναρχία των Ελλήνων, αυξάνοντας την ηγεμονία του όχι τόσο με τον ηρωισμό των όπλων, όσο με τους επιδέξιους χειρισμούς και τη διπλωματία. Λένε, μάλιστα, ότι και ο ίδιος ο Φίλιππος υπερηφανευόταν περισσότερο για τη στρατηγική του ικανότητα και τις διπλωματικές του επιτυχίες παρά για την ανδρεία του στις μάχες, διότι στα πολεμικά κατορθώματα μετέχουν όλοι όσοι πολεμούν, ενώ στις διπλωματικές επιτυχίες η τιμή ήταν αποκλειστικά δική του''. Ο Διόδωρος λοιπόν, σαφώς συγκαταλέγει στα Ελληνικά κράτη και το βασίλειο του Φιλίππου. Ουδεμία αμφιβολία υπάρχει λοιπόν για το εάν οι Μακεδόνες ήσαν Έλληνες.

Ο Διόδωρος επίσης για το γεγονός της κατάληψης και καταστροφής των Θηβών, από τον Αλέξανδρο και τους Θεσπιείς, Πλαταιείς, Ορχομένιους και άλλους εχθρούς των Θηβαίων αναφέρει: ''Διὸ καὶ πάθη πολλὰ καὶ δεινὰ κατὰ τὴν πόλιν ὁρᾶν ἦν γινόμενα: Ἕλληνες γὰρ ὑφ' Ἑλλήνων ἀνηλεῶς ἀνῃροῦντο καὶ συγγενεῖς ὑπὸ τῶν κατὰ γένος προσηκόντων ἐφονεύοντο, μηδεμίαν ἐντροπὴν τῆς ὁμοφώνου διαλέκτου παρεχομένης''. (ΙΖ'.13.6). ''Γι' αυτό και έβλεπε κάποιος να γίνονται στην πόλη φοβερά και τρομερά πράγματα, καθώς Έλληνες σφάζονταν από Έλληνες χωρίς έλεος και συγγενείς σκοτώνονταν από τους συγγενείς τους, χωρίς να ντρέπονται που ομιλούσαν την ίδια γλώσσα''. Άθλιο πράγματι το γεγονός το οποίο περιγράφει ο Διόδωρος. Έλληνες να σκοτώνουν Έλληνες, οι συγγενείς να σκοτώνουν συγγενείς. Δηλαδή όλοι αυτοί οι οποίοι σκοτώνονταν ήταν Έλληνες και συγγενείς μεταξύ τους με τον ένα ή άλλο τρόπο. Όσον αφορά όμως στη γλώσσα, τί λέει ο Διόδωρος; Ότι δεν ντρέπονταν να σκοτώνονται μεταξύ τους τη στιγμή που ομιλούσαν την ίδια γλώσσα. Όλοι οι Έλληνες, λοιπόν την ίδια γλώσσα ομιλούσαν και ήταν συγγενείς. Το γεγονός ότι υπήρχαν βεβαίως διάλεκτοι, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά ο πλούτος και οι κατά τόπον εκφράσεις ή και η εξέλιξη της γλώσσας. Στον σύγχρονο Ελληνικό κινηματογράφο έχουν αποδοθεί υπέροχα, τόσο ο πλούτος όσο και οι τοπικές αποχρώσεις της γλώσσας μας, στο εξαιρετικό έργο ''Βαβυλωνία''.

Ο Πολύβιος επίσης, αναφέρει σχετικώς με το ομόφυλο των Μακεδόνων με τους άλλους Έλληνες. Αναφέρει ότι ο πρέσβυς των Ακαρνάνων Λυκίσκος απευθυνόμενος προς τους πρέσβεις των Αιτωλών ερωτά: ''Τίσι δὲ νῦν κοινωνείτε τῶν ἐλπίδων ἢ προς ποίαν παρακαλεῖτε τούτους συμμαχίαν; ἆρ' οὐ πρὸς τὴν τῶν βαρβάρων; Ὅμοιά γε δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμῖν ὑπάρχειν νῦν καὶ πρότερον, ἀλλ' οὐ τἀναντία˙ τότε μὲν γὰρ ὑπέρ ἡγεμονίας καὶ δόξης ἐφιλοτιμεῖσθε πρὸς Αχαιούς καὶ Μακεδόνας ὁμοφύλους, καὶ τὸν τούτων ἡγεμόνα Φίλιππον˙ νῦν δὲ περί δουλείας ἐνίσταται πόλεμος τοῖς Ἕλλησι πρὸς ἀλλοφύλους ἀνθρώπους, οὓς ὑμεῖς δοκεῖτε μὲν ἐπισπᾶσθαι κατά Φιλίππου, λελήθατε δὲ κατά σφῶν αὐτῶν ἐπεσπασμένοι καὶ κατά πάσης Ἑλλάδος''. (Πολύβιος, Θ΄.37,5-9). ''Τώρα με ποιους συνεργάζεστε ή σε ποια συμμαχία τους καλείτε; (Τους Σπαρτιάτες). Δεν τους καλείτε να συμμαχήσουν με βαρβάρους; (Τους Ρωμαίους). Σάς φαίνεται ότι η τωρινή και η τότε κατάσταση είναι όμοιες και όχι αντίθετες. Τότε μεν ανταγωνιζόσασταν τους Αχαιούς και τους ομόφυλους Μακεδόνες και τον βασιλιά τους Φίλιππο για την ηγεμονία και τη δόξα. Τώρα όμως υφίσταται πόλεμος, για την υποδούλωση των Ελλήνων, εναντίον αλλοφύλων ανθρώπων (των Ρωμαίων), τους οποίους εσείς νομίζετε ότι προσκαλείτε εναντίον του Φιλίππου (Ε΄), χωρίς όμως να καταλαβαίνετε ότι τους έχετε προσκαλέσει εναντίον του ιδίου του εαυτού σας και ολόκληρης της Ελλάδας''. Ως ομόφυλοι λοιπόν αναφέρονται οι Μακεδόνες από τον Ακαρνάνα πρέσβυ Λυκίσκο, ενώπιον των Λακεδαιμονίων και των Αιτωλών. Ουδείς από τους παρόντες, ούτε βεβαίως οι πρέσβεις των Αιτωλών Κλεόνικος και Χλαινέας έφεραν κάποια αντίρρηση.

Οι Μακεδόνες φυσικά, ομιλούσαν Ελληνικά και διάβαζαν Ελληνικά κείμενα. Ο Μέγας Αλέξανδρος βεβαίως, είχε Ελληνική παιδεία, δάσκαλός του ήταν ο Μακεδόνας φιλόσοφος Αριστοτέλης και την Ιλιάδα είχε κάτω από το προσκέφαλό του, όπως αναφέρει ο Πλούταρχος, ο οποίος το αντλεί από τον Ονησίκριτο. (Ο Ονησίκριτος ακολούθησε τον Μέγα Αλέξανδρο στην Ασία και έγραψε ιστορία γι' αυτόν, η οποία, όμως, δεν διασώθηκε): ''Ἦν δὲ καὶ φύσει φιλόλογος καὶ φιλομαθὴς καὶ φιλαναγνώστης, καὶ τὴν μὲν **Ἰλιάδα τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον** καὶ νομίζων καὶ ὀνομάζων, ἔλαβε μὲν Ἀριστοτέλους διορθώσαντος ἣν ἐκ τοῦ νάρθηκος καλοῦσιν, εἶχε δ' ἀεὶ μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου κειμένην ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ὡς

Ὀνησίκριτος ἱστόρηκε''. (''Αλέξανδρος, 8''). Κατά την κατάληψη της πόλης της Γάζας το 332 π.Χ., μεταξύ των λαφύρων ήταν και ένα ωραιότατο κιβωτίδιο για αρώματα, από πολύτιμο ξύλο. Εκεί έβαλε ο Μέγας Αλέξανδρος το αντίτυπο της Ιλιάδος, το οποίο του είχε χαρίσει ο Αριστοτέλης. Έκτοτε το αντίτυπο αυτό της Ιλιάδος λεγόταν ''το του κιβωτίου''. Ο Πλούταρχος αναφέρει σχετικώς: ''Κιβωτίου δέ τινος αὐτῷ προσενεχθέντος, οὗ πολυτελέστερον οὐδὲν ἐφάνη τοῖς τὰ Δαρείου χρήματα καὶ τὰς ἀποσκευὰς παραλαμβάνουσιν, ἠρώτα τοὺς φίλους, ὅ τι δοκοίη μάλιστα τῶν ἀξίων σπουδῆς εἰς αὐτὸ καταθέσθαι. Πολλὰ δὲ πολλῶν λεγόντων, αὐτὸς ἔφη τὴν **Ἰλιάδα** φρουρήσειν ἐνταῦθα καταθέμενος· καὶ ταῦτα μὲν οὐκ ὀλίγοι τῶν ἀξιοπίστων μεμαρτυρήκασιν''. (''Αλέξανδρος, 26'').

Ο Μέγας Αλέξανδρος είπε ότι στην εκστρατεία του τον συντρόφευαν ως εφόδιο η ''Ιλιάς'' και η ''Οδύσσεια'', όπως το αναφέρει ο Πλούταρχος: ''Ἀλλὰ τοῖς μὲν γράφουσιν, ὡς Ἀλέξανδρος ἔφη ποτὲ τὴν **Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν** ἀκολουθεῖν αὐτῷ τῆς στρατείας ἐφόδιον, πιστεύομεν, Ὅμηρον σεμνύνοντες· ἂν δέ τις φῇ τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν παραμύθια πόνου καὶ διατριβὴν ἔπεσθαι σχολῆς γλυκείας, ἐφόδιον δ' ἀληθῶς γεγονέναι τὸν ἐκ φιλοσοφίας λόγον καὶ τοὺς περὶ ἀφοβίας καὶ ἀνδρείας ἔτι δὲ σωφροσύνης καὶ μεγαλοψυχίας ὑπομνηματισμούς, καταφρονοῦμεν·''. (''Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 4'').

Ο Μέγας Αλέξανδρος ακόμη και κατά τη διάρκεια της εκστρατείας και των μαχών εδείκνυε την φιλομάθειά του. Όταν βρισκόταν στην Παρθυηνή, τη Σογδιανή (σήμερα Ουζμπεκιστάν), και τη Βακτριανή, (σήμερα Καζακστάν), παρήγγειλε στον Άρπαλο, τον θεματοφύλακά του στα Εκβάτανα, να του στείλει συγγράμματα Ελλήνων ιστορικών και ποιητών. Ο Μέγας Αλέξανδρος έλαβε έργα του ιστορικού Φιλίστου, (από τη Σικελία, ο οποίος υπηρέτησε στην αυλή των δύο Διονυσίων και έγραψε ''Ιστορία της Σικελίας''), πολλές από τις τραγωδίες του Ευριπίδου, του Σοφοκλέους και του Αισχύλου και διθυράμβους του Τελέστου, (λυρικού ποιητού από τον Σελινούντα) και του Φιλοξένου (ποιητού διθυράμβων από τα Κύθηρα, 435-380 π.Χ., σύγχρονου του Διονυσίου του πρεσβύτερου. Κατά Σούδα, ο Φιλόξενος έγραψε 24 διθυράμβους). Ο Πλούταρχος αναφέρει σχετικώς με τα βιβλία που έλαβε ο Μέγας Αλέξανδρος: ''Τῶν δ' ἄλλων βιβλίων οὐκ εὐπορῶν ἐν τοῖς ἄνω τόποις, Ἅρπαλον ἐκέλευσε πέμψαι, κἀκεῖνος ἔπεμψεν αὐτῷ τάς τε Φιλίστου βίβλους καὶ τῶν Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους καὶ Αἰσχύλου τραγῳδιῶν συχνάς, καὶ Τελέστου καὶ Φιλοξένου διθυράμβους''. (''Αλέξανδρος, 8''). Ο Μέγας Αλέξανδρος καμάρωνε πάρα πολύ διότι **ήξερε ολόκληρη την Ιλιάδα**, αλλά και επειδή εγνώριζε και **πολλά χωρία της Οδύσσειας**. ''ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μέγιστον ἐφρόνει, ὅτι ἠπίστατο μὲν τὸ ἕτερον ποίημα ὅλον, τὴν Ἰλιάδα, πολλὰ δὲ καὶ τῆς Ὀδυσσείας''. (Δίων ο Προυσαεύς, ''Περί Βασιλείας, Δ'.39'').

Έχει ήδη αναφερθεί η πεποίθηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου και των προγόνων του, περί της καταγωγής των από τους Τημενίδες και τον Ηρακλή. Ο βασιλικός οίκος των Μακεδόνων ελάτρευε τον Ηρακλή, ως **Ηρακλή Πατρώο**. Όσον αφορά στη λατρεία του Πατρώου Ηρακλέους, η ανασκαφική έρευνα στην ευρεία νεκρόπολη, βορείως της πόλης των Αιγών (της σημερινής Βεργίνας), τεκμηριώνει κατ' αρχάς τη συνεχή κατοίκηση της περιοχής, από τον 11ο π.Χ. αιώνα, αλλά και την ευμάρεια και τον πολιτισμό της. Σώζονται ερείπια του επιβλητικού ανακτόρου, με μεγάλη κεντρική περίστυλη αυλή με μνημειακό πρόπυλο, στη δυτική πλευρά της αρχαίας πόλης, ιερό αφιερωμένο στη λατρεία του Πατρώου Ηρακλέους, του θεάτρου της, του ιερού της θεάς Εύκλειας (λίγο χαμηλότερα από το θέατρο) με δύο ναούς, βωμό και ενεπίγραφες βάσεις βασιλικών αναθημάτων της εποχής του Φιλίππου Β΄, το ιερό της Μητέρας των Θεών, θεμέλια δημόσιων και ιδιωτικών οικοδομημάτων αναγόμενα στον 5ο π.Χ. έως τον 1ο μ.Χ. αιώνα, καθώς και τμήμα της ακρόπολης και της ελληνιστικής οχύρωσης της πόλης. Στην ανατολική πλευρά του ανακτόρου των Αιγών, μόλις κάποιος περάσει τη μεγάλη είσοδο, μπορεί να δει τη θόλο, έναν κυκλικό χώρο αφιερωμένο στον Πατρώο Ηρακλή. Πατρώος απεκαλείτο ο Ηρακλής ως προστάτης της βασιλικής οικογενείας της οποίας θεωρείτο προπάτωρ.

Το ότι οι Μακεδόνες βασιλείς κατάγονταν από τους Ηρακλειδείς ή Ηρακλείδες, τους απογόνους δηλαδή του ήρωος Ηρακλέους, φαίνεται και από τις παραστάσεις του Ηρακλέους επί των νομισμάτων τα οποία αυτοί εξέδωσαν.

Επί του Περδίκκα Β΄ (452-413 π.Χ.) εκδόθηκαν αργυρά τετράδραχμα, τρίβολα, τετράβολα και διώβολα. Έμπροσθεν ιππέας με δύο λόγχες, ή ίππος ή κεφαλή γενειώντος Ηρακλέους. Όπισθεν η επιγραφή, φυσικά με Ελληνικά γράμματα ΠΕΡΔΙΚ και κράνος, ή

εμπρόσθιον μέρος λέοντος ή ρόπαλο (το όπλο του Ηρακλέους) και τόξο σε έγκοιλο τεράγωνο.

Επί του Αμύντα Γ΄ (393-370 π.Χ.) και κατά την πρώτη βασιλεία του, εκδόθηκαν αργυρά διώβολα και χάλκινα νομίσματα. Έμπροσθεν κεφαλή γενειώντος Ηρακλέους. Όπισθεν ίππος ή αετός ή έμπροσθεν μέρος ταύρου και η επιγραφή, βεβαίως, με τα Ελληνικά γράμματα ΑΜΥΝΤΑ. Επί του Αμύντα Γ΄ επίσης, κατά τη δεύτερη βασιλεία του, εκδόθηκαν αργυροί στατήρες και μικρά χάλκινα νομίσματα. Έμπροσθεν ιππέας ακοντίζων ή κεφαλή νεαρού Ηρακλέους. Όπισθεν λέων θραύων ακόντιον ή αετός καταβροχθίζων όφιν και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα, ασφαλώς, ΑΜΥΝΤΑ.

Επί του Περδίκκα Γ΄ (365-359 π.Χ.) εκδόθηκαν αργυροί στατήρες και χάλκινα νομίσματα. Έμπροσθεν κεφαλή νεαρού Ηρακλέους. Όπισθεν ίππος ή λέων θραύων λόγχην ή αετός βλέπων οπίσω και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΠΕΡΔΙΚΚΑ.

Επί του Φιλίππου Β΄ (359-336 π.Χ.) εκδόθηκαν χρυσοί στατήρες και υποδιαιρέσεις αυτών: 1/2, 1/4, 1/8, 1/12. Έμπροσθεν κεφαλή δαφνοστεφούς Απόλλωνος ή κεφαλή Ηρακλέους μετά δοράς λέοντος. Όπισθεν διάφορα σύμβολα: τρίαινα, ρόπαλο, κάνθαρο, μηρός αιγός κτλ. και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Εκδόθηκαν επίσης, αργυρά τετράδραχμα, οβολοί, διώβολα, τριώβολα. Έμπροσθεν κεφαλή Διός, ή Απόλλωνος ή Αρτέμιδος ή Ηρακλέους. Όπισθεν γυμνός αναβάτης παίς επί κέλητος, ή γενειών Μακεδόνας ιππέας φέρων καυσίαν και χλαμύδα και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα, βεβαίως, ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Ο βασιλιάς Φίλιππος Β΄ επίσης, τιμούσε τόσο πολύ τον πρόγονό του Ηρακλή, ώστε στην πόλη την οποία έκτισε στην περιοχή της Λυγκηστίδος έδωσε το όνομα ΗΡΑΚΛΕΙΑ. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος αναφέρει είκοσι τρεις (23) πόλεις με αυτό το όνομα. Αυτή είναι η 23η (κγ΄) Ηράκλεια την οποία αναφέρει ως: ‘’Ἡράκλεια Μακεδονίας, Ἀμύντα τοῦ Φιλίππου κτίσμα. Τό ἐθνικόν Ἡρακλεύς καί Ἡρακλειώτης και Ἡρακλεώτης και Ἡράκλειον και Ἡρακλεωτικόν’’. Είναι γενικώς αποδεκτό, όμως, ότι την πόλη Ηράκλεια τη Λυγκηστική την έκτισε ο Φίλιππος Β’, υιός του Αμύντα Γ΄, το 357 π.Χ. μετά τη νίκη του επί του Βάρδυλι, βασιλιά των Ιλλυριών, αποσκοπών στην προάσπιση της Μακεδονίας, από τις επιδρομές, από βορρά των Παιόνων και από δυσμάς των Ιλλυριών. Συνεπώς η πόλη αυτή είναι ‘’Φιλίππου τοῦ Ἀμύντα κτίσμα’’. Η Ηράκλεια αυτή, κατελάμβανε την πεδιάδα μεταξύ Φλωρίνης και Μοναστηρίου. Έκειτο παρά την Εγνατία οδό, νοτίως του Μοναστηρίου, επί του ποταμού Λύγκου. Τη γνωρίζουμε διότι βρέθηκαν επιγραφές με την ονομασία ΗΡΑΚΛΕΙΑ. Οικοδομές και μνημεία προσέδωσαν στην πόλη αυτή ενδιαφέρουσα σημασία. Την περίοδο της Ρωμαϊκής κυριαρχίας, η Ηράκλεια μετονομάσθηκε σε Πελαγονία και Ηράκλεια Πελαγονίας. Αναφέρεται από τον Στράβωνα (Ζ΄.323), τον Πολύβιο (ΛΔ’. 12,7) και τον Πτολεμαίο (Γ΄.12.30).

Προς τιμήν του Ηρακλέους ιδρύθηκε στη Μακεδονία μία ακόμη πόλη με την ονομασία ΗΡΑΚΛΕΙΑ ή ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. Ιδρύθηκε παρά τον Πλαταμώνα στην Πιερία και ήταν η νοτιότερη πόλη της Μακεδονίας. Ο Σκύλαξ την ονομάζει πρώτη πόλις Μακεδονίας Ηράκλειον. Αναφέρεται στους φορολογικούς καταλόγους των Αθηνών το 425 και 421 π.Χ. Κατά την εποχή της βασιλείας του Φιλίππου Β΄ ανήκε στο Μακεδονικό κράτος. Αναφέρεται επίσης από τον Πλίνιο και τον Στέφανο τον Βυζάντιο, ο οποίος την αναφέρει δέκατη πέμπτη, ως ‘’Ἡράκλεια Πιερίας’’, στις είκοσι τρεις Ηράκλειες που αναφέρει.

Επίσης σε πόλη που ιδρύθηκε στην επαρχία της Σιντικής δόθηκε το όνομα ΗΡΑΚΛΕΙΑ. Δεδομένων των αναφερομένων από τον Τίτο Λίβιο (45.29.φ) η πόλη έκειτο στη δεξιά όχθη του Στρυμόνος, στο Ζερβοχώρι, νοτιοδυτικά των Σερρών, ή δυτικά του Σιδηροκάστρου. Νομίσματα της εποχής των Ρωμαϊκών χρόνων φέρουν την επιγραφή ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ και Μακεδονική ασπίδα ή άλογο, άλλα νομίσματα την επιγραφή ΕΠΙ ΣΤΡΥΜΟΝ με ρόπαλο (το όπλο του Ηρακλέους), άλλα νομίσματα την επιγραφή ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ με δάφνινο στεφάνι. (Εάν όντως υπάρχει ‘’Ἡράκλεια Μακεδονίας, Ἀμύντα τοῦ Φιλίππου κτίσμα’’, δεδομένου ότι στη Μακεδονία εβασίλευσε ο Αμύντας Β’, υιός του Φιλίππου, δεύτερου υιού του Αλεξάνδρου Α΄, που εδολοφονήθη υπό του Δέρδα 393/2 π.Χ., τότε είναι αυτή η Ηράκλεια της Σιντικής.

Επί του Αλεξάνδρου του Μεγάλου (336-323 π.Χ.) και μεταξύ 336-334 π.Χ. εκδόθηκαν αργυρά νομίσματα, δραχμές, τετράδραχμα, οβολοί και διώβολα. Έμπροσθεν

κεφαλή Διός, ή κεφαλή Απόλλωνος με μακρά κόμη, ή κεφαλή νεαρού Ηρακλέους. Όπισθεν η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ και αετός επί κεραυνού. Μετά το 334 π.Χ. εκδόθηκαν χρυσά νομίσματα (διστατήρες, στατήρες και διαιρέσεις του στατήρος). Έμπροσθεν κεφαλή Παλλάδος με κορινθιακό κράνος κοσμούμενο με λοφίο, όφιν, γρύπα ή σφίγγα. Όπισθεν η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (σπανίως ΒΑΣΙΛΕΩΣ) και πτερωτή Νίκη κρατούσα τρόπαιο ή σκήπτρο και τόξο. Εκδόθηκαν επίσης αργυρά τετράδραχμα. Έμπροσθεν κεφαλή νεαρού Ηρακλέους. Όπισθεν η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (σπανίως ΒΑΣΙΛΕΩΣ) και Ζευς καθήμενος επί θρόνου, κρατών αετόν και στηριζόμενος επί σκήπτρου. (Τα αργυρά τετράδραχμα απετέλεσαν το πιο διαδεδομένο νόμισμα της αυτοκρατορίας του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Αργυρά τετράδραχμα είχαν εκδοθεί από τα νομισματοκοπεία της Αμφιπόλεως, της Πέλλας, της Μιλήτου, της Αλεξανδρείας της Αιγύπτου, της Δαμασκού και της Βαβυλώνος). Εκδόθηκαν επίσης χάλκινα νομίσματα. Έμπροσθεν κεφαλή νεαρού Ηρακλέους ή Παλλάδος ή Απόλλωνος ή Ποσειδώνος. Όπισθεν η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ με Νίκη, ιππέα, τόξο, βέλος, φαρέτρα, ασπίδα, πρώρα.

Ο Μέγας Αλέξανδρος τόσο πολύ τιμούσε τον πρόγονό του Ηρακλή, ώστε στον υιό του, τον οποίο απέκτησε με τη Βαρσίνη, τη χήρα του Μέμνονος του Ροδίου, κόρη του Αρταβάζου, η οποία αιχμαλωτίσθηκε στη Δαμασκό και η οποία είχε Ελληνική παιδεία, ‘’πεπαιδευμένη δέ παιδείαν Ἑλληνικήν,’’ (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 21’’), έδωσε το όνομα Ηρακλής. Ο άλλος του υιός, τον οποίο απέκτησε από τον γάμο του με τη Ρωξάνη, ονομάσθηκε Αλέξανδρος και εκείνος.

Επί του Κασσάνδρου (316-297 π.Χ.) εκδόθηκαν χάλκινα νομίσματα. Έμπροσθεν κεφαλή Ηρακλέους ή Απόλλωνος. Όπισθεν τρίπους, ίππος, λέων, βέλος και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΥ. Στα νομίσματα αυτά υπάγονται και τα επί της βασιλείας του Κασσάνδρου χάλκινα νομίσματα με το όνομα του στρατηγού Ευπολέμου (314-313 π.Χ.). Έμπροσθεν τρεις Μακεδονικές ασπίδες. Όπισθεν ξίφος μετά ζώνης και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα, ασφαλώς, ΕΥΠΟΛΕΜΟΥ.

Επί του Αντιγόνου (306-301 π.Χ.), πατρός του Δημητρίου του Πολιορκητού, εκδόθηκαν αργυρά τετράδραχμα, τα λεγόμενα τέτραχμα αντιγόνεια. Έμπροσθεν κεφαλή Ηρακλέους. Όπισθεν Ζευς αετοφόρος και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα, βεβαιότατα, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ.

Επί του Φιλίππου Ε΄ (220-179 π.Χ.) εκδόθηκαν αργυρά τετράδραχμα. Έμπροσθεν κεφαλή εστεμμένου βασιλιά ή κεφαλή Περσέως, με φρυγικό σκούφο. Όπισθεν Αθηνά Αλκίς πάνοπλος με ασπίδα και κεραυνό και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Επί του Φιλίππου Ε΄ εκδόθηκαν επίσης χάλκινα νομίσματα. Έμπροσθεν κεφαλή Διός, Ποσειδώνος, Ηλίου, Ηρακλέους. Όπισθεν ασπίδα με άστρο επ’ αυτής και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα, ασφαλώς, ΒΑ ΦΙ (ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ).

Επί του Περσέως (178-168 π.Χ.) εκδόθηκαν αργυρά δίδραχμα. Έμπροσθεν κεφαλή του βασιλιά Περσέως με διάδημα. Όπισθεν αετός επί κεραυνού ή άρπα και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΕΡΣΕΩΣ. Επί του Περσέως εκδόθηκαν επίσης χάλκινα νομίσματα. Έμπροσθεν κεφαλή του ήρωος Περσέως ή κεφαλή νεαρού Ηρακλέους. Όπισθεν αετός, ιππέας στεφανώνων ίππον, άρπα και η επιγραφή με τα Ελληνικά γράμματα, βεβαίως, ΒΑ ΠΕ (ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΕΡΣΕΩΣ).

Σε σχέση τώρα με τη γλώσσα των Μακεδόνων, ο Robin Lane Fox, στο βιβλίο του “Alexander the Great”, στη σελίδα 30 αναφέρει: “ He was still in a world of Greek gods and sacrifices, of Greek plays and Greek language, though the natives might speak Greek with a northern accent which hardened ‘ch’ into ‘g’,'th' into ‘d’ and pronounced King Philip as Bilip“. ‘’Αυτός (ο Αλέξανδρος) ήταν ακόμη σε έναν κόσμο των Ελληνικών θεών και θυσιών, από Ελληνικά θεατρικά έργα και την Ελληνική γλώσσα, αν και οι ντόπιοι θα μπορούσαν να μιλούν Ελληνικά, με βόρεια προφορά που σκληρύνει το «ch» σε «g», το «θ» σε «δ» και πρόφεραν τον βασιλιά Φίλιππο ως Βίλιππο’’. Η βόρεια προφορά των Μακεδόνων στα Ελληνικά τους, βεβαίως, σε τίποτε δεν τους εμπόδιζε να παρακολουθούν τα έργα του Ευριπίδου στα θέατρά τους. Είναι απολύτως εξακριβωμένο πάντως, ότι όταν παίζονταν οι τραγωδίες του Ευριπίδου στα θέατρα της Μακεδονίας, οι Μακεδόνες τις παρακολουθούσαν

και τις καταλάβαιναν απολύτως και ότι δεν υπήρχε ταυτόχρονη μετάφραση, από τα Ελληνικά στα Ελληνικά.

Ο ίδιος συγγραφέας στη σελίδα 256 του βιβλίου αυτού αναφέρει: “Alexander was still the Greek avenger of Persian sacrilege who told his troops, it was said ‘that Persepolis was the most hateful city in the world’. On the road there, he met with the families of Greeks who had deported to Persia by previous kings, and true to his slogan, he honoured them conspicuously, giving them money, five changes of clothing, farm animals, corn, a free passage home, and exemption from taxes and bureaucratic harassments”. ‘’Ο Αλέξανδρος ήταν ακόμη ο Έλλην εκδικητής των ιεροσυλιών που διέπραξαν οι Πέρσες, ο οποίος ελέγετο ότι είπε στα στρατεύματά του, <ότι η Περσέπολη ήταν η πιο μισητή πόλη στον κόσμο>. Στον δρόμο εκεί, συναντήθηκε με τις οικογένειες των Ελλήνων που είχαν μεταφερθεί στην Περσία από προηγούμενους (Πέρσες) βασιλείς και πιστός στο σύνθημά του, τους τίμησε σε εμφανές σημείο, δίνοντάς τους χρήματα, πέντε αλλαξιές ιματισμού, εκτρεφόμενα ζώα, σιτάρι, δωρεάν μετάβαση στο σπίτι και απαλλαγή από τους φόρους και τα γραφειοκρατικά εμπόδια’’. Ο Μέγας Αλέξανδρος, ακριβέστερα, τους έδωσε από τρεις χιλιάδες δραχμές στον καθένα, οι αλλαξιές ιματισμού αφορούσαν πέντε ανδρικές και πέντε γυναικείες ενδυμασίες, τα εκτρεφόμενα ζώα ήταν δύο ζευγάρια βόδια και πενήντα πρόβατα. Επί πλέον, ο Μέγας Αλέξανδρος διέταξε τους υπευθύνους ώστε οι άνθρωποι αυτοί να μην αδικούνται από κανέναν.

Το γεγονός της συνάντησης αυτής είναι ειλημμένο από τον Διόδωρο, ο οποίος αναφέρει: ‘’Προάγοντος δὲ τοῦ βασιλέως θέαμα παράδοξον καὶ δεινὸν ὤφθη, μισοπονηρίαν μὲν περιέχον κατὰ τῶν πραξάντων, ἔλεον δὲ καὶ συμπάθειαν ἐπιφέρον πρὸς τοὺς ἀνήκεστα πεπονθότας. Ἀπήντησαν γὰρ αὐτῷ μεθ᾽ ἱκετηριῶν Ἕλληνες ὑπὸ τῶν πρότερον βασιλέων ἀνάστατοι γεγονότες, ὀκτακόσιοι μὲν σχεδὸν τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ταῖς δ᾽ ἡλικίαις οἱ πλεῖστοι μὲν γεγηρακότες, ἠκρωτηριασμένοι δὲ πάντες, οἱ μὲν χεῖρας, οἱ δὲ πόδας, οἱ δὲ ὦτα καὶ ῥῖνας· τῶν δ᾽ ἐπιστήμας ἢ τέχνας εἰδότων καὶ ἐν παιδείᾳ προκεκοφότων τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀκρωτηρίων ἀπεκέκοπτο, αὐτὰ δὲ μόνα τὰ συνεργοῦντα πρὸς τὰς ἐπιστήμας ἀπελέλειπτο· ὥστε πάντας ὁρῶντας τὰ τῆς ἡλικίας ἀξιώματα καὶ τὰς περιεχούσας τὰ σώματα συμφορὰς ἐλεεῖν τὰς τύχας τῶν ἀκληρούντων, μάλιστα δὲ αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον συμπαθῆ γενέσθαι τοῖς ἠτυχηκόσι καὶ μὴ δύνασθαι κατασχεῖν τὰ δάκρυα. Ἀναβοησάντων δὲ ἅμα ἁπάντων καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἀξιούντων ἀμῦναι ταῖς ἰδίαις συμφοραῖς ὁ μὲν βασιλεὺς προσκαλεσάμενος τοὺς προεστηκότας καὶ τῆς αὐτοῦ μεγαλοψυχίας ἀξίως τιμήσας ἐπηγγείλατο πολλὴν πρόνοιαν ποιήσασθαι τῆς ἐπ᾽ οἶκον ἀνακομιδῆς. Οἱ δὲ συνελθόντες καὶ βουλευσάμενοι προέκριναν τὴν αὐτόθι μονὴν τῆς εἰς οἶκον ἀνακομιδῆς. Ἀνασωθέντας μὲν γὰρ αὐτοὺς διασπαρήσεσθαι κατ᾽ ὀλίγους καὶ περιόντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπονείδιστον ἔξειν τὴν ἐκ τῆς τύχης ἐπήρειαν· μετ᾽ ἀλλήλων δὲ βιοῦντας, τὴν ὁμοίαν συμφορὰν ἔχοντας, παραμύθιον ἕξειν τῆς ἰδίας ἀκληρίας τὴν τῶν ἄλλων τῆς ἀκληρίας ὁμοιότητα. διὸ καὶ πάλιν ἐντυχόντες τῷ βασιλεῖ καὶ τὴν ἰδίαν κρίσιν δηλώσαντες ἐδέοντο πρὸς ταύτην τὴν ὑπόστασιν οἰκείαν παρέχεσθαι βοήθειαν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος συγκαταθέμενος τοῖς δεδογμένοις τρισχιλίας μὲν ἑκάστῳ δραχμὰς ἐδωρήσατο καὶ στολὰς ἀνδρείας πέντε καὶ γυναικείας ἴσας, ζεύγη δὲ βοϊκὰ δύο καὶ πρόβατα πεντήκοντα καὶ πυρῶν μεδίμνους πεντήκοντα· ἐποίησεν δὲ καὶ ἀτελεῖς αὐτοὺς παντὸς βασιλικοῦ φόρου καὶ τοῖς ἐπιστάταις προσέταξε φροντίζειν ὅπως μηδ᾽ ὑφ᾽ ἑνὸς ἀδικῶνται. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν ἀκολούθως τῇ κατ᾽ αὐτὸν ἐπιεικείᾳ τοιαύταις εὐεργεσίαις τὰς τῶν ἠτυχηκότων συμφορὰς διωρθώσατο’’. (ΙΖ΄.69.2-9). Ένεκα του βάρβαρου και θλιβερού θεάματος που αντίκρυσε ο Μέγας Αλέξανδρος, Έλληνες συμπατριώτες του δηλαδή, να έχουν υποστεί τέτοιους ακρωτηριασμούς, απεκάλεσε την Περσέπολη ως την πιο μισητή πόλη της Ασίας. Ένεκα τούτου την παρέδωσε στους στρατιώτες του να την διαρπάσουν, εκτός των ανακτόρων. ’’Τὴν δὲ Περσέπολιν, μητρόπολιν οὖσαν τῆς Περσῶν βασιλείας, ἀπέδειξε τοῖς Μακεδόσι πολεμιωτάτην τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεων καὶ τοῖς στρατιώταις ἔδωκεν εἰς διαρπαγὴν χωρὶς τῶν βασιλείων’’. (Διόδωρος, ΙΖ΄.70.1).

Σχετικώς με την Ελληνικότητα της γλώσσας και των ονομάτων των Μακεδόνων, ο R. Malcolm Errington, στο βιβλίο του ’’A History of Macedonia’’, University of California Press, February 1993, αναφέρει: “That the Macedonians and their kings did in fact speak a dialect of Greek and bore Greek names may be regarded nowadays as certain”. ‘’Ότι οι Μακεδόνες

και οι βασιλείς τους ομιλούσαν πράγματι μία διάλεκτο της Ελληνικής και είχαν Ελληνικά ονόματα μπορεί να θεωρηθεί σήμερα ως βέβαιο''.

Η γλώσσα των Μακεδόνων ήταν βεβαίως η Ελληνική. Τα ονόματα των βασιλέων της Μακεδονίας είναι απολύτως βέβαιο επίσης, ότι είναι όλα Ελληνικά. **Περδίκκας Α΄**, **Αργαίος Α΄**, υιός του Περδίκκου Α', **Φίλιππος Α΄,** υιός του Αργαίου Α΄, **Αέροπος Α΄,** υιός του Φιλίππου Α΄, **Αλκέτας Α΄**, υιός του Αερόπου Α', **Αμύντας Α΄**, υιός του Αλκέτα Α΄, **Αλέξανδρος Α΄**, υιός του Αμύντα Α΄, **Αλκέτας Β΄**, ο "Χώνης", ο τρίτος υιός του Αλεξάνδρου Α΄, **Περδίκκας Β΄**, ο τέταρτος υιός του Αλεξάνδρου Α΄, **Αρχέλαος Α΄**, υιός του Περδίκκου Β΄, **Ορέστης**, ως ανήλικος επετροπεύθη υπό του Βακχιάδου Λυγκηστού Αερόπου Β΄, υιού του Αρραβαίου, **Αέροπος Β΄**, **Παυσανίας**, υιός του Αερόπου Β΄ και ο **Αργαίος**, υιός του Αρχελάου συνεβασίλευσαν, **Αμύντας Β΄**, υιός του Φιλίππου, του δεύτερου υιού του Αλεξάνδρου Α΄, **Αμύντας Γ΄**, υιός του Αρριδαίου, **Αργαίος**, υιός του Περδίκκου, **Αμύντας Γ΄**, υιός του Αρριδαίου, (αποκαταστάθηκε στον θρόνο), **Αλέξανδρος Β΄**, ο πρώτος υιός του Αμύντα Γ΄ από την Ευρυδίκη, **Πτολεμαίος ο Αλωρίτης, Περδίκκας Γ΄**, ο δεύτερος υιός του Αμύντα Γ΄, από την Ευρυδίκη, **Αμύντας Δ΄**, υιός του Περδίκκου Γ΄, ανήλικος ων επετροπεύετο υπό του θείου του, Φιλίππου Β΄, **Φίλιππος Β΄**, ο τρίτος υιός του Αμύντα Γ΄, από την Ευρυδίκη, **Αλέξανδρος Γ΄**, ο Μέγας, υιός του Φιλίππου Β΄, **Φίλιππος Γ΄ ο Αρριδαίος**, υιός του Φιλίππου Β΄, **Αλέξανδρος Δ΄**, υιός του Μεγάλου Αλεξάνδρου και της Ρωξάνης, ανήλικος ων εκηδεμονεύετο κατ' αρχάς από τον Περδίκκα και κατόπιν τον Αντίπατρο. Το 311 π.Χ. οι επίγονοι ανακήρυξαν τον Αλέξανδρο βασιλιά και όρισαν τον Κάσσανδρο ''στρατηγό της Ευρώπης'' έως την ενηλικίωση του Αλεξάνδρου. Το 310/9 π.Χ. ο Αλέξανδρος Δ΄ και η μητέρα του δολοφονήθηκαν. Ακολουθούν ο **Περδίκκας**, Αντιβασιλιάς, ο **Πείθων**, Αντιβασιλιάς, ο **Αντίπατρος**, Αντιβασιλιάς, ο **Πολυσπέρχων**, υιός του Σιμμία, Αντιβασιλιάς, ο **Κάσσανδρος**, υιός του Αντιπάτρου, ο **Φίλιππος Δ΄**, ο **Αντίπατρος**, υιός του Κασσάνδρου, ο **Αλέξανδρος Ε΄** υιός του Κασσάνδρου συνεβασίλευσαν υπό την κηδεμονία της μητέρας τους, **Δημήτριος Α΄ ο Πολιορκητής**, **Πύρρος**, **Λυσίμαχος**, **Σέλευκος**, **Πτολεμαίος ο Κεραυνός**, **Μελέαγρος**, **Αντίπατρος**, **Αντίγονος Β΄ ο Γονατάς**, **Πύρρος**, **Αλέξανδρος**, υιός του Πύρρου, **Δημήτριος Β΄**, **Αντίγονος ο Δώσων**, **Φίλιππος Ε΄**, **Περσεύς**. Δεν υπάρχει, λοιπόν, καμμία αμφιβολία ότι και τα ονόματα των Μακεδόνων βασιλέων ήταν όλα Ελληνικότατα, όπως Ελληνικότατα είναι και το ονόματα των πολιτών της. Συνεπώς, είναι απολύτως βέβαιο ότι τα ονόματα των Μακεδόνων βασιλέων δεν είναι Σλαβικά Βουλγαροσερβικά.

Σχετικώς με τη γλώσσα την οποία οι Έλληνες Μακεδόνες μεταλαμπάδευσαν στην Ασία, ο Richard Stoneman στο βιβλίο του ''Alexander the Great'' στη σελίδα 1 αναφέρει: ''The world he (Alexander) left behind him, split as it quickly was between several successor-kings, retained the Greek language as its medium of communication and Greek culture as its frame of reference. The Persian Empire had used Aramaic as its lingua franca, but Greek now spread over a far wider area than that where Aramaic had been spoken. And Greek language and culture - Hellenism - provided the medium for the establishment of greater, more permanent subsequent dominions, first among them the Roman Empire. The spread of Christianity could hardly be imagined without the conquests of Alexander the Great. The Hellenistic world lasted, according to some perspectives, to the fall of Byzantium in AD 1453, and has even been said to have ended only with the Treaty of Rome in AD 1956''. ''Ο κόσμος που αυτός (ο Αλέξανδρος) άφησε πίσω του, διασπάσθηκε πολύ γρήγορα μεταξύ αρκετών διαδόχων-βασιλέων, διατήρησε την Ελληνική γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας και τον Ελληνικό πολιτισμό ως πλαίσιο αναφοράς. Η Περσική Αυτοκρατορία είχε χρησιμοποιήσει την Αραμαϊκή ως lingua franca (επικρατούσα γλώσσα), αλλά τώρα η Ελληνική επεκτάθηκε σε μια πολύ ευρύτερη περιοχή από εκείνη στην οποία είχε μιληθεί η Αραμαϊκή. Και η Ελληνική γλώσσα και ο πολιτισμός - Ελληνισμός – παρείχαν το μέσον για τη δημιουργία μεγαλύτερων, πιο μόνιμων επακόλουθων εξουσιών, πρώτη μεταξύ των οποίων η της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Η εξάπλωση του χριστιανισμού δύσκολα θα μπορούσε να νοηθεί χωρίς τις κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ο Ελληνιστικός κόσμος διήρκεσε, σύμφωνα με κάποιες προοπτικές, μέχρι την πτώση του Βυζαντίου το Σωτήριον Έτος 1453 και μάλιστα έχει λεχθεί ότι έληξε μόνο με τη Συνθήκη της Ρώμης το Σωτήριον Έτος 1956''.

Οι Μακεδόνες λοιπόν ήταν Έλληνες και ομιλούσαν Ελληνικά. Το ότι δεν ομιλούσαν κάποια άλλη γλώσσα ομόρων, προσοίκων, πλησιόχωρων, γειτονικών λαών, π.χ. Ιλλυρικά, προκύπτει σαφέστατα και από το κατωτέρω γεγονός το οποίο αναφέρει ο Πολύβιος (ΚΗ΄.8.9). ''Παραγενομένων δ' αὐτῶν ἀκούσας (ο Περσεύς) τά περί τοῦ Γενθίου πάλιν ἐξ αὐτῆς ἔπεμπε τόν Ἀδαῖον καί σύν τούτῳ τόν Γλαυκίαν, ἕνα τῶν σωματοφυλάκων, καί τρίτον τόν Ἰλλυριόν, διά τό τήν διάλεκτον εἰδέναι τήν Ἰλλυρίδα, δούς ἐντολάς τάς αυτάς''. ''Όταν έφθασαν αυτοί, άκουσε (ο Περσεύς) την απάντηση του Γενθίου και αμέσως έστειλε πάλι τον Αδαίο και μαζί του τον Γλαυκία, έναν από τους σωματοφύλακές του και τρίτο τον Ιλλυριό επειδή ήξερε την Ιλλυρική γλώσσα, δίνοντάς τους τις ίδιες εντολές''. Οι Μακεδόνες, λοιπόν, για την επικοινωνία τους με τους Ιλλυριούς χρησιμοποιούσαν μεταφραστές, ανθρώπους οι οποίοι ήξεραν Ιλλυρικά. Διέφερε, συνεπώς, η γλώσσα των Μακεδόνων από τη γλώσσα των Ιλλυριών. (Γένθιος λεγόταν ο βασιλιάς των Ιλλυριών, ο Περσεύς ήταν ο βασιλιάς των Μακεδόνων, ο Αδαίος καταγόταν από τη Βέροια και ο αναφερόμενος Ιλλυριός λεγόταν Πλευράτος και ήταν εξόριστος κοντά στον Περσέα).

Όλες οι επιγραφές οι οποίες έχουν βρεθεί και υπάρχουν παντού στη Μακεδονία, αλλά και στην Αίγυπτο και την Ασία, (τη Μικρά Ασία, τη Συρία, την Ιορδανία, το Ιράν, το Ιράκ, το Αφγανιστάν, το Κουβέϊτ, την Ινδία και αλλού) είναι γραμμένες στα Ελληνικά. Οι επιγραφές της Μακεδονίας είναι όλες γραμμένες στη Μακεδονική διάλεκτο, η οποία προσιδιάζει στις βορειοδυτικές (Δωρικές) διαλέκτους της Ηπείρου και στις βορειοανατολικές (Αιολικές) διαλέκτους της Θεσσαλίας ή στην Αττική (την κοινή) διάλεκτο. Δεδομένου ότι οι αρχαίες επιγραφές της Μακεδονίας που σώζονται σήμερα είναι γραμμένες σε μια από τις δύο αυτές διαλέκτους, αποδεικνύεται ότι η γλώσσα των Μακεδόνων ήταν Ελληνικότατη. Ο Άγγλος ιστορικός Νίκολας Χάμμοντ αναφέρει: ''**Η Μακεδονική διάλεκτος ήταν Αιολική διάλεκτος της ομάδας γλωσσών της Δυτικής Ελλάδας**. Όλες αυτές οι διάλεκτοι διέφεραν μεταξύ τους, αλλά ποτέ με τρόπο ώστε ένα άτομο να μην καταλαβαίνει ένα άλλο''. ''The Macedonian dialect was an Aeolic dialect of the Western Greek language group. All those dialects differ from each other, but never in a way that one person could not understand the other''. (Nicholas G.L. Hammond, ''The Macedonian State'', σελ. 193). (Ο Στράβων ταυτίζει την Αιολική με την Δωρική. ''…**τὴν δὲ Δωρίδα τῇ Αἰολίδι**· πάντες γὰρ οἱ ἐκτός Ἰσθμοῦ πλὴν Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων καὶ τῶν περί τὸν Παρνασσόν Δωριέων καὶ νῦν ἔτι Αἰολεῖς καλούνται''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Η΄.1.2''). ''…**Ακόμη και η Δωρική είναι ίδια με την Αιολική**, καθώς όλοι οι κάτοικοι εκτός Ισθμού, με εξαίρεση τους Αθηναίους, τους Μεγαρείς και τους Δωριείς του Παρνασσού ακόμη λέγονται Αιολείς''. Οι αδελφοί Μάγνης και Μακεδών αντιπροσωπεύουν δύο ομάδες Ελληνικών διαλέκτων. Ο Μάγνης τα Αιολικά της Θεσσαλίας όπου και κατήλθε από την Πιερία και ο Μακεδών τα Δωρικά των Μακεδόνων. Όμως ο Μάγνης και ο Μακεδών είναι αδέλφια, υιοί του Διός και της Θυίας, κόρης του Δευκαλίωνος και αδελφής του Έλληνος, από τον οποίο ονομάσθησαν η Ελλάδα και οι Έλληνες. ''μετωνομάσθαι δὲ τὴν μὲν Ἑλλάδα ἀπὸ Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος,...''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Θ΄.5.23'').

Ελληνικές είναι και οι λέξεις και τα γράμματα εφ' όλων των νομισμάτων τα οποία εξέδωσαν είτε οι πόλεις, είτε οι βασιλείς της Μακεδονίας. Επί των νομισμάτων αυτών επίσης υπάρχουν και παραστάσεις. Όλες αυτές οι παραστάσεις επίσης έχουν σχέση μόνον με οτιδήποτε είναι Ελληνικό. Έλληνες θεοί, ημίθεοι, Νύμφες, Νίκες, προτομές, Έλληνες Ήρωες, χιτώνες, χλαμύδες, ιμάτια, Ολυμπιακοί αγώνες, τέθριππα, συνωρίδες, αετοί, βωμοί, δόρατα, ασπίδες, καυσίες, σκήπτρα, ρόπαλα, λεοντή, κηρύκεια, κάνθαροι, κισόφυλλα, σκηνές κυνηγίου κάπρου, τρίαινες, λύρες, κτλ.

Από τη Συνθήκη Συμμαχίας του Φιλίππου Β' με το ''Κοινόν των Χαλκιδέων'', δηλαδή την Ομοσπονδία των πόλεων της Χαλκιδικής, η οποία ανάγεται στο 357/356 π.Χ. εμφαίνεται επίσης σαφέστατα, ότι η Ελληνική ήταν η γλώσσα των Μακεδόνων. Το διασωθέν τμήμα της επιγραφής δεν μας δίνει τη διατύπωση της συμμαχίας αλλά τους όρους του όρκου, τη δημοσίευση, την τροποποίηση και το κείμενο του Δελφικού χρησμού. Το κείμενο της Συνθήκης έχει ως ακολούθως: […….] […. ἔχοντε[ς] […..συμμα]χίην […]ς συμμαχήσω κατ[ά τά ὡμολογημένα. Χαλκιδέων] μέν ὀμνύει[ν] Φιλίπ[πῳ] τάς [ἀρ]χάς τάς ξυνάς καί τού[ς πρεσβευτάς(;) Τοῖς δέ Χαλκι]δεῦσι αὐτόν καί οὓς ἂν ἄλλους Χαλκιδεῖς κελεύσω[σι. ὀμνύειν δέ αὐτούς ἀδόλως κ]αί ἀτεχνέως, ναί μά Δία, Γῆν, Ἥλιομ, Ποσειδῶνα, εὐορ[κέουσι μέμ

πολλά καί ἀγαθά γί]νεσθαι, ἐπιορκέουσι δε πολλ[ά] καί κακά. ὀμνύειν δε τάμν[οντας ὅρκια ἀμφοτέρους. Τά] δέ γράμμ[α]τα τάδε γράψαι κη [στή]λην καί τήμ μαντείην τή[ν ὑπό τοῦ θεοῦ δεδομένην περ]ί τῆς συμ[μ]αχίης Χαλκιδέ[ας μ]έν ἀναθεῖν εἰς τό ἰε[ρ]όν τῆ[ς Ἀρτέμιδος ἐν Ὀλύνθῳ, Φίλιππον δ' ἐ]ν Δίῳ ἐς [τό] ἱερόν τοῦ Διός τ[οῦ] Ὀλυμπίου, καί ἐς Δελφούς μα[ντείης τε καί στήλης ἀντίγρα]φα θεῖναι. τῶν δέ γραμμάτ[ω]ν τῶν δ' ἐξεῖν κοινῷ λόγῳ χρό[νῳ τριῶν μηνῶν(;) διορθοῦσθαι ὅ]τι ἂν δοκῇ Φιλίππῳ καί [Χαλ]κιδεῦσι. ….. [ἐχρησεν ὁ θεός Χαλκιδεῦσι κ]αί Φιλίππῳ λῷ[ι]όν τε κα[ί ἄμει]νον εἶμεμ φίλους τε καί [συμμάχους γίνεσθαι κατά τά ὠμο]λογημένα. Θῦσαι δέ καί [καλ]λιερῆσαι Διί Τελέοι καί [Ὑπάτῳ Ἀπόλλωνι Προστατηρίῳ] Ἀρτέμιδι {[ο]ρ} Ὀρθ[ω]σίᾳ Ἑρμῆν καί κατά τύχαν ἀγαθάν [ἐπεύχεσθαι τάν συμμαχίαν] ἐσσεῖσθαι. Καί Πυθ[ῶδ]ε τῷ [Ἀ]πόλλωνι χαριστήρια ….. [ἀποδιδόναι, καί μνασιδωρ]εῖν. ……...

Το κείμενο σε σημερινή απόδοση έχει ως ακολούθως: - - - έχοντες - - - συμμαχία. Θα συμμαχήσω σύμφωνα με αυτά που έχουν αποφασισθεί. Από τους Χαλκιδείς θα ορκιστούν στον Φίλιππο οι ''Κοινές Αρχές'' και οι πρέσβεις. Στους Χαλκιδείς (θα ορκιστούν) ο ίδιος (ο Φίλιππος) και όποιοι άλλοι ζητήσουν οι Χαλκιδείς. Θα ορκιστούν δε αυτοί χωρίς δόλο και πονηριά, ναι μα τον Δία, τη Γη, τον Ήλιο, τον Ποσειδώνα, ώστε σε εκείνους που θα τηρήσουν τον όρκο να επέλθουν πολλά και αγαθά, αλλά σε εκείνους που θα επιορκήσουν πολλά και κακά. Αμφότερα τα μέρη θα ορκιστούν με θυσίες όρκων. Αυτά δε τα γράμματα θα γραφούν σε στήλη και ο χρησμός ο δοθείς υπό του Θεού για τη συμμαχία θα αφιερωθεί από τους Χαλκιδείς εις το ιερόν της Αρτέμιδος στην Όλυνθο, από δε τον Φίλιππο στο Δίον στο ιερό του Ολυμπίου Διός και θα τοποθετηθούν αντίγραφα της στήλης και του χρησμού στους Δελφούς. Θα επιτρέπεται να διορθωθούν (τροποποιηθούν) αυτά που αναγράφονται με κοινή συζήτηση σε διάστημα τριών μηνών, οτιδήποτε αποφασισθεί από τον Φίλιππο ή τους Χαλκιδείς. Ο Θεός χρησμοδότησε στους Χαλκιδείς και τον Φίλιππο ότι είμαι προτιμότερο και καλλίτερο να είναι φίλοι και να γίνουν σύμμαχοι σύμφωνα με το Σύμφωνο. Να θυσιάσουν δε και να αποκτήσουν καλούς οιωνούς από τον Τέλεο Δία και Ύπατο, τον Προστατήριο Απόλλωνα, την Ορθωσία Αρτέμιδα και τον Ερμή. Και να προσευχηθούν ώστε η συμμαχία να έχει καλή τύχη. Και να ανταποδώσουν ευχαριστήριες προσφορές στον Πύθιο Απόλλωνα...(''Κοινές Αρχές'' ήταν οι αξιωματούχοι του ''Κοινού'' ως κράτους. Τέλεος αποκαλείται ο Δίας ως εισακούων τις παρακλήσεις των προσευχομένων. Αντίστοιχα το επίθετο τέλειος συνδυάζεται με το Ύψιστος. Το επίθετο τέλειος απαντά στον Αισχύλο. (''Αγαμέμνων 973'', ''Ευμενίδες 28''). Ορθωσία αποκαλείται η Άρτεμις ως πράττουσα το ορθόν. Στη Σπάρτη απεκαλείτο Ορθία. Προστατήριος αποκαλείται ο Απόλλων ως προστατεύων τους ικέτες του).

Από το κείμενο της Συνθήκης προκύπτει επίσης ότι, ο Φίλιππος και οι Χαλκιδείς, πριν την υπογραφή της συνθήκης, εζήτησαν και χρησμό επ' αυτού, αν δηλαδή έπρεπε να κάνουν τη συνθήκη ή όχι, από το μαντείο των Δελφών, το μεγάλο ιερό όλων των Ελλήνων. Από τη συνθήκη αυτή προκύπτει επίσης, και ο λόγος για τον οποίο ο Φίλιππος κατέστρεψε την Όλυνθο. Οι Ολυνθείς ετιμωρήθησαν ως επίορκοι, διότι ενήργησαν παρά τις Συνθήκες προς τον Φίλιππο, για την ισχύ των οποίων είχαν ορκιστεί, να κάνουν δηλαδή χωριστή συνθήκη με τους Αθηναίους: ''Ἀποδημούντα δέ τηρήσαντες αὐτόν, πέμψαντες πρέσβεις πρός Ἀθηναίους κατελύσαντο τόν πρός αὐτούς πόλεμον, ποιοῦντες τοῦτο παρά τάς συνθήκας τάς πρός Φίλιππον· συνετέθειντο γάρ καί κοινῇ πολεμεῖν πρός Ἀθηναίους, κἂν ἄλλο τι δόξῃ, κοινῇ σπείσασθαι. Ὁ δέ Φίλιππος πάλαι μέν προφάσεως ἐπ' αὐτούς δεόμενος, τότε δέ ταύτην λαβών, ὡς τάς συνθήκας παραβεβηκόσι καί πρός τούς ἐχθρούς τούς ἑαυτοῦ φιλίαν ἐσπεισμένοις πόλεμον ἐπήνεγκεν''. (Λιβανίου Υπόθεσις, 2-3, στον Α΄ Ολυνθιακό). ''Έτσι περίμεναν να απομακρυνθεί ο Φίλιππος από την πατρίδα του και αφού έστειλαν πρέσβεις στους Αθηναίους, έβαλαν τέλος στον πόλεμο εναντίον τους, κάνοντας αυτό **κατά παράβαση των συνθηκών με τον Φίλιππο**, διότι είχαν συμφωνήσει και να κάνουν από κοινού πόλεμο εναντίον των Αθηναίων και, αν αλλάξουν γνώμη να αποφασίσουν πάλι από κοινού. Ο Φίλιππος που από καιρό ζητούσε αφορμή εναντίον τους, τη βρήκε τότε και εξαπέλυσε πόλεμο εναντίον των Ολυνθίων με τη δικαιολογία ότι παρέβησαν τις συνθήκες και συνήψαν φιλία με τους εχθρούς του''.

Ο Δίας, η Γη, ο Ήλιος και ο Ποσειδών, στους οποίους ορκίσθηκαν ο Φίλιππος και οι Ολυνθείς, αντιπροσωπεύουν τα τέσσερα στοιχεία, σύμφωνα με την φιλοσοφία του

Εμπεδοκλέους, τον αέρα, τη γη, το πυρ και το ύδωρ. Στους θεούς αυτούς γίνεται επίκληση και σε άλλες Συνθήκες, π.χ. στη Συνθήκη Συμμαχίας των Αθηναίων με τους βασιλείς των Θρακών, των Παιόνων και των Ιλλυριών του 356/355 π.Χ.: ''[γ]ραμματεύς Λυσίας [Λυσ……Πιθεύς.] συμμαχία Ἀθηναίων πρός Κετρίπο[ριν τόν Θρᾶκα καί το]ύς ἀδελφούς καί πρός Λύππειον τόν [Παίονα καί πρός Γρά]βον τόν Ἰλλυριόν …….. [ὀμνύω Δία καί Γῆν] καί Ἥλιον καί Ποσει[δ]ῶ καί Ἀθηνᾶν καί [Ἄρην, φίλος ἔσομαι] Κετριπόρι καί τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς Κ[ετριπόριος καί σ]ύμμαχος καί πολεμή[σ]ω μετά Κετριπόρ[ιος τόν πόλεμον τ]όν πρός Φίλιππον ἀδόλως παντί σθένε[ι] [κατά τό δυνατόν κ]αί οὐ προκαταλύσομαι τόν πόλεμον ἂν[ευ Κετριπόριος κ]αί τῶν ἀδελφῶν τόν πρός Φίλιππον κ[αί] [τἆλλα χωρία ἃ κατ]έχε[ι] Φίλιππος συνκα[τ]α[σ]τρέψομαι μ[ε][τά Κετριπόριος κ]αί τῶν ἀδελφῶν, καί Κρηνίδ[α]ς συνε[ξ]αι[ρήσω μετά Κετριπ]ό[ρ]ιος κα[ί τ]ῶν [ἀδ]ελφῶν, καί ἀποδώσω τά [……..]ο[…]ορω[….]λιοτι[.]λε[..]σωσιν[….].

Από τη Συνθήκη αυτή προκύπτει ότι, ενώ ο Φίλιππος ήταν ο πρόμαχος όλης της Ελλάδος, οι Αθηναίοι συμμαχούσαν με τους βαρβάρους εχθρούς του, τους Ιλλυριούς, τους Παίονες και τους Θράκες, για να τον πολεμήσουν από κοινού. Όλοι τους όμως ομού και βεβαίως ο καθένας χωριστά, ήταν πάρα πολύ μικροί και αδύναμοι για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν έναν τόσο προικισμένο και με αδίστακτη αποφασιστικότητα άνθρωπο, μαχητικό, επίμονο, ακούραστο, μεθοδικό, ευφυέστατο, προνοητικό, ψύχραιμο, έναν ηγέτη ελεύθερων, υπερήφανων, πειθαρχημένων και κυρίως αυτοπειθαρχημένων, στρατιωτικώς εκπαιδευμένων και εξοπλισμένων ανδρών, και υπερήφανου, ενωμένου, εργατικού, φίλεργου, με ξεχωριστή ζωτική και ενεργητική ορμή, με αυτοπεποίθηση για την πολεμική του ικανότητα, ομονοούντος και αποφασισμένου να πραγματώσει τα οράματά του λαού. Στη Μακεδονία δεν υπήρξαν αντιπαλότητες, έχθρες, μίση μεταξύ των κοινωνικών ομάδων. Στη Μακεδονία δεν υπήρξαν ''στάσεις''. Οι συνθήκες ειρήνης τις οποίες εδημιούργησε ο Φίλιππος, επέτρεπαν στον λαό του να εργάζεται απερίσπαστος, να δημιουργεί πλούτο και να μη φοβάται πλέον τις επιδρομές και τις λεηλασίες από τους όμορους βαρβάρους λαούς. Αυτούς τους λαούς τους αντιμετώπιζαν πλέον οι Μακεδόνες όχι σε τειχισμένες πόλεις, αλλά οπουδήποτε και μόνο με την ανδρεία τους, όπως λέει ο Μέγας Αλέξανδρος στους στρατιώτες του στον λόγο του στην Ώπιν, στον Τίγρη ποταμό, (''ἀξιομάχους καταστήσας τοῖς προσχώροις τῶν βαρβάρων, ὡς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι πιστεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι''. ''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.9.2''). Οι πόλεις της Μακεδονίας αύξαιναν τον πληθυσμό τους και τη δύναμή τους, η γεωργία χάρη στην άρδευση, απέδιδε πολύ περισσότερο προϊόν, λόγω των καναλιών που κατασκευάσθηκαν, οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις μεγάλωναν με έργα αποξήρανσης ελωδών εκτάσεων, η συνδρομή όλων των κατοίκων στην κατασκευή δρόμων και έργων υποδομής ήταν υποχρεωτική. Οι Μακεδόνες γεωργοί είχαν σταθερό δέσιμο με τη γη τους, ουδέποτε ξέπεσαν σε αθλιότητα και ουδέποτε κατήντησαν όχλος. Όλοι οι Μακεδόνες, όλων των πόλεων, συμμετείχαν στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου, το εμπόριο άνθιζε και το βασιλικό νόμισμα ήταν το ισχυρότερο της Ευρώπης. Το εύρος του πλούτου μεταξύ πλούσιων και πτωχότερων Μακεδόνων, ήταν πολύ μικρότερο απ' ότι στις πόλεις-κράτη της νότιας Ελλάδος. Οι πτωχοί Μακεδόνες, οι μη έχοντες κεφάλαια, δεν είχαν ανταγωνιστές τους δούλους στην εξεύρεση εργασίας. Στη Μακεδονία δεν υπήρχε ο θεσμός της δουλείας, αλλά ούτε κληρονομικοί τίτλοι. Οι Μακεδόνες δεν ήταν πενέσται, δηλαδή δουλοπάροικοι, όπως το μεγαλύτερο μέρος των Θεσσαλών, ούτε είλωτες, όπως υπήρχαν στη Σπάρτη. Οι Μακεδόνες ήταν ελεύθερος και δυνατός αγροτικός λαός, τραχύς ίσως, αλλά ακμαιότατος και φυσικώς εύρωστος. Ο λαός της Μακεδονίας διεκρίνετο για το αδάμαστο πνεύμα του το οποίο επήγαζε από την εν ελευθερία ανατροφή, ζωή και ανάπτυξή του. Όλοι οι Μακεδόνες ήταν ελεύθεροι πολίτες με θάρρος γνώμης, (''Ἐλευθέρου ἀνδρός ἐστιν, ἀεί τἀληθῆ λέγειν''), με ελεύθερη κληρονομούμενη ιδιοκτησία, με κοινοτικούς θεσμούς, τοπικές συνελεύσεις, τοπικά δικαστήρια και βεβαίως είχαν ισηγορία, ομιλούσαν ελεύθερα ενώπιον των βασιλέων τους. ''Εἶχον γάρ ἀεί τήν τοιαύτην ἰσηγορίαν οἱ Μακεδόνες πρός τούς βασιλεῖς''. (Πολύβιος, ''Ε΄.27.6''). ''Διότι οι Μακεδόνες πάντοτε είχαν το δικαίωμα να εκφράζονται ελεύθερα προς τους βασιλείς''. Όλοι οι υπήκοοι είχαν δικαίωμα να ζητούν ακρόαση από τον βασιλιά τους και τον είχαν ως κριτή τους. (Κάποτε που ο Φίλιππος δίκαζε μια διαφορά δύο πονηρών ανθρώπων, απεφάσισε ο ένας να φύγει από τη Μακεδονία και ο έτερος να τον καταδιώξει: ''Φίλιππος γενόμενος κριτής δυεῖν πονηροῖν, ἐκέλευσε τὸν μὲν

φεύγειν ἐκ Μακεδονίας, τὸν δὲ ἕτερον διώκειν''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Φίλιππος, 12''). Επίσης, όταν κάποτε μια πτωχή γριά ζητούσε να κρίνει ο Φίλιππος μια υπόθεσή της και επανειλημμένως τον ενοχλούσε, της είπε ότι δεν είχε καιρό. Τότε η γριά ξέσπασε: ''Να πάψεις λοιπόν να είσαι βασιλιάς'', ''καὶ μὴ βασίλευε'', του είπε. Ο Φίλιππος θαύμασε τον λόγο της και αμέσως παρεχώρησε ακρόαση όχι μόνο σε εκείνην, αλλά και στους υπολοίπους). (Πλούτ.,''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 31'').

Σε σχέση με την άποψη του Φιλίππου για τους ανθρώπους οι οποίοι ήταν άξιοι για την απονομή της δικαιοσύνης, αξίζει να λεχθεί και το ακόλουθο. Όταν τοποθέτησε κάποιον φίλο του Αντιπάτρου στην τάξη των δικαστών, αντελήφθη κατόπιν ότι ο άνθρωπος βάφει τα μαλλιά και τα γένεια του. Τον έδιωξε από τη θέση αυτή λέγοντας ότι, δεν θεωρεί τον άνθρωπο που είναι αναξιόπιστος όσον αφορά τις τρίχες, αξιόπιστο όσον αφορά τις πράξεις. "Τῶν δ' Ἀντιπάτρου φίλων τινά κατατάξας εἰς τοὺς δικαστάς, εἶτα τόν πώγωνα βαπτόμενον αἰσθόμενος καί τήν κεφαλήν, ἀνέστησεν εἰπών τόν ἄπιστον ἐν θριξί μὴ νομίζειν ἀξιόπιστον ἐν πράγμασι". (Πλούτ.,''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 23'').

Οι Μακεδόνες επίσης, δεν περιέπεπταν σε εμφύλιες διαμάχες στις πόλεις και τη χώρα τους και δεν χωρίζονταν για την ακολουθητέα πολιτική, για θέματα εξωτερικής πολιτικής, ασφαλώς, επειδή δεν είχαν λόγο σ' αυτό. Η συνοχή συνεπώς των Μακεδόνων στις πόλεις και στην χώρα τους ήταν πολύ μεγάλη. Δεν υπήρξε, δεν αναφέρεται πουθενά να υπήρξε, διάσταση του Φιλίππου με τον λαό της Μακεδονίας. Ο Μακεδονικός λαός στήριζε απολύτως τον ηγέτη του και συμμεριζόταν τα οράματα και τις επιδιώξεις του.

Ο Φίλιππος ενίκησε όλους τους αντιπάλους του, επανειλημμένως, τόσο και κυρίως στο πεδίο της πολιτικής και της διπλωματίας, όσο και στο πεδίο της μάχης. Για τις νίκες του Φιλίππου στο πεδίο της μάχης ο Διόδωρος αναφέρει: ''Ἰλλυριοὺς δὲ καὶ Παίονας καὶ Θρᾷκας καὶ Σκύθας καὶ πάντα τὰ πλησιόχωρα τούτοις ἔθνη καταπολεμήσας τὴν Περσῶν βασιλείαν ἐπεβάλετο καταλῦσαι καὶ δυνάμεις μὲν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβιβάσας τὰς Ἑλληνίδας πόλεις ἠλευθέρου, μεσολαβηθεὶς δ' ὑπὸ τῆς πεπρωμένης τηλικαύτας καὶ τοιαύτας δυνάμεις ἀπέλιπεν ὥστε τὸν υἱὸν Ἀλέξανδρον μὴ προσδεηθῆναι συμμάχων εἰς τὴν κατάλυσιν τῆς Περσῶν ἡγεμονίας''. (ΙΣΤ΄.1.5). ''Τους δε Ιλλυριούς, τους Παίονες, τους Θράκες, τους Σκύθες και όλα τα γειτονικά κράτη αφού νίκησε στον πόλεμο, σχεδίαζε να καταλύσει την Περσική αυτοκρατορία και διαβιβάζοντας τα στρατεύματά του στην Ασία ελευθέρωνε τις Ελληνικές πόλεις, όμως τον πρόλαβε το πεπρωμένο. Άφησε τόσες πολλές και τέτοιας δυναμικότητας δυνάμεις ώστε ο υιός του Αλέξανδρος δεν είχε ανάγκη να αναζητήσει συμμάχους στην προσπάθειά του να καταλύσει την Περσική ηγεμονία''.

Στους θεούς που ανεφέρθησαν ανωτέρω, (Δία, Γή, Ήλιο καί Ποσειδώνα), γίνεται επίκληση επίσης, και στη Συνθήκη της Κοινής Ειρήνης και του Κοινού των Ελλήνων του 338/337 π.Χ., τα οποία φυσικά ήταν έργο του μεγάλου βασιλιά Φιλίππου Β', του μεγάλου Μακεδόνα, του μεγάλου Έλληνα: ''[- -] Ι [- - - - - -] [ὅρκος. ὀμνύω Δία, Γῆν, Ἥλιον Ποσ]ειδῶ, Ἀ[θηνᾶ][ν, Ἄρη θεούς πάντας καί πάσα]ς. ἐμμενῶ [ἐν τῇ] εἰρήνῃ· καί οὔτε τάς σ]υνθήκας τάς πρός Φίλιππον καταλύσω, οὔτε ὅπλα ἐποίσω ἐπί πημονῇ ἐπ' οὐθένα τῶν ἐμμενόντων ἐν τοῖς ὅρκοις οὔτε κατά γῆν οὔτε κατά θάλασσαν· οὐδέ πόλιν οὐδέ φρούριον καταλήψομαι οὐδέ λιμένα ἐπί πολέμῳ οὐθενός τῶν τῆς εἰρήνης κοινωνούντων τέχνῃ οὐδεμιᾷ οὐδέ μηχανῇ· οὐδέ τήν βασιλείαν τήν Φιλίππου καί τῶν ἐκγόνων καταλύσω, ὀδέ τάς πολιτείας τάς οὔσας παρ' ἑκάστοις, ὅτε τούς ὅρκους τούς περί τῆς εἰρήνης ὤμνυον· οὐδ' αὐτός οὐθέν ὑπεναντίον ταῖσδε ταῖς συνθήκαις ποιήσω οὐδ' ἄλλῳ ἐπιτρέψω εἰς δύναμιν. ἂν δέ τις ποιῇ τι παράσπονδον περί τάς συνθήκας, βοηθήσω καθότι ἂν παραγγέλλωσιν οἱ ἀδικούμενοι, καί πολεμήσω τῷ τήν κοινήν εἰρήνην παραβαίνοντι καθότι ἂν δοκῇ τῷ κοινῷ συνεδρίῳ καί ὁ ἡγεμών παραγγέλλῃ καί οὐκ ἐγκαταλείψω το [..] [- -]σκ[- - - - - - - -].

Στην Ελληνική γλώσσα φυσικά, είναι γραμμένη και η Συνθήκη Συμμαχίας του βασιλιά της Μακεδονίας Αμύντα Γ΄ με το Κοινόν των Χαλκιδέων, η οποία ανάγεται στο 390/380 π.Χ. Στην έμπροσθεν πλευρά της στήλης αναγράφεται η αρχή μίας τυπικής αμυντικής συμμαχίας διάρκειας 50 ετών, μεταξύ του βασιλιά της Μακεδονίας Αμύντα υιού του Ερριδαίου και του ''Κοινού των Χαλκιδέων''. Το ''Κοινόν των Χαλκιδέων'' είχε έδρα την Όλυνθο και σχηματίσθηκε, με παρότρυνση του Περδίκκα Β΄ υιού του Αλεξάνδρου, βασιλιά των

Μακεδόνων (448-413 π.Χ.). Στην όπισθεν πλευρά της στήλης υπάρχουν όροι για το όφελος των Χαλκιδέων. Για το δικαίωμα δηλαδή που τους παρέχει η συμφωνία να εξάγουν από τη Μακεδονία ξυλεία, ακόμη και ναυπηγήσιμη, (ιδανική ξυλεία για ναυπήγηση πλοίων ήταν η ελάτη, το έλατο, και η Μακεδονία ήταν μία από τις πλουσιώτερες περιοχές παραγωγής ξυλείας, ναυπηγήσιμης και οικοδομήσιμης), εφόσον κοινοποιούν στον Αμύντα την εξαγωγή και πληρώνουν τέλη τελωνείων. Αναγράφεται επίσης η ανάληψη της υποχρέωσης ώστε κάθε μέρος να μην κάνει χωριστά σύμφωνο φιλίας με κράτη όμορα της Ολύνθου, προφανώς εκτός του ''Κοινού των Χαλκιδέων'' και εχθρικά, παρά μόνο με κοινή τους απόφαση. Τέτοια κράτη ήταν π.χ. οι Βοττιαίοι, βόρεια της Ολύνθου, η Μένδη, στη δυτική χερσόνησο της Χαλκιδικής, η Αμφίπολις, βορειανατολικά της Ολύνθου, η Άκανθος, βορείως της ανατολικής χερσονήσου της Χαλκιδικής. Η αναφορά στο δικαίωμα εξαγωγής στους Χαλκιδείς δεικνύει ότι τέτοια δικαιώματα θα μπορούσαν να μην παρασχεθούν. Ο βασιλιάς Αμύντας ήθελε την κοινοποίηση διότι δεν ήθελε, ασφαλώς, ναυπηγήσιμη ξυλεία να καταλήξει στα χέρια πιθανών εχθρών του. Η πίσσα επίσης, είναι υλικό απαραίτητο για να καταστήσει το πλοίο υδατοστεγές. Το κείμενο της Συνθήκης έχει ως ακολούθως: **Έμπροσθεν**: συνθῆκαι πρός Ἀμύνταν τόν Ἀρριδαίου. συνθῆκαι Ἀμύντᾳ τῷ Ἐρριδαίου καί Χαλκιδεῦσι. συμμάχους εἶν ἀλλήλοισι κατά πάντας ἀνθρώπου[ς] ἔτεα πεντήκοντα. Ἐάν τις ἐπ' Ἀμύνταν ἴῃ ἐς τή[ν χώρην ἐπί π]ολέμοι [ἢ] ἐπί Χα[λκιδέας, βοηθ]εῖν Χαλκιδέ[ας] Ἀμύ[ντᾳ καί Ἀμύνταν Χαλκιδεῦσιν] - - - - - - - - - -.

Όπισθεν: ἐ{ξ}αγωγή δ' ἔστω καί πίσσης καί ξύλων οἰκοδομιστηρίωμ πάντων, ναυπηγησίμων δέ πλήν ἐλατίνων, ὃ τι ἂμ μή τό Κοινόν δέηται, τῷ δέ κοινῷ καί τούτων εἶν ἐξαγωγήν, εἰπόντας Ἀμύντᾳ πρίν ἐξάγειν, τελέοντας τά τέλεα τά γεγραμμέν[α]. καί τῶν ἄλλων ἐξαγωγήν δέ εἶν καί δια<α>γωγήν τελέουσιν τέλεα καί Χαλκιδεῦσι ἐκγ Μακεδονίης καί Μακεδόσιν ἐκ Χαλκιδέων. πρός Ἀμφιπολίτας, Βοτ[ι]αίους, Ἀκανθίους, Μενδέους μή π[οιεῖ][σ]θαι φιλίην Ἀμύνταμ μηδέ Χαλκιδ[έας] [χωρί]ς ἑκατέρους, ἀλλά μετά μιᾶ[ς γνώ][μης ἐάν, ἀ]μφοτέροις δοκῇ, κοιν[ῇ] προσθέσθαι ἐκείνους. ὅρκος συμμ[αχί][ης. Φυλάξω τά συγκεί]μενα Χαλκιδ[εῦ][σι, καί ἐάν τις ἴῃ ἐπ' Ἀ]μύνταν [ἐς] [τήν χώρην ἐπί πολέμοι βοηθήσω Ἀμ]ύν[τᾳ] - - - - - - - - - - .

Σε σημερινή απόδοση το Σύμφωνο αυτό έχει ως ακολούθως: **Έμπροσθεν:** Σύμφωνο με τον Αμύντα υιό του Αρριδαίου. Σύμφωνο μεταξύ Αμύντα υιού του Ερριδαίου και των Χαλκιδέων (κατοίκων της Χαλκιδικής). Αυτοί θα είναι σύμμαχοι ο ένας του άλλου έναντι όλων των ανθρώπων (έναντι τρίτων), για πενήντα έτη. Εάν οιοσδήποτε βαδίσει εναντίον του Αμύντα, στην χώρα του για πόλεμο, ή εναντίον των κατοίκων της Χαλκιδικής, οι Χαλκιδείς θα βοηθήσουν τον Αμύντα και ο Αμύντας τους Χαλκιδείς. **Όπισθεν**: Θα γίνει εξαγωγή και πίσσης και κάθε είδους οικοδομήσιμης ξυλείας και ναυπηγήσιμης εκτός ελάτου, οτιδήποτε δεν χρειάζεται το ''Κοινόν'', το δε ''Κοινόν'' θα μπορεί να εξάγει ακόμη και αυτά, ενημερώνοντας τον Αμύντα πριν να εξάγουν, πληρώνοντας τα καταγεγραμμένα τέλη. Θα γίνει εξαγωγή και μεταφορά και των άλλων πραγμάτων με πληρωμή των τελών, και των Χαλκιδέων από τη Μακεδονία και των Μακεδόνων από τη Χαλκιδική. Με τους Αμφιπολίτες, τους Βοττιαίους, τους Ακανθίους, τους Μενδέους να μην κάνουν συνθήκη φιλίας ο Αμύντας ή οι Χαλκιδείς, χωριστά από τους άλλους, αλλά με μία (σύμφωνη) γνώμη, εάν φαίνεται και στους δύο (σε αμφότερους), από κοινού να προσθέσουν και εκείνους. Όρκος συμμαχίας. Θα προστατεύσω τα αποτελούντα τους Χαλκιδείς, και εάν κάποιος βαδίσει εναντίον του Αμύντα εις την χώραν του για πόλεμο θα βοηθήσω τον Αμύντα....

Μόνον τα ανωτέρω εάν λάβει κάποιος υπ' όψιν, ποιος και με ποια επιχειρήματα μπορεί να έχει δήθεν αμφιβολίες για το ποια ήταν η γλώσσα των Μακεδόνων; Και πώς τολμά οιοσδήποτε, προκλητικός, αναιδής και θρασύς προς την αλήθεια, να αποκαλεί τα Βουλγαροσερβικά των Βαρδαριτών Μακεδονικά, όταν βλέπουμε πεντακάθαρα ότι τα Μακεδονικά είναι Ελληνικά και όχι Βουλγαροσερβικά; Ο Ελληνικός πολιτισμός εξαπλώθηκε σε όλη την Ασία, με κύριους πυρήνες την Εγγύς και Μέση Ανατολή και την Κεντρική Ασία. Την ανάγκη για επικοινωνία, πολιτιστική και οικονομική, όλων των λαών των περιοχών αυτών, από τη Μεσόγειο έως την Κεντρική Ασία, την κάλυψε η Ελληνική γλώσσα, την οποία μετέδωσαν οι Μακεδόνες του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η Ελληνική γλώσσα παρέμεινε η κυρίως ομιλούμενη γλώσσα στη Μέση Ανατολή, ακόμη και μετά την κατάκτησή της από τους Ρωμαίους, αλλά ακόμη και μετά την κατάκτησή της από τους Άραβες τον 7ο αιώνα μ.Χ. Η

Ελληνική γλώσσα, χάρις στους Μακεδόνες και τον Μέγα Αλέξανδρο, έγινε κοινό κτήμα όλων των λαών οι οποίοι περιήλθαν υπό την ηγεμονία των Ελλήνων. Σ' αυτό το κοινό κτήμα εγράφησαν κατόπιν τα Ευαγγέλια και ο λόγος του Θεού.

Δεν υπάρχει κανείς συγγραφέας ο οποίος να αναφέρει ότι οι Μακεδόνες Δωριείς ήταν Σλάβοι. Εάν το έκανε κάποιος, είναι ως εάν έβριζε τον εαυτό του για την ασχετοσύνη του και περιγελούσε την αμάθειά του. Οι Σλάβοι την περίοδο της ακμής του Μακεδονικού Ελληνισμού και επί πολλούς αιώνες κατόπιν, δεν υπήρχαν στη Βαλκανική χερσόνησο. (Οι Βαρδαρίτες τη Βαλκανική χερσόνησο τη λένε Балкански Полуостров, Μπαλκανσκι Πολουοστροβ. Η Χερσόνησος λέγεται Полуостров Πολουοστροβ επίσης και στα Ρωσικά και στα Βουλγαρικά, και στα Σερβικά παρομοίως Полуострво Πολουοστρβο). Οι Σλάβοι κατήλθαν στη Βαλκανική χερσόνησο τον 7ο μ.Χ. αιώνα και μεταγενέστερα, ομιλώντας και τα δικά τους Σλαβικά ιδιώματα, τα οποία ομιλούν μέχρι και σήμερα. Δεν υπάρχει επίσης κανείς συγγραφέας ο οποίος να αναφέρει ότι από τους Μακεδόνες, τους Έλληνες Δωριείς, προέρχονται οι Σαβείροι, οι Κουτριγγούροι (Κουτσιγγούροι), οι Ουτιγγούροι, οι Αλτζιάγειροι, οι Ουννογούνδοροι, οι Τάταροι ή οι Μογγόλοι. Δεν υπάρχει επίσης κανείς συγγραφέας ο οποίος να αναφέρει ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν Ρωσικά, Σερβικά, Βουλγαρικά, Βαρδαρίτικα ή άλλα Σλαβικά.

Επειδή λοιπόν όλοι οι συγγραφείς αναφέρουν ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν την **Δώριον διάλεκτον**, ότι ομιλούσαν **Μακεδονικά**, ότι ωμίλουν ''**Μακεδονιστί**'', ότι ωμίλουν ''**Μακεδονικῇ τῇ φωνῇ**'', ότι ωμίλουν ἐν **τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι**, οι Βαρδαρίτες με επί κεφαλής τον κομμουνιστή δικτάτορα Γιόζιπ Μπροζ, τον επωνομαζόμενο Τίτο, μετονόμασαν τα Σλαβικά τα οποία ομιλούν και τα οποία είναι παρόμοια με τα Ρωσικά, τα Σερβικά και τα Βουλγαρικά, σε Μακεντόνσκι σε Μακεδονικά. Έτσι νόμισαν οι πτωχοί τω πνεύματι αυτοί **Σλάβοι, ότι έτσι θα καταστούν Μακεδόνες** και θα αποκτήσουν σχέση με τους Έλληνες αυτούς, τους γίγαντες της παγκοσμίου Ιστορίας! Ο κομμουνιστής δικτάτορας Γιόζιπ Μπροζ και οι λοιποί κομμουνιστές του, έχοντας επιθετικές βλέψεις εναντίον της Ελλάδος, θεώρησαν ότι θα ήταν έξυπνο εκ μέρους των και θα βοηθούσε τους σκοπούς των, να μετονομάσουν τη Βαρντάρσκα Μπανοβίνα, δηλαδή τη διοικητική περιφέρεια του Βαρδάρη, σε Македонија Μακεντόνιγια και τα Βουλγαροσερβικά τα οποία ομιλούν σε Македонски јазик Μακεντόνσκι γιαζίκ, δηλαδή σε Μακεδονική γλώσσα. Ο δικτάτορας Γιόζιπ Μπροζ φιλοδόξησε να αναπληρώσει στα Βαλκάνια την Οθωμανική Αυτοκρατορία και να γίνει ο ίδιος αυτοκράτωρ χωρίς στέμμα σε μια Βαλκανική Ομοσπονδία. Το κλειδί γι' αυτό ήταν η Μακεδονία, και στη Μακεδονία παίχθηκε ένα πολύ αιματηρό παιχνίδι. Η Μακεδονία χύνοντας το αίμα των παιδιών της νίκησε και παρέμεινε Ελληνική και ελεύθερη, στα χέρια του γίγαντος Ελληνικού λαού της.

Οι Βαρδαρίτες (Σκοπιανοί), οι Σλάβοι, οι Αλβανοί, οι Ρομά, οι Τουρκογενείς, οι Βουλγαρογενείς και οι λοιποί κάτοικοι της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΤΟΥ ΒΑΡΔΑΡΗ, της ΒΑΡΔΑΡΣΚΑ ΒΑΝΟΒΙΝΑ, ΒΑΡΝΤΑΡΣΚΑ ΜΠΑΝΟΒΙΝΑ, φυσικά **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ, ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΤΙΠΟΤΕ ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ, διότι δεν κέκτηνται τις ιδιότητες των Μακεδόνων**, δηλαδή κοινή εθνική προγονική καταγωγή με τους άλλους Έλληνες, κοινή ιστορία, Ελληνική Δωρική γλώσσα, (όλες οι επιγραφές που έχουν βρεθεί στη Μακεδονία και όπου αλλού εξαπλώθηκε ο Μακεδονικός Ελληνισμός είναι γραμμένες με Ελληνικά γράμματα), **Ελληνικά γράμματα** (Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, ...Υ, Φ, Χ, Ψ, Ω), **Ελληνικούς αριθμούς** (Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄, F΄ (ή ΣΤ΄ ή ς΄), Ζ΄, Η΄, Θ΄, Ι΄, Κ΄, Λ΄, Μ΄, Ν΄, Ξ΄, Ο΄, Π΄, Ϟ΄, Ρ΄, Σ΄, Τ΄, Υ΄, Φ΄, Χ΄, Ψ΄, Ω΄, ϡ΄), **Ελληνική μόρφωση**, Ελληνική παιδεία και καλλιέργεια γενικώς, **Ελληνική θρησκεία** δηλαδή το Ελληνικό δωδεκάθεο και τις λοιπές **Ελληνικές θεότητες**, επικλήσεις των θεών τους με **Ελληνικά επίθετα**, **Ελληνικούς ναούς**, την αρχαία **Ελληνική συνήθεια αναθέσεων λαφύρων στους ναούς των θεών τους** όπως το αναφέρει ο Αισχύλος,''Τροίαν ἑλόντες δήποτ' Ἀργείων στόλος θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος''. (''Αγαμέμνων, 577-9''), **Ελληνική αρχιτεκτονική** (Δωρικούς κίονες), **Ελληνικό τρόπο ενδυμασίας** (δηλαδή χλαμύδες. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου κτίσθηκε σε σχήμα Μακεδονικής χλαμύδος, ''οὗ τὴν ἐντὸς περιφέρειαν εὐθεῖαι βάσεις ὥσπερ ἀπὸ κρασπέδων εἰς σχῆμα **χλαμύδος** ὑπελάμβανον ἐξ ἴσου συνάγουσαι τὸ μέγεθος''. Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 26''), **Ελληνικές τέχνες** (ζωγραφική, γλυπτική κτλ), **Ελληνικά ονόματα προσώπων** τα οποία έχουν νόημα ως λέξεις, **Ελληνικά ονόματα των**

περιφερειών τους (Πελαγονία, Λυγκηστίς, Ορεστίς, Ελίμεια, Εορδαία, Αλμωπία, Βοττιαία, Κρηστωνία, Χαλκιδική, Βισαλτία, Οδομαντίς, Ηδωνίς, Σιντική, Πιερία, Ημαθία, Μακεδονική Παιονία, Μυγδονία), **Ελληνικά ονόματα των πόλεων και των χωριών τους**, **Ελληνικά ονόματα των ποταμών** (Αλιάκμων, Αξιός, Ενιπεύς, Εριγών, Εχέδωρος ή Εχείδωρος, Νέστος, Στρυμών κτλ.), των λιμνών, των κόλπων και των βουνών τους (**Βόϊον**, **Βαρνούς** ή Περιστέρι, το **Βέρνον** ή Βίτσι, το **Βέρμιον**, ο **Βόρας**, ο **Πίνδος** ή η Πίνδος, ο **Όλυμπος**, το **Παγγαίον**, ο **Άθως**, ο **Βερτίσκος, ο Σκάρδος, ο Όρβηλος, η Κερκίνη** (Μπέλες), το **Τιτάριον, το Άσκιον** ή Σινιάτσικο, ο **Βούρινος, τα Βέλλια, ο Γάβρος, τα Καμβούνια, το Πάϊκον, τα Πιέρια**), **Ελληνικά ονόματα των μηνών** τους (Δίος, Απελλαίος, Αρτεμίσιος, Δαίσιος, Πάναμος, Αυδναίος, Περέτιος, Λώος, Γορπιαίος, Δύστρος, Ξανδικός, Υπερβερεταίος), Ελληνικά ήθη και έθιμα, Ελληνικές εορτές και πανηγύρεις (**Ἀπελλαῖα,** εορτή προς τιμήν του Απόλλωνος. Ἀπελλαῖος ελέγετο ο δεύτερος μήνας των Μακεδόνων. **Δαίσια,** από της εορτής Θεοδαίσια, εορταζομένη προς τιμήν του Απόλλωνος. Δαίσιος ελέγετο ο όγδοος μήνας των Μακεδόνων. **Ἑταιρείδια,** εορτή εορταζομένη από τους Μακεδόνες και τους Μάγνητες. Ἑταιρεῖος ήταν επωνυμία του Διός. **Ξανδικά,** εορτή που ετελείτο την αρχή της Ανοίξεως. Ξανδικός(-Ξανθικός-Ξαντικός) ελέγετο ο έκτος μήνας των Μακεδόνων. **Ὁμολώϊα,** Λῷος ήταν ο δέκατος μήνας των Μακεδόνων. Στις 6 του μηνός Λώου εγεννήθη ο Μέγας Αλέξανδρος. ‘’Ἐγεννήθη δ’ οὖν Ἀλέξανδρος ἱσταμένου μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ὃν Μακεδόνες Λῷον καλοῦσιν, ἕκτῃ,’’. (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 3’’). **Ὀλύμπια**, αγώνες που ετελούντο στις Αιγές προς τιμήν του Ολυμπίου Διός. **Περίτια,** εορτή αντίστοιχη με τα Δαδοφόρια. Περίτιος ελέγετο ο τέταρτος μήνας των Μακεδόνων. **Ὑπερβερεταῖα** εορτή αφιερωμένη στον Δία. Ὑπεραιρέτης, Ὑπερβερέτας, Ὑπερφερέτης ήταν επωνυμίες του Διός), **συμμετοχή στους Ολυμπιακούς αγώνες αλλά και στους άλλους Πανελλήνιες αγώνες** (Πύθια, Νέμεα, Ίσθμια), **Ελληνικούς μύθους, Έλληνες ήρωες** (Αχιλλέα, Αγαμέμνονα, Οδυσσέα, Ιδομενέα, Πρωτεσίλαο, Νεοπτόλεμο, Αμφίλοχο κτλ.), **θέατρα** όπου να παίζονται έργα των Ελλήνων τραγικών ποιητών, (π.χ. το θέατρο του Δίου, 5ου π.Χ. αιώνα, το θέατρο των Αιγών (Βεργίνας), 4ου π.Χ. αιώνα, το θέατρο της Μίεζας, το θέατρο-στάδιο της Θεσσαλονίκης, το θέατρο της Αμφίπολης, το θέατρο των Φιλίππων), **νομίσματα με Ελληνικά γράμματα, παραστάσεις επί των νομισμάτων με Ελληνικά θέματα** από την Ιστορία, τους θεούς, τους Ολυμπιακούς αγώνες κτλ., **Ελληνικά ταφικά μνημεία, Ελληνικού τύπου οικοδομήματα**, υποδομές, πολιτισμό γενικώς, **ταυτότητα επιδιώξεων με τους λοιπούς Έλληνες** κτλ. Τα πάντα στη Μακεδονία αποδεικνύουν το όμαιμον, το ομότροπον, το ομόθρησκον και το ομόγλωσσον των Μακεδόνων με τους λοιπούς Έλληνες.

Οι Σλάβοι, οι Αλβανοί, οι Ρομά, οι Αθίγγανοι και οι λοιποί κάτοικοι της ΒΑΡΔΑΡΣΚΑ ΒΑΝΟΒΙΝΑ λοιπόν, **ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ, ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ ΔΕΝ ΞΕΡΟΥΝ ΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ Ο ΜΑΚΕΔΩΝ**, ο Μάγνης, ο Γραικός, ο Αργαίος, ο Ατιντάν, ο Βέρης, η Βέροια, η Μίεζα, ο Όλγανος, ο Ευρωπός, ο Ήμαθος ή Άμαθος, ο Πίερος, ο Ωρωπός, οι βασιλείς της Μακεδονίας, οι θεσμοί της Μακεδονίας, οι θεοί των Μακεδόνων κτλ., αλλά δεν μπορούν να προφέρουν, ούτε καν το γράμμα δέλτα των λέξεων Μακεδόνας, Μακεδών, Μακεδονία, Μακεδονικός. Ο Μακεδόνας, (ο Μακεδών, ο Μακεδνός, ο Μακεδανός), στη Βουλγαροσερβική γλώσσα τους λέγεται **Македонец Макентóнетς**, η Μακεδονία λέγεται Македонија Μακεντόνιγια και ο Μακεδονικός λέγεται Македонски Μακεντόνσκι. Είναι φανερό, βεβαίως, ότι όλα αυτά είναι **Σερβικά**, διότι στη **Σερβική γλώσσα ο Μακεδών λέγεται ακριβώς έτσι, Македонец Μακεντόνετς**, η Μακεδονία λέγεται επίσης έτσι, Македонија Μακεντόνιγια και ο Μακεδονικός λέγεται επίσης έτσι, Μακεδονσκι Μακεντόνσκι. Είναι φανερό λοιπόν, ότι οι **Βαρδαρίτικες αυτές λέξεις είναι απλή αντιγραφή από τις αντίστοιχες Σερβικές λέξεις**. Στη **Βουλγαρική** γλώσσα επίσης, ο Μακεδών λέγεται Μακεδонец Μακεντόνετς, η Μακεδονία λέγεται Μακεδония Μακεντόνιγια και ο Μακεδονικός Μακεδонски Μακεντόνσκι. Στη **Ρωσική** γλώσσα επίσης, ο Μακεδών λέγεται Μακεδóнец Μακεντόνετς, η Μακεδονία λέγεται επίσης Μακεδóния Μακεντόνιγια και ο Μακεδονικός επίσης Μακεδóнский. Η ταυτότητα των Βαρδαρίτικων λέξεων με τα Σερβικά, τα Βουλγαρικά και τα Ρωσικά, ασφαλώς δεν πρέπει να ξενίζει κανέναν. Κατωτέρω έχω καταγράψει ΧΙΛΙΑΔΕΣ Βαρδαρίτικες λέξεις, όμοιες με τις Σερβικές, τις Βουλγαρικές και τις Ρωσικές.

Για να αποδώσουν οι Βαρδαρίτες κάπως το γράμμα δέλτα της λέξεως Μακεδών, διότι κάπως πρέπει να το αποδώσουν, λένε τον φθόγγο ντ. Φανταστείτε να τους ζητήσει κάποιος να προφέρουν τις πραγματικά Μακεδονικές λέξεις δάδα (αυτήν σίγουρα θα την πουν νταντα και δικαίως κάποιος θα θεωρήσει ότι ζητούν νταντά για το παιδί τους), δαδηφόρος, δαδουχία, δαδούχος, δαδουχώ, δαδώδης, Δαίδαλος, δαδί, Δαιδαφόριος, Δέρδας, Διδώ, δίδωμι, δίδυμος, Δώδων, Δωδώνη, λαμπαδηδρομία κτλ.). Είδατε πώς γράφουν οι Βαρδαρίτες το πρώτο κεφάλαιο της Ιστορίας τους; Αρχίζουν με το μεγαλύτερο ψέμα της τρισπανάθλιας, απύθμενα γελοίας και βρωμερής κομμουνιστικής-φασιστικής προπαγάνδας. Όσο Μακεδόνες είναι οι Ούννοι, οι Τάταροι, οι Σαβείροι, οι Κουτριγγούροι, οι Ουτιγγούροι, οι Αλτζιάγειροι, οι Ουννογούνδοροι, οι Άβαροι, οι Μογγόλοι και οι ‘’λοιπές προοδευτικές δυνάμεις", άλλο τόσο Μακεδόνες είναι και οι Βαρδαρίτες. Όσο ο ήλιος ανατέλλει από τη Δύση, άλλο τόσο είναι Μακεδόνες και οι Βαρδαρίτες. Όσο ο ήλιος δύει στην Ανατολή, άλλο τόσο είναι Μακεδόνες και οι Βαρδαρίτες. Όσο Μακεδόνας ήταν ο πρώην δικτάτωρ της Ουγκάντα ο Ίντι Αμίν Νταντά και ομιλούσε Μακεδονικά, άλλο τόσο είναι Μακεδόνες και οι Βαρδαρίτες και ομιλούν Μακεδονικά.

Υπάρχει έμφρων άνθρωπος και Ιστορίαν γιγνώσκων, ο οποίος να πιστεύει ότι οι Μακεδόνες δεν ομιλούσαν Μακεδονικά, Δωρικά Ελληνικά, και ότι από όλους τους Δωριείς μόνον οι Μακεδόνες δεν ομιλούσαν Ελληνικά, σε πλήρη αντίθεση ασφαλώς με όλα τα δεδομένα, ενώ όλοι οι άλλοι Δωριείς, ομιλούσαν Ελληνικά; Μάλιστα οι Λακεδαιμόνιοι (Σπαρτιάτες και λοιποί), οι Κορίνθιοι, οι Σικυώνιοι, οι Τροιζήνιοι και οι Επιδαύριοι, όχι μόνον ήταν Δωριείς, αλλά και στρατεύονταν, ‘’ἐόντες οὗτοι πλήν Ἑρμιονέων **Δωρικόν τε καί Μακεδνόν ἔθνος**, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καί Πίνδου καί τῆς Δρυοπίδος ὕστατα ὁρμηθέντες’’. (Ηρόδοτος, Η΄.43). (Ο Ερινεός, ο Πίνδος, το Βόϊον (ή Βοίον) και το Κυτίνιον ήταν οι τέσσερις πόλεις της Δωρικής τετραπόλεως στη Δωρίδα της Φθιώτιδος. Από εδώ έγινε η κάθοδος των Δωριέων στην Πελοπόννησο, ογδόντα έτη μετά την άλωση της Τροίας). (Θουκυδίδης, Α’.12).

Όλοι οι ανωτέρω λοιπόν, (Λακεδαιμόνιοι, Κορίνθιοι, Σικυώνιοι, Τροιζήνιοι και Επιδαύριοι) Δωριείς όντες, ανήκοντες στο **Δωρικό και Μακεδονικό φύλο**, ομιλούσαν Δωρικά Ελληνικά. Είναι δυνατόν να πιστεύει κάποιος ότι οι Μακεδόνες της Μακεδονίας ανήκοντες στο Δωρικό και Μακεδονικό φύλο δεν ομιλούσαν Δωρικά Ελληνικά; Ακόμη χειρότερα. Πιστεύει κάποιος ότι οι Μακεδόνες της Μακεδονίας, ανήκοντες στο Δωρικό και Μακεδονικό φύλο, αντί Δωρικών Ελληνικών ομιλούσαν Ρωσικά; Δεν αστειεύομαι καθόλου, ερωτώ σοβαρά. Οι Βαρδαρίτες ισχυρίζονται ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν Ρωσικά.

Υπάρχει σώφρων άνθρωπος και ελαχίστην Ιστορίαν γνωρίζων, ο οποίος να πιστεύει ότι οι Μακεδόνες ομιλούσαν Ρωσικά, Λευκορωσικά, Ουκρανικά, Πολωνικά, Κασουβικά, Σοραβικά, Τσεχικά, Σλοβακικά, Σερβοκροάτικα, Σλοβενικά, Βαρδαρίτικα, Βουλγαρικά, και την Παλαιά Εκκλησιαστική Σλαβική (Σλαβονική);

Οι Μακεδόνες ως Έλληνες, βεβαίως ομιλούσαν Ελληνικά. Για να επικοινωνήσει μαζί τους ένας αλλόγλωσσος, έπρεπε να μεταφράζει κάποιος Έλληνας τα λεγόμενά του. Ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος (Titus Patavinus Livius) αναφέρει ότι ο Ρωμαίος στρατηγός Παύλος Αιμίλιος (Paulus Aemilius) χρειάσθηκε μεταφραστή στην Ελληνική γλώσσα για να ανακοινώσει στους Μακεδόνες, στην Αμφίπολη, τις αποφάσεις της Ρωμαϊκής Συγκλήτου σχετικώς με την τύχη της Μακεδονίας η οποία είχε κατακτηθεί από τους Ρωμαίους: ‘’ipse, ubi dies venit quo adesse Amphipoli denos principes civitatium iusserat litterasque omnis, quae ubique depositae essent, et pecuniam regiam conferri, cum decem legatis circumsusa omni multitudine Macedonum in tribunali consedit….. silentio per praeconem facto Paulus Latine, quae senatui, quae sibi ex consilii sententia visa essent, pronuntiavit. ea Cn. Octavius praetor –nam et ipse aderat– interpretata sermon Graeco referebat’’. ‘’... ο Παύλος (Αιμίλιος) με τους δέκα Επιτρόπους κατέλαβε την επίσημη θέση του περιβαλλόμενος από ολόκληρα πλήθη Μακεδόνων… Αφού ο κήρυκας διέταξε ησυχία, ο Παύλος ανεκοίνωσε στα Λατινικά τις αποφάσεις της Συγκλήτου, όσο και τις δικές του, που έγιναν από συμβουλές του συμβουλίου του. Η ανακοίνωση αυτή **μεταφράσθηκε στα Ελληνικά και επανελήφθη** από τον Πραίτωρα Γναίο Οκτάβιο, ο οποίος επίσης παρευρίσκετο’’. (Τίτος Λίβιος, 45.29.1-3). Ας γράψω το κείμενο και στην Αγγλική μήπως το διαβάσει κάποιος Σκοπιανός και καταλάβει: ‘’When the day arrived on which he had ordered ten leading men from each city to be at

Amphipolis, and all official despatches which had been filed anywhere and the royal money to be brought in, Paulus with the ten commissioners took his official seat surrounded by the whole crowd of Macedonians.....After the herald had commanded silence Paulus announced in Latin the decisions of the senate, as well as his own, made by the advice of his council. This announcement was translated into Greek and repeated by Gnaeus Octavius the praetor —for he too was present".

Αναφερόμενος στη Μακεδονία και τους Μακεδόνες, ο πρέσβυς των Ακαρνάνων Λυκίσκος, αγορεύων ενώπιον των Σπαρτιατών, λέει το εξής για την προσφορά των Μακεδόνων στο Ελληνικό έθνος, όπως μάς το παραδίδει ο ιστορικός Πολύβιος: ''Ἀλλ' εἰ διά μίαν ταύτην χρείαν Αἰτωλοῖς χάρις ὀφείλεται, **τίνος καί πηλίκης δεῖ τιμῆς ἀξιοῦσθαι τούς Μακεδόνας, οἳ τόν πλείω τοῦ βίου χρόνον οὐ παύονται διαγωνιζόμενοι πρός τούς βαρβάρους ὑπέρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀσφαλείας; Ὅτι γάρ ἀεί ποτ' ἂν ἐν μεγάλοις ἦν κινδύνοις τά κατά τούς Ἕλληνας, εἰ μή Μακεδόνας εἴχομεν πρόφραγμα καί τάς τῶν παρά τούτοις βασιλέων φιλοτιμίας, τίς οὐ γιγνώσκει**"; (Θ΄.35.2-3). ''Αλλά εάν για μία τέτοια εξυπηρέτηση οφείλεται ευγνωμοσύνη στους Αιτωλούς, ποια και πόσο μεγάλη τιμή πρέπει να λάβουν οι Μακεδόνες, οι οποίοι κατά το μεγαλύτερο διάστημα της ζωής τους δεν παύουν να αγωνίζονται εναντίον των βαρβάρων υπέρ της ασφαλείας των Ελλήνων; Διότι ποιος δεν γνωρίζει, ότι πάντοτε θα διέτρεχαν μεγάλο κίνδυνο οι Έλληνες αν δεν είχαν προπύργιο τους Μακεδόνες και τις φιλοδοξίες των βασιλέων τους";

Πράγματι η Μακεδονία ανέκαθεν (ab aeterno) ήταν ο προμαχών της Ελλάδος, το προπύργιο της πατρίδος μας. Όταν ο βασιλιάς των Οδρυσσών Θρακών Σιτάλκης, το 429 π.Χ., ωθούμενος και υποκινούμενος από τους Αθηναίους, εισέβαλε με τεράστιο στρατό στη Μακεδονία, τότε αμέσως οι νότιοι Έλληνες τρομοκρατήθηκαν για πιθανή πορεία του νοτιότερα. ''Αλλ' ενώ ήτο στρατοπεδευμένος εις τα μέρη αυτά (ο Σιτάλκης), οι προς Νότον κατοικούντες Θεσσαλοί και οι κάτοικοι της Μαγνησίας και οι άλλοι υπήκοοι των Θεσσαλών και όλοι οι μέχρι των Θερμοπυλών Έλληνες εκυριεύθησαν από φόβον, μήπως ο στρατός του προελάσει και εναντίον των και ήρχισαν να ετοιμάζωνται''. (Θουκυδίδης, Β΄.101). Ο Σιτάλκης, τελικώς, δεν επέτυχε τους σκοπούς της εισβολής του στη Μακεδονία και πολεμούμενος από το ιππικό της Άνω Μακεδονίας (δηλαδή Φλώρινα, Καστοριά, Κοζάνη, Γρεβενά), επέστρεψε εις τα ίδια.

Ο Ακαρνάν πρέσβυς Λυκίσκος, τεκμηριώνοντας την ανωτέρω πεποίθησή του αναφέρει στη συνέχεια: ''Μέγιστον δὲ τούτου σημεῖον. ἅμα γάρ τῷ Γαλάτας καταφρονῆσαι Μακεδόνων, νικήσαντας Πτολεμαῖον τὸν Κεραυνόν ἐπικαλούμενον εὐθέως καταγνόντες τῶν ἄλλων ἧκον οἱ περί Βρέννον εἰς μέσην τὴν Ἑλλάδα μετά τῆς δυνάμεως. Ὃ πολλάκις ἂν συνέβαινε γίγνεσθαι μὴ προκαθημένων Μακεδόνων''. (Θ΄.35.4). ''Μεγίστη απόδειξη τούτου είναι το εξής: Μόλις οι Γαλάτες περιφρόνησαν τους Μακεδόνες όταν νίκησαν τον Πτολεμαίο τον επικαλούμενο Κεραυνό, αμέσως καταδικάσαντες τους άλλους ήλθαν υπό τον Βρέννο έως το κέντρο της Ελλάδας. Αυτό θα συνέβαινε ασφαλώς πολλές φορές, εάν δεν βρίσκονταν προκαθήμενοι οι Μακεδόνες''.

Οι Μακεδόνες ήταν παλαιόθεν και εξακολουθούν να είναι οι πρόμαχοι της Ελλάδος. Αποδεικνύεται και από το κατωτέρω γεγονός το οποίο αναφέρει ο Ελληνικής καταγωγής Ρωμαίος ιστορικός Αππιανός (95 - 165 μ.Χ.) από την Αλεξάνδρεια. Ο Ρωμαίος στρατηγός Φλαμινίνος προκειμένου να γίνει ειρήνη με τον Φίλιππο Ε', απευθυνόμενος προς τον πρόεδρο των Αιτωλών Αλέξανδρο, ο οποίος ζητούσε την καταστροφή της εξουσίας του Φιλίππου Ε', είπε: ''Ὁ δέ Ἀλέξανδρον ἀγνοεῖν ἔφη τήν Ρωμαίων φύσιν, οἳ οὐδένα πω τῶν ἐχθρῶν εὐθύς ἀπ' ἀρχῆς ἀνέτρεψαν… ἀγνοεῖς δ' ἔφη, καί τοῦθ', ὅτι τοῖς Ἕλλησιν ἔθνη πολλά, ὅσα βάρβαρα τήν Μακεδονίαν περικάθηται, εἴ τις ἐξέλοι τούς Μακεδόνων βασιλέας, ἐπιδραμεῖται ραδίως. Ὅθεν ἐγώ δοκιμάζω τήν μέν ἀρχήν ἐᾶν τῶν Μακεδόνων προπολεμεῖν ὑμῶν πρός τούς βαρβάρους''. (Αππιανός, ''Εκ της Μακεδονικής, 9''). Ο Φλαμινίνος απήντησε ότι, ''ο Αλέξανδρος (ο Αιτωλός) αγνοούσε την φύση των Ρωμαίων, οι οποίοι ποτέ δεν είχαν καταστρέψει κανέναν από τους εχθρούς των ευθύς εξ αρχής... αγνοείς, επίσης, του είπε ότι πολλά βάρβαρα έθνη, που περιβάλλουν τη Μακεδονία, θα κάνουν εύκολα επιδρομές στην Ελλάδα, αν εκδιώξει κάποιος τους βασιλείς των Μακεδόνων. Γι' αυτό κρίνω καλό να αφεθεί η κυβέρνηση των Μακεδόνων να σας υπερασπίζονται έναντι των βαρβάρων''.

Η Μακεδονία ανέκαθεν αλλά και σε σύγχρονες εποχές εξακολουθεί να είναι ο προμαχών της Ελλάδος. Ο πρωθυπουργός της Ελλάδος κ. Αλέξανδρος Κορυζής, (1885-1941), τον Φεβρουάριο του 1941 και ενώ η Ελλάδα πολεμούσε εναντίον των Ιταλών στην Ελληνοαλβανική μεθόριο και μάλιστα μέσα στο Αλβανικό έδαφος, σε βάθος 60 περίπου χιλιομέτρων σε όλο το μήκος του μετώπου, με σύμφωνο όλο το Υπουργικό του Συμβούλιο, απεφάσισαν την αντίσταση και εναντίον των Γερμανών στη **Μακεδονία,** σε περίπτωση εκδήλωσης επιθέσεως εκ μέρους των. Αυτή την απόφαση της Ελληνικής κυβερνήσεως ανεκοίνωσε και στον Υπουργό Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου κ. Άντονυ Ήντεν (Anthony Eden), ο οποίος επεσκεύθη τότε την Ελλάδα για συνομιλίες, συνοδευόμενος από τον Αρχηγό του Αυτοκρατορικού Επιτελείου στρατηγό Άρτσιμπαλντ Ουέϊβελ (Archibald Percival Wavell, 1st Earl Wavell), τον αρχιστράτηγο της Μέσης Ανατολής σερ Τζων Ντιλ (Sir John Dill) και άλλους Άγγλους αξιωματικούς. Ο κ. Άντονυ Ήντεν (Anthony Eden) σε επιστολή του προς τον πρωθυπουργό του στις **22 Φεβρουαρίου 1941** αναφέρει την περίληψη της γραπτής δηλώσεως που του εδόθη από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κυβερνήσεως κατά τη συνάντησή τους εκείνη την ημέρα. Η δήλωση αυτή αναφέρει:

1.''Επιθυμώ να επαναλάβω, κατά τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, ότι η Ελλάς, ως πιστή σύμμαχος, είναι αποφασισμένη να συνεχίσει τον αγώνα με όλες τις δυνάμεις της έως την τελική νίκη. Η απόφασις αυτή δεν περιορίζεται μόνον στην περίπτωση των Ιταλών, αλλά ισχύει και για κάθε γερμανική επίθεση.

2. Η Ελλάς έχει μόνον τρεις μεραρχίες στη Μακεδονία, στα Βουλγαρικά σύνορα. Συνεπώς, τίθεται ζήτημα καθαρώς στρατιωτικό…. Επιθυμώ να επαναλάβω και πάλι ότι, όποια και αν είναι η έκτασις του αγώνος, και ασχέτως του εάν η Ελλάς ελπίζει να απωθήσει τον εχθρό στη **Μακεδονία,** θα υπερασπισθεί το εθνικό της έδαφος, ακόμη και αν χρειαζόταν να στηριχθεί στις δικές της μόνον δυνάμεις''.

Τα ανωτέρω είναι καταγεγραμμένα και από τον πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου Sir Winston Leonard Spencer-Churchill στο βιβλίο του ''Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος''. Στην Ελληνική απόδοση, Τόμ. Β΄, σελ. 267-8. Σε άλλη επιστολή προς τον Πρωθυπουργό του, στις **24 Φεβρουαρίου 1941**, ο κ. Άντονυ Ήντεν αναφέρει, στην παράγραφο 4. "Στην διάρκεια των συζητήσεων (με την Ελληνική Κυβέρνηση), που εκράτησαν περίπου δέκα ώρες, εθίξαμε τα κυριώτερα σημεία της πολιτικής και στρατιωτικής συνεργασίας. Μάς εξέπληξε η ειλικρίνεια και η ευθύτης με την οποίαν αντιμετώπισαν οι Έλληνες τα υπό συζήτησιν θέματα. Είμαι απολύτως βέβαιος πως είναι αποφασισμένοι να αντισταθούν με όλες των τις δυνάμεις, και πως η κυβέρνησις της Α.Μ. θα πρέπει οπωσδήποτε να τους υποστηρίξει, όποιες και αν θα είναι οι τελικές συνέπειες. Αναγνωρίζοντες τους κινδύνους, οφείλομε να τους δεχθούμε". (Στην Ελληνική απόδοση, Τόμ. Β΄, σελ. 270). Μετά την κατάληψη της Μακεδονίας, οι Γερμανοί χωρίς αντίσταση πλέον, εισέβαλαν και κατέλαβαν και τη νότια Ελλάδα. Ο πρωθυπουργός κ. Αλέξανδρος Κορυζής αυτοκτόνησε (18-4-1941), λίγο πριν αναχωρήσει η Ελληνική κυβέρνηση για την Κρήτη όπου συνέχισε τον πόλεμο.

Τι έκαναν τότε οι Βαρδαρίτες (οι Σκοπιανοί); Αξίζει να αναφερθεί ότι οι κάτοικοι των Σκοπίων, τα οποία ανήκαν στην **Περιφέρεια της Βαρντάρσκα** της Γιουγκοσλαβίας, μετά την κατάρρευση της χώρας τους (Γιουγκοσλαβίας), από την επίθεση των Γερμανών το 1941, **καλωσόρισαν και υποδέχθηκαν τους Γερμανούς κατακτητές και τους Βουλγάρους συμμάχους τους, τους οποίους οι Σκοπιανοί θεωρούσαν αδέλφια, έχοντας την φωτογραφία του Αδόλφου Χίτλερ**, χάρτη της Μακεδονίας την οποία επιβουλεύονται, περιλαμβανομένης φυσικά της Θεσσαλονίκης και της Χαλκιδικής και μέχρι τη Θεσσαλία, και επιγραφή στη Βουλγαρική γλώσσα, βεβαίως, η οποία γράφει: ЕДННЬ НАРОДЬ (ΕΝΤΝ ΝΑΡΟΝΤ) ΕΝΑ ΕΘΝΟΣ, ЕДННЬ ЦАРЬ (ΕΝΤΝ ΤΣΑΡ) ΕΝΑΣ ΤΣΑΡΟΣ, ЕДНО ЦАРСТВО (ΕΝΤΝΟ ΤΣΑΡΣΤΒΟ) ΕΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟ. Τη σχετική φωτογραφία έχει δημοσιεύσει η εφημερίδα ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ το ΣΑΒΒΑΤΟ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 2008).

Οι Γερμανοί κατέλαβαν τα Σκόπια στις 8 Απριλίου 1941 και τα άφησαν στους Βουλγάρους συμμάχους τους στις 22 Απριλίου 1941. Οι Βούλγαροι, για να εξασφαλίσουν τον εκβουλγαρισμό των πολιτών έκλεισαν τα σερβικά σχολεία και τις εκκλησίες και ίδρυσαν νέα σχολεία, θέατρο, βιβλιοθήκη, μουσείο και το Πανεπιστήμιο του Βασιλιά Μπόρις. Αποδεικνύεται λοιπόν ότι κάθε βάρβαρος ο οποίος θέλει να ελέγξει και να κυριαρχήσει στην Ελλάδα και στις θάλασσές μας πρέπει πρωτίστως να κυριαρχήσει στη Μακεδονία μας και τη

Θράκη μας. Την ίδια στιγμή λοιπόν (Απρίλιο του 1941) που τα παλληκάρια της Ελλάδος, τα οποία πολεμούσαν από τον Οκτώβριο του 1940 στο μέτωπο της Ηπείρου τους Ιταλούς φασίστες και τους Αλβανούς που τους ακολουθούσαν, και στα οχυρά της Μακεδονίας και της Θράκης τους επιτιθέμενους Εθνικοσοσιαλιστές (NAZI) του Χίτλερ, από τη Βουλγαρία η οποία τους παρέσχε ελεύθερη διέλευση, (και τα στρατεύματα της οποίας τους ακολούθησαν στην επακολουθήσασα επίθεση και κατόπιν στην κατοχή της Μακεδονίας και της Θράκης μας), αγωνιζόμενα για την ελευθερία και την ακεραιότητα της πατρίδος μας, οι Βαρδαρίτες εκδήλωναν την αγάπη τους στον Χίτλερ κρατώντας την φωτογραφία του και υποδεχόμενοι με χαρές τους Γερμανούς και τους Βούλγαρους στρατιώτες. Λίγο πριν τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι Βούλγαροι απλώς άλλαξαν στρατόπεδο. Αντί να πληρώσουν για τις ευθύνες τους για τη συμμετοχή τους σε έναν φρικτό, εγκληματικό, επιθετικό πόλεμο, ως σύμμαχοι του Άξονα, συμπεριελήφθησαν στους νικητές. Αξίζει να σκεφθεί κάποιος ότι η Ελλάδα ήταν η χώρα που έδωσε την πρώτη μεγάλη νίκη. ''Ο ελληνικός στρατός αποδείχθηκε άξιος των προγόνων του. Κατάφερε την πρώτη μεγάλη ήττα, που σημειώθηκε κατά τον μεγάλο αυτό πόλεμο'', έγραψε η εφημερίδα Ιντερνάσιοναλ Χέραλντ Τριμπιούν (International Herald Tribune) τον Νοέμβριο του 1940.

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι σύγχρονοι ιστορικοί επιστήμονες αναφέρουν το εύλογο, το αυτόδηλο, το πασιφανές, το αυτονόητο, ότι οι αρχαίοι Μακεδόνες, ως Έλληνες, ομιλούσαν Ελληνικά. Στο ιστορικό σύγγραμα ''Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας'', π.χ. του Πανεπιστημίου του CAMBRIDGE, (Καίμπριτζ) στο κεφάλαιο το οποίο αναφέρεται στους Έλληνες της Βορειοδυτικής Ελλάδας και τους Ιλλυριούς, ILLYRIANS AND NORTH-WEST GREEKS, 540 -360 B.C., Volume 6, chapter 9d, N.G.L. HAMMOND, αναφέρεται:

''Έχει αποδειχθεί, ότι τα Ηπειρωτικά και Μακεδονικά φύλα ομιλούσαν Ελληνικά κατά τον πέμπτο (5^{ο}) αιώνα π.Χ., αλλά και πολύ νωρίτερα. Έχει επιχειρηματολογηθεί στο Cambridge Ancient History (CAH) III.3, 284. Το επιβεβαιωτικό στοιχείο βρίσκεται στα ψηφίσματα των Μολοσσών, περί το 369 π.Χ. τα οποία είναι εξ ολοκλήρου γραμμένα στην Ελληνική γλώσσα, όπως και τα ονόματα των προσώπων και οι ονομασίες των εθνών που αναφέρονται. Τα ανθρωπωνυμικά δόθηκαν κατά τον 5^{ο} π.Χ. αιώνα, προφανώς από Έλληνες γονείς και προγόνους, αλλά και οι ονομασίες των εθνών είχαν αναμφίβολα μακρά ιστορία και παράδοση. Επιπλέον, καθώς το κράτος των Μολοσσών δεν μπορεί παρά να διαμορφώθηκε από ομόγλωσσα ελληνόφωνα φύλα, εξυπακούεται ότι και τα ''Θεσπρωτικά'' φύλα ομιλούσαν Ελληνικά, διότι τρία τέτοια έθνη ήταν μέλη του κράτους ''Κοινού των Μολοσσών''. Στα τέλη του 6^{ου} π.Χ. αιώνα, όταν οι Ορέστες και οι γείτονές τους έγιναν ''Μολοσσικά'' έθνη, θα πρέπει, επίσης, να ομιλούσαν Ελληνικά για να γίνουν μέλη αυτού του κράτους. Τέλος, εάν οι Άμυμνοι οι οποίοι αναφέρονται σε ένα από τα ψηφίσματα είναι οι ίδιοι με τους Αμύμονες, ένα Χαονικό φύλο, συνεπάγεται ότι και οι Χάονες ομιλούσαν Ελληνικά, όπως θα μπορούσαμε πράγματι να συμπεράνουμε και από το γεγονός ότι οι Ελληνόφωνοι Θεσπρωτοί δέχθηκαν τη διοίκηση των Χαόνων το 429 π.Χ., καθώς και από το γεγονός ότι το Ελληνόφωνο ''Κοινό των Ηπειρωτών'' δέχθηκε αργότερα τους Χάονες ως μέλη του. Η χρήση της Ελληνικής γλώσσας στην περιοχή δεν προήλθε από τους Κορινθίους ή τους Κορινθίους αποίκους, διότι η διάλεκτος των επιγραφών δεν ήταν η Κορινθιακή δωρική (ούτε καν το Αλφάβητο δεν ήταν Κορινθιακό). Προφανώς ήταν η δική τους παραδοσιακή Ελληνική, μάλλον δυτικοελληνική, όπως δείχνουν κάποιες δημοσιευμένες έρευνες στη Δωδώνη''.

Το κείμενο στην Αγγλική γλώσσα, όπως αναγράφεται στις σελίδες 433 και 434 της ανωτέρω Ιστορίας, έχει ως εξής: ''That the Epirotic tribes and the Macedonian tribes spoke Greek in the fifth century b.C., and indeed much earlier, has been argued in Cambridge Ancient History (CAH) III.3, 284. The conclusive evidence is in the decrees of the Molossian state c. 369 B.C., which are entirely Greek in language, onomastics and tribal forms. The names of the persons were given to them in the fifth century, presumably by Greek grandparents, and the names of the tribes had no doubt a very long history. Moreover, as the Molossian state can have formed only out of tribes of common language, it follows that the Thesprotian tribes spoke Greek, as three such tribes were members of the Molossian state. At the end of the sixth century, when the Orestae and their neighbours were ''Molossian'' tribes, they too must have spoken Greek to join that state. Finally, if the

Amymni of one decree are the same as the Amymones, a Chaonian tribe it follows that the Chaonian group spoke Greek, as we should indeed infer from the fact that the Greek-speaking Thesprotians accepted Chaonian command in 429 b.C., and that the Greek-speaking Epirote League later accepted the Chaonians as members. Nor was this Greek speech derived from the Corinthians and Corinthian colonists; for the dialect of the inscriptions was not Corinthian Doric (indeed even the alphabet was not Corinthian). It was evidently their own traditional Greek, probably West Greek, as some recorded inquiries at Dodona seem to show''.

Το ίδιο, ότι δηλαδή ομιλούσαν Ελληνικά, ισχύει για όλους τους Βορειοδυτικούς Έλληνες: Θεσπρωτοί, Αθάμανες, Μολοσσοί, Ατιντάνες (ο Ατιντάν ήταν υιός του Μακεδόνος), Χάονες, Παραυαίοι (ή Παρωραίοι), Δέξαροι (ή Δασσαρήτες), Ορέστες, Ελιμιώτες, Λυγκηστές και Πελαγόνες, ομιλούσαν Ελληνικά. Ιδού το κείμενο στην Αγγλική γλώσσα, στη σελίδα 430 της ανωτέρω Ιστορίας, για να μη μείνει αμφιβολία σε κανέναν:

''The North-West Greeks occupied a large area, extending in the west from the Gulf of Ambracia to the Gulf of Oricum and in the east to an imaginary line from the upper Achelous valley to the upper Erigon valley. Their country was well-watered, mountainous and rich in pasture and forests and they engaged extensively in transhumant pasturalism. Their way of life differed little from that of the southern Illyrian tribes, and they too were organised in tribal groups (ethne) which were made up of constituent small tribes (phylai). The main groups from the south to the north were called Thesproti, Athamanes, Molossi, Atintanes, Chaones, Parauaei, Orestae, Elimiotae, Lyncestae and Pelagones''. (see CAH III. 3, 271). ''Οι βορειοδυτικοί Έλληνες κατείχαν μια μεγάλη περιοχή, εκτεινόμενη στα δυτικά από τον κόλπο της Αμβρακίας μέχρι τον κόλπο του Ωρικού και στα ανατολικά σε μια νοητή γραμμή από την κοιλάδα του Άνω Αχελώου έως την κοιλάδα του άνω Εριγώνα. Η χώρα τους διέθετε επάρκεια ύδατος, ήταν ορεινή και πλούσια σε βοσκότοπους και δρυμούς. Οι κάτοικοι απασχολούνταν εκτενώς με τη νομαδική κτηνοτροφία. Ο τρόπος ζωής τους ελάχιστα διέφερε από αυτόν των νότιων Ιλλυρικών φύλων και αυτοί επίσης, ήταν οργανωμένοι σε φυλετικές ομάδες (έθνη) οι οποίες αποτελούνταν από ολιγομελή φύλα (φυλαί). Οι κύριες ομάδες, από νότια προς βόρεια ήταν οι Θεσπρωτοί, οι Αθάμανες, οι Μολοσσοί, οι Ατιντάνες, οι Χάονες, οι Παραυαίοι, οι Ορέστες, οι Ελιμιώτες, οι Λυγκηστές και οι Πελαγόνες''.

Όλες οι επιγραφές οι οποίες έχουν βρεθεί και υπάρχουν παντού στη Μακεδονία, αλλά και στην Αίγυπτο και την Ασία, (τη Μικρά Ασία, τη Συρία, την Ιορδανία, το Ιράν, το Ιράκ, το Αφγανιστάν, το Κουβέϊτ, την Ινδία και αλλού) είναι γραμμένες στα Ελληνικά. Οι επιγραφές της Μακεδονίας είναι όλες γραμμένες στη Μακεδονική διάλεκτο, η οποία προσιδιάζει στις βορειοδυτικές (Δωρικές) διαλέκτους της Ηπείρου και στις βορειοανατολικές (Αιολικές) διαλέκτους της Θεσσαλίας ή στην Αττική (την κοινή) διάλεκτο. Δεδομένου ότι οι αρχαίες επιγραφές της Μακεδονίας που σώζονται σήμερα είναι γραμμένες σε μια από τις δύο αυτές διαλέκτους, αποδεικνύεται ότι η γλώσσα των Μακεδόνων ήταν Ελληνικότατη. Ο Άγγλος ιστορικός Νίκολας Χάμμοντ αναφέρει: ''Η Μακεδονική διάλεκτος ήταν Αιολική διάλεκτος της ομάδας γλωσσών της Δυτικής Ελλάδας. Όλες αυτές οι διάλεκτοι διέφεραν μεταξύ τους, αλλά ποτέ με τρόπο ώστε ένα άτομο να μην καταλαβαίνει ένα άλλο''. ''The Macedonian dialect was an Aeolic dialect of the Western Greek language group. All those dialects differ from each other, but never in a way that one person could not understand the other''. (Nicholas G.L. Hammond, ''The Macedonian State'', σελ. 193).

Ο Στράβων, το αναφέραμε και στα προηγούμενα, ταυτίζει τους Μακεδόνες με τους Ηπειρώτες και τους Κερκυραίους αναφέροντας: ''ὅτι καί κουρᾷ καί διαλέκτῳ καί χλαμύδι καί ἄλλοις τούτοις χρῶνται παραπλησίως˙''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄.8''). ''διότι οι κάτοικοί της έχουν παρόμοια, κούρεμα, ΔΙΑΛΕΚΤΟ, χλαμύδα και άλλα τέτοια χαρακτηριστικά''. Οι Ηπειρώτες ήταν Έλληνες και ομιλούσαν Ελληνικά. Οι επιγραφές της Ηπείρου είναι όλες Ελληνικές. Μετά την ανεύρεση του μαντείου της Δωδώνης και τις σ' αυτό ευρεθείσες Ελληνικές επιγραφές, ο August Fick έγραψε στο Beiträge Bezzenberger, τόμ. Γ΄, σελ. 266, όπως μεταφράζεται από τον Μαργαρίτη Δήμιτσα: ''Ἡ παρανόησις χωρίων τινῶν τοῦ Θουκυδίδου, ὃς ἀποβλέπων εἰς τήν ἀνάπτυξιν τῶν Ἠπειρωτῶν ἀποκαλεῖ αὐτούς βαρβάρους,

παρεπλάνησέ τινας ἐρευνητάς, ὥστε ὑπέλαβον ὅτι οἱ Ἠπειρῶται κατ' ἀρχάς οὐχί Ἕλληνες ἐξελληνίσθησαν βραδύτερον, καί οὕτως ἐταύτισαν αὐτούς μετά τῶν παλαιῶν Ἰλλυριῶν καί νῦν Ἀλβανῶν. Πᾶσαι αὗται αἱ ἀσαφεῖς ἐννοιαι ἀπεβλήθησαν τώρα διά μιᾶς, καί ἡ κοιτίς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκαθαρίσθη ἀπό πάσης ὑπονοίας περί βαρβαρότητος καί αἱ ἐπιγραφαί τῆς Δωδώνης γνωρίζουσιν ἡμῖν τήν ἀρχαίαν Ἠπειρωτικήν διάλεκτον ὡς μίαν τῶν βορείων Ἑλληνικῶν διαλέκτων, αἵτινες πρός ἀλλήλας ὅμοιαι ἐκτείνονται ἀπό τῶν Ἀκροκεραυνείων μέχρι Βοιωτίας καί μεσημβρινῆς Θεσσαλίας''.

Ας δούμε όμως τι γράφει και μία Μακεδονοπούλα, η οποία θέλει να παντρευθεί τον αγαπημένο της, ο οποίος όμως θέλει να παντρευθεί κάποιαν άλλη. Η επιγραφή που βρέθηκε στην Πέλλα το 1986 είναι ένας κατάδεσμος, δηλαδή ένα κείμενο με μαγικά και δημοσιεύθηκε το 1993. Το κείμενο είναι γραμμένο από μια γυναίκα πιθανότατα ονομαζόμενη Δάγινα, της οποίας ο αγαπημένος, ο Διονυσοφών, πρόκειται να παντρευθεί την Θετίμα (''αυτή που τιμά τους θεούς'', από το Θεοτίμη). Αυτή επικαλείται τον θεό Μάκρωνα και τους άλλους θεούς να κάνουν τον Διονυσοφώντα να παντρευθεί αυτήν αντί της Θετίμας, να γεράσουν μαζί, αυτός ποτέ να μην παντρευθεί άλλη γυναίκα εκτός εάν αυτή ανακαλέσει το δέσιμο, η Θετίμα να απολεσθεί και αυτή να γίνει ευτυχής. Το κείμενο έχει ως εξής: [ΘΕΤΙ]ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΦΩΝΤΟΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΓΑΜΟΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΩ ΚΑΙ ΤΑΝ ΑΛΛΑΝ ΠΑΣΑΝ ΓΥ[ΝΑΙΚ]ΩΝ ΚΑΙ ΧΗΡΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΩΝ, ΜΑΛΙΣΤΑ ΔΕ ΘΕΤΙΜΑΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΚΑΤΤΙΘΕΜΑΙ ΜΑΚΡΩΝΙ ΚΑΙ [ΤΟΙΣ] ΔΑΙΜΟΣΙ, ΚΑΙ ΟΠΟΚΑ ΕΓΩ ΤΑΥΤΑ ΔΙΕΛ<Ι>ΞΑΙΜΙ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΟΙΗΝ ΠΑΛΙΝ ΑΝΟΡΥΞΑΣΑ ΤΟΚΑ ΓΑΜΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΦΩΝΤΑ, ΠΡΟΤΕΡΟΝ ΔΕ ΜΗ ΜΗ ΓΑΡ ΛΑΒΟΙ ΑΛΛΑΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΛΛ' ΕΜΕ, ΕΜΕ ΔΕ ΣΥΝΚΑΤΑΓΗΡΑΣΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΦΩΝΤΙ ΚΑΙ ΜΗΔΕΜΙΑΝ ΑΛΛΑΝ, ΙΚΕΤΙΣ ΥΜΩΝ ΓΙΝΟΜΑΙ, ΦΙΛΑΝ ΟΙΚΤΙΡΕΤΕ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΦΙΛΟΙ, ΔΑΓΙΝΑΓΑΡΙΜΕ ΦΙΛΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΗΜΑ, ΑΛΛΑ [….]Α ΦΥΛΑΣΣΕΤΕ ΕΜΙΝ Ο[Π]ΩΣ ΜΗ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΑ ΚΑΙ ΚΑΚΑ ΚΑΚΩΣ ΘΕΤΙΜΑ ΑΠΟΛΗΤΑΙ. [….]ΑΛ[-].ΥΝΜ..ΕΣΠΛΗΝ ΕΜΟΣ, ΕΜΕ ΔΕ ΕΥΔΑΙΜΟΝΑ ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΑΝ ΓΕΝΕΣΤΑΙ [-]ΤΟ[.].[-].[..]..Ε.Ε.Ω[]Α.[.]Ε..ΜΕΓΕ[-].

Η γλώσσα της επιγραφής είναι Δυτικοελληνική, Δωρική και το κείμενο ανάγεται στον 4ο π.Χ. αιώνα. Το κείμενο έχει αποτυπωθεί σε 9 γραμμές και φυσικά είναι γραμμένο με κεφαλαία γράμματα. Με μικρά γράμματα και κατά γραμμή σε μονοτονική γραφή έχει ως ακολούθως:

1. [Θετί]μας και Διονυσοφώντος το τέλος και τον γάμον καταγράφω και ταν αλλάν πασάν γυ-
2. [ναικ]ών και χηράν και παρθένων, μάλιστα δε Θετίμας, και παρκαττίθεμαι Μάκρωνι και
3. [τοις] δαίμοσι, και οπόκα εγώ ταύτα διελ<ί>ξαιμι και αναγνοίην πάλ<L>ιν ανορ<ύ>ξασα
4. [τόκα] γάμαι Διονυσοφώντα, πρότερον δε μη μη γαρ λάβοι άλλαν γυναίκα αλλ' εμέ,
5. [εμέ δ]έ συνκαταγηράσαι Διονυσοφώντι και μηδεμίαν άλλαν, ικέτις υμώ<ν> γίνο-
6. [μαι, Φίλ]αν οικτίρετε δαίμονες φίλ[ο]ι, ΔΑΓΙΝΑΓΑΡΙΜΕ φίλων πάντων και έρημα, αλλά
7. [....]α φυλάσσετε εμίν ό[π]ως μη γίνεται τα[ύ]τα και κακά κακώς Θετίμα απόληται.
8. [....]ΑΛ[-].ΥΝΜ .. ΕΣΠΛΗΝ εμός, εμέ δε [ε]υ[δ]αίμονα και μακαρίαν γενέσται.
9. [-]ΤΟ[.].[-].[..]..Ε.Ε.Ω[?]Α.[.]Ε..ΜΕΓΕ [-].

ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΑΤΑ, λοιπόν, ομιλούσε και ο απλός λαός της ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, όπως ΕΛΛΗΝΙΚΑ ομιλούσαν και οι ηγέτες του.

Όποιος γνωρίζει στοιχειώδη **Γαλλικά,** είναι εύκολο να αναγνωρίσει ότι οι κατωτέρω λέξεις είναι λέξεις της Γαλλικής γλώσσας, π.χ.: liberté, égalité, fraternité, aimer, évolution, libération, gentillesse, éducation, encourager, complémentarité, compétitivité, auscultation, amitié, blancheur, château, énergiquement, civilisateur, familiariser, causalité, endormir, bonté, commodité, commisération, décapage, dangereux, déification, délégation, délimitation, effectuer, égaler, église, élémentaire, embrassement, émerveiller, fascinant, fatalement, faveur, félicité και σημαίνουν: Ελευθερία, ισότης, αδελφότης, αγαπώ, εξέλιξη, ελευθερία, ευγένεια, εκπαίδευση, ενθαρρύνω, συμπληρωματικότητα, ανταγωνιστικότητα, ακρόαση, φιλία, λευκότητα, πύργος, ενεργητικά, εκπολιτιστικός, εξοικειώνω, αιτιότητα, αποκοιμίζω, καλοσύνη, άνεση (ευκολία), οίκτος (συμπόνοια), καθαρισμός, επικίνδυνος, θεοποίηση, αντιπροσωπεία, οριοθέτηση, πραγματοποιώ, ισοφαρίζω, εκκλησία, στοιχειώδης, εναγκαλισμός, καταπλήσσω, μαγευτικός, μοιραία, εύνοια, ευδαιμονία.

Ο γνωρίζων **Αγγλικά**, είναι εύκολο να αναγνωρίσει ότι οι κατωτέρω λέξεις είναι λέξεις της Αγγλικής γλώσσας, π.χ.: liberty, equality, fraternity, justice, inspection, evolution, appreciate, express, lowering, education, exploitation, nationality, commendation, approval, gentle, selfishness, registration, strengthening, people, activity, compassion, creation, examination, persistence, solidarity και σημαίνουν: Ελευθερία, ισότης, αδελφότης, δικαιοσύνη, έλεγχος, εξέλιξη, εκτιμώ, εκφράζω, χαμήλωμα, εκπαίδευση, εκμετάλλευση, εθνικότητα, έπαινος, έγκριση (επιδοκιμασία), ευγενής, εγωισμός (ιδιοτέλεια), εγγραφή, ενδυνάμωση, λαός, δραστηριότητα, συμπόνοια, ίδρυση (δημιουργία, εξέταση, επιμονή, αλληλεγγύη.

Όποιος γνωρίζει την **Ισπανική** γλώσσα, είναι εύκολο να αναγνωρίσει ότι οι κατωτέρω λέξεις είναι λέξεις της Ισπανικής γλώσσας, π.χ.: libertad, igualdad, fraternidad, justicia, instrucción, hombre, querer, humanidad, florecienre, exasperatión, comodidad, condecoración, restauración, mercado, resurrección, sustitutión, reproducción, bueno, indiscretión, immortalidad, imperfección, individualidad, eternidad, gravedad, escritura, irradiación, trabajo, introversión, aprobar, dependencia, conocedor, celebridad, inversión, distinguido, solidaridad και σημαίνουν: Ελευθερία, ισότης, αδελφότης, δικαιοσύνη, καθοδήγηση (εκπαίδευση), άνδρας (άνθρωπος), θέλω, ανθρωπότητα, ανθισμένος, απόγνωση, άνεση, παρασημοφόρηση, αποκατάσταση, αγορά, ανάσταση, αντικατάσταση, αναπαραγωγή, καλός, αδιακρισία, αθανασία, ατέλεια, ατομικότητα, αιωνιότητα, βαρύτητα, γραφή, ακτινοβολία, εργασία, εσωστρέφεια, επιδοκιμάζω, εξάρτηση, γνώστης, διασημότητα, επένδυση, διαπρεπής, αλληλεγγύη.

Όποιος γνωρίζει την **Ιταλική** γλώσσα επίσης, είναι εύκολο να αναγνωρίσει ότι οι κατωτέρω λέξεις είναι λέξεις της Ιταλικής γλώσσας, π.χ.: libertà, uguaglianza, fraternità, giustizia, educazione, statua, aqua, aquasanta, acuminare, acquisizione, addizionare, adesso, adorare, affermativo, affinatura, ambiguo, ancoraggio, abulico, abissale, amore, amorfo, agitazione, crudo, cortese, difesa, differenza, contemplazione, beneficenza, eletta, splendido, sanità, sempre, semplicità, immenso, immedicato, immediato, immature, pregnant, prego, preferito, purificare, potere, praticare, cane, venustà, operare, fluidità, vento, fede και σημαίνουν: Ελευθερία, ισότης, αδελφότης, δικαιοσύνη, εκπαίδευση, άγαλμα, νερό, αγίασμα (αγιασμός), ακονίζω (οξύνω), απόκτηση, προσθέτω, τώρα, λατρεύω, καταφατικός, εξευγενισμός, διφορούμενος, αγκυροβόλιο, άβουλος, αβυσσαίος, αγάπη, άμορφος, αναταραχή, άγριος, αβρός, άμυνα, διαφορά, ενατένιση, αγαθοεργία, εκλογή, λαμπρός, υγιεία, πάντοτε, απλότητα, απέραντος, αθεράπευτος, άμεσος, άγουρος, έγκυος, παράκληση, προτιμώμενος, καθαρίζω, μπορώ, εφαρμόζω, σκύλος, ομορφιά, ενεργώ, ρευστότητα, άνεμος, πίστη.

Οι λέξεις των ανωτέρω γλωσσών, είναι δυνατόν να μετονομασθούν και να καταστούν Μακεδονικές λέξεις, δηλαδή Ελληνικές Δωρικές λέξεις; Η λογική, με βάση όλα τα ιστορικά, γλωσσολογικά, επιγραφικά, Γραμματολογικά και αρχαιολογικά δεδομένα, λέει όχι. Ασφαλώς όχι, ασφαλέστατα όχι. Εάν το κάνει κάποιος θα πρέπει να είναι οπωσδήποτε άφρων, άνους και ανιστόρητος. Εάν όμως κάποιος άφρων, άνους και ανιστόρητος έστω, τις μετονομάσει σε Μακεδονικές, κάποιος που γνωρίζει Ιστορία θα το αποδεχθεί και δεν θα το αποδοκιμάσει; Επίσης, με την απλή αυτή σημερινή μετονομασία, οι λέξεις αυτές πώς θα μπορέσουν να γίνουν οι λέξεις τις οποίες χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς πριν 23 και πλέον αιώνες; Ο Περδίκκας Α΄, ο Αργαίος, ο Αέροπος, ο Φίλιππος Α΄, ο Αλέξανδρος Α΄, ο Αλέξανδρος Β΄, ο Αμύντας Α΄, ο Αμύντας Β΄, ο Αμύντας Γ΄, ο Φίλιππος Β΄, ο Αριστοτέλης, ο Μέγας Αλέξανδρος, ο Παρμενίων, ο Ηφαιστίων, ο Αντίπατρος, ο Φιλώτας, ο Κλείτος και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες αυτές τις λέξεις, τέτοιες λέξεις χρησιμοποιούσαν; Όχι βεβαίως, όχι.

Ο γνωρίζων τη **Ρωσική** γλώσσα, είναι εύκολο να αναγνωρίσει ότι οι κατωτέρω λέξεις είναι λέξεις της Ρωσικής γλώσσας. (Αμέσως γράφεται και η σημασία τους στην Ελληνική): безво́лие αβουλία, бе́здна άβυσσος, а́нгел άγγελος, Англича́нка Αγγλίδα, ста́до αγέλη, Анкара́ Άγκυρα (η πόλη), незна́ение άγνοια, чистота́ αγνότητα, шарлата́н αγύρτης, воспита́ние αγωγή (ανατροφή), трево́га αγωνία, боре́ц αγωνιστής, купе́ц αγοραστής, сестра́ αδελφή, брат αδελφός, бра́тство αδελφοσύνη, во́здух αέρας, ве́тер άνεμος, безрабо́тица αεργία, орёл αετός, азо́т άζωτο, по́двиг άθλος, чу́вство αίσθημα, оптими́ст

αισιόδοξος, причи́на αίτιο, вино́вник αίτιος, плен αιχμαλωσία, век αιώνας, столе́тие αιώνας (εκατονταετία), ве́чно αιωνίως, ра́диус ακτίνα, рентгено́лог ακτινολόγος, то́чно ακριβώς, активи́ст ακτιβιστής, Алба́нка Αλβανή, Алба́нец Αλβανός, лиси́ца αλεπού, сме́на αλλαγή, а́збука αλφάβητο, гумно́ αλώνι, песо́к άμμος, нужда́ ανάγκη, непра́вда αναλήθεια (ψέμα), рефо́рма αναμόρφωση, инвали́д ανάπηρος, обра́тно ανάποδα (πίσω), воскресе́ние ανάσταση, ра́порт αναφορά (εισήγηση), анги́на ανγκίνα, лифт ανελκυστήρας, недоста́ток ανεπάρκεια, комфо́рт άνεση, удо́бно ανέτως, расцве́т άνθισμα, цвет άνθος, иммунитéт ανοσία, сопе́рник ανταγωνιστής, конкуре́нт ανταγωνιστής, ре́плика ανταπάντηση, рева́нш ανταπόδοση, корреспонде́нт ανταποκριτής, репортёр ανταποκριτής, партиза́н αντάρτης, контра́ст αντίθεση, проти́вник αντίμαχος, делега́т αντιπρόσωπος, па́лец αντίχειρας, цена́ αξία, досто́инство αξιοπρέπεια, афе́ра απατεωνιά, простота́ απλότητα, про́сто απλώς, пото́мок απόγονος, у́лица δρόμος (οδός), роса́ δροσιά, си́ла δύναμη, дина́мика δυναμική, динами́т δυναμίτις, госпо́дство δυναστεία, два δύο, за́пад, на за́пад δυτικώς, беспла́тно δωρεάν, пода́рок δώρο, дар δώρο, внук εγγονός, докуме́нт έγγραφο, гара́нт εγγυητής, одобре́ние έγκριση, по́чва έδαφος, добровóлец εθελοντής, волонтёр εθελοντής, национали́ст εθνικιστής, наро́д έθνος, вид είδος (μορφή), о́браз είδωλο, фигу́ра είδωλο, иконопи́сец εικονογράφος, мир ειρήνη, пацифи́ст ειρηνιστής, рефера́т εισήγηση, билéт εισιτήριο, дохо́д εισόδημα, конду́ктер εισπράκτορας, инкасса́тор εισπράκτορας, сто εκατό, миллио́н εκατομμύριο, миллионе́р εκατομμυριούχος, центурио́н εκατόνταρχος, услу́га εκδούλευση (χάρη), образе́ц έκθεμα, образова́ние εκπαίδευση, похо́д εκστρατεία, простóр έκταση (χώρος), оце́нка εκτίμηση, отпеча́ток έκτυπο, поро́к ελάττωμα, дефе́кт ελάττωμα, прове́рка έλεγχος, слон ελέφας, дефици́т έλλειμμα, марш εμβατήριο, клин έμβολο, вакци́на εμβόλιο, про́тив εναντίον, при́знак ένδειξη (σημάδι), интере́с ενδιαφέρον, акти́в, Ενεργητικό, залóг ενέχυρο, изве́стие ενημέρωση, наём ενοίκιο, доса́да ενόχληση, инсти́нкт ένστικτο, аква́риум ενυδρείο, соедине́ние ένωση, восста́ние εξέγερση, прове́рка εξέταση, призна́ние εξομολόγηση, прекра́сно εξόχως, ум εξυπνάδα, еди́нство ενότητα, вина́ ενοχή, пра́здник εορτή, награ́да έπαθλο, ви́лла έπαυλη, конта́кт επαφή, по επί, за́говор επιβουλή, созна́ние επίγνωση, пото́мок επίγονος, ремо́нт επιδιόρθωση, попра́вка επιδιόρθωση, одобре́ние επιδοκιμασία, десе́рт επιδόρπιο, ата́ка επίθεση, инспе́ктор επιθεωρητής, кри́тика επίκριση, надо́лго επί μακρόν, ассисте́нт επιμελητής, нау́ка επιστήμη, чек επιταγή, штаб επιτελείον, комите́т επιτροπή, успе́х επιτυχία, аргуме́нт επιχείρημα, би́знес επιχείρηση (στην Οικονομία), грант επιχορήγηση, инструме́нт εργαλείο, ору́дие εργαλείο, рабо́та εργασία, рабо́тник εργάτης, де́ло έργο, труд έργο, фабрика́нт εργοστασιάρχης, фа́брика εργοστάσιο, спор έρις, анке́та ερωτηματολόγιο, пир εστίαση, рестора́н εστιατόριο, подгото́вка ετοιμασία, благоро́дство ευγένεια, простóр ευρυχωρία, ширина́ ευρυχωρία, Евро́па Ευρώπη, моли́тва ευχή, монте́р εφαρμοστής, кошма́р εφιάλτης, желати́н, зени́т ζενίθ, зефи́р ζέφυρος, ура́ ζήτω, пи́во ζύθος, те́сто ζύμη, сок ζωμός, и́ли ή, принц ηγεμών, ли́дер ηγέτης, морали́ст ηθικολόγος, актёр ηθοποιός, арти́ст ηθοποιός (θεατρίνος), приро́да ήθος, идио́т ηλίθιος, во́зраст ηλικία, дневни́к ημερολόγιο, да́та ημερομηνία, полу ημι-, полукру́г ημικύκλιο, полови́на ημίσεια, континéнт ήπειρος, тишина́ ηρεμία (ησυχία), вулка́н ηφαίστειο, звук ήχος, каби́на θαλαμίσκος, мо́ре θάλασσα, клие́нт θαμώνας, чу́до θαύμα, чудотво́рец θαυματουργός, шо́у θέαμα, тётка θεία, предме́т θέμα, ба́за θεμέλιο, богосло́вие θεολογία, бог Θεός κτλ.

Οι λέξεις αυτές της **Ρωσικής** γλώσσας, είναι δυνατόν να μετονομασθούν και να καταστούν Μακεδονικές λέξεις, Ελληνικές Δωρικές Μακεδονικές λέξεις; Η λογική, με βάση όλα τα ιστορικά, γλωσσολογικά, επιγραφικά, Γραμματολογικά και αρχαιολογικά δεδομένα, λέει όχι. Ασφαλώς όχι, ασφαλέστατα όχι. Οι Ρωσικές λέξεις παραμένουν Ρωσικές. Αυτό επιτάσσει η κοινή λογική αλλά και η Λογική ως Επιστήμη. Και όμως, και όμως. **Αυτές τις Ρωσικές λέξεις οι Βαρδαρίτες τις χρησιμοποιούν όλες, ΑΥΤΟΥΣΙΕΣ. Ακριβώς αυτές τις ίδιες Ρωσικές λέξεις, οι Βαρδαρίτες τις μετονομάζουν και τις ονομάζουν Μακεδονικές!** Οι ανωτέρω Ρωσικές λέξεις και χιλιάδες άλλες, όπως θα δείτε στη συνέχεια, πώς γίνεται, είναι δυνατόν να γίνεται να μετατρέπονται σε Μακεδονικές λέξεις τις οποίες χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς του Περδίκκα Α΄, του Αργαίου, του Αλεξάνδρου Α΄, του Αλεξάνδρου Β΄, του Αμύντα Α΄, του Αμύντα Β΄, του Αμύντα Γ΄, του

Αερόπου, του Φιλίππου Α΄, του Φιλίππου Β΄, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και του Αριστοτέλους, ως και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες, απλώς και μόνον επειδή έτσι απεφάσισε και τις μετονόμασε ένας κομμουνιστής δικτάτορας, ο Γιόζιπ Μπροζ, ο Τίτο, και αυτό το συνεχίζουν οι λοιποί θλιβεροί Βαρδαρίτες προπαγανδιστές; Δηλαδή οι Βαρδαρίτες, χωρίς αιδώ, χωρίς ντροπή, μας λένε ότι ο Τσάρος Ιβάν ο Γ΄ ο Μεγάλος (1440-1505) και ο εγγονός του Ιβάν ο Δ΄ ο Τρομερός (1533-1584) ομιλούσαν Ελληνικά, ομιλούσαν τη γλώσσα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ή το αυτό ότι ο Μέγας Αλέξανδρος ομιλούσε **Ρωσικά**.

Όποιος γνωρίζει τη **Σερβική** γλώσσα, είναι εύκολο να αναγνωρίσει ότι οι κατωτέρω λέξεις είναι λέξεις της Σερβικής γλώσσας, π.χ.: Неоснован αβάσιμος, несигурнорст αβεβαιότητα, нежност αβρότητα, богатство αγαθό, добар αγαθός, радост αγαλλίαση, статуа άγαλμα, драг αγαπητός, вест αγγελία, крава αγελάδα, стадо αγέλη, неучтив αγενής, Света гора Άγιον Όρος, трн αγκάθι, котва άγκυρα, чист αγνός, невиност αγνότητα, непознат άγνωστος, беседа αγόρευση, нива αγρός, шарлатанство αγυρτεία, неизвежбан αγύμναστος, борба αγώνας, сестра αδελφή, брат αδελφός, братски αδελφικός, братство αδελφοσύνη, неоправдан αδικαιολόγητος, неправда αδικία, нерасположен αδιάθετος, слабост αδυναμία, слаб αδύναμος, гас αέριο, вентилатор αεριστήρας, неизмачкан αζάρωτος, одвратност αηδία, бесмртност αθανασία, незаконит αθέμιτος, невин αθώος, невиност αθωότητα, Егејско море Αιγαίον Πέλαγος, Егеј Αιγαίον Πέλαγος, скромност αιδημοσύνη, крв αίμα, крвав αιματηρός, оптимизам αισιοδοξία, оптимист αισιόδοξος, молба αίτηση, акузатив Αιτιατική, век αιώνας, вечност αιωνιότητα, вечно αιωνίως, нечист ακάθαρτος, слух ακοή, недруштвен ακοινώνητος, крај άκρη, слушател ακροατής, крајност ακρότητα, зрачење ακτινοβολία, лисица αλεπού, брашно αλεύρι, риболов αλιεία, сила αλκή, алкохол αλκοόλ, скок άλμα, коњ άλογο, азбука Αλφάβητο, ако άμα, кола αμάξι, грешка αμαρτία, абортус άμβλωση, Американка Αμερικάνα, непристраност αμεροληψία, необразован αμόρφωτος, лозарство αμπελοκομία, ампер Αμπέρ (Φυσική), бадем αμύγδαλο, одбрана άμυνα, потреба ανάγκη, читање ανάγνωση, проклетство ανάθεμα, ревизија αναθεώρηση, палата ανάκτορο, чекање αναμονή, одмор ανάπαυση, инвалидност αναπηρία, недоказан αναπόδεικτος, преглед ανασκόπηση, раст ανάστημα, исток Ανατολή, извештај αναφορά, рапорт αναφορά, храброст ανδρεία, неискреност ανειλικρίνεια, неискрен ανειλικρινής, анегдота ανέκδοτο, лифт ανελκυστήρας, независност ανεξαρτησία, удобност άνεση, цветање άνθιση, букет ανθοδέσμη, цвет άνθος, рудар ανθρακωρύχος, човек άνθρωπος, неспособност ανικανότητα, бесмислица ανοησία, глупост ανοησία, бесмислен ανόητος, отвор άνοιγμα, отворен ανοικτός, конкуренција ανταγωνισμός, конкурент ανταγωνιστής, размена ανταλλαγή, одговор ανταπόκριση, репортер ανταποκριτής, копија αντίγραφο, препис αντίγραφο, реакција αντίδραση, контраст αντίθεση, заменик αντικαταστάτης, противник αντίπαλος, опозиција αντιπολίτευση, противречност αντίφαση, пумпа αντλία, суша ανυδρία, непослушност ανυπακοή, издигам ανυψώνω, горе άνω, вредност αξία, веродостојност αξιοπιστία, веродостојан αξιόπιστος, уважен αξιότιμος, осовина άξονας, забрана απαγόρευση, песимизам απαισιοδοξία, мек απαλός, нежност απαλότητα, одговор απάντηση, непослушност απείθεια, неискуство απειρία, очај απελπισία, штрајк απεργία, неограничен απεριόριστος, простодушност απλοϊκότητα, прост απλός, простота απλότητα, перон αποβάθρα, доказ απόδειξη, емигрант απόδημος, резерва απόθεμα, складиште αποθήκη, децентрализација αποκέντρωση, дезинфекција απολύμανση, апсолутно απολύτως, имитација απομίμηση, дестилација απόσταγμα, резултат αποτέλεσμα, неуспех αποτυχία, непристојност απρέπεια, линија αράδα, ред αράδα, касно αργά, сребро άργυρος, број αριθμός, болест αρρώστεια, пекар αρτοποιός, стар αρχαίος, почетник αρχάριος, архива αρχείο, мирис άρωμα, парфимерија αρωματοπωλείο, нека ας, сребрен ασημένιος, сребро ασήμι, вежба άσκηση, градски αστικός, сигурност ασφάλεια, мирен ατάραχος, парна машина ατμομηχανή, пароброд ατμόπλοιο, индивидуализам ατομικότητα, индивидуа άτομο, атом άτομο (Φυσική), незгода ατύχημα, спонтан αυθόρμητος, завеса αυλαία, строг αυστηρός, строгост αυστηρότητα, уво αυτί, самоук αυτοδίδακτος, магистрала αυτοκινητόδρομος, самоуправа αυτονομία, шеф αφέντης, посвета αφιέρωση, повод αφορμή, пена αφρός, носач αχθοφόρος, слама άχυρο, непечен άψητος, постепено βαθμιαίως, постепен βαθμιαίος, степен βαθμός, бакалар βακαλάος,

бакцил βάκιλλος, бактерија βακτηρίδιο, памук βαμβάκι, суров βάναυσος, груб βάναυσος, суровост βαναυσότητα, грубост βαναυσότητα κτλ.

Οι λέξεις αυτές της **Σερβικής** γλώσσας, είναι δυνατόν να μετονομασθούν και να καταστούν Μακεδονικές λέξεις, Ελληνικές Δωρικές Μακεδονικές λέξεις; Η λογική, με βάση όλα τα ιστορικά, γλωσσολογικά, επιγραφικά, Γραμματολογικά και αρχαιολογικά δεδομένα, λέει όχι. Ασφαλώς όχι, ασφαλέστατα όχι. Οι Σερβικές λέξεις παραμένουν Σερβικές. Αυτό επιτάσσει η κοινότατη λογική αλλά και η Λογική ως Επιστήμη. Και όμως, και όμως. **Αυτές τις Σερβικές λέξεις, αυτούσιες, οι Βαρδαρίτες τις χρησιμοποιούν όλες. Αυτές τις ίδιες Σερβικές λέξεις ακριβώς, οι Βαρδαρίτες τις μετονομάζουν και τις ονομάζουν Μακεδονικές!** Οι ανωτέρω Σερβικές λέξεις, και χιλιάδες άλλες, όπως θα δείτε στη συνέχεια, πώς γίνεται, είναι δυνατόν να γίνεται να μετατρέπονται σε Μακεδονικές λέξεις τις οποίες χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς του Περδίκκα Α΄, του Αργαίου, του Αλεξάνδρου Α΄, του Αμύντα Α΄, του Φιλίππου Α΄, του Αμύντα Β΄, του Αλεξάνδρου Β΄, του Αμύντα Γ΄, του Αερόπου, του Φιλίππου Β΄, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και του Αριστοτέλους, ως και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες, απλώς και μόνον επειδή έτσι απεφάσισε και τις μετονόμασε ένας κομμουνιστής δικτάτορας, ο Γιόζιπ Μπροζ, ο Τίτο, και αυτό το συνεχίζουν οι Βαρδαρίτες;

Όποιος γνωρίζει τη **Βουλγαρική γλώσσα** επίσης, είναι εύκολο να αναγνωρίσει ότι οι κατωτέρω λέξεις είναι λέξεις της Βουλγαρικής γλώσσας, π.χ.: несигурен αβέβαιος, несигурнорст αβεβαιότητα, непринуден αβίαστος, нерешителен άβουλος, несварен άβραστος, нежен αβρός, нежност αβρότητα, учтивост αβρότητα, бездна άβυσσος, пропаст άβυσσος, наивен αγαθός, полека αγάλι, драг αγαπητός, мил αγαπητός, груб άγαρμπος, грне αγγείο, вест αγγελία, пипам αγγίζω, краставица αγγούρι, крава αγελάδα, стадо αγέλη, нероден αγέννητος, светица αγία, слана αγιάζι, новогодишен αγιοβασιλιάτικος, иконописец αγιογράφος, Света Гора Άγιον Όρος, котва άγκυρα, непорочен αγνός, чист αγνός, непознат άγνωστος, пазар αγορά, пазарувам αγοράζω, купувач αγοραστής, купувачка αγοράστρια, момче αγόρι, свирепост αγριάδα, грубост αγροικία, див άγριος, жесток άγριος, свиреп άγριος, нива αγρός, шарлатанство αγυρτεία, шарлатан αγύρτης, измамник αγύρτης, бесилка αγχόνη, превоз αγώγι, проводник αγωγός, борба αγώνας, тревога αγωνία, борец αγωνιστής, празен άδειος, сестра αδελφή, братски αδελφικός, брат αδελφός, братство αδελφοσύνη, нерасположен αδιάθετος, необучен αδίδακτος, неуреден αδιευθέτητος, напразно αδίκως, неоправдан αδικαιολόγητος, решителен αδίστακτος, искрен άδολος, инертен αδρανής (φυσική), слаб αδύνατος, слабост αδυναμία, вечнозелен αειθαλής, подвижен αεικίνητος, ветрец αεράκι, вентилатор αεριστήρας, орел αετός, неизмачкан αζάρωτος, гадост αηδία, недозволен αθέμιτος, безбожен άθεος, незатоплен αθέρμαντος, незаверен αθεώρητος, спортист αθλητής, спорт αθλητισμός, спортуване αθλητισμός, мизерен άθλιος, беден άθλιος, подвиг άθλος, нерелигиозен άθρησκος, циничен αθυρόστομος, Египет Αίγυπτος, чист αίθριος, гатанка αίνιγμα, загатка αίνιγμα, чувствителен αισθηματικός, чувствувам αισθάνομαι, чувство αίσθημα, оптимист αισιόδοξος, молба αίτηση, причина αιτία, оправдание αιτιολογία, плен αιχμαλωσία, век αιώνας, вечен αιώνιος, неуреден ακανόνιστος, честност ακεραιότητα, безопасен ακίνδυνος, неподвижност ακινησία, неподвижен ακίνητος, слух ακοή, неуморен ακούραστος, слушалка ακουστικό, слушам ακούω, краен ακραίος, точност ακρίβεια, точен ακριβής, мил ακριβός (αγαπητός), точно ακριβώς, слушател ακροατής, радиус ακτίνα (Μαθηματ.), невалиден άκυρος, анулиран άκυρος, анулирам ακυρώνω, безгрешен αλάθητος, сол αλάτι, лисица αλεπού, рало αλέτρι, брашно αλεύρι, скитник αλήτης, сила αλκή, колбаси αλλαντικά, кривоглед αλλήθωρος, преписка αλληλογραφία, различен αλλ(ο)ιώτικος, друг άλλος, бездруго άλλωστε, скок άλμα, солен αλμυρός, алпинист αλπινιστής, верига αλυσίδα, буквар αλφαβητάρι, азбука αλφάβητο, гумно αλώνι, кола αμάξι, безгрижен αμέριμνος, хонорар αμοιβή, необразован αμόρφωτος, лозарство αμπελοκομία, лозар αμπελουργός, безумен άμυαλος, глупав άμυαλος, бадем αμύγδαλο, нужда ανάγκη, познавам αναγνωρίζω, читател αναγνώστης, издигам се ανέρχομαι, откривам ανακαλύπτω, откритие ανακάλυψη, неточност ανακρίβεια, дворец ανάκτορο, земам αναλαμβάνω, анализирам αναλύω, запален αναμμένος, сред ανάμεσα, спомен ανάμνηση, преобразувам

αναμορφώνω ανασχηματίζω, незначителен αναξιόλογος, удобен αναπαυτικός, инвалидност αναπηρία, инвалид ανάπηρος, дишам ανασαίνω αναπνέω, обратно ανάποδα, запалка αναπτήρας, развивам αναπτύσσω, некомпетентност αναρμοδιότητα, издигам ανασηκώνω, преглед ανασκόπηση, безредие αναστάτωση, рапорт αναφορά, насип ανάχωμα, храброст ανδρεία, неискрен ανειλικρινής, виц ανέκδοτο, лифт ανελκυστήρας, вентилатор ανεμιστήρας, безработица ανεργία, безработен άνεργος, удобно άνετα, удобен άνετος, неморален ανήθικος, неспокоен ανήσυχος, букет ανθοδέσμη, човек άνθρωπος, неспособен ανίκανος, неспособност ανικανότητα, глупост ανοησία, бесмислица ανοησία, отвор άνοιγμα, пролет άνοιξη, отворен ανοιχτός, различен ανόμοιος, неорганизиран ανοργάνωτος, имунитет ανοσία, конкурирам ανταγωνίζομαι, кореспондент ανταποκριτής, препис αντίγραφο, реагирам αντιδρώ, напротив αντιθέτως, предмет αντικείμενο, разбирам αντιλαμβάνομαι, противник αντίπαλος, суша ανυδρία, горе άνω, нагоре άνω, ненормален ανώμαλος, неправилен ανώμαλος, погорен ανώτερος, груб άξεστος, цена αξία, значителен αξιόλογος, достоинство αξιοπρέπεια, достоен αξιοπρεπής, неопределен ασαφής ακαθόριστος αόριστος, забрана απαγόρευση, претендирам απαιτώ, мек απαλός, нежен απαλός, занимавам απασχολώ, измамник απατεώνας, измама απάτη, недисциплиниран απειθάρχητος, неопитност απειρία, наизуст απέξω, неограничен απεριόριστος, неверник άπιστος κτλ.

Οι λέξεις αυτές της **Βουλγαρικής γλώσσας**, είναι δυνατόν να μετονομασθούν και να καταστούν Μακεδονικές λέξεις, Ελληνικές Δωρικές Μακεδονικές λέξεις; Η λογική, με βάση όλα τα ιστορικά, γλωσσολογικά, επιγραφικά, Γραμματολογικά και αρχαιολογικά δεδομένα, λέει όχι. Ασφαλώς όχι, ασφαλέστατα όχι. Οι Βουλγαρικές λέξεις παραμένουν Βουλγαρικές. Αυτό επιτάσσει η λογική αλλά και η Λογική ως Επιστήμη. Και όμως, και όμως. **Αυτές ακριβώς τις Βουλγαρικές λέξεις, αυτούσιες, οι Βαρδαρίτες τις χρησιμοποιούν όλες. Αυτές τις ίδιες ακριβώς Βουλγαρικές λέξεις, οι Βαρδαρίτες τις μετονομάζουν, τις βαπτίζουν και τις ονομάζουν Μακεδονικές!** Οι ανωτέρω Βουλγαρικές λέξεις και χιλιάδες άλλες, όπως θα δείτε στη συνέχεια, πώς γίνεται, είναι δυνατόν να γίνεται να μετατρέπονται σε Μακεδονικές λέξεις τις οποίες χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς του Περδίκκα Α΄, του Αργαίου, του Αλεξάνδρου Α΄, του Αμύντα Α΄, του Φιλίππου Α΄, του Αμύντα Β΄, του Αλεξάνδρου Β΄, του Αμύντα Γ΄, του Αερόπου, του Φιλίππου Β΄, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και του Αριστοτέλους, ως και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες, απλώς και μόνον επειδή έτσι απεφάσισε και τις μετονόμασε ένας κομμουνιστής δικτάτορας, ο Γιόζιπ Μπροζ, ο Τίτο, και αυτό το συνεχίζουν οι θλιβεροί Γκαιμπελίσκοι Βαρδαρίτες προπαγανδιστές; Τώρα που ξέρετε το ψέμα και την απάτη αναγνώστη, δεν το βρίσκετε εμετικό γεγονός;

Κατόπιν αυτών είναι θέμα κοινής λογικής και στοιχειώδους σεβασμού της Ιστορίας, της Λογικής και του Διεθνούς Δικαίου, να αποκρούσει κάποιος πλήρως, σαφώς, κατηγορηματικώς, αποφασιστικώς και οριστικώς τη Βαρδαρίτικη προπαγάνδα. Αναρωτιέται, βεβαίως, κάποιος, σε τι σύγχυση βρίσκονται οι Βαρδαρίτες, όταν με μηδέν επιχειρήματα προσπαθούν να πείσουν τη διεθνή Κοινότητα ότι είναι Μακεδόνες, ότι ομιλούν Μακεδονικά και άλλα τοιαύτα φαιδρότατα. Εσείς αναγνώστη τί λέτε μετά από τα ανωτέρω αναφερθέντα; Δεν παίρνετε στα σοβαρά τους Βαρδαρίτες και τους αγνοείτε; Σας παρακαλώ πολύ, όμως, κρατείστε την ψυχραιμία σας και επίσης να τους πάρετε στα σοβαρά και να μην τους αγνοείτε, διότι με το συνεχές ψέμα και τη συνεχή προπαγάνδα, οι Βαρδαρίτες πιστεύουν ότι στο τέλος κάτι θα μείνει. Κάτι τέτοιο επρέσβευε και ο Υπουργός Προπαγάνδας του Τρίτου Ράϊχ, ο δρ. Γιόζεφ Γκαίμπελς (Paul Joseph Goebbels) .

Τα ιστορικά δεδομένα για τη Μακεδονία, σε πολύ αδρές γραμμές, έχουν ως ακολούθως: Οι Μακεδόνες δημιούργησαν το βασίλειό τους στην περιοχή η οποία ονομάσθηκε Μακεδονία, στη βόρειο Ελλάδα, με πρώτη πρωτεύουσα τις Αιγές, (**Αιγαί** στην Ονομαστική Πληθυντικού, κατά το Μυκήναι, Αθήναι, Θήβαι, Θεσπιαί, Αμύκλαι, Πάτραι, Φεραί κτλ.) και με πρώτο ιστορικό βασιλιά τους τον Περδίκκα Α', ο οποίος ξεκίνησε με τα δύο αδέλφια του από την πόλη Λεβαία της Άνω Μακεδονίας. (Δεν γνωρίζουμε την ακριβή τοποθεσία της Λεβαίας. Πάντως στον νομό Φλωρίνης υπάρχει σήμερα οικισμός Λεβαία). Μιλάμε δηλαδή για τον όγδοο (8ο) π.Χ. αιώνα. (Το όνομα Περδίκκας είναι Ελληνικότατη λέξη

και ως επίθετο σημαίνει γενναίος, ατρόμητος, άφοβος. Έχει σωθεί στην καθομιλουμένη στην έκφραση ''το λέει η περδικκούλα του'', για κάποιον ο οποίος είναι γενναίος, άφοβος, ατρόμητος. Ο στρατηγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου Περδίκκας του Ορόντου από την Ορεστίδα, δικαίωσε πλήρως την επωνυμία του. Όπως αναφέρει ο Αιλιανός, ''Ποικίλη Ιστορία ΙΒ', 39'', ο Περδίκκας ήταν τόσο γενναίος, θαρραλέος, ατρόμητος, ώστε εισήλθε μόνος του σε σπηλιά όπου ευρίσκετο μια λέαινα, με τα μικρά της, χωρίς να την φοβηθεί. Εξήλθε από τη σπηλιά συναποκομίζων τα λιονταράκια. Η αντιμετώπιση μιας λεαίνης, για την οποία επιστεύετο ότι ήταν το πλέον ακαταμάχητο θηρίο, εθεωρείτο το πλέον αξιοθαύμαστο γεγονός. ''Περδίκκας ὁ Μακεδὼν ὁ συστρατευσάμενος Ἀλεξάνδρῳ οὕτως ἄρα ἦν εὔτολμος, ὥς ποτε εἰς σπήλαιον παρελθεῖν ἔνθα εἶχεν εὐνὴν λέαινα μόνος· καὶ τὴν μὲν λέαιναν οὐ κατέλαβε, τούς γε μὴν σκύμνους αὐτῆς κομίζων προῆλθε καὶ ἔδοξεν ἐπὶ τούτῳ θαυμάζεσθαι ὁ Περδίκκας. Πεπίστευται δὲ οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀλκιμώτατόν τε καὶ δυσμαχώτατον εἶναι θηρίον ἡ λέαινα, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις. φασὶ γοῦν καὶ Σεμίραμιν τὴν Ἀσσυρίαν <ὅτι> οὐκ, εἴ ποτε εἶλε λέοντα ἢ πάρδαλιν κατέκτανεν ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' εἰ λεαίνης ἐγκρατὴς ἐγένετο, μέγα ἐφρόνει''. Ο Περδίκκας του Ορόντου μαζί με τον Λεοννάτο ήταν αυτοί οι οποίοι κατεδίωξαν και εφόνευσαν τον δολοφόνο του Φιλίππου Β'. Σήμερα υπάρχει οικισμός και Τοπικό Διαμέρισμα με την ονομασία Περδίκκας στον Δήμο Πτολεμαΐδος Κοζάνης). Η κοιτίδα των Μακεδόνων ήταν κατ' αρχάς στην Πιερία (Ιστιαιώτιδα ή Εστιαιώτιδα) και κατόπιν στη βορειοδυτική Ελλάδα, στην Πίνδο, από όπου, και σε μεταγενέστερους χρόνους, εξαπλώθηκαν σε όλη την Ελλάδα. Οι Σλάβοι μετακινήθηκαν από τη βόρεια και ανατολική Ευρώπη προς τα νότια και άρχισαν να εγκαθίστανται στην Ελληνική χερσόνησο, ή χερσόνησο του Αίμου, τον έβδομο (7ο) και όγδοο (8ο) **μετά Χριστόν** αιώνα. Υπάρχει, λοιπόν, **χάσμα δυνατότητας επαφής μεταξύ των Σλάβων και των Ελλήνων, των Μακεδόνων, δεκαπέντε αιώνων**. Από πού και ως πού και πώς, λοιπόν, είναι δυνατόν να ομιλούσαν Σλαβικά οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς; Από ποιον τα έμαθαν; Η Ιστορία έχει ήδη γραφεί και έχει καταγράψει και την Ελληνικότητα των Μακεδόνων και την μη Μακεδονικότητα των Βαρδαριτών. Ασφαλώς, δεν έχει υπάρξει η δυνατότητα στους Βαρδαρίτες, με την χρήση κάποιας χρονομηχανής να μεταβούν στο παρελθόν και να προκαλέσουν αλλαγή, αντιστροφή των γεγονότων και της Ιστορίας. Δεν έχει υπάρξει, λοιπόν, άλμα των Βαρδαριτών πίσω στον χρόνο 40 αιώνων, ή έστω και 30 αιώνων, για να συναντήσουν τους Μακεδόνες Έλληνες Δωριείς για να τους μάθουν Βαρδαρίτικα Σλαβικά. Μήπως οι Μακεδόνες Έλληνες Δωριείς έμαθαν τα Σλαβικά με την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος; Αλλά, και το Άγιον Πνεύμα, έγινε γνωστό μεταγενέστερα, με την έλευση του Χριστιανισμού. Οι Έλληνες, και εξ αυτών οι Μακεδόνες, και οι Σλάβοι, λοιπόν, δεν ήλθαν ποτέ σε επικοινωνία. Και όπως δεν κατήλθαν Σλάβοι στην Ελληνική χερσόνησο, έτσι δεν ανήλθαν, δεν πέρασαν τον Ίστρο ποταμό οι Μακεδόνες. (Ίστρος είναι ο Δούναβης και μάλιστα ο κάτω Δούναβης προς τις εκβολές). Τον Ίστρο ποταμό τον διέβη σε μια νύκτα ο Μέγας Αλέξανδρος για να νικήσει τους Τριβαλλούς, το 335 π.Χ. Εκεί αντιμετώπισε και νίκησε τους Τριβαλλούς και τον βασιλιά τους Σύρμο. Μετά δε την προσφορά θυσίας στον Δία τον Σωτήρα, στον πρόγονό του Ηρακλή και στον ποταμό Ίστρο, επανέφερε όλους τους στρατιώτες του σώους στο στρατόπεδο. Έτσι, με την προσφορά θυσιών, ο Μέγας Αλέξανδρος όρισε το προς βορράν όριο των επιχειρήσεών του. (Αντιστοίχως έπραξε ο Μέγας Αλέξανδρος και στον Ύφασι ποταμό, στην Ινδία. Με την ίδρυση των βωμών των δώδεκα θεών, ο Μέγας Αλέξανδρος όρισε το όριο των επιχειρήσεών του στην Ασία). Πέραν του Δουνάβεως (Ίστρου) υπήρχαν Ιάζυγες και Γέτες. Αυτοί υπήρχαν. Στο στρατόπεδο επεσκεύθησαν τον Μέγα Αλέξανδρο πρέσβεις, από φύλα τα οποία κατοικούσαν πλησίον του Ίστρου, από τον Σύρμο τον βασιλιά των Τριβαλλών και Κέλτες (Κέλται ή Κελτοί). Οι τελευταίοι μάλιστα του εδήλωσαν ότι το μόνο που εφοβούντο ήταν να μην πέσει επάνω τους ο ουρανός. (Όσοι, όταν ήταν μικροί, έχουν διαβάσει το περιοδικό ΑΣΤΕΡΙΞ ασφαλώς το έχουν διαβάσει αυτό). Ένεκα τούτου ο Μέγας Αλέξανδρος απεκάλεσε τους Κέλτες αλαζόνες. (Αρριανός, ''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.4.8'', Στράβων, ''Γεωγραφικά, Ζ΄.3.8''). Σχετικώς μ' αυτό, πάντως, μετά την έλευση του Μεγάλου Αλεξάνδρου από την Ινδία στη Βαβυλώνα, μεταξύ των άλλων πρεσβειών οι οποίες ήλθαν προς αυτόν, ήταν και αυτή των Κελτών, μέσω της οποίας τον παρεκάλεσαν να τους κάνει φίλους του. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.15.4'').

Ειδικότερα, εκσλαβισθέντες οι Βούλγαροι, αλλά ανήκοντες στην Ταταρομογγολική ομοσιπύα, ομοεθνία, δημιούργησαν το πρώτον εντεύθεν του Δουνάβεως Βουλγαρικό κράτος στην περιοχή της Δοβρουτσάς το 679 μ.Χ. με Χάνο, (ή Χάνη, ή Χαν), ήτοι αρχηγό, ηγέτη, τον Ασπαρούχ, υιό του Κουβράτ (Κουβράτου). Αυτοί κατήλθαν από την περιοχή του ποταμού Βόλγα, κατά πολλούς όθεν και Βούλγαροι, από τις κοιλάδες στους ποταμούς Βόλγα και Κάμα, όπου κατά τα μέσα του πέμπτου (5ου) μ.Χ. αιώνα συνεκρότησαν μια πρώτη Βουλγαρική δεσποτεία. Μέχρι την έλευση και έναρξη της εγκατάστασης των Σλάβων, λοιπόν, στη Βαλκανική, τον 7ο μ.Χ. αιώνα, οι Έλληνες, οι Μακεδόνες, δεν είχαν έλθει σε επαφή με Σλαβικά και Ουννικά φύλα.

Σε κάθε μορφωμένο άνθρωπο έστω και ελάχιστα, σε όλη την υφήλιο, και βεβαίως σε όλους εμάς τους Έλληνες, είναι απολύτως γνωστό ότι, οι Μακεδόνες πρόγονοί μας ήταν Έλληνες Δωριείς, ήταν Ελληνική φυλή και βεβαίως ομιλούσαν Ελληνικά. Είναι απολύτως γνωστό επίσης ότι οι Βαρδαρίτες είναι κυρίως Σλάβοι, και ότι ομιλούν μια Σλαβική Βουλγαροσερβική διάλεκτο. Αυτό το γνωρίζουν ακόμη καλλίτερα οι ίδιοι οι Βαρδαρίτες, οι οποίοι ασφαλώς και γνωρίζουν και τη συνάφεια της γλώσσας την οποία ομιλούν με αυτές των γειτόνων τους, βορείως και ανατολικώς, αλλά και των άλλων Σλάβων. (Ο πρώην Πρόεδρος της Βαρντάρσκα κ. Κίρο Γκλιγκόρωφ (Kiro Gligorov), σε δήλωσή του της 26ης Φεβρουαρίου 1992 ανέφερε: ''Εμείς είμαστε Σλάβοι οι οποίοι ήλθαμε στην περιοχή αυτή τον έκτο αιώνα... δεν είμαστε απόγονοι των αρχαίων Μακεδόνων''. Foreign Information Service Daily Report, Eastern Europe, February 26, 1992, σελ. 35. Επειδή τόλμησε να πει το αυτονόητο, ότι δηλαδή οι Βαρδαρίτες είναι Σλάβοι και δεν έχουν σχέση με τους Μακεδόνες, έχασε τη σωματική του ακεραιότητα, και κινδύνεψε να χάσει και τη ζωή του, από δολοφονική απόπειρα εναντίον του. Ο κ. Γκλιγκόρωφ (Gligorov), επίσης, δήλωσε στην εφημερίδα Toronto Star του Καναδά, στις 15 Μαρτίου 1992: ''Είμαστε Μακεδόνες, αλλά είμαστε Σλάβοι Μακεδόνες. Αυτό είμαστε. Δεν έχουμε σχέση με τον Αλέξανδρο τον Έλληνα και τη Μακεδονία του. ... Οι πρόγονοί μας ήλθαν εδώ τον πέμπτο και έκτο αιώνα''. **Λυπάμαι, τρόπος του λέγειν, κ. Γκλιγκόρωφ (Gligorov) αλλά, πρώτον και κύριον δεν είστε Μακεδόνες**. Έτσι σάς μετωνόμασε ο κομμουνιστής δικτάτορας της Γιουγκοσλαβίας Γιόζιπ Μπροζ, ο Τίτο. Για να είστε Μακεδόνες, πρέπει κατ' αρχάς να είστε Έλληνες. Μακεδών και Σλάβος, δεν γίνεται. Είναι σχήμα πρωθύστερον και συνεπώς αφύσικον, αδύνατον, ανώμαλον. Μακεδών και μη Έλληνας, δεν γίνεται. Όσο για τη ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ. Είναι αυτή στην οποία ήρξαν ο Περδίκκας Α΄, ο Αργαίος, ο Φίλιππος Α΄, ο Αέροπος Α΄, ο Αλκέτας Α΄, ο Αμύντας Α΄, ο Αλέξανδρος Α΄ και οι άλλοι βασιλείς της, είναι αυτή που εμεγαλούργησε επί του Φιλίππου Β΄ και του Μεγάλου Αλεξάνδρου, που εδοξάσθη από τον γίγαντα της παγκοσμίου σκέψεως Αριστοτέλη, και είναι η σημερινή μεγάλη αγάπη όλου του λαού της. ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΛΛΗ). Όμως οι Βαρδαρίτες, μετά τη μετονομασία το έτος 1944, από τον κομμουνιστή δικτάτορα Τίτο, της Βαρντάρσκα Μπανοβίνα, δηλαδή της Γιουγκοσλαβικής Διοικητικής Περιφέρειας της Βαρντάρσκα, σε Македонија, σε Μακεδονία δηλαδή, απεκάλεσαν, μετωνόμασαν, βάπτισαν και εξακολουθούν να αποκαλούν και τη **Βουλγαροσερβική διάλεκτο** την οποία ομιλούν Македонски јазик Μακεντόνσκι γιαζίκ, δηλαδή Μακεδονική γλώσσα.

Βεβαίως είναι ΑΠΟΛΥΤΩΣ εμφανές ότι ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, αυτή η Βουλγαροσερβική διάλεκτος, διότι οι Μακεδόνες ως Έλληνες Δωριείς ομιλούσαν Ελληνικά, Δωρικά Ελληνικά, η δε λέξη јазик γιαζίκ για τη γλώσσα, δεν είναι παρά η Ρωσική λέξη язык γιαζίκ. Ο φθόγγος για, αποδίδεται στη Ρωσική γλώσσα με το γράμμα я, όπως αποδίδεται και στη Βουλγαρική, ενώ οι Βαρδαρίτες τον αποδίδουν με τα γράμματα ја, όπως αποδίδεται και στη Σερβική γλώσσα. Στη Σερβική γλώσσα παρομοίως, η λέξη γλώσσα λέγεται језик γιεζίκ. Στη Βουλγαρική γλώσσα ομοίως, η λέξη γλώσσα λέγεται език γιεζίκ. Όσο για τη λέξη Македонски Μακεντόνσκι, δηλαδή την απόδοση του Ελληνικού επιθέτου ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ στα Βουλγαροσερβικά, αυτή δεν υπάρχει γραμμένη σε κανένα κείμενο ουδενός αρχαίου συγγραφέως, ποιητού, ιστορικού, γεωγράφου, φιλοσόφου, πολιτικού ηγέτη, ρήτορος, θρησκευτικού ηγέτη, ιατρού, γραμματικού, φυσικού, επιγραμματοποιού κτλ., ούτε βεβαίως σε κάποια Μακεδονική επιγραφή. Δεν υπάρχει πουθενά γραμμένο ούτε το πανένδοξο Ελληνικό όνομα ΜΑΚΕΔΩΝ, ή ΜΑΚΕΔΟΝΙΣΣΑ, το όνομα των προγόνων μας, των γιγάντων, των τιτάνων Μακεδόνων, γραμμένο έστω ως Μακεδον Μακεντον. Ο ΜΑΚΕΔΩΝ,

ο ΜΑΚΕΔΝΟΣ, ο ΜΑΚΕΔΟΝΑΣ, στα Βαρδαρίτικα λέγεται Μακεδонец Μακεντόνετς. Η κατάληξη της λέξης αυτής ц, τσ, από μόνη της αποδεικνύει ότι είναι Σλαβική και ως εκ τούτου είναι αυταπόδεικτο ότι δεν είναι Μακεδονική Ελληνική δηλαδή. Τέλος, δεν υπάρχει πουθενά γραμμένη ως Μακεδонија Μακεντόνιγια, ούτε η πανένδοξη Ελληνική λέξη ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, η μία, μόνη και αληθής ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΑΣ.

Αφού μιλάμε για τη λέξη γλώσσα, ας δούμε πώς λέγεται στη Βαρδαρίτικη διάλεκτο και η λέξη Αλφάβητο. Στα Βαρδαρίτικα λοιπόν το Αλφάβητο λέγεται азбука αζμπουκα. Στη Σερβική γλώσσα το Αλφάβητο λέγεται επίσης азбука αζμπουκα. Στη Βουλγαρική γλώσσα το Αλφάβητο λέγεται επίσης азбука αζμπουκα. Στη Ρωσική γλώσσα το Αλφάβητο λέγεται επίσης ázбука áζμπουκα. Πιστεύει κάποιος ότι ο Μέγας Αλέξανδρος μιλούσε Ρωσικά;

Επίσης, στα Βαρδαρίτικα η συλλαβή λέγεται слог σλογκ. Στη Σερβική η συλλαβή λέγεται επίσης слог σλογκ. Στη Ρωσική γλώσσα η συλλαβή λέγεται επίσης слог σλογκ.

Ομοίως, στη Βαρδαρίτικη διάλεκτο η λέξη Λεξικό λέγεται речник ρε**τσ**νικ. Στη Σερβική γλώσσα παρομοίως το λεξικό λέγεται речник ρε**τσ**νικ. Στη Βουλγαρική γλώσσα παρομοίως το λεξικό λέγεται речник ρε**τσ**νικ.

Η γλώσσα βεβαίως αποτελείται από μέρη του Λόγου. Από τα μέρη του Λόγου: Το Άρθρο, στα Βαρδαρίτικα λέγεται член **τσ**λεν, στα Ρωσικά λέγεται ομοίως член **τσ**λεν, στα Βουλγαρικά ομοίως λέγεται член **τσ**λεν και στα Σερβικά παρομοίως λέγεται члан **τσ**λαν.

Το Ουσιαστικό, στα Βαρδαρίτικα λέγεται именка ιμενκα, και στα Σερβικά λέγεται именица ιμενιτσα.

Το Επίθετο στα Βαρδαρίτικα λέγεται придавка πρινταβκα και στα Σερβικά придев πριντεβ.

Η Αντωνυμία στα Βαρδαρίτικα λέγεται заменка ζαμενκα και στα Σερβικά λέγεται заменица ζαμενιτσα.

Το Ρήμα, στα Βαρδαρίτικα λέγεται глагол γκλαγκολ, στα Ρωσικά ομοίως λέγεται глагóл γκλαγκόλ, στα Βουλγαρικά ομοίως λέγεται глагол γκλαγκολ και στα Σερβικά ομοίως λέγεται глагол γκλαγκολ.

Η Μετοχή, στα Βαρδαρίτικα λέγεται учество ου**τσ**εστβο, στα Ρωσικά παρομοίως λέγεται причáстие πρι**τσ**άστιε, στα Βουλγαρικά παρομοίως λέγεται причастие πρι**τσ**άστιε.

Η Πρόθεση, στα Βαρδαρίτικα λέγεται предлог πρεντλογκ, στα Ρωσικά ομοίως λέγεται предлóг πρεντλόγκ, στα Βουλγαρικά ομοίως λέγεται предлог πρεντλογκ και στα Σερβικά ομοίως λέγεται предлог πρεντλογκ.

Το Επίρρημα στα Βαρδαρίτικα λέγεται прилог πριλογκ, και στα Σερβικά ομοίως λέγεται прилог πριλογκ.

Ο Σύνδεσμος στα Βαρδαρίτικα λέγεται сврзник σβρζνικ, και στα Σερβικά παραπλησίως λέγεται везник βεζνικ.

Το Επιφώνημα, στα Βαρδαρίτικα λέγεται извик ιζβικ, και στα Σερβικά λέγεται узвик ουζβικ.

Πιστεύει κάποιος λοιπόν ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ωμίλουν Σλαβικά, (Βουλγαρικά, Ρωσικά, Σερβικά κτλ.), δηλαδή μια γλώσσα η οποία ωμιλείτο στη βόρεια Ευρώπη, στις περιοχές μεταξύ των ποταμών Βιστούλα και Δνείπερου και η οποία, από όλες τις Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες μοιάζει με τις γλώσσες των χωρών της Βαλτικής, δηλαδή Λετονικά και Λιθουανικά;

Η μετονομασία της Βαρντάρσκα λοιπόν, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά το όχημα του πανσλαβισμού και κατόπιν του κομμουνισμού εναντίον της Ελλάδας, με επικεφαλής τους κομμουνιστές δικτάτορες Στάλιν και Τίτο, με σκοπό την κατάληψη των Ελληνικών περιοχών της Μακεδονίας και της Θράκης και την άμεση έξοδό τους στο Αιγαίον πέλαγος.

Οι Βαρδαρίτες Σλάβοι κατήλθαν από τη βορειανατολική Ευρώπη και την Ασία, προοδευτικά, δεκαπέντε αιώνες μετά τη δημιουργία του γνωστού Ελληνικού Μακεδονικού βασιλείου και τουλάχιστον δέκα αιώνες μετά την πιο ένδοξη περίοδο του Ελληνισμού, την περίοδο του Φιλίππου Β' και του Μεγάλου Αλεξάνδρου, και κατοίκησαν σε βόρειες και κεντρικές περιοχές της Ελληνικής χερσονήσου, όπως ελέγετο η χερσόνησος του Αίμου. Οι Βαρδαρίτες, φυσικά, δεν έχουν κανένα δικαίωμα στο όνομα της Μακεδονίας ως μη Έλληνες, όπως δεν έχει κανένα δικαίωμα στα ονόματα Μακεδονία και Μακεδών κάθε μη Έλλην.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να αποδείξει το απολύτως σαφές, προφανές και αυτονόητο, ότι οι Βαρδαρίτες δεν είναι Μακεδόνες όπως μετονομάσθηκαν αλλά Σλάβοι, και ότι ομιλούν μια Σλαβική και μάλιστα Βουλγαροσερβική διάλεκτο και όχι Μακεντόνσκι ‘’Μακεδονικά’’, όπως τα αποκαλούν, διότι τα Μακεδονικά είναι Ελληνικά. Αυτό θα γίνει με τον πλέον σαφή, ευκρινή και αδιαμφισβήτητο τρόπο. Με την παράθεση δηλαδή λέξεων της Βαρδαρίτικης διαλέκτου, με λέξεις της Σερβικής, της Βουλγαρικής και της Ρωσικής γλώσσας. Μέσα από αυτή την παράθεση χιλιάδων λέξεων, η γνώση αυτή τεκμηριώνεται με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, δεδομένου ότι αποδεικνύεται η ταύτισή τους. Η γλώσσα των Βαρδαριτών ασφαλώς και δεν είναι Μακεδονική, δηλαδή Ελληνική και ταξινομείται από τους ειδικούς γλωσσολόγους μαζί με τη Βουλγαρική, τη Σλοβενική, τη Σερβοκροατική και την παλιά Εκκλησιαστική Σλαβονική στις Νότιες Σλαβικές Γλώσσες. Στις Ανατολικές Σλαβικές Γλώσσες ταξινομούνται η Ρωσική, η Ουκρανική και η Λευκορωσική και στις Δυτικές Σλαβικές Γλώσσες ταξινομούνται η Τσεχική, η Σλοβακική, η Σοραβική, η Πολωνική και η Κασουβική. (THE ATLAS OF LANGUAGES, Bernard Comrie, Stephen Matthews, Maria Polinsky, ‘’Οι Γλώσσες Του Κόσμου’’, Εκδόσεις Σαβάλλα, 2004, (σελ. 43). Οι Σλαβικές γλώσσες ταξινομούνται ομοίως και στην εγκυκλοπαίδεια ΠΑΠΥΡΟΣ LAROUSSE BRITANNICA. Εκδόσεις ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 2007. Τόμ. 47, λήμμα Σλαβικές γλώσσες).

Η ονομασία της περιοχής αυτής ως Βαρντάρσκα, προέρχεται από τον ποταμό Αξιό, ο οποίος τη διαρρέει και λέγεται στα Σλαβικά Βαρδαρ (Βαρντάρ). Την εποχή του μεγάλου, του καταπληκτικού βασιλιά μας Φιλίππου Β΄, κατοικούσαν εκεί Παίονες και Ιλλυριοί Δάρδανοι (ή Δαρδάνιοι), αμφότεροι εχθροί των Μακεδόνων. Τους **Παίονες** και την **Παιονία** τους αναφέρουν ο Όμηρος, ο Ηρόδοτος, ο Θουκυδίδης, ο Αρριανός, ο Διόδωρος, ο Στράβων, ο Πολύβιος κλ.

Η **Παιονία** έλαβε το όνομά της από τον **Παίονα**, όπως αναφέρει ο Παυσανίας. ‘’Τῶν δὲ ἀδελφῶν οἱ τὸν μὲν καταμεῖναί φασιν αὐτοῦ, **Παίονα** δὲ ἀχθόμενον τῇ ἥσσῃ φυγεῖν ὡς πορρωτάτω, καὶ τὴν **ὑπὲρ Ἀξιοῦ ποταμοῦ χώραν ἀπ' αὐτοῦ Παιονίαν ὀνομασθῆναι**’’. (Παυσανίας, ‘’ΗΛΙΑΚΩΝ Α΄.1.5’’).

Τους **Παίονες**, οι οποίοι ήταν **όμοροι και εχθρικοί με τους Μακεδόνες**, όπως και οι Ιλλυριοί και οι Θράκες, τους νίκησε ο γίγας του Ελληνισμού, ο βασιλιάς της Μακεδονίας Φίλιππος Β’. Ο Διόδωρος αναφέρει σχετικώς με αυτή την εχθρότητα: ‘’ Ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν **Παίονες μὲν πλησίον τῆς Μακεδονίας οἰκοῦντες ἐπόρθουν τὴν χώραν καταφρονοῦντες τῶν Μακεδόνων**, Ἰλλυριοὶ δὲ μεγάλας δυνάμεις ἤθροιζον καὶ στρατεύειν εἰς τὴν Μακεδονίαν παρεσκευάζοντο,’’. (ΙΣΤ΄.2.6): ‘’Την ίδια περίπου εποχή, οι Παίονες, οι οποίοι ζούσαν κοντά στη Μακεδονία, λεηλατούσαν τη χώρα, περιφρονώντας τους Μακεδόνες, οι δε Ιλλυριοί συγκέντρωναν μεγάλες δυνάμεις και ετοιμάζονταν να εισβάλουν στη Μακεδονία,’’. Την ίδια περίπου εποχή σημαίνει το 359 π.Χ.

Ο Φίλιππος νίκησε τους Παίονες σε μάχη εκ παρατάξεως το 358 π.Χ. Όταν απαλλάχθηκε από τη διαμάχη με τους Αθηναίους κάνοντας ειρήνη μαζί τους και πληροφορήθηκε ότι πέθανε ο βασιλιάς των Παιόνων Άγις, ο Φίλιππος θεώρησε ότι είχε το περιθώριο να επιτεθεί στους Παίονες. Μετά τη νίκη του **ο Φίλιππος ανάγκασε τους Παίονες να πειθαρχούν στους Μακεδόνες**. ‘’ Ἀπολυθεὶς δὲ τοῦ πρὸς Ἀθηναίους πολέμου καὶ πυνθανόμενος τὸν βασιλέα τῶν **Παιόνων** Ἄγιν τετελευτηκέναι ὑπέλαβε καιρὸν ἔχειν ἐπιθέσθαι τοῖς **Παίοσιν**. Στρατεύσας οὖν εἰς **τὴν Παιονίαν καὶ παρατάξει τοὺς βαρβάρους νικήσας ἠνάγκασε τὸ ἔθνος πειθαρχεῖν τοῖς Μακεδόσιν**’’. (Διόδωρος, ΙΣΤ΄.4.2). Ο μέγας Φίλιππος λοιπόν νίκησε τους Παίονες και τους ανάγκασε να πειθαρχούν στους Μακεδόνες, δεν νίκησε στην Παιονία Μακεδόνες και τους ανάγκασε να πειθαρχούν (να δηλώσουν υποταγή) στους Μακεδόνες. Ο Άγις ήταν σύγχρονος του Φιλίππου.

Αμέσως μετά ο Φίλιππος, στην πεδιάδα της Λυγκηστίδος, νίκησε τον Βάρδυλι, βασιλιά των **Δαρδανίων Ιλλυριών**. ‘’Ὑπολειπομένων δὲ πολεμίων τῶν Ἰλλυριῶν ἐφιλοτιμεῖτο καὶ τούτους καταπολεμῆσαι…. Γενομένης δὲ τῆς διώξεως ἐπὶ πολὺν τόπον καὶ πολλῶν κατὰ τὴν φυγὴν ἀναιρεθέντων ὁ μὲν Φίλιππος ἀνακαλεσάμενος τῇ σάλπιγγι τοὺς Μακεδόνας καὶ στήσας τρόπαιον ἔθαψεν τῶν ἰδίων τοὺς τετελευτηκότας, οἱ δ’ Ἰλλυριοὶ διαπρεσβευσάμενοι καὶ τῶν Μακεδονικῶν πόλεων πασῶν ἐκχωρήσαντες ἔτυχον τῆς εἰρήνης. Ἀνῃρέθησαν δὲ τῶν Ἰλλυριῶν ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ πλείους τῶν ἑπτακισχιλίων’’. (Διόδωρος, ΙΣΤ΄.4.3-7). ‘’Οι εχθροί που απέμεναν τώρα ήταν οι Ιλλυριοί, και έτσι έβαλε

σκοπό να τους νικήσει και αυτούς με πόλεμο....Ακολούθησε καταδίωξη επί μεγάλη απόσταση κατά την οποία σκοτώθηκαν πολλοί από τους Ιλλυριούς. Ο Φίλιππος ανακάλεσε τους Μακεδόνες με την σάλπιγγα, έστησε τρόπαιο νίκης και έθαψε τους νεκρούς του. Οι Ιλλυριοί έστειλαν πρέσβεις και εκχωρώντας όλες τις Μακεδονικές πόλεις πέτυχαν την ειρήνη. Σ΄ εκείνη τη μάχη σκοτώθηκαν πάνω από επτά χιλιάδες Ιλλυριοί''.

Ο Διόδωρος αναφέρει επίσης: ''Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν τρεῖς βασιλεῖς συνέστησαν ἐπὶ τὸν Φίλιππον, ὅ τε τῶν Θρᾳκῶν καὶ Παιόνων καὶ Ἰλλυριῶν. Οὗτοι γὰρ ὄντες ὅμοροι τοῖς Μακεδόσι καὶ τὴν αὔξησιν ὑφορώμενοι τοῦ Φιλίππου καθ᾽ ἑαυτοὺς μὲν οὐκ ἦσαν ἀξιόμαχοι προηττημένοι, κοινῇ δὲ πολεμοῦντες ὑπέλαβον ῥᾳδίως αὐτοῦ περιέσεσθαι. Διόπερ ἀθροιζόντων τὰς δυνάμεις ἐπιφανεὶς ἀσυντάκτοις καὶ καταπληξάμενος ἠνάγκασε προσθέσθαι τοῖς Μακεδόσιν''. (ΙΣΤ΄.22.3). ''Στη Μακεδονία τρεις βασιλείς ενώθηκαν εναντίον του Φιλίππου, οι βασιλείς των **Θρακών**, των **Παιόνων** και των **Ιλλυριών**. Όλοι αυτοί συνόρευαν με τους Μακεδόνες και δεν έβλεπαν με καλό μάτι την αύξηση της δυνάμεως του Φιλίππου. Ο καθένας μόνος του όμως δεν ήταν αξιόμαχος για να αντιμετωπίσει τον Φίλιππο, αφού άλλωστε είχαν ηττηθεί προηγουμένως, πολεμώντας τον όμως από κοινού, θεώρησαν ότι θα τον νικούσαν ευκόλως. Γι΄ αυτό λοιπόν, ενώ εκείνοι συγκέντρωναν ακόμη στρατό, εμφανίστηκε ο Φίλιππος και τους επετέθηκε πριν προλάβουν να συνταχθούν, τους κατετρόπωσε και τους ανάγκασε να προσχωρήσουν στους Μακεδόνες''.

Ο Φίλιππος νίκησε πρώτα τους **Θράκες του βασιλιά Κετριπόριος,** βασιλιά των Οδρυσών της Θράκης από το 357/6 μέχρι το 352 π.Χ., (υιού του Βηρισάδη, ανεψιού του Κερσοβλέπτη), στις αρχές του καλοκαιριού του 356 π.Χ.. Κατόπιν ο στρατηγός του ο Παρμενίων νίκησε τον βασιλιά των **Ιλλυριών Γράβο**, τον Ιούλιο/Αύγουστο του 356 π.Χ. όπως αναφέρει ο Πλούταρχος. ''Φιλίππῳ δ᾽ ἄρτι Ποτείδαιαν ᾑρηκότι τρεῖς ἧκον ἀγγελίαι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἡ μὲν **Ἰλλυριοὺς ἡττῆσθαι μάχῃ μεγάλῃ διὰ Παρμενίωνος**, ἡ δ᾽ Ὀλυμπίασιν ἵππῳ κέλητι νενικηκέναι, τρίτη δὲ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου γενέσεως''. (Πλούταρχος, ''Αλέξανδρος, 3''). **Κατόπιν ηττήθηκε και ο βασιλιάς των Παιόνων Λύππειος** (359-340 π.Χ.). (Αναφέρεται και ως Λύκκειος). Στη Συνθήκη Συμμαχίας των Αθηναίων, επί Ελσίνου άρχοντος στην Αθήνα σύμφωνα με επιγραφή που έχει βρεθεί, με τους βασιλείς των Θρακών (Κετρίπορις), των Παιόνων (Λύππειος) και των Ιλλυριών (Γράβος) του 356 π.Χ. αναφέρεται ως Λύππειος.

Ο Διόδωρος αναφέρει ότι ο Φίλιππος νίκησε Ι**λλυριούς**, **Παίονες**, **Θράκες**, **Σκύθες και όλα τα γειτονικά τους κράτη**: '' Ἰλλυριοὺς δὲ καὶ Παίονας καὶ Θρᾷκας καὶ Σκύθας καὶ πάντα τὰ πλησιόχωρα τούτοις ἔθνη καταπολεμήσας τὴν Περσῶν βασιλείαν ἐπεβάλετο καταλῦσαι καὶ δυνάμεις μὲν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβιβάσας τὰς Ἑλληνίδας πόλεις ἠλευθέρου, μεσολαβηθεὶς δ᾽ ὑπὸ τῆς πεπρωμένης τηλικαύτας καὶ τοιαύτας δυνάμεις ἀπέλιπεν ὥστε τὸν υἱὸν Ἀλέξανδρον μὴ προσδεηθῆναι συμμάχων εἰς τὴν κατάλυσιν τῆς Περσῶν ἡγεμονίας''. (ΙΣΤ΄.1.5). ''Τους δε Ιλλυριούς, τους Παίονες, τους Θράκες, τους Σκύθες και όλα τα γειτονικά κράτη αφού νίκησε (ο Φίλιππος Β΄) στον πόλεμο, σχεδίαζε να καταλύσει την Περσική αυτοκρατορία και διαβιβάζοντας τα στρατεύματά του στην Ασία ελευθέρωνε τις Ελληνικές πόλεις, όμως τον πρόλαβε το πεπρωμένο. Άφησε τόσες πολλές και τέτοιας δυναμικότητας δυνάμεις ώστε ο υιός του Αλέξανδρος δεν είχε ανάγκη να αναζητήσει συμμάχους στην προσπάθειά του να καταλύσει την Περσική ηγεμονία''.

Βαρδαριώτες (**Βαρδαριώται**) ονομάζονταν από τους Βυζαντινούς πρώην κάτοικοι της σημερινής Ουγγαρίας, τους οποίους οι χρονικογράφοι αποκαλούσαν ''Τούρκους''. (Οι Βυζαντινοί χρονικογράφοι, όσον αφορά τους αλλογενείς, δεν ήταν ιδιαιτέρως κριτικοί και ακριβείς. Όπως αναφέρει ο Pouqueville, χρησιμοποιούσαν τους όρους Πέρσαι, Περσιστί, Ἀραβιστί, Τουρκιστί, ως να ήταν συνώνυμοι. ''Ne pourrait-on pas dire plus raisonnablement encore que ces trente mille guerriers provenaient des tribus turcomanes, qui, tout en adoptant le culte du feu et la religion des Perses, pouvaient cependant avoir conservé leur langue, car les mots Πέρσαι, Περσιστί, Ἀραβιστί, Τουρκιστί, sont synonymes pour les Byzantins, qui ont écrit sans critique ni discernement''. ''VOYAGE DE LA GRÈCE'', LIVRE VII, CHAPITRE VII, τόμ. 3ος, σελ. 76). Αυτοί οι Ούγγροι ''Τούρκοι'' είχαν εγκατασταθεί περί τον Αξιό, στο μέσον του ρου του Αξιού, στο ύψος περίπου των Ελληνογιουγκοσλαβικών συνόρων και στη λίμνη Αχρίδα, από την πρώτη εισβολή τους το 932 μ.Χ. μέχρι τους

χρόνους του Αυτοκράτορος του Βυζαντίου Νικηφόρου Β΄ Φωκά (912-969), ιδιαιτέρως δε επί της βασιλείας του Ρωμανού Β' (939-963) ή του Νικηφόρου Β΄ Φωκά (αυτοκράτωρ από το 963-969). Αυτούς τους Ούγγρους ''Τούρκους'' μετά τις επανειλημμένες επιδρομές τους σε περιοχές της Βυζαντινής αυτοκρατορίας και την αιχμαλωσία πολλών από αυτούς από τον αυτοκρατορικό στρατό, **οι Βυζαντινοί τους εγκατέστησαν στην περιοχή αυτή** για να χρησιμεύσουν ως φύλακες των κλεισωρειών. Μερικοί υπηρετούσαν και στην Αυτοκρατορική φρουρά. Τους αναφέρουν σιγίλια (σιγίλλια, σιγγίλια, λατινικά sigillum), ήτοι επίσημα αυτοκρατορικά έγγραφα που αφορούσαν κυρίως θέματα εξωτερικής πολιτικής (και πατριαρχικά και συνοδικά έγγραφα), του Αυτοκράτορος Βασιλείου Β΄ του Βουλγαροκτόνου και της Άννας Κομνηνής. Η εγκατάστασή τους είχε ήδη συντελεσθεί επί του Αυτοκράτορος Βασιλείου Β΄ (958-1025, αυτοκράτωρ από το 976-1025). Επί Αλεξίου Α΄ του Κομνηνού (1081-1118) και του Ιωάννου Β΄ (1118-1143) εμφανίζεται και Επισκοπή Βαρδαριωτών. Υπήρχε και ειδικό ''Θέμα'', διοικητική μονάδα, διοικητική περιφέρεια, μεγαλύτερη από τη δική μας νομαρχία. Πιθανότατα από τη γλώσσα τους προέρχεται η λέξη Βαρδαρ Βαρνταρ, και στην Ελληνική Βαρδάριος ή Βαρδάρης, για τον ποταμό Αξιό. (''Καὶ καταλαμβάνει δῆτα τὸν ποταμὸν **Βαρδάριον**·''. Άννα Κομνηνή, ''Αλεξιάς, 1.7.3'', ''Εἶτα καταλιπὼν μεθ' ἱκανῶν ἐκεῖ κόμητά τινα Σαρακηνὸν ἐξ ἐπωνυμίας καλούμενον εἰς τὸν **Βαρδάρην**'', Άννα Κομνηνή, ''Αλεξιάς, 5.5.1''). Από τις λέξεις Bar Darya Βαρ Νταριά (και Bar Darja) οι οποίες σημαίνουν μεγάλος ποταμός, ο ποταμός ονομάσθηκε Βαρδαρ Βαρνταρ και η ευρύτερη περιοχή Βαρντάρσκα, (Βαρδαρία ή Βαρδαριώτις στην Ελληνική και οι κάτοικοί της Βαρδαριώται). Οι Μακεδόνες, βεβαίως, όπως και οι λοιποί Έλληνες, ονόμαζαν πάντοτε τον ποταμό αυτόν Αξιό, και πρέπει να συνεχίζουν να τον ονομάζουν Αξιό όπως ακριβώς τον αναφέρει και ο Όμηρος (Ιλιάς, Β849, Β850, Π288, Φ157, Φ158), ο Ηρόδοτος (Ζ΄.123.3, Ζ΄.124.1), ο Θουκυδίδης (Β'.99), ο Παυσανίας (''Ηλιακών Α΄.1.5''), ο Στράβων (''Γεωγραφικά, Α΄.1.10, Ζ΄.7.8, Ζ΄.Απόσπ. 12''), ο Κλαύδιος Πτολεμαίος (''Γεωγραφική Υφήγησις, Βιβλίο 2, Κεφ.13, σελ.196'') κτλ. Ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος, τον Αξιό τον λέει βεβαίως Axius. (''Ιστορία της Ρώμης, 45.29.8''). Ο Γάλλος περιηγητής Pouqueville στην περιήγησή στη Μακεδονία το 1806, στον 3ο τόμο του βιβλίου του ''VOYAGE DE LA GRÈCE'', τον ονομάζει Axius 22 φορές.

Ο μεγαλύτερος σε μήκος ποταμός της κεντρικής Ασίας (2.540 χλμ.) τον οποίο οι Έλληνες ονόμαζαν Ώξο, όπως τον αναφέρει και ο Αρριανός στο έργο του ''Αλεξάνδρου Ανάβασις'', οι Ρωμαίοι Oxus και οι Άραβες Τζαϊχούν, ο οποίος πηγάζει από το Παμίρ και χύνεται στη θάλασσα Αράλη λέγεται **Amu Darya** Αμού Νταριά. Επίσης, ο ποταμός της κεντρικής Ασίας ο Ιαξάρτης, τον οποίο οι Έλληνες ονόμαζαν Τάναϊν (Αρριανός, ''Αλεξάνδρου Ανάβασις''), ο σημερινός Ντον ή Δόν, ο οποίος διαρρέει το Ουζμπεκιστάν, το Τατζικιστάν και το Καζακστάν και χύνεται επίσης στη θάλασσα Αράλη, λέγεται **Syr Darya** Συρ Νταριά, (και Syrdarya, ή Syrdarja). Ο ποταμός Syr Darya, Συρ Νταριά, στη γλώσσα των Ουζμπέκων λέγεται Syrdaryo, στη Ρωσική Syrdar'ya, στη γλώσσα του Καζακστάν Syrdariya. (''CONCISE ATLAS OF THE WORLD''. DORLING KINDERSLEY. LONDON, 2005. Σελ. 330). Ο ποταμός Amu Darya, Αμού Νταριά, στη Ρωσική λέγεται Amudar'ya, στη γλώσσα των Τατζίκων Dar'' yoi Amu, στη γλώσσα των Τουρκμένων Amyderya, και στη γλώσσα των Ουζμπέκων Amudaryo. (''CONCISE ATLAS OF THE WORLD''. DORLING KINDERSLEY. LONDON, 2005. Σελ. 215).

Στο Αφγανιστάν, στα βορειοανατολικά της χώρας υπάρχει ο ποταμός **Darya ye Pamir**. Στην περιοχή Jowzjan υπάρχει ο ποταμός **Darya ye Sefid**. Στην περιοχή Zabul υπάρχει ο ποταμός **Darya ye Arghandad**. Στην περιοχή Uruzgian και στην περιοχή Helmand υπάρχει ο ποταμός **Darya ye Helmand** ο οποίος φθάνει έως το ανατολικό Ιράν. Στην περιοχή Baglan υπάρχει ο ποταμός **Darya ye Kahmard**.

Για τον γράφοντα ως Έλληνα, Μακεδόνα και Φλωρινιώτη, και μόνο να τίθεται ως υποθετικό το ερώτημα, εάν οι πρόγονοί μου, οι γίγαντες, οι τιτάνες Λυγκηστές και οι λοιποί Μακεδόνες ήταν Έλληνες και ομιλούσαν Ελληνικά, είναι πέραν από ανόητο και βλακώδες, είναι πέραν του ανιστόρητου, του αντιιστόρητου και αντίθετου και προσβλητικού στη λογική και την επιστήμη της Λογικής. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΔΩΡΙΕΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. Το αναφέρει ευκρινέστατα ο γεωγράφος και ιστορικός Στράβων, πριν 2.000 χρόνια, ο οποίος έγραψε τι είναι η Μακεδονία σε σχέση

με την Ελλάδα: "Λοιπή δ' ἐστί τῆς Εὐρώπης ἣ τε Μακεδονία καί τῆς Θράκης τά συνεχῆ ταύτῃ μέχρι Βυζαντίου καί ἡ Ἑλλάς καί αἱ προσεχεῖς νῆσοι. ἔστι μέν οὖν Ἑλλάς και ἡ Μακεδονία· νυνί μέντοι τῇ φύσει τῶν τόπων ἀκολουθοῦντες καί τῷ σχήματι χωρίς ἐγνωμεν αὐτήν ἀπό τῆς ἀλλης Ἑλλάδος τάξαι καί συνάψαι πρός τήν ὀμορον αὐτῇ Θράκην μέχρι τοῦ στόματος τοῦ Εὐξείνου καί τῆς Προποντίδος". (''Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπασμα 9''). ''Απομένει από την Ευρώπη η Μακεδονία, τα γειτονικά μέρη της Θράκης έως το Βυζάντιο, η Ελλάδα και τα γειτονικά νησιά. **ΒΕΒΑΙΩΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**. **Εγώ τώρα**, **ακολουθώντας τον φυσικό διαχωρισμό και τη μορφολογία των τόπων την περιγράφω ξέχωρα από την υπόλοιπη Ελλάδα** και την συνάπτω με την όμορή της Θράκη, (που εκτείνεται) μέχρι την εκβολή του Ευξείνου και της Προποντίδος''. Σε σημερινή απόδοση, λοιπόν, η οποία δεν διαφέρει σε τίποτε από την αρχική σημαίνει. Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΔΑ.

Οι Μακεδόνες είναι Δωριείς, διότι κατάγονται από τον Δώρο, τον υιό του Έλληνα, τον γενάρχη των Ελλήνων. Στην καταγωγή των Μακεδόνων από τον Δώρο, τον υιό του Έλληνα, αναφέρεται ο Ηρόδοτος. ''Τό δέ (Δωρικόν), πολυπλάνητον κάρτα. Ἐπί μέν γάρ Δευκαλίωνος βασιλέος οἴκεε γῆν τήν Φθιῶτιν, ἐπί δέ **Δώρου** τοῦ Ἕλληνος (οἴκεε) τήν ὑπό τήν Ὄσσαν τε καί τόν Ὄλυμπον χώρην, καλεομένην δέ Ἰστιαιῶτιν· ἐκ δέ τῆς Ἰστιαιώτιδος ὡς ἐξανέστη ὑπό Καδμείων, οἴκεε ἐν Πίνδῳ, **Μακεδνόν** καλεόμενον· ἐνθεῦτεν δέ αὖτις ἐς τήν Δρυοπίδα μετέβη, καί ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθόν **Δωρικόν** ἐκλήθη''. (Ηρόδοτος, Α΄.56). ''Οι δε (Δωριείς), είχαν περιπλανηθεί επί πολύ. Διότι όταν βασίλευε ο Δευκαλίων κατοικούσαν την Φθιώτιδα και επί του Δώρου του υιού του Έλληνος (κατοικούσαν) την περιοχή στους πρόποδες της Όσσας και του Ολύμπου, η οποία ονομάζεται Ιστιαιώτις. Από την Ιστιαιώτιδα δε όταν εκδιώχθηκαν υπό των Καδμείων, κατοίκησαν στον Πίνδο με το όνομα Μακεδνόν. Από εκεί μετατοπίσθηκαν και πάλιν στην Δρυοπίδα και όταν από εκεί ήλθαν στην Πελοπόννησο, όπου είναι, ονομάστηκαν Δωριείς''.

Ο Ηρόδοτος προσδιορίζει σαφέστατα τη συνάφεια Μακεδόνων και Δωριέων λέγοντας ότι, οι Λακεδαιμόνιοι, οι Κορίνθιοι, οι Σικυώνιοι, οι Τροιζήνιοι και οι Επιδαύριοι στρατεύονταν, ''…ἐόντες οὗτοι πλήν Ἑρμιονέων Δωρικόν τε καί Μακεδνόν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καί Πίνδου καί τῆς Δρυοπίδος ὕστατα ὁρμηθέντες''. (Η΄.43). ''Ανήκουν όλοι (οι Λακεδαιμόνιοι, οι Κορίνθιοι, οι Σικυώνιοι, οι Τροιζήνιοι και οι Επιδαύριοι), πλην των Ερμιονέων, στο Δωρικό και Μακεδνόν φύλο (φυλή), ελθόντες (στην Πελοπόννησο) από τον Ερινεό και την Πίνδο και τελευταία από την Δρυοπίδα''.

Όπως αναφέρει ο Επίκτητος (''Διατριβαί, 1.18 <Ὅτι ἀναγκαῖα τὰ λογικά>.12''), η θεμελιώδης μεθοδολογική προτροπή του φιλοσόφου Αντισθένους, (445-366 π.Χ.), ιδρυτού της Σχολής των Κυνικών, ήταν ότι η αρχή της μορφώσεως είναι η ακριβής εξέταση, η έρευνα της σημασίας των λέξεων: ''Ἀρχή παιδεύσεως ἡ τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις''. (Επίσκεψις = Επί+σκέψις, ήτοι σκέψις επί). Όπως λέει ο Κρατύλος στον Σωκράτη, στον ομώνυμο διάλογο του Πλάτωνος, αυτός ο οποίος γνωρίζει καλώς τα ονόματα, δηλαδή το νόημα, την έννοια που αυτά εμπεριέχουν, γνωρίζει καλώς και τα πράγματα. ''Διδάσκειν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, καὶ τοῦτο πάνυ ἁπλοῦν εἶναι, **ὃς ἂν τὰ ὀνόματα ἐπίστηται, ἐπίστασθαι καὶ τὰ πράγματα**''. (Πλάτων, ''Κρατύλος 435 δ). Υπ' αυτό το πρίσμα, λοιπόν, ας σκεφθούμε και ας δούμε, κατ' αρχάς, ποιος ήταν ο Μακεδών.

Ο **Μακεδών** ήταν υιός του θεού Διός και της Θυίας, κόρης του Δευκαλίωνος και αδελφής του Έλληνος, του γενάρχου των Ελλήνων, όπως αναφέρει ο Στέφανος ο Βυζάντιος, στη λέξη Μακεδονία: ''**Μακεδονία** ἡ χώρα, ἀπό **Μακεδόνος** τοῦ **Διός** καί **Θυίας** τῆς **Δευκαλίωνος**, ὣς φησιν Ἡσίοδος ὁ ποιητής…''. ''**Μακεδονία** είναι η χώρα η οποία έλαβε το όνομά της από τον **Μακεδόνα**, τον υιό του Διός και της Θυίας, κόρης του Δευκαλίωνος, όπως λέγει ο ποιητής Ησίοδος…''. Ο Έλλην ως υιός του Δευκαλίωνος αναφέρεται π.χ. από τον Θουκυδίδη, ''δοκεῖ δέ μοι, οὐδὲ τοὔνομα τοῦτο ξύμπασά πω εἶχεν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸ **Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος** καὶ πάνυ οὐδὲ εἶναι ἡ ἐπίκλησις αὕτη, κατὰ ἔθνη δὲ ἄλλα τε καὶ τὸ Πελασγικὸν ἐπὶ πλεῖστον ἀφ' ἑαυτῶν τὴν ἐπωνυμίαν παρέχεσθαι,''. (Α'.3.2), τον Στράβωνα, ''μετωνομάσθαι δὲ τὴν μὲν Ἑλλάδα ἀπὸ **Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος**,...''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Θ΄.5.23'') κτλ. **Ο Μακεδών λοιπόν, σύμφωνα με την εκδοχή αυτή, είναι ανεψιός του Έλληνος**. Ως σύζυγος του Μακεδόνος αναφέρεται η θυγατέρα του Κέκροπος Ωρείθυια, εκ της οποίας απέκτησε τον υιό του Ευρωπό.

Ο ποιητής Ησίοδος λοιπόν τον 9ο -8ο π.Χ. αιώνα, (πιθανόν το 850 π.Χ. κατά τον Ηρόδοτο), διευκρινίζει το πώς πήρε το όνομά της η Μακεδονία. Οι Βαρδαρίτες Σλάβοι τον 9ο π.Χ. αιώνα πού βρίσκονταν; Οι πρόγονοί τους βεβαίως βρίσκονταν στα βόρεια, σε κάποιες στέπες της Ευρασίας. Δίας, Θυία, Δευκαλίων, Έλλην, Μακεδών. Η χώρα της Μακεδονίας, λοιπόν, συνδέεται αμέσως με την Ελλάδα και τα ονόματα Μακεδών, Δίας, Δευκαλίων, Έλλην, Θυία. Η Θυία ήταν νύμφη και κατά την παράδοση η πρώτη ιέρεια του Διονύσου στους Δελφούς. Τα πάντα συνεπώς στους Μακεδόνες είναι Ελληνικά. Δεν υπάρχει φυσικά, και δεν είναι δυνατόν να υπάρχει, διότι είναι σχήμα πρωθύστερον και συνεπώς ανώμαλον και αδύνατον, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσας τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι το ύψος της πυραμίδος του Χέοπος το μέτρησε (δηλαδή το υπελόγισε μέσω των Αναλογιών των σκιών, της πυραμίδος και του ιδίου του Θαλού) κάποιος Βαρδαρίτης και όχι ο Θαλής ο Μιλήσιος, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες. Όσο αληθεύει ότι ο Θαλής ο Μιλήσιος δεν ομιλούσε Ελληνικά αλλά Βαρδαρίτικα, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες ομιλούν Μακεδονικά και όχι Σλαβικά, Βουλγαροσερβικά. Όσο αληθεύει ότι είναι ρητός αριθμός, ο αριθμός π (3,14159265358979323846264338327 9...), και η τετραγωνική ρίζα των αριθμών 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά.

Επίσης, ο **Μακεδών** ήταν αρχαιότατος γηγενής βασιλεύς της **Ημαθίας**, όπως ελέγετο πρότερον η Μακεδονία. ‘’Ὅτι **Ἠμαθία** ἐκαλεῖτο πρότερον ἡ νῦν **Μακεδονία**. Ἔλαβε δέ τοὔνομα τοῦτο ἀπ’ ἀρχαίου τινός τῶν ἡγεμόνων **Μακεδόνος**. Ἦν δέ καί πόλις Ἠμαθία πρός θαλάσσῃ’’. (Στράβων, ‘’Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπ. 11’’). ‘’Η περιοχή που τώρα ονομάζεται Μακεδονία προηγουμένως εκαλείτο Ημαθία. Έλαβε δε το όνομα αυτό από τον Μακεδόνα, έναν αρχαίο ηγεμόνα. Υπήρχε δε και πόλη με το όνομα Ημαθία κοντά στη θάλασσα’’. Στην Ημαθία υπήρξε βασιλεύς με το όνομα **Λυκάων, του οποίου ο υιός Μακεδών** έδωσε το όνομα στη Μακεδονία και ήταν ο πατέρας του Πίνδου. ‘’**Λυκάονι** τῷ βασιλεῖ τῆς Ἠμαθίας γίνεται παῖς, ὄνομα **Μακεδών**, **ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα κέκληται μετὰ ταῦτα τὸ ἀρχαῖον ὄνομα οὐκέτι φυλάξασα**. Τούτῳ δὲ ἄρα παῖς ἀνδρεῖος ἦν καὶ κάλλει διαπρεπής, Πίνδος ὄνομα·’’. (Κλαύδιος Αιλιανός, ‘’Περί ζώων ιδιότητος, Ι’.48’’). Δεν υπάρχει, φυσικά, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσας τους, με τον **Μακεδόνα,** τον αρχαιότατο γηγενή βασιλιά της Ημαθίας και την **Ελληνική γλώσσα** του. Όσο αληθεύει ότι το, "**Μονὰς** ἔστιν καθ' ἥν ἕκαστον τῶν ὄντων ἕν λέγεται. **Ἀριθμός** δὲ τό ἐκ μονάδων συγκείμενον πλῆθος" το έλεγε κάποιος Βαρδαρίτης και όχι ο Ευκλείδης, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες. Όσο αληθεύει ότι ο Ευκλείδης δεν ομιλούσε και δεν έγραψε στα Ελληνικά αλλά στα Βαρδαρίτικα, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες ομιλούν Μακεδονικά. (Την ιδιότητα του αριθμού και στο **ένα** (1), την έδωσε ο Αρχύτας ο Ταραντίνος. Σύμφωνα με την Ελληνική φιλοσοφία το ένα είχε να κάνει με την οντότητα, την ύπαρξη, το όν. Οι αριθμοί είχαν σχέση με την πολλαπλότητα και άρχιζαν από το δύο. Στην Ελληνική Γραμματική είχαμε και τον Δυικό Αριθμό). Όση πιθανότητα υπάρχει να συγκρουσθεί η Σελήνη με τη Γη, (η Σελήνη απομακρύνεται από τη Γη κατά 3,78 εκατοστά ανά έτος), άλλη τόση δυνατότητα υπάρχει να συσχετίσει κάποιος τους Βαρδαρίτες και τη Σλαβική γλώσσα τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι ο ήρωας της Αμερικανικής επανάστασης στρατηγός George Washington ήταν Βαρδαρίτης, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά. Όσο αληθεύει ότι ο ναύαρχος Οράτιος Νέλσων (Horatio Nelson), ο οποίος έγινε ο μεγαλύτερος στρατιωτικός ήρωας της Βρετανίας δεν ήταν Βρετανός, αλλά Βαρδαρίτης, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά.

Επίσης, ο **Μακεδών** ήταν ένας από τους δέκα υιούς του Αιόλου, υιού του Έλληνος, του γενάρχη των Ελλήνων και της νύμφης Ορσηίδος, όπως αναφέρει ο Στέφανος ο Βυζάντιος, στη λέξη Μακεδονία: ‘’**Μακεδονία** ἡ χώρα, ἀπό Μακεδόνος τοῦ Διός καί **Θυίας τῆς Δευκαλίωνος**, … ἄλλοι δ’ ἀπό **Μακεδόνος τοῦ Αἰόλου**, ὡς Ἑλλάνικος Ἱερειῶν πρώτῃ τῶν ἐν Ἄργει «καί **Μακεδόνος τοῦ Αἰόλου** οὔτω νῦν **Μακεδόνες** καλοῦνται, μόνοι μετά Μυσῶν τότε οἰκοῦντες…»’’. (Ελλάνικος ο Μυτιληναίος, 485-405 π.Χ. ‘’διέτριψε δὲ Ἑλλάνικος σὺν Ἡροδότῳ παρὰ Ἀμύντᾳ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ’’). Ο Αίολος όπως ελέχθη ήταν υιός του Έλληνος. ‘’**Ἕλληνος δ' ἐγένοντο** φιλοπτολέμου βασιλῆος Δῶρός τε Ξοῦθος τε καὶ **Αἴολος**

ἱππιοχάρμης''. (Ησίοδος, ''Ηοίαι, 5(9)''). ''Και από τον Έλληνα τον φιλοπόλεμο βασιλιά γεννήθηκαν ο Δώρος και ο Ξούθος και ο αρματομάχος **Αίολος**''. **Ο Μακεδών, λοιπόν, σύμφωνα με την εκδοχή αυτή, είναι εγγονός του Έλληνος**. Άλλη κόρη του Δευκαλίωνος, η Πανδώρα, γέννησε από τον Δία τον Γραικό, από τον οποίο πήραν το πρώτο τους όνομα οι Έλληνες ''κούρη δ' ἐν μεγάροισιν ἀγαυοῦ Δευκαλίωνος Πανδώρη Διί πατρί θεῶν σημάντορι πάντων μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι τέκε Γραικόν μενεχάρμην''. (Ησίοδος, ''Ηοίαι, 2(5)''). ''Και η κόρη στον οίκο του ευγενούς Δευκαλίωνος η Πανδώρα με τον πατέρα Δία, τον οδηγό όλων των θεών, σμιγμένη στην αγάπη γέννησε τον χαιρομαχητή Γραικό''. Ο Αριστοτέλης αναφερόμενος στον μεγάλο κατακλυσμό, τον επί της εποχής του Δευκαλίωνος, λέει ότι έγινε στην αρχαία Ελλάδα. ''Περί τήν Ἑλλάδα τήν ἀρχαίαν. Αὕτη δ' ἐστίν ἡ περί τήν Δωδώνην καί τόν Ἀχελῶον… Ὤκουν γάρ οἱ Σελλοί ἐνταῦθα καί οἱ καλούμενοι τότε μέν Γραικοί νῦν δ' Ἕλληνες''. ''Μετεωρολογικά, Α΄, 352α''. ''Γύρω από την αρχαία Ελλάδα. Αυτή δε είναι η περιοχή γύρω από τη Δωδώνη και τον Αχελώο… Διότι εδώ κατοικούσαν οι Σελλοί και οι λεγόμενοι τότε μεν **Γραικοί τώρα δε Έλληνες**''. Σε ένα απόσπασμα του Ησιόδου αναφέρονται πέντε από τους υιούς του Αιόλου: ''Αἰολίδαι δ' ἐγένοντο θεμιστοπόλοι βασιλῆες Κρηθεύς ἠδ' Ἀθάμας καί Σίσυφος αἰολόμητις Σαλμωνεύς τ' ἄδικος καί ὑπέρθυμος Περιήρης…''. (''Ηοίαι, 6''). ''Και γεννήθηκαν υιοί του Αιόλου δικαιοκρίτες βασιλείς, ο Κρηθεύς και ο Αθάμας και ο πολυμήχανος Σίσυφος και ο άδικος Σαλμωνεύς και ο περίψυχος Περιήρης…''. **Οι Αιολείς είναι μία από τις τέσσερις Ελληνικές φυλές. Ο Μακεδών είναι υιός του Αιόλου. Τα πάντα, συνεπώς, στους Μακεδόνες, είναι Ελληνικά**. Δεν υπάρχει, φυσικά, καμμία απολύτως σχέση των Μακεδόνων με τους Βαρδαρίτες. Όση δυνατότητα υπάρχει να δει κάποιος τον Πολικό Αστέρα από τον Νότιο Πόλο ή την Ανταρκτική, άλλη τόση δυνατότητα υπάρχει να συσχετίσει κάποιος τους Βαρδαρίτες και τη Σλαβική γλώσσα τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο ο ήλιος είναι υπαίτιος για το σκοτάδι, άλλο τόσο οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και άλλο τόσο η Σλαβική γλώσσα τους είναι Μακεδονική. Όσο αληθεύει ότι σήμερα, ένα χαρτονόμισμα τεσσάρων Ευρώ, τριών δολλαρίων ή πεντέμισυ λιρών είναι γνήσιο, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά.

Επίσης, ο **Μακεδνός**, ήταν ένας από τους πενήντα υιούς του **Λυκάονος, βασιλέως της Αρκαδίας, υιού του Πελασγού**. Ο Ησίοδος αναφέρει για τους υιούς του Λυκάονος, ''Ὑιεῖς ἐξεγένοντο Λυκάονος ἀντιθέοιο ὃν ποτε τίκτε Πελασγός''. (''Ηοίαι, 42''). ''Γεννήθηκαν υιοί του ισόθεου Λυκάονα τον οποίο κάποτε γέννησε ο Πελασγός''. Ο Απολλόδωρος αναφέρει ότι ο Λυκάων αυτός, (Λυκάων σημαίνει φωτεινός, από τη λέξη λύκη που σημαίνει φως), απέκτησε ''εκ πολλών γυναικών'' πενήντα υιούς. Αναφέρονται διάφοροι ως οι πενήντα υιοί του Λυκάονος μεταξύ των οποίων θεωρούνται και οι εξής: Αιγαίων, Αίμων, Ακόντης, Αλίφηρος, Ανκυώρ, Αρπαλεύς, Αρπάλυκος, Αρχιβάτης, Βουκολίων, Γενήτωρ, Εβαίμων, Ευμέτης, Εύμων, Ήλιξ, Ηραιεύς, Θεσπρωτός, Κάνυθος, Καρτερών, Καυκών, Κητεύς, Κλείτωρ, Κόριθος, Κύναιθος, Λέων, Λίνος, Λύκιος, Μαίναλος, Μακαρεύς, **Μακεδνός**, Μαντινεύς, Μελαινεύς, Μεσιστεύς, Νύκτιμος, Οπλεύς, Ορχομενός, Πάλλας, Πευκέτιος, Πλάτων, Πόλιχος, Πορθεύς, Πρόθους, Σοκλεύς, Στύμφαλος, Τηλεβόας, Τιτάνας, Φάσσος, Φθίος, Φινεύς, Φύσιος, Ώρος. ''Ἐπανάγωμεν δὲ νῦν πάλιν ἐπί τὸν **Πελασγόν**, ὅν Ἀκουσίλαος μὲν Διὸς λέγει καὶ Νιόβης, καθάπερ ὑπέθεμεν, Ἡσίοδος δὲ αὐτόχθονα. Τούτου καὶ τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρὸς Μελιβοίας, ἥ καθάπερ ἄλλοι λέγουσι νύμφης Κυλλήνης, **παῖς Λυκάων ἐγένετο**, **ὅς βασιλεύων Ἀρκάδων** ἐκ πολλῶν γυναικῶν πεντήκοντα παῖδας ἐγέννησε, Μαίναλον, Θεσπρωτόν, Ἕλικα, Νύκτιμον, Πευκέτιον, Καύκωνα, Μηκιστέα, Ὁπλέα, Μακαρέα, **Μάκεδνον**, Ὅρον, Πόλιχον, Ἀκόντην, Εὐαίμονα, Ἀγκύορα, Ἀρχεβάτην, Καρτέρωνα, Αἰγαίωνα, Πάλλαντα, Εὔμονα, Κάνηθον, Πρόθοον, Λίνον, Κορέθοντα, Μαίναλον, Τηλεβόαν, Φύσιον, Φάσσον, Φθίον, Λύκιον, Ἁλίφηρον, Γενέτορα, Βουκολίωνα, Σωκλέα, Φινέα, Εὐμήτην, Ἁρπαλέα, Πορθέα, Πλάτωνα, Αἵμονα, Κύναιθον, Λέοντα, Ἁρπάλυκον, Ἡραιέα, Τιτάναν, Μαντίνουν, Κλείτορα, Στύμφαλον, Ὀρχόμενον. Οὗτοι πάντας ἀνθρώπους ὑπερέβαλον ὑπερηφανείᾳ καὶ ἀσεβείᾳ. (Απολλόδωρος, Βιβλιοθήκη, Γ΄.8.1). Τα πάντα συνεπώς στους Μακεδόνες είναι Ελληνικά. Δεν υπάρχει, ασφαλώς, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών με τους Μακεδόνες. Όση δυνατότητα υπάρχει να γίνει η Γη μαύρη τρύπα, (δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα διότι η Γη δεν έχει αρκετή μάζα), άλλη τόση δυνατότητα υπάρχει να συσχετίσει κάποιος τους Βαρδαρίτες και τη Σλαβική γλώσσα τους,

με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι δεν ήταν ο Αριστοτέλης ο Μακεδών, από τα Στάγειρα της Χαλκιδικής, αυτός ο οποίος έγραψε το ‘’Όργανον", το Εργαλείο της σκέψης με το οποίο καθιερώνονται οι αλήθειες, αλλά ότι αυτός ήταν κάποιος Βαρδαρίτης, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες έχουν σχέση με τους Μακεδόνες. Όσο αληθεύει ότι το έργο αυτό ο Αριστοτέλης δεν το έγραψε στα Ελληνικά, αλλά το έγραψε στα Βαρδαρίτικα, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες ομιλούν Μακεδονικά.

Το επίθετο **Μακεδνός** στο θηλυκό, η **Μακεδνή**, απαντά στον Όμηρο, ‘’αἱ δ’ ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν ἥμεναι, οἷά τε φύλλα **μακεδνῆς** αἰγείροιο·’’. (‘’Οδύσσεια, η106’’). ‘’Άλλες δε υφαίνουν υφαντά και καθισμένες στρίβουν την ηλακάτη (ρόκα) σαν τα φύλλα της ψηλόκορμης λεύκας που με τον αέρα πεταλουδίζουν’’. Το όνομα Μακεδνός έχει την έννοια του υψηλόκορμου, του υψηλόσωμου ανθρώπου όπως η λεύκα, αλλά και του ορεσίβιου. Τα πάντα, συνεπώς, στους Μακεδόνες, είναι Ελληνικά. Δεν υπάρχει, φυσικά, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσα τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι, δεν ήταν ο Μαρσύας ο Μακεδών από την Πέλλα, αυτός ο οποίος έγραψε τα έργα, ‘’Τα περί Αλέξανδρον’’ ή ‘’Αλεξάνδρου αγωγή’’ και ‘’Μακεδονικά’’, δεν ήταν ο Αντικλείδης ο Μακεδών αυτός ο οποίος έγραψε "Ιστορία των εκστρατειών του Μεγάλου Αλεξάνδρου", δεν ήταν ο στρατηγός Αντίπατρος αυτός ο οποίος έγραψε ‘’Μακεδονική Ιστορία’’ των χρόνων του βασιλιά Περδίκκα, δεν ήταν ο στρατηγός Παρμενίων αυτός ο οποίος έγραψε "Ιστορία των Ιλλυρικών Πολέμων", αλλά ότι αυτοί που τα έγραψαν ήταν κάποιοι Βαρδαρίτες, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες Σλάβοι και μη, έχουν σχέση με τους Μακεδόνες.

Ο **Μακεδών**, όπως αναφέρει ο Ησίοδος, είχε αδελφό τον **Μάγνητα**, τον γενάρχη των Μαγνήτων: ‘’Ἡ δ’ ὑποκυσαμένη Διί γείνατο τερπικεραύνῳ υἷε δύω, **Μάγνητα Μακηδόνα** θ’ ἱππιοχάρμην, οἳ περί Πιερίην καί Ὄλυμπον δώματ’ ἔναιον’’. ("Ηοίαι, 3"). ‘’Αυτή δε (η Θυία) συλλαμβάνοντας από τον Δία, γέννησε στον τερπικέραυνο (κεραυνόχαρο), δύο υιούς, τον Μάγνητα και τον αρματομάχο Μακεδόνα, οι οποίοι κατοικούσαν γύρω από την Πιερία και τον Όλυμπο’’. Οι Μακεδόνες Μάγνητες μάλιστα, οι κατελθόντες και κατοικούντες στον Πηνειό και στο Πήλιον της Μαγνησίας, έλαβαν μέρος στην εκστρατεία εναντίον της Τροίας με σαράντα πλοία. Επικεφαλής τους ήταν ο Πρόθοος ο υιός του Τενθρηδόνος: ‘’Μαγνήτων δ’ ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός, οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε, τῷ δ’ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.’’ ("Ιλιάς, Β 756-9"). ‘’Στους Μάγνητες δε, οι οποίοι κατοικούσαν περί τον Πηνειό και το πυκνόφυλλο Πήλιον, αρχηγός ήταν ο Πρόθοος ο υιός του Τενθρηδόνος. Σε αυτούς ηγεμόνευε ο ταχύς Πρόθοος και τον ακολουθούσαν συνάμα σαράντα μέλανα πλοία’’. Τα πάντα, συνεπώς, είναι Ελληνικά στους Μακεδόνες. Δεν υπάρχει, φυσικά, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών με τους Μακεδόνες. Όσο αληθεύει ότι ήταν Βαρδαρίτης αυτός που πρώτος μέτρησε την περιφέρεια της Γης και όχι ο Έλληνας Ερατοσθένης ο Κυρηναίος, (275-194 π.Χ., τρίτος διευθυντής της Βιβλιοθήκης της Αλεξανδρείας), άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά.

Αξίζει να αναφέρουμε τώρα και τους **υιούς του Μακεδόνος**, οι οποίοι ήταν οι εξής:

Ο **Αργαίος**, όπως το αναφέρει ο Στέφανος ο Βυζάντιος στη λέξη **Αργέου** (**νήσος**). ‘’Νῆσος μικρά πρός τῷ Κανώβῳ Αἰγυπτία, ἀπό **Ἀργέου τοῦ Μακεδόνος**, ἀφ’ οὗ Ἀργεάδαι. Οἱ οἰκήτορες Ἀργεῶται, ὡς τῆς Νικίου Νικιῶται καί τῆς Χαιρέου Χαιρεῶται. Καί αὗται γάρ Αἰγύπτου πόλεις’’. Η Μακεδονία, υπό τους Αργεάδες, αναδείχθηκε στη σημαντικότερη δύναμη της αρχαίας Ελλάδος. Η δυναστεία των Αργεαδών, λοιπόν, έλαβε το όνομά τους από τον Αργέο τον υιό του Μακεδόνος. Αργαίος ονομαζόταν επίσης ο δεύτερος βασιλιάς της δυναστείας, ο υιός του Περδίκκα Α΄, ο οποίος εβασίλευσε μεταξύ 678-640 π.Χ. Δεν υπάρχει, λοιπόν, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσας τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όση δυνατότητα υπάρχει να δούμε έκλειψη Ηλίου τα μεσάνυκτα, άλλη τόση δυνατότητα υπάρχει να είναι οι Βαρδαρίτες Μακεδόνες και να ομιλούν Μακεδονικά.

Ο **Ατιντάν**, όπως το αναφέρει ο Στέφανος ο Βυζάντιος στη λέξη Ατιντανία. ‘’**Ἀτιντανία**, μοῖρα Μακεδονίας. Οἱ οἰκήτορες καί Ἀτιντᾶνες καί Ἀτιντάνιοι. Εἴρηται ἀπό **Ἀτιντᾶνος, υἱοῦ Μακεδόνος**. Λέγεται καί Ἀτιντανίς τό θηλυκόν. Λέγεται καί Ἀτιντάν καί Ἀτιντανία καί Ἀτιντάνιον οὐδέτερον’’. Η Ατιντανία έκειτο στη μεθόριο της Ηπείρου και της

Δυτικής Μακεδονίας. Στην περιοχή της ήταν οι πόλεις Βουθρωτόν, Φοινίκη, Βίτσα. Στην τελευταία έχουν αποκαλυφθεί οικισμός και νεκροταφείο, που αποδεικνύουν τη συνεχή κατοίκησή της από τον 8ο έως τον 4ο π.Χ. αιώνα. Η Ατιντανία εκτεινόταν προς το εσωτερικό, από τον κάτω ρου του Αώου, βόρεια από τον Θύαμι ποταμό, έως τη Δυτική Μακεδονία. Αργότερα οι Ατιντάνες εμφανίζονται κατοικούντες στην περιοχή βόρεια από τη λίμνη Λυχνίτιδα (Αχρίδα), όπου οι πόλεις Λυχνιδός και Δαμάστιον. Το Δαμάστιον τον 4Ο π.Χ. αιώνα είχε εκδώσει αργυρούν νόμισμα, ασημένιο στατήρα. Στην εμπροσθία όψη του παριστάται το δεξιό προφίλ της κεφαλής δαφνοστεφούς Απόλλωνος. Στην οπισθία όψη παριστάται τρίπους με διάφορα σύμβολα, και αριστερά, κάτω και δεξιά, αναγράφεται η επιγραφή με **ΕΛΛΗΝΙΚΑ** γράμματα **ΚΗΦΙ ΔΑΜΑΣΤΙΝΩΝ**. Το Δαμάστιον περί το 395-380 π.Χ. είχε εκδώσει επίσης νόμισμα, δραχμή, η οποία έφερε επί της πλευράς της παράσταση με έγκοιλο τετράγωνο, εντός του οποίου ήταν αποτυπωμένος αγκυλωτός σταυρός, ο οποίος συμβόλιζε συνήθως τον ήλιο και εκτός αυτού αποτυπωμένα τα **ΕΛΛΗΝΙΚΑ γράμματα, ΔΑΜΑ**, δηλαδή τα πρώτα τέσσερα γράμματα του ονόματος της πόλης **ΔΑΜΑΣΤΙΟΝ**. (Ο αγκυλωτός σταυρός είναι συμβολικός, και χρησιμοποιήθηκε από πολλούς αρχαίους πολιτισμούς όπως του Αιγαίου, του Ιράν, των Ινδιών, του Θιβέτ, της Κίνας. Ο αγκυλωτός σταυρός του οποίου οι πτέρυγες στρέφονται προς τα δεξιά είναι πανάρχαιο Ελληνικό θρησκευτικό μεταφυσικό σύμβολο, συμβολίζον την πρόοδο και τη σοφία. Στην Ελληνική γλώσσα λέγεται Γαμμάτιον και Γαμμάδιον, ως αποτελούμενος από τέσσερα Γάμμα, τα οποία είναι, πιθανότατα, τα αρχικά των λέξεων ΓΗ, ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ, ΓΕΝΕΣΙΣ, ΓΝΩΣΙΣ. Κάποιοι βάρβαροι, δυστυχώς, το κατήντησαν να συμβολίζει την κτηνωδία, την αγριότητα, το έγκλημα, τους φόνους, το αίμα, την κακία, το μίσος, την κακουργία, τη βαρβαρότητα). Το 540-511 π.Χ., οι Ατιντάνες εξέδωσαν νόμισμα μεγάλης αξίας, τον αργυρό τριπλό στατήρα, ο οποίος έφερε την επιγραφή ΤΥΝΤΕΝΟΝ. Τα νομίσματα αυτά έφθαναν έως την Ιταλία, την Αίγυπτο και σε πολλά μέρη της Ασίας. Τα νομίσματα είχαν την ίδια ακριβώς παράσταση με αυτή της πόλης Ίχναι της Μακεδονίας, η οποία έκειτο στον Θερμαϊκό κόλπο. Δηλαδή δύο βόδια ιστάμενα το ένα δίπλα στο άλλο, το ένα με το κεφάλι χαμηλωμένο, το άλλο ψηλά. Μεταξύ τους υπάρχει όρθια γυμνή ανδρική φιγούρα με το δεξί χέρι επί του βοός. Δεν υπάρχει, λοιπόν, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσας τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι αυτός που πρώτος διετύπωσε το Πυθαγόρειο θεώρημα ήταν Βαρδαρίτης και ότι το διετύπωσε στα Βαρδαρίτικα, και όχι ο Πυθαγόρας ο Σάμιος και όχι στην Ελληνική, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά. Όση δυνατότητα υπάρχει να δούμε την Αφροδίτη τα μεσάνυκτα, άλλη τόση δυνατότητα υπάρχει να είναι οι Βαρδαρίτες Μακεδόνες και να ομιλούν Μακεδονικά.

Ο **Βέρης**, όπως το αναφέρει ο Στέφανος ο Βυζάντιος στις λέξεις Βέροια, Μίεζα, Βέρης: ‘’Βέροια, πόλις Μακεδονίας, ἣν Φέρωνα κτίσαι φασίν, αὐτούς δέ τό φ εἰς β μεταποιεῖν, ὡς (Φάλακρον) Βάλακρον καί Βίλιππον καί Κεβαλῖνον. Ἄλλοι ἀπό Βεροίας τῆς **Βέρητος τοῦ Μακεδόνος.** Τό ἐθνικόν Βεροιαῖος. Ἔστι καί πόλις Συρίας, ἀφ’ ἧς Κασιανός ἄριστος ρήτωρ. Λέγεται δέ καί Βερόη. Οἱ δ’ ἐγχώριοι Βερόειαν, καί τό ἐθνικόν Βεροεύς’’. ‘’Μίεζα, πόλις Μακεδονίας ἣ Στρυμόνιον ἐκαλεῖτο, ἀπό Μιέζης θυγατρός **Βέρητος τοῦ Μακεδόνος**, ὡς Θεαγένης ἐν Μακεδονικοῖς. **Βέρης** γάρ τρεῖς ἐγέννησε, Μίεζαν, Βέροιαν, Ὄλγανον˙ ἀφ’ οὗ ποταμός ἐπώνυμος καί πόλις Βέροια καί τόπος Στρυμόνος. Τό ἐθνικόν Μιεζεύς καί Μιεζαῖος˙ οὕτως γάρ χρηματίζει Νικάτωρ, καθά Λούκιος’’. (Την πληροφορία αυτή ο Στέφανος ο Βυζάντιος αναφέρει ότι την αντλεί από τον Μακεδόνα ιστορικό Θεαγένη, ο οποίος έγραψε το έργο ‘’Μακεδονικά’’). ‘’**Βέρης**, πόλις Θράκης, ἀπό **Βέρητος υἱοῦ Μακεδόνος**. Το ἐθνικόν Βερήσιος ὡς Φαγρήσιος Ἀδρυμήσιος’’. Βέροια, Μίεζα, Βέρης, Όλγανος. Τα πάντα συνεπώς στους Μακεδόνες, είναι Ελληνικά. Δεν υπάρχει λοιπόν απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσας τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι ο Αριστοτέλης σπούδασε στη Βαρντάρσκα, έγραψε τα δεκάδες έργα του στα Βαρδαρίτικα και μιλούσε Βαρδαρίτικα, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά.

Ο **Ευρωπός**, όπως το αναφέρει ο Στέφανος ο Βυζάντιος στη λέξη Ευρώπη. Ο **Ευρωπός** (ή Εύρωπος), επώνυμος ήρως της πόλης Ευρωπός της Ημαθίας, ήταν υιός του Μακεδόνος και της Ωρειθυίας, της θυγατέρας του Κέκροπος: ‘’Εὐρωπός, πόλις Μακεδονίας,

ἀπό **Εὐρωποῦ τοῦ Μακεδόνος** καί Ὠρειθυίας τῆς Κέκροπος. Ἔστι καί Συρίας ἄλλη. Τό ἐθνικόν Εὐρωπαίος. Ἔστι καί ἄλλη Καρίας, ἣν Ἰδριάδα ἀπό Ἰδριέως τοῦ Χρυσάορος. Τό ἐθνικόν Εὐρώπιος ὡς Ὠρώπιος''. Η πόλη **Ευρωπός** της επαρχίας της Ημαθίας, έκειτο παρά τον Αξιό ποταμό, νοτίως της Αταλάντης, στον σημερινό Ευρωπό. Τοποθετείται παρά το Βαζάτσι. Η πόλη αναφέρεται επίσης από τον Πτολεμαίο, τον Πλίνιο και τον Θουκυδίδη (Β΄.100.3), κατά την πολιορκία της από τον βασιλιά των Θρακών Σιτάλκη, το 429 π.Χ., ο οποίος, όμως, δεν μπόρεσε να την καταλάβει. Εκτός από την πόλη **Ευρωπός της Ημαθίας**, υπήρχε και πόλη **Ευρωπός στην Αλμωπία**. Με το όνομα Ευρωπός επίσης, είναι γνωστή και πόλη επί της δεξιάς όχθης του Ευφράτη, η οποία αποικίσθηκε από Μακεδόνες, άλλως ονομαζόμενη Δούρα, αλλά και ποταμός της Θεσσαλίας, παραπόταμος του Πηνειού, ο Ομηρικός Τιταρήσιος, ως πηγάζων από το Τιτάριον όρος. Σήμερα, οικισμός και δήμος στον νομό Κιλκίς, στη Μακεδονία, φέρει την ονομασία Ευρωπός. Δεν υπάρχει, λοιπόν, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσας τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι ήταν Βαρδαρίτης αυτός ο οποίος πρώτος έγραψε τα πρώτα Στοιχεία της Ιστορίας των Μαθηματικών και επενόησε την Εις Άτοπον Απαγωγήν και όχι ο Ιπποκράτης ο Χίος, άλλο τότο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ότι ομιλούν Μακεδονικά.

Ο **Ήμαθος** (ή **Άμαθος**). Το πρότερον όνομα της Μακεδονίας ήταν Ημαθία όπως αναφέρει ο γεωγράφος Στράβων: ''Ὅτι Ἠμαθία ἐκαλεῖτο πρότερον ἡ νῦν Μακεδονία. Ἔλαβε δέ τοὔνομα τοῦτο ἀπ' ἀρχαίου τινός τῶν ἡγεμόνων Μακεδόνος. Ἦν δέ καί πόλις Ἠμαθία πρός θαλάσσῃ''. ("Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπ. 11"). ''Η περιοχή που τώρα ονομάζεται **Μακεδονία** προηγουμένως εκαλείτο **Ημαθία**. Έλαβε δε το όνομα αυτό από τον Μακεδόνα, έναν αρχαίο ηγεμόνα. Υπήρχε δε και πόλη με το όνομα Ημαθία κοντά στη θάλασσα''. ''**Μακεδὼν** ὁ Δίωνος καὶ Αἰθυίας, κατέχων τὴν ὅλην Θρᾴκην, ἀφ' ἑαυτοῦ Μακεδονίαν ὠνόμασε, γεννᾷ δὲ παῖδας δύο, **Ἄμαθον** καὶ **Πίερον**, ἀφ' ὧν τόποι τινὲς ἐν Μακεδονίᾳ. ἄκρως δὲ τόπους καὶ τὰς χώρας κατονομάζει''. (Schol. II. XIV 226 (Ven. B)). ''**Μακεδὼν ὁ Διὸς καὶ Αἰθυίας**, κατέχων χώραν περὶ Θρᾴκην, Μακεδονίαν ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν. ἴσχει δὲ παῖδας δύο, **Ἄμαθον καὶ Πίερον**, ἀφ' ὧν αἱ πόλεις ἐν Μακεδονίᾳ''. (Schol. Townl). ''**Μακεδὼν ὁ Διὸς καὶ Αἰθρίας**, κατασχὼν τὴν χώραν οὖσαν τῆς Θρᾴκης, ἀφ' ἑαυτοῦ Μακεδονίαν προσηγόρευσεν. Γήμας δὲ μίαν τῶν ἐγχωρίων τεκνοῦται δύο παῖδας **Πίερον καὶ Ἄμαθον**, ἀφ' ὧν δύο πόλεις Πιερία καὶ Ἀμαθία ἐν Μακεδονίᾳ. ἡ ἱστορία παρά Μαρσύᾳ''. (Ven. A). Επώνυμος ιδρυτής της Ημαθίας ήταν ο **Ημαθίων**. Ο βασιλιάς **Ημαθίων**, υιός του Τιθωνού και της Ηούς, ήταν αδελφός του βασιλιά των Αιθιόπων Μέμνονος, όπως αναφέρεται από τον Ησίοδο: ''Τιθωνῷ δ' Ἠὼς τέκε Μέμνονα χαλκοκορυστήν, Αἰθιόπων βασιλῆα, καὶ **Ἠμαθίωνα ἄνακτα**''. ("Θεογονία, 984-5"). ''Η Ηώς δε γέννησε στον Τιθωνό, τον Μέμνονα τον οπλισμένο με χάλκινα όπλα, τον βασιλιά των Αιθιόπων και τον βασιλιά Ημαθίωνα''. Η Ημαθία ήταν περιοχή της αρχαίας Μακεδονίας και ο πυρήνας του κράτους των Μακεδόνων. Εξετείνετο μεταξύ του Αλιάκμονος και του κάτω Αξιού διαρρεομένη από τον Λουδία και διήκουσα μέχρι του εσωτάτου μυχού του Θερμαϊκού κόλπου. Σ' αυτήν έκειντο αι Αιγαί, η αρχαιότερη μητρόπολις της Μακεδονίας και οι πόλεις Πέλλα, η κατόπιν πρωτεύουσα και η Πύδνα. Η **Ημαθία** αναφέρεται από τον Όμηρο, ο οποίος μάλιστα την αποκαλεί ερατεινήν. "Πιερίην δ' ἐπιβᾶσα καὶ **Ἠμαθίην** ἐρατεινὴν", ("Ιλιάς, Ξ226"). Δεν υπάρχει, λοιπόν, απολύτως καμμία σχέση των Βαρδαριτών και της Σλαβικής γλώσσας τους, με τους Μακεδόνες και την Ελληνική γλώσσα τους. Όσο αληθεύει ότι ήταν Βαρδαρίτης αυτός ο οποίος ανεκάλυψε ότι ο άξονας της Γης δεν είναι σταθερός, (ο άξονας της Γης μετακινείται επί ενός κύκλου και επανέρχεται στην αρχική του θέση κάθε 26.000 χρόνια) και όχι ο Ίππαρχος, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά. τους.

Ο **Πίερος**. Από τον **Πίερο τον υιό του Μακεδόνος** έλαβε το όνομά της η περιοχή της Μακεδονίας η Πιερία. ''**Μακεδὼν** ὁ Δίωνος καὶ Αἰθυίας, κατέχων τὴν ὅλην Θρᾴκην, ἀφ' ἑαυτοῦ Μακεδονίαν ὠνόμασε, γεννᾷ δὲ παῖδας δύο, **Ἄμαθον** καὶ **Πίερον**, ἀφ' ὧν τόποι τινὲς ἐν Μακεδονίᾳ. ἄκρως δὲ τόπους καὶ τὰς χώρας κατονομάζει''. (Schol. II. XIV 226 (Ven. B)). ''**Μακεδὼν ὁ Διὸς καὶ Αἰθυίας**, κατέχων χώραν περὶ Θρᾴκην, Μακεδονίαν ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν. ἴσχει δὲ παῖδας δύο, **Ἄμαθον καὶ Πίερον**, ἀφ' ὧν αἱ πόλεις ἐν Μακεδονίᾳ''. (Schol. Townl). ''**Μακεδὼν ὁ Διὸς καὶ Αἰθρίας**, κατασχὼν τὴν χώραν οὖσαν τῆς Θρᾴκης,

ἀφ’ ἑαυτοῦ Μακεδονίαν προσηγόρευσεν. Γήμας δὲ μίαν τῶν ἐγχωρίων τεκνοῦται δύο παῖδας **Πίερον καὶ Ἄμαθον**, ἀφ’ ὧν δύο πόλεις Πιερία καὶ Ἀμαθία ἐν Μακεδονίᾳ. ἡ ἱστορία παρά Μαρσύᾳ’’. (Ven. A). Τα ονόματα Πίερος και Πιερία είναι βεβαίως Ελληνικότατα. Προέρχονται από το επίθετο πίαρ, πίειρα, το οποίο σημαίνει εύφορος. Το επίθετο πίαρ απαντά π.χ. στην Οδύσσεια, στον στίχο, ‘’εἰς ὥρας ἀμῷεν, ἐπεὶ μάλα **πῖαρ** ὑπ’ οὖδας’’. (ι 135). ‘’Θα θέριζαν σε τόσο εύφορα και αφράτα χώματα’’, στην "Ιλιάδα", στον στίχο, ‘’ἐν δ’ ἐτίθει νειὸν μαλακὴν **πίειραν** ἄρουραν’’. (Σ 541). ‘’Και έθεσε ακόμη νέο, μαλακό, εύφορο χωράφι’’ και στην "Οδύσσεια", στον στίχο: ‘’ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, **πίειραν** ἄρουραν’’. (β 328). ‘’Θέλει να πάει στην εύφορη γη της Εφύρας’’. Το επίθετο πίειρα απαντά και στον Απολλώνιο τον Ρόδιο: ‘’Ἔστι δέ τις πορθμοῖο παροιτέρη Ἰονίοιο ἀμφιλαφής **πίειρα** Κεραυνίη εἶν’ ἀλί νῆσος’’. (‘’Αργοναυτικά, Δ΄.983’’), ‘’Στον πορθμό του Ιονίου, στην Κεραύνεια θάλασσα, υπάρχει ένα εύφορο νησί’’. Σύμφωνα με άλλη παράδοση, το όνομα της Πιερίας προέρχεται από το όνομα **Πίηρ**, όπως ελέγετο ο **υιός του Ελευθήρος**, ο οποίος ήταν υιός του Λυκάονος του υιού του Πελασγού. Η Πιερία εκτίσθη υπό του Πιέρου του αδελφού της Μεθώνης και πατρός του Λίνου. ‘’καὶ ἡ μὲν Πιερία πρότερον ὑπό Πιέρου κτισθεῖσα, ὑπό Πιέρου τοῦ Μεθώνης ἀδελφοῦ, πατρός δὲ Λίνου, Πιερία ἐκέκλητο’’. Πιερία εκαλείτο η παραλιακή γραμμή η οποία εκτεινόταν από τον ποταμό Πηνειό μέχρι τον Αλιάκμονα, ανατολικώς του Ολύμπου, η οποία είναι πεδινή έκταση οριζόμενη από τη θάλασσα και τους μεγάλους ορεινούς όγκους, οι οποίοι έχουν στο μέσον τους τον (πολυδειράδα) πολυκόρυφο Όλυμπο. Ο Πηνειός και ο Αλιάκμων ήταν υιοί του Ωκεανού και της Τηθύος, όπως αναφέρει ο Ησίοδος. (‘’Θεογονία, 341, 343’’). (Σε γνωστό δημοτικό τραγούδι αναφέρεται ότι ο Όλυμπος έχει 42 κορυφές. Κων/νος Παπαρρηγόπουλος, ‘’Ιστορία του Ελληνικού Έθνους’’. Αθήνα, 1874, Τόμος 5ος, Βιβλίο 15ο, σελ. 741). Δεν υπάρχει, λοιπόν, απολύτως καμμία σχέση των Μακεδόνων με τους Βαρδαρίτες. **Πίερος** εκαλείτο επίσης βασιλεύς της Μακεδονίας του οποίου σύζυγος ήταν η Ευίππη, η μητέρα των Πιερίδων (Myth. Vat. I 86). Οι Πιερίδες άλλως εκαλούντο Ημαθίδες (Οβίδιος, Μεταμορφ., V, 669). Η **Πιερίς** η θυγατέρα του Πιέρου και της Ενδίππης έλαβε ως σύζυγο τον Παλαιστίνο, βασιλέα της Θράκης. **Πιερία** εκαλείτο η σύζυγος του Δαναού, ως και η σύζυγος του Οξύλου. ‘’τῷ δὲ Ὀξύλῳ **Πιερίαν** μὲν τῇ γυναικὶ ὄνομα εἶναι λέγουσι, πέρα δὲ τὰ ἐς αὐτὴν οὐ μνημονεύουσιν‘’. (Παυσανίας, 5.4.4). Η Πιερία αναφέρεται από τον Όμηρο: "**Πιερίην** δ’ ἐπιβᾶσα καὶ Ἠμαθίην ἐρατεινὴν", ("Ιλιάς, Ξ226"). "**Πιερίην** δ’ ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ·", ("Οδύσσεια, ε50"). Όσο αληθεύει ότι ήταν Βαρδαρίτης αυτός ο οποίος επενόησε τη Μέθοδο Της Εξαντλήσεως, (η μέθοδος αυτή είναι ο πρόδρομος του Ολοκληρωτικού Λογισμού) και όχι ο Εύδοξος ο Κνίδιος και ο Αντιφών, άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά.

Ο **Ωρωπός**. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος στη λέξη Ωρωπός αναφέρει ότι ήταν πόλη της Μακεδονίας, από την οποία καταγόταν ο Σέλευκος ο Νικάτωρ και ότι ονομάσθηκε έτσι από τον **Ωρωπό,** τον υιό του Μακεδόνος, υιού του Λυκάονος: ‘’**Ὠρωπός**, πόλις Μακεδονίας, ἐξ ἧς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ. Καί ἄλλη Βοιωτίας, περί ἧς Εὐφορίων Κλείτορι «Αὐλίς τ’ Ὠρωπός τε καί Ἀμφιάρεια λοετρά». **Κέκληται ἀπό Ὠρωποῦ τοῦ Μακεδόνος τοῦ Λυκάονος**. Ἔστι καί ἄλλη Εὐβοίας. Ἀριστοτέλης γοῦν τόν Ὠρωπόν Γραΐάν φησι λέγεσθαι «ἡ δέ Γραῖα τόπος τῆς Ὠρωπίας πρός τῇ θαλάσσῃ κατ’ Ἐρέτριαν τῆς Εὐβοίας κειμένη». Ἔστι καί τρίτη ἐν Συρίᾳ, κτισθεῖσα ὑπό Νικάτορος περί ἧς ὁ πολυΐστωρ ἐν τῷ περί Συρίας φησίν οὕτως «Ξενοφῶν ἐν ταῖς ἀναμετρήσεσι τῶν ὁρῶν περί Ἀμφίπολιν κεῖσθαι πόλιν Ὠρωπόν, ἥν πρότερον Τελμησσόν καλεῖσθαι ὑπό τῶν κτισάντων. Ταύτην δέ φασιν ὑπό Σελεύκου τοῦ Νικάτορος ἐπικτισθεῖσαν Ὠρωπόν ὠνομάσθαι ἀπό τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι Ὠρωποῦ». Ἔστιν οὖν καί τετάρτη πόλις ἐν Ἄργει ὕστερον κτισθεῖσα. Καί πέμπτη ἐν Θεσπρωτίᾳ ἤγουν ἐν Νικοπόλει. Λέγεται καί ἀρσενικῶς…’’. Όλοι οι ανωτέρω υιοί του Μακεδόνος έδωσαν τα Ελληνικότατα ονόματά τους σε περιοχές και πόλεις της Μακεδονίας. (Στέφανος ο Βυζάντιος, στις λέξεις Αργέου νήσος, Ατιντανία, Βέροια, Ευρωπός, Ημαθία, Πιερία, Ωρωπός). Τα πάντα λοιπόν στη Μακεδονία είναι Ελληνικά, και φυσικά δεν έχουν καμμία απολύτως σχέση με τους Βαρδαρίτες. Όση πιθανότητα υπάρχει να σταματήσει αύριο ο ήλιος να λάμπει στον ουρανό, άλλη τόση πιθανότητα υπάρχει να είναι Μακεδόνες οι Βαρδαρίτες και να ομιλούν Μακεδονικά. Όσο αληθεύει ότι ήταν Βαρδαρίτης αυτός ο οποίος υπελόγισε τον λόγο της περιφερείας ενός κύκλου προς τη διάμετρό του και όχι ο Αρχιμήδης, (το αναφέρει στο έργο

του "Κύκλου Μέτρησις" και προτείνει την τιμή **22/7** = 3,142857...), άλλο τόσο αληθεύει ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ομιλούν Μακεδονικά.

Η ετυμολογία της λέξης Μακεδονία, Μακεδών είναι βεβαίως Ελληνική. Το όνομα Μακεδονία αναλύεται, όπως αναφέρει ο καθηγητής Γλωσσολογίας και πρύτανης του πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γ. Μπαμπινιώτης στο σχετικό λήμμα, σε Μακι (μακ-ρός) (+) κεδών/-δόνες, το οποίο αποτελεί, πιθανόν Μακεδονικό τύπο της λέξης χών και χθών, η οποία σημαίνει γη. Η κατάληξη -δων, προέρχεται από τη λέξη δα, η οποία σημαίνει γη, εκ της οποίας και η λέξη δάπεδο. Η λέξη δα, για τη γη, απαντά π.χ. στον Αισχύλο στους στίχους, ‘’ὀτοτοτοτοῖ πόποι δᾶ. Ἴωπολλον, Ἴωπολλον’’. (Αγαμέμνων, 1072, 1076). ‘’Αλίμονο κι’ αλί μου γη. Απόλλων, Απόλλων’’. Αρχική σημασία του τοπωνυμίου Μακεδονία ήταν η υψηλά, η βόρεια, η μακράν κειμένη χώρα, ή η χώρα, η γη, η οποία είναι ευρεία, μακρά, δηλαδή μεγάλη αλλά και υψηλή, δηλαδή ορεινή, και οι κάτοικοί της Μακεδνοί σήμαινε οι υψηλοί άνθρωποι. Μακεδόνες είναι οι ψηλοί άνθρωποι (όπως η λεύκα), οι κάτοικοι της χώρας η οποία είναι ευρεία, μεγάλη, μακρά, υψηλή, ορεινή. Αναλόγως με το όνομα Μακε**δών** έχει σχηματισθεί και το όνομα Ανθη**δών**, (πόλη της Βοιωτίας, ‘’Νῖσάν τε ζαθέην Ἀνθηδόνα τ’ ἐσχατόωσαν’’, "Ιλιάς, Β508"), το όνομα Ασπλη**δών**, (πόλη της Φωκίδος, ‘’Οἳ δ’ Ἀσπληδόνα ναῖον ἰδ’ Ὀρχομενὸν Μινύειον’’, "Ιλιάς, Β511"), το όνομα Δω**δών** (Δωδώνη), το όνομα Χαλκη**δών**, το όνομα Αμυ**δών**, (‘’τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ’ Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος‘’, "Ιλιάς, Β849"), το όνομα Καλυ**δών**, (‘’Χαλκίδα τ’ ἀγχίαλον Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν’’, "Ιλιάς, Β640"), και το όνομα Μυρμη**δών**. Μυρμηδόνες ελέγοντο οι κάτοικοι της Φθίας και οι στρατιώτες του Αχιλλέως. (‘’Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, σέθεν δ’ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω’’, "Ιλιάς, Α180").

Επιθυμώ να αναφέρω ότι μόνο στο χωριό μου την **Αχλάδα Φλωρίνης**, (την **Χρυσορύττεα** όπως την λέει ο συμπατριώτης μου Λάζαρος Μέλλιος, ‘’Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ’’, ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ, 1988, σελ. 80), έχουν βρεθεί σε επιτύμβιες αναθηματικές στήλες και πλάκες πέντε Μακεδονικές επιγραφές. Βρίσκονται στο Αρχαιολογικό μουσείο της Φλωρίνης, μαζί με πολλές άλλες επιγραφές. Ο καθένας πλέον μπορεί να δει και μόνος του και να βεβαιωθεί, ότι την Ελληνική γλώσσα ομιλούσαν οι πρόγονοί μας Φλωρινιώτες Μακεδόνες, οι Λυγκηστές, και φυσικότατα ως Έλληνες Δωριείς στην Ελληνική γλώσσα έγραφαν.

Η Μακεδονική επιγραφή μαρμάρινης επιτύμβιας αναθηματικής στήλης με αψιδωτή απόληξη, φέρουσα ανάγλυφη παράσταση τεσσάρων μορφών σε στάση, ήτοι, θωρακοφόρο νέο με δόρυ και ξίφος, γενειοφόρο άνδρα με ιμάτιο, γυναίκα με χιτώνα, ιμάτιο και σκήπτρο και μικρότερη γυναικεία μορφή με χιτώνα και ιμάτιο και στο αέτωμα παράσταση δύο αντωπών φιδιών τα οποία συγκρατούν με το στόμα τους ένα αυγό, η οποία βρέθηκε στην Αχλάδα Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**Αὐρήλιος Ἰουλιανός τόν υἱόν Λυσίμαχον ἀνέθηκεν ἰς θεόν Ἀλέξανδρον**‘’. (**ἰ**ς θεόν αντί **εἰ**ς θεόν, λόγω του φαινομένου του ιωτακισμού. (Τα γράμματα των επιγραφών όλων των αρχαίων επιγραφών είναι βεβαίως με Κεφαλαία). Η στήλη αυτή ανάγεται στα μέσα του 3ου μ.Χ. αιώνα. Οι τρεις μορφές, πιθανότατα, αντιστοιχούν στον βασιλιά Φίλιππο Β΄, τον Μέγα Αλέξανδρο και τη μητέρα του Ολυμπιάδα. Σημειώνεται ότι υπήρξε λατρεία και θεοποίηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου και της Ολυμπιάδας στη Μακεδονία, ακόμη και του 3ου μ.Χ. αιώνος.

Αξίζει να παραβάλουμε μερικές έστω λέξεις της Μακεδονικής αυτής επιγραφής και άλλων Μακεδονικών επιγραφών, με τις αντίστοιχες Βαρδαρίτικες λέξεις. Ας δούμε πρωτίστως, κατ’ αρχάς, τη λέξη **υἱόν** της Μακεδονικής αυτής επιγραφής. Κατ’ αρχήν, γενικώς, αμφιβάλλει κάποιος ότι η λέξη **υἱόν** είναι Ελληνική λέξη και ότι είναι Αιτιατική Πτώση, Αριθμού Ενικού και Γένους Αρσενικού της λέξεως **υἱός**; Ασφαλώς δεν μπορεί να αμφιβάλει κάποιος στο προφανές. Θα έπρεπε να είναι το λιγότερο άφρων. Ας δούμε λοιπόν τώρα πώς λέγεται ο υιός στα Βαρδαρίτικα. Στα Βαρδαρίτικα λοιπόν ο υιός λέγεται син син. Η λέξη αυτή (син син) για τον υιό, φυσικά, φυσικότατα και λογικότατα και συνεπέστατα με τη λογική και την Ιστορία, δεν υπάρχει ούτε σε κάποια Μακεδονική επιγραφή, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε ασφαλώς στον Όμηρο.

Ας δούμε όμως πώς λέγεται ο υιός και σε άλλες Σλαβικές γλώσσες. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο υιός λέγεται επίσης син син. Στη Σερβική γλώσσα ο υιός λέγεται επίσης син син.

Στη Ρωσική γλώσσα ο υιός λέγεται παρομοίως сын σιν. (Στην Αγγλική γλώσσα ο υιός λέγεται παρομοίως, son). Πιστεύει κάποιος, μετά από όλα αυτά, ότι η Ρωσική, η Βουλγαρική και η Σερβική λέξη син σιν, όταν την χρησιμοποιούν οι Βαρδαρίτες μετατρέπεται σε ''Μακεδονική'', δηλαδή σε Ελληνική λέξη; Πιστεύει κάποιος ότι δεν είναι Ελληνική η Μακεδονική λέξη **υἱός** της Μακεδονικής επιγραφής; Εάν κάποιος είναι αδαής, άσχετος, ανιστόρητος, ανισόρροπος και αβέλτερος, θα μπορούσε ίσως να το νομίζει. Λογικός, εχέφρων, έμφρων, νουνεχής άνθρωπος όχι, ποτέ.

Η λέξη υἱός της Μακεδονικής επιγραφής απαντά στον Όμηρο, π.χ:

(Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς Ιλιάς, Α 9),
(ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα. Ιλιάς, Α 21),
(διογενὴς Πηλῆος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· Ιλιάς, Α 489),
(τίμησόν μοι υἱὸν ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων Ιλιάς, Α 505),
(αὐτὰρ ἔπειτ᾽ Αἴαντε δύω καὶ Τυδέος υἱόν, Ιλιάς, Β 406),
(πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέος υἱόν. Ιλιάς, Δ 115),
(ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέος υἱόν, Ιλιάς, Δ 195).

Το ρήμα **ἀνέθηκεν** της Μακεδονικής επιγραφής. Αναθέτω, σύμφωνα με την έννοια της επιγραφής σημαίνει προσφέρω ως αφιέρωμα. Οι χρόνοι του ρήματος ἀνατίθημι έχουν ως εξής: Ἀνατίθημι, ἀνετίθην, ἀναθήσω, ἀνέθηκα, ἀνατέθεικα ή ἀνατέθηκα. Η οριστική Αορίστου κλίνεται ως εξής: ἀνέθηκα, ἀνέθηκας, **ἀνέθηκεν** (όπως άκριβώς στην επιγραφή), ἀνέθεμεν, ἀνέθετε, ἀνέθεσαν. Το ρήμα ἀνέθηκεν λοιπόν, της ανωτέρω Μακεδονικής επιγραφής, είναι Τρίτο Πρόσωπο, Ενικού Αριθμού, Χρόνου Αορίστου, Ενεργητικής Φωνής του ρήματος ἀνατίθημι. Αμφιβάλλει κάποιος πλέον, ότι οι Μακεδόνες ωμιλούσαν Ελληνικά και ότι η λέξη **ἀνέθηκεν** είναι Ελληνική λέξη; Το ρήμα **ἔθηκεν** του σύνθετου ρήματος **ἀνέθηκεν** της Μακεδονικής επιγραφής απαντά και στον Όμηρο:

(οὐλομένην, ἣ μυρί᾽ Ἀχαιοῖς ἄλγε᾽ ἔθηκε, Ιλιάς, Α 2).
(καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας Ιλιάς, Γ 293), κτλ. με άλλες προθέσεις: ἐπέθηκε, κατέθηκε, παρέθηκεν, προύθηκεν.

Στα Βαρδαρίτικα το ρήμα τίθημι = θέτω, λέγεται поставувам ποσταβουβαμ και сложувам σλο**ζ**ουβαμ. Οι λέξεις αυτές φυσικά, φυσικότατα και λογικότατα, δεν υπάρχουν ούτε σε κάποια Μακεδονική επιγραφή, ούτε σε άλλα Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Στη Βαρδαρίτικη διάλεκτο τα ρήματα λήγουν σε (-αμ) και σε (-ουβαμ). Βεβαίως οι Βαρδαρίτες δεν έχουν στη διάλεκτό τους τα λήγοντα εις (-μι) και (-μαι) ρήματα της Ελληνικής γλώσσας. Πώς και από πού λοιπόν, να υπάρχει στη διάλεκτό τους το ρήμα ανατίθημι; Οι λέξεις сложувам σλο**ζ**ουβαμ και поставувам ποσταβουβαμ, είναι Σλαβικές Βουλγαροσερβικές και φυσικά δεν είναι Μακεδονικές, δεν είναι δηλαδή Ελληνικές. Στη Σερβική το ρήμα τίθημι λέγεται παρομοίως, поставити ποσταβιτι. Στη Βουλγαρική το ρήμα τίθημι λέγεται παρομοίως, поставям ποσταβγιαμ. Στη Ρωσική το ρήμα τίθημι λέγεται παρομοίως, ста́вить στάβιτ.

Ο Μέγας Αλέξανδρος βεβαίως έλεγε ότι ανέθετε στους θεούς, όταν τους αφιέρωνε, δεν έλεγε ούτε поставувам ποσταβουβαμ, ούτε сложувам σλο**ζ**ουβαμ. ''Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἔθυσέ τε καὶ πομπὴν ἔστειλε ξὺν τῇ δυνάμει ὡπλισμένῃ. καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμπευσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε. καὶ τὴν μηχανήν, ᾗ τὸ τεῖχος κατεσείσθη, **ἀνέθηκεν** ἐς τὸν νεὼν καὶ τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους, ἥντινα ἐν τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ **ἀνέθηκεν** καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἢ αὐτὸς ποιήσας ἢ ὅτου δὴ ἄλλου ποιήσαντος, οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα. διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὴ οὕτως ἐάλω ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικήτου Ἀθήνησι μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β'.24.6''). ''Ο δε Αλέξανδρος και θυσία προσέφερε στον Ηρακλή και ετέλεσε πανηγυρική επίδειξη με τον στρατό του παρατεταγμένο. Και τα πλοία συγχρόνως έκαναν πανηγυρική επίδειξη προς τιμή του Ηρακλέους και ακόμη ο Αλέξανδρος έκανε γυμνικόν αγώνα εντός του ναού και λαμπαδηδρομία. Και την μηχανή με την οποία εσείσθη το τείχος αφιέρωσε στον ναό και το Τυριακό πλοίο το οποίο ήταν από πρωτύτερα αφιερωμένο στον Ηρακλή και το οποίο κατέλαβε κατά την επίθεση και αυτό το αφιέρωσε στον ναό του Ηρακλέους και επάνω σε αυτό έθεσε επιγραφή την οποία συνέθεσε ή ο ίδιος ή οιοσδήποτε άλλος, επιγραφή η οποία δεν αξίζει να μνημονευθεί. Γι' αυτό και εγώ

δεν την θεώρησα άξια να την αναφέρω. Η Τύρος λοιπόν έτσι κυριεύθηκε επί άρχοντος στην Αθήνα του Ανικήτου τον μήνα Εκατομβαιώνα''.

Στην Πριήνη της Μικράς Ασίας, βορείως της Μιλήτου, υπάρχει το αρχιτεκτονικό μέλος με την αναθηματική επιγραφή του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην Αθηνά Πολιάδα της Πριήνης. Η ανάθεση είναι ολίγον μετά τη νίκη του Αλεξάνδρου επί των Περσών στον Γρανικό ποταμό, την άνοιξη του 334 π.Χ. Το κείμενο της επιγραφής είναι το εξής: ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ **ΑΝΕΘΗΚΕ** ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΑΘΗΝΑΙΗΙ ΠΟΛΙΑΔΙ. Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος λοιπόν, αφιερώνει έναν ναό στη θεά Αθηνά και γράφει την επιγραφή του αναθήματος στην Ελληνική γλώσσα. Μετά και από αυτό, ποιος μπορεί να είναι αυτός ο οποίος έχει και την παραμικρή αμφιβολία ή ερωτηματικό, για το ποια γλώσσα ομιλούσαν ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες; Ο Μέγας Αλέξανδρος λοιπόν, αφιέρωσε έναν ναό στη θεά **Αθηνά των Μακεδόνων και των άλλων Ελλήνων**, δεν αφιέρωσε κανέναν ναό σε κάποια божица Атена мпо**ζ**итса Атена, όπως λέγεται η θεά Αθηνά στα Βαρδαρίτικα.

Η λέξη της Μακεδονικής επιγραφής **θεός**. Θεός είναι η ανώτερη υπερφυσική δύναμη που αποτελεί αντικείμενο λατρείας. Στα Βαρδαρίτικα ο θεός λέγεται бог μπογκ. Η Σλαβική αυτή λέξη βεβαίως δεν υπάρχει σε κάποια Μακεδονική επιγραφή, διότι δεν είναι Μακεδονική λέξη, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο θεός λέγεται επίσης бог μπογκ. Στη Σερβική γλώσσα ο θεός λέγεται επίσης бог μπογκ. Στη Ρωσική γλώσσα ο θεός λέγεται επίσης бог μπογκ. Είναι δυνατόν να πιστεύει κάποιος, μετά από όλα αυτά, ότι η Ρωσική, η Βουλγαρική και η Σερβική λέξη бог μπογκ, την οποία λένε και οι Βαρδαρίτες για τον θεό, όταν τη λένε αυτοί παύει να είναι Ρωσική λέξη αλλά μετατρέπεται σε ''Μακεδονική'', δηλαδή σε Ελληνική λέξη; Μα αφού είναι απολύτως προφανές ότι είναι Ρωσική, Βουλγαρική και Σερβική η λέξη бог μπογκ. Πιστεύει κάποιος επίσης ότι η λέξη **θεός** της Μακεδονικής επιγραφής δεν είναι Ελληνική;

Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος βεβαίως έλεγε τη Μακεδονική, δηλαδή την Ελληνική λέξη θεός και όχι τη Ρωσική λέξη бог μπογκ. Ο Μέγας Αλέξανδρος σε επιστολή του προς τον παιδαγωγό του τον Λεωνίδα, επειδή κάποτε εκείνος του είχε πει να χρησιμοποιεί με φειδώ το θυμίαμα το οποίο έριξε στη θυσία, του έγραψε: " Ἀπεστάλκαμέν σοι λιβανωτὸν ἄφθονον καὶ σμύρναν, ὅπως παύσῃ πρὸς τοὺς **θεοὺς** μικρολογούμενος". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 25"). ''Σου έχουμε αποστείλει άφθονο λιβάνι και σμύρνα, για να σταματήσεις να φέρεσαι με μικροπρέπεια στους θεούς''. Ο Λεωνίδας, επειδή ο Αλέξανδρος είχε ρίξει δύο χούφτες θυμίαμα, του είχε πει: "Ὅταν τῆς ἀρωματοφόρου κρατήσῃς Ἀλέξανδρε, πλουσίως οὕτως ἐπιθυμιάσεις· νῦν δὲ φειδομένως χρῶ τοῖς παροῦσι". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 28"). ''Αλέξανδρε, όταν κυριαρχήσεις στον χώρο ο οποίος παράγει θυμιάματα τότε να προσφέρεις τόσο πολύ θυμίαμα. Τώρα χρησιμοποίησε αυτό το οποίο υπάρχει με φειδώ''. Επίσης, όταν κάποτε ο Μέγας Αλέξανδρος τραυματίσθηκε από βέλος και είχε αιμοραγία είπε: "Τοῦτο μὲν ὦ φίλοι τὸ ῥέον αἷμα καὶ οὐκ ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι **θεοῖσιν**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 28''). ''Αυτό που ρέει φίλοι είναι αίμα και όχι ιχώρ, το οποίο ρέει (στις φλέβες) των μακαρίων θεών''.

Η λέξη θεός της Μακεδονικής επιγραφής απαντά αυτούσια στον Όμηρο, σε αμφότερα τα γένη και σε διάφορες Πτώσεις π.χ.:

(Μῆνιν ἄειδε **θεὰ** Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος Ιλιάς, Α 1),
(Τίς τ' ἄρ σφωε **θεῶν** ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι; Ιλιάς, Α 8),
(ὑμῖν μὲν **θεοὶ** δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες Ιλιάς, Α 18),
(τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε **θεὰ** λευκώλενος Ἥρη· Ιλιάς, Α 55),
(ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε **θεῷ** πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ Ιλιάς, Α 127),
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, **θεός** που σοὶ τό γ' ἔδωκεν· Ιλιάς, Α 178),
(αἴτιοι, ἀλλὰ **θεός** τε μέγας καὶ Μοῖρα κραταιή. Ιλιάς, Τ 410),
(ἥρως ἀλλ' ἄγε καὶ σὺ **θεοῖς** αἰειγενέτῃσιν Ιλιάς, Υ 104).

Η Μακεδονική επιγραφή σε σχιστολιθική πλάκα, η οποία βρέθηκε στην εκκλησία του Αγίου Χαραλάμπους Αχλάδας Φλωρίνης, έχει ως εξής: ''**…..Τραϊανῷ ….ῷ Γερμανικῷ Δακικῷ ὑπάτῳ τό ἕκτον, δημαρχικῆς ἐξουσίας τό ὀγδοον καί δέκατον ἀρχιερεῖ μεγίστῳ πατρί πατρίδος, … Κ. Νιννίῳ Ἄστᾳ, Π. Μανειλίῳ Οὐοπίσκῳ ὑπάτοις Γ. Τυράννιος Πρεῖσκος πρεσβευτής καί ἀντιστράτηγος δοθείς κριτής ὑπό Ἀ(ι)ννίου**

Μαξίμου ἀνθυπάτου μεταξύ …αίων καί Δεβ. …αίων ὅρους ἔθηκα''. (Πρ**εῖ**σκος αντί Πρῖσκος). Η επιγραφή ανάγεται στο έτος 114 μ.Χ.

Η λέξη **ὑπάτῳ** της Μακεδονικής επιγραφής. Ὕπατος, από το θέμα των προθέσεων ὑπό και ὑπέρ και το παράγωγο επίθημα -ατος. Ὕπατος είναι ο ευρισκόμενος στο ανώτατο επίπεδο, ο σημαντικότερος όλων, ο υπερέχων όλων, ο ανώτατος, ο υπέρτατος. (Ὑπέρ, ὑπέρτερος, ὑπέρτατος ή ὕπατος. Ὑπέρ, στα Λατινικά super, της δασείας τρεπομένης σε σίγμα. Ὕπατος = Supremus). Την περίοδο της Δημοκρατίας στη Ρώμη, ο ύπατος (consul) ήταν ανώτατος αξιωματούχος, ο οποίος ασκούσε την εκτελεστική εξουσία επί ένα έτος και ήταν αρχηγός του στρατού. Στο Βυζάντιο ήταν τίτλος ανώτατου αξιωματούχου της αυλής και του ιδίου του αυτοκράτορος. Το επίθετο ύπατος, της Μακεδονικής επιγραφής, απαντά στην αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Απαντά π.χ. στον Αισχύλο στους στίχους: ''Πάντων δέ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, **ὑπάτων**, χθονίων, τῶν τ' οὐρανίων τῶν τ' ἀγοραίων, βωμοί δώροισι φλέγονται''. (''Αγαμέμνων, 88 -91''), ''Οι βωμοί όλων των θεών που αγρυπνούν πάνω στην πόλη μας, των υπάτων, των χθονίων, των θεών του ουρανού και εκείνων που μας προστατεύουν στην αγορά στέλνουν φλόγα από δώρα θυσίας''. ''**ὕπατος** τε χώρας Ζεύς, ὁ Πύθιός τ' άναξ'', (''Αγαμέμνων, 509''). ''Ζεύ ύψιστε της χώρας (σε χαιρετώ) και εσένα Πύθιε βασιλέα''. Η λέξη ύπατος της Μακεδονικής επιγραφής, απαντά αυτούσια και στον Όμηρο, ως επίθετο του Διός π.χ.: ''Ζῆν' **ὕπατον** μήστωρα μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι·''. ("Ιλιάς, Ρ 339").

Στα Βαρδαρίτικα ο ύπατος, ο ανώτατος, λέγεται виш βι**ς**, највисок ναϊβισοκ και најгорен ναϊγκορεν. Οι λέξεις αυτές, φυσικά, φυσικότατα, δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν και δεν υπάρχουν, σε Μακεδονικές επιγραφές. Πώς λοιπόν είναι δυνατόν να είναι Μακεδονικά τα Βαρδαρίτικα; Στη Βουλγαρική γλώσσα ο ύπατος, λέγεται επίσης висш βισ**ς**. Στη Ρωσική γλώσσα ο ύπατος, λέγεται, παρομοίως высший βίσ**σ**ιι.Στη Σερβική ο ύπατος λέγεται, παρομοίως највиши ναϊβι**σ**ι. Όταν κάποιος λέει τις Σλαβικές λέξεις виш βι**ς**, највисок ναϊβισοκ και најгорен ναϊγκορεν, αντί να λέει την Ελληνικότατη λέξη ύπατος, δεν μπορεί να είναι Μακεδόνας, βεβαιότατα και φυσικότατα και λογικότατα, δεν μπορεί να είναι Μακεδόνας και δεν είναι Μακεδόνας. Οι Βαρδαρίτες όλα αυτά δεν τα βλέπουν, δεν τα ξέρουν; Βεβαίως και τα βλέπουν και τα ξέρουν, αλλά σφυρίζουν αδιάφορα και προφανώς θεωρούν όλους τους Έλληνες τουλάχιστον πανηλίθιους.

Οι Μακεδόνες βεβαίως ομιλούσαν Ελληνικά, ομιλούσαν τη γλώσσα του Ορφέως, του Ομήρου και του Ησιόδου και αυτό φαίνεται ξεκάθαρα σε όλες τις επιγραφές. Οι Μακεδόνες δεν ομιλούσαν ούτε Ρωσικά, ούτε Σερβικά, ούτε Βουλγαρικά, ούτε Βαρδαρίτικα, ούτε άλλα Σλαβικά. Αυτά δεν υπήρχαν τότε.

Η λέξη **πρεσβευτής** της Μακεδονικής επιγραφής. Πρεσβευτής και πρέσβυς. (Η λέξη πρεσβευτής ανήκει στα ετερόκλητα ουσιαστικά. Στον Ενικό Αριθμό κλίνεται κατά την Α΄ κλίση, (ο πρεσβευτής, του πρεσβευτού κτλ.) και στον Πληθυντικό κατά την Γ΄ κλίση (οι πρέσβεις, των πρέσβεων κτλ.). Πρεσβευτής είναι ο διπλωματικός αντιπρόσωπος κράτους σε άλλο κράτος και ο απεσταλμένος ενός κράτους στις Αρχές άλλου κράτους. Οι πρέσβεις ήταν πάντοτε ιερά και σεβαστά πρόσωπα. Η λέξη πρέσβα, η πρέσβειρα, απαντά στον Όμηρο, π.χ.: (Ἥρη **πρέσβα** θεὰ θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο· "Ιλιάς, Ε 721, Θ 383").

Η λέξη πρεσβευτής, της Μακεδονικής επιγραφής, απαντά στην αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Στον Πλούταρχο π.χ. απαντά στο κείμενο: ''ἐπεὶ δὲ καταπαύσαντος τὴν μάχην αὐτοῦ παρῆσαν ἀπὸ τῶν πολιορκουμένων πόλεων **πρέσβεις** δεησόμενοι, πρῶτον μὲν ὀφθεὶς ἀθεράπευτος ἐν τοῖς ὅπλοις, ἐξέπληξεν αὐτούς·''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 58''). ''Και όταν μετά το τέλος της μάχης τον επεσκεύθηκαν (Αλέξανδρο) πρέσβεις από τις πολιορκούμενες πόλεις για να ζητήσουν ειρήνη, αρχικά τους κατέπληξε με την ατημέλητη και ένοπλη εμφάνισή του''.

Στα Βαρδαρίτικα ο πρεσβευτής λέγεται амбасадор αμπασαντορ και διπλομάτ ντιπλομάτ. Στη Σερβική ο πρεσβευτής λέγεται επίσης амбасадор αμπασαντορ. Στη Βουλγαρική ο πρεσβευτής λέγεται посланик ποσλανικ. Στη Ρωσική ο πρεσβευτής λέγεται επίσης посла́нник ποσλάννικ. Οι Αγγλικές λέξεις ambassador και diplomat, που χρησιμοποιούν οι Βαρδαρίτες, πώς μπορούν να λέγονται, είναι δυνατόν να λέγονται, από αυτούς Μακεδονικές δηλαδή Ελληνικές;

Η λέξη **πατρί** της Μακεδονικής επιγραφής. Η λέξη είναι Δοτική Πτώση, Ενικού Αριθμού, γένους αρσενικού της λέξης πατήρ, πατέρας. Η λέξη πατήρ της Μακεδονικής επιγραφής απαντά, βεβαίως, στην αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Στον Ευριπίδη π.χ. απαντά στον στίχο, ''ὦ φίλη πατρίς, οἵ τε γῆς ἐνερθ' ἀδελφοί χὠ τεκών ἡμᾶς **πατήρ**,''. (''Τρωάδες, 459''). ''Αγαπημένη μου πατρίδα, αδέλφια μου που είστε στον Άδη, πατέρα που μας γέννησες,''.

Η λέξη πατήρ είναι Ελληνική και Μακεδονική και απαντά στον Όμηρο σε όλες τις πτώσεις. (πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην. Ιλιάς, Α 98),
(Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε· Ιλιάς, Δ 68),
(ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι· Ιλιάς, Δ 455),
(τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε· Οδύσσεια, α 28),
(νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ, Οδύσσεια, α 94),
(παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται, Οδύσσεια, β 276),
(Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα. Οδύσσεια, γ 198),
(αἳ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, Οδύσσεια, δ 341),
(καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵ τινες ὑμῖν. Οδύσσεια, δ 94).

Στον Όμηρο επίσης ο πατέρας λέγεται πάππας, πατερούλης δηλαδή, όνομα με το οποίο αποκαλείται από μικρά παιδιά. ''οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι **παππάζουσιν** ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος''. (''Ιλιάς, Ε 408''). ''Και ούτε τα παιδιά του πάνω στα γόνατα θα φωνάζουν παππά όταν έλθει από τον πόλεμο και την άγρια μάχη''. Η λέξη πάππας για τον πατέρα απαντά και στον Αριστοφάνη, π.χ. στους στίχους: ''Τά μέν ἄλλα λέγεις οὐδέν σκαιῶς. Εἰ δέ προσελθών Ἐπίκουρος ἢ Λευκόλοφος **πάππαν** με καλεῖ, τοῦτ' ἤδη δεινόν ἀκοῦσαι''. (''Εκκλησιάζουσαι, 644-5''). ''Τα υπόλοπα δεν τα λες και άσχημα. Αν όμως έλθει κοντά μου ο Επίκουρος ή ο Λευκόλοφος και με λέει πάππα (πατέρα), αυτό πια είναι δύσκολο να το ακούσω''.

Στην Αγγλική γλώσσα ο πατέρας εκτός από father (οιοσδήποτε συσχετισμός με το πάτερ, δεν είναι απλή σύμπτωση), dad, daddy, λέγεται και με την Ομηρική λέξη πάππα (papa). Ο αρχηγός της Καθολικής Εκκλησίας λέγεται Πάππας που σημαίνει πατέρας.

Στα Βαρδαρίτικα τώρα, ο πατήρ λέγεται татко татко. (Πιθανότατα προέρχεται από το σανσκριτικό tatas). Η λέξη αυτή, φυσικά, δεν υπάρχει ούτε σε κάποια Μακεδονική επιγραφή, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο πατέρας λέγεται, παρομοίως, татко татко. Στη Σερβική γλώσσα ο πατήρ, ο πατέρας, λέγεται отац отатс. Στη Ρωσική γλώσσα ο πατήρ, ο πατέρας, λέγεται отéц отéтс.

Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος βεβαίως έλεγε τη Μακεδονική την Ελληνική λέξη **πατήρ,** και όχι τη Βαρδαρίτικη, τη Βουλγαρική λέξη татко татко. ''Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν, ὦ Μακεδόνες, τὴν οἴκαδε ὁρμὴν λεχθήσεταί μοι ὅδε ὁ λόγος, ἔξεστι γὰρ ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε ἐμοῦ γε ἕνεκα, ἀλλὰ ὡς γνῶναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ἡμᾶς ὄντας ὁποῖοί τινες αὐτοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. Καὶ πρῶτά γε ἀπὸ Φιλίππου τοῦ **πατρός**, ᾗπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.9.1,2''). ''Δεν θα μιλήσω, Μακεδόνες, για να σας σταματήσω την ορμή που έχετε να πάτε στην πατρίδα, διότι όσον εξαρτάται από εμένα τουλάχιστον είστε ελεύθεροι να πάτε όπου θέλετε, αλλά για να καταλάβετε εσείς πώς φερθήκαμε εμείς προς εσάς και ποια διαγωγή επιδείξαντες εσείς προς ημάς τώρα φεύγετε. Και πρώτα βεβαίως θα αρχίσω τον λόγο μου, όπως άλλωστε είναι φυσικό, από τον πατέρα μου τον Φίλιππο''.Το απόσπασμα είναι από τον λόγο του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην πόλη Ώπις, το 324 π.Χ. (Ώπις, πόλη στη Μεσοποταμία, στον ποταμό Τίγρη). Επίσης, στη συνέχεια του ίδιου λόγου λέει: ''Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ **πατρὸς** τοῦ ἐμοῦ ἐς ὑμᾶς ὑπηργμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι μεγάλα, μικρὰ δὲ ὥς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν· ὃς παραλαβὼν παρὰ τοῦ **πατρὸς** χρυσᾶ μὲν καὶ ἀργυρᾶ ἐκπώματα ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἑξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρεῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα, δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακόσια ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκούσης καλῶς εὐθὺς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον θαλασσοκρατούντων ἐν τῷ τότε Περσῶν ἀνεπέτασα·''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.9.6'').

Η Μακεδονική επιγραφή μαρμάρινης επιτύμβιας πλάκας, με δύο πολυπρόσωπες ανάγλυφες παραστάσεις, σε επάλληλα διάχωρα, ήτοι, στην επάνω ζώνη, καθισμένη γυναικεία μορφή, όρθιος ιματιοφόρος άνδρας, όρθια γυναίκα, νεανική και ανδρική μορφή και

στην κάτω ζώνη, ιματιοφόρος μορφή προς τα δεξιά, δύο γυναίκες προς τα αριστερά, ιππέας προς τα δεξιά και γυναικεία μορφή, η οποία βρέθηκε στην Αχλάδα Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**Αὐρηλία Μέμη Αὐρηλίαν Ἀρτεμεισίαν τήν θυγατέρα καί τόν υἱόν Διονύσιν καί τέκνα αὐτῶν ζώντων μνήμης χάριν ἐποίησα σύν Αὐρηλίῳ Νεικομάχῳ γανβρῷ**’’. (Ἀρτεμ**ει**σίαν αντί Ἀρτεμ**ι**σίαν, Διονύσ**ι**ν αντί Διονύσ**ιο**ν, Ν**ει**κομάχῳ αντί Ν**ι**κομάχῳ, γα**ν**βρῷ αντί γα**μ**βρῷ). Η επιγραφή ανάγεται στο 1ο ήμισυ του 3ου μ.Χ. αιώνα.

Η λέξη **θυγατέρα** αυτής της Μακεδονικής επιγραφής. Η λέξη είναι Αιτιατική Πτώση, Ενικού Αριθμού, γένους θηλυκού της λέξης θυγάτηρ. Ανήκει στα υγρόληκτα συγκοπτόμενα ουσιαστικά, όπως οι λέξεις πατήρ, ανήρ, μήτηρ κτλ. Στα Βαρδαρίτικα η θυγάτηρ λέγεται ќерка керка. Η λέξη ќерка керка, φυσικότατα και λογικότατα, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές, διότι απλούστατα δεν είναι Μακεδονική. Οι Βαρδαρίτες βεβαίως δεν έχουν στη Βουλγαροσερβική διάλεκτό τους τη λέξη θυγάτηρ, ούτε είναι δυνατόν να έχουν και δεν έχουν, υγρόληκτα συγκοπτόμενα ουσιαστικά. Στη Σερβική γλώσσα η θυγατέρα λέγεται παρομοίως ћерка ντζερκα. Στα Βουλγαρικά η θυγατέρα λέγεται дъщеря ντ**στ**εργια.

Η λέξη θυγάτηρ της επιγραφής αυτής και άλλων Μακεδονικών επιγραφών απαντά στον Όμηρο, τουλάχιστον 95 φορές, και μάλιστα σε όλες τις Πτώσεις.

(θυγατέρες μνησαίαθ’ ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον· Ιλιάς, Β 492),
(Ἄλκηστις Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη. Ιλιάς, Β 715),
(μητρὸς ἑῆς· ἣ δ’ ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν, Ιλιάς, Ε 371),
(Ἥρη πρέσβα θεὰ θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο· Ιλιάς, Ε 721, Θ 383),
(πολλὰ μάλ’, ὅσσ’ οὔ πώ τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί· Ιλιάς, Ι 148).

Η λέξη **τέκνα** της Μακεδονικής επιγραφής. Τέκνον είναι ο γόνος, το παιδί, γιός ή κόρη, σε σχέση με τους γονείς του. Στα Βαρδαρίτικα η λέξη τέκνον λέγεται чедо **τσ**εντο και дете ντετε. Οι Βαρδαρίτικες λέξεις чедо **τσ**εντο και дете ντετε, για το τέκνο, λογικότατα και φυσικότατα δεν υπάρχουν, διότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν, σε Μακεδονικές επιγραφές, ως μη Μακεδονικές λέξεις, ως μη Ελληνικές λέξεις. Στη Βουλγαρική γλώσσα το τέκνο λέγεται ομοίως чедо **τσ**εντο και дете ντετε. Στη Σερβική γλώσσα το τέκνο λέγεται ομοίως дете ντετε. Στη Ρωσική γλώσσα το τέκνο λέγεται ομοίως дитя ντιτγιά.

Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος βεβαίως έλεγε τις Μακεδονικές, τις Ελληνικές λέξεις παις και παίδες, δεν έλεγε τις Σλαβικές λέξεις чедо **τσ**εντο και дете ντετε. Ο Μέγας Αλέξανδρος όταν ήταν πολύ νεαρός ακόμη, μετά τις συνεχείς στρατιωτικές επιτυχίες του πατέρα του Φιλίππου Β΄, εξέφρασε το παράπονό του σε συνομιλήκους του λέγοντας: "Ὦ **παῖδες**, πάντα προλήψεται ὁ πατήρ, ἐμοὶ δ’ οὐδὲν ἀπολείψει μεθ’ ὑμῶν ἔργον ἀποδείξασθαι μέγα καὶ λαμπρόν". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 5’’). ‘’Παιδιά, όλα θα τα κατακτήσει πρώτος ο πατέρας και για εμένα δεν θα αφήσει τίποτε το μεγάλο και λαμπρό να το κάνω μαζί σας‘’. Οι επιτυχίες του Φιλίππου ήταν το κίνητρο για τον Αλέξανδρο να τον ξεπεράσει, ώστε μπορεί να λεχθεί ότι χωρίς τον Φίλιππο δεν θα υπήρχε Αλέξανδρος. Παῖς, λοιπόν, λέγεται από τον Μέγα Αλέξανδρο το παιδί, και μάλιστα το λέει στον Πληθυντικό Αριθμό, παῖδες, δεν λέγεται дете ντετε, όπως λέγεται στα Βαρδαρίτικα και όπως επίσης λέγεται στη Βουλγαρική γλώσσα дете ντετε και στη Σερβική γλώσσα дете ντετε.

Η λέξη τέκνον των Μακεδονικών επιγραφών απαντά και στον Όμηρο.

(**Τέκνον**, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος; Ιλιάς, Α 362),
(Ὦ μοι, **τέκνον** ἐμόν, τί νύ σ’ ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα; Ιλιάς, Α 414),
(ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἑνάτη ἦν ἣ τέκε **τέκνα**· Ιλιάς, Β 313),
(μήτηρ δ’ ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα **τέκνα**· Ιλιάς, Β 315),
(Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ **τέκνα** φάγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν, Ιλιάς, Β 317),
(**τέκνον** ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. Οδύσσεια, α 64),
(**τέκνον** ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα. Οδύσσεια, λ 155),
(ὤ μοι, **τέκνον** ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν, Οδύσσεια, λ 216).

Η λέξη **μνήμη** της Μακεδονικής επιγραφής. Μνήμη είναι η ικανότητα του νου να θυμάται. Η λέξη μνήμη, είναι ομόρριζη με το ρήμα μιμνήσκω, -ομαι, και με τις λέξεις μνήμων, αμνήμων, μνημονεύω, (μνημονεύω= θυμάμαι, θυμούμαι, ενθυμούμαι, επαναφέρω στη μνήμη, αναφέρω), μνημοσύνη, μνημόσυνο, μνήμα, υπόμνημα, μνημείο.

Στα Βαρδαρίτικα η λέξη μνήμη λέγεται памет памет. Η λέξη αυτή φυσικότατα, ασφαλέστατα και βεβαιότατα, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές, ως μη Μακεδονική

λέξη. Στη Βουλγαρική γλώσσα η μνήμη λέγεται επίσης памет παμετ. Στη Ρωσική γλώσσα η μνήμη λέγεται παρομοίως па́мять πάμγιατ. Στη Σερβική γλώσσα η μνήμη λέγεται сећање σεντζανιε και меморија μεμοριγια. Αφού όλες οι Μακεδονικές επιγραφές γράφουν την Ελληνική λέξη μνήμη, πώς είναι δυνατόν να είναι ''Μακεδονική'' η Βουλγαρική λέξη памет παμετ, και να μην είναι Μακεδονική, η Μακεδονική η Ελληνική λέξη μνήμη; Έχει δει κάποιος σε κάποια Μακεδονική επιγραφή, ή σε άλλες επιγραφές της Ελλάδος, τη Σλαβική, τη Βουλγαρική λέξη памет παμετ;

Η λέξη **χάριν** (Αιτιατική Πτώση της λέξης χάρις) της Μακεδονικής επιγραφής σημαίνει ευεργεσία που γίνεται από εύνοια. Ευγνωμοσύνη που οφείλει κάποιος σε κάποιον για εξυπηρέτηση που του έκανε. Προς όφελος, υπέρ, προς ευχαρίστηση, λατρεία, ευχαριστήρια προσφορά. Η λέξη χάρις της Μακεδονικής αυτής επιγραφής και των άλλων Μακεδονικών επιγραφών απαντά αυτούσια και στον Όμηρο, π.χ.:
(Ἀτρεΐδῃ ἥρωϊ φέρων **χάριν**· οὐδέ τί σε χρὴ. Ιλιάς, Ι 613).

Στα Βαρδαρίτικα η χάρις λέγεται услуга ουσλουγκα και корист κοριστ. Οι λέξεις αυτές φυσικά δεν υπάρχουν σε Μακεδονικές επιγραφές, διότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν, διότι δεν είναι Μακεδονικές λέξεις. Στη Σερβική γλώσσα η χάρις λέγεται επίσης услуга ουσλουγκα και привлачност πριβλα**τσ**νοστ.

Η λέξη **ἐποίησα** της Μακεδονικής επιγραφής. Είναι Αόριστος του ρήματος ποιέω, -ώ = κάμνω, κάνω, πράττω, πράσσω ή πρήσσω, ενεργώ, κατασκευάζω. Οι αρχικοί χρόνοι του ρήματος ποιέω, -ῶ έχουν ως εξής: ποιῶ, ἐποίουν, ποιήσω, **ἐποίησα** (όπως ακριβώς και στη Μακεδονική επιγραφή), πεποίηκα, ἐπεποιήκειν. Ποιοῦμαι, ἐποιούμην, ποιήσομαι-ποιηθήσομαι, ἐποιησάμην-ἐποιήθην, πεποίημαι, ἐπεποιήμην. Στα Βαρδαρίτικα το ρήμα ποιώ λέγεται вршам βρ**σ**αμ, исполнувам ισπολνουβαμ, правам πραβαμ, вредам βρενταμ και чинам **τσ**ιναμ. Οι λέξεις αυτές φυσικότατα και λογικότατα δεν υπάρχουν σε Μακεδονικές επιγραφές. (Το ρήμα правам πραβαμ, μπορεί να θεωρήσει κάποιος ότι προέρχεται από το Ελληνικό ρήμα πράττω ή πράσσω ή και πρήσσω). Στη Βουλγαρική γλώσσα το ρήμα ποιώ, είναι παρομοίως, правя πραβγια, върша βρ**σ**α, струвам στρουβαμ, позволено е поζволενο ε, създавам σζντάβαμ. Στη Σερβική γλώσσα το ρήμα ποιώ λέγεται правити πραβιτι, радити ραντιτι, чинити **τσ**ινιτι και стварати στβαρατι.

Το ρήμα ποιώ της Μακεδονικής αυτής επιγραφής και των άλλων Μακεδονικών επιγραφών, απαντά και στον Όμηρο σε διάφορες μορφές, π.χ.:
(δίπτυχα **ποιήσαντες**, ἐπ᾽ αὐτῶν δ᾽ ὠμοθέτησαν Ιλιάς, Α 461, Β 424),
(εἰς ὅ κέ σ᾽ ἢ ἄλοχον **ποιήσεται** ἢ ὅ γε δούλην. Ιλιάς, Γ 409),
(ποικίλον, ὅν ῥ᾽ αὐτὴ **ποιήσατο** καὶ κάμε χερσίν· Ιλιάς, Ε 735).

Η λέξη **γανβρῷ** (αντί γα**μ**βρῷ) της Μακεδονικής επιγραφής. Ο Γαμβρός, ο γαμπρός. Ο άνδρας που έχει νυμφευθεί τη θυγατέρα ή την αδελφή κάποιου. Γαμβρός < γαμ +β + ρός. Γαμ <γαμέω, -ώ= νυμφεύομαι, + β, ευφωνικό ένθημα, + επίθημα -ός.

Η λέξη γαμβρός της Μακεδονικής επιγραφής απαντά στην αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Στον Ευριπίδη π.χ. απαντά στον στίχο: ''Σύ δ᾽ ἀλλά γήμας Πριαμιδῶν **γαμβρός** γενοῦ''. (''Ρήσος, 167''). ''Παντρέψου μια κόρη του Πριάμου και γίνε γαμπρός μου''.

Η λέξη γαμβρός της Μακεδονικής αυτής επιγραφής και των άλλων Μακεδονικών επιγραφών, απαντά και στον Όμηρο.
(**γαμβρός** κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ, Ιλιάς, Ι 142).

Στα Βαρδαρίτικα ο γαμβρός λέγεται зет ζετ. Η λέξη αυτή φυσικότατα δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές. Στη Ρωσική γλώσσα ο γαμβρός λέγεται, παρομοίως, зять ζιατ. Στη Σερβική γλώσσα ο γαμβρός λέγεται младожења μλαντο**ζ**ενια. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο γαμβρός λέγεται младоженец μλαντο**ζ**ενετς.

Ο μεγάλος βασιλιάς μας Φίλιππος Β᾽ έλεγε τη λέξη γαμβρός βεβαίως και όχι τη Βαρδαρίτικη Σλαβική λέξη зет ζετ. Ο βασιλιάς Φίλιππος Β΄ όταν έμαθε ότι ο υιός του ο Αλέξανδρος ήθελε να παντρευθεί την κόρη του σατράπη της Καρίας Πιξώδαρου, την οποία ο Φίλιππος προώριζε για τον άλλο υιό του τον Φίλιππο Αρριδαίο, τον επετίμησε εντονότατα. ''Ὁ δὲ Φίλιππος αἰσθόμενος ὄντα τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὸ δωμάτιον, παραλαβὼν τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ συνήθων ἕνα Φιλώταν τὸν Παρμενίωνος, ἐπετίμησεν ἰσχυρῶς καὶ πικρῶς ἐλοιδόρησεν ὡς ἀγεννῆ καὶ τῶν ὑπαρχόντων περὶ αὐτὸν ἀγαθῶν ἀνάξιον, εἰ Καρὸς ἀνθρώπου καὶ βαρβάρῳ βασιλεῖ δουλεύοντος ἀγαπᾷ **γαμβρὸς** γενέσθαι''. (Πλούτ.,

‘’Αλέξανδρος, 10’’). ’’Και όταν ο Φίλιππος το πληροφορήθηκε, την ώρα που ο Αλέξανδρος ήταν στο δωμάτιό του, αφού πήρε έναν από τους φίλους και αγαπητούς του, τον Φιλώτα τον υιό του Παρμενίωνος, του έκανε αυστηρές παρατηρήσεις και τον κορόϊδεψε πικρώς ως αγενή και ανάξιο για τα αγαθά που υπάρχουν γύρω του, εάν συμβιβάζεται να γίνει γαμπρός ενός ανθρώπου από την Καρία, δούλου του βαρβάρου βασιλιά’’.

Η Μακεδονική επιγραφή λεπτής επιτύμβιας στήλης, ελλιπούς κάτω, με αψιδωτή απόληξη, η οποία μέσα σε χαμηλό βάθυσμα φέρει προτομές νεαρού γενειοφόρου άνδρα, νεαρής γυναίκας, καλυπτροφόρου γυναίκας, δύο ανδρών και νεαρού, η οποία βρέθηκε στην Αχλάδα Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**Ἐγώ Ζόη Αὐρηλείῳ Ἡρακλείδῃ τῷ συμβίῳ αὐτῆς μνήμης χάρειν**’’. (Ζόη αντί Ζώη, Αὐρηλείῳ αντί Αὐρηλίω, χάρειν αντί χάριν). Η στήλη αυτή ανάγεται στα μέσα του 3ου μ.Χ. αιώνα.

Η λέξη **ἐγώ** της Μακεδονικής επιγραφής. Είναι Προσωπική Αντωνυμία πρώτου προσώπου. Ο εαυτός μου, το άτομό μου, ο ίδιος.

Η Προσωπική αντωνυμία εγώ, στο Πρώτο Πρόσωπο κλίνεται ως εξής: Ἐγώ, ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ. Ἡμεῖς, ἡμῶν, ἡμῖν, ἡμᾶς. Στη Γενική, Δοτική και Αιτιατική Πτώση του Ενικού Αριθμού έχει και δεύτερο τύπο. Μου, μοι, με. Στο Δεύτερο Πρόσωπο κλίνεται ως εξής: Σύ, σοῦ, σοί, σέ. Ὑμεῖς, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς. Στη Γενική, Δοτική και Αιτιατική Πτώση του Ενικού Αριθμού έχει και δεύτερο τύπο. Σου, σοι, σε. Στο Τρίτο Πρόσωπο κλίνεται ως εξής: (-), οὗ, οἷ (οἱ), ἓ. Σφεῖς, σφῶν, σφίσι(ν), σφᾶς. (Στην Ονομαστική Ενικού του Τρίτου Προσώπου υπήρχε ο αρχαϊκός τύπος ἵ .

Στα Βαρδαρίτικα η Προσωπική Αντωνυμία εγώ λέγεται jac γιας. Η λέξη αυτή, φυσικότατα και λογικότατα, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές, ως μη Μακεδονική λέξη, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Στη Σερβική γλώσσα η Προσωπική Αντωνυμία εγώ λέγεται παρομοίως ja για. Στή Ρωσική γλώσσα η αντωνυμία εγώ λέγεται παρομοίως я γιά. Στη Βουλγαρική γλώσσα η αντωνυμία εγώ λέγεται аз αζ.

Η Προσωπική Αντωνυμία εγώ των Μακεδονικών επιγραφών απαντά αυτούσια και στον Όμηρο σε διάφορες Πτώσεις, π.χ.:

(ῥίμφα θέων παρὰ νῆας· **ἐγὼ** δ᾽ ἐπὶ Νέστορα δῖον. Ιλιάς, Κ 54),
(τοὶ γὰρ **ἐγώ** τοι ταῦτα μάλ᾽ ἀτρεκέως καταλέξω. Ιλιάς, Κ 413),
(παῖδα δ᾽ **ἐμοὶ** λύσαιτε φίλην, τὰ δ᾽ ἄποινα δέχεσθαι, Ιλιάς, Α 20),
(τὸν δ᾽ **ἐγὼ** ἐκβαίνοντα κατ᾽ ἄκνηστιν μέσα νῶτα. Οδύσσεια, κ 161),
(νῆες ἐύσσελμοι καὶ **ἐμοὶ** ἐρίηρες ἑταῖροι. Οδύσσεια, ι 555),
(καί **μοι** τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ ἐὺ εἰδῶ, Οδύσσεια, α 174).

Η Μακεδονική επιγραφή σε μαρμάρινη παραλληλεπίπεδη επιτύμβια αετωματική στήλη από δύο τμήματα, η οποία είναι ελλιπής άνω, αριστερά και κάτω δεξιά, με παράσταση, σε βαθύ παραλληλεπίπεδο πεδίο γυναικείας μορφής με ιμάτιο και ποδήρη χιτώνα, η οποία περιβάλλεται δεξιά και αριστερά από μια προτομή, και στο έδαφος δεξιά βωμού, η οποία βρέθηκε στην Αχλάδα Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**Ὁ …ὑπέρ αὐτοῦ καί θυγατρός ….ς γυνεκός ζῶν ἀνέθηκεν μνήμης χάριν**’’. (γυνεκός αντί γυναικός). Η επιγραφή ανάγεται στο 2ο ήμισυ του 2ου μ.Χ. αιώνα.

Η λέξη **ὑπέρ** της Μακεδονικής επιγραφής. Η λέξη **ὑπέρ** είναι καταχρηστική πρόθεση. Σημαίνει πάνω, πέρα, έξω, μακριά, απολύτως, εντελώς, υπερβολικά, για χάρη, για λογαριασμό ή εκ μέρους κάποιου.

Στα Βαρδαρίτικα η πρόθεση υπέρ λέγεται над νάντ και повеќе ποβεκε. Οι λέξεις αυτές, φυσικότατα και λογικότατα, δεν υπάρχουν σε Μακεδονικές επιγραφές, ως μη Μακεδονικές λέξεις, ούτε στον Όμηρο, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα. Στη Βουλγαρική γλώσσα η πρόθεση υπέρ είναι επίσης над νάντ και за ζα. Στη Ρωσική γλώσσα η λέξη για την πρόθεση υπέρ είναι за ζα.

Η πρόθεση υπέρ των Μακεδονικών επιγραφών απαντά και στον Όμηρο, π.χ.:

(ῥέξαι **ὑπὲρ** Δαναῶν ὄφρ᾽ ἱλασόμεσθα ἄνακτα, Ιλιάς, Α 444),
(Στῆ δ᾽ ἄρ᾽ **ὑπὲρ** κεφαλῆς Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς. Ιλιάς, Β 20),
(στῆ δ᾽ ἄρ᾽ **ὑπὲρ** κεφαλῆς καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν· Ιλιάς, Β 59),
(σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν **ὑπὲρ** μόρον ἄλγε᾽ ἔχουσιν, Οδύσσεια, α 34),
(ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος **ὑπὲρ** μόρον Ἀτρεΐδαο. Οδύσσεια, α 35).

Η λέξη **γυνεκός** (αντί γυναικός) της Μακεδονικής επιγραφής. Είναι Ουσιαστικό σε Πτώση Γενική, Αριθμού Ενικού, Γένους Θηλυκού, της λέξης γυνή. Γυνή είναι το πρόσωπο του θήλεος φύλου, αλλά και η σύζυγος και η ενήλικη.

Το ουσιαστικό γυνή είναι τριτόκλητο και κλίνεται ως εξής: ἡ γυνή, τῆς γυναικός, τῇ γυναικί, τήν γυναῖκα, ὦ γύναι, αἱ γυναῖκες, τῶν γυναικῶν, ταῖς γυναιξί, τάς γυναῖκας, ὦ γυναῖκες. Αυτά, βεβαίως, και όσα γράφει η Μακεδονική επιγραφή είναι όλα Ελληνικά για τους Βαρδαρίτες. Λογικό ασφαλώς, διότι Ελληνικά είναι.

Στα Βαρδαρίτικα η γυνή, η γυναίκα, λέγεται жена **ζ**ενα. Η λέξη жена **ζ**ενα δεν απαντά, φυσικότατο βεβαίως, ούτε σε Μακεδονικές επιγραφές, ως μη Μακεδονική λέξη, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Στη Βουλγαρική γλώσσα η γυνή λέγεται επίσης жена **ζ**ενα. Στη Σερβική γλώσσα η γυνή λέγεται επίσης жена **ζ**ενα. Στη Ρωσική γλώσσα η γυνή λέγεται επίσης женá **ζ**ενά. Πιθανόν η Σλαβική λέξη жена **ζ**ενα να είναι ειλημμένη από την Ελληνική γλώσσα, στην Ελληνική γλώσσα όμως η λέξη για τη σύζυγο και για πρόσωπο του θήλεος φύλου το οποίο είναι ενήλικο λέγεται γυνή. (Από τη λέξη γυνή και τη λέξη λόγος, η Επιστήμη η οποία έχει ως αντικείμενο τη γυναίκα, η Γυναικολογία, στα Βαρδαρίτικα λέγεται гинекологија Γκυναικολογκιγια. Αποδίδεται λοιπόν με την όμοια Σερβική λέξη гинекологија Γκυναικολογκιγια. Στη Βουλγαρική γλώσσα επίσης λέγεται гинекология Γκυναικολογκιγια. Στη Ρωσική γλώσσα επίσης λέγεται гинеколóгия Γκυναικολόγκιγια. Στη Αγγλική επίσης λέγεται gynaecology τζυναικολοτζι. Ο ιατρός επίσης το επάγγελμα του οποίου έχει ως αντικείμενο τη γυναίκα, ο γυναικολόγος, στα Βαρδαρίτικα λέγεται гинеколог Γκυναικολογκ. Αποδίδεται λοιπόν με την όμοια Σερβική λέξη гинеколог Γκυναικολογκ. Στη Βουλγαρική γλώσσα επίσης λέγεται гинеколог Γκυναικολογκ. Στη Ρωσική γλώσσα επίσης λέγεται гинекóлог Γκυναικόλογκ. Στη Αγγλική επίσης ο γυναικολόγος λέγεται gynaecologist).

Η λέξη γυνή των Μακεδονικών επιγραφών απαντά αυτούσια στον Όμηρο και μάλιστα σε όλες τις Πτώσεις, π.χ.:

(ἣ δ᾽ ἀέκουσ᾽ ἅμα τοῖσι **γυνὴ** κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς. Ιλιάς, Α 348),
(χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο **γυναικὸς**. Ιλιάς, Α 429),
(πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ **γυναῖκες**. Ιλιάς, Β 226),
(οὔ κέν οἱ κεχάροιτο **γυνή**, μάλα περ χατέουσα, Οδύσσεια, β 249),
(τὸν δ᾽ οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ **γυναικὸς**. Οδύσσεια, α 13),
(᾽τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ **γυναικί** περ ἥπιος εἶναι· Οδύσσεια, λ 441),
(εἰς Ἰθάκην, οὐδ᾽ εἶδες ἐνὶ μεγάροισι **γυναῖκα**; Οδύσσεια, λ 162).
(οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, **γύναι**, ὡς σὺ ἐίσκεις· Οδύσσεια, δ 148),
(ὅσσαι νῦν γε **γυναῖκες** ὑπ᾽ ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν. Οδύσσεια, η 68),
(τοὺς δ᾽ ἑτέρους Κρηθῆι τέκεν βασίλεια **γυναικῶν**, Οδύσσεια, λ 258),
(θηλυτέρῃσι **γυναιξί,** καὶ ἥ κ᾽ ἐυεργὸς ἔῃσιν. Οδύσσεια, λ 434).

Όταν ο Χριστός μας απευθύνεται στην Χαναναία γυναίκα η οποία τον ικέτευε να σώσει την κόρη της, **γύναι** την απεκάλεσε. "τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ **γύναι**, μεγάλη σου ἡ πίστις! γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης". ("Κατά Ματθαίον, ΙΕ΄.28"). Όταν ο Χριστός μας απευθύνεται στην επί 18 έτη ασθενή γυναίκα και την θεραπεύει από την ασθένειά της, **γύναι** την απεκάλεσε. "ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· **γύναι**, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν". ("Κατά Λουκάν, ΙΓ΄,12"). Όταν ο Χριστός μας απευθύνεται στην Παναγία μας στον εν Κανά της Γαλιλαίας γάμον, **γύναι** την απεκάλεσε. "λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, **γύναι**; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου". ("Κατά Ιωάννην, Β΄,4").

Η λέξη **ζῶν** της Μακεδονικής επιγραφής. Είναι Μετοχή Ενεστώτος του ρήματος ζήω, ζῶ. Ζῶ σημαίνει υπάρχω, είμαι εν ζωή.

Στα Βαρδαρίτικα το ρήμα ζω λέγεται живеам **ζ**ιβεαμ. Η λέξη αυτή, φυσικότατα και λογικότατα, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές, ως μη Μακεδονική λέξη, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Ίσως η ρίζα της να είναι δανεισμένη από το Ελληνικό ρήμα ζήω, ζω. Στη Βουλγαρική γλώσσα το ρήμα ζω λέγεται παρομοίως живея **ζ**ιβεγια. Στη Σερβική γλώσσα το ρήμα ζω λέγεται живети **ζ**ιβετι. Στη Ρωσική γλώσσα το ρήμα ζω λέγεται жить **ζ**ιτ.

Το ρήμα ζω της Μακεδονικής επιγραφής απαντά αυτούσιο στον Όμηρο, π.χ.:
(ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον Ἄκτορος υἱόν, Ιλιάς, Π 14),
(ζώει δ᾽ Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι; Ιλιάς, Π 15),
(οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος· Ιλιάς, Ψ 70),
(ἀλλ᾽ ἤτοι κεῖνός γε σέθεν ζώοντος ἀκούων. Ιλιάς, Ω 490),
(αὐτόν τε ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο. Ιλιάς, Ω 558),
(εἴ ποτε καὶ ζώοντι μάχης ἐκνοστήσαντι. Ιλιάς, Ω 705),
(ἤθελ᾽ ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο. Οδύσσεια δ 540, κ 497),
(ἥ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο, Οδύσσεια δ 833).

Στο όμορο με την Αχλάδα χωριό, την **Μελίτη Φλωρίνης** βρέθηκε επίσης Μακεδονική επιγραφή με τα εξής χαρακτηριστικά. Μακεδονική επιγραφή μαρμάρινης επιτύμβιας στήλης με εγγεγραμμένο αέτωμα, φέρουσα σε ορθογώνιο βάθυσμα τις προτομές πέντε μορφών σε δύο σειρές, (στην άνω σειρά από αριστερά προς τα δεξιά, μορφή καλυπτοφόρου ηλικιωμένης γυναίκας, ιματιοφόρου γυναίκας με διπλωμένο στο στήθος το δεξί της χέρι, ηλικιωμένου γενειοφόρου άνδρα και στην κάτω σειρά, νεαρής γυναίκας και ηλικιωμένης γυναίκας) και στο κέντρο του αετώματος ανάγλυφο ασπίδιο, η οποία βρέθηκε στη Μελίτη Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**Μέστα Πρωτᾶν τόν ἂνδρα καί Ὀλυνπίαν καί Ἀπολλόδωρον τά τέκνα καί Ματερών μνήμης χάριν**’’. Η στήλη αυτή ανάγεται στο 1ο ήμισυ του 3ου μ.Χ. αιώνα. (Όλυ**ν**πία αντί Όλυ**μ**πία). Το όνομα Όλυ**ν**πία γράφεται, αντί του ορθού Όλυ**μ**πία, λόγω τάσης αποφυγής της αφομοίωσης. Ο οικισμός Μελίτη όπου βρέθηκε η στήλη, φέρει την ονομασία από την αρχαία πολίχνη της Λυγκηστίδος (ή Λύγκου) Μελίτωνα, δίπλα από την οποία διερχόταν η Εγνατία οδός.

Ας αναφερθούμε στη λέξη **ἂνδρα** της Μακεδονικής αυτής επιγραφής. Ανήρ είναι ο άνδρας, το πρόσωπο άρρενος φύλου, αλλά και ο άνθρωπος. Στη συνέχεια απέκτησε και την έννοια σύζυγος.

Το νόημα της λέξης **ἂνδρα** της Μακεδονικής αυτής επιγραφής είναι ο σύζυγος. Στα Βαρδαρίτικα ο σύζυγος λέγεται сопруг σοπρουγκ. Στα Σερβικά ο σύζυγος λέγεται παρομοίως супруг σουπρουγκ. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο σύζυγος λέγεται παρομοίως съпруг σοπρουγκ. Στη Ρωσική ο σύζυγος λέγεται παρομοίως супру́г σουπρούγκ. Ποιο σχόλιο έχει να κάνει κάποιος γι' αυτή την ταύτιση;

Στα Βαρδαρίτικα ο ανήρ, ο άνδρας, λέγεται маж μα**ζ**. Η λέξη маж μα**ζ** φυσικά, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές, διότι δεν είναι Μακεδονική λέξη, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο ανήρ λέγεται παρομοίως мъж μα**ζ**. Στη Ρωσική ο ανήρ λέγεται παρομοίως муж μου**ζ** και мужчи́на μου**ζτσ**ίνα. Στη Σερβική ο ανήρ λέγεται мушкарац μου**σ**καρατς.

Ο Μέγας Αλέξανδρος βεβαίως έλεγε την Ελληνική λέξη ανήρ και όχι τη Ρωσική λέξη муж μου**ζ**, ούτε τη Βουλγαρική λέξη мъж μα**ζ**, ούτε την όμοια Βαρδαρίτικη λέξη маж μα**ζ**. Η ειρωνική παρατήρηση του θυμωμένου Αλεξάνδρου όταν ο πατέρας του ο Φίλιππος, νευριασμένος και ζαλισμένος από το ποτό, πήγε να τον κτυπήσει αλλά έπεσε, στον γάμο του Φιλίππου με την Κλεοπάτρα, ανεψιά του στρατηγού Αττάλου, ήταν η εξής: "Οὗτος μέντοι **ἄνδρες** εἰς Ἀσίαν ἐξ Εὐρώπης παρεσκευάζετο διαβαίνειν, ὃς ἐπὶ κλίνην ἀπὸ κλίνης διαβαίνων ἀνατέτραπται". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 9’’). ‘’Αυτός λοιπόν, άνδρες, ετοιμαζόταν να περάσει από την Ευρώπη στην Ασία, που έχει πέσει περνώντας από το ένα ανάκλιντρο στο άλλο’’.

Στο όμορο χωριό **Σκοπός Φλωρίνης**, βρέθηκαν επίσης Μακεδονικές επιγραφές. Στον οικισμό αυτόν βρέθηκε μαρμάρινη ανάγλυφη επιτύμβια αετωματική στήλη. Η στήλη φέρει παράσταση γενειοφόρου άνδρα με ιμάτιο, μικρού παιδιού, γυμνού Ηρακλέους με ρόπαλο, Ερμού με κηρύκειο κτλ. Η στήλη ανάγεται στο τέλος του 2ου μ.Χ. αιώνα και φέρει την επιγραφή: ‘’**Αὐρηλία Μαρκία σύν τοῖς τέκνοις ἐποίησα Αὐρηλίῳ Ἡρακλείδῃ μνίας χάριν τῷ κλυκυτάτῳ ἀνδρί**’’. (μνί**α**ς αντί μν**εί**ας, **κ**λυκυτάτῳ αντί **γ**λυκυτάτῳ. Η έκφραση κλυκυτάτω αντί γλυκυτάτω είναι οπισθοχωρητική αφομοίωση). Έχουν βρεθεί, όμως, και επιγραφές με τη λέξη γλυκυτάτω στην Άρνισσα και τον Άγιο Χριστόφορο Κοζάνης. Ο οικισμός Σκοπός είναι γνωστός από το υπάρχον πλησίον Βυζαντινό κάστρο και τα ιστορικά

γεγονότα που συνδέονται με τους αγώνες του μεγάλου αυτοκράτορα του Βυζαντίου Βασιλείου Β΄, ανήκοντος στη Μακεδονική δυναστεία, εναντίον του Βούλγαρου ηγεμόνα Σαμουήλ.

Η λέξη **γλυκυτάτῳ** της Μακεδονικής επιγραφής, είναι Υπερθετικός βαθμός του επιθέτου γλυκύς (γλυκύτερος, γλυκύτατος), σε Πτώση Δοτική, Ενικού Αριθμού.

Στα Βαρδαρίτικα το επίθετο γλυκύς λέγεται сладок σλαντοκ και благ μπλαγκ. Οι Βαρδαρίτικες αυτές λέξεις φυσικά δεν υπάρχουν σε Μακεδονικές επιγραφές, διότι δεν είναι Μακεδονικές λέξεις, ούτε σε άλλα κλασικά Ελληνικά κείμενα, ούτε στον Όμηρο. Στη Σερβική γλώσσα ο γλυκύς λέγεται παρομοίως сладак σλαντακ. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο γλυκύς λέγεται ομοίως сладък σλαντακ. Στη Ρωσική γλώσσα ο γλυκύς λέγεται επίσης сла́дкий σλάντκιι.

Το επίθετο γλυκύς των Μακεδονικών επιγραφών απαντά στον Όμηρο αυτούσιο και σύνθετο, π.χ.:

(οἰνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων· Ιλιάς, Α 598),
(οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν οὐδ᾽ ἀγανόφρων, Ιλιάς, Υ 467),
(κλίνθη κεκμηώς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν· Ιλιάς, Ψ 232),
(δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν. Οδύσσεια, ε 152),
(ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε, Οδύσσεια, β 395),
(δείλετό τ᾽ ἠέλιος καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν. Οδύσσεια, η 289).

Στον οικισμό Σκοπός επίσης, στον τοίχο του περιβόλου του νεκροταφείου του πλησίον κειμένου φρουρίου, βρέθηκε το άνω τμήμα μαρμάρινης επιτύμβιας στήλης με παράσταση προτομών ζεύγους σε τετράπλευρο βάθυσμα. Η στήλη ανάγεται στο 2ο - 3ο μ.Χ. αιώνα. Από την επιγραφή αναγνωρίζονται ένα ανδρικό όνομα, το γράμμα Υ στο τέλος λέξης, και η συλλαβή ΣΥ στην αρχή λέξης: [Β]ΟΥΚΟΥΛΟΣ - - - - - - - Υ ΣΥ- - - - …. - - - - . Η πιθανή και προτεινόμενη ανάγνωση της στήλης είναι: ΒΟΥΚΟΥΛΟΣ ΤΗ ΕΑΥΤΟΥ ΣΥΜΒΙΩ ΜΝΙΑΣ ΧΑΡΙΝ. (Βούκουλος τῇ ἑαυτοῦ συμβίῳ μνίας χάριν). (μνίας αντί μνείας).

Στο χωριό **Βεύη Φλωρίνης** επίσης έχουν βρεθεί Μακεδονικές επιγραφές. Αναφέρω για τις δύο από τις τέσσερις επιγραφές οι οποίες βρέθηκαν εκεί. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος αναφέρει για τη Βεύη στη λέξη Βεύη: ‘’Βεύη, πόλις Μακεδονίας, και προς αυτή Βεύος ποταμός. Το εθνικόν Βευαίος’’.

Η Μακεδονική επιγραφή στήλης, η οποία βρέθηκε στη Βεύη Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**Επ’ Ἀντιγόνου ἐπιμελητοῦ ἱερόν ΙΛΤ….. Ἀθηνᾶς** ‘’. Ο Αντίγονος στην επιγραφή της στήλης μπορεί να ήταν επιμελητής του ιερού της θεάς Αθηνάς, (αλήθεια, επίστευαν στη θεά Αθηνά τότε οι πρόγονοι των Βαρδαριτών;), όμως, το όνομα Αντίγονος αναφέρεται σε γόνο ενδόξου οίκου της Ελιμειώτιδος. Ο Αντίγονος ήταν στρατηγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου, και στη στρατιά της Ασίας ήρχεν τεσσάρων χιλιάδων ανδρών, οι οποίοι προέρχονταν από τις συνεισφορές άλλων Ελληνικών πόλεων. Το 334 π.Χ. διορίσθηκε σατράπης της Φρυγίας. Μετέπειτα διετέλεσε βασιλιάς της Μακεδονίας. Είναι ο ιδρυτής της δυναστείας των Αντιγονιδών και ο πατέρας του Δημητρίου του Πολιορκητού. Δύο ακόμη βασιλείς της Μακεδονίας έφεραν το όνομα Αντίγονος. Αντίγονος Β΄ ο Γονατάς, 277-239 π.Χ., και Αντίγονος ο Δώσων, 229-222 π.Χ. Από την επιγραφή, βεβαίως, αποδεικνύεται και το γεγονός ότι οι Μακεδόνες επίστευαν και λάτρευαν και τη θεά Αθηνά και είχαν και ιερό της, όπως όλοι οι Έλληνες.

Η Μακεδονική επιγραφή μαρμάρινης επιτύμβιας ανάγλυφης αετωματικής στήλης, φέρουσα παράσταση νεαρού δούλου και ιππέα με τον σκύλο του, μπροστά σε καθισμένη καλυπτροφόρο γυναίκα, και σε πρώτο επίπεδο καίων βωμός και στο βάθος δέντρο με περιτυλιγμένο γύρω του φίδι, και στο αέτωμα κάνθαρος από τον οποίο βλασταίνουν κισσόφυλλα, η οποία βρέθηκε στην Άνω Βεύη Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**Ἀντίπατρον Ρυμητάλκου ἥρωα ἐτῶν ΚΕ Ἀμμία Ἀντιγόνου ἡ μήτηρ**‘’. Η επιγραφή ανάγεται στο 2ο - 3ο μ.Χ. αιώνα.

Η λέξη **ἥρωα** της Μακεδονικής επιγραφής. Ήρωας είναι ο πράττων γενναία πράξη, ανδραγάθημα, ο κατορθώνων κάτι εξαιρετικά δύσκολο. Ο ήρως διακρινόταν για την αρετή και την ανδρεία του. Γενναίος, ανδρείος, πρότυπο, ίνδαλμα.

Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος διέταξε να προσφέρουν στον νεκρό Ηφαιστίωνα όσες τιμές αρμόζουν σε ήρωα. ‘’Ἐναγίζειν τε ὅτι ἀεὶ ὡς **ἥρωϊ** ἐκέλευεν Ἡφαιστίωνι, τοῦτο μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀναγέγραπται·’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.14.7"). (Ο όρος ἐναγίζειν αναφέρεται για προσφορές σε νεκρούς ήρωες, ο όρος θύειν για προσφορές σε θεούς).

Στα Βαρδαρίτικα ο ήρωας λέγεται јунак γιουνακ και херој χερογι. Η λέξη јунак γιουνακ, φυσικά, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές διότι δεν είναι Μακεδονική λέξη, ούτε βεβαίως στον Όμηρο. Η λέξη херој χερογι δεν είναι παρά η Ελληνική λέξη ἥρως, η οποία δασύνεται, γι’ αυτό και το χ, όπως αποδίδεται στα Βαρδαρίτικα και τα λοιπά Σλαβικά. Στη Σερβική γλώσσα ο ήρωας λέγεται επίσης јунак γιουνακ και херој χερογι. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο ήρωας λέγεται герой γκερόϊ. Στη Ρωσική γλώσσα ο ήρωας λέγεται епίσης герой γκερόϊ.

Από την Ελληνική λέξη ἥρως, στην Αγγλική γλώσσα ο ἥρως λέγεται hero, ο ηρωικός heroic, ο ηρωισμός heroism κτλ.

Η λέξη ήρως των Μακεδονικών επιγραφών απαντά αυτούσια στον Όμηρο.

(ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν Ιλιάς, Α 4),
(παπταίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δὲ νόησεν Ιλιάς, Δ 200),
(ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ. Ιλιάς, Β 708),
(Τὴν μὲν ἔπειθ’ ἥρως μετ’ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς. Ιλιάς, Γ 377),
(νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅ γ’ ἥρως. Ιλιάς, Ε 327),
(ἥρωος. ἀλλ’ ὁπότ’ ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή, Οδύσσεια, ζ 303),
(Λαέρτῃ ἥρωι ταφήιον, εἰς ὅτε κέν μιν. Οδύσσεια, β 99),
(Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε. Οδύσσεια, α 189),
(καὶ μέλιτι γλυκερῷ· πολλοὶ δ’ ἥρωες Ἀχαιοὶ. Οδύσσεια, ω 68),
(ἥρωας δ’ ἄχος εἷλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε. Οδύσσεια, φ 299).

Η λέξη **ἐτῶν** της Μακεδονικής επιγραφής. Έτος είναι ο χρόνος, το διάστημα των 365 ημερών. Η ηλικία κάποιου ατόμου μετράται σε έτη. Ο αναφερόμενος ήρωας ήταν 25 (ΚΕ) ετών. Η ηλικία του, 25 ετών, αναγράφεται φυσικά με τον Ελληνικό τρόπο γραφής των αριθμών.

Στα Βαρδαρίτικα το έτος λέγεται година γκοντινα. Η λέξη αυτή, φυσικά, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές, διότι δεν είναι Μακεδονική λέξη, ούτε φυσικά στον Όμηρο. Στη Σερβική το έτος λέγεται επίσης година γκοντινα. Στη Βουλγαρική το έτος λέγεται επίσης година γκοντινα. Στη Ρωσική το έτος λέγεται год γκοντ.

Η λέξη έτος των Μακεδονικών επιγραφών απαντά αυτούσια στον Όμηρο, π.χ.:

(ἀλλ’ ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν, Οδύσσεια, α 16),
(ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ’ εἶσι τέταρτον, Οδύσσεια, β 89),
(ἀλλ’ ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι, Οδύσσεια, β 107),
(ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον, Οδύσσεια, δ 82).

Στο χωριό **Σιταριά Φλωρίνης** επίσης έχει βρεθεί Μακεδονική επιγραφή. Η Μακεδονική επιγραφή μαρμάρινης αετωματικής επιτύμβιας στήλης, ελλιπούς κατά την κορύφωση και την κατάληξή της, με παράσταση σκηνής νεκροδείπνου, (γύρω από χαμηλή τράπεζα με προσφορές, δύο γυναίκες καθισμένες σε ψηλούς θώκους με ξεχωριστά υποπόδια, δύο ανακεκλιμένοι γενειοφόροι άνδρες και ακόμη μία γυναικεία μορφή και στο αέτωμα ιππέας προς τα δεξιά, ανάμεσα σε σκύλο και κάπρο, η οποία βρέθηκε στην εκκλησία των Γενεθλίων της Παναγίας, στη Σιταριά Φλωρίνης, έχει ως εξής: α) ‘’**Π. Τερέντιον Ποσιδώνιον ἥρωα**’’. β) ‘’**Π. Τερεντιανός Ἀδαής καί Τερεντιανήν Βάσαν τήν σύνβιον ἑαυτοῦ καί Ἀ(ντι)… Ἀμμαλεινή καί Ερ…**’’. (Ποσι**δ**ώνιον αντί Ποσ**ει**δώνιον, σύ**ν**βιον αντί σύ**μ**βιον). Η επιγραφή ανάγεται στο 1ο ήμισυ του 3ου μ.Χ. αιώνα.

Στο χωριό **Κάτω Κλεινές Φλωρίνης** επίσης έχει βρεθεί Μακεδονική επιγραφή. Η Μακεδονική επιγραφή επιτύμβιας στήλης με ανάγλυφη παράσταση πέντε ορθίων μορφών, άνδρα με θώρακα, ασπίδα και δόρυ (Άρης;), καλυπτροφόρου και ιματιοφόρου γυναίκας, Ηρακλή με ρόπαλο και λεοντή, ιματιοφόρου άνδρα και γενειοφόρου άνδρα με τρίαινα στο αριστερό χέρι (Ποσειδών), η οποία βρέθηκε στις Κάτω Κλεινές Φλωρίνης, έχει ως εξής: ‘’**…..αγχων αὐτῷ και Δα..ῃ… (ἀπ)οθανούσῃ νύνφῃ ΔΝΩ – ΙΑ …ΡΩΤΕΟΝ γένετ’ αὐτός**

Ἀλεξά(νδ)ρῳ θεοειδῖ ˙ καί ζώοις ΠΡΙΑ …… ὁμοῦ θέτο σῆμ' ἐπί τύ(μβῳ) …ριδίκῃ τε θυγατρί ἐῇ φρεσί .....ΑΕΙΔΥΙΗ γαμβρῷ τε ἰητρῷ (Θ)εοδώρῳ σοφῷ ἀνδρί….''. (νύ**ν**φῃ αντί νύ**μ**φῃ, θεοειδ**ῖ** αντί θεοειδ**εῖ**).

Πέραν του γεγονότος ότι όλες οι λέξεις της Μακεδονικής αυτής επιγραφής είναι, φυσικότατα, όλες Ελληνικές, τα ονόματα της επιγραφής επίσης είναι όλα Ελληνικότατα. Το όνομα Αλέξανδρος σε Πτώση Δοτική, το όνομα (Ευρ)ιδίκη επίσης σε Πτώση Δοτική και το όνομα Θεόδωρος ομοίως σε Πτώση Δοτική. Το όνομα Θεόδωρος προέρχεται από τις λέξεις θεός και δώρο.

Ας σχολιάσουμε μερικές λέξεις της Μακεδονικής αυτής επιγραφής. Ας δούμε πρώτα τη λέξη **νύνφῃ** (νύ**ν**φῃ αντί νύ**μ**φῃ). Νύμφη, η νύφη. Η γυναίκα που παντρεύεται ή μόλις παντρεύτηκε. Νύμφη λέγεται η σύζυγος κάποιου, για τα αδέλφια και τους γονείς του. Στα Βαρδαρίτικα η νύφη λέγεται невеста νεβεστα. Στη Βουλγαρική γλώσσα η νύφη λέγεται επίσης невеста νεβεστα. Στη Ρωσική γλώσσα η νύφη λέγεται επίσης невéста νεβέστα και невéстка νεβέστκα. Συνεπώς ουδεμία σχέση έχουν τα Βαρδαρίτικα με τη γλώσσα των Μακεδόνων. Τα Βαρδαρίτικα όμως, έχουν απόλυτη ταύτιση με τη Ρωσική και τη Βουλγαρική γλώσσα.

Η λέξη νύμφη της Μακεδονικής επιγραφής απαντά αυτούσια και στον Όμηρο.

(δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι Ιλιάς, Γ 130),
(βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη. Ιλιάς, Ζ 21),
(Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης, Ιλιάς, Ι 560),
(Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε νηῒς ἀμύμων. Ιλιάς, Ξ 444),
(νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαΐδων ὕπο λαμπομενάων Ιλιάς, Σ 492),
(ὃν νύμφη τέκε νηῒς Ὀτρυντῆϊ πτολιπόρθῳ. Ιλιάς, Υ 384),
(νύμφαι ὀρεστιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο. Ιλιάς, Ζ 420),
(νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων. Οδύσσεια, α 14),
(πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη, Οδύσσεια, α 71),
(νύμφῃ ἐυπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν, Οδύσσεια, α 86).

Η λέξη **γένετ(ο)** της Μακεδονικής επιγραφής. Γίγνομαι = γίνομαι, γεννιέμαι, έρχομαι στη ζωή, δημιουργούμαι, κατάγομαι, προέρχομαι.

Στα Βαρδαρίτικα το ρήμα γίγνομαι, γίνομαι, λέγεται станувам στανουβαμ. Η λέξη αυτή, φυσικά, δεν απαντά βεβαίως σε Μακεδονικές επιγραφές, ούτε φυσικά στον Όμηρο. Στη Βουλγαρική το ρήμα γίγνομαι λέγεται ставам σταβαμ. Στη Ρωσική το ρήμα γίγνομαι λέγεται становиться στανοβίτισγια. Στη Σερβική το ρήμα γίγνομαι λέγεται постати πόστατι και настати νάστατι.

Αλήθεια, γνωρίζουν οι Βαρδαρίτες τους αρχικούς χρόνους του ρήματος γίγνομαι; Τώρα αστειεύομαι βεβαίως. Από πού και ως πού και πώς, να τους ξέρουν; Αφού οι άνθρωποι δεν είναι Μακεδόνες. Οι αρχικοί χρόνοι του ρήματος γίγνομαι, τους γράφω εγώ που και **ΓΝΗΣΙΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΑΣ ΕΙΜΑΙ και τους ξέρω**, έχουν ως εξής: Γίγνομαι, ἐγιγνόμην, γενήσομαι, ἐγενόμην-ἐγενήθην, γέγονα–γεγένημαι -γεγονώς εἰμι, ἐγεγόνειν- (αναύξητο γεγόνειν)- ἐγεγενήμην- (αναύξητο γεγενήμην) -γεγενημένος ἦν. Η Οριστική του Αορίστου κλίνεται ως εξής: ἐγενόμην, ἐγένου, **ἐγένετο**, ἐγενόμεθα, ἐγένεσθε, ἐγένοντο. Ο αναύξητος τύπος στον Αόριστο, χωρίς δηλαδή το αρχικό έψιλον (ε), στο Τρίτο Πρόσωπο Ενικού Αριθμού είναι **γένετο,** όπως φαίνεται και στη Μακεδονική επιγραφή και όπως απαντά αυτούσιος και στον Όμηρο π.χ.:

(ὣς τῶν μισγομένων **γένετο** ἰαχή τε πόνος τε. Ιλιάς, Δ 456),
(Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν **γένετο** ἰαχή τε φόβος τε, Ιλιάς, Μ 144, Ο396),
(Σαρπήδοντι δ' ἄχος **γένετο** Γλαύκου ἀπιόντος Ιλιάς, Μ 392),
(ὣς τῶν ἐκ νηῶν **γένετο** ἰαχή τε φόβος τε, Ιλιάς, Π 366),
(Γλαύκῳ δ' αἰνὸν ἄχος **γένετο** φθογγῆς ἀΐοντι· Ιλιάς, Π 508),
(Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος **γένετο** φθιμένου ἑτάροιο, Ιλιάς, Π 581),
(ὅς τοι πόλλ' ὄφελος **γένετο** πτόλεΐ τε καὶ αὐτῷ Ιλιάς, Ρ 152),
(ὃς δὴ ἀφνειότατος **γένετο** θνητῶν ἀνθρώπων· Ιλιάς, Υ 220),
(ὃς δὴ κάλλιστος **γένετο** θνητῶν ἀνθρώπων· Ιλιάς, Υ 233),
(εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω **γένετο** δρόμος ἀμφοτέροισι, Ιλιάς, Ψ 526),

(παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ **γένετο** κρειόντων, Ιλιάς, Ω 539).

Η έκφραση ''**Ἀλεξάνδρῳ θεοειδεῖ**'' της Μακεδονικής αυτής επιγραφής, είναι απολύτως ίδια με αυτή η οποία απαντά στον Όμηρο: ''Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν **Ἀλέξανδρος θεοειδὴς**''. (Ιλιάς, Γ 16), ''ὣς ἐχάρη Μενέλαος **Ἀλέξανδρον θεοειδέα**'', (Ιλιάς, Γ 27), ''Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν **Ἀλέξανδρος θεοειδὴς**'', (Ιλιάς, Γ 30), ''Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν **Ἀλέξανδρος θεοειδής**·'', (Ιλιάς, Γ 58). (Αλέξανδρος ήταν το άλλο όνομα του Πάριδος, του υιού του Πριάμου, ο οποίος έκλεψε την Ωραία Ελένη, σύζυγο του Μενελάου βασιλέως της Σπάρτης. Το επίθετο θεοειδής απαντά 27 φορές στην Ιλιάδα και 17 στην Οδύσσεια). Βεβαίως όλες οι λέξεις όλων των Μακεδονικών επιγραφών απαντούν αυτούσιες και στον Όμηρο. Οι Μακεδόνες λοιπόν ομιλούν και γράφουν αυτούσια τη γλώσσα του Ομήρου. Πώς είναι δυνατόν κατόπιν τούτου να έρχονται οι Βαρδαρίτες και να λένε ότι η Σλαβική Βουλγαροσερβική διάλεκτός τους είναι ''Μακεδονικά";

Η λέξη **θέτο** της Μακεδονικής επιγραφής. Το ρήμα τίθημι (= θέτω, τοποθετώ) στη Μέση Φωνή κάνει τίθεμαι. Οι αρχικοί χρόνοι του ρήματος τίθεμαι έχουν ως εξής: τίθεμαι, ἐτιθέμην, θήσομαι-τεθήσομαι, ἐθέμην-ἐτέθην, τέθειμαι και κεῖμαι, ἐτεθείμην και ἐκείμην. Η Οριστική Αορίστου του ρήματος, ο τύπος ἐθέμην, κλίνεται ως εξής: ἐθέμην, ἔθου, **ἔθετο**, ἐθέμεθα, ἔθεσθε, ἔθεντο. Ο αναύξητος τύπος στο Τρίτο Πρόσωπο Ενικού Αριθμού κάνει **θέτο** (ἔ θετο). Με τον αναύξητο τύπο **θέτο**, απαντά το ρήμα στην ανωτέρω Μακεδονική επιγραφή και σε άλλες Μακεδονικές επιγραφές, αλλά, και έτσι απαντά και στον Όμηρο.

(Ἦ ῥα καὶ ἐς δίφρον ἄρνας **θέτο** ἰσόθεος φώς, Ιλιάς, Γ 310),
(κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην **θέτο** τετραφάληρον. Ιλιάς, Ε 743, Λ 41),
(αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος **θέτο** τετραθέλυμνον, Ιλιάς, Ο 479),
(ἄγριον ἐν στήθεσσι **θέτο** μεγαλήτορα θυμὸν Ιλιάς, Ι 629),
(ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος **θέτο**, βῆ δὲ μετ' αὐτούς. Ιλιάς, Κ 149),
(κρατὶ **θέτο** βριαρήν· ἣ δ' ἀστὴρ ὣς ἀπέλαμπεν Ιλιάς, Τ 381).

Η λέξη **σῆμα** της Μακεδονικής επιγραφής (στα Δωρικά σάμα). Σήμα είναι οτιδήποτε χρησιμοποιείται για τη διάκριση, την αναγνώριση ατόμου ή πράγματος, σημείο, σημάδι, χαρακτηριστικό γνώρισμα, σημείο που δίνει κάποιο σύνθημα ή μεταδίδει πληροφορία, μήνυμα που μεταδίδεται από σύστημα επικοινωνίας, σημάδι μέσω του οποίου καθίσταται αναγνωρίσιμος ο τόπος ταφής, ο τύμβος, το ανάχωμα του τάφου. Με αυτή την τελευταία έννοια απαντά στην "Ιλιάδα" στους στίχους Η 86 (''**σῆμά** τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ''), Η 89 ('' ἀνδρὸς μὲν τόδε **σῆμα** πάλαι κατατεθνηῶτος, ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ''), Κ 415 (''βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου''). Με την ίδια έννοια που απαντά η λέξη σήμα στον Όμηρο, απολύτως με την ίδια έννοια απαντά και στην Μακεδονική αυτή επιγραφή δεδομένου ότι γράφει: ….ὁμοῦ θέτο **σῆμ' ἐπί τύ(μβῳ)**….

Στα Βαρδαρίτικα το σήμα λέγεται знак ζνακ, значка ζνα**τσ**κα και белег μπελεγκ. Στη Βουλγαρική το σήμα λέγεται επίσης знак ζνακ και белег μπελεγκ. Στη Σερβική το σήμα λέγεται επίσης знак ζνακ και значка ζνα**τσ**κα. Στη Ρωσική το σήμα λέγεται επίσης знак ζνακ. Αφού η λέξη знак ζνακ, είναι Σλαβική και είναι ίδια σε όλες τις Σλαβικές γλώσσες, Βουλγαρική, Σερβική και Ρωσική, δεν μπορεί φυσικά να είναι ''Μακεδονική'', δηλαδή Ελληνική. Η λέξη **σῆμα** της Μακεδονικής επιγραφής, απαντά και στον Όμηρο.

(ἔνθ' ἐφάνη μέγα **σῆμα**· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς Ιλιάς, Β 308),
(ἀστράπτων ἐπιδέξι' ἐναίσιμα **σήματα** φαίνων. Ιλιάς, Β 353).
(ἀθάνατοι δέ τε **σῆμα** πολυσκάρθμοιο Μυρίνης· Ιλιάς, Β 814).
(καὶ τότε μιν ἐρέεινε καὶ ᾔτεε **σῆμα** ἰδέσθαι Ιλιάς, Ζ 176).
(Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ **σῆμα** κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ, Ιλιάς, Ζ 178).

Η λέξη **τύ(μβῳ)** της Μακεδονικής επιγραφής. Τύμβος είναι ο τεχνητός κωνοειδής λόφος από χώμα και λίθους, πάνω από το μέρος όπου έχει ταφεί νεκρός, ή η κάλπη που περιείχε την τέφρα του. Γήλοφος, ύψωμα. Ο μεγαλοπρεπής τάφος. Επιτάφια πλάκα, ταφόπετρα ή στήλη με την εικόνα του νεκρού.

Η λέξη τύμβος της Μακεδονικής επιγραφής απαντά αυτούσια και στον Όμηρο.

(Αἰπύτιον παρὰ **τύμβον** ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί, Ιλιάς, Β 604),
(**τύμβον** δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες. Ιλιάς, Η 336),
(**τύμβῳ** τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων. Ιλιάς, Π 457, Π 675),
(**τύμβον** χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες. Οδύσσεια, α 239, μ 14),

(πήξαμεν ἀκροτάτῳ **τύμβῳ** ἐυῆρες ἐρετμόν. Οδύσσεια, μ 15),
(ἀμφ᾽ αὐτοῖσι δ᾽ ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα **τύμβον**. Οδύσσεια, ω 80).

Στα Βαρδαρίτικα ο τύμβος λέγεται γροβ γκρομπ και γροβνιτσα. Οι λέξεις αυτές, φυσικότατα, ασφαλέστατα και βεβαιότατα, δεν υπάρχουν σε Μακεδονικές επιγραφές, απλώς και μόνον διότι δεν είναι Μακεδονικά, αλλά Βουλγαροσερβικά. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο τύμβος λέγεται επίσης γροβ γκρομπ. Στη Σερβική ο τύμβος λέγεται επίσης γροβ γκρομπ και επίσης γροβνιτσα. Στη Ρωσική ο τύμβος λέγεται επίσης γρόβα γκρόμπα. Αληθώς δεν καταλαβαίνω, αν μπορεί βεβαίως να καταλάβει κάποιος, πώς μπορεί η Σλαβική, Σερβική και Βουλγαρική λέξη γροβ γκρομπ, όταν τη λένε οι Βαρδαρίτες να μετατρέπεται σε Μακεδονική. Μόνον αν είναι κάποιος εντελώς νήπιος, εντελώς μωρός, εντελώς παιδνός, μπορεί να αποδεχθεί ότι είναι Μακεδονική και συνεπώς Ελληνική, αυτή η εξώφθαλμα Ρωσική και γενικά Σλαβική λέξη.

Η λέξη **ἰητρῷ** της Μακεδονικής επιγραφής, ο ιατρός. Ιατρός είναι ο επιστήμονας ο οποίος ασχολείται με την ιατρική. Στα Βαρδαρίτικα ο ιατρός λέγεται λεκαρ λεκαρ. Στη Βουλγαρική γλώσα ο ιατρός λέγεται επίσης λεκαρ λεκαρ. Στη Σερβική ο ιατρός λέγεται επίσης λεκαρ λεκαρ και δοκτορ ντοκτορ. Φυσικότατα και λογικότατα η Βουλγαρική, Σερβική και Βαρδαρίτικη λέξη λεκαρ λεκαρ, για τον ιατρό, δεν απαντά σε Μακεδονικές επιγραφές. Στη Ρωσική ο ιατρός λέγεται επίσης βρατ μπρα**τσ** και δοκτορ ντοκτορ.

Η λέξη ἰητρός της Μακεδονικής επιγραφής, ο ιατρός, απαντά και στον Όμηρο.
(φῶτ᾽ Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος **ἰητῆρος**, Ιλιάς, Δ 194).
(**ἰητρὸς** γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων, Ιλιάς, Λ 514),
(**ἰητροὶ** μὲν γὰρ Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων. Ιλιάς, Λ 833),
(χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος **ἰητῆρος**. Ιλιάς, Λ 835),
(**ἰητρὸς** δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων ἀνθρώπων· Οδύσσεια, δ 231).

Η λέξη **σοφῷ** της Μακεδονικής επιγραφής. Στα Βαρδαρίτικα ο σοφός λέγεται μυδαρ μουνταρ και υχεν ου**τσ**εν. Οι λέξεις αυτές, φυσικότατα και λογικότατα, δεν υπάρχουν σε Μακεδονικές επιγραφές. Στη Σερβική γλώσσα ο σοφός λέγεται επίσης μυδαρ μουνταρ και υχεν ου**τσ**εν. Στη Ρωσική γλώσσα ο σοφός λέγεται επίσης μύδρυιί μούντριι και υχёνυιί ου**τσ**έννι. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο σοφός λέγεται παρομοίως μъдър μουνταρ.

Δηλαδή, κατά τους Βαρδαρίτες, οι Επτά Σοφοί της Αρχαίας Ελλάδος λέγονταν στη Μακεδονία, σεδυμ μυδαρι σεντουμ μουνταρι και σεδυμ υχενι σεντουμ ου**τσ**ενι; Στους Βαρδαρίτες γείτονες, με πολύ καλή διάθεση και σεβασμό στη λογική, θέλω να τους πω, ότι δεν πρέπει να επιτρέπουν πλέον σε κάποιους ανόητους και θλιβερούς προπαγανδιστές να τους γελοιοποιούν με τόσα γελοία ψέματα.

Η λέξη σοφία απαντά στον Όμηρο. Π.χ.: ‘’εὖ εἰδῇ **σοφίης** ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης’’, (‘’Ιλιάς, Ο 412’’).

Πιστεύω ότι δεν χρειάζεται να γράψω για όλες τις επιγραφές οι οποίες βρέθηκαν στον ιστορικό νομό μου, (Λυγκηστίς ή Λύγκος της Άνω Μακεδονίας, από το όνομα του πρώτου μυθικού βασιλέως της, του ήρωος Λυγκέως, όπως αναφέρει ο Στέφανος ο Βυζάντιος στο σχετικό λήμμα. ‘’εκλήθη από **Λυγκέως**. Το εθνικόν Λυγκησταί, το θηλυκόν Λυγκηστίς’’. Ο Ησίοδος στο έργο του ‘’ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ’’ στον στίχο 327, ‘’χαιρετά τη γενιά του κοσμοξακουσμένου **Λυγκέως**’’. ‘’Χαίρετε, **Λυγκῆος** γενεή τηλεκλειτοῖο’’. Από αυτή τη γενιά και από αυτό το αίμα εύχομαι είμαι, καυχώμαι ότι κατάγομαι και εγώ ως Φλωρινιώτης. ‘’Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι‘’, <‘’Ιλιάς, Ζ211’’, ‘’Ιλιάς Υ241’’>), πόσο μάλλον σε όλη τη Μακεδονία, ούτε αυτό είναι δυνατόν στα πλαίσια της παρούσης εργασίας. Αναφέρω μόνον ότι στη Μακεδονία έχουν βρεθεί περισσότερες από 6.000 Μακεδονικές επιγραφές. Λογικότατα και συνεπέστατα με την Ιστορία, τη λογική και την Επιστήμη της Λογικής, όλες οι επιγραφές είναι γραμμένες στη γλώσσα των Μακεδόνων, την Ελληνική. Οι λέξεις, τα ονόματα και τα γράμματα όλων των ανωτέρω Μακεδονικών επιγραφών είναι, φυσικότατα, όλα Ελληνικότατα. Δεν υπάρχει απολύτως τίποτε το Βαρδαρίτικο. Σιγά να μην υπήρχε. Μα είναι δυνατόν να υπήρχε κάτι το Βαρδαρίτικο, δηλαδή Σλαβικό, σε Μακεδονικές επιγραφές; Θα ήταν σχήμα πρωθύστερον και συνεπώς μη συνάδον με τη λογική. Αφού οι Σλάβοι άρχισαν να εγκαθίστανται στην Ελληνική ή χερσόνησο του Αίμου, ή Βαλκανική χερσόνησο, τον 7ο και 8ο μ.Χ. αιώνα, δηλαδή επί της Ελληνικής Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Τι σχέση μπορούν να έχουν οι Σλάβοι και οι λοιποί Βαρδαρίτες με τους Έλληνες Μακεδόνες

Δωριείς; Η Ιστορία και η λογική απαντούν αμέσως, ευκρινώς, σαφώς και κατηγορηματικώς. Οι Βαρδαρίτες, Σλάβοι και μη, Αλβανοί, Ρομά, Αθίγγανοι κτλ. ως και οι λοιποί Σλάβοι δεν έχουν καμμία απολύτως σχέση με τη Μακεδονία και τους Μακεδόνες και ούτε θα αποκτήσουν ποτέ.

Αφού είδατε αναγνώστη μερικές Μακεδονικές λέξεις στις ανωτέρω Μακεδονικές επιγραφές, αφού διαπιστώσατε ότι όλες, απολύτως όλες, είναι Ελληνικές, αφού διαπιστώσατε επίσης, ότι οι αντίστοιχες Βαρδαρίτικες λέξεις είναι όλες Σλαβικές, προσέξτε παρακαλώ και τις κατωτέρω λέξεις, οι οποίες είναι γραμμένες στο Κυριλλικό Αλφάβητο. (Το Κυριλλικό αλφάβητο, το οποίο χρησιμοποιούν πολλοί Σλαβικοί λαοί, δημιουργήθηκε τον **9ο μ.Χ. αιώνα** και ακριβέστερα μετά το 863 μ.Χ., από έναν Έλληνα Μακεδόνα φιλόσοφο, φιλόλογο, θεολόγο αλλά και πολύγλωσσο, τον Κωνσταντίνο από τη Θεσσαλονίκη, (ονομαζόμενο Κύριλλο ως μοναχό), υιό του Λέοντος, ανωτάτου αξιωματικού του Βυζαντίου, δηλαδή χιλιάρχου (δρουγγαρίου). Ο Αυτοκράτωρ του Βυζαντίου Μιχαήλ Γ', ανταποκρίθηκε στο αίτημα του βασιλέως της Μοραβίας Ρατισλάβου για αποστολή ιεροδιδασκάλων, και απέστειλε τον Κύριλλο και τον αδελφό του Μεθόδιο οι οποίοι γνώριζαν και τη Σλαβονική γλώσσα. Το Αλφάβητο που συνέταξε ο Κύριλλος, χρησιμοποιείται με τροποποιήσεις, από τους Ρώσους, τους Σέρβους, τους Βουλγάρους, τους Λευκορώσους, τους Ουκρανούς, τους Βαρδαρίτες, από χώρες της κεντρικής Ασίας που ανήκαν στην πρώην Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών κτλ. Από τον Βόρειο Παγωμένο Ωκεανό έως τα σύνορα της Ελλάδος και τη Βαλτική έως τον Βερίγγειο Πορθμό στην Ανατολή, χρησιμοποιείται σήμερα το Κυριλλικό Αλφάβητο). Τα γράμματα του Κυριλλικού αλφαβήτου με κεφαλαία και με πεζά γράμματα και άλλα στοιχεία του που προσδιορίζουν την προφορά των λέξεών τους είναι τα εξής: Аа (α), Бб (μπ), Вв (β), Гг (γκ), Дд (ντ), Ее (ε), Жж (ζ **παχύ**), Зз (ζ), Ии (ι), Йй, Кк (κ), Лл (λ), Мм (μ), Нн (ν), Оо (ο), Пп (π), Рр (ρ), Сс (σ), Тт (τ), Уу (ου), Фф (φ), Хх (χ), Цц (τσ **ψιλό**), Чч (τσ **παχύ**), Шш (σ **παχύ**), Щщ, Ъъ, Ыы (ü), Ьь (προφέρεται όπως το Γαλλικό h), Ээ, Юю (γιου), Яя (για), Ёё, Ђђ (ντζ **μαλακό**), Ѓѓ, Єє, Ss, Іі, Її, Jj (γι), Љљ (λι) , Њњ (νι), Ћћ, Ќќ, Ўў, Џџ (**ντζ**).

Αναγνώστη προσέξτε παρακαλώ τις παρακάτω λέξεις: Врв (βρβ), брз (μπρζ), Грк (Γκρκ), грб (γκρμπ), крст (κρστ), крв (κρβ), срп (σρπ), смрт (σμρτ), црн (τσρν), прст (πρστ). Καταλαβαίνετε τίποτε; Εγώ πάντως δεν καταλαβαίνω απολύτως τίποτε. Παρατηρώ, όμως, ότι οι λέξεις αυτές δεν έχουν ούτε ένα φωνήεν. Ως εκ τούτου, ένα είναι απολύτως βέβαιο. Οι λέξεις αυτές φυσικά και δεν μπορεί να είναι Μακεδονικές και δεν είναι Μακεδονικές, δεν είναι δηλαδή Ελληνικές.

Σε ένα **ΣΕΡΒΟΕΛΛΗΝΙΚΟ** λεξικό, επαναλαμβάνω, ΣΕΡΒΟΕΛΛΗΝΙΚΟ λεξικό, βλέπουμε τη σημασία τους. Врв (βρβ) κορωνίς, κατακόρυφα, ζενίθ, брз (μπρζ) επείγων, ταχύς, γοργός, γρήγορος, Грк (Γκρκ) Έλληνας, грб (γκρμπ) έμβλημα, крст (κρστ) μέση, σταυρός, крв (κρβ) αίμα, срп (σρπ) δρεπάνι, смрт (σμρτ) θάνατος, црв (τσρβ) σκουλήκι, црн (τσρν) μέλας, μαύρος, прст (πρστ) δάκτυλο.

Αυτές τις **ΣΕΡΒΙΚΕΣ** λέξεις, αυτές τις ίδιες ακριβώς ΣΕΡΒΙΚΕΣ λέξεις, με την ίδια ακριβώς σημασία, με την ίδια απολύτως προφορά και με τον ίδιο τρόπο γραφής, οι Βαρδαρίτες, τις μετωνόμασαν και τις λένε Μακεδονικές! Ο σκοπός τους είναι προφανέστατος. Οι ανιστόρητοι και μικροϊστόρητοι αυτοί Σλάβοι ή εκσλαβισθέντες, οι οποίοι κατελθόντες από τη βόρεια και ανατολική Ευρώπη κατέστησαν γείτονές μας, θέλουν να αποκτήσουν σχέση με τους γίγαντες της παγκοσμίου ιστορίας, τους κολοσσούς αυτούς Έλληνες, τους Μακεδόνες, σφετεριζόμενοι απλώς το όνομά τους!

Ας πάρουμε κατ' αρχάς τη **ΣΕΡΒΙΚΗ** λέξη срп (σρπ) δρεπάνι. Είναι γνωστό ότι στη Μακεδονική Ελληνική διάλεκτο το δρεπάνι λεγόταν αγκαλίς. Προέρχεται από την αρχαία Ελληνική ρίζα αγκ- από την οποία προέρχονται λέξεις σημαίνουσες κάτι καμπύλον, κύρτωση, π.χ.: άγκος, αγκάλη, αγκών, αγκύλη, άγκυρα, άγκιστρο, αγκοίνη (ο κεκαμμένος βραχίων). ('Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν **ἀγκοίνῃσιν** ἰαύεις''. "Ιλιάς, Ξ213"). Στην Ελληνική γλώσσα υπάρχει το ρήμα αγκαλίζω, αγκαλιάζω, το ουσιαστικό αγκαλιά συνώνυμο του αγκάλη, αγκαλιασμός, αγκαλιαστός, αγκάλιασμα, αγκαλίδα. Η τελευταία λέξη σημαίνει δέμα με στάχυα ή ξύλα, όσα μπορεί να περιλάβει η αγκάλη.

Η λέξη αγκαλίς είναι υποκοριστικό της λέξης αγκάλη, αγκαλιά και με αυτή την έννοια απαντά στον Όμηρο.

(‘’παῖδες δραγμεύοντες ἐν **ἀγκαλίδεσσι** φέροντες’’ Ιλιάς, Σ 555),
(‘’εὕδεσκ’ ἐν λέκτροισιν ἐν **ἀγκαλίδεσσι τιθήνης**’’ Ιλιάς, Χ 503).

Το δρέπανον, το δρεπάνι, λεγόταν **αγκαλίς** επειδή αγκαλιάζει τα στάχυα για να τα κόψει. Δηλαδή τι μας λένε τώρα οι Βαρδαρίτες; Ότι δεν είναι Μακεδονική η Ελληνικότατη Μακεδονική λέξη αγκαλίς, η οποία απαντά και στον Όμηρο, αλλά είναι Μακεδονική η **ΣΕΡΒΙΚΗ** λέξη срп (σρπ) επειδή οι Βαρδαρίτες έτσι την μετωνόμασαν; Αυτό βεβαίως, δεν είναι απλώς ανοησία και ψέμα, είναι παράνοια σε βαθμό κακουργήματος. Στη ΣΕΡΒΙΚΗ γλώσσα λοιπόν, το δρεπάνι λέγεται срп (σρπ). Στα Βαρδαρίτικα το δρεπάνι λέγεται ομοίως срп (σρπ). Στη Βουλγαρική γλώσσα το δρεπάνι λέγεται παρομοίως сърп (σρπ). Στη Ρωσική γλώσσα το δρεπάνι λέγεται παρομοίως серп (σερπ).

Δεν ανήκω βεβαίως σ’ αυτούς οι οποίοι πιστεύουν ότι οι περισσότερες ή έστω πάρα πολλές λέξεις πολλών ξένων γλωσσών προέρχονται από την Ελληνική, όπως λέει ο Έλληνας πατέρας στην κινηματογραφική κωμωδία ‘’Γάμος αλά Ελληνικά’’, ‘’My big fat Greek wedding’’. Αποδείξτε όμως εσείς ότι η Ρωσική λέξη серп (σερπ) και γενικώς η Σλαβική λέξη срп (σρπ), δεν έχει καμμία σχέση με μια άλλη Ελληνική λέξη για το δρεπάνι, τη λέξη **ἅρπη**, με δασεία, η οποία απαντά π.χ. στον Ησίοδο. ‘’εἶσε δέ μιν κρύψασα λόχῳ, ἐνέθηκε δὲ χερσὶν **ἅρπην** καρχαρόδοντα, δόλον δ' ὑπεθήκατο πάντα’’. (‘’Θεογονία, 174-5’’). ‘’ὁ δ' ἐκ λοχέοιο πάις ὠρέξατο χειρὶ σκαιῇ, δεξιτερῇ δὲ πελώριον ἔλλαβεν **ἅρπην**’’. (‘’Θεογονία, 178-9’’).

Ας πάρουμε τη **ΣΕΡΒΙΚΗ** λέξη црн (τσρν) η οποία σημαίνει μέλας, μαύρος. Είναι γνωστό ότι και στη Δωρική Μακεδονική Ελληνική γλώσσα ο έχων μαύρο χρώμα ελέγετο μέλας. (Ο μέλας, η μέλαινα, το μέλαν). Αναφέρεται π.χ. ότι ο Βουκεφάλας, το άλογο του Μεγάλου Αλεξάνδρου ήταν μέλας: ‘’οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι **λευκὸν** σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, **μέλας** ὢν αὐτός, ἐς βοὸς κεφαλὴν μάλιστα εἰκασμένον’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.19.6’’). (Το άλογο του Διομήδους, υιού του Τυδέως, ήταν κατακόκκινο ενώ στο μέτωπό του είχε λευκό ολοστρόγγυλο σημάδι, όπως η σελήνη: "ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ λευκὸν σῆμα τέτυκτο περίτροχον ἠΰτε μήνη". "Ιλιάς, Ψ455").

Είναι γνωστός επίσης ως **Μέλας**, ο εταίρος Κλείτος, υιός του Δρωπίδου. Ήταν παλαιός και σημαίνων αξιωματικός του βασιλιά Φιλίππου Β΄. Ήταν αδελφός της Ελλανίκης, της τροφού του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ήρχεν της βασιλικής ίλης και έσωσε τη ζωή του Μεγάλου Αλεξάνδρου στη μάχη στον Γρανικό ποταμό το 334 π.Χ. σκοτώνοντας τον σατράπη Σπιθριδάτη. Στα Γαυγάμηλα το 331 π.Χ. διοικούσε τη βασιλική μοίρα των εταίρων. Μετά τον θάνατο του Φιλώτα το 330 π.Χ., διορίσθηκε αρχηγός του Μακεδονικού ιππικού μαζί με τον Ηφαιστίωνα. Το 328 π.Χ. αντικατέστησε τον Αρτάβαζο στη σατραπεία της Βακτριανής. Εφονεύθη το 328 π.Χ. στα Μαράκανδα (Σαμαρκάνδη) από τον Αλέξανδρο μετά από λογομαχία κατά τη διάρκεια συμποσίου. Ο Κλείτος εξυμνούσε την απλότητα και τα ανδραγαθήματα του βασιλιά Φιλίππου Β΄. Το όνομα Κλείτος προέρχεται από το επίθετο κλειτός που σημαίνει ένδοξος, περικλεής, (κλειτός<κλέος = δόξα), με αναβίβαση του τόνου, κατά το λαμπρός Λάμπρος, κοινός Κοίνος, γλαυκός Γλαύκος, αρετή Αρέτης, ευμενής Ευμένης, μαχατάς (ο μαχητής στα Δωρικά) Μαχάτας, χρηστός Χρήστος, λευκός Λεύκος, φαιδρά Φαίδρα, κτλ. ως επίθετο δε απαντά και στον Όμηρο.
(Ἀλλ’ οὔ τις δύνατο Τρώων **κλειτῶν** τ’ ἐπικούρων, Ιλιάς, Γ 451),
(ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν **κλειτὴν** ἑκατόμβην, Ιλιάς, Δ 102),
(καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν **κλειτοὺς** ἐπικούρους· Ιλιάς, Δ 379) κτλ.

Στον Όμηρο το επίθετο κλειτός απαντά επίσης ως σύνθετη λέξη π.χ.:
(ἀλλά μιν Ἀτρεΐδης δουρι**κλειτὸς** Μενέλαος Ιλιάς, Ε 55),
(ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλε**κλειτῶν** ἐπικούρων Ιλιάς, Ε 491),
(Σαρπηδὼν δ’ ἡγήσατ’ ἀγα**κλειτῶν** ἐπικούρων, Ιλιάς, Μ 101).

Το Μακεδονικό Ελληνικό όνομα όνομα Κλείτος απαντά και στον Όμηρο. Ο Κλείτος ήταν Τρώς, υιός του Πεισήνορος, σύντροφος του Πολυδάμαντος, ο οποίος εφονεύθη υπό του Τεύκρου. ‘’καί ῥ’ ἔβαλε **Κλεῖτον** Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱὸν’’. ("Ιλιάς, Ο 445").

Στη στρατιά του Μεγάλου Αλεξάνδρου υπήρχε και έτερος **Κλείτος**, ο Κλείτος ‘’ο Λευκός’’ (…-318 π.Χ.). Το 327 π.Χ., στην εκστρατεία κατά της Ινδίας, ο Κλείτος ‘’ο Λευκός’’ ήταν αρχηγός τάξεως πεζεταίρων και κατόπιν ίππαρχος. Τον Μάϊο του 326 π.Χ., στη μάχη στον ποταμό Υδάσπη, ήταν επικεφαλής τάξεως πεζεταίρων. Τον Νοέμβριο του 326 π.Χ. εστάλη εναντίον γειτονικής προς τα Αγάλασσα πόλης των Μαλλών. Συμμετείχε με τον

Γοργία, τον Αντιγένη και τον Πολυδάμα στην φάλαγγα των απολυθέντων στην Ώπιν παλαιμάχων, το 324 π.Χ., οι οποίοι επέστρεφαν στη Μακεδονία. Ως ναύαρχος του Αντιπάτρου το 322 π.Χ. νίκησε τον στόλο των Αθηναίων. Η λέξη λευκός απαντά στον Όμηρο ως επίθετο της θεάς Ήρας, η οποία αποκαλείται λευκώλενος. ‘’οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ’ ἧκε θεὰ **λευκώλενος** Ἥρη‘’. (Ιλιάς, Α208)

Δηλαδή ο Κλείτος ‘’ο Μέλας’’, στα Βαρδαρίτικα θα λεγόταν Клитос Црн (Κλείτος Τσρν) και ο Κλείτος ‘’ο Λευκός’’ Клитос Бел (Κλείτος Μπελ), εφόσον ο μέλας και ο λευκός στα Βαρδαρίτικα λέγονται αντιστοίχως црн (τσρν) και бел (μπελ); Κανένα κείμενο, βεβαίως, κανενός ιστορικού ή οιουδήποτε άλλου, δεν γράφει πουθενά, και δεν είναι δυνατόν να γράφει, Клитос Црн (Κλείτος Τσρν) ούτε Клитос Бел (Κλείτος Μπελ). Το αυτό ισχύει και με τις Μακεδονικές επιγραφές. Σε καμμία απολύτως Μακεδονική επιγραφή δεν αναγράφεται και δεν είναι δυνατόν να αναγράφεται, Клитос Црн (Κλείτος Τσρν) ούτε Клитос Бел (Κλείτος Μπελ). Όμως το όνομα Κλείτος έχει βρεθεί σε Μακεδονικές επιγραφές, γραμμένο φυσικά στα Ελληνικά. Το όνομα **Κλείτος** απαντά π.χ. σε μαρμάρινη ενεπίγραφη στήλη που βρέθηκε στο Κρανοχώρι Καστοριάς και ανάγεται στο έτος 143 μ.Χ. Η αρχή και το τέλος της επιγραφής της στήλης έχει ως εξής: ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΓΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΒΑΤΤΥΝΑΙΩΝ ΠΟΛΕΙΤΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΙ ΠΟΛΛΩΝ ΑΠΟΔΥΡΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΙΤΩΝ ……..… ΕΓΕΝΕΤΟ ΕΤΟΥΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΑΚΟΣΙΟΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ ΤΡΙΑΚΑΔΙ ….. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ Ο ΠΟΛΙΤΑΡΧΗΣ [ΕΠΕ]ΣΦΡΑΓΙΣΑΜΗΝ …….Τρόφιμος ....., Θεότιμος Νεικολ<ά>ου, [.]ανος Φιλίππου, **Παρμενίων Κλείτου**, Νεικόλ[αος] Φίλωνος, Ευφάμιος Νεικάνορος, Ορέστης Αριστολάου, Αμύντας Νεικολάου, Ευτυχιανός Φιλάνδρου, Αντίγονος Κασάνδρου, Νεικάνωρ Θησ[έ]ως, Ηγερ.ειας, Πλευ<ρ>άδος ……αωος, Αλέξανδρος Αλεξάνδρου, Μεγάρτας …υμονου, Μάγας Στράτωνος, Στράτων Επικάρδου, Νείκανδρος Ανδρίσκου, Δέγμος Φιλίππου, Παρμενίων Νεικομάχου, Νεικόλαος Μενελάου, Μενέλαος Λυκώπου, Φίλων Αριστοδήμο[υ], [Α]ντίγονος Ευχείδου, Παράμονος Στρ[α]τονείκης, [Πρ]είσκος Φιλίππου, Νεοκλής Νεικολάου, Μενέφιλος Αλεξιώρου, Πτολ[ε]μαίος ……, Ζωΐλος Φίλωνος, ……., Αντίγονος Γέλωνος, Φιλώτας Φιλίππου, [….]νιας Ζωΐλου, Νεικόλας Φιλώτου, […]σ..ιλας Ραδίου, Αραβέος Νεικάνδρου, Θεότειμος Φιλίππου, Ορέστης Ζωΐλου, Γάϊος Αλεξάνδρου, Αλέξανδρος Παρμενίωνος, Επιχάρης Κοίνου, Υάκινθος Επιχάρους, Φίλιππο[ς] Μενελάου, Γέλων Παραμόνου, Μενέλας Τήρου, Παρμενίων Γέλωνος, Ανδρίσκος Νεικολάου, Αριστόδημος Φίλωνος, Πολύχαρμος Πολυχάρμου, Φίλιππος Φιλώτου, Γέλων Ο…, Λυσίμαχος ….., Αρίστιππος ....., **Αντίγονος Κλίτου**, **Κλείτος Αντιγόνου**, …… Πτολεμέου, Δημήτρης Δημητρίου ……. (Οι Βαττυναίοι της επιγραφής, όπως και οι Τρίκλαροι ανήκαν στους Ορέστες).

Επισημαίνεται, για μία ακόμη φορά, ότι οι Σλάβοι έμαθαν να γράφουν και να διαβάζουν, όταν ο Έλληνας Μακεδόνας μοναχός Κύριλλος δημιούργησε γι’ αυτούς το Κυριλλικό Αλφάβητο τον **ένατο (9ο) μετά Χριστόν (μ.Χ.)** αιώνα.

Στη Σερβική γλώσσα ο λευκός λέγεται, παρομοίως, бело (μπελο) και бео (μπεο) και στη Βουλγαρική бял (μπιαλ). Στη Ρωσική γλώσσα, παρομοίως, ο λευκός λέγεται бе́лый (μπέλιι). Η Λευκορωσία επίσης με αυτή τη λέξη αποδίδεται και λέγεται Μπελορόσια. Η Λευκή θάλασσα επίσης στη Ρωσία, στην πόλη Αρχάγγελος με αυτή τη λέξη αποδίδεται και λέγεται Μπέλογιε Μόρε. Οι Βαρδαρίτες πρέπει επιτέλους να σοβαρευτούν. Βλέπουν και μόνοι τους ότι δεν είναι καθόλου λογικά και δεν αντέχουν σε καμμία απολύτως κριτική, αυτά που λένε ότι η Βαρντάρσκα είναι Μακεντόνιγια, Μακεδονία, ότι κάποιος από αυτούς μπορεί να είναι Μακεντόνετς, Μακεδόνας και ότι η Βουλγαροσερβική γλώσσα τους είναι Μακεντόνσκι γιαζίκ δηλαδή Μακεδονική γλώσσα.

Οι Μακεδόνες όμως, Έλληνες όντες, τον λευκό τον έλεγαν λευκό, με Ελληνικότατη δηλαδή λέξη, όπως π.χ. στο κείμενο ανωτέρω για τον Βουκεφάλα. Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος αυτή τη λέξη χρησιμοποιούσε. (Στον Όμηρο, ο **Λεύκος** ήταν ένας από τους λαμπρούς εταίρους του Οδυσσέως. "Ιλιάς, Δ491"). Όταν ορισμένοι επαινούσαν τον Αντίπατρο για τη λιτότητά του, επειδή κατ’ αυτούς ακολουθούσε σκληρό και αυστηρό τρόπο ζωής, ο Αλέξανδρος είπε: ‘’ἔξωθεν Ἀντίπατρος **λευκοπάρυφος** ἐστι, τὰ δ’ ἔνδον ὁλοπόρφυρος’’. (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Αλέξανδρος, 17"). ‘’Ο Αντίπατρος απ’ έξω είναι λευκοντυμένος αλλά από μέσα είναι ολοπόρφυρος’’.

Η λέξη λευκός απαντά και στον Όμηρο.

(τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ **λευκώ**λενος Ἥρη· Ιλιάς, Α 55),
(οἳ δ᾽ ἱστὸν στήσαντ᾽ ἀνά θ᾽ ἱστία **λευκὰ** πέτασσαν, Ιλιάς, Α 480),
(Ὄρθην Ἠλώνην τε πόλιν τ᾽ Ὀλοοσσόνα **λευκήν**, Ιλιάς, Β 739),
(Οἴσετε ἄρν᾽, ἕτερον **λευκόν**, ἑτέρην δὲ μέλαιναν, Ιλιάς, Γ 103).

Οι Μακεδόνες ως Έλληνες, όχι μόνον έλεγαν το επίθετο λευκός με αυτή την Ελληνικότατη λέξη, αλλά είχαν και τους ἀργυράσπιδες, τους λευκάσπιδες, ένα διακεκριμένο στρατιωτικό σώμα. ‘’ὄπισθεν δὲ τούτων ὑπετάγη τὸ τῶν **ἀργυρασπίδων πεζῶν τάγμα**, διαφέρον τῇ τε τῶν ὅπλων λαμπρότητι καὶ τῇ τῶν ἀνδρῶν ἀρετῇ· καὶ τούτων ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος’’. (Διόδωρος, 17.57.2).

Το επίθετο μέλας επίσης, απαντά και στον Όμηρο. Το είδαμε στον ανωτέρω στίχο ("Ιλιάς, Γ103") σε αντιδιαστολή με το λευκός. Ιδού δύο ακόμη παραδείγματα:
(κείμενον ἐν πεδίῳ **μέλανα** τρηχύν τε μέγαν τε·’’ Ιλιάς, Η 265),
(ταύρους **παμμέλανας**, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.’’ Οδύσσεια, γ 6).

Δηλαδή για να συνοψίσουμε, τι υποστηρίζουν οι Βαρδαρίτες; Ότι δεν είναι Μακεδονική δηλαδή Ελληνική, η Μακεδονική Ελληνική λέξη μέλας, η οποία απαντά και στον Όμηρο και σε όλη την Ελληνική Γραμματεία, αλλά, ότι είναι Μακεδονική η Σερβική λέξη цpн (тсрν), αλλά και γενικώς Σλαβική λέξη, επειδή οι Βαρδαρίτες τη μετωνόμασαν; Αφού το βλέπουμε καθαρότατα ότι η λέξη цpн (тсрν) είναι Σερβική, είναι Σλαβική, γιατί οι Βαρδαρίτες τη λένε Μακεδονική; Επειδή όμως αυτό ακριβώς λένε και αυτό εννοούν, και ανερυθρίαστα και ξεδιάντροπα αυτό προπαγανδίζουν, πρέπει να καταλάβουν ότι και αυτό, είναι και παρανοϊκό και απύθμενο ψεύδος. Στη Βουλγαρική γλώσσα ο μέλας λέγεται παρομοίως черен (**τσ**ερεν) και στη Ρωσική γλώσσα чёрный (**τσ**ερνιι). Ο ποταμός Ερίγων (ή Εριγών) στο ύψος του Μοναστηρίου και παραπόταμος του Αξιού, στα Βαρδαρίτικα λέγεται Цpнa Тсрνa. Ο ποταμός αυτός Ερίγων (ή Εριγών) λέγεται παλαιόθεν με Ελληνική λέξη βεβαίως. Έτσι τον έλεγαν οι Μακεδόνες και όλοι οι άλλοι Έλληνες και έτσι τον ονομάζει και ο Αρριανός π.χ.: ‘’Ἀλλὰ Λάγγαρος μὲν ἐπανελθὼν οἴκαδε νόσῳ ἐτελεύτησεν. Ἀλέξανδρος δὲ παρὰ τὸν **Ἐριγόνα** ποταμὸν πορευόμενος ἐς Πέλλιον πόλιν ἐστέλλετο’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Α΄.5.5’’). Έτσι τον ονομάζει και ο Στράβων: ‘’Ὁ δὲ **Ἐρίγων** πολλὰ δεξάμενος ῥεύματα ἐκ τῶν Ἰλλυρικῶν ὀρῶν καὶ Λυγκηστῶν καὶ Βρύγων καὶ Δευριόπων καὶ Πελαγόνων εἰς τὸν Ἀξιὸν ἐκδίδωσι’’. (‘’Γεωγραφικά, Ζ΄.8’’), ‘’Καὶ ἐπὶ τῷ **Ἐρίγωνι** πᾶσαι αἱ τῶν Δευριόπων πόλεις ᾤκηντο, ὧν τὸ Βρυάνιον καὶ Ἀλαλκομεναὶ καὶ Στύβαρα’’. (‘’Γεωγραφικά, Ζ΄.9’’). Το Μαυροβούνιον στα Σλαβικά λέγεται Цpнa Гopa Тсрνa Гкόpa. Η περιοχή της Ουκρανίας όπου έγινε το γνωστό πυρηνικό δυστύχημα λέγεται Τσέρνομπιλ και σημαίνει μαύρο γρασίδι.

Ας πάρουμε τη **Σερβική** λέξη смрт (σμρτ) η οποία σημαίνει θάνατος. Οι Μακεδόνες τη λέξη θανή, την τελευτή του βίου, τη λέξη θάν(ατ)ος, την έλεγαν και δάνος, και η μετοχή θαν(ατ)ών, (φονεύων, κτείνων), ελέγετο και δανών. Η λέξη δάνος απαντά και στον Όμηρο, ’’εἵνεκα **ῥιγεδανῆς** Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω·’’ (‘’Ιλιάς, Τ325’’), στο δεύτερο συνθετικό του επιθέτου ῥιγεδανῆς (ῥιγεδανός), που σημαίνει κακοθάνατος, όπως αναφέρει ο Πλούταρχος: ‘’ἐκεῖνο μέν γάρ φιλόλογον καί οὐκ ἀηδές ὅτι <ῥιγε**δανός**> κακοθάνατός ἐστιν εἰδέναι, <δάνον> γάρ Μακεδόνες τόν θάνατον καλοῦσι’’. (Πλούτ., ‘’Πῶς δεῖ τόν νέον ποιημάτων ἀκούειν, 22γ’’). Με την ίδια ακριβώς έννοια, ακόμη και σήμερα λέμε για κάποιο κακό άνθρωπο, να έχει κακό θάνατο, λέγοντας κακοψόφο νάχει. Δηλαδή τι μας λένε οι Βαρδαρίτες; Ότι δεν είναι Μακεδονική δηλαδή Ελληνική, η Ελληνική Μακεδονική λέξη θάνατος και η λέξη δάνος, η οποία απαντά και στον Όμηρο, αλλά είναι Μακεδονική η Σερβική λέξη смрт (σμρτ), αλλά και γενικώς Σλαβική λέξη, επειδή οι Βαρδαρίτες την μετωνόμασαν; Αφού το βλέπουμε πολύ καθαρά ότι η λέξη смрт (σμρτ) είναι Σερβική, γιατί οι Βαρδαρίτες τη λένε Μακεδονική; Στη Σερβική γλώσσα λοιπόν, ο θάνατος λέγεται смрт (σμρτ). Στη Βουλγαρική γλώσσα ο θάνατος λέγεται επίσης смърт (σμρτ). Στη Ρωσική γλώσσα ο θάνατος λέγεται επίσης смерть (σμερτ). Τι συμπέρασμα βγάζετε εσείς αναγνώστη; Τα Μακεδονικά, τα Ελληνικά των Μακεδόνων ήταν τα μετά από αιώνες Ρωσικά, Βουλγαρικά και Σερβικά;

Η λέξη θάνατος στη Γενική Πτώση, του θανάτου, γράφεται στη Μακεδονική επιγραφή σαρκοφάγου, η οποία βρέθηκε στο Κέντρον Βεντζίου Γρεβενών, και έχει ως εξής: ‘’Ζῶν Ἀσκληπιάδης ληνόν θέτο τήνδε ἑαυτῷ ….ην μελετῶν ἐρχομένου **θανάτου**’’. Η επιγραφή

ανάγεται στο 1ο ήμισυ του 3ου π.Χ. αιώνα. Φυσικά, δεν ήταν δυνατόν να γράφεται ποτέ από τους Μακεδόνες η Σερβική λέξη смрт (смрт).

Η λέξη θάνατος απαντά βεβαίως στην αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Στον Ευριπίδη π.χ. απαντά στους στίχους, ''χέρα τε κρᾶτ' ἐπὶ κούριμον τιθεμένα **θανάτῳ** σῷ''. (''Ηλέκτρα, 148-9''). ''Και κτυπώντας με τα χέρια μου το κουρεμένο για τον θάνατό σου κεφάλι μου'', ''λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροῖ κοίτᾳ ἐν οἰκτροτάτᾳ **θανάτου**''. (''Ηλέκτρα, 157-8''). ''Που έκανες το τελευταίο σου λουτρό σε οικτρότατη κοίτη θανάτου''.

Στον Όμηρο η λέξη Μόρος (Μοίρα) σημαίνει το μερίδιο (από το ρήμα μείρομαι), που απονέμουν οι θεοί στους θνητούς, την ειμαρμένη, τον θάνατο. Η λέξη μόρος σημαίνει επίσης την κακή μοίρα, τον όλεθρο, την καταστροφή. Θα μπορούσε να θεωρήσει κάποιος ότι η λέξη смрт (смрт), μπορεί κάπως να προέρχεται από την Ελληνική Ομηρική λέξη μόρος, από την οποία προέρχονται και οι αντίστοιχες λέξεις στα Αγγλικά (mortal, mortality), τα Γαλλικά (mourir, mort, mortel), τα Ιταλικά (morto), τα Ισπανικά (muerte).

Η λέξη θάνατος της Μακεδονικής επιγραφής, όπως και η λέξη μόρος, απαντούν αυτούσιες στον Όμηρο.

(νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν **μόρος** αἰνὸς ἱκάνοι, Ιλιάς, Σ 465),
(ἀλλὰ καὶ ὧς ὀλέεσθε κακὸν **μόρον**, εἰς ὅ κε πάντες. Ιλιάς, Φ 133),
(σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ **μόρον** ἄλγε' ἔχουσιν, Οδύσσεια, α 34),
(ὤλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν **θάνατόν** τε **μόρον** τε. Οδύσσεια, ι 61),
(μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν **θανάτοιο** φέρουσαι· Ιλιάς, Β 302),
(πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος **θανάτοιο**. Ιλιάς, Β 834),
(ὁπποτέρῳ **θανάτοιο** τέλος πεπρωμένον ἐστίν. Ιλιάς, Γ 309),
(αὐτοῦ οἱ **θάνατον** μητίσομαι, οὐδέ νυ τόν γε. Ιλιάς, Ο 349),
(οὐδέ τι ἴσασιν **θάνατον** καὶ κῆρα μέλαιναν, Οδύσσεια, β 283),
(ἢ φεύγειν, ὅς κεν **θάνατον** καὶ κῆρας ἀλύξῃ· Οδύσσεια, χ 66).

Σε ένα Βαρδαρίτικο-Ελληνικό λεξικό παρατηρεί κάποιος και άλλες λέξεις, χωρίς ούτε ένα φωνήεν, π.χ.: грст (γκρστ), грд (γκρντ), грч (γκρ**τς)**, крт (κρτ), крш (κρ**ς)**, прч (πρ**τς)**, прв (πρβ), црв (τσρβ), срж (σρ**ζ)**, стрв (στρβ), тврд (τβρντ), трн (τρν), штрк (**σ**τρκ), цврст (τσβρστ). Η σημασία τους είναι η ακόλουθη. Грст ντουζίνα, φούντα, грд άμορφος, άσχημος, грч τέτανος, грб ράχη, крт τυφλοπόντικας, крш λειώμα, прч τράγος, прв πρώτος, πρώτο, црв σαράκι, σκουλήκι, срж πυρήνας, стрв δόλος, δόλωμα, тврд σκληρός, στερεός, трн αγκάθι, штрк λελέκι, цврст συμπαγής.

Στα χαρακτηριστικά των Σλαβικών γλωσσών, ουρανικοποιημένα ήτοι μαλακά σύμφωνα τα οποία παράγονται ακουμπώντας τη γλώσσα στην κορυφή του στόματος στον ουρανίσκο, (στην Κυριλλική γραφή δηλώνονται με το μαλακό σημείο ь), ασυνήθιστα σύμφωνα, όπως π.χ. το φωνηεντοποιημένο υπερωικό λ στα Πολωνικά, το παλλόμενο επαναληπτικό μεταφατνιακό ρ στα Τσεχικά, πρωτεύουσα θέση έχει η δυσκολία ως προς την προφορά τους. Αυτό οφείλεται στην ύπαρξη μεγάλων συμπλεγμάτων συμφώνων. Αυτό φυσικά απαντά και στις Βαρδαρίτικες λέξεις, δεδομένου ότι η Βαρδαρίτικη είναι σαφέστατα μια Σλαβική Βουλγαροσερβική διάλεκτος, συγγενέστερη προς τη Βουλγαρική, αν όχι αντίγραφό της. Δείτε παρακαλώ τις παρακάτω Βαρδαρίτικες λέξεις οι οποίες έχουν τέσσερα, πέντε και έξι σύμφωνα στη σειρά: неиздржлив νεϊζντρ**ζ**λιβ αβάσταχτος (πέντε σύμφωνα здржл), бездрвен μπεζντρβεν άδενδρος (τέσσερα σύμφωνα здрв), одврзан οντβρζαν άδετος (τέσσερα σύμφωνα дврз), дрско ντρσκο αδιάντροπα (τέσσερα σύμφωνα дрск), немилосрдност νεμιλοσρντνοστ αδυσώπητα (τέσσερα σύμφωνα срдн), бесмртност μπεσμρτνοστ αθανασία (πέντε σύμφωνα смртн. Σερβικά бесмртност, Βουλγαρικά безсмъртие, Ρωσικά бессме́ртие), некршлив νεκρ**σ**λιβ άθραυστος (τέσσερα σύμφωνα кршл), мрзливец μρζλιβετς ακαμάτης (τέσσερα σύμφωνα мрзл), воздржување βοζντρ**ζ**ουβανιε αναγέννηση (τέσσερα σύμφωνα здрж. Βουλγαρικά възраждане, Ρωσικά возрожде́ние), збркувам ζμπρκουβαμ ανακατώνω (τέσσερα σύμφωνα збрк. Βουλγαρικά бъркам), тргнување τργκνουβανιε αναχώρηση (τέσσερα σύμφωνα тргн. Βουλγαρικά тръгване), неисцрпен νεϊστσρπεν ανεξάντλητος (τέσσερα σύμφωνα сцрп. Σερβικά неисцрпан, Βουλγαρικά неизчерпан), воздржан συμ βοζντρ**ζ**αν σουμ ανέχομαι (τέσσερα σύμφωνα здрж), издржувам ιζντρ**ζ**ουβαμ αντέχω (τέσσερα σύμφωνα здрж. Σερβικά

издржати, Βουλγαρικά издържам), издржливост ιζντρ**ζ**λιβοστ αντοχή (πέντε σύμφωνα здржл. Σερβικά издржљивост, Βουλγαρικά издръжливост), зацврстувам ζατσβρστουβαμ αντρειεύω σταθεροποιώ (πέντε σύμφωνα цврст), бегство μπεγκστβο απόδραση φυγή (τέσσερα σύμφωνα гств. Σερβικά бекство, Βουλγαρικά бягство, Ρωσικά бе́гство), свршен σβρ**σ**εν απόλυτος (τέσσερα σύμφωνα сврш), свртувам σβρτουβαμ αποστρέφω (τέσσερα σύμφωνα сврт), смрдлив σμρντλιβ αχνιστός (πέντε σύμφωνα смрдл), стрмнина στρμνινα βουνοπλαγιά πλαγιά γκρεμός (πέντε σύμφωνα стрмн. Σερβικά стрмнина, Βουλγαρικά стръмнина), распрскување ρασπρσκουβανιε διασπορά (πέντε σύμφωνα спрск. Βουλγαρικά разпръсване), издршка ιζντρ**σ**κα διατροφή (πέντε σύμφωνα здршк), цврстина τσβρστινα εδραιότητα (πέντε σύμφωνα цврст), стрмно στρμνο κάθετα (πέντε σύμφωνα стрмн), обврска ομπβρσκα ομολογία (πέντε σύμφωνα бврск), издржлив ιζντρ**ζ**λιβ πάγιος (πέντε σύμφωνα здржл), замрзнат ζαμρζνατ παγωμένος (τέσσερα σύμφωνα мрзн), замрзнувам ζαμρζνουβαμ παγώνω (τέσσερα σύμφωνα мрзн. Σερβικά замрзнути, Βουλγαρικά замръзвам), одмрзнувам οντμρζνουβαμ ξεπαγώνω (πέντε σύμφωνα дмрзн), изпрскувам ιζπρσκουβαμ πιτσιλίζω (πέντε σύμφωνα зпрск. Σερβικά прскати, Βουλγαρικά изпръсквам), збрчкувам ζμπρ**τσ**κουβαμ ρυτιδώνω (πέντε σύμφωνα збрчк), брчка μπρ**τσ**κα ρυτίδα (τέσσερα σύμφωνα брчк. Βουλγαρικά бръчка), стврднување στβρντνουβανιε σκληράδα (έξι σύμφωνα, стврдн), стврднувам στβρντνουβαμ σκληραίνω (έξι σύμφωνα, стврдн), зацврстување ζατσβρστουβανιε σταθεροποίηση (πέντε σύμφωνα цврст), обврзник ομπβρζνικ φορολογούμενος (πέντε σύμφωνα бврзн), раскрсница ρασκρσνιτσα διασταύρωση (πέντε σύμφωνα скрсн. Σερβικά раскрсница, Ρωσικά скре́щивание), пастрмка παστρμκα πέστροφα (πέντε σύμφωνα стрмк. Σερβικά пастрмка).

Αγαπητέ αναγνώστη, συμπατριώτη Φλωρινιώτη, Μακεδόνα, Έλληνα, καταλάβατε έστω και μία από τις λέξεις αυτές και τι συμπέρασμα συνάγετε; Έχουν οι ανωτέρω Βαρδαρίτικες Σλαβικές λέξεις κάποια φωνητική, φωνολογική, κάποια μορφολογική, φθογγολογική, γραμματολογική, γραμματική συνάφεια, ή συνάφεια σύνταξης με τις Μακεδονικές λέξεις, τις εύηχες, εκφραστικές και δυναμικές Μακεδονικές Ελληνικές λέξεις; Πιστεύετε ότι αυτές τις λέξεις, τέτοιες λέξεις χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες Δωριείς, οι Μακεδόνες; Αυτό φυσικά δεν μπορεί να λεχθεί ούτε ως αστείο, διότι δικαίως θα αποτελέσει το ανέκδοτο της υφηλίου.

Αφού είδαμε έξι και πέντε συνεχόμενα σύμφωνα σε μία Βαρδαρίτικη λέξη, τα τέσσερα συνεχόμενα σύμφωνα που είδαμε, δεν είναι και τίποτε σοβαρό και αξιοπερίεργο, έτσι δεν είναι; Σας βεβαιώ, πάντως, ότι και με τέσσερα συνεχόμενα σύμφωνα οι λέξεις εξακολουθούν να είναι δυσκολοπρόφερτες. Ας γράψουμε, όμως, μερικές ακόμη Βαρδαρίτικες Σλαβικές λέξεις με τέσσερα συνεχόμενα σύμφωνα. Και για τις κατωτέρω λέξεις κάποιος λογικός άνθρωπος μπορεί να δεχθεί οτιδήποτε. Ένα μόνο δεν μπορεί να ακούσει. Ότι οι λέξεις αυτές είναι Μακεδονικές. Διότι, είναι απολύτως εμφανές, ότι οι λέξεις αυτές ταυτίζονται, ή έχουν στενότατη σχέση με τη Σερβική, τη Βουλγαρική και τη Ρωσική. Όποιος ισχυρίζεται ότι οι λέξεις αυτές δεν είναι Σλαβικές αλλά είναι Μακεδονικές, πρέπει να γνωρίζει ότι αυτό είναι αβελτερία, ανοησία, αεικία (ύβρις, βλάβη), ακρισία, αμάθεια, αμυαλοσύνη, αναλήθεια, άνοια, απαιδευσία, απάτη, απηλιθίωση, ασέβεια, ασχημία, βλακεία, βλασφημία, γελειότητα, διαβολιά, διαστροφή, διασυρμός, δύσνοια, ελαφρόνοια, εμπαιγμός, εντροπή, ζαβάδα, ζαβλάκωμα, ζαβομάρα, ηλιθιότητα, θρασύτητα, ιδιωτεία (βαρειά πνευματική καθυστέρηση. Στα Γαλλικά idiotie, στα Αγγλικά idiocy και idiot ο ηλίθιος), καταισχύνη, κλοπή, κουζουλάδα, κουταμάρα, κουφιοκεφαλιά, κουφόνοια, λοβιτούρα, λοιδορία, λωλάδα, λωλαμάρα, μικρόνοια, μωρία, μωρότητα, μωροπιστία, νοσηρότητα, ξεκούτιασμα, ξεμώραμα, ολιγόνοια, όνειδος, παλαβομάρα, παραλογισμός, παράνοια, παραφροσύνη, ραμολίρισμα, σφετερισμός, τρέλλα, τρελλαμάρα, ύβρις, φαυλότητα, φενάκη, φρενοβλάβεια, φυρομυαλιά, χαζομάρα, χοντροκεφαλιά, χοντρομυαλιά, χοντρομωρότητα, ψευδολογία, ψευτιά, ωταλγία, ωτοδυνία, ικανή να σε οδηγήσει σε ιατρό που θεραπεύει νοσήματα πνευματικής και ψυχικής υγείας.

Παρακαλώ προσέξτε και τις κατωτέρω Βαρδαρίτικες λέξεις, πώς προφέρονται, τι σημαίνουν, αλλά και τη σχέση τους με τα Σερβικά, τα Βουλγαρικά και τα Ρωσικά: Некрстен νεκρστεν αβάπτιστος (Σερβικά некрштен, Βουλγαρικά некръстен, Ρωσικά некрещёный), непотврден νεποτβρντεν αβεβαίωτος (Βουλγαρικά непотвърден, Ρωσικά

неподтверждённый), богатство μπογκατστβο αγαθό (Σερβικά богатство, Βουλγαρικά богатство, Ρωσικά бога́тство), грнчар γκρν**τσ**αρ αγγειοπλάστης (Βουλγαρικά грънчар, Ρωσικά гонча́р), грнчарство γκρν**τσ**αρστβο αγγειοπλαστική (Ρωσικά гонча́рное), трнлив τρνλιβ αγκαθωτός (Σερβικά трновит, Βουλγαρικά трънлив), братство μπρατστβο αδελφοσύνη (Σερβικά братство, Βουλγαρικά братство, Ρωσικά бра́тство), бесмртен μπεσμρτεν αθάνατος, (Σερβικά бесмртан, Βουλγαρικά безсмъртен, Ρωσικά бессме́ртный), непожртвуван νεποζρτβουβαν αθυσίαστος (Σερβικά нежртвован), чувство **τσ**ουβστβο αίσθηση αίσθημα (Βουλγαρικά чувство, Ρωσικά чу́вство), чувствувам **τσ**ουβστβουβαμ αισθάνομαι αντιλαμβάνομαι (Βουλγαρικά чувствам, Ρωσικά чу́вствовать), тврдина на извишено место τβρντινα να ιζβι**σ**ενο μεστο ακρόπολη, лозарство λοζαρστβο αμπελοκομία αμπελουργία (Σερβικά лозарство, Βουλγαρικά лозарство), се воздржувам σε βοζντρ**ζ**ουβαμ απέχω (Ρωσικά возде́рживаться), задоволство ζαντοβολστβο απόλαυση (Σερβικά задоволство, Βουλγαρικά удоволствие, Ρωσικά удово́лствие), стрмен στρμεν απότομος (Βουλγαρικά стръмен), мрзлив μρζλιβ αργός (Βουλγαρικά мързелив), сврзувам σβρζουβαμ αρθρώνω, соодветствувам σοοντβετστβουβαμ αρμόζω (Βουλγαρικά съответствам), свршеница σβρ**σ**ενιτσα αρραβωνιαστικιά (Σερβικά вереница), незадржлив νεζαντρ**ζ**λιβ ασυγκράτητος (Σερβικά незадржив, Ρωσικά неудержи́мый), бесчувствителен μπεσ**τσ**ουβστβιτελεν ασυναίσθητος (Βουλγαρικά безчувствен, Ρωσικά бессо́вестный), необврзан νεομπβρζαν άσχετος (Βουλγαρικά несвързан), несвршеност νεσβρ**σ**ενοστ ατέλεια (Σερβικά несавршеност, Βουλγαρικά несъвършенство και незавършенст, Ρωσικά несоверше́нство), несвршен νεσβρ**σ**εν ατελείωτος (Βουλγαρικά незавършен), некршлив νεκρ**σ**λιβ ατσάκιστος, самоиздржување σαμοϊζντρ**ζ**ουβανιε αυτοσυντήρηση (Βουλγαρικά самосъхранение, Ρωσικά самосохране́ние), варварство βαρβαρστβο βαρβαρότητα (Σερβικά варварство, Βουλγαρικά варварство, Ρωσικά ва́рварство), смрдеа σμρντεα βρώμα (Ρωσικά смрад), жртвеник **ζ**ρβενικ βωμός (Βουλγαρικά жертвеник, Ρωσικά же́ртвенник), соседство σοσεντστβο γειτονιά (Βουλγαρικά съседство, Ρωσικά сосе́дство), волшепство βολ**σ**επστβο γοητεία (Βουλγαρικά вълшебство, Ρωσικά волшебство́), напрсток ναπρσοκ δακτυλήθρα (Σερβικά напрстак, Βουλγαρικά напръстник, Ρωσικά напёрсток), прстен πρστεν δακτυλίδι (Σερβικά прстен, Βουλγαρικά пръстен, Ρωσικά пе́рстень), кметство κμετστβο δημαρχείο (Βουλγαρικά кметство), ноќно дежурство νοκνο ντε**ζ**ουρστβο διανυκτέρευση (Βουλγαρικά нощно дежурство, Ρωσικά ночно́е дежу́рство), правосудство πραβοσουντστβο δικαιοσύνη (Σερβικά правда, Βουλγαρικά правосъдие, Ρωσικά правосу́дие), воздржаност βοζντρ**ζ**ανοστ εγκράτεια (Σερβικά уздржљивост, Βουλγαρικά въздържание, Ρωσικά воздержа́ние), извршување ιζβρ**σ**ουβανιε εκτέλεση (Σερβικά извршење, Βουλγαρικά извършване), извршен ιζβρ**σ**εν εκτελεστικός, исцрпен ιστσρπεν εξαντλημένος, исцрпувам ιστσρπουβαμ εξαντλώ (Σερβικά исцрпети, Βουλγαρικά изчерпвам, Ρωσικά исче́рпывать), задоволство ζαντοβολστβο επάρκεια (Ρωσικά дово́льство), потврдување ποτβρντουβανιε επιβεβαίωση (Ρωσικά подтвержде́ние), мрзнам μρζναμ επιτιμώ, површност ποβρ**σ**νοστ επιφάνεια (Σερβικά површина, Βουλγαρικά повърхшност), воздржан βοζντρ**ζ**αν επιφυλακτικός (Βουλγαρικά сдържаност), чувствителност **τσ**ουβστβιτελνοστ ευαισθησία (Ρωσικά чувстви́тельность), чувствителен **τσ**ουβστβιτελεν ευαίσθητος (Ρωσικά чувстви́тельный), благородство μπλαγκοροντστβο ευγένεια (Ρωσικά благоро́дство), сочувство σοτσουβστβο εύνοια (Ρωσικά сочу́вствие), раководство ρακοβοντστβο ηγεσία (Ρωσικά руково́дство), смртност σμρτνοστ θνησιμότητα (Ρωσικά сме́ртность), дрскост ντρσκοστ θράσος (Σερβικά дрскост, Βουλγαρικά дързост), сопственост σοπστβενοστ ιδιοκτησία (Βουλγαρικά собственост, Ρωσικά со́бственность), сопственик σοπστβενικ ιδιοκτήτης (Βουλγαρικά собственик, Ρωσικά со́бственник), сопствен σοπστβεν ιδιόκτητος ίδιος (Βουλγαρικά собствен, Ρωσικά со́бственный), тврдам τβρνταμ ισχυρίζομαι (Σερβικά тврдити, Βουλγαρικά твърдя), грпка γκρπκα καμπούρα (Σερβικά грба), згрбавувам ζγκρμπαβουβαμ καμπουριάζω (Σερβικά згрбавити), згрбувам ζγκρμπουβαμ κάμπτω λυγίζω, тврдост τβρντοστ καρτερία, тврдина τβρντινα κάστρο, навртка ναβρτκα κατσαβίδι (Βουλγαρικά отвертка, Ρωσικά отвёртка), наследство νασλεντστβο κληρονομιά (Ρωσικά насле́дство), скршен σκρ**σ**εν κλούβιος, црпка τσρκπα κουταλιά, зверство ζβερστβο κτηνωδία (Σερβικά зверство, Βουλγαρικά

зверство), сопственост сопстβενοστ κυριότητα (Ρωσικά сóбственность), цврκот τσβρκοτ λάλημα, вегетаријанство βεγκεταριγιανστβο χορτοφαγία λαχανοφαγία (Σερβικά вегераријанство, Βουλγαρικά вегетарианство, Ρωσικά вегетариáнство), акушерство ακου**σ**ερστβο μαιευτική (Ρωσικά акушéрство), блаженство μπλαζενστβο μακαριότητα (Ρωσικά блажéнство), свидетелство σβιντετελστβο μαρτυρία (Ρωσικά свидéтельство), малцинство μαλτσινστβο μειονότητα (Ρωσικά меньшинствó), утврдувам ουτβρντουβαμ μονιμοποιώ επικυρώνω (Σερβικά потврдити, Βουλγαρικά затвърдявам), кршлив κρ**σ**λιβ λεπτοκαμωμένος, збрканост ζμπρκανοστ μούρλια τρέλλα, црква τσρκβα ναός (Σερβικά црква, Βουλγαρικά църква και черква, Ρωσικά цéрковь), здрвувам ζντρβουβαμ ναρκώνω, ропство ροπστβο σκλαβιά (Σερβικά ропство, Βουλγαρικά робство, Ρωσικά рáбство), крстосница κρστοσνιτσα σταυροδρόμι (Βουλγαρικά кръстопът), крстозбор κρστοζμπορ σταυρόλεξο (Βουλγαρικά кръстословица), извртувам ιζβρτουβαμ στραβώνω (Βουλγαρικά изкривявам), завртен σβρτεν στριφτός (Σερβικά заврнут), разврска ραζβρσκα αποτέλεσμα, λύση (Σερβικά разрешење, Ρωσικά развя́зка), мрзлив μρζλιβ νωθρός, прскам πρσκαμ ραίνω ψεκάζω ραντίζω (και το ίδιο ρήμα με πέντε συνεχόμενα σύμφωνα распрскувам ρασπρσκουβαμ), (Βουλγαρικά пръскам, Σερβικά прскати και попрскати), тврдост τβρντοστ σκληρότητα (Σερβικά тврдоћа, Ρωσικά твёрдость), скржав σκρ**ζ**αβ σπαγγοραμμένος, скрсувам σκρσουβαμ σπάζω, пршлен πρ**σ**λεν σπόνδυλος (Σερβικά прешњен), несврзан νεσβρζαν συγκεχυμένος, сожителствувам σο**ζ**ιτελστβουβαμ συνοικώ συζώ (Βουλγαρικά съжителствам), проклетство προκλετστβο συκοφαντία, врвца βρβτσα σειρήτι, црвлив τσρβλιβ σκουληκιασμένος, сврзувам σβρζουβαμ συνάπτω, сврзување σβρζουβανιε συνάρτηση σύνδεση, обврзан ομπβρζαν συνδεδεμένος, врска βρσκα σύνδεσμος σχέση, врсник βρσνικ συνομήλικος (Σερβικά вршњак), свртен σβρτεν σφιχτός, врвка βρβκα σχοινί, крчма κρ**τσ**μα καπηλειό ταβέρνα (Βουλγαρικά кръчма), крчмар κρ**τσ**μαρ ταβερνιάρης (Βουλγαρικά кръчмар), совршенство σοβρ**σ**ενστβο τελειότητα (Σερβικά савршенство, Βουλγαρικά съвършенство), извршувам ιζβρ**σ**ουβαμ τελώ, свршувам σβρ**σ**ουβαμ τελειώνω (Σερβικά довршити), задоволство ζαντοβολστβο τέρψη ευχαρίστηση (Σερβικά задоволство, Βουλγαρικά задоволство, Ρωσικά удовóльствие), четврти **τσ**ετβρτι τέταρτο (Σερβικά четврто, Βουλγαρικά четвърт, Ρωσικά четвёртых), скршеница σκρ**σ**ενιτσα τρίξιμο (Βουλγαρικά скърцане), пресврт πρεσβρτ τροπή (Ρωσικά поворóт), свρδελ σβρντελ τρυπάνι (Βουλγαρικά свредел, Ρωσικά сверлóт), скржавец σκρ**ζ**αβετς τσιγγούνης, здравствен ζντραβστβεν υγιεινός (Σερβικά здрав, Βουλγαρικά здравословен), производство προϊζβοντστβο παραγωγή (Σερβικά производња, Βουλγαρικά производство, Ρωσικά произвóдство), државјанство ντρ**ζ**αβγιανστβο υπηκοότητα, поддржувам ποντντρζουβαμ υποβαστάζω υποστηρίζω παραστέκω συντηρώ (Σερβικά подржавати και подржати, Βουλγαρικά поддържам, Ρωσικά поддéрживать), тврдам τβρνταμ υποστηρίζω (Βουλγαρικά твърдя), поддршка ποντντρ**σ**κα υποστήριξη (Σερβικά подршка, Βουλγαρικά поддръжка και поддържане, Ρωσικά поддéржка), потцртувам ποττσρτουβαμ υπογραμμίζω (Βουλγαρικά подчертавам, Ρωσικά подчёркивать), брблив μπρμπλιβ φλύαρος (Σερβικά брбљив, Ρωσικά болтли́вый), тврдоглав τβρντογκλαβ χοντροκέφαλος (Βουλγαρικά твърдоглав, Ρωσικά твердолóбый), потврда ποτβρντα χρεώγραφο πιστοποιητικό, пространство προστρανστβο χώρος (Σερβικά просторија, Βουλγαρικά пространство, Ρωσικά прострáнство), сочувствувам σο**τσ**ουβστβουβαμ ψυχοπονώ (Ρωσικά сочýвствовать).

Το συμπέρασμα το προκύπτον αβίαστα είναι ότι υπάρχει πλήρης συνάφεια των ανωτέρω Βαρδαρίτικων λέξεων με τα Σερβικά, τα Βουλγαρικά και τα Ρωσικά και ότι δεν υπάρχει καμμία απολύτως σχέση με τα Μακεδονικά, δηλαδή με τα Ελληνικά, απλούστατα διότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει.

Α΄. ΠΩΣ ΜΙΛΟΥΣΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΓΡΑΦΕ ΚΑΙ ΤΙ Ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ο Αριστοτέλης (384-322 π.Χ.), υιός του Νικομάχου, ο μέγιστος παρά τον Πλάτωνα αρχαίος Έλλην φιλόσοφος, το καθολικότερον πνεύμα της παγκοσμίου ιστορίας, ο παιδαγωγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου, καταγόταν από τη Στάγειρο (Στάγειρα, Στάγιρα) της

Χαλκιδικής. Ηταν δηλαδή Μακεδόνας. Η συγγραφική παραγωγή του ήταν κολοσσιαία. Σύμφωνα με τον Έρμιππο τα έργα του Αριστοτέλους ανέρχονται σε τετρακόσιες πραγματείες. Ο κατάλογος των έργων του που ισχύει σήμερα είναι αυτός που κατήρτισε ο Em. Bekker στην πρώτη έκδοση από τη Βερολίνειο Ακαδημία το 1831 και αργότερα. Οι αρχαίοι κατάλογοι στους οποίους στηρίχθηκε αυτός, ανήκαν στον Διογένη τον Λαέρτιο, στον Πτολεμαίο Χαίνου και στον Ησύχιο τον Αλεξανδρέα. Τα έργα του που σώζονται ολόκληρα είναι: Το Όργανον, Ρητορική, Ποιητική, Φυσικά, Περί ουρανού, Μετεωρολογικά, Περί ψυχής, Βιολογικά έργα (Περί τα ζώα ιστορίαι, Περί ζώων μορίων, Περί ζώων γενέσεως, Περί ζώων πορείας), Περί ζώων κινήσεως, Τα μετά τα Φυσικά, Τα ηθικά έργα (Ηθικά Μεγάλα, Ηθικά Ευδήμεια, Ηθικά Νικομάχεια, Πολιτικά). Τα έργα του που σώζονται αποσπασματικά είναι: Περί Φιλοσοφίας, Εύδημος ή Περί ψυχής, Περί δικαιοσύνης, Περί πολιτικού, Περί ποιητών, Περί ευγενείας, Προτρεπτικός λόγος, Περί Ιδεών, Περί του αγαθού, Πολιτείαι πόλεων, Απορήματα Ομηρικά, Περί των Πυθαγορείων, Περί της Αρχυτείου Φιλοσοφίας, Περί Δημοκρίτου, Διάλογοι (Περί Ρητορικής ή Γρύλλος, Σοφιστής, Περί ευχής, Ερωτικός, Συμπόσιον). Υπάρχουν και άλλα έργα τα οποία αποδίδονται στον Αριστοτέλη. Τα θέματα των έργων του Αριστοτέλους ποικίλλουν. Από τη μεταφυσική και τη μετεωρολογία έως την φυσική και τις πολιτικές επιστήμες. Το σύνολο των στίχων των έργων του Αριστοτέλους, κατά τον Λαέρτιο, είναι 445.270.

Σε όλα τα ανωτέρω έργα του μεγάλου Έλληνα Μακεδόνα Σταγειρίτη Αριστοτέλη, υπάρχει κάποια Βαρδαρίτικη, κάποια Σλαβική λέξη; Όχι, δεν υπάρχει, και δεν είναι δυνατόν να υπάρχει. Και όμως, οι Βαρδαρίτες θέλουν να τον οικειοποιηθούν, σφετεριζόμενοι τους όρους Μακεδονία και Μακεδόνες. Ας δούμε, λοιπόν, λίγα γραφόμενα από έργα του Αριστοτέλους:

ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ Α

Ἐπειδή πᾶσαν πόλιν ὁρῶμεν κοινωνίαν τινά οὖσαν καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἕνεκεν συνεστηκυῖαν (τοῦ γὰρ εἶναι δοκοῦντος ἀγαθοῦ χάριν πάντα πράττουσι πάντες), δῆλον ὡς πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται, μάλιστα δὲ καὶ τοῦ κυριωτάτου πάντων ἡ πασῶν κυριωτάτη καὶ πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας. Αὕτη δ’ ἐστὶν ἡ καλουμένη πόλις καὶ ἡ κοινωνία ἡ ποιλιτική. Ὅσοι μὲν οὖν οἴονται πολιτικόν καὶ βασιλικόν καὶ οἰκονομικόν καὶ δεσποτικόν εἶναι τὸν αὐτόν οὐ καλῶς λέγουσιν (πλήθει γὰρ καὶ ὀλιγότητι νομίζουσι διαφέρειν ἀλλ’ οὐκ εἴδει τούτων ἕκαστον, οἷον ἄν μὲν ὀλίγων, δεσπότην, ἄν δὲ πλειόνων, οἰκονόμον, ἄν δ’ ἔτι πλειόνων πολιτικόν ἤ βασιλικόν, ὡς οὐδέν διαφέρουσαν μεγάλην οἰκίαν ἤ μικράν πόλιν·…).

ΟΡΓΑΝΟΝ 1

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ

1α .1. Ὁμώνυμα λέγεται ὧν ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ κατὰ τοὔνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος, οἷον ζῷον ὅ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ γεγραμμένον· τούτων γὰρ ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ κατὰ τοὔνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος· ἐὰν γὰρ ἀποδιδῷ τις τί ἐστιν αὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῴῳ εἶναι ἴδιον ἑκατέρου λόγον ἀποδώσει. συνώνυμα δὲ λέγεται ὧν τό τε ὄνομα κοινόν καὶ ὁ κατὰ τοὔνομα λόγος τῆς οὐσίας ὁ αὐτός, οἷον ζῷον ὅ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς· τούτων γὰρ ἑκάτερον κοινῷ ὀνόματι προσαγορεύεται ζῷον, καὶ ὁ λόγος δὲ τῆς οὐσίας ὁ τί ἐστιν αὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῴῳ εἶναι, τὸν αὐτὸν λόγον ἀποδώσει. παρώνυμα δὲ λέγεται ὅσα ἀπό τινος διαφέροντα τῇ πτώσει τὴν κατὰ τοὔνομα προσηγορίαν ἔχει, οἷον ἀπό τῆς γραμματικῆς ὁ γραμματικὸς καὶ ἀπό τῆς ἀνδρείας ἀνδρεῖος". (1α.1. στ., 1-15).

ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

16α. 1. Πρῶτον δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα, ἔπειτα τί ἐστιν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος. Ἔστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων σύμβολα, καὶ

τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. καὶ ὥσπερ οὐδέ γράμματα πᾶσι τὰ αὐτά, οὐδέ φωναί αἱ αὐταί· ὧν μέντοι ταῦτα σημεῖα πρώτων, ταὐτά πᾶσι παθήματα τῆς ψυχῆς, καὶ ὧν ταῦτα ὁμοιώματα πράγματα ἤδη ταὐτά. περὶ μὲν οὖν τούτων εἴρηται ἐν τοῖς **περὶ ψυχῆς**, - ἄλλης γὰρ πραγματείας· - ἔστι δέ, ὥσπερ ἐν τῇ ψυχῇ ὁτὲ μὲν νόημα ἄνευ τοῦ ἀληθεύειν ἤ ψεύδεσθαι ὁτὲ δὲ ἤδη ᾧ ἀνάγκη τούτων ὑπάρχειν θάτερον, οὕτω καὶ ἐν τῇ φωνῇ· περὶ γὰρ σύνθεσιν καὶ διαίρεσίν ἐστι ψεῦδός τε καὶ τὸ ἀληθές. τὰ μὲν οὖν ὀνόματα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα ἔοικε τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοήματι, οἷον τὸ ἄνθρωπος ἤ λευκόν, ὅταν μὴ προστεθῇ τι· οὔτε γὰρ ψεῦδος οὔτε ἀληθές πω. σημεῖον δ' ἐστὶ τοῦδε· καὶ γὰρ τραγέλαφος σημαίνει μέν τι, οὔπω δὲ ἀληθές ἤ ψεῦδος, ἐὰν μὴ τὸ εἶναι ἤ μὴ εἶναι προστεθῇ ἤ ἁπλῶς κατὰ χρόνον". (16α.1. στ., 1-18). Ανωτέρω, ο Αριστοτέλης αναφέρεται σε άλλη πραγματεία του, αυτή την ''Περί Ψυχής''. Ας γράψουμε λοιπόν και τα αρχικά εδάφια αυτής της πραγματείας.

ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ Α

''Τῶν καλῶν καὶ τιμίων τὴν εἴδησιν ὑπολαμβάνοντες, μᾶλλον δ' ἑτέραν ἑτέρας ἢ κατ' ἀκρίβειαν ἢ τῷ βελτιόνων τε καὶ θαυμασιωτέρων εἶναι, δι' ἀμφότερα ταῦτα τὴν περὶ τῆς ψυχῆς ἱστορίαν εὐλόγως ἂν ἐν πρώτοις τιθείημεν. Δοκεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀλήθειαν ἅπασαν ἡ γνῶσις αὐτῆς μεγάλα συμβάλλεσθαι, μάλιστα δὲ πρὸς τὴν φύσιν"· ἔστι γὰρ οἷον ἀρχὴ τῶν ζῴων. ἐπιζητοῦμεν δὲ θεωρῆσαι καὶ γνῶναι τήν τε φύσιν αὐτῆς καὶ τὴν οὐσίαν, εἶθ' ὅσα συμβέβηκε περὶ αὐτήν· ὧν τὰ μὲν ἴδια πάθη τῆς ψυχῆς εἶναι δοκεῖ, τὰ δὲ δι' ἐκείνην καὶ τοῖς ζῴοις ὑπάρχειν". (Αριστοτέλης, ''Περί Ψυχής Α, κεφ. α΄, 1-10'').

Είναι δυνατόν να μπορεί να διαβάσει κάποιος Βαρδαρίτης αυτά τα οποία γράφει ο Αριστοτέλης; Ασφαλώς δεν θα μπορεί, και αυτά που βλέπει θα του φαίνονται για Ελληνικά. Δικαίως, διότι Ελληνικά είναι. Ο Αριστοτέλης ο Μακεδών, λοιπόν, όπως βλέπουμε, έγραφε στη γλώσσα του, στα Ελληνικά. Ίσως τώρα να πρέπει να γράψω και τη μετάφραση, για να μην μπερδέψουν κάποιοι τις λέξεις ἑτέραν και ἑτέρας με την ἑταίραν και τας ἑταίρας. Οι άσχετοι με τη γλώσσα των Μακεδόνων, οι αλλόθροοι Βαρδαρίτες, ασφαλώς, δεν καταλαβαίνουν ούτε τη μετάφραση από το αρχαίο κείμενο.

''Κατ' αρχάς έχουμε τη γνώμη ότι γνώση είναι από τα ωραία και πολύτιμα πράγματα και ότι η μία επιστήμη διαφέρει από την άλλη ή για την ακρίβειά της ή διότι το αντικείμενό της είναι από τα ανώτερα και αξιοθαύμαστα πράγματα. Όμως την ψυχολογία, για αμφότερους αυτούς τους λόγους, μπορούμε ευλόγως να την κατατάξουμε μεταξύ των πρώτων επιστημών. Φαίνεται δε ότι η γνώση της ψυχής γενικώτερα συμβάλλει τα μέγιστα στην ανεύρεση της αλήθειας, ιδιαίτερα δε (της αλήθειας) σε σχέση με την φύση. Διότι η ψυχή είναι τρόπον τινά η αρχή των ζωντανών όντων. Επιζητούμε λοιπόν να ερευνήσουμε και να μάθουμε και την φύση και την ουσία της ψυχής, αλλά και τα δευτερεύοντα στοιχεία και φαινόμενα αυτής, από τα οποία άλλα φαίνονται να είναι ιδιαίτερα πάθη της ψυχής (στοιχεία της ουσίας της ψυχής), ενώ άλλα υπάρχουν εξ αιτίας της και στα ζώα''.

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

''.....Μύρωνος καθ' ἱερῶν ὀμόσαντες ἀριστίνδην. καταγνωσθέντος δέ τοῦ ἄγους, αὐτοί μὲν ἐκ τῶν τάφων ἐξεβλήθησαν, τὸ δὲ γένος αὐτῶν ἔφυγεν ἀειφυγίαν. Ἐπιμενίδης δ' ὁ Κρής ἐπὶ τούτοις ἐκάθηρε τὴν πόλιν. Μετά δέ ταῦτα συνέβη στασιάσαι τούς τε γνωρίμους καὶ τὸ πλῆθος πολύν χρόνον (τὸν δῆμον). ἦν γὰρ αὐτῶν ἡ πολιτεία τοῖς τε ἄλλοις ὀλιγαρχική πᾶσι, καὶ δή καὶ ἐδούλευον οἱ πένητες τοῖς πλουσίοις καὶ αὐτοί καὶ τά τέκνα καὶ αἱ γυναῖκες· καὶ ἐκαλοῦντο πελάται καὶ ἑκτήμοροι· κατὰ ταύτην γὰρ τὴν μίσθωσιν ἠργάζοντο τῶν πλουσίων τούς ἀγρούς (ἡ δὲ πᾶσα γῆ δι' ὀλίγων ἦν), καὶ εἰ μὴ τὰς μισθώσεις ἀποδιδοῖεν, ἀγώγιμοι καὶ αὐτοί καὶ οἱ παῖδες ἐγίγνοντο''. (στίχ.,1-11). ''.... ἔπειτα πάλιν τιμῶσι, ἄν δέῃ τιμῆσαι, τὸν αὐτόν τρόπον ψηφιζόμενοι, τὸ μὲν σύμβολον ἀποδιδόντες, βακτηρίαν δὲ πάλιν παραλαμβάνοντες. ἡ δὲ τίμησίς ἐστιν πρὸς ἡμίχουν ὕδατος ἑκατέρῳ. ἐπειδάν δὲ αὐτοῖς ᾖ δεδικασμένα τὰ ἐκ τῶν νόμων, ἀπολαμβάνουσιν τὸν μισθὸν ἐν τῷ μέρει οὗ ἔλαχον ἕκαστοι''. (τελευταίοι 5 στίχοι).

Ελληνικά λοιπόν έγραφε και Ελληνικά ομιλούσε και στα Ελληνικά εδίδασκε ο γίγας αυτός του παγκοσμίου πνεύματος, ο Έλλην Μακεδών Σταγειρίτης Αριστοτέλης, και όχι βεβαίως στα Βουλγαροσερβικά των Βαρδαριτών.

Β΄. ΠΩΣ ΜΙΛΟΥΣΕ ΚΑΙ ΤΙ ΕΛΕΓΕ Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ Β΄

"**Ὦ παῖ ζήτει σεαυτῷ βασιλείαν ἴσην· Μακεδονία γάρ σ' οὐ χωρεῖ**". (Πλούταρχος, ''Αλέξανδρος, 6'').''Παιδί μου, αναζήτησε βασιλεία ισάξιά σου· διότι η Μακεδονία δεν σε χωρεί''. Αυτή είναι ο γνωστότερη ρήση του βασιλιά Φιλίππου Β΄, με την οποία αυτός προέβλεψε το ανυπέρβλητο ύψος μεγαλείου, στο οποίο θα έφθανε τα αμέσως επόμενα έτη ο υιός του Αλέξανδρος. Ο Φίλιππος βλέπει ολοκάθαρα ότι θα πραγματοποιηθεί, και χαίρεται γι' αυτό, αυτό που ο Έκτωρ παρακαλεί τον Δία και τους άλλους θεούς, να κάνουν τον υιό του, τον πλέον δοξασμένο ανάμεσα στους Τρώες, να του δώσουν γενναιότητα και δύναμη για να βασιλεύσει στην Τροία και να λένε οι άνθρωποι ότι ήταν **καλλίτερος από τον πατέρα του**. ''Ζεῦ ἄλλοι τε θεοὶ δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι παῖδ' ἐμὸν ὡς καὶ ἐγώ περ ἀριπρεπέα Τρώεσσιν, ὧδε βίην τ' ἀγαθόν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν· καί ποτέ τις εἴποι **πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων**'', (''Ιλιάς, Ζ 476-9''). Ο Φίλιππος βλέπει ολοκάθαρα ότι θα πραγματοποιηθεί αυτό το οποίο οι νέοι Σπαρτιάτες υπόσχονταν στους μεγαλυτέρους τους, ότι δηλαδή θα γίνουν πολύ καλλίτεροί τους. ''Ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῷ κάρρονες''. Ο Φίλιππος είπε τα ανωτέρω λόγια, αφού πρώτα αναλύθηκε σε δάκρυα χαράς και κατεφίλησε τον υιό του, για το κατόρθωμά του να ιππεύσει τον Βουκεφάλα. Βεβαίως, όπως βλέπει κάποιος όλα αυτά τα οποία λέει ο Φίλιππος είναι Ελληνικά. Αλήθεια, αμφιβάλλει κάποιος ότι είναι Ελληνικό, το Οριστικό Άρθρο (**ὁ**, ἡ, τό), στην Κλητική Πτώση (**Ὦ**, ὦ), στην αρχή της ανωτέρω προτάσεως; Επίσης το Ουσιαστικό ὁ παῖς, στην Κλητική Πτώση **ὦ παῖ**, το ρήμα **ζητέω**, **-ῶ**, το Ουσιαστικό **ἡ βασιλεία**, η Αυτοπαθής Αντωνυμία του Δευτέρου Προσώπου σε Δοτική Πτώση Ενικού Αριθμού **σεαυτῷ**, το επίθετο ὁ ἴσος, στο θηλυκό **ἴση**, με αυτές τις Ελληνικότατες λέξεις αποδίδονται και όχι με τις Βαρδαρίτικες λέξεις δετε ντετε, πребарувам πρεμπαρουβαμ (ή истражувам ιστρα**ζ**ουβαμ ή барам μπαραμ), царство τσαρστβο (ή кралство κραλστβο), еднаков εντνακοβ (ή рамен ραμεν ή ист ιστ). Η **Μακεδονία** επίσης, με αυτή την Ελληνικότατη λέξη αποδίδεται από τον Φίλιππο. Δεν λέγεται Μακεντονιγια όπως τη λένε οι Σέρβοι, οι Βούλγαροι, οι Βαρδαρίτες, οι Ρώσοι κτλ. Ομοίως, ο Αιτιολογικός Σύνδεσμος **γάρ**, το διότι της σύγχρονης Ελληνικής, η Προσωπική Αντωνυμία του Δευτέρου Προσώπου **σύ**, στην Αιτιατική **σε** και κατόπιν (**σ'**) λόγω της διφθόγγου που έπεται, το αρνητικό μόριο **οὐ**, το δεν (ή όχι) της σύγχρονης Ελληνικής, είναι όλα, βεβαίως, Ελληνίδες λέξεις. Ο Αιτιολογικός Σύνδεσμος γάρ, στα Βαρδαρίτικα λέγεται ζατοα شτο ζατοα **σ**το, στα Σερβικά ομοίως, ζατο شτο ζατο **σ**το, και στα Βουλγαρικά ζαщοτο ζα**σ**τοτο. Το αρνητικό μόριο οὐ, στα Βαρδαρίτικα λέγεται не και ομοίως λέγεται στα Σερβικά, τα Βουλγαρικά και τα Ρωσικά. Συνεπώς, είναι εμφανέστατο ότι η γλώσσα που ομιλούσε ο μέγας Φίλιππος ήταν βεβαίως Ελληνικά. Είναι σαφέστατο πάντως ότι, όπως και αν συνδυάσει κάποιος τις ανωτέρω Βαρδαρίτικες λέξεις, η Μακεδονική, η Ελληνική έκφραση του Φιλίππου "Ὦ παῖ ζήτει σεαυτῷ βασιλείαν ἴσην· Μακεδονία γάρ σ' οὐ χωρεῖ", δεν προκύπτει.

Το γεγονός της ίππευσης του Βουκεφάλα από τον Αλέξανδρο είναι ασφαλώς γνωστό. Ένας Θεσσαλός ονόματι Φιλόνικος έφερε στον Φίλιππο να αγοράσει ένα καταπληκτικό άλογο. (Ο Αρριανός λέει για τον Βουκεφάλα ότι ήταν ''καὶ μεγέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος''. <''Αλεξ. Ανάβ., Ε'.19.5''>). Κατέβηκαν λοιπόν στην πεδιάδα να το δοκιμάσουν. Το άλογο όμως ήταν άγριο και δύσκολο στη χρήση του, δεν δεχόταν αναβάτη, ούτε υπήκουε στη φωνή κανενός από τους ανθρώπους του Φιλίππου, αλλά αγρίευε εναντίον όλων. ''κατέβησαν εἰς τὸ πεδίον δοκιμάσοντες τὸν ἵππον, ἐδόκει τε χαλεπὸς εἶναι καὶ κομιδῇ δύσχρηστος, οὔτ' ἀναβάτην προσιέμενος οὔτε φωνὴν ὑπομένων τινὸς τῶν περὶ τὸν Φίλιππον, ἀλλ' ἁπάντων κατεξανιστάμενος''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 6''). Και μεταγενέστερα, ο Βουκεφάλας δεν δεχόταν να τον ιππεύσει κανείς άλλος εκτός από τον Αλέξανδρο. ''ἀναβαινόμενός τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου ὁ Βουκεφάλας οὗτος, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας'', (''Αλεξ. Ανάβ., Ε'.19.5''). Τότε ο Φίλιππος δυσανασχέτησε και διέταξε να το απομακρύνουν ως πολύ άγριο και αδάμαστο,

‘’δυσχεραίνοντος δὲ τοῦ Φιλίππου καὶ **κελεύοντος ἀπάγειν ὡς παντάπασιν ἄγριον καὶ ἀκόλαστον**, παρὼν ὁ Ἀλέξανδρος εἶπεν·’’. (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 6’’). Ο νεαρός Αλέξανδρος που ήταν παρών είπε: "**Οἷον ἵππον ἀπολλύουσι, δι’ ἀπειρίαν καὶ μαλακίαν χρήσασθαι μὴ δυνάμενοι**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 6’’). ‘’Τι άλογο χάνουν, επειδή δεν μπορούν να το τιθασσεύσουν λόγω απειρίας και νωθρότητος’’. Ο Φίλιππος αρχικώς δεν απήντησε. Επειδή όμως ο Αλέξανδρος το έλεγε κοντά του επανειλημμένως και επιμόνως, ο Φίλιππος ερώτησε τον Αλέξανδρο, στα Ελληνικά βεβαίως: "**Ἐπιτιμᾷς σὺ πρεσβυτέροις ὥς τι πλέον αὐτὸς εἰδὼς ἢ μᾶλλον ἵππῳ χρήσασθαι δυνάμενος**"; ‘’Κατηγορείς εσύ τους μεγαλυτέρους σου, επειδή γνωρίζεις ο ίδιος κάτι περισσότερο ή επειδή μπορείς καλλίτερα να δαμάσεις το άλογο"; Η απάντηση του Αλεξάνδρου ήταν, στα Ελληνικά βεβαίως: "**Τούτῳ γοῦν χρησαίμην ἂν ἑτέρου βέλτιον**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 6’’). ‘’Θα μπορούσα να το αντιμετωπίσω (χειριστώ) καλλίτερα από κάθε άλλον’’. Αυτή την απάντηση έδωσε ο Αλέξανδρος στον πατέρα του, ότι δηλαδή θα τα κατάφερνε καλλίτερα από τους άλλους οι οποίοι επεχείρησαν να δαμάσουν και να ιππεύσουν τον Βουκεφάλα. Ο Φίλιππος τον ερώτησε στη συνέχεια, και όπως βλέπουμε στα Ελληνικά: " **Ἂν δὲ μὴ χρήσῃ, τίνα δίκην τῆς προπετείας ὑφέξεις**"; ‘’Κι αν δεν τα καταφέρεις, τι θα χάσεις για τη θρασύτητά σου"; "**Ἐγὼ νὴ Δί’ ἀποτείσω τοῦ ἵππου τὴν τιμήν**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 6’’). ‘’Εγώ μα τον Δία θα πληρώσω την αξία του αλόγου’’. Η αξία του Βουκεφάλα ήταν **δεκατρία (13) τάλαντα**, δηλαδή τεράστιο ποσό. ‘’Ἐπεὶ δὲ Φιλονίκου τοῦ Θεσσαλοῦ τὸν Βουκεφάλαν ἀγαγόντος ὤνιον τῷ Φιλίππῳ **τρισκαίδεκα ταλάντων**,’’ (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 6’’).

Τότε, ενώ όλοι ξέσπασαν σε γέλια, ο Αλέξανδρος έτρεξε αμέσως προς το άλογο και πιάνοντας τα χαλινάρια του το έστρεψε προς τον ήλιο, διότι κατάλαβε ότι αυτό τρόμαζε βλέποντας να πέφτει η σκιά του μπροστά του και να κινείται. Αφού χάϊδεψε το άλογο, ο Αλέξανδρος έβγαλε τη χλαμύδα του και με ένα πήδημα το ίππευσε με ασφάλεια. Βλέποντας ότι το άλογο σταμάτησε την αγριάδα και ήταν έτοιμο να τρέξει, του φώναξε και το άφησε να καλπάσει στην πεδιάδα. Και ενώ στην ακολουθία του Φιλίππου, κατ' αρχάς, επεκράτησε αγωνία και σιωπή, όταν αυτός γύρισε σοβαρός και χαρούμενος όλοι έβγαλαν αλαλαγμούς χαράς. Βεβαίως, ίππος λέγεται το άλογο από τον Αλέξανδρο, με Ελληνικότατη δηλαδή λέξη, δεν λέγεται коњ κόνι, όπως λέγεται στα Βαρδαρίτικα και όπως απολύτως όμοια λέγεται και στη Σερβική, ούτε кон кон, όπως λέγεται στη Βουλγαρική. Ο Φίλιππος και ο Αλέξανδρος, λοιπόν, ομιλούν μεταξύ τους και βεβαίως ομιλούν Ελληνικά. Κανένας τους, ασφαλώς, δεν ομιλεί Βαρδαρίτικα Βουλγαροσερβορωσικά. Φυσικά ο Βουκεφάλας αποκτήθηκε και συντρόφευσε τον Μέγα Αλέξανδρο σε όλη σχεδόν την εκστρατεία στην Ασία, πεθαίνοντας από βαθιά γεράματα, τριάντα ετών, λίγο μετά τη νίκη του Αλεξάνδρου επί του Πώρου, τον Μάϊο του 326 π.Χ., στον ποταμό Υδάσπη, στην Ινδία. Προς τιμήν του ο Μέγας Αλέξανδρος έκτισε εκεί και την πόλη Βουκεφάλα (Βουκεφαλία την αναφέρει ο Στράβων), εκτός από την πόλη Νίκαια, την οποία έκτισε εις ανάμνηση της νίκης του. Ο Διόδωρος (ΙΖ΄.76.6) αναφέρει ότι ο Βουκεφάλας ήταν δώρο του Δημάρατου του Κορίνθιου. Πέραν των αναφερομένων από τον Αρριανό (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.19.4-6’’), για το όνομα του Βουκεφάλα, ο Στράβων ("Γεωγραφικά, ΙΕ'.29") αναφέρει ότι ο ίππος ονομάσθηκε έτσι από του πλάτους του μετώπου του.

Η λέξη τιμή, την οποία λέει ο Αλέξανδρος για την αξία του Βουκεφάλα, στα Βαρδαρίτικα λέγεται цена тсена. Στη Σερβική γλώσσα η τιμή λέγεται επίσης цена тсена. Στη Βουλγαρική η τιμή λέγεται επίσης цена тсена. Στη Ρωσική η τιμή λέγεται επίσης ценá тсенá. Αναγνώστη το καταλαβαίνετε ασφαλώς, ότι αυτό δεν είναι απλή σύμπτωση. Τα Βαρδαρίτικα, σαφέστατα, οφθαλμοφανέστατα και προφανέστατα, είναι Σλαβικά, είναι Βουλγαροσερβορωσικά, δεν είναι Μακεδονικά.

Ο μεγάλος Έλληνας ο βασιλιάς της Μακεδονίας Φίλιππος Β’, σε επιστολή του, η οποία είναι υπόδειγμα ευφυίας και διπλωματίας και την οποία απέστειλε, πιθανότατα, το 340 π.Χ. προς τη βουλή και τον λαό της Αθήνας, μεταξύ άλλων, αναφέρει: "**Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καί τῷ δήμῳ χαίρειν.** Ἐπειδή πολλάκις μου πρέσβεις ἀποστείλαντος, ἵν’ ἐμμείνωμεν τοῖς ὅρκοις καί ταῖς ὁμολογίαις, οὐδεμίαν ἐποιεῖσθ’ ἐπιστροφήν, ᾤμην δεῖν πέμψαι πρός ὑμᾶς ὑπέρ ὧν ἀδικεῖσθαι νομίζω. Μή θαυμάσητε δέ τό μήκος τῆς ἐπιστολῆς. Πολλῶν γάρ ὑπαρχόντων ἐγκλημάτων ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑπέρ πάντων δηλῶσαι καθαρῶς. … Ἃ μέν οὖν ἐγκαλῶ, ταῦτ’ ἐστίν. Ὡς δέ προϋπαρχόντων καί διά τήν ἐμήν εὐλάβειαν μᾶλλον

ἤδη τοῖς πράγμασιν ἐπιτιθεμένων καί καθ’ ὅσον ἂν δύνησθε κακοποιούντων ὑμῶν, ἀμυνοῦμαι μετά τοῦ δικαίου, καί μάρτυρας τούς θεούς ποιησάμενος διαλήψομαι περί τῶν καθ’ ὑμᾶς’’. ‘’Επειδή παρά την κατ’ επανάληψη εκ μέρους μου αποστολή πρέσβεων για τήρηση των όρκων και των συμφωνιών δεν πήρα καμμία απάντηση (δεν δείξατε κανένα ενδιαφέρον) έκρινα ότι έπρεπε να σας στείλω επιστολή σχετικώς με τις αδικίες που πιστεύω ότι υφίσταμαι. Μην απορήσετε με το μήκος της επιστολής, διότι, αφού έχω πολλά παράπονα, είμαι αναγκασμένος να τα θέσω όλα καθαρά και ξάστερα….Αυτά λοιπόν είναι τα παράπονα για τα οποία σας εγκαλώ. Επειδή όμως κάνατε αρχή χειρών αδίκων και λόγω της ανεκτικής μου στάσης γίνεστε όλο και πιο επιθετικοί και με βλάπτετε όσο περισσότερο μπορείτε, θα σας αντιμετωπίσω έχοντας το δίκαιο με το μέρος μου και επικαλούμενος ως μάρτυρες τους θεούς θα κανονίσω τη στάση μου απέναντί σας’’.

Κατ’ αρχάς δεν νομίζω να πιστεύει κάποιος ότι ο Φίλιππος ομιλεί και γράφει τα Βουλγαροσερβικά τα οποία ομιλούν οι Βαρδαρίτες. Ο Φίλιππος γράφει στην Ελληνική γλώσσα ασφαλώς ως Έλλην προς Έλληνες. Δεν γράφει Ελληνικά επειδή η Ελληνική ήταν η επικρατούσα γλώσσα (lingua franca) της εποχής. Ούτε οι όμοροι προς τους Έλληνες λαοί ομιλούσαν Ελληνικά, π.χ. Ιλλυριοί (Άβροι, Αρδιαίοι, Αυταριείς ή Αυταριάτες, Δαρδάνιοι, Εγχελείς, Ταυλάντιοι, Χελιδόνιοι κτλ.), Τριβαλλοί, τα φύλα των Θρακών, ούτε άλλοι λαοί π.χ. Σκύθες, Γέτες, Γαλάτες, Αιγύπτιοι, Πέρσες, Κάρες, Εβραίοι, Καρθαγένιοι, Ρωμαίοι, Σύροι, Ινδοί κτλ. Η επικρατούσα γλώσσα στην Περσική αυτοκρατορία ήταν η **Αραμαϊκή**. Όταν ο Χριστός μας πάνω στον Σταυρό λέει: "Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες;" το λέει στην **Αραμαϊκή** γλώσσα. "Ηλί Ηλί, λιμᾶ σαβαχθανί". ("Κατά Ματθαίον, ΚΖ',46"). Η **Ελληνική** γλώσσα, χάρις στους Μακεδόνες, κυρίως, αλλά και τους άλλους Έλληνες οι οποίοι συμμετείχαν στην εκστρατεία, κατέστη η επικρατούσα γλώσσα (lingua franca) μετά τη δημιουργία της κοσμοκρατορίας του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ακόμη και στον Σταυρό του Χριστού μας οι λέξεις ‘’’Ιησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν ᾽Ιουδαίων’’ είναι γραμμένες και στα **Ελληνικά**, χάρις στον Μέγα Αλέξανδρο και τους Μακεδόνες: ‘’Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ᾽ αὐτῷ γράμμασιν ῾**Ελληνικοῖς** καὶ ῾Ρωμαϊκοῖς καὶ ῾Εβραϊκοῖς· οὗτός ἐστι ὁ βασιλεὺς τῶν ᾽Ιουδαίων’’. ‘’Κατά Λουκάν, ΚΓ΄.38’’). ‘’Ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον· ᾽Ιησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν ᾽Ιουδαίων. Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν ᾽Ιουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ ᾽Ιησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον ῾Εβραϊστί, ῾**Ελληνιστί,** ῾Ρωμαϊστί’’. (‘’Κατά Ιωάννην, ΙΘ΄.19,20’’). Το ανωτέρω αναφερόμενο σχετικώς με την επικρατούσα γλώσσα στην Ασία, τεκμηριώνεται και από την ανακάλυψη στην πόλη Κανταχάρ, της δίγλωσσης επιγραφής (στην Ελληνική και την Αραμαϊκή), του βασιλιά Ασόκα (Πιοδάσση) κατά τον τρίτο (3ο) π.Χ. αιώνα, η οποία υπήρχε στο μουσείο της Καμπούλ, στο Αφγανιστάν. Η επιγραφή ήταν γραμμένη σε δώδεκα γραμμές, πρώτα στην **Ελληνική** και με κεφαλαία γράμματα φυσικά και κατόπιν στην Αραμαϊκή και έγραφε τα ακόλουθα:

1. δέκα ἐτῶν πληρη[....]ων βασι[λ]εὺς
2. Πιοδασσης εὐσέβεια[ν ἔδ]ε[ι]ξεν τοῖς ἀν-
3. θρώποις, καὶ ἀπὸ τούτου εὐσεβεστέρους
4. τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησεν καὶ πάντα
5. εὐθηνεῖ κατὰ πᾶσαν γῆν· καὶ ἀπέχεται
6. βασιλεὺς τῶν ἐμψύχων καὶ οἱ λοιποὶ δὲ
7. εἴ τινες ἀκρατεῖς πέπαυνται τῆς ἀκρα-
8. σίας κατὰ δύναμιν, καὶ ἐνήκοοι πατρὶ
9. καὶ μητρὶ καὶ τῶν πρεσβυτέρων παρὰ
10. τὰ πρότερον καὶ τοῦ λοιποῦ λῶιον
11. καὶ ἄμεινον κατὰ πάντα ταῦτα
12. ποιοῦντες διάξουσιν.

Σε σχέση με το ανωτέρω αξίζει να αναφερθεί και το εξής γεγονός. Όπως αναφέρει Στράβων, ο Έλλην ιστορικός και φιλόσοφος Νικόλαος ο Δαμασκηνός, (από τη Δαμασκό), ‘’προσθείη δ’ ἄν τις τούτοις καὶ τὰ παρὰ τοῦ **Δαμασκηνοῦ Νικολάου**’’. (’’Γεωγραφικά,

ΙΕ΄.1.72’’), ο οποίος ήκμασε λίγα έτη πριν τη γέννηση του Χριστού, ο ίδιος, συνήντησε στην Αντιόχεια κοντά στη Δάφνη τους τρεις επιζήσαντες πρεσβευτές των Ινδών που ήλθαν για τον Καίσαρα Σεβαστό (Αύγουστος σημαίνει Σεβαστός). Έφεραν μαζί τους **επιστολή του βασιλιά Πώρου** η οποία ήταν γραμμένη από τον ίδιο στην **Ελληνική γλώσσα**. Η επιστολή έλεγε ότι ο αποστολέας της ο βασιλιάς Πώρος, επί κεφαλής εξακοσίων βασιλέων, θα εκτιμούσε πολύ να γίνει φίλος του Καίσαρος και ότι ήταν έτοιμος να του παραχωρήσει δίοδο για να πάει όπου θέλει και να συνεργασθεί μαζί του για κάθε καλό σκοπό. "Φησὶ γὰρ οὗτος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ ἐπὶ Δάφνῃ παρατυχεῖν τοῖς Ἰνδῶν πρέσβεσιν ἀφιγμένοις παρὰ Καίσαρα τὸν Σεβαστόν· οὓς ἐκ μὲν τῆς ἐπιστολῆς πλείους δηλοῦσθαι, σωθῆναι δὲ τρεῖς μόνους, οὓς ἰδεῖν φησι, τοὺς δ’ ἄλλους ὑπὸ μήκους τῶν ὁδῶν διαφθαρῆναι τὸ πλέον· τήν δ' **ἐπιστολήν Ἑλληνίζειν ἐν διφθέρᾳ γεγραμμένην, δηλοῦσαν ὅτι Πῶρος εἴη ὁ γράψας**, ἑξακοσίων δὲ ἄρχων βασιλέων ὅμως περί πολλοῦ ποιοῖτο φίλος εἶναι Καίσαρι". ("Γεωγραφικά, ΙΕ'.73").

Ο βασιλιάς Φίλιππος λοιπόν γράφει Ελληνικά στους Αθηναίους, επειδή αυτή είναι η μητρική γλώσσα των Μακεδόνων. Στις παραγράφους 6 και 7 της επιστολής του αυτής, ο Φίλιππος αναφέρεται στην απόφαση των Αθηναίων να αντιμετωπίσουν όλοι οι Έλληνες από κοινού τον Πέρση βασιλιά Αρταξέρξη Γ΄, συμπεριλαμβανομένου φυσικά του Φιλίππου και των Μακεδόνων, σε περίπτωση κατά την οποία εκείνος θα έκανε οποιαδήποτε απόπειρα εναντίον της Ελλάδος. Τότε, λοιπόν, η Μακεδονία ήταν Ελλάδα, οι Μακεδόνες Έλληνες και ο Μακεδών βασιλιάς Φίλιππος ήταν Έλληνας. Τώρα που ο Φίλιππος διεκδικεί την ηγεμονία των Ελλήνων και αυτό δεν συμφέρει την πόλη του, ο Δημοσθένης τον αποκαλεί βάρβαρο; Γράφει λοιπόν ο Φίλιππος στους Αθηναίους: "**Χωρίς τοίνυν εἰς τοῦτο παρανομίας ἀφῖχθε καί δυσμενείας ὥστε καί πρός τόν Πέρσην πρέσβεις ἀπεστάλκατε πείσοντας αὐτόν ἐμοί πολεμεῖν**· ὃ μάλιστ’ ἂν τις θαυμάσειεν. Πρό μέν γάρ τοῦ λαβεῖν αὐτόν Αἴγυπτον καί Φοινίκην ἐψηφίσασθε, ἂν ἐκεῖνός τι νεωτερίζῃ, **παρακαλεῖν ὁμοίως ἐμέ καί τούς ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας ἐπ’ αὐτόν**· νῦν δέ τοσοῦτον ὑμῖν περίεστι τοῦ πρός ἐμέ μίσους ὥστε πρός ἐκεῖνον διαλέγεσθε περί τῆς ἐπιμαχίας. Καίτοι τό παλαιόν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὡς ἐγώ πυνθάνομαι, τοῖς Πεισιστρατίδαις ἐπετίμων ὡς ἐπάγουσι τόν Πέρσην ἐπί τούς Ἕλληνας· ὑμεῖς δ’ ούκ αἰσχύνεσθε ταῦτα ποιοῦντες ἃ διατελεῖτε τοῖς τυράννοις ἐγκαλοῦντες’’. (’’Επιστολή Φιλίππου, παράγρ., 6 και 7’’). "Εκτός από αυτά, έχετε φθάσει σε τέτοιο βαθμό περιφρόνησης του δικαίου και σε τόση μεγάλη έχθρα προς εμένα ώστε έχετε στείλει πρέσβεις ακόμη και στον βασιλιά των Περσών για να τον πείσουν να κηρύξει πόλεμο εναντίον μου. Αλλά το πιο καταπληκτικό από όλα είναι αυτό. Πριν αυτός (ο βασιλιάς των Περσών, Αρταξέρξης Γ΄, ο Ώχος) καταλάβει (πάλι) την Αίγυπτο και την Φοινίκη αποφασίσατε, σε περίπτωση που εκείνος θα έκανε κάποια απόπειρα εναντίον της Ελλάδος, **να καλέσετε σε κοινό αγώνα εναντίον του, εμένα και όλους τους άλλους Έλληνες**. Τώρα όμως τόσο πολύ έχει ξεχειλίσει το μίσος σας εναντίον μου ώστε συζητείτε μαζί του τη δυνατότητα σύναψης αμυντικής συμμαχίας. Και όμως την παλαιά εποχή οι πρόγονοί σας κατέκριναν, όπως πληροφορούμαι, τα τέκνα του Πεισιστράτου που καλούσαν τον Πέρση βασιλιά εναντίον των Ελλήνων. Εσείς τώρα δεν ντρέπεστε να κάνετε αυτά για τα οποία πάντοτε κατηγορούσατε τους τυράννους σας’’.

Αυτά είναι απλά και σαφή επιχειρήματα, για όποιον είναι σε θέση να καταλαβαίνει απλά πράγματα, και ακριβέστερα θέλει να καταλάβει. Μόνον από αυτή την παράγραφο της επιστολής του Φιλίππου, όσοι ιστορικοί ή άλλοι ερευνητές μπήκαν στον κόπο να την αναγνώσουν έστω, έπρεπε να είχαν καταλάβει και να διεκήρυσσαν μετά παρρησίας ότι οι Μακεδόνες ήταν Έλληνες. Διαφορετικά δεν εξηγείται γιατί να λέει ο Φίλιππος στους Αθηναίους: ’’**Παρακαλεῖν ὁμοίως ἐμέ καί τούς ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας** ἐπ’ αὐτόν·’’. ’’Καλούσατε εμένα και όλους τους άλλους Έλληνες εναντίον του’’.

Τώρα να λέει ο ίδιος ο Μακεδών βασιλιάς Φίλιππος Β’ ότι είναι Έλληνας και οι Βαρδαρίτες Σλάβοι να αδιαφορούν γι’ αυτό, να το αγνοούν και επί πλέον, να τον οικειοποιούνται, τί τους απαντά κάποιος; Πρέπει να μάθουν πάντως ότι στην Ελληνική γλώσσα υπάρχει και η λέξη αιδώς.

Ελληνικά λοιπόν ομιλούσε ο Φίλιππος, ως Έλλην Μακεδών. Ας δούμε μερικές ακόμη εκφράσεις του τιτάνος Φιλίππου και άλλων Μακεδόνων:

"**Ὦ τύχη μικρόν τι κακόν ἀντί τῶν τοσούτων καί τηλικούτων ἀγαθῶν ποίησον**". "Τύχη, μικρό κακό να μού δώσεις, για να ισορροπήσεις τα τόσα πολλά και τόσο μεγάλα αγαθά". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 3"). Αυτό είπε ο Φίλιππος όταν στην ίδια ημέρα του ανηγγέλθησαν πολλές και σπουδαίες επιτυχίες. Όταν ο Φίλιππος είχε κυριεύσει την Ποτίδαια για λογαριασμό των Ολυνθίων (356 π.Χ.), έφθασαν σ' αυτόν, ταυτοχρόνως, τρεις ευχάριστες, τρεις καλές ειδήσεις. Η πρώτη ήταν ότι ο Παρμενίων είχε νικήσει σε μεγάλη μάχη τους Ιλλυριούς, η δεύτερη ότι το άλογό του είχε νικήσει στους Ολυμπιακούς αγώνες (στην ιπποδρομία κελήτων, 106η Ολυμπιάδα), και η τρίτη ήταν η γέννηση του Αλεξάνδρου. ("Φιλίππῳ δ' ἄρτι Ποτείδαιαν ᾑρηκότι τρεῖς ἧκον ἀγγελίαι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἡ μὲν Ἰλλυριοὺς ἡττῆσθαι μάχῃ μεγάλῃ διὰ Παρμενίωνος, ἡ δ' Ὀλυμπίασιν ἵππῳ κέλητι νενικηκέναι, τρίτη δὲ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου γενέσεως". <Πλούτ., "Αλέξανδρος, 3">). Ο Φίλιππος πίστευε προφανώς ότι η τύχη φθονεί την υπέρμετρη καλοτυχία, την εξαιρετική ευτυχία. (Ο Πλούταρχος, στο έργο του "Παραμυθητικός προς Απολλώνιον" γράφει ότι "μεγάλοις εὐτυχήμασιν φθονεῖν πέφυκεν ἡ τύχη"). Ασφαλώς, δεν μπορεί να αμφιβάλει κάποιος ότι η ανωτέρω πρόταση την οποία λέει ο μέγας Φίλιππος είναι Ελληνικά, ασφαλώς, διότι βλέπει και καταλαβαίνει ότι ο γίγας Φίλιππος ομιλεί Ελληνικά. Ο τιτάν Φίλιππος ασφαλώς ομιλεί Ελληνικά, το βλέπουμε. Επίσης βλέπουμε και καταλαβαίνουμε ότι δεν ομιλεί Βαρδαρίτικα Βουλγαροσερβικά. Ο μέγας Φίλιππος ασφαλώς και γνωρίζει ότι η λέξη **τοσούτων** όπως και η λέξη **τηλικούτων**, που λέει στην ανωτέρω πρόταση, είναι Δεικτική Αντωνυμία της Ελληνικής γλώσσας του, και ότι προέρχονται από τη σύνθεση, από τις αρχαιότερες Αντωνυμίες **τόσος** (και οὗτος, αὕτη, τοῦτο = τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτο(ν), και **τηλίκος** (και οὗτος, αὕτη, τοῦτο = τηλικοῦτος, τηλικαύτη, τηλικοῦτο(ν). Σιγά τώρα να μην ξέρουν οι Βαρδαρίτες ότι η Ονομαστική και Αιτιατική Πτώση του Ουδετέρου γένους του Ενικού Αριθμού των Αντωνυμιών αυτών διφορείται (λήγει εις -ο ή εις -ον) και κάνει τοσοῦτο ή τοσοῦτον και τηλικοῦτο ή τηλικοῦτον. Ο Φίλιππος βεβαίως ομιλεί τη γλώσσα του Ομήρου, την Ελληνική. Η Αντωνυμία **τοσοῦτον** απαντά στον Όμηρο. "καί σε **τοσοῦτον** ἔθηκα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ", ("Ιλιάς, Ι 485"), ''οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ' Ἀργείοισι **τοσοῦτον**," ("Ιλιάς Ψ 476'').

"**Οὐκ αἰσχύνῃ καλῶς οὕτω ψάλλων** ;". (Πλούτ., Περικλής ,1"). ''Δεν ντρέπεσαι να τραγουδάς τόσον ωραία''; Αυτό είπε ο Φίλιππος στον Αλέξανδρο όταν σε κάποιο συμπόσιο ο Αλέξανδρος τραγούδησε μελωδικά και ωραία. ''Διότι είναι αρκετό για τον βασιλιά, αν έχει ελεύθερο χρόνο, να ακούει άλλους να τραγουδούν και επιτελεί το καθήκον του απέναντι στις Μούσες με το να παρακολουθεί άλλους να ασχολούνται με τέτοια''.

''Ἐπεί δέ τους Ἕλληνας αὐτῷ συνεβούλευον ἔνιοι φρουραῖς κατέχειν, **ἔφη μᾶλλον πολύν χρόνον ἐθέλειν χρηστός ἢ δεσπότης ὀλίγον καλεῖσθαι**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 4''). ''Όταν νίκησε τους (νότιους) Έλληνες, όταν κάποιοι τον συνεβούλευσαν να καταλάβει τις πόλεις εγκαθιστώντας φρουρές, **είπε ότι προτιμά να τον ονομάζουν για πολύ καιρό καλό άνθρωπο παρά για λίγο καιρό κυρίαρχο**''. Ο Πλούταρχος αναφέρει αρκετά παραδείγματα σχετικώς με την πεποίθηση του μεγάλου Φιλίππου για κοινή ειρήνη, συμφιλίωση και συνεργασία, αλλά και για την ανθρώπινη και μεγαλόφρονη συμπεριφορά του.

''**Τί τοῦτο; Μόνος ἥκεις**''; Αυτό, δηλαδή πώς και εστάλη ένας μόνον πρεσβευτής, ερώτησε ο Φίλιππος τον Άγι, υιό του Αρχιδάμου, ο οποίος εστάλη εκ μέρους των Σπαρτιατών πρέσβυς στον Φίλιππο. Η απάντηση του Άγιδος ήταν: ''καὶ γὰρ πρὸς ἕνα''. ''Διότι και προς έναν <ήλθα, εστάλην>, διότι και σύ ένας είσαι''. (Πλούτ., Ηθικά, ''Λακωνικά Αποφθέγματα, Άγις'').

"**πότερον βούλεται φίλιον ἐλθεῖν ἢ πολέμιον αὐτόν**". (Πλούτ., Ηθικά, ''Λακωνικά Αποφθέγματα''). Όταν ο Φίλιππος έφθασε στη Σπάρτη έστειλε επιστολή ("Φιλίππου γράφοντος, ὅτε εἰς τὴν χώραν αὐτῶν παρεγένετο"), με την οποία ερωτούσε τους Σπαρτιάτες, "πώς ήθελαν να έλθει, ως φίλος ή ως εχθρός". Οι Σπαρτιάτες τότε απήντησαν: "ουδέτερος" ("αντεφώνησαν οὐδέτερον").

"**Ἀλλά μήν Νικάνωρ οὐ φαυλότατός ἐστι Μακεδόνων. Ἐπισκεπτέον οὖν μή τι γίνεται παρ' ἡμᾶς**". "Ο Νικάνωρ δεν είναι βεβαίως ο χειρότερος Μακεδόνας. Πρέπει λοιπόν να δούμε μήπως συμβαίνει κάτι που εξαρτάται από εμάς". Αυτό είπε ο Φίλιππος όταν ο Σμίκυθος κατηγόρησε τον Νικάνορα ότι διαρκώς κακολογεί τον Φίλιππο, και οι φίλοι του

Φιλίππου θεώρησαν ότι έπρεπε να καλέσει τον Νικάνορα και να τον τιμωρήσει. Όταν ο Φίλιππος έμαθε ότι ο Νικάνωρ πιεζόταν σκληρά από την φτώχεια του και καθώς ο ίδιος είχε αδιαφορήσει για εκείνον, διέταξε να του δοθεί κάποια δωρεά. Όταν αργότερα ο Σμίκυθος είπε στον Φίλιππο ότι ο Νικάνωρ λέει διαρκώς προς όλους υπέροχους εγκωμιαστικούς λόγους γι' αυτόν, ο Φίλιππος είπε: "**ὁρᾶτε οὖν ὅτι παρ' ἡμᾶς αὐτούς ἐστι καί τό καλῶς καί τό κακῶς ἀκούειν**". "Βλέπετε λοιπόν ότι από εμάς εξαρτάται και να μάς εγκωμιάζουν και να μάς κακολογούν". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 6").

"**Τὸν δὲ λοίδορον ἐξελάσαι τῶν φίλων κελευόντων οὐκ ἔφη ποιήσειν, ἵνα μὴ περιιών ἐν πλείοσι κακῶς λέγοι**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 5"). "Όταν οι φίλοι του (του Φιλίππου) τον προέτρεπαν να εξορίσει κάποιον που τον κακολογούσε, είπε ότι δεν θα το κάνει, ώστε να μην πάει εκείνος σε περισσότερα μέρη και τον κατηγορεί".

''**Τοῖς δέ τῶν Ἀθηναίων δημαγωγοῖς ἔφη χάριν ἔχειν, ὅτι λοιδοροῦντες αὐτόν βελτίονα ποιοῦσι καί τῷ λόγῳ καί τῷ ἤθει. <πειρῶμαι γάρ αὐτούς ἅμα καί τοῖς λόγοις καί τοῖς ἔργοις ψευδομένους ἐλέγχειν>**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 7''). ''Στους δημαγωγούς των Αθηναίων, είπε (ο Φίλιππος) ότι χρωστάει ευγνωμοσύνη, διότι κατηγορώντας τον τον κάνουν καλλίτερο, και στον λόγο και στον χαρακτήρα. <Προσπαθώ, δηλαδή και με τα λόγια μου και με τα έργα μου να αποδείξω ότι ψεύδονται>''.

''**Οὐ δοκοῦσιν ὑμῖν Ἀθηναῖοι νομίζειν ἐν ἀστραγάλοις ὑφ' ἡμῶν νενικῆσθαι**"; (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 8''). "Δεν σάς φαίνεται ότι οι Αθηναίοι νομίζουν ότι νικήθηκαν από εμάς σε παιχνίδι αστραγάλων"; Αυτό είπε ο Φίλιππος, όταν, ''οι Αθηναίοι οι οποίοι αιχμαλωτίσθηκαν στη Χαιρώνεια και ελευθερώθηκαν από τον Φίλιππο άνευ λύτρων, ζητούσαν επί πλέον τον ιματισμό και τα στρώματά τους και μάλιστα κατηγορούσαν τους Μακεδόνες. Ο Φίλιππος τότε γέλασε και είπε στους στρατιώτες του'', το ανωτέρω αναφερθέν. ''Τῶν δ' Ἀθηναίων, ὅσοι περί Χαιρώνειαν ἐάλωσαν, ἀφεθέντων ὑπ' αὐτοῦ δίχα λύτρων, τά δέ ἱμάτια καί στρώματα προσαπαιτούντων καί τοῖς Μακεδόσιν ἐγκαλούντων, γελάσας ὁ Φίλιππος εἶπεν".

"**λάμβανε ὅσα βούλει· τήν γάρ κλεῖν ἔχεις**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Φίλιππος, 9"). ''Πάρε ό, τι θέλεις. Άλλωστε έχεις το κλειδί''. Αυτό είπε ο Φίλιππος όταν έσπασε στον πόλεμο η κλείδα της ωμοπλάτης του και ο θεράπων ιατρός του ζητούσε καθημερινώς χρήματα. ("τήν κλεῖν κατεαγότα", λέει με θαυμασμό, με πίκρα και με ζήλεια και ο Δημοσθένης ''Περί του Στεφάνου, 67'', μεταξύ των άλλων για τα πολλά τραύματα του Φιλίππου). Επίσης, στον γιατρό Μενεκράτη ο οποίος είχε φθάσει σε ύψιστο σημείο αλαζονείας αποκαλώντας τον εαυτόν του Δία, και του είχε στείλει επιστολή στην οποία έγραφε: ''Φιλίππῳ Μενεκράτης ὁ Ζεύς εὖ πράττειν''. ''Ο Μενεκράτης ο Δίας χαιρετά τον Φίλιππο'', ο Φίλιππος απήντησε: ''**Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. Συμβουλεύω σοι προσάγειν σεαυτόν ἐπί τούς κατά Ἀντίκυραν τόπους**''. (Αιλιανός, ''Ποικίλη Ιστορία, ΙΒ΄.49''). ''Ο Φίλιππος εύχεται στον Μενεκράτη να είναι καλά. Σε συμβουλεύω να πας στα μέρη της Αντίκυρας''. Ο Φίλιππος υπαινίχθη ότι ο άνθρωπος είχε παραφρονήσει. Στην Αντίκυρα εφύετο ο καλλίτερος ελλέβορος, φυτό που επιστεύετο ότι επιδρούσε θετικά σε ψυχικές παθήσεις.

''Τούς δέ συμβουλεύοντας αὐτῷ πικρῶς χρῆσθαι τοῖς Ἀθηναίοις **ἀτόπους** ἔλεγεν **εἶναι, κελεύοντας ἄνθρωπον ὑπέρ δόξης πάντα ποιοῦντα καί πάσχοντα ἀποβαλεῖν τό τῆς δόξης θέατρον**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 11''). ''Σε εκείνους οι οποίοι τον συνεβούλευαν να μεταχειρισθεί με σκληρότητα τους Αθηναίους, (ο Φίλιππος) έλεγε ότι **σφάλλουν**, προτρέποντας άνθρωπο, ο οποίος έκανε τα πάντα και υπέστη τα πάντα για να αποκτήσει δόξα (καλή φήμη), να καταστρέψει τη δυνατότητα που έχει να την επιδείξει''.

''**Οἷος ἡμῶν ὁ βίος ἐστίν, εἰ καὶ πρὸς τὸν τῶν ὄνων καιρόν ὀφείλομεν ζῆν**"; (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 13''). ''Τι ζωή και η δική μας, εάν οφείλουμε να ζούμε ανάλογα και με τις ευκολίες των γαϊδάρων"! Αυτό είπε ο Φίλιππος όταν επρόκειτο να στρατοπεδεύσει σε κάποια κατάλληλη τοποθεσία και έμαθε ότι εκεί δεν υπήρχε χόρτο για τα υποζύγια. Βλέπουμε ολοκάθαρα λοιπόν, ότι ο γίγας Φίλιππος ομιλεί

Ελληνικότατα. Βαρδαρίτικη λέξη, βεβαίως, δεν υπάρχει ούτε για δείγμα, διότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει. Η πρώτη λέξη της πρότασης αυτής που λέει ο Φίλιππος, η λέξη οἷος, είναι βεβαίως η Αναφορική Αντωνυμία οἷος (= τέτοιος που), οἵα, οἷον, της Ελληνικής γλώσσας του. Εάν ο μέγας Φίλιππος δεν ήταν Έλληνας, δεν θα μιλούσε Ελληνικά, δεν θα έλεγε τη λέξη όνος με αυτή την Ελληνική λέξη, αλλά, θα την έλεγε με λέξη της γλώσσας την οποία θα ομιλούσε. Στη Βαρδαρίτικη απόδοσή της, πάντως, ο λέξη όνος είναι магаре μαγκαρε. Στη Βουλγαρική, ομοίως, ο όνος λέγεται магаре μαγκαρε. Στη Σερβική, ομοίως, ο όνος λέγεται магарац μαγκαρατσ. Δηλαδή, για να έλθουμε στα σύγκαλά μας, τι μάς λένε τώρα οι Βαρδαρίτες; Ότι δεν είναι Ελληνική η Μακεδονική λέξη όνος, την οποία λέει ο τιτάνας Έλληνας, ο Μακεδόνας βασιλιάς Φίλιππος Β΄, η οποία έτσι απαντά και στον Όμηρο, (''ὡς δ' ὅτ' **ὄνος** παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας νωθής", "Ιλιάς Λ558''), αλλά, ότι είναι Μακεδονική η Βουλγαρική λέξη магаре μαγκαρε, την οποία λένε οι Βαρδαρίτες; Δηλαδή, μολονότι ο Φίλιππος ομιλεί τη γλώσσα του Ομήρου, αυτά δεν είναι τα Μακεδονικά, τα Ελληνικά, αλλά ότι είναι Μακεδονικά τα Βουλγαρικά!!! Οι Βαρδαρίτες επιτέλους, πρέπει να σοβαρευτούν και να συνέλθουν από την απύθμενη βλακεία στην οποία τους έχουν οδηγήσει οι θλιβεροί προπαγανδιστές.

''**ἐκέλευε δ' αὐτόν Ἀριστοτέλει προσέχειν καὶ φιλοσοφεῖν, <ὅπως> ἔφη <μὴ πολλά τοιαῦτα πράξῃς, ἐφ' οἷς ἐγώ πεπραγμένοις μεταμέλομαι>**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 17''). ''Συνεβούλευε δε αυτόν (τον Αλέξανδρο) να προσέχει τον Αριστοτέλη και να μελετά την φιλοσοφία, <ώστε> του είπε, <να μην κάνεις, πολλές πράξεις όπως αυτές για τις οποίες εγώ μετανιώνω που συνέβησαν>''. Ο Φίλιππος μετέχων ο ίδιος της Φιλοσοφίας, συνεβούλευε και τον Αλέξανδρο να προσέχει τον Αριστοτέλη και να μελετά την φιλοσοφία.

''**Μὴ με ἀφαιροῦ τὸ ἀνίκητον εὐεργεσίας καὶ χάριτος ἡττώμενον**''. (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 18"). ''Μην μου αφαιρείς το αήττητο, κάνοντάς με να ηττηθώ στην ευεργεσία και στην ευγνωμοσύνη''. Όταν ο Φίλιππος ήταν όμηρος στη Θήβα, τον βοήθησε και τον φιλοξένησε ο Φίλων. Προς αυτόν αργότερα ο Φίλιππος έστελνε δώρα, τα οποία όμως ο Φίλων δεν απεδέχετο. Τότε ο Φίλιππος του είπε το ανωτέρω. (Αυτόν τον Φίλωνα τον συναντούμε και ως πρέσβυ των Θηβαίων στον Φίλιππο. Δημοσθένης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 140'').

"**Πόθεν, ὦ άνθρωπε, γενόμενος καί πῶς**''; "Από πού, άνθρωπε, και με ποιο τρόπο έγινες φίλος του''; Αυτό ερώτησε ο Φίλιππος σε κάποιον αιχμάλωτο ο οποίος του είπε : "Φεῖσαί μου, Φίλιππε, πατρικός γάρ εἰμί σου φίλος". "Λυπήσου με, Φίλιππε, είμαι φίλος του πατέρα σου". Κάποτε που είχαν πιαστεί πολλοί αιχμάλωτοι, ο Φίλιππος που παρατηρούσε την αγοραπωλησία τους καθόταν με σηκωμένο τον χιτώνα του, με τρόπο μη ευπρεπή. Ο αιχμάλωτος τότε ζήτησε να του επιτραπεί να πλησιάσει. "Ἔγγύς φράσαι σοι βούλομαι προσελθών". "Θέλω να πλησιάσω να σου πω ιδιαιτέρως". Όταν τον έφεραν κοντά, είπε στον Φίλιππο: "Κατωτέρω τήν χλαμύδα ποίησον, ἀσχημονεῖς γάρ οὕτω καθήμενος". "Κατέβασε λιγάκι τη χλαμύδα σου, διότι έτσι που κάθεσαι ασχημονείς". Τότε ο Φίλιππος διέταξε: "**ἄφετε αὐτόν. Ἀληθῶς γάρ εὔνους ὤν καί φίλος ἐλάνθανεν**". "Αφήστε τον ελεύθερο. Μού διέφυγε ότι είναι πράγματι αγαπητός μας φίλος". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 19").

''**τοὺς μέλλοντας προδιδόναι μάλιστα φιλῶ, τοὺς δ' ἤδη προδεδωκότας μάλιστα μισῶ**''. (Στοβαίος, Βιβλίον Δ'. Κεφ. 13, 64''). ''Αγαπώ κυρίως εκείνους που θα προδώσουν και μισώ κυρίως εκείνους που έχουν ήδη προδώσει''. Αυτό απήντησε ο Φίλιππος όταν ρωτήθηκε ποιους κυρίως αγαπά και ποιους κυρίως μισεί.

''**πέδας ἐκάλει Φίλιππος τῆς Ἑλλάδος τὴν Χαλκίδα καὶ τὴν Κόρινθον, πρὸς τὰς ἐκ τῆς Μακεδονίας ἀφορμὰς βλέπων·**''. (Στράβων, Θ΄.4.15'').

"**Ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς τὰ τῶν Μακεδόνων, παρ' οἷς οὐδέ γυνή τεκοῦσα θερμῷ λούεται**". (Πολύαινος, ''Στρατηγήματα. Δ΄.2.1''). ''Μου φαίνεται ότι αγνοείς τα ήθη των Μακεδόνων, στους οποίους ούτε η γυναίκα που μόλις έχει γεννήσει δεν πλένεται με ζεστό νερό''. Αυτό είπε ο Φίλιππος σε έναν αξιωματικό του, καταγόμενο από τον Τάραντα, από τον οποίο αφήρεσε και την εξουσία, επειδή πλύθηκε με ζεστό νερό.

''**Οὐκ ἐπίστανται Ἀθηναῖοι νικᾶν**''. (Πολύαινος, ''Στρατηγήματα. Δ΄.2.2"). ''Οι Αθηναίοι δεν ξέρουν να νικούν''. Αυτό είπε ο Φίλιππος κατά τη μάχη της Χαιρωνείας, όταν

είδε ότι ο Αθηναίος στρατηγός Στρατοκλής έπεφτε στην παγίδα του υποχωρητικού ελιγμού του, οδηγώντας τους Αθηναίους στην κοιλάδα του Αίμωνα και στη διάσπαση της παράταξής τους με τους Θηβαίους.

"**Ἑαυτῷ γε ἐμοί δέ ταχέως· ἔφθη γάρ τελευτῆσαι πρὶν ἤ παρ' ἐμοῦ χάριν ἀξίαν τῆς φιλίας ἀπολαβεῖν**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 21"). ''Για τον εαυτόν του ναι, αλλά για εμένα πέθανε πρόωρα, διότι το τέλος του ήλθε προτού προφθάσει να λάβει από εμένα ευεργεσίες ανάλογες της φιλίας μας''). Αυτό είπε ο Φίλιππος, όταν πέθανε ο Ίππαρχος ο Ευβοέας και ο Φίλιππος φαινόταν να το φέρει βαρέως. Όταν λοιπόν κάποιος του είπε: "Ἀλλά μήν ὡραῖος ὤν ἐκεῖνος ἀποτέθνηκεν". ''Πάντως πέθανε σε φυσιολογική ηλικία'', ο Φίλιππος απήντησε ως ανωτέρω.

"**Οὐκοῦν πολλούς ἔχων περί τῆς βασιλείας ἀνταγωνιστάς γενοῦ καλός κἀγαθός, ἵνα μή δι' ἐμέ τῆς βασιλείας τύχῃς ἀλλά διά σεαυτόν**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 22"). ''Τότε λοιπόν, καθώς θα έχεις πολλούς ανταγωνιστάς για τον θρόνο, να γίνεις καλός και ενάρετος, ώστε να κερδίσεις τη βασιλεία όχι χάρη σε εμένα αλλά χάρη στον εαυτόν σου". Αυτό είπε ο Φίλιππος στον Αλέξανδρο, όταν ο Αλέξανδρος έβλεπε με ανησυχία ότι, από τους πολλούς γάμους του ο Φίλιππος, αποκτούσε και άλλα τέκνα από τα οποία θα κινδύνευε ίσως η διαδοχή του στον θρόνο.

"**Ἐπί τίνα**''; "Ενώπιον τίνος''; Αυτή ήταν η ερώτηση του Φιλίππου στον Μαχαίτα, υπόθεση του οποίου εδίκαζε ο Φίλιππος, όταν αυτός φώναξε ότι θα προσβάλει την απόφαση. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της δίκης ο Φίλιππος κόντεψε να αποκοιμηθεί, δεν πρόσεχε τα δίκαια της υπόθεσης και εξέδωσε καταδικαστική απόφαση. Η απάντηση του Μαχαίτα ήταν: "Ἐπί σέ, βασιλεῦ, αὐτόν, ἄν ἐγρηγορώς καί προσέχων ἀκούῃς". "Ενώπιον σού του ιδίου βασιλιά, εάν πρόκειται να με ακούσεις ξυπνητός και με προσοχή". Ο Φίλιππος κατάλαβε ότι ο Μαχαίτας αδικείτο, και, δεν ανήρεσε μεν την απόφασή του, αλλά πλήρωσε ο ίδιος το πρόστιμο. (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Φίλιππος, 24"). Το να αποδεχθεί κάποιος το λάθος του, να αναλάβει τις ευθύνες του και να αποκαταστήσει τις συνέπειές του είναι ένδειξη γενναιοψυχίας. Αυτό μας δείχνει εδώ ο μέγας Φίλιππος. Γι' αυτό και ο Αρριανός, αναφερόμενος στον Μέγα Αλέξανδρο γράφει ότι οσάκις έκανε κανένα σφάλμα μετανοούσε, ότι αυτό το έκανε ένεκα της γενναιοψυχίας του, και ότι ήταν ο μόνος από τους παλαιούς βασιλείς που το έκανε. ''ἀλλὰ μεταγνῶναί γε ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε μόνῳ οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξαν ὑπὸ γενναιότητος''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.29.1'').

"**Βέλτιον ἔστιν τοῦτον αὐτόν ἤ ἡμᾶς διά τοῦτον κακῶς ἀκούειν**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 25"). "Είναι καλλίτερο να κακολογηθεί αυτός παρά εμείς εξ αιτίας του". Αυτό απήντησε ο Φίλιππος στον Άρπαλο, κατά την δίκη του συγγενούς και φίλου του Κράτητος, όταν εκείνος κατηγορούνταν για παράνομες πράξεις. Ο Άρπαλος ζήτησε να καταβάλει ο Κράτης την αποζημίωση, αλλά, να αθωωθεί από την κατηγορία, για να μην περιφρονηθεί. Κάτι ανάλογο με τον Φίλιππο είπε και ο βασιλιάς Αντίγονος. Όταν ο αδελφός του Αντιγόνου ο Μαρσύας, είχε κάποια δίκη και ήγειρε αξίωση να δικασθεί στο σπίτι του, ο Αντίγονος είπε: "Ἔσται μέν οὖν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ πάντων ἀκουόντων, εἰ μηδέν ἀδικοῦμεν". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Αντίγονος, 9"). "Θα δικασθεί στην αγορά και θα παρακολουθούν όλοι, για να δουν αν έχουμε διαπράξει αδίκημα". Μια και ο λόγος για τον Αντίγονο, αξίζει να αναφέρουμε ότι όταν κάποιος είπε ότι όλα είναι καλά και δίκαια για τους βασιλείς, ο Αντίγονος σχολίασε: "Ναί μά Δία, τοῖς τῶν βαρβάρων· ἡμῖν δέ μόνα καλά τά καλά καί δίκαια μόνα τα δίκαια". "Ναί μα το Δία, για τους βασιλείς των βαρβάρων. Για εμάς όμως καλά είναι μόνον τα καλά και δίκαια μόνον τα δίκαια". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Αντίγονος, 8"). Επίσης, όταν ο κυνικός Θράσυλλος ζήτησε από τον Αντίγονο μία δραχμή, εκείνος του απήντησε: "ἀλλ' οὐ βασιλικόν τό δόμα". "Δεν είναι προσφορά που ταιριάζει σε βασιλιά". Όταν ο Θράσυλλος του είπε: "οὐκοῦν τάλαντον δός μοι". "Δώσε μου λοιπόν ένα τάλαντο". Τότε ο Αντίγονος είπε: "ἀλλ' οὐ κυνικόν τό λῆμμα". "Δεν είναι απολαβή η οποία ταιριάζει σε κυνικό". Αυτά τα οποία λένε ο Φίλιππος και ο Αντίγονος, Ελληνικά είναι και ταιριάζουν απολύτως με τα στοιχεία της Ελληνικής αρετής.

"**Μή θαυμάσητε εἰ καθεύδει νῦν Φίλιππος. Ὅτε γάρ ἐκαθεύδεθ' ὑμεῖς, οὗτος ἐγρηγόρει**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 28")."Μην απορείτε που κοιμάται τώρα ο Φίλιππος. Διότι όταν εσείς κοιμόσασταν εκείνος

αγρυπνούσε". Αυτό είπε ο Παρμενίων σε κάποιους Έλληνες οι οποίοι ήταν συγκεντρωμένοι έξω από το παλάτι του Φιλίππου και διαμαρτύρονταν, ενώ ο Φίλιππος κοιμόταν κατά την διάρκεια της ημέρας.

"**Μή γένοιτό σοι ὦ βασιλεῦ, κακῶς οὕτως, ἵνα ταῦτ' ἐμοῦ βέλτιον εἰδῇς**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών. Φίλιππος, 29"). "Είθε βασιλιά, να μην σού έλθουν τα πράγματα ποτέ τόσο άσχημα, ώστε να γνωρίζεις τα ζητήματα αυτά καλλίτερα από εμένα''. Αυτό είπε στον Φίλιππο ένας τραγουδιστής, όταν κατά την διάρκεια δείπνου θέλησε ο Φίλιππος να τον διορθώσει και να μιλήσει για τον τρόπο παιξίματος της κιθάρας. Κάτι ανάλογο αναφέρει και ο Αιλιανός (''Ποικίλη Ιστορία, Θ΄.36'') ότι είπε κάποιος κιθαριστής στον βασιλιά Αντίγονο.

''**Καὶ αὐτός ἂν ἀκούων λέγοντος Δημοσθένους ἐχειροτόνησα τὸν ἄνδρα πρὸς τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον**''. (Πλούτ., ''Βίοι Δέκα Ρητόρων, Δημοσθένης, 845.Δ''). ''Και εγώ ο ίδιος εάν άκουγα τον Δημοσθένη να ομιλεί θα ψήφιζα να γίνει ο άνδρας στρατηγός και να κάνει πόλεμο εναντίον μου''. Αυτό έλεγε ο Φίλιππος σε εκείνους οι οποίοι τον πληροφορούσαν για τους λόγους του Δημοσθένους εναντίον του.

"**ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη πρὸς τοὺς ἀκούειν ἐμοῦ βουλομένους**". "Για εμένα υπάρχει ειρήνη μόνο με εκείνους που θέλουν να υπακούουν σ' εμένα". Αυτό γράφει ο Δημοσθένης (στον "Γ΄ Φιλιππικό, 27"), ότι έγραφε ρητώς ο Φίλιππος στις επιστολές του.

"**δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ οἰκεῖν ἢ αὐτόν ἐν Μακεδονίᾳ**". "Ένα από τα δύο πρέπει να γίνει, ή εκείνοι να μην κατοικούν στην Όλυνθο ή εκείνος στη Μακεδονία". Αυτό γράφει ο Δημοσθένης (στον "Γ΄ Φιλιππικό, 11"), ότι είπε ο Φίλιππος στους Ολυνθίους όταν απείχε από την πόλη τους σαράντα στάδια (περίπου 8 χλμ.) και εκείνοι του έστειλαν απεσταλμένους. Οι Ολύνθιοι παρεσπόνδησαν από τη συμφωνία που ενόρκως είχαν κάνει με τον Φίλιππο, άρχισαν χωριστές συνομιλίες με τους Αθηναίους και εστράφησαν εναντίον του Φιλίππου. Όταν ο Φίλιππος δεν τα ανέχθηκε αυτά και προχώρησε προς την Όλυνθο, οι Ολυνθείς του έστειλαν πρεσβεία, στην οποία ο Φίλιππος απήντησε ως ανωτέρω.

"**ἤρετο ὁ Φίλιππος τὸν Διονύσιον, πῶς τοσαύτην παρά τοῦ πατρός λαβὼν ἀρχὴν εἶτα οὐ διεσώσατο αὐτήν**". (Αιλιανός, ''Ποικίλη Ιστορία, ΙΒ΄. 60''). "Ο Φίλιππος ρώτησε τον Διονύσιο (τον Β΄ των Συρακουσών) πώς, ενώ κληρονόμησε τόσο μεγάλη εξουσία από τον πατέρα του, δεν κατάφερε μετά να την διαφυλάξει". Ο Διονύσιος αποκρίθηκε ότι: "Τὰ μὲν ἄλλα μοι κατέλιπεν ὁ πατήρ, τὴν δὲ τύχην, ᾗ ταῦτα ἐκτήσατο καὶ διεφύλαξεν οὐκέτι". "Τα άλλα μού τα άφησε ο πατέρας μου, την τύχη όμως, που τον βοήθησε να τα αποκτήσει και να τα διαφυλάξει, όχι".

"**μεῖζον ἐφρόνει ἐφ' οἷς διά τῶν λόγων ἐκτᾶτο ἢ διά τῶν ὅπλων· τῶν μὲν γὰρ κοινωνεῖν αὐτῷ τοὺς στρατιώτας, τῶν δέ αὐτῷ μόνῳ μετεῖναι**". (Πολύαινος, "Στρατηγήματα, Δ΄. Φίλιππος, 9". "(Ο Φίλιππος) υπερηφανευόταν περισσότερο για όσα κατακτούσε με τα λόγια παρά με τα όπλα. Διότι στα δεύτερα συμμετείχαν και οι στρατιώτες, ενώ στα πρώτα τα κατάφερνε μόνος του". Ο Φίλιππος επεδίωκε κατ' αρχάς, μέσω της πολιτικής και της διπλωματίας, τις ακίνδυνες νίκες. ''Καὶ πρώτη ἐστὶν ἀρετῶν ἡ στρατηγῶν σοφία κτᾶσθαι νίκην ἀκίνδυνον·''. (Άννα Κομνηνή, ''Αλεξιάς, 15.3.2''). Σ' αυτό αναφέρεται αναλυτικότερα ο Διόδωρος. "φασὶ δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Φίλιππον σεμνύνεσθαι μᾶλλον ἐπὶ τῇ στρατηγικῇ συνέσει καὶ τοῖς διὰ τῆς ὁμιλίας ἐπιτεύγμασιν ἤπερ ἐπὶ τῇ κατὰ τὰς μάχας ἀνδρείᾳ· τῶν μὲν γὰρ κατὰ τοὺς ἀγῶνας κατορθωμάτων μετέχειν ἅπαντας τοὺς στρατευομένους, τῶν δὲ διὰ τῆς ὁμιλίας γινομένων ἐπιτευγμάτων αὐτὸν μόνον λαμβάνειν τὴν ἐπιγραφήν". (ΙΣΤ΄.95.3,4).

"**(ὁ δὲ Φίλιππος) ἐπετίμησεν ἰσχυρῶς καὶ πικρῶς ἐλοιδόρησεν ὡς ἀγεννῆ καὶ τῶν ὑπαρχόντων περὶ αὐτὸν ἀγαθῶν ἀνάξιον, εἰ Καρὸς ἀνθρώπου καὶ βαρβάρῳ βασιλεῖ δουλεύοντος ἀγαπᾷ γαμβρὸς γενέσθαι**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 10"). ''(Ο δε Φίλιππος) του έκανε (του Αλεξάνδρου) αυστηρές παρατηρήσεις και τον κορόϊδεψε πικρώς ως αγενή και ανάξιο για τα αγαθά που υπάρχουν γύρω του, εάν συμβιβάζεται να γίνει γαμπρός ενός ανθρώπου από την Καρία, δούλου του βαρβάρου βασιλιά". Όταν ο Φίλιππος θέλησε να παντρέψει τον υιόν του Αρριδαίο με την μεγαλύτερη κόρη του σατράπου της Καρίας Πιξώδαρου, ο Αλέξανδρος επηρεαζόμενος και από την Ολυμπιάδα ανησύχησε γι' αυτό που πιθανόν να προοιώνιζε αυτός ο γάμος, και έστειλε στον Πιξώδαρο έναν φίλο του

ηθοποιό, τον Θεσσαλό, να συζητήσει μαζί του ότι έπρεπε να κάνει γαμπρό του τον Αλέξανδρο και όχι τον ηλίθιο Αρριδαίο. Όταν ο Φίλιππος το πληροφορήθηκε, την ώρα που ο Αλέξανδρος ήταν στο δωμάτιό του, αφού πήρε έναν από τους φίλους του τον Φιλώτα υιό του Παρμενίωνος, πήγε στο δωμάτιο του Αλεξάνδρου και τον επετίμησε.

''**Ἀσφαλῶς ἐκάθευδον· Ἀντίπατρος γάρ ἐγρηγόρει**''. (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Φίλιππος, 27"). "Κοιμόμουν ήσυχος. Διότι αγρυπνούσε ο Αντίπατρος". Ο Φίλιππος τιμούσε ιδιαίτερα και απεδέχετο την αξία του Αντιπάτρου. Κάποτε στη διάρκεια εκστρατείας κοιμήθηκε περισσότερο από το σύνηθες. Όταν ξύπνησε είπε το ανωτέρω. (Ο Μέγας Αλέξανδρος στον λόγο του στον Ύφαση ποταμό, λέει ότι αυτός ο ίδιος ξαγρυπνούσε για να κοιμούνται οι Μακεδόνες ήσυχοι. ''προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα, ὡς καθεύδειν ἔχοιτε ὑμεῖς''. <''Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.9.9''>).

"**τοῦ δὲ Φιλίππου φήσαντος ἐπιθυμεῖν μὲν τῆς εἰρήνης, μὴ μέντοι γε ταύτην συγχωρήσειν, ἐὰν μὴ τῶν Μακεδονικῶν πόλεων ἁπασῶν ἐκχωρήσωσιν Ἰλλυριοί**". (Διόδωρος, 16.4.4). "Ο Φίλιππος είπε (στους πρέσβεις του βασιλιά Βάρδυλι) ότι επιθυμεί μεν την ειρήνη, αλλά, δεν σκόπευε να την παραχωρήσει, εάν οι Ιλλυριοί δεν αποσύρονταν από όλες τις Μακεδονικές πόλεις". Οι Ιλλυριοί δεν απεσύρθησαν από τις Μακεδονικές πόλεις της Άνω Μακεδονίας τις οποίες είχαν καταλάβει, όταν νίκησαν τον Περδίκκα Β΄ το 359 π.Χ., και έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις τους (10.500 πεζοί και 600 ιππείς) και στις προηγούμενες νίκες τους συγκρούσθηκαν με τον ισοδύναμο Μακεδονικό στρατό στην πεδιάδα της Λυγκηστίδος (358 π.Χ.). Το αποτέλεσμα ήταν να υποστούν συντριπτική ήττα, να χάσουν επτά χιλιάδες (7.000) άνδρες και να αποσυρθούν από τις Μακεδονικές πόλεις που κατείχον. Τέτοιες μεγάλες απώλειες αποθάρρυναν άλλους αντιπάλους του Φιλίππου να πολεμήσουν εναντίον του. Μετά τη μάχη ο Φίλιππος παντρεύτηκε και την εγγονή του Βάρδυλι την Αυδάτα. Σε ανάμνηση της νίκης του, και για την πρόληψη επιδρομών εκ μέρους των Ιλλυριών, ο Φίλιππος έκτισε εκεί την πόλη Ηράκλεια (την Λυγκηστική) προς τιμήν του προπάτορός του Ηρακλέους.

"ὁ μὲν Φίλιππος ἔχων τὸ δεξιὸν κέρας καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν Μακεδόνων συναγωνιζομένους **τοῖς μὲν ἱππεῦσι παρήγγειλεν παριππεῦσαι καὶ πλαγίοις ἐμβαλεῖν τοῖς βαρβάροις**, αὐτὸς δὲ κατὰ στόμα τοῖς πολεμίοις ἐπιπεσὼν καρτερὰν συνεστήσατο μάχην". (Διόδωρος, 16.4.5"). "Ο Φίλιππος, διοικώντας το δεξιό κέρας με τους καλύτερους Μακεδόνες υπό τις διαταγές του, διέταξε το ιππικό να επελάσει από τα πλάγια και να κτυπήσει τους βαρβάρους από τα πλευρά, ενώ ο ίδιος πέφτοντας κατά μέτωπο στον εχθρό άρχισε τη συμπλοκή". Αυτά διέταξε ο Φίλιππος στη μάχη της πεδιάδας της Λυγκηστίδος εναντίον του στρατού του Βάρδυλι, βασιλιά των Ιλλυριών.

"διὸ καί φασι τὸν Φίλιππον βουλόμενον ἑλεῖν τινα πόλιν ὀχυρότητι διαφέρουσαν, εἰπόντος τινὸς αὐτῷ τῶν ἐγχωρίων ἀνάλωτον αὐτὴν ἐκ βίας ὑπάρχειν, **ἐπερωτῆσαι εἰ οὐδ' ὁ χρυσὸς τὸ τεῖχος ὑπερβῆναι δυνατός ἐστιν**". (Διόδωρος, 16.54.4). "Γι' αυτό και λένε ότι όταν ο Φίλιππος θέλησε να καταλάβει κάποια πόλη που ήταν εξαιρετικά οχυρωμένη και κάποιος από τους ντόπιους παρατήρησε ότι ήταν απόρθητη, ο Φίλιππος τον **ρώτησε εάν ούτε ο χρυσός μπορούσε να υπερβεί τα τείχη**". (Ίδιο είναι και το αναφερόμενο στον Πλούταρχο, ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Φίλιππος, 14'').

''**Ἀθηναίους μέν οὖν μακαρίζειν ἔλεγεν, εἰ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν αἱρεῖσθαι δέκα στρατηγούς εὑρίσκουσιν. Αὐτός γάρ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν ἕνα μόνον στρατηγόν εὑρηκέναι Παρμενίωνα**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Φίλιππος, 2''). ''Έλεγε ότι καλοτυχίζει τους Αθηναίους που κάθε έτος βρίσκουν να εκλέγουν δέκα στρατηγούς, διότι ο ίδιος σε διάστημα πολλών ετών βρήκε μόνον έναν στρατηγό, τον Παρμενίωνα''. Αυτό έλεγε ο Φίλιππος αναφερόμενος στους στρατηγούς και στον αριθμό τους, τους οποίους οι Αθηναίοι εξέλεγαν κατ' έτος.

"**Τῷ δὲ υἱῷ παρῄνει πρός χάριν ὁμιλεῖν τοῖς Μακεδόσι, κτώμενον ἑαυτῷ τὴν παρά τῶν πολλῶν δύναμιν, ἕως ἔξεστι βασιλεύοντος ἄλλου φιλάνθρωπον εἶναι**". (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Φίλιππος, 16''). "Προέτρεπε τον υιόν του (Αλέξανδρο) να συναναστρέφεται τους Μακεδόνες για να αποκτήσει την εύνοιά τους, εξασφαλίζοντας έτσι για τον εαυτόν του τη δύναμη που προέρχεται από το πλήθος, όσο του ήταν δυνατόν, ενώ βασίλευε κάποιος άλλος, να είναι φιλικός με τους ανθρώπους".

"**διὰ τί μόνος οὐδὲν ἀξιοῖ μεταλαβεῖν τῆς παρ᾽ αὐτοῦ φιλανθρωπίας**"; (Διόδωρος, 16.55.3"). "Για ποιο λόγο μόνον εκείνος απαξιούσε να επωφεληθεί από την φιλάνθρωπη στάση του"; Αυτό ρώτησε ο Φίλιππος τον Αθηναίο κωμικό ηθοποιό Σάτυρο, ο οποίος καθόταν σκυθρωπός κατά τη διάρκεια ενός συμποσίου. Το συμπόσιο γινόταν στο Δίον, στα Ολύμπια, εορτές προς τιμήν του Διός, οι οποίες είχαν καθιερωθεί από τον βασιλιά Αρχέλαο, μετά την κατάληψη της Ολύνθου και τη ρύθμιση των υποθέσεων της Χαλκιδικής με τη νίκη του Φιλίππου. Στο τραπέζι προς τιμήν των καλλιτεχνών, όπου ο Φίλιππος στεφάνωσε τους νικητές, ρώτησε τον Σάτυρο τα ανωτέρω. Όταν ο Σάτυρος τού είπε ότι ήθελε μεν να δεχθεί ένα δώρο από αυτόν, αλλά φοβόταν μήπως όταν αποκάλυπτε την επιθυμία του, δεν θα γινόταν δεκτή, ο Φίλιππος περιχαρής τον διαβεβαίωσε ότι: "**πᾶν ὅ τι ἂν αἰτήσῃ χαρίσασθαι**". "ό,τι χάρη ζητούσε θα του την έκανε". Ο Σάτυρος τότε του εζήτησε δύο κοπέλλες, οι οποίες είχαν συλληφθεί αιχμάλωτες στην Όλυνθο και έγιναν δούλες, κόρες ενός φίλου του, του Απολλοφάνη από την Πύδνα, προκειμένου να τις προικίσει και να τις παντρέψει. Ο Φίλιππος ικανοποίησε με χαρά το αίτημά του και δώρισε αμέσως τα κορίτσια στον Σάτυρο. "μετὰ δὲ ταῦθ᾽ **ὁ Φίλιππος ἀσμένως τὴν αἴτησιν προσδεξάμενος παραχρῆμα τὰς παρθένους ἐδωρήσατο τῷ Σατύρῳ**". (Διόδωρος, 16.55.4"). Ο Απολλοφάνης, ο πατέρας των κοριτσιών, είχε συλληφθεί και είχε βρεθεί ένοχος, προφανώς από τη συνέλευση των Μακεδόνων, για τον φόνο του βασιλιά Αλεξάνδρου Β΄, αδελφού του Φιλίππου Β΄. "καίτοι τῶν ἀποκτεινάντων ἦν τὸν Ἀλέξανδρον τὸν ἀδελφὸν τὸν Φιλίππου οὗτος ὁ Ἀπολλοφάνης". (Δημοσθένης, "Περί της Παραπρεσβείας, 195"). Ο Αλέξανδρος Β΄ δολοφονήθηκε το 367 π.Χ. κατά τη διάρκεια ενός πολεμικού χορού. Ο Φίλιππος επέδειξε και εδώ την ίδια μεγαλοφροσύνη την οποία είχε επιδείξει και σε άλλες περιπτώσεις, είτε από πίστη, είτε από πολιτική σκοπιμότητα. Δεν κράτησε κακία στις κόρες του Απολλοφάνους για το έγκλημα του πατέρα τους. Επί πλέον, αφού είχε δώσει τον λόγο του έπρεπε να τον κρατήσει, και βεβαίως τον κράτησε. Στο γεγονός αυτό αναφέρεται και ο Δημοσθένης, "Περί της Παραπρεσβείας, 192-195". Ο Φίλιππος με την ενέργειά του αυτή, να ελευθερώσει τις δύο κοπέλλες που ζήτησε ο Σάτυρος, απέδειξε ότι ήταν πολύ μπροστά από την εποχή του και στον τομέα της απονομής δικαιοσύνης. Απέδειξε ότι δεν απεδέχετο την οικογενειακή ευθύνη.

"**οὐκ ἔφυγον, ἀλλ' ἀνεχώρησα ὥσπερ οἱ κριοί, ἵν' αὖθις ποιήσωμαι σφοδροτέραν τὴν ἐμβολήν**". (Πολύαινος, "Στρατηγήματα, Β΄.38.2"). "Δεν το έβαλα στα πόδια, αλλά έκανα πίσω, όπως τα κριάρια, για να επιτεθώ πάλι με μεγαλύτερη σφοδρότητα". Αυτό είπε ο Φίλιππος όταν υπεχώρησε στη Θεσσαλία, το Φθινόπωρο του 353 π.Χ., κάτω από την πίεση του στρατηγού των Φωκέων Ονομάρχου, που υποστηριζόταν και από τις δυνάμεις του τυράννου των Φερών Λυκόφρονος. Την άνοιξη του 352 π.Χ. ο Φίλιππος πολιόρκησε τις Φέρες, οι τύραννοι των οποίων ζήτησαν τη βοήθεια του Ονομάρχου και των Αθηναίων, οι οποίοι ανταπεκρίθησαν. Ο Φίλιππος όμως έκλεισε τον δρόμο του Ονομάρχου στην πεδιάδα των Κροκεών, όπου τον συνέτριψε ολοκληρωτικώς, πριν ακόμη τα Αθηναϊκά στρατεύματα αποβιβαστούν από τα πλοία. "Οὗτος γὰρ νικήσας τὸν Ὀνόμαρχον ἐπιφανεῖ παρατάξει τήν τ᾽ ἐν Φεραῖς τυραννίδα καθεῖλε καὶ τῇ πόλει τὴν ἐλευθερίαν ἀποδοὺς καὶ τἆλλα τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν καταστήσας προῆγεν ἐπὶ τὰς Πύλας πολεμήσων τοῖς Φωκεῦσι". (Διόδωρος, 16.38.1").

''**πῶς ἔχουσιν ὁμονοίας πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἕλληνες**''; (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 9"). ''Πώς πάνε από ομόνοια μεταξύ τους οι Έλληνες''; Αυτό ήταν το ερώτημα του Φιλίππου, μετά την πρώτη υποδοχή και τις φιλοφρονήσεις, στον φίλο της οικογενείας του Δημάρατο τον Κορίνθιο, όταν εκείνος τον επεσκεύθη στην Πέλλα. Η απάντηση του Δημαράτου ήταν: "πάνυ γοῦν σοι προσήκει Φίλιππε κήδεσθαι τῆς Ἑλλάδος, ὃς τὸν οἶκον τὸν σεαυτοῦ στάσεως τοσαύτης καὶ κακῶν ἐμπέπληκας". ''Πολύ σου πάει, Φίλιππε, να φροντίζεις για την Ελλάδα, εσύ που έχεις γεμίσει το παλάτι σου με τόση μεγάλη αναστάτωση και συμφορές". Αυτά που λένε ο Φίλιππος και ο Δημάρατος ασφαλώς και βεβαίως είναι Ελληνικά, δεν είναι Βουλγαροσερβικά. Οι συνεχείς γάμοι του Φιλίππου ήταν αιτία μεγάλων αναστατώσεων μέσα στο παλάτι του. Στην συγκεκριμένη περίπτωση είχε μαλώσει με την Ολυμπιάδα, την οποία ο Αλέξανδρος είχε ακολουθήσει στην Ήπειρο. Ο Δημάρατος όμως έπεισε τον Αλέξανδρο, ομιλώντας του στην Ελληνική βεβαίως, και τον έφερε πίσω στην Πέλλα. Αλήθεια, πιστεύει κάποιος ότι ο Δημάρατος ομιλούσε Βουλγαροσερβικά;

"**ἔγραφον δ' ἂν καὶ διαρρήδην ἡλίχ' ὑμᾶς εὖ ποιήσω, εἰ εὖ ᾔδειν καὶ τὴν συμμαχίαν μοι γενησομένην**," (Δημοσθένης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 40''). ''Θα έγραφα ρητώς και τα όσα καλά θα σάς κάνω, εάν ήμουν βέβαιος ότι θα έχω τη συμμαχία σας''. Αυτά γράφει ο Φίλιππος σε επιστολή του προς τους Αθηναίους.

''**θαρρεῖν τε παρεκελεύετο καί μή νομίζειν, ὥσπερ ἐν τοῖς θεάτροις, διά τοῦτο οἴεσθαί τι πεπονθέναι, ἀλλ' ἡσυχῇ καί κατά μικρόν ἀναμιμνήσκεσθαι καί λέγειν ὡς προείλετο**''. (Αισχίνης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 35''). "(Ο Φίλιππος) τον προέτρεψε (τον Δημοσθένη) να μην χάνει το θάρρος του και να μην νομίζει, όπως στο θέατρο, ότι εξ αιτίας αυτού του γεγονότος έχει πάθει κάτι ανεπανόρθωτο, αλλά να θυμηθεί σιγά σιγά και λίγο λίγο και να συνεχίσει την ομιλία του, όπως την είχε προετοιμάσει". Το ανωτέρω γεγονός συνέβη κατά την αποστολή της δεκαμελούς Αθηναϊκής πρεσβείας στον Φίλιππο, τον Μάρτιο 346 π.Χ., (ενδεκαμελούς μαζί με τον εκπρόσωπο των συμμάχων της), αποτελούμενης από τους Αισχίνη, Φιλοκράτη, Φρύνωνα, Δημοσθένη, Κτησιφώντα, Αριστόδημο, Κίμωνα, Δέρκυλο, Ιατροκλή, Ναυσικλή, και τον Αγλαοκρέοντα τον Τενέδιο ως εκπρόσωπο των συμμάχων της, προκειμένου να συζητήσουν με τον Φίλιππο τους όρους της ειρήνης. Ο Δημοσθένης μόλις άρχισε τον πρόλογό του λέγοντας κάτι ακαθόριστο και τελείως άψυχο, από τον φόβο του, προχωρώντας λίγο στο θέμα, έχασε τα λόγια του ενώπιον του Φιλίππου, εσιώπησε ξαφνικά, τα έχασε και τελικώς σταμάτησε εντελώς να ομιλεί. ''Οὕτω δέ πάντων διακειμένων πρός τήν ἀκρόασιν, φθέγγεται τό θηρίον τοῦτο προοίμιον σκοτεινόν τι καί τεθνηκός δειλίᾳ, καί μικρόν προαγαγών ἄνω τῶν πραγμάτων, ἐξαίφνης ἐσίγησε καί διηπορήθη, τελευτῶν δέ ἐκπίπτει τοῦ λόγου.'' (Αισχίνης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 34''). Πριν, βεβαίως, ο Δημοσθένης δήλωνε στους συμπρέσβεις του αναιδέστατα, θρασύτατα και μεγαλόστομα ότι του Φιλίππου, ''θα του έραβε το στόμα''. ''ἔφη ὥστε ἀπορράψειν τό Φιλίππου τό στόμα ὁλοσχοίνῳ ἀβρόχῳ,''. (Αισχίνης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 21''). Ο Φίλιππος με πολλή ευγένεια τον προέτρεψε, στην Ελληνική γλώσσα του, φυσικά, και χωρίς καμμία διερμηνεία βεβαίως, να συνεχίσει τον λόγο του λέγοντάς του τα ανωτέρω, όμως, ο Δημοσθένης και στη δεύτερη προσπάθειά του να ομιλήσει έπαθε το ίδιο. Ακολούθησε σιωπή και ο κήρυκας παρήγγειλε στούς πρέσβεις να αποσυρθούν. Ο Δημοσθένης όταν είδε τον Φίλιππο στον θρόνο του, στην Πέλλα, περιστοιχιζόμενο από τους αξιωματούχους του, τους λαμπρούς εκείνους στρατιωτικούς ηγέτες, και αντελήφθη το μεγαλείο της Μακεδονίας, την ανάπτυξή της, την οικονομική της δύναμη, τη συμμετοχή του λαού στην οικονομική ανάπτυξη, την ελευθερία του λαού και τη σημαντικότητα και την προσωπικότητα των ηγετών της, κατέρρευσε. Μετά τη δεύτερη ανεπιτυχή προσπάθεια του Δημοσθένους να ομιλήσει, ο κήρυκας παρήγγειλε στους πρέσβεις των Αθηναίων να αποσυρθούν. Όταν τους ξανακάλεσε και "εισήλθαν στην αίθουσα και εκάθισαν ο Φίλιππος πήρε τον λόγο και αρχικώς προσεπάθησε να δώσει κάποια απάντηση στον καθένα από τα επιχειρήματά τους". (Αισχίνης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 38''). "Ὡς δ' εἰσήλθομεν καὶ ἐκαθεζόμεθα, **ἐξ ἀρχῆς πρὸς ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἐνεχείρει τι λέγειν ὁ Φίλιππος**, **πλείστην δὲ εἰκότως ἐποιήσατο διατριβὴν πρὸς τοὺς ἐμοὺς λόγους**". Ο Φίλιππος ασχολήθηκε περισσότερο με την ομιλία του Αισχίνη και ανέφερε ξανά και ξανά το όνομά του. Κατόπιν ο Φίλιππος στράφηκε και εκδήλωσε με τα λόγια του τις φιλικές διαθέσεις του. "Ἐπειδὴ δὲ κατέστρεψεν **εἰς φιλανθρωπίαν τοὺς λόγους ὁ Φίλιππος** καὶ τὸ συκοφάντημα ὃ προειρήκει κατ' ἐμοῦ πρὸς τοὺς συμπρέσβεις οὗτος, ὡς ἐσομένου πολέμου καὶ διαφορᾶς αἰτίου, διέπιπτεν αὐτῷ, ἐνταῦθα ἤδη καὶ παντελῶς ἐξιστάμενος αὐτοῦ καταφανὴς ἦν, **ὥστε καὶ κληθέντων ἡμῶν ἐπὶ ξένια** δεινῶς ἀσχημονεῖν". (Αισχίνης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 39'').

Ανωτέρω βλέπουμε τη μαρτυρία, και την περιγραφή εκείνων των γεγονότων ενός αυτόπτου και αυτήκοου μάρτυρος, του Αθηναίου Αισχίνη, ο οποίος συνομιλεί ο ίδιος με τον Φίλιππο ως μέλος της Αθηναϊκής πρεσβείας, στην Ελληνική γλώσσα βεβαίως, βλέπουμε τον Φίλιππο να απευθύνεται στον Δημοσθένη και να τον ενθαρρύνει να ομιλήσει, ομιλώντας του στην Ελληνική και επιπλέον, βλέπουμε τί ακριβώς του λέει ο Φίλιππος. Βλέπουμε επίσης ότι ο Φίλιππος απαντά με επιχειρήματα σε όλους τους Αθηναίους πρέσβεις, σε αυτά που είπε ο καθένας τους, και βλέπουμε ακόμη ότι τους διαβεβαιώνει για τις φιλικές διαθέσεις του. Στο τέλος τιμώντας τους, τους κάλεσε όλους σε δείπνο.

Γιατί τώρα κάποιος, για ιστορικά γεγονότα τα οποία συνέβησαν το 348 π.Χ. στην Πέλλα και έχουν καταγραφεί από αυτόπτες μάρτυρες, έχουν γίνει αποδεκτά, πιστευτά, από

όλους τους ιστορικούς και τους σοφούς όλων των τόπων και όλων των εποχών, τῶν πάνυ πεπιστευμένων που λέει και ο Πλούταρχος, δεν έχουν αμφισβητηθεί από κανέναν, να πρέπει να πείσει τον κάθε ανιστόρητο, αντιιστόρητο, απαίδευτο, αγράμματο και αμαθή βαρβαροβάρβαρο, κάποιον που θέλει να επιμένει να είναι πανύβλαξ, ανισόρροπος και πανηλίθιος, **ότι ο Φίλιππος πραγματικώς ομιλούσε Ελληνικά και ότι δεν ομιλούσε Βουλγαροσερβικά;** Είναι γνωστό, βεβαίως, ότι αυτά που αναφέρονται ανωτέρω ελέχθησαν και κατεγράφησαν το 343 π.Χ. από τον Αθηναίο Αισχίνη στον λόγο του ''Περί της Παραπρεσβείας''. Πού ήταν τότε οι πρόγονοι των Βαρδαριτών και ποια γλώσσα ομιλούσαν; Μπορεί να απαντήσει κάποιος με σοβαρό, πειστικό και λογικό επιχείρημα; Σε συνέχεια των ανωτέρω ο Φίλιππος έστειλε επιστολή στον δήμο των Αθηναίων, όπου αναφέρει ότι έδωσε τους όρκους στους πρέσβεις τους και προσθέτει επίσης, και τα ονόματα των παρευρισκομένων συμμάχων του, των ίδιων και των πόλεών τους, και υπόσχεται ότι θα στείλει στους Αθηναίους όσους συμμάχους του δεν είχαν φθάσει εγκαίρως: "**τοὺς ὅρκους ἀποδέδωκα τοῖς ὑμετέροις πρέσβεσι**", **καὶ τῶν συμμάχων τῶν ἑαυτοῦ τοὺς παραγενομένους κατ' ὄνομα γέγραφε, καὶ αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν, τοὺς δ' ὑστερήσαντας τῶν συμμάχων ἀποστελεῖν φησι πρὸς ὑμᾶς**. (Αισχίνης, ''Περί της Παραπρεσβείας, 129''). Ο Θουκυδίδης σχετικώς με την ύπαρξη αυτοπτών μαρτύρων και την ακρίβεια των γεγονότων γράφει: ''Τὰ δ' ἔργα τῶν πραχθέντων ἐν τῷ πολέμῳ οὐκ ἐκ τοῦ παρατυχόντος πυνθανόμενος ἠξίωσα γράφειν, οὐδ' ὡς ἐμοί ἐδόκει, **ἀλλ' οἷς τε αὐτός παρῆν** καί παρά τῶν ἄλλων ὅσον δυνατόν ἀκριβείᾳ περί ἑκάστου ἐπεξελθών''. (Α'.22). ''Τα γεγονότα, εξ άλλου, του πολέμου έκρινα καθήκον μου τα να γράψω, όχι λαμβάνων τας πληροφορίας μου από τον πρώτον τυχόντα, ούτε όπως τα εφανταζόμην, αλλά αφού υπέβαλα εις ακριβέστατον έλεγχον **και εκείνα των οποίων υπήρξα αυτόπτης μάρτυς** και όσα έμαθα από άλλους''. Ο Αισχίνης, ομοίως, καταγράφει γεγονότα των οποίων υπήρξεν αυτόπτης και αυτήκοος μάρτυς και τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν ποτέ από κανέναν

''**ἐξαπατᾷ τούς πολεμίους Φίλιππος ἐπιστολήν πεπλασμένην Ἀντιπάτρῳ πέμψας ἐς Μακεδονίαν, ὡς τὴν μὲν στρατείαν τὴν ἐπ' Ἀμφισσεῖς ἀναβάλοιτο, σπεύδοι δὲ ἐς Θράκην πεπυσμένος τοὺς ἐκεῖ νεωτερίζειν**''. (Πολύαινος, ''Στρατηγήματα, Δ΄.8''). ''Ο Φίλιππος εξαπάτησε τους εχθρούς του στέλνοντας πλαστή επιστολή στον Αντίπατρο στη Μακεδονία, λέγοντας τάχα ότι αναβάλλει την εκστρατεία εναντίον των Αμφισσέων και ότι σπεύδει στην Θράκη, επειδή πληροφορήθηκε ότι οι Θράκες είχαν στασιάσει''. Κατά τον Τέταρτο (Δ') Ιερό πόλεμο, ο Φίλιππος με εντολή των Αμφικτιόνων εκστράτευσε το 339/8 π.Χ. εναντίον των Αμφισσέων. Οι Αθηναίοι και οι Θηβαίοι σε αντίδραση, κατέλαβαν τα στενά (της Γραβιάς), για να τον εμποδίσουν. Τότε ο Φίλιππος έγραψε αυτή την επιστολή, και όταν ο γραμματοκομιστής πέρασε από τα στενά οι στρατηγοί, Χάρης των Αθηναίων και Πρόξενος των Θηβαίων, τον συνέλαβαν. Όταν διάβασαν την επιστολή την πίστεψαν και εγκατέλειψαν την φρούρηση των στενών. Ο Φίλιππος βρίσκοντας αφύλακτα τα στενά τα πέρασε, νίκησε τους στρατηγούς αυτούς οι οποίοι γύρισαν πίσω, και κατόπιν κατέλαβε την Άμφισσα. Ο Χάρης ξεγελάσθηκε από τον Φίλιππο και στην περιοχή της Νεάπολης, στη σημερινή Καβάλα, όπου ναυλοχούσαν 20 Αθηναϊκές τριήρεις. Ο Φίλιππος στέλνοντας μπροστά τα τέσσερα γρηγορότερα πλοία του, οδήγησε τους Αθηναίους στο να τα καταδιώξουν στο ανοικτό πέλαγος. Έτσι πέρασε ο υπόλοιπος στόλος του με ασφάλεια. Οι Αθηναίοι δεν κατάφεραν να καταλάβουν ούτε τα τέσσερα ταχύπλοα πλοία του Φιλίππου. (Πολύαινος, ''Στρατηγήματα, Δ΄.22'').

"διόπερ ἐν Κορίνθῳ τοῦ κοινοῦ συνεδρίου συναχθέντος **διαλεχθεὶς περὶ τοῦ πρὸς Πέρσας πολέμου καὶ μεγάλας ἐλπίδας ὑποθεὶς προετρέψατο τοὺς συνέδρους εἰς πόλεμον**. Τέλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἑλομένων αὐτὸν στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῆς Ἑλλάδος μεγάλας παρασκευὰς ἐποιεῖτο πρὸς τὴν ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατείαν. Διατάξας δ' ἑκάστῃ πόλει τὸ πλῆθος τῶν εἰς συμμαχίαν στρατιωτῶν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Μακεδονίαν". (Διόδωρος, 16.89.3). "Ως εκ τούτου, όταν συνήλθε στην Κόρινθο το Κοινό Συνέδριο των Ελλήνων, μίλησε (ο Φίλιππος) για τον πόλεμο εναντίον των Περσών και εμπνέοντάς τους μεγάλες ελπίδες προέτρεψε τους συνέδρους στον πόλεμο. Τέλος, όταν οι Έλληνες τον εξέλεξαν στρατηγό όλης της Ελλάδος με απόλυτη εξουσία, άρχισε μεγάλες προετοιμασίες για την εκστρατεία εναντίον των Περσών. Αφού καθόρισε τον αριθμό των στρατιωτών που έπρεπε να συνεισφέρει η κάθε πόλη, επανήλθε στη Μακεδονία". Μετά τη μάχη της Χαιρωνείας, ο

Φίλιππος συνεκάλεσε στην Κόρινθο αντιπροσώπους όλων των Ελλήνων, όπου συνομίλησαν για τον πόλεμο εναντίον των Περσών. Οι αντιπρόσωποι των Ελλήνων τον εξέλεξαν στρατηγό αυτοκράτορα της Ελλάδος.

"ἐπὶ δὲ τούτων Φίλιππος ὁ βασιλεὺς ἡγεμὼν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καθεσταμένος καὶ τὸν πρὸς Πέρσας πόλεμον ἐνστησάμενος Ἄτταλον μὲν καὶ Παρμενίωνα προαπέστειλεν εἰς τὴν Ἀσίαν, μέρος τῆς δυνάμεως δοὺς **καὶ προστάξας ἐλευθεροῦν τὰς Ἑλληνίδας πόλεις**,". (Διόδωρος, 16.91.2). "Επί της αρχής τους, ο βασιλιάς Φίλιππος, που αναδείχθηκε γενικός αρχηγός από τους Έλληνες, εκήρυξε τον πόλεμο εναντίον των Περσών και έστειλε ως πρώτο βήμα στην Ασία τον Άτταλο και τον Παρμενίωνα, με ένα μέρος του στρατού **και τη διαταγή να ελευθερώσουν τις Ελληνικές πόλεις**". Ο Φίλιππος, ενεργώντας σύμφωνα με την απόφαση του Κοινού των Ελλήνων, έστειλε στη Μικρά Ασία ένα στρατιωτικό σώμα ως προπομπό, με επί κεφαλής τους στρατηγούς Άτταλο και Παρμενίωνα και τη διαταγή να ελευθερώσουν τις Ελληνικές πόλεις.

Ελληνικά λοιπόν ομιλούσε ο γίγας Φίλιππος, ως Έλλην Μακεδών, όπως θα δούμε και σε άλλα σημεία του κειμένου. Ας δούμε τώρα, πώς έχει εκφρασθεί και ο υιός του, ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος αλλά και άλλοι Μακεδόνες.

Γ΄. ΠΩΣ ΜΙΛΟΥΣΕ ΚΑΙ ΤΙ ΕΛΕΓΕ Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

‘’**Καὶ τί διοίσει ἐάν ταύτην κρούσω**’’; ‘’Και τι διαφορά θα έχει, εάν κρούσω (την χορδή) αυτή’’; Αυτό το είπε ο νεαρός Αλέξανδρος, παιδί ακόμη, πριν από την εφηβεία του, στον δάσκαλό του της κιθάρας, ο οποίος του είπε να κρούσει κάποια χορδή, σύμφωνα με το τραγούδι και αυτήν την οποία απαιτούσε η μελωδία. (Τη Μουσική εδίδαξε στον Αλέξανδρο ο Άλκιππος ή κατ' άλλους ο Λεύκιππος ο Λήμνιος και ο Αριστόξενος από τον Τάραντα). Βλέπουμε, λοιπόν, ότι Ελληνικά ομιλούσε ο Μέγας Αλέξανδρος από τη νεαρή, την παιδική ακόμη ηλικία του. Μα φυσικά Ελληνικά θα ομιλούσε ο Μέγας Αλέξανδρος, τη γλώσσα του πατέρα, της μητέρας, των παππούδων και των προγόνων του. Δηλαδή ποια άλλη γλώσσα μπορεί να ομιλούσε; Αφού ήταν Μακεδών, ήταν Έλλην. Βλέπουμε, λοιπόν, καθαρά και ξάστερα, ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και ότι ομιλούσε Ελληνικά, και ότι δεν ομιλούσε Βουλγαροσερβικά, τα οποία ομιλούν οι Βαρδαρίτες. Ο δάσκαλός του τού απήντησε τότε ότι: ‘’**Οὐδὲν διαφέρειν τῷ μέλλοντι βασιλεύσειν ἀλλά τῷ ἐπί τέχνῃ κιθαρίσειν μέλλοντι**’’. ‘’Δεν είχε καμμία σημασία για τον μελλοντικό βασιλιά, αλλά για τον μελλοντικό παίκτη της κιθάρας’’. (Αιλιανός, ‘’Ποικίλη Ιστορία, Γ΄.32’’). Βλέπουμε, επίσης, σαφώς σαφέστατα και ευκρινώς ευκρινέστατα, ότι και ο δάσκαλός του της Μουσικής στα Ελληνικά απευθύνεται στον νεαρό πρίγκηπα Αλέξανδρο, γνωρίζοντας ασφαλώς ότι αυτή είναι η γλώσσα που καταλαβαίνει ο Αλέξανδρος, η μητρική γλώσσα του. Πάντως, ανεξαρτήτως των χορδών της κιθάρας, αμφιβάλλει κάποιος ότι ο νεαρός Αλέξανδρος και ο δάσκαλός του της μουσικής, ομιλούν Ελληνικά; Πιστεύει κάποιος ότι αυτά δεν είναι Ελληνικά, ότι δεν είναι Ελληνίδες λέξεις, αλλά, ότι είναι λέξεις κάποιος άλλης γλώσσας; Πιστεύει κάποιος ότι αυτά τα οποία βλέπει και διαβάζει δεν είναι Ελληνικά, αλλά ότι είναι Βουλγαροσερβικά; Όχι, ασφαλώς όχι. Ουδείς λογικός άνθρωπος δεν πιστεύει και δεν είναι δυνατόν να πιστεύει, ότι η γλώσσα την οποία ομιλεί ο νεαρός Αλέξανδρος δεν είναι Ελληνικά, διότι βλέπει ότι είναι Ελληνικά. Ουδείς λογικός άνθρωπος δεν πιστεύει και δεν είναι δυνατόν να πιστεύει, ότι η γλώσσα την οποία ομιλεί ο νεαρός Αλέξανδρος είναι Βουλγαροσερβικά, διότι το βλέπει ότι δεν είναι Βουλγαροσερβικά. Σιγά τώρα να μην γνωρίζουν οι Βαρδαρίτες κάποια από τις λέξεις τις οποίες λέει ο Αλέξανδρος στην ανωτέρω πρόταση. Σιγά τώρα να μην γνωρίζουν οι Βαρδαρίτες στην ανωτέρω πρόταση τη λέξη **διοίσει.** Σιγά τώρα να μην γνωρίζουν οι Βαρδαρίτες ότι η λέξη **διοίσει**, την οποία λέει ο Αλέξανδρος, είναι ο Μέλλων Χρόνος του ρήματος διαφέρω στο Τρίτο Πρόσωπο, Αριθμού Ενικού. Για το πώς κάνουν, βεβαίως, οι Αρχικοί Χρόνοι του ρήματος **διαφέρω**, δεν τους ερωτώ. Από πού και ως πού, και πώς να τους γνωρίζουν οι Βαρδαρίτες; Αφού οι άνθρωποι δεν είναι Μακεδόνες, δεν ομιλούν Μακεδονικά και δεν γνωρίζουν Μακεδονικά, Ελληνικά δηλαδή, αλλά είναι, κυρίως, Σλάβοι και βεβαίως και ασφαλώς ομιλούν Βουλγαροσερβικά. (Για όποιον ενδιαφέρεται γράφω και τους Αρχικούς Χρόνους του ρήματος διαφέρω: ΕΝΣ διαφέρω, ΠΡΤ διέφερον, ΜΕΛ διοίσω

(διοίσεις, **διοίσει**, όπως ακριβώς και στην πρόταση του Αλεξάνδρου), ΑΟΡ διήνεγκα και ΑΟΡ Β' διήνεγκον, ΠΡΚ διενήνοχα, ΥΠΡ διενηνόχειν). Όσο για τις άλλες λέξεις της προτάσεως αυτής την οποία λέει ο Μέγας Αλέξανδρος, το **καὶ** είναι Συμπλεκτικός Σύνδεσμος, το **τί** είναι το Ουδέτερο της Ερωτηματικής Αντωνυμίας (τίς, τίς, τί), το **ἐάν** είναι Υποθετικός Σύνδεσμος, το **ταύτην** είναι η Δεικτική Αντωνυμία οὗτος, αὕτη, τοῦτο, στο Θηλυκό Γένος (αὕτη), στην Αιτιατική Πτώση του Ενικού Αριθμού, και το **κρούσω** είναι ο Μέλλων Χρόνος του ρήματος κρούω. Ο Μέγας Αλέξανδρος, πάντως, πέραν της Μουσικής, εδιδάχθη και εγκυκλοπαιδικές γνώσεις, και Γλώσσα και γραφή από τον Πολυνείκη τον Πελλαίο (από την Πέλλα δηλαδή), και Μαθηματικά από τον Μέναιχμο, ή όπως άλλοι λέγουν από τον Μινεκλή από την Αλωπεκόννησο, μαθητή του Ευδόξου, αλλά εδιδάχθη και Ηθικά και Πολιτικά μαθήματα και φιλοσοφία, και απόρρητες και βαθύτερες διδασκαλίες, αλλά και Ιατρική κτλ. Υπεύθυνοι παιδαγωγοί του Αλεξάνδρου ήταν ο Λυσίμαχος ο Ακαρνάν, ο Λεωνίδας ο Ηπειρώτης και άλλοι. Επί κεφαλής όλων, όμως, ήταν ο Λεωνίδας.

Στην ανωτέρω πρόταση την οποία λέει ο Αλέξανδρος, οι αντίστοιχες λέξεις στα Βαρδαρίτικα έχουν ως ακολούθως: Το **καὶ** λέγεται и (η) και сешто (σε**σ**το). Το **τί** λέγεται каков (какоβ) και колку (κολκου). Το ρήμα **διαφέρω** λέγεται се разликувам (σε ραζλικουβαμ), και се распознавам (σε ρασποζναβαμ). Το **ἐάν** λέγεται ако (ακο). Η Δεικτική Αντωνυμία **αὕτη** (στο Θηλυκό) λέγεται таа (ταα) και оваа (οβαα). Το ρήμα **κρούω** λέγεται удирам (ουντιραμ), тепам (τεπαμ) και чукам (**τσ**ουκαμ). Με όποιον τρόπο όμως και αν συνδυάσει κάποιος τις λέξεις αυτές, η Μακεδονική, η Ελληνική πρόταση "**Καὶ τί διοίσει ἐάν ταύτην κρούσω**" την οποία λέει ο Αλέξανδρος, δεν προκύπτει. Στα Βαρδαρίτικα το ρήμα διαφέρω λέγεται се разликувам σε ραζλικουβαμ (και се распознавам, σε ρασποζναβαμ), στη Βουλγαρική λέγεται различавам се, ραζλι**τσ**αβαμ σε (και отличавам се, οτλι**τσ**αβαμ σε), στη Σερβική λέγεται разликовати ραζλικοβατι και στη Ρωσική λέγεται различáться ραζλι**τσ**άτισγια. Η συνάφεια του ρήματος διαφέρω στις γλώσσες αυτές είναι εμφανέστατη και αυταπόδεικτη. Με τη γλώσσα την οποία ομιλεί ο Αλέξανδρος, όμως, είναι εμφανές ότι τα Βαρδαρίτικα δεν έχουν καμμία απολύτως σχέση.

Αναγνώστη μπορείτε κάλλιστα να κάνετε και εσείς αυτή την παραβολή. Στα λεγόμενα του Φιλίππου, του Μεγάλου Αλεξάνδρου, του Παρμενίωνος, του Αντιπάτρου, του Κλείτου, του Κοίνου, του Αριστοτέλους και άλλων Μακεδόνων, γράψτε τις αντίστοιχες Βαρδαρίτικες λέξεις. Θα διαπιστώσετε βεβαίως ότι τα **Βαρδαρίτικα** ως Σλαβική διάλεκτος, ουδεμίαν απολύτως σχέση έχουν με τη γλώσσα των Μακεδόνων.

''**Μέναιχμον τὸν γεωμέτρην Ἀλέξανδρος ἠξίου συντόμως αὐτῷ παραδοῦναι γεωμετρίαν**''. (Στοβαίος, ''Ανθολόγιο, Δ'.205''). ''Ο Αλέξανδρος ζήτησε από τον γεωμέτρη Μέναιχμο να του παραδώσει (διδάξει) τη Γεωμετρία με συντομότερο τρόπο''. Η απάντηση του Μεναίχμου ήταν ότι δεν υπάρχει βασιλική οδός στη Γεωμετρία. Αυτό αποδίδεται και στον βασιλιά Πτολεμαίο Α' και τον γεωμέτρη Ευκλείδη. Ο βασιλιάς Πτολεμαίος Α' ρώτησε τον Ευκλείδη εάν υπήρχε πιό σύντομος τρόπος για να μάθει κάποιος τη Γεωμετρία, δηλαδή ευκολότερο από αυτόν των ''Στοιχείων'', του συγγράματος δηλαδή του φιλοσόφου και γεωμέτρου. Ο Ευκλείδης του απήντησε. ''Μή εἶναι βασιλικήν ἀτραπόν ἐπί γεωμετρίαν''. ''Δεν υπάρχει βασιλική οδός στη γεωμετρία''

"**Εἴ γε βασιλεῖς ἔμελλον ἕξειν ἀνταγωνιστάς**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 4''). ''Εάν βεβαίως επρόκειτο να έχω ανταγωνιστές μου βασιλείς''. Αυτή την απάντηση έδωσε ο Αλέξανδρος στους φίλους του, σε παλληκάρια Μακεδονόπουλα, όταν ερωτήθηκε από αυτούς εάν θα ελάμβανε μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες, στον αγώνα Σταδίου, διότι ήταν πολύ γρήγορος: ''**Ἀλλά καὶ τῶν περί αὐτόν ἀποπειρωμένων, εἰ βούλοιτ' ἂν Ὀλυμπίασιν ἀγωνίσασθαι στάδιον, ἦν γὰρ ποδώκης**''. Όταν οι φίλοι του του απήντησαν, στα Ελληνικά βεβαίως, ότι ''**Οὔ**'', όχι, δεν θα είχε βασιλείς ως ανταγωνιστές, ο Αλέξανδρος τους είπε ότι ''αυτό είναι άδικο, διότι δεν είναι δίκαιος ο αγώνας, στον οποίο βασιλιάς θα νικήσει απλούς ιδιώτες ή θα νικηθεί απ' αυτούς''. ''"**Ἄδικον εἶπεν εἶναι τὴν ἅμιλλαν, ἐν ᾗ νικήσει μὲν ἰδιώτας νικηθήσεται δὲ βασιλεύς**''. (''Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 9.Β.8-10''). Ο Πλούταρχος, "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 2", αναφέρει ότι ο Φίλιππος ήταν αυτός ο οποίος προέτρεπε τον Αλέξανδρο να τρέξει στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η ανωτέρω ρήση του Αλεξάνδρου είναι από αυτές της παιδικής ηλικίας του και είναι

βεβαίως αυθεντική: "τῶν δ' ἀληθινῶν ἀποφθεγμάτων Ἀλεξάνδρου πρῶτον ἄν τις τὰ παιδικὰ διέλθοι". (Πλούτ., "Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 9").

Ελληνικά, Ελληνικότατα, βεβαίως, είναι όλα αυτά τα οποία λέει ο Αλέξανδρος. Η λέξη **ἄδικον** είναι Επίθετο Γένους Θηλυκού, Πτώσεως Αιτιατικής, Αριθμού Ενικού (και προσδιορίζει τη λέξη ἅμιλλαν). Η λέξη **εἶπεν** είναι ρήμα Χρόνου Αορίστου του ρήματος λέγω (ἔλεγον, λέξω-ἐρῶ, ἔλεξα-εἶπα και εἶπον ο Β΄ Αόριστος, εἴρηκα, εἰρήκειν). Η λέξη **εἶναι** εστί Απαρέμφατον Χρόνου Ενεστώτος του ρήματος εἰμί το οποίον σημαίναι είμαι, υπάρχω. Η λέξη **τὴν** είναι Άρθρο Γένους Θηλυκού, Πτώσεως Αιτιατικής, Αριθμού Ενικού του Άρθρου ὁ, ἡ, τό. Η λέξη **ἅμιλλαν** είναι Ουσιαστικό, Γένους Θηλυκού, Πτώσεως Αιτιατικής, Αριθμού Ενικού. Η λέξη **ἐν** είναι Κύρια Πρόθεσις. Η λέξη **ᾗ** είναι Αναφορική Αντωνυμία, Γένους Θηλυκού, Πτώσεως Δοτικής, Αριθμού Ενικού, της Αντωνυμίας ὃς, ἣ, ὃν, που σημαίνει ο οποίος, η οποία, το οποίον. Η λέξη **νικήσει** είναι Ρήμα Χρόνου Μέλλοντος, Φωνής Ενεργητικής, Προσώπου Τρίτου, Αριθμού Ενικού του ρήματος νικάω-ῶ (ΠΡΤ ἐνίκων, ΜΕΛ νικήσω (νικήσω, νικήσεις, **νικήσει**, όπως ακριβώς και στην πρόταση), ΑΟΡ ἐνίκησα, ΠΡΚ νενίκηκα, ΥΠΡ ἐνενικήκειν). Η λέξη **μὲν** είναι Αντιθετικός Σύνδεσμος. Η λέξη **ἰδιώτας** είναι Ουσιαστικό, Γένους Αρσενικού, Πτώσεως Αιτιατικής, Αριθμού Πληθυντικού της λέξης (ο) **ἰδιώτης**. Η λέξη **νικηθήσεται** είναι ρήμα Φωνής Παθητικής, Χρόνου Μέλλοντος, Προσώπου Τρίτου, Αριθμού Ενικού του ρήματος νικάω-ῶ. (ΕΝΣ νικῶμαι, ΠΡΤ ἐνικώμην, ΜΕΣ ΜΕΛ νικήσομαι, ΠΑΘ ΜΕΛ νικηθήσομαι (νικηθήσομαι, νικηθήσει, **νικηθήσεται**, όπως ακριβώς και στην πρόταση), ΠΑΘ ΑΟΡ ἐνικήθην, ΠΡΚ νενίκημαι, ΥΠΡ ἐνενικήμην). Η λέξη **δὲ** είναι Αντιθετικός Σύνδεσμος. Η λέξη **βασιλεύς** είναι Ουσιαστικό Τρίτης Κλίσεως, Γένους Αρσενικού, Πτώσεως Ονομαστικής, Αριθμού Ενικού.

Όταν εμείς οι Έλληνες δεν καταλαβαίνουμε κάποιον, λέμε ότι αυτά τα οποία μάς λέει είναι Κινεζικά. Όταν οι άλλοι λαοί δεν καταλαβαίνουν κάποιον, λένε ότι αυτά τα οποία τους λέει είναι Ελληνικά γι' αυτούς. It is all Greek to me, λένε οι Άγγλοι. Οι λόγιοι του Μεσαίωνος οι οποίοι δεν εγνώριζαν Ελληνικά και δεν μπορούσαν να τα διαβάσουν έλεγαν: "Graeca sunt, non leguntur". "Ελληνικά είναι, δεν διαβάζονται". Αυτά λοιπόν τα οποία λέει ο Μέγας Αλέξανδρος είναι Ελληνικά για τους Βαρδαρίτες, διότι τους είναι ακατανόητα, τους είναι ακατάληπτα. Και όντως Ελληνικά είναι. Τα Σλαβικά τα οποία ομιλούν οι Βαρδαρίτες, ασφαλώς και βεβαίως δεν είναι Μακεδονικά. Μα αφού είναι απολύτως εμφανές, προφανές, καταφανές, πασιφανές ότι είναι Βουλγαροσερβικά, βεβαιότατα και ασφαλέστατα δεν μπορεί να είναι και δεν είναι Μακεδονικά. Ο Μέγας Αλέξανδρος ως Έλλην Μακεδών, μπορούσε να λάβει μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες. Ο Φίλιππος Β', ο πατέρας του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ως Έλλην Μακεδών, έλαβε τρεις φορές μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες και νίκησε τρεις πρώτες νίκες, ήταν τρισολυμπιονίκης. Οι Βαρδαρίτες, εάν υπήρχαν τότε, διότι βεβαίως δεν υπήρχαν, ως μη Έλληνες, δεν θα μπορούσαν να λάβουν μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες. Επίσης για βασιλείς ομιλεί ο Αλέξανδρος, δεν ομιλεί ούτε για крал краль, όπως λέγεται στα Βαρδαρίτικα ο βασιλεύς, ούτε για краљ краљи, όπως ομοίως λέγεται στη Σερβική γλώσσα, ούτε για коро́ль коро́л και царь тсар, όπως λέγεται στη Ρωσική γλώσσα, ούτε για цар тсар, όπως λέγεται στη Βουλγαρική γλώσσα.

Όσον αφορά στη λέξη **ἕξειν** την οποία λέει ο Αλέξανδρος στην ανωτέρω πρόταση, από πού και πώς να γνωρίζουν οι Βαρδαρίτες ότι λέξη αυτή που λέει ο παμμέγιστος είναι Απαρέμφατον, Χρόνου Μέλλοντος, του ρήματος ἔχω; (Ἔχω, εἶχον, ἕξω και σχήσω ο δεύτερος τύπος, ἔσχον, ἔσχηκα, ἐσχήκειν. Από τον πρώτο τύπο του Μέλλοντος του ρήματος ἔχω, (ἕξω), προέρχεται η λέξη ἕξις, η συνήθεια και εξ αυτής η Αγγλική λέξη sex, της δασείας τρεπομένης σε σίγμα. Συγγνώμη για το σόκινγκ). Στα Βαρδαρίτικα πάντως το ρήμα έχω λέγεται имам ιμαμ, στη Βουλγαρική λέγεται επίσης имам ιμαμ, στη Σερβική λέγεται имати ιματι και στη Ρωσική име́ть ιμέτ.

Όσον αφορά στη λέξη **ανταγωνιστάς** την οποία λέει ο Αλέξανδρος στην ανωτέρω πρόταση, έχει κάποια σχέση η Ελληνική αυτή λέξη με τη Βαρδαρίτικη λέξη конкурент конкурент, ή τη λέξη соперник σοπερνικ; Στη Σερβική ο ανταγωνιστής λέγεται επίσης конкурент конкурент και στη Βουλγαρική λέγεται επίσης конкурент конкурент και ομοίως съперник σοπερνικ. Στη Ρωσική ο ανταγωνιστής λέγεται επίσης конкуре́нт конкуре́нт και επίσης сопе́рник σοπέρνικ.

Αναγνώστη, βλέπετε συνάφεια μεταξύ των Βαρδαρίτικων, των Σερβικών, των Ρωσικών και των Βουλγαρικών; Μα φυσικά βλέπετε αφού τα Βαρδαρίτικα είναι Σλαβικά. Δεν βλέπετε συνάφεια των Βαρδαρίτικων με τη γλώσσα την οποία ομιλεί ο Μέγας Αλέξανδρος και άλλοι Μακεδόνες; Μα φυσικά δεν βλέπετε αφού τα Βαρδαρίτικα είναι Βουλγαροσερβικά και φυσικότατα και λογικότατα δεν είναι Μακεδονικά, δεν είναι Ελληνικά.

''**ὄνομα μόνον διηλλάχθαι βασιλέως, τὰς δὲ πράξεις χειρισθήσεσθαι μηδὲν καταδεέστερον τῆς ἐπὶ τοῦ πατρὸς γενομένης οἰκονομίας**·''. (Διόδωρος, 17.2.2"). ''Μόνο το όνομα του βασιλιά άλλαξε, οι πράξεις δεν θα ήταν κατά κανένα τρόπο κατώτερες από τη διακυβέρνηση του πατέρα μου''. Αυτά είπε ο Αλέξανδρος στη συνέλευση των Μακεδόνων, αμέσως μετά την τιμωρία του δολοφόνου του Φιλίππου και των ενόχων της συνομωσίας, και την ολοκλήρωση των σχετικών με την ταφή του σώματος του Φιλίππου.

''**ἔπειτα ταῖς πρεσβείαις χρηματίσας φιλανθρώπως παρεκάλεσε τοὺς Ἕλληνας τηρεῖν τὴν πρὸς αὐτὸν πατροπαράδοτον εὔνοιαν**''. (Διόδωρος, 17.2.2"). '' Έπειτα (ο Αλέξανδρος) δέχθηκε φιλόφρονα σε ακρόαση τις διάφορες πρεσβείες και ζήτησε από τους άλλους Έλληνες να τηρήσουν και προς αυτόν την ίδια ευνοϊκή στάση που είχαν και προς τον πατέρα του''.

''**Τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου παραγγείλαντος εἰς Κόρινθον ἁπαντᾶν τάς τε πρεσβείας καὶ τοὺς συνέδρους, ἐπειδὴ συνῆλθον οἱ συνεδρεύειν εἰωθότες, διαλεχθεὶς ὁ βασιλεὺς καὶ λόγοις ἐπιεικέσι χρησάμενος ἔπεισε τοὺς Ἕλληνας ψηφίσασθαι στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῆς Ἑλλάδος εἶναι τὸν Ἀλέξανδρον καὶ συστρατεύειν ἐπὶ τοὺς Πέρσας ὑπὲρ ὧν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξήμαρτον**''. (Διόδωρος, 17.2.2"). ''Έπειτα ο Αλέξανδρος παρήγγειλε να συναντηθούν στην Κόρινθο τόσο οι διάφορες πρεσβείες όσο και οι σύνεδροι. Όταν συνήλθαν οι συνήθεις σύνεδροι, ο βασιλιάς τους απηύθυνε λόγο σε πνεύμα μετριοπάθειας, και τους έπεισε να εκδώσουν ψήφισμα ότι ο Αλέξανδρος είναι στρατηγός των Ελλήνων με απόλυτη εξουσία και ότι οι ίδιοι θα συμμετέχουν στην εκστρατεία του κατά των Περσών για να τους τιμωρήσουν για όσα κακά επέφεραν στους Έλληνες''.

"τοῖς δ' Ἀμβρακιώταις διαπρεσβευομένοις (καὶ) **φιλανθρώπως ὁμιλήσας ἔπεισεν αὐτοὺς βραχεῖ προειληφέναι τὴν μέλλουσαν ὑπ' αὐτοῦ δίδοσθαι μετὰ προθυμίας αὐτονομίαν**". (Διόδωρος, 17.4.3"). "Δέχθηκε τους πρέσβεις των Αμβρακιωτών και μιλώντας τους καλότροπα τους έπεισε ότι για λίγο τον πρόλαβαν και ανακήρυξαν την αυτονομία που από μόνος του εκείνος επρόκειτο να τους παραχωρήσει". Τα ανωτέρω είπε ο Αλέξανδρος στους πρέσβεις των Αμβρακιωτών οι οποίοι ανησύχησαν για πιθανή τιμωρία τους.

''τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ Παρμενίωνα συμβουλευόντων πρότερον παιδοποιήσασθαι καὶ τότε τοῖς τηλικούτοις ἐγχειρεῖν ἔργοις, δραστικὸς ὢν καὶ πρὸς πᾶσαν πράξεως ἀναβολὴν ἀλλοτρίως διακείμενος **ἀντεῖπε** τούτοις· **αἰσχρὸν γὰρ ὑπάρχειν ἀπεφαίνετο τὸν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἡγεμόνα καθεσταμένον τοῦ πολέμου καὶ πατρικὰς ἀνικήτους δυνάμεις παρειληφότα καθῆσθαι γάμους ἐπιτελοῦντα καὶ τέκνων γενέσεις ἀναμένοντα**''. (Διόδωρος, 17.16.2"). ''Ο Αντίπατρος και ο Παρμενίων του εισηγήθηκαν πρώτα να αποκτήσει διάδοχο και μετά να επιχειρήσει ένα τόσο μεγάλο έργο. Ο Αλέξανδρος, που διψούσε για δράση και δεν ήθελε σε καμμία περίπτωση να ακούσει για αναβολές, είχε αντίρρηση. Δήλωνε ότι θα ήταν εντροπή για κάποιον που η Ελλάδα τον έκανε γενικό αρχηγό του πολέμου και συγχρόνως είχε κληρονομήσει από τον πατέρα του έναν ανίκητο στρατό να κάθεται να τελεί γάμους και να περιμένει να γεννηθούν παιδιά''.

''πρῶτος τῶν Μακεδόνων ἀπὸ τῆς νεὼς ἡκόντισε μὲν τὸ δόρυ, πήξας δ' εἰς τὴν γῆν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῆς νεὼς ἁφαλλόμενος **παρὰ τῶν θεῶν ἀπεφαίνετο τὴν Ἀσίαν δέχεσθαι δορίκτητον**''. (Διόδωρος, 17.17.2"). ''Και πρώτος (ο Αλέξανδρος) απ' όλους τους Μακεδόνες έριξε από το πλοίο το δόρυ του και το κάρφωσε στη γη. Πηδώντας στη στεριά από το πλοίο **δήλωσε ότι δεχόταν από τους θεούς την Ασία κατακτημένη από το δόρυ του**''.

''ὁ δ' Ἀλέξανδρος εἰς τὸ συνέδριον παραλαβὼν πάντας τοὺς φίλους καὶ περὶ τῶν προτιθεμένων αἱρέσεων ἀνακοινωσάμενος **ἠξίου τὴν ἰδίαν γνώμην ἕκαστον μετὰ παῤῥησίας ἀποφήνασθαι**''. (Διόδωρος, 17.54.3"). ''Ο δε Αλέξανδρος συνεκάλεσε σύσκεψη όλων των φίλων του, τους ανεκοίνωσε τις προτάσεις και τις επιλογές και απαίτησε από τον καθένα να πει τη γνώμη του απερίφραστα''. Πριν τη μάχη των Γαυγαμήλων, ο Δαρείος έστειλε πρέσβεις στον Αλέξανδρο για κατάπαυση των εχθροπραξιών και συνθήκη

ειρήνης, με παραχώρηση των περιοχών έως τον ποταμό Ευφράτη, τριάντα χιλιάδες ασημένια τάλαντα και μία από τις κόρες του για γυναίκα του. Για τα ανωτέρω ο Αλέξανδρος εζήτησε την άποψη των φίλων του.

''θαυμαζόντων δ' ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι πάντων καὶ τὴν αἰτίαν ἀκοῦσαι βουλομένων **ἔφησεν ὁ Ἀλέξανδρος Δαρεῖον εἰς ἕνα τόπον ἠθροικότα τὰς δυνάμεις ἀπολελυκέναι πάσης ἀγωνίας αὐτόν· μιᾷ γὰρ ἡμέρᾳ κριθέντα περὶ τῶν ὅλων παύσεσθαι τῶν πόνων καὶ πολυχρονίων κινδύνων. Οὐ μὴν ἀλλὰ παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τοῖς οἰκείοις λόγοις καὶ πρὸς τοὺς ἐπιφερομένους κινδύνους εὐθαρσεῖς καταστήσας προῆγε τὴν δύναμιν συντεταγμένην ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τῆς τῶν πεζῶν φάλαγγος τὰς τῶν ἱππέων εἴλας προτάξας**''. (Διόδωρος, 17.56.3-4"). ''Ο Αλέξανδρος τους είπε πως το γεγονός ότι ο Δαρείος είχε συγκεντρώσει σε ένα μέρος τις δυνάμεις του τον είχε απαλλάξει από κάθε αγωνία, διότι σε μία μέρα θα κρίνονταν τα πάντα και θα έμπαινε τέρμα στους κόπους και τους κινδύνους ενός παρατεταμένου πολέμου. Ωστόσο, κάλεσε τους αξιωματικούς, και αφού τους ενθάρρυνε με τα κατάλληλα λόγια έναντι των επερχομένων κινδύνων, οδήγησε τον στρατό του συντεταγμένο για μάχη εναντίον των βαρβάρων, με τις ίλες του ιππικού εμπρός από την φάλαγγα του πεζικού''. Πριν τη μάχη των Γαυγαμήλων ο Αλέξανδρος κοιμήθηκε πολύ αργά και ως εκ τούτου άργησε πολύ να ξυπνήσει. Γι' αυτό ο Παρμενίων έδωσε εντολή στον στρατό να ετοιμάζεται για τη μάχη. Όταν πήγαν και ξύπνησαν τον Αλέξανδρο οι φίλοι του, του εξέφρασαν την έκπληξή τους γι' αυτό που έγινε. Αυτός απήντησε ως ανωτέρω.

''πρὸς δὲ τὰς τῶν δρεπανηφόρων ἁρμάτων ἐπιφορὰς μηχανώμενος ὁ βασιλεὺς **παρήγγειλε τοῖς ἐν τῇ φάλαγγι πεζοῖς, ὅταν πλησιάζῃ τὰ τέθριππα, συνασπίσαι καὶ ταῖς σαρίσαις τὰς ἀσπίδας τύπτειν, ὅπως διὰ τὸν ψόφον πτυρόμενα τὴν εἰς τοὐπίσω ποιήσηται φοράν, τοῖς δὲ βιαζομένοις διδόναι διαστήματα, δι' ὧν ποιήσονται τὴν διέξοδον ἀκίνδυνον τοῖς Μακεδόσιν**''. (Διόδωρος, 17.57.6"). ''Για να αντιμετωπίσει την επίθεση των δρεπανηφόρων αρμάτων ο βασιλιάς διέταξε τους πεζούς της φάλαγγος, όποτε πλησιάζουν τα τέθριππα, να πυκνώνουν τις γραμμές τους και με τις σάρισσες να κτυπούν τις ασπίδες, ώστε από τον θόρυβο να τρομάζουν τα άλογα και να γυρίζουν πίσω, ενώ σ' όσα καταφέρνουν να επελαύνουν να τους κάνουν χώρο, ώστε να περνούν μέσα από τους Μακεδόνες χωρίς να τους κάνουν ζημία''. Αυτές τις διαταγές είχε δώσει ο Αλέξανδρος πριν τη μάχη των Γαυγαμήλων για να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο των δρεπανηφόρων αρμάτων.

''**προσέταξε δὲ τοῖς μὲν πεζοῖς κατασκηνώσεις ἑκάστῳ δύο στιβάδας πενταπήχεις ἐχούσας οἰκοδομῆσαι, τοῖς δ' ἱππεῦσι πρὸς ταύταις καὶ δύο φάτνας τῶν εἰθισμένων διπλασίας, ἀκολούθως δὲ καὶ τἆλλα τὰ καταλείπεσθαι μέλλοντα τοῖς μεγέθεσιν αὐξῆσαι**''. (Διόδωρος, 17.95.2"). ''Διέταξε, επίσης, τους πεζούς να κτίσουν καταλύματα με δύο κλίνες μήκους πέντε πήχεων την καθεμία, και τους ιππείς, εκτός από αυτά, δύο φάτνες επιπλέον διπλάσιες από τις συνήθεις. Σύμφωνα με αυτά, τους διέταξε να κατασκευάσουν και όλα όσα επρόκειτο να μείνουν εκεί σε μεγάλο μέγεθος''. Αυτά διέταξε ο Αλέξανδρος να γίνουν στις όχθες του Ύφαση, εκεί όπου ετέθησαν τα όρια της εκστρατείας.

''**Ὅ τι τηνικαῦτα**''; ''Για ποιο λόγο πήγε τέτοια ώρα''; Αυτό ρώτησε ο Αλέξανδρος κάποια κοπέλα η οποία πήγε σε προχωρημένη βραδινή ώρα για να κοιμηθεί μαζί του. Όταν αυτή απήντησε, ''**περιέμενον γὰρ τὸν ἄνδρα κατακλινῆναι**'', ''διότι περίμενα να κοιμηθεί ο άνδρας μου'', ο Αλέξανδρος επετίμησε αυστηρότατα εκείνους που του πήγαν την κοπέλα, ''**ὡς μικροῦ δι' αὐτούς μοιχός γενόμενος**'', ''διότι λίγο έλειψε να γίνει μοιχός εξ αιτίας τους''. (Πλούτ.,''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 3'').

''**Καὶ ποῦ τὰ τηλικαῦτα ἦν σώματα, ὅτε οἱ βάρβαροι ὑμῶν τὴν πόλιν ἐπολιόρκουν**"; (Πλούτ.,''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 8''). ''Πού ήταν τα τόσο σπουδαία σώματα, όταν οι βάρβαροι πολιορκούσαν την πόλη σας"; Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν είδε στη Μίλητο, Ελληνική πόλη της Ιωνίας, πολλά αγάλματα αθλητών, οι οποίοι είχαν νικήσει στους Ολυμπιακούς και στους Πυθικούς αγώνες. (Στους Ολυμπιακούς αγώνες του 596 π.Χ., στο Στάδιον Παίδων, νικητής ήταν ο Πολυμήστωρ από τη Μίλητο. Στους Ολυμπιακούς αγώνες του 472 π.Χ., στο Πένταθλον νικητής ήταν ο [...]αμος. Στους Ολυμπιακούς αγώνες του 388 π.Χ., στην Πυγμαχία Παίδων, νικητής ήταν ο Αντίπατρος. Στους Ολυμπιακούς αγώνες του 324 π.Χ., στο Παγκράτιον, νικητής ήταν ο Αστυάναξ. Ο ίδιος αθλητής ήταν νικητής στο ίδιο αγώνισμα και στους Ολυμπιακούς των

ετών 320 π.Χ και 316 π.Χ. Τα επόμενα έτη ακολούθησαν πολλοί άλλοι νικητές). Ελληνικά, λοιπόν, βλέπουμε ότι ομιλεί ο Μέγας Αλέξανδρος. Λέει π.χ. τη λέξη σώματα με Μακεδονική λέξη, δηλαδή με Ελληνική λέξη. Στα Βαρδαρίτικα τώρα, η λέξη σώμα λέγεται тело τελο. Στη Σερβική γλώσσα η λέξη σώμα λέγεται επίσης тело τελο. Στη Ρωσική γλώσσα η λέξη σώμα λέγεται επίσης тέло τέλο. Στη Βουλγαρική γλώσσα η λέξη σώμα λέγεται παρομοίως тяло τιαλο. Καταλαβαίνετε αναγνώστη ότι αυτό δεν είναι απλή σύμπτωση. Η Σερβική και Ρωσική λέξη тело τελο, ασφαλώς και βεβαίως δεν είναι Μακεδονική λέξη. Γιατί την αποκαλούν Μακεδονική οι Βαρδαρίτες; Αξίζει να προσεχθεί και να τονισθεί, βεβαίως, ότι ο Αλέξανδρος αποκαλεί **βαρβάρους** αυτούς (τους Πέρσες) που πολιορκούσαν και κατέλαβαν τη Μίλητο, με μια λέξη δηλαδή που όλοι **οι Έλληνες** αποκαλούσαν τους άλλους λαούς. (Πάντως, ο Αλέξανδρος εδώ αδικεί τους Μιλησίους. Μία πόλη μόνη της δεν θα μπορούσε, ασφαλώς, να αντισταθεί στην Περσική αυτοκρατορία. Επί πλέον, η Μίλητος συμμετείχε στην επανάσταση των Ιωνικών πόλεων (499 π.Χ.) εναντίον των Περσών, οι οποίοι την κατέλαβαν και την ελεηλάτησαν το 494 π.Χ., μετά τη μάχη του Ακρωτηρίου της Λάδης. Οι Πέρσες εκδιώχθηκαν το 479 π.Χ., μετά τη Μυκάλη. Η Μίλητος κατελήφθη εκ νέου υπό αυτών το 402/1 π.Χ. Με τη Μίλητο συνεδέθησαν τα ονόματα του Θαλού, του Αναξιμένους, του Αναξιμάνδρου, του Εκαταίου κτλ.).

"**οὐδαμῶς συμφέρει τοῖς βασιλεῦσιν οὕτως ἀσώτως δειπνεῖν διδάσκεσθαι· ἀνάγκη γάρ τῇ πολλῇ ἀσωτίᾳ καί τρυφῇ πολλήν ἀνανδρίαν ἕπεσθαι· ὁρᾶτε δέ καί τούς τηλικούτους δείπνων πιμπλαμένους ἐν ταῖς μάχαις ταχέως ἡττωμένους**". (Πολύαινος, ‘’Στρατηγήματα, Δ΄.3.32"). "Καθόλου δεν ωφελεί τους βασιλείς να διδάσκονται πώς να δειπνούν με τόση ασωτία. Διότι αναγκαστικά, την πολλή ασωτία και πολυτέλεια ακολουθεί μεγάλη ανανδρία. Βλέπετε άλλωστε ότι αυτοί που τρώνε τόσο μεγάλα δείπνα ηττώνται γρήγορα στις μάχες". Αυτό είπε ο Αλέξανδρος όταν είδε στο ανάκτορο του βασιλιά των Περσών, χαραγμένα σε χάλκινο κίονα, και διάβασε τα υλικά και τις τεράστιες ποσότητες που απαιτούντο για το πρωινό και το δείπνο του. Όταν οι άλλοι Μακεδόνες θαύμασαν για την ευδαιμονία που υπεδήλωναν, ο Αλέξανδρος απήντησε ως ανωτέρω.

"**ἐπιλέξασθε οἱ Μακεδόνες ὅν βούλεσθε τῶν ἡγεμόνων, ἐγώ δέ ἡγήσομαι τῶν Περσῶν. ἤν μέν νικήσητε, ποιήσω πάντα, ὅσα ἄν κελεύητε, ἤν δέ ἡττηθῆτε, μαθόντες ὅτι μηδέν δύνασθε, τήν ἡσυχίαν ἄγετε**". (Πολύαινος, ‘’Στρατηγήματα, Δ΄.3.7"). "Εσείς οι Μακεδόνες, επιλέξτε από τους αξιωματικούς σας, όποιον θέλετε για αρχηγό, εγώ δε θα ηγηθώ των Περσών. Αν μεν νικήσετε θα κάνω όλα όσα με προστάξετε, αν όμως ηττηθείτε, μαθόντες ότι δεν μπορείτε να κάνετε τίποτε, θα σιωπήσετε". Μετά την επικράτηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην Ασία, οι στρατιώτες του είχαν γίνει φορτικοί και καταπιεστικοί απέναντί του και τα ήθελαν όλα δικά τους. Μετά από αυτό που τους είπε ο Αλέξανδρος σάστισαν και έκτοτε ήταν πιο μετρημένοι απέναντί του.

"**ὁ παῖς ὢν ἓξ ἐτῶν καὶ τὴν ἀρετὴν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν προφαίνων πολλῷ βελτίων ἐστὶ τοῦ πατρός**". ("Διόδωρος, 17.38.2"). "Παιδί 6 ετών έχει θάρρος παραπάνω από την ηλικία του και είναι πολύ καλλίτερο από τον πατέρα του". Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος, σ' αυτούς που ευρίσκοντο γύρω από τον Ηφαιστίωνα, για τον εξάχρονο υιό του Δαρείου, όταν κάλεσε τον μικρό κοντά του και τον φίλησε, βλέποντάς τον να τον κοιτάει άφοβα και να είναι ατάραχο. Το γεγονός έλαβε χώραν μετά τη μάχη της Ισσού, όπου συνελήφθη αιχμάλωτη όλη η οικογένεια του Δαρείου (μητέρα, σύζυγος, δύο κόρες και ο υιός του).

"**Ὦ παῖδες, πάντα προλήψεται ὁ πατήρ, ἐμοὶ δ’ οὐδὲν ἀπολείψει μεθ’ ὑμῶν ἔργον ἀποδείξασθαι μέγα καὶ λαμπρόν**". (Πλούτ.,‘’Αλέξανδρος, 5’’). ‘’Παιδιά, όλα θα τα κατακτήσει πρώτος ο πατέρας και για μένα δεν θα αφήσει τίποτε το μεγάλο και λαμπρό να το κάνω μαζί σας‘’. Αυτό το παράπονο εξέφρασε ο νεαρός ακόμη Αλέξανδρος σε συνομιλίκους του, μετά τις συνεχείς στρατιωτικές επιτυχίες του πατέρα του Φιλίππου Β΄. Οι επιτυχίες του Φιλίππου ήταν το κίνητρο για τον Αλέξανδρο να τον ξεπεράσει, ώστε μπορεί να λεχθεί ότι χωρίς τον Φίλιππο δεν θα υπήρχε Αλέξανδρος. Όταν οι φίλοι του, άλλα λεβεντόπαιδα Μακεδονόπουλα του είπαν, στα Ελληνικά βεβαίως, ‘’**ταῦτα σοὶ κτᾶται**’’, ‘’μα αυτά τα αποκτά για σένα’’, ο Αλέξανδρος απήντησε: ‘’**Τὶ δ’ ὄφελος ἐάν ἔχω μὲν πολλά πράξω δὲ μηδέν**"; (Πλούτ.,‘’Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 1’’). ‘’Ποιο το όφελος, εάν μεν έχω πολλά, αλλά δεν πράξω (πετύχω) τίποτε"; Βεβαίως, είναι

εμφανές ότι Ελληνικά ομιλούν ο Αλέξανδρος και τα άλλα Μακεδονόπουλα, δεν ομιλούν Βουλγαροσερβικά, και ασφαλώς, παις λέγεται από τον Αλέξανδρο το παιδί, με Ελληνική δηλαδή λέξη (όπως ακριβώς λέγεται και στον Όμηρο και σε όλη την Αρχαία Ελληνική Γραμματεία) και μάλιστα εδώ είναι στον Πληθυντικό Αριθμό και σε Κλητική Πτώση, δηλαδή παίδες, δεν λέγεται дете ντετε και деца ντετσα στον Πληθυντικό Αριθμό, όπως λέγεται στα Βαρδαρίτικα. Επίσης, дете ντετε λέγεται το παιδί και στη Βουλγαρική γλώσσα. Ομοίως, дете ντετε λέγεται το παιδί και στη Σερβική. Ο πατήρ επίσης, ο πατέρας, με Ελληνική λέξη αποδίδεται και όχι με τη Βαρδαρίτικη λέξη татко τατκο. Στα Βουλγαρικά ο πατήρ λέγεται επίσης татко τατκο. Στη Σερβική ο πατήρ λέγεται отац οτατς και στη Ρωσική λέγεται отéц οτέτς.

''**Θάρρει πάτερ' καί πρόιθι φαιδρῶς, ἵνα τῆς ἀρετῆς κατά βῆμα μνημονεύῃς**''. (Πλούτ.,''Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 9.Β.11''). ''Κάνε κουράγιο πατέρα και προχώρα χαρούμενα, για να θυμάσαι σε κάθε βήμα την **ανδρεία** σου''. Ο Αλέξανδρος μολονότι ήταν νεαρός ακόμη, ανεγνώριζε αρετή, ανδρεία, γενναιότητα στον πατέρα του. Όταν ο Φίλιππος τραυματίσθηκε με λόγχη στον μηρό από τους Τριβαλλούς και διέφυγε μεν τον κίνδυνο, αλλά, το έφερε βαρέως επειδή έμεινε χωλός, του είπε το ανωτέρω. Η ανδρεία αυτού του παλληκαριού, του Φιλίππου, είναι αξιομνημόνευτη. Πολεμούσε επί 24 έτη, πάντοτε στην πρώτη γραμμή και είχε υποσθεί τουλάχιστον επτά σοβαρά τραύματα. Την ανωτέρω ρήση του Αλεξάνδρου ο Πλούταρχος την χαρακτηρίζει αυθεντική από αυτές της παιδικής ηλικίας του: "τῶν δ' **ἀληθινῶν ἀποφθεγμάτων Ἀλεξάνδρου** πρῶτον ἄν τις **τὰ παιδικὰ διέλθοι**". (Πλούτ., "Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 9").

''**Σοί γε λαβεῖν, ἐμοί δ' οὐχ ἱκανά δοῦναι**''. (Πλούτ.,''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 6''). ''Αρκούν για σένα να τα πάρεις, αλλά όχι και για εμένα να τα δώσω''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος και αυτά είναι Ελληνικά βεβαίως και όχι Βουλγαροσερβικά, στον φίλο του τον Πέριλλο, όταν εκείνος ζήτησε προίκα για τις θυγατέρες του. Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος διέταξε να πάρει πενήντα τάλαντα και ο Πέριλλος του είπε ότι αρκούν δέκα, τότε έλαβε αυτή την απάντηση από τον Αλέξανδρο.

''**Καλῶς ποιεῖ γιγνώσκων ὃτι φίλον ἔχει καὶ δυνάμενον τηλικαῦτα δωρεῖσθαι καὶ βουλόμενον**''. (Πλούτ.,''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 7''). ''Καλά κάνει, διότι γνωρίζει ότι έχει φίλο που μπορεί και θέλει να του προσφέρει τόσο μεγάλη δωρεά''. Ο Μέγας Αλέξανδρος είχε διατάξει τον διοικητή του να δώσει στον φιλόσοφο Ανάξαρχο όσα ζητήσει. Όταν ο διοικητής του τον ενημέρωσε ότι ο Ανάξαρχος ζητεί εκατό (100) τάλαντα, δηλαδή κολοσσιαίο ποσό, τότε έλαβε αυτή την απάντηση από τον Μέγα Αλέξανδρο.

"**Ἀλέξανδρος Ἀριστοτέλει εὖ πράττειν. Οὐκ ὀρθῶς ἐποίησας ἐκδοὺς τοὺς ἀκροατικοὺς τῶν λόγων· τίνι γὰρ δὴ διοίσομεν ἡμεῖς τῶν ἄλλων, εἰ καθ' οὓς ἐπαιδεύθημεν λόγους, οὗτοι πάντων ἔσονται κοινοί; Ἐγὼ δὲ βουλοίμην ἂν ταῖς περὶ τὰ ἄριστα ἐμπειρίαις ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν. Ἔρρωσο**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 7''). ''Ο Αλέξανδρος στον Αριστοτέλη εύχεται να είναι καλά. Δεν έπραξες καλώς που εξέδωσες τους ακροατικούς λόγους. Διότι σε τι θα διαφέρουμε εμείς από άλλους, εάν οι λόγοι με τους οποίους εκπαιδευτήκαμε θα γίνουν κοινοί σε όλους; Εγώ θα ήθελα να διαφέρω ως προς τις εμπειρίες για τα άριστα παρά ως προς τη δύναμη. Υγίαινε''. Αυτά έγραψε ο Αλέξανδρος στον Αριστοτέλη όταν πληροφορήθηκε ότι ο Αριστοτέλης εξέδωσε τις απόρρητες και βαθύτερες φιλοσοφικές διδασκαλίες, την πραγματεία του για τα "Φυσικά". Ο Πλούταρχος αναφέρει ότι **υπήρχε αντίγραφο της επιστολής** αυτής του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον Αριστοτέλη, με την οποία τον επιτιμά επειδή εξέδωσε τους ακροατικούς φιλοσοφικούς λόγους. Δύο Μακεδόνες, λοιπόν, επικοινωνούν μεταξύ τους και φυσικά γράφουν στη γλώσσα τους. Το ότι αυτή είναι η Ελληνική γλώσσα το βλέπουμε. Όμως, αλήθεια, βλέπει κάποιος πουθενά Βαρδαρίτικα; Αυτό βεβαίως, το να δει δηλαδή κάποιος πουθενά Βαρδαρίτικα, δεν γίνεται, διότι είναι σχήμα πρωθύστερο και συνεπώς ανώμαλο. Δεν μπορεί η γλώσσα του Μεγάλου Αλεξάνδρου και του Αριστοτέλους να είναι ταυτόχρονα η Ελληνική και η ανύπαρκτη τότε Βαρδαρίτικη, η Βουλγαροσερβική.

" Ἀριστοτέλην δὲ θαυμάζων ἐν ἀρχῇ καὶ ἀγαπῶν οὐχ ἧττον, **ὡς αὐτὸς ἔλεγε**, **τοῦ πατρός, ὡς δι' ἐκεῖνον μὲν ζῶν, διὰ τοῦτον δὲ καλῶς ζῶν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 8"). "Και θαυμάζοντας στην αρχή και αγαπώντας τον Αριστοτέλη όχι λιγώτερο, **όπως έλεγε ο**

ίδιος, από τον πατέρα του, διότι στον δεύτερο (Φίλιππο) χρωστούσε τη ζωή του, ενώ στον πρώτο (Αριστοτέλη) την ενάρετη ζωή του".

''**καὶ χαίρειν τῶν Μακεδόνων Ἀλέξανδρον μὲν βασιλέα, Φίλιππον δὲ στρατηγὸν καλούντων**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 9"). ''Και να χαίρεται (ο Φίλιππος) επειδή οι Μακεδόνες αποκαλούσαν τον Αλέξανδρο βασιλιά και τον Φίλιππο στρατηγό''. Οι Μακεδόνες λοιπόν αποκαλούσαν βασιλιά τον Αλέξανδρο και στρατηγό τον Φίλιππο, με Ελληνικότατες δηλαδή λέξεις από τον Όμηρο ακόμη, δεν τους αποκαλούσαν ούτε τσαρ, ούτε γκενεραλ. Ο Φίλιππος από όσα άκουγε και έβλεπε για τον υιό του, τον αγαπούσε πολύ: "ἐκ μὲν οὖν τούτων ὡς εἰκὸς Φίλιππος ὑπερηγάπα τὸν υἱόν''.

" **Ἡμεῖς δέ σοι κακὴ κεφαλὴ νόθοι δοκοῦμεν**"; (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 9''). ''Και εμείς, ηλίθιε άνθρωπε, σου φαινόμαστε νόθοι"; Αυτή ήταν η οργισμένη απάντηση του Αλεξάνδρου στον στρατηγό Άτταλο, πετώντας μάλιστα εναντίον του και το ποτήρι με το κρασί, όταν εκείνος κατά τον γάμο του Φιλίππου, με την ανεψιά του Αττάλου την Κλεοπάτρα, "**παρεκάλει τοὺς Μακεδόνας αἰτεῖσθαι παρὰ θεῶν γνήσιον ἐκ Φιλίππου καὶ Κλεοπάτρας γενέσθαι διάδοχον τῆς βασιλείας**", "ζήτησε από τους Μακεδόνες, να ζητήσουν από τους θεούς να γεννηθεί γνήσιος διάδοχος από τον Φίλιππο και την Κλεοπάτρα". Εάν ο Άτταλος δεν ήταν Έλληνας δεν θα ομιλούσε Ελληνικά, διότι βεβαίως ομιλεί Ελληνικά. Εάν ο Μέγας Αλέξανδρος δεν ήταν Έλληνας και δεν μιλούσε Ελληνικά, θοῦ Κύριε φυλακήν τῷ στόματί μου, με τον βαρβαρισμό, έστω και υποθετικό, που έγραψα, τότε αντί να πει τη λέξη κεφαλή, θα έπρεπε να πει τη Βαρδαρίτικη λέξη глава γκλαβα. Στη Βουλγαρική η κεφαλή λέγεται επίσης глава γκλαβα. Στη Σερβική η κεφαλή λέγεται επίσης глава γκλαβα. Στη Ρωσική η κεφαλή λέγεται επίσης главá γκλαβá. Είδατε αναγνώστη τι σύμπτωση! Εάν τώρα μού πείτε ότι είδατε τη συνάφεια μεταξύ αυτών των γλωσσών και ότι η λέξη главá γκλαβá, είναι Ρωσική, θα σάς επιπλήξω. Αφού οι Βαρδαρίτες ισχυρίζονται ότι είναι ''Μακεντονσκι'' είναι ''Μακεδονική'' και φυσικά εννοούν ότι ο Μέγας Αλέξανδρος ομιλούσε Ρωσικά και έλεγε τη Ρωσική λέξη глава γκλαβα. Δεν μπορείτε να πιστεύετε στον εαυτό σας, στα μάτια σας και στη λογική σας και να μην πιστεύετε τους Βαρδαρίτες. Αλήθεια όμως, αυτό δεν είναι εξωφρενικό; Πάντως, εάν αυτό δεν είναι εξωφρενικό, τρελλό και παρανοϊκό, το να ισχυρίζονται δηλαδή οι Βαρδαρίτες ότι ο Φίλιππος, ο Μέγας Αλέξανδρος, ο Αριστοτέλης και οι λοιποί Μακεδόνες ομιλούσαν Ρωσικά, και ότι αυτοί (οι Βαρδαρίτες), ενώ ομιλούν Ρωσικά λέγουν ότι ομιλούν Μακεδονικά, τότε τι είναι εξωφρενικό, τρελλό και παρανοϊκό;

Μετά τα ανωτέρω, θα πρέπει να είναι κάποιος πράγματι πολύ χοντροκέφαλος, πολύ τврдоглав тврнтогклав, όπως λένε και οι Βαρδαρίτες, (твърдоглав τον λένε και οι Βούλγαροι, твердолóбый οι Ρώσοι), για να μην καταλαβαίνει ότι οι Βαρδαρίτες δεν ομιλούν Μακεδονικά, ότι δεν είναι Μακεδόνες και ότι δεν έχουν κανένα δικαίωμα να σφετερίζονται το μεγαλειώδες Ελληνικό όνομα Μακεδονία. Εμείς οι Έλληνες πάντως για την κεφαλή έχουμε και άλλες λέξεις π.χ.: Κάρα, κάρη, κράς (Γενική κρατός, από την οποία η λέξη κράτος), κεβαλά, κεφαλά, καυλός, κεφάλι, κεβαλή, κεβλή (κεβλήγονος ήταν επωνυμία της θεάς Αθηνάς ως γεννηθείσης εκ της κεβλής, δηλαδή της κεφαλής του Διός, και κεβλήπυρις ήταν το πτηνό κοκκινοκέφαλος. Αριστοφάνης, ''Όρνιθες, 303'').

"**Οὗτος μέντοι ἄνδρες εἰς Ἀσίαν ἐξ Εὐρώπης παρεσκευάζετο διαβαίνειν, ὃς ἐπὶ κλίνην ἀπὸ κλίνης διαβαίνων ἀνατέτραπται**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 9''). ''Αυτός λοιπόν, άνδρες, ετοιμαζόταν να περάσει από την Ευρώπη στην Ασία, που έχει πέσει περνώντας από το ένα ανάκλιντρο στο άλλο''. Αυτή ήταν η ειρωνική παρατήρηση του θυμωμένου Αλεξάνδρου, όταν ο πατέρας του ο Φίλιππος, νευριασμένος και ζαλισμένος από το ποτό, πήγε να τον κτυπήσει, αλλά έπεσε κάτω, στο γλέντι για τον γάμο του, έναν από τους επτά ή οκτώ, με την νεαρή Κλεοπάτρα, ανεψιά του στρατηγού Αττάλου.

"**οὐκέτ' χρῄζειν ἑτέρου μαντεύματος, ἀλλ' ἔχειν ὃν ἐβούλετο παρ' αὐτῆς χρησμόν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 14"). "Δεν έχει καθόλου ανάγκη άλλης μαντείας, αλλά έχει αυτόν τον χρησμό που χρειάζεται από αυτήν". Αυτό είπε ο Αλέξανδρος όταν πήγε στο μαντείο των Δελφών να πάρει χρησμό από την Πυθία. Δεδομένου όμως ότι οι ημέρες ήταν αποφράδες και η ιέρεια δεν έδιδε χρησμό κατ' αυτές, ο Αλέξανδρος την οδήγησε δια της βίας

στο χρηστήριον. Όταν η ιέρεια του είπε, "ἀνίκητος εἶ ὦ παῖ", "παιδί μου είσαι ανίκητος", τότε ο Αλέξανδρος είπε το ανωτέρω.

"**Ἀλλὰ μὴν ἐγὼ εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἤμην, Διογένης ἂν ἤμην**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 14''). ''Κι όμως, εάν δεν ήμουν Αλέξανδρος, μπορούσα να ήμουν Διογένης''. Αυτό είναι το σχόλιο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, που αναφέρεται ότι έγινε στην Κόρινθο, μετά τη συνάντησή του με τον κυνικό φιλόσοφο Διογένη, από τη Σινώπη, όταν εκείνος του ζήτησε μόνον, "μικρὸν ἀπὸ τοῦ ἡλίου μετάστηθι". Είναι εμφανές βεβαίως ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και ο Διογένης ομιλούν Ελληνικά και όχι Βαρδαρίτικα Βουλγαροσερβικά.

"**Τὰς ἐλπίδας**". ''Τις ελπίδες''. Αυτή την απάντηση έδωσε ο Μέγας Αλέξανδρος στον στρατηγό Περδίκκα, όταν ρωτήθηκε απ' αυτόν, "**Σεαυτῷ δ' ὦ βασιλεῦ τί καταλείπεις**''; "Βασιλιά, τί αφήνεις για τον εαυτόν σου"; Ο Μέγας Αλέξανδρος πριν την εκστρατεία στην Ασία, τα αγαθά που είχε, (αγρούς, κώμες, προσόδους λιμένων κτλ.), τα εχάρισε προθύμως σ' αυτούς από τους φίλους του που τα εδέχοντο. Φιλοτιμηθείς τότε και ο Περδίκκας απήντησε: "**Οὐκοῦν καὶ ἡμεῖς τούτων κοινωνήσομεν οἱ μετὰ σοῦ στρατευόμενοι**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 15''). ''Λοιπόν και εμείς όσοι εκστρατεύσουμε μαζί σου, αυτές θα πάρουμε''. Ο στρατηγός Περδίκκας, αλλά και άλλοι, παραιτήθηκαν από τα μερίδια που είχαν προσδιορισθεί γι' αυτούς, από την περιουσία του Αλεξάνδρου την οποία αυτός διεμοίρασε. Ανάλογη είναι η ανωτέρω στιχομυθία και στον λόγο του Πλουτάρχου ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 11Ε''. ''**Σαυτῷ δὲ τί καταλείπεις, Ἀλέξανδρε**''; τοῦ δ' εἰπόντος ὅτι ''**Τὰς ἐλπίδας**'' ''**οὐκοῦν**'' ἔφη ''**καὶ ἡμεῖς τούτων μεθέξομεν· οὐ γὰρ δίκαιον τὰ σὰ λαμβάνειν ἀλλὰ τὰ Δαρείου περιμένειν**''. ''Τότε και εμείς από αυτές θα πάρουμε μερίδιο, διότι δεν είναι σωστό να πάρουμε τα δικά σου πράγματα, αλλά να περιμένουμε να πάρουμε του Δαρείου''. Στα Βαρδαρίτικα, η Μακεδονική, η Ελληνική λέξη ελπίδα λέγεται надеж ναντε**ζ**, στα Βουλγαρικά λέγεται надежда ναντε**ζ**ντα, στα Ρωσικά λέγεται надéжда ναντέ**ζ**ντα και στα Σερβικά λέγεται нада ναντα. Ασφαλώς δεν ημπορεί να αμφιβάλει κάποιος στο προφανές, ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και ο Περδίκκας ομιλούν Ελληνικά και ότι οι Βαρδαρίτες ομιλούν Βουλγαροσερβικά.

''**Τήν δ' Ἀχιλλέως ζητεῖν, ἢ τά κλέα καί τάς πράξεις ὕμνει τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνος**'', ''ἡ δέ Πάριδος πάντως μαλακήν τινα καί θήλειαν ἁρμονίαν ἐρωτικοῖς ἔψαλλε μέλεσι''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 15''). Όταν ο Αλέξανδρος ρωτήθηκε εάν θα ήθελε, να δεί την λύρα του Πάριδος (υιού του Πριάμου), απήντησε ότι: ''Αναζητούσε την λύρα του Αχιλλέως, διότι αυτή υμνούσε τα λαμπρά κατορθώματα των ανδρών'', ''όχι τη λύρα του Πάριδος, διότι αυτή έβγαζε μαλακή και θηλυπρεπή μελωδία, συνοδεύοντας τα ερωτικές μελωδίες''. Ο Μέγας Αλέξανδρος, λοιπόν, αναζητεί και επιδιώκει μόνον ότι ταιριάζει σε άνδρες. (Το ανωτέρω το αναφέρει και ο Αιλιανός "Ποικίλη Ιστορία Θ'. 38").

"**Καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε. Ἀλέξανδρος ο Φιλίππου καί οἱ Ἕλληνες πλήν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τήν Ἀσίαν κατοικούντων**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 16'' και Αρριανός, ''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.16.7''). ''Και διέταξε να γραφεί (επάνω σε αυτές) η εξής επιγραφή. Ο Αλέξανδρος ο υιός του Φιλίππου και οι Έλληνες εκτός των Λακεδαιμονίων, (τα αφιερώνουν) από τα λάφυρα των βαρβάρων οι οποίοι κατοικούν στην Ασία''. Αυτό είναι το κείμενο της επιγραφής, το οποίο διέταξε να γραφεί ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος, όταν έστειλε στην Αθήνα και αφιέρωσε 300 ασπίδες στον Παρθενώνα, ο οποίος ήταν ναός της θεάς Αθηνάς, (''Ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν πόλει.''), μετά τη νίκη του στον Γρανικό ποταμό (Άνοιξη του 334 π.Χ.). Τα γράμματα της αφιέρωσης αυτής του Μεγάλου Αλεξάνδρου, φυσικότατα και λογικότατα, είναι όλα Ελληνικότατα. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ γράφει ο ίδιος ο παμμέγιστος, όχι Александар, Αλεξανναρ, γράφει ΦΙΛΙΠΠΟΥ, (το όνομα ΦΙΛΙΠΠΟΣ σε Πτώση Γενική, η οποία εκφράζει το γένος), δηλαδή ότι είναι υιός του Φιλίππου, δεν γράφει Филип Φιλιπ, όπως αποδίδεται το όνομα του γίγαντος Φιλίππου στα Σλαβικά, γράφει ΕΛΛΗΝΕΣ φυσικά, δεν γράφει, ασφαλώς ούτε Γρчки Γκρ**τσ**κι, ούτε Γρчко Γκρ**τσ**κο, ούτε άλλη Βαρδαρίτικη λέξη. (Η λέξη Φίλιππος, φίλιππος είναι ο αγαπών τους ίππους, είναι τόσο αρχαία Ελληνική, ώστε απαντά στους Ορφικούς ύμνους. Απαντά π.χ. στον ύμνο της Σελήνης (ύμνος 9): ''Κλῦθι, θεά βασίλεια, φαεσφόρε, δῖα Σελήνη, ταυρόκερως Μήνη, νυκτιδρόμε, ἡεροφοῖτι, ἐννυχίη, δαιδοῦχε, κόρη εὐάστερε, Μήνη˙ αὐξομένη καί λειπομένη, θῆλύς τε καί ἄρσην˙ αὐγήτειρα, **φίλιππε**, χρόνου μῆτερ, φερέκαρπε˙ ἠλεκτρίς, βαρύθυμε, καταυγάστειρα, λοχείη˙

πανδερκής, φιλάγρυπνε, καλοῖς ἄστροισι βρύουσα ἡσυχίῃ χαίρουσα και εὐφρόνῃ ὀλβιομοίρῳ· λαμπετίη χαριδῶτι, τελεσφόρε, νυκτός ἄγαλμα, ἀστράρχη, τανύπεπλ', ἑλικοδρόμε, πάνσοφε κούρη, ἐλθέ, μάκαιρ', εὔφρων, εὐάστερε, φέγγεϊ τῷ σῷ λαμπομένη, σώζουσα νέους ἱκέτας σέο κούρη''. ''Άκουσέ με, βασίλισσα θεά, φέρουσα το φως, σεβαστή Σελήνη, έχουσα κέρατα ταύρου Μήνη, που τρέχεις τη νύκτα, περιπλανάσαι στον αέρα, νυκτερινή, που έχεις δάδα, κόρη που είσαι ένα λαμπρό αστέρι, Μήνη. Που μεγαλώνεις και μικραίνεις, θηλυκή και αρσενική, φέρουσα την αυγή, αγαπώσα τους ίππους, μητέρα του χρόνου, φέρουσα καρπούς, που είσαι λαμπερή, κατηφής, που καταυγάζεις και επιβλέπεις τους τοκετούς, βλέπεις τα πάντα, σου αρέσει να είσαι άγρυπνος, που σε συνοδεύουν ωραία αστέρια, και χαίρεσαι στην ησυχία και την νύκτα την καλότυχη, είσαι λαμπρή, δίνεις χαρά και φέρνεις σε πέρας τα έργα και είσαι το καμάρι της νύκτας. Είσαι η βασίλισσα των άστρων, φορείς μακρύ πέπλο, τρέχεις κυκλοτερώς, πάνσοφη κόρη, Έλα μακαρία, σοφή, λαμπρό άστρο, λάμπουσα με το δικό σου φέγγος, σώσε, ω κόρη τους νέους ικέτες σου''). Πέραν των άλλων υπέροχων επιθέτων λοιπόν, με τα οποία αποκαλείται η Σελήνη, αποκαλείται και **φίλιππος**, δηλαδή αγαπώσα τους ίππους. Οι Ορφικοί ύμνοι πιστεύεται ότι ελέγοντο περί τα τέλη της δεύτερης χιλιετίας π.Χ. Από τότε, λοιπόν, είναι εξακριβωμένο ότι υπάρχει στη γλώσσα μας το επίθετο αυτό, από το οποίο προέρχεται το όνομα Φίλιππος. Το πόσο προγενέστερο είναι, διότι ασφαλώς είναι προγενέστερο, δεν γνωρίζουμε. Πάντως το Ελληνικότατο όνομα Φίλιππος (στο θηλυκό γένος Φιλίππη), προέρχεται από το Ελληνικότατο επίθετο φίλιππος (φιλώ+ίππος) και έτσι λέγεται και έτσι γράφεται εδώ και 3.000 χρόνια. Τόσον το ρήμα φιλώ όσον και η λέξη ίππος απαντούν στον Όμηρο: (''τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, **φιλεῖ** δέ ἑ μητίετα Ζεύς''. (Ιλιάς, Β 197). ''Και η τιμή είναι από τον Δία, τον αγαπά και ο βαθύγνωμος Ζευς''), (''ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ **φιλεῖ** νεφεληγερέτα Ζεύς,''. (Ιλιάς, Η 280). ''Διότι και τους δύο σάς αγαπά ο νεφεληγερέτης Ζευς''), (''οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδὲ μὲν **ἵππους**,''. (Ιλιάς, Α154). ''Διότι ουδέποτε μας πήραν βόδια ούτε ίππους''), (''εὖ δέ τις **ἵπποισιν** δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,'' (Ιλιάς, Β 383). ''Να δώσει ο καθένας καλό δείπνο στους ταχύποδες ίππους''). Οι ίπποι υπήρξαν ανέκαθεν στον Ελληνικό χώρο. Ιδιαίτερα αγαπητοί ήταν στη Μακεδονία και τη Θεσσαλία. Ας μην ξεχνούμε και τους έφιππους βουκόλους, τους κενταύρους, στο Πήλιον. Στον Όμηρο μάλιστα οι ίπποι έχει τιμηθεί με πολλά επίθετα: Αἴθωνες (Β839), βαλιοί, λευκότεροι χιόνος (Κ437), ξανθοί και φοίνικες για το χρώμα τους, εὔτριχες, καλλίτριχες (Κ491), κυανότριχες και ὄτριχες για τη χαίτη τους, ὠκέες (Π370), ὠκύποδες (Ψ304, Π368), ἀθλοφόροι (Χ22), ἀερσίποδες (Γ327), ἐΰσκαρθμοι (Ν31) και ὠκυπετείς για τη ταχύτητά τους, μώνυχες (Ψ7), κρατερώνυχες (Ε329) και χαλκόποδες για τη σταθερότητα των οπλών τους. Ας μην μας λένε λοιπόν οι Βαρδαρίτες, ούτε λέξη για ΦΙΛΙΠ ΦΙΛΙΠ, όπως είναι η απόδοση, αυτού του παναρχαίου και πανενδόξου Ελληνικού ονόματος, στα Βαρδαρίτικα και τα λοιπά Σλαβικά.

Το όνομα Αλέξανδρος επίσης, είναι τόσο αρχαίο Ελληνικό ώστε απαντά ήδη στον Όμηρο. Το άλλο όνομα του Πάριδος του υιού του Πριάμου ήταν Αλέξανδρος.

Εμείς οι Έλληνες ως φυλή έχουμε πράγματι φιλότιμο, υπερηφάνεια, παλληκαριά, έχουμε λεβεντιά. Τόσο πολύ πληγώθηκε η υπερηφάνεια των Σπαρτιατών, από την έκφραση της επιγραφής ''πλήν Λακεδαιμονίων'' και τόσο πολύ βασάνιζε τους απογόνους τους επί αιώνες, ώστε 2.237 χρόνια μετά, οι απόγονοί τους έτρεξαν να βοηθήσουν τη Μακεδονία όταν κινδύνευε, στις αρχές του 20ού αιώνα, από τους Βουλγάρους, συμμετέχοντας πολύ ενεργά στον Μακεδονικό αγώνα. Ήθελαν να αποπλύνουν αυτές τις δύο λέξεις. Η ελευθερία της Μακεδονίας, λοιπόν, συνετελέσθη, **κυρίως, από τους ίδιους τους Μακεδόνες**, **από εμάς τους Μακεδόνες**, οι οποίοι πολεμούσαμε ήδη από τον Φεβρουάριο του 1878, αλλά και νωρίτερα, και επί 30 έτη κατόπιν, αλλά και ''μετά Λακεδαιμονίων'' και Κρητών και Κυπρίων και άλλων Ελλήνων. Βεβαίως όλοι αυτοί οι πατριώτες Έλληνες εθελοντές που ήλθαν και βοήθησαν τη Μακεδονία μας και κάποιοι πέθαναν για αυτήν, δεν ξεπερνούν συνολικά τους 750-800 άνδρες. Η μεγάλη δύναμη της Μακεδονίας μας ήταν ο **Μακεδονικός Ελληνισμός**, ο οποίος κάποιες φορές μάλιστα δεν μιλούσε καν Ελληνικά. Ως τμήμα τριών πολυεθνικών αυτοκρατοριών (Ρωμαϊκή, Βυζαντινή, Οθωμανική), η Μακεδονία μας εφθέγγετο Ελληνικά κυρίως, αλλά δεν εφθέγγετο μόνον Ελληνικά. Στη Μακεδονία ομιλούντο εκτός από τα Ελληνικά, τα Τουρκικά ως η επίσημη γλώσσα της διοίκησης, και λατινογενή Βλάχικα, και Σλαβικές διάλεκτοι και Αρβανίτικα. Το κριτήριο της Ελληνικότητας στη

Μακεδονία ήταν η Ελληνική ψυχή και το φρόνημα, η ορθοδοξία και το Πατριαρχείο, όχι η γλώσσα, όχι μόνον η ομιλούμενη γλώσσα. Βεβαίως η Ελληνική ήταν η γλώσσα στην οποία οι Μακεδόνες άκουγαν τη λειτουργία της εκκλησίας τους, έγραφαν, διάβαζαν, αλληλογραφούσαν και επικοινωνούσαν. Ο **Μακεδονικός Ελληνισμός συμπαγής και ενωμένος, ήταν βαθύτατα ριζωμένος στον προαιώνιο τόπο του, στην πατρογονική του γη, και γι' αυτό καμμία θύελλα από όσες ξέσπασαν εναντίον του, με εξουθενωτική δύναμη και απίστευτη βαρβαρότητα, δεν μπόρεσε να τον σαρώσει.**

Την ανωτέρω ανάθεση έκανε ο Μέγας Αλέξανδρος στη θεά Αθηνά, στην οποία ήταν αφιερωμένος ο Παρθενώνας, διότι από τα **αρχαία ακόμη χρόνια, η ανάθεση όπλων στους θεούς ήταν πανελλήνια συνήθεια**. Ο Αισχύλος π.χ. αναφέρει: ''Τροίαν ἑλόντες δήποτ' Ἀργείων στόλος θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος''. (''Αγαμέμνων, 577-9''). ''Την Τροία την πήρε τέλος ο στρατός των Αργείων, κι' αυτά τα λάφυρα, τιμώντας τους θεούς που λατρεύονται σε όλη την Ελλάδα, κρέμασαν στους ναούς τους, αρχαίο, για τους κατοπινούς, λαμπρό στολίδι''.

Ο Ευριπίδης επίσης, για την αφιέρωση λαφύρων στους ναούς, αναφέρει: ''Ἄφίκετ' ἐς τόδ' Ἄργος, ὑψηλῶν δ' ἐπὶ ναῶν ἔθηκε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων''. (''Ηλέκτρα, 6-7''). ''Έφθασε σ' αυτό εδώ το Άργος και στους ψηλούς ναούς αφιέρωσε πάρα πολλά λάφυρα από τους βαρβάρους''.

Ο Ευριπίδης ομοίως αναφέρει: ''Πάρεδρος χαλκέοις Ἕκτορος ὅπλοις σκύλοις τε Φρυγῶν δοριθητάτοις, οἷσιν Ἀχιλλέως παῖς Φθιώτας στέψει ναούς, από Τροίας"; (''Τρωάδες, 575''). ''Δίπλα στα χάλκινα όπλα του Έκτορα και τα κουρσεμένα Φρυγικά λάφυρα που με αυτά ο υιός του Αχιλλέα (ο Νεοπτόλεμος) θα στολίσει γυρνώντας τους ναούς της Φθιώτιδας''.

Ο Ευριπίδης επίσης αναφέρει για τον Νεοπτόλεμο όταν είχε πάει στους Δελφούς. Στην προσπάθειά του να σωθεί από την παγίδα που του είχαν στήσει, άοπλος ων, άρπαξε όπλα από αυτά που κρέμονταν σε καρφιά στον πρόναο και έτσι στάθηκε όρθιος στον βωμό: "ἐξέλκει δὲ καὶ παραστάδος **κρεμαστά τεύχη** πασσάλων καθαρπάσας ἔστη 'πί βωμοῦ γοργός ὁπλίτης ἰδεῖν". ("Ανδρομάχη, 1121-3").

Ο Μέγας Αλέξανδρος ανέθεσε στον ναό της θεάς Αθηνάς στην Τρωάδα τα όπλα του, ''ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ μάντεως πρόῤῥησιν τῇ μὲν Ἀθηνᾷ λαμπρὰν ἐπετέλεσε θυσίαν καὶ τὸ μὲν **ἴδιον ὅπλον ἀνέθηκε** τῇ θεῷ''. (Διόδωρος, 17.18.1).

Ο Διόδωρος αναφέρει ότι, ''ὁ δ' Ἡρακλῆς πείσας τοὺς ἡλικιώτας ἐλευθεροῦν τὴν πατρίδα, κατέσπασεν ἐκ τῶν ναῶν τὰς προσηλωμένας πανοπλίας, **ἃς οἱ πρόγονοι σκῦλα τοῖς θεοῖς ἦσαν ἀνατεθεικότες**·''. (Α'.89).

Όπως αναφέρει ο Παυσανίας, οι Αθηναίοι είχαν κρεμάσει στον Παρθενώνα τον θώρακα του Μασιστίου και το ξίφος του Μαρδονίου, τον Περσικό ακινάκη. Αμφότεροι εφονεύθησαν κατά τη μάχη των Πλαταιών. ''κεῖται δὲ **ἐν τῷ ναῷ τῆς Πολιάδος** Ἑρμῆς ξύλου, Κέκροπος εἶναι λεγόμενον ἀνάθημα, ὑπὸ κλάδων μυρσίνης οὐ σύνοπτον. ἀναθήματα δὲ ὁπόσα ἄξια λόγου, τῶν μὲν ἀρχαίων δίφρος ὀκλαδίας ἐστὶ Δαιδάλου ποίημα, **λάφυρα δὲ ἀπὸ Μήδων Μασιστίου θώραξ, ὃς εἶχεν ἐν Πλαταιαῖς τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἵππου, καὶ ἀκινάκης Μαρδονίου λεγόμενος εἶναι**''. ''Αττικά, 27.1'')

Ο Κορίνθιος στρατηγός Τιμολέων όταν νίκησε τους Καρχηδονίους στη Σικελία, το Θέρος του 339 π.Χ., μέρος από τα λάφυρα τα διένειμε στους συμμάχους του και από τα υπόλοιπα ένα μέρος το αφιέρωσε στους ναούς των Συρακουσών και το άλλο το απέστειλε στην Κόρινθο, με την εντολή να αναρτηθούν ως αφιερώματα στον ναό του Ποσειδώνος: ''Τῶν δ' ὅπλων τὰ πολλὰ μὲν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ διεφθάρη, ἐπὶ δὲ τὴν τοῦ Τιμολέοντος σκηνὴν χίλιοι μὲν θώρακες, ἀσπίδες δὲ πλείους τῶν μυρίων ἀπηνέχθησαν. Τούτων δ' ὕστερον τὰ μὲν ἐν τοῖς ἐν Συρακούσσαις ναοῖς ἀνετέθη, τὰ δὲ τοῖς συμμάχοις διεμερίσθη, τινὰ δ' εἰς Κόρινθον Τιμολέων ἀπέστειλε, προστάξας εἰς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὸν ἀναθεῖναι''. (Διόδωρος, ΙΣΤ΄.80.6). (Συμμαχητής του στρατηγού Τιμολέοντος στη Σικελία ήταν ο Δημάρατος, φίλος του Φιλίππου Β΄, ο οποίος ακολούθησε τον Αλέξανδρο στην Ασία. Ήταν αυτός ο οποίος θεώρησε ως άτυχους όλους τους Έλληνες που πέθαναν πριν να δουν τον Έλληνα Μακεδόνα Αλέξανδρο τον Μέγα, καθήμενο στον θρόνο του Δαρείου).

Ομοίως έπραξαν και οι Συρακούσιοι όταν νίκησαν τους Αθηναίους κατά την εκστρατεία των τελευταίων στη Σικελία κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο. ‘’**Αὐτοὶ δὲ (οι Συρακούσιοι) τὰς ἐκ τοῦ πολέμου (προς Αθηναίους) γενομένας ὠφελείας ἀθροίσαντες τοὺς μὲν ναοὺς ἀναθήμασι καὶ σκύλοις ἐκόσμησαν**, τῶν δὲ στρατιωτῶν τοὺς ἀριστεύσαντας ταῖς προσηκούσαις δωρεαῖς ἐτίμησαν’’. (Διόδωρος, 13.34.5’’).

Η ασπίδα του Αθηναίου Νικία, στρατηγού κατά την εκστρατεία για την κατάληψη της Σικελίας, (415-413 π.Χ.) είχε αναρτηθεί από τους Συρακοσίους ως λάφυρο σε ναό, και υπήρχε ακόμη και την εποχή του Πλουτάρχου. ‘’πυνθάνομαι δὲ μέχρι νῦν ἐν Συρακούσαις ἀσπίδα κειμένην πρὸς ἱερῷ δείκνυσθαι, Νικίου μὲν λεγομένην, χρυσοῦ δὲ καὶ πορφύρας εὖ πως πρὸς ἄλληλα μεμιγμένων δι' ὑφῆς συγκεκροτημένην’’. (Πλούταρχος, Νικίας, 28.5’’).

Η ανάθεση όπλων στους θεούς, συνέβαινε σε όλον τον Ελληνικό κόσμο. Ο Έκτωρ "Ιλιάς Η 83", αυτό λέει ότι θα κάνει εάν νικήσει στη μονομαχία τον Αίαντα τον Τελαμώνιο, ο οποίος κληρώθηκε να τον αντιμετωπίσει: ‘’τεύχεα σύλησας οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρήν, καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο’’. ‘’Τα όπλα του αφού συλήσω θα φέρω προς το ιερό Ίλιον και θα τα κρεμάσω στον ναό του Απόλλωνος του εκατηβόλου (μακροσαϊτευτού).

Αυτός, λοιπόν ήταν ο λόγος για τον οποίο όλοι οι ναοί και τα ιερά της Ελλάδος ήταν γεμάτα με αφιερώματα. Αυτή την πανελλήνια συνήθεια ακολουθούν, Έλληνες όντες και οι γίγαντες Μακεδόνες και ο Μέγας Αλέξανδρος. Ο Μέγας Αλέξανδρος μετά τη νίκη του επί των Περσών στον Γρανικό ποταμό την Άνοιξη του 334 π.Χ., απέστειλε στην Αθήνα τριακόσιες ασπίδες αιχμαλώτων, μαζί και με άλλα λάφυρα, ως δώρο στη θεά Αθηνά, για να τοποθετηθούν στον Παρθενώνα, (και αναρτήθηκαν στην ανατολική πλευρά του Παρθενώνος επί του επιστυλίου), με την ανωτέρω αφιέρωση-επιγραφή. **Ο Μέγας Αλέξανδρος μετά τη νίκη του και στα Γαυγάμηλα, το 331 π.Χ., απέστειλε ως αφιερώματα όπλα από τα λάφυρα, στην Αθηνά της Λίνδου, στη Ρόδο,** όπως αναφέρει και η επιγραφή, η οποία γράφεται στον επίλογο, στο τέλος του κειμένου.

Εάν ρωτήσει κάποιος τί έστειλε στη Βαρντάρσκα ο Μέγας Αλέξανδρος, η απάντηση είναι αυτονόητη. Δεν υπήρχε τότε ούτε Βαρντάρσκα. Δαρδανία υπήρχε, Βόρεια Παιονία υπήρχε. Ο παμμέγιστος Αλέξανδρος πάντως, δεν έστειλε τίποτε σε αυτούς οι οποίοι κατοικούσαν εκεί όπου σήμερα είναι Σκόπια και Βαρντάρσκα. Η περιοχή των Σκοπίων πάντως τότε ανήκε στη Δαρδανία. Τα Σκόπια όπως ελέχθη είναι γνωστά με την ονομασία Σκούποι (ή Σκουποί ή Σκόποι), στην Αλβανική γλώσσα λέγονται Shkup **Σ**κουπ και στη Σερβοκροατική Skopije. Η ονομασία προέρχεται από τη λέξη Σκούποι, το κέντρο ενός Ιλλυρικού φύλου που βρισκόταν στην περιοχή της. Κατά μία άλλη εκδοχή όπως έχει ήδη αναφερθεί, το όνομα προέρχεται από την Ελληνική λέξη σκοπιά.

"**Τοῦτ’ ἦν ὡς ἔοικεν τὸ βασιλεύειν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 20"). ‘’Αυτό ήταν όπως φαίνεται το να έχεις βασιλικό αξίωμα’’. Αυτό είπε ο Αλέξανδρος στους φίλους του, όταν είδε στο λουτρό του Δαρείου, μετά τη μάχη της Ισσού, τις λεκάνες, τις στάμνες, τους λουτήρες, τα μυροδοχεία, όλα από χρυσό και καλοδουλεμένα, το λουτρό να μυρίζει από αρώματα και μύρα, και την τεράστια σκηνή με τα στρώματα, τα έπιπλα και τα φαγητά.

"**Ἴωμεν ἀπολουσόμενοι τὸν ἀπὸ τῆς μάχης ἱδρῶτα τῷ Δαρείου λουτρῷ**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 20’’). ‘’Ας μπούμε στο λουτρό του Δαρείου να ξεπλύνουμε τον ιδρώτα από τη μάχη’’. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος μετά τη μάχη της Ισσού, το 333 π.Χ., και την επιστροφή του στο στρατόπεδο από την καταδίωξη του Δαρείου. "καί τις τῶν ἑταίρων "**μὰ τὸν Δία**" εἶπεν, "**ἀλλὰ τῷ Ἀλεξάνδρου· τὰ γὰρ τῶν ἡττωμένων εἶναί τε δεῖ καὶ προσαγορεύεσθαι τοῦ κρατοῦντος**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 20"). ‘’Κάποιος από τους εταίρους του είπε. <Μα τον Δία, στο λουτρό του Αλεξάνδρου. Διότι τα πράγματα των ηττημένων πρέπει και να ανήκουν και να ονομάζονται του νικητού>’’. Σ’ αυτά τα οποία λέει ο Μέγας Αλέξανδρος, αλλά και ένας από τους εταίρους του, δεν υπάρχει βεβαίως, τίποτε το οποίο να μην είναι Ελληνικό. Θα σάς πω μόνον ότι η πρώτη λέξη της ανωτέρω προτάσεως, η λέξη **ἴωμεν** είναι Υποτακτική Ενεστώτος στο Πρώτο Πρόσωπο του Πληθυντικού Αριθμού του ρήματος εἶμι, (Ενεστώς Χρόνος με σημασία Μέλλοντος. Στην Οριστική Έγκλιση στο Πρώτο Πρόσωπο του Ενεστώτος κάνει ἔρχομαι) και σημαίνει θα πάω. Αυτά βεβαίως είναι όλα Ελληνικά, τίποτε δεν είναι Βαρδαρίτικο.

Ας δούμε τώρα πώς λέγονται στα Βαρδαρίτικα και σε άλλα Σλαβικά οι λέξεις μάχη και λουτρό, τις οποίες λέει ο Μέγας Αλέξανδρος στην ανωτέρω πρόταση. Στα Βαρδαρίτικα, λοιπόν, η μάχη λέγεται βιτκα μπιτκα και βοj μπογι και βοjна βογινα. Στη Σερβική γλώσσα η μάχη λέγεται επίσης βιτκα μπιτκα και επίσης, βοj μπογι και борба μπορμπα. Στη Βουλγαρική γλώσσα η μάχη λέγεται επίσης βιτκα μπιτκα. Στη Ρωσική γλώσσα η μάχη λέγεται, επίσης, бой μπογι και επίσης войнá βογινá και бúтва μπιτβα. Η λέξη λουτρό, τώρα, στα Βαρδαρίτκα λέγεται бања μπανια και купатило κουπατιλο. Στη Βουλγαρική γλώσσα το λουτρό λέγεται επίσης баня μπανια και къпалня κοπαλνγια. Στη Ρωσική γλώσσα το λουτρό λέγεται επίσης баня μπανια και купанье κουπανγιε. Είναι φανερό ότι όλα αυτά, ενώ είναι όμοια μεταξύ τους, δεν έχουν καμμία απολύτως σχέση με τη γλώσσα την οποία ομιλεί ο Μέγας Αλέξανδρος, την Ελληνική γλώσσα των Μακεδόνων.

Οι Βαρδαρίτες επιτέλους δεν πρέπει να κοροϊδεύουν άλλο τον εαυτόν τους, και δεν πρέπει να επιτρέπουν και σε κάποιους ανοήτους θλιβερούς προπαγανδιστές να τους κοροϊδεύουν, να τους λένε ότι είναι Μακεδόνες και ότι ομιλούν Μακεδονικά. Οι Βαρδαρίτες και Μακεδόνες δεν είναι, διότι είναι κυρίως Σλάβοι και Αλβανοί και λοιποί, και δεν καταλαβαίνουν, και δεν μπορούν να καταλάβουν τίποτε απολύτως, από την Ελληνική γλώσσα των Μακεδόνων προγόνων μας, διότι οι Βαρδαρίτες, ασφαλώς, σαφώς, βεβαίως, προφανώς, προφανέστατα, ομιλούν Βουλγαροσερβικά. Εδώ εμείς οι Έλληνες, σήμερα, έχουμε κάποιες δυσκολίες να διαβάσουμε στο πρωτότυπο τα αρχαία κείμενά μας. Κάποιοι αμαθείς, απαίδευτοι, αγράμματοι, ανίδεοι, άσχετοι, οι οποίοι "οὐδ' Αἰσώπου πεπατήκασιν", ("οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας", "δεν διάβασες ούτε τον Αίσωπο", Αριστοφάνης, "Όρνιθες, 471"), αυτοαποκαλούμενοι μάλιστα, αυτοδιαφημιζόμενοι και βαυκαλιζόμενοι ότι είναι πλέργια προοδευτικοί και δημοκράτες, οι πανανόητοι του Γιούνη, του Γιούλη, του Αυγούστη, του Οχτώμβρη, αλλά και του διαρκά, μονομερά, λεπτομερά, επιμελά, ομαλά, σταθερά, θεμιτά, ακριβά, ευτυχά, δυστυχά, ευκρινά, αληθά, συνεπά, χαλεπά, εντελά, ατυχά, συνεχά, προσεχά, επιτυχά (αντί διαρκώς, μονομερώς, λεπτομερώς, επιμελώς, ομαλώς, σταθερώς, θεμιτώς, ακριβώς, ευτυχώς, δυστυχώς, ευκρινώς, αληθώς, συνεπώς, χαλεπώς, εντελώς, ατυχώς, συνεχώς, προσεχώς, επιτυχώς), του ανεξάρτητα και ανεξαρτήτου, όπου το νόημα θέλει ανεξαρτήτως και όχι το αντίθετο του εξηρτημένα κτλ., του πιθανά, όπου το νόημα θέλει πιθανώς (ή πιθανόν) και όχι το αντίθετο του απίθανα, ούτε Ονομαστική, Αιτιατική και Κλητική Πληθυντικού του Ουδετέρου γένους του επιθέτου πιθανός, -ή, όν, τα πιθανά δηλαδή, του άμεσα, όπου το νόημα θέλει αμέσως και όχι το αντίθετο του έμμεσα, ούτε Ονομαστική, Αιτιατική και Κλητική Πληθυντικού του Ουδετέρου γένους του επιθέτου άμεσος και στο Ουδέτερο γένος άμεσον, τα άμεσα, του αδιάκριτα, όπου το νόημα θέλει αδιακρίτως κτλ., του ενδεχόμενα, όπου το νόημα θέλει ενδεχομένως, του σαν, όπου το νόημα θέλει ως, Σύνδεσμο δηλαδή και όχι ομοιωματικό μόριο. Το ορθό είναι να λέγεται ως Έλληνας, ως άνθρωπος, ως πολίτης, ως βουλευτής, ως κυβερνήτης, ως καλλιτέχνης κτλ., και όχι σαν Έλληνας, σαν άνθρωπος, σαν πολίτης, σαν βουλευτής, σαν κυβερνήτης, σαν καλλιτέχνης κτλ., **διότι είσαι** Έλληνας, άνθρωπος, πολίτης, βουλευτής, κυβερνήτης, καλλιτέχνης κτλ., **δεν μοιάζεις** με Έλληνα, άνθρωπο, πολίτη, βουλευτή, κυβερνήτη, καλλιτέχνη κτλ.), του οι κυβέρνησες αντί οι κυβερνήσεις, του οι περίοδες αντί περίοδοι, οι μέθοδες αντί μέθοδοι, οι δίοδες αντί δίοδοι, οι άνοιξες (Πληθυντικός της λέξης η άνοιξις, αντί οι ανοίξεις), του επέτρεψε, περιέγραψε, παρέβλεψε, κατέπαυσε παρέδωσε, όπου το νόημα απαιτεί επίτρεψε, περίγραψε, παράβλεψε, κατάπαυσε, παράδωσε κτλ., Προστακτική Ενεστώτος δηλαδή και όχι Αόριστο κτλ., ανελθόντες στην εξουσία και κολακεύοντας κάθε αμαθή, απαίδευτο, αγράμματο και φανατικό ανόητο, ότι αυτοί είναι δήθεν οι άνθρωποι του απλού λαού και ότι εκφράζονται όπως ο απλός λαός, φρόντισαν με περισσή μανία και άπειρη βλακεία να μας αποκόψουν από την υπέροχη, τη μοναδική Ελληνική Γραμματεία μας. Λες και όλος ο λαός μας, ο απλός λαός μας, όλοι μας, δεν ομιλούμε, δεν ανασαίνουμε και δεν τραγουδούμε στη μία, ενιαία, πάμπλουτη και αδιαίρετη Ελληνική γλώσσα, τη γλώσσα του Ομήρου, του Ησιόδου, του Αισχύλου, του Σοφοκλέους, του Ευριπίδου, του Πλάτωνος, του Σωκράτους, του Θαλού, του Δημοκρίτου, του Αριστοτέλους, του Πολυνείκους, του Θεμιστοκλέους, του Μιλτιάδου, του Λεωνίδου, του Αργαίου, του Αρχελάου, του Φιλίππου, του Αλεξάνδρου, της Ολυμπιάδος, του Κλείτου, του Αμύντου, του Παρμενίωνος, του Ηφαιστίωνος, του Νεάρχου, του Πτολεμαίου, του Αντιγόνου, του Σελεύκου, του Τσιμισκή, του Ηρακλείου, του Βασιλείου

Β΄ του Βουλγαροκτόνου, του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κτλ., των παλληκαριών της κλεφτουριάς και του αρματολισμού, των ναυτών των πλοίων κατά την Επανάσταση του 1821 και των τρομερών πληρωμάτων των πυρπολικών, και βεβαίως των μεγάλων αγωνιστών της επαναστάσεως, του Γιωργάκη Ολύμπιου, του Ιωάννου Φαρμάκη, του Νικήτα Σταματελόπουλου (Νικηταρά), του Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, του Εμμανουήλ Παππά, του Γεωργίου Καραϊσκάκη, του Αναστασίου Καρατάσιου (ή Καρατάσου), του Ανδρέα Μιαούλη, του Τόλιου Λάζου, του Παναγιωτάκη Γιατράκου, του Κων/νου Μαλάμου, του Γιάννη Κατσαούνη, του Νάσου Καμπίτη, του Δημητρίου Πλαπούτα, του Ζαφειράκη Λογοθέτη, του Κων/νου Κανάρη, του Αγγελή Γάτσου, του Γεωργίου Σαχτούρη, του Γιακουμάκη Τομπάζη, του Μανώλη Τομπάζη, του Αναστασίου Τσαμαδού, του Αποστόλη (ναυάρχου), του Δημήτρη Παπα-Νικολή, του Καλαφάτη, του Νικολού Μπόταση, του Οδυσσέως Ανδρούτσου, του Διαμαντή Νικολάου, του Γ. Βελέντζα, του Ιωάννου Παπαρέσκου, του Νικολάου Κασομούλη, του Αντώνη Κριεζή, του Μανώλη Μπούτη, του Κολανδρούτσου, της Λασκαρίνας Μπουμπουλίνας κτλ. Λες και δεν λέμε και σήμερα, κοσμήτωρ, (Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν· Ιλιάς, Α16), είθε, μακάρι, να σας δώσει ο θεός, (ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ’ ἔχοντες, Ιλιάς, Α18), με το καλό, να πας στο σπίτι σου, να γυρίσεις στο σπίτι σου, (ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ’ οἴκαδ’ ἱκέσθαι· Ιλιάς, Α19), στο άψε σβήσε, άψε, αμέσως, (ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν, Ιλιάς, Α60), μην μ’ ερεθίζεις, (ἀλλ’ ἴθι, μή μ’ ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι. Ιλιάς, Α32), για κάποιον άσχημο άνθρωπο ότι είναι σκυλομούρης, κυνώπας, όπως το λέει ο Αχιλλεύς για τον Αγαμέμνονα, (τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε, κυνῶπα, Ιλιάς, Α159) και το παρόμοιο (‘’κυνὸς ὄμματ’ ἔχων’’. Ιλιάς, Α225), μάντης κακών, (Μάντι κακῶν, οὐ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας· Ιλιάς, Α105), θα στα ανταποδώσω τριπλά και τετραπλά, (τριπλῇ τετραπλῇ τ’ ἀποτείσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς, Ιλιάς, Α128), δεν μου φταίνε, (δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὔ τί μοι αἴτιοί εἰσιν· Ιλιάς, Α153), δεν μου φταίτε εσείς, (ἆσσον ἴτ’· οὔ τί μοι ὕμμες ἐπαίτιοι ἀλλ’ Ἀγαμέμνων, Ιλιάς, Α335), ή τις εκφράσεις: τα λόγια πετούν, (καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα, Ιλιάς, Α201, Β7), (ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ’ ἀγόρευον· Ιλιάς, Γ155), (αὐτίκ’ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· Ιλιάς, Δ69), μεθύστακας, μέθυσος, (οἰνοϐαρές, κυνὸς ὄμματ’ ἔχων, κραδίην δ’ ἐλάφοιο, Ιλιάς, Α225), θα σ’ το πω και βάλ’το καλά στο μυαλό σου, (ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ’ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι· Ιλιάς, Α297, Δ39, Ι’611), έριξαν τα λύματα στη θάλασσα, (οἳ δ’ ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἅλα λύματα βάλλον, Ιλιάς, Α314), θα σε πιάσει ρίγος, από τον φόβο, (ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται. Ιλιάς, Α325), δεν είναι καλό πράγμα η πολυαρχία, ένας να είναι ο αρχηγός, ή όπου λαλούν πολλοί κοκκόροι αργεί να ξημερώσει, (οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω, Ιλιάς, Β204), μάπας, (μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν, Ιλιάς, Β214), κεφάλας, καρπουζοκέφαλος (φοξὸς), φαλάκρας, φαλακρός, καράφλας (ψεδνός), (‘’φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ’ ἐπενήνοθε λάχνη’’, Ιλιάς, Β219), γνωρίζουμε σαφώς, γνωρίζουμε καλώς, (οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, Ιλιάς, Β252), θα σου πάρω τα σώβρακα, (‘’δύσω, χλαῖνάν τ’ ἠδὲ χιτῶνα, τά τ’ αἰδῶ ἀμφικαλύπτει’’, Ιλιάς, Β262), δεν θα εκτελέσουν την υπόσχεσή τους, (οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν ἥν περ ὑπέσταν, Ιλιάς, Β286), έφαγε σκόνη, (πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Ιλιάς, Β418), σαν μύγες, ή τόσοι πολλοί σαν μύγες, (Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ, Ιλιάς, Β469), σκυλομούρα, κυνώπιδα, για κάποια γυναίκα άσχημη, κακή, (δαὴρ αὖτ’ ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ’ ἔην γε. Ιλιάς, Γ180, Σ396), θα τον έτρωγες ζωντανό, (ὡμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας, Ιλιάς, Δ35), καταπάτησε τον όρκο του, (ὥς σ’ ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ’ ὅρκια πιστὰ πάτησαν. Ιλιάς, Δ157), ν’ ανοίξει η γη να με καταπιεί, (Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών. Ιλιάς, Δ182), (ὥς ποτ’ ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών. Ιλιάς, Θ150), πήρε πίσω το λόγο του, (ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ’ ὅ γε λάζετο μῦθον· Ιλιάς, Δ357), ο φόβος φυλά τα έρημα, (ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ’ ἐρῆμα φοβεῖται· Ιλιάς, Ε140), θαύμα να το βλέπεις, θαύμα ιδέσθαι, (χάλκε’ ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι· Ιλιάς, Ε725, Κ439, Σ83, Σ377), έκανε γδούπο πέφτοντας, (δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε’ ἐπ’ αὐτῷ. Ιλιάς, Δ504, Ε42, Ε540, Ε617, Λ449, Ν187), ἀλλοπρόσαλλε, ακριβώς με την ίδια έννοια, (μή τί μοι ἀλλοπρόσαλλε παρεζόμενος μινύριζε. Ιλιάς, Ε889), για μια κακή γυναίκα ότι είναι σκύλα (εἵνεκ’ ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ’ ἄτης, Ιλιάς, Ζ356), και (δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης, Ζ344), αστέρι μου, που λέει μια μητέρα για τον υιό της, (Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν ἀλίγκιον

ἀστέρι καλῷ, Ιλιάς, Ζ401), ότι πρασίνισε από τον φόβο του, για κάποιον που φοβείται πολύ, (σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει· Ιλιάς, Η479, Θ77, Κ376, Ο4), γέλασε κλαίγοντας, (δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νοήσας, Ιλιάς, Ζ484), λυσσασμένο σκυλί, για έναν κακό άνθρωπο, (τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα. Ιλιάς, Θ299), ήλθε εξαπίνης, ήλθε ξαφνικά, (ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν, Ιλιάς, Ι΄6), ήλθαμε με τη βοήθεια του Θεού, (Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν. Ιλιάς, Ι΄49), τον έπιασε τρομερή λύσσα, (ἀνέρας οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν. Ιλιάς, Ι'239), παίρνω από λόγια, (δωρητοί τε πέλοντο παράρρητοί τ' ἐπέεσσι. Ιλιάς, Ι΄526), έχει αμείλικτη καρδιά, είναι αμείλικτος, για κάποιον σκληρόκαρδο, (ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβεσφιν ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα. Ιλιάς, Ι΄572), μην μεγαλοπιάνεσαι, (πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ, Ιλιάς, Κ69), όλα στέκονται στην κόψη του ξυραφιού, (νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς, Ιλιάς, Κ173), πιο άσπρος και από το χιόνι, (λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι· Ιλιάς, Κ437), γίναμε περίγελως των αντιπάλων μας, (αἰρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν, Ιλιάς, Κ193), να δει φως, να δω φως, (Μυρμιδόνων, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι· Ιλιάς, Λ797), παλιόσκυλα, για κακούς ανθρώπους, (ἢν ἐμὲ λωβήσασθε κακαὶ κύνες, οὐδέ τι θυμῷ, Ιλιάς, Ν623), θα σού χρωστώ χάρη για πάντα, (πείθευ· ἐγὼ δέ κέ τοι ἰδέω χάριν ἤματα πάντα. Ιλιάς, Ξ235), έχεις αυτιά αλλά δεν ακούς, (ἦ νύ τοι αὔτως οὔατ' ἀκουέμεν ἐστί, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς. Ιλιάς, Ο129), μαζί με τους αίτιους την πληρώνουν και οι αθώοι, (μάρψει δ' ἐξείης ὅς τ' αἴτιος ὅς τε καὶ οὐκί. Ιλιάς, Ο137), είδα το θαύμα με τα μάτια μου, (ὦ πόποι ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι, Ιλιάς, Ο286), από την κεφαλή έως τα πόδια (ἐκ κεφαλῆς εἵλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους. Ιλιάς, Π640), (ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, καθύπερθε δὲ φάρεϊ λευκῷ. Ιλιάς, Σ353), (πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει. Ιλιάς, Ψ169), άχρηστος, βάρος της γης, (ἀλλ' ἦμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης, Ιλιάς, Σ104), ενός κακού γενομένου μύρια έπονται, (ἂψ ἀνιοῦσ'· ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί. Ιλιάς, Τ290), να μην πάθω κάτι άλλο χειρότερο, (σῇ ποθῇ· οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι, Ιλιάς, Τ321), κακοθάνατος να είναι, κακό ψόφο νά'χει, (εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω· Ιλιάς, Τ325). Οι Μακεδόνες τη λέξη θανή, την τελευτή του βίου, τη λέξη θάνατος, την έλεγαν και δάνος. Η Μακεδονική λέξη δάνος, λοιπόν, απαντά στον Όμηρο, στο δεύτερο συνθετικό του επιθέτου ῥιγεδανῆς, (ριγεδανός) που σημαίνει κακοθάνατος, όπως αναφέρει ο Πλούταρχος: ''ἐκεῖνο μέν γάρ φιλόλογον καί οὐκ ἀηδές ὅτι <ῥιγεδανός> κακοθάνατός ἐστιν εἰδέναι, <δάνον> γάρ Μακεδόνες τόν θάνατον καλοῦσι''. (Πλούταρχος, ''Πῶς δεῖ τόν νέον ποιημάτων ἀκούειν, 22γ''), γελά όλος ο κόσμος, (αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν, Ιλιάς, Τ362), τρομαγμένος ως ελαφάκι, (ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας ἠΰτε νεβρούς, Ιλιάς, Φ29), ή αυτός θα με νικήσει ή εγώ αυτόν, (ἀντιβίην, ἤ κέν με δαμάσσεται, ἦ κεν ἐγὼ τόν. Ιλιάς, Φ226), έπεσε με μεγάλο πάταγο, (σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών, Ιλιάς, Φ387), ο Θεός να σού δώσει ότι ποθεί η καρδιά σου, (σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν. Ιλιάς, Ψ650), δεν γίνεται κάποιος να είναι σε όλα ειδήμων, (οὐδ' ἄρα πως ἦν ἐν πάντεσσ' ἔργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι. Ιλιάς, Ψ671), καρδιακός φίλος, (καὶ νέκυός περ ἐόντος, ἐπεί σφι φίλος περὶ κῆρι. Ιλιάς, Ω423), μακάρι να είχα πεθάνει, χαθεί, καταστραφεί, (ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'· ὡς πρὶν ὤφελλον ὀλέσθαι. Ιλιάς, Ω764), άχρηστος, ανεπρόκοπος, (γρηῒ καμινοῖ ἶσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην, Οδύσσεια, σ27), ενώ του κάνουν τον καλό από πίσω του κακοβάνουν, (οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσι. Οδύσσεια, σ168), θα σε κόψει κομματάκια, (κεῖσ' ἐλθών, ἵνα σ' αὖθι διὰ μελεϊστὶ τάμῃσιν. Οδύσσεια, σ339, Ιλιάς, Ω409), το κακό που έκανες θα πέσει στο κεφάλι σου, (ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις, Οδύσσεια, τ92), θα σε φάνε τα όρνια, (κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται. Οδύσσεια, χ30), θα το πληρώσεις με το κεφάλι σου, (ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις. Οδύσσεια, χ218), έφαγε χώμα, (οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας, Οδύσσεια, χ269), η καλοσύνη είναι πολύ ανώτερη από την κακουργία, (ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων. Οδύσσεια, χ374), η καρδιά σου είναι σκληρότερη από πέτρα, (σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο, Οδύσσεια, ψ103), υπάρχει Θεός, (Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον, Οδύσσεια, ω351) κτλ.

Δεν ήθελαν τον λαό μας ουσιαστικά μορφωμένο και σκεπτόμενο, ασφαλώς διότι, όταν κάποιος διαβάσει π.χ. τον Θουκυδίδη, κανείς πολιτικάντης δεν μπορεί πλέον να τον κοροϊδέψει. Λες και στον θεϊκό Όμηρο, ο αγαθός δεν λέγεται αγαθός, το άγαλμα δεν λέγεται

άγαλμα, ο άγαμος δεν λέγεται άγαμος, και, ο άγγελος, η αγέλη, το αγεληδόν, ο αγέρωχος, ο αγκών, το αγλαόν, το αγορεύω, ο αδάκρυτος, ο αδάμαστος, ο αδελφεός (αδελφός), ο αδήριτος, ο αεθλοφόρος (αθλοφόρος), ο αιετός (αετός), ο αθάνατος, ο άθαπτος, ο αθρόος, η αίγα, αι Αιγαί (το όνομα της πρώτης πρωτεύουσας των Μακεδόνων. Αιγαί ελέγετο και το μέρος στα βάθη του πελάγους, όπου είχε τα ξακουστά του δώματα ο θεός Ποσειδών. "Ιλιάς, Ν21", "Οδύσσεια, ε380". Ήταν χρυσά και αστραφτερά, άφθαρτα για πάντα. Αιγαί ελέγετο, επίσης, και πόλη της Αχαΐας, η οποία είχε και ναό του Ποσειδώνος, "Ιλιάς, Θ203"), ο αιγιαλός, η αίγλη, ο αίσχιστος, ο αισχρός, ο αίτιος, η αιχμή, ο άκλαυτος, ο άκμων, η άκοιτις (η παράκοιτις, η σύζυγος, η άλοχος, η δάμαρ η όαρ), το ακοντίζω, το ακούω, αι ακρίδες, η ακροτάτη, η ακτή, το άλγος, η αλήθεια, η αλκή, ο άλκιμος, ο αλλοδαπός, ο άλλος, ο αμαξιτός, η αμβροσία, το αμελώ, η αμοιβή, το αμύνω, η ανάγκη, η αναίδεια, ο αναιδής, ο αναίτιος, ο άναξ, το αναπνέω, η ανάπνευσις, το ανάσσω, το ανατρέπομαι, το αναχωρώ, ο άνδρας, ο ανεκτός, ο άνεμος, ο ανεψιός, ο ανήκεστος, το άνθος, ο άνθρωπος, ο αντάξιος, η αξίνα, ο άξων, ο αοιδός, η απάτη, ο απατηλός, η απειλή, το απειλώ, τα άπειρα, ο απηνής, το απολύω, το αποστρέφω, το αποτρέπω, ο άργυρος, ο αρίγνωτος, το αριστερά, ο άριστος, το άροτρον, η άρουρα (η γέα, η γη, αλλά και γαία και αία και δα και δη και γα), το άρμα, το αρπάζω, ο άρρηκτος, η αρωγή, το άσθμα, το ασπασίως (ευχαρίστως), ο άσπερμος, ο άσπετος (ανείπωτος, αμέτρητος), η ασπίς, ο αστήρ, ο αστράγαλος, ο ατάλαντος, η αταρπός (ατραπός), οι ατασθαλίες, ο ατάσθαλος, ο ατελεύτητος, το ατιμάζω, ο ατίμητος, ο άτιμος, ο άτρομος, η αυγή, η αυλή, ο αυλός, ο αυτόματος, το αφαιρώ, ο άφθιτος, το αφικνούμαι, ο αφρός, ο άφρων, ο άφαντος, η αχλύς, ο αχρείος, το άχθος, ο βαθυδίνης, ο βαθύς, το βαίνω, το βάλλω, ο βασιλεύς, το βασιλεύω, το βέλος, το βλάπτω, το βλέφαρον, ο βλοσυρός, η βοή, το βόσκω, η βουλή, το βρέφος, η βροντή, ο βωμός, η γαία, ο γαμβρός, ο γάμος, οι γαμψώνυχες, το γανόω (γανώνω), το γελώ, ο γέλως, το γένος, οι γέρανοι, το γέρας, ο γέρων, το γεύομαι, το γεφυρώνω, το γήρας, το γιγνώσκω, η γλαφυρή, ο γλουτός, ο γλυκύς, η γλώσσα, ο γνήσιος, ο γνωτός (γνωστός), ο γόνος, τα γούνατα (γόνατα), ο γόος, η γυνή, οι γύπες, το δάπεδον, το δάκρυ, ο δαλός (δαυλός), το δαμάζω, ο δειλός, ο δεινότατος, το δείπνον, το δειπνώ, η δειρή (λαιμός), το δεξιά, ο δεξιός, το δέρμα, το δέχομαι, ο δημοβόρος, οι δημογέροντες, ο δήμος, το διακρίνω, το δικάζω, ο δικαιότατος, ο δίσκος, η δίψα, το διώκω, η δοκός, ο δόλος, η δολοφρονούσα, η δολοφροσύνη, το δονώ, το δόρυ (και δούρυ), ο δράκων, ο δρόμος, η δρυς, ο δρυτόμος, το δύναμαι, η δύναμις, ο δυσώνυμος, το δώμα, το δώρον, το εγγύς, το εγείρω, ο εγκέφαλος, το εθέλω, το έθνος, το είδωλον, ο είκελος (και ίκελος, ο ίσος, equal στην Αγγλική), η ειρήνη, το εισέρχομαι, ο έκαστος, η εκατόμβη, το εκατόν, το εκπέμπω, το εκτελώ, η ελαία, το έλαιον, η ελάτη, η έλαφος, η ελαφροτάτη, ο ελεεινός, το ελέησον, το ελεώ, το έλκος, ο ελεύθερος, ο Ελλήσποντος, το εμπνέω, το εναντίον, ο εναντίος, οι ένεροι (οι νεκροί, έρα η γη), τα έντερα, το εντρέπομαι, το εξαπίνης, ο έξοχος, αι επάλξεις, το επείγομαι, το έπειτα, το επευφημώ, η επίκλησις, ο επίκουρος, το επικρατώ, το επιορκώ, το επιπλήττω, το επίσσωτρον, ο επιχθόνιος, το έπομαι, το έπος, το έργον, το ερεθίζω, ο ερέτης, το ερευνώ, η έρις, ο ερίτιμος, ο ερωδιός, η ευνή (κρεββάτι), ο ευρύς, το έρχομαι, ο έσχατος, ο εταίρος, ο έτερος, η εύπλεκτος, η ευρεία, το εύχομαι, ο έχθιστος, το έχω, ο ζάθεος, η Ζάκυνθος, η ζείδωρος, το ζεύγνυμι (ζευγνύω), ο Ζεύς, ο Ζέφυρος, ο ζόφος, ο ζυγός, ο ζων, η ζώνη, ο ζωστήρ, η ήβη, το ηγεμονεύω, ο ηγεμών, ο ηγήτωρ, η ημέρα, η ηλακάτη, ο ήλος, ο ημέτερος, ο ημίονος, ο ημιτελής, τα ηνία, ο ηνίοχος, το ήπαρ, η ήπειρος, ο ήπιος, ο ήρως, ο θάλαμος, η θάλασσα, ο θάμνος, ο θάνατος, η θεά, το θέλγω, τα θεμείλια (θεμέλια), ο θεός, ο θεράπων, τα θερμά, η θεσπέσια, το θητεύω, ο θνητός, ο θρόνος, η θύελλα, η θύρα, ο θύσανος, ο θώρηξ, ο θωρηκτός, η ιαχή, το ιδρύω, ο ιδρώς (ο ιδρώτας), ο ιερεύς, η ιερή, η ιλύς, ο ιμάς, ο ιππεύς, ο ίππος, ο ιππότα (άσιγμο στην Ονομαστική, όπως ιππηλάτα, νεφεληγερέτα), ο ιππόδρμος, ο ίρηξ (ιέραξ), το ίσταμαι, το ιστίον, ο ιστός, το ισχίον, η ιτέα, ο ιχθύς, το καίω, ο κακός, η κακότητα, το κακώτερον, η καλύπτρα, το καλύπτω, το καλώ, ο καπνός, ο καρπός, ο κασσίτερος, το κατανεύω, ο καταχθόνιος, ο καθαρός, το κείμαι, ο κείμενος, τα κειμήλια, το κελαρύζω, το κελεύω, ο κεραυνός, η κεφαλή, ο κήπος, ο κήρυξ, το κιθαρίζω, ο κίρκος (το πτηνό), το κιχάνω (προφθαίνω, πλησιάζω), η κλαγγή, το κλαίω, ο κλέπτης, η κνήμη, η κνημίς, το κλαίω, ο κλήρος, η κνίσα, η κοίλη, το κοιμίζω, ο κουλεός (κολεός), ο κόλπος, η κόμη, η κόνις, η κόπρος, η κόρη (κούρη), ο κόρος, η κορυφή, ο κοσμήτωρ, ο κόσμος (κόσμημα), το κοσμώ,

το κραδαίνω, η κραδίη (καρδιά), η κράνεια (κρανιά), ο κρατερός, η κρήνη, ο κρημνός, η κριθή, ο κρόκος (το φυτό), το κρόμυον, ο κρόταφος, ο κρουνός, το κρύβομαι, ο κρύσταλλος, το κτείνω, ο κτύπος, ο κυβερνήτης, ο κύκλος, ο κύκνος, το κύμα, η κυνάνυια (κυνόμυια), οι κύνες, το κύπελλον, η κύστις, το κύσω (φιλώ, kiss στην Αγγλική), το κώμα, ο κωφός, ο λάβρος, η λαίλαψ, ο λαιμός, το λαμβάνω, ο λαμπρός, το λανθάνω, ο λαός, ο λέβης, ο λειμών, το λέχος (κρεββάτι), ο λευκός, η λευκώλενος, ο λέων, η λήθη, η Λήμνος, η Λητώ, το λίαν (λίην), ο λίθος, ο λιμήν, η λίμνη, ο λιμός, ο λόγος, ο λοιμός, ο λόχος, ο λύκος, τα λύματα, η λύσσα, ο λυσσώδης, το λύω, ο λωτός, ο μαζός (μαστός), η μαινάς, το μαίνομαι, η μάκελλα (τσάπα), ο μαλακός, ο μαλθακός, ο μάντις, η μαντοσύνη, το μάρμαρον, ο μάρτυς, η μάχαιρα, η μάχη, ο μαχητής, το μάχομαι, το μάψ και μαψιδίως (ανοήτως), το μέγαρον, ο μέγας, το μέγεθος, ο μέγιστος, ο μειλίχιος, η μέλαινα, το μέλι, η μελίη (μελιά το δένδρο), το μέλλω, το μένος, το μένω, ο μετανάστης, το μεταστρέφω, το μετέπειτα, το μετέρχομαι, το μέτωπον, η μήνη (σελήνη), η μήνις (οργή), ο μηρός, ο μήστωρ (ο μάστορας), η μητρυιά (μητρυιή), το μινύθω (μικραίνω), ο μισθός, η μνηστή, η μοίρα, ο μόρος (θάνατος), ο μόρφνος (μορφονιός), ο μούνος (ο μόνος), ο μύθος, η μυία, ο μυκηθμός, τα μύρια, αι μυρίκαι (αρμυρίκια), ο μυχός, οι ναύται, ο νεαρός, το νείκος (φιλονεικία), το νέκταρ, ο νέκυς (νεκρός), ο νέος, ο νεοσσός, το νεύω, το νέφος, ο νεώτατος, το νήπιον, η νήσος, η νίκη, το νικώ, η νιφάς, ο νόθος, η νόσος (νούσος), ο νόστος, η νύξ, ο ξανθός, το ξίφος, τα ξύλα, το οδεύω, ο οδίτης, ο οδοιπόρος, οι οδόντες, η οδός, η οδύνη, το οδύρομαι, ο όζος (βλαστός), η οικία, ο οίκος, το οικτίρω, το οικώ, ο οίνος, ο οιωνός, ο όλεθρος, ο ολίγος, ο όλμος (στρογγυλός λίθος), ο όμβρος, η ομήγυρις, ο όμιλος, το ομιλώ, η ομίχλη, τα όμματα, ο ομότιμος, ο ομφαλός, το ονομάζω, ο όνος, το οξύτατον, το οπότε, το οπίσσω, το όπως, η οργυιά, ο ορεσίτροφος, ο όρκος, το ορμώ, το όρνεον, το όρος, ο ορυκτός, ο ορυμαγδός, το ορώ, το οστούν, ο όψιμος, η όψις, ο ουλαμός, ο ουρανός, η ουρή (ουρά), ο ουτιδανός, το όφελος, ο οφθαλμός, η όχθη, η παλλακίς, η παλάμη, η πάλη, το πάλιν, το πάλλω, ο πανδαμάτωρ, τα πάντα, οι πάντες, ο παντοίος, η πάρδαλις (λεοπάρδαλις), η παρθένος, το πάσχω, ο πάταγος, ο πάτος (μονοπάτι), η πάτρα, η πατρίς, το παύω, ο πάχιστος (ο πιο παχύς), το πέδιλον, ο πεζός, το πείθομαι, το πεινώ, το πέλαγος, το πέλεθρον (πλέθρον), ο πέλεκυς, ο πελώριος, το πέμπω, το πένθος, ο πέπλος, ο πεπρωμένος, η περικαλλής, το περιστρέφω, η πέτρα, η πηγή, το πηδώ, η πικρή, το πίνω, το πίπτω, ο πιστός, τα πλεκτά, το πλέκω, το πληγώνω, το πλησίον, ο πλόκαμος, ο ποιμήν, η ποινή, το πολεμίζω, ο πολεμιστής, ο πόλεμος, η πόλις, ο πολίτης, το πολύ, ο πολυμήχανος, η πολύχρυσος, ο πόνος, ο ποντοπόρος, ο πόντος, ο πόρος, η πόρπη, ο ποταμός, το ποτόν, ο ποταμός, ο πους, η πλεκτή, ο πλούτος, η πρεσβυτάτη, ο πρηνής, το πρίν, το πρόβατον, ο προγενέστερος, ο πρόμαχος, το προνοώ, το πρόσωπον, το πρόσσω, ο πρότερος, η πρόφασις, η πρύμνη, ο πρωτόγονος, το πρώτον, ο πρώτος, ο πρωτοτόκος, η πτελέα, τα πτερά, η πτέρνα, ο πυθμήν, τα πυκνά, ο πυλαωρός (θυρωρός), η πύλη, η πυγμαχίη (και πυξ, η πυγμαχία), το πυρ, η πυρά, ο πύργος, ο πυρετός, η πυρκαϊά, το πώμα, το ρέπω, το ρέω, το ρήγμα, ο ρητός, η ριγεδανή (κακοθάνατη), το ριγώ, η ριπή, το ρίπτω, η ρις, η ροδοδάκτυλος, το ρόπαλον, η σανίδα, το σέβας, το σείω, το σέλας, η σελήνη, το σέλινο, το σθένος, το σήμα, το σήμερον, η σιγή, ο σίδηρος, ο σίτος, η σιωπή, το σκήπτρον, ο σκόπελος, η σκοπιή (σκοπιά), ο σκοπός, το σκότος, ο σκώληξ, η σοφία, ο σπινθήρ, ο σπόγγος, τα σπλάγχνα, ο σταθμός, τα στάχυα, το στέμμα, το στερεώς, το στέρνον, το στήθος, το στόμα, ο στόμαχος, ο στρατός, η στυγερή, το συγκαλώ, το σφάζω, η σφενδόνη, οι σφήκες, το σχεδόν, το σώμα, ο τάλαρος (τελάρο, καλάθι), ο τάπης, ο ταύρος, η τάφρος, το ταχέως, τα τείχη, το τέκνον, η τελαμών, ο τελειότατος, το τελευτώ, το τέλλω (λέγω, tell στην Αγγλική), το τέλος (σκοπός), το τελώ, το τέμενος, το τέρας, το τέρμα, ο τερπικέραυνος, το τέρπω, ο τετελεσμένος, η τέφρη, το τήλε (μακριά), το τίκτω, η τιμή, το τινάσσω, το τόξον, η τράπεζα (τραπέζι), το τρέμω, το τρέφω, ο τρηχύς (τραχύς), η τρίαινα, ο τρίπους, το τρις, η τρίχα, ο τρόμος, το τυγχάνω, ο τύμβος, ο τυρός, ο υάκινθος, η ύβρις, ο υβριστής, ο υγιής, το ύδωρ, ο υετός, ο υιός, το υλακτώ, η ύλη (δάσος), ο υλοτόμος, ο υμέναιος, ο ύπατος, ο υπείροχος (υπέροχος), ο υπέρτατος, ο υπερφίαλος, το υπερώον, το υπομένω, η υπόσχεσις, ο ύπνος, ο ύπτιος, ο ύστατος, το ύστερον, η υψηλή, ο υψόροφος, η φάλαγξ, το φαίνομαι, η φαρέτρα, τα φάρμακα, το φάσγανο (σφάγανο), αι φάσσες (πουλιά), η φάτνη, το φέρτρον (φέρετρον), το φέρω, το φεύγω, ο φηγός (βελανιδιά), η φίλη, η φιλοφροσύνη, ο φιλοψευδής, το φιλώ, η φλόξ, το

φοβίζω, ο φόβος, το φοιτώ, ο φόνος, η φλέβα, ο φλοιός, η φλοξ, το φρείαρ (φρέαρ), η φρήτρη (η φρατρία, η φατρία), το φρονώ, το φυλάσσω, το φύλλον, το φύλον (φυλή), τα φυτά, το φυτεύω, η φωνή, ο φώς (άνδρας), ο φωριαμός, η χάλαζα, η χαλεπή, το χάλκεον, ο χαλκεύς, ο χαλκός, το χαμαί (χάμω), αι χαράδραι, το χείλος, ο χειμών, οι χειρότεροι, το χέρσον, η χήνα, η χήρα, ο χιτών, η χιών, η χλαίνη, ο χλωρός, ο χόλος, ο χορός, το χρεμετίζω, ο χρόνος, η χρυσή, η χρυσόθρονος, ο χρυσός, ο χωλός, ο χώρος, το ψεύδομαι, το ψεύδος, η ψιλή, η ψυχή, η ψυχρή, το ψυχρόν, αι ωδίνες, ο ωκύπορος, ο ωκύπους, ο ωκύπτερος, η ωλένη, ο ώμος, ο ωμοφάγος, "και του πουλιού το γάλα" "γάλα τ' ὀρνίθων" (Αριστοφάνης, "Ὄρνιθες, 734, 1673", "Σφήκες, 508") κτλ., δεν αποδίδονται με τις ίδιες λέξεις).

Όσον αφορά τώρα στις λέξεις **ἀπολουσόμενοι** (Μετοχή του ρήματος απολούομαι =από +λούομαι) και **λουτρῷ**, τις οποίες λέει ο Μέγας Αλέξανδρος στην ανωτέρω πρόταση, δεν είναι αυτές Ελληνικές λέξεις; Ποιας γλώσσας λέξεις είναι αυτές; Εγώ πάντως τις βρήκα και στον Όμηρο.

(εἰς ὅ κε θερμὰ λοετρὰ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη Ιλιάς, Ξ 6)
(Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκ νοστήσαντι Ιλιάς, Χ 444)
(νηπίη, οὐδ᾽ ἐνόησεν ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν Ιλιάς, Χ 445)
(εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο Ιλιάς, Ζ 508)
(ἕς ῥ᾽ ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο. Ιλιάς, Κ 576)
(θερμήνῃ καὶ λούσῃ ἄπο βρότον αἱματόεντα· Ιλιάς, Ξ 7).
(ἅλμην ὤμοιιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ᾽ ἐλαίῳ Οδύσσεια, ζ 219).

Προκύπτει συνεπώς το προφανές και σαφέστατο συμπέρασμα ότι ο **Μέγας Αλέξανδρος ομιλεί, όπως και όλοι οι Μακεδόνες, τη γλώσσα του θεϊκού Ομήρου.** Η γλώσσα του Ομήρου βεβαίως ήταν η Ελληνική και όχι η Βουλγαροσερβική των Βαρδαριτών. Ας συνεχίσουμε με μερικές ακόμη εκφράσεις του Αλεξάνδρου:

"ἔλεγε παίζων ὡς **εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 21". "Έλεγε (ο Αλέξανδρος) ότι οι Περσίδες γυναίκες είναι βάσανο των οφθαλμών". Αυτό έλεγε ο Μέγας Αλέξανδρος ένεκα της ομορφιάς και της θωριάς των Περσίδων γυναικών.

‘’ὥστ' **εἰπεῖν Ὅμηρον ὅτι τῷ αὐτῷ μέτρῳ τὴν μὲν Ἀγαμέμνονος ἀνδραγαθίαν κεκόσμηκε, τὴν δ' Ἀλεξάνδρου μεμάντευται**’’. (Πλούτ., ‘’Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 10’’). ‘’ώστε να πει (ο Αλέξανδρος) ότι ο Όμηρος με τον ίδιο στίχο ύμνησε την ανδρεία του Αγαμέμνονος και προφήτευσε τη δική του’’. Στις συντροφιές του Αλεξάνδρου ή σε συμπόσια όποτε γινόταν σύγκριση των επών του Ομήρου ο καθένας επέλεγε διαφορετικό στίχο. Ο Αλέξανδρος προτιμούσε ως καλλίτερο τον στίχο, ‘’ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής’’, (‘’Ιλιάς, Γ179’’), ‘’να είναι συγχρόνως και καλός βασιλιάς και γενναίος πολεμιστής’’. Τον έπαινο αυτό τον οποίο έλαβε ο Αγαμέμνων, ο Αλέξανδρος τον θεώρησε νόμο θεσπισμένο για τον ίδιο. ‘’Καὶ μὴν εἴ ποτε γένοιτο τῶν Ὁμήρου σύγκρισις ἐπῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς ἢ παρὰ τὰ συμπόσια, ἄλλον ἄλλου στίχον προκρίνοντος, αὐτὸς ὡς διαφέροντα πάντων ἐνέκρινε τοῦτον, «ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής»· ὃν ἄλλος ἔπαινον τῷ χρόνῳ προέλαβε, τοῦτον αὐτῷ νόμον κεῖσθαι λογιζόμενος,’’. (Πλούτ., ‘’Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 10’’).

"**χαλεπῶς ἐνεγκὼν ἐβόα πολλάκις πρὸς τοὺς φίλους ἐρωτῶν**, **τί πώποτε Φιλόξενος αἰσχρὸν αὐτῷ συνεγνωκώς, τοιαῦτ’ ὀνείδη προξενῶν κάθηται**. **Τὸν δὲ Φιλόξενον αὐτὸν ἐν ἐπιστολῇ πολλὰ λοιδορήσας ἐκέλευσεν αὐτοῖς φορτίοις τὸν Θεόδωρον εἰς τὸν ὄλεθρον ἀποστέλλειν**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 22’’). "Δυσανασχετώντας βαριά (ο Αλέξανδρος) φώναζε πολλές φορές μπροστά στους φίλους του, ρωτώντας τί τέλος πάντων αισχρό είχε μάθει γι' αυτόν ο Φιλόξενος και κάθεται και του προξενεύει τέτοιες ντροπές. Κι' αφού με επιστολή του κατηγόρησε πολύ τον ίδιο τον Φιλόξενο, τον διέταξε να διαολοστείλει τον Θεόδωρο μαζί με το φορτίο του". Αυτά είπε, αυτά έγραψε, αυτά διέταξε και έτσι κατηγόρησε ο Μέγας Αλέξανδρος τον Φιλόξενο, στρατηγό στις ναυτικές δυνάμεις, όταν εκείνος του έστειλε επιστολή και του γνωστοποίησε ότι κάποιος Θεόδωρος από τον Τάραντα, που υπηρετούσε κοντά του, είχε για πούλημα δύο όμορφα αγόρια, και ζητούσε να μάθει αν θέλει να τ' αγοράσει. Ο Μέγας Αλέξανδρος έγραψε στον Φιλόξενο: "**Ὦ κάκιστ' ἀνθρώπων, τί μοι πώποτε τοιοῦτον συνέγνως, ἵνα τοιαύταις με κολακεύσῃς ἡδοναῖς**"; (Πλούτ., "Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 12"). "**Αθλιότατε απ' όλους**

τους ανθρώπους, ποια τέτοια πράξη μου έμαθες ποτέ, ώστε να προσπαθείς τώρα να με κολακεύσεις με τέτοιες ηδονές"; (Για την ιστορία, αναφέρω ότι η πρώτη γυναίκα με την οποία συνευρέθη ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν η Παγκάστη η Λαρισσαία. Ήταν παλλακίδα του, την οποία ερωτεύθηκε ο Απελλής. <Αιλιανός, "Ποικίλη Ιστορία, ΙΒ΄.34">).

"**Ὁ δ' αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τῶν στρωμάτων ἐπιὼν τὰ ἀγγεῖα καὶ τῶν ἱματίων ἔλυεν, ἐπισκοπῶν μή τί μοι τρυφερὸν ἢ περισσὸν ἡ μήτηρ ἐντέθεικεν**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 22''). ''Αυτός δε ο ίδιος (ο παιδαγωγός μου ο Λεωνίδας) με έφοδο έψαχνε τα στρώματά μου και τις ιματιοθήκες, ελέγχοντας μήπως η μητέρα μου είχε βάλει μέσα κάτι (που αυτός θεωρούσε) τρυφερό ή περιττό''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος για τον παιδαγωγό του Λεωνίδα, θείο της μητέρας του Ολυμπιάδας, που ήταν ιδιαίτερα αυστηρός.

"**τούτων μηδενὸς δεῖσθαι· βελτίονας γὰρ ὀψοποιοὺς ἔχειν ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ Λεωνίδου δεδομένους αὐτῷ, πρὸς μὲν τὸ ἄριστον νυκτοπορίαν, πρὸς δὲ τὸ δεῖπνον ὀλιγαριστίαν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 22')'. ''Δεν χρειάζεται κανέναν από αυτούς. Διότι έχει καλλίτερους μαγείρους, που του έχουν δοθεί από τον παιδαγωγό του τον Λεωνίδα, για το πρωινό φαγητό το βάδισμα τη νύκτα και για το δείπνο λίγο φαγητό το πρωί''. Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος, όταν η πρώην βασίλισσα της Καρίας Άδα, την οποία αυτός εγκατέστησε πάλι στον θρόνο της και η οποία τον υιοθέτησε, του έστελνε κάθε μέρα πολλά φαγητά και γλυκίσματα και στο τέλος εκείνους που εθεωρούντο ως οι καλλίτεροι μάγειροι και αρτοποιοί.

"**Οὐδέν, ἤ ξῦραι τά γένεια τῶν Μακεδόνων**". "Τίποτε, εκτός από το να ξυρίσετε τα γένεια των Μακεδόνων". Αυτό απήντησε ο Μέγας Αλέξανδρος στους στρατηγούς του, όταν είχαν ετοιμασθεί τα πάντα για τη μάχη, και εκείνοι τον ερώτησαν, "**Μή τι πρός τούτοις ἕτερον**", "Μήπως εκτός από ότι είχαν κάνει υπήρχε κάτι ακόμη". Όταν ο Παρμενίων απόρησε ο Μέγας Αλέξανδρος του είπε : "**Οὐκ οἶδας ὅτι βελτίων οὐκ ἔστιν ἐν μάχῃ λαβή πώγωνος**"; "Δεν ξέρεις ότι στη μάχη η γενειάδα είναι το καταλληλότερο σημείο για να σε πιάσει ο εχθρός"; (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 10''. Επίσης Πολύαινος, "Στρατηγήματα, Δ΄. Αλέξανδρος, 2").

"**περιφέρειν ἐκέλευε τὰ ἱερεῖα καὶ δεικνύειν τοῖς στρατιώταις, ἵνα μὴ μόνον ἀκούοντες, ἀλλά καὶ ὁρῶντες ἀγαθάς ἔχοιεν περί τοῦ κινδύνου τὰς ἐλπίδα**ς". (Πολύαινος, "Στρατηγήματα, Δ΄. Αλέξανδρος, 14"). "(Ο Αλέξανδρος) διέταζε τους μάντεις να περιφέρουν τα ιερά σφάγια και να τα επιδεικνύουν στους στρατιώτες, έτσι ώστε όχι μόνον ακούοντας αλλά και βλέποντας να έχουν αγαθές ελπίδες για τη μάχη".

"**Ἀπεστάλκαμέν σοι λιβανωτὸν ἄφθονον καὶ σμύρναν, ὅπως παύσῃ πρὸς τοὺς θεοὺς μικρολογούμενος**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 25''). ''Σού έχουμε αποστείλει άφθονο λιβάνι (ήταν πεντακόσια τάλαντα) και σμύρνα (ήταν εκατό τάλαντα), για να σταματήσεις να φέρεσαι με μικροπρέπεια στους θεούς''. Αυτά τα έγραψε ο Μέγας Αλέξανδρος σε επιστολή του προς τον παιδαγωγό του τον Λεωνίδα, επειδή κάποτε εκείνος του είχε πει να χρησιμοποιεί με φειδώ το θυμίαμα που έριξε στη θυσία. Ο Αλέξανδρος είχε ρίξει δύο χούφτες και ο Λεωνίδας του είχε πει: "'**Ὅταν τῆς ἀρωματοφόρου κρατήσῃς Ἀλέξανδρε, πλουσίως οὕτως ἐπιθυμιάσεις· νῦν δὲ φειδομένως χρῶ τοῖς παροῦσι**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 25''). ''Αλέξανδρε, όταν κυριαρχήσεις στον τόπο που παράγει θυμιάματα τότε να προσφέρεις τόσο πολύ θυμίαμα. Τώρα χρησιμοποίησε αυτό που υπάρχει με φειδώ''. Ο Πλούταρχος στο βιβλίο του "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 4", γράφει ότι ο Αλέξανδρος αναφέρει στον Λεωνίδα, επί πλέον: "και να γνωρίζεις ότι κυριαρχούμε και στη χώρα που παράγει τα αρώματα", "**εἰδώς ὅτι καί τῆς ἀρωματοφόρου κρατοῦμεν**". Ο Λεωνίδας, βεβαίως, ακολουθούσε την προτροπή του Λυκούργου προς τους Σπαρτιάτες. Ο Λυκούργος στη Σπάρτη όρισε ώστε οι θυσίες να είναι πολύ λιτές, για να μπορούν πάντοτε να προσφέρουν τιμές στους θεούς αμέσως και εύκολα από όσα διέθεταν. (Πλούτ., ''Λυκούργος, 19''). (Ο Nicholas G. L. Hammond στο βιβλίο του "The Genious of Alexander the Great" αναφέρει ότι το θυμίαμα που έστειλε ο Μέγας Αλέξανδρος στον Λεωνίδα από την Αίγυπτο ήταν 16 τόννοι). (Το τάλαντο ανωτέρω ήταν και μονάς βάρους, ίση με 26 κιλά περίπου).

"**ἠρώτα τοὺς φίλους, ὅ τι δοκοίη μάλιστα τῶν ἀξίων σπουδῆς εἰς αὐτὸ καταθέσθαι**". "Ρωτούσε τους φίλους του τι θεωρούσαν ότι άξιζε περισσότερο να βάλει μέσα". Αυτό ρώτησε ο Μέγας Αλέξανδρος τους φίλους του όταν του έφεραν ένα πολυτελέστατο κιβώτιο. Και καθώς πολλοί έλεγαν πολλά είπε: "**αὐτὸς τὴν Ἰλιάδα**

φρουρήσειν ἐνταῦθα καταθέμενος". "Ότι μέσα σ' αυτό θα φυλάξει την Ιλιάδα". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 26’’).

"**Ὅμηρος ἦν ἄρα τά τ’ ἄλλα θαυμαστὸς καὶ σοφώτατος ἀρχιτέκτων**’’. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 26"). "Ο Όμηρος ήταν ασφαλώς αξιοθαύμαστος και στα άλλα και σοφώτατος αρχιτέκτων’’. Αυτό είπε ο Αλέξανδρος όταν είδε τον προικισμένο τόπο του Κανωβικού κόλπου, τον ισθμό που χώριζε τη μεγάλη λίμνη (Μαρίαν) και τη θάλασσα που τελείωνε στο μεγάλο λιμάνι και τη νήσο Φάρο, δεδομένου ότι ο Όμηρος αναφέρει τη νήσο Φάρο. ("Οδύσσεια, δ 354-5"). Εκεί ο Αλέξανδρος διέταξε να κτισθεί και κτίσθηκε η Αλεξάνδρεια. Αμέσως τότε μάλιστα, ο Μέγας Αλέξανδρος, ‘’ἐκέλευσε **διαγράψαι τὸ σχῆμα τῆς πόλεως τῷ τόπῳ συναρμόττοντας**". ‘’Έδωσε εντολή να χαράξουν το σχέδιο της πόλης, προσαρμόζοντάς το στην περιοχή".

"αὐτὸς δ’ Ἀλέξανδρος **ἐν ἐπιστολῇ** πρὸς τὴν μητέρα **φησὶ γεγονέναι τινὰς αὐτῷ μαντείας ἀπορρήτους, ἃς αὐτὸς ἐπανελθὼν φράσει πρὸς μόνην ἐκείνην**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 27"). "Ο ίδιος όμως ο Μέγας Αλέξανδρος **σε επιστολή** προς τη μητέρα του **λέει** ότι του δόθηκαν κάποιοι απόρρητοι χρησμοί, που αυτός θα τους κοινοποιήσει στην επιστροφή του μόνο σ’ αυτήν".

"**Ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὑμῖν ἐλευθέραν πόλιν ἔδωκα καὶ ἔνδοξον· ἔχετε δ’ αὐτὴν λαβόντες παρὰ τοῦ τότε κυρίου καὶ πατρὸς ἐμοῦ προσαγορευομένου**", (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 28’’). ‘’Εγώ δεν θα σάς παρέδιδα πόλη ελεύθερη και ένδοξη. Όμως την έχετε διότι την πήρατε από τον τότε άρχοντα και ονομαζόμενο πατέρα μου’’. Αυτά τα έγραψε ο Μέγας Αλέξανδρος σε επιστολή του προς τους Αθηναίους, λέγοντάς τους ότι έχουν τη Σάμο επειδή τους την έδωσε, την έλαβαν, από τον πατέρα του τον Φίλιππο. Μετά τη μάχη της Χαιρωνείας, ο νικητής Φίλιππος άφησε στους Αθηναίους τις νήσους Ίμβρο, Λήμνο, Σκύρο, Δήλο και Σάμο. Επιπλέον τους παρεχώρησε και τον Ωρωπό τον οποίο αφήρεσε από τους Θηβαίους. Τη Σάμο την είχε καταλάβει ο Αθηναίος στρατηγός Τιμόθεος το 366/5 π.Χ., ο οποίος εξεδίωξε τους κατοίκους της και εγκατέστησε Αθηναίους κληρούχους. Σαράντα τρία έτη μετά, το 322 π.Χ., ο στρατηγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου Περδίκκας αποκατέστησε τους Σαμίους στην πόλη και την χώρα τους. ‘’ὁ δὲ Περδίκκας ἀποκαταστήσας τοῖς Σαμίοις τήν τε πόλιν καὶ χώραν κατήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα, πεφευγότας ἔτη τρισὶ πλείω τῶν τεσσαράκοντα’’. (‘’Διόδωρος, 18.18. 9’’).

‘’**Ταῦτα μέν, ὦ Παρμενίων, γιγνώσκω. Αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν ῥεῦμα, -οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γράνικον ἐκφαυλίσας, -εἴρξει ἡμᾶς τὸ μὴ οὐ διαβῆναι ὡς ἔχομεν. Καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύτητος ποιοῦμαι. Ἀναθαῤῥήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας <ὡς> ἀξιομάχους Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραυτίκα ἔπαθον**’’. (Αρριανός, ‘’Αλεξ. Ανάβ., Α΄.13.6’’). ’’Αυτά μεν, Παρμενίων τα γνωρίζω. Ντρέπομαι όμως, εάν ενώ πέρασα τον Ελλήσποντο, θα μάς εμποδίσει να διαβούμε χωρίς αναβολή το μικρό τούτο ρεύμα - αφού έτσι με αυτό το όνομα εξευτέλισε τον Γρανικό. Και νομίζω ότι αυτό δεν αρμόζει ούτε στη δόξα των Μακεδόνων, ούτε στη δική μου ορμητικότητα στους κινδύνους. Και θεωρώ ότι θα πάρουν θάρρος οι Πέρσαι και θα νομίσουν ότι είναι ικανοί να μάχονται έναντι των Μακεδόνων, επειδή δεν θα πάθουν αμέσως κάποιο κακό, που θα δικαιολογούσε τον φόβο που έχουν από εμάς’’. Αυτή ήταν η απάντηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου στον στρατηγό Παρμενίωνα, λίγο πριν τη μάχη στον Γρανικό ποταμό, την Άνοιξη του 334 π.Χ., όταν ο Παρμενίων του πρότεινε, αφού στρατοπεδεύσουν, να επιτεθούν την επομένη το πρωί και του εξηγούσε τις δυσκολίες της άμεσης επίθεσης και της διάβασης του ποταμού. Η πρόταση την οποία έκανε ο Παρμενίων ήταν η εξής:

‘’**Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὡς ἔχομεν.** Τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῷ πεζῷ λειπομένους πλησίον ἡμῶν αὐλισθῆναι, καὶ ταύτῃ παρέξειν ἕωθεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον. Ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες πρὶν ἐκείνους ἐς τάξιν καθίσασθαι. Νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. Πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁρᾶται βαθέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὗται ὁρᾷς ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἳ αὐτῶν. Ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπικείσονται ἐς φάλαγγα ξυντεταγμένοι τῶν

πολεμίων οἱ ἱππεῖς. Καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἔς τε τὰ παρόντα χαλεπὸν καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν''. (Αρριανός, ''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.13.3-5''). ''Εγώ βασιλιά, νομίζω ότι στην παρούσα περίσταση είναι καλό να στρατοπεδεύσουμε κοντά στην όχθη του ποταμού, όπως είμαστε. Διότι νομίζω ότι οι εχθροί δεν θα τολμήσουν, επειδή στο πεζικό είναι πολύ κατώτεροι από εμάς, να διανυκτερεύσουν κοντά μας και γι' αυτό θα είναι δυνατόν στον στρατό μας να διαβεί αύριο το πρωί εύκολα τον ποταμό. Διότι εμείς θα προλάβουμε να τον περάσουμε πριν εκείνοι παραταχθούν. Τώρα όμως έχω την ιδέα ότι με κίνδυνο θα επιχειρήσουμε την διάβαση, δεν είναι δυνατόν να οδηγήσουμε τον στρατό δια μέσου του ποταμού κατά μέτωπο, διότι πολλά μέρη του ποταμού είναι βαθιά. Αυτές δε οι όχθεις, βλέπεις, ότι είναι πάρα πολύ υψηλές και μερικές από αυτές είναι και απόκρημνες. Εάν λοιπόν εμείς εξέλθομε (από τον ποταμό) και χωρίς τάξη και με μακρά σειρά, οπότε η παράταξή μας θα είναι πολύ ασθενής, θα επιτεθούν εναντίον μας οι ιππείς των εχθρών συντεταγμένοι κατά μέτωπο και το πρώτο ατύχημα και ως προς τις παρούσες περιστάσεις θα είναι επιζήμιο και επικίνδυνο για την έκβαση όλου του αγώνα''. (Ο Παρμενίων δεν εισακούσθηκε στον Γρανικό. Εισακούσθηκε όμως στα Γαυγάμηλα, όπου επρότεινε να μην επιτεθούν αμέσως, την πρώτη νύκτα, εναντίον του Δαρείου, λόγω αγνοίας του χώρου, τοποθέτησης πιθανών εμποδίων, τριβόλων και άλλων κτλ.).

Αλήθεια, η συνομιλία αυτή του Μεγάλου Αλεξάνδρου με τον στρατηγό του τον Παρμενίωνα, (Παρμενίων είναι ο ''παρά μένων'', ο πιστός), αμφοτέρων Ελλήνων Μακεδόνων, σε ποια γλώσσα γίνεται; Αυτά τα οποία λένε μεταξύ τους φαίνονται σε κάποιον για Βαρδαρίτικα, για Βουλγαροσερβικά; Είναι γνωστό, βεβαίως, ότι ο Αρριανός γράφει αυτά τα οποία γράφει, αντλώντας τα από αυτά τα οποία έγραψαν ο Πτολεμαίος ο υιός του Λάγου, από την Εορδαία της Μακεδονίας, στρατηγός και κατόπιν και σωματοφύλακας του Μεγάλου Αλεξάνδρου, (''Σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίου ἀπέδειξε Πτολεμαῖον τὸν Λάγου''. Αρριανός, ''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.27,5''), πιστός φίλος του από τα παιδικά χρόνια και μετέπειτα βασιλιάς της Αιγύπτου και ο Αριστόβουλος υιός του Αριστοβούλου, από την Χαλκιδική. Αμφότεροι συνεξεστράτευσαν με τον Μέγα Αλέξανδρο στην Ασία, από το 334-323 π.Χ. και συνεπώς εγνώριζαν τα πάντα εκ του σύνεγγυς. Μετά τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου ο Πτολεμαίος έγραψε το έργο του ''Υπομνήματα'', την ιστορία δηλαδή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, εκ του οποίου έργου εσώθησαν αποσπάσματα. Ο Αριστόβουλος επίσης έγραψε την ''Ιστορία του Αλεξάνδρου'', εκ της οποίας εσώθησαν αποσπάσματα.

Ο Αρριανός στο έργο του ''Αλεξάνδρου Ανάβασις'', αναφέρεται συνεχώς στα αναγραφόμενα από αυτούς τους δύο. Ο ίδιος εξηγεί στην εισαγωγή του γιατί από όλους όσους έγραψαν για τον Μέγα Αλέξανδρο επέλεξε αυτούς για να βασισθεί σε όσα αυτοί ανέγραψαν: ''Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου ὅσα μὲν ταὐτὰ ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου συνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὡς πάντῃ ἀληθῆ ἀναγράφω, ὅσα δὲ οὐ ταὐτά, τούτων τὰ πιστότερα ἐμοὶ φαινόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. Ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐμοὶ Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν ἀφήγησιν, ὁ μὲν ὅτι συνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, Ἀριστόβουλος, Πτολεμαῖος δὲ πρὸς τῷ ξυστρατεῦσαι ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχρότερον ἤ τῳ ἄλλῳ ψεύσασθαι ἦν· ἄμφω δέ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάνδρου ξυγγράφουσιν {ὅτε} αὐτοῖς ἥ τε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἄλλως τι ἢ ὡς συνηνέχθη ξυγγράψαι ἀπῆν. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.1-2''). ''Ο Πτολεμαίος ο υιός του Λάγου και ο Αριστόβουλος ο υιός του Αριστοβούλου, όσα μεν και οι δύο έγραψαν περί του Αλεξάνδρου του υιού του Φιλίππου και συμφωνούν σε αυτά μεταξύ των, εγώ τα αναφέρω ως κατά πάντα αληθή. Σε όσα όμως δεν είναι σύμφωνοι, από αυτά αφού επέλεξα όσα μου εφάνησαν περισσότερον αξιόπιστα και συγχρόνως άξια διηγήσεως, τα εκθέτω. Άλλοι μεν βεβαίως έγραψαν πολλά και διάφορα περί του Αλεξάνδρου και δεν υπάρχει κανένας άλλος για τον οποίο να έγραψαν τόσοι πολλοί ή να υπήρξαν τόσο πολύ ασύμφωνοι μεταξύ των στην περιγραφή. Αλλά σε εμένα ο Πτολεμαίος και ο Αριστόβουλος μού εφάνησαν πιο αξιόπιστοι ως προς την εξιστόρηση. Διότι ο μεν Αριστόβουλος εξεστράτευσε μαζί με τον βασιλιά Αλέξανδρο, ο δε Πτολεμαίος έλαβε μέρος στην εκστρατεία του Αλεξάνδρου και το να ψευσθεί ήταν μεγαλύτερη εντροπή διότι ήταν και αυτός βασιλιάς. Θεώρησα δε και τους δύο αξιόπιστους, διότι επειδή συνέγραψαν όταν πλέον είχε πεθάνει ο Αλέξανδρος, έλειπε από αυτούς και ο φόβος και η ελπίδα της ανταμοιβής, ώστε να γράψουν

μερικά πράγματα τα οποία αφορούν τον Αλέξανδρο κατ' άλλον τρόπο παρά όπως πράγματι αυτά συνέβησαν''.

Ο Πτολεμαίος είναι αξιόπιστος επίσης, δεδομένου ότι αναφέρει πολλές λεπτομέρειες, π.χ. τις ακριβείς απώλειες των Μακεδόνων, τις αποστάσεις, τις διαταγές του Μεγάλου Αλεξάνδρου, τις ενέργειές του και τα δεκάδες ονόματα. Ασφαλώς τα αναφέρει επειδή ήταν αυτήκοος και αυτόπτης μάρτυρας γεγονότων, επειδή ήταν ένας από τους σωματοφύλακες του Μεγάλου Αλεξάνδρου και πιθανότατα, επειδή, ως βασιλιάς της Αιγύπτου είχε πρόσβαση στις βασιλικές εφημερίδες, στην Αλεξάνδρεια, όπου και ο τάφος του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Κάποιοι εξ εκείνων οι οποίοι έγραψαν περί των έργων του Μεγάλου Αλεξάνδρου, αναφέρουν ότι μεταξύ εκείνων, οι οποίοι υπερασπίσθηκαν τον Αλέξανδρο στην πόλη των Μαλλών, (στην πόλη Μουλτάν στην επαρχία Πουντζάμπ των Ινδιών), όπου τραυματίσθηκε βαρύτατα, ήταν και ο Πτολεμαίος και ο οποίος ένεκα τούτου έλαβε την επωνυμία Σωτήρ. Όμως ο ίδιος ο Πτολεμαίος έχει γράψει ότι ούτε καν ήταν παρών κατά την επιχείρηση εκείνη, διότι επί κεφαλής μέρους του στρατού πολεμούσε εναντίον άλλων βαρβάρων. (Ο Μέγας Αλέξανδρος του είχε δώσει διαταγή να ακολουθεί τον ίδιο με διαφορά πορείας τριών ημερών). Τέτοια αναφορά, βεβαίως, και μη αποδοχή γενναίας και τιμητικής πράξεως στην οποία δεν συμμετείχε, ενισχύει την αξιοπιστία του: ''Καίτοι αὐτὸς Πτολεμαῖος ἀναγέγραφεν **οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ ἔργῳ**, ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.11.8''). Την επωνυμία Σωτήρ έδωσαν στον Πτολεμαίο Α΄ οι Ρόδιοι. ''τὸν δὲ τοῦ Λάγου Σωτῆρα παραδόντων Ῥοδίων τὸ ὄνομα''. (Παυσανίας, ''Α'.8.6'').

Ο Αρριανός αναφέρει επανειλημμένως τι λέγει είτε ο Πτολεμαίος είτε ο Αριστόβουλος π.χ.: ''Αὐτῶν δὲ Μακεδόνων τελευτῆσαι **λέγει Πτολεμαῖος** ἱππέας μὲν ἕνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.2.7''), ''Ἀλλὰ **λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου**, ὅτι Περδίκκας, προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ αὐτοῦ τάξει καὶ τοῦ χάρακος τῶν πολεμίων οὐ πολὺ ἀφεστηκώς,'' (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.8.1''), ''**Ἀριστόβουλος δὲ λέγει** ἐξελόντα τὸν ἕστορα τοῦ ῥυμοῦ, ὃς ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπάξ, ξυνέχων τὸν δεσμόν, ἐξελκύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸ ζυγόν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.3.7''), ''Ἀλέξανδρος δέ, ὡς μὲν **Ἀριστοβούλῳ λέλεκται,** ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν, οἱ δὲ ἐς τὸν Κύδνον [τὸν] ποταμὸν λέγουσι ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἱδρῶντα καὶ καύματι ἐχόμενον''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.4.7''), ''Τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος εἰς δέκα μάλιστα μυριάδας καὶ ἐν τούτοις ἱππεῖς ὑπὲρ τοὺς μυρίους, ὥστε **λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου** ξυνεπισπόμενος τότε Ἀλεξάνδρῳ τοὺς μετὰ σφῶν διώκοντας Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν διαβῆναι τὴν φάραγγα''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.11.8''), ''Καὶ Λεοννάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν τά τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς ξυγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας, ἐπεὶ οὐδὲ κατὰ ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι ἐννόμως. ταῦτα μὲν **Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσι**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.12.5,6''), ''Μέχρι μὲν δὴ Παραιτονίου παρὰ θάλασσαν ἤει δι' ἐρήμου, οὐ μέντοι δι' ἀνύδρου τῆς χώρας, σταδίους ἐς χιλίους καὶ ἑξακοσίους, ὡς **λέγει Ἀριστόβουλος**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.3.3''), ''**Ἀριστόβουλος** δέ, καὶ ὁ πλείων λόγος ταύτῃ κατέχει, κόρακας δύο προπετομένους πρὸ τῆς στρατιᾶς, τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. Καὶ ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαβεν αὐτῷ ἔχω ἰσχυρίσασθαι, ὅτι καὶ τὸ εἰκὸς ταύτῃ ἔχει, τὸ δὲ ἀτρεκὲς τοῦ λόγου ἀφείλοντο οἱ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι''.(''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.3.6''), ''Ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος τόν τε χῶρον ἐθαύμασε καὶ τῷ θεῷ ἐχρήσατο. Καὶ ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὡς ἔλεγεν, ἀνέζευξεν ἐπ' Αἰγύπτου, ὡς μὲν **Ἀριστόβουλος λέγει**, τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδόν, ὡς δὲ **Πτολεμαῖος ὁ Λάγου**, ἄλλην εὐθεῖαν ὡς ἐπὶ Μέμφιν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.4.5''), ''Ἐτάχθη δὲ αὐτῷ ἡ στρατιὰ ὧδε. Ἑάλω γὰρ ὕστερον ἡ τάξις, ἥντινα ἔταξε Δαρεῖος, γεγραμμένη, ὡς **λέγει Ἀριστόβουλος**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.11.3''), ''**Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει** τὴν Δαρείου μητέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου δοῦναί σφισι τὴν χώραν οἰκεῖν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.17.6''), ''Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλώτα ἐπιβουλὴν τοῦ Παρμενίωνος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος, καὶ **λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος**, ὅτι προσηγγελμένη ἤδη οἱ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ, οὐ μέντοι πιστή γε ἐφάνη τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι ἕνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενίωνά τε τὸν πατέρα τὸν Φιλώτα τιμῆς καὶ ἐς αὐτὸν Φιλώταν πίστεως. **Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει** εἰσαχθῆναι εἰς Μακεδόνας Φιλώταν καὶ

κατηγορῆσαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς Ἀλέξανδρον, ἀπολογήσασθαι δὲ αὐτὸν Φιλώταν". (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.26.1,2''), ''Τὸ δὲ ὅρος ὁ Καύκασος ὑψηλὸν μέν ἐστιν ὥσπερ τι ἄλλο τῆς Ἀσίας, ὡς **λέγει Ἀριστόβουλος**, ψιλὸν δὲ τὸ πολὺ αὐτοῦ τό γε ταύτῃ''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.28.5''), ''Ἀλλὰ ἔν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τέρμινθοι πεφύκασι καὶ σίλφιον, ὡς **λέγει Ἀριστόβουλος**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.28.6''), ''Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεὶς ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανούμενος. Καὶ ταῦτα **Πτολεμαῖος** ὑπὲρ Βήσσου **ἀνέγραψεν**. **Ἀριστόβουλος** δὲ τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην Πτολεμαίῳ ἀγαγεῖν Βῆσσον καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ γυμνὸν ἐν κλοιῷ δήσαντας''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.30.5''), '"Ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Τάναϊν ποταμὸν προῄει. Τῷ δὲ Τανάϊδι τούτῳ, ὃν δὴ καὶ Ὀρξάντην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι **λέγει Ἀριστόβουλος**, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσιν. Ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ ποταμὸς εἰς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.30.7''), ''Τὴν δὲ ἑβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, **Πτολεμαῖος** μὲν **λέγει**, ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας, **Ἀριστόβουλος** δέ, ὅτι βίᾳ καὶ ταύτην ἐξεῖλεν καὶ ὅτι πάντας τοὺς καταληφθέντας ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε. **Πτολεμαῖος** δὲ κατανεῖμαι **λέγει** αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους τῷ στρατιᾷ καὶ δεδεμένους κελεῦσαι φυλάσσεσθαι ἔστ' ἂν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάττηται αὐτός, ὡς μηδένα ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν ἀπόστασιν πραξάντων''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.3.5''), ''**Ἀριστόβουλος** δὲ ἐνέδρᾳ τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς διαφθαρῆναι **λέγει,** τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ κρυφθέντων, οἳ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεγένοντο τοῖς Μακεδόσιν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ·''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.6.1''), ''Ξυμβῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν ἔστε ἐφ' ἡμέραν πίνειν Ἀλέξανδρον, **Ἀριστόβουλος** δὲ ὧδε **ἀνέγραψε**. Σύραν γυναῖκα ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ κάτοχον ἐκ τοῦ θείου γιγνομένην καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν· ὡς δὲ τὰ πάντα ἐν τῇ κατοχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσοδον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ καθεύδοντι πολλάκις ἤδη ἐπιστῆναι''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.13.5''), ''**Ἀριστόβουλος** μὲν **λέγει** ὅτι καὶ Καλλισθένην ἐπᾶραι σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα· **καὶ Πτολεμαῖος ὡσαύτως λέγει**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.14.1''), ''Καλλισθένην δὲ **Ἀριστόβουλος** μὲν **λέγει** δεδεμένον ἐν πέδαις ξυμπεριάγεσθαι τῇ στρατιᾷ, ἔπειτα νόσῳ τελευτῆσαι, **Πτολεμαῖος** δὲ ὁ **Λάγου** στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα ἀποθανεῖν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.14.3''), ''Καὶ **λέγει Πτολεμαῖος** ἀνθρώπους μὲν ληφθῆναι τοὺς πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους, βοῶν δὲ ὑπὲρ τὰς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας''·(''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.25.4''), ''**Ἀριστόβουλος** δὲ **λέγει** τὸν Πώρου παῖδα φθάσαι ἀφικόμενον σὺν ἅρμασιν ὡς ἑξήκοντα πρὶν τὸ ὕστερον ἐκ τῆς νήσου τῆς μικρᾶς περᾶσαι Ἀλέξανδρον·''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.14.3''), ''Ἀλλὰ **Πτολεμαῖος ὁ Λάγου**, ὅτῳ καὶ ἐγὼ ξυμφέρομαι, ἄλλως λέγει. Ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ τὸν παῖδα ὑπὸ τοῦ Πώρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ' οὐχ ἑξήκοντα μόνα ἅρματα ἄγοντα. Οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Πῶρον ἀκούσαντα ἐκ τῶν σκοπῶν, ὅτι δὴ ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διαβέβηκεν τοῦ Ὑδάσπου τὸν πόρον ἢ μέρος γέ τι τῆς στρατιᾶς, ξὺν ἑξήκοντα ἅρμασι μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὐτοῦ παῖδα''· (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.14.4,5''), ''Ἀλλὰ δισχιλίους γὰρ **λέγει** (**ο Πτολεμαίος**) ἱππέας ἄγοντα ἀφικέσθαι τοῦ Πώρου τὸν παῖδα, ἅρματα δὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· φθάσαι δὲ περάσαντα Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς νήσου τὸν τελευταῖον πόρον''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.14.6''), ''Καὶ ἐπὶ τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐκπέμψαι Ἀλέξανδρον καὶ οὗτος (ο **Πτολεμαίος**) **λέγει** τοὺς ἱπποτοξότας, αὐτὸν δὲ ἄγειν τοὺς ἱππέας· προσάγειν γὰρ οἰηθῆναι Πῶρον ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει· τὴν δὲ ἵππον ταύτην προτεταγμένην αὐτῷ προπορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.15''), ''Αὐτὸς δὲ ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ Πώρου ἀρχῇ Ἰνδούς. Ὄνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλαυγανῖκαι, ὡς **λέγει Ἀριστόβουλος**, ὡς δὲ **Πτολεμαῖος**, Γλαῦσαι''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.20.2''), ''Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν προὐχώρει. Τούτου τοῦ Ἀκεσίνου τὸ μέγεθος μόνου τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν **Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἀνέγραψεν**·''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.20.8''), ''Ὡς δὲ σιγὴ αὖ πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον καὶ ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ δῆλοι ἦσαν, οὐ μὴν μεταβαλλόμενοι γε ὑπ΄ αὐτῆς, ἐνταῦθα δὴ **λέγει Πτολεμαῖος** ὁ Λάγου, ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδὲν μεῖον ἐθύετο, θυομένῳ δὲ οὐκ ἐγίγνετο αὐτῷ τὰ ἱερά. Τότε δὴ τοὺς πρεσβυτάτους τε τῶν ἑταίρων καὶ τοὺς μάλιστα ἐπιτηδείους αὐτῷ συναγαγών, ὡς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιάν, ὅτι ἔγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.28.4,5''), ''Ἦν δὲ τὸ ξύμπαν πλῆθος τῶν νεῶν, ὡς **λέγει Πτολεμαῖος** ὁ Λάγου, ᾧ μάλιστα ἐγὼ ἕπομαι, τριακόντοροι μὲν ἐς ὀγδοήκοντα, τὰ δὲ πάντα πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς τε καὶ κερκούροις καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια ἢ τῶν πάλαι πλεόντων κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἢ ἐν τῷ τότε ποιηθέντων οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν δισχιλίων''. (''Αλεξ.

Ανάβ., ΣΤ΄.2.4''), ''Ἐν τούτῳ δὲ Πευκέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης Ἀβρέας καὶ ἐπ΄ αὐτοῖς Λεοννάτος, οἳ δὴ μόνοι ἔτυχον πρὶν ξυντριβῆναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὸ τεῖχος, καταπηδήσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸ τοῦ βασιλέως ἐμάχοντο. Καὶ Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει αὐτοῦ τοξευθεὶς ἐς τὸ πρόσωπον, Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὥστε **λέγει Πτολεμαῖος** ὅτι καὶ πνεῦμα ὁμοῦ τῷ αἵματι ἐκ τοῦ τραύματος ἐξεπνεῖτο''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.10.1''), ''Ἀλλὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν μάχην πρὸς ποταμῷ Βουμήλῳ **λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος**''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.11.5''), ''Καὶ οἱ μὲν ξύλῳ πληγέντα κατὰ τοῦ κράνους Ἀλέξανδρον καὶ ἰλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὖθις δὲ ἀναστάντα βληθῆναι βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος· **Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου** ταύτην μόνην τὴν πληγὴν πληγῆναι **λέγει** τὴν ἐς τὸ στῆθος''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.11.7''), ''Τὸ δὲ δὴ μέγιστον πλημμέλημα τῶν ξυγγραψάντων τὰ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον ἐκεῖνο τίθεμαι ἔγωγε. Πτολεμαῖον γὰρ τὸν Λάγου ἔστιν οἳ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναί τε Ἀλεξάνδρῳ κατὰ τὴν κλίμακα ὁμοῦ Πευκέστᾳ καὶ ὑπερασπίσαι κειμένου, καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτῆρα ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς Πτολεμαῖος ἀναγέγραφεν οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ ἔργῳ, ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. Ταῦτα μὲν δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου ἀναγεγράφθω μοι, ὡς μὴ ἀταλαίπωρον γίγνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις τὴν ὑπὲρ τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων ἀφήγησιν''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.11.8''), ''Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ **λέγει Ἀριστόβουλος** σμύρνης πολλὰ δένδρα πεφυκέναι μείζονα ἢ κατὰ τὴν ἄλλην σμύρναν, καὶ τοὺς Φοίνικας τοὺς κατ΄ ἐμπορ(ε)ίαν τῇ στρατιᾷ ξυνεπομένους ξυλλέγοντας τὸ δάκρυον τῆς σμύρνης (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ μεγάλων τε τῶν πρέμνων καὶ οὔπω πρόσθεν ξυλλελεγμένον) ἐμπλήσαντας τὰ ὑποζύγια ἄγειν''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.22.4''), ''Ἀλλὰ ἐκεῖνα ἤδη **Ἀριστοβούλῳ** ἑπόμενος ξυγγράφω, θῦσαι ἐν Καρμανίᾳ Ἀλέξανδρον χαριστήρια τῆς κατ΄ Ἰνδῶν νίκης καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπεσώθη ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἀγῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε καὶ γυμνικόν· καταλέξαι δὲ καὶ Πευκέσταν ἐς τοὺς σωματοφύλακας, ἤδη μὲν ἐγνωκότα σατράπην καταστῆσαι τῆς Περσίδος, ἐθέλοντα δὲ πρὸ τῆς σατραπείας μηδὲ ταύτης τῆς τιμῆς καὶ πίστεως ἀπείρατον εἶναι ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ·'' (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.28.3'').

Ο Πλούταρχος επίσης επικαλείται ως πηγή του τον Αριστόβουλο, αλλά και άλλους: ''Τῆς δὲ στρατιᾶς τὸ πλῆθος οἱ μὲν ἐλάχιστον λέγοντες τρισμυρίους πεζοὺς καὶ τετρακισχιλίους ἱππεῖς, οἱ δὲ πλεῖστον πεζοὺς μὲν τετρακισμυρίους καὶ τρισχιλίους, ἱππέας δὲ πεντακισχιλίους ἀναγράφουσιν. ἐφόδιον δὲ τούτοις οὐ πλέον ἑβδομήκοντα ταλάντων ἔχειν αὐτὸν **Ἀριστόβουλος ἱστορεῖ**, Δοῦρις δὲ τριάκοντα μόνον ἡμερῶν διατροφήν, Ὀνησίκριτος δὲ καὶ διακόσια τάλαντα προσοφείλειν''. (''Αλέξανδρος, 15''). ''Τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον **Ἀριστόβουλός φησι** τέσσαρας καὶ τριάκοντα νεκροὺς γενέσθαι τοὺς πάντας, ὧν ἐννέα πεζοὺς εἶναι''. (''Αλέξανδρος, 16''). ''**Ἀριστόβουλος** δὲ καὶ πάνυ **λέγει** ῥᾳδίαν αὐτῷ γενέσθαι τὴν λύσιν, ἐξελόντι τοῦ ῥυμοῦ τὸν ἕστορα καλούμενον, ᾧ συνείχετο τὸ ζυγόδεσμον, εἶθ' οὕτως ὑφελκύσαντι τὸν ζυγόν''. (''Αλέξανδρος, 18''). ''**Ἀριστόβουλος** δέ **φησιν** αὐτὸν πυρέττοντα νεανικῶς, διψήσαντα δὲ σφόδρα, πιεῖν οἶνον· ἐκ τούτου δὲ φρενιτιᾶσαι καὶ τελευτῆσαι τριακάδι Δαισίου μηνός''. (''Αλέξανδρος, 75'') κτλ.

Ο Στράβων επίσης, αναφέρει ως πηγή του τον Πτολεμαίο του Λάγου και γράφει για τη συνάντηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου με τους Κελτούς (Κέλτες): ''**Φησὶ** δὲ **Πτολεμαῖος ὁ Λάγου** κατὰ ταύτην τὴν στρατείαν συμμῖξαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ Κελτοὺς τοὺς περὶ τὸν Ἀδρίαν φιλίας καὶ ξενίας χάριν, δεξάμενον δὲ αὐτοὺς φιλοφρόνως τὸν βασιλέα ἐρέσθαι παρὰ πότον, τί μάλιστα εἴη, ὃ φοβοῖντο, νομίζοντα αὐτὸν ἐρεῖν· αὐτοὺς δ' ἀποκρίνασθαι, ὅτι οὐδὲνα, πλὴν εἰ ἄρα μὴ ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς ἐπιπέσοι, φιλίαν γε μὴν ἀνδρὸς τοιούτου περὶ παντὸς τίθεσθαι''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄.3.8'').

Ο Στράβων μεταξύ πολλών άλλων, αναφέρει ως πηγή του και τον Αριστόβουλο και γράφει: ''Φησὶ δ΄ **Ἀριστόβουλος** ὑλώδη οὖσαν τὴν Ὑρκανίαν δρῦν ἔχειν, πεύκην δὲ καὶ ἐλάτην καὶ πίτυν μὴ φύειν τὴν δ΄ Ἰνδικήν πληθύειν τούτοις· τῆς δὲ Ὑρκανίας ἐστὶ καὶ ἡ Νησαία· τινές δὲ καὶ καθ΄ αὐτήν τιθέασι τὴν Νησαίαν''. (''Γεωγραφικά, ΙΑ΄.7.2''). ''**Ἀριστόβουλος** δὲ καὶ μέγιστον ἀποφαίνει τὸν Ἶξον τῶν **ἑωραμένων ὑφ' ἑαυτοῦ** κατά τὴν Ἀσίαν πλὴν τῶν Ἰνδικῶν· **φησὶ** δὲ καὶ εὔπλουν εἶναι **καὶ οὗτος** καὶ Ἐρατοσθένης παρά Πατροκλέους λαβών, καὶ πολλά τῶν Ἰνδικῶν φορτίων κατάγειν εἰς τὴν Ὑρκανίαν θάλατταν, ἐντεῦθεν δ' εἰς τὴν Ἀλβανίαν περαιοῦσθαι καὶ διὰ τοῦ Κύρου καὶ τῶν ἑξῆς τόπων εἰς τὸν

Εὔξεινον καταφέρεσθαι. οὐ πάνυ δὲ ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὁ Ὦχος ὀνομάζεται·''. (''Γεωγραφικά, ΙΑ΄.7.3''). ''Τὸν δὲ διὰ τῆς Σογδιανῆς ρέοντα ποταμόν **καλεῖ Πολυτίμητον Ἀριστόβουλος**, **τῶν Μακεδόνων τοὔνομα θεμένων,** καθάπερ καὶ ἄλλα πολλά τὰ μὲν καινά ἔθεσαν τὰ δὲ παρωνόμασαν· ἄρδοντα δὲ τὴν χώραν ἐκπίπτειν εἰς ἔρημον καὶ ἀμμώδη γῆν καταπίνεσθαί τε εἰς τὴν ἄμμον, ὡς καὶ τὸν Ἄριον τὸν δι' Ἀρίων ρέοντα…''. (''Γεωγραφικά, ΙΑ΄.10.5''). ''εἶτ' Ἀγχιάλη μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, κτίσμα Σαρδαναπάλλου, φησὶν **Ἀριστόβουλος**''. (''Γεωγραφικά, ΙΔ΄.5.9''). ''Φησὶ δ' **Ἀριστόβουλος** τὸν Ἀλέξανδρον αὐτὸν ἀναπλέοντα καὶ κυβερνῶντα τὸ σκάφος ἐπισκοπεῖν καὶ ἀνακαθαίρειν τὰς διώρυγας .... σκήψασθαι μὲν οὖν **αἰτίαν τοῦ πολέμου φησίν**, ἐπειδὴ μόνοι τῶν ἁπάντων οὐ πρεσβεύσαιντο οἱ Ἄραβες ὡς αὐτόν, τὸ δ' ἀληθὲς ὀρεγόμενον πάντων εἶναι κύριον· ..... ταῦτά τε δὴ πραγματεύεσθαι περὶ τὰς διώρυγας τὸν Ἀλέξανδρον, ...λίμναις εἶναι''. ''Γεωγραφικά, ΙΣΤ΄.1.11''). ''**Ἀριστόβουλος** δὲ τοὐναντίον **φησὶ** τοὺς Γερραίους τὰ πολλὰ σχεδίαις εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἐμπορεύεσθαι, ἐκεῖθεν δὲ τῷ Εὐφράτῃ τὰ φορτία ἀναπλεῖν εἰς Θάψακον, εἶτα πεζῇ κομίζεσθαι πάντῃ''. (''Γεωγραφικά, ΙΣΤ΄.3.3''). ''**φησὶ δ' Ἀριστόβουλος** ἐκ τῆς θαλάττης μηδὲν ἀνατρέχειν ὄψον εἰς τὸν Νεῖλον πλὴν κεστρέως καὶ θρίσσης καὶ δελφῖνος διὰ τοὺς κροκοδείλους, τοὺς μὲν δελφῖνας διὰ τὸ κρείττους εἶναι, τοὺς δὲ κεστρέας τῷ παραπέμπεσθαι ὑπὸ τῶν χοίρων παρὰ γῆν κατά τινα οἰκείωσιν φυσικήν· τῶν δὲ χοίρων ἀπέχεσθαι τοὺς κροκοδείλους στρογγύλων ὄντων καὶ ἐχόντων''. (''Γεωγραφικά, ΙΖ΄.2.5'').

Ο Στράβων επίσης, στο βιβλίο του ''Γεωγραφικά, ΙΕ΄'', αναφέρει συνεχώς τα αναγραφόμενα από τον Αριστόβουλο. Π.χ. ''Ἀ**ριστόβουλος** δὲ μόνα καὶ ὕεσθαι καὶ νίφεσθαι τὰ ὄρη καὶ τὰς ὑπωρείας **φησί**, τὰ πεδία δὲ καὶ ὄμβρων ὁμοίως ἀπηλλάχθαι καὶ νιφετῶν, ...ποτίζειν τὰ πεδία. **κατανοηθῆναι δὲ ταῦτα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ** καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων **φησίν**, ὡρμηκότων μὲν εἰς τὴν Ἰνδικὴν ἀπὸ...''. (''ΙΕ΄.1.17''), ''ὁ δ' **Ἀριστόβουλος** καὶ μέτρα τῆς ἀναβάσεως ἐκτίθεται τεπταράκοντα πήχεις, ... καὶ ὅμως φύεσθαι τὸν καρπὸν τέλειον καὶ καλόν. τὴν δ' ὄρυζάν φησιν **ὁ Ἀριστόβουλος** ἑστάναι ἐν ὕδατι κλειστῷ, ... φύεσθαι δὲ καὶ ἐν τῇ Βακτριανῇ καὶ Βαβυλωνίᾳ καὶ Σουσίδι· καὶ ἡ κάτω δὲ Συρία φύει.''. (''ΙΕ΄.1.18''), ''Τὴν δ' ὁμοιότ ητα τῆς χώρας ταύτης πρός τε τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ πάλιν τὴν ἐναντιότητα **παραθεὶς ὁ Ἀριστόβουλος**, διότι τῷ Νείλῳ μὲν ἐκ τῶν νοτίων ὄμβρων ἐστὶν ἡ πλήρωσις τοῖς Ἰνδικοῖς δὲ ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν, ζητεῖ πῶς οἱ μεταξὺ τόποι οὐ κατομβροῦνται· οὔτε γὰρ ἡ Θηβαΐς...''. (''ΙΕ΄.1.19''), ''κατὰ δὲ τὸν Ἀκεσίνην καὶ τὴν συμβολὴν τὴν πρὸς Ὑάρωτιν καὶ **Ἀριστόβουλος εἴρηκε** περὶ τῶν .... ἱππέας πεντήκοντα· οὗτος δὲ τετρακοσίους. **λέγει δὲ ὁ Ἀριστόβουλος** καὶ ἄλλο δένδρον οὐ μέγα, ...καὶ τῶν ἐριοφόρων δένδρων **φησὶν οὗτος** τὸ ἄνθος ἔχειν πυρῆνα· ἐξαιρεθέντος δὲ τούτου ξαίνεσθαι τὸ λοιπὸν ὁμοίως ταῖς ἐρέαις''. ('ΙΕ΄.1.21''), ''Ἐν δὲ τῇ Μουσικανοῦ καὶ σῖτον αὐτοφυῆ **λέγει** πυρῷ παραπλήσιον καὶ ἄμπελον, ... ὥσπερ καὶ πολυχρώματον, **καὶ οὗτος εἴρηκε** καὶ ἄλλοι γε· **προστίθησι δ' οὗτος** ὅτι καὶ νόμος εἴη τὸν ἀνευρόντα τι τῶν ὀλεθρίων, ἐὰν μὴ προσανεύρῃ καὶ τὸ ἄκος αὐτοῦ, θανατοῦσθαι· ἀνευρόντα δὲ τιμῆς τυγχάνειν παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν.... τίκτειν τὰς Αἰγυπτίας.''. (''ΙΕ΄.1.22''), ''Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ τοῦτο συμβαίνειν εἰκὸς ὅπερ **φησὶν οὗτος**, ὅτι τῷ ἡμίσει πυρὶ ἕψει τὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ ἢ τὰ ἄλλα. ὅσῳ δέ γε **φησὶ** τὸ μὲν τοῦ Νείλου ὕδωρ ..... καὶ ἐκ τῶν νεφῶν δὲ ἐφθὸν ἤδη χεῖσθαι τὸ ὕδωρ.''. (''ΙΕ΄.1.23''). ''Τοῦτο δ' οἱ μὲν περὶ **Ἀριστόβουλον** οὐκ ἂν συγχωροῖεν οἱ φάσκοντες μὴ ὕεσθαι τὰ πεδία''. (''ΙΕ΄.1.24''). ''**Ἀριστόβουλος** μὲν οὖν εἰς χιλίους σταδίους διέχειν ἀλλήλων φησὶν αὐτάς'', (''ΙΕ΄.1.33'').''**Ἀριστόβουλος** δὲ τῶν θρυλουμένων μεγεθῶν οὐδὲν ἰδεῖν **φησιν**, ἔχιδναν δὲ μόνον ἐννέα πηχῶν καὶ σπιθαμῆς''. (''ΙΕ΄.1.45''), ''τῶν δ' ἐκ θαλάττης **φησὶν ὁ Ἀριστόβουλος** εἰς μὲν τὸν Νεῖλον ἀνατρέχειν μηδὲν ἔξω θρίσσης .... Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου''. (''ΙΕ΄.1.45''), ''**Ἀριστόβουλος** δὲ τῶν ἐν Ταξίλοις σοφιστῶν ἰδεῖν δύο **φησί**, Βραχμᾶνας ἀμφοτέρους, τὸν μὲν πρεσβύτερον ἐξυρημένον τὸν δὲ νεώτερον κομήτην, ἀμφοτέροις δ' ἀκολουθεῖν μαθητάς· .....ὡς ἐκπληρώσειε τὰ τεπταράκοντα ἔτη τῆς ἀσκήσεως, ἃ ὑπέσχετο, Ἀλέξανδρον δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ δοῦναι δωρεάν. ''ΙΕ΄.1.61''), ''Εἶτ' εἰς Πασαργάδας ἦκε· καὶ τοῦτο δ' ἦν βασίλειον ἀρχαῖον. ..... δι' ἧς παρελθεῖν εἴσω **φησὶν Ἀριστόβουλος** κελεύσαντος τοῦ βασιλέως καὶ κοσμῆσαι τὸν τάφον· .... οὕτω μὲν οὖν **Ἀριστόβουλος εἴρηκε**, καὶ τὸ ἐπίγραμμα δὲ ἀπομνημονεύει τοῦτο ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρός εἰμι, ὁ τὴν ἀρχὴν...''. ''ΙΕ΄.3.7''),

Ας συνεχίσουμε με μερικές ακόμη εκφράσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου και άλλων Μακεδόνων:

"**παρεκάλει τοὺς Μακεδόνας ἀφθόνως δειπνεῖν καὶ πάντα φέρειν εἰς μέσον, ὡς αὔριον δειπνήσοντας τὰ τῶν πολεμίων**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 5''). ''Προέτρεπε (ο Αλέξανδρος) τους Μακεδόνες να δειπνήσουν πλουσίως και να βγάλουν όλα όσα είχαν, διότι την επομένη θα δειπνούσαν με αυτά που θα έπαιρναν από τους εχθρούς''. Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος στους στρατιώτες του πριν τη μάχη του Γρανικού.

''**παρασκευάζεται νῦν ὅτε χρῆσθαι δεῖ τοῖς ὅπλοις**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 13''). ''ετοιμάζεται τώρα που πρέπει να χρησιμοποιήσει τα όπλα του''. Καθώς το στράτευμα του Αλεξάνδρου παρατασσόταν για μάχη, κάποιος στρατιώτης του ακόνιζε το δόρυ του. Βλέποντάς τον ο Μέγας Αλέξανδρος τον έδιωξε από την φάλαγγα ως άχρηστο, λέγοντας το ανωτέρω.

"**πάντων μὲν ὄντα κοινὸν ἀνθρώπων πατέρα τὸν θεόν, ἰδίους δὲ ποιούμενον ἑαυτοῦ τοὺς ἀρίστους**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 27"). ''Ο θεός είναι κοινός πατέρας όλων των ανθρώπων, αλλά τους αρίστους τους θεωρεί ιδιαιτέρως δικούς του''. Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος και με φιλοσοφική προσέγγιση, μετά τη συνομιλία του με τον ιερέα του Άμμωνος Διός και με τον φιλόσοφο Ψάμμωνα στην Αίγυπτο.

"**Τοῦτο μὲν ὦ φίλοι τὸ ῥέον αἷμα καὶ οὐκ ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 28'', ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 9''). ''Αυτό που ρέει φίλοι είναι αίμα και όχι ιχώρ, το οποίο ρέει (στις φλέβες) των μακαρίων θεών''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος χαμογελώντας μάλιστα στους κόλακες, όταν τραυματίσθηκε στον αστράγαλο, στα Ασσάκανα των Ινδιών, από βέλος και είχε αιμοραγία. Αυτό το οποίο είπε ο Μέγας Αλέξανδρος αναφέρεται στην Ιλιάδα, (Ε΄.339-340), "ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·", και ελέχθη όταν ο Διομήδης, υιός του Τυδέος, τραυμάτισε ελαφρά τη θεά Αφροδίτη, η οποία εμάχετο με την πλευρά των Τρώων. Είναι βέβαιο, λοιπόν, ότι ο Μέγας Αλέξανδρος ήξερε την Ιλιάδα απ' έξω, για να απαγγέλλει στίχους της. Οι άνθρωποι αυτοί (οι κόλακες, αλλά μάλλον οι κόρακες), περιτριγυρίζουν τους βασιλείς, όχι για να τους δώσουν τις καλλίτερες συμβουλές αλλά για να αποκομίσουν δικά τους οφέλη και τελικώς τους σπρώχνουν στο κακό, όπως αναφέρει ο Αρριανός. ''καὶ τοὺς πρὸς ἡδονήν, οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσομένους''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.29.1'').

''"**Ἐβουλόμην ἄν μᾶλλον ἀπολωλεκέναι μέρος τῆς βασιλείας ἢ Θετταλὸν ἐπιδεῖν ἡττημένον**''. (Πλούτ., ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 2''). ''Θα ήθελα, καλλίτερα, να έχω χάσει ένα μέρος από το βασίλειό μου, παρά να δω τον Θεσσαλό ηττημένο''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν σε αγώνα των τραγωδών Αθηνοδώρου και Θεσσαλού, με χορηγούς τους βασιλείς της Κύπρου (ο Νικοκρέων της Σαλαμίνος ήταν ο χορηγός του ηθοποιού Θεσσαλού και ο Πασικράτης των Σόλων ήταν ο χορηγός του ηθοποιού Αθηνοδώρου) και με κριτές τους ικανότερους στρατηγούς, ανακηρύχθηκε νικητής ο Αθηνόδωρος. Αυτός ο ίδιος έκλινε υπέρ του Θεσσαλού. Ο Πλούταρχος αναφέρει το γεγονός αυτό και στο βιβλίο του ("Αλέξανδρος, 29"). "τότε δ' ὡς ἔοικεν ἀπιὼν **ἔφη τοὺς μὲν κριτὰς ἐπαινεῖν, αὐτὸς μέντοι μέρος ἂν ἡδέως προέσθαι τῆς βασιλείας ἐπὶ τῷ μὴ Θεσσαλὸν ἰδεῖν νενικημένον**". "Τότε, όπως φαίνεται, φεύγοντας είπε ότι συγχαίρει τους κριτές, αλλά ο ίδιος θα έδιδε ευχαρίστως ένα μέρος από το βασίλειό του για να μην δεί τον Θεσσαλό να έχει ηττηθεί".

'' **Ἔα δὲ κατὰ χώραν τὸν Ἄθω μένειν· ἀρκεῖ γὰρ ἑνὸς βασιλέως ἐνυβρίσαντος εἶναι μνημεῖον· ἐμὲ δ' ὁ Καύκασος δείξει καὶ τὰ Ἡμωδὰ καὶ Τάναϊς καὶ τὸ Κάσπιον πέλαγος· αὗται τῶν ἐμῶν ἔργων εἰκόνες**''. (Πλούτ., ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 2.Ε''). ''Άφησε τον Άθω να μένει στη θέση του. Διότι αρκεί να είναι μνημείο ενός βασιλέως (Ξέρξη) που δεν τον σεβάσθηκε. Όσο για μένα, ο Καύκασος και τα Ημωδά όρη (δυτικά Ιμαλάϊα) και ο (ποταμός) Τάναϊς και η Κασπία θάλασσα, αυτά θα είναι οι εικόνες των έργων μου''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν ο καλλιτέχνης Στασικράτης του πρότεινε να μετατρέψει τον Άθω σε εικόνα (ανδριάντα) του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ο Στράβων αναφέρει ότι την πρόταση την έκανε ο Δεινοκράτης. ''Μετὰ δὲ τὴν τοῦ νεὼ συντέλειαν, ὅν φησιν εἶναι Δεινοκράτους ἔργον (τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ τὴν Ἀλεξανδρείας κτίσιν· τὸν δ' αὐτὸν ὑποσχέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τὸν Ἄθω διασκευάσειν εἰς αὐτόν, ὡσανεὶ ἐκ πρόχου τινὸς εἰς φιάλην καταχέοντα σπονδήν,

ποιήσοντα πόλεις δύο, τὴν μὲν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους τὴν δ' ἐν ἀριστερᾶι, ἀπὸ δὲ...''. (''Γεωγραφικά, ΙΔ΄.1.23'').

"**Οὐ βούλομαι γὰρ φοβερὸς εἶναι τοῖς φίλοις, ὥσπερ σύ με κελεύεις ὁ καταφαυλίζων μου τὸ δεῖπνον, ὅτι ταῖς τραπέζαις ἰχθύας ὁρᾷς ἐπικειμένους, οὐ σατραπῶν κεφαλάς**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 28''). ''Δεν θέλω να προκαλώ φόβο στους φίλους, όπως με προτρέπεις εσύ, που περιφρονείς το δείπνο μου, διότι βλέπεις στο τραπέζι να σερβίρονται ψάρια και όχι τα κεφάλια των σατραπών''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν κάποτε ακούσθηκε μεγάλη βροντή και ο σοφιστής Ανάξαρχος που ήταν παρών του είπε: "**Μή τι σὺ τοιοῦτον ὁ τοῦ Διός**"; ''Μήπως εσύ (βρόντησες) έτσι, ο υιός του Διός"; Οι κόλακες, αλλά ακριβέστερον και αληθέστερον οι κόρακες, μόνον κακό κάνουν στους ηγέτες και γενικώς σε αυτούς που συναναστρέφονται.

"**Κἀγὼ νὴ Δία εἰ Παρμενίων**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 29''). ''Και εγώ (το ίδιο θα έκανα) μα τον Δία, εάν ήμουν Παρμενίων''. Αυτή ήταν η απάντηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου στον στρατηγό Παρμενίωνα, ο οποίος του είπε ότι εάν ο ίδιος ήταν Αλέξανδρος, " **Ἐγὼ μὲν εἰ Ἀλέξανδρος ἤμην, ἔλαβον ἂν ταῦτα**," θα συμφωνούσε με τις προτάσεις του βασιλιά των Περσών Δαρείου. Οι προτάσεις αυτές έγιναν ενόσω ο Μέγας Αλέξανδρος πολιορκούσε την Τύρο. Πάντως, στον Δία ορκίζεται ο Μέγας Αλέξανδρος, τον θεό των Ελλήνων, δεν ορκίζεται σε κάποιον θεό των Βαρδαριτών.

Ο Αρριανός επίσης, αναφέρει τη συνομιλία αυτή του Μεγάλου Αλεξάνδρου με τον στρατηγό του τον Παρμενίωνα: ''Καὶ τούτων ἐν τῷ ξυλλόγῳ τῶν ἑταίρων ἀπαγγελθέντων Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὢν ἐπὶ τούτοις ἠγάπησεν καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι τὸ πρόσω κινδυνεύειν. Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι ὅτι **καὶ αὐτὸς ἂν, εἴπερ Παρμενίων ἦν**, οὕτως ἔπραξεν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρινεῖσθαι Δαρείῳ ἅπερ δὴ καὶ ἀπεκρίνατο''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.25.2'').

Ο Διόδωρος επίσης αναφέρει το γεγονός αυτό: ''Ὁ δ' Ἀλέξανδρος ὑπολαβὼν εἶπεν, **κἀγὼ εἰ Παρμενίων ἦν ἔλαβον ἄν**. Καθόλου δὲ καὶ ἄλλοις μεγαλοψύχοις λόγοις χρησάμενος καὶ τοὺς μὲν λόγους τῶν Περσῶν ἀποδοκιμάσας, προτιμήσας δὲ τὴν εὐδοξίαν τῶν προτεινομένων δωρεῶν **τοῖς μὲν πρέσβεσιν ἀπόκρισιν ἔδωκεν ὡς οὔθ' ὁ κόσμος δυεῖν ἡλίων ὄντων τηρῆσαι δύναιτ' ἂν τὴν ἰδίαν διακόσμησίν τε καὶ τάξιν οὔθ' ἡ οἰκουμένη δύο βασιλέων ἐχόντων τὴν ἡγεμονίαν ἀταράχως καὶ ἀστασιάστως διαμένειν ἂν δύναιτο**''. (ΙΖ΄.54.5). ''Αλλά πήρε τον λόγο ο Αλέξανδρος και είπε: Κι εγώ θα δεχόμουν εάν ήμουν Παρμενίων. Στη συνέχεια αφού είπε και άλλα λόγια γεμάτα γενναιοφροσύνη και περηφάνια και απέρριψε τα επιχειρήματα των Περσών προτίμησε τη δόξα από τις προσφερόμενες δωρεές και αποκρίθηκε στους πρέσβεις πως ούτε ο κόσμος θα μπορούσε να διατηρήσει την τάξη και την αρμονία του αν υπήρχαν δύο ήλιοι, ούτε η οικουμένη μπορεί να διατηρήσει την ειρήνη και την ηρεμία, όταν δύο βασιλείς έχουν την ηγεμονία''.

"**οὐ κλέπτω τὴν νίκην**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 31"). "Δεν κλέπτω την νίκη". Αυτό απήντησε ο Μέγας Αλέξανδρος στον στρατηγό Παρμενίωνα, πριν τη μάχη των Γαυγαμήλων, όταν εκείνος βλέποντας τον τεράστιο όγκο του αντίπαλου στρατεύματος επρότεινε στον Αλέξανδρο να επιτεθεί την νύκτα (όχι την πρώτη νύκτα που συνήντησαν τους Πέρσες), προκειμένου με το σκοτάδι να καλύψει τον τρόμο της επικείμενης μάχης.

"**Τί γάρ; οὐκ ἤδη σοι νενικηκέναι δοκοῦμεν, ἀπηλλαγμένοι τοῦ πλανᾶσθαι καὶ διώκειν ἐν πολλῇ καὶ κατεφθαρμένῃ φυγομαχοῦντα χώρᾳ Δαρεῖον**"; (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 32''). ''Τι λοιπόν; Δεν σου φαίνεται ότι έχουμε ήδη νικήσει, απηλλαγμένοι από το να περιπλανιόμαστε και να καταδιώκουμε τον Δαρείο ο οποίος φυγομαχεί σε τόσο μεγάλη και ερειπωμένη χώρα"; Αυτή ήταν η απάντηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Παρμενίωνα, πριν από τη μάχη των Γαυγαμήλων, όταν ο Παρμενίων εισήλθε στη σκηνή του Αλεξάνδρου, τον ξύπνησε και τον ρώτησε, πώς μπορεί να κοιμάται ως να έχει ήδη νικήσει και όχι ως να επίκειται να πολεμήσει στην πιο σπουδαία μάχη. Πριν τη μάχη των Γαυγαμήλων οι στρατιώτες του Αλεξάνδρου οι ίδιοι έδιναν θάρρος στον Αλέξανδρο λέγοντας: "**ὦ βασιλεῦ, θάρρει καί μή φοβοῦ τό πλῆθος τῶν πολεμίων, αὐτόν γάρ ἡμῶν τόν γράσον οὐχ ὑπομενοῦσι**". "Έχε θάρρος βασιλιά, και μη φοβείσαι το πλήθος των

εχθρών, διότι δεν θα μπορέσουν να αντέξουν την τραγίλα που μυρίζουμε". (Πλούτ., ‘’Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 12’’).

"**οὐκ σωφρονεῖν αὐτὸν οὐδ’ ἐντὸς εἶναι τῶν λογισμῶν, ἀλλ’ ἐπιλελῆσθαι ταραττόμενον, ὅτι νικῶντες μὲν προσκτήσονται καὶ τὰ τῶν πολεμίων, ἡττωμένοις δὲ φροντιστέον οὐ χρημάτων οὐδ’ ἀνδραπόδων, ἀλλ’ ὅπως ἀποθανοῦνται καλῶς καὶ λαμπρῶς ἀγωνιζόμενοι**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 32’’). "(Ο Αλέξανδρος είπε) ότι είναι ασύνετος και παράλογος (ο Παρμενίων) και πάνω στην ταραχή του έχει ξεχάσει ότι, αν νικήσουν, θα κάνουν δικά τους και τα πράγματα των εχθρών, ηττημένοι όμως δεν θα μπορούν να φροντίσουν ούτε για πράγματα ούτε για δούλους, αλλά πώς θα πεθάνουν πολεμώντας γενναίως και λαμπρώς". Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος κατά τη διάρκεια της μάχης των Γαυγαμήλων, όταν ειδοποιήθηκε από τον Παρμενίωνα ότι οι εχθροί είχαν επιτεθεί εκεί όπου είχαν τα σκευοφόρα και τις αποσκευές, και ένεκα τούτου ζητούσε βοήθεια.

Πριν από την πολιορκία της Τύρου ο Μέγας Αλέξανδρος συγκέντρωσε τους εταίρους, τους αρχηγούς της στρατιάς, τους ταξιάρχους και τους ιλάρχους, για να τους μιλήσει: ‘’Ὡς δὲ ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύρου, τοὺς μὲν πρέσβεις πρὸς ὀργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν, αὐτὸς δὲ συναγαγὼν τούς τε ἑταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας ἔλεξεν ὧδε’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.16.8’’).

Ο Μέγας Αλέξανδρος, λοιπόν, ‘’ἔλεξεν ὧδε’’, ‘’είπε τα εξής’’, σε όλους αυτούς τους αξιωματικούς του: ‘’**Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι,** ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἰγύπτου πορείαν ἀσφαλῆ ὁρῶ θαλασσοκρατούντων Περσῶν, Δαρεῖόν τε διώκειν ὑπολειπομένους αὐτήν τε ὀπίσω τὴν τῶν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀσφαλὲς ἔς τε τὰ ἄλλα καὶ μάλιστα δὴ ἐς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα, μή ποτε ἄρα ἐπικρατήσαντες αὖθις τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίων οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ δυνάμει ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν πλείονι στόλῳ μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἐς τὴν Ἑλλάδα, Λακεδαιμονίων μὲν ἐκ τοῦ εὐθέος ἡμῖν πολεμούντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μᾶλλόν τι ἢ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς πρὸς τὸ παρὸν κατεχομένης. Ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου ἥ τε Φοινίκη ἔχοιτο ἂν πᾶσα καὶ τὸ ναυτικὸν ὅπερ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοινίκων, παρ' ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός. Οὐ γὰρ ἀνέξονται οὔτε οἱ ἐρέται οὔθ' οἱ ἐπιβάται Φοίνικες ἐχομένων σφίσι τῶν πόλεων αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλέοντες κινδυνεύειν. Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχωρήσει ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται. Καὶ ταῖς τε ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς Φοινίσσαις πλεόντων ἡμῶν τὴν θάλασσαν καὶ Κύπρου ἅμα προσγενομένης θαλασσοκρατοῖμέν τε ἂν βεβαίως καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτον στόλος εὐμαρῶς ἡμῖν ἐν ταὐτῷ γίγνεται. Αἴγυπτον δὲ παραστησαμένοις ὑπέρ τε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκείας οὐδὲν ἔτι ὕποπτον ὑπολείπεται, τόν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀξιώσει ποιησόμεθα ἀποτετμημένοι τήν τε θάλασσαν Περσῶν ξύμπασαν καὶ τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Εὐφράτου γῆν’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.17’’).

Η ομιλία αυτή του Μεγάλου Αλεξάνδρου στους αξιωματικούς του, καταγεγραμμένη βεβαίως από τον Πτολεμαίο και τον Αριστόβουλο, ή και τις βασίλειες εφημερίδες, όπως μάς την παραδίδει ο Αρριανός, φαίνεται σε κάποιον ότι δεν είναι στην Ελληνική γλώσσα; Ποιος μπορεί είναι τόσο τυφλός και τόσον ανόητος, ώστε να πιστεύει ότι αυτά τα οποία λέει ο Μέγας Αλέξανδρος στους αξιωματικούς του δεν είναι Ελληνικά, αλλά ότι είναι Βαρδαρίτικα Βουλγαροσερβικά; Βλέπει κάποιος έστω και μία Βουλγαροσερβική λέξη; Οι όποιοι πανανόητοι και πανύβλακες Σκοπιανοί προπαγανδιστές και τα όποια βρωμερά, πανανόητα, ανιστόρητα, αντιιστόρητα, αναίσχυντα και προδοτικά τσιράκια τους, ας προσέξουν, διότι θα τους ζητήσω, πέραν της μετάφρασης, να μού κάνουν και Γραμματική και Συντακτική αναγνώριση των λέξεων.

Πριν από τη μάχη των Γαυγαμήλων, (331 π.Χ.), όπως γράφει ο Πλούταρχος, ο Μέγας Αλέξανδρος συνομίλησε επί πολύ με τους Θεσσαλούς και με τους άλλους Έλληνες της στρατιάς του: ‘’**Τότε δὲ τοῖς Θετταλοῖς πλεῖστα διαλεχθεὶς καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ὡς ἐπέρρωσαν αὐτὸν βοῶντες ἄγειν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τὸ ξυστὸν εἰς τὴν ἀριστερὰν μεταλαβών, τῇ δεξιᾷ παρεκάλει τοὺς θεούς, ὡς Καλλισθένης φησίν, ἐπευχόμενος, εἴπερ ὄντως Διόθεν ἐστὶ γεγονώς, ἀμῦναι καὶ συνεπιρρῶσαι τοὺς Ἕλληνας**’’. (‘’Αλέξανδρος, 33’’). ‘’Τότε, αφού είπε πολλά με τους Θεσσαλούς και τους άλλους Έλληνες, καθώς ενθάρρυναν αυτόν φωνάζοντας να τους οδηγήσει εναντίον των βαρβάρων, αφού πήρε στο αριστερό του χέρι το ακόντιο, με το δεξί χέρι παρακαλούσε τους

θεούς, όπως γράφει ο Καλλισθένης, προσευχόμενος, **αν όντως είχε γεννηθεί από τον Δία, να βοηθήσουν (οι θεοί) και να ενισχύσουν τους Έλληνες**''.

Ας αφήσουμε τις παρακλήσεις στους θεούς και τη θρυλούμενη γέννηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου από τον θεό Δία. Με τους Θεσσαλούς και τους άλλους Έλληνες της στρατιάς του πώς επικοινωνούσε, πώς συνομιλούσε και μάλιστα ''πλεῖστα διαλεχθεὶς'', πώς καταλάβαιναν αυτοί ακριβώς τις διαταγές του, αν δεν ομιλούσε Ελληνικά; Υπάρχει περίπτωση οι Θεσσαλοί και οι άλλοι Έλληνες να μην ομιλούσαν Ελληνικά; Αν δεν ομιλούσαν Ελληνικά οι Θεσσαλοί και οι άλλοι Έλληνες, ποια γλώσσα ομιλούσαν; Αναφέρει κάποιος ιστορικός πουθενά ότι ο Μέγας Αλέξανδρος ομιλούσε μέσω μεταφραστού, ή ότι είχε ταυτόχρονη μετάφραση; Εάν πει κάποιος ότι ο Μέγας Αλέξανδρος ομιλών, στους αξιωματικούς και τους στρατιώτες του, είχε ταυτόχρονη μετάφραση (simultaneous translation), τότε αυτός, σίγουρα, θα έχει τη λογική και το εύρος της ευφυίας ενός Βαρδαρίτη προπαγανδιστή. Αλήθεια, γιατί ο Μέγας Αλέξανδρος παρακαλεί τους θεούς των Ελλήνων να βοηθήσουν και να ενισχύσουν τους Έλληνες; Απλούστατα διότι είναι Έλληνας και μάλιστα ο αρχηγός των Ελλήνων. Γιατί ο Μέγας Αλέξανδρος προσεύχεται στον Δία, τέκνο του οποίου πιστεύει ότι είναι; Διότι ο Δίας είναι η υπέρτατη Ελληνική θεότητα, είναι ο πατέρας ανδρών τε θεών τε, σύμφωνα με το Ελληνικό πάνθεον. Αυτό το πάνθεον έχουν και οι Μακεδόνες και μάλιστα οι θεοί των Ελλήνων κατοικούν σε Μακεδονικό έδαφος, κατοικούν στο όρος Όλυμπος, στη Μακεδονία. Τόσο απλά, ευκρινή, σαφή και κατανοητά είναι τα πράγματα για όποιον έχει κοινό νου και για όποιον θέλει να καταλάβει.

Στην αντίστοιχη συνομιλία του Αλεξάνδρου με τους στρατιώτες του, πριν τη μάχη στην Ισσό (333 π.Χ.), αναφέρεται και ο Διόδωρος: ''Τῶν δὲ κατασκόπων ἀπαγγειλάντων αὐτῷ τριάκοντα σταδίους ἀπέχειν τὸν Δαρεῖον καὶ συντεταγμένῃ τῇ δυνάμει προσιέναι καταπληκτικῶς, ὑπολαβὼν παρὰ τῶν θεῶν αὐτῷ δεδόσθαι τὸν καιρὸν ὥστε μιᾷ παρατάξει νικήσαντα καταλῦσαι τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν τοὺς μὲν στρατιώτας τοῖς οἰκείοις λόγοις παρεκάλεσεν ἐπὶ τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγῶνα, τὰ δὲ τάγματα τῶν στρατιωτῶν καὶ τὰς τῶν ἱππέων εἴλας οἰκείως τοῖς ὑποκειμένοις τόποις διατάξας τοὺς μὲν ἱππεῖς ἐπέστησε πρὸ πάσης τῆς στρατιᾶς, τὴν δὲ τῶν πεζῶν φάλαγγα κατόπιν ἐφεδρεύειν προσέταξεν''. (ΙΖ΄.33). ''Όταν οι ανιχνευτές του ανήγγειλαν ότι ο Δαρείος απείχε τριάντα στάδια και ότι πλησιάζει με τις δυνάμεις του συντεταγμένες και με τρόπο καταπληκτικό σκέφτηκε πως οι θεοί του έδιναν την ευκαιρία ώστε με μία μάχη να νικήσει και να καταλύσει την αυτοκρατορία των Περσών. Έτσι παρώτρυνε με τα κατάλληλα λόγια τους στρατιώτες στον υπέρ πάντων αγώνα και τοποθέτησε τις μονάδες του πεζικού και τις ίλες του ιππικού ανάλογα με τη διαμόρφωση του εδάφους. Τοποθέτησε δηλαδή τους ιππείς μπροστά από όλο το στράτευμα, ενώ την φάλαγγα των πεζών την έβαλε πίσω ως εφεδρεία''.

''**ἀγαθά ἀγγέλλετε· νικᾶν γὰρ ἀνδρῶν οὐ φεύγειν παρεσκευασμένων ἀκούω διαλογισμούς**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 12''). ''Καλά νέα μού αναγγέλλετε, διότι μαθαίνω τις σκέψεις ανδρών προετοιμασμένων να νικήσουν και όχι να υποχωρήσουν''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος πριν τη μάχη των Γαυγαμήλων, όταν οι φίλοι του κατηγόρησαν τους στρατιώτες, ότι συζητούσαν μεταξύ τους στις σκηνές και έκαναν συμφωνία να μη δώσουν στο βασιλικό ταμείο καθόλου λάφυρα, αλλά να τα καρπωθούν όλα οι ίδιοι.

"φιλοτιμούμενος δὲ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, **ἔγραψε** τὰς τυραννίδας πάσας **καταλυθῆναι καὶ πολιτεύειν αὐτονόμους**, ἰδίᾳ δὲ Πλαταιεῦσι τὴν πόλιν ἀνοικοδομεῖν, ὅτι τὴν χώραν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐναγωνίσασθαι τοῖς Ἕλλησιν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας παρέσχον". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 34"). ''Και γενναιόδωρος προς τους Έλληνες, ανεκοίνωσε με επιστολή του ότι **καταλύονται όλα τα τυραννικά τους καθεστώτα και θα ζουν πολιτικά αυτόνομο**ι, και ότι θα ανοικοδομήσει την πόλη για τους Πλαταιείς, διότι προσέφεραν την πόλη τους στους Έλληνες για να πολεμήσουν εκεί για την ελευθερία".

Το 479 π.Χ. στη μάχη των Πλαταιών, οι Έλληνες υπό την ηγεσία του βασιλιά της Σπάρτης Παυσανία, νίκησαν τους Πέρσες υπό τον Μαρδόνιο, ο οποίος είχε παραμείνει στην Ελλάδα με ισχυρότατες δυνάμεις για να ολοκληρώσει την κατάληψη της χώρας, μετά τη αναχώρηση-φυγή του βασιλιά Ξέρξη. Ο Μέγας Αλέξανδρος, εν τοις πράγμασιν, ήταν πολύ πιο δημοκράτης από κάποιους δημοκράτες στα λόγια και συνεχώς ευεργετούσε τους Έλληνες. Ας δούμε μερικά ακόμη παραδείγματα για τη συμπεριφορά του: ''καὶ Μιθρήνην μὲν

ἐν τιμῇ ἅμα οἷ ἦγεν, Σαρδιανοὺς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Λυδοὺς **τοῖς νόμοις τε τοῖς πάλαι Λυδῶν χρῆσθαι ἔδωκεν καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν**''. ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.17.4"). ''Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐς Ἔφεσον ἀφικόμενος τούς τε φυγάδας, ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως, κατήγαγε **καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατέστησε**· τοὺς δὲ φόρους, ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον, τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.17.10"). ''καὶ τὰς μὲν **ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύειν ἐκέλευσεν, δημοκρατίας δὲ (τε) ἐγκαθιστάναι** καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἑκάστοις ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς φόρους ἀνεῖναι, ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. Αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν Ἐφέσῳ θυσίαν τε ἔθυσε τῇ Ἀρτέμιδι καὶ πομπὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὡπλισμένῃ τε καὶ ὡς ἐς μάχην ξυντεταγμένῃ''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.18.2"). "Αὐτοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως ἔπεσον, ἀφῆκεν **καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἔδωκεν**". (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.19.6"). ''Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ πομπεύσας αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθεὶς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν **Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν**''. ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.5.9"). ''Ἔνθεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἥρωι ἐνήγισε· καὶ στασιάζοντας καταλαβὼν τὴν στάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε·''. ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.5.9"). ''Καὶ Σολεῦσι τά τε πεντήκοντα τάλαντα, ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι χρημάτων, **ἀνῆκεν καὶ τοὺς ὁμήρους ἀπέδωκεν**''. ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.12.2"). ''Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὅσοι αἰχμάλωτοι ἦγεν Ἡγέλοχος, Φαρνάβαζος δὲ ἀπέδρα ἐν Κῷ λαθὼν τοὺς φύλακας. **Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τυράννους μὲν τοὺς ἐκ τῶν πόλεων ἐς τὰς πόλεις πέμπει χρήσασθαι ὅπως ἐθέλοιεν**, τοὺς δὲ ἀμφὶ Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους ἐς Ἐλεφαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἔπεμψεν''. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.2.7"). ''Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλαὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἧκον, **καὶ οὐκ ἔστιν ὅντινα ἀτυχήσαντα ὧν ἐδεῖτο** ἀπέπεμψε,''. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.5.1"). ''Ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέσβεις σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνέδοσαν καὶ τὴν χώραν· **καὶ Ἀλέξανδρος αὐτοὺς μὲν ἀφῆκεν**, σατράπην δὲ ἀπέδειξεν αὐτῶν Αὐτοφραδάτην, ὅνπερ καὶ Ταπούρων''. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.24.3"). "ἀλλὰ τοῦ δικαίου ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλήνων μεταποιουμένους, **ἐλευθέρους τε ἀφῆκεν** καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὅσην αὐτοὶ σφίσιν ἤτησαν, οὐ πολλὴν δὲ οὐδ' αὐτοὶ ἤτησαν, προσέθηκεν". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.26.5"). Πρόκειται για την χώρα των Αριασπών. ''Καὶ δίδωσιν **ἐλευθέρους τε εἶναι** τοὺς οἰκήτορας τῆς Νύσης καὶ **αὐτονόμους**''. ("Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.2.2"). "Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο οὐ πάντῃ ἔξω τοῦ εἰκότος ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ, ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνος ἤλαυνεν Ἀλέξανδρος, **ἐντυχεῖν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος**, εἶναι δὲ δὴ ἐν τούτοις Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· **καὶ τούτους ὧν τε ἐδέοντο ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν** καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐτοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι· καίπερ οὐκ ἐπιεικῶς κέχρηταί μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ σώσας μοι τὸν ἑταῖρον ὄντινα ἴσον τῇ ἐμαυτοῦ κεφαλῇ ἦγον". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.14.6"). ''ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀποδεξάμενος αὐτῶν τὴν εὔνοιαν **καὶ τὰς πόλεις ἀποδείξας ἐλευθέρας** προῆγεν ἐπὶ τὰ συνορίζοντα τῶν ἐθνῶν''. (Διόδωρος, 17.96.3"). Πρόκειται για την χώρα των Σίβων.

Γι' αυτό και στην Βαβυλώνα έφθασαν πρεσβείες από την Ελλάδα και τον στεφάνωσαν με χρυσά στεφάνια, όντες και οι ίδιοι στεφανωμένοι, ως εάν είχαν έλθει ως θεωροί για να τιμήσουν θεό. "Καὶ πρεσβεῖαι δὲ ἐν τούτῳ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἧκον, καὶ τούτων οἱ πρέσβεις αὐτοί τε ἐστεφανωμένοι Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον καὶ ἐστεφάνουν αὐτὸν στεφάνοις χρυσοῖς, ὡς θεωροὶ δῆθεν ἐς τιμὴν θεοῦ ἀφιγμένοι". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.23.2").

"**πότερόν σε διὰ τὴν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας στρατείαν κείμενον παρέλθωμεν, ἢ διὰ τὴν ἄλλην μεγαλοφροσύνην καὶ ἀρετὴν ἐγείρωμεν**"; (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 37''). "Τι από τα δύο, να σε προσπεράσουμε γκρεμισμένο λόγω της εκστρατείας σου εναντίον των Ελλήνων ή να σε στήσουμε πάλι λόγω της μεγαλοφροσύνης και της αρετής σου"; Ο Μέγας Αλέξανδρος στα Σούσα, παρατηρώντας έναν μεγάλο ανδριάντα του Ξέρξη να έχει σχεδόν ανατραπεί από πλήθος ανθρώπων, που συνωστίζονταν στα ανάκτορα, σταμάτησε και σαν να ομιλούσε σε ζωντανό είπε το ανωτέρω. Τα λόγια του Μεγάλου Αλεξάνδρου ασφαλώς και βεβαίως είναι Ελληνικά. Επιπλέον, για όλους τους Έλληνες ομιλεί και νοιάζεται ο Μέγας Αλέξανδρος, αναφερόμενος στην εκστρατεία του Ξέρξου εναντίον της Ελλάδος, και για όσα κακά υπέφεραν εξ αιτίας αυτής.

''**τί κακὸν ἰδὼν γεγονὸς κλαίεις**''; (Διόδωρος, 17.66.5"). ''τι κακό είδες να έγινε και κλαις''; Αυτό ερώτησε ο Αλέξανδρος έναν ευνούχο του Δαρείου όταν τον είδε ξαφνικά να

κλαίει. Ο ευνούχος τότε του απήντησε. ‘’νῦν μὲν σός εἰμι δοῦλος, πρότερον δὲ Δαρείου, καὶ φύσει φιλοδέσποτος ὢν ἥλγηκα ἰδὼν τὸ παρ᾽ ἐκείνῳ μάλιστα τιμώμενον νῦν ἄτιμον γεγονὸς σκεῦος’’. ‘’Τώρα, είμαι δικός σου δούλος, αλλά πριν ήμουν του Δαρείου και, καθώς είμαι εκ φύσεως αφοσιωμένος στον κύριό μου, πόνεσα που είδα το έπιπλο που εκείνος εκτιμούσε περισσότερο τώρα να ατιμάζεται’’. Τα ανωτέρω ελέχθησαν όταν ο Μέγας Αλέξανδρος εκάθισε στον βασιλικό θρόνο του Δαρείου στα Σούσα. Ο θρόνος όμως ήταν μεγαλύτερος από τις σωματικές του αναλογίες. Έτσι ένας από τους υπηρέτες έβαλε κάτω από τα πόδια του Αλεξάνδρου που αιωρούνταν, ένα τραπέζι. Το τραπέζι ταίριαξε ακριβώς και ο Μέγας Αλέξανδρος επεδοκίμασε την κίνηση του υπηρέτη. Όμως ένας ευνούχος, από τους παρισταμένους δίπλα στον θρόνο, συγκινήθηκε από την αλλαγή της τύχης και εδάκρυσε. Ο Μέγας Αλέξανδρος τότε εκάλεσε τον υπηρέτη που έφερε το τραπέζι και του είπε να το ξανασηκώσει, διότι επίστεψε ότι έκανε κάτι υβριστικό. (Διόδωρος, 17.66.3-7’’). Στη σκηνή αυτή παρευρίσκετο και ο στρατηγός Φιλώτας, ο οποίος είπε στον Αλέξανδρο: ‘’**ἀλλ᾽ οὐχ ὕβρις ἐστίν**, **τὸ μὴ ὑπὸ σοῦ προσταχθέν, ἀλλὰ δαίμονός τινος ἀγαθοῦ προνοίᾳ καὶ βουλήσει**’’. ‘’Μα δεν είναι ύβρις κάτι που δεν διέταξες εσύ, αλλά επιθυμία κάποιου αγαθού δαίμονος’’. Τότε ο Αλέξανδρος θεώρησε το γεγονός ως καλό οιωνό και ‘’**προσέταξεν ἐᾶν κειμένην ὑπὸ τῷ θρόνῳ τὴν τράπεζαν**’’. (Διόδωρος, 17.66.7"). ‘’διέταξε να μείνει το τραπέζι κάτω από τον θρόνο’’.

Όπως αναφέρει ο Αρριανός, η Ολυμπιάς και ο Αντίπατρος έγραφαν συνεχώς προς τον Αλέξανδρο. "ἐπεὶ οὐδὲ ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες ὁ μὲν τὴν αὐθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἥκιστα δὴ τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐσχήμονα, ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, βαρὺ δὴ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτοῦ τὴν μητέρα·". ("Αλεξ., Ανάβ., Ζ΄.12.6"). "ἡ δέ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιώσει καὶ τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ Ἀντίπατρον οὐδὲ μεμνῆσθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι, ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιοῦν τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἕλλησι". ("Αλεξ., Ανάβ., Ζ΄.12.7").

"**ἀγνοεῖν Ἀντίπατρον, ὅτι μυρίας ἐπιστολὰς ἓν δάκρυον ἀπαλείφει μητρός**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 39"). "Ο Αντίπατρος αγνοεί ότι χιλιάδες επιστολές τις καταργεί ένα δάκρυ της μητέρας". Κάποτε ο Αντίπατρος έγραψε στον Μέγα Αλέξανδρο μια μακροσκελή επιστολή εναντίον της (Ολυμπιάδας). Ο Μέγας Αλέξανδρος αφού τη διάβασε είπε το ανωτέρω.

“**Καὶ πρὸς ἡμᾶς παύου διαβαλλομένη καὶ μὴ χαλέπαινε μηδὲ ἀπείλει· εἰ δὲ μή, μετρίως ἡμῖν μελήσει· οἶδας γὰρ ὅτι Ἀλέξανδρος κρείττων ἁπάντων**’’. (Διόδωρος, 17.114.2-3"). "Πάψε τις διαβολές και κόψε τους θυμούς και τις απειλές σου σε μένα. Αλλά και αν συνεχίσεις, λίγο μ' ενδιαφέρει. Γνωρίζεις καλώς ότι ο Αλέξανδρος είναι ο ισχυρότερος όλων". Ο στρατηγός Ηφαιστίων είχε τόσα δικαιώματα και ελευθερία λόγου ώστε η Ολυμπιάς τον εχθρευόταν επειδή τον ζήλευε. Σε μια επιστολή της προς τον Αλέξανδρο του απηύθυνε πολύ αυστηρές επιτιμήσεις, συνοδευόμενες από απειλές. Ο Μέγας Αλέξανδρος της απήντησε επαναφέροντάς την στην τάξη και έκλεισε την επιστολή του με τα ανωτέρω.

Η Ολυμπιάς αντιδρούσε επίσης, και για τα πλούτη που μοίραζε ο Αλέξανδρος στους φίλους και τους σωματοφύλακές του. Σε επιστολή που του έστειλε αναφέρει: "ἄλλως εὖ ποίει τοὺς φίλους καὶ ἐνδόξους ἔχε· νῦν δ᾽ ἰσοβασιλέας πάντας ποιεῖς, καὶ πολυφιλίας παρασκευάζεις αὐτοῖς, ἑαυτὸν δ᾽ ἐρημοῖς". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 39"). "Με άλλον τρόπο να ευεργετείς τους φίλους και να τους δοξάζεις. Τώρα τους κάνεις ίσους με βασιλείς και ετοιμάζεις γι' αυτούς πολλούς φίλους, ενώ εσύ μένεις μόνος".

"**μὴ κάμῃς ἀλλὰ πρόσθες ἔτι τὴν λοιπὴν ὁδὸν ἐπὶ τὴν σκηνήν, ἑαυτῷ τοῦτο κομίσας**". Αυτό είπε ο Αλέξανδρος όταν, "τῶν δὲ πολλῶν τις Μακεδόνων ἥλαυνεν ἡμίονον, βασιλικὸν χρυσίον κομίζοντα· κάμνοντος δὲ τοῦ κτήνους, αὐτὸς ἀράμενος ἐκόμιζε τὸ φορτίον. ἰδὼν οὖν ὁ βασιλεὺς θλιβόμενον αὐτὸν σφόδρα καὶ πυθόμενος τὸ πρᾶγμα, μέλλοντος κατατίθεσθαι,". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 39"). "Μην αποκάμεις, αλλά βάλε τα δυνατά σου και για τον υπόλοιπο δρόμο μέχρι τη σκηνή, μεταφέροντας το φορτίο για τον εαυτόν σου". Αυτό είπε ο Αλέξανδρος όταν, "Ένας από τους πολλούς Μακεδόνες τραβούσε ένα μουλάρι φορτωμένο με χρυσάφι του βασιλιά. Και επειδή το μουλάρι είχε κουρασθεί, φορτώθηκε ο στρατιώτης το φορτίο και το κουβαλούσε. Όταν τον είδε ο βασιλιάς να

κουράζεται πάρα πολύ και έμαθε και για το περιεχόμενο και ενώ (ο στρατιώτης) εσκόπευε να το αφήσει κάτω, ο Αλέξανδρος του είπε το ανωτέρω.

"**Οὐκ ἴστ' ὅτι τοῦ κρατεῖν πέρας ἡμῖν ἐστι τὸ μὴ ταὐτὰ ποιεῖν τοῖς κεκρατημένοις**"; (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 40''). ''Δεν γνωρίζετε ότι τελική επικράτηση για εμάς σημαίνει να μην κάνουμε τα ίδια με τους κατακτημένους''; Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν έβλεπε ανθρώπους του περιγύρου του να το έχουν ρίξει στην καλοπέραση και να έχουν γίνει ενοχλητικοί με τον τρόπο ζωής και τις πολυτέλειες.

''**νῦν τὸ χωρίον εὐάλωτόν ἐστιν**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 25''). ''Τώρα ο τόπος μπορεί να κυριευθεί εύκολα''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν έμαθε ότι, μολονότι η περιοχή ήταν πολύ δύσκολη να κυριευθεί, αυτός που κατείχε την Άορνο Πέτρα, στην Ινδία, ήταν δειλός. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.28-30'').

''**φρονεῖν μοι δοκεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἀνδρί μᾶλλον ἀγαθῷ πιστεύσας ἑαυτόν ἢ ὀχυρῷ τόπῳ**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 26''). ''Ο άνθρωπος μου φαίνεται συνετός, αφού εμπιστεύθηκε τον εαυτό του σε γενναίο άνδρα και όχι σε οχυρό τόπο''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν κάποιος διοικητής (ο Χοριήνης) ενός οχυρού τόπου, του λεγόμενου ''βράχου του Χοριήνου'', στη χώρα των Παραιτακών, παρέδωσε στον Αλέξανδρο εκτός από τον τόπο και τον εαυτόν του. Τότε ο Αλέξανδρος του επέτρεψε να συνεχίσει να διοικεί τον τόπο και του παρεχώρησε επιπλέον έδαφος: ''Καὶ τοσούτου ἐδέησεν ἀνεπιεικές τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀποδείξασθαι, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐπιτρέπει Χοριήνῃ καὶ ὕπαρχον εἶναι ὅσωνπερ καὶ πρόσθεν ἔδωκεν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.21.9''). (Ο Κούρτιος αναφερόμενος στο επεισόδιο αυτό (VIII, 2, 19 κ.ε.) ονομάζει τον διοικητή Σισιμίθρη. Προφανώς πρόκειται για το ίδιο πρόσωπο με δύο ονόματα).

''**ὦ μιαρέ οὐκ ἀπάξεις εὐθύς ἐκ τοῦ συμποσίου τὴν γυναῖκα**"; (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 19''). ''΄Αθλιε, δεν θα απομακρύνεις αμέσως από το συμπόσιο αυτή την γυναίκα''; Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν ο Αντιπατρίδης έφερε στο δείπνο μια ωραία κιθαρωδό, για την οποία ο Αλέξανδρος ένιωσε αμέσως αγάπη. Όταν ερώτησε τον Αντιπατρίδη μήπως ήταν ερωτευμένος με την κοπέλα και εκείνος παραδέχθηκε ότι ήταν, έλαβε αυτή την απάντηση από τον Μέγα Αλέξανδρο.

"Τῶν δὲ μισθοφορούντων Ἑλλήνων παρά τοῖς πολεμίοις ὑποχειρίων γενομένων **τοὺς μὲν Ἀθηναίους ἐκέλευσεν ἐν πέδαις φυλάττειν ὅτι τροφὴν ἔχοντες ἐκ δημοσίου μισθοφοροῦσι καὶ τοὺς Θεσσαλούς ὅτι γῆν ἀρίστην κεκτημένοι οὐ γεωργοῦσι· τοὺς δὲ Θηβαίους ἀφῆκεν εἰπών ὅτι μόνοις τούτοις οὔτε πόλις οὔτε χώρα δι' ἡμᾶς ἀπολέλειπται**". (Πλούτ., "Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 22"). "Όταν συνέλαβε τους Έλληνες που υπηρετούσαν ως μισθοφόροι των εχθρών (Περσών), διέταξε να κρατήσουν τους Αθηναίους δεμένους, διότι μολονότι μπορούσαν να τραφούν από την Πολιτεία, αυτοί έγιναν μισθοφόροι, και τους Θεσσαλούς, διότι μολονότι έχουν εύφορη χώρα δεν την καλλιεργούν. τους Θηβαίους όμως τους άφησε ελευθέρους, λέγοντας ότι σ' αυτούς μόνους δεν έμεινε εξ αιτίας μας ούτε πόλη ούτε χώρα". Τα ανωτέρω γεγονότα έγιναν μετά τη μάχη του Γρανικού το 334 π.Χ.

''**ἀλλ' ἐγώ τὰς ἐμάς πράξεις μετά τῆς ἡγεμονίας ἑνός οὐ νομίζω ῥήματος ἀνταξίας εἶναι τοῦ Ἡρακλέους**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 27''). ''Αντιθέτως, νομίζω ότι οι πράξεις μου μαζί με την ηγεμονία μου δεν αξίζουν όσο μία λέξη του Ηρακλέους''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν κάποιοι φίλοι του, μετά την κατάληψη-άλωση ενός βράχου-φρουρίου (προφανώς της Αόρνου Πέτρας, σημερινό Pir Sar των Ιμαλαΐων, στη βόρειο Ινδία), του έλεγαν κολακεύοντάς τον ότι ξεπέρασε τον Ηρακλή.

''**Κρατερός μὲν γάρ φιλοβασιλεύς ἐστιν, Ἡφαιστίων δὲ φιλαλέξανδρος**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 29''). ''Διότι ο Κρατερός αγαπά τον βασιλιά, ενώ ο Ηφαιστίων τον Αλέξανδρο''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος δεδομένου ότι από όλους τους φίλους του, τιμούσε περισσότερο τον Κρατερό, αλλά, αγαπούσε περισσότερο τον Ηφαιστίωνα. (Αναλυτικότερα σχετικώς με αυτό που είπε ο Αλέξανδρος, αναφέρονται στο βιβλίο του Πλουτάρχου "Αλέξανδρος, 47". "καὶ ὅλως τὸν μὲν ἐφίλει μάλιστα, τὸν δ' ἐτίμα, νομίζων καὶ **λέγων ἀεί, τὸν μὲν Ἡφαιστίωνα φιλαλέξανδρον εἶναι, τὸν δὲ Κρατερὸν φιλοβασιλέα**". "Και γενικώς τον μεν (Ηφαιστίωνα) τον αγαπούσε

εξαιρετικά, τον δε (Κρατερό) τον τιμούσε, λέγοντας πάντοτε ότι ο Ηφαιστίων αγαπούσε τον Αλέξανδρο και ο Κρατερός τον βασιλιά".

''**ἐμοί μὲν γάρ μόλις ὁ Δαρείου πλοῦτος εἰς τοὺς φίλους ἤρκεσεν**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 30''). ''Διότι σε εμένα τα πλούτη του Δαρείου μόλις που έφθασαν για τους φίλους μου''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν έστειλε στον φιλόσοφο Ξενοκράτη πενήντα (50) τάλαντα τα οποία όμως εκείνος δεν δέχθηκε, λέγοντας ότι δεν τα χρειάζεται. Τότε ο Αλέξανδρος ρώτησε, ''**εἰ μηδέ φίλον ἔχει Ξενοκράτης**'', ''εάν ο Ξενοκράτης δεν έχει κανέναν φίλο''.

''**βασιλικόν ἐστίν εὖ ποιοῦντα κακώς ἀκούειν**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 32''). ''Είναι βασιλικό να κακολογείσαι επειδή προσφέρεις ευεργεσίες''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν πληροφορήθηκε ότι κάποιος τον κακολογεί. (Αναλυτικότερα σχετικώς με αυτό που είπε ο Αλέξανδρος, στο βιβλίο του Πλουτάρχου "Αλέξανδρος, 41". "ὁ δὲ καὶ πάνυ πρᾴως ἐν ἀρχῇ πρὸς ταῦτα διέκειτο, **φάσκων βασιλικὸν εἶναι τὸ κακῶς ἀκούειν εὖ ποιοῦντα**. καίτοι τὰ μὲν μικρότατα τῶν γενομένων τοῖς συνήθεσι παρ' αὐτοῦ σημεῖα μεγάλης ὑπῆρχεν εὐνοίας καὶ τιμῆς").

''**μέγαν ὁρῶ μοι τὸν ἐπιτάφιον ἐσόμενον**''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 33''). ''Βλέπω ότι η ταφή μου θα είναι σπουδαία''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν λίγο πριν πεθάνει έστρεψε το βλέμμα του στους εταίρους και κατάλαβε τις φιλοδοξίες τους, γνωρίζοντας βεβαίως και την αξία τους .

"**Ἡμᾶς μὲν ὦ Εὐρύλοχε συνερῶντας ἔχεις· ὅρα δ' ὅπως πείθωμεν ἢ λόγοις ἢ δώροις τὴν Τελεσίππαν, ἐπειδήπερ ἐξ ἐλευθέρων ἐστί**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 41'', και ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 7δ''). ''Θα έχεις και εμάς Ευρύλοχε βοηθούς στον έρωτά σου. Κοίταξε όμως πώς θα πείσουμε την Τελεσίππα με λόγια ή με δώρα, διότι είναι μία από τις ελεύθερες''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος στον στρατιώτη του τον Ευρύλοχο από τις Αιγές, ο οποίος ήταν ερωτευμένος με την Τελεσίππα, μία από τις ελεύθερες εταίρες. Ο Ευρύλοχος ένεκα του έρωτά του για την Τελεσίππα γράφτηκε στον κατάλογο των ασθενών, οι οποίοι θα γύριζαν στην πατρίδα, ενώ απεδείχθη αμέσως ότι δεν είχε τίποτε. Ήθελε να την συνοδεύσει μέχρι τη θάλασσα, διότι εκείνη έφευγε.

''**Συνέβη δέ μοι καὶ αὐτῷ ἐγχειριδίῳ πληγῆναι εἰς τὸν μηρόν· ἀλλ' οὐδὲν ἄτοπον οὔτε παραχρῆμα οὔθ' ὕστερον ἐκ τῆς πληγῆς ἀπήντησεν**''. (Πλούτ., ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 9γ''). ''Έτυχε να τραυματιστώ κι εγώ με μαχαίρι στον μηρό. Το τραύμα όμως δεν είχε καμμία συνέπεια, ούτε αμέσως ούτε αργότερα''. Αυτό έγραψε ο Μέγας Αλέξανδρος στον Αντίπατρο σχετικώς με τη σύγκρουση με τον Δαρείο στην Ισσό όπου τραυματίσθηκε στον μηρό. ''ἐν Ἰσσῷ ξίφει τὸν μηρόν, ὡς Χάρης φησίν, ὑπὸ Δαρείου τοῦ βασιλέως εἰς χεῖρας αὐτῷ συνδραμόντος· αὐτὸς δ' Ἀλέξανδρος ἁπλῶς γράφων καὶ μετὰ πάσης ἀληθείας πρὸς Ἀντίπατρο ''Συνέβη δέ μοι''φησί ''καὶ αὐτῷ....''.

"Θαυμάσαι δ' αὐτὸν ἔστιν, ὅτι καὶ μέχρι τοιούτων **ἐπιστολῶν τοῖς φίλοις ἐσχόλαζεν· οἷα γράφει παῖδα Σελεύκου εἰς Κιλικίαν ἀποδεδρακότα κελεύων ἀναζητῆσαι, καὶ Πευκέσταν ἐπαινῶν ὅτι Νίκωνα Κρατεροῦ δοῦλον συνέλαβε, καὶ Μεγαβύζῳ περὶ τοῦ θεράποντος τοῦ ἐν τῷ ἱερῷ καθεζομένου, κελεύων αὐτὸν ἂν δύνηται συλλαβεῖν ἔξω τοῦ ἱεροῦ προκαλεσάμενον, ἐν δὲ τῷ ἱερῷ μὴ προσάπτεσθαι**". (Πλ. "Αλέξανδρος, 42"). "Είναι να απορεί κάποιος μ' αυτόν, διότι έβρισκε χρόνο να γράφει **επιστολές** στους φίλους του και για τέτοια (ασήμαντα) προβλήματά τους. Για παράδειγμα, γράφει επιστολή για τον δούλο του Σελεύκου, που είχε δραπετεύσει στην Κιλικία, προτρέποντάς τον να τον αναζητήσει εκεί, και (γράφει επιστολή) επαινώντας τον Πευκέστα για τη σύλληψη του Νίκωνα, δούλου του Κρατερού, και στον Μεγάβυζο σχετικώς με τον δούλο του που είχε καταφύγει μέσα στον ναό, να μην τον αγγίξει όμως μέσα στον ναό".

"**ἂν γὰρ αὐτὸς πίω μόνος, ἀθυμήσουσιν οὗτοι**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 42"). ''Αν πιω μόνον εγώ θα δυσανασχετήσουν αυτοί''. Αυτό είπε ο Αλέξανδρος όταν κάποιοι από τους στρατιώτες του είχαν βρεί λίγο νερό, γέμισαν ένα κράνος και του το προσέφεραν. Όταν ο Αλέξανδρος τους ρώτησε για ποιον το έφερναν απήντησαν: "**υἱοῖς ἰδίοις· ἀλλὰ σοῦ ζῶντος ἑτέρους ποιησόμεθα, κἂν ἐκείνους ἀπολέσωμεν**". ''Για τα δικά μας παιδιά. Αλλά όσο ζεις εσύ, θα κάνουμε και άλλα αν χάσουμε αυτά''. Ο Αλέξανδρος πήρε το κράνος με το νερό, και παρατηρώντας τους ιππείς του οι οποίοι προσέβλεπαν σ' αυτόν, επέστρεψε το κράνος με το νερό χωρίς να πιεί. Τότε οι ιππείς του βλέποντας την εγκράτεια και την

μεγαλοψυχία του του φώναζαν: ‘’**ἄγειν ἀνέκραγον θαρροῦντα καὶ τοὺς ἵππους ἐμάστιζον· οὔτε γὰρ κάμνειν οὔτε διψᾶν οὔθ’ ὅλως θνητοὺς εἶναι νομίζειν αὐτούς, ἕως ἂν ἔχωσι βασιλέα τοιοῦτον**’’. ‘’Τού φώναζαν να συνεχίσει να τους οδηγεί με θάρρος και κτυπούσαν τα άλογά τους (για τη συνέχιση της καταδίωξης του Δαρείου. Είχαν καλύψει 3.300 στάδια σε ένδεκα ημέρες, προ παντός σε περιοχή χωρίς νερό). Διότι επίστευαν για τους εαυτούς τους ότι ούτε κουράζονται, ούτε διψούν, ούτε γενικώς ότι είναι θνητοί, όσο θα έχουν τέτοιο βασιλιά’’. Στον Αρριανό αναφέρεται ότι ο Αλέξανδρος έχυσε το νερό ενώπιον όλων. "Τὸν δὲ λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινέσαι τοὺς κομίσαντας· λαβόντα δὲ ἐν ὄψει πάντων ἐκχέαι·". ("Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.26.3"). Η αντίδραση όμως των στρατιωτών του ήταν ίδια. Στον Πολύαινο επίσης, χωρίς να προσδιορίζεται ο τόπος του συμβάντος, αναφέρεται ότι ο Αλέξανδρος έχυσε το νερό ενώπιον όλων, "αὐτός μὴ πιὼν ἐξέχεε τὸ κράνος πάντων ὁρώντων". ("Στρατηγήματα, Δ΄.3.25"). Για το γεγονός αυτό ο Αρριανός αναφέρει ότι δεν θεώρησε καλό να αποσιωπήσει αυτή την πράξη του Αλεξάνδρου, ως ωραιοτέρα από κάθε άλλη. Αναφέρει ότι το γεγονός έγινε ή στη Γαδρωσία ή νωρίτερα στη χώρα των Παραπαμισαδών. '"Ἔνθα δὴ ἔργον καλὸν εἴπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάνδρου οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσαι, **ἢ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ** πραχθὲν **ἢ ἔτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαμισάδαις**, ὡς μετεξέτεροι ἀνέγραψαν". ("Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.26.1"). Ο Κούρτιος επίσης (7.5.10) αναφέρει ότι το γεγονός έγινε στον Παραπάμισο.

‘’καὶ μαρτυρεῖν αὐτοῖς ἔοικεν Ἀλέξανδρος· **Ἀντιπάτρῳ γὰρ ἅπαντα γράφων ἀκριβῶς**, **τὸν μὲν Σκύθην φησὶν αὐτῷ διδόναι τὴν θυγατέρα πρὸς γάμον, Ἀμαζόνος δ’ οὐ μνημονεύει**’’. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 46"). ‘’Και φαίνεται ότι αυτό το επιβεβαιώνει και ο Αλέξανδρος. Διότι γράφοντας τα πάντα στον Αντίπατρο με λεπτομέρειες (ακριβώς), σημείωνε ότι ο Σκύθης του προσέφερε τη θυγατέρα του για γάμο, αλλά για την Αμαζόνα δεν το αναφέρει’’.

‘’Φοβούμενος δὲ τοὺς Μακεδόνας μὴ εἰς τὰ ὑπόλοιπα τῆς στρατείας ἀπαγορεύσωσι, τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος εἴασε κατὰ χώραν, τοὺς δ’ ἀρίστους ἔχων ἐν Ὑρκανίᾳ μεθ’ ἑαυτοῦ, δισμυρίους πεζοὺς καὶ τρισχιλίους ἱππεῖς, πεῖραν προσέβαλε, λέγων ὡς νῦν μὲν αὐτοὺς ἐνύπνιον τῶν βαρβάρων ὁρώντων, ἂν δὲ μόνον ταράξαντες τὴν Ἀσίαν ἀπίωσιν, ἐπιθησομένων εὐθὺς ὥσπερ γυναιξίν. Οὐ μὴν ἀλλ’ ἀφιέναι γε τοὺς βουλομένους ἔφη, καὶ μαρτυράμενος ὅτι τὴν οἰκουμένην τοῖς Μακεδόσι κτώμενος ἐγκαταλέλειπται, μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐθελόντων στρατεύειν. **Ταῦτα σχεδὸν αὐτοῖς ὀνόμασιν ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ γέγραπται**, **καὶ ὅτι ταῦτ’ εἰπόντος αὐτοῦ πάντες ἐξέκραγον, ὅπου βούλεται τῆς οἰκουμένης ἄγειν**’’. (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 47’’). "Φοβούμενος ύστερα μήπως οι Μακεδόνες κουραστούν στην υπόλοιπη εκστρατεία, το άλλο πλήθος το άφησε σ΄ αυτούς τους τόπους, και παίρνοντας μαζί του τους καλλίτερους, είκοσι χιλιάδες πεζικού και τρεις χιλιάδες ιππείς, εισέβαλε στην Υρκανία, λέγοντας ότι οι βάρβαροι τους έβλεπαν τώρα ως όνειρο, αν όμως αποχωρήσουν δημιουργώντας μόνο αναταραχή στην Ασία, θα τους επιτεθούν αμέσως, όπως σε γυναίκες. Είπε όμως να φύγουν όσοι θέλουν, και επικαλούμενος ότι είχε εγκαταλειφθεί, παρότι κατακτά την οικουμένη για χάρη των Μακεδόνων, εκστρατεύει τώρα μόνο με φίλους. **Αυτά είναι γραμμένα στην επιστολή προς τον Αντίπατρο σχεδόν αυτολεξεί,** και ότι μετά από αυτά όλοι φώναζαν να τους οδηγήσει σ’ όποιο μέρος της οικουμένης θέλει’’.

Όταν τα ανωτέρω γεγονότα τα αναφερόμενα από τον Πλούταρχο, έχουν γραφεί από τον ίδιο τον Αλέξανδρο προς τον Αντίπατρο και ο Πλούταρχος αναφέρει ότι τα καταγράφει σχεδόν αυτολεξεί, πιστεύω ότι κάθε περαιτέρω ερώτηση για το ποια ήταν η γλώσσα που ομιλούσαν ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες περιττεύει.

Έτσι καταγράφει τα ανωτέρω γεγονότα ο Μέγας Αλέξανδρος στην επιστολή του προς τον Αντίπατρο. **Σχεδόν με τις ίδιες ακριβώς λέξεις, λέει ο Πλούταρχος ότι εγράφησαν και το βεβαιώνει αυτό**. Τα ανωτέρω γεγονότα λοιπόν, έτσι εγράφησαν, δεν εγράφησαν αλλοιώς. Δεν καταγράφηκαν σε άλλη γλώσσα και ούτε μεταφράσθηκαν έστω και κατά λέξη, αλλά μάς βεβαιώνει ο Πλούταρχος ότι τα μεταφέρει όπως ακριβώς κατεγράφησαν από τον Μέγα Αλέξανδρο, κατά λέξη και στα Ελληνικά.

‘’**ὁ Ἀλέξανδρος ἐλοιδόρει τὸν Ἡφαιστίωνα φανερῶς, ἔμπληκτον καλῶν καὶ μαινόμενον, εἰ μὴ συνίησιν ὡς ἐάν τις αὐτοῦ τὸν Ἀλέξανδρον ἀφέληται, μηδέν ἐστιν· ἰδίᾳ δὲ καὶ τοῦ Κρατεροῦ πικρῶς καθήψατο, καὶ συναγαγὼν αὐτοὺς καὶ διαλλάξας,**

ἐπώμοσε τὸν Ἄμμωνα καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, ἦ μὴν μάλιστα φιλεῖν ἀνθρώπων ἁπάντων ἐκείνους· ἂν δὲ πάλιν αἴσθηται διαφερομένους, ἀποκτενεῖν ἀμφοτέρους ἢ τὸν ἀρξάμενον''. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 47"). ''Ο Αλέξανδρος κατηγόρησε φανερά τον Ηφαιστίωνα αποκαλώντας τον παράφρονα και τρελλό, αν δεν καταλαβαίνει ότι, αν κάποιος αφαιρέσει τον Αλέξανδρο, δεν είναι (αυτός ο ίδιος) τίποτε. Μίλησε αυστηρά και στον Κρατερό και, αφού τους συνένωσε πάλι και τους συμφιλίωσε, ορκίσθηκε στον Άμμωνα και τους άλλους θεούς ότι αναντιρρήτως αγαπά εκείνους περισσότερο από όλους τους ανθρώπους. Και αν τους ξαναδεί να μαλώνουν, θα τους σκοτώσει και τους δύο παρά όποιον θα άρχιζε τον καυγά''.

Η επικοινωνία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, μέσω επιστολών, με τον στρατηγό Αντίπατρο, τον οποίο είχε αφήσει ως επίτροπο, αντιβασιλέα, ο ακριβής τίτλος δεν είναι γνωστός, ήταν συνεχής. (Στον Διόδωρο, ''17.118'', αναφέρεται ο όρος στρατηγός της Ευρώπης, ''φασὶ γὰρ Ἀντίπατρον **ἐπὶ τῆς Εὐρώπης στρατηγὸν** ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθέντα''). Π.χ.: "αὐτὸς δ' Ἀλέξανδρος **ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς** οὐδὲν τοιοῦτον τερατευσάμενος, ὁδοποιῆσαί φησι τὴν λεγομένην Κλίμακα καὶ διελθεῖν ὁρμήσας ἐκ Φασηλίδος". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 17"). ''Ο ίδιος όμως ο Αλέξανδρος, **χωρίς να γράψει στις επιστολές του** κανένα τέτοιο τερατούργημα, αναφέρει ότι διάνοιξε με δρόμο τη λεγόμενη Κλίμακα και πέρασε από εκεί εκκινώντας από την Φάσηλη''.

''Ἀλέξανδρος δὲ περὶ τῆς μάχης **ἐπιστέλλων** τοῖς περὶ τὸν Ἀντίπατρον οὐκ εἴρηκεν ὅστις ἦν ὁ τρώσας, ὅτι δὲ τρωθείη τὸν μηρὸν ἐγχειριδίῳ, δυσχερὲς δ' οὐδὲν ἀπὸ τοῦ τραύματος συμβαίη, γέγραφε''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 20''). ''Ο Αλέξανδρος **γράφοντας επιστολή** προς τον Αντίπατρο σχετικώς με τη μάχη (της Ισσού), δεν ανέφερε για το ποιος ήταν αυτός που τον τραυμάτισε, αλλά είχε γράψει βεβαίως ότι είχε τραυματισθεί με ξίφος στον μηρό, αλλά δεν είχε πάθει από το τραύμα κάτι σοβαρό''.

''Πρὸς δ' Ἀντίπατρον **ἔγραφε** κελεύων ἔχειν φύλακας τοῦ σώματος ὡς ἐπιβουλευόμενον. Τῇ δὲ μητρὶ πολλὰ μὲν ἐδωρεῖτο καὶ κατέπεμπεν, οὐκ εἴα δὲ πολυπραγμονεῖν οὐδὲ παραστρατηγεῖν· ἐγκαλούσης δὲ πρᾴως ἔφερε τὴν χαλεπότητα. Πλὴν ἅπαξ ποτ' Ἀντιπάτρου μακρὰν κατ' αὐτῆς γράψαντος ἐπιστολήν, ἀναγνοὺς ἀγνοεῖν εἶπεν Ἀντίπατρον, ὅτι μυρίας ἐπιστολὰς ἓν δάκρυον ἀπαλείφει μητρός''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 39''). ''Στον Αντίπατρο έγραψε επιστολή προτρέποντάς τον να έχει σωματοφύλακες επειδή θα κινδύνευε η ζωή του. Στη μητέρα του έστελνε και χάριζε πολλά δώρα και δεν την άφηνε να ασχολείται με πολλά και να μπερδεύεται με την εξουσία. Και όταν τον κατηγορούσε, δεχόταν τις παρατηρήσεις της ήρεμος. Μόνο μια φορά που ο Αντίπατρος έστειλε μακροσκελή επιστολή εναντίον της, αφού τη διάβασε, είπε ότι ο Αντίπατρος αγνοεί ότι χιλιάδες επιστολές τις καταργεί ένα δάκρυ της μητέρας''.

" Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τοξότας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν **ἐκέλευσε καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾷκας ὅπῃ προσφέροιντο**". (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.1.11'').

"Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης ἔξω, Φιλώταν μὲν ἀναλαβόντα τοὺς ἐκ τῆς ἄνωθεν Μακεδονίας ἱππέας **προσέταξεν ἐμβάλλειν κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἧπερ μάλιστα προὐκεχωρήκεσαν ἐν τῇ ἐκδρομῇ**". (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.2.5'').

"**παρήγγειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἑταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γήλοφο**ν". (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.6.5''). ''διέταξε τους σωματοφύλακες και τους εταίρους ιππείς του να πάρουν μαζί τους τις ασπίδες, να ανέβουν στα άλογα και να επιτεθούν γρήγορα εναντίον του λόφου·''.

"τοὺς δὲ ὑπασπιστὰς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν **ἐκέλευσε καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς τάξεις τῶν Μακεδόνων· ὁπότε δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι, ὡς πυκνὴν εὐθὺς διαβάντων φαίνεσθαι τὴν φάλαγγα**". (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.6.6''). ''διέταξε επίσης τους υπασπιστές να περάσουν το ποτάμι και μετά από αυτούς τα τάγματα της φάλαγγας των Μακεδόνων· και μόλις το περνούν να παρατάσσεται το καθένα στα αριστερά του άλλου, ώστε αμέσως να φαίνεται πυκνή η φάλαγγά τους''.

"Παρμενίων μὲν δὴ τῶν τε πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν ἵππον διαβιβάσαι **ἐτάχθη** ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἄβυδον". ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.6").

"Ἀλέξανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν **προστάσσει ἀπαλλάττεσθαι κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν καὶ Μιλησίοις ἀπαγγέλλειν παρασκευάζεσθαι ὡς μαχουμένους ἕωθεν**". ("Αλεξ.

Ανάβ., Α΄.19.2"). ‘’Ο Αλέξανδρος όμως διέταξε τον Γλαύκιππο να αναχωρήσει αμέσως για την πόλη και να αναγγείλει στους Μιλησίους να είναι έτοιμοι για να πολεμήσουν το πρωί’’.

‘’Καὶ Παρμενίωνι **ἐπέστειλεν**, **ἄγοντα ἅμα οἷ τὴν δύναμιν ἐκεῖσε ἀπαντᾶν**. καὶ ἀπήντα ξὺν τῇ δυνάμει Παρμενίων". (‘’Αλεξ. Ανάβ., Α΄.29.3’’). "Και απέστειλε έγγραφη διαταγή στον Παρμενίωνα, αφού πάρει μαζί του τη δύναμή του, να τον συναντήσει σε εκείνη την πόλη (το Γόρδιον).

‘’ἀλλ' **ἀποκρίνεται, ἐπειδὰν τὰ παρόντα καλῶς γένηται, τότε ἥκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευομένους**’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Α΄.29.6’’. "Αλλά αποκρίθηκε σε αυτούς (τους Αθηναίους πρέσβεις) ότι, όταν η παρούσα εκστρατεία λάβει καλή έκβαση, τότε ηδύναντο να έλθουν ως πρέσβεις για το ίδιο ζήτημα (για την απελευθέρωση των Αθηναίων αιχμαλώτων του Γρανικού, μισθοφόρων των Περσών, οι οποίοι εκρατούντο στη Μακεδονία)". Οι Αθηναίοι αυτοί μισθοφόροι των Περσών, τελικώς, εστάθησαν τυχεροί. Ο Μέγας Αλέξανδρος τους συγχώρεσε και τους απελευθέρωσε μετά την κατάκτηση της Αιγύπτου και την επιστροφή του στην Τύρο, όπου ξαναπήγαν προς αυτόν Αθηναίοι πρέσβεις με το ιερό τους πλοίο, την Πάραλο: ‘’ἐν Τύρῳ δὲ αὖθις θύει τῷ Ἡρακλεῖ καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν. Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Πάραλος πρέσβεις ἄγουσα Διόφαντον καὶ Ἀχιλλέα. Ξυνεπρέσβευον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ Πάραλοι ξύμπαντες. Καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων ἔτυχον ὧν ἕνεκα ἐστάλησαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆκεν Ἀθηναίοις ὅσοι ἐπὶ Γρανίκῳ Ἀθηναίων ἑάλωσαν’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.6.2’’).

‘’Φίλιππον δὲ Ἀκαρνᾶνα, ἰατρόν, ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ καὶ τά τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ· **καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι’’**. ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.4.8").

‘’Ἔνθα δὴ ξυναγαγὼν τοὺς ἑταίρους **φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου. Οἱ δὲ αὐτόθεν, ὡς εἶχεν, ἄγειν ἐκέλευον**’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.6.1’’). "Εκεί λοιπόν αφού συνεκάλεσε τους εταίρους, τους ανεκοίνωσε τα όσα του ανηγγέλθησαν και περί του Δαρείου και περί του στρατεύματός του". Όταν ο Αλέξανδρος ευρίσκετο ακόμη στη Μαλλό και του ανεφέρθη ότι ο Δαρείος με τον στρατό του ήταν στους Σώχους, ενημέρωσε γι' αυτό τους εταίρους. Εκείνοι τον προέτρεψαν να κινηθεί από εκεί αμέσως εναντίον του.

‘’Ὁ δὲ, συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας παρεκάλει θαῤῥεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κεκινδυνευμένων καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρείῳ ἀγαγὼν καθεῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι μὲν ξύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ πλῆθος [ὅτι] ἔσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίοις. Μακεδόνας τε γὰρ Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ τρυφῶσιν, αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέρους, εἰς χεῖρας ἤξειν· ὅσοι τε Ἕλληνες Ἕλλησιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Δαρείῳ ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κινδυνεύοντας, τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἑκόντας ἀμυνομένους· βαρβάρων τε αὖ Θρᾷκας καὶ Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶνας τοὺς εὐρωστοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξεσθαι· ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξῄει. Τὰ δὲ ἆθλα ὅτι μεγάλα ἔσται σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυεν. Οὐ γὰρ τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσειν, οὐδὲ τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανίκῳ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυρίους ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅ τι περ ὄφελος καὶ Μήδων καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μήδοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθήσεταί σφισιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρας τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. Ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε ἐς τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμνησκεν καὶ εἰ δή τῳ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν. Καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνεπαχθέστατα ἐπεξῄει. Λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδέν τι οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπεοικότες, οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θρᾳκῶν, οὐδὲ ὅση ἄλλη σφίσιν ἵππος ξυντέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν ἢ Ῥοδίων ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ

ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων, οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέψαντο καὶ ἔθνη ὅσα κατιόντων ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον καθ' ὁδόν σφισιν ἐπεγένετο νικῶντες ἐπῆλθον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἡγεμόνος παραινεῖσθαι εἰκός. **Οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες ἄγειν ἤδη ἐκέλευον**". (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.7.3-9’’). Αυτός ήταν ο λόγος τον οποίο εξεφώνησε ο Αλέξανδρος προς τους στρατηγούς, τους ιλάρχους και τους αρχηγούς των συμμάχων, όταν πληροφορήθηκε ότι ο Δαρείος ήταν στην Ισσό, και αυτή ήταν η αντίδρασή τους.

"**Ὁ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει, προπέμπει δὲ ὡς ἐπὶ τὰς πύλας τῶν τε ἱππέων ὀλίγους καὶ τῶν τοξοτῶν προκατασκεψομένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω (ὡς ἐπὶ τὰς πύλας)· καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἥει, ὡς κατασχεῖν αὖθις τὰς πύλας**’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.8.1’’). "Ο δε Αλέξανδρος τότε μεν παρήγγειλε να δειπνήσει το στράτευμα, έστειλε δε προς τα εμπρός στις στενοπορίες του Αμανού λίγους από τους ιππείς και από τους στρατιώτες για να κατοπτεύσουν την οδό την πίσω από τα στενά. Και αυτός αφού πήρε μαζί του κατά την νύκτα όλον τον στρατό προχωρούσε για να καταλάβει εκ νέου τα στενά". Αυτά διέταξε ο Αλέξανδρος όταν είχε μάθει ότι ο Δαρείος ήδη είχε φύγει από την πεδιάδα των Σόχων (πόλη της Κομμαγηνής στη Συρία) και ευρίσκετο στην Ισσό.

"**πέμπει** κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, **κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ καταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ κατόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν**". (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.9.1’’). "Στέλνει αμέσως τους Θεσσαλούς ιππείς στην αριστερή πτέρυγα, αφού τους διέταξε να μην περάσουν έφιπποι παραλλήλως του μετώπου, για να μην φανούν στους εχθρούς ότι μετακινούνται, αλλά να περάσουν πίσω από την φάλαγγα χωρίς να διακρίνονται". Αυτά διέταξε ο Μέγας Αλέξανδρος τους Θεσσαλούς ιππείς πριν τη μάχη της Ισσού, ανατάσσοντας τις δυνάμεις του, αναλόγως της διατάξεως των αντιπάλων.

‘’Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ στρατόπεδα, ἐνταῦθα παριππεύων πάντῃ Ἀλέξανδρος **παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, οὐ τῶν ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἰλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστὶ καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ πανταχόθεν βοὴ ἐγίνετο μὴ διατρίβειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς τοὺς πολεμίους**’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.10.2’’). "Άμα δε πλησίασαν τα αντίπαλα στρατεύματα το ένα προς το άλλο, τότε ο Αλέξανδρος τρέχων έφιππος παντού, προέτρεπε τους στρατιώτες του να φανούν γενναίοι άνδρες, δεν ανέφερε δε μόνον τα ονόματα των αρχηγών με την πρέπουσα τιμή, αλλά ανέφερε ονομαστικώς και τους ιλάρχους και τους λοχαγούς και από τους ξένους μισθοφόρους εκείνους που ήταν περισσότεροι διάσημοι για το αξίωμα ή για κάποιο ανδραγάθημα. Και του φώναζαν δυνατά από παντού να μη χρονοτριβεί, αλλά να ορμήσει αμέσως κατά των εχθρών". Τα ανωτέρω έκανε και έλεγε ο Μέγας Αλέξανδρος λίγο πριν τη μάχη της Ισσού (333 π.Χ.), και αυτή ήταν η αντίδραση όλου του στρατού του.

"καὶ **λόγῳ τε ἐπεκόσμησεν** ὅσοις τι διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον ἢ ἀκοῇ συμφωνούμενον ἔμαθεν, καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἑκάστους ξὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησεν". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.12.1"). "Και επήνεσε ομιλών όλους εκείνους όσους ή αυτός ο ίδιος αντελήφθη ότι επετέλεσαν κάποιο σημαντικό κατόρθωμα σε καιρό μάχης ή άκουσε ομοφώνως επιβεβαιούμενο, και με χρηματικά φιλοδωρήματα τίμησε τον καθένα εξ αυτών αναλόγως της αξίας του". Ο Μέγας Αλέξανδρος την επομένη της μάχης της Ισσού επεσκεύθη τους τραυματίες στρατιώτες του για να τους δει και να τους επιβραβεύσει.

"Ἀλέξανδρον δὲ οὐ **φάναι αὐτὴν ἁμαρτεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶναι Ἀλέξανδρον**". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.12.7"). "Ο δε Αλέξανδρος είπε ότι αυτή δεν έκανε λάθος. Διότι και εκείνος είναι Αλέξανδρος". Την επομένη της μάχης της Ισσού ο Μέγας Αλέξανδρος μαζί με τον Ηφαιστίωνα, επεσκεύθησαν την αιχμάλωτη οικογένεια του Δαρείου στη σκηνή τους. Όταν η μητέρα του Δαρείου η Σισύγαμβρις πήγε να προσκυνήσει τον Ηφαιστίωνα, κάποιος της υπέδειξε τον Αλέξανδρο. Αυτή επειδή ντροπιάσθηκε για το λάθος της έκανε πίσω. Τότε ο Αλέξανδρος της είπε ότι δεν επλανήθη διότι και εκείνος (ο Ηφαιστίων) είναι Αλέξανδρος.

"**Ἀλέξανδρος δὲ τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἠπείρου ἀρξαμένους πλατύτερον χωννύναι, ὡς πλείονας δέξασθαι πύργους, καὶ τοὺς μηχανοποιοὺς μηχανὰς ἄλλας**

κατασκευάζειν ἐκέλευσεν". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.19.6"). "Ο δε Αλέξανδρος διέταξε τους εργάτες να αρχίσουν να πλατύνουν το πρόχωμα από την ξηρά, για να δέχεται επάνω περισσότερους πύργους, και τους μηχανικούς να κατασκευάζουν άλλες μηχανές". Τα ανωτέρω έγιναν και τα ανωτέρω διέταξε ο Αλέξανδρος κατά την πολιορκία της Τύρου.

"τῇ δὲ ὑστεραίᾳ **τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις ναυσὶ καὶ Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ πόλει, τοὺς δὲ Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπέκεινα τοῦ χώματος τὸν πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ ἡ σκηνὴ ἦν**". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.19.6"). "Την επομένη ημέρα δε ο Αλέξανδρος διέταξε οι μεν Κύπριοι μαζί με τα πλοία τους και με τον ναύαρχο Ανδρόμαχο να προσορμισθούν πλησίον της πόλεως κατά το λιμάνι που έφερε προς την Σιδώνα, οι δε Φοίνικες κατά τον λιμένα εκείθεν κάτω του προχώματος, τον εστραμμένο προς την Αίγυπτο, όπου ήταν και η σκηνή του". Τα ανωτέρω έγιναν και τα ανωτέρω διέταξε ο Αλέξανδρος κατά την πολιορκία της Τύρου.

"**Τὰς τριήρεις δὲ τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἴ πως πρὸς σφᾶς τετραμμένων τῶν Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον ἢ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περιπλεούσας τὸ τεῖχος ἐποκέλλειν τε ὅπῃ παρείκοι**,". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.23.3"). "Από δε τις τριήρεις άλλες μεν διέταξε να πλεύσουν και κατά τα δύο λιμάνια, μήπως κατορθώσουν να επιτύχουν δια της βίας την είσοδον, ενώ οι Τύριοι θα εστρέφοντο προς αυτούς (τους περί τον Αλέξανδρον)· όσες δε από αυτές είχαν πάνω τους βέλη ριπτόμενα υπό μηχανών ή όσες έφεραν πάνω στα καταστρώματα τοξότες, διέταξε αυτές να πλέουν γύρω από το τείχος και να πλησιάζουν στην ξηρά, εκεί όπου θα τους ήταν εύκολο,". Τα ανωτέρω έγιναν και τα ανωτέρω διέταξε ο Αλέξανδρος κατά την πολιορκία της Τύρου.

"Ἀλλ' **Ἀλεξάνδρῳ αἱρετέον ἐδόκει εἶναι ὅσῳ ἀπορώτερον· ἐκπλήξειν γὰρ τοὺς πολεμίους τὸ ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἐλεῖν αἰσχρὸν εἶναί οἱ λεγόμενον ἔς τε τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐς Δαρεῖον**". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.23.3"). "Αλλά ο Αλέξανδρος είχε την γνώμη ότι τόσο περισσότερο έπρεπε να κυριευθεί (η Γάζα), όσο δυσκολότερη ήταν η επιχείρηση. Διότι έλεγε ότι η εκπόρθηση (της Γάζης) για το απροσδόκητο θα προξενούσε μεγάλο φόβο στους εχθρούς, και η κατάληψή της θα προσήπτε σ' αυτόν καταισχύνη, όταν αυτό θα ελέγετο στους Έλληνες και στον Δαρείο".

"Καὶ Ἀλέξανδρος **ἤρετο Ἀρίστανδρον τὸν μάντιν, ὅ τι νοεῖ ὁ οἰωνός**. Ὁ δὲ ἀποκρίνεται ὅτι· Ὦ βασιλεῦ, τὴν μὲν πόλιν αἱρήσεις, αὐτῷ δέ σοι φυλακτέα ἐστὶν ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.26.4"). "Και ο Αλέξανδρος ρώτησε τον μάντη Αρίστανδρο τι σημαίνει το θεϊκό σημείο. Εκείνος δε αποκριθείς είπε: Ω βασιλιά, την μεν πόλη θα κυριεύσεις, πρέπει όμως εσύ να προφυλαχθείς κατ' αυτή την ημέρα". Κατά την διάρκεια της πολιορκίας της Γάζης, ενώ ο Αλέξανδρος βρισκόταν στον βωμό κάνοντας ιεροπραξίες, από τα πόδια ενός σαρκοφάγου πτηνού που πετούσε από πάνω του έπεσε μία πέτρα στο κεφάλι του. Έτσι ο Αρίστανδρος ο μάντης ρωτήθηκε τι να σημαίνει αυτό το γεγονός και απήντησε ως ανωτέρω. Ο Αρίστανδρος επαληθεύτηκε. Ο Αλέξανδρος εκείνη την ημέρα και τραυματίσθηκε από βέλος καταπέλτου στον ώμο και κατέλαβε τη Γάζα.

"ἀφικνοῦνται δ' αὐτῷ μετάπεμπτοι ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναί, αἷς Τύρον εἷλε. **Καὶ χῶμα χωννύναι ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖρος μὲν ἐς δύο σταδίους, ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ διακοσίους**". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.23.3"). "ήλθαν δε εις αυτόν κατά διαταγήν του δια θαλάσσης οι μηχανές με τις οποίες κυρίευσε την Τύρο. Και διέταξε να ανεγείρουν κυκλικώς από όλα τα μέρη της πόλεως πρόχωμα με πλάτος μεν δύο περίπου σταδίων και ύψος έως διακοσίων πενήντα ποδών".

''Σατράπην μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε Φρασαόρτην τὸν Ῥεομίθρου παῖδα. **τὰ βασίλεια δὲ τὰ Περσικὰ ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σώζειν ξυμβουλεύοντος, τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὐτοῦ κτήματα ἤδη ἀπολλύναι καὶ ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἄνθρωποι, ὡς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότι κατέχειν τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ ἐπελθεῖν μόνον νικῶντα**''. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.18.11"). ''Σατράπη δε της Περσίας διώρισε τον Φρασαόρτη, υιό του Ρεομίθρου. Έκαψε δε τα Περσικά ανάκτορα, αν και ο Παρμενίων τον προέτρεπε να τα διαφυλάξει, και για άλλους λόγους και διότι δεν τον συνέφερε να καταστρέφει κτήματα τα οποία ήταν πλέον δικά του και ακόμη διότι δεν θα

δείξουν ευμενείς διαθέσεις προς αυτόν οι Ασιατικοί λαοί, σχηματίζοντας την ιδέα ότι αυτός δεν είχε λάβει απόφαση να κρατήσει την εξουσία της Ασίας, αλλά να περάσει αυτήν μόνο ως νικητής".

‘’**ὁ δὲ τιμωρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφασκεν ἀνθ' ὧν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλάσαντες τάς τε Ἀθήνας κατέσκαψαν καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρησαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας εἰργάσαντο, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.18.12"). "Αυτός δε (ο Αλέξανδρος) έλεγε ότι ήθελε να εκδικηθεί τους Πέρσες, διότι όταν εξεστράτευσαν εναντίον της Ελλάδας και την Αθήνα κατέσκαψαν και τους ναούς έκαψαν, και για όσα άλλα κακά έκαναν στους Έλληνες, για αυτά θα τους τιμωρήσει’’. Σε σχέση πάντως με την καταστροφή των ναών της Ελλάδος από τους Πέρσες, ο Μέγας Αλέξανδρος "πήρε τα χρήματα των βαρβάρων και τα έστειλε στην Ελλάδα, με την εντολή να δαπανηθούν δέκα χιλιάδες τάλαντα για να κτισθούν ναοί των θεών". (Πλούτ., "Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 13"). "Περικλῆς φορολογήσας τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῶν χρημάτων ἐκόσμησεν ἱεροῖς τὴν ἀκρόπολιν· Ἀλέξανδρος δὲ τὰ τῶν Βαρβάρων χρήματα λαβὼν ἔπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, **ναοὺς τοῖς θεοῖς ἀπὸ μυρίων ταλάντων οἰκοδομῆσαι κελεύσας**", σε αντίθεση με τον Περικλή ο οποίος φορολόγησε τους Έλληνες και με τα χρήματα αυτά κόσμησε την Ακρόπολη με ναούς. Στη Βαβυλώνα επίσης, ο Μέγας Αλέξανδρος διέταξε τους Βαβυλωνίους κα οικοδομήσουν τους ναούς που είχε κατακρημνίσει ο Ξέρξης. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ'. 14.4").

‘’Παρμενίωνα δὲ **προσέταξε τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἐκβατάνοις καταθέσθαι καὶ Ἁρπάλῳ παραδοῦναι**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.19.7").

‘’Κλείτῳ δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἴλης ἡγεμόνι **ἐπέστειλεν**, **ἐπειδὰν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφίκηται, κατελέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀῤῥωστῶν, ἀναλαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων τότε ὑπολειφθέντας ἰέναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα καὶ αὐτὸς ἥξειν ἔμελλεν**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.19.8").

‘’**Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπιστῶν ἡγεμόνα καὶ Ἄτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων κατὰ τὴν ὁδόν, ἥντινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον προὐκεχωρήκεσαν, τοὺς ὑπολειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τούτους ὡς κουφότατα ἐσταλμένους, τοὺς δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἕπεσθαι**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.21.8").

‘’Τοῖς πρέσβεσι δὲ τῶν Ἑλλήνων δεομένοις σπείσασθαί σφισιν ὑπὲρ τοῦ παντὸς ξενικοῦ **ἀπεκρίνατο ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιήσασθαι πρὸς αὐτοὺς οὐδεμίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς στρατευομένους ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς βαρβάροις παρὰ τὰ δόγματα τῶν Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἥκειν ξύμπαντας καὶ παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρέποντας Ἀλεξάνδρῳ χρῆσθαι ὅ τι βούλοιτο, ἢ σώζεσθαι ὅπῃ δύναιντο**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.23.8").

‘’**ὁ δὲ κρεῖσσον ἔφη ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθεῖν ἢ κατεστραμμένον ξύμπασαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀσίαν γέλωτα εἶναι Σκύθαις, καθάπερ Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατὴρ πάλαι ἐγένετο.** Ἀρίστανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ ἐκ τοῦ θείου σημαινόμενα ἄλλα ἀποδείξεσθαι, ὅτι ἄλλα ἐθέλει ἀκοῦσαι Ἀλέξανδρος’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.4.3"). "Ο δε (Αλέξανδρος) είπε ότι θα ήταν προτιμότερο γι' αυτόν να περιέλθει στον έσχατο κίνδυνο παρά, ενώ έχει υποτάξει ολόκληρη σχεδόν την Ασία, να περιπαίζεται από τους Σκύθες, όπως ακριβώς και ο πατέρας του Ξέρξου ο Δαρείος σε παλαιότερη εποχή. Ο δε Αρίστανδρος είπε ότι δεν θα εξηγήσει κατ' άλλον τρόπο το πράγμα, παρά μόνον όπως το φανερώνουν οι θεοί, επειδή άλλα θέλει να ακούσει ο Αλέξανδρος". Αυτά συνέβησαν στην 'Αλεξάνδρεια την Εσχάτη', στις όχθες του Τανάϊδος ποταμού.

‘’αὐτόν τε τὸν Κλεῖτον **ὀνομαστὶ ἀνακαλοῦντα καὶ τὴν Κλείτου μὲν ἀδελφήν, αὐτὸν δὲ ἀναθρεψαμένην, Λανίκην τὴν Δρωπίδου παῖδα, ὡς καλὰ ἄρα αὐτῇ τροφεῖα ἀποτετικὼς εἴη ἀνδρωθείς, ἥ γε τοὺς μὲν παῖδας τοὺς ἑαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους ἐπεῖδεν ἀποθανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ αὐτῆς αὐτὸς αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινε· φονέα τε τῶν φίλων οὐ διαλείπειν αὐτὸν ἀνακαλοῦντα**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.9.3-4"). ‘’Και φωνάζων ονομαστί και τον ίδιο τον Κλείτο και την αδελφή του Κλείτου, η οποία τον ανέθρεψε, την Λανίκη, την κόρη του Δρωπίδου, λέγων βεβαίως ότι αφού μεγάλωσε είχε πληρώσει καλά τροφεία σε αυτήν, η οποία τουλάχιστον τους μεν υιούς της είδε φονευμένους ενώ εμάχοντο χάριν αυτού, αυτός δε εφόνευσε δια της χειρός του τον αδελφό της. Και ότι δεν έπαυε από του να αποκαλεί τον εαυτόν του φονέα των φίλων’’.

‘”Ἔνθα δὴ **ἐκήρυξεν Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πρώτῳ ἀναβάντι δώδεκα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας, δευτέρῳ δὲ ἐπὶ τούτῳ τὰ δεύτερα καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς, ὡς τελευταῖον εἶναι τῷ τελευταίῳ ἀνελθόντι τριακοσίους Δαρεικοὺς τὸ γέρας. καὶ τοῦτο τὸ κήρυγμα παρώξυνεν ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας ὡρμημένους**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.18.7"). ‘’Τότε λοιπόν εκήρυξε ο Αλέξανδρος ότι εκείνος που θα ανέβαινε πρώτος στον βράχο θα έχει ως βραβείο δώδεκα τάλαντα, ο δεύτερος από αυτόν ένδεκα, και ο τρίτος τα αμέσως ύστερα από αυτά, ώστε το βραβείο να είναι τριακόσιοι Δαρεικοί για εκείνον ο οποίος θα ανέβαινε τελευταίος. Και αυτό το κήρυγμα παρώξυνε ακόμη περισσότερο τους Μακεδόνες, οι οποίοι άλλωστε ήταν και από πρωτύτερα πρόθυμοι’’. Όταν οι ευρισκόμενοι στη Σογδιανή Πέτρα υπό τον Βάκτριο Οξυάρτη, περιέπαιζαν τον Αλέξανδρο λέγοντάς του να βρεί πτερωτούς στρατιώτες οι οποίοι να του κυριεύσουν το όρος, διότι τους άλλους ανθρώπους δεν τους λογάριαζαν καθόλου, ευρέθησαν τριακόσιοι εθελοντές Μακεδόνες οι οποίοι έγιναν πτερωτοί. Οι διακόσιοι εβδομήντα από αυτούς, διότι οι άλλοι τριάντα εχάθησαν στα χιόνια και τους γκρεμούς, κατέλαβαν την κορυφή του όρους. Η ανωτέρω αναφερομένη ήταν η χρηματική προσφορά του Αλεξάνδρου στους στρατιώτες του. Η κατάληψη του βράχου της Σογδιανής είχε ως συνέπεια και τον γάμο του Αλεξάνδρου με την κόρη του Οξυάρτη, την Ρωξάνη.

‘”Ες δὲ τὴν ὑστεραίαν **ξυγκαλέσας αὖθις ξὺν ὀργῇ τοὺς αὐτοὺς αὐτὸς μὲν ἰέναι ἔφη τοῦ πρόσω, βιάσεσθαι δὲ οὐδένα ἄκοντα Μακεδόνων ξυνέπεσθαι· ἕξειν γὰρ τοὺς ἀκολουθήσοντας τῷ βασιλεῖ σφῶν ἑκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἵκαδε ἐθέλουσιν ὑπάρχειν ἀπιέναι καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις, ὅτι τὸν βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπολιπόντες**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.28.2"). "Την δε επομένη ημέρα συγκαλέσας πάλιν τους ιδίους (τους αρχηγούς των σωμάτων), είπε θυμωμένος ότι αυτός μεν θα βαδίσει προς τα εμπρός και ότι δεν θα βιάσει κανέναν εκ των Μακεδόνων να τον ακολουθήσει παρά την θέλησή του. Καθόσον έλεγε ότι θα βρει άλλους οι οποίοι θα τον ακολουθήσουν θεληματικώς. Όσοι δε θέλουν να αναχωρήσουν στην πατρίδα των αυτοί μπορούν να αναχωρήσουν και να αναγγείλουν στους συγγενείς των ότι επέστρεψαν, αφήνοντας τον βασιλιά τους εν μέσω των εχθρών". Αυτά είπε ο Μέγας Αλέξανδρος στον Ύφασι ποταμό, στην Ινδία, μετά τον λόγο του στρατηγού του Κοίνου, όταν είδε ότι οι παρευρεθέντες επεδοκίμασαν τα λεγόμενα του Κοίνου με κάποιον θόρυβο. ‘’Τότε δὴ τοὺς πρεσβυτάτους τε τῶν ἑταίρων καὶ τοὺς μάλιστα ἐπιτηδείους αὐτῷ **συναγαγών, ὡς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιάν, ὅτι ἔγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν**’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.28.5"). "Τότε λοιπόν αφού συνεκάλεσε τους πλέον γεροντότερους εκ των εταίρων και μάλιστα τους αγαπητότατους εις αυτόν, επειδή τα πάντα εξεβίαζαν αυτόν να οπισθοχωρήσει, **εκήρυξε στο στράτευμα ότι έλαβε την απόφαση να επιστρέψει προς τα πίσω**". Αυτή την ανακοίνωση έκανε ό Αλέξανδρος στη στρατιά του, όταν η θυσία του για τη διάβαση του ποταμού Υφάσιος δεν απέβη αισία. Προφανώς αυτό ήταν ένα στρατήγημα του Αλεξάνδου για να δείξει ότι υποχωρεί μόνον στη θέληση των θεών.

"καὶ Φωκίωνι μὲν **ἔγραψεν ἐπιστολήν**, **ὡς οὐ χρησόμενος αὐτῷ φίλῳ τὸ λοιπόν, εἰ διωθοῖτο τὰς χάριτας**. Σεραπίωνι δὲ τῶν ἀπὸ σφαίρας τινὶ νεανίσκων οὐδὲν ἐδίδου διὰ τὸ μηδὲν αἰτεῖν. ὡς οὖν εἰς τὸ σφαιρίζειν παραγενόμενος ὁ Σεραπίων ἄλλοις ἔβαλλε τὴν σφαῖραν, εἰπόντος δὲ τοῦ βασιλέως "**ἐμοὶ δ’ οὐ δίδως**’’; "οὐ γὰρ αἰτεῖς" εἶπε, τούτῳ μὲν δὴ γελάσας πολλὰ δέδωκε". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 39"). "Στον Φωκίωνα (τον Αθηναίο στρατηγό) έστειλε επιστολή, γράφοντας ότι στο εξής δεν θα τον θεωρεί φίλο του, εάν αρνηθεί τις προσφορές του. Σε κάποιον νεαρό Σεραπίωνα, γνωστό από τη σφαίρα, δεν έδιδε τίποτε, διότι δεν του ζητούσε τίποτε. Και όταν, συμμετέχοντας στο παιχνίδι της σφαίρας ο Σεραπίων, έριχνε τη σφαίρα σε άλλους, και όταν ο Αλέξανδρος του είπε "σε εμένα δεν τη ρίχνεις"; Εκείνος του απήντησε "δεν μου τη ζητείς", γέλασε μ' αυτό (ο Αλέξανδρος) και του έδωσε πάρα πολλά. (Όσον αφορά στον Αθηναίο στρατηγό Φωκίωνα, ήταν ο μόνος Αθηναίος στον οποίο απευθυνόμενος ο Αλέξανδρος του έγραφε τη λέξη ‘’χαίρε’’. Ανωτέρω βλέπουμε ότι οι Έλληνες του Μεγάλου Αλεξάνδρου έπαιζαν σφαίρα. Στον Όμηρο, και η Ναυσικά με τις φίλες της σφαίρα (πετόσφαιρα) έπαιζαν. ‘’σφαίρῃ ταὶ δ’ ἄρ’ ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·’’. <‘’Οδύσσεια, ζ 100’’>, ‘’σφαῖραν ἔπειτ’ ἔρριψε μετ’ ἀμφίπολον βασίλεια·’’ <‘’Οδύσσεια, ζ 115’’>).

"**ἐπετίμησε πρᾴως καὶ φιλοσόφως, θαυμάζειν φάμενος**, **εἰ τοσούτους ἠγωνισμένοι καὶ τηλικούτους ἀγῶνας, οὐ μνημονεύουσιν ὅτι τῶν καταπονηθέντων οἱ καταπονήσαντες ἥδιον καθεύδουσιν, οὐδ' ὁρῶσι τοῖς Περσῶν βίοις τοὺς ἑαυτῶν παραβάλλοντες, ὅτι δουλικώτατον μέν ἐστι τὸ τρυφᾶν, βασιλικώτατον δὲ τὸ πονεῖν.** "**καίτοι πῶς ἄν τις**" ἔφη "**δι' ἑαυτοῦ θεραπεύσειεν ἵππον ἢ λόγχην ἀσκήσειεν ἢ κράνος, ἀπειθικὼς τοῦ φιλτάτου σώματος ἅπτεσθαι τὰς χεῖρας**''; " **οὐκ ἴστ'** " εἶπεν "**ὅτι τοῦ κρατεῖν πέρας ἡμῖν ἐστι τὸ μὴ ταὐτὰ ποιεῖν τοῖς κεκρατημένοις**''; (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 40"). "Έκανε σ' αυτούς παρατηρήσεις ήπια και φιλοσοφημένα, λέγοντας ότι απορεί που, αν και έχουν δώσει τόσες πολλές και μεγάλες μάχες, δεν θυμούνται ότι αυτοί που κοπίασαν κοιμούνται πιο γλυκά από εκείνους που καταπονήθηκαν, και ούτε βλέπουν, αντιπαραβάλλοντας τη ζωή των Περσών με τη δική τους, ότι είναι έσχατη δουλεία η τρυφηλή ζωή και μέγιστο βασιλικό χαρακτηριστικό να κοπιάζουν. Πράγματι, πώς θα μπορούσε κάποιος, προσέθεσε, να φροντίσει μόνος του το άλογο ή να γυαλίσει τη λόγχη ή το κράνος, ξεσυνηθίζοντας να ακουμπά τα χέρια του στο αγαπημένο του κορμί; Δεν ξέρετε, είπε, ότι τελική επικράτηση για εμάς σημαίνει να μην κάνουμε τα ίδια με τους κατακτημένους"; Αυτό είπε ο Αλέξανδρος όταν έβλεπε ανθρώπους του περιγύρου του να έχουν γίνει ενοχλητικοί με τον τρόπο ζωής και τις πολυτέλειές τους.

"Πευκέστα δὲ σωθέντος ἔκ τινος ἀσθενείας, **ἔγραψε** πρὸς Ἀλέξιππον τὸν ἰατρὸν **εὐχαριστῶν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 41"). "**Έγραψε επιστολή** προς τον ιατρό Αλέξιππο ευχαριστώντας τον, όταν ο Πευκέστας έγινε καλά μετά από κάποια ασθένεια".

"Πευκέστα μὲν **ἔγραψε μεμφόμενος, ὅτι δηχθεὶς ὑπ' ἄρκτου τοῖς μὲν ἄλλοις ἔγραψεν, αὐτῷ δ' οὐκ ἐδήλωσεν**. "**ἀλλὰ νῦν γε**" φησί "**γράψον τε πῶς ἔχεις, καὶ μή τινές σε τῶν συγκυνηγετούντων ἐγκατέλιπον, ἵνα δίκην δῶσι**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 41"). "Στον Πευκέστα **έγραψε επιστολή** παρατηρώντας τον, διότι για το δάγκωμά του από αρκούδα **ενημέρωσε με γράμμα** τους άλλους αλλά τον ίδιο δεν τον ενημέρωσε. Και του έλεγε: <Τώρα λοιπόν γράψε μου πώς είσαι και ενημέρωσέ με μήπως κάποιοι από αυτούς που κυνηγούσατε μαζί σε εγκατέλειψαν, για να τιμωρηθούν>".

"**ἔγραψε** δὲ καὶ Παυσανίᾳ τῷ ἰατρῷ βουλομένῳ τὸν Κρατερὸν ἐλλεβορίσαι, **τὰ μὲν ἀγωνιῶν, τὰ δὲ παραινῶν ὅπως χρήσηται τῇ φαρμακείᾳ**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 41"). "Έγραψε επιστολή και στον ιατρό Παυσανία, που ήθελε να δώσει στον Κρατερό (ψυχοδραστικό) φάρμακο, από τη μία διότι αγωνιούσε, και από την άλλη δίνοντας οδηγίες για το πώς να χρησιμοποιήσει το φάρμακο".

''"Ὑστερον δὲ **γράφων πρὸς Ἀντίπατρον** καὶ τὸν Καλλισθένην συνεπαιτιασάμενος, <**Οἱ μὲν παῖδες**> φησὶν <**ὑπὸ τῶν Μακεδόνων κατελεύσθησαν, τὸν δὲ σοφιστὴν ἐγὼ κολάσω καὶ τοὺς ἐκπέμψαντας αὐτὸν καὶ τοὺς ὑποδεχομένους ταῖς πόλεσι τοὺς ἐμοὶ ἐπιβουλεύοντας**,> ἄντικρυς ἔν γε τούτοις ἀποκαλυπτόμενος πρὸς Ἀριστοτέλην·''. (Πλ.., ''Αλέξανδρος, 55''). ''Κατόπιν, γράφοντας προς τον Αντίπατρο κατηγορώντας μαζί (με τους βασιλικούς παίδας) και τον Καλλισθένη λέει. ''Οι νέοι σκοτώθηκαν με λιθοβολισμό από τους Μακεδόνες, τον σοφιστή όμως θα τον τιμωρήσω εγώ, μαζί με αυτούς που τον έστειλαν και όσους ανέχονται στις πόλεις τους αυτούς που με επιβουλεύονται, με ευθεία αναφορά με αυτά εναντίον του Αριστοτέλη''.

''Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ θαυμαστῶς Ἀλέξανδρος ἡσθεὶς δῆλός ἐστιν **ἐξ ὧν γράφει πρὸς Ἀντίπατρον**, **ἐν τοῖς μεγίστοις τοῦτο τῶν ἀπὸ τοῦ θεοῦ γεγονότων αὐτῷ τιθέμενος**''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 57''). ''Είναι φανερό, από αυτά που γράφει προς τον Αντίπατρο, ότι ευχαριστήθηκε πολύ ο Αλέξανδρος, καθώς δηλαδή το θεωρεί αυτό (τον οιωνό) έναν από τους μεγαλύτερους που του έστειλε ο θεός''. Οιωνός και μάλιστα πολύ αίσιος, εθεωρήθη από τον Μέγα Αλέξανδρο το γεγονός ότι ο Πρόξενος, ο οποίος είχε καθήκοντα στρωματοφύλακος, ανοίγοντας σκάμμα δίπλα στον ποταμό Ώξο για να στηρίξει τη βασιλική σκηνή, ανεκάλυψε μια πηγή με παχύ και λιπαρό υγρό. Σε σχέση μ΄ αυτό ο Μέγας Αλέξανδρος ρώτησε τον μάντη Αρίστανδρο τι να σήμαινε το θεϊκό σημείο, εκείνος δε απήντησε ότι αυτό είναι σημείο κόπων, αλλά και νίκη μετά τους κόπους: ''Ἀρίστανδρος δὲ πόνων εἶναι σημεῖον τοῦ ἐλαίου τὴν πηγὴν ἔφασκεν, ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς πόνοις σημαίνειν''. ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.15.7-8").

‘’**Εἶτα μεμψάμενος μέτρια καὶ προσαγορεύσας φιλανθρώπως**, ἀπέλυσε τοὺς ἀχρήστους, δωρησάμενος μεγαλοπρεπῶς καὶ **γράψας πρὸς Ἀντίπατρον**, **ὅπως ἐν πᾶσι τοῖς ἀγῶσι καὶ τοῖς θεάτροις προεδρίαν ἔχοντες ἐστεφανωμένοι καθέζοιντο. Τῶν δὲ τεθνηκότων τοὺς παῖδας ὀρφανοὺς ὄντας ἐμμίσθους ἐποίησεν**’’. (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 71’’). ‘’Έπειτα αφού τους έκανε παρατηρήσεις με μέτρο και τους μίλησε με φιλάνθρωπα αισθήματα, απέλυσε εκείνους που δεν ήταν πλέον χρήσιμοι αφού τους χάρισε πολλά δώρα και έγραψε προς τον Αντίπατρο να κάθονται στεφανωμένοι, σε όλους τους αγώνες και τα θέατρα, στις πρώτες θέσεις. Στα παιδιά όσων είχαν σκοτωθεί και ήταν ορφανά έδωσε μισθούς (συντάξεις)’’. Τα γεγονότα αυτά έλαβαν χώρα στην Ώπιν.

Ελληνικά λοιπόν ομιλεί και Ελληνικά γράφει ο Μέγας Αλέξανδρος και όχι Σλαβικά Βουλγαροσερβικά τα οποία ομιλούν οι Βαρδαρίτες.

Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος πληροφορήθηκε ότι δύο Μακεδόνες, ο Δάμων και ο Τιμόθεος οι οποίοι υπηρετούσαν υπό τον Παρμενίωνα, είχαν βιάσει τις γυναίκες κάποιων μισθοφόρων, του έστειλε επιστολή όπου του έγραφε να ελέγξει τις καταγγελίες και αν επιβεβαιωθούν να τους τιμωρήσει με θάνατο. Στη συνέχεια της επιστολής αυτής προς τον Παρμενίωνα ο Μέγας Αλέξανδρος έγραψε για τον εαυτόν του, **κατά λέξη**: ‘’Καὶ περὶ ἑαυτοῦ **κατὰ λέξιν ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ γέγραφεν· ἐγὼ γὰρ οὐχ ὅτι ἑωρακὼς ἂν εὑρεθείην τὴν Δαρείου γυναῖκα ἢ βεβουλημένος ἰδεῖν**, ἀλλ’ οὐδὲ τῶν λεγόντων περὶ τῆς εὐμορφίας αὐτῆς προσδεδεγμένος τὸν λόγον". ‘’**ἔλεγε δὲ μάλιστα συνιέναι θνητὸς ὢν ἐκ τοῦ καθεύδειν καὶ συνουσιάζειν, ὡς ἀπὸ μιᾶς ἐγγινόμενον ἀσθενείας τῇ φύσει καὶ τὸ πονοῦν καὶ τὸ ἡδόμενον**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 22’’). ‘’Και για τον εαυτόν του είχε γράψει κατά λέξη σ’ αυτή την επιστολή. Εγώ όχι μόνο δεν έτυχε να δω τη γυναίκα του Δαρείου (τη Στάτειρα) ή θέλησα να τη δω, αλλά ούτε καν δέχθηκα να ακούσω όσους ομιλούσαν για την ομορφιά της’’. ‘’Έλεγε μάλιστα (ο Αλέξανδρος) ότι συνειδητοποιεί ότι είναι θνητός από το ότι κοιμάται και συνουσιάζεται, διότι και ο πόνος και η ηδονή οφείλονται σε μια αδυναμία που υπάρχει στη φύση’’.

Έτσι ακριβώς, λοιπόν, ομιλεί και έτσι ακριβώς γράφει και μάλιστα **κατά λέξιν**, και αυτά λέει ο Μέγας Αλέξανδρος. Ελληνικά ομιλεί φυσικά και στα Ελληνικά γράφει ο Μέγας Αλέξανδρος και τις ανωτέρω Ελληνικές λέξεις χρησιμοποιεί. Ο Μέγας Αλέξανδρος, φυσικά, δεν ομιλεί Βαρδαρίτικα Βουλγαροσερβικά τα οποία δεν υπήρχαν τότε. Ο Θουκυδίδης, για τις δημηγορίες τις οποίες παραθέτει στην Ιστορία του, διευκρινίζει ότι οι αγορητές δεν είπαν κατά λέξιν όσα αυτός καταγράφει, αλλά, αναφέρει ότι μίλησαν περίπου έτσι, είπαν περίπου αυτά: "ἔλεγον τοιάδε" ή "τοιαῦτα εἶπον". Κανείς δεν αμφισβητεί ότι αυτά που γράφει ο Θουκυδίδης ελέχθησαν έτσι. Τώρα που έχουμε την κατά λέξη επιστολή του Μεγάλου Αλεξάνδρου εμείς θα την αμφισβητήσουμε, επειδή μάς κοροϊδεύουν οι Βαρδαρίτες; Η σύζυγος του Δαρείου η Στάτειρα, εθεωρείτο ως η ομορφότερη γυναίκα της Ασίας. Ο Μέγας Αλέξανδρος σεβάσθηκε και αυτήν και τις άλλλες αιχμάλωτες Περσίδες. Βλέποντας μάλιστα να ξεχωρίζουν στην ομορφιά και στο ύψος, έλεγε αστειευόμενος ότι οι Περσίδες είναι βάσανο των οφθαλμών: "τὰς δ’ ἄλλας αἰχμαλώτους ὁρῶν ὁ Ἀλέξανδρος κάλλει καὶ μεγέθει διαφερούσας, **ἔλεγε παίζων ὡς εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες**". Όταν μάλιστα η Στάτειρα πέθανε, πάνω στη γέννα, όπως αναφέρει ο Πλούταρχος, ο Μέγας Αλέξανδρος την ετίμησε με τις μεγαλύτερες δυνατές τιμές και τη μεγαλύτερη πολυτέλεια. Οι Μακεδόνες όμως του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ετίμησαν και τις άλλες Περσίδες και τις άλλες γυναίκες της Ασίας. Όχι μόνον δεν τις ατίμασαν, αλλά τις ετίμησαν κάνοντάς τες νόμιμες συζύγους τους. Περισσότερες από δέκα χιλιάδες Ασιάτισες παντρεύτηκαν Μακεδόνες, έλαβαν βοήθεια-προίκα από τον Αλέξανδρο και γέννησαν παιδιά νομίμων γάμων. "καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἠγμένοι ἦσαν Μακεδόνες τῶν Ἀσιανῶν τινας γυναικῶν, **ἀπογραφῆναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ ὀνόματα,** καὶ ἐγένοντο ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τούτοις δωρεαὶ Ἀλεξάνδρου ἐδόθησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.4.8"). "ἐπέδωκεν δὲ καὶ τάλαντον ἑκάστῳ ὑπὲρ τὴν μισθοφοράν· παῖδες δὲ εἴ τῳ ἦσαν ἐκ τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν, **παρὰ οἷ καταλιπεῖν ἐκέλευσε μηδὲ στάσιν κατάγειν ἐς Μακεδονίαν ἀλλοφύλους τε καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς οἴκοι ὑπολελειμμένοις παισί τε καὶ μητράσιν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἐπιμελήσεσθαι ὡς ἐκτρέφοιντο Μακεδονικῶς τά τε ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέμια κοσμούμενοι, γενομένους δὲ ἄνδρας ἄξειν αὐτὸς ἐς Μακεδονίαν καὶ παραδώσειν τοῖς πατράσιν**". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.12.2"). Έτσι επέρχεται η συναδέλφωση των λαών. Όλοι αυτοί

οι Μακεδόνες παρεκάθησαν και στους γάμους των Σούσων (του Αλεξάνδρου, του Ηφαιστίωνος και των εταίρων με ευγενείς Περσίδες) και ο καθένας έλαβε χρυσή φιάλη για σπονδές. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 70"). Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν στην Περσία βοηθούσε τις Περσίδες, διένειμε χρήματα στις γυναίκες, όπως συνήθιζαν οι βασιλείς των Περσών να δίνουν σε καθεμία ένα χρυσό νόμισμα κάθε φορά που έφθαναν στους Πέρσες: '"Εν δὲ Πέρσαις πρῶτον μὲν ἀπέδωκε τὸ νόμισμα ταῖς γυναιξίν, ὥσπερ εἰώθεισαν οἱ βασιλεῖς, ὁσάκις εἰς Πέρσας ἀφίκοιντο, διδόναι χρυσοῦν ἑκάστῃ''. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 69").

"**Αὕτη μέντοι σ' ἡ δειλία τὸν ἐκ θεῶν, ἤδη τῷ Σπιθριδάτου ξίφει τὸν νῶτον ἐπιτρέποντα, περιεποίησε, καὶ τῷ Μακεδόνων αἵματι καὶ τοῖς τραύμασι τούτοις ἐγένου τηλικοῦτος, ὥστ' Ἄμμωνι σαυτὸν εἰσποιεῖν, ἀπειπάμενος Φίλιππον**". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 50''). ''Αυτή η δειλία σε έσωσε εσένα τον καταγόμενο από τους θεούς, που έστρεψες τα νώτα σου στο ξίφος του Σπιθριδάτη και έγινες τόσο μεγάλος με το αίμα και αυτά τα τραύματα των Μακεδόνων, ώστε να γίνεις θετός υιός του Άμμωνος αρνούμενος τον Φίλιππο''. Αυτό το είπε ο Κλείτος ο επωνομαζόμενος Μέλας στον Μέγα Αλέξανδρο, αναφερόμενος στη μάχη του Γρανικού, όπου τον έσωσε από τον Σπιθριδάτη.

"Παροξυνθεὶς οὖν ὁ Ἀλέξανδρος " **ἦ ταῦτ'** ''εἶπεν "**ὦ κακὴ κεφαλὴ σὺ περὶ ἡμῶν ἑκάστοτε λέγων καὶ διαστασιάζων Μακεδόνας χαιρήσειν νομίζεις''**; "**ἀλλ' οὐδὲ νῦν**" ἔφη "**χαίρομεν Ἀλέξανδρε, τοιαῦτα τέλη τῶν πόνων κομιζόμενοι, μακαρίζομεν δὲ τοὺς ἤδη τεθνηκότας, πρὶν ἐπιδεῖν Μηδικαῖς ῥάβδοις ξαινομένους Μακεδόνας, καὶ Περσῶν δεομένους ἵνα τῷ βασιλεῖ προσέλθωμεν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 51"). "Εξοργισμένος λοιπόν ο Αλέξανδρος, του απήντησε (του Κλείτου): <Ανόητε άνθρωπε, εσύ που κάθε φορά μιλείς για εμάς και δημιουργείς στάσεις μεταξύ των Μακεδόνων, νομίζεις ότι θα το χαρείς>; Και εκείνος (ο Κλείτος) είπε: <Αλλά ούτε και τώρα χαιρόμαστε, Αλέξανδρε, εισπράττοντας τέτοια ανταμοιβή για τους κόπους μας, και καλοτυχίζουμε αυτούς που ήδη έχουν σκοτωθεί προτού να δουν τους Μακεδόνες να παίρνουν εντολές με Μηδικά ραβδιά και να παρακαλούμε τους Πέρσες για να επισκεφθούμε τον βασιλιά>". Τα ανωτέρω ελέχθησαν από τον Μέγα Αλέξανδρο και τον Κλείτο λίγο πριν τον θάνατο του τελευταίου. Ο Κλείτος δεν υποχωρούσε σ' αυτή τη διένεξη με τον Μέγα Αλέξανδρο και του ζητούσε, ''ἀλλ' εἰς μέσον ἐᾶν ἃ βούλεται λέγειν τὸν Ἀλέξανδρον κελεύοντος, ἢ μὴ καλεῖν ἐπὶ δεῖπνον ἄνδρας ἐλευθέρους καὶ παρρησίαν ἔχοντας, ἀλλὰ μετὰ βαρβάρων ζῆν καὶ ἀνδραπόδων, οἳ τὴν Περσικὴν ζώνην καὶ τὸν διάλευκον αὐτοῦ χιτῶνα προσκυνήσουσιν'', ''να τον αφήσει να πει ανάμεσά τους αυτά που θέλει, άλλως, να μην καλεί στο δείπνο του άνδρες ελευθέρους και με το θάρρος της γνώμης τους, αλλά να ζει με βαρβάρους και δούλους που θα του προσκυνήσουν την Περσική ζώνη και τον λευκό χιτώνα του''. "Ἀλέξανδρος δὲ **ἐβόα** ἄρα **καλῶν τοὺς ὑπασπιστάς**·". ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.8.8"). "Ο Αλέξανδρος όμως έπειτα εφώναζε, καλών επανειλημμένως τους υπασπιστές του". Κανείς όμως δεν υπήκουε από αυτούς. Τότε ο Κλείτος είπε στον Αλέξανδρο ότι:

"**ἐς ταὐτὰ καθεστηκέναι Δαρείῳ, ὁπότε πρὸς Βήσσου τε καὶ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον ξυλληφθεὶς ἤγετο οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ὢν βασιλέως**". ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.8.8"). "Είχε καταντήσει ωσάν τον Δαρείο, όταν αυτός συλληφθείς οδηγείτο από τον Βήσσο, με τη διαφορά μόνο ότι εκείνος δεν έφερε το όνομα του βασιλέως".

"ὁ δὲ κατ' ἄλλας θύρας αὖθις εἰσῄει, μάλ' ὀλιγώρως καὶ θρασέως Εὐριπίδου τὰ ἐξ Ἀνδρομάχης ἰαμβεῖα ταῦτα περαίνων· <**οἴμοι, καθ' Ἑλλάδ' ὡς κακῶς νομίζεται**>". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 51". "Αυτός όμως (ο Κλείτος) ξαναμπήκε από άλλη πόρτα, λέγοντας ψυχρά και θαρραλέα στίχους του Ευριπίδου. "Ανδρομάχη, 693": <Αλίμονο πόσο άσχημο θεωρείται στην Ελλάδα>". Πέρα από το θάρρος και την ισηγορία του Κλείτου, δεν μπορούμε παρά να θαυμάσουμε και την Ελληνική παιδεία του, βλέποντας έναν στρατηγό να ομιλεί με στίχους του Ευριπίδου. Στους στίχους αυτούς αναφέρεται ότι η δόξα για τα κατορθώματα πηγαίνει στον αρχηγό, μολονότι συμμετέχουν όλοι οι στρατιώτες. "ὅταν τροπαῖα πολεμίων στήσῃ στρατός, οὐ τῶν πονούντων τοὔργον ἡγοῦνται τόδε, ἀλλ' ὁ στρατηγός τὴν δόκησιν ἄρνυται, ὅς εἷς μετ' ἄλλων μυρίων πάλλων δόρυ, οὐδέν πλέον δρῶν ἑνός ἔχει πλείω λόγον". ("Ανδρομάχη, 694-8").

‘’**μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός**’’. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 53"). ‘’Μισώ τον σοφιστή που δεν είναι σοφός για τον εαυτόν του’’. Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος για τον Καλλισθένη, όταν ο τελευταίος έδινε την εντύπωση ότι δεν του άρεσαν, ούτε επαινούσε αυτά που εγίνοντο.

‘’ἀλλὰ καὶ Ἀλέξανδρος αὐτὸς εὐθὺς **Κρατερῷ γράφων καὶ Ἀττάλῳ καὶ Ἀλκέτᾳ φησὶ τοὺς παῖδας βασανιζομένους ὁμολογεῖν, ὡς αὐτοὶ ταῦτα πράξειαν, ἄλλος δ’ οὐδεὶς συνειδείη**. ὕστερον δὲ γράφων πρὸς Ἀντίπατρον καὶ τὸν Καλλισθένην συνεπαιτιασάμενος, "**οἱ μὲν παῖδες**" φησὶν "**ὑπὸ τῶν Μακεδόνων κατελεύσθησαν, τὸν δὲ σοφιστὴν ἐγὼ κολάσω καὶ τοὺς ἐκπέμψαντας αὐτὸν καὶ τοὺς ὑποδεχομένους ταῖς πόλεσι τοὺς ἐμοὶ ἐπιβουλεύοντας**", ἄντικρυς ἔν γε τούτοις ἀποκαλυπτόμενος πρὸς Ἀριστοτέλην·’’. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 55"). ‘’Αλλά και ο ίδιος ο Αλέξανδρος σε γράμμα του τότε στον Κρατερό και τον Άτταλο και τον Αλκέτα λέει ότι οι νέοι (οι βασιλικοί παίδες) ομολόγησαν βασανιζόμενοι ότι οι ίδιοι τα έπραξαν αυτά και ότι δεν το ήξερε μαζί τους κανείς άλλος. Αργότερα, σε γράμμα του προς τον Αντίπατρο, κατηγορώντας μαζί (με τους νέους) και τον Καλλισθένη, γράφει: <Οι νέοι σκοτώθηκαν με λιθοβολισμό από τους Μακεδόνες, τον σοφιστή όμως θα τον τιμωρήσω εγώ, μαζί με αυτούς που τον έστειλαν και όσους ανέχονται στις πόλεις τους αυτούς που με επιβουλεύονται> με ευθεία αναφορά μ΄ αυτά εναντίον του Αριστοτέλη’’.

‘’οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ θαυμαστῶς Ἀλέξανδρος ἡσθεὶς δῆλός ἐστιν ἐξ ὧν **γράφει πρὸς Ἀντίπατρον, ἐν τοῖς μεγίστοις τοῦτο τῶν ἀπὸ τοῦ θεοῦ γεγονότων αὑτῷ τιθέμενος**’’. (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 57"). ‘’Και είναι φανερό ότι χάρηκε πολύ ο Αλέξανδρος από αυτά που γράφει στον Αντίπατρο, καθώς δηλαδή θεωρεί αυτό το σημάδι ένα από τα μεγαλύτερα που του φανέρωσε ο θεός’’. Είχε δίκιο ο Μέγας Αλέξανδρος. Επρόκειτο για την ανεύρεση λιπαρού και παχέος υγρού, δηλαδή πετρελαίου.

"Καὶ δὴ **καὶ πρὸς Ὀλυμπιάδα γράφοντα** ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς **ἄλλα τε γράψαι καὶ ὅτι δοκοίη αὑτῷ ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς πηγάς**, μικροῖς δή τισι καὶ φαύλοις ὑπὲρ τῶν τηλικούτων τεκμαιρόμενον. Ἐπεὶ μέντοι ἀτρεκέστερον ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, οὕτω δὴ μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὸν μὲν Ὑδάσπην τῷ Ἀκεσίνῃ, τὸν Ἀκεσίνην δὲ τῷ Ἰνδῷ τό τε ὕδωρ ξυμβάλλοντας καὶ τῷ ὀνόματι ξυγχωροῦντας, τὸν Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα ἤδη ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, δίστομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσῆκον τῆς γῆς τῆς Αἰγυπτίας· **τηνικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὴν μητέρα τοῦτο τὸ ἀμφὶ τῷ Νείλῳ γραφὲν ἀφελεῖν**". ("Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.1.4-5"). ‘’Και μάλιστα όταν ο Αλέξανδρος έγραφε προς τη μητέρα του Ολυμπιάδα και άλλα πολλά περί της χώρας των Ινδιών της έγραφε και μάλιστα ότι νόμιζε ότι είχε βρει τις πηγές του Νείλου, βγάζοντας το συμπέρασμα αυτό από μικρές πραγματικά και ασήμαντες ενδείξεις. Αφού όμως κατόπιν εξέτασε ακριβώς τα σχετικώς με τον Ινδό ποταμό, τότε πλέον έμαθε από τους ιθαγενείς ότι ο μεν Υδάσπης ποταμός χύνεται στον Ακεσίνη, ο δε Ακεσίνης στον Ινδό, και ότι οι δύο αυτοί ποταμοί ενωμένοι με τον Ινδό χάνουν και το όνομά τους, ο δε Ινδός εισρέων στη μεγάλη θάλασσα με δύο στόμια δεν έχει καμμία σχέση με την Αίγυπτο. Και τότε εξήλειψε από την **επιστολή**, που απευθυνόταν στη μητέρα του, το μέρος στο οποίο έκανε λόγο για τον Νείλο’’. Ακεσίνης είναι ο σημερινός Chenab.

"**Ἀλλὰ σοί γ’ ἀνδραγαθεῖν προσήκει καὶ διὰ τὴν ἐπωνυμίαν**". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 58’’). ‘’Εσύ ταιριάζει να κάνεις ανδραγάθημα και ένεκα του ονόματός σου’’. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος σε κάποιον νέο στρατιώτη του, ο οποίος ονομαζόταν Αλέξανδρος και εκείνος, όταν επετέθηκαν σε κάποιο απότομο βράχο-φρούριο. Ο Αλέξανδρος αυτός εφονεύθη πολεμώντας γενναίως και όταν το έμαθε ο Αλέξανδρος λυπήθηκε πολύ.

"**τί γάρ; ὁ κάκιστος ἐγὼ νεῖν οὐκ ἔμαθον**;". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 58’’). "Γιατί εγώ ο άμοιρος δεν έμαθα να κολυμπώ’’; Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν είδε ότι οι στρατιώτες του δίσταζαν να προχωρήσουν εναντίον της πόλης της ονομαζόμενης Νύσας, διότι μπροστά της υπήρχε βαθύς ποταμός, "τῇ δὲ καλουμένῃ Νύσῃ τῶν Μακεδόνων ὀκνούντων προσάγειν (καὶ γὰρ ποταμὸς ἦν πρὸς αὐτῇ βαθύς), ἐπιστὰς … καὶ ἤδη ἔχων τὴν ἀσπίδα περᾶν ἠθέλησεν’’. Ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος με την ασπίδα στο χέρι επεχείρησε να περάσει απέναντι.

"**Ὦ Ἀθηναῖοι, ἆρά γε πιστεύσαιτ' ἄν, ἡλίκους ὑπομένω κινδύνους ἕνεκα τῆς παρ' ὑμῖν εὐδοξίας**"; (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 60''). ''Αθηναίοι, θα μπορούσατε να πιστέψετε οποίους κινδύνους υπομένω για την καλή φήμη εκ μέρους σας"; Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος πριν τη μάχη στον ποταμό Υδάσπη, στην Ινδία, εναντίον του Πώρου.

"**τί λέγεις; τοσαύτην ὁδὸν ἀνθρώπους μηδὲν ἀδικουμένους, ἀλλὰ συκοφαντοῦντας ἐλθεῖν**''; ''Τι λέγεις; Διήνυσαν οι άνθρωποι τόσο δρόμο χωρίς να έχουν αδικηθεί, αλλά για να συκοφαντήσουν''; Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος στον Κάσσανδρο όταν αυτός επεχείρησε να πει κάτι εναντίον αυτών που κατηγορούσαν τον πατέρα του Αντίπατρο. Όταν ο Κάσσανδρος είπε ότι αυτό ακριβώς είναι απόδειξη της συκοφαντίας τους, ότι δηλαδή έχουν έλθει μακριά από τον χώρο όπου θα μπορούσαν να ελεγχθούν για τα λεγόμενά τους, ''**φήσαντος δὲ τοῦ Κασάνδρου τοῦτ' αὐτὸ σημεῖον εἶναι τοῦ συκοφαντεῖν, ὅτι μακρὰν ἥκουσι τῶν ἐλέγχων**'', ο Αλέξανδρος γέλασε και είπε: ''Αυτά είναι τα σοφίσματα του Αριστοτέλους με τη διπλή εξήγηση, που θα πονέσουν φωναχτά, αν φανείτε ότι αδικείτε τους ανθρώπους έστω και λίγο''. ''ἀναγελάσας ὁ Ἀλέξανδρος <**ταῦτ' ἐκεῖνα**> ἔφη <**σοφίσματα τῶν Ἀριστοτέλους εἰς ἑκάτερον τὸν λόγον, οἰμωξομένων, ἂν καὶ μικρὸν ἀδικοῦντες τοὺς ἀνθρώπους φανῆτε**>". (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 74'').

"δωρησάμενος μεγαλοπρεπῶς καὶ **γράψας πρὸς Ἀντίπατρον, ὅπως ἐν πᾶσι τοῖς ἀγῶσι καὶ τοῖς θεάτροις προεδρίαν ἔχοντες ἐστεφανωμένοι καθέζοιντο. τῶν δὲ τεθνηκότων τοὺς παῖδας ὀρφανοὺς ὄντας ἐμμίσθους ἐποίησεν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 71"). "Αφού τους χάρισε και πολλά δώρα, και αφού έγραψε επιστολή στον Αντίπατρο να κάθονται σε όλους τους αγώνες και τα θέατρα στις πρώτες θέσεις φορώντες στεφάνια". Πρόκειται για τους 10.000 παλαιμάχους Μακεδόνες στρατιώτες οι οποίοι θα επέστρεφαν στην πατρίδα από την Ώπιν.

Ο Αλέξανδρος δεν έγραφε βεβαίως μόνο στους ανωτέρω αναφερομένους. έγραφε και στους Αθηναίους: "ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλανθρώπως πρὸς τὴν πρεσβείαν ἀπεκρίνατο, **ἐπιστολὴν δὲ γράψας πρὸς τὸν δῆμον ἐξῄτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκοῦργον. Καὶ Ὑπερείδην δὲ ἐξῄτει καὶ Πολύευκτον καὶ Χάρητα καὶ Χαρίδημον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Διότιμον καὶ Μοιροκλέα· τούτους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν Χαιρωνείᾳ ξυμφορᾶς τῇ πόλει γενομένης καὶ τῶν ὕστερον ἐπὶ τῇ Φιλίππου τελευτῇ πλημμεληθέντων ἔς τε αὐτὸν καὶ ἐς Φίλιππον· καὶ Θηβαίοις δὲ τῆς (τε) ἀποστάσεως ἀπέφαινεν αἰτίους οὐ μεῖον ἢ τοὺς αὐτῶν Θηβαίων νεωτερίσαντας**". (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.10.4,5''). ''Ο δε Αλέξανδρος αν και κατά τα άλλα απήντησε προς τους απεσταλμένους κατά τρόπον φιλάνθρωπο, εν τούτοις με επιστολή προς τον δήμο (των Αθηναίων) ζητούσε την έκδοση εκείνων που ήταν περί τον Δημοσθένη και τον Λυκούργο˙ ζητούσε και τον Υπερείδη και τον Πολύευκτο και τον Χάρητα και τον Χαρίδημο και τον Εφιάλτη και τον Διότιμο και τον Μοιροκλή˙ διότι έλεγε ότι αυτοί ήσαν οι αίτιοι και της συμφοράς των Αθηναίων στη Χαιρώνεια και των άλλων σφαλμάτων, τα οποία έγιναν έπειτα με αφορμή τον θάνατο του Φιλίππου και ως προς αυτόν και ως προς τον πατέρα του, απεδείκνυε δε ακόμη μάλλον τους ιδίους ως υπαίτιους της αποστασίας των Θηβών, παρά αυτούς εκ των Θηβαίων που παρεκίνησαν τον λαό να αποστατήσει''. Ο Μέγας Αλέξανδρος μετά την κατάληψη των Θηβών, δέχθηκε πρεσβεία δέκα Αθηναίων, για να του αναγγείλουν ότι χαίρουν που επέστρεψε σώος από την χώρα των Τριβαλλών και των Ιλλυριών και διότι τιμώρησε τους Θηβαίους για την αποστασία τους. Ο Μέγας Αλέξανδρος λοιπόν μίλησε με τους Αθηναίους πρέσβεις και έγραψε την ανωτέρω επιστολή στον δήμο των Αθηναίων. Σε ποια γλώσσα μίλησε στην πρεσβεία των Αθηναίων και σε ποια γλώσσα έγραψε την επιστολή για να την διαβάσουν οι Αθηναίοι; Στα ανύπαρκτα τότε Βαρδαρίτικα μίλησε με τους πρέσβεις και έγραψε την επιστολή; Είναι βέβαιο, πάντως, ότι ούτε ο Μέγας Αλέξανδρος ούτε οι Αθηναίοι ομιλούσαν Βαρδαρίτικα.

''**καὶ εὐδαιμόνισεν ἄρα, ὡς λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ὁμήρου κήρυκος ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχε**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.12.1''). ''Και καλοτύχισε, καθώς ήταν φυσικό, ο Αλέξανδρος τον Αχιλλέα, καθώς λέγουν, διότι έτυχε να έχει τον Όμηρο ως εξυμνητή των κατορθωμάτων του για να τον ενθυμούνται οι μεταγενέστεροι''. Το γεγονός αυτό συνέβη στην Τροία, όπου ο Αλέξανδρος και ο Ηφαιστίων εστεφάνωσαν, αντιστοίχως, τους τάφους του Αχιλλέως και του Πατρόκλου.

"**καὶ ὅπως τις ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ ὅ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαί οἱ παρασχών**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.16.5"). "και ρωτούσε (ο Αλέξανδρος) πώς πληγώθηκε ο καθένας, και ενώ έκανε τί, αφού επέτρεψε στον καθένα και να διηγηθεί τα κατορθώματά του και να υπερηφανεύεται γι' αυτά". Μετά τη μάχη του Γρανικού ο Μέγας Αλέξανδρος επεσκεύθη όλους τους στρατιώτες του που ετραυματίσθησαν.

''**Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὡς παρῄνει Ἀλεξάνδρῳ ναυμαχεῖν, τά τε ἄλλα κρατήσειν τῷ ναυτικῷ τοὺς Ἕλληνας ἐπελπίζων καί τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι ἀετὸς ὤφθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν. Καὶ γὰρ δὴ νικήσαντας μὲν μεγάλα ὠφεληθήσεσθαι ἐς τὰ ὅλα, νικηθεῖσι δὲ οὐ παρὰ μέγα ἔσεσθαι τὸ πταῖσμα. καὶ ὡς γὰρ θαλασσοκρατεῖν τοὺς Πέρσας. Καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέλειν τῶν νεῶν καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.18.6''). ''Ο Παρμενίων μεν λοιπόν συμβούλευσε τον Αλέξανδρο να ναυμαχήσει, ενώ προσπαθούσε να τον κάνει να ελπίζει ότι θα επικρατήσει το ναυτικό των Ελλήνων και μάλιστα επειδή τον έπειθε ένα θεϊκό σημείο. Διότι εφάνη ένας αετός καθισμένος στην παραλία απέναντι της πρύμνης των πλοίων του Αλεξάνδρου, διότι έλεγε, ότι εάν μεν νικήσουν θα έχουν μεγάλη ωφέλεια ως προς την γενική έκβαση του πολέμου. Εάν δε νικηθούν, δεν θα πάθουν και τόση μεγάλη ζημία. Διότι, και αν συμβεί τούτο, πάλι θαλασσοκρατούν οι Πέρσαι. Είπε δε ότι και αυτός εδέχετο με ευχαρίστηση να επιβιβασθεί στα πλοία και να λάβει μέρος στον κίνδυνο".

''**Ἀλέξανδρος δὲ τῇ τε γνώμῃ ἁμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα καὶ τοῦ σημείου τῇ** οὐ κατὰ τὸ εἰκὸς ξυμβλήσει· ὀλίγαις τε γὰρ ναυσὶ πρὸς πολλῷ πλείους ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμαχήσειν, καὶ οὐ μεμελετηκότι τῷ σφῶν ναυτικῷ <πρὸς> προησκημένον τὸ τῶν Κυπρίων τε καὶ Φοινίκων· τήν τε ἐμπειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις·καὶ ἡττηθεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν τὴν βλάβην ἔσεσθαι ἐς τοῦ πολέμου τὴν πρώτην δόξαν, τά τε ἄλλα καὶ τοὺς Ἕλληνας νεωτεριεῖν πρὸς τοῦ ναυτικοῦ πταίσματος τὴν ἐξαγγελίαν ἐπαρθέντας. Ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεὶς οὐκ ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαχεῖν· τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς ἄλλῃ ἐξηγεῖσθαι· εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀετόν, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ γῇ καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖν οἱ μᾶλλόν τι σημαίνειν, ὅτι ἐκ γῆς κρατήσει τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.18.7-9''). Αυτή ήταν η απάντηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην ανωτέρω πρόταση του Παρμενίωνος.

''**λελύσθαι**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.3.6''). "Έχει λυθεί". Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν έλυσε τον Γόρδιο δεσμό, ανεξαρτήτως του τρόπου που τον έλυσε, διότι, "οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμὸν καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀριστόβουλος δὲ λέγει ἐξελόντα τὸν ἕστορα τοῦ ῥυμοῦ, ὃς ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπάξ, ξυνέχων τὸν δεσμόν, ἐξελκύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸ ζυγόν".

''**Μηδεὶς ἔστω μηδ' ὑπὲρ ἐμοῦ δειλός· ἀπιστοῦμαι μὴ φοβεῖσθαι θάνατον, εἰ τὸν ἐμὸν φοβεῖσθ' ὑμεῖς**''. (Πλούτ., ''Περί της Αλεξάνδρου Αρετής, 13''). ''Ουδείς να μην είναι δειλός για εμένα, διότι δεν γίνομαι πιστευτός, ότι δεν φοβάμαι τον θάνατο, αν εσείς φοβόσαστε τον θάνατό μου''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος προς τους συντρόφους του, για να τους εμψυχώσει να μην δειλιάζουν να βγάλουν το βέλος που τον τραυμάτισε πολύ σοβαρά στην πόλη των Μαλλών. Οι σύντροφοί του ήταν πολύ συγκινημένοι και έκλαιγαν, διότι το βέλος ήταν καρφωμένο στο στήθος μπροστά από την καρδιά του.

"**μείζονας ἀντιπάλους αὐτοῦ Καλανός κατηγωνίσατο. ὅ μὲν γὰρ πρὸς Πῶρον καὶ Ταξίλην καὶ Δαρεῖον διήθλησεν, ὁ δὲ Καλανός πρὸς τὸν πόνον καὶ τὸν θάνατον**". (Αιλιανός, "Ποικίλη Ιστορία, Ε΄.6"). "Ο Καλανός νίκησε ισχυρότερους αντιπάλους από αυτόν. Διότι αυτός είχε αγωνισθεί εναντίον του Πώρου, του Ταξίλη και του Δαρείου, ενώ ο Καλανός εναντίον του πόνου και του θανάτου". Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος, όταν ο Ινδός γυμνοσοφιστής, τον οποίο οι Έλληνες ονόμασαν Καλανό, και ο οποίος τον ακολούθησε από την Ινδία, απεφάσισε να βάλει εκουσίως τέλος στη ζωή του. Ο Καλανός είχε αρρωστήσει για λίγες ημέρες με πόνους στην κοιλιά και απεφάσισε να απαλλαγεί από τα δεσμά του σώματος. Όταν ο ίδιος έδωσε το σύνθημα να ανάψει η πυρά στα ξύλα όπου αυτός είχε ξαπλώσει, μολονότι περιτριγυριζόταν από τις φλόγες, εστάθη ατάραχος και ακίνητος. Το όνομα του Καλανού ήταν Σφίνης. Επειδή αποκρινόταν στο "χαίρε" των Μακεδόνων με την Ινδική λέξη "καλέ", ονομάσθηκε από τους Έλληνες Καλανός. Όταν ανέβαινε στην πυρά, συνέστησε στους παρόντες από τους Μακεδόνες εκείνη την ημέρα να περάσουν καλά, στον δε Αλέξανδρο είπε ότι θα τον δεί μετά από λίγο καιρό στην Βαβυλώνα. (Πλούτ.,

"Αλέξανδρος, 69"). Ο Αλέξανδρος οργάνωσε προς τιμήν του Καλανού μουσικούς, ιππικούς και αθλητικούς αγώνες.

''**βουλῇ καὶ μύθοισι καὶ ἠπεροπηίδι τέχνῃ**''. ''Με τη σκέψη, με τα λόγια και με την τέχνη της απάτης''. (Στοβαίος, Βιβλίον Δ'. Κεφ. 13, 48''. Αυτό απήντησε ο Μέγας Αλέξανδρος σε κάποιον που τον ρώτησε πώς έγινε σε λίγο χρονικό διάστημα κυρίαρχος της οικουμένης.

Είναι γνωστό ότι ήδη επί Φιλίππου είχε οργανωθεί "Γραμματεία", οι γραφείς της οποίας κατέγραφαν τα **εφ' ημέραν**, **τα καθ' εκάστην ημέραν γιγνόμενα**. Αυτό συνεχίσθηκε και κατά την εκστρατεία στην Ασία. Γραφείς κατέγραφαν τα εφ' ημέραν γιγνόμενα. Εξ αυτού του γεγονότος προέκυψαν οι εφημερίδες. Αι βασίλειοι (οι βασιλικές) εφημερίδες λοιπόν, ήταν ημερολόγια στρατιωτικά, τα οποία περιείχαν τις καθημερινές πράξεις του Αλεξάνδρου, κυρίως, πολεμικά ή άλλα γεγονότα. Ο Αρριανός (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.25 και Ζ.26'') και ο Πλούταρχος (''Αλέξανδρος, 76''), μάς μεταφέρουν τι έγραψαν ''αι βασίλειοι εφημερίδες'' για τη νόσο και τις τελευταίες ημέρες του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Ο Πλούταρχος π.χ. **γράφει τι είχε καταγραφεί στις εφημερίδες, κατά λέξιν**: ''Ἐν δὲ ταῖς ἐφημερίσιν οὕτως γέγραπται τὰ περὶ τὴν νόσον. Ὀγδόῃ ἐπὶ δεκάτῃ Δαισίου μηνὸς ἐκάθευδεν ἐν τῷ λουτρῶνι διὰ τὸ πυρέξαι. Τῇ δ' ἑξῆς λουσάμενος εἰς τὸν θάλαμον μετῆλθε, καὶ διημέρευε πρὸς Μήδιον κυβεύων. Εἶτ' ὀψὲ λουσάμενος, καὶ τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς ἐπιθείς, ἐμφαγὼν διὰ νυκτὸς ἐπύρεξε. Τῇ εἰκάδι λουσάμενος πάλιν ἔθυσε τὴν εἰθισμένην θυσίαν, καὶ κατακείμενος ἐν τῷ λουτρῶνι τοῖς περὶ Νέαρχον ἐσχόλαζεν, ἀκροώμενος τὰ περὶ τὸν πλοῦν καὶ τὴν μεγάλην θάλατταν. Τῇ δεκάτῃ φθίνοντος ταὐτὰ ποιήσας, μᾶλλον ἀνεφλέχθη, καὶ τὴν νύκτα βαρέως ἔσχε, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν ἐπύρεττε σφόδρα. Καὶ μεταρθεὶς κατέκειτο παρὰ τὴν μεγάλην κολυμβήθραν, ὅτε δὴ τοῖς ἡγεμόσι διελέχθη περὶ τῶν ἐρήμων ἡγεμονίας τάξεων, ὅπως καταστήσωσι δοκιμάσαντες. Ἑβδόμῃ σφόδρα πυρέττων, ἔθυσεν ἐξαρθεὶς πρὸς τὰ ἱερά· τῶν δ' ἡγεμόνων ἐκέλευε τοὺς μεγίστους διατρίβειν ἐν τῇ αὐλῇ, ταξιάρχους δὲ καὶ πεντακοσιάρχους ἔξω νυκτερεύειν. Εἰς δὲ τὰ πέραν βασίλεια διακομισθείς, τῇ ἕκτῃ μικρὸν ὕπνωσεν, ὁ δὲ πυρετὸς οὐκ ἀνῆκεν· ἐπελθόντων δὲ τῶν ἡγεμόνων ἦν ἄφωνος, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν πέμπτην. Διὸ καὶ τοῖς Μακεδόσιν ἔδοξε τεθνάναι, καὶ κατεβόων ἐλθόντες ἐπὶ τὰς θύρας, καὶ διηπειλοῦντο τοῖς ἑταίροις, ἕως ἐβιάσαντο, καὶ τῶν θυρῶν αὐτοῖς ἀνοιχθεισῶν, ἐν τοῖς χιτῶσι καθ' ἕνα πάντες παρὰ τὴν κλίνην παρεξῆλθον. Ταύτης δὲ τῆς ἡμέρας οἱ περὶ Πύθωνα καὶ Σέλευκον εἰς τὸ Σεραπεῖον ἀποσταλέντες, ἠρώτων εἰ κομίσωσιν ἐκεῖ τὸν Ἀλέξανδρον, ὁ δὲ θεὸς κατὰ χώραν ἐᾶν ἀνεῖλε. Τῇ δὲ τρίτῃ φθίνοντος πρὸς δείλην ἀπέθανε. **Τούτων τὰ πλεῖστα κατὰ λέξιν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν οὕτως γέγραπτα**ι''.

Έτσι λοιπόν κατεγράφησαν τα πλείστα από τα γεγονότα αυτά στις βασίλειες εφημερίδες. Κατά λέξιν εγράφησαν λέει ο Πλούταρχος. **Ακριβώς έτσι κατεγράφησαν** λέει ο Πλούταρχος. **Δεν κατεγράφησαν δηλαδή αλλοιώς. Δεν κατεγράφησαν σε άλλη γλώσσα και ούτε μετεφράσθησαν έστω και κατά λέξιν, αλλά τα μεταφέρει όπως ακριβώς κατεγράφησαν, κατά λέξιν και στα Ελληνικά**.

Υπάρχει λογικός άνθρωπος ο οποίος να πιστεύει, με όλα αυτά τα δεδομένα και φυσικά και άλλα, ότι τα γεγονότα αυτά του 323 προ Χριστού, δεν εγράφησαν με τα Ελληνικά γράμματα, αλλά εγράφησαν με τα Κυριλλικά γράμματα τα οποία επινοήθηκαν από τον Έλληνα Μακεδόνα Κωνσταντίνο, γνωστό ως Κύριλλο, ως μοναχό, το 863 μετά Χριστόν; Φυσικά, αυτό δεν είναι δυνατόν, ως σχήμα πρωθύστερο και συνεπώς ανώμαλον.

Όποιος από τις μέχρι τώρα τεκμηριωμένες αναφορές δεν έχει πεισθεί ότι οι Μακεδόνες ήταν Έλληνες και μάλιστα Έλληνες Δωριείς και ότι βεβαίως ομιλούσαν Ελληνικά και ότι η διάλεκτος των Βαρδαριτών δεν είναι ''Μακεδονική'', αλλά, Βουλγαροσερβική Σλαβική διάλεκτος, σημαίνει ότι δεν θέλει να καταλάβει. Εφ' όσον δεν θέλει να καταλάβει, θα προσποιείται ότι δεν καταλαβαίνει όσα επιχειρήματα, όσα γεγονότα και όσα παραδείγματα και εάν γράψω.

Δηλαδή εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Κρατερό, πριν τη μάχη με τον Ινδό βασιλιά Πώρο, στον ποταμό Υδάσπη, στην Ινδία: ''Παρηγγέλλετο δὲ Κρατερῷ **μὴ πρὶν διαβαίνειν τὸν πόρον πρὶν ἀπαλλαγῆναι Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ὡς ἐπὶ σφᾶς ἢ φεύγοντα μαθεῖν, αὐτοὺς δὲ νικῶντας**· ἦν δὲ μέρος μέν τι τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν Πῶρος ἐπ' ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δέ τι ὑπολειφθῇ αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δὴ καὶ ὧς μένειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἅμα οἷ

ἄγοι Πῶρος ἐπ΄ ἐμέ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς ὑπολείποιτό τι ἐπὶ στρατοπέδου, σὺ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ· οἱ γὰρ ἐλέφαντες μόνοι, ἔφη, ἄποροί εἰσι πρὸς τοὺς ἐκβαίνοντας ἵππους, ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ εὔπορος. Ταῦτα μὲν Κρατερῷ ἐνετέλλετο''. ''Αλεξ. Ανάβ., Ε'.11.4''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες Δωριείς ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Εφ' όσον αναφερόμαστε στη μάχη με τον Πώρο, αξίζει να αναφέρουμε ότι, όπως αναφέρει ο Πλούταρχος, ο ίδιος ο Αλέξανδρος έγραψε σε επιστολές του σχετικώς με την μάχη αυτή. Ας δούμε, λοιπόν, **τί έγραψε ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος**: "**Τὰ δὲ πρὸς Πῶρον αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ὡς ἐπράχθη γέγραφε**. **Φησὶ γάρ**, ἐν μέσῳ τῶν στρατοπέδων τοῦ Ὑδάσπου ῥέοντος, ἀντιπρῴρους ἱστάντα τοὺς ἐλέφαντας ἀεὶ τὸν Πῶρον ἐπιτηρεῖν τὴν διάβασιν. Αὐτὸν μὲν οὖν καθ' ἡμέραν ἑκάστην ψόφον ποιεῖν καὶ θόρυβον ἐν τῷ στρατοπέδῳ πολύν, ἐθίζοντα τοὺς βαρβάρους μὴ φοβεῖσθαι· νυκτὸς δὲ χειμερίου καὶ ἀσελήνου λαβόντα τῶν πεζῶν μέρος, ἱππεῖς δὲ τοὺς κρατίστους, καὶ προελθόντα πόρρω τῶν πολεμίων, διαπερᾶσαι πρὸς νῆσον οὐ μεγάλην. Ἐνταῦθα δὲ ῥαγδαίου μὲν ἐκχυθέντος ὄμβρου, πρηστήρων δὲ πολλῶν καὶ κεραυνῶν εἰς τὸ στρατόπεδον φερομένων, ὅμως ὁρῶν ἀπολλυμένους τινὰς καὶ συμφλεγομένους ὑπὸ τῶν κεραυνῶν, ἀπὸ τῆς νησίδος ἄρας προσφέρεσθαι ταῖς ἀντιπέρας ὄχθαις. Τραχὺν δὲ τὸν Ὑδάσπην ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἐπιόντα καὶ μετέωρον ἔκρηγμα ποιῆσαι μέγα, καὶ πολὺ μέρος ἐκείνῃ φέρεσθαι τοῦ ῥεύματος, αὐτοὺς δὲ δέξασθαι τὸ μέσον οὐ **βεβαίως, ἅτε δὴ συνολισθάνον καὶ περιρρηγνύμενον. ἐνταῦθα δ' εἰπεῖν φασιν αὐτόν· "ὦ Ἀθηναῖοι, ἆρά γε πιστεύσαιτ' ἄν, ἡλίκους ὑπομένω κινδύνους ἕνεκα τῆς παρ' ὑμῖν εὐδοξίας''**; Ἀλλὰ τοῦτο μὲν Ὀνησίκριτος εἴρηκεν· **αὐτὸς δέ φησι** τὰς σχεδίας ἀφέντας αὐτοὺς μετὰ τῶν ὅπλων τὸ ἔκρηγμα διαβαίνειν, ἄχρι μαστῶν βρεχομένους, διαβὰς δὲ τῶν πεζῶν εἴκοσι σταδίους προϊππεῦσαι, λογιζόμενος, εἰ μὲν οἱ πολέμιοι τοῖς ἵπποις προσβάλοιεν, πολὺ κρατήσειν, εἰ δὲ κινοῖεν τὴν φάλαγγα, φθήσεσθαι τοὺς πεζοὺς αὐτῷ προσγενομένους· θάτερον δὲ συμβῆναι. Τῶν γὰρ ἱππέων χιλίους καὶ τῶν ἁρμάτων ἑξήκοντα συμπεσόντα τρεψάμενος, τὰ μὲν ἅρματα λαβεῖν ἅπαντα, τῶν δ' ἱππέων ἀνελεῖν τετρακοσίους. Οὕτω δὴ συμφρονήσαντα τὸν Πῶρον, ὡς αὐτὸς εἴη διαβεβηκὼς Ἀλέξανδρος, ἐπιέναι μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, πλὴν ὅσον ἐμποδὼν εἶναι τοῖς διαβαίνουσι τῶν Μακεδόνων ἀπέλιπε· φοβηθεὶς δὲ τὰ θηρία καὶ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, αὐτὸς μὲν ἐνσεῖσαι κατὰ θάτερον κέρας, Κοῖνον δὲ τῷ δεξιῷ προσβαλεῖν κελεῦσαι. γενομένης δὲ τροπῆς, ἑκατέρωθεν ἀναχωρεῖν ἀεὶ πρὸς τὰ θηρία καὶ συνειλεῖσθαι τοὺς ἐκβιαζομένους, ὅθεν ἤδη τὴν μάχην ἀναμεμειγμένην εἶναι, καὶ μόλις ὀγδόης ὥρας ἀπειπεῖν τοὺς πολεμίους. **Ταῦτα μὲν οὖν ὁ τῆς μάχης ποιητὴς αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς εἴρηκεν**". (Πλούτ., "Αλέξανδρος, 60"). Αυτά λοιπόν έγραψε ο ίδιος ο ποιητής (ο συντελεστής) της μάχης, ο Μέγας Αλέξανδρος. Αυτά, λοιπόν, τα οποία έγραψε ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος φαίνονται σε κάποιον για Βαρδαρίτικα Σερβοβουλγαρορωσικά ή είναι Ελληνικότατα; Βεβαίως είναι Ελληνικότατα.

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Πτολεμαίο, στα Σάγγαλα, στην Ινδία: ''**Ὁ δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει ἐνταῦθα**, τῶν τε ὑπασπιστῶν αὐτῷ δοὺς χιλιαρχίας τρεῖς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ξύμπαντας καὶ μίαν τάξιν τῶν τοξοτῶν, ἀποδείξας τὸ χωρίον, ᾗπερ μάλιστα εἴκαζε βιάσεσθαι τοὺς βαρβάρους· σὺ δὲ ἐπειδὰν αἴσθῃ, ἔφη, βιαζομένους ταύτῃ, αὐτὸς μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἴργειν τοὺς βαρβάρους τοῦ πρόσω, τὸν δὲ σαλπιγκτὴν κέλευε σημαίνειν· ὑμεῖς δέ, ἄνδρες ἡγεμόνες, ἐπειδὰν σημανθῇ, ξὺν τοῖς καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι ξυντεταγμένοι ἰέναι ἐπὶ τὸν θόρυβον, ἵνα ἃ ἡ σάλπιγξ παρακαλῇ. Ἀποστατήσω δὲ οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου''. ''Αλεξ, Ανάβ., Ε' 23.7''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες Δωριείς ομιλούσαν Ελληνικά;

Επίσης, εάν γράψω τον λόγο του Μεγάλου Αλεξάνδρου στους στρατιώτες του, στον Ύφαση ποταμό, στην Ινδία: ''Ὁρῶν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Μακεδόνες τε καὶ ξύμμαχοι, οὐχ ὁμοίᾳ ἔτι τῇ γνώμῃ ἑπομένους μοι ἐς τοὺς κινδύνους, ξυνήγαγον ἐς ταὐτό, ὡς ἢ πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω ἢ πεισθεὶς ὀπίσω ἀποστρέφεσθαι. Εἰ μὲν δὴ μεμπτοί εἰσιν ὑμῖν οἱ μέχρι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος, οὐδὲν ἔτι προὔργου λέγειν μοί ἐστιν. Εἰ δὲ Ἰωνία τε πρὸς ἡμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνους ἔχεται καὶ Ἑλλήσποντος καὶ Φρύγες ἀμφότεροι καὶ Καππαδόκαι καὶ Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Λύκιοι καὶ Παμφυλία δὲ καὶ Φοινίκη

καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ Λιβύῃ τῇ Ἑλληνικῇ καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἃ καὶ Συρία ἥ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυλὼν δὲ ἔχεται καὶ τὸ Σουσίων ἔθνος καὶ Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ ὅσων Πέρσαι καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων δὲ οὐκ ἦρχον, τὰ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, τὰ ἐπέκεινα τοῦ Καυκάσου, ὁ Τάναϊς, τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Τανάϊδος, Βακτριανοί, Ὑρκάνιοι, ἡ θάλασσα ἡ Ὑρκανία, Σκύθας τε ἀνεστείλαμεν ἔστε ἐπὶ τὴν ἔρημον, ἐπὶ τούτοις μέντοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἡμετέρας ῥεῖ, ὁ Ὑδάσπης διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀκεσίνης, ὁ Ὑδραώτης, τί ὀκνεῖτε καὶ τὸν Ὕφασιν καὶ τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ὑφάσιος γένη προσθεῖναι τῇ ἡμετέρᾳ Μακεδόνων τε ἀρχῇ; Ἢ δέδιτε μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἔτι ἄλλοι βάρβαροι ἐπιόντας; Ὧν γε οἱ μὲν προσχωροῦσιν ἑκόντες, οἱ δὲ φεύγοντες ἁλίσκονται, οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῖν ἔρημον παραδιδόασιν, ἢ δὴ τοῖς ξυμμάχοις τε καὶ τοῖς ἑκοῦσι προσχωρήσασι προστίθεται. Πέρας δὲ τῶν πόνων γενναίῳ μὲν ἀνδρὶ οὐδὲν δοκῶ ἔγωγε ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόνους, ὅσοι αὐτῶν ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. Εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ πολεμεῖν ποθεῖ ἀκοῦσαι ὅ τι περ ἔσται πέρας, μαθέτω ὅτι οὐ πολλὴ ἔτι ἡμῖν ἡ λοιπή ἐστιν ἔστε ἐπὶ ποταμόν τε Γάγγην καὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν· ταύτῃ δὲ, λέγω ὑμῖν, ξυναφὴς φανεῖται ἡ Ὑρκανία θάλασσα· ἐκπεριέρχεται γὰρ γῆν πέρι πᾶσαν ἡ μεγάλη θάλασσα. Καὶ ἐγὼ ἐπιδείξω Μακεδόσι τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις τὸν μὲν Ἰνδικὸν κόλπον ξύρρουν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δὲ Ὑρκανίαν θάλασσαν τῷ Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ εἰς Λιβύην περιπλευσθήσεται στόλῳ ἡμετέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους Στηλῶν· ἀπὸ δὲ Στηλῶν ἡ ἐντὸς Λιβύη πᾶσα ἡμετέρα γίγνεται καὶ ἡ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι τῆς ταύτῃ ἀρχῆς οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε. Νῦν δὲ δὴ ἀποτρεπομένων πολλὰ μὲν μάχιμα ὑπολείπεται γένη ἐπέκεινα τοῦ Ὑφάσιος ἔστε ἐπὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν, πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων ἔτι ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν ὡς ἐπὶ βορρᾶν ἄνεμον, καὶ τὰ Σκυθικὰ γένη οὐ πόρρω τούτων, ὥστε δέος μὴ ἀπελθόντων ὀπίσω καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ βέβαια ὄντα ἐπαρθῇ πρὸς ἀπόστασιν πρὸς τῶν μήπω ἐχομένων. Καὶ τότε δὴ ἀνόνητοι ἡμῖν ἔσονται οἱ πολλοὶ πόνοι ἢ ἄλλων αὖθις ἐξ ἀρχῆς δεήσει πόνων τε καὶ κινδύνων. ἀλλὰ παραμείνατε, ἄνδρες Μακεδόνες καὶ ξύμμαχοι. πονούντων τοι καὶ κινδυνευόντων τὰ καλὰ ἔργα, καὶ ζῆν τε ξὺν ἀρετῇ ἡδὺ καὶ ἀποθνήσκειν κλέος ἀθάνατον ὑπολειπομένους. Ἢ οὐκ ἴστε ὅτι ὁ πρόγονος ὁ ἡμέτερος οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδὲ Ἄργει, ἀλλ’ οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων ἐς τοσόνδε κλέος ἦλθεν ὡς θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι ἢ δοκεῖν; Οὐ μὲν δὴ οὐδὲ Διονύσου, ἀβροτέρου τούτου θεοῦ ἢ καθ΄ Ἡρακλέα, ὀλίγοι πόνοι. ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπέκεινα τῆς Νύσης ἀφίγμεθα καὶ ἡ Ἄορνος πέτρα ἡ τῷ Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος πρὸς ἡμῶν ἔχεται. Ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ ἔτι ὑπόλοιπα τῆς Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη ἐκτημένοις καὶ τὰ ὀλίγα τοῖς πολλοῖς. Ἐπεὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς τί ἂν μέγα καὶ καλὸν κατεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενοι ἱκανὸν ἐποιούμεθα ἀπόνως τὴν οἰκείαν διασώζειν, Θρᾷκας τοὺς ὁμόρους ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ Τριβαλλοὺς ἢ καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὅσοι οὐκ ἐπιτήδειοι ἐς τὰ ἡμέτερα, ἀναστέλλοντες; Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς πονοῦντας καὶ κινδυνεύοντας αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως ἐξηγούμενος ἦγον, οὐκ ἀπεικότως ἂν προεκάμνετε ταῖς γνώμαις, τῶν μὲν πόνων μόνοις ὑμῖν μετόν, τὰ δὲ ἆθλα αὐτῶν ἄλλοις περιποιοῦντες· νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πόνοι, ἴσον δὲ μέτεστι τῶν κινδύνων, τὰ δὲ ἆθλα ἐν μέσῳ κεῖται ξύμπασιν. Ἥ τε χώρα ὑμετέρα καὶ ὑμεῖς αὐτῆς σατραπεύετε. Καὶ τῶν χρημάτων τὸ μέρος νῦν τε ἐς ὑμᾶς τὸ πολὺ ἔρχεται καὶ ἐπειδὰν ἐπεξέλθωμεν τὴν Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας μὰ Δι’ ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζει ἀγαθὰ ἔσεσθαι τοὺς μὲν ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλοντας εἰς τὴν οἰκείαν ἀποπέμψω ἢ ἐπανάξω αὐτός, τοὺς δὲ αὐτοῦ μένοντας ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.’’ (‘’Αλεξάνδρου Ανάβασις, Ε’.25.3-26.8’’), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες, ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Επίσης, εάν γράψω την απάντηση, στον ανωτέρω λόγο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, του στρατηγού του, του Κοίνου του υιού του Πολεμοκράτους: ‘’Ἐπειδὴ αὐτός, ὦ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσταγμα ἐθέλεις Μακεδόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν ἄξειν φῇς, πεισθεὶς δὲ οὐ βιάσεσθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν τῶνδε ποιήσομαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ καὶ προτιμώμενοι τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἆθλα τῶν πόνων οἱ πολλοὶ ἤδη κεκομισμένοι καὶ τῷ κρατιστεύειν παρὰ τοὺς ἄλλους πρόθυμοί σοι ἐς πάντα ἐσμέν, ἀλ’ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς πολλῆς. Οὐδὲ ὑπὲρ ταύτης τὰ καθ΄ ἡδονὴν ἐκείνοις ἐρῷ, ἀλλὰ ἃ νομίζω σύμφορά τέ σοι ἐς τὰ παρόντα καὶ ἐς τὰ μέλλοντα μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. δίκαιος δέ εἰμι καθ΄ ἡλικίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα καὶ κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὖσαν καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἀξίωσιν καὶ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις ἐς τόδε ἀπροφάσιστον τόλμαν. Ὅσῳ γάρ τοι πλεῖστα καὶ μέγιστα

σοί τε ἡγουμένῳ καταπέπρακται καὶ τοῖς ἅμα σοὶ οἴκοθεν ὁρμηθεῖσι, τοσῷδε μᾶλλόν τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις καὶ κινδύνοις. αὐτὸς γάρ τοι ὁρᾷς, ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα σοὶ ὡρμήθημεν, ὅσοι δὲ ὑπολελείμμεθα· ὧν Θετταλοὺς μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθὺς οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πόνους αἰσθόμενος οἴκαδε, καλῶς ποιῶν, ἀπέπεμψας· τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλή νων οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς πρὸς σοῦ οἰκισθείσαις κατῳκισμένοι οὐδὲ οὗτοι πάντῃ ἑκόντες μένουσιν· οἱ δὲ ξυμπονοῦντές τε ἔτι καὶ ξυγκινδυνεύοντες, αὐτοί τε καὶ ἡ Μακεδονικὴ στρατιά, τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωλέκασιν, οἱ δὲ ἐκ τραυμάτων ἀπόμαχοι γεγενημένοι ἄλλοι ἄλλῃ τῆς Ἀσίας ὑπολελειμμένοι εἰσίν. Οἱ πλείους δὲ νόσῳ ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολλῶν ὑπολείπονται, καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὡσαύτως ἐρρωμένοι, ταῖς τε γνώμαις πολὺ ἔτι μᾶλλον προκεκμηκότες. Καὶ τούτοις ξύμπασιν πόθος μὲν γονέων ἐστίν, ὅσοις ἔτι σώζονται, πόθος δὲ γυναικῶν καὶ παίδων, πόθος δὲ δὴ τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ σοῦ πορισθέντι σφίσιν κόσμῳ μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν καὶ πλούσιοι ἐκ πενήτων ἀναστρέφοντες ξύγγνωστοί εἰσιν ἐπιδεῖν ποθοῦντες. Σὺ δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκοντας· οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις ἔτι χρήσῃ ἐς τοὺς κινδύνους, οἷς τὸ ἑκούσιον ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀπέσται· ἐπανελθὼν δὲ αὐτός τε, εἰ δοκεῖ, ἐς τὴν οἰκείαν καὶ τὴν μητέρα τὴν σαυτοῦ ἰδὼν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων καταστησάμενος καὶ τὰς νίκας ταύτας τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἐς τὸν πατρῷον οἶκον κομίσας οὕτω δὴ ἐξ ἀρχῆς ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ ταῦτα τὰ πρὸς τὴν ἕω ᾠκισμένα Ἰνδῶν γένη, εἰ δὲ βούλει, ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον, εἰ δε, ἐπὶ Καρχηδόνα καὶ τὰ ἐπέκεινα Καρχηδονίων τῆς Λιβύης. ταῦτα δὲ σὸν ἤδη ἐξηγεῖσθαι. Ἕψονται δέ σοι ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, νέοι τε ἀντὶ γερόντων καὶ ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων, καὶ οἷς τὰ τοῦ πολέμου διὰ τὸ ἀπείρατον ἔς τε τὸ παραυτίκα οὐ φοβερὰ καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται· οὓς καὶ ταύτῃ ἔτι προθυμότερον ἀκολουθήσειν σοι εἰκός, ὁρῶντας τοὺς πρότερον ξυμπονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυνεύσαντας ἐς τὰ σφέτερα ἤθη ἐπανεληλυθότας, πλουσίους τε ἀντὶ πενήτων καὶ ἀντὶ ἀφανῶν τῶν πάλαι εὐκλεεῖς. Καλὸν δε, ὦ βασιλεῦ, εἴπερ τι καὶ ἄλλο, καὶ ἡ ἐν τῷ εὐτυχεῖν σωφροσύνη. Σοὶ γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ καὶ στρατιὰν τοιαύτην ἄγοντι ἐκ μὲν πολεμίων δέος οὐδέν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου ἀδόκητά τε καὶ ταύτῃ καὶ ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί''. (Αρριανός, ''Αλεξάνδρου Ανάβασις, Ε'.27.2 - 9''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι και οι στρατηγοί του, όπως και ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος και οι λοιποί Μακεδόνες ως Έλληνες ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Ηφαιστίωνα, να τειχίσει ένα ορεινό φρούριο μέσα στην πόλη των Πατάλων, στην Ινδία: ''**Αὐτὸς δὲ Ἡφαιστίωνι προστάξας** τειχίζειν ἐν τοῖς Πατάλοις ἄκραν ἀποπέμπει ἐς τὴν ἄνυδρον τῆς πλησίον γῆς φρεάτά τε ὀρύξοντας καὶ οἰκήσιμον τὴν χώραν κατασκευάσοντας''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.18.1''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες Δωριείς, ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Ηφαιστίωνα, να ετοιμάσει τα απαιτούμενα για την οχύρωση του ναυστάθμου των Πατάλων με τείχος και την κατασκευή υποστέγων για τα πλοία, ''Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευάζειν τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμόν τε τοῦ ναυστάθμου καὶ τῶν νεωσοίκων τὴν κατασκευήν·'', (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.20.1''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Ηφαιστίωνα, να πάρει μαζί του το μεγαλύτερο μέρος του στρατού, τα υποζύγια και τους ελέφαντες και να ακολουθήσει την παραλιακή οδό από την Καρμανία στην Περσία, ''Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίωνα μὲν σύν τε τῇ πλείστῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποζυγίοις καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἅμα οἷ ἔχοντα τὴν παρὰ θάλασσαν ἀπὸ Καρμανίας ὡς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν, ὅτι χειμῶνος ὥρᾳ γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ τῆς Περσίδος ἀλεεινά τε ἦν καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθόνως ἔχοντα''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.28.7''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον Αριστόβουλο, όπως το αναφέρει ο ίδιος ο Αριστόβουλος, να διακοσμήσει εκ νέου τον τάφο του Κύρου, ο οποίος είχε συλληθεί, ''Καὶ λέγει Ἀριστόβουλος αὐτὸς ταχθῆναι πρὸς Ἀλεξάνδρου κοσμῆσαι ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον''. (''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.29.10''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι

Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου να πληρωθούν τα χρέη των στρατιωτών του, τα οποία ανήλθαν σε είκοσι χιλιάδες (20.000) τάλαντα και διέταξε να τα σβύνουν με την απλή επίδειξη του συμβολαίου και χωρίς να καταγράφονται τα ονόματα των οφειλόντων, ''Καταθεὶς δὲ τραπέζας ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους τῆς δόσεως ἑκάστοις, ὅστις συμβόλαιον ἐπεδείκνυτο, ἐπιλύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν οὐκ ἀπογραφομένους ἔτι τὰ ὀνόματα'', (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.5.3''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες ομιλούσαν Ελληνικά και μόνον;

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Ηφαιστίωνα, να πάρει μαζί του το μεγαλύτερο μέρος του στρατού και να το οδηγήσει έως την Περσική θάλασσα, ''Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν Ἡφαιστίωνα ἄγειν κελεύει ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικήν'', ''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.7.1''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος λέει ότι τα φράγματα τα οποία είχαν κατασκευασθεί από τους Πέρσες στον ποταμό Τίγρη και δεν επέτρεπαν τον ανάπλου του ποταμού, είναι τεχνάσματα τα οποία δεν αρμόζουν σε εκείνους οι οποίοι υπερέχουν στρατιωτικώς, ''Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ ἔφη τῶν κρατούντων τοῖς ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφίσματα·'', (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.7.6''), αυτά δεν είναι Ελληνικά; Τι είναι; Σλαβικά Βουλγαροσερβικά;

Επίσης, εάν γράψω τον λόγο του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τους στρατιώτες του στην πόλη Ώπις, το 324 π.Χ., στη Μεσοποταμία, στον ποταμό Τίγρη: ''Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν, ὦ Μακεδόνες, τὴν οἴκαδε ὁρμὴν λεχθήσεταί μοι ὅδε ὁ λόγος, ἔξεστι γὰρ ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε ἐμοῦ γε ἕνεκα, ἀλλὰ ὡς γνῶναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ἡμᾶς ὄντας ὁποῖοί τινες αὐτοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. Καὶ πρῶτά γε ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρός, ᾗπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι. Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους, ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρόβατα ὀλίγα καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους Ἰλλυριοῖς καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θρᾳξίν, χλαμύδας μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκεν, κατήγαγε δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν ἐς τὰ πεδία, ἀξιομάχους καταστήσας τοῖς προσχώροις τῶν βαρβάρων, ὡς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι πιστεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι· πόλεών τε οἰκήτορας ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἔθεσι χρηστοῖς ἐκόσμησεν. Αὐτῶν δὲ ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ὑφ' ὧν πρόσθεν ἤγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοί τε καὶ τὰ ὑμέτερα, ἡγεμόνας κατέστησεν ἐκ δούλων καὶ ὑπηκόων, καὶ τῆς Θρᾴκης τὰ πολλὰ τῇ Μακεδονίᾳ προσέθηκεν, καὶ τῶν ἐπὶ θαλάττῃ χωρίων τὰ ἐπικαιρότατα καταλαβόμενος τὴν ἐμπορίαν τῇ χώρᾳ ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετάλλων τὴν ἐργασίαν ἀνενδεῆ παρέσχε· Θεσσαλῶν δὲ ἄρχοντας, οὓς πάλαι ἐτεθνήκειτε τῷ δέει, ἀπέφηνε, καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος ταπεινώσας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα πάροδον πλατεῖαν καὶ εὔπορον ἀντὶ στενῆς τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν ἐποίησεν· Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαίους ἐφεδρεύοντας ἀεὶ τῇ Μακεδονίᾳ, ἐς τοσόνδε ἐταπείνωσεν, ἤδη ταῦτά γε καὶ ἡμῶν αὐτῷ ξυμπονούντων, ὡς ἀντὶ τοῦ φόρους τελεῖν Ἀθηναίοις καὶ ὑπακούειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει ἐκείνους τὴν ἀσφάλειάν σφισι πορίζεσθαι. Ἐς Πελοπόννησον δὲ παρελθὼν τὰ ἐκεῖ αὖ ἐκόσμησε· καὶ ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ συμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατιᾶς οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλόν τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ τῶν Μακεδόνων προσέθηκεν. Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐς ὑμᾶς ὑπηργμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι μεγάλα, μικρὰ δὲ ὥς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν· ὃς παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν καὶ ἀργυρᾶ ἐκπώματα ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἑξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρεῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα, δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακόσια ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκούσης καλῶς εὐθὺς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον θαλασσοκρατούντων ἐν τῷ τότε Περσῶν ἀνεπέτασα· κρατήσας δὲ τῇ ἵππῳ τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου τήν τε Ἰωνίαν πᾶσαν τῇ ὑμετέρᾳ ἀρχῇ προσέθηκα καὶ τὴν Αἰολίδα πᾶσαν καὶ Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ Λυδούς, καὶ Μίλητον εἷλον πολιορκίᾳ· τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἑκόντα προσχωρήσαντα λαβὼν ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα· καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης ἀγαθά, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται· ἥ τε κοίλη Συρία καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν ὑμέτερον κτῆμά εἰσι· καὶ Βαβυλὼν καὶ Βάκτρα καὶ Σοῦσα ὑμέτερα, καὶ ὁ

Λυδῶν πλοῦτος καὶ οἱ Περσῶν θησαυροὶ καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἔξω θάλασσα ὑμέτερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρατηγοί, ὑμεῖς ταξιάρχαι. Ὡς ἔμοιγε αὐτῷ τί περίεστιν ἀπὸ τούτων τῶν πόνων ὅτι μὴ αὕτη ἡ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα τοῦτο; Κέκτημαι δὲ ἰδίᾳ οὐδέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀποδεῖξαι θησαυροὺς ἐμοὺς ὅτι μὴ ταῦτα, ὑμέτερα κτήματα ἢ ὅσα ἕνεκα ὑμῶν φυλάττεται. Ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὅ τι φυλάξω αὐτούς, σιτουμένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία καὶ ὕπνον τὸν αὐτὸν αἱρουμένῳ· καίτοι οὐδὲ σιτία ἐμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ τοῖς τρυφῶσιν ὑμῶν σιτεῖσθαι· προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα, ὡς καθεύδειν ἔχοιτε ὑμεῖς. Ἀλλὰ ταῦτα γὰρ ὑμῶν πονούντων καὶ ταλαιπωρουμένων ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀταλαιπώρως ἐξηγούμενος; Καὶ τίς ὑμῶν ἢ πονήσας οἶδεν ἐμοῦ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; Ἄγε δὴ καὶ ὅτῳ τραύματα ὑμῶν ἐστι γυμνώσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω καὶ ἐγὼ τὰ ἐμὰ ἐπιδείξω ἐν μέρει· ὡς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν ὅ τι τοῦ σώματος τῶν γε δὴ ἔμπροσθεν μερῶν ἄτρωτον ὑπολέλειπται, οὐδὲ ὅπλον τι ἔστιν ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων οὗ γε οὐκ ἴχνη ἐν ἐμαυτῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς τέτρωμαι καὶ τετόξευμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι, καὶ λίθοις πολλαχῇ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου νικῶντας ὑμᾶς ἄγω διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων ποταμῶν καὶ ὀρῶν καὶ πεδίων πάντων. Γάμους τε ὑμῖν τοὺς αὐτοὺς γεγάμηκα καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες συγγενεῖς ἔσονται τοῖς παισὶ τοῖς ἐμοῖς. Ἔτι δὲ ᾧ χρέα ἦν, οὐ πολυπραγμονήσας ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο, τοσαῦτα μὲν μισθοφορούντων, τοσαῦτα δὲ ἁρπαζόντων, ὁπότε ἐκ πολιορκίας ἁρπαγὴ γίγνοιτο, διαλέλυμαι ταῦτα. Στέφανοί τε χρυσοῖ τοῖς πλείστοις ὑμῶν εἰσι μνημεῖα τῆς τε ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἐξ ἐμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. Ὅστις δὲ δὴ καὶ ἀπέθανεν, εὐκλεὴς μὲν αὐτῷ ἡ τελευτὴ ἐγένετο, περιφανὴς δὲ ὁ τάφος, χαλκαῖ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν πλείστων οἴκοι ἑστᾶσιν, οἱ γονεῖς δ' ἔντιμοί εἰσι λειτουργίας τε ξυμπάσης καὶ εἰσφορᾶς ἀπηλλαγμένοι· οὐ γάρ τίς γε φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα ἐμοῦ ἄγοντος. Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι ἀποπέμψειν ἤμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέναι βούλεσθε, ἄπιτε πάντες, καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεψάμενον δὲ Οὐξίους τε καὶ Ἀραχωτοὺς καὶ Δράγγας, κεκτημένον δὲ καὶ Παρθυαίους καὶ Χορασμίους καὶ Ὑρκανίους ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν, ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περάσαντα Ὦξόν τε ποταμὸν καὶ Τάναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, οὐδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ τὸν Ἀκεσίνην καὶ τὸν Ὑδραώτην, καὶ τὸν Ὕφασιν διαπεράσαντα ἄν, εἰ μὴ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε, καὶ ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν κατ' ἀμφότερα τοῦ Ἰνδοῦ τὰ στόματα ἐμβαλόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρωσίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ᾗ οὐδείς πω πρόσθεν σὺν στρατιᾷ ἦλθε, καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ προσκτησάμενον καὶ τὴν Ὠρειτῶν γῆν, περιπεπλευκότος δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς εἰς Πέρσας θάλασσαν, ὡς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε, ἀπολιπόντες οἴχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν τοῖς νενικημένοις βαρβάροις. Ταῦτα ὑμῖν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἴσως εὐκλεᾶ καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δήπου ἔσται ἀπαγγελθέντα. **Ἄπιτε** ''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.9.1-10.7''), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες ομιλούσαν μόνον Ελληνικά και ότι οι Βαρδαρίτες, οι Βαρντάρσκι (Вардарски), δεν ομιλούν Μακεδονικά αλλά Βουλγαροσερβικά και ότι δεν είναι Μακεδόνες, αλλά, είναι κυρίως, Σλάβοι; Αυτές οι απαντήσεις όμως υπάρχουν, όπως και χιλιάδες άλλες. Γιατί οι Βαρδαρίτες, και αυτοί που τους πατρονάρουν γελοιοδέστατα, προσποιούνται αναιδέστατα και θρασύτατα ότι δεν τις βλέπουν, αγνοώντας και παραχαράσσοντας χωρίς ντροπή ιστορικά γεγονότα και αλήθειες;

Εάν κάποιος θέλει να γίνει σκωπτικός προς τους Βαρδαρίτες και τους πάτρονές τους, μπορεί να τους ρωτήσει εάν κατανοούν το νόημα των λόγων του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ή κάποιων παραγράφων, κάποιων φράσεων, ή έστω κάποιων λέξεων, όπως για παράδειγμα την τελευταία λέξη του ανωτέρω λόγου, τη λέξη **ἄπιτε**. Η λέξη αυτή, ως γνωστόν, είναι Προστακτική Ενεστώτος, Δευτέρου Προσώπου, Πληθυντικού Αριθμού του ρήματος ἀπέρχομαι. (Από+ ἔρχομαι. Οι χρόνοι του ρήματος ἔρχομαι έχουν ως εξής: ἔρχομαι, ᾖα και ᾔειν, εἶμι, ἦλθον, ἐλήλυθα, ἐληλύθειν και ἐληλυθώς ἦν. (Συνεπώς στην Προστακτική Ενεστώτος στο Δεύτερο Πρόσωπο κτλ. κάνει μαζί με την Πρόθεση από, **ἄπιτε**). Σημαίνει **φύγετε,** απέλθετε. Είναι γνωστό επίσης, ότι η λέξη αυτή ήταν το σύνθημα στους δρομείς των Ολυμπιακών και των άλλων αγώνων, για να ξεκινήσουν. Το δεύτερο συνθετικό του ρήματος στην Προστακτική, η λέξη ἴτε, είναι λέξη του παιάνος που τραγουδούσαν οι Σαλαμινομάχοι το 480 π.Χ.: ''ὦ παῖδες Ἑλλήνων **ἴτε,** ἐλευθεροῦτε πατρίδ'

ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη, θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπέρ πάντων ἀγών''. (Αισχύλος, ''Πέρσαι, 402-5''). (Το ρήμα εἶμι, το οποίο σημαίνει θα πάω, θα πορευθώ, στην Οριστική Ενεστώτος έχει πάντοτε σημασία Μέλλοντος και στο Δεύτερο Πρόσωπο του Πληθυντικού κάνει επίσης ἴτε). Για να γίνει τώρα πλήρως κατανοητό το θέμα, αναφέρω ότι το ρήμα φεύγω στα Βαρδαρίτικα είναι бегам μπεγκαμ και η φυγή λέγεται бегство μπεγκστβο. Στη Ρωσική το ρήμα φεύγω λέγεται бежать μπεζατ και η φυγή λέγεται επίσης бéгство μπέγκστβο. Στη Σερβική η φυγή λέγεται παρομοίως бекство μπεκστβο. Στη Βουλγαρική το ρήμα φεύγω λέγεται избягвам ιζμπγιαγκβαμ και η φυγή λέγεται παρομοίως бягство μπιαγκστβο.

Επίσης, εάν γράψω την απάντηση του Καλλίνη, ιππάρχου του εταιρικού ιππικού, στον ανωτέρω λόγο του Μεγάλου Αλεξάνδρου: ''Ὦ βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστι Μακεδόνας ὅτι σὺ Περσῶν μέν τινας ἤδη πεποίησαι σαυτῷ συγγενεῖς καὶ καλοῦνται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρου καὶ φιλοῦσί σε, Μακεδόνων δὲ οὔπω τις γέγευται ταύτης τῆς τιμῆς''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.11.6''), ''Βασιλιά, εκείνα που προξενούν λύπη στους Μακεδόνες, είναι το ότι εσύ τώρα πλέον έχεις κάνεις συγγενείς σου μερικούς Πέρσες και οι Πέρσες ονομάζονται συγγενείς του Αλεξάνδρου και σε φιλούν, ενώ κανείς από τους Μακεδόνες έως τώρα δεν έχει απολαύσει αυτή την τιμή'', θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και όλοι οι Μακεδόνες ως Έλληνες, ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

Στον ίππαρχό του Καλλίνη απήντησε αμέσως ο Αλέξανδρος: ''ἀλλ' ὑμᾶς τε, ἔφη, ξύμπαντας ἐμαυτῷ τίθεμαι συγγενεῖς καὶ τό γε ἀπὸ τούτου οὕτως καλέσω. Ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ Καλλίνης τε ἐφίλησε καὶ ὅστις ἄλλος φιλῆσαι ἠθέλησε. Καὶ οὕτω δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα βοῶντές τε καὶ παιωνίζοντες ἐς τὸ στρατόπεδον ἀπῄεσαν''. (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.11.7''). ''Αλλά εσάς, όλους σας κάνω συγγενείς μου και από τώρα έτσι θα σάς αποκαλώ. Όταν είπε αυτά (ο Αλέξανδρος), πλησιάσας ο Καλλίνης τον εφίλησε, καθώς επίσης και όποιος άλλος θέλησε να τον φιλήσει. Και έτσι ευχαριστημένοι πλέον οι στρατιώτες, αφού ανέλαβαν τα όπλα τους, αλαλάζοντες και ψάλλοντες τον πολεμικό ύμνο επέστρεψαν στο στρατόπεδο".

Απίστευτοι, ανυπέρβλητοι, μοναδικοί, καταπληκτικοί, αδιανόητοι, μεγαλειώδεις, αφάνταστοι, σκληροτράχηλοι αλλά και ευαίσθητοι, άνδρες και παιδιά μαζί, αυτοί οι υπέροχοι Μακεδόνες πρόγονοί μας. Δεκατρία χρόνια ευρίσκονταν μακριά από την πατρίδα και τους ανθρώπους τους, περπάτησαν χιλιάδες χιλιόμετρα, βρέθηκαν αντιμέτωποι με δεκάδες πολεμικούς λαούς και φυλές, πολέμησαν και νίκησαν σε όλες τις μάχες, με ανθρώπους, άγρια ζώα (πολεμικούς ελέφαντες, δηλητηριώδη φίδια) και τα στοιχεία της φύσεως (καταιγίδες, χιόνια, μουσώνες, ερήμους, όπως αυτές της Λιβύης, της Νουβίας, της Συρίας, της Αραβίας, της Συρίας, της Θαρ, της Γεδρωσίας, μεταξύ Ινδιών και νοτίου Ιράν, τη σημερινή έρημο του Μακράν κτλ.), κατέλαβαν νησιά που τα κατέστησαν προσβάσιμα μέσω δημιουργίας ξηράς (π.χ. Τύρος), κατέλαβαν φρούρια θεωρούμενα απόρθητα γενόμενοι ιπτάμενοι, φτερωτοί, ποτητοί, πέρασαν δυσκολοδιάβατους ποταμούς, όπως τον Δούναβη, (τον Δούναβη τον διέβη ο Μέγας Αλέξανδρος με τον στρατό του μέσα σε μία νύκτα), τον Τίγρη, τον Ευφράτη, τον Ώξο, τον Τάναϊν, τον Ινδό, τον Υδραιώτη, τον Ακεσίνη (σημερινό Τσενάμπ), τον Υδάσπη κτλ., αναρριχήθηκαν και διέβησαν με πείσμα και αποφασιστικότητα πανύψηλα όρη, όπως π.χ. είκοσι χιλιάδες στρατιώτες διέβησαν το όρος Ζάγρος και μάλιστα στο μέσον του σκληρού χειμώνα της Περσίας, όπως διέβησαν και οι πενήντα χιλιάδες στρατιώτες τον Ινδικό Καύκασο (Χίντου Κους, Hindu Kush, σημαίνει δολοφόνος του Ινδού) στο Αφγανιστάν, στις αρχές της Άνοιξης του 329 π.Χ., στις γύρω κοιλάδες του οποίου κατοικεί σήμερα η πολεμοχαρής φυλή των Pashtun, και μάλιστα σκεπασμένο με χιόνια κτλ., τον Καύκασο κτλ., άντεξαν τους άγνωστους μουσώνες ("κατὰ τύχην δὲ καὶ **χειμῶνες ἄγριοι κατεῤῥάγησαν ἐφ' ἡμέρας ἑβδομήκοντα καὶ βρονταὶ συνεχεῖς καὶ κεραυνοὶ κατέσκηπτον**". (Διόδωρος, 17.94.3"), διέβησαν την αδιάβατη έρημο (στη Γεδρωσία), έκτισαν και τείχισαν δεκάδες πόλεις, πάνω από εβδομήντα πόλεις λέει ο Πλούταρχος, (μερικές των οποίων υπάρχουν ακόμη και σήμερα, η Αλεξάνδρεια η εν Αιγύπτω ακμάζει ακόμη, η Αλεξάνδρεια η εν Αρείοις είναι η σημερινή Herat στο δυτικό Αφγανιστάν, η Αλεξάνδρεια η εν Αραχώτοις είναι η σημερινή Kandahar, η Αλεξάνδρεια του Καυκάσου είναι η σημερινή Μπεγκράμ, βορείως της Καμπούλ, κτλ.), δημιούργησαν ναυπηγεία και ναυστάθμους, τείχισαν φρούρια, άνοιξαν πηγάδια για να βρουν νερό για να βοηθήσουν τους

κατοίκους των ερημικών εκείνων περιοχών, (στον ‘’Περίπλου της Ερυθράς’’ αναφέρεται ότι στη Σουραστρηνή, σημερινό Swat, ‘’Σώζεται δὲ ἔτι καὶ νῦν τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς σημεῖα περὶ τοὺς τόπους, ἱερά τε ἀρχαῖα καὶ θεμέλιοι παρεμβολῶν καὶ **φρέατα μέγιστα**’’), πέρασαν απίστευτες κακουχίες, δίδαξαν ληστρικούς λαούς και πολεμοχαρείς φυλές (Ουξίους, Μάρδους, Κοσσαίους κτλ.) να μην είναι πλέον νομάδες και ληστές και πώς να καλλιεργούν τη γη, δημιούργησαν προοπτικές ευμάρειας, προόδου και ειρήνης για αυτούς τους λαούς, άλλαξαν επί τα βελτίω τα δεδομένα αιώνων για πολλούς λαούς, κτλ. και το μόνο που ζήτησαν από τον βασιλιά τους, ήταν να τους πει ότι τους αγαπά και να τους το δείξει με ένα φιλί.

"Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις θυσίαν τε θύει τοῖς θεοῖς οἷς αὐτῷ νόμος καὶ θοίνην δημοτελῆ ἐποίησε, καθήμενός τε αὐτὸς καὶ πάντων καθημένων, ἀμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς τούτων Περσῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβευόμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρυόμενοι ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδὰς καταρχομένων τῶν τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάγων". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.11.8"). "Ο Αλέξανδρος γι' αυτά προσέφερε θυσία στους θεούς στους οποίους συνήθιζε, και έκανε γενικό συμπόσιο στο οποίο και ο ίδιος παρεκάθησε. Και παρεκάθησαν όλοι, πέριξ αυτού μεν οι Μακεδόνες, κατά συνέχεια δε κατόπιν από αυτούς οι Πέρσαι και κατόπιν από τα άλλα έθνη όσα ετιμώντο για το αξίωμα ή για άλλη αρετή, και από τον ίδιο κρατήρα αντλούντες κρασί και αυτός και οι πέριξ αυτού έκαναν τις ίδιες σπονδές".

"**εὔχετο δὲ τά τε ἄλλα (καὶ τὰ) ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρχῆς Μακεδόσι καὶ Πέρσαις**. Εἶναι δὲ κατέχει λόγος τοὺς μετασχόντας τῆς θοίνης ἐννακισχιλίους, καὶ τούτους πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ’ αὐτῇ παιωνίσαι". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.11.9"). "**Και ο Αλέξανδρος, ευχόταν και τα άλλα αγαθά σε όλους, και ομόνοια στους Μακεδόνες και Πέρσες** και συμμετοχή στη διοίκηση του κράτους. Λέγεται δε ότι οι λαβόντες μέρος στο συμπόσιο ήταν έως εννέα χιλιάδες και όλοι αυτοί έκαναν την ίδια σπονδή και έπειτα έψαλαν τον πολεμικό ύμνο".

Επίσης, εάν γράψω για τη διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Κρατερό, να οδηγήσει πίσω στην πατρίδα το μέρος του στρατού που θα επέστρεφε, να αναλάβει αυτός τη διοίκηση της Μακεδονίας, της Θράκης και της Θεσσαλίας, να φροντίζει για την ελευθερία των Ελλήνων και να φέρει ο Αντίπατρος σε αντικατάσταση των στρατιωτών αυτών άλλους από τους ακμαιοτέρους νέους, ‘’Κρατερῷ δὲ τούτους τε ἄγειν **ἐκέλευσε** καὶ ἀπαγαγόντι Μακεδονίας τε καὶ Θρᾴκης καὶ Θετταλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας· Ἀντίπατρον δὲ διαδόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις ἄγειν Μακεδόνας τῶν ἀκμαζόντων **ἐκέλευσεν**’’, (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.12.4’’), θα πεισθεί ότι αυτά είναι Ελληνικά και ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και οι Μακεδόνες ως Έλληνες, ομιλούσαν μόνον Ελληνικά;

‘’**καίπερ οὐκ ἐπιεικῶς κέχρηταί μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ σώσας μοι τὸν ἑταῖρον ὄντινα ἴσον τῇ ἐμαυτοῦ κεφαλῇ ἦγον**’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.14.6’’). ‘’Αν και ο Ασκληπιός δεν έδειξε σε μένα ευμένεια, αφού δεν έσωσε τον φίλο μου που τον είχα ίσια με το κεφάλι μου‘’. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος στους πρέσβεις των Επιδαυρίων, όταν τον συνήντησαν στη Βαβυλώνα και τους έδωσε ένα αφιέρωμα να το πάνε στον Ασκληπιό, στην Επίδαυρο: ‘’καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐτοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ’’. Ο Μέγας Αλέξανδρος, λοιπόν, ως Έλλην Μακεδών πιστεύει και στον θεό της Υγίειας, τον Ασκληπιό. Γι’ αυτό, όταν ευρίσκετο στους Σόλλους, από ευγνωμοσύνη για την θεραπεία του, προσέφερε θυσία στον Ασκληπιό. Επίσης, ετέλεσε πομπή με όλο τον στρατό και λαμπαδηδρομία και ετέλεσε και αθλητικούς και μουσικούς αγώνες. Τέλος έδωσε στους κατοίκους των Σόλων και το δημοκρατικό πολίτευμα: ‘’Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ πομπεύσας αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθεὶς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν **Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν**·’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.5.8’’).

‘’”**Ἢν γὰρ καταλάβω ἐγώ, ἔλεγε τὰ γράμματα, τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καλῶς κατεσκευασμένα καὶ τὰ ἡρῷα τὰ Ἡφαιστίωνος, εἴ τέ τι πρότερον ἡμάρτηκας, ἀφήσω σε τούτου, καὶ τὸ λοιπόν, ὁπηλίκον ἂν ἁμάρτῃς, οὐδὲν πείσῃ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρ**ι’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ζ’.13.8’’). Αυτό έγραψε, μεταξύ άλλων, ο Μέγας Αλέξανδρος στον Κλεομένη στην Αίγυπτο. Ο Μέγας Αλέξανδρος τον διέταζε με την επιστολή του να κατασκευάσει ένα ηρώο προς τιμήν του Ηφαιστίωνος, στην Αλεξάνδρεια, και μέσα στην πόλη και στη νήσο Φάρο. Ο Κλεομένης ήταν ένας αχρείος που είχε κάνει πολλές αδικίες. Γι' αυτό και ο Μέγας

Αλέξανδρος του γράφει: ‘’Εάν εγώ εύρω στην Αίγυπτο καλώς κατασκευασμένα τα ιερά και τα ηρώα του Ηφαιστίωνος, εάν έχεις κάνει κανένα αδίκημα πρωτύτερα, θα σού το συγχωρήσω και στο εξής όσα μεγάλα αδικήματα και αν κάνεις, δεν έχεις να πάθεις κανένα κακό από εμένα’’.

Δεν θα γράψω ασφαλώς όλες, τις άνω των 189 διαταγών και παραγγελιών του Μεγάλου Αλεξάνδρου τις οποίες αναφέρει στην "Αλεξάνδρου Ανάβαση" ο Αρριανός. Θεωρώ ότι τα παραδείγματα που αναφέρω είναι υπεραρκετά για κάθε εχέφρονα άνθρωπο.

"**τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς λόγος τοῦ Εὐριπίδου τοῦ ποιητοῦ ἔπος· ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε· Μάντις δ’ ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς**". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.16.6"). "Αυτός δε τους απήντησε με στίχους του ποιητού Ευριπίδου. Έχει δε ο στίχος του Ευριπίδου ως εξής: Εκείνος ο Μάντης είναι άριστος που βγάζει επιτυχημένα συμπεράσματα". Με αυτόν τον στίχο απήντησε ο Μέγας Αλέξανδρος στους Χαλδαίους σοφούς, δηλαδή με κάτι που δείχνει την Ελληνική παιδεία του, όταν εκείνοι τον παρακαλούσαν να σταματήσει την προέλαση στη Βαβυλώνα, διότι έλαβαν χρησμό από τον θεό Βήλο ότι αυτό δεν θα του έβγαινε σε καλό.

"Καὶ Ἀπολλόδωρόν τε λέγει ὅτι **Ἀλέξανδρος ἐπῄνεσε καὶ τὸν Πειθαγόραν**, ἐπειδὴ παρῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα, **ἤρετο ὅτου γενομένου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέστειλεν πρὸς τὸν ἀδελφόν**· τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ ἧπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερείου· **ἐρομένου δὲ ὅ,τι νοοῖ τὸ σημεῖον** μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν. Ἀλέξανδρον δὲ τοσούτου δεῆσαι χαλεπῆναι τῷ Πειθαγόρᾳ, ὡς καὶ δι' ἐπιμελείας ἔχειν αὐτὸν πλείονος, ὅτι ἀδόλως τὴν ἀλήθειάν οἱ ἔφρασε. Ταῦτα αὐτὸς Ἀριστόβουλος λέγει παρὰ Πειθαγόρου πυθέσθαι·". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.18.4-5"). "Λέγει δε (ο Αριστόβουλος) ότι ο Αλέξανδρος και τον **Απολλόδωρο τότε επήνεσε και τον Πειθαγόρα**, αφού εισήλθε στην Βαβυλώνα, και **τον ρώτησε (τον Πειθαγόρα) από τι σημείο είδε και έγραψε αυτά στον αδελφό του**. Εκείνος δε του είπε γι' αυτόν (τον Αλέξανδρο) το ήπαρ του θύματος ευρέθη χωρίς λοβόν. **Επειδή δε εκείνος (ο Αλέξανδρος) τον ρώτησε τί σημαίνει αυτό το σημείο**, ο Πειθαγόρας του είπε ότι αυτό έχει μεγάλη και πολύ κακή σημασία. Ο δε Αλέξανδρος όχι μόνον δεν οργίσθηκε εναντίον του Πειθαγόρα, αλλά και στο εξής φρόντιζε γι' αυτόν περισσότερο από πρωτύτερα, διότι του είπε την αλήθεια χωρίς δόλο".

"Καὶ ταύτην τὴν νῆσον λέγει Ἀριστόβουλος ὅτι **Ἴκαρον ἐκέλευσε καλεῖσθαι Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς νήσου τῆς Ἰκάρου τῆς ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ**,". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.20.5"). ‘’Και αυτή η νήσος, λέγει ο Αριστόβουλος, ότι διέταξε ο Αλέξανδρος να ονομάζεται **Ίκαρος** από τη νήσο Ικαρία η οποία ευρίσκεται στο Αιγαίο πέλαγος,". Όταν ανηγγέλθη στον Μέγα Αλέξανδρο ότι στο πέλαγος, πλησίον στο στόμιο του Ευφράτου υπήρχαν δύο νήσοι, διέταξε η μία να καλείται Ίκαρος, να έχει δηλαδή το όνομα της νήσου Ικαρίας του Αιγαίου Πελάγους. Η άλλη νήσος ονομαζόταν Τύλος.

‘’**τῷ κρατίστῳ**’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ζ’.26.3’’). ‘’Στον δυνατώτερο’’. Αυτό απήντησε ο Μέγας Αλέξανδρος ολίγον πριν πεθάνει, όταν ρωτήθηκε από τους εταίρους σε ποιον αφήνει τη βασιλεία, "**ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἑταίρους αὐτὸν ὅτῳ τὴν βασιλείαν ἀπολείπει**," όπως αναφέρουν ο Αριστόβουλος και ο Πτολεμαίος, προσθέτοντας (ο Αλέξανδρος) ότι βλέπει να γίνουν γι’ αυτό μεγάλοι επιτάφιοι αγώνες. ‘’Οὐ πόρρω δὲ τούτων οὔτε Ἀριστοβούλῳ οὔτε Πτολεμαίῳ ἀναγέγραπται. Οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἑταίρους αὐτὸν ὅτῳ τὴν βασιλείαν ἀπολείπει, τὸν δὲ ὑποκρίνασθαι ὅτι **τῷ κρατίστῳ**· οἱ δέ, προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ ὅτι **μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὁρᾷ ἐφ’ αὐτῷ ἐσόμενον**’’. "Όχι διαφορετικά από αυτά (που έχουν γράψει οι βασιλικές εφημερίδες) έχουν γράψει και ο Πτολεμαίος και ο Αριστόβουλος. Αυτοί έγραψαν, ότι τον ρώτησαν οι εταίροι σε ποιον αφήνει τη βασιλεία. Εκείνος δε αποκρίθηκε, ’’Στον δυνατώτερο’’. Έγραψαν δε ακόμη και αυτό, ότι επρόσθεσε στη ρήση αυτή, ότι βλέπει ότι θα γίνουν γι’ αυτό μεγάλοι επιτάφιοι αγώνες". Στο ανωτέρω γεγονός αναφέρεται και ο Διόδωρος. ‘’**οὗτος γὰρ ἐν Βαβυλῶνι μεταλλάττων τὸν βίον, κατὰ τὴν ἐσχάτην ἀναπνοὴν ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων τίνι τὴν βασιλείαν ἀπολείπει**, εἶπεν **Τῷ ἀρίστῳ**: προορῶμαι γὰρ ἐπιτάφιον μέγαν ἀγῶνα γενησόμενόν μοι τῶν φίλων. ὅπερ καὶ πρὸς ἀλήθειαν ἐξέβη: οἱ γὰρ ἐπιφανέστατοι τῶν φίλων ὑπὲρ τοῦ πρωτείου διενεχθέντες πολλοὺς πολέμους καὶ μεγάλους ἀγῶνας συνεστήσαντο μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου

τελευτήν''. (''Διόδωρος 18.1.4,5''). Δυστυχώς ο Μέγας Αλέξανδρος επαληθεύτηκε, διότι τα επόμενα χρόνια άρχισαν οι σκληρές και ατελείωτες μάχες μεταξύ των επιγόνων.

Ο Μέγας Αλέξανδρος Έλλην Μακεδών ων, γνωρίζει βεβαίως ότι η λέξη **κρατίστῳ**, είναι Υπερθετικός βαθμός του επιθέτου αγαθός, σε Πτώση Δοτική, Αριθμού Ενικού και γι' αυτό το λέει. Οι Βαρδαρίτες, φυσικά και δεν ξέρουν τίποτε από Μακεδονικά, από Ελληνικά. Ας μάθουν λοιπόν, έστω και λίγα, εάν μπορούν. Το επίθετο, ὁ ἀγαθός, ἡ ἀγαθή, τό ἀγαθόν, στον Συγκριτικό και Υπερθετικό βαθμό έχουν τέσσερις διαφορετικούς τύπους. Ὁ ἀμείνων, ἡ ἀμείνων, τό ἄμεινον. Ὁ ἄριστος, ἡ ἀρίστη, τό ἄριστον.

Ὁ βελτίων, ἡ βελτίων, τό βέλτιον. Ὁ βέλτιστος, ἡ βελτίστη, τό βέλτιστον.

Ὁ κρείττων (ή ὁ κρείσσων), ἡ κρείττων (ή ἡ κρείσσων), τό κρεῖττον (ή τό κρεῖσσον). Ὁ κράτιστος, ἡ κρατίστη, τό κράτιστον.

Ὁ λώων (λῴων και παλαιότερος τύπος λωίων, γι' αυτό και η υπογεγραμμένη), ἡ λώων (λῴων), τό λῶον (λῷον). Ὁ λῶστος (λῷστος), ἡ λώστη (λῴστη), τό λῶστον (λῷστον). Ένας από τους μήνες του Μακεδονικού ημερολογίου ελέγετο Λῷος. Στις 6 του μηνός Λώου (Ιούλιο του 356 π.Χ.) εγεννήθη ο Μέγας Αλέξανδρος. ''Ἐγεννήθη δ' οὖν Ἀλέξανδρος ἱσταμένου μηνός Ἑκατομβαιῶνος, ὃν Μακεδόνες **Λῷον** καλοῦσιν, ἕκτῃ, καθ' ἣν ἡμέραν ὁ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος ἐνεπρήσθη νεώς''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 3'').

''**βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τοῖς ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων φυγάσι. Τοῦ μὲν φεύγειν ὑμᾶς οὐχ ἡμεῖς αἴτιοι γεγόναμεν, τοῦ δὲ κατελθεῖν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας ἡμεῖς ἐσόμεθα πλὴν τῶν ἐναγῶν. Γεγράφαμεν δὲ Ἀντιπάτρῳ περὶ τούτων, ὅπως τὰς μὴν βουλομένας τῶν πόλεων κατάγειν ἀναγκάσῃ''.** (''Διόδωρος, 18.8.4''). ''Ο βασιλιάς Αλέξανδρος προς τους εξορίστους από τις Ελληνικές πόλεις. Για την εξορία σας δεν είμαστε εμείς η αιτία, θα γίνουμε όμως η αιτία της επιστροφής σας στις πατρίδες σας, εκτός εκείνων που βαρύνονται με ανόσιο έγκλημα. Σχετική επιστολή στείλαμε και στον Αντίπατρο ώστε να αναγκάσει τις πόλεις που δεν θέλουν να δεχθούν την επιστροφή των εξορίστων''.

Ο Μέγας Αλέξανδρος ολίγον πριν αποβιώσει θέλησε με πράξεις του να είναι ακόμη πιο ωφέλιμος για την Ελλάδα και τους Έλληνες. Γι' αυτό απέστειλε στην Ολυμπία τον Νικάνορα τον Σταγειρίτη με επιστολή του, την οποία έπρεπε να αναγνώσει στο πλήθος που παρακολουθούσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες ο κήρυκας ο οποίος ανεκοίνωνε τους νικητές και είχε νικήσει στον αγώνα κηρύκων. ''**διόπερ ὑπογύων ὄντων τῶν Ὀλυμπίων ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα Νικάνορα τὸν Σταγειρίτην, δοὺς ἐπι στολὴν περὶ τῆς καθόδου: ταύτην δὲ προσέταξεν ἐν τῇ πανηγύρει διὰ τοῦ νικήσαντος κήρυκος ἀναγνωσθῆναι τοῖς πλήθεσι**ν''. Το κείμενο της επιστολής-διαταγής του Μεγάλου Αλεξάνδρου, αφορούσε στην επάνοδο των πολιτικών εξορίστων στις πόλεις τους. ''**Ἀλέξανδρος γὰρ βραχεῖ χρόνῳ πρότερον τῆς τελευτῆς ἔκρινε κατάγειν ἅπαντας τοὺς ἐν ταῖς Ἑλληνίσι πόλεσι φυγάδας**,...''. Οι διάφορες πολιτικές φατρίες στις πόλεις-κράτη της Ελλάδος, όταν κατελάμβαναν την εξουσία, εξόριζαν τους αντιπάλους τους. Έτσι η Ελλάδα είχε γεμίσει από κύματα πολιτικών εξορίστων. Στην Ολυμπία ευρίσκοντο τότε άνω των είκοσι χιλιάδων Ελλήνων πολιτικών εξορίστων από διάφορες πόλεις, οι οποίοι άκουσαν με μεγάλη χαρά και απέδιδαν επαίνους για την ευεργεσία που τους εγίνετο. Ο κήρυκας όντως ανέγνωσε την επιστολή. ''**κηρυχθέντων δὲ τούτων μεγάλῳ κρότῳ ἐπεσήμηνε τὸ πλῆθος: ἀποδεξάμενοι γὰρ οἱ κατὰ τὴν πανήγυριν τὴν χάριν τοῦ βασιλέως διὰ τὴν χαρὰν ἠμείβοντο τὴν εὐεργεσίαν τοῖς ἐπαίνοις. ἦσαν δ' οἱ φυγάδες ἀπηντηκότες ἅπαντες ἐπὶ τὴν πανήγυριν, ὄντες πλείους τῶν δισμυρίων**''. (''Διόδωρος, 18.8.2,3,5''). Επίσης, ''**ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τῶν Ὀλυμπίων ὄντων ἐκήρυξεν ἐν Ὀλυμπίᾳ τοὺς φυγάδας πάντας εἰς τὰς πατρίδας κατιέναι πλὴν τῶν ἱεροσύλων καὶ φονέων**.'' (''Διόδωρος, 17.109.1''). (Ο Αγώνας κηρύκων είσήχθη το 396 π.Χ. στην 96η Ολυμπιάδα και νικητής ήταν ο Κράτης από την Ηλεία).

Ανωτέρω, αναφερθήκαμε στον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η μητέρα του η Ολυμπιάς, όταν έμαθε ότι ο υιός της μένει άταφος για πολύν καιρό, αναστενάζοντας βαριά και θρηνώντας γοερά είπε: "**ὦ τέκνον ἀλλά σὺ μὲν οὐρανοῦ μετασχεῖν βουλόμενος καὶ τοῦτο σπεύδων, νῦν οὐδέ τῶν κοινῶν δήπου καὶ ἴσων πᾶσιν ἀνθρώποις μετασχεῖν ἔχεις, γῆς τε ἅμα καὶ ταφῆς**". (Αιλιανός, "Ποικίλη Ιστορία, ΙΓ΄.30"). "Παιδί μου, εσύ που

ήθελες να ανεβείς στα ουράνια και το επεδίωκες, τώρα δεν μπορείς να έχεις ούτε τα κοινά και τα ίδια για όλους τους ανθρώπους, χώμα και ταφή".

''**Κράτερον μὲν τὰ ἐπί θάτερα τοῦ Ὑδάσπεω ἰέναι σὺν στρατιῇ πεζῇ ἐκέλευσε πεζικῇ τε καὶ ἱππικῇ**''. (Αρριανός, ''Ινδική,19''). ''Διέταξε τον Κρατερό (ο Αλέξανδρος) να προχωρήσει στη μία όχθη του Υδάσπη με ένα τμήμα της στρατιάς, ιππείς και πεζούς''.

''**ὦ βασιλεῦ, ἐγώ τοι ὑποδέκομαι ἐξηγήσεσθαι τοῦ στόλου, καὶ εἰ τὰ ἀπὸ τοῦ θείου ξυνεπιλαμβάνοι, περιάξω τοι σῷας τὰς νέας καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἔστε ἐπί τὴν Περσίδα γῆν, εἰ δὴ πλωτός τέ ἐστιν ὁ ταύτῃ πόντος καὶ τὸ ἔργον οὐκ ἄπορον γνώμῃ ἀνθρωπίῃ**''. (''Ινδική, 20''). Αυτό είπε ο Νέαρχος στον Μέγα Αλέξανδρο, όταν οι δύο τους συνομιλούσαν για το καταλληλότερο άτομο, το οποίο θα ήταν σε θέση να ηγηθεί του παράπλου του Ινδικού ωκεανού, από τις εκβολές του Ινδού έως τον Περσικό κόλπο. ''Βασιλιά, αναλαμβάνω εγώ να οδηγήσω τον στόλο σου. Και αν οι θεοί με βοηθήσουν, θα σού φέρω γερούς ανθρώπους και καράβια στην Περσία, αν η μεγάλη θάλασσα αποδειχθεί πλωτή και όλη η επιχείρηση προσιτή στα ανθρώπινα μέτρα''. Ο Νέαρχος τελικώς επελέγη και πριν την αναχώρηση θυσίασε στον Δία Σωτήρα και διοργάνωσε γυμνικούς (αθλητικούς) αγώνες.

Το ότι οι Μακεδόνες ως Έλληνες είχαν την ίδια ενδυμασία που είχαν και οι άλλοι Έλληνες, φέρονταν όπως οι άλλοι Έλληνες και ομιλούσαν Ελληνικά, προκύπτει και από το κατωτέρω κείμενο, το οποίο αναφέρει ο Αρριανός: ''Ἐνταῦθα ἄνθρωπός σφισιν ὤφθη **χλαμύδα τε φορῶν Ἑλληνικήν καί τά ἄλλα ὡς Ἕλλην ἐσκευασμένος, καί φωνήν Ἑλλάδα ἐφώνεε**. Τοῦτον οἱ πρῶτοι ἰδόντες δακρῦσαι ἔλεγον· οὕτω τι παράλογόν σφισι φανῆναι ἐκ τῶν τοσῶνδε κακῶν **Ἕλληνα μέν ἄνθρωπον ἰδεῖν**, **Ἑλλάδος δέ φωνῆς ἀκοῦσαι**. ἐπηρώτων τε ὁπόθεν ἥκοι καί ὅστις ὢν· ὁ δέ ἀπό τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀποσκεδασθῆναι ἔλεγε, καί εἶναι οὐ πόρρω τό στρατόπεδον καί αὐτόν Ἀλέξανδρον. Τοῦτον τόν ἄνθρωπον βοῶντές τε καί κροτέοντες ἀνάγουσι παρά τόν Νέαρχον…''. (''Ινδική, 33''). ''Εκεί είδαν (οι άνδρες του ναυάρχου Νεάρχου) κάποιον ο οποίος φορούσε Ελληνική χλαμύδα, φερόταν όπως οι Έλληνες και ομιλούσε Ελληνικά. Οι πρώτοι που τον είδαν λένε ότι έβαλαν τα κλάματα. Τόσο αναπάντεχο τους φάνηκε, μετά από τόσες συμφορές, να αντικρύσουν έναν Έλληνα και να ακούσουν την Ελληνική γλώσσα. Τον ρώτησαν από πού έρχεται και ποιος είναι. τους είπε ότι είχε φύγει από το στρατόπεδο του Αλεξάνδρου και ότι το στρατόπεδο και ο ίδιος ο Αλέξανδρος δεν είναι μακριά. Χειροκροτώντας και φωνάζοντας αυτόν τον άνθρωπο τον πήγαν στον Νέαρχο…''.

''**ὦ Νέαρχε, τούτους τοὺς ἀνθρώπους δι' ἐρημίας ἐλαύνειν τὴν αὐτὴν ἡμῖν ὁδόν οὐκ ἐπ' ἄλλῳ τινί συντίθημι ἢ ὅτι μὴ κατά ζήτησιν τὴν ἡμετέρην ἀπεσταλμένους. ὅτι δὲ οὐ γιγνώσκουσιν ἡμέας, οὐκ ἐν θώματι ποιέομαι· οὕτω γάρ τι ἔχομεν κακῶς ὡς ἄγνωστοι εἶναι. Φράσωμεν αὐτοῖσιν οἵτινές εἰμεν, καὶ αὐτούς ἐρώμεθα καθότι ταύτῃ ἐλαύνουσι**ν''. (''Ινδική, 34''). ''Νέαρχε, νομίζω ότι αυτοί οι άνθρωποι, που μέσα στην ερημιά κάνουν τον ίδιο δρόμο μ' εμάς, δεν μπορεί να έχουν έλθει για άλλη δουλειά παρά για να μας ψάξουν. Και δεν μου φαίνεται παράξενο το ότι δεν μας γνωρίζουν. Με τα χάλια που έχουμε είμαστε αγνώριστοι. Να τους πούμε ποιοι είμαστε και να τους ρωτήσουμε τι δουλειά έχουν από εδώ''. Αυτό είπε ο Αρχίας ο υιός του Αναξιδότου, από την Πέλλα, στον ναύαρχο Νέαρχο, όταν συνήντησαν κάποιους άνδρες, τους οποίους είχε στείλει ο Μέγας Αλέξανδρος για να τους αναζητήσουν. Όταν οι απεσταλμένοι απήντησαν ότι ψάχνουν τον Νέαρχο και το ναυτικό, ο Νέαρχος απήντησε ως κατωτέρω.

''**ἐγώ εἰμι Νέαρχος, καὶ Ἀρχίας οὗτος. ἀλλ' ἄγετε ἡμέας· ἡμεῖς δὲ τὰ ὑπέρ τῆς στρατιῆς Ἀλεξάνδρῳ ἀπηγησόμεθα**''. (''Ινδική, 34''). ''Εγώ είμαι ο Νέαρχος και αυτός ο Αρχίας. Πηγαίνετέ μας στον Αλέξανδρο, να του πούμε οι ίδιοι για την αποστολή''.

''**ἀλλά ὅτι σύγε ἡμῖν ἐπανήκεις σῷος καὶ Ἀρχίης οὗτος, ἔχοι ἂν ἔμοιγε ὡς ἐπί συμφορῇ τῇ ἁπάσῃ μετρίως· αἱ δέ τοι νέες καὶ ἡ στρατιή κοίῳ τινί τρόπῳ διεφθάρησαν**"; (''Ινδική, 35''). ''Το ότι εσύ και ο Αρχίας επιστρέψατε σ' εμάς σώοι, μετριάζει κάπως τη συμφορά μας. Πώς, όμως, χάθηκαν τα πλοία και τα πληρώματα"; Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος στον Νέαρχο όταν τον είδε, επειδή θεώρησε ότι αυτοί που είδε (ο Νέαρχος, ο Αρχίας και πέντε ακόμη άνδρες) ήταν οι μόνοι που εσώθησαν από το ναυτικό κατά τον παράπλου του Ινδικού ωκεανού.

''**ὦ βασιλεῦ, καὶ αἱ νέες τοι σῷαί εἰσι καὶ ὁ στρατός· ἡμεῖς δὲ οὗτοι ἄγγελοι τῆς σωτηρίας αὐτῶν ἥκομεν**''. (''Ινδική, 35''). ''Βασιλιά και τα πλοία και τα πληρώματα είναι σώα και αβλαβή. Εμείς ήλθαμε να αναγγείλουμε τη σωτηρία τους''. Αυτό είπε ο ναύαρχος Νέαρχος στον Μέγα Αλέξανδρο, κάνοντάς τον να κλάψει από χαρά, διότι η σωτηρία του στόλου ήταν ανέλπιστη. Και όταν ο Μέγας Αλέξανδρος τον ερώτησε πού έχουν αράξει τα πλοία, ο Νέαρχος απήντησε:

''**αὗται (αἱ νέες) ἐν τῷ στόματι τοῦ Ἀνάμιδος ποταμοῦ ἀνειρυσμέναι ἐπισκευάζονται**''. (''Ινδική, 35''). ''Αυτά (τα πλοία), τα έχουμε τραβήξει στο στόμιο του ποταμού Άναμη και επισκευάζονται''. Αυτή ήταν η απάντηση του ναυάρχου Νεάρχου στον Μέγα Αλέξανδρο, κάνοντας τον Αλέξανδρο να ορκισθεί στον Δία και στον Άμμωνα και να πει ότι, χάρηκε περισσότερο με αυτή την είδηση της σωτηρίας των ανδρών του παρά με την κατάκτηση όλης της Ασίας. Ο Μέγας Αλέξανδρος προσέφερε τότε ευχαριστήριες θυσίες, για τη σωτηρία των ανδρών του στόλου, στον Δία Σωτήρα, στον Ηρακλή, στον Απόλλωνα Αλεξίκακο, στον Ποσειδώνα και στους άλλους θαλάσσιους θεούς, και διοργάνωσε αθλητικούς αγώνες, μουσικούς αγώνες και παρέλαση του στρατού με επί κεφαλής τον Νέαρχο, τον οποίο όλος ο στρατός έραινε με ταινίες και άνθη. Όλες αυτές οι εκδηλώσεις βεβαίως, ήταν εκδηλώσεις απολύτως και μόνον Ελληνικές. Ασφαλώς αντιλαμβάνεται κάποιος επίσης το προφανές, ότι ο Μέγας Αλέξανδρος και ο ναύαρχος Νέαρχος ομιλούν Ελληνικά, Ελληνικότατα, όχι Βαρδαρίτικα Σερβοβουλγαρικά

''**ἐγώ σε, ὦ Νέαρχε, οὐκέτι θέλω τὸ πρόσω οὔτ᾽ οὖν κινδυνεύειν οὔτε ταλαιπωρέεσθαι, ἀλλὰ ἄλλος γὰρ τοῦ ναυτικοῦ ἐξηγήσεται τὸ ἀπὸ τοῦδε ἔστε καταστῆσαι αὐτὸ ἐς Σοῦσα**''. (''Ινδική, 36''). ''Νέαρχε, δεν θέλω από τώρα και στο εξής να σε υποβάλω σε κινδύνους και ταλαιπωρίες. Θα ορίσω άλλον να ηγηθεί του ναυτικού για να το οδηγήσει στα Σούσα''. Αυτό είπε ο Μέγας Αλέξανδρος μετά τη λήξη της παρέλασης που είδαμε ανωτέρω. Η απάντηση του Νεάρχου ήταν:

''**ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ μέν τοι πάντα πείθεσθαι ἐθέλω τε καὶ ἀναγκαίη μοί ἐστιν. ἀλλὰ εἰ δή τι καὶ σὺ ἐμοὶ χαρίζεσθαι ἐθέλεις, μὴ ποιήσῃς ὧδε, ἀλλὰ με ἔασον ἐξηγήσασθαι ἐς ἅπαν τοῦ στρατοῦ, ἔστ᾽ ἄν σοι σῷας καταστήσω ἐς Σοῦσα τὰς νέας. μηδὲ τὰ μὲν χαλεπά τε καὶ ἄπορα ἐμοὶ ἐπιτετραμμένα ἐκ σοῦ ἔστω, τὰ δὲ εὐπετέα τε καὶ κλέεος ἤδη ἐχόμενα ἑτοίμου, ταῦτα δὲ ἀπαιρεθέντα ἄλλῳ ἐς χεῖρας διδόσθω''.** (''Ινδική, 36''). ''Βασιλιά, είμαι έτοιμος και υποχρεωμένος να πειθαρχήσω στα πάντα. Εάν θέλεις όμως να μου κάνεις μια χάρη, μην το κάνεις αυτό. Άφησέ με να οδηγήσω τον στόλο σου και να σου φέρω σώα τα πλοία στα Σούσα. Μην αφήνεις στα χέρια μου μόνον τα δύσκολα και τα επικίνδυνα, αναθέτοντας σε κάποιον άλλον τα εύκολα και αυτά που μπορούν να φέρουν έτοιμη δόξα''. Ο Μέγας Αλέξανδρος σταμάτησε τον Νέαρχο, ενώ ακόμη αυτός μιλούσε, και ανεγνώρισε ότι του το χρωστούσε αυτό. Παραχωρώντας του μικρή φρουρά τον έστειλε πίσω στα πλοία. Μετά τη συνέχιση της πορείας του Αλεξάνδρου με τις πεζοπόρες δυνάμεις και το ιππικό και του Νεάρχου με το ναυτικό συναντήθηκαν τελικώς στα Σούσα. Εκεί ο Μέγας Αλέξανδρος στεφάνωσε με χρυσό στεφάνι, τον Νέαρχο για τη σωτηρία του στόλου και τον Λεοννάτο για τη νίκη του κατά των Ωρειτών και των γειτονικών βαρβαρικών φυλών.

Όταν ο στρατηγός Κρατερός ευρίσκετο στην Κιλικία επί κεφαλής των 10.000 παλαιμάχων Μακεδόνων στρατιωτών οι οποίοι επέστρεφαν στην πατρίδα, (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.12.3'') ο Μέγας Αλέξανδρος του έδωσε γραπτές διαταγές τις οποίες αυτός έπρεπε να εκτελέσει. ''Κρατερὸς δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων <ἀνδρῶν> ὑπάρχων ἔτυχε προαπεσταλμένος εἰς Κιλικίαν ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν ἀπολυθέντων τῆς στρατείας, ὄντων μυρίων. **ἅμα δ᾽ εἰληφὼς ἐντολὰς ἧν ἐγγράπτους, ἃς ἔδωκε μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ συντελέσαι,** μεταλλάξαντος δ᾽ Ἀλεξάνδρου τοῖς διαδόχοις ἔδοξε μὴ συντελεῖν τὰ βεβουλευμένα. ὁ γὰρ Περδίκκας παραλαβὼν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τοῦ βασιλέως τήν τε συντέλειαν τῆς Ἡφαιστίωνος πυρᾶς, πολλῶν δεομένην χρημάτων, τάς τε λοιπὰς αὐτοῦ ἐπιβολὰς πολλὰς καὶ μεγάλας οὔσας καὶ δαπάνας ἀνυπερβλήτους ἐχούσας ἔκρινε συμφέρειν ἀκύρους ποιῆσαι. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ διὰ τῆς ἰδίας γνώμης καθαιρεῖν τι τῆς Ἀλεξάνδρου δόξης ἐπὶ τὸ κοινὸν τῶν Μακεδόνων πλῆθος ἀνήνεγκε τὴν περὶ τούτων βουλήν. **Ἦν δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὰ μέγιστα καὶ μνήμης ἄξια τάδε, χιλίας μὲν ναῦς μακρὰς μείζους τριήρων** ναυπηγήσασθαι κατὰ τὴν Φοινίκην καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον πρὸς τὴν

στρατείαν τὴν ἐπὶ Καρχηδονίους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρὰ θάλατταν κατοικοῦντας τῆς τε Λιβύης καὶ Ἰβηρίας καὶ τῆς ὁμόρου χώρας παραθαλαττίου μέχρι Σικελίας, ὁδοποιῆσαι δὲ τὴν παραθαλάττιον τῆς Λιβύης μέχρι στηλῶν Ἡρακλείων, ἀκολούθως δὲ τῷ τηλικούτῳ στόλῳ **λιμένας καὶ νεώρια κατασκευάσαι κατὰ τοὺς ἐπικαίρους τῶν τόπων, ναούς τε κατασκευάσαι πολυτελεῖς ἕξ,** ἀπὸ ταλάντων χιλίων καὶ πεντακοσίων ἕκαστον, πρὸς δὲ τούτοις πόλεων συνοικισμοὺς καὶ σωμάτων μεταγωγὰς ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ κατὰ τοὐναντίον ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπως τὰς μεγίστας ἠπείρους ταῖς ἐπιγαμίαις καὶ ταῖς οἰκειώσεσιν εἰς κοινὴν ὁμόνοιαν καὶ συγγενικὴν φιλίαν καταστήσῃ. Τοὺς δὲ προειρημένους ναοὺς ἔδει κατασκευασθῆναι ἐν Δήλῳ καὶ Δελφοῖς καὶ Δωδώνῃ, κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν ἐν Δίῳ μὲν τοῦ Διός, ἐν Ἀμφιπόλει δὲ τῆς Ταυροπόλου, ἐν Κύρνῳ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἰλίῳ ταύτης τῆς θεᾶς κατασκευασθῆναι ναὸν ὑπερβολὴν ἑτέρῳ μὴ καταλείποντα. **τοῦ δὲ πατρὸς Φιλίππου τάφον πυραμίδι παραπλήσιον μιᾷ τῇ μεγίστῃ κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ἃς ἐν τοῖς ἑπτά τινες μεγίστοις ἔργοις καταριθμοῦσιν**. ἀναγνωσθέντων δὲ τῶν ὑπομνημάτων οἱ Μακεδόνες, καίπερ ἀποδεδεγμένοι καλῶς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅμως ὑπερόγκους καὶ δυσεφίκτους τὰς ἐπιβολὰς ὁρῶντες ἔκριναν μηδὲν τῶν εἰρημένων συντελεῖν''. (Διόδωρος, 18.4.1-6''). ''Από τα σχέδια αυτά τα σημαντικότερα και πλέον αξιομνημόνευτα είναι τα εξής: η ναυπήγηση χιλίων πολεμικών πλοίων, μεγαλύτερων από τριήρεις, στην Φοινίκη, τη Συρία, την Κιλικία, και την Κύπρο, για τις ανάγκες της εκστρατείας στους Καρχηδονίους και τους άλλους λαούς που κατοικούν στα παράλια της Λιβύης και της Ιβηρίας και των όλων των γειτονικών παραλίων μέχρι τη Σικελία, η κατασκευή δρόμου κατά μήμος της ακτής της Λιβύης μέχρι τις Ηράκλειες στήλες, η κατασκευή λιμανιών και νεωρίων, ικανών να εξυπηρετούν έναν τόσο μεγάλο στόλο, στα κατάλληλα σημεία, η κατασκευή έξι πολυτελών ναών, δαπάνης χιλίων πεντακοσίων ταλάντων ο καθένας, και εκτός αυτών η σύσταση πόλεων και η μεταφορά πληθυσμών από την Ασία στην Ευρώπη και το αντίθετο, από την Ευρώπη στην Ασία, ώστε να φέρει κοντά τις δύο μεγάλες ηπείρους, με τις επιγαμίες, την εξοικείωση και τους συγγενικούς δεσμούς. Οι παραπάνω ναοί έπρεπε να κατασκευασθούν στη Δήλο, στους Δελφούς και στη Δωδώνη, ενώ στη Μακεδονία στο Δίον ναός του Διός, στην Αμφίπολη της Ταυροπόλου Αρτέμιδος και στην Κύρνο (Κύρρο;) της Αθηνάς. Επίσης στο Ίλιον έπρεπε να κατασκευασθεί ναός της θεάς αυτής, που να μην μπορεί να υπάρξει λαμπρότερος. Για τον πατέρα του Φίλιππο να κτισθεί τάφος παραπλήσιος της μεγάλης πυραμίδος στην Αίγυπτο, που μερικοί συγκαταριθμούν στα επτά μεγαλύτερα έργα του ανθρώπου. Όταν αναγνώσθηκαν τα υπομνήματα οι Μακεδόνες, μολονότι εκτιμούσαν πολύ τον Αλέξανδρο, βλέποντας τα σχέδια να είναι υπέρογκα και ανέφικτα, απεφάσισαν να μην εκτελέσουν κανένα από αυτά''.

Αυτές ήταν οι γραπτές διαταγές του Μεγάλου Αλεξάνδρου προς τον στρατηγό Κρατερό οι οποίες έπρεπε να εκτελεστούν. Βεβαίως εδόθησαν στην Ελληνική γλώσσα και δείχνουν μεταξύ άλλων και ποια ήταν τα μελλοντικά σχέδιά του.

Δ΄. Η ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΕΡΒΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΡΔΑΡΙΤΕΣ ΔΕΝ ΤΙΣ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΙ ΣΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ. ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΣΕΡΒΙΚΕΣ.

Υπάρχει κάποιος λογικός άνθρωπος ο οποίος να πιστεύει ότι οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς, τον 12ο, 11ο, 10ο, 9ο, 8ο, 7ο, 6ο, 5ο, 4ο, 3ο π.Χ. αιώνα και μεταγενέστερα, αλλά και προγενέστερα, ομιλούσαν Σερβικά; Λογικός, εχέφρων, έμφρων, νουνεχής άνθρωπος αποκλείεται να το πιστεύει. Σε επίρρωση αυτής της άποψης αναγράφονται τα κατωτέρω.

Παρακαλώ προσέξτε τις κατωτέρω **Σερβικές λέξεις** ως και την προφορά τους. (Τα γράμματα τα σημειωμένα με έντονη γραφή προφέρονται παχέα): Неоснован (νεοσνοβαν) αβάσιμος, несигурнорст (νεσιγκουρνοστ) αβεβαιότητα, авитаминоза (αβιταμινοζα) αβιταμίνωση, не**ж**ност (νε**ζ**νοστ) αβρότητα, учтивост (ου**τσ**τίβοστ**)** αβρότητα, богатство (μπογκατστβο) αγαθό, добар (ντομπαρ) αγαθός, глупав (γκλούπαβ) αγαθός (ανόητος), радост (ραντοστ) αγαλλίαση, статуа (στατουα) άγαλμα, скулптор (σκούλπτορ) αγαλματοποιός, драг (ντραγκ) αγαπητός, ага (αγκά) αγάς, вест (βεστ) αγγελία, допир (ντοπίρ) άγγιγμα, крава (κραβα) αγελάδα, говедар (γκόβενταρ) αγελαδάρης, стадо (σταντο) αγέλη, неу**ч**тив (νεου**τσ**τιβ) αγενής, Света гора (Σβετα γκορα) Άγιον Όρος,

светост (σβέτοστ) αγιότητα (αγιοσύνη), трн (τρν) αγκάθι, артичока (αρτι**τσ**όκα) αγκινάρα, котва (κοτβα) άγκυρα, **ч**ист (**τσ**ιστ) αγνός, невиност (νεβινοστ) αγνότητα, непознат (νεποζνατ) άγνωστος, беседа (μπεσεντα) αγόρευση, агрономија (αγκρονομια) αγρονομία, нива (νιβα) αγρός, **ш**арлатанство (**σ**αρλατανστβο) αγυρτεία, неизвежбан (νεϊζβε**ζ**μπαν) αγύμναστος, борба (μπορμπα) αγώνας, дијамант (ντιγιάμαντ) αδάμας (διαμάντι), дозвола (ντόζβολα) άδεια, сестра (σεστρα) αδελφή, братски (μπρατσκι) αδελφικός, брат (μπρατ) αδελφός, братство (μπρατστβο) αδελφοσύνη, неоправдан (νεοπράβνταν) αδικαιολόγητος, неправда (νεπράβντα) αδικία, нерасположен (νερασπολό**ζ**εν) αδιάθετος, искрен (ίσκρεν) άδολος, слабост (σλαμποστ) αδυναμία, слаб (σλαμπ) αδύναμος, гас (γκας) αέριο, вентилатор (βεντιλατορ) αεριστήρας, аеродром (αεροντρομ) αεροδρόμιο, аеродинамика (αεροντιναμικα) αεροδυναμική, аеростатика (αεροστατικα) αεροστατική, неизма**ч**кан (νεϊζμα**τσ**καν) αζάρωτος, одвратност (οντβρατνοστ) αηδία, бесмртност (μπεσμρτνοστ) αθανασία, атеизам (ατεΐζαμ) αθεΐα, незаконит (νεζακονιτ) αθέμιτος, атлетски (ατλέτσκι) αθλητικός, невин (νεβιν) αθώος, невиност (νεβινοστ) αθωότητα, Егејско море (Εγκεϊσκο μορε) Αιγαίον Πέλαγος, крв (κρβ) αίμα, крвав (κρβαβ) αιματηρός, апоплексија (αποπλέξιγια) αιμοπληξία (αποπληξία), хемороиди (χεμοροΐντι) αιμοροΐδες, естетика (εστετικα) αισθητική, естетски (εστέτσκι) αισθητικός, оптимизам (οπτιμιζαμ) αισιοδοξία, оптимист (οπτιμιστ) αισιόδοξος, молба (μόλμπα) αίτηση, век (βεκ) αιώνας, ве**ч**ност (βε**τσ**νοστ) αιωνιότητα, слух (σλουχ) ακοή, крај (κραγι) άκρη, слушател (σλου**σ**ατελ) ακροατής, крајност (κραγινοστ) ακρότητα, лисица (λισιτσα) αλεπού, бра**ш**но (μπρα**σ**νο) αλεύρι, риболов (ριμπολοβ) αλιεία, сила (σιλα) αλκή, алкохол (αλκοχολ) αλκοόλ, скок (σκοκ) άλμα, коњ (κονι) άλογο, алхемија (αλχεμίγια) αλχημεία, ако (ακο) άμα, амазонка (αμαζονκα) αμαζόνα, грешка (γκρε**σ**κα) αμαρτία, абортус (αμπορτους) άμβλωση, Американка (Αμερικανκα) Αμερικάνα, Америка (Αμερικα) Αμερική, непристраност (νεπριστρανοστ) αμεροληψία, необразован (νεομπραζοβαν) αμόρφωτος, лозарство (λοζαρστβο) αμπελοκομία, бадем (μπαντεμ) αμύγδαλο, одбрана (οντμπρανα) άμυνα, **ч**итање (**τσ**ιτανιε) ανάγνωση, проклетство (προκλετστβο) ανάθεμα, ревизија (ρεβιζιγια) αναθεώρηση, анестезија (αναιστεζιγια) αναισθησία, палата (παλατα) ανάκτορο, анализа (αναλιζα) ανάλυση, аналити**ч**ки (αναλιτι**τσ**κι) αναλυτικός, **ч**екање (**τσ**εκανιε) αναμονή, одмор (οντμορ) ανάπαυση, инвалидност (ινβαλιντνοστ) αναπηρία, преглед (πρεγκλεντ) ανασκόπηση, раст (ραστ) ανάστημα, анатомија (ανατομιγια) ανατομία, анатомски (ανατομσκι) ανατομικός, изве**ш**тај (ιζβε**στ**αγι) αναφορά, рапорт (ραπορτ) αναφορά, храброст (χραμπροστ) ανδρεία, храбар (χραμπαρ) ανδρείος (γενναίος), неискреност (νεϊσκρενοστ) ανειλικρίνεια, неискрен (νεϊσκρεν) ανειλικρινής, анегдота (ανεγκντοτα) ανέκδοτο, лифт (λιφτ) ανελκυστήρας, независност (νεζαβισνοστ) ανεξαρτησία, удобност (ουντομπνοστ) άνεση, цветање (τσβετανιε) άνθιση, букет (μπουκετ) ανθοδέσμη, цвет (τσβετ) άνθος, рудар (ρουνταρ) ανθρακωρύχος, антропологија (αντροπολογκιγια) ανθρωπολογία, антрополог (αντροπολογκ) ανθρωπολόγος, **ч**овек (**τσ**οβεκ) άνθρωπος, неспособност (νεσποσομπνοστ) ανικανότητα, бесмислица (μπεσμισλιτσα) ανοησία, глупост (γκλουποστ) ανοησία, бесмислен (μπεσμισλεν) ανόητος, отвор (οτβορ) άνοιγμα, отворен (οτβορεν) ανοικτός, конкуренција (κονκουρεντσιγια) ανταγωνισμός, конкурент (κονκουρεντ) ανταγωνιστής, размена (ραζμενα) ανταλλαγή, резервни делови (ρεζέρβνι ντέλοβι) ανταλλακτικά, одговор (οντγκοβορ) ανταπόκριση, репортер (ρεπορτερ) ανταποκριτής, копија (κοπιγια) αντίγραφο, препис (πρεπις) αντίγραφο, реакција (ρεακτσιγια) αντίδραση, контраст (κοντραστ) αντίθεση, заменик (ζαμενικ) αντικαταστάτης, противник (προτιβνικ) αντίπαλος, опозиција (οποζιτσιγια) αντιπολίτευση, противре**ч**ност (προτιβρε**τσ**νοστ) αντίφαση, пумпа (πουμπα) αντλία, су**ш**а (σου**σ**α) ανυδρία, непослу**ш**ност (νεποσλου**σ**νοστ) ανυπακοή, издигам (ιζντιγκαμ) ανυψώνω, горе (γκορε) άνω, вредност (βρεντνοστ) αξία, веродостојност (βεροντοστόγινοστ) αξιοπιστία, веродостојан (βεροντοστόγιαν) αξιόπιστος, ува**ж**ен (ουβά**ζ**εν) αξιότιμος, осовина (οσοβινα) άξονας, забрана (ζαμπρανα) απαγόρευση, песимизам (πεσιμιζαμ) απαισιοδοξία, мек (μεκ) απαλός, не**ж**ност (νε**ζ**νοστ) απαλότητα, одговор (οντγκοβορ) απάντηση, непослу**ш**ност (νεποσλου**σ**νοστ) απείθεια, неискуство (νεϊσκουστβο) απειρία, о**ч**ај (ο**τσ**αγι) απελπισία, **ш**трајк (**σ**τραϊκ) απεργία, неограни**ч**ен (νεογκρανι**τσ**εν) απεριόριστος, простоду**ш**ност (προστοντου**σ**νοστ) απλοϊκότητα, прост (προστ) απλός, простота

(προστοτα) απλότητα, од (οντ) από, перон (περον) αποβάθρα, доказ (ντοκαζ) απόδειξη, емигрант (εμιγκραντ) απόδημος, резерва (ρεζερβα) απόθεμα, склади**ш**те (σκλαντι**σ**τε) αποθήκη, децентрализација (ντετσεντραλιζατσιγια) αποκέντρωση, дезинфекција (ντεζινφεκτσιγια) απολύμανση, апсолутно (απσολουτνο) απολύτως, ветеран (βετεραν) απόμαχος, имитација (ιμιτατσιγια) απομίμηση, дестилација (ντεστιλατσιγια) απόσταγμα, резултат (ρεζουλτατ) αποτέλεσμα, неуспех (νεουσπεχ) αποτυχία, непристојност (νεπριστογινοστ) απρέπεια, април (Απριλ) Απρίλιος, линија (λινιγια) αράδα, ред (ρεντ) αράδα, касно (κασνο) αργά, сребро (σρεμπρο) άργυρος, број (μπρογι) αριθμός, аристократ (αριστοκρατ) αριστοκράτης, ремек дело (ρεμεκ ντελο) αριστούργημα, хармонија (χαρμονιγια) αρμονία, болест (μπολεστ) αρρώστεια, артерија (αρτεριγια) αρτηρία, пекар (πεκαρ) αρτοποιός, археологија (αρχαιολογκιγια) αρχαιολογία, археолог (αρχαιολογκ) αρχαιολόγος, анти**ч**ки (αντι**τσ**κι) αρχαίος, стар (σταρ) αρχαίος, почетник (πο**τσ**ετνικ) αρχάριος, архива (αρχιβα) αρχείο, мирис (μιρισ) άρωμα, парфимерија (παρφιμεριγια) αρωματοπωλείο, нека (νεκα) ας, сребрен (σρεμπρεν) ασημένιος, вежба (βε**ζ**μπα) άσκηση, градски (γκραντσκι) αστικός, астрологија (αστρολογκιγια) αστρολογία, астролог (αστρόλογκ) αστρολόγος, астрономија (αστρονομιγια) αστρονομία, астроном (αστρονομ) αστρονόμος, полиција (πολιτσιγια) αστυνομία, сигурност (σιγκουρνοστ) ασφάλεια, мирен (μιρεν) ατάραχος, парна ма**ш**ина (παρνα μα**σ**ινα) ατμομηχανή, пароброд (παρομπροντ) ατμόπλοιο, атмосфера (ατμοσφαιρα) ατμόσφαιρα, индивидуализам (ιντιβιντουαλιζαμ) ατομικότητα, индивидуа (ιντιβιντουα) άτομο, атом (ατομ) (άτομο στη φυσική), незгода (νεζγκοντα) ατύχημα, Август (Αβγουστ) Αύγουστος, спонтан (σπονταν) αυθόρμητος, завеса (ζαβεσα) αυλαία, строг (στρογκ) αυστηρός, строгост (στρογκοστ) αυστηρότητα, уво (ουβο) αυτί, самоук (σαμοουκ) αυτοδίδακτος, магистрала (μαγκιστραλα) αυτοκινητόδρομος, самоуправа (σαμοουπραβα) αυτονομία, **ш**еф (**σ**εφ) αφέντης, посвета (ποσβετα) αφιέρωση, повод (ποβοντ) αφορμή, пена (πενα) αφρός, нем (νεμ) άφωνος, носа**ч** (νοσα**τσ**) αχθοφόρος, слама (σλαμα) άχυρο, непе**ч**ен (νεπε**τσ**εν) άψητος, Вабилон (Μπαμπιλόν) Βαβυλών, вагон (βαγκον) βαγόνι, вазелин (βαζελιν) βαζελίνη, ваза (βαζα) βάζο, постепено (ποστεπενο) βαθμιαίως, постепен (ποστεπεν) βαθμιαίος, степен (στεπεν) βαθμός, бакалар (μπακαλαρ) βακαλάος, бакцил (μπακτσιλ) βάκιλλος, бактерија (μπακτεριγια) βακτηρίδιο, бактериологија (μπακτεριολογκιγια) βακτηριολογία, бактериолог (μπακτεριολογκ) βακτηριολόγος, памук (παμουκ) βαμβάκι, суров (σουροβ) βάναυσος, груб (γκρουμπ) βάναυσος, суровост (σουροβοστ) βαναυσότητα, грубост (γκρουμποστ) βαναυσότητα, варварски (βαρβαρσκι) βαρβαρικός, пароброд (παρομπροντ) βαπόρι, варварство (βαρβαρστβο) βαρβαρισμός, буре (μπουρε) βαρέλι, те**ш**ко (τε**σ**κο) βαριά, бариум (μπαριουμ) βάριο, барометар (μπαρομεταρ) βαρόμετρο, те**ж**ина (τε**ζ**ινα) βάρος, баритон (μπαριτον) βαρύτονος, барон (μπαρον) βαρώνος, басалт (μπασαλτ) βασάλτης, базилика (μπαζιλικα) βασιλική (αρχιτ.), бојаџија (μπογιαντζιγια) βαφέας, боја (μπογια) βαφή, сигурно (σιγκούρνο) βεβαίως, сигурност (σιγκουρνοστ) βεβαιότητα, игла (ιγκλα) βελόνα, стрела (στρελα) βέλος, бензин (μπενζιν) βενζίνη, тераса (τερασα) βεράντα, балкон (μπαλκον) βεράντα, вересија (βερεσιγια) βερεσέ δωρεάν, кајсија (καγισιγια) βερίκοκο, лак (λακ) βερνίκι, сила (σιλα) βία, книга (κνιγκα) βιβλίο, библиотека (μπιμπλιοτεκα) βιβλιοθήκη, шраф (**σ**раφ) βίδα, шрафцигер (**σ**ραφτσιγκερ) βιδολόγος, вила (βιλα) βίλα (δικράνι), вила (βίλα) βίλλα (έπαυλις), биограф (μπιογκραφ) βιογράφος, биологија (μπιολογκιγια) βιολογία, биолог (μπιολογκ) βιολόγος, индустрија (ιντουστριγια) βιομηχανία, индустријализација (ιντουστριγιαλιζατσιγια) βιομηχανοποίηση, живот (**ζ**ιβοτ) βίος, бизмут (μπιζμουτ) βισμούθιο, витамин (βιταμιν) βιταμίνη, витриол (βιτριολ) βιτριόλι, штетност (**σ**τετνοστ) βλαβερότητα, штета (**σ**τετα) βλάβη, глупак (γκλουπακ) βλάκας, глупост (γκλουποστ) βλακεία, побратим (πομπρατιμ) βλάμης αδελφοποιητός, поглед (πογκλεντ) βλέμμα, боа (μποα) βόας, луковица (λουκοβιτσα) βολβός, бомба (μπομπα) βόμβα, паша (πα**σ**α) βοσκή, ботаника (μποτανικα) βοτανολογία, ботаничар (μποτανι**τσ**αρ) βοτανολόγος, печат (πέ**τσ**ατ) βούλα (σφραγίδα), бугарски (μπουγκαρσκι) Βουλγαρικός, Бугарин (Μπουγκαριν) Βούλγαρος, бивол (μπιβολ) βουβάλι, декрет (ντεκρετ) βούλευμα, парламент (παρλαμεντ) Βουλή, планински (πλανινσκι) βουνίσιος, планина (πλανινα) βουνό, кал (καλ) βούρκος, четка (**τσ**етка) βούρτσα, путер (πουτερ) βούτυρο, награда (ναγκραντα) βραβείο, премија (πρεμιγια) βραβείο, спорост (σποροστ) βραδύτητα,

краткорочни (краткоро**тσ**νι) βραχυπρόθεσμος, кратоk (кратоk) βραχύς, мокар (μοκαρ) βρεγμένος, гром (γκρομ) βροντή, рика (ρικα) βρυχηθμός, нечист (νετσίστ) βρωμερός (βρώμικος), бром (μπρομ) βρώμιο, дојка (ντογικα) βυζί, дно (ντνο) βυθός, чистерна (**τσ**ιστερνα) βυτίο, олтар (ολταρ) βωμός, гангрена (γκανγκρενα) γάγγραινα, газа (γκαζα) γάζα, млеко (μλεκο) γάλα, млекарница (μλεκαρνιτσα) γαλακτοπωλείο, млекар (μλεκαρ) γαλατάς, галерија (γκαλεριγια) γαλαρία, галванометар (γκαλβανομεταρ) γαλβανόμετρο, галија (γκαλιγια) γαλέρα, тишина (τι**σ**ινα) γαλήνη, спокој (σποκογι) γαλήνη, Французски (Φραντσουσκι) Γαλλικός, брад (μπραντ) γάμος, свадба (σβαντμπα) γάμος, кука (κουκα) γάντζος, чист (**τσ**ιστ) γάργαρος, бистар (μπισταρ) γάργαρος, гарденија (γκαρντενιγια) γαρδένια, гарнирање (γκαρνιρανιε) γαρνίρισμα, гарнитура (γκαρνιτουρα) γαρνιτούρα, мачка (μα**τσ**κα) γάτα, карикатура (καρικατουρα) γελοιογραφία, брада (μπραντα) γενειάδα, генерален (γκενεραλεν) γενικός, храбар (χραμπαρ) γενναίος, храброст (χραμπροστ) γενναιότητα, смелост (σμελοστ) γενναιότητα, генератор (γκενερατορ) γεννήτρια, род (ροντ) γένος, здрав (ζντραβ) γερός, сенат (σεναt) Γερουσία, сенатор (σενατορ) Γερουσιαστής, мост (μοστ) γέφυρα, географија (γκεογκραφιγια) Γεωγραφία, географ (γκεογκραφ) γεωγράφος, геологија (γκεολογκιγια) Γεωλογία, геолошки (γκεολο**σ**κι) γεωλογικός, геолог (γκεολογκ) γεωλόγος, геометар (γκεομεταρ) γεωμέτρης, геометрија (γκεομετριγια) Γεωμετρία, агрономија (αγκρονομιγια) γεωπονία, агрономски (αγκρονομσκι) γεωπονικός, игралиште (ιγκραλι**σ**τε) γήπεδο, баба (μπαμπα) γιαγιά, јаничар (γιανι**τσ**άρ) γιανίτσαρος (γενίτσαρος), јогурт (γιογκουρτ) γιαούρτι, јасмин (γιασμιν) γιασεμί, зашто (ζα**σ**το) γιατί, лек (λεκ) γιατρικό, лекар (λεκαρ) γιατρός, гигант (γκιγκαντ) γίγαντας, џин (ντζιν) γίγαντας, џиновски (ντζινοβσκι) γιγαντώδης, коза (κοζα) γίδα, пастир (παστιρ) γιδοβοσκός, козја кожа (κοζγια κο**ζ**α) γιδοτόμαρο, празник (πράζνικ) γιορτή, син (σιν) γιός, јуриш (γιουρι**σ**) γιουρούσι, напад (ναπαντ) γιουρούσι, гас (γκασ) γκάζι, узда (ούζντα) γκέμι (ηνίο), саксија (σακσιγια) γλάστρα, забава (ζαμπαβα) γλέντι, глобус (γκλομπους) γλόμπος, глицерин (γκλιτσεριν) γλυκερίνη, гликоза (γκλικοζα) γλυκόζη, сладок (σλαντοk) γλυκύς, вајар (βαγιαρ) γλύπτης, извајан (ιζβαγιαν) γλυπτός, лингвистика (λινγκβιστικα) γλωσσολογία, вилица (βιλιτσα) γνάθος, познанство (ποζνανστβο) γνωριμία, познавање (ποζναβανιε) γνώση, познат (ποζνατ) γνωστός, шарм (**σ**αρμ) γοητεία, углед (ουγκλεντ) γόητρο, престиж (πρεστι**ζ**) γόητρο, гума (γκουμα) γόμα, колено (κολενο) γόνατο, гондола (γκονντολα) γόνδολα, плодност (πλοντνοστ) γονιμότητα, сирена (σιρενα) γοργόνα, брз (μπρζ) γοργός, свиња (σβινια) γουρούνι, писмо (πίσμο) γράμμα (επιστολή), грам (γκραμ) γραμμάριο, секретар (σεκρεταρ) γραμματέας, граматика (γκραματικα) Γραμματική, линија (λινιγια) γραμμή, грамофон (γκραμοφον) γραμμόφωνο, гранит (γκρανιτ) γρανίτης, биро (μπιρο) γραφείο, канцеларија (καντσελαριγια) γραφείο, бирократски (μπιροκρατσκι) γραφειοκρατικός, графит (γκραφιτ) γραφίτης, писмо (πισμο) γράψιμο, брзо (μπρζο) γρήγορα, брзина (μπρζινα) γρηγοράδα, брз (μπρζ) γρήγορος, грип (γκριπ) γρίπη, стакло (στακλο) γυαλί, стаклен (στακλεν) γυάλινος, гимназија (γκιμναζιγια) γυμνάσιο, гимнастичар (γκιμναστι**τσ**αρ) γυμναστής, гимнастика (γκιμναστικα) γυμναστική, нудизам (νουντιζαμ) γυμνισμός, жена (**ζ**ενα) γυναίκα, женски (**ζ**ενσκι) γυναικείος, гинекологија (γκινεκολογκιγια) γυναικολογία, гинеколог (γκινεκολογκ) γυναικολόγος, круг (κρουγκ) γύρος, циганка (τσιγκανκα) γύφτισσα, циганин (τσιγκανιν) γύφτος, гипс (γκιπς) γύψος, лабиринт (λαμπιριντ) δαίδαλος, демон (ντεμον) δαίμονας, демонски (ντεμονσκι) δαιμονικός, сатански (σατανσκι) δαιμονικός, прстен (πρστεν) δακτυλίδι, прст (πρστ) δάκτυλο, дактилографија (ντακτιλογκραφιγια) δακτυλογράφηση, дактилограф (ντακτιλογκραφ) δακτυλογράφος, кредит (κρεντιτ) δάνειο, расход (ρασχοντ) δαπάνη, под (ποντ) δάπεδο, шумар (**σ**ουμαρ) δασάρχης, шумски (**σ**ουμσκι) δασικός, шумарство (**σ**ουμαρστβο) δασοκομία, шума (**σ**ουμα) δάσος, молитва (μολιτβα) δέηση, вечера (βε**τσ**ερα) δείπνο, десет (ντεσετ) δέκα, делфин (ντελφιν) δελφίνι, пакет (πακετ) δέμα, сноп (σνοπ) δεμάτι, не (νε) δεν, дрво (ντρβο) δένδρο, рузмарин (ρουζμαριν) δενδρολίβανο, резервоар (ρεζερβοαρ) δεξαμενή, кожа (κο**ζ**α) δέρας δέρμα, дерматолог (ντερματολογκ) δερματολόγος, окови (όκοβι) δεσμά, затвореник (ζατβορενικ) δεσμώτης, деспотизам (ντεσποτιζαμ) δεσποτισμός, секунда (σεκουντα) δευτερόλεπτο, значи (ζνα**τσ**ι) δηλαδή, објава (ομπγιαβα) δήλωση, изјава (ιζγιαβα) δήλωση, општина (οπ**σ**τινα) δημαρχείο, конфискација (κονφισκατσιγια) δήμευση, демократ (ντεμοκρατ) δημοκράτης, демократија (ντεμοκρατιγια) δημοκρατία, демократски

(ντεμοκρατσκι) δημοκρατικός, лицитација (λιτσιτατσιγια) δημοπρασία, јавно (γιαβνο) δημόσια, новинарство (νοβιναρστβο) δημοσιογραφία, новинар (νοβιναρ) δημοσιογράφος, јавност (γιαβνοστ) δημοσιότητα, општински (οπ**σ**τινσκι) δημοτικός, популарност (ποπουλαρνοστ) δημοτικότητα, референдум (ρεφερεντουμ) δημοψήφισμα, динар (ντιναρ) δηνάριο, читање (**τσ**ιτανιε) διάβασμα, пасош (πασο**ς**) διαβατήριο, клевета (κλεβετα) διαβολή, конкурс (κονκουρς) διαγώνισμα, демонстрант (ντεμονστραντ) διαδηλωτής, делење (ντελενιε) διαίρεση, прокламација (προκλαματσιγια) διακήρυξη, просјак (προσγιακ) διακονιάρης, декоратер (ντεκορατερ) διακοσμητής, компромис (κομπρομις) διαλλαγή, раствор (ραστβορ) διάλυμα, дијамант (ντιγιαμαντ) διαμάντι, протест (προτεστ) διαμαρτυρία, протестант (προτεσταντ) διαμαρτυρόμενος, стан (σταν) διαμέρισμα, разум (ραζουμ) διάνοια, вектор (βεκτορ) διάνυσμα, артикулација (αρτικουλατσιγια) διάρθρωση, потрес (ποτρες) διάσειση, конференција (κονφερεντσιγια) διάσκεψη, раскрсница (ρασκρσνιτσα) διασταύρωση, декрет (ντεκρετ) διάταγμα, реклама (ρεκλαμα) διαφήμιση, оглас (ογκλας) διαφήμιση, разлика (ραζλικα) διαφορά, чување (**τσ**ουβανιε) διαφύλαξη, управник (ουπραβνικ) διαχειριστής, докторат (ντοκτορατ) διδακτορία, предавање (πρενταβανιε) διδασκαλία, учење (ου**τσ**ενιε) διδαχή, интернационализација (ιντερνατσιοναλιζατσιγια) διεθνοποίηση, излез (ιζλεζ) διέξοδος, дирекција (ντιρεκτσιγια) διεύθυνση, управа (ουπραβα) διεύθυνση, директор (ντιρεκτορ) διευθυντής, право (πραβο) δίκαιο, правда (πραβντα) δικαιοσύνη, двоглав (ντβόγκλαντ) δικέφαλος, адвокат (αντβοκατ) δικηγόρος, диктатура (ντικτατουρα) δικτατορία, диктаторски (ντικτατορσκι) δικτατορικός, диктатор (ντικτατορ) δικτάτωρ, мрежа (μρε**ζ**α) δίκτυο, управа (ουπραβα) διοικητήριο, администрација (αντμινιστράτσιγια) διοικητήριο, никако (νικακο) διόλου, двоглед (ντβογκλεντ) διόπτρα, организатор (οργκανιζατορ) διοργανωτής, поправка (ποπραβκα) διόρθωση, коректор (κορεκτορ) διορθωτής, рок (ροκ) διορία, дволичност (ντβολι**τσ**νοστ) διπλοπροσωπία, диплома (ντιπλομα) δίπλωμα, дипломатија (ντιπλοματιγια) διπλωματία, дипломиран (ντιπλομιραν) διπλωματούχος, милијарда (μιλιγιαρντα) δισεκατομμύριο, послужавник (ποσλου**ζ**αβνικ) δίσκος, рафинерија (ραφινεριγια) διυλιστήριο, дифтерија (ντιφτεριγια) διφθερίτις, двосмислен (ντβοσμισλεν) διφορούμενος, без (μπεζ) δίχως, канал (καναλ) διώρυγα, догма (ντογκμα) δόγμα, греда (γκρεντα) δοκάρι (δοκός), проба (προμπα) δοκιμή, интригант (ιντριγκαντ) δολοπλόκος, интрига (ιντριγκα) δολοπλοκία, убиство (ουμπιστβο) δολοφονία, структура (στρουκτουρα) δομή, слава (σλαβα) δόξα, доза (ντοζα) δόση, рата (ρατα) δόση, ропство (ροπστβο) δουλεία, роб (ρομπ) δούλος, слуга (σλουγκα) δούλος, ваза (βαζα) δοχείο, драма (ντραμα) δράμα, драматично (ντραματι**τσ**νο) δραματικά, активност (ακτιβνοστ) δραστηριότης, енергичност (ενεργκι**τσ**νοστ) δραστηριότης, срп (σρπ) δρεπάνι, тркач (τρκα**τς**) δρομέας, улица (ουλιτσα) δρόμος οδός, свеж (σβε**ζ**) δροσάτος δροσερός, роса (ροσα) δροσιά, свежина (σβε**ζ**ινα) δροσιά, сила (σιλα) δύναμη, динамика (ντιναμικα) δυναμική, динамит (ντιναμιτ) δυναμίτις, династија (ντιναστιγια) δυναστεία, силен (σιλεν) δυνατό, два (ντβα) δύο, запад (ζαπαντ) δύση, тром (τρομ) δυσκίνητος, соба (σομπα) δωμάτιο, бесплатно (μπεσπλατνο) δωρεάν, дар (νταρ) δώρο, ако (άκο) εάν, себе (σέμπε) εαυτός μου, седмица (σεντμιτσα) εβδομάδα, седми (σεντμι) έβδομος, регистрација (ρεγκιστρατσιγια) εγγραφή, документ (ντοκουμεντ) έγγραφο, гаранција (γκαραντσιγια) εγγύηση, гарант (γκαράντ) εγγυητής, енциклопедија (εντσικλοπεντίγια) εγκυκλοπαίδεια, трудна (τρουντνα) έγκυος, нож (νοζ) εγχειρίδιο (μαχαίρι), операција (οπερατσιγια) εγχείριση, егоизам (εγκοϊζαμ) εγωισμός, седиште (σεντι**στ**ε) έδρα, обичај (ομπι**τσ**αγι) έθιμο, етикета (ετικετα) εθιμοτυπία, национализам (νατσιοναλιζαμ) εθνικισμός, национализација (νατσιοναλιζατσιγια) εθνικοποίηση, националност (νατσιοναλνοστ) εθνικότητα, народ (ναροντ) έθνος, сорта (σορτα) είδος, идила (ιντιλα) ειδύλιο, идол (ιντολ) είδωλο, идолопоклоник (ιντολοποκλόνικ) ειδωλολάτρης, претпоставка (πρετποσταβκα) εικασία, илустрација (ιλουστρατσιγια) εικονογράφηση, илустратор (ιλουστρατορ) εικονογράφος, иконостас (ικονοστας) εικονοστάσι, искреност (ισκρενοστ) ειλικρίνεια, мир (μιρ) ειρήνη, мирољубив (μιρολιουμπιβ) ειρηνικός, иронија (ιρονιγια) ειρωνία, увоз (ουβοζ) εισαγωγή, приход (πριχοντ) εισόδημα, инхалација (ινχαλατσιγια) εισπνοή, кондуктер (κοντουκτερ) εισπράκτορας, или (ίλι) είτε, од (οντ) εκ, сто (στο) εκατό, стоти (στότι) εκατοστός, милион (μιλιον) εκατομμύριο, милионер (μιλιονερ) εκατομμυριούχος, резултат (ρεζουλτατ) έκβαση, издавач (ιζνταβα**τς**) εκδότης, издавачки

(ιζνταβάτσκι) εκδοτικός, екскурзија (εξκουρσιγια) εκδρομή, излет (ιζλέτ) εκδρομή, примирје (προμιριγιε) εκεχειρία, експонат (εκσπόνατ) έκθεμα, изложба (ιζλο**ζ**μπα) έκθεση, извештај (ιζβε**σ**ταγι) έκθεση οικονομική, ексцентричност (εκστσεντρι**τσ**νοστ) εκκεντρικότητα, црква (τσρκβα) εκκλησία ναός, избор (ιζμπορ) εκλογή, експлоатација (εξπλοατατσιγια) εκμετάλλευση, нервирање (νερβιρανιε) εκνευρισμός, емисија (εμισιγια) εκπομπή, експлозија (εξπλοζιγια) έκρηξη, експедиција (εκσπεντιτσιγια) εκστρατεία, шести (σεστι) έκτος, абортус (αμπορτους) έκτρωση, дегенерирација (ντεγκενεριράτσιγια) εκφυλισμός, маслиново дрво (μασλινοβο ντρβο) ελαιόδενδρο, еластичност (ελαστι**τσ**νοστ) ελαστικότητα, контролор (κοντρολορ) ελεγκτής, ревизор (ρεβιζορ) ελεγκτής, контрола (κοντρολα) έλεγχος, ревизија (ρεβιζιγια) έλεγχος, слобода (σλομποντα) ελευθερία, слон (σλον) ελέφας, хеликоптер (χελικοπτερ) ελικόπτερο, чир (**τσ**ιρ) έλκος, дефицит (ντεφιτσιτ) έλλειμμα, Грк (Γκρκ) Έλληνας, грчки (γκρτσκι) Ελληνικός, маларија (μαλάρια) ελονοσία, ембрион (εμπριον) έμβρυον, упорност (ουπορνοστ) εμμονή, упорен (ουπορεν) έμμονος, експерт (εξπερτ) εμπειρογνώμων, напред (ναπρεντ) εμπρός, појава (πογιαβα) εμφάνιση, против (προτιβ) εναντίον, индикација (ιννντικάτσιγια) ένδειξη, заседа (ζασεντα) ενέδρα, енергија (ενεργκιγια) ενέργεια, активност (ακτιβνοστ) ενεργητικότητα, залог (ζαλογκ) ενέχυρο, девет (ντεβετ) εννιά, таксена марка (τάκσενα μάρκα) ένσημο, инстинкт (ινστινκτ) ένστικτο, црево (τσρεβο) έντερο, наредба (ναρεντμπα) εντολή, инсект (ινσεκτ) έντομο, масажа (μασα**ζ**α) εντριβή, вентилатор (βεντιλατορ) εξαεριστήρας, принуда (πρινουντα) εξαναγκασμός, зависност (ζαβισνοστ) εξάρτηση, развој (ραζβογι) εξέλιξη, еволуција (εβολουτσιγια) εξέλιξη, испит (ισπιτ) εξέταση, неутрализација (νεουτραλιζατσιγια) εξουδετέρωση, власт (βλαστ) εξουσία, балкон (μπαλκόν) εξώστης, корица (κορίτσα) εξώφυλλο, празник (πράζνικ) εορτή, професија (προφεσιγια) επάγγελμα, награда (ναγκραντα) έπαθλο, просјак (προσγιακ) επαίτης, револуција (ρεβολουτσιγια) επανάσταση, провинција (προβιντσιγια) επαρχία, контакт (κοντακτ) επαφή, допир (ντοπιρ) επαφή, инцидент (ιντσιντεντ) επεισόδιο, интервенција (ιντερβεντσιγια) επέμβαση, мешање (με**σ**ανιε) επέμβαση, инвестиција (ινβεστιτσιγια) επένδυση, годишнина (γκοντι**σ**νινα) επέτειος, вешт (βε**σ**τ) επέτειος, вештина (βε**σ**τινα) επιδεξιότητα, поправка (ποπραβκα) επιδιόρθωση, десерт (ντεσερτ) επιδόρπιο, напад (ναπάντ) επίθεση, презиме (πρεζιμε) επίθετο επώνυμο, инспектор (ινσπεκτορ) επιθεωρητής, комуникација (κομουνικατσιγια) επικοινωνία, критика (κριτικα) επίκριση, критичар (κριτι**τσ**αρ) επικριτής, избор (ιζμπορ) επιλογή, селекција (σελεκτσιγια) επιλογή, укор (ουκορ) επίπληξη, површност (ποβρ**σ**νοστ) επιπολαιότητα, наука (ναουκα) επιστήμη, писмо (πισμο) επιστολή, мобилизација (μομπιλιζατσιγα) επιστράτευση, чек (**τσ**εκ) επιταγή, надгробен (ναντγκρομπεν) επιτάφιος, штаб (**σ**ταμπ) επιτελείο, намерно (ναμέρνο) επίτηδες (εξεπίτηδες), комисија (κομισιγια) επιτροπή, успех (ουσπεχ) επιτυχία, аргумент (αργκουμεντ) επιχείρημα, операција (οπεράτσιγια) επιχείρηση (στρατιωτ., κτλ.), донација (ντονατσιγια) επιχορήγηση, насип (νάσιπ) επιχωμάτωση, сезона (σεζονα) εποχή, љубовник (λιουμποβνικ) εραστής, лабораторија (λαμποραταριγια) εργαστήριο, фабрика (φαμπρικα) εργοστάσιο, напуштен (ναπου**σ**τεν) έρημος, црвен (τσρβεν) ερυθρός, компанија (κομπανιγια) εταιρεία, фирма (φιρμα) εταιρεία, готов (γκοτοβ έτοιμος), готовност (γκοτοβνοστ) ετοιμότητα, година (γκοντινα) έτος, пресуда (πρεσούντα) ετυμηγορία, учтивост (ου**τσ**τιβνοστ) ευγένεια, учтив (ου**τσ**τιβ) ευγενής, права линија (πραβα λινιγια) ευθεία, одговорност (οντγκοβορνοστ) ευθύνη, благословен (μπλαγκοσλόβεν) ευλογημένος, благослов (μπλαγκοσλοβ) ευλογία, богатство (μπογκατστβο) ευπορία, богат (μπογκατ) εύπορος, изум (ιζουμ) ευρεσιτεχνία, каталог (καταλογκ) ευρετήριο, индекс (ιννντεξ) ευρετήριο, широк (**σ**ιροκ) ευρύς, ширина (**σ**ιρινα) ευρυχωρία, простран (προστραν) ευρύχωρος, здрав (ζντραβ) εύρωστος, молитва (μολιτβα) ευχή, резерва (ρεζερβα) εφεδρεία, пубертет (πουμπερτετ) εφηβεία, кошмар (ко**σ**μαρ) εφιάλτης, инспекција (ινσπεκτσιγια) εφορία, змија отровница (ζμίγια οτρόβιτσα) έχιδνα (οχιά), вртоглавица (βρτογκλαβιτσα) ζάλη, шунка (**σ**ουνκα) ζαμπόν, коцка (κοτσκα) ζάρι, срна (σρνα) ζαρκάδι, сафир (σαφιρ) ζαφείρι, зебра (ζεμπρα) ζέβρα, желатин (**ζ**ελατιν) ζελατίν, зенит (ζενιτ) ζενίθ, топлина (τοπλινα) ζεστασιά, пар (παρ) ζευγάρι, орач (όρα**τσ**) ζευγάς, љубомора (λιουμπομορα) ζήλεια, завист (ζαβιστ) ζήλεια, љубоморан (λιουμπομοραν) ζηλιάρης, штета (**σ**τετα) ζημία, просјак (προσγιακ) ζητιάνος, сок (σοκ) ζουμί, зумбул (ζουμπουλ) ζουμπούλι, луд (λουντ) ζουρλός, вага (βαγκα) ζυγαριά, тежина

(τε**ζ**ινα) ζύγι, мерење (μερενιε) ζύγισμα, вагање (βαγκανιε) ζύγισμα, пивница (πιβνιτσα) ζυθοπωλείο, пиво (πιβο) ζυθοπωλείο, тесто (τεστο) ζυμάρι, тестенина (τεστενινα) ζυμάρι, насликан (νασλικαν) ζωγραφιστός, нацртан (νατσρταν) ζωγραφιστός, сликар (σλικαρ) ζωγράφος, живот (**ζ**ιβοτ) ζωή, жив (**ζ**ιβ) ζωηρός ζωντανός, животност (**ζ**ιβοτνοστ) ζωηρότητα, чорба (**τσ**ορμπα) ζωμός, супа (σουπα) ζωμός, појас (πογιας) ζώνη, зона (ζονα) ζώνη, зоологија (ζοολογκιγια) ζωολογία, зоолошки (ζοολο**σ**κι) ζωολογικός, зоолог (ζοολογκ) ζωολόγος, колан (κολαν) ζωστήρας, инсект (ινσεκτ) ζωύφιο, или (ιλι) ή, пубертет (πουμπερτετ) ήβη, младост (μλαντοστ) ήβη, принц (πριντς) ηγεμόνας, опат (οπατ) ηγούμενος, уживање (ου**ζ**ιβανιε) ηδονή, наслада (νασλαντα) ηδονή, морал (μοραλ) ηθική, моралист (μοραλιστ) ηθικολόγος, моралан (μοραλαν) ηθικός, глума (γκλουμα) ηθοποιία, нарав (ναραβ) ήθος, карактер (καρακτερ) ήθος, електрицитет (ελεκτριτσιτετ) ηλεκτρικό, електрода (ελεκτροντα) ηλεκτρόδιο, електродинамика (ελεκτροντιναμικα) ηλεκτροδυνανική, електромотор (ελεκτρομοτορ) ηλεκτροκινητήρας, електротехника (ελεκτροτεχνικα) ηλεκτρολογία, електролиза (ελεκτρολιζα) ηλεκτρόλυση, електронски (ελεκτρονσκι) ηλεκτρονικός, електрон (ελεκτρον) ηλεκτρόνιο, идиот (ιντιοτ) ηλίθιος, глуп (γκλουπ) ηλίθιος, календар (καλενταρ) ημερολόγιο, дневник (ντνέβνικ) ημερολόγιο, дневница (ντνέβνιτσα) ημερομίσθιο, полубог (πολουμπογκ) ημίθεος, мигрена (μιγκρενα) ημικρανία, полукруг (πολουκρουγκ) ημικύκλιο, хемисфера (χεμισφερα) ημισφαίριο, узда (ουζντα) ηνίο, континент (κοντινεντ) ήπειρος, благ (μπλαγκ) ήπιος, благост (μπλαγκοστ) ηπιότητα, тишина (τι**σ**ινα) ηρεμία ησυχία, мир (μιρ) ηρεμία ησυχία, херој (χερογι) ήρωας, јунак (γιουνακ) ήρωας, херојски (χερογισκι) ηρωικός, јуначки (γιουνα**τσ**κι) ηρωικός, пораз (πορα**ζ**) ήττα, вулкан (βουλκαν) ηφαίστειο, звук (ζβουκ) ήχος, јахта (γιαχτα) θαλαμηγός, кабина (καμπινα) θαλαμίσκος, соба (σομπα) θάλαμος, море (μορε) θάλασσα, морски (μορσκι) θαλασσινός, морска вода (μορσκα βοντα) θαλασσόνερο, навигација (ναβιγκάτσια) θαλασσοπλοΐα (ναυσιπλοΐα), морска птица (μόρσκα πτίτσα) θαλασσοπούλι, морска бура (μορσκα μπουρα) θαλασσοταραχή, κτλ.

Καταλάβατε κάτι εσείς από τις ανωτέρω **Σερβικές λέξεις**; Πώς; Τί; Δεν καταλάβατε τίποτε, δεν καταλαβαίνετε τίποτε; Μόνο της Ελληνικής προέλευσης λέξεις, αλλά από τις άλλες ούτε λέξη; Αυτές όλες είναι άγνωστες λέξεις για εσάς; Πολύ φυσικό. Είναι λέξεις άγνωστης γλώσσας για εσάς; Σας φαίνονται για Κινεζικά; Πολύ λογικό. Από πού ακριβώς είστε; Από την Φλώρινα; Την ιδιαίτερη πατρίδα μου; Μα καλά βρε συμπατριώτη, Έλληνας εσύ, Μακεδόνας από την αρχαία μας Λυγκηστίδα στην Άνω Μακεδονία και δεν μιλάς ‘’Μακεντόνσκι’’; Δεν μιλάς ‘’Μακεδονικά’’; Αίσχος σου, ντροπή σου. Λοιπόν, πρέπει να γίνεις Μακεντόνετς. Αφού έτσι λέγεται ο Μακεδών, ο Μακεδόνας, στα Βουλγαροσερβικά. Επίσης, αυτά τα Βουλγαροσερβικά τα οποία ομιλούν οι Βαρδαρίτες, ΔΙΟΤΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΣΕΡΒΙΚΑ ΕΙΝΑΙ, πρέπει να τα λες ‘’Μακεντόνσκι’’, ‘’Μακεδονικά’’ δηλαδή. Αφού έτσι τα λένε στα Σκόπια. Πρέπει να γίνεις Σλάβος για να γίνεις Μακεδόνας, κατάλαβες; Τέτοιοι διάλογοι και τέτοιες απύθμενες ανοησίες μπορούν να προκύψουν, εάν κάποιος εσκεμμένως, ηθελημένως, από σκοπιμότητα, ή αθελήτως από άγνοια, πέφτει θύμα της βλακώδους Βαρδαρίτικης προπαγάνδας και αποδέχεται τη σχιζοφρενική μετονομασία τους. Οι Βαρδαρίτες, όμως, δεν είναι Μακεδόνες, διότι είναι, κυρίως, Σλάβοι και βεβαίως δεν ομιλούν Μακεδονικά, διότι αποδεικνύεται σαφέστατα ότι ομιλούν Βουλγαροσερβικά.

Έχουν οι ανωτέρω λέξεις κάποια φωνητική ή φθογγολογική συνάφεια με Μακεδονικές, δηλαδή με Ελληνικές λέξεις; Βεβαίως, βεβαιότατα όχι. Ασφαλώς, ασφαλέστατα όχι. Οι ανωτέρω λέξεις φαίνονται και ακούγονται και είναι όλες Σλαβικές λέξεις και μάλιστα **ΣΕΡΒΙΚΕΣ**. Από ένα **ΣΕΡΒΟΕΛΛΗΝΙΚΟ** λεξικό γράψαμε και τη σημασία τους.

Αυτές τις **ΣΕΡΒΙΚΕΣ** λέξεις που είδατε, ακριβώς αυτές τις ίδιες **ΣΕΡΒΙΚΕΣ** λέξεις, με την ίδια σημασία, με την ίδια προφορά και με τον απολύτως ίδιο τρόπο γραφής, χωρίς διαφορά ούτε σε ένα л (λ) αντί љ (λι), οι Βαρδαρίτες, τις μετωνόμασαν και τις λένε Μακεδονικές! Τόση απίστευτη θρασύτητα. Με τόση και τέτοια θρασύτητα οι Βαρδαρίτες προσπαθούν να πείσουν όλο τον κόσμο ότι οι Μακεδόνες του Περδίκκα, του Αρχελάου, του Αργαίου, του Αμύντα, του Αερόπου, του Φιλίππου Β’ και άλλων τεσσάρων Φιλίππων, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και άλλων τεσσάρων Αλεξάνδρων, ως και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες ομιλούσαν Σλαβικά και μάλιστα ΣΕΡΒΙΚΑ, μια γλώσσα δηλαδή που την εποχή εκείνη ήταν άγνωστη. Είναι δυνατόν να τους πιστέψει κάποιος που έχει διαβάσει

έστω και λίγη Ιστορία; Πανηλίθιοι πάντως, πανύβλακες, αγράμματοι, άσχετοι, αδαείς, αμαθείς, αντιιστόρητοι, ανιστόρητοι ή ανισόρροποι, πάντοτε και παντού υπάρχουν. Εάν αυτοί θέλουν να αυτοξεφτιλίζονται, κανείς δεν μπορεί να τους εμποδίσει. Είναι καιρός, όμως, εμείς οι Έλληνες να τους το επισημαίνουμε αυτό και ιδιαιτέρως σε όσους θέλουν να λέγονται φίλοι μας.

Παρακαλώ προσέξτε τώρα και τις κατωτέρω λέξεις. Δεν έχω γράψει τώρα την προφορά τους, διότι πιστεύω ότι την έχω γράψει σε αρκετές λέξεις. Έχω γράψει μόνο **ΣΕΡΒΙΚΕΣ** λέξεις και τη σημασία τους στην Ελληνική γλώσσα. **Σας λέω εκ προοιμίου, όμως, ότι και όλες τις κατωτέρω ΣΕΡΒΙΚΕΣ λέξεις τις χρησιμοποιούν αυτούσιες οι Βαρδαρίτες, αλλά και αυτές τις μετωνόμασαν σε Μακεδονικές**! Προσέξτε λοιπόν: Θαλερός свеж, θαλπωρή топлина, θαμμένος закопан, θαμώνας (πελάτης) муштерија, θάνατος смрт, θαρραλέος храбар, θάρρος смелост, θάρρος храброст, θαύμα чудо, θάψιμο погреб, θέα поклед, θεία тетка, θέμα предмет, θέμα тема, θεμέλιο база, θεμελιωτής оснивач, θεολογία теологија, θεολόγος теолог, θεός Бог, θεοτόκος Богородица, θεότρελλος луд, θεραπευτήριο болница, θερισμός жетва, θερμοδυναμική термодинамика, θερμοκρασία температура, θερμόμετρο термометар, θερμοσίφωνας бојлер, θερμότητα топлина, θέρος (καλοκαίρι) лето, θέση место, θεωρείο трибина, θεωρία теорија, θέσπισμα наредба, θέσπισμα одлука, θετικισμός позитивност, θήκη футрола, θήκη кутија, θηλυκός женски, θησαυρός богатство, θησαυροφυλάκειο благајна, θνησιμότητα смртност, θνητός смртен, θόλος купола, θρανίο клупа, θράσος дрскост, θρησκεία религија, θριαμβευτής победник, θριαμβευτικός победнички, θρίαμβος триумф, θρόνος трон, θρύλος легенда, θύελλα бура, θύελλα невреме, θύμα жртва, θυμός гнев, θυμός вес, θύρα врата, θυρωρός вратар, θυρωρός портир, θυσία жртва, θυσιαστήριο олтар, ιατρική медицина, ιατρός лекар, ιδανικό идеал, ιδανικός идеалан, ιδέα идеја, ιδεολογία идеологија, ιδιοσυγκρασία темперамент, ιδιότητα својство, ίδρυμα институт, ίδρυση основање, ιεραποστολή мисија, ιερό храм, ιερόδουλος (πόρνη) проститутка, ιεροκήρυκας проповедник, Ιησούς Исус, ικανότητα способност, ιλιγγιώδης вртоглав, ίλιγγος вртоглавица, ιμπεριαλισμός империјализам, ιμπρεσσιονισμός импресионизам, ιός вирус, Ιούλιος Јули, Ιούνιος Јуни, ιππεύς коњаник, ιππικό коњица, ιπποδρόμιο хиподром, ιπποκόμος коњушар, ιπποπόταμος нилски коњ, ίππος коњ, ιππότης коњаник, ιππότης витез, ιπποτικός витешки, ιπποτισμός витештво, ισθμός (κανάλι) канал, ίσια (ίσα) право, ίσιος прав, ισοζύγιο биланс, ιστορία историја, ισχυρογνωμοσύνη тврдоглавост, Ιταλία Италија, ιτιά врба, ιχθυοπωλείο рибарница, ιχθύς риба, ιχνηλασία трагање, ιχνηλάτης трагач, ιχνογράφος цртач, ιώδιο јод, ιωνικός јонски, καγκελλάριος канцелар, κάγκελο ограда, κάδρο слика, καζάνι казан, καζίνο казино, καθαρά чисто, καθαρός чист, καθεστώς режим, καθηγητής професор, καθηγητής наставник, καθηγητικός професорски, καθηγήτρια професорка, καθηγήτρια наставница, καθρέφτης огледало, καθώς како, καϊμάκι кајмак, καινούργιος нов, καιρός време, κακία злоба, κακό зло, κακοποίηση малтретирање, κακός лош, κάκτος кактус, καλά (καλώς) добро, καλαθοσφαίριση кошарка, καλάμι сламка, καλάμι трска, καλιακούδα врана, καλλίδρομον (καλντερίμι) калдрма, καλοκαίρι лето, καλός добар, καλπασμός галопирање, καλύβα колиба, καλώς добро, καμάκι харпун, κάμαρα соба, καμαριέρης собар, καμέλια камелија, καμήλα камила, καμηλοπάρδαλη жирафа, καμιόνι камион, καμουφλάρισμα камуфлажа, καμπή (καμπύλη) завој, καμπή (καμπύλη) кривина, κάμποσος доста, κανάτα бокал, κάνιστρο канистар, κανόνας правило, κανόνι топ, καντίνα кантина, καπάκι капак, καπετάνιος капетан, καπιταλισμός капитализам, κάπνισμα пушење, καπνιστής пушач, καπρίτσιο каприц, κάπως некако, καράτι карат, καρδιά срце, καρδιολογία кардиологија, καρκίνος рак, καρμπόν индиго, καρναβάλι карневал, καρπός плод, καρπούζι лубеница, καρποφορία плодност, κάρτα визит (карта), καρχαρίας ајкула, κασκέτο качкет, κασμίρι кашмир, κασόνι каса, κασσίτερος калај, κάστορας дабар, κάταγμα фрактура, καταιγίδα бура, κατακόμβη катакомба, κατάλογος каталог, κατάλογος προϊόντων проспект, κατάρα проклетство, καταραμένος проклет, καταρράκτης водопад, κατάρρευση рушење, κατάρτι јарбол, κατασκεύασμα дело, καταστατικό статут, καταστροφή катастрофа, κατάστρωμα палуба, κατάσχεση конфискација, κατάχρηση злоупотреба, καταψήφιση гласање против, κατηγορία категорија, κατηγορούμενο атрибут, κάτι нешто, κατοπτρισμός одраз,

κατοπτρισμός рефлексија, κάτοπτρο огледало, κατόρθωμα подвиг, κατοχή окупација, κατσίκα коза, κατώγειο (κελάρι) подрум, κατώφλι праг, καύσωνας жега, καφέ (επίθ.) кафен, καφείνη кофеин, κάψουλα капсула, κέϊκ колач, κείμενο текст, κενό празнина, κεντρικός централен, κεντρικός центар, κεραία антена, κεραμική керамика, κεραμικός керамички, κέρατο рог, κεραυνός гром, κέρδος профит, κερδοσκοπία шпекулација, κερδοσκόπος шпекулант, κεφάλαιο капитал, κεφαλαιοκρατία капитализам, κεφαλή глава, κεφαλόδεσμος марама, κεφάτος расположен, κεχρί просо, κήρυκας проповедник, κήτος кит, κιάλι(α) дурбин, κιθάρα гитара, κιλό килограм, κιμωλία креда, Κίνα Кина, κίνδυνος опасност, κινέζος Кинез, κινηματογράφος кино, κίνητρο мотив, κλάμμα плач, κλαρίνο кларинет, κλασικισμός класицизам, κλειδαριά брава, κλειστός затворен, κληροδότημα тестамент, κληρονομικότητα наследност, κληρονόμος наследник, κλινική клиника, κλοπιμαίος украден, κλώσιμο (κλώση) предење, κογκρέσο конгрес, κοιλάδα долина, κοιλιά стомак, Κοινοβούλιο парламент, κοινωνιολογία социологија, κοινωνιολόγος социолог, κοκαΐνη кокаин, κόκκινος црвен, κόκκος зрно, κολακεία ласкање, κόλλα лепило, κολοκύθα тиква, κόμης гроф, κομήτης комета, κομμάτι парче, κομμουνισμός комунизам, κομμωτής фризер, κομοδίνο комода, κομπλιμέντο комплимент, κομπολό(γ)ι бројаница, κομπόστα компот, κομψότητα елеганција, κονσέρβα конзерва, κον(τ)σέρτο концерт, κοντός краток, κοπάδι стадо, κοπάδι јато, κοπέλα девојка, κόπος труд, κόπος напор, κόπος замор, κόρακας гарван, κορμί тело, κορώνα круна, κόσκινο сито, κόσκινο решето, κόσμημα накит, κοσμικός светски, κόσμος свет, κόσμος (λαός) народ, κότα кокошка, κότσυφας кос, κουβαλητής носач, κουβέντα разговор, κούκκος кукавица, κουκουνάρι шишарка, κουλός сакат, κουμπάρα кума, κουμπάρος кум, κουνιάδος девер, κουπόνι купон, κουράγιο смелост, κούραση замор, κουρέλι крпа, κουρσάρος гусар, κουρτίνα завеса, κουταμάρα глупост, κούτελο чело, κουτί кутија, κουφός глув, κούφωμα празнина, κράνος шлем, κρασί вино, κρατήρας кратер, κράτος држава, κρέας месо, κρέμα крем, κρεοπωλείο месарница, κρεοπώλης месар, κριτική критика, κροκόδειλος крокодил, κρούσμα случај, κρούστα кора, κρύσταλλο кристал, κτηνίατρος ветеринар, κτίριο зграда, κτύπημα удар, κυβέρνηση влада, κυβερνητικός владин, κύβος коцка, κυδωνιά (κυδώνι) дуња, κύκλος круг, κυκλοφορία циркулација, κυκλώνας циклон, κύλινδρος цилиндар, κυνήγι лов, κύριος господин, κύστη циста, κύτταρο клетка, κωμωδία комедија, κωπηλασία веслање, λάβα лава, λαβύρινθος лабиринт, λαβωματιά рана, λαγκάδι долина, λαγός див зајак, λάθος грешка, λάθρα тајно, λαίδη дама, λαιμός грло, λαιμός врат, λάκκος јама, λακωνικός лаконски, λαλιά говор, λαλιά глас, λαμπιόνι лампион, λαμπρότητα (λάμψη) сјај, λαογραφία фолклор, λαοκρατία народна власт, λαός народ, λαρδί сланина, λάρυγγας грло, λάσο ласо, λάστιχο гума, λάστιχο (καουτσούκ) каучук, λατινικός латински, λατομείο каменолом, λατρεία обожавање, λατρευτός обожаван, λέαινα лавица, λεβάντα лаванда, λεβεντιά храброст, λεγεώνα легија, λεγεωνάριος легионар, λειτουργία служба, λεξικό речник, λεοπάρδαλη леопард, λεπίδα жилет, λέπρα лепра, λέσχη клуб, λεύκανση белење, λευκόχρυσος платина, λεύκωμα (ιατρ.) албумин, λευτεριά слобода, λευχαιμία леукемија, λεωφόρος авенија, λεωφόρος булевар, λήθη заборав, λιβάδι ливада, λιγνίτης лигнит, λίθος камен, λίθινος каменит, λίκνο колевка, λιμάνι пристаниште, λιμός глад, λιμπρέτο либрета, λιμώδης глад, λιοντάρι лав, λιποθυμία несвестица, λιπόθυμος онесвестен, λίπος маст, λιποτάκτης дезертер, λίρα фунта, λίστα листа, λίτρο литар, λογάριθμος логаритам, λογική логика, λογοκρισία цензура, λογοκριτής цензор, λόγος говор, λόγος разговор, λοίμωξη зараза, λοξός крив, λόρδος лорд, λοταρία лото, λουκούμι локум, λουλούδι цвет, λόχος чета, λύκειο гимназија, λύρα лира, λύση (λύσιμο) решење, λύσσα бес, λύτρα откуп, λωτός лотос, μαγαζί продавница, μαγγάνιο манган, μαγεία магија, μαγνήτης магнет, μαγνητισμός магнетизам, μάγουλο образ, μάζα маса, μάθημα лекција, μαθηματικά математика, μαθηματικός математички, μαθημένος научен, μάθηση учење, μαθητής ученик, μαιευτήρας акушер, μαιευτήριο породилиште, μαϊμού мајмун, Μάϊος Мај, μαΐστρος маестрал, μακάριος блажен, μακαριότητα блаженство, μακαρίτης покојник, μακαρόνι макарони, Μακεδών Македонец, Μακεδονία Македонија, Μακεδονικός Македонски, μάλαμα (χρυσός) злато, μαλλιά коса, μαμά, (μάνα) мама, μαμά (μάνα) мајка, μάμμη баба, μαμή акушерка, μαμούθ мамут, μανία манија, μανικιούρ маникир, μανιτάρι печурка, μανόμετρο манометар, μανούβρα маневар, μανταρίνι мандарина, μαντατοφόρος

гласник, μαργαρίνη маргарин, μαργαριτάρι бисер, μάρκα марка, μάρκα знак, μαρκήσιος маркиз, μάρκο (νόμισμα) марка, μάρμαρο мермер, μαρξισμός марксизам, μαρς марш, Μάρτιος Март, μάρτυρας сведок, μας (αντωνυμία) нас, μάσκα маска, μασόνος масон, μάστορας мајстор, μάτι око, ματιά поглед, μάτς меч, μαύρος црн, μαχαίρι нож, μάχη битка, μάχη бој, μεγαλομανία мегаломанија, μεγαλοψυχία великодушност, μέδουσα медуза, μέθη пијанство, μεθοδολογία методологија, μέθοδος метод, μεθυσμένος пијан, μέθυσος пијаница, μείον (Μαθημ.) минус, μελαγχολία меланхолија, μελάνι мастило, μελένιος меден, μελέτη учење, μέλι мед, μέλισσα пчела, μελισσοκομία пчеларство, μελισσοκόμος пчелар, μελόδραμα мелодрама, μελωδία мелодија, μεμβράνη мембрана, μεριά страна, μερίδα порција, μέρος место, μέση средина, μεσιτεία посредништво, μέσο средство, Μεσσίας Месија, Μεσσίας Спасител (Спаситељ), μεταβολή измена, μεταβολή промена, μεταδότης предавател, μεταλλείο рудник, μεταλλευτής рудар, μέταλλο метал, μεταλλουργός металург, μεταμόρφωση метаморфоза, μεταμφιεσμένος маскиран, μετανάστης емигрант, μεταξένιος свилен, μετάξι свила, μεταξοσκώληκας свилена буба, μεταρρυθμιστής реформатор, μεταστροφή промена, μεταφορά превоз, μεταφορά транспорт, μετάφραση превод, μεταφυσική метафизика, μετεωρολογία метеорологија, μετεωρολόγος метеоролог, μετοχή акција, μετριοπάθεια умереност, μέτριος умерен, μέτωπο чело, μηδέν нула, μήκος должина, μήνας месец, μηνιάτικο месечна плата, μηρυκαστικός преживар, μητρικός мајчински, μητροπολίτης митрополит, μηχανή машина, μηχάνημα апарат, μιζέρια (αθλιότητα) мизерија, μικροβιολογία микробиологија, μικροβιολόγος микробиолог, μικροοργανισμός микроорганизам, μικροσκόπιο микроскоп, μίλημα говор, μιλιούνι милион, μισαλλοδοξία нетолерантност, μισάνοικτος полуотворен, μισθός плата, μνήμα гроб, μνημείο споменик, μόδα мода, μοίρα судбина, μοίρα степен, μοιχεία прељуба, μονάρχης монарх, μοναστήρι манастир, μονάχα (μόνο) само, μοναχή монахиња, μονάχος (μονήρης) сам, μονόγραμμα монограм, μονογραφία монографија, μονοθεϊσμός монотеизам, μονόλογος монолог, μονομαχία двобој, μονοπώλιο монопол, μόνος сам, μονοτονία монотонија, μονότονος монотон, μοντέλο модел, μόριο молекул, μορφασμός гримаса, μορφολογία морфологија, μοσχάρι теле, μοτέρ мотор, μουγγαμάρα немост, μουγγός нем, μουλάρι муле, μούμια мумија, μούσα муза, μουσακάς мусака, μουσείο музеј, μουσελίνα муслин, μουσική музика, μουσμουλιά мушмула, μουσουλμάνος муслиман, μούτρο лице, μοχθηρία злоба, μπαγιάτικος бајат, μπακάλικο бакалница, μπακίρι бакар, μπαλάντα балада, μπαλαρίνα балерина, μπαλέτο балет, μπαλκόνι балкон, μπαμπάκι памук, μπανάνα банана, μπάντα банда, μπαρμπούνι барбун, μπαρούτι барут, μπαταρία батерија, μπετόν бетон, μπίρα пиво, μπιραρία пивница, μπισκότο бисквит, μπλοκ блок, μπογιά (βαφή) боја, μπόλι (εμβόλιο) вакцина, μπόμπα (βόμβα) бомба, μπόρα бура,, μπότα чизма, μπουκέτο букет, μπούστος биста, μπούτι бут, μπράβο браво, μπριζόλα кременадла, μπροστά напред, μπρούντζος бронза, μύγα мува, μυγδαλιά (μύγδαλο) бадем, μυθιστόρημα роман, μυθολογία митологија, μύθος мит, μυροπωλείο парфимерија, μυστικισμός мистицизам, μυστικό тајна, μύτη нос, μωσαϊκό мозаик, ναός храм, ναός црква, νάρκη мина, νάρκισσος нарцис, νάρκωση наркоза, ναρκωτικό наркотик, ναυάγιο бродолом, ναυαρχείο адмиралитет, ναύαρχος адмирал, ναυσιπλοΐα навигација, ναύτης морнар, ναυτία морска болест, ναυτικός морнар, ναυτοδικείο поморски суд, ναφθαλίνη нафталин, νεκροθάφτης гробар, νέκταρ нектар, νεοελληνικός новогрчки, νέος млад, νεοσύλεκτος регрут, νερό вода, νερόμυλος воденица, νεροχύτης лавабо, νευρικότητα (νεύρωση) нервоза, νέφος облак, νεφρός бубрег, νέφτι терпентин, νεωτεριστής иноватор, νηνεμία тишина, νήσος (νησί) остров, νηστεία пост, νηφάλιος трезвен, νηφαλιότητα трезвеност, νιαούρισμα мјаукање, νιάτα младост, νίκη победа, νικητήριος победнички, νικητής победник, νικοτίνη никотин, νοημοσύνη интелигенција, νόηση интелект, νοίκι кирија, νοικοκυρά газдарица, νομά(δα)ς номад, Νομαρχία округ, Νομική право, νόμιμος законски, νόμιμος легален, νομιμότητα законитост, νομιμότητα легалност, νομιμοφροσύνη лојалност, νόμισμα монета, νομοθεσία законодавство, νόμος закон, νομοσχέδιο нацрт закон, νονός кум, νόσημα болест, νοσηρός нездрав, νοσοκομείο болница, νόσος болест, νοσταλγία носталгија, νότα нота, νότος југ, νούμερο број, νους разум, νους ум, ντιβάνι софа, νύστα поспаност, νυσταλέος поспан, νωπός свеж, νωρίς рано, νωχέλεια индолентност, ξέβγαλμα испирање, ξεκίνημα старт, ξεκούραση одмор,

ξενοδοχείο хотел, ξενώνας гостинска соба, ξέρα (ξηρασία) суша, ξερός сув, ξερός исушен, ξεσκέπαστος отворен, ξινίλα киселост, ξιφολόγχη бајонет, ξύλο дрво, ξυλουργός столар, ξυπνητήρι будилник, ξυπόλητος бос, ξύσιμο стругање, όαση оаза, οβίδα бомба, όγδοος осми, όγκος обем, όγκος маса, όγκος (ιατρ.) тумор, οδηγός возач, οδηγός водич, οδοντιατρική стоматологија, οδοντίατρος стоматолог, οδοντογλυφίδα чачкалица, οδός улица, οδυρμός плач, οθόνη екран, οικειότητα интимност, οικία дом, οικοδομή зграда, οικονομία економија, οικονομικός економски, οικόπεδο плац, οικόσημο грб, οικουμένη свет, οινόπνευμα алкохол, οίνος вино, οκτάβα октава, όλεθρος катастрофа, ολιγαρχία олигархија, ολοζώντανος жив, ομάδα група, ομιλία говор, ομίχλη магла, ομογένεια хомогеност, ομοιοκαταληξία рима, ομοσπονδία федерација, όνομα име, ονομαστική номинатив, ονομαστός познат, ονοματεπώνυμο име и презиме, οντολογία онтологија, οντολογικός онтолошки, οξείδωση оксидација, οξείδιο оксид, οπερέτα оперета, οπλή копито, όπλο оружје, οπτική оптика, όραση вид, οργανικός органски, οργανισμός организам, όργανο орган, όργανο инструмент, οργάνωση организација, οργανωτής организатор, οργασμός оргазам, όργωμα орање, ορειβασία планинарење, ορειβάτης планинар, ορειβατικός планинарски, ορεινός планински, ορείχαλκος бронза, όρεξη апетит, ορθογραφία правопис, ορθοδοξία православие, ορθόδοξος православен, ορθοπεδικός ортопед, ορίζοντας хоризонт, οριζοντίωση хоризонталност, όριο граница, όριο лимит, όρκος заклетва, ορμόνη хормон, όρμος залив, όρνιθα кокошка, ορνιθολογία орнитологија, ορολογία терминологија, όρος (βουνό) планина, όρος (ο) услов, οροφή таван, ορτανσία хортензија, ορυκτολογία минерологија, ορυχείο рудник, ορχήστρα оркестар, οσφυαλγία лумбаго, ουδετερότητα неутралност, ουλή белег, ουμανισμός (ανθρωπισμός) хуманизам, ουρανός небо, ούρηση мокрење, ούρλιαγμα (ουρλιαχτό) урлање, ουρολογία урологија, ουσία суштина, όφελος корист, οφθαλμός око, όχημα возило, όχι не, οχιά змија, παγερός леден, πάγκος клупа, παγώνι паун, παγωτό сладолед, παθητικότητα пасивност, παθολογία патологија, παθολογικός патолошки, παθολόγος патолог, πάθος страст, παιγνίδι играчка, παιδαγωγική педагогија, παιδαγωγός педагог, παιδί (τέκνο) дете, παιδίατρος педијатар, παίκτης играч, παιχνίδι игра, πακέτο пакет, παλαίμαχος ветеран, παλαιοντολογία палеонтологија, παλαιοντολόγος палеонтолог, παλαιός стар, παλάτι палата, πάλη борба, παλιάτσος кловн, παλινόρθωση обнова, παμπάλαιος престар, πάμπλουτος пребогат, Παναγία Богородица, πανεπιστημιακός универзитетски, πανεπιστήμιο универзитет, πανθεϊσμός пантеизам, πανικός паника, πανόραμα панорама, παντομίμα пантомима, παντόφλα папуча, παξιμάδι двопек, παπαδιά попадија Πάπας Папа, παπάς поп, πάπια патка, πάπλωμα јорган, πάπυρος папирус, παραβάν параван, παράγραφος параграф, παραγωγικότητα продуктивност, παράδειγμα пример, παράδεισος рај, παράδοση предавање, παραίσθηση халуцинација, παραίσθηση илузија, παραίτηση оставка, παράκληση молба, παραλαβή примање, παραλλαγή варијација, παράλυση парализа, παραπέτασμα завеса, παράπτωμα грешка, παράσιτο паразит, παραστάτης асистент, παραφίνη парафин, παράφραση парафраза, παραχαράκτης фалсификатор, παρέα друштво, παρέμβαση мешање, παρθένος (η) девица, παρκέ паркет, πάρκο парк, παροικία колонија, παρουσία присуство, παρουσιαστικό појава, παροχή давање, παρτίδα партија, παρωδία пародија, πάστα паста, παστερίωση пастеризација, πατητήρι преса, πάτος (πυθμένας, βάση) дно, πατριαρχείο патријаршија, πατριωτικός патриотски, πατριωτισμός патриотизам, πάτωμα под, παύση пауза, πέδιλο сандала, πεζικό пешадија, πεζογραφία проза, πεζοδρόμιο тротоар, πεζοναύτης морнар, πεζοπόρος пешак, πεθερά свекрва, πειθαρχία дисциплина, πείνα глад, πείραμα експеримент, πείσμα упорност, πειστήριο доказ, πελέκι (τσεκούρι) секира, πελεκάνος пеликан, πενήντα педесет, πενικιλίνη пеницилин, πένταθλον пентатлон, πέντε пет, πεπόνι диња, πεπρωμένο судбина, περγαμηνή пергамент, περήφανος горд, περιβάλλον средина, περιγραφή опис, περιηγητής турист, περικεφαλαία шлем, περίμετρος опсег, περίοδος (ιατρική) период, περιορισμένος ограничен, περιοχή област, περιπατητής пешак, περιπέτεια перипетија, περιπολία патролирање, περίπολος патрола, περίπτωση случај, περισκόπιο перископ, περίσταση прилика, περίστροφο револвер, περιφρόνηση презир, περούκα перика, πέστροφα пастрмка, πέταλο потковица, πέτρα камен, πετρέλαιο нафта, πετρώδης каменит, πετσί кожа, πεύκο бор,

πέψη варење, πηγή извор, πήδημα скок, πίθηκος мајмун, πιλάφι пилав, πιλότος пилот, πισίνα базен, πίσσα катран, πίστη вера, πιστοποιητικό потврда, πιστότητα верност, πίστωση кредит, πιστωτής кредитор, πίσω назад, πιτσίλισμα прскање, πίτ(τ)α пита, πιωμένος пијан, πλάκα плоча, πλάνη грешка, πλανήτης планета, πλαστική пластика, πλαστικότητα пластичност, πλαστογράφος фалсификатор, πλάτανος платан, πλατίνα платина, πλάτος ширина, πλατύς широк, πλατωνικός платонски, πλειστηριασμός аукција, πλεκτός (πλεχτός) плетен, πλέξιμο плетење, πλευρό страна, πλευρό (ανατομία) ребро, πληγή рана, πλήθος мноштво, πλήθος маса, πλημμύρα поплава, πλήξη досада, πληροφορία информација, πλοηγός пилот, πλοίο брод, πλούτος (πλούτη) богатство, πνεύμα дух, πόδι нога, ποδοσφαιριστής фудбалер, ποδόσφαιρο фудбал, ποίηση поезија, ποινή казна, ποιότητα квалитет, πόλη град, πολιορκία опсада, πολιτεία држава, πολίτευμα режим, πολιτευτής политичар, πολιτική политика, πολιτικός политички, πολιτισμός цивилизација, πολιτισμός култура, πόλος пол, πολυκλινική поликлиника, πολυτέλεια луксуз, πολυτεχνείο политехника, πόλωση поларизација, πόμολο квака, πόντος (θάλασσα) море, πορνεία проституција, πόρνη проститутка, πορσελάνη порцелан, πόρτα врата, πορτιέρης вратар, πορτρέτο портрет, πορφύρα пурпур, ποτάμι река, ποτήρι чаша, πουλερικό (-ά) живина, πούπουλο перо, πράγμα предмет, πραγματοποίηση реализација, πρακτική практика, πράκτορας агент, πρακτορείο агенција, πράξη дело, πρασινάδα зеленило, πράσινος зелен, πρέπει треба, πρεσβεία амбасада, πρεσβευτής амбасадор, πρήξιμο оток, πρίγκιπας принц, πριγκίπισσα принцеза, πριόνι пила, πρίσμα призма, προάσπιση заштита, πρόβα проба, προβάδισμα првенство, πρόβλημα проблем, προβοσκίδα сурла, πρόγνωση прогноза, προγυμναστής тренер, πρόθεμα префикс, πρόθεση намера, προθεσμία рок, προθυμία спремност, προίκα мираз, προϊόν производ, προϊστάμενος управник, προκάλυψη покривање, προκάτοχος претходник, προκοπή успех, προκυμαία кеј, πρόλογος предговор, προνόμιο привилегија, πρόξενος конзул, προοπτική перспектива, προπαγάνδα пропаганда, πρόπλασμα модел, πρόποδες подножје, προπόνηση тренинг, προπονητής тренер, πρόποση здравица, προσευχή молитва, πρόσληψη примање, πρόσοδος приход, πρόσοψη фасада, προσταγή заповед, πρόστιμο казна, προσωπείο маска, προσωπιδοφόρος маскиран, προσωπικότητα личност, πρόσωπο лице, προσωπογραφία портрет, προσωρινός привремен, πρόταση предлог, προτεκτοράτο протекторат, προτεστάντης протестант, πρότυπο модел, προϋπολογισμός буџет, προφήτης пророк, πρόχωμα насип, πρύμνη крма, πρύτανης ректор, πρώτα прво, πρωτάθλημα првенство, πρωτάθλημα шампионат, πρωταθλητής шампион, πρωτοβουλία иницијатива, πρωτόκολλο протокол, πρωτόκολλο регистар, πρωτομαγιά Први мај, πρωτόπλασμα протоплазма, πρωτοπόρος предводник, πρωτοχρονιά Нова Година, πρωτοχρονιάτικος новогодишен, πτηνό птица, πτυχίο диплома, πτώση (Γραμματική) падеж, πυγμάχος боксер, πυθμένας дно, πυκνός густ, πυκνωτής кондензатор, πυξίδα компас, πύο гној, πυραμίδα пирамида, πύραυλος ракета, πυργίσκος мала кула, πύργος кула, πυρετός температура, πυρκαγιά пожар, πυροβολικό артиљерија, πωλητής продавач, πώς (επίρρημα) како, ραβ(β)ίνος рабин, ράβδος мотка, ραγδαίος брз, ραδιενέργεια радиоактивност, ραδιοθεραπεία радиотерапија, ρακί ракија, ράκος крпа, ράντισμα прскање, ράπτης (ράφτης) кројач, ράσο мантија, ράτσα раса, ράφι полица, ραχίτις рахитис, ραψωδία рапсодија, ρεαλισμός реализам, ρεζέρβα резерва, ρεζίλι срамота, ρεκλάμα реклама, ρεκόρ рекорд, ρεπόρτερ репотер, ρεύμα струја, ρευστότητα течност, ρήμα глагол, ρήτορας говорник, ρήτορας беседник, ρητορική говорништво, ρητορική беседништво, ρήτρα клаузула, ρίγα (γεωμ.) линија, ρίγανη оригано, ρίζα корен, ρόλος улога, ρόμβος ромб, ροπή склоност, ρούβλι рубља, ρυζόγαλο сутлијаш, ρυθμός ритам, Ρώμη (η πόλη) Рим, Ρωσία Русија, σαββατοκύριακο викенд, σαγόνι брада, σαδισμός садизам, σαιζόν сезона, σαΐτα стрела, σακάκι сако, σάκος торба, σάλα сала, σαλάμι салама, σαλαμούρα саламура, σαλάτα салата, σάλι шал, σαλόνι салон, σαλπιγκτής трубач, σάλτο скок, σάλτσα сос, σαμάρι (σάγμα) самар, σαμάρωμα самарење, σαμποτάζ саботажа, σανδάλι сандала, σανό(ς) сено, σάντουιτς сендвич, σαξόφωνο саксофон, σαπουνάδα сапуница, σαπούνι сапун, σαπούνισμα сапунење, σάπφειρος safir, σαρίκι турбан, σάρκα тело, σαρκασμός сарказам, σατανάς сатана, σατανικός сатански, σάτιρα

сатира, σαχλαμάρα глупост, σβέλτος брз, σβέρκος врат, σειρά ред, σειρά серија, σειρήνα сирена, σεισμικός сеизмички, σεισμολογία сеизмологија, σελίδα страница, σέλλα седло, σεμνότητα скромност, σερβίτσιο сервис, σήμα знак, σήμα значка, σημαντικότητα важност, σημαντικός значајност, σημείο сигнал, σήραγξ тунел, σιγαλιά тишина, σιδεράδικο (σιδηρουργείο) ковачница, σίδερο железо, σίδερο пегла, σιδέρωμα пеглање, σιδηροδρομικός железнички, σιδηρόδρομος железница, σιδηρουργός ковач, σιλουέτα силуета, σιρόπι сируп, σιταποθήκη силос, σιτάρι жито, σιφόνι сифон, σιχαμάρα одвратност, σκάκι шах, σκάλισμα копање, σκαλωσιά скеле, σκάνδαλο скандал, σκάφη корито, σκαφτιάς копач, σκάψιμο копање, σκελετός скелет, σκέλος нога, σκεπή кров, σκευωρία интрига, σκηνή шатор, σκηνή сцена, σκηνογραφία сценографија, σκηνογράφος сценограф, σκηνοθέτης режисер, σκί скијање, σκιά сенка, σκιάχτρο страшило, σκίτσο скица, σκίτσο цртеж, σκιτσογράφος цртач, σκλαβιά ропство, σκλάβος роб, σκληρός тврд, σκληρός суров, σκληρότητα суровост, σκοπός цел, σκορβούτο скорбут, σκόρπιος растурен, σκότωμα убиство, σκουλήκι црв, σκούπα метла, σμάλτο емајл, σμαράγδι смарагд, σμήνος рој, σόδα сода, σόϊ род, σόϊ сој, σοκάκι сокак, σοκολάτα чоколада, σόλο соло, σολωμός лосос, σονάτα соната, σοπράνο сопран, σοσιαλισμός социјализам, σούπα супа, σουπιά сипа, σουσάμι сусам, σούσουρο шушкање, σουτζούκι сујук, σοφία мудрост, σοφός мудар, σοφός учен, σπάνια ретко, σπανιότητα реткост, σπασμωδικός грчевит, σπατάλη расипништво, σπέρμα сперма, σπίθα искра, σπλήνα слезина, σπορ спорт, σπορέας сејач, σπουδαιότητα важност, σπουδασμένος образован, σπουδαστής студент, σταγονόμετρο пипета, στάδιον стадион, σταδιοδρομία кариера, στάθμη ниво, σταθμός станица, σταλαγμίτης сталагмит, στατιστική статистика, στατιστικός статистички, σταυρός крст, στεγνός сув, στέγνωμα сушење, στείρωση стерилитет, στέμμα круна, στενογραφία стенографија, στέππα степа, στέρνα цистерна, στοιχείο елемент, στοιχείο доказ, στόκος кит, στολή униформа, στολίδι украс, στόλος флота, στόμα уста, στόμφος помпезост, στουρνάρι кремен, στραβομάρα слепило, στραβός крив, στράτα друм, στρατάρχης маршал, στράτευμα (στρατιά) војска, στράτευμα (στρατός) армија, στράτευση (στρατολογία) регрутација, στρατηγός генерал, στρατιώτης војник, στρατοκράτης милитарист, στρατόσφαιρα стратосфера, στρατώνας касарна, στροφή завој, στρώμα душек, στωικός стоички, συγγένεια сродство, συγκλητικός сенаторски, συγκοινωνία комуникација, συγκρότημα група, συζήτηση разговор, συζήτηση дискусија, συκιά смоква, σύκο смоква, συλλαβή слог, συλλαλητήριο демонстрација, συλλογή колекција, συμβιβασμός компромис, συμβολή принос, σύμβολο симбол, συμμετρία симетрија, συμπάθεια симпатија, συμπίεση компресија, συμπιεστής компресор, σύμπτωμα симптом, συμφέρον корист, συνάδελφος колега, συναυλία концерт, συνδιάλεξη разговор, συνδικαλισμός синдикализам, συνδικάτο синдикат, συνδρομή претплата, συνδρομητής претплатник, συνέδριο конгрес, συνέντευξη интервју, συνέπεια последица, σύνεση мудрост, συνέταιρος партнер, συνήγορος адвокат, συνήθεια навика, συνήθως обично, σύνθεση композиција, συνθέτης композитор, συνθήκη конвенција, συνθηκολόγηση капитулација, σύνθημα сигнал, σύνθημα лозинка, συννεφιά наоблаченост, σύννεφο облак, σύνολο збир, σύνολο сума, συνομιλία (διάλογος) дијалог, συνομοσπονδία конфедерација, συνομοταξία класа, σύνορο граница, συνοχή кохезија, σύνοψη резиме, Σύνταγμα конституција, σύνταγμα (στρατ.) устав, συντάκτης редактор, σύνταξη пензија, συνταξιούχος пензионер, σύντεκνος кум, συντέλεια крај, συντροφιά друштво, συνωνυμία синонимност, σύρμα жица, συρτάρι фиока, συσκευή апарат, συσσωρευτής акумулатор, σύστημα систем, σύφιλις сифилис, συχνά често, συχνός чест, σφαίρα кугла, σφαλιστός затворен, σφάλμα грешка, σφετεριστής узурпатор, σφήκα оса, σφραγίδα печат, σφυγμός пулс, σχεδία сплав, σχεδιάγραμμα (σχέδιο) план, σχεδιαστής цртач, σχέδιο нацрт, σχέση однос, σχετικότητα релативност, σχήμα форма, σχολή факултет, σχολιαστής коментатор, σχόλιο коментар, σωθικά утроба, σώμα тело, σωτηρία спас, ταβάνι (οροφή) таван, ταβέρνα таверна, ταγματάρχης мајор, ταινία филм, τακτικά редовно, τακτική тактика, τακτικός редовен, ταμείο каса, τάξη класа, τάξη ред, ταξί такси, ταξιαρχία бригада, ταξίμετρο таксиметар, ταξινόμηση сортирање, ταπεινοφροσύνη скромност, ταπετσέρης тапетар, τάρανδος ирвас, ταράτσα тераса, ταύρος бик, ταυτότητα лична карта, ταφή погреб, τάφος гроб, τάφρος ров, ταχυδρομείο пошта, ταχύς брз, ταχύτητα

брзина, ταψί тепсија, τεκμήριο доказ, τελετή обред, τελετή церемонија, τέλος крај, τελωνείο царина, τελώνης цариник, τεμάχιο парче, τέμενος храм, τένις тенис, τενόρος тенор, τέντα шатор, τέρας чудовиште, τέτανος тетанус, Τετάρτη Среда, τεχνίτης техничар, τεχνολογία технологија, τεχνολογικός техмолошки, τζάκι камин, τζάμι стакло, τηγανητός пржен, τηγάνι тава, τηλεγραφία телеграфија, τηλέγραφος телеграф, τηλεπάθεια телепатија, τηλεσκόπιο телескоп, τηλεφωνικός телефонски, τηλέφωνο телефон, τιμή цена, τιμοκατάλογος ценовник, τιμωρία казна, τίναγμα тресење, τίναγμα дрмање, τίποτα нешто, τίτλος наслов, τοκογλυφία лихварство, τοκογλύφος лихвар, τόκος камата, τόλμη смелост, τομάρι кожа, τομέας сектор, τόμος том, τόνος (ψάρι) туна, τόνος (1.000 κιλά) тон, τόξο свод τοπογραφία топографија, τοπογράφος топограф, τόπος место, τορπίλη торпедо, τουρισμός туризам, τουριστικός туристички, τουρκικός турски, Τούρκος Турчин, τουρσί турсија, τούρτα торта, τουφέκι пушка, τραγωδία трагедија, τρακτέρ трактор, τράνταγμα тресење, τράπεζα банка, τραύμα рана, τραχύς груб, τρεις (τρία) три, τρέλα лудост, τρελά лудо, τρελοκομείο лудница, τρελός луд, τρέξιμο трчање, τρικυμία олуја, τριφύλλι детелина, τρομερά страшно, τρομοκρατία тероризам, τρόμπα пумпа, τρομπέτα труба, τρομπόνι тромбон, τρόπαιο трофеј, τροπή промена, τροπικός тропски, τρόπος начин, τρόπος метод, τρούλος купола, τροφή храна, τροφοδοσία набавка, τρύπιος пробушен, τρυφερότητα нежност, τσαγιέρα чајник, τσάι чај, τσακάλι шакал, τσακμακόπετρα кремен, τσαμπί грозд, τσάντα торба, αγύρτης (τσαρλατάτος) шарлатан, τσάρος цар, τσεκούρι секира, Τσεχία Чешка, Τσέχος Чех, τσιγκέλι кука, τσιμουδιά тишина, τσοπάνης (βοσκός) пастир, τσουκνίδα коприва, τυπικότητα типичност, τυπικότητα формалност, τυραννία тиранија, τύραννος тиранин, τύφλα слепило, τυφλός слеп, τύφος тифус, τυφώνας тајфун, τυχόν случајно, υαλοπίνακας стакло, υαλοπωλείο стакларница, υαλουργός стаклар, υγρασία влага, υγρό течност, υδάτινος воден, υδράργυρος жива, υδρόμυλος (νερόμυλος) воденица, υδροστατική хидростатика, υδατοφράκτης брана, ύδωρ (νερό) вода, υιός син, ύλη (υλικό) материјал, υλισμός материјализам, υλοποίηση материјализација, ύμνος химна, υπακοή покорност, υπάλληλος службеник, υπεράσπιση заштита, υπεράσπιση одбрана, υπερήλικας престар, υπερσυντέλικος плусквам перфект, υπηρεσία служба, υπηρέτης слуга, υπνοβασία месечарење, υπνοβάτης месечар, ύπνωση хипноза, υπνωτιστής хипнотизер, υποβρύχιο подморница, υπογραφή потпис, υπόδειγμα пример, υποδεκάμετρο дециметар, υποδοχή дочек, υπόθεση претпоставка, υπόθεση тема, υποθήκη хипотека, υποκειμενικότητα субјективност, υποκείμενο субјект, υποκριτής лицемер, υποσημείωση белешка, ύπουλος лукав, υποψήφιος кандидат, υποψηφιότητα кандидатура, υστερία хистерија, υφήλιος свет, υψηλά високо, υψηλός висок, φαβορίτες зулуфи, φάλαινα кит, φαμελιά (φαμίλια) фамилија, φάμπρικα фабрика, φανατισμός фанатизам, φανέλα поткошула, φανέρωση откривање, φαντάρος војник, φαντασία фантазија, φαντασίωση илузија, φαρδύς широк, φαρίνα брашно, φαρμάκι отров, φάρμακο лек, φάρσα фарса, φάση фаза, φασιανός фазан, φασισμός фашизам, φάσμα (φυσική) спектар, φατρία фракција, φεμινισμός феминизам, φέουδο феуд, φέσι фес, φημισμένος познат, φθόγγος звук, φθόνος завист, φιγούρα фигура, φίδι змија, φίλαρχος властољубив, φιλειρηνικός мирољубив, φιλία пријателство, φιλμ филм, φιλοδώρημα бакшиш, φιλολογία филологија, φιλολογικός филолошки, φιλόλογος филолог, φιλοξενία гостопримство, φιλόξενος гостопримљив, φιλοπατρία патриотизам, φιλοσοφία философија, φίλτρο филтер, Φινλανδία Финска, φινλανδικός Фински, φλαμούρι липа, φλέβα вена, φλιτζάνι филџан, φλόγα пламен, φλογέρα фрула, φλοιός кора, φοίνικας палма, φοίτηση студирање, φοιτητής студент, φοιτητικός студентски, φόνος убиство, φόρα сила, φοράδα кобила, φορέας носач, φορτίο товар, φόρτωση (φόρτωμα) товарење, φουγάρο оџак, φουντούκι лешник, φούρναρης пекар, φουτουρισμός футуризам, φράγμα (φράχτης) ограда, φράντζα реса, φράουλα јагода, φράση фраза, φρεγάτα фрегата, φρενοβλάβεια лудило, φρεσκάδα свежина, φρέσκος свеж, φρίκη ужас, φρόνηση мудрост, φρουρά стража, φρυγανιά двопек, φταίξιμο грешка, φτέρη папрат, φτερό (πούπουλο) перо, φτυάρι лопата, φτώχεια беда, φυλακή затвор, φυλ(λ)ακτό талисман, φυλ(λ)ακτό амајлија, φυλετικός племенски, φυλή племе, φυλλάδα брошура, φύλλο лист, φύλο пол, φύση природа, φυσικά природно, φυσική физика, φυσικός (επίθ.) физички, φυσικότητα природност, φυσιογνωμία изглед,

φυσιολογία физиологија, φυτολογία ботаника, φυτολόγος ботаничар, φυτώριο расадник, φώκια фока, φωλιά гнездо, φωνή глас, φως светлост, φωσφόρος фосфор, φωταέριο гас, φωτιά пожар, φωτογραφία слика, φωτογραφία фотографија, φωτογραφικός фотографски, φωτογράφος фотограф, φωτομετρία фотометрија, φωτόμετρο фотометар, χαζός глупав, χαϊμαλί талисман, χαιρετισμός поздрав, χαλάζι град, χαλαζίας кварц, χαλαρός лабав, χαλαρότητα лабавост, χαλαρότητα опуштеност, χαλινάρι узда, χαλκάς прстен, χαλκός бакар, χαμαιλέων камелеон, χάος хаос, χάπι таблета, χαρά радост, χαρακιά линија, χαρακτήρας карактер, χαράκτης резбар, χάρη шарм, χάρισμα дар, χαριτολογία духовитост, χάρος смрт, χαρτί хартија, χαρτογραφία картографија, χαρτογράφος картограф, χαρτόνι картон, χαρτοπαίκτης коцкар, χαρτόσημο таксена марка, χασάπης (κρεοπώλης) месар, χάσμα јаз, χατίρι услуга, χείλι (χείλος) усна, χειμερινός зимски, χειμώνας зима, χειροβομβίδα граната, χειροκρότημα аплауз, χειρονομία гест, χειρουργός хирург, χημεία хемија, χήνα гуска, χιλιόγραμμο килограм, χιλιόμετρο километар, χιλιοστόγραμμο милиграм, χιλιοστόμετρο милиметар, χιόνι снег, χιονίζει снежи, χιούμορ хумор, χλιδή раскош, χλωμάδα бледило, χλώριο хлор, χλωροφύλλη хлорофил, χοίρος свиња, χολέρα колера, χορδή жица, χορήγηση давање, χορογράφος кореограф, χόρτο зеленило, χορτοφαγία вегераријанство, χορωδία хор, χρεοκοπία банкрот, χρηματιστήριο берза, χρηματοκιβώτιο каса, χρήση употреба, χρονιά (έτος, χρόνος) година, χρονικό хроника, χρονογράφος хроничар, χρονολογία хронологија, χρονόμετρο хронометар, χρόνος време, χρυσάνθεμο хризатема, χρυσάφι злато, χρυσοχόος златар, χρώμα боја, χυμός сок, χωρητικότητα волумен, χωριό село, χωρίς без, χώρος место, ψάθα трска, ψαράδικο рибарница, ψαράδικος рибарски, ψαράς рибар, ψάρεμα риболов, ψάρι риба, ψαρός сед, ψεγάδι мана, ψεκασμός прскање, ψευδάργυρος цинк, ψηλά високо, ψηλός висок, ψημένος испечен, ψηφιδωτό мозаик, ψήφος глас, ψηφοφορία гласање, ψηφοφόρος гласач, ψυχανάλυση сихоанализа, ψυχή душа, ψυχή дух, ψυχιατρική психиатрија, ψυχίατρος психијатар, ψυχικός психички, ψυχολογία психологија, ψυχολόγος психолог, ψυχοπάθεια психопатија, ψύχωση психоза, ψωρίαση псориаза, ωκεανός океан, ωλένη подлактица, ωμός сиров, ωμότητα суровост, ωοθήκη јајник, ώρα час, ώρα (καιρός) време, ωριμότητα зрелост, ωροσκόπιο хороскоп, ωφέλεια корист, ώχρα окер, ωχρός блед, ωχρότητα бледило.

Αυτές τις ίδιες ακριβώς **ΣΕΡΒΙΚΕΣ** λέξεις, μα απολύτως όλες τις ανωτέρω **ΣΕΡΒΙΚΕΣ** λέξεις, χωρίς καμμία διαφορά ούτε σε ένα γράμμα, ούτε σε ένα σύμβολο, οι Βαρδαρίτες τις μετωνόμασαν από ΣΕΡΒΙΚΕΣ σε Μακεδονικές! Εσείς, τι συμπέρασμα συνάγετε και από αυτό; Πάντως είναι απολύτως λογικό οι Βαρδαρίτες να ομιλούν μια γλώσσα η οποία είναι όμοια με τη Σερβική.

Η **Βαρδαρία, η Βαρντάρσκα**, δεν είναι παρά η **πρώην Νότια Σερβία, η Južna Srbija** και στα Κυριλλικά Σερβικά **ЈУЖНА СРБИЈА** (Γιουζνα Σρμπιγια). Έτσι ελέγετο και έσι γράφεται και σε χάρτη του Βασιλείου της Σερβίας του 1913 (KINGDOM OF SERBIA). Στην περιοχή της **Južna Srbija** όπως γράφει ο χάρτης, αναφέρονται τα Σκόπια ως Skoplje (Skopje), το Βελες ως Veles και το Μοναστήρι ως Monastir (Bitola). Η Γιούζνα Σρμπιγια, **η Νότια Σερβία**, (Јужна Србија) ήταν επισήμως μία επαρχία του Βασιλείου των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων από το 1919 έως το 1922. Η Νότια Σερβία συμπεριελάμβανε τα εδάφη του Βασιλείου της Σερβίας που αποκτήθηκαν από την Οθωμανική Αυτοκρατορία κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-13 και αντιστοιχούν σήμερα στα εδάφη ολόκληρης της **Βαρντάρσκα** και στο δυτικό τμήμα του Κοσσυφοπεδίου. Μετά την μετονομασία του Βασιλείου των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων σε Βασίλειο της Γιουγκοσλαβίας και την αλλαγή της διοικητικής δομής της χώρας, το μεγαλύτερο μέρος της επαρχίας της Νότιας Σερβίας αποτέλεσε, από το 1929 έως και την κατάρρευση του Βασιλείου, **την επαρχία της Βαρντάσκα Μπανόβινα** με πρωτεύουσα τα Σκόπια. Ως μέρος της Γιουγκοσλαβίας, η Βαρδαρία λεγόταν Βαρντάρσκα Μπανοβίνα, δηλαδή διοικητική περιφέρεια της Βαρντάρσκα. Αντίστοιχα με την Περιφέρεια της VARDARSKA (ВАРДАРСКА), Βαρντάρσκα, η οποία έλαβε το όνομά της από τον ποταμό Αξιό, άλλες περιφέρειες της Γιουγκοσλαβίας λεγόταν, DUNAVSKA, Ντουνάβσκα, από το όνομα του ποταμού Δούναβη, MORAVSKA, Μοράβσκα, από το όνομα του ποταμού Μοράβα, DRINSKA, Ντρίνσκα, από το όνομα του ποταμού Δρίνου, DRAVSKA, Ντράβσκα, από το όνομα του ποταμού Δράβου, SAVSKA, Σάβσκα, από

το όνομα του ποταμού Σάβου, VRBASKA, Βρβάσκα, από το όνομα του ποταμού Βρβας, στις όχθες του οποίου βρίσκεται η πόλη Μπάνια Λούκα, στη Βορειανατολική Βοσνία-Ερζεγοβίνη, ZETSKA, Ζέτσκα, PRIMORSKA, Πρίμορσκα.

Στο δημοσίευμα της Στατιστικής επετηρίδας της Γιουγκοσλαβίας του έτους 1989 (SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA, SAVEZNI ZAVOD ZA STATISTIKU, JUGOSLAVIJA 1918-1988, STATISTIČKI GODIŠNJAK, BEOGRAD, FEBRUAR, 1989) παρατίθεται χάρτης με τίτλο PODELA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE NA BANOVINE (1931). Στον χάρτη αυτό αναγράφονται οι διοικητικές περιφέρειες της χώρας με σημειωμένα τα όριά τους, όπως αυτά ήσαν το έτος 1931. Οι περιφέρειες οι οποίες αναγράφονται είναι οι ακόλουθες: DRAVSKA BANOVINA, SAVSKA BANOVINA, VRBASKA BANOVINA, DRINSKA BANOVINA, PRIMORSKA BANOVINA, ZETSKA BANOVINA, DUNAVSKA BANOVINA, MORAVSKA BANOVINA και **VARDARSKA BANOVINA**. **Δεν υπάρχει, δεν αναφέρεται τίποτε σχετικό με ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**.

Στο ίδιο δημοσίευμα υπάρχει χάρτης με τίτλο NAPAD NA JUGOSLAVIJU I OKUPACIJA ZEMLJE 1941. **Ούτε σε αυτόν τον χάρτη, ο οποίος αναφέρεται στο έτος 1941, υπάρχει φυσικά κάτι σχετικό με ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**.

Στο ίδιο δημοσίευμα υπάρχει χάρτης με τίτλο SFR JUGOSLAVIJA, SLOBODNI TERITORIJ TRSTA 1947-1954, όπου νότια της Σερβίας εμφανίζεται οριοθετημένη περιοχή με τη λέξη MAKEDONIJA. Έτσι ξαφνικά, εκ του μη όντος, οι κομμουνιστές του δικτάτορα Τίτο δημιούργησαν "Μακεδονικό" κράτος περικόπτοντας τη Σερβία, και ‘’Μακεδονικό έθνος’’, μετονομάζοντες και μόνον, τους Σλάβους κατοίκους της περιοχής. Όμως, με απλή μετονομασία καμμία περιοχή δεν γίνεται Μακεδονία και κανείς δεν μετατρέπεται σε Μακεδόνα, κανείς δεν γίνεται Μακεδών.

Επίσης, στο δημοσίευμα THE NEW CAMBRIDGE MODERN HISTORY. VOLUME XIV. ATLAS, (edited by H. C. DARBY, Professor of Geography in the University of Cambridge and HAROLD FULLARD, Cartographic editor, George Philip & Son Ltd), CAMBRIDGE AT THE UNIVERSITY PRESS, 1970, το οποίο αναφέρεται στη Βαλκανική χερσόνησο κατά το 1920-23 και τη Γιουγκοσλαβία κατά το 1918-29, αποτυπώνονται οι επιμέρους Περιφέρειες της Γιουγκοσλαβίας, οι οποίες είναι οι εξής: SLAVONIA, VOJVODINA, BOSNIA, HERZEGOVINA, MONTENEGRO, SERBIA. **Δεν αναφέρεται καν η VARDARSKA, η Βαρδαρία, διότι αποτελεί μέρος της Σερβίας**. Αναγράφεται μόνο η πόλη των Σκοπίων και σε παρένθεση το Τουρκικό της όνομα, Üsküb Ουσκιουμπ.

Η Εγκυκλοπαίδεια Britannica αναφερόμενη στην αρχαία Ελλάδα, The New Encyclopaedia Britannica, Macropaedia (ANCIENT GREECE, From W. Shepherd, Historical Atlas, Barnes and Noble, Inc.), στον παρατιθέμενο χάρτη της Μακεδονίας, ορίζει αυτήν ως περιέχουσα τις περιοχές LYNCESTIS (Λυγκηστίς), ORESTIS (Ορεστίς), ELIMEIA (Ελίμεια), MYGDONIA (Μυγδονία), CHALCIDICE (Χαλκιδική) κτλ., δηλαδή εντός των ορίων της Ελληνικής επικράτειας, βεβαίως και κυρίως, και ελάχιστο τμήμα της Λυγκηστίδος εντός των ορίων της πρώην Σερβίας.

Το όνομα Μακεδονία (**Macedonia**) αναγράφεται σε χάρτη του Αμερικανικού Οίκου J. G. Bartholomew εκδόσεως 1912, ο οποίος τοποθετεί και αναγράφει τη Μακεδονία εκεί όπου είναι η Καβάλα, η Δράμα, οι Σέρρες, το Κιλκίς, η Κοζάνη, η Θεσσαλονίκη, η Χαλκιδική, η Βέροια, η Έδεσσα, η Φλώρινα, η Καστοριά κτλ. και όχι εκεί όπου είναι το Τίτο Βέλες και η πόλη Σκόπια, τα οποία τα ονομάζει και με το Τουρκικό της όνομα Üsküb).

Σε Αγγλικό χάρτη ο οποίος αναπαριστά και αναγράφει τον Ελληνικό κόσμο κατά τη διάρκεια των Περσικών πολέμων 500-479 π.Χ., (The Greek World during the Persian Wars 500-479 B.C.) η Μακεδονία (**Macedonia**) αναγράφεται εκεί όπου η Μακεδονία ήταν πάντοτε, δηλαδή στα όρια και της σημερινής Ελλάδος. Στον ίδιο χάρτη σημειώνονται επίσης: Ionian revolt, Main battle, Greek opponents of Persia, Greek neutral States, Persian Empire, Persian vassal states, Ionian rebels (498 B.C.), Mardonius (492 B.C.), Artaphernes/Datis (490 B.C.), Xerxes/Mardonius (480 B.C.). Βορειοδυτικώς της Μακεδονίας αναγράφεται η Ιλλυρία (ILLYRIA).

Σε Αγγλικό χάρτη ο οποίος αναπαριστά και αναγράφει τη Ναυτική και από Ξηράς εκστρατεία των Περσών το 492 π.Χ. εναντίον της Ελλάδος στη Μακεδονία, (Naval and land campaigns of the Persians, 492 B.C.), την εκστρατεία του Δαρείου (Δάτις και Αρταφέρνης)

το 490 π.Χ., (Campaign of Darius, 490 B.C.) και τη Ναυτική και από Ξηράς εκστρατεία των Περσών υπό τον Ξέρξη το 480 π.Χ., (Naval and land campaign of the Persians under Xerxes, 480 B.C.), η Μακεδονία (**MACEDON**) αναγράφεται εκεί όπου η Μακεδονία ήταν πάντοτε, δηλαδή στα όρια και της σημερινής Ελλάδος. Στον ίδιο χάρτη σημειώνονται επίσης: Persian Empire (Περσική Αυτοκρατορία, μέρος), Persian vassal states (Περσικά ναυτικά κράτη), Greek opponents of Persia (Έλληνες αντίπαλοι των Περσών), Neutral Greek states (Ουδέτερα Ελληνικά κράτη) και Advances of the rebellious Greek city-states (Πρόοδος των επαναστατημένων Ελληνικών πόλεων-κρατών).

Η Μακεδονία περιλαμβάνεται στην Ελλάδα φυσικά, σε Αγγλικό χάρτη σε κλίμακα 1:6.000.000, ο οποίος παριστά τον Ελληνικό κόσμο κατά την έναρξη του Πελοποννησιακού πολέμου το 431 π.Χ., GREECE at the Beginning of the Peloponnesian War 431 B.C. Στον χάρτη αυτό αποτυπώνονται τα μέλη της Δηλιακής Συμμαχίας, Αθήνα και Σύμμαχοι, (Members of the Delian Confederacy, Athens and Alies), **Άλλα Ελληνικά Κράτη, Ελληνικά Κράτη, Μακεδονία, Σπάρτη και Σύμμαχοι**, (**Other Greek States**, **Greek States**, **Macedonia**, **Sparta and Alies**), Ουδέτερα Ελληνικά Κράτη (Neutral Greek States). Η Μακεδονία βεβαίως ανήκει στην Ελλάδα, αναφέρεται ως τμήμα του Ελληνικού κόσμου. Βορείως του Ελληνικού βασιλείου της Μακεδονίας είναι η Παιονία (PAEONIA) και βορειοδυτικώς η Ιλλυρία (ILLYRIA).

Σε Αγγλικό χάρτη σε κλίμακα 1:25.000.000, ο οποίος αναπαριστά την Οθωμανική Αυτοκρατορία την περίοδο 1481-1683, (The Ottoman Empire in 1481), με τις κατακτήσεις έως το 1520, (Σελίμ Α’, 1512-1520), (Acquisitions up to 1520, Selim I’, 1512-1520), τις κατακτήσεις υπό τον Σουλεϊμάν Β΄ τον μεγαλοπρεπή, 1520-1566 (Acquisitions under Suleiman II’, the Magnificent, 1520-1566), και τις κατακτήσεις έως το 1683, (Acquisitions up to 1683), η **Μακεδονία** (**Macedonia**) αναγράφεται εκεί όπου η Μακεδονία ήταν πάντοτε, δηλαδή στα όρια και της σημερινής Ελλάδος.

Το όνομα **ВАРДАРСКА** Βαρντάρσκα για την περιοχή αυτή, αναγράφεται βεβαίως σε Γιουγκοσλαβικούς χάρτες, σε χάρτες της Γιουγκοσλαβίας άλλων χωρών π.χ. της Γαλλίας, των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (π.χ. C.S. Hammond and Co. N.Y. που έχει εκδοθεί πριν το 1944 όπως γράφει, MAP OF YUGOSLAVIA PRIOR TO 1944, και μετά βεβαίως το 1938, δεδομένου ότι η Γιουγκοσλαβία στα ΒΔ συνορεύει με τη Γερμανία και συνεπώς έχει γίνει η προσάρτηση της Αυστρίας, το Anschluss, στο Γερμανικό Ράιχ Deutsches Reich, (13 Μαρτίου 1938) από τους Γερμανούς του Χίτλερ.

Το όνομα **ВАРДАРСКА** αναγράφεται ακόμη και σε γραμματόσημο αξίας 4+2 DIN (δηναρίων) το οποίο είχε εκδοθεί από την Υπηρεσία των Ταχυδρομείων της Γιουγκοσλαβίας, στο Ζάγκρεμπ, το έτος 1939 (1939 GOD, година γκοντινα σημαίνει έτος), με αποτυπωμένο τον χάρτη της Γιουγκοσλαβίας και με προσδιορισμένες επ’ αυτού τις επιμέρους Διοικητικές Περιφέρειές της οι οποίες αναγράφονταν: DRAVSKA, BANOVINA HRVATSKA (η Κροατία), VRBASKA, DRINSKA, DUNAVSKA, MORAVSKA, ZETSKA και **VARDARSKA**.

Χάρτης του βασιλείου της Γιουγκοσλαβίας ο οποίος έχει εκδοθεί στο ZAGREB (Ζάγκρεμπ), με στοιχεία, **MALI ZEMLJOVID KRALJEVINE JUGOSLAVIJE**, Izradio ǵa Dr A. Franović Gavazzi, Mierilo=1:1.000.000, Izdala Knjižara, Jugoslavenske Akademije i kr. Sveučilista, St. KUGLI, ZAGREB, αναφέρει τις μεγάλες Διοικητικές Περιφέρειες του βασιλείου της Γιουγκοσλαβίας. Τις γράφουμε ακριβώς όπως αναφέρονται, μαζί με τις έδρες τους (Sjedište): 1. Dravska (Ljubljana), 2. Savska (Zagreb), 3. Primorska (Split), 4.Vrbaska (Banja Luka), 5. Zetska (Cetinje), 6. Drinska (Sarajevo), 7. Dunavska (Novi Sad), 8. Moravska (Niš), 9. **Vardarska** (Skopije).

Χάρτης του βασιλείου της Γιουγκοσλαβίας με τίτλο АДМИНИСТРАТИВА ПОДЕЛА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 1929, И 1939, ГОДИНЕ, ο οποίος παριστά τη Διοικητική διαίρεση του Βασιλείου των ετών 1929 και 1939 με τις Περιφέρειές του αναφέρει: ДРАВСКА БАНОВИНА, САВСКА БАНОВИНА, ВРВАСКА БАНОВИНА, ДУНАВСКА БАНОВИНА, ДРИНСКА БАНОВИНА, ПРИМОРСКА БАНОВИНА, МОРАВСКА БАНОВИНА, ЗЕТСКА БАНОВИНА και ВАРДАРСКА БАНОВИНА. Ο Χάρτης παριστά επίσης, τα Κρατικά σύνορα, (Државна граница, Ντρζαβνα γκρανιτσα), τα Όρια της μπανόβινας, της διοικητικής περιφέρειας, (Граница бановина, Γκρανιτσα μπανοβινα), τα Όρια της Μπανόβινας της Κροατίας (26.9.1939), (Граница Бановине Хрватске, Γκρανιτσα Μπανοβινε Χρβατσκε) και

το Κέντρο της μπανόβινας, (Центар бановине, Τσενταρ μπανοβινε). **Δεν αναφέρεται φυσικά τίποτε για Μακεδονία.**

Η εφημερίδα της Νέας Υόρκης Herald Tribune, στην έκδοσή της της Κυριακής, 6 Απριλίου 1941, στο φύλλο Vol. C No. 34.475, Section One, αναφέρεται στην επίθεση των Γερμανών εναντίον της Γιουγκοσλαβίας και της Ελλάδος και γράφει: **Germans March on Yugoslavia and Greece; Two Nations Defiant as Balkan War Begins; Moscow and Belgrade Sign Friendship Pact**. Στον παρατιθέμενο χάρτη αναγράφονται οι χώρες: GREECE, ALBANIA, BULGARIA, TURKEY, RUMANIA, HUNGARY, ITALY, YUGOSLAVIA και στα ΒΔ της Γιουγκοσλαβίας GERMANY, δεδομένου ότι η Αυστρία είχε ήδη καταληφθεί–ενσωματωθεί από τους Γερμανούς από το 1938. Κάτω από τον χάρτη αναγράφεται: NEW THEATER OF WAR IN BALKANS- Area where Germany is at war with Yugoslavia and Greece.Το 1941 λοιπόν, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΤΙΠΟΤΕ ΓΙΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ. Πολύ λογικό, διότι αυτό ήταν επινόημα του κομμουνιστή δικτάτορα Τίτο και των λοιπών κομμουνιστών.

Οι ανωτέρω ΣΕΡΒΙΚΕΣ λέξεις, μα ακριβώς οι ίδιες αυτές ΣΕΡΒΙΚΕΣ λέξεις, αποκαλούνται από τους Βαρδαρίτες, μέσω μετονομασίας και μόνον, Μακεδονικές! Παρακαλώ προσέξτε τώρα και τις κατωτέρω λέξεις. Κατά σειράν είναι γραμμένη η Ελληνική σημασία των λέξεων, η Βαρδαρίτικη λέξη και η ΣΕΡΒΙΚΗ. Όπως θα δείτε, από την πληθώρα των παραδειγμάτων που παρατίθενται, δεν υπάρχει καμμία μεγάλη διαφορά, καμμία ουσιώδης διαφορά, μεταξύ της Βαρδαρίτικης και της ΣΕΡΒΙΚΗΣ λέξης στις κατωτέρω λέξεις.

Θα δείτε στη Βαρδαρίτικη λέξη να γράφεται το γράμμα c (σ), αντί ш (**σ**, δηλαδή σ παχύ) της **Σερβικής** λέξης, ή και το αντίστροφο, όπως π.χ. στις λέξεις: αβάπτιστος некрстен некршten, βρύση чешма чесма, γνωμάτευση мислење мишљење, γραφή пишување писање, κοφτερός остар оштар, κρεμασμένος обесен обешен, λεπίδα острица оштрица, μετάθεση преместување премештање, νοθεία фалсификат фалшификат, οξύνους остроумен оштроуман, περιγράφω опишувам описивати, πλουμιστός украсен украшен, ραβδί стап штап, στοχάζομαι размислувам размишљати.

Θα δείτε να γράφεται στην κατάληξη της Βαρδαρίτικης λέξης το γράμμα e (ε) αντί του a (α) της **Σερβικής** λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: άβγαλτος неискусен неискусан, αβέβαιος несигурен несигуран, αβρός (απαλός) нежен нежан, άγονος неплоден неплодан, άδειος празен празан, άδικος неправеден неправедан, αδόξαστος (άδοξος) неславен неславан, αδρανής неактивен неактиван, αδυσώπητος немилосрден немилосрдан, αείμνηστος незаборавен незабораван, αηδιαστικός (αηδής) одвратен одвратан, άηχος (άφωνος) безвучен безвучан, αθάνατος бесмртен бесмртан, άθεος безбожен безбожан, άθλιος јаден јадан, άθλιος беден бедан, αιώνιος вечен вечан, ακίνδυνος безопасен безопасан, ακούραστος неуморен неуморан, αλάθητος безгрешен безгрешан, αναγκαίος потребен (неопходен) потребан, ανάκτορο дворец дворац, άνεμος ветер ветар, ανεξάντλητος неисцрпен неисцрпан, ανεξάρτητος независен независан, ανεύθυνος неодговорен неодговоран, ανήθικος неморален неморалан, ανήλικος малолетен малолетан, ανήσυχος неспокоен неспокојан, ανίκανος неспособен неспособан, αντικειμενικός објективен објективан, αντίχειρας палец палац, ανώμαλος ненормален ненормалан, ανώνυμος анонимен анониман, αξέχαστος незаборавен незабораван, αξιοζήλευτος завиден завидан, αξιόλογος важен важан, αξιοπερίεργος чуден чудан, άξιος достоен достојан, άξιος заслужен заслужан, απαραίτητος неопходен неопходан, απαρηγόρητος неутешен неутешан, άπειρος бескраен бескрајан, απελπισμένος очаен очајан, απλοϊκός простодушен простодушан, απολίτιστος некултурен некултуран, απρεπής непристоен непристојан, αράπης црнец црнац, άριστος одличен одличан, αρκετός доволен довољан, αρμονικός хармоничен хармоничан, ασαφής нејасен нејасан, αστείος смешен смешан, ασυζήτητος недискутабилен недискутабилан, ασύμμετρος несиметричен несиметричан, ασύνετος неразумен неразуман, ασυνήθιστος необичен необичан, άσχετος независен независан, ατάραχος спокоен спокојан, ατελείωτος бескраен безкрајан, αυθεντικός автентичен аутентичан, αυτόνομος самоуправен самоуправан, αφελής наивен наиван, αφροδισιακός венеричен венеричан, αχόρταγος ненаситен незаситан, αχρησιμοποίητος неупотребен непотребан, βαμβακερός памучен памучан, βδελυρός гаден гадан, βέβαιος сигурен сигуран, βενζινάκατος моторен чамец моторни

чамац, βιβλιοδέτης книговезец књиговезац, βλαβερός штетен штетан, γάϊδαρος, (όνος) магаре магарац, γελοίος смешен смешан, γέροντας старец старац, γεύμα ручек ручак, γηροκομείο старечки дом старачки дом, γοητευτικός шармантен шармантан, γραμματόσημο поштенска марка поштанска марка, γυμνασιόπαιδο гимназијалец гимназијалац, γύψινος гипсен гипсан, δημοφιλής популарен популаран, διακοσμητικός декоративен декоративан, διαλεκτικός дијалектичен диалектичан, διανοητικός интелектуален интелектуалан, διαρκής траен трајан, διάσημος славен славан, διαφανής провиден провидан, διεθνής интернационален интернационалан, διπρόσωπος дволичен дволичан, διψασμένος жеден жедан, δραπέτης бегалец бегунац, δραστήριος (ενεργητικός) активен активан, δραστήριος (ενεργητικός) енергичен енергичан, δραστικός драстичен драстичан, δυναμικός динамичен динамичан, δυσανάλογος несразмерен несразмеран, δυσαρεστημένος незадоволен незадовољан, δυσάρεστος непријатен непријатан, δυστυχής несреќен несрећан, εθελοντής доброволец добровољац, εθελοντικός доброволен добровољан, ειδικός специјален специјалан, ειδικός посебен посебан, εικονικός фигуративен фигуративан, ειρωνικός ироничен ироничан, έκβαση излез излаз, εκκεντρικός ексцентричен ексцентричан, ελαστικός еластичен еластичан, ελεεινός мизерен мизеран, ελεύθερος слободен свободан, ελκυστικός привлечен привлачан, εμφανής очигледен очигледан, ενάντιος спротивен противан, ένας еден један, ενήλικος полнолетен пулнолетан, εντατικός интензивен интензиван, έξυπνος умен уман, επαγγελματίας професионалец професионалац, επαρχιώτης провинцијалец провинцијалац, επιζήμιος штетен штетан, επικήδειος погребален погребан, επικίνδυνος опасен опасан, επίμονος упорен упоран, επιπόλαιος површен површан, επιτήδειος способен способан, ερυθρόδερμος црвенокожец црвенокожац, ευεργετικός благотворен добротворан, εύπιστος наивен наиван, ευχάριστος пријатен пријатан, ζουμερός сочен сочан, ζοφερός темен таман, ζοφερός мрачен мрачан, ηγουμένη игуменија игуманија, ηγούμενος игумен игуман, ηθικός морален моралан, ηθοποιός глумец глумац, ηλεκτρικός електричен електричан, ηχηρός озвучен звучан, θαυμάσιος прекрасен прекрасан, θαυματουργός чудотворец чудотворан, θεόρατος огромен огроман, θεοσεβής побожен побожан, θολός матен мутан, θρησκευτικός религиозен религиозан, θριαμβευτικός триумфален тријумфалан, θρυλικός легендарен легендаран, ιδανικός идеален идеалан, ιδιαίτερος осовен осован, ιερόσυλος богохулен богохулан, ικανός способен способан, κάθετος вертикален вертикалан, κακοήθης злобен злобан, κακόμοιρος несреќен несретан, κακόμοιρος беден бедан, καλημέρα добар ден добар дан, καλόψυχος добродушен добродушан, καναρίνι канаринец канаринац, κανονικός редовен редован, κατάλληλος погоден погодан, κατηγορηματικός категоричен категоричан, κενόδοξος суетен сујетан, κενός празен празан, κλασικός класичен класичан, κλωστή конец конац, κοινοβουλευτικός парламентарен парламентаран, κόλακας ласкавец ласкавач, κομψός елегантен елегантан, κούφιος празен празан, κριάρι овен ован, κρίσιμος критичен критичан, κρύος ладен хладан, κυλινδρικός цилиндричен цилиндричан, κυνηγός ловец ловац, κωμικός комичен комичан, λινάρι лен лан, λοιμώδης заразен заразан, λουκέτο катанец катанац, λυπημένος тажен тужан, μαχητής борец борац, μεγαλοφυής генијален генијалан, μεγαλόψυχος великодушен великодушан, μεθοδικός методичен методичан, μειονεκτικός неповолен неповољан, μέρα ден дан, μεσήλικας средновечен средовечан човек, μέτοχος акционер акционар, μετριόφρων скромен скроман, μηνιαίος месечен месечан, μικρόψυχος малодушен малодушан, μοιραίος судбоносен судбоносан, μοιραίος фатален фаталан, μολύβδινος оловен олован, μονός непарен непаран, μοντέρνος модерен модеран, μοριακός молекулен молекуларан, μπρίκι ѓезве џезва, μπρούντζινος бронзен бронзан, ναυαγός бродоломец бродоломац, νήμα конец конац, νηστικός гладен гладан, νοητικός разумен разуман, νομοθέτης законодавец законодавац, νομοθετικός законодавен законодаван, νομοταγής лојален лојалан, νόστιμος вкусен укусан, ξακουστός славен славан, ξαρμάτωτος разоружен разоружан, ξεμέθυστος трезен трезан, ξύπνιος (ξυπνητός) буден будан, οδυνηρός болен болан, ολέθριος катастрофален катастрофалан, οξύνους остроумен оштроуман, οπισθοδρομικός назаден назадан, όρθιος исправен усправан, ορθολογικός рационален рационалан, οριζόντιος хоризонтален хоризонталан, οχληρός досаден

досадан, πάγιος стабилен стабилан, παθητικός пасивен пасиван, παραγωγικός продуктивен продуктиван, παραδειγματικός примерен примеран, παράλογος нелогичен нелогичан, πειναλέος гладен гладан, πελώριος огромен огроман, πεπειραμένος искусен искусан, περιγραφικός описен описан, περιοδικός периодичен периодичан, πίπα луле лула, πλαστικός пластичен пластичан, πληκτικός досаден досадан, πνευματώδης интелигентен интелигентан, πολιτισμένος културен културан, πολυάριθμος многуброен многубројан, πολυτελής луксузен луксузан, πουριτανός пуританец пуританац, προβληματικός проблематичен проблематичан, προκλητικός провокативен провокативан, προοδευτικός прогресивен прогресиван, πρωτότυπος оригинален оригиналан, πυροβολητής артилерец артиљерац, ραδιενεργός радиоактивен радиоактиван, ραχιτικός рахитичен рахитичан, ρευστός течен течан, ριζοσπαστικός радикален радикалан, ρυθμικός ритмичен ритмичан, σαγηνευτικός шармантен шармантан, σαρκαστικός саркастичен саркастичан, σαφής јасен јасан, σεμνός скромен скроман, σημαντικός важен важан, σημαντικός значаен значајан, σιχαμερός одвратен одвратан, σιχαμερός гаден гадан, σκοπευτής стрелец стрелац, σκόπιμος намерен намеран, σπαθί меч мач, σπουργίτης врабец вравац, στεφάνι венец венац, στιγμιαίος моментален моменталан, στιχογράφος стихописец стихописац, συλλέκτης колекционер колекционар, συμβολικός (συνθηματικός) симболичен симболичан, συμμετρικός симетричен симетричан, συμπαθής симпатичен симпатичан, σύμφωνος согласен сугласан, σφαλιστός заклучен закључан, σχετικός релативен релативан, σωματώδης снажен снажан, ταυτόσημος идентичен идентичан, τραγικός трагичен трагичан, τρίαινα трозабец трозубац, τρίποδο троножец троножац, τρομακτικός страшен страшан, τρομερός ужасен ужасан, τυπικός типичен типичан, τυπικός формален формалан, τυχαίος случаен случајан, τυχερός среќен сретан, υγρός течен течан, υγρός влажен влажан, υλικός материјален материјалан, υπαίτιος (υπεύθυνος) одговорен одговоран, υπέρμετρος прекумерен прекомеран, υπέρογκος огромен огроман, υπερφυσικός надприроден надприродан, υποδειγματικός примерен примеран, υποκειμενικός субјективен субјективан, υστερικός хистеричен хистеричан, φαρμακερός отровен отрован, φίλεργος вреден вредан, φιλήσυχος мирен миран, φιλόδοξος амициозен амициозан, Φινλανδός Финец Финац, φλεγματικός флегматичен флегматичан, φοβερός страшен страшан, φτωχός сиромашен сиромашан, φυματικός туберкулозен туберколозан, φυσιολογικός нормален нормалан, φυτοφάγος вегетаријанец вегетеријанац, φωσφορικός фосфорен фосфоран, χήρος вдовец удовац, χρυσός (επίθ.) златен златан, χτένα чешел чешаљ, χυδαίος вулгарен вулгаран, χωροφύλακας полицаец полицајац, ψεύτικος лажен лажан, ψυχαγωγικός забавен забаван, ψυχαγωγικός рекреативен рекреативан, ψύχραιμος ладнокрвен хладнокрван.

Θα δείτε να γράφεται στη Βαρδαρίτικη λέξη το γράμμα л (λ) αντί του љ (λι) της **Σερβικής** λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: αδιαλλαξία непомирливост непомирљивост, αδιόρθωτος непоправлив непоправљив, βασιλιάς крал краљ, βασίλισσα кралица краљица, βήξιμο кашлање кашљање, βότανο билка биљка, ερασιτέχνης љубител љубитељ, ευχαρίστηση задоволство задовољство, κηδεμόνας старател старатељ, κηδεμονία старателство старатељство, ναυαγοσώστης спасител спаситељ, ναυπηγός бродоградител бродоградитељ.

Θα δείτε τη Βαρδαρίτικη λέξη να διαφέρει από τη ΣΕΡΒΙΚΗ κατά ένα γράμμα, όπως π.χ στις λέξεις: ανισορροπία неурамнотеженост неуравнотеженост, αντιπροσωπεία претставништво представишство, αντιπρόσωπος претставник представник, αχόρταγος ненаситен незаситан, αφηρημένος расеан расејан, αφθονία изобилие изобиље, βάλσιμο ставање ставлање, βανίλια ванила ванилиа, βάρκα чамец чамац, βαρύς тежок тежак, βάσανο мака мука, βεβαίωση уверение уверење, βερβερίτσα верверица веверица, βιβλιοδέτης книговезец књиговезац, βιβλιοθηκάριος библиотекар библитекар, βιογραφία биографија биографиа, βιομηχανικός индустриски индустријски, βλήμα проектил пројектил, βοήθεια помош помоћ, βοηθός помошник помоћник, βόρειος северен северин, βότανο растение растење, βράσιμο вриење врење, βραχιόλι нараквица наруквица, βραχώδης каменит камени, βυζαντινός византиски византијски, γαζί раб руб, γάζωμα шиење шивење, γάντι ракавица рукавица, γαρνίρισμα украсување украшавање,

γελαστός насмеан насмејан, γέλιο смеа смех, γελοιογράφος карикатурист карикатуриста, γενιά поколение поколење, διάκριση разликување разликовање, ξαστεριά ѕвездено небо звездано небо.

Είναι δυνατόν αυτού του είδους οι διαφορές να μετατρέπουν τις Σερβικές λέξεις σε Μακεδονικές; Όχι, ασφαλώς όχι. Οι ΣΕΡΒΙΚΕΣ λέξεις παραμένουν ΣΕΡΒΙΚΕΣ.

Προσέξτε λοιπόν και τις κατωτέρω λέξεις. Πρώτα γράφεται η σημασία των λέξεων στην Ελληνική, κατόπιν η Βαρδαρίτικη λέξη και τρίτη η **ΣΕΡΒΙΚΗ**: Αβάπτιστος некрстен некрштен, άβγαλτος неискусен неискусан, αβέβαιος несигурен несигуран, αβράβευτος ненаграден ненаграђен, αβρός нежен нежан, αγάπη љубов љубав, αγαπητικιά љубовница љубавница, αγαπητικός љубовник љубавник, αγέννητος нероден нерођен, αγκώνας лакот лакат, άγνοια незнаење незнање, άγονος неплоден неплодан, αγοραστής купец купац, αγριογούρουνο дива свиња дивља свиња, αγριόπαπια дива патка дивља патка, αγροίκος сурово суров, αγωνιστής борец борац, πραζεν празан, αδιάλλακτος непомирлив непомирљив, αδιαλλαξία непомирливост непомирљивост, αδιαφορία рамнодушност равнодушност, αδιάφορος рамнодушен равнодушан, άδικος неправеден неправедан, αδιόρατος невидлив невидљив, αδιόρθωτος непоправлив непоправљив, αδόξαστος (άδοξος) неславен неславан, αδρανής неактивен неактиван, αδυσώπητα немилосрдност немилосрдно, αδυσώπητος немилосрден немилосрдан, αείμνηστος незаборавен незабораван, αέρας воздух ваздух, αέρας (άνεμος) ветер ветар, αεροπλανοφόρο носач на авиони носач авиона, αεροπορία авијација авиација, αεροπορία воздухопловство ваздухопловство, αηδιαστικός (αηδής) одвратен одвратан, αηδόνι славеј славуј, αήττητος (ανίκητος) непобедлив непобедив, άηχος (άφωνος) безвучен безвучан, αθάνατος бесмртен бесмртан, άθεος безбожен безбожан, αθλητής спортист спортиста, άθλιος беден бедан, αθυσίαστος непожртуван нежртвован, αίγαγρος дива коза диво коза, αιματοχυσία крвопролевање крвопролиће, αιμοδιψής крвожеден крвожедник, αιώνιος вечен вечан, ακατόρθωτος неоставрлив неоставрив, ακατόρθωτος недостижен недостижан, ακίνδυνος безопасен безопасан, ακούραστος неуморен неуморан, ακρίβεια точност тачност, ακριβώς точно тачно, ακτινοβολώ зрачам зрачити, αλάθητος безгрешен безгрешан, Αλβανός Албанец Албанац, αλησμόνητος незаборавен незабораван, αμάθεια (άγνοια) незнаење незнање, αμαρτία грев грех, αμάχητος непобедлив непобедив, άμεσος директен директан, άμεσος непосреден непосредан, αμετάβλητος непроменлив непроменљив, άμμος песок песак, αμνός (αρνί) јагње јагне, αναιδής дрзок дрзак, ανακρίβεια неточност нетачност, ανάκτορο дворец дворац, ανάποδα наопаку наопако, ανάποδος обратен обратан, ανατολικός источен источин, αναφορικός односен односан, ανδρικός машки мушки, ανεκτικός толерантен толерантан, ανεξάρτητος независен независан, ανεπίσημος неофицијален неофициален, ανεπτυγμένος развиен развијен, ανεύθυνος неодговорен неодговоран, ανήθικος неморален неморалан, ανήλικος малолетен малолетан, ανήσυχος неспокоен неспокојан, ανίκανος неспособен неспособан, ανίσχυρος немоќен немощен, ανισορροπία неурамнотеженост неуравнотеженост, αντικειμενικός објективен објективан, αντικείμενο објект објекат, αντιπροσωπεία претставништво представишство, αντιπρόσωπος претставник представник, αντίχειρας палец палац, ανώμαλος ненормален ненормалан, αξέχαστος незаборавен незабораван, αξιοζήλευτος завиден завидан, αξιόλογος важен важан, αξιοπερίεργος чуден чудан, άξιος заслужен заслужан, αξιωματικός офицер официр, απαλός нежен нежан, απαραίτητος неопходен неопходан, απαρηγόρητος неутешен неутешан, απλοϊκός простодушен простодушан, απόγονος потомок потомак, απόδραση бегство бекство, αποζημίωση отштета одштета, απολίτιστος некултурен некултуран, απόλυτος апсолутен апсолутан, απόρριμμα отпадок отпадак, αραιός редок редак, αρακάς грашок грашак, αράπης црнец црнац, αρνί јагне јагње, αρχή почеток почетак, αστείος смешен смешан, αστέρι ѕвезда звезда, ασυγκράτητος незадржлив незадржив, άσχετος независен независан, άτακτος неуреден неуредан, αφελής наивен наиван, αφηρημένος расеан расејан, αφθονία изобилие изобиље, αχόρταγος ненаситен незаситан, βάλσιμο ставање ставлање, βαμβακερός памучен памучан, βανίλια ванила ванилиа, βάρκα чамец чамац, βαρύς тежок тежак, βάσανο мака мука, βασιλιάς крал краљ, βασίλισσα кралица краљица, βδελυρός гаден

гадан, βέβαιος сигурен сигуран, βεβαίωση уверение уверење, βερβερίτσα верверица веверица, βήξιμο кашлање кашљање, βιβλιοδέτης книговезец књиговезац, βιβλιοθηκάριος библиотекар библитекар, βιογραφία биографија биографиа, βιομηχανικός индустриски индустријски, βλαβερός штетен штетан, βλήμα проектил пројектил, βοήθεια помош помоћ, βοηθός помошник помоћник, βόρειος северен северин, βότανο растение растење, βότανο билка биљка, βράσιμο вриење врење, βραχιόλι нараквица наруквица, βραχώδης каменит камени, βρύση чешма чесма, βυζαντινός византиски византијски, γαζί раб руб, γάζωμα шиење шивење, γάντι ракавица рукавица, γαρνίρισμα украсување украшавање, γελαστός насмеан насмејан, γέλιο смеа смех, γελοιογράφος карикатурист карикатуриста, γελοίος смешен смешан, γενιά поколение поколење, γεράνι здравец здравац, γερνώ (γηράσκω) стареам старити, γέροντας старец старац, γεύμα ручек ручак, γη земја земља, γηροκομείο старечки дом старачки дом, γλώσσα јазик језик, γλωσσολόγος лингвист лингвиста, γνησιότητα автентичност аутентичност, γνωμάτευση мислење мишљење, γνώση знаење знање, γοητευτικός шармантен шармантан, γονάτισμα клечење клечање, γονέας родител родитељ, γόνος потомок потомак, γραμματεία секретаријат секретериат, γραφειοκράτης бирократ бирократа, γραφειοκρατία бирократија бирократиа, γράψιμο ракопис рукопис, γυμνασιόπαιδο гимназијалец гимназијалац, γυμνιστής нудист нудиста, γύψινος гипсен гипсан, δακτυλήθρα напрсток напрстак, δαμάσκηνο слива шљива, δαπάνη трошок трошак, δαπανηρός скап скуп, δάσκαλος учител учитељ, δενδροκομία овоштарство овоштарство, δεξίωση прием пријем, δερματίτιδα дерматит дерматитис, δεσποινίδα госпоѓица госпођица, Δήμαρχος градоначалник градонашелник, δημοφιλής популарен популаран, διαβάθμιση степенување степеновање, διάγνωση дијагноза диагноза, διάγραμμα дијаграм диаграм, διαγραφή бришање брисање, διαγραφή прецртување прецртавање, διαγωγή држење држање, διαδήλωση демонстрација демонстрације, διάθεση расположение расположење, διαθέσιμος расположлив расположив, διαιρέτης делител делитељ, δίαιτα (διατροφή) диета дијета, διακλάδωση разгранување разграњавање, διακοπή прекин прекид, διακόσιοι двесте двеста, διακόσμηση украшување украшавање, διακοσμητικός декоративен декоративан, διάκριση разликување разликовање διαλεκτική дијалектика диалектика, διαλεκτικός дијалектичен диалектичан, διάλεκτος дијалект диалект, διαλεκτός одбран одабран, διαλλακτικός компромисен компромисан, διάλογος дијалог диалог, διάμετρος дијаметар диаметар, διανοητικός интелектуален интелектуалан, διάσημος славен славан, διάσωση спасување спасавање, διαφανής провиден провидан, διάφραγμα дијафрагма диафрагма, διαφυγή бегство бекство, διαχείριση раководење руководење, διεθνής интернационален интернационалан, διενέργεια извршување извршавање, δικτυωτός мрежест мрежаст, διόδια патарина путарина, διπρόσωπος дволичен дволичан, δισέγγονος правнук праунук, διψασμένος жеден жедан, δόντι заб зув, δοξάρι лак лук, δραστικός драстичен драстичан, δριμύτητα острина оштрина, δυναμικός динамичен динамичан, δυνατός силен силан, δυσανάγνωστος нечитлив нечитљив, δυσανάλογος несразмерен несразмеран, δυσαρέσκεια (δυσφορία) незадоволство незадоволство, δυσαρεστημένος незадоволен незадоволан, δυσάρεστος непријатен непријатан, δύσκολος тежок тежак, δυστύχημα (δυστυχία) несреќа несрећа, δυστυχής несреќен несрећан, δυτικός западен западни, εγγονή внука инука, εγγονός внук инук, εγκάρδιος срдечен срдачан, εγκέφαλος мозок мозак, έγκριση одобрение одобрење, εγωιστής егоист егоиста, εγωιστικός егоистичен егоистички, εδαφικός територијален територијални, εθελοντής доброволец добровољац, εθελοντικός доброволен добровољан, εθνικιστής националист националиста, εθνικός национален национални, ειδικός специјален специалан, ειδικός посебен посебан, εικονικός фигуративен фигуративан, ειρωνικός ироничен ироничан, εισφορά данок данак, εκεί таму тамо, εκείνος оној онај, εκκεντρικός ексцентричен ексцентричан, εκλεκτός избран изабран, ελαστικός еластичен еластичан, ελάφι елен јелен, ελεεινός мизерен мизеран, ελεημοσύνη милостина милостиња, ελεύθερος слободен свободан, ελευθέρωση ослободување ослобођење, ελευθερωτής ослободител ослободилац, ελκυστικός привлечен привлачан, εμβολιασμός вакцинирање ваксинисање, εμετός повраќање

повраћање, εμπορικός трговски трговачки, εμπόριο трговија трговина, έμπορος трговец трговац, εμφανής очигледен очигледан, ενεργητικός енергичен енергичан, ενεργητικός активен активан, ένεση инјекција инекција, ενήλικος полнолетен пулнолетан, ενότητα единство јединство, εντατικός интензивен интензиван, ενυδρείο акваријум акваријум, εξέδρα трибина трибуна, έξοδος излез излаз, εξόντωση уништување уништавање, έξυπνος умен уман, επαγγελματίας професионалец професионалац, επαναστάτης револуционер револуционар, επαρχιώτης провинцијалец провинциалац, επιβάρυνση отежнување отежавање, επιβάτης патник путник, επιγραφή натпис надпис, επίδομα додаток додатак, επιζήμιος штетен штетан, επικίνδυνος опасен опасан, επίμονος упорен упоран, επιπόλαιος површен површан, επίπονος тежок тежак, επισκευή поправка поправак, επιτήδειος способен способан, επίχρυσος позлатен позлаћен, επόμενος следен следећи, επτά седум седам, ερασιτέχνης љубител љубитељ, εραστής љубовник љубавник, ερήμωση опустошување опустошење, ερυθρόδερμος црвенокожец црвенокожац, ερυθρός црвен червен, έρωτας љубов љубав, εστία огниште огњиште, εύθυμος весел весео, εύπιστος наивен наиван, ευσπλαχνία милосрдие милосрђе, ευτυχία среќа срећа, εύφορος плоден плодан, ευχαρίστηση задоволство задовољство, ευχάριστος пријатен пријатан, έφεδρος резервен резервист, έφοδος атака атак, ζεστός топол топао, ζόρικος тежок тежак, ζουμερός сочен сочан, ζοφερός мрачен мрачан, ζύμωμα месење мешање, ζωηρότητα живост живоси, ηγουμένη игуменија игуманија, ηγούμενος игумен игуман, ηθικός морален моралан, ηθοποιός глумец глумац, ηλεκτρικός електричен електричан, ήλιος сонце сунце, ημέρα ден дан, ημισφαίριο полутопка полулопка, θαρραλέος смел смео, θαυμάσιος прекрасен прекрасан, θαυματουργός чудотворец чудотворан, θεία вујна ујна, θεϊκός божествен божанствен, θεμέλιο темел темељ, θεμέλιο основа основ, θεόρατος огромен огроман, θεοσεβής побожен побожан, θερμός (ο) топол топао, θηρίο ѕвер звер, θηριωδία дивјаштво дивљаштво, ηριωδία (κτηνωδία) ѕверство зверство, θλίψη тага туга, θρασύς дрзок дрзак, θρεπτικός хранлив храњив, θρήσκευμα вероисповед вероисповест, θρησκευτικός религиозен религиозан, θριαμβευτικός триумфален тријумфалан, θρυλικός легендарен легендаран, θυγατέρα ќерка кћерка, θυμίαμα темјан тамјан, θυμός бес вес, ιδανικός идеален идеалан, ιδεαλιστής идеалист идеалиста, ιδιαίτερος осовен осован, ιδρυτής основач оснивач, ιεραπόστολος мисионер мисионар, ιεραρχία хиерархија хијерархија, ιερός свет свети, ιεροσυλία богохулство богохулење, ιερόσυλος богохулен богохулан, ικανός способен способан, ιμπεριαλιστής империјалист империјалиста, ιμπρεσσιονιστής импресионист импресиониста, ιππασία јавање јахање, ιππόκαμπος морски коњче морски коњић, ίσιος прав прави, ισόβιος доживотен доживотан, ισόγειος приземен приземни, ισοζύγιο рамнотежа равнотежа, ισοζύγιο баланс биланс, ισότητα еднакост једнакост, ισότητα рамноправност равноправност, ιστορικός историски историјски, ισχυρογνωμοσύνη непопустливост непопустљивост, ισχύς моќ моћ, Ιταλικός Италијански Италијански, ίχνος трага траг, καβαλιέρος кавалер кавалир, καθαριότητα чистота чистоћа, κάθετος вертикален вертикалан, κακό несреќа несрећа, κακοήθης злобен злобан, κακόμοιρος беден бедан, καλημέρα добар ден добар дан, καλησπέρα добра вечер добро вече, καλούπι калап калуп, καλόψυχος добродушен добродушан, καλόψυχος добродушен добре душе, κάλτσα чорап чарапа, κάμπια гасеница гусеница, καναρίνι канаринец канаринац, κανείς никој нико, κανονικός редовен редован, καπιταλιστής капиталист капиталиста, καραβάνι карван караван, καραμέλα бонбона бонбон, κάσα (σενδούκη, κασέλα) сандак сандук, καστανιά костен кестен, κατάλληλος погоден погодан, κατάλοιπο остаток остатак, καταπίεση угнетување угњетавање, κατασκοπεία шпионажа шпијунажа, κατάσκοπος шпион шпијун, καταχώριση впишување уписивање, κατηγορηματικός категоричен категоричан, κατοικία куќа кућа, κατονομασία именување именување, κατσικίσιος козјиа козји, κατσούφης намуртен намрштен, κάτω долу доле, καυτερός лут љут, κελί ќелија ћелија, κενόδοξος суетен сујетан, κενός празен празан, κένωση празнење пражњење, κεφαλαιούχος капиталист капиталиста, κηδεμόνας старател старатељ, κηδεμονία старателство старатељство, κιθαριστής гитарист гитариста, κιμάς мелено месо млевено месо, κλασικός класичен класичан, κλειδί клуч кључ, κλειδούχος (κλειδαράς) клучар кључар, κλωστή конец конац, κοινοβουλευτικός парламентарен

παρλαμενταραν, κοινωνία заедница заједница, κοκκινίλα црвенило црвенило, κόλακας ласкавец ласкавач, κολυμβητής пливац плувац, κολύμπι пливање плување, κομμουνιστής комунист комуниста, κομψός елегантен елегантан, κονιάκ коњак конак, κοντός низок низак, κοπιαστικός тежок тежак, κόρακας гавран гарван, κοραλλένιος коралeн корални, κορυφή врв врх, κουβάλημα носење ношење, κουβέρτα ќебе ћебе, κουδούνι звоно звоно, κούνημα лулање љуљање, κουνιάδος шура шурак, κοφτερός остар оштар, κρατικός државен државни, κρεβάτι креват кревет, κρεμασμένος обесен обешен, κριάρι овен ован, κρίσιμος критичен критичан, κριτήριο критериум критеријум, κτηνωδία зверство зверство, κτίσιμο зидање зидање, κυβερνήτης управител управитељ, κυκλοφορία сообраќај саобраћај, κυλινδρικός цилиндричен цилиндричан, κυνηγός ловец ловац, κυρία госпоѓа госпођа, Κυριακή Недела Недеља, κύριος (επ.) главен главни, κωμικός комичен комичан, κωπηλάτης веслар веслач, λαβίδα клешта кљешта, λαϊκός народен народни, λαιμητόμος гилотина гиљотина, λάμπα ламба лампа, λάμπα светилка светиљка, λαμπάδα свеќа свећа, λάστιχο ластик ластика, λαχνός среќка срећка, λεγεωνάριος легионер легионар, λεηλασία кражба крађа, λεμονάδα лимонада лимунада, λεμόνι лимон лимун, λεπίδα острица оштрица, λεπτά (χρήματα) пари паре, λεπτό минута минут, λευκός бел бело, λεωφορείο автобус аутобус, λιβάνισμα кадење кађење, λιγνιτωρυχείο рудник на лигнит рудник лигнита, λίγος мал мало, λίθινος каменит камени, λιμενικός пристаништен пристанишни, λιμνάζω стагнирам стагнирати, λίμνη езеро језеро, λιμπρέτο либрето либрета, λινάρι лен лан, λινός ленен ланен, λιποθυμία малаксаност малаксавост, λιπόθυμος омалаксан малаксао, λιποτακτώ дезертирам дезертирати, λιτανεία литанија литанија молитве, λοιμώδης заразен заразан, λουκέτο катанец катанац, λοχαγός капетан капетан вода, λυκόφως самрак сумрак, λυντσάρισμα линчување линчување, λύπη тага туга, λυπημένος тажен тужан, λυπημένος разжалостен жалостан, λυπώ жалостам жалостити, λυρικός лирски лирски песник, λυσσάζω побеснувам побеснити, λυτός разврзан развезан, λύτρα откуп откупица, λυτρώνω откупувам откупити, μαγιονέζα мајонез мајонеза, μαζί (ομού) заедно заједно, μακάριος блазен блажен, μακριά далеку далеко, μακρινός далечен далек, μακρόθυμος трплив стрпљив, μαλλί волна вуна, μάλλινος волнен вунен, μανιώδης (μανιακός) манијачки манијак, μανικέτι манжетна манжета, μανίκι ракав рукав, μαντάτο вест вести, μαντολίνο мандолина мандолин, μαράζι мака мука, μαρίδα вид ситна риба ситна риба, μαριονέτα марионетка марионета, μαρκάρω означувам означити, μαρμάρινος мермерен мермерни, μαρμάρινος мермерен мраморни, μάρμαρο мермер мрамор, μαρμελάδα мармелад мармелада, μαρξιστής марксист марксиста, μαρτύριο мачење мучење, μαρτυρώ сведочам сведочити, μάσημα џвакање жвакање, μασιά маша маше, μαστίγωμα бичување бичевање, μαστίζω бичувам бичувати, μασώ џвакам жвакати, ματαιοδοξία суетност сујетност, ματαιόδοξος суетен сујетан, μαυρίζω поцрнувам поцрнети, μαυσωλείο мавзолеј маузолеј, μαχητής борец борац, μεγαλείο величина величанство, μεγαλειότατος величество његово величество, μεγαλοφυής генијален генијалан, μεγαλόψυχος великодушен великодушан, μεζές мезе меза, μεθοδικός методичен методичан, μειονεκτικός неповолен неповољан, μελαγχολικός меланхоличен меланхоличан, μελέτη проучување проучаване, μελετώ проучувам проучавати, μέλος (επιτροπής) член члан, μενταγιόν медалјон медаљон, μέρα ден дан, μερίδιο (μέρισμα) дел део, μεροληψία пристрастност пристраност, μεσαίος среден средњи, μεσήλικας средновечен средовечан (човек), μεσίτης посредник поредник, μεσογειακός средоземен средоземни, μεσολαβώ посредувам просредовати, μεσολαβώ интервенирам интервенисати, μεταβάλλω променувам променити, μεταβλητός променлив променљив, μεταγραφή препишување преписивање, μεταγράφω препишувам преписивати, μεταθέτω преместувам преместити, μεταλλάσσω изменувам изменити, μεταλλικός метален метални, μετάλλιο метал медаља, μεταλλοβιομηχανία металска индустрија метална индустрија, μεταμέλεια покајување покајање, μεταμελούμαι покајувам покајати, μεταμορφώνω преобразувам преобразити, μεταμοσχεύω трансплантирам трансплатирати, μεταμφιέζω маскирам маскирати, μεταναστεύω емигрирам емигрирати, μεταξένιος свилен свиленкаст, μεταξοβιομηχανία свиларка индустрија индустрија свиле, μεταξύ меѓу међу, μεταπωλώ препродавам препродати, μεταρρυθμίζω реформирам

реформирати, μεταφορικός транспортен транспортни, μεταφορικός превозен превозни, μεταφύτευση пресадување пресаѓивање, μεταφυτεύω пресадувам пресадити, μεταχειρίζομαι употребувам употребити, μεταχειρισμένος употребен употребљен, μετέχω учествувам учествовати, μετεωρίτης метеорит метеор, μέτοχος акционер акционар, μέτριος среден средни, μετριόφρων скромен скроман, μετρώ бројам бројати, μηνιαίος месечен месечан, μηνιάτικο месечна плата месечна плата, μηνιγγίτις менингит менингитис, μήτε ниту нити, μητριαρχία матријахат матријархат, μικρόνους малоумен малоуман, μικροσκοπικός микроскопски микроскопки, μικρόψυχος малодушен малодушан, μίλι милја миља, μιλώ говорам говорити, μιμούμαι имитирам имитирти, μιναρές минаре минарет, μισθοδοσία плата исплата, μισθοδοτώ исплатувам исплатити, μισογύνης женомразец женомрзац, μισοφέγγαρο полумесечина полумесец, μισώ мразам мрзети, μνησίκακος злопамтен злопамтило, μοιάζω личам личити, μοιράζω разделувам разделити, μοιραίος судбоносен судбоносан, μοιραίος фатален фаталан, μοιρολογώ оплакувам оплакивати, μοιρολόϊ оплакување оплакивање, μολύβδινος оловен олован, μονάδα единица јединица, μοναδικός единствен јединствен, μοναρχία монархиа монархија, μονιμοποιώ стабилизирам стабилизовати, μονομέρεια едностраност једностраност, μονομερής едностран једностран, μονός непарен непаран, μονόφθαλμος едноок једноок, μοντέρνος модерен модеран, μονώνω изолирам изоловати, μόνωση изолирање изолација, μονωτικός изолационен изолациони, μοριακός молекулен молекуларан, μορφώνω образовам образовати, μόρφωση образование образовање, μορφωτικός образовен образовни, μουγκρίζω мукам мукати, μουγκρίζω рикам рикати, μουρλαίνω полудувам полудети, μουρμούρα мрморење мрмљање, μουσαμάς мушама мушема, μουσαφίρης гостин гост, μουσικοσυνθέτης композитор композитор (музике), μπακάλης бакал бакалин, μπάλωμα крпење крпљење, μπαούλο (σενδούκη) сандак сандук, μπαρμπέρης бербер берберин, μπιζέλι грашок грашак, μπιφτέκι плескавица пљескавица, μπλοκάρω блокирам блокирати, μπριγιαντίνη брилјантин брилиантин, μπροστινός преден предни, μπρούντζινος бронзен бронзан, μυαλό мозок мозак, μύγα мува муха, μύδι школка шкољка, μυρίζω мирисам мирисати, μυρμήγκι мравка мрав, μυρμηγκοφάγος мравојад мравојед, μωρό бебе беба, μωρός глупав глуп, ναυαγός бродоломец бродоломац, ναυαγοσώστης спасител спаситељ, ναυπηγός бродоградител бродоградитељ, νεανικός млад младолик, νέγρος црн црнац, νεκρός мртов мртав, νεκροτομείο мртовечница мртвачница, νεογέννητος новороден новорођен, νεοελληνική γλώσσα новогрчки јазик новогрчки језик, νεολαία младина омладина, νέος нов нови, νερουλός воден воденаст, νευραλγία невралгија неуралгија, νευριάζω нервирам нервирати, νευρολογία неврологија неурологија, νεφελώδης облачен облачно, νεωτερίζω иновирам иновирати, νήμα конец конац, νησίδα островче островце, νησιώτης островјанец островљанин, νησιωτικός островски острвски, νηστεύω постам постити, νηστικός гладен гладан, νιαουρίζω мјаукам мјаукати, νικώ победувам победити, νόημα значење значење, νόημα смисол смисао, νοητικός разумен разуман, νοθεία фалсификат фалшификат, νόθος вонбрачно дете ванбрачно дете, νοικιάζω изнајмувам изнајмити, νοικοκυρά домаќинка домаћица, νοικοκύρης домаќин домаћин, νοικοκυριό домаќинство домаћинство, νομίζω мислам мислити, νομιμοποιώ озаконувам озаконити, νομιμοποιώ легализирам легализовати, νομισματική нумизматика номизматика, νομοθέτης законодавец законодавац, νομοθετικός законодавен законодаван, νομοταγής лојален лојалан, νοστιμάδα вкус укус, νόστιμος вкусен укусан, νοτιάς јужен ветер јужни ветар, νότιος јужен јужни, νοώ мислам мислити, ντάντά дадилка дадиља, ντροπαλός срамежлив срамежљив, ντροπιάζω срамам срамотити, ντύσιμο облека облачење, νυκτερινός ноќен ноћни, νύχτα ноќ ноћ, νωχελής индолентен индолентно, ξακουστός славен славан, ξανανιώνω подмладувам подмладити, ξανοίγω отворам отворити, ξαρματώνω разоружувам разоружати, ξαρμάτωτος разоружен разоружан, ξασπρίζω избелувам избелети, ξασπρίζω белам белити, ξαστεριά ѕвездено небо звездано небо, ξάστερος ѕвезден звезден, ξεβιδώνω одвртувам одвртати, ξεβρωμίζω чистам чистити, ξεγάνωτος некалаисан некалајисан, ξεγεννώ породувам породити, ξεδιπλώνω одмотувам одмотати, ξεδιπλώνω размотувам размотати, ξεθάβω ископувам ископати, ξεθαρρεύω охрабрувам охрабрити, ξεθέωμα исцрпеност

исцрпљеност, ξεθωριάζω избледувам збледети, ξεκαθαρίζω расчистувам расчистити, ξεκαθάρισμα расчистување расчишћавање, ξεκλειδώνω отклучувам откључати, ξεκληρίζω уништувам уништити, ξεκληρίζω искоренувам искоренити, ξεκολλώ одлепувам одлепити, ξεκομμένος откинат откинут, ξεκουμπώνω откопчувам откопчати, ξεκουμπώνω раскопчувам раскопчати, ξεκουράζω одморам одморити, ξέμακρα далеку далеко, ξεμέθυστος трезен трезан, ξεμεθώ отрезнувам отрезнити, ξεμοναχιάζω осамувам осамити, ξενίζω (φιλοξενώ) угостувам угостити, ξενοδόχος хотелиер хотелијер, ξεπαγώνω топам отопити, ξεπεσμός паднат пад, ξεπεσμός опаднат опадање, ξεπουλώ распродавам распродати, ξεραίνω исушувам исушити, ξερονήσι пуст остров пусто острво, ξέρω знам знати, ξέρω умеам умети, ξεσκεπάζω откривам откривати, ξεσκέπαστος откриен откривен, ξεσκονίζω бришам прашина брисати прашину, ξεσκόνισμα бришење прашина брисање прашине, ξεσυνηθίζω одвикнувам одвикнути, ξεσυνηθίζω одучувам одучити, ξετύλιγμα одмотување одмотавање, ξεφουσκώνω испразнувам испразнити, ξεφυτρώνω изникнувам изникнути, ξεφωνητό врисок врисак, ξεχασμένος заборавен заборављен, ξεχειλίζω поплавувам поплавити, ξεχειμωνιάζω зимувам зимовати, ξεχειμωνιάζω презимувам презимити, ξεχνώ заборавам заборавити, ξεχωριστός посебен посебан, ξεψυχώ умирам умирати, ξίδι оцет оцат, ξινός кисел кисео, ξιφασκία мечување мачевање, ξιφομαχώ мечувам мачевати, ξίφος меч мач, ξοδεύω трошам трошити, ξύλινος дрвен дрвени, ξυλοκόπος дрвосечач дрвосеча, ξυλοκρέβατο дрвен кревет дрвени кревет, ξύνω чешам чешати, ξύνω стругам стругати, ξύπνημα будење буђење, ξύπνιος (ξυπνητός) буден будан, ξύσιμο гребење гребање, ξύσμα струготини струготина, ξυστά површно површен, ογδόντα осумдесет осамдесет, ογκώδης обемен обиман, ογκώδης масовен масиван, οδηγώ водам водити, οδοιπορία патување путовање, οδοκαθαριστής уличен чистач чистач улице, οδοντόβουρτσα четка за заби четкица за зубе, οδοντόπαστα паста за заби паста за зубе, οδοστρωτήρας парен валјак парни ваљак, οδόφραγμα барикада барикада (на улици), οδύνη болка бол, οδυνηρός болен болан, οικειοποιούμαι присвојувам присвојити, οικία куќа кућа, οικιακός домашен домаћи, οικοδέσποινα домаќинка домаћица, οικοδεσπότης домаќин домаћин, οικοδομώ градам градити, οικονομικά економика економски, οικονομολογία економика економија, οικονομολόγος економист економиста, οικονόμος економски економичан, οικονομώ штедам штедити, οινολογία енологија инологија, οινοπνευματώδης алкохолен алкохолни, οκτάγωνος осмоаголен осмоугаон, οκτώ осум осам, ολέθριος катастрофален катастрофалан, ολιγόψυχος малодушен малодушан, ολοκληρώνω завршувам завршити, ομαδικός групен групни, ομαδικός колективен колективни, ομογένεια еднородност једнородност, ομολογία признание признање, ομολογώ признавам признати, ομοσπονδιακός федерален федерални, όνειρο сон сан, ονομασία именување именовање, ονοματίζω именувам именовати, οξύνους остроумен оштроуман, οξύνω заострувам заоштрити, όπιο опиум опијум, οπίσθιος заден задњи, οπισθοδρομικός назаден назадан, οπωροπωλείο пилјарница пиљарница, οραματίζομαι имам визија имати визију, ορατός видлив видљив, ορατότητα видливост видљивост, οργανώνω организирам организовати, οργή лутина љутња, όργια оргија оргије, οργώνω орам орати, όρθιος (ορθός) исправен усправан, ορθογραφικός правописен правописни, ορθολογικός рационален рационалан, ορθολογισμός рационализам рационалност, ορθολογιστής рационалист рационалиста, ορθός прав прави, ορθότητα правилност исправност, ορθώνω се исправам усправити се, οριζόντιος хоризонтален хоризонталан, όρκος клетва заклетва, ορμήν(ε)ια упатство упутство, ορμήν(ε)ια совет савет, όρνεο птица грабвливка птица грабвљивица, ορνιθώνας кокошарник кокошињац, ορυκτολογικός минералошки минерални, ορυκτός минерален минерал, όσιος свет свети, οσφραίνομαι мирисам мирисати, οσφραίνομαι мирисам помирисати, ουδείς никој нико, ουμανιστής (ανθρωπιστής) хуманист хуманиста, υράνιος небесен небески, ουρανίσκος (меко) непце непце, ουρλιάζω викам викати, ουσιώδης суштествен суштински, ούτε ниту нити, ουτοπία утопија утопиа, ουτοπικός утописки утопијски, ουτοπιστής утопист утописта, οφθαλμίατρος очен лекар очни лекар, οχληρός досаден досадан, οχύρωμα утврда утврђење, οχυρώνω утврдувам утврдити, παγετώνας леден ледник, πάγιος стабилен стабилан, παγκόσμιος световен светски, παγώνω замрзнувам

замрзнути, παθητικός пасивен пасиван, παίζω играм играти се, παιχνίδι игра играње, παλεύω се борам борити се, παν свет све, πάνθηρας пантера пантер, πανταλόνι панталони панталоне, παντζάρι цвекло цвекла, παπαγάλος папагал папагај, παπαδιά попадика попадија, παππούς дедо деда, παράβαση престап преступ, παραγίνομαι претерувам претерати, παράγω произведувам производити, παραγωγή производство производња, παραγωγικός продуктивен продуктиван, παραγωγός производител произвођач, παραδειγματικός примерен примеран, παραδέχομαι признавам признати, παραδίνω предавам предати, παραθερίζω летувам летовати, παράθυρο прозорец прозор, παραίνεση совет савет, παραιτώ оставам оставити, παρακαλώ молам молити, παρακλητικός молбен молбени, παρακμάζω пропаѓам пропадати, παρακολουθώ следам следити, παρακράτηση задржување задржување, παρακρατώ задржувам задржати, παραλαμβάνω примам примити, παραλαμβάνω добивам добити, παραλλαγή варијанта варијација, παράλληλος паралела паралелан, παράλογος нелогичен нелогичан, παράλυτος парализиран парализован, παραμεθόριος граница граничан, παραμορφώνω деформирам деформисати, παράνομος незаконски незаконит, παράξενος чуден чудан, παραξηλώνω претерувам претерати, παραξηλώνω претерувам претеривати, παραποιώ фалсификувам фалсификовати, παραπονούμαι се жалам жалити се, παραπόταμος притока приток, παράρτημα додаток додатак, παρασημοφορία одликување одликување, παρασημοφορώ се одликувам одликовати, παρασιτισμός паразитизам паразитирање, Παρασκευή Петок Петак, παραστάτης помошник помоћник, παραστέκω помагам помагати, παραστέκω поддржувам подржавати, παραχώνω закопувам закопати, παρδαλός шарен (постер) шарен, παρελαύνω парадирам парадирати, παρηγορητής утешител утешитељ, παρηγορώ утешувам утешити, παρκάρω паркирам, паркирати, παροπλίζω разоружувам разоружати, παροπλισμός разоружување разоружање, παρουσιάζω претставувам представити, παρωτίτιδα заушки заушке, παστεριώνω пастеризирам пастеризовати, παστός осолен усољен, παστρεύω чистам чистити, πατάτα компир кромпир, πατητήρι преса (за вино) преса, πάτος (μονοπάτι, ποδοπατημένος δρόμος) пат пут, Πατριάρχης патријар патријарх, πατριώτης земјак земљак, πατώ газам газити, παχύς дебел дебео, παχυσαρκία дебелина дебљина, πεδίο (πεδιάδα) поле поље, πεδίο (πεδιάδα) рамнина равнина, πεζικός пешадиски пешадијски, πεζοπορώ одам ходати, πεθαίνω умирам умитати, πεθαίνω умирам умрети, πεθερός свекор свекар, πειθαρχικός дисциплиниран дисциплински, πείθω убедувам убедити, πειναλέος гладен гладан, πειραματίζομαι експериментирам експериментисати, πειραματικός експериментален експериментални, πειραματισμός експериментирање експериментисање, πείσμα инает инат, πεισματώνω заинатувам заинатити се, πειστικός убедлив убедљив, πειστικός убедлив уверљив, πειστικότητα убедливост убедљивост, πελατεία клиентела клијентела, πελάτης клиент клијент, πελώριος огромен огроман, Πέμπτη Четврток Четвртак, πέμπτος петти пети, πένθος (длабока) жалост жалост, πενθώ жалам жалити, Πεντηκοστή Пентакост Пентикост, πεπειραμένος искусен искусан, πέπλο вел вео, πέρδικα еребица јаребица, περίβολος ограден простор ограђен простор, περιγραφικός описен описан, περιγράφω опишувам описивати, περιέχω содржам садржати, περιηγητής патник путник, περικάλυμμα покривка покривач, περίλυπος тажен тужан, περιμένω чекам чекати, περιοδεύω патувам путовати, περιοδικός периодичен периодичан, περιορίζω ограничувам ограничити, περιορισμένος ограничен ограничен, περιορισμός ограничување ограничење, περιπατώ шетам шетати, περίσσευμα остаток остатак, περιστατικό случка случај, περιστολή ограничување ограничење, περίτρομος исплашен уплашен, περιφραστικός описен описан, περιφρονώ презирам презирати, περιφρονώ презирам презрети, περσικός персиски персијски, πέσιμο паѓање падање, πεταλωτής потковичар поткивач, πετεινός петел петао, πετρελαιοπηγή нафтен извор извор нафте, πέτρινος камен каменит, πετροβόλημα каменување каменување, πετροβολώ каменувам каменовати, πετροπόλεμος борба со камења борба камењем, πετρώνω скаменувам скаменити, πέτσινος кожен кожни, πετώ летам летити, πήδημα скокање скакање, πιανίστας пијанист пианиста, πιάνο пијано пиано, πιέζω притискам притискати, πικρίζω горчам горчити, πικροδάφνη леандер олеандер, πίπα луле лула, πιρούνι вилушка виљушка, πισινός заден задњи, πιστεύω

верувам веровати, πιστόλι пиштол пиштољ, πιστοποιητικό уверение уверење, πιστοποιώ потврдувам потврдити, πιστώνω кредитирам кредитирати, πλαγιάζω лежам лежати, πλαστικός пластичен пластичан, πλαστογραφία фалсификување фалсификовање, πλαστογραφώ фалсификувам фалсификовати, πλέω пловам пловити, πληθαίνω умножувам умножити, πληκτικός досаден досадан, πληροφορώ информирам информисати, πληρωμή плаќање плаћање, πλουμιστός украсен украшен, πνευματικός духовен духовни, πνευματώδης интелигентен интелигентан, πνέω дувам дувати, πνίξιμο давење дављење, ποινικός казнен казнени, ποιοτικός квалитетен квалитетни, πολικός поларен поларни, πολίτης граѓанин грађанин, πολιτισμένος културен културан, πολιτισμένος цивилизиран цивилизован, πολλαπλασιάζω умножувам умножити, πολλαπλασιασμός умножување умножавање, πολύ многу много, πολυάριθμος многуброен многубројан, πολύγλωσσος многујазичен многојезични, πολύγλωσσος полиглот полигот, πολυθρόνα фотеља фотеља, πολύπλευρος многустран многостран, πολυτελής луксузен луксузан, πονεμένος болен болан, πονόδοντος забоболка зубобоља, πονοκέφαλος главоболка главобоља, πόρισμα заклучок закључак, ποσότητα количество количина, ποτίζω полевам поливати, πουκάμισο кошула кошуља, πουλώ продавам продавати, πουριτανός пуританец пуританац, πραγματικότητα реален реаленост, πραγματοποίηση остварување остварење, πραγματοποιώ реализирам реализовати, πραγματοποιώ остварувам остварити, πρεμιέρα премиера премијера, πρεσβυωπία далековидост далековидност, προαγωγή напредување унапређење, προάστιο предградие предграђе, προβιβάζω унапредувам унапредити, προβιβασμός унапредување унапређење, προβλέπω предвидувам предвидети, πρόβλεψη предвидување предвиђање, προβληματικός проблематичен проблематичан, προβολή проекција пројекција, προγενέστερος претходен претходнији, πρόγραμμα програма програм, προδίδω издавам издати, προεδρεύω претседавам председати, προεκλογικός предизборен предизборни, προηγούμαι претходам претходити, προηγούμενος претходен претходни, προικίζω давам мираз дати у мираз, προικοδότηση давање мираз давање мираза, προκλητικός провокативен провокативан, προκύπτω следувам уследити, πρόληψη спречување спречавање, προμήθεια снабдување снабдевање, προμηθευτής снабдувач снабдевач, προμηθεύω снабдувам снабдевати, προνομιούχος привилегиран привилегован, προοδευτικός прогресивен прогресиван, προοδεύω напредувам напредовати, πρόοδος напредок напредак, προπαγανδίζω пропагирам пропагирати, προπαγανδιστικός пропаганден пропагандни, προπάππος прадедо прадеда, προσανατολίζω ориентирам орентисати се, προσάρτημα додаток додатак, προσδοκία очекување очекивање, προσδοκώ очекувам очекивати, προσεγγίζω приближувам приближити се, προσέγγιση приближување приближавање, προσεύχομαι се молам молити се, προσκόλληση прилепување прилепљивање, προσκολλώ прилепувам прилепити, προσμένω очекувам очакивати, προσμένω очекувам чекати, προστάζω заповедам заповедити, πρόσφατος скорашен скорашњи, πρόσχαρος весел весео, προσωπικός личен лични, προτείνω предлагам предлагати, προϋπόθεση претпоставка предпоставка, προϋποθέτω претпоставувам предпоставити, προφυλάσσω чувам чувати, προχωρώ напредувам напредовати, πρόωρος предвремен превремен, πρωθυπουργός премиер премијер, πρωί утро јутро, πρωτάκουστος нечуен нечувен, πρωτεύουσα главен град главни град, πρωτεύω предводам предводити, πρωτόγονος првобитен првобитни, πρώτος прв први, πρωτότοκος првороден прворођен, πρωτότυπος оригинален оригиналан, πτυχιούχος дипломиран дипломац, πτωχεύω банкротирам банкротирати, πτωχοκομείο сиротилиште сиротиште, πτωχός беден бедан, πυκνός збиен збијен, πυργοδέσποινα господарка на замок господарица замка, πυργοδεσπότης господар на замок господар замка, πύργος замок замак, πυρετικός (πυρετώδης) температурен температурни, πυροβολητής артилерец артиљерац, πωλήτρια продавачка продавачица, πωλώ продавам продавати, πωλώ продавам продати, ραβδί стап штап, ραδιενεργός радиоактивен радиоактиван, ραδιόφωνο радиоапарат радио апарат, ραδιοτηλεγράφημα радиотелеграма радио телеграм, ράμφος клун кљун, ραντίζω прскам прскати, ραπτική шиење шивење, ραχιτικός рахитичен рахитичан, ρεαλιστής реалист реалиста, ρεζιλεύω срамотам

осрамотити, ρέστα остаток остатак, ρευματισμός ревматизам реуматизам, ρευστός течен течан, ρήγας (βασιλιάς) крал краљ, ρηχός плиток плитак, ριζοσπάστης радикал радикалац, ριζοσπαστικός радикален радикалан, ρινικός носен носни, ρυθμικός ритмичен ритмичан, σαββατοκύριακο сабота и недела субота и недеља, Σάββατο Сабота Субота, σαγηνευτικός шармантен шармантан, σαγηνεύω шармирам шармирати, σαδιστής садист садиста, σαϊτεύω стрелам устрелити, σακάτεμα сакатење сакаћење, σακατεύω осакатувам осакатити, σακκί врека врећа, σαλπίζω трубам трубити, σαμαρώνω самарам осамарити, σανατόριο санаториум санаторијум, σαπουνίζω насапунувам насапунити, σαρκαστικός саркастичен саркастичан, σαρκικός телесен телесни, σατιρικός сатиричен сатиричан, σατραπεία сатрапија сатрапиа, σαφήνεια јаснотија јасноћа, σαφής јасен јасан, σβήνω гасам гасити, σβήνω гасам угасити, σεισμογράφος сеизмограф сеизмографос, σεισμός земјотрес земљотрес, σελ(λ)ώνω оседлувам оседлати, σεμνός скромен скроман, σεντόνι чаршав чаршаф, σερβίρω сервирам сервирати, σεργιανίζω шетам шетати, σημαίνω значам значити, σημαίνω означувам означити, σημαντικός важен важан, σημαντικός значаен значајан, σημείωμα белешка забелешка, σιγά полека полако, σίγουρος сигурен сигуран, σιδερένιος железен железа, σιδερώνω пеглам пеглати, σιτίζω хранам хранити, σίχαμα гадење гађење, σιχαμερός одвратен одвратан, σιχαμερός гаден гадан, σκάβω копам копати, σκαντζόχοιρος еж јеж, σκεπάζω покривам покрити, σκεπαστός покриен покривен, σκεπτικός замислен замишљен, σκέπτομαι мислам мислити, σκίουρος верверичка веверица, σκληρότητα тврдост тврдоћа, σκονίζω прашам прашити, σκοπευτής стрелец стрелац, σκοπεύω целам целљати, σκοπεύω нишамам нишанити, σκόπιμος намерен намеран, σκορπιός скорпија шкорпија, σκοτεινιάζω потемнувам потамнети, σκοτώνω убивам убити, σκουληκιασμένος црвлив црвљив, σκυθρωπός намуртен намрштен, σοκάρω шокирам шокирати, σοκολατένιος чоколаден чоколадни, σοσιαλιστής социјалист социјалиста, σουγιάς џепен нож џепни ножни, σουρώνω цедам цедити, σουρώνω процедувам процедити, σουρωτήρι цедилка цедиљка, σοφίζομαι измислувам измислити, σοφιστής софист софиста, σπαθί меч мач, σπαθίζω мечувам мачевати, σπάνιος редок редак, σπαταλώ расипувам расипати, σπιούνος шпион шпијун, σπιτικός домашен домаћин, σπιτονοικοκύρης домаќин домаћи, σπόνδυλος пршлен прешњен, σπουδαίος важен важан, σπουργίτης врабец вравац, στάζω капам капати, σταφυλόκοκκος стафилокок стафилокока, στάχτη пепел пепео, σταχτής пепелав пепељаст, στεγνώνω сушам сушити, στεγνωτήριο сушилница сушионица, στέκομαι стојам стајати, στερώ лишувам лишити се, στεφάνι венец венац, στήθος гради груди, στιγμιαίος моментален моменталан, στιχογράφος стихописец стихописац, στοκάρω китирам китовати, στολίζω украсувам украсити, στολισμός украсување украшавање, στομάχι стомак стомах, στομαχικός стомачен стомачни, στοχάζομαι размислувам размишљати, στοχάζομαι мислам мислити, στοχασμός размислување размишљање, στόχος цел циљ, στραβός искривен искривљен, στραβώνω искривувам искривити, στραγγιστίρι цедилка цедиљка, στραμπουλίζω исчашувам ишчашити, στράτα пат пут, στρατολογώ регрутирам регрутовати, στρεβλότητα искривеност искривљеност, στρίβω вртам вртети, στριφτός завртен заврнут, συγγράφω пишувам пишати, συγκατάθεση согласност сагласност, συγκατανεύω се согласувам сагласити, συγκοινωνώ комуницирам комуницирати, συγκρατώ задржувам задржати, συγκρίνω споредувам упоредити, συγκρίνω споредувам поредити, σύγκρουση судир судар, συγγνώμη извинете извињење, συγυρίζω уредувам уредити, σύγχρονος современ савремен, συγχωρώ извинувам извинити, συζητώ разговарам разговарати, σύζυγος (ο) сопруг супруг, σύζυγος (η) сопруга супруга, συλλέκτης колекционер колекционар, συλλογίζομαι мислам мислити, συλλογίζομαι размислувам размишљати, σύλλογος здружение уздружење, συμβολίζω симболизирам симболизовати, συμβολικός симболичен симболичан, συμβουλή совет савет, σύμβουλος советник саветник, συμμερίζομαι делам делити, συμμερίζομαι споделувам поделити, συμμετέχω учествувам учествовати, συμμετρικός симетричен симетричан, συμπαγής збиен збијен, συμπαθής симпатичен симпатичан, συμπαθώ симпатизирам симпатисати, συμπαράσταση помош помоћ, συμπεραίνω заклучувам закључити, συμπέρασμα заклучок закључак, συμπλήρωμα

дотаток додатак, συμπόσιο симпозиум симпозијум, συμφιλίωση помирување помирење, συμφορά несреќа несрећа, σύμφωνο (γραμ.) согласка сугласник, σύμφωνος согласен сугласан, συναινώ се согласувам сагласити се, συναρμολογώ монтирам монтирати, συνδικαλιστής синдикалец синдикалиста, συνδυάζω комбинирам комбиновати, συνείδηση совест савест, συνένοχος соучесник саучесник, συνεχής непрекинат непрекидан, συνηθίζω навикувам навикнути, συνηθισμένος навикнат навикнут, σύνθεση состав састав, συνθέτω составувам саставити, συνθέτω компонирам компоновати, συνθηκολογώ капитулирам капитулирати, συνθηματικός симболичен симболичан, συνιστώ препорачувам препоручити, συννεφιάζω наоблачувам наоблачити, συνομήλικος врсник вршњак, συνομιλώ разговарам разговарати, συνοπτικός краток кратак, συνορεύω граничам граничити се, συνταγή рецепта рецепт, συνταγματάρχης полковник пуковник, συντελεστής (μαθημ.) коефициент коефицијент, συντεχνία здружение удружење, συντηρητικός конзервативен конзервативан, σύντομα скоро ускоро, συντομία краткост краткоћа, σύντομος краток кратак, συνωμοτικός завернички заверенички, συσκευάζω пакувам паковати, συσκοτίζω затемнувам затамнити, σύσταση препорака препорука, συστηματοποιώ систематизирам систиматизирати, σφαλίζω затворам затварати, σφαλίζω затворам затворати, σφαλίζω заклучувам закључати, σφάλισμα затворање затварање, σφάλισμα заклучување закључавање, σφαλιστός заклучен закључан, σφάλλω грешам грешити, σφιχτός стегнат стегнут, σφράγισμα запечатување запечаћење, σφραγιστός запечатен запечаћен, σχεδιάζω цртам цртати, σχεδιάζω скицирам скицирати, σχεδιάζω планирам планирати, σχετικός релативен релативан, σχηματίζω формирам формирати, σχίζω рацепувам расцепати, σχολαστικός педантен педантан, σχολιάζω коментирам коментарисати, σώζω спасувам спасити, σωματικός телесен телесни, σωματώδης снажен снажан, σώος цел цео, σωσίβιο појас за спасување појас за спасавање, σωτηρία спас спасење, τάγμα баталјон баталјон, τακτοποιώ уредувам уредити, ταλαίπωρος измачен измучен, τανάλια клешти клешта, ταξίαρχος командант на бригада комадант бригаде, ταξιδεύω патувам путовати, ταξίδι патување путување, ταξιδιώτης патник путник, ταξινόμηση каласификување класификација, ταπεινώνω понижувам понижавати, ταπεινώνω понижувам понизити, τάση склоност наклоност, τάσσω поставувам поставити, ταυτίζω идентификувам идентификувати, ταυτόσημος идентичен идентичан, ταχυδρομικός поштенски поштански, τείχος ѕид зид, τελεία точка тачка, τελειοποίηση усовршување усавршавање, τελειοποιώ усовршувам усавршити, τέλειος совршен савршен, τελειότητα совршенство савршенство, τελειώνω (τερματίζω) завршувам завршити, τελευταίος последен последњи, τεράστιος огромен огроман, τερατούργημα монструозност монструозно дело, τέταρτο четврти четврто, τέτοιος таков такав, τεχνολογικός технолошки техмолошки, τηγανητός пржен испржен, τηγανίζω пржам пржити, τηλεγραφώ телеграфирам телеграфисати, τηλεφωνητής телефонист телефониста, τηλεφωνώ телефонирам телефонирати, τήξη топење топљење, τιμώ ценам ценити, τιμωρώ казнувам казнити, τοιχίζω ѕидам зидати, τοίχος ѕид зид, τολμηρός смел смео, τονίζω акцентирам акцентовати, τοξεύω стрелам стрелити, τοξικός отровен отрован, τοξότης стрелец стрелац, τοπικός локален локални, τοπίο предел предео, τουαλέτα тоалета тоалет, τουρίστας турист туриста, τράβηγμα тегнење теглење, τράβηγμα влечење повлачење, τραγανός рскав хрскав, τραγικός трагичен трагичан, τραγουδιστής пејач певач, τρακάρισμα судир судар, τραπεζίτης банкар банкер, τραυματισμός ранување рањавање, τρελαίνω полудувам полудети, τρέφω хранам хранити, τρέχω трчам трчати, τρίαινα трозабец трозубац, τριάντα триесет тридесет, τριβή триење трење, τριγύρω наоколу наоколо, τρίποδο троножец троножац, τρομάζω плашам плашити, τρομάζω плашам уплашити, τρομακτικός страшен страшан, τρομάρα (τρόμος) страв страх, τρομοκράτης терорист терориста, τρομοκρατώ тероризирам терорисати, τρομπάρω пумпам пумпати, τροποποιώ изменувам изменити, τροφοδότης набавувач набављач, τροφοδοτώ снабдувам снабдевати, τρυφερός нежен нежан, τσέπη џеб џеп, τσεπώνω ставам во џеб ставити у џеп, τσιμπώ штипам штипати, τσουβάλι вреќа вреће, τυπικός типичен типичан, τυπικός формален формалан, τυποποιώ стандардизирам стандардизовати, τύφλα слепило слепоћа, τυφλώνω ослепувам ослепити, τυχαίος случаен случајан, τύχη

среќа среќа, ύαινα хиена хијена, υάρδα јарда јард, υβρίζω пцувам пцовати, υγεία здравје здравље, υγειονομικός здравствен здравствени, υγειονομικός санитарен санитатан, υγιαίνω оздравувам оздравити, υγιεινή хигиена хигијена, υγρός течен течан, υγρός влажен влажан, υδάτινος воден водени, υδραυλικός хидрауличен хидраулички, υλικός материјален материјалан, υλιστής материјалист материјалиста, υλοποιώ материјализирам материјализовати, υμνώ (υμνολογώ) славам славити, υπαγορεύω диктирам диктирати, υπαινίσσομαι алудирам алудирати, υπαίτιος (υπεύθυνος) одговорен одговоран, υπακούω слушам слушати, υπακούω послушен сум послушати, ύπαρξη постоење постојање, υπάρχω постојам постојати, υπενθυμίζω се присетувам присетити, υπενθύμιση присетување присеќање, υπερασπίζω штитам штитити, υπερασπίζω бранам бранити, υπερηχητικός суперсоничен суперсонични, υπέρμετρος прекумерен прекомеран, υπέρογκος огромен огроман, υπερπόντιος прекуморски прекоморски, υπέρταση висок крвен притисок висок крвни притисак, υπερτίμηση преценување прецењивање, υπερφυσικός надприроден надприродан, υπερωκεάνιος прекуокеански прекоокеански, υπηρεσιακός службен службени, υπηρετώ служам служити, ύπνος сон сан, υπνωτίζω хипнотизирам хипнотизирати, υποβαστάζω поддржувам подржавати, υποβιβάζω понижувам понижити, υποδειγματικός примерен примеран, υποδέχομαι примам примити, υποθετικός претпоставен претпостављен, υποθέτω претпоставувам претпостављати, υποκατάστημα огранок огранак, υποκειμενικός субјективен субјективан, υποκρισία лицемерство лицемерност, υπόλειμμα остаток остатак, υπόλογος одговорен одговорни, υπομένω поднесувам подносити, υπομονετικός трпелив стрпљив, υποστήριγμα поддршка подршка, υποστηρίζω поддржувам подржавати, υποσυνείδητο потсвест подсвест, υπόταση низок крвен притисок низак крвни притисак, υποτάσσω потчинувам потчинити, υποτάσσω покорувам покорити, υποτελής потчинет потчињен, υποτίμηση потценување потцењивање, υποτιμώ потценувам потценити, υπουργείο министерство министарство, υπουργικός министерски министарски, υπουργός министер министар, υποχρεώνω задолжувам задужити, υποχρεώνω принудувам принудити, υστερικός хистеричен хистеричан, υφαντουργός ткајач ткалац, ύφασμα ткаснина тканина, υφιστάμενος потчинет потчињени, ύψιστος највисок највиши, υψώνω подигам подићи, φαιδρός весел весео, *φαίνομαι изгледам изгледати,* φάκελος досие досије, φαλάκρα ќелавост ћелавост, φαλακρός ќелав ћелав, φανάρι фенер фењер, φανερός јасен јасан, φανερώνω покажувам показати, φανέρωση откривање откривање, φανταστικός фантастичен фантастичан, φαράσι лопата лопатица, φαρδαίνω раширувам раширити, φαρέτρα футрола за стрели футрола за стреле, φαρμακείο аптека апотека, φαρμακερός отровен отрован, φαρμακευτική фармација фармацији, φαρμακοποιός аптекар апотекар, φαρμακοποιός фармацевт фармацеут, φασίστας фашист фашиста, φασόλι грав грах, Φεβρουάριος февруари фебруар, φελλός плута плуто, φεμινιστής феминист фемениста, φέρω носам носити, φέρω донесувам доносити, φέσι фез фес, φέτος оваа година ове године, φθηναίνω поевтинувам појефтинити, φθηνός евтин јефтин, φθινόπωρο есен јесен, φθίνω венам венути, φθονώ завидувам завидети, φιλανθρωπία човекољубие човекољубље, φιλάνθρωπος човекољуб човекољубац, φιλαρχία властољубие властољубље, φιλενάδα (φίλη) пријателка пријателица, φιλενάδα (ερωμένη) љубовница љубавница, φίλεργος вреден вредан, φιλήσυχος мирен миран, φιλικός пријателски пријатељски, φιλόδοξος амбициозен амбициозан, φιλόξενος гостопримлив гостопримљив, φιλοξενώ примам гости гостити, φίλος пријател пријатељ, φιλοσοφώ философирам философирати, φιλτράρω филтрирам филтрирати, φιλύποπτος сомничав сумњичав, φιλύποπτος недоверлив неповерљив, φινάλε финале финал, Φινλανδός Финец Финац, φιστίκι пистаци пистаћи, φιτίλι фитил фитиљ, φλεβίτιδα упала на вените упала вена, φλεγματικός флегматичен флегматичан, φλογίζω палам палити, φλύαρος брборлив брбљив, φλυαρώ брборам брбљати, φοβερίζω заплашувам заплашити, φοβερός страшен страшан, φόβος (φοβία) страв страх, φοβίζω плашам плашити, φοβούμαι се плашам плашити се, φοιτώ студирам студирати, φονεύω убивам убити, φονιάς убиец убица, φορείο носилка носиљка, φορτώνω натоварувам натоварити, φορτώνω товарам утоварити, φορώ носам носити, φράζω оградувам

оградити, φράζω заградувам заградити, φράξιμο заградување заграѓивање, φρεσκάρω освежувам освежити, φρικτός страшен страшан, φρόνηση разум разумност, φρούριο тврдина тврѓава, φρουρώ чувам чувати, φτηνός (ευθυνός) евтин јефтин, φτωχός сиромашен сиромашан, φυγή бегство бекство, φυγόκεντρος центрифугален центрифуга, φυλακισμένος затворен затвореник, φυλλομετρώ прелистувам прелистати, φυματικός туберкулозен туберколозан, φυσαρμόνικα хармоника (усна) хармоника, φύσημα дувкање дување, φυσιογνωμία физиономија физономиа, φυσιολογικός нормален нормалан, φυσώ дувам дувати, φύτεμα садење саѓење, φυτεύω садам садити, φυτεύω садам усадити, φυτεύω засадувам засадити, φυτίλι фитил фитиљ, φυτοζοώ животарам животарити, φυτοφάγος вегетаријанец вегетеријанац, φωνάζω викам викати, φωσφορικός фосфорен фосфоран, φωτεινός светол светао, φωτίζω осветлувам осветлити, φωτογραφίζω фотографирам фотографисати, χαζομάρα глупавост глупост, χαζός глупав глуп, χαιρέκακος злобен злобан, χαιρετώ поздравувам поздравити, χαιρετώ поздравувам поздрављати, χαίρω се радувам радовати се, χαλαρώνω отпуштам опуштати, χαλασμός уништување уништење, χαλβάς алва халва, χαλί килим ћилим, χαλκάς алка халка, χάλκινος бакарен бакарни, χαλκογραφία бакрорезбарство бакрорез, χαμηλός низок низак, χαμογελώ се смеам смејати се, χάνι гостилница гостионица, χάνι ан хан, χάνω губам губити, χάνω загубувам загубити, χαρά задоволство задоволство, χαρακτηρίζω карактеризирам карактерисати, χαρακτηρισμός карактеризирање карактерисање, χαρακτηριστικός карактеристичен карактеристичан, χαραμίζω трошам трошити, χαράτσι арач харач, χάρη привлечност привлачност, χαρίζω дарувам даровати, χαροποιώ радувам радовати се, χαρούμενος весел весео, χαρτζιλίκι џепарлак џепарац, χαρτοπώλης книжар књижар, χάσκω зјапам зјапити, χασμουρητό севање зевање, χειραψία ракување руковање, χειρίζομαι управувам управљати, χειρισμός управување управљање, χειριστής управувач управитељ, χειροκροτώ аплаудирам аплаудирати, χειρονομία гестикулирање гестикулација, χειρονομώ гестикулирам гестикулирати, χειροπιαστός опиплив опипљив, χειρουργείο оперативна сала операциона сала, χειρουργώ оперирам оперисати, χέλι јегула јегуља, χέρι рака рука, χερούλι рачка ручка, χερσαίος копнен копнени, χερσόνησος полуостров полуострво, χημείο лабораторија (хемијска) лабораторија, χήρα вдовица удовица, χήρος вдовец удовац, χιονάτος снежен снежни, χλόη (χόρτο) трева трава, χλωριούχος хлориран хлорични, χοιρινό свинско месо свињско месо, χοιρινός свински свињски, χοντροκομμένος грубо пресечен грубо исечен, χοντρός дебел дебео, χορηγώ давам давати, χορταίνω се задоволувам задоволити се, χορτάτος заситен засићен, χρεοκοπώ банкротирам банкротирати, χρηματοδοτώ финансирам финансирати, χρησιμεύω служи служити, χρησιμοποιώ употребувам употребити, χριστουγεννιάτικος божиќен божићни, χρονολογώ датирам датирати, χρυσός (επίθ.) златен златан, χρυσώνω позлатувам позлатити, χρωματισμός боење бојење, χρωματιστός обоен обојен, χτένα чешел чешаљ, χτίζω градам градити, χτίζω ѕидам зидати, χυδαίος вулгарен вулгаран, χυδαιότητα вулгаризам вулгарност, χώμα земја земља, χώνευση варење варење хране, χωράφι нива њива, χωροφύλακας полицаец полицајац, ψάλλω пеам певати, ψαλμός псалм псалма, ψέγω прекорувам прекоревати, ψείρα (βοσκάς) вошка вашка, ψεκάζω прскам прскати, ψεκάζω прскам попрскати, ψευδής (ψεύτικος) лажен лажан, ψευδομάρτυρας лажен сведок лажни сведок, ψευδώνυμο псевдоним псудоним, ψηφίζω гласам гласати, ψηφίζω гласам изгласати, ψυχαγωγικός забавен забаван, ψυχαγωγικός рекреативен рекреативан, ψυχαγωγώ се забавувам забавати, ψυχαγωγώ се забавувам забављати, ψυχιατρείο психијатрија психијатријска (болница), ψυχοπαθής психопат психопатичан, ψυχραιμία ладнокрвност хладнокрвност, ψύχραιμος ладнокрвен хладнокрван, ψωμί леб хлеб, ψωνίζω купувам куповати, ψώνισμα купување куповање, ώμος рамо раме, ωμός суров сиров, ωμότητα суровост сировост, ωοθήκη овариум оваријум, ώριμος зрел зрео, ώστε така тако.

Το συμπέρασμα για το ποια γλώσσα ομιλούν οι Βαρδαρίτες το βλέπει κάθε λογικός άνθρωπος. Ομιλούν **Σλαβικά και δη Σερβικά**. Πάντως, ένα είναι απολύτως βέβαιο. **Οι Βαρδαρίτες δεν ομιλούν Μακεδονικά**.

Για όσους γνωρίζουν στοιχειώδη **Αγγλικά**, είναι απολύτως εμφανές ότι οι κατωτέρω λέξεις, σε οποιοδήποτε μέρος της γης και αν λεχθούν, αναγνωρίζονται ότι είναι **Αγγλικές** λέξεις και παραμένουν **Αγγλικές** λέξεις (έστω και αν κάποιες από αυτές προέρχονται από την Ελληνική γλώσσα): abandon εγκαταλείπω, aberration εκτροπή, ability ικανότης, abolition κατάργηση, aboriginal αυτόχθων ιθαγενής, absistence αποχή, abundance αφθονία, abuse κατάχρηση, abyss άβυσσος, academic ακαδημαϊκός, accelerate επισπεύδω επιταχύνω, accession άνοδος είσοδος, accident ατύχημα δυστύχημα, acclamation επευφημία ζητωκραυγή, accommodate φιλοξενώ στεγάζω, accompany συνοδεύω, accuracy ακρίβεια, ache πόνος, achieve επιτυγχάνω κατορθώνω, acknowledge αναγνωρίζω παραδέχομαι, acme αποκορύφωμα ακμή, acquaintance γνωριμία εξοικείωση, acquire αποκτώ, acrobat ακροβάτης, active ενεργητικός δραστήριος, activity δραστηριότητα ενέργεια, adaptability προσαρμοστικότητα, adequacy επάρκεια, adjacent γειτονικός παρακείμενος, administer διοικώ διαχειρίζομαι, admiration θαυμασμός, adoration λατρεία, advantage πλεονέκτημα, adventure περιπέτεια, aeronautics αεροναυτική, aesthetic αισθητικός καλαίσθητος, affirm βεβαιώ επιβεβαιώ, afluence αφθονία ευημερία, after μετά από (κατόπιν), agony αγωνία, agree συμφωνώ δέχομαι, amnesia αμνησία, amnesty αμνηστία, amorphous άμορφος ακαθόριστος, amphibian αμφίβιος, amphitheatre αμφιθέατρο, amphora αμφορέας, anachronism αναχρονισμός, anaemia αναιμία, anaesthesia αναισθησία νάρκωση, anagram αναγραμματισμός, analogous ανάλογος, analyse αναλύω, anarchic αναρχικός, anarchism αναρχισμός, anarchist αναρχικός, anarchy αναρχία, anatomy ανατομία, animal ζώον, animate ζωογονώ ζωηρεύω, anonymity ανωνυμία, anonymous ανώνυμος, antagonism ανταγωνισμός, anticipate προλαμβάνω προσδοκώ προβλέπω, antidote αντίδοτο, antifreeze αντιψυκτικό, antipathy αντιπάθεια, antisocial αντικοινωνικός, antithesis αντίθεσις, anxiety ανησυχία, apathetic απαθής, apathy απάθεια, aphasia αφασία, apiarist μελισσοτρόφος, apiculture μελισσοτροφία, aplomb αταραξία, apocalypse αποκάλυψη, apogee απόγειο, apostasy αποστασία, apothecary φαρμακοποιός, appal τρομάζω, apparatus συσκευή, apparent φανερός, apparition εμφάνιση, appliance όργανο εργαλείο, applicable εφαρμόσιμος, appoint διορίζω, appreciate εκτιμώ, approach πλησιάζω, appropriate σφετερίζομαι οικειοποιούμαι, approval επιδοκιμασία.

Οι Αγγλικές λέξεις λοιπόν, σε οποιοδήποτε μέρος της γης και αν λεχθούν, είναι και παραμένουν **Αγγλικές** λέξεις. Οι Αμερικανοί, οι Καναδοί, οι Αυστραλοί, οι Νεοζηλανδοί, οι Νοτιοαφρικανοί, οι κάτοικοι της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας και της Αγγλόφωνης Καραϊβικής κτλ. δεν λένε ότι ομιλούν κάτι διαφορετικό από Αγγλικά, λένε ότι ομιλούν Αγγλικά. Οι **ΣΕΡΒΙΚΕΣ** λέξεις, πώς γίνεται, είναι δυνατόν να γίνεται, να μετατρέπονται σε Μακεδονικές λέξεις, όταν λέγονται νότια από τη σημερινή Σερβία, στην **πρώην νότια Σερβία**, στη Βαρντάρσκα, επειδή το ήθελε και το επέβαλλε ένας κομμουνιστής δικτάτορας;

Από την παράθεση των ανωτέρω, το συμπέρασμα που προκύπτει είναι πολύ απλό και προφανέστατο. **Τα Σερβικά, όσο και αν τα μετονομάζουν οι Βαρδαρίτες παραμένουν Σερβικά**. **Δεν μετατρέπονται σε Μακεδονικά, δηλαδή σε Ελληνικά**. Αν οι αυτόχθονες της Αυστραλίας οι Αβορίγινες, ή οι Μαορί της Νέας Ζηλανδίας μετονομάσουν τις γλώσσες τους σε Μακεδονικά, οι γλώσσες τους θα γίνουν Μακεδονικά και αυτοί θα μετατραπούν σε Μακεδόνες, θα γίνουν Έλληνες; Οι άνθρωποι αυτοί, όμως, έχουν περηφάνεια, αξιοπρέπεια και λεβεντιά, για να κάνουν τέτοιες ανοησίες.

Ε΄. Η ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΡΔΑΡΙΤΕΣ ΔΕΝ ΤΙΣ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΙ ΣΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ. ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ.

Υπάρχει λογικός άνθρωπος ο οποίος να πιστεύει ότι οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς, τον 12ο, 11ο, 10ο, 9ο, 8ο, 7ο, 6ο, 5ο, 4ο, 3ο π.Χ. αιώνα και μεταγενέστερα, αλλά και προγενέστερα, ομιλούσαν Βουλγαρικά; Λογικός, εχέφρων άνθρωπος αποκλείεται να το πιστεύει. Σε επίρρωση αυτής της άποψης αναγράφονται τα κατωτέρω.

Παρακαλώ προσέξτε τις κατωτέρω λέξεις, ως επίσης και την προφορά και τη σημασία τους. (Τα γράμματα τα σημειωμένα με έντονη γραφή προφέρονται παχέα): несигурен (νεσιγκουρεν) αβέβαιος, несигурнорст (νεσιγκουρνοστ) αβεβαιότητα,

непринуден (νεπρινουντεν) αβίαστος, авитаминоза (αβιταμινοζα) αβιταμίνωση, безвреден (μπεζβρεντεν) αβλαβής, нере**ш**ителен (νερε**σ**ιτελεν) άβουλος, несварен (νεσβαρεν) άβραστος, не**ж**ен (νε**ζ**εν) αβρός, не**ж**ност (νε**ζ**νοστ) αβρότητα, у**ч**тивост (ου**τσ**τιβοστ) αβρότητα, бездна (μπεζντνα) άβυσσος, пропаст (προπαστ) άβυσσος, наивен (ναΐβεν) αγαθός, полека (πολεκα) αγάλι, драг (ντραγκ) αγαπητός, мил (μιλ) αγαπητός, груб (γκρουμπ) άγαρμπος, грне (γκρνε) αγγείο, вест (βεστ) αγγελία, пипам (πιπαμ) αγγίζω, краставица (κρασταβιτσα) αγγούρι, крава (κραβα) αγελάδα, стадо (σταντο) αγέλη, грув (γκρουμπ) αγενής, нероден (νεροντεν) αγέννητος, светица (σβετιτσα) αγία, слана (σλανα) πάχνη αγιάζι, новогоди**ш**ен (νοβογκοντι**σ**εν) αγιοβασιλιάτικος, иконописец (ικονοπισετς) αγιογράφος, Света Гора (Σβετα γκορα) Άγιον Όρος, котва (κοτβα) άγκυρα, непоро**ч**ен (νεποροτ**σ**εν) αγνός, **ч**ист (**τσ**ιστ) αγνός, непознат (νεποζνατ) άγνωστος, пазар (παζαρ) αγορά, пазарувам (παζαρουβαμ) αγοράζω, купува**ч** (κουπουβα**τσ**) αγοραστής, купува**ч**ка (κουπουβα**τσ**κα) αγοράστρια, мом**ч**е (μομ**τσ**ε) αγόρι, свирепост (σβιρεποστ) αγριάδα, грубост (γκρουμποστ) αγροικία, див (ντιβ) άγριος, **ж**есток (**ζ**εστοκ) άγριος, свиреп (σβιρεπ) άγριος, нива (νιβα) αγρός, **ш**арлатанство (**σ**αρλατανστβο) αγυρτεία, **ш**арлатан (**σ**αρλαταν) αγύρτης, измамник (ιζμαμνικ) αγύρτης, бесилка (μπεσιλκα) αγχόνη, превоз (πρεβοζ) αγώγι, проводник (προβοντνικ) αγωγός, борба (μπορμπα) αγώνας, тревога (τρεβογκα) αγωνία, борец (μπορετς) αγωνιστής, празен (πραζεν) άδειος, сестра (σεστρα) αδελφή, братски (μπρατσκι) αδελφικός, брат (μπρατ) αδελφός, братство (μπρατστβο) αδελφοσύνη, нерасполо**ж**ен (νερασπολο**ζ**εν) αδιάθετος, необу**ч**ен (νεομπου**τσ**εν) αδίδακτος, неуреден (νεουρεντεν) αδιευθέτητος, напразно (ναπράζνο) άδικα, неоправдан (νεοπράβνταν) αδικαιολόγητος, ре**ш**ителен (ρε**σ**ιτελεν) αδίστακτος, искрен (ισκρεν) άδολος, инертен (ινερτεν) αδρανής (φυσική), слаб (σλαμπ) αδύνατος, слабост (σλαμπνοστ) αδυναμία, ве**ч**нозелен (βε**τσ**νολεζεν) αειθαλής, подви**ж**ен (ποντβι**ζ**εν) αεικίνητος, ветрец (βετρετς) αεράκι, вентилатор (βεντιλατορ) αεριστήρας, орел (ορελ) αετός, неизма**ч**кан (νεΐζμα**τσ**καν) αζάρωτος, недозволен (νεντοζβολεν) αθέμιτος, безбо**ж**ен (μπεζμπο**ζ**εν) άθεος, незатоплен (νεζατοπλεν) αθέρμαντος, незаверен (νεζαβερεν) αθεώρητος, спортист (σπορτιστ) αθλητής, спорт (σπορτ) αθλητισμός, спортуване (σπορτουβανιε) αθλητισμός, мизерен (μιζερεν) άθλιος, беден (μπεντεν) άθλιος, подвиг (ποντβιγκ) άθλος, нерелигиозен (νερεγκιοζεν) άθρησκος, цини**ч**ен (τσινι**τσ**εν) αθυρόστομος, Егеј (Εγκέϊ) Αιγαίον Πέλαγος, Египет (Εγκιπετ) Αίγυπτος, салон (σαλον) αίθουσα, **ч**ист (**τσ**ιστ) αίθριος, гатанка (γκατανκα) αίνιγμα, загатка (ζαγκατκα) αίνιγμα, чувствителен (**τσ**ουβστβιτελεν) αισθηματικός, **ч**увство (**τσ**ουβστβο) αίσθημα, чувствувам (**τσ**ουβστβουβαμ) αισθάνομαι, оптимист (οπτιμιστ) αισιόδοξος, молба (μόλμπα) αίτηση, при**ч**ина (πρι**τσ**ινα) αιτία, оправдание (οπραβντανιε) αιτιολογία, плен (πλεν) αιχμαλωσία, век (βεκ) αιώνας, ве**ч**ен (βε**τσ**εν) αιώνιος, неуреден (νεουρεντεν) ακανόνιστος, **ч**естност (**τσ**εστνοστ) ακεραιότητα, безопасен (μπεζοπασεν) ακίνδυνος, неподвижност (νεποντβι**ζ**νοστ) ακινησία, неподви**ж**ен (νεποντβι**ζ**εν) ακίνητος, слух (σλουχ) ακοή, неуморен (νεουμορεν) ακούραστος, слу**ш**алка (σλου**σ**αλκα) ακουστικό, слу**ш**ам (σλου**σ**αμ) ακούω, краен (κραεν) ακραίος, то**ч**ност (το**τσ**νοστ) ακρίβεια, то**ч**ен (το**τσ**εν) ακριβής, мил (μιλ) ακριβός (αγαπητός), точно (το**τσ**νο) ακριβώς, слу**ш**ател (σλου**σ**ατελ) ακροατής, радиус (ραντιους) ακτίνα (Μαθηματ.), невалиден (νεβαλιντεν) άκυρος, анулиран (ανουλιραν) άκυρος, анулирам (ανουλιραμ) ακυρώνω, безгре**ш**ен (μπεζγκρε**σ**εν) αλάθητος, сол (σολ) αλάτι, лисица (λισιτσα) αλεπού, рало (ραλο) αλέτρι, бра**ш**но (μπρα**σ**νο) αλεύρι, скитник (σκιτνικ) αλήτης, сила (σιλα) αλκή, колбаси (κολμπασι) αλλαντικά, кривоглед (κριβογκλεντ) αλλήθωρος, преписка (πρεπισκα) αλληλογραφία, различен (ραζλι**τσ**εν) αλλ(ο)ιώτικος, друг (ντρουγκ) άλλος, бездруго (μπεζντρουγκο) άλλωστε, скок (σκοκ) άλμα, солен (σολεν) αλμυρός, алпинист (αλπινιστ) αλπινιστής, верига (βεριγκα) αλυσίδα, буквар (μπουκβαρ) αλφαβητάρι, азбука (αζμπουκα) αλφάβητο, гумно (γκουμνο) αλώνι, кола (κολα) αμάξι, безгри**ж**ен (μπεζγκρι**ζ**εν) αμέριμνος, хонорар (χονοραρ) αμοιβή, необразован (νεομπραζοβαν) αμόρφωτος, лозарство (λοζαρστβο) αμπελοκομία, лозар (λοζαρ) αμπελουργός, безумен (μπεζουμεν) άμυαλος, глупав (γκλουπαβ) άμυαλος, бадем (μπαντεμ) αμύγδαλο, спор (σπορ) αμφισβήτηση, ну**ж**да (νου**ζ**ντα) ανάγκη, познавам (ποζναβαμ) αναγνωρίζω, **ч**итател (**τσ**ιτατελ) αναγνώστης, издигам се (ιζντιγκαμ σε) ανέρχομαι, откривам (οτκριβαμ) ανακαλύπτω, откритие (οτκριτιε) ανακάλυψη, нето**ч**ност (νετο**τσ**νοστ) ανακρίβεια, дворец (ντβορετς)

анάкторо, земам (ζεμαμ) αναλαμβάνω, анализирам (αναλιζιραμ) αναλύω, запален (ζαπαλεν) αναμμένος, сред (σρεντ) ανάμεσα, спомен (σπομεν) ανάμνηση, преобразувам (πρεο**μπ**ραζουβαμ) αναμορφώνω ανασχηματίζω, незна**ч**ителен (νεζνα**τσ**ιτελεν) αναξιόλογος, удобен (ουντομπεν) αναπαυτικός, инвалидност (ινβαλιντνοστ) αναπηρία, инвалид (ινβαλιντ) ανάπηρος, дишам (ντι**σ**αμ) ανασαίνω αναπνέω, обратно (ομπρατνο) ανάποδα, запалка (ζαπαλκα) αναπτήρας, развивам (ραζβιβαμ) αναπτύσσω, некомпетентност (νεκομπετεντνοστ) αναρμοδιότητα, душам (ντου**σ**αμ) ανασαίνω, издигам (ιζντιγκαμ) ανασηκώνω, преглед (πρεγκλεντ) ανασκόπηση, безредие (μπεζρεντιε) αναστάτωση, рапорт (ραπορτ) αναφορά, насип (νασιπ) ανάχωμα, храброст (χραμπροστ) ανδρεία, неискрен (νεΐσκρεν) ανειλικρινής, виц (βιτς) ανέκδοτο, лифт (λιφτ) ανελκυστήρας, вентилатор (βεντιλατορ) ανεμιστήρας, безработица (μπεζραμποτιτσα) ανεργία, безработен (μπεζραμποτεν) άνεργος, удобно (ουντομπνο) άνετα, удобен (ουντομπεν) άνετος, неморален (νεμοραλεν) ανήθικος, неспокоен (νεσποκοεν) ανήσυχος, букет (μπουκετ) ανθοδέσμη, **ч**овек (**τσ**οβεκ) άνθρωπος, неспособен (νεσποσομπεν) ανίκανος, неспособност (νεσποσομπνοστ) ανικανότητα, глупост (γκλουποστ) ανοησία, бесмислица (μπεσμισλιτσα) ανοησία, отвор (οτβορ) άνοιγμα, пролет (προλετ) άνοιξη, отворен (οτβορεν) ανοικτός, разли**ч**ен (ραζλι**τσ**εν) ανόμοιος, неорганизиран (νεοργκανιζιραν) ανοργάνωτος, имунитет (ιμουνιτετ) ανοσία, конкурирам (κονκουριραμ) ανταγωνίζομαι, кореспондент (κορεσπονντεντ) ανταποκριτής, препис (πρεπις) αντίγραφο, реагирам (ρεαγκιραμ) αντιδρώ, напротив (ναπροτιβ) αντιθέτως, предмет (πρεντμετ) αντικείμενο, разбирам (ραζμπιραμ) αντιλαμβάνομαι, противник (προτιβνικ) αντίπαλος, су**ш**а (σου**σ**α) ανυδρία, горе (γκορε) άνω, нагоре (ναγκορε) άνω, ненормален (νενορμαλεν) ανώμαλος, неправилен (νεπραβιλεν) ανώμαλος, погорен (πογκορεν) ανώτερος, груб (γκρουμπ) άξεστος, цена (τσενα) αξία, зна**ч**ителен (ζνα**τσ**ιτελεν) αξιόλογος, достоинство (ντοστοΐνστβο) αξιοπρέπεια, достоен (ντοστοεν) αξιοπρεπής, офицер (οφιτσερ) αξιωματικός, неопределен (νεοπρεντελεν) ασαφής ακαθόριστος αόριστος, забрана (ζαμπρανα) απαγόρευση, песимист (πεσιμιστ) απαισιόδοξος, претендирам (πρετεντιραμ) απαιτώ, мек (μεκ) απαλός, нежен (νε**ζ**εν) απαλός, занимавам (ζανιμαβαμ) απασχολώ, измамник (ιζμαμνικ) απατεώνας, измама (ιζμαμα) απάτη, недисциплиниран (νεντιστσιπλινιραν) απειθάρχητος, неопитност (νεοπιτνοστ) απειρία, наизуст (ναΐζουστ) απέξω, неограни**ч**ен (νεογκρανι**τσ**εν) απεριόριστος, неверник (νεβερνικ) άπιστος, наивен (ναΐβεν) αφελής απλοϊκός, прост (προστ) απλός, простота (προστοτα) απλότητα, давам (νταβαμ) απλώνω αποδίδω, продуктивност (προντουκτιβνοστ) απόδοση, приход (πριχοντ) απόδοση, откривам (οτκριβαμ) αποκαλύπτω, единствен (εντινστβεν) αποκλειστικός, изолирам (ιζολιραμ) αποκλείω, придобивам (πριντομπιβαμ) αποκτώ, дале**ч**ен (νταλε**τσ**εν) απόμακρος, ветеран (βετεραν) απόμαχος, таен (ταεν) απόρρητος, смет (σμετ) απόρριμμα, багаж (μπαγκα**ζ**) αποσκευές, пар**ч**е (παρ**τσ**ε) απόσπασμα, резултат (ρεζουλτατ) αποτέλεσμα, образувам (ομπραζουβαμ) αποτελώ, неуспех (νεουσπεχ) αποτυχία, решение (ρε**σ**ενιε) απόφαση, ре**ш**авам (ρε**σ**αβαμ) αποφασίζω, решителен (ρε**σ**ιτελεν) αποφασιστικός, изглед (ιζγκλεντ) άποψη, вид (βιντ) άποψη, мнение (μνενιε) άποψη, непредвиден (νεπρεντβιντεν) απρόβλεπτος, неприспособен (νεπρισποσομπεν) απροσάρμοστος, невнимателен (νεβνιματελεν) απρόσεκτος, загуба (ζαγκουμπα) απώλεια, дали (νταλι) άραγε, ред (ρεντ) αράδα, бавно (μπαβνο) αργά, бавен (μπαβεν) αργός, **ч**лен (**τσ**λεν) άρθρο (νομ., γραμ.), ме**ч**ка (με**τσ**κα) αρκούδα, компетентен (κομπετεντεν) αρμόδιος, компетентност (κομπετεντνοστ) αρμοδιότητα, отказ (οτκαζ) άρνηση, грабе**ж** (γκραμπε**ζ**) αρπαγή, болест (μπολεστ) αρρώστεια, болен (μπολεν) άρρωστος, древен (ντρεβεν) αρχαίος, стар (σταρ) αρχαίος, древност (ντρεβνοστ) αρχαιότητα, вода**ч** (βοντα**τς**) αρχηγός, господар (γκοσπονταρ) άρχοντας, нека (νεκα) ας, лифт (λιφτ) ασανσέρ, вар (βαρ) ασβέστης, незначителен (νεζνα**τσ**ιτελεν) ασήμαντος, сребро (σρεμπρο) ασήμι, тренирам (τρενιραμ) ασκώ, шега (**σ**εγκα) αστείο, шегувам се (**σ**εγκουβαμ σε) αστειεύομαι, шеговит (**σ**εγκοβιτ) αστείος, смешен (σμε**σ**εν) αστείος, градски (γκραντσκι) αστικός, лекомислен (λεκομισλεν) ασυλλόγιστος, безжичен (μπεζ**ζ**ι**τσ**εν) ασύρματος, сигурност (σιγκουρνοστ) ασφάλεια, сигурен (σιγκουρεν) ασφαλής, работа (ραμποτα) ασχολία, безредие (μπεζρετιε) αταξία, индивидуалист (ιννιβιντουαλιστ) ατομικιστής, индивидуален (ιννιβιντουαλεν) ατομικός, личен (λι**τσ**εν) ατομικός, личност (λι**τσ**νοστ) άτομο, наглост

(ναγκλοστ) αυθάδεια, авторитет (αβτορίτετ) αυθεντία, автентичност (αβτεντι**τσ**νοστ) αυθεντικότητα, завеса (ζαβεσα) αυλαία, двор (ντβορ) αυλή, утрешен (ουτρε**σ**εν) αυριανός, утре (ουτρε) αύριο, строг (στρογκ) αυστηρός, суров (σουροβ) αυστηρός, строгост (στρογκοστ) αυστηρότητα, суровост (σουροβοστ) αυστηρότητα, самоук (σαμοουκ) αυτοδίδακτος, автомобил (αβτομομπιλ) αυτοκίνητο, император (ιμπερατορ) αυτοκράτωρ, самокритика (σαμοκριτικα) αυτοκριτική, самоубивам се (σαμοουμπιβαμ σε) αυτοκτονώ, очевидец (ο**τσ**εβιντετς) αυτόπτης, импровизирам (ιμπροβιζιραμ) αυτοσχεδιάζω, неизвесност (νεϊζβεσνοστ) αφάνεια, доберлив (ντομπερλιβ) αφελής, шеф (**σ**εφ) αφεντικό, господарка (γκοσπονταρκα) αφέντισσα, изобилие (ιζομπιλιε) αφθονία, изобилиен (ιζομπιλιεν) άφθονος, повод (ποβοντ) αφορμή, причина (πρι**τσ**ινα) αφορμή, неблагодарност (νεμπλαγκονταρνοστ) αχαριστία, неблагодарен (νεμπλαγκονταρεν) αχάριστος, носач (νοσα**τς**) αχθοφόρος, круша (κρου**σ**α) αχλάδι, ненаситен (νενασιτεν) αχόρταγος, неупотребен (νεουποτρεμπεν) αχρησιμοποίητος, слама (σλαμα) άχυρο, неразделен (νεραζντελεν) αχώριστος, бездушен (μπεζντου**σ**εν) άψυχος, степен (στεπεν) βαθμός, оценка (οτσενκα) βαθμός, пиедестал (πιεντεσταλ) βάθρο, поставен (ποσταβεν) βαλτός, памучен (παμου**τσ**εν) βαμβακερός, памук (παμουκ) βαμβάκι, груб (γκρουμπ) βάναυσος, варварство (βαρβαρστβο) βαρβαρότητα, стражa (στρα**ζ**α) βάρδια, важен (βα**ζ**εν) βαρύς, основа (οσνοβα) βάση, основен (οσνοβεν) βασικός, кралство (κραλστβο) βασίλειο, царувам (τσαρουβαμ) βασιλεύω, крал (κραλ) βασιλιάς, кралица (κραλιτσα) βασίλισσα, заверка (ζαβερκα) βεβαίωση, игла (ιγκλα) βελόνα, кадифен (καντιφεν) βελούδινος, кадифе (καντιφε) βελούδο, лак (λακ) βερνίκι, политура (πολιτουρα) βερνίκι, кашлица (κα**σ**λιτσα) βήχας, сила (σιλα) βία, книга (κνιγκα) βιβλίο, книжарница (κνι**ζ**αρνιτσα) βιβλιοπωλείο, живот (**ζ**ιβοτ) βίος, глупак (γκλουπακ) βλάκας, глупост (γκλουποστ) βλακεία, поглед (πογκλεντ) βλέμμα, гледам (γκλενταμ) βλέπω, побратим (πομπρατιμ) βλάμης αδελφοποιητός, богохулство (μπογκοχουλστβο) βλαστήμια, боа (μποα) βόας, вол (βολ) βόδι (βους), помош (πομο**ς**) βοήθεια, помагало (πομαγκαλο) βοήθημα, помошник (πομο**σ**νικ) βοηθός, асистент (ασιστεντ) βοηθός, помагам (πομαγκαμ) βοηθώ, луковица (λουκοβιτσα) βολβός, куршум (κουρ**σ**ουμ) βολίδα, удобен (ουντομπεν) βολικός, бомбардирам (μπομμπαρντιραμ) βομβαρδίζω, север (σεβερ) βορράς, северен (σεβερεν) βόρειος, овчар (οβ**τσ**αρ) βοσκός, билка (μπιλκα) βότανο, бивол (μπιβολ) βουβάλι, решение (ρε**σ**ενιε) βούλευμα, декрет (ντεκρετ) βούλευμα, планински (πλανινσκι) βουνίσιος, планина (πλανινα) βουνό, кал (καλ) βούρκος, четка (**τσ**ετκα) βούρτσα, четкам (**τσ**ετκαμ) βουρτσίζω, масло (μασλο) βούτυρο, награда (ναγκραντα) βραβείο, вечерен (βε**τσ**ερεν) βραδινός, вечер (βε**τσ**ερ) βράδυ, варен (βαρεν) βραστός, скала (σκαλα) βράχος, краткост (κρατκοστ) βραχύτητα, бебе (μπεμπε) βρέφος, чешма (**τσ**ε**σ**μα) βρύση, виме (βιμε) βυζί, олтар (ολταρ) βωμός, магаре (μαγκαρε) γάϊδαρος, магарешки (μαγκαρε**σ**κι) γαϊδουρινός, небесносин (νεμπεσνοσιν) γαλάζιος, млечен (μλε**τσ**εν) γαλακτερός, млекар (μλεκαρ) γαλατάς, тишина (τι**σ**ινα) γαλήνη, спокоен (σποκοεν) γαλήνιος, младоженски (μλαντο**ζ**ενσκι) γαμπριάτικος, зет (ζετ) γαμπρός, кука (κουκα) γάντζος, гарнирам (γκαρνιραμ) γαρνίρω, факт (φακτ) γεγονός, карикатура (καρικατουρα) γελοιογραφία, каракатурист (καρακατουριστ) γελοιογράφος, смешен (σμε**σ**εν) γελοίος, брада (μπραντα) γενειάδα, главен (γκλαβεν) γενικός, генерален (γκενεραλεν) γενικός, смел (σμελ) γενναίος, храброст (χραμπροστ) γενναιότητα, смелост (σμελοστ) γενναιότητα, генератор (γκενερατορ) γεννήτρια, род (ροντ) γένος, сокол (σοκολ) γεράκι, старини (σταρινι) γεράματα γηρατειά, стара мома (σταρα μομα) γεροντοκόρη, старец (σταρετς) γέροντας γέρος, здрав (ζντραβ) γερός, силен (σιλεν) γερός, сенат (σενατ) Γερουσία, сенатор (σενατορ) γερουσιαστής, вкус (βκους) γεύση, вкусен (βκουσεν) γευστικός, мост (μοστ) γέφυρα, баба (μπαμπα) γιαγιά, лекувам (λεκουβαμ) γιατρεύω, лекар (λεκαρ) γιατρός, коза (κοζα) γίδα, празнувам (πραζνουβαμ) γιορτάζω, празник (πράζνικ) γιορτή, син (σιν) γιός υιός, келнер (κελνερ) γκαρσόνι, сив (σιβ) γκρίζος, нежност (νε**ζ**νοστ) γλυκύτητα, скулптор (σκουλπτορ) γλύπτης, скулптура (σκουλπτουρα) γλυπτική, скулпторка (σκουλπτορκα) γλύπτρια, мнение (μνενιε) γνώμη, знам (ζναμ) γνωρίζω, познанство (ποζνανστβο) γνωριμία, познат (ποζνατ) γνώριμος, лингвистика (λινγκβιστικα) γλωσσολογία, родител (ροντιτελ) γονέας, кожа (κο**ζ**α) γούνα, прасе (πρασε) γουρούνι, бедро (μπεντρο) γοφός, буква (μπουκβα) γράμμα, писмо (πισμο) γράμμα επιστολή,

писмен (πισμεν) γραπτός, гатанка (γκατανκα) γρίφος, тренирам (τρενιραμ) γυμνάζω, нудист (νουντιστ) γυμνιστής, гол (γκολ) γυμνός, жена (**ζ**ενα) γυναίκα, женски (**ζ**ενσκι) γυναικείος, циганин (τσιγκανιν) γύφτος τσιγγάνος, циганка (τσιγκανκα) γύφτισσα τσιγγάνα, гипс (γκιπς) γύψος, факел (φακελ) δάδα, демон (ντεμον) δαίμονας, слива (σλιβα) δαμάσκηνο, давам на заем (νταβαμ να ζαεμ) δανείζω, заем (ζαεμ) δάνειο, кредит (κρεντιτ) δάνειο, кредитор (κρεντιτορ) δανειστής, под (ποντ) δάπεδο, учителка (ου**τσ**ιτελκα) δασκάλα, учителствувам (ου**τσ**ιτελστβουβαμ) δασκαλεύω, учител (ου**τσ**ιτελ) δάσκαλος, гора (γκορα) δάσος, молитва (μολιτβα) δέηση, проба (προμπα) δείγμα, мостра (μοστρα) δείγμα, образец (ομπραζετς) δείγμα, стрелка (στρελκα) δείκτης, показалец (ποκαζαλετς) δείκτης, индех (ιντεξ) δείκτης, плашлив (πλα**σ**λιβ) δειλός, страдам (στρανταμ) δεινοπαθώ, способен (σποσομπεν) δεινός, суеверие (σουεβεριε) δεισιδαιμονία, десет (ντεσετ) δέκα, патерица (πατερίτσα) δεκανίκι, приемник (πριεμνικ) δέκτης, примамлив (πριμαμλιβ) δελεαστικός, делфин (ντελφιν) δελφίνι, пакет (πακετ) δέμα, сноп (σνοπ) δεμάτι, цистерна (τσιστερνα) δεξαμενή, десен (ντεσεν) δεξιός, прием (πριεμ) δεξίωση, кожа (ко**ζ**α) δέρμα, кожен (ко**ζ**εν) δερμάτινος, окови (οκοβι) δεσμά, господар (γκοσπονταρ) δεσπότης κύριος, секунда (σεκουντα) δευτερόλεπτο, втори (βτορι) δεύτερος, значи (ζνα**τσ**ι) δηλαδή, декларирам (ντεκλαριραμ) δηλώνω, кметство (κμετστβο) δημαρχείο, кмет (κμετ) δήμαρχος, конфискувам (κονφισκουβαμ) δημεύω, демократ (ντεμοκρατ) δημοκράτης, република (ρεπουμπλικα) δημοκρατία, народ (ναροντ) δήμος λαός έθνος, публикувам (πουμπλικουβαμ) δημοσιεύω, журналистика (ζουρναλιστικα) δημοσιογραφία, журналист (ζουρναλιστ) δημοσιογράφος, референдум (ρεφερεντουμ) δημοψήφισμα, плебисцит (πλεμπιστσιτ) δημοψήφισμα, минувач (μινουβα**τ**ς) διαβάτης, уверение (ουβερενιε) διαβεβαίωση, поведение (ποβεντενιε) διαγωγή, конкурс (κονκουρς) διαγώνισμα, демонстрирам (ντεμονστριραμ) διαδηλώνω, демонстрант (ντεμονστραντ) διαδηλωτής, последователен (ποσλεντοβατελεν) διαδοχικός, наследник (νασλεντνικ) διάδοχος, престолонаследник (πρεστολονασλεντνικ) διάδοχος, курс (κουρς) διαδρομή, коридор (κοριντορ) διάδρομος, развод (ραζβοντ) διαζύγιο, фриз (φριζ) διάζωμα, завет (ζαβετ) διαθήκη, делител (ντελιτελ) διαιρέτης, режим (ρε**ζ**ιμ) Δίαιτα, диета (ντιετα) Δίαιτα, арбитража (αρμπιτρα**ζ**α) διαιτησία, прокламирам (προκλαμιραμ) διακηρύττω, декоратер (ντεκορατερ) διακοσμητής, декоративен (ντεκορατιβεν) διακοσμητικός, избирам (ιζμπιραμ) διαλέγω, избран (ιζμπραν) διαλεχτός, разговор (ραζγκοβορ) διάλογος, протест (προτεστ) διαμαρτυρία, протестирам (προτεστιραμ) διαμαρτύρομαι, протестант (προτεσταντ) διαμαρτυρόμενος, умствен (ουμστβεν) διανοητικός, разум (ραζουμ) διάνοια, ум (ουμ) διάνοια, регулирам (ρεγκουλιραμ) διαρρυθμίζω, знаменитост (ζναμενιτοστ) διασημότητα, преработка (πρεραμποτκα) διασκευή, интервал (ιντερβαλ) διάστημα, заповед (ζαποβεντ) διαταγή, декрет (ντεκρετ) διάταγμα, указ (ουκαζ) διάταγμα, продупчен (προντουπ**τσ**εν) διάτρητος, формулирам (φορμουλιραμ) διατυπώνω, формалност (φορμαλνοστ) διατύπωση, рекламирам (ρεκλαμιραμ) διαφημίζω, реклама (ρεκλαμα) διαφήμιση, корумпирам (κορουμπιραμ) διαφθείρω, разврат (ραζβρατ) διαφθορά, разлика (ραζλικα) διαφορά, различен (ραζλι**τσ**εν) διαφορετικός, друг (ντρουγκ) διαφορετικός, поука (ποουκα) δίδαγμα, учебен (ου**τσ**εμπεν) διδακτικός, докторат (ντοκτορατ) διδακτορία, двоен (ντβοεν) δίδυμος, интернационален (ιντερνατσιοναλεν) διεθνής, претендирам (πρετεντιραμ) διεκδικώ, спор (σπορ) διένεξη, адрес (αντρες) διεύθυνση, директор (ντιρεκτορ) διευθυντής, адресирам (αντρεσιραμ) διευθύνω, повест (ποβεστ) διήγημα, новела (νοβελα) διήγημα, право (πραβο) δίκαιο, справедливост (σπραβεντλιβοστ) δίκαιο, справедлив (σπραβεντλιβ) δίκαιος, прав (πραβ) δίκαιος, дело (ντελο) δίκη, адвокат (αντβοκατ) δικηγόρος, диктатура (ντικτατουρα) δικτατορία, диктатор (ντικτατορ) δικτάτωρ, мрежа (μρε**ζ**α) δίκτυο, давам (νταβαμ) δίνω, управител (ουπραβιτελ) διοικητής, администратор (αντμινιστρατορ) διοικητής, очила (ο**τσ**ιλα) διόπτρα, организирам (οργκανιζιραμ) διοργανώνω, организатор (οργκανιζατορ) διοργανωτής, коректор (κορεκτορ) διορθωτής, двоен (ντβοεν) διπλάσιος, дволичен (ντβολι**τσ**εν) διπλοπρόσωπος, диплома (ντιπλομα) δίπλωμα, дипломат (ντιπλοματ) διπλωμάτης, дипломиран (ντιπλομιραν) διπλωματούχος, правнуци (πραβνουτσι) δισέγγονα, правнук (πραβνουκ) δισέγγονος, високосен (βισοκοσεν) δίσεκτος, колеблив (κολεμπλιβ) διστακτικός, нерешителен (νερε**σ**ιτελεν) διστακτικός, без (μπεζ) δίχως, канал (καναλ) διώρυγα, догма (ντογκμα) δόγμα, греда (γκρεντα) δοκάρι (δοκός),

опит (опит) докимасía, пробен (промпен) докимастикός, подлост (поντлост) долιότητα, интригант (ιντριγκαντ) долοπλόκος, интрига (ιντριγκα) долοπλοκία, структура (στρουκτουρα) δομή, слава (σλαβα) δόξα, молебен (μολεμπεν) δοξολογία, работа (ραμποτα) δουλειά, обработка (ομπραμποτκα) δούλεμα, слуга (σλουγκα) δούλος, роб (ρομπ) δούλος, активен (ακτιβεν) δραστήριος, енергичен (ενεργκι**τσ**εν) δραστήριος, активност (ακτιβνοστ) δραστηριότης, енергичност (ενεργκι**τσ**νοστ) δραστηριότης, виновник (βινοβνικ) δράστης, драстичен (ντραστι**τσ**εν) δραστικός, улица (ουλιτσα) δρόμος οδός, свеж (σβε**ζ**) δροσάτος, роса (ροσα) δροσιά, сила (σιλα) δύναμη, власт (βλαστ) δύναμη, динамичен (ντιναμι**τσ**εν) δυναμικός, динамит (ντιναμιτ) δυναμίτις, господство (γκοσποντστβο) δυναστεία, силно (σιλνο) δυνατά, силен (σιλεν) δυνατός, непропорционален (νεπροπορίτσιοναλεν) δυσανάλογος, негодувам (νεγκοντουβαμ) δυσανασχετώ, запад (ζαπαντ) δύση, залез (ζαλεζ) δύση, тромавост (τρομαβοστ) δυσκινησία, запек (ζαπεκ) δυσκοιλιότητα, клевета (κλεβετα) δυσφήμηση, западен (ζαπαντεν) δυτικός, дарител (νταριτελ) δωρητής, дар (νταρ) δώρο, ако (ακο) εάν, седмица (σεντιμιτσα) εβδομάδα, седмичен (σεντιμι**τσ**εν) εβδομαδιαίος, евреин (εβρέϊν) Εβραίος, внука (βνουκα) εγγονή, внук (βνουκ) εγγονός, документ (ντοκουμεντ) έγγραφο, гарантирам (γκαραντιραμ) εγγυώμαι, навреме (ναβρεμε) εγκαίρως, автентичен (αβτεντι**τσ**εν) έγκυρος, оперирам (οπεριραμ) εγχειρίζω, помагало (πομαγκαλο) εγχειρίδιο, кама (καμα) εγχειρίδιο μαχαίρι, егоист (εγκοϊστ) εγωιστής, егоистичен (εγκοϊστιτσεν) εγωιστικός, почва (πο**τσ**βα) έδαφος, катедра (κατεντρα) έδρα, доброволец (ντομπροβολετς) εθελοντής, доброволен (ντομπροβολεν) εθελοντικός, националист (νατσιοναλιστ) εθνικιστής, национален (νατσιοναλεν) εθνικός, националност (νατσιοναλνοστ) εθνικότητα, народ (ναροντ) έθνος, народност (ναροντνοστ) εθνότητα, новина (νοβινα) είδηση, особено (οσομπενο) ειδικά, вид (βιντ) είδος, идол (ιντολ) είδωλο, илустратор (ιλουστρατορ) εικονογράφος, искрено (ισκρενο) ειλικρινά, искреност (ισκρενοστ) ειλικρίνεια, мир (μιρ) ειρήνη, пасифист (πασιφιστ) ειρηνιστής, иронизирам (ιρονιζιραμ) ειρωνεύομαι, ироничен (ιρονι**τσ**εν) ειρωνικός, окупатор (οκουπατορ) εισβολέας, референт (ρεφερεντ) εισηγητής, билет (μπιλετ) εισιτήριο, приход (πριχοντ) εισόδημα, доход (ντοχοντ) εισόδημα, дишам (ντι**σ**αμ) εισπνέω, инкасатор (ινκασατορ) εισπράκτορας, принос (πρινος) εισφορά, или (ιλι) είτε, поради (πορaντι) εκ, сто (στο) εκατό, милион (μιλιον) εκατομμύριο, милионер (μιλιονερ) εκατομμυριούχος, столетие (στολετιε) εκατονταετία, резултат (ρεζουλτατ) έκβαση, принуда (πρινουντα) εκβιασμός, насилник (νασιλνικ) εκβιαστής, издавам (ιζνταβαμ) εκδίδω, публикувам (πουμπλικουβαμ) εκδίδω, услуга (ουσλουγκα) εκδούλευση, излет (ιζλετ) εκδρομή, изложба (ιζλο**ζ**μπα) έκθεση, изложител (ιζλο**ζ**ιτελ) εκθέτης, излагам (ιζλαγκαμ) εκθέτω (εμπορ.), ликвидирам (λικβιντιραμ) εκκαθαρίζω (οικονομία), ексцентричен (εκστσεντρι**τσ**εν) εκκεντρικός, апел (απελ) έκκληση, избирам (ιζμπιραμ) εκλέγω, избран (ιζμπραν) εκλεκτός, избор (ιζμπορ) εκλογή, експлоатирам (εξπλοατιραμ) εκμεταλλεύομαι, използувам (ισπολζουβαμ) εκμεταλλεύομαι, експлоататор (εξπλοατατορ) εκμεταλλευτής, нервирам (νερβιραμ) εκνευρίζω, образование (ομπραζοβανιε) εκπαίδευση, учебен (ου**τσ**εμπεν) εκπαιδευτικός, делегат (ντελεγκατ) εκπρόσωπος, намаление (ναμαλενιε) έκπτωση, големина (γκολεμινα) έκταση, поход (ποχοντ) εκστρατεία, почит (πο**τσ**ιτ) εκτίμηση, оценка (οτσενκα) εκτίμηση (οικονομία), интернирам (ιντερνιραμ) εκτοπίζω, освен (οσβεν) εκτός, печатам (πε**τσ**αταμ) εκτυπώνω, развратен (ραζβρατεν) έκφυλος, екстракт (εξτρακτ) εκχύλισμα, еластичен (ελαστι**τσ**εν) ελαστικός, еластичност (ελαστι**τσ**νοστ) ελαστικότητα, ела (ελα) έλατο, дефект (ντεφεκτ) ελάττωμα, елен (ελεν) ελάφι, ревизор (ρεβιζορ) ελεγκτής, проверка (προβερκα) έλεγχος, контролирам (κοντρολιραμ) ελέγχω, мизерен (μιζερεν) ελεεινός, слон (σλον) ελέφας, спирала (σπιραλα) έλικα, хеликоптер (χελικοπτερ) ελικόπτερο, дефицит (ντεφιτσιτ) έλλειμμα, блато (μπλατο) έλος, марш (μαρ**ς**) εμβατήριο, ембрион (εμμπριον) έμβρυον, индиректен (ιννδιρεκτεν) έμμεσος, платен (πλατεν) έμμισθος, страст (στραστ) εμπάθεια, опит (οπιτ) εμπειρία, експерт (εξπερτ) εμπειρογνώμων, опитен (οπιτεν) έμπειρος, пластир (πλαστιρ) έμπλαστρο, пречка (πρε**τσ**κα) εμπόδιο, стока (στοκα) εμπόρευμα, напред (ναπρεντ) εμπρός, ало (αλο) εμπρός, авангарда (αβανγκαρντα) εμπροσθοφυλακή, преграда (πρεγκραντα) έμφραγμα, вроден (βροντεν) έμφυτος, против (προτιβ) εναντίον, добродетелен (ντομπροντετελεν) ενάρετος, интерес (ιντερες)

ендиаφέρον, знак (ζνακ) ένδειξη, славно (σλαβνο) ένδοξα, славен (σλαβεν) ένδοξος, заседа (ζασεντα) ενέδρα, енергичен (ενεργκι**τσ**εν) ενεργητικός, активен (ακτιβεν) ενεργητικός, енергичност (ενεργκι**τσ**νοστ) ενεργητικότητα, активност (ακτιβνοστ) ενεργητικότητα, сегашно време (σεγκα**σ**νο βρεμε) ενεστώτας, залог (ζαλογκ) ενέχυρο, информирам (ινφορμιραμ) ενημερώνω, спомен (σπομεν) ενθύμιο, девет (ντεβετ) εννιά, разбирам (ραζμπιραμ) εννοώ, давам под наем (νταβαμ ποντ ναεμ) ενοικιάζω, наем (ναεμ) ενοίκιο, наемател (ναεματελ) ένοικος, инструментален (ινστουμενταλεν) ενόργανος (μουσική), единство (εντινστβο) ενότητα, вина (βινα) ενοχή, досаден (ντοσαντεν) ενοχλητικός, виновен (βινοβεν) ένοχος, инстинкт (ινστικτ) ένστικτο, заповед (ζαποβεντ) ένταλμα, напрегнат (ναπρεγκνατ) εντατικός, интензивен (ιντενζιβεν) εντατικός, локализирам (λοκαλιζιραμ) εντοπίζω, печатен (πε**τσ**ατεν) έντυπος, аквариум (ακβαριουμ) ενυδρείο, откуп (οτκουπ) εξαγορά, вентилатор (βεντιλατορ) εξαεριστήρας, заради (ζαραντι) εξαιτίας, поради (πορaντι) εξαιτίας, принуда (πρινουντα) εξαναγκασμός, измама (ιζμαμα) εξαπάτηση, естрада (εστραντα) εξέδρα, развивам (ραζμπιβαμ) εξελίσσω, проверка (προβερκα) εξέταση, еднакво (εντνακβο) εξίσου, откривам (οτκριβαμ) εξιχνιάζω, оток (οτοκ) εξόγκωμα, признание (πριζνανιε) εξομολόγηση, освен (οσβεν) εξόν, заточение (ζατο**τσ**ενιε) εξορία, заточеник (ζατο**τσ**ενικ) εξόριστος, неутрализирам (νεουτραλιζιραμ) εξουδετερώνω, власт (βλαστ) εξουσία, сила (σιλα) εξουσία, умен (ουμεν) έξυπνος, издигам (ιζντιγκαμ) εξυψώνω, параклис (παρακλις) εξωκκλήσι, балкон (μπαλκον) εξώστης, празнувам (πραζνουβαμ) εορτάζω, празник (πράζνικ) εορτή, награда (ναγκραντα) έπαθλο, повторен (ποβτορεν) επαναληπτικός, вила (βιλα) βίλα έπαυλη, контакт (κοντακτ) επαφή, допир (ντοπιρ) επαφή, брз (μπρζ) επείγων, инцидент (ιντσιντεντ) επεισόδιο, интервенирам (ιντερβενιραμ) επεμβαίνω, инвестирам (ινβεστιραμ) επενδύω, годишнина (γκοντι**σ**νινα) επέτειος, ремонтирам (ρεμοντιραμ) επιδιορθώνω, поправка (ποπραβκα) επιδιόρθωση, ремонт (ρεμοντ) επιδιόρθωση, стремеж (στρεμε**ζ**) επιδίωξη, одобрение (οντομπρενιε) επιδοκιμασία, додаток (ντονταποκ) επίδομα, десерт (ντεσερτ) επιδόρπιο, завиден (ζαβιντεν) επίζηλος, агресивен (αγκρεσιβεν) επιθετικός, презиме (πρεζιμε) επίθετο επώνυμο, преглед (πρεγκλεντ) επιθεώρηση, инспектор (ινσπεκτορ) επιθεωρητής, навремен (ναβρεμεν) επίκαιρος, надгробен (ναντγκρομπεν) επικήδειος, погребален (πογκρεμπαλεν) επικήδειος, опасен (οπασεν) επικίνδυνος, критикувам (κριτικουβαμ) επικρίνω, критика (κριτικα) επίκριση, избирам (ιζμπιραμ) επιλέγω, избор (ιζμπορ) επιλογή, епилог (επιλογκ) επίλογος, асистент (ασιστεντ) επιμελητής βοηθός, ниво (νιβο) επίπεδο, мебел (μεμπελ) έπιπλο, лекомислен (λεκομισλεν) επιπόλαιος, меродавен (μερονταβεν) επίσημος, посетител (ποσετιτελ) επισκέπτης, поправка (ποπραβκα) επισκευή, преглед (πρεγκλεντ) επισκόπηση, епископ (επισκοπ) επίσκοπος, контролирам (κοντρολιραμ) επιστατώ, покрив (ποκριβ) επιστέγασμα, наука (ναουκα) επιστήμη, писмо (πισμο) επιστολή, запис (ζαπις) επιταγή, заповеден (ζαποβεντεν) επιτακτικός, надгробен (ναντγκρομπεν) επιτάφιος, способен (σποσομπεν) επιτήδειος, атакувам (ατακουβαμ) επιτίθεμαι, почетен (πο**τσ**ετεν) επίτιμος, комитет (κομιτετ) επιτροπή, постигам (ποστιγκαμ) επιτυγχάνω, успех (ουσπεχ) επιτυχία, виден (βιντεν) επιφανής, резервираност (ρεζερβιρανοστ) επιφύλαξη, аргумент (αργκουμεντ) επιχείρημα, позлатен (ποζλατεν) επίχρυσος, контрола (κοντρολα) εποπτεία, годишно време (γκοντι**σ**νο βρεμε) εποχή, полезен (πολεζεν) επωφελής, инструмент (ινστρουμεντ) εργαλείο, работа (ραμποτα) εργασία, труд (τρουντ) εργασία, работен (ραμποτεν) εργάσιμος, работилница (ραμποτιλνιτσα) εργαστήριο, работник (ραμποτνικ) εργάτης, работен (ραμποτεν) εργατικός, ерген (εργκεν) εργένης, дело (ντελο) έργο, фабрика (φαμπρικα) εργοστάσιο, руина (ρουΐνα) ερείπιο, пристигам (πριστιγκαμ) έρχομαι, анкета (ανκετα) ερωτηματολόγιο, приход (πριχοντ) έσοδο, дом (ντομ) εστία, фирма (φιρμα) εταιρεία, подготовка (ποντγκοτοβκα) ετοιμασία, духовит (ντουχοβιτ) ετοιμόλογος, готов (γκοτοβ) έτοιμος, готовност (γκοτοβνοστ) ετοιμότητα, година (γκοντινα) έτος, Евангелие (εβανγκελιε) Ευαγγέλιο, чувствителност (**τσ**ουβστβιτελνοστ) ευαισθησία, чувствителен (**τσ**ουβστβιτελεν) ευαίσθητος, учтивост (ου**τσ**τιβοστ) ευγένεια, учтив (ου**τσ**τιβ) ευγενής, благодарност (μπλαγκονταρνοστ) ευγνωμοσύνη, весел (βεσελ) εύθυμος, имам време (ιμαμ βρεμε) ευκαιρώ, подвижен (ποντβι**ζ**εν) ευκίνητος, лесен (λεσεν) εύκολος, наивен (ναΐβεν) εύπιστος, пластичен (πλαστι**τσ**εν) εύπλαστος, каталог (καταλογκ) ευρετήριο,

широк (**σ**ιρок) ευρύς, Европа (Εβροπα), Ευρώπη здрав (ζντραβ) εύρωστος, силен (σιλεν) εύρωστος, задоволен (ζαντοβολεν) ευχαριστημένος, задоволство (ζαντοβολστβο) ευχαρίστηση, благодарност (μπλαγκονταρνοστ) ευχαριστία, леснина (λεσνινα) ευχέρεια, молитва (μολιτβα) ευχή, пубертет (πουμπερτετ) εφηβεία, кошмар (ко**σ**μαρ) εφιάλτης, атака (ατακα) έφοδος, имам (ιμαμ) έχω κτλ.

Οι ανωτέρω λέξεις, έχουν κάποια φωνητική ή φθογγολογική συνάφεια με τις εύηχες Μακεδονικές, δηλαδή με τις Ελληνικές λέξεις; Ασφαλώς, ασφαλέστατα όχι. Φαίνονται και ακούγονται και είναι Σλαβικές λέξεις και μάλιστα είναι **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ**. Από ένα **ΒΟΥΛΓΑΡΟΕΛΛΗΝΙΚΟ** λεξικό γράψαμε και τη σημασία τους.

Αυτές τις ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ λέξεις που είδατε, ακριβώς αυτές τις ίδιες ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ λέξεις, με την ίδια σημασία, με την ίδια προφορά και με τον ίδιο τρόπο γραφής, χωρίς διαφορά ούτε σε ένα (ъ), ούτε σε ένα (a) αντί (e) οι Βαρδαρίτες, τις μετωνόμασαν και τις είπαν Μακεδονικές! Τόση απίστευτη θρασύτητα. Με τόση και τέτοια θρασύτητα οι Βαρδαρίτες προσπαθούν να πείσουν όλο τον κόσμο ότι οι Μακεδόνες του Περδίκκα, του Αρχελάου, του Αργαίου, του Αμύντα, του Αερόπου, του Φιλίππου Β' και άλλων τεσσάρων Φιλίππων, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και άλλων τεσσάρων Αλεξάνδρων, ως και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες ομιλούσαν Σλαβικά και μάλιστα **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ**, σε εποχή δηλαδή που τα **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ** ήταν άγνωστα.

Παρακαλώ προσέξτε τώρα, όσο και αν έχετε κουρασθεί και έχετε πεισθεί, και τις κατωτέρω λέξεις. Σας λέω εκ προοιμίου ότι και αυτές, είναι όλες **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις. Όμως, και αυτές ακριβώς τις **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις τις χρησιμοποιούν **οι Βαρδαρίτες**, αλλά για αυτούς δεν είναι πλέον **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ**, αλλά είναι **Μακεδονικές**. Δεν νομίζω να μπορεί κάποιος πλέον να αντιμετωπίσει τους Βαρδαρίτες με λογική, με ψυχραιμία ή με σοβαρότητα. Ευγενικά μόνον μπορεί να τους πει να μην ανοηταίνουν ή να τους αντιμετωπίσει με ιλαρότητα. Προσωπικώς δηλώνω ότι σέβομαι απολύτως και τιμώ κάθε άνθρωπο εφόσον είναι έντιμος και ενάρετος, αλλά και και κάθε λαό με τέτοια στοιχεία. Προσέξτε λοιπόν και αυτές τις **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις: Ζαβολιά измама, ζαβολιάρης шмекер, ζαβολιάρης измамник, ζαλισμένος зашеметен, ζαμπόν шунка, ζάπλουτος богат, ζάρι зар, ζέβρα зебра, ζελατίνη желатин, ζενίθ зенит, ζεστασιά топлина, ζευγάρι чифт, ζέφυρος зефир, ζήλεια завист, ζημία загуба, ζήτημα проблем, ζήτω даживее, ζήτω ура, ζουμερός сочен, ζουμί сок, ζουρλός луд, ζοφερός мрачен, ζύθος пиво, ζυμάρι тесто, ζωή живот, ζώνη зона, ζωντάνεια живост, ζωντανός жив, ζώο животно, ζωστήρας колан, ζωώδης животински, ή или, ήβη (εφηβεία) пубертет, ηγεμόνας владетел, ηγέτης водач, ηγέτης лидер, ηγούμενος игумен, ήδη сега, ηδονή наслада, ηθική морал, ηθικό дух, ηθικολόγος моралист, ηθικός морален, ηλεκτρίζω електризирам, ηλεκτροδυνανική електродинамика, ηλεκτροκινητήρας електромотор, ηλεκτρολογία електротехника, ηλεκτρόλυση електролиза, ηλεκτρόνιο електрон, ηλεκτροφωτίζω електрифицирам, ηλίθιος идиот, ημέρα ден, ημερολόγιο календар, ημερολόγιο дневник, ημερομηνία дата, ημίθεος ролибог, ημικρανία мигрена, ήπειρος континент, ήπιος благ, ήρεμος спокоен, ηρεμία (ησυχία) тишина, ηφαίστειο вулкан, ήχος звук, θάλασσα море, θαλασσινός морски, θαλασσόνερο морска вода, θαλπωρή топлина, θαμώνας редовен клиент, θαρραλέος смел, θάρρος смелост, θαύμα чудо, θαυμάσιος чудесен, θαυματουργός чудотворец, θεατρίνος артист, θεϊκός божествен, θέμα тема, θεμέλιο основа, θεμέλιο темел, θεολογία богословие, θεολόγος теолог, θεόρατος огромен, Θεός Бог, θεότητα божественост, Θεοτόκος Богородица, θεραπευτήριο болница, θεραπεύω лекувам, θέρετρο вила, θερινός летен, θερμάστρα печка, θερμοδυναμική термодинамика, θερμοκρασία температура, θερμός (το) термос, θερμότητα топлина, θεσμός закон, θετικός позитивен, θεώρημα теорема, θεώρηση виза, θεώρηση заверка, θεωρώ гледам, θηλυκός женски, θήραμα улов улов, θηρίο диво животно, θησαυρός богатство, θλάση (Ιατρική) фрактура, θόλος свод, θολός нечист, θρησκευτικότητα религиозност, θριαμβευτικός триумфален, θριαμβεύω триумфирам, θρίαμβος триумф, θρίαμβος победа, θρόνος трон, θρυλικός легендарен, θρύλος легенда, θύρα врата, ιατρική медицина, ιατρικός медицински, ιατρός лекар, ιδανικό идеал, ιδανικός идеален, ιδεαλιστής идеалист, ιδιαίτερα осовено, ιδιαίτερος осовен, ιδιοσυγκρασία природа, Ιδιοσυγκρασία темперамент, ίδρυμα институт, ιδρώτας пот, ιεραπόστολος мисионер, ιερό храм, ιερό олтар, ιεροκήρυκας проповедник, ιθαγενής

местен, ικανοποίηση задоволство, ικανοποιητικός задоволителен, ικανός способен, ικανότητα способност, ικέτης молител, ιμάντας каиш, ιμπρεσάριος импресарио, ιμπρεσσιονιστής импресионист, ίνα влакно, Ινδός Индец, ινστιτούτο институт, ιός (Ιατρ., Υπολογ.) вирус, ισθμός канал, ισόβιος доживотен, ισόγειο партер, ισοζύγιο баланс, ισχνός слаб, ισχυρός силен, ισχύς сила, ίσως може би, ιχθυολογία наука за рибите, ιχθύς риба, ιχνογραφώ скицирам, καβαλιέρος кавалер, καβγάς караница, κάβος нос, κάβουρας морски рак, κάδος кофа, κάδρο рамка, καζάνι котел, καζάνι казан, καζίνο казино, καθαριότητα чистота, καθαρίστρια чистачка, καθαρός чист, καθεστώς режим, κάθετος вертикален, καθρέφτης огледало, καινοτομία новаторство, καινούργιος нов, καιρός време, κακία злоба, κακό зло, κακοκαιρία лошо време, κακομεταχειρίζομαι малтренирам, κακός лош, κακότροπος груб, κάκτος кактус, καλάθι кошница, καλαίσθητος естетичен, κάλεσμα покана, καλλιγραφία краснопис, καλό (το) добро, καλόγερος калугер, καλόγρια, (μοναχή) калугерка, καλοκαιριάτικος летен, καλόψυχος добродушен, καλορίζικα честито, καλορίζικος честит, καλπάζω галопирам, καλωσύνη добрина, κάλπικος фалшив, κάλτσα чорап, καλτσοδέτα жартиера, καλύβα колиба, κάλυμμα покривка, καλύπτω покривам, καλώ викам, καλώδιο кабел, καλώς хубаво καμάρα свод, καμάρι гордост, καμήλα камила, καμιόνι камион, καμπάνα камбана, κάμπος поле, κάμποσο доста, κανακάρης гален, κανάλι канал, καννάβι коноп, καν(ν)ίβαλος канибал, κανόνας правило, κανόνας канон, κανόνι топ, κανονικός правилен, κανονικός редовен, κανονικός нормален, κανονισμός правилник, κανονισμός устав, καντήλι кандило, καπάκι капак, καπέλλο шапка, καπιταλιστής капиталист, καπνιά дим, καπνιστής пушач, καραβίδα рак, καραμπίνα карабина, καράτι карат, καρδιολόγος кардиолог, καρέκλα стол, καρκίνος рак, καρμπόν индиго, καρότο морков, καρπερός плодороден, καρπός плод, καρποφορώ давам плод, κάσα ковчег, κασέτα касета, κασετίνα касетка, κασμίρι кашмир, κασόνι каса, καταγίνομαι занимавам се, κάταγμα фрактура, καταγράφω регистрирам, καταδίδω предавам, καταδίδω издавам, κατάθεση (οικον.) блог, κατακλυσμός потоп, κατάκοιτος прикован на легло, κατακόμβη катакомба, κατακόρυφος вертикален, κατακτητής окупатор, κατακτώ окупирам, καταλαβαίνω разбирам, κατάλογος каталог, καταναγκασμός принуда, καταναλώνω консумирам, καταναλωτής консуматор, κατανοώ разбирам, καταπληκτικός поразителен, κατάπληκτος поразен, καταραμένος проклет, καταρράκτης водопад, καταρτίζω образувам, κατασκοπεύω шпионирам, κατασκοπεύω разузнавам, κατάσκοπος разузнавач, καταστατικό статут, καταστατικό устав, καταστροφή катастрофа, κατάστρωμα палуба, καταστρώνω планирам, καταφρονώ презирам, κατάχρηση злоупотреба, καταχωρίζω регистрирам, κατειλημμένος ангажиран, κατεργασία обработка, κατεργασία преработка, κατηγόρημα обвинение, κατηγορηματικός категоричен, κατηγορητήριο обвинителен акт, κατηγορία обвинение, κατήγορος обвинител, κατοικίδιος домашен, κάτοικος жител, κατόρθωμα подвиг, κατσίκα коза, κάτω долу, κατώτερος подолен, κατώφλι праг, καύσωνας жега, καφάσι кафез, καφείνη кофеин, καφές (ο) кафе, κάψουλα капсула, κείμενο текст, κελαηδώ чуруликам, κελάρι килер, κενόδοξος суетен, κενό вакуум, κενός празен, κεντρί остен, κεντρικός централен, κεραία антена, κεραμίδα керамида, κεραμική керамика, κερατάς рогоносец, κέρατο рог, κέρδος печалба, κέρμα монета, κεφάλαιο (οικον.) капитал, κεφαλαιούχος капиталист, κεφαλή глава, κεφάτος весел, κεχρί просо, κήπος градина, κηπουρός градинар, κήρυγμα проповед, κήρυκας проповедник, κήτος кит, κιλό (χιλιόγραμμο) килограм, κίνδυνος опасност, κινηματογράφος кино, κινητήρας двигател, мотор κινητήρας, κινητοποιώ мобилизирам, κινητός подвижен, κίνητρο мотив, κλάμμα плач, κλαρίνο кларнет, κλειστός затворен, κλέφτης крадец, κλεψιά кражба, κλήμα лоза, κληματαριά лозница, κληματόφυλλο лозов лист, κληρονομιά наследство, κληρονόμος наследник, κλήση покана, κλίβανος парен котел, κλίμακα скала, κλινική клиника, κλινοσκέπασμα покривало за легло, κλοπή кражба, κλωτσώ ритам, κλουβί кафез, κλωνάρι клон, κλωσόπουλο пиленце, κλωστή конец, κοιλάδα долина, κοίλος празен, κοιμίζω приспивам, κοινοβουλευτικός парламентарен, Κοινοβούλιο парламент, κοινωνιολόγος социолог, κοιτάζω гледам, κόκορας петел, κολ(λ)έγιο колеж, κόλλα лепило, κολοκύθα тиква, κολοσσός колос, κόλπος залив, κομήτης комета, κομμάτι парче, κομμουνιστής комунист, κομπλιμέντο комплимент, κομπόστα компот, κομψός елегантен, κονσέρτο концерт, κοντύλι калем, κοπάδι стадо, κόπος труд, κορδέλα

панделка, корνίζα корниз, κορυφώνω издигам, κόσκινο сито, κόσκινο решето, κόσμημα накит, κοσμήτορας декан, κοσμικός светски, κοσμικός световен, κοσμοπολίτης космополит, κόσμος (λαός) народ, κότα кокошка, κοτέτσι кокошарник, κοτόπουλο пиле, κότσυφας кос, κουβαλητής носач, κουβάς кофа, κουβέντα разговор, κουκκίδα точка, κούκλα кукла, κουκούλα качулка, κουκουνάρι шишарка, κουλός сакат, κουμπάρα кума, κουμπάρος кум, κουμπί копче, κουνιάδος девер, κουπί гребло, κουρδίζω навивам, κουρσάρος пират, κουρτίνα завеса, κουταμάρα глупост, κούτελο чело, κουτός глупав, κουτός наивен, κουτσαίνω куцам, κουτσός куц, κούφιος празен, κούφωμα празнина, κοφίνι кошница, κράμα сплав, κρανίο череп, κράνος шлем, κράση темперамент, κρασί вино, κρατήρας кратер, κραυγάζω викам, κράχτης викач, κρέας месо, κρεβάτι креват, κρεβάτι легло, κρέμα крем, κρεμασμένος обесен, κρεμάστρα закачалка, κρεμμύδι кромид, κρεοπωλείο месарница, κρεοπώλης месар, κριάρι овен, κρίνο(ς) крин, κρίσιμος критичен, κριτική критика, κροκόδειλος крокодил, κρότος шум, κρούστα кора, κρούστα (τραύμα) коричка, κρούω (κτυπώ, κοπανίζω) чукам, κρύο студ, κρυολόγημα настинка, κρύος студен, κρυστάλλινος кристален, κρύσταλλο кристал, κρυσταλλώνω кристализирам, κρυφός таен, κτήμα имот, κτήνος животно, κτύπημα удар, κτυπώ (τύκω, κοπανίζω) чукам, κύβος куб, κυκλάμινο циклама, κυκλώνας циклон, κύκνος лебед, κυλινδρικός цилиндричен, κυνήγι лов, κυνηγός ловец, κυνικός кичешки, κυπαρίσσι кипарис, κύριος господин, κύριος (επ.) главен, κύρος авторитет, κυρτός крив, κύτταρο клетка, κώδικας код, κώλος задник, κώλυμα пречка, κωμικός комичен, κωμικός смешен, κωμικοτραγικός трагикокомичен, κώνος конус, λάβα лава, λαβύρινθος лабиринт, λάδι масло, λάθος грешка, λαϊκός народен, λαιμαργία ненаситност, λαίμαργος ненаситен, λαιμός врат, λάκκος ров, λαλιά говор, λαλιά глас, λαλιά звук, λαμπάδα факел, Λαμπρή Великден, λαμπριάτικος великденски, λαμπτήρας лампа, λαογραφία фолклор, λαοκρατία народна власт, λαός народ, λαπάς каша, λαρδί сланина, λάσο ласо, λάσπη кал, λάστιχο каучук, λάστιχο гума, λάστιχο ластик, λατινικός латински, λατρεία култ, λατρευτός обожаван, λατρεύω обожавам, λαχανικό зеленчук, λαχτάρα копнеж, λέβητας казан, λέβητας котел, λειτουργία работа, λειτουργός служител, λεκάνη леген, λεμονάδα лимонада, λεμόνι лимон, λεμονιά лимон, λεξικό речник, λεξικογράφος лексикограф, λεοπάρδαλη леопард, λεπτά (χρήματα) пари, λεπτό минута, λεπτοκαμωμένος нежен, λεπτομέρεια подробност, λεπτομερής подробен, λεπτός слаб, λεπτός фин, λέσχη клуб, λεύκωμα (ιατρ.) албумин, λεωφορείο автобус, ληστεία грабеж, ληστής крадец, λιβάδι ливада, λιγνίτης лигнит, λιγνός слаб, λίμα пила, λίμνη езеро, λιμός глад, λιμπρέτο либрето, λινάρι лен, λινός ленен, λιποτακτώ дезертирам, λίστα листа, λιτός беден, λογαριασμός сметка, λογική логика, λογική разум, λογικός логичен, λογικός разумен, λογοδοτώ давам отчет, λογοκρίνω цензурирам, λογοκρισία цензура, λογομαχώ дискутирам, λόγος говор, λόγος причина, λογοτεχνία литература, λόγω поради, λοίμωξη зараза, λοιπόν и така, λοιπόν значи, λοιπός останал, λοξός крив, λόρδος лорд, λοστός лост, λουκούμι локум, λουλούδι цвет, λουρί колан, λουρίδα лента, λύπη (οδύνη) болка, λύρα (μουσική) лира, λύση решение, λύτρα откуп, μα но (αμα), μάγειρας готвач, μαγείρισσα готвачка, μαγνητίζω магнетизирам, μάγος маг, μαδέρι талпа, μάζα маса, μαζί (ομού) заедно, μαθηματικά математика, μαθητευόμενος чирак, μαθητής ученик, μαθήτρια ученичка, μαιευτήρας акушер, μακαριότητα блаженство, μακαρόνι макарони, Μακεδών Македонец, Μακεδονικός Македонски, μακρινός далечен, μαλακός мек, μάλαμα злато, μαλλιά коса, μαλώνω карам се, μαμά мама, μαμή акушерка, μάμμη баба, μαμούθ мамут, μανιώδης бесен, μανταλάκι штипка, μανταρίνι мандарина, μαντάτο вест, μαντεύω пророкувам, μαντολίνο мандолина, μάντρα (μαντρί) кошара, μαντρόσκυλο овчарско куче, μαργαρίνη маргарин, μαργαριταρένιος бисерен, μαργαριτάρι бисер, μαριονέτα марионетка, μάρκα марка, μάρκα знак, μαρκάρω маркирам, μαρκησία маркиза, μαρκήσιος маркиз, μάρκο марка, μαρμελάδα мармелад, Μάρτιος Март, μαρτυρικός свидетелски, μασιά маша, μάσκα маска, μασκαράς маскиран чобек, μασκαρεύω маскирам, μασόνος масон, μαστίγιο камшик, μαστίζω бичувам, ματαιόδοξος суетен, μάταιος напразен, ματαιότητα суета, μάτι око, ματιά поглед, ματογυάλια очила, μαχαίρι нож, μάχη битка, μαχητής воин, μεγαλειότατος величество, μεγαλοπρεπής величествен, μεγαλόψυχος великодушен, μέγεθος размер, μέγεθος големина, μέγιστον максимум, μέδουσα медуза, μεζές мезе,

μεθοδικός методичен, μέθοδος метод, μεθόριος, η (ουσ.) граница, μεθόριος (επίθ.) граничен, μείον (Μαθημ.) минус, μειονέκτημα дефект, μειονεκτικός дефектен, μειονότητα малцинство, μελαγχολικός меланхоличен, μελάνι мастило, μέλι мед, μέλισσα пчела, μελισσοκόμος пчелар, μελισσοτροφία пчеларство, μελόδραμα мелодрама, μελόδραμα опера, μέλος (επιτροπής) член, μεμβράνη мембрана, μέρα ден, μεράκι мерак, μεριά страна, μέριμνα грижа, μεροδούλι (μεροκάματο) надница, μεροκαματιάρης надничар, μεσαίος (μέσος) среден, μεσαίων средневековие, μεσημέρι пладне, μεσίτης посредник, μέσο средство, μεσοφόρι фуста, μεταβλητός променлив, μεταγραφή препис, μεταδίνω предавам, μεταδότης предавател, μεταλλείο рудник, μεταλλικός метален, μέταλλο метал, μεταμόρφωση метаморфоза, μεταμοσχεύω трансплантирам, μεταμφιέζω маскирам, μεταναστεύω емигрирам, μετανάστης емигрант, μετανάστης преселник, μεταξύ сред, μεταποίηση преработка, μεταρρύθμιση реформа, μεταρρυθμίζω преобразувам, μεταρρυθμίζω (μετασχηματίζω) реформирам, μεταρρυθμιστής реформатор, μεταφέρω транспортирам, μεταφορά превоз, μεταφορά транспорт, μεταφορικός транспортен, μεταφορικός превозен, μετάφραση превод, μεταφυσική метафизика, μεταχείριση употреба, μετεωρίτης метеорит, μετεωρολόγος метеоролог, μετέωρος нерешителен, μετονομάζω преименувам, μέτοχος (οικον.) акционер, μετριοπάθεια умереност, μετριοπαθής умерен, μέτριος среден, μετριόφρων скромен, μέτωπο чело, μη(ν) (αρνητικό μόριο) не, μηδέν нула, μήνας месец, μηνιαίος месечен, μηνιγγίτις менингит, μήνυμα известие, μήπως да не би, μήτρα матка, Μητροπολίτης митрополит, μηχανή машина, μηχάνημα апарат, μηχάνημα уред, μηχανική механика, μηχανικός (ουσ.) инженер, μία една, μιγάς мулат, μικρόβιο микроб, μικροσκόπιο микроскоп, μικρότητα незначителност, μικρόφωνο микрофон, μικρόψυχος малодушен, μιλιά говор, μιμούμαι имитирам, μιμούμαι копирам, μιναρές минаре, μισαλλοδοξία нетолерантност, μισάνοικτος полуотворен, μισερός сакат, μισητός омразен, μισόγυμνος полугол, μίσος омраза, μνήμα гроб, μνήμη памет, μνημόσυνο помен, μνημόσυνο панихида, μόδα мода, μοδίστρα шивачка, μοδίστρα модистка, μοιραίος фатален, μοιρασιά делба, μοιρολάτρης фаталист, μόλυβδος (μολύβι) олово, μολύβδινος оловен, μολύβι молив, μονάδα единица, μοναδικός единствен, μονάρχης монарх, μοναστήρι манастир, μονάχα (μόνον) само, μοναχογιός единствен син, μοναχοπαίδι единствено дете, μοναχός монах, μονάχος (επίθ.) сам, μονιμοποιώ стабилизирам, μονόγραμμα монограм, μονογράφω парафирам, μονοκόμματος монолитен, μονόλογος монолог, μονομαχία дуел, μονοπώλιο монопол, μόνος сам, μονόφθαλμος едноок, μοντέλο модел, μοντέρνος модерен, μονώνω изолирам, μονωτήρας изолатор, μονωτικός изолационен, μορφασμός гримаса, μορφή форма, μορφή вид, μορφώνω образовам, μόρφωση образование, μοσχάρι теле, μοσχαρίσιος телешки, μοτέρ мотор, μουλάρι муле, μούρη лице, μουρλός налудничав, μούσα муза, μουσακάς мусака, μουσαμάς мушама, μουσική музика, μουσικός музикант, μουσικός (επίθ.) музикален, μουσικοσυνθέτης композитор, μουσμουλιά мушмула, μουστάκι мустак, μούστος шира, μοχθηρία злоба, μοχλός лост, μπακάλικο бакалница, μπακλαβάς баклава, μπάλα топка, μπαλάντα балада, μπαλαρίνα балерина, μπαλκόνι балкон, μπαλόνι балон, μπαμπάκι памук, μπαμπάς татко, μπάντα банда, μπαρ бар, μπαρούτι барут, μπαστούνι бастун, μπεκάτσα бекас, μπεκιάρης (εργένης) ерген, μπετόν бетон, μπλε син, μπλοκ блок, μπλοκ (σημειωματάριο) бележник, μπλοκάρω блокирам, μπλούζα блуза, μπόλικος изобилен, μπόμπα (βόμβα) бомба, μπουζούκι бузуки, μπουκάλι шише, μπουκέτο букет, μπουρίνι ураган, μπούστος корсет, μπούτι бут, μπροστά напред, μπροστινός преден, μυαλό разум, μυγδαλιά бадем, μυθιστόρημα роман, μυθογράφος баснописец, μύθος мит, μυϊκός мускулен, μύλος мелница, μύλος воденица, μυλωνάς воденичар, μυλωνάς мелничар, μυρμήγκι мравка, μυρτιά (μυρσίνη) мирта, μυρωδιά аромат, μυς мускул, μυστικιστής мистик, μυστικός таен, μυτερός заострен, μύτη нос, μυώδης мускулест, μωρό бебе, μωρός неразумен, μωρός (ανόητος) глупав, ναι да, ναός храм, νάρκη мина, νάρκισσος нарцис, νάρκωση наркоза, ναρκωτικό наркотик, ναυαγοσώστης спасител, ναύαρχος адмирал, ναυτία морска болест, ναυτικό флота, ναυτικός (επίθ.) морски, ναφθαλίνη нафталин, νεαρός младеж, νεαρός (επίθ.) млад, νεκροθάφτης гробар, νεκροκεφαλή череп, νεκρολογία некролог, νέκταρ нектар, νέο новина, νεογέννητος новороден, νεολαία младеж, νέος млад, νέος нов, νερό вода, νερόμυλος воденица, νεύμα

знак, νευριάζω нервирам, νευρικός нервен, νεύρο нерв, νευρολόγος невролог, νεύρωση невроза, νεφελώδης облачен, νέφος облак, νέφος смог, νέφτι терпентин, νεωτερισμός новост, νήμα нишка, νηπιακός детски, νηπιακός бебешки, νήπιο дете, νήπιο бебе, νήσος остров, νησίδα островче, νηστεία глад, νηστεύω гладувам, νηστικός гладен, νηφάλιος трезвен, νηφαλιότητα трезвеност, νιάτα младост, νίκη победа, νικοτίνη никотин, νιτρογλυκερίνη нитроглицерин, νοητικός умен, νοίκι наем, Νομαρχία област, νομική право, νομικός правен, νομιμοποιώ легализирам, νόμιμος легален, νόμισμα валута, νομισματική нумизматика, νόμος закон, νομός област, νοοτροπία менталитет, νοσηλεύω лекувам, νόσημα (νόσος) болест, νοσοκόμα медицинска сестра, νοσοκομείο болница, νόστιμος вкусен, νότα нота, νους ум, νους разум, νους интелект, ντοκουμέντο документ, ντομάτα домат, ντουλάπι шкаф, ντροπαλός срамежлив, νύφη невеста, νωπός свеж, νωρίς рано, ξανθός русокос, ξανθός рус, ξεμοναχιάζω изолирам, ξενοιασιά безгрижност, ξένοιαστος безгрижен, ξέφραγος разграден, ξεψυχώ умирам, ξηρά суша, ξίδι оцет, ξινός кисел, ξιφίας рибамеч, ξίφος меч, ξυπνητήρι будилник, ξύπνιος (ξυπνητός) буден, ξυπόλητος бос, όγδοος осми, όγκος обем, όγκος маса, όγκος (Ιατρ.) тумор, οδηγός водач, οδοντίατρος стоматолог, οδός улица, οδόφραγμα барикада, οδύνη болка, οθόνη платно, οθόνη екран, οικείος домашен, οικειότητα интимност, οικία дом, οικογενειακός семеен, οικοδέσποινα стопанка, οικοδεσπότης домакин, οικοτροφείο пансион, οικουμένη вселена, ικουμενικός вселенски, οινόπνευμα алкохол, οίνος вино, οκτάβα октава, Οκτώβριος октомври, ολιγόψυχος малодушен, Ολυμπιάδα олимпиада, ομάδα група, ομαδικός (συλλογικός) колективен, όμηρος заложник, ομιλία беседа, ομιλία говор, όμιλος група, ομογένεια еднородност, ομολογία признание, ομοσπονδιακός федерален, όνειρο мечта, όνομα име, οξύ киселина, οξυγόνο кислород, οπερέτα оперета, όπιο опиум, οπισθοδρομικός ретрограден, οπλή копито, οπτική оптика, όργανο орган, οργανώνω организирам, ορειβάτης планинар, ορειβατικός планинарски, ορεινός планински, όρεξη апетит, ορθά право, όρθιος прав, ορθογραφία правопис, ορθοδοξία православие, ορθόδοξος православен, ορθοπεδικός ортопед, ορθός прав, ορθότητα правилност, ορίζοντας хоризонт, οριζόντιος хоризонтален, όριο граница, όριο предел, ορισμένος определен, όρκος клетва, ορμή порив, ορμόνη хормон, όρμος залив, όρνιθα кокошка, ορνιθώνας кокошарник, όρος (βουνό) планина, όρος (ο) предел, όρος термин, ορός (ιατρ.) серум, οροφή таван, οροφή покрив, ορυκτό минерал, ορυχείο рудник, ορφανός сирак, οσφυαλγία лумбаго, ουδέτερος неутрален, ουδετερότητα неутралност, ούλο венец, ουρά опашка, ουρανής (ουράνιος) небесен, ούρο урина, όφελος полза, οφθαλμίατρος очен лекар, οφθαλμός око, όχι не, όψη лице, παγερός леден, παγερός студен, παγετός студ, παγετός мраз, πάγιος стабилен, παγκόσμιος световен, πάγος мраз, παγώνι паун, παγωτό сладолед, παζάρι пазар, παθαίνω страдам, πάθημα беда, παθητικό пасив, παθητικός пасивен, παθητικός патетичен, παθολόγος патолог, παθολόγος интернист, πάθος страст, πάθος (μίσος, αρρώστεια) омраза, πάθος болест, παιδαγωγός педагог, παιδί (τέκνο) дете, παιδί (τέκνο) чедо, παιδικός детски, παίκτης играч, παιχνίδι игра, πακέτο пакет, παλαιοπώλης антиквар, παλάτι дворец, πάλη борба, παλληκαριά смелост, παλιόκαιρος лошо време, παλιόπαιδο лошо дете, παλιός стар, παλίρροια прилив, παλμός пулс, παλούκι кол, παλτό палто, παν вселена, Παναγία Богородица, πανδοχείο страноприемница, πανηγύρι пазар, πανηγυρίζω празнувам, πάνθηρας пантера, πανικός паника, πανόραμα панорама, πανούκλα чума, παντζάρι цвекло, παντζούρι (παραθυρόφυλλο) капак на прозорец, παντομίμα пантомима, παντοτινός вечен, πάνω горе, παπαγάλος папагал, παπάς поп, πάπια патка, παπούτσι обувка, παρά (εκτός) освен, παραβάν параван, παραβολή (Μαθημ.) парабола, παράγοντας фактор, παράγραφος параграф, παραγωγή производство, παραγωγός производител, παράδειγμα пример, παράδειγμα образец, παραδειγματικός примерен, παραδεκτός приемлив, παραδέχομαι признавам, παραδίνω предавам, παραδίνομαι предавам се, παράδοξο парадокс, παράδοξος парадоксален, παράδοξος (παράξενος) чуден, παραθερίζω летувам, παράθυρο прозорец, παραίτηση оставка, παρακαταθήκη депозит, παρακάτω подолу, παράκληση молба, παρακμή залез, παραλήρημα делириум, παράλογος нелогичен, παράλυση парализа, παράλυτος парализиран, παραμορφώνω деформирам, παραμύθι приказна, παρανομία беззаконие, παραπανίσιος излишен,

παραπέτασμα завеса, παράπλευρος страничен, παραπλήσιος подобен, παράπτωμα грешка, παράσιτο паразит, παράταξη ред, παραφράζω парафразирам, παράφραση парафразира, παρηγοριά утеха, παρθενία девственост, παρκάρω паркирам, πάρκο парк, παροιμία поговорка, παρόμοιος подобен, παρουσιάζω запознавам, πάστα (ζυμαρικά) паста, παστός солен, παστός осолен, πάσχω страдам, πάτος (πυθμένας, βάση) подметка, πατρίδα родина, πατριώτης патриот, πατσάς пача, πάτωμα под, παύλα тире, παύση (μουσική) пауза, πάχνη слана, πάχος дебелина, παχύς дебел, πεδίον (πεδιάδα) поле, πεζογραφία проза, πεζοδρόμιο тротоар, πεθαίνω умирам, πειθαρχία дисциплина, πειθαρχικός дисциплиниран, πείνα глад, πεινώ гладувам, πείρα опит, πείραγμα закачка, πείραμα експеримент, πείραμα опит, πειραματίζομαι експериментирам, πειραματικός опитен, πειρατεία пиратство, πειρατής пират, πελατεία клиентела, πελάτης клиент, πελεκάνος пеликан, πελέκι секира, πελώριος огромен, πέμπτος пети, πένης беден, πενικιλίνη пеницилин, πέντε пет, πέρασμα коридор, περασμένος минат, περγαμηνή пергамент, περηφάνεια гордост, περήφανος горд, περιβολάρης градинар, περιβολή униформа, περιβόλι градина, περίθαλψη (περιποίηση) грижа, περίθαλψη закрила, περικεφαλαία шлем, περιοδεία обиколка, περιοδικό списание, περίοδος (ιατρ.) период, περιοχή област, περιπλανιέμαι скитам, περιποίηση внимание, περισκόπιο перископ, περιστατικό случка, περίστροφο револвер, περιττός излишен, περιτύλιγμα обвивка, περιφερειακός периферен, περιφερειακός регионален, περιφρονώ презирам, πετεινός петел, πετρέλαιο нафта, πέτσα кожа, πέτσινος кожен, πεύκο бор, πηγάδι кладенец, πηγάζω извирам, πηγή извор, πηγούνι брадичка, πήδημα скок, πήλινος глинен, πηλός глина, πικάντικος пикантен, πιλότος пилот, πινακίδα плочка, πινέλο четка, πιπέρι пипер, πισινός заден, πίσσα катран, πιστώνω кредитирам, πίστωση кредит, πιστωτής кредитор, πίσω назад, πίσω обратно, πίτα пита, πλάι страна, πλάγιος страничен, πλάγιος напречен, πλαίσιο рамка, πλάκα плоча, πλακώνω затискам, πλάνη заблуда, πλανήτης планета, πλανόδιος амбулантен, πλαστικός пластичен, πλαστικότητα пластичност, πλάτανος платан, πλατίνα платина, πλάτος ширина, πλάτος широчина, πλατύς широк, πλεκτός плетен, πλέξιμο плетиво, πλεονέκτημα печалба, πλεονέκτημα полза, πλεονεξία алчност, πλευρό (πλευρά) страна, πλευρό (πλευρά) ребро, πληγή рана, πληθυσμός население, πληκτικός досаден, πλήκτρο палка, πλήξη досада, πληροφορώ информирам, πλούτος (πλούτη) богатство, πνεύμα ум, πνεύμα дух, πνευματικός духовен, πνευματικός (διανοητικός) умствен, ποδήλατο велосипед, ποδιά престилка, πόθος копнеж, ποιητής поет, ποίμνιο стадо, πολεμικός боен, πόλη град, πολιτική политика, πολιτισμένος културен, πολιτισμός култура, πολτός каша, πολύγλωσσος полиглот, πολυκλινική поликлиника, πολυτεχνείο политехника, πομπός предавател, πόνος болка, πόντος (θάλασσα) море, πονώ страдам, πονώ боли ме, πορθμείο ферибод, πόρισμα (έκβαση) резултат, πόρνη проститутка, πορσελάνη порцелан, πόρτα врата, πόρτα порта, πορτοκάλι портокал, πορτρέτο портрет, ποσοστό процент, ποτάμι река, πότε кога, ποτήρι чаша, πούδρα пудра, πουλερικά домашни птици, πούλημα продажба, πουλητής продавач, πουλί пиле, πούλμαν автобус, πουλώ продавам, πούρο пура, πράγμα предмет, πράγμα стока, πραγματικότητα (θετικότητα) реалност, πραγματοποιώ реализирам, πρακτικό протокол, πρακτικό акт, πρακτικός практичен, πράκτορας агент, πράσινος зелен, πράσο праз, πρεμιέρα премиера, πρήξιμο оток, πρίγκιπας принц, πριν по-рано, πρίσμα призма, προ пред, προαιρετικός доброволен, προάστιο предградие, πρόβα проба, πρόβατο овца, προβλεπτικός продвидлив, πρόβλημα проблем, πρόγνωση прогноза, πρόγραμμα програма, προδίδω предавам, προδίδω издавам, προεκλογικός предизборен, προέλευση произход, προετοιμασία подготовка, πρόθεση (γραμμ.) предлог, πρόθυμος готов, προϊόν артикл, προϊστάμενος шеф, προϊστάμενος началник, προϊστάμενος управник, προκαταβολή аванс, προκοπή успех, προνοητικός предвидлив, πρόνοια (μέριμνα) грижа, πρόξενος виновник, προοδευτικός прогресивен, πρόοδος прогрес, προοπτική перспектива, προπαγάνδα пропаганда, πρόπλασμα модел, προς по, προς за, προσανατολίζω ориентирам, προσβάλλω (επιτίθεμαι) атакувам, προσεκτικός внимателен, προσευχή молитва, προσέχω внимавам, πρόσκληση покана, προσοδοφόρος доходен, προσοχή внимание, πρόσοψη (πρόσωπο) фасада, πρόσοψη (πρόσωπο) лице, προστασία закрила, προστασία покровителсто, προστάτης покровител,

προσφέρω предлагам, πρόσχαρος весел, πρόσχημα предлог, προσωπικό персонал, προσωπικός личен, προσωπικός индивидуален, προσωπικότητα личност, προσωπογραφία портрет, προτείνω предлагам, προτεκτοράτο протекторат, προτεραιότητα приоритет, πρότυπο образец, πρότυπο модел, πρόφαση предлог, προφήτης пророк, προφταίνω пристигам навреме, προφυλακτικό презерватив, προχθές завчера, πρύτανης ректор, πρωί утро, πρώτα прво, πρωτάθλημα шампионат, πρωταθλητής шампион, πρωτόκολλο протокол, πρωτόπλασμα протоплазма, πρωτοτυπία оригиналност, πρωτότυπος оригинален, πρωτοχρονιά Нова година, πρωτοχρονιάτικος новогодишен, πτηνό птица, πτήση полет, πτυχίο диплома, πτυχιούχος дипломиран, πτώμα труп, πτώση (Γραμμ.) падеж, πυγολαμπίδα светулка, πυξίδα компас, πυραμίδα пирамида, πύραυλος ракета, πύργος кула, πυρετός температура, πύρινος огнен, πυρκαγιά пожар, πυροβολισμός стрелба, πυροσβέστης пожарникар, πυώδης гноен, πώληση продажба, πωλητής продавач, πώμα тапа, ραγδαίος силен, ράγισμα (ρήγμα) пукнатина, ραδιενέργεια радиоактивност, ραδιενεργός радиоактивен, ραδιόφωνο радио (апарат), ράμμα конец, ράμμα (ιατρική) шев, ρανίδα капка, ράτσα раса, ράφι полица, ρεαλιστής реалист, ρεζίλι срам, ρεκλάμα реклама, ρεκόρ рекорд, ρετσίνα вид вино, ρεύμα течение, ρευστός течен, ρήγας (βασιλιάς) крал, ρήμα глагол, ρήτορας оратор, ρίζα корен, ρίγανη оригано, ριζοσπάστης радикал, ρινόκερως носорог, ριψοκίνδυνος смел, ροδαλός (ρόδινος) розов, ρόδο роза, ροή (ποταμού) течение, ρολόϊ часовник, ρομαντικός романтичен, ρόμβος ромб, ρουκέτα ракета, ρύζι ориз, ρυθμίζω регулирам, ρυθμικός ритмичен, ρυθμός темпо, ρωμαλέος силен, ρώμη сила, σαδιστής садист, σαΐτα стрела, σακάκι сако, σακάτης инвалид, σακούλα торбичка, σαλάτα салата, σάλι шал, σαλόνι салон, σάλτο (πήδημα) скок, σάλτο (πήδημα) салто, σάλτσα сос, σάλτσα салца, σαμάρι (σάγμα) самар, σανατόριο санаториум, σανό(ς) сено, σαξόφωνο саксофон, σαπίζω изгнивам, σάπιος гнил, σαπίλα гнилост, σαπούνι сапун, σαρδέλα сардела, σαρδόνιος (σαρκαστικός) саркастичен, σαρκώδης месест, σάρπα шал, σατανάς сатана, σάτιρα сатира, σατιρικός сатиричен, σατράπης сатрап, σαφήνεια чистота, σαφής чист, σαχλαμάρα глупост, σβέρκος врат, σβέρκος тил, σε (σένα) теве, σε (σένα) те, σεβασμός почит, σειρά ред, σειρήνα сирена, σελίδα страница, σελίνι шилинг, σέλλα седло, σεμνός скромен, σεμνότητα скромност, σεξ секс, σερβιτόρα келнерка, σερβιτόρος келнер, σερβίρω сервирам, σέσουλα лопатка, σηκώνω издигам, σηκώνομαι ставам, σήμα (σημάδι) знак, σήμα белег, σήμα значка, σημαία знаме, σημαντικός важен, σημείο сигнал, σήραγξ тунел, σθεναρός силен, σιγά полека, σιγαλιά тишина, σιγανός спокоен, σίγουρος сигурен, σιδερένιος железен, σιδηρόδρομος железница, σιδηρουργός железар, σιδηρουργός ковач, σιλουέτα (φιγούρα) фигура, σιμιγδάλι грис, σινεμά кино, σιταρένιος житен, σιτάρι жито, σιφόνι сифон, σιχαμερός гаден, σκάκι шах, σκαλίζω (λαξεύω) гравирам, σκαλωσιά скеле, σκαμνί табуретка, σκαμνί столче, σκανδαλίζω скандализирам, σκάνδαλο скандал, σκάρα (εσχάρη, σχάρα) скара, σκάφη корито, σκελετός скелет, σκεπάζω покривам, σκεπτικός замислен, σκεύος прибор, σκευωρία интрига, σκηνή сцена, σκιά привидение, σκιάχτρο плашило, σκίτσο скица, σκλάβος роб, σκληρότητα жестокост, σκληρότητα суровост, σκληρός корав, σκληρός жесток, σκληρός суров, σκοπευτής стрелец, σκοπός (στόχος) цел, σκοτώνω убивам, σκούπα метла, σκύλα кучка, σκυλί куче, σμαράγδι смарагд, σμήνος ескадрила, σμίλη длето, σνομπ сноб, σοβαρός сериозен, σοβαρός важен, σοβαρότητα сериозност, σόδα сода, σόϊ род, σοκάκι сокак, σοκάρω шокирам, σόμπα печка, σονάτα соната, σοπράνο сопран, σουβλί шило, σούπα супа, σουρωτήρι цедилка, σουσάμι сусам, σπαθί меч, σπάργανο пелена, σπείρα спирала, σπέρμα (σπόρος) семе, σπέρμα сперма, σπίθα искра, σπίρτο кибрит, σπίτι дом, σπιτικός домашен, σπορ спорт, σπουδαίος важен, σπουδαιότητα важност, σπουδαστής ученик, σπουδαστής студент, σταγώνα (στάλα) капка, στάδιον стадион, σταδιοδρομία кариера, σταθεροποιώ стабилизирам, σταθερός траен, σταθμεύω (παρκάρω) паркирам, στάθμη ниво, σταλαγμίτης сталагмит, στάμνα стомна, στάρι (σιτάρι) жито, στάσιμος неподвижен, στατιστική статистика, στάχτη пепел, σταχτοδοχείο пепелник, στεγάζω покривам, στέγη покрив, στείρος безрезултатен, στέλεχος кочан, στενός тесен, στενότητα интимност, στερεός стабилен, στεριά суша, στέρνα цистерна, στεφάνι венец, στηθοσκόπιο стетоскоп, στήλη колона, στήνω издигам, στηρίζω базирам, στιβαρός

здрав, στιβαρός силен, στιγμή момент, στιγμιαίος моментален, στίχος стих, στοά безистен, στοίβα куп, στοιχείο елемент, στοιχειό привидение, στοιχειό дух, στοίχημα облог, στοίχος ред, στόκος кит, στολή униформа, στόλος флота, στόμα уста, στόχος цел, στραβά накриво, στραβός крив, στραγγιστίρι цедилка, στρατάρχης маршал, στρατηγός генерал, στρέμμα декар, στρώμα пласт, στρώνω постилам, συγγένεια роднинство, συγγενής роднина, συγγενικός роднински, συγγραφέας писател, συγκαλύπτω покривам, συγκεντρώνω концентрирам, συγκινητικός трогателен, συγκοινωνώ комуникирам, συγκρότημα група, συγκρότημα комплекс, σύγκρουση катастрофа, συγχρονίζω синхронизирам, συγχώρηση прошка, συζήτηση разговор, συζητώ дискутирам, συλλέκτης колекционер, συλλογικός колективен, συμβάν случка, συμβάν (περιστατικό) инцидент, σύμβαση (συμβόλαιο) договор, συμβιβασμός компромис, συμβολή принос, συμβολίζω символизирам, συμβολικός символичен, σύμβολο символ, συμμετρικός симетричен, συμπαθής симпатичен, συμπαθώ симпатизирам, σύμπαν вселена, συμπέθερος сват, συμπέρασμα извод, συμπεριφορά поведение, συμπόσιο симпозиум, συμπόσιο банкет, σύμπτωμα (ιατρική) симптом, σύμπτωμα белег, συμπύκνωση кондензирам, συμφορά беда, συναγερμός тревога, συνάδελφος колега, συναίσθημα чувство, συναρμολογώ монтирам, συναυλία концерт, συνδιάλεξη разговор, συνδικάτο синдикат, συνδυάζω комбинирам, συνεδρίαση заседание, συνέδριον конгрес, συνεισφορά принос, συνεννοούμαι разбирам се, συνέπεια последица, συνεπής последователен, συνεργείο работилница, συνήγορος адвокат, συνθέτης композитор, συνθετικός синтетичен, συνθηκολογώ капитулирам, σύνθημα сигнал, συνθηματικός символичен, συνιστώ запознавам, σύννεφο облак, συνοδεία свита, σύνοδος (εκκλ.) Синод, σύνορο граница, συνταγή рецепта, σύνταγμα (στρατ.) полк, συντάκτης редактор, συνταξιούχος пенсионер, συντελεστής (μαθημ.) коефициент, συντομία краткост, συντονίζω координирам, σύντροφος другар, συνωμοσία заговор, σύρμα жица, συσκευή уред, συσσωρευτής акумулатор, συσσωρεύω акумулирам, συστηματικός систематичен, συστηματοποιώ систиматизирам, σύφιλις сифилис, συχνά често, συχνός чест, σφαγείο кланица, σφαίρα област, σφαίρα сфера, σφαίρα куршум, σφάλμα грешка, σφετερίζομαι узурпирам, σφετεριστής узурпатор, σφήκα оса, σφήνα клин, σφιχτός стегнат, σφραγίδα печат, σφραγίζω (δόντι) пломбирам, σφυγμός пулс, σχάρα скара, σχεδιάγραμμα (σχέδιο) план, σχεδιάζω скицирам, σχεδιάζω планирам, σχέδιο план, σχήμα форма, σχηματίζω формирам, σχηματίζω образувам, σχισμή пукнатина, Σχολή факултет, σχολιάζω коментирам, σχολιαστής коментатор, σχολικός учебен, σχόλιο коментар, σωματικός телесен, σώος здрав, σωρός куп, σωστά правилно, σωστός правилен, σωστός точен, σωστός верен, σωτήρας спасител, ταβάνι (οροφή) таван, ταβέρνα таверна, ταινία лента, ταινία филм, τακούνι ток, τακτική тактика, τακτικός редовен, ταμείο каса, ταμείο фонд, ταμίας касиер, τάξη клас, τάξη класа, ταξί такси, ταξιαρχία бригада, ταπεινός скромен, ταπεινός покорен, ταπεινοφροσύνη скромност, τάπητας килим, ταράτσα тераса, ταρίφα тарифа, τάσι пепелник, ταύρος бик, ταυτότητα идентичност, ταυτότητα лична карта, τάφος гроб, τάφρος ров, τέκνο чедо, τέκνο дете, τελεία точка, τελεσίγραφο ултиматум, τελετή обред, τελευταίος последен, τελικός краен, τεμάχιο парче, τένις тенис, τενόρος тенор, τέρας изрод, τεράστιος огромен, τέτανος тетанус, τετριμμένος банален, τεύτλο цвекло, τέως бивш, τηλεγράφημα телеграма, τηλέγραφος телеграф, τηλεγραφώ телеграфирам, τηλεσκόπιο телескоп, τηλεφωνητής телефонист, τηλέφωνο телефон, τηλεφωνώ телефонирам, τίγρη тигрица, τιμή цена, τιμή чест, τιμητικός почетен, τιμολόγιο фактура, τιμολόγιο тарифа, τιμόνι кормило, τοκογλυφία лихварство, τοκογλύφος лихвар, τόκος лихва, τόλμη смелост, τολμηρός смел, τολμηρός решителен, τομάρι кожа, τομέας сектор, τόμος том, τόνος (1.000 κιλά) тон, τοξικός отровен, τοξικός токсичен, τόξο свод, τοξότης стрелец, τόπι (μπάλα) топка, τοπικός локален, τοπογράφος топограф, τόπος страна, τορναδόρος стругар, τόρνος струг, τορπίλη торпедо, τόσος (επίθετο) толкав, τουλίπα лале, τουναντίον напротив, τουρίστας турист, Τούρκος турчин, τούρτα торта, τουφέκι пушка, τραγικός трагичен, τρακτέρ трактор, τράπεζα банка, τραπέζι маса, τραύμα рана, τραχύς груб, τρεις (τρία) три, τρέλα лудост, τρελοκομείο лудница, τρελός луд, τριαντάφυλλο роза, Τρίτη вторник, τρίτος трети, τριφύλλι детелина, τρομερός страшен, τρομερός ужасен, τρομοκράτης терорист, τρομοκρατώ тероризирам, τρόμος ужас,

τρομπόνι тромбон, τροποποιώ модифицирам, τρόπος начин, τρόπος метод, τρούλος свод, τροφή храна, τροχιά орбита, τρύπα дупка, τρύπιος продупчен, τρυπώ пробивам, τρυφερός нежен, τρυφερότητα нежност, τσακωμός караница, τσαμπί грозд, τσάντα чанта, τσάπα мотика, τσαρλατάτος шарлатан, τσάρος цар, τσαρίνα царица, τσεκούρι секира, Τσέχος Чех, τσιγάρο цигара, τσιγκέλι ченгел, τσιφλίκι чифлик, τσοπάνης (βοσκός) овчар, τσουκνίδα коприва, τύμπανο барабан, τυπικός типичен, τυπικός формален, τυπικότητα формалност, τυπογραφείο печатница, τυπογράφος печатар, τύπος образец, τύπος тип, вид, τύπος печат, τύπος (χημεία) формула, τυπώνω печатам, τυχαίος случаен, τώρα сега, ύαινα хиена, υγειονομικός санитарен, υγιεινή хигиена, υγιής здрав, υγρασία влага, υγρό течност, υγρός течен, υγρός влажен, ύδρα хидра, υδρογόνο водород, υδροδυναμική хидродинамика, υδρόμετρο водомер, υδροπλάνο хидроплан, υδροστατική хидростатика, ύδωρ вода, υιός син, ύλη суровина, υπαγόρευση диктат, υπαίτιος виновен, υπάκουος послушен, υπακούω слушам, υπάλληλος чиновник, υπάλληλος служител, υπάρχοντα имот, имущество, υπέρ над, υπερβολή (μαθηματ.) хипербола, υπερηφάνεια гордост, υπερήφανος горд, υπερήφανος горделив, υπέρογκος огромен, υπήκοος поданик, υπηρεσία служба, Υπηρεσία услуга, υπηρετώ слугувам, υπνωτίζω хипнотизирам, υπόδειγμα образец, υπόδειγμα пример, υποδειγματικός примерен, υπόδημα обувка, υποδομή основа, υποδομή инфраструктура, υπόδουλος поробен, υπόθεση хипотеза, υποθετικός хипотетичен, υπόκλιση поклон, υποκριτής лицемер, υπολογισμός сметка, υπόληψη почит, υπόμνημα меморандум, Υπουργείο министерство, υπουργικός министерски, υποψήφιος кандидат, υποψηφιότητα кандидатура, υφηγητής доцент, ύφος стил, υψηλός висок, ύψος височина, φαιδρός весел, φαινομενικός привиден, φάκελος плик, φάκελος папка, φάκελος досие, φάλαγγα фаланга, φάλαγγα колона, φάλαινα кит, φάμπρικα фабрика, φανάρι фенер, φανατικός фанатик, φάντασμα призрак, φαντασμένος самодоволен, φανταστικός фантастичен, φαράγγι клисура, φαρδύς широк, φαρίνα брашно, φαρμακείο аптека, φαρμακερός отровен, φάρμακο лекарство, φαρμακοποιός аптекар, φαρμακοποιός фармацевт, φάρος фар, φάρυγξ фаринкс, φάση фаза, φασιανός фазан, φάτσα образ, φάτσα лице, Φεβρουάριος февруари, φελλός тапа, φέρετρο ковчег, φεριμπότ ферибот, φήμη слух, φημισμένος известен, φθάνω пристигам, Φθινόπωρο есен, φθόγγος звук, φθόνος завист, φθορά повреда, φιάλη шише, φιλάνθρωπος филантроп, φιλελεύθερος либерален, φιλήσυχος мирен, φιλμ филм, φιλόδοξος амбициозен, φιλοδώρημα бакшиш, φιλόλογος филолог, φιλοσοφικός философски, φιλόσοφος философ, φιλτράρω филтрирам, φίνος фин, φίρμα фирма, φιτίλι фитил, φλαμούρι липа, φλέβα вена, φλοιός кора, φοβερός страшен, φοβερός ужасен, φόβητρο плашило, φοιτητής студент, φοιτητικός студентски, φονιάς убиец, φόρα сила, φοράδα кобила, φορείο носилка, φόρμα форма, φορτηγό камион, φορτίο товар, φορώ обувам, φουντούκι лешник, φούρναρης пекар, φούρνος фурна, φούρνος пекарница, φράγμα (φράχτης) преграда, φράγμα (φράχτης) ограда, φράση фраза, φρεγάτα фрегата, φρενοκομείο лудница, φρενοκομείο санаториум санаториум, φρέσκος свеж, φρέσκος пресен, φρην (νους) ум, φρην (νους) интелект, φρίκη ужас, φρόνηση разум, φρόνιμος разумен, φροντίδα грижа, φροντιστήριο семинар, φρουρά стража, φρουρά гаризон, φρούτο плод, φταίξιμο грешка, φταίξιμο вина, φταίχτης виновник, φτάνω (καταφθάνω) пристигам, φτέρη папрат, φτερό (πούπουλο) перо, φτερό крило, φτηνός (ευθυνός) евтин, φτυάρι лопата, φτωχός беден, φυλακή затвор, φυλακισμένος затворен, φυλ(λ)ακτό талисман, φυλή племе, φυλή род, φυλλάδα брошура, φύλλο лист, φύλο пол, φύση природа, φυσικά разбира се, φυσική физика, φυσικός (ουσιαστ.) физик, φυσιογνωμία облик, φυσώ надувам, φυτικός растителен, φυτό растение, φωλιά гнездо, φωνάζω викам, φωνή глас, φωνή (γραμματ.) залог, φως светлина, φωσφόρος фосфор, φωτιά пожар, φωτογραφίζω фотографирам, φωτογραφίζω снимам, φωτογραφικός фотографски, φωτογράφος фотограф, φωτοστέφανος ореол, χάδι ласка, χαζός глупав, χαϊμαλί талисман, χαιρετίσματα поздрави, χαιρετισμός поздрав, χαλάζι град, χαλί килим, χαμός загуба, χάος хаос, χάος (άβυσσος) бездна, χαρά радост, χαράκτης резбар, χάρισμα дар, χαροκόπι веселба, χαρούμενος весел, χάρτινος хартиен, χαρτόνι картон, χαρτονόμισμα банкнота, χασάπης месар, χασάπικο месарница, χασάπικο касапница, χάσιμο загуба, χατίρι услига, χειμώνας зима, χειραφετώ еманципирам, χειρότερα по-

лошо, χειρουργός хирург, χειρουργώ оперирам, χερσόνησος полуостров, χήρα вдовица, χήρος вдовец, χθες вчера, χθεσινός вчерашен, χιλιόγραμμο (κιλό) килограм, χιλιοστόγραμμο милиграм, χίμαιρα химера, χιούμορ хумор, χλώριο хлор, χλωροφύλη хлорофил, χοιρινό (κρέας) свинско месо, χοιρινό свински, χοντρός дебел, χορεύω танцувам, χορός танц, χόρτο трева, χορωδία хор, χούφτα шепа, χρήμα пари, χρηματοδοτώ финансирам, χρηματοκιβώτιο каса, χρήση употреба, χρονιά (έτος) година, χρονικό хроника, χρονικό летопис, χρόνιος (επίθ. ιατρική) хроничен, χρονολογώ датирам, χρόνος време, χρυσαλλίδα пеперуда, χρυσάφι злато, χρυσός (επίθ.) златен, χρυσοχόος златар, χταπόδι (οκτάπους) октопод, χτυπώ (τύκω, κοπανίζω) чукам, χτυπώ тропам, χυδαίος вулгарен, χυλός каша, χυμός сок, χώμα почва, χώρα страна, χώρα област, χωρατεύω шегувам се, χωρατό (αστείο) шега, χωράφι нива, χωριάτικος селски, χωριό село, χωρίς без, χωρισμός развод, χώρος пространство, ψάθα сламена шапка, ψαλίδι ножица, ψαλμός псалм, ψαράς рибар, ψάρεμα риболов, ψάρι риба, ψευδάργυρος цинк, ψευδής неискрен, ψευδώνυμο псевдоним, ψηλά високо, ψηλός висок, ψηλώνω издигам, ψημένος испечен, ψημένος печен, ψηφίο буква, ψήφος глас, ψίθυρος шепот, ψοφώ умирам, ψυχανάλυση психоанализа, ψυχή душа, ψυχολόγος психолог, ψυχοπαθής психопат, ψύχος (ψύχρα) студ, ψύχος (ψύχρα) мраз, ψύχωση (ιατρική) психоза, ψωνίζω пазарувам, ψωνίζω купувам, ψώρα краста, ψωριάρης крастав, ωκεανός океан, ώμος рамо, ωμός суров, ωμότητα суровост, ώρα час, ώρα време, ωράριο работно време, ωρολόγιον часовник, ωροσκόπιο хороскоп, ως до, ως како, ώστε и така, ωφέλεια полза, ωφέλεια корист, ωχρός блед.

Τις ανωτέρω **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις που είδατε, ακριβώς αυτές τις ίδιες **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις, οι **Βαρδαρίτες τις μετωνόμασαν σε Μακεδονικές**! Εσείς, τι συμπέρασμα συνάγετε και από αυτό; Αλήθεια, αυτά είναι τα Μακεδονικά τα οποία μιλούσε ο Αριστοτέλης και δίδασκε στον Μέγα Αλέξανδρο ηθικά και πολιτικά μαθήματα, επιστήμες και φιλοσοφία; ‘’ἔοικε δ’ Ἀλέξανδρος οὐ μόνον τὸν ἠθικὸν καὶ πολιτικὸν παραλαβεῖν λόγον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπορρήτων καὶ βαθυτέρων διδασκαλιῶν, ἃς οἱ ἄνδρες ἰδίως ἀκροατικὰς καὶ ἐποπτικὰς προσαγορεύοντες οὐκ ἐξέφερον εἰς πολλούς, μετασχεῖν’’. (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 7’’). ‘’Και φαίνεται ότι ο Αλέξανδρος δεν διδάχθηκε μόνο ηθικά και πολιτικά μαθήματα αλλά και απόρρητες και βαθύτερες διδασκαλίες, που οι μεγάλοι αποκαλώντας τες μεταξύ τους ακροατικές και εποπτικές, δεν τις κοινολογούσαν στους πολλούς για να τις μάθουν και αυτοί’’. Ο Μέγας Αλέξανδρος, όταν έμαθε ότι ο Αριστοτέλης είχε εκδόσει την πραγματεία του για τα ‘’Φυσικά’’, έστειλε στον Αριστοτέλη την ακόλουθη επιστολή: "Ἀλέξανδρος Ἀριστοτέλει εὖ πράττειν. Οὐκ ὀρθῶς ἐποίησας ἐκδοὺς τοὺς ἀκροατικοὺς τῶν λόγων· τίνι γὰρ δὴ διοίσομεν ἡμεῖς τῶν ἄλλων, εἰ καθ’ οὓς ἐπαιδεύθημεν λόγους, οὗτοι πάντων ἔσονται κοινοί; Ἐγὼ δὲ βουλοίμην ἂν ταῖς περὶ τὰ ἄριστα ἐμπειρίαις ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν. Ἔρρωσο". (Πλούτ., ‘’Αλέξανδρος, 7’’). Ο Πλούταρχος αναφέρει ότι ο έμφυτος και μεγαλωμένος μαζί του ζήλος και πόθος για την φιλοσοφία δεν ξεριζώθηκε ποτέ από την ψυχή του Αλεξάνδρου, όπως μαρτυρούν η τιμή προς τον Ανάξαρχο, τα πενήντα τάλαντα που έστειλε στον Ξενοκράτη και ο Δάνδαμις και ο Καλανός (οι Ινδοί σοφοί) που τόσο τους σεβάσθηκε. Όπως αναφέρει ο Στράβων, ‘’ο Μάνδανις (ο Πλούταρχος "Αλέξανδρος 8" και ο Αρριανός "Αλεξ. Ανάβ., Ζ'.2" τον αναφέρουν ως Δάνδαμι), ο οποίος ήταν μεγαλύτερος και σοφότερος από τον Κάλανο, κατηγόρησε εκείνον ως αλαζόνα, και μάλιστα ενώ ο ίδιος είχε κατηγορήσει για αλαζονεία, και μετά κάλεσε τον άλλο (τον Ονησίκριτο) για να του πει ότι επαινεί τον βασιλιά (Αλέξανδρο) διότι ενώ έχει τόσα διοικητικά καθήκοντα, **επιθυμεί να συμμετέχει στη σοφία**’’. ("Γεωγραφικά, ΙΕ΄.64"). "...Μάνδανιν ὅσπερ ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος αὐτῶν, τὸν μὲν ἐπιπλῆξαι ὡς ὑβριστήν καὶ ταῦτα ὕβρεως κατηγορήσαντα, αὐτὸν δὲ προσκαλέσασθαι καὶ εἰπεῖν ὡς τὸν μὲν βασιλέα ἐπαινοίη, διότι ἀρχὴν τοσαύτην διοικῶν ἐπιθυμοίη σοφίας".

Όποιος λοιπόν νομίζει ότι ο Αριστοτέλης δεν εδίδασκε στον Αλέξανδρο και στα άλλα Μακεδονόπουλα, στο **Νυμφαίο** της Μίεζας (Νυμφαίο είναι το ιερό το αφιερωμένο στις **Νύμφες**) στην Ελληνική γλώσσα, αλλά στα Βαρδαρίτικα, αυτά τα Σερβοβουλγαρορωσικά, που αναίσχυντα οι Βαρδαρίτες τα αποκαλούν Μακεδονικά, πρέπει να είναι φρενών κεκομμένος, βεβλημένος, βλαμμένος και οπωσδήποτε και αμέσως χρειάζεται ιατρό φρενολόγο.

Για όσους γνωρίζουν στοιχειώδη **Γαλλικά**, είναι απολύτως εμφανές ότι οι κατωτέρω λέξεις, σε οποιοδήποτε μέρος της γης και αν λεχθούν, αναγνωρίζονται ότι είναι **Γαλλικές** λέξεις και ασφαλώς παραμένουν **Γαλλικές** λέξεις (έστω και αν κάποιες από αυτές προέρχονται από την Ελληνική γλώσσα): abaissement κατέβασμα μείωση, abandonné εγκαταλελειμμένος, abandonner εγκαταλείπω παραχωρώ παραδίδω, abattement ελάττωση έκπτωση, abondamment αφθονία, aborigène ιθαγενής γηγενής αυτόχθων, aboutissement τέλος τέρμα, abruptement απότομα, absolument απολύτως τελείως, absorber απορροφώ καταπίνω τρώω, abstention αποχή, abstraitement αφηρημένα, abuser καταχρώμαι βιάζω, abysse άβυσσος, académicien, (ο, η) ακαδημαϊκός, académique ακαδημαϊκός (επίθετο), accélération επιτάχυνση, accentuation τονισμός επιδείνωση, accès πρόσβαση είσοδος, accidentellement τυχαίως, acclimatation εγκλιματισμός προσαρμογή, accointances γνωριμίες σχέσεις, accommodement συμβιβασμός, accompagnement συνοδεία γαρνιτούρα, accomplissement εκπλήρωση πραγματοποίηση, accouchement τοκετός γέννα, accréditer επιβεβαιώνω διαπιστεύομαι, accroissement αύξηση, accumulateur συσσωρευτής, accusé κατηγορούμενος, acharnement επιμονή, achat αγορά, acheter αγοράζω εξαγοράζω, acidité οξύτητα ξινίλα, acier χάλυβας ατσάλι, acolyte ακόλουθος, acoustique ακουστικός ηχητικός, acquis κεκτημένος, acquisition απόκτηση, acrobatique ακροβατικός, acrostiche ακροστιχίδα, acrotére ακρωτήριο, actif δραστήριος δραστικός, actualité επικαιρότητα, actuel σύγχρονος, additionnel πρόσθετος, adéquat κατάλληλος, adjonction προσθήκη, administrateur διοικητής διαχειριστής, administré δημότης, adorateur λάτρης θαυμαστής, adresser στέλνω απευθύνω, affectionné στοργικός, affiche αφίσα, affinement εξευγενισμός, affinité συγγένεια ομοιότητα, affrontement αντίθεση σύγκρουση, agacement εκνευρισμός, agancement διαρρύθμιση, agenouillement γονυκλισία γονάτισμα, agglomération συγκόλληση, agir ενεργώ δρω, agonisant ψυχορραγών ετοιμοθάνατος, agoraphobie αγοραφοβία, agréable ευχάριστος, agréé εγκεκριμένος, agrément έγκριση συγκατάθεση, agressivité επιθετικότητα δριμύτητα, agricole γεωργικός, agronomie γεωπονία, ahurissant εξωφρενικός, aigle αετός, aimable φιλικός αξιαγάπητος, ainsi έτσι, ajuster προσαρμόζω, alarmant ανησυχητικός, aliénation αλλοτρίωση, aliéniste φρενολόγος, allégation ισχυρισμός, allégorie αλληγορία, aller πηγαίνω ταξιδεύω, allergie αλλεργία, allergique αλλεργικός, allié σύμμαχος, allongement επιμήκυνση, alphabétique αλφαβητικός, altération αλλοίωση, alternatif εναλλακτικός, amateur ερασιτέχνης, ambassadeuer πρέσβυς, ambidextre αμφιδέξιος, amélioration βελτίωση, amerrissage προσθαλάσσωση, amorphe άμορφος, amphibie αμφίβιος, amphore αμφορέας, amygdale αμυγδαλή, anachoréte αναχωρητής, anachronique αναχρονιστικός, anachronisme αναχρονισμός, anacoluthe ανακόλουθο, anagramme αναγραμματισμός, analgésie αναλγησία, analogie αναλογία, analogue ανάλογος, analphabéte αναλφάβητος, analphabétisme αναλφαβητισμός, analysable αναλύσιμος, anarchie αναρχία, anarchique αναρχικός, anarchisme αναρχισμός, anatomie ανατομία, anatomique ανατομικός, ancien αρχαίος παλαιός, ancienneté αρχαιότητα, anecdote ανέκδοτο, anémie αναιμία, anesthésie αναισθησία, anevrisme ανεύρυσμα, angélique αγγελικός, angiographie αγγειογραφία, animateur παρουσιαστής, animé έμψυχος, animosité εχθρότητα, année έτος, annonce αναγγελία, annuel ετήσιος, anomalie ανωμαλία, anonymat ανωνυμία, antagonisme ανταγωνισμός, antagoniste αντίπαλος, antérieurement προηγουμένως, anthologie ανθολογία, anthrax άνθραξ, anthropocentrisme ανθρωποκεντρισμός, anthropologie ανθρωπολογία, anatomique ανατομικός, antibiotique αντιβιοτικός, anticancéreux αντικαρκινικός, antichambre προθάλαμος, anticipé πρόωρος, anticolonialisme αντιαποικιοκρατία, antidote αντίδοτο, antipathie αντιπάθεια, antipathique αντιπαθητικός, antirouille αντισκωριακός, antisocial αντικοινωνικός.

Οι Γαλλικές λέξεις λοιπόν, σε οποιοδήποτε μέρος της γης και αν λεχθούν, είναι και παραμένουν **Γαλλικές** λέξεις. Οι κάτοικοι των κατωτέρω περιοχών και χωρών δεν λένε ότι ομιλούν κάτι διαφορετικό από **Γαλλικά**, λένε ότι ομιλούν **Γαλλικά**. Π.χ. Βαλλονία (Βέλγιο), Λουξεμβούργο, Πριγκηπάτο του Μονακό, Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό, Δημοκρατία του Κογκό, Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, Καμερούν, Μπουργκίνα Φάσο, Γουϊνέα, Γουϊνέα Μπισσάου, Ακτή του Ελεφαντοστού, Μπενίν, Νίγηρας, Μάλι, Τσάντ, Τόγκο, Σενεγάλη, Τζιμπουτί, Μπουρούντι, Μαδαγασκάρη, Γκαμπόν, Μαρόκο, Αλγερία, Τυνησία, Δυτική Σαχάρα, Γαλλική Γουϊάνα, Κεμπέκ (Καναδάς), Γουαδελούπη, Μαρτινίκα, Ρεϋνιόν, Νέα

Καληδονία, Γαλλική Πολυνησία κτλ. Οι **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις πώς γίνεται, είναι δυνατόν να γίνεται να μετατρέπονται σε Μακεδονικές λέξεις, όταν δεν λέγονται μέσα στη Βουλγαρία, αλλά λέγονται στα δυτικά της Βουλγαρίας, στην πρώην νότια Σερβία, στη Βαρντάρσκα;

Αναρωτιέστε ίσως πώς είναι δυνατόν να ταυτίζονται οι **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις με τα Βαρδαρίτικα. Νομίζω ότι μπορώ να σας δώσω αμέσως την απάντηση. Θυμηθείτε, το έχουμε ήδη αναφέρει, ότι οι Βούλγαροι των Σκοπίων, τα οποία ανήκαν στην **Περιφέρεια Βαρντάρσκα της Γιουγκοσλαβίας**, μετά την κατάρρευση της χώρας τους (Γιουγκοσλαβίας), από την επίθεση των Γερμανών τον Απρίλιο του 1941 (6/4/1941), καλωσόρισαν και υποδέχθηκαν τους Γερμανούς κατακτητές και τους Βουλγάρους συμμάχους τους, τους οποίους οι Σκοπιανοί εθεωρούσαν αδέλφια.

Ο πρώην πρωθυπουργός της **Βαρντάρσκα** και ηγέτης του Σκοπιανού κόμματος VMRO (Vnatrešna Makedonska Revolucionerna Organizacija, Εσωτερική Μακεδονική Επαναστατική Οργάνωση) κ. Γκεοργκέβσκι, είναι Βούλγαρος πολίτης από το 2005!

Επίσης, το κόμμα που κυβερνά τη Βαρδαρία, το Β.Μ.Ρ.Ο., ιδρύθηκε στη Βουλγαρία, στη Σόφια, το 1893. Μεταξύ των ατόμων οι οποίοι δημιούργησαν την Οργάνωση αυτή ήταν ο Νταμιάν **Γκρουεφ** (ГРУЕВ), ο Πέρε Τόσεφ, ο Γκότσε Ντέλτσεφ, ο Κρίστο Μάτωφ, ο Σαντάνσκυ, ο Ντημήτρη Βλάχωφ, κατόπιν αντιπρόεδρος στην Ομοσπονδιακή Λαϊκή Δημοκρατία της Γουγκοσλαβίας, κ.α. Το ότι ο πρώην πρωθυπουργός της Βαρντάρσκα λέγεται **ГРУЕВСКИ**, **Γκρουεφσκι,** (ο Τίτο και οι Γιουγκοσλάβοι επέβαλαν όπως όλα τα Βουλγαρικά επώνυμα τα λήγοντα σε -εφ και -οφ, να λάβουν την κατάληξη СКИ, ΣΚΙ, και συνεπώς ο ГРУЕВ**,** Γκρουεφ θα λεγόταν πλέον ГРУЕВСКИ Γκρουεφσκι), πρέπει να καθιστά εμάς τους Έλληνες ιδιαίτερα προσεκτικούς και αποφασιστικούς.

Οι ανωτέρω **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ** λέξεις, ακριβώς οι ίδιες αυτές ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ λέξεις, αποκαλούνται από τους Βαρδαρίτες, μέσω απλής μετονομασίας και μόνον, Μακεδονικές! Παρακαλώ προσέξτε τώρα και τις κατωτέρω λέξεις. Κατά σειράν είναι γραμμένη, η σημασία των λέξεων στην Ελληνική γλώσσα, κατόπιν η Βαρδαρίτικη και τέλος η **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ** λέξη. Όπως θα δείτε, από την πληθώρα των παραδειγμάτων που παρατίθενται, δεν υπάρχει καμμία μεγάλη διαφορά, καμμία ουσιώδης διαφορά, μεταξύ της Βαρδαρίτικης και της **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ** λέξης.

Θα δείτε να γράφονται στη Βαρδαρίτικη λέξη τα δύο γράμματα ш και т (**σ** και τ, που δίνουν τον φθόγγο **στ**), αντί του γράμματος щ (**στ**) της **ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ** λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: апростатеутос незаштитен незащитен, áμυνα заштита защита, áδυτο светилиште светилище, áγιος свештен свещен, γιατί зашто защо, αποζημιώνω обесштетувам обезщетявам, βαφτίζω крштевам кръщавам, γραμματόσημο поштенска марка пощенска марка, έλεος поштеда пощада, έμπειρος вешт вещ, εστία огниште огнище, επίπεδο рамниште рамнище, επιτελείο штаб щаб, ζημία штета щета, ιερεύς свештеник свещеник, ιερό светилиште светилище, καταφύγιο скривалиште скривалище, κάτι нешто нещо, όν суштество същество, οντότητα суштествување същтествуване, ουσία суштина същина, ουσιώδης суштествен съществен, πλατεία плоштад площад, πράγμα нешто нещо, σπήλαιο пештера пещера, στραπάτσο штета щета, σχολείο училиште училище, σχολικός училиштен училищен, τανάλια клешти клещи, ταχυδρομείο пошта поща, ταχυδρομικός поштенски пощенски, τέρας чудовиште чудовище, τζίτζικας штурец щурец, τιποτένιος ништожен нищожен, υπερασπιστής заштитник защитник.

Θα δείτε να γράφονται στη Βαρδαρίτικη λέξη τα γράμματα j και a, που δίνουν τον φθόγγο (για), αντί του γράμματος я (για) της Βουλγαρικής λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: γενίκευση генерализација генерализация, ανθρωπολογία антропологија антропология, ανατομία анатомија анатомия, αλληλογραφία кореспонденција кореспонденция, ακτινοβολία радиација радиация, αίθριος јасен ясен, αγγελία објава обява, αθλιότητα мизерија мизерия, ακαθαρσία нечистотија нечистотия, αναθεώρηση ревизија ревизия, ανταγωνισμός конкуренција конкуренция, αντίπαλος (επίθ.) непријателски неприятелски, αντίπαλος непријател неприятел, αντιπολίτευση опозиција опозиция, αποκέντρωση децентрализација децентрализация, αράδα линија линия, αράχνη пајак паяк, αρεστός пријатен приятен, αρρυθμία аритмија аритмия, διάγγελμα прокламација прокламация, διεύθυνση дирекција дирекция, διοικητήριο администрација администрация, διυλιστήριο

рафинерија рафинерия, εγκατάσταση инсталација инсталация, εισπνοή инхалација инхалация, εκμετάλλευση експлоатација експлоатация, εκπομπή емисија емисия, εκπυρσοκρότηση детонација детонация, έκρηξη експлозија експлозия, εκστρατεία експедиција експедиция, ένδειξη индикација индикация, ενόραση интуиција интуиция, επέμβαση интервенција интервенция, επένδυση инвестиција инвестиция, επευφημία акламација акламация, επίδοξος веројатен вероятен, ζώνη појас пояс, θαλαμηγός јахта яхта, θέλημα волја воля, θολούρα нејасност неясност, θρησκεία религија религия, μετεκπαίδευση преквалификација преквалификация, οικογένεια фамилија фамилия, ορολογία терминологија терминология, παραγωγή продукција продукция, παράδοση (υποταγή) капитулација капитулация, παροικία колонија колония, πληροφορία информација информация, πολιτισμός цивилизација цивилизация, πορνεία проституција проституция, προβολή проекција проекция, πρόκληση провокација провокация, προνόμιο привилегија привилегия, σύμπλεγμα композиција композиция, σύνταγμα конституција конституция, σύνταξη редакција редакция, τροποποίηση модификација модификация.

Θα δείτε να γράφεται στη Βαρδαρίτικη λέξη το γράμμα ѣ (νι) αντί του γράμματος η (ν) της Βουλγαρικής λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: απόκτηση добивање добиване, απόκτηση придобивање придобиване, άνοιγμα откривање откриване, αναγνώριση познавање познаване, άλογο коњ кон, βράσιμο варење варене, δανεισμός кредитирање кредитиране, διαβάθμιση степенување степенуване, διάρκεια времетраење времетраене, διέλευση преминување преминаване, διεξαγωγή водење водене, διορισμός назначување назначаване, δυσφορία негодување негодуване, εκμάθηση изучување изучаване, εκνευρισμός нервирање нервиране, εξασθένηση слабеење слабеене, επίπλωση мебелирање мебелиране, εξιχνίαση откривање откриване, εορτασμός празнување празнуване, επανέκδοση повторно издавање повторно издаване, έπαρση издигање издигане, επιβίβαση товарење товарене, επίδειξη парадирање парадиране, επίδοση предавање предаване, ερεθισμός дразнење дразнене, ερμηνεία толкување тълкуване, ερχομός пристигање пристигане, ζύμωμα месење месене, θρέψη хранење хранене, κακομεταχείρηση малтретирање малтретиране, καλλιέργεια култивирање култивиране, κάπνισμα пушење пушене, κάρφωμα забивање забиване, κατανόηση разбирање разбиране, κατασκοπεία разузнавање разузнаване, κατάταξη класирање класиране, καύση горење горене, κλάδεμα кастрење кастрене, κρύψιμο криење криене, λατρεία обожавање обожаване, λούσιμο миење миене, μάδημα скубење скубене, μάθηση учење учение, μετάδοση предавање предаване, μετανάστευση емигрирање емигриране, μετονομασία преименување преименуване, μονιμοποίηση стабилизирање стабилизиране, μόνωση изолирање изолиране, νέκρωση замирање замиране, παραμόρφωση деформирање деформиране, παροχή давање даване, πείραγμα дразнење дразнене, περιπλάνηση скитање скитане, πλέξιμο плетење плетене, προσανατολισμός ориентирање ориентиране, σκάλισμα гравирање гравиране, στέγνωμα сушење сушене, στρίψιμο навивање навиване, στρώσιμο постилање постилане, συμπίεση пресување пресуване, σφύριγμα свирење свирене, σχηματισμός формирање формиране, τυποποίηση типизирање типизиране, ύψωση издигање издигане.

Θα δείτε να γράφεται στη Βαρδαρίτικη λέξη το γράμμα с (σ) αντί του γράμματος з (ζ) της Βουλγαρικής λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: ανοησία бесмислица безмислица, ανόητος бесмислен безмислен, ανατολή исток изток, αδιάθετος нерасположен неразположен, αθόρυβος бесшумен безшумен, γραβάτα вратоврска вратовръзка, δαπάνη расход разход, διήγημα расказ разказ, δωρεάν бесплатно безплатно, εκπαίδευση воспитание възпитание, εξομολόγηση исповед изповед, εξαλείφω истривам изтривам, εξάλειψη истривање изтриване, επικοινωνία врска връзка, ευδιάθετος благорасположен благоразположен, καλλιτεχνία искуство изкуство, ξεπούλημα распродажба разпродажба, ξεπουλώ распродавам разпродавам, πολυτέλεια раскош разкош, πολυτελής раскошен разкошен, στραβός искривен изкривен, στρεβλότητα искривеност изкривеност.

Θα δείτε να γράφεται η Βαρδαρίτικη λέξη με κάποιο φωνήεν αντί κάποιου άλλου φωνήεντος της Βουλγαρικής λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: εξαλείφω заличувам заличавам, εντοπίζω ограничувам ограничавам, επιλύνω разрешувам разрешавам, μαθαίνω обучувам обучавам, λυμαίνομαι опустошувам опустошавам, μεγαλοποιώ преувеличувам преувеличавам, μελετώ изучувам изучавам, παραβιάζω нарушувам нарушавам, παρεξηγώ изопачувам изопачавам, παρηγορώ утешувам утешавам, περνώ минувам минавам, περνώ преминувам преминавам, πικραίνω огорчувам огорчавам, πλησιάζω наближувам наближавам, πολλαπλασιάζω умножувам умножавам, προσεγγίζω приближувам приближавам, προσπερνώ надминувам надминавам, σκονίζω напрашувам напрашавам, χειροτερεύω влошувам влошавам.

Θα δείτε να γράφεται η Βαρδαρίτικη λέξη χωρίς το σύμβολο ъ (κάτι μεταξύ α και ε) της Βουλγαρικής λέξης, όπως π.χ. στις λέξεις: ανάλογος сразмерен съразмерен, αίμα крв кръв, αιματηρός крвав кървав, αβάπτιστος некрстен некръстен, αβεβαίωτος непотврден непотвърден, αφοσίωση приврзаност привързаност, αγγειοπλάστης грнчар грънчар, αγκάθι трн трън, ανακατεύω бркам бъркам, ανοχή трпение търпение, αντοχή издржливост издръжливост, ανυπομονησία нетрпение нетърпение, ανυπόμονος нетрпелив нетърпелив, αρρυθμία несразмерност несъразмерност, γρήγορα брзо бързо, γρηγοράδα брзина бързина, γρήγορος брз бърз, δημόσιο (Πολιτεία) држава държава, δημόσιος државен държавен, δόλος стрв стръв, δούρειος дрвен дървен, δρεπάνι (άρπη) срп сърп, εγκάρδιος срдечен сърдечен, εκκλησία црква църква, έλεος милосрдие милосърдие, έμπορος трговец търговец, εμπορικός трговски търговски, θηλή зрно зърно, θνησιμότητα смртност смъртност, θνητός смртен смъртен, ιτιά врба върба, καμπούρης грбав гърбав, καρτερία трпение търпение, κατηφορικός стрмен стръмен, λυτός разврзан развързан, λυτός отврзан отвързан, πολυλογάς дрдорко дърдорко, ράχη грб гръб, ψημένος (τηγανητός) пржен пържен, ψόφιος (νεκρός) мртов мъртов, ψυχικό милосрдие милосърдие.

Θα δείτε τη Βαρδαρίτικη λέξη να αντικαθιστά το σύμβολο ъ της Βουλγαρικής λέξης, με κάποιο φωνήεν, όπως π.χ. στις λέξεις: Αβαθής плиток плитък, αγαθός добар добър, αγκώνας лакот лакът, αδίκαστος неосуден неосъден, αδρός едар едър, αέρας воздух въздух, αεροθάλαμος воздушна камера въздушна камера, αθροίζω собирам събирам, άθροιση собирање събиране, αθυροστομία цинизам цинизъм, αισιοδοξία оптимизам оптимизъм, ακριβός скап скъп, αμάζευτος несобран несъбран, αμίλητος молчалив мълчалив, ανάλογος соодветен съответен, ανάστημα раст ръст, άνδρας маж мъж, ανδρικός мажествен мъжествен, ανταγωνιστής соперник съперник, αραιός редок ръдък, αργά касно късно, βασανιστής мачител мъчител, βροχή дожд дъжд, βυθός дно дъно, βυτίο бочва бъчва, βατόμουρο капина къпина, βραχύς краток кратък, βρεγμένος мокар мокър, βροντή гром гръм, γαλαξίας млечен пат млечен път, γείτονας сосед съсед, γειτονεύω соседство сум съседство съм, γενναίος храбар храбър, γοητευτικός волшебен вълшебен, γράψιμο ракопис ръкопис, δαπανηρός скап скъп, δασμός данок данък, δόλιος подол подъл, δόντι заб зъб, δοξάρι лак лък, δοχείο сад съд, δρυς даб дъб, δυνατός возможен възможен, δυνατότητα возможност възможност, δύσκολος тежок тежък, δύσκολος мачен мъчен, δώρο подарок подарък, εγκέφαλος мозок мозък, εγκληματίας престапник престъпник, εγκληματικότητα престапност престъпност, εθνικισμός национализам национализъм, ελάττωμα недостаток недостатък, ενήλικος полнолетен пълнолетен, ένωση соединение съединение, εξηγώ толкувам тълкувам, επίτομος краток кратък, ευσυνειδησία добросовесност добросъвесност, ηλικία возраст възраст, ήπιος кроток кротък, θέατρο театар театър, θερισμός жетва жътва, θλιμμένος тажен тъжен, θλίψη тага тъга, θολός матен мътен, κακούργος престапник престъпник, κάμπια гасеница гъсеница, κάστρο замок замък, κατάλογος список списък, κατάλοιπο остаток остатък, καταπίνω голтам гълтам, κατσαρός кадрав къдрав, κίτρινος жолт жълт, κόβω касам късам, κουνιάδα золва зълва, κρίκος обрач обръч, μαγικός волшебен вълшебен, μαζεύω собирам събирам, ομίχλη магла мъгла, όνειρο сон сън, οξύς остар остър, παραγγελία порачка поръчка, περιθώριο возможност възможност, περιοδεύω патувам пътувам, περιστέρι гулаб гълъб, πηχτός густ гъст, πουθενά никаде никъде, πράξη постапка постъпка, πριονίδι стурготина стърготина, προσιτός достапен достъпен,

ρεαλισμός реализам реализъм, σαρκασμός сарказам сарказъм, σπυρί пупка пъпка, ταξίδι патешествие пътешествие, υπνηλία сонливост сънливост, ύπνος сон сън, υποχρεωτικός задолжителен задължителен, φασισμός фашизам фашизъм, φεμινισμός феминизам феминизъм, φεουδαρχία феудализам феодализъм.

Είναι δυνατόν αυτού του είδους οι διαφορές να μετατρέπουν τις **Βουλγαρικές** λέξεις σε Μακεδονικές; Όχι, ασφαλώς όχι, βεβαίως όχι. **Οι Βουλγαρικές** αυτές λέξεις **παραμένουν Βουλγαρικές,** όσο και αν προσπαθούν να τις αλλάξουν οι Βαρδαρίτες κατά τι, και όσο και αν τις μετωνομάζουν. Προσέξτε λοιπόν τις κατωτέρω λέξεις. Πρώτα γράφεται η σημασία των λέξεων στην Ελληνική γλώσσα, κατόπιν η Βαρδαρίτικη λέξη και τρίτη η Βουλγαρική λέξη: Αβαθής плиток плитък, αβαθής не е длабок недълбок, αβάσιμος неоснован неоснователен, αβάπτιστος некрстен некръстен, αβεβαίωτος непотврден непотвърден, αβλεψία недогледување недоглеждане, αβόλευτος удобен неудобен, άβολος незгоден несгоден, αβουλία безволност безволие, άβρεχτος не е влажно неовлажнен, αγαθός добар добър, άγαλμα стауа статуя, άγαμος неженет неженен, αγανάκτηση негодување негодование, αγάπη љубов любов, αγαπητικιά љубовница любовница, αγαπητικός љубовник любовник, αγγείο сад съд, αγγειοπλάστης грнчар грънчар, αγγελία објава обява, αγγέλω известувам известявам, αγιάζω осветувам освещавам, αγιάτρευτος неизлечлив неизлечим, άγιος свештен свещен, άγιος свет свят, αγιότητα светост святост, αγκάθι трн трън, αγκαθωτός трнлив трънлив, αγκαλιά прегратка прегръдка, αγκινάρα артичока артишок, αγκώνας лакот лакът, αγναντεύω набљудувам наблюдавам, άγνοια незнаење незнание, αγνός невин невинен, αγνοώ не знам не зная, άγουρος незрел незрял, άγραφος непишан неписан, αγριεύω подивувам подивявам, αγριεύω плашам плаша, αγροίκος грубо груб, αγροκήπιο фарма ферма, αγρονομία агронмија агронмия, αγρότης земјоделец земеделец, αγροτικός земјоделски земеделски, αγρυπνώ не спијам не спя, αγωγή воспитание възпитание, αγωνία агонија агония, αγωνίζομαι се борам боря се, αδειάζω празнам празня, αδειάζω испразнувам изпразвам, αδειάζω слободен сум свободен съм, αδέκαστος непристрастен безпристрастен, αδελφοποίηση побратимување побратимяване, αδένας жлезда жлеза, αδενοπάθεια аденопатија аденопатия, αδέσμευτος неврзан несвързан, άδετος незаврзан незавързан, αδιαθεσία нерасположеност неразположение, αδιάθετος нерасположен неразположен, αδιαθετώ нерасположен сум неразположен съм, αδιαίρετος неделив неделим, αδιάκοπος постојан постоянен, αδιάκοπος непрекинат непрекъснат, αδιάκριτος нзјасен нзясен, αδιάλυτος нерастворлив неразтворен, αδιάλυτος нерастворлив неразтворим, αδιάντροπος бесрамен безсрамен, αδιαφορία рамнодушност равнодушие, αδιευκρίνιστος неразјаснет неразяснен, αδίκαστος неосуден неосъден, άδικο неправедно неправота, άδικος неправеден несправедлив, άδικος неправеден неправ, αδικώ онеправдувам онеправдавам, αδιόρθωτος непоправлив непоправен, αδιόρθωτος непоправлив непоправим, αδίστακτος непоколеблив непоколебим, άδοξος неславен безславен, αδρανώ инертен сум инертен съм, αδρός едар едър, αδυνατίζω ослабувам отслабвам, αδυνάτισμα ослабување отслабване, αδύνατος невозможен невъзможен, άδυτο светилиште светилище, αείμνηστος незаборавен незабравим, αεράμυνα противвоздушна одбрана противовъздушна отбрана, αέρας воздух въздух, αέρας (άνεμος) ветер вятър, αερίζω проветрувам проветрявам, αέριο гас газ, αεροθάλαμος воздушна камера въздушна камера, αεροπορία авијација авиация, αεροπορικός воздушен въздушен, αεροσυνοδός стјуардеса стюардеса, αζημίωτος нештетен неощетен, αηδόνι славеј славей, αήττητος непобедлив непобеден, αήττητος непобедлив непобедим, αθανασία бесмртност безсмъртие, αθάνατος бесмртен безсмъртен, αθέατος незабележлив незабележим, αθέμιτος незаконит незаконен, αθέμιτος недозволен непозволен, αθεράπευτος непоправлив непоправим, αθεράπευτος неизлечлив неизлечим, αθέτηση нарушување нарушаване, αθλητικός спортски спортен, αθλητικός атлетски атлетичен, αθλιότητα мизерија мизерия, αθόρυβος бесшумен безшумен, αθροίζω собирам събирам, άθροιση собирање събиране, αθυροστομία цинизам цинизъм, αθώος невин невинен, αθωότητα невиност невинност, αθωώνω оправдувам оправдавам, Αιγαίον Πέλαγος Егејско море Егейско море, αίγλη блесок блясък, αίθουσα сала зала, αίθριος јасен ясен, αίμα крв

κръв, αιματηρός крвав кървав, αιματομύλισμα крвопролевање кръвопролитие, αιμοβόρος крвожеден кръвожаден, αιμορραγία излив на крв кръвоизлив, αισθητικός естетски естетичен, αισιοδοξία оптимизам оптимизъм, αισιόδοξος оптимист оптимистичен, αίτιος виновник виновен, Ακαδημία академија академия, ακαθαρσία нечистотија нечистотия, άκαιρος ненавремен ненавременен, ακάλεστος неканет неканен, άκαρπος неплоден безплоден, ακατάδεκτος надмен надменен, ακατανόητος неразбирлив неразбираем, ακατοίκητος ненаселен незаселен, ακέραιος цел цял, ακέραιος (έντιμος) чесен честен, ακίνητο недвижен имот недвижим имот, ακολουθώ следам следвам, ακόμη уште още, άκρη крај край, ακριβαίνω поскапувам поскъпвам, ακρίβεια скапотија скъпотия, ακριβός скап скъп, ακροάζομαι ислушувам изслушвам, ακροάζομαι слушам изслушвам, ακροάζομαι (ιατρ.) преслушувам прослушвам, ακρογιάλι морски брег морски бряг, ακρόπολη врдина твърдина, ακρότητα крајност крайност, ακτή крајбрежје крайбрежие, ακτινοβολία радиација радиация, ακυβέρνητος неуправуван неуправляем, αλατίζω посолувам посолявам, αλήθεια вистина истина, αληθινός вистински истински, αλλαγή смена смяна, αλλαγή замена замяна, αλλάζω сменувам сменям, αλλάζω заменувам заменям, αλλεργία алергија алергия, αλληλογραφία кореспонденција кореспонденция, αλλοιώνω (παραποιώ) фалсификувам фалшифицирам, αλλόκοτος стран странен, άλλοτε некога някога, άλλοτε друг пат друг път, άλογο коњ кон, αλουμίνιο алуминиум алуминий, αλύπητος безмилосен безмилостен, αμάζευτος несобран несъбран, άμεσος непосреден непосредствен, αμετάβατος непреоден непреходен, αμίλητος молчалив мълчалив, αμπέλι лозје лозе, άμυνα одбрана отбрана, άμυνα заштита защита, αμφισβήτηση оспорување оспорване, ανάβαση искачување изкачване, ανάβω запалувам запалвам, αναγγέλω известувам известявам, αναγκάζω принудувам принуждавам, αναγκαίος необходен необходим, ανάγκη потреба потребност, αναγνώριση познавање познаване, αναγνωστήριο читалица читалия, αναθεώρηση ревизија ревизия, αναισθησία (ιατρ.) анестезија анестезия, αναίτιος невин невинен, ανακατεύω бркам бъркам, ανακοινώνω известувам известявам, ανακουφίζω успокојувам успокоявам, ανάκτορο палата палат, αναλαμβάνω примам приемам, αναλογία аналоген аналогия, ανάλογος соодветен съответен, ανάλογος сразмерен съразмерен, ανάλυση анализа анализ, αναλυτικός аналитички аналитичен, αναμένω чекам чакам, αναμονή очекување очакване, αναμφίβολος несомнен несъмнен, αναμφίβολος неспорен безспорен, ανανεώνω обновувам обновявам, ανανέωση обновување обновяване, αναπαράσταση востановување възстановяване, αναπληρώνω дополнувам допълвам, αναπνοή дишење дишане, ανάποδα наопаку наопаки, ανασηκώνω подигам повдигам, Ανάσταση Воскресение Възкресение, αναστέλλω сопирам спирам, ανάστημα раст ръст, ανατέλλω изгревам изгрявам, ανατολή исток изток, ανατομία анатомија анатомия, ανατροφή воспитание възпитание, αναφέρω споменувам споменивам, αναχώρηση заминување заминаване, αναχωρώ заминувам заминавам, άνδρας маж мъж, ανδρικός мажествен мъжествен, ανεβάζω качувам качвам, ανεβάζω дигам вдигам, ανέκδοτο анегдота анегдот, ανεμίζω развевам развявам, ανεξαρτησία независност независимост, ανεξάρτητος независен независим, ανεπίσημος неофицијален неофициален, άνεση удобност удобство, άνεση комфор комфорт, ανεύθυνος неодговорен безотговорен, ανθοπώλης цвеќар цветар, άνθος цвет цвете, ανθρώπινος човечки човечен, ανθρώπινος човечки човешки, ανθρωπολογία антропологија антропология, ανίσχυρος немоќен немощен, άνοδος искачување изкачване, ανοησία бесмислица безмислица, ανόητος бесмислен безмислен, άνοιγμα откривање откриване, ανοίγω отворам отварям, ανορθώνω востановувам възстановявам, άνοστος вез вкус везвкусен, ανοχή трпение търпение, ανταγωνισμός конкуренција конкуренция, ανταγωνιστής соперник съперник, ανταλλαγή размена размяна, ανταλάσσω разменувам разменям, ανταλάσσω заменувам заменям, αντανακλώ одразувам отразявам, ανταποκρίνομαι одговарам отговарям, ανταπόκριση одговор отговор, ανταποκριτής репортер репортьор, αντάρτης партизан партизанин, αντέχω издржувам издържам, αντίγραφο копија копие, αντιγράφω препишувам преписвам, αντίδραση реакција реакция, αντίδραση противдејство противдействие, αντικειμενικός објективен обективен, αντικείμενο објект обект, αντιλαμβάνομαι чувствувам чувствам, αντιλέγω противречам противоречам, αντίο до

видување довиждане, αντίπαλος (επίθ.) непријателски неприятелски, αντίπαλος непријател неприятел, αντιπολίτευση опозиција опозиция, αντίσταση спротивно съпротива, αντίστοιχος соодветен съответен, αντίφαση противречност противоречие, αντλία пумпа помпа, αντοχή издржливост издръжливост, άντρας маж мъж, ανυπακοή непослушност непослушание, ανύπαντρος неженет неженен, ανυπομονησία нетрпение нетърпение, ανυπόμονος нетрпелив нетърпелив, ανυπομονώ нетрпелив сум нетърпелив съм, ανώνυμος безимен безименен, ανώτατος виш висш, άξεστος недоделкан недодялан, αξέχαστος незаборавен незабравим, αξιολάτρευτος обожаван обожаем, αξιοπρέπεια достоинство достойнство, αξιώνω удостојувам удостоявам, αξίωση претенција претенция, αόρατος невидлив невидим, αόριστος нејасен неясен, απαγορεύω забранувам забранявам, απάθεια апатија апатия, απαισιοδοξία песимизам песимизъм, απαλλαγή ослободување освобождение, απαλλαγή избавување избавление, απαλάσσω ослободувам освобождавам, απάντηση одговор отговор, απαντώ одговорам отговарям, απαρατήρητος незабележан незабелязан, απαρατήρητος незабележан незабележим, απαρηγόρητος неутешен неутешим, απαρνούμαι се откажувам отказвам се, απασχόληση занимавање занимание, απατώ измамувам измамвам, απειθαρχία непослушност непослушание, απειλώ заплашувам заплашвам, άπειρος бескраен безкраен, απευθείας право направо, απίθανος неверојатен невероятен, άπιστος неверник неверен, απλός обичен обичаен, αποβάθρα кеј кей, απογοήτευση разочарување разочарование, απογοητεύω разочарувам разочаровам, απόγονος потомок потомък, απογραφή регистрирање регистрация, απόδειξη доказ доказателство, απόδειξη расписка разписка, αποδείχνω докажувам доказвам, αποδέχομαι се согласувам съгласявам се, απόδραση бегство бягство, αποζημιώνω обесштетувам обезщетявам, αποζημίωση компензација компенсация, απόθεμα резерва резерв, αποκαθιστώ востановувам възстановявам, αποκαλύπτω разобличувам разобличавам, αποκάλυψη откривање откриване, αποκεντρώνω оддалечувам од центарот отдалечавам от центъра, αποκέντρωση децентрализација децентрализация, αποκλειστικός исклучителен изключителен, αποκλείω исклучувам изключвам, αποκρίνομαι одговарам отговарям, απόκτηση добивање добиване, απόκτηση придобивање придобиване, απολαμβάνω се насладувам наслаждавам се, απόλυση ослободување освобождаване, απόλυτος апсолутен абсолютен, απολύτως апсолутно абсолютно, απολύω ослободувам освобождавам, απομακρύνω оддалечувам отдалечавам, απομίμηση имитација имитация, άπονος безболен безболезен, αποξενώνω лишувам лишавам, αποξηραίνω исушувам изсушавам, απορία недоумие недоумение, απορροφώ вшмукувам всмуквам, απορροφώ апсорбирам абсорбирам, απορώ се чудам чудя се, απόσβεση гаснење гасене, απόσταση растојание разстояние, αποστέλλω испраќам изпращам, αποστολέας испраќач изпращач, αποστολή мисија мисия, αποστολή експедиција експедиция, αποτελειώνω привршувам привършвам, αποτελώ составувам съставям, αποτολμώ се осмелувам осмелявам се, απότομος стрмен стръмен, αποτυγχάνω не успевам не успявам, απουσιάζω отсуствувам отсъствувам, απόφαση резолуција резолюция, αποχαιρετισμός збогување сбогуване, αποχαιρετισμός простување прощаване, αποχαιρετώ се збогувам сбогувам се, αποχή воздржување въздържане, απογευνός вечерен тазвечерен, απρέπεια непристојност непристойност, απρόοπτος неочекуван неочакван, απροστάτευτος незаштитен незащитен, απροστάτευτος незаштитен беззащитен, αράδα линија линия, αραιός редок ръдък, αράχνη пајак паяк, αργά касно късно, αργός мрзлив мързелив, αργότερα покасно покъсно, αργώ забавувам забавям, αρεστός пријатен приятен, άρθρο (το) статија статия, αριστερά налево наляво, αριστερός лев лъв, αριστοκρατία аристократија аристократия, άριστος најдобар най-добър, αρκετός задоволувачки задоволителен, αρμόζω соодветствувам съответствам, αρμονία хармонија хармония, αρνί јагне агне, αρνούμαι се откажувам отказвам (се), αρπάζω грабам грабя, αρρυθμία несразмерност несъразмерност, αρρυθμία аритмија аритмия, αρρωσταίνω се разболувам разболявам се, αρτηρία артерија артерия, άρτιος цел цъл, αρχαιολογία археологија археология, αρχάριος нов новак, αρχείο архива архив, αρχή начело начало, αρχικός началник начален, αρωματοπωλείο парфимерија парфюмерия, ασαφής нејасен неясен,

ασημένιος сребрен сребърен, ασκέπαστος непокриен непокрит, ασκώ обучувам обучавам, ασπρίζω избелувам избелвам, ασπρίζω избелувам избелявам, αστάθεια непостојаност непостоянство, αστέρι ѕвезда звезда, αστός граѓанин гражданин, αστραπή молња мълния, αστράφτω блескам бляскам, αστράφτω светкам святкам, αστρολογία астрологија астрология, αστυνομία полиција полиция, αστυνομικός полицаец полицай, ασυγχώρητος непростлив непростим, ασυμβίβαστος бескомпромисен безкомпромисен, ασυνέπεια непоследователен непоследователност, ασφαλίζω осигурувам осигурявам, ασφυξία задушување задушаване, άσχετος независен независим, άσχετος необврзан несвързан, άτακτος неуреден безреден, ατέλεια несвршеност незавършенст, ατελείωτος несвршен незавършен, ατελείωτος бескраен безкраен, ατελής неполн непълен, άτιμος нечесен нечестен, άτομο индивидуа индивид, αυγό јајце яйце, αυθάδης нагол нагъл, αυθόρμητος спонтан спонтанен, άϋλος нематеријален нематериален, αυτοβιογραφία автобиографија автобиография, αυτόγραφο автограм автограф, αυτοδιάθεση самоопределување самоопределение, αυτοκρατορία империја империя, αυτοκτονία самоубиство самоубийство, αυτοκυριαρχία самоуправување самоуправление, αυτόματος автоматски автоматиен, αυτονομία автономија автономия, αυτοσυντήρηση самохраност самосъхранение, αφαίρεση одземање отнемане, αφαιρώ одземам отнемам, αφάνεια неизвесност неизвестност, αφανής неизвесен неизвестен, αφανίζω уништувам унищожавам, αφανισμός уништување унищожение, αφήγηση раскажување разказване, αφηγούμαι раскажувам разказвам, αφήνω оставам оставям, αφηρημάδα расеаност разсеяност, αφηρημένος расеан разсеян, άφθαστος недостижен недостижим, αφιλόξενος негостопримлив негостоприемен, άφοβος бестрасен безстрасен, αφομοιώνω усвојувам усвоявам, αφομοίωση усвојување усвояване, αφοπλίζω разоружувам разоръжавам, αφοπλισμός разоружување разоръжаване, αφορώ засегам засягам, αφοσίωση приврзаност привързаност, άφωνος безвучен беззвучен, αχανής опширен общирен, άχρηστος бесполезен безполезен, αχυρώνας плевна плевня, άψητος непечен неизпечен, βαδίζω врвам вървя, βαδίζω одам ходя, βαγένι (βαρέλι) бочва бъчва, βάζω поставувам поставям, βαθιά длабоко дълбоко, βαθμιαίως постепено постепенно, βαθμολογία оценување оценяване, βάθος длабочина дълбочина, βάθος дно дъно, βαθουλός вдлабнат вдлъбнат, βαθούλωμα вдлабнатина вдлъбнатина, βαθύπλουτος многу богат много богат, βαθύς длабок дълбок, βαθύχρωμος темен тъмен, βάκιλ(λ)ος бакцил бацил, βακτηρίδιο бактерија бактерия, βαλανιδιά даб дъб, βαλίτσα куфер куфар, βαλσάμωμα балсамирање балсамиране, βαμμένος бојадисан боядисан, βανίλια ванила ванилия, βαρέλι бочва бъчва, βαριέμαι ме мрзи мързи ме, βαρόμετρο барометар барометър, βαριά (η) тешко тежко, βαρύνω (βαραίνω) тежам тежа, βαρύς тежок тежък, βαρώ удирам удрям, βαρώ ранувам ранявам, βασανίζω измачувам измъчвам, βασανιστής мачител мъчител, βαστώ држам държа, βατόμουρο капина къпина, βαφτίζω крштевам кръщавам, βγάζω произведувам произвеждам, βδέλλα пијавица пиявица, βεβαιώνω уверувам уверявам, βελάζω блеам блея, βελονιά убод со игла убождане с игла, βέλος стрела стрелка, βελτιώνω подобрувам подобрявам, βελτίωση подобрување подобрение, δωρεάν βερεσέ вересија вересия, βερίκοκο кајсија кайсия, βήμα стапка стъпка, βήχω кашлам кашлям, βιάζω принудувам принуждавам, βιαστικός брз бърз, βιασύνη брзина бързане, Βίβλος Библија Библия, βιογραφία биографија биография, βιολογία биологија биология, βιομηχανία индустрија индустрия, βιομηχανικός индустриски индустриален, βιοτέχνης занаетчија занаятчия, βιοτεχνία занаетчиство занаятчийство, βλάβη штета щета, βλέπω видам виждам, βογγητό стенкање стенание, βομβαρδισμός бомбардирање бомбардировка, βόσκω пасам паса, βουίζω бучам буча, βούκινο труба тръба, βούληση волја воля, βουλώνω запечатувам запечатвам, βούρκος тиња тиня, βραβείο премија премия, βραβεύω наградувам награждавам, βράσιμο варење варене, βραστός варен сварен, βραχύς краток кратък, βρεγμένος мокар мокър, βρέξιμο навлажнување навлажняване, βρέχω навлажнувам навлажнявам, βρόγχος бронхи бронх, βροντή гром гръм, βροντώ грмам гърмя, βροντώ трештам трещя, βροχή дожд дъжд, Βυζαντινός византиски византийски, βυζί града гърда, βυθός дно дъно, βυτίο бочва бъчва, βωμός жртвеник жертвеник, γάζα газа газ, γάλα млеко мляко,

γαλανομάτης синоок синеок, γαλαξίας млечен пат млечен път, γαλαξίας галаксија галактика, γαλαρία галерија галерия, γαλήνη спокој спокойствие, γάμος свадба сватба, γαντζώνω закачувам закачам, γάντι ракавица ръкавица, γαρδένια гарденија гардения, γαρίφαλο каранфил карамфил, γαρνίρισμα украсување украшение, γαρνίρω украсувам украсявам, γαστρικός стомачен стомашен, γδέρνω (δέρω) дерам дера, γδέρνω (δέρω) белам беля, γεια здравје здравей, γείτονας сосед съсед, γειτονεύω соседство сум съседство съм, γειτονιά соседство съседство, γειτόνισσα сосетка съседка, γελοιογραφώ правам карикатура правя карикатури, γελοιοποίηση исмевање осмеване, γελώ мамам мамя, γελώ се смеам смея се, γενέθλια роденден рожден ден, γενίκευση генерализација генерализация, γενικός општ общ, γενναίος храбар храбър, γενναιοφροσύνη благородност благородство, γεννώ снесувам снасям, γέρνω наведнувам навеждам, γέρνω наклонувам накланям, γερνώ (γηράσκω) стареам старея, γεύμα јадење ядене, γεύομαι вкусувам вкусвам, γεωγραφία географија география, γεωλογία геологија геология, γεωμετρία геометрија геометрия, γεωμετρικός геометриски геометричен, γεωπονία агрономија агрономство, γεωργία земјоделие земеделие, γεωργικός земјоделски земеделски, γεωργός земјоделец земеделец, γη земја земя, γηροκομείο старечки дом старчески дом, γιακάς јака яка, γιαούρτι кисело млеко кисело мляко, γιασεμί јасмин ясмин, γιατί зашто защо, γκάζι гас газ, γκέμι узда юзда, γκρίνια незадоволство недоволство, γκρινιάρης зајадлив заядлив човек, γλάστρα саксија саксия, γλείφω лижам лижа, γλεντώ се веселам веселя се, γλύκισμα слатка сладко, γλυκύς сладок сладък, γλυπτός извајан изваян, γλώσσα јазик език, γνάθος челуст челюст, γνήσιος вистински истински, γνωρίζω познавам запознавам, γνωρίζω знам зная, γνώση знаење знание, γνωστοποιώ известувам известявам, γνωστός извесен известен, γοητεία волшепство вълшебство, γοητεία магија магия, γοητευτικός волшебен вълшебен, γοητεία магичен магически, γονατίζω коленичам коленича, γόνατο колено коляно, γονιμοποίηση оплодување оплождане, γόνιμος плоден плодороден, γόνος потомок потомък, γορίλας горило горила, γουρούνι свињa свиня, γραβάτα вратоврска вратовръзка, γραμματεία секретаријат секретариат, γραμματόσημο поштенска марка пощенска марка, γραμμή црта черта, γραμμή линија линия, γραφείο биро бюро, γραφείο канцеларија канцелария, γραφειοκρατία бирократија бюрокрация, γράψιμο ракопис ръкопис, γρήγορα брзо бързо, γρηγοράδα брзина бързина, γρήγορος брз бърз, γρίφος загатка загадка, γυαλάδα блесок блясък, γυάλινος стаклен стъклен, γυαλιστερός блескав лъскав, γυάλισμα блескање лъскане, γυναικολογία гинекологија гинекология, γυρεύω обиколувам обикалям, γύρος круг кръг, γύρω околу около, γύρω наоколу наоколо, γύψινος гипсен гипсов, δάκρυ солза сълза, δακτύλιος прстен пръстен, δάκτυλο (δάχτυλο) прст пръст, δαμαστής скротител укротител, δανεισμός кредитирање кредитиране, δαντέλλα тантела дантела, δαπάνη расход разход, δαπανηρός скап скъп, δασμός данок данък, δειλία бојазливост боязливост, δειλιάζω се плашам плаша се, δειλός страшлив страхлив, δείπνο вечера вечеря, δειπνώ вечерам вечерям, δείχνω покажувам показвам, δελεάζω примамувам примамвам, δένδρο дрво дърво, δενδροκομία овоштарство овощарство, δενδρολίβανο рузмарин розмарин, δενδροστοιχία алеја алея, δένω врзувам връзвам, δένω заврзувам завръзвам, δένω преврзувам превръзвам, δεξαμενή басен басейн, δεξιά надесно надясно, δεξιοτέχνης мајстор майстор, δεξιότητα мајсторство майсторство, δέρνω удирам удрям, δέσιμο врзување връзване, δεσμεύω обврзувам обвързвам, δεσμός врска връзка, δεσποινίδα госпоѓица госпожица, δεσποτισμός деспотизам деспотизъм, δευτεροβάθμιος второстепен второстепенен, δέχομαι примам приемам, δέχομαι се согласувам съгласявам се, δηλητήριο отров отрова, δήλωση декларација декларация, Δημαρχείο општина община, δημητριακά зрнеста храна зърнзни храни, δημιουργία создавање създаване, δημιουργία творештво творчество, δημιουργικός творечки творчески, δημιουργώ создавам създавам, δημιουργώ творам творя, δημοκρατία демократија демократия, δημοσίευμα публикација публикация, δημόσιο држава държава, δημόσιος државен държавен, δημόσιος општествен обществен, δημότης жител на општина жител на община, δημοτικός општински общински, δημοτικότητα популарност популярност, δημοφιλής популарен популярен, διαβάζω се учам уча, διαβάθμιση степенување степенуване,

διαβαίνω преминувам преминавам, διαβαίνω минувам минавам, διαβάλλω клеветам клеветя, διάβαση преминување преминаване, διαβεβαιώνω уверувам уверявам, διαβεβαιώνω потврдувам потвърждавам, διάβημα постапка постъпка, διάγγελμα прокламација прокламация, διάγνωση распознавање разпознаване, διάγνωση дијагноза диагноза, διάγραμμα дијаграм диаграма, διάγραμμα цртеж чертеж, διαγώνισμα писмен испит писмен изпит, διαδέχομαι наследувам наследявам, διαδέχομαι заменувам заменям, διαδήλωση демонстрација демонстрация, διαδοχή наследување наследяване, διαδραματίζω разигрувам разигравам се, διαδρομή маршрута маршрут, διάθεση расположение разположение, διαθέσιμος расположлив расположен, διαθέτω располагам разполагам, διαίρεση делење деление, διαίρεση разделување разделяне, διαιρώ делам деля, διαιρώ разделувам разделям, διαισθάνομαι претчувствувам претчувствам, διαίσθηση претчувство предчувствие, διαιτητής судија съдия, διαιτητής арбитер арбитър, διαιωνίζω овековечувам овековечавам, διαιώνιση овековечување овековечаване, διακανονισμός уредување уреждане, διακήρυξη прокламација прокламация, διακήρυξη прокламација декларация, διακινδυνεύω ризикувам рискувам, διακονιάρης просјак просяк, διακόσιοι двесте двеста, διακόσμηση украс украса, διακόσμηση украсување украсяване, διακοσμώ украсувам украсявам, διάκριση разликување различаване, διάκριση распознавање разпознаване, διακυβερνώ управувам управлявам, διακύμανση варирање вариране, διαλαλώ разгласувам разгласявам, διαλέγω одбирам подбирам, διάλεκτος наречје наречие, διάλεκτος дијалект диалект, διάλεξη лекција лекция, διαλεχτός одбран подбран, διαλογή одбирање подбиране, διαλογή сортирање сортиране, διάλογος дијалог диалог, διάλυμα раствор разтвор, διάλυση растоварање разтваряне, διαλύω растворам разтварям, διαλύω распуштам разпускам, διαμάντι дијамант диамант, διαμελίζω раздробувам раздробявам, διαμένω живеам живея, διάμετρος дијаметар диаметър, διαμονή престој престой, διαμονή место на живеење местоживеене διαμορφώνω оформувам оформям, διαμόρφωση оформување оформяне, διανομέας разнесувач разносвач, διανομέας дистрибутер дистрибутор, διανομή распределба разпределение, διανοούμαι размислувам размишлявам, διανυκτέρευση ноќно дежурство нощно дежурство, διανυκτερεύω преноќувам пренощувам, διαπερνώ преминувам преминавам, διαπίστωση констатација констатация, διαπληκτίζομαι се карам карам се, διαποτίζω мокрам мокря, διαπραγματεύομαι преговарам преговарям, διαπραγματεύομαι водам преговори водя преговори, διαπραγμάτευση преговарање преговаряне, διάπραξη извршување извършване, διάρθρωση конструирање конструкция, διάρθρωση артикулација артикулация, διάρκεια времетраење времетраене, διαρκώ продолжувам продължавам, διαρκώ траам трая, διάρρηξη разбивање разбиване, διαρρυθμίζω уредувам уреждам, διαρρύθμιση регулирање регулиране, διαρρύθμιση уредување уреждане, διασκελίζω прекачувам прекрачвам, διασκευάζω преработувам преработвам, διασκευάζω подредувам подреждам, διασκευάζω натокмувам натъкмявам, διασκευή преработување преработване, διάσκεψη конференција конференция, διάσπαση пробивање пробив, διασπορά распрскување разпръсване, διασπώ разделувам разделям, διάσταση (διαφωνία) разделување разделяне, διάσταση (διαφωνία) оддалечување отдалечаване, διάσταση (έκταση, μέγεθος) рамер размер, διασταυρώνω крстосувам кръстосвам, διασταύρωση крстопат кръстопът, διάστημα растојание разстояние, διαστρεβλώνω искривувам изкривявам, διαστρεβλώνω изопачувам изопачавам, διαστρέβλωση изопачување изопачаване, διασώζω спасувам спасявам, διάσωση спасување спасяване, διατάζω заповедувам заповядвам, διατήρηση запазување запазване, διατρέφω издржувам издържам, διατρέχω изминувам изминавам, διατροφή издршка издръжка, διαύγεια бистрост бистрота, διαφεντεύω заштитувам защитавам, διαφέρω се разликувам различавам се, διαφεύγω избегнувам избягвам, διαφημίζω разгласувам разгласявам, διάφραγμα дијафрагма диафрагма, διαφυγή бегство бягство, διαφυγή избегнување избягване, διαφωτίζω осветлувам осветлявам, διαφώτιση осветлување осветляване, διαχειρίζομαι раководам ръководя, διαχείριση раководење ръководене, διαχειριστής управник управител, διάχυση разлевање разливане, διδάκτορας доктор на науките доктор на науки, διδάσκω

предавам преподавам, διδάσκω обучувам обучавам, δίδυμος двоен сдвоен, δίδυμος еднаков еднакъв, διεγείρω возбудувам възбуждам, διέγερση возбуда възбуда, διεθνής меѓународен международен, διεκδίκηση претензија претенция, διέλευση преминување преминаване, διενεργώ извршувам извършвам, διεξαγωγή водење водене, διέπω (κυβερνώ) управувам управлявам, διερεύνηση иследување изследване, διερευνώ иследувам изследвам, διερευνώ проучувам проучвам, διερμηνέας преведувач преводач, διερμηνεύω толкувам тълкувам, διερμηνεύω преведувам превеждам, διέρχομαι минувам минавам, διέρχομαι преминувам преминавам, διετής двогодишен двегодишен, διεύθυνση дирекција дирекция, διευθύνω управувам управлявам, διευθύνω раководам ръководя, διευρύνω раширувам разширявам, διήγημα расказ разказ, δικαιοδοσία јурисдикција юрисдикция, δικαιολογία оправдување оправдание, δικαιολογώ оправдувам оправдавам, δικαιολογώ извинувам извинявам, δικαιούχος којшто има право който има право, δίκαννο двоцевка двуцевка, δικαστήριο суд съд, δικαστής судија съдия, δικέφαλος двоглав двуглав, δίκη процес съдебен процес, δίνω давам подавам, δίοδος минување преминаване, διοίκηση управување управление, διοικητήριο администрација администрация, διοικώ управувам управлявам, διόλου никако никак, διοργάνωση организирање организиране, διορθώνω поправам поправям, διορία рок срок, διορίζω назначувам назначавам, διορισμός назначување назначаване, διπλανός соседен съседен, διπλασιάζω удвојувам удвоявам, διπλασιασμός удвојување удвояване, διπλάσιος двоен удвоен, διπλοπρόσωπος (διπρόσωπος) дволичен двуличен, διπλωματία дипломатија дипломация, δισέγγονη правнука правнучка, δισεκατομμύριο милијарда милиард, δισταγμός колебање колебание, διστάζω се колебам колебая се, διυλιστήριο рафинерија рафинерия, διφορούμενος двосмислен двусмислен, διχάζω разделувам на две разделям на две, διχάλα вила вили, δίχρονος двогодишен двегодишен, διψασμένος жеден жаден, διψώ жеден сум жаден съм, διωγμός (δίωξη) гонење гонение, δοκιμάζω испитувам изпитвам, δοκιμάζω пробувам пробвам, δοκιμασία испитување изпитване, δοκίμιο есеј есе, δοκώ (νομίζω) мислам мисля, δοκώ (νομίζω) сметам смятам, δόλιος подол подъл, δόλος стрв стръв, δόλος мамка примамка, δολοφονία убиство убийство, δόλωμα стрв стръв, δόντι заб зъб, δοξάζω славам славя, δοξάζω прославувам прославям, δοξάρι лак лък, δορυφόρος сопатник спътник, δουλεία ропство робство, δουλεύω работам работя, δούρειος дрвен дървен (και ο Δούρειος ίππος дрвен коњ дървен кон).

Η απόδοση από τους Βαρδαρίτες του Δούρειου ίππου ως ξύλινο άλογο είναι λάθος, προφανώς λάθος αγνοίας. Ο **Δούρειος Ίππος**, μολονότι ήταν κατασκευασμένος από ξύλο, και μάλιστα από ξύλο ορεινού πεύκου, όπως λέει ο Ευριπίδης (480-406 π.Χ.), (''Πᾶσα δέ γέννα Φρυγῶν πρός πύλας ὡρμάθη, **πεύκαν οὐρεῖαν**, ξεστόν λόχον Ἀργείων καί Δαρδανίας ἅταν θεᾷ δώσων, χάριν ἄζυγος ἀμβροτοπώλου''. (''Τρωάδες, 531-6''). ''Όλο το γένος των Φρυγών όρμησε προς τις πύλες για να θαυμάσει τη δουλεμένη με **βουνίσιο πεύκο** παγίδα των Αργείων, τη συμφορά της Δαρδανίας, το χάρισμα στην αθάνατη παρθένα (Αθηνά)''), **ονομάσθηκε έτσι** επειδή είχε μέσα΄ του **κρυμμένα δούρατα**, τα **δόρατα** δηλαδή των Ελλήνων πολεμιστών οι οποίοι είχαν κρυφθεί μέσα του, και **όχι επειδή ήταν κατασκευασμένος από ξύλο**. Αυτό αναφέρεται από τον Ευριπίδη: '"Ὅθεν πρός ἀνδρῶν ὑστέρων κεκλήσεται **δούρειος ἵππος**, **κρυπτόν ἀμπισχών δόρυ**''. (''Τρωάδες, 13-4''). ''Γι' αυτό από τους μετέπειτα ανθρώπους θα ονομάζεται **Δούρειος ίππος, επειδή είχε μέσα του κρυμμένα δόρατα**''). (Ο Βιργίλιος (70-19 π.Χ.) στην Αινειάδα αναφέρει ότι τα πλευρά του Δούρειου ίππου ήταν από **ελάτινα** σανίδια. ''Fracti bello fatisque repulse ductores Danaum tot iam labentibus annis instar montis equum divina Palladis arte aedificant, sectaque intexunt abiete costas;''. ''Τσακισμένοι απ' τον πόλεμο και έχοντας τις μοίρες ενάντιες, οι αρχηγοί των Ελλήνων, αφού πια είχαν παρέλθει τόσα χρόνια, χτίζουν ένα άλογο ψηλό σαν βουνό, με τη θεϊκή τέχνη της Παλλάδας (Αθηνάς) και πλέκουν τα πλευρά του με **ελάτινα σανίδια**''.

Δοχείο сад съд, δραματουργία драматургија драматургия, δραπέτης бегалец беглец, δράση дејство действие, δράση дејност дейност, δρεπάνι (άρπη) срп сърп, δροσίζω се освежувам освежавам, δρυς даб дъб, δυάδα двојка двойка, δυνάμωμα засилување засилване, δυναμώνω засилувам засилвам, δυναστεία династија династия,

δυνατός возможен възможен, δυνατότητα возможност възможност, δυσανάγνωστος нечитлив нечетлив, δυσανάλογος несразмерен несъразмерен, δυσαρέσκεια (δυσφορία) незадоволство недоволство, δυσάρεστος непријатен неприятен, δυσαρεστώ огорчувам огорчавам, δυσκολεύω пречам преча, δύσκολος тежок тежък, δύσκολος мачен мъчен, δυσπιστία недоверба недоверие, δύσπνοια задув задух, δυσφορία негодување негодуване, δυσχεραίνω усложнувам усложнявам, δώδεκα дванаесет дванадесет, δωρεάν бесплатно безплатно, δώρο подарок подарък, δωροδοκώ поткупувам подкупвам, εβδομήντα седумдесет седемдесет, εβραϊκός еврејски еврейски, έγγαμος женет женен, εγγραφή регистрација регистрация, εγγράφω запишувам записвам εγγύηση гаранција гаранция, εγκαθιστώ настанувам настанявам, εγκαίνια осветување освещаване, εγκαινιάζω осветувам освещавам, εγκάρδιος срдечен сърдечен, εγκαταλείπω изоставам изоставям, εγκατάσταση инсталација инсталация, εγκέφαλος мозок мозък, εγκληματίας престапник престъпник, εγκληματικότητα престапност престъпност, εγκράτεια содржаност сдържаност, εγκρίνω одобрувам одобрявам, εγκύκλιος кругов кръгов, εγκύκλιος циркуларен циркулярен, εγκυκλοπαίδεια енциклопедија енциклопедия, εγκυμοσύνη бременост бременност, έγκυος бремена бременна, εγχείρηση операција операция, εγωισμός егоизам егоизъм, εδαφικός територијален териториален, έδαφος земја земя, εδώ тука тук, έθιμο обичај обичай, εθιμοτυπία етикета етикет, εθιμοτυπία церемонија церемониал, εθνικισμός национализам национализъм, εθνόσημο национален грб национален герб, εθνοσυνέλευση народно собрание народно събрание, εθνοφρουρά национална гарда национална гвардия, είδηση (ειδοποίηση) соопштение съобщение, ειδίκευση специјализација специализация, ειδικός специјален специален, ειδικότητα специјалност специалност, ειδοποίηση известување известяване, ειδοποιώ известувам известявам, ειδοποιώ соопштувам съобщавам, είδος сорта сорт, ειδύλιο идила идилия, ειδωλολάτρης идолопоклоник идолопоклонник, εικονογράφηση илустрација илюстрация, εικονογράφος илустратор илюстратор, είκοσι дваесет двадесет, εικοσιτετράωρο денонокие денонощие, ειλικρινά чесно честно, ειλικρινά отворено откровено, ειλικρίνεια чесност честност, ειλικρίνεια отвореност откровеност, ειλικρινής отворен откровен, είμαι сум съм, είμαι соучесествувам съществувам, ειρηνικός мирољубив миролюбив, ειρηνοποιός миротворен миротворец, ειρμός врска връзка, ειρωνία иронија ирония, εισάγω воведувам въвеждам, εισάγω внесувам внасям, εισαγωγή воведување въведение, είσοδος влез влезане, εισπνέω вдишувам вдишвам, εισπνοή инхалација инхалация, εισπνοή вдишување вдишване, εισπράκτορας кондуктер кондуктор, είσπραξη собирање събиране, εισπράττω собирам събирам, εκβιάζω изнудувам изнудвам, εκβιάζω принудувам принуждавам, εκβιομηχάνιση индустријализација индустриализация, εκδηλωτικός изразит изразителен, εκδίκαση разгледување на дело разглеждане на дело, έκδοση издавање издаване, εκδότης издавач издател, εκδοτικός издавачки издателски, εκδρομή екскурзија екскурзия, εκεί таму там, εκεχειρία примирје примирие, έκθλιψη истискување изстискване, εκκαθαρίζω чистам чистя, εκκένωση испразнување изпразване, έκκληση обраќање обръщане, εκκλησία црква църква, εκκλησία црква черква, εκκλησιαστικός црковен църковен, έκκριση секреција секреция, εκλαΐκευση популаризација популяризиране, εκλαϊκεύω популаризирам популяризирам, εκμάθηση изучување изучаване, εκμετάλλευση експлоатација експлоатация, εκνευρισμός нервирање нервиране, εκπαίδευση воспитание възпитание, εκπαιδεύω образувам образовам, εκπαιδεύω обучувам обучавам, εκπληρώνω исполнувам изпълнявам, εκπλήρωση исполнување изпълнение, εκπολιτίζω цивилизирам цивилизовам, εκπομπή емисија емисия, εκπροσωπώ претставувам представям, εκπυρσοκρότηση детонација детонация, έκρηξη експлозија експлозия, έκσταση екстаза екстаз, εκστρατεία експедиција експедиция, εκστρατεύω одам во поход отивам на поход, έκτακτος извонреден извънреден, έκταση растегање разтягане, εκταφή откопување откопаване, εκτέλεση извршување извършване, εκτέλεση исполнување изпълнение, εκτελώ исполнувам изпълнявам, εκτίμηση (οικον.) проценка преценка, εκτιμώ (οικον.) ценам оценявам, εκτοπίζω изместувам измествам, εκτόπιση изместување изместване, εκτόπιση отстранување отстраняване, έκτοτε оттогаш оттогава, εκτρέφω одгледувам

отглеждам, έκτρωση абортус аборт, εκτυπώνω отпечатувам отпечатвам, εκτύπωση печатење печатане, εκτύπωση отпечатување отпечатване, εκφορτώνω (ξεφορτώνω) растоварам разтоварвам, εκφράζω искажувам изказвам, εκφράζω изразувам изразявам, έκφραση искажување изказване, έκφραση изразување изразяване, έκφραση изразување израз, εκφωνώ произнесувам произнасям, εκχερσώνω разорувам разоравам целина, ελαιόδενδρο маслиново дрво маслинено дърво, ελάττωμα недостаток недостатък, ελαττώνω намалувам намалявам, ελάχιστος најмал наймалък, Ελβετία Швајцарија Швейцария, ελβετικός швајцарски швейцарски, Ελβετός швајцарец швейцарец, ελεγκτής контролор контролър, έλεγχος контрола контрол, έλεγχος ревизија ревизия, ελέγχω проверувам проверявам, ελεημοσύνη милостина милостиня, έλεος милосрдие милосърдие, έλεος поштеда пощада, ελεύθερα слободно свободно, ελευθερία слобода свобода, ελεύθερος слободен свободен, ελευθερώνω ослободувам освобождавам, ελονοσία маларија малария, ελπίδα надеж надежда, ελπίζω надевам надявам се, έμβλημα грб герб, εμβολιασμός вакцинирање ваксиниране, εμβόλιο вакцина ваксина, εμετός повраќање повръщане, εμμένω настојувам настоявам, εμμένω држам държа, έμμονος упорен упорит, έμμονος настојчив настойчив, εμμονή настојчивост настойчивост, εμπέδωση закрепнување закрепване, έμπειρος вешт вещ, εμπιστεύομαι доверувам доверявам, εμπιστεύομαι се доверувам доверявам се, έμπιστος доверлив доверен, εμπιστοσύνη доверба доверие, εμποδίζω пречам преча, εμπορικός трговски търговски, εμπόριο трговија търговия, έμπορος трговец търговец, εμπρησμός потпалување подпалване, εμπρηστής потпалувач подпалвач, εμπροσθοφυλακή авангарда авангард, εμφανής јавен явен, εμφανίζω покажувам показвам, εμφανίζω (φίλμ) појавувам проявявам, εμφάνιση појава поява, εμψυχώνω одушевувам одушевявам, εναέριος воздушен въздушен, εναποθέτω поставувам поставям, έναρξη започнување започване, ένδειξη индикација индикация, ενδεχόμενο возможност възможност, ενδιαφέρομαι се интересирам интересувам се, ένδυμα облека облекло, ενέδρα заседа засада, ενέργεια енергија енергия, ενεργώ дејствувам действувам, ενεργώ дејствувам действам, ένεση инјекција инжекция, ενήλικος полнолетен пълнолетен, ενθάρρυνση насочување насърчаване, ενθαρρύνω насочувам насърчавам, ενθουσιασμός ентузијазам ентусиазъм, ενίσχυση поткрепа подкрепа, έννοια мисла мисъл, εννοώ мислам мисля, ένοπλος вооружен въоръжен, ενοποίηση обединување обединяване, ενοποιώ обединувам обединявам, ενόραση интуиција интуиция, ενοχοποίηση обвинување обвиняване, ενοχοποιώ обвинувам обвинявам, ένσημο таксена марка таксова марка, ένσταση обжалување обжалване, ενσωματώνω присоединувам присъединявам, ενσωμάτωση присоединување присъединяване, ενταύθα тука тук, εντελώς наполно напълно, έντερο црево черво, έντιμος чесен честен, εντιμότητα чесност честност, εντοπίζω ограничувам ограничавам, έντυπο формулар формуляр, ενώ макар што макар че, ενώνω обединувам обединявам, ενώνω соединувам съединявам, ένωση соединение съединение, εξαγορά поткуп подкуп, εξαγριώνω разорувам разярявам, εξάγω вадам вадя, εξάγω извадам изваждам, εξαδέλφη братучетка братовчедка, εξάδελφος братучед братовчед, εξαίρεση исклучок изключение, εξαιρετικός исклучителен изключителен, εξαίρετος одличен отличен, εξαιρώ исклучувам изключвам, εξακολούθηση продолжување продължаване, εξακολουθώ продолжувам продължавам, εξακόσιοι шестотини шестстотин, εξαλείφω заличувам заличавам, εξαλείφω истривам изтривам, εξάλειψη истривање изтриване, εξάλειψη отстранување отстраняване, έξαλλος обезумен обезумял, εξάλλου освен тоа освен това, εξαναγκάζω принудувам принуждавам, εξαντλώ истоштувам изтощавам, εξαντλώ исцрпувам изчерпвам, εξαπατώ измамувам измамвам, εξάπτω возбудувам възбуждам, εξαρτώμαι зависен сум зависим съм, εξασθένηση ослабување отслабване, εξασθένηση слабеење слабеене, εξασθενίζω ослабувам отслабвам, εξασφαλίζω осигурувам осигурявам, εξασφάλιση осигурување осигуряване, εξατμίζω испарувам изпарявам, έξαφνα нанедајно ненадейно, έξαψη возбудување възбуждане, εξέλιξη развој развой, εξέλιξη еволуција еволюция, εξερεύνηση иследување изследване, εξερεύνηση проучување проучване, εξερευνώ иследувам изследвам, εξερευνώ проучувам проучвам, εξετάζω проверувам проверявам, εξετάζω испитувам изпитвам,

εξέταση испит изпит, εξέταστρα испитни такси изпитни такси, εξευγενίζω облагородувам облагородявам, εξηγώ објаснувам обяснявам, εξηγώ толкувам тълкувам, εξήντα шеесет шейсет, εξιλέωση искупување изкупление, εξιστορώ раскажувам разказвам, εξιχνίαση откривање откриване, έξοδος излез излизане, εξοικείωση приспособување приспособяване, εξολοθρεύω (εξοντώνω) уништувам унищожавам, εξολοθρεύω истребувам истребвам, εξομολόγηση исповед изповед, εξομολογώ исповедам изповядвам, εξόντωση уништување унищожение, εξοπλίζω вооружувам въоръжавам, εξοπλισμός вооружување въоръжение, εξοργίζω разгневувам разгневявам, εξορκίζω заколувам заклевам, εξουδετέρωση неутрализација неутрализиране, εξουσιάζω владеам властвам, εξουσιοδότηση ополномоштување опълномощаване, εξοχή издаток издатина, εξυγίανση оздравување оздравяване, εξυπηρετώ служам услужвам, εξωραΐζω разубавувам разхубавявам, εξωραϊσμός разубавување разхубавяване, εορτασμός празнување празнуване, επάγγελμα професија професия, επαγγελματίας професионалец професионалист, επακολούθημα последица последствие, επακολουθώ следам следвам, επαναλαμβάνω повторувам повтарям, επανάληψη повторување повторение, επανάσταση револуција революция, επαναστάτης револуционер революционер, επαναστατώ дигам револуција вдигам революция, επαναφέρω возвраќам възвръщам, επανέκδοση повторно издавање повторно издаване, επανέρχομαι се возвраќам възвръщам се, επανορθώνω поправам поправям, επανορθώνω исправам исправям, επανόρθωση поправање поправяне, επάνω одгоре отгоре, επάρκεια задоволство задоволеност, έπαρση издигање издигане, επαρχία провинција провинция, επαρχία епархија епархия, επαρχικός провинцијален провинциален, επαρχιώτης провинцијалец провинциалист, επειδή зашто защото, επεισοδιακός епизоден епизодичен, επεισόδιο епизода епизод, επέκταση раширување разширение, επεκτείνω раширувам разширявам, επέμβαση интервенција интервенция, επένδυση инвестиција инвестиция, επέτειος јубилеј юбилей, επευφημία акламација акламация, επιβάρυνση обременување обременяване, επιβαρύνω обременувам обременявам, επιβάτης патник пътник, επιβεβαιώνω потврдувам потвърждавам, επιβίβαση качување качване, επιβίβαση товарење товарене, επιβλέπω набљудувам наблюдавам, επίβλεψη набљудување наблюдение, επιβραβεύω наградувам награждавам, επιγραφή натпис надпис, επίγνωση сознание (пълно) съзнание, επίγραμμα епиграм епиграма, επιδεικνύω покажувам показвам, επίδειξη парадирање парадиране, επίδεσμος преврска превръзка, επιδημία епидемија епидемия, επιδιορθώνω поправам поправям, επιδιώκω се стремам стремя се, επιδοκιμάζω одобрувам одобрявам, επίδοξος веројатен вероятен, επίδοση врачување връчване, επίδοση предавање предаване, επίδραση влијание влияние, επιδρομή агресија агресия, επιθεώρηση инспекција инспекция, επίκαιρος актуелен актуален, επικαιρότητα актуелност актуалност, επίκεντρο епицентр епицентър, επικοινωνία комуникација комуникация, επικοινωνία врска връзка, επικοινωνώ имам врска имам връзка, επικολλώ залепувам залепвам, επικράτεια држава държава, επικρατώ господарам господствам, επικροτώ одобрувам одобрявам, επικυρώνω утврдувам утвърждавам, επικύρωση потврдување потвърждение, επιλαχών кој зазема второ место който заема второ място, επιλύνω разрешувам разрешавам, επιμένω настојувам настоявам, επιμονή настојчивост настойчивост, επίμονος настојчив настойчив, επίμονος упорен упорит, επίπεδο рамниште рамнище, επίπεδος плоскат плосък, επίπεδος рамен равен, επιπλέον освен тоа освен това, επιπλέω плутам плувам, επίπλωση мебелирање мебелиране, επίπονος мачен мъчен, επίρρημα наречје наречие, επιρροή влијание влияние, επίσημος официјален официален, επισημότητα официјалност официалност, επισκέπτομαι посетувам посещавам, επισκευάζω поправам поправям, επίσκεψη посетување посещение, επισκιάζω засенувам засенчвам, επισκιάζω затемнувам затъмнявам, επιστέγασμα завршок завършек, επιστήμονας научен соработник нучен работник, επιστημονικός научен нучен, επιστράτευση мобилизација мобилизация, επίταξη реквизиција реквизиция, επιτελείο штаб щаб, επιτέλους најпосле най-после, επιτελώ извршувам извършвам, επιτίθεμαι напаѓам нападам, επίτομος краток кратък, επιτρέπω разрешувам разрешавам, επιτροπή комисија комисия, επίτροπος комесар комисар,

επιτυγχάνω успевам успявам, επιχείρηση претпријатие предприятие, επιχρυσώνω позлатувам позлатявам, εποικισμός колонизација колонизация, επόπτης контролор контрольор, επουλώνω (τραύμα) зарастувам зараствам, εποχή сезона сезон, ερασιτέχνης љубител любител, εραστής љубовник любовник, εργάζομαι работам работя, εργάζομαι се трудам трудя се, εργαστήριο лабораторија лаборатория, εργατικότητα трудољубие трудолюбие, έργο производ произведение, εργοδηγός раководител ръководител, εργοδότης работодавател работодател, εργολάβος претприемач предприемач, ερεθίζω возбудувам възбуждам, ερεθίζω дразнам дразня, ερεθισμός дразнење дразнене, έρευνα иследување изследване, έρευνα проучување проучване, ερευνώ проучувам проучвам, ερευνώ иследувам изследвам, ερημιά ненаселено место ненаселено място, ερημιά пусто пустош, έρημος (η) пустина пустиня, ερημώνω опустошувам опустошавам, ερήμωση опустошување опустошение, ερμηνεία толкување тълкуване, ερμηνεία објаснување обяснение, ερμηνεύω толкувам тълкувам, ερμηνεύω објаснувам обяснявам, ερπετό влечуга влечуго, ερυθρόδερμος црвенокожец червенокож, ερυθρός црвен червен, ερχομός пристигање пристигане, έρωτας љубов любов, ερωτεύομαι се вљубувам влюбвам се, εστία огниште огнище, εστιατόριο ресторан ресторант, έστω και дури и дори и, εσώρουχο бело (долно) бельо, εσωτερικός внатрешен вътрешен, εταιρεία компанија компания, ετικέτα етикета етикет, ετοιμάζω приготувам приготвям, ετοιμασία приготвување приготовление, ετοιμόρροπος готов да се сруши готов да се срути, ετυμολογία етимологија етимология, ευάερος добро провретен добре проветрен, ευγένεια благородност благородство, ευγνωμονώ благодарен сум благодарен съм, ευδιάθετος благорасположен благоразположен, ευθεία права линија права линия, ευθύνη одговорност отговорност, ευθύνομαι носам одговорност нося отговорност, ευθύνομαι одговорен сум отговорен съм, ευκαιρία згоден случај удобен случай, ευκαιρώ слободен сум свободен сум, ευκολύνω олеснувам улеснявам, ευλογία благослов благословия, ευνόητος јасен ясен, ευπιστία лековерност лековерие, ευρετήριο азбучник азбучен, ευστάθεια постојаност постоянство, ευσυνειδησία добросовесност добросъвесност, ευσυνείδητος добросовесен добросъвестен, ευφορία плодородна плодородие, ευχάριστος пријатен приятен, ευχαριστώ благодарам благодаря, εύχομαι се молам моля се за, εφαρμόζω нагласувам нагласявам, εφαρμοστής монтер монтьор, εφεδρεία резерва резерв, έφεση апелација апелация, Εφετείο апелационен суд апелативен съд, εφημερίδα весник вестник, εφοδιάζω снабдувам снабдявам, εφοδιασμός снабдување снабдяване, εφόδιο провизија провизия, Εφορία инспекција инспекция, Εφορία даночна служба данъчна служба, εχθρεύομαι се мразам мразя, ζαλίζω зашеметен сум зашеметявам, ζαρκάδι срна сърна, ζαρώνω смачкувам смачквам, ζαχαροπλαστείο слаткарница сладкарница, ζαχαροπλάστης слаткар сладкар, ζεματίζω попарувам попарвам, ζεματίζω парам паря, ζερβός лев лъв, ζέστη горештина горещина, ζεσταίνω греам грея, ζεσταίνω затоплувам затоплям, ζεστός топол топъл, ζευγάρι двојка двойка, ζέφυρος западен ветер западен вятър, ζηλεύω завидувам завиждам, ζηλιάρης завидлив завистлив, ζημία штета щета, ζημιώνω оштетувам ощетявам, ζητιανεύω просам прося, ζητιάνος просјак просяк, ζούγκλα џунгла джунгла, ζουλώ смачкувам смачквам, ζουμπούλι (υάκινθος) зумбул зюмбюл, ζουμπούλι (υάκινθος) хијацинт хиацинт, ζουρλαίνω полудувам некого подлудявам някого, ζοφερός темен тъмен, ζυγίζω мерам меря, ζυγώνω приближувам приближавам, ζύμωμα месење месене, ζύμωση ферментација фермент, ζυμώνω (μάσσω) месам меся, ζω живеам живея, ζωή суштествување съществуване, ζωηρεύω оживувам оживявам, ζώνη појас пояс, ζωντάνεμα оживување оживяване, ζωντανεύω оживувам оживявам, ζωολογία зоологија зоология, ηγεμονία хегемонија хегемония, ηγεσία раководство ръководство, ηγέτης раководител ръководител, ηγουμένη игуменија игуменка, ήδη веќе вече, ηθοποιός актер актьор, ήθος нарав нрав, ήθος карактер характер, ηλεκτρικό електричитет електричество ηλεκτρικός електричен електрически, ηλεκτρόδιο електрода електрод, ηλεκτρολόγος електротехничар електротехник, ηλιακός сончев слънчев, ηλίαση сончев удар слънчев удар, ηλίθιος глуп глупав, ηλικία возраст възраст, ηλικιωμένος возрасен възрастен, ηλιοθεραπεία хелиотерапија хелиотерапия, ήλιος сонце слънце, ήμερος припитомен опитомен, ήμερος припитомен питомен,

ημερώνω (ηρεμώ) успокојувам успокоявам (се), ημικύκλιο полукруг полукръг, ημίμετρα полумера полумярка, ημίωρο половина час половин час, ήπιος кроток кротък, ήρωας херој герой, ηρεμία (ησυχία) спокој спокойствие, ηχηρός озвучен звучен, θάβω закопувам закопавам, θάβω погребувам погребвам, θαλαμηγός јахта яхта, θαλασσοπόρος морепловец мореплавател, θαλασσοταραχή морска бура морска буря, θαμπώνω заслепувам заслепявам, θανάσιμος смртен смъртен, θάνατος смрт смърт, θανατώνω усмртувам умъртвявам, θαρρεύω се осмелувам осмелявам се, θαρρώ сметам смятам, θαυμάζω се чудам чудя се, θαυμάζω се восхитувам възхищавам се, θαυματουργώ правам чудо правя чудеса, θάψιμο погреб погребване, θάψιμο закоп закопаване, θέα (θέαμα) глетка гледка, θεατρίνος актер актьор, θέατρο театар театър, θεία вујна вуйна, θείος вујко вуйчо, θέλημα волја воля, θεμελιώδης основоположник основополагащ, θεμελιώνω основам основавам, θεολογία теологија теология, θεοποίηση обоготворување обоготворяване, θεοποιώ боготворам обоготворявам, θεοσεβής побожен набожен, θεοφοβούμενος богобојазен богобоязлив, θερίζω косам кося, θερισμός жетва жътва, θερισμός жнеење жънене, θερμαίνω топлам топля, θερμαίνω затоплувам затоплям, θερμαστής огнар огняр, θερμίδα калорија калория, θερμοκήπιο оранжерија оранжерия, θερμόμετρο термометар термометър, θερμός топол топъл, θερμοσίφωνας бојлер бойлер, θέση место място, θεσμός институција институция, θέτω поставувам поставям, θεωρείο галерија галерия, θεωρία теорија теория, θεωρώ (έγγραφο) заверувам заверявам, θεωρώ (έγγραφο) прегледувам преглеждам, θεωρώ сметам смятам, θήκη кутија кутия, θηλή зрно зърно, θηρεύω ловам ловувам, θηρίο ѕвер звяр, θίασος театарска група театрална група, θλίβω пресувам пресовам, θλιμμένος тажен тъжен, θλίψη тага тъга, θνησιμότητα смртност смъртност, θνητός смртен смъртен, θόλος купола купол, θολός матен мътен, θολούρα нејасност неясност, θολώνω разматувам размътвам (се), θολώνω матам мътя, θράσος дрскост дързост, θρασύς дрзок дързък, θρέφω хранам храня, θρέψη хранење хранене, θρηνώ оплакувам оплаквам, θρησκεία религија религия, θρήσκευμα вероисповед вероизповедание, θριαμβευτής победник победител, θύελλα бура буря, θύμα жртва жертва, θυμάμαι си помнам спомням си, θυμός гнев гняв, θυρωρός портир портиер, θωπεύω милувам милвам, θώρακας граден кош гръден кош, ιδέα идеја идея, ιδ(ε)ανισμός идеализам идеализъм, ιδεολογία идеологија идеология, ιδιοκτησία сопственост собственост, ιδιοκτήτης сопственик собственик, ιδιόκτητος (ίδιος) сопствен собствен, ιδιοποιούμαι присвојувам присвоявам, ίδιος сопствен собствен, ίδιος самиот самият, ιδιοσυγκρασία карактер характер, Ιδιότητα својство свойство, ίδρυμα фондација фондация, ίδρυση основање основаване, ιδρυτής основач основател, ιδρύω основам оснивавам, ιδρώνω се потам потя се, ιεράρχης хиерарх йерарх, ιεραρχία хиерархија йерархия, ιερεύς свештеник свещеник, ιερό светилиште светилище, ιερός свет свят, ιερότητα светост святост, ιθαγένεια граѓанство гражданство, ιθαγενής автохтон автохтонен, ικανοποιώ задоволувам задоволявам, ιμπεριαλισμός империјализам империализъм, ιμπρεσσιονισμός импресионизам импресионизъм, ίνδαλμα илузија илюзия, ιός отров отрова, ιππικό коњица конница, ιπποδρόμιο хиподром хиподрум, ιπποδύναμη коњска сила конска сила, ιππόκαμπος морски коњче морско конче, ίππος коњ кон, ισθμός превлака провлак, ίσια право направо, ίσια токму тъкмо, ίσιος рамен равен, ισιώνω исправам изправям, ισιώνω израмнувам изравнявам, ισλαμισμός ислам ислям, ισοδύναμος рамен во сила равносилен, ισοπεδώνω израмнувам изравнявам, ίσος еднаков еднакъв, ιστορία историја история, ιστορικός (επίθ.) историски исторически, ιστορώ опишувам описвам, ισχυρίζομαι тврдам твърдя, ισχυρίζομαι настојувам настоявам, ισχυρός моќен мощен, ισχύς моќ мощ, ίσως можеби може би, Ιταλία Италија Италия, ιταλικός италијански италиански, Ιταλός италијанец италианец, ιτιά врба върба, ιχθυοτροφείο рибник рибарник, ιώδιο јод йод, κάβα винарска визба винарска изба, καβαλλαρία кавалерија кавалерия, καβαλλικεύω јавам яхвам, καβγατζής кавгаџија кавгаджия, καγκελλάριος канцелар канцлер, καθαρίζω чистам чистя, καθαρίζω исчистувам изчуствам, καθαρίζω метам мета, κάθειρξη затворање затваряие, καθήκον долг дълг, καθηλώνω заковувам заковавам, καθησυχάζω успокојувам успокоявам, καθιερώνω осветувам освещавам, καθίζηση спаѓање спадане, καθιστικός заседнат

заседнал, καθοδηγώ раководам ръководя, καθοδηγώ упатувам упътвам, καθολικός католички католически, κάθομαι седам седя, κάθομαι (κατοικώ, ζω) живеам живея, καθορισμός определување определение, καθρεφτίζω одразувам отразявам, καθώς како както, καϊμάκι кајмак каймак, καίω горам горя, κακιώνω срдам сърдя се, κακοκαρδίζω огорчувам огорчавам, κακομαθαίνω лошо научувам научавам лошо, κακομεταχείρηση малтретирање малтретиране, κακούργος престапник престъпник, κακουχία незгода невзгода, κακοφτιαγμένος лошо направен зле направен, καλά (καλώς) добро добре, καλημέρα добар ден добър ден, καλησπέρα добра вечер добър вечер, καλλιέργεια култивирање култивиране, καλλιεργητής земјоделец земеделец, καλλιεργώ (γη) обработувам обработвам, καλλιτέχνημα производ на искуството произведение на изкуството, καλλιτεχνία искуство изкуство, καλλονή убавица хубавица, καλλωπίζω разубавувам разхубавявам, καλοβλέπω гледам со добро око гледам с добро око, καλόγερος калуѓер калугер, καλόγρια (μοναχή) калуѓерка калугерка, καλόγρια (μοναχή) монахиња монахиня, καλοζώ живеам добро живея добре, καλοκάθομαι седам удобно седя удобно, καλοκαίρι лето лято, καλός добар добър, καλός убав хубав, καλότυχος касметлија късметлия, καλούπι калап калъп, κάλυκας чашка на цвет чашка на цвят, κάλυμμα покрив покривало, καλύτερα (επίρρ.) подобро подобре, καλυτερεύω подобрувам подобрявам, καλύτερος подобар подобър, καλώ повикувам повиквам, καλώς добро добре, καλώς хубав хубаво, καμαρώνω се гордеам гордея се, καμέλια камелија камелия, καμηλοπάρδαλη жирафа жираф, καμουφλάρισμα камуфлажа камуфлаж, καμουφλάρω маскирам замаскирам, καμπαναριό камбанарија камбанария, καμπή завој завой, κάμπια гасеница гъсеница, καμπούρης грбав гърбав, κανείς (κάποιος) никој някой, κανόνι оружје оръдие, κανονίζω уредувам уреждам, κάνω правам правя, κάνω вршам върша, καπιταλισμός капитализам капитализъм, καπνέμπορος трговец со тутун търговец на тютюн, καπνίζω пушам пуша, κάπνισμα пушење пушене, καπνός тутун тютюн, κάπου некаде някъде, καπρίτσιο каприц каприз, καραμέλα бонбона бонбон, καρδιά срце сърце, καρδιολογία кардиологија кардиология, καρδιοπάθεια срцево заболување сърдечно заболяване, καρναβάλι карневал карнивал, καρτέρι заседа засада, καρτερία трпение търпение, καρτερικός трпелив търпелив, καρτερώ чекам чакам, καρτερώ очекувам очаквам, καρύδι орев орех, καρύκευμα поправка подправка, κάρφωμα забивање забиване, καρφώνω заковувам заковавам, καρχαρίας ајкула акула, κάσα (σενδούκη) сандак сандък, κασκέτο качкет каскет, κασσίτερος калај калай, καστανιά костен кестен, κάστρο замок замък, καταβρέχω намокрувам намокрям, καταγής на земјата на земята, καταγραφή регистрација регистрация, καταγραφή запишување записване, καταγράφω запишувам записвам, καταδέχομαι примам приемам, καταδίκη пресуда присъда, κατάδικος осуден осъден, καταιγίδα бура буря, κατακλυσμός катаклизма катаклизъм, κατάκοιτος прикован за легло прикован на легло, κατακτώ завладувам завладявам, καταλαμβάνω заземам завземам, κατάληψη завладување завладяване, κατάληψη преземање превземане, κατάλογος список списък, κατάλοιπο остаток остатък, καταλύω уништувам унищожавам, κατάματα право во очи право в очите, κατάμεστος преполнет препълнен, κατανάλωση консумација консумация, κατανέμω распределувам разпределям, κατανόηση разбирање разбиране, κατάπαυση прекратување прекратяване, καταπιέζω угнетувам угнетявам, καταπίεση угнетување угнетяване, καταπίνω голтам гълтам, καταπνίγω задушувам задушавам, καταπολεμώ победувам побеждавам, καταριέμαι проколнувам проклинам, καταρτίζω создавам съставям, κατάρτιση составување съставяне, κατάρτιση организирање организиране, κατασκευάζω приготвувам приготовлявам, κατασκευάζω изработувам изработвам, κατασκηνώνω логорувам лагерувам, κατασκοπεία шпионажа шпионаж, κατασκοπεία разузнавање разузнаване, κατάσκοπος шпион шпионин, κατάσχεση конфискација конфискация, κατάταξη класирање класиране, κατατρέχω гонам гоня, καταφέρνω успевам успявам, καταφύγιο скривалиште скривалище, καταχώριση регистрација регистриране, καταχώριση поместување поместване, καταψηφίζω гласам против гласувам против, καταψύχω замрзнувам замразявам, κατεβάζω намалувам намалявам, κατεργάρης итрец хитрец, κατευθύνω насочувам насочвам, κατευνασμός успокојување успокоение, κατέχω владеам владея, κατηγορία категорија категория,

κατηγορώ обвинувам обвинявам, κατηφορικός стрмен стръмен, κάτι нешто нещо, κατονομάζω именувам наименувам, κατορθώνω успевам успявам, κατοχή окупација окупация, κατοχή владеење владение, κάτοχος сопственик собственик, κατοχυρώνω осигурувам осигурявам, κάτοψη проекција проекция, κατσάδα строга забелешка строга забележка, κατσαδιάζω карам карам се, κατσαρίδα лебарка хлебарка, κατσαρός кадрав кадрав, κατώτατος најдолен найдолен, κατώτατος најнизок найнисък, κατώτερος понизок понисък, καύση горење горене, καφετζής кафеџија кафеджия, καχύποπτος сомнителен мнителен, καχυποψία сомнителност мнителност, κένταυρος кентаур кентавър, κέντρο центар център, κέντρο центар централа, κεραμίδα ќерамида керамида, κεράσι среша череша, κεραυνός молња мълния, κερδοσκοπία шпекулација спекулация, κερδοσκοπικός шпекулативен спекулативен, κερδοσκόπος шпекулант спекулант, κερδοσκοπώ шпекулирам спекулирам, κερί восок восък, κεφάλαιο (βιβλίου) глава во книга глава на книга, κεφαλαιοκρατία капитализам капитализъм, κεφαλόπονος главоболка главоболие, κεφτές ќофте кюфте, κηδεία погребување погребение, κηδεύω погребувам погребвам, κηροπήγιο свеќник свещник, κηρύττω проповедам проповядвам, κιβώτιο (σενδούκη) сандак сандък, κιβώτιο кутија кутия, κιθάρα гитара китара, κιθαριστής гитарист китарист, κίνημα (κίνηση) движење движение, κινητοποίηση мобилизирање мобилизация, κινητοποίηση раздвижување задвижване, κινητοποιώ раздвижувам задвижвам, κινώ движам движа, κιόλας веќе вече, κιόλας дури дори, κιτρινίζω пожолтувам пожълтявам, κίτρινος жолт жълт, κλάδεμα кастрење кастрене, κλαίω плачам плача, κλαίω оплакувам оплаквам, κλαψιάρης плачко плачлив, κλαψιάρης плачко плачлъо, κλέβω крадам крада, κλειδαράς клучар ключар, κλειδαριά клучарка ключарка, κλειδί клуч ключ, κλείδωμα заклучување заключуване, κλειδώνω заклучувам заключвам, κλείνω затворам затварям, κλείσιμο затворање затваряне, κληρικός свештенички свещенически, κληρονομώ наследувам наследявам, κλήση повикување повикване, κλίνω наведнувам навеждам (се), κλίση наведнување навеждане, κλονίζω растресувам разтърсвам, κλοπιμαίος украден краден, κλωσσώ матам јајца мътя яйца, κνήμη прасе прасец, κόβω касам късам, κοιλόπονος стомачна болка стомашна болка, κοιλότητα вдлабнатина вдлъбнатина, κοιμητήριο гробишта гробище, κοιμισμένος заспан заспал, κοιμούμαι спијам спя, κοινολογώ разгласувам разгласявам, κοινοποίηση соопштение съобщение, κοινός општ общ, κοινότητα селска општина селска община, κοινωνία општество общество, κοινωνικός општествен обществен, κοινωνιολογία социологија социология, κοινωφελής општополезен общополезен, κοκκινογούλι црвено цвекло червено цвекло, κόκκινος црвен червен, κόκκος зрно зърно, κολακεύω ласкам лаская, κολικός колика колики, κολλώ лепам лепя, κολλώ се заразувам заразявам (се), κόλπο итрина хитрина, κόλπος пазува пазва, κολυμβητής пливац плувец, κολύμπι пливање плуване, κολυμπώ пливам плувам, κόμης гроф граф, κόμμα (πολιτ.) партија партия, κομμουνισμός комунизам комунизъм, κομμωτήριο фризерски салон фризьорски салон, κομμωτής фризер фризьор, κομμώτρια фризерка фризьорка, κομπολόγι бројаница броеница, κονσέρβα конзерва консерва, κοντά наблизу наблизо, κοντάρι копје копие, κοντός низок нисък, κοντός кус къс, κοπέλα девојка девойка, κοπή сечење сечение, κόπτης (κόφτης) кројач крояч, κόσμημα украс украшение, κοσμογονία космогонија космогония, κοσμογραφία космографија космография, κόσμος свет свят, κοσμώ украсувам украсявам, κοστούμι костум костюм, κουβαλώ носам нося, κουβαλώ пренисувам пренасям, κουβαλώ донесувам донасям, κουβεντιάζω разговарам разговарям, κούκκος кукавица кукувица, κουλούρι ѓеврек геврек, κουμαντάρω командувам командвам, κουμπώνω закопчувам закопчавам, κούνημα клатење клатене, κούνια лулка люлка, κουνιάδα золва зълва, κούπα (χαρτιά) куп купа, κουράζω изморувам изморявам, κουρεύω стрижам стрижа, κουφός глув глух, κοφτερός остар остър, κοχλάζω вријам вря, κοχύλι черепка черупка, κόψη кројка кройка, κράσπεδο раб ръб, κράτηση задржување задържане, κρατικός државен държавен, κράτος држава държава, κρατώ држам държа, κρεβατοκάμαρα спална спалня, κρέμα кајмак каймак, κρέμασμα обесување обесване, κρεμώ закачувам закачвам, κρεμώ закачувам окачвам, κρεμώ обесувам обесвам, κρησφύγετο (κρυψώνας) скривалиште скривалище, κρίκος обрач обръч, κρίνω проценувам проценявам, κριτής судија съдия, κρόταφος слепо око

слепоочие, κρούση удирање удряне, κρούσμα (ιατρ.) случај случай, κρούω (κτυπώ) удирам удрям, κρύβω кријам крия, κρύβω сокривам скривам, κρυολογώ настинувам настивам, κρυοπάγημα замрзнување замръзване, κρυπτογραφία криптографија криптография, κρυφά тајно тайно, κρύψιμο сокривање скриване, κρύψιμο криење криене, κτηνίατρος ветеринар ветеринарен лекар, κτηνωδία ѕверство зверство, κτίζω создавам създавам, κτίριο зграда сграда, κτύπημα чукање чукане, κυβερνήτης управител управник, κυβερνώ управувам управлявам, κύηση бременост бременност, κύκλος круг кръг, κυκλοφορία циркулација циркулация, κυκλοφορώ се движам движа се, κυκλοφορώ се распространувам разпространявам, κυκλώνω оградувам ограждам, κύλινδρος цилиндар цилиндър, κυλώ тркалам търкалям, κυνηγετικός ловец ловен, κυνηγώ ловам ловувам, κυρία госпоѓа госпожа, Κυριακή недела неделя, κυριαρχία господарење господство, κυριαρχώ господарам господствам, κυριαρχώ владеам властвам, κυριεύω завладувам завладявам, κυριότητα сопственост собственост, κυρώνω утврдувам утвърждавам, κύστη циста киста, κωλώνω се враќам назад въращам се назад, κωμόπολη гратче градче, κωμωδία комедија комедия, λαβώνω ранувам ранявам, λαγός див зајак див заек, λαδομπογιά маслени бои маслена боя, λαδώνω замастувам намазвам, λαθεύω грешам греша, λαιμητόμος гилотина гилотина, λαιμός грло гърло, λάκκος јама яма, λαμβάνω земам вземам, λαμπαδιάζω пламтам пламтя, λαμπερός светол светъл, λαμπερός блескав бляскав, λαμποκοπώ светам светя, λάμψη блесок блясък, λάρυγγας грло гърло, λασκάρω олабавувам охлабвам, λατρεία обожавање обожаване, λάτρης обожавач обожател, λαχείο лотарија лотария, λαχταρώ копнеам копнея, λέαινα лавица лъвица, λεβέντης јунак юнак, λέγω говорам говоря, λέγω читам считам, λειτουργώ работам работя, λειτουργώ дејствувам действам, λείψανο остаток остатъци, λέοντας лав лъв, λέπι лушпа люспа, λεπίδα острица острие, λεπταίνω истенчувам изтънявам, λεπτομερής детален детайлен, λεπτός тенок тънък, λευκαίνω белам белосвам, λευκαίνω белам избелвам, λευκαίνω избелувам избелявам, λευκός бел бял, λεωφόρος булевар булвард, λήθαργος летаргија летаргия, λήθη заборав забрава, λήξη крај край, λήξη завршок завършек, λησμονώ заборавам забравям, ληστεύω грабам ограбвам, ληστεύω крадам крада, λήψη земање вземане, λιανός (λιγνός) тенок тънък, λίγος мал малък, λιγοστεύω намалувам намалявам, λιγοστεύω смалувам смалявам, λίκνο лулка люлка, λιμάνι пристаниште пристанище, λιμάρω пилам пиля, λιμεναρχείο управа на пристаништето пристанищно управление, λιμενικός пристаништен пристанищен, λινό ленен платно ленен плат, λιποτάκτης дезертер дезертьор, λιτανεία литанија литания, λίτρο литар литър, λογιστής сметководител счетоводител, λογομαχία дискусија дискусия, λογοτέχνης литерат литератор, λοίμωξη заразување заразяване, λοίμωξη (μόλυνση) инфекција инфекция, λούζω мијам мня, λούσιμο капење къпане, λούσιμο миење миене, λουτρό бања баня, λοχαγός капетан капитан, λύκος волк вълк, λυμαίνομαι опустошувам опустошавам, λύνω разрешувам разрешавам, λύνω (πρόβλημα) разврзувам развързвам, λυπητερός тажен тъжен, λυσσάω побеснувам побесявам, λυτός разврзан развързан, λυτός отврзан отвързан, λυτρώνω откупувам откупвам, λυτρώνω ослободувам освобождавам, μαγεία магија магия, μαγεία волшепство вълшебство, μαγείρεμα готвење готвене, μαγειρεύω готвам готвя, μαγειρική готварско искуство готварство изкуство, μαγικός волшебен вълшебен, μάγκας итрец хитрец, μαγκούρα тојага тояга, μάδημα скубење скубене, μαδώ скубам скубя, μαδώ скубам оскубвам, μάζεμα собирање събиране, μαζεύω собирам събирам, μαθαίνω обучувам обучавам, μαθαίνω учам уча (се), μάθηση учење учение, μαίανδρος меандер меандър, μαϊμού мајмун маймуна, μακαρίτης покојник покойник, μακραίνω удолжувам удължавам, μακριά далеку далече, μακρινός оддалечен отдалечен, μακροπρόθεσμος долгорочен дългосрочен, μάκρος должина дължина, μακροχρόνιος долгогодишен дългогодишен, μακρύς долг дълъг, μαλακώνω омекнувам омекотявам, μαλακώνω смекнувам смекчавам, μαλλί волна вълна, μάλλινος волнен вълнен, μάλλον повеќе повече, μαλώνω се карам карам се, μάνα мајка майка, μανία манија мания, μανίκι ракав ръкав, μανόμετρο манометар манометър, μαντάρω закрпувам закърпвам, μαράζι тага тъга, μαρασμός истоштеност изтощение, μαργαρίτα маргарита маргаритка, μαρκάρω означувам означавам, μαρούλι марула маруля,

μάρτυρας маченик мъченик, μαρτύριο мачење мъчение, μάστορας мајстор майстор, μαστοριά мајсторија майсторя, μαστός града гърда, ματαιοδοξία суетност суетеност, ματαιώνω осуетувам осуетявам, ματαίωση осуетење осуетяване, ματιάζω урочувам урочавам, μάτς меч мач, μαυρίζω поцрнувам почернявам, μαύρισμα поцрнување почерняване, μαυσωλείο мавзолеј мавзолей, μαφία мафија мафия, μαχαιρώνω убивам со нож убивам с нож, μαχαιρώνω ранувам со нож ранявам с нож, μαχητής борец боец, μαχητικός воен боен, μάχομαι се борам боря се, μάχομαι војувам воювам, μεγαλομανία мегаломанија мегаломания, μεγαλοποίηση преувеличување преувеличаване, μεγαλοποιώ преувеличувам преувеличавам, μεγάλος голем голям, μεγαλόσωμος едар едър, μεγαλύτερος поголем поголям, μεγαλοφυία генијалност гениалност, μεγαλοψυχία великодушност великодушие, μεγάλωμα (μεγέθυνση) зголемување уголемяване, μεγαλώνω (μεγεθύνω) зголемувам уголемявам, μέγαρο голема зграда голяма сграда, μέθη пијанство пиянство, μεθοδολογία методологија методология, μεθυσμένος пијан пиян, μέθυσος пијаница пияница, μεθώ опивам напивам, μείον (επίρ.) помалку помалко, μειώνω намалувам намалявам, μειώνω смалувам смалявам, μείωση намалување намаление, μελαγχολία меланхолија меланхолия, μελανιά мастилно перо мастилено петно, μελανιάζω посинувам посинявам, μελέτη учење учене, μελέτη проучување проучване, μελετώ проучувам проучвам, μελετώ изучувам изучавам, μελοποίηση компонирање композиране, μελωδία мелодија мелодия, μενεξές темјанушка теменужка, μενταγιόν медалјон медалион, μερακλής мераклија мераклия, μεριά место място, μερίδα порција порция, μερίδα дел дял, μεριμνώ грижам грижа се, μεροληπτώ пристрастен сум пристрастен съм, μεροληψία пристрастност пристрастие, μέρος место място, μεσημβρινός јужен южен, Μεσόγειος θάλασσα средоземно море средиземно море, μεσολαβώ посредувам посреднича, μεσολαβώ застапувам застъпвам се, Μεσσίας Месија Месия, μεστός зрел зрял, μεστώνω узревам узрявам, μεστώνω зреам зрея, μεταβαίνω преминувам преминавам, μεταβάλλω изменувам изменям, μεταβάλλω променувам променям, μετάβαση заминување заминуване, μεταβατικός преоден преходен, μεταβιβάζω пренесувам пренасям, μεταβίβαση пренесување пренасяне, μεταβίβαση превезување превозване, μεταβολή измена изменение, μεταβολή промена промяна, μεταγραφή препишување переписване, μεταδίνω соопштувам съобщавам, μετάδοση предавање предаване, μετάδοση соопштување съобщаване, μετάθεση преместување преместване, μετάθεση разместување разместване, μεταθέτω разместувам размествам, μεταθέτω преместувам премествам, μετακίνηση придвижување предвижване, μετακινώ придвижувам придвиждам, μετακομίζω пренесувам пренасям, μετακομίζω преместувам премествам, μετάληψη причестување причестяване, μετάλλιο метал медал, μεταμορφώνω (μεταρρυθμίζω, μετασχηματίζω) преобразувам преобразявам, μεταμόρφωση преобразување преобразяване, μεταμόσχευση трансплантација трансплатация, μετανάστευση емигрирање емигриране, μετανάστευση преселување преселение, μεταναστεύω преселувам преселвам се, μετανοιώνω се кајам кая се, μεταξύ сред посред, μετάσταση преместување преместване, μετατοπίζω преместувам премествам, μετατοπίζω разместувам размествам, μετατόπιση преместување преместване, μεταφέρω превезувам превозвам, μεταφράζω преведувам превеждам, μεταφύτευση пресадување пресаждане, μεταχειρίζομαι употребувам употребявам, μεταχειρισμένος употребен употребяван, μετεκπαίδευση преквалификација преквалификация, μετέχω учествувам участвувам, μετεωρολογία метеорологија метеорология, μετονομασία преименување преименуване, μετοχή (οικον.) акција акция, μετοχικός акционерски акционерен, μέτρημα избројување изброяване, μετρητός измерен измерим, μετρητός изброен изброим, μετριάζω намалувам намалявам, μέτρο метро метър, μετρώ мерам меря, μετρώ измерувам измервам, μετρώ пребројувам преброявам, μέχρι околу около, μηδενίζω сведувам на нула свеждам до нула, μήκος должина дължина, μηνιάτικο месечна плата месечна заплата, μήνυμα соопштение съобщение, μήνυση оплакување оплакване μηνυτής тужител тъжител, μήτε ниту нито, μητέρα мајка майка, μητρικός мајчински майчински, μητρικός мајчин майчин, μητρόπολη митрополија метрополия, μητρότητα мајчинство майчинство, μητρώο регистар регистър, μηχάνημα механизам механизъм, μηχανικός

(επίθ.) механички механически, μηχανοποίηση маханизирање механизиране, μηχανορραφία махинација машинация, μηχανοστάσιο машинско одделение машино отделение, μίγμα смеса смес, μιζέρια мизерија мизерия, μικραίνω намалувам намалявам, μικραίνω намалувам умалявам, μικραίνω се смалувам смалявам се, μικροβιολογία микробиологија микробиология, μικροοργανισμός микроорганизам микроорганизъм, μικροσκοπικός микроскопски микроскопичен, μίλι милја миля, μιλώ говорам говоря, μιμούμαι поддржувам подражавам, μισάνθρωπος мизантропски мизантроп, μισθός плата заплата, μισώ мразам мразя, μνήμα гроб гробница, μνησικακία злопамтило злопаметност, μοιάζω личам приличам, μοίρα (μέρισμα) дел дял, μοιράζω делам деля, μοιράζω разделувам разделям, μοιράζω распеделувам разпределям, μοιραίος судбоносен съдбоносен, μοιρολατρεία фатализам фатализъм, μοιρολογώ оплакувам оплаквам, μοιρολόϊ оплакување оплакване, μόλις штом щом, μοναρχία монархиа монархия, μοναχή монахиња монахиня, μονιμοποίηση стабилизирање стабилизиране, μόνιμος постојан постоянен, μονομαχία двобој двубой, μονοπάτι патека пътека, μονόπλευρος едностран едностранен, μονότονος монотон монотонен, μόνωση изолирање изолиране, μόριον честица частица, μόριον молекул молекула, μορφολογία морфологија морфология, μορφωμένος образовен образован, μορφώνω оформувам оформям, μουγκρίζω мукам муча, μούμια мумија мумия, μουντός матен мътен, μούρη физиономија физиономия, μουρλαίνω полудувам подлудявам, μουρμούρα мрморење мърморене, μουρμουρίζω мрморам мърморя, μούρο црница черница, μουσαφίρης гостин гост, μουσείο музеј музей, μοχθηρός зол зъл, μοχθηρός завидлив завистлив, μόχθος мака мъка, μπακάλης бакал бакалин, μπακίρι бакар бакър, μπαλέτο балет балето, μπάλωμα крпење кърпене, μπάνιο (μπανιέρα) бања баня, μπάντα оркестар оркестър, μπάρμπας чичко чичо, μπαταρία батерија батерия, μπισκότο бисквит бисквита, μπλέκω збркувам забърквам, μπλέξιμο збркување забъркване, μπουκιά залак залък, μπουμπούκι пупка пъпка, μπουντρούμι темница тъмница, μπρούντζινος бронзен бронзов, μπρούντζος бронза бронз, μυαλό мозок мозък, μύγα мува муха, μυθολογία митологија митология, μύθος басна басня, μυθώδης баснословен баснословен, μυλόπετρα воденичен камен воденичен камък, μυστήριο мистерија мистерия, μυστήριο загатка загадка, μυστήριο (μυστικό) тајна тайна, μυστηριώδης (μυστικός) таинствен тайнствен, μυστικότητα таинственост тайнственост, μυτερός остар остър, μυωπία кусогледост късогледство, μωρό момче момиче, μωσαϊκό мозаик мозайка, νανούρισμα приспивна песна приспивна песен, ναός црква църква, ναός црква черква, ναυαρχείο адмиралитет адмиралтейство, ναυμαχία поморска битка морска битка, ναυτιλία навигација навигация, νεανικός младешки младеншки, νέκρα мртва тишина мъртва тишина, νεκροταφείο гробишта гробище, νεκροψία аутопсија аутопсия, νεκρώνω умртувам умъртвявам, νέκρωση умртвување умъртвяване, νέκρωση застој застой, νέκρωση замирање замиране, νεκρώσιμος погреб погребален, νεογνό новороденче новородено, νεοελληνική γλώσσα новогрчки јазик новогръцки език, νεοελληνικός новогрчки новогръцки, νεοσύστατος новосоздаден новосъздаден, νεροπότηρο чаша со водна водна чаша, νερώνω разводнувам разводиявам, νευραλγία невралгија невралгия, νευρασθένεια невростенија неврастения, νεύρο жила жилка, νευρολογία неврологија неврология, νεφρός бубрег бъбрек, νεωτερισμός иноваторство новаторство, νεωτεριστής иноватор новатор, νηοπομπή конвој конвой, νησιωτικός островски островен, νηστεία пост пости, νηστεύω постам постя, νιαουρίζω мјаукам мяукам, νιαούρισμα мјаукање мяукане, νικητής победник победител, νικώ победувам побеждавам, νιώθω чувствувам чувствам се, νόημα смисол смисъл, νοημοσύνη интелигенција интелигентност, νοθεύω фалсификувам фалшифицирам, νοιάζει (απρ.) интересира интересува, νοιάζομαι се грижам грижа се, νοικιάζω издавам под наем давам под наем, νοικοκυρά домаќинка домакиня, νοικοκύρης домаќин домакин, νοικοκυριό домаќинство домакинство, Νομάρχης окружен управител окръжен управител, νομαρχία округ окръг, νομαρχιακός окружен окръжен, νομίζω мислам мисля νομίζω сметам смятам, νομιμοποίηση легализација легализиране, νομιμοποιώ озаконувам узаконявам, νόμιμος законски законен, νομιμότητα законитост законност, νόμισμα пара пари, νομισματικός нумизматички нумизматичен, νομοθεσία

законодавство законодателство, νομοθέτης законодавец законодател, νομοθετώ издавам закон издавам закони, νομός округ окръг, νοσηρός нездрав нездравословен, νοσηρότητα нездравост нездравословност, νοσταλγία носталгија носталгия, νοστιμιά вкус вкусотия, νοτιάς (άνεμος) јужен ветер южен вятър, νότιος јужен южен, νότος југ юг, νουθεσία наравучение нравоучение, νουθετώ советувам съветвам, ντουλάπα гардероба гардероб, ντρέπομαι се срамам срамувам се, ντροπιάζω засрамувам засрамвам, ντροπιάζω срамам засрамвам, ντύνω облекувам облачам, ντύσιμο облека облекло, νύστα дремка дрямка, νυστάζω ми се спие спи ми се, νύχι нокт нокът, νύχτα ноќ нощ, νυχτερινός ноќен нощен, νυχτικό ноќница нощница, νωθρός мрзлив мързелив, νωτιαίος грбен гръбначен, ξάδελφος братучед братовчед, ξαδέλφη братучетка братовчедка, ξανά одново отново, ξαναθυμάμαι споменувам спомням се, ξανανιώνω подмладувам подмладявам се, ξανοίγω отворам отварям, ξάπλα лежење лежане, ξαπλωτός легнат легнал, ξαποστέλνω испраќам изпращам, ξάστερος ѕвезден звезден, ξεβάφω избелувам избелвам, ξεβουλώνω отпушувам отпушвам, ξεβράκωτος без гаќи без гащи, ξεγαντζώνω откачувам откачвам, ξεδιαλέγω одбирам подбирам, ξεθωριάζω избледувам избелявам, ξεκαθαρίζω расчистувам разчиствам, ξεκινώ тргнувам тръгвам, ξεκινώ започнувам започвам, ξεκλειδώνω отклучувам отключвам, ξεκλείδωτος отклучен отключен, ξεκληρίζω уништувам унищожавам, ξεκολλώ одлепувам отлепям, ξεκουφαίνω оглушувам оглушавам, ξεμακραίνω оддалечувам отдалечавам (се), ξεμπλέκω оправам оправям, ξενοιάζω безгрижен сум безгрижен съм, ξεπούλημα распродажба разпродажба, ξεπουλώ распродавам разпродавам, ξεπροβοδώ испраќам изпращам, ξεραίνω исушувам изсушавам, ξέρω знам зная, ξέρω умеам умея, ξεσηκώνω дигам надигам, ξετρελαίνω полудувам подлудявам, ξετυλίγω размотувам размотавам, ξεφορτώνω растоварам разтоварвам, ξεφράζω разградувам разграждам, ξεχωριστός одделен отделен, ξοδεύω арчам харча, ξυλεία дрвен материјал дървен материал, ξύλινος дрвен дървен, ξύλο дрво дърво, ξύρισμα бричење бръснене, όαση оаза оазис, ογδοηκοστός осумнаесетти осемдесети, ογδόντα осумдесет осемдесет, ογκόλιθος камен блок каменен блок, ογκώδης обемен обемист, ογκώνω зголемувам уголемявам, οδηγία водство ръководство, οδηγία указ указание, οδηγία упат упътване, οδηγός водич водач, οδηγώ водам водя, οδηγώ упатувам упътвам, οδοντίατρος заболекар зъболекар, οδοντόβουρτσα четка за заби четка за зъби, οδοντόπαστα паста за заби паста за зъби, οδοντωτός назабен назъбен, οδοστρωτήρας парен валјак валяк, οικειοποίηση присвојување присвояване, οικειοποιούμαι присвојувам присвоявам, οικείος близок близък, οικία куќа къща, οικία живеалиште жилище, οικογένεια семејство семейство, οικογένεια фамилија фамилия, οικοδέσποινα домаќинка домакинка, οικοδεσπότης домаќин домакин, οικοδεσπότης стопан стопанин, οικοδομή зграда сграда, οικονομία економија икономия, οικονομία економија икономика, οικονομικά економика икономика, οικονομολόγος економист икономист, οικουμένη свет свят, οίκτος сожалување съжаление, οινοπαραγωγός производство на вино винопроизводетел, οισοφάγος хранопроводник хранопровод, οκνηρία мрза мързел, οκνηρός мрзлив мързелив, οκτάγωνος осмоаголен осмоъгълен, οκτώ осум осем, ολέθριος уништен унищожителен, όλεθρος уништување унищожение, ολιγαρχία олигархија олигархия, ολιγοψυχία малодушност малодушие, ολικός (πλήρης, πλέως) полн пълен, ολικός целосен цялостен, όλο (επίρρ.) непрекинато непрекъснато, ολόγυρα секаде наоколу наоколо, ολόϊσιος сосема во право съвсем прав, ολοκάθαρος сосема чист съвсем чист, ολοκαίνουργιος сосема нов съвсем нов, ολόκληρος (όλος) цел цял, ολοκληρώνω завршувам завършвам, ολοκληρώνω свршувам завършвам, ολοκλήρωση довршување довършване, ολομόναχος сосема сам съвсем сам, ολότελα сосема съвсем, ολυμπιακός олимписки олимпийски, ομάδα одвор отвор, ομαδικός групен групов, ομαλός рамен равен, ομιλητής говорник говорител, όμιλος дружина дружество, ομίχλη магла мъгла, ομογένεια хомогеност хомогенност, ομόγλωσσος едноезичен еднојазичност, ομοεθνής сонародник сънародник, όμοιος еднаков еднакъв, ομοίωμα дупликат дубликат, όμορφα убаво хубаво, όμορφος убав хубав, ομοσπονδία федерација федерация, ομπρέλα чадор чадър, όν суштество същество, ονειρεύομαι сонувам сънувам, ονειρεύομαι мечтаам мечтая, ονειροπόλος фантазер фантазьор, όνειρο сон сън, ονομασία

именување наименуване, οντότητα суштествување същтествуване, οξύς остар остър, οπαδός привржаник привърженик, οπισθοχωρώ отстапувам отстъпвам, οπλίζω вооружувам въоръжавам, οπλισμός вооружување въоръжаване, οπλίτης војник войник, όπλο оружје оръжие, οπλοφορία носење оружје носене на оръжие, οπλοφορώ вооружен сум въоръжен съм, όποιος којшто който, οποιοσδήποτε кој и да е който и да е, οπότε кога когато, οποτεδήποτε кога и да е когато и да е, όπου каде където, οπουδήποτε каде и да е където и да е, οπτικός (επίθ.) оптички оптически, οπωρικό овошје овощие, όπως како както, οραματίζομαι имам визија имам видения, οραματισμός халуцинација халюцинация, ορατός видлив видим, ορατότητα видливост видимост, οργανισμός организам организъм, οργάνωση организација организиране, οργασμός оргазам оргазъм, οργή гнев гняв, όργιο оргија оргия, οργίζομαι разгневувам разгневявам се, όργωμα орање оран, οργώνω орам ора, ορειβασία планинарење планинарство, ορείχαλκος бронза бронз, όρθιος исправен изправен, ορθογώνιος правоаголен правоъгълен, ορθολογισμός рационализам рационализъм, ορθοπεδικός (επίθ.) ортопетски ортопедичен, ορθώνω се исправам изправям, ορίζω определувам определям, ορισμός определување определение, ορολογία терминологија терминология, όρος (ο) услов условие, οροσειρά верига планинска верига, ορχήστρα оркестар оркестър, οσφραίνομαι мирисам мириша, όταν кога когато, ουδέ ниту нито, ουδείς никој никой, ουδέποτε никогаш никога, ουδετερότητα неутралност неутралитет, ουρανής (ουράνιος) небесен небесносин, ουρανίσκος меко непце небце, ουρανός небо небе, ούρηση уринирање уриниране, ουσία суштина същина, ουσιώδης суштествен съществен, ούτε ниту нито, ουτοπία утопија утопия, οφειλέτης должник длъжник, οφειλή долг дълг, οφείλω должник сум длъжен съм, οφείλω должам дължа, όχθη брег бряг, όχλος толпа тълпа, παγετός студ (голям) студ, παγιδεύω измамувам измамвам, πάγιος тврд твърд, πάγιος издржлив издръжлив, παγόβουνο ајсберг айсберг, πάγωμα замрзнување замръзване, παγώνω замрзнувам замръзвам, παζάρεμα пазарлак пазарлък, παζαρεύω се пазарам пазаря се, παθολογία патологија патология, πάθος страдање страдание, παιδαγωγική педагогија педагогика, παιδεύω (εκπαιδεύω) воспитувам възпитавам, παιδεύω образувам образовам, παιδίατρος педијатар педиатър, παιδίατρος лекар за деца детски лекар, παίζω играм играя, παίζω (μουσική) свирам свиря, παίξιμο играње играене, παίρνω (λαμβάνω) земам вземам, παιχνίδι игра играчка, παλαιστής борач борец, παλάμη дланка длан, παλάτι палата палат, παλεύω се борам боря се, παλληκάρι јунак юнак, παλμός вибрирање вибрация, παμπόνηρος многу итар много хитър, πανάγιος пресвет пресвети, πανελλήνιος општогрчки общогръцки, πανεπιστημιακός универзитетски университетски, πανεπιστήμιο универзитет университет, πανηγύρι панаѓир панаир, πανί плац плат, πανούργος итар хитър, πανταλόνι панталони панталон, παντογνώστης сезнајко всезнайко, παντοτινός постојан постоянен, παντόφλα пантофла пантоф, παντρειά женидба женитба, παντρεύω оженувам оженвам, παντρεύω омажувам омъжвам, πανύψηλος многу висок много висок, πάνω одгоре отгоре, παπαδιά попадика попадия, πάπλωμα јорган юрган, παππούς дедо дядо, παράβαση нарушување нарушаване, παραβιάζω нарушувам нарушавам, παραγγελία порачка поръчка, παραγεμίζω полнам пълня, παραγέμισμα преполнување препълване, παραγράφω (γράφω πολύ) пишувам прекумерно пиша прекомерно, παράγω произведувам произвеждам, παραγωγή продукција продукция, παραγωγικός производствен производителен, παράγωγος произведен производен, παράδεισος рај рай, παραδέχομαι примам приемам, παραδίνω врачувам връчвам, παράδοση (εμπορ.) предавање предаване, παράδοση (υποταγή) капитулација капитулация, παραδουλεύτρα слугинка слугиния, παραδοχή (παραλαβή) примање приемане, παραθαλάσσιος крајбрежен крайбрежен, παραίνεση совет съвет, παραίσθηση халуцинација халюцинация, παραίσθηση илузија илюзия, παραιτώ оставам оставям, παραιτούμαι давам оставка подавам си оставката, παρακαλώ молам моля, παρακαταθήκη резерва резерв, παρακολουθώ следам следя, παρακολουθώ проследувам проследявам, παρακράτηση задржување задържане, παρακρατώ задржувам задържам, παραλαμβάνω примам приемам, παραλείπω испуштам изпускам, παραλία крајбрежје крайбрежие, παραλιακός крајбрежен крайбрежен, παραλλαγή

варијанта вариант, παραλογισμός апсурд абсурд, παραμελώ пренебрегнувам пренебрегвам, παραμένω останувам оставам, παράμερα настрана настрани, παραμερίζω отсранувам отстранявам, παραμονή престојување престояване, παραμονή престој престой, παραμόρφωση деформирање деформиране, παράνομος незаконски незаконен, παραπάνω повеќе повече, παραπέρα понатаму понатам, παραπέφτω пропаѓам пропадам, παραπλανώ прелистувам прелъстявам, παραπλήρωμα дополнување допълнение, παραποίηση фалсификување фалсификация, παραπονούμαι се жалам жалвам се, παραπόταμος притока приток, παρασκευάζω приготвувам приготвям, παρασκεύασμα приготвување приготвяне, Παρασκευή петок петък, παράσταση претставување представление, παραστατικός претставителен представителен, παραστέκω помагам подпомагам, παράταση продолжување продължаване, παράταση оддолжување удължаване, παρατήρηση набљудување наблюдение, παρατήρηση забелешка забележка, παρατηρώ набљудувам наблюдавам, παρατηρώ забележувам забелязвам, παραφορτώνω претоварам претоварвам, παράφορος избувлив избухлив, παράφραση парафраза парафразира, παραφωνία дисонанта дисонанс, παραχαράκτης фалсификатор фалшификатор, παραχώνω заривам заравям, παραχώρηση отстапување отстъпване, παρελθόν минато минало, παρεμποδίζω прчам преча, παρεξήγηση изопачување изопачаване, παρεξηγώ изопачувам изопачавам, παρερμηνεία погрешно толкување погрешно тълкуване, παρήγορος утешен утешителен, παρηγορώ утешувам утешавам, παροικία колонија колония, παροξύνω раздразнувам раздразвам, παροξυσμός раздразнување раздразване, παροπλίζω разоружувам разоръжавам, παροπλισμός разоружување разоръжаване, παροτρύνω потикнувам подтиквам, παρουσία присуство присъствие, παρουσιάζω претставувам представям, παρουσίαση претставување представяне, παροχή давање даване, παροχή отпуштање отпущане, πάρσιμο земање вземане, παρωδία пародија пародия, πασπαλίζω посипувам посипвам, παστός осолен посолен, παστουρμάς пастрма пастърм, παστρεύω чистам чистя, Πάσχα Велигден Великден, πάτος (πυθμένας, βάση) дно дъно, πάτος (μονοπάτι, ποδοπατημένος δρόμος) пат път, πατούσα стапало стъпало, πατριαρχείο патријаршија патриаршия, πατριάρχης патријарх патриарх, πατριωτικός патриотски патриотичен, πατριωτισμός патриотизам патриотизъм, πατώ стапнувам стъпвам, πατώ смачкувам смачквам, παχαίνω се дебелам дебелея, πεδίον (πεδιάδα) рамнина равнина, πέδιλο (σανδάλι) сандала сандал, πεζογράφος прозаист прозаик, πεθερά свекрва свекърва, πεθερός свекор свекър, πεινώ гладен сум гладен съм, πείραγμα дразнење дразнене, πείραμα експеримент експеримент, πειραματίζομαι експериментирам експериментирам, πειραματίζομαι правам опит правя опит, πείσμα упорност упорство, πείσμα инает инат, πεισματάρης упорен упорит, πειστήριο (τεκμήριο) доказ доказателство, πέλμα стапало стъпало, πέμπτος петти пети, πέρασμα минување минаване, πέρασμα преминување преминаване, περαστικά скоро оздравување оздравяване, περαστικός преоден преходен, περατώνω завршувам завършвам, πέρδικα еребица яребица, περηφανεύομαι се гордеам гордея се, περιβάλλον средина среда, περιβάλλον околина околна среда, περιβάλλον опкружување обкръжение, περιβάλλω оградувам ограждам, περιβολή облека облекло, περιγραφή опис описание, περιγράφω опишувам описвам, περιεργάζομαι разгледувам разглеждам внимателно, περιέργεια љубопитство любопитство, περίεργος љубопитен любопител, περιέχω содржам съдържам, περιέχω вклучувам включвам, περιήγηση патешествие пътешествие, περιθώριο возможност възможност, περικυκλώνω опкружувам обкръжавам, περίληψη резиме резюме, περιμένω чекам чакам, περιμένω очекувам очаквам, περιοδεύω патувам пътувам, περιορίζω ограничувам ограничавам, περιορισμός ограничување ограничаване, περιορισμός ограничување ограничение, περιπέτεια перипетија перипетия, περιπλάνηση скитање скитане, περίπλοκος заплеткан заплетен, περιποίηση укажувам внимание укажвам внимание, περιποιούμαι се грижам грижа се, περίπολος патрола патрул, περίπου околу около, περίπου приближно приблизително, περίπτωση случај случай, περίσσευμα остаток остатък, περιστέρι гулаб гълъб, περιστοιχίζω опкружувам обкръжавам, περιστρέφω вртам въртя, περιστροφή вртење въртене, περισυλλογή

собирање събиране, περιτονίτις перитонитис перитонит, περιτριγυρίζω оградувам ограждам, περιφέρεια периферија периферия, περιφέρεια околина околност, περίφημος проучен прочут, περιφράζ(σσ)ω оградувам ограждам, περιφρόνηση презир презрение, περνώ минувам минавам, περνώ преминувам преминавам, περούκα перика перука, περσικός персиски персийски, περσινός минатогодишен миналогодишен, πέρυσι минатата година миналата година, πέσιμο паѓање падане, πέταλο потковица подкова, πεταλούδα пеперуга пеперуда, πεταλώνω потковувам подковавам, πέτρινος камен каменен, πετσέτα салфета салфетка, πετυχαίνω успевам успявам, πετώ летам летя, πετώ фрлам хвърлам, πέφτω паѓам падам, πηγάζω вликам избликвам, πηγαινοέρχομαι одам и се враќам отивам и се връщам, πήδημα скокање скачане, πηχτός густ гъст, πια веќе вече, πια повеќе повече, πιάνο пијано пиано, πιάτο чинија чиния, πιθανός веројатен вероятен, πιθανός возможен възможен, πιθανότητα веројатност вероятност, πίθηκος мајмун маймуна, πικραίνω огорчувам огорчавам, πικρίζω горчам горча, πικρίζω нагорчувам нагарчам, πικροδάφνη леандер олеандър, πικρός горчлив горчив, πιλάφι пилав пилаф, πίνω пијам пия, πίπα луле лула, πιπεριά пипер пиперка, πιρούνι вилушка вилица, πισίνα базен басейн, πιστευτός верен достоверен, πιστευτός верен вероятен, πιστεύω верувам вярвам, πιστεύω мислам мисля, πιστεύω сметам смятам, πίστη вера вяра, πίστη религија религия, πιστοποιητικό уверение удостоверение, πιστός уверен верен, πιτσιλίζω изпрскувам изпръсквам, πλαγιά стрмнина стръмнина, πλάθω оформувам оформям, πλακώνω натискам затискам, πλάνη грешка грека, πλάσμα суштество същество, πλαστογραφία фалсификување фалшификация, πλαστογραφώ фалсификувам фалшифицирам, πλαταίνω раширувам разширявам (се), πλατεία плоштад площад, πλάτη грб гръб, πλειοψηφία мнозинство мнозинство на гласовете, πλέκω плетам плета, πλένω мијам мия, πλένω перам пера, πλέξιμο плетење плетене, πλεονέκτης алчен алчен чобек, πλέω пловам плавам, πληγώνω ранувам наранявам, πλήθος множина множество, πλήθος мноштво множество, πλημμύρα наводнување наводнение, πλημμυρίζω наводнувам наводнявам, πληρεξούσιο полномоштво пълномощно, πληρεξούσιος полномошник пълномощник, πληρεξούσιος полномошник упълномощен, πληροφορία информација информация, πλήρωμα (γέμισμα) полнеж пълнеж, πληρωμή плаќање плащане, πληρωμή исплаќање изплащане, πληρώνω плаќам плащам, πληρώνω исплаќам изплащам, πλησιάζω наближувам наближавам, πλοίαρχος капетан од прв ранг капитан първи ранг, πλούσιος богатник богат, πλουτίζω обогатувам обогатявам, πνευμονία пневмонија пневмония, πνέω дувам духам, πνιγμός давење удавяне, ποδοπατώ газам газя, ποδόσφαιρο фудбал футбол, ποθώ копнеам копнея, ποίημα стихотворба стихотворение, ποίηση поезија поезия, ποικίλω се разликувам различавам се, ποικίλω се менувам меня се, (ποιος, ποια, ποιο кој, која, кое кой, коя, кое), πολεμικός воен военен, πόλεμος војна война, πολεμοφόδια муниција муниции, πολεμώ војувам воювам, πολικός поларен полярен, πολιορκία опсада обсада, πολιορκώ опсадувам обсаждам, πολιτεία држава държава, πολίτης граѓанин гражданин, πολιτικός политички политически, πολιτισμένος цивилизиран цивилизован, πολιτισμός цивилизација цивилизация, πολλαπλασιάζω умножувам умножавам, πολλαπλασιασμός умножување умножение, πόλος пол полюс, πολτός пире пюре, πολύ многу много, πολύγλωσσος многојазичен многоезичен, πολυθρόνα фотеља фотъойл, πολυλογάς дрдорко дърдорко, πολύπλευρος многустран многостранен, πολύπλοκος сложен многосложен, πολύπλοκος заплеткан заплетен, πολυτέλεια раскош разкош, πολυτέλεια луксуз лукс, πολυτελής луксузен луксозен, πολυτελής раскошен разкошен, πολύωρος продолжен продължителен, πόλωση поларизација поляризация, πονόδοντος забоболка зъбобол, πονοκέφαλος главоболка главоболие, πόντος (εκατοστό) сантиметар сантиметър, πόρισμα заклучок заключение, πορνεία проституција проституция, πορτοκαλάδα сок од портокал портокалов сок, ποτέ никогаш никога, ποτίζω полевам поливам, πότισμα полевање поливане, πού (επίρρημα) каде къде, πουθενά никаде никъде, πούλημα продавање продаване, πράγμα нешто нещо, πραγματικός вистински истински, πραγματικότητα реален реалност, πρακτορείο агенција агенция, πράξη дејство действие, πράξη постапка постъпка, πρασινάδα зеленило зеленица, πρέπει треба трябва, πριν пред преди, πριονίδι стурготина стърготина,

προαγωγή напредување напредване, προαίσθημα претчувство предчувствие, προαισθάνομαι претчувствувам предчувствувам, προάσπιση заштита защита, προαύλιο двор малък двор, προβάλλω претставувам представям, προβάλλω проектирам прожектирам, προβάλλω се покажувам показвам се, προβλέπω предвидувам продвиждам, πρόβλεψη предвидување предвиждане, προβολέας проектор прожектор, προβολή проектирање прожектиране, προβολή проекција проекция, προδοσία предавство предателство, προδοσία измама измяна, προδότης измамник изменник, προεδρείο претседателство председателство, πρόεδρος претседател председател, προειδοποιώ предупредувам предупреждавам, προέκταση продолжување продължение, προηγούμαι претходам предхождам, πρόθεση намера намерение, προθεσμία рок срок, προϊόν производ произведение, προκαταβολή претплата предплата, προκαταβολή капар капаро, προκατάληψη предупредување предубеждение, πρόκληση предизвик предизвикателство, πρόκληση провокација провокация, προκοπή напредок напредък, προκυμαία кеј кей, προκυμαία пристаниште пристан, προκύπτω се наведнувам навеждам се, προλαβαίνω смогнувам смогвам, προλαβαίνω успевам успявам, προλαβαίνω осетувам осуетявам, προληπτικός претпазлив предпазен, πρόληψη предрасуда предразсъдък, προμήθεια снабдување снабдяване, προμηθεύω снабдувам снабдявам, προμηθεύω доставувам доставям, πρόνοια промисла промисъя, προνόμιο привилегија привилегия, προνομιούχος привилегиран привилегирован, προξενείο конзулство консулство, πρόξενος конзул консул, προξενώ предизвикувам предизвикам, προοδεύω напредувам напредвам, πρόοδος напредок напредък, προοπτική предвидување предвиждане, προορίζω предопредувам предопределям, προπαρασκευάζω подготвувам подготвям, πρόποδες подножје подножие, πρόποση здравица наздравица, προσανατολισμός ориентирање ориентиране, προσαρμογή прилегнување прилягане, προσαρμογή приспособување приспособяване, προσαρμόζω прилегнувам прилягам, προσαρμόζω приспособувам приспособявам, προσβάλλω (θίγω) напаѓам нападам, προσβολή напаѓање нападение, προσγείωση приземјување приземяване, προσδιορίζω определувамм определям, προσδοκία очекување очакване, προσεγγίζω приближувам приближавам, προσεύχομαι се молам моля се, πρόσθεση (μαθημ.) собирање събиране, προσθέτω (μαθημ.) собирам събирам, προσιτός достапен достъпен, προσκαλλώ канам каня, προσκαλλώ поканувам поканвам, προσκολλώ прилепувам прилепвам, προσκομίζω донесувам донасям, προσκυνητής поклоник поклонник, προσλαμβάνω примам на служба приемам на служба, πρόσληψη примање приемане, πρόσληψη земање вземане, προσμένω очекувам очаквам, προσπέλαση приближување приближаване, προσπερνώ надминувам надминавам, προστάζω заповедам заповядвам, προστάζω командувам командвам, προστριβή тркање търкане, πρόσφατος скорашен скорошен, πρόσφατος неодамнешен неотдавнашен, προσφέρω поднесувам поднасям, προσχέδιο проект проектоплан, προσωρινός времен временен, πρόταση предлог предложение, προτείνω претегам протягам, προτίμηση претпочитање предпочитание, προτιμώ претпочитам предпочитам, προτού пред преди, προτού порано по-рано, προϋπόθεση претпоставка предпоставка, προφανής јавен явен, προφητεία пророштво пророчество, προφταίνω пристигам на време пристигам навреме, προχωρώ напредувам напредвам, προωθώ предвижувам придвиждам, πρύμνη крма од брод кърма, πρωί утрински утринен, πρώτα најнапред най-напред, πρωτάθλημα првенство първенство, πρωτεύω прв сум първи съм, πρωτοβουλία иницијатива инициатива, πρωτόγονος првобитен първобитен, πρωτόκολλο регистар регистър, Πρωτομαγιά Први мај Първи май, πρωτοπορεία авангарда авангард, πρώτος прв първи, πρωτότοκος првороден първороден, πτώση паѓање падане, πτώχευση банкротирање банкрут, πτώχευση осиромашување осиромашаване, πυγμαχία боксирање бокс, πυγμάχος боксер боксьор, πυθμένας дно дъно, πυκνός густ гъст, πυκνώνω зачестувам зачестявам, πυρ оган огън, πύργος замок замък, πυροβολικό артилерија артилерия, πυροβολώ стрелам стрелям, πυρομαχικά муниција муниции, πώς (επίρρ.) како как, ραβασάκι љубовно писмо любовно писмо, ραβδί прачка пръчка, ραγίζω напукнувам напуквам (се), ρακί ракија ракия, ράκος партал парцал, ράμφος клун клюн, ραντίζω прскам пръскам, ράντισμα прскање пръскане, ράτσα генерација

генерация, ράχη грб гръб, ραχίτις рахитис рахитизъм, ράψιμο шиење шиене, ραψωδία рапсодија рапсодия, ρεαλισμός реализам реализъм, ρεβίθι наут нахут, ρεζέρβα резерва резерв, ρεμβάζω мечтаам мечтая, ρεπόρτερ репортер репортьор, ρετάλι остаток (от топ плат) остатък от топ плат, ρευματισμός ревматизам ревматизъм, ρήμαγμα опустошување опустошение, ρημάζω опустошувам опустошавам, ρήτορας ретор ритор, ρήτρα клаузула клауза, ρήτρα услов условие, ρηχός плиток плитък, ρίγανη оригано риган, ριζικός коренит коренен, ριζώνω вкоренувам вкоренявам, ρινικός носен (од нос) носов, ριψοκινδυνεύω ризикувам рискувам, ροδακινιά праска праскова, ρόλος ролја роля, ρόπαλο боздоган боздуган, ροπή склоност склонност, ροπή тенденција тенденция, ρούχο облека облекло, ρυάκι поточе поток, ρυζόγαλο ориз со млеко мляко с ориз, ρυθμίζω уредувам уреждам, ρύθμιση регулирање регулиране, ρύθμιση уредување уреждане, ρυθμός ритам ритъм, ρυμουλκώ влечам влача, ρυμουλκώ теглам тегля, ρυτίδα брчка бръчка, σαββατοκύριακο сабота и недела събота и неделя, σαββατοκύριακο викенд уикенд, σαγηνεύω пленувам пленявам, σαγόνι брада брадичка, σαδισμός садизам садизъм, σάκα ученичка чанта ученическа чанта, σακατεύω осакатувам осакатявам, σακάτης осакатен сакат, σάλα сала зала, σαλάμι салама салам, σαλιάρα лигавче лигавник, σαλιαρίζω брборам бъбря, σάλιο плунка плюнка, σάλπιγγα труба тръба, σαμπάνια шампањско шампанско, σαμποτάζ саботажа саботаж, σαν (σύνδεσμος) кога когато, σανδάλι сандала сандал, σάντουιτς сендвич сандвич, σαπίζω гнијам гния, σαπουνάδα пена сапунена пяна, σάπφειρος сафир сапфир, σαρακοστή велигденски пости великите пости, σαρκάζω исмевам осмивам, σαρίκι турбан тюрбанъ, σάρκα тело тяло, σαρκασμός сарказам сарказъм, σαρώνω метам мета, σατανικός сатански сатанински, σαφήνεια јаснотија яснота, σαφής јасен ясен, σαχλαμάρα бесмислица безсмислица, σβέλτος пргав пъргав, σβήνω гасам гася, σβήσιμο гаснење гасене, σγουραίνω кадрам кърдря, σγουρός кадрав кърдрав, σεβασμός почит почитание, σεβασμός уважување уважение, σεβαστός почитуван почитан, σεβαστός почитуван почитаем, σεβαστός уважен уважаван, σεβαστός уважен уважаем, σέβομαι уважувам уважавам, σέβομαι почитувам почитам, σειρά серија серия, σεισμικός сеизмички сеизмичен, σελ(λ)ώνω оседлувам оседлавам, σεμιγδάλι гриз грис, σεντόνι чаршав чаршаф, σερβίτσιο сервис (за јадење) сервиз, σήκωμα дигање вдигане, σηκώνω дигам вдигам, σηκώνω дигам повдигам, σημαδεύω (σημειώνω) бележам бележа, σημαδεύω одбележувам отбелязвам, σημαίνω значам знача, σημαίνω означувам означавам, σημασία значење значение, σημασία смисла смисъл, σημείωμα (σημείωση) белешка бележка, σήμερα денес днес, σημερινός денешен днешен, σήψη гниење гниене, σιάζω поправам поправям, σιάζω уредувам уреждам, σίδερο железо желязо, σιλουέτα силуета силует, σιτίζω хранам храня, σιχαίνομαι се гнасам гнуся се, σιχαμάρα одвратност отвращение, σιωπή молчење мълчание, σιωπηλός молчелив мълчалив, σκάβω копам копая, σκάβω ископувам изкопавам, σκαλίζω копам копая, σκάλισμα (λάξευση) гравирање гравиране, σκάλισμα прекопување прекопаване, σκαλιστήρι мотика малка мотика, σκαλιστός изгравиран гравиран, σκαρί скеле скелет, σκαρφίζομαι измислувам измислям, σκάσιμο пукање пукване, σκαστός бучен збучен, σκάψιμο копање копане, σκάψιμο прекопување прекопаване, σκέπασμα покривање покриване, σκεπτικός замислен умислен, σκέπτομαι мислам мисля, σκέπτομαι сметам смятам, σκέψη мисла мисъл, σκηνογραφία сценографија сценография, σκηνοθέτης режисер режисьор, σκήπτρο скиптар скиптър, σκήπτρο жезол жезъл, σκιά сенка сянка, σκιάζω засенчувам засенчвам, σκλάβα робинка робиня, σκλαβιά ропство робство, σκλαβώνω поробувам поробвам, σκληρός тврд твърд, σκόνη прав прах, σκονίζω прашам праша, σκονίζω напрашувам напрашавам, σκοπευτήριο стрелиште стрелбище, σκοπεύω целам целя, σκοπιά караула караул, σκόπιμος намерен преднамерен, σκοπός намера намерение, σκόρδο чесен чесън, σκοτάδι темнина тъмнина, σκοτεινιάζω потемнувам потъмнявам, σκοτεινός темен тъмен, σκουπίζω метам мета, σκοτίζω затемнувам затъмнявам, σκότωμα убиство убийство, σκότωμα убивање убиване, σκούντημα бутање бутане, σκουπίζω метам мета, σκουπίζω исчистувам изчиствам, σκουπίζω изметувам измитам, σκούρος темен тъмен, σκούφια шапка плетена шапка, σκύβω се наведнувам навеждам се, σκυθρωπός намуртен намръщен, σκυφτός

наведнат наведен, σμάλτο емајл емайл, σμήνος рој рояк, σμίγω смесувам смесвам, σμίκρυνση намалување намаляване, σμπάρο истрел изстрел, σοβαρεύω станувам сериозен ставам сериозен, σόϊ сој сой, σοσιαλισμός социјализам социализъм, σοσιαλιστής социјалист социалист, σούβλα ражен ръжен, σουρουπώνει се свечерува свечерява се, σουρώνω цедам цедя, σουρώνω процедувам прецеждам, σουτζούκι суџук суджук, σουφρώνω измачкувам измачквам, σοφία мудрост мъдрост, σοφίζομαι измислувам измислям, σοφός мудар мъдър, σπάνιος редок рядък, σπαρταρώ треперам треперя, σπασμός спазма спазъм, σπάτουλα спатула шпатула, σπέρνω распространувам разпространявам, σπέρνω сеам сея, σπήλαιο пештера пещера, σπιθαμή педа педя, σπιούνος шпион шпионин, σπιτονοικοκύρης домаќин домакин, σπλάχνα внатрешност вътрешности, σπόγγος сунѓер сюнгер, σπόνδυλος пршлен прешлен, σπουδή учење учение, σπουργίτης врабец вравче, σπυρί зрно зърно, σπυρί пупка пъпка, στάζω капам капя, σταθεροποίηση стабилизација стабилизиране, στάθμευση паркирање паркиране, σταθμεύω сопирам спирам, σταθμός станица станция, στασιαστής востаник въстаник, στασιμότητα застој застой, στασιμότητα стагнација стагнация, σταυροδρόμι крстопат кръстопът, σταυροκοπιέμαι се крстам кръстя се, σταυρός крст кръст, σταυρώνω распнувам на крст разпъвам на кръст, σταφύλι грозје грозде, σταχτής пепелав пепеляв, στάχυ клас на жито житен клас, στεγάζω поставувам покрив поставям покрив, στεγνός сув сух, στέγνωμα сушење сушене, στεγνώνω сушам суша, στεγνώνω се исушувам изсушавам, στείρος бесплоден безплоден, στέλεχος стебло стъбло, στέλνω праќам пращам, στέλνω испраќам изпращам, στεναγμός стенкање стенание, στενεύω стеснувам стеснявам, στενογραφία стенографија стенография, στενοκέφαλος тесноград тесногръден, στενός близок близък, στενότητα блискост близост, στενοχωρημένος притеснет притеснен, στενοχώρια притеснетост притеснение, στενοχωρώ притеснувам притеснявам, στέππα степа степ, στερεομετρία стереометрија стереометрия, στερεός тврд твърд, στέρηση лишување лишаване, στέρηση отземање отнемане, στερώ лишувам лишавам, στερώ отземам отнемам, στεφάνι обрач обръч, στεφανώνω овенчувам увенчавам, στήθος гради гръд, στήλη столб стълб, στήριγμα потпора подпора, στηρίζω потпирам подпирам, στήριξη потпирање подпиране, στήσιμο издигање издигане, στήσιμο поставување поставяне, στοιβάζω натрупувам натрупвам, στοιχείο условие услов, στοιχείο стихија стихия, στοίχος линија линия, στολή носија носия, στολίζω украсувам украсявам, στομάχι стомак стомах, στουμπώνω натапкувам натъпквам, στοχασμός размислување размишление, στραβά накриво криво, στραβός искривен изкривен, στραβός грешен погрешен, στραβώνω искривувам изкривявам, στράγγισμα филтрирање филтриране, στραπάτσο штета щета, στραπάτσο навреда вреда, στράτα пат път, στράτευμα војска войска, στράτευμα (στρατιά) армија армия, στρατηγείο главна команда главно командване, στρατιώτης војник войник, στρατιωτικός воен военен, στρεβλότητα искривеност изкривеност, στρεβλώνω искривувам изкривявам, στρέφω вртам въртя, στριμμένος извиткан извит, στριφογύρισμα (στρίψιμο, στροφή) вртење въртене, στρίψιμο навивање навиване, στρόβιλος вртелешка въртележка, στροφή завој завой, στρώμα слој слой, στρώμα душек дюшек, στρώμα постела постеля, στρώσιμο постилање постилане, στυγερός одвратен отвратителен, στύλος столб стълб, στυλώνω потпирам подпирам, συγγένεια сродство родство, συγγνώμη извинете извинение, συγκάλυψη покривање покриване, συγκαλώ свикувам свиквам, συγκατανεύω се согласувам съгласявам се, συγκεντρώνω сосредоточувам съсредоточавам, συγκέντρωση сосредоточување съсредоточаване, συγκέντρωση концентрирање концентрация, συγκέντρωση централизација централизация, συγκεφαλαιώνω резимирам резюмирам, συγκεχυμένος нејасен неясен, σύγκληση свикување свикване, συγκοινωνία комуникација комуникация, συγκοινωνώ комуницирам комуникирам, συγκοινωνώ имам врска имам връзка, συγκομιδή реколта (прибиране на) реколта, συγκρατώ задржувам задържам, συγχαρητήρια поздрав поздравления, συγχρονισμός синхронизам синхронизъм, σύγχρονος современ съвременен, συγχύζω смешувам смесвам, σύγχυση смешување смесване, συγχώρηση извинување извинение, συγχωρώ проштевам прошавам, συγχωρώ извинувам извинявам, συζήτηση дискусија дискусия, συζυγία соединение

съединение, σύζυγος (ο) сопруг съпруг, σύζυγος (η) сопруга съпруга, συζώ сожителствувам съжителствам, συκώτι црн дроб черен дроб, συλλέγω собирам събирам, συλλογή колекција колекция, συλλογίζομαι мислам мисля, συλλογίζομαι размислувам размишлявам, συλλογικός групен групов, συμβάλλω помагам спомагам, συμβάλλω содејствувам съдействам, συμβιβάζω помирувам помирявам, συμβόλαιο нотарен акт нотариален акт, συμβολαιογράφος нотар нотариус, συμβολή дел дял, συμβουλεύω советувам съветвам, συμβουλή (συμβούλιο) совет съвет, σύμβουλος советник съветник, συμμαθητής соученик съученик, συμμαχία сојуз союз, σύμμαχος сојузник союзник, συμμαχώ склучувам сојуз сключвам союз, συμμερίζομαι споделувам споделям, συμμετέχω учествувам участвувам, συμμετρία симетрија симетрия, συμμορφώνω сообразувам съобразявам, συμπάθεια симпатија симпатия, συμπαθώ сочувствувам съчувствам, συμπαράσταση помош помощ, συμπαραστάτης помошник помощник, συμπατριώτης сонародник сънародник, συμπεθερεύω сватосувам сватосвам се, συμπεραίνω заклучувам заключавам, συμπέρασμα заклучок заключение, συμπεριλαμβάνω вклучувам включвам, συμπίεση пресување пресуване, συμπίπτω совпаѓам съвпадам, σύμπλεγμα композиција композиция, συμπλήρωμα дополнение допълнение, συμπληρωματικός дополнителен допълнителен, συμπληρώνω дополнувам допълвам, συμπόνια сочувство съчувствие, συμπράττω содејствувам съдейст(ву)вам, σύμπτωση совпаѓање съвпадение, συμφέρει згодно изгодно е, συμφιλιώνω се помирувам помирявам, συμφιλίωση помирување помиряване, σύμφωνα согласно съгласно с, σύμφωνος согласен съгласен, συμφωνώ согласен сум съгласен съм, συν (μαθημ.) плус плюс, συναγερμός алармна инсталација аларма, συνάγω собирам събирам, συναινώ се согласувам съгласявам се, συναίνεση одобрување одобрение, συναισθάνομαι сознавам съзнавам, συναισθάνομαι чувствувам чувствам, συναλλάσσω разменувам разменям, σύναξη собирање събиране, σύναξη собирање събрание, συνάπτω заврзувам завързвам, συνάπτω склучувам сключвам, συναρμολογώ зглобувам сглобявам, συναρπάζω завладувам завладявам, συνάρτηση соединување съединяване, σύνδεσμος сојуз съюз, σύνδεσμος врска връзка, συνδέω сврзувам свързвам, συνδικαλισμός синдикализам синдикализъм, συνδικαλιστής синдикалец синдикалист, συνδυασμός комбинирање комбинация, συνείδηση совест съвест, συνέλευση собрание събрание, συνεννόηση разбирање разбирателство, συνέντευξη интервју интервю, συνενώνω соединувам съединявам, συνενώνω обединувам обединявам, συνέρχομαι се собирам събирам се, συνέρχομαι се соземам съвземам се, συνεταιρισμός кооперација кооперация, συνεταιρισμός здружение сдружение, συνέταιρος партнер партньор, συνέχεια продолжение продължение, συνεχής непрекинат непрекъснат, συνεχής продолжителен продължителен, συνεχίζω продолжувам продължавам, συνεχώς непрекинато непрекъснато, συνήγορος заштитник защитник, συνήθεια навика навик, συνήθεια обичај обичай, συνηθίζω свикнувам свикам, συνηθίζω навикнувам имам навик, συνηθισμένος свикнат свикнал, συνήθως обично обичайно, σύνθεση состав състав, σύνθεση композиција композиция, σύνθετος состав съставен, συνθέτω составувам съставям, συνθέτω компонирам композирам, συνθήκες услови условия мн, συνιστώ препорачувам препоръчвам, συννεφιά наоблаченост облачност, συννυφάδα јатрва етърва, συνοδεία конвој конвой, σύνοδος сесија сесия, συνοικία кварт квартал, συνολικός (πλήρης, πλέως, έμπλεως) полн пълен, συνολικός целосен цялостен, συνομήλικος врсник връстник, συνομιλώ разговарам разговарям, συνομοσπονδία конфедерација конфедерация, συνοπτικός краток кратък, συνορεύω граничам граница, σύνοψη резиме резюме, σύνταγμα конституција конституция, σύνταξη пензија пенсия, σύνταξη редакција редакция, συνταξιούχος пензионер пенсионер, συντέλεια крај край, συντεχνία здружение сдружение, συντηρητικός конзервативен консервативен, συντήρηση поддршка поддръжка, συντηρώ запазувам запазвам, συντηρώ поддржувам поддържам, σύντομα накртако накратко, σύντομος краток краътк, συντονίζω согласувам съгласувам, συντονισμός усогласување съгласуване, συντρέχω помагам подпомагам, συντροφεύω придружувам придружавам, συνωμοτώ заговарам заговорнича, σύρμα телъ тел, συρροή натрупување натрупване, συρτάρι чекмеџе чекмедже, συσκευάζω пакувам опаковам,

συσκοτίζω затемнувам затъмнявам, συσκότιση затемнување затъмняване, συσσώρευση натрупување натрупване, συσσώρευση акумулирање акумулация, συσσωρεύω натрупувам натрупвам, σύσταση препорака препоръка, σύστημα систем система, συστήνω препорачувам препоръчвам, συχνός постојан постоянен, σφαδάζω се грчам гърча се, σφάζω колам коля, σφάλλω грешам греша, σφετερίζομαι насилно присвојувам присвоявам, σφετερισμός насилно присвојување присвояване, σφίγγω стегам стягам, σφίγγω затегам затягам, σφίξιμο стегање стягане, σφιχτός стегнат затегнат, σφουγγάρι сунѓер (за миење) сюнгер, σφουγγαρίζω чистам чистя, σφραγίζω ставам печат слагам печат, σφραγιστός запечатен запечатан, σφύριγμα свирење свирене, σφυρίζω свирам свиря, σχέδιο (μεταφορ.) намера намерение, σχέση врска връзка, σχετίζω поставувам съпоставям, σχηματίζω составувам съставям, σχηματισμός формирање формиране, σχολαστικός педантен педантичен, σχολαστικότητα педантерија педантизъм, σχολείο училиште училище, σχολικός училиштен училищен, σώζω спасувам спасявам, σωλήνας труба тръба, σώμα тело тяло, σώος цел цял, σωπαίνω молчам мълча, σωπαίνω замолкнувам замлъквам, σωρεύω натрупувам натрупвам, σωσίβιο појас за спасување спасителен пояс, σωστά верно вярно, σωτηρία спас спасение, σωφρονίζω вразумувам вразумявам, ταβέρνα крчма кръчма, ταβερνιάρης крчмар кръчмар, τάγμα баталјон батальон, ταγματάρχης мајор майор, τακτοποιώ уредувам уреждам, τακτοποιώ подредувам подреждам, ταλαιπωρία страдање страдание, ταλαιπωρία мака мъка, ταλαίπωρος измачен измъчен, ταλαιπωρώ измачувам измъчвам, τανάλια клешти клещи, ταξίαρχος командант на бригада командир на бригада, ταξιδεύω патувам пътувам, ταξίδι патување пътуване, ταξίδι патешествие пътешествие, ταξιδιώτης патник пътник, ταξίμετρο таксиметар таксиметър, ταξινόμηση сортирање сортировка, ταξινόμηση каласификување класифициране, ταξινομώ подредувам подреждам, ταπεινώνω понижувам унижавам, ταπετσαρία тписерија тапицерия, ταραχή бркотница бъркотия, τάση тенденција тенденция, τάση склоност склонност, ταυτίζω идентификувам идентифицирам, ταφή погреб погребение, ταχυδρομείο пошта поща, ταχυδρομικός поштенски пощенски, ταχύς брз бърз, ταχύτητα брзина бързина, ταψί тепсија тепсия, τείχος ѕид зид, τεκμήριο доказ доказателство, τέλειος совршен съвършен, τελειότητα совршенство съвършенство, τελειόφοιτος апсолвент абсолвент, τελειωμός завршок завършек, τελειώνω завршувам завършвам, τελειώνω свршувам свършвам, τελείως совршено съвършено, τελείως наполно напълно, τελετή церемонија церемония, τελικός заклучителен заключителен, τέλος крај край, τελώ извршувам извършвам, τέμνω режам режа, τεμπέλης мрзлив мързелив, τεμπελιάζω мрзелувам мързелувам, τέρας чудовиште чудовище, τερματίζω приклучувам приключвам, τέρψη наслада задоволство наслада, τέταρτο четврти четвърт, τέτοιος таков такъв, τετράδιο тетратка тетрадка, τέχνη искуство изкуство, τέχνη занает занаят, τεχνητός искуствен изкуствен, τεχνίτης мајстор майстор, τεχνολογία технологија технология, τζάκι камин камина, τζάμι стакло стъкло, τζάμπα бесплатно безплатно, τζίτζικας штурец щурец, τηγανητός пржен пържен, τηγανίζω пржам пържа, τηλεόραση телевизија телевизия, τηλεπάθεια телепатија телепатия, τήξη топење топене, τιμή почест почит, τίμιος чесен честен, τιμιότητα чесност честност, τιμώ почитувам почитам, τίποτα ништо нищо, τίποτα нешто нещо, τιποτένιος ништожен нищожен, τμήμα оддел отдел, τμηματάρχης началник на оддел началник на отдел, τολμώ се осмелувам осмелявам се, τομή сечење сечение, τονώνω засилувам засилвам, τόνωση засилување засилване, τονωτικός засилувач засилващ, τόξο лак, лък, τοπίο пејзаж пейзаж, τοπογραφία топографија топография, τοποθεσία местоположба местоположение, τοποθέτηση поставување поставяне, τοποθετώ назначувам назначавам, τοποθετώ поставувам поставям, τόπος место място, τόπος месност местност, τουαλέτα тоалета тоалет, τούβλο тула тухла, τούμπανο (τύμπανο) тапан тъпан, τουρισμός туризам туризъм, τουριστικός туристички туристически, τράβηγμα тегнење теглене, τραβώ влечам привличам, τραγουδώ пеам пея, τραγωδία трагедија трагедия, τραμ трамвај трамвай, τραμπάλα лулка люлка, τραπεζαρία трпезарија трапезария, τραπεζίτης банкар банкер, τραπεζομάντηλο покривач за маса покривка за маса, τραυλίζω пелтечам пелтеча, τραύμα траума травма, τραυματίζω

ранувам ранявам, τραυματισμός ранување раняване, τραυματισμός ранување нараняване, τρεμούλα треперење треперене, τρεμουλιάζω треперам треперя, τρέφω хранам храня, τρέχω бегам бягам, τρίαινα трозабец тризъбец, τριάντα триесет тридесет, τριβή триење триене, τρίβω (τρύω) тријам трия, τριγυρίζω обиколувам обикалям, τριγύρω наоколу наоколо, τριγωνικός триаголен триъгълен, τρίγωνο триаголник триъгълник, τρικυμία бура буря, τρόλεϊ тролеј тролей, τρομάζω плашам плаша (се), τρομάρα уплав уплаха, τρομάρα страв страх, τρομοκρατία тероризам тероризъм, τρόμπα пумпа помпа, τρόπαιο трофеј трофей, τροπή промена промяна, τροποποίηση изменување (частично) изменение, τροποποίηση модификација модификация, τροποποιώ изменувам изменям частично, τρόπος манир маниери, τροφοδοτώ снабдувам со храна снабдявам с храна, τροχίζω точам точа, τρυπάνι бургија бургия, τρυπάνι сврдел свредел, τρύπιος издупчен надупчен, τσαγιέρα чајник чайник, τσάϊ чај чай, τσακάλι шакал чакал, τσιγαρίζω запржувам запържвам, τσιγαρίζω пржам пържа, τσιγάρισμα запржување запържване, τσιγγάνος Циган Циганин, τσιμέντο цемент цимент, τσίμπλα гурелка гурел, τσίπουρο ракија ракия, τσίρκο циркус цирк, τσουρέκι козинак козунак, τσουχτερός лут лют, τύλιγμα намотување намотаване, τυλίγω намотувам намотавам, τυπικότητα формалност формализъм, τυποποίηση типизирање типизиране, τύπωμα печатење печатане, τυπώνω отпечатувам отпечатвам, τυραννία тиранија тирания, τύραννος тиранин тиран, τυρί сирење сирене, τυφλός слеп слепец, τυφλώνω ослепувам ослепявам, τύφλωση ослепување ослепяване, τυφώνας тајфун тайфун, τυχαίνω среќавам случајно срещам случайно, τυχαίος непредвидлив непредвидим, τύχη случајност случайност, τυχοδιώκτης авантурист авантюрист, τυχόν случајно случайно, υαλοτέχνης стаклар стъклар, υγεία здравје здраве, υγιαίνω здрав сум здрав съм, υγιεινός здравствен здравословен, υγραίνω намокрувам намокрям, υγραίνω навлажнувам овлажнявам, υγρός мокар мокър, υδράργυρος жива живак, υδραυλική хидраулика хидравлика, υδραυλικός хидрауличен хидравличен, ύδρευση водоснабдување водоснабдяване, ύλη материјал материя, υλικός материјален материален, υλισμός материјализам материализъм, υλιστής материјалист материалист, υλοποιώ материјализирам материализирам, ύμνος химна химн, υμνώ (υμνολογώ) славам славя, υπάγω потчинувам подчинявам, υπαγωγή распределба разпределение, υπαίτιος одговорен отговорен, υπακούω се потчинувам подчинявам се, υπακούω послушен сум послушен съм, ύπαρξη суштествување съществуване, υπάρχω (υφίσταμαι) суштествувам съществувам, υπεξαίρεση присвојување присвояване, υπεξαιρώ присвојувам присвоявам, υπεράνω горе отгоре, υπερασπίζω штитам защитавам, υπεράσπιση заштита защита, υπεράσπιση одбрана отбрана, υπερασπιστής заштитник защитник, υπεραστικός меѓуградски междуградски, υπερβαίνω преминувам преминавам, υπερβαίνω надминувам надвивам, υπερβάλλω надминувам надминавам, υπερβολικός прекумерен прекомерен, υπερήλικας престар престарял, υπερθέρμανση прегревање предгряване, υπέρμετρος прекумерен прекомерен, υπεροπτικός надмен надменен, υπεροχή надмоќ надмощие, υπέρτατος највисок най-висок, υπερτίμηση повишување повишаване (на цената), υπερτίμηση натценување надценяване, υπερφορτώνω претоварувам претоварвам, υπεύθυνος одговорен отговорен, υπήκοος граѓанин гражданин, υπηκοότητα подаништво поданство, υπηκοότητα граѓанство гражданство, υπηρεσιακός службен служебен, υπηρέτρια слугинка слугиня, υπηρετώ служам служа, υπναράς сонлив сънливец, υπνηλία сонливост сънливост, ύπνος сон сън, υποβαστάζω потпирам подпирам, υποβαστάζω поддржувам поддържам, υποβιβάζω понижувам понижавам, υποβοηθώ помагам подпомагам, υποβολέας суфлер суфльор, υπόγειο визба изба, υπογραμμίζω потцртувам подчертавам, υπογραφή потпис подпис, υπογράφω потпишувам подписвам, υπόδειξη посочување посочване, υποδεικνύω посочувам посочвам, υποδέχομαι примам приемам, υποδιευθυντής заменик директор заместник директор, υποδύομαι исполнувам изпълнявам (роля), υποθάλπτω потхранувам подхранвам, υπόθαλψη потхранување подхранване, υποθήκη хипотека ипотека, υποκαθιστώ заменувам заменям, υποκατάσταση замена замяна, υποκειμενικός субјективен субективен, υποκειμενικότητα субјективност субективност, υποκείμενο субјект субект, υποκινώ поттикнувам подтиквам, υποκρισία лицемерство лицемерие,

υπολείπομαι оставам изоставам, υπολογίζω пресметувам пресмятам, υπολογίζω земам во предвид взимам в предвид, υπόλοιπο остаток остатък, υπόλοιπος останат останал, υπομονή трпение търпение, υποσημείωση белешка бележка (под линия), υποστέλλω (μεταφορικά) намалувам намалявам, υποστηρίζω потпирам подпирам, υποστηρίζω поддржувам поддържам, υποστηρίζω тврдам твърдя, υποστήριξη поддршка поддръжка, υποταγή потчинување подчинение, υποτάσσω потчинувам потчинявам, υποτάσσω покорувам покорявам, υποτίμηση потценување подценяване, υποτιμώ потценувам подценявам, υποτροφία стипендија стипендия, υπότροφος стипендијант стипендиант, υπουργός министер министър, υποφαινόμενος долупотпишаниот долуподписан, υποχρεώνω задолжувам задължавам, υποχρέωση задолжување задължение, υποχρέωση долг дълг, υποχρεωτικός задолжителен задължителен, υποχωρώ отстапувам отстъпвам, υποψία сомнение съмнение, υστερία хистерија истерия, υστερικός хистеричен истеричен, υφή композиција композиция, υφίσταμαι (είμαι, υπάρχω) суштествувам съществувам, υφιστάμενος потчинет подчинен, υφυπουργός заменик министер заместник министър, ύψιστος највисок най-висок, υψώνω дигам вдигам, υψώνω подигам повдигам, ύψωση издигање издигане, φάβα каша од грав каша од грах, φαγητό јадење ядене, φαγοπότι јадење и пиење ядене и пиене, φαίνομαι изгледам изглеждам, φανατισμός фанатизам фанатизъм, φανερώνω покажувам показвам, φαντάζομαι вообразувам въобразявам си, φαντάρος војник войник, φαντασία фантазија фантазия, φαντασιοκόπος фантазер фантазьор, φάντασμα привидение видение, φαράσι лопата лопатка (за боклук), φαρδαίνω раширувам разширявам, φαρμακευτική фармација фармация, φαρμάκι отров отрова, φάρσα фарса фарс, φάρυγξ фарингс фаринкс, φασαρία расправа разправия, φάση стадиум стадий, φασισμός фашизам фашизъм, φάσμα (φυσική) спектар спектър, φατρία фракција фракция, φαφλατάς дрдорко дърдорко, φέγγω светам светя, φεμινισμός феминизам феминизъм, φεουδαρχία феудализам феодализъм, φέουδο феуд феод, φέρσιμο поведење поведение, φέρω носам нося, φέρω донесувам донасям, φέρω држам държа, φέσι фез фес, φήμη (υπόληψη) репутација репутация, φημίζομαι известен сум известен съм, φθάνω пристигам стигам, φθινοπωρινός есенски есенен, φθονερός завидлив завистлив, φθονώ завидувам завиждам, φθορά штета щета, φθορά повреда вреда, φίδι змија змия, φιλανθρωπία човекољубие човеколюбие, φιλανθρωπικός човекољубив човеколюбив, φιλάσθενος болен болнав, φιλειρηνικός мирољубив миролюбив, φιλελεύθερος слободољубив свободолюбив, φιλέλληνας гркофил гръкофил, φιλενάδα (φίλη) пријателка приятелка, φιλενάδα (ερωμένη) љубовница любовница, φιλία пријателство приятелство, φιλικός пријателски приятелски, φίλντισι слонова коска слонова кост, φιλοδοξία славољубие славолюбие, φιλοδοξία амбиција амбиция, φιλόδοξος славољубив славолюбив, φιλολογία филологија филология, φιλονικία расправање разправия, φιλοξενία гостопримство гостоприемство, φιλόξενος гостопримлив гостоприемен, φιλοξενώ примам гости приемам гости, φιλοξενώ укажувам гостопримство оказвам гостоприемство, φιλοπατρία патриотизам патриотизъм, φίλος пријател приятел, φιλοσοφία философија философия, φιλοφρόνηση љубезност любезност, φιλοχρήματος сребролубив сребролюбив, φίλτρο филтер филтър, φιλύποπτος недоверлив недоверчив, φινάλε финале финал, φλάουτο флејта флейта, φλεγμονή воспаление възпаление, φλέγω запалувам запалвам, φλέγω потпалувам подпалвам, φλιτζάνι филџан филджан, φλόγα пламен пламе, φλυαρία брборење бърборене, φλύαρος брборлив бърборко, φλυαρώ брборам брборя, φοβάμαι се плашам плаша се, φοβερίζω заплашувам заплашвам, φοβερίζω плашам плаша, φόβος страв страх, φοίνικας палма (финикова) палма, φόνος убиство убийство, φόντο дно дъно, φορητός преносли преносим, φόρος данок данък, φορτώνω товарам товаря, φορτώνω натоварувам натоварвам, φόρτωση (φόρτωμα) товарење товарене, φόρτωση (φόρτωμα) товарење товар, φορώ носам нося, φουκαράς бедник бедняк, φουρτουνιάζω станувам бурен ставам буре, φούσκα меур мехур, φουτουρισμός футуризам футуризъм, φράζω оградувам ограждам, φράξιμο заградување загражение, φράουλα јагода ягода, φρασεολογία фразеологија фразеология, φρεσκάδα свежина свежест, φρεσκάρω освежувам освежавам, φρέσκος оладен похладен, φρίκη страв страх, φρόνημα

убедување убеждение, φρόνιμα умно разумно, φροντίζω грижам грижа се, φρονώ мислам мисля, φρουρά гарнизон гаризон, φρουρός стража страж, φρουρός караула караул, φταίω грешам греша, φταίω виновен сум виновен съм, φτ кивање кихане, φτηναίνω поевтинувам поевтинявам, φτηναίνω намалувам намалявам цена, φτιάχνω правам правя, φτιάχνω оправам оправям, φυλετικός племенски племенен, φυλετικός родовски родов, φυλλομετρώ прелистувам прелиствам, φυματίωση туберкулоза туберколоза, φυσαλίδα меур мехур, φυσαρμόνικα хармоника физармоника, φυσιογνωμία физиономија физиономия, φυσιολογία физиологија физиология, φυσώ дувам духам, φύτεμα садење садене, φυτεύω садам садя, φυτεύω засадувам засаждам, φυτολόγος ботаничар ботаник, φυτώριο расадник разсадник, φωτεινός светол светъл, φωτεινός осветлен осветен, φωτιά оган огън, φωτίζω осветлувам осветлявам, φωτίζω светам светя, φωτισμός осветлување осветление, φωτογράφηση фотографирање фотографиране, φωτογραφία фотографија фотография, φωτοτυπία фототип фототипия, φωτοχυσία илуминација илюминация, χαζεύω зјапам зяпам, χαζομάρα глупавост глупост, χάϊδεμα ласкање ласка, χαιρετώ поздравувам поздравявам, χαίρω се радувам радвам се, χαλάζι град градушка, χαλαρός лабав хлабав, χαλαρώνω отпуштам отпускам, χαλβάς алва халва, χαλίκι чакал чакъл, χαλινάρι узда юзда, χαλώ повредува повреждам, χαμαιλέων камелеон хамелеон, χαμένος загубен изгубен, χαμηλός низок нисък, χαμηλώνω понижувам понижавам, χαμηλώνω намалувам намалявам, χάνι ан хан, χαντακώνω разорувам разорявам, χάνω губам губя, χάνω загубувам загубвам, χάνω испуштам изпускам, χάπι таблета таблетка, χάρακας линијар линия, χάρακας линијар линийка, χαρακιά (χαράκι) црта черта, χαρακιά (χαράκι) права линија права линия, χαρακτήρας карактер характер, χαρακτηρίζω карактеризирам характеризирам, χαράκτης гравер гравьор, χάραξη гравирање гравиране, χαρίζω дарувам дарявам, χαρίζω дарувам давам даром, χαρίζω подарувам подарявам, χάρισμα подарок подарък, χαροποιώ радувам радвам, χάρος смрт смърт, χαρτί хартија хартия, χαρτομαντεία гатање на карти гледане на карти, χαρτοπαίγνιο играње карти играя на карти, χαρτόσημο таксена марка таксова марка, χασάπης касап касапин, χάσκω зјапам зяпам, χασμουριέμαι се прозевам прозявам се, χασομέρης безделничар безделник, χασομερώ безделничам безделнича, χάφτω голтам гълтам, χάχας зјапало зяпльо, χειμερινός зимски зимен, χειραγώγηση водење за рака водене за ръка, χειραγωγώ водам за рака водя за ръка, χειραφέτηση еманципација еманципация, χειραφετώ ослободувам освобождавам, χειρίζομαι управувам управлявам, χειρισμός управување управление, χειριστής оперативец оператор, χειροβομβίδα граната (ръчна) граната, χειρόγραφο ракопис ръкопис, χειροκρότημα ракоплескање ръкопляскане, χειροκροτώ аплаудирам аплодирам, χειρονομία гест жест, χειρονομία гестикулирање жестикулация, χειρονομώ гестикулирам жестикулирам, χειροποίητος рачно изработен ръчна изработка, χειροτερεύω влошувам влошавам, χειρουργείο оперативна сала операционна зала, χελιδόνι ластовица лястовица, χέρι рака ръка, χερούλι рачка ръчка, χημεία хемија химия, χημείο лабораторија (химическа) лаборатория, χημικός (επίθ.) хемиски химичен, χήνα гуска гъска, χίλια (χίλιοι) илјада хиляда, χιλιόμετρο километар километър, χιλιοστό милиметар милиметър, χιόνι снег сняг, χιονιάς снежно време снеговито време, χιονοθύελλα снежна бура снежна буря, χλιαρός ладен хладен, χλιδή раскош разкош, χοίρος свиња свиня, χολέρα колера холера, χολή жолчка жлъчка, χοντροκέφαλος тврдоглав твърдоглав, χορευτής танчар танцьор, χορεύτρια танчарка танцьорка, χορηγός снабдувач снабдител, χοροδιδάσκαλος учител по танцување учител по танци, χορός оро хоро, χορταίνω се задоволувам задоволявам се, χορτάτος заситен наситен, χορτοφαγία вегетаријанство вегетарианство, χορτοφάγος вегетаријанец вегетариански, χούι навика навик, χρεοκοπία банкрот банкрут, χρεοκοπώ банкротирам банкрутирам, χρέος долг дълг, χρέος задолженост задължение, χρεώνω задолжувам задължавам, χρέωση задолженост задлъжнялост, χρηματιστήριο берза борса, χρηματιστής брокер (на берза) брокер, χρηματοκιβώτιο сеф сейф, χρήση употреба употребяване, χρησιμεύω служи служа, χρησιμεύω полезен сум полезен съм, χρησιμοποιώ употребувам употребявам, χρηστός добар добър, χρηστός чесен честен, χριστιανικός христијански християнски, χριστιανός христијанин християнин, χρονολογία

хронологија хронология, χρονολογία датирање дата, χρονόμετρο хронометар хронометър, χρυσάνθεμο хризатема хризантема, χρυσώνω позлатувам позлатявам, χρώμα боја боя, χρωματίζω бојадисувам боядисвам, χρωστώ должам дължа, χρωστώ должам должен съм, χτύπημα удирање удряне, χτυπώ удирам удрям, χυδαιότητα вулгаризам вулгарност, χωμάτινος земјен земен, χωρατατζής шегаџија шегаджия, χωρίζω одделувам отделям, χωρίζω делам деля, χωρίζω разделувам разделям, χωρισμός разделба раздяла, χωριστός одделен отделен, χώρος место място, χωροφύλακας жандарм жандармерист, χωροφυλακή жандармерија жандармерия, χωρώ собирам събирам, ψάθα рогозина рогозка, ψαρεύω ловам риба ловя риба, ψαρόλαδο рибино масло рибено масло, ψείρα (βοσκάς) вошка въшка, ψεκάζω прскам пръскам (с течност), ψεκασμός прскање пръскан, ψεκαστήρας прскач пръскачка, ψευδαίσθηση илузија илюзия, ψεύδομαι лажам лъжа, ψευτίζω фалсификувам фалшифицирам, ψεύτικος фалсификуван фалшив, ψημένος (τηγανητός) пржен пържен, ψηφιδωτό мозаик мозайка, ψηφίζω гласам гласувам, ψηφοφορία (ψήφος) гласање гласуване, ψιλικατζίδικο галантерија галантерия, ψιλός тенок тънък, ψόφιος мртов мъртов, ψιχάλα ситен дожд ситен дъжд, ψόφιος (νεκρός) мртов мъртов, ψοφώ пукам пуквам, ψυγείο ладилник хладилник, ψυχαγωγώ се забавувам забавлявам, ψυχιατρική психијатрија психиатрия, ψυχίατρος психијатар психиатър, ψυχικό милосрдие милосърдие, ψυχικός (επίθ.) психички психически, ψυχολογία психологија психология, ψυχοπάθεια психопатија психопатия, ψυχοπονώ сочувствувам съчувствам, ψύχραιμος ладнокрвен хладнокръвен, ψυχρότητα студ студенина, ψωμί леб хляб, ωάριο јајце клетка яйцеклетка, ωδείο конзерваториум консерватория, ώθηση буткање бутане, ωμός (άψητος) несварен недоварен, ωραίος хубав убав, ωρίμανση созревање съзряване, ώριμος зрел зрял, ωριμότητα зрелост зрялост, ωροδείκτης стрелка на часовникот стрелка на часовник, ωστόσο сепак все пак, ωτορινολαρυγγολόγος оториноларинголог оториноларингологос.

Από την παράθεση των ανωτέρω, το συμπέρασμα το οποίο προκύπτει είναι πολύ απλό, αλλά είναι σαφέστατο και προφανέστατο. **Τα Βουλγαρικά, όσο και αν τα μετονομάζουν οι Βαρδαρίτες παραμένουν Βουλγαρικά. Δεν μετατρέπονται σε Μακεδονικά, δηλαδή σε Ελληνικά**. Εάν η φυλή των Ζουλού στη Νότια Αφρική μετονομάσει τη γλώσσα της σε Μακεδονικά, η γλώσσα αυτή θα γίνει Μακεδονική και αυτοί θα μετατραπούν σε Μακεδόνες, θα γίνουν Έλληνες; Οι άνθρωποι αυτοί όμως έχουν περηφάνεια, αξιοπρέπεια και τιμή, για να κάνουν τέτοιες απύθμενες ανοησίες.

ΣΤ΄. Η ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΡΩΣΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΡΔΑΡΙΤΕΣ ΔΕΝ ΤΙΣ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΙ ΣΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ. ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΡΩΣΙΚΕΣ.

Υπάρχει λογικός άνθρωπος ο οποίος να πιστεύει ότι οι Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς, πριν τον 12ο, τον 12ο, 11ο, 10ο, 9ο, 8ο, 7ο, 6ο, 6ο, 5ο, 4ο, 3ο π.Χ. αιώνα και μεταγενέστερα, δεν ομιλούσαν Μακεδονικά, δηλαδή Ελληνικά Δωρικά, αλλά, ομιλούσαν Ρωσικά; Λογικός άνθρωπος αποκλείεται να το πιστεύει. Σε επίρρωση αυτής της άποψης αναγράφονται τα κατωτέρω.

Αναγνώστη, πιστεύετε ότι οι Μακεδόνες πρόγονοί μας ομιλούσαν Ρωσικά; Ο τιτάν βασιλιάς Φίλιππος Β’, ο Μέγας Αλέξανδρος, ο σοφότατος Αριστοτέλης και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες, πριν και μετά από αυτούς τους γίγαντες, ομιλούσαν Ρωσικά; Σας βεβαιώ ότι το ερώτημα αυτό δεν είναι αστείο, δεν είναι ανέκδοτο. Οι Βαρδαρίτες, αυτό ισχυρίζονται, αυτό διατείνονται και αυτό προπαγανδίζουν αναίσχυντα.

Υπάρχει λογικός άνθρωπος ο οποίος να πιστεύει ότι ο Μέγας Αλέξανδρος δεν διάβαζε τα έπη του Ομήρου, τις τραγωδίες του Αισχύλου, του Σοφοκλέους και του Ευριπίδου, τα ιστορικά βιβλία του Φιλίστου, τους διθυράμβους του Τελέστου και του Φιλοξένου, αλλά διάβαζε κάποιους Ρώσους συγγραφείς, προγόνους των κατωτέρω μεγάλων Ρώσων συγγραφέων και μάλιστα στη Ρωσική γλώσσα; Κατ’ αρχάς δηλώνω ότι θα θεωρούσα τον εαυτό μου πολύ ευτυχή εάν μπορούσα να διαβάσω, στο πρωτότυπο, αυτούς τους Ρώσους συγγραφείς, μερικοί των οποίων ανήκουν στους γίγαντες της παγκοσμίου

λογοτεχνίας π.χ.: Μιχαήλ Αλεξάντροβιτς Σολόχωφ, Αλεξάντρ Αλεξάντροβιτς Φαντέγιεφ, Βλαδίμηρος Βλαδιμήροβιτς Μαγιακόφσκι, Ηλίας Γρηγόριεβιτς Έρενμπουργκ, Μπόρις Λεονίντοβιτς Πάστερνακ, Άντον Παύλοβιτς Τσέχωφ, Αλεξάντρ Νικολάεβιτς Οστρόφσκι, Θεόδωρος Μιχαήλοβιτς Ντοστογιέφσκι, Αλεξάντρ Σεργκέγιεβιτς Πούσκιν, Λέων Νικολάϊεβιτς Τολστόϊ, Αλεξέϊ Νικολάϊεβιτς Τολστόϊ, Ιβάν Σεργκέϊεβιτς Τουργκένιεφ, Αλεξέϊ Μαξίμοβιτς Πεσκώφ (Μαξίμ Γκόρκυ), Νικολάϊ Βασίλιεβιτς Γκόγκολ, Ιβάν Αντρέϊεβιτς Κρυλώφ κτλ. (Ο Μέγας Αλέξανδρος βεβαίως τους ανωτέρω Έλληνες συγγραφείς διάβαζε. Δες Πλούτ., "Αλέξανδρος, 8").

Όταν εβασίλευσε και κατέστη κοσμοκράτορας ο Μέγας Αλέξανδρος (336-323 π.Χ.), δεν υπήρχε Ρωσική φιλολογία, δεν υπήρχε καν Ρωσία. Τα πρώτα Ρωσικά έργα είναι η ''Διήγηση των Χρονικών'', η Ιστορία της Ρωσίας από του ενάτου (θ') έως του δωδεκάτου (ιβ΄) μ.Χ. αιώνος, η ''Ρούσκαγια Πράβντα'' (η Ρωσική Αλήθεια), συλλογή νόμων του δωδεκάτου αιώνος, η ''Διήγηση της επιδρομής του Ιγκόρ'', ''Αι υποθήκαι του Βλαδίμηρου Μονομάχου''. Στη σημερινή Ρωσία κατοικούσαν Σκύθες. **Τον 4ο π.Χ. αιώνα δεν υπήρχε Σλαβική λογοτεχνία γενικώς**. Συνεπώς, δεν υπήρχε κάποιο κείμενο για να το διαβάσει και μάλιστα σ' αυτή τη Σλαβική γλώσσα ο Μέγας Αλέξανδρος, ούτε, βεβαίως, υπήρχε κάποιο κείμενο στα Βαρδαρίτικα. Οι Σλαβικοί λαοί πήραν τα γράμματα του Αλφαβήτου τους, από εμάς τους **Έλληνες το 863 μετά Χριστόν (μ.Χ.)**. Τα επενόησε για χάρη τους ο Έλληνας Μακεδόνας Θεσσαλονικέας μοναχός Κύριλλος. Τα πρώτα κείμενα των Σλαβικών γλωσσών είναι η Αγία Γραφή, λειτουργικά και θεολογικά βιβλία, καθώς και η Χριστιανική λειτουργική υμνολογία, μεταφρασθέντα στα Σλαβικά, (στη Σλαβονική, ως Εκκλησιαστική γλώσσα της Ορθοδόξου Σλαβικής Εκκλησίας). Ποιος μπορεί να αμφιβάλει ότι τα πράγματα έχουν έτσι;

Παρακαλώ προσέξτε τώρα, όσο και αν έχετε κουρασθεί και έχετε πεισθεί από τα προηγούμενα, τις κατωτέρω λέξεις. Σας λέω εκ προοιμίου ότι οι κατωτέρω λέξεις, είναι όλες **ΡΩΣΙΚΕΣ**. Όμως, αυτές ακριβώς τις ΡΩΣΙΚΕΣ λέξεις τις χρησιμοποιούν οι **Βαρδαρίτες**, αλλά για αυτούς δεν είναι πλέον ΡΩΣΙΚΕΣ, αλλά είναι Μακεδονικές!! Προσέξτε λοιπόν την παραβολή των κατωτέρω λέξεων. Πρώτα γράφεται η Ελληνική σημασία των λέξεων, κατόπιν η Βαρδαρίτικη και τρίτη η **ΡΩΣΙΚΗ** λέξη. Θα διαπιστώσετε ότι η **Βαρδαρίτικη λέξη δεν είναι τίποτε άλλο παρά η Ρωσική λέξη. Η Βαρδαρίτικη λέξη είναι η απόλυτη αντιγραφή της Ρωσικής λέξης**. (Στη σύγχρονη Ρωσική γλώσσα δεν μπαίνουν τόνοι (οξεία). Εδώ έχουν τεθεί μόνον για τον προσδιορισμό της τονιζομένης συλλαβής): Αβουλία безволие безво́лие, άβυσσος βεζδνα бе́здна, άγγελος ανγελ а́нгел, αγγίνα (αμυγδαλίτις) ανγινα анги́на, Αγγλίδα Ανγλιτσανκα Англича́нка, αγέλη στανδο ста́до, άγημα εκιπαζ экипа́ж, Άγκυρα (πόλη) Ανκαρα Анкара́, άγνοια νεζνανιε незна́ение, αγνότητα τσιστοτα чистота́, αγρονόμος αγρονον αγρονό́м, αγυρτεία σαρλατανστβο шарлата́нство, αγύρτης σαρλατάν σαρλατάν, αγωγή (ανατροφή) βοσπιτάνιε воспита́ние, αγωνία τρεβόγα тревóга, αγωνιστής μπορέτς борéц, αγοραστής κουπέτς купéц, αδελφή σεστρα сестра́, αδελφός μπρατ брат, αδελφοσύνη μπρατστβο бра́тство, Άδης ατ ατ, αέρας βοζντυχ во́здух, αέρας (άνεμος) βετερ вéтер, αεργία μπεζραμποτίτσα безрабóтица, αεροδρόμιο αερόδρομ аэродро́м, αερόλιθος αερολιτ аэроли́т, αεροστατική αεροστατικα аэроста́тика, αετός ορελ орёл, άζωτο αζοτ азóт, αθλητισμός σπορτ спорт, άθλος πόδβιγ по́двиг, άθροισμα συμα су́мма, αθώωση οπραβδάνιε оправда́ние, αίθουσα σαλον салóн, αίσθημα τσιβστβο чу́вство, αισθητική εστετικα эстéтика, αισιόδοξος οπτιμιστ оптими́ст, αίτιο πριτσίνα причи́на, αίτιος βινοβνικ винóвник, αιχμαλωσία πλεν πλεν, αιώνας βεκ βεκ, αιώνας (εκατονταετία) στολετιε столéтие, αιωνίως βεχνο βéчно, ακοή σλυχ слух, ακτίνα ράδιους ра́диус, ακτινολόγος ρεντγενολογ рентгенóлог, ακουστική ακουστικα аку́стика, ακριβώς τοχνο тóчно, ακροβάτης ακροβατ акробáт, ακτιβιστής ακτιβιστ активи́ст, Αλβανή Αλμπανκα Алба́нка, Αλβανός Αλμπανετς Алба́нец, αλεπού λισιτσα лиси́ца, αλκή σιλα си́ла, αλλαγή αμένα заме́на, αλλαγή σμενα сме́на, αλφάβητο αζμπουκα а́збука, αλώνι γουμνο гумнó, άμμος σεοκ песóк, αμφισβήτηση σπορ спор, ανάγκη νουζδα нужда́, ανάκτορο δβορετς дворéц, αναλήθεια (ψέμα) νεπραβδα непра́вда, ανάλωμα ρασχοδ расхóд, αναμόρφωση ρεφόρμα рефóрма, ανάπηρος ινβαλιτ инвали́д, ανάποδα (πίσω) οπρατνο обра́тно, ανάσταση βοσκρεσένιε воскресéние, ανατροφή βοσπιτάνιε воспита́ние, αναφορά (εισήγηση) ραπορτ ра́порт, ανελκυστήρας λιφτ лифт, ανεπάρκεια νεδοστατοκ недоста́ток, ανεργία μπεζραμποτίτσα безрабóтица, άνεση κομφορτ комфóрт, ανέτως ουδόβνο удóбно,

άνθισμα расцвет расцвéт, άνθος цвет цвет, ανθρωπολόγος антрополог антропóлог, ανοσία имунитет иммунитéт, ανταγωνιστής соперник сопéрник, ανταγωνιστής конкурент конкурéнт, ανταλλαγή размена размéна, ανταπάντηση реплика рéплика, ανταπόδοση реванш ревáнш, ανταποκριτής кореспондент корреспондéнт, ανταποκριτής репортер репортёр, αντάρτης партизан партизáн, αντίθεση контраст контрáст, αντικείμενο предмет предмéт, αντίμαχος противник протúвник, αντιπολιτευόμενος опозиционер оппозиционéр, αντιπρόσωπος делегат делегáт, αντίχειρας палец пáлец, αξία цена ценá, αξιοπρέπεια достоинство достóинство, αξιωματικός офицер офицéр, απαισιόδοξος песимист пессимúст, απατεωνιά афера афéра, απλότητα простота простотá, απλώς просто прóсто, απόγονος потомок потóмок, απόδραση бегство бéгство, αποθήκη склад склад, απόμαχος ветеран ветерáн, απορία сомнение сомнéние, αποσκευές багаж багáж, αποστροφή апостроф апострóф, αποτύπωμα отпечаток отпечáток, αποτυχία неуспех неуспéх, απόφαση решение решéние, αποχωρητήριο клозет клозéт, άποψη вид вид, απώθηση (απόκρουση) отпор отпóр, αράπης арап арáп, αράπισσα арапка арáпка, αργά касно касно, Άρης Марс Марс, Άρθρο (Γραμματική) член член, αριστερά налево налéво, αριστοκράτης аристократ аристокрáт, άρνηση отказ откáз, άρρην самец самéц, αρχαιολόγος археолог археóлог, αρχή принцип прúнцип, αρχηγός (διοικητής) командир командúр, αρχιτεκτονική архитектура архитектýра, ασπιρίνη аспирин аспирúн, αστρολόγος астролог астрóлог, αστρονόμος астроном астронóм, ατμόσφαιρα атмосфера атмосфéра, ατομικιστής индивидуалист индивидуалúст, άτομο (Φυσική) атом áтом, ατυχία (κακοτυχία) беда бедá, αυλή двор двор, αυτόγραφο автограм автóграф, αυτοκράτορας император императóр, αυτοκράτορας автократ автокрáт, αυτοκριτική самокритика самокрúтика, αυτοκτονία самоубиство самоубúйство, αυτόματο автомат автомáт, αυτόπτης очевидец очевúдец, αυτοσχεδιαστής импровизатор импровизáтор, αφεντικό шеф шеф, αφήγημα расказ расскáз, αφθονία изобилие изобúлие, αφορμή повод пóвод, αφρός пена пéна, αφροσύνη безумие безýмие, βαγόνι вагон вáгон, βαζελίνη вазелин вазелúн, βάζο (δοχείο) ваза вáза, βαθμιαίως постепено постепéнно, βαθμίδα ранг ранг, βαθμός чин чин, βάθρακας жаба жáба, βαθύφωνος бас бас, βάλτος (έλος) кал кал, βαρβαρικός варварски вáрварский, βαρβαρότητα варварство вáрварство, βάρδια (φρουρά) стража стрáжа, βαρυπνάς кошмар кошмáр, βαρύτονος баритон баритóн, βαρώνη баронеса баронéсса, βάση база бáза, βάση основа оснóва, βασίλειο царство цáрство, βεβαίως (φυσικά) конечно конéчно, βεβαίωση уверение уверéние, βελόνα игла иглá, βέλος стрела стрелá, βενζίνη бензин бензúн, βεράντα веранда верáнда, βεράντα тераса террáса, βερνίκι политура политýра, βερνίκι лак лак, βία сила сúла, βιβλιάριο памфлет памфлéт, βιβλίο книга кнúга, βιβλιοθήκη библиотека библиотéка, βίλλα (έπαυλις) вила вúлла, βιογράφος биограф биóграф, βιολόγος биолог биóлог, βιταμίνη витамин витамúн, βιτρίνα витрина витрúна, βόδι (βους) вол вол, βοή шум шум, βοηθός помошник помóшник, βοηθός асистент ассистéнт, βοηθός επιστήμονα лаборант лаборант, βολβός луковица лýковица, βόμβα бомба бóмба, βορ(ρ)άς север сéвер, βόρβορος (περίττωμα) кал кал, βοτανική ботаника ботáника, βότανο растение растéние, βούκινο труба трубá, βούλευμα решение решéние, Βουλή парламент парлáмент, βραβείο награда наградá, βράδυ вечер вéчер, βραστήρας котел (отопúтельный) котёл, βράχος скала скалá, βρογχίτις бронхит бронхúт, βρόγχοι бронхи брóнхи, βρόντος гром гром, βρώμη овес овёс, βυθός дно дно, γάγγραινα гангрена гангрéна, γαλήνη тишина тишинá, γαλλόνι галон галлóн, γάμος брак брак, γεγονός факт факт, γείτονας сосед сосéд, γειτονιά соседство сосéдство, γελιογραφία карикатура карикатýра, γελ(ο)ιογράφος карикатурист карикатурúст, γενετική генетика генéтика, γενιά поколение поколéние, γενιά (γενεά) род род, γεννήτρια генератор генерáтор, γένος род род, γεράκι сокол сóкол, γερανός кран кран, Γερμανός германец германец, γέρος старец стáрец, Γερουσία сенат сенáт, Γερουσιαστής сенатор сенáтор, γεύση вкус вкус, γέφυρα мост мост, γεωγράφος географ геóграф, γεωλόγος геолог геолóг, γεωπόνος агроном агронóм, γίγας гигант гигáнт, γίδα коза козá, γκέμι (ηνίο) узда уздá, γλυκερίνη глицерин глицерúн, γλωσσολογία лингвистика лингвúстика, γλωσσολόγος лингвист лингвúст, γλωσσομαθής полиглот полиглóт, γνώμη мнение мнéние, γόης волшебник волшéбник, γοητεία шарм шарм, γόητρο престиж престúж, γόνατο колено колéно, γόνδολα гондола

гондóла, γονείς родители родúтели, γόνος потомок потóмок, γοργόνα (σειρήνα) сирена сирéна, γοφός бедро бедрó, γράμμα буква бýква, Γραμματική граматика граммáтика, γραμμόφωνο грамофон граммофóн, γρανίτης гранит гранúт, γραφείο биро биро, γραφείο кабинет кабинéт, γραφική (τέχνη) графика грáфика, γραφίτης графит графúт, γρίππη грип грипп, γυαλί стакло стаклó, γυλιός ранец рáнец, γυμναστική гимнастика гимнáстика, γυμνιστής нудист нудúст, γυνή (γυναίκα) жена женá, γυναικολόγος гинеколог гинекóлог, γύρος круг круг, γύψος гипс гипс, δάδα факел фáкел, δαιμόνιο демон дéмон, δακτυλιά отпечаток (од прст) отпечáток, δαμασκηνιά слива слúва, δάνειο заем заём, δανειστής кредитор кредитóр, δαπάνη расход расхóд, δάπεδο под под, δαφνοστεφής лауреат лауреáт, δέηση молитва молúтва, δείγμα проба прóба, δείκτης (δείκτης τιμών) индекс úндекс, δείκτης (βέλος) стрелка стрéлка, δεισιδαιμονία суеверие суевéрие, δεκάδα (δέκα μέρες) декада декáда, δέκτης приемник приёмник, δέλεαρ (πειρασμός) искушение искушéние, δελτίο (διπλότυπο) талон талóн, δέμα пакет пакéт, δεμάτι сноп сноп, δεν не не, δεξαμενή цистерна цистéрна, δεξίωση прием приём, δέρμα кожа кожа, δερματίτις дерматит дерматúт, δερματολόγος дерматолог дерматóлог, δευτερόλεπτο секунда секýнда, δημιουργός творец творéц, δημιουργός автор áвтор, δημοκράτης демократ демокрáт, δημοκράτης республиканец республикáнец, δημοκρατία република респýблика, δημοσιογραφία журналистика журналúстика, δημοσιογράφος журналист журналúст, δημοσιολογία публицистика публицúстика, δημοσιολόγος публицист публицúст, δημοψήφισμα плебисцит плебисцúт, δημοψήφισμα референдум рефер́ендум, διαβεβαίωση уверение уверéние, διαβολέας клеветник клеветнúк, διαβολή клевета клеветá, διάγνωση распознавање распознавáние, διαγωγή поведение поведéние, διαγώνισμα конкурс кóнкурс, διαδηλωτής демонстрант демонстрáнт, διαδικασία процедура процедýра, διάδοχος наследник наслéдник, διαδρομή курс курс, διάδρομος коридор коридóр, διαζύγιο развод развóд, διάζωμα фриз фриз, διάθεση расположение расположéние, διαίρεση делење делéние, Δίαιτα (Καθεστώς) режим режúм, διακοίνωση нота нóта, διακοσμητής декоратор декорáтор, διάλογος разговор разговóр, διαμαρτυρία протест протéст, διαμαρτυρόμενος (θρησκεία) протестант протестáнт, διαμάχη раздор раздóр, διανόηση разум рáзум, διανόηση интелект интеллéкт, διάνοια ум ум, διάνοια разум рáзум, διανομή (παράδοση) доставка достáвка, διαπαιδαγώγηση воспитание воспитáние, διαρπαγή грабеж грабёж, διάστημα интервал интервáл, διαταγή (πρόσταγμα) команда комáнда, διάταγμα декрет декрéт, διάταγμα указ укáз, διαφθορά разврат разврáт, διαφυγή бегство бéгство, διεθνιστής интернационалист интернационалúст, διένεξη спор спор, διεξαγωγή ведение ведéние, διευθυντής директор дирéктор, διήγημα расказ расскáз, διήγημα новела новéлла, Δίκαιο (Νομική) право прáво, δικαίωμα право прáво, δικαστήριο суд суд, δίκη дело дéло, δίκη процес процéсс, δικηγόρος адвокат адвокáт, δικός μας наш наш, δικτατορία диктатура диктатýра, δικτάτωρ диктатор диктáтор, διοικητής администратор администрáтор, διοργανωτής организатор организáтор, διόρθωση (διόρθωμα) поправка поправка, διορθωτής коректор корректор, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας патент патéнт, διπλωμάτης дипломат дипломáт, δισέγγονος правнук прáвнук, δισκέττα дискета дискéта, δισκοθήκη дискотека дискотéка, δίσκος диск диск, δίφθογγος дифтонг дифтóнг, δίχως без без, διωγμός гонење гонéние, διώκτης гонител гонúтел, διώρυγα канал канáл, δόγμα догма дóгма, δόγμα (θεωρία) доктрина доктрúна, δοκιμή проба прóба, δολλάριο долар дóллар, δομή структура структýра, δόξα слава слáва, δοξασία мнение мнéние, δοξολογία молебен молéбен, δόση доза дóза, δουλάπι (ντουλάπι) шкаф шкаф, δουλειά работа рабóта, δούλεμα обработка обрабóтка, δούλος (υπηρέτης) слуга слугá, δοχείο ваза вáза, δράμα драма дрáма, δραματουργός драматург драматýрг, δραπέτευση бегство бéгство, δράστης виновник винóвник, δρομέας спринтер спрúнтер, δρόμος (οδός) улица ýлица, δροσιά роса росá, δύναμη сила сúла, δυναμική динамика динáмика, δυναμίτις динамит динамúт, δυναστεία господство госпóдство, δύο два два, Δύση запад зáпад, δυτικώς на запад на зáпад, δώμα дом дом, δωρεάν бесплатно бесплáтно, δώρον подарок подáрок, δώρον дар дар, εγγονός внук внук, έγγραφο документ документ, εγγυητής гарант гарáнт, έγκριση одобрение одобрéние, εγωϊστής егоист эгоúст, έδαφος почва пóчва, εθελοντής доброволец добровóлец, εθελοντής (οικειοθελής) волонтер волонтёр, εθνικιστής

націоналист национали́ст, έθνος народ наро́д, είδος (μορφή) вид вид, είδωλο идол и́дол, είδωλο образ о́браз, ειδωλολάτρης идолопоклоник идолопокло́нник, εικόνα фигура фигу́ра, εικόνισμα икона ико́на, εικονογράφος иконописец иконопи́сец, ειρήνη мир мир, ειρηνιστής пацифист пацифи́ст, εισήγηση реферат рефера́т, εισιτήριο билет биле́т, εισόδημα доход дохо́д, εισπράκτορας кондуктер кондýктер, εισπράκτορας инкасатор инкасса́тор, είτε или и́ли, εκατό сто сто, εκατομμύριο милион миллио́н, εκατομμυριούχος милионер миллионе́р, εκατονταετία столетие столе́тие, εκατόνταρχος центурион центурио́н, εκδούλευση (χάρη) услуга услу́га, έκθεμα образец образе́ц, εκπαίδευση образование образова́ние, εκστρατεία поход похо́д, έκταση (χώρος) простор просто́р, εκτίμηση оценка оце́нка, έκτυπο отпечаток отпеча́ток, ελάττωμα порок поро́к, ελάττωμα дефект дефе́кт, ελάττωμα недостаток недоста́ток, έλεγχος проверка прове́рка, ελέφας слон слон, έλλειμμα дефицит дефици́т, εμβατήριο марш марш, έμβολο клип клин, εμβόλιο вакцина вакци́на, εμπάργκο ембарго эмба́рго, εναντίον против про́тив, ένδειξη (σημάδι) признак при́знак, ενδιαφέρον интерес интере́с, ένδοξα (ενδόξως) славно сла́вно, Ενεργητικόν актив акти́в, ενέχυρο залог зало́г, ενημέρωση известие изве́стие, ενοίκιο наем наём, ενόχληση досада доса́да, ένστικτο инстинкт инсти́нкт, ενυδρείο аквариум аква́риум, ένωση соединение соедине́ние, εξέγερση востание восста́ние, εξέδρα (θεωρείο) естрада эстра́да, εξέταση проверка прове́рка, εξομολόγηση признание призна́ние, εξουσία сила си́ла, εξόχως прекрасно прекра́сно, εξυπνάδα ум ум, ενότητα единство еди́нство, ενοχή вина вина́, εξώστης балкон балко́н, έπαθλο награда награ́да, έπαυλη вила ви́лла, επαφή контакт конта́кт, επί по по, επιβουλή заговор за́говор, επίγνωση сознание созна́ние, επίγονος потомок пото́мок, επιδιόρθωση ремонт ремо́нт, επιδιόρθωση поправка попра́вка, επιδοκιμασία одобрение одобре́ние, επιδόρπιο десерт десе́рт, επίθεση атака ата́ка, επιθεωρητής инспектор инспе́ктор, επίκριση критика кри́тика, επί μακρόν надолго надо́лго, επιμελητής асистент ассисте́нт, επίπτωση ефект эффе́кт, επίσκοπος епископ епи́скоп, επιστήμη наука нау́ка, επιταγή чек чек, επιτελείον штаб штаб, επιτροπή комитет комите́т, επιτυχία успех успе́х, επιχείρημα аргумент аргуме́нт, επιχείρηση (στην Οικονομία) бизнес би́знес, επιχορήγηση грант грант, εργαλείο инструмент инструме́нт, εργαλείο орудие ору́дие, εργασία работа рабо́та, εργάτης работник рабо́тник, έργο дело де́ло, έργο труд труд, εργοστασιάρχης фабрикант фабрика́нт, εργοστάσιο фабрика фа́брика, έρις спор спор, έρωτας љубов любо́в, ερωτηματολόγιο анкета анке́та, εστίαση пир пир, εστιατόριο ресторан рестора́н, ετοιμασία подготовка подгото́вка, Ευαγγέλιο евангелие ева́нгелие, ευγένεια благородство благоро́дство, ευρετήριο каталог ката́лог, ευρυχωρία простор просто́р, ευρυχωρία ширина ширина́, Ευρώπη Европа Евро́па, ευχή молитва моли́тва, εφαρμοστής монтер монте́р, εφιάλτης кошмар кошма́р, ζελατίνη желатин желати́н, ζενίθ зенит зени́т, ζέφυρος зефир зефи́р, ζήτω ура ура́, ζύθος пиво пи́во, ζύμη тесто те́сто, ζωμός сок сок, ζώνη зона зо́на, ζωολόγος зоолог зоо́лог, ή или и́ли, ηγεμών принц принц, ηγέτης лидер ли́дер, ηγούμενος игумен игу́мен, ηθικολόγος моралист морали́ст, ηθοποιός актер актёр, ηθοποιός (θεατρίνος) артист арти́ст, ήθος природа приро́да, ηλεκτρονική електроника электро́ника, ηλεκτρόνιο електрон электро́н, ηλίθιος идиот идио́т, ηλικία возраст во́зраст, ημερολόγιο дневник дневни́к, ημερομηνία дата да́та, ημι- полу- полу-(пол-), ημικύκλιο полукруг полукру́г, ημίσεια половина полови́на, ήπειρος континент контине́нт, ηρεμία (ησυχία) тишина тишина́, ηφαίστειο вулкан вулка́н, ήχος звук звук, ηχώ (αντήχηση) ехо эхо, θαλαμίσκος кабина кби́на, θάλασσα море мо́ре, θαμώνας клиент клие́нт, θαύμα чудо чу́до, θαυματουργός чудотворец чудотво́рец, θέαμα шоу шо́у, θεατρίνος актер актёр, θεία тетка тётка, θέμα тема те́ма, θέμα предмет предме́т, θεμέλιο база ба́за, θεμελίωση основање основа́ние, θεμελιωτής основоположник основополо́жник, θεολογία богословие богосло́вие, Θεός бог бог, Θεοτόκος (Παναγία) Богородица Богоро́дица, θερμάστρα печка пе́чка, θερμοδυναμική термодинамика термодина́мика, θερμοκρασία температура температу́ра, θερμότητα жар жар, θέρος лето ле́то, θέση место ме́сто, θεσμός закон зако́н, θετικιστής позитивист позитиви́ст, θεώρημα теорема теоре́ма, θεώρηση виза ви́за, θόλος свод свод, θρίαμβος триумф триу́мф, θρόνος трон трон, θρύλος легенда леге́нда, θύελλα (μπουρίνι) ураган урага́н, θυμός гнев гнев, θωριά вид вид, θως (τσακάλι) шакал шака́л, ιατρική медицина медици́на, ιδανικό идеал идеа́л,

ιδανιστής идеалист идеали́ст, ιδεολόγος идеолог идео́лог, ιδιαίτερα особено осо́бенно, ιδιοσυγκρασία темперамент темпера́мент, ίδρυση основање основа́ние, ιδρυτής основоположник основополо́жник, ιδρώτας пот пот, ιέραξ сокол со́кол, ιεραπόστολος мисионер миссионе́р, ιεροκήρυκας проповедник проповéдник, ιερόν храм храм, ιμάς (χορδή струна струна́, ιμπρεσσιονιστής импресионист импрессиони́ст, Ινδός Индиец Инди́ец, ινστιτούτο институт институ́т, ιός вирус ви́рус, ισημερινός екватор эква́тор, ισθμός (κανάλι) проток прото́к, ισλαμισμός ислам исла́м, ισόγειο (στο θέατρο) партер парте́р, ισοζύγιο баланс бала́нс, ισχύς сила си́ла, ιχθυολόγος ихтиолог ихтио́лог, κάβουρας рак рак, κάγκελο ограда огра́да, καζάνι котел котёл, καζίνο казино казино́, καθαρά чисто чи́сто, καθαριότητα чистота чистота́, καθεστώς режим режи́м, καθηγητής наставник наста́вник, καθηγητής професор профе́ссор, καθήκον долг долг, καθολικός католик като́лик, κακία злоба зло́ба, κακό зло зло, κακοπάθεια страдање страда́ние, κακοτυχία беда беда́, κακουχία незгода невзго́да, κάκτος кактус ка́ктус, καλλιτεχνία искуство иску́сство, καλό (το) благо бла́го, καλό (το) добро добро́, καλοκαίρι лето ле́то, καλούπι шаблон шабло́н, καλοφαγάς гурман гурма́н, καλώς добро добро́, καμάρα свод свод, καμηλοπάρδαλη жирафа жира́фа, καμίνι печка (за топење) пе́чка, κάμπος поле по́ле, κανάλι канал кана́л, καν(ν)ίβαλος канибал каннибáл, κανόνας правило пра́вило, κανονιοβολισμός канонада канона́да, κανών (κανόνας) канон кано́н, καπέλλο шапка ша́пка, καπιταλιστής капиталист капитали́ст, καραβίδα рак рак, καράτι карат кара́т, καρδιολόγος кардиолог кардио́лог, καρέκλα стол стол, καρπός плод плод, κασέτα касета касе́тта, κάστρο замок за́мок, κατάθεση (Οικον.) депозит депози́т, κατακλυσμός потоп пото́п, κατάλογος каталог ката́лог, κατάλογος список спи́сок, κατάλογος προϊόντων проспект проспе́кт, κατάλοιπο остаток оста́ток, κατάρρευση колапс колла́пс, καταρράκτης водопад водопа́д, κατασκεύασμα дело де́ло, κατασκευαστής конструктор констру́ктор, κατάσκοπος шпион шпио́н, κατάσταση статус ста́тус, καταστατικό статут стату́т, καταστατικό устав уста́в, καταστροφή катастрофа катастро́фа, κατάστρωμα палуба па́луба, κατεργασία преработка переработка, κατεργασία (δούλεμα) обработка обрабо́тка, κατηγορία обвинение обвине́ние, κατηγορούμενο атрибут атрибу́т, κατόπιν (ύστερα) после по́сле, κατόρθωμα подвиг по́двиг, κατσίκα коза коза́, καύση горење горе́ние, καφεΐνη кофеин кофеи́н, κάψουλα капсула ка́псула, κέικ кекс кекс, κείμενο текст текст, κενό вакуум ва́куум, κεραία антена анте́нна, κεραμική керамика кера́мика, κερατάς рогоносец рогоно́сец, κέρατο рог рог, κέρμα монета моне́та, κεφάλαιο капитал капита́л, κεφάλαιο (βιβλίου) глава (во книга) глава́, κεφαλαιούχος капиталист капитали́ст, κεφαλή глава глава́, κήρυκας проповедник проповéдник, κήτος кит кит, κιβωτός ковчег ковче́г, κιγκλίδωμα решетка решётка, κιθάρα гитара гита́ра, κιθαριστής гитарист гитари́ст, κίνημα движење движе́ние, κινηματογράφος кино кино́, κινητήρας мотор мото́р, κίνητρο стимул сти́мул, κίνητρο мотив моти́в, κλάμμα плач плач, κλαρίνο кларинет кларне́т, κλειδί клуч ключ, κλέφτης (συμμορίτης) бандит банди́т, κλήμα лоза лоза́, κληρονομιά наследство насле́дство, κληρονόμος наследник насле́дник, κλήρωση тираж тира́ж, κλινική клиника кли́ника, κλωνάρι (κλώνος) клон клон, κοιλάδα долина доли́на, κοινό (ακροατήριο) публика пу́блика, Κοινοβούλιο парламент парла́мент, κοινοπολιτεία колектив коллекти́в, κοινωνιολόγος социолог социо́лог, κοκαΐνη кокаин кокаи́н, κολλέγιο колеж колле́ж, κολοσσός колос коло́сс, κόλπος залив зали́в, κομήτης комета соме́та, κομμουνιστής комунист коммуни́ст, κον(τ)σέρτο концерт конце́рт, κοπάδι стадо ста́до, κοπάνισμα толчење толче́ние, κόπος труд труд, κόπος (πίεση, προσπάθεια) напор напо́р, κορμί тело те́ло, κόσκινο сито си́то, κόσκινο решето решето́, κοσμήτορας декан дека́н, κοσμοπολίτης космополит космополи́т, κόσμος свет свет, κουβέντα разговор разгово́р, κούκλα кукла ку́кла, κουμπάρα кума кума́, κουμπάρος кум кум, κουπέ (τραίνου) купе купе́, κουπί (μονόξυλο) весло весло́, κουπόνι купон купо́н, κουρσάρος (πειρατής) пират пира́т, κουρσάρος гусар гуса́р, κοχλίας винт винт, κοψίδι одрезок одре́зок, κράμα сплав сплав, κρανίο череп че́реп, κράνος шлем шлем, κράση темперамент темпера́мент, κρασί (οίνος) вино вино́, κρατήρ кратер кратéр, κραυγή крик крик, κρέμα крем крем, κρεμμύδι лук лук, κρηπίδωμα фундамент фунда́мент, κριάρι овен овен, κριτική критика кри́тика, κριτικός рецензент рецензе́нт, κροκόδειλος крокодил крокоди́л, κρότος шум шум, κρύσταλλο кристал криста́лл, κτηνίατρος ветеринар ветерина́р, κτύπημα удар уда́р,

κυβισμός кубатура кубатýра, κύβος куб куб, κύκλος круг круг, κυκλώνας циклон циклóн, κυνικός циник ци́ник, κυπαρίσσι кипарис кипари́с, κυριαρχία господство госпóдство, Κυριλλικό (Αλφάβητο) кирилица кири́ллица, κύριος господин господи́н, κύρος авторитет авторитéт, κύτταρο клетка клéтка, κώδικας код код, κώδιξ (κώδικας, Νομική) кодекс кодекс, κώνος конус кóнус, λάβα лава лáва, λαβύρινθος лавиринт лабири́нт, λαβωματιά рана рáна, λάδι масло мáсло, λαθρεμπόριο контрабанда контрабáнда, λαίδη дама дáма, λάκκος ров ров, λαλιά звук звук, λαμπάδα факел фáкел, λαός народ нарóд, λαπάς каша кáша, λάστιχο каучук каучýк, λάστιχο ластик лáстик, λατρευτής поклоник поклóнник, λεβάντα лаванда лаванда, λέβητας котел котёл, λεγεωνάριος легионер легионéр, λειτουργία работа рабóта, λέκτορας лектор лéктор, λεμόνι лимон лимóн, λεξικογράφος лексикограф лексикóграф, λεξικολόγιο лексика лéксика, λεοπάρδαλη леопард леопáрд, λεπτό минута минýта, λέσχη клуб клуб, λευκόχρυσος платина плáтина, λεωφορείο автобус автóбус, ληστεία грабеж грабёж, λιγνίτης лигнит лигни́т, λικέρ ликер ликёр, λιμνοθάλασσα лагуна лагýна, λίνον лен лён, λογική логика лóгика, λογική разум рáзум, λογοκρισία цензура цензýра, λογοκριτής цензор цéнзор, λογοτεχνία литература литератýра, λόρδος лорд лорд, λοταρία (λότο) лото лотó, λύκος волк волк, λύρα лира ли́ра, λυρική (ποίηση) лирика ли́рика, λύσις решение решéние, λυχνία ламба лáмба, λωτός лотос лóтос, μάγος маг маг, μάγος (γόης) волшебник волшéбник, μάγισα (γόησσα) волшебница волшéбница, μάζα маса мáсса, μάζεμα собирање собирáние, Μαθηματικά математика математика, μάθηση учење учéние, μαθητής ученик учени́к, μαιευτήρας акушер акушéр, μαιευτική акушерство акушéрство, μαΐστρος (ΒΔ άνεμος) северозапад сéверо-зáпад, μακαριότητα блаженство блажéнство, Μακεδών Македонец Македóнец, μαμά мама мáма, μαννεκέν манекен манекéн, μαντείο оракул орáкул, μαργαρίνη маргарин маргари́н, μαριονέττα марионетка марионéтка, μάρκα марка мáрка, μάρκετιγκ маркетинг мáркетинг, μαρκησία маркиза марки́за, μαρκήσιος маркиз марки́з, μαρμελάδα мармелад мармелáд, μαρξιστής марксист марксист, Μάρτιος Март Март, μάσκα маска мáска, μασόνος масон масон, ματαιότητα суета суетá, μαχαίρι нож нож, μαχητής воин вóин, με τις ώρες долго дóлго, μεγαλούργημα подвиг пóдвиг, μέγας велики вели́кий, μέγεθος размер размéр, μέγιστον максимум мáксимум, μέδουσα медуза медýза, μέθοδος метод мéтод, μεθόριος граница грани́ца, μείον (Μαθημ.) минус ми́нус, μειονέκτημα дефект дефéкт, μέλι мед мёд, μέλισσα пчела пчелá, μελόδραμα мелодрама мелодрáма, μελόδραμα опера óпера, μέλος (Επιτροπής) член член, μεμβράνη мембрана мембрáна, μέντα ментол ментóл, μερίδιο квота квóта, μέσο (μέσα) средство срéдство, μεσολαβητής посредник посрéдник, μεσουράνημα зенит зени́т, μετά по по, μετάλλευμα руда рудá, μεταλλείον рудник рудни́к, μέταλλον метал метáлл, μεταλλουργός металург металлýрг, μεταρρύθμιση реформа рефóрма, μεταρρυθμιστής реформатор реформáтор, μεταφορά транспорт трáнспорт, μεταφυσική метафизика метафи́зика, μετεωρόλιθος метеорит метеори́т, μετεωρολόγος метеоролог метеорóлог, μέτοχος акционер акционéр, μέτρια (μετρίως) умерено умéренно, μέτρο мера мéра, μέτρο мерка мéрка, μέτωπο (στρατιωτικώς) фронт фронт, μη (μην) не не, μηνιγγίτις менингит менинги́т, μήτε ни ни, μήτρα матка мáтка, μήτρα матрица мáтрица, μήτρα утроба утрóба, μητροπολίτης митрополит митрополи́т, μηχανή машина маши́на, μηχανική механика мехáника, μηχανικός машинист машини́ст, μηχανικός инженер инженéр, μιγάς мулат мулáт, μικροβιολόγος микробиолог микробиóлог, μικρόβιον микроб микрóб, μικρόν (Φυσική) микрон микрóн, μικροσκόπιον микроскоп микроскóп, μικρόφωνο микрофон микрофóн, μίμηση мимика ми́мика, μισθοφόρος наемник наёмник, μισό половина полови́на, μόδα мода мóда, μοδίστρα модистка моди́стка, μοιρολάτρης фаталист фатали́ст, μολύβι олово óлово, μονάς единица едини́ца, μονάρχης монарх монáрх, μοναχός монах монáх, μονόλογος монолог монолóг, μόνος сам сам, μοτοποδήλατο мопед мопéд, μορφασμός гримаса гримáса, μορφή форма фóрма, μορφή вид вид, μόρφωση образование образовáние, μούσα муза мýза, μουσικοσυνθέτης композитор компози́тор, μουσμουλιά мушмула мушмулá, μοχθηρία злоба злóба, μπαλάντα балада баллáда, μπαλαρίνα балерина балери́на, μπαλέτο балет балéт, μπαλκόνι (εξώστης) балкон балкóн, μπαλόνι балон баллóн, μπεκάτσα бекас бекáс, μπισκότο бисквит бисквúт, μπίρα пиво пи́во, μπόλι (εμβόλιο) вакцина вакци́на, μπουκέτο букет букéт,

μπουντρούμι темница темни́ца, μπούστος корсет корсе́т, μπρούντζος бронза бро́нза, μυθιστόρημα роман рома́н, μυθογράφος баснописец баснопи́сец, μυρωδιά аромат арома́т, μυς мускул му́скул, μυστικιστής мистик ми́стик, μύτη нос нос, ναζιστής нацист наци́ст, ναι да да, ναός храм храм, ναργιλές наргиле наргиле́, νάρκη мина ми́на, νάρκισσος нарцис нарци́сс, ναρκωτικό наркотик нарко́тик, ναύαρχος адмирал адмира́л, ναφθαλίνη нафталин нафтали́н, νεκρολογία некролог некроло́г, νέκταρ нектар некта́р, Νέον (Χημεία) неон нео́н, νεράϊδα нимфа ни́мфа, νερό вода вода́, νεύμα знак знак, νεύρον нерв нерв, νήσος остров о́стров, νηστεία пост пост, νίκη победа побе́да, νικοτίνη никотин никоти́н, νιτρογλυκερίνη нитроглицерин нитроглицери́н, νοιώσιμο (συναίσθημα) чувство чу́вство, νόμισμα монета моне́та, νομισματική нумизматика нумизма́тика, νόμος закон зако́н, νομός округ о́круг, νοοτροπία менталитет менталите́т, νόρμα (σταθερό επίπεδο παραγωγής) норма но́рма, νοσοκομείο болница болни́ца, νοσοκόμος санитар санита́р, νοστιμάδα вкус вкус, νότα нота но́та, νους ум ум, νους разум ра́зум, ντιβάνι софа софа́, ντουλάπι шкаф шкаф, νύφη невеста неве́ста, νωρίς рано ра́но, ξεσηκωμός бунт бунт, ξηρά суша су́ша, ξίφος меч меч, ξυλόφωνο ксилофон ксилофо́н, όγκος маса ма́сса, οδηγός (σωφέρ) шофер шофёр, οδός улица у́лица, οδόφραγμα барикада баррика́да, οδόφραγμα блокада блока́да, οθόνη екран экра́н, οικία (οίκος) дом дом, οικοτροφείο (φροντιστήριο) интернат интерна́т, οικοτροφείο пансион пансио́н, οικουμένη свет свет, οίνος вино вино́, οκτάβα (οκταφωνία) октава окта́ва, ομάδα (όμιλος) група гру́ппа, ομελέτα омлет омле́т, όμηρος заложник зало́жник, ομιλητής спикер спи́кер, ομιλία беседа бесе́да, όμιλος кружок кружо́к, ομολογία признание призна́ние, όνειρο сон сон, όνειρο мечта мечта́, όμως но но, οξυγόνο кислород кислоро́д, οπερέτα оперета опере́тта, όπιον опиум о́пиум, οπλοστάσιο арсенал арсена́л, οπτική оптика о́птика, οραγγουτάγγος орангутан орангута́н(г), όραση вид вид, όργανο орган о́рган, όργανο ελέγχου монитор монито́р, οργανωτής организатор организа́тор, οργή гнев гнев, ορείχαλκος бронза бро́нза, όρεξη апетит апети́т, ορθολογιστής рационалист рационали́ст, ορθοπεδικός ортопед ортопе́д, όριο граница грани́ца, όριο предел преде́л, ορμέμφυτο инстинкт инсти́нкт, ορμήνεια (συμβουλή) совет сове́т, όρος (ο) предел предел, όρος (ο) термин те́рмин, ορνιθολόγος орнитолог орнито́лог, ορυκτό минерал минера́л, ορυχείο рудник рудни́к, ούζο узо у́зо, ουίσκυ виски ви́ски, ουρανός небо не́бо, οφειλέτης должник должни́к, οφειλή долг долг, οφθαλμός око о́ко, όχι (δεν, μην) не не, όχλος толпа толпа́, παγετώνας ледник ледни́к, παθητικό пасив пасси́в, παθολόγος патолог пато́лог, πάθος страдање страда́ние, παιδαγωγός педагог педаго́г, παιχνίδι игра игра́, παλαίμαχος ветеран ветера́н, παλαιοπώλης антиквар антиква́р, παλάτι дворец дворе́ц, παλιάτσος шут шут, παλούκι кол кол, Παναγία (Θεοτόκος) Богородица Богоро́дица, πάνθεο пантеон пантео́н, πάνθηρας пантера пантє́ра, πανικός паника па́ника, πανόραμα панорама панора́ма, πανούκλα чума чума́, παντομίμα пантомима пантоми́ма, απαρούνα булка бу́лка, Πάπας Папа Па́па, παππάς поп поп, πάπυρος папирус папи́рус, παραβολή парабола пара́бола, παράγραφος параграф пара́граф, παραγωγή производство произво́дство, παράγων фактор фа́ктор, παράδειγμα пример приме́р, παράδειγμα образец образе́ц, παράδοξος парадокс парадо́кс, παρανομία беззаконие беззако́ние, παράσιτο паразит паразі́т, παραστάτης асистент ассисте́нт, παράστημα поза по́за, παραφίνη парафин парафи́н, πάρκο парк парк, παρκέτο паркет парке́т, παροιμία поговорка поговóрка, παροιμία пословица послóвица, πάστα паста па́ста, πατινάδα серенада серена́да, πάτος (πυθμένας, βάση) дно дно, πατριά род род, πατρίδα родина ро́дина, πατριώτης патриот патриот, παύλα тире тире́, παύση пауза па́уза, πεδιάδα (πεδίο) поле по́ле, πεδιάδα низина низи́на, πεζογραφία проза про́за, πεθερός свекор свёкор, πειθαρχία дисциплина дисципли́на, πειρατεία пиратство пира́тство, πειρατής пират пира́т, πελάτης клиент клие́нт, πελεκάνος пеликан пелика́н, πενικιλλίνη пеницилин пеницилли́н, περγαμηνή пергамент перга́мент, περηφάνεια самољубие самољубие, περικεφαλαία шлем шлем, περίοδος период пери́од, περιπλάνηση скитање скита́ние, περιποίηση внимание внима́ние, περίπτερο киоск кио́ск, περισκόπιο перископ перископ, περίσσευμα остаток оста́ток, περισυλλογή собирање собира́ние, πεσκέσι (δώρο) подарок пода́рок, πετρελαιοφόρο (νάφτεν) танкер та́нкер, πετσί кожа ко́жа, πεύκο бор бор, πέψη варење варе́ние, πηλός глина гли́на,

πιλάφι пилав пила́в, πιλότος пилот пило́т, πινακίδα таблица табли́ца, πίστη вера ве́ра, πιστοποιητικό сертификат сертифика́т, πίστωση кредит креди́т, πιστωτής кредитор кредито́р, πίσω назад наза́д, πίσω обратно обра́тно, πλαίσιο рамка рамка, πλανήτης планета плане́та, πλαστική пластика пла́стика, πλάτανος платан плата́н, πλατίνα платина пла́тина, πλάτος ширина ширина́, πλέξιμο плетење плете́ние, πλευρά бок бок, πλευρό (Ανατομία) ребро ребро́, πληγή рана ра́на, πλήθος маса ма́сса, πληθυσμός население населе́ние, πλούτος богатство бога́тство, πνεύμα ум ум, πνεύμα дух дух, ποδήλατο велосипед велосипе́д, πόδι нога нога́, ποιήτρια поетеса поэте́сса, ποίμνιο стадо ста́до, πολιορκία осада оса́да, πολίτευμα режим режи́м, πολιτική политика поли́тика, πολτός каша ка́ша, πολύγλωσσος полиглот полигло́т, πολυκλινική поликлиника поликли́ника, πολύπους полип поли́п, πόντος (θάλασσα) море мо́ре, πορεία марш марш, πόρνη проститутка проститу́тка, Πορτογάλος Португалец Португа́лец, πορτραίτο портрет портре́т, πορφύρα пурпур пу́рпур, ποσόν количество коли́чество, ποσοστό процент проце́нт, ποσοστό (όριο) лимит лими́т, ποτάμι река река́, ποτήρι чаша ча́ша, πότισμα поење пое́ние, πούδρα пудра пу́дра, πουλί (πτηνό) птица пти́ца, πράγμα дело де́ло, πραγματιστής реалист реали́ст, πρακτική практика пра́ктика, πρακτικό акт акт, πρακτικό протокол протоко́л, πράκτορας (αντιπρόσωπος) агент аге́нт, πράξη дело де́ло, πρίγκηψ принц принц, πριόνι пила пила́, πρίσμα призма при́зма, προαίρεση расположение расположе́ние, προαύλιο двор (пере́дний) двор, πρόβα проба про́ба, πρόβατο овца о́вца, πρόγραμμα програма програ́мма, προετοιμασία подготовка подгото́вка, πρόθεμα префикс префи́кс, πρόθεση (Γραμ.) предлог предло́г, προϊόν продукт проду́кт, προκαταβολή аванс ава́нс, προκλητής провокатор провока́тор, προκοπή успех успе́х, πρόοδος прогрес прогре́сс, προοπτική перспектива перспекти́ва, προπαγάνδα пропаганда пропага́нда, προπόνηση тренинг тренинг, προπονητής тренер тре́нер, προσευχή молитва моли́тва, πρόσοδος приход прихо́д, πρόσοδος доход дохо́д, προσοχή внимание внима́ние, πρόσταγμα команда кома́нда, προσχέδιο проект прое́кт, προσωπείο маска ма́ска, προσωπικό персонал персона́л, προσωπογραφία (πορτραίτο) портрет портре́т, προτεκτοράτο протекторат протекторáт, προτεραιότητα приоритет приоритéт, προτέρημα достоинство досто́инство, προτεστάντης протестант протеста́нт, πρότυπο образец образе́ц, πρόφαση предлог предло́г, προφήτης пророк проро́к, προφορά акцент акце́нт, προφυλακτικό презерватив презервати́в, πρυτανεία ректорство ре́кторство, πρυτανείο ректорат ректора́т, πρύτανης ректор ре́ктор, πρωϊ утро у́тро, πρωΐ наутро нау́тро, πρωτάθλημα турнир турни́р, πρωτόκολλο протокол протоко́л, πρωτόπλασμα протоплазма протопла́зма, πρωτότυπο прототип прототи́п, πτήση полет полёт, πτηνό птица пти́ца, πτώμα труп труп, πτώση (Γραμματική) падеж паде́ж, πυγμάχος боксер боксёр, πυθμένας дно дно, πυξίδα компас ко́мпас, πυραμίδα пирамида пирами́да, πύραυλος ракета раке́та, πύργος замок за́мок, πυρσός факел фа́кел, πυτζάμα пижама пижа́ма, ραδιόφωνο радио ра́дио, ραντάρ радар рада́р, ράτσα раса ра́са, ρεαλιστής реалист реали́ст, ρεκόρ рекорд реко́рд, ρεματιά (ρεύμα) поток пото́к, ρεματιά (ρέμα) (μαλα) река река́, ρεμούλα гравеж гравёж, ρέστα остаток оста́ток, ρετσίνι смола смола́, ρεύμα течение тече́ние, ρήμα глагол глаго́л, ρήτορας оратор ора́тор, ρητώς определено определённо, ριζοσπάστης радикал радика́л, ρινόκερως носорог носоро́г, ρόδο роза ро́за, ροή течение тече́ние, ρόμβος ромб ромб, ρομφαία (ξίφος) меч меч, ρόπαλο палка па́лка, ρουκέττα ракета раке́та, ρουτίνα рутина рути́на, ρωμαλεότητα сила си́ла, σαδιστής садист сади́ст, σαΐτα (βέλος) стрела стрела́, σάκκα ранец ра́нец, σαλόνι салон сало́н, σαλπιγκτής трубач труба́ч, σάλπιγγα труба труба́, σανός сено се́но, σαξόφωνο саксофон саксофо́н, σαπουνάδα пена (мыльная) пе́на, σάρκα тело те́ло, σατανάς сатана сатана́, σάτιρα сатира сати́ра, σάχης шах шах, σειρήνα сирена сире́на, σεισμογράφος сеизмограф сейзмо́граф, σεισμολόγος сеизмолог сейзмо́лог, σέλ(λ)α седло седло́, σελλίνι шилинг ши́ллинг, σέλλωμα седлање седла́ние, σελίδα страница страни́ца, σεξ секс секс, σήμα знак знак, σημασιολογία семантика сема́нтика, σημείο пункт пункт, σημείο сигнал сигна́л, σημείο знак знак, σήψη гниење гние́ние, σιγαλιά тишина тишина́, σίδερο железо желе́зо, σινάπι горчица горчи́ца, σιφόνι (σίφων) сифон сифо́н, σκάνδαλο скандал скандáл, σκαντζόχοιρος еж ёж, σκάψιμο копање копа́ние, σκελετός скелет скеле́т, σκέλος нога нога́, σκέπη кров кров, σκεπτικός скептик ске́птик,

σκεύος (εργαλείο) прибор прибóр, σκευωρία интрига интри́га, σκηνή сцена сцéна, σκηνοθέτης режисер режиссёр, σκόπιμος намерен намéрен, σκοτεινιά (σκότος) мрак мрак, σκούπα метла метлá, σόδα сода сóда, σόμπα печка пéчка, σουβλί шило ши́ло, σουλτάνος султан султáн, σουρωτήρι цедилка цеди́лка, σοφιστής софист софи́ст, σοφός мудрец мудрéц, σπαθί меч меч, σπασμός спазма спáзма, σπέρμα сперма спéрма, σπίθα искра и́скра, σπιούνος шпион шпиóн, σπίτι дом дом, σπορ спорт спорт, σπουδαστής студент студéнт, σπουδή учење учéние, στάδιον стадион стадиóн, σταλαγμίτης сталагмит сталагми́т, σταλακτίτης сталактит сталакти́т, στάμνα бокал бокáл, στατιστική статистика стати́стика, στάχτη пепел пéпел, στέγη кров кров, στεριά суша сýша, στέρνα цистерна цистéрна, στέφανος венец венéц, στηθοσκόπιο стетоскоп стетоскóп, στήλη столб столб, στήλη колона колóна, στιγμή миг миг, στιγμή (λεπτό) момент момент, στίχος стих стих, στοιχειό привидение привидéние, στόμα уста устá, στραγγιστήρι цедилка цеди́лка, στρατάρχης маршал мáршал, στρατηγός генерал генерáл, στρατόσφαιρα стратосфера стратосфéра, στροφή (Λογοτεχνία) строфа строфá, στρυχνίνη стрихнин стрихни́н, στρώμα пласт пласт, συγγένεια сродство сродствó, σύγκλητος сенат сенáт, συγκρότημα комплекс кóмплекс, σύγκρουση конфликт конфли́кт, συζυγία соединение соединéние, συλλογή εκφράσεων разговорник разговóрник, σύμβαση (συμβόλαιο) договор договóр, σύμβαση (συμβόλαιο) контракт контрáкт, συμβιβασμός компромис компроми́сс, σύκο смоква смóква, συλλαβή слог слог, συλλέκτης колекционер коллекционéр, συμβάν инцидент инцидент, συμβόλαιο договор договóр, σύμβολο симбол си́мбол, συμβουλή (συμβούλιο) совет совéт, совет совéт, σύμβουλος советник совéтник, συμμαθητής соученик соучени́к, συμμετοχή членство члéнство, συμπεριφορά поведение поведéние, συμπιεστής компресор компрéссор, συμπλήρωμα дополнение дополнéние, συμπόσιο банкет банкéт, σύμπτωμα симптом симптóм, συμφορά беда бедá, σύμφωνα (συμφώνως) согласно соглáсно, σύμφωνο (π.χ. μη επιθέσεως) пакт пакт, συναγερμός тревога тревóга, συνάδελφος колега коллéга, συναίσθημα сознание сознáние, συναίσθημα чувство чýвство, συναυλία концерт концéрт, συνδικάτο синдикат синдикáт, συνεδρίαση заседание заседáние, συνέδριον конгрес конгрéсс, συνέλευση собрание собрáние, συνεταίρος партнер партнéр, συνέχεια продолжение продолжéние, συνήγορος адвокат адвокáт, συνθέτης композитор компози́тор, συνθήκη договор договóр, σύνθημα сигнал сигнáл, συνοδεία свита сви́та, σύνοδος (εκκλ.) Синод Синóд, συνομιλία разговор разговóр, συνομοταξία класа класс, σύνορο граница грани́ца, συνταγή рецепт рецéпт, σύνταγμα (στρ.) полк полк, συνταγματάρχης полковник полкóвник, συντάκτης редактор редáктор, σύντεκνος (κουμπάρος) кум кум, σύντεκνος (κουμπάρα) кума кумá, συντελεστής коефициент коэфициéнт, σύντομα скоро скóро, συντριβή разбивање разбивáние, συνωμοσία заговор зáговор, συσκευή апарат аппарáт, σύφιλις сифилис си́филис, σφαίρα сфера сфéра, σφαίρα (όπλου) патрон патрóн, σφήκα оса осá, σφήν клин клин, σφραγίδα пломба плóмба, σφρίγος сила си́ла, σχέδιο план план, σχήμα форма фóрма, σχολιαστής коментатор комментáтор, σωφέρ (οδηγός αυτ/του) шофер шофёр, σωλήν труба трубá, σώμα тело тéло, σωστά верно вéрно, ταβέρνα таверна тавéрна, ταινία лента лéнта, τακτ (λεπτότητα) такт такт, τακτική тактика тáктика, ταμείο (απόθεμα) фонд фонд, ταμείο каса кáсса, τάξη клас класс, ταξιαρχία бригада бригáда, ταξί такси такси́, ταράτσα тераса террáса, ταραχοποιός агитатор агитáтор, ταρίχευση солење колéние, τάφρος ров ров, τελεία точка тóчка, τέμενος храм храм, τέννις тенис тéннис, τενόρος тенор тéнор, τέρμα предел предéл, Τετάρτη (ημ.) среда средá, τετράγωνο (οικοδομικό) квартал кварта́л, τετράγωνο (Μαθημ.) квадрат квадрáт, τέχνη искуство искýсство, τεχνική техника тéхника, τεχνολόγος технолог технóлог, τζάκι камин ками́н, τζάμπα (δωρεάν) бесплатно беспла́тно, τζελατίνη (ζελατίνη) желатин желати́н, τηλεγράφημα телеграма телегрáмма, τηλεγραφητής телеграфист телеграфи́ст, τηλέγραφος телеграф телегрáф, τηλεόραση (συσκευή) телевизор телеви́зор, τηλεσκόπιο телескоп телескóп, τηλεφωνητής телефонист телефони́ст, τηλέφωνο телефон телефóн, τι каков какóв, τιμή (αξία) ценаценá, τιμολόγιο фактура фактýра, τμήμα сегмент сегмéнт, τμήμα сектор сéктор, τοιχογραφία фреска фрéска, τομάρι (δέρμα) кожа кóжа, τομή сечење сечéние, τόμος том том, τοπάζι топаз топáз, τοπίο пејзаж пејзáж, τοπογράφος топограф топóграф, τόπος

место ме́сто, τόπος страна страна́, τορβάς (ντορβάς) торба то́рба, τουναντίον напротив напро́тив, τουρίστας турист тури́ст, τράβηγμα (έλξη) влечење влече́ние, τρακτέρ трактор тра́ктор, τραύμα рана ра́на, τράχωμα трахома трахо́ма, τρεις (τρία) три три, τρέλλα безумие безу́мие, τρεμούλα (αγωνία) трепет тре́пет, τριακόσιοι триста три́ста, τριαντάφυλλο роза ро́за, τριγύρισμα скитање скита́ние, τρισεκατομμύριο трилион триллио́н, Τρίτη (η ημέρα) вторник вто́рник, τρίτος трети тре́тий, τρομοκράτης терорист террори́ст, τρομοκρατία терор терро́р, τρόμος (τρομάρα) ужас у́жас, τρομπέτα труба труба́, τρομπόνι тромбон тромбо́н, τροχιά орбита орби́та, τσακάλι шакал шака́л, τσαρλατάνος шарлатан шарлата́н, τσεκούρι секира секи́ра, Τσέχος Чех Чех, τύμπανο барабан бараба́н, τύπος образец образе́ц, τύπος тип тип, τύπος (χημ., μαθ.) формула фо́рмула, υγρασία влага вла́га, υδρογόνο водород водо́род, υδρόμετρο водомер водоме́р, ύδωρ вода вода́, υπάλληλος чиновник чино́вник, υπέρ за за, υπέρ над над, υπηρεσία служба слу́жба, υπηρέτης слуга слуга́, υπόθεση тематика тема́тика, ύπνος сон сон, υπό под под, υποβολεύς суфлер суфлёр, υπόδειγμα образец образе́ц, υπόδειγμα пример приме́р, υποδομή фундамент фунда́мент, υποδομή инфраструктура инфраструкту́ра, υπόθεση тема те́ма, υποθήκη залог зало́г, υποκατάσταση замена заме́на, υπόκλιση поклон покло́н, υποκριτής лицемер лицеме́р, υπόλειμμα остаток оста́ток, υπόμνημα меморандум мемора́ндум, υπουργείο министерство министе́рство, υποχρέωση долг долг, υποψήφιος кандидат кандида́т, υποψηφιότητα кандидатура кандидату́ра, υφηγητής доцент доце́нт, ύφος стил стил, φαινόμενο феномен феноме́н, φάκελος папка па́пка, φακίρης (ταχυδακτυλουργός) факир факи́р, φάλαγξ фаланга фала́нга, φάλαγξ колона коло́нна, φάλαινα кит кит, φάμπρικα фабрика фа́брика, φανατικός фанатик фана́тик, φαντασιοκόπος Фантазер Фантазёр, φάντασμα привидение привиде́ние, φάντασμα призрак при́зрак, φάρα род род, φαρμακείο аптека апте́ка, φάρμακο лекарсто лека́рсто, φαρμακοποιός фармацевт фармаце́вт, φάση фаза фа́за, φασιανός фазан фаза́н, φασίστας фашист фаши́ст, φασματοσκόπιο спектроскоп спектроско́п, φατρία група гру́ппа, φέρσιμο поведение поведе́ние, φευγάλα (φυγή) бегство бе́гство, φήμη слух слух, φθογγολογία фонетика фоне́тика, φθόγγος звук звук, φιλάνθρωπος филантроп филантро́п, φιλαρέσκεια кокетство коке́тство, φιλελεύθερος либерал либера́л, φιλόλογος филолог фило́лог, φιλόπατρις патриот патриот, φιλοσοφικός философски философский, φιλόσοφος философ филосо́ф, φιλοφρόνηση (κομπλιμέντο) комплимент комплиме́нт, φλέβα вена ве́на, φλεγμονή воспаление воспале́ние, φλούδα кора кора́, φοιτητής студент студе́нт, φοιτήτρια студентка студе́нтка, φόνος убиство уби́йство, φόντο фон фон, φορμάτ (σχήμα) формат формат, φράγμα ограда огра́да, φράγμα преграда прегра́да, φράση фраза фра́за, φρέσκο (τοιχογραφία, Ζωγραφική) фреска фре́ска, φρην (νους) ум ум, φρην (νους) разум ра́зум, φρίκη ужас у́жас, φρουρά гарнизон гарнизо́н, φρουρά стража стра́жа, φρούτο плод плод, φταίξιμο вина вина́, φταίχτης виновник вино́вник, φτερό перо перо́, φτυάρι лопата лопа́та, φυγή бегство бе́гство, φυλακτό талисман талисма́н, φύλλο (δένδρου) лист лист, φύλο (φυλή) род род, φύλο (άρρεν, θήλυ) пол пол, Φυσική физика фи́зика, φυσιογνωμία облик о́блик, φυσιολόγος физиолог физио́лог, φύσις природа приро́да, φυτό растение расте́ние, φυτώριο расадник расса́дник, φωλιά гнездо гнездо́, φώνημα фонема фоне́ма, φωνογράφος фонограф фоно́граф, φωσφόρος фосфор фо́сфор, φωτιά пожар пожа́р, φωτογράφος фотограф фото́граф, φωτοστέφανος ореол орео́л, χαϊμαλί талисман талисма́н, χαλάζι град град, χαλαζίας кварц кварц, χαντάκι ров ров, χάος хаос ха́ос, χαράκτης гравер гравёр, χάρισμα дар дар, χάρισμα подарок пода́рок, χάρτης карта ка́рта, χαρτογράφος картограф карто́граф, χαρτόνι картон карто́н, χαφιές шпион шпио́н, χειμώνας зима зима́, χειροβομβίδα граната грана́та, χειρουργός хирург хиру́рг, χερσόνησος полуостров полио́стров, χήρος вдовец вдове́ц, χθες вчера вчера́, χιλιόγραμμο килограм килогра́мм, Χίμαιρα Химера Химе́ра, χιόνι снег снег, χιονοστιβάδα лавина лави́на, χλώριο хлор хлор, χλωροφύλλη хлорофил хлорофи́л, χορόδραμα балет бале́т, χορός бал бал, χρεοκοπήσας (πτωχεύσας) банкрот банкро́т, χρεοκοπία крах крах, χρέος долг долг, χρεώστης должник должни́к, χρηματιστής брокер (на берза) бро́кер, χριστιανικός христиански христиа́нский, χριστιανισμός христианство христиа́нство, Χριστός Христос Христо́с, χρονικό хроника хро́ника, χρυσάνθεμο хризантема

χρισαντέμα, χρώμα колорит колори́т, χυλός каша ка́ша, χυμός сок сок, χώμα почва по́чва, χώρα страна страна́, χωράφι нива ни́ва, χωριό село село́, χωρίς без без, χωρισμός развод разво́д, χώρος место ме́сто, χώρος пространство простра́нство, χωροφύλακας жандарм жанда́рм, ψεγάδι дефект дефе́кт, ψευδάργυρος цинк цинк, ψευδώνυμο псевдоним псевдони́м, ψηφίο (αριθμός) цифра ци́фра, ψήφιση (ψήφισμα) решение реше́ние, ψίθυρος шепот шёпот, ψυχή душа ду́ша, ψυχή дух дух, ψυχολόγος психолог психо́лог, ψυχοπαθής психопат психопа́т, ωκεανός океан океа́н, ώρα час час, ωρίμανση созревање созрева́ние.

Αυτές τις ΡΩΣΙΚΕΣ λέξεις που είδατε, ακριβώς αυτές τις ίδιες ΡΩΣΙΚΕΣ λέξεις, με την ίδια σημασία, με την ίδια προφορά και με τον ίδιο τρόπο γραφής, χωρίς καμμία απολύτως διαφορά, οι Βαρδαρίτες τις μετωνόμασαν και τις είπαν και εξακολουθούν να τις λένε Μακεδονικές!! Τόση απίστευτη θρασύτητα. Με τόση και τέτοια θρασύτητα οι Βαρδαρίτες προσπαθούν να πείσουν όλο τον κόσμο ότι οι Μακεδόνες του Περδίκκα, του Αρχελάου, του Αργαίου, του Αμύντα, του Αερόπου, του Φιλίππου Β' και άλλων τεσσάρων Φιλίππων, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και άλλων τεσσάρων Αλεξάνδρων, ως και οι λοιποί Μακεδόνες και Μακεδόνισσες ομιλούσαν Σλαβικά και μάλιστα **ΡΩΣΙΚΑ**, σε εποχή δηλαδή που τα ΡΩΣΙΚΑ ήταν άγνωστα.

Μήπως θεωρείτε λίγες τις ανωτέρω Ρωσικές λέξεις; Σας γράφω λοιπόν μερικές ακόμη. Ξέρετε σε τι διαφέρει η Βαρδαρίτικη λέξη από τη Ρωσική στις κατωτέρω λέξεις; **Οι Βαρδαρίτες δεν γράφουν το σύμβολο ь της Ρωσικής, το οποίο μαλακώνει ή ουρανικοποιεί το προηγούμενο σύμφωνο. Κατά τα λοιπά οι λέξεις είναι απολύτως όμοιες**. Προσέξτε λοιπόν: Αβλάβεια безвредност безвре́дность, αβουλία нерешителност нереши́тельность, αβρότητα нежност не́жность, αβροφροσύνη учтивост учти́вость, αβροφροσύνη љубезност любе́зность, άβυσσος пропаст про́пасть, αγαλματοποιός скулптор ску́льптор, αγγελία вест весть, αγνότητα непорочност непоро́чность, αγνωμοσύνη неблагодарност неблагода́рность, αγριότητα свирепост свире́пость, αγριότητα жестокост жесто́кость, αγριότητα (βαναυσότητα) грубост гру́бость, αγώνας борба борьба́, αδιακρισία нескромност нескро́мность, αδυναμία слабост сла́бость, αηδία гадост га́дость, αθωότητα невиност неви́нность, αιδημοσύνη скромност скро́мность, αιωνιότητα вечност ве́чность, ακαμάτης безделник безде́льник, ακεραιότητα целост це́лость, ακίνδυνο безопасност безопа́сность, ακινησία неподвижност неподви́жность, ακρίβεια точност то́чность, ακροατής слушател слу́шатель, ακτινενέργεια радиоактивност радиоакти́вность, αλάτι сол соль, αλκή храброст хра́брость, αλληλεγγύη солидарност солида́рность, αλτρουϊστής алтруист альтруи́ст, αλφαβητάριο буквар буква́рь, αναγνώστης читател чита́тель, ανακρίβεια неточност нето́чность, αναπηρία инвалидност инвали́дность, αναρμοδιότητα некомпетентност некомпете́нтность, ανδρεία храброст хра́брость, ανικανότητα неспособност неспосо́бность, ανοησία (βλακεία) глупост глу́пость, απ' έξω наизуст наизу́сть, απαλότητα нежност не́жность, απελπισία безнадежност безнадёжность, αποτέλεσμα резултат результа́т, απροσωπεία безличност безли́чность, αρκετά доволно дово́льно, αρριβίστας (καριερίστας) кариерист карье́ри́ст, αρρυθμία несразмерност несразме́рность, αρτοποιός пекар пе́карь, αρχαιότητα древност дре́вность, αρχηγός началник нача́льник, αστάθεια нестабилност нестаби́льность, ασυνέπεια непоследователност непосле́довательность, ατολμία нерешителност нереши́тельность, άτομο личност ли́чность, αυθάδεια наглост на́глость, αϋλότητα нематеријалност нематериа́льность, αυστηρότητα строгост стро́гость, αυστηρότητα суровост суро́вость, αυτοκίνητο автомобил автомоби́ль, αφέλεια (ευπιστία) наивност най́вность, αχαριστία неблагодарност неблагода́рность, βαθμός степен сте́пень, βαλβίδα вентил ве́нтиль, βαναυσότητα грубост гру́бость, βαρύτητα важност ва́жность, βασάλτης базалт база́льт, βασιλιάς цар царь, βεβαιότητα увереност уве́ренность, βεβήλωση богохулство богоху́льство, βιαίως насилно наси́льно, βιβλιοθηκάριος библиотекар библиоте́карь, βοήθεια помош по́мошь, βούλ(λ)α печат печа́ть, βραχύτητα краткост кра́ткость, βροχή дожд дождь, γαλβανοπλαστική галванопластика гальванопла́стика, γάμος свадба сва́дьба, γενναιότητα храброст хра́брость, γενναιότητα смелост сме́лость, γενναιοφροσύνη доблест до́блесть, γεράματα старост ста́рость, γλυκύτητα нежност не́жность, γλύπτης скулптор ску́льптор, γλυπτική

скулптура скульпту́ра, γονέας родител роди́тель, γράμμα писмо письмо́, γραμματέας секретар секрета́рь, δάσκαλος учител учи́тель, δείκτης показател показа́тель, δελφίνι делфин дельфи́н, Δευτέρα понеделник понеде́льник, δημότης жител жи́тель (ди́ма), διαδοχή последователност после́довательность, διασημότητα знаменитост знамени́тость, διατύπωση формалност форма́льность, διήγημα повест по́весть, δικαιοσύνη справедливост справедли́вость, διώκτης гонител гони́тель, δοκησισοφία надменост надме́нность, δραστηριότητα активност акти́вность, δριμύτητα суровост суро́вость, δυνατότητα возможност возмо́жность, δωρητής дарител дари́тель, εθελοντικώς доброволно добровóльно, εθνικότητα националност национа́льность, εθνότητα народност наро́дность, είδηση (νέο) вест весть, ειλικρίνεια искреност и́скренность, ειρμός последователност после́довательность, έκβαση резултат результа́т, εκβιαστής насилник наси́льник, εκκεντρικότητα ексцентричност эксцентри́чность, εκτελεστής исполнител исполни́тель, εκτιμητής ценител цени́тель, ελεημοσύνη (αγαθοεργία) милост ми́лость, ενδεικτικό свидетелтсво свиде́тельтсво, ενδεχόμενο возможност возмо́жность, ενεργητικότητα активност акти́вность, εντολή заповед за́поведь, έξι шест шесть, εξομολόγηση исповед и́споведь, εξουσία власт власть, επίλογος епилог эпило́г, έπιπλο мебел ме́бель, επισκέπτης посетител посети́тель, επιστολή писмо письмо́, επιτηδειότητα способност спосо́бность, ερασιτέχνης љубител люби́тель, εραστής љубовник любо́вник, ετοιμότητα готовност гото́вность, ευαισθησία чувствителност чувстви́тельность, ευγνωμοσύνη (ευχαριστία) благодарност благода́рность, ευθυμία веселост весёлость, ευκινησία подвижност подви́жность, ευπείθεια покорност поко́рность, ευστάθεια стабилност стаби́льность, ζήλεια завист за́висть, ζωντάνεια живост жи́вость, ηθική морал мораль, ηθικότητα моралност мора́льность, ημέρα ден день, ημερολόγιο календар календа́рь, ηχηρότητα збучност збу́чность, θάρρος смелост сме́лость, ιδιοθελώς доброволно добровóльно, ιδιορρυθμία оригиналност оригина́льность, ιδιορρυθμία особеност осо́бенность, ικανότητα способност спосо́бность, ιμάς (ιμάντας) ремен реме́нь, καλώδιο кабел ка́бель, καμάρι гордост го́рдость, καραμέλα карамел караме́ль, καρότο морков морко́вь, καταστροφή гибел ги́бель, κατήγορος обвинител обвини́тель, κάτοικος жител жи́тель, κήρυγμα проповед про́поведь, κίνδυνος опасност опа́сность, κινητήρας двигател дви́гатель, κοινοτοπία баналност бана́льность, κοπρίτης безделник безде́льник, κοσμιότητα скромност скро́мность, κουνιάδος девер деве́рь, κουταμάρα глупост глу́пость, κύκνος лебед ле́бедь, λαϊκότητα народност наро́дность, λαογραφία фолклор фольклóр, λαογράφος фолклорист фольклори́ст, λαοκρατία народна власт наро́да власть, λεπτομέρεια подробност подро́бность, λεπτότητα нежност не́жность, λεύκωμα (Ιατρική) албумин альбуми́н, λίγωμα слабост сла́бость, λίθος камен ка́мень, λογικότητα разумност разу́мность, λουρί ремен реме́нь, μαντάτο вест весть, μαρτυρία свидетелство свиде́тельство, μέρα ден день, μερικότητα особеност осо́бенность, μετάλλιον метал меда́ль, μετριοπάθεια умереност уме́ренность, μικρότητα незначителност незначи́тельность, μοναστήρι манастир манастырь, μονομαχία дуел дуэль, μυστικότητα таинственост таи́нственность, νεωτερισμός новост но́вость, νοθευτής фалсификатор фальсифика́тор, νομιμότητα легалност лега́льность, ξυπνητήρι будилник буди́льник, οικία жителство жи́тельство, ορθά (σωστά) правилно пра́вильно, ορθότητα правилност пра́вильность, ορμή (ώθηση) импулс и́мпульс, όφελος полза по́льза, παθητικότητα пасивност пасси́вность, πάθος страст страсть, πάλη борба борьба́, παλληκαριά смелост сме́лость, παλτό палто пальто́, παραβάτης нарушител наруши́тель, παραγωγικότητα продуктивност продукти́вность, παραγωγός производител производи́тель, παράκληση молба мольба́, παράκρουση фалш фальшь, παρηγορητής утешител утеши́тель, παρθενία девственост де́вственность, πέδιλο (πεντάλι) педал педа́ль, περηφάνεια гордост го́рдость, περιοχή област о́бласть, περίστροφο револвер револьве́р, πέτρα камен ка́мень, πιστότητα верност ве́рность, πλαστικότητα пластичност пласти́чность, πλαστογράφος фалсификатор фальсифика́тор, πλεονεξία алчност а́лчность, ποικιλία разновидност разнови́дность, πολιτισμός култура культу́ра, πραγματικότητα (θετικότητα) реалност реа́льность, προϊστάμενος началник нача́льник, πρόπλασμα модел моде́ль, προστάτης покровител покрови́тель, προσωπικότητα личност ли́чность, πρότυπο модел

моде́ль, προφίλ профил про́филь, προφύλαξη внимателност внима́тельность, πρωτοτυπία оригиналност оригина́льность, πρωτότυπο оригинал оригина́ль, ρητώς решително реши́тельно, ρίζα корен ко́рень, ροπή склоност скло́нность, ρυπαρότης (μεταφορικά) подлост по́длость, σάλι шал шаль, σαπίλα гнилост гни́лость, σεμνότητα скромност скро́мность, σημαντικότητα важност ва́жность, σήραγξ тунел туне́ль, σκληρότητα жестокост жёсткость, σκληρότητα жестокост жесто́кость, σκληρότητα суровост суро́вость, σκοπός цел цель, σοβαρότητα (σπουδαιότητα) важност ва́жность, σολομός лосос лосо́сь, σοφία мудрост му́дрость, στουρνάρι кремен креме́нь, στόχος цел цель, συγγραφέας писател писа́тель, σύμβουλος консултант консульта́нт, συνείδηση совест со́весть, σύνεση мудрост му́дрость, συνοπτικότητα (συντομία) краткост кра́ткость, σφαίρα област о́бласть, σφραγίδα печат печа́ть, σφυγμός пулс пульс, Σχολή факултет факульте́т, σωματοφύλακας телохранител телохрани́тель, σωστά правилно пра́вильно, σωτήρας спасител спаси́тель, ταινία (φίλμ) филм фильм, ταπεινότητα скромност скро́мность, τάση склоност скло́нность, ταυτότητα идентичност иденти́чность, τελεσίγραφο ултиматум ультима́тум, τεμπέλης безделник безде́льник, τιμή чест честь, τμήμα модул мо́дуль, τόλμη смелост сме́лость, τοξικότητα токсичност токси́чность, τρίτος трет треть, τρυφερότητα нежност не́жность, τσακμακόπετρα кремен креме́нь, τσαμπί грозд гроздь, τσατσάρα гребен гре́бень, τυπικότητα типичност типи́чность, τυπικότητα формалност форма́льность, τύπος (εφημ., περιοδ.) печат печа́ть, υγρότητα влажност вла́жность, υπερηφάνεια гордост го́рдость, υπνηλία сонливост сонли́вость, φαντασιοκόπος мечтател мечта́тель, φαρμακοποιός аптекар апте́карь, φθόνος завист за́висть, φιλμ филм фильм, φιλοτιμία (σμισολ за) чест честь, φιλοφρόνηση љубезност любе́зность, φιτίλι фитил фити́ль, φοίνικας палма па́льма, φούρναρης пекар пе́карь, φρόνηση мудрост му́дрость, φρούριο (έπαλξη) крепост кре́пость, χαρά радост ра́дость, χρονικό летопис ле́топись, χώρα област о́бласть, ψωμάς пекар пе́карь, ώθηση импулс и́мпульс, ωμότητα жестокост жесто́кость, ωριμότητα зрелост зре́лость, ωφέλεια полза по́льза.

Μήπως θεωρείτε λίγες και τις ανωτέρω **Ρωσικές** λέξεις; Σας γράφω λοιπόν μερικές ακόμη. Ξέρετε σε τι διαφέρει η Βαρδαρίτικη λέξη από τη Ρωσική στις κατωτέρω λέξεις; **Οι Βαρδαρίτες έχουν αντικαταστήσει το γράμμα я της Ρωσικής που δίνει τον φθόγγο για, με τα γράμματα ja.** (Κάπου το ю με το и, το ю με το у, το ни με το ѣ, το э με το е, ή άλλη μικρή αντικατάσταση). Κατά τα λοιπά οι λέξεις είναι όμοιες. Προσέξτε λοιπόν: Αγγλία Англија Англия, αγρονομία агрономија агроно́мия, αδράνεια инерција ине́рция, Ακαδημία академија акаде́мия, ακτινοβολία радијација радиа́ция, Αλβανία Албанија Алба́ния, αλλεργία алергија аллерги́я, αναδιοργάνωση реорганизација реорганиза́ция, αναθεώρηση ревизија реви́зия, αναιμία анемија анеми́я, αναισθησία (Ιατρ.) анестезија анестези́я, Ανατομία анатомија анато́мия, Ανθρωπολογία антропологија антрополо́гия, ανταγωνισμός конкуренција конкуре́нция, ανταπόκριση (αλληλ/φία) кореспонденција корреспонде́нция, αντενέργεια (αντίδραση) реакција реа́кция, αντίγραφο копија ко́пия, αντιπάθεια антипатија антипа́тия, αντίπαλος (εχθρός) непријател неприя́тел, αντιπολίτευση опозиција оппози́ция, αντιπροσωπεία делегација делега́ция, απάθεια апатија апа́тия, απαίτηση (διεκδίκηση) претензија прете́нзия, απόγραφο копија ко́пия, αποζημίωση компензација компенса́ция, αποκέντρωση децентрализација децентрализа́ция, απολύμανση дезинфекција дезинфе́кция, απομίμηση имитација имита́ция, απόσβεση амортизација амортиза́ция, απόσταξη дестилација дистилля́ция, αποστολή (ιεραποστολή) мисија ми́ссия, αποστολή експедиција экспеди́ция, απόφαση резолуција резолюция, αποχέτευση канализација канализа́ция, αράδα линија ли́ния, αριστοκρατία аристократија аристокра́тия, αρμοδιότητα компетенција компете́нция, αρτηρία артерија арте́рия, Αρχαιολογία археологија археоло́гия, αρωματοπωλείο (μυροπωλείο) парфимерија парфюме́рия, αστρολογία астрологија астроло́гия, αστρονομία астрономија астроно́мия, αστυνομία полиција поли́ция, αυτοβιογραφία автобиографија автобиогра́фия, αυτοκρατορία империја импе́рия, αυτοκρατορία автократија автокра́тия, αυτοσχεδίαση импровизација импровиза́ция, βακτηρίδιο бактерија бакте́рия, βακτηριολογία бактериологија бактериоло́гия, βαρύτητα (έλξη) гравитација гравита́ция, βιογραφία биографија биогра́фия, βιολογία биологија

βιολόγια, βιομηχανία индустрија индýстрия, βούληση волја воля, βραβείο премија прéмия, Γαλλία Франција Фрáнция, γενεαλογία генеалогија генеалóгия, Γερμανία Германија Германия, Γεωγραφία географија географ́ия, Γεωλογία геологија геолóгия, Γεωμετρία геометрија геомéтрия, Γεωπονία агрономија агрономи́я, γραμμή линија ли́ния, γραφείο канцеларија канцеля́рия, γραφειοκρατεία бирократија бюрокрáтия, γυμνάσιο гимназија гимнáзия, γυναικολογία гинекологија гинеколóгия, δενδροστοιχία алеја аллéя, δερματολογία дерматологија дерматолóгия, δήλωση декларација декларáция, δήμευση конфискација конфискáция, δημοκρατία демократија демокрáтия, δημοσίευμα публикација публикáция, διαδήλωση демонстрација демонстрáция, διαδήλωση манифестација манифестáция, διακήρυξη прокламација прокламáция, διακόσμηση декорација декорáция, διάκριση дискриминација дискриминáция, διάλεξη лекција лéкция, διανοούμενοι (οι) интелигенција интеллигéнция, διάσκεψη конференција конферéнция, διάστημα растојание расстоя́ние, διαύγεια јасност я́сность, διαφθορά корупција коррýпция, διεθνοποίηση интернационализација интернационализáция, Διεύθυνση дирекција дирéкция, διπλωματία дипломатија дипломáтия, διφθερίτις дифтерија дифтери́я, δοκιμή (θέατρο) репетиција репети́ция, δραματουργία драматургија драматýргия, δυναστεία династија динáстия, εγγραφή регистрација регистрáция, εγκλιματισμός аклиматизација акклиматизáция, εγχείριση операција операáция, έδαφος територија территóрия, εθιμοτυπία церемонија церемóния, εθνικοποίηση национализација национализáция, έθνος нација нáция, ειδίκευση специјализација специализáция, ειδίκευση квалификација квалификáция, εικονογραφία илустрација иллюстрáция, ειρωνία иронија ирóния, εκβιομηχάνιση индустријализација индустриализáция, εκδρομή екскурзија экскýрсия, εκκαθάριση (διάλυση) ликвидација ликвидáция, εκκένωση евакуација эвакуáция, έκκριση секреција секрéция, εκμετάλλευση експлоатација експлоатáция, ελονοσία маларија маля́рия, εμμηνόρροια менструација менструáция, ενέργεια енергија энéргия, ενόραση интуиција интуи́ция, ενσωμάτωση (ολοκλήρωση) интеграција интегрáция, επάγγελμα професија профéссия, επανάσταση револуција революция, επαρχία провинција прови́нция, επαρχία (Εκκλησ.) епархија епáрхия, επέκταση експанзија експáнсия, επέμβαση интервенција интервéнция, επένδυση инвестиција инвести́ция, επιδημία епидемија эпидéмия, επίδραση (επιρροή) влијание влия́ние, επιδρομή агресија агрéссия, επίθετο (επώνυμο) фамилија фами́лия, επιθεώρηση инспекција инспéкция, επικοινωνία комуникација коммуникáция, επιλογή селекција селéкция, επιπεδομετρία планиметрија планимéтрия, επιστρατεία мобилизација мобилизáция, επίταξη реквизиција реквизи́ция, επιτροπή комисија коми́ссия, επιχείρηση (στρατιωτική, κτλ.) операција операáция, εποικισμός колонизација колонизáция, εργαστήριο лабораторија лабораторóрия, εταιρεία компанија компáния, ετυμολογία етимологија этимолóгия, έφεση апелација апелля́ция, εφόδια (προμήθειες) провизија прови́зия, Εφορία инспекција инспéкция, ζώνη појас пóяс, ζωολογία зоологија зоолóгия, ηγουμένη игуменија игýменья, θαλαμηγός јахта я́хта, θεολογία теологија теолóгия, θερμίδα калорија калóрия, θερμοκήπιο оранжерија оранжерéя, θέση позиција пози́ция, θεωρία теорија теóрия, θρησκεία религија рели́гия, ιδανίκευση идеализација идеализáция, ιδέα идеја идéя, ιδεολογία идеологија идеолóгия, ιεραρχία хиерархија иерáрхия, ίνδαλμα илузија илюзия, Ινδία Индија Индия, Ιστορία историја истóрия, Ιταλία Италија Итáлия, ιχθυολογία ихтиологија ихтиолóгия, καβαλλαρία кавалерија кавалéрия, καμέλια камелија камéлия, καρδιολογία кардиологија кардиолóгия, καταγραφή регистрација регистрáция, κατασκευή конструкција констрýкция, κατηγορία категорија категóрия, κατοπτρισμός рефлексија рефлéксия, κατοχή окупација оккупáция, κινηματογραφία кинематографија кинематографáфия, κοινωνιολογία социологија социолóгия, κόμμα (πολιτικό) партија пáртия, κοσμογονία космогонија космогóния, κοσμογραφία космографија космографáфия, κράτηση (εξασφάλιση) резервација резервáция, κυκλοφορία циркулација циркуля́ция, κυμάτισμα της φωνής (ψαλμωδία) интонација интонáция, κύρωση санкција сáнкция, κωμικοτραγωδία трагикомедија трагикомéдия, κωμωδία комедија комéдия, λάκκος јама я́ма, λειτουργία функција фýнкция, λεξικογραφία лексикографија лексикографáфия, λήθαργος летаргија летарги́я, λογομαχία дискусија дискýссия, μάθημα лекција лéкция, Μακεδονία Македонија

Μακεδόνια, μανία манија мáния, μανιακός (μανιώδης) манијак манья́к, μέθη (μεθύσι) пијанство пья́нство, μέθυσος пијаница пья́ница, μελαγχολία меланхолија меланхóлия, μελωδία мелодија мелóдия, μερίδα порција пóрция, μεταλλουργία металургија металлýргия, μεταμόσχευση трансплантација трансплантáция, μετατροπή конверзија конвéрсия, Μετεωρολογία метеорологија метеоролóгия, μετοχή акција áкция, μητρόπολη митрополија метропóлия, μηχανορραφία махинација махинáция, μικροβιολογία микробиологија микробиолóгия, μίλλι (το) милија мúля, μισανθρωπία мизантропија мизантрóпия, μόλυνση (λοίμωξη) инфекција инфéкция, μοναρχία монархија монáрхия, μονογραφία монографија монографúя, μορφολογία морфологија морфолóгия, μούμια мумија мýмия, μυθολογία митологија мифолóгия, μυστήριο мистерија мистерия, μώλωπας контузија контýзия, ναυτιλία навигација навигáция, νεκροψία аутопсија аутопсúя, νευραλγία невралгија невралгúя, νομιμοποίηση легализација легализáция, νομιμοφροσύνη лојалност лоя́льность, νοσταλγία носталгија ностальгúя, ξενοφοβία ксенофобија ксенофóбия, οδηγία (καθοδήγηση) инструкција инстрýкция, οικισμός колонизација колонизáция, οικογένεια фамилија фамúлия, ολιγαρχία олигархија олигáрхия, ομοσπονδία федерација федерáция, ονοματολογία терминологија терминолóгия, οντολογία онтологија онтолóгия, οργάνωση организација организáция, όργια оргија óргия, ορθογραφία ортографија орфогрáфия, ορθολογική εξήγηση рационализација рационализáция, ορθοπεδεία ортопедија ортопедúя, ορνιθολογία орнитологија орнитолóгия, όρυγμα јама я́ма, ορυκτολογία минералогија (ориктологија) минералóгия, ουδετέρωση (εξουδετέρωση) неутрализација нейтрализáция, ουτοπία утопија утóпия, παθολογία патологија патолóгия, παιδαγωγική педагогија педагóгия, παλαιοντολογία палеонтологија палеонтолóгия, παπαδιά попадија попадья́, παραγωγή продукција продýкция, παράδοση традиција традúция, παράδοση (στρατ.) капитулација капитуля́ция, παραίσθηση илузија иллюзия, παράταξη (ανάπτυξη) дислокација дислокáция, παραχώρηση концесија концéссия, παρενόχληση непријатност неприя́тность, παροικία колонија колóния, παρουσίαση презентација презентáция, παρτίδα (παιχνιδιού) партија пáртия, παρωδία пародија парóдия, παστερίωση пастеризација пастеризáция, περιπέτεια перипетија перипетúя, περιφέρεια периферија периферúя, πιθανότητα веројатност вероя́тность, πληροφορία информација информáция, πνευμονία пневмонија пневмонúя, ποίηση поезија поэзия, πολιτισμός цивилизација цивилизáция, πολιτογράφηση натурализација натурализáция, πολυφωνία полифонија полифонúя, πορνεία проституција проститýция, Πορτογαλία Португалија Португáлия, πραγματεία дисертација диссертáция, πραγματοποίηση реализација реализáция, προβολή проекција проéкция, προγραφή проскрипција проскрúпция, πρόκληση провокација провокáция, προνόμιο привилегија привилéгия, πυροβολικό артилерија артиллéрия, ραδιοθεραπεία радиотерапија радиотерапúя, ράσο мантија мáнтия, ραψωδία рапсодија рапсóдия, ρεύμα струја струя́, σειρά серија сéрия, σεισμολογία сеизмологија сейзмолóгия, σεληνιασμός (επιληψία) епилепсија эпилéпсия, σηματοδότηση сигнализација сигнализáция, σταθεροποίηση стабилизација стабилизáция, στενογραφία стенографија стеногрáфия, στερεομετρία стереометрија стереомéтрия, στοιχείο стихија стихúя, στοίχος (γραμμή) линија лúния, στράτευμα армија áрмия, στρατηγική стратегија стратéгия, συγκέντρωση централизација централизáция,συγκίνηση емоција эмóция, συγκοινωνία комуникација коммуникáция, συζήτηση дискусија дискýссия, συλλογή колекција коллéкция, συμβουλή (νουθεσία) консултација консультáция, συμμετρία симетрија симметрúя, συμπάθεια симпатија симпáтия, συμπύκνωση кондензација конденсáция, συναγωνισμός конкуренција конкурéнция, συνασπισμός коалиција коалúция, συνδυασμός комбинација комбинáция, συνεχώς постојано постоя́нно, σύνθεσις композиција композúция, συνθήκη конвенција конвéнция, συνθηκολόγηση капитулација капитуля́ция, σύνοδος сесија сéссия, συνομοσπονδία конфедерација конфедерáция, σύνταγμα конституција конститýция, σύνταξη пензија пéнсия, σύνταξη редакција редáкция, συντεχνία (σωματείο) корпорација корпорáция, ταξινόμηση класификација классификáция, τάση тенденција тендéнция, ταυτοποίηση идентификација идентификáция, τελετή церемонија церемóния, τεχνολογία технологија технолóгия, τηλεδιάσκεψη телеконференција телеконферéнция, τηλεπάθεια

телепатија телепа́тия, τμήμα (ενότητα) секција се́кция, τοπογραφία топографија топогра́фия, τραγωδία трагедија траге́дия, τραχεία трахеја трахе́я, τροποποίηση модификација модифика́ция, τυραννία тиранија тирани́я, υλοποίηση материјализација материализа́ция, υποβιβασμός деградација деграда́ция, υποτροφία стипендија ступе́ндия, υποχρέωση облигација облига́ция, υστερία хистерија истери́я, υφή композиција компози́ция, φαντασία фантазија фанта́зия, Φαρμακολογία фармакологија фармаколо́гия, φατρία фракција фра́кция, φήμη репутација репута́ция, φίδι (όφις) змија змея́, φιλοδοξία амбиција амби́ция, φιλολογία филологија филоло́гия, φίλος пријател прия́тель, φιλοσοφία философија филосо́фия, φρασεολογία фразеологија фразеоло́гия, φυσιογνωμία физиономија физионо́мия, φυσιολογία физиологија физиоло́гия, φωταγώγηση илуминација иллюмина́ция, φωτογραφία фотографија фотогра́фия, χαντάκι јама я́ма, χαρακιά линија ли́ния, χάρτης (χαρτί) хартија ха́ртия, χαρτογραφία картографија картогра́фия, χειραφέτηση еманципација эманципа́ция, χειρισμός манипулација манипуля́ция, χειρουργία хирургија хирурги́я, χημεία хемија хи́мия, χημείο лабораторија (хими́ческая) лаборато́рия, χρονολογία хронологија хроноло́гия, χωροφυλακή жандармерија жандарме́рия, χωροφυλακή полиција поли́ция, ψυχιατρία психијатрија психиатри́я, ψυχολογία психологија психоло́гия, ψώνια провизија прови́зия.

Μήπως θεωρείτε λίγες και τις ανωτέρω Ρωσικές λέξεις; Σας γράφω λοιπόν μερικές ακόμη. Τις όποιες μικρές διαφορές της **Βαρδαρίτικης** λέξης από τη **Ρωσική** θα τις δείτε μόνος σας. Προσέξτε λοιπόν: Αβέλτερος (ηλίθιος) глуп глу́пый, αβλαβής безвреден безвре́дный, αβοήθητος беспомошен беспо́мощный, άβουλος нерешителен нереши́тельный, αβρόφρων учтив учти́вый, αβρόφρων љубезен любе́зный, αγαθός добар до́брый, αγαθός наивен най́вный, αγαθότητα добрина доброта́, άγαλμα статуа ста́туя, αγανάκτηση негодување негодова́ние, αγανακτώ негодувам негодова́ть, αγαπητικιά љубовница любо́вница, αγαπητικός љубовник любо́вник, αγαπητός мил ми́лый, αγγέλλω соопштувам сообщи́ть (сообща́ть), αγγέλλω известувам извеща́ть, αγιάζω осветувам освяща́ть, αγίνωτος (άγουρος) незрел незре́лый, αγίνωτος (άγουρος) зелен зелёный, αγκώνας лакот ло́коть, αγνός чист чи́стый, αγνοώ не знам не знать, άγριος жесток жесто́кий, άγριος (αγροίκος) груб гру́бый, αγριωπός страшен стра́шный, αγύριστος невозвратен невозвра́тный, αγωνία агониа агони́я, αβάπτιστος некрстен некрещёный, αγάπη љубов любо́вь, αγαπώ љубам люби́ть, αγγελιοφόρος курир курье́р, αγγελικός ангелски а́нгельский, Άγγλος Англичанец Англича́нии, αγελάδα крава коро́ва, αγενής груб гру́бый, αγενής (άξεστος) неучтив неучти́вый, άγευστος (σαχλός) невкусен невку́сный, Άγιος Βασίλης Дедо Мраз Дед Моро́з, αγιότητα светост свя́тость, αγκινάρα артичока артишо́к, αγνός непорочен непоро́чный, αγοράζω (ψωνίζω) купувам купи́ть, άγραφος непишан непи́саный, άγριος свиреп свире́пый, αγροίκος селски се́льский, αγροκήπιο фарма фе́рма, αγρότης фармер фе́рмер, αγροτικός аграрен агра́рный, αδελφικός братски братский, άδεχτος непристапен непристу́пный, αδηφαγία ненаситност ненасытност, αδηφάγος ненаситен ненасытный, αδιαίρετος неделив неделимый, αδιαπαιδαγώγητος невоспитан невоспа́танный, αδιαφορία рамнодушност равнодушие, αδιάφορος рамнодушен равнодушный, αδίδακτος неучен неучёный, αδίδακτος необучен небу́ченный, άδικα (αδίκως) неправедно непра́вильно, αδικαιολόγητος неоправдан неопра́вданный, αδικία престапување преступле́ние, άδικος незаслужен незаслу́женный, αδίστακτος решиителен реши́тельный, αδούλευτος необработен необрабо́танный, αδούλωτος непокорен непоко́рный, αδρανής инертен ине́ртный, αδύναμος (ισχνός) слаб сла́бый, αδυνάτισμα ослабување ослабле́ние, αδύνατος (απίθανος) невозможен невозмо́жный, άδυτο светилиште святи́лище, αειθαλής вечно зелен вечнозелёный, αεικινησία вечно движење ве́чное движе́ние, αερίζω проветрувам прове́трить, αερισμός вентилација вентиля́ция, αεριστήρας вентилатор вентиля́тор, αεικινησία вечно движење ве́чное движе́ние, αεροπορία авијација авиа́ция, αεροπόρος авијатичар авиа́тор, αζευγάρωτος непарен непа́рный, αεριωθούμενος реактивен реакти́вный, αθανασία бесмртност бессме́ртие, αθάνατος бесмртен бессме́ртный, αθέμιτος недозволен недозво́ленный, αθεράπευτος неизлечлив неизлечи́мый, αθέτηση нарушување наруше́ние, άθρησκος нерелигиозен нерелигио́зный, αθροίζω сумирам

суммировать, άθροιση собрание собирание, αθώος невин невинный, αθωωτικός оправдуван оправдательный, αίγλη блесок блеск, αίμα крв кровь, αιματηρός крвав кровавый, αιματοκύλισμα крвопролевање кровопролитие, αιμοβόρος крвожеден кровожадный, αίνιγμα загатка загадка, αισθάνομαι чувствувам чувствовать, αισθηματικός чувствителен чувствительный, αίσθηση сензација сенсация, αισθητικός естетичен эстетический, αισιοδοξία оптимизам оптимизм, αιτιολογώ мотивирам мотивировать, αιώνιος вечен вечный, ακαθαρσία нечистотија нечистота, ακάθαρτος нечист нечистый, ακαλλιέργητος (αδούλευτος) необработен необработанный, ακατάλληλος (μη άνετος) неудобен неудобный, ακατόρθωτος недостижен недостижимый, ακέραιος цел целый, ακεραιότητα чесност честность, ακίνδυνος безопасен безопасный, ακίνητος неподвижен неподвижный, ακμάζω процветувам процветать, ακοινώνητος недружелљубив недружелюбный, ακολουθώ следам следовать, ακούσιος ненамерен ненаменный, ακούω слушам слушать, ακραίος краен крайний, άκρη (τέλος) крај край, ακριβής точен точный, ακρογιάλι морски брег морской берег, ακρογιάλι плажа пляж, ακρότητα крајност крайность, ακτινενέργεια радиоактивен радиоактивный, ακυρώνω анулирам аннулировать, αλατισμένος солен солёный, Αλβανικός (επίθ.) Албански Албанский, αλκοόλ алкохол алкоголь, αλκοολικός алкохоличар алкоголик, αλκοολικός (επίθ.) алкохоличен алкогольный, αλλάζω сменувам сменить (сменять), αλλάζω заменувам заменять, αλλαντικά (λουκάνικο) колбас колбаса, αλληλογραφία преписка переписка, αλληλογραφία кореспоненција корреспонденция, αλλόκοτος стран странный, άλλος друг другой, αλμυρός солен соленый, αλογία бесмислица бессмыслица, αμαρτάνω грешам грешить, άμεσος непосреден непосредственный, αμιγής чист чистый, αμίλητος молчалив молчаливый, αμόρφωτος необразован необразованный, άμυνα заштита защита, αμφιβάλλω сомневам сомневаться, αμφισβητήσιμος (αμφίβολος) сомнителен сомнительный, αναβάλλω одложувам одложить, αναγγέλω огласувам огласить, αναγκαίος нужен нужный, αναγκάζω (υποχρεώνω) принудувам принудить, αναγκασμένος принуден принудительный, ανάγκη потреба потребность, αναγνώρηση познавање познание, αναγνωρίζω (παραδέχομαι) признавам признать, αναγνωστήριο читалница читальнй зал, αναδιοργανώνω реорганизирам реорганизовать, αναδρομικός ретроспективен ретроспективный, αναθάλλω расцутувам расцветать, αναίτιος невин невинный, ανακαλύπτω откривам открывать, ανακάλυψη откритие открытие, ανακατεύω (ανακατώνω) мешам мешать, ανακοινώνω (δηλώνω) соопштувам сообщать, ανακοινώνω (δηλώνω) известувам извещать, ανακοινώνω (δηλώνω) објавувам объявить, ανακοίνωση соопштение сообщение, ανακοίνωση извештение извещение, ανακοίνωση објавување объявление, ανακουφίζω успокојувам успокаивать, ανακριβής неточен неточный, ανάλογος пропорционален пропорциональный, ανάλυση анализа анализ, ανάμεσα сред среди, αναμέτρηση мерење измерение, αναμφισβήτητος несомнен несомненный, ανανεώνω обновувам обновить, ανανέωση обновување обновление, αναντικατάστατος незаменлив незаменимый, αναπαράσταση востановување восстановление, αναπαριστώ востановувам восстанавливать, αναπληρώνω пополнувам пополнить, αναπλήρωση дополнување дополнение, αναπνέω дишам дишать, αναπνοή дишење дыхание, ανάποδος обратен обратный, αναπόφευκτος неизбежен неизбежный, αναπτυγμένος развиен развитой, ανάπτυξη развиток развитие, αναπτύσσω развивам развить, αναρμόδιος некомпетентен некомпетентный, ανασκαλίζω раскопувам раскопать, ανασταίνομαι воскреснувам воскресать, ανάσταση воскресение воскрешение, ανάστημα раст рост, αναταραχή (ανησυχία) неспокојство беспокойство, ανατολή исток восток, ανατρέφω воспитувам воспитать, αναφέρω (εισηγούμαι) рапортирам рапортовать, ανεβαίνω качам качать, ανειλικρινής неискрен нейскренный, ανεμιστήρας вентилатор вентилятор, ανεξαρτησία независност независимост, ανεξάρτητος независен независимый, ανεπίσημος неофицјален неофициальный, άνεργος безработен безработный, άνεση удобност удобство, άνετος (αναπαυτικός) удобен удобный, ανήσυχος беспокоен беспокойный, ανήσυχος (αγαλήνευτος) неспокоен неспокойный, ανησυχώ беспокојувам беспокойть, άνθιση цветање цветение, ανθίζω (θάλλω) расцветувам расцвести, ανθίζω цветам цвести, ανθρώπινος човечки

человéрный, άνθρωπος човек человéк, ανθρωπότητα човечност человéчность, ανίκανος неспособен неспосóбный, άνοδος подем подъём, ανοησία бесмислица бессмыслица, ανόητος бесмислен бессмысленый, άνοιγμα откривање открывáние, ανοίγω отворам отворúть, ανοίγω откривам открывáть, ανοικτός (φωτεινός) светол свéтлый, ανοικτός (σαφής) јасен я́сный, ανόμοιος различен разлúчный, ανόρθωση (επιδιόρθωση) исправање исправлéние, άνοστος вез вкус везвкýсный, ανοχή трпение терпéние, ανταγωνίζομαι конкурирам конкурúровать, ανταγωνισμός соперништво сопéрничество, ανταλλαγή размена размéн, ανταλλάσσω разменувам разменя́ть, ανταλλάσσω менувам меня́ть, ανταπόκριση (ρεπορτάζ) репортажа репортáж, αντενέργεια противдејство противодéйствие, αντιγράφω копирам копúровать, αντιδρώ реагирам реагúровать, αντικανονικός (πλαστός) неисправен неисправный, αντικειμενικός објективен объектúвный, αντικείμενο објект объéкт, αντιλέγω противречам противрéчить, αντίρρηση противречност противорéчие, αντιστοιχία соодветност соодвéтствие, αντιστοίχως (αναλόγως) соодветно соодвéтственно, αντιστοιχώ (αρμόζω) соодветствувам соодвéтствовать, αντιστοιχία соодветност соодвéтствие, αντιφωνία несогласување несоглáсие, αντλία пумпа пóмра, άντρον пештера пещéра, ανυπακοή непослусност непослушáние, ανύπαντρος неженет неженáтый, ανυπαρξία небитие небытиé, ανυπομονησία нетрпение нетерпéние, ανυπόμονος нетрпелив нетерпелúвый, ανώμαλος ненормален ненормáльный, ανώμαλος неправилен непрáвильный, ανώνυμος анонимен анонúмный, ανώτατος највисок наивысший, ανώτατος максимален максимáльный, αξενία негостопримливост негостеприи́мство, αξιόλογος (σπουδαίος) важен вáжный, αξιοπερίεργος љубопитен любопытный, άξιος достоен достóйный, αξιότιμος уважен уважáемый, αόρατος невидлив невúдимый, απαισιοδοξία песимизам пессимúзм, απαισιόδοξος (επίθ.) песимистички пессимистúческий, απαιτώ (διεκδικώ) претендирам претендовáть, απαλός (λεπτός) деликатен деликáтный, απαλός нежен нéжный, απαντοχή надеж надéжда, απαρηγόρητος неутешен неутешúтельный, απάτη заблуда заблуждéние, απείθεια непослушност непослушáние, απειρία неопитност неóпытность, απελευθέρωση ослободување освобождéние, απελπισμένος безнадежен безнадёжный, απεριόριστος неограничен неограни́ченный, απλοϊκός простодушен простодýшный, απλός (μη σύνθετος) несложен несло́жный, απλός прост простóй, απογοήτευση разочарување разочаровáние, απογοητεύω разочарувам разочаровáть, απογραφή регистрирање регистрáция, αποδεικνύω докажувам докажáть, απόδειξη расписка разпúска, αποδιαβάζω дочитам дочитáть, αποδίδω давам давáть, αποδίδω оддавам отдавáть, αποζημιώνω компензирам компенсúровать, απόθεμα резерва резéрв, αποθεματικό резервен фонд резéрвный фонд, αποθεματικός резервен резéрвный, αποθήκη складиште склад, αποκαθιστώ востановувам восстановúть, αποκάλυψη откривање откровéние, αποκάλυψη разобличување разоблачéние, αποκατάσταση востановување восстановлéние, αποκεντρώνω децентрализирам децентрализовáть, αποκλειστικός исклучителен изключúтельный, αποκλείω исклучувам исключáть, αποκλείω (απομονώνω) изолирам изолúровать, αποκλίνω наклонувам наклоня́ть, αποκρύπτω покривам покрывáть, απόκρυφο тајна тáйна, απολαμβάνω се насладувам насладúться, απολαμβάνω добивам добывáть, απόλαυση задоволство удовóлствие, απόλαυση (ηδονή) наслада наслаждéние, απολίτιστος некултурен некультýрный, απολίτιστος нецивилизиран нецивилизóванный, απολυμαίνω дезинфицирам дезинфицúровать, απόλυση ослободување освобождéние, απόλυτος апсолутен абсолютный, απολύτως апсолутно абсолютно, απολύτως најно крайне, απομακρύνω отстранувам отстраня́ть, απομένω оставам оставáться, απομονώνω изолирам изолúровать, απορία недоумие недоумéние, απόρρητος таен тáйный, απορροφώ апсорбирам абсорбúровать, αποσβαίνω амортизирам амортизúровать, αποσβαίνω гасам гасúть, αποστάζω дестилирам дистиллúровать, απόσταση растојание расстоя́ние, αποσυνθέτω разложувам разложúть, αποτελεσματικός ефективен эффектúвный, αποτελώ составувам состáвить, αποτελώ создавам составля́ть, αποτελώ образувам образóвывать, αποτυχία фијаско фиáско, αποτυχία пропаст провáл, απουσία отсуство отсýтствие, απουσιάζω отсуствувам отсýтствовать, αποφασίζω решавам решúть, αποφασιστικός решителен решúтельный, αποχή воздржување воздержáние,

αποχωρίζω разделувам разделя́ть, απραγματοποίητος нереален нереа́льный, απρέπεια непристојност непристо́йность, απρεπής (αγενής) непристоен непристо́йный, απρεπής (αγενής) некоректен некорре́ктный, απρόβλεπτος непредвиден непредви́денный, απρόσεκτος невимателен невима́тельный, απροστάτευτος незаштитен безащи́тный, απρόσωπος безличен безли́чный, αράδα ред ряд, αράδα строј строй, αραιός редок ре́дкий, αρακάς грашок грашак, αργία неработен ден нерабо́чий день, άργυρος сребро серебро́, αρεστός пријатен прия́тный,αρετή доблест доброде́тель, άρθρο статија статья́, άριστα (έξοχα) одлично отли́чно, άριστος одличен отли́чный, αρκετός (ικανός) доволен дово́льный, αρκτικός арктички аркти́ческий, αρμαθιάζω нанижувам нани́жывать, αρμόδιος компетентен компете́нтный, αρμοδιότητα компетенција компете́нтность, αρμόζω соодветствувам соодве́тствовать, αρμονία хармонија гармо́ния, αρνούμαι откажувам отказа́ть, αρπάζω грабам гра́бить, αρρώστεια (ασθένεια) болест боле́знь, άρρωστος болен больно́й, άρρωστος болник больно́й, αρτοποιείο пекарница пека́рня, αρχαίος древен дре́вний, αρχείο архива архи́в, αρχή (έναρξη) начело нача́ло, ασάφεια неопределеност неопределённость, ασαφής неопределен неопределённый, ασαφής нејасен нея́сный, ασβέστης азбест асбе́ст, ασβέστιο калциум ка́льций, ασήμι сребро серебро́, άσημος незначителен незначи́тельный, ασθένεια болест боле́знь, ασκέπαστος непокриен непокрытый, άσκοπος бесцелен бесце́льный, ασπρίζω (λευκαίνω) белам бели́ть, ασπρίζω (λευκαίνω) избелувам побели́ть, άσπρος бел белый, αστάθεια непостојаност непостоя́нство, ασταθής нестабилен нестаби́льный, αστέρι ѕвезда звезда́, αστραπή молња мо́лния, ασυγκίνητος рамнодушен равноду́шный, ασυμβίβαστος противречен противоречи́вый, ασύμφωνος несогласен несогла́сный, ασυναίσθητος безчувствителен безчу́вственный, ασυνεπής непоследователен непосле́довательный, ασυνήθης необичен необычный, αστός граѓанин горожа́нин, άσχετος независен незави́симый, ασχολούμαι се занимавам занима́ться, ασωτεία расипништво распу́тсво, άτακτος непослушен непослу́шный, ατελής (μη πλήρης) неполн непо́лный, ατελής (ελατωματικός) несовршен несоверше́нный, άτεχνος неискусен неиску́сный, ατιμία нечесност нече́стность, άτιμος нечесен нече́стный, ατμομηχανή локомотива локомоти́в, ατμός пареа пар, άτολμος нерешителен нереши́тельный, ατομικισμός индивидуализам индивидуа́льность, ατομικός (επίθ.) индивидуален индивидуа́льный, άτομο индивидуа индиви́д, αυθάδης нагол на́глый, αυθεντία авторитет авторите́тность, αυθόρμητος спонтан спонта́нный, άϋλος нематеријален нематериа́льный, αυστηρός строг стро́гий, αυστηρός суров суро́вый, αυτοάμυνα самоодбрана самооборо́на, αυτοδιάθεση самоопределување самоопределе́ние, αυτοδίδακτος самоук самоу́чка, αυτοκινητόδρομος магистрала магистра́ль, αϋπνία несоница бессо́нница, αυτοκυριαρχία самоуправување самоуправле́ние, αυτονομία автономиа автоно́мия, αυτόνομος автономен автоно́мный, αυτοσυντήρηση самохраност самосохране́ние, αφαιρώ лишувам лиша́ть, αφάνεια неизвесност неизве́стность, αφανής неизвесен неизве́стный, αφανίζω уништувам уничтожа́ть, αφανισμός уништување уничтоже́ние, αφελής наивен наи́вный, αφέντης (αφεντικό) господар господи́н, αφηγούμαι раскажувам расска́зывать, αφήνω оставам оставля́ть, αφηρημάδα расеаност рассе́янность, άφθαστος недостижен недостижи́мый, αφθονία изобилие оби́лие, άφθονος изобилиен изоби́льный, αφθονώ изобилувам изоби́ловать, αφιερώνω посветувам посвяща́ть, αφιερώνω принесувам приноси́ть, αφιλοξενία негостопримливост негостепри́мство, αφιλόξενος негостопримлив негостепри́мный, αφοβία бестрашност бесстра́шие, άφοβος бестрашен бесстра́шный, αφοπλίζω разоружувам разоружи́ть, αφοπλισμός разоружување разоруже́ние, αφοσίωση приврзаност привя́занность, αφωνία немост немота́, άφωνος безвучен беззву́чный, αχάριστος неблагодарен неблагода́рный, αχλάδι круша гру́ша, αχόρταγος ненаситен ненасытный, άχυρο слама соло́ма, αχώριστος неразделен нераздéльный, άψητος (άβραστος) несварен неварёный, άψυχος бездушен бездушный, άωρος незрел незре́лый, βαγένι (βαρέλλι) бочва бо́чка, βαδίζω одам ходи́ть, βάζω (τοποθετώ) ставам ста́вить, βάζω (τοποθετώ) поставувам поста́вить, βαθειά длабоко глубоко́, βαθμιαίος постепен постепе́нный, βαθμιαίος степенест степе́нный, βαθμός (τίτλος) титула ти́тул, βάθρο пиедестал пьедеста́л, βάθρο подножје подно́жие, βαλανιδιά даб дуб, βάλσαμο

балсам бальза́м, βάναυσος груб гру́бый, βανίλια ванила вани́ль, βαρβαρισμός варваризам варвари́зм, βαρύθυμος угнетен угнетённый, βαρύς тежок тяжёлый, βαρύς (σοβαρός) сериозен серьёзный, βαρυσήμαντος важен ва́жный, βασανίζω мачам му́чить, βασανιστής мачител мучи́тель, Βασανιστικός мачен мучи́тельный, βάσανο мачење муче́ние, βασίζω засновам основа́ть, βασικός (κύριος) основен основно́й, βασιλεύω (ηγεμονεύω) царувам цари́ть, βασιλικός царски ца́рский, Βαφτίζω крштевам крести́ть, βδέλλα пијавица пия́вка, βέβαιος уверен уве́ренный, βεβαίωση заверка заве́рение, βεβαίωση уверение утвержде́ние, βεβαιώνω уверувам уве́рить, βεβαιώνω убедувам убеди́ть, βελούδο велур велюр, βερνικώνω лакирам лакирова́ть, βερνικώνω полирам полирова́ть, βήξιμο кашлица ка́шель, βήχω кашлам ка́шлять, βιολοντσέλλο виолончело виолонче́ль, βιομηχανικός индустриски индустриа́льный, βιομηχανοποίηση индустријализација индустриализа́ция, βλάκας глупак глупе́ц, βλαστημώ (βλασφημώ) богохулам богоху́льствовать, βλάσφημος богохулен богоху́льный, βλέπω видам ви́деть, βοηθώ помагам помо́чь, βομβαρδισμός бомбардирање бомбардиро́вка, βορειοδυτικός северозападен се́веро-за́падный, βορειοδυτικός άνεμος северозапад се́веро-за́пад, βόρειος северен се́верный, βοσκή паша пи́ша, βουβά молчаливо мо́лча, βουβάλι бивол бу́йвол, βουβός (βωβός) нем немо́й, βούληση желба жела́ние, βουλιάζω потопувам потопи́ть, βούρτσα четка щётка, βουρτσίζω четкам чи́стить (щёткой), βραβεύω наградувам награди́ть, βραδινός вечерен вече́рный, βράζω варам вари́ть, βραστήρας бојлер бо́йлер, βραστός варен варёный, βροχερός дождлив дождли́вый, βροχερός мокар мо́крый, βρώμα смрдеа смрад, Βυζαντινός византиски византи́йский, βυσινιά (βισινιά) вишна вѳмшня, βυσσινής пурпурен пурпу́рный, βωμός олтар алта́рь, βωμός жртвеник же́ртвенник, γάλα млеко молоко́, γαλακτερός млечен моло́чный, γαλακτοκομία млечна фарма моло́чная фе́рма, γαλανός син си́ний, γαλαξίας галаксија гала́ктика, γαλαρία галерија галере́я, γαλβανίζω галванирам гальванизи́ровать, γαλβανισμός галванизам гальвани́зм, γαλέρα (κάτεργο) галија гале́ра, γαληνεύω смирувам усмиря́ть, γαλήνη спокој поко́й (και споко́йствие), γαλήνιος спокоен споко́йный, Γαλλίδα Французинка Францу́женка, Γαλλικός Француски Францу́зский, Γάλλος Французин Францу́з, γαμβρός зет зять, γαμήλιος брачен брачный, γαμήλιος свадбен сва́дебный, γάμπα ногата нога́, γάργαρος чист чи́стый, γαρνίρω гарнирам гарни́ровать, γαρνίρω украсувам украша́ть, γαρνιτούρα гарнитура гарниту́р, γαστρικός желудочен желу́дочный, γαυγίζω лаам ла́ять, γδυτός гол го́лый, γεια здравје здоро́вье, γείσο корниз карни́з, γειτονικός (διπλανός) соседен сосе́дний, γειτόνισσα (η) сосетка сосе́дка, γέλιο смеа смех, γέλιο (γέλασμα) насмевка насме́шка, γελοίος смешен смешно́й, γελώ се смеам смея́ться, γεμάτος (πλέως, έμπλεως, πλήρης) полн по́лный, γεμάτος наполнет напо́ленный, γεμίζω наполнам напо́лнить, γεμίζω полнам наполня́ть, γέμισμα полнење наполне́ние, γενεαλογία родословие родосло́вная, γενεαλογικός родословен родосло́вный, γένι брада борода́, γενικός главен гла́вный, γενικός општ о́бщтий, γενικός генерален генера́льный, γενικός универзален универса́льный, γενίτσαρος јаничар янычáр, γενναίος храбар хра́брый, γενναίος смел сме́лый, γενναιοφροσύνη великодушност великоду́шие, γενναιοφροσύνη благородност благоро́дство, γενναιόφρων великодушен великоду́шный, γενναιόφρων благороден благоро́дный, γεννητικός полов полово́й, γεννώ родам роди́ть, Γερμανικός германски герма́нский, γέρνω (κλίνω) наклонувам наклони́ть, γερνώ (γηράσκω) стареам старе́ть, γερνώ (γηράσκω) остарувам ста́риться, γερός здрав здоро́вый, γερός силен си́лный, γευστικός вкусен вку́сный, γεωμέτρης геометар гео́метр, γεωπονικός агрономски агрономи́ческий, γεωργία земјоделие земледе́лие, γεωργικός земјоделски земледе́льческий, γη земја земля́, γήινος земјан земно́й, γηράσκω (γερνώ) стареам ста́рить, γιαγιά баба ба́бушка, γιαλός морски брег морско́й бе́рег, γιαλός плажа плаж, γιαούρτι јогурт йо́гурт, γιαούρτι кисело млеко ки́слое молоко́, γιασεμί јасмин жасми́н, γιγαντώδης гигантски гига́нтский, γιδήσιος козји ко́зий, γιδοβοσκός козар козопа́с, γινόμενο производ произве́дние, γινωμένος (ώριμος) зрел зре́лый, γιουρούσι напад нападе́ние, γκαβός слеп слепо́й, γκάζι гас газ, γκαράζ гаража гара́ж, γκουβερνάντα гувернанта гуверна́нтка, γλαύκωμα глауком глауко́ма, γοητεία болшепство болшебство́, γλείφω лижам лижа́ть, γλείφω оближувам обли́зывать, γλείψιμο лижење лиза́ние, γλέντι (χαροκόπι) пијанка пья́нка, γλυκάνισο

анасон ани́с, γλυκόζη гликоза глюко́за, γλυκύς сладок сла́дкий, γλυκύτητα (γλύκα) слад сла́дость, γλύπτης вајар вая́тель, γλυπτός извајан изва́янный, γλύτωμα (γλυτωμός) спасување спасе́ние, γλυτώνω спасувам спаса́ть, γλυφός солен солонва́тый, γλώσσα јазик язык, γλωσσικός јазичен язычный, γνάθος челуст че́люсть, γνέφω давам знак дава́ть знак, γνώμη мислење мне́ние, γνώμη (κρίση) мислење мышле́ние, γνωρίζω знам знаки́мить, γνωρίζω познавам призна́тельным, γνώση знаење зна́ние, γνώση познавање позна́ние, γνωστός извесен изве́стный, γοητευμένος восхитен восхити́тельный, γοητευτικός волшебен волше́бный, γοητεύω (μαγεύω) восхитувам восхити́ть, γονιμοποιώ оплодувам оплодотворя́ть, γόνιμος плоден плодови́тый, γόνιμος (καρπερός) плодороден плодоро́дный, γορίλας горило гори́лла, γουρούνα свиња свинья́, γραμμάριο грам грамм, γραμματέας (η) секретарка секрета́рша, γραμματεία секретаријат секретариа́т, γραμματολογία (λογοτεχνία) писменост пи́сьменность, γραμματόσημο поштенска марка почто́вая ма́рка, γραμμή црта черта́, γραμμή ред ряд, γραμμικός линеарен лине́йный, γραπτός писмен пи́сьменный, γρασίδι тревник трава́, γραφέας писател пи́сарь, γραφειοκράτης бирократ бюрокра́т, γραφή пишување писа́ние, γραφικός (θέαμα) графички графи́ческий, γράφω пишувам писа́ть, γρίφος загатка зага́дка, γυαλάδα блесок блеск, γυαλί стакло стекло́, γυάλινος стаклен стекля́нный, γυάλισμα блескање блеск, γυμνάζω тренирам тренирова́ть, γυμναστής гимнастичар гимна́ст, γυμναστική фискултура физкульту́ра, γυμνός гол го́лый, γυναικάδελφος шура шу́рин, γύφτισσα циганка цыга́нка, γύφτος циганин цыга́н, γύψινος гипсен ги́псовый, γωνία агол у́гол, γωνιόμετρο агломер угломе́р, δαγκώνω касам куса́ть, δάκρυ солза слеза́, δακτυλήθρα напрсток напёрсток, δακτυλίδι прстен пе́рстень, δακτυλικός дактилен (за стих) дактили́ческий, δάκτυλο прст перст, δασκάλα учителка учи́тельница, δείγμα образец (образе́ц) обра́зчик, δεινός искусен иску́сный, δεινόσαυρος диносаурус динозáвр, δεισιδαίμων суеверен суеве́рный, δείχνω покажувам пока́зывать, δέκα десет де́сять, δεκάζω поткопувам подкупа́ть, δεκάδα десетка деся́тка, δέκατος десетти деся́тый, δεκτικός приемлив приёмный, δελτάριον картичка ка́рточка, δένδρο дрво де́рево, δενδρολίβανο рузмарин розмари́н, δεξαμενή резервоар резервуа́р, δεξιοτέχνης мајстор (иску́сный) ма́стер, δερμάτινος кожен ко́жаный, δέρνω удирам ударя́ть, δεσμά окови око́вы, δεσπόζω господарам госпо́дствовать, δεσπότης (κύριος) господар господи́н, δεσποτισμός деспотизам деспоти́зм, δευτεροβάθμιος второстепен второстепе́нный, δεύτερος (επίθ.) втори второ́и, δέχομαι примам принима́ть, δέχομαι се согласувам соглаша́ться, δηλητήριο отров отра́ва, δηλώνω декларирам декларировать, δημεύω конфискувам конфиско́вать, δημιούργημα творба творе́ние, δημιουργία творештво тво́рчество, δημιουργία создавање созида́ние (созда́ние), δημιουργικός творечки тво́рческий, δημιουργώ творам твори́ть, δημιουργώ создавам создава́ть, δημοκρατικός демократски демократи́ческий, δημοκρατικός републикански республика́нский, δήμος општина общи́на, δημοσιεύω (εκδίδω) публикувам публикова́ть, δημόσιος општествен обще́ственный, δημοτικότητα популарност популя́рность, δημοφιλής популарен популя́рный, διαβάζω читам чита́ть, διάβασμα читање чте́ние, διαβαίνω минувам минова́ть, διαβάλλω (δυσφημώ) клеветам клевета́ть, διαβασμένος начитан начи́танный, διαβατικός претходен перехо́дный, διαβεβαιώνω уверувам уверя́ть, διαβήτης (Ιατρική) дијабетес диабе́т, διαβητικός дијабетичен диабети́ческий, διαβίωση преживување прожива́ние, διαβόητος известен изве́стный, διάβολος ѓавол дья́вол, διάβρωση разјаденост разъеда́ние, διαβρωτικός разјаден разъеда́ющий, διάγνωση дијагноза диа́гноз, διαγνωστικός дијагностичен диагности́ческий, διάγραμμα диаграм диагра́мма, διάγραμμα цртеж чёртеж, διαγράφω цртам черти́ть, διαγώνιος (η) дијагонала диагона́ль, διαγώνιος (επίθ.) дијагонален диагона́льный, διαδέχομαι наследувам насле́довать, διαδηλώνω демонстрирам демонстри́ровать, διαδίδω (κοινωλογώ) распространувам распространи́ть, διαδοχή наследување насле́дование, διαδοχικός последователен после́довательный, διαδραματίζω разигрувам разыигра́ть, διαδρομή маршрута маршру́т, διαζευγμένος разведен разведённый, διαζευγνύω разведувам разводи́ться, διάζευξη разидување разъедине́ние, διαθέσιμος расположлив располо́женный, διαθέτης завештател завеща́тель, διαθέτω располагам располага́ть, διαθήκη завет завеща́ние, διαίρεση

разделување разделе́ние, διαιρώ делам дели́ть, διαίρεση разделување разделе́ние, δίαιτα (διατροφή) диета диэта, διαιτησία арбитража арбитра́ж, διαιωνίζω овековечувам овековéчивать, διαιώνιση овековечување овековéчение, διακινδυνεύω ризикувам рискова́ть, διακόσιοι двесте две́сти, διακόσμηση украсување украше́ние, διακοσμητής декоратер декора́тор, διακοσμητικός декоративен декорати́вный, διακοσμητικός украсен украша́ющий, διακοσμώ украсувам украша́ть, διακρίνω разликувам различи́ть, διάκριση распознавање распознава́ние, διάκριση разликување различе́ние, διακυβερνώ (κυβερνώ) управувам управля́ть, διακύβευση ризикување риск, διαλαλώ разгласувам разглаша́ть, διαλέγομαι (ομιλώ) разговарам разгова́ривать, διαλεκτική дијалектика диале́ктика, διαλεκτικός дијалектичен диалекти́ческий, διάλεκτος дијалект диале́кт, διάλεκτος наречје (ме́стное) наре́чие, διαλεκτός избран и́збранный, διαλογή сортирање сортиро́вка, διαλογίζομαι размислувам размышля́ть, διάλογος дијалог диало́г, διάλυση растоварање раствoре́ние, διάλυση распаѓање распаде́ние, διάλυση растопување раста́пливание, διαλυτότητα расворливост раствори́мость, διαλύω растворам растворя́ть, διαλύω распуштам распусти́ть, διαλύω (αποσυνθέτω) разложувам разложи́ть, διαμαρτύρομαι протестирам протестова́ть, διαμελίζω раздробувам раздробля́ть, διαμελισμός раздробување раздробле́ние, διαμένω живеам проживáть, διάμετρος дијаметар диа́метр, διαμερίζω делам дели́ть, διαμερίζω разделувам разделить, διαμέρισμα апартман апартаме́нт, διαμορφώνω оформувам офо́рмить, διαμόρφωση оформување оформле́ние, διαμφισβήτηση оспорување оспа́ривание, διαμφισβητώ оспорувам оспа́ривать, διανέμω раздавам разда́ть, διανέμω распределувам распределя́ть, διανόημα размислување размышле́ние, διανόημα мисла мысль, διανόηση мислење мышление, διανοητικός умствен у́мственный, διανοητικός (επίθ.) интелектуален интеллектуа́льный, διανοητικός (πνευματικός) психички психи́ческий, διανομέας дистрибутер дистрибьютор, διανομή распределба распределе́ние, διανοούμαι размислувам размышля́ть, διανοούμενος интелектуалец интеллектуа́л, διανυκτέρευση ноќно дежурство ночно́е дежу́рство, διαπερνώ (εισδύω) проникувам прони́куть, διαπιστώνω потврдувам подтвержда́ть, διαπλάτυνση раширување расшире́ние, διαπλατύνω раширувам расширя́ть, διαπραγματεύομαι водам преговори вести́ переговóры, διαπραγματεύομαι преговарам догова́риваться, διαπραγμάτευση преговарање переговóры, διάπυρος пламенен пла́менный, διαρθρώνω артикулирам артикули́ровать, διάρθρωση (άρθρωση) артикулација артикуля́ция, διαρπαγή разграбување разграбле́ние, διάρρηξη разбивање разрыава́ние, διαρροή истекување истече́ние, διαρρυθμίζω регулирам регули́ровать, διαρρύθμιση регулирање регули́рование, διάσημος значаен знамени́тый, διασκεδάζω весел сум весели́ть, διάσπαση пробивање прорыва́ние, διασπορά распрскување разбра́сывание, διάσταση (διαφωνία) разделување разделе́ние, διαστέλλω раширувам расширя́ть, διαστρεβλώνω искривувам искриви́ть, διασύρω црнам черни́ть, διάσχιση расечување рассече́ние, διασώζω спасувам спаса́ть, διάσωση спасување спасе́ние, διάταξις распоредување распоряже́ние, διατρέφω поддржувам подде́рживать, διατρέφω издржувам содержа́ть, διατυπώνω формулирам формули́ровать, διαφεντεύω заштитувам защища́ть, διαφεντεύω покровител сум покрови́тельствовать, διαφέρω се разликувам различа́ться, διαφεύγω избегнувам избега́ть, διαφημίζω разгласувам разглаша́ть, διαφημίζω рекламирам рекламировать, διαφήμιση оглас огла́ска, διαφθορά разврат развраше́ние, διαφορά разлика разли́чие, διαφορετικά инаку и́наче, διαφορετικός различен разли́чный, διαφορετικός друг друго́й, διαφορικός (Μαθημ.) диференцијал дифференциа́л, διαφορικός диференцијален дифференциа́льный, διαφωνία несогласување несогла́сие, διαφωνώ не се согласувам быть несогла́сымн, διαχύνω (διαχέω) разлевам разлива́ть, διάχυση разлевање разлива́ние, διαχωρίζω разграничувам разграни́чить, διαχωρισμός разделување разделе́ние, διγλωσσία двојазичност двуязычие, διδακτικός учебен уче́бный, διδάσκω обучувам обучи́ть, διδάσκω предавам преподава́ть, διδασκαλία предавање преподава́ние, διδαχή (εκπαίδευση) обучување обуче́ние, δίδυμος близнаци близнецы, διεγείρω возбудувам возбужда́ть, διεγείρω (ενθαρρύνω) стимулирам стимули́ровать, διέγερση возбуда возбужде́ние, διεγερτικός возбуден возбужда́ющий, διέπω (κυβερνώ) управувам управля́ть, διερεύνηση иследување иссле́дование,

διερευνώ иследувам исследовать, διερμηνέας толкувач толкователь, διερμηνεύω толкувам толковать, διεύθυνση управа управление, διεύθυνση (Οικον.) менаџмент менеджмент, διευθυντής менаџер менеджер, διευθύνω управувам управлять, διευθύνω раководам руководить, διεφθαρμένος (έκφυλος) развратен развратный, διευκρίνηση разјаснување разъяснение, διευκρίνιση разјаснување объяснение, διευρύνω раширувам расширять, διήγηση раскажување рассказывание, διηγούμαι раскажувам рассказывать, δικάζω судам судить, δικαιολογία оправдување оправдание, δικαιολογώ (αθωώνω) оправдувам оправдать, δικαιολογώ (συγχωρώ) извинувам извинить, δίκαιος прав правый, δίκαιος справедлив справедливый, δικαιοσύνη правосудство правосудие, δικαιωματικός правен праведный, δικαιωματικός законски законый, δικαιώνομαι имам право иметь право, δικαιώνω оправдувам оправывать, δικανικός судски судебный, δικαστής судија судья, δικέφαλος двоглав двуглавый, δικηγορώ адвокатувам адвокатом, δικονομία судско производство судопроизводство, δίκρανο (δικράνι) вила вилы, δικτατορικός диктаторски диктаторский, διμηνία двомесечје два месяца, δίνω давам давать, διοίκηση управување управление, διοικητής управител управляющий, διοικώ управувам управлять, διοικώ (διατάζω) командувам командовать, διόλου никако никак, διοργανώνω организирам организовывать, διοργάνωση организирање организация, διορθώνω поправам поправлять, διόρθωση коректура корректция, διορία рок срок, διορίζω назначувам назначить, διορισμός назначување назначение, διπλανός соседен соседный, διπλασιάζω удвојувам удвоить, διπλασιασμός удвојување удваивание, διπλάσιος двоен двойной, διπλάσιος удвоен удвоенный, διπλοπροσωπία дволичност двуличие, δι(πλο)πρόσωπος дволичен двуличный, διπλότυπο талон (корешок) талона, δίπλωμα диплома диплом, διπλωματούχος дипломиран дипломированный, δίπρακτος двоактен двухактный, δισέγγονη правнука правнучка, δισεκατομμύριο милијарда миллиард, δίσεκτος високосен високосный, δισταγμός колебање колебание, διστάζω колебам колебать, διστακτικός колеблив колеблющийся, διστακτικός нерешителен нерешительный, διυλίζω филтрирам фильтровать, διυλίζω прецедувам процеживать, διφθερίτις дифтерија дифтерит, διφορούμενος двосмислен двусмысленный, διχάζω разделувам на две разделять надвое, διχάλα вила вилы, διχαλωτός раздвоен раздвоёный, δίχρονος двогодишен двухгодичный, δοκησίσοφος надмен надменный, δοκιμάζω пробувам пробовать, δοκιμάζω (εξετάζω) испитувам испытать, δοκιμάζω (ελέγχω) тестирам тестировать, δοκιμασία опит опыт, δοκιμασία (δοκιμή) испитување испытание, δοκιμαστικός пробен пробный, δοκίμιο есеј эссе, δολοπλόκος интригант интриган, δολοφονία убиство убийство, δολοφονώ убивам убивать, δόντι зав зув, δοξάζω славам славить, δοξάζω прославувам прославлять, δορυφόρος сопатник спутник, δουλεία ропство рабство, δουλεύω работам работать, δουλεύω служам служить, δούλη слугинка служанка, δούλη робинка рабыня, δουλικός ропски рабский, δούλος роб раб, δουλώνω (υποδουλώνω) поробувам порабощать, δραματικός драматичен драматический, δραματολόγιο репертоар на театар репертуар театра, δραπετεύω бегам убегать, δραπέτης бегалец беглый, δράση дејство действие, δραστήριος активен активный, δραστήριος енергичен энергичный, δραστήριος деловен деловный, δραστηριότητα енергичност энергичность, δρεπάνι (άρπη) срп серп, δριμύτητα острина остротá, δροσάτος свеж свежий, δροσιά свежина свежесть, δροσίζω (φρεσκάρω) освежувам освежить, δροσιστικός освежителен освежительный, δρύινος дабов дубовый, δρυς даб дуб, δυναμικός динамичен динамичный, δυνάμωμα засилување усиление, δυναμώνω засилувам усиливать, δυναμώνω закрепнувам укреплять, δυναστεύω владеам владычествовать, δυναστεύω господарам господствовать, δυνάστης угнетувач угнетатель, δυνατά силно сильно, δυνατός силен сильный, δυνατός здрав здоровый, δυνατός (πιθανός) возможен возможный, δυσανάλογος несразмерен несоразмерный, δυσανάλογος непропорционален непропорциональный, δυσαρέσκεια незадоволство недовольство, δυσαρεστημένος недоволен неповольный, δυσάρεστος непријатен неприятный, δυσαρεστώ огорчувам огорчить, δυσαρέσκεια (πίκρα) огорчување огорчение, δυσαρμονία несоодветност несоодветствие, δυσπιστία недоверба недоверие, δυσφορία (δυσανασχέτηση) негодување негодование, δυσφορώ (δυσανασχετώ) негодувам негодовать, δυσχεραίνω

усложнувам усложни́ть, δυτικός западен за́падный, δύω заоѓам заходи́ть, δούρειος дрвен деревя́нный, δωδεκάδα дузина дюзина, δωρίζω подарувам дари́ть, δωροδοκία поткуп по́дкуп, εαυτός μου себе себя́, εβδομηκοστός седумдесетти седимдеся́тый, έβδομος седми седьмо́й, Εβραία Евреијка Евре́йка, εβραϊκός евреијски евре́йский, Εβραίος Евреин Евре́й, έγγαμος женет жена́тый, εγγονή внука вну́чка, εγγράφω запишувам записывать, εγγράφω впишувам впи́сывать, εγγράφω регистрирам регистри́ровать, εγγύηση гаранција гара́нтия, εγγυώμαι гарантирам гаранти́ровать, εγείρω (ξυπνώ) будам буди́ть, εγκαθιστώ настанувам устана́вливать, εγκαίνια осветување освяще́ние, εγκαινιάζω осветувам освяща́ть, εγκάρδιος срдечен серде́чный, εγκαταλείπω изоставам оставля́ть, εγκέφαλος мозок мозг, έγκλημα престап преступле́ние, εγκληματίας престапник престу́пник, εγκληματικός криминален криминальный, εγκληματικότητα престапност престу́пность, εγκράτεια воздржаност воздержа́ние εγκρίνω (επιδοκιμάζω) одобрувам одо́брить, εγκύκλιος кругов круговой, εγκύκλιος циркуларен циркуля́р, εγκυκλοπαίδεια енциклопедија энциклопе́дия, εγκυμοσύνη бременост бере́менность, έγκυος бремена бере́менный, εγκώμιο фала (пофалба) хвала́, εγχαράττω гравирам гравирова́ть, εγχειρίζω оперирам опери́ровать, εγωισμός егоизам эгои́зм, εγωιστικός егоистичен эгоисти́ческий, εγωιστικός егоистичен эгоисти́чный, εδαφικός територијален территориа́льный, έδαφος земја земля́, έδρα седиште седа́лище, εθελοντικός доброволен доброво́льный, έθιμο обичај обычай, εθιμοτυπία етикета этике́т, εθνικισμός национализам национали́зм, εθνικός етнички этни́ческий, εθνικός национален национа́льный, εθνόσημο национален грб национа́льная герб, εθνοσυνέλευση народно собрание национа́льное собра́ние, εθνοφυλακή национална гарда национа́льная гва́рдия, είδηση соопштение сообще́ние, ειδικευμένος квалификуван квалифици́рованный, ειδικός специјален специа́льный, ειδικός (εμπειρογνώμων) специјалист специали́ст, ειδικότητα специјалност специа́льность, ειδοποίηση соопштение сообше́ние, ειδοποίηση известување извеще́ние, ειδοποιώ известувам извеща́ть, ειδοποιώ соопштувам сообща́ть, ειλικρινής искрен и́скренний, είδος сорта сорт, ειδύλιο идила иди́ллия, εικονίζω претставувам представля́ть, εικονικός виртуелен виртуа́льный, εικονογράφος илустратор иллюстра́тор, εικονογραφώ илустрирам иллюстри́ровать, είμαι (υπάρχω) соучесествувам существова́ть, ειρήνευση помирување примире́ние, ειρηνικός мирољубив миролюби́вый, ειρωνικός ироничен ироні́чный, εισάγω воведувам вводи́ть, εισάγω (εισφέρω) внесувам вноси́ть, εισαγωγή воведување введе́ние, εισαγωγή увоз ввоз, εισπνοή инхалација ингаля́ция, είσπραξη инкасирање инкасси́рование, εισπράττω собирам собира́ть, εκατόμβη хектомба гекато́мба, εκατοστόμετρο сантиметар сантиме́тр, εκβιάζω принудувам принуди́ть, εκβιασμός принудување принужде́ние, εκδίδω публикувам публикова́ть, εκδίδω издавам издава́ть, έκδοση издавање изда́ние, εκδότης издавач изда́тель, εκδοτικός издавачки изда́тельский, εκεί таму там, εκείνος оној он, εκεχειρία примирје переми́рие, έκθεμα експонат экспона́т, εκθέτω (εμπορ.) излагам излага́ть, εκκαθαρίζω чистам очища́ть, εκκαθαρίζω ликвидирам ликвиди́ровать, εκκαθάριση чистење очище́ние, εκκεντρικός ексцентричен эксцентри́чный, εκκενώνω евакуирам эвакуи́ровать, έκκληση апел апелля́ция, εκκλησία црква це́рковь, εκκλησιαστικός црковен церко́вный, εκλαϊκεύω популаризам популяризи́ровать, εκλέγω избирам избира́ть, εκλέκτορας избраник избира́тель, εκλογέας избирач избира́тель, εκλογή избор избра́ние, εκλογικός избирачки избира́тельный, εκλειπτική еклиптика экли́птика, έκλειψη исчезнување исчезнове́ние, εκλεκτός избран и́збранный, έκλυση ослабнување ослабле́ние, εκμάθηση изучување изуче́ние, εκμεταλλεύομαι експлоатирам эксплоати́ровать, εκμεταλλεύομαι исползувам изпо́льзовать, εκμεταλλευτής експлоататор эксплоата́тор, εκμισθώνω давам под наем сдава́ть внаём, εκμηδένιση уништување уничтоже́ние, εκνευρίζω нервирам нерви́ровать, εκνευρίζω дразнувам раздражи́ть, εκπαίδευση обука обуче́ние, εκπαιδευτήριο училиште учи́лище, εκπαιδευτικός учебен уче́бный, εκπαιδεύω образувам дава́ть образова́ние, εκπαιδεύω обучувам обуча́ть, εκπαιδεύω дресирам дрессирова́ть, εκπληκτικός поразен пораз́ительный, εκπληρώνω исполнувам исполня́ть, εκπλήρωση исполнување исполне́ние, εκπολιτίζω цивилизирам цивилизова́ть, εκπροσώπηση претставување

представле́ние, εκπροσωπώ претставувам представля́ть, έκρυθμος ненормален ненорма́льный, έκσταση екстаза экста́з, εκστρατεία (καμπάνια) кампања кампа́ния, έκταση растегање растя́гивание, εκτείνω простирам простира́ть, εκτέλεση исполнување исполне́ние, εκτελεστικός исполнителен исполни́тельный, εκτελώ (επιτελώ) исполнувам испо́лнить, εκτεταμένος распространет распространённый, εκτίμηση почит почита́ние, εκτιμώ почитувам почита́ть, εκτιμώ ценам цени́ть, εκτιμώ (αποτιμώ) оценувам оцени́ть, έκτος шести шесто́й, έκτροπος (ακατάλληλος) неумесен неуме́стный, έκτρωση абортус або́рт, εκτυπώνω отпечатам отпеча́тать, εκτύπωση печатење печа́тание, εκτύπωση отпечатување отпеча́тывание, εκφράζω искажувам выска́зывать, έκφραση искажување выска́зывание, εκφωνώ произнесувам произноси́ть, εκχύλισμα екстракт экстра́кт, εκχώρηση отстапка усту́пка, ελαία маслинка масли́на, ελαιόδενδρο маслиново масло оли́вковое ма́сло, έλατο ела ель, ελαστικός еластичен эласти́чный, ελαστικότητα еластичност эласти́чность, ελάττωση (μείωση) снижување сниже́ние, ελάφι елен оле́нь, ελάχιστος минимален минима́льный, Ελβετίδα Швајцарка Швейца́рка, Ελβετικός Швајцарски Швейца́рский, Ελβετός Швајцарец Швейца́рец, ελεγκτής контролор контролёр, έλεγχος контрола контро́ль, ελέγχω контролирам контроли́ровать, ελέγχω проверувам опроверга́ть, ελεημοσύνη милостина ми́лостыня, έλεος милосрдие милосе́рдие, έλεος поштеда поща́да, ελεύθερα слободно свобо́дно, ελευθερία слобода свобо́да, ελεύθερος слободен свобо́дный, ελευθερώνω ослободувам освободи́ть, ελευθέρωση ослободување освобожде́ние, ελευθερωσύνη слободоумие свободомыслие, ελευθερωσύνη (Πολιτική) либерализам либерали́зм, ελευθερωτής ослободител освободи́тель, ελεώ давам милостина подава́ть ми́лостыню, ελιγμός маневар мане́вр, έλικα спирала спира́ль, ελικόπτερο хеликоптер гелико́птер, έλκηθρο санка са́ни, ελκυστικός привлечен привлека́тельный, ελκύω привлекувам привлека́ть, ελλείπω отсуствувам отсу́тствовать, ελλείπω недостигам недостава́ть, Έλληνας Грк Грек, Ελληνίδα Гркинка Греча́нка, Ελληνικά (γλώσσα) грчки јазик гре́ческий язык, Ελληνικός грчки гре́ческий, ελπίδα надеж наде́жда, ελπίδοφόρος (αξιόπιστος) надежен надёжный, εμβαθύνω проникнувам проника́ть, έμβλημα грб герб, έμβρυον ембрион эмбрио́н, εμμένω настојувам наста́ивать, εμμένω држам утвержда́ть, εμμονή настојчивост насто́йчивость, εμμονή (επιμονή) упорност упо́рство, έμμονος (επίμονος) упорен упо́рный, εμπέδωση закрепнување закрепле́ние, εμπειρία опит о́пыт, εμπειρογνώμων експерт экспе́рт, έμπειρος опитен о́пытный, εμπιστεύομαι доверувам дове́рить, έμπιστος доверлив дове́ренный, εμπιστοσύνη верба ве́ра, εμπιστοσύνη доверба дове́рие, έμπλαστρο пластир пла́стырь, εμπορικός трговски торго́вый, εμπόριο трговија торго́вля, έμπορος трговец торго́вец, εμφανής јавен я́вный, εμψύχωση воодушевување воодушевле́ние, εναέριος воздушен возду́шный, εναντίος (ενάντιος) спротивен противи́ный, εναντιώνομαι се противам противоре́чить, ενάρετος добродетелен доброде́телный, ένδειξη (κατεύθυνση) укажување укажа́ние, ενδεχόμενος возможен возмо́жный, ενδεχόμενος веројатен вероя́тный, ενδιαφερόμενος заинтересиран заинтересо́ванный, ενδιαφέρω интересирам интересова́ть, ενδιαφέρων (ο) интересен интере́сный, ενδόμυχος интимен инти́мный, ένδοξος славен сла́вный, ενέδρα заседа заса́да, ενεργητικός активен акти́вный, ενεργητικότητα енергичност энерги́чность, ενεργώ (λειτουργώ) дејствувам де́йствовать, ενεργώ спроведувам производи́ть, ένεση инјекција инъе́кция, ενημερώνω известувам извести́ть, ενημερωτικός информативен информати́вный, ενθουσιασμός ентузијазам энтузиа́зм, ενίσχυση поткрепа подкрепле́ние, ενοικιάζω давам под наем отдава́ть внаём, ένοπλος вооружен вооружённый, ενόργανος (Μουσική) инструментален инструмента́льный, ενορχήστρωση оркестрирање оркестро́вка, ενοχοποίηση обвинување обвине́ние, ένοχος виновен вино́вный, ενστικτώδης инстинктивен инстинкти́вный, ενσωματώνω присоединувам присоедини́ть, ενσωμάτωση присоединување присоедине́ние, εντατικός интензивен интенси́вный, εντατικός напрегнат напряжённый, ενταφιάζω погребувам погреба́ть, εντερίτις ентеритит энтери́т, έντιμος чесен почётный, εντιμότητα чесност почте́нность, έντονος енергичен энерги́чный, εντοπισμός локација локализа́ция, εντοπίζω локализирам локализова́ть, εντριβή (μασάζ) масажа масса́ж, έντυπος печатен печа́тный, εντύπωση впечаток впечатле́ние, ενωμένος соединет соединённый, ενώνω

обединувам объединя́ть, ενώνω соединувам соедини́ть, ενώνω (συσπειρώνω) сплотувам сплоти́ть, εξάεδρο шестоаголник шестиуго́льник, εξαεριωτήρας (καρμπυρατέρ) карбуратор карбюра́тор, εξαίρεση исклучок исключе́ние, εξαιρετικός исклучителен исключи́тельный, εξαίρετος одличен отли́чный, εξαίρετος класен кла́ссный, εξαιρετικώς исклучително исключи́тельно, εξαιρώ исклучувам исключи́ть, εξακολούθηση продолжување продолже́ние, εξακολουθώ продолжувам продолжа́ть, εξάλειψη отстранување устране́ние, εξαναγκασμός принуда принужде́ние, εξαντλώ истоштувам изтоща́ть, εξαντλώ исцрпувам исче́рпывать, εξάπτω возбудувам возбужда́ть, εξάρμοση демонтирание демонти́рование, εξασθένηση ослабување ослабле́ние, εξασθενώ ослабувам осла́бить, εξάσκηση тренинг трениро́вка, εξασκώ практикувам практикова́ть, εξατμίζω испарувам испари́ться, εξάτμιση испарување испаре́ние, εξαφάνιση исчезнување исчезнове́ние, εξέδρα трибина трибу́на, εξέλιξη развој разви́тие, εξέλιξη еволуција эволюция, εξελίσσω развивам развива́ть, εξερεύνηση иследување иссле́дование, εξερευνητής иследник иссле́дователь, εξερευνώ иследувам иссле́довать, εξετάζω проверувам прове́рить, εξευγενίζω облагородувам облагора́живать, εξηγώ објаснувам объясня́ть, εξηγώ толкувам толкова́ть, εξήγηση објаснување объясне́ние, εξιλεώνομαι искупувам искупи́ть, εξιλέωση искупување искупле́ние, εξολοθρεύω (εξοντώνω) уништувам уничтожа́ть, εξολοθρεύω (εξοντώνω) истребувам истребля́ть, εξομολογώ исповедувам испове́довать, εξόντωση уништување уничтоже́ние, εξόντωση истребување истребле́ние, εξοπλίζω вооружувам вооружи́ть, εξοπλισμός вооружување вооруже́ние, εξουδετέρωση неутрализација нейтрализа́ция, εξουσιάζω владеам вла́ствовать, εξουσιάζω имам сила име́ть си́лу, εξουσιοδότηση ополномоштување уполномо́чиштувание, εξυγίανση оздравување оздоровле́ние, εξυπηρετώ служам обслу́живать, έξυπνος умен у́мный, εξυπνώ (ξυπνώ) будам буди́ть, έξω надвор на дворе́, εορτάζω празнувам пра́здновать, εορτασμός празнување пра́зднование, εορταστικός празнчиен пра́здничный, εορτή празник пра́здник, επαγγελματίας професионалец профессиона́л, επαγωγικός индуктивен индукти́вный, επακολούθημα последица после́дствие, επακολούθημα последица сле́дствие, επακολουθώ следувам, следам (сле́довать), επαναζώ оживувам оживáть, επανακαλώ се одзивам отзыва́ть, επαναλαμβάνω повторувам повторя́ть, επαναληπτικός повторен повто́рный, επανάληψη повторување повторе́ние, επαναστατικός революционен революцио́нный, επαναστατώ (στασιάζω) бунтувам бунтува́ть, επαναστάτης революционер революционер, επαναφέρω возвраќам возврати́ть, επαναφέρω обновувам возобновля́ть, επανειλημμένος повторлив повто́рный, επανειλημμένος многократен неоднокра́тный, επαναφορά возвраќање возвраще́ние, επανορθώνω исправам испра́вить, επανορθώνω поправам поправля́ть, επάρκεια задоволство дово́льство, επαρχιακός провинцијален провинциа́льный, επαρχιώτης провинцијалец провинциа́л, επειγόντως неодложно неотло́жно, επεισόδιο епизода эпизо́д, έπειτα потоа пото́м, επέκταση раширување расшире́ние, επέκταση одолжување удлине́ние, επεκτείνω раширувам расширя́ть, επενδύω инвестирам инвести́ровать, επενδύω облекувам облицо́вывать, επέτειος годишнина годовщи́на, επέτειος (ιωβηλαίο) јубилеј юбиле́й, επιβάρυνση обременување обремене́ние, επιβαρύνω обременувам обременя́ть, επιβεβαιώνω потврдувам подтвержда́ть, επιβεβαίωση потврдување подтвержде́ние, επιβλέπω набљудувам наблюда́ть, επίβλεψη набљудување наблюде́ние, επιβράβευση наградување награжде́ние, επιβραβεύω наградувам награжда́ть, επίγνωση сознание зна́ние, επιγονατίδα чашка од колено коле́нная ча́шка, επίγραμμα епиграм эпигра́мма, επιγραφή натпис на́дпись, επιγράφω пишувам надпи́сывать, επιγράφω адресирам адресова́ть, επίδειξη дисплеј дисплéй, επιδέξιος искусен иску́сный, επιδεξιότητα уметност уме́нье, επιδέχομαι трпам терпе́ть, επιδιορθώνω поправам попра́вить, επιδιορθώνω ремонтирам ремонти́ровать, επιδιώκω се стремам стреми́ться, επιδίωξη стремеж стремле́ние, επιδοκιμάζω одобрувам одобря́ть, επίδομα додаток дота́ция, επίδοξος веројатен вероя́тный, επίδοση врачување вруче́ние, επιδρώ влијаам влия́ть, επίζηλος завиден зави́дный, επιθετικός агресивен агреси́вный, επιθυμία желба желá́ние, επίκαιρος навремен вре́менный, επικερδής доходовен дохо́дный, επικήδειος погребален погреба́льный, επικήδειος надгробен

надгро́бный, επικίνδυνος опасен опа́сный, επικοινωνώ (αγγέλλω) соопштувам сообщи́ть, επικράτεια држава держа́ва, επικράτεια владеење владычество, επικρατώ господарам госпо́дствовать, επικρίνω критикувам критикова́ть, επικρίνω осудувам осужда́ть, επικριτής критичар кри́тик, επικροτώ одобрувам (гро́мко) одобря́ть, επικροτώ ракоплескам рукоплеска́ть, επικροτώ аплаудирам аплоди́ровать, επικυρώνω ратифицирам ратифици́ровать, επικυρώνω утврдувам утвержа́ть, επικύρωση потврдување утвержде́ние, επιμελής (εργατικός) трудољубив трудолюби́вый, επιμονή настојчивост насто́йчивость, επίμονος настојчив насто́йчивый, επίμονος упорен упо́рный, επινόηση измислување измышле́ние, επίορκος клетвопрестапнички клятвопресту́пнический, επίπεδος плоскат пло́ский, επιπλέω плутам плыть, Επίρρημα (Γραμματική) наречје наре́чие, επιρροή влијание влия́ние, επίσημος официјален официа́льный, επισημότητα официјалност официа́льность, επισημότητα официјален карактер официа́льный хара́ктер, επισκέπτομαι посетувам посети́ть, επίσκεψη посетување посеще́ние, επισκοπώ разгледувам разгля́дывать, επιστέγασμα завршок (на нешто) заверше́ние, επιστημονικός научен нау́чный, επιστροφή (γύρισμα) враќање враще́ние, επίστρωση покривание покрыва́ние, επιτάφιος надгробен надгро́бный, επιτήδειος способен спосо́бный, επιτηδειότητα умеење уме́ние, επίτηδες намерно преднаме́ренно, επιτίθεμαι атакувам атакова́ть, επιτίθεμαι напаѓам напада́ть, επίτιμος почетен почётный, επίτομος краток кра́ткий, επιτρέπω разрешувам разреши́ть, επιτρέπω дозволувам позволя́ть, επίτροπος комесар комисса́р, επιτυ/χαίνω (-γχάνω) постигам (цел) достига́ь, επιτυχής успешен успе́шный, επιφάνεια површност пове́рхность, επιφανής виден ви́дный, επιφυλακτικός воздржан сде́ржанный, επιφύλαξη воздржаност сде́ржанность, επιχείρηση претпријатие предприя́тие, επίχρυσος позлатен позоло́ченый, επιχρυσώνω позлатувам золоти́ть, εποικοδομητικός конструктивен конструкти́вный, επόμενος следен сле́дующий, εποποιία епопеја эпопе́я, εποπτικός контролен контро́льный, εποχή сезона сезо́н, εποχή годишно време вре́мя го́да, επωφελής полезен поле́зный, εργάζομαι работам рабо́тать, εργάζομαι се трудам труди́ться, εργάσιμος работен рабо́чий, εργατικός трудов трудово́й, εργατικός работнички работя́щий, εργατικότητα трудољубие трудолюбие, εργάτρια работничка рабо́тница, έργο производ произведе́ние, εργοδότης работодавател работода́тель, εργοστασιακός фабрички фабри́чный, εργοστάσιο претпријатие предприя́тие, εργόχειρο ракотворби рукоде́лие, ερεθίζω возбудувам возбужда́ть, ερεθίζω дразнам раздража́ть, ερεθισμός дразнење раздраже́не, ερείπιο руина руи́ны, έρευνα иследување иссле́дование, ερευνητής иследник иссле́дователь, ερευνώ иследувам иссле́довать, ερευνώ разузнавам разузнава́ть, ερημονήσι пуст остров пустынный о́стров, έρημος пустина пустыня, ερημώνω (ρημάζω) опустошувам опустоши́ть, ερημώνω (καταστρέφω) разрушувам разруши́ть, ερήμωση опустошување опустоше́ние, ερήμωση (καταστροφή) разрушување разруше́ние, ερίζω (φιλονεικώ) спорам спо́рить, ερμηνεία толкување толкова́ние, ερμηνευτής толкувач толкова́тель, ερμηνεύω толкувам толкова́ть, ερωμένη љубовница любо́вница, έρωτας љубов любо́в, ερωτεύομαι вљубам влюби́ться, ερωτεύομαι се вљубувам влюбля́ться, ερωτευμένος вљубен влюблённый, ερωτικός еротичен эроти́ческий, εσύ ти ты, εταιρεία фирма фирм, ετοιμάζω приготвувам пригото́вить, ετοιμασία приготвување приготовле́ние, έτοιμος готов гото́вый, έτος година год, έτσι така так, ευαίσθητος чувствителен чувстви́тельный, ευγενικός воспитан воспи́танный, ευγενής благороден благоро́дный, ευγνώμων благодарен благода́рный, ευδιάθετος благопријатен благоприя́тный, ευεργετικός благотворен благотво́рный, ευθεία права линија прямáя ли́ния, εύθυμος весел весёлый, ευημερία благосостојба благосостоя́ние, ευκίνητος подвижен подвижно́й, ευλογημένος благословен благослове́нный, ευλογία благослов благослове́ние, ευλογώ благословам благослови́ть, εύνοια сочувство сочу́вствие, ευνοούμενος љубимец люби́мец, ευπείθεια послушност послуша́ние, ευπειθής послушен послу́шный, ευπειθής покорен поко́рный, ευπιστία лековерност легкове́рие, εύπλαστος пластичен пласти́чный, ευρύνω раширувам расширя́ть, ευρύς широк широ́кий, Ευρωπαϊκός Европски Европе́йский, εύρωστος здрав здоро́вый, εύρωστος силен си́лный, ευσπλαχνία милосрдие милосе́рдие, ευστάθεια постојаност постоя́нство, ευσταθής стабилен стаби́льный,

ευσταθής τврд твёрдый, ευσυνειδησία добросовесност добросо́вестность, ευσυνείδητος добросовесен добросо́вестный, εύσωμος (καλοσχηματισμένος) строен стройный, ευτύχημα случка (счастли́вый) слу́чай, ευφορία плодородна плодоро́дие, εύφορος плоден плодоро́дный, ευφραίνω се веселам весели́ть, ευχαριστημένος задоволен дово́лный, ευχαρίστηση задоволство удово́льствие, ευχαριστία признание призна́тельность, ευχάριστος пријатен прия́тный, ευχαριστώ благодарам благодари́ть, ευχή пожелно пожела́ние, εύχομαι се молам моли́ть, εφαρμόζω приложувам приложи́ть, εφεδρεία резерва резе́рв, εφεδρικός резервен резе́рвный, εφοδιάζω снабдувам снабди́ть, εφοδιασμός снабдување снабже́ние, έχω имам име́ть, έως околу о́коло, ζαβολιά итроштина хи́трость, ζάπλουτος обилен оби́льный, ζάρι (πεσσός) коцка ко́шка, ζαρωμένος смачкан смя́тый, ζαφείρι сафир сапфи́р, ζερβός лев левый, ζεσταίνω греам греть, ζέστη топлина теплота́, ζευγάρι пар па́ра, ζευγαρώνω спарувам спа́ривать, ζέφυρος западен ветер тёплый ве́тер, ζηλεύω (ζηλοτυπώ) завидувам зави́довать, ζηλιάρης (ζηλότυπος) завидлив зави́стливый, ζήτημα проблем пробле́ма, ζητιανεύω просам проси́ть (ми́лостыню), ζητωκραυγάζω развеселувам развесели́ться, ζόρι насилство наси́льно, ζόρικος тежок тяжёлый, ζούγκλα џунгла джу́нгли, ζουμερός сочен со́чный, ζουμπούλι (υάκινθος) хијацинт гиаци́нт, ζοφερός мрачен мра́чный, ζοφερός темен тёмный, ζύγι тежина тя́жесть, ζυγός јарем ярмо́, ζύγωμα приближување приближе́ние, ζυγώνω приближвам приближа́ть, ζύμωμα месење заме́шивние, ζυμώνω (μάσσω) месам меси́ть, ζω живеам жить, ζωδιακός зодијаски зодиа́к, ζώδιον знак во зодијакот знак зодиа́ка, ζωή живот жизнь, ζωή суштествување существова́ние, ζωηρεύω оживувам оживля́ть, ζωηρός жив живо́й, ζωηρός енергичен энерги́чный, ζωντάνεμα (ζωογόνηση) оживување оживле́ние, ζωντάνεμα воскреснување воскреше́ние, ζωντανεμένος оживеан оживлённый, ζωντανεύω воскреснувам воскреша́ть, ζώο животно живо́тное, ζωώδης животински живо́тный, ζωοδότης кој дава живот дающий жизнь, ζωολογικός зоолошки зоологи́ческий, ηγεμονεύω царувам ца́рствовать, ηγεμονία хегемонија гегемо́ния, ηγεσία раководство руково́дство, ηγέτης водач вождь, ήγουν (δηλαδή) значи значит, ηδονή наслада наслажде́ние, ηδονή задоволство удово́льствие, ηθικός етички эти́чный, ηθικός морален мора́льный, ήθος карактер хара́ктер, ήθος нарав нрав, ηλεκτραγωγός електричен проводник проводни́к электри́чества, ηλεκτρίζω електризирам электризова́ть, ηλεκτρίζω возбудувам возбуждва́ть, ηλεκτρικό електрицитет электри́чество, ηλέκτριση електрификација електриза́ция, ηλεκτρόδιο електрода электро́д, ηλεκτροδυνανική електродинамика электродина́мика, ηλεκτροκινητήρας електромотор электромото́р, ηλεκτρολογία електротехника электроте́хника, ηλεκτρολόγος електротехничар электроте́хник, ηλεκτρόλυση електролиза электро́лиз, ηλεκτρομαγνήτης електромагнет электромагни́т, ηλεκτρόμετρο електрометар электро́метр, ηλιακός сончев со́лнечный, ηλίαση сончев удар со́лнечный удар, ηλιθιότητα идиотизам идиоти́зм, ηλιοθεραπεία хелиотерапија гелиотерапи́я, ήλιος сонце со́лнце, ημερόβιος (ημερινός) дневен дневно́й, ήμερος скротен кро́ткий, ημερώνω успокојувам успока́ивать, ημικρανία мигрена мигре́нь, ημισέληνος полумесечина полуме́сяц, ημίφως полусветло полусве́т, ημίωρο половина час полчаса́, ηνωμένος соединет соединённый, ηνωμένος обединет объединённый, ήπιος кроток кро́ткий, ηπιότητα кроткост кро́тость, ηρεμία спокој споко́йствие, ηρεμία спокој покой, ήρεμος спокоен споко́йный, ήρεμος мирен ми́рный, ήρωας херој геро́й, ηρωικός херојски геро́йский, ησυχάζω успокојувам успока́ивать, ησυχάζω спокоен сум быть споко́йным, ησυχία (ανάπαυση) покој поко́й, ησυχία спокојство споко́йствие, ήττα пораз пораже́ние, ηττώμαι трпам пораз терпе́ть пораже́ние, ηχηρός озбучен збу́чный, ηχώ (ηχολογώ) звучам звуча́ть, θάβω (θάπτω) погребувам погреба́ть, θάβω закопувам закопа́ть, θάλαμος спална спа́льня, θαλασσινός морски морско́й, θαλασσόνερο морска вода морска́я вода́, θαλασσοπόρος морепловец мореплава́тель, θαλασσοπούλι морска птица рибар морска́я пти́ца, θαλερός зелен зелене́ющий, θαλερός расцветан цвету́щий, θαλερός свеж све́жий, θάλλω (ανθίζω) расцветувам расцвеста́ть, θάλλω (ανθίζω) процветувам процвета́ть, θανάσιμος смртен смерте́льный, θάνατος смрт смерть, θαρραλέος смел сме́лый, θαρραλέος храбар хра́брый, θαυμάζω се восхитувам восхища́ться, θαυμάσιος чудесен чуде́сный, θαυμασμός восхит восхище́ние, θάψιμο

погреб погребе́ние, θάψιμο закоп зака́пывание, θέατρο театар теа́тр, θεϊκός (θείος) божествен боже́ственный, θέλημα (θέληση) волја во́ля, θέλημα (θέληση) желба жела́ние, θεμέλιο основа основа́ние, θεμελιώνω основам осно́вывать, θεμελιωτής основач основа́тель, θεοποίηση обоготворување обоготворе́ние, θεοποιώ боготворам боготвори́ть, θεόρατος огромен огро́мный, θεότητα божественост божество́, θεραπεύω (γιατρεύω) исцелувам исцели́ть, θεραπεύω лекувам лечи́ть, θερίζω косам коси́ть, θερίζω жнеам жать, θερινός летен ле́тний, θέρισμα жетва жа́тва, θερισμός косење косьба́, θεριστής косач коса́рь, θερμαγωγός топлопроводен топлопрово́дный, θερμαίνω загревам согрева́ть, θερμαίνω греам нагрева́ть, θέρμανση загревање обогрева́ние, θερμόμετρο термометар термо́метр, θερμός топол тёплый, θερμότητα топлина тепло́, θέρος (θερισμός) жетва жа́тва, θέση положба положе́ние, θετικισμός позитивност позитиви́зм, θετικός позитивен позити́вный, θεώρηση визирање визи́рование, θεωρητικός теоретски теорети́ческий, θήκη футрола футля́р, θηρίο ѕвер зверь, θηρίο животно живо́тное, θίασος театарска група театра́льная гру́ппа, θιασώτης приврзаник приве́рженец, θνησιμότητα смртност сме́ртность, θνητός смртен сме́ртный, θόλος купола ку́пол, θολός нечист нечи́стый, θολός матен му́тный, θολούρα конфузија конфу́з, θολώνω матам мути́ть, θολωτός куполест име́ющий ку́пол, θούριος воена песна вое́нная пе́сня, θράσος дрскост де́рзость, θρασύς дрзок де́рзкий, θρηνώ оплакувам опла́кивать, θρηνώ жалам сожале́ть, θρήσκευμα вероисповед вероиспове́дание, θρήσκος религиозен религио́зный, θριαμβευτής победник победи́тель, θριαμβευτικός триумфален триумфа́льный, θριαμβευτικός победнички побе́дный, θρυλικός легендарен легенда́рный, θρυμματίζω дробам дроби́ть, θύελλα бура бу́ря, θυελλώδης (ορμητικός) бурен бу́рный, θυμάρι темјан тимья́н, θυσία жртва же́ртва, θυσιάζω жртувам же́ртовать, θυσιαστήριο олтар алта́рь, θωριά изглед взгляд, θωρώ видам ви́деть, ιατρικός медицински медици́нский, ιδανικεύω идеализирам идеализи́ровать, ιδεολογικός идеолошки идеологи́ческий, ιδανικός идеален идеа́льный, ιδανισμός идеализам идеали́зм, ιδιαίτερος особен осо́бенный, ιδιοκτησία сопственост со́бственность, ιδιοκτήτης сопственик со́бственник, ιδιοποίηση присвојување присвое́ние, ιδιότροπος капризиозен капри́зный, ιδίωμα идиом идио́ма, ιδιόρρυθμος оригинален оригина́льный, ίδιος сопствен со́бственный, ίδιος свој свой, ιδιότητα својство сво́йство, ίδρυμα здруже́ние учрежде́ние, ιδρυτής (θεμελιωτής) основач основа́тель, ιδρύω основам основа́ть, ιδρύω (κτίζω) создавам созда́ть, ιδρώνω се потам поте́ть, ιδρωμένος потен по́тный, ιεραρχικός хиерархиски иерархи́ческий, ιερεύς свештеник свяще́нник, ιερογλυφικός хиероглифски иероглифи́ческий, ιερόν светилиште святи́лище, ιερός свет свято́й, ιερότητα светост свя́тость, ιθαγενής местен ме́стный, ικανός способен спосо́бный, ικετεύω понизно молам умоля́ть, ίκτερος жолтица желту́ха, ιλαρός весел весёлый, ιλαρότητα веселост весе́лье, ιμπεριαλισμός империјализам империали́изм, ιμπεριαλιστής империјалист империали́ст, ιμπρεσσιονισμός импресионизам импрессиони́зм, ίνα влакно волокно́, ιππικό коњица ко́нница, ιπποδρόμιο хиподром ипподро́м, ιππόκαμπος морско коњче морско́й конёк, ισημερία рамноденица равноде́нствие, ισονομία рамноправност равнопра́вие, ίσος еднаков одина́ковый, ίσος рамен ра́вный, ισοσταθμίζω урамнотежувам уравнове́шивать, ισοσύλλαβος еднаквосложен ранвосло́жный, ισότιμος еквивалентен эквивале́нтный, Ισπανίδα Шпанка Испа́нка, Ισπανός Шпанец Испа́нец, ιστορικός (επίθ.) историски истори́ческий, ιστορικός историчар исто́рик, ιστορώ пишувам историја писа́ть исто́рию, ιστορώ раскажувам расска́зывать, ισχυρίζομαι тврдам тверди́ть, ισχυρίζομαι настојувам наста́ивать, ισχυρός силен си́лный, ισχυρός влијателен влия́тельный, ισχύω имам сила име́ть си́лу, ίσως можеби мо́жет быть, Ιταλίδα Италијанка Итальянка, Ιταλικός (επίθ.) Италијански Итальянский, Ιταλός Италијанец Итальянец, ιτιά врба ве́рба, ιχνογραφώ цртам черти́ть, ιχνογράφημα цртеж чертёж, ιώδιο јод ио́д, ιωνικός јонски иони́ческий, καβαλλάρης кавалер кавалери́ст, καγκελλαρία канцеларство канцеля́рия, καγκελλάριος канцелар ка́нцлер, κάδρο кадар кадр, καθαγιάζω осветувам освяща́ть, καθαγίαση осветување освяще́ние, καθαρίζω (εκκαθαρίζω) чистам чи́стить, καθαρός чист чи́стый, κάθετος вертикален вертика́ль, καθηγήτρια наставничка наставника, καθηγήτρια професорка профессора, καθηλώνω заковувам закола́чивать, καθησυχάζω успокојувам

успокóить, καθησύχαση успокојување успокáивание, καθισιό седение сидéние (без дéла), καθοδήγηση раководство руковóдство, καθοδηγώ раководам руководи́ть, καθολικός (επίθ.) католички католи́ческий, καθολικός (ολικός, γενικός) општ óбщий, κάθομαι седам сидéть, καθορισμός определување определéние, καθόσον доколку наскóлько, καθρεφτίζω одразувам отражáть, καθώς како как, καινούργιος нов нóвый, καινουργώνω подновувам подновúть, καιρός време врéмя, καίω горам горéть, κακιώνω срдам сердúться, κακόγνωμος злонамерен злонамéренный, κακοκαρδίζω огорчувам огорчáть, κακολογία сплетка сплéтни, κακολογώ сплеткарам сплéтничать, κακόμοιρος беден бéдный, κακός недобар недóбрый, κακούργος престапник престýпник, καλημέρα добар ден дóбрый день, καλησπέρα добра вечер дóбрый вéчер, καλλιέργεια култивирање культиви́рование, καλλιέργεια (γης) обработување обрабóтка, καλλιεργώ (γη) култивирам культиви́ровать, καλλιεργώ обработувам обрабáтывать, κάλλιστος прекрасен прекрáсный, κάλλιστος (έξοχος) одличен отли́чный, καλλιτέχνημα производ за искуството произведéние искýсства, καλόγρια (μοναχή) монахиња монáхиня, καλοκαιρινός летен лéтний, καλόκαρδος добродушен добродýшный, καλοκοιτάζω гледам внимателно смотрéть внимáтельно, καλοριφέρ радијатор радиáтор, κάλος (ο) мозолка мозóль, καλπάζω галопирам галопи́ровать, καλπασμός галопирање галопи́рование, κάλπη урнек ýрна, κάλπικος фалшлив фальши́вый, κάλυμμα покрив покрóв, κάλυμμα покривка покрóв, καλώδιο (αγωγός) проводник прóвод, καλωσύνη добрина добротá, καμάκι харпун гарпýн, καμουφλάρισμα камуфлажа камуфля́ж, κάμπια гасеница гýсеница, κάμπος рамнина равни́на, καμπύλος крив кривóй, καννάβι коноп конопля́, καναρίνι канаринец канарéйка, κάνιστρο (μπιτόνι βενζίνης) канистар кани́стра, κανονίζω регулирам регули́ровать, κανονικός нормален нормáльный, κανονικός правилен прáвильный, καπετάνιος капетан капитáн, καπιταλισμός капитализам капитали́зм, κάποιος некој нéкий, κάποτε некогаш нéкогда, καπρίτσιο каприц капри́з, καραβάνι карван каравáн, καράβι (πλοίο) кораб корáбль, καραμπίνα карабина карабúн, καρβέλι леб хлеб, καρδιά срце сéрдце, καρδιακός срцев сердéчный, καρδιογράφημα кардиограм кардиогрáмма, καρναβάλι карневал карнавáл, καρπερός плодороден плодорóдный, καρποφόρο δένδρο плоден плодóвый, κάρτα карта кáрточка, καρτέρι заседа засáда, καρτερία трпение терпéние, καρτερικός трпелив терпели́вый, καρυδιά орев орéх, καρύκευμα поправка припрáва, καρφίτσα брош брóшка, κάρφωμα забивање забивáние (гвоздя́ми), καρφώνω забивам забивáть (гвóзди), καρχαρίας ајкула акýла, κασσέλα (σενδούκη) сандак сундýк, κάστανο костен каштáн, καστανός костенлив каштáновый, καταβιβάζω (κατεβάζω) спуштам спускáть, καταβιβάζω (κατεβάζω) понижувам понижáть, καταβυθίζω потонувам потопля́ть (тонýть), καταβύθιση потопување потоплéние, καταγής на земјата на землé (нáземь), καταγίνομαι се занимавам занимáться чем-л, κατάγομαι родум сум од быть рóдом, καταγραφή запишување зáпись, καταγωγή родум рóдом, καταδέχομαι примам принимáть, καταδίδω предавам (издавам) выдавáть, καταδικάζω осудувам осужди́ть, καταδίκη осудување осуждéние, κατάδικος (επίθ.) осуден осуждённый, καταδιώκω иследувам преслéдовать, κατάθεση внесување внесéние, κατάθλιψη депресија депрéсся, καταθλιπτικός депресивен депресси́вный, καταιγίδα бура бýря, κατάκαρδα длабоко глубокó, κατακερματίζω дробам дроби́ть, κατακλυσμός катаклизма катакли́зм, κατάκοιτος прикован за легло прикóванный к постéли, κατακράτηση задржување задержáние, κατακτώ окупирам оккупи́ровать, κατακυριεύω завладувам завладевáть, κατακυρώνω утврдувам утверждáть, καταλέγω вклучувам вклюучáть, κατάλληλος соодветен соодвéтствующий, κατάλογος (φαγητών) мени меню, καταλύω уништувам уничтожáть, καταμερισμός распределување распределéние, κατάμεστος преполнет перепóлненный, καταμέτρηση одмерување отмéривание, καταμετρώ одмерувам отмéривать, καταμολύνω осквернувам оскверня́ть, καταναγκάζω принудувам принуждáть, καταναγκασμός принуда принуждéние, κατανέμω распределувам распределя́ть, κατανικώ разбивам разбивáть, κατανομή распределба разпределéние, κατάντημα положба положéние, κατάπαυση прекратување прекрещéние, καταπαύω прекратувам прекрати́ть (прекратщáть), καταπιέζω угнетувам угнетáть, καταπίεση угнетување угнетéние, καταπίνω голтам глотáть, καταπίνω проголтувам проглáтывать

(проглоща́ть), κατάπιωμα голтање глота́ние, καταπληκτικός поразителен поразительный, κατάπληκτος поразен поражённый, καταπνίγω задушувам задуши́ть, καταπολεμώ победувам побежда́ть, καταποντισμός потонување потопле́ние, κατάσβεση гаснење гаше́ние, κατασκευάζω фабрикувам фабрикова́ть, κατασκοπεία шпионажа шпиона́ж, κατασκοπεύω шпионирам шпио́нить, κατάσταση состојба состоя́ние, καταστροφικός катастрофален катастрофи́ческий, κατάρα проклетство прокля́тие, καταραμένος проклет прокля́тый, καταριέμαι проколнувам проклина́ть, καταρτίζω формирам формирова́ть, καταρτίζω образувам образо́вывать, κατάρτιση составување установле́ние, κατάρτιση организирање организа́ция, κατάσβεση гаснење гаше́ние, κατασβύνω гаснам, згаснувам (гаси́ть), κατασκευάζω фабрикувам фабрикова́ть, κατασκοπεία шпионажа шпиона́ж, κατασκοπεύω шпионирам шпио́нить, κατάσταση состојба состоя́ние, κατάσταση положба положе́ние, καταρρίπτω оборувам оборва́ть, καταστρέφω уништувам уничто́жить, καταστροφή уништување уничтоже́ние, καταστροφή разурнување разруше́ние, κατάταξη (διαλογή) сортирање сортиро́вка, κατατάσσω (τακτοποιώ) сортирам сортирова́ть, κατατρεγμός проследување преслéдование, καταφέρνω успевам успе́ть, καταφρόνοια презир презре́ние, καταφύγιο прибежиште прибе́жище, καταχώνω заривам зарыва́ть, καταχωρίζω поместувам помеща́ть, καταχώριση поместување помеще́ние, καταψηφίζω гласам против голосова́ть про́тив, καταψήφιση гласање против голосова́ние про́тив, καταφρονώ презирам презира́ть, κατάχρηση злоупотреба злоупотребле́ние, κατεβάζω (καταβιβάζω) спуштам спусти́ть, κατεβάζω снижувам снижа́ть, κατεδαφίζω рушам ру́шить, κατεδάφιση рушење (соборување) разруше́ние, κατεργάζομαι обработувам обраба́тывать, κατεργάζομαι преработувам перераба́тывать, κατεργασία преработка переработка, κατευθύνω направам напра́вить, κατεργάρης итрец хитре́ц, κατευθύνω направам напра́вить, κατευνασμός успокојување успока́ивание, κατευναστικός успокоен успокои́тельный, κατηγορούμενος обвинет обвиня́емый, κατηγορώ обвинувам обвини́ть, κατηφής невесел невесёлый, κατηφορίζω се спуштам спуска́ться, κάτι нешто не́что, κατοικίδιος домашен дома́шний, κατοικημένος населен населённый, κατονομάζω именувам именова́ть, κατονομασία именување наименова́ние, κατοπινός следен сле́дующий, κατοχή владеење владе́ние, κάτοχος επιδόσεως рекордер рекордсме́н, κατσαβίδι навртка отвёртка, κατσικίσιος козји ко́зий, κατσούφης намуртен хму́рый (нахму́ренный), κάτω ниско ни́зко, κάτω долу доло́й, καυχιέμαι се гордеам горди́ться, καφενείο кафеана кофе́йня, καφές, ο кафе ко́фе, καχύποπτος сомнителен мни́тельный, καχυποψία (δυσπιστία) недоверба недове́рие, κελάηδημα пеење на птици пе́ние птиц, κελαηδώ чируликам чури́кать, κελάρυσμα жуборкање журча́ньe, κενός пуст пусто́й, κενός празен поро́жийн, κεντρικός централен центра́льный, κέντρο центар центр, κένταυρος кентаур кента́вр, κενώνω ослободувам освобожда́ть, κεραμικός керамички керами́ческий, κερασιά среша чере́шня, κέρασμα почест по́тчевание, κεραυνός молња мо́лния, κεραυνός гром громом, κέρβερος кербер це́рбер, κερδοσκοπία шпекулација спекуля́ция, κερδοσκοπικός шпекулативен спекулянти́вный, κερδοσκόπος шпекулант спекуля́цт, κερδοσκοπώ шпекулирам спекули́ровать, κερί свеќа свеча́, κερί восок воск, κέρινος восочен восково́й, κεφαλαιοκρατία капитализам капитали́зм, κεφαλόπονος главоболка головна́я боль, κεφάτος (χαρούμενος весел весёлый, κηδεία погребување погребе́ние, κηδεύω погребувам погреба́ть, κηρύττω проповедам проповéдовать, κηφήνας трут тру́тень, κιβδηλεύω фалсификувам фальшифици́ровать, κίβδηλος фалсификуван фальши́вый, κιβώτιο (σενδούκη) сандак сунду́к, κινδυνεύω ризикувам рискова́ть, κινητήριος двигателен дви́гательный, κινητοποίηση мобилизирање мобилиза́ция, κινητοποιώ мобилизирам мобилизова́ть, κινητός подвижен подвижно́й, κινίνη кинин хини́н, κινώ движам дви́гать, κιτρινάδα бледило блéдность, κιτρινάδα жолтица желтизна́, κιτρινίζω пожолтувам желте́ть, κίτρινος жолт же́лтый, κίτρο китра ци́трус, κλάδος (Οργανισμού) филијада филиа́л, κλαίω плачам пла́кать, κλαίω оплакувам опла́кивать, κλασικισμός класичизам классичи́зм, κλασικός класичен классíческий, κλάσμα (Μαθημ.) дропка дробь, κλάσμα дел до́ля, κλειδούχος (κλειδαράς) клучар ключник, κλειδώνω заклучувам заключа́ть, κλειδώνω завршувам заверша́ть, κλεψιά (κλοπή) кражба кра́жа, κληροδότης завештател завеща́тель, κληρονομιά наследство

насле́дие, κληρονομώ наследувам насле́довать, κλίμα клима кли́мат, κλινικός клинички клини́ческий, κλινοσκέπασμα покривка (за легло) покрыва́ло, κλοπή кражба кра́жа, κλοπιμαίος украден (сде́ланный)укра́дкой, κλωστήριο предилница пряди́льня, κόβω кројам крои́ть, κοινό општество о́бщество, κοινοβουλευτικός парламентарен парла́ментский, κοινός општ о́бщий, κοινότητα (селска) општина общи́на, κοινωνία општество о́бштество, κοινωνικός социјален социа́льный, κοινωνικός општествен общи́тельный, κοινωνός учесник уча́стник, κοινωφελής општополезен общеполе́зный, κόκ(κ)αλο коска кость, κοκκινογούλι црвено цвекло свекловица (свёкла), κόκορας петел пету́х, κόκκος зрно зерно́, κόκκος зрнце зерно́, κολακεύω угодувам угоди́ть, κόλαση пекол пе́кло, κολασμός казнување наказа́ние, κολλέγιο колеж ко́лледж, κολλεκτιβισμός колективизам коллективиза́ция, κολοκύθα тиква тыква, κολοσσιαίος (υπερμεγέθης) колосален колосса́льный, κόλπος пазува па́зуха, κολυμβητής пливац пове́ц, κολύμπι пливање пла́вание, κολυμπώ пливам пла́вать, κόμης гроф граф, κομματικός партиски парти́йный, κομμουνισμός комунизам коммуни́зм, κομψός елегантен элега́нтный, κομψότητα елеганција элега́нтность, κονιάκ коњак коньяк, κονσέρβα конзерва консе́рвы, κοντά блиску бли́зко, κοντά недалеку недалеко́, κοντάρι (ακόντιο) копје копьё, κοντολογής накратко ко́ротко, κοντός краток коро́ткий, κόντρα спротивност про́тив, κοπέλα девојка де́вочка, κοραλλένιος корален кора́лловый, κορνίζα корниз карни́з, κορυφή врв верх (верши́на), κορώνα круна коро́на, κοσκινίζω сејам се́ять, κόσμηση украс украше́ние, κοσμητική козметика косме́тика, κοσμικός светски све́тский, κοσμικός космички косми́ческий, κόσμιος скромен скро́мный, κοσμώ украсувам украша́ть, κοστούμι костим костюм, κουβαλώ пренисувам переноси́ть, κουβαλώ превезувам перевози́ть, κουβεντιάζω разговарам разгова́ривать, κουδούνι звоно звоно́к, κουδουνίζω звонам звони́ть, κουζίνα (μαγειρείο) кујна ку́хня, κουκουβάγια совалка сова́, κουλλός еднорак однору́кий, κούνια лулка люлька, κουνιάδα золва золо́вка, κουνιάδος шура шу́рин, κουνούπι комарец кома́р, κουράζω изморувам изнуря́ть, κούρεμα стрижење стри́жка, κουρεύω потстрижувам подстрига́ть, κουρεύω стрижам стричь, κουρούνα врана воро́на, κουρτίνα завеса за́навес, κουτάλι лажица ло́жка, κουτός глупав глу́пый, κουφαίνω оглушувам оглуши́ть, κουφός глув глухо́й, κουφότητα лекомисленост легкомыслие, κοφτερός остар о́стрый, κοχλάζω клокотам клокота́ть, κόψιμο крој крой, κρατερός силен си́лный, κράτηση задержување задержа́ние, κρατώ држам держа́ть, κρατώ држам заде́рживать, κρέας месо мя́со, κρεβάτι креват крова́ть, κρεβατοκάμαρα спална спа́льня, κρεμάλα бесилка ви́селица, κρεμώμαι висам висе́ть, κρεοπώλης месар мясни́к, κρηπίδωμα основа основа́ние, κρίμα жално жаль, κρίμα жално жа́лко, κρίση криза кри́зис, κρίσιμος (κριτικός) критичен крити́ческий, κρισιμότητα критична положба крити́ческое положе́ние, κριτήριο критериум крите́рий, κριτής судија судья́, κριτικός (επικριτής) критичар кри́тик, κρόταλο кастањети кастанье́та, κροτώ (κτυπώ τα χέρια) ракоплескам рукоплеска́ть, κρούση удирање уда́р, κρούστα кора ко́рка, κρύβω сокривам скрыва́ть, κρύβω тајам таи́ть, κρύο студ сту́жа, κρυπτογραφία шифра шифр, κρυστάλλινος кристален криста́льный, κρυσταλλώνω кристализирам кристаллизи́ровать, κρυφά тајно та́йно, κρυφό тајна та́йна, κρυφός таен та́йный, κρύψιμο сокривање скрыва́ние, κτήμα имот име́ние, κτηματίας сопственик со́бственник, κτήνος животно живо́тное, κτήση завладување владе́ние, κτίση создавање созда́ние, κτύπημα тепање то́панье, κτυπώ удирам уда́рить, κτυπώ (τύπτω) тепам то́пать, κυβερνήτης управител прави́тель, κυβερνώ управувам управля́ть, κυβικός кубен куби́ческий, κυβισμός кубатура куби́зм, κυδώνι дуња дюна, κύηση бременост бере́менность, κυκλάμινο циклама цикламе́н, κυκλικός кружен круговой, κύκλος циклус цикл, κύκλος кружница кружо́к, κυκλοφορώ се распространувам распространя́ть, κυκλοφορώ циркулирам циркули́ровать, κυκλώνω опкружувам окружа́ть, κύκλωση опкружување окруже́ние, κυκλωτικός кружен круговой, κυλινδρικός цилиндричен цилиндри́ческий, κύλινδρος цилиндар цили́ндр, κύλινδρος валјак валик, κυνήγι ловење ло́вля, κυνηγώ ловам лови́ть, κυνισμός цинизам цини́зм, κυνικός циничен цини́чный, κυρία госпоѓа господи́на, κυρία госпоѓа госпожа́, κυριαρχώ господарам госпо́дство́вать, κυριεύω завладувам завладева́ть, κύριος главен гла́вный, κύριος основен основно́й, κυριότητα сопственост со́бственность, κυρτός крив криво́й, κυρώνω утврдувам

утверждáть, кύρωση утврдување утвержде́ние, κύστη циста кистá, κυτταρίνη целулоза целлюлóза, κώδικας цифра цифр, κωμικός смешен смешнóй, κωμικός комичен коми́чный, κωμικοτραγικός трагикомичен трагикоми́чный, κωνικός конусен кони́ческий, κωφάλαλος глувонем глухонемóй, λαβή рачка рýчка, λαβίδα штипка щипцы´, λαβωματιά (λάβωμα) ранување ране́ние, λαβώνω ранувам рáнить, λαγαρίζω рафицирам рафици́ровать, λάγνος сладољубив сладострáсный, λαγοκοιμάμαι дремам дремáть, λαγός зајак зáяц, λάθρα тајно тáйно, λαθραίος таен (затаен) тáйный, λαϊκός народен нарóдный, λαίμαργος ненаситен ненасытный, λαιμητόμος гилотина гильоти́на, λαιμός грло гóрло, λακωνικός лаконски лакони́чный, λακωνικότητα лаконство лакони́чность, λάλημα пеење пéние, λαλιά глас гóлос, λαλώ говорам говори́ть, λάμπα ламба лáмпа, λαμπάδα свеќа свечá, λαμποκοπώ блескам блестéть, λαμπυρίδα (κωλοφωτιά) светулка светля́к, λάμπω светам свети́ть, λάμπω сјајам сия́ть, λάμψη сјај сия́ние, λάμψη блесок блеск, λανθάνω заблудувам заблуждáться, λαρυγγίτις ларингитис ларинги́т, λάρυγξ грло гóрло, λασκάρω отпуштам отпускáть, λατινικός латински лати́нский, λατομείο каменолом каменолóмня, λατρεία обожавање обожáние, λατρευτής обожавател обожáтель, λατρεύω обожавам обожáть, λατρεύω поклонувам поклоня́ться, λαχανικό зеленчук зéлень, λαχανοφαγία вегетаријанство вегетариáнство, λαχανοφάγος вегетаријанец вегетариáнец, λαχείο лотарија лотерéя, λέαινα лавица льви́ца, λεβίθα глиста глист, λεγεώνα легија легиóн, λέγω говорам говори́ть, λέγω кажувам сказáть, λεηλασία кражба грабёж, λειβάδι (λιβάδι) пасиште пáстбище, λειτουργώ функционирам функциони́ровать, λειτουργώ дејствувам действовать, λειτουργώ служам служи́ть (обéдню), λείψανο остаток остáтки, λειώνω топам топи́ть, λεμονάδα лимонада лимонáд, λέοντας лав лев, λεπτοκαμωμένος нежен нéжный, λεπτομερής детален детáльный, λεπτομερής подробен подрóбный, λεπτός (διακριτικός) тактичен такти́чный, λέρα нечистотија нечистотá, λευκαίνω белам бели́ть, λεύκανση белење отбéливание, λευκός бел бéлый, λευτεριά слобода свобóда, λεωφόρος булевар бульвáр, λήγουσα (Γραμματ.) последен слог послéдний слог, λήγω истекувам истекáть, λήθη заборав забвéние, λήξη завршок завершéние, ληστεία ограбување ограблéние, ληστεύω грабам грáбить, ληστής разбојник разбóйник, λιάζω сушам суши́ть (на сóлнце), λίβας југозападен ветер юго-зáпадный вéтер, λίγος мал мáлый, λίθινος каменит кáменый, λιθογραφείο литографско дело литогрáфия, λίκνο колевка колыбéль, λίμα пила напи́льник, λιμάρω пилам пили́ть, λίμνη езеро óзеро, λιμός (πείνα) глад гóлод, λιποτάκτης дезертер дезерти́р, λιποτακτώ дезертирам дезерти́ровать, λίστα мени меню, λίτρα фунта фунт, λίτρο литар литр, λιχνίζω вејам (жито) вéять, λίχνισμα веење (жито) вéяние, λογάριθμος логаритам логари́фм, λογικός логичен логи́чный (логи́ческий), λογικός разумен разýмный, λογιστική сметководство счетовóдство, λογομαχώ дискутирам дискути́ровать, λογομαχώ оспорувам спóрить, λογοτέχνης литерат литерáтор, λογοτεχνικός литературен литератýрный, λοιμώδης заразен зарáзный, λοίμωξη заразување (зараза) заражéние, λοξός крив кривóй, λοξότητα кривина кривизнá, λούζω капам купáть, λουκάνικο колбас колбасá, λουκούμι локум (рахáт) лукýм, λουλούδι цвет цветóк, λουλουδίζω цветам цвести́, λουλουδίζω расцветувам расцветáть, λούσιμο капење купáнье, λουστράρω (βερνικώνω) лакирам лакировáть, λούστρο лак лоск, λουτρό бања бáня, λουτρό купатило купáнье, λοχαγός капетан капитáн, λυγμός редење рыдáние, λυμαίνομαι опустошувам опустошáть, λυμαίνομα разорувам разоря́ть, λυμαίνομαι (αναρπάζω) разграбувам разгрáбить, λύνω (λύω) разрешувам разрешáть (решáть), λύνω (λύω) разврзувам развя́зывать, λυπάμαι жалам жали́ть, λύπη сожалување сожалéние, λυπώ огорчувам огорчáть, λυπώ жалостам жалéть (сожалéть), λυρισμός лиризам лири́зм, λύση разврска развя́зка, λυτός разврзан развя́занный, λυτός одврзан отвя́занный, λύτρα откуп выкуп, λυτρώνω ослободувам освобождáть, λυτρώνω откупувам выкупáть, λυτρωτής ослободител освободи́тел, λυχνία светилка свети́льник, μαγγάνι преса пресс, μαγεία волшепство волшебствó, μαγειρεύω готвам готóвить, μαγεύω восхитувам восхи/ти́ть (восхищáть), μαγνήτης магнет магни́т, μαγνητίζω магнетизирам магнетизи́ровать, μαγνητικός магнетен магнети́ческий, μαγνητικός магнетен магни́тный, μαγνητισμός магнетизам магнети́зм, μαγικός (μαγευτικός) волшебен волшéбный, μαγικός (μαγευτικός) магичен маги́ческий, μαγιονέζα мајонез майонéз, μάζα тест тéсто, μαζεύω

собирам собира́ть, μαθημένος приучен приу́ченный, μαία баба ба́бка, μαθαίνω (διδάσκω) научам научи́ть, μαθαίνω учам учи́ть, μαθαίνω обучувам обуча́ть, μαθηματικός математичар матема́тик, μαθηματικός (επίθ.) математички математи́ческий, μαθημένος приучен приу́ченный, μαθημένος привикнат привыкший, μάθηση обучување обуче́ние, μαθητικός ученички учёный, μαθήτρια ученичка учени́ца, Μάϊος Мај Май, μακάριος блажен блаже́нный, μακαρίτης покојник покойный, μακαρόνι макарони макаро́ны, Μακεδονικός Македонски Македо́нский, μακρινός далечен да́льний, μακρινός оддалечен отдалённый, μακρόβιος долгогодишен долгове́чный, μακροβιότητα долгогодишина долгове́чность, μακρόθυμος трпелив терпели́вый, μακροπρόθεσμος долгорочен долгосро́чный, μακρός долг до́лгий, μακρυά далеку далеко́, μαλακός кроток кро́ткий, μάλαμα (χρυσός) злато зо́лото, μαλλί волна во́лос, μάλλινος волнен волни́стый, μάμμη баба ба́бушка, μαμούθ мамут ма́монт, μανικέτι манжетна манже́тка, μανίκι ракав рука́в, μανιώδης бесен бе́шеный, μανόμετρο манометар мано́метр, μανούβρα (ελιγμός) маневар манёвр, μανταρίνι мандарина мандари́н, μαντεία претскажување предскажа́ние, μαντεύω пророкувам прорица́ть, μαντεύω претскажувам предска́зывать, μαντζούνι (ελιξήριο) еликсир элекси́р, μαντρόσκυλο овчарско (куче) овча́рка, μαντρώνω оградувам огора́живать стено́й, μαράζι мака му́ка, μαρασμός истоштеност изтоще́ние, μαρασμός исцрпеност изцеможе́ние, μαργαρίτα маргарита маргари́тка, μαρξισμός марксизам марксизм, μάρτυρας маченик му́ченик, μάρτυρας сведок свиде́тель, μαρτυρικός свидетелски свиде́тельский, μαρτύριο мачење муче́ние, μασκαράτα маскара маскара́д, μασκαρεύω маскирам маскирова́ть, μαστιχιά мастиково дрво масти́ковое де́рево, μάστορας мајстор ма́стер, μασταρεύω мајсторисувам мастери́ть, μασταριά мајсторија мастерство́, μαστός града грудь, μάταια напразно напра́сно, ματαιοπονία напразен труд напра́сный труд, ματαιοπονώ напразно се трудам труди́ться напра́сно, μάταιος напразен напра́сный, ματαιότητα суета су́етность, ματώνω окрвувам окрова́влливать, μαυρίζω црнам черни́ть, μαύρισμα поцрнување почерне́ние, μαύρος црн чёрный, μαυσωλείο мавзолеј мавзоле́й, μαχαιριά одар од нож уда́р ножо́м, μαχαιρώνω убивам убива́ть, μαχαιρώνω ранувам со нож ра́нить ножо́м, μάχη бој бой, μάχη битка би́тва, μαχητής борец бое́ц, με τα πόδια пеш пешко́м, μεγαλείο величина вели́чие, μεγαλειότατος величество вели́чествнный, μεγαλοδωρία штедрост ще́дрость, μεγαλόδωρος штедар ще́дрый, μεγαλοποίηση преувеличување преувелич́е́ние, μεγαλοποιώ преувеличувам преувели́чить (преувели́чивать), μεγαλοπρεπής величествен вели́чественный, μεγαλοπρεπής монумнтален монумнта́льеный, μεγαλοφυής генијален гениа́льный, μεγαλοφυία генијалност гениа́льность, μεγαλοψυχία великодушност великоду́шие, μεγαλόψυχος великодушен великоду́шный, μεθοδικός методен методи́чный, μεθυσμένος пијан пья́ный, μέθυσος пијаница пья́ница, μειονέκτημα недостиг недоста́ток, μειονότητα малцинство меньшинство́, μελαγχολικός меланхоличен меланхоли́ческий, μελένιος меден медо́вый, μελέτη учење изуче́ние, μελετώ изучувам изуча́ть, μελισσοκομία пчеларство пчелово́дство, μελισσοκόμος пчелар пчелово́д, μελωδικός мелодичен мелоди́чный, μενταγιόν медалјон медальо́н, μένω (διαμένω) живеам жить, μεριά страна сторона́, μεριάζω отстранувам устраня́ть, μεριάζω оддалечувам удаля́ться, μερίδα дел до́ля, μερικεύω определувам определя́ть (ча́стные слу́чаи), μερικεύω специфицирам определя́ть (ча́стные слу́чаи), μέρισμα дивиденда дивиде́нд, μεροληπτώ пристрастен сум быть пристра́стным, μεροληψία пристрастност пристра́стие, μέσα внатре внутри́, μέσα внатре внутрь, μεσαίος среден сре́дний, μεσαίων средневеко́вие средневеко́вье, μεσαιωνικός средновековен средневеко́вый, μεσάνυκτα полноќ по́лночь, μέση средина середи́на, μεσημβρινός меридијан меридиа́н, μεσημβρινός (επίθ., μεσημεριανός) јужен южный, Μεσόγειος Θάλασσα Средоземно Море Средизе́мное Мо́ре, μεσολάβηση посредништво посре́дственность, μεσολάβηση застапништво засту́пничество, μεσολαβώ посредувам выступа́ть посре́дником, μεσολαβώ застапувам заступа́ться, μέσος среден сре́дний, μεστός полн по́лный, μεστός зрел зре́лый, μεστώνω узревам созрева́ть, μεταβάλλω изменувам изменя́ть, μεταβατικός преоден перехо́дный, μεταβιβάζω пренесувам переноси́ть, μεταβιβάζω превезувам перевози́ть, μεταβίβαση пренесување перено́ска, μεταβίβαση превезување перево́зка, μεταβολή промена

перемéна, μεταβολή измена изменéние, μεταγγίζω преливам переливáть, μεταγλωττίζω преведувам переводи́ть, μεταγραφή препишување перепи́сывание, μεταγραφή препис перепи́ска, μεταγράφω препишувам перепи́сывать, μεταγωγή превоз перевóзка, μεταδίνω предавам передавáть, μεταδίνω соопштувам сообщáть, μετάδοση предавање передáча, μετάδοση соопштување сообщéние, μετάθεση (εργασία) преместување перемещéние, μεταθέτω (μετατοπίζω) преместувам перемещáть, μετακίνηση придвижување передвижéние, μετακινώ придвижувам передвигáть, μετακομίζω пренесувам переноси́ть, μετακομίζω преместувам перемещáть, μεταλλάσσω менувам меня́ть, μεταλλάσσω изменувам изменя́ть, μεταλλευτής рудар рудокóп, μεταλλικός метален металли́ческий, μεταλλικός минерален минерáльный, μεταμορφώνω преобразувам преображáть, μεταμόρφωση преобразување преображéние, μετανάστευση емигрирање эмигрáция, μετανάστευση преселување переселéние, μεταναστεύω емигрирам эмигри́ровать, μεταναστεύω преселувам переселить (переселя́ться), μετανάστης преселник переселéнец, μετανάστης емигрант эмигрáнт, μετάνοια покајување покая́ние, μεταξύ сред среди́, μεταξύ меѓу мéжду, μεταποίηση преработка переработка, μεταποιώ преработувам перерабáтывать, μεταπωλώ препродавам перепродавáть, μεταρρυθμίζω реформирам реформи́ровать, μετασχηματίζω преобразувам преобразовáть, μετασχηματισμός преобразување преобразовáние, μετατοπίζω преместувам перемещáть, μετατόπιση преместување перемещéние, μεταφέρω транспортирам транспорти́ровать, μεταφορά превоз перевóзка (перенóска), μεταφορέας (αχθοφόρος) носач носи́тель, μεταφράζω преведувам переводи́ть, μετάφραση превод перевóд, μεταχειρίζομαι употребувам употреби́ть, μεταχείριση употребување употреблéние, μεταχειρισμένος употребен употреби́тельный, μετέχω учествувам учáствовать, μετεωρολογικός метеоролошки метеорологи́ческий, μετέωρος нерешителен нереши́телный, μετέωρος неопределен неопределённый, μετονομάζω преименувам переименóвывать, μετονομασία преименување переименовáние, μετοχή учество учáстие, μέτοχος учесник учáстник, μέτρηση мерење измерéние, μετρητός измерен измери́мый, μετριοπαθής умерен умéренный, μέτριος посреден посрéдственный, μέτριος среден срéдний, μετριότητα создржаност воздéржанность, μετριόφρων скромен скрóмный, μέτρο метро метр, μετρώ измерувам измéрить, μετρώ мерам мéрить, μηδαμινός ништожен ничтóжный, μηδέν нула нуль, μηδέν нула ничтó, μηδενίζω сведувам на нула сводить к нулю, μήλο јаболко я́блоко, μήνας месец мéсяц, μηνιαίος месечен мéсячный, μήνυμα соопштение сообщéние, μήνυμα известие извещéние, μηνώ (μηνάω) соопштувам сообщáть, μηνώ (μηνάω) известувам извещáть, μητρόπολη метропола метропóлия, μητρυιά маќеа мáчеха, μητρώο регистар реги́стр, μηχάνημα механизам механи́зм, μηχανικός механичар мехáник, μηχανικός (επίθ.) механички механи́ческий, μηχανισμός механизација механи́зм, μηχανοποίηση маханизирање механизáция, μηχανορράφος интригант интригáн, μηχανορραφώ правам интриги интриговáть, μηχανοστάσιο машинско одделение маши́нное отделéние, μηχανουργείο машински завод машиностро́ительный завóд, μιαρός нечист нечи́стый, μίγμα смеса смесь, μιγνύω смешувам смéшивать, μικροθυμία малодушност малодýшие, μικροοργανισμός микроорганизам микроорганизм, μικροπρέπεια нискост ни́зость, μικροπρεπής низок ни́зкий, μικροπρεπής подол пóдлый, μικρός малечок мáлый (мáленький), μικροσκοπικός микроскопски микроскопи́ческий, μικρούτσικος минијатурен миниатюрный, μικρόψυχος малодушен малодýшный, μίλημα говор (говорење) разговóр, μιλώ (ομιλώ) говорам говори́ть, μιμούμαι имитирам имити́ровать, μιμούμαι поддржувам подражáть, μιμούμαι копирам копи́ровать, μιναρές минаре минарéт, μίξη смешување смешéние, μίξη смеса смесь, μισάνθρωπος мизантропски мизантрóп, μισθός плата оплáта, μισθώνω најмувам нанимáть, μίσθωση најмување наём, μισθωτός наемен наёмный, μισθωτός (έμμισθος) платен плáтный, μισόβραστος полусварен полусвáренный, μισόγυμνος полугол полугóлный, μισοφέγγαρο полумесечина полумéсяц, μνημειώδης (μεγαλοπρεπής) монумнтален монумнтáльеный, μνήμα гроб гробни́ца, μνήμη памет пáмять, μνημονεύω паметам упоминáть (поминáть), μνησικακία злопамтило злопáмятность, μνησίκακος злопамтен злопáмятный, μοιράζω делам дели́ть (на чáсти), μοιράζω разделувам

разделя́ть, μοιράζω распределувам распределя́ть, μοίρα судбина судьба́, μοιραίος фатален фата́льный, μοιρολατρεία фатализам фатали́зм, μοιρολογώ оплакувам опла́кивать, μολυσματικός (λοιμώδης) инфективен инфекцио́нный, μομφή прекор укóр, μοναδικός единичен едини́чный, μοναρχία монархиа мона́рхия, μοναχή монахиња мона́хиня, μοναχογιός единствен син еди́нственный сын, μοναχοκόρη единствена ќерка еди́нственная дочь, μονιμοποίηση стабилизирање стабилиза́ция, μονιμοποιώ стабилизирам стабилизи́ровать, μόνιμος постојан постоя́нный, μονόγραμμα монограм монограмма, μονογραφία монографија монографи́я, μονοθεϊσμός монотеизам монотейзм, μνοκόμματος монолитен монолитный, μονοθεϊσμός монотеизам монотейзм, μονοκόμματος монолитен монолитный, μονομέρεια едностраност односторо́нность, μονομερής едностран односторо́нний, μονοπώλιο монопол монопо́лия, μονός прост просто́й, μονοσύλλαβος еднослоговен однослóжный, μονοτονία монотонија моното́нность, μονότονος монотон моното́нный, μονόφυλλος еднолистен однолистный, μονώνω изолирам изоли́ровать, μόνωση изолирање изоли́рованность, μονωτήρας изолатор изоля́тор, μόριον честица части́ца, μόριον молекул моле́кула, μορφάζω правам гримаси грима́сничать, μορφωμένος образовен образо́ванный, μορφώνω образовам образо́вывать, μορφώνω просветувам просвети́ть, μορφώνω (δίνω μορφή) оформувам формирова́ть, μοσχάρι теле телёнок, μοσχαρίσιος телешки теля́чий, μουγγαίνω онемувам (заставля́ть) онеме́ть, μουγγός нем немо́й, μουλάρι муле мул, μουσαφίρης гостин гость, μουσείο музеј музе́й, μουσική музика му́зыка, μουσικοδιδάσκαλος учител по музика учи́тель му́зыки, μουσικός (επίθ.) музикален музыка́льный, μουσικός музикант музыка́нт, μούτρο лице лицо́, μόχθος мака му́ка, μπακάλης бакал бакале́йщик, μπακάλικο бакалница бакале́я (бакале́йный магази́н), μπάνιο бања ба́ня, μπάνιο бања ва́нна, μπαριέρα бариера барье́р, μπαστάρδικος вонбрачен внебра́чный, μπαταρία батерија батаре́я, μπεκρής пијаница пья́ница, μπεκρολογώ напивам напи́ться, μπενζίνη (βενζίνη) бензин бензи́н, μπιζέλι грашок (зелёный) горо́шек, μπιλιάρδο билијард билья́рд, μπιραρία пивница пивна́я, μπλέ син си́ний, μπλοκ блок блокно́т, μπλοκάρω блокирам блоки́ровать, μπλούζα блуза блу́зка, μπόλικος изобилен изоби́льный, μπορετός возможен возмо́жный, μπορώ можам мо́жет быть, μπουμπουνίζω грмам греме́ть, μπροστινός преден пере́дний, μπρούντζινος бронзен бро́нзовый, μυαλό мозок мозг, μύγα мува му́ха, μυθιστοριογραφία пишување на романи писа́ние рома́нов, μυθολόγημα басна ба́сня, μύθος мит миф, μυθώδης баснословен баснослóвный, μυικός мускулен мускули́стый, μυσαρός гнасен гну́сный, μυσαρός одвратен отврати́тельный, μυτερός остар о́стрый, μυτερός заострен заострённый, μουσουλμάνος муслиман мусульма́нин, μουσουλμανικός муслимански мусульма́нский, μύλος мелница ме́льница, μυλωνάς мелничар ме́льник, μυροπωλείο парфимерија парфюме́рный магази́н, μυρτιά (μυρσίνη) мирта мирт, μυστικισμός мистицизам мистици́зм, μυστικό тајна та́йна, μυστικός таен та́йный, μυστικός таинствен тайнственный, μυστικός мистичен мисти́ческий, μυώδης мускулест му́скулистстый, μωροπιστία лековерие легкове́рность, μωρόπιστος лековерен легкове́рный, μωρός глупав глу́пый, μωρός неразумен неразу́мный, μωσαϊκό мозаик моза́ика, ναός црква це́рковь, νάρκωση наркоза наркóз, ναυαγοσώστης спасител (спасувач) спаса́тель, ναυαρχείο адмиралитет адмиралте́йство, ναυτία морска болест морска́я боле́знь, ναυτικό флота флот, ναυτικός (επίθ.) морски морско́й, ναυτικός морнар моря́к, ναυτιλία морепловство мореплáвание, ναυτοδικείο поморски суд морско́й трибуна́л, νέα (νεαρά) девојка де́вушка, νεανικός младешки младе́нческий, νεαρός млад младе́нец, νεαρός (επίθ.) млад молодо́й, νέκρα мртва тишина мёртвая тишина́, νεκρός мртов мёртвый, νέκρωση умртвување омертве́ние, νεογέννητος новороден новорождённый, νεοελληνική новогрчки јазик новогре́ческий язык, νεοελληνικός новогрчки новогре́ческий, νεολαία младеж молоде́жь, νεολαία младина молоде́жь, νεόνυμφος младоженец молодожён, νέος нов новый, νέος млад молодо́й, νεοσύλλεκτος регрут ре́крут, νεοσύστατος новосоздаден неда́вно со́зданный, νεροκουβαλητής носач на вода водоно́с (водово́з), νερόμυλος водена мелница водяна́я ме́льница, νερόμυλος воден млин водяна́я ме́льница, νερόμυλος воденица водяна́я ме́льница, νεροποντή силен дожд проливно́й дождь, νέτος чист чи́стый, νευρασθένεια невростенија неврастеци́я, νευριάζω нервирам

не́рвничать, νευρικός нервен не́рвный, νευρικός (επίθ.) нервозен нерво́зный, νευρικότητα нервоза не́рвность, νευροπάθεια нервно заболување не́рвное заболева́ние, νεύρωση невроза невро́з, νεφελώδης облачен о́блачный, νέφος облак о́блако, νεφρίτιδα воспаление на бубрег воспале́ние по́чек, νεωτεριστής иноватор нова́тор, νηπιακός инфантилен инфанти́льный, νηπιακός детски де́тский, νηπιότητα (рано) детство де́тство, νησιώτης островјанец островитя́нин, νησιωτικός островски островно́й, νηστεύω постам пости́ться, νηφάλιος трезвен тре́звый, νηφάλιος воздржан возде́ржанный, νηφαλιότητα трезвеност тре́звость, νηφαλιότητα воздржаност возде́ржанность, νιαουρίζω мјаукам мяу́кать, νιαούρισμα мјаукање мяу́канье, νικητής победник победи́тел, νικηφόρος победнички побе́дный, νικώ победувам победи́ть, νισάφι (έλεος) простување прощéние, νιφάδα снегулка снежи́нка, νοερός мисловен мысленный, νόημα значење значе́ние, νόημα смисол смысл, νοθεία фалсификат фальсифика́ция, νοθεύω фалсификувам фальсифици́ровать, νόθος вонбрачно дете ванбра́чный ребёнок, νοικοκυρά домаќинка домохозя́йка, νοικοκύρης домаќин домохозя́ин, νομαρχιακός окружен окружно́й, νομαρχώ управувам со област управля́ть но́мом, νομαρχώ управувам со округ о́кругом, νομή пасиште па́стбище, νομικά јурисдикција юриспруде́нция, νομιμοποιώ легализирам легализова́ть, νομιμοποιώ озаконувам узако́нить, νόμιμος законски зако́нний, νόμιμος легален лега́льный, νομιμότητα законитост зако́нность, νομισματικός нумизматички нумизмати́ческий, νομοθεσία законодавство законода́тельство, νομοθέτης законодавец законода́тель, νομοθετικός законодавен законода́тельный, νομοθετώ издавам закон издава́ть зако́ны, νομοσχέδιο нацрт-закон законопрое́кт, νομοταγής лојален лоя́льный, νοσηλεύω лекувам лечи́ть, νοσηρότητα болештина боле́зненность, νοσηρότητα нездравост нездоро́вые усло́вия, νοσοκόμα медицинска сестра медици́нская сестра́, νόσος болест боле́знь, νοστιμίζω (νοστιμεύω) правам вкусно придава́ть вкус, νόστιμος вкусен вку́сный, νόστιμος (αδηφάγος) лаком ла́комый, νοτιάς (άνεμος) јужен ветер южный сыро́й ве́тер, νότιος јужен южный, νότος југ юг, νοτίως на југ на юг, νοτίως јужно к югу, νους расудување рассу́док, νοώ (κρίνω) расудувам расуди́ть, ντομάτα домат тома́т, ντουλάπα гардероба гардеро́б, ντροπιάζω срамам срами́ть, νυκτερινός (νυκτόβιος) ноќен ночно́й, νυκτοφύλακας ноќен стражар ночно́й сто́рож, νυφίτσα ласица ла́ска, νύχι нокт но́готь, νύχι (οπλή) копито копыто, νύχτα ноќ ночь, νυχτέρι ноќна работа ночна́я рабо́та, νυχτερίδα лилјак ли́лия, νυχτερινός ноќен ночно́й, νωπός свеж све́жий, ξαγοράζω откупувам выкупа́ть, ξαναδιαβάζω пречитувам перечи́тывать, ξαναζώ (ζωντανεύω) оживувам оживи́ть, ξαναπουλώ препродавам перепродава́ть, ξανεμίζω проветрувам прове́тривать, ξάπλα (πλάγιασμα) лежење лежа́ние, ξαπλώνω (πλαγιάζω, αναπαύομαι) лежам лежа́ть, ξαρματώνω разоружувам разоружа́ть, ξασπρίζω белам бели́ть, ξάστερος ѕвезден звёздный, ξάφρισμα пенење пе́ны, ξεβίδωμα одвртување отвёртывание, ξεβιδώνω одвртувам отвёртывать, ξγλυτώνω спасувам спаса́ть, ξεδιαλέγω одбирам отбира́ть, ξεδιαλέγω избирам выбира́ть, ξεδιαλύνω објаснувам объясня́ть, ξεκαθαρίζω прочиистувам прочи́стить, ξεκλειδώνω отклучувам отключи́ть, ξεκληρίζω истребувам истребля́ть, ξένα странска стра́ны, ξενία гостопримство гостеприи́мство, ξενοδοχείο хотел оте́ль, ξεπεσμός паднат паде́ние, ξεπούλημα распродажба распрода́жа, ξεπουλώ распродавам распрода́ть, ξέρα подводен камен подво́дный ка́мень, ξεραΐλα суша сушь, ξερονήσι пуст остров пустынный о́стров, ξερριζώνω искоренувам искорени́ть, ξέρω знам знать, ξεσκεπάζω изовличувам изовличи́ть, ξεσκέπαστος откриен открытый, ξεσκίζω раскинувам раски́нуть, ξηρός сушен сушёный, ξινίλα киселост кислота́, ξύλο дрво де́рево, ξυλουργός столар столя́р, ξυράφι брич бри́тва, ξυρίζω бричам брить, ξύρισμα бричење бритьё, όαση оаза оа́зис, οβιδοβόλο (ολμοβόλο) хаубица га́убица, ογδόντα осумдесет во́семь десят, όγδοος осми восьмо́й, όγκος обем объём, ογκώδης обемен объёмный, ογκώδης масовен масси́вный, οδεύω идам идти́, οδηγία водство руково́дство, οδηγία указ указа́ние, οδηγός водич води́тель, οδηγώ водам води́ть, οδοντόβουρτσα четка за заби зубна́я щётка, οδοντόπαστα паста за заби зубна́я па́ста, οδοντόφωνος забен зубно́й, οδύνη болка боль, οδυνηρός болен боле́зненный, οικειοποίηση присвојување присвое́ние, οικειοποιούμαι присвојувам присва́ивать, οικείος домасен дома́шнний, οικείος близок бли́зкий, οικία живеалиште жили́ще, οικιακός

домашен дома́шний, οικίζω населувам насели́ть, οικογένεια семејство семейство, οικογενειακός семеен семе́йный, οικογενειακός фамилијарен фами́льный, οικονομία економија эконо́мика, οικονομικός економски экономи́ческий, οικονομολογία економика эконо́мика, οικονομολόγος економист экономи́ст, οικονόμος економски эконо́мный, οικόσημο грв герв, οικουμένη вселена вселе́нная, οικουμενικός вселенски вселе́нский, οίκτος сожалување сожале́ние, οινόπνευμα алкохол алкого́ль, οινόπνευμα шпиритус ви́нный спирт, οινοπότης пијаница пья́ница, οκτάγωνος осмоаголен восъмиуго́льный, οκτώ осум во́семь, ολημέρα (ολημερίς) по цел ден весы день, οληνυκτίς (ολονυκτίς) по цела ноќ всю ночь, ολιγόλογος лаконски лакони́чный, ολιγοήμερος кратковремен кратковре́менный, ολίγος незначителен незначи́тельный, ολίγος мал ма́лый, ολιγοψυχία малодушнот малоду́шние, ολιγόψυχος малодушен малоду́шный, ολιγωρία невнимателност невнима́ние, ολοζώντανος жив живо́й, ολοκαίνουργιος сосема нов совсе́м но́вый, ολοκαύτωμα холокауст холоко́ст, ολόκληρος цел це́лый, ολόκληρος полн по́лный, ολόκληρος (πλήρης) целосен це́лостный, ολοκληρώνω завршувам заверша́ть, ολότελα сосема совсе́м, ολότητα целокупност совоку́пность, ολοψύχως со сета душа от всей души́, ολυμπιονίκης победник на олимписки игри победи́тель на олимпи́йских и́грах, ομαδικός групен групово́й, ομαδικός колективен коллекти́вный, ομιλία говор разгово́р, ομιλητικός говорлив разгово́рчивый, ομιλούμενος разговарен разгово́рный, ομιλώ говорам говори́ть, ομίχλη магла мгла, ομογένεια еднородност однаро́дность, ομόθυμος едногласен единогла́сный, ομοιογένεια роднина родство́, ομοιοκαταληξία рима ри́фма, όμοιος еднаков одина́ковый, ομολογώ признавам признава́ть, ομόνοια согласност согла́сне, ομόνοια едногласност единомыслие, ομονοώ согласен сум быть в согла́сии, ομοσπονδία сојуз союз, ομοσπονδιακός федерален федера́льный, ομοσπονδιακός сојузнички союзный, ομόφωνος согласен согла́сный, όν битие бытие, όν суштество существо́, όνειδος срам (срамежливост) посрамле́ние, ονειροπόλημα мечтаење мечта́, ονειροπόλος којшто мечтае мечта́тель, ονειροπολώ мечтаам мечта́ть, όνομα име имени́ны, όνομα име и́мя, ονομασία именување наименова́ние, ονομαστικός именски именно́й, ονομαστός познат знамени́тый, ονοματίζω именувам именова́ть, ονοματίζω именувам дава́ть и́мя, οντολογικός онтолошки онтологи́ческий, οντότητα суштествување существо́, οξείδιο оксид о́кись, οξειδώνω оксидирам оксиди́ровать, όξινος кисел кисло́тный, οξύ киселина кислота́, οξυά буково (дрво) бук, οξύθυμος раздразлив раздражи́тельный, οξύνοια остроумност остро́умие, οξύνους гениј ге́ний, οξύνω острам де́лать о́стрым, οξύνω заострувам заостря́ть, οξύς остар о́стрый, οξύτητα острина остота́, οπισθενέργεια обратност обра́тное де́йствие, οπίσθιος заден за́дний, οπισθοχώρηση отстапување отступле́ние, οπισθοχωρώ отстапувам отступа́ть, οπισθοχωρώ се враќам назад подава́ться наза́д, οπλή копито копыто, οπλίζω вооружувам вооружа́ть, οπλισμός вооружување вооруже́ние, όπλο оружје ору́жие, όπλο оружје ружьё, οπλοφορώ носам оружје носи́ть ору́жие, οπλοφορώ вооружен сум носи́ть ору́жие, όπου каде где, οπτασία привидение виде́ние, οπτικός оптички опти́ческий, όπως како как, οραματισμός халуцинација галлюцина́ция, ορατός видлив ви́димый, ορατότητα видливост видимость, οργανικός органски органи́ческий, οργανισμός организам органи́зм, οργανώνω организирам организова́ть, οργασμός оргазам орга́зм, ορειχάλκινος бронзен бро́нзовый, ορθά право пра́вилно, ορθογραφία правопис правописа́ние, ορθογραφώ пишувам правописно писа́ть пра́вильно, ορθογώνιο правоаголник прямоуго́льник, ορθογώνιος правоаголен прямоуго́льный, ορθόδοξος православен правосла́вный, ορθολογισμός рационализам рационали́зм, ορθοπεδικός (επίθ.) ξπςξοεδρκθ ξπςξοεδή́χερκθι, ορθός исправен испра́вный, ορθός (άψογος) коректен корре́ктный, ορίζοντας хоризонт горизо́нт, οριζόντιος хоризонтален горизонта́льный, οριζοντιότητα хоризонталност горизонта́льное положе́ние, ορίζω определувам определи́ть, ορισμένος определен определённый, ορισμός определување определе́ние, ορκίζω се заколнувам заклина́ть, όρκος клетва кля́тва, ορμέμφυτος инстинктивен инстинкти́вный, ορμηνεύω советувам сове́товать, όρος (ο) услов усло́вие, ορμή порив порыв, ορμόνη хормон гормо́н, ορφάνεια сираштво сиро́тство, ορχήστρα оркестар орке́стр, ορυζώνας оризово поле ри́зовое по́ле, ορυκτός (επίθ.) минерален минера́льный, ορυκτολογικός минералошки минералоги́ческий, όσιος свет свято́й, όσιος

осветен свящéнный, óταν кога когдá, ουδέποτε никогаш никогдá, ουδέτερος неутрален нейтрáльный, ουδετερότητα неутралност нейтрáльность, ουδετερότητα неутралност нейтралитéт, ουδετερώνω неутрализирам нейтрализовáть, ουράνιος небесен небéсный, ουρανός вод взвод, ούρο моч мочá, ουσιώδης (ζωτικός) суштествен сущéственный, όχθη брег бéрег, όψη лице лицó, παγετός мраз морóз, πάγιος стабилен стабúльный, παγιότητα настојчивост устóйчивость, παγόβουνο ајсберг айјсберг, παγόβουνο ледена планина ледянáя горá, πάγος мраз морóз, πάγωμα замрзнување заморáживание, παγώνω замрзнувам заморáживать, παζάρι пазар базáр, παθαίνω страдам страдáть, παθητικός пасивен пассúвный, παθητικός патетичен патетúческий, παθιασμένος страстен стрáстный, παθολογικός патолошки патологúческий, πάθος болест болéзнь, παιδαγωγικός педагошки педагогúческий, παιδεύω (ανατρέφω) воспитувам воспúтывать, παιδεύω (εκπαιδεύω) образувам давáть образовáние, παιδεύω (εκπαιδεύω) учам обучáть, παιδί (τέκνο) дете дитя́, παιδίατρος педијатар педиáтр, παιδικός детски дéтский, παίζω играм игрáть, παίξιμο играње игрá, παιχνίδι играчка игрýшка, παιχνίδι играчка игрá, παλαιός стар стáрый, παλαιός древен дрéвний, παλαιστής борач борéц, παλαιώνω остарувам стáрить, παλεύω се борам борóться, παλιομοδίτης старомоден старомóдный, παλίρροια прилив и одлив прилúв и отлúв, παν вселена вселéнная, πανεπιστήμιο универзитет университéт, πανηγυρισμός прослава прославлéние, πανθεϊσμός пантеизам пантейзм, πανουργία итроштина хúтрость, πανούργος лукав лукáвый, πανσέληνος полна месечина полнолýние, πανσοφία сезнаење всезнáние, παντελόνι панталони панталóны, παντζάρι цвекло свёкла, παντοπώλης продавач продавéц, παντοτινός постојан постоя́нный, παντοχή (απαντοχή) надеж надéжда, παντρειά женидба женúтьба, παντρεύω оженувам женúть, πάντως за секој случај во вся́ком слýчае, παπαγάλος папагал папугáй, παπαδιά попадика попадья́, παπούτσι обувка óбувь, παππάς свештено лице свящéнник, παππούς дедо дед, παράβαση нарушување нарушéние, παραβίαση насилство насúлование, παραγγέλω порачувам поручáть, παραγεμίζω преполнувам (полнам) переполня́ть, παραγέμισμα преполнување переполнéние, παράγω произведувам производúть, παραγωγικός производствен производúтельный, παραγωγικός продуктивен продуктúвный, παραδειγματικός примерен примéрный, παράδεισος рај рай, παραδεκτός допустлив допуштúмый, παραδεκτός приемлив приéмлемый, παραδέρνω силно тепам сúльно бить, παραδέχομαι примам принимáть, παραδέχομαι признавам признавáть, παραδίνω предавам передавáть, παράδοξο парадоксален парадоксáльный, παράδοση предавање передáча, παραδοσιακός традиционален традициóнный, παραίτηση оставка отстáвка, παραιτώ оставам оставля́ть, παρακαταθήκη резерва резéрв, παρακολουθώ следам слéдовать, παρακράτηση задржување удéрживание, παρακρατώ задржувам удéрживать, παραλαμβάνω примам принимáть, παραλείπω попуштам пропускáть, παραλείπω испуштам опускáть, παράλειψη пропуштање опущéние, παραλήγουσα претпоследен слог предпослéдний слог, παραλία крајбрежје поберéжье, παραλλαγή варијанта вариáнт, παραλληλίζω правам паралела проводúть параллéль, παραλληλισμός паралелизам параллелúзм, παράλληλος паралела параллéль, παράλληλος паралелен параллéльный, παραλογισμός апсурд абсýрд, παράλογος нелогичен нелогúчный, παράλογος непромислен бессмысленный, παράλυσις парализа паралúч, παράλυτος парализиран парализóванный, παράμερα настрана в стóрону, παραμερίζω отсранувам отстраня́ть, παράμερος оддалечен отдалённый, παραμύθι приказна скáзка, παρανομία беззаконие незакóнность, παράνομος незаконски незакóнный, παράνομος нелегален нелегáльный, παράνομος (άνομος) противзаконит противозакóнный, παρανομώ прекршувам закон нарушáть закóн, παράξενος необичен необычный, παραπανίσιος излишен излúшний, παραπέτασμα забеса зáнавес, παραπλήρωμα дополнување дополнéние, παραπληρωματικός дополнителен дополнúтельный, παραποίηση фалсификување фальсификáция, παραποιώ фалсификувам фальсифицúровать, παραπονούμαι се жалам жáловаться, παραπόταμος притока притóк, παράπτωμα грешка грéшность, παράρτημα прилог приложéние, παρασέρνω привлекувам увлекáть, παρασιτισμός паразитизам паразитúзм, παρασιωπώ премолчувам умáлчивать, παρασκευάζω приготвувам

приготовля́ть, παρασκεύασμα приготвување приготовле́ние, παράσταση претставување представле́ние, παραστάτης помошник помо́щник, παραστατικός претставителен представи́тельный, παραστέκω помагам помога́ть, παράταξη строј строй, παράταση продолжување продолже́ние, παρατείνω продолжувам продо́лжить, παρατεταμένος продолжен продолжи́тельный, παρατήρηση набљудување наблюде́ние, παρατηρητής набљудувач наблюда́тель, παρατηρώ набљудувам наблюда́ть, παράφρονας безумник безу́мец, παραφωνία дисонанта диссона́нс, παράχωμα закопување зака́пывание, παραχώνω заривам зарыва́ть в зе́млю, παραχώνω закопувам зака́пывать, παραχωρώ отстапувам уступа́ть, παρέκβαση отстапување отступле́ние, παρέλαση парада пара́д, παρελαύνω марширам маршировать, παρέχω (προμηθεύω) доставувам доста́вить, παρηγοριά утеха утеше́ние, παρήγορος утешен утеши́тельный, παρηγορώ утешувам утеша́ть, παρίσταμαι присуствувам прису́тствовать, παρόμοιος подобен подо́бный, παροξύνω раздразнувам раздража́ть, παροξυσμός раздразнување раздраже́ние, παροξυσμός возбудување возбужде́ние, παρουσία присуство прису́тствие, παρουσιάζω претставувам представля́ть, παρουσίαση претставување представле́ние, παρουσίαση претставување представле́ние, παρωτίτις заушки зау́шница, πασπαλίζω посипувам посыпа́ть, παστεριώνω пастеризирам пастеризова́ть, παστός солен солёный, παστός осолен засо́ленный, παστρεύω чистам чи́стить (прочища́ть), παστρεύω исчистувам очища́ть, παστώνω солам соли́ть, παστώνω засолувам заса́ливать, πάσχω страдам страда́ть чем-л, πάτημα тапкање топта́ние, πατητήρι преса за вино виногра́дный пресс, πάτος (μονοπάτι, ποδοπατημένος δρόμος) пат пут, πατριά племе пле́мя, Πατριαρχείο патријаршија патриархи́я, Πατριάρχης патријарх патриа́рх, πατρίδα татковина оте́чество, πατροπαράδοτος традиционален традицио́нный, πατρότητα татковство отцо́вство, πατριώτης земјак земля́к, πατριωτικός патриотски патриоти́ческий, πατριωτισμός патриотизам патриоти́зм, πατρυιός очув о́тчим, πάτωμα под пол, πεδιάδα (πεδίο) рамнина равни́на, πέδιλο сандала санда́лия, πεζογράφος прозаист проза́ик, πεζοδρόμιο тротоар тротуа́р, πεθαίνω умирам умира́ть, πεθαμός смрт смерть, πεθερά свекрва свёкра, πείθω убедувам убежда́ть, πείθω наговарам угова́ривать, πείνα глад го́лод, πειναλέος гладен голо́дный, πεινώ гладувам голода́ть, πεινώ гладен сум быть голо́дным, πείρα опит о́пыт, πειράζω (περιπαίζω) дразнувам дразни́ть,πειραματίζομαι правам опит проиводи́ть о́пыты, πειραματίζομαι експериментирам эксперимент и́ровать, πείραμα експеримент зкспериме́нт, πειραματικός експериментален эксперимента́льный, πειραματικός опитен о́пытный, πειραματισμός експериментирање эксперимент и́рование, πειραματιστής експериментатор зкспериментáтор, πειρατικός пиратски пира́тский, πείσμα упорност упо́рство, πειστήριο доказ доказа́тельство, πειστικός убедлив убеди́тельный, πειστικότητα убедливост убеди́тельность, πελατεία клиентела клиенту́ра, πελώριος огромен огро́мный, Πέμπτη Четврток Четве́рг, πέμπτος петти пя́тый, πένης беден бедня́к, πέντε пет пять, πέπλο вел вуа́ль, πεπόνι диња дыня, πεπρωμένο судбина судьба́, περατώνω (περαίνω) завршувам заверша́ть, περηφανεύομαι се гордеам быть го́рдым, περήφανος горд го́рдый, περιαυτολογώ самофалење самохва́льство, περιβάλλον средина среда́, περιβάλλον опкружување окруже́ние, περιβάλλω содржам содержа́ть, περιβάλλω (φράζω) оградувам огради́ть, περίβλημα облека оболо́чка, περίγραμμα контура ко́нтур, περιγραφή опис описа́ние, περιγραφικός описен описа́тельный, περιγράφω опишувам опи́сывать, περιέργεια љубопитство любопытство, περίεργος љубопитен любопытный, περίεργος (αλλόκοτος) странски стра́нный, περιεχόμενο содржина содержи́мое, περιεχόμενο содржина содержа́ние, περιέχω содржам содержа́ть, περιέχω вклучувам заключа́ть в себе́, περιζώνω (περικυκλώνω) опкружувам окружа́ть, περιήγηση патешествие путеше́ствие, περικάλυμμα покривка покро́в, περικαλύπτω покривам покрыва́ть, περιλαμβανομένου (Επίρρ.) вклучително включи́тельно, περίληψη (ανακεφαλαίωση) резиме резюме́, περιοδεία турнеја турне́, περιοδικός периодичен периоди́ческий, περιορίζω ограничувам ограни́чить, περιορισμένος ограничување ограниче́ние, περιορισμός ограничен ограни́ченный, περιπαίζω се смеам высме́ивать, περιπαίζω потсмевам насмеха́ться, περίπολος патрола патру́ль, περίπου околу о́коло, περίπου приближно приблизи́тельно,

περίπτωση случај слу́чай, περισσεύω оставам остава́ться, περίσσιος преобилен оби́льный, περίσσιος пребогаг бога́тый, περιστερεώνας гулубарник голубя́тня, περιστέρι гулаб го́лубь, περιστοιχίζω опкружувам окружа́ть, περιστολή ограничување ограниче́ние, περιστρέφω вртам верте́ть, περιτονίτις перитонитис перитони́т, περιττός излишен изли́шний, περιφέρω носам носи́ть, περιφέρω разнесувам обноси́ть, περιφράζω парафразирам перифрази́ровать, περίφραση парафраза перифра́за, περιφρόνηση презир презре́ние, περιφρούρηση заштита защи́та, περιφρουρώ штитам защища́ть, περρούκα перика пари́к, περσικός персиски персидский, πέσιμο паѓање паде́ние, πέταλο потковица подко́ва, πεταλώνω потковувам подко́вывать, πετεινός петел пету́х, πετρέλαιο нафта нефть, πέτρινος каменит ка́менный, πετσέτα салфета салфе́тка, πέτσινος кожен ко́жаный, πετυχαίνω успевам преуспева́ть, πέφτω паѓам па́дать, πηγαινοέρχομαι одам и се враќам ходи́ть взад и вперёд, πηγή фонтана фонта́н, πήδημα скок (скокање) скачо́к, πηδώ скокам скака́ть, πήλινος глинен гли́няный, πήξη ствврднување отвердева́ние, πηρούνι (πιρούνι) виљушка ви́лка, πηχτός густ густо́й, πιανίστας пијанист пиани́ст, πιάνο пијано пиани́но, πιάνω земам занима́ть, πιθανός веројатен вероя́тный, πιθανός потенцијален потенциа́льный, πιθανότητα шанса шанс, πικραίνω огорчувам огорча́ть, πικραμός (πίκρα) огорчување огорче́ние, πικροδάφνη леандер олеа́ндр, πίνω (μεθώ) пијам пьяне́ть, πίνω (πίω) пијам пить, πιστευτός верен вероя́тный, πιστεύω верувам ве́рить, πιστεύω верувам ве́ровать, πιστόλι пиштол пистоле́т, πιστοποιώ потврдувам подтвержа́ть, πιστός уверен ве́рный, πιστώνω кредитирам дава́ть в креди́т, πιτσούνι млад гулаб го́лубь, πιωμένος пијан пья́ный, πλάγιος (κεκλιμμένος) наклонет накло́нный, πλαδαρός ослабен сла́бый, πλάθω (δίνω μορφή) давам форма придава́ть фо́рму, πλάϊ странично сторона́, πλαϊνός (διπλανός) соседен сосе́дний, πλάκα плоча пло́ский, πλάνη заблуда заблужде́ние, πλάση создавање созда́ние, πλάση формирање формирова́ние, πλάσμα суштество существо́, πλάστης создавач созда́тель, πλαστικός пластичен пласти́ческий, πλαστογραφώ фалсификувам фальсифици́ровать, πλαταίνω раширувам расширя́ть, πλατεία плоштад пло́щадь, πλατύς широк широ́кий, πλατύφυλλος широк лист широколи́стый, πλειστηριασμός аукција аукцио́на, πλεκτά трикотажа трикота́ж, πλεκτός плетен плетёный, πλεκτός исплетен сплетённый, πλέκω сплетам сплеста́ть, πλέκω плетам плести́, πλεονέκτης алчен а́лчный, πλευρά страна сторона́, πλευρίτις плеуритис плеври́т, πλέω пловам пла́вать (плыть), πληγωμένος ранет ра́неный, πληγώνω ранувам ра́нить, πληθαίνω умножувам умножа́ть, πλήθος мноштво мно́жество, πληθυντικός (Γραμματ.) множествен мно́жественное число́, πληθώρα полнотија полнота́, πληθώρα (αφθονία) обилност оби́лие, πλημμύρα наводнување наводне́ние, πλημμυρίζω наводнувам наводни́ть, πλημμυρίζω (για ποτάμι) се разлевам разлива́тья, πληρεξούσιο полномоштво полномо́чие, πληρεξούσιος полномошник уполномо́ченный, πλήρης (κομπλέ) комплет компле́кт, πληρώ исполнувам исполня́ть, πληρώνω плаќам плати́ть, πληρώνω исплаќам опла́чивать (упла́чивать), πλήρωση наполнетост наполне́ние, πλήρωση исполнување исполне́ние, πληρωτής платеник плате́льщник, πλησιάζω наближувам приближа́ть, πλοίαρχος капетан (од прв ранг) капита́н, πλούσιος (παραλής) богатник бога́ч, πλούσιος богатник бога́тый, πλούσιος (επίθ.) богат бога́тый, πλουτίζω обогатувам обогати́ть, πλύστρα перачка пра́чка, πνευματικός умствен у́мственный, πνευματικός духовен духо́вный, πνευματισμός спиритизам спирити́зм, πνευματώδης интелигентен интеллиге́нтный, πνευματώδης (οξύνους) остроумен остроу́мный, πνέω дувам дуть (дыша́ть), πνιγμός удавување удуше́ние, ποδηλασία возење велосипед езда́ на велосипе́де, ποδηλάτης велосипедист велосипеди́ст, ποδοσφαιρικός фудбалски футбо́льный, ποδοσφαιριστής фудбалер футболи́ст, ποδόσφαιρο фудбал фудбо́л, ποίημα стихотворба стихотворе́ние, ποίημα (έπος) поема поэма, ποιητής поет поэт, πολεμικός боен боево́и, πολεμικός воен вое́нный (во́инский), πολεμικός полемичен полеми́ческий, πόλεμος војна война́, πολεμώ војувам воева́ть, πόλη град го́род, πολικός поларен поля́рный, πολιτευτής политичар поли́тик, πολίτης граѓанин граждани́н, πολιτικός политички полити́ческий, πολιτικός граѓански гражда́нский, πολίτις граѓанка гражда́нка, πολιτισμένος културен культу́рный, πολιτισμένος цивилизиран цивилизо́ванный, πολλαπλασιάζω множам мно́жить, πολλαπλασιάζω умножувам

умножа́ть, πολλαπλασιάζω размножувам размно́жить, πόλος пол по́люс, πολτός пире пюре́, πολύ многу мно́го, πολύγλωσσος многујазичен многоязычный, πολυδωρία штедрост ще́дрость, πολύδωρος штедар ще́дрый, πολυήμερος многудневен многодне́вный, πολύκαρπος плоден плодоро́дный, πολυμαθής учен учёный, πολύπλοκος сложен сло́жный, πολυσύλλαβος повеќесложен многосло́жный, πολυσύνθετος комплексен ко́мплексный, πολύτεκνος кој има многу деца многоде́тный, πολυτέλεια раскош ро́скошь, πολυτελής раскошен роско́шный, πολυτεχνείο политехника полите́хникум, πολυτεχνικός политехнички политехни́ческий, πολυφωνία многугласие многоголо́сие, πολύχρονος многугодишен многоле́тний, πολύχρονος долгогодишен долголе́тний, πολύωρος продолжен продолжи́тельный, πόλωση поларизација поляриза́ция, πονεμένος болен больно́й (боле́зненный), πονόδοντος забоболка зубна́я боль, πονοκέφαλος главоболка головна́я боль, πονόλαιμος болка во грлото боль в го́рле, πόνος болка боль, πονώ страдам страда́ть, πόρισμα заклучок заключе́ние, πόρτα врата воро́та, πορτιέρης вратар привра́тник, ποτάμι река ре́чка, πότε кога когда́, ποτίζω полевам полива́ть, πουδράρω напудрувам пу́дрить, πουθενά никаде нигде́, πουλερικά домашни птици дома́шняя пти́ца, πουλερικό живина жи́вность, πούλημα продажба прода́жа, πουλώ продавам продава́ть, πρακτικός практичен практи́ческий, πρακτικός практичен практи́чный, πράξη дејство де́йствие, πράξη постапка посту́пок, πρασινάδα зеленило зе́лень, πράσινος зелен зёленый, πρεμιέρα премиера премье́ра, πριγκήπισσα принцеза принце́сса, πριν пред пре́жде, πριονίζω пилам пили́ть, πρισματικός призматичен призмати́ческий, προαίρεση намера наме́рение, προαιρετικός факултативен факультати́внй, προαιρετικός доброволен добровóльный, προαισθάνομαι претчувствувам предчу́вствовать, προαίσθηση претчувство предчу́вствие, προασπιστής заштитник защи́тник, προασπίζω заштитувам защища́ть, πρόβα обид о́пыт, προβάδισμα првенство пе́рвенство, πρόβειος овчи ове́чий, προβλέπω предвидувам предви́деть, πρόβλεψη предвидување предви́дение, πρόβλημα проблем пробле́ма, προβληματικός проблематичен проблемати́чный, προβοδίζω придружувам провожа́ть, προβοδίζω спроведувам сопровожда́ть, προβολέας проектор проже́ктор, πρόγνωση прогноза прогно́з, πρόγνωση предвидување предви́дение, προγνωστικός предвидувачки предви́дящй, προγυμνάζω подготвувам подгота́вливать, προδιαθέτω располагам предрасполага́ть, προδίδω предавам предава́ть, προδίδω издавам выдава́ть, προδοσία предавство преда́тельство, προδοσία измама изме́на, προδότης измамник изме́нник, προδότης предавник преда́тель, προεδρείο претседателство председа́тельство, πρόεδρος претседател председа́тель, προειδοποίηση предупредување предупрежде́ние, προειδοποιώ предупредувам предупреди́ть, προέκταση продолжување продле́ние, προετοιμάζω подготвувам подгото́вить, προζύμι квасец заква́ска, πρόθεση намера наме́рение, πρόθεση умисла у́мысел, προθεσμία рок срок, προικισμένος талентиран тала́нтливый, προϊόν производ произведе́ние, προϊστορικός предисториски доисто́рический, προκάλυμα покритие покрытие, προκάλυψη покривање прикрыва́ние, προκάλυψη скривање укрыва́ние, προκαλώ (γίνομαι αίτιος) причинувам причини́ть, προκαλώ провоцирам провоци́ровать, προκαλώ прицинувам прицинять, προκαταλαμβάνω располагам располага́ть, προκατάληψη предупредување предубежде́ние, προκλητικός провокативен провока́торский, προκόβω успевам преуспева́ть, προκυμαία пристаниште при́стань, προμήθεια снабдување снабже́ние, προμήθεια доставување доста́вка, προμηθεύω снабдувам снабжа́ть, προμηθεύω доставувам доставля́ть, προκαταρκτικός подготвителен подготови́тельный, προνομιούχος привилегиран привилегиро́ванный, προξενείο конзулство ко́нсульство, πρόξενος конзул ко́нсул, προοδευτικός прогресивен прогресси́вный, προοδεύω прогресирам прогресси́ровать, προοπτικός перспективен перспекти́вный, πρόπαππος прадедо пра́дед, προπαραλήγουσα трет слог од крајот тре́тий слог от конца́, προπίνω пијам во здравје пить за здоро́вье кого́-л, πρόποδες подножје подно́жие, προπόνηση тренинг трениро́вка, προπονώ (εκγυμνάζω) тренирам тренирова́ть, προσανατολίζω ориентирам ориенти́ровать, προσανατολισμός ориентирање ориента́ция, προσαρμογή приспособување приспоса́бливание, προσαρμόζω приспособувам приспосо́бить, προσβάλλω (επιτίθεμαι) напаѓам напада́ть, προσβάλλω (επιτίθεμαι) атакувам атакова́ть,

προσβολή напаѓање нападе́ние, προσγειώνομαι се приземјувам призимля́ться, προσγείωση приземјување призимле́ние, προσδιορίζω определувам определя́ть, προσδιορισμός определување определе́ние, προσδιορισμός установување установле́ние, προσεγγίζω приближувам прибли́жить, προσέγγιση приближување приближе́ние, προσεκτικός внимателен внима́тельный, προσεύχομαι се молам моли́ть, πρόσθεση прибирање прибавле́ние, προσθέτω прибирам прибáвить, προσθήκη набавка прибáвка, προσιτός достапен досту́пный, πρόσκαιρος привремен вре́менный, προσκόλληση прилепување прилипáние, προσκολλώ прилепувам прилепля́ть, προσκυνώ се поклонувам поклоня́ться, προσοδοφόρος доходен дохóдный, πρόσοψη фасада фасáд, προσπελάζω се приближувам приближáться, προστάζω командувам давáть комáнду, προστασία покровителство покрови́тельство, προστατεύω покровител сум покрови́тельствовать, προσφέρω предлагам предложи́ть, προσφέρω предлагам предлагáть (предложи́ть), προσφέρω поднесувам подноси́ть (приноси́ть), προσφεύγω прибегувам прибегáть (к пóмощи), προσφορά предлог предложе́ние, πρόσφορος (κατάλληλος) пригоден пригóдный, προσφωνώ (χαιρετίζω) поздравувам поздрáвить, πρόσχαρος весел весёлый, προσχεδιάζω проектирам проекти́ровать, προσωπάρχης началник на оддел начáльник отде́ла кáдров, προσωπικός личен ли́чный, πρόσωπο лице лицó, προσωρινός времен вре́менный, πρόταση предлог предложе́ние, προτείνω предлагам предлагáть, προτίμηση претпочитање предпочте́ние, προτιμότερος претпочитан предпочи́тельный, προτιμώ претпочитам предпоче́сть, προτομή биста бюст, προτρέπω побудувам побуждáть, προτροπή побудување подбужде́ние, προφανής очевиден очеви́дный, προφανής јавен я́вный, προφητεία пророштво проро́чество, προφητεύω прорекувам проро́чить, προφητεύω прорекувам проро́чествовать, προφορικός устен у́стный, προφταίνω (προφθαίνω) успевам успевáть, προχθές завчера позавчерá, πρόχωμα насип нáсыпь, προχωρημένος напреден передовóй, προώθηση промоција промóушен, πρόωρος предвремен преждевре́меннй, πρύμνη крма (од брод) кормá, πρωθυπουργός премиер премье́р-мини́стр, πρωινός утрински утренний, πρωταγωνιστώ играм главна улога игрáть глáвную роль, πρωτάθλημα шампионат чемпионáт, πρωταθλητής шампион чемпиóн, πρωτοβάθμιος првокласен первоклáссный, πρωτεργάτης иницијатор инициáтор, πρωτοβουλία иницијатива инициати́ва, πρωτοβουλιακός иницијативен инициати́вный, πρωτόγονος првобитен первобытный, πρωτόγονος примитивен примити́вный, πρωτοκολλώ регистрирам регистри́ровать, πρωτομαγιά првен мај пе́рвое мáя, πρωτομαγιάτικος првомајски первомáйский, πρωτόπειρος неискусен неискушённый, πρωτοπορεία авангарда авангáрд, πρωτοπόρος (ηγέτης) предводник предводи́тель, πρώτος прв пе́рвый, πρωτότυπος оригинален оригинáльный, πτώση (πέσιμο) паѓање паде́ние, πρωτοχρονιά нова година нóвый год, πρωτοχρονιάτικος новогодишен новогóдний, πτυχίο диплома диплóм, πτυχιούχος дипломиран дипломи́рованный, πτώχευση банкротирање банкрóтство, πτωχός беден бе́дный, πυγμαίος пигмеец пигме́й, πυγμαχία боксирање бокс, πυγολαμπίδα светулка светля́к, πυκνός компактен компáктный, πυκνός густ густóй, πυκνότητα густина густотá, πύκνωση згуснување сгуще́ние, πύον гној гной, πυρ оган огóнь, πύρινος огнен óгненный, πυρκαϊά позар пожáр, πυροβολαρχία батерија батаре́я, πυροβολητής артилерец артиллери́ст, πυροβόλο оружје ору́жие, πυροβολώ стрелам стреля́ть, πυροβολώ затстрелувам обстре́ливать, πυροσβέστης пожарникар пожáрник, πυροσβεστικός пожарникарски пожáрный, πώληση продажба продáжа, πωλητής продавач продаве́ц, πωλώ продавам продáть, πώς како как, ραβασάκι љубовно писмо любóвная запи́ска, ραββίνος рабин равви́н, ράβω шијам шить, ραγδαίος силен си́лный, ραδιογράφημα рендгенска снимка рентге́новский сни́мок, ραδιοφωνικός σταθμός радиостаница радиостáнция, ρακί ракија раки́, ραμφίζω клукам клевáть, ράμφος клун клюв, ρανίδα капка кáпля, ραπτομηχανή машина за шиење швéйная маши́на, ρατσισμός (φυλετισμός) расизам раси́зм, ράχη грб грéбень, ραχιτικός рахитичен рахити́ческий, ραχίτις рахитис рахи́т, ρεαλισμός реализам реали́зм, ρεαλιστικός реалистичен реалисти́чный, ρεζιλεύω исмевам высме́ивать, ρεκλαμάρω (διαφημίζω) рекламирам рекламúровать, ρεμβάζω мечтаам мечтáть, ρέπω наклонет сум склоня́ться, ρετσίνι калафониум канифóль, ρευματισμός ревматизам ревмати́зм, ρευστός течен теку́чий,

ρευστός (ασταθής) непостојан непостоя́нный, ρευστότητα течност теку́честь, ρευστότητα (αστάθεια) непостојаност непостоя́нство, ρέω течам течь, ρήγας (βασιλιάς) крал коро́ль, ρήγμα расцеп (пукнатина) расще́лина (рассе́лина), ρήμαγμα опустошување опустоше́ние, ρήμαγμα разурнување разоре́ние, ρημάζω разурнувам разруша́ть, ρημάζω опустошувам опустоша́ть, ρήση кажување выска́жывание, ρητορεύω држам говор/беседа говори́ть речь, ρητορική реторика рито́рика, ρητορική ораторство ора́торское иску́сство, ρήτρα договор догово́ра, ρήτρα договор (статья́) догово́ра, ρητώς категорично категори́чески, ρίγα (Γεωμ.) линија (линијар) лине́йка, ριζικό (μοίρα) судбина судьба́, ριζικός коренит коренно́й, ριζοσπαστικός радикален радика́льный, ρίμα рима ри́фма, ριμάρω римувам риифмова́ть, ρινίζω пилам пили́ть, ρινικός носен (од нос) носово́й, ριψοκινδυνεύω ризикувам рискова́ть, ροδάκινο праска пе́рсик, ροδέλαιο масло од роза ро́зовое ма́сло, ρόδινος (ροδαλός) розов ро́зовый, ρολόϊ часовник часы, ρόλος ролја роль, ρομαντικός романтичен романти́чный, ρομαντισμός романтизам романти́зм, ρούμι рум ром, ρουφώ голтам глота́ть, ρόφημα голтање глото́к, ρυάκι рекичка руче́й, ρυάκι поточе поток, ρύζι ориз рис, ρυθμός темпо темп, ρυπαίνω обесчестувам бесче́стить, ρυπαρός (μεταφορικά) подол по́длый, ρολογάς часовничар часовщи́к, ρυθμίζω (κανονίζω) регулирам регули́ровать, ρυθμικός ритмичен ритми́чный, ρύθμιση регулирање регули́ровние, ρυθμός ритам ритм, ρυπαρότητα нечистотија нечистота́, ρωγμή расцеп расще́лина, ρωγμή расцеп рассе́лина, ρωμαλέος силен си́лный, Ρωμιός (Έλληνας) Грк Грек, ρωσικός руски ру́сский, ρωτώ прашувам спра́шивать, σαββατιάτικος саботен суббо́тний, Σάββατο сабота суббо́та, σαδισμός садизам сади́зм, σαδιστικός садистички сади́стский, σάλα сала за́ла, σαλαμάνδρα саламандер салама́ндра, σαλάμι салама саля́ми, σαλάτα салата сала́т, σάλεμα движење дви́гание, σαλπίζω трубам труби́ть, σαλτάρω скокам скака́ть, σάλτσα сос со́ус, σαμάρι (σάγμα) товарно седло (самар) вьючное седло́, σαμαρώνω отседлувам седла́ть, σαμπάνια шампањско шампа́нское, σαμποτάζ саботажа саботе́ж, σαν (Σύνδεσμος) како как, σανατόριο санаториум санато́рий, σανδάλι сандала санда́лия, σαπίζω гнијам гнить, σαπίλα гнилост гниль, σάπιος гнил гнило́й, σαπουνάδα пена (мыльная) пе́на, σάπφειρος safir сапфи́р, σαράβαλο старина старьё, σαρακοστή (велигденски) пости пост, σαρδέλα сардела сарди́на, σαρίκι турбан тюрба́н, σαρκάζω исмевам осме́ивать (высме́ивать), σαρκασμός сарказам сарка́зм, σαρκαστικός саркастичен саркасти́ческий, σαρκώδης месест мяси́стый, σάρωμα метење подмета́ние, σαρώνω метам мести́,σαρώνω сметувам подмета́ть, σατανικός сатански сатани́нский, σατιρίζω пишувам сатира писа́ть сати́ры, σατιρικός сатиричен сатири́ческий, σάτυρος сатиричар сати́р, σαφήνεια јаснотија я́сность, σαφήνεια чистота чётность, σαφής чист чётки́й, σαφής јасен я́сный, σβήνω гасам гаси́ть, σβήσιμο гаснење гаше́ние, σγουρός кадрав кудря́вый, σεβάσμιος почитуван почти́тельный, σεβάσμιος ценет почте́нный, σεβασμός (εκτίμηση) почит почте́ние, σεβαστός уважен уважа́емый, σέβομαι уважувам уважа́ть, σέβομαι почитувам почита́ть, σειρά ред ряд, σεισμικός сеизмички сейсми́ческий, σεισμός земјотрес землетрясе́ние, σέλας светлина свет, σελλάς седлар седе́льник, σελλώνω оседлувам осе́длывать (седла́ть), σεμνός скромен скро́мный, σεμνός пристоен просто́й, σεμνότητα простојност простота́, σεξουαλικός (ερωτικός) сексуален сексуа́льный, σερβίρω сервирам сервирова́ть, σερβίτσιο сервис (за јадење) серви́з, σέρνω влечам волочи́ть, σέσουλα лопата лопа́тка, σήμα значка знак, σημαδεύω (αποσκοπώ) целам це́лить, σημαία знаме зна́мя, σημαίνω значам зна́чить, σημαίνω означувам означа́ть, σημαντικός важен ва́жный, σημαντικός значаен знача́тельный, σημαντικότητα значајност значи́тельность, σημασία значење наче́ние, σημασία смисла смысл, σημασιολογία семантика семасиоло́гия, σησάμι (σουσάμι) сусам сеза́м, σθεναρός силен си́льный, σιγανός спокоен споко́йный, σιγανός тивок ти́хий, σιγάρο (τσιγάρο) цигара сига́ра, σιδερένιος железен желе́зный, σίδερο железо кусо́к желе́за, σιδηρόδρομος железница желе́зная доро́га, σιλουέτα силуета силуэт, σιμά блиску бли́зко, σιρόπι сируп сиро́п, σιχαμερός гаден га́дкий, σιωπή молчење молча́ние, σιωπηλός молчелив молчали́вый, σιωπώ (σωπαίνω) молчам молча́ть, σκάβω копам копа́ть, σκάκι шах ша́хматы, σκαλίζω откопувам откопа́ть, σκαλίζω (λαξεύω) гравирам гравирова́ть, σκάλισμα (λάξευση) гравирање гравиро́вка, σκάλισμα (σκάψιμο) копање ока́пыавание, σκάλισμα (σκάψιμο)

прекопување вска́пыавание, σκαμνί табуретка табуре́т, σκανδαλιάρης скандалџија сканда́льный, σκανδαλίζω скандализирам скандализи́ровать, σκανδαλώδης скандалозен сканда́льный, σκαρί става о́стов, σκαρφίζομαι измислувам замышля́ть, σκασμός замолчи молча́ть, σκάφη корито корыто, σκεπάζω (καλύπτω) прикривам прикри́ть, σκεπάζω скривам скрива́ть, σκεπάζω покривам покрыва́ть, σκέπασμα покривање покрыва́ние, σκέπασμα скривање закрыва́ние, σκεπτικός (επίθ.) скептичен скепти́ческий, σκέπτομαι мислам мыслить, σκέψη (διανόημα) мисла мысль, σκηνή (τέντα) шатор шатёр, σκηνικός театрален театра́льный, σκήπτρο скиптар ски́петр, σκιάχτρο страшило страши́лише, σκιερός темен тёмный, σκιρτώ скакам скака́ть, σκίτσο скица эски́з, σκλαβιά ропство ра́бство, σκλάβος роб раб, σκλάβα робинка рабыня, σκληραγωγώ калеам закаля́ть, σκληραίνω (σκληρύνω) стврднувам де́лать твёрдым, σκληρός (στερεός) тврд твёрдый, σκληρός жесток жесто́кий, σκληρός суров суро́вый, σκληρότητα тврдост твёрдость, σκοπευτήριο стрелиште стре́льбище, σκοπευτής стрелец стрело́к, σκοπεύω целам це́лить, σκοπεύω имам намера намерева́ться, σκόπιμος тенденциозен тенденцио́зный, σκοπίμως намерно наме́ренно, σκοπός намера наме́рение, σκόρδο чесен чесно́к, σκοτάδι темнина темнота́, σκοτεινός (ζοφερός) мрачен мра́чный, σκοτεινός (σκούρος) темен тёмный, σκοτώνω убивам убива́ть, σκόρος молец моль, σκορπιός скорпија скорпио́н, σκοτίζω затемнувам затемня́ть, σκότωμα (σκοτωμός) убиство уби́йство, σκοτώνω убивам убива́ть, σκουλήκι црв червь, σκουπίζω метам подмета́ть, σκουπίζω исчистувам чи́стить, σλαβικός словенски славя́нский, σμάλτο емајл эма́ль, σμήνος рој рой, σμήνος ескадрила эскадри́лья, σμίγω смесувам сме́шивать, σμίγω соединувам соединя́ть, σμίλη длето долото́, σμπάρο истрел выстрел, σοβαρά сериозно серьёзно, σοβαρός сериозен серьёзный, σοβαρός важен ва́жный, σοβαρότητα сериозност серьёзность, σοκάρω шокирам шоки́ровать, σοκολάτα чоколада шокола́д, σοκολατένιος чоколаден шокола́дный, σόλα подлошка подо́шва, σοσιαλισμός социјализам социали́зм, σοσιαλιστής социјалист социали́ст, σούπα супа суп, σουρώνω цедам цеди́ть, σοφίζομαι измислувам измышля́ть, σοφός мудар му́дрый, σοφός учен учёный, σπάνιος редок ре́дкий, σπανιότητα реткост ре́дкость, σπανίως ретко ре́дко, σπαράγγι шпаргла шпа́ржа, σπάργανο пелена пелёнка, σπαρταρώ треперам трепета́ть, σπάσιμο прелом перело́м, σπάσιμο (συντριβή) кршење круше́ние, σπάω (συντρίβω) кршам круши́ть, σπείρα спирала спира́ль, σπείρω (σπέρνω) сеам се́ять, σπείρω (σπέρνω) посевам засева́ть, σπέρμα (σπόρος) семе(семка) се́мя, σπήλαιο пештера пеще́ра, σπιθίζω (πετώ σπίθες) искрам (исфрлам искри) искри́ться, σπιουνάρω (κατασκοπεύω) шпионирам шпио́нить, σπιτικός домашен дома́шный, σπλαγχνίζομαι залевам жале́ть, σπλήν слезина селезёнка, σπλήν слезина сплин, σπόρος зародиш заро́дыш, σπουδαιότητα сериозност серьёзность, σπουδασμένος образован образо́ванный, σπρώξιμο (σπρωξιά) туркање толка́ние, σπρώχνω туркам толка́ть, σπυρί зрно зерно́, σταδιοδρομία кариера карье́ра, στάζω капам ка́пать, στάζω течам течь, σταθεροποιώ (μονιμοποιώ) стабилизирам стабилизи́ровать, σταθμός станица ста́нция, στάλα капка ка́пля, στάλα капка ка́пелька, στασιάζω востанувам восста́ть, στασιαστής востаник повста́нец, στασιαστής бунтовник бунтовщи́к, στάσιμος неподвижен неподви́жный, στασιμότητα застој засто́й, στατιστικός статистички статисти́ческий, σταυρός крст крест, σταυρόλεξο крстозбор кроссво́рд, σταυρώνω распнувам на крст распина́ть на кресте́, σταχτής пепелав пе́пельный, σταχτοδοχείο пепелник пе́пельница, στάχυ (σιταριού) клас (на жито) ко́лос, στεγάζω покривам покрыва́ть, στεγνός сув сухо́й, στεγνώνω сушам суши́ть, στεγνώνω се исушувам высу́шивать, στεγνωτήρι сушилница суши́льня, στειροποίηση стерилизирање стерилиза́ция, στειροποιώ стерилизирам стерилизова́ть**,** στείρος бесплоден бесплóдный, στείρος безрезултатен безрезульта́тный, στέκομαι стојам стоя́ть, στέλεχος стебло сте́бель, στέμμα круна коро́на, στενός тесен те́сный, στενός (οικείος) близок бли́зкий, στενότητα теснина теснота́, στενότητα (οικειότητα) блискост бли́зость, στενοχώρια притеснетост притесне́ние, στενοχωρώ притеснувам притесни́ть, στέππα степа степь, στερεοποίηση стврднување отвердава́ние, στερεός тврд твёрдый, στερεός солиден соли́дный, στερεώνω закрепнувам прикрепля́ть, στερεώνω зацврстувам укрепля́ть, στέρηση лишување лише́ние, στερνός последен после́дний, στέφανος обрач о́бруч, στεφανώνω

венчавам венча́ть, στεφανώνω овенчувам уве́нчивать, στήθος гради грудь, στήριγμα потпора опо́ра, στήριγμα потпора подпо́рка, στήριγμα поддршка подде́ржка, στηρίζω потпирам подпира́ть, στηρίζω базирам бази́ровать, στήριξη потпирање подпира́ние, στιγμιαίος моментален момента́льный, στίλβωμα полирање полирова́ние, στιλβώνω полирам полирова́ть, στιχογράφος (στιχουργός) стихописец стихотво́рец, στιχογράφος (στιχουργός) поет поэт, στοιχείο елемент элеме́нт, στοιχειώδης елементарен элемента́рный, στοίχος ред ряд, στολή униформа фо́рма, στολίδι украс украше́ние, στολίζω украсувам украша́ть, στολισμός украсување украше́ние, στόλος флота флот, στούντιο студио сту́дия, στοχάζομαι размислувам (мислам) размышля́ть, στοχασμός размислување размышле́ние, στραβά накриво кри́во, στραβά накриво набекре́нь, στραβός крив криво́й, στραβώνω искривувам изкривля́ть, στραγγαλίζω задушувам удуши́ть, στραγγαλισμός задушување удуше́ние, στράτα пат путь, στράτα друм доро́га, στράτευμα војска во́йско, στρατεύω служам во армијата служи́ть в а́рмия, στρατιώτης војник во́йн, στρατιωτικός воен вое́нный, στρατόπεδο воен логор вое́нный ла́герь, στρατός армија а́рмия, στρατώνας касарна каза́рма, στρεβλότητα искривеност кривизна́, στρέφω (στριφογυρίζω) вртам верте́ть, στριφογύρισμα вртење верче́ние, στριφώνω порабувам подруба́ть, στρώμα слој слой, στρώμα постела посте́ль, στρώσιμο распостилање расстила́ние, στρώσιμο постилање застила́ние (устила́ние), στύλωμα поддржување подде́рживание, στυλώνω потпирам подпира́ть, στυλώνω давам поддршка подде́рживать, στωικός стоички стои́ческий, συγνώμη (συγγνώμη) извинете извињење, συγγένεια сродство родство́, συγγράφω пишувам писа́ть, σύγκαιρος навремен свеовре́менный, συγκαλύπτω покривам покрыва́ть, συγκαλύπτω закривам закрыва́ть, συγκάλυψη покривање покрыва́ние, συγκατάθεση согласност согла́сие, συγκατανεύω се согласувам соглаша́ться, συγκατανεύω се согласувам дава́ть согла́сие, συγκατοικώ сожителствувам сожи́тельствовать, συγκεκριμένος конкретен конкре́тный, συγκεντρωμένος концентриран концентри́рованный, συγκεντρώνω сосредоточувам сосредото́чивать, συγκεντρώνω концентрирам концентри́ровать, συγκέντρωση сосредоточување сосредото́чивание, συγκέντρωση концентрирање концентра́ция, συγκεφαλαιώνω резимирам резюми́ровать, συγκίνηση (έξαψη) возбудување возбужде́ние συγκινητικός возбуден возбуждённый, συγκινητικός емоционален эмоциона́льный, συγκινώ трогнувам тро́гать, συγκινώ (εξάπτω) возбудувам возбуди́ть, συγκλητικός сенаторски сена́тор, συγκοινωνία соопштение сообще́ние, συγκρατημός содржина сде́ржанность, συγκρατώ задржувам сде́рживать (уде́рживать), συγ(γ)νώμη извинете извине́ние, συγκρότημα група группиро́вка, συγκροτώ образувам образо́вывать, συγκροτώ составувам создава́ть, συγχαρητήρια поздрав поздравле́ния, συγχρονίζω синхронизирам синхронизи́ровать, συγχρονισμός синхронизам синхрони́зм, σύγχρονος синхрон синхро́нный, σύγχρονος современ совреме́нный, συγχύζω смешувам сме́шивать, σύγχυση смешување смуще́ние, συγχώρηση прошка проще́ние, συγχώρηση извинување извине́ние, συγχωρώ проштевам проща́ть, συγχωρώ простувам прости́ть, συγχωρώ извинувам извини́ть (извиня́ть), συγχωρώ помилувам поми́ловать, σύζυγος (ο) сопруг супру́г, σύζυγος (ο) маж муж, σύζυγος (η) сопруга супру́га, συζητώ дискутирам дискути́ровать, συζώ (συμβιώ) сожителствувам сожи́тельствовать, συζώ (συμβιώ) живеам заеднички жить вместе, συκοφαντία клетва клеветá, συλλέγω собирам собира́ть, συλλογίζομαι размислувам размышля́ть, συλλογικός колективен коллекти́вный, συλλογισμός мисла мысль, συλώ грабам гра́бить, συμβάν случка слу́чай, σύμβαση согласност соглаше́ние, συμβόλαιο нотарен акт нотариа́льный акт, συμβολαιογράφος нотар нота́риус, συμβουλεύω консултирам консульти́ровать, συμβουλεύω советувам сове́товать, συμβούλιο советување совеща́ние, συμμαζεύω собирам собира́ть, συμμαχία сојуз союз, σύμμαχος сојузник союзник, συμμαχώ склучувам сојуз заключа́ть союз, συμμετοχή учество соуча́стие, συμμέτοχος соучесник соуча́стник, συμμετρικός симетричен симетри́чный, συμμορφώνω сообразувам сообразо́вывать, συμπαγής (σκληρός) компактен компа́ктный, συμπάθεια сочувство сочу́вствие, συμπαθής симпатичен симпати́чный, συμπαθώ симпатизирам симпатизи́ровать, συμπαθώ сочувствувам сочу́вствовать, σύμπαν вселена вселе́нная, συμπάσχω страдам сострада́ть, συμπεραίνω заклучувам заключа́ть, συμπέρασμα

заклучок заключе́ние, συμπεριλαμβάνω вклучувам включа́ть, συμπίπτω совпаѓам совпада́ть, συμπλέκω преплетувам переплета́ть, συμπλέκω плетам сплета́ть, συμπληρωματικός дополнителен дополни́тельный, συμπληρώνω дополнувам допо́лнить (дополня́ть), συμπόνεση (συμπόνοια) сочувство сочу́вствие, συμπονώ сочувствувам сочу́вствовать, σύμπραξη содејство соде́йствие, συμπράττω содејствувам соде́йствовать, σύμπτωση совпаѓање совпаде́ние, συμπυκνώνω кондензирам конденси́ровать, συμπύκνωση згуснување сгуще́ние, συμφέρει згодно выгодно, συμφιλιώνω се помирувам примиря́ть, συμφιλιώνω се смирувам мири́ть, συμφορά несреќа несча́стье, συμφωνία (σύμφωνο) договор договóр, συμφωνία согласност согла́сие, σύμφωνος согласен согла́сный, συμφωνώ согласен сум согласова́ться, συμφωνώ согласен сум быть согла́сным, συν (πλέον) плус плюс, συνάγω собирам собира́ть, συναγωνίζομαι конкурирам конкури́ровать, συναγωνισμός соперништво сопе́рничество, συναίνεση согласност согла́сие, συναίνεση одобрување одобре́ние, συναισθάνομαι сознавам сознава́ть, συναισθάνομαι чувствувам чу́вствовать, συνάπτω заврзувам (сврзувам) завзывать, συνάπτω склучувам заключа́ть, συναρμολογώ монтирам монти́ровать, συνάρτηση соединување соедине́ние, συνάρτηση (σύνδεση) сврзување свя́зывание, συναρτώ соединувам соединя́ть, συναρτώ (συνδέω) сврзувам свя́зывать, σύναψη склучување заключе́ние, Σύνδεσμος сојуз союз, συνδικαλισμός синдикализам синдикали́зм, συνδικαλιστής синдикалец синдикали́ст, συνενοχή соучество соуча́стие, συνενοχή учество соуча́стие, συνένοχος соучесник соуча́стник, συνέντευξη интервју интервью, συνενώνω соединувам соединя́ть, συνενώνω обединувам объединя́ть, συνένωση соединување соедине́ние, συνένωση обединување объедине́ние, συνέπεια последица после́дствие, συνεπής последователен после́довательный, συνεπιβάτης сопатник спу́тник, συνέρχομαι се собирам собира́ться, συνεσταλμένος скромен скро́мный, συνεταιρισμός кооператива кооперати́в, συνεχής продолжителен продолжи́тельный, συνεχής постојан постоя́нный, συνεχίζω продолжувам продолжа́ть, συνέχω воздржувам уде́рживать, συνήγορος заштитник защи́тник, συνήθεια обичај обычаи, συνθετικός синтетичен синтети́ческий, σύνθετος состав составно́й, συνθέτω составувам составля́ть, συνθέτω сочинувам сочиня́ть, συνθηκολογώ капитулирам капитули́ровать, σύνθημα лозинка ло́зунг, σύνθημα парола паро́ль, συνθηματικός условен усло́вный, συνιστώ основам осно́вывать, συννεφιά наоблаченост о́блачность, συννεφιασμένος облачен о́блачный, σύννεφο облак о́блако, συνοδεία конвој конво́й, συνοδεύω спроведувам сопровожда́ть, συνομιλώ разговарам разгова́ривать, συνοπτικός краток кра́ткий, συνορεύω граничам грани́чить, σύνοψις резиме резюме́, συνταγή рецепта реце́пт, συνταξιούχος пензионер пенсионе́р, συντάσσω редактирам редакти́ровать, συντήρηση поддршка поддержа́ние, συντηρητικός конзервативен консерва́ти́вный, συντηρώ поддржувам подде́рживать, σύντομα накртако ко́ротко, σύντομα накртако кра́тко, συντομεύω скратувам сокраща́ть, σύντομος краток кра́ткий, σύντομος краток коро́ткий, σύντομος краткорочен краткосро́чный, συντριβή кршење сокруше́ние, συντρίβω разбивам разби́ть, σύντροφος другар друг, συνύπαρξη суштествување сосуществова́ние, συνωνυμία синонимност синони́мика, συνώνυμος еднозначен однозна́чный, συρίζω (σφυρίζω) свирам свиста́ть (свисте́ть), συσκευάζω пакувам упако́вывать, συσκευάζω приготвувам приготовля́ть, συσκοτίζω затемнувам затемня́ть, συσκότιση затемнување затемне́ние, συσσωρευτής акумулатор аккумуля́тор, συσσωρεύω акумулирам аккумули́ровать, συστατικό компонента компоне́нт, σύστημα систем систе́ма, συστηματικός систематичен системати́ческий, συστηματοποιώ систематизирам систематизи́ровать, συχνά често ча́сто, συχνός чест ча́стый, σφαιρικός сферичен сфери́ческий, σφιχτός тесен те́сный, σφραγίζω пломбирам пломбирова́ть, σφραγίζω ставам печат ста́вить печа́ть, σφύξη пулсирање пульса́ция, σφυρηλατημένος кован ко́ваный, σφυρηλατώ ковам кова́ть, σχεδιάζω планирам плани́ровать, σχεδιάζω цртам черти́ть, σχέδιο намера наме́рение, σχήμα шема схе́ма, σχηματίζω формирам формирова́ть, σχηματίζω (καταρτίζω) образувам образова́ть, σχηματίζω составувам составля́ть, σχηματισμός формирање формирова́ние, σχοινί врвка верёвка, σχολαστικός педантен педанти́чный, σχολαστικότητα педантерија педанти́зм, σχολείο училиште учи́лище, σχολιάζω

коментирам комментировать, σχόλιο коментар комментáрий, σχόλιο толкување истолковáние, σχολικός учебен учéбный, σώζω (διασώζω) спасувам спасáть, σωλήν труба трýбка, σωματικός телесен телéсный, σωστός правилен прáвильный, σωστός точен тóчный, σωστός верен вéрный, σωτηρία спас спасéние, σωφρονιστικός исправен исправи́тельный, τάγμα баталјон батальóн, ταγματάρχης мајор майóр, ταλέντο (τάλαντο) талент талáнт, ταμ(ε)ιακός касов кáссовый, ταμίας касиер касси́р, τανάλια клешти клещи́, ταξίδι патешествие путешéствие, ταπεινός смирен смирéнный, ταπεινός покорен покóрный, ταπεινός скромен скрóмный, ταπεινοσύνη смиреност смирéние, ταπεινώνω понижувам унижáть (принижáть), ταπείνωση понижување унижéние, τάση наклонетост наклóнность, ταρίφα тарифа тари́ф, ταριχεύω солам соли́ть, ταύρος бик бык, ταυτολογώ повторувам повторя́ться, ταφή погреб погребéние, τάφος гроб грóба, ταχυδρομείο пошта пóчта, ταχυδρομικός поштенски почтóвый, τέκνο дете детя́, τελειοποίηση усовршување усовершéнствование, τελειοποιώ усовршувам совершéнствовать, τέλειος совршен совершéнный, τελειότητα совршенство совершéнство, τελείωμα завршување завершéние, τελείως совршено совершéнно, τελετή обред обря́д, τελευταίος последен послéдний, τελικός заклуцителен заключи́тельный, τέλμα блато болóто, τέλος финале финáл, τελώ извршувам совершáть, τελώ исполнувам исполня́ть, τέμνω режам рéзать, τεμπελιάζω безделничам бездéльничать, τέντα тенда тент, τέρας чудовиште чудóвище, τέρας изрод урóд, τεράστιος огромен огрóмный, τέρψη наслада задоволство удовóльствие, τέσσερα четири четыре, τέταρτο (ώρας) четвртина чéтверть, τέταρτος четврт четвёртый, τέτοιος таков такóй, τετραγωνίζω правам квадрат возводи́ть в квадрáт, τετράδιο тетратка тетрáдь, τετράποδο четириножец четверонóгое, τετριμμένος (κοινός) банален банáльный, τεύτλο цвекло свёкла, τεχνητός искуствен искýсственный, τεχνίτης мајстор мáстер (своегó дéла), τέως пред прéжде, τέως бивш бывш, τζάμι стакло стеклó, τζιν (αλκ. ποτό) џин джин, τηλεγραφία телеграфија телеграфи́рование, τηλεγραφικός телеграфски телегрáфный, τηλεόραση телевизија телеви́дение, τηλεφωνικός телефонски телефóнный, τηλεφωνώ телефонирам телефони́ровать, τηράζω (βλέπω) гледам глядéть, τίγρης тигар тигр, τιμαλφή скапоцености драгоцéнности, τιμή почест почёт, τιμητικός почетен почётный, τίμιος чесен чéстный, τιμιότητα чесност чéстность, τιμολόγιο тарифа тари́ф, τιμώ почитувам почитáть (уважáть), τιμώ ценам цени́ть (оцéнивать), τιμωρία казна наказáние, τιμωρώ казнувам накáзывать, τίποτε ништо ничтó, τιποτένιος ништожен ничтóжный, τίτλος (βαθμός) титула ти́тул, τμήμα оддел отдéл, τοκομερίδιο дивиденда дивидéнд, τολμηρός смел смéлый, τολμώ се решавам решáться, τομάτα домат томáт, τονίζω акцентирам акценти́ровать, τοξεύω стрелам стреля́ть (из лýка), τοξικός токсичен токси́ческий, τόξο лак лук, τοξότης стрелец стрелóк (из лýка), τοπικός локален локáльный, τοποθεσία местоположба местоположéние, τόπος место мéстность, τορπίλη торпедо торпéда, τορπιλίζω пуштам торпедо торпеди́ровать, τότε (Επίρρημα) тогаш тогдá, τουαλέτα тоалета туалéт, της τουαλέτας тоалетен туалéтный, τούλι тула тюль, τουρισμός туризам тури́зм, τουριστικός туристички туристи́ческий, τούρκισσα турчинка турчáнка, τούρτα торта торт, τραβώ влечам влечь, τραγικός (επίθ.) трагичен траги́ческий, τραγούδι песна пéсня, τραγουδώ пеам петь (напевáть), τραμ трамвај трамвáй, τρανός јасен я́сный, τρανός очигледен очеви́дный, τρανότητα јасност я́сность, τρανότητα очигледност очеви́дность, τραπέζι (τράπεζα) трпеза трáпеза, τραπεζίτης банкар банки́р, τραύμα траума трáвма, τραυματίζω ранувам рáнить (порáнить), τραυματισμός ранување ранéние, τραχύς груб грýбый, τρελλός безумен безýмный, τρεμοπαίζω мигам мигáть, τρέμω треперам трепетáть, τρέξιμο трчање течéние, τρέχω бегам бéгать, τρίαινα трозабец трезýбец, τριάρα тројка трóйка, τριβή триење трéние, τρίγωνο триаголник треугóльник, τρίγωνος (τριγωνικός) триаголен треугóльный, τρικυμία бура бýря, τρίμμα трошка крóшка, τριπλός троен тройнóй, τριπλός трикратен троекрáтный, τρίπους троножец тренóга, τρίτη терца тéрция, τρίωρος тричасовен трёхчасовóй, τρομερός страшен стрáшный, τρομερός ужасен ужáсный, τρομοκρατία тероризам террори́зм, τρομοκρατικός терористички террористи́чесий, τρομοκρατώ тероризирам терроризи́ровать, τρόμος (τρομάρα) страв страх, τρόμπα пумпа пóмпа, τρόπαιο трофеј трофéй, τροπικός тропски тропи́чесий, τροποποίηση изменување изменéние,

τροποποιώ модифицирам модифицировать, τροποποιώ изменувам изменять, τρόπος манир манера, τροφή (επαιτεία) питање питание, τροχίζω точам точить, τροχίζω наточувам оттачивать, τρυπάνι свердел сверло, τρυπάνι бургија бурав, τρυπητό цедалка цедилка, τρυπώ пробивам пробить, τρυφερός нежен нежный, τρυφηλός сладострастен сладострастный, τρώγλη пештера пещера, τσαγιέρα чајник чайник, τσάϊ чај чай, τσάπα мотика мотыга, τσιγγάνα Циганка Цыганка, τσιγγάνος Циган Цыган, τσιμέντο цемент цимент, τσίμπημα штипење щипание, τσιμπίδι (τσιμπίδα) штипка щипцы, τσιμπώ штипам щипать, τσιφλίκι имот имение, τσοπάνης пастир пастух, τσουκνίδα коприва крапива, τυπικό (υπόδειγμα) стандард стандарт, τυπικός типичен типичный, τυπικός формален формальный, τυπογράφος печатар печатник, τύπωμα печатење печатание, τυπωμένος (επίθ.) печатен печатный, τυπώνω (εκτυπώνω) печатам печатать, τυπώνω отпечатувам отпечатывать, τύραννος тиранин тиран, τυρί сирење сыр, τυφλός слеп слепой, τυφλότητα слепило слепота, τυφλώνω ослепувам ослепить, τύφλωση ослепување ослепление, τύφος тифус тиф, τυφών тајфун тайфун, τυχαία случајино случайно, τυχαίος случаен случайный, τυχαίος непредвидлив непредвиденный, τυχοδιώκτης авантурист авантюрист, τύχη случајност случай, τύψη грижа на совест угрызения совести, τωρινός современ современный, ύαινα хиена гиена, υάλινος (γυάλινος) стаклен стеклянный, ύαλος стакло стекло, υγεία здравје здоровье, υγιεινή хигиена гигиена, υγιειονομικός санитарен санитарный, υγιής здрав здравый, υγραίνω навлажнувам увлажнять, υγρόμετρο хигрометар гигрометр, υγρός влажен влажный, υδάτινος воден водяной, ύδρα хидра гидра, υδραυλική хидраулика гидравлика, υδραυλικός хидрауличен гидравлический, ύδρευση водоснабдување водоснабжение, υδροδυναμική хидродинамика гидродинамика, υδροστατική хидростатика гидростатика, υδροχλωρικός хлороводороден хлористоводородный, υιοθεσία посинување усыновление, υιοθετώ посинувам усыновлять, υιός син сын, ύλη материјал материя, υλικό материјал материал, υλικός материјален материальный, υλισμός материјализам материализм, υλιστής материјалист материалист, ύμνος химна гимн, υμνώ (υμνολογώ) воспевувам воспевать, υμνώ (υμνολογώ) пеам химна петь гимны, υπαγόρευση диктат диктант, υπαγορεύω диктирам диктовать, υπάγω потчинувам подчинять, υπαγωγή распределба распределение, υπαίτιος виновен виновный, υπαίτιος виновен виновник, υπαιτιότητα вина виновность, υπακούω се потчинувам подчиняться, υπακούω слушам слушаться, υπαλληλικός чиновнички чиновнический, υπάλληλος службеник (служител) служащий, ύπαρξη суштествување существование, υπάρχοντα имот имущество, υπάρχω суштествувам существовать, ύπατος виш высший, ύπατος највисок высший, υπεράνθρωπος натчовек (суперчовек) сверхчеловек, υπερασπίζω штитам защищать, υπεράσπιση заштита защита, υπεράσπιση одбрана оборона, υπερασπιστής заштитник защитник, υπερβολή (Μαθηματικά) хипербола гипербола, υπερηφανεύομαι горд сум быть гордым, υπερηφανεύομαι горд сум быть надменным, υπερήφανος горд (горделив) гордый, υπερήφανος надмен надменный, υπερμεγέθης огромен огромный, υπεροξείδιο пероксид перекись, υπερόπτης надмен надменный, υπεροπτικός самоуверен самоуверенный, υπεροψία високомерно высокомерие, υπερπαραγωγή големо производство перепроизводство, υπερπόντιος прекуморски заморский, υπερσυντέλικος плусквам перфект плюсквамперфект, υπέρτατος највисок высший, υπερτέλειος совршен совершенный, υπερτιμώ преценувам переоценивать, υπερφίαλος горд гордый, υπερφίαλος дрзок дерзкий, υπερωκεάνιος прекуокеански заокеанский, υπήκοος (επίθ.) потчинет подчинённый, υπήκοος послушен послушный, υπηκοότητα подаништво подданство, υπηκοότητα граѓанство гражданство, υπηρεσιακός службен служебный, υπηρέτρια слугинка служанка, υπηρετώ служам служить, υπναράς сонлив сонливый, ύπνωση хипноза гипноз, υπνωτίζω хипнотизирам гипнотизировать, υπνώτιση хипнотизирање гипнотизм, υπνωτιστής хипнотизер гипнотизёр, υπόβαθρο подножник подножка, υποβαστάζω (υποστηρίζω) поддржувам поддерживать, υποβιβάζω понижувам понижать, υποβιβασμός понижување понижение, υποβοηθώ помагам помогать, υποβοηθώ асистирам ассистировать, υποβρύχιος подводен подводный, υπογραμμίζω потцртувам подчёркивать, υπογραφή потпис подпись, υποδεκάμετρο дециметар дециметр, υποδέχομαι примам принимать, υπόδημα обувка обувь,

υποδιαίρεση разделување подразделе́ние, υποδιευθυντής заменик директор заместитель дире́ктора, υπόδικος обвинет обвиня́емый, υποδομή база ба́зис, υπόδουλος поробен порабощённый, υποθετικός хипотетичен гипотети́ческий, υπόθεση хипотеза гипо́теза, υπόθεση претпоставка предположе́ние, υποθήκη хипотека ипоте́ка, υποκαθιστώ заменувам заменя́ть, υποκατάστημα оддел отделе́ние, υπόκειμαι подлежам на подлежа́ть, υποκειμενικός субјективен субъекти́вный, υποκειμενικότητα субјективност субъекти́вность, υποκείμενο субјект субъе́кт, υποκείμενο (Γραμμ.) подмет подлежа́ние, υποκρισία лицемерство лицеме́рие, υποκριτικός лицемерен лицеме́рный, υπόληψη потчит почте́ние, υπολογιστής калкулатор калькуля́тор, υπολογιστής (Η/Υ) компјутер компютер, υπόλοιπος останат остально́й, υπομένω поднесувам выноси́ть, υπομονετικός трпелив терпели́вый, υπομονή трпение терпе́ние, υπόσταση супстанца субста́нция, υπόστεγο под кров кров, υπόστεγο хангар анга́р, υποστηρίζω потпирам подпира́ть, υποστήριξη поддршка подде́ржка, υπόστρωμα простирка подсти́лка, υποταγή потчинување потчине́ние, υποτάσσω покорувам покоря́ть, υποτάσσω потчинувам потчиня́ть, υποτείνουσα хипотенуза гипотену́за, υποτελής потчинет подчинённый, υποτίμηση потценување паде́ние цены, υποτίμηση потценување обесце́нивание, υποτιμώ потценувам обесце́нивать, υποτιμώ обесценувам обесце́нивать, υπότροφος ступендијант ступендиа́т, υπουργικός министерски министе́рский, υπουργός министер мини́стр, υποφερτός трпелив терпи́мый, υποφέρω (δυστυχώ) страдам страда́ть, υποφέρω (παθαίνω) настрадам настрада́ться, υποχώρηση отстапување отступле́ние, υποχωρώ отстапувам отступа́ть, υποχωρώ отстапувам уступа́ть, ύστερα (κατόπιν) потоа пото́м, ύστερα (κατόπιν) по по́зже, υστερικός хистеричен истери́ческий, υστερινός (στερνός) следен после́дный, υφαντής ткајач ткач, υφαντική ткајачина тка́чество, υφήλιος земја земля́, υφίσταμαι суштествувам существова́ть, υφίσταμαι трпам терпе́ть, υφίσταμαι поднесувам выноси́ть, υφιστάμενος потчинет подчинённый, ύφος (εικόνα) имиџ и́мидж, υφυπουργός заменик министер заместитель мини́стра, υψηλός висок высо́кий, υψηλότητα височество высо́чество, ύψιστος највисок высоча́йший, ύψωμα висина вышина́, φαιδρός весел весёлый, φαινόμενος (φαινομενικός) виден ви́димый, φακίρης (ταχυδακτυλουργός) илузионист иллюзони́ст, φαμπρικάρω (παράγω) произведувам производи́ть, φαμπρικάρω измислувам измышля́ть, φανάρι фенер фона́рь, φανατισμός фанатизам фанати́зм, φανερός јасен я́сный, φανερώνω покажувам пока́зывать, φαντάζομαι си фантазирам фантази́ровать, φαντάζομαι вообразувам вообража́ть, φαντασία (χίμαιρα) вообразување воображе́ние, φανταστικός фантастичен фантасти́ческий, φανταστικός замислен заме́тный, φαρδύς широк широ́кий, φαρμάκι отров отра́ва, φάρος фар фа́ра, φάρσα фарса фарс, φάση стадиум ста́дия, φάση етапа эта́п, φασισμός фашизам фаши́зм, φασιστικός фашистички фаши́стский, φάσκιωμα пелена пелена́ние, φασκιώνω повивам во пелена пелена́ть, φάσμα (φυσική) спектар спектр, φάτσα лице лицо́, φεγγάρι месечина ме́сяч, φέγγω светам свети́ть, φείδομαι штедам щади́ть, φεουδάρχης феудалист феода́л, φεουδαρχία (φεουδαλισμός) феудализам феодали́зм, φέουδο феуд фео́д, φερμένος пренесен принесённый, φέρω (μεταφέρω) носам носи́ть, φετιχισμός фетишизам фетиши́зм, φευγάτος бегалец бегле́ц, φήμη известеност изве́стность, φημισμένος известен изве́стный, φημισμένος познат знамени́тый, φημισμένος славен просла́вленный, φθάνω достигам дости́гнуть, φθάνω достигам достига́ть, φθάνω пристигам настига́ть, φθινόπωρινός есенски осе́нний, φθινόπωρο есен о́сень, φθονερός завидлив зави́стливый, φθονώ завидувам зави́довать, φθόριο флор фтор, φίδι змија змея́, φιλαλήθης исправен правди́вый, φιλάρεσκος кокетен коке́тливый, φιλαρχία властољубие властолюбие, φίλαρχος властољубив властолюби́вый, φιλάσθενος болен боле́зненный, φιλειρηνικός миролљубив миролюби́вый, φιλελευθερισμός либерализам либерали́зм, φιλελεύθερος слободољубив свободолюби́вый, φιλελεύθερος (επίθ.) либерален либера́льный, φιλέτο филета филе́, φιλεύω гостам (гоштевам) угоща́ть, φίλη (φιλενάδα) пријателка прия́тельницца, φιλήδονος чувствителен чу́вственный, φιλικός дружељубив дружелюбный, φίλντισι (ελεφαντόδοντο) слонова коска слоно́вая кость, φιλοδοξία славољубие честолюбие, φιλοδοξία славољубив честолюби́вый, φιλολογικός филолошки филологи́ческий, φιλολογικός литерарен литерату́рный, φιλοξενία

гостопримство гостеприи́мство, φιλόξενος гостопримлив гостеприи́мный, φιλοπατρία патриотизам патриоти́зм, φίλος другар друг, φιλοφρονητικός љубезен любе́зный, φιλτράρω филтрирам фильтрова́ть, φιλτράρω прочистувам проце́живать, φίλτρο филтер филтрь, φιλύποπτος недоверлив недове́рчивый, φιστίκι пистаци фиста́шка, φιστικιά фистак дрво фиста́шковое де́рево, φλάμπουρο знаме зна́мя, φλάουτο флејта фле́йта, φλεγματικός флегматичен флегмати́чный, φλερτάρω флертувам флиртова́ть, φλόγα пламен пла́мя, φλογερός (ενεργητικός) темпераментен темпера́ментный, φλογίζω запалувам воспламеня́ть, φοβερός страшен стра́шный, φοβερός ужасен ужа́сный, φόβος страв страх, φοιτητικός студентски студе́нческий, φονέας убиец уби́йца, φονεύω убивам убива́ть, φοράδα кобила кобыла, φορείο носилка носи́лки, φορητός пренослив перено́сный, φορτίο бреме бре́мя, φορώ носам носи́ть, φουαγιέ фоаје фойе́, φουκαράς бедник бедня́к, φουντουκιά лешник оре́шник, φουρνίζω печам сажа́ть в печь, φούρνος пекарница пека́рня, φουσκώνω надувам наду́ть, φράζω преградувам прегради́ть, φράξιμο оградување огражде́ние, φρασεολογικός фразеолошки фразеологи́ческий, φρεγάτα фрегата фрега́т, φρενικός умствен у́мственный, φρεσκάδα свежина све́жесть, φρεσκάρω освежувам освежа́ть, φρέσκος свеж све́жий, φρέσκος оладен прохла́дный, φρικτός ужасен ужа́сный, φρικτός страшен стра́шный, φρόνημα убедување убежде́ние, φρόνιμος разумен разу́мный, φρόνιμος умен у́мный, φρουρά (σκοπός) караула карау́л, φταίω (πταίω) виновен сум быть вино́вным, φτάνω (καταφθάνω) достигам достига́ть, φτάνω (καταφθάνω) пристигам настига́ть, φτερό (φτερούγα) крило крыло́, φτώχεια беда бе́дность, φτωχός беден бе́дный, φυλετικός племенски племенно́й, φυλετικός родовски родово́й, φυλή племе пле́мя, φυλή (φύλο) род наро́д, φυλλάδιο брошура брошюра, φυλλομετρώ прелистувам перели́ствывать, φυλλομετρώ прелистувам листа́ть, φύλλωμα листање листва́, φυματίωσις туберкулоза туберкулёз, φύραμα мешавина ме́сиво, φυσαρμόνικα хармоника гармо́ника, φυσικός физички физи́ческий, φυσικός (πραγματικός) природен приро́дный, φυσιολογικός физиолошки физиологи́ческий, φυσώ дувам дуть, φύτεμα (φυτεία) засадување (садење) насажде́ние, φυτεύω садам (засадувам) сажа́ть, φυτικός растителен расти́тельный, φυτοφάγος вегетаријанец вегетариа́нец, φωνή глас го́лос, φωνητικός вокален вока́льный, φωνητικός фонетски фонети́ческий, φως светлина свет, φωσφορούχος фосфорен фо́сфорный, φωτεινός светол све́тлый, φωτιά оган ого́нь, φωτίζω осветлувам освети́ть, φωτίζω светам освеща́ть, φωτισμός осветление освеще́ние, φωτογράφηση фотографирање фотографи́рование, φωτογραφίζω фотографирам фотографи́ровать, φωτογραφικός фотографски фотографи́ческий, φωτόμετρο фотометар фото́метр, χάδι ласка ла́ски, χαϊδεύω (κολακεύω) ласкам ласка́ть, χαιρέτισμα поздравување поздраве́лние, χαίρω радувам ра́довать, χαλαρότητα распуштеност распу́щенность, χαλαρώνω отпуштам отпуска́ть, χάλασμα разурнување разоре́ние, χαλβάς алва халва́, χαλινάρι узда узде́чка, χαμαιλέων камелеон хамелео́н, χαμαλίκι тешка работа тяжёлая рабо́та, χαμηλός низок ни́зкий, χαμηλός тивок ти́хий, χαμήλωμα снижување сниже́ние, χαμήλωμα (ελάττωση) понижување пониже́ние, χαμηλώνω (ελαττώνω) понижувам пони́жить, χαμπάρι новина но́вость, χάνι гостилница гости́ница, χαρά задоволство удово́льствие, χάρακας линијар лине́йка, χαράκι црта черта́, χαρακτήρας карактер хара́ктер, χαρακτηρίζω карактеризирам характеризова́ть, χαρακτηριστικό карактерна црта характе́рная черта́, χαράκτης резбар ре́зчик, χαρακτική (γκραβούρα) гравура гравюра, χαρίζω дарувам дари́ть (де́лать пода́рок), χαρίζω подарувам дарова́ть, χάρισμα (προσόν) талент тала́нт, χάρος смрт смерть, χαρούμενος весел весёлый, χαρούμενος (ιλαρός) радосен ра́достный, χαρτονόμισμα банкнота банкно́т, χαρτοπαίγνιο играње карти ка́рточная игра́, χαρτοπαίζω играм карти игра́ть в ка́рты, χαρτόσημο (таксена) марка ма́рка, χασάπης месар мясни́к, χασομέρης безделничар безде́льник, χασομερώ безделничам безде́льничать, χειμερινός зимски зи́мний, χειρίζομαι манипулирам манипули́ровать, χειριστής оперативец опера́тор, χειρόγραφο ракопис ру́копись, χειροκρότημα аплауз аплодисме́нты, χειροκρότημα ракоплескање рукоплеска́ния, χειροκροτώ аплаудирам аплоди́ровать, χειρόμυλος рачна мелница ручна́я ме́льница, χειρονομία гест жест, χειρονομία гестикулирање жестикуля́ция, χειρονομώ гестикулирам жестикули́ровать, χειροτεχνικός рачен рачно́й, χειρουργείο оперативна сала операцио́нная, χειρουργώ

оперирам оперировать, χελιδών ластовица ласточка, χέρι рака рука, χερούλι рачка ручка, χημικός (επίθ.) хемиски химический, χήνα гуска гусь, χήρα вдовица вдова, χθεσινός вчерашен вчерашний, χιλιόμετρο километар километр, χιλιοστημόριο милиграм миллиграмм, χιλιοστόμετρο милиметар миллиметр, χιονάτος снежен снежный, χιονοθύελλα снежна бура снежная буря, χιούμορ хумор юмор, χλιμίντρισμα трзање ржание, χλόη трева трава, χλωμάδα бледило бледность, χλωριούχος хлориран хлористый, χοιρινό (κρέας) свинско месо свинина, χοιρινός свински свиной, χοιροβοσκός свињар свинопас, χοίρος свиња свинья, χολέρα колера холера, χοντροειδής груб грубый, χονδροκέφαλος тврдоглав твердолобый, χορευτής танчар танцор, χορευτικός танцувачки танцевальный, χορεύω танцувам танцевать, χορηγός спонзор спонсор, χορηγώ давам давать, χοροδιδάσκαλος учител по танцување учитель танцев, χοροπηδώ скокам скакать, χορός танц танец, χορός оро хор, χορός (χορωδία) оро хор, χορταίνω се наситувам насыщать, χόρτασμα (χόρταση) заситеност насыщение, χόρτασμα (χόρταση) презаситеност пресыщение, χορτάτος заситен сытый, χόρτο трева трава, χόρτο зеленило зелен, χορτοφαγία вегетаријанство вегетарианство, χορτοφάγος вегетаријанец вегетарианец, χρεωκοπία банкрот банкротство, χρεώνω задолжувам одалживать, χρεωστώ (χρωστώ) должам задолжать, χρεωστώ (χρωστώ) должам быть должным, χρηματιστήριο берза (балютная) биржа, χρηματοκιβώτιο сеф сейф, χρήση употреба употребление, χρησιμεύω полезен сум быть полезным, χρησιμοποιώ употребувам потребить, χρηστός добар добрый (добродетелный), χρηστός чесен честный, χρηστότητα чесност честность, χριστιανή христијанка христианка, χριστιανός христијанин христианин, χρόνιος (Ιατρική) хроничен хронический, χρονολογία датирање дата, χρονολογικός хронолошки хронологический, χρονόμετρο хронометар хронометр, χρόνος време время, χρυσή жолтица желтуха, χρυσάφι злато золото, χρυσός (επίθ.) златен золотой, χτενίζω (κτενίζω) чешлам чесать (расчёсывать), χυδαίος вулгарен вульгарный, χυδαιότητα вулгаризам вульгарность, χώμα земја земля, χωμάτινος (χωματένιος) земјен земляной, χωμάτινος (χωματένιος) глинен глиняный, χώνευση варење пищеварение, χωνεύω леам лить, χωνεύω одлевам отливать, χωριάτικος (χωρικός) селски сельский, χωρίζω (ξεχωρίζω) одделувам отделить, χωρίζω (διαιρώ) делам делить, χωρίζω разделувам разделять, χωρισμός одделување отделение, χωρισμός разделба раздел, χωρισμός разделување разделение, χωριστός одделен отдельный, χωριστά одделно отдельно, χωριστός одделен отдельный, ψάθα рогозина рогожа, ψαλίδι ножица ножницы, ψάλλω пеам петь, ψαλμός псалм псалом, ψάλσιμο пеење пение, ψάλτης пејач певец, ψαράδικος рибарски рыбачий (рыболовный), ψαράς рибар рыбак, ψάρεμα риболов рыболовство, ψαρεύω ловам риба ловить рыбу, ψάρι риба рыба, ψαρός сед седой, ψαχουλεύω копам копаться, ψείρα (βοσκάς) вошка вошь, ψέμα лага ложь, ψευδής (ψεύτικος) лажен ложный, ψευδοπατριώτης лажен патриот лжепатриот, ψεύτης лажго лжец, ψευτίζω фалсификувам фальсифицировать, ψεύτικος фалсификуван фальшивый, ψηλός висок высокий, ψήλωμα возвишеност возвышенность, ψημένος печен печёный, ψηφιδωτό мозаик мозаика, ψηφίζω гласам голосовать, ψηφοφορία гласање голосование, ψίθυρος шепотење шептание, ψιλικατζήδικο галантерија галантерея, ψίχα трошка крошка, ψυχαγωγώ се забавувам забавлять, ψυχαγωγώ се развлекувам развлекать, ψυχανάλυση психоанализа психоанализ, ψυχίατρος психијатар психиатр, ψυχικό милосрдие милосердие, ψυχικός душевен душевный, ψυχολογικός психолошки психологический, ψυχοπονώ сочувствувам сочувствовать, ψύχος мраз мороз, ψυχραιμία ладнокрвност хладнокровие, ψύχραιμος ладнокрвен хладнокровный, ψύχωση психози психоз, ψωμί леб хлеб, ψωνίζω купувам покупать, ψωρίασις псоријаза псориаз, ωάριο јајце клетка зародышевая клетка, ωδείο конзерваториум консерватория, ωμός жесток жестокий, ωοθήκη јајник яичник, ώρα време время, ωραίος прекрасен прекрасный, ώριμος зрел зрелый, ωρολογάς часовничар часовник, ωροσκόπιο хороскоп гороскоп, ως како как, ώστε така што так что, ωτορινολαρυγγολόγος оториноларинголог отоларинголог, ωφέλιμος од полза полезный, ώχρα окер охра, ωχριώ блед сум бледнеть, ωχρός блед бледный, ωχρότητα бледило бледность. Στο Κεφάλαιο ΙΓ΄ (Η ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΒΑΡΔΑΡΙΤΙΚΩΝ

ΜΕ ΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**)** θα βρείτε πολλές ακόμη Βαρδαρίτικες λέξεις παρόμοιες με τις Ρωσικές.

Για όσους γνωρίζουν **Ισπανικά**, είναι εμφανές ότι οι **Ισπανικές λέξεις**, σε οποιοδήποτε μέρος της γης και αν λεχθούν, αναγνωρίζονται ότι είναι Ισπανικές λέξεις και **παραμένουν Ισπανικές λέξεις**. Οι κάτοικοι των κατωτέρω χωρών, όπου τα Ισπανικά αποτελούν την επίσημη ή τη σημαντικότερη γλώσσα όπως, η Αργεντινή, η Βενεζουέλα, η Βολιβία, η Γουινέα Ισημερινού, η Γουατεμάλα, η Δυτική Σαχάρα, η Δομινικανή Δημοκρατία, το Ελ Σαλβαδόρ, ο Ισημερινός, η Κολομβία, η Κόστα Ρίκα, η Κούβα, το Μεξικό, η Νικαράγουα, η Ονδούρα, η Ουρουγουάη, ο Παναμάς, η Παραγουάη, το Περού, το Πουέρτο Ρίκο, η Χιλή και τα 31 εκατομμύρια κατοίκων στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής δεν λένε ότι ομιλούν κάτι διαφορετικό από Ισπανικά, λένε ότι **ομιλούν Ισπανικά**. Οι **ΡΩΣΙΚΕΣ λέξεις**, πώς γίνεται, είναι δυνατόν να γίνεται, να μετατρέπονται σε Μακεδονικές λέξεις, όταν δεν λέγονται στην Ρωσική Ομοσπονδία, αλλά λέγονται στην **πρώην νότια Σερβία**, στη **Βαρντάρσκα**, επειδή το ήθελε και το επέβαλλε ένας κομμουνιστής δικτάτορας;

Από την παράθεση των ανωτέρω, το συμπέρασμα που προκύπτει είναι πολύ απλό, πολύ σαφές και προφανέστατο. **Τα Ρωσικά, όσο και αν τα μετονομάζουν οι Βαρδαρίτες παραμένουν Ρωσικά**. **Δεν μετατρέπονται σε Μακεδονικά, δεν μετατρέπονται δηλαδή σε Ελληνικά**. Αν η φυλή των Κικουγιού της Κένυα, (είναι αυτή που ίδρυσε τη μυστική οργάνωση των Μάου Μάου), ή η φυλή των Τουαρέγκ στη βόρεια Αφρική μετονομάσουν τις γλώσσες της σε Μακεδονικά, οι γλώσσες τους θα γίνουν Μακεδονικά και αυτοί θα μετατραπούν σε Μακεδόνες, θα γίνουν Έλληνες; Οι άνθρωποι αυτοί, όμως, έχουν περηφάνεια, αξιοπρέπεια και λεβεντιά, για να κάνουν τέτοιες ανοησίες.

Ζ΄. ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΑΠΟ ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΟΛΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

Ανωτέρω αναφέραμε κάποιες Βαρδαρίτικες λέξεις και είδαμε την απόλυτη συνάφειά τους με τη Βουλγαρική, τη Ρωσική και τη Σερβική γλώσσα. Θεωρώ χρήσιμο να γράψω και μερικές λέξεις από αυτές, που διάφοροι γραμματικοί έχουν καταγράψει ως ιδιάζουσες Μακεδονικές λέξεις. Οι λέξεις είναι ειλημμένες από το καταπληκτικό δημοσίευμα του Ιωάννου Καλλέρη, LES ANCIENS MACÉDONIENS TOMES I ET II: INDEX, ATHÈNES, 1954, στο οποίο σας συνιστώ να ανατρέξετε. Στο κείμενο κατωτέρω σε πολλές περιπτώσεις αναγράφεται η έννοια της λέξης, άλλα σχόλια, αλλά, αναφέρονται και κείμενα αρχαίων συγγραφέων π.χ.: Όμηρος, Ησίοδος, Αισχύλος, Αρριανός, Διόδωρος, Πολύβιος, Πολύαινος κτλ., στα οποία αυτές απαντούν.

ἄβαγνα = ρόδα, **ἀβαρκνᾷ** = κομᾷ (ἀβαρκνώ = κομώ), **ἀβαρύ** = ορίγανον, **ἀβλόπει** = σπένδε, **ἀβροῦτες** = ὀφρύες, φρύδια, **ἄγημα** = στρατιωτικός όρος, αφορών το τμήμα το βαδίζων επί κεφαλής του στρατού, (''καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας''. ''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.24.1'', ''Αὐτὸς δὲ ἐπιλεξάμενος τῶν τε ἑταίρων τὸ ἄγημα καὶ τὴν Ἡφαιστίωνος ἱππαρχίαν''. ''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.12.2''), **ἀγκαλίς** = το δρέπανον, **ἀγροτέρα** = επωνυμία της θεάς Αρτέμιδος. ('' Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·'' Ιλιάς, Φ471), **ἀγχαρμον** = ανωφερή την αιχμήν (το έχειν άνω την λόγχην), **ἄδδαι** = ρυμοί, **ἀδῆ** = ουρανός, **ἀδισκον** = κυκεώνα, **ἀδραία** = αιθρία, **Ἀέροπες** (ἀήρ+ οψ – οπός, ωψ -ωπός) = γένος της Μακεδονίας καί φυλή κατοικούσα στην Τροιζήνα. (Στη Μακεδονία υπήρξαν δύο βασιλείς με το όνομα Αέροπος), **αἰγίποψ** = αετός (αἰγυπιός = αετός. Η λέξη αἰγυπιός απαντά στον Όμηρο. ''ἐζέσθην ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι''. ''Ιλιάς, Η 59''), **ἀκόντιον** = δοράτιον (μικρά λόγχη), **ἀκραία** (ή ἀκρέα) = κορίτσι (παιδί γένους θηλυκού), **ἀκρουνοί** (ἀκρωνοί) = τα όρη. (Ο Ησύχιος ο Αλεξανδρεύς, ἀκροῦν (ἀκρῶν) = κορυφή όρους ή όρος), **ἀλιζα** (ὀλιζα) = η λεύκη (το δένδρο), **ἀλίη** = κάπρος, Ἀλκίδαμος- **Ἀλκίδημος** = επωνυμία της θεάς Αθηνάς στην Πέλλα, **ἀμαλή** = η απαλή, η τρυφερή, η αδύναμη, (η λέξη απαντά στον Όμηρο. ''ἁρπάξων ἢ ἄρν' ἀμαλὴν ἥ πτῶκα λαγωόν''· ''Ιλιάς, Χ 310''), **Ἀνθεμουσία** (ἴλη) = σώμα ιππέων των Μακεδόνων από την πόλη Ανθεμούς της Μακεδονίας. Ο Ανθεμούς έκειτο βορειοανατολικά της αρχαίας Θέρμης, βορείως της Ολύνθου. Κατά τους αιώνες 6ο και 5ο π.Χ., αποτελούσε μέρος του Μακεδονικού κράτους. Ο

βασιλιάς Αμύντας είχε προσφέρει την πόλη στον Πεισίστρατο όταν εξορίσθηκε από την Αθήνα. (''ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο ἴλας τῶν ἑταίρων, τήν τε Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἰλάρχης ἦν Περοίδας ὁ Μενεσθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην, ἧς ἡγεῖτο Παντόρδανος ὁ Κλεάνδρου,…''. ''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.9.3''), **ἄξος** = ύλη, δένδρο, (πιθανότατα από τη λέξη Άξος προήλθε ο ποταμός Αξιός, όπως τον αναφέρει ο Όμηρος, επειδή στις όχθες του υπήρχαν πολλά δένδρα. Στην Κρήτη υπήρχε πόλις με την ονομασία Ἄξος. Ο Ηρόδοτος αναφέρει τον ποταμό ως Ἄξιον. ''Πλέων δέ (ο στόλος του Ξέρξη) ἀπίκετο ἐς τε τήν προειρημένην Θέρμην καί Σίνδον τε πόλιν καί Χαλέστρην ἐπί τόν Ἄξιον ποταμόν, ὃς οὐρίζει χώρην την Μυγδονίην τε καί Βοττιαιίδα, τῆς ἔουσι τό παρά θάλασσαν, στενόν χωρίον, πόλιες Ἴχναι τε καί Πέλλα''. Ηρόδοτος, Ζ΄.123), **ἀόρτης** = ξιφιστής. Υπό Μακεδόνων άγγος δερμάτινον ιματίων, **Ἀπελλαῖος** = ο δεύτερος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Νοέμβριο. Έλαβε το όνομά του από την εορτή Ἀπελλαῖα εορταζομένη προς τιμήν του Απόλλωνος. (Ο μήνας Απελλαίος, όπως και ο μήνας Δίος, αναφέρονται και στο Ψήφισμα της Στήλης της Κανώπου (238 π.Χ.) με το οποίο οι Αιγύπτιοι ιερείς τιμούν τον βασιλιά Πτολεμαίο Γ΄ τον Ευεργέτη (247-221 π.Χ.), τη σύζυγό του βασίλισσα Βερενίκη και την πριγκήπισσα Βερενίκη), **ἅππα**, Ἀρά-**Ἀραντίσιν** = Ερινύσιν (Ἀραντίδες, αρά σημαίνει κατάρα) = οι Ερινύες, **ἀργελλα** (ἀργιλλα) = οίκημα το οποίο θερμαίνοντες λούονταν, **ἀργίπους** (ἀργιόπους) = αετός, **ἄργος** = πεδιάδα, πεδίον, **ἀργυράσπιδες** = διακεκριμένο στρατιωτικό σώμα των Μακεδόνων. (''ὄπισθεν δὲ τούτων ὑπετάγη τὸ τῶν ἀργυρασπίδων πεζῶν τάγμα, διαφέρον τῇ τε τῶν ὅπλων λαμπρότητι καὶ τῇ τῶν ἀνδρῶν ἀρετῇ: καὶ τούτων ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος''. Διόδωρος, ΙΖ΄.57.2), **ἀρκόν** = σχολήν (σχολή είναι οι ώρες που ο άνθρωπος απερίσπαστος από την βιοτική μέριμνα μπορεί να επιδοθεί στην ενασχόληση που επιθυμεί. Η λέξη αρκός προέρχεται ή είναι παραφθορά του κοινού Ελληνικού επιθέτου **ἀργός** που σημαίνει αδρανής, αργόσχολος. Οι ευκατάστατοι Έλληνες είχαν άνετη ζωή, χωρίς κοπιαστική εργασία, είχαν συνεπώς πολύ καιρό για σχόλη. Τον χρόνο αυτό τον ονόμαζαν σχολή. Κατά τη διάρκεια αυτής της σχολής αφιέρωναν τον χρόνο τους σε συζητήσεις, μελέτη και διδασκαλία. Επειδή μελετούσαν κατά τον χρόνο της σχολής τους ονομάσθηκαν σχολαστικοί και ο χώρος όπου σύχναζαν ονομάσθηκε Σχολή. Ο χρόνος που εσχόλαζαν ήταν ο σχολικός χρόνος, σε αντίθεση με τη σημερινή έννοια.), **Ἀρτεμίσιος** = ο έβδομος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Απρίλιο. Έλαβε το όνομά του από την εορτή Ἀρτεμίσια, εορταζομένη προς τιμήν της Ατρέμιδος. (Ο ίδιος μήνας απαντά στη Σπάρτη, τη Ρόδο και την Επίδαυρο)-Ἀρτεμισιών, **ἀρφύς** (ἀρπίς) =ιμάντας, **Ἄρητος**-**Ἄρωτος** = Επωνυμία του Ηρακλέους, **ἄσπιλος**= χείμαρρος, **Αὐδναῖος** -Αὐδυναῖος (-Αὐδωναῖα)= ο τρίτος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Δεκέμβριο. Από το όνομα του Ἀιδωνέως= Άδη. Το όνομα Ἀιδωνεὺς απαντά στον Ησίοδο. ''ἣ τέκε Περσεφόνην λευκώλενον, ἣν Ἀιδωνεὺς'', (''Θεογονία, 913''), **βαβρήν** = υπόστασις ελαίου (-βαφρήν-βάβρηξ), **βαθάρα** = πυκλιή, **βασιλεύς, βασίλισσα** = οι ηγέτες των Μακεδόνων έφεραν τον τίτλο του βασιλέως. Λέξεις βεβαιότατα και ασφαλέστατα Ελληνικές και Μακεδονικές από τον Όμηρο ακόμη. Από τη λέξη βασιλεύς και το επίθετο βασιλικός π.χ. βασιλικός σωματοφύλαξ, βασιλικός υπασπιστής, βασιλική ίλη. ''οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον πρὸς τὸ ἄγημα τὸ τῶν Μακεδόνων καὶ τοὺς **ὑπασπιστὰς τοὺς βασιλικούς**,''. (''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.8.4''), ''τῆς δὲ **βασιλικῆς ἴλης** καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων προτεταγμένοι ἦσαν τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεες,''. ''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.12.3''), **βέδυ**= το ύδωρ (η λέξη είναι Φρυγική. (''Βέδυ τούς Φρύγας τό ὕδωρ φησί καλεῖν, καθό καί Ὀρφεύς, καί βέδυ νυμφάων καταλείβεται τό ἀγλαόν ὕδωρ''. (Κλήμης Αλεξ., "Στρωματείς, σελ. 673, 25"). ''Οἱ δέ Φρῦγες, ὡς Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Βρίγες χρόνον ὅσον Εὐρωπήιοι ἐόντες σύνοικοι ἦσαν Μακεδόσι, μεταβάντες δέ ἐς τήν Ἀσίαν ἅμα τῇ χώρῃ καί τό οὔνομα μετέβαλον ἐς Φρύγας''. ''Ηρόδοτος, Ζ΄.73''), **βηματίζειν** = το να μετράς απόσταση με τα πόδια ανάλογα με τα βήματα, **Βηματιστής** = από το ρήμα βηματίζω. Ο Βηματιστής είχε την φροντίδα της αναγνωρίσεως των δρομολογίων, των χώρων σταθμεύσεως κτλ. Οι Βηματισταί ανήκαν στην τοπογραφική υπηρεσία του Μεγάλου Αλεξάνδρου. (Βηματιστής ήταν ο Βαίτων υιός του Αλεξάνδρου ο οποίος έγραψε τα έργα ''Σταθμοί τῆς Ἀλεξάνδρου πορείας'', ''Ἀσιατικοί σταθμοί''), **βίρροξ** (βέρναμαι, βερρόν-βειρόν)= δασύ, **Βλουρεῖτις** = Φιλορεῖτις. Επίθετο της Αρτέμιδος ως αγαπώσαν τα όρη, (''Ἄρτεμιν ἀγροτέραν Γαζωρείτιδα και Βλουρεῖτιν''), **Γαζωρεῖτις** (ή Γαζωρία) =επίθετο της θεάς Αρτέμιδος στην πόλη Γάζωρος της Μακεδονίας,

γάρκα (γάρρα) = χάρακας ή ράβδος, **γόδα** = έντερα, **Γορπιαῖος** =ο ενδέκατος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Αύγουστο, **γοτάν** = ὖν (σῦς), **γυάλας** =είδος ποτηρίου, **γῶπας** = κολοιούς, **Δαίσιος** (εκ του Θεοδαίσιος σε Κάλυμνο, Κω, Ρόδο, από την εορτή Θεοδαίσια) =ο όγδοος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Μάϊο. Έλαβε το όνομα από την εορτή Δαίσια, εορταζομένη πιθανόν προς τιμήν του Απόλλωνος. Το όνομα της εορτής σχετίζεται ασφαλώς με τις λέξεις δαίς (δαιτός), **δαίτη, δαιτύς**, **δαίτας, δαιρός**, **δάνος** = θάνατος (''ἐκεῖνο μέν γάρ φιλόλογον καί οὐκ ἀηδές ὅτι <ῥιγε**δανός**> κακοθάνατός ἐστιν εἰδέναι, <**δάνον**> γάρ Μακεδόνες τόν θάνατον καλοῦσι. Πλούταρχος, ''Πῶς δεῖ τόν νέον ποιημάτων ἀκούειν, 22γ''), **δανῶν** (-θανατῶν) = κακοποιῶν, κτείνων, **Δάρρων** = θεότητα, δαίμων, εις τον οποίον εύχονταν υπέρ των νοσούντων, **δάρυλλος** =η δρῦς, **δεκανός** (**δεκανία** -**δεκανικός**)=δεκαδάρχης, ο αρχηγός μιας ομάδας δέκα στρατιωτών, **δεκαστάτηρος**=ο στρατιώτης ο λαμβάνων μισθό δέκα στατήρες. (Ο στατήρας ήταν αργυρούν Αθηναϊκό νόμισμα αξίας τεσσάρων δραχμών. ''Κατέλεγεν αὐτοὺς (τους Πέρσες) ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις, δεκαδάρχην μὲν τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι Μακεδόνα καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοιρίτην Μακεδόνα καὶ δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς, ἥντινα μείονα μὲν τοῦ διμοιρίτου, πλείονα δὲ τῶν οὐκ ἐν τιμῇ στρατευομένων ἔφερεν·''. ''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.23.3''), **διμάχαι** =στρατιωτικό σώμα το οποίο επενόησε ο Μέγας Αλέξανδρος. Αναφέρεται σε άνδρες οι οποίοι είχαν τη δυνατότητα να μάχονται ως ιππείς και ως πεζοί. ''διμάχαι. οἱ λεγόμενοι ἁμιπποι οἵτινες ὁτέ μέν πεζῇ, ὁτέ δέ ἐφ' ἵππων μάχονται'', **διμοιρίτης** (δι-μοιρία) =ο στρατιώτης ο λαμβάνων διπλούν μισθό, δύο μοίρες, ή ο αρχηγός ημιλοχίας, μίας διμοιρίας. (''κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν **διμοιριτῶν** τις στρατευομένων''. ''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.9.4''), **Δῖος** =ο πρώτος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Οκτώβριο. Από το όνομα της εορτής Δῖα, εορταζομένη προς τιμήν του Διός στην πόλη Δίον, το αρχαίο θρησκευτικό κέντρο των Μακεδόνων. Ο μήνας Δῖος μαρτυρείται στο Μυκηναϊκό ημερολόγιο και σε περιοχές όπου κατοίκησαν Αιολείς. Στον Όμηρο δῖος = θείος, θεϊκός, αποκαλείται ο Αχιλλεύς, ''Ιλιάς, Α 7, Α 121'' κτλ.), ο Οδυσσεύς, ''Ιλιάς, Α 145, Β 244'' κτλ., **δράμις** (δράμιξ) =είδος ψωμιού. (Αλλού στην Ελλάδα ήταν γνωστό ως δαρόν, δάρατον στη Θεσσαλία, δράμικες στους Αθαμάνες, δαράτα. Η λέξη δαράτα απαντά και σε επιγραφή που έχει βρεθεί στους Δελφούς και αναφέρεται στον νόμο της φρατρίας των Λαβυαδών. ''ἔστω· ταγε(υ)σέω δι(κ)α(ίως κ)α(τ)ά τούν νόμους τᾶς πόλιος καί τούς τῶν Λαβυαδᾶν πέρ τῶν ἀπελλαίων καί τᾶν **δαρατᾶν**·…τούς ταγούς μή δέκεσθαι μήτε **δαρατᾶν** γάμελα μήτε παιδῆια μήτ' ἀπελλαῖα, …ἄγεν δέ τἀπελλαία ἀντί Fέτεος καί τάς **δαράτας** φέρεν. ὅστις δέ κα μή ἄγῃ τἀπελλαῖα ἢ τάν **δαράταν** μή φέρῃ…''), **δρῆγες** (δηγῆρες-δίρηγες-δρῆες. Οι Ηλείοι τους αποκαλούσαν δίρηγες) = στρουθοί (σπουργίτια), **Δύστρος** = ο πέμπτος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Φεβρουάριο, **δώραξ** (δωρός-ζωρός) = σπλήν, **ἐδέατρος** (ἐλέατρος) = τίτλος διακρίσεως, (''Χάρης γοῦν ἐν τῇ γ' τῶν ἱστοριῶν Πτολεμαῖόν φησι τόν Σωτῆρα ἐδέατρον ἀποδειχθῆναι Ἀλεξάνδρου''), **Ἐδεσσαῖος** = επωνυμία του Ηρακλέους στην Έδεσσα, **ἐπιδειπνίς**=κώθων, **ἐστερικός**, **Ἑταιρείδια** =ονομασία εορτής εορταζομένης από τους Μακεδόνες και τους Μάγνητες στη Θεσσαλία. (Ἑταιρεῖος=επωνυμία του Διός), **ἑταῖροι** (ἑταῖρος και ιωνικά ἕταρος) = σύντροφοι, φίλοι, ως και εξέχων στρατιωτικό σώμα ιππέων κατ' αρχάς και πεζών ύστερον (πεζεταίροι). Η λέξη ἑταῖρος απαντά και στον Όμηρο. ''Μυρμιδόνες ταχύπωλοι ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι'', ''Ιλιάς, Ψ 6'', **Ζειρήνη** (Ζειρήν) = η θεά Αφροδίτη, **ζέρεθρον** (βέρεθρον) = βάραθρον. (ζέρεθρον λεγόταν το βάραθρο και στην Αρκαδία. Στη Θεσσαλία λεγόταν βέρεθρον. Η λέξη βέρεθρον απαντά στον Όμηρο. ''τῆλε μάλ', ἦχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,''. (''Ιλιάς, Θ 14''), **ἡμεροδρόμας** = επωνυμία των αγγελιοφόρων του Μεγάλου Αλεξάνδρου, **Θαῦλλος-Θαῦλος**-Θαύλων = ο θεός Θαῦλ(λ)ος των Μακεδόνων ταυτίσθηκε με τον Άρη. (Σχετίσθηκε με τον Δία Θαύλιο των Θεσσαλών, τον Δία Θαύλωνα της Αττικής και με τη Δωρική εορτή των Θαυλίων), **Θούριδες** (Θεωρίδες) = Νύμφες μούσες, **ἰζέλα** = τύχη αγαθή, **ἴλαξ** (ἰλεθμός και ἴλεως) = η πρῖνος, **ἰλάρχης** = ο επί κεφαλής ίλης, **ἴλη** = στρατιωτικό τάγμα ιππέων, **ἰνδέα** = η μεσημβρία, **ἱππάρχης** = ο επί κεφαλής ιπταρχίας, σώματος του ιππικού. (''Ἐριγύϊον δὲ ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων''. ''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.6.6''). Ιππάρχης των εταίρων ήταν ο Φιλώτας υιός του Παρμενίωνος. Μετά τον θάνατό του έγιναν δύο ιπταρχίαι. (''Ἀλέξανδρος δέ, καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἑταίρους ἱππάρχας δύο, Ἡφαιστίωνά τε τὸν Ἀμύντορος καὶ Κλεῖτον τὸν Δρωπίδου'', ''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.27.1''), **ἱππαρχία** = σώμα

του ιππικού. (''καὶ Κρατερὸς ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατοπέδου τήν τε αὐτοῦ ἔχων **ἱππαρχίαν** καὶ τοὺς ἐξ Ἀραχωτῶν καὶ Παραπαμισαδῶν ἱππέας καὶ τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων τήν τε Ἀλκέτου καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς νομάρχας τῶν ἐπὶ τάδε Ἰνδῶν καὶ τοὺς ἅμα τούτοις τοὺς πεντακισχιλίους.'', ''Αλεξ. Ανάβ., Ε.11.3''), **ἱππεύς** = ιππέας πολεμιστής. Εξ αυτής και οι ἱπποτοξόται, ἱππακοντισταί. ''τούτῳ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀποδοὺς ξυμπέμπει αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν ἑταίρων δοὺς αὐτῷ τῶν ἱππακοντιστῶν ἐς τεσσαράκοντα,..'', (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.25.2''). Στον Όμηρο απαντά η λέξη ἱπποκορυσταί. ''Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ'', ''Ιλιάς, Β 1''), **ἵππος** (η) = το ιππικό. (''οὔκουν οὐδὲ ἄλλον τινὰ ἔταξεν ἀντὶ Ἡφαιστίωνος χιλίαρχον ἐπὶ τῇ ἵππῳ τῇ ἑταιρικῇ Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ ἀπόλοιτο τὸ ὄνομα τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐκ τῆς τάξεως'', ''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.14.10''). **Ἰχναία** = επίθετο της Θέμιδος, λατρευομένης στην πόλη Ἴχναι της Μακεδονίας, πλησίον της Πέλλας, **Καλλίνικος** = επίθετο του Ηρακλέους, από επιγραφή που βρέθηκε στην Έδεσσα, **κάραβος** = η πύλη, **καρπαία** = χορός, όρχησις Μακεδονική, **καταπάλτης** (καταπάλται ή καταπέλται) =πολεμική μηχανή χρησιμοποιούμενη εναντίον περιτειχισμένων πόλεων. (''αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτῃ διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον'', ''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.27.2''), **καυσία** = πίλος, καπέλλο. (Το χαρακτηριστικό πλατύ καπέλο των Μακεδόνων. Το φορούσαν οι Μακεδόνες βασιλείς περιτυλίσσοντάς το με λευκό διάδημα. Η λέξη προέρχεται από τη λέξη καύση από την οποία και η λέξη καύσων. Η καυσία λοιπόν ήταν το καπέλο που τους προστάτευε από τον καύσωνα. Καυσία φορούσε και ο Μέγας Αλέξανδρος. (''πνεύματος μεγάλου ἐμπεσόντος αὐτῷ ἐς τὴν **καυσίαν** καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχόμενον'', ''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.22.2''). Ένεκα της καυσίας οι Πέρσες αποκαλούσαν τους Μακεδόνες ''Ιαουνα Τακαμπαρα'' ''Yauna Takabara'', ''Ίωνες με καπέλο (με κάλυμμα της κεφαλής) όμοιο με ασπίδα'', δηλαδή ''Έλληνες με καπέλο (με κάλυμμα της κεφαλής) όμοιο με ασπίδα''. Επί Αλεξάνδρου Α΄ (495-452 π.Χ.) εκδόθηκαν αργυρές δραχμές, οβολοί, διώβολα, τετράβολα και ασημένιο οκτάδραχμο. Έμπροσθεν παριστάται όρθιος γυμνός ιππέας κρατών δύο λόγχες στο αριστερό του χέρι, πλησίον και αριστερά του ίππου και φορών καυσίαν. Όπισθεν υπάρχει έγκοιλο τετράγωνο και εντός αυτού τετράγωνο χωρισμένο σε τέσσερα μικρότερα τετράγωνα. Περιμετρικά των τεσσάρων τετραγώνων η επιγραφή με Ελληνικά γράμματα φυσικά, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ), **κεβαλή** (-κεβαλά-κεβλή-κεβλά-γαβαλά- κεφαλή-κεφαλά) = κεφάλι. (Στον Όμηρο η κεφαλή λέγεται και καυλός π.χ. ''Ιλιάς, Π115, Ν162, Π338''. κεβλήγονος ήταν επωνυμία της Αθηνάς ως γεννηθείσης εκ της κεβλής δηλαδή της κεφαλής του Διός), **κίκκεροι** = ωχροί, **Κλώδωνες-Κλωδόνες** = Μακεδονικό όνομα των Μαινάδων του Διονύσου. ''ἕτερος δὲ περὶ τούτων ἐστὶ λόγος, ὡς πᾶσαι μὲν αἱ τῇδε γυναῖκες ἔνοχοι τοῖς Ὀρφικοῖς οὖσαι καὶ τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον ὀργιασμοῖς ἐκ τοῦ πάνυ παλαιοῦ, **Κλώδωνές** τε καὶ Μιμαλλόνες ἐπωνυμίαν ἔχουσαι, πολλὰ ταῖς Ἡδωνίσι καὶ ταῖς περὶ τὸν Αἶμον Θρῄσσαις ὅμοια δρῶσιν·''. (Πλουτ., ''Αλέξανδρος, 2.5''), **κοῖος** (μάλλον **κοῖον**) = αριθμός (**κοῖον** = γνώρισμα, διαγνωστικό μέσο), **κομμάραι ή κομάραι** (κάμμοροι αποκαλούνταν στις Συρακούσες) = καρίδες (οι γαρίδες), **κοράσιον** = νεαρά κόρη, **κρηπίς**, **Κυναγίδας** = επωνυμία του Ηρακλέους ως προστάτου των κυνηγών, **κύνουπες** = άρκτοι, άρκούδες, **κύρνος** = ο σκότιος, ο νόθος (ο λάθρα γεννηθείς των γονέων της κόρης. Στον Θέογνι απαντά το όνομα **Κύρνος**), **κώρυκος**= θυλάκιον. (ἐστι δέ δερμάτινον ἀγγεῖον ὅμοιον ἀσκῷ. οἱ δέ πλοῖον. οἱ δέ κόγχην.), **λακεδάμα** = ὕδωρ ἁλμυρόν, ἁλσί πεποιημένον ὃ πίνουσιν οἱ τῶν Μακεδόνων ἀγροῖκοι, **Λευγαία** = ίλη εταίρων, **λοχαγός**= ο επί κεφαλής λόχου (''ἀλλὰ καὶ ἰλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστὶ καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἤ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν''. "Αλεξ., Ανάβ., Β΄.10.2"), **λόχος** = ομάδα οπλιτών, **Λώϊος (Λῷος**). (Ὁμολώϊος στον Ωρωπό από την εορτή Ὁμολώϊα) = ο δέκατος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Ιούλιο. Ο ίδιος μήνας απαντά στη Θεσσαλία, Αιτωλία και Βοιωτία. (Στις 6 του μηνός Λώου εγεννήθη ο Μέγας Αλέξανδρος. ''Ἐγεννήθη δ' οὖν Ἀλέξανδρος ἱσταμένου μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ὃν Μακεδόνες **Λῷον** καλοῦσιν, ἕκτῃ,'', Πλούταρχος, ''Αλέξανδρος, 3''), **ματτύα-ματτύη =**ἡ μέν φωνή Μακεδονική, ὄρνις καί τά ἐκ τοῦ ζωμοῦ αὐτοῦ λάχανα περιφερόμενα, **Μιμαλλόνες** = Μακεδονικό όνομα των μαινάδων του Διονύσου. (''πρόπολοι δὲ τῶν Μουσῶν οἱ πεπαιδευμένοι πάντες, καὶ ἰδίως οἱ μουσικοί, τοῦ δ' Ἀπόλλωνος οὗτοί τε καὶ οἱ περὶ μαντικήν, Δήμητρος δὲ οἵ τε μύσται καὶ δαιδοῦχοι καὶ ἱεροφάνται, **Διονύσου** δὲ Σειληνοί τε καὶ Σάτυροι καὶ Τίτυροι καὶ Βάκχαι, Λῆναί τε καὶ Θυῖαι καὶ **Μιμαλλόνες** καὶ Ναΐδες καὶ Νύμφαι **προσαγορευόμεναι**''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά,

Ι΄.3.10''). ''ἕτερος δὲ περὶ τούτων ἐστὶ λόγος, ὡς πᾶσαι μὲν αἱ τῇδε γυναῖκες ἔνοχοι τοῖς Ὀρφικοῖς οὖσαι καὶ τοῖς περὶ τὸν **Διόνυσον** ὀργιασμοῖς ἐκ τοῦ πάνυ παλαιοῦ, Κλώδωνές τε καὶ **Μιμαλλόνες** ἐπωνυμίαν ἔχουσαι'', (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 2.5''). Ο Μακεδών Πολύαινος, ρητοροδιδάσκαλος του 2ου μ.Χ. αιώνος, αναφέρει ότι ονομάσθηκαν Μιμαλλόνες δια την μίμησιν των ανδρών: ''Ἀργαῖος βασιλεύς Μακεδόνων, Ταυλαντίων Γάλαυρος. Ταυλάντιοι στρατεύουσιν ἐπί Μακεδόνας. Ἀργαῖος, ἦν γάρ αὐτῷ χείρ ὀλίγη, κελεύει τάς παρθένους τῶν Μακεδόνων, ἐπειδάν οἱ πολέμιοι προσάγωσι τήν φάλαγγα, αὐτοῖς ἐκ τοῦ ὄρους τῆς Ἐρεβοίας ἐπιφανῆναι.…Ἀργαῖος ἀμαχεί κρατήσας ἱερόν ἱδρύεται Διονύσῳ Ψευδάνορι καί τάς παρθένους, ἃς πάλαι Κλώδωνας ἐκλῄζον οἱ Μακεδόνες, αὐτός κλῄζειν ἔταξε διά τήν **μίμησιν τῶν ἀνδρῶν Μιμαλλόνας**. (Πολύαινος, ''Στρατηγήματα, Δ΄, Αργαίος''). (Ο βασιλιάς Αργαίος, 678-640 π.Χ., ήταν υιός του Περδίκκα Α΄, πατέρας του Φιλίππου Α΄. Το ανωτέρω γεγονός έλαβε χώραν, πιθανότατα, στην περιοχή των Πρεσπών, το 652 π.Χ. Από το ανωτέρω γεγονός προκύπτουν τα εξής: Ότι το 652 π.Χ. οι Μακεδόνες ελάτρευαν τον θεό Διόνυσο, ότι οι γυναίκες της Μακεδονίας συμμετείχαν στην άμυνα της πατρίδος και ότι οι Ιλλυριοί, παλαιόθεν, επέδραμον κατά της Μακεδονίας. Το ίδιο εχθρικοί ήταν οι Ιλλυριοί και επί Αμύντα Γ΄. Γι' αυτό και ο Διόδωρος αναφέρει ότι ο Φίλιππος Β΄ κληρονόμησε πατρογονική έχθρα προς τους Ιλλυριούς. ''Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Φίλιππος **πατρικὴν ἔχθραν διαδεδεγμένος πρὸς Ἰλλυριοὺς** καὶ τὴν διαφορὰν ἀμετάθετον ἔχων ἐνέβαλεν εἰς τὴν Ἰλλυρίδα μετὰ πολλῆς δυνάμεως. πορθήσας δὲ τὴν χώραν καὶ πολλὰ τῶν πολισμάτων χειρωσάμενος μετὰ πολλῶν λαφύρων ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Μακεδονίαν''. <Διόδωρος, ΙΣΤ΄.69.7>), **νικάτωρ-νικήτωρ**=νικητής, **Ξανδικά** =Μακεδονική εορτή (Ξανθικά), **Ξανδικός** (Ξανθικός-Ξαντικός) =ο έκτος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Μάρτιο. Το διπλό γράμμα ξ στην αρχή της λέξης δεν απαντά σε καμμία άλλη Ευρωπαϊκή γλώσσα πλην της Ελληνικής. Κατά την εορτή των Ξανδικών, που ετελείτο στην αρχή της Ανοίξεως, ελάμβανε χώραν και η τελετή του εξαγνισμού του στρατού. Αναφορά στον μήνα Ξανδικό γίνεται στην έκτη γραμμή της επιγραφής επί της πέτρας η οποία βρέθηκε το 1798 στην πόλη Rachid της Κάτω Αιγύπτου, της λεγομένης Στήλης της Ροζέττας (pierre de Rosette), της οποίας το κείμενο αποτελούσε ένα είδος ψηφίσματος των ιερέων, πιθανόν της Μέμφιδος, με το οποίο ευχαριστούσαν τον βασιλιά της Αιγύπτου Πτολεμαίο Ε΄ τον Επιφανή (205-180 π.Χ.), για τις ευεργεσίες του. **Πάναμος** (-Πανάμια)-Πάνημος = ο ένατος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Ιούνιο. (Ο ίδιος μήνας απαντά στην Κόρινθο, την Επίδαυρο, τη ΤΗΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΜΗΝΟΣ **ΞΑΝΔΙΚΟΥ** ΤΕΤΡΑΔΙ ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ ΔΕ ΜΕΧΕΙΡ ΟΚΤΩ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΗΙ ΨΗΦΙΣΜΑ ΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΗΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΑΔΥΤΟΝ ΕΙΞΠΟΡΕΥΟΜΕΝΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΤΟΛΙΣΜΟΝ ΤΩΝ..Μίλητο και τη Σάμο), **παραός** = αετός, **παρεμβολή** = στρατόπεδο, **Πασικράτα** = επωνυμία της Αρτέμιδος. (Ομοίως, Άρτεμις Πασικράτα στην Αμβρακία και την Ακαρνανία. Επίσης, επωνυμία της Αφροδίτης στη Δημητριάδα της Θεσσαλίας, και Πασικράτεια στον Σελινούντα της Μεγάλης Ελλάδος), **πεζεταίροι** = όνομα σύνθετο από τις λέξεις πεζός + εταίρος. Οι πεζεταίροι οργανώθηκαν από τον Φίλιππο Β΄ στη γνωστή Μακεδονική φάλαγγα. **Πελιγάν** (-πελιγών-πελιδνός), **πέλιος** (-πολιός). (Ο Στράβων γράφει κάτι το οποίο σχετίζεται με την ονομασία Πελαγόνες. ''Στις περιοχές των Θεσπρωτών και των Μολοσσών οι γριές ελέγοντο πελίες και οι γέροι πελίοι, όπως και μεταξύ των Μακεδόνων. Εξ άλλου εκείνοι (οι Μακεδόνες) ονομάζουν αυτούς που κατέχουν αξιώματα πελιγόνας, όπως ονομάζονται οι γέροντες μεταξύ των Λακώνων και των Μασσαλιωτών''. ''Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπ. 2''), **πέλλα** = λίθος. (Πέλλα η πόλη, με την έννοια του βραχώδους εδάφους όπου ήταν κτισμένη η πόλη. Από το άλφα (α) το αθροιστικό συν τη λέξη πέλλα, η οποία σημαίνει λίθος, προέρχεται στα δωρικά ο θεός Απέλλων και στα ιωνικά ο θεός Απόλλων. Οι ιεροί λίθοι ήσαν σημαντικοί στη λατρεία του Απόλλωνος. Απέλλαι σημαίνει ιερά. Στους Σπαρτιάτες, οι οποίοι ήταν Δωριείς και αυτοί, Απέλλαι ελέγοντο οι συνελεύσεις του λαού. ''Πέλλη, πατρίς Φιλίππου, ἐκλήθη διά τό ἀπό βοός εὑρῆσθαι τήν προσηγορίαν, πελλῆς τό χρῶμα, ὃ ἐστι τεφρώδες κατά τήν Μακεδόνων φωνήν ἢ παρά το **πέλλας, τους λίθους κατά τήν Μακεδόνων φωνήν**''), **πελλός**, **περίΐτας** (περίτας) -**Περίτια**- **Περίτιος**. ''περιῆτες μέν οἱ φύλακες, Περίτια δέ Μακεδονική ἑορτή''. Περίτια ήταν ονομασία εορτής, αντίστοιχη με τα Δαδοφόρια). Περίτιος = ο τέταρτος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Ιανουάριο), **Πιερίδες** = οι Μούσες στη Μακεδονία. Στους Ορφικούς ύμνους, π.χ. στον ύμνο 76 αναφέρεται: ''Μνημοσύνης καί

Ζηνός ἐριγδούποιο θύγατρες, Μοῦσαι **Πιερίδες**, μεγαλώνυμοι, ἀγλαόφημοι,'', **Πίμπλειαι** = οι Μούσες στη Μακεδονία. (Από την κρήνη Πίμπλεια. Υπήρχε και πόλη Πίμπλεια στη Μακεδονία, η οποία βρισκόταν στην Πιερία. Τοποθετείται παρά τη Λεπτοκαρυά ή το Λιτόχωρο. Η Πίμπλεια αναφέρεται από τον Στράβωνα (Θ'.2.25) και ποιητές. Εκεί υπήρχε ιερό των Πιμπλειάδων Μουσών. Ένεκα τούτου η πόλη ήταν λατρευτικό κέντρο), **Προπάτωρ** = επίθετο του Ηρακλέους ως προπάτορος της Μακεδονικής δυναστείας των Αργεαδών, **ῥάματα** = βοτρύδια, (σταφυλίς), **ῥοῦτο** = τοῦτο, **ῥύμη** = ορμή (ο Στέφανος ο Βυζάντιος στη λέξη Ἔδεσσα αναφέρει. '"Ἔδεσσα πόλις Συρίας. Διά τήν τῶν ὑδάτων **ῥύμην** οὕτω κληθεῖσα. Ἀπό τῆς ἐν Μακεδονίᾳ. Τό ἐθνικόν κατά μέν τούς ἐγχωρίους Ἐδεσσηνός, παρά δέ τοῖς πλείοσιν τῶν ἀρχαίων Ἐδεσσαῖος''), **σάρισσα** = το μακρόν δόρυ των Μακεδόνων μήκους περίπου πεντέμισυ μέτρων. (σαρισσοφόροι = πεζοί αλλά και ιππείς φέροντες σάρισσα), **Σαυάδαι** (**σαῦδοι**) = Σειληνοί. Ἀμερίας τούς Σειληνούς οὕτω καλεῖσθαι φησιν ὑπό Μακεδόνων, **σιγύνη** (σιβύνη) και **σιγύννους** (σίγυνον)=δόρυ (δόρατα. σιβύνη = ὅπλον παρά Μακεδόσι δόρατι παραπλήσιον. Στην Κύπρο σιγύνη και σίγυνος), **σκοῖδος** (ή κοῖδος) = κατά τον Ησύχιο, αρχή παρά τους Μακεδόνες τεταγμένη επί των δικαστηρίων, **σωματοφύλακες** = τίτλος αυλικών και στρατιωτικών (βασιλικοί σωματοφύλακες. ''ἐπὶ δὲ τούτῳ Λεοννάτος ἀνῄει κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύλαξ· κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν τις στρατευομένων''. ''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.9.3''. Στην αρχή οι σωματοφύλακες του Αλεξάνδρου ήταν επτά. Κατόπιν, μετά τους Μαλλούς, προσετέθη και ο Πευκέστας. ''εἶναι δὲ αὐτῷ ἑπτὰ εἰς τότε σωματοφύλακας, Λεοννάτον Ἀντέου, Ἡφαιστίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους, Ἀριστόνουν Πεισαίου, τούτους μὲν Πελλαίους, Περδίκκαν δὲ Ὀρόντου ἐκ τῆς Ὀρεστίδος, Πτολεμαῖον δὲ Λάγου καὶ Πείθωνα Κρατεύα Ἐορδαίους· ὄγδοον δὲ προσγενέσθαι αὐτοῖς Πευκέσταν τὸν Ἀλεξάνδρου ὑπερασπίσαντα''. (''Αλεξ. Ανάβ., 6.28.4''). Ο Πευκέστας του Αλεξάνδρου καταγόταν από τη Μίεζα. Όπως βλέπουμε, όλοι οι σωματοφύλακες του Μεγάλου Αλεξάνδρου ήταν Μακεδόνες, Έλληνες. Φυσικότατα και λογικότατα δεν υπήρχε κανείς Σκοπιανός), **ταγόναγα** = αρχή, εξουσία. (Στη Θεσσαλία ο βασιλεύς, ο αρχός, ο άρχων της πολιτικής εξουσίας ελέγετο ταγός. Ταγός <τάσσω), **ταξίαρχος** και ταξιάρχης = ο επί κεφαλής της τάξεως, της μονάδας ιππικού. (''αὐτὸς δὲ συναγαγὼν τούς τε ἑταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας ἔλεξεν ὧδε''. ''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.16''), **τάξις** = η μεγαλύτερη μονάδα ιππικού. (''αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας ὑπὸ σαλπίγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον, λοξὴν ἀεὶ παρατείνων τὴν τάξιν,''. ''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.14.7''), **Ταυροπόλος** = επίθετο της Αρτέμιδος, λατρευομένη στην Αμφίπολη της Μακεδονίας, **τελεσιάς** = όρχησις, (''τελεσιάς. ἡ μετά ξίφους ὄρχησις, ἀπό τοῦ εὑρόντος Τελεσίου''), **ὑπασπισταί** (ὑπό+ἀσπίς) = στρατιωτικός όρος αναφερόμενος στο ιππικό των εταίρων και σε ακολούθους του Μεγάλου Αλεξάνδρου. (''καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ὑπέρφοβοι γενόμενοι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως σπουδῇ ὠθούμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα συντρίβουσιν αὐτήν''. ''Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.9.4''), **Ὑπερβερεταῖος** -(Ὑπερβερεταῖα ήταν εορτή αφιερωμένη στον Δία) =ο δωδέκατος μήνας του μηνολογίου των Μακεδόνων, αντιστοιχεί στον Σεπτέμβριο. (Ο ίδιος μήνας απαντά στην Κρήτη ως Υπερβερετός. Ὑπεραιρέτης, Ὑπερβερέτας/Ὑπερφερέτης ήταν επωνυμίες του Διός), **φάλαγξ** = στρατιωτική μονάδα σε σειρά μάχης. Η Μακεδονική Ελληνική λέξη φάλαγξ απαντά επανειλημμένως στον Όμηρο. ''καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας'', (''Ιλιάς, Γ 77''). Η Μακεδονική φάλαγγα είναι έργο του μεγάλου βασιλιά Φιλίππου Β΄. ''ἐπενόησε δὲ καὶ τὴν τῆς φάλαγγος πυκνότητα καὶ κατασκευήν, μιμησάμενος τὸν ἐν Τροίᾳ τῶν ἡρώων συνασπισμόν, καὶ πρῶτος συνεστήσατο τὴν Μακεδονικὴν φάλαγγα.'' (Διόδωρος, ΙΣΤ΄.3.2), **χάρων** = ο λέων, **χλαμύς** = Μακεδονικό ένδυμα, φόρημα. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου κτίσθηκε σε σχήμα Μακεδονικής χλαμύδος. (''οὗ τὴν ἐντὸς περιφέρειαν εὐθεῖαι βάσεις ὥσπερ ἀπὸ κρασπέδων **εἰς σχῆμα χλαμύδος** ὑπελάμβανον ἐξ ἴσου συνάγουσαι τὸ μέγεθος''. Πλούταρχος, ''Αλέξανδρος, 26''), **Ψευδάνωρ** = επίθετο του θεού Διονύσου.

Η΄. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ

α. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Όσο μικρή γνώση και αν έχει κάποιος των Ελληνικών ονομάτων, δεν είναι δυνατόν να μην καταλαβαίνει ότι **τα ονόματα των Μακεδόνων βασιλέων, από την αρχή του Μακεδονικού βασιλείου, είναι όλα Ελληνικά**. Αξίξει ασφαλώς να τα δούμε. Κάρανος,

Κοίνος, Τυρίμμας (το όνομα Τυρίμμας έφερε και βασιλιάς της Ηπείρου, εκ της κόρης του οποίου Ευίππης, απέκτησε ο Οδυσσεύς τον Ευρύαλο, φονευθέντα στην Ιθάκη υπό του πατρός του Οδυσσέως αγνοούντος την ταυτότητά του), Περδίκκας Α΄, Αργαίος Α', Φίλιππος Α΄, Αέροπος Α΄, Αλκέτας Α΄, Αμύντας Α΄, Αλέξανδρος Α΄, Αλκέτας Β΄, Περδίκκας Β΄, Αρχέλαος Α΄, Ορέστης, ως ανήλικος επετροπεύθη υπό του Βακχιάδου Λυγκηστού Αερόπου Β΄, υιού του Αρραβαίου 399-396 π.Χ., Αέροπος Β΄, Παυσανίας, Αργαίος Β΄, Αμύντας Β΄, Αμύντας Γ΄, Αργαίος Γ΄, Αμύντας Γ΄(δεύτερη περίοδος), Αλέξανδρος Β΄, Πτολεμαίος ο Αλωρίτης, Περδίκκας Γ΄, Αμύντας Δ΄, Φίλιππος Β΄, Αλέξανδρος Γ΄ ο Μέγας, Φίλιππος Γ΄ ο Αρριδαίος, Αλέξανδρος Δ΄, υιός του Μεγάλου Αλεξάνδρου και της Ρωξάνης, Περδίκκας, Αντιβασιλιάς, Πείθων, Αντιβασιλιάς, Αντίπατρος, Αντιβασιλιάς, Πολυ(σ)πέρχων, Αντιβασιλιάς, Κάσσανδρος, Φίλιππος Δ΄, Αντίπατρος, Αλέξανδρος Ε΄, Δημήτριος Α΄ ο Πολιορκητής, Πύρρος, Λυσίμαχος, Σέλευκος, Πτολεμαίος ο Κεραυνός, Μελέαγρος, Αντίπατρος, Αντίγονος Β΄ ο Γονατάς, Πύρρος, Αλέξανδρος υιός του Πύρρου, Δημήτριος Β΄, Αντίγονος ο Δώσων, Φίλιππος Ε΄, Περσεύς. Οι τρεις πρώτοι βασιλείς αναφέρονται από την παράδοση. Οι ιστορικοί βασιλείς αρχίζουν από τον Περδίκκα Α΄. Περδίκκας στα αρχαία Ελληνικά σημαίνει γενναίος, ατρόμητος, άφοβος. Έχει σωθεί στην καθομιλουμένη στην έκφραση, ''το λέει η περδικκούλα του'' για κάποιον ο οποίος είναι γενναίος, άφοβος, ατρόμητος. Σήμερα υπάρχει οικισμός και Τοπικό Διαμέρισμα με την ονομασία Περδίκκας στον Δήμο Πτολεμαΐδος Κοζάνης. Το όνομα Κάρανος επίσης, το όνομα του πρώτου, κατά την παράδοση, θεωρούμενου βασιλιά των Μακεδόνων, προερχόμενο από τη λέξη κάρα, ("Ὦ κοινόν αὐτάδελφον Ἰσμήνης **κάρα**". Σοφοκλής, ''Αντιγόνη, 1''), η οποία σημαίνει κεφαλή, αλλά και κορυφή, σημαίνει τον επί, τον κύριο, τον κυρίαρχο, τον αρχηγό. ("Τό δέ **κάρανον** ἐστι κύριον". Ξενοφών, ''Ελληνικά, Α'.4,3''). Στρατιώτης του Μεγάλου Αλεξάνδρου επίσης από την τάξη των εταίρων ελέγετο Κάρανος. ''ἀποστέλλει παρ' αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσην καὶ Ἐριγύϊον καὶ **Κάρανον** τῶν ἑταίρων''. (Αρριανός, ''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.28.3''). ''ἱππέας μὲν ἔχοντας τῶν ἑταίρων ἐς ἑξήκοντα καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους, ὧν **Κάρανος** ἡγεῖτο,''. (''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.3.3''). Στον Όμηρο το όνομα Κάρανος απαντά ως Κοίρανος, π.χ. "Ιλιάς, Ρ 611, 614". Το Ομηρικό όνομα Κοίρανος απαντά αυτούσιο και στη Μακεδονία, στη Βέροια. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.6.4'').

Τα ονόματα των Μακεδόνων βασιλέων δεν σημαίνουν απολύτως τίποτε στα Βαρδαρίτικα. Είναι μια απλή μεταφορά των Ελληνικών ονομάτων στους φθόγγους της Σλαβικής γλώσσας τους και δεν έχουν γι' αυτούς κανένα νόημα ως λέξεις. Π.χ. το όνομα **Αλέξανδρος** οι Βαρδαρίτες το αποδίδουν ως Александар Αλεξανταρ. Το όνομα Αλέξανδρος προέρχεται από το πρόθεμα αλεξ<αλέξω = αμύνω, αποκρούω, προστατεύω + τη λέξη ανδρός (Γενική της λέξεως ανήρ). Ο Αλέξανδρος είναι απομακρύνων τους επιτιθέμενους άνδρες, ο προστατεύων τους ανθρώπους, ο υπερασπιστής. Το όνομα **Αλέξανδρος** εάν αποδιδόταν στα Βαρδαρίτικα Σλαβικά, σύμφωνα με το νόημά του, θα ήταν Заштитникмаж Ζα**σ**τιτνικμα**ζ**, ή Покровителмаж Покροβιτελμα**ζ**.

Το όνομα **Φίλιππος**. Το όνομα Φίλιππος προέρχεται από το ρήμα φιλώ = αγαπώ και τη λέξη ίππος. Φίλιππος είναι ο αγαπών τους ίππους. Το όνομα **Φίλιππος** οι Βαρδαρίτες το αποδίδουν ως Филип Φιλιπ. Το όνομα **Φίλιππος** εάν αποδιδόταν στα Βαρδαρίτικα σύμφωνα με το νόημά του, θα ήταν Сакамкоњ **Σακαμκονι** ή Љубамкоњ **Λιουμπαμκονι**. Αυτό όχι μόνον δεν φαίνεται και πολύ ταιριαστό, αλλά αληθώς καταντά γελοίο. Η λέξη αγαπώ στη Βαρδαρίτικη γλώσσα λέγεται сакам σάκαμ και љубам λιουμπαμ, και ο ίππος λέγεται коњ κονι, όπως ακριβώς και στα **Σερβικά**. Τι σχέση μπορεί να έχουν οι λέξεις сакам σάκαμ και љубам λιουμπαμ με το αγαπώ και коњ κονι με τον ίππο και τη Μακεδονία και την Ελλάδα; Αφού το βλέπουμε ξεκάθαρα, ξάστερα, πεντακάθαρα, ότι είναι Σερβικές λέξεις, ότι είναι Σλαβικές λέξεις. Δεν γίνεται ως δια μαγείας να μετατραπούν σε Ελληνικά. Επιτέλους, οι Βαρδαρίτες πρέπει να σεβαστούν δύο πάρα πολύ μεγάλους Έλληνες άνδρες της Ελληνικής και της παγκόσμιας Ιστορίας.

Το όνομα **Πτολεμαίος**. Το επίθετο **πτολεμαίος** σημαίνει ο πολεμικός. Το όνομα Πτολεμαίος προέρχεται από την Ομηρική λέξη πτόλεμος (=πόλεμος. ''Ἀλλ' ὄρσευ **πόλεμον** δ' οἶος πάρος εὔχεαι εἶναι''. (''Ιλιάς, Δ264''). ''τω κεν δη πάλαι άμμες επαυσάμεθα **πτολέμοιο**'', (''Ιλιάς, Φ432''). ''τότε από παλιά εμείς θα είχαμε παύσει τον πόλεμο'', ''ἠμὲν ἐνὶ **πτολέμῳ** ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ'', ''Ιλιάς, Δ258''). Το όνομα Πτολεμαίος είναι Ελληνικότατο

όνομα βεβαίως και απαντά και στον Όμηρο. ‘’Εὐρυμέδων υἱὸς **Πτολεμαίου** Πειραΐδαο·’’ (‘’Ιλιάς, Δ228’’). Ο **Πτολεμαίος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Πτολεμεj Πτολεμεγι. Δηλαδή ο Πτολεμαίος ο Κεραυνός θα λέγεται στα Βαρδαρίτικα ’Πτολεμεj Молња’ ή ’Πτολεμεj Гром’; Στα Βαρδαρίτικα ο πολεμικός, ο πτολεμαίος, λέγεται βοεν μποεν και βοεν βοεν.

Το όνομα **Αρχέλαος**. Το όνομα Αρχέλαος προέρχεται από τις λέξεις αρχε < αρχή = εξουσία και τη λέξη λαός. Αρχέλαος είναι ο έχων την αρχήν του λαού, ο ηγεμών, ο αρχηγός. Το όνομα Αρχέλαος απαντά και ως Αρχέλεως στην Αττική και ως Αρχέλως στη Δωρική. Το πρώτο συνθετικό αρχε- προσδιορίζει την έννοια του δευτέρου συνθετικού όπως το αρχι-. Ο **Αρχέλαος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Αρχελαj Αρχελαγι. Στα Βαρδαρίτικα ο αρχηγός, ο Αρχέλαος, λέγεται водач βοντα**τσ** και началник ватсалник ва**τσ**алник.

Το όνομα **Περδίκκας.** Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις περί+δίκαιος<δίκη. Περδίκκας είναι ο δίκαιος. Παλαιότερη σημασία του επιθέτου Περδίκκας ήταν ο γενναίος. Η έννοια αυτή έχει σωθεί στην καθομιλουμένη στην έκφραση ‘’το λέει η περδικκούλα του’’, για κάποιον ο οποίος είναι γενναίος, ατρόμητος, άφοβος. Σε νόμισμα, αργυρό στατήρα, το οποίο εξέδωσε ο βασιλιάς Περδίκκας Γ’, επί της μίας όψεως φέρει παράσταση της κεφαλής του Ηρακλέους, επί δε της ετέρας παράσταση ίππου και την επιγραφή **ΠΕΡΔΙΚΚΑ**. Ο **Περδίκκας** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Περδικα Περντικα. Οι Βαρδαρίτες πρέπει να μάθουν κατ’ αρχάς ότι το όνομα αυτό γράφεται με δύο κ.

Το όνομα **Αλκέτας**. Το όνομα προέρχεται από τη λέξη αλκή =σωματική δύναμη, ευρωστία, ρώμη, σφρίγος, γενναιότης. Αλκή<αλκ<αλέξω = αμύνω, αποκρούω, προστατεύω. Αλκέτας είναι ο αποκρούων γενναίως τους εχθρούς. Ο **Αλκέτας** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Αλκετα Αλκετα.

Το όνομα **Αμύντας**. Το όνομα προέρχεται από τη λέξη αμύνω = αποστρέφω τους αντιπάλους. Αμύντας είναι ο Αμύντωρ, ο προβάλλων άμυνα. Ο **Αμύντας** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Αμινта Αμιντα. Η λέξη αμύνομαι στα Βαρδαρίτικα είναι се бранам σε μπραναμ, се штитам σε **σ**τηταμ και η λέξη άμυνα είναι одбрана οντμπρανα.

Το όνομα **Αργαίος**. Το όνομα προέρχεται από το ρήμα αργώ = λάμπω. Το επίθετο αργός σημαίνει λαμπρός. Αργός<αργώ. Αργαίος λοιπόν είναι ο λαμπρός. Ο **Αργαίος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Αргеj Αργκεγι. Στα Βαρδαρίτικα ο λαμπρός, ο Αργαίος, λέγεται осветлен οσβετλεν και блескав μπλεσκαβ.

Το όνομα **Αέροπος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις αήρ + οπός < Γενική της λέξης όψ). Αέροπος είναι ο έχων αέρα, χάρη στις κινήσεις του και τους τρόπους του, ο αεράτος, ο χαριτωμένος. Η λέξη αυτή στα Βαρδαρίτικα είναι убав ουμπαβ. Ο **Αέροπος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Аероп Аероп.

Το όνομα **Αντίγονος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις αντί+γόνος. Η πρόθεση αντί σημαίνει εδώ ίσος, ισάξιος, αντάξιος, όπως π.χ. στους στίχους της Ιλιάδος ‘’Καινέα τ’ Ἐξάδιόν τε καὶ **ἀντίθεον** Πολύφημον’’, (Α 264), ‘’λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μυγδόνος **ἀντιθέοιο**,’’ (Γ186). Αντίγονος λοιπόν σημαίνει αντάξιος απόγονος. Ονομαστοί Μακεδόνες με το όνομα αυτό είναι: ο Αντίγονος Γονατάς, ο Αντίγονος ο Δώσων και ο Αντίγονος ο Μονόφθαλμος υιός του Φιλίππου ο οποίος ελέγετο επίσης Ετερόφθαλμος και Κύκλωψ. Ο **Αντίγονος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Антигон Антигон. Οι Βαρδαρίτες αποδίδουν τους ανωτέρω ως, Антигон Гоната, Антигон Досон και Антигон ’Еднооки от’. Ασφαλώς θα πρέπει να μεταφράσουν και τη λέξη Αντίγονος, όχι μόνο τη λέξη μονόφθαλμος. Θα την αποδώσουν ίσως ως достоен потомок. Συνεπώς ο Αντίγονος ο Μονόφθαλμος στα Βαρδαρίτικα λέγεται Достоен потомок Еднооки от, και αυτά είναι Μακεδονικά; Νόμισμα του **Αντιγόνου Γονατά**, επί της μιας όψεως φέρει παράσταση του Πανός Κερασφόρου, επί δε της ετέρας τη θεά Αθηνά ορθία, κρατούσα ασπίδα στο δεξί χέρι και την επιγραφή, με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ**. **Τετράδραχμο του Αντιγόνου**, επί της μιας όψεως φέρει την κεφαλή του Αλεξάνδρου, επί δε της ετέρας τον θεό Δία ένθρονο, κρατώντα αετό στο δεξί χέρι και σκήπτρο στο αριστερό και την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ**.

Το όνομα **Αντίοχος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις αντί + όχος =όχημα, πολεμικό άρμα), ή από την πρόθεση αντί+έχω. Αντίοχος είναι ο δυνάμενος να αντιμετωπίζει τα πολεμικά άρματα, τις αντιθέσεις, τις αντιξοότητες, τα προβλήματα. Νόμισμα του

Αντιόχου Α΄, επί της μιας όψεως φέρει κεφαλή, επί δε της ετέρας ίππον και την επιγραφή, με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ. Νόμισμα του **Αντιόχου Δ' Επιφανούς**, επί της μιας όψεως φέρει κεφαλή, επί δε της ετέρας φέρει την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ. Νόμισμα του **Αντιόχου** Γ', φέρει την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ. Νόμισμα του **Αντιόχου ΙΓ'**, φέρει την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ. Ο **Αντίοχος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Антиох Αντιοχ.

Το όνομα **Σέλευκος**. Το όνομα προέρχεται από το σε(<διε, Θεσσαλικός τύπος του δια) + λευκός, ή τις λέξεις σελ = φωτεινός και τη λέξη εύχος =ευχή. Δηλαδή **Σέλευκος** είναι ο έχων φωτεινή ευχή. (Από το σελ έχουμε και σέλιος, σείλιος, σαέλιος, σελήνη, ήλιος, αέλιος). Σέλευκος είναι ο πολύ λευκός, ο ολόλευκος, ο πάλευκος, κατά το ζάλευκος. Στα Βαρδαρίτικα ο ολόλευκος, ο Σέλευκος, λέγεται целосен бел тсελοσεν μπελ. Στην Εθνική Βιβλιοθήκη των Παρισίων υπάρχουν νομίσματα με την κεφαλή των: **Σελεύκου Α΄ Νικάτορος** με περικεφαλαία, **Σελεύκου Β' Καλλινίκου**, **Σελεύκου Γ' Κεραυνού**, **Σελεύκου Δ' Φιλοπάτορος**. Νόμισμα του βασιλέως **Σελεύκου** φέρει παράσταση ελέφαντα και την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ**. Άλλο νόμισμα του βασιλέως **Σελεύκου Α'** απεικονίζει τον Μέγα Αλέξανδρο φορώντα κράνος. Ο **Σέλευκος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Селевк Σελεβκ.

Το όνομα **Λυσίμαχος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις λύσις < λύω και τη λέξη μάχος<μάχη. **Λυσίμαχος** είναι αυτός που λύει, καταπαύει τη μάχη, που λύνει προβλήματα στη μάχη. Στα Βαρδαρίτικα το καταπαύω είναι прекратувам πρεκτατουβαμ και η μάχη, ο πόλεμος, λέγεται војна βογινα, битка μπιτκα και бој μπογι. Είναι απολύτως εμφανές ότι από прекратувам πρεκτατουβαμ, битка, бој και војна δεν προκύπτει κανείς Λυσίμαχος. Ο **Λυσίμαχος** αποδίδεται από τους Βαρδαρίτες ως Лисимах Λισιμαχ.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και άλλα τινά, ο Συμμαχικός Πόλεμος (357-355 π.Χ.) στα Βαρδαρίτικα λέγεται сојузничката војна Σογιουζνι**τσ**κατα βογινα, ο Ιερός Πόλεμος Светата војна Σβετατα βογινα, ο Λαμιακός Πόλεμος Ламиската војна Λαμισκατα βογινα, η Φιλοκράτειος Ειρήνη Филократовиот мир Φιλοκρατοβιοτ μιρ, το Αιγαίον Πέλαγος Егејското море Εγκέϊσκοτο μορε, η Μακεδονική φάλαγξ македонската фаланга μακεντονσκατα φαλαγγα, 'ο στατήρ', χρυσό μακεδονικό νόμισμα, златна македонска монета 'статер' ζλατνα μακεντονσκα μονετα 'στατερ', (ο στατήρ δεν ήταν μόνο Μακεδονικό νόμισμα, ήταν πανελλήνιο, ούτε μόνον χρυσό, ήταν και αργυρό νόμισμα. Αργυροί στατήρες π.χ. είχαν εκδοθεί επί Αρχελάου Α΄, Αμύντα Β΄, Παυσανίου, Αμύντα Γ΄, Περδίκκα Γ΄. Χρυσοί στατήρες είχαν εκδοθεί επί Φιλίππου Β΄ και του Δημητρίου του ''Πολιορκητού''. Επί ΑΛΕΞΑΝΔΟΥ Γ' του Μεγάλου, και μετά το 334 π.Χ., εκδόθηκαν χρυσά νομίσματα, διστατήρες, στατήρες και διαιρέσεις του στατήρος. Η Κυρήνη την εποχή της προσάρτησής της στο βασίλειο των Πτολεμαίων είχε εκδόσει στατήρα με παράσταση τεθρίππου, 323-313 π.Χ., και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΚΥΡΗΝΑΙΩΝ**). Επίσης, αι Κυνός Κεφαλαί στα Βαρδαρίτικα λέγονται και γράφονται με μία λέξη Киноскефале Κινοσκεφαλε χωρίς βεβαίως να γνωρίζουν τί σημαίνει, (για να το καταλάβουν πρέπει να τις πουν кучеглава κου**τσ**εγκλαβα), το Βασίλειο της Περγάμου Пергамското кралство Περγκαμσκοτο κραλστβο, η Χαιρώνεια Хајронеја, η Βοιωτία Бојотија, το Βυζάντιον Бизант Μπιζαντ, η Πέρινθος Перинт Περιντ, η Πέργαμος Пергам Περγκαμ, η Ρόδος Род Ροντ, η Προποντίς Пропонтида Προποντιντα, ο Βόσπορος Босфор Μποσφορ. Δεν χρειάζεται να μπεί κάποιος στον κόπο να ρωτήσει τους Βαρδαρίτες τι σημαίνουν π.χ. οι λέξεις Κυνός Κεφαλαί, ή οι λέξεις Προποντίς και Βόσπορος. Φυσικότατο είναι να μην γνωρίζουν ούτε την Πρόθεση προ, ούτε τη λέξη πόντος που σημαίνει θάλασσα, εκ της οποίας και ο Εύξεινος Πόντος, η Φιλόξενη θάλασσα δηλαδή, ούτε τη λέξη βους ούτε τη λέξη πόρος που σημαίνει πέρασμα. Το Μακεδονικό κοινό, κοινωνία, επίσης, στα Βαρδαρίτικα λέγεται македонско општество μακεντονσκο οπ**σ**τεστβο. Στα σοβαρά τώρα οι Βαρδαρίτες αυτά τα λένε Μακεδονικά; Είναι εμφανές ότι έχει ξεπερασθεί πλέον από τους Βαρδαρίτες κάθε όριο γελοιότητος και εξευτελισμού. .

Ας αναφέρουμε και μερικά ονόματα Μακεδόνων, στρατηγών και άλλων αξιωματούχων και πώς αποδίδονται στα Βαρδαρίτικα:

Ο **Αντίπατρος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις αντί και πατρός < πατήρ. Στον Όμηρο η λέξη αντί έχει την έννοια ίσος, άξιος, αντάξιος. Π.χ. ''Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον'', (Ιλιάς, Α264), ''Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος εἴ που ἐφεύροι·'', (Ιλιάς, Ε168), ''Δαίτορά τε Χρομίον τε καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην'', (Ιλιάς, Θ275). Αντίπατρος είναι ο ίσος, ο ισάξιος, ο αντάξιος του πατρός του.

Ο **Κλείτος**. Το όνομα προέρχεται από τη λέξη κλειτός < κλέος = δόξα. Κλείτος είναι ο ένδοξος, ο ονομαστός. Στα Βαρδαρίτικα ο ένδοξος, ο Κλείτος, λέγεται славен σλαβεν και ο ονομαστός познат ποζνατ και значаен ζνα**τσ**αεν. Ο **Κλείτος** στα Βαρδαρίτικα αποδίδεται ως Клит Κλιτ.

Ο **Παρμενίων**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις παρά=κοντά, δίπλα+μένω. Παρμενίων είναι αυτός που μένει παρά, δίπλα, κοντά (στον αρχηγό), ο πιστός. Στα Βαρδαρίτικα ο πιστός, ο Παρμενίων, λέγεται уверен ουβερεν. Ο **Παρμενίων** αποδίδεται στα Βαρδαρίτικα ως Парменион Παρμενιον.

Ο **Ευμένης**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις εὖ+μένης<μένος. Ευμένης είναι ο ευμενής, ο καλοπροαίρετος, ο ευνοϊκός. Στα Βαρδαρίτικα ο καλοπροαίρετος, ο Ευμένης, λέγεται благосклонен μπλαγκοσκλονεν. Ο **Ευμένης** αποδίδεται στα Βαρδαρίτικα ως Евмен Εβμεν.

Ο **Αβρέας**. Το όνομα προέρχεται από το επίθετο αβρός. Ο αβρός στα Βαρδαρίτικα λέγεται нежен νε**ζ**εν και љубезен λιουμπεζεν. Ο Αβρέας ήταν διμοιρίτης, και ακολούθησε τον Μέγα Αλέξανδρο στην ακρόπολι των Μαλλών το 326 π.Χ., μαζί με τον Πευκέστα του Αλεξάνδρου και τον Λεοννάτο του Ονάσου. Εφονεύθη εκεί, προσπαθώντας να σώσει τον Μέγα Αλέξανδρο.

Ο **Αγάθων**. Το όνομα προέρχεται από το επίθετο αγαθός. Το επίθετο αυτό έχει τις έννοιες ανδρείος, γενναίος. Π.χ. ''Θάρρει πάτερ' καί πρόιθι φαιδρῶς, ἵνα τῆς **ἀρετῆς** κατά βῆμα μνημονεύῃς''. (Πλούτ., ''Περί της Αλεξάνδρου Τύχης, 9.Β.11''). ''Κάνε κουράγιο πατέρα και προχώρα χαρούμενα, για να θυμάσαι σε κάθε βήμα την **ανδρεία** σου''. ''φρονεῖν μοι δοκεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἀνδρί μᾶλλον **ἀγαθῷ** πιστεύσας ἑαυτόν ἢ ὀχυρῷ τόπῳ''. (Πλούτ., ''Βασιλέων Αποφθέγματα και Στρατηγών, Αλέξανδρος, 26''). ''Ο άνθρωπος μου φαίνεται συνετός, αφού εμπιστεύθηκε τον εαυτό του σε γενναίο άνδρα και όχι σε οχυρό τόπο''. Αυτό το είπε ο Μέγας Αλέξανδρος όταν κάποιος διοικητής (ο Χοριήνης) ενός οχυρού τόπου, του λεγόμενου ''βράχου του Χοριήνου'', στη χώρα των Παραιτακών, παρέδωσε στον Αλέξανδρο εκτός από τον τόπο και τον εαυτόν του. Στους Αττικούς χρόνους το επίθετο αγαθός απέκτησε ηθική έννοια και σήμαινε καλός, καλοκάγαθος, χρηστός, ενάρετος, πράος, άδολος, καθώς και αθώος, απονήρευτος, εύπιστος, αφελής, καλόπιστος. Ο αγαθός στα Βαρδαρίτικα είναι добар ντομπαρ.

Ο **Αλκίμαχος**. Το όνομα προέρχεται προέρχεται από τις λέξεις αλκή και μάχη. Η λέξη αλκή στα Βαρδαρίτικα είναι сила σιλα και храброст χραμπροστ και η λέξη μάχη είναι битка μπιτκα, војна βογινα και бој μπογι. Πώς στο καλό νομίζει κάποιος ότι μπορεί να συνδυάσει τις λέξεις храброст χραμπροστ και битка μπιτκα, храброст χραμπροστ και војна βογινα, храброст χραμπροστ και бој μπογι, για να προκύψει το Μακεδονικό, το Ελληνικό όνομα Αλκίμαχος; Απλώς όμως δεν μπορεί, διότι αυτό δεν γίνεται, είναι αφύσικο, είναι ανώμαλο, είναι αδύνατο.

Ο **Απολλόδωρος**. Το όνομα προέρχεται προέρχεται τη λέξη Απόλλων, από το όνομα του θεού Απόλλωνος και τη λέξη δώρο. Οι πρόγονοι των Βαρδαριτών βεβαίως, δεν είχαν ποτέ θεό Απόλλωνα, δεν επίστευαν ποτέ στον θεό του φωτός Απόλλωνα, ούτε είχαν ακούσει κάτι γι' αυτόν. Η λέξη δώρο πάντως στα Βαρδαρίτικα είναι подарок πονταροκ και дар νταρ.

Ο **Αρέτης**. Το όνομα προέρχεται από τη λέξη αρετή με αναβίβαση του τόνου και απόδοση του ονόματος Αρετή στο αρσενικό γένος. Η λέξη αρετή στα Βαρδαρίτικα είναι доблест ντομπλεστ.

Ο **Αριστόβουλος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις άριστος και βουλή. Η λέξη άριστος στα Βαρδαρίτικα είναι одличен οντλι**τσ**εν και најдобар ναγιντομπαρ και η λέξη βουλή, η σκέψη είναι мисла μισλα.

Ο **Ασκληπιόδωρος.** Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις Ασκληπιός και δώρο. Οι πρόγονοι των Βαρδαριτών βεβαίως, δεν είχαν θεότητα Ασκληπιό, δεν επίστευαν ποτέ στον

θεό της Ιατρικής Ασκληπιό. Η λέξη δώρο στα Βαρδαρίτικα είναι подарок понтарок και дар νταρ.

Ο **Θέρσιππος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις θέρσιος, που σημαίνει θαρραλέος και ίππος. Οι αντίστοιχες λέξεις στα Βαρδαρίτικα είναι смел σμελ και коњ κονι.

Ο **Θεόδωρος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις θεός και δώρο. Οι αντίστοιχες λέξεις στα Βαρδαρίτικα είναι Бог Μπογκ ο θεός και подарок πονταρок και дар νταρ, το δώρο. Δηλαδή το Μακεδονικό, το Ελληνικό όνομα Θεόδωρος αποδίδεται στα Βαρδαρίτικα, σύμφωνα με το νόημά του, ως Богподарок Μπογκπονταρок ή Богдар Μπογκνταρ και αυτό είναι Μακεδονικό;

Ο **Μελέαγρος**. Το όνομα προέρχεται από το ρήμα μέλω που σημαίνει φροντίζω και τη λέξη αγρός. Οι αντίστοιχες λέξεις στα Βαρδαρίτικα είναι се грижам σε γκρι**ζ**αμ το φροντίζω και нива νιβα ο αγρός.

Ο **Σωκράτης**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις σω < σώζω και τη λέξη κράτος. Στα Βαρδαρίτικα το ρήμα σώζω λέγεται спасувам σπασουβαμ και зачувувам ζα**τσ**ουβουβαμ και η λέξη κράτος λέγεται држава ντρ**ζ**αβα.

Ο **Σώπολις**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις σω < σώζω και τη λέξη πόλις. Σώπολις είναι ο σώζων την πόλη. Στα Βαρδαρίτικα το ρήμα σώζω είναι спасувам σπασουβαμ και зачувувам ζα**τσ**ουβουβαμ και η λέξη πόλη λέγεται град γκραντ.

Ο **Πρωτόμαχος**. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις πρώτος και μάχος < μάχη. Στα Βαρδαρίτικα ο πρώτος λέγεται прв πρβ και η μάχη λέγεται битка μπιτκα, војна βογινα και бој μπογι.

Δεν νομίζω ότι χρειάζονται πλέον άλλα παραδείγματα, ούτε να γίνουν κάποια σχόλια. Τα δεδομένα και η παραβολή των λέξεων ομιλούν από μόνα τους. Οι Βαρδαρίτες δεν ήταν ποτέ Μακεδόνες, δεν είναι Μακεδόνες και δεν θα γίνουν ποτέ Μακεδόνες.

β. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ελληνικά, Ελληνικότατα, βεβαίως, είναι και όλα τα Μακεδονικά ονόματα, ανδρικά και γυναικεία, όπως τα κατωτέρω, τα οποία αναφέρονται στην ιστορία και έχουν βρεθεί σε επιγραφές. Δεν υπάρχει ούτε ένα όνομα που να μην είναι Ελληνικό, όπως δεν υπάρχει, ούτε ένα όνομα που να είναι Σλαβικό. Αυτό βεβαίως θα ήταν σχήμα πρωθύστερο, ανώμαλο και συνεπώς μη συνάδον με τη λογική: Ἄβρέας, Ἀγάθων, Ἀγαθάνωρ, Ἀγάθειος, Ἀγαθήμερος, Ἀγαθίνος, Ἀγαθόβουλος, Ἀγαθοκλῆς, Ἀγαθόφορος, Ἀγάνωρ, Ἀγασίας, Ἀγέλαος, Ἀγέλοχος, Ἄγερρος, Ἀγέστρατος, Ἀγήνωρ, Ἀγησίας, Ἀγίας, Ἀγησίστρατος, Ἄγιππος, Ἀγλώκριτος, Ἀγλωνίκης, Ἀγνόθεμις, Ἀγοραῖος, Ἀδ(δ)αῖος, Ἄδδιος, Ἄδμητος, Ἄδυμος, Ἄδδυς, Ἄδιμος, Ἄδιστος, Ἀδύλος, Ἀέροπος, Ἀθάμας, Ἀθηνόδωρος, Ἀθηνοκλῆς, Ἄθικτος, Αἰετίων, Αἴκκυρος, Αἰνείας, Αἰνησίδημος, Αἴνητος, Αἴολος, Αἴροπος, Αἰσχίνας, Αἰσχίνης, Αἰσχύλος, Ἀκάκιος, Ἄκανθος, Ἄκαστος, Ἀκέσανδρος, Ἀκεστορίδης, Ἄκκης, Ἀκουσίλαος, Ἄκρων, Ἀκύλας, Ἀλεκτρύων, Ἀλέξανδρος, Ἀλέξαρχος, Ἀλεξίδημος, Ἀλεξίμαχος, Ἀλεξιμένης, Ἀλέξιππος, Ἀλθαιμένης, Ἀλκαῖος, Ἀλκέτας, Ἀλκέτης, Ἀλκίμαχος, Ἄλκιμος, Ἀλκίνος, Ἄλυπος, Ἀμάδας, Ἀμείνανδρος, Ἀμεινίας, Ἀμεινοκράτης, Ἀμειψίας, Ἀμέριμνος, Ἀμμώνιος, Ἀμύντας, Ἀμύντωρ, Ἀμφικτύων, Ἀμφίλοχος, Ἀμφίμαχος, Ἀμφίπολις, Ἀμφοτερός, Ἀναξαγόρας, Ἀνάξανδρος, Ἀνάξαρχος, Ἀναξήνωρ, Ἀναξίδοτος, Ἀναξίλας, Ἀνάξιππος, Ἀνδράγαθος, Ἀνδρέας, Ἀνδρείας, Ἀνδρήμων, Ἀνδρίσκος, Ἀνδροκλείδης, Ἀνδροκλῆς, Ἄνδροκλος, Ἀνδροκύδης, Ἀνδρομαχίδης, Ἀνδρόμαχος, Ἀνδρομένης, Ἀνδρόνεικος, Ἀνδρόνικος, Ἀνδροσθένης, Ἄνδρων, Ἀνθέστιος, Ἄνθος, Ἀνείκητος, Ἀννίκας, Ἀννύθης, Ἀνταῖος, Ἀντάνωρ, Ἀντέας, Ἀντίβιος, Ἀντιγένης, Ἀντιγονίων, Ἀντίγονος, Ἀντικλῆς, Ἀντίλοχος, Ἀντίμαχος, Ἀντιμένης, Ἀντινικίδης, Ἀντίοχος, Ἀντιπᾶς, Ἀντιπατρίδης, Ἀντίπατρος, Ἀντιφάνης, Ἀντίφιλος, Ἀντιφῶν, Ἀντύπας, Ἀντώνιος, Ἄξιος, Ἄπακος, Ἄπαυλος, Ἀπείμαντος, Ἀπελλᾶς, Ἄπελλις, Ἀπολλᾶς, Ἀπολλόδωρος, Ἀπολλόδοτος, Ἀπολλοφάνης, Ἀπολλωνίδας, Ἀπολλωνικέτης, Ἀπολλωφάνης, Ἀπολλώνιος, Ἀρατίδης, Ἀργαῖος, Ἄρειος, Ἀρεταινέας, Ἀρέτης, Ἄρετις, Ἀρίδηλος, Ἀρίμμας, Ἀρίμνηστος, Ἀρισταγόρας, Ἀρίστανδρος, Ἀρίσταρχος, Ἀριστέας, Ἀριστεύς, Ἀρίστιππος, Ἀριστόβουλος, Ἀριστογένης, Ἀριστόδημος, Ἀριστοκλείδης, Ἀριστοκλῆς, Ἀριστόλαος, Ἀριστόλεως, Ἀριστομήδης, Ἀριστόνικος, Ἀριστόνους, Ἄριστος, Ἀριστοτέλης, Ἀριστοφάνης, Ἀριστόφιλος, Ἀρίστων, Ἄρκαπος, Ἀρκεσίλαος, Ἁρμόδιος, Ἀρνίας, Ἄρπαλος, Ἀρραβαῖος, Ἀρρύβας,

Ἀρσάκης, Ἀρσέος, Ἀρτεμᾶς, Ἀρτεμίδωρος, Ἀρτέμων, Ἀρχέδαμος, Ἀρχέδημος, Ἀρχέλαος, Ἀρχέμαχος, Ἀρχέμορος, Ἀρχέπολις, Ἀρχίας, Ἀρχίβιος, Ἀρχίδαμος, Ἀρχίης, Ἀρχίνος, Ἀρχιππος, Ἄρχων, Ἄρωγος, Ἄσανδρος, Ἀσκληπᾶς, Ἀσκληπιάδης, Ἀσκληπιόδοτος, Ἀσκληπιόδωρος, Ἀστιάδης, Ἀτρείδης, Ἄτταλος, Ἀττάρας (ή Ἀτταρίας), Ἀττίδως, Ἀττινᾶς, Αὐτοκράτης, Αὐτομένης, Ἀφθόνητος, Ἀφόβητος, Ἀχειλλεύς, Ἀχιλλᾶς, Ἀχιλλεύς, Βαδούς, Βαίτων, Βακχίδης, Βάκχιος, Βακχύλος, Βάλαγρος, Βάλακρος, Βαρδίας, Βαρναῖος, Βάσης, Βαστικίλας, Βάτων, Βηδέτας, Βιακράτης, Βιλλέας, Βίλιππος, Βίλος, Βιλοίτας, Βίτων, Βόηθος, Βοΐσκος, Βοιωτός, Βόλων, Βόττακος, Βότρυς, Βούβαλος, Βούβαρος, Βούκρος, Βούπλαγος, Βράματις, Βρίσων, Γαυάνης, Γέλων, Γερμᾶς, Γερόντιος, Γλαυκίας, Γλαύκιππος, Γλαῦκος, Γλύκερος, Γλύκων, Γνῶσις, Γόλυς, Γοργάτας, Γοργίας, Γόργυθος, Γύγης, Γυδίας, Δαβρέας, Δαβρείας, Δάδας, Δαδίνος, Δαζαῖος, Δαΐμαχος, Δαμαῖος, Δάμαχος, Δαμᾶς, Δάμιππος, Δάμων, Δαμόγνητος, Δαμοκλῆς, Δαμόνικος, Δαμοτέλης, Δαμότιμος, Δάος, Δάφνων, Δεϊκράτης, Δείμαχος, Δεινόμαχος, Δεινομένης, Δείνων, Δεξίας, Δεξίλαος, Δέρδας, Δημάκος, Δημαρχίδης, Δημέας, Δημήτριος, Δημοκλῆς, Δημοκράτης, Δήμαρχος, Δημόνικος, Δημοφῶν, Διδύμαρχος, Δίδυμος, Διεύς, Δίης, Δικαιόνικος, Δίκαιος, Δίκων, Δίμνος, Διογένης, Διόγνητος, Διόδωρος, Διόδοτος, Διοκλείδης, Διοκλῆς, Διόξενος, Διομήδης, Διονύσιος, Διότιμος, Διοφάνης, Δίφιλος, Δίων, Δόλιος, Δόρκων, Δρακᾶς, Δράκων, Δρύκαλος, Δρωπίδης, Δρωπίων, Δωρίων, Δωρόθεος, Ἐακύτας, Εἰκαδίων, Εἴκαρος, Εἰρηναῖος, Εἰσίδοτος, Εἰσίων, Ἑκαταίος, Ἑκάτερος, Ἑκατώνυμος, Ἕκτωρ, Ἐλαφώνιος, Ἕλενος, Ἐλιμιώτης, Ἑλλάνικος, Ἑλλανίων, Ἐμπεδοκλῆς, Ἔνδημος, Ἐξάκεστος, Ἑξάκων, Ἐξήκεστος, Ἐπάγαθος, Ἔπαινος, Ἔπανδρος, Ἐπιγένης, Ἐπιγήθης, Ἐπίκαδος, Ἐπικράτης, Ἐπικρατίδας, Ἐπίκτητος, Ἐπίλυκος, Ἐπιμένης, Ἐπίνικος, Ἐπίνους, Ἐπίξενος, Ἐπιφάνης, Ἐπιχάρης, Ἐπόκιλλος, Ἑπτάχρυσος, Ἐράτων, Ἐργεύς, Ἐργίνος, Ἐρίγυιος, Ἑρμῆς, Ἑρμίας, Ἑρμοίτας, Ἑρμογένης, Ἑρμόδωρος, Ἑρμόλαος, Ἑρμόλυκος, Ἑρμόφιλος, Ἕρμων, Ἑρμώναξ, Ἔρως, Ἕσπερος, Ἑστιαῖος, Ἐτεόδωρος, Ἐτεωνεύς, Εὐαγρίων, Εὐαίνετος, Εὔανδρος, Εὐάρατος, Εὐάρεστος, Εὐβίοτος, Εὐβουλίδης, Εὔβουλος, Εὐγένης, Εὐγένιος, Εὔγνωστος, Εὔδαμος, Εὐδημίδης, Εὔδημος, Εὔδικος, Εὐθυκράτης, Εὐηφένης, Εὔθιος, Εὐθύδικος, Εὐθυκράτης, Εὐθυμίδης, Εὐθύνους, Εὐίππας, Εὔκαρπος, Εὐκλῆς, Εὐκράτης, Εὔκρατος, Εὐκτήμων, Εὐκυδίδης, Εὐμένης, Εὔμηλος, Εὔμολπος, Εὔνικος, Εὔνοστος, Εὐξένιππος, Εὔοδος, Εὔμαιος, Εὔπορος, Εὐπρέπης, Εὐπτοίητος, Εὐριπίδης, Εὐρύδικος, Εὐρύλοχος, Εὐρυμέδων, Εὔτακτος, Εὐτυχᾶς, Εὐτυχείδης, Εὐτυχιανός, Εὐτυχίδης, Εὔτυχος, Εὐφάμιος, Εὐφάνης, Εὐφάνιος, Εὔφαντος, Εὔφημος, Εὐφορβίδης, Εὔφορβος, Εὔφριλλος, Εὐφρόνιος, Εὐφρόσυνος, Εὔφρων, Εὐχάρης, Εὐχείδης, Ἐφιάλτης, Ἔφιππος, Ἐχεκρατίδης, Ἐχένικος, Ζαλίας, Ζεῦξις, Ζέφυρος, Ζηνόδωρος, Ζώϊλλος (ή Ζωΐλος), Ζωπυρίων, Ζωσᾶς, Ζώσιμος, Ἡγέλοχος, Ἡγέστρατος, Ἡγήσανδρος, Ἡγησίας, Ἡγησίδημος, Ἡγησίδικος, Ἡγησίμαχος, Ἡγησίπολις, Ἠετίων, Ἦθος, Ἡλιόδωρος, Ἡρακλᾶς, Ἡρακλείδης, Ἡράκλειος, Ἡρακλέων, Ἡρακλιανός, Ἡράκων, Ἡρᾶς, Ἡρογείτων, Ἡρόδικος, Ἡρόδοτος, Ἡρομένης, Ἡρόπυθος, Ἡροφῶν, Ἡρωίδης, Ἡφαιστίων, Θαλίαρχος, Θάλλος, Θαρσύνων, Θεαγένης, Θεαίνετος, Θεμίσων, Θεογένης, Θεοδᾶς, Θεόδοτος, Θεόδωρος, Θεοκλείδης, Θεόξενος, Θεόκριτος, Θεόπομπος, Θεόπροπος, Θεοτέλης, Θεότειμος, Θεοτιμίδης, Θεόττας, Θεόφαντος, Θεόφιλος, Θεοχάρης, Θερσαγόρας, Θέρσανδρος, Θερσίλοχος, Θέρσιππος, Θεσσάλαρχος, Θευδᾶς, Θεύδοτος, Θεύτιμος, Θεύχρηστος, Θέων, Θηραμένης, Θησεύς, Θόας, Θρασέας, Θράσιππος, Θρασυκλῆς, Θρασύλαος, Θράσων, Θῦμος, Ἰάν, Ἰασόνεικος, Ἰάσων, Ἰατροκλῆς, Ἰδαῖος, Ἴδας, Ἱεράγων, Ἱέραξ, Ἱεροκλής, Ἱερομνήμων, Ἱέρων, Ἱερώνυμος, Ἴκαρος, Ἱκέστης, Ἴκκος, Ἰκκότιμος, Ἴλαρος, Ἴνδας, Ἰόλαος ή Ἰόλλας, Ἴππαλος, Ἵππαρχος, Ἱπποδάμας, Ἱπποκλῆς, Ἱπποκράτης, Ἱππότας, Ἱππόστρατος, Ἵππων, Ἰσίδωρος, Ἰστιαῖος, Ἰσχόμαχος, Ἰσχυρίων, Ἰχναῖος, Ἴων, Καζίζης, Κάλανος, Κάλας, Κάλις, Καλλέας, Καλλίβιος, Καλλίδρομος, Καλλικράτης, Καλλιμέδων, Καλλιμέλης, Καλλίνης, Κάλλιππος, Κάλις, Καλλισθένης, Καλλιστίων, Καλλιτέλης, Κάλων, Κάμρυς, Καραδύσης, Καραΐκας, Κάρανος, Καριάς, Καρκίνος, Κάρπων, Κάρσις, Κάσσανδρος, Κάσσις, Κάστωρ, Κέβαλος, Κέβων, Κεράστης, Κερκίων, Κεφαλίων, Κεφάλων, Κίλλας, Κιμάς, Κιλλεύς, Κισσός, Κλέανδρος, Κλεαρχίδης, Κλέαρχος, Κλεινίας, Κλεισίμαχος, Κλειτῖνος, Κλειτόδωρος, Κλείτος, Κλεόδημος, Κλεομέδων, Κλεομένης, Κλεόνικος, Κλεόξενος, Κλεοχάρης, Κλέων, Κλεώνυμος, Κλύτιος, Κοινίδας, Κοῖνος, Κοίρανος, Κοίταρος, Κόλπος, Κορράβων, Κόρραμος, Κότυς, Κοσμίων, Κόσμος, Κρατεύας, Κράτερος (ή Κρατερός), Κράτης, Κράτιστος, Κράτων, Κρέων, Κρήθων,

Κριτόφημος, Κρίτων, Κρωκίνας, Κτολέμμας, Κύδρης, Κύκνος, Κύλλις, Κύναγος, Κυνίσκος, Κυρθαῖος, Κύρνιος, Κύτων, Κώδων, Κώραβος, Λάανδρος, Λαγίδας, Λᾶγος, Λάϊχος, Λάκων, Λάμπος, Λαμπρόμαχος, Λάμπρος, Λάμπων, Λαομέδων, Λαόμμας, Λάος, Λάριχος, Λάτος, Λαχάρης, Λείμων, Λειχίας, Λεοντομένης, Λεόνατος, Λεοννάτος, Λεοντογένης, Λεόφαντος, Λεπτίνης, Λεύκαρος, Λεύκιππος, Λεύκων, Λέων, Λεωνίδης, Λίτας, Λόβιος, Λοκρός, Λυγκωρίτας, Λυγκεύς, Λυκαγόρας, Λυκαρίων, Λυκιδίων, Λύκιος, Λυκκειός, Λυκολέων, Λύκος, Λυγκεύς, Λυνκεύς, Λυκώπας, Λυσίδαμος, Λυσικλῆς, Λυσιμαχίδης, Λυσίμαχος, Λύσιππος, Λυσίστρατος, Μάγας, Μαγεάτης, Μάγνης, Μάζαρος, Μακαρτάτος, Μακεδονικός, Μακεδόνιος, Μακεδών, Μανδρογένης, Μανδρόδωρος, Μάνης, Μάνιχχος, Μάντας, Μαρσύας, Μάρων, Μαχάτας, Μαχητής, Μάχων, Μεγακλῆς, Μεγαλοκλῆς, Μέγης, Μεγιστεύς, Μέγων, Μέδων, Μεθωνάδης, Μειδίας, Μελάνθιος, Μελάνιππος, Μελέαγρος, Μενέδημος, Μελίτων, Μέμνων, Μένανδρος, Μενεκράτης, Μενέλαος, Μενέμαχος, Μενεσθεύς, Μενέστρατος, Μενέφιλος, Μένης, Μενίδας, Μενίσκος, Μενοίτας, Μενοίτιος, Μεννέας, Μεννείας, Μεννίδης, Μενοίτης, Μένων, Μέτων, Μήδειος, Μηνᾶς, Μηνίας, Μηνογένης, Μηνόδωρος, Μηνοκράτης, Μηνόφιλος, Μηριγένης, Μητρόβιος, Μητρόφαντος, Μίδης, Μικίων, Μικύλος, Μιννίων, Μνασέας, Μνασιγένης, Μνησιγένης, Μοιροφάνης, Μολοσσός, Μονούνιος, Μόσχος, Μουσαίος, Μυλλένας, Μύρμηξ, Μυρμιδών, Μυρτίλος, Ναμέρτης, Νάννιχος, Ναυσίμαχος, Ναύτας, Νέανδρος, Νείκανδρος, Νεικάνωρ, Νεικήτης, Νεικηφόρος, Νεικόλαος, Νεικόμαχος, Νείλος, Νείχαρχος, Νεοκλῆς, Νεοπτόλεμος, Νίγρος, Νεότας, Νικαγόρας, Νίκαιος, Νίκανδρος, Νικάνωρ, Νικάσιππος, Νικήρατος, Νικίας, Νίκιππος, Νικόδημος, Νικόδικος, Νικοκλῆς, Νικοκράτης, Νικόλαος, Νικοφῶν, Νίκων, Νικωνίδας, Νόμος, Νόμων, Νύμφων, Ξάνθιππος, Ξένανθος, Ξέναρχος, Ξανθίων, Ξεννέας, Ξενόδημος, Ξενοφάντης, Ξενόφιλος, Ξενοφῶν, Ξένων, Ξιφίας, Οἰκιάδης, Ὄκκος, Ὀλυμπιόδωρος, Ὀνάσος, Ὀνήσανδρος, Ὀνησίφορος, Ὀνήσυλος, Ὀνίας, Ὀνομακλῆς, Ὀνόμαστος, Ὀρόντης, Ὀρέστης, Ὀρφεύς, Παίζιος, Πάϊλλος, Παίων, Παλάμανδρος, Πανήγορος, Πανίσκος, Παντακλῆς, Πανταλέων, Παντάρετος, Πάνταυχος, Πάντιμος, Παντόρδανος, Πάπας, Παπύλος, Παράμονος, Παρίγετος, Παρμενίων, Παρμένων, Παρμονίδης, Παρνασσός, Πασίμαχος, Πασίνικος, Πάσιππος, Πασίων, Πάτης, Πάτραος, Παυράτας, Παυσανίας, Πεδίαρχος, Πειερίων, Πειθόλαος, Πείθων, Πεισαῖος, Πελειγένης, Πελκείας, Πελοπίδης, Πέλοψ, Περδίκκας, Περιγένης, Πέριλλος, Περοίδας, Πέρσης, Περίτας, Πέταλος, Πευκέστας, Πήληξ, Πηριδίων, Πίθων, Πίστος, Πλαγγών, Πλειστιάδης, Πλειστίας, Πλήστις, Πλούταρχος, Ποίμαχος, Ποῖνος, Ποκεύς, Πολεμαῖος, Πολεμαρχίδης, Πολέμαρχος, Πολεμοκράτης, Πολέμων, Πολιάνθης, Πολυάρατος, Πολύαρος, Πολύγνωτος, Πολυδάμας, Πολυδεύκης, Πολυειδής, Πολύδημος, Πολύδωρος, Πολύευκτος, Πολύζηλος, Πολυκρείων, Πολύκριτος, Πολύκτωρ, Πολύμαχος (ή Πουλάμαχος), Πολύμνηστος, Πολύνδικος, Πολυνείκης, Πολυσπέρχων, Πολύφαντος, Πολύχαρμος, Πορίων, Ποσιδώνιος, Ποτάμων, Πόττης, Πραξίας, Πραξικλῆς, Πραξίνικος, Πλευράτος, Προθοήνωρ, Προκλῆς, Προμαθίων, Πρόμερος, Πρώταρχος, Πρωτᾶς, Πρωτέας, Πρωτίων, Πρωτογένης, Πρωτόμαχος, Πρωτοχάρης, Πτολεμαίος, Πτολέμαρχος, Πτολεμᾶς (Πτολέμας), Πυθάγγελος, Πυθέας, Πυθίας, Πυθόδωρος, Πυθοφάνης, Πύθων, Πυθώναξ, Πυλάδης, Πυλάμαχος, Πύλλος, Πυρρίας, Πύρρος, Πωλλίων, Ράδις, Ρόδων, Σαββαταρᾶς, Σαβύττιος, Σαδάλας, Σάθων, Σατυρίων, Σάτυρος, Σάων, Σέλευκος, Σέλης, Σεύθης, Σθένων, Σιλανός, Σιληνός, Σιμάκων, Σιμμίας, Σίμυλος, Σίμων, Σιμωνίδης, Σίννας, Σισίας, Σκάμας, Σκίρτος, Σκύθης, Σκύμνος, Σμίκυθος, Σόλων, Σπάρτακος, Σπόκης, Στασάνωρ (Έλλην Κύπριος), Στασικράτης, Στάφυλος, Στάχυς, Στησιμένης, Στίλβων, Στίχος, Στορέσας, Στράταρχος, Στράτιππος, Στρατοκλῆς, Στρατόνικος, Στράττις, Στράτων, Στρόφιος, Στρυμοκλῆς, Στρύμων, Συνετός, Συνφορίων, Συττέας, Σωγένης, Σωίδας, Σωκράτης, Σώπολις, Σωρίας, Σώσανδρος, Σώσαρχος, Σωσθένης, Σωσιγένης, Σωσικλῆς, Σωσίλας, Σωσίμαχος, Σωσίνικος, Σωσίπατρος, Σωσίπολις, Σωσίων, Σωστρατίδης, Σώστρατος, Σώταιρος, Σωτᾶς, Σώτιμος, Σωχάρης, Τάναος, Ταρρίας, Ταυρίων, Ταύρων, Τεγέας, Τειμόθεος, Τεισαμενός, Τελεσίας, Τέλλος, Τήλεφος, Τήρης, Τίμαιος, Τίμανδρος, Τιμόδημος, Τιμοσθένης, Τιμοκλῆς, Τιμοκράτης, Τιμόλαος, Τιμόστρατος, Τληπόλεμος, Τόλων, Τριακαδίων, Τρόχας, Τρύφων, Τύραννος, Τύριλλος, Τυρίμμας, Τυχάσιος, Ὑάκινθος, Ὑβρίστας, Ὑπέρτατος, Ὑγεῖνος, Ὑψίγονος, Ὑψίδης, Φαέννης, Φαίνιππος, Φάλαρις, Φανέας, Φανίας, Φανόκριτος, Φάνων, Φαρμακεύς, Φείδις, Φείδων, Φίλαγρος, Φίλανδρος, Φίλαρχος, Φιλέρως, Φιλήμων, Φιλήτας, Φιλητίων, Φιλίαρχος, Φιλίνος,

Φίλιος, Φιλιππᾶς, Φίλιππος, Φιλόθηρος, Φιλόκας, Φιλοκράτης, Φιλοκτάτης, Φιλοκύδης, Φιλόμηλος, Φιλόνικος, Φιλόξενος, Φίλος, Φιλτέας, Φίλτων, Φίλων, Φιλωνᾶς, Φιλωνίδης, Φιλώνιχος, Φιλώτας, Φοινικίδης, Φοξίης, Φροῦρος, Φρυνίων, Φυλακίδης, Χαβρίας, Χαιρέας, Χαιρεκράτης, Χαιρεφάνης, Χαίρων, Χάρης, Χαρίδημος, Χαρίξενος, Χαρικλῆς, Χαρῖνος, Χαρμίδης, Χάρος, Χάρτας, Χειροκράτης, Χίονις, Χιωνίδης, Χλιδάνης, Χοιρίων, Χρήσιμος, Χρύσιππος, Χωρότιμος, Ψελλός, Ὠρίων, Ὠφελίων.

Ἀγάθα, Ἀγάθεα, Ἀγάθεια, Ἀγαθημερίς, Ἀγάπη, Ἀγ(λ)αΐς, Ἀγασίκλεια, Ἀγνή, Ἀδάνα, Ἀδέα, Ἀδίστα, Ἀδώ, Ἀθηναΐς, Ἀθήνη, Ἀθηνώ, Ἀκή, Ἀκτή, Ἀλεξάνδρα, Ἄλκηστις, Ἀλκιμάχη, Ἀλκυάνα, Ἀμμαλεινή, Ἀμμένα, Ἀμμία, Ἀμιλλα, Ἀνδρομάχα, Ἀννίκα, Ἀντηρίς, Ἀντιγόνα, Ἀντιγόνη, Ἀντιφίλα, Ἀπολλωνία, Ἀπολλωνίς, Ἀρέτη, Ἀρετή, Ἀρήτη, Ἀριμνήστη, Ἀριστίππα, Ἀριστιώ, Ἀριστοκράτεια, Ἀριστονίκα, Ἀριστονίκη, Ἀριστονόη, Ἀριστοπάτρα, Ἀριστοτίμα, Ἁρμένα, Ἁρμονία, Ἁρπαλοσκύπα, Ἀρσινόη, Ἀρτεμεισία, Ἀρτεμιδώρα, Ἄρτεμις, Ἀρτεμισία, Ἀρτιλώ, Ἀρχεβούλη, Ἀρχώ, Ἀταλάντη, Ἄττυα, Αὔγη, Ἀφροδεισία, Ἀφροδείτη, Ἀφροδειτώ, Ἀφροδιτώ, Βαδήα, Βακχίς, Βερενίκα, Βερενίκη, Βερονίκα(η), Βερνίκα, Βησαντίς, Βιλόκκα, Βιώ, Βουλομάγα, Βουλόνα, Γλαύκα, Γλαύκη, Γλαυκιννώ, Γλυκιννώ, Γραίη, Γυγαία, Δάδα, Δαμώ, Δανάη, Δημαρέτη, Δήμη, Δήμητρα, Δημητρία, Δημοκράτεα, Δημώ, Διδύμη, Διοδώρα, Διονυσία, Δόξα, Δύναμις, Δωρίμα, Δωρίς, Ἐαρίνη, Εἰρήνη, Ἑκατέη, Εἰσιδόρα, Ἑλλανίκη ή Λανίκη, Ἑλένη, Ἐλπίς, Ἐπιγόνη, Ἐπίκτησις, Ἐπινίκη, Ἐρατησώ, Ἑρπύλλιδα, Εὐμήκειος, Εὐάδεια, Εὐοδία, Εὐπορία, Εὐρυδίκη, Εὐρυνόη, Εὐτυχία, Εὐφράντη(α), Εὐφροσύνη, Ζοείχη, Ζόη, Ζοΐχη, Ζωΐς, Ζωπύρα, Ζωσίμη, Ἡγησάνδρα, Ἡγησίσκα, Ἡδέα, Ἡδεία, Ἡδίστη, Ἡδονή, Ἡδύλη, Ἡράκλε(ι)α, Ἡρώ, Θαυμαρέτα, Θεοδότη, Θεοδώρα, Θεοκρίτα, Θεοτίμη, Θεοφίλα, Θεοφίλη, Θεσσαλονίκη, Θευδότη, Θυμέλη, Ἰάμνεια, Ἰλιάς, Ἰόλη, Ἱππομάχα, Ἱστίεια, Καλή, Καλημερία, Καλλίστα, Καλλιτύχη, Καλλίχη, Κασσάνδρα, Κλειόνα, Κλείτα, Κλεοδίκη, Κλεονείκη, Κλεονίκη, Κλεοπάτρα, Κλευάτα, Κλευπάτρα, Κοπρία, Κοσίνα, Κρατιστώ, Κτησώ, Κυννάνα, Λαμάγα, Λαοδίκη, Λαρέτα, Λεοντώ, Λεύκη, Λογική, Λόλα, Λύδα, Λυσιμάχη, Μακεδονία, Μάτελα, Ματελίς, Ματερώ, Μεγαρέτα, Μελιννίχη, Μέλισα, Μελίτα, Μελίτεα, Μελιτώ, Μένυλλα, Μητροδώρα, Μνησίκλεια, Μνησιστράτη, Μοσχίς, Μυρσίνη, Μυρτάλη, Μυρτίς, Μύστα, Ναννίς, Νεβρίς, Νείκεα, Νείκη, Νεικηφορίς, Νεικονόη, Νεικοτύχη, Νηρεΐς, Νίκα, Νικάνδρα, Νικαρέτη, Νίκη, Νικησώ, Νικονόα(η), Νίκαια, Νικοπολιανή, Νικώ, Νύσα, Ξενοδίκη, Ξενώ, Ὀλυμπία, Ὀλυμπιάς, Ὀπώρα, Ὀρεστίνη, Ὀρνέα, Παμφίλα, Παραμόνα, Παρησία, Παρθενόπη, Παρμένεα, Πασιθέα, Πατροφίλα, Πειέρις, Πισταρέτα, Πλουσία, Πολυκάστα, Πολυξένη, Πραξινόη, Προκοπή, Πτολέμα, Πυθιάς, Πύρρα, Ρητορική, Ρόδα, Ρόδη, Σαπφώ, Σελήνη, Σίμα, Σοφία, Στολίς, Στρατονίκη, Στρατονείκη, Συμμαχία, Σύνεσις, Σωκράτις, Σωσαρίστη, Σωσικράτεια, Σωστράτη, Σωσώ, Σωτηρία, Τέρπνη, Τιμώ, Τρύφαινα, Ὑγία, Φαιστίς, Φειδίστη, Φίλα, Φιλαινώ, Φιλήτη, Φίλιννα, Φιλίππη, Φιλίστα, Φιλιτώ, Φιλοξένα, Φιλοξένη, Φιλοπάτρα, Φιλοστράτη, Φιλοτέρα, Φιλουτέρα, Φιλουμένη, Φιλωτέρα, Φρυγία, Φωτίς, Χαρά, Χαριδάμα, Χαρίκλεια, Χαρμοσύνη, Χρησίμα, Χρήστη, Χρυσεΐς, Χρυσηΐς, Ὠφελίμα.

Θεωρώ ότι δεν χρειάζεται πλέον να γίνουν κάποια σχόλια. Τα δεδομένα και η αναγραφή των Μακεδονικών ονομάτων ομιλούν από μόνα τους. Οι Βαρδαρίτες δεν ήταν ποτέ Μακεδόνες, δεν είναι Μακεδόνες και δεν θα γίνουν ποτέ Μακεδόνες.

γ. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΣΤΑ ΕΠΙΤΑΦΙΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ

Στις Αιγές (τη σημερινή Βεργίνα), την πρώτη πρωτεύουσα των Μακεδόνων, ανακαλύφθηκαν σε επιτύμβιες στήλες εβδομήντα πέντε ονόματα. Από τα ονόματα αυτά, τα εβδομήντα τέσσερα είναι Ελληνικά ονόματα και το ένα είναι Θρακικό. Φυσικά, όλα είναι γραμμένα με ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ". Συνεπώς ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣΑΝ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΟΧΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ, ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ ΟΤΙ ΑΥΤΟΙ ΟΜΙΛΟΥΣΑΝ ΚΑΙ ΕΓΡΑΦΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΟΥΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥΣ. Την ίδια στιγμή, λοιπόν, που ο άφρων, άνους, μικρόνους και μικρόψυχος Δημοσθένης, με απύθμενο θράσος, αναίδεια και πολιτικό καιροσκοπισμό, τολμά να υβρίζει τον γίγαντα, τον τιτάνα Φίλιππο ως βάρβαρο, **ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΝΤΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΑΤΟΙ**.

Τα ονόματα αναγράφονται στην εργασία της αρχαιολόγου Χρυσούλας Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, ΤΑ ΕΠΙΤΑΦΙΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ, και

έχουν ως ακολούθως: Ἀγάθων, Ἄδυμος, Ἄκυλος, Ἀλκέτας, Ἄλκιμος, Ἀμάδωκος (Θρακικό όνομα), Ἀμένανδρος, Ἀμμία, Ἀντίγονος, Ἀντικ…., Ἅρπαλος, Ἀρτεμίδωρος, Ἄρχιππος, Βερεννώ, Βερνίκα (Βερενίκα), Βιλάρρα, Δημαίνετος, Δημητρία, Δημήτριος, Δρύκαλος, Δυμιννώ (ή Δυμίννα), Ἐπικράτης, Ἕρμων, Ἐρρεβαῖος, Εὐθίας, Εὔξενος, Ἡρακλείδης, Θεόδωρος, Θεο…., Θεύκριτος, Θευφάνης, Καλλίας, Κατάνικος, Κέββας, Κλε.…, Κλεαγόρας (ή Κλεάγορος), Κλέανδρος, Κλεῖτος, Κλειώ, Κλεόβουλος, Κλεώνυμος, Κλησίθηρα, Κόρραγος (ή Κόρραβος), Κρινώ, ΚΥΤΑΣ, Λάανδρος, Λυκόφρων, Λύλα, Λυσανίας, Λυσίας, Ματιννώ, Μελίτεια, Μένανδρος, Μυννώ, Νικόστρατος, Ξενοκράτης, Παγκάστα, Παράμονος, Πάτων, Πευκόλαος, Πιερίων, Πρόξενος, Σίλλις, Στρωφακίδης, Στρώφακος, Σωκλῆς, Τελευτία, Τέλλος, Φίλα, Φίλιστος, Φιλλέας, Φίλων, Φιλώτας, Χιόννη (ή Χρόνιος), Χρυσόπολις.

Η πλειονότητα των ονομάτων αυτών είναι κοινά, κοινότατα Ελληνικά ονόματα τα οποία απαντούν σε όλη την Ελλάδα. Μερικά ονόματα απαντούν και στον Όμηρο, σε ιστορικές πηγές ή στην Ελληνική μυθολογία. Υπάρχουν, βεβαίως, και τυπικά Μακεδονικά ονόματα με αναμφισβήτητη Ελληνική προέλευση. (Ἀλκέτας, Ἀντίγονος, Ἅρπαλος, Βερνίκα (Βερενίκα(η), Μακεδονικός τύπος για την Φερενίκα(η), την φέρουσα τη νίκη. Είναι γνωστή η κόμη της Βερενίκης στην αστρονομία), Κόρραγος, Πευκόλαος, Φίλα, Φιλώτας). Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι, μέσα από τις επιγραφές των ταφικών αυτών μνημείων, τεκμηριώνεται η δημογραφική εθνολογική κατάταξη των κατοίκων αυτής της πόλης στον πυρήνα της Μακεδονικής γης. Τα μνημεία αυτά, πέραν της απόδειξης για την εθνολογική κατάταξη των κατοίκων της πόλης, αποδεικνύεται ότι αντιπροσωπεύουν και όλες τις κοινωνικές τάξεις των κατοίκων της, δεδομένης της διαφοροποίησης στη μορφή και τη διακόσμηση, και συνεπώς και στο κόστος κατασκευής. Αυτό συνεπάγεται μια κοινωνία με ανώτερα, μεσαία και κατώτερα οικονομικά στρώματα. Τα ονόματα αυτά, επιπλέον, δεν ταυτίζονται με κάποιο ιστορικό πρόσωπο. Αυτό σημαίνει ότι όλοι αυτοί οι άγνωστοι πολίτες ήταν Έλληνες, αντικρούοντας έτσι την άποψη κάποιων ανοήτων Σκοπιανών προπαγανδιστών ότι μόνον η ανώτερη τάξη της Μακεδονίας έφερε Ελληνικά ονόματα, διότι εξελληνίσθηκαν στη διάρκεια της βασιλείας του Φιλίππου Β΄.

Δεν νομίζω να πιστεύει κάποιος ότι είναι ανάγκη να παραβάλλω Βαρδαρίτικα ονόματα στα ανωτέρω Μακεδονικά, τα Ελληνικά δηλαδή ονόματα. Χάριν παιδειάς όμως γράφω μερικά: БОГОСЛАВ (ΜΠΟΓΚΟΣΛΑΒ), БОЖИДАР (ΜΠΟ**Ζ**ΙΝΤΑΡ), БОРИС (ΜΠΟΡΙΣ), БОРИСЛАВ (ΜΠΟΡΙΣΛΑΒ), БОШИДАР (ΜΠΟΣΙΝΤΑΡ), БРАНИСЛАВ (ΜΠΡΑΝΙΣΛΑΒ), БРАНИСЛАВА (ΜΠΡΑΝΙΣΛΑΒΑ), ВЕНЦИСЛАВ (ΒΕΝΤΣΙΣΛΑΒ), ВЕРОСЛАВ (ΒΕΡΟΣΛΑΒ), ВЛАДИМИР (ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ), ВОЖИДАР (ΒΟ**Ζ**ΙΝΤΑΡ), ВОИСЛАВ (ΒΟΪ'ΣΛΑΒ), ВОЈИСЛАВ (ΒΟΓΙΙΣΛΑΒ), ВОЈСЛАВ (ΒΟΓΙΣΛΑΒ), ДРАГОСЛАВ (ΝΤΡΑΓΚΟΣΛΑΒ), ИВАН (ΙΒΑΝ), ИГОР (ΙΓΚΟΡ), ЈУГОСЛАВ (ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒ), КРУНИСЛАВ (ΚΡΟΥΝΙΣΛΑΒ), КРУНОСЛАВ (ΚΡΟΥΝΟΣΛΑΒ), МИРОСЛАВ (ΜΙΡΟΣΛΑΒ), МИРОСЛАВА (ΜΙΡΟΣΛΑΒΑ), НИНОСЛАВ (ΝΙΝΟΣΛΑΒ), РАДОСЛАВ (ΡΑΝΤΟΣΛΑΒ), РАДУСЛАВ (ΡΑΝΤΟΥΣΛΑΒ), РУЖА (ΡΟΥ**Ζ**Α), РУСЕ (ΡΟΥΣΕ), СВЕТИСЛАВ (ΣΒΕΤΙΣΛΑΒ), СЛАВЕ (ΣΛΑΒΕ), СЛАВИЈА (ΣΛΑΒΙΓΙΑ), СЛАВИЦА (ΣΛΑΒΙΤΣΑ), СЛАВЕЈКО (ΣΛΑΒΕΓΙΚΟ), СЛАВЈАНКА (ΣΛΑΒΓΙΑΝΚΑ), СЛАВКА (ΣΛΑΒΚΑ), СЛАВКО (ΣΛΑΒΚΟ), СЛАВЧЕ (ΣΛΑΒ**ΤΣ**Ε), СЛАВЧО (ΣΛΑΒ**ΤΣ**Ο), СРБО (ΣΡΜΠΟ), СРБИН (ΣΡΜΠΙΝ), СТАНИСЛАВ (ΣΤΑΝΙΣΛΑΒ), СТАНИСЛАВА (ΣΤΑΝΙΣΛΑΒΑ), ТОМИСЛАВ (ΤΟΜΙΣΛΑΒ); Τα **Βαρδαρίτικα** αυτά ονόματα και όχι μόνον αυτά, όχι μόνον δεν έχουν καμμία σχέση με τη Μακεδονία και την Ελλάδα, αλλά, φαίνονται και αποδεικνύονται ξεκάθαρα και σαφέστατα και εμφανέστατα ότι είναι κοινά Σλαβικά ονόματα, τα οποία απαντούν σε όλες τις Σλαβικές χώρες. Στα περισσότερα από τα ανωτέρω ονόματα, το δεύτερο συνθετικό, σε μερικά και το πρώτο, είναι СЛАВ (ΣΛΑΒ), δηλαδή Σλάβος. Όσο για το Βαρδαρίτικο όνομα СРБО (ΣΡΜΠΟ), СРБИН (ΣΡΜΠΙΝ), σημαίνει Σέρβος και το Βαρδαρίτικο όνομα ЈУГОСЛАВ (ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒ) σημαίνει Γιουγκοσλάβος, δηλαδή Νοτιοσλάβος. Αφού αυτός ο Βαρδαρίτης λέγεται ЈУГОСЛАВ (ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒ) σημαίνει ότι το όνομα αυτό του δόθηκε διότι οι γονείς του ήθελαν να τιμήσουν τη Γιουγκοσλαβία. Δεν ήθελαν να τιμήσουν την Ελλάδα και τη Μακεδονία. Οι Βαρδαρίτες γιατί κοροϊδεύουν τον εαυτόν τους και διαδίδουν ψευδώς, αναληθώς, ψευδέστατα και αναληθέστατα, ότι είναι Μακεδόνες; Εμείς οι Έλληνες αληθώς και βεβαίως και τεκμηριωμένα είμαστε και οι Μακεδόνες. Οι Σλάβοι, Βαρδαρίτες και μη, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ διότι ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ. ΟΙ ΣΛΑΒΟΙ ΔΕΝ ΚΕΚΤΗΝΤΑΙ ΤΙΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ. Υπάρχει κάποιο κείμενο αρχαίου συγγραφέως, ιστορικού, ποιητού, γεωγράφου, επιγραφοποιού κτλ., το οποίο να έχει σχέση

με την Ελλάδα και ιδιαίτερα με τη Μακεδονία και να αναφέρει ονόματα όπως τα ανωτέρω; Όχι, δεν υπάρχει. Μην λέμε εξωπραγματικά, μην λέμε ανιστόρητα, αντιιστόρητα και ανισόρροπα πράγματα.

δ. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩΝ (Ή ΛΑΓΙΔΩΝ)

Όπως είναι ιστορικώς αποδεκτό, φυσικό, λογικό και αναμενόμενο, Μακεδονικά, Ελληνικά δηλαδή είναι και τα ονόματα των βασιλέων της Μακεδονικής δυναστείας των Πτολεμαίων (ή Λαγιδών) της Αιγύπτου, όπως επίσης ότι με Ελληνικές λέξεις αποδίδονται και τα παρωνύμιά τους, οι επικλήσεις τους. Οι Μακεδόνες Έλληνες οι βασιλεύσαντες στην Αίγυπτο ήταν οι εξής: **1.** Πτολεμαίος Α΄ ο Λάγου ή Σωτήρ, 367-283 π.Χ., εβασίλευσε (323-284 π.Χ.). ‘’τὸν δὲ τοῦ Λάγου Σωτῆρα παραδόντων Ῥοδίων τὸ ὄνομα’’. (‘’Παυσανίας, Α’. 8.6’’). **2**. Πτολεμαίος Β΄ ο Φιλάδελφος, 308-246 π.Χ., εβασίλευσε (284-246 π.Χ.). **3**. Πτολεμαίος Γ΄ ο Ευεργέτης, εβασίλευσε (246-222 π.Χ.). **4**. Πτολεμαίος Δ΄ ο Φιλοπάτωρ, 238-205 π.Χ., εβασίλευσε (221-205 π.Χ.). **5**. Πτολεμαίος Ε΄ ο Επιφανής, 210-180 π.Χ., εβασίλευσε (205-180 π.Χ.). **6**. Πτολεμαίος ΣΤ΄ ο Φιλομήτωρ, 187-145 π.Χ., εβασίλευσε (180-145 π.Χ.). ‘’ὁ δὲ Φιλομήτωρ καλούμενος ὄγδοος μέν ἐστιν ἀπόγονος Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, τὴν δὲ ἐπίκλησιν ἔσχεν, ἐπὶ χλευασμῷ. οὐ γάρ τινα τῶν βασιλέων μισηθέντα ἴσμεν ἐς τοσόνδε ὑπὸ μητρός,’’. (‘’Παυσανίας, Α’. 9.1’’). **7**. Πτολεμαίος Ζ΄ ο Νέος Φιλοπάτωρ, εβασίλευσε (147-145 π.Χ.). **8**. Πτολεμαίος Η΄ ο Ευεργέτης Β’, ο λεγόμενος και Φύσκων, εβασίλευσε (145-116 π.Χ.). **9**. Πτολεμαίος Θ΄ ο Σωτήρ Β’, ο λεγόμενος και Λάθυρος, εβασίλευσε (116-110 π.Χ., 109-107 π.Χ., 88-81 π.Χ.). **10**. Πτολεμαίος Ι’, Αλέξανδρος Α΄ Θεός Φιλομήτωρ, υιός του Πτολεμαίου Η΄, εβασίλευσε (107-88 π.Χ.), **11**. Πτολεμαίος ΙΑ’, Αλέξανδρος Β΄, εβασίλευσε (115-80 π.Χ.). **12**. Πτολεμαίος ΙΒ’ ο Αυλητής, 112-51 π.Χ. Ο πλήρης τίτλος του ήταν, Πτολεμαίος ΙΒ’ Θεός Φιλοπάτωρ, Φιλάδελφος, Νέος Διόνυσος, Αυλητής. Εδώ παρατηρείται ότι η επίκληση Νέος Διόνυσος παραπέμπει και υποδηλώνει θεϊκή μετενσάρκωση. **13**. Πτολεμαίος ΙΓ΄ Θεός Φιλοπάτωρ, (63-47 π.Χ.). Συνεβασίλευσε με την αδελφή του Κλεοπάτρα Ζ’, από το 51 π.Χ. **14**. Πτολεμαίος ΙΔ΄ Θεός Φιλοπάτωρ Β΄, 59-44 π.Χ., εβασίλευσε (47-44 π.Χ.), **15**. Πτολεμαίος ΙΕ΄ Καίσαρ. Ο πλήρης τίτλος του ήταν, Πτολεμαίος Φιλοπάτωρ Φιλομήτωρ Καίσαρ, 47-30 π.Χ., εβασίλευσε (44-30 π.Χ.). Ήταν υιός της Κλεοπάτρας Ζ’ και του Ιουλίου Καίσαρος, επονομαζόμενος και Καισαρίων. Οι επικλήσεις κάποιων βασιλέων υποδήλωναν την ανθρώπινη μετενσάρκωση προηγουμένων βασιλέων στους διαδόχους τους. Π.χ. ο Πτολεμαίος Ζ΄ Νέος Φιλοπάτωρ από τον Πτολεμαίο Δ΄, ο Πτολεμαίος Η΄ Ευεργέτης Β’ από τον Πτολεμαίο Γ΄, ο Πτολεμαίος Θ΄ Σωτήρ Β’ από τον Πτολεμαίο Α΄, ο Πτολεμαίος Ι’ Αλέξανδρος Α΄ θεός Φιλομήτωρ από τον Πτολεμαίο ΣΤ΄, ο Πτολεμαίος ΙΑ’ Αλέξανδρος Β΄ από τον Πτολεμαίο Ι’. Βεβαίως δεν είναι καθόλου κολακευτικά τα παρωνύμια Φύσκων, δηλαδή φούσκας, προφανώς λόγω πάχους, του Πτολεμαίου Η΄, Λάθυρος, δηλαδή λαθούρι του Πτολεμαίου Θ΄, ή Αυλητής, δηλαδή παίκτης αυλού του Πτολεμαίου ΙΒ’.

Πιστεύω ότι αξίζει να αναγράψουμε και μερικές Μακεδονικές επιγραφές οι οποίες βρέθηκαν στην Αίγυπτο. Δεν χρειάζεται ασφαλώς να σας πω ότι όλες είναι γραμμένες με Μακεδονικά, δηλαδή με Ελληνικά γράμματα.

Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΙ Η ΒΟΥΛΗ Η ΑΝΤΙΝΟΕΩΝ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΤΩ ΔΕΛΤΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΝ ΘΗΒΑΪΚΟΝ ΝΟΜΟΝ ΟΙΚΟΥΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΤΙΜΗΣΑΝ ΠΟΠΛΙΟΝ ΑΙΛΙΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΝ ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΕΠΙ ΑΝΔΡΑΓΑΘΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙΣ. Η επιγραφή αυτή ανάγεται στο 145-147 μ.Χ. και αναφέρεται σε ρήτορα ή σε σοφιστή.

ΟΙ ΤΟΥ ΛΣ ΕΤΟΥΣ ΜΕΛΛΑΚΕΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΖΩΙΛΟΣ ΖΩΙΛΟΥ, ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ, ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΣ ΣΩΣΙΝΟΥ, ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ ΚΩΣΑΝΕΛΟΥ, ΣΑΡΑΠΙΩΝ ΔΩΡΙΩΝΟΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΙΟΥ, ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΕΤΥΜΟΚΛΕΟΥΣ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΑΜΥΝΤΑΣ ΙΠΠΑΔΟΥ, ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΣΩΝΙΚΟΥ ΕΡΜΕΙ ΗΡΑΚΛΕΙ. Η επιγραφή αυτή ανάγεται στο 134 π.Χ.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΝ ΤΟΝ ΑΡΧΙΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΥΝΗΓΟΝ ΤΟΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΥΝΗΓΟΝ ΥΙΟΝ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΛΥΚΙΩΝ ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΕΥΝΟΙΑΣ ΗΣ Ο ΠΑΤΗΡ ΑΥΤΟΥ ΔΙΑΤΕΛΕΙ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΤΕ ΒΑΣΙΛΕΑ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΝ ΘΕΟΥΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΚΟΙΝΠΟΝ ΤΩΝ ΛΥΚΙΩΝ. Η επιγραφή αυτή ανάγεται στο 188-181 π.Χ., επί Πτολεμαίου του Επιφανούς, και φυσικότατα και λογικότατα και συνεπέστατα με την Ιστορία, τη λογική και την επιστήμη της Λογικής, είναι και αυτή γραμμένη με **Ελληνικά γράμματα**. Βαρδαρίτικα Βουλγαροσερβικά δεν υπάρχουν φυσικά ούτε για δείγμα, διότι δεν είναι λογικό και ιστορικώς αποδεκτό να υπάρχουν.

Στο μουσείο της Αλεξανδρείας μπορεί κάποιος να δει την επιγραφή του βασιλέως Πτολεμαίου και της βασιλίσσης Βερενίκης, η οποία έχει ως ακολούθως: ΥΠΕΡ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΤΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΩΝ ΑΡΧΑΓΑΘΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ Ο ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ ΤΗΣ ΛΙΒΥΗΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΗ ΣΤΡΑΤΟΝΚΗ ΣΑΡΑΠΙΔΙ ΙΣΙΔΙ ΤΟ ΤΕΜΕΝΟΣ. Αλήθεια, αυτά τα **Ελληνικά γράμματα** της Επιγραφής των Μακεδόνων βασιλέων της Αιγύπτου, οι Βαρδαρίτες πώς τα ονομάζουν;

Στο Σεράπειον, υπάρχει ανάγλυφη επιγραφή του Πτολεμαίου Γ’, η οποία είναι γραμμένη, φυσικά, με Ελληνικά Γράμματα. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ ΘΕΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ …. ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΓΜΑ ΣΑΡΑΠΙΔΟΣ ΚΑΙ ΙΣΙΔΟΣ.

Στο Αρχαιολογικό μουσείο του Καΐρου, υπάρχει μια στήλη από φαγιούμ, προερχόμενη από την Κροκοδειλόπολη. Είναι κατασκευασμένη από λευκό εύθρυπτο ασβεστόλιθο. Στην καμάρα της στήλης υπάρχει ο πτερωτός ηλιακός δίσκος από τον οποίο κρέμονται δύο ουραία (παράσταση κόμπρας). Ακριβώς από κάτω, μέσα σε έναν ναΐσκο, προβάλλει η προτομή μιας μορφής με την ψεύτικη γενειάδα των Αιγυπτίων βασιλέων και τη βασιλική ταινία με το ουραίο. Αριστερά του ναΐσκου, είναι ο Σούχος, ο θεός-κροκόδειλος, φορώντας το διπλό στέμμα και κρατώντας τον Αιγυπτιακό σταυρό και το σκήπτρο. Στα δεξιά, μια μορφή η οποία φορεί διάδημα, στέκεται σε στάση προσφοράς. Το κείμενο της επιγραφής είναι στα Ελληνικά βεβαίως. ΥΠΕΡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ ΘΕΑΣ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ …… ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ. Και η επιγραφή αυτή, όπως βλέπουμε, είναι γραμμένη, φυσικά, με **Ελληνικά γράμματα**. Ολόκληρο το κείμενο της επιγραφής, στη σύγχρονη Ελληνική έχει ως εξής: ‘’Για τη βασίλισσα Κλεοπάτρα, θεά Φιλοπάτορα, για τον θεό Πτολεμαίο που λέγεται επίσης Καίσαρ, θεό Φιλοπάτορα και Φιλομήτορα, και για τους προγόνους τους, στον Σούχο, θεό μεγάλο, μεγάλο, πατέρα του πατέρα τους, ο Αρτεμίδωρος (αφιέρωσε)’’. Το κείμενο χρονολογείται μεταξύ 44 και 30 π.Χ. Πρόκειται, πιθανότατα, για τον Καισαρίωνα, υιό του Ιουλίου Καίσαρος και της Κλεοπάτρας Ζ’, ο οποίος κάνει προσφορά στον θεοποιημένο πατέρα του, του οποίου η μορφή πιθανότατα θα βρίσκεται μέσα στον ναΐσκο. Την εκδήλωση εποπτεύει ο θεός της Κροκοδειλόπολης.

Πιστεύω ότι αξίζει να αναγράψουμε έστω και τις δύο μόνο πρώτες σειρές από τις 54 συνολικώς, της **Ελληνικής** απόδοσης της τρίγλωσσης επιγραφής (Ιερατικά Αιγυπτιακά, Δημώδη Αιγυπτιακά και Ελληνικά) της **στήλης της Ροζέττας** (pierre de Rosette). Πρόκειται για την επιγραφή πάνω σε μια εντυπωσιακή ογκώγη πλάκα από γρανοδιορίτη βάρους 720 κιλών, ύψους 114 εκατοστών, πλάτους 73 εκατοστών και πάχους 27 εκατοστών προερχομένη από τον ναό του βασιλέως Πτολεμαίου Ε΄ του Επιφανούς. "ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ ΜΕΓΑΛΟΔΟΞΟΥ ΤΟΥ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΣΑΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΘΕΟΥΣ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΑΝΤΙΠΑΛΩΝ ΥΠΕΡΤΕΡΟΥ ΤΟΥ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΑΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΩΝ ΚΑΘΑΠΕΡ Ο ΗΦΑΙΣΤΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΘΑΠΕΡ Ο ΗΛΙΟΣ". Ο Γάλλος λόγιος, ανατολιστής, φιλόλογος και Αιγυπτιολόγος Jean-Francois Champollion, ο οποίος χάρις στην Ελληνική γραφή της στήλης κατάφερε το 1822 να ξεκλειδώσει την αρχαία γλώσσα της Αιγύπτου, τον κώδικα την Ιερογλυφικών, το 1810 στην πρώτη του εργασία για τη στήλη είχε γράψει: ‘’Η γραφή της στήλης της Ροζέττας παρουσιάζει το όνομα του **Έλληνα βασιλιά Πτολεμαίου**…’’.

Πιστεύω ότι αξίζει επίσης, να γράψουμε και για μερικά από τα νομίσματα τα οποία εξέδωσαν οι Μακεδόνες βασιλείς της δυναστείας των Πτολεμαίων:

Νόμισμα του Πτολεμαίου Α' του Σωτήρος, το οποίο φέρει στις δύο όψεις, την κεφαλή του και τον αετό του θεού Διός και με την επιγραφή, με **Ελληνικά** γράμματα βεβαίως, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ**.

Χρυσό νόμισμα το οποίο φέρει σε κατατομή τις μορφές του **Πτολεμαίου Β' του Φιλαδέλφου και της Αρσινόης Β΄**, αδελφής-συζύγου του, όπως δηλώνει η επιγραφή με τα **Ελληνικά** γράμματα βεβαίως, **ΑΔΕΛΦΩΝ**. Κόπηκε κατά τη βασιλεία του Πτολεμαίου Γ' Ευεργέτου. Αμφότεροι φορούν το διάδημα. Πίσω από τον τράχηλο του Πτολεμαίου απεικονίζεται μια Γαλατική ασπίδα με κεντρική νεύρωση, υπόμνηση της σφαγής των Κελτών μισθοφόρων, από τους στρατιώτες του Πτολεμαίου Β', το 276 π.Χ.

Χρυσό οκτάδραχμο με την κεφαλή του **Πτολεμαίου Γ' του Ευεργέτου**, φέροντος τρίαιναν. (Αμερικανική Νομισματική Συλλογή, Νέα Υόρκη).

Νόμισμα του Πτολεμαίου ΣΤ' του Φιλομήτορος, το οποίο φέρει στις δύο όψεις, κεφαλή της Ίσιδος και τον αετό του Διός και με την επιγραφή με **Ελληνικά** γράμματα βεβαίως, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ**.

Αλήθεια, ποιος άνθρωπος μπορεί πλέον να πιστεύει τα αηδιαστικά ψέμματα και την βλακώδη προπαγάνδα των Βαρδαριτών ότι είναι Μακεδόνες, ότι ομιλούν Μακεδονικά και άλλα τοιαύτα φαιδρότατα; Ποιος μπορεί επίσης να είναι τόσο πανηλίθιος, άσχετος, αμαθής, αγράμματος, αδαής, απαίδευτος, ανιστόρητος, αντιιστόρητος και τόσο τυφλός ''τὰ τ' ὦτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματα'', ώστε να πιστεύει ότι οι κοσμοκράτορες Μακεδόνες δεν ήταν Έλληνες και ότι άφησαν την υπέροχη και θεϊκή γλώσσα που ομιλούσαν, τα Ελληνικά, για να εκφρασθούν στα άγνωστα και ανύπαρκτα τότε Βαρδαρίτικα Βουλγαροσερβικά;

ε. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΕΛΕΥΚΙΔΩΝ

Όπως είναι λογικό, φυσικό και συνεπές με την Ιστορία και τη λογική, Μακεδονικά, Ελληνικά δηλαδή είναι και τα ονόματα των βασιλέων της Μακεδονικής δυναστείας των Σελευκιδών της Ασίας (Συρίας, Βαβυλώνος και επέκεινα), όπως επίσης με Ελληνικές λέξεις αποδίδονται και τα παρωνύμιά τους. Οι βασιλεύσαντες των Σελευκιδών στην Ασία ήταν οι εξής: **1.** Σέλευκος Α΄ ο Νικάτωρ, 358-281 π.Χ., εβασίλευσε (312-281 π.Χ.), **2.** Αντίοχος Α΄ ο Σωτήρ, υιός του Σελεύκου Α΄, εβασίλευσε (281-261 π.Χ.), **3.** Αντίοχος Β΄ ο Θεός, εβασίλευσε (261-246 π.Χ.), **4.** Σέλευκος Β΄ ο Καλλίνικος, εβασίλευσε (246-225 π.Χ.), **5.** Σέλευκος Γ΄ ο Σωτήρ, εβασίλευσε (225-223 π.Χ.), **6.** Αντίοχος Γ΄ ο Μέγας, υιός του Σελεύκου Β΄, εβασίλευσε (223-187 π.Χ.), **7.** Σέλευκος Δ΄ ο Φιλοπάτωρ, υιός του Αντιόχου Γ΄, εβασίλευσε (187-175 π.Χ.), **8.** Αντίοχος Δ΄ ο Επιφανής, αδελφός του Σελεύκου Δ΄, εβασίλευσε (175-163 π.Χ.), **9.** Αντίοχος Ε΄ ο Ευπάτωρ, υιός του Αντιόχου Δ΄, εβασίλευσε στη Συρία (164-162 π.Χ.), **10.** Αντίοχος ΣΤ΄ ο Επιφανής, Διόνυσος. (164-162 π.Χ.), **11.** Δημήτριος Β΄, **12.** Σέλευκος Ε΄ ο Νικάτωρ, υιός της Κλεοπάτρας Θεάς και του Δημητρίου Β', εβασίλευσε (125 π.Χ.), **13.** Αντίοχος ΣΤ΄ ο Επιφανής Νικάτωρ, υιός Αντιόχου Η΄, (- 95 π.Χ.), **14.** Αντίοχος Ζ΄ ο Σιδήτης, εβασίλευσε (139-129 π.Χ.), **15**. Αντίοχος Η΄ ο Φιλομήτωρ Γρυπός, αδελφός του Σελεύκου Ε΄, (125-96 π.Χ.), **16.** Αντίοχος Θ΄ ο Κυζικηνός Φιλοπάτωρ, υιός Αντιόχου Ζ΄, βασιλιάς Συρίας (113-95 π.Χ.), **17.** Αντίοχος Ι΄ ο Ευσεβής, Φιλοπάτωρ, υιός του Αντιόχου Θ΄. **18.** Αντίοχος ΙΑ΄ ο Επιφανής, Φιλάδελφος, υιός του Αντιόχου Η΄, συνεβασίλευσε με τον αδελφό του Φίλιππο, **19.** Αντίοχος ΙΒ΄ ο Ασιατικός, Ευσεβής, τελευταίος βασιλιάς της Συρίας (68-64/3 π.Χ.), υιός του Αντιόχου Ι΄. (Άλλοι τέσσερις βασιλείς με το όνομα Αντίοχος εβασίλευσαν και στην Κομμαγηνή).

Νομίζω ότι αξίζει να αναγράψουμε και για μερικά από τα νομίσματα τα οποία εξέδωσαν οι Μακεδόνες βασιλείς της δυναστείας των Σελευκιδών:

Νόμισμα του Αντιόχου Α'. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση κεφαλής και την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, επί δε της ετέρας τον θεό Απόλλωνα.

Νόμισμα του Αντιόχου Α'. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση κεφαλής επί δε της ετέρας ίππον και την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Νόμισμα του Αντιόχου Β'. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση κεφαλής και την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, επί δε της ετέρας τον θεό Απόλλωνα.

Νόμισμα του Αντιόχου Β'. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση κεφαλής, επί δε της ετέρας τον ημίθεο ήρωα των Ελλήνων Ηρακλή και την επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Νόμισμα του Αντιόχου Δ' του Επιφανούς. Επ' αμφοτέρων των όψεων φέρει παράσταση του θεού Διός. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση της κεφαλής του Διός και επί της ετέρας ο Ζεύς ένθρονος και κρατών αετόν στο δεξί χέρι και σκήπτρο στο αριστερό. Επί της όψεως αυτής αναγράφεται η επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ.

Νόμισμα του Αντιόχου Δ' του Επιφανούς. Επ' αμφοτέρων των όψεων φέρει παράσταση του θεού Απόλλωνος. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση της κεφαλής του Απόλλωνος και επί της ετέρας ο θεός Απόλλων όρθιος και κρατών λύρα στο αριστερό χέρι και με τεντωμένο μπροστά το δεξί χέρι. Επί της όψεως αυτής αναγράφεται η επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ.

Νόμισμα του Αντιόχου Β'. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση κεφαλής επί δε της ετέρας παράσταση, πιθανότατα, των Διοσκούρων.

Νόμισμα του Αντιόχου Η' και της Κλεοπάτρας. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση κεφαλών, επί δε της ετέρας τον θεό Δία και επιγραφή.

Νόμισμα του Αντιόχου ΙΓ'. Επί της μιας όψεως φέρει παράσταση κεφαλής, επί δε της ετέρας τον θεό Δία και επιγραφή με Ελληνικά γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

στ. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΗΣ ΒΑΚΤΡΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΪΝΔΙΚΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

Όπως είναι φυσικό, λογικό, αναμενόμενο και ιστορικώς αποδεκτό, Μακεδονικά, δηλαδή Ελληνικά, Ελληνικότατα είναι και τα ονόματα των Μακεδόνων βασιλέων της Βακτριανής (στο Ανατολικό και στο Δυτικό βασίλειο) στην Κεντρική Ασία, ως και των Ελληνοϊνδικών βασιλείων. Ως βασιλεύσαντες στη Βακτριανή αναφέρονται οι εξής:

Διόδοτος Α΄ (256-246 π.Χ.), Διόδοτος Β΄, υιός του Διοδότου Α΄ (246-227 π.Χ.), Ευθύδημος Α΄, (από τη Μαγνησία του Μαιάνδρου της Μ. Ασίας, 227-189 π.Χ.), Δημήτριος Α΄, υιός του Ευθυδήμου Α΄ (189-167 π.Χ.), Ευθύδημος Β΄, υιός ή αδελφός του Δημητρίου Α΄, Ευκρατίδης Α΄ (171-145 π.Χ.), Ηλιοκλής Α΄, (159-130 π.Χ.), Ηλιοκλής Β΄, (120-115 π.Χ.), Αντιαλκίδας.

Επίσης, στο Ανατολικό Βασίλειο της Βακτριανής αναφέρονται ως βασιλεύσαντες οι εξής: Απολλόδοτος Β΄ (110-80 π.Χ.), Ιππόστρατος (80-60 π.Χ.), Τήλεφος (80-75 π.Χ.), Διονύσιος (80-75 π.Χ.), Ζωίλος Β' (75-50 π.Χ.), Απολλοφάνης (50-40 π.Χ.), Στράτων Β' και Στράτων Γ' (25-15 π.Χ.), Βαθρύασα (15-10 π.Χ.).

Επίσης, στο Δυτικό Βασίλειο της Βακτριανής αναφέρονται ως βασιλεύσαντες οι εξής: Ανταλκίδας ο Νικηφόρος (130-100 π.Χ.), Αρχίβιος (100-78 π.Χ.). (Ο Αρχίβιος ή Αρχήβιος ή Αρχέβιος ήταν ο τελευταίος Έλληνας βασιλιάς που εβασίλευσε στα Τάξιλα), Έπανδρος (100-95 π.Χ.), Φιλόξενος (95;-90; π.Χ.), Πευκόλαος (90-87 π.Χ.), Διομήδης (87-82 π.Χ.), Αρτεμίδωρος (82;-71; π.Χ.), Θεόφιλος (80;-60; π.Χ.), Νικίας (80;-60; π.Χ.), Τήλεφος (69-61 π.Χ.), Αμύντας (58-50 π.Χ.), Ερμαίος και Καλλιόπη (50-30 π.Χ.), Ερμαίος (30-1 π.Χ.). Ο Ερμαίος ήταν ο τελευταίος Έλληνας βασιλιάς που εβασίλευσε στην περιοχή των Παραπαμισαδών.

Στο Ελληνοϊνδικό βασίλειο αναφέρονται ως βασιλεύσαντες οι εξής: Αγαθοκλής (167-165 π.Χ.), Πανταλέων, (165 π.Χ.), Αντίμαχος Α΄, (165 π.Χ.), Απολλόδοτος Α΄, (165-163 π.Χ.), Μένανδρος Α' ο Δίκαιος (163-145 π.Χ.), Στράτων Α΄ ο Επιφανής (145-95 π.Χ.), Διονύσιος (95-80 π.Χ.), Ιππόστρατος (58-30 π.Χ.). Τα έτη της βασιλείας των ανωτέρω διαφοροποιούνται γενικώς.

Λοιποί οι οποίοι αναφέρονται ως βασιλεύσαντες στην Κεντρική Ασία και σε περιοχές των Ινδιών ήταν οι εξής: Ευκρατίδης Β΄, Πλάτων, Πολύξενος, Λυσίας, Βερενίκη, Ζωίλος Α',

Δημήτριος Β΄, Αντίμαχος Β', Δημήτριος Γ΄, Μένανδρος Β', Ηλιόδοτος, Βονώνης. Η Μακεδονική Ελληνική βασιλική εξουσία στην Κεντρική Ασία και την Ινδία εχάθη περί το 30 π.Χ. ή περί το 10 μ.Χ. (Για περισσότερες πληροφορίες για τους βασιλεύσαντες Μακεδόνες στην Κεντρική Ασία και την Ινδία και τα νομίσματά τους στα βιβλία, του MICHAEL MITCHINER, ''INDO-GREEK AND INDO-SCYTHIAN COINAGE, VOLUME 1, HAWKINS PUBLICATIONS, 1975, LONDON'' και των DR. OSMUND BOREARACHCHI & AMAN UR RAHMAN, ''PRE-KUSHANA COINS IN PAKISTAN, Έκδοση Iftikhar Rasul IRM Associates (Pvt) Ltd'').

Πιστεύω ότι αξίζει να αναφέρουμε ολίγα και για την περίφημη επιγραφή, στο Ηρώον της πόλεως Αϊ Χανούμ, στο Βόρειο Αφγανιστάν, (Αϊ Χανούμ στα Τουρανικά σημαίνει ''φεγγαρόμορφη γυναίκα''), μιας μεγάλης Ελληνικής πόλης, της οποίας δεν ξέρουμε το Ελληνικό όνομα, πιθανότατα η "Αλεξάνδρεια η επί του Ώξου", μεταξύ των ποταμών Ώξου (Αμού Νταριά) και Κόκτσκα, στα σύνορα με τη Ρωσική Ομοσπονδία), από τα Δελφικά παραγγέλματα, με αφιέρωση του επισκέπτη της πόλης Κλεάρχου, από τους Σόλους της Κύπρου, μαθητού του Αριστοτέλους, ο οποίος τα ανήρτησε. Ο ίδιος ο Κλέαρχος αναφέρει: ΑΝΔΡΩΝ ΤΟΙ ΣΟΦΑ ΤΑΥΤΑ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΑΝΑΚΕΙΤΑΙ ΡΗΜΑΤΑ ΑΡΙΓΝΩΤΩΝ ΠΥΘΟΙ ΕΝ ΗΓΑΘΕΑΙ. ΕΝΘΕΝ ΤΑΥΤΑ ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΕΠΙΦΡΑΔΕΩΣ ΑΝΑΓΡΑΨΑΣ ΕΙΣΑΤΟ ΤΗΛΑΥΓΗ ΚΙΝΕΟΥ ΕΝ ΤΕΜΕΝΕΙ. Η επιγραφή βεβαίως, όπως βλέπουμε, είναι γραμμένη με κεφαλαία **ΕΛΛΗΝΙΚΑ γράμματα**. Η απόδοσή της σε πεζά γράμματα έχει ως εξής: "Ἀνδρῶν τοι σοφά ταῦτα παλαιοτέρων ἀνάκειται ῥήματα ἀριγνώτων Πυθοῖ ἐν ἡγαθέαι ἔνθεν ταῦτα Κλέαρχος ἐπιφραδέως ἀναγράψας εἴσατο τηλαυγῆ Κινέου ἐν τεμένει". Η απόδοση της επιγραφής στη σύγχρονη Ελληνική έχει ως εξής: "Αυτά τα παραγγέλματα επιφανών σοφών είναι αγιασμένα από την Πυθία. Ο Κλέαρχος τα αντέγραψε επιμελώς και τα ανήρτησε στο τέμενος του Κινέα για να φωτίζουν από μακριά". (Ο Κινέας ήταν ο ιδρυτής της πόλεως στον οποίον είχε αφιερωθεί και Ηρώον). Άλλες Δελφικές ρήσεις οι οποίες κοσμούσαν την ενεπίγραφη στήλη της πόλης ανέγραφαν: ''Γονεῖς αἰδοῦ'', ''Φίλοις βοήθει'', ''Θυμού κράτει''.

Ακριβώς δίπλα, στα δεξιά της ανωτέρω επιγραφής, ήταν γραμμένο το εξής Δελφικό παράγγελμα, επίσης με κεφαλαία **ΕΛΛΗΝΙΚΑ γράμματα**. ΠΑΙΣ ΩΝ ΚΟΣΜΙΟΣ ΓΙΝΟΥ ΗΒΩΝ ΕΓΚΡΑΤΗΣ ΜΕΣΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣ ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ ΕΥΒΟΥΛΟΣ ΤΕΛΕΥΤΩΝ ΑΛΥΠΟΣ. Η απόδοσή της με πεζά γράμματα έχει ως εξής: "Παῖς ὤν κόσμιος γίνου, ἡβῶν ἐγκρατής, μέσος δίκαιος, πρεσβύτης εὔβουλος, τελευτών ἄλυπος". Η απόδοσή της στη σύγχρονη Ελληνική, όχι βεβαίως ότι αυτό χρειάζεται απολύτως, διότι είναι κατανοητή, έχει ως εξής: "Όταν είσαι παιδί, να είσαι κόσμιος (να μαθαίνεις τους καλούς τρόπους, να είσαι ευπρεπής), Έφηβος, να είσαι εγκρατής (να πειθαρχείς τα πάθη σου). Ώριμος, να είσαι δίκαιος, Γέρων, να δίνεις σωστές συμβουλές και να μην λυπάσαι για τον θάνατο που πλησιάζει". Το παράθεμα ανήκει σε μια συλλογή 140 ρήσεων σοφών Ελλήνων ανδρών. Οι άνθρωποι του Ελληνιστικού κόσμου συνήθιζαν να διακοσμούν το δημόσιο χώρο με αποφθέγματα των Ελλήνων σοφών του παρελθόντος. Αξίζει να τονισθεί ότι η επιγραφή αυτή βρέθηκε 4.800 χιλιόμετρα μακριά από την Ελλάδα και τους Δελφούς. Αλήθεια, οι λέξεις των ανωτέρω επιγραφών φαίνονται σε κάποιον ότι δεν είναι Ελληνικές, και ότι είναι Βαρδαρίτικες; Τα γράμματα επίσης, βλέπουμε ότι είναι ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΑΤΑ, διότι μόνον ΕΛΛΗΝΙΚΑ θα μπορούσε να είναι, και βεβαίως και ασφαλώς και οπωσδήποτε, δεν είναι Κυριλλικά, δεν είναι Σλαβικά, Βαρδαρίτικα ή άλλα, διότι αυτό θα ήταν σχήμα πρωθύστερον και συνεπώς ανώμαλον.

Η καταπληκτική αυτή Ελληνική πόλη, στη στρατηγική θέση μεταξύ των ποταμών Ώξου (Αμού Νταριά) και Κόκτσα, 300 χλμ. βορείως της Καμπούλ, εκτός από τον Ναό, το ανάκτορο με το καταπληκτικό μωσαϊκό του, το Γυμνάσιο με την παλαίστρα, τα αγάλματα του θεού Ερμού και του Ηρακλέους, το θέατρο, τη μεγάλη κεντρική οδό, την Ακρόπολη, το Ηρώο του Κινέα, το βασιλικό Μαυσωλείο, την υπέροχη στοά με τους Κορινθιακούς κίονες και τα περίτεχνα Κορινθιακού τύπου κιονόκρανα στα διάφορα αρχιτεκτονήματα της πόλης, ζούσε και με τις αξίες της Ελληνικής φιλοσοφίας.

Αξίζει να αναφέρουμε επίσης, ελάχιστα έστω, σχετικώς για τα νομίσματα τα οποία εξέδωσαν οι Μακεδόνες Έλληνες βασιλείς της Βακτριανής και των Ελληνοϊνδικών βασιλείων:

Τεράστιο χρυσό **νόμισμα 20 στατήρων**, το μεγαλύτερο αρχαίο νόμισμα (169 γραμ., 0,58 εκατ.). Στον εμπροσθότυπο παριστάται η δεξιά στραμμένη κεφαλή του βασιλέως ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ Α' (171-145 π.Χ.) φερούσης κράνος με λοφίο. Στον οπισθότυπο παριστώνται οι Διόσκουροι καθήμενοι επί ίππων, στραμμένοι προς τα δεξιά, φέροντες μακρές λόγχες, και αναγράφεται η επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ**.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ Α' (171-145 π.Χ.) φέροντος κράνος, στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τους Διοσκούρους καθημένους επί ίππων και φερόντων μακρές λόγχες και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** ασφαλώς, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ**.

Νόμισμα με την κεφαλή του βασιλέως ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ Α' (171-145 π.Χ.) φέροντος κράνος, ανασηκωμένο από το μέτωπο προς τον αυχένα, στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τους Διοσκούρους καθημένους επί ίππων και φερόντων μακρές λόγχες και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματ**α βεβαίως, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ**.

Νόμισμα με ασκεπή την κεφαλή του βασιλέως ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ Α' (171-145 π.Χ.), στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο παράσταση του Ηρακλέους και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ**.

Νόμισμα με ασκεπή την κεφαλή του βασιλέως ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ Α' (171-145 π.Χ.), στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τους Διοσκούρους καθημένους επί ίππων και φερόντων μακρές λόγχες και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ**.

Τετράγωνος οβολός με την κεφαλή του βασιλέως ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ Α' (171-145 π.Χ.) φέροντος κράνος, και την επιγραφή, με Ελληνικά γράμματα φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ** στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τους Διοσκούρους καθημένους επί ίππων και φερόντων μακρές λόγχες. Από το νομισματοκοπείο του Μπάλχ.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής, (πιθανότατα όμως κάποιων τμημάτων της), του ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ, (186;-177/176; π.Χ.), φορώντος τον χαρακτηριστικό Μακεδονικό πίλο, την καυσία, στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τον θεό Ποσειδώνα όρθιο κρατώντα τρίαινα στο δεξί χέρι και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ**. Ο ΑΝΤΙΜΑΧΟΣ ήταν ο πρώτος βασιλεύς ο οποίος έκοψε νομίσματα με δίγλωσσες επιγραφές (Ελληνικά και Μπράχμι).

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως ΗΛΙΟΚΛΕΟΥΣ, στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τον θεό Δία όρθιο και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΗΛΙΟΚΛΕΟΥΣ**.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α', (190-170 π.Χ.και κατ' άλλους 195-185 π.Χ.) φερούσης επ' αυτής περικεφαλαία σχήματος κεφαλής ελέφαντος, με γυριστή προβοσκίδα και χαυλιόδοντα, δηλούσης τις κατακτήσεις του στην Ινδία, στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο παράσταση ορθίου γυμνού Ηρακλέους φέροντος το ρόπαλο στο αριστερό χέρι και το δεξί του χέρι στο κεφάλι σε στάση στρατιωτικού χαιρετισμού και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**.

Νόμισμα του βασιλέως ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α', (190-170 π.Χ.) με κεφαλή ελέφαντος, με χαυλιόδοντες και προβοσκίδα, δηλούσης τις κατακτήσεις του στην Ινδία, στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**. (Στα νομίσματα με απεικόνιση ελέφαντα αξίζει να αναφέρουμε το αργυρό δεκάδραχμο Αττικού τύπου (42.4 γρ.), που εκδόθηκε περίπου το 327-326 π.Χ. Στον εμπροσθότυπο παριστάται Μακεδών ιππεύς με δόρυ ο οποίος επιτίθεται καλπάζων εναντίον υποχωρούντος πολεμικού **ελέφαντος**, φέροντος επ' αυτού δύο στρατιώτες ένας των οποίων στοχεύει με το δόρυ του τον ιππέα. Στον οπισθότυπο παριστάται ο Μέγας Αλέξανδρος ορθός με μέτωπο προς τα εμπρός με ξίφος, φορών περσικό κράνος και μανδύα, κρατών δόρυ στο αριστερό χέρι και κεραυνό στο δεξί. Στεφανώνεται με στεφάνι από την ιπταμένη **Νίκη**. Κατ' άλλην ερμηνεία ο έφιππος ιππέας παριστά τον Μέγα Αλέξανδρο ο οποίος επιτίθεται εναντίον του πολεμικού ελέφαντος του βασιλέως Πώρου. Τέτοιο γεγονός δεν συνέβη στην πραγματικότητα. Ο Μέγας Αλέξανδρος επί κεφαλής μέρους του ιππικού του επετέθη εναντίον του ιππικού του Πώρου. (''Αλεξ., Ανάβ., Ε'. 15.2, 16.4,

17.3-4,7''). Το αργυρό αυτό τετράδραχμο εξεδόθη εις ανάμνησιν της νίκης του Μεγάλου Αλεξάνδρου στον ποταμό Υδάσπη).

Χρυσός στατήρ με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής ΔΙΟΔΟΤΟΥ Α', (240/239-228 π.Χ.) στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τον θεό Δία όρθιο και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΟΔΟΤΟΥ**.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής ΔΙΟΔΟΤΟΥ Α', (240/239-228 π.Χ.) στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τον θεό Δία όρθιο και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΟΔΟΤΟΥ**.

Χρυσός στατήρ με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής ΔΙΟΔΟΤΟΥ Β', (228-225 π.Χ.) στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τον θεό Δία όρθιο και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΟΔΟΤΟΥ**.

Χρυσός στατήρ με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ Α', (225-195 π.Χ.) στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τον ημίθεο Ηρακλή καθήμενο και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ**.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ Α', (225-195 π.Χ.) στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τον ημίθεο Ηρακλή καθήμενο και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ**.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως της Βακτριανής ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ Β', (188-186; π.Χ.) στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο παράσταση ορθίου γυμνού Ηρακλέους ο οποίος κρατεί στεφάνι στο δεξί χέρι ρόπαλο στο αριστερό και φέρει την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ**.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του βασιλέως ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΥ και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΥ** στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο ο ίδιος επί ίππου και επιγραφή στη γραφή Μπράχμι. Ο ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΣ ήταν από τους τελευταίους βασιλείς του Ελληνοϊνδικού βασιλείου.

Νόμισμα με την κεφαλή του βασιλέως του Ελληνοϊνδικού βασιλείου ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ, και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ** στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο ο ίδιος επί ίππου και επιγραφή στη γραφή Μπράχμι.

Νόμισμα το οποίο στον εμπροσθότυπο απεικονίζει την κεφαλή του βασιλέως του Ελληνοϊνδικού βασιλείου ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ, και φέρει την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ** και στον οπισθότυπο φέρει την επιγραφή μαχαραγιάσα (maharajasa) στα Ινδικά.

Αργυρό τετράδραχμο το οποίο στον εμπροσθότυπο απεικονίζει την κεφαλή του βασιλέως ΕΡΜΑΙΟΥ, (90-70 π.Χ.), και φέρει την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΕΡΜΑΙΟΥ** και στον οπισθότυπο παριστά τον θεό Δία καθήμενο και φέρει επιγραφή στη γραφή Μπράχμι, πρόγονο των σημερινών γραφών της Ινδίας. Νομίσματα με τη μορφή του Ερμαίου προέρχονται από τα νομισματοκοπεία της Κάπισα και της Δημητριάδος εν Αραχωσία.

Αργυρό τετράδραχμο με την κεφαλή του μεγαλύτερου βασιλέως του Ελληνοϊνδικού βασιλείου, του ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ, (περίπου 155-130 π.Χ.), και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ** στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο τη θεά Αθηνά Αλκίδημο, η οποία με την επωνυμία αυτή ελατρεύετο στην Πέλλα, φέρουσα ασπίδα στη δεξιά της χείρα και επιγραφή στη γραφή Μπράχμι.

Τετράγωνο νόμισμα με την κεφαλή του βασιλέως ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ, και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ** στον εμπροσθότυπο.

Νόμισμα μιας δραχμής με την κεφαλή του βασιλέως ΑΝΤΙΑΛΚΙΔΑ, (115-100 π.Χ.), φέροντος επί της κεφαλής του τον χαρακτηριστικό Μακεδονικό πίλο, την καυσία, και την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΑΝΤΙΑΛΚΙΔΑ** στον εμπροσθότυπο. Το νόμισμα προέρχεται από το νομισματοκοπείο του Πουσκαλαβάτι.

Νόμισμα μισής δραχμής, του βασιλέως της Ανατολικής Βακτρίας ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ, (160-150 π.Χ.), το οποίο στον εμπροσθότυπο, απεικονίζει πολεμικό ελέφαντα και φέρει την επιγραφή, με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ**. Το νόμισμα προέρχεται από το νομισματοκοπείο στα Τάξιλα. Επί

ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ Β’ από το νομισματοκοπείο στα Τάξιλα εξεδόθη και νόμισμα **οβολού** με την επιγραφή με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ …….ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ**.

Νόμισμα το οποίο στον εμπροσθότυπο, απεικονίζει την κεφαλή του βασιλέως ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ, και στον οπισθότυπο φέρει παράσταση αγρίου ζώου, πιθανότατα λέοντος, και την επιγραφή με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ**.

Τετράγωνο δίγλωσσο νόμισμα μιας δραχμής (2.42 γρ.) του βασιλέως ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ, (171-160 περίπου π.Χ.). Εκδόθηκε στη Γανδάρα, περίπου το 168-160 π.Χ. Στον εμπροσθότυπο παριστάται όρθια ανδρική θεότης ορωμένη κατά πρόσωπον, φορούσα μακρύ ένδυμα, μπότες με ανασηκωμένα τα δάκτυλα των ποδιών και στο κεφάλι περίτεχνο κράνος και επιγραφή με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ.** Στον οπισθότυπο παριστάται όμοια όρθια ανδρική θεότης ορωμένη κατά πρόσωπον, κρατούσα τροχό και βάζο και την επιγραφή Rajane Agathuklayasa σε γραφή Μπράχμι.

Νόμισμα με την κεφαλή του βασιλέως ΠΑΝΤΑΛΕΟΝΤΟΣ, στον εμπροσθότυπο, και στον οπισθότυπο επιγραφή με **Ελληνικά γράμματα** φυσικά, **ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΝΤΑΛΕΟΝΤΟΣ** και παράσταση αγρίου ζώου, πιθανότατα λέοντος.

Θ΄. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ, ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ

Όπως είναι λογικό και όπως αναμένεται, Ελληνικές είναι επίσης οι ονομασίες των επαρχιών της Μακεδονίας: π.χ. Αλμωπία, Βισαλτία, Βοττιαία, Ελιμία (ή Ελίμεια ή Ελιμιώτις), Εορδαία, Ηδωνίς, Ημαθία, Κρηστωνία, Λυγκηστίς (ή Λύγκος, Λύγκον), Μυγδονία, Οδομαντική, Ορεστίς, Μακεδονική Παιονία, Πελαγονία, Πιερία, Σιντική, Τυμφαία (ή Στυμφαία ή Στυμφαλία ή Στυμφαλίτις), Χαλκιδική. Ο Pouqueville στην περιήγησή στη δυτική Μακεδονία το 1806, στον 3ο τόμο του βιβλίου του ‘’VOYAGE DE LA GRÈCE’’, αναφέρει τις επαρχίες της Μακεδονίας με την Ελληνική ονομασία τους π.χ.: Orestide (8 φορές), Émathie (6 φορές), Éordée (21 φορές), Élymée (3), Mygdonie (2), Bottiéie (1), Pierie, Chalcidique, κτλ.

Ελληνικές είναι φυσικά και οι ονομασίες όλων των πόλεων της Μακεδονίας: π.χ. Αιγαί (Αιγές), Έδεσσα, Άλωρος, Βέροια, Ίχναι, Κύρρος (ο), Μίεζα, Πέλλα, Δίον, Ηράκλεια (ή Ηράκλειον), Μεθώνη, Πύδνα, Θέρμη–Θεσσαλονίκη, Θέρμη, Στρέψα, Λητή, Απολλωνία, Αρέθουσα, Βορμίσκος ή Βρομίσκος, Άργιλος (η), Τράγιλος, Ανθεμούς, Ειδομένη (ή Ιδομένη ή Ιδομεναί), Γορτυνία (ή Γορδυνία), Αλλάντη (ή Αταλάντη ή Αλλάντιον), Ευρωπός (ή Εύρωπος), Αλμωπία, Άψαλος, Όρμα, Άρνισσα, ‘’Βρασίδας δέ ὡς ἀντελάβετο τῶν μετεώρων, κατά ἀσφάλειαν μᾶλλον ἰών αὐθημερόν ἀφικνεῖται ἐς **Ἄρνισαν** πρῶτον τῆς Περδίκκου ἀρχῆς’’. (Θουκυδίδης, Δ’.128’’), Αιανή (ή Αιάνη ή Αίανα), Ελιμία (ή Ελιμεία), Άργος Ορεστικόν, Κήλητρον (ή Κέλετρον ή Κύλητρον), Ηράκλεια (Λυγκηστίς), Λεβαίη (ή Λεβαία), Πελαγονία, Άβυδος, Αγασσαί, Αιγίνιον, Αίνεια, Αιραί (ή Ακεσαί), Αίσα, Άκανθος, Ακεσαμεναί, Ακρόθωοι (ή Ακρόθωον), Αλαλκομεναί, Αλίνδοια, Αλκομεναί, Αλμάνα (ή Άλμανα), Άλπωνος (ή Άλπηνος), Άλτος, Αμαντία, Άμφαξις (ή Αμφαξίτις ή Αμφοξίτις), Αμυδών (ή Αβυδών), Αμφίπολις, Ανδρία, Αντιγόνεια (ή Αντιγονεία), Άρναι (ή Αρναί ή Άρνη), Ασπίς (ή Άσπις), Άσσα, Άσσηρος, Αυδάριστος, Αφύτη (ή Αφύτις ή Άφυτις ή Άφυτος), Βαίτιον, (ή Βάλλα ή Ουάλλαι), Βέργα (ή Βέργη ή Βέργιον), Βεύη, Βόλβη (ή Βόλβαι), Βρυάνιον, Βρύγιον (ή Βρυγιάς), Βυλάζωρα (ή Βυλάξωρα. Πιθανότατα η μετέπειτα Βελεσσός ή Βελεσσά), Γάζωρος, Γαλάδραι, Γαληψός (μεταξύ των εκβολών του Νέστου και του Στρυμόνος, νοτίως των Φιλίππων), Γαληψός (μεταξύ Τορώνης και Σερμύλης στη δυτική ακτή της Σιθωνίας στη Χαλκιδική), Γαρησκός (στην Ορβήλια. Ο Πλίνιος αναφέρει ότι έκειτο παρά τον Στρυμόνα, κάτωθεν του όρους Ορβήλου), Γαρησκός (μία από τις πόλεις, από τη συνένωση των οποίων δημιουργήθηκε το 316/5 π.Χ. η Θεσσαλονίκη από τον Κάσσανδρο. ‘’…τῶν δὲ συνοικισθεισῶν ἦν Ἀπολλωνία καὶ Χαλάστρα καὶ Θέρμα καὶ Γαρησκός καὶ Αἰνέα καὶ Κισσός,…’’. (Στράβων, "Γεωγραφικά Ζ΄.Απόσπασμα 21"), Γράστιλλος (ο), (ή

Πράστιλλος), Δάτος (ή Δάτον), Δίκαια (ή Δικαιόπολις), Δινδρύμη, Δόβηρος, Ελευθερίσκος, Εμαθία (ή Ημαθία), Εράτυρα, Ερίβοια, Εύβοια, Ευπορία, Ηιών, Θύσσος (ή Θυσσός), Ίωρον (ή Ιωρών), Ίλιον, Κάλαρνα, Καλλίπολις, Καλλίτεραι, Καραβία, Κάψα (ή Σκάψα), Κίσσος, Κίτιον, Κοτούσα (ή Σκοτούσα), Κρήστων (ή Κρηστών), Λείβηθρον (ή Λείβηθρα ή Λίβηθρα), Λύγκος, Μένδη, Μηκύβερνα, Μιάκωρος, Μίλκωρος, Μισητός, Μύρκινος, Νεάπολις, Ξαύρος, Ξυλόπολις, Οισύμη (ή Οισόμη ή Αισύμη), Όλβηλος, Ολόφυξος (ή Ολόφυξις), Ολύβαργα (ή Ολόβαγρα), Όλυκα, Όλυνθος, Ομόλιον, Ορδαία, Ορθαγόρεια (ή Ορθαγορία), Ορθόπολις, Όσβη, Όσσα, Ουρανόπολις Παμφυλία, Παρθενόπολις, Πέργαμος, Περσηίς, ''Πέτρες'' (πλησίον του Αμυνταίου Φλωρίνης), Πιερία, Πίλωρος, Πίμπλεια, Ποτίδαια (ή Ποτείδαια), Πράξιλος, Ράκηλος (ή Ραίκηλος), Σάκος, Σάνη, Σάρτη, Σερμύλη (ή Σερμυλία), Σέρραι (ή Σίρραι), Σίγγος, Σίνδος (ή Σίνθος), Σιντία, Σκαμπίς, Σκιώνη, Σκύβρος, Σκύδρα, Σπάρτωλος, Στάγειρος (ή Στάγειρα), Στόβοι, Τέρπυλλος, Τίρσαι, Τορώνη, Τρίπολις, Τρίστυλος, Τρίτωνος, Τύρισσα, Φάγρης, Φίλα, Φίλιπποι, Φιλιππόπολις, Φυλάκαι, Φύσκα (ή Φύσκος), Χαλέστρα (ή Χαλάστρα), Ωρωπός.

Ας δούμε τώρα και πώς ονομάζουν οι Βαρδαρίτες κάποιες επαρχίες ή πόλεις της Μακεδονίας. Ηράκλεια Χεραклеја, Ηράκλεια Λυγκηστική Χεραклеја Линкестиска, Ηράκλεια Σιντική Χεραклеја Синтика, Χαλκιδική Халкидик, Κρηνίδες Κренида (οι Βαρδαρίτες κάνουν λάθος στην απόδοση. Δεν καταλαβαίνουν ότι η λέξη Κρηνίδες είναι στον Πληθυντικό Αριθμό), Ποτίδαια Потидаја, Μεθώνη Метона, Όλυνθος Олинт, Πύδνα Пидна, Έδεσσα Едеса (οι Βαρδαρίτες δεν ξέρουν ότι η λέξη Έδεσσα γράφεται με δύο σ. Η κατάληξη –εσσα της λέξης Έδεσσα είναι Ομηρική, γράφεται με δύο σ και σημαίνει αφθονία, πλούτο. Έδεσσα είναι η πόλη που έχει άφθονα νερά, η πόλη η πλούσια σε νερά), Πέλλα Пела (οι Βαρδαρίτες δεν ξέρουν ότι η λέξη Πέλλα γράφεται με δύο λ. Ας κοιτάξουν επιτέλους και λίγο ένα Ελληνικό Λεξικό ή και την αρχαία Ελληνική Γραμματεία. Ας κοιτάξουν πώς γράφει την Πέλλα π.χ. ο Στράβων ή ο Τίτος Λίβιος Ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος, την Πέλλα τη γράφει Pellam. (''Ιστορία της Ρώμης, 45.29.8''). Ακόμη και σε νόμισμα της Πέλλης του 3ου μ.Χ. αιώνος το οποίο φέρει και παράσταση ίππου είναι γραμμένη η επιγραφή **ΠΕΛΛΗΣ** με δύο λ φυσικά), Αιγαί Ајга (οι Βαρδαρίτες δεν ξέρουν, δεν καταλαβαίνουν ότι η λέξη Αιγαί είναι στον Πληθυντικό Αριθμό), Αμφίπολις Амфипол (πάλι καλά που δεν τη λένε Αμφιγκραντ. Αλλά και πάλι η λέξη **αμφί** είναι Κύρια Πρόθεσις της Ελληνικής γλώσσης), Τυμφαία Тимфаја, Ελίμεια Елимеја, Βοττιαία Ботиаја (οι Βαρδαρίτες δεν ξέρουν ότι η λέξη Βοττιαία θέλει δύο τ), Εορδαία Еордаја, Αλμωπία Алмопија, Μυγδονία Мигдонија, Λυγκηστίς Линкестида, Ορεστίς Орестида, Κρηστωνία Крестонија, Βισαλτία Бисалтија, Φίλιπποι Филипи (οι Βαρδαρίτες δεν ξέρουν ότι η λέξη Φίλιπποι γράφεται με δύο π. Δεν ξέρουν, δεν καταλαβαίνουν ότι η λέξη είναι στον Πληθυντικό Αριθμό, στην Ονομαστική Πτώση. Αυτό που γράφουν είναι το όνομα Φίλιππος στο θηλυκό γένος, είναι το όνομα η Φιλίππη, και όχι η πόλη Φίλιπποι), Θάσος Тасос (οι Βαρδαρίτες δεν ξέρουν, δεν καταλαβαίνουν ότι άλλο είναι η νήσος Θάσος και άλλο το όνομα Τάσος, υποκοριστικό του Αναστάσιος), Απολλωνία Аполонија (οι Βαρδαρίτες δεν ξέρουν ότι η λέξη Απολλωνία γράφεται με δύο λ. Απολλωνία είναι η πόλη η αφιερωμένη στον θεό Απόλλωνα. Ο Απόλλων γράφεται με δύο λ από τον Όμηρο ακόμη). Πολύ θα ήθελα να ξέρω πώς λένε οι Βαρδαρίτες την Αμφαξίδα (ή Αμφαξίτιδα). Πιθανότατα, αναλόγως με την απόδοση Αμφιπολ για την Αμφίπολη, να τη λένε Αμφιβαρνταρ.

Ελληνικά επίσης είναι βεβαίως και τα ονόματα όλων των πόλεων τις οποίες έκτισαν οι Μακεδόνες στην Ασία. Όπως αναφέρει ο Πλούταρχος, ο Μέγας Αλέξανδρος έκτισε και διέσπειρε σε όλη την Ασία πάνω από εβδομήντα (70) πόλεις. Όλες αυτές οι πόλεις, αλλά και οι πόλεις τις οποίες έκτισαν οι επίγονοι, δηλαδή οι διάδοχοι στρατηγοί και οι υιοί των διαδόχων του Μεγάλου Αλεξάνδρου, είχαν όλες Ελληνικά ονόματα. Π.χ. **Ἀλεξάνδρεια** (υπάρχουν **24** πόλεις με αυτό το όνομα π.χ. **1. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Αἰγύπτῳ, **2. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Ἀραχωσίᾳ, **3. Ἀλεξάνδρεια** μητρόπολις Ἀραχωσίας, **4. Ἀλεξάνδρεια** ἡ Ἀρ(ε)ία, **5. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Ἀσσυρίᾳ, **6. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Βακτριανῇ, **7. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Παραπαμισάδαις, **8. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Βαβυλωνίᾳ, **9. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Σουσιανῇ, **10. Ἀλεξάνδρεια** ἡ παρά τόν Ἰαξάρτην (Τάναϊν), ἢ Ἀλεξάνδρεια ἡ ἐσχάτη (δηλαδή η ευρισκομένη στα σύνορα, στις εσχατιές), **11. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Μακαρήνῃ, **12. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐπί τοῦ Μάργου, **13. Ἀλεξάνδρεια** ἡ Ὠξιανή (ή επί του Ώξου), **14.**

Ἀλεξάνδρεια ἡ Καρική, **15. Ἀλεξάνδρεια** παρά τοῖς Ἀραχώτοις, **16. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Κύπρῳ, **17. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Ὠρείταις, **18. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Ἰνδῷ, **19. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Ὑδάσπῃ. Μετά τη νίκη του εναντίον του Πώρου στον ποταμό Υδάσπη, ο Αλέξανδρος έκτισε το 326 π.Χ. δύο πόλεις: Τη Νίκαια και τη Βουκεφάλαν ή Βουκεφάλα Αλεξάνδρεια. **20. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Ἀκεσίνῃ, **21. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Καρμανίᾳ, **22. Ἀλεξάνδρεια** κατά Ἰσσόν, **23. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐν Σόγδοις, **24. Ἀλεξάνδρεια** ἡ ἐπί Θράκης), **Αἰγαί** (Κιλικία), **Αἰγαί** (Αιολίδα), **Αἰγαί** (Λυδία), **Αἰραί** (Ιωνία), **Ἀμφίπολις** (Συρία, ''ἐστι καί πόλις Συρίας πρός τῷ Εὐφράτῃ, κτίσμα Σελεύκου''), **Ἀντιγόνεια** (Βιθυνία, ''τετάρτη Βιθυνίας πρός τῷ Δασκυλίῳ''), **Ἀντιγόνεια** (Συρία, ''πέμπτη ἐν τῇ Συρίᾳ πλησίον Ἀντιοχείας''). **Ἀντιόχεια**. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος αναφέρει ότι, ''Ἀντιόχεια, δέκα πόλεις ἀναγράφονται, εἰσί δέ πλείους'', π.χ. **Ἀντιόχεια,** ἡ ἐπί τοῦ Ὀρόντη. Ιδρύθηκε από τον Σέλευκο Α΄ Νικάτορα το 300 π.Χ. πλησίον του ποταμού Ορόντη και ήταν το κέντρο του βασιλείου των Σελευκιδών έως το 64 π.Χ. **Ἀντιόχεια,** ἡ πρός Μαιάνδρῳ, στην Καρία. Ιδρύθηκε από τον Αντίοχο Α΄ Σωτήρα, επί της οδού από την Έφεσο προς τον Ευφράτη. **Ἀντιόχεια,** ἡ πρός τῷ Μάργῳ. Ιδρύθηκε από τον Αντίοχο Α΄ στη θέση όπου ο Μέγας Αλέξανδρος είχε κτίσει πόλη Αλεξάνδρεια η οποία όμως είχε καταστραφεί. **Ἀντιόχεια,** ἡ ἐν Ἰνδικῇ. Ιδρύθηκε σε θέση νοτιοδυτικά του Γάγγη ποταμού επί της οδού Περσέπολης-Άνω Ινδού. **Ἀντιόχεια,** ἡ ἐπί Κράγῳ. Ιδρύθηκε στην ακτή της Κιλικίας. **Ἀντιόχεια,** ἡ πρός Πισιδία. Ιδρύθηκε στα σύνορα Φρυγίας-Πισιδίας. **Ἀντιόχεια,** ἡ ἐπί τοῦ Πυράμου, στην Κιλικία. **Ἀντιόχεια,** πόλη της Συρίας, στον Ευφράτη κοντά στο Ζεύγμα. Αναφέρεται από τον Πλίνιο. **Ἀντιόχεια,** πόλη της Μεσοποταμίας. Αναφέρεται από τον Πλίνιο ως κτισθείσα από τον Νικάνορα. **Ἀντιόχεια,** πόλη της Χαρακηνής. Ιδρύθηκε στη συμβολή των ποταμών Τίγρητος και Χαρούν. Κτίσθηκε από τον Αντίοχο Ε΄ σε θέση όπου παλαιότερα υπήρχε Αλεξάνδρεια η οποία είχε καταστραφεί από πλημμύρες. **Ἀντιόχεια,** ἡ ἐν Ταύρῳ. Ιδρύθηκε στην Κομμαγηνή της Συρίας στους πρόποδες του Ταύρου. **Ἀντιόχεια**, Καλλιρρόη. Στην Καλλιρρόη λίμνη. Ιδρύθηκε το 303/2 π.Χ. από τον Σέλευκο Α΄ και ήταν πρωτεύουσα της Μεσοποταμίας. Αρχικά ονομάσθηκε Αντιόχεια. Ο ίδιος ο Σέλευκος Α΄ τη μετωνόμασε σε **Ἔδεσσα**, ενώ ο Αντίοχος ο Δ΄ τη μετωνόμασε σε Αντιόχεια Καλλιρρόη. **Ἀντιόχεια** Μεσοποταμίας**,** ''τρίτη Μεσοποταμίας, Μυγδονία καλουμένη, ἣ τις πρός τῶν ἐπιχωρίων Νάσιβις καλεῖται, ὅθεν Ἀπολλοφάνης ὁ στωικός φιλόσοφος Νασιβηνός καί Φαρνοῦχος ὁ Περσικάς ἱστορίας συγγεγραφώς, ἣ τις Νέσιβις λέγεται καί Νίσιβις''. Ιδρύθηκε μεταξύ των ποταμών Τίγρητος και Ευφράτη. **Ἀνθεμοῦς** (Συρία). Ήταν η δεύτερη πρωτεύουσα του Σελεύκου Α΄ του Νικάτορος, λαβούσα το όνομά της από τη σύζυγό του Απάμεια η οποία ήταν Περσίς. **Ἀπολλωνία** (Κοίλη Συρία, Μεσοποταμία κτλ.). **Βέροια** (Συρία). **Βουκεφάλεια** (Ινδία, ''παρά τόν Ὑδάσπην ποταμόν''). **Δίον** (Πισιδίας), **Δίον** (Κοίλης Συρίας, κτίσμα Ἀλεξάνδρου). **Ἐπιφάνεια**. **Εὐμένεια** (πόλη της Μεγάλης Φρυγίας. Την ίδρυσε ο Άτταλος Β΄ ο Φιλάδελφος προς τιμήν του αδελφού και προκατόχου του Ευμένους Β΄). **Εὐρωπός** (Μεσοποταμία, στη δεξιά όχθη του Ευφράτη, αποικίσθηκε από Μακεδόνες, άλλως ονομαζόμενη Δούρα). **Κύρρος** στη Βόρεια Συρία, **Λαοδίκεια** (Συρία, ''λέγεται δέ ἀπό Λαοδίκης τῆς μητρός Σελεύκου τοῦ Νικάτορος''). **Λαοδίκεια** (Λυδία, ''Ἀντιόχου κτίσμα τοῦ παιδός τῆς Στρατονίκης. Τῇ γάρ γυναικί αὐτοῦ ὄνομα Λαοδίκη''). **Λαοδίκεια** (Λυκαονία), **Λαοδίκεια** (Μηδία). **Λάρισα, Νίκαια** (Ινδία), **Νικατορίς** (Συρία, ''πόλις Συρίας πρός τῇ Εὐρώπω, κτίσμα Σελεύκου τοῦ Νικάτορος''). **Νικηφόριον** στη Συρία. **Πέλλα** (Κοίλη Συρία, ''ἡ Βοῦτις λεγομένη''). Ιδρύθηκε από τον Αντίγονο, στον οποίο και οφείλει το Μακεδονικό της όνομα και απεκαλείτο και Πέλλα-Απάμεια. **Πτολεμαΐς** (Φοινίκη). **Σελεύκεια** Μεγάλη, ἣ ἐπί τοῦ Τίγρητος. Ιδρύθηκε το 311 π.Χ. στη θέση της Βαβυλωνιακής πόλης Ώπιδος. **Σελεύκεια** ἡ ἐπί τοῦ Εὐλαίου. Ιδρύθηκε στη θέση της πόλης Σούσα, παλαιάς πρωτεύουσας των Περσών. **Σελεύκεια** ἡ πρός Βήλῳ, ἣ Σελευκόβηλος (Συρία). Παλαιότερα ονομαζόταν Βαβυλών. **Σέλευκος** (Συρία, ''πόλις παρά τῇ ἐν Συρίᾳ Ἀπαμείᾳ, ἀρσενικῶς λεγομένη. Ὁ πολίτης Σελευκίτης''). **Σελεύκεια** τῆς Κιλικίας, ἣ Τραχεία ἣ Τραχεώτις ἣ ἐπί τοῦ Καλυκάδνου. Ιδρύθηκε μεταξύ 296 και 280 π.Χ. **Σελεύκεια** Σιδηρά. Πόλη της Πισιδίας. Ιδρύθηκε από τον Σέλευκο Α΄ ή τον Αντίοχο Α΄. **Σελεύκεια** ἡ Καρική. **Στρατονίκεια** (Καρία, ''πόλις Μακεδόνων πλησίον Καρίας. Κέκληται δέ ἀπό Στρατονίκης τῆς Αντιόχου γυναικός''). **Φιλαδέλφεια** (Λυδία, ''Ἀττάλου κτίσμα τοῦ Φιλαδέλφου''). **Φιλαδέλφεια** (Αίγυπτος, ''ἐστι καί ἑτέρα τῆς Αἰγύπτου''). **Φιλαδέλφεια** (Συρία, ''καί τρίτη τῆς Συρίας ἐπιφανής πόλις,…ἀπό Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου''). **Φιλωτέρα** (Κοίλη Συρία, ''ὡς Χάραξ ἐν ὀγδόῳ χρονικῶν. Τό

ἐθνικόν ταύτης Φιλωτέριος, διά τό τινας καί Φιλωτερίαν αὐτήν εἰρηκέναι''). **Φιλωτέρα** (Αἴγυπτος, ''τῆς δ' Αἰγυπτίας Φιλωτερίτης, διά τό σύνηθες τοῦ επιχωρίου τύπου''), **Χαλκίς** στη Συρία κτλ.

Δεκάδες Μακεδονικές πόλεις, λοιπόν, διάσπαρτες σε όλη την Ασία, όλες με Ελληνικότατα ονόματα. Απολύτως καμμία δεν υπάρχει με Βαρδαρίτικο όνομα. Τα ίδια θα λέμε τώρα; Αφού οι Βαρδαρίτες δεν είναι Μακεδόνες. Αφού οι Βαρδαρίτες τότε δεν υπήρχαν στη χερσόνησό μας. Αφού οι Βαρδαρίτες είναι κυρίως Σλάβοι, αλλά και Αλβανοί και Ρομά και αθίγγανοι και Τούρκοι και Βούλγαροι και από άλλες εθνότητες και φυλές. Αφού οι Βαρδαρίτες ομιλούν Σλαβικά Σερβοβουλγαρορωσικά. Αφού οι Βαρδαρίτες έμαθαν να γράφουν και να διαβάζουν από τον 9ο μετά Χριστόν αιώνα και μετά, και έως τότε δεν είχαν γραφή και αλφάβητο. Ο Μέγας Αλέξανδρος και οι επίγονοι, λοιπόν, έδωσαν μόνον Ελληνικά ονόματα στις πόλεις τις οποίες έκτισαν και διέσπειραν σε όλη την Ασία, απλούστατα διότι ήσαν Έλληνες.

Δεν νομίζω να πιστεύετε ότι είναι ανάγκη να παραβάλω ονόματα Βαρδαρίτικων περιοχών ή πόλεων στα ανωτέρω Μακεδονικά, στα Ελληνικά δηλαδή, ονόματα των πόλεων και των επαρχιών της Μακεδονίας. Δεν θα το κάνω πλέον ούτε χάριν παιδειάς. Όποιος δεν έχει καταλάβει έως τώρα τα αναφερόμενα επιχειρήματα, δεν θέλει να καταλάβει. Τώρα, πώς λένε οι Βαρδαρίτες τις Ελληνικές πόλεις; Καλλίτερα να το αφήσετε.

Την πατρίδα μου την υπέροχη Φλώρινα, γνωστή για την πανέμορφη χλωρίδα της και την άφθονη πανίδα της τη λένε Λερίν. Η χλωρίς λέγεται flora στη Λατινική γλώσσα. Η **Χλωρίς** ήταν χθόνια θεά και κατόπιν θεά της βλαστήσεως, η οποία ταυτίσθηκε με τη Λατινική θεότητα **Flora**. Η **Φλώρινα** στους Βυζαντινούς χρόνους ελέγετο Χλωρός, Χλωρηνόν και μεταγενέστερα Φλωρηνόν, με εναλλαγή του Χ σε Φ, Φιλορίνα, Φιλουρίνα και τέλος Φλώρινα. Ο Ρήγας Φεραίος στη Χάρτα του, την οποία τύπωσε στη Βιέννη το **1797**, αναγράφει τη λέξη **Φιλουρίνα**. Νωρίτερα ακόμη, 1638-1661, σε χάρτη του J. LAURENBERG, που πρωτοτυπώθηκε στο ATLAS NOVUS του J. JANSSONIUS, η Φλώρινα αναγράφεται με Λατινικούς χαρακτήρες μεν, **Florina**, αλλά βεβαίως λέγεται **Φλώρινα**). Νωρίτερα ακόμη επίσης, σε χαλκογραφία (34 επί 25 εκατ.) του S. Munster, 1540-1628, όπου αποτυπώνεται ο χάρτης της Ελλάδος η Φλώρινα λέγεται **Φλώρινα** βεβαίως, έστω και αν αναγράφεται με Λατινικούς χαρακτήρες **Florina**. Ο Pouqueville στην περιήγησή στη Μακεδονία το 1806, στον 3ο τόμο του βιβλίου του ''VOYAGE DE LA GRÈCE'', ονομάζει την Φλώρινα **Florina** 10 φορές.

Το **Αμύνταιον**, γνωστότατο για τα καταπληκτικά κρασιά του το λένε Сорович (Σόροβι**τσ**). Στη Μακεδονία είχαμε τρεις βασιλείς με το όνομα Αμύντας. **Αμύντας Α΄**, υιός του Αλκέτα Α΄, **Αμύντας Β΄**, υιός του Φιλίππου, του δεύτερου υιού του Αλεξάνδρου Α΄, **Αμύντας Γ΄**, υιός του Αρριδαίου. Στα νομίσματα τα οποία αυτοί εξέδωσαν τα ονόματά τους είναι γραμμένα με ΕΛΛΗΝΙΚΑ γράμματα βεβαίως και ασφαλώς τα νομίσματα αυτά φέρουν ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ παραστάσεις. (Νόμισμα π.χ. του Αμύντου Β', υιού του Αρχελάου, επί της μιας όψεως φέρει παράσταση του θεού Απόλλωνος και επί της ετέρας ίππον σύροντα χαλινόν και την ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΑΤΗ επιγραφή βεβαίως, ΑΜΥΝΤΑ. Νόμισμα, αργυρός στατήρ, του Αμύντου Γ', υιού του Αριδαίου, κοπέν περί το 380 π.Χ., επί της μιας όψεως φέρει παράσταση του Ηρακλέους, επί δε της ετέρας ίππον και την ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΑΤΗ επιγραφή ασφαλώς, ΑΜΥΝΤΑ). Το όνομα Αμύντας είναι κοινό, κοινότατο Μακεδονικό όνομα, αλλά και όνομα πολλών προσώπων της Ελληνικής αρχαιότητος. Στον λόφο του Αγίου Ελευθερίου του δήμου και του νομού Κοζάνης βρέθηκε το άνω μέρος μαρμάρινης αναθηματικής ανάγλυφης στήλης με αψιδωτή απόληξη, με παράσταση του Διός Υψίστου με σκήπτρο στο αριστερό χέρι και ιμάτιο ριγμένο στον αριστερό ώμο. Η επιγραφή επάνω και αριστερά από την παράσταση αναφέρει: ΔΙΙ ΥΨΙΣΤΩ **ΑΜΥΝΤΑΣ**. Η ανωτέρω στήλη ανάγεται στον 2ο-3ο μ.Χ. αιώνα. Σε άλλες επιγραφές το όνομα Αμύντας απαντά ως εξής: Αμύντας Αμύντου, Αμύντας Νεικολάου, Ηδονή Αμύντου, Ιόλλας Αμύντου, Νε…… Αμύντου, Αμύντας Απολλοδώρου. Στο μουσείο της Βεροίας, μεταξύ των εκατοντάδων ευρημάτων που υπάρχουν, τα οποία έχουν βρεθεί στην περιοχή της πόλης, υπάρχει και επιτύμβια στήλη από λευκό μάρμαρο, ελλιπής κάτω, με εγγεγραμμένη αετωματική επίστεψη. Βρέθηκε το 1979 και ανάγεται στον 2ο π.Χ. αιώνα. Η επιγραφή κάτω από την επίστεψη αναφέρει: ΑΜΥΝΤΑΣ ΠΕΥΚΟΛΑΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ ΑΜΥΝΤΟΥ. Μεταξύ των πενήντα Μακεδόνων

βασιλέων των Ελληνοβακτριανών και Ελληνοϊνδικών βασιλείων επίσης, εβασίλευσε και κάποιος με το όνομα **ΑΜΥΝΤΑΣ**. Σε νόμισμα τυπικής δραχμής την οποία εξέδωσε, στην εμποσθία όψη παριστάται η δεξιά πλευρά της κεφαλής του, φέρουσα επ' αυτής διάδημα και αναγράφεται κυκλικώς η επιγραφή, με ΕΛΛΗΝΙΚΑ γράμματα βεβαίως, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ ΑΜΥΝΤΟΥ. Στην οπισθία όψη παριστάται ο θεός Ζεύς ένθρονος στραμμένος κατά το ήμισυ προς τ' αριστερά κρατών σκήπτρον στο αριστερό χέρι και στο εκτεταμμένο δεξί χέρι η θεά Αθηνά οπλισμένη με ασπίδα και δόρυ. Επίσης, σε νόμισμα τυπικής δραχμής την οποία εξέδωσε ο **ΑΜΥΝΤΑΣ** στην εμποσθία όψη παριστάται η δεξιά πλευρά της κεφαλής του, φέρουσα επ' αυτής τον χαρακτηριστικό **Μακεδονικό πίλο την καυσία**. Στην οπισθία όψη παριστάται ο θεός Δίας όπως προηγουμένως. Η επιγραφή ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ ΑΜΥΝΤΟΥ αναγράφεται και στην εμπροσθία όψη σε τετράγωνο νόμισμα το οποίο εξέδωσε. Στην ίδια όψη παριστάται ο Ζεύς-Μίθρας γενειοφόρος, φέρων φρυγικό σκούφο και σκήπτρο επί του αριστερού ώμου.

Την **Πτολεμαΐδα**, την πατρίδα του στρατηγού του Μεγάλου Αλεξάνδρου **Πτολεμαίου**, υιού του Λάγου, του μετέπειτα βασιλέως της Αιγύπτου και ιδρυτού της δυναστείας των Πτολεμαίων (ή Λαγιδών), οι Βαρδαρίτες τη λένε Кајљар (Καϊλιάρ). ''**Πτολεμαῖον** δὲ Λάγου καὶ Πείθωνα Κρατεύα **Ἐορδαίους**''. (Αλεξ. Ανάβ., 6.28.4'').

Την πανέμορφη **Καστοριά**, πιθανόν το αρχαίο **Κέλετρον**, όπως το αναφέρει και ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος, αναφερόμενος σε πόλη κτισμένη σε λίμνη πάνω σε χερσόνησο με ένα μοναδικό στενό πέρασμα, οι Βαρδαρίτες τη λένε Коступ Коштоур. (Κέλετρον στα αρχαία Ελληνικά είναι το καλάθι με το οποίο πιάνουν τα ψάρια στα ποτάμια, όπως το αναφέρει ο γραμματικός Ησύχιος ο Αλεξανδρεύς: ''ᾧ τοὺς ἰχθύας θηρῶσιν ἐν τοῖς ποταμοῖς''). Παλαιόθεν όμως, η πόλη λέγεται Καστοριά, όπως γράφει και η Βυζαντινή πριγκίπισσα Άννα η Κομνηνή το 1083. ("**Λίμνη** τίς ἐστιν ἡ τῆς **Καστορίας**, ἐν ᾗ τράχηλος ἀπὸ τῆς χέρσου εἰσέρχεται καὶ περὶ τὸ ἄκρον εὐρύνεται εἰς πετρώδεις βουνοὺς ἀποτελευτῶν. Περὶ δὲ τὸν τράχηλον καὶ πύργοι καὶ μεσοπύργια ᾠκοδόμηνται **κάστρου** δίκην, **ὅπερ καὶ Καστορία ὀνομάζεται**". <Άννα Κομνηνή, ''Αλεξιάς, 6.1.2''>). Η Άννα Κομνηνή αναφέρει δέκα φορές το όνομα της Καστοριάς στην ''Αλεξιάδα''. Ίσως όμως το όνομα να προέρχεται και από τους κάστορες της λίμνης. Αν όμως πάμε ακόμη πιο πίσω, στη μυθιστορία, τότε το όνομα Καστοριά προέρχεται από τον Κάστορα, έναν από τους Διοσκούρους, τον δίδυμο αδελφό του Πολυδεύκους, ο οποίος κατά τη μυθολογία έλαβε χρησμό από το μαντείο των Δελφών να περπατήσει οκτώ ημέρες προς Βορράν και αφού βρει μια λίμνη με νησί να κτίσει μια πόλη. Ο Ρήγας Φεραίος στη Χάρτα του την Καστοριά τη γράφει **Καστοριά**. Ομοίως, **Λίμνη Καστορίας**, λέει και τη λίμνη της, όπως τη λέει και η Άννα η Κομνηνή. Νωρίτερα ακόμη την περίοδο της βασιλείας του Ιουστινιανού, ο ιστορικός Προκόπιος γράφοντας για τα έργα του Ιουστινιανού αναφέρει ότι: ''Κοντά (εννοεί στη Διοκλητιανούπολη) βρίσκεται μια λίμνη η οποία **Καστορία ωνόμασται**''. Στη συνέχεια ο Προκόπιος αναφέρει ότι ο βασιλιάς (Ιουστινιανός) έκτισε ''πόλιν ἐν τῇ νήσῳ ὀχυρωτάτην''. Οι Βαρδαρίτες τη λίμνη της Καστοριάς τη λένε Костурско езеро Коштоурско езеро. Η λίμνη στα Βαρδαρίτικα λέγεται езеро езеро, στα Βουλγαρικά λέγεται ομοίως езеро езеро, στα Σερβικά παρομοίως језеро γιεζερο και στα Ρωσικά παρομοίως óзеро óζερο.

Το **Άργος Ορεστικόν** οι Βαρδαρίτες το λένε Хрупишта (Χρούπι**σ**τα). Μα το Άργος Ορεστικόν φέρει το όνομά του από τον Ορέστη, τον υιό του Αγαμέμνονος του πορθητού της Τροίας. ''Λέγεται δὲ τὴν **Ὀρεστιάδα** κατασχεῖν ποτε Ὀρέστης, φεύγων τὸν τῆς μητρὸς φόνον, καὶ καταλιπεῖν ἐπώνυμον ἑαυτοῦ τὴν χώραν, κτίσαι δὲ καὶ πόλιν, καλεῖσθαι δ' αὐτὴν **Ἄργος Ὀρεστικόν**''. (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Ζ'.8'').

Τη **Βέροια** οι Βαρδαρίτες τη λένε Бер (Μπερ). Σιγά μην την πουν και Μπέρι Μπέρι. Μα η Βέροια πήρε το όνομά της και λέγεται Βέροια από τη **Βέροια**, την κόρη του Βέρητος, ενός από τους υιούς του Μακεδόνος. **Βέροια** τη λέει και ο Θουκυδίδης (Α'.61). **Βέροια** τη λέει και ο Στράβων. ''Ὅτι ἡ **Βέροια** πόλις ἐν ταῖς ὑπωρείαις κεῖται τοῦ Βερμίου ὄρους'', (''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.25α''). Στη **Βέροια** πήγε και ο Απόστολος Παύλος μετά τη Θεσσαλονίκη και έτσι τη λέει και τη γράφει. (''Οἱ δὲ ἀδελφοί εὐθέως διὰ τῆς νυκτός ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς **Βέροιαν**''. ''Πράξεις των Αποστόλων, ιζ'.10'', ''Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπό Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ **Βεροίᾳ** κατηγγέλθη ὑπό τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους''. ''Πράξεις των Αποστόλων, ιζ'.13'').

Βέροια τη λέει και ο Αρριανός και τον κάτοικό της **Βεροιαίο**. ''ἐν Φοινίκῃ μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρανον **Βεροιαῖον**''. (''Αλεξ. Ανάβ., Γ'.6.4''). Ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος, τη Βέροια τη λέει Βέροια (Beroea). (''Ιστορία της Ρώμης, 45.29.8'').

Τη **Νάουσα** οι Βαρδαρίτες τη λένε Негуш (Νεγκου**σ**). Η Νάουσα, από τότε που εκτίσθη, αρχές του 15ου αιώνα, λέγεται Νάουσα, ως ευρισκομένη εις το μέσον **ναόντων** υδάτων.

Την πανέμορφη **Έδεσσα**, την αρχαιότατη αυτή Ελληνική πόλη οι Βαρδαρίτες τη λένε Воден (Βοντεν) ή Водена (Βοντενα). Εάν κάπου την γράφουν Едеса τη γράφουν με ένα σ. Η λέξη Έδεσσα σύμφωνα με όσα ανεφέρθησαν θέλει δύο σίγμα. Από τη **Ρωσική** λέξη **вода́ вонта́**, η οποία σημαίνει ύδωρ, νερό και με το ίδιο νόημα, η πόλη Έδεσσα στα Σλαβικά λέγεται Βοδενά. Η Ρωσική λέξη για το νερό, вода βοντα, είναι ίδια και στα Βουλγαρικά και στα Βαρδαρίτικα και στα Σερβικά. Μα η Έδεσσα ονομάσθηκε Έδεσσα, ως η πόλη η έχουσα άφθονία υδάτων, η πόλη των υδάτων, η πόλη η πλούσια σε νερά. Η Έδεσσα κατοικείται από τα προϊστορικά χρόνια, όπως αποδεικνύεται από τα ευρήματα που ήλθαν στο φως. Η ονομασία **Έδεσσα** προέρχεται από την Φρυγική λέξη βέδυ, από τη ρίζα Fed, η οποία είναι αντίστοιχη προς τη ρίζα **υδ-** (με δασεία) που υποδηλώνει το **ύδωρ**, με την προσθήκη της κατάληξης -**εσσα**. Η κατάληξη -εσσα, απαντά σε μυκηναϊκά κείμενα και σημαίνει αφθονία, πλούτο. Απαντά στην Οδύσσεια π.χ. στους στίχους: ''νῆσος **δενδρήεσσα**, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,''. (α 51). ''Νησί με πολλά δένδρα, όπου κατοικεί η θεά'', ''αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου **χαρίεσσαν** ἀμοιβὴν''. (γ 58). ''Και μετά έδωσε στους άλλους μεγάλη αμοιβή'', ''ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ **πετρήεσσα**, μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε **παιπαλοέσσης**,''. (δ 844-5). ''Στη μέση της θάλασσας υπάρχει κάποιο πετρώδες νησί μεταξύ της Ιθάκης και της πολύβραχης Σάμης'', ''Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ **ὑλήεσσα** Ζάκυνθος''. (ι 24). ''Το Δουλίχιον, η Σάμη και η έχουσα πολλά δένδρα Ζάκυνθος''. Η Έδεσσα αναφέρεται από τον Πολύβιο. ''Χρυσόγονον μέν ἐξαπέστειλεν κατά σπουδήν ἐπισυνάξοντα τούς ἄνω Μακεδόνας, αὐτός δέ παραλαβών τούς ἐκ τῆς Βοττίας καί τῆς Ἀμφαξίτιδος ἦκεν ἔχων εἰς Ἔδεσσαν''. (Πολύβιος, Ε΄.97.4). Ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος, την Έδεσσα την λέει Έδεσσα (Edessa). (''Ιστορία της Ρώμης, 45.29.8''). Ο Ρήγας Φεραίος στη Χάρτα του, την οποία τύπωσε στη Βιέννη το **1797**, αναγράφει τη λέξη **Έδεσσα**, την οποία ταυτίζει με τας Αιγάς, όπως ήδη ανεφέρθη και γράφει **Αιγαί–Έδεσσα**, και συμπληρώνει ότι, ''εδώ εθάπτοντο οι βασιλείς των Μακεδόνων''. Πράγματι στις Αιγές, στην πρώτη πρωτεύουσα της Μακεδονίας, εθάπτοντο οι βασιλείς της. Αι Αιγαί εταυτίζοντο με την Έδεσσα μέχρι τον 19ο αιώνα, πιθανότατα επειδή το όνομα των δύο πόλεων έχει να κάνει με το ύδωρ. Έδεσσα είναι η πόλη η πλούσια σε ύδατα. Αίγες αποκαλούντο από τους Δωριείς τα κύματα. Η θαλασσοταραχή προκαλεί αφρούς, αυτό που σήμερα λέμε ''προβατάκια''. Οι Δωριείς λοιπόν τα έλεγαν αίγες ''κατσικάκια''. (Ο Ρήγας Φεραίος στη Χάρτα του γράφει και το όνομα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ειδικώτερα, στο 12ο Φύλλο της Χάρτας του, ο Ρήγας γράφει: ''**Οἱ ἀπό Ἑλλήνων βασιλεύσαντες ἐνδόξως** ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ 323, Πτολεμαῖος 300, Φιλάδελφος 284, Εὐεργέτης 246, Φιλοπάτωρ 221, Ἐπιφανής 204, Φιλομήτωρ 180, Φύσκων 145, Λάθυρος 116, Ἀλέξανδρος β' 106, Λάθυρος 88, Ἀλέξανδρος γ' 80, Διονύσιος Αὐλητ. 65, Διονύσιος β' 51, Κλεοπάτρα 46. Κατόπιν αναφέρει τους Ρωμαίους βασιλεύσαντες μετά Χριστόν, από τον Αύγουστο 31, τον Τιβέριο 14, τον Καλλιγόλα 37, κτλ έως τον Ιουλιανό 301, τον Ιοβιανό 363 και Βαλένση 364). Το όνομα **Έδεσσα**, έδωσαν οι Μακεδόνες του Μεγάλου Αλεξάνδρου και σε πόλη της Συρίας. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος λέει σχετικώς: '' Ἔδεσσα πόλις Συρίας. Διά τήν τῶν ὑδάτων ρύμην οὕτω κληθεῖσα. Ἀπό τῆς ἐν Μακεδονίᾳ. Τό ἐθνικόν κατά μέν τούς ἐγχωρίους Ἐδεσσηνός, παρά δέ τοῖς πλείοσιν τῶν ἀρχαίων Ἐδεσσαῖος''.

Η **Σκύδρα**. Βρισκόταν στην επαρχία της Βοττιαίας. Τοποθετείται, από επιγραφή, μεταξύ Αρσήνης και Επισκοπής. Αναφέρεται από τους Πλίνιο, Πτολεμαίο και Στέφανο Βυζάντιο ως ''Μακεδονική πόλις, ὡς Θεαγένης ἐν Μακεδονικοῖς. Τό ἐθνικόν Σκυδραῖος''.

Το **Κιλκίς**, οι Βαρδαρίτες, όπως και οι Βούλγαροι, το λένε Кукуш (Κουκού**σ**). Σιγά να μην το πουν και κουκούτσι. Η πόλη και ο νομός **Κιλκίς** πήραν το όνομά τους από την αρχαία πόλη Καλλικώς, η οποία στη συνέχεια ως Ρωμαϊκός σταθμός του 1ου αιώνα π.Χ. ονομάζονταν Κάλλικουμ (Callicum). Το Κάλλικουμ αποτελούσε σημαντικό σταθμό στη δημόσια Ρωμαϊκή οδό που διέρχονταν την περιοχή. Καλλικώς ή Callicum ήταν το δερμάτινο κόσκινο με το οποίο συλλέγονταν ο χρυσός από τον ποταμό Εχέδωρο ή Εχείδωρο ή

Χείδωρο. Ο ποταμός πηγάζει από τα Κρούσσια όρη, το Δύσωρον του νομού Κιλκίς και εκβάλλει στον Θερμαϊκό κόλπο. Ο Εχέδωρος είναι γνωστός διότι στην άμμο της κοίτης του υπήρχαν εκμεταλλεύσιμες ποσότητες χρυσού. Η σημερινή ονομασία του Εχέδωρου ως Γαλλικός είναι παραφθορά του ονόματος του οικισμού Καλλικός.

Τας **Σέρρας**, τις **Σέρρες**, οι Βαρδαρίτες, όπως και οι Σέρβοι τις αποκαλούν με τη λέξη (Сер) Σερ. (Όχι, δεν είναι ο Αγγλικός τίτλος ευγενείας sir). Στα Βουλγαρικά οι **Σέρρες** λέγονται (Сяр) Σιάρ και στα Τουρκικά (Serez) Σέρεζ ή (Siroz) Σιρόζ. Οι **Σέρρες** (αἱ **Σέρραι**) είναι αρχαιοτάτη Ελληνική πόλη η ίδρυση της οποίας ανάγεται τουλάχιστον στις αρχές της 2ης π.Χ. χιλιετίας. Έχει δηλαδή να επιδείξει μακραίωνη ιστορία 4.000 ετών. Μνημονεύεται για πρώτη φορά ήδη από τον Ηρόδοτο, τον 5ο π.Χ. αιώνα, με το όνομα **Σίρις** (Η΄.115.3). Οι Σέρρες αναφέρονται πάντοτε στον Πληθυντικό Αριθμό. Στον Ηρόδοτο (Ζ΄.58.2'') αναφέρεται και άκρα με την ονομασία **Σέρρειον**. ''τελευτᾷ δὲ αὐτοῦ **Σέρρειον ἄκρη** ὀνομαστή''. Ο Δημοσθένης ''Περί Αλοννήσου, 37'', αναφέρει την κατάληψη του **Σερρείου** τείχους από τον Φίλιππο Β'. ''ὥσπερ δὲ ταῦτα ἴσμεν, κἀκεῖνα ἴσμεν, τίνι μηνὶ καὶ τίνι ἡμέρᾳ **Σέρρειον τεῖχος** καὶ Ἐργίσκη καὶ Ἱερὸν ὄρος ἑάλω''. Το **Σέῤῥιον τεῖχος** αναφέρεται και από τον Αισχίνη στον λόγο του, ''Κατά Κτησιφώντος''. ''Οὗτός ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁ πρῶτος ἐξευρὼν **Σέῤῥιον τεῖχος** καὶ Δορίσκον καὶ Ἐργίσκην καὶ Μυρτίσκην καὶ Γάνος καὶ Γανιάδα, χωρία ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ᾔδειμεν πρότερον''. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος αναφέρει πόλη με το όνομα Σίρις, αλλά αναφέρει και πόλη Σίρρα. ''**Σίρρα,** πόλις Θρᾴκης. Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῷν εἰκοστῷ. Τό ἐθνικόν Σιρραῖος''.

Δράμα. Η ετυμολογία της λέξης προέρχεται από το ''**Υδράμα**'' - ''**Δύραμα**'', λόγω της αφθονίας των **υδάτων** που αναβλύζουν στην περιοχή. Ήδη από τους προϊστορικούς χρόνους, στην περιοχή Δράμας φαίνεται ότι κατοικήθηκε ο οικισμός Αρκαδικού. Κατά τα τέλη του 4ου ή αρχές του 3ου π.Χ. αιώνα, στη θέση της Δράμας δημιουργήθηκε πολίχνη, οι κάτοικοι της οποίας καλλιεργούσαν την άμπελο και λάτρευαν τον **θεό Διόνυσο**, σε ιδιαίτερο ιερό. Κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους η πολίχνη αναφέρεται με την ονομασία Δαραβησκός, *Daravescos* και αποτελούσε ρωμαϊκό σταθμό μιας διακλάδωσης της Εγνατίας οδού, η οποία ξεκινούσε από τους Φιλίππους και έφερνε στις Σέρρες και στη συνέχεια στην Ηράκλεια Σιντική, το σημερινό Σιδηρόκαστρο Σερρών.

Τη **Θεσσαλονίκη**, η οποία λέγεται Θεσσαλονίκη από τότε που κτίσθηκε από τον βασιλιά Κάσσανδρο (317/6 π.Χ.), δηλαδή επί 23 συνεχώς αιώνες, επί 2.334 συνεχή έτη, οι Βαρδαρίτες τη λένε СОЛУН Σολούν. Βεβαίως είναι γνωστό ότι η πόλη αυτή φέρει το όνομα της **Θεσσαλονίκης**, της ετεροθαλούς αδελφής του Μεγάλου Αλεξάνδρου, της συζύγου του βασιλιά Κασσάνδρου. Η Άννα Κομνηνή αναφέρει δεκαέξι φορές το όνομα της Θεσσαλονίκης στην ''Αλεξιάδα''. Καλό είναι να μάθουν και οι Βαρδαρίτες και όποιος άλλος ενδιαφέρεται, πόθεν το όνομα Θεσσαλονίκη, για να σταματήσουν τις ανοησίες τους για СОЛУН Σολούν. Το όνομα **Θεσσαλονίκη**, λοιπόν, έδωσε ο τιτάν βασιλιάς μας Φίλιππος Β΄ στην κόρη του, ή μετά από **νίκη** του στην περιοχή αυτή επί των **Θεσσαλών**, ή από τον τόπο καταγωγής (**Θεσσαλία**) της μητέρας της κόρης του και το όνομα της τροφού της (**Νίκη**), ή ομοίως, από το πρώτο συνθετικό του ονόματος της μητέρας της (**Νικη**σίπολις, Νικασίπολις στα Δωρικά) κτλ., όπως το αναφέρει σε βιβλίο του για τη Θεσσαλονίκη ο Λούκιος ο Ταρραίος. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος στη λέξη Θεσσαλονίκη αναφέρει τα εξής: ''**Θεσσαλονίκη**, πόλις Μακεδονίας, ἣτις **ἄρα** ἐκαλεῖτο **Ἀλία**, Κασάνδρου κτίσμα … ἢ ὅτι ὁ Φίλιππος τοῦ Ἀμύντου ἐκεῖ Θετταλούς νικήσας οὕτως ἐκάλεσε. Λούκιος δέ ὁ Ταρραῖος περί **Θεσσαλονίκης** βιβλίον ἔγραψεν, ὃς φησίν ὅτι Φίλιππος θεασάμενος κόρην εὐπρεπῆ καί εὐγενῆ (Ἰάσονος γάρ ἦν ἀδελφιδῆ) ἔγημε, καί τεκοῦσα τῇ εἰκοστῇ ἡμέρᾳ τῆς λοχείας τέθνηκεν. Ἀναλαβών οὖν ὁ Φίλιππος τό παιδίον ἔδωκε **Νίκῃ** τρέφειν καί ἐκάλεσε **Θεσσαλονίκην**· ἡ γάρ μήτηρ τοῦ παιδίου **Νικασίπολις** ἐκέκλητο. Στράβων δέ **Θεσσαλονίκειαν** αὐτήν φησι. Τό ἐθνικόν **Θεσσαλονικεύς**''. (**ἄρα** = ὡς ἔοικεν, ως φαίνεται. <Φώτιος, ''Λέξεων Συναγωγή''>. **Ἀλία** ονομαζόταν στις Δωρικές πόλεις η συνέλευση του λαού, αντιστοίχως με την εκκλησία του Δήμου. Λούκιος ο **Ταρραῖος**, από την πόλη Τάρρα της Δυτικής Κρήτης). Η Θεσσαλονίκη επί Ρωμαιοκρατίας υπήρξε συμπρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, έδρα του Καίσαρος Γαλερίου. Επί της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ανεκηρύχθη επίσης συμπρωτεύουσα υπό τους δικεφάλους αετούς. Ο Ρήγας Φεραίος στη Χάρτα του την πόλη Θεσσαλονίκη τη γράφει Θέρμη-Θεσσαλονίκη και τον **Θερμαϊκό κόλπο** τον γράφει **Θερμαίον Κόλπο**. Ο Pouqueville

στην περιήγησή στη Μακεδονία το 1806, στον 3ο τόμο του βιβλίου του ''VOYAGE DE LA GRÈCE'', αναφέρει τον Θερμαϊκό κόλπο με την Ελληνική ονομασία του golfe de Thessalonique**,** golfe Thermaïque ή golfe de Salonique. Ας δούμε τι λέει και ο Στράβων επί του ονόματος της Θεσσαλονίκης, ποιος την έκτισε, γιατί ονομάσθηκε Θεσσαλονίκη και κατόπιν επί του ονόματος του κόλπου της. '"Ὅτι μετά τόν Ἀξιόν ποταμόν ἡ **Θεσσαλονίκη** ἐστί πόλις, ἣ πρότερον **Θέρμη** ἐκαλεῖτο˙ κτίσμα δ' ἐστί Κασσάνδρου, ὃς **ἐπί τῷ ὀνόματι τῆς ἑαυτοῦ γυναικός**, παιδός δέ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ὠνόμασε˙ μετώκισε δέ τά πέριξ πολίχνια εἰς αὐτήν, οἷον Χαλάστραν, Αἰνέαν, Κισσόν καί τινα καί ἄλλα. Ἐκ δέ τοῦ Κισσοῦ τούτου ὑπονοήσειεν ἄν τις γενέσθαι καί τόν παρ' Ὁμήρῳ Ἰφιδάμαντα, οὗ ὁ πάππος Κισσεύς ἔθρεψεν αὐτόν, φησίν, ἐν Θρήκῃ, ἣ νῦν Μακεδονία καλεῖται''. (''Γεωγραφικά. Απόσπ., εκ του Ζ΄.25''). Θεσσαλονίκη λέει την πόλη και ο **Απόστολος Παύλος**. ''Διοδεύσαντες δέ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς **Θεσσαλονίκην**''. ''Πράξεις των Αποστόλων, ιζ'.1''), ''Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπό **Θεσσαλονίκης** Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλθη ὑπό τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους''. ''Πράξεις των Αποστόλων, ιζ'.13''). Πριν από τον Στράβωνα τη Θέρμη έτσι τη λέει και ο Θουκυδίδης π.χ. (Α'.61, Β'.29) και ο Ηρόδοτος (Ζ'.123); Οι Βαρδαρίτες τον Θερμαίον κόλπο, τον Θερμαϊκό κόλπο, τον κόλπο της Θεσσαλονίκης, τον λένε Солунски залив Σολουνσκι ζαλιβ. Στη Σερβική γλώσσα ο κόλπος λέγεται ομοίως залив, στη Βουλγαρική λέγεται ομοίως залив και στη Ρωσική λέγεται ομοίως зали́в, όχι βεβαίως εξ απλής συμπτώσεως. Ο Στράβων βεβαίως όπως είναι φυσικό, τον ονομάζει Θερμαίον κόλπο. ''τείνουσαν δὲ ἀπὸ Σουνίου πρὸς τὴν ἄρκτον μέχρι τοῦ **Θερμαίου κόλπου** καὶ Θεσσαλονικείας, Μακεδονικῆς πόλεως, ἣ νῦν μάλιστα τῶν ἄλλων εὐανδρεῖ,''. (''Γεωγραφικά. Ζ΄.7.4''). '"Ὅτι ὁ Ἁλιάκμων εἰς τὸν **Θερμαῖον κόλπου** ῥεῖ''. (''Γεωγραφικά. Απόσπ., εκ του Ζ΄.5''). Ο Ηρόδοτος βεβαίως λέει την πόλη **Θέρμη** και τον κόλπο της **Θερμαίον** κόλπο. ''**Θέρμῃ** δὲ τῇ ἐν τῷ **Θερμαίῳ κόλπῳ** οἰκημένῃ, ἀπ' ἧς καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει·''. (Ζ'.121.1). ''ἔπλεε ἀπιέμενος ἐς τὸν **Θερμαῖον κόλπον**'', (Ζ'.122.1). Βεβαίως όλοι οι κόλποι του Αιγαίου πελάγους προς βορράν με Ελληνικά ονόματα λέγονται από τους Μακεδόνες. ''ὡς εἶναι ἐφεξῆς κόλπους τοῦ Αἰγαίου πελάγους πρὸς βορρᾶν, ἀλλήλων ἀπέχοντας οὕτως· Μαλιακόν, Παγασιτικόν, Θερμαῖον, Τορωναῖον, Σιγγιτικόν, Στρυμονικόν''. (''Γεωγραφικά. Απόσπ., εκ του Ζ΄.32'').

Σε Μακεδονική επιγραφή η οποία έχει βρεθεί στη Θεσσαλονίκη αναγράφεται: **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ**. Είναι εμφανέστατο ότι η Μακεδονική αυτή επιγραφή δεν χρειάζεται κάποια επεξήγηση. Είναι αφιερωμένη στη ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, την κόρη του ΦΙΛΙΠΠΟΥ (η Γενική Πτώση στην Ελληνική γλώσσα εκφράζει το γένος κάποιου), και δηλώνει επίσης την ιδιότητά της, ότι δηλαδή είναι ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. Το βλέπουμε και το καταλαβαίνουμε ασφαλώς, ότι όλα τα γράμματα της επιγραφής αυτής, η οποία εγράφη πριν από 23 αιώνες, είναι Ελληνικά. Η επιγραφή δεν γράφει, δεν αποκαλεί τη βασίλισσα ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ούτε Σολούνισσα ούτε Σολουνιώτισσα, ή δεν ξέρω πώς αλλοιώς, (СОЛУН Σολούν αποκαλείται από τους Βαρδαρίτες η πόλη ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ), ούτε ότι είναι ќерка κιερκα, κόρη του Филип Φίλιπ, ούτε ότι είναι кралица κραλιτσα ή царица τσαριτσα. Από όλους βεβαίως τους συγγραφείς η πόλη Θεσσαλονίκη αποκαλείται με το υπέροχο, το μοναδικό Ελληνικό όνομά της, όπως ανωτέρω από τον Στράβωνα, ο δε κάτοικος της πόλης αποκαλείται **Θεσσαλονικεύς**, με Ελληνικότατη δηλαδή λέξη, και όχι Σολούνης ή Σολουνιώτης ή δεν ξέρω πώς αλλοιώς. Το αυτό ισχύει και για την Αγία Γραφή. Η πόλη λέγεται Θεσσαλονίκη και οι κάτοικοί της λέγονται Θεσσαλονικείς. Βεβαίως και οι πόλεις Φίλιπποι και Βέροια και Νεάπολη, αλλά και όλη η Μακεδονία, έτσι λέγονται και έτσι γράφονται στην Αγία Γραφή π.χ.: ''Συνείπετο δέ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος, **Θεσσαλονικέων** δέ Ἀρίσταρχος καί Σεκοῦνδος, καί Γάϊος Δερβαῖος καί Τιμόθεος, Ἀσιανοί δέ Τυχικός καί Τρόφιμος''. (''Πράξεις των Αποστόλων, 20.4''), ''ἐπιβάντες δέ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τούς κατά τήν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σύν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος **Θεσσαλονικέως**''. (''Πράξεις των Αποστόλων, 27.2''), ''ὅτι καί ἐν **Θεσσαλονίκῃ** καί ἅπαξ καί δίς εἰς τήν χρείαν μοι ἐπέμψατε''. (''Προς Φιλιππησίους, 4.16''), ''Παῦλος καί Σιλουανός καί Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ **Θεσσαλονικέων** ἐν Θεῷ πατρί καί Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ''. (''Προς Θεσσαλονικείς Α΄,1.1''), ''Παῦλος καί Σιλουανός καί Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ **Θεσσαλονικέων** ἐν Θεῷ πατρί ἡμῶν καί Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ''. (''Προς Θεσσαλονικείς Β΄,1.1''), ''Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τόν νῦν αἰῶνα, και ἐπορεύθη

εἰς **Θεσσαλονίκην**, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν''. (''Προς Τιμόθεον Β', 4.10''). Ο Ρωμαίος ιστορικός Τίτος Λίβιος, τη Θεσσαλονίκη τη λέει Θεσσαλονίκη (Thessalonicem). (''Ιστορία της Ρώμης, 45.29.8'').

Ανωτέρω ανεφέρθη ο πρωτομάρτυς της εθνεγερσίας του γένους μας Ρήγας Φεραίος και η Χάρτα την οποία τύπωσε στη Βιέννη το 1797. Ο Ρήγας Φεραίος λοιπόν, του οποίου οι γονείς κατήγοντο από τα Γρεβενά, (ο πατέρας του από το Περιβόλι η μητέρα του από τη Σαμαρίνα), τη λέξη ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ τη γράφει ΜΑΚΕΔΩΝΙΑ, και τις επαρχίες της Μακεδονίας τις αναφέρει ως εξής: ΒΟΤΤΙΑΙΑ, ΜΥΓΔΟΝΙΑ, ΒΙΣΑΛΤΙΑ, ΚΡΗΣΤΩΝΙΑ, ΠΙΕΡΙΑ, ΛΥΝΚΗΣΤΑΙ, ΕΛΥΜΙΩΤΑΙ, ΟΡΕΣΤΑΙ, ΑΤΙΝΤΑΝΕΣ, ΕΟΡΔΙΑ, ΑΙΜΑΘΙΑ, ΑΝΘΕΜΟΣ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ, ΑΜΦΑΞΙΤΙΣ, ΠΕΛΑΓΟΝΙΑ ΤΡΙΠΟΛΙΤΙΣ κτλ. Επίσης, τις πόλεις της Μακεδονίας τις αναγράφει ως εξής: Δράμα, Δραβῖσκος, Ζίχνα, Καβάλα, Νεόπολις, Σύμβολον, Φίλιπποι, Φιλιππικοί Κάμποι (ο Ρήγας γράφει, ''Ἐδῶ ἐνικήθησαν ὁ Βροῦτος & ὁ Κάσιος'', Πιερία παλαιά, Δομηρός, Γιάμπολη, Θάσσος (η νήσος), Ἀμφίπολις, Χρυσόπολις, Ἀρεθοῦσα, Ρενδίνα, Ἄργιλος, Βρωμῖσκος, Στάγειρα (ο Ρήγας γράφει: Στάγειρα. Πατρίς Αριστοτέλους), Σταυρός, Αὐλών, Βόλβη, Βέρτα, Καλλιτέρα, Ὄσσα, Εὐπορία, Σκοτοῦσα. τρίκκαλα, Συντία. Ἡράκλεια Σιντική, Σέρρας, Ἄκανθος, Απολλωνία. Ἱερισσός, Ἄσσα, Χαλκίς. Ἅγιος Νικόλαος, Μόρυλος, Χαῖται, Ἰστρία, Μελισσουργίς, Ἔλεον, Αἰνήα, Κισσός, Ἄνθεμος, Θέρμη, Θεσσαλονίκη, Ἀπολλωνία Μυγδονία, Φίλερος, Σίνδος, Λήτη. Λήτα, Πέλλα (ο Ρήγας γράφει: **Πέλλα. Πατρίς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ**), Ἰχναί, Μόρος, Σπαρτωλός, Γιανιτζᾶ, Τερπίλος, Ἀλίνδοια ή Καλίνδαια, Ἄσσωρος, Καναβία, Βαῖρος, Εἰδομένη, Κύρρος, Ἄκερδος ή Ἀρκάδος, Βέροια, Κρίνον. Νιάγουστα (Νιάγουστα, Νιάγου στά, στα Βλάχικα σημαίνει Τόπο όπου το Χιόνι Στέκει, Μένει. Επίσης Σιάτιστα, Σιάτε στά, σημαίνει τον Τόπο όπου Στέκει η Δίψα, εξ αιτίας της έλλειψης νερού), Βάλλαι, Πύδνα. Κίτιο, Πλαταμῶνας, Πυκλάτα, Μεθώνη (ο Ρήγας Φεραίος στη Χάρτα του, στη λέξη Μεθώνη, γράφει: ''ἀπ' ἐδῶ ἤτον ὁ Ἀστήρ ὁπού ἐτύφλωσε τόν Φίλιππον''. Το όνομα Αστήρ αναφέρεται στον Λουκιανό, ''Πώς δει Ιστορίαν συγγράφειν, 38''. Ο Λουκιανός γράφει ότι ο τοξότης Αστήρ ήταν από την Αμφίπολη, όμως γράφει ότι το γεγονός έγινε στην Όλυνθο, το οποίο είναι λάθος. Ο Στράβων, ''Αποσπάσματα εκ του Ζ', 22'', γράφει ότι ο Φίλιππος έχασε το δεξί του μάτι από βέλος καταπέλτη. ''ἐν δέ τῷ πρό τῆς Μεθώνης πεδίῳ γενέσθαι συνέβη Φιλίππῳ τῷ Ἀμύντου τήν ἐκκοπήν τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ **καταπελτικῷ βέλει** κατά τήν πολιορκίαν τῆς πόλεως.''), Δίον, Κατερίνη, Κυδρίαι. Σκύδρα. Μύεζα, Λογοβοσκιό, Βύρσαρον, Εὐρωπός. Βέντζια, Λύνκος, Ἀταλάντη, Γορδηνία. Κατράνιτζα, Έδεσσα (**ο Ρήγας Φεραίος την ταυτίζει με τας Αἰγάς**, τις αναφέρει Αἰγαιάς και γράφει: Αἰγαιάς. Έδεσσα, και συμπληρώνει, ''ἐδῶ ἐθάπτοντο οἱ βασιλεῖς τῶν Μακεδόνων''), Δαυσάρα. Γραμματίκοβο (Γραμματικό Πέλλης), Ἄρνισσα (ο Θουκυδίδης, Δ'.128, αναφέρει την Ἄρνισσα ως ''πρῶτον τῆς Περδίκκου ἀρχῆς''), Κέλλαι (η Κέλλη Φλωρίνης), Φιλουρίνα (η Φλώρινα), Ἀντιγονία, Ἐλυμαία.Γρεβενά, Κοζιάνη, Σέρβια, Μελίτονος Κλεισούρα, Βλαχοχώρι, Αἴστρεον Καστοριά, Μαυριώτισσα, Κεραμιά, Χρούπιστα (το Ἄργος Ορεστικόν), Μαύροβο, Σιδηρόπορτα, Δυπιάκι, Βριάνιον. Βιρτένικον, Στύμβαρα Κόνιτζα, Ἀλαλκομεναί κτλ.

Το γεγονός ότι η **Μακεδονία** έτσι λέγεται και γράφεται και στην Αγία Γραφή, με Ελληνικότατη δηλαδή λέξη και όχι Македонија Μακεντόνιγια, όπως και ότι ο **Μακεδόνας** έτσι λέγεται και όχι Македонец Μακεντόνετς, αναζητείστε το μόνος σας. Άντε, θα σάς βοηθήσω λίγο: ''Πράξεις των Αποστόλων, 18.5, 19.21, 19.22, 19.29, 20.1, 20.3, 27.2'', ''Προς Ρωμαίους, 15.26'', ''Προς Κορινθίους Α΄,16.5'', ''Προς Κορινθίους Β΄,1.16, Β΄,2.13, Β΄,7.5, Β΄,8.1, Β΄,9.2, Β΄,9.4, Β΄,11.9, ''Προς Φιλιππισίους, 4.15'', ''Προς Θεσσαλονικείς Α΄,1.7, Α΄,1.8, Α΄,4.10'', ''Προς Τιμόθεον Α΄,1.3,4''.

Ο Pouqueville στην περιήγησή στη δυτική Μακεδονία το 1806, στον 3ο τόμο του βιβλίου του ''VOYAGE DE LA GRÈCE'', αναφέρει τις πόλεις αυτές και άλλες πόλεις ή χωριά όλης της Μακεδονίας με την Ελληνική ονομασία τους όπως αποδίδονται στη Γαλλική π.χ.: Castoria (50 φορές), Argos Oresticum (4 φορές), Cojani (12 φορές), Verria ή Veria ή Béroé ή Berrhoé (11), Gréveno (21), Chatista (Σιάτιστα) (21), Naoussa (8), Édesse, Pella (30), Janitza (1), Conitza (4), Thessalonique (24) και Salonique (25), Serrès, Neapolis, Philippes, Amphipolis, Apollonie, Lychnidus (28) ou Ochrida, Célétrum (15), Aposchépos, Crépéni, Palatitza, Mavronoros (6), Vlachocleisoura, Grammaticos (1), Mavrovo, Palaeo-Chori (anciennement Doberus), Anasélitza, monastère des Saints-Anargyres, Pisidéri, Velvendos,

Cataphygion, Servia, Périvoli, Avdéla, Smixi, Mavronéos ville appelée Mavroneia, Boboussa, Voïoussa, Platamona, Caterin, Dium, Eleutherochorion, Kytros Methone κτλ.

Εάν πρέπει να αναφερθούμε δι' ολίγων και στα ονόματα των ποταμών της Μακεδονίας, ο Αλιάκμων στα Βαρδαρίτικα λέγεται Бистрица Μπιστριτσα, ο Αξιός λέγεται Вардар Βαρνταρ, (κεντροασιατική λέξη, από τη σύνθεση των λέξεων ''Βαρ Νταριά'' που σημαίνουν ''μεγάλος ποταμός'', κατά το Αμού Νταριά, Συρ Νταριά κτλ.), ο Στρυμών λέγεται Струма Στρουμα και ο Νέστος (και Νέσσος) λέγεται Места Μεστα. Δεν χρειάζεται νομίζω να αναφέρω ότι εμείς οι Μακεδόνες, παλαιόθεν, ανέκαθεν, αρχήθεν, όπως και όλοι οι Έλληνες, πριν από τον Όμηρο και τον Ησίοδο ακόμη, ονομάσαμε και λέγαμε τον Αξιό Αξιό, τον Αλιάκμονα Αλιάκμονα, τον Στρυμόνα Στρυμόνα και τον Νέστο Νέσσο και Νέστο. Ένεκα τούτου και ο Όμηρος, τον Αξιό τον λέει Αξιό, ''τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ' **Ἀξιοῦ** εὐρὺ ῥέοντος, **Ἀξιοῦ** οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν'', (''Ιλιάς, Β849-850''). Ο Ησίοδος επίσης τον Στρυμόνα έτσι τον ονομάζει, ''**Στρυμόνα** Μαίανδρόν τε καὶ Ἴστρον καλλιρέεθρον'', (''Θεογονία 339''), όπως και τον Νέστο (ή Νέσσο) τον λέει Νέσσο (Νέστο), και τον Αλιάκμονα τον λέει Αλιάκμονα, ''**Νέσσόν** τε Ῥοδίον θ' **Ἀλιάκμονά** θ' Ἑπτάπορόν τε'', (''Θεογονία 341''). Ο Αισχύλος επίσης τον Στρυμόνα τον λέει Στρυμόνα, ''**Στρυμών**, τὸ πρὸς δύνοντος ἡλίου κρατῶ'' (''Ικέτιδες, 255''), ''πνοαί δ' ἀπό **Στρυμόνος** μολοῦσαι'' (''Αγαμέμνων, 192''). Ο Ηρόδοτος επίσης τον Στρυμόνα, με το Μακεδονικό, με το Ελληνικό όνομά του τον αποκαλεί τουλάχιστον 14 φορές, π.χ. ''τῶν μὲν αὐτόθεν τῶν δὲ ἀπὸ **Στρυμόνος** ποταμοῦ συνιόντων'' (Α'.64.1). Ο Θουκυδίδης επίσης τον Στρυμόνα, με το Μακεδονικό, με το Ελληνικό όνομά του τον αναφέρει επανειλημμένως. Π.χ. (Α'.98), (Α'.99), (Β'.96), (Β'.99), (Δ'.50), (Δ'.102), (Ζ'.9). Το αυτό και τον Νέστο π.χ. (Β'.96). Το αυτό και τον Αξιό π.χ. (Β'.99). Ο Ενιπεύς έτσι λέγεται από τον Απολλώνιο. ''ἔνθα μὲν Ἀπιδανός τε μέγας καὶ δῖος **Ἐνιπεύς**''. (''Αργοναυτικά, 38''). Ο Στράβων επίσης όπως είναι φυσικό, αποδίδει τους ποταμούς αυτούς με τα Μακεδονικά, με τα Ελληνικά δηλαδή ονόματά τους π.χ. ''Ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῶν Μακεδονικῶν ὀρῶν καὶ τῶν Παιονικῶν μέχρι **Στρυμόνος** ποταμοῦ Μακεδόνες τε οἰκοῦσι καὶ Παίονες καί τινες τῶν ὀρεινῶν Θρᾳκῶν· τὰ δὲ πέραν **Στρυμόνος** ἤδη μέχρι τοῦ Ποντικοῦ στόματος καὶ τοῦ Αἵμου πάντα Θρᾳκῶν ἔστι πλὴν τῆς παραλίας·''. (''Γεωγραφικά, Ζ'.4''). Επίσης με τα Μακεδονικά, με τα Ελληνικά ονόματά τους λέει ο Στράβων και τον **Αλιάκμονα** και τον **Ερίγωνα** και τον **Αξιό**. ''Ὅτι **Πηνειός** μὲν ὁρίζει τὴν κάτω καὶ πρὸς θαλάττῃ Μακεδονίαν ἀπὸ Θετταλίας καὶ Μαγνησίας, **Ἁλιάκμων** δὲ τὴν ἄνω, καὶ ἔτι τοὺς Ἠπειρώτας καὶ τοὺς Παίονας καὶ αὐτός καὶ ὁ **Ἐρίγων** καὶ ὁ **Ἀξιός** καὶ ἕτεροι''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπ. 12''). Ο ποταμός **Εχέδωρος** (και Εχείδωρος και Χείδωρος, ο σημερινός Γαλλικός), επίσης, έτσι λέγεται από τον Στράβωνα. ''μετά δὲ Ἀξιόν **Ἐχέδωρος** ἐν σταδίοις εἴκοσιν''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπ. 21''). Πολύ νωρίτερα από τον Στράβωνα, ο Ηρόδοτος, αποκαλεί τον **Εχέδωρο** με αυτό το όνομα, όπως επίσης και τον Αξιό. ''ἐπορεύετο δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ Κρηστωνικῆς ἐπὶ ποταμὸν **Ἐχείδωρον**, ὃς ἐκ Κρηστωναίων ἀρξάμενος ῥέει διὰ Μυγδονίης χώρης καὶ ἐξιεῖ παρὰ τὸ ἕλος τὸ ἐπ' **Ἀξίῳ** ποταμῷ''. (Ηρόδοτος, Ζ'.124''), ''τῶν δὲ καταλεχθέντων τούτων ποταμῶν ἐκ Κρηστωναίων ῥέων **Ἐχείδωρος** μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος ἀλλ' ἐπέλιπε''. (Ηρόδοτος, Ζ'.127''). Ο ποταμός **Νέστος** επίσης Νέστος αποκαλείται από τους Μακεδόνες και μάλιστα από τον Φίλιππο και τον Αλέξανδρο. ''τὴν δὲ πρὸς νότον τὴν Μακεδονικὴν ἀπὸ Θεσσαλονικείας μέχρι **Στρυμόνος**· τινὲς δὲ καὶ τὴν ἀπὸ Στρυμόνος μέχρι **Νέστου** τῇ Μακεδονίᾳ προσνέμουσιν, ἐπειδὴ **Φίλιππος** ἐσπούδασε διαφερόντως περὶ ταῦτα τὰ χωρία, ὥστ' ἐξιδιώσασθαι, καὶ συνεστήσατο προσόδους μεγίστας ἐκ τῶν μετάλλων καὶ τῆς ἄλλης εὐφυΐας τῶν τόπων''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄.7.4''), ''εἶτα τὸ **Νέστου** στόμα τοῦ διορίζοντος Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην, ὡς **Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος** ὁ τούτου παῖς διώριζον ἐν τοῖς κατ' αὐτούς χρόνοις''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπ. 33''). Ο ποταμός **Λουδίας** επίσης Λουδίας αποκαλείται από τους Μακεδόνες. ''Μετά δὲ τὸ Δῖον αἱ τοῦ Ἁλιάκμονος ἐκβολαί· εἶτα Πύδνα, Μεθώνη, Ἄλωρος καὶ ὁ Ἐρίγων ποταμός καὶ **Λουδίας**, …ὁ δὲ **Λουδίας** εἰς Πέλλαν ἀνάπλουν ἔχων σταδίων ἑκατόν καὶ εἴκοσι''. (''Γεωγραφικά, Ζ΄. Απόσπ. 20''). ''ἀρξάμενος ἀπὸ Θέρμης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης μέχρι **Λυδίεώ** τε ποταμοῦ καὶ Ἁλιάκμονος, οἳ οὐρίζουσι γῆν τὴν Βοττιαίδα τε καὶ Μακεδονίδα'', (Ηρόδοτος, Ζ'.127.1). Ο Αριστοτέλης βεβαίως δεν γράφει απλώς τους ποταμούς αυτούς με τα Ελληνικά τους ονόματα, **αλλά τονίζει ότι είναι ποταμοί της Ελλάδος**. ''τῶν δὲ περὶ τὸν **Ἑλληνικὸν τόπον** ὁ μὲν

Ἀχελῷος ἐκ Πίνδου, καὶ ὁ **Ἴναχος** ἐντεῦθεν, ὁ δὲ **Στρυμὼν** καὶ **Νέσσος** καὶ ὁ **Ἕβρος** ἅπαντες τρεῖς ὄντες ἐκ τοῦ Σκόμβρου·'' (''Μετεωρολογικά Α'.350b'').

Ο Pouqueville στην περιήγησή στη δυτική Μακεδονία το 1806, στον 3ο τόμο του βιβλίου του ''VOYAGE DE LA GRÈCE'', αναφέρει τους ποταμούς αυτούς με την Ελληνική ονομασία τους π.χ.: Axius (22 φορές), Haliacmon (27 φορές), Érigon (9 φορές), Échedoros (2 φορές), Lydias (8), Énipée (1) κτλ.

Εάν πρέπει να αναφερθούμε δι' ολίγων και στα ονόματα των ορέων της Μακεδονίας, και αυτά βεβαίως είναι γνωστά παλαιόθεν με τα Μακεδονικά, με τα Ελληνικά δηλαδή ονόματα, τα οποία τους έδωσαν οι Μακεδόνες, π.χ.: το **Βοίον** (ή Βόϊον), ''ἑνί μὲν δὴ κοινῷ ὀνόματι καλεῖται **Βόϊον** τὸ ὄρος, κατά μέρη δὲ πολυώνυμόν ἐστιν.'', (Στράβων, ''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.6''), ο **Βαρνούς** (Περιστέρι), ''ἐκεῖθεν δ' ἐστὶ παρὰ **Βαρνοῦντα** διὰ Ἡρακλείας καὶ Λυγκηστῶν καὶ Ἐορδῶν εἰς Ἔδεσσαν καὶ Πέλλαν μέχρι Θεσσαλονικείας·'' (''Γεωγραφικά, Ζ'.7.4''), ο **Πίνδος** (και **η Πίνδος**), ''ῥεῖ δ' ὁ Πηνειός ἐκ τοῦ **Πίνδου** ὄρους διὰ μέσης τῆς Θετταλίας πρὸς ἕω'', (''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.14''), ο **Όλυμπος**, ''φέρεται δ' ὁ Πηνειός ἀπό τῶν στενῶν τούτων ἐπί σταδίους τεσσαράκοντα, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὸν **Ὄλυμπον, Μακεδονικόν ὄρος μετεωρότατον**''. (''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.14''), ''κατέστησαν ἐς Δῖον τῆς Περδίκκου ἀρχῆς, ὃ ὑπό τῷ **Ὀλύμπῳ Μακεδονίας** πρὸς Θεσσαλούς πόλισμα κεῖται''. (Θουκυδίδης, Δ'.78). Ο Όμηρος βεβαίως στην ''Ιλιάδα'', αναφέρει συνεχώς το όρος **Όλυμπος**, την κατοικία των θεών των Μακεδόνων και των άλλων Ελλήνων, οι οποίοι ένεκα τούτου καλούνται **Ολύμπιοι** π.χ.: (Α'.44), (Α'.402), (Α'.420), (Α'.425), (Α'.494), (Α'.499), (Α'.530), (Α'.532), (Β'.48) κτλ., το **Παγγαίον**, ''οἵ ὕστερον ὑπὸ τὸ **Πάγγαιον** πέραν Στρυμόνος ᾤκησαν Φάγρητα καὶ ἄλλα χωρία (καὶ ἔτι καὶ νῦν Πιερικὸς κόλπος καλεῖται ἡ ὑπὸ τῷ **Παγγαίῳ** πρὸς θάλασσαν γῆ'', (Θουκυδίδης, Β'.99), ''ἐκ δεξιῆς χειρὸς τὸ **Πάγγαιον** ὄρος ἀπέργων, ἐὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν, ἐν τῷ χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ἔνι μέταλλα, τὰ νέμονται Πίερές τε καὶ Ὀδόμαντοι καὶ μάλιστα Σάτραι''. (Ηρόδοτος, Ζ'.112), ''ὑπεροικέοντας δὲ τὸ **Πάγγαιον** πρὸς βορέω ἀνέμου Παίονας Δόβηράς τε καὶ Παιόπλας παρεξιὼν ἤιε πρὸς ἑσπέρην, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐπὶ ποταμόν τε Στρυμόνα καὶ πόλιν Ἠιόνα'', (Ηρόδοτος, Ζ'.113), ο **Άθως**, ''Ἔστι δ' ὁ **Ἄθων** ὄρος μαστοειδές, ὀξύτατον, ὑψηλότατον·'', (''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.33''), ''Ἔστι δ' ὁ **Ἄθως** ὄρος ψηλόν καὶ μαστοειδές'', (''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.35''), ''καὶ ὁ **Ἄθως** αὐτῆς ὄρος ὑψηλόν τελευτᾷ ἐς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος''. (Θουκυδίδης, Δ'.109), το **Βέρμιον**, ''Ὅτι αὐτοῦ που καὶ τὸ **Βέρμιον** ὄρος, ὅ πρότερον κατεῖχον Βρύγες Θρακῶν ἔθνος, ὧν τινες διαβάντες εἰς τὴν Ἀσίαν Φρύγες μετωνομάσθησαν'', (''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.25''), ''Ὅτι ἡ Βέροια πόλις ἐν ταῖς ὑπωρείαις κεῖται τοῦ **Βερμίου** ὄρους'', (''Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ'.25α''), ο **Βόρας** και ακριβέστερον η οροσειρά του **Βόρα** (ο άνεμος Βορέας, ο Βοριάς, είναι η προσωποποίηση του όρους Βόρα. Ο Βορέας κατά μία παράδοση ήταν υιός του Αιόλου, πρόγονος των Μακεδόνων, κατ' άλλη ήταν υιός του Στρυμόνος και της Ευτέρπης και κατ' άλλη υιός του Αστραίου και της Ηούς. Θεωρείται ότι κατοικούαε στο όρος Βόρας της Μακεδονίας, κατ' άλλη εκδοχή πλησίον του Στρυμόνος και κατ' άλλη σε σπήλαιο της Θράκης, στον Αίμο. ''**Βορέης** καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον'', (''Ιλιάς, Ι5''), ''τὸν σὺ ξὺν **Βορέῃ** ἀνέμῳ πεπιθοῦσα θυέλλας'', (''Ιλιάς, Ο26''), ''ψυχρὴ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος **Βορέαο**'', (''Ιλιάς, Ο171''). Οι υιοί του Βορέα Κάλαϊς και Ζήτης έλαβαν μέρος στην Αργοναυτική εκστρατεία. ''**Ζήτης** αὖ **Κάλαΐς** τε **Βορήιοι** υἷες ἵκοντο, οὕς ποτ' Ἐρεχθηὶς Βορέῃ τέκεν Ὠρείθυια''. (Απολλώνιος, ''Αργοναυτικά, Α'.211-2''). Το όνομα **Βόρας** όχι μόνο είναι Ελληνικό, αλλά, και οι Ρωμαίοι το όρος, και ακριβέστερον την οροσειρά αυτή **Βόρα** την έλεγαν. 'tertia pars facta, quam Axius ab oriente, Peneus amnis ab occasu cingunt; ad septentrionen **Bora** mons obicitur; adiecta huic parti regio Paeonia, qua ab occasu praeter Axium amnem porrigutur; Edessa quoque et Beroea eodem consesserunt. quarta regio trans **Boram** montem, una parte confinis Illyrico, altera Epiro. capita regionum, ubi concilia fierent, primae regionis Amphipolim, secundae Thessalonicen, tertiae Pellam, quartae Pelagoniam fecit. eo concilia suae cuiusque regionis indici, pecuniam conferri, ibi magistratus creari iussit''. (Τίτος Λίβιος, ''Ιστορία της Ρώμης'', 45.29.8,9''). (Ο Βόρας στα Βαρδαρίτικα λέγεται Ниμε Νίτζε, προφανώς από την Τουρκική λέξη Nice Dağı). Το όρος Βόρας αναφέρεται ως **Βόρας**, αρκετές φορές, και από τον Γάλλο συγγραφέα, διπλωμάτη και περιηγητή Pouqueville, ο οποίος ταξίδεψε στη Δυτική Μακεδονία την άνοιξη του 1806.

‘’C'est par la projection du Sarakina, que le **mont Bora** dessine le Bermius; et c'est de ce noyau central que dépend aussi le mont Vitzi qui, par le développement de ses contrepentes, forme la limite orientale de la première vallée de la Macédoine vers l'Epire’’. (Pouqueville, ‘’VOYAGE DE LA GRÈCE’’, LIVRE VII, CHAPITRE IV, τόμ. 3ος, σελ. 14-15). ‘’Με την προβολή της οροσειράς της Σαρακίνας το όρος Βόρας διαγράφει το περίγραμμα του Βερμίου και σε αυτόν τον κεντρικό πυρήνα προσαρτάται και το όρος Βίτσι, το οποίο με την ανάπτυξη των πλαγιών του διαμορφώνει το ανατολικό όριο της Μακεδονίας προς την πλευρά της Ηπείρου’’. Επίσης, ‘’car le **mont Bôra**, antagoniste gigantesque de l'Orbélus, est le point duquel partent les systêmes d'eaux qui abreuvent l'Illyrie Macédonienne, l'Éordée, l'Élymée, la Pélagonie et les vallées aboutissantes au territoire de Pella’’. (Pouqueville, ‘’VOYAGE DE LA GRÈCE’’, LIVRE VII, CHAPITRE IV, τόμ. 3ος, σελ. 15). Άλλα όρη της Μακεδονίας επίσης, αναφέρονται με το Μακεδονικό με το Ελληνικό όνομά τους όπως ο **Βερτίσκος**, ο **Σκάρδος**, ο **Όρβηλος**, ‘’ἐκ βορρᾷ δὲ τῇ νοουμένῃ εὐθείᾳ γραμμῇ τῇ διὰ **Βερτίσκου** ὄρους καὶ **Σκάρδου** καὶ **Ὀρβήλου** καὶ Ῥοδόπης καὶ Αἵμου‘’, (Στράβων, ‘’Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ’.10’’), ‘’κομίζοντες ἐξ ὄρεος τῷ οὔνομα ἐστὶ **Ὄρβηλος**,’’. (Ηρόδοτος, 5.16.2’’), ‘’Φιλίππους πόλιν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντα καὶ τὸν **Ὄρβηλον** τὸ ὄρος’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Α’.1.5’’), η **Κερκίνη** (Μπέλες), ‘’ἄρας ἐπορεύετο ἐπί τὴν Μακεδονίαν πρῶτον μὲν διὰ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς, ἔπειτα διὰ **Κερκίνης** ἐρήμου ὄρους‘’, (Θουκυδίδης, Β’.98), το **Τιτάριον**, ‘’τὰς πηγάς ἔχοντα ἀπό τοῦ **Τιταρίου** ὄρους συμφυοῦς τῷ Ὀλύμπῳ’’, (Στράβων, ‘’Γεωγραφικά, Απόσπασμα εκ του Ζ’.14’’), ως επίσης και το **Άσκιον** (ή Σινιάτσικο) Κοζάνης, το **Βέρνον** (ή Βίτσι), ο **Βούρινος** Κοζάνης, (ένα από τα δύο κέντρα της επανάστασης των Μακεδόνων του 1878, το άλλο ήταν ο Όλυμπος, για την ένωση με την υπόλοιπη Ελλάδα και εναντίον της Συνθήκης του Αγίου Στεφάνου), τα **Βέλλια** Κοζάνης, ο **Γάβρος**, τα **Καμβούνια**, το **Πάϊκον**, τα **Πιέρια** ‘’χρόνῳ δὲ ὕστερόν φασι **Πίερον** Μακεδόνα, ἀφ' οὗ καὶ Μακεδόσιν **ὠνόμασται τὸ ὄρος**,’’. (Παυσανίας, 9.29.3), ‘’Μακεδόνων δὲ οἱ χώραν **τὴν ὑπὸ τὸ ὄρος τὴν Πιερίαν ἔχοντες** καὶ πόλιν Δῖον, φασὶν ὑπὸ τῶν γυναικῶν γενέσθαι τὴν τελευτὴν ἐνταῦθα τῷ Ὀρφεῖ ’’. (Παυσανίας, ‘’9 Βοιωτικά.30.7’’).

Ο Pouqueville στην περιήγησή στη δυτική Μακεδονία το 1806, στον 3ο τόμο του βιβλίου του ‘’VOYAGE DE LA GRÈCE’’, αναφέρει τα όρη αυτά με την Ελληνική ονομασία τους βεβαίως, όπως αποδίδονται στη Γαλλική π.χ.: mont Athos (5 φορές), Sarakina (8 φορές), Pindus (42 φορές), Grammos (1), Bora (16 φορές), Bermius (11 φορές), Pangée (2 φορές), Bourenos (4 φορές), Smolica (2 φορές), Orbélus (3 φορές), Sinazygos (1), Mouritchi, Pieria (6 φορές), Pierides, Olympe (45 φορές), Xéro-Livado (1), Spileon (3 φορές), Ossa (8 φορές), Barnunte (1) κτλ.

Όσον αφορά επίσης στους μήνες των Μακεδόνων. **Ελληνική ρίζα** και τύπο έχουν και τα ονόματα των μηνών των Μακεδόνων, μερικά των οποίων απαντούν και σε άλλες Ελληνικές πόλεις: Δίος, Απελλαίος, Αρτεμίσιος, Δαίσιος, Πάναμος, Αυδναίος, Περέτιος, Λώος, Γορπιαίος, Δύστρος, Ξανδικός, Υπερβερεταίος. (Στον Μεσαίωνα οι Μακεδονικοί μήνες ελέγοντο μήνες Ελλήνων).

Ι΄. ΟΙ ΘΕΟΙ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ

Η θρησκεία και ο τύπος της λατρείας των αρχαίων Μακεδόνων, ήταν όμοια με τα αντίστοιχα σε όλες τις λοιπές Ελληνικές περιοχές. Στους δώδεκα θεούς του Ελληνικού πανθέου επίστευαν, αυτούς λάτρευαν και σ’ αυτούς θυσίαζαν και οι Μακεδόνες, όπως και οι υπόλοιποι Έλληνες. Στον θεό Δία επίστευαν οι αρχαίοι Μακεδόνες, φυσικώ τω λόγω, αφού ο **Δίας**, μεταξύ των άλλων, ήταν και ο πατέρας του **Μακεδόνα και του Μάγνητα**, (Ολύμπιο, Υπερβερέτα, Υπεραιρέτη, Υπερφερέτη, Στράτιο, Εταιρείο κτλ., όπως τον αποκαλούσαν), και στον οποίο είχαν αφιερώσει και την πόλη **Δίον** στους πρόποδες του Ολύμπου. Ο Μέγας Αλέξανδρος μετά την καταστολή της ανταρσίας των Θηβαίων επέστρεψε στη Μακεδονία και οργάνωσε αθλητικούς αγώνες στις Αιγές, τα Ολύμπια, προς τιμήν των Μουσών και προσέφερε την **θυσία στον Ολύμπιο Δία**, η οποία είχε καθιερωθεί από τον βασιλιά Αρχέλαο ακόμη. ‘’Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν. Καὶ τῷ τε **Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελάου ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε** καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια. Οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ.

Α'.11.1''). Ο Φίλιππος, μετά την κατάληψη της Ολύνθου οργάνωσε εορτές προς τιμήν του **Διός στο Δίον**. Στο τραπέζι προς τιμήν των καλλιτεχνών, όπου ο Φίλιππος εστεφάνωσε τους νικητές, ερώτησε τον Αθηναίο κωμικό ηθοποιό Σάτυρο, ο οποίος καθόταν σκυθρωπός, "διὰ τί μόνος οὐδὲν ἀξιοῖ μεταλαβεῖν τῆς παρ' αὐτοῦ φιλανθρωπίας"; (Διόδωρος, 16.55.3"). "Για ποιο λόγο μόνον εκείνος απαξιούσε να επωφεληθεί από την φιλάνθρωπη στάση του"; Όταν ο Σάτυρος του απεκάλυψε την επιθυμία του, ο Φίλιππος του παρεχώρησε ό,τι εζήτησε. (Διόδωρος, 16.55.4"), (Δημοσθένης, "Περί της Παραπρεσβείας, 192-195").

Οι Μακεδόνες επίστευαν επίσης και σε όλους τους άλλους θεούς και τις θεότητες του Ελληνικού πανθέου: τον **Ερμή**, τον **Ήφαιστο**, τον **Ποσειδώνα**, τον **Άρη**, τα δίδυμα τέκνα του Διός και της Λητούς (**Απόλλωνα** και **Αρτέμιδα**), την **Ήρα**, τη **Δήμητρα**, την **Αθηνά**, την **Αφροδίτη**, τον **Διόνυσο**. Για τη λατρεία λοιπόν των δώδεκα θεών των Ελλήνων, οι οποίοι σημειωτέον ότι κατοικούν στο όρος Όλυμπος, δηλαδή σε Μακεδονικό έδαφος, ο Διόδωρος ο Σικελιώτης αναφέρει ότι, κατά τον γάμο του βασιλέως της Ηπείρου Αλεξάνδρου Α΄ με την κόρη του βασιλιά της Μακεδονίας Φιλίππου Β΄ και της Ολυμπιάδος, την Κλεοπάτρα, εφέρθησαν οι εικόνες των 12 ανωτέρων θεών όλων των Ελλήνων: ''Τέλος δὲ τοῦ πότου διαλυθέντος καὶ τῶν ἀγώνων κατὰ τὴν ὑστεραίαν τὴν ἀρχὴν λαμβανόντων τὸ μὲν πλῆθος ἔτι νυκτὸς οὔσης συνέτρεχεν εἰς τὸ θέατρον, ἅμα δ' ἡμέρᾳ τῆς πομπῆς γινομένης σὺν ταῖς ἄλλαις ταῖς μεγαλοπρεπέσι κατασκευαῖς **εἴδωλα τῶν δώδεκα θεῶν ἐπόμπευε** ταῖς τε δημιουργίαις περιττῶς εἰργασμένα καὶ τῇ λαμπρότητι τοῦ πλούτου θαυμαστῶς κεκοσμημένα· σὺν δὲ τούτοις αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου τρισκαιδέκατον ἐπόμπευε θεοπρεπὲς εἴδωλον, σύνθρονον ἑαυτὸν ἀποδεικνύντος τοῦ βασιλέως τοῖς **δώδεκα θεοῖς**''. (Διόδωρος, ΙΣΤ΄.92.5). ''Τέλος το συμπόσιο έληξε. Δεδομένου ότι την επομένη άρχιζαν οι αγώνες, ο κόσμος έτρεξε, νύκτα, ακόμη, στο θέατρο. Με την ανατολή του ηλίου άρχισε η πομπή, στην οποία, μαζί με τις υπόλοιπες μεγαλοπρεπείς κατασκευές, ακολουθούσαν και τα αγάλματα των δώδεκα θεών, φιλοτεχνημένα με μεγάλη τέχνη και πλούσια διακοσμημένα με εκπληκτική λαμπρότητα. Μαζί με αυτά, περνούσε δέκατο τρίτο και το θεοπρεπές άγαλμα του Φιλίππου, εμφανίζοντας ο βασιλιάς τον εαυτόν του σύνθρονο με τους δώδεκα θεούς''.

Για τη λατρεία των δώδεκα Ολυμπίων θεών από τους Μακεδόνες, αξίζει να λεχθεί ότι στην Ινδία, στον ποταμό Ύφασι, τον Σεπτέμβριο του 326 π.Χ., όταν ελήφθη η απόφαση της επιστροφής, ο Μέγας Αλέξανδρος έκτισε δώδεκα τεράστιους βωμούς, ως ευχαριστήρια στους δώδεκα Ολυμπίους θεούς και ως ενθύμια των αγώνων του. Οι βωμοί ήταν αφιερωμένοι στους 12 θεούς του Ολύμπου, τους θεούς των Μακεδόνων, τους κοινούς θεούς όλων των Ελλήνων. Όπως αναφέρει ο Φιλόστρατος, (''Τα ες τον Τυανέα Απολλώνιον, Β΄.43''), επί των βωμών αυτών, οι οποίοι βρίσκονταν 30 στάδια πριν τον ποταμό Ύφαση, είχε χαραχθεί η ακόλουθη επιγραφή την οποία είδε ο Απολλώνιος ο Τυανεύς (από τα Τύανα της Καππαδοκίας) και η ακολουθία του, περιλαμβανομένου του Δάμιδος: ''ΠΑΤΡΙ ΑΜΜΩΝΙ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙ ΑΔΕΛΦΩΙ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΙ ΠΡΟΝΑΙΑΙ ΚΑΙ ΔΙΙ ΟΛΥΜΠΙΩΙ ΚΑΙ ΣΑΜΟΘΡΑΙΞΙ ΚΑΒΕΙΡΟΙΣ ΚΑΙ ΙΝΔΩΙ ΗΛΙΩΙ ΚΑΙ ΔΕΛΦΩΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙ''. ''Στον πατέρα Άμμωνα και στον Ηρακλή τον αδελφό του και στην Αθηνά Πρόνοια και στον Ολύμπιο Δία και στους Καβείρους από τη Σαμοθράκη και στον Ινδό Ήλιο και στον Απόλλωνα των Δελφών''. Ο Φιλόστρατος αναφέρει ότι, όπως λένε, είχε στηθεί και χάλκινη στήλη επί της οποίας είχε χαραχθεί: ''ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΝΤΑΥΘΑ ΕΣΤΗ''. Ο Αρριανός σχετικώς με την κατασκευή των βωμών αναφέρει: ''Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγὴς χαίρων βοήσειε καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ καὶ τῇ σκηνῇ τῇ βασιλικῇ πελάζοντες ηὔχοντο Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ ἀγαθά, ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο. Ἔνθα δὴ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν στρατιὰν **δώδεκα βωμοὺς κατασκευάζειν προστάττει**, ὕψος μὲν κατὰ τοὺς μεγίστους πύργους, εὖρος δὲ μείζονας ἔτι ἢ κατὰ πύργους, **χαριστήρια τοῖς θεοῖς** τοῖς ἐς τοσόνδε ἀγαγοῦσιν αὐτὸν νικῶντα καὶ **μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόνων**''. (''Αλεξ. Ανάβ, Ε΄.29.1''). ''Οι δε στρατιώτες εκραύγαζαν τότε, όπως συνήθως κραυγάζει με χαρά ένας όχλος ανάμεικτος και οι περισσότεροι εξ αυτών εδάκρυζαν. Μερικοί δε μεταβαίνοντες πλησίον, στη σκηνή του βασιλιά ευχόταν σ' αυτόν πολλά και αγαθά διότι ανέχθηκε μόνο από αυτούς να ηττηθεί. Τότε, λοιπόν, αφού διαίρεσε τον στρατό κατά τάξεις, διέταξε να κατασκευάσουν δώδεκα βωμούς, κατά μεν το μήκος ίσους με τους πλέον μεγαλύτερους πύργους, κατά δε το πλάτος πλατύτερους από τους πύργους σε ένδειξη ευχαριστίας προς τους θεούς, οι οποίοι τον έφεραν να επιτύχει τόσο **μ**εγάλες νίκες και ως ενθύμια των αγώνων του''.

‘’Ὡς δὲ κατεσκευασμένοι αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, **θύει δὴ ἐπ’ αὐτῶν ὡς νόμος** καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν’’. (‘’Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.29.2’’). ‘’Όταν δε κατασκευάσθηκαν οι βωμοί, θυσίασε (ο Μέγας Αλέξανδρος) πάνω σε αυτούς, κατά τη συνήθειά του, και ετέλεσε γυμνικούς (αθλητικούς) και ιππικούς αγώνες’’.

Επίσης, ο Κόϊντος Κούρτιος Ρούφος αναφέρει σχετικώς: ‘’Biduum irae datum est; tertio die processit (e regia) erigique **duodecim aras** ex quadrato saxo, monumentum expeditionis suae; munimenta quoque castrorum iussit extendi cubiliaque amplioris formae quam pro corporum habitu relinqui, ut speciem omnium augeret, posteritati fallax miraculum praeparans’’. Quintus Curtius Rufus, Historiarum Alexandri Magni Macedonis, IX.III.XIX. (9.3.19).

Ο Διόδωρος επίσης, αναφέρει ότι οι βωμοί των δώδεκα θεών, τους οποίους έκτισε ο Αλέξανδρος, είχαν ύψος πενήντα πήχεων: ‘’Κρίνας δ’ ἐπὶ ταύτης τοὺς ὅρους θέσθαι τῆς στρατείας πρῶτον μὲν τῶν **δώδεκα θεῶν βωμοὺς** πεντήκοντα πηχῶν ᾠκοδόμησεν, ἔπειτα τριπλασίαν τῆς προϋπαρχούσης στρατοπεδείαν περιβαλόμενος ὤρυξε τάφρον τὸ μὲν πλάτος πεντήκοντα ποδῶν, τὸ δὲ βάθος τεσσαράκοντα: τὴν δ’ ἀναβολὴν ἐντὸς τῆς τάφρου σωρεύσας τεῖχος ἀξιόλογον ᾠκοδόμησε’’. (Διόδωρος, ΙΖ΄.95.1). ‘’Αποφασίζοντας, λοιπόν, να θέσει εκεί τα όρια της εκστρατείας του, έκτισε πρώτα βωμούς στους δώδεκα θεούς ύψους πενήντα πήχεων, έπειτα τριπλασίασε τον περίβολο του υπάρχοντος στρατοπέδου και άνοιξε τάφρο βάθους σαράντα ποδών και πλάτους πενήντα, ενώ με το χώμα που έβγαλε από την τάφρο έκτισε αξιόλογο τείχος’’.

Ο γεωγράφος και ιστορικός Στράβων σχετικώς με τον προσδιορισμό του σημείου, όπου έφθασε ο Μέγας Αλέξανδρος αναφέρει: ‘’Ἀλέξανδρος δέ τῆς Ἰνδικῆς στρατείας **ὅρια βωμούς** ἔθετο ἐν τοῖς τόποις εἰς οὕς ὑστάτους ἀφίκετο τήν πρός ταῖς ἀνατολαῖς Ἰνδῶν, μιμούμενος τόν **Ἡρακλέα** καί τόν **Διόνυσο**ν ἦν μέν δή τό ἔθος τοῦτο’’. (‘’Γεωγραφικά, Γ΄.5.5’’). ‘’Ο Αλέξανδρος δε προσδιόρισε τους βωμούς, ως όρια της εκστρατείας στην Ινδία στους πιο απομακρυσμένους τόπους στους οποίους έφθασε ανατολικά στην Ινδία, μιμούμενος τον Ηρακλή και τον Διόνυσο επειδή αυτό ήταν το έθιμο’’.

Ο περιηγητής Παυσανίας επίσης αναφέρει για τους θεούς των Μακεδόνων, οι οποίοι ήταν και θεοί όλων των Ελλήνων: ‘’Λαμψακηνῶν τὰ βασιλέως τοῦ Περσῶν φρονησάντων ἢ καὶ αἰτίαν φρονῆσαι λαβόντων, ὁ Ἀλέξανδρος ἅτε ὑπερζέων ἐς αὐτοὺς τῇ ὀργῇ κακῶν ἠπείλει τὰ μέγιστα ἐργάσασθαι· οἱ δὲ ἅτε θέοντες περὶ γυναικῶν τε καὶ παίδων καὶ αὐτῆς πατρίδος ἀποστέλλουσιν Ἀναξιμένην ἱκετεύειν, Ἀλεξάνδρῳ τε αὐτῷ καὶ ἔτι Φιλίππῳ πρότερον γεγονότα ἐν γνώσει. Προσῄει τε ὁ Ἀναξιμένης, καὶ τὸν Ἀλέξανδρον, πεπυσμένον καθ' ἥντινα αἰτίαν ἥκοι, κατομόσασθαί φασιν ἐπονομάζοντα **θεοὺς τοὺς Ἑλλήνων** ἢ μὴν αὐτοῦ ταῖς δεήσεσιν ὁπόσα ἐστὶν ἐναντία ἐργάσασθαι’’. (Παυσανίας, 6.18.3).

Ο Μέγας Αλέξανδρος λοιπόν έδωσε εντολή να ιδρυθούν δώδεκα βωμοί για τους δώδεκα θεούς των Ελλήνων. Ενώ λοιπόν η λέξη βωμός που λέει ο Μέγας Αλέξανδρος είναι φυσικά η κοινή Ελληνική λέξη βωμός, στα Βαρδαρίτικα η λέξη βωμός λέγεται жртвеник **ζ**ртвенік και олтар олтар. Στη Βουλγαρική γλώσσα η λέξη βωμός λέγεται επίσης олтар олтар και παρομοίως жертвеник **ζ**ертвенік. Στη Σερβική γλώσσα η λέξη βωμός λέγεται επίσης олтар олтар. Στη Ρωσική γλώσσα ο βωμός λέγεται παρομοίως алтáрь алтáр και παρομοίως жéртвенник **ζ**éртвеннік. Το ότι και στην Αγγλική γλώσσα ο βωμός λέγεται altar δεν είναι απλή σύμπτωση. Είναι κατάδηλο όμως ότι όλα αυτά κοινά Σλαβικά είναι, **Μακεδονικά δεν είναι**.

Οι Μακεδόνες επίστευαν επίσης στον Πλούτωνα, στην Περσεφόνη, (στις Αιγές, στους τάφους κάτω από τη Μεγάλη Τούμπα, βρέθηκαν από τον αρχαιολόγο καθηγητή Μανώλη Ανδρόνικο υπέροχες τοιχογραφίες με θέμα την αρπαγή της Περσεφόνης από τον Πλούτωνα, ο οποίος οδηγεί ένα τέθριππο, με τον Ερμή να δείχνει τον δρόμο. Δίπλα στέκουν οι Τρεις Μοίρες, ενώ η Δήμητρα θρηνεί την κόρη της), στην Εστία, τον Πάνα, την Εύκλεια (η Ευρυδίκη η μητέρα του Φιλίππου θυσίαζε στον βωμό της Εύκλειας, τη θεά της Αγαθής Δόξας δηλαδή), τον Ηρακλή, τον Ασκληπιό, (‘’Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ **Ἀσκληπιῷ** καὶ πομπεύσας αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθεὶς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν’’. ‘’Αλεξ. Ανάβ., Β΄.5.8’’), τον Ωκεανό, την Τηθύ, (‘’βωμοὺς δὲ **Τηθύος** καὶ **Ὠκεανοῦ** κατασκευάσας ὑπέλαβεν τετελευτηκέναι τὴν προκεχειρισμένην στρατείαν. ‘’Διόδωρος, ΙΖ΄.104’’), την Αμφιτρίτη, τις

Νηρηίδες (''ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένετο, σφάξαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ **Νηρηίσι** σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον.'' ''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.6''), τον ήρωα Αμφίλοχο, (''ἔνθεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο καὶ **Ἀμφιλόχῳ** ὅσα ἥρωι ἐνήγισε''. ''Αλεξ. Ανάβ., Β΄.5.9''), την Υγίεια, (η Ολυμπιάδα η μητέρα του Αλεξάνδρου αφιέρωσε φιάλη στο άγαλμα της Υγείας στην Αθήνα, Υπερείδης, ''Υπέρ Ευξενίππου, 18''), τον Ήλιο (όπως φαίνεται από την επίκλησή του στο Σύμφωνο του Φιλίππου Β΄ με τη Χαλκιδική Ομοσπονδία και το Σύμφωνο του Κοινού των Ελλήνων), τη Λήθη, τις Μοίρες, (Κλωθώ, Λάχεσις, Άτροπος), τις Χάριτες (Αγλαΐα, Ευφροσύνη, Θάλεια), τον Έρωτα, τη Νέμεση, τον Ορφέα, τους Διοσκούρους, (''τὸν δὲ τοῦ Διονύσου μὲν ἐν τῷ τότε ἀμελῆσαι λέγουσι, **Διοσκούροιν** δὲ θῦσαι, ἐξ ὅτου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροιν τὴν θυσίαν·'' ''Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.8.2''), τις Νύμφες, τις Μούσες, (Κλειώ, Θάλεια, Ερατώ, Ευτέρπη, Καλλιόπη, Πολύμνια, Τερψιχόρη, Ουρανία, Μελπομένη. ''Οἱ δὲ καὶ ταῖς **Μούσαις** λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε. ''Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.1''). Η Ευρυδίκη, η κόρη του Ελιμιώτη Σίρρα, η σύζυγος του βασιλιά Αμύντα Γ΄ και μητέρα του Αλεξάνδρου Β', του Περδίκκα Γ' και του Φιλίππου Β', αφιέρωσε άγαλμα στις Μούσες, πιθανότατα άγαλμα του θεού Ερμού ως προστάτου των γραμμάτων. Η βάση του αγάλματος βρέθηκε στις Αιγές και φέρει την επιγραφή: ''Εὐρυδίκη Ἱεραπολιῆτις τόνδ' ἀνέθηκε **Μούσαις** εὐιστον ψυχῇ ἑλοῦσα πόθον. Γράμματα γάρ μνημεῖα λόγων μήτηρ γεγαυῖα παίδων ἡβώντων ἐξεπόνησε μαθεῖν''. (Πλούταρχος, ''Περί Παίδων Αγωγής, 20.γ''). ''Η Ευρυδίκη από την Ιεράπολη το αφιερώνει στις **Μούσες**, όταν εκπλήρωσε τον πόθο της ψυχής της για μάθηση. Έμαθε με κόπους τα γράμματα, τα μνημεία των λόγων, όταν ήταν πλέον μητέρα παιδιών εφήβων''.

Στη Μακεδονία ελατρεύετο επίσης ο θεός **Φόβος**, όπως και από τους άλλους Δωριείς. Ήταν υιός του Άρεως και της Αφροδίτης και μετά του αδελφού του Δείμου (Τρόμου) συνώδευαν τον πατέρα τους Άρη στους πολέμους. Αυτό δικαιολογεί τις προς αυτόν θυσίες πριν τις μάχες. (Για τους Σπαρτιάτες το ιερό του Φόβου αποτελούσε σύμβολο πειθαρχίας και συνοχής του στρατού. Πριν τη μάχη στα Γαυγάμηλα, Σεπτέμβριο του 331 π.Χ., και ενώ οι στρατιώτες του Μεγάλου Αλεξάνδρου αναπαύονταν, αυτός μαζί με τον μάντη Αρίστανδρο, έξω από τη σκηνή του, έκαναν κάποιες απόκρυφες ιερουργίες και προσέφεραν θυσία στον Φόβο. ''Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Μακεδόνων ἀναπαυομένων αὐτὸς πρὸ τῆς σκηνῆς μετὰ τοῦ μάντεως Ἀριστάνδρου διέτριβεν, ἱερουργίας τινὰς ἀπορρήτους ἱερουργούμενος καὶ τῷ **Φόβῳ** σφαγιαζόμενος''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 31''). Ο θεός Φόβος ήταν θεός και των άλλων Ελλήνων, όπως αναφέρει ο Όμηρος. ''Δεῖμός τ' ἠδὲ **Φόβος** καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα'', (''Ιλιάς, Δ 440''), ''δεινήν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ **Φόβος** ἐστεφάνωται'', (''Ιλιάς, Ε 739''), ''δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε **Φόβος** τε''. (''Ιλιάς, Λ 37''), ''τῷ δὲ **Φόβος** φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβὴς'', (''Ιλιάς, Ν 299'') κτλ., ο θεός Θαύλλος ο οποίος ταυτίσθηκε με τον Άρη και αλλού με τον Δία, η Πασικράτα (όπως και στη Θεσσαλία, την Αμβρακία και τον Σελινούντα), ο Δάρρων, στον οποίο προσεύχονταν υπέρ των ασθενών. Οι Μακεδόνες λάτρευαν επίσης τις μυστηριακές θεότητες των Καβείρων (Στράβων, ''Ι'.472''). Το κυριότερο κέντρο λατρείας των ήτο η Σαμοθράκη, ένεκα του οποίου χαρακτηρίζονταν ως ''Θεοί Σαμόθραικες'', ''Θεοί Μεγάλοι Σαμόθραικες'' και απλώς ''Σαμόθραικες''. Η λατρεία τους εσχετίζετο με την γονιμότητα και ήταν το ίδιο ισχυρή στους Μακεδόνες και στους Θράκες. Σε μια τέτοια εκδήλωση μύησης στη Σαμοθράκη, στο ιερό των Μεγάλων Θεών, όπως ήταν γνωστό το όνομά τους στους Έλληνες, ο Φίλιππος γνώρισε την Ολυμπιάδα, μία από τις πολλές συζύγους του και μητέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. ''Λέγεται δὲ **Φίλιππος** ἐν Σαμοθρᾴκῃ τῇ **Ὀλυμπιάδι** συμμυηθείς, αὐτός τε μειράκιον ὢν ἔτι κἀκείνης παιδὸς ὀρφανῆς γονέων ἐρασθῆναι, καὶ τὸν γάμον οὕτως ἁρμόσαι, πείσας τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Ἀρύββαν''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 2''). Στη Μακεδονία λατρευόταν επίσης η Μα -μητέρα των θεών, (μήτηρ θεών αποκαλείται σε επιγραφές), η Ρώμη, ο Παιάν, η Ενοδία (ή Εννωδία), η οποία αποκαλείται Οσία σε επιγραφές. (Ενοδία ήταν επίκλησις της θεάς Αρτέμιδος, ως προστάτιδος των ταξιδιωτών και ενόδιος ήταν επίκληση του θεού Ερμή). Επίσης στη Μακεδονία ελατρεύθησαν οι Αιγύπτιοι θεοί Σάραπις, Ίσις, Άνουβις. Οι επικλήσεις προς τους θεούς ήταν οι αυτές με τις επικλήσεις στις άλλες Ελληνικές περιοχές. Σωτήρ, Ολύμπιος, Βασιλεύς, Αγοραίος, Αποβατήριος, Έρκειος, κτλ. για τον Δία, Βασίλεια κτλ. για την Ήρα, Σωτήρ κτλ. για τον Απόλλωνα, Σώτειρα κτλ. για την Άρτεμη, Βουλαία για την Εστία κτλ. Τέλος, την Ηγεμόνη την έλεγαν Αγεμόνα, με επιχώριο δηλαδή όνομα.

Ο Μέγας Αλέξανδρος ως βασιλεύς και συνεπώς και αρχιθύτης, κάθε ημέρα εθυσίαζε στους θεούς ευχόμενος υπέρ του κράτους. Η ευσέβειά του προς τους θεούς ήταν μοναδική. Ακόμη και τις τελευταίες ημέρες της ζωής του και ενώ έπνεε τα λοίσθια, ελούζετο και προσέφερε την καθιερωμένη θυσία στους θεούς. Αναλόγως τιμούσε και τους Έλληνες ήρωες και τους νεκρούς στρατιώτες του. Χαρακτηριστικές είναι οι ακόλουθες περιπτώσεις προσφοράς θυσιών και τιμών που αναφέρει ο Αρριανός: "καὶ τὴν μὲν λείαν Μελεάγρῳ καὶ Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδωσιν, αὐτὸς δὲ κατασκάψας τὴν πόλιν **θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρου Διὶ Σωτῆρι καὶ Ἡρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἴστρῳ**, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ ἐγένετο, καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους σύμπαντας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον". ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.4.5"). "Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν. Καὶ τῷ τε **Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελάου ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε** καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια. οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε''. ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.1"). "ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐλαιοῦντα **θύει Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου**, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς τὴν Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον στρατευσάντων''. ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.5"). "Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατᾶραι ὁ πλείων λόγος κατέχει, καὶ αὐτόν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβάλλειν καὶ, ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένετο, **σφάξαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον**''. ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.6"). "Λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεὼς σὺν τοῖς ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ **βωμοὺς ἱδρύσασθαι ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους**. ἀνελθόντα δὲ **ἐς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι**, καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι ἐς τὸν νεών, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν τινα ὅπλων ἔτι ἐκ τοῦ Τρωικοῦ ἔργου σωζόμενα''. ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.11.7"). "αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ **ναόν τε οἰκοδομῆσαι Διὸς Ὀλυμπίου ἐπενόει καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι**….. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἔδοξεν ἐκ θεοῦ σημανθῆναι, ἵνα χρὴ οἰκοδομεῖσθαι τῷ Διὶ τὸν νεών, **καὶ οὕτως ἐκέλευσε**". ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.17.6"). Τα ανωτέρω έγιναν στις Σάρδεις. "Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐς Ἔφεσον ἀφικόμενος τούς τε φυγάδας, ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως, κατήγαγε καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατέστησε. Τοὺς δὲ **φόρους, ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον, τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν**''. ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.17.10"). "αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν **Ἐφέσῳ θυσίαν τε ἔθυσε τῇ Ἀρτέμιδι** καὶ πομπὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὡπλισμένῃ τε καὶ ὡς ἐς μάχην ξυντεταγμένῃ". ("Αλεξ. Ανάβ., Α΄.18.2"). "καὶ ἐπὶ τούτοις **ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς** τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν''. ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.3.8"). Τα ανωτέρω έγιναν στο Γόρδιον. "αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ ἴλῃ τῇ βασιλικῇ ἐς Μάγαρσον ἧκεν καὶ τῇ **Ἀθηνᾷ τῇ Μαγαρσίδι ἔθυσεν**. Ἔνθεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο καὶ **Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἥρωι ἐνήγισε**·". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.5.9"). "Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν ξίφει Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπῆλθε, καὶ τοὺς **νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς** ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένῃ ὡς λαμπρότατα ἐς πόλεμον. ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.12.1"). "Ἀλέξανδρος δὲ τῷ **Ἡρακλεῖ ἔθυσέ τε καὶ πομπὴν ἔστειλε ξὺν τῇ δυνάμει ὡπλισμένῃ**. καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμπευσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε". ("Αλεξ. Ανάβ., Β΄.24.6"). Τα ανωτέρω έγιναν στην Τύρο. "Ἐκεῖθεν δὲ διαβὰς τὸν πόρον ἧκεν ἐς Μέμφιν. Καὶ **θύει ἐκεῖ τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς καὶ τῷ Ἄπιδι** καὶ ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν. Ἧκον δὲ αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δοκιμώτατοι". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.1.4"). "Πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔθηκεν, ἵνα τε ἀγορὰν ἐν αὐτῇ δείμασθαι ἔδει καὶ **ἱερὰ ὅσα καὶ θεῶν ὧντινων, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἴσιδος δὲ Αἰγυπτίας,** καὶ τὸ τεῖχος ἦ περιβεβλῆσθαι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο''. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.1.5"). Τα ανωτέρω έγιναν στη μετέπειτα Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. "Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλαὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἧκον,…Ἐνταῦθα **θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ** καὶ πομπεύει ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ μουσικόν". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.5.1,2"). "Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἧκον αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. Ἐν Τύρῳ δὲ αὖθις **θύει τῷ Ἡρακλεῖ** καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.6.1'). "Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατόν. Καὶ τῆς σελήνης τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο. Καὶ Ἀλέξανδρος **ἔθυε τῇ τε σελήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῇ**, ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι κατέχει". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.7.6'). "Ἀφίκετο δὲ ἐς Σοῦσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυλῶνος ἐν ἡμέραις εἴκοσι... Ἐνταῦθα **θύσας τῷ**

πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος καὶ λαμπάδα ποιήσας καὶ ἀγῶνα γυμνικόν". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.16.8,9'). "Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἦγεν ὡς ἐπὶ Ζαδράκαρτα, τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ὑρκανίας, ἵνα καὶ τὰ βασίλεια τοῖς Ὑρκανίοις ἦν. Καὶ ἐνταῦθα διατρίψας ἡμέρας πεντεκαίδεκα καὶ **θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος** καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἦγεν". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.25.1"). "ἐνταῦθα **θύσας τῷ Ἀπόλλωνι** Δημήτριον μὲν ἕνα τῶν σωματοφυλάκων ὑποπτεύσας μετασχεῖν Φιλώτᾳ τῆς ἐπιβουλῆς ξυνέλαβε". ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.27.5"). '"Εν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἦγεν, ἵνα καὶ πόλιν ἔκτισε καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν. Καὶ **θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς ὅσοις νόμος αὐτῷ** ὑπερέβαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, σατράπην μὲν τῇ χώρᾳ ἐπιτάξας Προέξην''. ("Αλεξ. Ανάβ., Γ΄.28.4"). "Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν, ἣν ἐπενόει, τειχίσας ἐν ἡμέραις εἴκοσι καὶ ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε Ἑλλήνων μισθοφόρων καὶ ὅστις τῶν προσοικούντων βαρβάρων ἐθελοντὴς μετέσχε τῆς ξυνοικήσεως καί τινας καὶ τῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μακεδόνων, ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη ἦσαν, **θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος αὐτῷ** καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ποιήσας,". ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.4.1'). Τα ανωτέρω έγιναν στην ''Αλεξάνδρεια την Εσχάτη''. ''Ἀφικόμενος δὲ ἐς Νίκαιαν πόλιν καὶ τῇ **Ἀθηνᾷ θύσας** προὐχώρει ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα,''. ("Αλεξ. Ανάβ., Δ΄.22.6'). "Καὶ τὴν πόλιν Τάξιλα, τὴν μεγίστην μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου, ὅτι αὐτῷ Ταξίλης ἐνδίδωσιν. Ἐνταῦθα **θύει Ἀλέξανδρος τοῖς θεοῖς** ὅσοις αὐτῷ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἐπὶ τῷ ποταμῷ· καὶ γίγνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά". ("Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.3.6'). '"Ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς Τάξιλα ἀφίκετο, πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου. .. Καὶ ἐνταῦθα αὖ **Ἀλέξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει** ὅσα οἱ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν". ("Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.8.2,3"). "Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ μάχῃ κεκόσμηντο τῷ πρέποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς **θεοῖς τὰ νομιζόμενα ἐπινίκια ἔθυε**, καὶ ἀγὼν ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικὸς καὶ ἱππικὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου, ἵναπερ τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ". ("Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.20.1"). ''Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο, ὑπὸ τὴν ἕω ὁ μὲν στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ **ἔθυε τοῖς θεοῖς** ὡς νόμος καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ ὅπως οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο… Ἐπὶ δὲ **Ἡρακλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας καὶ Ἄμμωνι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς** ὅσοις αὐτῷ νόμος σημῆναι ἐς ἀναγωγὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι''. ("Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ'.3.1,2"). ''Προελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς νήσου σταδίους ὅσον διακοσίους ἀφορῶσιν ἄλλην νῆσον, ταύτην ἤδη ἐν τῇ θαλάσσῃ. Τότε μὲν δὴ ἐπανῆλθον ἐς τὴν ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον, καὶ πρὸς τοῖς ἄκροις αὐτῆς καθορμισθεὶς **θύει τοῖς θεοῖς** Ἀλέξανδρος ὅσοις ἔφασκεν ὅτι παρὰ τοῦ Ἄμμωνος ἐπηγγελμένον ἦν θῦσαι αὐτῷ. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κατέπλει ὡς ἐπὶ τὴν ἄλλην τὴν ἐν τῷ πόντῳ νῆσον, καὶ προσχὼν καὶ ταύτῃ **ἔθυε καὶ ἐνταῦθα ἄλλας αὖ θυσίας ἄλλοις τε θεοῖς** καὶ ἄλλῳ τρόπῳ· καὶ ταύτας δὲ κατ' ἐπιθεσπισμὸν **θύειν ἔφασκε τοῦ Ἄμμωνος**''. ("Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ'.19.4"). ''Αὐτὸς δὲ ὑπερβαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς ἐς τὸ πέλαγος ἀνέπλει, ...Ἐνταῦθα ταύρους τε **σφάξας τῷ Ποσειδῶνι** ἀφῆκεν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τήν τε φιάλην χρυσῆν οὖσαν καὶ κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλεν ἐς τὸν πόντον χαριστήρια, εὐχόμενος σῶόν οἱ παραπέμψαι τὸν στρατὸν τὸν ναυτικόν, ὅντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει στέλλειν ὡς ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος''. ("Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ'.19.5"). "Ἀλλ' ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστοβούλῳ ἑπόμενος ξυγγράφω, **θῦσαι ἐν Καρμανίᾳ** Ἀλέξανδρον χαριστήρια τῆς κατ' Ἰνδῶν νίκης καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπεσώθη ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἀγῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε καὶ γυμνικόν·''. ("Αλεξ. Ανάβ., ΣΤ΄.28.3"). ''Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις **θυσίαν τε θύει τοῖς θεοῖς** οἷς αὐτῷ νόμος καὶ θοίνην δημοτελῆ ἐποίησε, …καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ΄ αὐτὸν ἀρυόμενοι ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδὰς καταρχομένων τῶν τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάγων''. ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.11.8'). '"Εν Ἐκβατάνοις δὲ θυσίαν τε **ἔθυσεν Ἀλέξανδρος**, ὥσπερ αὐτῷ ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος, καὶ ἀγῶνα ἐπετέλει γυμνικόν τε καὶ μουσικόν, ...· παίδων γὰρ ἀγὼν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γυμνικός· ". ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.14.1'). ''"Ημέραι τε οὐ πολλαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο καὶ τεθυκὼς τοῖς **θεοῖς τάς τε νομιζομένας θυσίας** ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς καί τινας καὶ ἐκ μαντείας εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς φίλοις καὶ ἔπινε πόρρω τῶν νυκτῶν''. ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.24.4'). ''"Εκκομισθέντα δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς τὰ ἱερὰ **θῦσαι ὡς νόμος ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ**, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα κατακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἔστε ἐπὶ κνέφας''. ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.25.2"). ''"Ες δὲ τὴν ὑστεραίαν λούσασθαί τε αὖθις καὶ **θῦσαι τὰ νομιζόμενα**· καὶ εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα κατακεῖσθαι διαμυθολογοῦντα πρὸς Μήδιον· παραγγεῖλαι δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπαντῆσαι ἕωθεν''. ("Αλεξ.

Ανάβ., Ζ΄.25.3"). ‘’τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι καὶ λουσάμενον **θῦσαι**. Νεάρχῳ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι παραγγεῖλαι τὰ ἀμφὶ τὸν πλοῦν ὅπως ἔσται ἐς τρίτην ἡμέραν. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι αὖθις καὶ **θῦσαι τὰ τεταγμένα**, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα οὐκέτι ἐλινύειν πυρέσσοντα’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.25.4"). ‘’Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μετακομισθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν πρὸς τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ **θῦσαι μὲν τὰ τεταγμένα**, ...Τῇ δ΄ἐπιούσῃ μόγις ἐκκομισθῆναι πρὸς τὰ **ἱερὰ καὶ θῦσαι**, καὶ μηδὲν μεῖον ἔτι παραγγέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγεμόσιν’’. ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.25.5"). ‘’Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κακῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως **θῦσαι τὰ τεταγμένα**. Παραγγεῖλαι δὲ τοὺς μὲν στρατηγοὺς διατρίβειν κατὰ τὴν αὐλήν, χιλιάρχας δὲ καὶ πεντακοσιάρχας πρὸ τῶν θυρῶν. ("Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.25.5").

ΙΑ΄ . Η ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΒΑΡΔΑΡΙΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗ ΣΕΡΒΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Οι κατωτέρω λέξεις, αποδεικνύουν για μία ακόμη φορά, ότι οι Βαρδαρίτες ομιλούν Βουλγαροσερβικά Σλαβικά, ασφαλώς και βεβαίως επειδή είναι, κυρίως, Σλάβοι. Η διάλεκτος των Βαρδαριτών δεν έχει καμμία απολύτως σχέση με τη Μακεδονική, την Ελληνική δηλαδή γλώσσα των Μακεδόνων. Οι Βαρδαρίτες, ως Σλάβοι και επήλυδες, δεν έχουν καμμία απολύτως σχέση με τους Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς, με τη Μακεδονία και την Ελλάδα. Ως εκ τούτου οι Βαρδαρίτες δεν είναι Μακεδόνες, όσο και αν επιθυμούν να μετονομάζονται και να σφετερίζονται το μεγαλειώδες Ελληνικό όνομα Μακεδονία για να αποκτήσουν οντότητα.

Από τη σύγκριση των λέξεων μεταξύ της Βαρδαρίτικης διαλέκτου και της Σερβικής γλώσσας, προκύπτει ότι, δεν υπάρχει καμμία διαφορά μεταξύ τους, η οποία να συνεπάγεται ότι δεν είναι η ίδια κατά βάσιν Σλαβική γλώσσα. Αντιθέτως, επιβεβαιώνεται απολύτως η άποψη, για την ταυτότητα, την ομοιότητα και τη συγγένειά τους.

Στην πρώτη στήλη κατωτέρω έχουν γραφεί οι Ελληνικές λέξεις, στη δεύτερη οι αντίστοιχες Αγγλικές λέξεις, στην τρίτη οι αντίστοιχες Βαρδαρίτικες όπως γράφονται στα Κυριλλικά και στην τέταρτη οι αντίστοιχες Σερβικές, όπως γράφονται στα Κυριλλικά.

Για βοήθεια των αναγνωστών αναγράφεται και το Αλφάβητο των Σλαβικών γλωσσών. Για έναν Έλληνα δεν είναι δύσκολο να διαβάσει τις Σλαβικές λέξεις, δεδομένου ότι τα περισσότερα γράμματα είναι Ελληνικά και προφέρονται αντιστοίχως.

Το **Βαρδαρίτικο** ή **Κολισεφσκικό** αλφάβητο είναι: Аа (α), Бб (μπ), Вв (β), Гг (γκ), Дд (ντ), Ѓѓ (γκ βαθύ), Ее (ε), Жж (ζ παχύ), Зз (ζ), Ѕѕ (σ), Ии (ι), Јј (γι), Кк (κ), Лл (λ), Љљ (λι), Мм (μ), Нн (ν), Њњ (νι), Оо (ο), Пп (π), Рр (ρ), Сс (σ), Тт (τ), Ќќ (κ βαθύ), Уу (ου), Фф (φ), Хх (χ), Цц (τσ), Чч (τσ παχύ), Џџ (ντζ), Шш (σ παχύ). Τα σύμβολα Ѓѓ, Ѕѕ, Љљ, Ќќ, Џџ, χρησιμοποιούνται ως αρχικά γράμματα σε ελάχιστες λέξεις.

Το **Σερβικό-κροατικό** αλφάβητο είναι: Аа (α), Бб (μπ), Вв (β), Гг (γκ), Дд (ντ), Ђђ (ντζ μαλακό), Ее (ε), Жж (ζ παχύ, Зз (ζ), Ии (ι), Јј (γι), Кк (κ), Лл (λ), Љљ (λι), Мм (μ), Нн (ν), Њњ (νι), Оо (ο), Пп (π), Рр (ρ), Сс (σ), Тт (τ), Ћћ (τσ μαλακό), Уу (ου), Фф (φ), Хх (χ), Цц (τσ ψιλό), Чч (τσ παχύ), Џџ (ντζ), Шш (σσ παχύ).

Ελληνικά Greek	**Αγγλικά English**	**Βαρδαρίτικα (Σκοπιανικά) VARDARSKI**	**Σερβικά Serbian**
Αβάπτιστος	unbaptized	некрстен	некрштен
Αβάσιμος	invalid, groundless	неоснован	неоснован
Άβγαλτος	inexperienced	неискусен	неискусан
Αβέβαιος	uncertain	несигурен	несигуран
Αβεβαιότητα	uncertainty	несигурнорст	несигурнорст
Αβίαστος	unforced, unhurried	непринуден	природан
Αβιταμίνωση	vitamin deficiency	авитаминоза	авитаминоза
Αβλαβής	harmless, innocuous	безвреден	неповређен
Αβοήθητος	unhelped, unaided	не е од помош	беспомоћан
Αβράβευτος	unrewarded	ненаграден	ненаграђен
Αβρός	delicate	нежен	нежан
Αβρότητα	delicasy, tactfulness	нежност	нежност
Αβρότητα	delicasy, tactfulness	учтивост	учтивост

Αβούλωτος	uncorked	нежапечатен	нежачепљен
Αγαθό	good	богатство	богатство
Αγαθός	benign, good, kind	добар	добар
Αγαθός (ανόητος)	dull, thick, silly, dense	глупав, неразбирлив	глупав
Αγαθότητα	kindness	добрина	доброта
Αγαλλίαση	elation, exultation	радост	радост
Άγαλμα	statue	статуа	статуа
Αγαλματοποιός	sculptor	скулптор	скулптор
Άγαμος	agamous, unmarried	неженет	неожењен
Αγάπη	affection, love	љубов	љубав
Αγαπητικιά	mistress, sweetheart	љубовница	љубавница
Αγαπητικός	lover	љубовник	љубавник
Αγαπητός	dear, popular	драг, мил	драг, љубљен
Αγάς	aga, agha	ага	ага
Αγγείο	pot, vas, vase	сад, украсен сад	суд
Αγγείο	pot, vas, vase	грне	посуда
Αγγελία	message, announcement	вест	вест
Αγγελία	message, announcement	објава, порака	оглас
Άγγελος	angel	ангел	анђео
Άγγιγμα	touching	допир	допир
Αγγούρι	cucumber	краставица	краставац
Αγελάδα	cow	крава	крава
Αγελαδάρης	cowhand, cowherd	говедар	говедар
Αγέλαστος	unsmiling, glum	ненасмеан	ненасмејан
Αγέλη	flock, herd, pack	стадо	стадо
Αγέλη	flock, herd, pack	стадо	крдо
Αγέμιστος	empty, not filled	ненаполнет	ненапуњен
Αγενής	impolite, rude	неучтив	неучтив
Αγέννητος	unborn, not born	нероден	нерођен
Άγευστος	tasteless, untasted	невкусен	неукусан
Αγίασμα	holy water	посвета	света годица
Αγιάτρευτος	uncured	неизлечлив	неизлечив
Αγιοβασιλιάτικος	of Fatrher Christmas	новогодишен	новогодишњи
Άγιον Όρος	Mount Athos	Света Гора	Света Гора
Άγιος (Επίθ.)	blessed, holy, saint	свештен	свети
Άγιος	blessed, holy, saint	свет	светац
Αγιότητα, αγιοσύνη	holiness, sanctity	светост	светост
Αγκάθι	prickle, thistle, thorn	трн	трн, бодља
Αγκαθωτός	thorny, prickly	трнлив	трновит
Αγκαλιά	armful, lap	регратка	загрљај
Αγκινάρα	(globe) artichoke	артичока	артичока
Αγκίστρι	(fish) hook	јадица	удица, кука
Άγκυρα	anchor	котва	котва
Αγκώνας	elbow	лакот	лакат
Άγνοια	ignorance	незнаење	незнање
Αγνός	chaste, pure, clean, innocent	чист	чист
Αγνός	chaste, pure, clean, innocent	невин, неорочен	невин
Αγνότητα	chastity, purity	невиност	невиност
Αγνότητα	chastity, purity	чистота, непорочност	чистоћа
Αγνωμοσύνη	ingratitude, ungratefulness	неблагодарност	незахвалност
Άγνωστος	unknown	непознат	непознат
Άγονος	sterile, barren	неплоден	неплодан
Άγονος	sterile, barren	јалов	стерилан
Αγορανομία	market inspection	трговски зан	инспекција трговине
Αγοραστής	buyer, purchaser	купец, купувач	купац

Αγόρευση	speech, harangue	беседа	беседа, јавин говор
Αγόρευση	speech, harangue	говор	говор
Αγορεύω	make a speech	јавно говорам	јавно говорити
Αγορεύω	make a speech	говорам	говорити
Αγορητής	speaker, orator	говорник	говорник
Αγορητής	speaker, orator	предавач	беседник
Αγορητής	speaker, orator	оратор, ретор	оратор
Αγόρι	boy, sonny	момче	дечак
Αγόρι	boy, sonny	момок	дечко
Άγουρος	unripe, green	незрел	незрео
Άγραφος	unwritten, blank	непишан	ненаписан
Αγριάδα	wildness, ferocity, burr	свирепост	суровост
Αγριογούρουνο	wild boar	дива свиња	дивља свиња
Αγριόπαπια	wild duck	дива патка	дивља патка
Άγριος	wild, ferocious	див, жесток	дивљи, суров
Άγριος	fierce, wild, ferocious	свиреп	окрутан
Αγριότητα	wildness, savagery	свирепост	суровост
Αγριότητα	wildness, savagery	жестокост	окрутност, дивљаштво
Αγροίκος	boorish, rude, crude	суров	суров
Αγροίκος	boorish, rude, crude	груб, прост	сељак
Αγρονομία	agronomy	агрономија	агрономија
Αγρός	field	нива	нива, поље
Αγρότης	farmer	земјоделец	земљорадник
Αγρότης	farmer	фармер	сељак
Αγροτικός	agrarian	земјоделски	земљораднички
Αγροτικός	agrarian	земјоделски	сељачки
Αγροφύλακας	field guard	чувар на полето	чувар земље
Αγύμναστος	untrained, unpractised	неизвежбан	неизвежбан
Αγυρτεία	charlatanism	шарлатанство	шарлатанство
Αγχόνη	gallows	бесилка	бешала
Αγχόνη	gallows	обесување	вешање
Άγω (οδηγώ)	drive, ride, go	возам	возити
Άγω (οδηγώ)	drive, ride, go	водам	довозити
Αγωγή (ανατροφή)	breeding, upbringing	воспитание	васпитање
Αγώγι	carriage	превоз	возити
Αγωγός	culvert, pipe, drain	проводник	вод, цев
Αγώνας	struggle, fight,conflict	натпревање	битка, бој, такмичение
Αγωνία	agony, anxiety, anguish	агониа	агониа
Αγωνία	agony, anxiety, anguish	тревога, трепет	страх, стрепња
Αγωνίζομαι	struggle, combat	се борам	борити се
Αγωνιστής	fighter	борец	борац
Αγωνιστής	fighter	натпреварувач	такмичар
Αδάμας, διαμάντι	diamont	дијамант	дијамант
Άδεια	permission	дозвола	дозвола
Αδειάζω	empty (out/into), pour out	испразнувам	испразнити
Άδειος	empty, vacant	празен	празан
Αδελφή	sister	сестра	сестра
Αδελφικός	brotherly, fraternal	братски	братски
Αδελφοποίηση	fraternization	побратимување	братимљење
Αδελφοποιώ	fraternize	побратимувам	братимити
Αδελφός	brother	брат	брат
Αδελφοσύνη	brotherhood, fraternity	братство	братство
Αδημονία	anxiety, expectance	неспокој	нестрпљење
Αδιάβαστος	unprepared, unreadable	непрактичен	непромочив
Αδιαθεσία	indisposition	нерасположеност	нерасположење

Αδιάθετος	indisposed, unweel	нерасположен	нерасположен
Αδιαθετώ	indispose	нерасположен сум	бити нерасположен
Αδιαίρετος	undivided, indivisible	неделив	неподељив
Αδιαίρετος	undivided, indivisible	неделив	нераздељив
Αδιάκοπος	uninterrupted, continuous	непрекинат	непрестан, непренидан
Αδιάλλακτος	uncompromising, intolerant	непомирлив	непомирљив, тврдоглав
Αδιαλλαξία	intransigence, intolerance	непомирливост	непомирљивост
Αδιαλλαξία	intransigence, intolerance	непомирливост	тврдоглавост
Αδιαμαρτύρητος	uncomplaining	непротестирачки	непротестован, помирљив
Αδιάσπαστος	unbreakable, lasting	неразделен	нераздељив
Αδιάφθορος	incorruptible	непоткупив	неподмитљив
Αδιαφορία	indifference, apathy	рамнодушност	равнодушност
Αδιάφορος	indifferent, apathetic	рамнодушен	равнодушан
Αδίδακτος	uneducated, unseen	необучен	неучен
Αδιευκρίνιστος	unclarified	неразјаснет	необјашњен
Αδικαιολόγητος	unjustifiable	неоправдан	неоправдан
Αδίκαστος	untried, unheard	неосуден	несуђен
Αδικία	injustice, unfairness	неправда	неправда
Άδικος	unfair	неправеден	неправедан
Αδικώ	be unjust/unfair, wrong	онеправдувам	бити неправедан
Αδιόρατος	imperceptible, intangible	невидлив	невидљив
Αδιόρατος	imperceptible, intangible	невидлив	неосетљив, неприметан
Αδιόρθωτος	incorrigible, compulsive	непоправлив	непоправљив
Άδολος	guileless, ingenuous, candid	искрен	искрен
Αδόξαστος (άδοξος)	unrenowed, inglorious	неславен, непрославен	неславан
Αδρανής	inert, inactive, sluggish	неактивен	неактиван
Αδρανής	inert, inactive, sluggish	инертен, бавен	лењ
Αδυναμία	weakness, feebleness	слабост	слабост
Αδυναμία	weakness, debility	немоќ	немоћ
Αδύναμος	weak, feeble	слаб	слаб, нејак
Αδυνατίζω	debilitate	ослабувам	слабити
Αδύνατος	weak, feeble	слаб	слаб
Αδύνατος	weak, feeble	немоќен	мршав
Αδυνατώ	cannot, be unable to	не можам	онеможати
Αδυσώπητα	implacably	немилосрдност	немилосрдно, безмилости
Αδυσώπητος	implacable, inexorable	немилосрден	немилосрдан
Αειθαλής	evergreen, hale and hearty	вечно зелен	зимзелен
Αεικίνητος	restless, indefatigable	подвижен	увек покретан
Αείμνηστος	unforgettable	незаборавен	незабораван
Αεράμυνα	air defense	противвоздушна одбрана	ваздушна одбрана
Αέρας	air	воздух	ваздух
Αέρας (άνεμος)	wind	ветер	ветар, зрак
Αέριο	gas	гас	гас
Αεριστήρας	ventilator	вентилатор	вентилатор
Αεροδρόμιο	aerodrome, airport, airfield	аеродром	аеродром
Αεροδυναμική	aerodynamics	аеродинамика	аеродинамика
Αερόλιθος	aerolith, aerolite, meteor	аеролит	метеор
Αεροπλάνο	plane, aeroplane airplane	авион	авион
Αεροπλανοφόρο	aircraft carrier	носач на авиони	носач авиона
Αεροπορία	aviation	авијација	авиација
Αεροπορία	aviation	воздухопловство	ваздухопловство
Αεροπορικώς	by air	по авион	авионски
Αεροπόρος	aviator, airman, flier	авијатичар	авијатичар
Αεροπόρος	pilot	пилот	пилот
Αεροστατική	aerostatics	аеростатика	аеростатика

Αερόστατο	baloon	балон	аеростат
Αετός	eagle	орел	орао
Αζάρωτος	unwrinkled	неизмачкан	неизмачкан
Αζημίωτος	with a view to profit	нештетен	неоштећен
Άζυμος	unleavened	незамесен	неумесен
Άζυμος	unleavened	неквасен	неумесен
Άζωτο	nitrogen	азот	азот
Αζωτούχος	nitrogen	азотен	азотни
Αηδία	disgust	одвратност	одвратност
Αηδία	disgust	гадност, гнаса	гадливост
Αηδιάζω	disgust, be disgusted	одвратно ми е	осећати одвратност
Αηδιαστικός (αηδής)	disgusting, nauseous	одвратен, гнасен	одвратан
Αηδόνι	nightngale	славеј	славуј
Αήττητος (ανίκητος)	unbeaten, invincible	непобедлив	непобедив
Άηχος (άφωνος)	noiseless, soundless	безвучен	безвучан
Αθανασία	immortality	бесмртност	бесмртност
Αθάνατος	immortal	бесмртен	бесмртан
Αθέατος	invisible	незабележлив	невиђен
Αθεΐα	atheism	атеизам	атеизам
Αθεΐα	atheism	атеизам	безбожност
Αθέμιτος	illegitimate	незаконит	незаконит
Άθεος	atheist, godless	безбожен	безбожан
Αθεράπευτος	incurable, unremedied	неизлечлив, непоправлив	неизлечив
Αθέτηση	breach	поткопување	порицање
Αθέτηση	breach	нарушување	порицање
Αθεώρητος	not initialled, not approved	незаверен	неоверен
Αθεώρητος	not initialled, not approved	невизиран	неиспитан
Αθήνα	Athens	Атина	Атина
Αθλητής	athlete	спортист	спортиста
Αθλητικός	athletic	атлетски	атлетичен
Αθλητικός	athletic, sporting	атлетски	атлетски, спортски
Άθλιος	miserable, wretched, shabby	јаден	јадан
Άθλιος	miserable, wretched, shabby	беден	бедан
Άθλιος	miserable, wretched, shabby	мизерен	мучан
Αθόρυβος	silent	бесшумен	безвучан
Άθρησκος	irreligious	нерелигиозен	нецрквен
Αθροίζω	sum up	собирам, трупам	сабирати
Άθροιση	summation	собирање	сабирање
Άθροιση	summation	собир	скуплање
Αθυσίαστος	unsacrificed	непожртуван	нежртвован
Αθώος	guiltless, innocent	невин, чист	невин
Αθωότητα	innocence, artlessness	невиност	невиност
Αίγαγρος	wild goat	дива коза	диво коза
Αιγαίον Πέλαγος	Aegean Sea	Егејско море	Егејско море
Αιγαίον Πέλαγος	Aegean Sea	Егеј	Егеј
Αίγυπτος	Egypt	Египет	Египат
Αιδημοσύνη	decency, modesty	скромност, умереност	скромност
Αίθουσα	room, hall, lounge, chamber	салон, сала	сала, дворана
Αιθυλένιο	ethylene	етилен	етилен
Αίμα	blood	крв	крв
Αιματηρός	bloody, sanguinary	крвав	крвав
Αιματοχυσία	bloodshed	крвопролевање	крвопролиће
Αιματώνω	bleed	крвавам	крварити, искрварити
Αιμοδιψής	bloodthirsty, murderous	крвожеден	крвожедник
Αιμοπληξία, αποπληξία	apoplexy, stroke	апоплексија	апоплексија

Αιμορροΐδες	hemorrhoids	хемороиди	хемороиди
Αιμοσφαιρίνη	haemoglobin	хемоглобин	хемоглбин
Αίνιγμα	enigma, riddle, mystery	загатка, гатанка	загонетка
Αίσθημα	feeling, emotion	чувство	осећај, осећање
Αισθητική	aesthetics	естетика	естетика
Αισθητικός	aesthetic	естетски	естетски
Αισιοδοξία	optimism	оптимизам	оптимизам
Αισιόδοξος	optimist	оптимист	оптимист
Αίσχος (εντροπή)	shame	срамежливост	срамота
Αίτηση	application, request	молба	молба
Αίτηση	application, request	варање	захтев
Αιτιατική (Γραμματική)	accusative	акузатив	акузатив
Αιτιολογία	reasoning, rationale	оправдание, причина	образложење
Αιτιολογώ	rationalize, justify	образложувам причина	образложити
Αιφνίδιος (ξαφνικός)	sudden, unexpected	ненадеен	изненадан
Αιφνίδιος (ξαφνικός)	sudden, unexpected	неочекуван	непредвиђен
Αιφνιδίως (ξαφνικά)	suddenly, unexpectedly	наеднаш	изненадно
Αιφνιδίως (ξαφνικά)	suddenly, unexpectedly	неочекувано	непредвиђено
Αιχμαλωτίζω	capture, take captive	заробувам, ловам	заробити
Αιχμάλωτος	captive, prisoner	заробеник, роб	заробљеник
Αιώνας	century	век	век, ера
Αιώνιος	eternal, everlasting, perpetual	вечен	вечан
Αιώνιος	eternal, everlasting, perpetual	постојан	непрестан
Αιωνιότητα	eternity, perpetuity	вечност	вечност
Αιωνίως	eternally, perpetually	вечно	вечно
Ακαδημαϊκός (Ουσιαστ.)	academician	академик	академик
Ακαδημαϊκός (Επίθ.)	academic	академски	академски
Ακαδημία	academy	академија	академија
Ακαθαρσία	filth, dirt	нечистотија	нечистоћа
Ακάθαρτος	dirty, unclean, impure	нечист	нечист
Ακάθαρτος	dirty, unclean, impure	валкан	прљав
Ακακία (γαζία)	musk-tree, acacia	акација	акакиа
Ακάλεστος	unasked	неканет	непозван
Ακανόνιστος	irregular, uneven	несреден, неуреден	несређен
Ακανόνιστος	irregular, uneven	неправилен	неисправан
Ακατανόητος	inconceivable, inexplicable	неразбирлив	неразумљив
Ακατόρθωτος	unfeasaible, unachievable	неоствaрлив	неоствaрив
Ακατόρθωτος	unattainable, unachievable	недостижен	недостижан
Ακέραιος	integral	чесен	читав
Ακίνδυνος	harmless	безопасен	безопасан
Ακινησία	immobility	неподвижност	непокретност
Ακίνητος	immobile, unmoving, fixed	неподвижен	непокретан
Άκλιτος	indeclinable	немнлив	непроменљив
Ακμάζω	flourish, prosper, boom	цветам	цветати
Ακοή	hearing	слух	слух
Ακοινώνητος	unsociable, shy, withdrawn	недруштвен	недруштвен
Ακοινώνητος	unsociable, shy, withdrawn	недружељубив	недруштвен
Ακολουθώ	follow	следам	следити
Ακολουθώ	follow	спроведувам	пратити
Ακούραστος	tireless, indefatigable	неуморен, неуморлиив	неуморан
Ακουστική	acoustics	акустика	акустика
Ακούω	hear, listen	слушам	слушати, чути
Ακούω	hear, listen	слушам	послушати
Ακραίος	extreme, marginal, borderline	краен	крајњи
Ακραίος	extreme, marginal, borderline	најдалечен	екстрем

Άκρη	edge	крај	крај
Ακρίβεια	accuracy, precision, exactness	точност	тачност, прецизност
Ακρίβεια (τιμές)	expensiveness, high price(s)	скапотија	скупоћа
Ακριβής	accurate, precise, exact, correct	точен	тачан, прецизан
Ακριβοπληρώνω	pay dearly, pay through the nose	плаќам скапо	скупо плаћати
Ακριβοπωλώ	sell dearly	продавам скапо	скупо продавати
Ακριβός	expensive, costly, pricey	скап	скупоцен
Ακριβώς	accurately, precisely, exactly	точно	тачно, прецизно
Ακροάζομαι	auscultate, sound	слушам, ислушувам	слушати
Ακροατής	hearer, listener	слушател	слушатељ, слушалац
Ακροβάτης	acrobat, rope-dancer	акробат	акробата
Ακρογιάλι	beach, seashore, seaside	плажа	плажа
Ακρόπολη	acropolis	акропол	акрополи
Ακρότητα	extremity, extreme	крајност	крајност
Ακρωτηριασμός (Ιατρική)	amputation	ампутирање	ампутација
Ακτινοβολία	radiation, radiance	зрачење, радијација	зрачење
Ακτινοβολώ	radiate, irradiate	зрачам, озрачувам	зрачити
Άκυρος	invalid, null	невалиден	неважећи
Αλάθητος	infallible, unerring	безгрешен	безгрешан
Αλάτι	salt	сол	со
Αλατιέρα	salt cellar	соленичка, соларник	сланик
Αλατίζω	salt	солам, посолувам	солити
Αλατισμένος	salted	солен, посолен	слан
Αλβανία	Albania	Албанија	Албанија
Αλβανίδα	Albanian	Албанка	Албанка
Αλβανικός	Albanian	Албански	Албански
Αλβανός	Albanian	Албанец	Албанац
Αλεπού	fox	лисица	лисица
Αλεύρι	flour, meal	брашно	брашно
Αλήθεια	truth	вистина	истина
Αληθινός	true, real, ve ritable	вистински	истинит
Αλησμόνητος	unforgettable, memorable	незаборавен	незабораван
Αλήτης	lout, bum, hoodlum	скитник	скитница, бездомник
Αλιεία	fishery, fishing	риболов	риболов, рибарење
Αλκή	strength, power, force, vigour	сила	сила
Αλκή	strength, power, force, vigour	храброст	храброст
Αλκοόλ	alcohol	алкохол	алкохол
Αλκοολικός	alcoholic	алкохолен	алкохоличан
Αλλαγή	changing, change	замена, смена	промена
Αλλάζω	change, replace	сменувам	променити
Αλλάζω	change, replace	заменувам, одменувам	мењати
Αλληλογραφία	correspondence	кресподенција	кориспoденција
Αλληλογραφία	correspondence	допишување	дописивање
Αλληλογραφώ	correspond	кресподирам	кресподирати
Αλληλογραφώ	correspond	се допишувам	дописивати
Αλλοιώς	or, or else	во друг случај, инаку	другачије
Άλλος (διαφορετικός)	other, another, different	друг	други
Αλλού	elsewhere, else, other place	на друго место	другде
Άλμα	jump, leap, bound	скок	скок
Αλμυρός	salty, briny, saline	солен	слан
Άλογο	horse	коњ	коњ
Αλουμίνιο	aluminium	алуминиум	алуминијум
Αλύπητος	without grief	безмилосен	немилосрдан
Αλφάβητο	alphabet	азбука	азбука
Αλφάβητο	alphabet	алфабет	алфабет

Αλχημεία	alchemy	алхемија	алхемија
Αλχημιστής	alchemist	алхемичар	алхемичар
Άμα (αν) (Σύνδεσμος)	when, on, as soon as	ако	ако
Αμαζόνα	amazon	амазонка	амазонка
Αμάθεια (άγνοια)	illiteracy, ignorance	незнаење	незнање
Αμάθητος (άμαθος)	lliterate, ignorant	неук	ненаучен
Αμάξι	carriage, coach, waggon	кола	кола
Αμαρτάνω	sin, commit a sin	грешам	грешити
Αμαρτία	sin, shame, crime	грешка	грешка
Αμαρτία	sin, shame, crime	грев	грех
Αμάχητος	irrefutable	непобедлив	непобедив
Αμβλύς	blunt	тап, неостар	туп
Άμβλωση (έκτρωση)	abortion	абортус	абортус, побачај
Αμέθυστος (νηφάλιος)	not drunk, sober	трезвен	трезан
Αμείβω	reward, remunerate	наградувам	наградити
Αμελέτητος (αδιάβαστος)	unprepared	неначитан	ненаучен
Άμεμπτος	unblemished, faultless	беспрекорен	беспрекоран
Αμερικάνα	American woman	Американка	Американка
Αμερικανός	American man	Американец	Американац
Αμερική	America	Америка	Америка
Αμεριμνησία	insouciance, unconcern	безгрижност	безбрижност
Αμέριμνος	insouciant, unconcerned, care free	безгрижен	безбрижан
Αμερόληπτος (αδέκαστος)	unprejudiced	непристрастрен	непристран
Αμεροληψία	impartiality, fairness	непристраност	непристраност
Άμεσος	direct	директен	директан
Άμεσος	direct	непосреден, оворен	непосредан
Αμετάβατος	intransitive	непреоден	непреносив
Αμετάβλητος	unalterable, unchangeable	непроменлив, неменлив	непроменљив
Αμέτρητος	countless	безброен	небројан, неизмерен
Άμμος	sand	песок	песак
Αμμωνία	ammonia	амонијак	амонијак
Αμνός (αρνί)	lamb	јагње	јагне
Αμόρφωτος	uneducated, unschooled	необразован	необразован
Αμπελοκομία	viniculture, vine-growing	лозарство	лозарство
Αμπέρ (Φυσική)	ampere	ампер	ампер
Άμυαλος	brainless	безумен	без мозга
Αμύγδαλο	almond	бадем	бадем
Άμυνα	defence	одбрана	одбрана
Άμυνα	defence	заштита	бранење, отпор
Αμύνομαι	defend oneself	се бранам	бранити се
Αν, εάν	if, whether	ако	ако
Αναβάλλω	postpone, put off	одложувам	одложити
Αναβάλλω	postpone, put off	доцнам	одгодити
Ανάβαση	ascension	искачување	излаз
Ανάβαση	ascension	покачување	пењање
Αναβολή	postponement, delay	одложување	одлагање
Ανάβω	ignite, light up	запалувам	запалити
Ανάβω	ignite, light up	палам, потпалувам	упалити
Αναγγέλω	announce	изјавувам	изјавити
Αναγγέλω	announce	известувам	прогласити
Αναγκάζω	compel, force, coerse	принудувам	принудити
Αναγκαίος	necessary	потребен неопходен	потребан
Αναγκαίος	necessary, requisite	нужен	неизоставан
Ανάγκη	necessity, need, want	нужда	нужност
Ανάγκη	necessity, need, want	потреба	потреба

Αναγνωρίζω	acknowledg	познавам, признавам	препознати
Αναγνώριση	acknowledgement	познавање	препознавање
Ανάγνωση	read, reading	читање	читање
Αναγνωστήριο	reading hall	читалница	читаоница
Αναγνώστης	reader	читател	читалац
Αναδείχνω	elevate, elect, appoint	истакнувам	истицати
Αναδείχνω	elevate, elect, appoint	подвлекувам	показити
Αναθαρρύνω	hearten, encourage	охрабрувам	охрабрити
Ανάθεμα	anathema	проклетство, анатема	проклетство
Αναθεώρηση	revision, revisal	ревизија	ревизија
Αναθεωρητής	revisionist	ревизор	ревизор
Αναιδής	imputend, insolent, brassy	дрзок	дрзак
Αναιδής	imputend, insolent, brassy	дрзок	бестидан, безобразан
Αναισθησία (Ιατρική)	anaesthesia	анестезија, опој	анестезија
Αναισθησία	insensibility, insensitivity	нечувствителност	неосетљивост
Ανακαλύπτω	discover	откривам	открити
Ανακαλύπτω	discover	разоткривам	пронаћи
Ανακάλυψη	discovery	откритие	откриће, проналазак
Ανακατεύω	blend	мешам	мешати
Ανακατεύω	blend	месам	измешати
Ανακοπή	check, failure	прекин, запирање	прекид
Ανάκριση	interrogation, questioning	испит	испитивање
Ανάκριση	interrogation, questioning	испрашување	саслушање
Ανακρίβεια	inaccuracy	неточност	нетачност
Ανάκτορο	court, palace	дворец	дворац, двор
Ανάκτορο	court, palace	палата	палата
Αναλαμβάνω	take over	преземам	предузимати
Αναλαμβάνω	take over	примам, земам	прузети
Ανάλατος	saltless	несолен	непосољен, неслан
Αναλογίζομαι	think of, consider, contemplate	мислам	мислити
Αναλογίζομαι	think of, consider, contemplate	размислувам	размислити
Αναλόγως	depending on	зависност од, соодветно	зависно
Ανάλυση	analysis, resolution	анализа	анализа
Αναλυτικός	detailed, analytic, analytical	аналитички	аналитички
Αναλυτικός	detailed, analytic, analytical	детален, расчленет	аналитички
Αναλύω	analyse, analyze	анализирам	анализирати
Αναλύω	analyse, analyze	разрешувам	објаснити
Αναμένω	abide	чекам	чекати
Αναμένω	abide	очекувам	очекивати
Ανάμεσα	between, among, amidst	меѓу, помеѓу	између
Αναμμένος	on, live, going	запален	упаљен
Ανάμνηση	memory	спомен	успомена
Ανάμνηση	memory	сеќавање	сећање
Αναμονή	expectation	чекање, очекување	чекање
Αναμορφώνω	reform, change (for the better)	реформирам	реформирати
Ανανέωση	renewal, replenishment	обновување	обнављање
Αναπαράσταση	enactment, depiction	репродуцирање	репрезентација
Ανάπαυση	rest, peace, repose	одмор, лежање	одмор
Αναπηδώ	jump up, leap up	скокам, потскокнувам	скочити
Αναπηρία	invalidity, disability	инвалидност	инвалидност
Αναπηρία	invalidity, disability	инвалидност	неспособност
Ανάπηρος	invalid, disabled	инвалид	инвалидан
Αναπληρώνω	replace, substitute for, act for	заменувам	заменити
Αναπληρώνω	replace, substitute for, act for	дополнувам	допунити
Αναπληρώνω	replace, substitute for, act for	пополнувам	поунити

Αναπλήρωση	replacement, substitution	заменување	замена
Αναπλήρωση	replacement, substitution	дополнување	допуна
Αναπλήρωση	replacement, substitution	пополнување	допуна
Αναπνέω	breathe	дишам, земам здив	дисати
Αναπνοή	breath, respiration	дишење, здив	удисај
Ανάποδα	backwards, upside down	наопаку, обратно	наопако
Αναπόδεικτος	unproved, speculative	недокажан	недоказан
Ανάποδος	reverse, opposite	обратен	обратан, наопак
Αναπτερώνω	raise, rouse, boost	охрабрувам	охрабрити
Αναπτήρας	lighter	запалка	упаљач
Ανάπτυξη	development	развивање	развој
Αναπτύσσω	develop	развивам	развијати
Αναρμοδιότητα	incompetent	некомпетентност	неовлаштеност
Ανασαίνω	breathe	дишам	дишати, удахнути
Ανασηκώνω	raise slightly, lift up	издигам	дизати
Ανασηκώνω	raise slightly, lift up	подигам	подизати
Ανασκάπτω	dig up, scarify	копам	копати
Ανασκάπτω	dig up, scarify	раскопувам	ископавати
Ανασκόπηση	review, survey	преглед	преглед
Ανάσταση	resurrection	воскресение	васкрс, ускрснуће
Ανάστημα	stature, height	раст	раст
Ανάστημα	stature, height	става	узраст
Ανατολή	east	исток	исток
Ανατολικός	east, easterly, eastern	источен	источин
Ανατομία	anatomy	анатомија	анатомија
Ανατομικός	anatomical	анатомски	анатомски
Ανατροφή	raising, breeding	воспитание	васпитање
Αναφορά	mention, reference	извештај	извештај, излагање
Αναφορά	report, petition	рапорт	рапорт
Αναφορικός	relative	односен	односан, зависан
Ανδρεία	bravery	храброст	храброст
Ανδρεία	bravery	мажественост	смелост
Ανδρείος, γενναίος	brave, gallant, daring	храбар	храбар
Ανδρικός	male, masculine, virile	машки, мажествен	мушки
Ανειλικρίνεια	insincerity, untruthfulness	неискреност	неискреност
Ανειλικρινής	insincere, untruthful	неискрен	неискрен
Ανέκδοτο	anecdote	анегдота	анегдота
Ανέκδοτο	anecdote	виц	шала
Ανεκτικός	tolerant	толерантен	толерантан
Ανελκυστήρας	lift, elevator	лифт	лифт
Ανελκυστήρας	lift, elevator	кран	дизалица
Ανεμιστήρας	ventilator, fan	вентилатор	вентилатор
Άνεμος	wind	ветер	ветар
Ανεξάντλητος	unfailing, inexhaustible	неисцрпен	неисцрпан
Ανεξαρτησία	independence	независност	независност
Ανεξάρτητος	independent	независен	независан
Ανεξήγητος	inexpicable	необјаснив	необјашњив
Ανεπάρκεια	inadequacy, insufficiency	недостаток	неводољност
Ανέπαφος	intact, not touched	недопрен	недодирнут
Ανεπίσημος	unofficial, informal	неофицијален	неофициален
Ανεπτυγμένος	developed	развиен	развијен
Ανεργία	unemployment, joblessness	невработеност	незапосленост
Ανεργία	unemployment, joblessness	безработица	незапосленост
Άνεργος	unemployed, jobless	безработен	незапослен
Άνεση	comfort, convenience	удобност	удобност

Άνεση	comfort, convenience	комфор	удобност
Ανεύθυνος	irresponsible	неодговорен	неодговоран
Ανεφάρμοστος	not applied, not in force	неприменлив	непримењен
Ανέχομαι	abide, bear, endure	трпелив сум	трпети, подносити
Ανέχομαι	abide, bear, endure	воздржан сум	толерисати
Ανήθικος	immoral, obscene	неморален	неморалан
Ανήλικος	minor, juvenile, under age	малолетен	малолетан
Ανησυχητικός	alarming, disturbing	немирен	узнемирен, неспокојан
Ανησυχία	anxiety, alarm, disquiet	неспокојство	неспокој, немир
Ανήσυχος	anxious, alarmed, worried	вознемирен	немиран
Ανήσυχος	anxious, alarmed, worried	неспокоен	неспокојан
Ανθίζω	blossom, bloom, flower	цветам	цветати
Άνθιση	blossoming, blooming, flowering	цветање	цветање
Ανθοδέσμη	bouquet, nosegay	букет	букет
Ανθοπώλης	florist	цвеќар	цвећар
Άνθος	flower, bloom, blossom	цвет	цвет, цват
Ανθρακωρύχος	collier, coal-miner, pitman	рудар	рудар
Ανθρώπινος	human	човечки	човечан
Ανθρώπινος	human	човечки	хуман
Ανθρωπολογία	anthropology	антропологија	антропологија
Ανθρωπολόγος	anthropologist	антрополог	антрополог
Άνθρωπος	man	човек	човек
Ανθρωπότητα	humanity	човечност	човечанство
Ανίκανος	unable, incapable, powerless	неспособен	неспособан
Ανικανότητα	inability, incapacity	неспособност	неспособност
Ανίσχυρος	powerless, impotent	немоќен	немоћен
Ανισορροπία	imbalance	неурамнотеженост	неуравнотеженост
Ανισότητα	inequality, disparity	нееднаквост	неједнакост
Ανοησία	folly, stupidity, nonsense	бесмислица	бесмислица
Ανοησία	folly, stupidity, nonsense	глупост	глупост
Ανόητος	follish, stupid, nonsensical	бесмислен	бесмислен
Ανόητος	follish, stupid, nonsensical	неразбирлив	глупав
Άνοιγμα	opening	отворање	отварање
Άνοιγμα	opening	отвор	отвор
Ανοίγω	open, open up	отворам	отварити
Ανοικτός	open	отворен	отворен
Ανοικτός	open	откриен, јасен	отворен
Άνοιξη	spring, spring time	пролет	пролеће
Ανοργάνωτος	unorganized, disorganized	неорганизиран	неорганизован
Ανοχή	tolerance, toleration	трпение	трпељивост
Ανταγωνισμός	competition, rivalry	конкуренција	конкуренција
Ανταγωνιστής	antagonist, competitor, rival	конкурент	конкурент
Ανταγωνιστής	antagonist, competitor, rival	соперник	такмичар
Ανταλλαγή	exchange, interchange	размена	размена
Ανταλλακτικά	spare parts	резервни делови	резервни делови
Ανταλάσσω	exchange, interchange	менувам	мењати
Ανταλάσσω	exchange, interchange	заменувам	изменити
Αντανακλώ	reflect	се рефлектирам	рефлектирати
Ανταπόκριση	correspondence, response	одговор	одговор
Ανταποκριτής	correspondent, agent	репортер	репортер
Ανταποκριτής	correspondent, agent	кореспондент	дописник
Αντέχω	endure, bear, stand	издржувам	издржати
Αντίγραφο	copy	копија	копија
Αντίγραφο	copy	препис	препис
Αντιγράφω	duplicate, copy, transcribe	препишувам	преписивати

Αντιγράφω	duplicate, copy, transcribe	препишувам	преписати
Αντιγράφω	duplicate, copy, transcribe	копирам	копирати
Αντίδραση	reaction	реакција	реакција
Αντιδρώ	react	реагирам	реаговати
Αντίθεση	contrast, antithesis, antagonism	контраст	контраст, антитеза
Αντίθεση	contrast, antithesis, antagonism	спротивност	супротност
Αντικατάσταση	replacement, substitution	замеснување	замена
Αντικαταστάτης	supplander, replacement	заменик	заменик
Αντικειμενικός	objective, dispassionate	непристрасен	непристран
Αντικειμενικός	objective, dispassionate	објективен	објективан
Αντικείμενο	object, article, thing	објект, предмет	објекат
Αντιλαϊκός	unpopular, antipopular	ненароден	ненародин
Αντιλαμβάνομαι	understand	разбирам	разумети
Αντιλέγω	contradict, object	противречам	противрећи
Αντιμιλώ	answer back, contradict	одвраќам	противречити
Αντίπαλος, αντίμαχος	competitor, rival	противник	противник
Αντίπαλος, αντίμαχος	competitor, rival	непријател	противник
Αντιπολίτευση	opposition	опозиција	опозиција
Αντιπροσωπεία	delegation, deputation	претставништво	представишство
Αντιπροσωπεύω	represent, deputize for	претставувам	представљати
Αντιπρόσωπος	representative, agent	претставник	представник
Αντίρρηση	objection, contradiction	противење	противљење
Αντισεισμικός	antiseismic	против земјорес	против земљотреса
Αντίσταση	resistance, opposition	спротивно	отпор
Αντίσταση	resistance, opposition	спротивно	противлење
Αντίφαση	contradiction	противречност	противречност
Αντίχειρας	thumb	палец	палац
Αντλία	pump	пумпа	пумпа
Αντοχή	endurance, stamina, resistance	издржливост	издржљивост
Άντρας	man	маж	мушкарац
Αντωνυμία	pronoun	заменка	заменица
Ανυδρία	drought, aridity	суша	суша
Ανυπακοή	disobedience	непослушност	непослушност
Ανύπαντρος	unmarried	неженет, ерген	неожењен
Ανύπαντρος	unmarried	немажена	неожењен
Ανυπαρξία	non-existence, nothingness	непостоење	непостојаност
Ανυπομονησία	impatience	нетрпение	нестрпљење
Ανυπόμονος	impatient, impetuous, rash	нетрпелив	нестрпљив
Ανυπομονώ	be impatient, eager, anxious	нетрпелив сум	бити нестрпљив
Ανυψώνω	raise, lift up	издигам	уздићи, подићи
Άνω	over, above, upper	горе, нагоре	горе
Ανώμαλος	uneven, irregular	ненормален	ненормалан
Ανώμαλος	uneven, irregular	неправилен	неприродан
Ανωνυμία	anonymity, incognito	анонимност	анонимност
Ανώνυμος	anonymous, incognito, nameless	анонимен	анониман
Ανώνυμος	anonymous, incognito, nameless	безимен	непозант
Ανώτατος	highest, utmost, supreme	највисок, виш	највиши
Ανώτερος	high, noble	погорен	виши
Άξεστος	coarse, crude, rough	недоделкан	неотесан
Αξέχαστος	unforgettable	незаборавен	незабораван
Αξεχώριστος	inseparable, unsorted	неделив	неразделив
Αξία	value, worth, merit	вредност, цена	вредност
Αξίζω	be worth	вредам	вредити
Αξιοζήλευτος	enviable	завиден	завидан
Αξιόλογος	notable, remarkable, significant	значителен	значајан

Αξιόλογος	notable, remarkable, significant	важен	важан
Αξιοπερίεργος	uncommon, unusual, peculiar	чуден	чудан
Αξιοπερίεργος	uncommon, unusual, peculiar	посебен	необичан
Αξιοπιστία	credibility, reliability	веродостојност	веродостојност
Αξιόπιστος	credible, reliable, trustworthy	веродостојан	веродостојан
Αξιοπρέπεια	dignity, self-respect, merit, virtue	достоинство	достојанство
Αξιοπρεπής	dignified	достоен	достојанствен
Άξιος	worthy of, deserving, capable	достоен	достојан
Άξιος	worthy of, deserving, capable	заслужен	заслужан
Αξιότιμος	honourable, estimable	уважен	уважен, цењен, поштован
Αξιωματικός	officer	офицер	официр
Άξονας	axis	осовина, оска	осовина
Αόρατος	invisible,unseen	невидлив	невидљив
Απαγόρευση	prohibition	забрана	забрана
Απαγορεύω	prohib	забранувам	забранити
Απαισιοδοξία	pessimism	песимизам	песимизам
Απαισιόδοξος	pessimist	песимист	песимистичан
Απαλός	soft, gentle, delicate	мек	мек
Απαλός	soft, gentle, delicate	нежен	нежан
Απαλότητα	softness,delicacy, paleness	мекост	мекоћа
Απαλότητα	softness,delicacy, paleness	нежност	нежност
Απάντηση	answer, reply, response	одговор	одговор
Απαντώ	answer, reply, respond	одговорам	одговорити, отговарати
Απαραίτητος	necessary, essential	неопходен	неопходан
Απαρατήρητος	unobserved, unnoticed	незабележан	незапажен
Απαρηγόρητος	unconsoled	неутешен	неутешан
Απασχόληση	employment, job, occupation	занимавање	занимање
Απασχολώ	employ, engage, occupy	занимавам	занимати
Απειθάρχητος	undisciplined	недисциплиниран	недисциплинован
Απείθεια	disobedience	непослушност	непослушност
Απειρία	inexperience	неискуство	неискуство
Απειρία	inexperience	неопитност	неискуство
Άπειρος	vast, immense, infinite, endless	бескраен	бескрајан
Απελευθέρωση	liberation, emancipation	ослободување	ослобођење
Απελπισία	despair, desperation, hopelessness	очај	очај
Απελπισία	despair, desperation, hopelessness	безнадежност	очајање
Απελπισμένος	despairing, desperate, hopeless	очаен	очајан
Απέναντι	opposite, facing, before	спроти	насупрот
Απέραντος	vast, immense, infinite, endless	бескраен	бескрајан
Απεργία	strike, walkout	штрајк	штрајк
Απεργώ	strike, be/go on strike	штрајкувам	штрајковати
Απεριόριστος	unlimited, limitless, boundless	неограничен	неограничен
Απίθανος	unlikely, implausible	неверојатен	невероватан
Άπιστος	distrustful, unfaithful	неверник	неверан
Απλοϊκός	simple-minded, naïve, artless	простодушен	простодушан
Απλοϊκός	simple-minded, naïve, artless	прост	обичан, једноставан
Απλοϊκότητα	simple-mindedness, naivete	простодушност	простодушност
Από	from	од	од
Αποβάθρα	wharf, dock, quay	перон	перон
Αποβάλλω	expel, rusticate, send down	отпуштам	отпустити
Απόγευμα	afternoon	попладие	поподие
Απογοήτευση	disappointment, discourage	разочарување	разочарење
Απογοητεύω	disappoint, discouraging	разочарувам	разочарити
Απόγονος	descendant	потомок	потомак
Απόδειξη	proof, evidence, receipt	доказ	доказ, рачун

Αποδείχνω	prove, establish, evidence	доказувам	доказати, показати
Αποδείχνω	prove, establish, evidence	доказувам	доказивати
Αποδέκτης	receiver, acceptor	примач	прималац
Αποδέχομαι	accept, consent, agree	прифаќам	примити
Απόδημος	emigrant	емигрант	емигрант
Αποδημώ	emigrate, migrate	емигрирам	емигрирати
Απόδραση	escape	бегство	бекство, бег
Αποζημίωση	compensation, indemnity	отштета	одштета
Απόθεμα	reserve, stock, deposit	резерва	резерва
Απόθεμα	reserve, stock, deposit	фонд	залиха
Αποθήκη	store-room, storehouse, depot	складиште	складиште, магацин
Αποκαλύπτω	reveal, disclose	откривам	откривати
Αποκαλύπτω	reveal, disclose	разоткривам	открити
Αποκάλυψη	revelation, disclosure	откривање	откровење
Αποκάλυψη	revelation, disclosure	разоткривање	откриће
Αποκεντρώνω	decentralize	децентрализирам	децентрализовати
Αποκέντρωση	decentralization	децентрализација	децентрализација
Αποκλείω	exclude, bar, debar	исклучувам	исклучити
Απόκριση	answer, reply, response	одговор	одговор
Αποκρύπτω	hide, secrete	покривам	покривати
Απόλαυση	enjoyment, pleasure, delight	задоволство	задовољство
Απολίτιστος	uncivilized	некултурен	некултуран
Απολίτιστος	uncivilized	нецивилизиран	нецивилизован
Απολύμανση	disinfection, decontamination	дезинфекција	дезинфекција
Απόλυτος	absolute, utter, full	апсолутен, свршен, краен	апсолутан
Απολύτως	absolutely, utterly, fully	апсолутно	апсолутно
Απόμαχος	veteran, old-timer	ветеран	ветеран
Απομένω	be/have left, remain	оставам	остати
Απομένω	be/have left, remain	изоставувам	преостати
Απομίμηση	imitation, mimicking	имитација, имитирање	имитација
Απομονώνω	isolate, seclude, cut off	изолирам	изолирати, осамити
Απόρρητος	secret, private, confidential	таен	тајан
Απόρριμμα	waste, reject	отпадок	отпадак
Απόρριμμα	waste, reject	смет	отпадак
Απόσπασμα (τμήμα)	fragment, extract, quotation	дел	део
Απόσταγμα	distillation, essence, extract	дестилација	дестилација
Αποστάζω	distil, extract	дестилирам	дестилисати
Αποταμίευση	saving up	штедење	штедња, уштеда
Αποταμιεύω	save up, lay/set/put by	штедам	штедити, уштедити
Αποτέλεσμα	result, upshot	резултат	резултат, исход
Αποτυγχάνω	fail, dropout, come to nothing	не успевам	неуспети, неуспевати
Αποτυχία	failure, breakdown	неуспех, пропаст	неуспех
Αποφεύγω	avoid	избегнувам	избегавати
Αποχαιρετισμός	farewell, send-off	простување	опроштај
Αποχαιρετισμός	farewell, send-off	збогување	опроштај
Αποχή	absistence	воздржување	судржавање
Αποχωρίζω	separate, disunite, dissociate	одделувам, разделувам	одлзити
Απόψε	tonight, this evening	оваа вечер	вечерас
Άποψη	opinion, idea, notion	изглед	поглед
Άποψη	opinion, idea, notion	вид	гледиште
Απραγματοποίητος	unrealized, unfulfiled	неостварлив	неостварен
Απραγματοποίητος	unrealized, unfulfiled	нереален	нереализован
Απρέπεια	impropriety, immodesty	непристојност	непристојност
Απρεπής	indecent, rude, improper	непристоен	непристојан
Απρίλιος	April	април	април

Απρόβλεπτος	unforeseen, unexpected	непредвиден	непредвиђен
Απρόοπτος	unforeseen, unexpected	неочекуван	неочекиван
Απρόοπτος	unforeseen, unexpected	ненадеен	ненадан
Απροσάρμοστος	unadaptable	неприспособен	неприлагођен
Απροστάτευτος	unprotected	незаштитен	незаштићен
Απώλεια	loss, waste	губење	губитак
Απώλεια	loss, waste	загуба	губитак
Αράδα	line, row, file, turn	линија	линија
Αράδα	line, row, file, turn	ред, строј	ред
Αραδιάζω	line up, arrange in rows	редам	поредати
Αραιός	thin, loose, rare	редок	редак
Αρακάς	fresh peas	грашок	грашак
Αράπης	dark skinned person	црнец	црнац
Αράπης	dark skinned person	арапин	арапин
Αράχνη	spider	пајак	паук
Αργά	slowly	касно	касно
Αργά	slowly	бавно	плако
Άργυρος	silver	сребро	сребро
Άρθρο (Γραμματική)	article	члан	члан
Αριθμός	number	број	број
Αριθμώ	number, count	бројам, нумерирам	бројати
Αριστερά	left	налево	лево
Αριστερός (λαιός)	left	лев	леви, левичар
Αριστοκράτης	aristocratic, noble	аристократ	аристократ
Άριστος	best, excellent	одличен	одличан
Άριστος	best, excellent	најдобар	најбољи
Αριστούργημα	masterpiece	ремек дело	ремек дело
Αρκετός	enough, adequate, sufficient	доволен	довољан
Αρκούδα	bear	мечка	медвед
Αρμονία	harmony, concord, unity	хармонија	хармонија
Αρμονικός	harmonious, concordant	хармоничен	хармоничан
Αρνί	lamb, sheep	јагне	јагње
Αρπαγή	plunder, looting	грабеж	грабљење
Αρπάζω	catch, take	грабам	грабити
Άρπη (δρεπάνι)	scythe, sickle	срп	срп
Αρραβωνιαστικιά	fiancé, betrothed	свршеница	вереница
Αρραβωνιαστικός	fiancé, betrothed	свршеник	вереник
Αρρώστεια	illness, sickness, disease	болест	болест
Άρρωστος	ill, sick, unwell	болен, болник	болестан
Αρσενικός	male	машки	мушки
Αρτηρία	artery	артерија	артерија
Αρτοποιείο	bakery	пекарница	пекара
Αρτοποιός	baker	пекар	пекар
Αρχαιολογία	archeology	археологија	археологија
Αρχαιολόγος	archeologist	археолог	археолог
Αρχαίος	ancient, antique	антички	антички
Αρχαίος	ancient, antique	стар	стар
Αρχάριος	beginner, novice, inexperienced	почетник	почетник
Αρχείο	record, office, archives	архива	архива
Αρχή	authority, power, office	почеток, начело	почетак
Αρχηγός	leader, commander, chief	водач	вођа, војсковођа
Αρχηγός	leader, commander, chief	началник, командант	владар
Αρχιτέκτων	architect	архитект	архитектон
Αρχιτεκτονική	architecture	архитектура	архитектура
Άρωμα	perfume	мирис	мирис

Άρωμα	perfume	миризва	арома, парфем
Αρωματοπωλείο	perfume shop	парфимерија	парфимерија
Ας	let	нека	нека
Ασαφής	vague, ambiguous,indefinite	нејасен	нејасан
Ασβέστης	asbestos	азбест	азбест
Ασβέστης	asbestos	вар	креч
Ασήμαντος	insignifivant, unimportant	незначителен	безначајан
Ασημένιος	silver	сребрен	сребрен
Ασήμι	silver	сребро	сребро
Ασία	Asia	Азија	Азија
Ασκέπαστος	uncovered	непокриен	непокривен
Άσκηση	exercise, practice, training	вежба	вежба
Άσκηση	exercise, practice, training	пракса	пракса
Άσκοπος	aimless, purposeless, pointless	бесцелен	беспотребан
Ασκώ	practice, exercise	тренирам	тренирати
Ασκώ	practice, exercise	обучувам	вежбати
Ασπιρίνη	aspirin	аспирин	аспирин
Ασπρίζω	whitewash	избелувам	избелити
Ασπρίζω	whitewash	белам	белити
Άσπρος	white	бел	бела, бело бео
Αστάθεια	instability, unsteadiness	променливост	променњивост
Αστάθεια	instability, unsteadiness	непостојаност	нестабилност
Αστακός	lobster	морски рак	рак, јастог
Αστείο	joke, fun, pleasantry	шега	шала
Αστειεύομαι	jest, joke, trifle	се шегувам	шалити се
Αστείος	funny, amusing	смешен	смешан
Αστείος	funny, amusing	шеговит, духовит	шаљив
Αστέρι	star	свезда	звезда
Αστικός	urban, town, city	градски	градски, цивилин
Αστός	townsman, bourgois	граѓанин	грађанин, буржуј
Αστράφτω	lighten	блескам	блистати
Αστράφτω	lighten	светкам	светлити
Αστρολογία	astrology	астрологија	астрологија
Αστρολόγος	astrolog	астролог	астролог
Αστρονομία	astronomy	астрономија	астрономија
Αστρονόμος	astronomer	астроном	астроном
Αστυνομία	police	полиција	полиција, милиција
Αστυνόμος	police officer	полицаец	полицајац, милицијац
Ασυγκράτητος	unrestrained, uncontrolled	незадржлив	незадржив
Ασύγκριτος	incomparable, unmatched	неспоредлив	неупорелив
Ασυγχώρητος	inexcusable, unforgivable	непростлив	неопростив
Ασυζήτητος	not discussed	недискутабилен	недискутабилан
Ασυλλόγιστος	impetuous, imprudent	непромислен	бесмислен
Άσυλο	asylum	азил	азил
Ασυμμετρία	asymmetry, disproportion	асиметрија	несразмерност
Ασυμμετρία	asymmetry, disproportion	несиметрија	несиметричност
Ασύμμετρος	asymmetrical, disproportionate	асиметричен	несразмеран
Ασύμμετρος	asymmetrical, disproportionate	несиметричен	несиметричан
Ασυνέπεια	inconsistency	непоследователен	недоследност
Ασύνετος	unwise, imprudent, thoughtless	неразумен	неразуман
Ασύνετος	unwise, imprudent, thoughtless	луд	неразборит
Ασυνήθιστος	unused, unaccustomed	необичен	необичан
Ασύρματος	wireless, radio	безжичен	бежичин
Ασφάλεια	certainty, safety, safeguard	сигурност	сигурност
Ασφάλεια	certainty, safety, safeguard	осигурување	осигурање

Ασφαλής	certain, safe, secure	сигурен	сигуран, безбедан
Ασφαλίζω	secure, make certain, assure	осигурувам	осигурати
Ασφυξία	asphyxiation, suffocation	задушување	загушљивост
Άσχετος	irrelevant, unrelated	независен, необврзан	независан
Ασχολία	occupation, job, pursuit	занимација	занимање
Ασχολούμαι	be busy, deal with, be engaged in	се занимавам	занимати се
Ασωτεία	extravagance, prodigality	расипништво	расипност
Ασωτεία	extravagance, prodigality	расипништво	раскош, раскошност
Άτακτος	unruly, undisciplined	неуреден	неуредан
Άτακτος	unruly, undisciplined	непослушен	разуздан
Ατάραχος	composed, calm, cool, placid	мирен	мирен
Ατάραχος	composed, calm, cool, placid	спокоен	спокојан
Ατέλεια	imperfection, defect	несвршеност	несавршеност
Ατελείωτος	endless, interminable	бескраен	безкрајан
Ατελείωτος	endless, interminable	несвршен	безграничан
Ατιμία	dishonour, disgrace	нечесност	нечаст
Ατμομηχανή	sream-engine, locomotive	парна машина	парна машина
Ατμόπλοιο	sreamship, steamboat	пароброд	пароброд
Ατμός	steam	пареа	пара, дим
Ατμόσφαιρα	atmosphere	атмосфера	атмосфера
Ατομικός	individual, personal, private	индивидуален	индивидуални
Ατομικότητα	individuality, personality	индивидуализам	индивидуализам
Ατομιστής	individualist	индивидуалист	индивидуалац
Άτομο	individual, person	индивидуа, личност	индивидуа
Άτομο (Φυσική)	atom	атом, недеиво	атом
Ατύχημα	accident, crash, mishap, casualty	незгода	незгода
Ατύχημα	accident, crash, mishap, casualty	несреќа, инцидент	нестећа
Ατυχής	unlucky, luckless, unfortunate	несреќен	несретан
Αυγό	egg	јајце	јаје
Αύγουστος	August	Август	Август
Αυθεντία	authority	авторитет	ауторитет
Αυθεντικός	authentic, true, authoritative	автентичен	аутентичан
Αυθεντικός	authentic, true, authoritative	верен	оригиналан
Αυθεντικότητα	authenticity, genuiness	автентичност	аутентичност
Αυθεντικότητα	authenticity, genuiness	верност	оригиналност
Αυθόρμητος	spontaneous, instinctive, impulsive	спонтан	спонтан
Αυθυποβολή	autosuggestion, self-hypnosis	автосугестија	аутосугестија
Αυλαία	curtain	завеса	завеса
Αυλή	yard, courtyard	двор	двориште, авлија
Αϋπνία	insomnia, sleeplessness	несоница	несаница, бесаница
Αύριο	tomorrow	утре	сутра
Αυστηρός	austere, severe, strict	строг	строг
Αυστηρότητα	austerity, severity, strictness	строгост	строгост
Αυτί	ear	уво	уво, уши
Αυτοβιογραφία	autobiography	автобиографија	аутобиографија
Αυτόγραφο	autograph	автограм	аутограф
Αυτοδίδακτος	self-educated, self-taught	самоук	самоук
Αυτοκίνητο	automobile, car	автомобил	аутомобил, ауто
Αυτοκινητόδρομος	motorway, freeway	магистрала	магистрала
Αυτοκινητόδρομος	motorway, freeway	автопат	аутопут
Αυτοκράτωρ	emperor	владетел	владар
Αυτοκράτωρ	emperor	автократ, император	цар
Αυτοκρατορία	empire	автократија, империја	царство
Αυτοκυριαρχία	self-control	самоуправување	самоуздржавање
Αυτόματος	automatic(al)	автоматски	аутоматски

Αυτονομία	autonomy	автономија	аутономија
Αυτονομία	autonomy	самоуправа	самоуправа
Αυτόνομος	autonomous	самоуправен	самоуправан
Αυτοσχεδιάζω	improvise	импровизирам	импровизовати
Αφαίρεση	deduction	одземање	одузимање
Αφαιρώ	deduct	одземам	одузимати
Αφάνεια	obscurity	неизвесност	незнаност
Αφελής	naive, childish	наивен	наиван
Αφελής	naive, childish	доверлив	лаковеран
Αφέντης	lord, master	шеф	шеф
Αφέντης	lord, master	господар	газда
Αφήνω	leave, abandon, allow	оставам	оставити
Αφηρημάδα	absent-mindedness, abstraction	расеаност	расејаност
Αφηρημένος	absent-minded, abstracted	расеан	расејан
Αφθονία	abundance, wealth, affluence	изобилие	изобиље
Άφθονος	abundant, plentiful, affluent	изобилиен	обилиан
Αφιερώνω	dedicate, offer	посветувам	посветити
Αφιέρωση	dedication, consecration	посвета	посвета
Αφιλόξενος	inhospitable	негостопримлив	негостопримљив
Άφοβος	fearless, intrepid	бестрасен	неустрашив
Αφομοιώνω	assimilate, digest	усвојувам	изједничати
Αφομοίωση	assimilation, digestion	усвојување	изједничење
Αφοπλίζω	disarm	разоружувам	разоружати
Αφοπλισμός	disarmament, defusing	разоружување	разоружање
Αφορμή	cause, reason, motive	повод	повод
Αφορμή	cause, reason, motive	причина	разлог
Αφοσίωση	devotion, dedication	приврзаност	приврженост
Αφροδισιακός	aphrodisiac, venereal	венеричен	венеричан
Αφρός	spume	пена	пена
Άφωνος	speechless, mute	нем	нем
Αχθοφόρος	porter	носач	носач
Αχλάδι	pear	круша	крушка
Αχόρταγος	insatiable, greedy, voracious	ненаситен	незаситан
Αχρησιμοποίητος	unused, unemployed	неупотребен	непотребан
Αχρωμάτιστος	unpainted, uncoloured	необоен	необојен
Άχυρο	straw	слама	слама
Αχώριστος	inseparable, inevitable	неразделен	нераздељив
Άψητος	raw, not cooked	непечен	непечен, неиспечен
Άψυχος	lifeless, inanimate	бездушен	без душе
Βαβυλών	Babylon	Вабилон	Вабилон
Βαγόνι	waggon, coach	вагон	вагон
Βαδίζω	walk, step, pace	одам	ходати
Βαδίζω	walk, step, pace	врвам	корачати
Βαζελίνη	vaseline	вазелин	вазелин
Βάζο	vase	ваза	ваза
Βάζω	wear, put on, pull on,	поставувам	поставити
Βάζω	wear, put on, pull on,	ставам	ставити
Βαθμιαίως	gradually	постепено	постепено
Βαθμιαίος	gradual	постепен	постепен
Βαθμολογία	marking	оценување	оцењивање
Βαθμολογώ	give marks	оценувам	оцењивати
Βαθμός	grade, mark	степен	степен
Βαθμός	grade, mark	оценка	оцена
Βαθύς	deep	длабок	дубок
Βαθύχρωμος	dark-coloured	темен	тамне

Βακαλάος	codfish	бакалар	бакалар
Βάκιλλος	bacillus	бакцил	бакцил
Βακτηρίδιο	bacterium	бактерија	бактерија
Βακτηριολογία	bacteriology	бактериологија	бактериологија
Βακτηριολόγος	bacteriologist	бактериолог	бактериолог
Βαλίτσα	suitcase, valise	куфер	кофер
Βάλς	waltz	валцер	валцер
Βάλσαμο	balsam, balm	балсам	балзам
Βαλσάμωμα	embalment	балсамирање	балзамовање
Βαλσαμώνω	embalm	балсамирам	балзамовати
Βάλσιμο	putting, setting	ставање	ставлање
Βαμβακερός	of cotton	памучен	памучан
Βαμβάκι	cotton	памук	памук
Βαμμένος	dyed, painted, tinted	обоен	обојен
Βαμμένος	dyed, painted, tinted	бојадисан	офарбан
Βάναυσος	crude, rough, rude, vulgar	суров	суров
Βάναυσος	crude, rough, rude, vulgar	груб	груб
Βαναυσότητα	rudeness, roughness, vulgarity	суровост	суровост
Βαναυσότητα	rudeness, roughness, vulgarity	грубост	грубост
Βανίλια	vanilla	ванила	ванилиа
Βαπόρι	steamboat, steamship	пароброд	пароброд
Βαπτίζω	baptize	кштевам	крстити
Βάπτισμα	baptism, christening	кштевање	кштење
Βαπτιστήριο	baptistery, font	крстилница	крстионица
Βαρβαρικός	barbaric	варварски	варварски
Βαρβαρισμός	barbarism	варваризам	варварство
Βάρβαρος	barbaric, barbarous	варварски	варварин
Βαρβαρότητα	barbarism	варварство	варварство
Βαρέλι	barrel, drum	буре	буре
Βαριά, η	sledge-hammer	тешко	тешко
Βάριο, το	varium	бариум	бариум
Βάρκα	boat, wherry,dinghy	чамец	чамац
Βάρκα	boat, wherry,dinghy	кајче	барка
Βαρόμετρο	barometer	барометар	барометар
Βάρος	weight, burden, load	тежина	тежина
Βαρύνω (βαραίνω)	lie heavy	тежам	тежати
Βαρύς	heavy, weighty	тежок	тежак
Βαρύτητα	gravity	тежина	тежина
Βαρύτονος	baritone	баритон	баритон
Βαρώνη	baroness	баронеса	бароница
Βαρώνος	baron	барон	барон
Βασάλτης	basalt	басалт	басалт
Βασανισμός	torture, tormenting	мачење	мучење
Βασανισμός	torture, tormenting	тортура	малтретирање
Βασανιστής	torturer, tormentor	мачител	мачитељ
Βάσανο	torment, torture, pinch, suffering	мака	мука
Βάσανο	torment, torture, pinch, suffering	мачење	патња
Βάση	base, basis	база	база
Βασικός	basic, fundamental, essential	основен	основни
Βασιλεία	reign	царство, владеење	краљевина
Βασίλειο	realm, kingdom	кралство	краљевство
Βασιλεύω	reign, prevail	владеам	владати
Βασιλιάς	king, sovereign	крал	краљ
Βασιλική (Αρχιτ.)	basilica	базилика	базилика
Βασιλικός	royal, regal, kingly	кралски	краљевски

Βασίλισσα	queen	кралица	краљица
Βασιλόπιτα	New Year cake	новогодишна торта	новогодишна пита
Βαστώ (βαστάζω)	hold, bear, sustain	држам	држати
Βάτα, η	padding, wadding	вата	вата
Βατόμουρο	blackberry	капина	купина
Βατός	passable, negotiable	прооден	проходан
Βάτραχος	frog	жабец	жаба
Βαυκάλημα	lullaby	успивање	успаванка
Βαυκαλίζω	put to sleep, delude	успивам	успавати
Βαφέας	dyer	бојаџија	бојаџија
Βαφείο	dyer's-shop, dye-house	бојаџилница	бојаница
Βαφή	paint, polish	боја	боја
Βγάλσιμο	coming-off, removal, extraction	вадење	вађење
Βδέλλα	leech	пијавица	пијавиц
Βδελυρός	detestable, disgusting	гаден	гадан
Βέβαιος	certain, sure, confident	сигурен	сигуран
Βέβαιος	certain, sure, confident	уверен, убеден	сигуран
Βεβαιότητα	certainty	сигурност	сигурност
Βεβαιώνω	affirm, testify, confirm	уверувам	уверити
Βεβαιώνω	affirm, testify, confirm	убедувам	потврзити, осигурати
Βεβαίως	certainly, surely, confidently	сигурно	сигурно
Βεβαίωση	affirmation, certification	уверение	уверење
Βεγγέρα	evening party	забава	забава
Βελόνα	needle	игла	игла
Βέλος	arrow, bolt	стрела	стрела
Βενζινάκατος	motor-boat, motor-launch	моторен чамец	моторни чамац
Βενζίνη	petrol, gasoline	бензин	бензин
Βεράντα	verandah	тераса	тераса
Βεράντα	verandah	балкон	балкон
Βερεσέ (δωρεάν)	credit, trust	вересија	вересија
Βερεσέ (δωρεάν)	credit, trust	за џабе, на почек	кредит
Βερίκοκο (καΐσι)	apricot	кајсија	кајсија
Βερνίκι	varnish, enamel, polish	лак	лак
Βερνικώνω	varnish, enamel, polish	лакирам	лакирати
Βήξιμο	cough	кашлање	кашљање
Βήχας	cough	кашлица	кашаљ
Βήχω	cough	кашлам	кашљати
Βία	violence, force, coercion	сила	сила
Βία	violence, force, coercion	моќ	насиље
Βιάζω (αναγκάζω)	force, compel, push	присилувам	присилити
Βιάζω (αναγκάζω)	force, compel, push	принидувам	принидити
Βιβλίο	book	книга	книга
Βιβλιοδέτης	bookbinder	книговезец	књиговезац
Βιβλιοθηκάριος	librarian	библиотекар	библиотекар
Βιβλιοθήκη	library	библиотека	библиотека
Βιβλιοπωλείο	bookshop	книжарница	књижара
Βίβλος	Bible, Holy Scriptures	Библија	Библија
Βίδα	screw	шраф	шраф
Βιδολόγος	screwdriver	шрафцигер	шрафцигер
Βίλα (δίκρανον, δικράνι)	pitchfork, hayfork	вила	виле
Βίλλα, έπαυλις	villa	вила, викендица	вила
Βιογραφία	biography	биографија	биографиа
Βιογράφος	biographer	биограф	биограф
Βιογραφώ	write sb's biography	пишувам биографија	писати биографију
Βιολί	violin	виола	виолица

Βιολογία	biology	биологија	биологија
Βιολόγος	biologist	биолог	биолог
Βιομηχανία	industry, manifucture	индустрија	индустрија
Βιομηχανικός	industrial, manifucturing	индустриски	индустријски
Βιομηχανοποίηση	industrialization	индустријализација	индустријализација
Βίος	life	живот	живот
Βιοτέχνης	artisan,craftsman	занаетчија	занатлија
Βιοτεχνία	artisanship, handicraft	занаетчиство	занатство
Βιοτεχνία	artisanship, handicraft	занаетчиски	занатски
Βισμούθιο	bismuth	бизмут	бизмут
Βιταμίνη	vitamin	витамин	витамин
Βιτριόλι	vitriol, sulphuric acid	витриол	витриол
Βλαβερός	harmful, damaging, injurious	штетен	штетан
Βλαβερότητα	noxiousness	штетност	штетност
Βλάβη	harm, damage, injury, pity	штета	штета
Βλάκας	fool, idiot, dummy, daft	глупак	глупак
Βλακεία	foolishness, stupidity, folly, idiocy	глупост	глупост
Βλάμης (αδελφοποιητός)	blood-brother	побратим	побратим
Βλάπτω	harm, damage, injure	штетам	штетити
Βλαστήμια	curse, expletive	богохулство	богохуљење
Βλέμμα	look, glance	поглед	поглед
Βλέπω	look, see	видам	видети
Βλέπω (γλέπω)	look, see	гледам	гледати
Βλήμα	projectile, missile, shell	проектил	пројектил
Βλοσυρός	grim, stern, sullen, glowering	немилосрден	немилостив
Βόας	boa	боа	боа
Βοήθεια	help, assistance, aid	помош	помоћ
Βοηθητικός	ancillary, auxiliary	помошен	помоћни
Βοήθημα	assistance, aid, relief	помагало	помоћ
Βοηθός	helper, assistant	помошник	помоћник
Βοηθώ	help, assist, aid	помагам	помагати
Βολβός	bulb	луковица	луковица
Βόμβα	bomb	бомба	бомба
Βομβαρδίζω	bombard, bomb	бомбардирам	бомбардовати
Βομβαρδισμός	bombardment, bombing	бомбардирање	бомбардовање
Βορράς	north	север	северац
Βόρειος	north, northern, northerly	северен	северин
Βοσκάς (ψείρα)	louse, vermin	вошка	вашка
Βοσκή	pasture, graze, browse	паша	паша, испаша
Βόσκω	pasture, graze, browse	пасам	пасти
Βότανο	herb	растение	растење
Βότανο	herb	билка	биљка
Βοτανολογία	botanology	ботаника	ботаника
Βοτανολόγος	botanist	ботаничар	ботаничар
Βούβαλος (βουβάλι)	bull, buffalo, bison	бивол	бивол
Βούλα, σφραγίδα	stamp, seal, bulla	печат	печат, штамбиљ
Βουλγαρικός	Bulgarian	бугарски	бугарски
Βούλγαρος	Bulgarian	Бугарин	Бугарин
Βούλευμα	order, bill	декрет	декрет
Βούλευμα	order, bill	наредба	одредба
Βουλευτής	deputy, member of Parliament	народен пратеник	народни посланик
Βουλή	parliament	парламент	парламент
Βούληση (βουλή)	volition, will	волја	вољa
Βούληση	volition, will	желба	желја
Βουλιάζω	sink, founder, go down	потопувам	потопити

Βουνίσιος	mountainous	планински	планински
Βουνό (όρος)	mountain	планина	планина
Βούρκος	mud, slime, mire	кал	кал
Βούρκος	mud, slime, mire	тиња	блато
Βούρτσα	brush	четка	четка
Βουρτσίζω	brush	четкам	четкати
Βους (βόδι)	ox	вол	вол
Βούτυρο	butter	путер	путер
Βοώ (κραυγάζω, φωνάζω)	shout, clamour	викам	викати
Βραβείο	prize, award, premium	награда	награда
Βραβείο	prize, award, premium	премија	премија
Βραβεύω	award a prize, reward	наградувам	наградити
Βραδινός	evening	вечерен	вечерњи
Βράδυ	evening	вечер	вече
Βραδύτητα	slowness	спорост	спорост
Βράζω	boil, simmer, stew	варам	врети
Βράσιμο	simmer, boil	вриење	врење
Βράσιμο	simmer, boil	варење	кување, клучање
Βραχιόλι	bracelet	нараквица	наруквица
Βραχυπρόθεσμος	short-term	краткорочни	краткорочни
Βραχύς	short, brief	краток	кратак
Βραχώδης	rocky, craggy	каменит	камени
Βρεγμένος	wet, damp	мокар	мокар
Βρέφος	baby, infant	бебе	беба
Βρογχίτις	bronchitis	бронхит	бронхитис
Βρόγχος	bronchus	бронхи	бронхије
Βροντή	thunder, boom, rumble	гром	гром
Βροντώ	thunder, boom	грмам	грмети
Βροντώ	thunder, boom	трештам	трештати
Βρύση	fountain, spring, source	чешма	чесма
Βρυχηθμός	roaring	рика	рика
Βρωμερός, βρώμικος	dirty, filthy, foul	нечист	нечист
Βρώμιο	bromium	бром	бром
Βρωμώ	give ogg a stench, stinkof	смрдам	смрдети
Βύας (μπούφος)	horn-owl	був	буљина
Βυζαντινός	Byzantine	византиски	византијски
Βυζί	breast, booby, tit	дојка	дојка
Βυζί	breast, booby, tit	града	сиса
Βυθίζω	sink, go down, founder	тонам	тонути
Βυθός	bottom, ground	дно	дно
Βυτίο	keg, barrel, drum	чистерна	чистерна
Βωμός	altar	олтар	олтар
Γάγγραινα	gangrene	гангрена	гангрена
Γάζα	gauze	газа	газа
Γαζί	stitch, sewing	раб	руб
Γαζία (ακακία)	musk-tree, acacia	акација	акакиа
Γάζωμα	stitching, sewing	шиење	шивење
Γαζώνω (κασσύω, ράβω, ράπτω)	stitch, sew	шијам	шити
Γάϊδαρος (όνος)	donkey	магаре	магарац
Γαιοκτήμονας	landowner	земјопоседник	земљопоседник
Γάλα	milk	млеко	млеко
Γαλαζόπετρα	turquoise	тиркиз	тиркиз
Γαλακτερός	milky	млечен	млечни
Γαλακτοπωλείο	milk-bar, dairy	млекарница	млекарница
Γαλακτοπώλης (γαλατάς)	milkman	млекар	млекар

Γαλανός	azure, blue	азурен	азуран
Γαλαξίας	galaxy, the Milky Way	млечен пат	млечни пут
Γαλαρία	gallery	галерија	галерија
Γαλατάς	milkman	млекар	млекар
Γαλβανίζω	galvanize	галванирам	галванизирати
Γαλβανισμός	galvanism	галванизам	галванизирање
Γαλβανόμετρο	galvanometre	галванометар	галванометар
Γαλέρα (κάτεργο)	galley	галија	галија
Γαληνεύω	calm/quiet/smooth down	смирувам	смирити
Γαλήνη	calm, quiet, peacefulness	тишина	тишина
Γαλήνη	calm, quiet, peacefulness	спокој	спокој
Γαλλικός	French	Француски	Француски
Γαλλόνι	gallon	галон	галон
Γάλλος	Frenchman	Французин	Француз
Γαμήλιος	bridal, nuptial, wedding	брачен	брачни
Γαμήλιος	bridal, nuptial, wedding	свадбен	свадбени
Γάμος	wedding, marriage	брак	брак
Γάμος	wedding, marriage	свадба	свадба
Γάμπα	leg	ногата	нога
Γάντζος	hook, crook, grapnel	кука	кука
Γάντζος	hook, crook, grapnel	закачалка	закачка
Γαντζώνω	catch,hang, hitch, hook	закачувам	закачивати
Γάντι	glove	ракавица	рукавица
Γανώνω	tin, tin-plate	калајсувам	калајсати
Γανωτής	tinker, pewterer	калајџија	калајџсар
Γάργαρος	gurgling, purling	чист	чист
Γάργαρος	gurgling, purling	бистар	бистар
Γαρδένια	gardenia	гарденија	гарденија
Γαρνίρισμα	trimming, garnish	украсување	украшавање
Γαρνίρισμα	garniture, garnish	гарнирање	гарнирање
Γαρνίρω	garnish, dress	украсувам	украшавати
Γαρνίρω	garnish, dress	гарнирам	гарнирати
Γαρνιτούρα	garniture, garnish, trimming	гарнитура	гарнитура
Γάτα	cat	мачка	мачка
Γεια	health	здравје	здравље
Γέλασμα	laugh(ing)	смеење, смеа	смејање
Γελαστός	smiling, laughing	насмеан	насмејан
Γέλιο (μειδίαμα)	laugh	смеа, насмевка	смех
Γελοιογραφία	caricature, cartoon	карикатура	карикатура
Γελοιογράφος	caricaturist, cartoonist	карикатурист	карикатуриста
Γελοίος	laughable, ridiculous, ludicrous	смешен	смешан
Γελώ (μειδιάω, μειδιώ)	laugh	се смеам	смејати се
Γελώ	laugh	мамам	насмејати се
Γελωτοποιός	clown, jester, buffoon	кловн	кловн
Γεμάτος (πλέως, πλήρης)	full / brimful of	полн	пун, потпун
Γεμίζω	fill, prime, stuff	полнам	пунити, напунити
Γέμισμα	filling, stuffing	полнење	пунење
Γενεαλογία	genealogy, ancestry, lineage	родословие	родослов
Γενεαλογικός	genealogical	родословен	родословни
Γενέθλια	birthday	роденден	рођендан
Γενειάδα (γένεια)	long beard	брада	брада
Γενειοφόρος	bearded	брадест	брадоња
Γενετικός	genetic	генетика	генетички
Γενιά	ancestry, lineage, family	поколение	поколење
Γενιά	ancestry, lineage, family	род	генерација

Γενίκευση	generalization	воопштување	уопштавање
Γενικεύω	generalize	воопштувам, генерализирам	уопштавати
Γενική (Γραμματική)	genitive	генитив	генитив
Γενικός	general, overall	генерален	генерални
Γενικός	general, overall	општ	општи
Γενίτσαρος	janissary, janizary	јаничар	јаничар
Γενναίος	brave, daring	јунак	јунак
Γενναίος	brave, gallant, daring, fearless	смел	смео
Γενναίος	brave, courageous, fearless	храбар	храбар
Γενναιότητα	bravery, fearlessness, gallantry	храброст	храброст
Γενναιότητα	bravery, fearlessness, gallantry	смелост	смелост
Γενναιοφροσύνη	magnanimity, generosity	великодушност	великодушност
Γενναιόφρων	magnanimous	великодушен	великодушник
Γέννηση	birth	раѓање	рођење
Γεννήτρια	generator	генератор	генератор
Γένος	descent, lineage, stock	род	род
Γεννώ	bear, give birth to	раѓам	рађати
Γεράματα (γηρατειά)	old age	старини	старост
Γεράνι	geranium	здравец	здравац
Γερνώ (γηράσκω)	get/grow old, age	стареам	старити, остарити
Γέροντας	old man	старец	старац
Γερός (δυνατός, υγιής)	healthy, fit, strong	здрав	здрав
Γερουσία	Senate	сенат	сенат
Γερουσία	Senate	Горен дом	савет
Γερουσιαστής	Senator	сенатор	сенатор
Γεύμα	meal	ручек	ручак
Γεύμα	meal	јадење	оброк
Γευματίζω	dine, lunch	ручам	ручати
Γεύση	taste, savour, flavour	вкус	окус
Γευστικός	tasty, savoury	вкусен	окусан
Γέφυρα	bridge	мост	мост
Γεφυρώνω .	bridge, throw a bridge across	премостувам	премостити
Γεωγραφία	geography	географија	географија
Γεωγραφικός (Επίθ.)	geographic(al)	географски	географски
Γεωγράφος	geographer	географ	географ
Γεωλογία	geology	геологија	геологија
Γεωλογικός	geological	геолошки	геолошки
Γεωλόγος	geologist	геолог	геолог
Γεωμέτρης	geometeter, geometrician	геометар	геометар
Γεωμετρία	geometry	геометрија	геометрија
Γεωμετρικός	geometrical	геометриски	геометричан
Γεώμηλο	potato	компир	кромпир
Γεωπονία	agronomy	агрономија	агрономија
Γεωπονικός	agronomic, agricultural	агрономски	агрономски
Γεωργία	agriculture, farming	земјоделие	земљорадња
Γεωργός	farmer	земјоделец	земљорадник
Γη (έδαφος)	earth, soil, land	земја	земља
Γήινος	earth, earthy, earthly	земјан	земљани
Γήπεδο	field, ground, court	игралиште	игралиште
Γηροκομείο	home for the aged	старечки дом	старачки дом
Για (δια)	for	за	за
Γιαγιά	grandmother	баба	баба
Γιαίνω (υγιαίνω)	be healthy, be in good health	оздравувам	оздравити
Γιαίνω (υγιαίνω)	be healthy, be in good health	се враќам	здравити
Γιανίτσαρος, γενίτσαρος	janissary, janizary	јаничар	јаничар

Γιαούρτι	yogurt, yoghourt	јогурт	јогурт
Γιασεμί	jasmine	јасмин	јасмин
Γιατί	why, what for	зашто	зашто
Γιατρεύω	cure, heal, remedy, treat	лекувам	лечити
Γιατρικό	cure, medicine, remedy	лек	лек
Γιατρός	doctor, physician	лекар	лекар
Γίγαντας	giant	гигант	гигант
Γίγαντας	giant	џин	џин
Γιγαντώδης	gigantic, giant	џиновски	џиновски
Γίδα	goat	коза	коза
Γιδοβοσκός	goat-herd	пастир	пастир
Γιδοτόμαρο	goatskin	козја кожа	козја кожа
Γιορτή	holiday, feast	празник	празник
Γιός	son	син	син, синак
Γιουρούσι (επίθεση)	assault, onset	јуриш	јуриш
Γιουρούσι (επίθεση)	assault, onslaught	напад	напад
Γκάζι	gas	гас	гас
Γκάζι	gas	плин	плин
Γκέμι, ηνίο	bridle, rein	узда	узда
Γκρίζος	grey	сив	сив
Γλάστρα	flower-pot	саксија	саксија
Γλείψιμο	licking, lapping	лижење	лизање
Γλέντι	merriment, feast, fun	забава	забава
Γλέντι	merriment, feast, fun	веселба	веселје
Γλεντώ	have fun, revel, have a good time	се веселам	веселити
Γλόμπος	bulb	глобус	глобус
Γλυκαίνω	sweeten, make sweet	засладувам	засладити
Γλυκερίνη	glycerine	глицерин	глицерин
Γλυκόζη	glucose, dextrose	гликоза	гликоза
Γλυκύς	sweet	сладок	сладок
Γλύπτης	sculptor	вајар	вајар
Γλύπτης	sculptor	скулптор	кипар
Γλυπτός	sculpted, sculptural	извајан	извајан, вајан
Γλώσσα	language, parlance	јазик	језик
Γλωσσικός	lingual, linguistic	јазичен	језични
Γλωσσολογία	linguistics, philology	лингвистика	лингвистика
Γλωσσολόγος	linguist, philologist	лингвист	лингвиста
Γνάθος	jawbone	вилица	вилица
Γνησιότητα	authenticity, genuiness	автентичност	аутентичност
Γνησιότητα	authenticity, genuiness	вистинитост	правоважност
Γνώμη	opinion, view, mind	мислење	мишљење
Γνωρίζω	know, recognize	познавам	познати
Γνωρίζω	know, recognize	знам	знати
Γνωριμία	aquaintance	познанство	познанство
Γνώση	knowledge	познавање	познавање
Γνώση	knowledge	знаење	знање
Γνωστός	known, noted	познат	познат
Γνωστός	known, noted	извесен	познаник
Γοητεία	charm, fascination, spell	шарм	шарм
Γοητευτικός	charming, fascinating, enchanting	шармантен	шармантан
Γοητεύω	charm, enchant, bewitch, ravish	шармирам	шармирати
Γόητρο	prestige	углед	углед
Γόητρο	prestige	престиж	престиж
Γόμα	gum, rubber	гума	гума
Γονατίζω	kneel, fall on one’s knees	коленичам	клечати

Γονατίζω	kneel, fall on one's knees	се поклонувам	клекнути
Γονάτισμα	kneeling, genuflection	клечење	клечање
Γονατιστός	on one's knees	клекнат	поклекнут
Γόνατο	knee	колено	колено
Γόνδολα	gondola	гондола	гондола
Γονέας	parent, progenitor	родител	родитељ
Γονιμοποίηση	insemination, fertilization	оплодување	оплођење
Γονιμοποιώ	inseminate, fertilize	оплодувам	оплодити
Γονιμότητα	fertility, fecundity	плодност	плодност
Γόνος	desendant, clild	потомок	потомак
Γοργόνα	water-nymph, mermaid	сирена	сирена
Γοργός	swift, quick, fast	брз	брз
Γορίλας	gorilla	горило	горила
Γουρούνι (συς)	pig	свиња	свиња
Γράμμα, επιστολή	letter	писмо	писмо
Γραμμάριο	gram	грам	грам
Γραμματέας	secretary	секретар	секретар
Γραμματεία	secretariat	секретаријат	секретериат
Γραμματική	grammar	граматика	граматика
Γραμματόσημο	stamp	поштенска марка	поштанска марка
Γραμμή	line	линија	линија
Γραμμόφωνο	gramophone	грамофон	грамофон
Γρανίτης	granite	гранит	гранит
Γραπτός	written, in writing	писмен	писани
Γραφέας	clerk	писател	писар
Γραφείο	bureau	биро	биро
Γραφείο	clerical office	канцеларија	канцеларија
Γραφειοκράτης	bureaucrat	бирократ	бирократа
Γραφειοκρατία	bureaucracy	бирократија	бирократиа
Γραφειοκρατικός	bureaucratic	бирократски	бирократски
Γραφή	writing, penmanship, script	пишување	писање
Γραφή	writing, penmanship, script	дело	писмо
Γραφίτης	graphite	графит	графит
Γραφομηχανή	typewriter	машина за пишување	писаћа машина
Γράφω	write	пишувам	писати
Γράψιμο	writing	писмо	писмо
Γράψιμο	writing	пишување	писање
Γράψιμο	handwriting, hand	ракопис	рукопис
Γρήγορα	quickly, swiftly, rapidly, fast	брзо	брзо
Γρηγοράδα	quickness, swiftness	брзина	брзина
Γρήγορος	quick, swift, rapid, fast, speed	брз	брз
Γρίππη	flu, influenza	грип	грип
Γρίφος	enigma, puzzle, riddle	загатка	загонетка
Γυαλί	glass	стакло	стакло
Γυάλινος	glass, glassy, glazed	стаклен	стаклен
Γυαλιστερός	shiny, glossy, shining	блескав	блистав
Γυμνάζω	train, exercise, practice, school	вежбам	вежбати
Γύμναση	drill, exercise, practice	вежба	вежбање
Γυμνασιάρχης	head master	директор на гимназија	директор гимназије
Γυμνάσιο	secondary/high school	гимназија	гимназија
Γυμνασιόπαιδο	high school boy	гимназијалец	гимназијалац
Γυμναστήριο	gymnasium, drill hall	вежбална	вежбаона
Γυμναστής	gymnast	гимнастичар	гимнастичар
Γυμναστική	gymnastics, gym, exercises	гимнастика	гимнастика
Γυμνισμός	nudism, naturism	нудизам	нудизам

Γυμνιστής	nudist, naturist	нудист	нудиста
Γυμνός	nude, naked, bare, gaunt	гол	го
Γυναίκα (γυνή, Δωρικά γυνά)	woman	жена	жена
Γυναικείος	feminine, womanly	женски	женски
Γυναικολογία	gynaecology	гинекологија	гинекологија
Γυναικολόγος	gynaecologist	гинеколог	гинеколог
Γυρολόγος	pedlar, hawker	уличен продавач	улични продавач
Γύρος	round	круг	круг
Γύφτισσα (τσιγγάνα)	gipsy woman	циганка	циганка
Γύφτος (τσιγγάνος)	gipsy, gypsy	циганин	циганин
Γύψινος	(of) plaster	гипсен	гипсан
Γύψος	plaster	гипс	гипс
Δάγκωμα	bite, biting	грис	угриз
Δαίδαλος	labyrinth	лабиринт	лабиринт
Δαιδαλώδης	labyrinthine, mazy	лабиринтски	лабиринтан
Δαιμονικός	daemonical, diabolical	демонски	демонски
Δαιμονικός	daemonical, diabolical	сатански	сатански
Δαίμων (δαίμονας)	daemon, demon, devil	демон	демон
Δάκρυ	tear, teardrop	солза	суза
Δάκρυσμα	tearing	солзење	сузење
Δακτυλήθρα	thimble	напрсток	напрстак
Δακτυλίδι, δαχτυλίδι	ring	прстен	прстен
Δάκτυλο (δάχτυλο)	finger	прст	прст
Δακτυλογράφηση	typing	дактилографија	дактилографија
Δακτυλογράφος	typist	дактилограф	дактилограф
Δαμάσκηνο	plum, prune	слива	шљива
Δαμαστής	tamer	скротител	укротитељ
Δάνειο	loan	заем	зајам
Δάνειο	loan	кредит	кредит
Δαπάνη	expense, expenditure, charge	расход	расход
Δαπάνη	expense, expenditure, charge	трошок	трошак
Δαπανηρός	expensive, costly	скап	скуп
Δαπανώ	spend, expend	трошам	трошити
Δάπεδο	floor, ground	под	под
Δασάρχης	chief forester, forest ranger	шумар	шумар
Δασικός	forest(al)	шумски	шумски
Δασκάλα	schoolmistress, female teacher	учителка	учитељица
Δασκάλεμα	teaching, coaching	подучување	поучавање
Δάσκαλος	teacher, tutor, instructor	учител	учитељ
Δασοκομία	forestry	шумарство	шумарство
Δασονόμος	forester, fosest guard	шумарски инженер	шумарски правник
Δάσος	forest, wood	шума	шума
Δασοφύλακας	forest guard, wood(s)man	шумар (чувар)	шумски чувар
Δέηση (ικεσία)	prayer	молитва	молитва
Δείκτης	index, indicator, gauge	показалец	показивац
Δείκτης (βέλος)	pointer, indicator, arrow	стрелка	казаљка
Δειλιάζω	wince	се плашам	плашити се
Δείλιασμα	wincing	плашливост	плашљивост
Δειλός	fearful, timorous, timid, coward	плашлив	плашљивац
Δειλός	fearful, timorous, timid, coward	страшлив	плашљивац
Δεινόσαυρος	dinosaur	диносаурус	диносаур
Δείξιμο	pointing, showing, manifestation	покажување	показивање
Δείπνο	dinner, supper	вечера	вечера
Δειπνώ	sup, have supper	вечерам	вечерати
Δεισιδαίμονας	superstitious	суеверен	сујеверно

Δεισιδαιμονία	superstition	суеверие	сујеверност
Δείχνω	show, manifest	покажувам	показати, указати
Δέκα	ten	десет	десет
Δεκαδικός	decimal	десетен	десетни
Δεκαεννέα	nineteen	деветнаесет	деветнаест
Δεκαέξι	sixteen	шеснаесет	шеснаест
Δεκαπέντε	fifteen	петнаесет	петнаест
Δεκατρία	thirteen	тринаесет	тринаест
Δελτίο	bulletin, report, card	билет	билтен
Δελφίνι	dolphin	делфин	делфин
Δέμα (πακέτο)	parcel	пакет	пакет
Δεμάτι	sheaf	сноп	сноп
Δεν	not	не	не
Δένδρο	tree, wood	дрво	дрво
Δενδρολίβανο	rosemary	рузмарин	рузмарин
Δενδροκομία	arboriculture	овоштарство	овощарство
Δένω	bind, tie, clasp	врзувам	везати
Δένω	bind, tie, clasp	заврзувам	увезати
Δένω	bind, tie, clasp	преврзувам	превити
Δεξαμενή	tank, reservoir	резервоар	резервоар
Δεξαμενή	tank, reservoir	цистерна	цистерна
Δεξιά	right	надесно	десно, удесно
Δεξιός	right, right-hand	десен	десни
Δεξίωση	reception	прием	пријем
Δέρας (δέρμα)	skin, hide	кожа	кожа
Δερμάτινος	leather	кожен	кожин
Δερματίτις	dermatitis	дерматит	дерматитис
Δερματολόγος	dermatologist	дерматолог	дерматолог
Δέρνω	beat, thrash	удирам	ударати
Δέρνω	beat, thrash	тепам	батинати
Δέρω, εκδέρω, γδέρνω	skin, flay	дерам	одерати
Δέσιμο	tying, fastening	врзување	везивање
Δέσιμο	tying, fastening	врзување	везање
Δεσμά	bonds, chains, irons	окови	окови
Δεσμός	bond, tie, aвffiliation	врска, врка	веза
Δεσμώτης	prisoner	затвореник	затвореник
Δεσπόζω	dominate, override	господарам	господарити
Δεσποινίδα	Miss, young lady	госпоѓица	госпођица
Δεσποτισμός	despotism, tyranny	деспотизам	деспотизам
Δευτέρα	Monday	понеделник	понедељак
Δευτερόλεπτο	second	секунда	секунда
Δεύτερος	second	втори	втори
Δέχομαι	accept, be receptive to	примам	примити
Δηλαδή	namely, that is	значи	значи
Δηλώνω	declare, profess, state	објавувам	објавити, пријавити
Δήλωση	declaration	објава	објава
Δήλωση	declaration	изјава	изјава, пријава
Δημαρχείο	town hall	општина	општина
Δήμαρχος	mayor	градоначалник	градонашелник
Δήμευση	confiscation, seizure	конфискација	конфискација
Δημεύω	confiscate	конфискувам	конфисковати
Δημοκράτης	democrat, republican	демократ	демократ
Δημοκρατία	democracy, republic	демократија	демократија
Δημοκρατικός	democratic, republican	демократски	демократски
Δημοπρασία	auction	лицитација	лицитација

Δημοπρασία	auction	наддавање	јавна продаја
Δήμος	municipality	општина	општина
Δημόσια	in public	јавно	јавно
Δημοσιεύω	publish, issue, bring out	публикувам	публикувати
Δημοσιεύω	publish, issue, bring out	објавувам	објавити
Δημόσιο	the state, the government	држава	државни
Δημοσιογραφία	journalism	новинарство	новинарство
Δημοσιογράφος	journalist	новинар	новинар
Δημοσιότητα	publicity	јавност	јавност
Δημοτικός	municipal	општински	општински
Δημοτικός	municipal	градски	народни
Δημοτικότητα	popularity	популарност	популарност
Δημοτολόγιο	municipal roll	регистар за каса	регистрација
Δημοφιλής	popular	популарен	популаран
Δημοψήφισμα	plebiscite, referendum	референдум	референдум
Δηνάριο	denarius	динар	динар
Δια	for	за	за, за да
Διαβάζω	read	читам	читати
Διαβάζω	read	се учам	прочитати
Διαβαθμίζω	scale, grade, graduate	степенувам	степеновати
Διαβάθμιση	gradation, grading, graduation	степенување	степеновање
Διαβάλλω	insinuate	клеветам	клеветати
Διάβασμα	reading, study, perusal	читање	читање
Διαβατήριο	passport	пасош	пасош
Διαβεβαιώνω	assure, warrant	уверувам	уверавати
Διαβεβαίωση	assurance	уверение	уверавање
Διάβημα	step, representation	постапка	поступак
Διαβήτης (Ιατρική)	diabetes	дијабетес	диабетис
Διαβητικός	diabetic	дијабетичен	диабетичан
Διαβολή	calumny, insinuation	клевета	клевета
Διάγνωση	diagnosis	дијагноза	диагноза
Διαγνωστικός	diagnostic	дијагностичен	диагностички
Διάγραμμα	diagram, graph, scheme, chart	дијаграм	диаграм
Διάγραμμα	diagram, graph, scheme	цртеж	план
Διαγραφή	cancellation, deletion, erasure	бришање	брисање
Διαγραφή	cancellation, deletion, erasure	прецртување	прецртавање
Διαφράφω	cancel, write off	прецртувам	прецртати
Διαγωγή	behaviour	поведение	понашање
Διαγωγή	behaviour	држење	држање
Διαγώνιος (Επίθ.)	diagonal	дијагонален	диагонални
Διαγώνιος	diagonal	дијагонала	диагонални
Διαγώνισμα	competition, examination	конкурс	конкурс
Διαγώνισμα	competition, examination	писмен испит	испит
Διαδηλώνω	demonstrate	демонстрирам	демонстрирати
Διαδήλωση	demonstration	демонстрација	демонстрације
Διαδηλωτής	demonstrator	демонстрант	демонстрант
Διαδίδω	spread, diffuse, propagate	распространувам	распрострити
Διαδοχή	succession, sequence	наследување	следување
Διάθεση	disposition, arrangement	расположение	расположење
Διαζύγιο	divorce	развод	растава
Διάθεση	disposition, arrangement	расположение	расположење
Διαθέσιμος	available	расположлив	расположив
Διαθεσιμότητα	availability	расположение	расположивост
Διαθέτω	dispose	располагам	располагати
Διαίρεση	division	делење	делење

Διαίρεση	division	разделување	подела
Διαιρέτης	divisor, measure	делител	делитељ
Διαιρετός	divisible	делен	дељив
Διαιρώ	divide, partition, split	делам	делити
Διαιρώ	divide, partition, split	разделувам	разделити
Διαίσθηση	intuition, instinct, flair	претчувство	предосећати
Δίαιτα (διατροφή)	diet	диета	дијета
Δίαιτα (καθεστώς)	regime, regimen	режим	режим
Διαιτητής	arbitrator, referee	судија	судац
Διακανονίζω	settle, adjust, arrange	уредувам	уредити, средити
Διακήρυξη	proclamation, declaration	прокламација	прокламација
Διακήρυξη	proclamation, declaration	објава, објавување	објава
Διακηρύττω	declare, assert, protest	прокламирам	прокламовати
Διακηρύττω	declare, assert, protest	објавувам	објавити
Διακινδυνεύω	endanger, risk, jeopardize	ризикувам	ризиковати
Διακλάδωση	fork, branch, ramification	разграну̀вање	разграњавање
Διακομιδή	transport	пренос	преношење
Διακονιάρης	beggar	просјак	просјак
Διακοπή	break, pause, intermission	прекин	прекид
Διακόπτης	switch, breaker	прекинувач	прекидач
Διακόπτω	interrupt, break off/down/up/with	прекинувам	прекидати
Διακόσιοι	two hundred	двесте	двеста
Διακόσμηση	decoration	украшување	украшавање
Διακόσμηση	decoration	декорација	декорација
Διακοσμητής	decorator	декоратер	декоратер
Διακοσμητικός	decorative, ornamental	декоративен, украсен	декоративан
Διακοσμώ	decorate, dress	украсувам	украсити, уредити
Διακοσμώ	decorate, dress	декорирам	декорисати
Διακρίνω	distinguish, discern	разликувам	разликовати
Διάκριση	distinction, differentiation	разликување	разликовање
Διακυβερνώ	govern	управувам	управљати
Διακυβερνώ	govern	владеам	владати
Διακυβεύω	stake, risk, gamble	ризикувам	рискирати
Διακωμώδηση	lampoon, send up, mock, parody	исмевање	исмејавање
Διαλέγω	choose, select, pick	избирам	изабрати
Διαλέγω	choose, select, pick	одбирам	одабрати
Διαλεκτική	dialectics	дијалектика	диалектика
Διαλεκτικός	dialectical	дијалектичен	диалектичан
Διάλεκτος	dialect, idiom	дијалект	диалект
Διαλεκτός	choice, select	одбран	одабран
Διαλλαγή (συμβιβασμός)	reconciliation	компромис	компромис
Διαλλακτικός	conciliatory	компромисен	компромисан
Διαλλακτικός	conciliatory	помирлив	споразуман
Διαλογή	selection, picking, sorting out	одбирање	одабир
Διαλογίζομαι	meditate, reflect	размислувам	размишљати
Διάλογος	dialogue, colloquy	дијалог	диалог
Διάλυμα	solution	раствор	раствор
Διαλυτότητα	solibility	расворливост	расвореност
Διαλύω	dissolve, melt away	растворам	растварати
Διαμάντι	diamond	дијамант	дијамант
Διαμαρτυρία	protest	протест	протест
Διαμαρτύρομαι	protest, object	протестирам	протестовати
Διαμαρτυρόμενος	protestant	протестант	протестант
Διαμελίζω	dismember, disrupt	раздробувам	разделити
Διαμένω	stay, live, reside	живеам	живети

Διαμέρισμα	apartment, flat	стан, апартман	стан
Διάμετρος	diameter	дијаметар	диаметар
Διαμορφώνω	form, mould, shape	оформувам	формирати
Διαμόρφωση	formation, configuration,	оформување	формирање
Διανοητικός	mental, intellectual	интелектуален	интелектуалан
Διανοητικός	mental, intellectual	умствен	разуман
Διάνοια	intellect, mind, genious	разум	разум
Διάνοια	intellect, mind, genious	ум	интелект
Διανοίγω	open up, cut	отворам, подотворам	отварати
Διανοούμαι	think, conceive, contemplate	размислувам	размишљати
Διανυκτερεύω	stay overnight	преноќувам	преноћити
Διάνυσμα	vector	вектор	вектор
Διαπερνώ	pierce, penetrate	проширувам, навлегувам	продирати
Διαπερνώ	pierce, penetrate	преминувам	пробијати
Διάπλαση	formation, shaping, moulding	оформување	формација
Διαπλάσσω	form, fashion, mould, shape	оформувам	формирати
Διάπλατα	wide open	широко отворено	отворено
Διαπραγματεύομαι	negotiate, treat with	преговарам	преговарати
Διαπραγμάτευση	negotiation, parley	преговарање	преговор
Διάρθρωση	articulation	артикулација	артикулација
Διαρθρώνω	articulate	артикулирам	артикулисати
Διαρκής	continuous, endless, ceaseless	траен	трајан, истрајан
Διαρκώ	last, continue, endure	траам	трајати, истрајати
Διαρρυθμίζω	arrange, dispose	регулирам	регулисати
Διαρρυθμίζω	arrange, dispose	уредувам	средити
Διαρρύθμιση	arrangement, disposition	уредување	уреждане
Διαρρύθμιση	arrangement, disposition	регулирање	регулисање
Διάσειση	concussion	потрес	потрес
Διάσημος	nowned, famous, eminent	славен	славан
Διάσημος	nowned, famous, eminent	прочуен	чувен
Διασκελίζω	stride over, straddle	прекачувам	прекорашити
Διασκελισμός	stride	прекачување	прекорачење
Διάσκεψη	conference, meeting	конференција	конференција
Διασταλτικότητα	dilatability, expansiveness	растегливост	растезљивост
Διασταυρώνω	cross, intersect, meet	крстосувам	укрстати
Διασταύρωση	crossing, intersection	раскрсница	раскрсница
Διασταύρωση	crossing, intersection	крстопат	укрштање
Διαστέλλω	expand	раширувам	разширити
Διαστρεβλώνω	distort, twist, dend	изопачувам	изопачити
Διαστρεβλώνω	distort, twist, warp	искривувам	изкривити
Διαστροφή	perversion, twist, abnormality	изопачување	изопаченост
Διασώζω	rescue, save, salvage	спасувам	спасити
Διάσωση	rescue, salvage, survival	спасување	спасавање
Διάταγμα	decree, edict, enactment	декрет, указ	декрет
Διατάζω	order, command, direct	заповедувам	заповедати
Διατακτικός	purview	заповедвики	заповедни
Διατρέφω	nurish, feed	издржувам	издржувати
Διάτρηση	perforation, drilling, punching	пробивање	пробијање
Διαφανής	transparent, diaphanous	провиден	провидан, прозиран
Διαφέρω	differ, vary	се разликувам	разлиовати
Διαφημίζω	advertise, promote	рекламирам	рекламирати
Διαφημίζω	advertise, publicize	разгласувам	објавити
Διαφήμιση	advertisement, promotion	реклама	реклама
Διαφήμιση	advertisement, publicity	оглас	оглас
Διαφθείρω	corrupt, seduce, pervert	корумпирам	корумпирати

Διαφορά	difference, odds, discrepancy	разлика	разлика
Διαφορά	difference, odds, discrepancy	различност	диференција
Διαφορετικός	different, disparate, diverse	различен	различит
Διαφορετικός(άλλος)	dissimilar, different	друг	другачији
Διάφραγμα	diaphragm	дијафрагма	диафрагма
Διαφυγή	escape, leakage	бегство	бекство
Διαφύλαξη	preservation, safeguard	чување	чување
Διαφύλαξη	preservation, protection	зачувување	очување
Διαφωνώ	disagree, dissent, differ	не се согласувам	не слагати се
Διαφωτίζω	elucidate, illuminate, clear up	осветлувам	осветлити
Διαφώτιση	elucidation, illumination, clearing up	осветлување	осветлење
Διαχειρίζομαι	manage, handle, conduct	раководам	руководити
Διαχείριση	managing, handling, conduct	раководење	руковођење
Διαχειριστής	manager, administrator	раководител	руководилац
Διαχειριστής	manager, administrator	управник	управник
Διάψευση	denial, disclaimer	побивање	побијање
Διγλωσσία	bilingualism	двојазичност	двојезичност
Δίδαγμα	teaching, precept	поука	порука
Διδάκτορας	doctor	доктор на науките	доктор
Διδακτορία	doctorate	докторат	докторат
Διδασκαλία	teaching, tuition, instruction	предавање	предавање
Διδασκαλία (διδαχή)	teaching, tuition, instruction	учење	учење
Διδάσκαλος	teacher	учител	учитељ
Διδάσκω	teach, instruct	обучувам	учити, поучавати
Δίδυμος	twin	близнаци	близанац
Δίδω, δίνω	give, pass, convey, let have	давам	давати
Δίδω, δίνω	give, pass, convey, let have	предавам	дати, даровати
Διεθνής	international, world	меѓународен	међународин
Διεθνής	international, world	интернационален	интернационалан
Διεθνοποίηση	internationalization	интернационализација	интернационализација
Διενέργεια	conduct, holding, engagement	извршување	извршавање
Διενεργώ	hold	извршувам	извршити
Διέξοδος	outlet, channel, way out	излез	излез
Διερμηνέας	interpreter	преведувач	преводилац
Διευθετώ	arrange, settle, compose	уредувам	средити
Διευθετώ	arrange, settle, compose	подредувам	уредити
Διεύθυνση	direction, cource	дирекција	дирекција
Διεύθυνση	direction, cource, adress	управа	управа
Διευθυντής	director	директор	директор
Διευθύντρια	directress	директора	директорица
Διευθύνω	direct, manage, lead	управувам	управљати
Διευθύνω	direct, manage, conduct	раководам	руководити
Διήγημα	short story	повест	поветка
Δικάζω	judge, try	судам	судити
Δίκαιο	law	право	право
Δικαιοδοσία	jurisdiction	надлежност	судска надлежност
Δικαιολογία	excuse, reason, pretext	оправдување	оправдање
Δικαιολογώ	justify, warrant	оправдувам	оправдати
Δίκαιος	just, fair, equitable	прав	праведан
Δίκαιος	just, fair, equitable	справедлив	иправан
Δικαιοσύνη	justice, fairness	правда	правда
Δικαιούχος	beneficiary, payee	којшто има право	ималац права
Δικαίωμα	right	право	право
Δικαιωματικός	rightful, legitimate, lawful	правен	правни
Δικαστήριο	law court, court	суд	судница

Δικαστής	judge, magistrate	судија	судац
Δικέφαλος	two-headed	двоглав	двоглав
Δικηγόρος	advocate, lawyer	адвокат	адвокат
Δίκλινος	twin-bedded	двокреветен	двокреветни
Δίκρανο (δικράνι)	pitchfork, hayfork	вила	виле
Δικτατορία	dictatorship	диктатура	диктатура
Δικτατορικός	dictatorial	диктаторски	диктаторски
Δικτάτωρ	dictator	диктатор	диктатор
Δίκτυο	network	мрежа	мрежа
Δικτυωτός	net-like	мрежест	мрежаст
Διμηνία	two-month period	двомесечје	двомесечни
Διόδια	toll, turnpike	патарина	путарина
Διοίκηση	administration	управување	управљање
Διοικητήριο	head-quarters	управа	управа
Διοικητήριο	head-quarters	администрација	администрација
Διοικητής	governor	управител	управник
Διοικώ	manage, administer, direct, run	управувам	управљати
Διοικώ	manage, administer, direct, run	владеам	владати
Διόλου	not at all	никако	никако
Διόπτρα	dioptre	двоглед	двоглед
Διοργανώνω	organize	организирам	организирати
Διοργάνωση	organization	организирање	организација
Διοργανωτής	organizer	организатор	организатор
Διορθώνω (επιδιορθώνω)	repair, fix, mend	поправам	поправити
Διόρθωση (επιδιόρθωση)	correction, repairing, fixing	поправка	поправка
Διορθωτής	repairer, restorer	коректор	коректор
Διορία	deadline, time, time-limit, period	рок	рок
Διότι	for, because	затоа што	зато што
Διορίζω	appoint, assign, nominate	назначувам	наместити
Διπλασιάζω	double, duplicate	удвојувам	удвостручити
Διπλοπροσωπία	duplicity, double-dealing	дволичност	дволичност
Δίπλωμα	diploma, certificate	диплома	диплома
Διπλωμάτης	diplomat	дипломат	дипломата
Διπλωματία	diplomacy	дипломатија	дипломатија
Διπλωματούχος	certificated, qualified, graduate	дипломиран	дипломиран
Διπλώνω	fold up, roll up, wrap up	свиткам	савити
Διπολικός	bipolar	двополов	двополан
Διπρόσωπος	double/two-faced, devious	дволичен	дволичан
Δισέγγονος	great-grandson	правнук	праунук
Δισεκατομμύριο	milliard, billion	милијарда	милијарда
Δίσκος	disk, disc	послужавник	послужавник
Δισταγμός	hesitation, indecision	колебање	оклевање
Διστάζω	hesitate, vacillate, waver	се колебам	оклевати
Δίστηλος	two-column	двостолбен	двостубни
Διυλιστήριο	refinery, distillery	рафинерија	рафинерија
Διφθερίτις	diphtheria	дифтерија	дифтерија
Διφορούμενος	ambiguous, evasive	двосмислен	двосмислен
Διχάζω	divide, split, disunite	разделувам на две	разделити
Δίχως	without	без	без
Δίψα	thirst	жед	жеђ
Διψασμένος	thirsty	жеден	жедан
Διψώ	be thirsty	жеден сум	бити жедан
Διώρυγα (κανάλι)	canal	канал	канал
Δόγμα	dogma, doctrine, rule, principle	догма	догма
Δοκάρι, δοκός	beam, joist,	греда	греда

Δοκιμάζω	try, test	пробувам	пробати, опробати
Δοκιμή (πρόβα)	test, testing, probation, trial	проба	проба
Δόλιος	wretched, poor, miserable	подол	подао
Δόλιχος (μακρινός)	distant, faraway, remote	далечен	далек
Δόλιχον (μακρυά. Επίρ.)	far, afar, far away/off	далеку	далеко
Δολοπλόκος	scheming, intriguing, designing	интригант	интригант
Δολοπλοκία	scheme, intrigue, machination	интрига	интрига
Δολοφονία	murder, assassination, killing	убиство	убиство
Δολοφόνος	murderer, assassin, killer	убиец	убица
Δολοφονώ	murder, assassinate, kill	убивам	убијати
Δομή	structure	структура	структура
Δόντι	tooth	заб	зув
Δόξα	glory, fame, praise	слава	слава
Δοξάζω	glorify, praise	славам	славити
Δοξάρι	fiddlestick, bow	лак	лук
Δόση	dose	доза	доза
Δόση	instalment, spice, portion	рата	рата
Δόσιμο	giving	давање	давања
Δουλεία	slavery, bondage	ропство	ропство
Δούλος	slave, bondsman, thrall	роб	роб
Δούλος	slave, bondsman, thrall	слуга	слуга
Δούρειος	wooden, timbered	дрвен	дрвени
Δοχείο	pot, vessel, container, dispenser	ваза	ваза
Δράμα	drama, play	драма	драма
Δραματικώς	dramatically	драматично	драматично
Δραματουργός	play-writght, dramatist	драматург	драматичар
Δραπέτευση	escape, get-away	бегство	бег, бекство
Δραπέτης	fugitive, runaway	бегалец	бегунац
Δραστήριος	active, energetic	активен	активан
Δραστήριος	active, energetic	енергичен	енергичан
Δραστηριότης	activity, energy	активност	активност
Δραστηριότης	activity, energy	енергичност	енергичност
Δραστικός	drastic, effective	драстичен	драстичан
Δρεπάνι (ἄρπη, αγκαλίς)	scythe, sickle	срп	срп, коса
Δριμύτητα	sharpness, harshness, rigour	острина	оштрина
Δρομέας	runner	ткач	ткач
Δρόμος	road, street, way	друм	друм
Δρόμος (οδός)	road, street, way	улица	улица
Δρόμος	road, street, way	пат	пут
Δροσάτος (δροσερός)	cool, fresh	свеж	свеж
Δροσιά (δρόσος)	coolness, freshness	роса	роса
Δροσιά	coolness, freshness	свежина	свежина
Δροσίζω	cool, refresh	се освежувам	освежити
Δύναμη	power, faculty, force, strength	сила	сила
Δύναμη	power, faculty, force, strength	моќ, власт	моћ, снага
Δυναμική	dynamics	динамика	динамика
Δυναμικός	dynamic, energetic	динамичен	динамичан
Δυναμίτις	dynamite	динамит	динамит
Δυναστεία	dynasty, rein	династија	династија
Δυναστεύω	oppress, tyrannize over	владеам	владати
Δυναστεύω	oppress, tyrannize over	господарам	господарити
Δυνατός	strong, hard, heavy, intense	силен	силан
Δυνατός	strong, hard, heavy, intense	возможен	моћан
Δύο	two	два	два
Δυσανάγνωστος	illegible, hard to read	нечитлив	нечитљив

Δυσανάλογος	disproportionate	несразмерен	несразмеран
Δυσαρέσκεια (δυσφορία)	displeasure	незадоволство	незадоволство
Δυσαρεστημένος	displeased, dissatisfied	незадоволен	незадоволан
Δυσάρεστος	unpleasant, displeasing	непријатен	непријатан
Δύση	west	запад	запад
Δυσκινησία	slowness	тромавост	тромост
Δυσκίνητος	sluggish, slow-moving	тром	тром
Δυσκολία	difficulty, problem, trouble	тешкотија	тешкоћа
Δύσκολος	difficult, tough, recalcitrant	тежок	тежак
Δυσπιστία	mistrust, distrust, suspicion	недоверба	недоверење
Δυστύχημα (δυστυχία)	misery, misfortune	несреќа	несрећа
Δυστυχής	unfortunate, unhappy	несреќен	несрећан
Δυτικός	west, westerly	западен	западни
Δώδεκα	twelve	дванаесет	дванаест
Δωδέκατος	twelfth	дванаесетти	дванаести
Δωμάτιο	room, chamber	соба	соба
Δωρεάν	gratis, free	бесплатно	бесплатно
Δωρητής	donor, donator	дарител	донатор
Δωρίζω	donate, endow	дарувам	даровати
Δωρίζω	donate	подарувам	даривати
Δώρο	gift, present, donation, bounty	дар	дар
Δώρο	gift, present, donation, bounty	подарок	поклон
Δωροδοκώ	bribe, corrupt	поткупувам	подкупити
Εάν	if	ако	ако
Εαυτός μου	oneself, myself	себе	сам себе, сам
Εβδομάδα	week	седмица	седмица
Εβδομήντα	seventy	седумдесет	седамдесет
Έβδομος	seventh	седми	седми
Έβενος	ebonytree	абонос	ебен
Έγγαμος	married	женет	ожењн
Εγγονή	granddaughter	внука	инука
Εγγονός	grandson	внук	инук
Εγγραφή	registration, inscription	регистрација	регистрација
Εγγραφή	registration, inscription	запишување	уписивање
Έγγραφο	document	документ	документ
Εγγράφω	enroll, register	регистрирам	регистровати
Εγγράφω	enroll, register	запишувам	уписати
Εγγύηση	guarantee	гаранција	гаранција
Εγγυητής	guarantor	гарант	гарант
Εγγυώμαι	guarantee, stand security	гарантирам	гарантирати
Εγκάρδιος	warm-hearted, friendly, genial	срдечен	срдачан
Εγκαταλείπω	abandon, quit, leave	изоставам	оставати, нарустити
Εγκατάσταση	installation	смештување	смештање
Εγκατάσταση	installation	инсталација	инсталирање
Εγκέφαλος	brain	мозок	мозак
Εγκράτεια	abstinence, self-restraint	воздржаност	уздржљивост
Εγκρίνω	approve of, agree to, consent to	одобрувам	одобрити
Έγκριση	approval, consent, assent	одобрение	одобрење
Εγκύκλιος	newsletter, circular	кругов	кружни
Εγκυκλοπαίδεια	encyclopaedia	енциклопедија	енциклопедија
Έγκυος	pregnant	трудна, бремена	трудна
Εγκώμιο	praise, commendation	пофалба	похвала
Εγχειρίδιο (μαχαίρι)	dagger	нож, кама	нож
Εγχειρίζω	operate on	оперирам	оперирати, оперисати
Εγχείριση	operation, delivery	операција	операција

Εγωισμός	egoism, selfishness	егоизам	егоизам
Εγωιστής	egoist, arrogant, selfish	егоист	егоиста
Εγωιστικός	egoistical, selfish, arrogant	егоистичен	егоистички
Εδαφικός	territorial	територијален	територијални
Έδαφος	territory, soil, land	земја	земљиште
Έδρα	chair, seat	седиште	седиште
Έδρα (καθέδρα)	seat, cathedra	катедра	катедра
Εδραίος (στερεός, στιβαρός)	strong, steady, fit	здрав	здрав
Εθελοντής	volunteer	доброволец	добровољац
Εθελοντικός	voluntary	доброволен	добровољан
Έθιμο	custom, usage, practice	обичај	обичај
Εθιμοτυπία	etiquette, ceremony, formality	етикета	етикета
Εθνικισμός	nationalism	национализам	национализам
Εθνικιστής	nationalist	националист	националиста
Εθνικοποίηση	nationalization	национализација	национализација
Εθνικός	national	национален	национални
Εθνικότητα	nationality	националност	националност
Έθνος	nation	народ	народ
Εθνόσημο	national emblem/badge	национален грб	национално обиљежје
Εθνότητα	nationality	народност	нација
Ειδίκευση	specialization, skilled work	специјализација	специализација
Ειδικός	special, especial, specific	специјален	специалан
Ειδικός	special, especial, specific	посебен	посебан
Ειδοποίηση	notice, warning, notification	известување	извешстај
Είδος	sort, kind	сорта	сорта
Είδος (μορφή)	look, appearance	вид	вид
Ειδύλιο	idyll, romance, love affair	идила	идила
Είδωλο	idol	идол	идол
Ειδωλολάτρης	idolater, pagan, heathen	идолопоклоник	идолопоклоник
Εικασία	guess, conjecture	претпоставка	претпоставка
Εικόνα (εικόνισμα)	icon	икона	икона
Εικονικός	pictorial	фигуративен	фигуративан
Εικονογράφηση	illustration, iconography	илустрација	илустрација
Εικονογράφος	illustrator, iconographer	иконописец	иконограф
Εικονογράφος	illustrator, cartoonnist	илустратор	илустратор
Εικονογραφώ	illustrate	илустрирам	илустровати
Εικονοστάσι	iconostasis, shrine	иконостас	иконостас
Είκοσι	twenty	дваесет	двадесет
Ειλικρίνεια	sincerity, honesty, frankness	искреност	искреност
Ειρήνη	peace	мир	мир
Ειρηνικός	peaceful, peaceable, pacific	мирољубив	мирољубив
Ειρηνεύω	pacify, reconcile	помирувам	помирити
Ειρηνεύω	pacify, reconcile	смирувам	мирити
Ειρηνοποιός	pacifier, peace-making, consiliator	миротворен	мировњак
Ειρωνία	irony, sarcasm	иронија	иронија
Ειρωνικός	ironist, sarcastic person, mocker	ироничен	ироничан
Εισαγωγή	import, introduction	увоз	увоз
Εισόδημα	income, means	приход	приход
Εισόδημα	income, means, revenue	доход	додатак
Είσοδος	entrance, gateway, entry	влез	улаз
Εισπνέω	inhale, breath in	дишам	удисати
Εισπνοή	inhalation, breathing in	инхалација	инхалација
Εισπνοή	inhalation, breathing in	вдишување	удисање
Εισπράκτορας	conductor	кондуктер	кондуктер
Εισφορά	contribution,share, charge	данок	данак

Εισφορά	contribution,share, charge	принос	допринос
Είτε	either	или	или
Εκ	from, by, of, to	од, поради	од, по, са, из
Εκατό	hundred	сто	сто
Εκατομμύριο	million	милион	милион
Εκατομμυριούχος	millionaire	милионер	милионер
Εκατοστός	hundredth	стоти	стоти
Έκβαση	result, outcome, issue	излез	излаз
Έκβαση	result, outcome, issue	резултат	резултат
Εκδίδω	publish, issue	издавам	издати
Έκδοση	issue, publication, edition	издавање	издање
Εκδότης	publisher, issuer, editor	издавач	издавач
Εκδοτικός	publishing, issuing, issue	издавачки	издавачки, издавачко
Εκδρομή	excursion, trip, tour	екскурзија	екскурзија
Εκδρομή	excursion, trip, tour	излет	излет
Εκεί	there	таму	тамо
Εκείνος	that	оној	онај
Εκεχειρία	truce, cease fire,armistice	примирје	примирје
Έκθεμα	exhibit	експонат	експонат
Έκθεση	exhibition, display	изложба	изложба
Έκθεση (οικονομική)	report, account, statement	извештај	извештај
Εκθέτω	expose	излагам	излагати
Εκκεντρικός	eccentric, odd, peculiar	ексцентричен	ексцентричан
Εκκεντρικότητα	eccentricity, oddity, peculiarity	ексцентричност	ексцентричност
Εκκλησία	church	црква	црква
Εκκλησιαστικός	ecclesiastical, church, religious	црковен	црковени
Εκλαΐκευση	popularization	популаризација	популарисање
Εκλαϊκεύω	popularize	популаризирам	популаризовати
Εκλέγω	elect	избирам	изабрати
Εκλεκτός	picked, selected	избран	изабран
Εκλογέας	elector, voter	избирач	бирач
Εκλογή	election	избор	избор
Εκμεταλλεύομαι	exploit, make use of	експлоатирам	експлоатисати
Εκμετάλλευση	exploitation	експлоатација	експлоатација
Εκμεταλλευτής	exploiter	експлоататор	експлататор
Εκνευρίζω	exasperate, irritate, madden	нервирам	изнервирати
Εκνευρισμός	nervousness, exasperation, irritation	нервирање	нервирање
Εκπαίδευση	education, instruction	образование	образовање
Εκπαιδευτικός	educational, instructional	учебен	учитељ
Εκπαιδεύω	educate, instruct, teach	образувам	образовати
Εκπαιδεύω	educate, instruct, teach	обучувам	обучавати
Εκπνοή	exhalation, breathing out	издишување	издисање
Εκπολιτίζω	civilize	цивилизирам	цивилизовати
Εκπολιτισμός	civilization	цивилизиран	цивилизување
Εκπομπή	emission	емисија	емисија
Εκπροσώπηση	representation	претставување	представљање
Εκπροσωπώ	represent	претставувам	представљати
Έκρηξη	explotion	експлозија	експлозија
Εκστρατεία	campaign, expedition	експедиција	експедиција
Εκτέλεση	implementation, performance	извршување	извршење
Εκτίμηση	valuation, estimation	оценка	процена
Εκτίμηση	valuation, estimation	проценка	процењивање
Εκτιμητής	evaluator, estimator	проценувач	процењивач
Εκτιμητής	evaluator, estimator	оценувач	процењивач
Έκτος	sixth	шести	шести

Εκτός	outside	освен	изван
Έκτρωση	abortion	абортус	абортус
Έκφραση	expression	изражување	изражај
Έκφραση	expression	искажување	израз
Εκφυλισμός	degeneration	дегенерирација	дегенерирација
Ελαιόδενδρο	olive tree	маслиново дрво	маслиново дрво
Ελαστικός	elastic	еластичен	еластичан
Ελαστικότητα	elasticity	еластичност	еластичност
Ελαττώνω	subside, alleviate	снижувам	снизити
Ελάφι	deer	елен	јелен
Ελάχιστος	minimal, minimum	најмал	врло мало
Ελεγκτής	controller, inspector	контролор	контролор
Ελεγκτής	controller, inspector	ревизор	ревизор
Έλεγχος	control, inspection	контрола	контрола
Έλεγχος	control, inspection	ревизија	ревизија
Ελέγχω	control	контролирам	контролисати
Ελεεινός	miserable	мизерен	мизеран
Ελεημοσύνη	charity, alms	милостина	милостиња
Ελευθερία	freedom, liberty	слобода	слобода
Ελεύθερος	free	слободен	свободан
Ελευθέρωση	liberation, release	ослободување	ослобођење
Ελευθερωτής	liberator, deliverer	ослободител	ослободилац
Ελέφας	elephant	слон	слон
Ελικόπτερο	helicopter	хеликоптер	хеликоптер
Ελιξήριο	elixir, concoction	еликсир	еликсир
Έλκος	ulcer	чир	чир
Ελκυστικός	attractive, appealing	привлечен	привлачан
Ελκύω	attract, appeal	привлекувам	привлечити
Έλλειμμα	deficit	дефицит	дефицит
Έλληνας (Γραικός)	Greek	Грк	Грк
Ελληνικά (γλώσσα)	Greek language	грчки јазик	грчки језик
Ελληνικός	Hellenic, Greek	грчки	грчки
Ελονοσία	malaria	маларија	маларија
Ελπίδα	hope	надеж	нада
Ελπίζω	hope	очекувам	очекивати
Ελπίζω	hope	надевам	надати се
Εμβολιασμός	vaccination, inoculation	вакцинирање	ваксинисање
Έμβρυον	embryo, foetus, fetus	ембрион	ембрион
Εμετός	vomit, nausea	повраќање	повраћање
Εμμονή	persistence, tenacity, adherence	упорност	упорност
Έμμονος	persistent, obsessive	упорен	упорен
Έμμονος	persistent, obsessive	настојчив	непрестан
Εμπειρογνώμων	expert, specialist	експерт	експерт
Έμπιστος	trustworthy, faithful, reliable	доверлив	поверљив
Εμπορικός	commercial, mercantile	трговски	трговачки
Εμπόριο	trade, commerce, business	трговија	трговина
Έμπορος	trader, merchant, tradesman	трговец	трговац
Εμπρός	ahead, forward	напред	напред
Εμφανής	visible, obvious	очигледен	очигледан
Εμφανής	visible, obvious	јавен	видан
Εμφανίζω	reveal, present, show	покажувам	показати
Εμφανίζω	reveal, present, show	пројавувам	развити, развијати
Εμφάνιση	appearance, presentation	појава	појава
Εναέριος	aerial, air, overhead	воздушен	ваздушни
Εναντίον	against, versus, contrary to	против	против

Ενάντιος	opposed, adverse	спротивен	противан
Ένας	one	еден	један
Ένδειξη	indication, sign, index, clue	индикација	индикација
Ενδιαφέρον	interest, attention	интерес	интересовање
Ενδιαφέρω	interest, matter, care, concern	интересирам	интересовати
Ενέδρα	ambush, lurking place	заседа	заседа
Ενεός (άφωνος, άλαλος)	speechless	нем	нем
Ενέργεια	energy, action, activity	енергија	енергија
Ενεργητικός	active, energetic, brisk	енергичен	енергичан
Ενεργητικός	active, energetic, brisk	активен	активан
Ενεργητικότητα	energy, vigour, push, drive	активност	активност
Ένεση	injection	инјекција	инекција
Ενεστώτας	present tense	сегашно време	седашње време
Ενέχυρο	pawn, pledge, deposit, security	залог	залог
Ενήλικος	adult	полнолетен	пулнолетан
Ενθουσιασμός	enthusiasm	ентузијазам	ентусијазам
Ενθύμιο	remembrance, token, souvenir	спомен	успомена
Εννιά	nine	девет	девет
Εννοώ	understand, comprehend	разбирам	разумети
Ενοικιάζω	rent, hire	изнајмувам	изнајмити
Ένοπλος	armed	вооружен	наоружан
Ενότητα	unity, cohesion, coherence	единство	јединство
Ένσημο	stamp	таксена марка	таксена марка
Ένστικτο	instinct	инстинкт	инстикт
Εντατικός	intensive, crash	интензивен	интензиван
Έντερο	bowel, intestine	црево	црево
Έντιμος	honest, virtuous, respectable	чесен	честит
Εντιμότητα	honesty	чесност	честитост
Εντολή	commandment, mandate	наредба	наредба
Εντολή	commandment, mandate	заповед	заповест
Έντομο	insect	инсект	инсект
Εντριβή	massage, rub	масажа	масажа
Ενυδρείο	aquarium	аквариум	акваријум
Ενώνω	unite, join, combine	соединувам	сједињити
Ενώνω	unite, join, combine	обединувам	ујединити, спојити
Ένωση	union, association	соединение	ујединење
Εξαγοράζω	bribe, redeem	откупувам	откупити
Εξάγω	export, extract	извадам	извозити
Εξαεριστήρας	ventilator	вентилатор	вентилатор
Εξαίρεση	exception	исклучок	изузетак
Εξακολουθώ	continue	продолжувам	продужити
Εξακόσια	six hundred	шестотини	шест стотина
Έξαλλος	frantic, mad	обезумен	избезумљен
Εξαναγκάζω	force, coerce, oblige, compel	принудувам	принудити
Εξαναγκασμός	coercion, compulsion	принуда	принуда
Εξαντλώ	exhaust, deplete	исцрпувам	исцрпети
Εξαπάτηση	deceive, delude	измама	обмана
Εξάρτηση	dependence, subordination	зависност	зависност
Εξασθενίζω	weaken, decline	ослабувам	ослабити
Εξασφαλίζω	secure, ensure	осигурувам	осигурати
Εξασφάλιση	securing, ensuring	осигурување	осигурање
Εξατμίζω	evaporate, vaporize	испарувам	испарити
Εξαφανίζομαι	disappear, dissolve, vanish	исчезнувам	изчезнути
Έξαφνα (ξαφνικά)	suddenly	нанедајно	изненада
Εξέγερση	rising, revolt	бунт	буна

Εξέγερση	rising, revolt, uprising	побудување	побуна
Εξέδρα	stand, podium	трибина	трибуна
Εξέλιξη	evolution, progress	развој	развој, развијање
Εξέλιξη	evolution, progress	еволуција	еволуција
Εξελίσσω	evolve, develop, expand	развивам	развијати
Εξετάζω	examine	испитувам	испитати
Εξετάζω	examine	проверувам	прегледати
Εξέταση	examination, test, inquiry	испит	испит
Εξέταστρα	examination fees	испитни такси	изпитин трошкови
Εξήγηση	explanation, clearing up	објаснување	објашњење
Εξηγώ	explain, clearup	објаснувам	објаснити
Εξήντα	sixty	шеесет	шесдесет
Έξοδος	exit, way out	излез	излаз, излазак
Εξομολόγηση	confession, admission	исповед	исповест
Εξομολογώ	confess, admitt	исповедам	исповедати
Εξοντώνω	exterminate, destroy, dispatch	уништувам	уништити
Εξοντώνω	exterminate, destroy, dispatch	истребувам	уништавати
Εξόντωση	extermination, destruction	уништување	уништавање
Εξοπλίζω	arm, equip	вооружувам	наоружати
Εξοπλισμός	armament	вооружување	наоружање
Εξουδετερώνω	neutralize	неутрализирам	неутрализирати
Εξουδετέρωση	neutralization	неутрализација	неутрализација
Εξουσία	power, office, authority	власт	власт
Εξουσιάζω	dominate, rule, govern, overmaster	владеам	владати
Εξυπηρετώ	be of help, serve, attend to	служам	служити
Έξυπνος	intelligent	умен	уман
Εξυψώνω	elevate, uplift, ennoble	издигам	издићи
Εξύψωση	elevation, uplift, praise	издигнување	издизање
Εξώστης	balcony	балкон	балкон
Εξώφυλλο	cover	корица	корица
Εορτάζω	celebrate, observe	празнувам	празновати
Εορτασμός	celebration, festivity	празнување	празнуковање
Εορτή	holiday, feast, festivity	празник	празник
Επάγγελμα	profession, occupation	професија	професија
Επαγγελματίας	professional	професионалец	професионалац
Έπαθλο	prize, award, reward	награда	награда
Επαίτης	beggar, mendicant	просјак	просјак
Επαίτης	beggar, mendicant	питач	бедник
Επακολουθώ	ensue, result, follow	следам	следити
Επανάσταση	revolution, revolt, rebellion	революција	революција
Επαναστάτης	revolutionary, rebel	революционер	революционар
Επανέκδοση	issue, republication	повторно издавање	ново издање
Επανορθώνω	restore, re-erect, remedy	поправам	поправљати
Επάνω	up, upstairs	одгоре	горе
Επαρχία	province	провинција	провинција
Επαρχι(α)κός	provincial	провинцијален	провинцјски
Επαρχιώτης	provincial	провинцијалец	провинциалац
Έπαυλη (βίλλα)	villa, cottage	вила	вила
Επαφή	contact, touch	контакт	контакт
Επαφή	contact, touch	допир	додир
Επειγόντως	urgently, in a hurry	итно	хитно
Επειδή	because, for	затоа што	зато што
Επειδή	because, for	зашто	пошто, јер
Επεισόδιο	incident, episode	инцидент	инцидент
Επέκταση	extension, expansion	одолжување	продужавање

Επεμβαίνω	intervene, interfere	интервенирам	интервенисати
Επέμβαση	intervension	интервенција	интервенција
Επέμβαση	intervension	мешање	мешање
Επένδυση	investment	инвестиција	инвестиција
Επενδύω	invest, lay out	инвестирам	инвестирати
Επέτειος	anniversary	годишнина	годишнина
Επέτειος	anniversary	јубилеј	годишнина
Επιβάρυνση	charge	отежнување	отежавање
Επιβάρυνση	charge	обременување	оптеретивање
Επιβαρύνω	aggrevate, worsen, charge	отежнувам	отежавати
Επιβαρύνω	aggrevate, worsen, charge	обременувам	оптередити
Επιβάτης	passenger	патник	путник
Επιβεβαίωση	confirmation, verification	потврдување	потврђење
Επιβεβαίωση	confirmation, affirmation	потверда	уверавање
Επιβεβαιώνω	confirm, verify, affirm	потврдувам	потврдити
Επιβίβαση	embarkation, boarding	качување	укрцавање
Επιβλέπω	supervise, superintend, oversee	надгледувам	надгледати
Επιβλέπω	supervise, superintend, oversee	набљудувам	надзирати
Επίβλεψη	supervision, superintendence	надлежност	надгледање
Επίβλεψη	supervision, superintendence	набљудување	надзор
Επίγραμμα	epigram, inscription	епиграм	епиграм
Επιγραφή	inscription	натпис	надпис
Επιδεικνύω	exhibit, display	покажувам	показати
Επιδέξιος	skilful, deft, adroit	вешт	вешт
Επιδεξιότητα	skill, adroitness, dexterity	вештина	вештина
Επιδεξιότητα	skill, adroitness, dexterity	умеетност	спретност
Επιδημία	epidemic	епидемија	епидемија
Επιδιορθώνω	repair, mend, fix	поправам	поправити, преправљати
Επιδιόρθωση	repairing, mending, fixing	поправка	поправка, поправљање
Επιδιώκω	be after, seek, aspire	се стремам	стремити
Επιδοκιμασία	approval, sanction	одобрение	одобрење
Επίδομα	allowance, benefit	додаток	додатак
Επιδόρπιο	dessert	десерт	десерт
Επίδοση	application, delivery, serving	предавање, врачување	напредак
Επιζήμιος	harmful, damaging, detrimental	штетен	штетан
Επίθεση	assault	напад	напад
Επιθετικός	offensive, aggressive	нападен	нападачки
Επιθετικός	offensive, aggressive	агресивен	освајачки
Επίθετο (Επώνυμο)	surname, family name	презиме	презиме
Επιθεώρηση	inspection, review	инспекција	испитивање
Επιθεωρητής	inspector, supervisor	инспектор	инспектор
Επιθεωρώ	inspect, review, survey	прегледувам	прегледати
Επιθυμία	desire, wish	желба	жеља, жудња
Επίκαιρος	timely, opportune	навремен	управо време
Επίκεντρο	epicentre	епицентр	центар
Επίκεντρος	central, at the centre	епицентричен	централни
Επικήδειος	funeral	погребал	погребан
Επικίνδυνος	dangerous, perilous, hazardous	опасен	опасан
Επικοινωνία	communication, contact	комуникација	комуникација
Επικοινωνία	communication, contact	врска	контакт
Επικοινωνώ	communicate, be in contact	комуницинирам	комуницирати
Επικοινωνώ	communicate, be in contact	имам врска	контактирати
Επικός	epic	епски	епски
Επικρίνω	criticize, blame, censure	критикувам	критиковати
Επίκριση	criticism, blame, censure	критика	критика

Επικριτής	critic, censurer	критичар	критичар
Επικυρώνω	ratify	утврдувам	потврдити
Επικύρωση	ratification, sanction, authentication	потвердување	потверда
Επιλέγω	conclude, select, choose	избирам	бирати
Επιλέγω	conclude, select, choose	собирам	одабирати
Επιληψία (σεληνιασμός)	epilepsy	епилепсија	епилепсија
Επιλογή	selection, choice	избор	избор
Επιλογή	selection, choice	селекција	селекција
Επίλογος	epilogue	епилог	епилог
Επιμένω	insist, persist	настојувам	настојати
Επίμονος	insistent, persisent	упорен	упоран
Επίπεδος	plane, level, even, flat, smooth	рамен	раван
Επίπεδος	plane, level, even, flat, smooth	плоскат	гладак
Επιπλέω	float	плутам	плутати
Επίπληξη	reprimand, rebuke, reprove	укор	укор
Επιπόλαιος	superficial, shallow, skin-deep	површен	површан
Επιπόλαιος	superficial, shallow, skin-deep	лекомислен	лакоуман
Επιπολαιότητα	superficiality, shallowness	површност	површност
Επιπολαιότητα	superficiality, shallowness	лекомисленост	лакоумност
Επίπονος	laborious, tough, hard, toilsome	тежок	тежак
Επισκέπτης	visitor	посетител	посетилац
Επισκέπτομαι	visit	посетувам	посетити
Επισκευάζω	repair, mend, fix	поправам	поправити
Επισκευή	repairing, mending, fixing	поправка	поправак
Επίσκεψη	visit, call, visitation	посетување	посета
Επισκόπηση	review, inspection	преглед	прегледање
Επίσκοπος	bishop	епископ	бискуп
Επιστάτης	supervisor, superintendent	надлежен	надгледавач
Επιστήμη	science	наука	наука
Επιστήμονας	scientist	научен соработник	научни
Επιστολή	letter	писмо	писмо
Επιστράτευση	mobilization	мобилизација	мобилизација
Επιταγή	cheque, check	чек	чек
Επιτάφιος	funeral, epitaph	надгробен	надгробен
Επιτελείο	staff	штаб	штаб
Επιτέλους	at last, at length	најпосле	најзад
Επιτήδειος	skilful, appropriate	способен	способан
Επίτηδες, εξεπίτηδες	deliberately	намерно	намерно
Επίτιμος	honorary	почетен	почасни
Επιτροπή	committee, commission	комисија	комисија
Επιτυγχάνω	succed in, manage to, achieve	постигам	постићи
Επιτυγχάνω	succed in, manage to, achieve	успевам	успети
Επιτυχία	success, achievement, attainment	успех	успех
Επιφάνεια	surface, face, top	површност	површина
Επιφυλακτικός	cautious, reserved	резервен	резервисан
Επιφώνημα	exclamation, interjection	извикување	извик
Επιχείρημα	argument, reasoning	аргумент	аргумент
Επιχείρηση (στρατιωτ., κτλ.)	operation	операција	операција
Επιχορήγηση	allowance, bounty, extra pay	донација	донација
Επιχορήγηση	grant	грант	новчана помоћ
Επίχρυσος	gold-plated	позлатен	позлаћен
Επιχρυσώνω	gold-plate, gild	позлатувам	позлатити
Επιχρύσωση	gold-plating, gilding	позлатување	позлата
Επιχωμάτωση	landfill, banking up	(образување) насип	насип
Επόμενος	next, following, subsequent	следен	следећи

Εποποιΐα	epepee	епопеја	епика
Εποχή	season	сезона	сезона
Εποχή	season	годишно време	годишње доба
Επτά	seven	седум	седам
Επώνυμο	surname, family name	презиме	презиме
Ερασιτέχνης	amateur, dilettante	љубител	љубитељ
Εραστής	lover	љубовник	љубавник
Εργάζομαι	work, labour, function	работам	радити
Εργαλείο	instrument, tool, implement	алатка	алат
Εργασία	work, labour	работа	рад
Εργαστήριο	laboratory	лабораторија	лабораторија
Εργαστήριο	laboratory	работилница	радионица
Εργάτης	worker, workman, labourer	работник	радник
Εργοστάσιο	factory, mill, works	фабрика	фабрика
Ερεθίζω	irritate, annoy, exasperate	дразнам	надражити
Ερεθισμός	irritationn, exasperation	дразнење	надражај
Ερείπιο	ruin, remains, ruins, rubble	руина	рушевина
Ερημιά	isolation, loneliness	пусто	пустиња
Ερημιά	isolation, loneliness	ненаселено место	пустош
Έρημος (απωστός, έκβλητος)	desolate, deserted	напуштен	напуштен
Έρημος, η	desert, waste-land, wilderness	пустина	пуст
Ερημώνω	desolate, ravage	опустошувам	опустошити
Ερήμωση	desolation, ravage, devastation	опустошување	опустошење
Ερμηνεία	interpretation, version	објаснување	објашњење
Ερμηνεία	interpretation, version	толкување	тумачење
Ερμηνεύω	interpret, expound	објаснувам	објаснити
Ερμηνεύω	interpret, expound	толкувам	тумачити
Ερυθρόδερμος	red-skinned	црвенокожец	црвенокожац
Ερυθρός	red	црвен	червен
Έρωτας	love, romance	љубов	љубав
Εστία	fireplace	огниште	огњиште
Εστία	home	дом	дом
Εστιατόριο	restaurant	ресторан	ресторан
Εσωτερικός	internal, inner	внатрешен	унутрашњи
Εταιρεία	company, firm, corporation	компанија	компанија
Εταιρεία	company, firm, corporation	фирма	фирма
Ετικέτα	etiquette, label	етикета	етикета
Έτοιμος	ready, prepared, set, about to	готов	готов
Ετοιμότητα	readiness, preparedness	готовност	готовност
Έτος	year	година	година
Ετυμηγορία	verdict	(донесување на) пресуда	пресуда
Ετυμολογία	etymology	етимологија	етимологија
Ευαγγέλιο	Gospel	евангелие	јеванђеље
Ευαγγελιστής	evangelist	евангелист	јеванђелистик
Ευγένεια	politeness, civility, gentleness	учтивост	учтивост
Ευγένεια	politeness, civility, gentleness	благородност	лубезност
Ευγενής	polite, courteous, noble	учтив	учтив
Ευγενής	polite, courteous, noble	благодарен	лубазан, пристојан
Ευδιάθετος	good-tempered	благорасположен	расположен
Ευεργετικός	beneficial, salutary	благотворен	добротворан
Ευθεία	a straight line, straight	права линија	права линија
Ευθηνός (φθηνός)	cheap, low-priced	евтин	јефтин
Εύθυμος	merry, cheerful, jolly	весел	весео
Ευθύνη	responsibility	одговорност	одговорност
Ευθύνομαι	be responsible	носам одговорност	бити одговоран

Ευλογημένος	blessed	благословен	благословен
Ευλογία	blessing	благослов	благослов
Εύπιστος	credulous, naïve, gullible	наивен	наиван
Εύπλαστος (πλαστικός)	plastic, malleable	пластичен	пластичен
Ευπορία	prosperity, affluence, opulence	богатство	богатство
Ευπορία	prosperity, affluence, opulence	имашливост	иметак
Εύπορος	prosperous, well-off	богат	богат
Ευπρεπής	decent, seemly, respectable	пристоен	пристијан
Ευρεσιτεχνία	patent	изум	изум
Ευρεσιτεχνία	patent	инвенција	патент
Ευρετήριο	catalogue	каталог	каталог
Ευρετήριο	index, list	индекс	индекс
Ευρετήριο	list	азбучник	роковник
Ευρύς, ευρύχωρος	wide, broad	широк	широк
Ευρυχωρία	spaciousness, roominess	ширина	ширина
Ευρυχωρία	spaciousness, ampleness	простор	пространост
Ευρύχωρος	spacious, roomy, ample	пространа	пространа
Ευρωπαϊκός	European	Европски	Европски
Ευρώπη	Europe	Европа	Европа
Εύρωστος	vigorus, robust, lusty, brawny	здрав	здрав
Εύρωστος	vigorus, robust, brawny, healthy	силен	снажан, отпоран
Ευσπλαχνία	compassion, mercy	милосрдие	милосрђе
Ευτυχία	happiness, felicity, bliss	среќа	срећа
Ευφορία	euphoria, ebullience	плодородна	плодност
Εύφορος	fertile, fruitful	плоден	плодан
Ευφωνία (αρμονία)	harmony, concord	хармонија	хармонија
Ευφωνικός (αρμονικός)	harmonious, concordant	хармоничен	хармоничан
Ευχαρίστηση	pleasure, delight, contentment	задоволство	задовољство
Ευχάριστος	pleasant, enjoyable, gratifying	пријатен	пријатан
Ευχή	wish, blessing	молитва	молитва
Εφαπτομένη	tangent	тангента	тангента
Εφεδρεία	reserve	резерва	резерва
Έφεδρος	reserve, reservist	резервен	резервист
Έφεση	appeal	апелација	апел
Εφηβεία	puberty	пубертет	пубертет
Εφιάλτης	nightmare	кошмар	кошмар
Εφοδιάζω	supply, provide, equip	снабдувам	снабдевати
Εφοδιασμός	supply, provide, equip	снабдување	снабдевеност
Έφοδος	attack, assault, onset	атака	атак
Έφοδος	attack, assault, onset	напад	напад
Εφορία	revenue office	инспекција	инспекција
Εχθρεύομαι	hate, bear sb malice	се мразам	мрзети
Εχθροπραξία	hostility	непријателско дејствие	непријатељски чин
Εχθρός (αντίμαχος)	enemy	противник	противник
Έχιδνα, οχιά	adder, viper	змија, ехидна	змија отровница
Έχω	have, have got	имам	имати
Ζάλη	dizziness, giddiness	вртоглавица	вртоглавица
Ζαμπόν	ham	шунка	шунка
Ζάπλουτος	fabulously rich	многу богат	врло богат
Ζάρι	die	коцка	коцка
Ζάρι	die	зар	зар
Ζαρκάδι	deer, roe	срна	срна
Ζαφείρι	sapphire	safir	safir
Ζαχαροπλαστείο	confectionary, patisserie	слаткарница	посластичарница
Ζαχαροπλάστης	confectioner, pastrycook	слаткар	сластичар

Ζέβρα	zebra	зебра	зебра
Ζελατίνη	zelatine, celluloid	желатин	желатин
Ζεματίζω	scald, scorch	попарувам	опарити
Ζενίθ	zenith, peak, height	зенит	зенит
Ζεστασιά, ζέστη	warmth, heat	топлина	топлина
Ζεσταίνω	heat up,warm up	греам	загрејати
Ζεστός	warm, hot	топол	топао
Ζευγάρι	pair, couple	пар	пар
Ζευγάρι	pair, couple	двојка	двоје
Ζευγάς	ploughman, teamster	орач	орач
Ζέφυρος (δυτικός άνεμος)	zephyr, the west wind	зефир	зефир
Ζηλεύω	envy, be jealous	завидувам	завидети
Ζήλεια	jealousy	љубомора	љубомора
Ζήλεια (φθόνος)	jealousy, envy	завист	завист
Ζηλιάρης	jealous	љубоморан	љубоморан
Ζηλιάρης	jealous	завидлив	завидан
Ζημία	damage, mischief	штета	штета
Ζημία	damage, mischief	загуба	губитак
Ζημιώνω	damage, hurt, prejudice	оштетувам	штетити
Ζητιάνος	beggar	просјак	просјак
Ζήτω	hurrah	да живее	живио
Ζόρι	strain, stress, force	насилство	насиље
Ζόρικος	tough	тежок	тежак
Ζουζούνι	insect	инсект	(мали) инсект
Ζουλώ	squeeze, press	притискам	притискати
Ζουμερός	juicy, succulent	сочен	сочан
Ζουμί	juice	сок	сок
Ζουμπούλι	hyacinth, harebell	зумбул	зумбул
Ζουμπούλι (υάκινθος)	hyacinth, harebell	хијацинт	хиацинт
Ζουρλαίνω	drive mad	полудувам (некого)	полудети
Ζουρλαίνω	drive mad	излудувам (некого)	лудети
Ζουρλός	mad	луд	луд
Ζοφερός	murky, inky, gloomy	темен	таман
Ζοφερός	murky, inky, gloomy	мрачен	мрачан
Ζυγαριά	scale	вага	вага
Ζύγι	weighing, weight	тежина	тежина
Ζύγισμα	weighing up	мерење	мерење
Ζύγισμα	weighing up	вагање	вагање
Ζυθοπωλείο	beerhouse, pub	пивница	пивница
Ζύθος	beer, ale	пиво	пиво
Ζυμάρι	leaven, yeast, barm	тесто	тесто
Ζυμάρι	leaven, yeast, barm	тестенина	тестенина
Ζύμωμα	kneading	месење	мешање
Ζυμώνω (μάσσω)	knead	месам	месити
Ζω	live, be alive	живеам	живети
Ζωγραφίζω	paint, picture, portray, depict	сликам	сликати
Ζωγραφίζω	paint, picture, portray, depict	цртам	цртати
Ζωγραφιστός	painted	насликан	насликан
Ζωγραφιστός	painted	нацртан	нацртан
Ζωγράφος	painter	сликар	сликар
Ζωή	life, existence	живот	живот
Ζωηρεύω	liven up, animate	оживувам	оживити
Ζωηρός (ζωντανός)	lively, animate, cheery, vivid	жив	жив
Ζωηρότητα	liveliness, vividness, vivacity, briskness	животност	животност
Ζωηρότητα	liveliness, vividness, vivacity, briskness	живост	живоси

Ζωικός	vital, life	животен	животни
Ζωμός	soup, broth, stock	чорба	чорба
Ζωμός	soup, broth, stock,	супа	супа
Ζώνη (ζωστήρας)	girdle, belt	појас	појас
Ζώνη (περιοχή)	zone, area	зона	зона
Ζωντάνεμα	revival, enlivening	оживување	оживљавање
Ζωντανεύω	revive, come back to life	оживувам	оживети
Ζωντανός (ζωός)	animate, alive, lively, live	жив	жив
Ζώο	beast, animal	животно	животиња
Ζωογόνηση	revival, animation, encouragement	оживување	оживљавање
Ζωογονώ	vitalize, animate, give life	оживувам	оживети
Ζωολογία	zoology	зоологија	зоологија
Ζωολογικός	zoological	зоолошки	зоолошки
Ζωολόγος	zoologist	зоолог	зоолог
Ζωστήρας	belt, strap	колан	колан
Ζωύφιο	insect	инсект	инсект
Ζωώδης	bestial, beastly	животински	животињски
Ή	or, either	или	или
Ήβη	puberty	пубертет	пубертет
Ήβη	puberty	младост	младост
Ηγεμόνας	prince, sovereign, potentate	принц	принц
Ηγεμονεύω	reign, rule	владеам	владати
Ηγεμονία	hegemony, domination	владеење	владавина
Ηγέτης	leader, commander	водач	вођа
Ηγέτης	leader, commander	лидер	владар
Ηγουμένη	abbess, prioress	игуменија	игуманија
Ηγουμένη	abbess, prioress	опатија	опатица
Ηγούμενος	abbot, prior	игумен	игуман
Ηγούμενος	abbot, prior	опат	опат
Ήδη	already, by now	веќе	већ
Ηδονή	pleasure, delight	уживање	уживање
Ηδονή	pleasure, delight	наслада	наслада
Ηθική	ethics, morality	морал	морал, моралност
Ηθικολόγος	moralistic, moralizer	моралист	моралист
Ηθικός	moral, ethical	морален	моралан
Ηθοποιία	acting	глума	глума
Ηθοποιός	actor, performer	глумец	глумац
Ήθος	morals, ethos, moral standards	нарав	нарав
Ήθος	morals, ethos, moral standards	карактер	карактер
Ηλεκτρίζω	electrify	електризирам	електризирати
Ηλεκτρικό	electricity	електрицитет	електрицитет
Ηλεκτρικός	electrical	електричен	електричан
Ηλεκτρόδιο	electrode	електрода	електрода
Ηλεκτροδυναμική	electrodynamics	електродинамика	електродинамика
Ηλεκτροκινητήρας	electromotor	електромотор	електромотор
Ηλεκτρολογία	electrology	електротехника	електротехника
Ηλεκτρολόγος	electrician, electrical fitter	електротехничар	електричар
Ηλεκτρόλυση	electrolysis	електролиза	електролиза
Ηλεκτρομαγνήτης	electromagnet	електромагнет	електромагнет
Ηλεκτρονικός	electronic	електроникски	електронски
Ηλεκτρόνιο	electron	електрон	електрон
Ηλεκτροτεχνίτης	electrician, electrical fitter	електричар	електротехничар
Ηλιακός	solar, sun	сончев	сунчан
Ηλίθιος	idiot, cretin, fool, imbecile	идиот	идиот
Ηλίθιος	idiot, cretin, fool, imbecile	глуп	глуп, кретен

Ηλιοθεραπεία	sunbathing	хелиотерапија	хелиотерапија
Ήλιος	sun	сонце	сунце
Ημέρα	day	ден	дан
Ημερολόγιο	calendar, almanac, diary	календар	календар
Ημερολόγιο	journal, diary	дневник	дневник
Ημερομηνία	date	дата	датум
Ημερομίσθιο	day's work, a day's wages	дневница	дневница
Ήμερος	placid, quiet	припитомен	питом
Ημίθεος	demigod	полубог	полубог
Ημικρανία	migraine, sick headache	мигрена	мигрена
Ημικύκλιο	semicircle	полукруг	полукруг
Ημισέληνος	halfmoon	полумесечина	полумесец
Ημισφαίριο	hemisphere	хемисфера	хемисфера
Ημισφαίριο	hemisphere	полутопка	полулопка
Ηνίο	rein	узда	узда
Ήπειρος	continent	континент	континент
Ήπιος	mild, genial, gentle, clement	благ	благ
Ηπιότητα	mildness, gentleness, clemency	благост	благост
Ηρεμία (ησυχία)	calmness, quietness	тишина	тишина
Ηρεμία (ησυχία)	calmness, quietness	мир	мир, мирноћа
Ήρεμος (ήσυχος)	peaceful, calm, sedate	мирен	миран
Ήρεμος (ήσυχος)	peaceful, calm, sedate	тивок	тих
Ηρεμώ	calm down, grow calm, relax	смирувам	мировати, умирити
Ήρωας	hero	херој	херој
Ήρωας	hero	јунак	јунак
Ηρωικός	heroic	херојски	херојски
Ηρωικός	heroic	јуначки	јуначки
Ήττα	defeat	пораз	пораз
Ηφαίστειο	volcano	вулкан	вулкан
Ήχος	sound	звук	звук
Ηχώ	sound	свучам	свучати
Θάβω	bury	закопувам	закопати
Θάβω	bury	погребувам	покопати
Θαλαμηγός	yacht, pleasure boat	јахта	јахта
Θαλαμίσκος	cabin, locker, capsule	кабина	кабина
Θάλαμος	chamber, cabin, room	соба	соба
Θάλασσα	sea	море	море
Θαλασσινός	seafaring, marine	морски	морски
Θαλασσόνερο	seawater	морска вода	морска вода
Θαλασσοπλοΐα, ναυσιπλοΐα	navigation	навигација	навигација
Θαλασσοπούλι	sea-bird, sea-fowl	морска птица рибар	морска птица
Θαλασσοταραχή	heavy sea, rough sea	морска бура	морска бура
Θαλερός	in leef, in blossom	расцветан	цветан
Θαλερός	in leef, in blossom	свеж	свеж
Θαλπωρή	snugness, affection	топлина	топлина
Θαμμένος	buried	закопан	закопан
Θαμμένος	buried	погребан	покопан
Θαμώνας, πελάτης	client, habitué, patron	муштерија	муштерија
Θανάσιμος	mortal, deadly	смртен	смртоносан
Θάνατος	death	смрт	смрт
Θανατώνω	kill, dispatch	усмртувам	усмртити
Θαρραλέος	courageous, brave, plucky, bold	храбар	храбар
Θαρραλέος	courageous, brave, plucky, bold	смел	смео
Θάρρος	courage, mettle, pluck, spirit	смелост	смелост
Θάρρος	courage, mettle, pluck, spirit	храброст	храброст

Θαύμα (κύδος)	wonder, marvel, miracle	чудо	чудо
Θαυμάζω (κυδιάω)	admire, wonder	се чудам	зачудити
Θαυμάσιος	marvelous, fabulous	прекрасен	прекрасан
Θαυμάσιος	marvelous, fabulous	чудесен	диван
Θαυματουργός	wonder working	чудотворец	чудотворан
Θαυματουργώ (πράττω κύδος)	do wonders	правам чудо	правити чуда
Θάψιμο	burial, burying	погреб	погреб, сахрана
Θέα	view, scene, sight	поклед	поклед
Θέα	view, scene, sight	глетка	видик
Θεατής	spectator, viewer	гледач	гледалац
Θεία	aunt	тетка	тетка
Θεία	aunt	вујна	ујна
Θεϊκός	divine, holy, godlike	божествен	божанствен
Θέλγητρο	charm, grace	шарм	чар
Θέλημα (βούληση)	will, wish, way	волја	вољa
Θέμα	theme, topic, subject	предмет	предмет
Θέμα	theme, topic, subject	тема	тема
Θεμέλιο	basis, foundation, groundwork	база	база
Θεμέλιο	basis, foundation, groundwork	темел	темељ
Θεμέλιο	basis, foundation, groundwork	основа	основ
Θεμελιώνω	found, lay the foundation	основам	основати
Θεμελιωτής	founder	основач	оснивач
Θεολογία	theology	теологија	теологија
Θεολόγος	theologian, divine	теолог	теолог
Θεόρατος	huge, enormous, giant, gigantic	огромен	огроман
Θεός	God	Бог	Бог
Θεοσεβής	pious, godly, god-fearing	побожен	побожан
Θεοτόκος	Virgin Mary	Богородица	Богородица
Θεότρελλος	raving mad/lunatic, plumb crazy	луд	луд
Θεραπευτήριο	hospital, health institution	болница	болница
Θεραπεύω	treat, cure, heal	лекувам	лечити
Θερινός	summer	летен	летњи
Θερισμός	harvest, reaping, cutting	жетва	жетва
Θερμαίνω	heat, warm	греам	грејати
Θερμαίνω	heat, warm	загревам	загрејавати
Θερμάστρα	stove, heater, fire	печка	печ
Θερμίδα	calorie	калорија	калорија
Θερμοδυναμική	thermodynamics	термодинамика	термодинамика
Θερμοκρασία	temperature	температура	температура
Θερμόμετρο	thermometer	термометар	термометар
Θερμός	warm, heated, cordial	топол	топао
Θερμοσίφωνας	heater	бојлер	бојлер
Θερμότητα	heat, warmth	топлина	топлина
Θέρος, καλοκαίρι	summer	лето	лето
Θέση	situation, position, site, location	место	место
Θέση	situation, position, site, location	положба	положај
Θεσμός (θεσμοθεσία)	institution	закон	законодавство
Θέσπισμα	enactment, statute, decree	наредба	наредба
Θέσπισμα	enactment, statute, decree	одлука	одлука
Θετικισμός	positivism	позитивност	позитивност
Θέτω	lay, put, set, place, pose	поставувам	поставити
Θεωρείο	gallery, box	трибина	трибина
Θεώρημα	theorem	теорема	теорија
Θεωρητικός	theoretical	теоретски	теоријски
Θεωρία	theory	теорија	теорија

Θήκη	case, kit, bag, box	футрола	футрола
Θήκη	case, kit, bag, box	кутија	кутија
Θηλάζω	give milk/breast to, nurse	дојам	дојити
Θηλάζω	give milk/breast to, suckle	цицам	сисати
Θηλυκός	female, feminine	женски	женски
Θήραμα	quarry, game	улов	уловина
Θήραμα	quarry, game	плен	лов
Θηρεύω	hunt	ловам	ловувам
Θηρίο	wild beast/animal	sвер	звер
Θηριωδία	ferocity, savagery	дивјаштво	дивљаштво
Θηριωδία (κτηνωδία)	ferocity, savagery	sверство	зверство
Θησαυρός	treasure	богатство	богатство
Θησαυροφυλάκειο	treasury	благајна	благајна
Θίασος	company, groupe	театарска група	глумачка група
Θλίβω	distress, grieve, sorrow	притискам	притиснути
Θλίψη	sorrow, sadness, distress	жал	жалост
Θλίψη	sorrow, sadness, grief	тага	туга
Θνησιμότητα	mortality	смртност	смртност
Θνητός (μορτός)	mortal	смртен	смртен
Θόλος	cupola, dome, vault	купола	купола
Θολός	turbid, muddy, dull, hazy	матен	мутан
Θολώνω	make/become turbid	матам	мутити
Θολώνω	make/become turbid	разматувам	замутити
Θρανίο	desk	(училишна) клупа	(школска) клупа
Θράσος	impudence, audacity	дрскост	дрскост
Θρασύς	impundent, audacious	дрзок	дрзак
Θρεπτικός	nutritious, nourishing	хранлив	храњив
Θρέφω	nourish, keep, support	хранам	хранити
Θρέψη	nutririon, feeding	хранење	ухрањеност
Θρησκεία	religion	религија	религија
Θρησκεία	religion	верба	вера
Θρήσκευμα	denomination, faith	вероисповед	вероисповест
Θρησκευτικός	religious, sacred	религиозен	религиозан
Θριαμβευτής	triumphant, victorious	победник	победник
Θριαμβευτικός	triumphant	триумфален	тријумфалан
Θριαμβευτικός	triumphant	победнички	победнички
Θριαμβεύω	triumph, prevail, excel	триумфирам	триумфовати
Θριαμβεύω	triumph, prevail, excel	победувам	победити
Θρίαμβος	triumph, victory	триумф	триумф
Θρόνος	throne	трон	трон
Θρυλικός	legendary	легендарен	легендаран
Θρύλος	legend	легенда	легенда
Θρύλος (μύθος)	legend	мит	мит
Θυγατέρα	daugther	ќерка	кћерка, ћерка
Θύελλα (μπόρα)	storm, tempest, hurricane	бура	бура
Θύελλα	storm, tempest, hurricane	невреме	невреме
Θύμα	victim, casualty	жртва	жртва
Θυμίαμα (λιβάνι)	insence	темјан	тамјан
Θυμιατήριο (καντήλι)	small hanging oil-lamp	кандило	кандиљ
Θυμός	anger, wrath, vage	гнев	гнев
Θυμός	anger, wrath, vage	бес	вес
Θύρα	door, gate	врата	врата
Θυρωρός	porter, doorman	вратар	вратар
Θυρωρός	porter, doorman	портир	портир
Θυσία	sacrifice	жртва	жртва

Θυσιάζω	sacrifice	жртвувам	жртвовати
Θυσιαστήριο	altar, sanctuary, sanctum	олтар	олтар
Θωρώ	see	гледам	гледати
Ιατρική	medicine	медицина	медицина
Ιατρός	doctor	лекар	лекар
Ιδανικό	ideal	идеал	идеал
Ιδανικός	ideal, perfect	идеален	идеалан
Ιδέα	idea, notion, concept	идеја	идеја
Ιδεαλιστής	idealist, visionary	идеалист	идеалиста
Ιδεολογία	ideology	идеологија	идеологија
Ιδιαίτερος	particular, especial	осовен	осован
Ιδιοποίηση	appropriation, usurpation	присвојување	присвајање
Ιδιοποιούμαι	misappropriate, usurp	присвојувам	присвојити
Ιδιοσυγκρασία	idiosyncrasy, temperament	темперамент	темперамент
Ιδιότητα	quality, characteristic	својство	својство
Ιδιωτικός	private, personal	приватен	приватни
Ίδρυμα	institute, institution, establishment	институт	институт
Ίδρυση	foundation, establishment,	основање	основање
Ιδρυτής	founder	основач	оснивач
Ιδρύω	found, set up, establish, build	основам	оснивати
Ιεραποστολή	(church) mission	мисија	мисија
Ιεραπόστολος	missionary	мисионер	мисионар
Ιεραρχία	hierarchy	хиерархија	хијерархија
Ιερό	sanctuary, sanctum	храм	храм
Ιερό	sanctuary, sanctum	светилиште	светиште
Ιερογλυφικός	hieroglyphic(al)	хиероглифски	хијероглифан
Ιερόδουλος, πόρνη	prostitute	проститутка	проститутка
Ιεροκήρυκας	preacher	проповедник	проповедник
Ιερός	holy, sacred, religious	свет	свети
Ιεροσυλία	sacrilege	богохулство	богохулење
Ιερόσυλος	sacrilegious	богохулен	богохулан
Ιερότητα	holiness, sanctity, sacredness	светост	свештнство
Ιησούς	Jesus Christ	Исус	Исус
Ικανός	capable, talented, efficient, able	способен	способан
Ικανός	capable, dood, efficient, able	можен, возможен	вешт
Ικανότητα	capability, faculty, ability	можност	вештина
Ικανότητα	capability, faculty, ability	способност	способност
Ικετεύω	plead, entreat, implore	(понизно) молам	молити
Ικέτης	suppliant, supplicant	молител	молилац
Ιλιγγιώδης	dizzy, giddy, heady	вртоглав	вртоглав
Ίλιγγος	dizziness, giddiness, vertigo	вртоглавица	вртоглавица
Ιμπεριαλισμός	imperialism	империјализам	империјализам
Ιμπεριαλιστής	imperialist	империјалист	империјалиста
Ιμπρεσσιονισμός	impressionism	импресионизам	импресионизам
Ιμπρεσσιονιστής	impressionist	импресионист	импресиониста
Ινστιτούτο	institute	институт	институт
Ιός	virus	вирус	вирус
Ιούλιος	July	Јули	Јули
Ιούνιος	June	Јуни	Јуни
Ιππασία	riding	јавање	јахање
Ιππεύς	horseman	коњаник	коњаник
Ιππικό	cavalry	коњица	коњица
Ιπποδρομία	[horse]race	трка на коњи	коњска трка
Ιπποδρόμιο	hippodrome	хиподром	хиподром
Ιπποδύναμη	horse-power	коњска сила	конска снага

Ιππόκαμπος	hippocampus, sea-horse	морски коњче	морски коњић
Ιπποκόμος	stableman, groom, ostler	коњушар	коњушар
Ιπποπόταμος	hippopotamus	нилски коњ	нилски коњ
Ίππος	horse	коњ	коњ
Ιππότης	knight, cavalier	коњаник	коњаник
Ιππότης	knight, cavalier	витез	витез
Ιπποτικός	knightly, chivalrous	витешки	витешки
Ιπποτισμός	knighthood, chivalry, gallantry	витештво	витештво
Ισθμός (κανάλι)	isthmus	канал	канал
Ίσια (ίσα)	straight, right	право	право
Ίσια (ίσα)	straight, right	токму	равно
Ίσιος	equal, even	прав	прав, прави
Ίσιος	equal, even	рамен	раван
Ισιώνω	straighten [up], right, put straight	исправам	исправити
Ισιώνω	straighten [up], right, put straight	израмнувам	изравнати
Ισόβιος	lifelong	доживотен	доживотан
Ισόγειος	on a level with the ground	приземен	приземни
Ισοζύγιο	balance	рамнотежа	равнотежа
Ισοζύγιο	balance	баланс	биланс
Ισονομία	isonomy, equality before the law	рамноправност	равноправие
Ισοπέδωση	levellin, flattening	израмнување	изравнавање
Ισότητα	equality, par, parity	еднакост	једнакост
Ισότητα	equality, par, parity	рамноправност	равноправност
Ίσταμαι	stand	стојам	стајати
Ιστορία	history	историја	историја
Ιστορικός	historic, historical	историски	историјски
Ιστώ (γνώσις, αλήθεια)	knowledge, truth	вистина	истина
Ισχιαλγία	sciatica	ишијалгија	ишијас
Ισχυρίζομαι	say over and over again	тврдам	тврдити
Ισχυρογνωμοσύνη	obstinacy, stubborness	непопустливост	непопустљивост
Ισχυρογνωμοσύνη	obstinacy, stubborness	тврдоглавост	тврдоглавост
Ισχυρός	powerful, strong, tough,mighty	моќен	моћан
Ισχύς	strength, cogency	моќ	моћ
Ισχύς	strength, cogency	сила	снага
Ισχύω	be in force, operate, take effect	важам	важити
Ίσως	may, might	можеби	можда
Ίσως	may, might	најверојатно	вероватно
Ιταλία	Italy	Италија	Италија
Ιταλικός	Italian	Италијански	Италиански
Ιταλός	Italian	Италијанец	Италијан
Ιτιά	willow	врба	врба
Ιχθυοπωλείο	fish shop	рибарница	рибарница
Ιχθυοτροφείο	pisciculture, fish culture	рибник	рибогојство
Ιχθύς	fish	риба	риба
ιχνηλασία	tracking, tracing, trailing	трагање	трагање
Ιχνηλάτης	tracker, tracer, scout	трагач	трагач
Ιχνογραφία	drawing, designing, sketching	цртеж	цртање
Ιχνογράφος	drawer, designer, draftsman	цртач	цртач
Ιχνογραφώ	draw, design, sketch	цртам	цртати
Ίχνος	trace, mark, sign	трага	траг
Ίχνος	trace, mark, sign	отпечаток	стопа
Ιώδιο	iodine	јод	јод
Ιωνικός	Ionic	јонски	јонски
Καβαλιέρος	escort, partner	кавалер	кавалир
Κάβουρας	crab	морски рак	врста рака

Καβουρδίζω	roast, brown, burn	испржувам	испржити
Καγκελλάριος	chancellor	канцелар	канцелар
Κάγκελο	rail, bar	ограда	ограда
Κάδος	bucket, tub	кофа	корпа
Κάδρο	frame	слика	слика
Κάδρο	frame	рамка	рам
Καζάνι	boiler	казан	казан
Καζάνι	boiler	котел	котао
Καζίνο	casino	казино	казино
Καθαγιάζω	hallow, sanctify	осветувам	осветити
Καθαρά	clean, cleanly	чисто	чисто
Καθαρίζω	clean	чистам	чистити
Καθαρίζω	clean	исчистувам	очистити
Καθαριότητα	clarity, clearness, plainness	чистота	чистоћа
Καθαρός	clean, neat, tidy	чист	чист
Καθεστώς	regime, established order	режим	режим
Κάθετος	vertical, perpendicular	вертикален	вертикалан
Καθηγητής	professor, teacher	професор	професор
Καθηγητής	professor, teacher	наставник	наставник
Καθηγητικός	professorial	професорски	професорски
Καθηγήτρια	mistress	професорка	професорка
Καθηγήτρια	mistress	наставничка	наставница
Καθήκον	duty, task, function, debt	долг	дужност, заданак
Καθιερώνω	establish, set up	осветувам	поставити
Καθίζηση	landslide, landslip	спаѓање	слегање
Καθιστικός	sedentary	заседнат	седећи
Καθιστός	seated, sitting	седнат	седећи
Καθιστώ	settle, establish, make, render	поставувам	поставити
Καθολικός	catholic, universal, general	католички	католик
Κάθομαι ((ἕζομαι))	sit, be seated	седам	седети
Καθορισμός	definition, designation, fixing	определување	одређивање
Καθρέφτης	mirror	огледало	огледало
Καθώς	as, such as	како	како
Και	and, also, too, as well	и	и
Καΐκι	caique	кајак	каик
Καϊμάκι	cream, foffee-froth	кајмак	кајмак
Καινοτομία	novelty, innovation	новаторство	новина
Καινούργιος	new, novel, fresh	нов	нов, нови
Καιρός (ώρα, χρόνος)	time	време	време
Κακία	malice, spite, rancor, nastiness	злоба	злоба
Κακό	evil, ill, wrong, harm	зло	зло
Κακό	harm	несреќа	несрећа
Κακοήθης	wicked, nasty, vile	злобен	злобан
Κακόμοιρος	poor, wretched, miserable	несреќен	несретан
Κακόμοιρος	poor, wretched, miserable	беден	бедан
Κακοπέραση	life of privations, poverty	лош живот	лош живот
Κακοπερνώ	lead a wretched life	водам мачен живот	лоше живети
Κακοποίηση	maltreatment, ill-treatment	малтретирање	малтретирање
Κακός	bad, wrong, ugly	лош	лош
Κακός	bad, wrong, ugly	зол	зао
Κακούργος	criminal, heartless, pitiless	злосторник	злочинац
Κακούργος	criminal, heartless, pitiless	престапник	криминалац
Κακουχία	hardship, trial, rigour	незгода	невоља
Κακοφτιαγμένος	bably-made, slipshod	лошо направен	лоше направљен
Κάκτος	cactus	кактус	кактус

Κάκωση	injury, bruise	малтретирање	малтретиране
Καλά (καλώς)	well, properly, nicely	добро	добро
Καλάθι	basket	кошница	кош
Καλαθοσφαίριση	basket-ball	кошарка	кошарка
Καλαισθησία	elegance, artistry, good taste	добар вкус	добар укус
Καλάμι (καλάμη)	straw, cane, reed	сламка	сламка
Καλάμι	straw, cane, reed	трска	трска
Καλαμοσάχαρο	sugar cane	шећерна трска	сећерна трска
Καλημέρα	good morning	добар ден	добар дан
Καλησπέρα	good evening	добра вечер	добро вече
Καλιακούδα	jackdaw	врана	врана
Καλλιγραφία	calligraphy, penmanship	краснопис	лепо писање
Καλλίδρομον (καλντερίμι)	cobbled road	калдрма	калдрма
Καλλιέργεια (γης)	cultivation, farming	обработување	обрађивање
Καλλιέργεια	culture	култивирање	култура
Καλόγρια (μοναχή)	nun	калуѓерка	калуђерица
Καλόγρια (μοναχή)	nun	монахиња	монахиња, часна сестра
Καλοζώ	live well, be well off	живеам добро	добро живети
Καλοήθης	virtuous, benign	добродушен	доброћудан
Καλοκαίρι	summer	лето	лето
Καλοκαιρινός	summery, summer	летен	летњи
Καλομαθαίνω	teach/learn well, spoil	учам на добро	научити на добро
Καλοπληρώνω	pay well/handsomely	плаќам добро	добро платити
Καλός	good, kind, pleasant	добар	добар
Καλωσύνη	kindness, goodness, benevolence	добрина	доброта
Καλούπι (καλάπους)	mould, matrix	калап	калуп
Καλοφτιαγμένος	well-made, well built	убаво направен	добро направљен
Καλόψυχος	kind-hearted, good-natured	добродушен	добродушан
Καλόψυχος	kind-hearted, good-natured	добродушен	добре душе
Καλπάζω	gallop	галопирам	галопирати
Καλπασμός	gallop	галопирање	галопирање
Κάλπικος	false, pseudo, counterfeit	фалшлив	фалсификован
Κάλτσα	hose, sock	чорап	чарапа
Καλύβα	cabin, hut, hovel	колиба	колиба
Κάλυμμα	covering	покривка	покривач
Κάλυμμα	covering	покрив	прекривач
Καλύπτω	cover, blanket	покривам	покривати
Καλύπτω (κρύβω)	cover, blanket	скривам	скривати
Καλώδιο	cable, wire, rope	кабел	кабл
Καλώς	well	добро	добро
Καμάκι	harpoon, fish-spear	харпун	харпун
Κάμαρα	room	соба	соба
Καμαριέρα	chambermaid	собарка	собарица
Καμαριέρης	valet	собар	собар
Καμέλια	camelia	камелија	камелија
Καμήλα	camel	камила	камила
Καμηλοπάρδαλη	giraffe	жирафа	жирафа
Καμιόνι	truck, van	камион	камион
Καμουφλάρισμα	camouflage, disguise	камуфлажа	камуфлажа
Καμπή (καμπύλη)	bend, curve	завој	завој
Καμπή (καμπύλη)	bend, curve	кривина	кривина
Κάμπια	caterpillar, larva, grub, maggot	гасеница	гусеница
Κάμπος	plain	рамнина	равница
Κάμποσος	enough, several	доста	доста
Καμπούρα	hump, hunch	грпка	грба

Καμπούρης	hump-backed, hunch-backed	грбав	грбавач
Καμπουριάζω	become hump-packed, stoop	згрбавувам	згрбавити
Κανάλι	canal, channel	канал	канал
Καναρίνι	canary	канаринец	канаринац
Κανάτα	jug	бокал	бокал
Κανείς	anybody, anyone	никој	нико
Κάνιστρο	basket, hamper	канистар	канистар
Κανόνας	rule, precept	правило	правило
Κανόνας (Κανών)	rule, precept	канон	закон
Κανόνι	cannon, gunfire	топ	топ
Κανονίζω	regulate, adjust, set	уредувам	уредити
Κανονικός	regular, steady, standard	редовен	редован
Κανονισμός	regulation, rule(s)	правилник	правило
Καντήλι	small hanging oil-lamp	кандило	кандиљ
Καντίνα	canteen	кантина	кантина
Κάνω	do	чинам	чинити
Κάνω (πράττω)	do	правам	правити
Κάνω	do	вршам	радити, стварити
Καπάκι	cover, top, cap	капак	капак
Καπακώνω	cover with a lid/cap	поклопувам	поклопити
Καπετάνιος	captain	капетан	капетан
Καπιταλισμός	capitalism	капитализам	капитализам
Καπιταλιστής	capitalist	капиталист	капиталиста
Καπνίζω	smoke	пушам	пушити
Κάπνισμα	smoke, smoking	пушење	пушење
Καπνιστής	smoker	пушач	пушач
Κάποτε	once, sometime	некогаш	некад
Κάπου	somewhere	некаде	негде
Καπρίτσιο	capriccio, whim, caprice	каприц	каприц
Κάπως	somehow	некако	некако
Καραβάνι	caravan	карван	караван
Καραβίδα	crayfish, crawfish	рак	врста рака
Καραμέλα	caramel	бонбона	бонбон
Καραμέλα	caramel	карамел	карамела
Καράτι	carat	карат	карат
Καρβέλι	loaf	леб	(округли) хлеб
Καρδιά, κραδία, κραδί)	heart	срце	срце
Καρδιακός	heart, cardiac	срцев	срчани
Καρδιογράφημα	cardiogram	кардиограм	кардиограм
Καρδιολογία	cardiology	кардиологија	кардиологија
Καρδιολόγος	cardiologist	кардиолог	кардиолог
Καρέκλα	chair, seat	стол	столица
Καρκίνος	cancer	рак	рак
Καρμπόν	carbon paper	индиго	индиго
Καρναβάλι	carnival	карневал	карневал
Καρότο	carrot	морков	мрква
Καρπερός	fruitful, fertile	плодороден	плодан
Καρπός	fruit	плод	плод
Καρπούζι	water melon	лубеница	лубеница
Καρποφορία	crop, fruitfulness, bearing	плодност	плодност
Κάρτα	card	визит карта	визит
Καρτέρι	ambush, wait, lurking place	заседа	замка
Καρτερικός	enduring, persevering	издржлив	издржљивост
Καρτερικός	enduring, persevering	трпелив	стрпљивост
Καρτερώ	emdure, be patient	очекувам	очекивати

Καρύδι	nut, walnut	орев	орах
Καρυδιά	walnut tree	орев	орах
Καρφώνω	nail, tack, pin, fix	заковувам	заковати
Καρχαρίας	shark	ајкула	ајкула
Κάσα (σενδούκη, κασέλα)	case, box	сандак	сандук
Κασκέτο	cap	качкет	качкет
Κασμίρι	cashmere	кашмир	кашмир
Κασόνι, κάσα	box, packing case	каса	каса
Καταραμένος	cursed, curst, damned	проклет	проклет
Κασσίτερος	tin, pewter	калај	калај
Κασσύω (ράβω, ράπτω)	sew, stitch	шијам	шити, ушити
Καστανιά	chestnut tree	костен	кестен
Κάστανο	chestnut	костен	кестен
Καστανός	brown, chestnut (coloured)	костенлив	кестењаст
Κάστορας	beaver	дабар	дабар
Καταβυθίζω	sink, scuttle a boat	потонувам	потопити
Καταβύθιση	sinking	потопување	потоп, потапање
Καταγής	on the ground	на земјата	на земљи
Κάταγμα	fracture	фрактура	фрактура
Καταγραφή	registration, recording, entry	запишување	пописивање
Καταγράφω	record, register	запишувам	пописивати
Καταγράφω	record, register	регистрирам	регистровати
Καταδέχομαι	deign, condescend	примам	примити
Καταδίδω	betray, denounce	предавам	предати
Καταδίδω	betray, denounce	издавам	издати
Καταδικάζω	condemn, sentence	осудувам	осудити
Καταδίκη	conviction, sentence	осудување, пресуда	осуда
Κατάδικος	convict	осуден	осуђеник
Κατάδοση	denunciation	предавство	достава, издаја
Καταιγίδα	(thunder)storm	бура	бура
Κατακαίω	burn up, burn all over	изгорувам	изгорети
Κατακαίω	burn up, burn all over	попарувам	запалити, спалити
Κατακόμβη	catacomb	катакомба	катакомба
Κατακόρυφος	vertical	вертикален	вертикалан
Κατακτώ	conquer, captivate	окупирам	окупирати
Κατακτώ	conquer, captivate	завладувам	освојити, освајити
Κατακυρώνω	adjudicate, award, knock down	потврдувам	потврдити
Καταλαβαίνω	understand	разбирам	разумети
Κατάλληλος	suitable, fit, suired, appropriate	погоден	погодан
Κατάλληλος	suitable, fit, suired, appropriate	соодветен	подесан
Κατάλογος	catalogue, list	каталог	каталог
Κατάλογος προϊόντων	prospectus, catalogue, list	проспект	проспект
Κατάλοιπο	residue, remnant	остаток	остатак
Καταλύω	abolish, break down	уништувам	уништити
Κατάματα	face to face	право во очи	очи у очи
Καταμετρώ	measure, count, gauge, survey	мерам	мерити
Καταναγκάζω	coerce, force, compel	принудувам	принудити
Καταναλωτής	consumer	потрошувач	потрошач
Καταναλωτικός	consumption, consumer	потрошувачки	потрошан
Κατανέμω	divide, allocate, apportion	распределувам	поделити, делити
Καταπίεση	oppression, tyranny	угнетување	угњетавање
Καταπίνω	swallow, gulp down	проголтувам	прогутати
Καταπίνω	swallow, gulp down	голтам	гутати
Καταπλήσσω	amaze, astonish, astound, daze	изненадувам	изненадити
Κατάρα	curse, damnation	проклетство	проклетство

Καταριέμαι	curse, rail at	проколнувам	проклети
Καταρράκτης	waterfall	водопад	водопад
Κατάρρευση	collapse, breakdown, breakup	рушење	рушење
Καταρρέω	collapse, fall down, fall in, crash	се рушам	срушити
Καταρρίπτω	bring down, shoot down	соборувам	оборити
Κατάρτι	mast	јарбол	јарбол
Κατάσβεση	extinguishing	гаснење	гашење
Κατασκεύασμα	construction, making	дело	дело
Κατασκοπεία	espionage, spying	шпионажа	шпијунажа
Κατάσκοπος	spy, agent	шпион	шпијун
Καταστατικό	statutes, articles of association	статут	статут
Καταστροφή	destruction, catastrophe, ravage	катастрофа	катастрофа
Καταστροφικός	devastating, ruinous	катастрофален	катастрофалан
Κατάστρωμα	deck	палуба	палуба
Καταστρώνω	plan (out), lay out, draw up, frame	планирам	планирати
Κατάσχεση	confiscation, seizure, distraint	конфискација	кофискација
Κατάταξη	classification, ranking, grading	класирање	класификување
Κατατάσσω	classify, class	класирам	класификовати
Κατατρέχω	persecute	гонам	гонити
Κατάχρηση	abuse, misuse, overuse	злоупотреба	злоупотреба
Καταχωρίζω	record, insert, enter, register	впишувам	уписивати
Καταχώριση	record, insert, enter, register	впишување	уписивање
Καταψηφίζω	vote against	гласам против	гласати против
Καταψήφιση	voting out/down/against	гласање против	гласање против
Καταψύχω	refrigerate	замрзнувам	замрзнути
Κατεβάζω	down, bring/let/pull/get/set down	спуштам	спуштити
Κατεβάζω	down, bring/let/pull/get/set down	снижувам	снизити
Κατέβασμα	going/coming down, descent	спуштање	спуштање
Κατέβασμα	going/coming down, dismounting	симнување	снижавање
Κατεδαφίζω	demolish, pull down	рушам	рушити
Κατεδάφιση	demolition, pulling down	рушење	рушење
Κατηγορηματικός	categorical, emphatic, decisive	категоричен	категоричан
Κατηγορία	category, class, division	категорија	категорија
Κατηγορία	category, class, division	класа	класа
Κατηγορούμενο	predicative, predicate	атрибут	атрибут
Κάτι	something, anything	нешто	нешто, понешто
Κατοικία	residence, dwelling	куќа	кућа
Κατοικία	residence, dwelling, house	живеалиште	боравиште, стан, дом
Κατοικίδιος	domestic, domesticated	домашен	домаћи, домаћа
Κατοικώ	inhabit, reside	живеам	живети
Κατοικώ	inhabit, reside	престојувам	становати
Κατονομάζω	name, specify	именувам	именовати
Κατονομασία	name, naming, appellation	именување	именување
Κατόπιν	after, behind, afterwards	по, зад	потом, затим
Κατοπτρισμός	reflection	одраз	одраз
Κατοπτρισμός	reflection, reflexion	рефлексија	рефлексија
Κάτοπτρο	lens, mirror, reflector	огледало	огледало
Κατόρθωμα	achievement, attainment, deed	подвиг	подвиг
Κατόρθωμα	achievement, attainment, deed	постигнување	достигнуће
Κατορθώνω	succeed in, manage	успевам	успети
Κατοχή	occupation	окупација	окупација
Κάτοχος	possessor, occupant, occupier	сопственик	поседник
Κατοχυρώνω	fortify, secure, safeguard	осигурувам	осигурати
Κατοχύρωση	fortification, consolidation	осигурување	осигурање
Κατρακυλώ	tumble, hurtle, rush down	тркалам	котрљати

Κατσαρός	crisp, curly	кадрав	коврџав
Κατσίκα	goat	коза	коза
Κατσικίσιος	kid	козјиа	козји
Κατσούφης	moody, sulky, glum	намуртен	намрштен
Κάτω	down, under, below, beneath	долу	доле
Κατώγειο, κελάρι	cellar	подрум	подрум
Κατώτατος	lowest	најнизок	најнижи
Κατώφλι	doorstep, threshold	праг	праг
Καύσωνας	heatwave, extreme heat	жега	жега
Καυτερός	hot, scorching	лут	љут
Καύχημα	pride, glory, boast	фалење	хваљење
Καφάσι	crate	кафез	кавез
Καφέ (Επίθ.)	brown	кафен	кафен
Καφεΐνη	caffein	кофеин	кофеин
Καφενείο	coffee-shop	кафеана	кафана
Καφές, ο	coffee	кафе	кафа
Καχυποψία	mistrust, suspicion, distrust	недоверба	неповерљивост
Καχυποψία	suspicion, distrust	сомнителност	сумњичавост
Κάψουλα	capsule	капсула	капсула
Κέϊκ	cake	колач	колач
Κείμενο	text	текст	текст
Κελί	cell	ќелија	ћелија
Κενό	vacuum, void, blank	празнина	празнина
Κενοδοξία	vanity, vainglory, snobbery	суетност	сујета
Κενόδοξος	vain, snob, vainglorious	суетен	сујетан
Κενός	empty, vacant, void, blank	празен	празан
Κεντρικός	central, centre, main, pivotal	централен	централен
Κέντρο	centre	центар	центар
Κενώνω	empty	испразнувам	испразнити
Κένωση	emptying	празнење	пражњење
Κεραία	antenna	антена	антена
Κεραμική	ceramics	керамика	керамика
Κεραμικός	ceramic	керамички	керамички
Κεράσι	cherry	череша	трешња
Κερασιά	cherry-tree	череша	трешња
Κέρατο	horn, antler	рог	рог
Κεραυνοβολώ	strike/kill with lightning- witcher	удирам со гром	удар грома
Κεραυνός	thunder, thunderbolt	молња	муња
Κεραυνός	thunder, thunderbolt	гром	гром
Κέρδος	profit, gain	профит	профит
Κερδοσκοπία	speculation, profiteering	шпекулација	шпекулација
Κερδοσκόπος	speculator, profiteer	шпекулант	шпекулант
Κερένιος	wax, waxy, waxy	восочен	воштан
Κερί	candle, wax, taper	восок	восак
Κερί	candle, taper	свеќа	свећа
Κερνώ	stand, treat, offer	честам	частити
Κεφάλαιο	capital, stock, money, assets	капитал	капитал
Κεφαλαιοκρατία	capitalism	капитализам	капитализам
Κεφαλαιούχος	capitalist	капиталист	капиталиста
Κεφαλή	head, top	глава	глава
Κεφαλόδεσμος	headband	марама	марама
Κεφάτος	merry, cheerful	весел	весео
Κεφάτος	merry, cheerful	расположен	расположен
Κέφι	high spirits, cheerfulness, merriment	расположение	расположење
Κεφτές	meatball	ќофте	ћуфте

Κεχρί	millet, birdseed	просо	просо
Κηδεμόνας	guardian, trustee	старател	старатељ
Κηδεμονία	guardianship, tutelage	старателство	старатељство
Κηροπήγιο	candlestick	свећник	свећњак
Κήρυγμα	sermon, preaching	проповед	проповед
Κήρυκας	preacher, moralizer	проповедник	проповедник
Κηρύττω	declare, proclaim	проповедам	проповедати
Κήτος	cetacean, seamonster	кит	кит
Κιάλι(α)	binoculars, field glasses	дурбин	дурбин
Κίβδηλος	counterfeit, fake, forged	фалсификуван	фалсификат
Κιθάρα	guitar	гитара	гитара
Κιθαριστής	guitarist, guitar-player	гитарист	гитариста
Κιλό	kilogramme	килограм	килограм
Κιμάς	hash(ed) meat, minced-meat	мелено месо	млевено месо
Κιμωλία	chalk	креда	креда
Κίνα	China	Кина	Кина
Κίνδυνος	danger, jeopardy, risk	опасност	опасност
Κινέζος	Chinese	Кинез	Кинез
Κινηματογράφος	cinema, movies	кино	кино
Κινητοποίηση	mobilization, rally	мобилизирање	мобилизација
Κινητοποιώ	mobilize, activate	мобилизирам	мобилизирати
Κίνητρο	motive, motivation, incentive	мотив	мотив
Κινστέρνα (στέρνα, δεξαμενή)	cistern	цистерна	цистерна
Κιόλας	already	веќе	већ
Κισσός	ivy	бршлен	бршан
Κιτρινίζω	become yellow	пожолтувам	пожутети
Κίτρινος	yellow	жолт	жут
Κλαίω	cry, weep	плачам	плачати
Κλάμμα	cry, weeping	плач	плач
Κλαρίνο	clarinet	кларинет	кларинет
Κλασικισμός	classicism	класицизам	класицизам
Κλασικός	classical	класичен	класичан
Κλάσμα	fraction	дел	део
Κλαψιάρης	grizzler, sniveler	плачко	плачљивац
Κλέβω	steal, rob, thieve	крадам	красти
Κλειδαριά	lock	брава	брава
Κλειδί (κληΐς)	key	клуч	кључ
Κλειδούχος (κλειδαράς)	locksmith	клучар	кључар
Κλείδωμα	locking	заклучување	закључање
Κλειδώνω	lock	заклучувам	закључати
Κλείνω	close, shut	затворам	затворити
Κλείσιμο	close, closure	затворање	затварање
Κλεισούρα (φαράγγι)	gorge, gap	клисура	клисура
Κλειστός	closed, locked	затворен	затворен
Κλέφτης	thief, pilferer	крадец	крадљивац
Κλεψιά	theft, stealing	кражба	крађа
Κλήμα	vine	лоза	лоза
Κληματαριά	vine arbour, bower	лозница	винова лоза
Κληματόφυλλο	vine leaf	лозов лист	винов лист
Κληρικός	ecclesiastic, cleric, clergyman	свештенички	свештеник
Κληροδότημα	legacy, bequest	тестамент	тестамент
Κληρονομιά	legacy, heritage, succession	наследство	наслеђе
Κληρονομικότητα	heredity	наследност	наследност
Κληρονόμος	inheritor, successor	наследник	наследник
Κληρονομώ	inherit from, succeed to	наследувам	наследити

Κλήρωση	draw, choosing by lot	влечење	извлачење
Κλίμα	climate	клима	клима
Κλινική	clinic	клиника	клиника
Κλοπή	theft, stealing	кражба	крађа
Κλοπιμαίος	stolen	украден	украден
Κλουβί	cage	кафез	кавез
Κλώνος (κλωνάρι)	clone	клон	клон
Κλώσιμο, κλώση	spinning	предење	предење
Κλωσόπουλο	chick	пиленце	пиле
Κλωστή	thread, yarn, fibre	конец	конац
Κόβω	cut	сечам	сећи
Κογκρέσο	congress	конгрес	конгрес
Κοιλάδα	valley	долина	долина
Κοιλιά	stomach, belly, abdomen	стомак	стомак
Κοιλόπονος	bellyache, tummy-ache	стомачна болка	бол у стомаку
Κοιμητήριο	cemetery, graveyard	гробишта	гробље
Κοινοβουλευτικός	parliamentary	парламентарен	парламентаран
Κοινοβούλιο	parliament	парламент	парламент
Κοινοποίηση	announcement, notification	соопшстение	саопштење
Κοινότητα	community	(селска) општина	општина
Κοινωνία	society, the people	заедница	заједница
Κοινωνιολογία	sociology	социологија	социологија
Κοινωνιολόγος	sociologist	социолог	социолог
Κοῖος, κοία, κοῖον (ποῖος, ποία, ποῖον)	which	(кој, која, кое)	ко
Κοιτάζω	look at	гледам	гледати
Κοιτάζω	look at	виркам	видети
Κοκαΐνη	cocaine	кокаин	кокаин
Κόκκαλο	bone	коска	кост
Κοκκινίλα	redness, blush	црвенило	црвенило
Κόκκινος	red	црвен	црвен
Κόκκος	speck, grain	зрно	зрно
Κόκορας, πέτηλος	cock, rooster	петел	петао
Κόλακας	flatterer, adulator	ласкавец	ласкавач
Κολακεία	flattery, adulation	ласкање	ласкање
Κολακεύω	flatter	ласкам	ласкати
Κόλαση	hell, inferno	пекол	пакао
Κόλλα	glue, gum, paste	лепило	лепило
Κολλώ	glue, gum, paste	лепам	лепити
Κολλώ	glue, gum, paste	слепувам	залепити
Κολοκύθα	pumpkin	тиква	тиква
Κόλπος	gulf, bay	залив	(морски) залив
Κολυμβητής	swimmer	пливац	плувац
Κολύμπι	swimming	пливање	плување
Κολυμπώ (πλέω)	swim	пливам	плувати
Κόμης	count	гроф	гроф
Κομήτης	comet	комета	комета
Κόμμα	party	партија	партија
Κομμάτι	piece, fragment, part	парче	парче
Κομματικός	partisan, party	партиски	партијски
Κομμουνισμός	communism	комунизам	комунизам
Κομμουνιστής	communist	комунист	комуниста
Κόμμωση	hair-dressing, hair-style, hair-do	фризирање	фризура
Κομμωτήριο	hair-dresser's	фризерски салон	фризерска радња
Κομμωτής	hair-dresser	фризер	фризер
Κομοδίνο	bedside/night table	комода	комода

Κομπλιμέντο	compliment	комплимент	комплимент
Κομπολό(γ)ι	chaplet	бројаница	бројаница
Κομπόστα	compote, preserve, stewed fruit	компот	компот
Κομψός	elegant, stylish	елегантен	елегантан
Κομψότητα	elegancy, refinement	елеганција	елеганција
Κονιάκ	cognac, brandy	коњак	конак
Κονσέρβα	tin, can	конзерва	конзерва
Κον(τ)σέρτο	concert	концерт	концерт
Κοντά	near, beside, close	блиску	близу
Κοντάρι	spear, lance	копје	копље
Κοντός	short	краток	кратак
Κοντός	short	низок	низак
Κοπάδι	flock, herd	стадо	стадо
Κοπάδι	flock, herd	јато	јато
Κοπέλα	girl	девојка	девојка
Κοπιαστικός	tiring, hard, laborious, fatiguing	тежок	тежак
Κοπιαστικός	tiring, hard, laborious, fatiguing	изморен	заморан
Κόπος	fatigue, tiredness, toil, pains, exertion	труд	труд
Κόπος	fatigue, tiredness, toil, pains, exertion	напор	напор
Κόπος	fatigue, tiredness, toil, pains, exertion	замор	замор
Κόρα (κρούστα) crust		кора, коричка	кора
Κόρακας	raven	гавран	гарван
Κοραλλένιος	coral	коралeн	корални
Κόρη	girl, maiden	ќерка	ђерка
Κορμί	body, figure, trunk	тело	тело
Κορυφή	top, summit, peak	врв	врх
Κορφοβούνι	the crest/brow of a hill	планински врв	врх планине
Κορώνα (στέμμα) crown		круна	круна
Κόσκινο (σήστρον, σήττα) sieve, screen, riddle		сито	сито
Κόσκινο (σήστρον, σήττα) sieve, screen, riddle		решето	решето
Κόσμημα	jewel, ornament	накит	накит
Κοσμικός	cosmic	светски, световен	светски
Κόσμος	cosmos, world, universe	свет	свет
Κόσμος	nation, people, folk, demos	народ	народ
Κοσμώ	adorn, decorate	украсувам	украсити
Κοσμώ (στολίζω) adorn, decorate		китам	окитити
Κόσσυφος (κοτσύφι, κότσυφας) blackbird		кос	кос
Κότα	hen	кокошка	кокошка
Κοτέτσι	hencoop	кокошарник	кокошињац
Κοτόπουλο	chiken	пиле	пилетина
Κόττη (κόσσα, μαλλιά) hair		коса	коса
Κουβάλημα	transport, carriage	носење	ношење
Κουβαλητής	carrier	носач	носач
Κουβαλώ	carry, bear	носам	носити
Κουβαλώ	carry, bear	донесувам	однети
Κουβαλώ	carry, bear	пренисувам	возити
Κουβέντα	talk, chat, conversation	разговор	разговор
Κουβεντιάζω	talk, chat, speak	разговарам	разговарати
Κουβέρτα	blanket, coverlet	ќебе	ђебе
Κουδούνι	bell	ѕвоно	звоно
Κουδουνίζω	ring (a bell)	ѕвонам	звонити
Κουζίνα	kitchen	кујна	кухиња
Κούκκος	cuckoo	кукавица	кукавица
Κουκουνάρι	pine cone	шишарка	шишарка
Κουλός	handless	сакат	сакат

Κουμπάρα	maid of honor	кума	кума
Κουμπάρος	best man	кум	кум
Κουμπώνω	button up	закопчувам	копчати, скопчати
Κούνημα	movement, shake	лулање	љуљање
Κούνημα	movement, shake	клатење	климање
Κουνιάδος (δαήρ)	brother in law	девер	девер
Κουνιάδος	brother in law	шура, зет	шурак
Κουπί	oar	гребло	весло
Κουπόνι	coupon, token, voucher	купон	купон
Κουράγιο	courage, pluck, spirit, guts	смелост	смелост
Κουράζω	tire, weary, wear out, fatigue	изморувам	замарати
Κούραση	tiredness, fatigue	замор	замор
Κουρασμένος	tired, weary	изморен	заморен
Κουραστικός	tiring, fatiguing	изморувачки	замарајући
Κουρδίζω	wind up	навивам	навити
Κουρέας	barber	бербер	берберин
Κουρείο	barber's shop	берберница	бријачница
Κουρέλι	rag	крпа	крпа
Κουρσάρος	pirate, corsair	гусар	гусар
Κουρτίνα	curtain	завеса	завеса
Κουταμάρα	stupidity, slowness	глупост	глупост
Κούτελο (μέτωπο)	forehead	чело	чело
Κουτί (κυτίον, κάσα, κασσέλα)	box, case	кутија	кутија
Κουτός	dull, thick, slow, silly, dense	глупав	глуп
Κούφιος	hollow, sunken	празен	празан
Κούφιος	hollow, sunken	шуплив	шупаљ
Κουφός	deaf	глув	глув
Κούφωμα	hollow(ness), cavity	празнина	празнина
Κοφτερός	sharp, keen	остар	оштар
Κράνος	helmet	шлем	шлем
Κρασί	wine	вино	вино
Κρατήρ (κρατήρας)	crater	кратер	кратер
Κρατικός	state, government	државен	државни
Κράτος	state	држава	држава
Κρατώ	hold, have	држам	држати
Κραυγάζω (βοώ)	shout, clamour	викам	викати
Κραυγάζω (βοώ)	shout, clamour	врескам	вриштати
Κραυγή	cry, shout, call, yell	викот	вика
Κρέας	meat, flesh	месо	месо
Κρεβάτι (κράββατος)	bed	кревет	кревет
Κρέμα	crème	крем	крем
Κρεμασμένος	hanged, suspended	обесен	обешен
Κρεοπωλείο	butcher's shop	месарница	месарница
Κρεοπώλης	butcher	месар	месар
Κριάρι	ram	овен	ован
Κρίνος (κρίνον)	lily	крин	крин
Κρίνω	judge	проценувам	оцењивати
Κρίσιμος	critical, crucial	критичен	критичан
Κριτήριο	criterion	критериум	критеријум
Κριτής	judge, critic	судија	судац
Κριτική	criticism	критика	критика
Κριτικός	critical, discerning	критичен	критичан, критички
Κροκόδειλος	crocodile	крокодил	крокодил
Κρόταφος	temple	слепо око	слепоочница
Κρούσμα	case	случај	случај

Κρούστα (κόρα)	crust	кора, коричка	кора
Κρούω (ουτάω, οτρύνω, κτυπώ)	strike, hit, chime	удирам	ударати
Κρύος	cold, chilly	ладен	хладан
Κρυσταλλιάζω (παγώνω)	freeze	кристализирам	кристализовати
Κρύσταλλο	crystal, icicle	кристал	кристал
Κρυφός	secret, concealed	таен	тајин
Κρυφός	secret, concealed	скриен	сакривен
Κρύψιμο	secretion, hiding, concealment	сокривање	скривање
Κρυψώνας	hideaway, hiding place	скривалиште	скровиште
Κτένι	comb	чешел	четка
Κτήμα	possession	имот	имање, имовина
Κτηνίατρος	veterinarian	ветеринар	ветеринар
Κτήνος	animal, beast	животно	животиња
Κτηνωδία	bestiality, brutality, beastliness	сверство	зверство
Κτίζω	build, build up, make, create	градам	градити
Κτίζω (στίζω)	build, build up, make, create	ѕидам	зидати
Κτίριο	building, construction, premises	зграда	зграда
Κτίσιμο	building, foundation, erection	ѕидање	зидање
Κτύπημα	stroke, hit, blow, knock, pelt	удар	удар
Κυβέρνηση	government, administration	влада	влада
Κυβερνήτης	leader, ruler, governor	управител	управитељ
Κυβερνητικός	governmental cabinet	владин	владин
Κυβερνώ	govern, command, rule over	управувам	управљати
Κύβος (ζάρι)	cube	коцка	коцка
Κυδωνιά (κυδώνι)	quince(-tree), quince	дуња	дуња
Κύκλος	cycle, circle, ring	круг	круг
Κυκλοφορία	spreading, circulation	сообраќај	саобраћај
Κυκλοφορία	circulation, traffic	циркулација	циркулација
Κυκλών (κυκλώνας)	cyclone	циклон	циклон
Κυκλώνω	encircle, surround, close in	опкружувам	заокружути
Κύκνος	swan, cob, cygnet	лебед	лабуд
Κυλινδρικός	cylindrical	цилиндричен	цилиндричан
Κύλινδρος	cylinder	цилиндар	цилиндар
Κυνηγετικός	hunt(ing), shotting	ловец	ловачки
Κυνήγι	hunting, shooting	лов	лов
Κυνηγός	hunter, shooting	ловец	ловац
Κυνηγώ	hunt, shoot	ловам	ловити
Κυπάρισσος (κυπαρίσσι)	cypress	кипарис	кипарис
Κυρία (δέσποινα)	lady, mistress	госпоѓа	госпођа
Κυριακή	Sunday	Недела	Недеља
Κυριαρχώ	dominate, govern, rule	господарам	господарити
Κυριεύω	conquer, capture	завладувам	надвладати
Κύριος (Επίθ.)	main, prime, principal, chief	главен	главни
Κύριος (δεσπότης)	Mr, lord, gentleman	господин	господин
Κύρνος (σκότιος, νόθος)	black	црн	црн
Κύστη	cyst	циста	циста
Κυτίον, κουτί	box, kit, case	кутија	кутија
Κύτταρο	cell, cellule	клетка	клетка
Κώδιξ (Κώδικας)	code, codex	код	код, кодекс
Κωμικός (Επίθ.)	comical, funny	комичен	комичан
Κωμωδία	comedy	комедија	комедија
Κωπηλασία	rowing, oarsmanship	веслање	веслање
Κωπηλάτης	oarsman, rower	веслар	веслач
Κωφάλαλος	deaf-mute	глувонем	глувонем
Λάβα	lava	лава	лава

Λαβίδα	forceps, nippers	клешта	кљешта
Λαβύρινθος	labyrinth	лабиринт	лабиринт
Λαβωματιά	wound, injury	рана	рана
Λαβώνω	wound, injure	ранувам	ранити
Λαβώνω	wound, injure	повредувам	повредити
Λαγκάδι	gorge, glen, dale	долина	долина
Λαγός	hare	див зајак	див зајак
Λάθος	mistake, errorslip, fault	грешка	грешка, погрешка
Λάθρα	on the sly, stealthily, in secret	тајно	тајно
Λάθρα	on the sly, stealthily, in secret	во тајност	потајно
Λαθραίος	smuggled, contraband, illicit, illegal	таен	тајни
Λαίδη	lady	дама	дама
Λαϊκός	popular	народен	народни
Λαιμητόμος	guillotine	гилотина	гиљотина
Λαιμός	neck, throat	грло	грло
Λαιμός	neck, throat	врат	врат
Λαιός (αριστερός)	left	лев	леви
Λάκκος	pit, hole, grave	јама	јама
Λάκτισμα	kick	удирање	ударање ногом
Λακωνικός	brief	лаконски	лаконски
Λαλιά	speech, voice	говор	говор
Λαλιά	speech, voice	глас	глас
Λαλώ (αγορεύω)	speak	говорам	говорити
Λαμβάνω	obtain	добивам	добити
Λαμβάνω	receive, take, obtain, get, have	земам	узети, преузети
Λάμπα (λαμπτήρας)	lamp, bulb	ламба	лампа
Λάμπα	lamp, bulb	светилка	светиљка
Λαμπάδα	taper, torch	свеќа	свећа
Λαμπαδιάζω	blaze	горам	горети
Λαμπαδιάζω	blaze	пламтам	запалити се
Λαμπερός	bright	блескав	блистав
Λαμπιόνι	lamp, fairy lamp	лампион	лампион
Λαμποκοπώ	twinkle	блескам	блистати
Λαμπρότητα (λάμψη)	brightness, brilliance	сјај	сјај
Λαμπρύνω	polish, grace	светнувам	светлети
Λαμπρύνω	polish, grace	блеснувам	блистати
Λάμπω	blaze	блескам	блистати
Λαογραφία	folklore	фолклор	фолклор
Λαοκρατία	government by the people	народна власт	народна власт
Λαός	people, crowd, mass	народ	народ
Λαρδί	lard	сланина	сланина
Λάρυγξ (λάρυγγας)	larynx, throat, gullet	грло	грло
Λασκάρω	loosen	олабавувам	олабавити
Λασκάρω	loosen	отпуштам	попустити
Λάσο	lariat	ласо	ласо
Λάστιχο	rubber	гума	гума
Λάστιχο	rubber	ластик	ластика
Λάστιχο (καουτσούκ)	rubber, caoutchouc	каучук	каучук
Λατινικός	latin, roman	латински	латински
Λατομείο	stone-pit, quarry	каменолом	каменолом
Λατόμος	quarryman	каменорезец	каменоломац
Λατρεία	worship, idolatry, adoration	обожавање	обожавање
Λατρευτός	beloved, adored	обожаван	обожаван
Λατρεύω	belove, adore	обожавам	обожавати
Λάτρης	adorer	обожавач	обожаватељ

Λαχάνιασμα	panting, puffing, gasping	задишување	задихање
Λαχνός	lottery ticket, prize	среќка	среќка
Λέαινα	lioness	лавица	лавица
Λεβάντα	lavender	лаванда	лаванда
Λεβεντιά	manliness, generocity of heart, dash	храброст	храброст
Λεγεώνα	legion	легија	легија
Λεγεωνάριος	legionary	легионер	легионар
Λέγω	say, tell	кажувам	казати
Λέγω	say, tell	говорам	говорити
Λέγω (πλαγιάζω)	put to bed, lay down	лежам	лежати
Λεηλασία	pillage, looting, plundering	кражба	краѓа
Λεηλατώ	pillage, plunder, loot	пленам	пленити
Λειτουργία	service, office, position	служба	служба
Λειώνω	melt, thaw, dissolve	се топам	топити
Λεκάνη (λεγένι)	wash basin, wash- stand	леген	лавор
Λεμονάδα	lemonade	лимонада	лимунада
Λεμόνι	lemon	лимон	лимун
Λεμονιά	lemon-tree	лимон	лимун
Λεξικό	dictionary	речник	речник
Λεξικογράφος	lexicographer	писател на лексикон	писац речника
Λεοπάρδαλη	leopard	леопард	леопард
Λεπίδα	blade	острица	оштрица
Λεπίδα	blade	жилет	жилет
Λέπρα	leprosy	лепра	лепра
Λεπτά (χρήματα)	money	пари	паре
Λεπταίνω	get thinner	слабеам	ослабити
Λεπτό	minute	минута	минут
Λεπτός	slim	тенок	танак
Λέπω (λοπίζω, αποφλοιώ, ξεφλοίζω)	bark, strip	лупам	улити
Λέσχη	club	клуб	клуб
Λεύκανση	bleaching, turning white	белење	белење
Λευκός	white	бел	бело, бео
Λευκόχρυσος (πλατίνα)	platinum	платина	платина
Λεύκωμα (Ιατρ.)	leucoma	албумин	албумин
Λευτεριά	freedom, liberty	слобода	слобода
Λευχαιμία	leukemia	леукемија	леукемија
Λεωφορείο	bus, omnibus	автобус	аутобус
Λεωφόρος	boulevard, avenue	авенија	авенија
Λεωφόρος	boulevard, avenue	булевар	булевар
Λήγω	end, terminate, expire, run out	завршувам	завршити
Λήθη	Lethe, forgetfulness, oblivion	заборав	заборав
Λημέρι	den, hideout, retreat	скривница	скровиште
Λησμονώ	forget, unlearn	заборавам	заборавити
Ληστής	robber, bandit, gunman, gangster	крадец	крадљивац
Λήψη	taking	земање	узимање
Λιανίζω	chop up/hash up	сечам	сечи
Λιβάδι	lawn	ливада	ливада
Λιβάνι	incense	темјан	тамњан
Λιβανίζω	incense	кадам со темјан	кадити тамњаном
Λιβάνισμα	incensing	кадење	каѓење
Λιγάκι	trifle	малечко	мало
Λιγνίτης	lignite, brown coal	лигнит	лигнит
Λιγνιτωρυχείο	lignite pit/ mine	рудник на лигнит	рудник лигнита
Λιγνός	thin	тенок	танак
Λίγος (αμαλός, μικρός)	little, scant, few	мал	мало

Λίγος	little, scant, few	мал	мален
Λίθος	stone	камен	камен
Λίθινος	stone	каменит	каменит
Λίθινος	stone	од камен	камени
Λίκνο	cradle, cot, crib	колевка	колевка
Λιμάνι	port	пристаниште	пристаниште
Λιμάρω	file, rasp	турпијам	турпијати
Λιμενικός	port	пристаништен	пристанишни
Λιμνάζω	stagnate, be/lie stagnant	стагнирам	стагнирати
Λίμνη	lake, pool, pond	езеро	језеро
Λιμός	starvation, famine	глад	глад
Λιμπρέτο	libretto	либрето	либрета
Λιμώδης	hungry, starving, greedy	гладен, глад	гладан
Λινάρι (λίνον)	flax	лен	лан
Λινός	linen, cambric	ленен	ланен
Λιοντάρι	lion	лав	лав
Λιποθυμία	faint, swoon, blackout	несвестица	несвестица
Λιποθυμία	faint, swoon, blackout	малаксаност	малаксавост
Λιπόθυμος	fainted	онесвестен	онесвестен
Λιπόθυμος	fainted	омалаксан	малаксао
Λιποθυμώ	faint, swoon, pass out	онесвестувам	онесвестити се
Λίπος	fat, grease	маст	маст
Λιποτάκτης	deserter, defector	дезертер	дезертер
Λιποτακτώ	defect	дезертирам	дезертирати
Λίρα	pound, sovereign	фунта	фунта
Λίστα	list, catalogue	листа	листа
Λιτανεία	litany, procession	литанија	литанија молитве
Λίτρο	litre	литар	литар
Λογάριθμος	logarithm	логаритам	логаритам
Λογική	logic	логика	логика
Λογική	logic	разум	расуђивање
Λογοκρίνω	censor	цензурирам	цензурисати
Λογοκρισία	censorship	цензура	цензура
Λογοκριτής	censor	цензор	цензор
Λογομαχία	controversy, argument, dispute	препирање	препирка
Λογομαχώ	quibble	се препирам	препирати
Λόγος	speech	говор	говор
Λόγος	speech	разговор	разговор
Λοιμώδης	infectious, pestilential	заразен	заразан
Λοίμωξη	infection	зараза	зараза
Λοξεύω (λοξοδρομώ)	swerve, deviate	искривувам	искривити
Λοξός	slanting, sloping, eccentric, odd	крив, искривен	крив
Λόρδος	lord	лорд	лорд
Λοστός	crowbar, iron bar	полуга	(железна) полуга
Λοστός	crowbar, iron bar	лост	лост
Λοταρία	lottery, raffle	лото	лото
Λοταρία	lottery, raffle	лотарија	лутрија
Λούζω (λούω)	bathe	капам	купати
Λουκάνικο	sausage	колбас	кобасица
Λουκέτο	padlock	катанец	катанац
Λουκούμι	turkish delight	локум	локум
Λουλούδι	flower	цвет	цвет
Λούσιμο	shampoo, bath	капење	купање
Λοχαγός	captain	капетан	капетан вода
Λόχος	detachment, unit, troop	чета	чета

Λυγμός	sob	плачење	плач
Λύκειο	high school, lyce	гимназија	гимназија
Λύκος	wolf	волк	вук
Λυκόφως	twilight, dusk	самрак	сумрак
Λυντσάρισμα	lynching	линчување	линчовање
Λύνω (λύω)	undo, untie, unfasten, release	разрешувам	разрешити
Λύπη	pain, sorrow, sadness, grief	тага	туга
Λυπημένος	sad, sorrowful, distressed	тажен, натажен	тужан
Λυπημένος	sad, sorrowful, distressed	разжалостен	жалостан
Λυπώ	afflict, distress, sadden, grieve	жалостам	жалостити
Λύρα	lyre	лира	лира
Λυρικός	lyric	лирски	лирски (песник)
Λυρισμός	lyricism	лиризам	лирика
Λύση (λύσιμο)	solution, rescript, untying	решение	решење
Λύσσα	fury, rage, fierceness	бес	бес
Λυσσάζω	fury, rage, fierceness	побеснувам	побеснити
Λυσσάζω	fury, rage, fierceness	збеснувам	беснети
Λυτός	loose, undone, untied	разврзан	развезан
Λυτός	loose, undone, untied	отврзан	одвезан
Λύτρα	ransom	откуп	откуп
Λυτρώνω	ransom, redeem, free	откупувам	откупити
Λωτός	lotus	лотос	лотос
Μαγαζί	shop, store	продавница	продавница
Μαγγάνιο	manganese	манган	манган
Μαγεία	magic	магија	магија
Μαγειρείο	kitchen	кујна	кухиња
Μαγιονέζα	mayonnaise	мајонез	мајонеза
Μαγνήτης	magnet	магнет	магнет
Μαγνητίζω	magnetize	магнетизирам	магнетизовати
Μαγνητικός	magnetic	магнетен	магнетски
Μαγνητισμός	magnetism	магнетизам	магнетизам
Μάγουλο	cheek	образ	образ
Μάζα	mass	маса	маса
Μαζί (ομού)	together	заедно	заједно
Μαθαίνω	learn, get to know	учам	учити, научити
Μάθημα	lesson, homework, class	лекција	лекција
Μαθηματικά	mathematics	математика	математика
Μαθηματικός	mathematician	математички	математички
Μαθημένος	learned	научен	научен
Μάθηση	learning, instruction	учење	учење
Μαθητής	pupil, schoolboy	ученик	ученик
Μαία (μαμή)	midwife	баба	бабица
Μαιευτήρας	obstetrician	акушер	акушер
Μαιευτήριο	maternity home/clinic	породилиште	породилиште
Μαϊμού	monkey	мајмун	мајмун
Μάϊος	May	Мај	Мај
Μαΐστρος (ΝΔ άνεμος)	mistral, NW wind	маестрал	маестрал
Μακάριος	happy, fortunate, blissfull	блажен	блажен
Μακαριότητα	blessedness	блаженство	блаженство
Μακαρίτης	late, deceased	покојник	покојник
Μακαρόνι	spaggetti, macaroni	макарони	макарони
Μακεδονία	Macedonia	Македонија	Македонија
Μακεδονικός	Macedonian	Македонски	Македонски
Μακεδών	Macedonian	Македонец	Македонец
Μακραίνω	lengthen, extend	удолжувам	продужити

Μακριά	far, afar, far away/off	далеку	далеко
Μακρινός	remote, far, faraway, distant	далечен	далек
Μακρόθυμος	forbearing, tolerant, indulgent	трплив	стрпљив
Μάκρος	length	должина	дужина
Μακρύς	long, lengthy	долг	дуг, дугачак
Μαλακός	soft, tender, smooth, mild, gentle	мек	мекан
Μαλακώνω	make soft, soften (up)	омекнувам	умекшати
Μάλαμα	gold	злато	злато
Μαλλί	hair	волна	вуна
Μαλλιά (κόττη, κόσσα)	hair	коса	коса
Μάλλινος	woollen, wolly	волнен	вунен
Μαλώνω	scold, tell off, jump on	прекорувам	прекорити
Μαμά (μάνα)	mamma, mammy	мама	мама
Μαμά (μάνα)	mamma, mammy	мајка	мајка
Μάμμη	grandmother	баба	баба
Μαμή	midwife	акушерка	акушерка
Μαμούθ	mammoth	мамут	мамут
Μαμούνι	insect	бубичка	буболечка
Μανία	mania, madness	манија	манија
Μανιώδης (μανιακός)	inveterate, maniacal	манијачки	манијак
Μανικέτι	cuff	манжетна	манжета
Μανίκι	sleeve	ракав	рукав
Μανικιούρ	manicure	маникир	маникир
Μανιτάρι	mushroom	печурка	печурка
Μανιτάρι	mushroom	гава	гљива
Μανόμετρο	manometer	манометар	манометар
Μανούβρα	manoeuvre	маневар	маневар
Μανταρίνι	mandarin, tengerine	мандарина	мандарина
Μαντάρω	darn, mend	закрпувам	закрпити
Μαντάτο	news, message, tidins	вест	вести
Μαντατοφόρος	messenger	гласник	гласник
Μαντολίνο	mandolin	мандолина	мандолин
Μαράζι	hart-ache, pining, gnauing	мака	мука
Μαργαρίνη	margarine	маргарин	маргарин
Μαργαρίτα	daisy, marguerite	маргарита	маргаритка
Μαργαριτάρι	pearl	бисер	бисер
Μαρίδα	fry, brown picarel	вид ситна риба	ситна риба
Μαριονέττα	marionette, puppet	марионетка	марионета
Μάρκα	make, brand	марка	марка
Μάρκα	make, brand	знак	знак
Μαρκάρω	mark, brand, stamp, tick off	означувам	означити
Μαρκήσιος	marquis	маркиз	маркиз
Μάρκο (νόμισμα)	mark	марка	марка
Μαρμάρινος	marble	мермерен	мермерни, мраморни
Μάρμαρο	marble	мермер	мермер, мрамор
Μαρμελάδα	marmalade	мармелад	мармелада
Μαρξισμός	Marxism	марксизам	марксизам
Μαρξιστής	Marxist	марксист	марксиста
Μαρς	march	марш	марш
Μάρτιος	March	Март	Март
Μάρτυρας	witness	сведок	сведок
Μαρτύριο	martyrdom, suffering, torture	мачење	мучење
Μαρτυρώ	testify, give evidence	сведочам	сведочити
Μας (Αντωνυμία)	us	нас	нас
Μάσημα	chewing, mastication	џвакање	жвакање

Μασιά	(fire)poker, tongs	маша	маше
Μάσκα	mask, disguise, guise	маска	маска
Μασκαράς	masked person, masker	маскиран чобек	чобек са маском
Μασκαρεύω	disguise, mask	маскирам	машкарити
Μασόνος	(free) mason	масон	масон
Μαστίγωμα	whipping, lashing, slashing	бичување	бичевање
Μαστίζω	plague, infest, ravage	бичувам	бичувати
Μάστορας (μάστωρ, μήστωρ)	foreman, head workman	мајстор	мајстор
Μαστός	breast	града	груди
Μασώ	chew, masticate	џвакам	жвакати
Ματαιοδοξία	vanity, vainglory, conceit	суетност	сујетност
Ματαιόδοξος	vain, vaiglorious, conceited	суетен	сујетан
Μάτι	eye	око	око
Ματιά	glance, look	поглед	поглед
Ματογυάλια	spectacles,eyeglasses	очила	наочале
Μάτς	match	меч	меч
Ματώνω	bleed	окрвувам	крварити
Μαυρίζω	blacken, make/get dark	црнам	црнити
Μαυρίζω	blacken, make/get dark	поцрнувам	поцрнети
Μαύρισμα	blackening	поцрнување	црнина
Μαύρος (κύρνος, σκότιος)	black, dark, brown	црн	црн
Μαυσωλείο	mausoleum	мавзолеј	маузолеј
Μαχαίρι	knife	нож	нож
Μάχη	battle, combat, war	битка	битка
Μάχη	battle, combat, war	бој, војна	бој, борба
Μαχητής	combatant, fighter, warrior	борец	борац
Μάχομαι	fight, battle, combat	се борам	борити се
Μεγαλείο	grandeur, greatness, magnificence	величина	величанство
Μεγαλειότατος	His Majesty	величество	(његово) величество
Μεγαλομανία	megalomania	мегаломанија	мегаломанија
Μεγαλοποίηση	exaggeration	преувеличување	увеличавање
Μεγαλοποιώ	exaggerate, magnify	преувеличувам	увеличати
Μεγαλοφυής	ingenious	генијален	генијалан
Μεγαλοφυία	genius	генијалност	генијалац
Μεγαλοψυχία	magnanimity, generosity	великодушност	великодушност
Μεγαλόψυχος	magnanimous, large-hearted	великодушен	великодушан
Μέγαρο	mansion, palace	голема зграда	велика зграда
Μέδουσα	jelly-fish	медуза	медуза
Μεζές	titbit, snack	мезе	меза
Μέθη	drunkenness	пијанство	пијанство
Μεθοδικός	exact	методичен	методичан
Μεθοδολογία	methodology	методологија	методологија
Μέθοδος	method	метод	метод, метода
Μεθόριος (ουσ.)	frontier, borderline	граница	пограничан
Μεθυσμένος	intoxicated, drunk(en)	пијан	пијан, опијен
Μέθυσος	drunkard, boozer, tippler	пијаница	пијаница
Μειδιάω (μειδιώ, γελώ)	laugh	се смеам	смејати се
Μείον (Μαθημ.)	minus	минус	минус
Μειονέκτημα	disadvantage, demerit	недостиг	недостатак
Μειονεκτικός	disadvantageous	неповолен	неповољан
Μειώνω	wane, detract from	смалувам	смањити
Μείωση	decrease, wane, reduction	смалување	смањење
Μελαγχολία	melancholy, gloom	меланхолија	меланхолија
Μελαγχολικός	melancholic, melancholy, gloomy	меланхоличен	меланхоличан
Μελάνι	ink	мастило	мастило

Μελένιος	mabe with honey, sweet as honey	меден	меден
Μελέτη	study, preparation	учење	учење, студије
Μελέτη	study, preparation	проучување	проучавање
Μελετώ	study, read, learn	изучувам	учити
Μελετώ	study, read, learn	проучувам	проучавати
Μέλι	honey	мед	мед
Μέλισσα	bee	пчела	пчела
Μελισσοκομία	bee-keeping	пчеларство	пчеларство
Μελισσοκόμος	bee-keeper, bee-master, apiarist	пчелар	пчелар
Μέλλω	intend	имам намера	намеравати
Μελόδραμα	melodrama	мелодрама	мелодрама
Μελοποίηση	setting to music	компонирање	компоновање
Μέλος (π.χ. Επιτροπής)	member	член (на комитет)	член
Μελωδία	melody, tune	мелодија	мелодија
Μελωδικός	melodic	мелодичен	мелодичан
Μελώνω	smear with honey	мачкам со мед	мажа с мед
Μεμβράνη	membrane	мембрана	мембрана
Μενταγιόν	locket, medallion	медалјон	медаљон
Μένω (διαμένω)	live, stay, put up	живеам	живети
Μένω (διαμένω)	live, stay, put up	опстанувам	становати
Μέρα	day, daytime	ден	дан
Μεριά	place, spot, way	страна	страна
Μερίδα	portion, serving, helping	порција	порција
Μερίδιο (μέρισμα)	portion, serving, helping	дел	део, деоница
Μεροκαματιάρης	day-labourer, day-worker	надничар	дневничар
Μεροληπτώ	discriminate, be biassed	пристрастен сум	пристрати
Μεροληψία	partiality, prejudice, discrimination	пристрастност	пристраност
Μέρος	place, spot, side, way	место	место
Μέρος (τμήμα)	part	дел	део
Μέσα	in, into, inside, within, indoors	внатре	унутра
Μεσαίος	middle	среден	средњи
Μεσαίωνας	the Middle Ages	средневековие	средњи век
Μεσάνυκτα	midnight	полноќ	поноћ
Μέση	half, middle, mid	средина	средина
Μεσήλικας	middle-aged	средновечен	средовечан човек
Μεσιτεία	mediation, brokerage	посредништво	посредништво
Μεσίτης	broker, mediator, agent	посредник	поредник
Μέσο	middle, mid	средство	средство
Μεσογειακός	mediterranean	средоземен	средоземни
Μεσόγειος Θάλασσα	Mediterranean sea	Средоземно Море	Средоземље
Μεσολάβηση	mediation, intervention	посредништво	просредовање
Μεσολαβώ	intervene in, mediate, interpose	посредувам	просредовати
Μεσολαβώ	intervene in, mediate, interpose	интервенирам	интервенисати
Μέσος	middle, medium	среден	средњи
Μεσσίας	Messiah	Месија	Месија
Μεσσίας	Saviour, Messiah	Спасител	Спаситељ
Μεστός (πλέως, έμπλεως, πλήρης)	tough, ripe, mature	полн	пун
Μεστώνω	mature, ripen, grow mature	зреам	зрети
Μεστώνω	mature, ripen, grow mature	узревам	сазрети
Μεταβάλλω	alter, change into, transform	променувам	променити
Μεταβάλλω	alter, change into, transform	изменувам	мењати
Μεταβατικός	transitive, transitional	преоден	преносан
Μεταβιβάζω	transmit, convey	пренесувам	преносити
Μεταβλητός	variable, mutable	променлив	променљив
Μεταβολή	alteration, change, modification	измена	измена

Μεταβολή	alteration, change, modification	промена	промена
Μεταγγίζω	transfuse	преливам	прелити
Μεταγλωττίζω	translate, transcribe	преведувам	преводити
Μεταγραφή	transcription, transliteration	препишување	преписивање
Μεταγράφω	transcribe, transliterate	препишувам	преписивати
Μεταδότης	transmitter	предавател	предавател
Μετάθεση	transfer	преместување	премештање
Μεταθέτω	remove, transfer	преместувам	преместити
Μετακόμιση	moving out, removal	пренесување	преселење
Μετάληψη	Holy Communion	причестување	причест
Μεταλλάσσω	change, convert, permute	изменувам	изменити
Μεταλλείο	mine	рудник	рудник
Μεταλλευτής	miner	рудар	рудар
Μεταλλικός	metal, metallic	метален	метални
Μετάλλιο	medal	метал	медаља
Μέταλλο	metal	метал	метал
Μεταλλοβιομηχανία	metal industry	металска индустрија	метална индустрија
Μεταλλουργία	metallurgy	металургија	металургија
Μεταλλουργός	metallurgist, metal worker	металург	металург
Μεταμέλεια	repentance, regrets, remorse	покајување	покајање
Μεταμελούμαι	regret, repent of, be sorry for	покајувам	покајати
Μεταμορφώνω	transform, metamorphose	преобразувам	преобразити
Μεταμόρφωση	transformation, metamorphosis	преобразување	преображај
Μεταμόρφωση	transformation, metamorphosis	метаморфоза	метаморфоза
Μεταμόσχευση	transplantation	трансплантација	трансплатација
Μεταμοσχεύω	transpalant, graft	трансплантирам	трансплатирати
Μεταμφιέζω	disguise, masquerade, mask	маскирам	маскирати
Μεταμφιεσμένος	disguised, masquerading, masked	маскиран	маскиран
Μετανάστευση	emigration, diaspora	емигрирање	емиграција
Μετανάστευση	emigration, diaspora	преселување	исељавање
Μεταναστεύω	emigrate, migrate	емигрирам	емигрирати
Μεταναστεύω	emigrate, migrate	преселувам	иселити
Μετανάστης	emigrant, émigré, migrant	емигрант	емигрант
Μετανάστης	emigrant, émigré, migrant	преселник	исељелник
Μετάνοια	repentance, remorse, penitence	покајување	покајање
Μετανοιώνω	think better, regret, be sorry for	се кајам	кајати се
Μεταξένιος	silk, silken, silky, made of silk	свилен	свилен
Μετάξι	silk	свила	свила
Μεταξοβιομηχανία	silk industry	свиларка индустрија	индустрија свиле
Μεταξοσκώληκας	silkworm	свилена буба	свилена буба
Μεταξύ	between, among, amidst	меѓу	међу
Μεταπωλώ	re-sell, retail, sell again	препродавам	препродати
Μεταρρυθμίζω	reform, alter, rearrange, modify	реформирам	реформирати
Μεταρρύθμιση	reform, alteration, modification	реформа	реформација
Μεταρρυθμιστής	reformer, reformist	реформатор	реформатор
Μεταστροφή	swing, switch, veer, diversion	промена	промена
Μετατοπίζω	transpose, move, shuffle	преместувам	променити место
Μετατόπιση	shift(ing), moving, transposition	преместување	премештање
Μεταφέρω	transport, carry, bear	транспортирам	транспортовати
Μεταφορά	transportation, carriage	превоз	превоз
Μεταφορά	transportation, carriage	транспорт	транспорт
Μεταφορικός	transportational	транспортен	транспортни
Μεταφορικός	transportational	превозен	превозни
Μεταφράζω	translate	преведувам	преводити, превести
Μετάφραση	translation, version, rendering	превод	превод

Μεταφραστής	translator	преведувач	преводилац
Μεταφυσική	metaphysics	метафизика	метафизика
Μεταφύτευση	transplantation	пресадување	пресађивање
Μεταφυτεύω	transplant	пресадувам	пресадити
Μεταχειρίζομαι	handle, deal, use	употребувам	употребити
Μεταχειρισμένος	used, second-hand	употребен	употребљен
Μετέχω	participate, take part in	учествувам	учествовати
Μετεωρίτης	meteorite	метеорит	метеор
Μετεωρολογία	meteorology	метеорологија	метеорологија
Μετεωρολόγος	meteorologist, weatherman	метеоролог	метеоролог
Μετονομάζω	rename	преименувам	променити име
Μετονομασία	rename	преименување	промена имена
Μετοχή	share, holdings, participation	акција	акција
Μέτοχος	shareholder, stockholder	акционер	акционар
Μετριοπάθεια	moderation, modesty, temperance	умереност	умереност
Μέτριος	mediocre, fair, modest, passable	среден	средњи
Μέτριος	mediocre, fair, modest, passable	умерен	умерен
Μετριόφρων	unpretendious, modest	скромен	скроман
Μέτρο	metre, measure	мера, метро	метар, мерило
Μετρώ	count, number, enumerate	бројам	бројати
Μετρώ	measure	измерувам	избројати
Μέτωπο	forehead	чело	чело
Μηδέν	nil, zero, naught, nought, nothing	нула	нула
Μήδομαι (διανοούμαι, σκέπτομαι)	think	мислам	мислити
Μήδος (διανόημα, σκέψη)	thought	мисла	мисао
Μήκος	length	должина	должина
Μήλο	apple	јаболко	јабука
Μήνας (μείς, μήν)	month	месец	месец
Μηνιαίος	monthly	месечен	месечан
Μηνιάτικο	monthly salary	месечна плата	месечна плата
Μηνιγγίτις	meningitis	менингит	менингитис
Μηνυτής	accusor, prosecutor	тужител	тужилац
Μηρυκαστικός	ruminative, ruminant	преживар	преживар
Μήτε	nor	ниту	нити
Μητέρα	mother	мајка	мајка
Μητριαρχία	matriarchy	матријахат	матријархат
Μητρικός	motherly, maternal, mother	мајчински	мајчински
Μητροπολίτης	Metropolite, metropolitan bishop	митрополит	митрополит
Μηχανή	machine, engine, motor	машина	машина
Μηχάνημα	machine	апарат	апарат
Μηχανικός (Επίθ.)	mechanical	машински	машински инженер
Μηχανορραφία	machination, intrigue	махинација	махинација
Μιγνύω (μίγνυμι, μειγνύω)	mix up	мешам	мешати, измешати
Μιζέρια	misery, wretchedness	мизерија	мизерија
Μικροβιολογία	micribiology	микробиологија	микробиологија
Μικροβιολόγος	micribiologist	микробиолог	микробиолог
Μικρόνους	narrow-minded	малоумен	малоуман
Μικροοργανισμός	microorganism	микроорганизам	микроорганизам
Μικροπράγματα	odds and ends, trifles	ситни	ситница
Μικρός	little, small, young	малечок	мален, мали
Μικροσκοπικός	microscopic, tiny, minute	микроскопски	микроскопки
Μικροσκόπιο	microscope	микроскоп	микроскоп
Μικρόψυχος	faint-hearted	малодушен	малодушан
Μικτός (μεικτός)	mixed	мешовит	мешан
Μίλημα	talk, chat	говор	говор

Μίλι	mile	милја	миља
Μιλιούνι	million	милион	милион
Μιλώ	speak, tell, talk, discuss	говорам	говорити
Μίμηση	facial expressions	мимика	мимика
Μιμούμαι	imitate, copy, mimic	имитирам	имитирти
Μιναρές	minaret	минаре	минарет
Μισαλλοδοξία	intolerance	нетолерантност	нетолерантност
Μισάνοικτος	half open	полуотворен	полуотворен
Μισητός	hated, hateful	омразен	мрзак
Μισθοδοσία	payment of salary/wages, pay	плата	исплата
Μισθοδοτώ	pay wages/a salary	исплатувам	исплатити
Μισθός	salary, pay, wage	плата	плата
Μισόγυμνος	half-naked	полугол	полунагао
Μισογύνης	misogynist, woman-hater	женомразец	женомрзац
Μίσος	hatred, hate	омраза	мрзња
Μισοφέγγαρο	half-moon	полумесечина	полумесец
Μισώ	hate, abhor, detest	мразам	мрзети
Μνήμα	tomb, grave	гроб	гроб
Μνημείο	monument, memorial, record	споменик	споменик
Μνησίκακος	malicious, spiteful, resentful	злопамтен	злопамтило
Μόδα	fashion, style, vogue, cult	мода	мода
Μοιάζω	resemble, take after, look alike	личам	личити
Μοίρα	destiny, fate, fortune	судбина	судбина
Μοίρα	destiny, fate, doom	степен	степен
Μοιράζω (διαιρώ, Αόρ. διείλον)	share (out/in), divide	делам	делити
Μοιράζω	share (out/in), divide	разделувам	разделити
Μοιραίος	fatal, inevitable, fateful	судбоносен	судбоносан
Μοιραίος	fatal, inevitable, fateful	фатален	фаталан
Μοιρολογώ	bewail, lament	оплакувам	оплакивати
Μοιρολόϊ	bewailing, lamentation	оплакување	оплакивање
Μοιχεία	adultery	прељуба	прељуба
Μόλυβδος	lead	олово	оловка
Μολύβδινος	of lead, leaden	оловен	олован
Μονάδα	unit	единица	јединица
Μοναδικός	unique, single, sole, singular	единствен	јединствен
Μονάζω	become a monk/nun	живеам осамено	живети усамљен
Μονάρχης	monarch	монарх	монарх
Μοναρχία	monarchy	монархиа	монархија
Μοναστήρι	monastery	манастир	манастир
Μονάχα (μόνον)	only, alone, solely, merely	само	само
Μοναχή	nun	монахиња	монахиња
Μοναχογιός	only son	единствен син	син јединац
Μοναχοκόρη	only daughter	единствена ќерка	ћерка јединица
Μοναχοπαίδι	only child	единствено дете	једно дете
Μονάχος (μονήρης)	alone, by oneself, own	сам	сам, самотан
Μονιμοποίηση	stabilization, permanency	стабилизирање	стабилизација
Μονιμοποιώ	stabilize, make permanent	стабилизирам	стабилизовати
Μονόγραμμα	monogramme	монограм	монограм
Μονογραφία	monographe	монографија	монографија
Μονοθεϊσμός	monotheism	монотеизам	монотеизам
Μονόλογος	monologue	монолог	монолог
Μονομαχία	duel, single combat	двобој	двобој
Μονομέρεια	one-sidedness, partiality	едностраност	једностраност
Μονομερής	one-sided, partial, unirateral	едностран	једностран
Μονοπώλιο	monopoly	монопол	монопол

Μόνος (ἅμος, ἀμός, ένας)	alone, own, sole,	сам	сам, самотан
Μονός	single	непарен	непаран
Μονοτονία	monotony, sameness, uniformity	монотонија	монотонија
Μονότονος	monotonous, unvaried, unrelieved	монотон	монотон
Μονόφθαλμος	one-eyed	едноок	једноок
Μοντέλο	model, style, pattern	модел	модел
Μοντέρνος	modern, contemporary	модерен	модеран
Μονώνω	isolate, insulate	изолирам	изоловати
Μόνωση	isolation, insulation	изолирање	изолација
Μονωτικός	insulating	изолационен	изолациони
Μοριακός	molecular	молекулен	молекуларан
Μόριο	molecule, atom	молекул	молекул
Μορφασμός	grimace, grin, wince, pout	гримаса	гримаса
Μορφολογία	morphology	морфологија	морфологија
Μορφώνω	educate, school, teach	образовам	образовати
Μόρφωση	education, schooling, learning	образование	образовање
Μορφωτικός	educational, cultural, instrustional	образовен	образовни
Μοσχάρι	calf	теле	теле
Μοτέρ	motor	мотор	мотор
Μουγγαμάρα	dumbness, dead silence	немост	немост
Μουγγός	mute, dumb	нем	нем, глувонем
Μουγκρίζω (μουκανίζω)	moo, groan, moan	мукам	мукати
Μουγκρίζω (μουκανίζω)	moo, groan, growl	рикам	рикати
Μουλάρι	mule	муле	муле
Μούμια	mummy	мумија	мумија
Μουριά	mulberry tree	дудинка	дуд
Μουρλαίνω	drive crazy/mad, go mad	полудувам	полудети
Μουρμούρα	murmuring, muttering	мрморење	мрмљање
Μουρμουρίζω	murmur, mutter	мрморам	мрмљати
Μούσα	muse, poetic genious	муза	муза
Μουσακάς	moussaka	мусака	мусака
Μουσαμάς	oilcloth, tarpaulin	мушама	мушема
Μουσαφίρης	guest, visitor	гостин	гост
Μουσείο	museum	музеј	музеј
Μουσελίνα	muslin	муслин	муслин
Μουσική	music	музика	музика
Μουσικός (Ουσιαστ.)	musician	музикант	музичар
Μουσικοσυνθέτης	composer	композитор	композитор музике
Μουσμουλιά	medlar tree, loquat tree	мушмула	мушмула
Μουσουλμάνος	muslim, moslem	муслиман	муслиман
Μούτρο	face	лице	лице
Μοχθηρία	malice, nastiness, malignancy	злоба	злоба
Μοχθώ	work hard, sweat, labour	се трудам	трудити се
Μπαγιατεύω	stale, go/get stale	станувам бајат	обајатити
Μπαγιατεύω	stale, go/get stale	стареам	остарити
Μπαγιάτικος	stale, fusty, off	бајат	бајат
Μπακάλης	grocer	бакал	бакалин
Μπακαλιάρος	codfish, salted cod, haddock	(сушен) бакалар	бакалар
Μπακάλικο	grocery	бакалница	бакалница
Μπακίρι	copper	бакар	бакар
Μπαλάντα	ballad	балада	балада
Μπαλαρίνα	ballerina	балерина	балерина
Μπαλέτο	ballet	балет	балет
Μπαλκόνι	balcony, verandah	балкон	балкон
Μπαλτάς	chopper, hatchet, pole-ax(e)	секирче	секира

Μπάλωμα	patch	крпење	крпљење
Μπαλώνω	patch, repair, mend	крпам	крпити
Μπαλώνω	patch, repair, mend	закрпувам	закрпити
Μπαμπάκι	cotton	памук	памук
Μπαμπάς	dad(dy), papa	татко	тата, отац
Μπανάνα	banana	банана	банана
Μπάντα, ορχήστρα	banda	банда	банда
Μπάντα, ορχήστρα	banda	оркестар	оркестар
Μπαούλο (σενδούκη, κάσα)	trunk, chest	сандак	сандук
Μπάρμπας	uncle	чичко	чика
Μπαρμπέρης	barber	бербер	берберин
Μπαρμπούνι	red mullet	барбун	барбун
Μπαρούτι (πυρίτις)	gun-powder	барут	барут
Μπαταρία	battery, accumulator	батерија	батерија
Μπεκρής	drunkard, tippler, boozer	пијаница	пијанац
Μπελάς	trouble, worry, bother, nuisance	беља	белај, невоља
Μπετόν	concrete	бетон	бетон
Μπιζέλι	pea	грашок	грашак
Μπιλιάρδο	billiards, pool	билијард	билиар
Μπίρα	beer	пиво	пиво
Μπιραρία	beerhouse, pub, bar	пивница	пивница
Μπισκότο	biscuit	бисквит	бисквит, кекс
Μπιφτέκι	hamburger	плескавица	пљескавица
Μπλοκ	notepad, notebook	блок	блок
Μπλοκάρω	block (off/up), stop up	блокирам	блокирати
Μπλούζα	blouse	блуза	блуза
Μπογιά (βαφή)	paint, dye	боја	боја
Μπογιατίζω (βάφω)	paint	бојадисувам	бојити
Μπόλι (εμβόλιο)	vaccine, vaccination, inoculation	вакцина	вакцина
Μπολιάζω (εμβολιάζω)	vaccinate, inoculate	вакцинирам	вакцинисати
Μπόμπα (βόμβα)	bomb	бомба	бомба
Μπόρα (θύελλα)	downpour, downfall, storm	бура	бура
Μπορώ	can, be able	можам	моћи
Μπότα	boot	чизма	чизма
Μπουκέτο	bouquet, bunch of flowers	букет	букет
Μπουμπούκι	bud	пупка (на цвет)	цветни пупољак
Μπουμπουνίζω	boom out, mutter	грмам	грмети
Μπούστος	bust, bosom	биста	биста
Μπούτι	thigh	бут, колк	бут
Μπούφος (βύας)	horn-owl	був	буљина
Μπράβο	well done, hear	браво	браво
Μπριγιαντίνη	brilliantine	брилјантин	брилиантин
Μπριζόλα	chop, steak, cutlet	кременадла	кременадла
Μπρίκι	coffee-pot	ѓезве	џезва
Μπροστά	ahead, forward, in front	напред	напред
Μπροστινός	front, forward, fore	преден	предни
Μπρούντζινος	brass, bronze	бронзен	бронзан
Μπρούντζος	brass, bronze	бронза	бронза
Μυαλό	brain, mind, head	мозок	мозак
Μύγα (μυία)	fly	мува	мува, муха
Μυγδαλιά	almond tree	бадем	бадем
Μύδι	mussel	школка	школка
Μύζω (βυζαίνω)	feed, suckle	смукам	сисати, дојити
Μυθικός	mythical	митски	митски
Μυθιστόρημα	romance, novel	роман	роман

Μυθιστοριογράφος	writer of fables	баснописец	романописец
Μυθολογία	mythology	митологија	митологија
Μύθος	myth, fable, legend	мит	мит
Μυλόπετρα	millstone	воденичен камен	млинов камен
Μύλος	mill, flourmill, watermill	мелница	млин
Μυλωνάς	miller	мелницар	млинар
Μυριάδα	myriad	десетици илиади	десет хиљада
Μυρίζω	smell, scent	мирисам	мирисати
Μυρμήγκι	ant	мравка	мрав
Μυρμηγκοφάγος	anteater, antbear	мравојад	мравојед
Μυροπωλείο	perfumery	парфимерија	парфимерија
Μυρτιά (μύρτος, μυρσίνη)	myrtle	мирта	миртилус
Μυρωδάτος	perfumed, well-smelling, fragrant	мислив	мирисан
Μυρωδιά	smell, odour, sniff, whiff	мирудија	мирис
Μυστήριο	mystery	мистерија	мистерија
Μυστηριώδης	mysterious, enigmatic	мистичен	мистериозан
Μυστηριώδης	mysterious, enigmatic	таинствен	мистериозан
Μυστικισμός	mysticism	мистицизам	мистицизам
Μυστικιστής	mystic	мистик	мистичар
Μυστικό	secret, mystery	тајна	тајна
Μυστικός	secret, clandestine	таен	тајни
Μυστρί	trowel	мистрија	мистрија
Μύτη (ρις, Γεν. ρινός)	nose	нос	нос
Μυωπικός	myopic, short/near-sighted	краткоглед	кратковидан
Μωρό	baby	бебе	беба
Μωρός	foolish, stipid, idiotic	глупав	глуп
Μωσαϊκό	mosaic	мозаик	мозаик
Να	there	да	да, хоћу да
Ναι	yes	да	да, јесте
Ναός	church	храм	храм
Ναός	church	црква	црква
Ναός	church	светилиште	ветиште
Νάρκη	mine	мина	мина
Νάρκισσος	narcissus, jonquil, daffodil	нарцис	нарцис
Νάρκωση	narcosis, anaesthesia	наркоза	наркоза
Ναρκωτικό	narcotic, anaesthetic, drug, dope	наркотик	наркотик
Ναυάγιο	shipwreck	бродолом	бродолом
Ναυαγός	shipwrecked person	бродоломец	бродоломац
Ναυαγοσώστης	lifesaver, lifeboatman	спасител	спаситељ
Ναυαγώ	be wrecked	трпам бродолом	доживети бродолом
Ναυαρχείο	admiralty	адмиралитет	адмиралитет
Ναυαρχείο	admiralty	поморство	поморска власт
Ναύαρχος	admiral	адмирал	адмирал
Ναυμαχία	sea fight	поморска битка	поморски рат
Ναυπηγική	shipbuilding, naval architecture	бродоградња	градба на брод
Ναυπηγός	shipbuilder, naval architect	бродоградител	бродоградитељ
Ναυπηγώ	build/constract a ship	градам брод	градња бродова
Ναυσιπλοΐα	navigation, shipping	навигација	навигација
Ναυσιπλοΐα	navigation, shipping	повидба	бродарство
Ναύτης	seaman, sailor	морнар	морнар
Ναύτης	seaman, sailor	морепловец	навигатор
Ναυτία	seasickness, nausea	морска болест	морска болест
Ναυτικός	seaman, sailor, mariner, seafarer	морнар	морнар
Ναυτοδικείο	naval/admiralty court	поморски суд	поморски суд
Ναφθαλίνη	napthalene	нафталин	нафталин

Νέα	news	вести	новости
Νεανικός	youngful, youth, juvenile	млад	младолик
Νεαρός	young	младеж	младић
Νέγρος	negro	црн	црнац
Νέκρα	deadness	мртва тишина	мртво
Νεκροθάφτης	gravedigger	гробар	гробар
Νεκροκρέβατο	bier, coffin	мртовечки сандак	мртвачки кревет
Νεκρολογία	obituary	некролог	некрологија
Νεκρός (μορτός)	dead person	мртов	мртав
Νεκροταφείο	cemetery	гробишта	гробље
Νεκροτομείο	mortuary, morgue	мртовечница	мртвачница
Νεκροψία (αυτοψία)	autopsy	аутопсија	аутопсија
Νεκρώνω	deaden, dull, kill	умртувам	умртвити
Νέκταρ	nectar	нектар	нектар
Νέο	a piece of news	новина	ново
Νεογέννητος	new-born	новороден	новорођен
Νεοελληνική γλώσσα	modern Greek language	новогрчки јазик	новогрчки језик
Νεοελληνικός	modern Greek	новогрчки	новогрчки
Νεολαία	young-people, youth	младина	омладина
Νέος	young	млад	млад
Νέος	young	нов	нови
Νεοσύλεκτος	recruit	регрут	регрут
Νεοσύστατος	newly established	новосоздаден	новооснован
Νεότητα	juvenility	младеж, младина	младост
Νεράϊδα	fairy, water nymph	самовила	вила
Νερό	water	вода	вода
Νεροκουβαλητής	water carrier	носач на вода	водоноша
Νερομπογιά	water-colour	боја на водата	водена боја
Νερόμυλος	water mill	воденица	воденица
Νερόμυλος	water mill	воден млин	млин
Νεροπότηρο	water glass	чаша со водна	чаша за воду
Νερουλός	watery, washy	воден, наводенет	воденаст
Νεροχύτης	kitchen sink	лавабо	лавабо
Νευραλγία	neuralgia	невралгија	неуралгија
Νευριάζω	get on sb's nerves, exasperate	нервирам	нервирати
Νευριάζω	exasperate, put out of temper	правам нервозен	бити нервозан
Νευρικός	nervous, nervy	нервен	нервозан
Νευρικότητα	nervousness, excitability	нервоза	нервоза
Νεύρο	nerve	жила, нерв	живац
Νευρολογία	neurology	неврологија	неурологија
Νευρολόγος	neurologist	невролог	неуролог
Νεύρωση	neurosis	невроза	невроза
Νεφελώδης	vaporous	облачен	облачно
Νέφος	cloud	облак	облак
Νεφρός	kidney, nephron	бубрег	бубрег
Νέφτι	turpentine	терпентин	терпентин
Νεωτερίζω	innovate, brake new ground	иновирам	иновирати
Νεωτερισμός	modernity, modernism	иноваторство	иновација
Νεωτερισμός	modernity, modernism	новост	новина
Νεωτεριστής	innovator, modernist	иноватор	иноватор
Νήμα	thread, yarn, filament, fiber	конец	конац
Νήμα	thread, yarn, filament, fiber	нишка	нит
Νηνεμία	calm, lull	тишина	тишина
Νηνεμία	calm, lull	мнр, смиреност	мировање
Νηπιακός	infantile, babyish	детски	дечији

Νήπιο	infant, baby	дете	мало дете
Νήσος	island	остров	остров
Νησίδα	islet	островче	острвце
Νησιώτης	islander	островјанец	островљанин
Νησιωτικός	islander	островски	острвски
Νηστεία	fast(ing)	пост	пост
Νηστεύω (απεσθίω)	fast	постам	постити
Νηστικός	fasting, hungry	гладен	гладан
Νηφάλιος	sober, clear-headed	трезвен	трезвен
Νηφαλιότητα	sobriety, calmness, poise	трезвеност	трезвеност
Νιαουρίζω	miaow, mew	мјаукам	мјаукати
Νιαούρισμα	mewing	мјаукање	мјаукање
Νιάτα	youth miaow, mew	младост	младост
Νίκη	victory	победа	победа
Νικητήριος	victorious, triumphal	победнички	победнички
Νικητής	victor, winner, conquetor	победник	победник
Νικοτίνη	nicotine	никотин	никотин
Νικώ	win, beat, defeat	победувам	победити
Νοερός	mental	мисловен	мисаони
Νόημα	meaning, sense, significance	значење	значење
Νόημα	meaning, sense, significance	смисол	смисао
Νοημοσύνη	intelligence, intellect, mind	интелигенција	интелигенција
Νόηση	intellect, mind, perception	интелект	интелект
Νοητικός	intellectual, thinking	разумен	разуман
Νοητός	intelligible, understandable	разбирлив	разумљив
Νοθεία	falsification, adulteration, fraud	фалсификат	фалшификат
Νόθος	illegitimate, bastard	вонбрачно дете	ванбрачно дете
Νοικάρης	tenant	потстанар	станар
Νοίκι	rent, hire	кирија	кирија
Νοικιάζω	let out, hire out, rent out	изнајмувам	изнајмити
Νοικιάζω	let out, hire out, rent out	издавам под наем	изнајмити
Νοικοκυρά	landlady, housewife	газдарица	газдарица
Νοικοκυρά	landlady, housewife	домаќинка	домаћица
Νοικοκύρης	landlord, householder	домаќин	домаћин
Νοικοκυριό	household	домаќинство	домаћинство
Νομαδικός	nomadic	номадски	номадски
Νομάς	nomad	номад	номад
Νομάρχης	prefect	окружен управител	управник града
Νομαρχία	prefecture	округ	округ
Νομίζω	think, believe, suppose, seem	мислам	мислити
Νομική	legal, law, juridical	право	право
Νομικός	legal, law, juridical	правен	правник
Νομιμοποίηση	legalization	легализација	легализовање
Νομιμοποιώ	legalize	озаконувам	озаконити
Νομιμοποιώ	legalize	легализирам	легализовати
Νόμιμος	legal, lawful, legitimate	законски	законски
Νόμιμος	legal, lawful, legitimate	легален	легален
Νομιμότητα	legality, legitimacy, lawfulness	законитост	законитост
Νομιμότητα	legality, legitimacy	легалност	легалност
Νομιμοφροσύνη	loyalty, conformity to the law	лојалност	лојалност
Νόμισμα	money, coin, currency	монета	монета
Νομισματική	numismatics	нумизматика	номизматика
Νομοθεσία	law, legislation	законодавство	законодавство
Νομοθέτης	legislator, law-giver	законодавец	законодавац
Νομοθετικός	legislative	законодавен	законодаван

Νομοθετώ	legislate, make/enact laws	издавам закон	донети закон
Νόμος	law, act	закон	закон
Νομοσχέδιο	draft of law	нацрт-закон	нацрт закон
Νομοταγής	law-abiding	лојален	лојалан
Νονός (κουμπάρος)	godfather	кум	кум
Νοσηλεύω	hospitalize	лекувам	лечити
Νόσημα	illness	болест	болест
Νοσηρός	unhealthy	нездрав	нездрав
Νοσηρός	unhealthy	болен	болешљив
Νοσηρότητα	unhealthiness	болештина	болестан
Νοσοκομείο	hospital, infirmary	болница	болница
Νόσος	illness, disease	болест	болест
Νοσταλγία	nostalgia	носталгија	носталгија
Νοστιμάδα	savour, flavor, zest, taste	вкус	укус
Νόστιμος	tasty, savoury, appetizing	вкусен	укусан
Νότα	note	нота	нота
Νοτιάς	south wind	јужен ветер	јужни ветар
Νότιος	southern	јужен	јужни
Νότος	south	југ	југ
Νούμερο	numeral, number, size, cipher	број	број
Νους	intellect, mind, sense, nous	ум, разум	ум, разум
Νοώ	understand	мислам	мислити
Νοώ	understand	расудувам	разумети
Νταντά	nanny, governess	дадилка	дадиља
Ντιβάνι	divan, couch	софа	софа
Ντοκουμέντο	document	документ	документат
Ντρέπομαι	be ashamed, be shy	се срамам	срамити се
Ντροπαλός	shy, bashful, shamefaced	срамежлив	срамежљив
Ντροπή	shyness, bashfulness, modesty	срамежливост	срамота
Ντροπιάζω	shame, disgrace, lose face	засрамувам	осрамотити
Ντροπιάζω	shame, disgrace, lose face	срамам	срамотити
Ντύνω	dress, cloth	облекувам	облачити
Ντύσιμο	dressing, clothing	облека	облачење
Νύκτα (νυξ, Γεν. νυκτός)	night, night-time	ноќ	ноћ
Νυκτερινός	nightly, night, nocturnal	ноќен	ноћни
Νύστα	sleepiness, drowsiness	поспаност	поспаност
Νύστα	sleepiness, drowsiness	дремка	дремљивост
Νυσταλέος	sleepy, somnolent, drowsy	поспан	поспан
Νυσταλέος	sleepy, somnolent, drowsy	дремлив	дреман
Νύχι (όνυξ)	fingernail, toenail	нокт	нокат
Νωπός	fresh	свеж	свеж
Νωρίς	early, soon	рано	рано
Νωχέλεια	indolence, nonchalance	индолентност	индолентност
Νωχελής	indolent, languid	индолентен	индолентно
Ξαγρύπνια	vigil, wake	будност	бдење
Ξαγρυπνώ	stay up, sit up	буден сум	бити будан
Ξακουστός	famous, renowned, well-known	славен	славан
Ξανά	again	одново	поново
Ξαναβάζω	put/set/place back	повторно поставувам	поново ставити
Ξαναβγάζω	take out again	повторно вадам	поново извадити
Ξαναβρίσκω	find again , regain, recover	повторно наоѓам	поново наћи
Ξαναγεννιέμαι	be reborn	се преродувам	препородити се
Ξαναγράφω	rewrite, write again	повторно пишувам	поново писати
Ξαναζώ	relive, live again	повторно живеам	поново живети
Ξανανιώνω	rejuvenate	подмладувам	подмладити

Ξαναρχίζω	renew, begin/start again	повторно почнувам	поново почети
Ξανάρχομαι	back again	повторно доаѓам	поново дојди
Ξανοίγω	open, cut	отворам	отворити
Ξάπλα	lying down, sprawling	лежење	лежеѓи
Ξαρματώνω	disarm sb, take away sb's gun	разоружувам	разоружати
Ξαρμάτωτος	disarmed, unarmed	разоружен	разоружан
Ξασπρίζω	whiten, bleach	избелувам	избелети
Ξασπρίζω	whiten, bleach	белам	белити
Ξαστεριά	clear skies	ѕвездено небо	звездано небо
Ξάστερος	clear, cloudless	ѕвезден	звезден
Ξαφνικός	suddenunexpected, abrupt	ненадеен	изненадан
Ξαφρίζω	skim, pick, steal, pinch, pilfer	правам пена	пенити
Ξεβάφω	discolour, fade	избелувам	избледети
Ξέβγαλμα	washing out, rinsing oyt	испирање	испирање
Ξεβίδωμα	unscrewing	одвртување	одвртање
Ξεβιδώνω	unscrew, work loose	одвртувам	одвртати
Ξεβρωμίζω	clean, wash sth clean	чистам	чистити, очистити
Ξεγαντζώνω	unhook	откачувам	откачити
Ξεγάνωτος	not tinned	некалаисан	некалајисан
Ξεγεννώ	have a delivery, be delivered of	породувам	породити
Ξεγράφω	write off, cross off/out, scratch out	избивам	избрисати
Ξεδιαλέγω	choose, sort out, pick over	одбирам	одабрати
Ξεδιαλέγω	choose, sort out, pick over	избирам	изабрати
Ξεδιπλώνω	unfold, spread out	одмотувам	одмотати
Ξεδιπλώνω	unfold, spread out	размотувам	размотати
Ξεδιψώ	quench sb's thirst	гаснам жед	угасити жеђ
Ξεζουμίζω	squeeze out, bleed with	цедам	исцедити
Ξεθάβω	disinter, exhume	ископувам	ископати
Ξεθαρρεύω	take liberties, become impertinent	охрабрувам	охрабрити
Ξεθέωμα	exhaustion, sweat, fagging out	исцрпеност	исцрпљеност
Ξεθεώνω	exhaust, wear out, fag out	исцрпен сум	исцрпети
Ξεθωριάζω	fade, discolour, bleach	избледувам	избледети
Ξεθωριάζω	fade, discolour, bleach	бледеам	побледети
Ξεκαθαρίζω	make clear, clarify, thrash out	расчистувам	расчистити
Ξεκαθάρισμα	sorting out, clearing up/off	расчистување	расчишћавање
Ξεκίνημα	start, outset, departure	старт	старт
Ξεκλιδώνω	unlock	отклучувам	откључати
Ξεκληρίζω	wipe out, exterminate	уништувам	уништити
Ξεκληρίζω	wipe out, exterminate	искоренувам	искоренити
Ξεκόλλημα	falling off	одлепување	одлепљење
Ξεκολλώ	unstick, unglue, come unstuck	одлепувам	одлепити
Ξεκομμένος	cut-off, isolated, detached	откинат	откинут
Ξεκουμπώνω	unfastened, unbutton, undo	откопчувам	откопчати
Ξεκουμπώνω	unfastened, undo, unbuckle	раскопчувам	раскопчати
Ξεκουράζω	rest, have a rest, relax	одморам	одморити
Ξεκούραση	rest, refreshment, relaxation	одмор	одмор
Ξεκουρδίζω	unwind, run down, come unwound	олабавувам	олабавити зице
Ξεκουφαίνω	deafen	оглушувам	заглушити
Ξεκρεμώ	unhook, take down, take off the hook	откачувам	откачити
Ξέμακρα	far away, at some distance	далеку	далеко
Ξεμέθυστος	sober	трезен	трезан
Ξεμεθώ	sober up	отрезнувам	отрезнити
Ξεμοναχιάζω	isolate, take aside/apart	осамувам	осамити
Ξεναγός	guide	туристички водич	водич
Ξενίζω	offer hospitality, be host to	угостувам	угостити

Ξενοδοχείο	hotel	хотел	хотел
Ξενοδόχος	hotelier, hotel-keeper/owner	хотелиер	хотелијер
Ξενώνας	guests' room/house	гостинска соба	гостинска соба
Ξεπαγώνω	unfreeze, defrost, thaw	топам	отопити
Ξεπεσμός	decline, degradation	паднат	пад
Ξεπεσμός	decline, degradation	опаднат	опадање
Ξέπλεκος	loose	расплетен	несплетен
Ξεπλέκω	let down/undo one's hair	расплетувам	распетљати
Ξεπληρώνω	pay back, repay	исплаќам	наплатити
Ξεπούλημα	sell-out	распродажба	распродаја
Ξεπουλώ	sell out, sell off	распродавам	распродати
Ξεπροβοδώ	see off, send off, go with sb	испраќам	испратити
Ξέρα	drought, dryness	суша	суша
Ξεραίνω	dry, dry up/out, run dry	исушувам	исушити
Ξεραίνω	dry, dry up/out, become dry	сушам	осушити
Ξερονήσι	desert/barren island	пуст остров	пусто острво
Ξερός	dry, dried up, arid	сув	сув, сух
Ξερός	dry, dried up, arid	исушен	исушен
Ξέρω	know, be aware of	знам	знати
Ξέρω	know, be familiar with	умеам	умети
Ξεσηκώνω	give rise to	дигам	подиѓи
Ξεσκεπάζω	uncover, take the cover off	откривам	откривати
Ξεσκέπαστος	uncovered, bare headed	откриен	откривен
Ξεσκέπαστος	uncovered, bare headed	отворен	отворен
Ξεσκίζω	rend, tear, rip, scratch	разделувам	раздерати
Ξεσκονίζω	dust	бришам прашина	брисати прашину
Ξεσκόνισμα	dusting	бришење прашина	брисање прашине
Ξεσπαθώνω	draw one's sword	вадам меч	извадити мач
Ξεσυνηθίζω	grow/get out of a habit	одвикнувам	одвикнути
Ξεσυνηθίζω	grow/get out of a habit	одучувам	одучити
Ξετινάζω	shake up, toss	тресам	трести
Ξετρελαίνω	drive sb mad	полудувам	залудети
Ξετύλιγμα	unrolling	одмотување	одмотавање
Ξετυλίγω	unroll, unfold	одмотувам	одмотати
Ξεφεύγω	escape, get out of/away/off	избегнувам	избеѓи
Ξεφορτώνω	unload, discharge	растоварам	истоварити
Ξεφουσκώνω	deflate, puncture	испразнувам	испразнити
Ξεφυτρώνω	spring up, sprout up	изникнувам	изникнути
Ξεφωνητό	shout, yell, scream, cry, whoop	врисок	врисак
Ξεφωνίζω	shout, yell, scream, cry out	врискам	вриштати
Ξεχασμένος	forgotten, unplaced	заборавен	заборављен
Ξεχειλίζω	brim over, top up, fill up	поплавувам	поплавити
Ξέχειλος	overflowing, brimful	преполн	препун
Ξεχειμωνιάζω	winter, pass/spend the winter	зимувам	зимовати
Ξεχειμωνιάζω	winter, pass/spend the winter	презимувам	презимити
Ξεχνώ	forget about, be oblivious of	заборавам	заборавити
Ξεχύνω	stream	излевам	излити
Ξεχωρίζω	discriminate, separate	разделувам	разликовати
Ξεχώρισμα	sorting out, separation, distinction	разделување	разликување
Ξεχωριστός	separate, special, distinct	посебен	посебан, засебан
Ξεψυχώ	breath one's last	умирам	умирати
Ξηρασία	drought	суша	суша
Ξίδι	vinegar	оцет	оцат
Ξινίλα	sourness	киселост	киселост
Ξινισμένος	pickled	кисел	укисељен

Ξινός	sour, acid, tart	кисел	кисео
Ξιπασμένος	vain, conceited, uppity, pretentious	вообразен	уображен
Ξιφασκία	fencing, sword-play	мечување	мачевање
Ξιφολόγχη	bayonet	бајонет	бајонет
Ξιφομάχος	fencer, swordsman	мечувач	мачевалац
Ξιφομαχώ	fense	мечувам	мачевати
Ξίφος	sword	меч	мач
Ξόανο	idol, wooden statue/image	дрвен идол	дрвена статуа
Ξοδεύω	spend	трошам	трошити
Ξυλεία	wood	дрвен материјал	дрвенарија
Ξυλέμπορος	timber merchant	трговец со дрва	трговац дрветом
Ξύλινος (δένδρινος)	wooden, timbered	дрвен	дрвени
Ξύλο (δένδρο)	wood	дрво	дрво
Ξυλοκόπος	lumberman, woodsman	дрвосечач	дрвосеча
Ξυλοκρέβατο	wooden bedstead, pallet	дрвен кревет	дрвени кревет
Ξυλουργός	carpenter, joiner	столар	столар
Ξύνω	scratch, scrape	чешам	чешати
Ξύνω	scratch, scrape	стругам	стругати
Ξύπνημα	waking up, awakening	будење	буђење
Ξυπνητήρι	alarm clock	будилник	будилник
Ξύπνιος, ξυπνητός	awake, waking	буден	будан
Ξυπόλητος	barefooted	бос	бос
Ξυρίζω	shave, have a shave	бричам	бријати
Ξύρισμα	shave	бричење	бријање
Ξύσιμο	scratching, scrape, scraping	стругање	стругање
Ξύσιμο	scratching, scrape, scraping	гребење	гребање
Ξύσμα	scrapings	струготини	струготина
Ξυστά	skim, brush by, scrape along	површно	површен
Όαση	oasis	оаза	оаза
Οβίδα	bombshell, canon ball	бомба	бомба
Ογδοηκοστός	eightieth	осумнаесетти	осамдесети
Ογδόντα	eighty	осумдесет	осамдесет
Όγδοος	eighth	осми	осми
Ογκόλιθος	boulder, block of stone	камен блок	камен
Όγκος	mass, size, volume	обем	обем
Όγκος	mass, size, volume	маса	маса
Όγκος (Ιατρ.)	tumour, neoplasm	тумор	тумор
Ογκώδης	massive, bulky, voluminous	обемен	обиман
Ογκώδης	massive, bulky, voluminous	масовен	масиван
Οδεύω (βαδίζω)	walk, pace	одам	ходати
Οδεύω	proceed, advance	патувам	путовати
Οδεύω	proceed, advance	идам	ићи
Οδηγός	guide, leader	возач	возач
Οδηγός	guide, leader	возач	вођа
Οδηγός	guide, leader	водич	водич
Οδηγώ	guide, lead, drive, direct	водам	водити
Οδηγώ	guide, lead, show, direct	возам	возити
Οδηγώ	guide, show, drive, direct	упатувам	упућивати
Οδοιπορία	march, journey, walk	патување	путовање
Οδοκαθαριστής	street cleaner/sweeper	уличен чистач	чистач улице
Οδοντιατρική	dentistry	стоматологија	стоматологија
Οδοντίατρος	dentist, dental surgeon	стоматолог	стоматолог
Οδοντόβουρτσα	toothbrush	четка за заби	четкица за зубе
Οδοντογλυφίδα	toothpick	чачкалица	чачкалица
Οδοντόπαστα	toothpaste	паста за заби	паста за зубе

Οδός	street, road	улица	улица
Οδοστρωτήρας	road-roller, steam-roller	парен валјак	парни ваљак
Οδόφραγμα	barricade	барикада	барикада на улици
Οδύνη	pain, grief, affiction	болка	бол
Οδυνηρός	painful, poignant, grievous, sore	болен	болан
Οδυρμός	wailing, lamentation	плач	плач
Οθόνη	screen	екран	екран
Οικειοποίηση	usurpation, appropriation	присвојување	присвајање
Οικειοποιούμαι	usurp, appropriate, claim for oneself	присвојувам	присвојити
Οικειότητα	intimacy, familiarity	интимност	интимност
Οικία	house, home, residence	куќа	кућа
Οικία (δόμος)	house, home, residence	дом	дом
Οικιακός	domestic, home, family	домашен	домаћи
Οικοδέσποινα	hostess, mistress of the house	домаќинка	домаћица
Οικοδεσπότης	host, head of the family, house-holder	домаќин	домаћин
Οικοδομή	building, construction, structure	зграда	зграда
Οικοδομώ	build, form, erect	градам	градити
Οικονομία	economy	економија	економија
Οικονομία	economy	штедливост	штедња
Οικονομικά	finance(s)	економика	економски
Οικονομικά	finance(s)	финансски	финанцијски
Οικονομικός	economic, financial	економски	економски
Οικονομικός	economic, financial	финансики	финанцијски
Οικονομολογία	economics	економика	економија
Οικονομολόγος	economist, financier	економист	економиста
Οικονόμος	frugal, thrifty, sparing of	економски	економичан
Οικονομώ	save up, put by/aside	штедам	штедити
Οικόπεδο	building plot/site/ground	плац	плац
Οικόσημο	coat of arms, blazon	грб	грб
Οικουμένη	universe, world, globe	свет	свет
Οίκτος	compassion, mercy, pity	сожалување	сажаљење
Οικτρός	pitiful, pitiable, miserable	жален	жалостан
Οινολογία	enology	енологија	инологија
Οινολογία	enology	наука за виното	наука о вину
Οινόπνευμα	alcohol, spirit, liquor	алкохол	алкохол
Οινοπνευματώδης	alcoholic	алкохолен	алкохолни
Οινοπότης	drunkard, wine-drinker	пијаница	винопија
Οίνος	wine	вино	вино
Οκτάβα (οκταφωνία)	octave	октава	октава
Οκτάγωνος	octagonal	осмоаголен	осмоугаон
Οκτώ	eight	осум	осам
Οκτώπους (χταπόδι)	octopus	октопод	октопод
Ολέθριος	devastating, ruinous	катастрофален	катастрофалан
Ολέθριος	devastating, disastrous	разрушен	разоран
Όλεθρος	catastrophe, disaster, ruin	катастрофа	катастрофа
Ολιγαρχία	oligarchy	олигархија	олигархија
Ολιγοήμερος	short, lasting a few days	кратковремен	краткотрајан
Ολιγόψυχος	fainthearted, spitiless, timorous	малодушен	малодушан
Ολόγυρα	round, on all sides	секаде наоколу	наоколо
Ολοζώντανος	alive and kicking, full of life	жив	жив
Ολόκληρος (όλος)	whole, full, entire, all	цел, целосен	цел, целокупан
Ολοκληρώνω	complete, consummate, finish	завршувам	завршити
Ολοκλήρωση	completion, consummation	довршување	усавршавање
Ολοκληρωτικός	total, complete, absolute, whole	тоталитарен	тоталан
Ολομέταξος	all silk, of pure silk	(целосно) свилен	свилен

Ολυμπιάδα	Olympiad	олимпијада	олимпиада
Ολυμπιακός	Olympic	олимписки	олимпийски
Ομάδα	group	група	група
Ομαδικός	team, collective, joint, massive	групен	групни
Ομαδικός	team, collective,	колективен	колективни
Ομιλία	speech, talk, chat, conversation	говор	говор
Όμιλος	group, party, club, association	дружна	друштво
Ομίχλη	mist, fog	магла	магла
Ομίχω (ουρώ)	urinate	мокрам	мокрити
Ομογένεια	homogeny	еднородност	једнородност
Ομογένεια	homogeny	хомогеност	хомогеност
Ομοιοκαταληξία	rhyme	рима	рима
Όμοιος	similar, like, alike, identical	еднаков	једнак
Ομολογία	confession, admission, avowal	признание	признање
Ομολογώ	confess, admit, acknowledge	признавам	признати
Ομόνοια	peace, concord, harmony	согласност	слога
Ομοσπονδία	federation, confederacy	федерација	федерација
Ομοσπονδία	federation, confederacy	сојуз	саезни
Ομοσπονδιακός	federal	федерален	федерални
Ομοφωνία	unanimity	согласност	једногласие
Ομόφωνος	unanimous, solid	согласен	једногласан
Όνειρο	dream	сон	сан
Ονειροπολώ	dream (of/about)	мечтаам	маштати
Ονειροπολώ	daydream, dream away	сонувам	сањати
Όνομα	name	име	име
Ονομασία	naming, name, appellation	именување	именување
Ονομαστική	nominative	номинатив	номинатив
Ονομαστός	famed, famous, well-known	познат	познат
Ονοματεπώνυμο	name and surname, full name	име и презиме	име и презиме
Ονοματίζω	name, give name to, call	именувам	именовати
Οντολογία	ontology	онтологија	онтологија
Οντολογικός	ontological	онтолошки	онтолошки
Οξειδώνω	oxidize	оксидирам	оксидирати
Οξείδωση	oxodixation, rusting, rustiness	оксидација	оксидација
Οξείδιο	oxide	оксид	оксид
Οξυγονούχος	oxygenous	оксигенизиран	оксигенски
Οξύνους	sharp-witted, clear-sighted	остроумен	оштроуман
Οξύνω	sharpen, make pointed	заострувам	заоштрити
Οπερέτα	operetta, light opera	оперета	оперета
Όπιον	opium	опиум	опијум
Οπίσθιος	rear, back, hind	заден	задњи
Οπισθοδρομικός	retrogressive, regressive	назаден	назадан
Οπλή	hoof	копито	копито
Οπλίζω	arm, supply with arms	вооружувам	наоружувати
Οπλισμός	arming, armament, armour	вооружување	наоружање
Όπλο	arm, weapon, gun, rifle	оружје	оружје
Οπτική	optics	оптика	оптика
Οπτικός (Επίθ.)	optic(al), visual	оптички	оптичар
Οπωροπωλείο	fruit-store	пилјарница	пиљарница
Οραματίζομαι	have visions, envisage, dream of	имам визија	имати визију
Όραση	vision, eyesight, view	вид	вид
Ορατός	visible	видлив	видљив
Ορατότητα	visibility	видливост	видљивост
Οργανικός	organic	органски	органски
Οργανισμός	organism	организам	организам

Όργανο	organ	орган	орган
Όργανο (εργαλείο)	organ	инструмент	инструмент
Οργανοπαίκτης	musician, organist, organ player	музичар	мужичар
Οργανώνω	organize	организирам	организовати
Οργάνωση	organization, union, society	организација	организација
Οργανωτής	organizer	организатор	организатор
Οργασμός	orgasm	оргазам	оргазам
Οργή	anger, fury, rage	лутина	љутња
Όργια	orgies, excesses, Saturnalia	оргија	оргије
Όργωμα (άροσις)	ploughing, tilling, tillage	орање	орање
Οργώνω, αρόω	plough, till	орам	орати, копати
Ορειβασία	mountaineering, climbing	планинарење	планинарење
Ορειβάτης	mountaineer, climber	планинар	планинар
Ορειβατικός	mountaineering	планинарски	планинарски
Ορεινός	mountainous	планински	планински
Ορείχαλκος	brass, bronze	бронза	бронза
Όρεξη	appetite	апетит	апетит
Ορθά	rightly, correctly	право	управно
Όρθιος	stand-up, straight, upright, up	исправен	усправан
Ορθογραφία	orthography, correct spelling	правопис	правопис
Ορθογραφικός	orthographic, spelling	правописен	правописни
Ορθοδοξία	orthodoxy	православие	православие
Ορθόδοξος	orthodox	православен	православен
Ορθολογικός	rational	рационален	рационалан
Ορθολογισμός	rationalism	рационализам	рационалност
Ορθολογιστής	rationalist	рационалист	рационалиста
Ορθοπεδικός	orthopaedist, orthopaedist	ортопед	ортопед
Ορθός	right, proper, correct, wise, sound	исправен	усправан
Ορθός	right, proper, correct, wise, sound	прав	прави
Ορθώνω	erect, raise, lift, hold/stand up	се исправам	усправити се
Ορίζοντας (ορίζων)	horizon, skyline	хоризонт	хоризонт
Οριζόντιος	horizontal	хоризонтален	хоризонталан
Οριζοντίωση	lying down	хоризонталност	хоризонталност
Όριο	boundary, frontier, border	граница	граница
Όριο	limit, bound, limitation	лимит	лимит
Ορισμός	definition, determination	определување	одређивање
Ορκίζω	put sb on/under oath	се заколнувам	заклети
Ορκισμός (όρκιση)	swearing, oathtaking	заколнување	заклетва
Όρκος	oath, vow, pledge	заклетва	заклетва
Ορμήν(ε)ια	advise, counsel	упатство	упутство
Ορμήν(ε)ια	advise, counsel	совет	савет
Ορμόνη	hormone	хормон	хормон
Όρμος	bay, bight	залив	залив
Όρνεο	bird of prey, vulture	птица грабвливка	птица грабвљивица
Όρνεο	bird of prey, vulture	птица грабвливка	грабвљивац
Όρνιθα	hen, fowl	кокошка	кокошка
Ορνιθολογία	ornithology	орнитологија	орнитологија
Ορνιθώνας	hencoop, hen-house, hen-roost	кокошарник	кокошињац
Ορολογία	terminology, nomenclature	терминологија	терминологија
Όρος (βουνό)	mount	планина	планина, гора
Όρος, ο	condition, term, provision	услов	услов
Οροφή	ceiling, roof	таван	таван
Ορτανσία	hydrangea	хортензија	хортензија
Όρυζα (ρύζι)	rice	ориз	рижа
Ορυκτολογία	mineralogy	минерологија	минерологија

Ορυκτολογικός	mineralogical	минералошки	минерални
Ορυκτός	mineral	минерален	минерал
Ορυχείο	mine	рудник	рудник, рудокоп
Ορφάνεια	orphanhood	сираштво	сиротиња
Ορφανός	orphan	сирак	сиротан
Ορχήστρα	orchestra, band	оркестар	оркестар
Όσιος	holy, sacred	свет, осветен	свети
Οσμή	smell	миризба	мирис
Όσο	as long as, by the time, till, untill	колку	колико
Όσος	as much/many as	толку	толики
Οσφραίνομαι	smell, sniff at	мирисам	мирисати
Οσφυαλγία	lumbago, backache	лумбаго	лумбаго
Όταν	when, while	кога	кад
Ουδείς	a, any, anybody, anyone	никој	нико
Ουδέποτε	never	никогаш	никад
Ουδετερότητα	neutrality	неутралност	неутралност
Ουλή	scar, cicatrice	белег	белег
Ουμανισμός (ανθρωπισμός)	humanism	хуманизам	хуманизам
Ουμανιστής (ανθρωπιστής)	humanist	хуманист	хуманиста
Ουράνιος	celestial, heavenly	небесен	небески
Ουρανίσκος	palate	меко непце	непце
Ουρανός	sky	небо	небо
Ούρηση	urination, pissing	мокрење	мокрење
Ουρλιάζω	howl, scream, yell, roar, shriek	урлам	урлати
Ουρλιάζω	howl, scream, yell, roar, shriek	викам	викати
Ούρλιαγμα (ουρλιαχτό)	howling, screaming, yelling	урлање	урлање
Ούρλιαγμα (ουρλιαχτό)	howling, screaming, roaring	викање	вриштање
Ούρο	urine	урина	урина
Ουρολογία	urology	урологија	урологија
Ουδέποτε	never	никогаш	никад
Ουσία	substance, matter	суштина	суштина
Ουσιώδης	substantial, essential, vital	суштествен	суштински
Ουτάω, οτρύνω, κτυπώ	beat, hit	удирам	ударати
Ούτε	neither, nor	ниту	нити
Ουτοπία	utopia	утопија	утопиа
Ουτοπικός	utopian	утописки	утопијски
Ουτοπιστής	utopian, visionary	утопист	утописта
Οφειλέτης	debtor	должник	дужник
Οφειλή	debt, sum due	долг	дуг
Όφελος	profit, benefit, interest, use	корист	корист
Οφθαλμίατρος	eye-specialist, oculist	очен лекар	очни лекар
Οφθαλμός	eye	око	око
Όχημα	vehicle, conveyance	возило	возило
Όχι	no, not	не	не
Οχιά (έχιδνα)	adder, viper	змија, ехидна	змија
Οχληρός	troublesome, annoying	досаден	досадан
Οχύρωμα	fortification	утврда	утврђење
Οχυρώνω	fortify	утврдувам	утврдити
Παγερός	freezing, icy, ice-cold, blacial	леден	леден
Παγετώνας	glacier	ледник	ледник
Πάγιος	steady, standing, fixed, settled	стабилен	стабилан
Πάγκος	bench, seat, counter	клупа	клупа
Παγκόσμιος	universal, worldwide, global	световен	светски
Παγόβουνο	iceberg	ајсберг	леден брег
Παγώνι	peacock	паун	паун

Παγώνω	freeze	замрзнувам	замрзнути
Παγωτό	icecream	сладолед	сладолед
Παζάρι	market	пазар	вашар
Παθαίνω (πάσχω)	suffer, ail	патам	патити
Παθητικός	passive	пасивен	пасиван
Παθητικότητα	passive	пасивност	пасивност
Παθολογία	pathology	патологија	патологија
Παθολογικός	pathological, morbid	патолошки	патолошки
Παθολόγος	pathologist	патолог	патолог
Πάθος	passion (for), mania, obsession	страст	страст
Παιγνίδι	toy, play, game	играчка	играчка, игра
Παιδαγωγική	pedagogy	педагогија	педагогија
Παιδαγωγός	pedagogue, pedagogist, educator	педагог	педагог
Παιδί (τέκος, τέκνο)	child, kid	дете	дете
Παιδιάστικος	childish, puerile	детски	дечији
Παιδίατρος	pediatrician	педијатар	педијатар
Παιδικός	childish, infant, infantile	детски	дечији
Παίζω	play, sport	играм	играти се
Παίκτης	player	играч	играч
Παίρνω (λαμβάνω)	receive, take, get, obtain	земам	узети
Παίρνω (λαμβάνω)	receive, take, get, obtain	добивам	добити
Πακέτο	package	пакет	пакет
Παλαίμαχος	veteran, old-timer	ветеран	ветеран
Παλαιοντολογία	palaeontology	палеонтологија	палеонтологија
Παλαιοντολόγος	palaeontologist	палеонтолог	палеонтолог
Παλαιός	old, long-standing	стар	стар
Παλάμη	palm	дланка	длан
Παλάτι	palace	палата	палата
Παλάτι	palace	дворец	царски двор
Παλεύω	fight, struggle, wrestle, battle	се борам	борити се
Πάλη	fight, struggle	борба	борба
Παλιάτσος	clown, buffoon, fool	кловн	кловн
Παλινόρθωση	restoration	обнова	обнова
Παλούκι	stake, former	стап	стуб
Παμπάλαιος	immemorial, ancient,antiquated	престар	престар
Πάμπλουτος	immensely rich	пребогат	пребогат
Παν	erything, all, anything, all the world	свет	све
Παναγία	Virgin Mary, Our Lady	Богородица	Богородица
Πανεπιστημιακός	university	универзитетски	универзитетски
Πανεπιστήμιο	university	универзитет	универзитет
Πανθεϊσμός	pantheism	пантеизам	пантеизам
Πάνθηρ (πάνθηρας)	panther	пантера	пантер
Πανί	cloth, fabric, material	плац	платно
Πανικός	panic, scare	паника	паника
Πανίσχυρος	all powerful, mighty	семоќен	свемоћан
Πανόραμα	panorama	панорама	панорама
Παντελόνι	pair of trousers, pants	панталони	панталоне
Παντζάρι	beetroot, beet	цвекло	цвекла
Παντομίμα	pantomime, dumb show	пантомима	пантомима
Παντοτινός	everlasting, eternal, perpetual	вечен	вечит
Παντόφλα	slipper	папуча	папуча
Πανύψηλος	very tall/high, towering	многу висок	висок
Παξιμάδι	rusk	двопек	двопек
Παπαγαλίζω	parrot	зборувам како папагал	поњављати као папагај
Παπαγάλος	parrot	папагал	папагај

Παπαδιά	priest's wife	попадија	попадија
Παπάκι	duckling	патче	паткица
Πάπια	duck	патка	патка
Πάπλωμα	quilt	јорган	јорган
Πάππας	Pope, Holy Father	Папа	Папа
Παππάς	priest, parson	поп	поп
Παππούς	grandfather	дедо	деда
Πάπυρος	papyrus	папирус	папирус
Παραβάν	screen	параван	параван
Παράβαση	violation, breach, offence	престап	преступ
Παραβολή (σύγκριση)	comparison	споредување	упоредивање
Παράγγελμα	order, command	наредба	наређење
Παραγεμίζω	stuff	преполнувам	препунити
Παραγέμισμα	stuffing	преполнување	препуњење
Παραγίνομαι	be over ripe, grow too+adj	претерувам	претерати
Παράγραφος	paragraph	параграф	параграф
Παράγω	produce, generate, turn out	произведувам	производити
Παραγωγή	production, produce, growth	производство	производња
Παραγωγικός	productive, generating	продуктивен	продуктиван
Παραγωγικός	productive, generating	производствен	продуктиван
Παραγωγικότητα	productivity	продуктивност	продуктивност
Παραγωγός	producer	производител	произвођач
Παράδειγμα	example, model, pattern	пример	пример
Παραδειγματικός	paradigmatic	примерен	примеран
Παράδεισος	paradise, heaven	рај	рај
Παραδεκτός	acceptable	приемлив	прихватљив
Παραδέχομαι	admit	признавам	признати
Παραδίνω	deliver up, give in/up/over	предавам	предати
Παράδοση	delivery	предавање	предавање
Παραθερίζω	spend/pass the summer	летувам	летовати
Παράθυρο	window	прозорец	прозор
Παραθυρόφυλλο	shutter	капак за прозорец	прозорско крило
Παραίνεση	admonition, precept	совет	савет
Παραίσθηση	delusion, hallucination	халуцинација	халуцинација
Παραίσθηση	delusion, hallucination, illusion	илузија	илузија
Παραίτηση	resignation, abandonment	оставка	оставка
Παραιτώ	leave, let, abandon, drop off	оставам	оставити
Παρακαλώ	ask, beg, request	молам	молити
Παρακάτω	below	под	испод
Παράκληση	request, entreaty, prayer	молба	молба
Παρακλητικός	beseeching, imploring, entreating	молбен	молбени
Παρακμάζω	decline, decay, be on the decline	пропаѓам	пропадати
Παρακολουθώ	stalk, monitor, keep an eye on	следам	следити
Παρακράτηση	deduction, retaining	задржување	задржување
Παρακρατώ	deduct, retain	задржувам	задржати
Παραλαβή	collection, receipt, taking over	примање	примање
Παραλαμβάνω	collect, receive, take over	примам	примити
Παραλαμβάνω	collect, receive, take over	добивам	добити
Παραλήπτης	receiver, addressee	приемач	прималац
Παραλής	moneybags, well-heeled	богатник	богат
Παραλίγο	almost, nearly, narrowly	блиску	близу
Παραλλαγή	variation, variant	варијанта	варијација
Παραλληλίζω	draw a parallel between, compare to	споредувам	упоредити
Παραλληλισμός	parallelism, comparison, parallel	паралезирам	паралелност
Παράλληλος	parallel (to/with)	паралела	паралелан

Παράλογος	illogical, irrational, absurd	нелогичен	нелогичан
Παράλυση	paralysis, palsy, stroke	парализа	парализа
Παράλυτος	paralytic	парализиран	парализован
Παραμεθόριος	border, frontier	граница	граничан
Παραμένω	remain, rest, stand, stay	останувам	остати
Παράμερος	out of the way, secluded	оддалечен	одаљен
Παραμορφώνω	deform, deface, disfigure	деформирам	деформисати
Παραμόρφωση	deformation, disfigurement	деформирање	деформација
Παράνομος	illegal, unlawful, illegitimate	незаконски	незаконит
Παράξενος	strange. odd, peculiar, eccentric	чуден	чудан
Παραξηλώνω	overdo, go too far	претерувам	претеривати
Παραπέτασμα	curtain, screen	завеса	завеса
Παραπάνω	more, over, excess	повеќе	више
Παραποίηση	falsification, forging, forgery	фалсификување	фалсификат
Παραποιώ	falsify, forge, counterfeit	фалсификувам	фалсификовати
Παραπονούμαι	complain, moan, whine	се жалам	жалити се
Παραπόταμος	tributary, confluent	притока	приток
Παράπτωμα	offence, misdeed, breach	грешка	грешка
Παράρτημα	annex, addition, appendix	додаток	додатак
Παρασημοφορία	decoration	одликување	одликување
Παρασημοφορώ	decorate, invest with an order	се одликувам	одликовати
Παρασιτισμός	parasitism	паразитизам	паразитирање
Παράσιτο	parasite, pest	паразит	паразит
Παρασκευή	Friday	Петок	Петак
Παράσταση	representation	претставување	представа
Παραστάτης	advocate, aid, attendant	помошник	помоћник
Παραστάτης	advocate, aid, attendant	асистент	асистент
Παραστέκω	stand by, stick to, help, attend	помагам	помагати
Παραστέκω	stand by, stick to, help, attend	поддржувам	подржавати
Παρατείνω	extent, prolong, lengthen	продолжувам	продужити
Παραφίνη	paraffin	парафин	парафин
Παράφραση	paraphrase	парафраза	парафраза
Παραχαράκτης	falsifier, forger, counterfeiter	фалсификатор	фалсификатор
Παραχώνω	bury, cover/fill with earth	закопувам	закопати
Παραχώρηση	assignment, concession, grant	препуштање	попуштање
Παρδαλός	motley, dappled, variegated	шарен постер	шарен
Παρέα	company, society, companionship	друштво	друштво
Παρεκκλίνω	deviate, swerve, depart	скршувам	скренуити
Παρελαύνω	parade, march past	парадирам	парадирати
Παρέμβαση	intervention, interference	мешање	мешање
Παρηγορητής	comforter	утешител	утешитељ
Παρηγορώ	comfort, console, solace	утешувам	утешити
Παρθένος	virgin, maiden	девица	девица
Παρκάρω	park	паркирам	паркирати
Παρκέ	parquet, flooring	паркет	паркет
Πάρκο	park, public gardens	парк	парк
Παροικία	colony, community	колонија	колонија
Παροξύνω	exasperate, aggravate, inflame	раздразнувам	наздражити
Παροξυσμός	paroxysm, fit, spasm	раздразнување	наздраживање
Παροπλίζω	demilitarize, dismandle	разоружувам	разоружати
Παροπλισμός	laying up	разоружување	разоружање
Παρουσία	presence, attendance	присуство	присуство
Παρουσιάζω	present, introduce	претставувам	представити
Παρουσίαση	presentation, showing	претставување	представљање
Παρουσιαστικό	appearance, advent	појава	појава

Παροχή	supply, laying on, flow	давање	давање
Παρτίδα	lot, portion, part, batch	партија	партија
Παρωδία	parody, caricature, burlesque	пародија	пародија
Παρωτίτιδα	parotitis, mumps	заушки	заушке
Πασπαλίζω	sprinkle, powder, frost	посипувам	посути
Πάσσαλος	stake, beanpole, pole	столб	стуб
Πάστα	pasta	паста	паста
Παστεριώνω	pasteurize	пастеризирам	пастеризоват
Παστερίωση	pasteurization	пастеризација	пастеризација
Παστός	salted	осолен	усољен
Παστός	salted	солен	слан
Παστρεύω	clean up/out, exterminate	чистам	чистити
Πατάτα	potato	компир	кромпир
Πατέρας (τάτας, πάππας)	dad(dy), papa	татко	тата, отац
Πατητήρι	wine-press	преса (за вино)	преса
Πάτος (οδός, δρόμος, στράτα)	street, road, way	пат	пут
Πατριαρχείο	Patriarchate	патријаршија	патријаршија
Πατριάρχης	Patriarch	патријар	патријарх
Πατριώτης	patriot	земјак	земљак
Πατριωτικός	patriotic	патриотски	патриотски
Πατριωτισμός	patriotism	патриотизам	патриотизам
Πατώ	step, tread, stamp	газам	газити
Πάτωμα (δάπεδο)	floor	под	под
Παύση	pause	пауза	пауза
Παχύς	thick, fat	дебел	дебео
Παχυσαρκία	obesity, corpulence	дебелина	дебљина
Πεδίο (πεδιάδα)	field, ground, sphere, plain	поле	поље
Πεδίο (πεδιάδα)	field, ground, sphere, plain	рамнина	равнина
Πέδιλο (σάνδαλον, σανδάλι)	sandal, light shoe	сандала	сандала
Πεζικό	infantry, foot	пешадија	пешадија
Πεζικός	infantry	пешадиски	пешадијски
Πεζογραφία	prose	проза	проза
Πεζογράφος	prose writer, novelist	прозаист	прозни писац
Πεζοδρόμιο	pavement	тротоар	тротоар
Πεζοναύτης	marine	морнар	морнар
Πεζοπορία	walk, walking tour, hike	одење	нодание
Πεζοπόρος	footman	пешак	пешак
Πεζοπορώ	walk, march, hike, go on foot	шетам	пешечити
Πεζοπορώ (οδεύω)	walk, march, hike, go on foot	одам	ходати
Πεθαίνω	die	умирам	умитати
Πεθερά	mother-in-law	свекрва	свекрва
Πεθερός	father in law	свекор	свекар
Πειθαρχία	discipline	дисциплина	дисциплина
Πειθαρχικός	disciplinary	дисциплиниран	дисциплински
Πείθω	convince, persuade	убедувам	убедити
Πείνα	hunger	глад	глад
Πειναλέος	hungry, ravenous	гладен	гладан
Πεινώ	be hungry	гладен сум	бити гладан
Πείραμα	experiment	експеримент	експеримент
Πειραματίζομαι	experiment	експериментирам	експериментисати
Πειραματικός	experimental	експериментален, опитен	експериментални
Πειραματισμός	experimentation	експериментирање	експериментисање
Πειρατεία (κούρσεμα)	piracy	пиратство	гусарство
Πειρατής	pirate, buccaneer	пират	пират
Πείσμα	spite, stubbornness, obstinacy	упорност	упорност

Πείσμα	spite, stubbornness, obstinacy	инает	инат
Πεισματάρης	mule	инаетлив	инаџија
Πεισματώνω	spite, become stubborn, sulk	заинатувам	заинатити се
Πειστήριο	proof	доказ	доказ
Πειστικός	convincing	убедлив	убедљив
Πειστικότητα	persuasiveness, cogency	убедливост	убедљивост
Πέλαγος	sea, the open sea, ocean	отворено море	море
Πελατεία	clientele, custom, patronage	клиентела	клијентела
Πελάτης	client, customer, buyer	клиент	клијент
Πελέκι (τσεκούρι)	axe	секира	секира
Πελεκάνος	pelican	пеликан	пеликан
Πελώριος	huge, enormous	огромен	огроман
Πέμπτη	Thursday	Четврток	Четвртак
Πέμπτος	fifth	петти	пети
Πενήντα	fifty	педесет	педесет
Πενθώ	mourn	жалам	жалити
Πενικιλλίνη	penicillin	пеницилин	пеницилин
Πένταθλον	pentathlon	пентатлон	пентатлон
Πεντακόσιοι	five hundred	петстотини	петсто
Πέντε	five	пет	пет
Πεντηκοστή	Pentecost, Whitsun	Пентакост	Пентикост
Πεπειραμένος	experienced, skilled	искусен	искусан
Πέπλο	veil	вел	вео
Πεπόνι	melon	диња	диња
Πεπρωμένο	fate	судбина	судбина
Πεπτός (ψημένος, ψητός)	roasted, grilled	печен, испечен	испечен
Πέρα	over, farther, beyond	оттаму	тамо
Πέρασμα	pass	премин	прелаз
Περγαμηνή	parchment	пергамент	пергамент
Πέρδικα	partridge	еребица	јаребица
Περήφανος	proud	горд	горд
Περιβάλλον	surroundings, environment	средина	средина
Περίβολος	surrounding wall,enclosure	ограден простор	ограђен простор
Περιγραφή	description, delineation	опис	опис
Περιγραφικός	descriptive, narrative	описен	описан
Περιγράφω	depict	опишувам	описивати
Περιεχόμενο	content(s)	содржина	садржај
Περιέχω	contain, hold, include, comprise	содржам	садржати
Περιηγητής	sightseer, tourist, traveller	турист	турист
Περιηγητής	sightseer, tourist, traveller	патник	путник
Περικάλυμμα	sheath, covering	покривка	покривач
Περικαλύπτω	surround, enclose, encompass	покривам	покрити
Περικεφαλαία	helmet, casque	шлем	шлем
Περίλυπος	sad, sorrowfull	тажен	тужан
Περιμένω	await, wait for, expect, look for	чекам	чекати
Περίμετρος	perimeter, circumference, periphery	опсег	опсег
Περίμετρος	perimeter, circumference, periphery	обод	обем
Περιοδεύω	tour, barnstorm, stump	патувам	путовати
Περιοδικός	periodical, recurrent	периодичен	периодичан
Περίοδος (Ιατρική)	period	период	период
Περιορίζω	confine, shut up in, limit	ограничувам	ограничити
Περιορισμένος	confined, restricted, limited	ограничен	ограничен
Περιορισμός	confinement, limitation, restriction	ограничување	ограничење
Περιουσία	property, possessions, estate	имот	имовина
Περιοχή	area, region, territory, district	област	област

Περιπαίζω	mock, scoff, laugh at, make fun of	исмејувам некого	исмејавати
Περιπατητής	walker, stroller	пешак	пешак
Περιπατώ	walk, pace, tread, stride	шетам	шетати
Περιπέτεια	adventure, mishap	перипетија	перипетија
Περιπολία	patrol	патролирање	патролирање
Περίπολος	patrol, picket	патрола	патрола
Περίπου	about, almost, approximately	околу	око
Περίπτωση	case, matter, occasion, event	случај	случај
Περισκόπιο	periscope	перископ	перископ
Περίσσευμα	excess, leftover, remainder	остаток	остатак
Περίσταση	case, circumstance, occasion	прилика	прилика
Περιστέρι	pigeon, dove	гулаб	голуб
Περιστοιχίζω	surround, beset, encircle	опкружувам	окружити
Περιστολή	limitation, reduction, cutting down	ограничување	ограничење
Περίστροφο	revolver	револвер	револвер
Περίτρομος	terrified, scared, freightened	исплашен	уплашен
Περιττολογία	superfluity of words	непотребен разговор	непотребне речи
Περιφραστικός	periphrastical, circuitous, roundabout	описен	описан
Περιφρόνηση	contempt, disdain, disregard	презир	презир
Περιφρονώ	condemn	презирам	презирати
Περούκα	periwig, peruke	перика	перика
Περσικός	Persian	персиски	персијски
Πέσιμο	fall, tumble	паѓање	падање
Πέσσω (πέπτω, ψήνω)	roast, grill	печам	пецкати, пећи
Πέστροφα	trout	пастрмка	пастрмка
Πέταλο	petal, horseshoe	потковица	потковица
Πεταλώνω	shoe a horse	потковувам	поткивати
Πεταλωτής	petal, horseshoe	потковичар	поткивач
Πέτηλος (πετεινός αλεκτρυών)	cock	петел	петао
Πέτρα	rock	камен	камен
Πετρέλαιο	petroleum, oil	нафта	нафта
Πετρελαιοπηγή	oil-well	нафтен извор	извор нафте
Πετρελαιοφόρο	oiler	(нафтен) танкер	танкер
Πέτρινος	stony, of stone	камен	каменит
Πετροβόλημα	stoning, stone throwing	каменување	каменовање
Πετροβολώ	stone, throw stones at	каменувам	каменовати
Πετροπόλεμος	stone throwing attle	борба со камења	борба камењем
Πετρώδης	rocky, stony	каменит	каменит
Πετρώνω	petrify, turn into stone	скаменувам	скаменити
Πέτσα	skin	кожа	кожица
Πετσί	skin, leather	кожа	кожа
Πέτσινος	leather	кожен	кожни
Πετώ	fly	летам	летити
Πεύκο	pine-tree	бор	бор
Πέψη	digestion	варење	варење
Πέφτω	fall, drop, go down	паѓам	пасти
Πηγαινοέρχομαι	come and go, commute	одам и се враќам	иѓи и враѓати
Πηγή	source, spring, well	извор	извор
Πηγούνι	chin	брадичка	брада
Πήδημα	jump, leap, bound	скок	скок
Πήδημα	jump, leap, bound	скокање	скакање
Πηδώ	spring, jump, leap, bound, skip	скокам	скакати
Πήζω	congeal, coagulate, thicken	се згрутчувам	згружати се
Πια	longer, more	веќе	више
Πιανίστας	pianist	пијанист	пианиста

Πιάνο	piano	пијано	пиано, клавир
Πιέζω	press, depress, push, crowd	притискам	притискати
Πίεση	pressure, pressing, push	притискање	притисак
Πιθανός	probable, likely, possible	веројатен	вероватан
Πιθανότητα	probability, likelihood, possibility	веројатност	вероватноћа
Πίθηκος	ape, monkey	мајмун	мајмун
Πικραίνω	embitter, make/get bitter, grieve	огорчувам	загорчати
Πικρίζω	taste get/make bitter, be bitter	горчам	горчити
Πικροδάφνη	oleander	леандер	олеандер
Πιλάφι	pilaff, pilau	пилав	пилав
Πιλότος	pilot	пилот	пилот
Πίπα	pipe	луле	лула
Πιπέρι	pepper	пипер	бибер
Πίπτω (πίτνω, πέφτω)	fall, drop, go down	паѓам	пасти
Πιρούνι	fork	вилушка	виљушка
Πισίνα	swimming pool	базен	базен
Πισινός	backside, butt, behind, bottom	заден	задњи
Πίσσα	pitch, coaltar	катран, писа	катран
Πιστεύω	believe, trust	верувам	веровати
Πίστη	faith, trust, belief, credence	вера	вера
Πιστόλι	pistol	пиштол	пиштољ
Πιστοποιητικό	certificate, testimonial	уверение	уверење
Πιστοποιητικό	certificate, testimonial	потврда	потврда
Πιστοποιώ	certify, testify, attest	уверувам	оверити
Πιστοποιώ	certify, testify, attest	потврдувам	потврдити
Πιστός	loyal, faithful, true	уверен	веран
Πιστότητα	authenticity, loyalty, faithfulness	верност	верност
Πιστώνω	credit	кредитирам	кредитирати
Πίστωση	credit	кредит	кредит
Πιστωτής	creditor	кредитор	кредитор
Πίσω	back, rear	назад	назад
Πιτσιλίζω	spatter, splash, splutter	прскам	прскати
Πιτσίλισμα	spattering, splashing	прскање	прскање
Πίτ(τ)α	pie, cake	пита	пита
Πιτυρίδα	dandruff, scurf	првут	перут
Πίω (πίνω)	drink	пијам	пити
Πιωμένος	drunk, in drink	пијан	пијан
Πλάι (πλάγια)	beside, by, near	страна	са стране
Πλαγιά	slope, side	стрмнина	стрмина
Πλαγιάζω (λέγω)	put to bed, lay down	лежам	лежати
Πλαίσιο	frame, framework	рамка	рам
Πλάκα (πλαξ)	table, slab, slate, plaque, plate	плоча	плоча
Πλάνη	error, fallacy, delusion	грешка	грешка
Πλανήτης	planet	планета	планета
Πλαστική	plastic	пластика	пластика
Πλαστικός	plastic	пластичен	пластичан
Πλαστικότητα	plasticity, pliancy	пластичност	пластичност
Πλαστογραφία	forgery	фалсификување	фалсификување
Πλαστογράφος	forger	фалсификатор	фалсификатор
Πλαστογραφώ	forge	фалсификувам	фалсификовати
Πλάτανος	platan	платан	платан
Πλατίνα	platinum	платина	платина
Πλάτος	width, breadth	ширина	ширина
Πλατύς	wide, broad, large, extensive	широк	широк
Πλατύφυλλος	broad-leafed	широк лист	широких листова

Πλατωνικός	platonic, ideal, pure	платонски	платонски
Πλειστηριασμός	auction	аукција	аукција
Πλεκτός (πλεχτός)	knitted, woven	плетен	плетен
Πλέκω (πλίσσω)	plait, weave, knit	плетам	плести
Πλεξίδα (πλεξούδα)	tress, plait, braid, strand	плетенка	плетеница
Πλέξιμο	knitting	плетење	плетење
Πλευρό	side	страна	страна
Πλευρό (Ανατομία)	flank	ребро	ребро
Πλέω	sail, navigate	пловам	пловити
Πληγή	wound	рана	рана
Πληγώνω	wound, hurt, injure	ранувам	ранити
Πληθαίνω	increase, multiply, grow in numbers	умножувам	умножити
Πλήθος	mass(es), crowd, mob	мноштво	мноштво
Πλήθος	mass(es), crowd, mob	маса	маса
Πλοηγός	pilot, navigator	пилот	пилот
Πληκτικός	boring, dull, tedious	досаден	досадан
Πλημμύρα	flood, inundation, overflow	поплава	поплава
Πλήξη	boredom, tedium, tediousness	досада	досада
Πληροφορία	information, inquiry	информација	информација
Πληροφορώ	inform, let know, give information	информирам	информисати
Πληρωμή	pay, payment, consideration	плаќање	плаћање
Πληρωμή	pay, payment, consideration	исплаќање	исплата
Πληρώνω	pay, pay for, discharge, meet	плаќам	платити
Πληρώνω	pay, pay for, discharge, meet	исплаќам	платити
Πλοίο	ship, boat, vessel, craft	брод	брод
Πλουμιστός	trimmed, adorned	украсен	украшен
Πλούσιος	rich, wealthy, well-off	богатник	богат
Πλουτίζω	get/grow/become rich, enrich	обогатувам	богатити се
Πλούτος (πλούτη)	wealth, riches, affluence	богатство	богатство
Πλύσιμο	washing	перење	прање
Πνεύμα	spirit, mind, intellect	дух	дух
Πνευματικός	spiritual, inner, ecclesiastical	духовен	духовни
Πνευματώδης	witty, spirited, brilliant	интелигентен	интелигентан
Πνέω	blow	дувам	дувати
Πνίξιμο	suffocation, stifling, drowning	давење	дављење
Πνοή	breathe, puff	дувкање	дисање
Πόδι	foot	нога	нога
Ποδοσφαιριστής	footballer, football player	фудбалер	фудбалер
Ποδόσφαιρο	football	фудбал	фудбал
Πόθος	desire, wish, longing, lust	желба	желја
Ποίημα	poem	песна	песма
Ποίηση	poetry, verse	поезија	поезија
Ποικιλία	variety, diversity, range	разновидност	разноврсност
Ποικίλος	various, diverse, varied, varying	разновиден	разноврстан
Ποινή	penalty, sentence, punishment	казна	казна
Ποινικός	penal, criminal	казнен	казнени
Ποιος (ποια, ποιο)	which	кој, (која, кое)	ко
Ποιότητα	quality	квалитет	квалитет
Ποιοτικός	qualitative, quality	квалитетен	квалитетни
Πόλη	town, city	град	град
Πολικός	polar	поларен	поларни
Πολιορκία	siege	опсада	опсада
Πολιτεία	state, country, nation	држава	држава
Πολίτευμα	regime, polity, system of government	режим	режим
Πολιτευτής	politician	политичар	политичар

Πολίτης	citizen	граѓанин	граѓанин
Πολιτική	politics, policy	политика	политика
Πολιτικός	political	политички	политички
Πολιτισμένος	civilized	културен	културан
Πολιτισμένος	civilized	цивилизиран	цивилизован
Πολιτισμός	culture, cultivation	цивилизација	цивилизација
Πολιτισμός	culture, cultivation	култура	култура
Πολλαπλασιάζω	multiply	умножувам	умножити
Πολλαπλασιασμός	multiplication, proliferation	умножување	умножавање
Πόλος	pole	пол	пол
Πολύ	very, much, quite, most	многу	много
Πολυάριθμος	numerous, large, very many	многуброен	многубројан
Πολύγλωσσος	polyglot, multilingual	многујазичен	многојезични
Πολύγλωσσος	polyglot, multilingual	полиглот	полигот
Πολυεκατομμυριούχος	multimillionaire	мултимилионер	милионер
Πολυθρόνα	armchair	фотеља	фотеља
Πολυκλινική	polyclinic, general hospital	поликлиника	поликлиника
Πολύμορφος	multiform, polymorphous	различен	разнолик
Πολύπλευρος	many-sided, multilateral	многустран	многостран
Πολυτέλεια	luxury, wealth	луксуз	луксуз
Πολυτελής	luxurious, sumptuous, lush	луксузен	луксузан
Πολυτεχνείο	polytechnic	политехника	политехника
Πόλωση	polarization, polarity	поларизација	поларизација
Πόμολο	doorhandle, door-knob	квака	квака
Πονεμένος	sad, hurt, sore, distressed, pained	болен	болан
Πονόδοντος	toothache	забоболка	зубобоља
Πονοκέφαλος	headache	главоболка	главобоља
Πόνος	pain, ache, soreness	болка	бол
Πόντος (θάλασσα)	sea	море	море
Πόντος (εκατοστό)	centimetre	сантиметар	центиметар
Πονώ	pain, ache, hurt, ail	ме боли	болети
Πόρισμα	conclusion, findings	заклучок	закључак
Πορνεία	prostitution	проституција	проституција
Πόρνη	prostitute	проститутка	проститутка
Πορσελάνη	china	порцелан	порцелан
Πόρτα	door	врата	врата
Πορτιέρης	porter, door-keeper, doorman	вратар	вратар
Πορτοκάλι	orange	портокал	портокал
Πορτρέτο	portrait	портрет	портрет
Πορφύρα	purple, rhodopsin	пурпур	пурпур
Ποσοστό	percentage	процент	просенат
Ποσότητα	quantity, amount	количество	количина
Ποτάμι (ρύαξ, Αιτ. ρύακα)	river, stream	река	река
Πότε	when	кога	када
Ποτέ	never	никогаш	никада, никад
Ποτήρι	cup, bowl, glass	чаша	чаша
Πότης (μπεκρής, μέθυσος)	drinker, boozer	пијаница	пијанац
Ποτίζω	water, irrigate	полевам	поливати
Που (Αντωνυμία)	that, who	кој	који
Που (Επίρρημα)	where, whither	каде	где, куда
Πούδρα	pouder	пудра	пудер
Πουθενά	nowhere	никаде	нигде
Πουθενά	nowhere	никаде	никуда
Πουκάμισο	shirt	кошула	кошуља
Πουλερικό(-ά)	poultry, fowl	живина	живина

Πουλώ	sell, handle, stock	продавам	продавати
Πούπουλο	feather, down	перо	перо
Πουριτανός	puritan	пуританец	пуританац
Πράγμα	thing, object	предмет	предмет
Πραγματικότητα	reality, actuality, fact	реален	реаленост
Πραγματοποίηση	realization, implementation	реализација	реализација
Πραγματοποίηση	realization, fulfilment	остварување	остварење
Πραγματοποιώ	realize, materialize, accomplish	реализирам	реализовати
Πραγματοποιώ	realize, fulfil, materialize	остварувам	остварити
Πρακτική	practice, experience	практика	практика
Πράκτορας	agent, representative	агент	агент
Πρακτορείο	agency	агенција	агенција
Πράξη	deed, act, action	дело	дело
Πρασινάδα	greenness, vendure	зеленило	зеленило
Πράσινος	green	зелен	зелен
Πράσο	leek	праз	празилук
Πράττω (κάνω)	do, make, perform,fulfil	правам	правити
Πρεμιέρα	première, opening/first night	премиера	премијера
Πρέπει	must, be to, have to	треба	треба
Πρεσβεία	embassy	амбасада	амбасада
Πρεσβευτής	ambassador	амбасадор	амбасадор
Πρεσβυωπία	presbyopia, long sightedness	далековидост	далековидност
Πρέσσα (μαγγάνι)	press, mangle	преса	преса
Πρήξιμο	swelling, edema, tumefaction	оток	оток
Πριγκίπισσα	princess	принцеза	принцеза
Πρίγκιψ (πρίγκιπας)	prince	принц	принц
Πριν	before	пред	пре
Πριόνι	saw	пила	пила
Πρίσμα	prism	призма	призма
Προάγω	promote, advance, further	туркам напред	унапредити
Προαγωγή	promotion, furtherance	напредување	унапређење
Προάσπιση	defence, protection, advocacy	заштита	заштита
Προάστιο	suburb	предградие	предграђе
Πρόβα	trial, trial on, fitting, test	проба	проба
Προβάδισμα	precedence, primacy, priority	првенство	првенство
Προβάλλω	project, show	се покажувам	преказати
Πρόβατο (ὅϊς)	sheep	овца	овца, ован
Προβιβάζω	promote, upgrade, advance	унапредувам	унапредити
Προβιβασμός	promotion, upgrade, advancement	унапредување	унапређење
Προβλέπω	foresee, anticipate, expect	предвидувам	предвидети
Πρόβλεψη	forecast, anticipation, expectation	предвидување	предвиђање
Πρόβλημα	problem, matter, issue	проблем	проблем
Προβληματικός	problematic(al)	проблематичен	проблематичан
Προβολή	projection	проекција	пројекција
Προβοσκίδα	trunk	сурла	сурла
Προγενέστερος	previous, earlier, former,anterior	претходен	претходнији
Πρόγνωση	prognosis, forecast, prognostication	прогноза	прогноза
Προγνωστικός	prognostic, forecasting	прогнозирачки	прогностичан
Πρόγραμμα	programme	програма	програм
Προγύμναση	training, coaching, tutorial	загревање	загрејавање
Προγυμναστής	trainer, instructor	тренер	тренер
Προδίδω	betray, fail, let down	предавам	преварити
Προδίδω	betray, fail, let down	издавам	издати
Προδοσία	betrayal, treason, treachery	измама	издаја
Προδότης	betrayer, traitor, informer	измамник	издајник

Προεδρείο	presiding board, chair	претседателство	председништво
Προεδρεύω	preside over, chair, be in the chair	претседавам	председати
Προεδρία	presidency, chair	претседателствување	председање
Πρόεδρος	president, chairman	претседател	председник
Προεκλογικός	pre-election, electoral	предизборен	предизборни
Προέκταση	elongation, extension, lengthening	продолжување	продужетак
Προεργασία	preparatory work, preparation	припремање	припрема
Προηγούμαι	precede, lead up to, be ahead of	претходам	претходити
Προηγούμενος	preceding, foregoing, previous, earlier	претходен	претходни
Προθάλαμος	anteroom, antechamber, hall, lobby	претсобје	предсобље
Πρόθεμα	prefix	префикс	префикс
Προθέρμανση	warming up, loosening up	уводно загревање	загрејавање
Πρόθεση	intention, purpose, view, end	намера	намера
Προθεσμία	term, time, time-limit, deadline	рок	рок
Προθυμία	eagerness, willingness, readiness	спремност	спремност
Προίκα	dowry, marriage portion, fortune	мираз	мираз
Προικίζω	provide with a dowry	давам мираз	дати у мираз
Προικοδότηση	dowry	давање мираз	давање мираза
Προϊόν	product, article, commodity	производ	производ
Προϊστάμενος	director, boss, chief, principal, head	управник	управник
Προϊστορικός	prehistoric(al)	предисторски	праисторијски
Προκάλυψη	covering, sheltering, protection	покривање	покривање
Προκάτοχος	preceding, previous	претходник	претходник
Προκλητικός	provocative, defiant	провокативен	провокативан
Προκόβω	succeed, prosper, go ahead, get on	успевам	успети
Προκοπή	progress, success, prosperity	успех	успех
Προκυμαία	quay, mole, dock	кеј	кеј
Προκύπτω	arise, defiant	следувам	уследити
Πρόληψη	prevention, forestalling	спречување	спречавање
Πρόλογος	prologue, preface, foreword	предговор	предговор
Προμήθεια	providing, provision	снабдување	снабдевање
Προμηθευτής	supplier, provider, caterer	снабдувач	снабдевач
Προμηθεύω	cater, serve	снабдувам	снабдевати
Προνοητικός	foreseeing, provident	предвидлив	превентиван
Προνόμιο	privilege, prerogative	привилегија	привилегија
Προνομιούχος	privileged, preferential	привилегиран	привилегован
Προξενείο	consulate	конзулство	конзулат
Πρόξενος	consul	конзул	конзул
Προοδευτικός	progressive, gratuated	прогресивен	прогресиван
Προοδεύω	progress, come on, advance	напредувам	напредовати
Πρόοδος	progress, improvement, advance	напредок	напредак
Προοίμιο	preamble, prologue, preface	предговор	предговор
Προοπτική	perspective	перспектива	перспектива
Προπαγάνδα	propaganda	пропаганда	пропаганда
Προπαγανδίζω	propagandize, agitate (for/against)	пропагирам	пропагирати
Προπαγανδιστικός	propaganda	пропаганден	пропагандни
Προπάππος	great-grandfather	прадедо	прадеда
Πρόπλασμα	model	модел	модел
Πρόποδες	foot (of the mountain)	подножје	подножје
Προπόνηση	training, coaching	тренинг	тренинг, тренирање
Προπονητής	training, coaching	тренер	тренер
Πρόποση	toast	здравица	здравица
Προς	to	кај, (по, до, во, за)	ка, према
Προσανατολίζω	orientate, direct, turn	ориентирам	орентисати се
Προσανατολισμός	orientation, direction, positioning	ориентирање	орентисање

Προσαρμογή	adaptation, conformity	прилегнување	прилагошавање
Προσάρτημα	fitting, fixture, appendage	додаток	додатак
Προσβολή (επίθεση)	attack, offensive, assault, offense	напаѓање	напад
Προσβολή	insult, slight, offense	навреда	увреда
Προσδοκία	expectation, hope, anticipation	очекување	очекивање
Προσδοκώ	expect, hope, anticipate	очекувам	очекивати
Προσεγγίζω	approach, near	приближувам	приближити се
Προσέγγιση	approach, getting near	приближување	приближавање
Προσευχή	prayer, devotions	молитва	молитва
Προσεύχομαι	pray	се молам	молити се
Προσκόλληση	adhesion, sticking, attachment	прилепување	прилепљивање
Προσκολλώ	attach, paste up, stick	прилепувам	прилепити
Πρόσκοπος	boyscout	извидник	извиђач
Πρόσληψη	employment, engaging, hiring	примање	примање
Προσμένω	wait for, await, expect, anticipate	очекувам	очакивати, чекати
Πρόσοδος	lucrative, productive, profitable	приход	приход
Προσόν	quality, aptitude, faculty	квалитет	квалификација
Πρόσοψη	façade, front, frontage	фасада	фасада
Προσπέλαση	approach, access	приближување	приближавање
Προσταγή	order, command, dictate	заповед	заповед
Προστάζω	order, command, dictate	заповедам	заповедити
Πρόστιμο	fine	казна	казна
Πρόσφατος	recent, late	скорашен	скорашњи
Προσφεύγω	resort, appeal to, turn to	прибегувам	прибећи
Προσφώνηση	address	поздравен говор	кратак поздравни говор
Πρόσχαρος	cheerful, jovial, jolly	весел	весео
Πρόσχαρος	cheerful, jovial, jolly	радосен	радостан
Προσωπείο	mask, pretence, façade, disguise	маска	маска
Προσωπιδοφόρος	masked	маскиран	маскиран
Προσωπικός	personal, private, individual	личен	лични
Προσωπικότητα	personality, individuality	личност	личност
Πρόσωπο	façade, front, face	лице	лице
Προσωπογραφία	portrait	портрет	портрет
Προσωρινός	temporary, provisional	привремен	привремен
Πρόταση	offer, proposal, resolution	предлог	предлог
Προτείνω	suggest, propose, recommend	предлагам	предлагати
Προτεκτοράτο	protectorate	протекторат	протекторат
Προτεστάντης	Protestant	протестант	протестант
Προτού (πριν)	before	пред	пре
Πρότυπο	model, pattern, template	модел	модел
Προϋπόθεση	condition, pressuposition	претпоставка	предпоставка
Προϋποθέτω	presuppose	претпоставувам	предпоставити
Προϋπολογισμός	budget, estimate	буџет	буџет
Προφητεία	prophecy, prediction	пророштво	пророчанство
Προφητεύω	prophesy, predict, foretell	прорекувам	прорећи
Προφήτης	prophet	пророк	пророк
Προφορά	pronunciation, accent, enunciation	акцент	акценат
Προφορά	pronunciation, accent, enunciation	изговор	изговарање
Προφορικός	oral, verbal	устен	усмен
Προφυλάσσω	guard, protect, shield, shelter	чувам	чувати
Πρόχωμα	earthwork	насип	насип
Προχωρώ	go/come/walk/step/move forward	напредувам	напредовати
Πρόωρος	premature, precocious, untimely	предвремен	превремен
Πρύμνη	stern, poop	крма (од брод)	крма
Πρυτανεία	rectorate, rectorship, deanery	ректорство	ректорат

Πρύτανης	rector	ректор	ректор
Πρωθυπουργός	Premier, Prime Minister	премиер	премијер
Πρωί	morning	утро	јутро
Πρωινός	morning	утрински	јутарњи
Πρώτα (πρωτίστως)	first, firstly	прво	прво
Πρωτάθλημα	championship	првенство	првенство
Πρωτάθλημα	championship	шампионат	шампионат
Πρωταθλητής	champion	шампион	шампион
Πρωτάκουστος	unheard -of, unprecedented	нечуен	нечувен
Πρωτεύουσα	capital city	главен град	главни град
Πρωτεύω	be/come first/top, excel	предводам	предводити
Πρωτοβουλία	initiative	иницијатива	иницијатива
Πρωτόγονος	primitive	првобитен	првобитни
Πρωτόγονος	primitive	првобитен	примитиван
Πρωτόκολλο	protocol, register, record	протокол	протокол
Πρωτόκολλο	protocol, register, record	регистар	регистар
Πρωτομαγιά	May Day, the first of May	Први мај	Први мај
Πρωτόπλασμα	protoplasm	протоплазма	протоплазма
Πρωτοπόρος	pioneer, forerunner	предводник	предводник
Πρώτος	first	прв	први
Πρωτότοκος	first born	првороден	прворођен
Πρωτοτυπία	originality	оригиналност	оригинал
Πρωτότυπος	original	оригинален	оригиналан
Πρωτοχρονιά	new year	Нова Година	Нова Година
Πρωτοχρονιάτικος	new year's	новогодишен	новогодишен
Πτερό (φτερό)	feather, plume	перо	перо
Πτηνό	fowl, bird	птица	птица
Πτήση	flight, flying	полет	лет, летење
Πτυχίο	diploma, certificate, degree	диплома	диплома
Πτυχιούχος	graduate	дипломиран	дипломац
Πτώση	fall, tumble, loss	паѓање	опадање
Πτώση (Γραμματική)	case	падеж	падеж
Πτώχευση	bankruptcy, failure, insolvency	банкротирање	банкрот
Πτωχεύω	go bankrupt, become insolvent	банкротирам	банкротирати
Πτωχοκομείο	poor-house	сиротилиште	сиротиште
Πτωχός	poor, needy	беден	бедан
Πυγμαχία	boxing	боксирање	бокс
Πυγμάχος	boxer, pugilist	боксер	боксер
Πυγμαχώ	box, be a boxer, go in for boxing	боксирам	боксовати
Πυθμένας	bottom	дно	дно
Πυκνός	dense, thick, cramped, close	густ	густ
Πυκνός	dense, thick, cramped, close	збиен	збијен
Πυκνωτής	condenser	кондензатор	кондензатор
Πυξίδα	compass	компас	компас
Πύο	pus, matter	гној	гној
Πυραμίς (πυραμίδα)	pyramid	пирамида	пирамида
Πύραυλος	rocket	ракета	ракета
Πυργίσκος	small tower	мала кула	мала кула
Πυργοδέσποινα	lady of the manor	господарка на замок	господарица замка
Πυργοδεσπότης	lord of the manor	господар на замок	господар замка
Πύργος	tower, castle	замок	замак
Πύργος	tower, castle	кула	кула
Πυρετικός (πυρετώδης)	feverish, hectic	температурен	температурни
Πυρετός	fever	температура	температура
Πυρκαγιά	fire	пожар	пожар

Πυροβολητής	artilleryman, gunner	артилерец	артиљерац
Πυροβολικό	artillery, ordnance	артилерија	артиљерија
Πυώδης	purulent	гноен	гнојав, загнојен
Πώληση	selling, sale	продажба	продаја
Πωλητής	seller, dealer	продавач	продавач
Πωλήτρια	saleswoman, shop-girl, salesgirl	продавачка	продавачица
Πωλώ	be for/on sale	продавам	продавати
Πώς (Επίρρημα)	how, as, whereby, what about	како	како
Ραβασάκι	love letter	љубовно писмо	писамце
Ραβ(β)ίνος	rabbi, rabbin	рабин	рабин
Ραβδί	stick, pole, club	стап	штап
Ράβδος	stick, pole, bar, rod	мотка	мотка
Ράβω (κασσύω, ράπτω)	sew, stitch	шијам	шити, ушити
Ραγδαίος	fast, rapid, speedy, abrupt	брз	брз
Ραδιενέργεια	radioactivity	радиоактивност	радиоактивност
Ραδιενεργός	radioactive	радиоактивен	радиоактиван
Ράδιο (χημ. Στ.)	radium	радио	радијум
Ραδιόφωνο	radio-set	радиоапарат	радио апарат
Ραδιογράφημα	radiograph	радиограм	радиографија
Ραδιοθεραπεία	radiotherapy	радиотерапија	радиотерапија
Ραδιοτηλεγράφημα	radio telegram	радиотелеграма	радио телеграм
Ρακή (ρακί, τσίπουρο)	raki	ракија	ракија
Ράκος	rag, tatter	крпа	крпа
Ράμφος	bill, beak	клун	кљун
Ρανίδα	drop	капка	кап, капљица
Ραντίζω	sprinkle, spray	прскам	прскати
Ράντισμα	sprinkling, spraying	прскање	прскање
Ράπτης (ράφτης)	tailor	кројач	кројач
Ραπτική (ράψιμο)	sewing, needlework	шиење	шивење
Ράσο (μανδύας)	cassock	мантија	мантија
Ράτσα	race, stock, blood	раса	раса
Ράφι	shelf, rack, ledge	полица	полица
Ραχίτις	rachitis, rickets	рахитис	рахитис
Ραχιτικός	rachitic, rickety	рахитичен	рахитичан
Ραψωδία	rhapsody	рапсодија	рапсодија
Ρεαλισμός	realism, pragmatism	реализам	реализам
Ρεαλιστής	realist, pragmatist	реалист	реалиста
Ρεζέρβα	spare wheel	резерва	резерва
Ρεζιλεύω	bring shame on, humiliate	срамотам	осрамотити
Ρεζίλι	ridicule, shame, humiliation	срамота	срамота
Ρέζω (χαράττω, χαράσσω)	cut, carve, inscribe	врежувам	урезати
Ρεκλάμα	advertisement, publicity, puff	реклама	реклама
Ρεκόρ	record	рекорд	рекорд
Ρεπόρτερ	reporter	репортер	репотер
Ρέστα	change	остаток	остатак
Ρεύμα	airstream	струја	струја
Ρευματισμός	rheumatism	ревматизам	реуматизам
Ρευστός	fluid, runny, liquid	течен	течан
Ρευστότητα	fluidity, flux, liquidity	течност	течност
Ρήγας (βασιλιάς)	king	крал	краљ
Ρήμα	verb	глагол	глагол
Ρήτωρ (ρήτορας)	orator, rhetorician	оратор, ретор	оратор
Ρήτωρ (ρήτορας, αγορητής)	orator, public speaker	говорник	говорник
Ρήτωρ (ρήτορας, αγορητής)	orator, rhetorician	беседник	беседник
Ρητορική	oratory, rhetoric	говорништво	говорништво

Ρητορική	oratory, rhetoric	беседништво	беседништво
Ρήτρα	clause, proviso, provision	клаузула	клаузула
Ρηχός	flat, shallow	плиток	плитак
Ρίγα (Γεωμ.)	line	линија, линијар	линија
Ρίγανη	origan(um)	оригано	оригано
Ρίζα	root, stem	корен	корен
Ριζοσπάστης	radical	радикал	радикалац
Ριζοσπαστικός	radical	радикален	радикалан
Ρινικός	nasal	носен (од нос)	носни
Ρινόκερως	rhinoceros, rhino	носорог	носорок
Ριψοκινδυνεύω	jeopardize, risk, venture	ризикувам	ризиковати
Ρόδο	rose	роза	ружа
Ρόλος	role, part, lines	улога	улога
Ρόμβος	rhombus, lozenge	ромб	ромб
Ροπή	inclination, tendency	склоност	склоност
Ρούβλι	rouble	рубља	рубља
Ρυάκι	brook, creek, streamlet	поточе	поток
Ρυζόγαλο	rice pudding	сутлијаш	сутлијаш
Ρυθμίζω	regulate, adjust, fix, control	регулирам	регулисати
Ρυθμικός	rhythmical, measured	ритмичен	ритмичан
Ρύθμιση	regulation, adjustment	регулирање	регулисање
Ρυθμός	rhythm, tempo, cadence	ритам	ритам
Ρωγμή	crack, break, gap, crevice	пукнатина	пукотина
Ρώμη (η πόλη)	Rome	Рим	Рим
Ρωσία	Russia	Русија	Русија
Ρώσος	Russian	Русин	Рус
Σαββατοκύριακο	weekend	сабота и недела	субота и недеља
Σαββατοκύριακο	weekend	викенд	викенд
Σάββατο	Saturday	Сабота	Субота
Σαγηνευτικός	enchanting, charming, captivating	шармантен	шармантан
Σαγηνεύω	enchant, charm, captivate	шармирам	шармирати
Σαγόνι	jaw	брада	брада
Σαδισμός	sadism	садизам	садизам
Σαδιστής	sadist	садист	садиста
Σαδιστικός	sadistic	садистички	садистичан
Σαιζόν	season	сезона	сезона
Σαΐτα	arrow, dart	стрела	стрела
Σαϊτεύω	shoot arrows	стрелам	устрелити
Σακάκι	coat, jacket	сако	сако
Σακάτεμα	crippling, maiming	сакатење	сакаћење
Σακατεύω	cripple, mutilate, maim, beat up	осакатувам	осакатити
Σακάτης	cripple, mutilated	осакатен	сакат
Σακκί	sack, bag	врќа	врећа
Σάκος	bag, sack, kit-bag	торба	торба
Σακούλα	bag, pouch	ќесе	кеса
Σάλα	hall, spacious room	сала	сала
Σαλάμι	salami	салама	салама
Σαλαμούρα	brine, pickle	саламура	саламура
Σαλάτα	salad	салата	салата
Σάλι	shawl	шал	шал
Σαλόνι	living room, sitting room, salon	салон	салон
Σαλπιγκτής	trumpeter, bugler	трубач	трубач
Σαλπίζω	trumpet forth, blow a bugle/trumpet	трубам	трубити
Σάλτο	leap, spring, jump	скок	скок
Σάλτσα	sauce, gravy	сос	сос

Σαμάρι (σάγμα)	pack-saddle	самар	самар
Σαμάρωμα	saddling	самарење	самарење
Σαμαρώνω	saddle, fasten the pack-saddle on	самарам	осамарити
Σαμπάνια	champagne	шампањско	шампањац
Σαμποτάζ (δολιοφθορά)	sabotage	саботажа	саботажа
Σανατόριο	sanatorium	санаториум	санаторијум
Σάνδαλον (σανδάλι)	sandal	сандала	сандала
Σανός (χόρτο)	hay, fodder	сено	сено
Σάντουιτς	sandwich	сендвич	сендвич
Σαξόφωνο	saxophone	саксофон	саксофон
Σαπουνάδα	lather, soap-suds	сапуница	сапуница
Σαπούνι (σάπων)	soap	сапун	сапун
Σαπουνίζω	soap, lather	насапунувам	насапунити
Σαπούνισμα	soap, lather	сапунење	сапунење
Σάπφειρος	sapphire	safир	safир
Σαρακοστή	Lent	велигденски пости	велики пост
Σαρανταποδαρούσα	centipede, millepede	стоногалка	стонога
Σαρδέλα	sardine	сардела	сардина
Σαρίκι	turban	турбан	турбан
Σάρκα	flesh	тело	тело
Σαρκασμός	sarcasm, sneering	сарказам	сарказам
Σαρκαστικός	sarcastic, mocking, ironical	саркастичен	саркастичан
Σαρκικός	carnal, sensual, sexual	телесен	телесни
Σατανάς	satan, the devil, the evil one	сатана	сатана
Σατανικός	satanic, diabolical, devilish	сатански	сатански
Σάτιρα	satire, lampoon	сатира	сатира
Σατιρικός	satirical	сатиричен	сатиричан
Σατραπεία	satrapy	сатрапија	сатрапиа
Σάτυρος	Satyr	сатиричар	сатир
Σαφήνεια	clarity	јаснотија	јасноћа
Σαφής	clear, lucid, plain, distinct	јасен	јасан
Σαχλαμάρα	idiocy, foolery, stupidity	глупост	глупост
Σβέλτος	natty	брз	брз
Σβέρκος	nape, neck, scruff	врат	врат
Σβήνω	put/burn/snuff out, extinguish	гасам	гасити
Σβηστός	extinct, dead, dull, faded	изгасен	угашен
Σβώλος	clot, curdle, clod, lump	грутка	груда
Σεβαστός	respectable	почитуван	поштован
Σέβομαι	venerate, revere, respect	почитувам	поштовати
Σειρά	line, series, row, chain, queue	ред	ред
Σειρά	line, series, row, chain, queue	серија	серија
Σειρήνα	Siren, siren, mermaid	сирена	сирена
Σεισμικός	seismic	сеизмички	сеизмички
Σεισμογράφος	seismograph(er)	сеизмограф	сеизмографос
Σεισμολογία	seismology	сеизмологија	сеизмологија
Σεισμολόγος	seismologist	сеизмолог	сеизмолог
Σεισμός	earthquake, earth tremor	земјотрес	земљотрес
Σέλας	glare, glow, light, radiance	светлина	светлост
Σελήνη (μήνη)	moon	месечина	месец
Σελίδα	page	страница	страница
Σέλλα	saddle	седло	седло
Σελλώνω	saddle	оседлувам	оседлати
Σεμνός	modest, humble, unassuming	скромен	скроман
Σεμνότητα	modesty, shyness, decency	скромност	скромност
Σενδούκη (σεντούκι)	box, case	сандак	сандук

Σεντόνι	sheet	чаршав	чаршаф
Σερβίρω	serve	сервирам	сервирати
Σερβίτσιο	cutlery, set, service	сервис (за јадење)	сервис
Σεργιανίζω	promenade, lounge, stroll about	шетам	шетати
Σηκώνω	lift, raise, cock, heave	дигам	дићи
Σήμα	sign, signal, cockade	знак	знак
Σήμα	sign, signal, cockade	значка	значка
Σημαίνω	mean, signify, indicate	значам	значити
Σημαίνω	mean, signify, indicate	означувам	означити
Σημαντικός	significant, important, considerable	важен	важан
Σημαντικός	significant, important, considerable	значаен	значајан
Σημαντικότητα	importance	важност	важност
Σημαντικότητα	importance	значајност	значајност
Σημασία	meaning, sense	значење	значај
Σημείο	sign, trace, mark, point, spot	знак	знак
Σημείο (σήμα)	sign, trace, mark, point, spot	сигнал	сигнал
Σημείωμα	note, memo, record	белешка	забелешка
Σήμερα	today, this day	денес	данас
Σημερινός	of today, today's	денешен	данашњи
Σηπία (σουπιά)	cuttlefish, squid	сипа	сипа
Σήσαμος (σησάμι, σουσάμι)	sesame	сусам	сусам
Σήραγξ	tunnel	тунел	тунел
Σήστρον (σήττα, κόσκινο)	sieve, screen, riddle	сито, решето	сито, решето
Σιγά	slowly	полека	полако
Σιγαλιά	quiet, peace, silence, hush	тишина	тишина
Σίγουρος	certain, sure, assured	сигурен	сигуран
Σιδεράδικο	blacksmith's	ковачница	ковачница
Σίδερο	iron	железо	железо
Σίδερο	iron	пегла	пегла
Σιδέρωμα	ironing, pressing	пеглање	пеглање
Σιδερώνω	iron, press	пеглам	пеглати
Σιδηροδρομικός	rail, railway	железнички	железнички
Σιδηρόδρομος	rail, railway, train, railroad	железница	железница
Σιδηρουργείο	blacksmith's, ironsmith's, forge	ковачница	ковачница
Σιδηρουργός	blacksmith, ironsmith	ковач	ковач
Σιλουέτα	silhouette, outline, figure	силуета	силуета
Σιρόπι	syrup, treacle	сируп	сируп
Σιταποθήκη (σιρός, σιλό)	granary, barn	силос (за жито)	силос
Σιτίζω	feed, nourish, offer meals	хранам	хранити
Σιτίζω	feed, nourish, offer meals	исхранувам	нахранити
Σιτισμένος (χορτάτος)	full	заситен	засићен
Σίτος (σιτάρι, στάρι)	wheat	жито	жито
Σιφόνι	siphon	сифон	сифон
Σίχαμα	abomination, disgusting person	гадење	гађење
Σιχαμάρα	abomination, hate, detestation	одвратност	одвратност
Σιχαμερός	abhorrent, detestable, hateful	одвратен	одвратан
Σιχαμερός	abhorrent, detestable, hateful	гаден	гадан
Σκάβω	dig up, scoop out	копам	копати
Σκάκι	chess	шах	шах
Σκάλισμα	digging, digging up	копање	копање
Σκαλωσιά	staging, scaffolding	скеле	скеле
Σκανδαλιάρης	troublemaker	скандалџија	скандалозан
Σκανδαλίζω	scandalize	скандализирам	скандализовати
Σκάνδαλο	scandal	скандал	скандал
Σκαντζόχοιρος	hedgehog, porcupine	еж	јеж

Σκάπτω (σκάβω)	dig up, scoop out	копам	копати
Σκάφη	tub	корито	корито
Σκαφτιάς	digger, navvy	копач	копач
Σκάψιμο	digging, carving, hollowing	копање	копање
Σκελετός	skeleton, frame	скелет	скелет
Σκέλος	leg, limb	нога	нога
Σκεπάζω	cover, veil, spread with	покривам	покрити
Σκέπασμα	covering, cover, blanket, lid	покривање	покривач
Σκεπαστός	covered, roofed	покриен	покривен
Σκεπή (στέγη)	roof	кров	кров
Σκεπτικός	sceptic, thougtful	замислен	замишљен
Σκέπτομαι	think, meditate,think over	мислам	мислити
Σκευωρία	intrigue, scheming, fabrication	интрига	интрига
Σκέψη	thought, thinking, idea	мисла	мисао
Σκηνή	pavilion, tent	шатор	шатор
Σκηνή	scene, stage	сцена	сцена
Σκηνογραφία	scene-painting, stage designing	сценографија	сценографија
Σκηνογράφος	scene-painter, stage designer	сценограф	сценограф
Σκηνοθέτης	film director	режисер	режисер
Σκί	ski	скијање	скијање
Σκιά	shadow, shade	сенка	сенка
Σκιάχτρο	scarecrow, bugbear, gright	страшило	страшило
Σκίουρος (βερβερίτσα)	squirrel	верверица	веверица
Σκίτσο	sketch	скица	скица
Σκίτσο	sketch	цртеж	цртеж
Σκιτσογράφος	sketcher, artist, cartoonist	цртач	цртач
Σκλαβιά	slavery, servitude, bondage	ропство	ропство
Σκλάβος	slave (man)	роб	роб
Σκληρός	tough, hard, stiff	тврд	тврд
Σκληρός	tough, hard, stiff	суров	суров
Σκληρότητα	hardness, toughness, cruelty	суровост	суровост
Σκληρότητα	hardness, toughness, cruelty	тврдост	тврдоћа
Σκονίζω	cover with dust	прашам	прашити
Σκοπευτήριο	shooting range	стрелиште	стрељана
Σκοπευτής	sharpshooter	стрелец	стрелац
Σκοπεύω	aim, sight, train on	целам	целљати
Σκοπεύω	aim, sight, train on	нишанам	нишанити
Σκόπιμος	deliberate, intentional, purposeful	намерен	намеран
Σκοπός	aim, goal, intention, purpose	цел	цел
Σκορβούτο	scurvy	скорбут	скорбут
Σκόρπιος	scattered, dispersed, littered, loose	растурен	растурен
Σκορπιός	scorpion	скорпија	шкорпија
Σκοτάδι (σκότος)	darkness, gloom, obscurity	мрак	мрак
Σκοτεινιάζω	darken, get/ become dark	потемнувам	потамнети
Σκοτεινός	dark-coloured, brown, sombre	темен	таман
Σκότωμα	killing, doing away with	убиство	убиство
Σκοτώνω	kill, murder, put to death	убивам	убити
Σκουλήκι	worm, maggot, earthworm	црв	црв
Σκουληκιασμένος	wormy, maggoty, worm-eaten	црвлив	црвљив
Σκούξιμο	howling, yelling, screaming, squeak	вресок	врисак
Σκούπα	broom	метла	метла
Σκουπίζω	sweep, clean, brush	метам	мести
Σκουριά	rust	рѓа	рђа
Σκούρος	brown,dark-colouted, sombre	темен	таман
Σκούφια (σκούφος)	cap, beret	капа	(плетена) капа

Σκυθρωπός	sulky, glum, gloomy, frowing	намуртен	намрштен
Σλαβικός	Slav(ic), Slavonic	словенски	славенски
Σμάλτο	enamel	емајл	емајл
Σμαράγδι	emerald	смарагд	смарагд
Σμήνος	swarm	рој	рој
Σνομπ	snob	сноб	снобизам
Σόδα	bicard, soda	сода	сода
Σόϊ	family, descent, ancestry, race	род	род
Σόϊ	family, descent, ancestry, race	сој	сој
Σοκάκι	narrow street, alley (-way)	сокак	сокак
Σοκάρω	shock, offend	шокирам	шокирати
Σοκολάτα	chocolate	чоколада	чоколада
Σοκολατένιος	chocolate	чоколаден	чоколадни
Σόλο	solo	соло	соло
Σολωμός	salmon	лосос	лосос
Σόμπα	stove	печка	пеѓ
Σονάτα	sonata	соната	соната
Σοπράνο	soprano	сопран	сопран
Σοσιαλισμός	socialism	социјализам	социјализам
Σοσιαλιστής	socialist	социјалист	социјалиста
Σουγιάς	clasp-knife, penknife	џепен нож	џепни ножни
Σούπα	soup	супа	супа
Σουρώνω	strain, filter	цедам	цедити
Σουρώνω	strain, filter	процедувам	процедити
Σουρωτήρι	strainer, colander, cullender	цедилка	цедиљка
Σούσουρο	rumour, gossip, scandal, stir	шушкање	шушкање
Σουτζούκι	stewed meatball, faggot	суџук	суџук
Σοφία	wisdom, erudition, learning	мудрост	мудрост
Σοφίζομαι	invent, think up, make up	измислувам	измислити
Σοφιστής	sophist, quibbler	софист	софиста
Σοφός	wise, learned, erudite	мудар	мудар
Σοφός	wise, learned, erudite	учен	учен
Σπάγγος	string, twine	коноп	конопац
Σπαθί	sword, sabre	меч	мач
Σπαθίζω	cut with a sword	мечувам	мачевати
Σπανάκι	spinach	спанаќ	спанаѓ
Σπάνια	seldom, rarely, scarcely	ретко	ретко
Σπάνιος (μοναδικός)	rare, uncommon, unusual	редок	редак
Σπανιότητα	rareness, scarceness, scarcity	реткост	реткост
Σπαράγγι	asparagus	шпаргла	шпарога
Σπασμωδικός	spasmodic, convulsive	грчевит	грчевит
Σπατάλη	waste, wastage, extravagance	расипништво	расипништво
Σπαταλώ	waste, misspend, dissipate	расипувам	расипати
Σπάτουλα	spatula	спатула	шпатула
Σπέρμα	semen, sperm, seed	сперма	сперма
Σπέρνω	sow, seed	посевам	посејати
Σπέρνω	sow, seed	сеам	сејати
Σπήλαιο	cave, cavern	пештера	пеќина
Σπίθα	spark, sparkle	искра	искра
Σπιθίζω (σπιθοβολώ)	throw out sparks, glint	искрам	искрити
Σπιούνος	informer, snooper, sneak	шпион	шпијун
Σπίτι	house, residence, home	куќа	куѓа
Σπιτικός	domestic, house, home, homely	домашен	домаѓин
Σπιτονοικοκύρης	landlord, house owner/proprietor	домаќин	домаѓин
Σπλήνα	spleen	слезина	слезина

Σπόνδυλος	vertebra	пршлен	прешњен
Σπορ	sport	спорт	спорт
Σπορά	sowing, seed-time, sowing-time	сеидба	сетва
Σπορά	sowing, seed-time, sowing-time	сеење	сејање
Σπορέας	sower	сејач	сејач
Σπουδαίος	first-rate, excellent, terrific	важен	важан
Σπουδαιότητα	importance, significance	важност	важност
Σπουδασμένος	educated	образован	образован
Σπουδαστής	student	студент	студент
Σπουργίτης	sparrow	врабец	вравац
Σταγόνα	drop, spot, trickle, bead	капка	кап, каплъица
Σταγονόμετρο	dropper, dropping-tube	пипета	пипета
Στάδιον	stadium	стадион	стадион
Σταδιοδρομία	career	кариера	кариера
Στάζω	dreep, reek, leak	капам	капати
Σταθεροποίηση	stabilization, consolidation	стабилизација	стабилност
Στάθμη	level, plane, standard	ниво	ниво
Σταθμός	station, stop-over	станица	станица
Στάλα	drop, spot, blod	капка	кап, каплъа
Σταλαγμίτης	stalagmite	сталагмит	сталагмит
Σταλάζω	instill, implant	капам	капати
Στάρι (σίτος, σιτάρι)	wheat, corn	жито	жито
Στατιστική	statistics	статистика	статистика
Στατιστικός	statistical	статистички	статистички
Σταυρός	cross	крст	крст
Σταυρώνω	crusify	распнувам на крст	распети на крст
Σταφύλι	grape(s)	грозје	грожђе
Σταφυλόκοκκος	staphylococcus	стафилокок	стафилокока
Στάχτη (παιπάλη)	ash(es), cinders	пепел	пепео
Σταχτής	ashy, ashen, ash-coloured	пепелав	пепељаст
Σταχτοδοχείο	ash-tray	пепелашка	пепељуга
Στεγνός	dry, arid	сув	сув
Στέγνωμα	drying	сушење	сушење
Στεγνώνω	dry (up/off/out)	сушам	сушити
Στεγνωτήριο	drying	сушилница	сушионица
Στείρωση	sterilization	стерилитет	стерилитет
Στεκάμενος	standing	стоење	стојећи
Στέκομαι	stop, stand	стојам	стајати
Στέλεχος	stem, stalk, shank	стебло	стабљика
Στέμμα (κορώνα)	crown	круна	круна
Στεναγμός	sigh	стенкање	стењање
Στενεύω (στενόω, στενώ. Για παπούτσι)	get narrow	стегам	стегнути
Στενογραφία	stenography	стенографија	стенографија
Στενότητα	narrowness, closeness, tightness	теснина	теснoћа
Στέππα	steppe	степа	степа
Στέρνα	cistern, basin, water-tank	цистерна	цистерна
Στερώ	deprive, deny, bereave	лишувам	лишити се
Στεφάνι (στέφανος)	wreath, crown, garland	венец	венац
Στεφανώνω	crown, wreathe	овенчувам	венчати
Στέψη	crowning, coronation	крунисување	крунисање
Στήθος	chest, breast	гради	груди
Στήλη	column, stele	столб	стуб
Στήριγμα	abutment, bearing, shoring, support	поддршка	подршка
Στήσιμο	standing, setting up	поставување	постављање
Στιγμή	moment, instant	момент	моменат

Στιγμιαίος	momentary, instant, instantaneous	моментален	моменталан
Στιχογράφος	rhymester, versifier	стихописец	стихописац
Στοιχείο	element, data	елемент	елемент
Στοιχείο (τεκμήριο)	element, data	доказ	доказ
Στοκάρω	stucco, putty	китирам	китовати
Στόκος	stucco	кит	кит
Στολή	uniform	униформа	униформа
Στολίδι	jewel, gem, ornament, bijou	украс	украс
Στολίζω	decorate, deck	украсувам	украсити
Στολίζω	decorate, deck	китам	окитити
Στολισμός	decoration, decking, dressing	украсување	украшавање
Στόλος	fleet	флота	флота
Στόμα	mouth	уста	уста
Στομάχι	stomach	стомак	стомах
Στομαχικός	stomach	стомачен	стомачни
Στόμφος	pomposity, bombast, magniloquence	помпезост	помпезост
Στουρνάρι	flint, numskull, dullard	кремен	кремен
Στοχάζομαι	meditate (on), cogitate	размислувам	размишљати
Στοχάζομαι	meditate (on), cogitate	мислам	мислити
Στοχασμός	meditation, thought	размислување	размишљање
Στόχος	target, mark	цел	циљ
Στραβομάρα	blindness, poor-sight	слепило	слепило
Στραβός	slanting, oblique	крив	крив
Στραβός	slanting, oblique	искривен	искривљен
Στραβώνω	bend, twist	искривувам	искривити
Στραγγιστίρι	strainer, colander, filter	цедилка	цедиљка
Στραμπουλίζω	sprain, twist,wrench	исчашувам	ишчашити
Στράτα	street, road, way	друм	друм
Στράτα	street, road, way	пат	пут
Στρατάρχης	marshall	маршал	маршал
Στράτευμα (στρατός)	army, armed forces	војска	војска
Στράτευμα (στρατός)	army, armed forces	армија	армија
Στράτευση (στρατολόγηση)	recruitment, enlistment	регрутација	регрутација
Στρατηγική	strategy	стратегија	стратегија
Στρατηγός	general	генерал	генерал
Στρατιώτης	soldier	војник	војник
Στρατιωτικός	military, army, martial	воен	војни
Στρατοκράτης	militarıst	милитарист	милитарист
Στρατολογώ	recruit, enlist, conscript	регрутирам	регрутовати
Στρατόσφαιρα	stratosphere	стратосфера	стратосфера
Στρατώνας	barracks, quarters	касарна	касарна
Στρεβλός	crooked, distorted, warped	искривен	искривљен
Στρεβλότητα	distortion, twisting	искривеност	искривљеност
Στρεβλώνω	distort, twist	искривувам	искривити
Στρίβω	turn, bend, screw, twist, spin	вртам	вртети
Στριφτός	twisted, spun	завртен	заврнут
Στροφή	curve, twist, bend, turn	завој	завој
Στρυχνίνη	strychnine	стрихнин	стрихинин (отров)
Στρώμα	mattress, layer	душек	душек
Στύλος (πάσσαλος, κορμός)	stake, beanpole, pole	столб	стуб
Στωικός	stoical	стоички	стоички
Συγγένεια	relationship, connection, kinship	сродство	сродство
Συγγενικός	related, allied, akin, kindred	роднински	родбински
Συγγραφέας	writer, author	писател	писац
Συγγράφω	write	пишувам	пишати

Συγκάλυψη	disguise, suppression, cover up	покривање	прикриване
Συγκατάθεση	consent, assent	согласност	сагласност
Συγκατανεύω	consent to, assent to	се согласувам	сагласити
Συγκλητικός	senator	сенаторски	сенаторски
Συγκοινωνία	communication	комуникација	комуникација
Συγκοινωνώ	communicate, be connected	комуницирам	комуницирати
Συγκρατώ	prop up, bear, carry	задржувам	задржати
Συγκρατώ	prop up, bear, carry	задржувам	здржати, уздржати
Συγκρίνω	compare with, parallel	споредувам	упоредити
Συγκρότημα	group, cluster, complex	група	група
Σύγκρουση	collision, crash, conflict	судир	судар
Συγγνώμη	excuse, pardon, apology, forgiveness	извинување	извињење
Συγυρίζω	tidy up, arrange, put in order	уредувам	уредити
Συγυρίζω	tidy up, arrange, put in order	спремам	средити
Συγχαίρω	congratulate	честитам успех	честитати
Συγχρονίζω	synchronize, time	синхронизирам	синхронизовати
Συγχρονισμός	synchronization, simultaneity	синхронизам	синхронизација
Σύγχρονος	contemporary, modern	современ	савремен
Σύγχρονος	synchronous, simultaneous	синхрон	синхрон
Συγχώρηση	forgiveness, pardon, remission	прошка	опроштај
Συγχώρηση	forgiveness, pardon, remission	извинување	извињење
Συγχωρώ	forgive, pardon, excuse	простувам	опростити
Συγχωρώ	forgive, pardon, excuse	извинувам	извинити
Συζήτηση	discussion	разговор	разговор
Συζήτηση	discussion	дискусија	дискусија
Συζητώ	discuss, argue, talk about/over	разговарам	разговарати
Συζητώ	discuss, argue, talk about/over	дискутирам	дискутовати
Σύζυγος, ο	husband	сопруг	супруг
Σύζυγος, η	wife, spouse	сопруга	супруга
Συκιά	fig-tree	смоква	смоква
Σύκο	fig	смоква	смоква
Συκοφαντία	detraction, slander, defamation	клетва	клевета
Συλλαβή	syllable	слог	слог
Συλλαλητήριο	demonstration, rally, mass meeting	демонстрација	демонстрација
Συλλέκτης	collector	колекционер	колекционар
Συλλογή	collection	колекција	колекција
Συλλογίζομαι	think of/about, meditate, consider	мислам	мислити
Συλλογίζομαι	think of/about, meditate, consider	размислувам	размишљати
Σύλλογος	society, club, association	дружина	друштво
Σύλλογος	society, club, association	здружение	уздружење
Συλλυπούμαι	condole/sympathize with sb	сожалувам	сажалити се
Συμβάν	incident, event, happening	случка	случај
Σύμβαση (συμβόλαιο)	contract, deed	договор	уговор
Συμβιβασμός	compromise, reconsiliation	компромис	компромис
Συμβολή	contribution	принос	принос
Συμβολίζω	symbolize, be a symbol	симболизирам	симболизовати
Συμβολικός	symbolic(al), token	симболичен	симболичан
Σύμβολο	symbol, emblem	симбол	симбол
Συμβουλεύω	advise	советувам	саветовати
Συμβουλή	advice, counsel	совет	савет
Συμβούλιο	council, committee, board	советување, совет	савет
Σύμβουλος	consultant, adviser	советник	саветник
Σύμμαχος	ally	сојузник	савезник
Συμμερίζομαι	sympathize	делам	делити
Συμμερίζομαι	sympathize	споделувам	поделити

Συμμετέχω	participate, go in for	учествувам	учествовати
Συμμετοχή	participation, share, part, sharing	учество	учешће
Συμμετρία	symmetry, harmony, proportion	симетрија	симетрија
Συμμετρικός	symmetric(al), harmonious	симетричен	симетричан
Συμπαγής	solid, compact, massive	цврст	чврст
Συμπαγής	solid, compact, massive	збиен	збијен
Συμπάθεια	sympathy, compassion, pity	симпатија	симпатија
Συμπαθής	likeable, nice, pleasant	симпатичен	симпатичан
Συμπαθώ	sympathize/feel with sb	симпатизирам	симпатисати
Συμπαράσταση	help, backing, support, solidarity	помош	помоћ
Συμπεραίνω	conclude, deduce	заклучувам	закључити
Συμπέρασμα	conclusion, deduction, inference	заклучок	закључак
Συμπεριλαμβάνω	include, contain	вклучувам	укључити
Συμπίεση	compression, squeeze	компресија	компресија
Συμπιεστής	compressor	компресор	компресор
Σύμπλεγμα	complex, group, cluster	сплетување	сплет
Συμπλέκω	interlace, clasp	преплетувам	преплести
Συμπλήρωμα	complement, supplement, addendum	дотаток	додатак
Συμπληρωματικός	complementary, additional	дополнителен	допунски
Συμπληρώνω	complete, complement, eke out	дополнувам	допунити
Συμπολίτης	fellow-citizen	сограѓанин	суграђанин
Συμπόσιον	symposium, banquet	симпозиум	симпозијум
Σύμπτωμα	symptom	симптом	симптом
Συμπύκνωση	condensation, concentration	згуснување	згушњавање
Συμφέρον	interest, profit, advantage	корист	корист
Συμφιλιώνω	reconcile, conciliate	се помирувам	помирити
Συμφιλίωση	reconciliation	помирување	помирење
Συμφορά	catastrophe, disaster, calamity	несреќа	несрећа
Συμφωνία	agreement, treaty, deed	договор	уговор
Σύμφωνο (Γραμματική)	consonant	согласка	сугласник
Σύμφωνος	agreeable	согласен	сугласан
Συνάδελφος	colleague, fellow	колега	колега
Συναινώ	assent, consent, agree	се согласувам	сагласити се
Συναρμολογώ	assemble, put/piece together	монтирам	монтирати
Συναυλία	concert	концерт	концерт
Συνδιάλεξη	conversation	разговор	разговор
Συνδικαλισμός	syndicalism, union movement	синдикализам	синдикализам
Συνδικαλιστής	syndicalist, trade unionist	синдикалец	синдикалиста
Συνδικάτο	trade union, syndicate	синдикат	синдикат
Συνδρομή	contribution, assistance, help	претплата	претплата
Συνδρομητής	subscriber	претплатник	претплатник
Συνδυάζω	combine, associate	комбинирам	комбиновати
Συνδυασμός	combination, scheme	комбинирање	комбинација
Συνέδριο	congress, convention	конгрес	конгрес
Συνείδηση	conscience	совест	савест
Συνένοχος	accomplice, partner, confederate	соучесник	саучесник
Συνέντευξη	interview	интервју	интервју
Συνέντευξη	interview	разговор	разговор
Συνέπεια	consequence, result, outcome	последица	последица
Σύνεση	caution, discretion prudence	мудрост	мудрост
Συνέταιρος	associate, partner	партнер	партнер
Συνεχής	continuous, endless	непрекинат	непрекидан
Συνεχίζω	continue, proceed, pursue	продолжувам	продужити
Συνήγορος	advocate, counsel	адвокат	адвокат
Συνήθεια	habit, use, custom	навика	навика

Συνηθίζω	habituate, get used to	навикувам	навикнути
Συνηθισμένος	habitual, usual, customary	навикнат	навикнут
Συνήθως	habitually, usually, commonly	обично	обично
Σύνθεση	composition, synthesis, structure	состав	састав
Σύνθεση	composition, synthesis, structure	композиција	композиција
Συνθέτης	composer	композитор	композитор
Συνθετικός	synthetical	синтетичен	синтетички
Συνθέτω	compose, make up	составувам	саставити
Συνθέτω	compose, make up, write	компонирам	компоновати
Συνθήκη	convention, treaty	конвенција	конвенција
Συνθήκη	convention, treaty	договор	уговор
Συνθηκολόγηση	capitulation, surrender	капитулација	капитулација
Συνθηκολογώ	capitulate, surrender	капитулирам	капитулирати
Σύνθημα	signal, sign	сигнал	сигнал
Σύνθημα	signal, sign	лозинка	лозинка
Συνθηματικός	of a signal/sign, code	симболичен	симболичан
Συνιστώ	advise, reccomend	препорачувам	препоручити
Συννεφιά	cloudiness, cloudy wheather	наоблаченост	наоблаченост
Συννεφιάζω	become cloudy, cloud over	наоблачувам	наоблачити
Σύννεφο	cloud	облак	облак
Σύνολο	total, summation, whole	збир	збир
Σύνολο	total, summation, whole	сума	сума
Συνομήλικος	of the same age	врсник	вршњак
Συνομιλία	conversation, talk, discussion	разговор	разговор
Συνομιλία (διάλογος)	conversation, talk, discussion	дијалог	дијалог
Συνομιλώ	converse, talk, discuss	разговарам	разговарати
Συνομοσπονδία	confederation	конфедерација	конфедерација
Συνομοταξία	class, group	класа	класа
Συνοπτικός	concise, brief, succinct	краток	кратак
Συνορεύω	border on, be adjacent	граничам	граничити се
Σύνορο	border, boundary, frontier, line	граница	граница
Συνοχή	cohesion, coherence	кохезија	кохезија
Σύνοψη	resumé, synopsis, summary, digest	резиме	резиме
Συνταγή	recipe	рецепта	рецепт
Σύνταγμα	constitution, charter	конституција	конституција
Σύνταγμα	constitution, charter	устав	устав
Συνταγματάρχης	colonel	полковник	пуковник
Συντάκτης	author, writer, compiler	редактор	редактор
Σύνταξη	pension, retirement	пензија	пензија
Συνταξιούχος	pensioner, retired	пензионер	пензионер
Σύντεκνος	godfather of one’s child	кум	кум
Συντέλεια	end	крај	крај
Συντελεστής (Μαθημ.)	coefficient	коефициент	коефицијент
Συντεχνία	corporation, guild	здружение	удружење
Συντηρητικός	conservative	конзервативен	конзервативан
Σύντομα	soon, shortly, in a short time	скоро	ускоро
Συντομία	shortness, briefness, brevity	краткост	краткоћа
Σύντομος	brief, short, succinct	краток	кратак
Συντονισμός	coordination, tuning	усогласување	усклађивање
Συντροφεύω	keep company	придружувам	дружити се
Συντροφιά	company, companionship	друштво	друштво
Σύντροφος	comrade, mate	другар	друг
Συνωμοτικός	conspiratorial	завернички	заверенички
Συνωνυμία	synonymity	синонимност	синонимност
Σύρμα	wire	жица	жица

Συρτάρι	drawer	фиока	фиока
Συσκευάζω	pack up, package	пакувам	паковати
Συσκευή	apparatus, appliance, device	апарат	апарат
Συσκοτίζω	darken, confuse, obscure	затемнувам	затамнити
Συσσωρευτής	accumulator, battery	акумулатор	акумулатор
Σύσταση	advice, recommendation	препорака	препорука
Συστατικό	component, ingredient	составен дел	саставан
Σύστημα	system, method, way	систем	систем
Συστηματικός	systematic, methodical	систематичен	систематски
Συστηματοποιώ	systematize, regularize	систематизирам	систиматизирати
Σύφιλις	syphilis	сифилис	сифилис
Συχνά	frequently, often	често	често
Συχνός	frequent, repeated	чест	чест
Συχνότητα	frequency, incidence	фреквнција	фрекфревнција
Σφαγέας	butcher	кој коле	кољац
Σφαγή	slaughter, massacre	колење	клање
Σφαγιάζω	butcher, massacre, slaughter	колам	клати
Σφαίρα	sphere, globe, orb	кугла	кугла
Σφαλίζω	close, shut, fasten	затворам	затворати
Σφαλίζω	close, shut, fasten	заклучувам	закључати
Σφάλισμα	closure, shutdown, locking	затворање	затварање
Σφάλισμα	locking, lockup	заклучување	закључавање
Σφαλιστός	closed, shut	затворен	затворен
Σφαλιστός	closed, shut	заклучен	закључан
Σφάλλω	err, make a mistake	грешам	грешити
Σφάλμα	error, mistake, fault	грешка	грешка
Σφετεριστής	usurper, embezzler	узурпатор	узурпатор
Σφήκα	wasp	оса	оса
Σφιχτός	tight, firm, hard	стегнат	стегнут
Σφίξιμο	tightening, clasping	стегање	стезање
Σφραγίδα	stamp, seal, hallmark	печат	печат
Σφραγίζω	stamp, seal	ставам печат	печатити
Σφράγισμα	stamping, sealing	запечатување	запечаћење
Σφραγιστός	stamped, sealed	запечатен	запечаћен
Σφυγμός	pulse	пулс	пулс
Σχεδία	raft	сплав	сплав
Σχεδιάγραμμα	sketch, drawing, design	план	план
Σχεδιάζω	sketch, draw, design	цртам	цртати
Σχεδιάζω	sketch, draw, design	скицирам	скицирати
Σχεδιάζω	sketch, draw, design	планирам	планирати
Σχεδιαστής	sketcher, draughtman, designe	цртач	цртач
Σχέδιο	plan, sketch, scheme, project	план	план
Σχέδιο	plan, sketch, scheme, project	нацрт	нацрт
Σχέση	connection, relevance	однос	однос
Σχετικός	relative, relevant, related	релативен	релативан
Σχετικότητα	relativity	релативност	релативност
Σχήμα	form, shape, figure	форма	форма
Σχηματίζω	form, mould, shape	формирам	формирати
Σχηματισμός	formation, shaping	формирање	формација
Σχίζω	tear, rip, pierce, slash, rend	цепам	поцепати
Σχίζω	tear, rip, pierce, slash, rend	рацепувам	расцепати
Σχισμή	rent, rift, fissure, split	пукнатина	пукотина
Σχολαστικός	scholastic, pedantic	педантен	педантан
Σχολή	faculty, school	факултет	факултет
Σχολιάζω	comment, remark upon	коментирам	коментарисати

Σχολιαστής	commentator, annotator	коментатор	коментатор
Σχόλιο	commentary, annotation	коментар	коментар
Σώζω	save, rescue, redeem	спасувам	спасити
Σωθικά	entrails, intestines, innards	утроба	утроба
Σωλήνας	pipe, tube, conduit	цевка	цев
Σώμα	body, figure, frame	тело	тело
Σωματικός	corporal, body, physical	телесен	телесни
Σωματώδης	stout, big, beefy	снажен	снажан
Σώος	safe, unharmed, undamaged	цел	цео
Σωσίβιο	life-jacket, lifebelt	појас за спасување	појас за спасавање
Σωστός	proper, right, correct, true, exact	точен	тачан
Σωτηρία	salvation, safety, saving	спас	спас, спасење
Ταβάνι (οροφή)	roof	таван	таван
Ταβέρνα	tavern, eating-house	таверна	таверна
Τάγμα	battalion	баталјон	батаљон
Ταγματάρχης	major	мајор	мајор
Ταινία	film, movie	филм	филм
Τακτικά	regularly, on a regular footing	редовно	редовно
Τακτική	tactics, policy	тактика	тактика
Τακτικός	regular, ordered, settled, tidy	редовен	редовен
Τακτοποιώ	arrange, tidy up, order	уредувам	уредити
Ταλαίπωρος	miserable, wretched, poor	измачен	измучен
Ταλέντο	talent, gift, genious	талент	таленат
Ταμείο	cash, cashier's desk	каса	каса
Τανάλια	pincers, nippers	клешти	клешта
Τάξη	class	класа	класа
Τάξη	order	ред	ред
Ταξί	taxi, cab	такси	такси
Ταξιαρχία	brigade	бригада	бригада
Ταξίαρχος	brigadier	командант на бригада	комадант бригаде
Ταξιδεύω	travel, journey, voyage	патувам	путовати
Ταξίδι	travel, journey, voyage	патување	путовање, пут
Ταξιδιώτης	traveller, passenger, wayfarer	патник	путник
Ταξίμετρο	taximeter	таксиметар	таксиметар
Τάξιμο	vow, solemn promise	завет	завештање
Ταξινόμηση	classification, sorting out, classing	сортирање	сортирање
Ταξινόμηση	classification, sorting out	класификување	класификација
Ταξινομώ	class, classify, rate, sort	класирам	класификовати
Ταπεινοφροσύνη	modesty, humility, humbleness	скромност	скромност
Ταπεινώνω	humble, humiliate	понижувам	понижавати
Ταπείνωση	humiliation, indignity, slight	понижување	понижење
Ταπετσέρης	upholsterer, paper-hanger	тапетар	тапетар
Τάρανδος	reindeer	ирвас	ирвас
Ταράτσα	terrace, flat roof	тераса	тераса
Τάση	tendency, inclination	склоност	наклоност
Τάσσω (τάττω)	set, fix, lay down	поставувам	поставити
Ταύρος	bull	бик	бик
Ταυτίζω	identify with, coincide	идентификувам	идентификувати
Ταυτόσημος	identical, synonymous	идентичен	идентичан
Ταυτόσημος	identical, synonymous	еднаков	једнак
Ταυτότητα	identity	лична карта	лична карта
Ταφή	burial	погреб	погреб
Τάφος	grave, vault	гроб, гробница	гроб
Τάφρος	ditch, trench, dike	ров	ров
Ταχυδρομείο	post, mail	пошта	пошта

Ταχυδρομικός	postal, mailing	поштенски	поштански
Ταχύς	fast, rapid, quick, speedy	брз	брз
Ταχύτητα	velocity, speed, rate	брзина	брзина
Ταψί	large baking pan	тепсија	тепсија
Τείχος	wall	зид	зид
Τεκμήριο	presumption, inference, indication	доказ	доказ
Τελεία	full stop	точка	тачка
Τελειοποιώ	perfect, bring to perfection	усовршувам	усавршити
Τέλειος	perfect, accomplished	совршен	савршен
Τελειότητα	perfection	совршенство	савршенство
Τελειωμός	completion, end, finishing	завршок	завршетак
Τελειώνω (τερματίζω)	end off, finish, conclude	завршувам	завршити
Τελεσίγραφο	ultimatum	ултиматум	ултиматум
Τελετή	ceremony, function	обред	обред
Τελετή	ceremony, function	церемонија	церемонија
Τελευταίος	ultimate, last, latest	последен	последњи
Τέλος	end, close, expiration	крај	крај
Τελωνείο	customs	царина	царина
Τελώνης	customs inspector	цариник	цариник
Τεμάχιο	piece, share, fragment	парче	парче
Τέμενος	temple, shrine, place of worship	храм	храм
Τέμνω	cut, intersect	сечам	сећи
Τένις	tennis	тенис	тенис
Τενόρος	tenor	тенор	тенор
Τέντα	tent	шатор	шатор
Τέρας	monster, freak	чудовиште	чудовиште
Τεράστιος	huge, enormous, giant	огромен	огроман
Τερατούργημα	monstrosity	монструозност	монструозно дело
Τέρμα	end, halt, close	крај	крај
Τέρψη	pleasure, delight, amusement	наслада задоволство	задоволство
Τέτανος	tetanus	тетанус	тетанус
Τετάρτη	Wednesday	Среда	Среда
Τέταρτο	quarter	четврти	четврто
Τέτοιος	such, similar, like this/that	таков	такав
Τετράδιο	copybook	тетратка	тетрадка
Τετράποδο	quadruped	четириножец	четвороножац
Τεχνίτης	technician, master, expert	техничар	техничар
Τεχνολογία	techology	технологија	технологија
Τεχνολογικός	techological	технолошки	техмолошки
Τζάκι	fireplace	камин	камин
Τζάμι	window pane	стакло	стакло
Τηγανητός	fried	пржен	пржен
Τηγάνι	frying-pan	тава	тава
Τηγανίζω	fry	пржам	пржити
Τηλεγραφία	telegraphy	телеграфија	телеграфија
Τηλέγραφος	telegraph	телеграф	телеграф
Τηλεγραφώ	telegraph, wire cable	телеграфирам	телеграфисати
Τηλεόραση	television (set)	телевизија	телевизор
Τηλεπάθεια	telepathy	телепатија	телепатија
Τηλεσκόπιο	telescope	телескоп	телескоп
Τηλεφωνητής	telephonist, operator	телефонист	телефониста
Τηλεφωνικός	telephone	телефонски	телефонски
Τηλέφωνο	telephone, line	телефон	телефон
Τηλεφωνώ	telephone, call up, ring up	телефонирам	телефонирати
Τήξη	melting	топење	топљење

Τηρώ	keep, uphold, maintain	чувам	сачувати
Τι (Αντωνυμία)	what	каков	како
Τιμή (αξία)	price, rate	цена	цена
Τιμή (εντιμότητα)	honour, credit	чест	част
Τιμητικός	honourable, honorary, titular	почетен	почасни
Τίμιος	honest, virtuous, fair	чесен	частан
Τιμιότητα	honesty, integrity, fairness	чесност	честитост
Τιμοκατάλογος	price-list	ценовник	ценовник
Τιμώ	honour, respect, venerate	ценам	ценити
Τιμώ	honour, respect, venerate	почитувам	поштовати
Τιμωρία	punishment, penalty	казна	казна
Τιμωρώ	punish, penalize	казнувам	казнити
Τίναγμα	shaking, shake, jolt, whisk	тресење	тресење
Τίναγμα	shaking, shake, jolt, whisk	дрмање	дрмање
Τίποτα	nothing, any, anything	нешто	нешто
Τιποτένιος	trivial, insignificant, worthless	ништожен	ништаван
Τίτλος	title, label, dignity	наслов	наслов
Τίτλος	title, label, dignity	титула	титула
Τμήμα	section, part	оддел	оделење
Τοιχίζω	wall in/up	ѕидам	зидати
Τοίχος	wall	ѕид	зид
Τοκογλυφία	usury	лихварство	лихварство
Τοκογλύφος	usurer, money-lender	лихвар	лихвар
Τόκος	interest	камата	камата
Τόλμη	daring, boldness, audacity	смелост	смелост
Τολμηρός	daring, bold, audacious	смел	смео
Τομάρι	hide, skin, pelt	кожа	кожа
Τομέας	sector, section	сектор	сектор
Τόμος	volume	том	том
Τονίζω	accentuate	акцентирам	акцентовати
Τονισμός	accentuation	акцентирање	акцентовање
Τόνος (ψάρι)	tuna-fish, tunny	туна	туна
Τόνος (1.000 κιλά)	ton	тон	тон
Τοξεύω	wound with an arrow, shoot with a bow	стрелам	стрелити
Τοξικός	toxic, virulent	отровен	отрован
Τόξο	bow, crossbow, longbow	свод	свод
Τόξο	bow, crossbow, longbow	лак	лук
Τοξότης	archer, bowman	стрелец	стрелац
Τόπι (μπάλα)	ball	топка	лопта
Τοπικός	local, regional	локален	локални
Τοπίο	landscape	предел	предео
Τοπογραφία	topography	топографија	топографија
Τοπογράφος	topographer	топограф	топограф
Τόπος	place, spot, position	место, месност	место
Τορπίλη	torpedo	торпедо	торпедо
Τουαλέτα	toilet	тоалета	тоалет
Τουρισμός	tourism	туризам	туризам
Τουρίστας	tourist	турист	туриста
Τουριστικός	touristic, touring	туристички	туристички
Τουρκικός	Turkish	турски	турски
Τούρκος	Turk	Турчин	Турчин
Τουρσί	pickle(s)	турсија	турсија
Τούρτα	cake	торта	торта
Τουφέκι	rifle	пушка	пушка
Τράβηγμα	pull, pluck, tug, twitch	тегнење	теглење

Τράβηγμα	pull, pluck, tug, twitch	влечење	повлачење
Τραβώ	pull, drag, tug, twitch	тегнам	теглити
Τραγανός	crisp, crunchy	рскав	хрскав
Τραγικός	tragic	трагичен	трагичан
Τραγούδι	song	песна	песма
Τραγουδιστής	singer, vocalist	пејач	певач
Τραγουδώ	sing	пеам	певати
Τραγωδία	tragedy	трагедија	трагедија
Τρακάρισμα	crash, collision	судир	судар
Τρακτέρ	tractor	трактор	трактор
Τράνταγμα	jar, jolt, bump, jerk	тресење	тресење
Τράνταγμα	jar, jolt, bump, jerk	дрмање	дрхтање
Τράπεζα	bank	банка	банка
Τραπεζαρία	dining-room	трпезарија	трапезарија
Τραπεζίτης	banker	банкар	банкер
Τραύμα	wound, injury, hurt	рана, траума	рана
Τραυματίζω	wound, injure	ранувам	ранити
Τραυματισμός	wounding, injuring, hurting	ранување	рањавање
Τραχύς	rough, coarse, harsh, gruff	груб	груб
Τραχεία	trachea	трахеја	трахéя
Τράχωμα	trachoma	трахома	трахóма
Τρεις (τρία)	three	три	три
Τρέλα	lunacy, madness, insanity	лудост	лудост
Τρελά	madly, senselessly	лудо	лудо
Τρελαίνω	madden, drive mad	полудувам	полудети
Τρελοκομείο	lunatic, mental hospital	лудница	лудница
Τρελός	lunatic, mad, insane	луд	луд
Τρέξιμο	running	трчање	трчање
Τρέφω	feed on, grow, raise	хранам	хранити
Τρέχω	chase, run, speed	трчам	трчати
Τρίαινα	trident	трозабец	трозубац
Τριάντα	thirty	триесет	тридесет
Τριαντάφυλλο	rose	роза	ружа
Τριβή	rubbing, chafing, friction	триење	трење
Τριγύρω	around	наоколу	наоколо
Τρικυμία	rough seas, storm	олуја	олуја
Τρίποδο	three-legged	троножец	троножац
Τρίτος	third	трети	трећи
Τριφύλλι	trefoil, clover	детелина	детелина
Τρομάζω	scare, frighten, terrify	плашам	плашити
Τρομάρα (τρόμος)	fright, scare, dread, terror	страв	страх
Τρομάρα (τρόμος)	fright, scare, dread, terror	ужас, уплав	ужас
Τρομερά	awfully, fearfully, horribly	страшно	страшно
Τρομερός (τρομακτικός)	terrifying, fearsome	страшен	страшан
Τρομερός	terrifying, fearsome, horrific	ужасен	ужасан
Τρομοκράτης	terrorist	терорист	терориста
Τρομοκρατία	terrorism	тероризам	тероризам
Τρομοκρατώ	terrorize, intimidate	тероризирам	терорисати
Τρόμπα	pump	пумпа	пумпа
Τρομπάρω	pump	пумпам	пумпати
Τρομπέτα	trumpet, bugle	труба	труба
Τρομπόνι	trombone	тромбон	тромбон
Τρόπαιο	trophy	трофеј	трофеј
Τροπή	change, turn	промена	промена
Τροπικός	tropic(al)	тропски	тропски

Τροποποιώ	alter, change, modify	изменувам	изменити
Τρόπος	way, manner, mode	начин	начин
Τρόπος	way, manner, mode	метод	метод
Τρούλος	cupola, dome	купола	купола
Τροφή	food, sustenance	храна	храна, исхрана
Τροφοδοσία	provisioning, catering, feeding	набавка	набавка
Τροφοδότης	provider, caterer, supplier	набавувач	набављач
Τροφοδοτώ	provision, cater, supply	снабдувам	снабдевати
Τρύπιος	pitted, with holes	пробушен	пробушен
Τρυφερός	tender, sensitive, soft, delicate	нежен	нежан
Τρυφερότητα	tenderness, softness, affection	нежност	нежност
Τσαγιέρα	teapot	чајник	чајник
Τσάι	tea	чај	чај
Τσακάλι	jackal	шакал	шакал
Τσακμακόπετρα	flint	кремен	кремен
Τσαμπί	cluster, bunch	грозд	грозд
Τσάντα	bag	торба	торба
Τσαρλατάτος	charlatan, quack, trickster	шарлатан	шарлатан
Τσάρος	tsar, tzar, czar	цар	цар
Τσεκούρι	axe	секира	секира
Τσέπη	pocket	џеб	џеп
Τσεπώνω	pocket, pinch, filch	ставам во џеб	ставити у џеп
Τσεχία	Czech	Чешка	Чешка
Τσέχος	Czech	Чех	Чех
Τσιγάρο	cigarette	цигара	цигарета
Τσιγγάνα	gipsy woman	циганка	циганка
Τσιγγάνος	gipsy, pypsy	Циган	Циганин
Τσιγκέλι	hook, crook, grapnel	кука	кука
Τσιγκουνιά	miserliness, niggardliness	штедење	штедљивост
Τσιμέντο	cement, concrete	цемент	цимент
Τσιμουδιά	silence	тишина	тишина
Τσιμπώ	eat lightly, peck, pinch	штипам	штипати
Τσίχλα	chewing-gum	гума за џвакање	жвакаћа гума
Τσοπάνης (βοσκός)	shepherd	пастир	пастир
Τσουβάλι (σακκί)	sack	вреќа	врећа
Τσουγκρίζω	clink, bump, strike, knock	удирам	ударити
Τσούζω	sting, smart, hurt, nip	печам	пећи, пецкати
Τσουκνίδα	nettle	коприва	коприва
Τυπικός	typical	типичен	типичан
Τυπικός	typical, formal, conventional	формален	формалан
Τυπικότητα	formality, conventionality	типичност	типичност
Τυπικότητα	formality, conventionality	формалност	формалност
Τυποποιώ	standardize	стандардизирам	стандардизовати
Τυραννία	tyranny	тиранија	тиранија
Τύραννος	tyrant	тиранин	тиранин
Τυρί	cheese	сирење	сир
Τύφλα	blindness	слепило	слепило
Τυφλός	blind	слеп	слеп
Τυφλώνω	blind	ослепувам	ослепити
Τύφλωση	blindness	ослепување	слепило
Τύφος	typhus	тифус	тифус
Τυφώνας	typhoon	тајфун	тајфун
Τυχαίος	random	случаен	случајан
Τυχερός	lucky, fortunate	среќен	сретан
Τύχη	luck, fortune, fate, lot, chance	среќа	срећа

Τυχόν	by any chance	случајно	случајно
Τύψη	remorse, compunction	грижа на совест каење	грижа савести
Ύαινα	hyaena	хиена	хијена
Υαλοπίνακας	window glass, glass pane	стакло	стакло
Υαλοπωλείο	glassware store	стакларница	стакларница
Υαλουργός	glass-maker/manufacturer	стаклар	стаклар
Υάρδα	yard	јарда	јард
Υβρίζω	insult, abuse	пцувам	пцовати
Υγεία	health, well-being	здравје	здравље
Υγειονομικός	sanitary	здравствен	здравствени
Υγειονομικός	sanitary	санитарен	санитатан
Υγιαίνω	be healthy, be in good health	оздравувам	оздравити
Υγιαίνω	be healthy, be in good health	здрав сум	бити здрав
Υγιεινή	hygiene	хигиена	хигијена
Υγιεινός	healthful	здравствен	здрав
Υγραίνω	humidify	навлажнувам	навлажити
Υγρασία	humidity, wet, moisture	влага	влага
Υγρό	liquid, fluid, juice	течност	течност
Υγρός	watery	течен	течан
Υγρός	humid, damp	влажен	влажан
Υδάτινος	watery	воден	воден, водени
Ύδρα	hydra	хидра	хидра
Υδράργυρος	quicksilver	жива	жива
Υδραυλική	hydraulics	хидраулика	хидравлика
Υδραυλικός (Επίθ.)	hydraulic	хидрауличен	хидраулички
Υδρογόνο	hydrogen	водород	водоник
Υδροδυναμική	hydrodynamics	хидродинамика	хидронамика
Υδρόμυλος (νερόμυλος)	watermill	воденица	воденица
Υδροπλάνο	floatplane	хидроплан	хидроплан
Υδροστατική	hydrostatics	хидростатика	хидростатика
Υδατοφράκτης	dam, lock, flood-gate	брана	брана
Ύδωρ (νερό)	water	вода	вода
Υιός	son	син	син
Υλακέω (λακέω, γαυγίζω)	bark	лаам	лајати
Υλακή (γαύγισμα)	barking	лаеж	лајање
Ύλη (υλικό)	matter, material, substance	материјал	материјал
Υλικός	physical	материјален	материјалан
Υλισμός	materialism	материјализам	материјализам
Υλιστής	materialist	материјалист	материјалиста
Υλοποίηση	manifestation	материјализација	материјализација
Υλοποιώ	materialize, implement	материјализирам	материјализовати
Ύμνος	hymn, song, anthem	химна	химна
Υμνώ (υμνολογώ)	praise, sing, celebrate	славам	славити
Υπαγόρευση	dictate, dictation	диктат	диктирање
Υπαγορεύω	dictate, impose, prescribe	диктирам	диктирати
Υπαινίσσομαι	allude to, insinuate	алудирам	алудирати
Υπαίτιος	responsible, culpable, liable	одговорен	одговоран
Υπακοή	obedience, compliance, docility	покорност	покорност
Υπακούω	obey, comply with, abide by	слушам	слушати
Υπακούω	obey, comply with, abide by	послушен сум	послушати
Υπάλληλος	employee, clerk	службеник	службеник
Ύπαρξη	being, subsistence	постоење	постојање
Υπάρχω	exist, be, subsist, be found	постојам	постојати
Υπεκφυγή	evasion, shift, quibble	бегање, бегство	избегавање
Υπενθυμίζω	remind	се потсетувам	подсетити

Υπενθυμίζω	remind	се присетувам	присетити
Υπενθύμιση	reminder	присетување	присеќање
Υπερασπίζω	defend, champion, stand up for	штитам	штитити
Υπερασπίζω	defend, champion, stand up for	бранам	бранити
Υπεράσπιση	defense, pleading, protection	заштита	заштита
Υπεράσπιση	defense, protection, advocacy	одбрана	одбрана
Υπερβολή (Μαθημ.)	hyperbola	хипербола	хипербола
Υπερήλικας	very old	престар	престар
Υπερηχητικός	supersonic	суперсоничен	суперсонични
Υπερθέρμανση	overheating	прегревање	прегрејавање
Υπέρμαχος	defender, champion, advocate	бранител	бранилац
Υπέρμετρος	excessive, inordinate	прекумерен	прекомеран
Υπέρογκος	huge, oversized, enormous	огромен	огроман
Υπερπόντιος	overseas	прекуморски	прекоморски
Υπερσυντέλικος	past perfect	плусквам перфект	плусквам перфект
Υπέρταση	high blood pressure	висок крвен притисок	висок крвни притисак
Υπερτίμηση	rise in price, overrating	преценување	прецењивање
Υπερφυσικός	supernatural	надприроден	надприродан
Υπερωκεάνιος	transoceanic	прекуокеански	прекоокеански
Υπερωρία	overtime	прекувременост	прековремени рад
Υπεύθυνος	responsible, in charge	одговорен	одговоран
Υπηρεσία	service, duty	служба	служба
Υπηρεσιακός	official, duty-minded	службен	службени
Υπηρέτης	(man)servant	слуга	слуга
Υπηρέτρια	maidservant, housemaid	слугинка	служавка
Υπηρετώ	serve	служам	служити
Υπνοβασία	sleep-walking, somnabulism	месечарење	месечарење
Υπνοβάτης	sleep-walker, somnabulist	месечар	месечар
Ύπνος	sleep	сон	сан
Ύπνωση	hypnosis, trance	хипноза	хипноза
Υπνωτίζω	hypnotize	хипнотизирам	хипнотизирати
Υπνωτιστής	hypnotizer, hypnotist	хипнотизер	хипнотизер
Υποβαστάζω (υποστηρίζω)	prop up, support	поддржувам	подржавати
Υποβρύχιο	submarine	подморница	подморница
Υπογραφή	signature, signing	потпис	потпис
Υπογράφω	sign	потпишувам	потписати
Υπόδειγμα	model, pattern	пример	пример
Υποδειγματικός	model, pattern	примерен	примеран
Υποδεκάμετρο	decimetre, ruler	дециметар	дециметар
Υποδέχομαι	receive, welcome, greet, meet	примам	примити
Υποδέχομαι	receive, welcome, greet, meet	пречекувам	дочекати
Υπόδημα	boot, shoe	обувка	обућа
Υποδιοικητής	deputy-governor	заменик-гувернер	заменик комаданта
Υποδοχή	reception, welcomemeeting	дочек	дочек
Υπόθεση	hypothesis, assumption	претпоставка	претпоставка
Υπόθεση (θέμα)	matter, affair, case, issue	тема	тема
Υποθετικός	assumed, supposed, hypothetical	претпоставен	претпостављен
Υποθέτω	assume, suppose, presume	претпоставувам	претпостављати
Υποθήκη	mortgage	хипотека	хипотека
Υποκατάστημα	branch-office	огранок	огранак
Υποκειμενικός	subjective	субјективен	субјективан
Υποκειμενικότητα	subjectivity	субјективност	субјективност
Υποκείμενο	subject	субјект	субјект
Υπόκλιση	bow	поклон	наклон
Υποκρισία	hypocricy, sham	лицемерство	лицемерност

Υποκριτής	hypocrite, sham	лицемер	лицемер
Υποκριτικός	hypocritical, fake, insincere	лицемерен	лицемерен
Υποκύπτω	succumb, bow to, give in	подлегнувам	пдлегнути
Υποκύπτω	succumb, submit, give in	попуштам	попустити
Υπόλειμμα	remnant, rest	остаток	остатак
Υπολογιστής	calculator, computer	компјутер	компиутер
Υπόλογος	liable, responsible, accountable	одговорен	одговорни
Υπομένω	have patience, endur, suffer	поднесувам	подносити
Υπομογέω (υποβοηθώ)	support, back up, help	помагам	помагати
Υπομονετικός	patient, resigned	трпелив	стрплъив
Υπομονή	patience, endurance	трпение	стрплъење
Υπονοώ	imply, mean, insinuate	подразбирам	подразумети
Υποσημείωση	footnote	белешка	белешка
Υποσημείωση	footnote	забелешка	подбелешка
Υποστήριγμα	prop, support, shore	поддршка	подршка
Υποστηρίζω	support, back up, uphold	поддржувам	подржавати
Υποστηρίζω	support, back up, uphold	поддржувам	подржати
Υποσυνείδητο	the subconscious	потсвест	подсвест
Υπόταση	low blood pressure	низок крвен притисок	низак крвни притисак
Υποτάσσω	subordinate, subject	потчинувам	потчинити
Υποτάσσω	subordinate, subdue	покорувам	покорити
Υποτείνουσα	hypotenuse	хипотенуза	хипотенуза
Υποτέλεια	subordination, subjection	подаништво	поданост
Υποτελής	vassal, subject, tributary	поданички	подан
Υποτελής	vassal, subject, tributary	потчинет	потчињен
Υποτίμηση	belittlement, decline	потценување	потцењивање
Υποτιμώ	depreciate, decline, devalue	потценувам	потценити
Υποτροφία	scholarship, grant, bursary	стипендија	стипендија
Υπότροφος	scholar, bursar	стипендијант	стипендиста
Ύπουλος	insidious, underhand, sneaky	лукав	лукав
Υπουργείο	ministry	министерство	министарство
Υπουργικός	ministerial	министерски	министарски
Υπουργός	minister	министер	министар
Υποφαινόμενος	myself	долупотпишаниот	доле потписани
Υποχρεώνω	obligate, oblige, force, compel	задолжувам	задужити
Υποχρεώνω	obligate, oblige, force, compel	принудувам	принудити
Υποχώρηση	retreat, withdrawal	повлекување	повлачење
Υποψήφιος	candidate, applicant	кандидат	кандидат
Υποψηφιότητα	candidature, nomination	кандидатура	кандидатура
Υστερία	hysteria, fit, hysterics	хистерија	хистерија
Υστερικός	hysterical	хистеричен	хистеричан
Υφαντουργός	weaver	ткајач	ткалац
Υφήλιος	globe, earth, world	свет	свет
Υφιστάμενος	subordinate	потчинет	потчињени
Υψηλά	highly, aloft	високо	високо
Υψηλός	high, tall, noble, great, big	висок	висок
Ύψιστος	highest, utmost, paramount	највисок	највиши
Ύψος	height, elevation	височина	висина
Υψώνω	raise, erect, lift, elevate	подигам	подићи
Φαβορίτες	whiskers ,sideboards	зулуфи	зулуфи
Φαιδρός	hilarious, joyful, cheerful, merry	весел	весео
Φαίνομαι	appear, seem, look	изгледам	изглеждати
Φαινόμενο	phenomenon	феномен	феномен
Φάκελος	envelope	досие	досије
Φάλαινα (κήτος)	whale	кит	кит

Φαλάκρα	baldness	ќелавост	ћелавост
Φαλακρός	bald, bare, bald-headed	ќелав	ћелав
Φαμελιά (φαμίλια)	family	фамилија	фамилија
Φάμπρικα	factory, mill	фабрика	фабрика
Φανάρι	lantern, lamp, light	фенер	фањер
Φανατίζω	fanaticize	фанатик сум	фанатизирати
Φανατικός	fanatical, bigoted	фанатик	фанатичан
Φανατισμός	fanaticism, zealotry	фанатизам	фанатизам
Φανέλα	flannel, sweater	поткошула	поткошула
Φανερός	evident, visible, clear, obvious	јасен	јасан
Φανερώνω	show, reveal, disclose	покажувам	показати
Φανέρωση	appearance, revelation	откривање	откривање
Φαντάρος	soldier	војник	војник
Φαντασία	imagination, fancy	фантазија	фантазија
Φαντασία	imagination, fancy	мечта	машта
Φαντασίωση	fantacy, fancy	илузија	илузија
Φανταστικός	imaginary, fancy, fantastic	фантастичен	фантастичан
Φαράσι	dustpan	лопата	лопатица
Φαρδαίνω	widen, get wider/broader	раширувам	раширити
Φάρδος	width, breadth	широчина	ширина
Φαρδύς	wide, large, broader	широк	широк
Φαρέτρα	quiver	футрола за стрели	футрола за стреле
Φαρίνα	farina, meal, flour	брашно	брашно
Φαρμακείο	pharmacy, chemist's	аптека	апотека
Φαρμακερός	venomous, poisonous	отровен	отрован
Φαρμακευτική	pharmaceutics, pharmacy	фармација	фармација
Φαρμάκι	poison, venom	отров	отров
Φάρμακο	medicine, drug, remedy	лек	лек
Φαρμακοποιός	pharmacist, chemist	аптекар	апотекар
Φαρμακοποιός	pharmacist, chemist	фармацевт	фармацеут
Φαρμάκωμα	poisoning	труење	тровање
Φάρσα	farce, trick, prank	фарса	фарса
Φάση	phase, stage, period	фаза	фаза
Φασιανός	pheasant	фазан	фазан
Φασισμός	fascism	фашизам	фашизам
Φασίστας	fascist	фашист	фашиста
Φάσμα (Φυσική)	spectrum	спектар	спектар
Φασόλι	bean	грав	грах
Φατρία	faction, clique, gang	фракција	фракција
Φεβρουάριος	February	февруари	фебруар
Φεγγάρι	moon	месечина	месец
Φέγγω	glow, shine, gleam	светам	светлети
Φελλός	cork	плута	плуто
Φεμινισμός	feminism	феминизам	феминизам
Φεμινιστής	feminist	феминист	фемениста
Φεουδαρχία	feudalism	феудализам	феодализам
Φέουδο	feud, fief	феуд	феуд
Φέρω (φέρνω)	fetch, carry, bring	носам	носити
Φέρω (φέρνω)	fetch, carry, bring	донесувам	доносити
Φέσι	fez, tarboosh	фез	фес
Φέτος	this year	оваа година	ове године
Φημισμένος	famed, famous, renowed	познат	познат
Φθηναίνω	cheapen, reduce the price	поевтинувам	појефтинити
Φθηνός (ευθηνός)	cheap, low-priced, inexpensive	евтин	јефтин
Φθινοπωρινός	autumn, autumnal	есенски	јесењи

Φθινόπωρο	autumn, fall	есен	јесен
Φθίνω	decline, decrease, diminish	венам	венути
Φθόγγος	phoneme	звук	звук
Φθονερός	envious, jealous, jaundiced	завидлив	завидан
Φθόνος	envy, jealousy	завист	завист
Φθονώ	envy, be envious/jealous	завидувам	завидети
Φιγούρα	figure, form, image, shape	фигура	фигура
Φίδι	snake	змија	змија
Φιλανθρωπία	philanthropy, charity	човекољубие	човекољубље
Φιλάνθρωπος	philanthropist	човекољуб	човекољубац
Φιλαρχία	lust for power	властољубие	властољубље
Φίλαρχος	power-loving	властољубив	властољубив
Φιλειρηνικός	peace-loving, peaceful, pacific	мирољубив	мирољубив
Φιλενάδα (φίλη)	friend	пријателка	пријателица
Φιλενάδα (ερωμένη)	girlfriend, mistress	љубовница	љубавница
Φίλεργος	hardworking, industrious	вреден	вредан
Φιλήσυχος	quiet, peaceful, peaceable	мирен	миран
Φιλία	friendship, amity	пријателство	пријателство
Φιλικός	friendly, amicable, pally	пријателски	пријатељски
Φιλμ	film, picture	филм	филм
Φιλοδοξία	ambition, aspiration	амбиција	амбицозност
Φιλόδοξος	ambitious, high-flying	амбициозен	амбициозан
Φιλοδοξώ	be ambitious, aspire to	амбициозен сум	бити амбициозан
Φιλοδώρημα	tip, gratuity	бакшиш	бакшиш
Φιλοδώρημα	tip, gratuity	поткуп	напојница
Φιλολογία	philology, literature	филологија	филологија
Φιλολογικός	philological, literary	филолошки	филолошки
Φιλόλογος	philologist, scholar	филолог	филолог
Φιλοξενία	hospitality	гостопримство	гостопримство
Φιλόξενος	hospitable	гостопримлив	гостопримљив
Φιλοξενώ	be host to, offer hospitality	примам гости	гостити
Φιλοπατρία (πατριωτισμός)	patriotism	патриотизам	патриотизам
Φίλος	friend, companion, pal	пријател	пријатељ
Φιλοσοφία	philosophy	философија	философија
Φιλόσοφος	philosopher	философ	филозоф
Φιλοσοφώ	philosophize	философирам	философирати
Φιλτράρω	filter, percolate	филтрирам	филтрирати
Φίλτρο	filter	филтер	филтер
Φιλύποπτος	suspicious, distrustful	сомничав	сумњичав
Φιλύποπτος	suspicious, distrustful	недоверлив	неповерљив
Φινάλε	finale, end, conclusion	финале	финал
Φινλανδία	Finland	Финска	Финска
Φινλανδικός	Finnish, Finnic	Фински	Фински
Φινλανδός	Finn	Финец	Финац
Φιστίκι	peanut, groundnut	пистаци	пистаћи
Φιτίλι	wick	фитил	фитиљ
Φλαμούρι	linden, lime	липа	липа
Φλάουτο	flute	флејта	флаута
Φλέβα	vein	вена	вена
Φλεβίτιδα	phlebitis	упала на вените	упала вена
Φλεγματικός	phlegmatic, stolid	флегматичен	флегматичан
Φλιτζάνι	cup	филџан	филџан
Φλόγα	flame, blaze, fire	пламен	пламен
Φλογέρα	flute, pipe, reed, file	фрула	фрула
Φλογίζω	fire, inflame, flame, burn	палам	палити

Φλοιός (δένδρου)	bark	кора (од дрво)	кора
Φλυαρία	garrulity, chatter, gab, prattle	брборење	брбљивост
Φλύαρος	chatty, gassy, voluble	брборлив	брбљив
Φλυαρώ	chatter, gabble, rattle away	брборам	брбљати
Φοβερίζω (φοβίζω)	threaten, intimidate	заплашувам	заплашити
Φοβερός	fearful, terrifying, frightful	страшен	страшан
Φόβητρο	bugbear, bogely, bugaboo	плашило	страшило
Φοβιτσιάρης	timid, timorous, cowardly, shivery	плашлив	страшљив
Φόβος (φοβία)	fear, fright, dread	страв	страх
Φοβίζω	scare, frighten, startlel	плашам	плашити
Φοβούμαι	be afraid, be fearful, dread	се плашам	плашити се
Φοίνικας	(date-) palm	палма	палма
Φοίτηση	course, studies, attendance	студирање	студирање
Φοιτητής	student	студент	студент
Φοιτητικός	of student(s)	студентски	студентски
Φοιτώ	study at, be a student at, attend	студирам	студирати
Φονεύω	murder, kill	убивам	убити
Φονιάς	murderer, killer	убиец	убица
Φόνος	murder, killing	убиство	убиство
Φόρα	speed, pace, impetus	сила	сила
Φοράδα	mare	кобила	кобила
Φορέας	carrier, conveyor, hehicle	носач	носач, носилац
Φορείο	stretcher	носилка	носиљка, носила
Φορτίο	cargo	товар	товар
Φορτώνω	load, weigh down, encumber	натоварувам	натоварити
Φορτώνω	load, weigh down, encumber	товарам	утоварити
Φόρτωση (φόρτωμα)	loading, freighting	товарење	товарење
Φορώ	wear, be dressed in	носам	носити
Φορώ	wear, be dressed in	обувам	обући
Φουγάρο	chimney, funnel, smoke-stack	оџак	оџак
Φουντούκι	hazel-nut	лешник	лешник
Φούρναρης	baker	пекар	пекар
Φούρνος	oven	пекарница	пекара
Φουτουρισμός	futurism	футуризам	футуризам
Φράγμα (φράκτης)	barier,barrage, dam	ограда	ограда
Φράζω	enclose, fence, bar	оградувам	оградити
Φράζω	enclose, fence, bar	заградувам	заградити
Φράντζα	fringe, farelock	реса	реса
Φράξιμο	obstruction, blocking, barring	заградување	заграђивање
Φράουλα	strawberrry	јагода	јагода
Φράση	phrase, expression, diction	фраза	фраза
Φρεγάτα	frigate	фрегата	фрегата
Φρενοβλάβεια	lunacy, insanity, madness	лудило	лудило
Φρεσκάδα	freshness, bloom	свежина	свежина
Φρεσκάρω	freshen up, refresh	освежувам	освежити
Φρέσκος	fresh, new	свеж	свеж
Φρίκη	horror	ужас	ужас
Φρικτός	hideous, horrid, horrible, frightful	страшен	страшан
Φρόνηση	wisdom, prudence, caution	разум	разумност
Φρόνηση	wisdom, prudence, discretion	мудрост	мудрост
Φρουρά	guard, party	стража	стража
Φρουρά	garrison	гарнизон	гарда
Φρούριο	fort, fortress, stronghold	тврдина	тврђава
Φρουρός	guard, guardian	стража	стражар
Φρουρώ	guard, mount guard at/over	чувам	чувати

Φρυγανιά	toast	двопек	двопек
Φταίξιμο	fault, blame	грешка	грешка
Φταρνίζομαι	sneeze	кивам	кијати
Φτέρη	fern, bracken	папрат	папрат
Φτερό	feather, plume	перо	перо
Φτηνός (ευθυνός)	cheap, inexpensive	евтин	јефтин
Φτυάρι	spade, shovel	лопата	лопата
Φτυαρίζω	shovel, spade up	копам со лопата	копати
Φτώχεια	poorness, poverty	сиромаштија	сиромаштво
Φτώχεια	poorness, poverty	беда	беда
Φτωχός	poor, needy	сиромашен	сиромашан
Φυγή	flight, rush, rout	бегство	бекство
Φυγόκεντρος	centrifugal	центрифугален	центрифуга
Φυλακή	prison, jail, gaol	затвор	затвор
Φυλάκιση	imprisonment, confinement	апсење	хапшење
Φυλακισμένος	imprisoned, confined, jailed	затворен	затвореник
Φυλ(λ)ακτό	talisman, amulet	талисман	талисман
Φυλ(λ)ακτό	talisman, amulet	амајлија	амајлија
Φυλετικός	racial	племенски	племенски
Φυλή	race	племе	племе
Φυλή	race	род	народ
Φυλλάδα	pamphlet	брошура	брошура
Φύλλο	leaf	лист	лист
Φυλλομετρώ	leaf/riffle/thumb through	прелистувам	прелистати
Φύλο	sex	пол	пол
Φυματικός	tubercular, consumptive	туберкулозен	туберколозан
Φυματίωση (φθίσις)	tuberculosis	туберкулоза	туберколоза
Φυσαλίδα	bubble	меур	мехурић
Φυσαρμόνικα	harmonica	хармоника	усна хармоника
Φύση	nature	природа	природа
Φύσημα	blowing, blasting, puffing	дувкање	дување
Φυσικά	naturally	природно	природно
Φυσική	physics	физика	физика
Φυσικός (Επίθ.)	physical	физички	физички
Φυσικότητα	naturalness, unafectedness	природност	природност
Φυσιογνωμία	physiognomy	физиономија	физономиа
Φυσιογνωμία	physiognomy	изглед	изглед
Φυσιολογία	physiology	физиологија	физиологија
Φυσιολογικός	normal, natural	нормален	нормалан
Φυσώ	blow, breathe, puff	дувам	дувати
Φυσώ	blow, breathe, puff	надувам	надувати
Φύτεμα	planting, bedding	садење	сађење
Φυτεύω	plant, bed	садам	садити
Φυτεύω	plant, bed	засадувам	засадити
Φυτίλι	wick, fuse	фитил	фитиљ
Φυτοζοώ	scrape/rub along, linger on	животарам	животарити
Φυτολογία	phytology, botany	ботаника	ботаника
Φυτολόγος	phytologist, botanist	ботаничар	ботаничар
Φυτοφάγος	vegetarian	вегетаријанец	вегетеријанац
Φυτρώνω	grow, germinate	никнувам	ницати
Φυτώριο	seedbed	расадник	расадник
Φώκια	seal	фока	фока
Φωλιά	nest, eyrie, lair, den	гнездо	гнездо
Φωνάζω	call, hail, shout, cry out	викам	викати
Φωνή	voice	глас	глас

Φως	light, glare	светлина	светло
Φως	light, glare	светлост	светлост
Φωσφορικός	phosphoric, phosphorous	фосфорен	фосфоран
Φωσφόρος	phosphorus	фосфор	фосфор
Φωταγωγός	skylight, (light) weel	осветлувач	осветлење
Φωταέριο	gaslight, (lighting) gas	гас	гас
Φωτεινός	luminous, bright, brilliant, lucid	светол	светао
Φωτεινός	luminous, bright, brilliant, lucid	осветлен	расветљен
Φωτιά	fire, blaze	пожар	пожар
Φωτίζω	light, lighten, illumine	осветлувам	осветлити
Φωτογραφείο	photographic studio	фотографско студио	фотографска радња
Φωτογράφηση	photographing	фотографирање	фотографисање
Φωτογραφία	photography	слика	слика
Φωτογραφία	photography	фотографија	фотографија
Φωτογραφίζω	photograph	фотографирам	фотографисати
Φωτογραφικός	photographic	фотографски	фотографски
Φωτογράφος	photographer	фотограф	фотограф
Φωτομετρία	photometry	фотометрија	фотометрија
Φωτόμετρο	photometer	фотометар	фотометар
Φωτοτυπία	photostat, photostat copy	фототип	фотокопија
Χαβιάρι	caviar(e)	ајвар	кавијар
Χαζομάρα	stupidity, slowness, dullness	глупавост	глупост
Χαζός	stupid, silly, dull-witted	глупав	глупав
Χαϊμαλί	talisman, charm	талисман	талисман
Χαιρέκακος	malicious, malevolent, spiteful	злобен	злобан
Χαιρετισμός	hail, greeting, salutation	поздрав	поздрав
Χαιρετώ	greet, hail, welcome	се поздравувам	поздравити
Χαίρω	be glad, be pleased	се радувам	радовати се
Χαλάζι	hail	град	град
Χαλαζίας	quartz	кварц	кварц
Χαλαρός	relaxed, lax, loose	лабав	лабав
Χαλαρότητα	relaxation, laxity, looseness	лабавост	лабавост
Χαλαρότητα	relaxation, laxity, looseness	опуштеност	опуштеност
Χαλαρώνω	relax, unbend, unwind, let up	отпуштам	опуштати
Χαλασμός	chaos, hubbub, uproar	уништување	уништење
Χαλβάς	halvah	алва	халва
Χαλί	carpet, rug	килим	ћилим
Χαλινάρι	bridle, bit, snaffle, rein	узда	узда
Χαλκάς	ring, loop, link	прстен	прстен
Χαλκάς	ring, loop, link	алка	халка
Χάλκινος	copper, brass	бакарен	бакарни, бакрени
Χαλκογραφία	engraving, plate	бакрорезбарство	бакрорез
Χαλκός	copper, brass	бакар	бакар
Χαλκωρυχείο	copper-mine	рудник за бакар	рудник бакра
Χαμαιλέων	chameleon	камелеон	камелеон
Χαμηλός	short, subdued, low	низок	низак
Χαμογελώ	smile	се смеам	смејати се
Χάνι	inn	гостилница	гостионица
Χάνι	inn	ан	хан
Χάνω	lose, forfeit	губам	губити
Χάνω	lose, forfeit	загубувам	загубити
Χάος	chaos, utter confusion	хаос	хаос
Χάπι	pill	таблета	таблета
Χαρά	joy, pleasure, delight	радост	радост
Χαρά	joy, pleasure, delight	задоволство	задовољство

Χαρακιά	line, cut, score, stroke	линија	линија
Χαρακτήρας	character, nature, temper	карактер	карактер
Χαρακτηρίζω	characterize, stamp, mark	карактеризирам	карактерисати
Χαρακτηρισμός	characterization	карактеризирање	карактерисање
Χαρακτηριστικός	characteristic, distinctive	карактеристичен	карактеристичан
Χαράκτης	engraver, etcher, artist	резбар	резбар
Χαραμίζω	waste, misspend, throw away	трошам	трошити
Χαράτσι	poll-tax	арач	харач
Χάρη	charm, grace, elegance	шарм	шарм
Χάρη	charm, grace, elegance	привлечност	привлачност
Χαρίζω	donate, endow, favour	дарувам	даровати
Χάρισμα (δώρο)	gift, present, donation	дар, подарок	дар
Χάρισμα (προσόν)	talent, gift, endowment	талент	таленат
Χαριτολογία	witticism, banter, pleasantry	духовитост	духовитост
Χαροποιώ	gladden, cheer, gratify	радувам	радовати се
Χάρος	death	смрт	смрт
Χαρούμενος	cheerful, merry, joyful, happy	весел	весео
Χαρτζιλίκι	pocket money	џепарлак	џепарац
Χαρτί	paper, document	хартија	хартија
Χαρτογραφία	cartography	картографија	картографија
Χαρτογράφος	cartographer	картограф	картограф
Χαρτόνι	cardboard, pasteboard	картон	картон
Χαρτοπαίκτης	card-player, gambler	коцкар	коцкар
Χαρτοπώλης	stationer	книжар	књижар
Χαρτόσημο	stamp	таксена марка	таксена марка
Χασάπης	butcher	месар	месар
Χασάπικο	butcher’s shop	месарница	месница
Χάσκω	gape, gawp, gawk	зјапам	зјапити
Χάσμα	gap, chasm, gulf	јаз	јаз
Χασμουρητό	yawning, gape	севање	зевање
Χατίρι	favour, sake, whim	услуга	услуга
Χείλι (χείλος)	lip	усна	усна
Χειμερινός	winter, wintry	зимски	зимски
Χειμώνας	winter	зима	зима
Χειραψία	handshake	ракување	руковање
Χειρίζομαι	handle, manipulate, operate	управувам	управљати
Χειρισμός	handling, manipulation, operation	управување	управљање
Χειριστής	handler, manipulator	управувач	управитељ
Χειροβομβίδα	grenade	граната	граната
Χειροκρότημα	handclap, applause	аплауз	аплауз
Χειροκροτώ	applaud, clap the hands	аплаудирам	аплаудирати
Χειρονομία	gesture, gesticulation	гест	гест
Χειρονομία	gesture, gesticulation	гестикулирање	гестикулација
Χειρονομώ	gesture, gesticulate	гестикулирам	гестикулирати
Χειροπιαστός	palpable	опиплив	опипљив
Χειρουργείο	operating-theatre	оперативна сала	операциона сала
Χειρουργός	surgeon	хирург	хирург
Χειρουργώ	operate (on sb for sth)	оперирам	оперисати
Χέλι	eel	јегула	јегуља
Χέρι	hand, arm	рака	рука
Χερούλι	handle	рачка	ручка
Χερσαίος	land, terrestrial, road	копнен	копнени
Χερσόνησος	peninsula	полуостров	полуострво
Χημεία	chemistry	хемија	хемија
Χημείο	chemical laboratory	лабораторија	хемијска лабораторија

Χημικός	chemist	хемичар	химичар
Χήνα	goose	гуска	гуска
Χήρα	widow	вдовица	удовица
Χήρος	widower, widowed	вдовец	удовац
Χίλια (χιλιάδα, χίλιοι)	thousand	илјада	хиљаду
Χιλιόγραμμο	kilogramme	килограм	килограм
Χιλιόμετρο	kilometre	километар	километар
Χιλιοστόγραμμο	milligramme	милиграм	милиграм
Χιλιοστόμετρο	millimetre	милиметар	милиметар
Χιλιοστός	thousandth	илјадити	хиљадити
Χίμαιρα	chimera	Химера	Химера
Χιονάτος	snow-white, snowy	снежен	снежни
Χιόνι	snow	снег	снег
Χιονίζει	it snows	снежи	снежи
Χιονοθύελλα	snowstorm, blizzard	снежна бура	снежна олуја
Χιονόσφαιρα	snowball	снежна топка	снежна лопта
Χιούμορ	humour, wit	хумор	хумор
Χλιδή	luxury, wealth, opulence	раскош	раскош
Χλόη	grass, greenery, lawn	трева	трава, травка
Χλωμάδα	paleness, pallor, pallidness	бледило	бледило
Χλώριο	chloride	хлор	хлор
Χλωροφύλλη	chlorophyll	хлорофил	хлорофил
Χοιρινό	pork	свинско месо	свињско месо
Χοιρινός	pork	свински	свињски
Χοίρος (συς)	pig	свиња	свиња
Χολέρα	cholera	колера	колера
Χοντροκομμένος	roughly-cut, crub, rude	грубо пресечен	грубо исечен
Χοντρός	fat, stout, thick, heavy	дебел	дебео
Χορδή	chord, string	жица	жица
Χορεύω	dance	играм оро	играти
Χορήγηση	granting, giving, providing	давање	давање
Χορηγώ	grant, give, provide, donate	давам	давати, дати
Χορογράφος	choreographer	кореограф	кореограф
Χορός	dance	оро	хор
Χορός (χορωδία)	choir, chorus	хор	хор
Χορταίνω	satisfy, have enough	се задоволувам	задовољити се
Χορτάτος	full	заситен	засићен
Χόρτο	grass, herb	трева	трава
Χόρτο	grass, herb	зеленило	зеленило
Χορτοφαγία	vegetarianism	вегетаријанство	вегераријанство
Χορτοφάγος	vegetarian	вегетаријанец	вегетаријанац
Χορωδία	chorus, choir	хор	хор
Χούφτα	palm, cup	шепа	шака
Χρεοκοπία	bankruptcy, failure, crash	банкрот	банкрот
Χρεοκοπώ	go bankrupt, fail, smash, crash	банкротирам	банкротирати
Χρέος	debt	долг	дуг
Χρεώνω	charge, debit, bill	задолжувам	задуживати
Χρεοφειλέτης	debtor	должник	дужник
Χρηματιστήριο	Stock Exchange, stock market	берза	берза
Χρηματοδοτώ	finance, put up capital for	финансирам	финансирати
Χρηματοκιβώτιο	safe, coffer, strong box	каса	каса
Χρήση	use, usage, utilization	употреба	употреба
Χρησιμεύω	serve, be useful, be of use	служи	служити
Χρησιμοποιώ	use, handle, employ, utilize	употребувам	употребити
Χρήσιμος	useful, helpful	корисен	користан

Χρησιμότητα	use, usefulness, utility	корисност	корист
Χριστιανικός	Christian	христијански	хришћанки
Χριστιανός	Christian	христијанин	хришћанин
Χριστούγεννα	Christmas	Божиќ	Божић
Χριστουγεννιάτικος	Christmas	божиќен	божићни
Χρονιά	year	година	година
Χρονικό	chronicle, annals	хроника	хроника
Χρονογράφος	columnist	хроничар	хроничар
Χρονολογία	date	хронологија	хронологија
Χρονολογία	date	датирање	датум
Χρονολογώ	date, determine the date of sth	датирам	датирати
Χρονόμετρο	chronometer, stopwatch	хронометар	хронометар
Χρόνος	time	време	време
Χρόνος (έτος)	year	година	година
Χρυσάνθεμο	chrysanthemum	хризатема	хризатема
Χρυσάφι	gold	злато	злато
Χρυσός (Επίθ.)	gold, golden, gilt, gilded	златен	златан, злато
Χρυσοχόος	goldsmith, jeweller	златар	златар
Χρυσώνω	gold-plate, gild	позлатувам	позлатити
Χρώμα	colour, dye, paint	боја	боја
Χρωματισμός	colour, tint, tinge, hue	боење	бојење
Χρωματιστός	coloured, stained	обоен	обојен
Χτένα	comb	чешел	чешаљ
Χτενίζω	comb, brush, rake	чешлам	чељати
Χτίζω	build, build up	градам	градити
Χτίζω	build, build up	ѕидам	зидати
Χυδαίος	vulgar, common, low, banal	вулгарен	вулгаран
Χυδαιότητα	vulgarity, lowness, banality	вулгаризам	вулгарност
Χυμός	juice, crush, squash	сок	сок
Χυτός	flowing, cast, molten	излеан	изливен
Χώμα	earth, dust, ground	земја	земља
Χωμάτινος (χωματένιος)	earthen	земјен	земљан
Χώνευση	digestion	варење	варење (хране)
Χωράφι (νειός)	field, land	нива	њива
Χωρητικότητα	capacity	волумен	волумен
Χωριάτης	villager, peasant, countryman	селанец	сељак
Χωριάτικος	village, peasant, country	селски	сељачки
Χωριό	village	село	село
Χωρίς	without, with no, out of, but for	без	без
Χώρος	space, room, area, place	место	место
Χωροφύλακας	gendarme	полицаец	полицајац
Ψάθα	straw hat	трска	трска
Ψάλλω	sing, chant	пеам	певати
Ψαλμός	psalm, chant	псалм	псалма
Ψαράδικο	fishing-boat,smack	рибарница	рибарница
Ψαράδικος	fishing	рибарски	рибарски
Ψαράς	fisherman	рибар	рибар
Ψάρεμα	fishing	риболов	риболов
Ψάρι	fish	риба	риба
Ψαρός	grizzled, iron-grey	сед, сив	сед
Ψεγάδι	defect, blemish, flaw	мана	мана
Ψέγω	criticize, blame, find fault	прекорувам	прекоревати
Ψεκάζω	spray, sprinkle	прскам	прскати
Ψεκασμός	spraying, sprinkling	прскање	прскање
Ψευδάργυρος	zinc	цинк	цинк

Ψευδής	false, mendacious, fallacious	лажен	лажан
Ψευδομάρτυρας	false witness	лажен сведок	лажни сведок
Ψευδώνυμο	pseudonyn	псевдоним	псудоним
Ψεύτικος	false, artificial, factitious	лажен	лажан
Ψηλά	tall, high, lofty	високо	високо
Ψηλός	tall, high, lofty	висок	висок
Ψηλώνω	make higher, raise	правам повисок	повисити
Ψημένος (πεπτός)	roasted, broiled, grilled	испечен	испечен
Ψημένος (τηγανητός)	fried	пржен	испржен
Ψηφιδωτό (μωσαϊκό)	mosaic, inlay	мозаик	мозаик
Ψηφίζω	vote	гласам	гласати
Ψηφοδέλτιο	ballot (paper)	гласачко ливче	гласачки лист
Ψήφος	vote, poll, suffrage	глас	глас
Ψηφοφορία	vote, ballot, poll, suffrage	гласање	гласање
Ψηφοφόρος	voter	гласач	гласач
Ψιθύρισμα (ψίθυρος)	whisper, murmur, undertone	шепотење	шапутање
Ψιθύρισμα (ψίθυρος)	whisper, murmur, undertone	шепот	шапат
Ψιλός	thin, fine, slender	тенок	танак
Ψυχαγωγικός	recreational	забавен	забаван
Ψυχαγωγικός	recreational	рекреативен	рекреативан
Ψυχαγωγώ	entertain, recreate, amuse	се забавувам	забавати
Ψυχανάλυση	psychoanalysis	психоанализа	психоанализа
Ψυχή	soul	душа	душа
Ψυχή	soul	дух	дух, психа
Ψυχιατρείο	mental clinic/hospital/home	психијатрија	психијатријска болница
Ψυχιατρική	psychiatry	психијатрија	психиатрија
Ψυχίατρος	psychiatrist	психијатар	психијатар
Ψυχικός	psychical, mental, spiritual	психички	психички
Ψυχολογία	psychology	психологија	психологија
Ψυχολόγος	psychologist	психолог	психолог
Ψυχοπάθεια	psychopathy	психопатија	психопатија
Ψυχοπαθής	psychopath, psychotic	психопат	психопатичан
Ψυχοπαίδι	adopted child	посвоено дете	усвојено дете
Ψυχραιμία	coolness, calm, temper	ладнокрвност	хладнокрвност
Ψύχραιμος	cool, calm, composed	ладнокрвен	хладнокрван
Ψύχωση	psychosis	психоза	психоза
Ψωμί	bread	леб	хлеб
Ψωνίζω	buy, purchase, shop	купувам	куповати
Ψώνισμα	bying, shopping, solicitation	купување	куповање
Ψωρίαση	psoriasis	псориаза	псориаза
Ωκεανός	ocean	океан	океан
Ωλένη	forearm, ulna	подлактица	подлактица
Ώμος	shoulder	рамо	раме
Ωμός	crude, cruel, brutal	сиров	сиров
Ωμότητα	crudity, rawness, brutality	суровост	суровост
Ωοθήκη	ovary	јајник	јајник
Ωοθήκη	ovary	овариум	оваријум
Ώρα	hour	час	час
Ώρα	time	време	време
Ωράριο	working hours, time-table	работно време	радно време
Ώριμος	mature, ripe, mellow	зрел	зрео
Ώριμος	mature, ripe, mellow	созреан	сазрео
Ωριμότητα	maturity, ripeness, mellowness	зрелост	зрелост
Ωροσκόπιο	horoscope	хороскоп	хороскоп
Ώστε	so, that as	така, и така	тако

Ωφέλεια	utility, benefit, advantage	корист	корист
Ωφέλιμος	useful, beneficial, handy	корисен	користан
Ωφελώ	benefit, profit, gain, be of use	корисен сум	користити
Ώχρα	ochre	окер	окер
Ωχρός	pale, pallid, wan	блед	блед
Ωχρότητα	paleness, pallidness, wanness	бледило	бледило.

Αυτό που ασφαλώς παρατηρεί κάποιος είναι ότι, λέξεις με το ίδιο νόημα, είναι απολύτως ίδιες ή και παρόμοιες, τόσο στα Σερβικά όσο και στα Βαρδαρίτικα. Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, οι ίδιες λέξεις, με την ίδια σημασία, με την ίδια προφορά και με τον ίδιο τρόπο γραφής, να λέγονται στη Σερβία Σερβικές και λίγα μέτρα νότια από τα νότια σύνορα της Σερβίας Μακεδονικές; Η απάντηση είναι απλή και σαφής. Τα Βαρδαρίτικα δεν είναι Μακεδονικά. Είναι Σλαβικά και μάλιστα Βουλγαροσερβικά.

ΙΒ΄. Η ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΒΑΡΔΑΡΙΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Από τη σύγκριση των λέξεων μεταξύ της Βαρδαρίτικης διαλέκτου και της Βουλγαρικής γλώσσας, προκύπτει ότι, δεν υπάρχει καμμία διαφορά μεταξύ τους, η οποία να συνεπάγεται ότι δεν είναι η ίδια, κατά βάση, Σλαβική γλώσσα. Αντιθέτως, επιβεβαιώνεται απολύτως η άποψη, για την ταυτότητα, την ομοιότητα και τη συγγένειά τους.

Για να μπορέσετε να διαβάσετε τις Βουλγαρικές λέξεις σας γράφω το **Βουλγαρικό** αλφάβητο και την προφορά των γραμμάτων του. Το **Βουλγαρικό** αλφάβητο είναι το εξής. Σε παρένθεση η προφορά των γραμμάτων του : Аа (α), Бб (μρ), Вв (β), Гг (γκ), Дд (ντ), Ее (ε), Жж (ζ παχύ), Зз (ζ), Ии (ι), Йй (ι ημίφωνο), Кк (κ), Лл (λ με λαρυγγισμό), Мм (μ), Нн (ν), Оо (ο), Пп (π), Рр (ρ), Сс (σ,ς), Тт (τ), Уу (ου), Фф (φ), Хх (χ), Цц (τσ), Чч (τσ παχύ), Шш (σ παχύ), Щщ (στ παχύ), Ъъ (μεταξύ α και ε), Ьь (μαλακώνει ή ουρανικοποιεί το προηγούμενο σύμφωνο), Юю (γιου), Яя (για).

Ελληνικά Greek	**Αγγλικά English**	**Βαρδαρίτικα (Σκοπιανικά) Vardarski**	**Βουλγαρικά Bulgarian**
Αβαθής	shallow, not deep	плиток	плитък
Αβαθής	shallow, not deep	не е длабок	недълбок
Αβάσιμος	invalid, groundless	неоснован	необоснован, неоснователен
Αβάπτιστος	unbaptized	некрстен	некръстен
Αβέβαιος	uncertain	несигурен	несигурен
Αβεβαιότητα	uncertainty	несигурнорст	несигурнорст
Αβεβαίωτος	unconfirmed	непотврден	непотвърден
Αβίαστος	unhurried, unforced	непринуден	непринуден
Αβιταμίνωση	vitamin deficiency	авитаминоза	авитаминоза
Αβλαβής	harmless, innocuous	безвреден	безвреден
Αβόλευτος	inconvenient	удобен	неудобен
Άβολος	inconvenient, uncomfortable	незгоден	несгоден
Αβουλία	aboulia	безволие, безволност	безволие
Άβουλος	irresolute, hesitant	нерешителен	нерешителен
Άβραστος	unboiled	несварен	несварен, недоварен
Άβρεχτος	dry, not wet(ted)	не е влажно	неовлажнен
Αβρός	delicate	нежен	нежен, фин, любезен
Αβρότητα	delicasy, tactfulness	нежност	нежност
Αβρότητα	delicasy, tactfulness	учтивост	учтивост
Άβυσσος	abyss, chasm, bottomless	бездна	бездна
Άβυσσος	abyss, chasm, bottomless	пропаст	пропаст
Αγαθός	benign, good, kind	довар	довър
Αγαθός	benign, good, kind	наивен	наивен
Αγαθότητα	kindness	доврина	доврота

Αγάλι	slowly, gradually	полека	полека
Άγαλμα	statue	стауа	статуя
Άγαμος	agamous, unmarried	неженет	неженен
Αγανάκτηση	indignation	негодување	негодование
Αγανακτώ	be indignant	негодувам	негодувам
Αγάπη	affection, love	љубов	любов
Αγαπητικιά	mistress, sweetheart	љубовница	любовница
Αγαπητικός	lover	љубовник	любовник
Αγαπητός	dear, popular	драг	драг
Αγαπητός	dear, popular	мил	мил
Άγαρμπος	awkward, clumsy	груб	груб
Αγγείο	pot, vas, vase	сад	съд
Αγγείο	pot, vas, vase	грне	грне
Αγγειοπλάστης	potter	грнчар	грънчар
Αγγελία	message, announcement	вест	вест
Αγγελία	message, announcement	објава	обява
Άγγελος	angel	ангел	ангел
Αγγέλω	announce, annunciate	известувам	известявам
Αγγίζω	touch	пипам	пипам
Αγγούρι	cucumber	краставица	краставица
Αγελάδα	cow	крава	крава
Αγέλη	flock, herd, pack	стадо	стадо
Αγενής	impolite, rude	грув	грув
Αγέννητος	unborn, not born	нероден	нероден
Άγευστος	tasteless, untasted	невкусен	безвкусен
Αγία	saint	светица	светица
Αγιάζι	sharp cold, hoarfrost	слана	слана
Αγιάζω	sanctify	осветувам	освещавам
Αγιάτρευτος	uncured	неизлечлив	неизлекуван, неизлечим
Αγιοβασιλιάτικος	of Fatrher Christmas	новогодишен	новогодишен
Αγιογραφία	hagiography	икона	икона
Αγιογράφος	hagiographer	иконописец	иконописец
Άγιο Όρος	Mount Athos	Света гора	Света гора
Άγιος	blessed, holy, saint	свештен	свещен
Άγιος	holy, sacred	свет	свят
Αγιότητα	holiness, sanctity	светост	святост
Αγκάθι	prickle, thistle, thorn	трн	трън
Αγκαθωτός	thorny, prickly	трнлив	трънлив
Αγκαλιά	armful, lap	прегратка	прегръдка
Αγκινάρα	(globe) artichoke	артичока	артишок
Αγκομαχώ	breathe hard, puff and blow	се задишувам	задушавам се
Άγκυρα	anchor	котва	котва
Αγκώνας	elbow	лакот	лакът
Αγναντεύω	survey	набљудувам	наблюдавам
Άγνοια	ignorance	незнаење	незнание
Αγνός	chaste, pure, clean, innocent	непорочен	непорочен
Αγνός (καθαρός)	chaste, pure, clean	чист	чист
Αγνός	chaste, pure, clean, innocent	невин	невинен
Αγνοώ	not know, be ignorant of	не знам	не зная
Άγνωστος	unknown	непознат	непознат
Άγονος	sterile, barren	неплоден	бзеплоден
Αγορά	market, marketplace, bazaar	пазар	пазар
Αγοράζω	buy, purchase	пазарувам	пазарувам
Αγοραστής	buyer, purchaser	купувач	купувач
Αγοράστρια	buyer, purchaser	купувачка	купувачка

Αγόρι	boy, sonny	момче	момче
Άγουρος	unripe, green	незрел	незрял
Άγραφος	unwritten, blank	непишан	неписан, ненаписан
Αγριάδα	wildness, ferocity, burr	свирепост	свирепост
Αγριεύω	get/make angry, scare	подивувам	подивявам
Αγριεύω	get/make angry, scare	плашам	плаша
Αγρίμι	wild beast	диво животно	диво животно
Αγροικία	farmhouse, country-house	грубост	грубост
Άγριος	wild, ferocious	див	див
Άγριος	wild, ferocious	жесток	жесток
Άγριος	wild, ferocious	свиреп	свиреп
Αγροίκος	boorish, rude, crude	грубо	груб
Αγροκήπιο	farm	фарма	ферма
Αγρονομία	agronomy	агронмија	агрономия
Αγρός	field	нива	нива, поле
Αγρότης	farmer	земјоделец	земеделец
Αγροτικός	agrarian	земјоделски	земеделски
Αγρυπνώ	be sleepless, be awake	не спијам	не спя
Αγυρτεία	charlatanism	шарлатанство	шарлатанство
Αγύρτης	charlatan, quack	шарлатан	шарлатан
Αγύρτης	charlatan, quack	измамник	измамник
Αγχόνη	gallows	бесилка	бесилка
Αγωγή (ανατροφή)	breeding, raising, upbringing	воспитание	възпитание
Αγώγι	carriage	превоз	превоз
Αγωγός	culvert, pipe, drain	проводник	проводник
Αγώνας	struggle, fight, conflict	борба	борба
Αγωνία	agony, anxiety, anguish	тревога	тревога
Αγωνία	agony, anxiety, anguish	агонија	агония
Αγωνίζομαι	struggle, combat	се борам	боря се
Αγωνιστής	fighter	борец	борец, боец
Αδειάζω	empty (out/into), pour out	празнам	празня
Αδειάζω	empty (out/into), pour out	испразнувам	изпразвам
Αδειάζω, ευκαιρώ	have time	слободен сум	свободен съм
Άδειος	empty, vacant	празен	празен
Αδέκαστος	incorruptible	непристрастен	безпристрастен
Αδελφή	sister	сестра	сестра
Αδελφικός	brotherly, fraternal	братски	братски
Αδελφοποίηση	fraternization	побратимување	побратимяване
Αδελφός	brother	брат	брат
Αδελφοσύνη	brotherhood, fraternity	братство	братство
Αδένας	gland	жлезда	жлеза
Αδενοπάθεια	adenopathy	аденопатија	аденопатия
Αδέσμευτος	free, uncommitted	неврзан	несвързан
Άδετος	untied, loose, free	незаврзан	незавързан
Αδιαθεσία	indisposition	нерасположеност	неразположение
Αδιάθετος	indisposed, unweel	нерасположен	неразположен
Αδιαθετώ	indispose	нерасположен сум	неразположен съм
Αδιαίρετος	undivided, indivisible	неделив	неделим
Αδιάκοπος	uninterrupted, continuous	постојан	постоянен
Αδιάκοπος	uninterrupted, continuous	непрекинат	непрекъснат
Αδιάκριτος	indiscreet, tactless	нејасен	неясен
Αδιάλυτος	insoluble, undisolved	нерастворлив	неразтворим
Αδιάντροπος	barefaced	бесрамен	безсрамен
Αδίδακτος	uneducated, unseen	необучен	необучен
Αδιευθέτητος	messy	неуреден	неуреден

Αδιευκρίνιστος	unclarified	неразјаснет	неразяснен
Άδικα	unfairly, unjustly	напразно	напразно
Αδικαιολόγητος	unjustifiable	неоправдан	неоправдан
Αδίκαστος	untried, unheard	неосуден	неосъден
Άδικος	unfair, unjust, wrong	неправеден	несправедлив, неправ
Αδικώ	be unjust/unfair, wrong	онеправдувам	онеправдавам
Αδιόρθωτος	incorrigible, compulsive	непоправлив	непоправен, непоправим
Αδίστακτος	unprincipled, ruthless	непоколеблив	непоколебим
Αδίστακτος	unprincipled, ruthless	решителен	решителен
Άδολος	guileless, ingenuous, candid	искрен	искрен
Άδοξος	inglorious	неславен	безславен
Αδρανής (Φυσική)	inert, inactive, sluggish	инертен	инертен
Αδρανώ	stagnate	инертен сум	инертен съм
Αδρός	rough, rugged	едар	едър
Αδυνατίζω	debilitate	ослабувам	отслабвам
Αδυνάτισμα	slimming	ослабување	отслабване
Αδύνατος	weak, feeble	слаб	слаб
Αδύνατος	weak, feeble	невозможен	невъзможен
Αδυναμία	weakness, feebleness	слабост	слабост
Άδυτο	sanctuary, sanctum	светилиште	светилище
Αειθαλής	evergreen, hale and hearty	вечнозелен	вечнозелен
Αεικίνητος	restless, indefatigable	подвижен	подвижен
Αείμνηστος	unforgettable	незаборавен	незабравим
Αεράμυνα	air defense	противвоздушна одбрана	противовъздушна отбрана
Αέρας	air	воздух	въздух
Αέρας (άνεμος)	wind	ветер	вятър
Αεράκι	breeze	ветрец	ветрец
Αερίζω	ventilate	проветрувам	проветрявам
Αέριο	gas	гас	газ
Αεριστήρας	ventilator	вентилатор	вентилатор
Αεροθάλαμος	air chamber	воздушна камера	въздушна камера
Αερομαχία	air fight/combat	воздушна војна	въздушна битка
Αεροπορία	aviation	авијација	авиация
Αεροπορικός	aviation, air, aerial	авијациски	авиационен
Αεροπορικός	aviation, air, aerial	воздушен	въздушен
Αεροστατική	aerostatics	аеростатика	аеростатика
Αεροσυνοδός	air hostess	стјуардеса	стюардеса
Αετός	eagle	орел	орел
Αζάρωτος	unwrinkled	незимачкан	незимачкан
Αζημίωτος	with a view to profit	нештетен	неошетен
Άζωτο	nitrogen	азот	азот
Αηδία	disgust	одвратност	отвращение
Αηδία	filth, muck, disgust	гадост	гадост
Αηδόνι	nightingale	славеј	славей
Αήττητος	unbeaten, invincible	непобедлив	непобеден, непобедим
Αθανασία	immortality	бесмртност	безсмъртие
Αθάνατος	immortal	бесмртен	безсмъртен
Αθέατος	invisible	незабележлив	незабележим
Αθέμιτος	illegitimate	незаконит	незаконен
Αθέμιτος	illegitimate	недозволен	непозволен
Άθεος	atheist, godless	безбожен	безбожен
Αθεράπευτος	unremedied	непоправлив	непоправим
Αθεράπευτος	unremedied	неизлечив	неизлечим
Αθέρμαντος	unheated	незаторлен	незаторлен
Αθέτηση	breach	нарушување	нарушаване

Αθεώρητος	not initialled, not approved	незаверен	незаверен
Αθήνα	Athens	Атина	Атина
Αθλητής	athlete	спортист	спортист
Αθλητικός	athletic, sporting	спортски	спортен
Αθλητικός	athletic, sporting	атлетски	атлетичен
Αθλητισμός	athletics, sports	спорт	спорт
Αθλητισμός	athletics, sports	спортување	спортување
Άθλιος	miserable, wretched, shabby	мизерен	мизерен
Άθλιος	miserable, wretched, shabby	беден	беден
Αθλιότητα	misery	мизерија	мизерия
Άθλος	feat, exploit, deed, achievement	подвиг	подвиг
Αθόρυβος	silent	бесшумен	безшумен
Άθρησκος	irreligious	нерелигиозен	нерелигиозен
Αθροίζω	sum up	собирам	събирам
Άθροιση	addition,summation	собирање	събиране
Αθυροστομία	indiscretion	цинизам	цинизъм
Αθυρόστομος	rabelaisian	циничен	циничен
Αθώος	guiltless, innocent	невин	невинен
Αθωότητα	innocence, artlessness	невиност	невинност
Αθωώνω	absolve, acquit,	оправдувам	оправдавам
Αιγαίο Πέλαγος	Aegean Sea	Егејско море	Егейско море
Αίγλη	glamour, lustre, prestige	блесок	блясък
Αίγυπτος	Egypt	Египет	Египет
Αίθουσα	room, hall, lounge, chamber	салон	салон
Αίθουσα	room, hall, lounge, chamber	сала	зала
Αίθριος	clear, bright, cloudless	чист	чист
Αίθριος	clear, bright, cloudless	јасен	ясен
Αίμα	blood	крв	кръв
Αιματηρός	bloody, sanguinary	крвав	кървав
Αιματομύλισμα	massacre, slaughter	крвопролевање	кръвопролитие
Αιμοβόρος	bloody, tigerish	крвожеден	кръвожаден
Αιμορραγία	bleeding, haemorrhage	излив на крв	кръвоизлив
Αιμορροΐδες	hemorrhoids	хемороиди	хемороиди
Αιμοσφαιρίνη	haemoglobin	хемоглобин	хемоглобин
Αίνιγμα	enigma, riddle, puzzle, mystery	гатанка	гатанка
Αίνιγμα	enigma, riddle, puzzle, mystery	загатка	загатка
Αισθάνομαι	feel, sense, appreciate	чувствувам	чувствувам, чувствам
Αίσθημα	feeling, emotion	чувство	чувство
Αισθηματικός	sentimental, sensitive	чувствителен	чувствителен
Αισθητική	aesthetics	естетика	естетика
Αισθητικός	aesthetician	естетски	естетичен
Αισιοδοξία	optimism	оптимизам	оптимизъм
Αισιόδοξος	optimist	оптимист	оптимист
Αίτηση	application, request, petition	молба	молба
Αιτία	cause, reason, occasion	причина	причина
Αιτιολογία	reasoning, rationale, excuse	оправдание	оправдание
Αίτιος	agent	виновник	виновен
Αιχμαλωσία	captivity	плен	плен
Αιώνας	century	век	век
Αιώνιος	eternal, everlasting, perpetual	вечен	вечен
Ακαδημαϊκός (Ουσιαστ.)	academician	академик	академик
Ακαδημία	academy	академија	академия
Ακαθαρσία	filth, dirtiness	нечистотија	нечистотия
Ακαθόριστος	vague, indistrict, undefined	неопределен	неопределен
Άκαιρος	untimely, mistimed, inopportune	ненавремен	ненавременен

Ακάλεστος	unasked	неканет	неканен
Ακανόνιστος	irregular, uneven, erratic	неуреден	неуреден
Άκαρπος	abortive	неплоден	безплоден
Ακατάδεκτος	uppish, stuck-up, allof	надмен	надменен
Ακατανόητος	inconceivable, inexplicable	неразбирлив	неразбираем
Ακατοίκητος	uninhabited, untenanted	ненаселен	незаселен
Ακέραιος	integral	цел	цял
Ακέραιος	integral	чесен	честен
Ακεραιότητα	integrity, uprightness	честност	честност
Ακίνδυνος	harmless	безопасен	безопасен
Ακινησία	immobility	неподвижност	неподвижност
Ακίνητο	immobile	недвижен имот	недвижим имот
Ακίνητος	immobile, unmoving, fixed	неподвижен	неподвижен
Ακμή	heyday, acme	расцветување	разцвет
Ακοή	hearing	слух	слух
Ακόλουθος	following, next	следен	следващ
Ακόλουθος (διπλωματία)	attaché	аташе	аташе
Ακολουθώ	follow	следам	следвам
Ακολουθώ	follow	спроведувам	съпровождам
Ακόμη	yet, still, only, more, another	уште	още
Ακουμπώ	touch, lean, put, lay	се потпирам	опирам
Ακούραστος	tireless, indefatigable	неуморен	неуморен
Ακούραστος	tireless, indefatigable	неуморлив	неизморен
Ακουστική	acoustics	акустика	акустика
Ακουστικό	earpiece, receiver	слушалка	слушалка
Ακούω	hear, listen	слушам	слушам
Ακραίος	extreme, marginal, borderline	краен	краен
Άκρη	edge	крај	край
Ακρίβεια	accuracy, precision, exactness	точност	точност
Ακρίβεια	accuracy, precision, exactness	скапотија	скъпотия
Ακριβαίνω	increase/raise the price	поскапувам	поскъпвам
Ακριβής	accurate, precise, exact, correct	точен	точен
Ακριβός	expensive, costly	скап	скъп
Ακριβός	dear, precious	мил	мил
Ακριβώς	accurately, precisely, exactly	точно	точно
Ακροάζομαι	auscultate, sound	ислушувам	изслушвам
Ακροάζομαι (Ιατρ.)	auscultate, sound	преслушувам	прослушвам
Ακρόαση (Ιατρ.)	auscultation	преслушување	прослушване
Ακροατής	hearer, listener	слушател	слушател
Ακροβάτης	acrobat, rope-dancer	акробат	акробат
Ακρογιάλι	coast	морски брег	морски бряг
Ακρογιάλι	coast	плажа	плаж
Ακρόπολη	(the) Acropolis	акропол	акропол
Ακρόπολη	citadel, stronghold	тврдина	твърдина
Ακρότητα	extremity, excess	крајност	крайност
Ακτή	coast, shore, seaside	крајбрежје	крайбрежие
Ακτίνα (Μαθηματ.)	radius, range	радиус	радиус
Ακτινοβολία	radiation	радиација	радиация
Ακυβέρνητος	without government, ungovernable	неуправуван	неуправляем
Άκυρος	invalid, null	невалиден	невалиден
Άκυρος	invalid, null	анулиран	анулиран
Ακυρώνω	annul, invalidate, nullify	анулирам	анулирам
Αλάθητος	infallible, unerring	безгрешен	безгрешен
Αλάτι	salt	сол	сол
Αλατιέρα	salt cellar	соленицка	солница

Αλατίζω	salt	посолувам	посолявам
Αλεπού	fox	лисица	лисица
Αλέτρι	plough	рало	рало
Αλεύρι	flour, meal	брашно	брашно
Αλήθεια	truth	вистина	истина
Αληθινός	true, real, veritable	вистински	истински
Αληθινός	true, real, veritable	вистинито	истинен
Αλήτης	lout, bum, hoodlum	скитник	скитник
Αλήτης	lout, bum, hoodlum	бездомник	безделник
Αλκή	strength, power, force, vigour	сила	сила
Αλκοόλ	alcohol	алкохол	алкохол
Αλκοολικός	alcoholic	алкохолен	алкохолен
Αλλά	but	но	но
Αλλαγή	change	смена	смяна
Αλλαγή	change	замена	замяна
Αλλάζω	change, make over, shift veer	сменувам	сменям
Αλλάζω	change, make over, shift veer	заменувам	заменям
Αλλαντικά	cooked pork meats	колбаси	колбаси
Αλλεργία	allergy	алергија	алергия
Αλλήθωρος	cross-eyed, squint-eyed	кривоглед	кривоглед
Αλληλογραφία	correspondence	кореспонденција	кореспонденция
Αλληλογραφία	correspondence	преписка	преписка
Αλλοιώνω (παραποιώ)	falsify, fake, cook-up	фалсификувам	фалшифицирам
Αλλ(ο)ιώς	or, or else	инаку	иначе
Αλλ(ο)ιώτικος	another, different	различен	различен
Αλλόκοτος	bizarre, weird	стран	странен
Άλλος (διαφορετικός)	different, other, another, else	друг	друг
Άλλοτε	some other time	некога	някога
Άλλοτε	some other time	другпат	друг път
Άλλωστε	besides, moreover, in addition	бездруго	бездруго
Άλμα	jump, leap, bound	скок	скок
Άλογο	horse	коњ	кон
Αλμυρός	salty, briny, saline	солен	солен
Αλοιφή	ointment, unguent	помада	помада
Αλουμίνιο	aluminium	алуминиум	алуминий
Αλπινιστής	alpinist	алпинист	алпинист
Αλύπητος	without grief	безмилосен	безмилостен
Αλυσίδα	chain	верига	верига
Αλφαβητάρι	primer	буквар	буквар
Αλφάβητο	alphabet	азбука	азбука
Αλώνι	threshing floor	гумно	гумно
Αμάζευτος	ungathered	несобран	несъбран
Αμαζόνα	amazon	амазонка	амазонка
Αμάξι	carriage, coach, waggon	кола	кола
Αμαρτάνω	sin, commit a sin	грешам	прегрешавам
Αμερικάνα	American	Американка	Американка
Αμερικανός	American	Американец	Американец
Αμερική	America	Америка	Америка
Αμέριμνος	insouciant, unconcerned, care free	безгрижен	безгрижен
Άμεσος	direct, immediate	непосреден	непосредствен
Αμέσως	immediately, instantly, urgently	веднаш	веднага
Αμετάβατος	intransitive	непреоден	непреходен
Αμέτρητος	countless	безброен	непреброен
Αμίλητος	silent, unspoken	молчалив	мълчалив
Άμμος	sand	песок	пясък

Αμοιβή	reward, return, recompense	хонорар	хонорар
Αμόρφωτος	uneducated, unschooled	необразован	необразован
Αμπέλι	grape, vinery	лозје	лозе, лоза
Αμπελοκομία	viniculture, vine-growing	лозарство	лозарство
Αμπελουργός	viniculturist, vine-grower	лозар	лозар
Άμυαλος	brainless	безумен	безумен, неразумен
Άμυαλος	brainless	глупав	глупав
Αμύγδαλο	almond	бадем	бадем
Άμυνα	defence	одбрана	отбрана
Άμυνα	defence	заштита	защита
Αμφισβήτηση	dispute, controversy, contest	оспорување	оспорване
Αμφισβήτηση	dispute, controversy, contest	спор	спор
Αν	if, whether	ако	ако
Ανάβαση	ascension	искачување	изкачване
Ανάβω	ignite, light up	палам	паля
Ανάβω	ignite, light up	запалувам	запалвам
Αναγγέλω	announce	известувам	известявам
Αναγέννηση	the Renaissance, rebirth, revival	воздржување	възраждане
Αναγκάζω	compel, force, oblige	принудувам	принуждавам
Αναγκαίος	necessary	необходен	необходим
Ανάγκη	necessity, need, want	нужда	нужда
Ανάγκη	necessity, need, want	потреба	потреба, потребност
Αναγνωρίζω	acknowledge	познавам	познавам
Αναγνώριση	acknowledgement, recognition	познавање	познаване
Ανάγνωση	read, reading	читање	четене, прочитане
Αναγνωστήριο	reading hall	читалица	читалия
Αναγνώστης	reader	читател	читател
Αναδείχνω	elect	истакнувам	изтъквам
Ανάθεμα	anathema	анатема	анатема
Ανάθεμα	anathema	проклетство	проклятие
Αναθεώρηση	revision, revisal	ревизија	ревизия
Αναισθησία (Ιατρ.)	anaesthesia	анестезија	анестезия
Αναίτιος	blameless, guiltless	невин	невинен
Ανακαλύπτω	discover	откривам	откривам
Ανακαλύπτω	discover	разоткривам	разкривам
Ανακάλυψη	discovery	откритие	откритие
Ανάκατα	pell-mell, anyhow	неразбрано	безразборно
Ανακατεύω	blend	бркам	бъркам
Ανακοινώνω	announce, communicate	соопштувам	съобщавам
Ανακοινώνω	announce, communicate	известувам	известявам
Ανακοίνωση	announcement, communication	соопштение	съобщение
Ανακοίνωση	announcement, communication	известување	известие
Ανακουφίζω	relieve, alleviate, allay	успокојувам	успокоявам
Ανακρίβεια	inaccuracy	неточност	неточност
Ανάκτορο	court, palace	дворец	дворец
Ανάκτορο	court, palace	палата	палат
Αναλαμβάνω	take over	земам	земам
Αναλαμβάνω	take over	преземам	вземам
Αναλαμβάνω	take over	примам	приемам
Ανάλατος	saltless	несолен	безсолен
Αναλογία	analogy	аналоген	аналогия
Ανάλογος	analogous, proportional	соодветен	съответен
Ανάλογος	analogous, proportional	сразмерен	съразмерен
Ανάλογος	analogous	аналоген	аналогичен
Ανάλυση	analysis, resolution	анализа	анализ

Αναλυτικός	analytic, analytical	аналитички	аналитичен
Αναλύω	analyse, analyze	анализирам	анализирам
Αναμένω	abide	чекам	чакам
Αναμένω	abide	очекувам	очаквам
Αναμμένος	on, live, going	запален	запален
Ανάμεσα	between	сред	сред
Ανάμνηση	memory	спомен	спомен
Αναμονή	expectation	очекување	очакване
Αναμορφώνω	reform, change (for the better)	преобразувам	преобразувам
Αναμφίβολος	unquestionable, not doubtful	несомнен	несъмнен
Αναμφίβολος	unquestionable, not doubtful	неспорен	безспорен
Ανανεώνω	renovate, renew, revitalize	обновувам	обновявам
Ανανέωση	renewal, revival	обновување	обновяване
Αναξιόλογος	insignificant	незначителен	незначителен
Αναπαράσταση	enactment, depiction	востановување	възстановяване
Αναπαυτικός	comfortable, easy, casy	удобен	удобен
Αναπηρία	disability	инвалидност	инвалидност
Ανάπηρος	invalid, disabled	инвалид	инвалид
Αναπληρώνω	replace, substitute for, act for	дополнувам	допълвам
Αναπληρώνω	replace, substitute for, act for	заменувам	замествам
Αναπνέω	breathe	дишам	дишам
Αναπνέω	breathe	вдишувам	вдишам
Αναπνοή	breath, respiration	дишење	дишане
Ανάποδα	backwards, upside down	обратно	обратно
Ανάποδα	backwards, upside down	наопаку	наопаки
Ανάποδος	opposite, contrary, reverse	обратен	обърнат наопаки
Αναπτήρας	lighter	запалка	запалка
Αναπτύσσω	develop	развивам	развивам
Αναρμοδιότητα	incompetent	некомпетентност	некомпетентност
Αναρρόφηση	intake, suction, sucking	ишмукување	изсмукване
Αναρρόφηση	intake, suction, sucking	шмукање	всмукване
Ανασαίνω	breathe	дишам	дишам
Ανασηκώνω	raise slightly, lift up	издигам	издигам
Ανασηκώνω	raise slightly, lift up	подигам	повдигам
Ανασκόπηση	review, survey	преглед	преглед
Ανάσταση	resurrection	воскресение	Възкресение
Αναστάτωση	upset, agitation	безредие	безредие
Αναστέλλω	suspend, stop	сопирам	спирам
Ανάστημα	stature, height	раст	ръст
Ανασύρω	pull out/up, draw out/up	истегнувам	изтеглям
Ανασχηματίζω	re-form, reassemble, recreate	преобразувам	преобразувам
Ανατέλλω	rise, come up	изгревам	изгрявам
Ανατολή	east	исток	изток, изгрев
Ανατολικός	east, eastern, easterly, eastward	источен	източен
Ανατομία	anatomy	анатомија	анатомия
Ανατροφή (αγωγή)	raising, breeding, upbringing	воспитание	възпитание
Αναφέρω	raise, bring up	споменувам	споменивам
Αναφορά	report, petition	рапорт	рапорт
Ανάχωμα	earthwork, dike, dam, mound	насип	насип
Αναχώρηση	departure, setting out	заминување	заминаване
Αναχώρηση	departure, setting out	тргнување	тръгване
Αναχωρώ	depart, set out	заминувам	заминавам
Αναχωρώ	depart, set out	тргнувам	тръгвам
Άνδρας	man	маж	мъж
Ανδρεία	bravery	храброст	храброст

Ανδρικός	male, masculine, virile	мажествен	мъжествен
Ανδρικός	male, masculine, virile	машки	мъжки
Ανεβάζω	take up, bring up, lift up	качувам	качвам
Ανεβάζω	take up, bring up, lift up	дигам	вдигам
Ανειλικρινής	insincere, untruthful	неискрен	неискрен
Ανέκδοτο	anecdote	виц	виц
Ανέκδοτο	anecdote	анегдота	анекдот
Ανελκυστήρας	lift, elevator	лифт	лифт
Ανεμίζω	air	веам	вея
Ανεμίζω	air	развевам	развявам
Ανεμιστήρας	ventilator, fan	вентилатор	вентилатор
Άνεμος	wind	ветер	вятър
Ανεξάντλητος	unfailing, inexhaustible	неисцрпен	неизчерпаем
Ανεξαρτησία	independence	независност	независимост
Ανεξάρτητος	independent	независен	независим
Ανεξήγητος	inexpicable	необјаснив	необяснен
Ανεπάρκεια	inadequacy, insufficiency	недостаток	недостиг
Ανεπίσημος	unofficial, informal	неофицијален	неофициален
Ανεργία	unemployment, joblessness	безработица	безработица
Άνεργος	unemployed, jobless	безработен	безработен
Ανέρχομαι	ascend, rise, accede to	се издигам	издигам се
Άνεση	comfort, convenience	удобност	удобство
Άνεση	comfort, convenience	комфор	комфорт
Άνετα	comfortably, conveniently	удобно	удобно
Άνετος	comfortable, convenient	удобен	удобен
Ανεύθυνος	irresponsible	неодговорен	безотговорен
Ανεύρεση	finding (out), recovery	откривање	откритие
Ανεφάρμοστος	not applied, not in force	непогоден	негоден
Ανήθικος	immoral, obscene	неморален	неморален
Ανήσυχος	anxious, alarmed, worried	неспокоен	неспокоен
Ανθίσταμαι	resist, stand up to	спротивставувам	съпротивявам
Ανθοδέσμη	bouquet, nosegay	букет	букет
Ανθοπώλης	florist	цвеќар	цветар
Άνθος	flower, bloom, blossom	цвет	цвете
Άνθρακας	coal	јаглен	въглен
Ανθρώπινος	human	човечки	човечен, човешки
Ανθρωπολογία	anthropology	антропологија	антропология
Ανθρωπολόγος	anthropolog	антрополог	антрополог
Άνθρωπος	man	човек	човек
Ανθρωπότητα	humanity	човечност	човечество
Ανίκανος	unable, incapable, powerless	неспособен	неспособен
Ανικανότητα	inability, incapacity	неспособност	неспособност
Ανίσχυρος	powerless, impotent	немоќен	немощен
Άνοδος	ascension	искачување	изкачване
Άνοδος	ascension	издигнување	издигане
Ανοησία	folly, stupidity, nonsense	глупост	глупост
Ανοησία	folly, stupidity, nonsense	бесмислица	безмислица
Ανόητος	follish, stupid, nonsensical	бесмислен	безмислен
Άνοιγμα	opening	отвор	отвор
Άνοιγμα	opening	откривање	откриване
Ανοίγω	open, open up	отворам	отварям
Άνοιξη	spring, spring time	пролет	пролет
Ανοιχτός	open	отворен	отворен
Ανοιχτός	open	откриен	открит
Ανόμοιος	unlike,different	различен	различен

Ανοργάνωτος	unorganized, disorganized	неорганизиран	неорганизиран
Ανορθώνω	restore, lift up, rear	востановувам	възстановявам
Ανοσία	immunity	имунитет	имунитет
Άνοστος	tasteless, flavourless	вез вкус	везвкусен
Ανοχή	tolerance, toleration	трпение	търпение
Ανταγωνίζομαι	compete, contend	конкурирам	конкурирам
Ανταγωνισμός	competition, rivalry	конкуренција	конкуренция
Ανταγωνισμός	competition, rivalry	соперништво	съперничество
Ανταγωνιστής	antagonist, competitor, rival	соперник	съперник
Ανταγωνιστής	antagonist, competitor, rival	конкурент	конкурент
Ανταλλαγή	exchange, interchange	размена	размяна
Ανταλάσσω	exchange, interchange	разменувам	разменям
Ανταλάσσω	exchange, interchange	заменувам	заменям
Αντανακλώ	reflect	одразувам	отразявам
Ανταποκρίνομαι	correspond, tally, tie	одговарам	отговарям
Ανταπόκριση	correspondence, response	одговор	отговор
Ανταποκριτής	correspondent	кореспондент	кореспондент
Ανταποκριτής	correspondent	репортер	репортьор
Αντάρτης	partisan, guerilla, rebel	партизан	партизанин
Αντέχω	endure, bear, stand	издржувам	издържам
Αντήχηση	echo, resonance	ехо	ехо
Αντίγραφο	copy	препис	препис
Αντίγραφο	copy	копија	копие
Αντιγράφω	duplicate, copy, transcribe	препишувам	преписвам
Αντίδραση	reaction	реакција	реакция
Αντίδραση	reaction	противдејство	противдействие
Αντιδρώ	react, respond	реагирам	реагирам
Αντιδρώ	react, respond	дејствувам	противдействам
Αντιθέτως	contrary to, against	напротив	напротив
Αντικατάσταση	replacement, substitution	замеснување	заместване
Αντικειμενικός	objective, dispassionate	објективен	обективен
Αντικείμενο	object, article, thing	објект	обект
Αντικείμενο	object, article, thing	предмет	предмет
Αντιλαμβάνομαι	understand	разбирам	разбирам
Αντιλαμβάνομαι	understand	чувствувам	чувствам
Αντιλέγω	contradict, object	противречам	противоречам
Αντιμιλώ	contradict, answer back	одвраќам	отвръщам
Αντίο	goodbye, farewell, bye-bye	до видување	довиждане
Αντίπαλος (επίθ.)	competitor, rival, antagonist	непријателски	неприятелски
Αντίπαλος (επίθ.)	competitor, rival, antagonist	противнички	противников
Αντίπαλος	enemy	непријател	неприятел
Αντίπαλος	competitor, rival	противник	противник
Αντιπολίτευση	opposition	опозиција	опозиция
Αντιπροσωπεία	delegation, deputation	претставништво	представителство
Αντιπρόσωπος	representative, agent	претставник	представител
Αντίσταση	resistance, opposition	спротивно	съпротива
Αντιστοιχία	correspondence, equivalence	соодветност	съответствие
Αντίστοιχος	corresponding, respective	соодветен	съответен
Αντίφαση	contradiction	противречност	противоречие
Αντλία	pump	пумпа	помпа
Αντοχή	endurance, stamina, reresistance	издржливост	издръжливост
Άντρας	man	маж	мъж
Ανυδρία	drought, aridity	суша	суша
Ανυπακοή	disobedience	непослушност	непослушание
Ανύπαντρος	unmarried	неженет	неженен

Ανύπαντρος	unmarried	немажена	неомъжена
Ανυπομονησία	impatience	нетрпение	нетърпение
Ανυπόμονος	impatient, impetuous, rash	нетрпелив	нетърпелив
Ανυπομονώ	be impatient, eager, anxious	нетрпелив сум	нетърпелив съм
Ανυψώνω	raise, lift up	издигам	издигам
Άνω	over, above, upper	горе	горе
Άνω	over, above, upper	нагоре	нагоре
Ανώμαλος	uneven, irregular	ненормален	ненормален
Ανώμαλος	uneven, irregular	неправилен	неправилен
Ανώνυμος	anonymous, incognito, nameless	безимен	безименен
Ανώνυμος	anonymous, incognito, nameless	анонимен	анонимен
Ανώτατος	highest, utmost, supreme	виш	висш
Ανώτερος	high, noble	погорен	погорен
Άξεστος	coarse, crude, rough	недоделкан	недодялан
Άξεστος	coarse, crude, rough	груб	груб
Αξέχαστος	unforgettable	незаборавен	незабравим
Αξία	value, worth, merit	цена	цена
Αξιοζήλευτος	enviable	завиден	завидлив
Αξιολάτρευτος	adorable, charming	обожаван	обожаем
Αξιόλογος	notable, remarkable, significant	значителен	значителен
Αξιοπρέπεια	dignity, merit, vitrue	достоинство	достойнство
Αξιοπρεπής	dignified	достоен	достоен
Αξιωματικός	officer	офицер	офицер
Αξιώνω	demand, claim	удостојувам	удостоявам
Αξίωση	demand, claim	претенција	претенция
Αόρατος	invisible, unseen	невидлив	невидим
Αόριστος	indefinite, vague	неопределен	неопределен
Αόριστος	indefinite, vague	нејасен	неясен
Αόριστος (Γραμματική)	the past tense	аорист	аорист
Απαγόρευση	prohibition	забрана	забрана
Απαγορεύω	prohibit, forbid, bar, veto	забранувам	забранявам
Απάθεια	indifference, impassivity	рамнодушност	равнодуше
Απάθεια	apathy, indifference	апатија	апатия
Απαισιοδοξία	pessimism	песимизам	песимизъм
Απαισιόδοξος	pessimist	песимист	песимист
Απαιτώ	demand, claim, exact	претендирам	претендирам
Απαλλαγή	exemption, release, discharge	ослободување	освобождение
Απαλλαγή	exemption, release, discharge	избавување	избавление
Απαλάσσω	exempt, release, save, relieve	ослободувам	освобождавам
Απαλάσσω	exempt, release, save, relieve	избавувам	избавям
Απαλός	soft, gentle, delicate	мек	мек
Απαλός	soft, gentle, delicate	нежен	нежен
Απάντηση	answer, reply, response	одговор	отговор
Απαντώ	answer, reply, respond	одговорам	отговарям
Απαραίτητος	necessary, essential	неопходен	необходим
Απαρατήρητος	unnoticed, unobserved	незабележан	незабелязан
Απαρατήρητος	unnoticed, unobserved	незабележлив	незабележим
Απαρηγόρητος	unconsoled	неутешен	неутешим
Απαρνούμαι	abjure, deny, renounce	се откажувам	отказвам се
Απασχόληση	employment, job, occupation	занимавање	занимание
Απασχολώ	employ, engage, occupy	занимавам	занимавам
Απατεώνας	fraud, cheat, crook, impostor	измамник	измамник
Απάτη	fraud, deceit, deception	измама	измама
Απατώ (εξαπατώ)	deceive, defraud, cheat	измамувам	измамвам
Απειθάρχητος	undisciplined	недисциплиниран	недисциплиниран

Απειθαρχία	disobedience	непослушност	непослушание
Απειλώ	threaten	заплашувам	заплашвам
Απειρία	inexperience	неопитност	неопитност
Άπειρος	vast, immense, infinite, endless	бескраен	безкраен
Απελευθέρωση	liberation, emancipation	ослободување	освобождение
Απέξω	out, ouyside	наизуст	наизуст
Απέραντος	vast, immense, infinite, endless	бескраен	безкраен
Απεριόριστος	unlimited, limitless, boundless	неограничен	неограничен
Απευθείας	directly, straight	право	направо
Απίθανος	unlikely, implausible	неверојатен	невероятен
Άπιστος	distrustful, unfaithful	неверник	неверник
Απλοϊκός	simple-minded, naïve, artless	наивен	наивен
Απλοϊκός	simple-minded, naïve, artless	простодушен	простоват
Απλός	simple, single	прост	прост
Απλός	simple, single	обичен	обичаен
Απλότητα	simplicity	простота	простота
Άπλυτος	unwashed, filthy, grimy	неизмиен	неизмит
Απλώνω	spead out, unfold, stretch out	простирам	простирам
Απλώνω	spead out, unfold, stretch out	протегам	протярам
Απλώς	just, simply, only, merely	просто	просто
Από	from	од	от
Αποβάθρα	wharf, dock, quay	кеј	кей
Αποβάθρα	wharf, dock, quay	перон	перон
Αποβάλλω	expel, rusticate, send down	отфрлам	отхвърлям
Απογειώνομαι	take off	летам	излитам
Απογείωση	take off	одлетување	отлиетане
Απογοήτευση	disappointment, discourage	разочарување	разочарование
Απογοητεύω	disappoint, discourage	разочарувам	разочаровам
Απόγονος	descendant	потомок	потомък
Απογραφή	registration, census, inventory	регистрира	регистрация
Απόδειξη	proof, evidence, receipt	доказ	доказателство
Απόδειξη	proof, evidence, receipt	расписка	разписка
Αποδείχνω	prove, establish	докажувам	доказвам
Αποδέχομαι	accept, consent, agree	се согласувам	съгласявам се
Απόδημος	emigrant	емигрант	емигрант
Αποδίδω	attribute, give, ascribe	давам	давам
Απόδοση	yield, attribution, imputation	продуктивност	продуктивност
Απόδοση	yield, attribution, imputation	приход	приход
Απόδραση	escape	бегство	бягство
Αποζημιώνω	compensate	обесштетувам	обезщетявам
Αποζημίωση	compensation, indemnity	компензација	компенсация
Απόθεμα	reserve, stock, deposit	резерва	резерв
Αποκαθιστώ	restore, retrieve, redeem	востановувам	възстановявам
Αποκαλύπτω	reveal, disclose	откривам	откривам
Αποκαλύπτω	reveal, disclose	разоткривам	разкривам
Αποκαλύπτω	reveal, disclose	разобличувам	разобличавам
Αποκάλυψη	revelation, disclosure	откривање	откриване
Αποκάλυψη	revelation, disclosure	разоткривање	разкриване
Αποκεντρώνω	decentralize	оддалечувам од центарот	отдалечавам от центъра
Αποκέντρωση	decentralization	децентрализација	децентрализация
Αποκλειστικός	exclude, bar, debar	исклучителен	изключителен
Αποκλειστικός	exclude, bar, debar	единствен	единствен
Αποκλείω	exclude, bar, debar	изолирам	изолирам
Αποκλείω	exclude, bar, debar	исклучувам	изключвам
Αποκρίνομαι	answer, (say in) reply	одговарам	отговарям

Αποκρύπτω	hide, secrete	покривам	покривам
Απόκτηση	acquisition, acquirement	добивање	добиване
Απόκτηση	acquisition, acquirement	придобивање	придобиване
Αποκτώ	obtain, gain, acquire	придобивам	придобивам
Απολαμβάνω	enjoy, relish, luxuriate	се насладувам	наслаждавам се
Απόλαυση	enjoyment, pleasure, delight	наслада	наслаждение
Απόλυση	dismissal	ослободување	освобождаване
Απόλυτος	absolute, utter, full	апсолутен	абсолютен
Απολύτως	absolutely, utterly, fully	апсолутно	абсолютно
Απολύω	dismiss	ослободувам	освобождавам
Απόμακρος	distant, remote	далечен	далечен
Απομακρύνω	remove, push back, send away	оддалечувам	отдалечавам
Απόμαχος	veteran, old-timer	ветеран	ветеран
Απομίμηση	imitation, mimicking, mimicry	имитација	имитация
Απομονώνω	isolate, seclude, cut off	изолирам	изолирам
Άπονος	painless, cruel, heartless	безболен	безболезен
Αποξενώνω	estrange, alienate	лишувам	лишавам
Αποξηραίνω	desiccate	исушувам	изсушавам
Απορία	doubt, question, query	недоумие	недоумение
Απόρρητος	secret, private, confidential	таен	таен
Απόρριμμα	waste	смет	смет
Απόρριμμα	waste	отпадок	отпадъци
Απορροφώ	absorb, imbibe, soak up	вшмукувам	всмуквам
Απορροφώ	absorb, imbibe, soak up	апсорбирам	абсорбирам
Απορώ	wonder, marvel	се чудам	чудя се
Απόσβεση	amortization, depreciation	гаснење	гасене
Αποσκευές	baggage, luggage	багаж	багаж
Απόσπασμα	fragment, extract, quotation	парче	парче
Απόσταση	distance	растојание	разстояние
Αποστέλλω	send out, dispatch, forward	испраќам	изпращам
Αποστολέας	sender, dispatcher, forwarder	испраќач	изпращач
Αποστολή (ιεραποστολή)	mission	мисија	мисия
Αποστολή	expedition, forwarding	експедиција	експедиция
Αποστροφή	aversion, distaste	одвратност	отвращение
Αποτελειώνω	finish, complete	привршувам	привършвам
Αποτέλεσμα	result, upshot	резултат	резултат
Αποτελώ	compose, constitute, comprise	составувам	съставям
Αποτελώ	compose, constitute, comprise	образувам	образувам
Αποτολμώ	venture, dare, risk	се осмелувам	осмелявам се
Απότομος	rough, abrupt, steep	стрмен	стръмен
Αποτυγχάνω	fail, dropout, come to nothing	не успевам	не успявам
Αποτυχία	failure, breakdown	неуспех	неуспех
Απουσιάζω	be absent	отсуствувам	отсъствувам
Απόφαση	decision, resolution, resolve	решение	решение
Απόφαση	decision, resolution, resolve	резолуција	резолюция
Αποφασίζω	decide, determine	решавам	решавам
Αποφασιστικός	decisive, crucial	решителен	решителен
Αποφεύγω	avoid	избегнувам	избягвам
Αποχαιρετισμός	farewell, send-off	збогување	сбогуване
Αποχαιρετισμός	farewell, send-off	простување	прощаване
Αποχαιρετώ	bid sb farewell, send-off	се збогувам	сбогувам се
Αποχή	absistence	воздржување	въздържане
Αποχωρίζω	separate, disunite, dissociate	разделувам	разделям
Άποψη	opinion, idea, notion	изглед	изглед
Άποψη	opinion, idea, notion	вид	вид

Άποψη	opinion, idea, notion	мнение	мнение
Αποψινός	of thiw evening	вечерен	тазвечерен
Απρέπεια	impropriety, immodesty	непристојност	непристойност
Απρεπής	improper, immodest, indecent	непристоен	неприличен
Απρόβλεπτος	unforeseen, unexpected	непредвиден	непредвиден
Απροσάρμοστος	unadaptable	неприспособен	неприспособен
Απρόοπτος	unforeseen, unexpected	неочекуван	неочакван
Απρόσεκτος	inattentive	невнимателен	невнимателен
Απροστάτευτος	unprotected	незаштитен	незащитен
Άπταιστα	fluently, parfectly	безгрешно	безпогрешно
Άπταιστα	fluently, parfectly	непогрешно	безпогрешно
Απώλεια	loss, waste	загуба	загуба
Άραγε	I wonder	дали	дали
Αράδα	line, row, file, turn	линија	линия
Αράδα	line, row, file, turn	ред	ред
Αραιός	thin, loose, rare	редок	ръдък
Αρακάς	fresh peas	грашок	грах
Αράπης	negro, dark skinned person	арапин	арапин
Αράχνη	spider	пајак	паяк
Αργά	slowly	бавно	бавно
Αργά	slowly	касно	късно
Αργός	slow	бавен	бавен
Αργός	slow	мрзлив	мързелив
Αργότερα	later (on), after (wards)	покасно	покъсно
Αργώ	be late, be slow, delay	забавувам	забавям
Αρεστός	likeable, pleasing	пријатен	приятен
Άρθρο (το)	article	статија	статия
Άρθρο (Νομ., Γραμματ.)	term, clause	член	член
Αριθμητική	arithmetic	аритметика	аритметика
Αριστερά	left	налево	наляво
Αριστερός	left	лев	лъв
Αριστοκράτης	aristocratic, noble	аристократ	аристократ
Αριστοκρατία	aristocracy, nobility	аристократија	аристокрация
Άριστος	best, excellent	одличен	отличен
Άριστος	best, excellent	најдобар	найдобър
Αρκετός	enough, adequate, sufficient	задоволувачки	задоволителен
Αρκούδα	bear	мечка	мечка
Αρκτικός	arctic	арктички	арктически
Αρμόδιος	competent, qualified	компетентен	компетентен
Αρμοδιότητα	competence, responsibility	компетентност	компетентност
Αρμόζω	be proper, suit, become	соодветствувам	съответствам
Αρμονία	harmony	хармонија	хармония
Άρνηση	refusal, rejection	отказ	отказ
Αρνί	lamb, sheep	јагне	агне
Αρνούμαι	deny, gainsay, refuse, reject	се откажувам	отказвам (се)
Αρπαγή	plunder, looting, grab	грабеж	грабеж
Αρπάζω	grab, grasp, grip	грабам	грабя
Αρρυθμία	arrhythmia	несразмерност	несъразмерност
Αρρυθμία	arrhythmia	аритмија	аритмия
Αρρωσταίνω	fall ill, sicken	се разболувам	разболявам се
Αρρώστεια	illness, sickness, disease	болест	болест
Άρρωστος	ill, sick, unwell	болен	болен
Αρσενικός	male	машки	мъжки
Αρτηρία	artery	артерија	артерия
Άρτιος	whole, complete, even	цел	цъл

Αρχαιολογία	archeology	археологија	археология
Αρχαιολόγος	archeologist	археолог	археолог
Αρχαίος	ancient, antique	древен	древен
Αρχαίος	very old, ancient, antique	стар	стар
Αρχαιότητα	ancient times, antiquity	древност	древност
Αρχαιότητα	ancient times, antiquity	антика	античност
Αρχάριος	novice, beginner	нов	новак
Αρχείο	record, office, archives	архива	архив
Αρχή	authority, power, office	начело	начало
Αρχηγός	leader, commander, chief	водач	водач
Αρχικός	initial, original, starting	началник	начален
Αρχιτέκτων	architect	архитект	архитект
Αρχιτεκτονική	architecture	архитектура	архитектура
Άρχοντας	sovereign, ruler, lord	господар	господар
Άρωμα	aroma, fragrance	арома	аромат
Άρωμα (οσμή, μυρωδιά)	perfume	мирис	мирис
Αρωματοπωλείο	perfume shop	парфимерија	парфюмерия
Ας	let	нека	нека
Ασανσέρ	lift, elevator	лифт	лифт
Ασαφής	indefinite, vague, ambiguous	неопределен	неопределен
Ασαφής	indefinite, vague, ambiguous	нејасен	неясен
Ασβέστης	asbestos	вар	вар
Ασήμαντος	insignifivant, unimportant	незначителен	незначителен
Ασημένιος	silver	сребрен	сребърен
Ασήμι (άργυρος)	silver	сребро	сребро
Ασθένεια	illness, disease, sickness	болест	болест
Ασθενής	sick, ill, unwell, patient	болен	болен
Ασκέπαστος	uncovered	непокриен	непокрит
Άσκοπος	aimless, purposeless, pointless	бесцелен	безцелен
Ασκώ	practice, exercise	обучувам	обучавам
Ασκώ	practice, exercise	тренирам	тренирам
Ασπάζομαι	kiss, embrace, hug	прегренувам	прегръщам
Ασπιρίνη	aspirin	аспирин	аспирин
Ασπρίζω	whitewash	избелувам	избелвам, избелявам
Ασπρίζω	whitewash	белам	белея, белосвам
Άσπρος	white	бел	бял
Αστάθεια	instability, unsteadiness	непостојаност	непостоянство
Αστείο	joke, fun, pleasantry	шега	шега
Αστειεύομαι	jest, joke, trifle	се шегувам	шегувам се
Αστείος	funny, amusing	шеговит	шеговит
Αστείος	funny, amusing	смешен	смешен
Αστέρι	star	sвезда	звезда
Αστικός	urban, town, city	градски	градски
Αστός	townsman, bourgois	граѓанин	гражданин
Αστραπή	lightning, flash, glint	молња	мълния
Αστραφτερός	bright, flashy, shiny	блеска	бляскав
Αστράφτω	lighten	блескам	блестя, бляскам
Αστράφτω	lighten	светкам	святкам
Αστρολογία	astrology	астрологија	астрология
Αστυνομία	police	полиција	полиция
Αστυνομικός	police officer	полицаец	полицай
Ασυγχώρητος	inexcusable, unforgivable	непростлив	непростим
Ασυλλόγιστος	impetuous, imprudent	непромислен	необмислен
Ασυλλόγιστος	impetuous, imprudent	лекомислен	лекомислен
Ασυμβίβαστος	incompatible, irreconcilable	бескомпромисен	безкомпромисен

Ασύμμετρος	asymmetrical	асиметричен	асиметричен
Ασύρματος	wireless	безжичен	безжичен
Ασυνέπεια	inconsistency	непоследователен	непоследователност
Ασφάλεια	certainty, safety, safeguard	сигурност	сигурност
Ασφαλής	certain, safe, secure	сигурен	сигурен
Ασφαλίζω	secure, make certain, assure	осигурувам	осигурявам
Ασφαλώς	certainly, safely, surely	сосигурност	сигурно
Ασφυξία	asphyxiation, suffocation	задушување	задушаване
Άσχετος	irrelevant, unrelated	независен	независим
Άσχετος	irrelevant, unrelated	необврзан	несвързан
Ασχολία	occupation, job, pursuit	занимација	занимание
Ασχολία	occupation, job, pursuit	работа	работа
Ασχολούμαι	be busy, deal with, be engaged in	се занимавам	занимавам се
Άτακτος	unruly, undisciplined	непослушен	непослушен
Άτακτος	unruly, undisciplined	неуреден	безреден
Αταξία	disorder, confusion, disarray	безредие	безредие
Ατάραχος	calm , cool, composed, unruffled	спокоен	спокоен
Άτεκνος	childless	детинест	бездетен
Ατέλεια	imperfection, defect	несвршеност	несъвършенство
Ατέλεια	imperfection, defect	несвршеност	незавършеност
Ατελείωτος	incomplete,unfinished, endless	несвршен	незавършен
Ατελείωτος	incomplete,unfinished, endless	бескраен	безкраен
Ατελής	imperfect, incomplete, defective	неполн	непълен
Άτεχνος	crude, artless, clumsy	неискусен	безвкусен
Ατιμάζω	dishonour, disgrace	безчестам	обезчестявам
Ατιμία	dishonour, disgrace	нечесност	нечестие
Άτιμος	dishonest, ignoble, disgraceful	нечесен	нечестен, безчестен
Ατμός	steam	пареа	пара
Ατμόσφαιρα	atmosphere	атмосфера	атмосфера
Άτολμος	timid, diffident	нерешителен	нерешителен
Ατομικιστής	individualist	индивидуалист	индивидуалист
Ατομικός	individual, personal, private	индивидуален	индивидуален
Ατομικός	individual, personal, private	личен	личен
Άτομο	individual, person	индивидуа	индивид
Άτομο	individual, person	личност	личност
Άτομο (Φυσική)	atom	атом	атом
Αυγό	egg	јајце	яйце
Αυθάδεια	insolence, imprudence	наглост	наглост
Αυθάδης	insolent, imprudent	нагол	нагъл
Αυθεντία	authority	авторитет	авторитет
Αυθεντικός	authentic, true, authoritative	верен	достоверен
Αυθεντικός	authentic, true, authoritative	автентичен	автентичен
Αυθεντικότητα	authenticity, genuiness	верност	достоверност
Αυθεντικότητα	authenticity, genuiness	автентичност	автентичност
Αυθόρμητος	spontaneous, impulsive	спонтан	спонтанен
Αυλαία	curtain	завеса	завеса
Αυλή	yard, countyard	двор	двор
Άϋλος	immaterial, intangible	нематеријален	нематериален
Αϋπνία	insomnia, sleeplessness	несоница	безсъница
Αυριανός	of tomorrow, future	утрешен	утрешен
Αύριο	tomorrow	утре	утре
Αυστηρός	austere, severe, strict	строг	строг
Αυστηρός	austere, severe, strict	суров	суров
Αυστηρότητα	austere, severe, strict	строгост	строгост
Αυστηρότητα	austere, severe, strict	суровост	суровост

Αυτοβιογραφία	autobiography	автобиографија	автобиография
Αυτόγραφο	autograph	автограм	автограф
Αυτοδιάθεση	self-determination	самоопределување	самоопределение
Αυτοδίδακτος	self-educated, self-taught	самоук	самоук
Αυτοκίνητο	automobile, car	автомобил	автомобил
Αυτοκράτωρ	emperor	император	император
Αυτοκρατορία	empire	империја	империя
Αυτοκριτική	self-ctiticism	самокритика	самокритика
Αυτοκτονία	suicide	самоубиство	самоубийство
Αυτοκτονώ	commit suicide	се самоубивам	самоубивам се
Αυτοκυριαρχία	self-control	самоуправување	самоуправление
Αυτόματο	empire, autocracy	автомат	автомат
Αυτόματος	automatic(al)	автоматски	автоматиен
Αυτονομία	autonomy	автономија	автономия
Αυτόνομος	autonomous	автономен	автономен
Αυτόπτης	eyewitness, ocular witness	очевидец	очевидец
Αυτοσυντήρηση	self-preservation	самохраност	самосъхранение
Αυτοσχεδιάζω	improvise	импровизирам	импровизирам
Αφαίρεση	deduction	одземање	отнемане
Αφαιρώ	deduct	одземам	отнемам
Αφάνεια	obscurity	неизвесност	неизвестност
Αφανής	obscure, invisible	неизвесен	неизвестен
Αφανίζω	vanish, disappear, destroy	уништувам	унищожавам
Αφανισμός	ruin, havoc, destruction	уништување	унищожение
Αφελής	naive, childish	доберлив	доберлив
Αφελής	naive, childish	наивен	наивен
Αφέντης	lord, master	господар	господар
Αφεντικό	owner, proprietor, master, boss	шеф	шеф
Αφέντισσα	lord, master	господарка	господарка
Αφήγηση	narration, story, account	раскажување	разказване
Αφηγούμαι	narrate, recount,	раскажувам	разказвам
Αφήνω	leave, abandon,allow	оставам	оставям
Αφηρημάδα	abstraction, absence if mind	расеаност	разсеяност
Αφηρημένος	absent-minded, abstracted	расеан	разсеян
Άφθαστος	unattainable, unachievable	недостижен	недостижим
Αφθονία	abundance, wealth, affluence	изобилие	изобилие
Άφθονος	abundant, plentiful, affluent	изобилиен	изобилиен
Αφιερώνω	dedicate, offer	посветувам	посвещавам
Αφιλόξενος	inhospitable	негостопримлив	негостоприемен
Άφιξη	arrival	пристигнување	пристигане
Άφοβος	fearless, intrepid	бестрасен	безстрасен
Αφομοιώνω	assimilate, digest	усвојувам	усвоявам
Αφομοίωση	assimilation, digestion	усвојување	усвояване
Αφοπλίζω	disarm	разоружувам	разоръжавам
Αφοπλισμός	disarmament	разоружување	разоръжаване
Αφορμή	cause, reason, motive,	повод	повод
Αφορμή	cause, reason, motive,	причина	причина
Αφορώ	concern, regard, relate	засегам	засягам
Αφοσίωση	devotion, dedication	приврзаност	привързаност
Αφρίζω	foam, spume, froth	се пењавам	пеня се
Αφρός	spume	пена	пяна
Αφύσικος	unnatural, constrained	неестетски	неестествен
Άφωνος	speechless, mute, silent	безвучен	беззвучен
Αχανής	immense, vast, boundless	опширен	общирен
Αχαριστία	ungratefulness, ingratitude	неблагодарност	неблагодарност

Αχάριστος	ungrateful	неблагодарен	неблагодарен
Αχθοφόρος	porter	носач	носач
Αχλάδι	pear	круша	круша
Αχόρταγος	greedy, voracious, avid	ненаситен	ненаситен
Αχρησιμοποίητος	unused, unemployed	неупотребен	неупотребен
Άχρηστος	useless	бесполезен	безполезен
Άχυρο	straw	слама	слама
Αχυρώνας	hayloft, barn	плевна	плевня, плевник
Αχώριστος	inseparable, inevitable	неразделен	неразделен
Άψητος	raw, not cooked	непечен	неизпечен
Άψυχος	lifeless, inanimate	бездушен	бездушен
Βαγόνι	waggon, coach	вагон	вагон
Βαδίζω	walk, step, pace	врвам	вървя
Βαδίζω	walk, step, pace	одам	ходя
Βαγένι (βαρέλι)	barrel, drum	бочва	бъчва
Βαζελίνη	vaseline	вазелин	вазелин
Βάζο	vase	ваза	ваза
Βάζω (τοποθετώ, θέτω)	place, lay, position	поставувам	поставям
Βάζω	place, lay, position	ставам	слагам
Βάζω (φορώ)	wear, put on, pull on	облекувам	обличам
Βαθιά	deeply	длабоко	дълбоко
Βαθμιαίως	gradually	постепено	постепенно
Βαθμολογία	marking	оценување	оценяване
Βαθμός	grade, mark	степен	степен
Βαθμός	grade, mark	оценка	оценка
Βάθος	depth	длабочина	дълбочина
Βάθος	depth	дно	дъно
Βαθουλός	hollow	вдлабнат	вдлъбнат
Βαθούλωμα	hollow, cavity	вдлабнатина	вдлъбнатина
Βαθύπλουτος	immensely rich	многу богат	много богат
Βαθύπλουτος	immensely rich	богатник	богаташ
Βαθύς	deep	длабок	дълбок
Βαθύφωνος	bass, low-voiced	бас	бас
Βαθύχρωμος	dark-coloured	темен	тъмен
Βάθρο	pedestal	пиедестал	пиедестал
Βάκιλ(λ)ος	bacillus	бакцил	бацил
Βακτηρίδιο	bacterium	бактерија	бактерия
Βαλανιδιά	oak-tree	даб	дъб
Βαλίτσα	suitcase, valise	куфер	куфар
Βάλσαμο	balsam, balm	балсам	балсам
Βαλσάμωμα	embalment	балсамирање	балсамиране
Βαλτός	plant	поставен (намерно)	поставен
Βαμβακερός	of cotton	памучен	памучен
Βαμβάκι	cotton	памук	памук
Βαμμένος	dyed, painted	бојадисан	боядисан
Βάναυσος	crude, rough, rude, vulgar	груб	груб
Βανίλια	vanilla	ванила	ванилия
Βαρβαρότητα	barbarity, savagery	варварство	варварство
Βάρδια	shift, relay	стража	стража
Βαρέλι	barrel, drum	бочва	бъчва
Βαριά (η)	sledge-hammer	тешко	тежко
Βαριέμαι	be or get bored	ме мрзи	мързи ме
Βαρόμετρο	barometer	барометар	барометър
Βάρος	weight, burden, load	тежина	тежест
Βαρύνω (βαραίνω)	lie heavy	тежам	тежа

Βαρύς	heavy, weighty	тежок	тежък
Βαρύς (σοβαρός)	serious	важен	важен
Βαρύτητα	gravity	тежина	тежест
Βαρύτονος	bariton	баритон	баритон
Βαρυχειμωνιά	heavy/harsh winter	остра зима	тежка зима
Βαρώ (κτυπώ, **οτρύνω**)	beat, hit, cane	удирам	удрям
Βαρώ (τραυματίζω)	wound, injure, shoot	ранувам	ранявам
Βασανίζω	torture, torment, afflict	мачам	мъча
Βασανίζω	torture, torment, afflict	измачувам	измъчвам
Βασανιστής	torturer, tormentor	мачител	мъчител
Βάση	base, basis, foot, corner-stone	основа	основа
Βάση	base, basis, foot, corner-stone	база	база
Βασικός	basic, fundamental, essential	основен	основен
Βασίλειο	realm, kingdom	кралство, царство	кралство
Βασιλεύω	reign	царувам	царувам, царствам
Βασιλεύω	reign	владеам	властвам
Βασιλιάς	king, sovereign	крал	крал, цар
Βασίλισσα	queen	кралица	кралица, царица
Βασιλόπιτα	New Year cake	новогодишна торта	новогодишна пита
Βαστώ	hold, bear, sustain	држам	държа
Βατόμουρο	blackberry	капина	къпина
Βάτραχος	frog	жабец	жаба
Βαφή	paint, polish	боја	боя
Βάψιμο	painting, polishing	бојосување	боядисване
Βαφτίζω (βαπτίζω)	baptize	крштевам	кръщавам
Βγάζω	take off, pull off	произведувам	произвеждам
Βδέλλα	leech	пијавица	пиявица
Βέβαιος	certain, sure, confident	сигурен	сигурен
Βέβαιος	certain, sure, confident	уверен	достоверен
Βεβαιότητα	certainty	сигурност	сигурност, увереност
Βεβαιώνω	affirm, testify, confirm	уверувам	уверявам
Βεβαίωση	affirmation, testimony	заверка	заверка
Βεβαίωση	affirmation, certification	уверение	уверение
Βελάζω	bleat, baa	блеам	блея
Βελόνα	needle	игла	игла
Βελονιά	stitch	убод со игла	убождане с игла
Βέλος	arrow	стрела	стрелка
Βελούδινος	velvet	кадифен	кадифен
Βελούδο	velvet	кадифе	кадифе
Βελτιώνω	improve	подобрувам	подобрявам
Βελτίωση	improvement	подобрување	подобрение
Βενζινάκατος	motor-boat, motor-launch	моторен чамец	моторница
Βέρα	wedding ring	венчален прстен	годежен пръстен
Βέρα	wedding ring	венчален прстен	венчална халка
Βεράντα	verandah	веранда	веранда
Βερεσέ	credit, trust	вересија	вересия
Βερίκοκο	apricot-tree	кајсија	кайсия
Βερνίκι	varnish, enamel	лак	лак
Βερνίκι	varnish, enamel	политура	политура
Βήμα	step, pace	стапка	стъпка
Βήχας	cough	кашлица	кашлица
Βήχω	cough	кашлам	кашлям
Βία	violence, force, coercion	сила	сила
Βιάζω	compel, force, make	принудувам	принуждавам
Βιαστικός	urgent, hasty, hurried	брз	бърз

Βιασύνη	hurry, haste	брзина	бързане
Βιβλίο	book	книга	книга
Βιβλιοθήκη	library	библиотека	библиотека
Βιβλιοπωλείο	bookshop	книжарница	книжарница
Βίβλος	Bible, Holy Scriptures	Библија	Библия
Βίλα (δίκρανο, δικράνι)	pitchfork, hayfork	вила	вила
Βιογραφία	biography	биографија	биография
Βιολογία	biology	биологија	биология
Βιολόγος	biologist	биолог	биолог
Βιομηχανία	industry	индустрија	индустрия
Βιομηχανικός	industrial, manifucturing	индустриски	индустриален
Βίος	life	живот	живот
Βιοτέχνης	artisan,craftsman	занаетчија	занаятчия
Βιοτεχνία	artisanship, handicraft	занаетчиство	занаятчийство
Βιταμίνη	vitamin	витамин	витамин
Βιτρίνα	shop-window	витрина	витрина
Βλάβη	harm, damage, injury	штета	щета
Βλάκας	fool, idiot, dummy, daft	глупак	глупак
Βλακεία	foolishness, stupidity, folly, idiocy	глупост	глупост
Βλέμμα	look, glance	поглед	поглед
Βλέπω	look, see	гледам	гледам
Βλέπω	look, see	видам	виждам
Βλάμης (αδελφοποιητός)	blood-brother	побратим	побратим
Βλαστήμια	curse, expletive	богохулство	богохулство
Βλοσυρός	grim, stern, sullen, glowering	строг	строг
Βόας	boa	боа	боа
Βογγητό	groan, moan	стенкање	стенание
Βογγώ (**στένω**, στενάζω)	groan, moan	стенкам	стена
Βόδι	ox, bull, bulllock	вол	вол
Βοήθεια	help, assistance, aid	помош	помош
Βοήθημα	assistance, aid, relief	помагало	помагало
Βοηθός	helper, assistant	помошник	помошник
Βοηθός	helper, assistant	асистент	асистент
Βοηθώ	help, assist, aid, relieve	помагам	помагам
Βολβός	bulb	луковица	луковица
Βολίδα	bullet	куршум	куршум
Βολικός	convenient, suitable	удобен	удобен
Βόμβα	bomb	бомба	бомба
Βομβαρδίζω	bombard, bomb	бомбардирам	бомбардирам
Βομβαρδισμός	bombardment, bombing	бомбардирање	бомбардировка
Βορράς	north	север	север
Βόρειος	north, northern, northerly	северен	северен
Βοσκάς (ψείρα)	louse, vermin	вошка	въшка
Βοσκός	shepherd, herdsman	овчар	овчар
Βοσκή	pasture, graze, browse	паша	пашище
Βόσκω	pasture, graze, browse	пасам	паса
Βότανο	herb	билка	билка
Βοτανολογία	botanology	ботаника	ботаника
Βουβάλι	bull, buffalo, bison	бивол	бивол
Βουβός	dumb, mute, silent	нем	ням
Βουίζω	buzz, hum, drone	бучам	буча
Βούκινο	horn, conch	труба	тръба
Βούλευμα	order, bill	решение	решение
Βούλευμα	order, bill	декрет	декрет
Βουλή	parliament	парламент	парламент

Βούληση	volition, will	волја	воля
Βούληση	volition, will	желба	желание
Βουλιάζω	sink, founder, go down	потопувам	потапям
Βούλωμα	corking, stoppage, clogging	запечатување	запушване
Βουλώνω	stop, stuff, bung	запечатувам	запечатвам
Βουνίσιος	mountainous	планински	планински
Βουνό	mountain	планина	планина
Βούρκος	mud, slime, mire	тиња	тиня
Βούρκος	mud, slime, mire	кал	кал
Βούρτσα	brush	четка	четка
Βουρτσίζω	brush	четкам	четкам
Βουτηχτής	diver	нуркач	гмуркач
Βουτιά	dive, dip, plunge	нуркање	гмуркане
Βούτυρο	butter	масло	масло
Βουτώ	dive, plunge, dunk	топам	топя
Βραβείο	prize, award, premium	награда	награда
Βραβείο	prize, award, premium	премија	премия
Βραβεύω	award a prize, reward	наградувам	награждавам
Βραδινός	evening	вечерен	вечерен
Βράδυ	evening	вечер	вечер
Βράζω	boil, simmer, stew	варам	варя
Βράσιμο	simmer, boil	варење	варене
Βραστός	boiled, boiling	варен	варен, сварен
Βράχος	rock, crag	скала	скала
Βραχύς	short, brief	краток	кратък
Βραχύτητα	shortness, brevity	краткост	краткост
Βρεγμένος	wet, damp	мокар	мокър
Βρέξιμο	wetting, watering	навлажнување	навлажняване
Βρέφος	baby, infant	бебе	бебе
Βρέχω	wet, damp, moisten	навлажнувам	навлажнявам
Βρογχίτις	bronchitis	бронхит	бронхит
Βρόγχος	bronchus	бронхи	бронх
Βροντή	thunder, boom, ruble	гром	гръм
Βροντώ	thunder, boom	грмам	гърмя
Βροντώ	thunder, boom	трештам	трещя
Βροχερός	rainy, wet, showery	дождлив	дъждовен
Βροχή	rain	дожд	дъжд
Βρύση	fountain, spring, source	чешма	чешма
Βυζαντινός	Byzantine	византиски	византийски
Βυζί	breast, booby, tit	града	гърда
Βυζί	breast, booby, tit	виме	виме
Βυθός	bottom, ground	дно	дъно
Βυτίο (δεξαμενή)	keg, barrel, drum	цистерна	чистерна
Βυτίο	keg, barrel, drum	бочва	бъчва
Βωμός	altar	жртвеник	жертвеник
Βωμός	altar	олтар	олтар
Γάγγραινα	gangrene	гангрена	гангрена
Γάζα	gauze	газа	газ
Γαζί	stitch, sewing	шев	шев
Γάϊδαρος	donkey	магаре	магаре
Γαϊδουρινός	of a donkey	магарешки	магарешки
Γάλα	milk	млеко	мляко
Γαλάζιος	blue, azure	небесносин	небесносин
Γαλαζόπετρα	turquoise	тиркиз	тюркоаз
Γαλακτερός	milky	млечен	млечен

Γαλανομάτης	blue-eyed	синоок	синеок
Γαλαξίας	galaxy, the Milky Way	млечен пат	млечен път
Γαλαξίας	galaxy, the Milky Way	галаксија	галактика
Γαλαρία	gallery	галерија	галерия
Γαλατάς	milkman	млекар	млекар
Γαλβανίζω	galvanize	галванирам	галванизирам
Γαλήνη	calm, quiet, peacefulness	тишина	тишина
Γαλήνη	calm, quiet, peacefulness	спокој	спокойствие
Γαλήνιος	calm, quiet, peaceful, serene	спокоен	спокоен
Γαλήνιος	calm, quiet, peaceful, serene	тивок	мирен
Γάμος	wedding, marriage	брад	брак
Γάμος	wedding, marriage	свадба	сватба
Γαμπριάτικος	of a bridegroom	младоженски	младоженски
Γαμπρός	bridegroom	зет	зет
Γάντζος	hook, crook, grapnel	кука	кука
Γαντζώνω	catch,hang, hitch, hook	закачувам	закачам
Γάντι	glove	ракавица	ръкавица
Γαργάρα	gargle	гаргара	гаргара
Γαρδένια	gardenia	гарденија	гардения
Γαρίφαλο	carnation, pink	каранфил	карамфил
Γαρνίρισμα	trimming, garnish	украсување	украшение
Γαρνίρισμα	garniture, garnish	гарнирање	гарнитура
Γαρνίρω	garnish, dress	украсувам	украсявам
Γαρνίρω	garnish, dress	гарнирам	гарнирам
Γαρνιτούρα	garniture, garnish	гарнитура	гарнитура
Γαστρικός	gastric	стомачен	стомашен
Γδέρνω	skin, flay	дерам	дера
Γδέρνω	skin, flay	белам	беля
Γεγονός	fact	факт	факт
Γεια	health	здравје	здравей, наздраве
Γείτονας	neighbour	сосед	съсед
Γειτονεύω	adjoin, be in the neighbourhood	соседство сум	съседство съм
Γειτονιά	neighbourhood	соседство	съседство
Γειτόνισσα	neighbour	сосетка	съседка
Γέλιο (μειδίαμα)	laugh	смеа	смях
Γελοιογραφία	caricature, cartoon	карикатура	карикатура
Γελοιογράφος	caricaturist, cartoonist	каракатурист	каракатурист
Γελοιογραφώ	caricature, cartoon	правам карикатура	правя карикатури
Γελοιοποίηση	ridicule, making a fool	исмевање	осмеване
Γελοιοποιώ	ridicule, scorn	исмевам	осмивам
Γελοίος	laughable, ridiculous, ludicrous	смешен	смешен
Γελώ (μειδιάω, μειδιώ)	laugh	мамам	мамя, измамвам
Γελώ (μειδιάω, μειδιώ)	laugh	се смеам	смея се
Γεμάτος	full of, bursting with	полн	пълен
Γεμάτος	full of, bursting with	исполнет	запълнен
Γεμίζω	fill, prime, stuff	полнам	пълня, запълвам
Γενέθλια	birthday	роденден	рожден ден
Γενειάδα	long beard	брада	брада
Γενειοφόρος	bearded	брадест	брадат
Γενιά	ancestry, lineage, family	поколение	поколение
Γενίκευση	generalization	воопштување	обобщение
Γενίκευση	generalization	генерализација	генерализация
Γενικός	general, overall	главен	главен
Γενικός	general, overall	општ	общ
Γενικός	general, overall	генерален	генерален

Γέννα (γέννηση)	childbirth, delivery	раѓање	раждане
Γενναίος	brave, gallant, daring, fearless	смел	смел
Γενναίος	brave, gallant, daring, fearless	храбар	храбър
Γενναιότητα	bravery, fearlessness, gallantry	храброст	храброст
Γενναιότητα	bravery, fearlessness, gallantry	смелост	смелост
Γενναιοφροσύνη	generosity, magnanimity	благородност	благородство
Γεννήτρια	generator	генератор	генератор
Γεννήτρια	generator	динамо	динамо
Γεννώ	bear, give birth to, beget	раѓам	раждам
Γεννώ	bear, give birth to, beget	снесувам	снасям
Γένος	descent, lineage, stock	род	род
Γεράκι	hawk, falcon	сокол	сокол
Γεράματα (γηρατειά)	old age	старини	старини
Γέρνω	bend, bow	наведнувам	навеждам
Γέρνω	bend, bow	наклонувам	накланям
Γερνώ (γηράσκω)	get/grow old, age	стареам	старея
Γεροντοκόρη	old maid, spinster	стара мома	стара мома
Γέροντας (γέρος)	old man	старец	старец
Γερός	healthy, fit, strong	здрав	здрав
Γερός	healthy, fit, strong	силен	силен
Γερουσία	Senate	сенат	сенат
Γερουσιαστής	Senator	сенатор	сенатор
Γεύμα	meal	јадење	ядене
Γεύομαι	taste, savour	вкусувам	вкусвам
Γεύση	taste, savour, flavour	вкус	вкус
Γευστικός	tasty, savoury	вкусен	вкусен
Γέφυρα	bridge	мост	мост
Γεωγραφία	geography	географија	география
Γεωγράφος	geographer	географ	географ
Γεωλογία	geology	геологија	геология
Γεωλόγος	geologist	геолог	геолог
Γεωμετρία	geometry	геометрија	геометрия
Γεωμετρικός	geometrical	геометриски	геометричен
Γεωπονία	agronomy	агрономија	агрономство
Γεωπόνος	agronomist	агроном	агроном
Γεωργία	agriculture, farming	земјоделие	земеделие
Γεωργικός	agricultural, farm, rural	земјоделски	земеделски
Γεωργός	farmer	земјоделец	земеделец
Γη (έδαφος)	earth, soil, land	земја	земя
Γήινος	earth, earthy, earthly	земјан	земен
Γηροκομείο	home for the aged	старечки дом	старчески дом
Για	for	за	за
Γιαγιά	grandmother	баба	баба
Γιακάς	collar	јака	яка
Γιαούρτι	yogurt, yoghourt	кисело млеко	кисело мляко
Γιασεμί	jasmine	јасмин	ясмин, жасмин
Γιατί	why, what for	зашто	защо, защото
Γιατρεύω	cure, heal, remedy, treat	лекувам	лекувам
Γιατρός	doctor, physician	лекар	лекар
Γίγαντας	giant	гигант	гигант
Γίδα	goat	коза	коза
Γίνομαι	become, turn, go, get	станувам	ставам
Γινόμενο	product	производ	произведение
Γινωμένος	ready, made, done	зрел	узрял
Γιορτάζω	celebrate, commemorate	празнувам	празнувам

Γιορτή	holiday, feast	празник	празник
Γιός	son	син	син
Γκάζι	gas	гас	газ
Γκαρσόνι	waiter	келнер	келнер
Γκέμι	bridle, rein	узда	юзда
Γκουβερνάντα	governess	гувернанта	гувернантка
Γκρίζος	grey	сив	сив
Γκρίνια	grizzling, whining, snivel	незадоволство	недоволство
Γκρινιάρης	sniveller	зајадлив	заядлив (човек)
Γλάστρα	flower-pot	саксија	саксия
Γλείφω	lick, suck	лижам	лижа
Γλείφω	lick, suck	оближувам	облизвам се
Γλέντι	merriment, feast, fun	веселба	веселие
Γλεντώ	have fun, revel, have a good time	се веселам	веселя се
Γλεντώ	have fun, revel, have a good time	празнувам	празнувам
Γλίστρημα	slip, slide, glide	лизгање	плъзгане
Γλιστρώ	slip, slide, glide, scud	лизгам	плъзгам се
Γλύκα	sweetness, docility, kindliness	слад, благост	сладост
Γλυκάνισο	anise	анасон	анасон
Γλυκερίνη	glycerine	глицерин	глицерин
Γλύκισμα	pastry, cake	слатка	сладко
Γλυκόζη	glucose, dextrose	гликоза	гликоза
Γλυκύς	sweet	сладок	сладък
Γλυκύτητα	sweetness, mildness, amenity	нежност	нежност
Γλύπτης	sculptor	скулптор	скулптор
Γλυπτική	sculpture	скулптура	скулптура
Γλύπτρια	sculptress	скулпторка	скулпторка
Γλυπτός	sculpted, sculptural	извајан	изваян
Γλώσσα	language, parlance	јазик	език
Γνάθος	jawbone	челуст	челюст
Γνήσιος	authentic, genuine, true	вистински	истински
Γνησιότητα	authenticity, genuiness	вистинитост	истинност
Γνώμη	opinion, view, mind	мнение	мнение
Γνωρίζω	know, recognize	познавам	запознавам
Γνωρίζω	know, recognize	знам	знам, зная
Γνωριμία	aquaintance	познанство	познанство
Γνώριμος	familiar	познат	познат
Γνώση	knowledge	познавање	познание
Γνώση	knowledge	знаење	знание
Γλωσσολογία	linguistics, philology	лингвистика	лингвистика
Γνωστοποιώ	notify, inform, make known	известувам	известявам
Γνωστός	known, noted	познат	познат
Γνωστός	known, noted	извесен	известен
Γοητεία	charm, fascination, spell	волшепство	вълшебство
Γοητεία	charm, fascination, spell	магија	магия
Γοητευτικός	charming, fascinating, glamorous	волшебен	вълшебен
Γόμα	gum, rubber	гума	гумичка
Γονατίζω	kneel	коленичам	коленича
Γόνατο	knee	колено	коляно
Γονέας	parent, progenitor	родител	родител
Γονείς	parents	родители	родители
Γονιμοποίηση	insemination, fertilization	оплодување	оплождане
Γονιμοποιώ	inseminate, fertilize	оплодувам	оплодотворявам
Γόνιμος	fertile, prolific, fruitful	плоден	плодороден, плодовит
Γονιμότητα	fertility, fecundity	плодност	плодородие, плодовитост

Γόνος	desendant, clild	потомок	потомък
Γορίλας	gorilla	горило	горила
Γούνα	fur	кожа	кожа
Γουναράς	furrier	кожар	кожухар
Γουρούνι	pig	свиња	свиня
Γουρούνι	pig	прасе	прасе
Γούστο	taste	вкус	вкус
Γοφός	hip, haunch	бедро	бедро
Γραβάτα	tie, necktie	вратоврска	вратовръзка
Γράμμα Αλφαβήτου	letter of the Alphabet	буква	буква
Γράμμα (επιστολή)	letter	писмо	писмо
Γραμμάριο	gram, gramme	грам	грам
Γραμματέας	secretary	секретар	секретар
Γραμματεία	secretariat	секретаријат	секретариат
Γραμματική	grammar	граматика	граматика
Γραμματόσημο	stamp	поштенска марка	пощенска марка
Γραμμή	line	црта	черта
Γραμμή	line, policy	линија	линия
Γραμμή	line	ред	ред
Γραμμόφωνο	gramophone	грамофон	грамофон
Γρανίτης	granite	гранит	гранит
Γραπτός	written, in writing	писмен	писмен
Γραφείο	bureau	биро	бюро
Γραφείο	clerical office	канцеларија	канцелария
Γραφειοκρατία	bureaucracy	бирократија	бюрокрация
Γραφικός (επίθ.)	writing, clerical, white-collar	пишан	писмен
Γραφομηχανή	typewriter	машина за пишување	пишеща машина
Γράφω	write	пишувам	пиша
Γράψιμο	writing	писмо	писмо
Γράψιμο	handwriting, hand	ракопис	ръкопис
Γρήγορα	quickly, swiftly, rapidly, fast	брзо	бързо
Γρηγοράδα	quickness, swiftness	брзина	бързина
Γρήγορος	quick, swift, rapid, fast, speed	брз	бърз
Γρίππη	flu, influenza	грип	грип
Γρίφος	enigma, puzzle, riddle	загатка	загадка
Γρίφος	enigma, puzzle, riddle	гатанка	гатанка
Γρονθοκοπώ	strike with one's fist, thump	удирам	удрям
Γρονθοκοπώ	strike with one's fist, punch	боксувам	боксирам
Γυαλάδα	shine, gloss, glaze, lustre	блесок	блясък
Γυάλινος	glass, glassy, glazed	стаклен	стъклен
Γυαλιστερός	shiny, glossy, shining	блескав	лъскав
Γυάλισμα	polishing, glossing, shine	блескање	лъскане
Γυμνάζω	train, coach	тренирам	тренирам
Γυμναστής	gymnast	гимнастичар	гимнастик
Γυμναστική	gymnastics, gym, exercises	гимнастика	гимнастика
Γυμνιστής	nudist, naturist	нудист	нудист
Γυμνός	nude, naked, bare, gaunt	гол	гол
Γυμνός	nude, naked, bare, gaunt	необлечен	съблечен
Γυναίκα	woman, wife	жена	жена
Γυναικείος	feminine, womanly	женски	женски
Γυναικολογία	gynaecology	гинекологија	гинекология
Γυναικολόγος	gynaecologist	гинеколог	гинеколог
Γυρισμός	return, way back, coming back	враќање	връщане
Γύρος	round	круг	кръг
Γύρω	round, around, about	околу	около

Γύρω	round, around, about	наоколу	наоколо
Γύφτος (τσιγγάνος)	gipsy, gypsy	циганин	циганин
Γύφτισσα (τσιγγάνα)	gipsy woman	циганка	циганка
Γύψινος	(of) plaster	гипсен	гипсов
Γύψος	gypsum, plaster	гипс	гипс
Δάδα	torch	факел	факел
Δαιμονικός	daemonical, diabolical	демонски	демоничен
Δαιμονικός	daemonical, diabolical	сатански	сатанински
Δαίμων (δαίμονας)	daemon, demon, devil	демон	демон
Δαίμων (διάβολος)	daemon, demon, devil	ѓавол	дявол
Δάκρυ	tear, teardrop	солза	сълза
Δακτυλήθρα	thimble	напрсток	напръстник
Δακτύλιος	finger, digital	прстен	пръстен
Δάκτυλο (δάχτυλο)	finger	прст	пръст
Δαμάσκηνο	plum, prune	слива	слива
Δαμαστής	tamer	скротител	укротител
Δανείζω	lend, loan	давам на заем	давам на заем
Δάνειο	loan	заем	заем
Δάνειο	loan	кредит	кредит
Δανεισμός	borrowing, lending	кредитирање	кредитиране
Δανειστής	creditor, lender	кредитор	кредитор
Δαντέλλα	dentelle, lace	тантела	дантела
Δαπάνη	expense, expenditure, charge	расход	разход
Δαπανηρός	expensive, costly	скап	скъп
Δαπανώ	spend, expend	арчам	харча
Δάπεδο (πάτωμα)	floor, ground	под	под
Δασκάλα	schoolmistress, female teacher	учителка	учителка
Δασκαλεύω	teach, instruct, coach	учителствувам	учителствувам
Δάσκαλος	teacher, tutor, instructor	учител	учител
Δασμός	duty, tariff	данок	данък
Δάσος	forest, wood	гора	гора
Δαυλός	firebrand, torch	гламна	главня
Δαχτυλίδι	ring	прстен	пръстен
Δέηση (ικεσία)	prayer	молитва	молитва
Δείγμα	trial, test, sample	проба	проба
Δείγμα	sample, specimen, pattern	мостра	мостра
Δείγμα	model, sample, specimen, pattern	образец	образец
Δείκτης	pointer, indicator, arrow	стрелка	стрелка
Δείκτης	index, indicator, gauge	показалец	показалец
Δείκτης	index, price index	индех	индех
Δειλία	shyness, timidity, diffidence	бојазливост	боязливост
Δειλιάζω	wince	се плашам	плаша се
Δειλός	fearful, timorous, timid, coward	страшлив	страхлив
Δειλός	fearful, timorous, timid, coward	плашлив	плашлив
Δεινοπαθώ	suffer	страдам	страдам
Δεινός	keen, stiff, masterly	способен	способен
Δεινόσαυρος	dinosaur	диносаурус	динозавър
Δείπνο	dinner, supper	вечера	вечеря
Δειπνώ	sup, have supper	вечерам	вечерям
Δεισιδαιμονία	superstition	суеверие	суеверие
Δείχνω	show, manifest	покажувам	показвам
Δέκα	ten	десет	десет
Δεκάδα	ten	десетка	десетица
Δεκάδα	ten	декада	десятка
Δεκαδικός	decimal	десетен	десетичен

Δεκανίκι	crutch	патерица	патерица
Δέκτης	receiver	приемник	приемник
Δεκτός	acceptable, agreed, agreeable	допуштен	допуснат
Δελεάζω	tempt, lure, seduce	примамувам	примамвам
Δελεαστικός	tempting, alluring, seductive	примамлив	примамлив
Δελφίνι	dolphin	делфин	делфин
Δέμα	parcel	пакет	пакет
Δεμάτι	sheaf	сноп	сноп
Δεν	not	не	не
Δένδρο	tree, wood	дрво	дърво
Δενδροκομία	arboriculture	овоштарство	овощарство
Δενδρολίβανο	rosemary	рузмарин	розмарин
Δενδροστοιχία	alley	алеја	алея
Δένω	bind, tie, clasp	врзувам	връзвам
Δένω	bind, tie, clasp	заврзувам	завръзвам
Δένω	bind, tie, clasp	преврзувам	превръзвам
Δεξαμενή	tank, reservoir	басен	басейн
Δεξαμενή	cistern, tank, reservoir	цистерна	цистерна
Δεξιά	right	надесно	надясно
Δεξιός	right, right-hand	десен	десен
Δεξιοτέχνης	skilful, master hand, gifted	мајстор	майстор
Δεξιότητα	skilfulness, expertness, dexterity	мајсторство	майсторство
Δεξίωση	reception	прием	прием
Δέρμα	skin, hide	кожа	кожа
Δερμάτινος	leather	кожен	кожен
Δερματολόγος	dermatologist	дерматолог	дерматолог
Δέρνω	beat, thrash	удирам	удрям
Δέρνω	beat, thrash	тепам	бия
Δέσιμο	tying, fastening	врзување	връзване
Δεσμά	bonds, chains, irons	окови	окови
Δεσμεύω	bind, lock up, tie up	обврзувам	обвързвам
Δεσμεύω	bind, lock up, tie up	ангажирам	ангажирам
Δέσμη	packet, beam	пакет	пакет
Δεσμός	bond, tie, affiliation	врвка	връв
Δεσμός	bond, tie, affiliation	врска	връзка
Δεσπόζω	dominate, override	господарам	господствам
Δεσποινίδα	Miss, young lady	госпоѓица	госпожица, госпожа
Δεσπότης	despot, tyrant	господар	господар
Δεσποτισμός	despotism, tyranny	деспотизам	деспотизъм
Δευτεροβάθμιος	secondary	второстепен	второстепенен
Δευτερόλεπτο	second	секунда	секунда
Δεύτερος	second	втори	втори
Δέχομαι	accept, be receptive to	примам	приемам
Δέχομαι	accept, be receptive to	се согласувам	съгласявам се
Δηλαδή	namely, that is	значи	значи
Δηλητήριο	poison, venom	отров	отрова
Δηλώνω	declare	декларирам	декларирам
Δήλωση	declaration	декларација	декларация
Δήλωση	declaration	изјава	изявление
Δημαρχείο	town hall	општина	община
Δημαρχείο	town hall	кметство	кметство
Δήμαρχος	mayor	кмет	кмет
Δημεύω	confiscate	конфискувам	конфискувам
Δημητριακά	cereals, grain, crops	зрнеста храна	зърнзни храни
Δημιούργημα	creature, creation, handiwork	творба	творение

Δημιουργία	creation, formation	создавање	създаване
Δημιουργία	creation, formation	творештво	творчество
Δημιουργικός	creative, seminal	творечки	творчески
Δημιουργώ	create, make, form	создавам	създавам
Δημιουργώ	create, make, form	творам	творя
Δημοκράτης	democrat, republican	демократ	демократ
Δημοκρατία	democracy, republic	демократија	демократия
Δημοκρατία	democracy, republic	република	република
Δημοκρατικός	democratic, republican	демократски	демократичен
Δήμος	municipality	општина	община
Δήμος (λαός)	people	народ	народ
Δημοσίευμα	publication	публикација	публикация
Δημοσιεύω	publish, issue, bring out	публикувам	публикувам
Δημόσιο	the state, the government	држава	държава
Δημόσιο	the state, the government	општенство	общински служби
Δημοσιογραφία	journalism	журналистика	журналистика
Δημοσιογράφος	journalist	журналист	журналист
Δημόσιος	public, state, government	државен	държавен
Δημόσιος	public, state, government	општествен	обществен
Δημότης	registered (in a certain municipality)	жител на општина	жител на община
Δημοτικός	municipal	општински	общински
Δημοτικότητα	popularity	популарност	популярност
Δημοφιλής	popular	популарен	популярен
Δημοψήφισμα	plebiscite, referendum	референдум	референдум
Δημοψήφισμα	plebiscite, referendum	плебисцит	плебисцит
Δια	for	за	за
Διαβάζω	read	читам	чета
Διαβάζω	read	се учам	уча
Διαβάθμιση	gradation, grading, graduation	степенување	степенуване
Διαβαίνω	pass by/through, go across/over	преминувам	преминавам
Διαβαίνω	pass by/through, go across/over	минувам	минавам
Διαβάλλω	insinuate	клеветам	клеветя
Διάβαση	passage, pass, crossing	преминување	преминаване
Διάβασμα	reading, study, perusal	читање	четене
Διαβάτης	passer-by	минувач	минувач
Διαβεβαιώνω	assure, warrant	уверувам	уверявам
Διαβεβαιώνω	assure, warrant	потврдувам	потвърждавам
Διαβεβαίωση	assurance	уверение	уверение
Διάβημα	step, representation	постапка	постъпка
Διαβήτης (Ιατρ.)	diabetes	дијабетес	диабет
Διαβίβαση	transmission, forwarding, dispatch	предавање	пренасяане
Διαβίβαση	transmission, forwarding, dispatch	препраќање	препратка
Διάγγελμα	proclamation, message	прокламација	прокламация
Διάγνωση	diagnosis	распознавање	разпознаване
Διάγνωση	diagnosis	дијагноза	диагноза
Διάγραμμα	diagram, graph, scheme, chart	дијаграм	диаграма
Διάγραμμα	diagram, graph, scheme	цртеж	чертеж
Διαγωγή	behaviour	поведение	поведение
Διαγωγή	behaviour	држење	държание
Διαγώνισμα	competition, examination	писмен испит	писмен изпит
Διαδέχομαι	succed, come after	наследувам	наследявам
Διαδέχομαι	succed, come after	заменувам	заменям
Διαδηλώνω	demonstrate	демонстрирам	демонстрирам
Διαδήλωση	demonstration	демонстрација	демонстрация
Διαδηλωτής	demonstrator	демонстрант	демонстрант

Διαδοχή	succession, sequence	наследување	наследяване
Διαδοχικός	successive, repeated	последователен	последователен
Διάδοχος	successor, heir	наследник	наследник
Διάδοχος	successor, heir	престолонаследник	престолонаследник
Διαδραματίζω	play, happen, come about	разигрувам	разигравам се
Διαδρομή	cource, passage, stage	курс	курс
Διαδρομή	cource, passage, stage	маршрута	маршрут
Διάδρομος	corridor, passage	коридор	коридор
Διαζύγιο	divorce	развод	развод
Διάζωμα	frieze, cornice	фриз	фриз
Διάθεση	disposition, arrangement	расположение	разположение
Διαθέσιμος	available	расположлив	расположен
Διαθέτω	dispose	располагам	разполагам
Διαθήκη	will, testament	завет	завет, завещание
Διαίρεση	division	делење	деление
Διαίρεση	division	разделување	разделяне
Διαιρέτης	divisor, measure	делител	делител
Διαιρώ	divide, partition, split	делам	деля
Διαιρώ	divide, partition, split	разделувам	разделям
Διαισθάνομαι	sense, foresee, forebode	претчувствувам	претчувствам
Διαίσθηση	intuition, instinct, flair	претчувство	предчувствие
Δίαιτα	regime, diet, regimen	режим	режим
Δίαιτα	regime, diet, regimen	диета	диета
Διαιτησία	arbitration	арбитража	арбитража
Διαιτησία	arbitration	судење	съдийство
Διαιτητής	arbitrator, referee	судија	съдия
Διαιτητής	arbitrator, referee	арбитер	арбитър
Διαιωνίζω	perpetuate	овековечувам	овековечавам
Διαιώνιση	perpetuation	овековечување	овековечаване
Διακανονισμός	settlement, adjustment	уредување	уреждане
Διακήρυξη	proclamation, declaration	прокламација	прокламация
Διακηρύττω	declare, assert, protest	прокламирам	прокламирам
Διακινδυνεύω	endanger, risk, jeopardize	ризикувам	рискувам
Διακονιάρης	beggar	просјак	просяк
Διακοπή	break, pause, intermission	запирање	спиране
Διακοπή	break, pause, intermission	прекин	прекъсване
Διακόπτω	interrupt, break off/up/with	запирам	спирам
Διακόπτω	interrupt, break /down/up/with	прекинувам	прекъсвам
Διακόσιοι	two hundred	двесте	двеста
Διακόσμηση	decoration	украс	украса
Διακόσμηση	decoration	украсување	украсяване
Διακοσμητής	decorator	декоратер	декоратор
Διακοσμητικός	decorative, ornamental	декоративен	декоративен
Διακοσμώ	decorate, dress	украсувам	украсявам
Διακρίνω	distinguish, discern	разликувам	различавам
Διάκριση	distinction, differentiation	разликување	различаване
Διάκριση	distinction, differentiation	распознавање	разпознаване
Διακυβερνώ	govern	управувам	управлявам
Διακύμανση	variation, range	варирање	вариране
Διαλαλώ	cry, give away	разгласувам	разгласявам
Διαλέγω	choose, select, pick	избирам	избирам
Διαλέγω	choose, select, pick	одбирам	подбирам
Διάλεκτος	dialect, idiom	наречје	наречие
Διάλεκτος	dialect, idiom	дијалект	диалект
Διάλεξη	lecture, talk	лекција	лекция

Διαλεχτός	choice, select, hand-picked	избран	избран
Διαλεχτός	choice, select, hand-picked	одбран	подбран
Διαλογή	selection, picking, sorting out	одбирање	подбиране
Διαλογή	selection, picking, sorting out	одбирање	избиране
Διαλογή	selection, picking, sorting out	сортирање	сортиране
Διάλογος	dialogue, colloquy	дијалог	диалог
Διάλογος	dialogue, colloquy	разговор	разговор
Διάλυμα	solution	раствор	разтвор
Διάλυση	dissolution, liquidation, melting	растоварање	разтваряне
Διάλυση	dissolution, liquidation, melting	распаѓање	разлагане
Διαλύω	dissolve, melt away	растворам	разтварям
Διαλύω	dissolve, melt away	распуштам	разпускам
Διαμάντι	diamond	дијамант	диамант
Διαμαρτυρία	protest	протест	протест
Διαμαρτύρομαι	protest, object	протестирам	протестирам
Διαμαρτυρόμενος	protestant	протестант	протестант
Διαμάχη	strife, conflict, contention	спор	спор
Διαμελίζω	dismember, disrupt	раздробувам	раздробявам
Διαμένω	stay, live, reside	живеам	живея
Διαμέρισμα	apartment, flat	апартман	апартамент
Διάμετρος	diameter	дијаметар	диаметър
Διαμονή	stay, residence	престој	престой
Διαμονή	stay, residence	место на живеење	местоживеене
Διαμορφώνω	form, mould, shape	оформувам	оформям
Διαμόρφωση	formation, configuration	оформување	оформяне
Διανοητικός	mental, intellectual	умствен	умствен
Διάνοια	intellect, mind, genious	ум	ум
Διάνοια	intellect, mind, genious	разум	разум
Διανομέας	postman, roundsman	разнесувач	разносвач
Διανομέας	distributor	дистрибутер	дистрибутор
Διανομή	distribution, giving out	распределба	разпределение
Διανοούμαι	think, conceive, contemplate	размислувам	размишлявам
Διανυκτέρευση	staying overnight	ноќно дежурство	нощно дежурство
Διανυκτερεύω	stay overnight	преноќувам	пренощувам
Διαπερνώ	pierce, penetrate	преминувам	преминавам
Διαπίστωση	ascertainment, discovery	констатација	констатация
Διαπλάθω	form, fashion, mould, shape	оформувам	оформям
Διαπληκτίζομαι	quarrel, argue	се карам	карам се
Διαποτίζω	soak through, sink in	мокрам	мокря
Διαπραγματεύομαι	negotiate, treat with	преговарам	преговарям
Διαπραγματεύομαι	negotiate, treat with	водам преговори	водя преговори
Διαπραγμάτευση	negotiation, parley	преговарање	преговаряне
Διάπραξη	perpetration	извршување	извършване
Διάρθρωση	articulation	конструирање	конструкция
Διάρθρωση	articulation	артикулација	артикулация
Διάρκεια	duration, length, span	времетраење	времетраене
Διαρκώ	last, continue, endure	продолжувам	продължавам
Διαρκώ	last, continue, endure	траам	трая
Διάρρηξη	burglary, break in	разбивање	разбиване
Διαρρυθμίζω	arrange, dispose	регулирам	регулирам
Διαρρυθμίζω	arrange, dispose	уредувам	уреждам
Διαρρύθμιση	arrangement, disposition	регулирање	регулиране
Διαρρύθμιση	arrangement, disposition	уредување	уреждане
Διάσημος	nowned, famous, eminent	прочуен	прочут
Διασημότητα	fame, renown, celebrity	знаменитост	знаменитост

Διασκεδάζω	dispel, laugh away, entertain	се забавувам	забавлявам
Διασκέδαση	dispelling, entertainment	забавување	забавление
Διασκελίζω	stride over, straddle	прекачувам	прекрачвам
Διασκευάζω	adapt, rearrange, convert	преработувам	преработвам
Διασκευάζω	adapt, rearrange, convert	подредувам	подреждам
Διασκευάζω	adapt, rearrange, convert	натокмувам	натъкмявам
Διασκευή	adaptation, arrangement	преработување	преработване
Διασκευή	adaptation, arrangement	преработка	преработка
Διάσκεψη	conference, meeting	конференција	конференция
Διάσπαση	split, fragmentation	пробивање	пробив
Διασπορά	propagation, spreading, dispersion	распрскување	разпръсване
Διασπώ	split, disrupt, break through	разделувам	разделям
Διάσταση (διαφωνία)	divergence, dissent, discord	разделување	разделяне
Διάσταση	divergence, dissent, discord	оддалечување	отдалечаване
Διάσταση	extent, dimension, size, measurement	рамер	размер
Διασταυρώνω	cross, intersect, meet	крстосувам	кръстосвам
Διασταύρωση	crossing, intersection	крстопат	кръстопът
Διαστέλλω	expand	раширувам	разширявам
Διάστημα (διάλειμμα)	interval, distance	интервал	интервал
Διάστημα (απόσταση)	distance, space, span	растојание	разстояние
Διαστολή	expansion, dilation	раширување	разширяване
Διαστρεβλώνω	distort, twist, dend,warp	искривувам	изкривявам
Διαστρεβλώνω	distort, twist, dend,warp	изопачувам	изопачавам
Διαστρέβλωση	perversion, twist, abnormality	изопачување	изопачаване
Διασχίζω	cross, go across	расечувам	разкъсвам
Διάσχιση	crossing	расечување	разсичане
Διασώζω	rescue, save, salvage	спасувам	спасявам
Διάσωση	rescue, salvage, survival	спасување	спасяване
Διαταγή	order, command, direct	заповед	заповед
Διάταγμα	decree, edict, enactment	декрет	декрет
Διάταγμα	decree, edict, enactment	указ	указ
Διατάζω	order, command, direct	заповедувам	заповядвам
Διάταξη	provision, ordinance, regulation	подредување	подреждане
Διατήρηση	maintenance, preservation	запазување	запазване
Διατρέφω	nurish, feed	издржувам	издържам
Διατρέχω	run across/over, travel, spread	изминувам	изминавам
Διάτρητος	perforated, riddled, punched	пробиен	пробит
Διάτρητος	perforated, riddled, punched	продупчен	продупчен
Διατροφή	nutrition, feeding	издршка	издръжка
Διατυπώνω	formulate, frame, put forward	формулирам	формулирам
Διατύπωση	formulation, formula, wording	формулар	формулиране
Διατύπωση	formulation, formula, wording	формалност	формалност
Διαύγεια	clarity, lucidity, clearness	бистрост	бистрота
Διαύγεια	clarity, lucidity	јасност	яснота
Διαφεντεύω	champion, advocate, defend	заштитувам	защитавам
Διαφέρω	differ, vary	се разликувам	различавам се
Διαφεύγω	escape, get away, evade, elude	избегнувам	избягвам
Διαφημίζω	advertise, promote, publicize	разгласувам	разгласявам
Διαφημίζω	advertise, promote, publicize	рекламирам	рекламирам
Διαφήμιση	advertisement, promotion, publicity	реклама	реклама
Διαφθείρω	corrupt, seduce, pervert	корумпирам	корумпирам
Διαφθορά	corruption, bribery, depravity	разврат	разврат
Διαφορετικά	differently, otherwise	инаку	иначе
Διαφορά	difference, odds, discrepancy	разлика	разлика
Διαφορετικός	different, disparate, diverse	различен	различен

Διαφορετικός	different, disparate, diverse	друг	друг
Διάφραγμα	diaphragm	дијафрагма	диафрагма
Διαφυγή	escape, leakage	бегство	бягство
Διαφυγή	escape, leakage	избегнување	избягване
Διαφωνώ	disagree, dissent, differ	не се согласувам	не съм съгласен
Διαφωτίζω	elucidate, illuminate, clear up	осветлувам	осветлявам
Διαφώτιση	elucidation, illumination, clearing up	осветлување	осветляване
Διαχειρίζομαι	manage, handle, conduct	раководам	ръководя
Διαχείριση	managing, handling, conduct	раководење	ръководене
Διαχειριστής	manager, administrator	управник	управител
Διάχυση	diffusion, effusion	разлевање	разливане
Δίδαγμα	teaching, precept	поука	поука
Διδακτικός	didactic, school, instructive	учебен	учебен
Διδάκτορας	doctor	доктор на науките	доктор на науки
Διδακτορία	doctorate	докторат	докторат
Διδασκαλία	teaching, tuition, instruction	предавање	преподаване
Διδάσκω	teach, instruct	предавам	преподавам
Διδάσκω	teach, instruct	обучувам	обучавам
Δίδυμος	twin	двоен	двоен
Δίδυμος	twin	еднаков	еднакъв
Δίδυμοι	Gemini	близнаци	близнаци
Διεγείρω	excite, stimulate, stir	возбудувам	възбуждам
Διέγερση	excitement, stimulation	возбуда	възбуда
Διεθνής	international, world	меѓународен	международен
Διεθνής	international, world	интернационален	интернационален
Διεκδίκηση	claim, demand, assertion	претензија	претенция
Διεκδικώ	claim, assert, vindicate	претендирам	претендирам
Διεκπεραίωση	dispatching, finishing, transaction	експедиција	експедиране
Διέλευση	passage, crossing, passing through	преминување	преминаване
Διένεξη	dispute, quarrel, controversy	спор	спор
Διενεργώ	hold	извршувам	извършвам
Διεξαγωγή	conduct, engagement	водење	водене
Διέπω (ρυθμίζω, κυβερνώ)	govern, rule, condition	управувам	управлявам
Διερεύνηση	investigation, examination, probing	иследување	изследване
Διερευνώ	investigate, explore, probe	иследувам	изследвам
Διερευνώ	investigate, explore, probe	проучувам	проучвам
Διερμηνέας	interpreter	преведувач	преводач
Διερμηνεύω	interpret, explain, express	толкувам	тълкувам
Διερμηνεύω	interpret, explain, express	преведувам	превеждам
Διέρχομαι	go through/across, pass through	минувам	минавам
Διέρχομαι	go through/across, pass through	преминувам	преминавам
Διετής	biennial	двогодишен	двегодишен
Διευθετώ	arrange, settle, compose	подредувам	подреждам
Διεύθυνση	direction, management, conduct	дирекција	дирекция
Διεύθυνση	direction, management, conduct	управа	управление
Διεύθυνση	adress	адреса	адрес
Διευθυντής	director, manager	директор	директор
Διευθύνω	direct, manage, lead, conduct	адресирам	адресирам
Διευθύνω	direct, manage, lead, conduct	управувам	управлявам
Διευθύνω	direct, manage, lead, conduct	раководам	ръководя
Διευκόλυνση	facilitation, accommodation	олеснување	олеснение
Διευρύνω	broaden, widen, expand	раширувам	разширявам
Διήγημα	short story	расказ	разказ
Διήγημα	short story	повест	повест
Διήγημα	short story	новела	новела

Διηγούμαι	narrate, tell, recount	раскажувам	разказвам
Δικάζω	judge, try	судам	съдя
Δίκαιο	law	право	право
Δίκαιο	law	справедливост	справедливост
Δικαιοδοσία	jurisdiction	јурисдикција	юрисдикция
Δικαιολογία	excuse, reason, pretext	оправдување	оправдание
Δικαιολογώ	justify, warrant	оправдувам	оправдавам
Δικαιολογώ	justify, warrant	извинувам	извинявам
Δίκαιος	just, fair, equitable	справедлив	справедлив
Δίκαιος	just, fair, equitable	прав	прав
Δικαιούχος	beneficiary, payee	којшто има право	който има право
Δικαίωμα	right	право	право
Δίκαννο	double-barrelled shot-gun	двоцевка	двуцевка
Δικαστήριο	law court, court	суд	съд
Δικαστής	judge, magistrate	судија	съдия
Δικέφαλος	two-headed	двоглав	двуглав
Δίκη	trial, suit, lawsuit	дело	дело
Δίκη	trial, suit, lawsuit	процес	(съдебен) процес
Δικηγόρος	advocate, lawyer	адвокат	адвокат
Δικογραφία	brief	судска преписка	съдебна преписка
Δικτατορία	dictatorship	диктатура	диктатура
Δικτάτωρ	dictator	диктатор	диктатор
Δίκτυο	network	мрежа	мрежа
Διμοιρία	platoon	вод	взвод
Δίνω (δίδω)	give, pass, convey, let have	давам	давам
Δίνω (δίδω)	give, pass, convey, let have	предавам	предоставям, отдавам
Δίοδος	passage, way through	минување	преминаване
Διοίκηση	administration	управување	управление
Διοικητήριο	head-quarters	администрација	администрация
Διοικητής	governor	управител	управител
Διοικητής	governor	администратор	администратор
Διοικώ	manage, administer, direct, run	управувам	управлявам
Διόλου	not at all	никако	никак
Διόπτρα	dioptre	очила	очила
Διορατικότητα	perceptiveness, vision, insight	далековидост	далновидност
Διοργανώνω	organize	организирам	организирам
Διοργάνωση	organization	организирање	организиране
Διοργανωτής	organizer	организатор	организатор
Διορθώνω	repair, fix, mend	поправам	поправям
Διόρθωση	correction, repairing, fixing, mending	поправање	поправка
Διορθωτής	repairer, restorer	коректор	коректор
Διορία	deadline, time, time-limit, period	рок	срок
Διορίζω	appoint, assign, nominate	назначувам	назначавам
Διορισμός	appointment, assignment, nomination	назначување	назначаване
Διότι	for, because	затоа што	защото
Διπλανός	adjacent, adjoining	соседен	съседен
Διπλασιάζω	double, duplicate	удвојувам	удвоявам
Διπλασιασμός	doubling	удвојување	удвояване
Διπλάσιος	double, twofold, twice as	двоен	двоен
Διπλάσιος	double, twofold, twice as	удвоен	удвоен
Διπλοπρόσωπος	double-faced, devious	дволичен	двуличен
Δίπλωμα	diploma, certificate	диплома	диплома
Διπλωμάτης	diplomat	дипломат	дипломат
Διπλωματία	diplomacy	дипломатија	дипломация
Διπλωματούχος	certificated, qualified, graduate	дипломиран	дипломиран

Διπρόσωπος	double/two-faced, devious	дволичен	двуличен
Δισάκι	saddle-bag	дисаѓи	дисаги
Δισέγγονα (τα)	great-grandsons/granddaughters	правнуци	правнуци
Δισέγγονη	great-granddaughter	правнука	правнучка
Δισέγγονος	great-grandson	правнук	правнук
Δισεκατομμύριο	milliard, billion	милијарда	милиард
Δίσεκτος	a leap year	високосен	високосен
Δίσκος	disk	диск	диск
Δισταγμός	hesitation, indecision, vacillation	колебање	колебание
Διστάζω	hesitate, vacillate, waver	се колебам	колебая се
Διστακτικός	hesitant, undecided	колеблив	колеблив
Διστακτικός	hesitant, undecided	нерешителен	нерешителен
Διυλιστήριο	refinery, distillery	рафинерија	рафинерия
Διφθερίτις	diphtheria	дифтерија	дифтерит
Διφορούμενος	ambiguous, evasive	двосмислен	двусмислен
Διχάζω	divide, split, disunite	разделувам на две	разделям на две
Διχάλα	fork, crotch	вила	вили
Δίχρονος	two-year	двогодишен	двегодишен
Δίχως	without	без	без
Δίψα	thirst	жед	жажда
Διψασμένος	thirsty	жеден	жаден
Διψώ	be thirsty	жеден сум	жаден съм
Διωγμός (δίωξη)	persecution	гонење	гонение
Διώρυγα	canal	канал	канал
Δόγμα	dogma, doctrine, rule, principle	догма	догма
Δοκάρι, δοκός	beam, joist,	греда	греда
Δοκιμάζω	try, test	испитувам	изпитвам
Δοκιμάζω	try, test	пробувам	пробвам
Δοκιμασία	testing, proof, trial	опит	опит
Δοκιμασία	testing, proof, trial, test	испитување	изпитване
Δοκιμασία	testing, proof, trial	пробување	проба
Δοκιμαστικός	test, trial, experimental	пробен	пробен
Δοκίμιο	essay, treatise	есеј	есе
Δοκώ (νομίζω)	think, suppose, believe, consider	мислам	мисля
Δοκώ (νομίζω)	think, suppose, believe, consider	сметам	смятам
Δόλιος	wretched, poor, miserable	подол	подъл
Δολιότητα	deceit, falseness, perfidy	подлост	подлост
Δολοπλόκος	scheming, intriguing, designing	интригант	интригант
Δολοπλοκία	scheme, intrigue, machination	интрига	интрига
Δόλος	fraud, deceid	стрв	стръв
Δόλος	fraud, deceid	мамка	примамка
Δολοφονία	murder, assassination, killing	убиство	убийство
Δολοφόνος	murderer, assassin, killer	убиец	убиец
Δολοφονώ	murder, assassinate, kill	убивам	убивам
Δόλωμα	bait	стрв	стръв
Δομή	structure, fabric, frame(work)	структура	структура
Δόντι	tooth	заб	зъб
Δόξα	glory, fame, praise	слава	слава
Δοξάζω	glorify, praise	славам	славя
Δοξάζω	glorify, praise	прославувам	прославям
Δοξάρι	fiddlestick, bow	лак	лък
Δοξολογία	doxology, glorification	молебен	молебен
Δορυφόρος	satellite	сопатник	спътник
Δόση	dose	доза	доза
Δουλεία	slavery, bondage	ропство	робство

Δουλειά (εργασία)	work, ladour, job	работа	работа
Δούλεμα	working out, elaboration, polishing	обработка	обработка
Δουλευτής	sticker, keen worker, slogger	работник	работяга
Δουλεύω	work, be busy, labour	работам	работя, обработвам
Δούλος	slave, bondsman	слуга	слуга
Δούλος	slave, bondsman	роб	роб
Δούρειος	wooden, timbered	дрвен	дървен
Δοχείο	pot, vessel, container, dispenser	сад	съд
Δράμα	drama, play	драма	драма
Δραματουργία	play-writing	драматургија	драматургия
Δραματουργός	play-writght, dramatist	драматург	драматург
Δραπέτης	fugitive, runaway	бегалец	беглец
Δράση	action, activity, operation	дејство	действие
Δράση	action, activity	дејност	дейност
Δραστήριος	active, energetic	активен	активен
Δραστήριος	active, energetic	енергичен	енергичен
Δραστηριότης	activity, energy	активност	активност
Δραστηριότης	activity, energy	енергичност	енергичност
Δράστης	perpetrator, culprit	виновник	виновник
Δραστικός	drastic, effective	драстичен	драстичен
Δρεπάνι (Άρπη)	scythe, sickle	срп	сърп
Δριμύτητα	sharpness, harshness, rigour	острина	острота
Δρόμος	road, street, way	улица	улица
Δρόμος	road, street, way	пат	път
Δροσάτος	cool, fresh	свеж	свеж
Δροσιά	coolness, freshness	роса	роса
Δροσιά	coolness, freshness	свежина	свежест
Δροσίζω	cool, refresh	се освежувам	освежавам
Δρυς	oak	даб	дъб
Δυάδα	double	двојка	двойка
Δύναμη	power, faculty, force, strength	сила	сила
Δύναμη	power, faculty, force, strength	власт	власт
Δύναμη	power, faculty, force, strength	моќ	мощ
Δυναμικός	dynamic, energetic	динамичен	динамичен
Δυναμίτις	dynamite	динамит	динамит
Δυνάμωμα	strengthening	засилување	засилване, усилване
Δυναμώνω	strengthen, reinforce	засилувам	засилвам
Δυναστεία	dynasty, rein	династија	династия
Δυναστεία	dynasty, rein	господство	господство
Δυνάστης	despot, tyrant, oppressor	угнетувач	угнетител
Δυνατά	strongly, forcefully, powerfully	силно	силно
Δυνατός	strong, hard, heavy, intense	силен	силен
Δυνατός	strong, hard, heavy, intense	возможен	възможен
Δυνατότητα	possibility, potential, capability	возможност	възможност
Δυσανάγνωστος	illegible, hard to read	нечитлив	нечетлив
Δυσανάλογος	disproportionate	несразмерен	несъразмерен
Δυσανάλογος	disproportionate	непропорционален	непропорционален
Δυσανασχετώ	be indignant	негодувам	негодувам
Δυσαρέσκεια	displeasure	незадоволство	недоволство
Δυσάρεστος	unpleasant, displeasing	непријатен	неприятен
Δυσαρεστώ	displease, dissatisfy, offend	огорчувам	огорчавам
Δύση	west	запад	запад
Δύση	west	залез	залез
Δυσκινησία	slowness	тромавост	тромавост
Δυσκοιλιότητα	constipation	запек	запек

Δυσκολεύω	make difficult, complicate, impede	пречам	преча
Δύσκολος	difficult, tough, recalcitrant	тежок	тежък
Δύσκολος	difficult, tough, recalcitrant	мачен	мъчен
Δυσπιστία	mistrust, distrust, suspicion	недоверба	недоверие
Δύσπνοια	dyspnoea	задув	задух
Δυσφήμηση	defamation, calumny	клевета	клевета
Δυσφορία	discomfort, discontent, dissatisfaction	негодување	негодуване
Δυσφορία	discomfort, discontent, dissatisfaction	незадоволство	недоволство
Δυσφορώ	be displeased/dissatisfied	негодувам	негодувам
Δυσχεραίνω	make difficult, impede, obstruct	усложнувам	усложнявам
Δυτικός	west, westerly	западен	западен
Δώδεκα	twelve	дванаесет	дванадесет
Δώμα	resident, house, chamber	дом, куќа	дом, къща
Δωρεάν	gratis, free	бесплатно	безплатно
Δωρητής	donator, giver	дарител	дарител
Δώρο	gift, present, donation, bounty	подарок	подарък
Δώρο	gift, present, donation, bounty	дар	дар
Δωροδοκία	bribery, corruption, graft	поткуп	подкупване
Δωροδοκώ	bribe, corrupt	поткупувам	подкупвам
Εάν	if	ако	ако
Εβδομάδα	week	седмица	седмица
Εβδομαδιαίος	week	седмичен	седмичен
Εβδομήντα	seventy	седумдесет	седемдесет
Εβραϊκός	Hebrew, Hebraic, Jewish	еврејски	еврейски
Εβραίος	Hebrew, Jew	евреин	евреин
Έγγαμος	married	женет	женен
Εγγονή	granddaughter	внука	внука
Εγγονός	grandson	внук	внук
Εγγραφή	registration, inscription	регистрација	регистрация
Εγγραφή	registration, inscription	запишување	записване
Έγγραφο	document	документ	документ
Εγγύηση	guarantee	гаранција	гаранция
Εγγυώμαι	guarantee, stand security	гарантирам	гарантирам
Εγκαθιστώ	install, inaugurate	настанувам	настанявам
Εγκαίνια	inauguration	осветување	освещаване
Εγκαινιάζω	inaugurate, initiate	осветувам	освещавам
Εγκαίρως	in time, in good time	навреме	навреме
Εγκάρδιος	warm-hearted, friendly, genial	срдечен	сърдечен
Εγκαταλείπω	abandon, quit, leave	изоставам	изоставям
Εγκατάσταση	installation	инсталација	инсталация
Εγκέφαλος	brain	мозок	мозък
Έγκλημα	crime, outrage	престап	престъпление
Εγκληματίας	criminal, felon, offender	престапник	престъпник
Εγκληματικότητα	criminality, crime	престапност	престъпност
Εγκράτεια	abstinence, self-restraint	воздржаност	въздържание
Εγκράτεια	abstinence, self-restraint	содржаност	сдържаност
Εγκρίνω	approve of, agree to, consent to	одобрувам	одобрявам
Έγκριση	approval, consent, assent	одобрение	одобрение
Εγκύκλιος	newsletter	кругов	кръгов
Εγκύκλιος	circular	циркуларен	циркулярен
Εγκυκλοπαίδεια	encyclopaedia	енциклопедија	енциклопедия
Εγκυμοσύνη	pregnancy	бременост	бременност
Έγκυρος	valid, authentic, reliable	автентичен	автентичен
Εγκώμιο	praise, commendation	пофалба	похвала
Εγχείρημα	venture, undertaking	обид	опит

Εγχειρίζω	operate on	оперирам	оперирам
Εγχείριση	operation, delivery	операција	операция
Εγχειρίδιο	manual, handbook	помагало	помагало
Εγχειρίδιο (μαχαίρι)	dagger	кама	кама
Εγωισμός	egoism, selfishness	егоизам	егоизъм
Εγωιστής	egoist, arrogant, selfish	егоист	егоист
Εγωιστικός	egoistical, selfish, arrogant	егоистичен	егоистичен
Εδαφικός	territorial	територијален	териториален
Έδαφος	territory, soil, land	почва	почва
Έδαφος	territory, soil, land	земја	земя
Έδρα	chair, seat	катедра	катедра
Έδρα	chair, seat	седиште	седалище
Εδώ	here	тука	тук
Εθελοντής	volunteer	доброволец	доброволец
Εθελοντικός	voluntary	доброволен	доброволен
Έθιμο	custom, usage, practice	обичај	обичай
Εθιμοτυπία	etiquette, ceremony, formality	етикета	етикет
Εθιμοτυπία	etiquette, ceremony	церемонија	церемония, церемониал
Εθνικισμός	nationalism	национализам	национализъм
Εθνικιστής	nationalist	националист	националист
Εθνικός	national	национален	национален
Εθνικότητα	nationality	националност	националност
Έθνος	nation	народ	народ
Εθνόσημο	national emblem/badge	национален грб	национален герб
Εθνοσυνέλευση	national assembly	народно собрание	народно събрание
Εθνοφρουρά	national guard, militia	национална гарда	национална гвардия
Εθνότητα	nationality	народност	народност
Είδηση	news, message, information	новина	новина
Είδηση	news, message, information	соопштение	съобщение
Ειδικά	specially, particularly, specifically	особено	особено
Ειδίκευση	specialization, skilled work	специјализација	специализация
Ειδικός	special, especial, specific	специјален	специален
Ειδικότητα	speciality, expertise	специјалност	специалност
Ειδοποίηση	notice, warning, notification	соопштение	съобщение
Ειδοποίηση	notice, warning, notification	известување	известяване
Ειδοποιώ	notify, inform	известувам	известявам
Ειδοποιώ	notify, inform	соопштувам	съобщавам
Είδος (μορφή)	look, appearance, air	вид	вид
Είδος	sort, kind	сорта	сорт
Ειδύλιο	idyll, romance, love affair	идила	идилия
Είδωλο	idol	идол	идол
Ειδωλολάτρης	idolater, pagan, heathen	идолопоклоник	идолопоклонник
Εικόνισμα	icon	икона	икона
Εικονογράφηση	illustration, iconography	илустрација	илюстрация
Εικονογράφος	illustrator, cartoonnist	илустратор	илюстратор
Εικονοστάσι	iconostasis, shrine	иконостас	иконостас
Είκοσι	twenty	дваесет	двадесет
Εικοσιτετράωρο	24 hours, day and night	24 часа	24 часа
Εικοσιτετράωρο	24 hours, day and night	денонокие	денонощие
Ειλικρινά	sincerely, honestly, frankly	искрено	искрено
Ειλικρινά	sincerely, honestly, frankly	чесно	честно
Ειλικρινά	sincerely, honestly, frankly	отворено	откровено
Ειλικρίνεια	sincerity, honesty, frankness	искреност	искреност
Ειλικρίνεια	sincerity, honesty, frankness	чесност	честност
Ειλικρίνεια	sincerity, honesty, frankness	отвореност	откровеност

Ειλικρινής	sincere, honest, frank, candid	отворен	откровен
Είμαι	be	сум	съм
Είμαι	be	соучесествувам	съществувам
Ειρήνη	peace	мир	мир
Ειρηνικός	peaceful, peaceable, pacific	мирољубив	миролюбив
Ειρηνιστής	pacifist	пацифист	пацифист
Ειρηνοποιός	pacifier, peace-making, consiliator	миротворен	миротворец
Ειρμός	cohesion, coherence	врска	връзка
Ειρωνεύομαι	be ironic, be sarcastic, mock at	иронизирам	иронизирам
Ειρωνία	irony, sarcasm	иронија	ирония
Ειρωνικός	ironist, sarcastic person, mocker	ироничен	ироничен
Εις	at, in, to, into	за, во	за, в
Εισάγω	insert, put in, introduce, initiate	воведувам	въвеждам
Εισάγω	import	внесувам	внасям
Εισβολέας	invader	окупатор	окупатор
Εισηγητής	mover, introducer	референт	референт
Εισιτήριο	ticket	билет	билет
Εισόδημα	income, means, revenue, receipts	приход	приход
Εισόδημα	income, means, revenue, receipts	доход	доход
Είσοδος	entrance, gateway, entry	влез	влезане
Εισπνέω	inhale, breath in	вдишувам	вдишвам
Εισπνέω	inhale, breath in	дишам	дишам
Εισπνοή	inhalation, breathing in	инхалација	инхалация
Εισπνοή	inhalation, breathing in	вдишување	вдишване
Εισπράκτορας	collector	кондуктер	кондуктор
Εισπράκτορας	collector	инкасатор	инкасатор
Είσπραξη	collection, levy, cashing	собирање	събиране
Εισπράττω	receive payment for, collect, levy	собирам	събирам
Εισφορά	contribution,share, charge	принос	принос
Είτε	either	или	или
Εκ	from, by, of, to	поради, од	поради, от
Εκατό	hundred	сто	сто
Εκατομμύριο	million	милион	милион
Εκατομμυριούχος	millionaire	милионер	милионер
Εκατονταετία	century, a 100 year period	столетие	столетие
Έκβαση	result, outcome	резултат	резултат
Έκβαση	result, outcome	излез	изход
Εκβιάζω	extort, constrain force	изнудувам	изнудвам
Εκβιάζω	extort, constrain force	принудувам	принуждавам
Εκβιασμός	extortion, blackmail	принуда	принуда
Εκβιασμός	extortion, blackmail	насилство	насилие
Εκβιαστής	extortioner, blackmailer	насилник	насилник
Εκβιομηχάνιση	industrialization	индустријализација	индустриализация
Εκδηλωτικός	demonstrative, effusive, showing	изразит	изразителен
Εκδίδω	publish, issue	издавам	издавам
Εκδίδω	publish, issue	публикувам	публикувам
Εκδίκαση	hearing, trial	разгледување на дело	разглеждане на дело
Εκδικούμαι	avenge, revenge	се одмаздувам	отмъщавам
Έκδοση	issue, publication, edition	издавање	издаване
Εκδότης	publisher, issuer, editor	издавач	издател
Εκδοτικός	publishing, issuing, issue	издавачки	издателски
Εκδούλευση	service, favour, kind help	услуга	услуга
Εκδρομή	excursion, trip, tour	екскурзија	екскурзия
Εκδρομή	excursion, trip, tour	излет	излет
Εκεί	there	таму	там

Εκεχειρία	truce, cease fire,armistice	примирје	примирие
Έκθεση	exhibition, display	изложба	изложба
Εκθέτης	exhibitor, exposer, expounder	изложител	изложител
Εκθέτω (εμπορ.)	expose, display, exhibit	излагам	излагам
Έκθλιψη	pressing out, crushing	истискување	изстискване
Εκκαθαρίζω	screen out, purge, liquidate	чистам	чистя
Εκκαθαρίζω(Οικον.)	liquidate, wind up	ликвидирам	ликвидирам
Εκκαθάριση (Οικον.)	liquidation, winding up	ликвидација	ликвидиране
Εκκεντρικός	eccentric, odd, peculiar	ексцентричен	ексцентричен
Εκκένωση	emptying, clearing, evacuation	испразнување	изпразване
Εκκένωση	emptying, clearing, evacuation	евакуирање	евакуеация
Εκκίνηση	starting, setting out	потегнување	потегляне
Εκκίνηση	starting, setting out	тргнување	тръгляне
Έκκληση	appeal, plea	обраќање	обръщане
Έκκληση	appeal, plea	апел	апел
Εκκλησία	church	црква	църква, черква
Εκκλησιαστικός	ecclesiastical, church, religious	црковен	църковен
Εκκρίνω	excrete, secrete	одделувам	отделям
Έκκριση	excretion, secretion	секреција	секреция
Εκλαΐκευση	popularization	популаризација	популяризиране
Εκλαϊκεύω	popularize	популаризирам	популяризирам
Εκλέγω	elect	избирам	избирам
Έκλειψη	eclipse, disappearance	исчезнување	исчезване
Εκλεκτός	picked, selected	избран	избран
Εκλογέας	elector, voter	избирач	избирател
Εκλογή	selection, discretion	избор	избор
Εκμάθηση	learning	изучување	изучаване
Εκμεταλλεύομαι	exploit, make use of	експлоатирам	експлоатирам
Εκμεταλλεύομαι	exploit, make use of	исползувам	използувам
Εκμετάλλευση	exploitation	експлоатација	експлоатация
Εκμεταλλευτής	exploiter	експлоататор	експлоататор
Εκνευρίζω	exasperate, irritate, madden	нервирам	нервирам
Εκνευρισμός	nervousness, exasperation, irritation	нервирање	нервиране
Εκπαίδευση	education, instruction	образование	образование
Εκπαίδευση	education, instruction	воспитание	възпитание
Εκπαιδευτικός	educational, instructional	учебен	учебен
Εκπαιδεύω	educate, instruct, teach	образувам	образовам
Εκπαιδεύω	educate, instruct, teach	обучувам	обучавам
Εκπληκτικός	surprising, fantastic, amazing	поразен	поразителен
Εκπληρώνω	fulfil, achieve	исполнувам	изпълнявам
Εκπλήρωση	fulfilment, achievement	исполнување	изпълнение
Εκπνέω	exhale, breathe out	изнудувам	издишам
Εκπνοή	exhalation, breathing out	издишување	издишане
Εκπολιτίζω	civilize	цивилизирам	цивилизовам
Εκπομπή	emission	емисија	емисия
Εκπροσώπηση	representation	претставување	представяне
Εκπρόσωπος	representative, delegate	делегат	делегат
Εκπροσωπώ	represent	претставувам	представям
Έκπτωση	deduction, discount	намаление	намаление
Εκπυρσοκρότηση	detonation, shot, discharge	детонација	детонация
Έκρηξη	explotion	експлозија	експлозия
Έκσταση	ecstasy, elation, rapture	екстаза	екстаз
Εκστρατεία	campaign, expedition	поход	поход
Εκστρατεία	campaign, expedition	експедиција	експедиция
Εκστρατεύω	campaign, march out	одам во поход	отивам на поход

Έκτακτος	exceptional, extraordinary	извонреден	извънреден
Έκταση	stretch, extention, expansion	растегање	разтягане
Έκταση	size, magnitude, largeness	големина	големина
Εκταφή	exhumation, disinterment	откопување	откопаване
Εκτέλεση	achievement, performance	извршување	извършване
Εκτέλεση	implementation, performance	исполнување	изпълнение
Εκτελώ	perform, fulfil, implement	исполнувам	изпълнявам
Εκτίμηση	honor, esteem, respect	почит	почит
Εκτίμηση (Οικον.)	evaluation, estimation, rating	оценка	оценка
Εκτίμηση (Οικον.)	valuation, estimation, assessment	проценка	преценка
Εκτιμώ (Οικον.)	evaluate, estimate, assess	ценам	оценявам
Εκτιμώ	appreciate, respect, esteem	почитувам	почитам
Εκτοπίζω	displace, offset, dislocate, oust	изместувам	измествам
Εκτοπίζω	intern, confine	интернирам	интернирам
Εκτόπιση	displacement, exile, deportation	изместување	изместване
Εκτόπιση	displacement, exile, deportation	отстранување	отстраняване
Εκτός	outside	освен	освен
Έκτοτε	ever since, since then	оттогаш	оттогава
Εκτρέφω	breed, raise, rear	одгледувам	отглеждам
Έκτρωση	abortion	абортус	аборт
Εκτυπώνω	print, imprint, impress, stamp	печатам	печатам
Εκτυπώνω	print, imprint, impress, stamp	отпечатувам	отпечатвам
Εκτύπωση	printing, imprinting, impression	печатење	печатане
Εκτύπωση	printing, imprinting, impression	отпечатување	отпечатване
Εκφορτώνω (ξεφορτώνω)	unloade, discharge	растоварам	разтоварвам
Εκφράζω	express, voice, convey, reflect	искажувам	изказвам
Εκφράζω	express, voice, convey, reflect	изразувам	изразявам
Έκφραση	expression, word, utterance	искажување	изказване
Έκφραση	expression, word, utterance	изразување	изразяване
Έκφυλος	degenerate, lecherous, profligate	развратен	развратен
Εκφωνώ	announce, deliver, articulate	произнесувам	произнасям
Εκχερσώνω	clear, reclaim (land)	разорувам	разоравам целина
Εκχύλισμα	extract	екстракт	екстракт
Ελαιόδενδρο	olive tree	маслиново дрво	маслинено дърво
Ελαιώνας	olive plantation/grove	маслинова шума	маслинова гора
Ελαστικός	elastic	еластичен	еластичен
Ελαστικότητα	elasticity	еластичност	еластичност
Έλατο	fir-tree	ела	ела, елха
Ελάττωμα	defect, fault, frailty	недостаток	недостатък
Ελάττωμα	defect, fault, frailty	дефект	дефект
Ελαττώνω	subside, alleviate	намалувам	намалявам
Ελάφι	deer	елен	елен
Ελάχιστος	minimal, minimum	најмал	наймалък
Ελβετία	Switzerland	Швајцарија	Швейцария
Ελβετικός	Swiss	швајцарски	швейцарски
Ελβετός	Swiss	швајцарец	швейцарец
Ελεγκτής	controller, inspector	контролор	контролъор
Ελεγκτής	controller, inspector	ревизор	ревизор
Έλεγχος	control, inspection	проверка	проверка
Έλεγχος	control, inspection	контрола	контрол
Έλεγχος	control, inspection	ревизија	ревизия
Ελέγχω	control	контролирам	контролирам
Ελέγχω	control	проверувам	проверявам
Ελεεινός	miserable	мизерен	мизерен
Ελεημοσύνη	charity, alms	милостина	милостиня

Έλεος	compassion, pity, mercy	милосрдие	милосърдие
Έλεος	compassion, pity, mercy	поштеда	пощада
Ελεύθερα	freely, free, easily, loosely	слободно	свободно
Ελευθερία	freedom, liberty	слобода	свобода
Ελεύθερος	free	слободен	свободен
Ελευθερώνω	free, liberate, release, rid	ослободувам	освобождавам
Ελέφας	elephant	слон	слон
Ελιά	olive (tree)	маслинка	маслина
Ελιγμός	manoeuvre, movement	маневар	маневриране
Έλικα	sriral, coil, proleller	спирала	спирала
Ελικόπτερο	helicopter	хеликоптер	хеликоптер
Ελκυστικός	attractive, appealing	привлечен	привлекателен
Ελκύω	attract, appeal	привлекувам	привличам
Έλλειμμα	deficit	дефицит	дефицит
Ελονοσία	malaria	маларија	малария
Έλος	marsh, fen, bog	блато	блато
Ελπίδα	hope	надеж	надежда
Ελπίζω	hope	надевам	надявам се
Εμβατήριο	march	марш	марш
Έμβλημα	emblem, symbol, badge	грб	герб
Εμβολιασμός	vaccination, inoculation	вакцинирање	ваксиниране
Εμβόλιο	vaccine, vaccination, inoculation	вакцина	ваксина
Έμβρυον	embryo, foetus, fetus	ембрион	ембрион
Εμετός	vomit, nausea	повраќање	повръщане
Εμμένω	persist in, persevere, adhere to	настојувам	настоявам
Εμμένω	persist in, persevere, adhere to	држам	държа
Έμμεσος	indirect, oblique, roundabout	индиректен	индиректен
Έμμισθος	salaried, paid, stipendiary	платен	платен
Έμμονος	persistent, obsessive	упорен	упорит
Έμμονος	persistent, obsessive	настојчив	настойчив
Εμμονή	persistence, tenacity, adherence	настојчивост	настойчивост
Εμπάθεια	hatred, bitterness	страст	страст
Εμπέδωση	consolidation, strengthening	закрепнување	закрепване
Εμπειρία	experience, practice	опит	опит
Εμπειρογνώμων	expert, specialist	експерт	експерт
Εμπειρογνώμων	expert, specialist	специјалист	специалист
Έμπειρος	experienced, practiced, skilled	опитен	опитен
Έμπειρος	experienced, practiced, skilled	вешт	вещ
Εμπιστεύομαι	trust, entrust, confide in/to	доверувам	доверявам
Εμπιστεύομαι	trust, entrust, confide in/to	се доверувам	доверявам се
Εμπιστευτικά	confidentially	доверливо	доверително
Έμπιστος	trustworthy, faithful, reliable	доверлив	доверен
Εμπιστοσύνη	trust, confidence, faith, reliance	доверба	доверие
Έμπλαστρο	plaster	пластир	пластир
Εμπλοκή	hitch, rub, snag, embroilment	заплеткување	заплитане
Εμποδίζω	obstruct, prevent, deter, restrain	пречам	преча
Εμπόδιο	obstacle, snag, hindrance, bar	пречка	пречка
Εμπόρευμα	commodity, goods, merchandise	стока	стока
Εμπορικός	commercial, mercantile	трговски	търговски
Εμπόριο	trade, commerce, business	трговија	търговия
Έμπορος	trader, merchant, tradesman	трговец	търговец
Εμπρησμός	arson, fire-raising	потпалување	подпалване
Εμπρηστής	arsonist, fire-raiser	потпалувач	подпалвач
Εμπρός (μπροστά)	ahead, forward, in front	напред	напред
Εμπρός (τηλέφωνο)	hello	ало	ало

Εμπροσθοφυλακή	advance guard, vanguard	авангарда	авангард
Εμφανής	visible, obvious	јавен	явен
Εμφανίζω	reveal, present, show	покажувам	показвам
Εμφανίζω (φίλμ)	develop	проjавувам	проявявам
Εμφάνιση	appearance, presentation, emergence	појава	поява
Έμφραγμα	heart attack	преграда	преграда
Έμφυτος	inborn, inherent, innate	вроден	вроден
Εμψυχώνω	animate, encourage, hearten	одушевувам	одушевявам
Εναέριος	aerial, air, overhead	воздушен	въздушен
Εναντίον	against, versus, contrary to	против	против
Εναποθέτω	deposit, entrust, putin	поставувам	поставям
Ενάρετος	virtuous, righteous, chaste	добродетелен	добродетелен
Έναρξη	opening, beginning,start	започнување	започване
Ένας, μία, ένα	one	еден, една, едно	един, една, едно
Ένδειξη	mark, token	знак, белег	знак, белег
Ένδειξη	indication, sign, index, clue	индикациjа	индикация
Ενδεχόμενο	eventuality, possibility	возможност	възможност
Ενδιαφέρομαι	be interested in, care about	се интересирам	интересувам се
Ενδιαφέρον	interest, attention	интерес	интерес
Ένδοξα	gloriously	славно	славно
Ένδοξος	glorious, illustrious, renowned	славен	славен
Ένδυμα	dress, garb, garment, suit	облека	облекло
Ενέδρα	ambush, lurking place	заседа	засада
Ενέργεια	energy, action, power, vigour	енергиjа	енергия
Ενεργητικός	active, energetic, brisk	енергичен	енергичен
Ενεργητικός	active, energetic, brisk	активен	активен
Ενεργητικότητα	energy, vigour, push, drive	енергичност	енергичност
Ενεργητικότητα	energy, vigour, push, drive	активност	активност
Ενεργώ	act, effect, work	деjствувам	действувам
Ένεση	injection	инjекциjа	инжекция
Ενεστώτας	present tense	сегашно време	сегашно време
Ενέχυρο	pawn, pledge, deposit, security	залог	залог
Ενημερώνω	inform, acquaint, familiarize	информирам	информирам
Ενήλικος	adult	полнолетен	пълнолетен
Ενθάρρυνση	encouragement	насочување	насърчаване
Ενθαρρύνω	encourage, hearten	насочувам	насърчавам
Ενθουσιασμός	enthusiasm	ентузиjазам	ентусиазъм
Ενθύμιο	remembrance, token, souvenir	спомен	спомен
Ενίσχυση	boost, strengthening	поткрепа	подкрепа
Εννιά	nine	девет	девет
Έννοια	meaning, sense, effect	мисла	мисъл
Εννοώ	mean, signify	мислам	мисля
Εννοώ	understand, comprehend, grasp	разбирам	разбирам
Ενοικιάζω	rent, hire	давам под наем	давам под наем
Ενοίκιο	rent, hire	наем	наем
Ένοικος	tenant, lodger	наемател	наемател
Ένοπλος	armed	вооружен	въоръжен
Ενοποίηση	unification, integration	обединување	обединяване
Ενοποιώ	unificy, integrate	обединувам	обединявам
Ενόραση	intuition, vision, second sight	интуициjа	интуиция
Ενόργανος (Μουσική)	instrumental	инструментален	инструментален
Ενορχήστρωση	orchestration, instrumentation	оркестрирање	оркестрация
Ενότητα	unity, cohesion, coherence	единство	единство
Ενοχή	guiltiness, guilt	вина	вина
Ενοχλητικός	annoying, offensive, bothersome	досаден	досаден

Ενοχοποίηση	incrimination, inculpation, implication	обвинување	обвиняване
Ενοχοποιώ	incriminate, inculpate, implicate	обвинувам	обвинявам
Ένοχος	guilty, culpable	виновен	виновен
Ένσημο	sttamp	таксена марка	таксова марка
Ένσταση	odjection, plea	обжалување	обжалване
Ένστικτο	instinct	инстинкт	инстинкт
Ενσωματώνω	embody, incorporate	присоединувам	присъединявам
Ενσωμάτωση	embodiment, incorporation	присоединување	присъединяване
Ένταλμα	order, warrant	заповед	заповед
Ένταλμα	order, warrant	наредба	нареждане
Εντατικός	intensive, crash	напрегнат	напрегнат
Εντατικός	intensive, crash	интензивен	интензивен
Ενταύθα	here	тука	тук
Εντελώς	totally, completely	наполно	напълно
Έντερο	bowel, intestine	црево	черво
Έντιμος	honest, virtuous, respectable	чесен	честен
Εντιμότητα	honesty	чесност	честност
Εντολή	commandment, mandate	заповед	заповед
Εντοπίζω	confine, localize	ограничувам	ограничавам
Εντοπίζω	confine, localize	локализирам	локализирам
Εντοπισμός	pin-pointing, localization, location	локација	локализиране
Εντόσθια	entrails, innards	карантин	карантии, карантия
Έντυπο	form	формулар	формуляр
Έντυπος	printed	печатен	печатен
Ενυδρείο	aquarium	аквариум	аквариум
Ενώ	while, but, wlilst, since	макар што	макар че
Ενώνω	unite, join, combine	обединувам	обединявам
Ενώνω	unite, join, combine	соединувам	съединявам
Ένωση	union, association	соединение	съединение
Εξαγορά	bribery, redemption	откуп	откуп
Εξαγορά	bribery, redemption	поткуп	подкуп
Εξαγοράζω	bribe, redeem	откупувам	откупувам
Εξαγριώνω	outrage, infuriate	разорувам	разярявам
Εξάγω	export, extract	вадам	вадя
Εξάγω	export, extract	извадам	изваждам
Εξάγω	export, extract	изнесувам	изнасям
Εξαδέλφη	cousin	братучетка	братовчедка
Εξάδελφος	cousin	братучед	братовчед
Εξαεριστήρας	ventilator	вентилатор	вентилатор
Εξαίρεση	exception	исклучок	изключение
Εξαιρετικός	exceptional, distinguished, excellent,	исклучителен	изключителен
Εξαίρετος	exceptional, distinguished, excellent	одличен	отличен
Εξαιρώ	exclude, exempt	исклучувам	изключвам
Εξαιτίας	because of	заради	заради
Εξαιτίας	because of	поради	поради
Εξακολούθηση	continuation	продолжување	продължаване
Εξακολουθώ	continue	продолжувам	продължавам
Εξακόσιοι	six hundred	шестотини	шестстотин
Εξαλείφω	efface, obliterate, delete	заличувам	заличавам
Εξαλείφω	efface, obliterate, delete	истривам	изтривам
Εξάλειψη	effacement, obliteration, deletion	истривање	изтриване
Εξάλειψη	effacement, obliteration, deletion	отстранување	отстраняване
Έξαλλος	frantic, mad	обезумен	обезумял
Εξάλλου	besides	освен тоа	освен това
Εξαναγκάζω	force, coerse	принудувам	принуждавам

Εξαναγκασμός	compulsion, coercion	принуда	принуда
Εξαντλώ	exhaust, deplete	истоштувам	изтощавам
Εξαντλώ	exhaust, deplete	исцрпувам	изчерпвам
Εξαπάτηση	betrayal, deceive, delude	измама	измама
Εξαπατώ	deceit, delute, cheat	измамувам	измамвам
Εξάπτω	excite, stir, enflame	возбудувам	възбуждам
Εξάρτηση	dependence, subordination	зависност	зависимост
Εξαρτώμαι	depend on, hinge on, hang on	зависен сум	зависим съм
Εξασθένηση	weakening, decline, feeblement	ослабување	отслабване
Εξασθένηση	weakening, decline, feeblement	слабеење	слабеене
Εξασθενίζω	weaken, decline	ослабувам	отслабвам
Εξασθενίζω	weaken, decline	слабеам	славея
Εξασφαλίζω	secure, ensure	осигурувам	осигурявам
Εξασφάλιση	securing, ensuring	осигурување	осигуряване
Εξατμίζω	evaporate, vaporize	испарувам	изпарявам
Εξαφάνιση	disappearance	исчезнување	изчезване
Έξαφνα	suddenly	нанедајно	ненадейно
Έξαψη	excitement	возбудување	възбуждане
Εξέγερση	rising, revolt, uprising	побудување	подбуждане
Εξέδρα	stand, podium	естрада	естрада
Εξέδρα	stand, podium	трибина	трибуна
Εξέλιξη	evolution, progress	развој	развой
Εξέλιξη	evolution, progress	еволуција	еволюция
Εξελίσσω	evolve, develop, expand	разбивам	разбивам
Εξερεύνηση	exploration, probe	иследување	изследване
Εξερεύνηση	exploration, probe	проучување	проучване
Εξερευνώ	explore, probe	иследувам	изследвам
Εξερευνώ	explore, probe	проучувам	проучвам
Εξετάζω	check, verify	проверувам	проверявам
Εξετάζω	examine	испитувам	изпитвам
Εξέταση	examination, verification	проверка	проверка
Εξέταση	examination, test, inquiry	испит	изпит
Εξέταστρα	examination fees	испитни такси	изпитни такси
Εξευγενίζω	ennoble, elevate	облагородувам	облагородявам
Εξεύρεση	finding out, discovery	намирување	намиране
Εξήγηση	explanation, clearing up	објаснување	обяснение
Εξηγώ	explain, clearup	објаснувам	обяснявам
Εξηγώ	explain, clearup	толкувам	тълкувам
Εξήντα	sixty	шеесет	шейсет
Εξιλέωση	redemption, propitiation, redemption	искупување	изкупление
Εξίσου	equally, just as (much), aliken	еднакво	еднакво
Εξιστορώ	narrate at length	раскажувам	разказвам
Εξιστορώ	narrate at length	опишувам	описвам
Εξιχνιάζω	solve, investigate	откривам	откривам
Εξιχνίαση	solution, investigation	откривање	откриване
Εξόγκωμα	bulge, swelling, bump	оток	оток
Έξοδος	exit, way out	излез	излизане
Εξοικείωση	familiarization, habituation	приспособување	приспособяване
Εξολοθρεύω	exterminate	уништувам	унищожавам
Εξολοθρεύω	exterminate	истребувам	истребвам
Εξομολόγηση	confession, admission	признание	признание
Εξομολόγηση	confession, admission	исповед	изповед
Εξομολογώ	confess	исповедам	изповядвам
Εξόν	except, besides	освен	освен
Εξοντώνω	exterminate, destroy, dispatch	уништувам	унищожавам

Εξόντωση	extermination, destruction	уништување	унищожение
Εξοπλίζω	arm, equip	вооружувам	въоръжавам
Εξοπλισμός	armament	вооружување	въоръжение
Εξοργίζω	irritate, anger	разгневувам	разгневявам
Εξορία	exile, banishment	заточение	заточение
Εξορίζω	exile, banish	затворам	заточвам
Εξόριστος	exiled, banished	заточеник	заточеник
Εξορκίζω	exorcise, lay	заколувам	заклевам
Εξουδετερώνω	neutralize	неутрализирам	неутрализирам
Εξουδετέρωση	neutralization	неутрализација	неутрализиране
Εξουσία	power, office, authority	власт	власт
Εξουσία	power, office, authority	сила	сила
Εξουσιάζω	dominate, rule, govern, control	владеам	властвам
Εξουσιοδότηση	authorization, warrant	ополномоштување	опълномощаване
Εξοχή	countryside	издаток	издатина
Εξυγίανση	making healthy, reforming, purge	оздравување	оздравяване
Εξυπηρετώ	be of help, serve, attend to	служам	услужвам
Έξυπνος	intelligent	умен, разумен	умен
Εξυψώνω	elevate, uplift, ennoble	издигам	издигам
Εξύψωση	elevation, uplift, praise	издигнување	издигане
Εξωκκλήσι	country church	параклис	параклис
Εξωραΐζω	embellish, give sth a face-lift	разубавувам	разхубавявам
Εξωραϊσμός	embellishment, face-lifting	разубавување	разхубавяване
Εξώστης	balcony	балкон	балкон
Εορτάζω	celebrate, observe	празнувам	празнувам
Εορτασμός	celebration, festivity	празнување	празнуване
Εορτή	holiday, feast, festivity	празник	празник
Επάγγελμα	profession, occupation	професија	професия
Επαγγελματίας	professional	професионалец	професионалист
Επαγρυπνώ	be vigilant, watch over, look out for	бдеам	бдя
Έπαθλο	prize, award, reward	награда	награда
Επακολούθημα	outcome, result, consequence	последица	последствие
Επακολουθώ	ensue, result, follow	следам	следвам
Επαναλαμβάνω	resume, repeat	повторувам	повтарям
Επαναληπτικός	repeating, repetitive	повторен	повторен
Επανάληψη	resumption, repeat, repetition	повторување	повторение
Επανάσταση	revolution, revolt, rebellion	револуција	революция
Επαναστάτης	revolutionary, rebel	револуционер	революционер
Επαναστατώ	revolt, rebel	дигам револуција	вдигам революция
Επαναφέρω	bring/carry/take back,return	возвраќам	възвръщам
Επανέκδοση	issue, republication	повторно издавање	повторно издаване
Επανέρχομαι	return, come back	се возвраќам	възвръщам се
Επανορθώνω	restore, re-erect, remedy	поправам	поправям
Επανορθώνω	restore, re-erect, remedy	исправам	исправям
Επανόρθωση	restoration, retrieval	поправање	поправяне
Επάνω	up, upstairs	одгоре	отгоре
Επάρκεια	adequacy, sufficiency	задоволство	задоволеност
Έπαρση	conceit, arrogance	издигање	издигане
Επαρχία	province	провинција	провинция
Επαρχία (Εκκλησ.)	province	епархија	епархия
Επαρχι(α)κός	provincial	провинцијален	провинциален
Επαρχιώτης	provincial	провинцијалец	провинциалист
Έπαυλη	villa, cottage	вила	вила
Επαφή	contact, touch	контакт	контакт
Επαφή	contact, touch	допир	допир

Επείγων	urgent	брз	брз
Επειδή	because, for	зашто	защото
Επεισοδιακός	episodic, incidental	епизоден	епизодичен
Επεισόδιο	episode	епизода	епизод
Επεισόδιο	incident	инцидент	инцидент
Επέκταση	extension, expansion	раширување	разширение
Επέκταση	extension, expansion	одолжување	удължение
Επεκτείνω	extend, expand	раширувам	разширявам
Επεκτείνω	extend, expand	должам	удължавам
Επεμβαίνω	intervene, interfere	интервенирам	интервенирам
Επέμβαση	intervension	интервенција	интервенция
Επένδυση	investment	инвестиција	инвестиция
Επενδύω	invest, lay out	инвестирам	инвестирам
Επέτειος	anniversary	годишнина	годишнина
Επέτειος	anniversary	јубилеј	юбилей
Επευφημία	acclamation, applause, cheering	акламација	акламация
Επιβάρυνση	charge	обременување	обременяване
Επιβάρυνση	charge	отежнување	утежняване
Επιβαρύνω	aggrevate, worsen, charge	обременувам	обременявам
Επιβαρύνω	aggrevate, worsen, charge	отежнувам	утежнявам
Επιβάτης	passenger	патник	пътник
Επιβεβαιώνω	confirm, verify, authenticate	потврдувам	потвърждавам
Επιβίβαση	embarkation, boarding	качување	качване
Επιβίβαση	embarkation, boarding	товарење (во воз)	товарене
Επιβλέπω	supervise, superintend, oversee	набљудувам	наблюдавам
Επίβλεψη	supervision, superintendence	набљудување	наблюдение
Επιβραβεύω	reward, award a prize, recompense	наградувам	награждавам
Επιγραφή	inscription	натпис	надпис
Επίγνωση	awareness, consciousness	сознание	(пълно) съзнание
Επίγραμμα	epigram, inscription	епиграм	епиграма
Επιγραφή	inscription	натпис	надпис
Επιδεικνύω	exhibit, display	покажувам	показвам
Επίδειξη	parade, exposure, exhibition	парадирање	парадиране
Επίδειξη	display, demonstration, show	дисплеј	демонстриране
Επίδεσμος	bandage, dressing	преврска	превръзка
Επιδημία	epidemic	епидемија	епидемия
Επιδιορθώνω	repair, mend, fix	поправам	поправям
Επιδιορθώνω	repair, mend, fix	ремонтирам	ремонтирам
Επιδιόρθωση	repairing, mending, fixing	поправка	поправка
Επιδιόρθωση	repairing, mending, fixing	ремонт	ремонт
Επιδιώκω	be after, seek, aspire	се стремам	стремя се
Επιδίωξη	aim, pursuit, aspiration	стремеж	стремеж
Επιδοκιμάζω	approve of, agree, hold with	одобрувам	одобрявам
Επιδοκιμασία	approval, sanction	одобрение	одобрение
Επίδομα	allowance, benefit	додаток	добавка
Επίδοξος	presumptive	веројатен	вероятен
Επιδόρπιο	dessert	десерт	десерт
Επίδοση	application, delivery, serving	врачување	връчване
Επίδοση	application, delivery, serving	предавање	предаване
Επίδραση	influence, effect, impact, action	влијание	влияние
Επιδρομή	raid, inroad, invasion, irruption	агресија	агресия
Επιδρώ	act on, affact, influence	влијаам	влияя
Επίζηλος	enviable	завиден	завиден
Επιθετικός	offensive, aggressive	нападен	нападателен
Επιθετικός	offensive, aggressive	агресивен	агресивен

Επίθετο (Επώνυμο)	family name, surna	презиме	презиме
Επιθεώρηση	inspection, review	преглед	преглед
Επιθεώρηση	inspection, review	инспекција	инспекция
Επιθεωρητής	inspector, supervisor	инспектор	инспектор
Επίκαιρος	timely, opportune	навремен	навременен
Επίκαιρος	timely, opportune	актуелен	актуален
Επικαιρότητα	timeliness, opportuneness	актуелност	актуалност
Επίκεντρο	epicentre	епицентр	епицентър
Επικήδειος	funeral	надгробен	надгробен
Επικήδειος	funeral	погребален	погребален
Επικίνδυνος	dangerous, perilous, hazardous	опасен	опасен
Επικοινωνία	communication, contact	комуникација	комуникация
Επικοινωνία	communication, contact	врска	връзка
Επικοινωνώ	communicate, be in contact	имам врска	имам връзка
Επικοινωνώ	communicate, be in contact	комуницирам	имам връзка
Επικολλώ	stick on, affix	залепувам	залепвам
Επικός	epic	епски	епически
Επικράτεια	state, dominion	држава	държава
Επικρατώ	be reign, hold	владеам	властвам
Επικρατώ	be reign, hold	господарам	господствам
Επικρίνω	criticize, blame, censure	критикувам	критикувам
Επίκριση	criticism, blame, censure	критика	критика
Επικριτής	critic, censurer	критичар	критик
Επικροτώ	approve, applaud	одобрувам	одобрявам
Επικυρώνω	ratify	утврдувам	утвърждавам
Επικύρωση	ratification, sanction, authentication	потвердување	потвърждение
Επιλαχών	runner-up	кој зазема второ место	който заема второ място
Επιλέγω	conclude, select, choose	избирам	избирам
Επιλέγω	conclude, select, choose	собирам	подбирам
Επιλογή	selection, choice	избор	избор
Επίλογος	epilogue	епилог	епилог
Επιλύνω	solve, unravel	разрешувам	разрешавам
Επιμελής	attentive, diligent, careful	грижлив	грижовен
Επιμελητής	caretaker, monitor	асистент	асистент
Επιμένω	insist, persist	настојувам	настоявам
Επιμονή	insistence, persisence	настојчивост	настойчивост
Επίμονος	insistent, persisent	настојчив	настойчив
Επίμονος	insistent, persisent	упорен	упорит
Επίπεδο	plane, level	ниво	ниво
Επίπεδο	plane, level	рамниште	рамнище
Επίπεδος	plane, level, even, flat, smooth	плоскат	плосък
Επίπεδος	plane, level, even, flat, smooth	рамен	равен
Επιπλέον	besides, furthermore	освен тоа	освен това
Επιπλέω	float	плутам	плувам
Έπιπλο	a piece of furniture	мебел	мебел
Επίπλωση	furnishing	мебелирање	мебелиране
Επιπόλαιος	superficial, shallow, skin-deep	лекомислен	лекомислен
Επιπολαιότητα	superficiality, shallowness	лекомисленост	лекомислие
Επίπονος	laborious, toilsome, tough, hard	мачен	мъчен
Επίρρημα	adverb	наречје	наречие
Επιρροή	influenve, pull	влијание	влияние
Επίσημος	official, solemn	официјален	официален
Επίσημος	official, solemn	меродавен	меродавен
Επισημότητα	formality, solemnity	официјалност	официалност
Επισκεπτήριο	visiting-card	визит карта	визитна картичка

Επισκέπτης	visitor	посетител	посетител
Επισκέπτομαι	visit	посетувам	посещавам
Επισκευάζω	repair, mend, fix	поправам	поправям
Επισκευή	repairing, mending, fixing	поправка	поправка
Επίσκεψη	visit, call, visitation	посетување	посещение
Επισκιάζω	shade, shadow, mar	засенувам	засенчвам
Επισκιάζω	shade, shadow, mar	затемнувам	затъмнявам
Επισκόπηση	review, inspection	преглед	преглед
Επίσκοπος	bishop	епископ	епископ
Επιστατώ	supervise, oversee, superintend	контролирам	контролирам
Επιστέγασμα	capping, topping off, capping stone	покрив	покрив
Επιστέγασμα	capping, topping off, capping stone	завршок (на нешто)	завършек
Επιστήμη	science	наука	наука
Επιστήμονας	scientist	научен соработник	нучен работник
Επιστημονικός	scientific	научен	нучен
Επιστολή	letter	писмо	писмо
Επιστράτευση	mobilization, levy	мобилизација	мобилизация
Επιστρέφω	return, come/go/be back	враќам	връщам
Επιστροφή (γύρισμα)	return, reversion, rotation	враќање	връщане
Επιταγή	command, order	запис	запис
Επίταξη	requisition, commandeering	реквизиција	реквизиция
Επιτακτικός	commanding, imperative	заповеден	заповеден
Επιτάφιος	funeral, epitaph	надгробен	надгробен
Επιτελείο	staff	штаб	щаб
Επιτέλους	at last, at length	најпосле	най-после
Επιτελώ	achieve, accomplish, fulfil	извршувам	извършвам
Επιτήδειος	skilful, appropriate	способен	способен
Επιτίθεμαι	attack, charge, set upon	напаѓам	нападам
Επιτίθεμαι	attack, charge, set upon	атакувам	атакувам
Επίτιμος	honorary	почетен	почетен
Επίτομος	condensed, abridged, shortened	краток	кратък
Επιτρέπω	allow, permit	разрешувам	разрешавам
Επιτροπή	committee, commission	комитет	комитет
Επιτροπή	committee, commission	комисија	комисия
Επίτροπος	commissar	комесар	комисар
Επιτυγχάνω	succed in, manage to, achieve	постигам	постигам
Επιτυγχάνω	succed in, manage to, achieve	успевам	успявам
Επιτυχία	success, achievement, attainment	успех	успех
Επιφάνεια	surface, face, top	површност	повърхшност
Επιφανής	renowed, illustrious, eminent	виден	виден
Επιφυλακτικός	cautious, reserved	резервен	резервиран
Επιφυλακτικός	cautious, reserved	воздржан	сдържаност
Επιφύλαξη	cautiousness, reservation	резервираност	резервираност
Επιχείρημα	argument, reasoning	аргумент	аргумент
Επιχείρηση	venture	претпријатие	предприятие
Επίχρυσος	gold-plated	позлатен	позлатен
Επιχρυσώνω	gold-plate, gild	позлатувам	позлатявам
Εποικισμός	colonization, settlement	колонизација	колонизация
Επόμενος	next, following, subsequent	следен	следващ
Εποπτεία	control, supervision, surveillance	контрола	контрол
Επόπτης	supervisor, overseer	контролор	контрольор
Επουλώνω (τραύμα)	heal up/over, skin over	зарастувам	зараствам
Εποχή	season	сезона	сезон
Εποχή	season	годишно време	годишно време
Επωφελής	profitable, useful, advantageous	полезен	полезен

Ερασιτέχνης	amateur, dilettante	љубител	любител
Εραστής	lover	љубовник	любовник
Εργάζομαι	work, labour, function	работам	работя
Εργάζομαι	work, labour, function	се трудам	трудя се
Εργαλείο	instrument, tool, implement	инструмент	инструмент
Εργασία	work, labour	работа	работа
Εργασία	work, labour	труд	труд
Εργάσιμος	working	работен	работен
Εργαστήριο	laboratory	лабораторија	лаборатория
Εργαστήριο	laboratory	работилница	работилница
Εργάτης	worker, workman, labourer	работник	работник
Εργατικός	working, industrial, labour	работнички	работнически
Εργατικός	working, industrial, labour	работен	работен
Εργατικότητα	diligence, hard work	трудољубие	трудолюбие
Εργένης	unmarried man	ерген	ерген
Έργο	work	производ	произведение
Έργο	work, business, affairs	дело, труд	дело, дейност
Εργοδηγός	foreman	раководител	ръководител
Εργοδότης	employer, boss	работодавател	работодател
Εργολάβος	contractor	претприемач	предприемач
Εργοστάσιο	factory, mill, works	фабрика	фабрика
Ερεθίζω	irritate, annoy, exasperate	возбудувам	възбуждам
Ερεθίζω	irritate, annoy, exasperate	дразнам	дразня
Ερεθισμός	irritationn, exasperation	дразнење	дразнене
Ερείπιο	ruin, remains, ruins, rubble	руина	руина
Έρευνα	search, inquiry, research	иследување	изследване
Έρευνα	search, inquiry, research	проучување	проучване
Ερευνώ	search, inquire, research	проучувам	проучвам
Ερευνώ	search, inquire, research	иследувам	изследвам
Ερημιά	isolation, loneliness	ненаселено место	ненаселено място
Ερημιά	isolation, loneliness	пусто	пустош
Έρημος (η)	desert	пустина	пустиня
Ερημώνω	desolate, ravage	опустошувам	опустошавам
Ερήμωση	desolation, ravage, devastation	опустошување	опустошение
Ερμηνεία	interpretation, version	толкување	тълкуване
Ερμηνεία	interpretation, version	објаснување	обяснение
Ερμηνεύω	interpret, expound	толкувам	тълкувам
Ερμηνεύω	interpret, expound	објаснувам	обяснявам
Ερπετό	reptile	влечуга	влечуго
Ερυθρόδερμος	red-skinned	црвенокожец	червенокож
Ερυθρός	red	црвен	червен
Έρχομαι	come, arrive	пристигам	пристигам
Ερχομός	coming, arrival	пристигање	пристигане
Ερχομός	coming, arrival	идење	идване
Έρωτας	love, romance	љубов	любов
Ερωτηματολόγιο	questionnaire	анкета	анкета
Ερωτεύομαι	fall in love	се влъубувам	влюбвам се
Έσοδο	income, revenue, receipts	приход	приход
Έσοδο	income, revenue, receipts	доход	доход
Εστία	fireplace	огниште	огнище
Εστία (**δόμος**, κατοικία)	home	дом	дом
Εστιατόριο	restaurant	ресторан	ресторант
Έστω και	even	дури и	дори и
Εσύ	you	ти	ти
Εσώρουχο	undergarment	бело	(долно) бельо

Εσωτερικός	internal, inner	внатрешен	вътрешен
Εταιρεία	company, firm, corporation	компанија	компания
Εταιρεία	company, firm, corporation	фирма	фирма
Ετικέτα	etiquette, label	етикета	етикет
Ετοιμάζω	prepare, arrange	приготувам	приготвям
Ετοιμασία	preparation, arrangement	подготовка	подготовка
Ετοιμασία	preparation, arrangement	приготвување	приготовление
Ετοιμόλογος	witty, quick-witted	духовит	духовит
Ετοιμόρροπος	dilapidated, ready to fall	готов да се сруши	готов да се срути
Έτοιμος	ready, prepared, set, about to	готов	готов
Ετοιμότητα	readiness, preparedness	готовност	готовност
Έτος	year	година	година
Ετυμολογία	etymology	етимологија	етимология
Ευαγγέλιο	Gospel	Евангелие	Евангелие
Ευάερος	airy, well-aired	добро провретен	добре проветрен
Ευαισθησία	sensibility, sensitivity	чувствителност	чувствителност
Ευαίσθητος	sensible, sensitive, delicate	чувствителен	чувствителен
Ευγένεια	politeness, civility, gentleness	благородност	благородство
Ευγένεια	politeness, civility, gentleness	учтивост	учтивост
Ευγενής	polite, courteous, noble	благодарен	благороден
Ευγενής	polite, courteous, noble	учтив	учтив
Ευγνωμονώ	be grateful /thankful to	благодарен сум	благодарен съм
Ευγνωμοσύνη	thankfulness, gratitude	благодарност	благодарност
Ευδιάθετος	good-tempered	благорасположен	благоразположен
Ευεργετικός	beneficial, salutary	благотворен	благодетелен
Ευθεία	a straight line, straight	права линија	права линия
Ευθύγραμμος	straight, rectilinear	праволиниски	праволинеен
Εύθυμος	merry, cheerful, jolly	весел	весел
Ευθύνη	responsibility	одговорност	отговорност
Ευθύνομαι	be responsible	носам одговорност	нося отговорност
Ευθύνομαι	be responsible	одговорен сум	отговорен съм
Ευκαιρία	opportunity, occasion	згоден случај	удобен случай
Ευκαιρώ	have time, be free	слободен сум	свободен сум
Ευκαιρώ	have time, be free	имам време	имам време
Ευκίνητος	agile, mobile, limber, lissom	подвижен	подвижен
Ευκολία	ease, easiness	леснина	леснота
Εύκολος	easy	лесен	лесен
Ευκολύνω	make things easy, facilitate	олеснувам	улеснявам
Ευκρίνεια	clearness, clarity, lucidity	јаснотија	яснота
Ευλογία	blessing	благослов	благословия
Ευνόητος	obvious, easy to understand	јасен	ясен
Ευπιστία	credulous, naïve, gullible	лековерност	лековерие
Εύπιστος	credulous, naïve, gullible	наивен	наивен
Εύπλαστος	plastic, malleable, pliable	пластичен	пластичен
Ευρετήριο	catalogue, list	каталог	каталог
Ευρετήριο	catalogue	азбучник	азбучен
Ευρύς	wide, broad	широк	широк
Ευρύχωρος	spacious, roomy	пространен	просторен
Ευρωπαϊκός	European	Европски	Европейски
Ευρώπη	Europe	Европа	Европа
Εύρωστος	vigorus, robust, lusty, brawny, healthy	здрав	здрав
Εύρωστος	vigorus, robust, lusty, brawny, healthy	силен	силен
Ευστάθεια	stability, steadiness, firmness	постојаност	постоянство
Ευσυνειδησία	conscientiousness	добросовесност	добросъвесност
Ευσυνείδητος	conscientious	добросовесен	добросъвестен

Εύσωμος	stout, robust, sturdy, burly	јадар	едър
Ευφορία	euphoria, ebullience	плодородна	плодородие
Εύφορος	fertile, fruitful	плоден	плодороден
Ευχαριστημένος	pleased, satisfied, glad, happy	задоволен	задоволен
Ευχαρίστηση	pleasure, satisfaction, contentment	задоволство	задоволство
Ευχαριστία	thanks, thanksgiving	благодарност	благодарност
Ευχάριστος	pleasant, enjoyable, gratifying	пријатен	приятен
Ευχαριστώ	please, thank, delight	благодарам	благодаря
Ευχέρεια	ease, facility, fluency	леснина	леснина
Ευχή (παράκληση)	wish, blessing	молитва	молитва
Εύχομαι	wish, pledge	се молам	моля се за
Εφαρμογή	application, implementation, fit	прилог	приложение
Εφαρμόζω	implement, fit, sit	нагласувам	нагласявам
Εφαρμοστής	fitter	монтер	монтьор
Εφεδρεία	reserve	резерва	резерв
Έφεση	appeal	апелација	апелация
Εφετείο	court of appeal	апелационен суд	апелативен съд
Εφηβεία	puberty	пубертет	пубертет
Εφημερίδα	newspaper, journal	весник	вестник
Εφιάλτης	nightmare	кошмар	кошмар
Εφοδιάζω	supply, provide, furnish	снабдувам	снабдявам
Εφοδιασμός	supply, provision, equipment	снабдување	снабдяване
Εφόδιο	supply, outfit, equipment, store	провизија	провизия
Έφοδος	attack, assault, onset	атака	атака
Εφορία	revenue office	инспекција	инспекция
Εφορία	revenue office	даночна служба	данъчна служба
Εχθρεύομαι	hate, be at enmity	се мразам	мразя
Έχω	have, have got	имам	имам
Ζαβολιά	foul play, trickery, cheating	измама	измама
Ζαβολιάρης	mischief(maker), trickster, scamp	шмекер	шмекер
Ζαβολιάρης	mischief(maker), trickster, scamp	измамник	измамник
Ζαλίζω	make dizzy/giddy, bewilder	зашеметен сум	зашеметявам
Ζαλισμένος	dizzy, giddy, dazed, stunned	зашеметен	зашеметен
Ζαμπόν	ham	шунка	шунка
Ζάπλουτος	fabulously rich	многу богат	богат
Ζάρι	die	зар	зар
Ζαρκάδι	deer, roe	срна	сърна
Ζαρώνω	crumple, crease	смачкувам	смачквам
Ζαχαροπλαστείο	confectionary, patisserie	слаткарница	сладкарница
Ζαχαροπλάστης	confectioner, pastrycook	слаткар	сладкар
Ζέβρα	zebra	зебра	зебра
Ζελατίνη	zelatine, celluloid	желатин	желатин
Ζεματίζω	scald, scorch	попарувам	попарвам
Ζεματίζω	scald, scorch	парам	паря
Ζενίθ	zenith, peak, height	зенит	зенит
Ζερβός	left-handed	лев	лъв
Ζέστη	heat	горештина	горещина
Ζεσταίνω	heat up, warm up	греам	грея
Ζεσταίνω	heat up, warm up	затоплувам	затоплям
Ζεστασιά	warmth	топлина	топлина
Ζεστός	warm, hot	топол	топъл
Ζευγάρι	pair, couple	чифт	чифт
Ζευγάρι	pair, couple	двојка	двойка
Ζέφυρος (ο άνεμος)	zephyr, the west wind	зефир	зефир
Ζέφυρος	zephyr, the west wind	западен ветер	западен вятър

Ζηλεύω	envy, be jealous	завидувам	завиждам
Ζήλεια	jealousy, envy	завист	завист
Ζηλιάρης	jealous	завидлив	завистлив
Ζημία	damage, mischief	загуба	загуба
Ζημία	damage, mischief	штета	щета
Ζημιώνω	damage, hurt, prejudice	оштетувам	ощетявам
Ζήτημα (πρόβλημα)	problem, matter, case	проблем	проблем
Ζητιανεύω	beg	просам	прося
Ζητιάνος	beggar	просјак	просяк
Ζήτω	hurrah	даживее	даживее
Ζήτω	hurrah	ура	ура
Ζούγκλα	jungle	џунгла	джунгла
Ζουλώ	squeeze, press	смачкувам	смачквам
Ζουμερός	juicy, succulent	сочен	сочен
Ζουμί	juice	сок	сок
Ζουμπούλι	hyacinth, harebell	зумбул	зюмбюл
Ζουμπούλι	hyacinth, harebell	хијацинт	хиацинт
Ζουρλαίνω	drive mad	полудувам некого	подлудявам някого
Ζουρλός	mad	луд	луд
Ζοφερός	murky, inky, gloomy	мрачен	мрачен
Ζοφερός	murky, inky, gloomy	темен	тъмен
Ζυγίζω	weigh, turn the scales	мерам	меря
Ζυγώνω	approach, bring near	приближувам	приближавам
Ζύθος	beer, ale	пиво	пиво
Ζυμάρι	leaven, yeast, barm	тесто	тесто
Ζύμωμα	kneading	месење	месене
Ζύμωση	fermentation, zymolysis	ферментација	фермент
Ζυμώνω	knead	месам	меся
Ζω	live, be alive	живеам	живея
Ζωή	life	живот	живот
Ζωή (επιβίωση, ύπαρξη)	existence, life	суштествување	съществуване
Ζωηρεύω	liven up, animate	оживувам	оживявам
Ζωικός	vital, life	животен	животниски
Ζώνη (περιοχή)	zone, area	зона	зона
Ζώνη (ζωστήρας)	girdle, belt	појас	пояс
Ζωντάνεμα	revival, enlivening	оживување	оживяване
Ζωντανεύω	revive, come back to life	оживувам	оживявам
Ζωντάνεια	liveliness, vividness, vivacity	живост	живост
Ζωντανός	animate, live, alive, living, lively	жив	жив
Ζώο	beast, animal	животно	животно
Ζωολογία	zoology	зоологија	зоология
Ζωολογικός	zoological	зоолошки	зоологически
Ζωστήρας	belt, strap	колан	колан
Ζωώδης	bestial, beastly	животински	животински
Ή	or, either	или	или
Ήβη	puberty	пубертет	пубертет
Ηγεμόνας	prince, sovereign, potentate	владетел	владетел
Ηγεμονία	hegemony, domination	хегемонија	хегемония
Ηγεσία	leadership, command	раководство	ръководство
Ηγέτης	leader, commander	водач	водач
Ηγέτης	leader, commander	лидер	лидер
Ηγέτης	leader, commander	раководител	ръководител
Ηγουμένη	abbess, prioress	игуменија	игуменка
Ηγούμενος	abbot, prior	игумен	игумен
Ήδη	already, by now	сега	сега

Ήδη	already, by now	веќе	вече
Ηδονή	pleasure, delight	наслада	наслада
Ηδονή	pleasure, delight	уживање	удоволствие
Ηθική	ethics, morality	морал	морал, етика
Ηθικό	morale, spirit	дух, морал	дух
Ηθικολόγος	moralistic, moralizer	моралист	моралист
Ηθικός	moral, ethical	морален	морален
Ηθικός	moral, ethical	етички	етичен
Ηθοποιός	actor, performer	актер	актьор
Ηθοποιός	actor, performer	глумец	артист
Ήθος	morals, ethos, moral standards	нарав	нрав
Ήθος	morals, ethos, moral standards	карактер	характер
Ηλεκτρίζω	electrify	електризирам	електризирам
Ηλεκτρικό	electricity	електричитет	електричество
Ηλεκτρικός	electrical	електричен	електрически
Ηλεκτρογεννήτρια	electric generator	мотор-генератор	електрогенератор
Ηλεκτρόδιο	electrode	електрода	електрод
Ηλεκτροδυνανική	electrodynamics	електродинамика	електродинамика
Ηλεκτροκινητήρας	electromotor	електромотор	електромотор
Ηλεκτρολογία	electrology	електротехника	електротехника
Ηλεκτρολόγος	electrician, electrical fitter	електротехничар	електротехник
Ηλεκτρόλυση	electrolysis	електролиза	електролиза
Ηλεκτρόμετρο	electrometer	електрометар	електромер
Ηλεκτρονικός	electronic	електроникски	електронен
Ηλεκτρόνιο	electron	електрон	електрон
Ηλεκτροτεχνίτης	electrician, electrical fitter	електричар	електротехник
Ηλεκτροφωτίζω	light by means of electricity	електрифицирам	електрифицирам
Ηλιακός	solar, sun	сончев	слънчев
Ηλίαση	sunstroke	сончев удар	слънчев удар
Ηλίθιος	idiot, cretin	идиот	идиот
Ηλίθιος	idiot, cretin, fool, imbecile	глуп	глупав
Ηλιθιότητα	idiocy, imbecility, cretinism	идиотизам	идиотщина
Ηλικία	age	возраст	възраст
Ηλικιωμένος	elderly, aged man	возрасен	възрастен
Ηλιοθεραπεία	sunbathing	хелиотерапија	хелиотерапия
Ήλιος	sun	сонце	слънце
Ημέρα	day	ден	ден
Ημερολόγιο	calendar, almanac, diary	календар	календар
Ημερολόγιο	journal, diary	дневник	дневник
Ημερομηνία	date	дата	дата
Ήμερος	placid, quiet	припитомен	опитомен
Ήμερος	placid, quiet	питом	питомен
Ημερώνω	tame, domesticate	успокојувам	успокоявам (се)
Ημίθεος	demigod	ролибог	ролибог
Ημικρανία	migraine, sick headache	мигрена	мигрена
Ημικύκλιο	semicircle	полукруг	полукръг
Ημίμετρα	half measures	полумера	полумярка
Ημισέληνος	halfmoon	полумесечина	полумесец
Ημισφαίριο	hemisphere	полутопка	полукълбо
Ημίωρο	half-hour	половина час	половин час
Ήπειρος	continent	континент	континент
Ήπιος	mild, genial, gentle, clement	благ, мек	благ, мек
Ήπιος	mild, genial, gentle, clement	кроток	кротък
Ήρεμος	quiet, calm, serene	спокоен	спокоен
Ηρεμώ	grow calm, calm down	се успокојувам	успокоявам се

Ήρωας	hero	херој	герой
Ηρεμία (ησυχία)	calmness, quietness	спокој	спокойствие
Ηρεμία (ησυχία)	calmness, quietness	тишина	тишина
Ήττα	defeat	пораз	поражение
Ηφαίστειο	volcano	вулкан	вулкан
Ηχηρός	loud, ringing, resonant, sonorous	озвучен	звучен
Ήχος	sound	звук	звук
Θάβω	bury	закопувам	закопавам
Θάβω	bury	погребувам	погребвам
Θαλαμηγός	yacht, pleasure boat	јахта	яхта
Θάλασσα	sea	море	море
Θαλασσινός	seafaring, marine	морски	морски
Θαλασσόνερο	seawater	морска вода	морска вода
Θαλασσοταραχή	heavy sea, rough sea	морска бура	морска буря
Θαλπωρή	snugness, affection	топлина	топлина
Θαμπώνω	dazzle	заслепувам	заслепявам
Θαμώνας	habitue, patron	редовен клиент	редовен клиент
Θανάσιμος	mortal,deadly	смртен	смъртен
Θάνατος	death	смрт	смърт
Θανατώνω	kill, dispatch	усмртувам	умъртвявам
Θαρραλέος	courageous, brave, plucky, bold	смел	смел
Θαρρεύω	take courage	се осмелувам	осмелявам се
Θάρρος	courage, mettle, pluck, spirit	смелост	смелост
Θαρρώ	think, believe, seem	сметам	смятам
Θαύμα	wonder, marvel, miracle, prodigy	чудо	чудо
Θαυμάζω	admire, wonder	се чудам	чудя се
Θαυμάζω	admire, wonder	се восхитувам	възхищавам се
Θαυμάσιος	marvelous, fabulous	прекрасен	прекрасан
Θαυμάσιος	marvelous, fabulous	чудесен	чудесен
Θαυματουργός	wonder working	чудотворец	чудотворец
Θαυματουργώ	do wonders, work miracles	правам чудо	правя чудеса
Θάψιμο	burial, burying	погреб	погребване
Θάψιμο	burial, burying	закоп	закопаване
Θέα (θέαμα)	view, scene, sight	глетка	гледка
Θέα (θέαμα)	view, scene, sight	поглед	изглед
Θεά	goddess	божица	богиня
Θεατρικός	theatrical, dramatic, theatre	театарски	театрален
Θεατρίνος	actor, performer, artist	актер	актьор
Θεατρίνος	actor, performer, artist	артист	артист
Θέατρο	theatre	театар	театър
Θεία	aunt	вујна	вуйна
Θείος	uncle	вујко	вуйчо
Θεϊκός	divine, holy, godlike	божествен	божествен
Θέλγητρο	charm, grace	шарм	чар
Θέλημα (βουλή, θέληση)	will, wish, way	волја	воля
Θέλημα (βουλή, θέληση)	will, wish, way	желба	желание
Θέλω	like, want, wish, desire, love	сакам	искам
Θέμα	theme, topic, subject	тема	тема
Θεμέλιο	basis, foundation, groundwork	основа	основа
Θεμέλιο	basis, foundation, groundwork	темел	темел
Θεμελιώδης	fundamental, basic, pivotal	основоположник	основополагащ
Θεμελιώνω	found, lay the foundation	основам	основавам
Θεολογία	theology	теологија	теология
Θεολογία	theology	богословие	богословие
Θεολόγος	theologian, divine	теолог	теолог

Θεοποίηση	deification, apotheosis	обоготворување	обоготворяване
Θεοποιώ	deify	боготворам	обоготворявам
Θεόρατος	huge, enormous, giant, gigantic	огромен	огромен
Θεός	God	Бог	Бог
Θεοσεβής	pious, godly, god-fearing	побожен	набожен
Θεότητα	divinity, deity	божественост	божественост
Θεοτόκος	Virgin Mary	Богородица	Богородица
Θεοφοβούμενος	god-fearing, pious, godly	богобојазен	богобоязлив
Θεραπεία	therapy, treatment	лек	лечение
Θεραπευτήριο	hospital, health institution	болница	болница
Θεραπεύω	treat, cure, heal	лекувам	лекувам
Θέρετρο	resort	вила	вила
Θερινός	summer	летен	летен
Θερίζω	mow, reap, cut	жнеам	жъна
Θερίζω	mow, reap, cut	косам	кося
Θερισμός	harvesting, reaping, cutting	жетва	жътва
Θερισμός	harvesting, reaping, cutting	косење	коситба
Θερισμός	harvesting, reaping, cutting	жнеење	жънене
Θερμαίνω	heat, warm	затоплувам	затоплям
Θερμαίνω	heat, warm	топлам	топля
Θερμαστής	fireman, stoker	огнар	огняр
Θερμάστρα	stove, heater, fire	печка	печка
Θερμίδα	calorie	калорија	калория
Θερμοδυναμική	thermodynamics	термодинамика	термодинамика
Θερμοκήπιο	hothouse, glasshouse	оранжерија	оранжерия
Θερμοκρασία	temperature	температура	температура
Θερμόμετρο	thermometer	термометар	термометър
Θερμός	warm, heated, cordial	топол	топъл
Θερμός (το)	thermos (flask)	термос	термос
Θερμοσίφωνας	heater	бојлер	бойлер
Θερμότητα	heat, warmth	топлина	топлина
Θέση	situation, position, site, location	место	място
Θέση	situation, position, site, location	положба	положение
Θεσμός	institution	закон	закон
Θεσμός	institution	институција	институция
Θετικός	positive, reliable, affirmative	позитивен	позитивен
Θέτω	lay, put, set, place, pose	поставувам	поставям
Θεωρείο	gallery	галерија	галерия
Θεώρημα	theorem	теорема	теорема
Θεώρηση	visa	виза	виза
Θεώρηση	visa	заверка	заверка
Θεωρητικός	theoretical	теоретски	теоретичен
Θεωρία	theory	теорија	теория
Θεωρώ (έγγραφο)	authenticate, initial,attest	заверувам	заверявам
Θεωρώ (έγγραφο)	authenticate, initial,attest	прегледувам	преглеждам
Θεωρώ	find, think, consider, reckon	сметам	смятам
Θηλή	nipple, teat	зрно	зърно
Θηλυκός	female, feminine	женски	женски
Θήραμα	game, quarry	улов	улов
Θηρεύω	hunt	ловам	ловувам
Θηρίο	wild beast/animal	ѕвер	звяр
Θηρίο	wild beast/animal	диво животно	диво животно
Θησαυρός	treasure	богатство	богатство
Θίασος	company, groupe	театарска група	театрална група
Θλάση (Ιατρ.)	fracture, rupture	фрактура	фрактура

Θλίβω	distress, grieve, sorrow	пресувам	пресовам
Θλιμμένος	sorrowful, sad, grieved, distressed	тажен	тъжен
Θλίψη	sorrow, sadness, grief, distress	тага	тъга
Θνησιμότητα	mortality	смртност	смъртност
Θνητός	mortal	смртен	смъртен
Θόλος	cupola, dome, vault	купола	купол
Θόλος	cupola, dome, vault	свод	свод
Θολός	turbid, muddy, dull, hazy	матен	мътен
Θολός	turbid, muddy, dull, hazy	нечист	нечист
Θολούρα	turbidness, dullness, confusion	нејасност	неясност
Θολώνω	make/become turbid	разматувам	размътвам (се)
Θολώνω	make/become turbid	матам	мътя
Θράσος	impudence, audacity	дрскост	дързост
Θρασύς	impundent, audacious	дрзок	дързък
Θρεπτικός	nutritious, nourishing	хранлив	хранителен
Θρέφω	nourish, keep, support	хранам	храня
Θρέψη	nutririon, feeding	хранење	хранене
Θρηνώ	grieve, mourn, wail, lament	оплакувам	оплаквам
Θρησκεία	religion	религија	религия
Θρήσκευμα	denomination, faith	вероисповед	вероизповедание
Θρησκευτικός	religious, sacred	религиозен	религиозен
Θρησκευτικότητα	religiousness	религиозност	религиозност
Θριαμβευτής	triumphant, victorious	победник	победител
Θριαμβευτικός	triumphant	триумфален	триумфален
Θριαμβευτικός	triumphant	победнички	победен
Θριαμβεύω	triumph, prevail, excel	триумфирам	триумфирам
Θρίαμβος	triumph, victory	триумф	триумф
Θρίαμβος	triumph, victory	победа (голема)	победа
Θρόνος	throne	трон	трон
Θρυλικός	legendary	легендарен	легендарен
Θρύλος	legend	легенда	легенда
Θύελλα	storm, tempest, hurricane	бура	буря
Θύμα	victim, casualty	жртва	жертва
Θυμάμαι	remember, recollect, recall	си помнам	спомням си, помня
Θυμίαμα	insence	темјан	тамян
Θυμός	anger, rage, wrath	гнев	гняв
Θυμός	anger, rage, wrath	бес	бяс
Θύρα	door, gate	врата	врата
Θυρωρός	porter, doorman	портир	портиер
Θυσία	sacrifice	жртва	жертва
Θυσιάζω	sacrifice	жртвувам	жертвам
Θωπεύω	caress, fondle	милувам	милвам
Θώρακας	breastplate,cuirass, armour	граден кош	гръден кош
Θωρώ (βλέπω, κοιτάζω)	see, look, view	гледам	гледам
Ίαση	cure, trearment, therapy	лек	лечение
Ιατρική	medicine	медицина	медицина
Ιατρικός	medical	медицински	медицински
Ιατρός	doctor	лекар	лекар
Ιδανικό	ideal	идеал	идеал
Ιδανικός	ideal, perfect	идеален	идеален
Ιδέα	idea, notion, concept	идеја	идея
Ιδ(ε)ανισμός	idealism	идеализам	идеализъм
Ιδεαλιστής	idealist, visionary	идеалист	идеалист
Ιδεολογία	ideology	идеологија	идеология
Ιδιαίτερα	particularly, especially, in particular	осовено	осовено

Ιδιαίτερος	particular, especial	осовен	осовен
Ιδιοκτησία	property, ownership	сопственост	собственост
Ιδιοκτήτης	proprietor, owner	сопственик	собственик
Ιδιόκτητος	privately-owned	сопствен	собствен
Ιδιοποιούμαι	misappropriate, usurp	присвојувам	присвоявам
Ίδιος	alike, same, equal, similar	сопствен	собствен
Ίδιος	privately-owned	самиот	самият
Ιδιοσυγκρασία	idiosyncrasy, temperament	природа	природа
Ιδιοσυγκρασία	idiosyncrasy, temperament	темперамент	темперамент
Ιδιοσυγκρασία	idiosyncrasy, temperament	карактер	характер
Ιδιότητα	quality, characteristic	својство	свойство
Ίδρυμα	institute, institution, establishment	институт	институт
Ίδρυμα	institute, institution, establishment	фондација	фондация
Ίδρυση	foundation, establishment,	основање	основаване
Ιδρυτής	founder	основач	основател
Ιδρύω	found, set up, establish, build, erect	основам	оснивавам
Ιδρώνω	sweat, perspire	се потам	потя се
Ιδρώτας	sweat	пот	пот
Ιεραπόστολος	missionary	мисионер	мисионер
Ιεράρχης	prelate, bishop	хиерарх	йерарх
Ιεραρχία	hierarchy	хиерархија	йерархия
Ιερεύς	priest, minister, vicar	свештеник	свещеник
Ιερεύς	priest, minister, vicar	херој	йерей
Ιερό	sanctuary, sanctum	храм	храм
Ιερό	sanctuary, sanctum	олтар	олтар
Ιερό	sanctuary, sanctum	светилиште	светилище
Ιερογλυφικός	hieroglyphic(al)	хиероглифски	йероглифен
Ιεροκήρυκας	preacher	проповедник	проповедник
Ιερός	holy, sacred, religious	свет	свят
Ιερός	holy, sacred, religious	посветен	свещен
Ιερότητα	holiness, sanctity, sacredness	светост	святост
Ιθαγένεια	nationality, citizenship	граѓанство	гражданство
Ιθαγενής	native, aboriginal	местен	местен
Ιθαγενής	native, aboriginal	автохтон	автохтонен
Ικανοποίηση	satisfaction, gratification	задоволство	задоволство
Ικανοποιητικός	satisfying, gratifying	задоволителен	задоволителен
Ικανοποιώ	satisfy, gratify, content, appease	задоволувам	задоволявам
Ικανός	capable, dood, efficient, able	способен	способен
Ικανότητα	capability, faculty, ability	способност	способност
Ικέτης	suppliant, supplicant	молител	молител
Ιμάντας	belt, strap	каиш	каиш
Ιμπεριαλισμός	imperialism	империјализам	империализъм
Ιμπρεσάριος	impresario	импресарио	импресарио
Ιμπρεσσιονισμός	impressionism	импресионизам	импресионизъм
Ιμπρεσσιονιστής	impressionist	импресионист	импресионист
Ίνα	fibre, filament	влакно	влакно
Ίνδαλμα	idol, illusion	илузија	илюзия
Ίνδαλμα	idol, illusion	приказ	идол
Ινδός	Indian, Hindu, Hindoo	Индец	Индец
Ινστιτούτο	institute, Institution	институт	институт
Ιός (Ιατρική, Η/Υ)	virus	вирус	вирус
Ιός	virus, poison, venom	отров	отрова
Ιππεύς	horseman	коњаник	конник
Ιππικό	cavalry	коњица	конница
Ιπποδρόμιο	hippodrome	хиподром	хиподрум

Ιπποδύναμη	horse-power	коњска сила	конска сила
Ιππόκαμπος	hippocampus, sea-horse	морски коњче	морско конче
Ιπποκόμος	stableman, groom, ostler	коњушар	коняр
Ίππος	horse	коњ	кон
Ισθμός (κανάλι)	isthmus	канал	канал
Ισθμός	isthmus	превлака	провлак
Ίσια	straight, right	право	направо
Ίσια	straight, right	токму	тъкмо
Ίσιος	equal,even	рамен	равен
Ίσιος	equal,even	прав	прям
Ισιώνω	straighten [up], right, put straight	исправам	изправям
Ισιώνω	straighten [up], right, put straight	израмнувам	изравнявам
Ισλαμισμός	Islam, Islamism	ислам	ислям
Ισόβιος	lifelong	доживотен	доживотен
Ισόγειο	ground floor	партер	партер
Ισοδύναμος	equal in strength/force	рамен во сила	равносилен
Ισοζύγιο	balance	баланс	баланс
Ισοζύγιο	balance	рамнотежа	равновесие
Ισονομία	isonomy, equality before the law	рамноправност	равноправие
Ισοπεδώνω	level, flatten, make/lay flat	израмнувам	изравнявам
Ίσος	equal, even	рамен	равен
Ίσος	equal, even	еднаков	еднакъв
Ιστορία	history	историја	история
Ιστορικός (επίθ.)	historic, historical	историски	исторически
Ιστορώ	narrate, tell, write the history	опишувам	описвам
Ισχνός	lean, thin, meagre	слаб	слаб
Ισχυρίζομαι	maintain, allege, assert	тврдам	твърдя
Ισχυρίζομαι	maintain, allege, assert	настојувам	настоявам
Ισχυρός	powerful, strong, tough,mighty	моќен	мощен
Ισχυρός	powerful, strong, tough,mighty	силен	силен
Ισχύς	strength, cogency	сила	сила
Ισχύς	strength, cogency	моќ	мощ
Ισχύω	be in force/in effect, be valid	имам сила	в сила съм
Ίσως	may, might	можеби	може би
Ιταλία	Italy	Италија	Италия
Ιταλικός	Italian	италијански	италиански
Ιταλός	Italian	италијанец	италианец
Ιτιά	willow	врба	върба
Ιχθυολογία	ichthyology	наука за рибите	наука за рибите
Ιχθυοτροφείο	pisciculture, fish culture	рибник	рибарник
Ιχθύς	fish	риба	риба
Ιχνογραφία	drawing, designing, sketching	скица	скициране
Ιχνογραφώ	draw, design, sketch	скицирам	скицирам
Ιώδιο	iodine	јод	йод
Ιωνικός	Ionic	јонски	йонийски
Κάβα	cellar, wine-vault	винарска визба	винарска изба
Καβαλλαρία	cavalry	кавалерија	кавалерия
Καβαλιέρος	escort, partner	кавалер	кавалер
Καβαλλικεύω	mount, get on, be on a horseback	јавам	яхвам
Καβγάς	quarrel, scrap, fight	караница	караница
Καβγατζής	wrangler,quarrelsome	кавгаџија	кавгаджия
Κάβος	cape, headland, cable, painter	нос	нос
Κάβουρας	crab	морски рак	морски рак
Καγκελλάριος	chancellor	канцелар	канцлер
Κάδος	bucket, tub	кофа	кофа

Κάδρο	frame	рамка	рамка
Καζάνι	boiler	котел	котел
Καζάνι	boiler	казан	казан
Καζίνο	casino	казино	казино
Καθαιρώ	deprive of one’s rand, cashier	соборувам	събарям
Καθαρίζω	clean	чистам	чистя, почиствам
Καθαρίζω	clean	исчистувам	изчуствам
Καθαρίζω	clean	метам	мета
Καθαριότητα	clarity, clearness, plainness	чистота	чистота
Καθαρίστρια	char-woman, office-cleaner	чистачка	чистачка
Καθαρός	clean, neat, tidy	чист	чист
Κάθειρξη	imprisonment	затворање	затваряне в затвор
Καθεστώς	regime, established order	режим	режим
Κάθετος	vertical, perpendicular	вертикален	вертикален
Καθήκον	duty, task, function, debt	долг	дълг
Καθηλώνω	rivet, pin	заковувам	заковавам
Καθημερινός	daily, everyday	секојдневен	ежедневен
Καθησυχάζω	soothe, appease, calm	успокојувам	успокоявам
Καθιερώνω	establish, set up	осветувам	освещавам
Καθίζηση	landslide, landslip	спаѓање	спадане
Κάθισμα	seat, stool, chair,	седло	седалка
Καθιστικός	sedentary	заседнат	заседнал
Καθιστός	seated, sitting	седнат	седнал
Καθοδηγώ	guide, lead, instruct	раководам	ръководя
Καθοδηγώ	guide, lead, instruct	упатувам	упътвам
Καθολικός	catholic, universal, general	католички	католически
Κάθομαι	sit, be seated	седам	седя
Κάθομαι (κατοικώ, ζω)	live, stay	живеам	живея
Καθορισμός	definition, designation, fixing	определување	определение
Καθρέφτης	mirror	огледало	огледало
Καθρεφτίζω	mirror, reflect	одразувам	отразявам
Καθυστερώ	delay, detain, hold on, be late	изоставам	изоставам
Καθώς	as, such as	како	както
Και (Σύνδεσμος)	and	и	и
Καΐκι	caique	кајак	каик
Καϊμάκι	cream, foffee-froth	кајмак	каймак
Καινοτομία	novelty, innovation	новаторство	новаторство
Καινούργιος	new, novel, fresh	нов	нов
Καιρός (ώρα, χρόνος)	time	време	време
Καίω	burn	горам	горя
Κακία	malice, spite, rancor, nastiness	злоба	злоба
Κακιώνω	sulk, get angry	срдам	сърдя се
Κακό	evil, ill, wrong, harm	зло	зло
Κακοκαιρία	bad weather	лошо време	лошо време
Κακοκαρδίζω	displease, grieve	огорчувам	огорчавам
Κακομαθαίνω	learn badly, spoil	лошо научувам	научавам лошо
Κακομεταχειρίζομαι	ill-treat, misuse	малтренирам	малтренирам
Κακομεταχείρηση	maltreatment, ill-treatment	малтретирање	малтретиране
Κακοπερνώ	lead a wretched life	водам мачен живот	водя труден живот
Κακός	bad, wrong, ugly	лош	лош
Κακότροπος	ill-tempered, crabbed, cross-grained	груб	груб
Κακούργος	criminal, heartless, pitiless	престапник	престъпник
Κακούργος	criminal, heartless, pitiless	злосторник	злодей
Κακουχία	hardship, trial, rigour	незгода	невзгода
Κακοφτιαγμένος	bably-made, slipshod	лошо направен	зле направен

Κάκτος	cactus	кактус	кактус
Κάκωση	injury, bruise	малтретирање	малтретиране
Καλά	well, properly, nicely	добро	добре
Καλάθι	basket	кошница	кошница
Καλαίσθητος	elegant, tasteful, aesthetic	естетичен	естетичен
Καλάμι	straw, cane, reed	трска	тръстика
Κάλεσμα	invitation	покана	покана
Καλημέρα	good morning	добар ден	добър ден
Καλησπέρα	good evening	добра вечер	добър вечер
Καλλιγραφία	calligraphy, penmanship	краснопис	краснопис
Καλλιέργεια (γης)	cultivation, farming, crop	обработување	обработка
Καλλιέργεια	cultivation, crop, farming	култивирање	култивиране
Καλλιέργεια	cultivation, crop, farming	одгледување	отглеждане
Καλλιεργητής	cultivator, grower, farmer	земјоделец	земеделец
Καλλιεργώ (γη)	cultivate, crop, farm, grow	обработувам	обработвам
Καλλιεργώ (εκτρέφω)	grow, fledge, raise, breed	одгледувам	отглеждам
Καλλιτέχνημα	work of art	производ на искуството	произведение на изкуството
Καλλιτεχνία	artistry, fine arts	искуство	изкуство
Καλλωπίζω	make more attractive, dress up	се разубавувам	разхубавявам
Καλλονή	beauty	убавица	хубавица
Καλλωπίζω	dress up, posh up, make attractive	разубавувам	разхубавявам
Καλό (το)	good, goody, right, welfare	добро	добро
Καλοβλέπω	see well	гледам со добро око	гледам с добро око
Καλόγερος (μοναχός)	monk	калуѓер	калугер
Καλόγρια (μοναχή)	nun	калуѓерка	калугерка
Καλόγρια (μοναχή)	nun	монахиња	монахиня
Καλοζώ	live well, be well off	живеам добро	живея добре
Καλοκάθομαι	settle down, sit comfortably	седам удобно	седя удобно
Καλοκαίρι	summer	лето	лято
Καλοκαιριάτικος	summery, summer	летен	летен
Καλορίζικα	lucky	честито	честито
Καλορίζικος	lucky	честит	честит
Κάλος	callus, corn	мозолка	мазол
Καλός	good, kind, pleasant	добар	добър
Καλός	good, kind, pleasant	убав	хубав
Καλοσύνη	kindness, goodness, benevolence	добрина	добрина
Καλότυχος	lucky, fortunate, happy	касметлија	късметлия
Καλούπι	mould	калап	калъп
Καλοφτιαγμένος	well-made, well built	убаво направен	добре направен
Καλόψυχος	kind-hearted, good-natured	добродушен	добродушен
Καλπάζω	gallop	галопирам	галопирам
Κάλπη	ballot-box	урнек	урна
Κάλπικος	false, pseudo, counterfeit	фалшлв	фалшив
Κάλτσα	hose, sock	чорап	чорап
Καλτσοδέτα	garter	жартиера	жартиера
Καλύβα	cabin, hut, hovel	колиба	колиба
Κάλυκας	cartridge-case	чашка на цвет	чашка на цвят
Κάλυμμα	covering	покривка	покривка
Κάλυμμα	covering	покрив	покривало
Καλύπτω	cover, blanket	покривам	покривам
Καλύτερα (Επίρρημα)	better	подобро	подобре
Καλυτερεύω	improve, get better	подобрувам	подобрявам
Καλύτερος	better	подобар	подобър
Καλώ	call, ask, invite	викам	викам
Καλώ	call, ask, invite	повикувам	повиквам

Καλώ	call, ask, invite	прозивам	призовавам
Καλώδιο	cable, wire, rope	кабел	кабел
Καλώς	well	добро	добре
Καλώς	well	хубаво	хубаво
Καμάρα (θόλος)	arch	свод	свод
Καμάρι	pride, boast, glory, gem	гордост	гордост
Καμαρώνω	admire, look admiringly	се гордеам (со некого)	гордея се
Καμαρώνω	admire, look admiringly	се гордеам (со некого)	горд съм
Καμέλια	camelia	камелија	камелия
Καμήλα	camel	камила	камила
Καμηλοπάρδαλη	giraffe	жирафа	жираф
Καμινάδα	chimney	камин	комин
Καμιόνι	truck, van	(голем) камион	камион
Καμουφλάρισμα	camouflage, disguise	камуфлажа	камуфлаж
Καμουφλάρω	camouflage, disguise	маскирам	замаскирам
Καμπάνα	bell	камбана	камбана
Καμπαναριό	bell-tower	камбанарија	камбанария
Καμπή	bend, curve	завој	завой
Κάμπια	caterpillar, larva, grub, maggot	гасеница	гъсеница
Κάμπος	plain	поле	поле
Κάμπος	plain	рамнина	равнина
Κάμποσο	enough, several	доста	доста
Καμπούρης	hump-backed, hunch-backed	грбав	гърбав
Κανακάρης	pet, only son, pampered son	гален	гален
Κανάλι	canal, channel	канал	канал
Καναρίνι	canary	канаринец	канарче
Κανείς (κάποιος)	anybody, anyone	никој	някой
Καννάβι	hemp	коноп	коноп
Καν(ν)ίβαλος	cannibal	канибал	канибал
Κανόνας	canon, rule, precept	правило	правило
Κανόνας (Εκκλησ.)	canon, rule, precept	канон	канон
Κανόνι	cannon, gunfire	оружје	оръдие
Κανόνι	cannon, gunfire	топ	топ
Κανονίζω	regulate, adjust, set	уредувам	уреждам
Κανονικός	regular, steady	правилен	правилен
Κανονικός	regular, steady, standard	редовен	редовен
Κανονικός	regular, normal, steady	нормален	нормален
Κανονισμός	regulation, rule(s)	правилник	правилник
Κανονισμός	regulation, rule(s)	устав	устав
Καντήλι	small hanging oil-lamp	кандило	кандило
Κάνω	do	правам	правя
Κάνω	do	вршам	върша
Καπάκι	cover, top, cap	капак	капак, капачка
Καπέλλο	hat	шапка	шапка
Καπετάνιος	captain	капетан	капетан (на корав)
Καπιταλισμός	capitalism	капитализам	капитализъм
Καπιταλιστής	capitalist	капиталист	капиталист
Καπνέμπορος	tobacco merchant	трговец со тутун	търговец на тютюн
Καπνιά	soot	дим	дим
Καπνίζω	smoke	пушам	пуша
Κάπνισμα	smoke, smoking	пушење	пушене
Καπνιστής	smoker	пушач	пушач
Καπνός	tobacco	тутун	тютюн
Κάποιος	anybody, anyone	некој	някой
Κάποτε	once, sometime	некогаш	някога

Κάπου	somewhere	некаде	някъде
Καπρίτσιο	capriccio, caprice, whim	каприц	каприз
Κάπως	somehow	некако	някак
Καραβάνι	caravan	карван	керван
Καραβίδα	crayfish, crawfish	рак	(речен) рак
Καραμέλα	caramel	бонбона	бонбон
Καραμέλα	caramel	карамел	карамел
Καραμπίνα	carabine, carbin	карабина	карабина
Καράτι	carat	карат	карат
Καρβέλι	loaf	леб	хляб
Καρδιά	heart	срце	сърце
Καρδιακός	heart, cardiac	срцев	сърдечен
Καρδιολογία	cardiology	кардиологија	кардиология
Καρδιολόγος	cardiologist	кардиолог	кардиолог
Καρδιοπάθεια	cardiopathy	срцево заболување	сърдечно заболяване
Καρέκλα	chair, seat	стол	стол
Καρκίνος	cancer	рак	рак
Καρμπόν	carbon paper	индиго	индиго
Καρναβάλι	carnival	карневал	карнивал
Καρότο	carrot	морков	морков
Καρπερός	fruitful, fertile	плодороден	плодороден
Καρπός	fruit	плод	плод
Καρποφορία	crop, fruitfulness, bearing	плодност	плодородие
Καρποφορώ	fruit, crop	давам плод	давам плод
Καρτέρι	ambush, wait, lurking place	заседа	засада
Καρτερία	endurance, fortitude, persecerance	трпение	търпение
Καρτερικός	enduring, persevering	трпелив	търпелив
Καρτερώ	emdure, be patient	чекам	чакам
Καρτερώ	emdure, be patient	очекувам	очаквам
Καρύδι	nut, walnut	орев	орех
Καρυδιά	walnut tree	орев	орех
Καρύκευμα	spice, flavouring	поправка	подправка
Κάρφωμα	nailing, riveting	забивање	забиване
Καρφώνω	nail, tack, pin, fix	заковувам	заковавам
Καρχαρίας	shark	ајкула	акула
Κάσα	case, box	саф	сейф
Κάσα	case, box	ковчег	ковчег
Κασέτα	cassette	касета	касета
Κασετίνα	casket, case, box, jewel casket	касетка	касетка
Κασκέτο	cap	качкет	каскет
Κασμίρι	cashmere	кашмир	кашмир
Κασόνι	box, packing case	голема каса	каса
Κασσίτερος	tin, pewter	калај	калай
Καστανιά	chestnut tree	костен	кестен
Κάστανο	chestnut	костен	кестен
Καστανός	brown, chestnut	костенлив	кестеняв
Κάστρο	castle, fortress, citadel, bastion	замок	замък
Καταβολή	paypent, deposit	исплатување	изплащане
Καταβρέχω	sprinkle, souse, soak, drench	намокрувам	намокрям
Καταβροχθίζω	swallow, devour	погласувам	поглъщам
Καταβυθίζω	sink, scuttle a boat	потонувам	потопявам
Καταγής	on the ground	на земјата	на земята
Καταγίνομαι	be ingaged in, go in for, set about	се занимавам	занимавам се
Κάταγμα	fracture	фрактура	фрактура
Καταγραφή	registration, recording, entry	регистрација	регистрация

Καταγραφή	registration, recording, entry	запишување	записване
Καταγράφω	record, register	запишувам	записвам
Καταγράφω	record, register	регистрирам	регистрирам
Καταδέχομαι	deign, condescend	примам	приемам
Καταδίδω	betray, denounce	предавам	предавам
Καταδίδω	betray, denounce	издавам	издавам
Καταδικάζω	condemn, sentence	осудувам	осъждам
Καταδίκη	conviction, sentence	осудување	осъждане
Καταδίκη	conviction, sentence	пресуда	присъда
Κατάδικος	convict	осуден	осъден
Κατάδοση	denunciation	предавство	предаване
Κατάδυση	dive, submerge	потопување	потапяне
Καταδότης	informer, fink, grass, squealer	предавник	предател
Κατάδυση	dive	потопување	потапяне
Κατάθεση (Οικον.)	deposit	блог	блог
Καταιγίδα	[thunder]storm	бура	буря
Κατακαίω	burn up, burn all over	изгорувам	изгарям
Κατακλυσμός	deluge, flood, cataclysm, downpour	потоп	потоп
Κατακλυσμός	deluge, flood, cataclysm, downpour	катаклизма	катаклизъм
Κατάκοιτος	bed-ridden, confirmed to bed	прикован за легло	прикован на легло
Κατακόμβη	catacomb	катакомба	катакомба
Κατακόρυφος	vertical	вертикален	вертикален
Κατάκτηση	conquest, achievement, winning	окупирање	окупация
Κατακτητής	conqueror	окупатор	окупатор
Κατακτώ	conquer, captivate	завладувам	завладявам
Κατακτώ	conquer, captivate	окупирам	окупирам
Καταλαβαίνω	understand	разбирам	разбирам
Καταλαμβάνω	take, seize, occupy	заземам	завземам
Καταλαμβάνω	take, seize, occupy	преземам	заемам
Κατάληψη	taking, conquest, occupation	завладување	завладяване
Κατάληψη	seizure, conquest, occupation	преземање	превземане
Κατάλογος	catalogue, list	каталог	каталог
Κατάλογος	catalogue, list	список	списък
Κατάλοιπο	residue, remnant	остаток	остатък
Κατάλυση	abolition, overthrow	одметнување	отменяване
Καταλύω	abolish, break down	уништувам	унищожавам
Κατάματα	face to face	право во очи	право в очите
Καταμερισμός	allocation, division	распределување	разпределение
Καταμεσήμερο	high noon	попладие	на пладие
Κατάμεστος	overcrowded, jampacked	преполнет	препълнен
Καταναγκασμός	coercion, force, compulsion	принуда	принуда
Καταναλώνω	consume, spend	консумирам	консумирам
Κατανάλωση	consumption	консумација	консумация
Καταναλωτής	consumer	консуматор	консуматор
Κατανέμω	divide, allocate, apportion	распределувам	разпределям
Κατανόηση	comprehension, concemption	разбирање	разбиране
Κατανοητός	comprehensible, understandable	разбирлив	разбираем
Κατανομή	allocation, distridution, division	распределба	разпределяне
Κατανοώ	comprehend, understand	разбирам	разбирам
Κατάντημα	sorry state, wretchedness, misery	положба	положение
Κατάπαυση	cessation, stoppage, termination	прекратување	прекратяване
Καταπιέζω	oppress, tyrannize over, coer	угнетувам	угнетявам
Καταπίεση	oppression, tyranny, coersion	угнетување	угнетяване
Καταπίνω	swallow, gulp down	голтам	гълтам
Καταπληκτικός	amazing, astonishing, stunning	поразителен	поразителен

Κατάπληκτος	amazed, astonished, stunned	поразен	поразен
Κατάπληξη	amazement, astonishment, wonder	изненадување	изненада
Καταπνίγω	suppress, quash, stifle	задушувам	задушавам
Καταπολεμώ	fight, battle, oppose	победувам	побеждавам
Καταποντισμός	sinking, foundering, scuttling	потонување	потопяване
Καταραμένος	cursed, curst, damned, accursed	проклет	проклет
Καταριέμαι	curse, rail at	проколнувам	проклинам
Καταρράκτης	waterfall	водопад	водопад
Καταρρίπτω	bring down, shoot down	соборувам	събарям
Καταρτίζω	set up, form, organize	создавам	съставям
Καταρτίζω	set up, form, organize	образувам	образувам
Κατάρτιση	setting up, formation, organizing	составување	съставяне
Κατάρτιση	setting up, formation, organizing	организирање	организиране
Κατασβύνω	extinguish	згаснувам	загасявам
Κατασκευάζω	make, manufacture	приготвувам	приготовлявам
Κατασκευάζω	make, manufacture	изработувам	изработвам
Κατασκήνωση	camp, camping	логорување	лагеруване
Κατασκηνώνω	camp, encamp, be in camp	логорувам	лагерувам
Κατασκοπεία	espionage, spying	шпионажа	шпионаж
Κατασκοπεία	espionage, spying	разузнавање	разузнаване
Κατασκοπεύω	spy on sb	шпионирам	шпионирам
Κατασκοπεύω	spy on sb	разузнавам	разузнавам
Κατάσκοπος	spy, agent	шпион	шпионин
Κατάσκοπος	spy, agent	разузнавач	разузнавач
Κατάσταση	condition, state	положба	положение
Κατάσταση	condition, state	состојба	състояние
Καταστατικό	statutes, articles of association	статут	статут
Καταστατικό	statutes, articles of association	устав	устав
Καταστροφή	destruction, devastation, ravage	катастрофа	катастрофа
Καταστροφή	destruction, devastation, ravage	разурнување	разрушение
Κατάστρωμα	deck	палуба	палуба
Καταστρώνω	plan (out), lay out, draw up, frame	планирам	планирам
Κατάσχεση	confiscation, seizure, distraint	конфискација	конфискация
Κατάταξη	classification, ranking, grading	класирање	класиране
Κατατρεγμός	persecution, victimization	проследување	преследване
Κατατρέχω	persecute, victimize, harass	гонам	гоня
Κατατρέχω	persecute, victimize, harass	прогонувам	преследвам
Καταφέρνω	manage, contrive, succeed in	успевам	успявам
Καταφρονώ	disdain, scorn, despise	презирам	презирам
Καταφύγιο	shelter, refuge, resort, recourse	скривалиште	скривалище
Καταχραστής	embezzler	злоупотребувач	злоупотребител
Κατάχρηση	abuse, misuse, overuse	злоупотреба	злоупотреба
Καταχωρίζω	record, insert, enter, register	регистрирам	регистрирам
Καταχωρίζω	record, insert, enter, register	впишувам	вписвам
Καταχώριση	record, insert, enter, register	впишување	вписване
Καταχώριση	record, insert, enter, register	регистрација	регистриране
Καταχώριση	record, insert, enter, register	поместување	поместване
Καταψηφίζω	vote against	гласам против	гласувам против
Καταψύχω	refrigerate	замрзнувам	замразявам
Κατεβάζω	down, bring/let/pull/get/set down	намалувам	намалявам
Κατεβάζω	down, bring/let/pull/get/set down	симнувам	снемам
Κατεδάφιση	demolition, pulling down	соборување	събаряне
Κατειλημμένος	engaged, taken, occupied	ангажиран	ангажиран
Κατεργάρης	cunning person, knave, sharper	итрец	хитрец
Κατεργασία	process, working, treatment	обработка	обработка

Κατεργασία	process, working, treatment	преработка	преработка
Κατεύθυνση	direction, side, way	насока	посока
Κατευθύνω	direct, guide, govern, steer, bend	насочувам	насочвам
Κατευνασμός	appeasement, calming down	успокојување	успокоение
Κατέχω	possess, own, have, hold, occupy	владеам	владея
Κατηγόρημα	predicate	обвинение	обвинение
Κατηγορηματικός	categorical, emphatic, decisive	категоричен	категоричен
Κατηγορητήριο	accusation	обвинителен акт	обвинителен акт
Κατηγορία	indictment, accusation, charge	обвинение	обвинение
Κατηγορία	category, class, division	категорија	категория
Κατήγορος	accuser	обвинител	обвинител
Κατηγορούμενος	accused	обвинет	обвиняем
Κατηγορώ	accuse, indict, charge	обвинувам	обвинявам
Κατηφορικός	sloping, downward	стрмен	стръмен
Κάτι	something, anything	нешто	нещо
Κατοίκηση	habitation	живеење	живеене
Κατοικία	residence, dwelling	живеалиште	жилище
Κατοικία	residence, dwelling	куќа	къща
Κατοικίδιος	domestic, domesticated	домашен	домашен
Κάτοικος	inhabitant, dweller	жител	жител
Κατοικώ	inhabit, reside	живеам	живея
Κατονομάζω	name, specify	именувам	наименувам
Κατόρθωμα	achievement, attainment, deed	подвиг	подвиг
Κατόρθωμα	achievement, attainment, deed	постигнување	постижение
Κατορθώνω	succeed in, manage	успевам	успявам
Κατοχή	occupation	окупација	окупация
Κατοχή	ownership, possession	владеење	владение
Κάτοχος	possessor, occupant, occupier	сопственик	собственик
Κατοχυρώνω	fortify, secure, safeguard	осигурувам	осигурявам
Κάτοψη	plan, sectional plan	проекција	проекция
Κατρακύλισμα	tumble, tumbling down	тркалање	търкаляне (надолу)
Κατρακυλώ	tumble, hurtle, rush/leap down	тркалам	търкалям (надолу)
Κατσαβίδι	screw-driver	навртка	отвертка
Κατσάδα	ticking off	строга забелешка	строга забележка
Κατσαδιάζω	scold, blow sb up	карам	карам се
Κατσαρίδα	cockroach	лебарка	хлебарка
Κατσαρόλα	casserole, saucepan	тенџере	тенджера
Κατσαρός	crisp, curly	кадрав	къдрав
Κατσίκα	goat	коза	коза
Κατσούφης	moody, sulky, glum	намуртен	намръщен
Κάτω	down, under, below, beneath	долу	долу
Κατώτατος	lowest	најдолен	найдолен
Κατώτατος	lowest	најнизок	найнисък
Κατώτερος	lower	подолен	подолен
Κατώτερος	lower	понизок	понисък
Κατώφλι	doorstep, threshold	праг	праг
Καύση	burning, combustion	горење	горене
Καύσωνας	heatwave, extreme heat	жега	жега
Καυχιέμαι	boast, brag, swagger	се гордеам	гордея се
Καυτερός	hot, scorching	лут	лют
Καφάσι	crate	кафез	кафез
Καφείνη	caffein	кофеин	кофеин
Καφενείο	coffee-shop	кафеана	кафене
Καφές, ο	coffee	кафе	кафе
Καφετζής	coffee-shop keeper	кафеџија	кафеджия

Καχύποπτος	suspicious	сомнителен	мнителен
Καχυποψία	suspicion, distrust	сомнителност	мнителност
Κάψουλα	capsule	капсула	капсула
Κείμενο	text	текст	текст
Κελαηδώ	chirrup, chirp, warble, sing	чируликам	чуруликам
Κελάρι	cellar	килер	килер
Κελί	cell	ќелија	килия
Κενόδοξος	vain, snob, vainglorious	суетен	суетен
Κενό	vacuum, void, blank	празнина	празноса
Κενό	vacuum, void, blank	вакуум	вакуум
Κενός	empty, vacant, void, blank	празен	празен
Κένταυρος	Centaur	кентаур	кентавър
Κεντρί	sting	остен	остен
Κεντρίζω	prick, sting, goad, spur, prod	убодувам	убождвам
Κεντρικός	central, centre, main, pivotal	централен	централен
Κέντρο	centre	центар	център
Κέντρο	centre	централа	централа
Κεραία	antenna	антена	антена
Κεραμίδα	large tile	ќерамида	керамида
Κεραμική	ceramics	керамика	керамика
Κεραμικός	ceramic	керамички	керамичен
Κεράσι	cherry	креша	череша
Κερασιά	cherry-tree	креша	череша
Κερατάς	cuckold	рогоносец	рогоносец
Κέρατο	horn, antler	рог	рог
Κεραυνός	thunder, thunderbolt	молња	мълния
Κέρδος	profit, gain	печалба	печалба
Κερδοσκοπία	speculation, profiteering	шпекулација	спекулация
Κερδοσκοπικός	speculative, profiteering	шпекулативен	спекулативен
Κερδοσκόπος	speculater, profiteer	шпекулант	спекулант
Κερδοσκοπώ	speculate, profiteer	шпекулирам	спекулирам
Κερί	taper, wax	восок	восък
Κερί	candle	свеќа	свещ
Κέρμα	coin, piece	монета	монета
Κεφάλαιο (βιβλίου)	chapter	глава во книга	глава на книга
Κεφάλαιο (Οικον.)	capital, stock, money, assets	капитал	капитал
Κεφαλαιοκρατία	capitalism	капитализам	капитализъм
Κεφαλαιούχος	capitalist	капиталист	капиталист
Κεφαλή	head, top	глава	глава
Κεφαλόπονος	headache	главоболка	главоболие
Κεφάτος	merry, cheerful	весел	весел
Κέφι	high spirits, cheerfulness, merriment	ќеф	кеф
Κεφτές	meatball	ќофте	кюфте
Κεχρί	millet, birdseed	просо	просо
Κεχριμπαρένιος	amber	килибарен	кехлибарен
Κεχριμπάρι	amber	килибар	кехлибар
Κηδεία	funeral	погребување	погребение
Κηδεύω	bury	погребувам	погребвам
Κήπος	garden	градина	градина
Κηπουρός	gardener	градинар	градинар
Κηροπήγιο	candlestick	свеќник	свещник
Κήρυγμα	sermon, preaching	проповед	проповед
Κήρυκας	preacher, moralizer	проповедник	проповедник
Κηρύττω	declare, proclaim	проповедам	проповядвам
Κήτος	cetacean, seamonster	кит	кит

Κηφήνας	drone	трут	търтей
Κίβδηλος	counterfeit, faked, forged	фалсификуван	фалшив
Κιβώτιο	box, kit, case	сандак	сандък
Κιθάρα	guitar	гитара	китара
Κιθαριστής	guitarist, guitar-player	гитарист	китарист
Κιλό	kilogramme	килограм	килограм, кило
Κίνδυνος	danger, jeopardy, risk	опасност	опасност
Κίνημα	movement, motion, wave	движење	движение
Κινηματογράφος	cinema, movies	кино	кино, кинематограф
Κίνηση	movement, motion	движење	движение
Κινητήρας	motor, engine	двигател	двигател
Κινητήρας	motor, engine	мотор	мотор
Κινητοποίηση	mobilization, rally	мобилизирање	мобилизация
Κινητοποίηση	mobilization, rally	раздвижување	задвижване
Κινητοποιώ	mobilize, activate	раздвижувам	задвижвам
Κινητοποιώ	mobilize, activate	мобилизирам	мобилизирам
Κινητός	mobile, movable	подвижен	подвижен
Κίνητρο	motive, stimulus, incentive	мотив	мотив
Κινώ	move, set out, start, set off	движам	движа
Κιόλας	already	веќе	вече
Κιόλας	already	дури	дори
Κισσός	ivy	бршлен	бръшлян
Κιτρινίζω	become yellow	пожолтувам	пожълтявам
Κίτρινος	yellow	жолт	жълт
Κλάδεμα	pruning, lopping	кастрење	кастрене
Κλαίω	cry, weep	плачам	плача
Κλαίω	cry, weep	оплакувам	оплаквам
Κλάμμα	cry, weeping	плач	плач
Κλαρίνο	clarinet	кларинет	кларнет
Κλασικός	classical	класичен	класически
Κλάσμα (Μαθημ.)	fraction	дропка	дроб
Κλαψιάρης	grizzler, sniveler	плачко	плачлъо, плачлив
Κλέβω	steal, rob, thieve	крадам	крада
Κλειδαράς	locksmith	клучар	ключар
Κλειδαριά	lock	клучарка	ключарка
Κλειδί (**κληΐς**)	key	клуч	ключ
Κλείδωμα	locking	заклучување	заключуване
Κλειδώνω	lock	заклучувам	заключвам
Κλείνω	close, shut	затворам	затварям
Κλείσιμο	close, closure	затворање	затваряне
Κλειστός (κλεισμένος)	closed, locked	затворен	затворен
Κλέφτης	thief, pilferer	крадец	крадец
Κλεψιά	theft, stealing	кражба	кражба
Κλήμα	vine	лоза	лоза
Κληματαριά	vine arbour, bower	лозница	лозница
Κληματόφυλλο	vine leaf	лозов лист	лозов лист
Κληρικός	ecclesiastic, cleric, clergyman	свештенички	свещенически
Κληρονομιά	legacy, heritage, succession	наследство	наследство
Κληρονομικότητα	heredity	наследност	наследственост
Κληρονόμος	heir	наследник	наследник
Κληρονομώ	inherit from	наследувам	наследявам
Κλήση	summons, subpoena	повикување	повикване
Κλήση	summons, subpoena	покана	покана
Κλίβανος	furnace, oven, kiln	парен котел	парен котел
Κλίμα	climate	клима	климат

Κλίμακα	scale, ladder	скала	скала
Κλινική	clinic	клиника	клиника
Κλινικός	clinical	клинички	клинически
Κλινοσκέπασμα	blanket	покривка за легло	покривало за легло
Κλίνω	incline, bow, slope, slant	наведнувам	навеждам (се)
Κλίση	incline, inclination, slope, cant, rake	наведнување	навеждане
Κλονίζω	shake, unsettle, waver,falter, reel	растресувам	разтърсвам
Κλοπή	theft, stealing	кражба	кражба
Κλοπιμαίος	stolen	украден	краден
Κλωτσώ	kick, boot	ритам	ритам
Κλωσσώ	brood, sit on, hatch	матам јајца	мътя яйца
Κλουβί	cage	кафез	кафез
Κλώνος (κλωνάρι)	branch	клон	клон, клонче
Κλωσόπουλο	chick	пиленце	пиленце
Κλωστή	thread, yarn, fibre	конец	конец
Κνήμη	leg, shank	прасе	прасец
Κόβω	cut	касам	късам
Κοιλάδα	valley	долина	долина
Κοιλόπονος	bellyache, tummy-ache	стомачна болка	стомашна болка
Κοίλος	hollow	празен	празен
Κοιλότητα	hollowness	вдлабнатина	вдлъбнатина
Κοιμητήριο	cemetery, graveyard	гробишта	гробище
Κοιμίζω	put sb to bed	приспивам	приспивам
Κοιμισμένος	asleep, sleeping	заспан	заспал
Κοιμούμαι	sleep, be asleep	спијам	спя, заспивам
Κοινό	public	општество	общественост
Κοινοβουλευτικός	parliamentary	парламентарен	парламентарен
Κοινοβούλιο	parliament	парламент	парламент
Κοινολογώ	publisize, give away	разгласувам	разгласявам
Κοινοποίηση	announcement, notification	соопшстение	съобщение
Κοινοποίηση	announcement, notification	известување	известие
Κοινός	public, common	општ	общ
Κοινότητα	community	селска општина	селска община
Κοινωνία	society, the people	општество	общество
Κοινωνικός	social, gregarious	општествен	обществен
Κοινωνιολογία	sociology	социологија	социология
Κοινωνιολόγος	sociologist	социолог	социолог
Κοινωφελής	public benefit	општополезен	общополезен
Κοιτάζω	look at	гледам	гледам
Κόκ(κ)αλο	bone	коска	кост
Κοκκινάδα	redness, blush	руменило	руменина
Κοκκινάδα	redness, blush	црвенило	червенина
Κοκκινογούλι	beetroot	црвено цвекло	червено цвекло
Κόκκινος	red	црвен	червен
Κόκκος	speck, grain	зрно	зърно
Κόκορας	cock, rooster	петел	петел
Κόλακας	flatterer, adulator	ласкавец	ласкател
Κολακεύω	flatter	ласкам	лаская
Κόλαση	hell, inferno	пекол	пъкъл
Κολ(λ)έγιο	college	колеж	колеж
Κολικός	colic	колика	колики
Κόλλα	glue, gum, paste	лепило	лепило
Κολλώ	glue, gum, paste	лепам	лепя
Κολλώ	glue, gum, paste	се заразувам	заразявам (се)
Κολοκύθα	pumpkin	тиква	тиква

Κολοσσός	colossus	колос	колос
Κόλπο	trick	итрина	хитрина
Κόλπος	gulf, bay	залив	залив
Κόλπος	gulf, bay	пазува	пазва
Κολυμβητής	swimmer	пливац	плувец
Κολύμπι	swimming	пливање	плуване
Κολυμπώ	swim	пливам	плувам
Κόμης	count	гроф	граф
Κομήτης	comet	комета	комета
Κόμμα (Πολιτική)	party	партија	партия
Κομμάτι	piece, fragment, part	парче	парче
Κομματικός	partisan, party	партиски	партиен
Κομμουνισμός	communism	комунизам	комунизъм
Κομμουνιστής	communist	комунист	комунист
Κόμμωση	hair-dressing, hair-style, hair-do	фризирање	фризура
Κομμωτήριο	hair-dresser's	фризерски салон	фризьорски салон
Κομμωτής	hair-dresser	фризер	фризьор
Κομμώτρια	hair-dresser	фризерка	фризьорка
Κομπλιμέντο	compliment	комплимент	комплимент
Κομπολόγι	chaplet	бројаница	броеница
Κομπόστα	compote, preserve, stewed fruit	компот	компот
Κομψός	elegant, stylish	елегантен	елегантен
Κομψότητα	elegancy, refinement	елеганција	елегантност
Κονσέρβα	tin, can	конзерва	консерва
Κονσέρτο	concert	концерт	концерт
Κοντά	near, beside, close	наблизу	наблизо
Κοντάρι (ακόντιο)	spear, lance	копје	копие
Κοντός	short	низок	нисък
Κοντός	short	кус	къс
Κοντύλι	slate pencil	калем	калем
Κοπάδι	flock, herd	стадо	стадо
Κοπέλα	girl	девојка	девойка
Κοπέλα	girl	мома	момиче
Κοπή	cutting	сечење	сечение
Κόπος	fatigue, tiredness, toil, pains, exertion	труд	труд
Κόπος	fatigue, tiredness, toil, pains, exertion	замор	умора
Κόπτης (κόφτης)	cutter	кројач	крояч
Κόρακας	raven	гавран	гарван
Κορδέλα	band, tape,ribbon	панделка	панделка
Κόρη	girl, maiden	ќерка	дъщеря
Κορμί	body, figure, trunk	тело	тяло
Κορνίζα	cornice, frame	корниз	корниз
Κορυφή	top, summit, peak	врв	връх
Κορυφώνω	culminate	издигам	издигам
Κορώνα (στέμμα)	crown	круна	корона
Κόσκινο (σήστρον, σήττα)	sieve,screen, riddle	сито	сито
Κόσκινο (σήστρον, σήττα)	sieve,screen, riddle	решето	решето
Κόσμημα	jewel, ornament	накит	накит
Κόσμημα	jewel, ornament	украс	украшение
Κοσμήτορας	dean, doctor	декан	декан
Κοσμικός	cosmic	светски	светски
Κοσμικός	cosmic	световен	световен
Κοσμογονία	cosmogony	космогонија	космогония
Κοσμογραφία	cosmography	космографија	космография
Κοσμοπολίτης	cosmopolite, cosmopolitan	космополит	космополит

Κόσμος	cosmos, world, universe, earth	свет	свят
Κόσμος	people, world, society	народ	народ
Κοσμώ	adorn, decorate	украсувам	украсявам
Κοστούμι	suit	костум	костюм
Κότα	hen	кокошка	кокошка
Κοτέτσι	hencoop	кокошарник	кокошарник
Κοτόπουλο	chiken	пиле	пиле
Κοτσίδα	tress, pigtail, braid	плетенка	плитка
Κόσσυφος (κότσυφας, κοτσύφι)	blackbird	кос	кос
Κουβαλητής	carrier	носач	носач
Κουβαλώ	carry, bear	носам	нося
Κουβαλώ	carry, bear	пренисувам	пренасям
Κουβαλώ	carry, bear	донесувам	донасям
Κουβάς	bucket	кофа	кофа
Κουβέντα	talk, chat, conversation	разговор	разговор
Κουβεντιάζω	talk, chat, speak	разговарам	разговарям
Κουζίνα	kitchen	кујна	кухня
Κουκκίδα	dot, spot	точка	точка
Κούκκος	cuckoo	кукавица	кукувица
Κούκλα	doll	кукла	кукла
Κουκούλα	cowl	качулка	качулка
Κουκουνάρι	pine cone	шишарка	шишарка
Κουλλός	handless	сакат	сакат
Κουλούρι	roll	ѓеврек	геврек
Κουμαντάρω	command, manage, handle	командувам	командвам
Κουμπάρα	maid of honor	кума	кума
Κουμπάρος	best man	кум	кум
Κουμπί	button	копче	копче
Κουμπώνω	button up	закопчувам	закопчавам
Κούνημα	movement, shake	лулање	люлене
Κούνημα	movement, shake	клатење	клатене
Κούνια	cradle, cot	лулка	люлка
Κουνιάδα (**γαλόως**)	sister in law	золва	зълва
Κουνιάδος (**δαήρ**, γυναικάδελφος)	brother in law	девер	девер
Κουνιάδος (γυναικάδελφος)	brother in law	шура	шурей
Κούπα (χαρτιά)	hearts	куп	купа
Κουπί	oar	гребло	гребло
Κουράζω	tire, weary	изморувам	изморявам
Κουραμπιές	sugared bun	гурабија	курабия
Κούραση	tiredness, fatigue	замор	умора
Κουραστικός	tiring, fatiguing	изморувачки	изморителен
Κουρδίζω	wind up	навивам	навивам
Κούρεμα	haircut	стрижење	стригане
Κουρείο	barber’s shop	берберница	бръснарница
Κουρεύω	cut sd’s hair	стрижам	стрижа
Κουρεύω	cut sd’s hair	потстрижувам	подстригвам
Κουρσάρος	pirate, corsair, hussar	пират	пират
Κουρσάρος	pirate, corsair, hussar	гусар	корсар
Κουρτίνα	curtain	завеса	завеса
Κουτάλι	spoon	лажица	лъжица
Κουταμάρα	stupidity, slowness	глупост	глупост
Κούτελο	forehead	чело	чело
Κουτί (κυτίο, κασσέλα, κάσα)	box, case	кутија	кутия
Κουτός	dull, thick, slow, silly, dense	глупав	глупав
Κουτός	dull, thick, slow, silly, dense	наивен	наивен

Κουτσαίνω	limp	куцам	куцам
Κουτσός	lame, limping	куц	куц
Κούφιος	hollow, sunken	празен	празен
Κουφός	deaf	глув	глух
Κούφωμα	hollow(ness), cavity	празнина	празнина
Κοφτερός	sharp, keen	остар	остър
Κόφινος (κοφίνι)	basket, pannier,	кош, кошница	кошница
Κοχλάζω	boil, bubble,	вријам	вря
Κοχύλι	conch	черепка	черупка
Κόψη	edge	кројка	кройка
Κράμα	mixture, alloy, amalgam	сплав	сплав
Κρανίο	skull	череп	череп
Κράνος	helmet	шлем	шлем
Κράση	temperament, physique	темперамент	темперамент
Κρασί (οίνος)	wine	вино	вино
Κρασοπότηρο	wine glass	часа за вино	винена чаша
Κράσπεδο	curb, kerb	раб	ръб
Κρατήρ (κρατήρας)	crater	кратер	кратер
Κράτηση	keeping, retention	задержување	задържане
Κρατικός	state, government	државен	държавен
Κράτος	state	држава	държава
Κρατώ	keep, hold, maintain	држам	държа
Κρατώ (υπερισχύω)	dominate, prevail, reign, rule	господарам	господствувам
Κραυγάζω	shout, clamour	викам	викам
Κραυγή	cry, shout, call, yell	викот	вик
Κραυγή	cry, shout, call, yell	крик	крясък
Κράχτης	crier	викач	викач
Κρέας	meat, flesh	месо	месо
Κρεβάτι (κράββατος)	bed	кревет	креват
Κρεβάτι (κράββατος)	bed	легло	легло
Κρεβατοκάμαρα	bedroom	спална	спалня
Κρέμα	crème	крем	крем
Κρέμα	crème	кајмак	каймак
Κρεμάλα	gallows, gibbet	бесилка	весилка
Κρέμασμα	hanging up	обесување	обесване
Κρεμασμένος	hanged	обесен	обесен
Κρεμασμένος	hooked	закакачен	закачен
Κρεμάστρα	peg, hook	закачалка	закачалка
Κρεμμύδι (κρόμμυον)	onion	кромид	кромид
Κρέμομαι	be suspended	висам	вися
Κρεμώ	hang, suspend	закачувам	закачвам
Κρεμώ	hang, suspend	обесувам	обесвам
Κρεοπωλείο	butcher’s shop	месарница	месарница
Κρεοπώλης	butcher	месар	месар
Κρησφύγετο	retreat, hideout, hideaway	скивалиште	скивалище
Κριάρι	ram	овен	овен
Κρίκος	ring	обрач	обръч
Κρίμα	sin, trespass, wrongdoing, pitty	жално	жалко
Κρίνο(ς)	lily	крин	крин
Κρίνω	judge	проценувам	проценявам
Κρίνω	judge	судам	съдя
Κρίσιμος	critical, crucial	критичен	критичен
Κρισιμότητα	seriousness, gravity	критична положба	критичност
Κριτής	judge, critic	судија	съдия
Κριτήριο	criterion	критериум	критерий

Κριτική	criticism	критика	критика
Κροκόδειλος	crocodile	крокодил	крокодил
Κρόκος (φυτό)	crocus, saffron	жолчка	жълтък
Κρόταφος	temple	слепо око	слепоочие
Κρότος	knock, noise, sound	шум	шум
Κρούση	knock	удирање	удряне
Κρούσμα (Ιατρική)	case	случај	случай
Κρούστα (κόρα)	crust	кора	кора
Κρούστα (τραύμα)	crust	коричка	коричка
Κρούω	strike, hit, pelt, chime	чукам	чукам
Κρούω (κτυπώ, **οτρύνω**)	strike, hit, pelt, chime	удирам	удрям
Κρυάδα	cold(ness), chill(ness)	лад	хладина
Κρύβω	hide, secrete	кријам	крия
Κρύβω	hide, secrete	сокривам	скривам
Κρύο	cold	студ	студ
Κρυολόγημα	clod, chill	настинка	настинка
Κρυολογώ	catch a cold	настинувам	настивам
Κρυοπάγημα	frostbite	замрзнување	замръзване
Κρύος	cold, chilly	студен	студен
Κρυπτογραφία	cypher, cryptography	криптографија	криптография
Κρυστάλλινος	crystal	кристален	кристален
Κρύσταλλο	crystal, icicle	кристал	кристал
Κρυσταλλώνω	crystalize	кристализирам	кристализирам
Κρυφά	secretly, stealthily	скриено	скрито
Κρυφά	secretly, stealthily	тајно	тайно
Κρυφός	secret, concealed	таен	таен
Κρυφός	secret, concealed	скриен	скрит
Κρύψιμο	secretion, hiding, concealment	сокривање	скриване
Κρύψιμο	secretion, hiding, concealment	криење	криене
Κρυψώνας	hideaway, hiding place	скривалиште	скривалище
Κτήμα	possession	имот	имот
Κτηνίατρος	veterinarian	ветеринар	ветеринарен лекар
Κτήνος	animal, beast	животно	животно
Κτηνωδία	bestiality, brutality, beastliness	сверство	зверство
Κτίζω	build, build up, make, create	градам	изграждам
Κτίζω	build, build up, make, create	создавам	създавам
Κτίριο	building, premises	зграда	сграда
Κτύπημα	blow, knock, stroke, hit, pelt	удар	удар
Κτύπημα (**τύκισμα**)	blow, knock, stroke	чукање	чукане
Κτυπώ (**τυκίζω**, πελεκάω)	strike, hit, pelt, chime	чукам	чукам
Κυβερνήτης	leader, ruler, governor	управител	управник
Κυβερνώ	govern, command	управувам	управлявам
Κύβος	cube	куб	куб
Κύηση	pregnancy, gestation	бременост	бременност
Κυκλάμινο	cyclamen	циклама	циклама
Κύκλος	cycle, circle, ring	круг	кръг
Κύκλος	cycle, circle, ring	циклус	цикъл
Κυκλοφορία	circulation, traffic	циркулација	циркулация
Κυκλοφορώ	circulate, get about	се движам	движа се
Κυκλοφορώ	propagate, disseminate	се распространувам	разпространявам
Κυκλών (Κυκλώνας)	cyclone	циклон	циклон
Κυκλώνω	encircle, surround, close in	оградувам	ограждам
Κυκλώνω	encircle, surround, close in	опкружувам	обкръжавам
Κύκνος	swan, cob, cygnet	лебед	лебед
Κυλινδρικός	cylindrical	цилиндричен	цилиндричен

Κύλινδρος	cylinder	цилиндар	цилиндър
Κυλώ	trundle, roll	тркалам	търкалям
Κυμαίνομαι	waver, vacillate, oscillate	се бранувам	вълнувам се
Κυνηγετικός	hunt(ing), shotting	ловец	ловен
Κυνήγι	hunting, shooting	лов	лов
Κυνηγός	hunter, shooting	ловец	ловец
Κυνηγώ	hunt, shoot	ловам	ловувам
Κυνηγώ	hunt, shoot	гонам	гоня
Κυπάρισσος (κυπαρίσσι)	cypress	кипарис	кипарис
Κυρία	lady, mistress	госпоѓа	госпожа
Κυριακή	Sunday	недела	неделя
Κυριαρχία	domination, supremacy	господарење	господство
Κυρίαρχος	sovereign, ruling	господар	господствуващ
Κυριαρχώ	dominate, govern, rule	господарам	господствувам
Κυριαρχώ	dominate, govern, rule	господарам	господствам
Κυριαρχώ	dominate, govern, rule	владеам	властвам
Κυριεύω	conquer, capture	завладувам	завладявам
Κύριος	master, lord, gentleman	господин	господин
Κύριος (επίθ.	chief, main, prime, principal, leading	главен	главен
Κυριότης	property, ownership	сопственост	собственост
Κύρος	authority, prestige	авторитет	авторитет
Κυρτός	curved	крив	крив
Κυρώνω	ratify, confirm, legalize	утврдувам	утвърждавам
Κύστη	cyst	циста	киста
Κύτταρο	cell, cellule	клетка	клетка
Κύων (σκυλί)	dog	куче	куче, пес
Κώδικας (κώδιξ)	code, codex	код	код, кодекс
Κώλος	bum, arse	задник	задник
Κώλυμα	impediment, obstacle, handicap	пречка	пречка
Κωλώνω	baulk, shrink	се враќам назад	връщам се назад
Κωμικός (επίθ.)	comical, funny	комичен	комичен
Κωμικός (επίθ.)	comical, funny	смешен	смешен
Κωμικοτραγικός	tragi-comic	трагикомичен	трагикокомичен
Κωμόπολη	small market town	гратче	градче
Κωμωδία	comedy	комедија	комедия
Κώνος	cone	конус	конус
Λάβα	lava	лава	лава
Λαβύρινθος	labyrinth	лабиринт	лабиринт
Λαβώνω	wound, injure	ранувам	ранявам
Λαγός	hare	див зајак	див заек
Λάδι	oil	јејтин	зехтин
Λάδι	oil	масло	масло
Λαδομπογιά	oil-paint, oil-colour	маслени бои	маслена боя
Λαδώνω	oil	замастувам	намазвам
Λαθεύω	be mistaken	грешам	греша
Λάθος	mistake, errorslip, fault	грешка	грешка
Λαϊκός	popular	народен	народен
Λαιμαργία	gluttony, voracity, greediness	ненаситност	ненаситност
Λαίμαργος	gluttonous, piggish, greedy	ненаситен	ненаситен
Λαιμητόμος	guillotine	гилотина	гилотина
Λαιμός	neck, throat	грло	гърло
Λαιμός	neck, throat	врат	врат
Λάκκος	pit, hole, grave	ров	ров
Λάκκος	pit, hole, grave	јама	яма
Λακωνικός	brief	лаконски	лаконичен

Λαλιά (ομιλία)	speech, voice	говор	говор
Λαλιά	speech, voice	глас	глас
Λαλιά	speech, voice	звук	звук
Λαμβάνω	obtain	земам	вземам
Λάμια	ogress, ghoul	ламја	ламя
Λάμπα (λαμπτήρας)	lamp, bulb	ламба	лампа
Λαμπάδα	taper, torch	факел	факел
Λαμπάδα	taper, torch	свеќа	(голяма) свещ
Λαμπαδιάζω	blaze	пламтам	пламтя
Λαμπερός	bright	светол	светъл
Λαμπερός	bright	блескав	бляскав
Λαμποκοπώ	twinkle	светам	светя
Λαμποκοπώ	twinkle	блескам	блестя
Λαμπρή	Easter	Великден	Великден
Λαμπριάτικος	Easter	великденски	великденски
Λαμπρός	pearlescent	осветлен	светъл
Λάμπω	shine, blaze	блескам	блестя
Λάμψη	shine, flash, sparkle	блесок	блясък
Λαογραφία	folklore	фолклор	фолклор
Λαοκρατία	government by the people	народна власт	народна власт
Λαοκρατία	government by the people	народна власт	народовластие
Λαός	people, crowd, mass	народ	народ
Λαπάς	pap, boiled rice	каша	каша
Λαρδί	lard	сланина	сланина
Λάρυγξ (λάρυγγας)	neck, throat	грло	гърло
Λαρυγγίτις	laryngitis	ларингитис	ларингит
Λασκάρω	loosen	олабавувам	охлабвам
Λασκάρω	loosen	отпуштам	отпускам
Λάσο	lariat	ласо	ласо
Λάσπη	mud, slime, ooze	кал	кал
Λάστιχο	rubber	каучук	каучук
Λάστιχο	rubber	гума	гума
Λάστιχο	rubber	ластик	ластик
Λατινικός	latin, roman	латински	латински
Λατομείο	stone-pit, quarry	каменолом	каменна кариера
Λατρεία	worship, idolatry, adoration	обожавање	обожаване
Λατρεία	worship, idolatry, adoration	култ	култ
Λατρευτός	beloved, adored	обожаван	обожаван
Λατρεύω	belove, adore	обожавам	обожавам
Λάτρης	adorer	обожавач	обожател
Λάτρης	adorer	полоник	поклонник
Λαχανικό	vegetable, greens, herbs	зеленчук	зеленчук
Λάχανο	lettuce	зелка	зеле
Λαχείο	lottery, raffle	лотарија	лотария
Λαχτάρα	eagerness, longing, craving	копнеж	копнеж
Λαχταρώ	desire	копнеам	копнея
Λέαινα	lioness	лавица	лъвица
Λεβάντα	lavender	лаванда	лавандула
Λεβέντης	fine/upstanding man	јунак	юнак
Λέβητας	cauldron, copper, boiler	казан	казан
Λέβητας	cauldron, copper, boiler	котел	котел
Λέγω	say, tell	кажувам	казвам
Λέγω	say, tell	говорам	говоря
Λέγω	say, tell	читам	считам, смятам
Λείπω	be absent	отсуствувам	отсъствам

Λειτουργία	action	работа	работа
Λειτουργία	action	дејствување	действие
Λειτουργός	functionary, official	служител	служител
Λειτουργώ	function	работам	работя
Λειτουργώ	function	дејствувам	действам
Λείψανο	corpse, mortal remains	остаток	остатъци
Λεκάνη (λεγένι)	wash basin, wash- stand	леген	леген
Λεμονάδα	lemonade	лимонада	лимонада
Λεμόνι	lemon	лимон	лимон
Λεμονιά	lemon-tree	лимон	лимон
Λεξικό	dictionary	речник	речник
Λεξικογράφος	lexicographer	лексикограф	лексикограф
Λέοντας	lion	лав	лъв
Λεοπάρδαλη	leopard	леопард	леопард
Λέπι	squama	лушпа	люспа
Λεπίδα	blade	острица	острие
Λεπτά (χρήματα)	money	пари	пари
Λεπταίνω	get thinner	истенчувам	изтънявам
Λεπτό	minute	минута	минута
Λεπτοκαμωμένος	slightly-built	нежен	нежен
Λεπτομέρεια	detail	подробност	подробност
Λεπτομερής	detailed, circumstantial, itemized	подробен	подробен
Λεπτομερής	detailed, circumstantial, itemized	детален	детайлен
Λεπτός	slim	слаб	слаб
Λεπτός	slim	тенок	тънък
Λεπτός	fine, elegant	фин	фин
Λέσχη	club	клуб	клуб
Λευκαίνω	bleach, whiten, turn white	белам	белосвам, избелвам
Λευκαίνω	bleach, whiten, turn white	избелувам	избелявам
Λευκός	white	бел	бял
Λεύκωμα (Ιατρική)	leucoma	албумин	албумин
Λεωφορείο	bus, omnibus	автобус	автобус
Λεωφόρος	boulevard, avenue	булевар	булвард
Λήγω	end, terminate, expire, run out	завршувам	свършвам
Λήθαργος	lethargy, torpor	летаргија	летаргия
Λήθη	Lethe, forgetfulness, oblivion	заборав	забрава
Λήξη	end, termination, close, expiry	крај	край
Λήξη	end, termination, close, expiry	завршок	завършек
Λησμονώ	forget, unlearn	заборавам	забравям
Ληστεία	robbery, robbing, holdup	грабеж	грабеж
Ληστεύω	rob, mug, hold up, stick up	грабам	ограбвам
Ληστεύω	rob, mug, hold up, stick up	крадам	крада
Ληστής	robber, bandit	крадец	крадец
Λήψη	taking	земање	вземане
Λιανός (λιγνός)	thin	тенок	тънък
Λιβάδι	lawn	пасиште	пасбище
Λιβάδι	lawn	ливада	ливада
Λιβανίζω	incense	кадам со темјан	кадя с тамян
Λιγάκι	trifle	малечко	малко
Λιγνίτης	lignite, brown coal	лигнит	лигнит
Λιγνός	thin	слаб	слаб
Λίγος	little, scant, few	мал	малък
Λιγοστεύω	decrease, diminish, reduce	намалувам	намалявам
Λιγοστεύω	decrease, diminish, cut down	смалувам	смалявам
Λίθος	stone	камен	камък

Λίκνο	cradle, cot, crib	лулка	люлка
Λίμα	nail file	пила	пила
Λιμάνι	port	пристаниште	пристанище
Λιμάρω	file, rasp	пилам	пиля
Λιμεναρχείο	port authority	управа на пристаништето	пристанищно управление
Λιμενικός	port	пристаништен	пристанищен
Λίμνη	lake, pool, pond	езеро	езеро
Λιμός	starvation, famine	глад	глад
Λιμπρέτο	libretto	либрето	либрето
Λινάρι	flax	лен	лен
Λινό	lax	ленен платно	ленен плат
Λινός	lax	ленен	ленен
Λιοντάρι	lion	лав	лъв
Λιποτάκτης	defector	дезертер	дезертьор
Λιποτακτώ	defect	дезертирам	дезертирам
Λίστα	list, catalogue	листа, мени	листа, списък
Λιτανεία	litany, procession	литанија	литания
Λιτός	frugal, spare, austere, temperate	беден	беден
Λιτότητα	frugality, abstemiousness, austerity	беда	бедност
Λίτρο	litre	литар	литър
Λογαριάζω	consider, regard, count, figure	сметам	смятам
Λογαριάζω	consider, regard, count, figure	пресметувам	пресмятам
Λογαριασμός	account	сметка	сметка
Λογική	logic	логика	логика
Λογική	logic	разум	разум
Λογικός	logical, rational, reasonable	логичен	логичен
Λογικός	rational, intelligent	разумен	разумен
Λογιστής	account	сметководител	счетоводител
Λογοδοτώ	account for	давам отчет	давам отчет
Λογοκρίνω	censor	цензурирам	цензурирам
Λογοκρισία	censorship	цензура	цензура
Λογομαχία	controversy, argument, dispute	дискусија	дискусия
Λογομαχώ	quibble	дискутирам	дискутирам
Λόγος	speech	говор	говор
Λόγος	speech	причина	причина
Λογοτέχνης	litterateur, literary man	литерат	литератор
Λογοτεχνία	literature	литература	литература
Λόγω (ένεκα)	by virtue of	поради	поради
Λοίμωξη	infection	заразување	заразяване
Λοίμωξη	infection	зараза	зараза
Λοίμωξη (μόλυνση)	infection	инфекција	инфекция
Λοιπόν	well	и така	и така
Λοιπόν	well	значи	значи
Λοιπός	remaining	останал	останал
Λοξός	slanting, sloping, eccentric, odd	крив	крив
Λόρδος	lord	лорд	лорд
Λοστός	crowbar, iron bar	лост	лост
Λούζομαι	bathe, shampoo	се мијам	мня се
Λούζομαι	bathe, shampoo	се капам	къпя се
Λούζω	shampoo, bathe	мијам	мня
Λούζω	shampoo, bathe	капам	къпя
Λουκούμι	turkish delight	локум	локум
Λουλούδι	flower	цвет	цвет
Λουρί	strap, belt, band	колан	колан
Λουρί	strap, belt, band	ремен	ремък

Λουρίδα	strap	лента	лента
Λούσιμο	shampoo, bath	капење	къпане
Λούσιμο	shampoo, bath	миење	миене
Λουτρό	bathroom, lavatory	бања	баня
Λοχαγός	captain	капетан	капитан
Λυγαριά	osier	врба	върба
Λυγμός	sob	редење	ридание
Λύκος	wolf	волк	вълк
Λυμαίνομαι	infest, ravage, overrun	опустошувам	опустошавам
Λύνω (λύω)	undo, untie, unfasten, release	разрешувам	разрешавам
Λύνω (πρόβλημα)	solve, unravel, work out	разврзувам	развързвам
Λύπη	pain, sorrow, sadness, grief	сожалување	съжаление
Λύπη (οδύνη)	pain, sorrow, sadness, grief	болка	болка
Λυπητερός	sad, sorrowful, distressed	тажен, натажен	тъжен
Λυπώ	afflict	натажувам	наскърбявам
Λύρα (Μουσική)	lyre	лира	лира
Λυρικός	lyric	лирски	лиричен
Λύση (απόφαση)	decision	решение	решение
Λύση	denouement, solution, outcome	разврска	развързване
Λύσσα	fury, rage, fierceness	бес	бяс
Λυσσάω (λυσσώ)	rage, enrage, be mad	побеснувам	побесявам
Λυτός	loose, undone, untied	разврзан	развързан
Λυτός	loose, undone, untied	отврзан	отвързан
Λύτρα	ransom	откуп	откуп
Λυτρώνω	ransom, redeem, free	откупувам	откупвам
Λυτρώνω	ransom, redeem, free	ослободувам	освобождавам
Λύω (λύνω)	undo, untie, unfasten, release	разрешувам	решавам
Μα	but	но, ама	но, ама
Μαγεία	magic	магија	магия
Μαγεία	magic, witchcraft	волшепство	вълшебство
Μάγειρας	cook, chef	готвач	готвач
Μαγειρείο	kitchen	кујна	кухня
Μαγείρεμα	cook	готвење	готвене
Μαγειρεύω	cook	готвам	готвя
Μαγειρική	cooking, cookery	готварско искуство	готварство изкуство
Μαγείρισσα	cook	готвачка	готвачка
Μαγικός	magic, magical	волшебен	вълшебен
Μάγκας	street- urchin, street-arab	итрец	хитрец
Μαγκούρα	crook, heavy-stick	тојага	тояга
Μαγνήτης	magnet	магнет	магнит
Μαγνητίζω	magnetize	магнетизирам	магнетизирам
Μάγος	magician	маг	маг
Μαδέρι	beam, joist, plank	талпа	талпа
Μάδημα	depilation, moult	скубење	скубене
Μαδώ	pluck	скубам	скубя, оскубвам
Μάζα	mass	маса	маса
Μάζεμα	collection, gathering, picking	собирање	събиране
Μαζεύω	collect, gather	собирам	събирам
Μαζί (ομού)	together	заедно	заедно
Μαθαίνω	learn, get to know	обучувам	обучавам
Μαθαίνω	learn, get to know	учам	уча (се)
Μαθηματικά	mathematics	математика	математика
Μαθηματικός (επίθ.)	mathematical	математички	математически
Μάθηση	learning, instruction	учење	учение
Μαθητευόμενος	trainee	чирак	чирак

Μαθητής	pupil, schoolboy	ученик	ученик
Μαθήτρια	pupil, schoolgirl	ученичка	ученичка
Μαίανδρος	meander,	меандер	меандър
Μαιευτήρας	obstetrician	акушер	акушер
Μαϊμού	monkey	мајмун	маймуна
Μακάριος	happy, fortunate, blissfull	блажен	блажен
Μακαριότητα	blessedness	блаженство	блаженство
Μακαρίτης	late, deceased	покојник	покойник
Μακαρόνι	spaggetti, macaroni	макарони	макарони
Μακεδονία	Macedonia	Македонија	Македония
Μακεδονικός	Macedonian	Македонски	Македонски
Μακεδών	Macedonian	Македонец	Македонец
Μακραίνω	lengthen, extend	удолжувам	удължавам
Μακριά	far, afar, far away/off	далеку	далече
Μακρινός	remote, far, faraway, distant	далечен	далечен
Μακρινός	remote, distant	оддалечен	отдалечен
Μακροπρόθεσμος	lengt-term, long-range	долгорочен	дългосрочен
Μάκρος	length	должина	дължина
Μακροχρόνιος	long standing, age-long	долгогодишен	дългогодишен
Μακρύς	long, lengthy	долг	дълъг
Μαλακός	soft, tender, smooth, mild, gentle	мек	мек
Μαλακώνω	make soft, soften (up)	омекнувам	омекотявам
Μαλακώνω	make soft, soften (up)	смекнувам	смекчавам
Μάλαμα	gold	злато	злато
Μαλλί	hair	волна	вълна
Μαλλιά (κόττη, κόσσα)	hair	коса	коса
Μάλλινος	woolen, wolly	волнен	вълнен
Μάλλον	rather, better	повеќе	повече
Μάλλον	rather, better	побрзо	подобре
Μαλώνω	scold, tell off, jump on	се карам	карам се
Μαμά	mamma, mammy	мама	мама
Μαμή	midwife	акушерка	акушерка
Μάμμη	grandmother	баба	баба
Μαμούθ	mammoth	мамут	мамут
Μαμούνι	insect	бубичка	буболечка
Μάνα	mother	мајка	майка
Μανία	mania, madness	манија	мания
Μανίκι	sleeve	ракав	ръкав
Μανιτάρι	mushroom	гава	гъба
Μανιώδης	inveterate, maniacal	бесен	бесен, вбесен
Μανόμετρο	manometer	манометар	манометър
Μανούβρα	manoeuvre	маневар	маневра
Μανταλάκι	clothes-peg, clothes-pin	штипка	штипка
Μανταρίνι	mandarin, tengerine	мандарина	мандарина
Μαντάρω	darn, mend	закрпувам	закърпвам
Μαντάτο	news, message, tidins	вест	вест
Μαντεία	divination, fortune-telling	претскажување	предсказание
Μαντεύω	foretell, forecast, divine, predict	пророкувам	пророкувам
Μαντολίνο	mandolin	мандолина	мандолина
Μάντρα, μαντρί	enclosure, stockyard	кошара	кошара
Μαντρόσκυλο	sheepdog, watchdog	овчарско куче	овчарско куче
Μαντρώνω	shut in, pen in, lock up	оградувам	ограждвам със зид
Μαράζι	hart-ache, pining, gnauing	тага	тъга
Μαρασμός	withering, fading	истоштеност	изтощение
Μαργαρίνη	margarine	маргарин	маргарин

Μαργαρίτα	daisy, marguerite	маргарита	маргаритка
Μαργαριταρένιος	pearl, pearly	бисерен	бисерен
Μαργαριτάρι	pearl	бисер	бисер
Μαργαριτάρι	pearl	седеф	перла
Μαρίδα	fry, brown picarel	вид ситна риба	вид дребна риба
Μαριονέτα	marionette, puppet	марионетка	марионетка
Μάρκα	make, brand	марка	марка
Μάρκα	make, brand	знак	знак
Μαρκάρω	mark, brand, stamp, tick off	маркирам	маркирам
Μαρκάρω	mark, brand, stamp, tick off	означувам	означавам
Μαρκησία	marchioness	маркиза	маркиза
Μαρκήσιος	marquis	маркиз	маркиз
Μάρκο	mark	марка	марка
Μάρμαρο	marble	мермер	мрамор
Μαρμελάδα	marmalade	мармелад	мармелад
Μαρούλι	lettuce	марула	маруля
Μάρτιος	March	Март	Март
Μάρτυρας	witness	сведок	свидетел
Μάρτυρας	witness	маченик	мъченик
Μαρτυρία	testimony, evidence	свидетелство	свидетелско показание
Μαρτυρικός	of a martyr	свидетелски	свидетелски
Μαρτύριο	martyrdom, suffering, torture	мачење	мъчение
Μάσημα	chewing, mastication	џвакање	дъвкане
Μασιά	(fire)poker, tongs	маша	маша
Μάσκα	mask, disguise, guise	маска	маска
Μασκαράς	masked person, masker	маскиран чобек	маскиран чобек
Μασκαρεύω	disguise, mask	маскирам	маскирам
Μασόνος	(free) mason	масон	масон
Μαστίγιο	horse whip	камшик	камшик
Μαστίζω	plague, infest, ravage	бичувам	бичувам
Μάστορας	foreman, head workman	мајстор	майстор
Μαστορεύω	work at, mend, repair	мајсторисувам	измайсторявам
Μαστοριά	workmanship, mastery	мајсторија	майсторя
Μαστός	breast	града	гърда
Μασώ	chew, masticate	прецвакувам	предъквам си думите
Μάταια	in vain, vainly, unnecessarily	напразно	напразно
Ματαιοδοξία	vanity, vainglory, conceit	суетност	суетеност
Ματαιόδοξος	vain, vaiglorious, conceited	суетен	суетен
Μάταιος	vain, futile, useless	напразен	напразен
Ματαιότητα	vanity, futility, uselessness	суета	суета
Ματαιώνω	cancel, call off	осуетувам	осуетявам
Ματαίωση	cancelation, calling off	осуетење	осуетяване
Μάτι	eye	око	око
Ματιά	glance, look	поглед	поглед
Ματιάζω	put the evil eye/cast a spell on sb	урочувам	урочавам
Ματογυάλια	spectacles, eyeglasses	очила	очила
Μάτς	match	меч	мач
Μαυρίζω	blacken, make/get dark	црнам	почерням
Μαυρίζω	blacken, make/get dark	поцрнувам	почернявам
Μαύρισμα	blackening	поцрнување	почерняване
Μαύρος	black, dark, brown	црн	черен
Μαυσωλείο	mausoleum	мавзолеј	мавзолей
Μαφία	mafia, mob	мафија	мафия
Μαχαίρι	knife	нож	нож
Μαχαιρώνω	stab, knife	убивам со нож	убивам с нож

Μαχαιρώνω	knife	ранувам со нож	ранявам с нож
Μάχη	battle, combat, action, war	битка	битка
Μαχητής	combatant, fighter, warrior	борец	боец
Μαχητής	combatant, fighter, warrior	воин	воин
Μαχητικός	combative, fighting, militant	воен	боен
Μάχομαι	fight, battle, combat	се борам	боря се
Μάχομαι	fight, battle, combat	војувам	воювам
Μεγαλείο	grandeur, greatness, magnificence	величина	величие
Μεγαλειότατος	His Majesty	величество	величество
Μεγαλομανία	megalomania	мегаломанија	мегаломания
Μεγαλοποίηση	exaggeration	преувеличување	преувеличаване
Μεγαλοποιώ	exaggerate, magnify	преувеличувам	преувеличавам
Μεγαλοπρεπής	majestic, magnificent, imperial	величествен	величествен
Μεγάλος	grand, big	голем	голям, велик
Μεγαλόσωμος	big, of large built, burly	едар	едър
Μεγαλύτερος	elder, eldest	поголем	поголям
Μεγαλοφυία	genius	генијалност	гениалност
Μεγαλοψυχία	magnanimity, generosity	великодушност	великодушие
Μεγαλόψυχος	magnanimous, large-hearted	великодушен	великодушен
Μεγάλωμα	growth, growing	зголемување	уголемяване
Μεγαλώνω	grow up, come on (well)	зголемувам	уголемявам
Μέγαρο	mansion, palace	голема зграда	голяма сграда
Μέγεθος	size, magnitude, enormity	размер	размер
Μέγεθος	size, magnitude, enormity	големина	големина
Μεγέθυνση	enlargement, aggrandizement	зголемување	уголемяване
Μεγεθύνω	enlarge, magnify	зголемувам	уголемявам
Μέγιστον	maximum	максимум	максимум
Μέδουσα	jelly-fish	медуза	медуза
Μεζές	titbit, snack	мезе	мезе
Μέθη	drunkenness	пијанство	пиянство
Μεθοδικός	exact	методичен	методичен
Μεθοδολογία	methodology	методологија	методология
Μέθοδος	method	метод	метод
Μεθόριος, η (ουσ.)	frontier, borderline	граница	граница
Μεθόριος (επίθ.)	frontier, border	граничен	граничен
Μεθυσμένος	drunken, intoxicated	пијан	пиян
Μέθυσος	drunkard, boozer, tippler	пијаница	пияница
Μεθώ	make/get drunk, intoxicate	опивам	напивам
Μειδίαμα	smile	насмевка	усмивка
Μείον (Επίρ.)	less	помалку	помалко
Μείον (Μαθημ.)	minus	минус	минус
Μειονέκτημα	disadvantage, demerit	недостиг	недостатък
Μειονέκτημα	disadvantage, demerit	дефект	дефект
Μειονεκτικός	defective, disadvantageous, deficient	дефектен	дефектен
Μειονότητα	minority	малцинство	малцинство
Μειώνω	wane, detract from	намалувам	намалявам
Μειώνω	wane, detract from	смалувам	смалявам
Μείωση	decrease, wane, reduction	намалување	намаление
Μείωση	decrease, wane, reduction	смалување	намаляване
Μελαγχολία	melancholy, gloom	меланхолија	меланхолия
Μελαγχολικός	melancholic, melancholy, gloomy	меланхоличен	меланхоличен
Μελάνι	ink	мастило	мастило
Μελανιά	ink-strain, ink-spot	мастилно перо	мастилено петно
Μελανιάζω	bruise, be blue/livid	посинувам	посинявам
Μελέτη	study, preparation	учење	учене

Μελέτη	study, preparation	проучување	проучване
Μελετώ	study, read, learn	проучувам	проучвам
Μελετώ	study, read, learn	изучувам	изучавам
Μέλι	honey	мед	мед
Μέλισσα	bee	пчела	пчела
Μελισσοκόμος	bee-keeper, bee-master, apiarist	пчелар	пчелар
Μελισσοτροφία	bee-keeping	пчеларство	пчеларство
Μελόδραμα	melodrama	мелодрама	мелодрама
Μελόδραμα	melodrama	опера	опера
Μελοποίηση	setting to music	компонирање	композиране
Μέλος (επιτροπής)	member	член	член
Μελωδία	melody, tune	мелодија	мелодия
Μελώνω	smear with honey	мачкма со мед	мажа с мед
Μεμβράνη	membrane	мембрана	мембрана
Μενεξές	violet	темјанушка	теменужка
Μέντα	mint	ментол	мента
Μενταγιόν	locket, medallion	медалјон	медалион
Μένω (διαμένω)	live, stay, put up	живеам	живея
Μένω	live, stay, put up	опстанувам	оставам
Μέρα (ημέρα)	day, daytime	ден	ден
Μεράκι	longing, yearning	мерак	мерак
Μερακλής	devotee, lover, connoisseur	мераклија	мераклия
Μεριά	place, spot, way	место	място
Μεριά	place, spot, way	страна	страна
Μερίδα	portion, serving, helping	порција	порция
Μερίδα	portion, serving, helping	дел	дял
Μερίδιο	portion, serving, helping	дел, квота	дял, част, пай
Μερικοί	few	некои	някои мн
Μέριμνα	care, concern, worry	грижа	грижа
Μεριμνώ	care, concern, worry	грижам	грижа се
Μερισμός, μέρισμα	allocation, distribution	распределба	разпределение
Μεροκαματιάρης	day-labourer, day-worker	надничар	надничар
Μεροκάματο	day's work, a day's wages	надница	надница
Μεροληπτώ	discriminate, be biassed	пристрастен сум	пристрастен съм
Μεροληψία	partiality, prejudice, discrimination	пристрастност	пристрастие
Μέρος	place, spot, side, way	место	място
Μερτικό	share	дел, чин	дял, пай
Μέσα	in, into, inside, within, indoors	внатре	вътре
Μεσαίος	middle	среден	среден
Μεσαίων	the Middle Ages	средневековие	средневековие
Μεσάνυκτα	midnight	полноќ	полунощ
Μέση	middle, midst	средина	среда
Μεσημβρινός	meridian	јужен	южен
Μεσημέρι	noon, midday	пладне	пладне
Μεσιτεία	mediation, brokerage	посредништво	посредничество
Μεσίτης	broker, mediator, agent	посредник	посредник
Μέσο	middle, mid	средство	средство
Μεσογειακός	mediterranean	средоземен	средиземноморски
Μεσόγειος Θάλασσα	Mediterranean sea	средоземно море	средиземно море
Μεσολάβηση	mediation, intervention	посредништво	посредничество
Μεσολαβώ	intervene in, mediate, interpose	посредувам	посреднича
Μεσολαβώ	intervene in, mediate, interpose	застапувам	застъпвам се
Μέσος	middle, medium	среден	среден
Μεσοφόρι	petticoat, underskirt, slip	фуста	фуста
Μεσσίας	Messiah	Месија	Месия

Μεστός	tough, ripe, mature	зрел	зрял, узрял
Μεστώνω	mature, ripen, grow mature	узревам	узрявам
Μεστώνω	mature, ripen, grow mature	зреам	зрея
Μετά	after, then	по	после
Μεταβαίνω	go over	преминувам	преминавам
Μεταβάλλω	alter, change, modify	изменувам	изменям
Μεταβάλλω	alter, change into, transform	променувам	променям
Μετάβαση	going, journey, trip, transition	заминување	заминуване
Μεταβατικός	transitive, transitional	преоден	преходен
Μεταβιβάζω	transmit, convey	пренесувам	пренасям
Μεταβίβαση	transmission, conveyance	пренесување	пренасяне
Μεταβλητός	variable, mutable	променлив	променлив
Μεταβολή	alteration, change, modification	измена	изменение
Μεταβολή	alteration, change, modification	промена	промяна
Μεταγραφή	transcription, transliteration	препишување	переписване
Μεταγραφή	transcription, transliteration	препис	препис
Μεταδίνω	transmit, convey, propagate	предавам	предавам
Μεταδίνω	transmit, convey, propagate	соопштувам	съобщавам
Μετάδοση	transmission, contagion	предавање	предаване
Μετάδοση	transmission, contagion	соопштување	съобщаване
Μεταδότης	transmitter	предавател	предавател
Μετάθεση (εργασία)	transfer, displacement, remove	преместување	преместване
Μετάθεση	transfer	разместување	разместване
Μεταθέτω	remove, transfer	разместувам	размествам
Μεταθέτω (μετατοπίζω)	transpose, remove, transfer	преместувам	премествам
Μετακίνηση	shift(ing), transfer(ence), removal	придвижување	предвижване
Μετακινώ	shift, transfer	придвижувам	придвиждам
Μετακομίζω	move out, transport	пренесувам	пренасям
Μετακομίζω	move out, transport	преместувам	премествам
Μετακόμιση	moving out, removal	пренесување	пренасяне
Μετάληψη	Holy Communion	причестување	причестяване
Μεταλλείο	mine	рудник	рудник, мина
Μεταλλειολόγος	mineralogist	рударски инженер	минен инженер
Μεταλλικός	metal, metallic	метален	метален
Μετάλλιο	medal	метал	медал
Μέταλλο	metal	метал	метал
Μεταμέλεια	repentance, regrets, remorse	покајување	покаяние
Μεταμορφώνω	transform, metamorphose	преобразувам	преобразявам
Μεταμόρφωση	transformation, metamorphosis	преобразување	преобразяване
Μεταμόρφωση	transformation, metamorphosis	метаморфоза	метаморфоза
Μεταμόσχευση	transplant(ation), graft(ing)	трансплантација	трансплатация
Μεταμοσχεύω	transplant, graft	трансплантирам	трансплантирам
Μεταμφιέζω	gussy up	маскирам	маскирам
Μετανάστευση	emigration, diaspora	емигрирање	емигриране
Μετανάστευση	emigration, diaspora	преселување	преселение
Μεταναστεύω	emigrate, migrate	емигрирам	емигрирам
Μεταναστεύω	emigrate, migrate	преселувам	преселвам се
Μετανάστης	emigrant, migrant, émigré	емигрант	емигрант
Μετανάστης	emigrant, migrant	преселник	преселник
Μετανοιώνω	think better, regret, be sorry for	се кајам	кая се
Μεταξύ	between, among, amidst	меѓу	между
Μεταξύ	between, among, amidst	сред	сред, посред
Μεταποίηση	manufacturing, remaking	преработка	преработка
Μεταρρύθμιση	reform, alteration, modification	реформа	реформа
Μεταρρυθμίζω	reform	преобразувам	преобразувам

Μεταρρυθμίζω	reform	реформирам	реформирам
Μεταρρυθμιστής	reformer	реформатор	реформатор
Μετάσταση	change-over, going over	преместување	премествене
Μετασχηματίζω	transform, reshape, modify	преобразувам	преобразувам
Μετατοπίζω	transpose, move, shuffle	разместувам	размествам
Μετατόπιση	shift(ing), moving, transposition	преместување	премествене
Μετατρέπω	transform, convert, modify	превртувам	превъщам
Μετατροπή	convertion, modification	превртување	превъщане
Μεταφέρω	transport, carry, bear	транспортирам	транспортирам
Μεταφέρω	transport, carry, bear	превезувам	превозвам
Μεταφορά	transportation, carriage	превоз	превоз, пренос
Μεταφορά	transportation, carriage	транспорт	транспорт
Μεταφορικός	transportational	транспортен	транспортен
Μεταφορικός	transportational	превозен	превозен
Μεταφράζω	translate	преведувам	превеждам
Μετάφραση	translation, version, rendering	превод	превод
Μεταφραστής	translator	преведувач	преводач
Μεταφυσική	metaphysics	метафизика	метафизика
Μεταφύτευση	transplantation	пресадување	пресаждане
Μεταχειρίζομαι	handle, deal, use	употребувам	употребявам
Μεταχείριση	handling, deal, use, treatmet	употреба	употреба
Μεταχειρισμένος	used, second-hand	употребен	употребяван
Μετεκπαίδευση	postgraduate studies	преквалификација	преквалификация
Μετέχω	participate, take part in	учествувам	участвувам
Μετεωρίτης	meteorite	метеорит	метеорит
Μετεωρολογία	meteorology	метеорологија	метеорология
Μετεωρολόγος	meteorologist, weatherman	метеоролог	метеоролог
Μετέωρος	mid-air, dangling, in the air	нерешителен	нерешителен
Μετονομάζω	rename	преименувам	преименувам
Μετονομασία	rename	преименување	преименуване
Μετοχή (Γραμματ.)	participle	учество	участие
Μετοχή (Οικον.)	share, holdings	акција	акция
Μετοχικός	stocking	акционерски	акционерен
Μέτοχος	shareholder, stockholder	учесник	участник
Μέτοχος (Οικον.)	shareholder, stockholder	акционер	акционер
Μέτρημα	counting, measuring, numbering	избројување	изброяване
Μετρημένος	counted, measured, calculated	преброен	броен
Μετρημένος	counted, measured, calculated	одмерен	изброен
Μετρητός	countable, measurable	измерен	измерим
Μετρητός	countable, measurable	изброен	изброим
Μετριάζω	mitigate, abate, alleviate	намалувам	намалявам
Μετριοπάθεια	moderation, modesty, temperance	умереност	умереност
Μετριοπαθής	moderate, reasonable, modest	умерен	умерен
Μέτριος	mediocre, fair, modest, passable	среден	среден
Μετριόφρων	unpretendious, modest, unassuming	скромен	скромен
Μέτρο	metre, measure	метро	метър
Μέτρο	metre, measure	мера	мярка
Μετρώ	measure	мерам	меря
Μετρώ	measure	измерувам	измервам
Μετρώ	count, number, enumerate	пребројувам	преброявам
Μέτωπο	forehead	чело	чело, фасада
Μέχρι	until	околу, со	около
Μη(ν) (μόριο)	not, don’t	не	не
Μηδέν	nil, zero, naught, nought, nothing	нула	нула, нищо
Μηδενίζω	nullify	сведувам на нула	свеждам до нула

Μήκος	length	должина	дължина
Μήλο	apple	јаболко	ябълка
Μολόπιτα	apple pie	штрудла	щрудел
Μήνας (μείς, μήν)	month	месец	месец
Μηνιαίος	monthly	месечен	месечен
Μηνιάτικο	monthly salary	месечна плата	месечна заплата
Μηνιγγίτις	meningitis	менингит	менингит
Μήνυμα	message	соопштение	съобщение
Μήνυμα	message	известие	известие
Μήνυση	prosecution, charge, indictment	оплакување	оплакване
Μηνυτής	accuser, prosecutor	тужител	тъжител
Μήπως	for fear of, lest	да не би	да не би
Μήτε	nor	ниту, ни	нито, ни
Μητέρα	mother	мајка	майка
Μήτρα	womb, uterus	матка	матка
Μητρικός	motherly, maternal, mother	мајчински	майчински
Μητρικός	motherly, maternal, mother	мајчин	майчин
Μητρόπολη	mother country, metropolis	митрополија	метрополия
Μητροπολίτης	Metropolite, metropolitan bishop	митрополит	митрополит
Μητρότητα	maternity, motherhood	мајчинство	майчинство
Μητρώο	register, record, roll	регистар	регистър
Μηχανή	machine, engine, motor	машина	машина
Μηχάνημα	machine	апарат	апарат
Μηχάνημα	machine	уред	уред
Μηχάνημα	machine	механизам	механизъм
Μηχανική	mechanics	механика	механика
Μηχανικός (επίθ.)	mechanical	машински	машинен
Μηχανικός (επίθ.)	mechanical	механички	механически
Μηχανικός (ουσ.)	engineer	инженер	инженер
Μηχανοποίηση	mechanization	маханизирање	механизиране
Μηχανορραφία	machination, intrigue	махинација	машинация
Μηχανοστάσιο	engine-room	машинско одделение	машино отделение
Μηχανουργείο	machine shop	машински завод	машиностроелен завод
Μία	one	една	една
Μιγάς	mulatto, creole, half-breed	мулат	мулат
Μίγμα	mixture, mix, compound	смеса, легура	смес, примес
Μιζέρια	misery, wretchedness	мизерија	мизерия
Μικραίνω	shrink, diminish, shorten	намалувам	намалявам, умалявам
Μικραίνω	shrink, diminish, shorten	се смалувам	смалявам се
Μικρόβιο	microbe, germ, bacterium	микроб	микроб
Μικροβιολογία	micribiology	микробиологија	микробиология
Μικροβιολόγος	micribiologist	микробиолог	микробиолог
Μικροοργανισμός	microorganism	микроорганизам	микроорганизъм
Μικρός	little, small, young	малечок	малък
Μικροσκοπικός	microscopic, tiny, minute	микроскопски	микроскопичен
Μικροσκόπιο	microscope	микроскоп	микроскоп
Μικρότητα	smallness, pettiness, meanness	незначителност	незначителност
Μικρόφωνο	microphone	микрофон	микрофон
Μικρόψυχος	faint-hearted	малодушен	малодушен
Μίλι	mile	милја	миля
Μιλιά	talk, chat	говор	говор
Μιλώ	speak, tell, talk, discuss	говорам	говоря
Μιμούμαι	imitate, copy, mimic	имитирам	имитирам
Μιμούμαι	imitate, copy, mimic	поддржувам	подражавам
Μιμούμαι	imitate, copy, mimic	копирам	копирам

Μιναρές	minaret	минаре	минаре
Μισαλλοδοξία	intolerance	нетолерантност	нетолерантност
Μισάνθρωπος	misanthropic, misanthrope	мизантропски	мизантроп
Μισάνοικτος	half open	полуотворен	полуотворен
Μισερός	cripple, invalid	сакат, осакатен	сакат
Μισητός	hated, hateful	омразен	омразен
Μισθός	salary, pay, wage	плата	заплата
Μισθοφόρος	mercenary	платен војник	наемен войник
Μισόγυμνος	half-naked	полугол	полугол
Μίσος	hatred, hate	омраза	омраза
Μισοφέγγαρο	half-moon	полумесечина	полумесец
Μίσχος	stalk	стебленце	стъбълце (на лист)
Μισώ	hate, abhor, detest	мразам	мразя
Μνήμα	tomb, grave	гроб	гроб, гробница
Μνημείο	monument, memorial, record	споменик	паметник
Μνήμη	memory	памет	памет
Μνημόσυνο	memorial service, commemoration	помен	помен
Μνημόσυνο	memorial service, commemoration	панихида	панихида
Μνησικακία	grudge, rancor, resentment	злопамтило	злопаметност
Μόδα	fashion, style, vogue, cult	мода	мода
Μοδίστρα	modiste, seamstress	шивачка	шивачка
Μοδίστρα	modiste, seamstress	модистка	модистка
Μοιάζω	resemble, take after, look alike	личам, изгледам	приличам
Μοίρα	destiny, fate, doom	судбина	съдба
Μοίρα	portion, share	дел	дял
Μοιράζω	share (out/in), divide	делам	деля
Μοιράζω	share (out/in), divide	разделувам	разделям
Μοιράζω	share (out/in), divide	распеделувам	разпределям
Μοιραίος	fatal, inevitable, fateful	судбоносен	съдбоносен
Μοιραίος	fatal, inevitable, fateful	фатален	фатален
Μοιρασιά	share-out, sharing, division	делба	делба
Μοιρολατρεία	fatalism	фатализам	фатализъм
Μοιρολάτρης	fatalist	фаталист	фаталист
Μοιρολογώ	bewail, lament	оплакувам	оплаквам
Μοιρολόϊ	bewailing, lamentation	оплакување	оплакване
Μόλις	just	штом	щом
Μόλις	just	веднаш	веднага щом
Μόλυβδος	lead	олово	олово
Μολύβδινος	of lead, leaden	оловен	оловен
Μολύβι	pencil	молив	молив
Μονάδα	unit	единица	единица
Μοναδικός	unique, single, sole, singular	единствен	единствен
Μοναδικός	unique, single, sole, singular	редок	рядък
Μοναξιά	solitude, loneliness	самотија	самота
Μονάρχης	monarch	монарх	монарх
Μοναρχία	monarchy	монархиа	монархия
Μοναστήρι	monastery	манастир	манастир
Μονάχα (μόνον)	only, alone, solely, merely	само	само
Μοναχή	nun	монахиња	монахиня
Μοναχογιός	only son	единствен син	единствен син
Μοναχοκόρη	only daughter	единствена ќерка	единствена дъщря
Μοναχοπαίδι	only child	единствено дете	единствено дете
Μοναχός	monk	монах	монах
Μονάχος (επίθ.)	alone, by oneself, own	сам	сам
Μονιμοποίηση	stabilization, permanency	стабилизирање	стабилизиране

Μονιμοποιώ	stabilize, make permanent	стабилизирам	стабилизирам
Μονιμοποιώ	stabilize, make permanent	утврдувам	затвърдявам
Μόνιμος	permanent, standing, regular	постојан	постоянен
Μονόγραμμα	monogramme	монограм	монограм
Μονογράφω	initial	парафирам	парафирам
Μονοκόμματος	one-piece	монолитен	монолитен
Μονοκόμματος	one-piece	цел	цял
Μονόλογος	monologue	монолог	монолог
Μονομαχία	duel, single combat	двобој	двубой
Μονομαχία	duel, single combat	дуел	дуел
Μονοπάτι	path, pathway, footpath	патека	пътека
Μονόπλευρος	one-sided, partial, unirateral	едностран	едностранен
Μονοπώλιο	monopoly	монопол	монопол
Μόνος	only, sole, single	сам	сам
Μονοτονία	monotony, sameness, uniformity	монотонија	монотонност
Μονότονος	monotonous, unvaried, unrelieved	монотон	монотонен
Μονόφθαλμος	one-eyed	едноок	едноок
Μοντέλο	model, style, pattern	модел	модел
Μοντέρνος	modern, contemporary	модерен	модерен
Μονώνω	isolate, insulate	изолирам	изолирам
Μόνωση	isolation, insulation	изолирање	изолиране
Μονωτήρας	isolator	изолатор	изолатор
Μονωτικός	insulating	изолационен	изолационен
Μοριακός	molecular	молекулен	молекулярен
Μόριον	particle, fleck	честица	частица
Μόριον	molecule, atom	молекул	молекула
Μορφασμός	grimace, grin, wince, pout	гримаса	гримаса
Μορφή	form, shape, figure, pattern	форма	форма
Μορφή	form, shape, figure, pattern	вид	вид
Μορφολογία	morphology	морфологија	морфология
Μορφωμένος	educational, cultural, instrustional	образовен	образован
Μορφώνω	educate, school, teach	образовам	образовам
Μορφώνω	educate, school, teach	оформувам	оформям
Μόρφωση	education, schooling, learning	образование	образование
Μορφωτικός	educational, cultural, instrustional	образовен	образователен
Μοσχάρι	calf	теле	теле
Μοσχαρίσιος	calf, veal	телешки	телешки
Μοτέρ (κινητήρας)	motor	мотор	мотор, двигател
Μοτοποδήλατο	moped	мопед	мотопед
Μοτοσυκλέτα	motorcycle, motorbike	мотор	мотор, мотоциклет
Μουγγός	mute, dumb	нем	ням
Μουγκρίζω (μουκανίζω)	moo, groan, moan	мукам, рикам	муча, рева
Μούδιασμα	torpidity	отрпнување	изтръпване
Μουλάρι	mule	муле	муле
Μούμια	mummy	мумија	мумия
Μουντός	dull, lacklustre, dingy, ddreary	матен	мътен
Μούρη	face, mug, pan	лице	лице
Μούρη	face, mug, pan	муцка	муцина
Μούρη (φυσιογνωμία)	physiognomy	физиономија	физиономия
Μουρλαίνω	drive crazy/mad, go mad	полудувам	подлудявам
Μουρλός	madcap, lunatic, loony	налудничав	налудничав
Μουρμούρα	murmuring, muttering	мрморење	мърморене
Μουρμουρίζω	murmur, mutter	мрморам	мърморя
Μούρο	mulberry	црница	черница
Μούσα	muse, poetic genious	муза	муза

Μουσακάς	moussaka	мусака	мусака
Μουσαμάς	oilcloth, tarpaulin	мушама	мушама
Μουσαφίρης	guest, visitor	гостин	гост
Μουσείο	museum	музеј	музей
Μουσική	music	музика	музика
Μουσικός	musician	музикант	музикант
Μουσικός (επίθ.)	musical	музикален	музикален
Μουσικοσυνθέτης	composer	композитор	композитор
Μούσκεμα	soaking, drenching	намокрување	намокряне
Μουσκεύω	soak, wet, drench	се намокрувам	намокрям (се)
Μουσμουλιά	medlar tree, loquat tree	мушмула	мушмула
Μουσουλμάνος	muslim, moslem	муслиман	мюсюлманин
Μουστάκι	moustache	мустак	мустак
Μούστος	must	шира	шира
Μουχλιάζω	mould, mildew	мувлосувам	мухлясвам
Μοχθηρία	malice, nastiness, malignancy	злоба	злоба, завист
Μοχθηρός	malicious, vicious, spiteful, nasty	зол	зъл, злобен
Μοχθηρός	malicious, vicious, spiteful, nasty	завидлив	завистлив
Μόχθος	labour, hard work, sweat	мака	мъка
Μοχλός	lever	лост	лост
Μπακάλης	grocer	бакал	бакалин
Μπακάλικο	grocery	бакалница	бакалница, бакалия
Μπακίρι	copper	бакар	бакър
Μπακλαβάς	baklavas	баклава	баклава
Μπάλα	ball	топка	топка
Μπαλάντα	ballad	балада	балада
Μπαλαρίνα	ballerina	балерина	балерина
Μπαλέτο	ballet	балет	балето
Μπαλκόνι	balcony, verandah	балкон	балкон
Μπαλόνι	baloon	балон	балон
Μπάλωμα	patch	крпење	кърпене
Μπάλωμα	patch	закрпа	закърпване
Μπαλώνω	patch, repair, mend	крпам	кърпя
Μπάμια	okra, gumbo	бамја	бамя
Μπαμπάκι (βαμβάκι)	cotton	памук	памук
Μπαμπάς	dad(dy), papa	татко	татко
Μπανάνα	banana	банана	банан
Μπάνιο (μπανιέρα)	bath	бања	баня, къпане
Μπάντα	band	банда	банда
Μπάντα	banda	оркестар	оркестър
Μπαούλο	trunk, chest	сандак	сандък
Μπαρ	bar	бар	бар
Μπαρκάρω	embark, go aboard	товарам на брод	натоварвам на корав
Μπάρμπας	uncle	чичко	чичо
Μπαρμπούνι	red mullet	барбун	барбуна
Μπαρούτι	gun-powder	барут	барут
Μπαστούνι	walking stick	бастун	бастун
Μπαταρία (συσσωρευτής)	battery, accumulator	батерија	батерия
Μπατζανάκης, σύγγαμβρος	brother-in-law	баџанак	баджанак
Μπεκάτσα	woodcock	бекас	бекас
Μπεκιάρης (εργένης)	bachelor	ерген	ерген
Μπεκρής	drunkard, tippler, boozer	пијаница	пияница
Μπελάς	trouble, worry, bother, nuisance	беља	беля
Μπέρδεμα	tangle, complication, confusion	збркување	сбъркване
Μπετόν	concrete	бетон	бетон

Μπιζέλι	pea	грашок	грах
Μπιλιάρδο	billiards, pool	билијард	билярд
Μπισκότο	biscuit	бисквит	бисквита
Μπλε	blue	син	син
Μπλέκω	entangle, complicate, involve	збркувам	забърквам
Μπλέξιμο	tangle, involvement, embroilment	збркување	забъркване
Μπλοκ	notepad, notebook	блок	блок
Μπλοκ	notepad, notebook	бележник	бележник
Μπλοκάρω	block (off/up), stop up	блокирам	блокирам
Μπλούζα	blouse	блуза	блуза
Μπογιά (βαφή)	paint, dye	боја	боя
Μπογιατίζω (βάφω)	paint	бојадисувам	боядисвам
Μπογιατζής (βαφέας)	(house)painter	бојаџија	бояджия
Μπόϊ	height, stature	раса	ръст
Μπόλικος	plenty, lots, liberal	изобилен	изобилен
Μπόμπα (βόμβα)	bomb	бомба	бомба
Μπόρα	downpour, downfall, storm	бура	буря
Μπουζούκι	bouzouki	бузуки	бузуки
Μπουκάλι	bottle	шише	шише
Μπουκέτο	bouquet, bunch of flowers	букет	букет
Μπουκιά	mouthful, bite, gulp	залак	залък
Μπουμπούκι	bud	пупка (на цвет)	пъпка
Μπουντρούμι	dungeon, jail, torture chamber	темница	тъмница
Μπουρίνι	squall, flurry	ураган	ураган, виелица
Μπουσουλώ	crawl, creep, go on all fours	лазам	лазя
Μπούστος	bust, bosom	биста	бюст
Μπούστος	bust, bosom	корсет	корсет
Μπούτι	thigh	бут, колк	бут, бедро
Μπούφος	horn-owl	був	бухал
Μπράτσο	arm	раката од рамото до зглобот	ръката от рамото до лакътя
Μπρίκι	coffee-pot	ѓезве	джезве
Μπριλάντι	brilliant, diamond	брилјантин	брилянт
Μπροστά	ahead, forward, in front	напред	напред
Μπροστινός	front, forward, fore	преден	преден
Μπρούντζινος	brass, bronze	бронзен	бронзов
Μπρούντζος	brass, bronze	бронза	бронз
Μυαλό	brain, mind, head	мозок	мозък
Μυαλό	brain, mind, head	разум	разум
Μύγα	fly	мува	муха
Μυγδαλιά	almond tree	бадем	бадем
Μυζήθρα	skim-milk cheese	изварка	извара
Μυθιστόρημα	romance, novel	роман	роман
Μυθογράφος	writer of fables	баснописец	баснописец
Μυθολογία	mythology	митологија	митология
Μύθος	myth, fable, legend	басна	басня
Μύθος	myth, fable, legend	мит	мит
Μυθώδης	mythical, fabulous	баснословен	басносновен
Μυϊκός	muscular	мускулен	мускулен
Μυλόπετρα	millstone	воденичен камен	воденичен камък
Μύλος	mill, flourmill, watermill	мелница	мелница
Μύλος	mill, flourmill, watermill	воденица	воденица
Μυλωνάς	miller	воденичар	воденичар
Μυλωνάς	miller	мелничар	мелничар
Μυοκάρδιο	myocardium	миокардит	миокард
Μυριάδα	myriad	десетици илиади	десет илиади

Μυρίζω	smell, scent	мирисам	мириша
Μυρμήγκι	ant	мравка	мравка
Μυρμηγκιά	tingle	мравјанлик	мравуняк
Μυρτιά (μυρσίνη)	myrtle	мирта	мирта
Μυρωδιά	smell, odour, sniff, whiff	аромат	аромат
Μυρωδιά	smell, odour, sniff, whiff	мирудија	миризма
Μυς	muscle	мускул	мускул
Μυστήριο	mystery, puzzle	мистерија	мистерия
Μυστήριο	riddle, puzzle, enigma, crux	загатка	загадка
Μυστήριο	secret, mystery, secrecy, privacy	тајна	тайна
Μυστήριος	strange, rummy, funny	чуден	чудноват
Μυστηριώδης	mysterious, enigmatic	таинствен	тайнствен
Μυστηριώδης	mysterious, enigmatic	мистичен	мистериозен
Μυστικιστής	mystic	мистик	мистик
Μυστικό	secret, mystery	тајна	тайна
Μυστικός	secret, clandestine	таинствен	тайнствен
Μυστικός	secret, clandestine	таен	таен, потаен
Μυστικός (μυστηριακός)	mystic, mystical	мистичен	мистик
Μυστικότητα	secrecy, privacy	таинственост	тайнственост
Μυτερός	pointed, sharp, peaked	остар	остър
Μυτερός	pointed, sharp, peaked	заострен	заострен
Μύτη	nose	нос	нос
Μυώδης	muscular	мускулест	мускулест
Μύωπας	near/short sighted, myope	кусоглед (чобек)	късоглед
Μυωπία	near-sightedness, short sight, myopia	кусогледост	късогледство
Μωαμεθανός	Muhammadan, Muslim, Moslem	мухамеданство	мохамеданин
Μωρό	baby	бебе	бебе
Μωρό	baby	момче	момиче
Μωρός	foolish, stupid, idiotic	неразумен	неразумен
Μωρός	foolish, stipid, idiotic	глупав	глупав
Μωσαϊκό	mosaic	мозаик	мозайка
Να	there	ете, да	ето, да
Ναι	yes	да	да
Νάνος	dwarf	џуџе	джудже
Νανούρισμα	lulling/singing to sleep	приспивна песна	приспивна песен
Ναός	church	храм	храм
Ναός	church	црква	църква, черква
Νάρκη	mine	мина	мина
Νάρκισσος	narcissus, jonquil, daffodil	нарцис	нарцис
Νάρκωση	narcosis, anaesthesia	наркоза	наркоза
Ναρκωτικό	narcotic, anaesthetic, drug, dope	наркотик	наркотик
Ναυαγοσώστης	lifesaver, lifeboatman	спасител	спасител
Ναυαρχείο	admiralty	адмиралитет	адмиралтейство
Ναύαρχος	admiral	адмирал	адмирал
Ναυμαχία	sea fight	поморска битка	морска битка
Ναυτία	seasickness, nausea	морска болест	морска болест
Ναυτικό	navy	флота	флота
Ναυτικός (επίθ.)	nautical, maritime, naval, sea	морски	морски
Ναυτικός, ο	seaman, sailor, mariner	морепловец	мореплавателен
Ναυτιλία	shipping, navigation	морепловство	мореплаване
Ναυτιλία	shipping, navigation	навигација	навигация
Ναφθαλίνη	napthalene	нафталин	нафталин
Νεανικός	youngful, youth, juvenile	младешки	младеншки
Νεαρός	young	младеж	младеж
Νεαρός (επίθ.)	junior	млад	млад

Νέκρα	deadness	мртва тишина	мъртва тишина
Νεκροθάφτης	gravedigger	гробар	гробар
Νεκροκεφαλή	skull, death's head	череп	череп
Νεκρολογία	obituary	некролог	некролог
Νεκρός	dead person	мртов, умрен	мъртвец
Νεκροταφείο	cemetery	гробишта	гробище
Νεκροψία	autopsy	аутопсија	аутопсия
Νεκρώνω	deaden, dull, kill	умртувам	умъртвявам
Νέκρωση	killing	умртвување	умъртвяване
Νέκρωση	stagnation, halt, deadlock	застој	застой
Νέκρωση	faded	замирање	замиране
Νεκρώσιμος	burial, funeral	погреб	погребален
Νέκταρ	nectar	нектар	нектар
Νέο	a piece of news	новина	новина
Νεογέννητος	new-born	новороден	новороден
Νεογνό	new-born baby, nursling, suckling	новороденче	новородено
Νεοελληνική γλώσσα	modern Greek language	новогрчки јазик	новогръцки език
Νεοελληνικός	modern Greek	новогрчки	новогръцки
Νεολαία	young-people, youth	младеж	младеж
Νέος	young	млад	млад
Νέος	young	нов	нов
Νεοσύστατος	newly established	новосоздаден	новосъздаден
Νεότητα	juvenility	младеж, младина	младост
Νεράϊδα	fairy, (water)nymph	самовила	самодива
Νερό	water	вода	вода
Νεροκουβαλητής	water carrier	носач на вода	което носи вода
Νερομπογιά	water-colour	боја на водата	водна боя
Νερόμυλος	water mill	воденица	воденица
Νεροπότηρο	water glass	чаша со водна	водна чаша
Νερώνω	water	разводнувам	разводиявам
Νεύμα	nod, sign, wave	знак	знак
Νευραλγία	neuralgia	невралгија	невралгия
Νευρασθένεια	neurasthenia, depression, breakdown	невростенија	неврастения
Νευριάζω	get on sb's nerves, exasperate	нервирам	нервирам
Νευρικός	nervous, nervy	нервен	нервен
Νευρικότητα	nervousness, excitability, tension	нервоза	нервност
Νεύρο	nerve	жила	жилка
Νεύρο	nerve	нерв	нерв
Νευρολογία	neurology	неврологија	неврология
Νευρολόγος	neurologist	невролог	невролог
Νεύρωση	neurosis	невроза	невроза
Νεφελώδης	cloudy, vaporous	облачен	облачен
Νέφος	cloud	облак	облак
Νέφος	cloud	смог	смог
Νεφρός	kidney, nephron	бубрег	бъбрек
Νέφτι	turpentine	терпентин	терпентин
Νεωτερισμός	modernity, modernism	иноваторство	новаторство
Νεωτερισμός	modernity, modernism	новост	новост
Νεωτεριστής	innovator, modernist	иноватор	новатор
Νεωτεριστής	innovator, modernist	модернист	модерен
Νήμα	thread, yarn, filament, fiber	нишка	нишка
Νήμα	thread, yarn, filament, fiber	преѓа	прежда
Νηοπομπή	convoy	конвој	конвой
Νηπιακός	infantile, babyish	детски	детски
Νηπιακός	infantile, babyish	бебешки	бебешки

Νήπιο	infant, baby	дете	дете
Νήπιο	infant, baby	бебе	бебе
Νήσος	island	остров	остров
Νησίδα	islet	островче	островче
Νησιώτης	islander	островјанец	островитянин
Νησιωτικός	islander	островски	островен
Νηστεία	fast(ing)	пост	пости, постене
Νηστεία	fast(ing)	глад	глад
Νηστεύω	fast	постам	постя
Νηστεύω	fast	гладувам	гладувам
Νηστικός	fasting, hungry	гладен	гладен
Νηφάλιος	sober, clear-headed	трезвен	трезвен
Νηφαλιότητα	sobriety, calmness, poise	трезвеност	трезвеност
Νιαουρίζω	miaow, mew	мјаукам	мяукам
Νιαούρισμα	mewing	мјаукање	мяукане
Νιάτα	youth, young people	младост	младост, младини
Νίκη	victory	победа	победа
Νικητής	victor, winner, conquetor	победник	победител
Νικηφόρος	victorious	победнички	победоносен
Νικοτίνη	nicotine	никотин	никотин
Νικώ	win, beat, defeat	победувам	побеждавам
Νιτρογλυκερίνη	nitroglycerine	нитроглицерин	нитроглицерин
Νιφάδα	snowflake	снегулка	снежинка
Νιώθω	feel, sense	чувствувам	чувствам се
Νοερός	mental	мисловен	мислен
Νόημα	meaning, sense, significance	значење	значение
Νόημα	meaning, sense, significance	смисол	смисъл
Νοημοσύνη	intelligence, intellect	интелигенција	интелигентност
Νοητικός	intellectual, thinking	умен, разумен	умен
Νοητός	intelligible, understandable	разбирлив	разбираем
Νοθεία	falsification, adulteration, fraud	фалсификат	фалшификация
Νοθεύω	falsify, adulterate	фалсификувам	фалшифицирам
Νοιάζει (απρόσωπο)	it matters, concern, care about	интересира	интересува
Νοιάζομαι	be interested in, have at heart	се грижам	грижа се
Νοιάζομαι	be interested in, have at heart	се интересирам	интересувам се
Νοίκι	rent, hire	наем	наем
Νοικιάζω	let out, hire out, rent out	издавам под наем	давам под наем
Νοικοκυρά	landlady, housewife	домаќинка	домакиня
Νοικοκύρης	landlord, householder	домаќин	домакин
Νοικοκυριό	household	домаќинство	домакинство
Νομάρχης	prefect	окружен управител	окръжен управител
Νομαρχία	prefecture	округ	окръг
Νομαρχία	prefecture	област	област
Νομαρχιακός	prefectorial	окружен	окръжен
Νομίζω	think, believe, suppose, seem	мислам	мисля
Νομίζω	think, believe, suppose, seem	сметам	смятам
Νομική	legal, law, juridical	право	право
Νομικός	legal, law, juridical	правен	правен
Νομικός	legal, , law, juridical	законски	законен
Νομιμοποίηση	legalization	легализација	легализиране
Νομιμοποιώ	legalize	озаконувам	узаконявам
Νομιμοποιώ	legalize	легализирам	легализирам
Νόμιμος	legal, lawful, legitimate	легален	легален
Νόμιμος	legal, lawful, legitimate	законски	законен
Νομιμότητα	legality, legitimacy, lawfulness	законитост	законност

Νόμισμα	money, coin, currency	валута	валута
Νόμισμα	money, coin, currency	монета	монета, банкнота
Νόμισμα	money, coin, currency	пара	пари
Νομισματική	numismatics	нумизматика	нумизматика
Νομισματικός	monetary, currency	нумизматички	нумизматичен
Νομοθεσία	law, legislation	законодавство	законодателство
Νομοθέτης	legislator, law-giver	законодавец	законодател
Νομοθετώ	legislate, make/enact laws	издавам закон	издавам закони
Νόμος	law, act	закон	закон
Νομός	county, prefecture	округ	окръг
Νομός	county, prefecture	област	област
Νοοτροπία	mentality, cast of mind, outlook	менталитет	менталитет
Νοσηλεύω	hospitalize	лекувам	лекувам
Νόσημα	illness, disease	болест	болест
Νοσηρός	sickly, unhealthy	нездрав	нездравословен
Νοσηρός	sickly, unhealthy	болен	болестотворен
Νοσηρότητα	unhealthiness, sickliness	нездравост	нездравословност
Νοσοκόμα	nurse	медицинска сестра	медицинска сестра
Νοσοκομείο	hospital, infirmary	болница	болница
Νόσος	illness	болест	болест
Νοσταλγία	nostalgia	носталгија	носталгия
Νοστιμιά	relish, taste, savour, flanour	вкус	вкусотия
Νόστιμος	tasty, savoury, appetizing	вкусен	вкусен
Νότα	note	нота	нота
Νοτιάς (άνεμος)	south wind	јужен ветер	южен вятър
Νότιος	southern	јужен	южен
Νότος	south	југ	юг
Νουθεσία	lecture, admonition, sermon	наравучение	нравоучение
Νουθετώ	advise, admonish, sermon	советувам	съветвам
Νους	intellect, mind, sense, nous	ум, разум	ум, разум
Νους	intellect, mind, sense, nous	интелект	интелект
Ντοκουμέντο	document	документ	документ
Ντομάτα	tomato	домат	домат
Ντουβάρι	wall	стенкање	стена
Ντουλάπα	wardrobe, closet	гардероба	гардероб
Ντουλάπι	cupboard	шкаф	шкаф
Ντρέπομαι	be ashamed, be shy	се срамам	срамувам се
Ντροπαλός	shy, bashful, shamefaced	срамежлив	срамежлив
Ντροπή	shyness, bashfulness, modesty	срамежливост	срам
Ντροπιάζω	shame, disgrace	засрамувам	засрамвам
Ντύνω	dress, cloth	облекувам	облачам
Ντύσιμο	dressing, clothing	облека	облекло
Νύστα	sleepiness, drowsiness	дремка	дрямка
Νυστάζω	be/feel drowsy or sleepy	ми се спие	спи ми се
Νύφη	bride	невеста	невеста
Νύχι	fingernail, toenail	нокт	нокът
Νύχτα	night, night-time	ноќ	нощ
Νυχτερινός	nightly, night	ноќен	нощен
Νυχτικό	nightgown, nightie	ноќница	нощница
Νωθρός	indolent, lazy, languid, dull	мрзлив	мързелив
Νωθρότητα	indolence, laziness	опуштеност	отпуснатост
Νωπός	fresh	свеж, сегашен	свеж, пресен
Νωρίς	early, soon	рано	рано
Νωτιαίος	neural	грбен	гръбначен
Ξάδελφος	cousin	братучед	братовчед

Ξαδέλφη	cousin	братучетка	братовчедка
Ξανά	again	одново	отново
Ξαναζώ	relive, live again	повторно живеам	живея отново
Ξαναθυμάμαι	remember/recollect again	споменувам	спомням се
Ξανανιώνω	rejuvenate	подмладувам	подмладявам се
Ξανθός	fair, golden	русокос, рус	русокос, рус
Ξανοίγω	open, cut	отворам	отварям
Ξάπλα (ανάπαυση)	lying down, sprawling	лежење	лежане
Ξαπλωτός	lying down, sprawling, lolling	легнат	легнал
Ξαποστέλνω	give the air	испраќам	изпращам
Ξάστερος	clear, cloudless	ѕвезден	звезден
Ξάστερος	clear, cloudless	јасен	ясен
Ξεβάφω	discolour, fade	избелувам	избелвам
Ξεβγάζω (ξεπλένω)	wash out	исплатувам долг	изплаквам
Ξεβιδώνω	unscrew, work loose	одвртувам	отвинтвам
Ξεβουλώνω	uncork, unplug, unclog	отпушувам	отпушвам
Ξεβράκωτος	with one's pants down	без гаќи	без гащи
Ξεγαντζώνω	unhook	откачувам	откачвам
Ξεγλιστρώ	slip, get off, give sb the slip	извлекувам	изплъзвам се
Ξεδιαλέγω	choose, sort out, pick over	одбирам	подбирам
Ξεδιάντροπος	shameless, barefaced, brassy	бесрамник	безсрамен
Ξεθωριάζω	fade, discolour, bleach	избледувам	избелявам
Ξεθωριάζω	fade, discolour, bleach	бледеам	избелвам
Ξεκαθαρίζω	make clear, clarify, thrash out	расчистувам	разчиствам
Ξεκαθάρισμα	sorting out, clearing up/off	расчистување	разчистване
Ξεκινώ	start off/out,up, make a start	тргнувам	тръгвам
Ξεκινώ	start off/out,up, make a start	започнувам	започвам
Ξεκλειδώνω	unlock	отклучувам	отключвам
Ξεκλείδωτος	unlocked	отклучен	отключен
Ξεκληρίζω	wipe out, exterminate	уништувам	унищожавам
Ξεκολλώ	unstick, unglue	одлепувам	отлепям
Ξεκούραση	relaxation, rest, refreshment	починка	почивка
Ξεκουφαίνω	deafen	оглушувам	оглушавам
Ξεμακραίνω	move away, recede, pass	оддалечувам	отдалечавам (се)
Ξεμαλλιάζω	pull/tear out sb's hair	кубам коса	скубя коси
Ξεμοναχιάζω	isolate, take aside/apart	изолирам	изолирам
Ξεμπλέκω	unravel, untangle, comb out	оправам	оправям
Ξενοιάζω	be free from care, not worry	безгрижен сум	безгрижен съм
Ξενοιασιά	unconcern, insouciance	безгрижност	безгрижност
Ξενοιασιά	unconcern, insouciance	безгрижност	безгрижие
Ξένοιαστος	carefree, easy-going, insouciant	безгрижен	безгрижен
Ξεπούλημα	sell out	распродажба	разпродажба
Ξεπουλώ	sell out, sell off	распродавам	разпродавам
Ξεπροβοδώ	see off, send off	испраќам	изпращам
Ξεραίνω	dry up/out, run dry, become dry	исушувам	изсушавам
Ξεραίνω	dry up/out, run dry, become dry	сушам	изсушавам
Ξέρω	know, be aware of	знам	зная
Ξέρω	know, be familiar with	умеам	умея
Ξεσηκώνω	give rise to	дигам	надигам
Ξεσκίζω	rend, tear, rip, scratch	раскинувам	разкъсвам
Ξεσκίζω	rend, tear, rip, scratch	разделувам	разделям
Ξεσκονίζω	dust	бришам прав	върша прах
Ξετρελαίνω	drive sb mad	полудувам	подлудявам
Ξετυλίγω	unroll, unfold	размотувам	размотавам
Ξεφορτώνω	unload, discharge	растоварам	разтоварвам

Ξεφουσκώνω	deflate, puncture	испразнувам	изпразвам (надут предмет)
Ξέφραγος	unfenced, open	разграден	разграден
Ξεφράζω	remove the fence/wall	разградувам	разграждам
Ξεχωρίζω	discriminate separate	одделувам	отделям
Ξεχωριστός	separate, special, distinct	одделен	отделен
Ξεψυχώ	breath one's last	умирам	умирам
Ξηρά	land	суша	суша
Ξίδι	vinegar	оцет	оцет
Ξινίλα	sourness	киселост	кисел вкус, киселина
Ξινός	sour, acid, tart	кисел	кисел
Ξιφίας	swordfish	рибамеч	рибамеч
Ξίφος	sword	меч	меч
Ξοδεύω	spend	арчам	харча
Ξόρκι	spell	заклетва	заклинание
Ξυλεία	wood	дрвен материјал	дървен материал
Ξύλινος	wooden	дрвен	дървен
Ξύλο	wood	дрво	дърво
Ξυπνητήρι	alarm clock	будилник	будилник
Ξύπνιος (ξυπνητός)	awake, waking	буден	буден
Ξυπόλητος	barefooted	бос	бос
Ξυρίζω	shave, have a shave	бричам	бръсна
Ξύρισμα	shave	бричење	бръснене
Όαση	oasis	оаза	оазис
Ογδοηκοστός	eightieth	осумнаесетти	осемдесети
Ογδόντα	eighty	осумдесет	осемдесет
Όγδοος	eighth	осми	осми
Όγκος	size, mass, volume	обем	обем
Όγκος	mass, size, volume	маса	маса
Όγκος (Ιατρική)	tumour, neoplasm	тумор	тумор
Ογκόλιθος	block of stone, boulder	камен блок	каменен блок
Ογκώδης	bulky, massive, voluminous	обемен, масовен	обемист
Ογκώνω	swell, increase	зголемувам	уголемявам
Οδηγία	guidance, advise	водство	водачество, ръководство
Οδηγία	briefing	указ	указание
Οδηγία	guidance, advise	упат	упътване
Οδηγός	guide, leader	возач, водич	водач
Οδηγώ	guide, lead, show, drive, direct	водам	водя
Οδηγώ	guide, lead, show, drive, direct	возам	отвеждам
Οδηγώ	guide, lead, show, drive, direct	упатувам	упътвам
Οδοκαθαριστής	street cleaner/sweeper	уличен чистач	уличен метач
Οδοντίατρος	dentist, dental surgeon	заболекар	зъболекар
Οδοντίατρος	dentist, dental surgeon	стоматолог	стоматолог
Οδοντόβουρτσα	toothbrush	четка за заби	четка за зъби
Οδοντόπαστα	toothbrush	паста за заби	паста за зъби
Οδοντωτός	toothed, cogged, jagged	назабен	назъбен
Οδός	street, road	улица	улица, път
Οδοστρωτήρας	road-roller, steam-roller	парен валјак	валяк
Οδόφραγμα	barricade	барикада	барикада
Οδύνη	pain, grief, affiction	болка	болка
Οδυνηρός	painful, poignant, grievous, sore	болен	болезнен
Οθόνη	screen	платно	платно
Οθόνη	screen	екран	екран
Οικειοποίηση	usurpation, appropriation	присвојување	присвояване
Οικειοποιούμαι	usurp, appropriate, claim for oneself	присвојувам	присвоявам
Οικείος	familiar, known	домашен	домашен

Οικείος	familiar, known	близок	близък
Οικειότητα	intimacy, familiarity	интимност	интимност
Οικειότητα	intimacy, familiarity	блискост	близост
Οικία	house, home, residence	куќа	къща
Οικία	house, home, residence	дом	дом
Οικία	house, home, residence	живеалиште	жилище
Οικιακός	domestic, home, family	домашен	домашен
Οικογένεια	family	семејство	семейство
Οικογένεια	family	фамилија	фамилия
Οικογενειακός	family, domestic, marital	семеен	семеен
Οικογενειάρχης	head of the family	глава на фамилијата	глава на семейство
Οικοδέσποινα	hostess, mistress of the house	домаќинка	домакинка
Οικοδέσποινα	hostess, mistress of the house	стопанка	стопанка
Οικοδεσπότης	host, house-holder	домаќин	домакин
Οικοδεσπότης	head of the family, house-holder	стопан	стопанин
Οικοδομή	building, construction, structure	зграда	сграда
Οικοδομώ	build up, construct	градам	изграждам, строя
Οικονομία	economy, saving	економија	икономия
Οικονομία	economy	економија	икономика
Οικονομικά	economics, finances	финансии	финанси
Οικονομικά	economics, finances	економика	икономика
Οικονομικός (επίθ.)	economical,financial	економски	икономичен, икономически
Οικονομολόγος	economist, financier	економист	икономист
Οικόσημο	coat of arms, blazon	грб	(фамилен) герб
Οικοτροφείο	boarding house	пансион	пансион
Οικουμένη	universe, world, globe	свет	свят
Οικουμένη	universe, world, globe	вселена	вселена
Οικουμενικός	universal, world wide	вселенски	вселенски
Οίκτος	compassion, mercy, pity	сожалување	съжаление
Οικτρός	pitiable, pitiful, miserable	жален	жалък
Οινοπαραγωγός	viniculturist	производство на вино	винопроизводетел
Οινόπνευμα	alcohol, spirit, liquor	алкохол	алкохол
Οίνος	wine	вино	вино
Οισοφάγος	gullet, oesophagus	хранопроводник	хранопровод
Οκνηρία	laziness, sloth, slackness	мрза	мързел
Οκνηρία	laziness, sloth, slackness	мрзливост	ленивост
Οκνηρός	lazy, slothful, slack, sluggish	мрзлив	мързелив
Οκτάβα	octave	октава	октава
Οκτάγωνος	octagonal	осмоаголен	осмоъгълен
Οκτώ	eight	осум	осем
Οκτώβριος	October	октомври	октомври
Ολέθριος	devastating, disastrous, ruinous	уништен	унищожителен
Όλεθρος	catastrophe, devastation, disaster	уништување	унищожение
Ολιγαρχία	oligarchy	олигархија	олигархия
Ολιγόλογος	laconic, brief, short	лаконски	лаконичен
Ολιγοψυχία	faint-heartedness, fear	малодушност	малодушие
Ολιγόψυχος	faint-hearted, chicken-hearted	малодушен	малодушен
Ολικός	overall, utter, total, complete	полн	пълен
Ολικός	overall, utter, total, complete	целосен	цялостен
Όλο (Επίρρημα)	always, forever, constantly	непрекинато	непрекъснато
Ολόγυρα	all round, on all sides	секаде наоколу	наоколо
Ολόϊσιος	straight, upright,	сосема во право	съвсем прав
Ολοκάθαρος	spotlessly clean, clean, spotless	сосема чист	съвсем чист
Ολοκαίνουργιος	brand-new, in mint condition	сосема нов	съвсем нов
Ολόκληρος (όλος)	whole, full, entire, all	цел, целосен	цял

Ολοκληρώνω	complete, consummate, finish	завршувам	завършвам
Ολοκληρώνω	complete, consummate, finish	свршувам	завършвам
Ολοκλήρωση	completion, consummation	довршување	довършване
Ολοκλήρωση	completion, consummation	свршување	довършване
Ολομόναχος	all alone, all by oneself	сосема сам	съвсем сам
Ολότελα	completely, fully, entirely, utterly	сосема	съвсем
Ολυμπιάδα	Olympiad	олимпијада	олимпиада
Ολυμπιακός	Olympic	олимписки	олимпийски
Ομάδα	group	група	група, тим
Ομάδα	group	одвор	отвор
Ομαδικός	team, collective, joint, massive	групен	групов
Ομαδικός (συλλογικός)	team, collective, joint	колективен	колективен
Ομαλός	flat, level, smooth, even, normal	рамен	равен
Ομελέτα	omelette, omelet	омлет	омлет
Όμηρος	hostage	заложник	заложник
Ομιλητής	speaker, talker	говорник	говорител
Ομιλητικός	communicative, talkative	говорлив	разговорчив
Ομιλία	speech, talk, chat, conversation	беседа	беседа
Ομιλία	speech, talk, chat, conversation	говор	говор, реч
Όμιλος	group, party, club, association	дружина	дружество
Όμιλος	group, party, club, association	група	група
Όμιλος	group, party, club, association	кружок	кръг, компания
Ομίχλη	mist, fog	магла	мъгла
Ομογένεια	homogeny	еднородност	еднородност
Ομογένεια	homogeny	хомогеност	хомогенност
Ομόγλωσσος	speaking the same language	еднојазичност	едноезичен
Ομοεθνής	of the same nationality, fellow-countryman	сонародник	сънародник
Ομοιοκαταληξία	rhyme	рима, стих	римуване
Όμοιος	similar, like, alike, identical	еднаков	еднакъв
Ομοίωμα	effigy, image, model	дупликат	дубликат
Ομολογία	confession, admission, avowal	признание	признание
Ομολογώ	confess, admit, aknowledge	признавам	признавам
Ομόνοια	peace, concord, harmony	согласност	съгласие
Ομόνοια	peace, concord, harmony	едногласност	единство
Όμορφα	nicely, prettily, jolly, very well	убаво	хубаво
Όμορφος	beautiful, pretty, handsome	убав	хубав
Ομοσπονδία	federation, confederacy	федерација, сојуз	федерация
Ομοσπονδιακός	federal	федерален, сојузнички	федерален
Ομπρέλα	umbrella	чадор	чадър
Όμως	but, yet, however, still, though	но, сепак	но, все пак
Όν (ύπαρξη)	being, creature	суштество	същество
Ονειρεύομαι	dream of/ about, have a dream	сонувам	сънувам
Ονειρεύομαι	dream of/ about, have a dream	мечтаам	мечтая
Ονειροπόλος	dreamy	фантазер	фантазьор
Ονειροπόλος	dreamy	којшто мечтае	мечтател
Όνειρο	dream	сон	сън
Όνειρο	dream	мечта	мечта
Όνομα	name	име	име
Ονομασία	naming, name, appellation	именување	наименуване
Ονομαστικός	nominal	именски	именен
Οντότητα	entity, being, existence	суштествување	същтествуване
Οξύ	acid	киселина	киселина
Οξυγόνο	oxygene	кислород	кислород
Οξύθυμος	irascible, irritable, peevish	раздразлив	раздразителен
Οξύς	sharp, keen, pointed, cutting	остар	остър

Οξύτητα	sharpness, keenness, acuteness	острина	острота
Οπαδός	adherent, follower, supporter	приврзаник	привърженик
Οπερέτα	operetta, light opera	оперета	оперета
Όπιο	opium	опиум	опиум
Οπισθοδρομικός	retrograde, retrogressive	ретроградeн	ретроградeн
Οπισθοδρομικός	retrogressive, retrograde	назаден	назадничав
Οπισθοχωρώ	retreat, withdraw	се враќам назад	връщам се назад
Οπισθοχωρώ	retreat, withdraw	отстапувам	отстъпвам
Οπλή	hoof	копито	копито
Οπλίζω	arm, supply with arms	вооружувам	въоръжавам
Οπλισμός	arming, armament, armour	вооружување	въоръжаване
Οπλίτης	soldier, infantryman, private	војник	войник
Όπλο	arm, weapon, gun, rifle	оружје	оръжие
Οπλοφορία	carrying/bearing arms	носење оружје	носене на оръжие
Οπλοφορώ	carry/bear carry/bear arms	вооружен сум	въоръжен съм
Όποιος	who(ever), any	којшто	който
Οποιοσδήποτε	whoever, any, anyone, anybody	кој и да е	който и да е
Οπότε	when, and then, any time that	кога	когато
Οποτεδήποτε	any time, whenever, no matter when	кога и да е	когато и да е
Όπου	where, from where/which, whom	каде	където
Οπουδήποτε	wherever, anywhere, no matter where	каде и да е	където и да е
Οπτασία	vision, wraith, ghost, apparition	привидение	видение
Οπτική	optics	оптика	оптика
Οπτικός (επίθ.)	optic(al), visual	оптички	оптически
Οπωρικό	fruit	овошје	овощие
Όπως	as, like, just as/like	како	както
Οραματίζομαι	have visions, envisage, dream of	имам визија	имам видения
Οραματισμός	vision, envisaging	халуцинација	халюцинация
Ορατός	visible	видлив	видим
Ορατότητα	visibility	видливост	видимост
Οργανικός	organic	органски	органически
Οργανισμός	organism	организам	организъм
Όργανο	organ	орган	орган
Οργανώνω	organize	организирам	организирам
Οργάνωση	organization, union, society	организација	организиране
Οργασμός	orgasm	оргазам	оргазъм
Οργή	anger, fury, rage	гнев, лутина	гняв, ярост
Όργιο	orgies, excesses, Saturnalia	оргија	оргия
Οργίζομαι	be angered, get angry	разгневувам	разгневявам се
Όργωμα	ploughing, tilling, tillage	орање	оран
Οργώνω	plough, till	орам	ора
Ορειβασία	mountaineering, climbing	планинарење	планинарство
Ορειβάτης	mountaineer, climber	планинар	планинар
Ορειβάτης (αλπινιστής)	mountaineer, climber	алпинист	алпинист
Ορειβατικός	mountaineering	планинарски	планинарски
Ορεινός	mountainous	планински	планински
Ορείχαλκος	brass, bronze	бронза	бронз
Όρεξη	appetite	апетит	апетит
Ορθά (ορθώς)	rightly, correctly	право	право, изправено
Όρθιος	stand-up, straight, upright, up	исправен	изправен
Όρθιος	stand-up, straight, upright, up	прав	прав
Ορθογραφία	orthography, correct spelling	правопис	правопис
Ορθογώνιος	rectangular, right-angled	правоаголен	правоъгълен
Ορθοδοξία	orthodoxy	православие	православие
Ορθόδοξος	orthodox	православен	православен

Ορθολογισμός	rationalism	рационализам	рационализъм
Ορθοπεδικός (επίθ.)	orthopaedic, orthopedic	ортопетски	ортопедичен
Ορθοπεδικός	orthopaedist, orthopedist	ортопед	ортопед
Ορθός	right, proper, correct, wise, sound	прав	прав
Ορθότητα	rightness, correctness, accuracy	правилност	правилност
Ορθώνω	erect, raise, lift, hold/stand up	се исправам	изправям
Ορίζοντας	horizon, skyline	хоризонт	хоризонт
Οριζόντιος	horizontal	хоризонтален	хоризонтален
Ορίζω	appoint, fix, arrange, determine	определувам	определям
Όριο	boundary, frontier, border	граница	граница
Όριο	boundary, frontier, border	предел	предел
Οριοθετώ	set a limit to	поставувам граница	поставям предел
Ορισμένος	certain, set, fixed, given, definite	определен	определен
Ορισμός	definition, qualifier, attribute	определување	определение
Ορκίζω	put sb on/under oath	се заколнувам	заклевам
Όρκος	oath, vow, pledge	клетва, заклетва	клетва
Ορμή	impetus, urge, rush, dush	порив	порив
Ορμόνη	hormone	хормон	хормон
Όρμος	bay, bight	залив	залив
Όρνιθα	hen, fowl	кокошка	кокошка
Ορνιθώνας	hencoop, hen-house, hen-roost	кокошарник	кокошарник
Ορολογία	terminology, nomenclature	терминологија	терминология
Όρος (βουνό)	mount	планина	планина
Όρος	condition, term, stipulation	услов	условие
Όρος	condition, term, provision, clause	предел	предел
Όρος	term	термин	термин
Οροσειρά	mountain chain, range	планински венец	планинска верига
Οροσειρά	mountain chain, range	верига	планинска верига
Οροφή	ceiling, roof	таван	таван
Οροφή	ceiling, roof	покрив	покрив
Ορρός (Ιατρική)	serum	серум	серум
Ορυκτό	mineral	минерал	минерал
Ορυχείο	mine	рудник	рудник, мина
Ορφανός	orphan	сирак	сирак
Ορχήστρα	orchestra, band	оркестар	оркестър
Οσμή	smell	миризба	миризма
Όσο	as long as, by the time, till, untill	колку	колкото
Όσο	as long as, by the time, till, untill	доколку	докато
Όσος	as much/many as	толку	толкова
Οσφραίνομαι	smell, sniff at	мирисам	мириша
Οσφυαλγία	lumbago, backache	лумбаго	лумбаго
Όταν	when, while	кога	когато
Ουδέ	neither, nor, not even	ниту	нито
Ουδείς	a, any, anybody, anyone	никој	никой
Ουδέποτε	never	никогаш	никога
Ουδέτερος	neutral	неутрален	неутрален
Ουδετερότητα	neutrality	неутралност	неутралност
Ουλή	scar, cicatrice	белег	белег (от рана)
Ούλο	gum	венец	венец
Ουρά	tail, tail-end, rear	опашка	опашка
Ουρανής (ουράνιος)	celestial, heavenly	небесен	небесен
Ουρανίσκος	palate	меко непце	небце
Ουρανός	sky	небо	небе
Ούρηση	urination, pissing	уринирање	уриниране
Ούρο	urine	урина, моч	урина

Ουσία	substance, matter	суштина	същина, субстанция
Ουσιώδης	substantial, essential, vital	суштествен	съществен
Ούτε	neither, nor	ниту	нито
Ουτοπία	utopia	утопија	утопия
Οφειλέτης	debtor	должник	длъжник
Οφειλή	debt, sum due	долг	дълг
Οφείλω	owe, be in debt	должник сум	длъжен съм
Οφείλω	owe, be in debt	должам	дължа
Όφελος	profit, benefit, interest, use	полза	полза
Οφθαλμιατρείο	eye-clinic, eye-hospital	очна болница	очна клиника
Οφθαλμίατρος	eye-specialist, oculist	очен лекар	очен лекар
Οφθαλμός	eye	око	око
Όχθη	edge, bank,shore, side	брег	бряг
Όχι	not	не	не
Όχλος	mob, herd, rabble	толпа	тълпа
Όψη	appearance, face, complexion	лице	лице
Παγερός	freezing, icy, ice-cold, blacial	леден	леден
Παγερός	freezing, icy, ice-cold, blacial	студен	студен
Παγετός	rost	студ	(голям) студ
Παγετός	rost	мраз	мраз
Παγιδεύω	trap, entrap	измамувам	измамвам
Πάγιος	steady, standing, fixed, settled	стабилен	стабилен
Πάγιος	steady, standing, fixed, settled	тврд	твърд, постоянен
Πάγιος	steady, standing, fixed, settled	издржлив	издръжлив
Παγκόσμιος	universal, worldwide, global	световен	световен
Παγόβουνο	iceberg	ајсберг	айсберг
Πάγος	ice	мраз	мраз, лед
Πάγωμα	freeze	замрзнување	замръзване
Παγώνω	freeze	замрзнувам	замръзвам
Παγώνι	peacock	паун	паун
Παγωτό	icecream	сладолед	сладолед
Παζάρεμα	bargaining	пазарлак	пазарлък
Παζαρεύω	bargain	се пазарам	пазаря се
Παζάρι	market	пазар	пазар
Παθαίνω	suffer, undergo, meet with	страдам	страдам
Πάθημα	mishap, misfortune, suffering	беда	беда
Παθητικό	passive	пасив	пасив
Παθητικός	passive	пасивен	пасивен
Παθητικός	passive	патетичен	патетичен
Παθολογία	pathology	патологија	патология
Παθολόγος	pathologist	патолог	патолог
Παθολόγος	pathologist	интернист	интернист
Πάθος	passion	страдање	страдание
Πάθος	passion	страст	страст, патос
Πάθος (μίσος, αρρώστεια)	mania, obsession	омраза	омраза
Πάθος	mania, obsession	болест	болест
Παιδαγωγική	pedagogy	педагогија	педагогика
Παιδαγωγός	pedagogue, pedagogist, educator	педагог	педагог
Παιδεύω (εκπαιδεύω)	bring up, train, educate	воспитувам	възпитавам
Παιδεύω (εκπαιδεύω)	bring up, train, educate	образувам	образовам
Παιδί (τέκνο)	child, kid	дете	дете
Παιδί (τέκνο)	child, kid	чедо	чедо
Παιδίατρος	pediatrician	педијатар	педијатър
Παιδίατρος	pediatrician	лекар за деца	детски лекар
Παιδικός	childish, infant, infantile	детски	детски

Παίζω	play, sport	играм	играя
Παίζω (Μουσική)	play, perform, strike up	свирам	свиря
Παίκτης	player	играч	играч
Παίξιμο	playing	играње	играене
Παίρνω (λαμβάνω)	receive, take, get, obtain	земам	вземам
Παιχνίδι	play, playing	игра	игра
Παιχνίδι	toy, plaything	играчка	играчка
Πακέτο	package	пакет	пакет
Παλαιοπώλης	secondhand dealer, scavenger	антиквар	антиквар
Παλαιστής	wrestler	борач	борец
Παλάμη	palm	дланка	длан
Παλάτι	palace	палата	палат
Παλάτι	palace	дворец	дворец
Παλεύω	fight, struggle, wrestle, battle	се борам	боря се
Πάλη (καταπολέμηση)	fight, struggle	борба, борење	борба
Παλληκάρι	brave man	јунак	юнак
Παλληκαριά	bravery, gallantry, fearlessness	смелост	смелост
Παλιόκαιρος	wretched / foul weather	лошо време	лошо време
Παλιόπαιδο	bad/naughty boy	лошо дете	лошо дете
Παλιός	old, former	стар	стар
Παλιός	old, former	ветов	вехт
Παλίρροια	tide	прилив	прилив
Παλμός	pulse	вибрирање	вибрация
Παλμός	pulse	пулс	пулс
Παλούκι	stake, pale, pole	кол	кол
Παλτό	overcoat, topcoat	палто	палто
Πάμπλουτος	immensely rich	пребогат	много богат
Παμπόνηρος	very cunning/wily/crafty	многу итар	много хитър
Παν (σύμπαν)	erything, all the world	вселена	вселена
Παναγία (Θεοτόκος)	Virgin Mary, Our Lady	Богородица	Богородица
Πανάγιος	most sacred/holy	пресвет	пресвети
Πανδοχείο	inn	страноприемница	страноприемница
Πανελλήνιος	panhellenic	општогрчки	общогръцки
Πανεπιστημιακός	university	универзитетски	университетски
Πανεπιστήμιο	university	универзитет	университет
Πανηγύρι	festival, feast, festivity	панаѓир	панаир
Πανηγύρι	festival, feast, festivity	пазар	пазар
Πανηγυρίζω	celebrate, fete	празнувам	празнувам
Πάνθηρας	panther	пантера	пантера
Πανί	cloth, fabric, material	плац	плат
Πανικός	panic, scare	паника	паника
Πανόραμα	panorama	панорама	панорама
Πανούκλα	pest, pestilence, plague	чума	чума
Πανουργία	archness, cunning, ryse, slyness	итроштина	хитрост
Πανούργος	cunning, wily, crafty, artful	итар	хитър
Πανταλόνι, παντελόνι	pair of trousers, pants	панталони	панталон
Παντζάρι	beetroot, beet	цвекло	цвекло
Παντζούρι	shutter(s)	капак на прозорец	капак на прозорец
Παντογνώστης	omniscient	сезнајко	всезнайко
Παντομίμα	pantomime, dumb show	пантомима	пантомима
Παντοτινός	everlasting, eternal, perpetual	вечен	вечен
Παντοτινός	everlasting, eternal, perpetual	постојан	постоянен
Παντού	everywhere, all over/about	насекаде	навсякъде
Παντόφλα	slipper	пантофла	пантоф
Παντρειά	marriage, wedding	женидба	женитба

Παντρεύω	marry (to/off), wed	оженувам	оженвам
Παντρεύω	marry (to/off), wed	женам	женя
Παντρεύω	marry (to/off), wed	омажувам	омъжвам
Πανύψηλος	very tall/high, towering	многу висок	много висок
Πάνω	up, upstairs, on, over	горе	горе
Πάνω	up, upstairs, on, over	одгоре	отгоре
Παπαγαλίζω	parrot	зборувам како папагал	повтарям како папагал
Παπαγάλος	parrot	папагал	папагал
Παπαδιά	priest's wife	попадија, жена на поп	попадия
Πάπια	duck	патка	патка
Πάπλωμα	quilt	јорган	юрган
Παπούτσι	shoe, boot	обувка	обувка
Παππάς	priest, parson	поп	поп
Παππούς	grandfather	дедо	дядо
Παρά (εκτός)	except	освен	освен, без
Παραβάν	screen	параван	параван
Παράβαση	violation, breach, offence	нарушување	нарушаване
Παραβιάζω	violate	нарушувам	нарушавам
Παραβολή (Μαθημ.)	parabola	парабола	парабола
Παραγγελία	message, word, commission, order	порачка	поръчка
Παραγεμίζω	stuff	полнам	пълня
Παραγέμισμα	stuffing	преполнување	препълване
Παράγοντας	factor	фактор	фактор
Παράγραφος	paragraph	параграф	параграф
Παραγράφω (γράφω πολύ)	write too much	пишувам прекумерно	пиша прекомерно
Παράγω	produce, generate, turn out	произведувам	произвеждам
Παραγωγή	production, produce, growth	производство	производство
Παραγωγή	production, produce, growth	продукција	продукция
Παραγωγικός	productive, producing	производствен	производителен
Παραγωγικός	productive, generating	продуктивен	производителен
Παραγωγικότητα	productivity	производство	производителност
Παραγωγικότητα	productivity	продуктивност	производителност
Παράγωγος	epiphenomenal	произведен	производен
Παραγωγός	producer	производител	производител
Παράδειγμα	example, model, pattern	пример	пример
Παράδειγμα	example, model, pattern	образец	образец
Παραδειγματικός	paradigmatic	примерен	примерен
Παράδεισος	paradise, heaven	рај	рай
Παραδεκτός	acceptable	приемлив, допустлив	приемлив
Παραδέχομαι	admit	примам	приемам
Παραδέχομαι	admit	признавам	признавам
Παραδίνω	deliver up, give in/up/over	предавам	предавам
Παραδίνω	turn in/over, give in/up/over	врачувам	връчвам
Παραδίνομαι	be handed down, surrender	се предавам	предавам се
Παράδοξο	paradox	парадокс	парадокс
Παράδοξος	paradox, extravagant	парадоксален	парадоксален
Παράδοξος (παράξενος)	paradox, extravagant	чуден	чуден
Παράδοση (εμπόριο)	delivery	предавање	предаване
Παράδοση υπό όρους	capitulation, surrender	капитулација	капитулация
Παραδουλεύτρα	charwoman	слугинка	слугиния
Παραδοχή	acceptance	примање	приемане
Παραθαλάσσιος	coastal, seaside	крајбрежен	крайбрежен
Παραθερίζω	spend/pass the summer	летувам	летувам
Παράθυρο	window	прозорец	прозорец
Παραθυρόφυλλο	shutter	капак за прозорец	крило на прозорец

Παραίνεση	admonition, precept	совет	съвет
Παραίσθηση	hallucination, delusion	халуцинација	халюцинация
Παραίσθηση	illusion, hallucination	илузија	илюзия
Παραίτηση	resignation, abandonment	оставка	оставка
Παραιτώ	live, let, quit, abandon, put down	оставам	оставям
Παραιτούμαι	resign, abdicate	давам оставка	подавам си оставката
Παρακαλώ	ask, beg, request	молам	моля
Παρακαταθήκη	stock, supply, consignment	резерва	резерв
Παρακαταθήκη	stock, supply, consignment	депозит	депозит
Παρακάτω	below	подолу	подолу
Παρακίνηση	inducement	подбуцнување	подбуда
Παράκληση	request, entreaty, prayer	молба	молба
Παρακμή	decadence, decline, decay	залез	залез
Παρακολουθώ	stalk, monitor, keep an eye on	следам	следя
Παρακολουθώ	stalk, monitor, keep an eye on	проследувам	проследявам
Παρακράτηση	deduction, retaining	задржување	задържане
Παρακρατώ	deduct, retain	задржувам	задържам
Παραλαμβάνω	collect, receive, take over	примам	приемам
Παραλαβή	collection, receipt, taking over	примање	приемане
Παραλείπω	drop, omit, skip, cut out	попуштам	пропускам
Παραλείπω	drop, omit, skip, cut out	испуштам	изпускам
Παράλειψη	missing out, omission, leaving out	пропуштање	пропуск
Παραλήρημα	delirium, brain fever, frenzy	делириум	делириум
Παραλία	seaside, coast, seashore, seaboard	крајбрежје	крайбрежие
Παραλιακός	coastal, seaside	крајбрежен	крајбрежен
Παραλλαγή	variant, variation	варијанта	вариант
Παράλληλος	parallel (to/with)	паралела	паралелен
Παραλογισμός	illogicality, absurdity, raving	апсурд	абсурд
Παράλογος	illogical, irrational, absurd	нелогичен	нелогичен
Παράλογος	illogical, irrational, absurd	непромислен	безсмислен
Παράλυση	paralysis, palsy, stroke	парализа	парализа
Παράλυτος	paralytic	парализиран	парализиран
Παραμεθόριος	border, frontier	граница	граничен, крайграничен
Παραμελώ	neglect, remiss	пренебрегнувам	пренебрегвам
Παραμένω	remain, rest, stand, stay	останувам	оставам
Παράμερα	apart, aside, out of the way	настрана	настрани
Παραμερίζω	set/put/lay/push/step aside	отсранувам	отстранявам
Παραμονή	stay, stop over	престојување	престояване
Παραμονή	stay, stop over	престој	престой
Παραμορφώνω	deform, deface, disfigure	деформирам	деформирам
Παραμορφώνω	deform, deface, disfigure	обезличувам	обезобразявам
Παραμόρφωση	deformation, disfigurement	деформирање	деформиране
Παραμόρφωση	deformation, , disfigurement	обезличување	обезобразяване
Παραμύθι	fairy-story/tale, fable, folktale	приказна	приказка
Παρανόηση	misapprehension	погрешно разбрано	погрешно тълкуване
Παρανόηση	misunderstanding	недоразбирање	недоразумение
Παρανομία	illegality, lawlessness, illegitimacy	беззаконие	беззаконие
Παράνομος	illegal, unlawful, illegitimate	незаконски	незаконен
Παραπανήσιος	extra, superfluous, excess	излишен	излишен
Παραπάνω	more, over, excess	повеќе	повече
Παραπέρα	farther on, over	понатаму	понатам
Παραπέρα	farther on, over	натаму	по-нататък
Παραπέτασμα (κουρτίνα)	curtain, screen	завеса	завеса
Παραπέφτω	be accident-prone, be mislaid	пропаѓам	пропадам
Παραπλανώ	mislead, misguide, deceive	прелистувам	прелъстявам

Παράπλευρος	adjacent, adjoining, next	страничен	страничен
Παραπλήρωμα	supplement	дополнување	допълнение
Παραπλήσιος	approximate, somewhat similar	подобен	подобен
Παραποίηση	falsification, forging, forgery	фалсификување	фалсификация
Παραπονούμαι	complain, moan, whine	се жалам	жалвам се
Παραπόταμος	tributary, confluent	притока	приток
Παράπτωμα	offence, misdeed, breach	грешка	грешка
Παράσιτο	parasite, pest	паразит	паразит
Παρασκευάζω	compound, prepare, make up	приготвувам	приготвям
Παρασκευάζω	compound, prepare, make up	произведувам	подготвям, готвя
Παρασκεύασμα	concoction, preparation	приготвување	приготвяне
Παρασκεύασμα	concoction, preparation	подготвување	препарат, продукт
Παρασκευή	Friday	петок	петък
Παρασταίνω	act, depict, repre	претставувам слика	представям
Παράσταση (αντιπροσώπευση)	representation	претставување	представление
Παραστατικός	representative, vivid	претставителен	представителен
Παραστέκω	stand by, stick to, help, attend	помагам	подпомагам
Παράταξη	array, disposition, order, line	строј	(боен) строй
Παράταξη	line, line up	ред	ред, редица
Παράταση	extension, prolongation	продолжување	продължаване
Παράταση	extension, prolongation	оддолжување	удължаване
Παρατήρηση	observation, remark, note	набљудување	наблюдение
Παρατήρηση	observation, remark, note	забелешка	забележка
Παρατηρητής	observer, watcher, look out	набљудувач	наблюдател
Παρατηρώ	observe, watch, examine	набљудувам	наблюдавам
Παρατηρώ	observe, watch, examine	забележувам	забелязвам
Παραφορά	transport, rage	избувнување	избухване
Παραφορτώνω	overload, overburden	претоварам	претоварвам
Παράφορος	impetuous, fiery, wild	избувлив	избухлив
Παραφράζω	paraphrase	парафразирам	парафразирам
Παράφραση	paraphrase	парафраза	парафразира
Παραφωνία	dissonance, discord	дисонанта	дисонанс
Παραχαράκτης	falsifier, forger, counterfeiter	фалсификатор	фалшификатор
Παραχώνω	bury, cover/fill with earth	заривам	заравям
Παραχώρηση	assignment, concession, grant	отстапување	отстъпване
Παρελθόν	past	минато	минало
Παρεμποδίζω	hinder, obstruct, embarrass	прчам	преча
Παρεξήγηση	misunderstanding	изопачување	изопачаване
Παρεξήγηση	misunderstanding	недоразбиње	недоразумение
Παρεξηγώ	misunderstand, misinterpret	изопачувам	изопачавам
Παρερμηνεία	misapprehension	погрешно толкување	погрешно тълкуване
Παρηγοριά	comfort, consolation, solace	утеха	утеха
Παρήγορος	comforting, consoling	утешен	утешителен
Παρηγορώ	comfort, console, solace	утешувам	утешавам
Παρθένα	virgin, maiden	девица	девственица
Παρθενία	virginity, maidenhead, chastity	девственост	девственост
Παρκάρω	park	паркирам	паркирам
Πάρκο	park, public gardens	парк	парк
Παροικία	colony, community	колонија	колония
Παροιμία	proverb, saying	поговорка	поговорка
Παρόμοιος	congener, similar, akin	подобен	подобен
Παροξύνω	exasperate, aggravate, inflame	раздразнувам	раздразвам
Παροξυσμός	paroxysm, fit, spasm	раздразнување	раздразване
Παροπλίζω	demilitarize, dismandle	разоружувам	разоръжавам
Παροπλισμός	laying up	разоружување	разоръжаване

Παροτρύνω	encourage, exhort, impel	побудувам	подбуждам
Παροτρύνω	encourage, exhort, impel	потикнувам	подтиквам
Παρουσία	presence, attendance	присуство	присъствие
Παρουσιάζω	present, introduce	претставувам	представям
Παρουσιάζω	present, introduce	запознавам	запознавам
Παρουσίαση	presentation, showing	претставување	представяне
Παροχή	supply, laying on, flow	давање	даване
Παροχή	supply, laying on, flow	отпуштање	отпущане
Πάρσιμο	taking, receiving	земање	вземане
Παρτίδα	lot, portion, part, batch	партија	партида
Παρωδία	parody, caricature, burlesque	пародија	пародия
Πασαλείφω	smear, daub, coat, grease	замачкувам	замазвам, замалвам
Πασπαλίζω	sprinkle, powder, frost	посипувам	посипвам, овалвам
Πάστα (ζυμαρικά)	pasta	паста	паста
Παστός	salted	солен	солен
Παστός	salted	осолен	осолен, посолен
Παστουρμάς	seasoned/cured beef meat	пастрма	пастърм
Παστρεύω	clean up/out, exterminate	чистам	чистя
Πάσχα	Easter	Велигден	Великвен
Πάσχω	suffer, ail	страдам	страдам
Πάτος (πυθμένας)	bottom	подметка	подметка
Πάτος (πυθμένας)	bottom	дно	дъно
Πατούσα	sole	стапало	стъпало
Πατριαρχείο	Patriarchate	патријаршија	патриаршия
Πατριάρχης	Patriarch	патријарх	патриарх
Πατρίδα	country, fatherland, homeland	родина	родина
Πατριώτης	patriot	патриот	патриот
Πατριωτικός	patriotic	патриотски	патриотичен
Πατριωτισμός	patriotism	патриотизам	патриотизъм
Πατσαβούρα	rag, cloth, swab	партал, пачавра	парцал
Πατσάς	tripe soup	пача	пача
Πατώ	step, tread, stamp	стапнувам	стъпвам, настъпвам
Πατώ	step, tread, stamp	смачкувам	смачквам
Πάτωμα	floor	под	под, етаж
Πατώνω	floor	поставувам под	поставям
Παύλα	dash	тире	тире
Παύση (Μουσική)	pause	пауза	пауза
Παύω	cease, stop, give up	запирам	спирам
Παχαίνω	thicken, fatten, get thick	се дебелам	дебелея
Πάχνη	hoarfrost	слана	слана
Πάχος	grease, fat	дебелина	дебелина
Παχύς	thick, fat	дебел	дебел
Πάω (πηγαίνω)	go, get on/along	одам	водя, отивам
Πεδίο (πεδιάδα)	field, ground, sphere, plain	поле	поле
Πεδίο (πεδιάδα)	field, ground, sphere, plain	рамнина	равнина
Πέδιλο (σάνδαλον, σανδάλι)	sandal, light shoe	сандала	сандал
Πεζογραφία	prose	проза	проза
Πεζογράφος	prose writer, novelist	прозаист	прозаик
Πεζοδρόμιο	pavement	тротоар	тротоар
Πεζοπόρος	footman	пешак	пешеходец
Πεθαίνω	die	умирам	умирам
Πεθερά	mother-in-law	свекрва	свекърва
Πεθερά	mother-in-law	свекрва	тъща
Πεθερός	father in law	свекор	свекър
Πειθαρχία	discipline	дисциплина	дисциплина

Πειθαρχικός	disciplinary	дисциплиниран	дисциплиниран
Πείνα	hunger	глад	глад
Πεινώ	be hungry	гладен сум	гладен съм
Πεινώ	be hungry	гладувам	гладувам
Πείρα	experience	опит	опит
Πείραγμα	teasing, annoyance, irritation	закачка	закачка
Πείραγμα	teasing, annoyance, irritation	дразнење	дразнене
Πείραμα	experiment	експеримент	експеримент
Πείραμα	experiment	опит	опит, тест
Πειραματίζομαι	experiment	експериментирам	експериментирам
Πειραματίζομαι	experiment	правам опит	правя опит
Πειραματικός	experimental	опитен	опитен
Πειρατεία	piracy	пиратство	пиратство
Πειρατής	pirate, buccaneer	пират	пират
Πείσμα	spite, stubbornness, obstinacy	упорност	упорство
Πείσμα	spite, stubbornness, obstinacy	инает	инат
Πεισματάρης	mule	упорен	упорит
Πεισματάρης	mule	инаетлив	инат
Πειστήριο	proof	доказ	доказателство
Πειστικός	convincing	убедлив	убедителен
Πέλαγος	ocean	отворено море	море, открито море
Πελατεία	clientele, custom, patronage	клиентела	клиентела
Πελάτης	client, customer, buyer	клиент	клиент
Πελεκάνος	pelican	пеликан	пеликан
Πελέκι (τσεκούρι)	axe, cleaver, poleaxe	секира	секира
Πελεκώ	hew, chip	делкам	дялам
Πέλμα	sole	стапало	стъпало
Πελώριος	huge, enormous	огромен	огромен
Πέμπτος	fifth	петти	пети
Πένης	poor, pauper, needy person	беден	беден
Πενικιλλίνη	penicillin	пеницилин	пеницилин
Πέντε	five	пет	пет
Πέπλο	veil	вел	воал
Πεποίθηση	conviction, belief, persuation	убедување	убеждение
Πεπρωμένο	fate	судбина	съдба
Πεπτός (ψητός, ψημένος)	roasted, grilled	печен, испечен	печен, испечен
Πέρα	over	оттаму	оттатък
Πέρασμα	pass	минување	минаване
Πέρασμα	pass	коридор	коридор
Πέρασμα	pass	преминување	преминаване
Περασμένος	past, bygone, last, gone by	минат	минат
Περαστικά	whimsey	скоро оздравување	оздравяване
Περαστικός	passing	преоден	преходен
Περατώνω	complete	завршувам	завършвам
Περγαμηνή	parchment	пергамент	пергамент
Πέρδικα	partridge	еребица	яребица
Πέρδομαι (κλάνω)	fart, break wind	прдам	пърдя
Περηφάνεια	pride	гордост	гордост
Περηφανεύομαι	take pride in, be proud of	се гордеам	гордея се
Περήφανος	proud	горд	горд
Περιβάλλον	surroundings, environment	средина	среда
Περιβάλλον	surroundings, environment	околина	околна среда
Περιβάλλον	surroundings, environment	опкружување	обкръжение
Περιβάλλω	surround	оградувам	ограждам
Περίβλημα	wrap	облека	обвивка

Περιβολάρης	gardener	градинар	градинар
Περιβολή	dress(ing), clothes, attire	облека	облекло
Περιβολή	dress(ing), clothes, attire	униформа	униформа
Περιβόλι	garden	градина	градина
Περιγελώ	deride	подбивам	подигравам се
Περιγραφή	description, delineation	опис	описание
Περιγράφω	depict	опишувам	описвам
Περιεργάζομαι	examine	разгледувам	разглеждам внимателно
Περιέργεια	curiosity inquisitineness	љубопитство	любопитство
Περίεργος	curious, inquisitive	љубопитен	любопител
Περιεχόμενο	content(s)	содржина	съдържание
Περιέχω	contain, hold, include	содржам	съдържам
Περιέχω	contain, hold, comprise	вклучувам	включвам
Περιήγηση	tour, travel, ramble	патешествие	пътешествие
Περίθαλψη	nursing, attention, relief	грижа	грижа
Περίθαλψη	nursing, care, help	закрила	закрила
Περιθώριο	margin, fringe, latitude	возможност	възможност
Περικεφαλαία (κράνος)	helmet, casque	шлем	шлем
Περικυκλώνω	surround, encircle	опкружувам	обкръжавам
Περιλαμβάνω	contain, include, comprise	содржам	съдържам
Περίληψη	synopsis	резиме	резюме
Περιμένω	await	чекам	чакам
Περιμένω	await	очекувам	очаквам
Περιοδεία	tour, round	обиколка	обиколка
Περιοδεύω	tour, barnstorm, stump	патувам	пътувам
Περιοδικό	magazine	списание	списание
Περίοδος (Ιατρική)	period	период	период
Περιορίζω	confine, shut up in, limit	ограничувам	ограничавам
Περιορισμός	confinement, restriction	ограничување	ограничаване
Περιορισμός	confinement, restriction	ограничување	ограничение
Περιουσία	property, possessions, estate	имот	имущество
Περιοχή	area	област	област
Περιπέτεια	adventure, mishap	перипетија	перипетия
Περιπλάνηση	wandering, roaming, rambling	скитање	скитане
Περιπλανιέμαι	wander, ramble, roam	скитам	скитам
Περίπλοκος	complicated, complex, intricate	заплеткан	заплетен
Περιποίηση	attention, nursing, care	грижа	грижа
Περιποίηση	attention, nursing, care	внимание	внимание
Περιποίηση	attention, nursing, care	укажувам внимание	укажвам внимание
Περιποιούμαι	attend to/on, look after	се грижам	грижа се
Περίπολος	patrol, picket	патрола	патрул
Περίπου	about, almost, approximately	околу	около
Περίπου	about, almost, approximately	приближно	приблизително
Περίπτωση	case, matter, occasion, event	случај	случай
Περίσσευμα	excess, surplus, leftover, remainder	остаток	остатък
Περισκόπιο	periscope	перископ	перископ
Περιστατικό	circumstance, instance, incident	случка	случка
Περιστέρι	pigeon	гулаб	гълъб
Περιστοιχίζω	surround, beset, encircle	опкружувам	обкръжавам
Περιστρέφω	revolve, go round, rotate	вртам	въртя
Περιστροφή	revolution, turn, rotation	вртење	въртене
Περίστροφο	revolver	револвер	револвер
Περισυλλογή	gathering, collecting, sheltering	собирање	събиране
Περιτονίτις	peritonitis	перитонитис	перитонит
Περιτριγυρίζω	surround, enclose, encircle	оградувам	ограждам

Περιττός	redundant, unnecessary, needless	излишен	излишен
Περιτύλιγμα	wrapping	обвивка	обвивка
Περιφέρεια	periphery	периферија	периферия
Περιφέρεια	area, region, district	околина	околност
Περιφερειακός	peripheral	периферен	периферен, околовръстен
Περιφερειακός	regional, district	регионален	регионален, окръжен, областен
Περιφέρω	rove, carry about	разнесувам	разнасям
Περίφημος	marvelous, fantastic	проучен	прочут
Περίφημος	famous, eminent	значаен	знаменит
Περιφράσσω	fence, hedge, wall, palisade	оградувам	ограждам
Περιφρόνηση	contempt, disdain, disregard	презир	презрение
Περιφρονώ	feel contempt for, disdain, scorn	презирам	презирам
Περνώ	pass, go/drive/walk/push through	минувам	минавам
Περνώ	pass, go/drive/walk/push through	преминувам	преминавам
Περούκα	periwig, peruke	перика	перука
Περσικός	Persian	персиски	персийски
Περσινός	last year's	минатогодишен	миналогодишен
Πέρυσι	last year	минатата година	миналата година
Πέσιμο	fall, tumble	паѓање	падане
Πέταλο	petal, horseshoe	потковица	подкова
Πεταλούδα	butterfly	пеперуга	пеперуда
Πεταλώνω	shoe a horse	потковувам	подковавам
Πετεινός	cock	петел	петел
Πέτρα	rock	камен	камък
Πετρέλαιο	petroleum, oil	нафта	нафта
Πετρελαιοφόρο	oiler	(нафтен) танкер	танкер
Πέτρινος	of stone, stony	камен	каменен
Πέτσα	skin	кожа	кожа
Πετσέτα	towel, napkin, serviette	салфетка	салфетка
Πέτσινος	leather	кожен	кожен
Πετυχαίνω	succeed in, manage to, achieve	успевам	успявам
Πετυχαίνω	succeed in, manage to, achieve	постигнувам	постигам
Πετώ (ίπταμαι)	fly	летам	летя
Πετώ (ρίχνω)	throw at/to, toss, pitch	фрлам	хвърлам
Πεύκο	pine-tree	бор	бор
Πέφτω	fall, drop, go down	паѓам	падам
Πηγάδι	well	кладенец	кладенец
Πηγάζω	spring, rise, flow from	извирам	извирам
Πηγάζω	spring, rise, flow from	вликам	избликвам
Πηγαινοέρχομαι	come and go	одам и се враќам	отивам и се връщам
Πηγή	source, spring, well	извор	извор
Πηγούνι	chin	брадичка	брадичка
Πήδημα	jump, leap, bound	скок	скок
Πήδημα	jump, leap, bound	скокање	скачане
Πηδώ	spring, jump, leap, bound, skip	скокам	скачам
Πήλινος	earthen, earthenware	глинен	глинен
Πηλός	potter’s clay, loam, pug	глина	глина
Πηχτός	congealed, thick	густ	гъст
Πια	longer, more	веќе	вече
Πια	longer, more	повеќе	повече
Πιάνο	piano	пијано	пиано
Πιατέλα	platter	голема чинија	голяма плоска чиния
Πιάτο	dish	чинија	чиния
Πιέζω	press, depress, push, crowd	притискам	натискам
Πιθανός	probable, likely, possible	веројатен	вероятен

Πιθανός	probable, likely, possible	возможен	възможен
Πιθανότητα	probability, likelihood, possibility	веројатност	вероятност
Πίθηκος	ape, monkey	мајмун	маймуна
Πικάντικος	piquant, savoury, sharp	пикантен	пикантен
Πικραίνω	embitter, make/get bitter, grieve	огорчувам	огорчавам
Πικρίζω	taste get/make bitter, be bitter	горчам	горча
Πικρίζω	taste get/make bitter, be bitter	нагорчувам	нагарчам
Πικροδάφνη	oleander	леандер	олеандър
Πικρός	bitter	горчлив	горчив
Πιλάφι	pilaff, pilau	пилав	пилаф
Πιλότος	pilot	пилот	пилот, летец
Πινακίδα	plate	плочка	плочка
Πινακίδα	tablet, slate	таблица	табелка
Πινέλο	paint-brush	четка	четка
Πίνω	drink	пијам	пия, пиянствувам
Πίπα	pipe	луле	лула
Πιπέρι	pepper	пипер	пипер
Πιπεριά	pepper	пипер	пиперка
Πιρούνι	fork	вилушка	вилица
Πισίνα	swimming pool	базен	басейн
Πισινός	bottom, backside, butt, behind	заден	заден
Πίσσα	pitch, coaltar	катран	катран
Πιστευτός	probable, likely, possible	верен	достоверен
Πιστευτός	probable, likely, possible	верен	вероятен
Πιστεύω	believe, trust	верувам	вярвам, поверярвам
Πιστεύω	believe, trust	мислам	мисля
Πιστεύω	believe, trust	сметам	смятам, считам
Πίστη	faith, trust, belief, credence	вера	вяра, доверие
Πίστη	faith, trust, belief, credence	религија	религия
Πιστόλι	pistol	пиштол	пистолет
Πιστοποιητικό	certificate, testimonial	уверение	удостоверение
Πιστός	loyal, faithful, true	уверен	верен, предан
Πιστώνω	credit	кредитирам	кредитирам
Πίστωση	credit	кредит	кредит
Πιστωτής	creditor	кредитор	кредитор
Πίσω	back, rear	назад, зад	назад, отзад
Πίσω	back, rear	обратно	обратно
Πίτα	pie	пита	пита, баница
Πιτσιλίζω	spatter, splash, splutter	изпрскувам	изпръсквам
Πιτσούνι	squab	млад гулаб	гълъбче
Πλαγιά	slope, side	стрмнина	стръмнина, склон
Πλάι	beside, by, near	страна	страна
Πλάγιος	sidelong, oblique, indirect	страничен	страничен
Πλάγιος	sidelong oblique, indirect	напречен	напречен
Πλάθω	shape, mould, fashion	оформувам	оформям
Πλαίσιο (κάδρο)	frame, framework	рамка	рамка
Πλάκα	table, slab, slate, plaque, plate	плоча	плоча
Πλακώνω	crash/come/fall down upon	натискам	затискам
Πλάνη	error, fallacy, delusion	заблуда	заблуда
Πλάνη	error, fallacy, delusion	грешка	грека
Πλανήτης	planet	планета	планета
Πλανόδιος	wandering, roving, roaming	амбулантен	амбулантен
Πλάσμα	creature, being, thing	суштество	същество
Πλάστης	creator, maker	создавач	създател, творец
Πλαστικός	plastic	пластичен	пластичен

Πλαστικότητα	plasticity, pliancy	пластичност	пластичност
Πλαστογραφία	forgery	фалсификување	фалшификация
Πλαστογράφος	forger	фалсификатор	фалшификатор
Πλαστογραφώ	forge	фалсификувам	фалшифицирам
Πλαταίνω	widen, broaden, open out	раширувам	разширявам (се)
Πλάτανος	platan	платан	платан
Πλατεία	square	плоштад	площад
Πλάτη	back	грб	гръб
Πλατίνα	platinum	платина	платина
Πλάτος	width, breadth	ширина	ширина, широта
Πλάτος	width, breadth	широчина	широчина
Πλατύς	wide, broad, large, extensive	широк	широк
Πλειοψηφία	majority	мнозинство	мнозинство на гласовете
Πλεκτός	woven, knitted, plaited	плетен	плетен
Πλέκω	plait, weave, knit	плетам	плета
Πλένω	wash	мијам	мия
Πλένω	wash	перам	пера
Πλέξιμο	knitting	плетење	плетене, изплитане
Πλέξιμο	knitting	плетиво	плетиво, плетка
Πλέον	longer, more	веќе	вече
Πλέον	longer, more	повеќе	повече
Πλεονέκτημα	advantage, benefit, boon	печалба	печалба
Πλεονέκτημα	advantage, benefit, boon	полза	полза
Πλεονέκτης	greedy, grasping, avaricious	алчен	алчен чобек
Πλεονεξία	greed, avarice	алчност	алчност
Πλευρό (πλευρά)	side	страна	страна
Πλευρό (πλευρά)	side	ребро	ребро
Πλεχτός	wicker	плетен	плетен
Πλέω	sail, navigate	пловам	плавам
Πληγή	wound	рана	рана
Πληγώνω	wound, hurt, injure	ранувам	наранявам
Πλήθος	mass(es), crowd, mob	множина	множество
Πλήθος	mass(es), crowd, mob	мноштво	множество
Πληθυσμός	population	население	население
Πληκτικός	boring, dull, tedious	досаден	досаден
Πληκτικός	boring, dull, tedious	мачен	скучен
Πλήκτρο	key	палка	палка, клавиш
Πλημμύρα	flood, inundation, overflow	наводнување	наводнение
Πλημμυρίζω	be in flood, inundate, overflow	наводнувам	наводнявам
Πλήξη	boredom, tedium, tediousness	досада	досада
Πληρεξούσιο	proxy	полномоштво	пълномощно
Πληρεξούσιος	proxy, attorney	полномошник	пълномощник
Πληρεξούσιος	proxy, attorney	полномошник	упълномощен
Πλήρης	complete, full, whole, ample	целост	цялостен
Πληροφορία	information, inquiry	информација	информация
Πληροφορική	informatics	информациски	информатика
Πληροφορώ	inform, let know, give information	информирам	информирам
Πλήρωμα (γέμισμα)	filling, stuffing	полнеж	пълнеж
Πληρωμή	pay, payment, consideration	плаќање	плащане
Πληρωμή	pay, payment, consideration	исплаќање	изплащане
Πληρώνω	pay, pay for, discharge, meet	плаќам	плащам
Πληρώνω	pay, pay for, discharge, meet	исплаќам	изплащам, заплащам
Πλησιάζω	approach, go/come/get near	наближувам	наближавам
Πλοηγός	pilot, navigator	кормилар	кормчия
Πλοίαρχος	captain, skipper	капетан од прв ранг	капитан първи ранг

Πλούσιος	rich, wealthy, well-off	богатник	богат
Πλουτίζω	get/grow/become rich, enrich	обогатувам	обогатявам
Πλούτος (πλούτη)	wealth, riches, affluence, treasures	богатство	богатство
Πλυντήριο	washing machine	пералница	пералня
Πλύσιμο	washing	перење	пране, изпиране
Πνεύμα	spirit, mind, intellect	ум	ум, гений
Πνεύμα	spirit, mind, intellect	дух	дух
Πνευματικός	inner, ecclesiastical	духовен	духовен
Πνευματικός (διανοητικός)	spiritual, mental	умствен	умствен
Πνευμονία	pneumonia	пневмонија	пневмония
Πνέω	blow	дувам	духам
Πνιγμός	drowning, suffocation, stifling	давење	удавяне
Πνιγμός	drowning, suffocation, stifling	удавување	удушване
Πνίγω	suffocate, drown	задушувам	удушвам, удавям
Ποδήλατο	bicycle	велосипед	велосипед
Ποδιά	apron	престилка	престилка
Ποδοπατώ	stamp, trample, tread	газам	газя
Ποδοπατώ	stamp, trample, tread	тапкам	тъпча
Ποδοσφαιριστής	footballer, football player	фудбалер	футболист
Ποδόσφαιρο	football	фудбал	футбол
Πόθος	desire, wish, longing, lust	копнеж	копнеж
Ποθώ	yearn, wish for, long, lust, desire	копнеам	копнея
Ποίημα	poem	стихотворба	стихотворение
Ποίηση	poetry, verse	поезија	поезия
Ποιητής	poet	поет	поет
Ποικιλία	variety, diversity, range	разновидност	разнообразие
Ποικίλω	vary, diversify, range	се разликувам	различавам се
Ποικίλω	vary, diversify, range	се менувам	меня се
Ποίμνιο	flock	стадо	стадо
Ποινή	penalty, sentence, punishment	казна	наказание
Ποιος, ποια, ποιο	which	кој, која, кое	кой, коя, кое
Πολεμικός	polemical, combative, war	воен	военен
Πολεμικός	polemical, combative, war	боен	боен
Πόλεμος	war, battle, fight	војна	война
Πολεμοφόδια	munition(s), ammunition,	муниција	муници и
Πολεμώ	fight, combat, war, oppose	војувам	воювам
Πόλη	town, city	град	град
Πολικός	polar	поларен	полярен
Πολιορκία	siege	опсада	обсада
Πολιορκώ	besiege, beleaguer	опсадувам	обсаждам
Πολιτεία	state, country, nation	држава	държава
Πολίτης	citizen	граѓанин	гражданин
Πολιτική	politics, policy	политика	политика
Πολιτικός	political	политички	политически
Πολιτισμένος	civilized	културен	културен
Πολιτισμένος	civilized	цивилизиран	цивилизован
Πολιτισμός	culture, cultivation	култура	култура
Πολιτισμός	culture, cultivation	цивилизација	цивилизация
Πολλαπλασιάζω	multiply	умножувам	умножавам
Πολλαπλασιασμός	multiplication, proliferation	умножување	умножение
Πόλος	pole	пол	полюс
Πολτός	pulp, paste, pap	каша	каша
Πολτός	pulp, paste, pap	пире	пюре
Πολύ	many, much, quite, most	многу	много
Πολύγλωσσος	polyglot, multilingual	многојазичен	многоезичен

Πολύγλωσσος	polyglot, multilingual	полиглот	полиглот
Πολυθρόνα	armchair	фотеља	фотъойл
Πολυκλινική	polyclinic, general hospital	поликлиника	поликлиника
Πολυλογάς	voluble talker, babbler	дрдорко	дърдорко
Πολύπλευρος	many-sided, multilateral	многустран	многостранен
Πολύπλοκος	complex, complicared, compound	сложен	многосложен
Πολύπλοκος	complex, complicared	заплеткан	заплетен
Πολυτέλεια	luxury, wealth	раскош	разкош
Πολυτέλεια	luxury, wealth	луксуз	лукс
Πολυτελής	luxurious, sumptuous, lush	луксузен	луксозен
Πολυτελής	luxurious, sumptuous, lush	раскошен	разкошен
Πολυτεχνείο	polytechnic	политехника	политехника
Πολύωρος	of/ lasting many hours	продолжен	продължителен
Πόλωση	polarization, polarity	поларизација	поляризация
Πομπός	transmitter	предавател	предавател
Πονόδοντος	toothache	забоболка	зъбобол
Πονοκέφαλος	headache	главоболка	главоболие
Πόνος	pain, ache, soreness	болка	болка
Πόντος (θάλασσα)	sea	море	море
Πόντος (εκατοστό)	centimetre	сантиметар	сантиметър
Πονώ	pain, ache, hurt, ail	страдам	страдам
Πονώ	pain, ache, hurt, ail	ме боли	боли ме
Πορθμείο	ferry (boat)	ферибод	ферибод
Πόρισμα	conclusion, findings	заклучок	заключение
Πόρισμα (έκβαση)	conclusion, findings	резултат	резултат
Πορνεία	prostitution	проституција	проституция
Πόρνη	prostitute	проститутка	проститутка
Πορσελάνη	china	порцелан	порцелан
Πόρτα	door	врата	врата
Πόρτα	door	порта	порта
Πορτοκαλάδα	orange juice	сок од портокал	портокалов сок
Πορτοκάλι	orange	портокал	портокал
Πορτρέτο	portrait	портрет	портрет
Ποσοστό	percentage	процент	процент
Ποτάμι, ποταμός	river, stream	река	река
Πότε	when	кога	кога
Ποτέ	never	никогаш	никога
Ποτήρι	cup, bowl, glass	чаша	чаша
Ποτίζω	water, irrigate	полевам	поливам
Πότισμα	watering, soaking	полевање	поливане
Ποτό	drink, beverage	пиење	питие
Πού (Επίρρημα)	where, how	каде	къде
Πούδρα	pouder	пудра	пудра
Πουθενά	nowhere	никаде	никъде
Πουλερικά	poultry, fowls	домашни птици	домашни птици
Πούλημα	sale, selling	продажба	продажба
Πούλημα	sale, selling	продавање	продаване
Πουλητής, πωλητής	seller	продавач	продавач
Πουλί	bird	пиле	пиле, птица
Πούλμαν	coach	автобус	автобус
Πουλώ, πωλώ	sell, handle, stock	продавам	продавам
Πούρο	cigar	пура	пура
Πράγμα	thing, object	предмет	предмет
Πράγμα	thing, object	нешто	нещо
Πράγμα (εμπόρευμα)	thing, object	стока	стока

Πραγματικός	real, true, proper, actual, factual	вистински	истински
Πραγματικότητα (θετικότητα)	reality, actuality	реалност	реалност
Πραγματοποιώ	realize, materialize, accomplish	реализирам	реализирам
Πρακτικό	record, statement, report	протокол	протокол
Πρακτικό	record, statement, report	акт	акт
Πρακτικός	practical, pragmatic, realistic	практичен	практичен
Πράκτορας	agent, representative	агент	агент
Πρακτορείο	agency	агенција	агенция
Πράξη	deed, act, action	дејство	действие
Πράξη	deed, act, action	постапка	постъпка
Πρασινάδα	greenness, vendure	зеленило	зеленина, зеленица
Πράσινος	green	зелен	зелен, неузрял
Πράσο	leek	праз	праз
Πράττω (κάνω)	do, make, perform, fulfil	правам	правя
Πράττω (κάνω, φτιάχνω)	make, create, perform	оправам	оправям
Πρεμιέρα	première, opening/first night	премиера	премиера
Πρέπει	must, be to, have to	треба	трябва
Πρεσβυωπία	presbyopia, long sightedness	далековидост	далекогледство
Πρήξιμο (οίδημα)	edema, swelling, tumor	оток	оток
Πρίγκιπας	prince	принц	принц
Πριν	before	пред	преди
Πριν	before	порано	по-рано
Πριονίδι	sawdust	стурготина	стърготина
Πρίσμα	prism	призма	призма
Προ	ante	пред	пред
Προ	ante	пред	преди
Προάγω	promote, advance, further	водам	водя напред
Προάγω	promote, advance, further	туркам напред	тласкам напред
Προαγωγή	promotion, furtherance, advancement	напредување	напредване
Προαιρετικός	voluntary, optional, elective	доброволен	доброволен
Προαισθάνομαι	forebode	претчувствувам	предчувствувам
Προαίσθημα	foreboding, premonition	претчувство	предчувствие
Προάσπιση	defence, protection, advocacy	заштита	защита
Προαύλιο	forecourt, courtyard, court, yard	двор	малък двор
Προάστιο	suburb	предградие	предградие
Πρόβα (δοκιμή)	trial, test, trying on	проба	проба
Προβάλλω	show	претставувам	представям
Προβάλλω	show	проектирам	прожектирам
Προβάλλω	show	се покажувам	показвам се
Πρόβατο	sheep	овца	овца
Προβλεπτικός	provident, prudent, foreseeing	предвидлив	продвидлив
Προβλέπω	foresee, anticipate, expect	предвидувам	продвиждам
Πρόβλεψη	forecast, anticipation, expectation	предвидување	предвиждане
Πρόβλημα	problem, matter, issue	проблем	проблем
Προβολέας	projector	проектор	прожектор
Προβολή	projection	проектирање	прожектиране
Προβολή	projection	проекција	проекция
Πρόγνωση	prognosis, forecast, prognostication	прогноза	прогноза
Προγονός	ancestor	доведен син	доведено дете
Πρόγραμμα	programme	програма	програма
Προδίδω	betray, fail, let down	предавам	предавам
Προδίδω	betray, fail, let down	издавам	издавам, изменям
Προδοσία	betrayal, treason, treachery	предавство	предателство
Προδοσία	betrayal, treason, sell out	измама	измяна
Προδότης	betrayer, traitor, informer	измамник	изменник, предател

Προεδρείο	presiding board, chair	претседателство	председателство
Προεδρείο	presiding board, chair, Presidium	претседателство	президиум
Προεδρία	presidency, chair	претседателствување	председателство
Πρόεδρος	president, chairman	претседател	председател
Προειδοποιώ	warn (of/against), give warning	предупредувам	предупреждавам
Προεκλογικός	pre-election, electoral	предизборен	предизборен
Προέκταση	elongation, extension, lengthening	продолжување	продължение
Προέλευση	origin, provenance, descent	произход	произход
Προετοιμασία	prepararion	подготовка	подготовка
Προηγούμαι	precede, be/get ahead of	претходам	предхождам
Πρόθεση	intention, purpose, view, end	намера, умисла	намерение
Πρόθεση (Γραμμ.)	preposition	предлог	предлог
Προθεσμία	term, time, time-limit, deadline	рок	срок
Πρόθυμος	eager, willing, ready, prompt	готов	готов
Προϊόν	product, article, commodity	производ	произведение
Προϊόν	product, article, commodity	артикл	артикл
Προϊστάμενος	director, boss, chief, principal	шеф	шеф
Προϊστάμενος	director, boss, chief, principal	началник	началник
Προϊστάμενος	director, boss, chief, principal	управник	управник
Προκαταβολή	advance	претплата	предплата
Προκαταβολή	advance	аванс	аванс
Προκαταβολή	advance	капар	капаро
Προκατάληψη	prejudice, predisposition	предупредување	предубеждение
Πρόκληση	provocation, defiance	предизвик	предизвикателство
Πρόκληση	provocation, defiance	провокација	провокация
Προκλητικός	provocative, defiant	предизвикувачки	предизвикателен
Προκλητικός	provocative, defiant	провокативен	провокационен
Προκοπή	progress, success, prosperity	успех	успех
Προκοπή	progress, success, prosperity	напредок	напредък
Προκυμαία	quay, mole, dock	кеј	кей
Προκυμαία	quay, mole, dock	пристаниште	пристан
Προκύπτω	arise, result	се наведнувам	навеждам се
Προλαβαίνω	have time to, anticipate, ferestall	смогнувам	смогвам
Προλαβαίνω	have time to, anticipate, ferestall	успевам	успявам
Προλαβαίνω	frustrate, scotch, mock	осетувам	осуетявам
Προληπτικός	preventive, precautionary	претпазлив	предпазен
Πρόληψη	prevention, forestalling, superstition	предрасуда	предразсъдък
Προμήθεια	providing, provision	снабдување	снабдяване
Προμήθεια	providing, provision	доставување	доставка
Προμηθεύω	cater, serve	снабдувам	снабдявам
Προμηθεύω	cater, serve	доставувам	доставям
Προνοητικός	foreseeing, provident	предвидлив	предвидлив
Πρόνοια	providence, provision	промисла	промисъя
Πρόνοια (μέριμνα)	providence, provision	грижа	грижа
Προνόμιο	privilege, prerogative	привилегија	привилегия
Προνομιούχος	privileged, preferential	привилегиран	привилегирован
Προξενείο	consulate	конзулство	консулство
Πρόξενος	consul	конзул	консул
Πρόξενος	consul	виновник	виновник
Προξενώ	cause, induce	предизвикувам	предизвикам
Προοδευτικός	progressive	прогресивен	прогресивен
Προοδεύω	progress, come on, advance	напредувам	напредвам
Προοδεύω	progress, come on, advance	прогресирам	прогресирам
Πρόοδος	progress, improvement, advance	прогрес	прогрес
Πρόοδος	progress, improvement, advance	напредок	напредък

Προοπτική	perspective	перспектива	перспектива
Προοπτική	perspective	предвидување	предвиждане
Προορίζω	destine, predestine, preordain	предопредувам	предопределям
Προπαγάνδα	propaganda	пропаганда	пропаганда
Προπαρασκευάζω	prepare, get ready, make up	подготвувам	подготвям
Πρόπερσι	two years ago	минатата година	по-миналата година
Πρόπλασμα	model	модел	модел
Πρόποδες	foot (of the mountain)	подножје	подножие
Προπόνηση	training, coaching	тренинг	тренировка
Πρόποση	toast	здравица	наздравица
Προς	to	по, за, до, во	по, за
Προσανατολίζω	orientate, direct, turn	ориентирам	ориентирам
Προσανατολισμός	orientation, direction, positionoing	ориентирање	ориентиране
Προσαρμογή	adaptation, conformity	прилегнување	прилягане
Προσαρμογή	adaptation, conformity	приспособување	приспособяване
Προσαρμόζω	adapt, adjust, conform, fit, suit	прилегнувам	прилягам
Προσαρμόζω	adapt, adjust, conform, fit, suit	приспособувам	приспособявам
Προσβάλλω (θίγω)	insult, offend, snub, outrage	напаѓам	нападам
Προσβάλλω (επιτίθεμαι)	attack, assail	атакувам	атакувам
Προσβολή	insult, slight, offense	напаѓање	нападение
Προσγείωση	landing, touch-down	приземјување	приземяване
Προσδιορίζω	determine, define, specify	определувам	определям
Προσδοκία	expectation, hope, anticipation	очекување	очакване
Προσεγγίζω	approach, near	приближувам	приближавам
Προσεγγίζω	approach, near	доближувам	наближавам
Προσεκτικός	careful, close, prudent	внимателен	внимателен
Προσευχή	prayer, devotions	молитва	молитва
Προσεύχομαι	pray	се молам	моля се
Προσέχω	be careful of/about/with, mind	внимавам	внимавам
Πρόσθεση	addition	прибирање	прибавяне
Πρόσθεση (Μαθημ.)	addition	собирање	събиране
Προσθέτω	add up, put in, lace	прибирам	прибавям
Προσθέτω (Μαθημ.)	add up, put in, lace	собирам	събирам
Προσθήκη	addition, addendum, extension	набавка	добавка
Προσιτός	easy of access, accessible	достапен	достъпен
Πρόσκαιρος	short-lived, passing, transient	привремен	временен
Προσκαλλώ	invite, ask, call upon	канам	каня
Προσκαλλώ	invite, ask, call upon	поканувам	поканвам
Πρόσκληση	invitation, call	покана	покана
Προσκολλώ	attach, paste up, stick	прилепувам	прилепвам
Προσκομίζω	adduce, bring	претставувам	предоставям
Προσκομίζω	adduce, bring	донесувам	донасям
Προσκυνητής	pilgrim, worshipper	поклоник	поклонник
Προσλαμβάνω	employ, get	примам на служба	приемам на служба
Πρόσληψη	employment, engaging, hiring	примање	приемане
Πρόσληψη	employment engaging, hiring	земање	вземане
Προσμένω	wait for, expect, anticipate	очекувам	очаквам
Προσοδοφόρος	lucrative, productive, profitable	доходен	доходен
Προσοχή	care, attention, note, caution	внимание	внимание
Πρόσοψη	façade, front, frontage	фасада	фасада
Πρόσοψη	façade, front, frontage	лице	лице
Προσπέλαση	approach, access	приближување	приближаване
Προσπέλαση	approach, access	доближување	сближаване
Προσπερνώ	go by/past, pass on	надминувам	надминавам
Προστάζω	order, command, dictate	заповедам	заповядвам

Προστάζω	order, command, dictate	командувам	командвам
Προστασία	protection, cover, defense	закрила	закрила
Προστασία	protection, cover, defense	покровителсто	покровителсто
Προστατεύω	protect, shield, guard	покровител сум	покровителствам
Προστάτης	protector	покровител	покровител
Προστριβή	friction, rubbing	тркање	търкане
Πρόσφατος	recent, late	скорашен	скорошен
Πρόσφατος	recent, late	неодамнешен	неотдавнашен
Προσφέρω	offer, tender, render	предлагам	предлагам
Προσφέρω	offer, serve, present	поднесувам	поднасям
Πρόσφυγας	refugee, émigré, displaced person	бегалец	бежанец
Πρόσχαρος	cheerful, jovial, jolly	весел	весел
Προσχέδιο	draft, rough plan/outline	проект	проектоплан
Πρόσχημα	pretext, exuse, plea, pretence	предлог	предлог
Προσωπικό	personell, staff	персонал	персонал
Προσωπικός	personal, private, individual	личен	личен
Προσωπικός	personal, private, individual	индивидуален	индивидуален
Προσωπικότητα	personality, individuality	личност	личност
Πρόσωπο	façade, front, face	лице	лице, фасада
Προσωπογραφία	portrait	портрет	портрет
Προσωρινός	temporary, provisional	времен	временен
Πρόταση	offer, proposal, resolution	предлог	предложение
Προτείνω	suggest, propose, recommend	предлагам	предлагам
Προτείνω	suggest, propose, recommend	претегам	протягам
Προτεκτοράτο	protectorate	протекторат	протекторат
Προτεραιότητα	priority, precedence	приоритет	приоритет
Προτίμηση	preference, partiality, choice	претпочитање	предпочитание
Προτιμώ	prefer, like better, choose	претпочитам	предпочитам
Προτομή	bust	биста	бюст
Προτού	before	пред	преди
Προτού	before	порано	по-рано
Προτροπή	exhortation, urge, incitement	побудување	подбуждане
Πρότυπο	model, pattern, template	образец	образец
Πρότυπο (μοντέλο)	model, pattern, template	модел	модел
Προϋπόθεση	condition, pressuposition	претпоставка	предпоставка
Προϋποθέτω	presuppose	претпоставувам	предполагам
Προϋπολογισμός	budget, estimate	буџет	бюджет
Προφανής	obvious, evident, apparent	јавен	явен
Πρόφαση	pretence, pretext, plea, excuse	предлог	предлог
Προφητεία	prophecy, prediction	пророштво	пророчество
Προφήτης	prophet	пророк	пророк
Προφταίνω, προφθαίνω	anticipate	пристигам на време	пристигам навреме
Προφυλακτικό	condom	презерватив	презерватив
Προχθές	the day before yesterday	завчера	завчера
Προχωρώ	go/come/walk/step/move forward	напредувам	напредвам
Προωθώ	propel, forward, promote	предвижувам	придвиждам
Πρόωρος	premature, precocious, untimely	предвремен	преждевременен
Πρύμνη	stern, poop	крма (од брод)	кърма
Πρύτανης	rector	ректор	ректор
Πρωί	morning	утро	утро
Πρωινός	morning	утрински	утринен
Πρώτα	first, firstly	најнапред	най-напред
Πρώτα	first, firstly	прво	прво
Πρωτάθλημα	championship	шампионат	шампионат
Πρωτάθλημα	championship	првенство	първенство

Πρωταθλητής	champion	шампион	шампион, чемпион
Πρωτάκουστος	unheard - of, unprecedented	нечуен	нечуван
Πρωτεύω	be/come first/top, excel	прв сум	първи съм
Πρωτεύω	be/come first/top, excel	предводам	излизам първ
Πρωτοβουλία	initiative	иницијатива	инициатива
Πρωτόγονος	primitive	првобитен	първобитен
Πρωτόκολλο	protocol, register, record	протокол	протокол
Πρωτόκολλο	protocol, register, record	регистар	регистър
Πρωτομαγιά	May Day, the first of May	Први мај	Първи май
Πρωτόπλασμα	protoplasm	протоплазма	протоплазма
Πρωτοπορεία	avant-garde, lead, vanfuard	авангарда	авангард
Πρώτος	first	прв	първи
Πρωτότοκος	first born	првороден	първороден
Πρωτοτυπία	originality	оригиналност	оригиналност
Πρωτότυπος	original	оригинален	оригинален
Πρωτοχρονιά	new year	Нова година	Нова година
Πρωτοχρονιάτικος	new year's	новогодишен	новогодишен
Πτηνό	fowl, bird	птица	птица
Πτήση	flight, flying	полет	полет
Πτυχίο	diploma, certificate, degree	диплома	диплома
Πτυχιούχος	graduate	дипломиран	дипломиран
Πτώμα	corpse, dead body	труп	труп
Πτώση	fall, tumble, loss	паѓање	падане
Πτώση	fall, tumble, loss	спаѓање	спад
Πτώση (Γραμματική)	case	падеж	падеж
Πτώχευση	bankruptcy, failure, insolvency	банкротирање	банкрут, фалит
Πτώχευση	bankruptcy, failure, insolvency	осиромашување	осиромашаване
Πυγμαίος	pigmy	пигмеец	пигмейски
Πυγμαχία	boxing	боксирање	бокс
Πυγμάχος	boxer, pugilist	боксер	боксьор
Πυγολαμπίδα	firefly	светулка	светулка
Πυθμένας	bottom	дно	дъно
Πυκνός	dense, thick, cramped, close	густ	гъст
Πυκνός	dense, thick, cramped, close	збиен	чест
Πυκνώνω	thicken, make more frequent	згуснувам	сгъстявам (се)
Πυκνώνω	thicken, close up	зачестувам	зачестявам
Πυξίδα	compass	компас	компас
Πυρ	fire	оган	огън
Πυραμίδα	pyramid	пирамида	пирамида
Πύραυλος	rocket	ракета	ракета
Πύργος	tower, castle	замок	замък
Πύργος	tower, castle	кула	кула
Πυρετός	fever	температура	температура
Πύρινος	of fire, of flame	огнен	огнен
Πυρκαγιά	fire	пожар	пожар
Πυροβολικό	artillery, ordnance	артилерија	артилерия
Πυροβολισμός	shot, gunshot, firing	стрелба	стрелба
Πυροβολώ	shoot, gun, fire	стрелам	стрелям
Πυρομαχικά	munitions, amunition	муниција	муниции
Πυροσβέστης	fireman	пожарникар	пожарникар
Πυροσβεστικός	fire	пожарникарски	пожарен
Πυρπόληση	setting on fire	потплатување	подпалване
Πυρπολώ	set fire	потплатувам	подпалвам, запалвам
Πυώδης	purulent	гноен	гноен
Πώληση	selling, sale	продажба	продажба

Πωλητής	seller, vendor, dealer	продавач	продавач
Πώμα	cap, cover, lid, bung	тапа	тапа
Πώς (Επίρρ.)	how	како	как
Πως (Σύνδεσμος)	that	ќе	че
Ραβασάκι	love letter	љубовно писмо	любовно писмо
Ραβδί	stick, pole, club	прачка	пръчка
Ράβω (κα**σσύω**, ράπτω)	sew, stitch	шијам	ция
Ράβω (κα**σσύω**, ράπτω)	sew, stitch	шијам	зашивам
Ραγδαίος	fast, rapid, speedy, abrupt, steep	силен	силен
Ραγίζω	crack, get cracked	напукнувам	напуквам (се)
Ράγισμα	crack	пукнатина	пукнатина
Ραδιενέργεια	radioactivity	радиоактивност	радиоактивност
Ραδιενεργός	radioactive	радиоактивен	радиоактивен
Ράδιο (χημ. Στ.)	radium	радио	радий
Ραδιόφωνο	radio-set	радио(апарат)	радио(апарат)
Ρακή (ρακί, τσίπουρο)	raki	ракија	ракия
Ράκος	rag, tatter	партал	парцал
Ράμμα	(sewing) thread, string	конец	конец
Ράμμα (Ιατρική)	seam, joint, raphe, stitchery	шев	шев
Ράμφος	bill, beak	клун	клюн, човка
Ρανίδα	drop	капка	капка, пръска
Ραντίζω	sprinkle, spray	прскам	пръскам
Ράντισμα	sprinkling, spraying	прскање	пръскане
Ράτσα	race, stock, blood	раса	раса
Ράτσα	race, stock, blood	генерација	генерация
Ράφι	shelf, rack, ledge	полица	полица
Ράχη	back, ridge, crest	грб	гръб
Ραχίτις	rachitis	рахитис	рахитизъм
Ράψιμο	sewing, needlework	шиење	шиене
Ραψωδία	rhapsody	рапсодија	рапсодия
Ρεαλισμός	realism, pragmatism	реализам	реализъм
Ρεαλιστής	realist, pragmatist	реалист	реалист
Ρεβίθι	garbanzo	наут	нахут
Ρεζέρβα	spare wheel	резерва	резерв, запас
Ρεζίλι	ridicule, shame, humiliation	срам	срам
Ρεκλάμα	advertisement, publicity, puff	реклама	реклама
Ρεκόρ	record	рекорд	рекорд
Ρεμβάζω	muse, meditate, daydream	мечтаам	мечтая
Ρεπόρτερ	reporter	репортер	репортьор
Ρέπω	incline, lean, tend, run	наклонет сум	имам склоност към
Ρετάλι	remnant	остаток (от топ плат)	остатък от топ плат
Ρετσίνα (ποτό)	retsina, resinated Greek wine	вид вино	вид вино
Ρεύμα (ροή)	stream, flow, course	течение	течение
Ρευματισμός	rheumatism	ревматизам	ревматизъм
Ρευστός	fluid, runny, liquid	течен	течен
Ρευστότητα	fluidity, flux, liquidity	течност	втечненост
Ρήγας (βασιλιάς)	king	крал	крал, цар
Ρήγμα	breach, break, crack, crevice	пукнатина	пукнатина
Ρήμα	verb	глагол	глагол
Ρήμαγμα	devastation, ruining, ravage	опустошување	опустошение
Ρημάζω	ruin, ravage, lay waste	разурнувам	разрушавам
Ρημάζω	ruin, ravage, lay waste	опустошувам	опустошавам
Ρήτορας	orator, rhetorician, public speaker	оратор	оратор
Ρήτορας	orator, rhetorician, public speaker	ретор	ритор
Ρήτρα	clause, proviso, provision	клаузула	клауза

Ρήτρα	clause, proviso, provision	услов	условие
Ρηχός	flat, shallow	плиток	плитък
Ρίγα (Γεωμ.)	line	линија	линийка
Ρίγανη	origan(um)	оригано	риган
Ρίζα	root, stem	корен	корен
Ριζικός	radical, root, total	коренит	коренен
Ριζώνω	take/strike root, put down roots	вкоренувам	вкоренявам
Ρίγανη	origan(um)	оригано	оригано
Ριζοσπάστης	radical	радикал	радикал
Ρινικός	nasal	носен (од нос)	носов
Ρινόκερως	rhinoceros, rhino	носорог	носорог
Ριψοκινδυνεύω	jeopardize, risk, venture	ризикувам	рискувам
Ριψοκίνδυνος	venturesome, bold, adventurous	смел	смел
Ροδακινιά	peachtree	праска	праскова
Ροδάκινο (καρπός)	peach	праска	праскова
Ροδαλός (ρόδινος)	rosy	розов	розов
Ρόδο	rose	роза	роза
Ρολόϊ	watch, clock	часовник	часовник
Ρόλος	role, part, lines	ролја, улога	роля
Ρομαντικός	romantic	романтичен	романтичен
Ρόμβος	rhombus, lozenge	ромб	ромб
Ρόπαλο	club, cudgel, bludgeon	боздоган	боздуган
Ροπή (κλίση)	inclination, tendency	склоност	склонност
Ροπή (τάση)	inclination, tendency	тенденција	тенденция
Ρουκέτα	rocket	ракета	ракета
Ρούχο	garment, item of clothing	облека	облекло
Ρυάκι	brook, creek, streamlet	поточе	поток
Ρύζι	rice	ориз	ориз
Ρυζόγαλο	rice pudding	ориз со млеко	мляко с ориз
Ρυθμίζω	regulate, adjust, control	регулирам	регулирам
Ρυθμίζω	regulate, adjust, control	уредувам	уреждам
Ρυθμικός	rhythmical, measured	ритмичен	ритмичен
Ρύθμιση	regulation, adjustment	регулирање	регулиране
Ρύθμιση	regulation, adjustment	уредување	уреждане
Ρυθμός	rhythm, tempo, cadence	ритам	ритъм
Ρυθμός	rhythm, tempo, cadence	темпо	темпо
Ρυμουλκώ	tow, haul, take in tow	влечам	влача
Ρυμουλκώ	tow, haul, take in tow	теглам	тегля
Ρυτίδα	wrinkle, line	брчка	бръчка
Ρωμαλέος	strong, stout, lusty, sturdy	силен	силен, мощен
Ρώμη (δύναμη)	strength, robustness, hardiness	сила	сила
Σαββατοκύριακο	weekend	сабота и недела	събота и неделя
Σαββατοκύριακο	weekend	викенд	уикенд
Σαγηνεύω	enchant, charm, captivate, allure	пленувам	пленявам
Σαγόνι	jaw	брада	брадичка
Σαδισμός	sadism	садизам	садизъм
Σαδιστής	sadist	садист	садист
Σαΐτα (βέλος)	arrow, dart	стрела	стрела
Σάκα	school bag	ученичка чанта	ученическа чанта
Σακάκι	coat, jacket	сако	сако
Σακατεύω	cripple, mutilate, maim, beat up	осакатувам	осакатявам
Σακάτης	cripple, mutilated	осакатен	сакат
Σακάτης	cripple, mutilated	инвалид	инвалид
Σακούλα	bag	торбичка	торбичка
Σάλα	hall, spacious room	сала	зала, салон

Σαλάμι	salami	салама	салам
Σαλάτα	salad	салата	салата
Σαλεύω	stir, move, budge	се лулам	люлея
Σάλι	shawl	шал	шал
Σαλιάρα	baby’s bib	лигавче	лигавник
Σαλιαρίζω	drivel, babble, drool	брборам	бъбря
Σάλιο	saliva, spit, spittle, slaver	плунка	плюнка, слюнка
Σαλόνι	living room, sitting room, salon	салон	салон
Σάλπιγγα	trumpet, bugle	труба	тръба
Σάλτο	leap, spring, jump	скок	скок
Σάλτο	leap, spring, jump	салто	салто
Σάλτσα	sauce, gravy	сос	сос
Σάλτσα	sauce, gravy	салца	салца
Σαμάρι	pack-saddle	самар	самар
Σαμπάνια	champagne	шампањско	шампанско
Σαμποτάζ (δολιοφθορά)	sabotage	саботажа	саботаж
Σαν (Σύνδεσμος)	if, when, as, since	кога, ако	когато, ако
Σανατόριο	sanatorium	санаториум	санаториум
Σάνδαλον (σανδάλι)	sandal	сандала	сандал
Σανός (χόρτο)	hay, fodder	сено	сено
Σάντουιτς	sandwich	сендвич	сандвич
Σαξόφωνο	saxophone	саксофон	саксофон
Σαπίζω	go rotten	изгнивам	изгнивам
Σαπίζω	go rotten	гнијам	гния, загнивам
Σάπιος	rotten, rotted, decayed, decomposed	гнил	гнил
Σαπίλα	rottenness, decay, decomposition	гнилост	гнилост
Σαπουνάδα	lather, soap-suds	сапуница	сапунена вода
Σαπουνάδα	lather, soap-suds	пена	сапунена пяна
Σαπουνίζω	soap, lather	насапунувам	сапунисам
Σαπούνι	soap	сапун	сапун
Σάπφειρος	sapphire	сафир	сапфир
Σαρακοστή	Lent	велигденски пости	великите пости
Σαρδέλα	sardine	сардела	сардела, сардина
Σαρκάζω	be sarcastic	исмевам	осмивам
Σαρκαστικός (σαρδόνιος)	sardonic, sarcastic, ironical	саркастичен	саркастичен
Σαρίκι	turban	турбан	тюрбанъ
Σάρκα	flesh	тело	тяло
Σαρκασμός	sarcasm, sneering	сарказам	сарказъм
Σαρκώδης	fleshy, sensuous, succulent	месест	месест
Σάρπα	scarf, stole	шал	шал
Σαρώνω	sweep	метам	мета
Σατανάς	satan, the devil, the evil one	сатана, ѓавол	сатана
Σατανικός	evil	сатански	сатанински
Σάτιρα	satire, lampoon	сатира	сатира
Σατιρικός	satirical	сатиричен	сатиричен
Σατράπης (Ιστορία)	satrap	сатрап	сатрап
Σάτυρος	Satyr	сатиричар	сатир
Σαφήνεια	clarity	јаснотија	яснота
Σαφήνεια	clarity	чистота	чистота
Σαφής	clear, lucid, plain, distinct	чист	чист
Σαφής	clear, lucid, plain, distinct	јасен	ясен
Σαχλαμάρα	idiocy, foolery, stupidity	бесмислица	безсмислица
Σαχλαμάρα	idiocy, foolery, stupidity	глупост	глупост
Σβέλτος	natty	пргав	пъргав
Σβέρκος	nape, neck, scruff	врат	врат

Σβέρκος	nape, neck, scruff	тил	тил
Σβήνω	put/burn/snuff out, extinguish	гасам	гася
Σβήνω	put/burn/snuff out, extinguish	изгаснувам	угасявам
Σβήσιμο	putting/burning out, extinguishing	гаснење	гасене
Σγουραίνω	frizz, frizzle, curl, crinkle	кадрам	където
Σγουρός	crisp, curly, crinkly	кадрав	къдрав
Σε (σένα)	you	теве	теве
Σε (σένα)	you	те	те
Σεβασμός	respect, regard, veneration	почит	почит, почитание
Σεβασμός	respect, regard, veneration	уважување	уважение
Σεβαστός	respectable	почитуван	почитан, почитаем
Σεβαστός	respectable	уважен	уважаван, уважаем
Σέβομαι	venerate, revere, respect	уважувам	уважавам
Σέβομαι	venerate, revere, respect	почитувам	почитам
Σειρά	line, series, row, queue	ред	ред, редица
Σειρά	line, series, row, queue	серија	серия
Σειρήνα	Siren, siren, mermaid	сирена	сирена
Σεισμικός	seismic	сеизмички	сеизмичен
Σεισμός	earthquake, earth tremor	земјотрес	земетресение
Σελίδα	page	страница	страница
Σελίνι	shilling, bob	шилинг	шилинг
Σέλινο	celery	целост	целина
Σέλλα	saddle	седло	седло
Σελλώνω	saddle	оседлувам	оседлавам
Σεμιγδάλι	semolina	гриз	грис
Σεμνός	modest, humble, unassuming	скромен	скромен
Σεμνότητα	modesty, shyness, decency	скромност	скромност
Σενδούκη (σεντούκι, κασσέλα, κάσα)	box, case	сандак	сандък
Σεντόνι	sheet	чаршав	чаршаф
Σεξ	sex	секс	секс
Σερβιτόρα	waitress	келнерка	келнерка
Σερβιτόρος	waiter	келнер	келнер
Σερβίρω	serve, lay a table	сервирам	сервирам
Σερβίτσιο	cutlery, set, service	сервис (за јадење)	сервиз
Σέσουλα	scoop	лопатка	лопатка
Σήκωμα	lifting up, raising, picking up	дигање	вдигане
Σήκωμα	lifting up, raising, picking up	станување	ставане от сън
Σηκώνω	lift, raise, cock, heave	издигам	издигам
Σηκώνω	lift, raise, cock, heave	дигам	вдигам
Σηκώνω	lift, raise, cock, heave	дигам	повдигам
Σηκώνομαι	get up, stand up, rise	ставам	ставам
Σήμα	sign, signal, cockade	знак	знак
Σήμα	sign, signal, cockade	белег	белег
Σήμα	sign, signal, cockade	значка	значка
Σημαδεύω	mark, scar, pit, score	бележам	бележа
Σημαδεύω	mark, scar, pit, score	одбележувам	отбелязвам
Σημάδι	marking, spot, trace, sign	знак	знак
Σημάδι	marking, spot, trace, sign	белег	белег, мишена
Σημαία	flag, banner, colours	знаме	знаме, флаг
Σημαίνω	mean, signify, indicate	значам	знача
Σημαίνω	mean, signify, indicate	означувам	означавам
Σημαντικός	significant, important, considerable	важен	важен
Σημαντικός	significant, important, considerable	значаен	значим, значителен
Σημασία	meaning, sense	значење	значение важност
Σημασία	meaning, sense	смисла	смисъл

Σημείο (σήμα)	sign, trace, mark, point, spot	сигнал	сигнал
Σημείο (σήμα)	sign, trace, mark, point, spot	знак	знак
Σημείωμα	note, memo, record	одбележување	отбелязване
Σημείωμα (σημείωση)	note, memo, record	белешка, забелешка	бележка
Σημειώνω	make a note of, write down	бележам	бележа
Σήμερα	today, this day	денес	днес
Σημερινός	of today, today's	денешен	днешен
Σήραγξ	tunnel	тунел	тунел
Σήψη	decay, decomposition, putrefaction	гниење	гниене
Σθεναρός (δυνατός)	sturdy, stout, vigorous	силен	силен
Σιάζω	make	поправам	поправям
Σιάζω	make	уредувам	уреждам
Σιγά	slowly	полека	полека
Σιγά	slowly	тивко	тихо
Σιγαλιά (ησυχία)	quiet, peace, silence, hush	тишина	тишина
Σιγανός	quiet, gentle, soft, slow	спокоен	спокоен
Σιγανός	quiet, gentle, soft, slow	тивок	тих
Σίγουρος	certain, sure, assured	сигурен	сигурен
Σιδερένιος	of iron	железен	железен
Σίδερο	iron	железо	желязо
Σιδηροδρομικός	rail, railway	железнички	железопътен
Σιδηρόδρομος	rail, railway, train, railroad	железница	железница
Σιδηρουργός	blacksmith, ironsmith	железар	железар
Σιδηρουργός	blacksmith, ironsmith	ковач	ковач
Σιλουέτα	silhouette, outline, figure	силуета	силует
Σιλουέτα (φιγούρα)	silhouette, outline, figure	фигура	фигура
Σιμά	near, close, next to	блиску	близо
Σιμιγδάλι	semolina	гриз	грис
Σινεμά	cinema	кино	кино
Σιρόπι	syrup, treacle	сируп	сироп
Σιταρένιος	wheaten	житен	житен, пшеничен
Σιτάρι (σίτος)	wheat	жито	жито
Σιτεύω	get gamy/high	гојам	угоявам
Σιτίζω	feed, nourish, offer meals	хранам	храня
Σιφόνι (σίφων)	siphon	сифон	сифон
Σιχαίνομαι	abominate, hate, detest, loathe	се гнасам	гнуся се
Σιχαμάρα	abomination, hate, detestation	одвратност	отвращение
Σιχαμερός	abhorrent, detestable, hateful	одвратен	отвратителен
Σιχαμερός	abhorrent, detestable, hateful	гаден	гаден, гнусен
Σιωπή	silence, hush	молчење	мълчание
Σιωπηλός	silent, quiet	молчелив	мълчалив
Σκάβω	dig up, scoop out	копам	копая, рия
Σκάβω	dig up, scoop out	ископувам	изкопавам
Σκαθάρι	beetle	бумбар	бръмбар
Σκάκι	chess	шах	шах
Σκαλίζω	grub, turn up, scratch	копам	копая, прекопавам
Σκαλίζω (λαξεύω)	engrave, carve	гравирам	гравирам
Σκάλισμα (λάξευση)	engraving, carving, cutting	гравирање	гравиране
Σκάλισμα	digging up	прекопување	прекопаване
Σκαλιστήρι	mattock, small hoe	мотика	(малка) мотика
Σκαλιστός	sculptured, carved	изгравиран	гравиран
Σκαλωσιά	staging, scaffolding	скеле, скали	скеле
Σκαμνί	stool	табуретка	табуретка
Σκαμνί	stool	столче	столче
Σκανδαλιάρης	troublemaker	скандалџија	скандален

Σκανδαλίζω	scandalize	скандализирам	скандализирам
Σκάνδαλο	scandal	скандал	скандал
Σκάρα	grill	скара, грил	скара
Σκαρί (σκελετός)	hull	скеле	скелет
Σκαρφίζομαι	think up	измислувам	измислям
Σκάσιμο	chap	пукање	пукване
Σκάσιμο	chap	прскање	пукнатина
Σκαστός	smacking, loud	бучен	збучен
Σκάφη	tub	корито	корито
Σκάψιμο	digging, carving, hollowing	копање	копане
Σκάψιμο	digging, carving, hollowing	прекопување	прекопаване
Σκελετός	skeleton, frame	скелет	скелет
Σκεπάζω	cover, veil, spread with	покривам	покривам
Σκεπάζω	cover, veil, spread with	скривам	прикривам
Σκέπασμα	covering, cover, blanket, lid	покривање	покриване
Σκέπασμα	covering, cover, blanket, lid	скривање	прикриване
Σκεπαστός	covered, roofed	покриен	покрит, закрит
Σκεπαστός	covered, roofed	скриен	прикрит, уркит
Σκεπτικός	sceptic, thougtful	замислен	замислен, умислен
Σκέπτομαι	think, meditate, think over	мислам	мисля
Σκέπτομαι	think, meditate, think over	сметам	смятам
Σκεύος	utensil, vessel	прибор	прибор
Σκευωρία	intrigue, scheming, fabrication	интрига	интрига
Σκευωρία	intrigue, scheming, fabrication	заплет	козни
Σκέψη	thought, thinking, idea	мисла	мисъл
Σκηνή	scene, stage	сцена	сцена
Σκηνή	pavilion, tent	шатор	шатра
Σκηνογραφία	scenography	сценографија	сценография
Σκηνοθέτης	film director	режисер	режисьор
Σκήπτρο	scepter	скиптар	скиптър
Σκήπτρο	scepter	жезол	жезъл
Σκιά	shadow, shade	сенка	сянка
Σκιά	shadow, shade	привидение	привидение
Σκιάζω	shadow, shade	засенчувам	засенчвам
Σκιάχτρο	scarecrow, bugbear, gright	плашило	плашило
Σκίτσο	sketch	скица	скица
Σκλάβα	slave (woman)	робинка	робиня
Σκλαβιά	slavery, servitude, bondage	ропство	робство
Σκλάβος	slave (man)	роб	роб
Σκλαβώνω	enslave	поробувам	поробвам
Σκλαβώνω	enslave	заробувам	заробвам
Σκληρότητα	hardness, toughness, cruelty	жестокост	жестокост
Σκληρότητα	hardness, toughness, cruelty	суровост	суровост
Σκληρότητα	hardness, toughness, cruelty	тврдост	твърдост
Σκληρός	tough, hard, stiff	тврд	твърд
Σκληρός	tough, hard, stiff	корав	корав
Σκληρός	tough, hard, stiff	жесток	жесток
Σκληρός	tough, hard, stiff	суров	суров
Σκοινί	rope, coed, line	јаже	въже
Σκόνη	dust	прав	прах
Σκονίζω	cover with dust	прашам	праша
Σκονίζω	cover with dust	напрашувам	напрашавам
Σκοπευτήριο	shooting range	стрелиште	стрелбище
Σκοπευτής	sharpshooter	стрелец	стрелец
Σκοπεύω	aim, sight, train on	целам	целя

Σκοπιά	observation post, watch tower	караула	караул
Σκόπιμος	deliberate, intentional, purposeful	намерен	преднамерен
Σκόπιμος	deliberate, intentional, purposeful	смислен	умишлен
Σκόπιμος	deliberate, intentional, purposeful	свесен	съзнателен
Σκοπός	aim, goal, intention, purpose	цел	цел
Σκοπός	aim, goal, intention, purpose	намера	намерение
Σκόρδο	garlic	чесен, лук	чесън
Σκορπιός	scorpion	скорпија	скорпион
Σκοτάδι	darkness, gloom, obscurity	темнина	тъмнина, мрак
Σκοτεινιάζω	darken, get/ become dark	потемнувам	потъмнявам
Σκοτεινός	dark-coloured, brown, sombre	темен	тъмен, мрачен
Σκοτίζω	bother, worry, care	затемнувам	затъмнявам
Σκότωμα	killing, doing away with	убиство	убийство
Σκότωμα	killing, doing away with	убивање	убиване
Σκοτώνω	kill, murder, put to death	убивам, претепувам	убивам
Σκουλήκι	worm, maggot, earthworm	црв	червей
Σκούντημα	push, nudge, dig, jog	бутање	бутане
Σκούπα	broom	метла	метла
Σκουπίζω	sweep, clean, brush	метам	мета
Σκουπίζω	sweep, clean, brush	исчистувам	изчиствам
Σκουπίζω	sweep, clean, brush	изметувам	измитам, изгривам
Σκουριά	rust	рѓа	ръжда
Σκούρος	brown,dark-colouted, sombre	темен	тъмен
Σκούφια	cap, beret	шапка	плетена шапка
Σκύβω	bow, bend, incline	се наведнувам	навеждам се
Σκυθρωπός	sulky, glum, gloomy, frowing	намуртен	намръщен
Σκύλα	bitch	кучка	кучка
Σκυλιάζω	infuriate, fume, see red	се раздразнувам	разярявам се
Σκυφτός	bowed, bent, stooping	наведнат	наведен, приветен
Σκύψιμο	bowing, bending, stooping	наведнување	навеждане
Σλαβικός	Slav(ic), Slavonic	словенски	славянски
Σμάλτο	enamel	емајл	емайл
Σμαράγδι	emerald	смарагд, емералд	смарагд
Σμήνος	swarm	рој	рояк
Σμήνος	swarm	ескадрила	ескадрила
Σμίγω	meet, join, get together	смесувам	смесвам
Σμίκρυνση	diminution, making smaller	намалување	намаляване
Σμίλη	chisel, gouge	длето	длето
Σμπάρο	shot, volley	истрел	изстрел
Σνομπ	snob	сноб	сноб
Σοβαρεύομαι	sober up/down, be serious	станувам сериозен	ставам сериозен
Σοβαρός	serious, solemn, sober, sedate	сериозен	сериозен
Σοβαρός	serious, solemn, sober, sedate	важен	важен
Σοβαρότης	seriousness, solemnity, sedateness	сериозност	сериозност
Σόδα	bicard, soda	сода	сода
Σόϊ	family, descent, ancestry, race	род	род
Σόϊ	family, descent, ancestry, race	сој	сой
Σοκάκι	narrow street, alley (-way)	сокак	сокак
Σοκάρω	shock, offend	шокирам	шокирам
Σοκολάτα	chocolate	чоколада	шоколад
Σοκολατένιος	chocolate	чоколаден	шоколаден
Σόμπα	stove	печка	печка
Σονάτα	sonata	соната	соната
Σοπράνο	soprano	сопран	сопран
Σοσιαλισμός	socialism	социјализам	социализъм

Σοσιαλιστής	socialist	социјалист	социалист
Σούβλα	spit, roasting-jack	ражен	ръжен
Σουβλί	bradawl, pricker, stabber	шило	шило
Σούπα	soup	супа	супа
Σουπιά (σηπία)	squid	сипа	сепия
Σουρουπώνει	get/be dark	се свечерува	свечерява се
Σουρώνω	strain, filter	цедам	цедя
Σουρώνω	strain, filter	процедувам	прецеждам
Σουρωτήρι	strainer, colander, cullender	цедилка	цедилка
Σουσάμι (σησάμι, σήσαμος)	sesame	сусам	сусам
Σουτζούκι	stewed meatball, faggot	суџук	суджук
Σουφρώνω	shrink, wrinkle, crinkle	измачкувам	измачквам
Σοφία	wisdom, erudition, learning	мудрост	мъдрост
Σοφίζομαι	invent, think up, make up	измислувам	измислям
Σοφός	wise, learned, erudite	мудар, учен	мъдър
Σπαθί	sword, sabre	меч	меч
Σπανάκι	spinach	спанаќ	спанак
Σπάνιος	rare, uncommon, unusual	редок	рядък
Σπάνιος	rare, uncommon, unusual	редок	рядко
Σπάργανο	swaddling-clothes	пелена	пелена
Σπαρταρώ	writhe, palpitate	треперам	треперя, трептя
Σπασμός	spasm, fit,convulsion	спазма	спазъм, конвулсия
Σπάτουλα	spatula	спатула	шпатула
Σπείρα (έλικα)	spiral, coil	спирала	спирала
Σπέρμα	semen, sperm, seed	семе	семе
Σπέρμα (γόνος)	semen, sperm, seed	сперма	сперма
Σπέρνω	sow, seed	распространувам	разпространявам
Σπέρνω (σπείρω)	sow, seed	сеам, посевам	сея, засявам
Σπήλαιο	cave, cavern	пештера	пещера
Σπίθα	spark, sparkle	искра	искра
Σπιθαμή	span	педа	педя
Σπιούνος	informer, snooper, sneak	шпион	шпионин
Σπίρτο	match	кибрит	кибрит
Σπίτι	house, residence, home	куќа, дом	къща, дом
Σπιτικός	domestic, house, home, homely	домашен	домашен, къщен
Σπιτονοικοκύρης	landlord, house owner	домаќин	домакин
Σπλάχνα	bowels, guts, viscera	внатрешност	вътрешности
Σπόγγος	sponge	сунѓер	сюнгер
Σπόνδυλος	vertebra	пршлен	прешлен
Σπορ	sport	спорт	спорт
Σπόρος	seed, semen, sperm	семе	семе
Σπουδαίος	first-rate, excellent, terrific	важен	важен
Σπουδαιότητα	importance, significance	важност	важност
Σπουδαστής	student	ученик	ученик
Σπουδαστής	student	студент	студент
Σπουδή	study, education, schooling	учење	учение
Σπουργίτης	sparrow	врабец	вравче
Σπυρί	grain	зрно	зърно
Σπυρί	grain	пупка	пъпка
Σταγώνα	drop, spot, trickle, bead	капка	капка
Στάδιον	stadium	стадион	стадион
Σταδιοδρομία	career	кариера	кариера
Στάζω	dreep, reek, leak	капам	капя
Στάζω	dreep, reek, leak	течам	тека
Σταθεροποίηση	stabilization, consolidation	стабилизација	стабилизиране

Σταθεροποίηση	stabilization, consolidation	зацврстување	затвърдяване
Σταθεροποιώ	stabilize, consolidate, firm	стабилизирам	стабилизирам
Σταθερός	stable, steady, unfaltering, firm	траен	траен
Στάθμευση	parking, stopping	паркирање	паркиране
Σταθμεύω	park, stop	сопирам	спирам
Σταθμεύω, παρκάρω	park, stop	паркирам	паркирам
Στάθμη	level, plane, standard	ниво	ниво
Σταθμός	station, stop-over	станица	станция, гара
Στάλα	drop, spot, blod	капка	капка
Σταλαγμίτης	stalagmite	сталагмит	сталагмит
Σταλάζω	instill, implant	капам	капя
Στάμνα	pitcher	стомна, бокал	стомна
Στάρι (σιτάρι)	wheat, corn	жито	жито
Στάρι (σιτάρι)	wheat, corn	пченица, житарица	пшеница
Στασιαστής	mutineer, rebel, insurgent	востаник	въстаник
Στάσιμος	stagnant	неподвижен	неподвижен
Στασιμότης	stagnation, immobility	застој	застой
Στασιμότης	stagnation, immobility	стагнација	стагнация
Στατιστική	statistics	статистика	статистика
Σταυροδρόμι	crossing, crossroads	крстопат	кръстопът
Σταυροκοπιέμαι	cross oneself	се крстам	кръстя се
Σταυρόλεξο	crossword, puzzle	крстозбор	кръстословица
Σταυρός	cross	крст	кръст
Σταυρώνω	crusify	распнувам на крст	разпъвам на кръст
Σταφύλι	grape(s)	грозје	грозде
Στάχτη	ash(es), cinders	пепел	пепел
Σταχτής	ashy, ashen, ash-coloured	пепелав	пепеляв
Σταχτοδοχείο	ash-tray	пепелник	пепелник
Στάχυ (σιταριού)	ear (of corn)	клас на жито	житен клас
Στεγάζω	roof, cover with a roof	покривам	покривам
Στεγάζω	roof, cover with a roof	поставувам покрив	поставям покрив
Στέγη	cover, roof	покрив	покрив
Στεγνός	dry, arid	сув	сух
Στέγνωμα	drying	сушење	сушене
Στεγνώνω	dry (up/off/out)	сушам	суша
Στεγνώνω	dry (up/off/out)	се исушувам	изсушавам
Στείρος	barren, sterile, infertile	бесплоден	безплоден
Στείρος	barren, sterile, infertile	безрезултатен	безрезултатен
Στέκομαι	stop, stand	запирам	спирам
Στέλεχος (κορμός)	stem, stalk, shank	стебло	стъбло
Στέλεχος	stem, stalk, shank	кочан	кочан
Στέλνω	send, dispatch, forward	праќам	пращам
Στέλνω	send, dispatch, forward	испраќам	изпращам
Στεναγμός	sigh	стенкање	стенание
Στενάζω, στένω	sigh, moan, groan, suffer	стенкам	стена
Στενάζω	sigh, moan, groan, suffer	тешко дишам	въздишам
Στενεύω	get narrow	стеснувам	стеснявам
Στενεύω (στενόω, στενώ. Για παπούτσια)	get narrow	стегам	стягам
Στενογραφία	stenography	стенографија	стенография
Στενοκέφαλος	narrow-minded, stuffy	тесноград	тесногръден
Στενός	narrow, restricted	тесен	тесен
Στενός (οικείος)	close, familiar	близок	близък
Στενότητα	narrowness, tightness	теснина	теснота
Στενότητα (οικειότητα)	closeness	блискост	близост
Στενότητα (οικειότητα)	closeness	интимност	интимност

Στενοχωρημένος	worried, troubled, careworn	притеснет	притеснен
Στενοχώρια	worry, trouble, bother	притеснетост	притеснение
Στενοχωρώ	worry, bother, trouble	притеснувам	притеснявам
Στέππα	steppe	степа	степ
Στερεομετρία	stereometry	стереометрија	стереометрия
Στερεός	hard, solid, firm, steady	тврд	твърд
Στερεός	compact, solid, firm, steady	стабилен	стабилен
Στέρηση	deprivation, loss, forfeiture	лишување	лишаване
Στέρηση	deprivation, loss, forfeiture	отземање	отнемане
Στεριά	land, terra firma	суша	суша
Στέρνα (δεξαμενή)	cistern, basin, water-tank	цистерна	цистерна
Στερώ	deprive, deny, bereave	лишувам	лишавам
Στερώ	deprive, deny, bereave	отземам	отнемам
Στεφάνι	wreath, crown, garland	венец	венец
Στεφάνι	wreath, crown, garland	обрач	обръч
Στεφανώνω	crown, wreathe	овенчувам	увенчавам
Στέψη	crowning, coronation	крунисување	коронясване
Στήθος	chest, breast	гради	гръд
Στηθοσκόπιο	stethoscope	стетоскоп	стетоскоп
Στήλη	column, stele	столб	стълб
Στήλη (κολώνα)	column, stele	колона	колона
Στήνω	stand, set up, put up	издигам	издигам
Στήριγμα	abutment, bearing, support	потпора	подпора
Στηρίζω	prop (up), support, sustain	потпирам	подпирам
Στηρίζω	prop (up), support, sustain	базирам	базирам
Στήριξη	support, propping, shoring	потпирање	подпиране
Στήσιμο	standing, setting up	издигање	издигане
Στήσιμο	standing, setting up	поставување	поставяне
Στιβαρός	strong, robust, lusty	здрав	здрав
Στιβαρός	strong, robust, lusty	силен	силен
Στιγμή	moment, instant	момент	момент
Στιγμιαίος	momentary, instant, instantaneous	моментален	моментален
Στιχογράφος	rhymester, versifier	стихописец	стихотворец, поет
Στίχος	verse, line	стих	стих
Στοά	arcade, collonade	безистен	безистен
Στοίβα	pile, heap	куп	куп, купчина
Στοιβάζω	accumulate, pile, heap	натрупувам	натрупвам
Στοιχείο	element, data	елемент	елемент
Στοιχείο	element, data	условие	услов
Στοιχείο	type	стихија	стихия
Στοιχειό (φάντασμα)	ghost, phantom, spirit, spook	привидение	привидение
Στοιχειό	ghost, phantom, spirit, spook	дух	дух
Στοίχημα	bet, stake	облог	облог
Στοίχος	line, file, row, rank	ред	ред
Στοίχος	line, file, row, rank	линија	линия
Στόκος	stucco	кит	кит, грунд
Στολή	uniform	носија	носия
Στολή	uniform	униформа	униформа
Στολίζω	decorate, deck	украсувам	украсявам
Στολίζω (κοσμώ)	decorate, deck	китам	кича
Στόλος	fleet	флота	флота, армада
Στόμα	mouth	уста	уста
Στομάχι	stomach	стомак	стомах
Στουμπώνω	cram stuff	натапкувам	натъпквам
Στουρνάρι	flint, numskull, dullard	кремен	кремък

Στοχάζομαι	meditate (on), cogitate	мислам	мисля
Στοχασμός	meditation, thought	размислување	размишление
Στόχος	target, mark	цел	цел
Στραβά	askew, awry, aslant, haywire	накриво	накриво, криво
Στραβομάρα	blindness, poor-sight	слепило	слепота
Στραβός	slanting, oblique	крив	крив
Στραβός	slanting, oblique	искривен	изкривен
Στραβός	slanting, oblique	грешен	погрешен
Στραβώνω	bend, twist	искривувам	изкривявам
Στραγγαλίζω	strangle, throttle	задушувам	удушвам, душа
Στράγγισμα	drain(ing), drainage	исцедување	изцеждане
Στράγγισμα	wringing, strain(ing)	филтрирање	филтриране
Στραγγιστίρι	strainer, colander, filter	цедилка	цедилка
Στραπάτσο	mess, damage, knock	штета	щета
Στραπάτσο	mess, damage, knock	навреда	вреда
Στράτα	street, road, way	пат, друм	път, поход
Στρατάρχης	marshall	маршал	маршал
Στράτευμα (στρατός)	army, armed forces	војска	войска
Στράτευμα (στρατός)	army, armed forces	армија	армия
Στρατηγείο	headquarters	главна команда	главно командване
Στρατηγός	general	генерал	генерал
Στρατιώτης	soldier	војник	войник
Στρατιωτικός	military, army, martial	воен	военен
Στρατόπεδο	camp, encampment	воен логор	военен лагер
Στρατώνας	barracks, quarters	касарна	казарма
Στρεβλότητα	distortion, twisting	искривеност	изкривеност
Στρεβλώνω	distort, twist	искривувам	изкривявам
Στρέμμα	1.000 s.m., about ¼ of an acre	декар	декар
Στρέφω	turn, bend, screw, twist, spin	вртам	въртя
Στρίγκλα	shrew, hag, harridan	вештерка	вещица
Στριμμένος	crotchety, cussed, sour	извиткан	извит
Στριφογύρισμα (στρίψιμο, στροφή)	turn, twist, toss	вртење	въртене
Στρίψιμο	turn(ing), twist(ing), wring	навивање	навиване
Στρόβιλος	swirl, whirl, twirl	вртелешка	въртележка
Στροφή	curve, twist, bend, turn	завој	завой
Στρώμα	mattress, layer, blanket	пласт	пласт
Στρώμα	mattress, layer, blanket	слој	слой
Στρώμα	mattress, layer, blanket	душек	дюшек
Στρώμα	mattress, layer, blanket	постела	постеля
Στρώνω	spread, lay, set	постилам	постилам
Στρώσιμο	spreading, laying	постилање	постилане
Στρωτός	smooth, settled down	постелен	постлан
Στυγερός	heinous, horrid, odious	одвратен	отвратителен
Στυγνός	unfeeling, cruel, callous, hard, grim	намуртен	намръщен
Στύλος	pole, post, column, pillar	столб	стълб
Στυλώνω	shore up, stay up, prop	потпирам	подпирам
Στύψιμο	squeeze, wring	истиснување	изстискване
Στωικός	stoical	стоички	стоически
Συγγένεια	relationship, connection, kinship	сродство	родство
Συγγένεια	relationship, connection, kinship	роднинство	роднинство
Συγγενής	relative, relation	роднина	роднина
Συγγενικός	related, allied, akin, kindred	роднински	роднински
Συγγνώμη	excuse, apology, pardon	извинете	извинение
Συγγραφέας	writer, author	писател	писател
Συγγράφω	write	пишувам	пиша

Συγκαλύπτω	cloak, disguise	покривам	покривам
Συγκάλυψη	disguise, suppression, cover up	покривање	покриване
Συγκαλώ	assemble, call, convene	свикувам	свиквам
Συγκατάθεση	consent, assent	согласност	съгласие
Συγκατανεύω	consent to, agree to	се согласувам	съгласявам се
Συγκατοικώ	share lodgings with sb	сожителствувам	съжителствам
Συγκεντρώνω	gather, collect, assemble	сосредоточувам	съсредоточавам
Συγκεντρώνω	concentrate, muster, levy	концентрирам	концентрирам
Συγκέντρωση	gathering, massing	сосредоточување	съсредоточаване
Συγκέντρωση	concentration, levy, assembly	концентрирање	концентрация
Συγκέντρωση	concentration, levy, assembly	централизација	централизация
Συγκεφαλαιώνω	summarize, sum up, recapitulate	резимирам	резюмирам
Συγκεχυμένος	confused, muddled, turbid	нејасен	неясен
Συγκινητικός	moving, touching, appealing	трогателен	трогателен
Συγκινώ	move, touch, affect, stir	трогнувам	трогвам
Σύγκληση	convocation, calling	свикување	свикване
Συγκοινωνία	communication	комуникација	комуникация
Συγκοινωνώ	communicate, be connected	комуницирам	комуникирам
Συγκοινωνώ	communicate, be connected	имам врска	имам връзка
Συγκομιδή	gathering, harvesting	реколта	прибиране на реколта
Συγκράτηση	propping, holding	содржина	сдържане, задържане
Συγκρατώ	prop up, bear, carry	задржувам	задържам
Συγκρότημα	group	група	група
Συγκρότημα	complex	комплекс	комплекс
Σύγκρουση	collision, crash, conflict	катастрофа	катастрофа
Συγχαρητήρια	congratulations, compliments	поздрав	поздравления
Συγχρονίζω	synchronize, time	синхронизирам	синхронизирам
Συγχρονισμός	synchronization, simultaneity	синхронизам	синхронизъм
Σύγχρονος	synchronous, simultaneous	синхрон	синхронен
Σύγχρονος	contemporary, modern	современ	съвременен
Συγχύζω	upset, put out, vex	смешувам	смесвам
Σύγχυση	vexation, annoyance, confusion	смешување	смесване
Συγχώρηση	forgiveness, pardon, remission	прошка	прошка
Συγχώρηση	forgiveness, pardon, remission	извинување	извинение
Συγχωρώ	forgive, pardon, excuse	проштевам	прошавам
Συγχωρώ	forgive, pardon, excuse	извинувам	извинявам
Συζήτηση	discussion	разговор	разговор
Συζήτηση	discussion	дискусија	дискусия
Συζητώ	discuss, argue, talk about/over	дискутирам	дискутирам
Συζυγία	syzygy, conjugation	соединение	съединение
Σύζυγος, ο	husband	сопруг	съпруг
Σύζυγος, η	wife, spouse	сопруга	съпруга
Συζώ	cohabit, live together	сожителствувам	съжителствам
Συκιά	fig-tree	смоква	смокиня
Συκοφαντία	detraction, slander, defamation	клетва	клевета
Συκώτι	liver	црн дроб	черен дроб
Συλλαβή	syllable	слог	сричка
Συλλέγω	collect	собирам	събирам
Συλλέκτης	collector	колекционер	колекционер
Συλλογή	collection	колекција	колекция
Συλλογίζομαι	think of/about, meditate, consider	мислам	мисля
Συλλογίζομαι	meditate, consider	размислувам	размишлявам
Συλλογικός	collective, joint, corporate	колективен	колективен
Συλλογικός	collective, joint, corporate	групен	групов
Σύλλογος	society, club, association	дружина	дружество

Συλλυπούμαι	condole/sympathize with sb	сочувствувам	съчувствам
Συλλυπούμαι	condole/sympathize with sb	сожалувам	съчувствам
Συμβάλλω	contribute, have a part in	помагам	спомагам
Συμβάλλω	contribute, have a part in	содејствувам	съдействам
Συμβάν	incident, event, happening	случка	случка
Συμβάν (περιστατικό)	incident, event, happening	инцидент	инцидент
Σύμβαση (συμβόλαιο)	contract, deed	договор	договор
Συμβιβάζω	compromise, consiliate	помирувам	помирявам
Συμβιβασμός	compromise	компромис	компромис
Συμβόλαιο	contract, deed	договор	договор
Συμβόλαιο	contract, deed	нотарен акт	нотариален акт
Συμβολαιογράφος	notary	нотар	нотариус
Συμβολή	contribution	принос	принос
Συμβολή	contribution	дел	дял
Συμβολίζω	symbolize, be a symbol	симболизирам	симболизирам
Συμβολικός	symbolic(al), token	симболичен	симболичен
Σύμβολο	symbol, emblem	симбол	символ
Συμβουλεύω	advise	советувам	съветвам
Συμβουλή	advice, counsel	совет	съвет
Συμβούλιο	council, committee, board	советување	съвещание
Συμβούλιο	council, committee, board	совет	съвет
Σύμβουλος	councellor, adviser	советник	съветник
Συμμαθητής	schoolmate, classmate	соученик	съученик
Συμμαχία	alliance	сојуз	союз
Σύμμαχος	ally	сојузник	союзник
Συμμαχώ	ally, be allied to/with	склучувам сојуз	сключвам союз
Συμμερίζομαι	sympathize with, share, feel with	споделувам	споделям
Συμμετέχω	participate, go in for	учествувам	участвувам
Συμμετοχή	participation, share, part, sharing	учество	участие
Συμμετρία	symmetry, harmony, proportion	симетрија	симетрия
Συμμετρικός	symmetric(al), harmonious	симетричен	симетричен
Συμμορφώνω	bring to heel	сообразувам	съобразявам
Συμπάθεια	sympathy, compassion, pity	симпатија	симпатия
Συμπάθεια	sympathy, compassion, pity	сочувство	съчувствие
Συμπαθής	likeable, nice, winsome	симпатичен	симпатичен
Συμπαθώ	sympathize	симпатизирам	симпатизирам
Συμπαθώ	sympathize	сочувствувам	съчувствам
Σύμπαν	universe	вселена	вселена
Συμπαράσταση	help, backing, support, solidarity	помош	помощ
Συμπαραστάτης	helper, backer, supporter	помошник	помощник
Συμπατριώτης	compatriot	сонародник	сънародник
Συμπεθερεύω	be related by marriage	сватосувам	сватосвам се
Συμπεθέρα	relation by marriage	сваќа	сватя
Συμπέθερος	relation by marriage	сват	сват
Συμπεραίνω	conclude, deduce	заклучувам	заключавам
Συμπέρασμα	conclusion, deduction, inference	заклучок	заключение
Συμπέρασμα	conclusion, deduction, inference	извод	извод
Συμπεριλαμβάνω	include, contain	вклучувам	включвам
Συμπεριφορά	behavior, conduct, demeanour	поведение	поведение
Συμπίεση	squeeze, compression	пресување	пресуване
Συμπίπτω	coincide, concur	совпаѓам	съвпадам
Σύμπλεγμα	complex, group, cluster	композиција	композиция
Συμπλήρωμα	addition, supplement, addendum	дополнение	допълнение
Συμπληρωματικός	supplementary, additional, extra	дополнителен	допълнителен
Συμπληρώνω	complete, complement, fill in	дополнувам	допълвам

Συμπλήρωση	completion, filling in	дополнение	допълване
Συμπολίτης	fellow-citizen	сограѓанин	съгражданин
Συμπόνια	compassion, sympathy, pity	сочувство	съчувствие
Συμπονώ	sympathize with	сочувствувам	съчувствам
Συμπόσιο	symposium, banquet	симпозиум	симпозиум
Συμπόσιο	symposium, banquet	банкет, гозба	банкет
Συμπράττω	co-operate, act jointly	содејствувам	съдейст(ву)вам
Σύμπτωμα (Ιατρική)	symptom	симптом	симптом
Σύμπτωμα	sign, indication	белег	белег
Σύμπτωση	coincidence, concurrence	совпаѓање	съвпадение
Συμπύκνωση	condensation	згуснување, кондензација	сгъстяване
Συμπυκνώνω	condense, concentrate	кондензирам	кондензирам
Συμφέρει	be in one's interest	згодно	изгодно е
Συμφιλιώνω	reconcile, conciliate	се помирувам	помирявам
Συμφιλίωση	reconciliation	помирување	помиряване
Συμφορά	catastrophe, disaster, calamity	беда	беда
Συμφορά	catastrophe, disaster, calamity	несреќа	нещастие
Σύμφωνα	accordance	согласно	съгласно с
Συμφωνητικό	contract, deed, agreement	договор	договор
Σύμφωνο (Γραμ.)	consonant	согласка	съгласна
Σύμφωνος	agreed, agreeable	согласен	съгласен
Συμφωνώ	agree, be at one with	согласен сум	съгласен съм
Συν (πλέον) (Μαθημ.)	plus	плус	плюс
Συναγερμός	alarm, warning, alert	тревога	тревога
Συναγερμός	alarm, warning, alert	алармна инсталација	аларма
Συνάγω	gather, conclude, understand	собирам	събирам
Συνάδελφος	colleague, fellow	колега	колега, събрат
Συναινώ	assent, consent, agree	се согласувам	съгласявам се
Συναίνεση	assent, consent, agreement	согласност	съгласие
Συναίνεση	assent, consent, agreement	одобрување	одобрение
Συναισθάνομαι	be/become aware, understand	сознавам	съзнавам
Συναισθάνομαι	be/become aware, realize	чувствувам	чувствам
Συναίσθημα	feeling, sense, sentiment	чувство	чувство
Συναλλάσσω	exchange	разменувам	разменям
Συναντώ	meet, join, come together	среќавам	срещам
Σύναξη	gathering, assembly, meeting	собирање	събиране
Συνάπτω	join, attach, contract	заврзувам	завързвам
Συνάπτω	join, attach, contract	сврзувам	свързвам
Συνάπτω	join, attach, contract	склучувам	сключвам
Συναρμολογώ	assemble, put/piece together	зглобувам	сглобявам
Συναρμολογώ	assemble, put/piece together	монтирам	монтирам
Συναρπάζω	fascinate, ravish, thrill	завладувам	завладявам
Συνάρτηση (σύνδεση)	joining, combination	сврзување	свързване
Συνάρτηση (σύνδεση)	joining, combination	соединување	съединяване
Συναυλία	concert	концерт	концерт
Σύνδεσμος	association, union, league	друштво	дружество
Σύνδεσμος	association, union, league	сојуз	съюз
Σύνδεσμος	association, union, league	врска	връзка, свръзка
Συνδέω	associate, connect, link	сврзувам	свързвам
Συνδιάλεξη	conversation	разговор	разговор
Συνδικαλισμός	syndicalism, union movement	синдикализам	синдикализъм
Συνδικαλιστής	syndicalist	синдикалец	синдикалист
Συνδικάτο	trade union, syndicate	синдикат	синдикат
Συνδυάζω	combine, associate	комбинирам	комбинирам
Συνδυασμός	combination, scheme	комбинирање	комбинация

Συνεδρίαση	conference, session, sitting	заседание	заседание
Συνέδριο	congress, convention	конгрес	конгрес
Συνείδηση	conscience	совест	съвест, съзнание
Συνεισφορά	contribution, share	принос	принос
Συνέλευση	assembly, meeting, convention	собрание	събрание
Συνεννόηση	understanding, concert, agreement	разбирање	разбирателство
Συνεννοούμαι	agree, get on with, communicate	се разбирам	разбирам се
Συνένοχος	accomplice, partner, confederate	соучесник	съучастник
Συνέντευξη	interview	интервју	интервю
Συνενώνω	join, unite, merge, put together	соединувам	съединявам
Συνενώνω	join, unite, merge, put together	обединувам	обединявам
Συνέπεια	consequence, result, outcome	последица	последица
Συνεπής	consistent, punctual	последователен	последователен
Συνεργείο	repair workshop, garage	работилница	работилница
Συνέρχομαι	convene, assemble, meet	се собирам	събирам се
Συνέρχομαι	convene, assemble, meet	се соземам	съвземам се
Συνεταιρισμός	cooperative, partnership	кооперација	кооперация
Συνεταιρισμός	cooperative, partnership	здружение	сдружение
Συνέταιρος	associate, partner	партнер	партньор, съдружник
Συνέχεια	continuity, sequence	продолжение	продължение
Συνεχής	continuous, endless	непрекинат	непрекъснат
Συνεχής	continuous, endless	продолжителен	продължителен
Συνεχίζω	continue, proceed, pursue	продолжувам	продължавам
Συνεχώς	continually, continuously, endlessly	непрекинато	непрекъснато
Συνήγορος	advocate, counsel	адвокат	адвокат
Συνήγορος	advocate, counsel	заштитник	защитник
Συνήθεια	habit, use, custom	навика	навик
Συνήθεια	habit, use, custom	обичај	обичай
Συνηθίζω	habituate, get used to	свикнувам	свикам
Συνηθίζω	habituate, get used to	навикнувам	имам навик
Συνηθισμένος	habitual, usual, customary	навикнат	навикнал
Συνηθισμένος	habitual, usual, customary	свикнат	свикнал
Συνήθως	habitually, usually, commonly	обично	обичайно
Σύνθεση	composition, synthesis, structure	состав	състав
Σύνθεση (υφή)	composition, synthesis, structure	композиција	композиция
Συνθέτης	composer	композитор	композитор
Συνθετικός	synthetical	синтетичен	синтетичен
Σύνθετος	compound, complex	состав	съставен
Συνθέτω	compose, make up	составувам	съставям
Συνθέτω	compose, make up, write	компонирам	композирам
Συνθήκες	contitions, circumstances	услови	условия мн
Συνθήκη	convention, treaty	договор	договор
Συνθηκολογώ	capitulate, surrender	капитулирам	капитулирам
Σύνθημα	signal, sign	сигнал	сигнал, условен знак
Σύνθημα	signal, sign	лозинка	лозунг
Συνθηματικός	of a signal/sign, code	симболичен	симболичен
Συνιστώ	advise, reccomend	препорачувам	препоръчвам
Συνιστώ	advise, reccomend	запознавам	запознавам
Συννεφιά	cloudiness, cloudy wheather	наоблаченост	облачност
Συννυφάδα	(one's husband's) sister in law	јатрва	етърва
Σύννεφο	cloud	облак	облак
Συνοδεία	escort, convoy	свита	свита
Συνοδεία	escort, convoy	конвој	конвой, ескорт
Συνοδεύω	accompany, escort, couple	спроведувам	съпровождам
Σύνοδος	session, period, assembly	сесија	сесия

Σύνοδος (Εκκλ.)	synod	Синод	Синод
Συνοικία	quarter, neighbourhood	кварт	квартал
Συνοικία	quarter, neighbourhood	маало	махала
Συνολικός	overall, total, aggragate	полн	пълен
Συνολικός	overall, total, aggragate	целосен	цялостен
Συνομήλικος	of the same age	врсник	връстник
Συνομιλία	conversation, talk, discussion	разговор	разговор, събеседване
Συνομιλώ	converse, talk, discuss	разговарам	разговарям
Συνομοσπονδία	confederation	конфедерација	конфедерация
Συνοπτικός	concise, brief, succinct	краток	кратък
Συνορεύω	border on, be adjacent	граничам	граница
Σύνορο	border, boundary, frontier, line	граница	граница
Συνοχή	cohesion, coherence	споеност	сплотеност
Σύνοψη	resumé, synopsis, summary, digest	резиме	резюме
Συνταγή	recipe	рецепта	рецепта
Σύνταγμα	constitution, charter	конституција	конституция
Σύνταγμα (στρατός)	regiment	полк	полк
Συνταγματάρχης	colonel	полковник	полковник
Συντάκτης	author, writer, compiler	редактор	редактор, автор
Σύνταξη	pension, retirement	пензија	пенсия
Σύνταξη	editorial staff, office	редакција	редакция
Συνταξιούχος	pensioner, retired	пензионер	пенсионер
Συντέλεια	end	крај	край
Συντελεστής (Μαθημ.)	coefficient	коефициент	коефициент
Συντεχνία	corporation, guild	здружение	сдружение
Συντηρητικός	conservative	конзервативен	консервативен
Συντήρηση	maintenance, support, upkeep	поддршка	поддръжка
Συντηρώ	conserve, preserve, maintain	запазувам	запазвам
Συντηρώ	conserve, preserve	поддржувам	поддържам
Σύντομα	soon, in a short time	накртако	накратко
Συντομεύω	shorten, abridge	скратувам	съкращавам, ускорявам
Συντομία	shortness, briefness, brevity	краткост	краткост
Σύντομος	brief, short, succinct	краток, збиен	краътк, сбит
Συντονίζω	coordinate, tune in to	согласувам	съгласувам
Συντονίζω	coordinate, tune in to	координирам	координирам
Συντονισμός	coordination, tuning	усогласување	съгласуване, координиране
Συντρέχω	assist, relieve, help, aid	помагам	подпомагам
Συντροφεύω	keep company	придружувам	придружавам
Συντροφιά	company, companionship	друштво	другарство
Σύντροφος	comrade, mate	другар	другар, съдружник
Συνωμοσία	conspiracy, plot	заговор	заговор
Συνωμοτώ	conspire, plot	заговарам	заговорнича, конспирирам
Συνωνυμία	synonymity	синонимност	синонимика
Σύρμα	wire	жица	жица
Σύρμα	wire	телъ	тел
Συρροή	conjunction, concurrence	натрупување	натрупване
Συρτάρι	drawer	чекмеџе	чекмедже
Συσκευάζω	pack up, package	пакувам	опаковам
Συσκευή	apparatus, appliance, device	уред	уред
Συσκοτίζω	darken, confuse, obscure	затемнувам	затъмнявам
Συσκότιση	darkening, confusion, obscurity	затемнување	затъмняване
Συσσώρευση	accumulation, amassing	трупање	струпване
Συσσώρευση	accumulation, amassing	натрупување	натрупване
Συσσώρευση	accumulation, amassing	акумулирање	акумулация
Συσσωρευτής	accumulator, battery	акумулатор	акумулатор

Συσσωρεύω	accumulate, amass, pile up	натрупувам	натрупвам
Συσσωρεύω	accumulate, amass, pile up	акумулирам	акумулирам
Σύσταση	advice, recommendation	препорака	препоръка
Σύστημα	system, method, way	систем	система
Συστηματικός	systematic, methodical	систематичен	систематичен
Συστηματοποιώ	systematize, regularize	систематизирам	систиматизирам
Συστήνω	introduce, meet, advise	препорачувам	препоръчвам
Σύφιλις	syphilis	сифилис	сифилис
Συχνά	frequently, often	често	често
Συχνός	frequent, repeated	чест	чест
Συχνός	frequent, repeated	постојан	постоянен
Σφαγείο	slaughter-house	кланица	кланица
Σφαγή	slaughter, massacre	колење	клане
Σφαγιάζω (σφάζω)	butcher, massacre, slaughter	колам	коля
Σφαδάζω	writhe, contort, toss about	се грчам	гърча се
Σφαίρα	oblast, province	област	област
Σφαίρα (περιοχή)	sphere, zone, area	сфера	сфера, кълбо
Σφαίρα (όπλου)	bullet	куршум	куршум
Σφάλλω	err, make a mistake	грешам	греша
Σφάλμα	error, mistake, fault	грешка	грешка
Σφάξιμο	butchering	колеж	колене
Σφετερίζομαι	usurp, embezzle	узурпирам	узурпирам
Σφετερίζομαι	usurp, misappropriate	насилно присвојувам	присвоявам
Σφετερισμός	usurpation, embezzlement	насилно присвојување	присвояване
Σφετεριστής	usurper, embezzler	узурпатор	узурпатор
Σφήκα	wasp	оса	оса
Σφήνα	wedge, pin, cotter	клин	клин
Σφίγγω (στενεύω)	tighten, be tight, constrict	стегам	стягам
Σφίγγω	tighten, be tight, constrict	затегам	затягам
Σφίξιμο	tightening, clasping	стегање	стягане
Σφιχτός	tight, firm, hard	стегнат, тврд	стегнат, затегнат
Σφοδρός	furious, violent, wild, sharp	насилен	силен
Σφουγγάρι	sponge	сунѓер за миење	сюнгер
Σφουγγαρίζω	sponge up, swob	чистам	чистя
Σφουγγαρίζω	sponge up, swob	тријам со сунѓер	трия
Σφραγίδα	stamp, seal, hallmark	печат	печат
Σφραγίζω	stamp, seal	ставам печат	слагам печат
Σφραγίζω	stamp, seal	ставам печат	подпечатвам
Σφραγίζω (δόντι)	fill, stop	пломбирам	пломбирам
Σφραγιστός	stamping, sealing	запечатен	запечатан
Σφυγμός	pulse	пулс	пулс
Σφύριγμα	whistle, swish, hissing	свирење	свирене
Σφυρίζω	whistle, hiss	свирам	свиря, освиркам
Σφυρίχτρα	whistle	свиреж	свирка
Σχάρα (εσχάρα)	grid	скара	скара
Σχεδιάγραμμα	sketch, drawing, design	план	план, чертеж
Σχεδιάζω	sketch, draw, design	цртам	чертая
Σχεδιάζω (σκιτσάρω)	sketch, draw, design	скицирам	скицирам
Σχεδιάζω	sketch, draw, design	планирам	планирам
Σχέδιο	plan, sketch, scheme, project	план	план, проект
Σχέδιο (μεταφορ.)	plan, scheme, project	намера	намерение
Σχέση	connection, relevance	врска	връзка
Σχέση	connection, relevance	однос	отношение
Σχετίζω	connect, relate	поставувам	съпоставям
Σχήμα	form, shape, figure	форма	форма

Σχήμα	form, shape, figure	шема	схема
Σχηματίζω	form, mould, shape	составувам	съставям
Σχηματίζω	form, mould, shape	формирам	формирам
Σχηματίζω	form, mould, shape	образувам	образувам
Σχηματισμός	formation, moulding, shaping	формирање	формиране
Σχισμή	rent, rift, fissure, split	пукнатина	пукнатина
Σχολαστικός	scholastic, pedantic	педантен	педантичен
Σχολαστικότητα	fastidiousness	педантерија	педантизъм
Σχολείο	school	училиште	училище
Σχολή	faculty, school	факултет	факултет, школа
Σχολιάζω	comment, remark upon	коментирам	коментирам
Σχολιαστής	commentator, annotator	коментатор	коментатор
Σχολικός	scholastic, school	училиштен	училищен
Σχολικός	scholastic, school	учебен	учебен
Σχόλιο	commentary, annotation	коментар	коментар
Σώβρακο	underpants, briefs, trunks	гаќи	гащи
Σώζω	save, rescue, redeem	спасувам	спасявам
Σώζω	save, rescue, redeem	зачувувам	запазвам
Σωλήνας	pipe, tube, conduit	труба	тръба
Σώμα	body, figure, frame	тело	тяло
Σωματικός	corporal, body, physical	телесен	телесен
Σώος	safe, unharmed, undamaged	здрав	здрав
Σώος	safe, unharmed, undamaged	цел	цял
Σωπαίνω	be/remain silent, fall silent	молчам	мълча
Σωπαίνω	be/remain silent, fall silent	запирам	спирам
Σωπαίνω	be/remain silent, fall silent	замолкнувам	замлъквам
Σωρεύω	accumulate, amass, pile up	натрупувам	натрупвам
Σωρός	heap, pile, stack, crop	куп	куп, купчина
Σωσίβιο	life-jacket, lifebelt	појас за спасување	спасителен пояс
Σωστά	properly, correctly	правилно	правилно
Σωστά	properly, correctly	верно	вярно
Σωστός	proper, correct, real, exact	правилен	правилен
Σωστός	proper, right, correct, true, exact	точен	точен
Σωστός	proper, right, correct, true, exact	верен	верен
Σωτήρας	saver, rescuer, deliverer	спасител	спасител
Σωτηρία	salvation, safety, saving	спас	спасение
Σωφρονίζω	bring sb to one’s senses	вразумувам	вразумявам
Ταβάνι (οροφή)	roof	таван	таван
Ταβέρνα	tavern, eating-house	таверна	таверна
Ταβέρνα	tavern, eating-house	крчма	кръчма
Ταβερνιάρης	innkeeper, landlord, publican	крчмар	кръчмар
Τάγμα	battalion	баталјон	батальон
Ταγματάρχης	major	мајор	майор
Ταινία	band, strip, slip	лента	лента
Ταινία	film, picture	филм	филм
Τακούνι	heel	ток	ток
Τακτική	tactics, policy	тактика	тактика
Τακτικός	regular, ordered, settled, tidy	редовен	редовен, точен
Τακτοποίηση	arrangement, tidy up, order	подредува	подреждане
Τακτοποιώ	arrange, tidy up, order	уредувам	уреждам
Τακτοποιώ	arrange, tidy up, order	подредувам	подреждам
Ταλαιπωρία	hardship, trial, suffering	страдање	страдание
Ταλαιπωρία	hardship, trial, suffering	мака	мъка
Ταλαίπωρος	miserable, wretched, poor	измачен	измъчен
Ταλαιπωρώ	beleaguer, trouble, pester	измачувам	измъчвам

Ταλέντο	talent, gift, genious	талент	талант
Ταμείο	cash, cashier's desk	каса	каса
Ταμείο	funds	фонд	фонд
Ταμίας	cashier, cash-clerk	касиер	касиер
Τανάλια	pincers, nippers	клешти	клещи
Τάξη	category, rank	клас	клас, група
Τάξη	order	ред	ред, порядък
Τάξη	class	класа	класа
Ταξί	taxi, cab	такси	такси
Ταξιαρχία	brigade	бригада	бригада
Ταξίαρχος	brigadier	командант на бригада	командир на бригада
Ταξιδεύω	travel, journey, voyage	патувам	пътувам
Ταξίδι	travel, journey, voyage	патување	пътуване
Ταξίδι	travel, journey, voyage	патешествие	пътешествие
Ταξιδιώτης	traveller, passenger, wayfarer	патник	пътник
Ταξίμετρο	taximeter	таксиметар	таксиметър
Ταξινόμηση	classification, classing	сортирање	сортировка
Ταξινόμηση	classification, sorting out	каласификување	класифициране
Ταξινομώ	class, classify, rate, sort	подредувам	подреждам
Ταξινομώ	class, classify, rate, sort	класирам	класифицирам
Ταπεινός	humble, low, modest	скромен	скромен
Ταπεινός	humble, low, obscure	покорен	покорен
Ταπεινοφροσύνη	modesty, humility, humbleness	скромност	скромност
Ταπεινώνω	humble, humiliate	понижувам	унижавам
Ταπείνωση	humiliation, indignity, slight	понижување	унижение
Ταπετσαρία	tapestry, wallpaper	таписерија	тапицерия
Τάπητας	carpet	килим	килим, килимче
Ταράτσα	terrace, flat roof	тераса	тераса
Ταραχή	upset, fluster, agitation	бркотница	бъркотия
Ταρίφα	tariff, charges	тарифа	тарифа
Τάσι	mug, goblet	пепелник	пепелник
Τάση	tendency, inclination	тенденција	тенденция
Τάση	tendency, inclination	склоност	склонност
Ταύρος	bull	бик	бик
Ταυτίζω	identify with, coincide	идентификувам	идентифицирам
Ταυτότητα	identity	идентичност	идентичност
Ταυτότητα	identity	лична карта	лична карта
Ταφή	burial	погреб	погребение
Τάφος	grave, vault	гроб	гроб
Τάφρος	ditch, trench, dike	ров, дупка	ров, канал
Ταχυδρομείο	post, mail	пошта	поща
Ταχυδρομικός	postal, mailing	поштенски	пощенски
Ταχύς	fast, rapid, quick, speedy	брз	бърз
Ταχύτητα	velocity, speed, rate	брзина	бързина
Ταψί	large baking pan	тепсија	тепсия
Τείχος	wall	ѕид	зид
Τεκμήριο	proof, evidence	доказ	доказателство
Τέκνο	child, infant, progeny	чедо	чедо
Τέκνο	child, infant, progeny	дете	дете, рожба
Τελεία	full stop	точка	точка
Τέλειος	perfect, accomplished	совршен	съвършен
Τελειότητα	perfection	совршенство	съвършенство
Τελειόφοιτος	undergraduate	апсолвент	абсолвент
Τελειωμός	completion, end, finishing	завршок	завършек
Τελειώνω	end off, finish, conclude	завршувам	завършвам

Τελειώνω	end off, finish, conclude	свршувам	свършвам
Τελείως	thoroughly, completely, utterly	совршено	съвършено
Τελείως	thoroughly, completely, utterly	наполно	напълно
Τελεσίγραφο	ultimatum	ултиматум	ултиматум
Τελετή	ceremony, function	обред	обред
Τελετή	ceremony, function	церемонија	церемония
Τελευταίος	ultimate, last, latest	последен	последен
Τελικός	final, enentual	заклучителен	заключителен
Τελικός	final, enentual	краен	краен
Τέλος	end, close, expiration	крај	край
Τελώ	perform, do, solemnize	извршувам	извършвам
Τεμάχιο	piece, share, fragment	парче	парче
Τέμνω	cut, intersect	режам	режа
Τεμπέλης	lazybones, loafer, idler	мрзлив	мържелив
Τεμπελιά	laziness, indolence, idleness	мрзливост	мързел, ленивост
Τεμπελιάζω	laze, dawdle, idle, loaf	мрзелувам	мързелувам
Τένις	tennis	тенис	тенис
Τενόρος	tenor	тенор	тенор
Τέρας	monster, freak	чудовиште	чудовище
Τέρας	monster, freak	изрод	изрод, злодей
Τεράστιος	huge, enormous, giant	огромен	огромен
Τέρμα	end, halt, close	крај	край
Τέρμα	end, halt, close	предел	финал
Τερματίζω	terminate, conclude, end	завршувам	завършвам
Τερματίζω	terminate, conclude	свршувам	свършувам
Τερματίζω	terminate, conclude, end	приклучувам	приключвам
Τέρψη	pleasure, delight, amusement	наслада задоволство	наслада
Τέτανος	tetanus	тетанус	тетанус
Τέταρτο	quarter	четврти	четвърт
Τέτοιος	such, similar, like this/that	таков	такъв
Τετραγωνίζω	square, quadrate	правам квадрат	придавам квадратна
Τετράδιο	copybook, exercise book	тетратка	тетрадка
Τετρακόσιοι	four hundred	четристотини	четристотин
Τετράποδο	quadruped	четириножец	четириного
Τετριμμένος	trite, commonplace	банален	банален
Τετριμμένος	trite, platitudinous	излитен	износен
Τεύτλο	beet	цвекло	цвекло
Τέχνη	art	искуство	изкуство
Τέχνη	art	занает	занаят
Τεχνητός	manmade, artificial, factitious	искуствен	изкуствен
Τεχνίτης	technician, master, expert	мајстор	майстор
Τεχνολογία	techology	технологија	технология
Τέως	former(ly), ex-, late	бивш	бивш
Τέως	former(ly), ex-, late	пред	до преди малко
Τζάκι	fireplace	камин	камина
Τζάμι	window pane	стакло	стъкло, джам
Τζάμπα (δωρεάν)	gratis, free of charge	бесплатно	безплатно
Τζίρος	turnover	обрат	оборот
Τζίτζικας	cicada	штурец	щурец
Τηγανητός	fried	пржен	пържен
Τηγανίζω	fry	пржам	пържа
Τηλεγράφημα	telegram, wire	телеграма	телеграма
Τηλέγραφος	telegraph	телеграф	телеграф
Τηλεγραφώ	telegraph, wire	телеграфирам	телеграфирам
Τηλεόραση	television, T.V.	телевизија	телевизия

Τηλεπάθεια	telepathy	телепатија	телепатия
Τηλεσκόπιο	telescope	телескоп	телескоп
Τηλεφωνητής	telephonist, operator	телефонист	телефонист
Τηλεφωνικός	telephone	телефонски	телефонен
Τηλέφωνο	telephone, line	телефон	телефон
Τηλεφωνώ	telephone, call up, ring up	телефонирам	телефонирам
Τήξη	melting	топење	топене
Τι (Αντωνυμία)	what	каков	какво
Τίγρη	tiger	тигрица	тигрица
Τιμή (αξία)	price, rate	цена	цена
Τιμή	honour, credit	чест	чест
Τιμή	honour, credit	почест	почит
Τιμητικός	honourable, honorary, titular	почетен	почетен
Τίμιος	honest, virtuous, fair	чесен	честен
Τιμιότητα	honesty, integrity, fairness	чесност	честност
Τιμοκατάλογος	price-list	ценовник	ценоразпис
Τιμολόγιο	price-list	фактура	фактура
Τιμολόγιο	price-list	тарифа	тарифа
Τιμόνι	steering-wheel	кормило	кормило
Τιμώ	honour, respect, venerate	почитувам	почитам
Τιμωρία	punishment, penalty	казна	наказание
Τιμωρώ	punish, penalize	казнувам	наказвам
Τίποτα	nothing, any, anything	ништо	нищо
Τίποτα	nothing, any, anything	нешто	нещо
Τιποτένιος	trivial, insignificant, worthless	ништожен	нищожен
Τμήμα	section, part	оддел	отдел
Τμηματάρχης	head of a department	началник на оддел	началник на отдел
Τοκογλυφία	usury	лихварство	лихварство
Τοκογλύφος	usurer, money-lender	лихвар	лихвар
Τόκος	interest	лихва	лихва
Τόλμη	daring, boldness, audacity	смелост	смелост
Τολμηρός	daring, bold, audacious	смел	смел
Τολμηρός	daring, bold, audacious	решителен	решителен
Τολμώ	dare, venture, presume	се осмелувам	осмелявам се
Τομάρι	hide, skin, pelt	кожа	кожа
Τομέας	sector, section	сектор	сектор
Τομή	cut(ing), slash(ing)	сечење	сечение
Τόμος	volume	том	том
Τόνος (ψάρι)	tuna-fish, tunny	туна	тон
Τόνος (1.000 κιλά)	ton	тон	тон
Τονώνω	strengthen, invigorate, tone up	засилувам	засилвам, усилвам
Τόνωση	strengthening, invigorating	засилување	засилване
Τόνωση	strengthening, invigorating	закрепнување	укрепване
Τονωτικός	tonic, fortifying, invigorating	засилувач	засилващ
Τονωτικός	tonic, fortifying, invigorating	закрепнувач	укрепващ
Τοξικός	toxic, virulent	отровен	отровен
Τοξικός	toxic, virulent	токсичен	токсичен
Τόξο	bow, crossbow, longbow	свод	свод
Τόξο	bow, crossbow, longbow	лак, виножито	лък
Τοξότης	archer, bowman	стрелец	стрелец
Τόπι (μπάλα)	ball	топка	топка, оръдие
Τοπικός	local, regional	локален	локален
Τοπίο	landscape	пејзаж	пейзаж
Τοπογραφία	topography	топографија	топография
Τοπογράφος	topographer	топограф	топограф

Τοποθεσία	locality, place, location	местоположба	местоположение
Τοποθέτηση	placing, laying, posting	поставување	поставяне
Τοποθετώ	place, lay, position	назначувам	назначавам
Τοποθετώ	place, lay, position	поставувам	поставям
Τόπος	place, spot, position	место	място
Τόπος	place, spot, position	месност	местност
Τόπος	place, spot, position	страна	страна
Τορναδόρος	turner	стругар	стругар
Τόρνος	lathe	струг	струг
Τορπίλη	torpedo	торпедо	торпедо, торпила
Τορπιλίζω	torpedo	пуштам торпедо	торпилирам
Τόσο (Επίρρημα)	so, as, such, that, thus	толку	толкова
Τόσος (Επίθετο)	so, as, such	толкав	толкав
Τότε (Επίρρημα)	at that time, then	тогаш	тогава
Τουαλέτα	toilet	тоалета	тоалетна, тоалет
Τούβλο	brick	тула	тухла
Τούλι	tulle, voile	тула, цигла	тюл
Τουλίπα	tulip	лале	лале
Τούμπανο	drum, tambour	тапан	тъпан, барабан
Τουναντίον	on the contrary	напротив	напротив
Τουρισμός	tourism	туризам	туризъм
Τουρίστας	tourist	турист	турист
Τουριστικός	touristic, touring	туристички	туристически
Τούρκος	Turk	турчин	турчин
Τούρτα	cake	торта	торта
Τουφέκι	rifle	пушка	пушка
Τράβηγμα	pull, pluck, tug, twitch	тегнење	теглене
Τραβώ	pull, drag, tug, twitch	тегнам	тегля, дърпам
Τραβώ	pull, drag, tug, twitch	влечам	привличам
Τραγικός	tragic	трагичен	трагичен
Τραγούδι	song	песна	песен
Τραγουδώ	sing	пеам	пея, възпявам
Τραγωδία	tragedy	трагедија	трагедия
Τρακτέρ	tractor	трактор	трактор
Τραμ	tram(car), streetcar	трамвај	трамвай
Τραμπάλα	seesaw	лулка	люлка
Τράπεζα	bank	банка	банка
Τραπεζαρία	dining-room	трпезарија	трапезария
Τραπέζι	table	маса	маса, обед
Τραπεζίτης	banker	банкар	банкер
Τραπεζομάντηλο	tablecloth	покривач за маса	покривка за маса
Τραυλίζω	stutter, stammer	пелтечам	пелтеча
Τραυλός	stutterer, stammerer	пелтач	пелтечещ
Τραύμα	wound, injury, hurt	рана	рана
Τραύμα	wound, injury, hurt	траума	травма
Τραυματίζω	wound, injure	ранувам	ранявам
Τραυματισμός	wounding, injuring, hurting	ранување	раняване, нараняване
Τραχύς	rough, coarse, harsh, gruff	груб	груб, грапав
Τρεις (τρία)	three	три	три
Τρέλα	lunacy, madness, insanity	лудост	лудост
Τρελαίνω	madden, drive mad	полудувам	подлудявам
Τρελοκομείο	lunatic, mental hospital	лудница	лудница, психиатрия
Τρελός	lunatic, mad, insane	луд	луд, побъркан
Τρελός	lunatic, mad, insane	безумен	неразумен
Τρεμούλα	tremble, shiver, shake	треперење	треперене

Τρεμουλιάζω (τρέμω)	tremble, shiver, shake	треперам	треперя
Τρέξιμο	running	трчање	тичане
Τρέφω	feed on, grow, raise	хранам	храня, угоявам
Τρέφω	feed on, grow, raise	одгледувам	отглеждам
Τρέχω	chase, run, speed	трчам	тичам
Τρέχω	chase, run, speed	бегам	бягам
Τρίαινα	trident	трозабец	тризъбец
Τριάντα	thirty	триесет	тридесет
Τριαντάφυλλο	rose	роза	роза
Τριβή	rubbing, chafing, friction	триење	триене, търкане
Τρίβω	rub, massage	тријам	трия, разтривам
Τριγυρίζω	encircle, surround	скитам	скитам (се)
Τριγυρίζω	encircle, surround	обиколувам	обикалям
Τριγύρω	around	наоколу	наоколо, около
Τριγωνικός	triangle	триаголен	триъгълен
Τρίγωνο	triangle	триаголник	триъгълник
Τριζόνι (τζίτζικας)	cicada	штурец	щурец
Τρικυμία	rough seas, storm	бура	буря
Τρίξιμο	crack, crackle, creak, scratch	скршеница	скърцане
Τρίτη	Tuesday	вторник	вторник
Τρίτος	third	трети	трети
Τριφύλλι	trefoil, clover	детелина	детелина
Τρίχα	hair	коса	косъм
Τρόλεϊ	trolley-bus	тролеј	тролей
Τρομάζω	scare, frighten, terrify	плашам	плаша (се), изплашвам
Τρομάρα	fright, scare, dread	уплав	уплаха
Τρομάρα	fright, scare, dread	страв	страх, ужас
Τρομερός	terrifying, fearsome, horrific	страшен	страшен
Τρομερός	terrifying, fearsome, horrific	ужасен	ужасен
Τρομοκράτης	terrorist	терорист	терорист
Τρομοκρατία	terrorism	тероризам	тероризъм
Τρομοκρατώ	terrorize, intimidate	тероризирам	тероризирам
Τρόμος	terror, fright, scare	страв	страх
Τρόμος	terror, fright, scare	ужас, уплав	ужас
Τρόμπα	pump	пумпа	помпа
Τρομπόνι	trombone	тромбон	тромбон
Τρόπαιο	trophy	трофеј	трофей
Τροπή	change, turn	промена	промяна
Τροπικός	tropic(al)	тропски	тропичен
Τροποποίηση	modification, alternation	модификација	модификация
Τροποποίηση	alternation, change	изменување	частично изменение
Τροποποιώ	alter, change, modify	изменувам	изменям частично
Τροποποιώ	alter, change, modify	модифицирам	модифицирам
Τρόπος	way, manner	начин	начин
Τρόπος (μέθοδος)	way, manner	метод	метод
Τρόπος	way, manner	манир	маниери
Τρούλος	cupola, dome	свод	свод
Τροφή	food, sustenance	храна	храна
Τροφοδοτώ	supply, provision	снабдувам со храна	снабдявам с храна
Τροχιά	orbit	орбита	орбита
Τροχίζω	whet, grind, sharpen	точам	точа
Τρύπα	hole, gap, bore	дупка	дупка
Τρυπάνι	drill, drilling machine	бургија	бургия
Τρυπάνι	drill, drilling machine	сврдел	свредел
Τρυπητό	strainer, colander	цедалка	цедка

Τρύπιος	pitted, with holes	продупчен	продупчен
Τρύπιος	pitted, with holes	издупчен	надупчен
Τρυπώ	drill, bore, prick, pierce	пробивам	пробивам
Τρυπώ	drill, bore, prick, pierce	дупчам	продупчвам
Τρυφερός	tender, sensituve	нежен, мил	нежен, крехък
Τρυφερότητα	tenderness, softness, affection	нежност	нежност, крехкост
Τσαγιέρα	teapot	чајник	чайник
Τσάι	tea	чај	чай
Τσακάλι	jackal	шакал	чакал
Τσακωμός	quarrel, bickering, wrangle	караница	караница
Τσαμπί	cluster, bunch	грозд	грозд
Τσάντα	bag	чанта, торба	чанта
Τσάπα	mattock, hoe, spade	мотика, лопата	мотика
Τσαρλατάτος	charlatan, quack, trickster	шарлатан	шарлатан
Τσάρος	tsar, tzar, czar	цар	цар
Τσαρίνα	tsarina, czarina	царица	царица
Τσεκούρι	axe	секира	секира, брадва
Τσέχος	Czech	Чех	Чех
Τσιγαρίζω	(roast) brown	запржувам	запържвам
Τσιγαρίζω	(roast) brown	пржам	пържа
Τσιγάρισμα	browning	запржување	запържване
Τσιγάρο	cigarette	цигара	цигара
Τσιγγάνος	gipsy, pypsy	циганин	циганин
Τσιγκέλι	hook, crook, grapnel	ченгел	ченгел
Τσιμέντο	cement, concrete	цемент	цимент
Τσίμπλα	(eye)gum	гурелка	гурел
Τσίπουρο (ρακή, ρακί)	raki	ракија	ракия
Τσιρίζω	scream, screech, squeak	пискам	пискам, пищя
Τσίρκο	circus	циркус	цирк
Τσιφλίκι	big estate, lands	чифлик, имот	чифлик
Τσόκαρο	clog, sabot, parren	налана	налъм
Τσοπάνης (βοσκός)	shepherd	овчар, пастир	овчар
Τσουγκρίζω	clink, bump, strike, knock	чукам	чукам (се)
Τσουγκρίζω	clink, bump, strike, knock	удирам	удрям (се)
Τσουκνίδα	nettle	коприва	коприва
Τσουρέκι	bun, brioche	козинак	козунак
Τσουχτερός	scorching, singeing, grilling	лут	лют
Τύλιγμα	rolling, wrapping, folding	намотување	намотаване
Τυλίγω	reel, roll, wind, twine, twist	намотувам	намотавам
Τύμπανο	drum, tambour	барабан	барабан
Τύμπανο	drum, tambour	тапан	тъпан
Τυπικός	typical, formal, conventional	типичен	типичен
Τυπικός	typical, formal, conventional	формален	формален
Τυπικότητα	formality, conventionality	формалност	формалност
Τυπογραφείο	printing house	печатница	печатница
Τυπογράφος	pressman	печатар	печатар, типограф
Τυποποίηση	standardization	типизирање	типизиране
Τύπος	press	образец	образец
Τύπος	model, type, pattern	тип, модел	тип, вид
Τύπος	press	печат	печат, преса
Τύπος (Χημεία)	formyla	формула	формула
Τύπωμα	printing	печатење	печатане
Τυπώνω	print	печатам	печатам
Τυπώνω	print	отпечатувам	отпечатвам
Τυραννία	tyranny	тиранија	тирания, насилие

Τύραννος	tyrant	тиранин	тиран, деспот
Τυρί	cheese	сирење	сирене
Τύφλα	blindness	слепило	слепота
Τυφλός	blind	слеп	сляп, слепец
Τυφλώνω	blind	ослепувам	ослепявам, заслепявам
Τύφλωση	blindness	ослепување	ослепяване, заслепяване
Τύφος	typhus	тифус	тиф
Τυφώνας	typhoon	тајфун	тайфун
Τυχαίνω	happen	среќавам случајно	срещам случайно
Τυχαίος	accidental, contingent	случаен	случаен
Τυχαίος	unexpected, accidental, random	непредвидлив	непредвидим
Τύχη	luck, fortune, fate, lot, chance	случајност	случайност
Τυχοδιώκτης	adventurist, fortune-hunter	авантурист	авантюрист
Τυχόν	may	случајно	случайно
Τώρα	now	сега, веднаш	сега
Ύαινα	hyaena	хиена	хиена
Υαλοτέχνης	glassmaker	стаклар	стъклар
Υγεία	health, well-being	здравје	здраве
Υγειονομικός	sanitary	здравствен	здравен
Υγειονομικός	sanitary	санитарен	санитарен
Υγιαίνω	be healthy, be in good health	здрав сум	здрав съм
Υγιεινή	hygiene	хигиена	хигиена
Υγιεινός	healthful	здравствен	здравословен
Υγιής	lealthy, sound	здрав	здрав
Υγραίνω	humidify	намокрувам	намокрям, мокря
Υγραίνω	humidify	навлажнувам	овлажнявам
Υγρασία	humidity, wet, moisture	влага	влага
Υγρό	liquid, fluid, juice	течност	течност
Υγρός	watery	течен	течен, воден
Υγρός	humid, damp	влажен	влажен
Υγρός	watery	мокар	мокър
Ύδρα	hydra	хидра	хидра
Υδράργυρος	quicksilver	жива	живак
Υδραυλική	hydraulics	хидраулика	хидравлика
Υδραυλικός	hydraulic	хидрауличен	хидравличен
Ύδρευση	water supply	водоснабдување	водоснабдяване
Υδρογόνο	hydrogen	водород	водород
Υδροδυναμική	hydrodynamics	хидродинамика	хидродинамика
Υδρόμετρο	hydrometer	водомер	водомер
Υδροπλάνο	floatplane	хидроплан	хидроплан
Υδροστατική	hydrostatics	хидростатика	хидростатика
Ύδωρ	water	вода	вода
Υιοθεσία	adoption	посинување	осиновяване
Υιοθετώ	adopt	посинувам	осиновявам
Υιός	son	син	син
Υλακέω (λακέω, γαυγίζω)	bark	лаам	лая, карам се
Υλακή (γαύγισμα)	barking	лаеж	лай, караница
Ύλη	matter, material, substance	суровина	суровина
Ύλη	matter, material, substance	материјал	материя
Υλικό	material	материјал	материал
Υλικός	physical	материјален	материален
Υλισμός	materialism	материјализам	материализъм
Υλιστής	materialist	материјалист	материалист
Υλοποίηση	manifestation	материјализација	материализиране
Υλοποιώ	materialize, implement	материјализирам	материализирам

Ύμνος	hymn, song, anthem	химна	химн
Υμνώ (υμνολογώ)	praise, sing, celebrate	славам	славя
Υπαγόρευση	dictate, dictation	диктат	диктат, диктовка
Υπαγορεύω	dictate, impose, prescribe	диктирам	диктувам
Υπάγω	bring under, classify	потчинувам	подчинявам
Υπαίτιος	responsible, culpable, liable	виновен	виновен
Υπαίτιος	responsible, culpable, liable	одговорен	отговорен
Υπακοή	obedience, compliance, docility	потчинетост	подчинение
Υπάκουος	obedient, docile, dutiful	послушен	послушен
Υπακούω	obey, comply with, abide by	слушам	слушам
Υπακούω	obey, comply with, abide by	се потчинувам	подчинявам се
Υπακούω	obey, comply with, abide by	послушен сум	послушен съм
Υπάλληλος	employee, clerk, assistant	чиновник	чиновник
Υπάλληλος	employee, clerk, assistant	служител	служител
Υπαρκτός	existing, existent, substantial	суштествен	съществуващ
Ύπαρξη	being, subsistence	суштествување	съществуване
Ύπαρξη	being, existence	суштина	същество
Υπάρχοντα	belongings, possessions	имот	имот
Υπάρχω	exist, be, subsist, be found	суштествувам	съществувам
Ύπατος	high, highest, supreme	виш, највисок	висш
Υπεξαίρεση	misappropriation, defalcation	присвојување	присвояване
Υπεξαιρώ	embezzle, misappropriate	присвојувам	присвоявам
Υπέρ	for, on behalf, for the benefit of	над, за	над, за, свръх
Υπέρ	for, on behalf, for the benefit of	во полза на	в полза на
Υπεράνω	above, over	горе, озгора	отгоре
Υπερασπίζω	defend, champion, stand up for	штитам	защитавам
Υπερασπίζω	defend, champion, stand up for	бранам	отбранявам
Υπεράσπιση	defense, pleading, protection	заштита	защита
Υπεράσπιση	defense, pleading, advocacy	одбрана	отбрана
Υπερασπιστής	defender, advocate, protector	заштитник	защитник
Υπεραστικός	interurban, intercity	меѓуградски	междуградски
Υπερβαίνω	exceed, overrun, surpass	преминувам	преминавам
Υπερβάλλω	magnify, exaggerate	надминувам	надминавам
Υπερβάλλω	magnify, exaggerate	преувеличувам	преувеличавам
Υπερβολή (Μαθηματικά)	hyperbola	хипербола	хипербола
Υπερβολικός	excess, excessive	прекумерен	прекомерен
Υπερένταση	strain, stress, tense, intensity	пренапрегнатост	пренапрежение
Υπερήλικας	very old	престар	престарял
Υπερηφάνεια	pride, dignity	гордост	гордост
Υπερήφανος	proud, dignified	горд, надмен	горд
Υπερήφανος	proud, dignified	горделив	горделив
Υπερηφανεύομαι	take pride in, be proud of	горд сум	гордя се
Υπερθέρμανση	overheating	прегревање	предгряване
Υπερκόπωση	overwork, strain	прекумерност	преумора
Υπέρμετρος	excessive, inordinate	прекумерен	прекомерен
Υπέρογκος	huge, oversized, enormous	огромен	огромен
Υπέρογκος, κολοσσιαίος	colossal, enormous	колосален	колосален
Υπεροπτικός	haughty, arrogant, supercilious	надмен	надменен
Υπεροχή	superiority, supremacy, ascendance	надмоќ	надмощие
Υπερσυντέλικος	past perfect	предминато време	предварително време
Υπέρτατος	supreme, utmost	највисок	най-висок
Υπερτίμηση	rise in price, marking up	повишување	повишаване (на цената)
Υπερτίμηση	overrating, overvaluation	натценување	надценяване
Υπερτίμηση	overrating, overvaluation	преценување	надценяване
Υπερτιμώ	overrate, overestimate, overvalue	преценувам	надценявам

Υπερφορτώνω	overload, overcharge	претоварувам	претоварвам
Υπεύθυνος	responsible, in charge	одговорен	отговорен
Υπήκοος (Ουσιαστ.)	citizen, subject, national	поданик	поданик
Υπήκοος (Ουσιαστ.)	citizen, subject, national	граѓанин	гражданин
Υπηκοότητα	citizenchip	подаништво	поданство
Υπηκοότητα	citizenchip	граѓанство	гражданство
Υπηρεσία	service, duty	служба	служба
Υπηρεσία	service, department	услуга	услуга, прислуга
Υπηρεσιακός	official, duty-minded	службен	служебен
Υπηρέτρια	maidservant, housemaid	слугинка	слугиня
Υπηρετώ	serve	служам	служа
Υπηρετώ	serve	слугувам	слугувам
Υπναράς	sleepyhead	сонлив	сънливец
Υπνηλία	sleepiness	сонливост	сънливост
Ύπνος	sleep	сон	сън
Υπνωτίζω	hypnotize	хипнотизирам	хипнотизирам
Υποβαστάζω	prop up, support	потпирам	подпирам
Υποβαστάζω	prop up, support	поддржувам	поддържам
Υποβαστάζω	prop up, support	покрепувам	подкрепям
Υποβιβάζω	demote, downgrade, degrade	понижувам	понижавам
Υποβοηθώ	support, back up, assist, aid	помагам	подпомагам
Υποβολέας	instigator, prompter	суфлер	суфльор
Υποβρύχιο	submarine	подморница	подводница
Υπόγειο	basement, cellar	визба	изба
Υπογραμμίζω	underline, underscore	потцртувам	подчертавам
Υπογραφή	signature, signing	потпис	подпис
Υπογράφω	sign	потпишувам	подписвам
Υπόδειγμα	model, pattern	образец	образец
Υπόδειγμα	model, pattern	пример	пример
Υπόδειγμα	model, pattern	модел	модел
Υποδειγματικός	model, pattern	примерен	примерен
Υπόδειξη	indication, suggestion	посочување	посочване
Υποδεικνύω	indicate, suggest	посочувам	посочвам
Υποδεικνύω	indicate, suggest	насочувам	давам насока
Υποδέχομαι	receive, welcome, greet, meet	примам	приемам
Υπόδημα	boot, shoe	обувка	обувка
Υποδιευθυντής	assistant director	заменик директор	заместник директор
Υποδομή	infrastructure	основа	основа
Υποδομή	infrastructure	инфраструктура	инфраструктура
Υπόδουλος	enslaved, subjugated	поробен	поробен, заробен
Υποδύομαι	impersonate, play/act a part	исполнувам	изпълнявам роля
Υποθάλπτω	protect, shelter	потхранувам	подхранвам
Υπόθαλψη	shelter, refuge	потхранување	подхранване
Υπόθεση	hypothesis, assumption	претпоставка	предположение
Υπόθεση	matter, question, affair, case	хипотеза	хипотеза
Υποθετικός	assumed, supposed	претпоставен	предполагаем
Υποθετικός	assumed, hypothetical	хипотетичен	хипотетичен
Υποθήκη	mortgage	хипотека	ипотека
Υποθήκη (ενέχυρο)	mortgage	залог	залог
Υποκαθιστώ	substitute, replace	заменувам	заменям
Υποκατάσταση	substitution, replacement	замена	замяна
Υποκειμενικός	subjective	субјективен	субективен
Υποκειμενικότητα	subjectivity	субјективност	субективност
Υποκείμενο	subject	субјект	субект
Υποκινώ	incite, instigate	поттикнувам	подтиквам

Υπόκλιση	bow, kowtow, obeisance	поклон	поклон
Υποκρισία	hypocricy, sham	лицемерство	лицемерие
Υποκρισία (διπλοπροσωπία)	hypocricy, sham	дволичност	двойственост
Υποκριτής	hypocrite, sham	лицемер	лицемер
Υπολογισμός	calculation, computation	сметка	сметка
Υπολείπομαι	be left, remain, be inferior	оставам	изоставам
Υπόληψη	esteem, regard, respect, repute	почит	почит
Υπολογίζω	figure, calculate, compute	пресметувам	пресмятам
Υπολογίζω	calculate, compute	земам во предвид	взимам в предвид
Υπολογισμός	calculation, computation	сметка	сметка
Υπολογιστής	calculator, computer	компјутер	компютър
Υπολογιστής	calculator, computer	сметач	сметкаджия
Υπόλογος	liable, responsible, accountable	одговорен	отговорен
Υπόλοιπο	remainder, rest, balance	остаток	остатък
Υπόλοιπος	remaining	останат	останал
Υπόμνημα	memorandum	меморандум	меморандум
Υπομονή	patience, endurance	трпение	търпение
Υποσημείωση	footnote	забелешка, белешка	бележка под линия
Υποστέλλω (μεταφορικά)	slow down, reduce speed	намалувам	намалявам
Υποστηρίζω	support, back up, uphold	потпирам	подпирам
Υποστηρίζω	support, back up, uphold	поддржувам	поддържам
Υποστηρίζω	support, back up, uphold	тврдам	твърдя
Υποστήριξη	support, backing up	поддршка	поддръжка, поддържане
Υποταγή	subjection, submission	потчинување	подчинение
Υποτάσσω	subordinate, subdue, subject	потчинувам	потчинявам
Υποτάσσω	subordinate, subdue, subject	покорувам	покорявам
Υποτέλεια	servitude, subjection, submission	вазалство	васалност
Υποτελής	vassal, subject, tributary	вазалски	васален
Υποτελής (υποτακτικός)	vassal, subject, tributary	потчинет	потчинен, послушен
Υποτίμηση	belittlement, decline	потценување	подценяване
Υποτιμώ	depreciate, decline, devalue	потценувам	подценявам
Υποτροφία	scholarship, grant, bursary	стипендија	стипендия
Υπότροφος	scholar, bursar	стипендијант	стипендиант
Υπουργείο	ministry	министерство	министерство
Υπουργικός	ministerial	министерски	министерски
Υπουργός	minister	министер	министър
Υποφαινόμενος	myself	долупотпишаниот	долуподписан
Υποχρεώνω	obligate, oblige, force, compel	задолжувам	задължавам
Υποχρέωση	obligation, duty	задолжување	задължение
Υποχρέωση	obligation, duty	долг	дълг
Υποχρεωτικός	obligatory, compulsory	задолжителен	задължителен
Υποχώρηση	retreat, withdrawal	отстапување	отстъпление
Υποχωρώ	retreat, withdraw, fall back	отстапувам	отстъпвам
Υποψήφιος	candidate, applicant	кандидат	кандидат
Υποψηφιότητα	candidature, nomination	кандидатура	кандидатура
Υποψία	suspicion, distrust	сомнение	съмнение, подозрение
Υποψιάζομαι	suspect	се сомневам	съмнявам се
Υστερία	hysteria, fit, hysterics	хистерија	истерия
Υστερικός	hysterical	хистеричен	истеричен
Υφαντουργός	weaver	ткајач	тъкач
Υφή	structure, texture	композиција	композиция
Υφηγητής	assistant professor, lecturer	доцент	доцент
Υφίσταμαι (υπάρχω)	be, exist	суштествувам	съществувам
Υφίσταμαι	undergo, suffer	трпам	търпя
Υφίσταμαι	undergo, suffer	поднесувам	понасям

Υφιστάμενος	subordinate	потчинет	подчинен
Ύφος	style, look, touch, expression	стил	стил
Υφυπουργός	deputy/assistant Minister	заменик министер	заместник министър
Υψηλός	high, tall, noble, great, big	висок	висок, възвишен
Ύψιστος	highest, utmost, paramount	највисок	най-висок
Ύψος	height, elevation	височина	височина
Υψώνω	raise, erect, lift, elevate	дигам	вдигам
Υψώνω	raise, erect, lift, elevate	подигам	повдигам
Ύψωση	raising, erection, rise	издигање	издигане
Φάβα	split peas	вид на грав	грах
Φάβα	split peas	каша од грав	каша од грах
Φαγητό (τροφή)	meal, food	јадење	ядене
Φαγοπότι	eating and drinking	јадење и пиење	ядене и пиене
Φαιδρός	hilarious, joyful, cheerful	весел	весел
Φαίνομαι	appear, seem, look	изгледам	изглеждам
Φαινομενικός	seeming, apparent, deceptive	привиден	привиден
Φάκελος	envelope	плик	плик
Φάκελος	folder, file	папка	папка
Φάκελος	envelope	досие	досие, дело
Φακελώνω	put sth into an envelope	ставам во плик	слагам в плик
Φάλαγγα	phalanx, column	фаланга	фаланга
Φάλαγγα	phalanx, column	колона	колона
Φάλαινα	whale	кит	кит
Φάμπρικα	factory, mill	фабрика	фабрика
Φανάρι	lantern, lamp, light	фенер	фенер
Φανατίζω	fanaticize	фанатик сум	фанатизирам
Φανατικός	fanatic, devotee, zealot, bigot	фанатик	фанатик
Φανατισμός	fanaticism, zealotry	фанатизам	фанатизъм
Φανερώνω	show, reveal, disclose	покажувам	показвам
Φαντάζομαι	imagine, fancy, visualize	си фантазирам	фантазирам
Φαντάζομαι	imagine, fancy, visualize	вообразувам	въобразявам си
Φαντάρος	soldier	војник	войник
Φαντασία	imagination, fancy	фантазија	фантазия
Φαντασιοκόπος	visionary, daydreamer	фантазер	фантазьор
Φάντασμα	spectre, spirit, ghost	призрак	призрак, фантом
Φάντασμα	spectre, spirit, ghost	привидение	видение
Φαντασμένος	conceited, arrogant	самодоволен	самодоволен
Φανταστικός	imaginary, fancy, fantastic	фантастичен	фантастичен
Φαράγγι, κλεισούρα	gorge, gap, ravine	клисура	клисура
Φαράσι	dustpan	лопата	лопатка (за боклук)
Φαρδαίνω	widen, get wider/broader	раширувам	разширявам
Φάρδος	width, breadth	широчина	ширина
Φαρδύς	wide, large, broader	широк	широк
Φαρίνα	farina, meal, flour	брашно	брашно
Φαρμακείο	pharmacy, chemist's	аптека	аптека
Φαρμακερός	venomous, poisonous	отровен	отровен
Φαρμακευτική	pharmaceutics, pharmacy	фармација	фармация
Φαρμάκι	poison, venom	отров	отрова
Φάρμακο	medicine, drug, remedy	лекарство	лекарство
Φαρμακοποιός	pharmacist, chemist	аптекар	аптекар
Φαρμακοποιός	pharmacist, chemist	фармацевт	фармацевт
Φάρος	lighthouse	фар	фар
Φάρσα	farce, trick, prank	фарса	фарс
Φάρυγξ	pharynx	фарингс	фаринкс
Φασαρία	trouble, bother	расправа	разправия

Φάση	phase, stage, period	фаза, етапа	фаза, етап
Φάση	phase, stage, period	стадиум	стадий
Φασιανός	pheasant	фазан	фазан
Φασισμός	fascism	фашизам	фашизъм
Φασίστας	fascist	фашист	фашист
Φασκιώνω	swaddle	повивам во пелена	повивам стегнато
Φάσμα (φυσική)	spectrum	спектар	спектър
Φάσμα	spirit, ghost, phantom	привидение	видение
Φασματογράφος	spectrograph	спектроскоп	спектрограф
Φατρία	faction, clique, gang	фракција	фракция
Φατρία	faction, clique, gang	група, секта	групировка
Φάτσα	face, looks	образ	образ
Φάτσα	face, looks	лице	лице
Φάτσα	face, looks	фаца	фасада
Φαφλατάς	windbag, chatterer	дрдорко	дърдорко
Φεβρουάριος	February	февруари	февруари
Φεγγάρι (μήνη, σελήνη)	moon	месечина	месец, луна
Φέγγω	glow, shine, gleam	светам	светя
Φελλός	cork	тапа	тапа, корк
Φελλός	cork	плута	плувка
Φεμινισμός	feminism	феминизам	феминизъм
Φεουδάρχης	feudal lord/baron	феудалист	феодал
Φεουδαρχία	feudalism	феудализам	феодализъм
Φέουδο	feud, fief	феуд	феод
Φέρετρο	coffin, casket, pall	ковчег	ковчег
Φεριμπότ	ferry (boat)	ферибот	ферибот
Φέρσιμο	conduct, behavior, manner	поведење	поведение
Φέρω	fetch, carry, bring	носам	нося, пренесувам
Φέρω	fetch, carry, bring	донесувам	донасям
Φέρω	fetch, carry, bring	држам	държа се
Φέσι	fez, tarboosh	фез	фес
Φετινός	this year's	овогодишен	тазгодишен
Φέτος	this year	оваа година	тази година
Φεύγω	go off/away, be off, leave	бегам	избягвам
Φήμη	fame, renown, celebrity	слух	слух
Φήμη (υπόληψη)	reputation, name, repute	репутација	репутация
Φημίζομαι	win fame/renown, be famed for	известен сум	известен съм
Φημίζομαι	become famous/renowned	се славам	славя се като
Φημισμένος	famed, famous, renowed	известен	известен
Φθάνω	reach, arrive at/in	пристигам	пристигам
Φθάνω	reach, arrive at/in	стигнувам	стигам
Φθινοπωρινός	autumn, autumnal	есенски	есенен
Φθινόπωρο	autumn, fall	есен	есен
Φθόγγος	phoneme	звук	звук
Φθονερός	envious, jealous, jaundiced	завидлив	завистлив
Φθόνος	envy, jealousy	завист	завист
Φθονώ	envy, be envious/jealous	завидувам	завиждам
Φθορά	attrition, wear	штета	щета
Φθορά	attrition, wear	повреда	повреда, вреда
Φιάλη	bottle, flask	шише	шише
Φιγούρα	figure, form, image, shape	фигура	фигура
Φίδι	snake	змија	змия
Φιλανθρωπία	philanthropy, charity	човекољубие	човеколюбие
Φιλανθρωπικός	philanthropic, charitable	човекољубив	човеколюбив
Φιλάνθρωπος	philanthropist	човекољуб	човеколюбив

Φιλάνθρωπος	philanthropist	филантроп	филантроп
Φιλάρεσκος	coquettish, flirtatious,	кокетен	кокетен
Φιλάσθενος	sickly, weakly, invalid	болен	болнав
Φιλειρηνικός	peace-loving, peaceful	мирољубив	миролюбив, мирен
Φιλελεύθερος	liberal, broad	слободољубив	свободолюбив
Φιλελεύθερος	liberal, broad	либерален	либерален
Φιλέλληνας	philhellene	гркофил	гръкофил
Φιλενάδα (φίλη)	friend	пријателка	приятелка
Φιλενάδα (ερωμένη)	girlfriend, mistress	љубовница	любовница
Φιλέτο	fillet, undercut, loin	филета	филе
Φιλήσυχος	quiet, peaceful, peaceable	мирен	мирен
Φιλία	friendship, amity	пријателство	приятелство
Φιλικός	friendly, amicable, pally	пријателски	приятелски
Φιλμ	film, picture, movie	филм	филм
Φίλντισι	ivory	слонова коска	слонова кост
Φιλοδοξία	ambition, aspiration	славољубие	славолюбие
Φιλοδοξία	ambition, aspiration	амбиција	амбиция
Φιλόδοξος	ambitious, high-flying	славољубив	славолюбив
Φιλόδοξος	ambitious, high-flying	амбициозен	амбициозен
Φιλοδώρημα	tip, gratuity	бакшиш	бакшиш
Φιλολογία	philology, literature	филологија	филология, литература
Φιλολογικός	philological, literary	филолошки	филологически
Φιλολογικός	philological, literary	литерарен	литературен
Φιλόλογος	philologist, scholar	филолог	филолог
Φιλόλογος	philologist, scholar	литерат	литератор
Φιλονικία	quarrel, dispute, wrangle	расправање	разправия
Φιλοξενία	hospitality	гостопримство	гостоприемство
Φιλόξενος	hospitable	гостопримлив	гостоприемен
Φιλοξενώ	be host to, offer hospitality	примам гости	приемам гости
Φιλοξενώ	be host to	укажувам гостопримство	оказвам гостоприемство
Φιλοπατρία	patriotism	патриотизам	патриотизъм, родолюбие
Φίλος	friend, companion, pal	пријател	приятел, другар
Φιλοσοφία	philosophy	философија	философия
Φιλοσοφικός	philosophical	философски	философски
Φιλόσοφος	philosopher	философ	философ
Φιλοφρόνηση	compliment,	љубезност	любезност
Φιλοχρήματος	avarice, greed, money-grubbing	сребролубив	сребролюбив
Φιλτράρω	filter, percolate	филтрирам	филтрирам
Φίλτρο	filter	филтер	филтър
Φιλύποπτος	suspicious, distrustful	недоверлив	недоверчив
Φινάλε	finale, end, conclusion	финале	финал
Φινάλε	finale, end, conclusion	крај	край
Φίνος	fine, delicate, subtle, refined	фин	фин, учтив
Φίρμα	firm, business trade name	фирма	фирма, табела
Φιτίλι	wick	фитил	фитил
Φλαμούρι	linden, lime	липа	липа
Φλάουτο	flute	флејта	флейта
Φλέβα	vein	вена	вена
Φλεγμονή	inflammation	воспаление	възпаление, флегмон
Φλέγω	burn	запалувам	запалвам
Φλέγω	burn	потпалувам	подпалвам
Φλιτζάνι	cup	филџан	филджан, чаша
Φλόγα	flame, blaze, fire	пламен, оган	пламе, пламък
Φλοιός	bark	кора (од дрво)	кора, люспа
Φλυαρία	garrulity, chatter, gab, prattle	брборење	бърборене

Φλυαρία	garrulity, chatter, gab, prattle	дрдорење	бъбрене
Φλύαρος	chatty, gassy, voluble	брборлив	бърборко
Φλύαρος	chatty, gassy, voluble	дрдорлив	бъбрив, приказлив
Φλυαρώ	chatter, gabble, rattle away	брборам	брборя
Φλυαρώ	chatter, gabble, rattle away	дрдорам	бъбря
Φοβάμαι	be afraid, be fearful	се плашам	плаша се
Φοβέρα	menace, threat, intimidation	заплашување	заплаха
Φοβερίζω	threaten, intimidate	заплашувам	заплашвам
Φοβερίζω	threaten, intimidate	плашам	плаша
Φοβερός	fearful, terrifying, frightful	страшен	страшен
Φοβερός	fearful, terrifying, frightful	ужасен	ужасен
Φόβητρο	bugbear, bogely, bugaboo	плашило	плашило, страшилище
Φόβος	fear, fright, dread	страв	страх, уплаха
Φοίνικας	palm (tree)	палма	финикова палма
Φοιτητής	student	студент	студент
Φοιτητικός	of student(s)	студентски	студентски
Φονιάς	murderer, killer	убиец	убиец
Φόνος	murder, killing	убиство	убийство
Φόντο	background, backdrop	дно, заден, дел	дъно, фон, фонд
Φόρα	speed, pace, impetus	сила	сила
Φοράδα	mare	кобила	кобила
Φορέας	carrier, conveyor, hehicle	носач	носител
Φορείο	stretcher	носилка	носилка
Φορητός	portable	пренослив	преносим, портативен
Φόρμα	form, shape	форма	форма, вид
Φόρος	tax, duty, rate	данок	данък
Φορτηγό	lorry, track	камион	камион
Φορτίο	cargo	товар, карго	товар
Φορτώνω	load, weigh down, encumber	товарам	товаря
Φορτώνω	load, weigh down, encumber	натоварувам	натоварвам
Φόρτωση (φόρτωμα)	loading, freighting	товарење	товарене
Φορώ	wear, be dressed in	носам	нося
Φορώ	wear, be dressed in	обувам	обувам
Φορώ	wear, be dressed in	облекувам	обличам
Φουκαράς	poor/wretched man	бедник	бедняк, просяк
Φουντούκι	hazel-nut	лешник	лешник
Φούρναρης	baker	пекар	пекар, хлебар
Φούρνος	oven	фурна	фурна
Φούρνος	oven	пекарница	пекарница
Φουρτουνιάζω	become rough/stormy	станувам бурен	ставам буре
Φούσκα	bubble	меур	мехур
Φουτουρισμός	futurism	футуризам	футуризъм
Φράγμα (φράκτης)	barier,barrage, dam	преграда	преграда
Φράγμα (φράκτης)	barier,barrage, dam	ограда	ограда, бент
Φράζω	enclose, fence, bar	оградувам	ограждам
Φράζω	enclose, fence, bar	заградувам	преграждам
Φράξιμο	obstruction, blocking, barring	заградување	заграждение
Φράουλα	strawberrry	јагода	ягода
Φρασεολογία	phraseology, phrasing, wording	фразеологија	фразеология
Φράση	phrase, expression, diction	фраза	фраза
Φρεγάτα	frigate	фрегата	фрегата
Φρενάρισμα	braking	запирање	спиране
Φρενάρω	brake, put on the brakes	запирам	спирам
Φρενοκομείο	mental hospital, lunatic asylum	лудница	лудница, психиатрия
Φρενοκομείο	mental hospital, lunatic asylum	санаториум	санаториум

Φρεσκάδα	freshness, bloom	свежина, лад	свежест
Φρεσκάρω	freshen up, refresh	освежувам	освежавам
Φρέσκος	fresh, new	свеж, пресен	свеж
Φρέσκος	fresh, new	оладен	похладен
Φρέσκος	fresh, new	пресен	пресен
Φρην (νους)	mind, brain	ум, разум	ум
Φρην (νους)	mind, brain	интелект	интелект
Φρίκη	horror	ужас	ужас
Φρίκη	horror	страв	страх
Φρόνημα	morale	убедување	убеждение
Φρόνηση	wisdom, prudence, caution	разум, ум	разум
Φρόνιμα	wisely, sensibly	умно	разумно
Φρόνιμος	wise, sensible	разумен	разумен
Φροντίδα	care, attention, concern	грижа	грижа
Φροντίζω	care for, take care of, attend (to)	се грижам	грижа се
Φροντιστήριο	seminar, tuition	семинар	семинар
Φρονώ	think, believe	мислам	мисля
Φρουρά	guard, party	стража	стража
Φρουρά	garrison	гарнизон	гаризон
Φρουρός	guard, guardian	стража	страж
Φρουρός	guard, guardian	караула	караул
Φρούτο	fruit	плод	плод
Φταίξιμο	fault, blame	грешка	грешка
Φταίξιμο	fault, blame	вина	вина
Φταίχτης	culprit	виновник	виновник
Φταίω	be at fault, be to blame	грешам	греша
Φταίω	be at fault, be to blame	виновен сум	виновен съм
Φτάνω (καταφθάνω)	arrive (at/in), reach	пристигам	пристигам
Φταρνίζομαι	sneeze	кивам	кихам
Φτάρνισμα	sneeze	кивање	кихане
Φτέρη	fern, bracken	папрат	папрат
Φτέρνα	heel	петица	пета
Φτερό (πούπουλο)	plume, feather, down	перо	перо
Φτερό (φτερούγα)	wing	крило	крило
Φτηναίνω	cheapen, get/be cheaper	поевтинувам	поевтинявам
Φτηναίνω	cheapen, fall in price	намалувам	намалявам (цена)
Φτηνός (ευθυνός)	cheap, inexpensive	евтин	евтин
Φτυάρι	spade, shovel	лопата	лопата
Φτύσιμο	spit(ing)	плунка	плюнка
Φτώχεια	poorness, poverty	беда	бедност
Φτωχός	poor, needy	беден	беден
Φυγή	flight, rush, rout	бегство	бягство
Φυλακή	prison, jail, gaol	затвор	затвор
Φυλακισμένος	imprisoned, confined, jailed	затворен	затворен
Φυλ(λ)ακτό	talisman, amulet	талисман	талисман
Φυλετικός	racial	племенски	племенен
Φυλετικός	racial	родовски	родов
Φυλή	race	племе	племе
Φυλή (φύλο)	race	род	род
Φυλλάδα	pamphlet	брошура	брошура
Φύλλο	leaf	лист	лист
Φυλλομετρώ	leaf/riffle/thumb through	прелистувам	прелиствам
Φύλλωμα	leafage, foliage	листање	листак
Φύλο (α/θ)	sex	пол	пол
Φυματίωση	tuberculosis	туберкулоза	туберколоза

Φυσαλίδα	bubble	меур	мехур
Φυσαρμόνικα	harmonica	хармоника	физармоника
Φύση	nature	природа	природа
Φύσημα	blowing, blasting, puffing	дувкање	духане
Φυσικά	naturally	се разбира	разбира се
Φυσική	physics	физика	физика
Φυσικός (επίθ.)	physical, natural , scenic	физички	физически
Φυσικός (ουσιαστ.)	physicist	физик	физик
Φυσιογνωμία	physiognomy	физиономија	физиономия
Φυσιογνωμία	physiognomy	облик	облик
Φυσιολογία	physiology	физиологија	физиология
Φυσώ	blow, breathe, puff	дувам	духам, издухвам
Φυσώ	blow, breathe, puff	надувам	надувам
Φύτεμα	planting, bedding	садење	садене
Φυτεύω	plant, bed	садам	садя
Φυτεύω	plant, bed	засадувам	засаждам
Φυτικός	vegetable	растителен	растителен
Φυτό	plant, vegetable	растение	растение
Φυτολόγος	phytologist, botanist	ботаничар	ботаник
Φυτρώνω	grow, germinate	никнувам	пониквам, никна
Φυτώριο	seedbed	расадник	разсадник
Φωλιά	nest, eyrie, lair, den	гнездо	гнездо
Φωνάζω	call, hail, shout, cry out	викам	викам
Φωνή	voice	глас	глас
Φωνή (Γραμματ.)	voice	залог	залог
Φως	light, glare	светлина	светлина
Φωσφόρος	phosphorus	фосфор	фосфор
Φωτεινός	luminous, bright, brilliant, lucid	светол	светъл
Φωτεινός	luminous, bright, brilliant, lucid	осветлен	осветен
Φωτιά	fire, blaze	оган	огън
Φωτιά	fire, blaze	пожар	пожар
Φωτίζω	light, lighten, illumine	осветлувам	осветлявам
Φωτίζω	light, lighten, illumine	светам	светя
Φωτισμός	lighting, enlightenment	осветлување	осветление
Φωτογραφείο	photographic studio	фотографско студио	фотографско ателие
Φωτογράφηση	photographing	фотографирање	фотографиране
Φωτογραφία	photography	слика	снимка
Φωτογραφία	photography	фотографија	фотография
Φωτογραφίζω	photograph, take a photo	фотографирам	фотографирам
Φωτογραφίζω	photograph, take a photo	снимам, сликам	снимам
Φωτογραφικός	photographic	фотографски	фотографски
Φωτογράφος	photographer	фотограф	фотограф
Φωτοστέφανος	aura, halo, nimbus	ореол	ореол
Φωτοτυπία	photostat, photostat copy	фототип	фототипия
Φωτοχυσία	illumination, floodlight	илуминација	илюминация
Χαβιάρι	caviar(e)	ајвар	хайвер
Χάδι	caress, endearment, stroke	ласка	ласка
Χαζεύω	loiter, idle, loaf, hang about	зјапам	зяпам
Χάζι	amusement	задоволство	удоволствие
Χαζομάρα	stupidity, slowness, dullness	глупавост	глупост
Χαζός	stupid, silly, dull-witted	глупав	глупав
Χάϊδεμα	caress, endearment, stroke	ласкање	ласка
Χαϊμαλί	talisman, charm	талисман	талисман
Χαιρέκακος	malicious, malevolent, spiteful	злобен	злорад
Χαιρετίσματα	wishes, greetings, love	поздрави	поздрави

Χαιρετισμός	hail, greeting, salutation	поздрав	поздрав
Χαιρετώ	greet, hail, welcome	поздравувам	поздравявам
Χαίρω	be glad, be pleased	се радувам	радвам се
Χαλάζι	hail	град	град, градушка
Χαλαρός	relaxed, lax, loose	лабав	хлабав
Χαλαρός (λάσκος)	relaxed, lax, loose	отпуштен	отпуснат, разпуснат
Χαλαρώνω	relax, unbend, unwind, let up	отпуштам	отпускам
Χαλασμός	turmoil, chaos, hubbub, uproar	уништување	унищожение
Χαλβάς	halvah	алва	халва
Χαλί	carpet, rug	килим	килим
Χαλίκι	gravel, pebble	чакал	чакъл
Χαλινάρι	bridle, bit, snaffle, rein	узда	юзда
Χαλώ	spoil, ruin, waste	повредувам	повреждам
Χαλώ (καταστρέφω)	spoil, ruin, waste	разурнувам	развалям
Χαμαιλέων	chameleon	камелеон	хамелеон
Χαμένος	lost, missed, wasted	загубен	изгубен
Χαμηλός	short, subdued, low	низок	нисък
Χαμηλώνω	turn/ bring/pull down, lower	понижувам	понижавам
Χαμηλώνω	turn/ bring/pull down, lower	намалувам	намалявам
Χαμόγελο	smile	насмевка	усмивка
Χαμός	loss, doom	загуба	загуба
Χάνι	inn	ан	хан
Χαντακώνω	ruin, undo, do great harm	разорувам	разорявам
Χάνω	lose, forfeit	губам	губя
Χάνω	lose, forfeit	загубувам	загубвам
Χάνω	lose, forfeit	испуштам	изпускам
Χάος	chaos, utter confusion	хаос	хаос
Χάος (άβυσσος)	chaos, abyss	бездна	бездна
Χάπι	pill	таблета	таблетка
Χαρά	joy, pleasure, delight	радост	радост
Χάρακας	ruler, boulder, rock	линијар	линия, линийка
Χαρακιά (χαράκι)	line, cut, score, stroke	црта	черта
Χαρακιά (χαράκι)	line, cut, score, stroke	права линија	права линия
Χαρακτήρας	character, nature, temper	карактер	характер
Χαρακτήρας (ήθος)	character, nature, temper	нарав	нрав
Χαρακτηρίζω	characterize, stamp, mark	карактеризирам	характеризирам
Χαράκτης	engraver, etcher, artist	резбар	резбар
Χαράκτης	engraver, etcher, artist	гравер	гравьор
Χάραξη	engraving, cutting, incision	гравирање	гравиране
Χαρίζω	donate, endow, favour	дарувам	дарявам, давам даром
Χαρίζω	donate, endow, favour	подарувам	подарявам
Χάρισμα	gift, present, donation	подарок	подарък
Χάρισμα	gift, present, donation	дар	дар
Χαροκόπι	merry-making, revelry	веселба	веселба
Χαροποιώ	gladden, cheer, gratify	радувам	радвам
Χάρος	death	смрт	смърт
Χαρούμενος	joyful, cheerful, merry	весел	весел
Χάρτης	chart , map	(географска) карта	карта
Χαρτί	paper	хартија	хартия
Χάρτινος	made of paper	хартиен	хартиен
Χαρτομαντεία	fortune-telling with cards	гатање на карти	гледане на карти
Χαρτόνι	cardboard, pasteboard	картон	картон
Χαρτονόμισμα	banknote, paper-money	банкнота	банкнота
Χαρτοπαίγνιο	card-game	играње карти	играя на карти
Χαρτόσημο	stamp	таксена марка	таксова марка

Χασάπης	butcher	месар	месар
Χασάπης	butcher	касап	касапин
Χασάπικο	butcher's shop	месарница	месарница
Χασάπικο	butcher's shop	касапница	касапница
Χάσιμο	loss	загуба	загуба
Χάσκω	gape, gawp, gawk	зјапам	зяпам
Χασμουριέμαι	yawn, gape	се просевам	прозявам се
Χασομέρης	loafer, idler, sluggard	безделничар	безделник
Χασομερώ	loaf, idle, loiter	безделничам	безделнича
Χατίρι	favour, sake, whim	услуга	услига
Χάφτω	gulp down, scoff, gobble up	голтам	гълтам
Χάχας	simpleton, nitwit, gawker	зјапало	зяпльо
Χείλι (χείλος)	lip	усна	устна
Χειμερινός	winter, wintry	зимски	зимен
Χειμώνας	winter	зима	зима
Χειραγώγηση	guidance	водење за рака	водене за ръка
Χειραγωγώ	lead sb by the hand	водам за рака	водя за ръка
Χειραφέτηση	emancipation	еманципација	еманципация
Χειραφετώ	emancipate	ослободувам	освобождавам
Χειραφετώ	emancipate	еманципирам	еманципирам
Χειρίζομαι	handle, manipulate, operate	управувам	управлявам
Χειρισμός	handling, manipulation, operation	управување	управление
Χειριστής	handler, manipulator	оперативец	оператор
Χειροβομβίδα	grenade, shell	граната	(ръчна) граната
Χειρόγραφο	manuscript	ракопис	ръкопис
Χειροκρότημα	handclap, applause	ракоплескање	ръкопляскане
Χειροκρότημα	handclap, applause	аплауз	аплодисмети
Χειροκροτώ	applaud, clap the hands	аплаудирам	аплодирам
Χειροκροτώ (επικροτώ)	applaud, clap the hands	ракоплескам	ръкопляскам
Χειρονομία	gesture, gesticulation	гест	жест
Χειρονομία	gesture, gesticulation	гестикулирање	жестикулация
Χειρονομώ	gesture, gesticulate	гестикулирам	жестикулирам
Χειροποίητος	hand-made	рачно изработен	ръчна изработка
Χειρότερα	worse	полошо	по-лошо
Χειροτερεύω	worsen, deteriorate, aggravate	влошувам	влошавам
Χειρότερος	worse, the worst	полош	най-лош
Χειρουργείο	operating-theatre	оперативна сала	операционна зала
Χειρουργός	surgeon	хирург	хирург
Χειρουργώ	operate (on sb for sth)	оперирам	оперирам
Χελιδόνι	swallow	ластовица	лястовица
Χέρι	hand, arm	рака	ръка
Χερούλι	handle	рачка	ръчка
Χερσόνησος	peninsula	полуостров	полуостров
Χημεία	chemistry	хемија	химия
Χημείο	chemical laboratory	лабораторија	химическа лаборатория
Χημικός (επίθ.)	chemical	хемиски	химичен
Χήνα	goose	гуска	гъска
Χήρα	widow	вдовица	вдовица
Χήρος	widower, widowed	вдовец	вдовец
Χθες	yesterday	вчера	вчера
Χθεσινός	yesterday's	вчерашен	вчерашен
Χίλια (χίλιοι)	thousand	илјада	хиляда
Χιλιόγραμμο	kilogramme	килограм	килограм
Χιλιόμετρο	kilometre	километар	километър
Χιλιοστό	millimetre	милиметар	милиметър

Χιλιοστόγραμμο	milligramme	милиграм	милиграм
Χίμαιρα	chimera	химера	химера
Χιόνι	snow	снег	сняг
Χιονιάς	snowy wheather	снежно време	снеговито време
Χιονοθύελλα	snowstorm, blizzard	снежна бура	снежна буря
Χιούμορ	humour, wit	хумор	хумор
Χλιαρός	lukewarm, tepid, faint	ладен	хладен
Χλιδή	luxury, wealth, opulence	раскош	разкош
Χλώριο	chloride	хлор	хлор
Χλωροφύλλη	chlorophyll	хлорофил	хлорофил
Χοιρινό (κρέας)	pork	свинско месо	свинско месо
Χοιρινός	pork	свински	свински
Χοίρος	pig	свиња	свиня
Χολέρα	cholera	колера	холера
Χολή	bile, gall	жолчка	жлъчка
Χοντροκέφαλος	thick-headed, stupid, slow	тврдоглав	твърдоглав
Χοντρός	fat, stout, thick, heavy	дебел	дебел
Χορευτής	dancer	танчар	танцьор
Χορεύτρια	dancer	танчарка	танцьорка
Χορεύω	dance	танцувам	танцувам
Χορηγός	donor, grantor, giver, patron	снабдувач	снабдител
Χορηγός (ανάδοχος)	donor, grantor, giver, patron	спонзор	спонсор
Χορηγώ	grant, give, donate, allow	давам	дарявам
Χοροδιδάσκαλος	dancing master	учител по танцување	учител по танци
Χορός	dance	танц	танц
Χορός (χορωδία)	choir, chorus	оро	хоро
Χορταίνω	satisfy, have enough	се задоволувам	задоволявам се
Χορταίνω	satisfy, have enough	се наситувам	насищам се
Χορτάτος	full	заситен	наситен, преситен
Χόρτο	grass, herb	трева	трева
Χόρτο (χορταρικό)	grass, herb	зеленило	зеленчук
Χορτοφαγία	vegetarianism	вегетаријанство	вегетарианство
Χορτοφάγος	vegetarian	вегетаријанец	вегетариански
Χορωδία	chorus, choir	хор	хор
Χούι	nature, temperament	навика	навик
Χούφτα	palm, cup	шепа	шепа
Χρεοκοπία	bankruptcy, failure, crash	банкрот	банкрут
Χρεοκοπώ	go bankrupt, fail, smash, crash	банкротирам	банкрутирам
Χρέος	debt	долг	дълг
Χρέος	obligation, duty	задолженост	задължение
Χρεώνω	charge, debit, bill	задолжувам	задължавам
Χρέωση	charge, debit, billing	задолженост	задлъжнялост
Χρήμα	money, lucre	пари	пари
Χρηματιστήριο	Stock Exchange, stock market	берза	борса
Χρηματιστής	stock broker, stock jobber	брокер (на берза)	брокер
Χρηματοδοτώ	finance, put up capital for	финансирам	финансирам
Χρηματοκιβώτιο	safe, coffer, strong box	каса	каса (за пари)
Χρηματοκιβώτιο	safe, coffer, strong box	сеф	сейф
Χρήση	use, usage, utilization	употреба	употреба
Χρησιμεύω	serve, be useful, be of use	служи	служа
Χρησιμεύω	serve, be useful, be of use	полезен сум	полезен съм
Χρησιμοποιώ	use, handle, employ, utilize	употребувам	употребявам
Χρησιμοποιώ	use, handle, employ, utilize	искористувам	използувам
Χρησμός	oracle, prophecy, divination	претскажување	предсказание
Χρηστός	virtuous, decent, high-principled	добар	добър

Χρηστός	virtuous, decent, high-principled	чесен	честен
Χρηστός	virtuous, decent, high-principled	почтитувач	почтен
Χριστιανικός	Christian	христијански	християнски
Χριστιανός	Christian	христијанин	християнин
Χρονιά	year	година	година
Χρονικό	chronicle, annals	хроника	хроника
Χρονικό	chronicle, annals	летопис	летопис
Χρόνιος (Ιατρική)	chronic	хроничен	хроничен
Χρόνιος	old, chronic, lasting, long	постојан	постоянен
Χρονογράφος	columnist	хроничар	хронограф
Χρονολογία	date	хронологија	хронология
Χρονολογία	date	датирање	дата
Χρονολογώ	date, determine the date of sth	датирам	датирам
Χρονόμετρο	chronometer, stopwatch	хронометар	хронометър
Χρόνος	time	време	време
Χρόνος	year	година	година
Χρυσαλλίδα	chrysalis, pupa, nymph	пеперуда	пеперуда
Χρυσάνθεμο	chrysanthemum	хризатема	хризантема
Χρυσάφι	gold	злато	злато
Χρυσός (επίθ.)	gold, golden, gilt, gilded	златен	златен
Χρυσοχόος	goldsmith, jeweller	златар	златар
Χρυσώνω	gold-plate, gild	позлатувам	позлатявам
Χρώμα	colour	боја	боя, цвят
Χρωματίζω	colour, dye, paint	бојадисувам	боядисвам
Χρωστώ (χρεωστώ)	owe, be in debt, be in the red	должам	дължа, должен съм
Χταπόδι (οκτώπους)	octopus	октопод	октопод
Χτύπημα	blow, knock, stroke, hit	удирање	удряне
Χτυπώ	hit, chime, knock, strike	удирам	удрям, бия
Χτυπώ	hit, chime, strike	чукам	чукам
Χτυπώ	hit, chime, strike	тропам	тропам
Χυδαίος	vulgar, common, low, banal	вулгарен	вулгарен
Χυδαιότητα	vulgarity, lowness, banality	вулгаризам	вулгарност
Χυλός	kasha, mush, porridge	каша	каша
Χυμός	juice, crush, squash	сок	сок
Χυτήριο	foundry, smelting works	леарница	леярна
Χυτός	flowing, cast, molten	излеан	излят, разлят
Χώμα	earth, dust, ground	почва	почва
Χώμα	earth, dust, ground	земја	земя
Χωμάτινος	earthen	земјен	земен
Χωνεύω (χύνω, λειώνω)	cast, melt	леам	лея
Χωνεύω (χύνω, λειώνω)	cast, melt	одлевам	отливам
Χωνεύω	fuse, dunk, smelt, melt	топам	топя
Χώρα (κράτος)	country	страна	страна
Χώρα (περιοχή, ζώνη)	area, zone	област	област
Χωρατατζής	joker, jester, funnyman, wag	шегаџија	шегаджия
Χωρατεύω	joke, kid, trifle with	се шегувам	шегувам се
Χωρατό	joke, jest	шега	шега
Χωράφι	field, land	нива	нива
Χωριανός	fellow villager	селанец	съселянин
Χωριάτικος	village, peasant, country	селски	селски
Χωρίζω (διαχωρίζω)	separate, part from/with	одделувам	отделям
Χωρίζω (διαιρώ)	divide, sever, split, disunite	делам	деля
Χωρίζω	separate, part from/with	разделувам	разделям
Χωριό	village	село	село
Χωρίς	without, with no, out of, but for	без	без

Χωρισμός	separation, parting, division	разделба	раздяла
Χωρισμός	separation, parting, division	разделување	разделяне, делене
Χωρισμός (διαζύγιο)	divorce, separation, parting	развод	развод
Χωριστός	separate, independent	одделен	отделен
Χώρος (έκταση)	space, room, area, place	пространство	пространство
Χώρος (τόπος, μέρος)	space, room, area, place	место	място
Χωροφύλακας	gendarme	жандарм	жандармерист
Χωροφύλακας	gendarme	полицаец	полицай
Χωροφυλακή	gendarmerie	жандармерија	жандармерия
Χωροφυλακή	gendarmerie	полиција	полиция
Χωρώ (αθροίζω)	contain, hold, go/get into	собирам	събирам, побирам (се)
Ψάθα	straw hat	рогозина	рогозка
Ψάθα	straw hat	сламена шапка	сламена шапка
Ψαλίδι	scissors	ножица	ножица
Ψαλιδίζω	cut with scissors, snip, trim	сечам со ножица	стрижа с ножица
Ψάλλω	sing, chant	пеам	пея псалми
Ψαλμός	psalm, chant	псалм	псалм
Ψαλμός	psalm, chant	песна	песнопение
Ψάλτης	chanter, cantor	пејач	(църковен) певец
Ψαράς	fisherman	рибар	рибар
Ψάρεμα	fishing	риболов	риболов
Ψαρεύω	fish, angle	ловам риба	ловя риба
Ψάρι	fish	риба	риба
Ψαρόλαδο	fish-oil	рибино масло	рибено масло
Ψεγάδι (ελάττωμα)	defect, fault, flaw	дефект	дефект
Ψεκάζω	spray, sprinkle	прскам	пръскам (с течност), опръсквам
Ψεκασμός	spraying, sprinkling	прскање	пръскане, опръскване
Ψεκαστήρας	spray(er), sprinkler	прскалка	пръскачка
Ψέμα	lie, fib	лага	лъжа
Ψευδαίσθηση	illussion	илузија	илюзия
Ψευδάργυρος	zinc	цинк	цинк
Ψευδής	false, mendacious, fallacious	неискрен	неискрен
Ψευδής	false, mendacious, fallacious	лажен	лъжлив
Ψεύδομαι	lie, tell lies, be a liar	лажам	лъжа
Ψευδορκία	perjury	клевета	лъжлива клетва
Ψευδώνυμο	pseudonyn	псевдоним	псевдоним
Ψεύτης	liar, fibber	лажго	лъжец
Ψευτίζω	be false, be in poor quality	фалсификувам	фалшифицирам
Ψεύτικος	false, untrue, artificial, fictitious	лажен	лъжлив
Ψηλά (Επίρρημα)	tall, high, lofty	високо	високо
Ψηλός	tall, high, lofty	висок	висок
Ψηλώνω	make higher, raise	издигам	издигам
Ψημένος (για πηλό)	roasted, broiled, grilled	испечен	испечен
Ψημένος	roasted, broiled, grilled	печен	печен
Ψημένος (τηγανητός)	fried	пржен	пържен
Ψηφιδωτό	mosaic, inlay	мозаик	мозайка
Ψηφίζω	vote	гласам	гласувам
Ψηφίο (γράμμα Αλφαβ.)	letter of the Alphabet	буква	буква
Ψηφίο	digit, figure, cipher	знак	писмен знак
Ψήφος	vote, poll, suffrage	глас, гласање	глас, гласуване
Ψηφοφορία	vote, ballot, poll, suffrage	гласање	гласуване
Ψιθυρίζω	whisper, murmur, mutter	шепотам	шептя
Ψίθυρος (μουρμουρητό)	whisper, murmur	шепот	шепот
Ψιλικατζίδικο	haberdasher's	галантерија	галантерия
Ψιλός	thin, fine, slender	тенок	тънък

Ψίχα (ψωμιού)	crumb	трошка	троха
Ψόφιος (νεκρός)	dead	мртов	мъртов
Ψιχάλα	drizzle, sprinkle, spatter of rain	ситен дожд	ситен дъжд
Ψοφώ (πεθαίνω)	die	умирам	умирам, уздъхвам
Ψοφώ	die	пукам	пуквам
Ψυγείο	refrigerator, fridge	ладилник	хладилник
Ψύλλος	flea	болва	бълха
Ψυχαγωγία	recreation, amusement	развлекување	развлечение
Ψυχαγωγώ	entertain, recreate, amuse	развлекувам	развличам
Ψυχαγωγώ	entertain, recreate, amuse	се забавувам	забавлявам
Ψυχανάλυση	psychoanalysis	психоанализа	психоанализа
Ψυχή	soul	душа	душа
Ψυχιατρική	psychiatry	психијатрија	психиатрия
Ψυχίατρος	psychiatrist	психијатар	психиатър
Ψυχικό (ευσπλαχνία)	act of charity	милосрдие	милосърдие
Ψυχικός (επίθ.)	psychic(al), spiritual, memtal	психички	психически
Ψυχογιός	adopted son	посвоен син	осиновен син
Ψυχολογία	psychology	психологија	психология
Ψυχολόγος	psychologist	психолог	психолог
Ψυχοπάθεια	psychopathy	психопатија	психопатия
Ψυχοπαθής	psychopath	психопат	психопат
Ψύχος (ψύχρα)	cold, coldness, chill	студ	студ, хлад
Ψύχος (ψύχρα)	cold, coldness, chill	мраз	мраз
Ψυχοπονώ	pity, commiserate with sb	сочувствувам	съчувствам
Ψυχραιμία	coolness, calm, temper	ладнокрвност	хладнокръвие
Ψύχραιμος	cool, calm, composed	ладнокрвен	хладнокръвен
Ψυχρότητα	frostiness, coldness, frigidity	студ	студ, студенина
Ψύχωση (Ιατρική)	psychosis, alienation	психоза	психоза
Ψωμί	bread	леб	хляб
Ψωνίζω	buy, purchase, shop	пазарувам	пазарувам
Ψωνίζω	buy, purchase, shop	купувам	купувам
Ψώρα	scabies	краста	краста
Ψωριάρης	scabby, mangy	крастав	крастав
Ωάριο	ovum	јајце клетка	яйцеклетка
Ωδείο	conservatory, musical academy	конзерваториум	консерватория
Ώθηση	push	буткање	бутане
Ωκεανός	ocean	океан	океан
Ώμος	shoulder	рамо	рамо
Ωμός	crude, cruel, brutal	суров, сиров	суров
Ωμός (σκληρός)	crude, cruel, brutal	жесток	жесток
Ωμός (άβραστος)	raw, uncooked, unboiled	несварен	несварен, недоварен
Ωμός (άψητος)	raw	непечен	недопечен, неизпържен
Ωμότητα	crudity, rawness, brutality	суровост	суровост
Ωοθήκη	ovary	јајник	яйчник
Ώρα	hour	час	час
Ώρα	time	време	време
Ωραίος	beautiful, nice, good, fine	хубав	убав
Ωράριο	working hours, time-table	работно време	работно време
Ωριμάζω	mature, ripen	узревам	узрявам
Ωρίμανση	maturing, ripening, mellowing	созревање	съзряване
Ώριμος	mature, ripe, mellow	зрел	зрял
Ωριμότητα	maturity, ripeness, mellowness	зрелост	зрялост
Ωροδείκτης	hour-hand	стрелка на часовникот	стрелка на часовник
Ωρολόγιον	watch, clock	часовник	часовник
Ωροσκόπιο	horoscope	хороскоп	хороскоп

Ως	till, untill	до	до
Ως (καθώς)	as, while	како	како, както
Ώστε	so, that as	и така	и така
Ωστόσο	however, yet, still	сепак	все пак
Ωτορινολαρυγγολόγος	otolaryngologist	оториноларинголог	оториноларингологос
Ωφέλεια	utility, benefit, advantage	полза	полза
Ωφέλεια	utility, benefit, advantage	корист	корист
Ώχρα	ochre	окер	охра
Ωχρός	pale, pallid, wan	блед	блед
Ωχρότητα	paleness, pallidness, wanness	бледило	бледност.

Αυτό που ασφαλώς παρατηρεί κάποιος είναι ότι, λέξεις με το ίδιο νόημα, είναι απολύτως ίδιες τόσο στα Βουλγαρικά όσο και στα Βαρδαρίτικα. Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, οι ίδιες λέξεις, με την ίδια σημασία, με την ίδια προφορά και με τον ίδιο τρόπο γραφής, να λέγονται στη Βουλγαρία Βουλγαρικές και λίγα μέτρα δυτικά από τα δυτικά σύνορα της Βουλγαρίας Μακεδονικές; Η απάντηση είναι απλή και σαφής. Τα Βαρδαρίτικα δεν είναι Μακεδονικά. Είναι Σλαβικά και μάλιστα Βουλγαροσερβικά.

ΙΓ΄. Η ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΒΑΡΔΑΡΙΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Από τη σύγκριση των λέξεων μεταξύ της Βαρδαρίτικης διαλέκτου και της Ρωσικής γλώσσας, προκύπτει ότι, δεν υπάρχει καμμία διαφορά μεταξύ τους, η οποία να συνεπάγεται ότι δεν είναι η ίδια, κατά βάσιν, Σλαβική γλώσσα. Αντιθέτως, επιβεβαιώνεται απολύτως η άποψη, για την ταυτότητα, την ομοιότητα και τη συγγένειά τους. Ο Βαρδαρίτικος φθόγγος ja για, από τα γράμματα j και a, αποδίδεται στη Ρωσική και ομοίως και στη Βουλγαρική, με το γράμμα я για. Τα γράμματα шт που παράγουν τον φθόγγο **σ**τ, στη Ρωσική αποδίδονται με το γράμμα щ **σ**τ. Ο τόνος, οξεία, σε όσες Ρωσικές λέξεις έχει τεθεί, έχει τεθεί μόνον για τον προσδιορισμό της τονιζόμενης συλλαβής. Στη σύγχρονη Ρωσική δεν τίθεται ο τόνος.

Το **Ρωσικό** αλφάβητο είναι: Аа (α), Бб (μπ), Вв (β), Гг (γκ), Дд (ντ), Ее (προφέρεται ε ή γιε. Προφέρεται ε μετά από σύμφωνο, προφέρεται γιε στην αρχή της λέξης ή μετά από φωνήεν, το ъ ή το ь.), Ёё (προφέρεται ο ή γιο. Προφέρεται ο μετά από τα γράμματα ж, ч, ш, щ. Προφέρεται γιο σε κάθε άλλη περίπτωση), Жж (ζ παχύ), Зз (ζ), Ии (προφέρεται ι ή γι. Είναι ημίφωνο), Йй (ι), Кк (κ), Лл (λ), Мм (μ), Нн (ν), Оо (ο), Пп (π), Рр (ρ), Сс (σ), Тт (τ), Уу (ου), Фф (φ), Хх (χ, στα λατινικά kh), Цц (τσ), Чч (τσ παχύ. Στα λατινικά ch), Шш (σ παχύ. Στα λατινικά sh), Щщ (στσ παχύ. Στα λατινικά shch), Ъъ (σκληραίνει το προηγούμενο σύμφωνο. Προφέρεται όπως το Γαλλικό h), Ьь (μαλακώνει ή ουρανικοποιεί το προηγούμενο σύμφωνο), Ыы (προφέρεται υ κλειστό. Στα λατινικά ü), Ээ (προφέρεται ε), Юю (προφέρεται γιου), Яя (προφέρεται γιά), Θθ (προφέρεται θ), Vv (προφέρεται ï).ЂЂ (προφέρεται ιέ).

Ελληνικά	**Αγγλικά**	**Βαρδαρίτικα (Σκοπιανικά)**	**Ρωσικά**
Greek	**English**	**Vardarski**	**Russian**
Αβάπτιστος	unbaptized	некрстен	некрещёный
Αβασάνιστος	untormented	неиспитан	неиспытанный
Αβάσιμος	invalid, groundless	неоснован	неоснова́тельный
Αβεβαίωτος	unconfirmed	непотврден	неподтверждённый
Αβέλτερος (ηλίθιος)	idiot, imbecile	глуп	глу́пый
Αβίαστος	unforced, relaxed, laid back	непринуден	непринуждённый
Αβλάβεια	harmlessness	безвредност	безвре́дность
Αβλαβής	harmless, inoffensive	безвреден	безвре́дный
Αβοήθητος	helpless, powerless	беспомошен	беспо́мощный
Αβόλευτος	inconvenient	удобен	неудо́бный
Αβουλία	lack of will, weak will	безволие, безволност	безво́лие
Αβουλία	lack of will, weak will	нерешителност	нереши́тельность
Άβουλος	irresolute, hesitant	нерешителен	нереши́тельный
Άβουλος	irresolute, hesitant	нерешителен	безво́льный

Αβράβευτος	unrewarded	ненаграден	ненаграждённый
Άβραστος	uncooked, unboiled	несварен	неварёный
Αβρότητα	delicacy, tactfulness	нежност	не́жность
Αβροφροσύνη	politeness, amiability, civility	учтивост	учти́вость
Αβροφροσύνη	politeness, amiability, civility	љубезност	любе́зность
Αβρόφρων	courteous, civil	учтив	учти́вый
Αβρόφρων	courteous, civil	љубезен	любе́зный
Άβυσσος	abyss, chasm, bottomless	бездна	бе́здна
Άβυσσος	abyss, chasm	пропаст	про́пасть, пучи́на
Αγαθός	benign, good, kind	добар	до́брый
Αγαθός	benign, good, kind	наивен	наи́вный
Αγαθότητα	kindness	добрина	доброта́, наи́вность
Άγαλμα	statue	статуа	ста́туя
Αγαλματοποιός	sculptror	скулптор	ску́льптор
Αγανάκτηση	indignation	негодување	негодова́ние
Αγανακτώ	be angry/indignant (with s/b at sth)	негодувам	негодова́ть
Αγάπη	love (for)	љубов	любо́вь
Αγαπητικιά	mistress, sweetheart	љубовница	любо́вница
Αγαπητικός	lover	љубовник	любо́вник
Αγαπητός	dear, popular	мил, драг	ми́лый, дорого́й
Αγαπώ	love	љубам	люби́ть
Αγγαρεία	chore, fag, drudgery	принудна работа	принуди́тельный рабо́та
Αγγείο	pot, vas, vase	сад, украсен сад	сосу́д
Αγγειοπλάστης	potter	грнчар	гонча́р
Αγγέλλω	communicate, report, inform	соопштувам	сообщи́ть, сообща́ть
Αγγέλλω	communicate, report, inform	известувам	извеща́ть
Αγγελία	news, message, piece of news	вест	весть
Αγγελία	message, announcement	објава, порака	объявле́ние
Αγγελιοφόρος	messenger, courier	курир	курье́р
Αγγελικός	angelic	ангелски	а́нгельский
Άγγελος	angel	ангел	а́нгел
Αγγλία	England	Англија	Англия
Αγγλικός (Επίθ.)	English	англиски	англи́йский
Αγγλίδα	Englishwoman	Англичанка	Англича́нка
Άγγλος	Englishman	Англичанец	Англича́нин
Αγελάδα	cow	крава	коро́ва
Αγέλη	flock, herd	стадо	ста́до
Αγέμιστος	empty, not filled	ненаполнет	ненапо́лненный
Αγενής	impolite, rude	груб	гру́бый
Αγενής (άξεστος)	coarse, rough, discourteous	неучтив	неучти́вый
Αγέννητος	unborn, not born	нероден	нерождённый
Άγευστος (σαχλός)	unpalatable, tasteless	невкусен	невку́сный
Άγευστος	unpalatable, tasteless	неиспробан	неиспро́бованный
Άγημα	crew of ship, tank	екипаж	экипа́ж
Αγιάζω	sanctify	осветувам	освяща́ть
Αγίνωτος (άγουρος)	unripe, green	незрел	незре́лый
Αγίνωτος (άγουρος)	unripe, green	зелен	зелёный
Άγιος	holy, sacred	свет	свято́й
Άγιος	holy, sacred	свештен	свяще́нный
Άγιος Βασίλης	Santa Clauss	Дедо Мраз	Дед Моро́з
Αγιότητα	holiness, sanctity	светост	свя́тость
Αγκινάρα	artichoke	артичока	артишо́к
Άγκυρα (πόλη)	Ankara	Анкара	Анкара́
Αγκώνας	elbow	лакот	ло́коть
Άγνοια	ignorance	незнаење	незна́ние

Αγνός	chaste, pure, clean, innocent	непорочен	непоро́чный
Αγνός	chaste, pure, clean, innocent	чист	чи́стый
Αγνότητα	chastity, purity	чистота	чистота́
Αγνότητα	chastity, purity	непорочност	непоро́чность
Αγνοώ	ignore	не знам	не знать, игнори́ровать
Αγνωμοσύνη	ingratitude, ungratefulness	неблагодарност	неблагода́рность
Αγονία	sterile, barren	неплодност	беспло́дность
Άγονος	sterile, barren	неплоден	беспло́дный
Αγορά	market, marketplace, bazaar	пазар	база́р
Αγοράζω (ψωνίζω)	buy, purchase	купувам	купи́ть
Αγορανόμος	market inspector	инспектор за трговија	тго́вый инспектор
Αγοραστής	byer	купец	купе́ц
Αγόρευση (ομιλία)	speech, talk	говор	разгово́р
Αγορεύω (ομιλώ, λέγω)	speak, tell, discuss	говорам	говори́ть
Άγραφος	unwritten, blank	непишан	непи́саный
Αγρίμι	wild beast	диво животно	ди́кое живо́тное
Αγριοκοιττάζω	scowl, glare, glower	гледам свирепо	смотре́ть свире́по
Άγριος	fierce, wild, ferocious	свиреп	свире́пый
Άγριος	fierce, wild, ferocious	жесток	жесто́кий
Άγριος (αγροίκος)	fierce, wild, ferocious	груб	гру́бый
Αγριότητα	wildness, savagery, brutality	свирепост	свире́пость
Αγριότητα	cruelty, brutality	жестокост	жесто́кость
Αγριότητα	wildness, savagery	грубост	гру́бость
Αγριοτριανταφυλλιά	briar, brier, wild-rose	шип	шипо́вник
Αγριόχηνα	wild goose	дива гуска	ди́кий гусь
Αγριωπός	grim, graring, scowling	страшен	стра́шный
Αγροίκος	country, rural	селски	се́льский
Αγροκήπιο	farm	фарма	фе́рма
Αγρονομία (γεωπονία)	agronomy	агрономија	агроно́мия
Αγρονομικός	agrarian	агрономски	агрономи́ческий
Αγρονόμος	agronomist, agricultural scientist	агроном	агроно́м
Αγρότης	farmer	фармер	фе́рмер
Αγροτικός	agrarian	аграрен	агра́рный
Αγρυπνία	sleeplessness, insomnia	несоница	бессо́нница
Αγρυπνία	sleeplessness, insomnia	бдеење	бди́тельность
Αγύριστος	not returned	невозвратен	невозвра́тный
Αγυρτεία	charlatanism	шарлатанство	шарлата́нство
Αγύρτης	charlatan, quack, humbug	шарлатан	шарлата́н
Αγχόνη	gallows	бесилка	ви́селица
Αγωγή (ανατροφή)	breeding, upbringing	воспитание	воспита́ние
Αγωγός	culvert, pipe, drain	проводник	про́вод
Αγώνας	struggle, fight,conflict	борба	борьба́
Αγωνία	agony, anxiety, anguish	агониа	агони́я
Αγωνία	agony, anxiety, anguish	тревога	трево́га
Αγωνίζομαι	struggle, combat	се борам	боро́ться
Αγωνιστής	fighter, campaigner	борец	боре́ц
Άδαρτος	unbeaten	непобедлив	непоби́тый
Άδεια	permission	решение	разреше́ние
Αδειάζω	empty (out/into), pour out	слободен сум	быть свобо́дным
Αδελφή	sister	сестра	сестра́
Αδελφικός	brotherly, fraternal	братски	братский
Αδελφός	brother	брат	брат
Αδελφοσύνη	brotherhood, fraternity	братство	бра́тство
Αδέσμευτος	free, uncommitted	слободен	свобо́дный
Αδέσμευτος	free, under no obligation	неврзан	несвязанний

Άδεχτος	inaccessible, unassailable	непристапен	непристу́пный
Αδήμευτος	unconfiscated	неконфискуван	неконфиско́ванный
Άδης	Hades, the underworld	ад	ад
Αδηφαγία	greediness, voracity, gluttony	ненаситност	ненасы’тность
Αδηφάγος	greediness, voracity, gluttony	ненаситен	ненасытный
Αδηφαγώ	surfeit	ненаситен сум	быть ненасытным
Αδιαίρετος	undivided, indivisible	неделив	неделимый
Αδιάκοπος	uninterrupted, continuous	непрекинат	непрерывный
Αδιακρισία	indiscretion, tactlessness	нескромност	нескро́мность
Αδιάλλακτος	uncompromising, intolerant	непомирлив	непримири́мый
Αδιαλλαξία	intransigence, intolerance	непомирливост	непримири́мость
Αδιάλυτος	insoluble, undisolved	нерастворлив	нераствори́мый
Αδιαπαιδαγώγητος	ill-bread	невоспитан	невоспа́танный
Αδιάρρηκτος	not breaken into, unbreakable	неразрушен	неразриывный
Αδιαφιλονίκητος	undisputed, uncontested	неспорен	бесспо́рный
Αδιαφορία	indifference, apathy	рамнодушност	равноду́шие
Αδιάφορος	indifferent (to), apathetic	рамнодушен	равноду́шный
Αδίδακτος	uneducated, unseen	неучен	неучёный
Αδίδακτος	uneducated, unseen	необучен	небу́ченный
Αδιευκρίνηστος	unclarified, obscure	необјаснив	неразъянённый
Άδικα (αδίκως)	incorrectly, erroneously	неправедно	непра́вильно
Αδικαιολόγητος	unjustifiable	неоправдан	неопра́вданный
Αδικία (αδίκημα)	offence	престапување	преступле́ние
Άδικος	undeserved, unmerited	незаслужен	незаслу́женный
Άδικος	unfair	неправеден	несправедли́вый
Αδιοργάνωτος	unorganised	неорганизиран	неорганизо́ванный
Αδιόρθωτος	incorrigible, compulsive	непоправлив	непоправи́мый
Αδίστακτος	unprincipled, ruthless	решиителен	реши́тельный
Άδολος	guileless, ingenuous, candid	чесен	искрен
Άδολος	guileless, ingenuous, candid	че́стный	и́скренний
Αδούλευτος	rough, unwrougt	необработен	необрабо́танный
Αδούλωτος	unruly, recalcitrant	непокорен	непокорённый
Αδούλωτος	unruly, recalcitrant	непокорен	непоко́рный
Αδρανής	inert, inactive, sluggish	инертен	ине́ртный
Αδράνεια	inertia	инерција	ине́рция
Αδράνεια	inaction	бездејство	безде́йствие
Αδρανώ	be inert/inactive	инертен сум	быть ине́ртным
Αδυναμία	weakness, feebleness	слабост	сла́бость
Αδύναμος (ισχνός)	weak, feeble	слаб	сла́бый
Αδυνατίζω	debilitate	ослабувам	слабе́ть
Αδυνάτισμα	weakening, slimming	ослабување	ослабле́ние
Αδυνάτισμα	weakening, slimming	слабеење	ослабле́ние
Αδύνατος (απίθανος)	impossible	невозможен	невозмо́жный
Άδυτο	sanctuary, sanctum	светилиште	святи́лище
Αειθαλής	evergreen	вечно зелен	вечнозелёный
Αεικινησία	perpetually moving	вечно движење	ве́чное движе́ние
Αείμνηστος	unforgettable, of blessed memory	незаборавен	незабве́нный
Αεράκι	breeze	ветрец	ветеро́к
Αεράμυνα	air defense	противвоздушна одбрана	возду́шная оборо́на
Αέρας	air	воздух	во́здух
Αέρας (άνεμος)	wind	ветер	ве́тер
Αεργία	idleness, inactivity, laziness	безработица	безрабо́тица
Άεργος	idle, inactive, unemployed	безработник	безрабо́тный
Αερίζω	air, ventilate	проветрувам	прове́тривать
Αέριο	gas	гас	газ

Αεριούχος	gaseous, gassy	гасов	га́зовый
Αεριστήρας	ventilator	вентилатор	вентиля́тор
Αερισμός	ventilation	вентилација	вентиля́ция
Αεριωθούμενος	jet propelled	реактивен	реакти́вный
Αεροδρόμιο	aerodrome, airfield, airport	аеродром	аэродро́м, аэропо́рт
Αεροδυναμική	aerodynamics	аеродинамика	аэродина́мика
Αεροθάλαμος	air chamber, tube	воздушна камера	возду́шная ка́мера
Αερόλιθος	aerolith, aerolite	аеролит	аэроли́т
Αερομαχία	air fight/combat	воздушна војна	возду́шный бой
Αεροναυτιλία	air navigation	воздушна пловидва	воздухопла́вание
Αεροπλανοφόρο	aircraft carrier	носач на авиони	авиано́сец
Αεροπορία	aviation	авијација	авиа́ция
Αεροπορικός	aerial, aviation, air	авиајциски, воздушен	авиацио́нный
Αεροπόρος	aviator, airman, flier	авијатичар	авиа́тор
Αεροστατική	aerostatics	аеростатика	аэроста́тика
Αετός	eagle	орел	орёл
Αζευγάρωτος	not paired off, single	непарен	непа́рный
Άζωτο	azote, nitrogen	азот	азо́т
Αζωτούχος	nitrogen	азотен	азо́тистый
Αηδία	filth, muck, disgust	гадост	га́дость
Αηδόνι	nightngale	славеј	солове́й
Αήττητος (ανίκητος)	unbeaten, invincible	непобедлив	непобеди́мый
Αθανασία	immortality	бесмртност	бессме́ртие
Αθάνατος	undying, immortal, everlasting	бесмртен	бессме́ртный
Αθεΐα	atheism	атеизам	атеи́зм
Αθεμελίωτος	unfounded	неоснован	неоснова́тельный
Αθέμιτος	illicit, unlawful, unfair, illegal	недозволен	недозво́ленный
Άθεος	atheist, godless, irreligious	безбожен	безбо́жный
Αθεράπευτος	incurable, unremedied	неизлечлив	неизлечи́мый
Αθέτηση	breach	нарушување	наруше́ние
Αθήνα	Athens	Атина	Афи́ны
Άθλημα	athletics	атлетика	атле́тика
Αθλητικός	athletic	атлетски	атлети́ческий
Αθλητικός	sporty, sports	спортски	спорти́вный
Αθλητισμός	sport	спорт	спорт
Άθλος	feat, heroic deed, achievement	подвиг	по́двиг
Αθόρυβος (σιωπηλός)	noiseless	бесшумен	бесшу́мный
Άθρησκος	irreligious	нерелигиозен	нерелигио́зный
Αθροίζω	sum up, summarize, add up	сумирам	сумми́ровать
Άθροιση	addition, summation	собрание	собира́ние
Άθροισμα	sum, total	сума	су́мма
Αθροιστικός	adding, cumulative	собирачки	собира́тельный
Άθυρμα	plaything, toy, sport	играчка	игру́шка
Αθώος	innocent, virginal	невин	неви́нный
Αθώος	innocent, sinless	безгрешен	безгре́шный
Αθωότητα	innocence, virginity	невиност	неви́нность
Αθωώ (αθωώνω)	acquit, exculpate	оправдувам	опра́вдывать
Αθώωση	acquittal, exoneration	оправдание	оправда́ние
Αθωωτικός	verdict of ‘’not guilty’’	оправдуван	оправда́тельный
Αίγαγρος	wild goat	дива коза	ди́кая коза́
Αίγλη	brightness, glamour, prestige	блесок	блеск
Αιδημοσύνη (σεμνότητα)	modesty	скромност	скро́мность
Αίθουσα (σαλόνι)	salon, room, hall, lounge	салон	сало́н
Αίθουσα	room, hall, lounge, chamber	сала	зал
Αίθριος	cloudless, clear, bright	јасен	я́сный

Αίμα	blood	крв	кровь
Αιματηρός	bloody	крвав	крова́вый
Αιματοκύλισμα	bloodshed	крвопролевање	кровопроли́тие
Αιματώνω	bleed	крвавам	кровоточи́ть
Αιμοβόρος	bloodthirsty	крвожеден	кровожа́дный
Αιμορροΐδες	hemorrhoids	хемороиди	геморо́й
Αιμοσφαιρίνη	haemoglobin	хемоглобин	гемоглоби́н
Αίνιγμα	enimga, riddle, puzzle, mystery	загатка	зага́дка
Αισθάνομαι	feel, sense, appreciate	чувствувам	чу́вствовать
Αίσθημα	feeling, sense, emotion	чувство	чу́вство
Αισθηματικός	sentimental, sensitive	чувствителен	чувстви́тельный
Αίσθηση	sensation	сензација	сенса́ция
Αισθητική	aesthetics	естетика	эсте́тика
Αισθητικός	aesthetic	естетичен	эстети́ческий
Αισθητικός (Επίθ.)	cosmetic	козметички	космети́ческий
Αισιοδοξία	optimism, hopefulness	оптимизам	оптими́зм
Αισιόδοξος	optimist	оптимист	оптими́ст
Αίτιο (αιτία)	cause, reason	причина	причи́на
Αιτιολογώ	give reasons, justify	мотивирам	мотиви́ровать
Αίτιος	responsible (for), culprit	виновник	вино́вник
Αιτιότητα	causality, causation	причина	причи́нность
Αιχμαλωσία	captivity	плен	плен
Αιώνας	century	век	век
Αιώνας (εκατονταετία)	100 years, century	столетие	столе́тие
Αιώνιος	eternal, everlasting, perpetual	вечен	ве́чный
Αιωνιότητα	eternity, perpetuity	вечност	ве́чность
Αιωνίως	for ever, eternally	вечно	ве́чно
Ακαδημαϊκός	academician (member of an academy)	академик	акаде́мик
Ακαδημαϊκός (Επίθ.)	academic	академски	академи́ческий
Ακαδημία	academy	академија	акаде́мия
Ακαθαρσία	dirtiness, uncleaness, impurity	нечистотија	нечистота́
Ακάθαρτος	unclean, dirty	нечист	нечи́стый
Άκαιρος	untimely, mistimed	ненавремен	несвоевре́менный
Ακακία (γαζία)	musk-tree, acacia	акација	ака́ция
Ακαλλιέργητος (αδούλευτος)	untilled, uncultivated	необработен	необрабо́танный
Ακαμάτης	loafer, idler	безделник	безде́льник
Άκαρδος	heartless, unfeeling	несердечен	бессерде́чный
Άκαρπος	fruitless, unfruitful	неплоден	беспло́дный
Ακατάλληλος (μη άνετος)	uncomfortable, inconvenient	неудобен	неудо́бный
Ακατόρθωτος	unattainable, unachievable	недостижен	недостижи́мый
Ακέραιος	integral	цел	це́лый
Ακέραιος	integral	чесен	че́стный
Ακεραιότητα	integrity, honesty, probity	целост	це́лость
Ακεραιότητα	integrity, honesty, probity	чесност	че́стность
Ακίνδυνος	harmless	безопасен	безопа́сный
Ακινδυνότητα	safety, security	безопасност	безопа́сность
Ακίνδυνος (ασφαλής)	safe, secure	безопасен	безопа́сный
Ακινησία	immobility, stagnation	неподвижност	неподви́жность
Ακίνητος	immobile, unmoving, fixed	неподвижен	неподви́жный
Ακμάζω	flourish, prosper, boom	цветам	цвести́
Ακμάζω	flourish, prosper, boom	процветувам	процвета́ть
Ακοή	hearing	слух	слух
Ακοινώνητος	unfriendly, unsociable	недружељубив	недружелюбный
Ακολουθώ	follow, go after	следам, следувам	сле́довать
Ακόμη	still, yet, even	уште	ещё

Ακούραστος	tireless, indefatigable	неуморен, неуморлиив	неутоми́мый
Ακούσιος	accidental, unintentional	ненамерен	ненаме́ренный
Ακουστική	acoustics	акустика	аку́стика
Ακουστικός (Επίθ.)	acoustic	акустичен	акусти́ческий
Ακούω (ακροάζομαι)	hear, listen (to)	слушам	слу́шать
Ακραίος (ακρινός)	extreme, last	краен	крайний
Άκρη (τέλος)	edge	крај	край
Ακρίβεια	accuracy, precision, exactness	точност	то́чность
Ακριβής	accurate, precise, exact, correct	точен	то́чный
Ακριβός	expensive, costly	скап	скупо́й
Ακριβός (αγαπητός)	dear, precious	мил	ми́лый
Ακριβοπωλώ	sell dearly	продавам скапо	до́рого продава́ть
Ακριβώς	punctually, precisely, exactly	точно	тчно
Άκριτος	thoughtless, inconsiderate	лекомислен	легкомы'сленный
Ακροατής	hearer, listener	слушател	слу́шатель
Ακροβάτης	acrobat, rope-dancer	акробат	акроба́т
Ακρογιάλι	beach, seashore, seaside	морски брег	морсо́кй бе́рег
Ακρογιάλι	beach, seashore, seaside	плажа	пляж
Ακρότητα	extremity, extreme	крајност	кра́йность
Ακρόπολις	acropolis	акропол	акро́поль
Άκρυπτος	unhidden	нескриен	нескрытый
Ακρωτηριασμός (Ιατρική)	amputation	ампутирање	ампути́рование
Ακτή	coast, shore, seaside	крајбрежје	прибре́жье, морсо́кй бе́рег
Ακτιβιστής (Πολιτική)	activist	активист	активи́ст
Ακτίνα	radius	радиус	ра́диус
Ακτινενέργεια	radioactivity	радиоактивност	радиокти́вность
Ακτινενέργεια	radioactive	радиоактивен	радиокти́вный
Ακτινοβολία	radiation	радиација	радиа́ция
Ακτινολόγος	radiologist	рентгенолог	рентгено́лог
Άκυρος	invalid, null	анулиран	аннули́рованный
Ακυρώνω	annul, invalidate, nullify	анулирам	аннули́ровать
Αλάτι	salt	сол	соль
Αλατιέρα	salt cellar	соленичка, соларник	соло́нка
Αλατίζω	salt, pickle	солам	соли́ть
Αλατισμένος	salted	солен, посолен	солёный
Αλβανή	Albanian	Албанка	Алба́нка
Αλβανία	Albania	Албанија	Алба́ния
Αλβανός	Albanian	Албанец	Алба́нец
Αλβανικός (Επίθ.)	Albanian	Албански	Алба́нский
Αλείφω	spread, smear, daud	мачкам	ма́зать
Αλείφω	spread, smear, daud	смачкувам	сма́зывать
Αλεπού	fox, vixen	лисица	лиси́ца
Αλήθεια	truth	вистина	и́стина, пра́вда
Αληθινός	true, real, ve ritable	вистински	и́стинный
Αλησμόνητος	unforgettable, memorable	незаборавен	незабве́нный
Αλκή	strength, power, force, vigour	сила	си́ла
Αλκή	strength, power, force, vigour	храброст	хра́брость
Αλκοόλ	alcohol	алкохол	алкого́ль
Αλκοολικός	alcoholic	алкохоличар	алкого́лик
Αλκοολικός (Επίθ.)	alcoholic	алкохоличен	алкого́льный
Αλλαγή	changing, change	замена	заме́на
Αλλαγή	changing, change	смена	сме́на
Αλλάζω	change, replace	сменувам	смени́ть, сменя́ть
Αλλάζω	change, replace	заменувам	заменя́ть
Αλλαντικά (λουκάνικο)	sausage, cooked pork meats	колбас	колбаса́

Αλλεργία	allergy	алергија	аллерги́я
Αλληλεγγύη	solidarity	солидарност	солида́рность
Αλληλογραφία	correspondence	преписка	перепи́ска
Αλληλογραφία	correspondence	кресподенција	корреспонде́нция
Αλληλοπαθής	reciprocal	заемен	взаи́мный
Αλλόκοτος	strange, odd, queer	стран	стра́нный
Άλλος (διαφορετικός)	other, another, different	друг	друго́й
Αλλού	elsewhere, else, other place	на друго место	друго́м ме́сте
Άλλως (διαφορετικά)	differently, otherwise	инаку	ина́че
Άλμπουμ	album	албум	альбо́м
Αλμυρός (αλατισμένος)	salt, salty, salted	солен	солёный
Αλογία	absurdity, folly	бесмислица	бессмыслица, абсу́рдность
Αλουμίνιο	aluminium	алуминиум	алюми́ний
Άλουστος	unwashed	немиен	немытый
Αλπινισμός	mountaineering	алпинизам	альпини́зм
Αλπινιστής	mountaineer, alpinist	алпинист	альпини́ст
Αλτρουϊσμός	altruism	алтруизам	альтру́изм
Αλτρουϊστής	altruist	алтруист	альтру́ист
Αλφαβητάριο	abc-book, primer	буквар	буква́рь
Αλφάβητο	alphabet	азбука	а́збука
Αλφάβητο	alphabet	алфабет	алфави́т
Αλχημεία	alchemy	алхемија	алхи́мия
Αλχημιστής	alchemist	алхемичар	алхи́мик
Αλώνι	threshing floor	гумно	гумно́
Αμάζευτος	ungathered	несобран	несо́бранный
Αμαζόνα	amazon	амазонка	амазо́нка
Αμαρτάνω	sin, commit a sin	грешам	греши́ть
Αμαρτάνω	sin, commit a sin	грешам	погреша́ть
Αμαρτία (αμάρτημα)	sin, shame, crime	грев, грешка	грех
Αμβλύς	blunt	тап, неостар	тупо́й
Αμερικάνα	American woman	Американка	Америка́нка
Αμερικανικός (Επίθ.	American	Американски	Америка́нский
Αμερικανός	American man	Американец	Америка́нец
Αμερική	America	Америка	Аме́рика
Άμεσος	direct, immediate, instant	непосреден	непосре́дственный
Αμετάβατος	intransitive	непреоден	неперехо́дный
Αμετάλλακτος	unchangeable, unalterable	неизменет	неизме́нный
Αμιγής	pure, unmixed, unalloyed	чист	чи́стый
Αμίλητος	speechless, silent, quiet	молчалив	молчали́вый
Αμορφία	shapelessness, formlessness	неоформеност	амо́рфность
Αμορφία	shapelessness, formlessness	неоформеност	бесфо́рменность
Άμορφος	amorphous	аморфен	амо́рфный
Άμορφος	amorphous, formless, shapeless	неформен	бесфо́рменный
Άμμος	sand	песок	песо́к
Αμμουδιά	sands, strand	песочна плажа	песча́ный бе́рег, пляж
Αμμωνία	ammonia	амонија	амниа́к
Αμοιβαίος	mutual	заемен	взаи́мный
Αμοίραστος	undivided, undistributed	неделив	неделимый
Αμόρφωτος	uneducated, unschooled	необразован	необразо́ванный
Αμπέρ	ampere	ампер	ампе́р
Αμπούλα	ampoule	ампула	а́мпула
Άμυαλος	brainless	глупав	глу́пый
Αμυγδαλίτις (αγγίνα)	quinsy, tonsillitis	ангина	анги́на, тонзилли́т
Άμυνα	defence	одбрана	оборо́на
Άμυνα	defense, protection	заштита	защи́та

Αμύνομαι	defend oneself	се штитам	защища́ться
Αμφιβάλλω	question, doubt, worry	сомневам	сомнева́ться
Αμφισβήτηση	question, doub	спор	спор
Αμφισβητήσιμος, αμφίβολος	questionable, doubtful	сомнителен	сомни́тельный
Αναβάλλω	postpone, put off	одложувам	одложи́ть
Αναγγέλω	announce, proclaim	огласувам	огласи́ть
Αναγκαίος	necessary, requisite	нужен	ну́жный
Αναγκάζω	force, compel, coerse	принудувам	прину́дить, принужда́ть
Αναγκασμένος	forced, compulsory	принуден	принуди́тельный
Ανάγκη	necessity, need, poverty, want	нужда	нужда́
Ανάγκη	requirement, need	потреба	потре́бность
Αναγνώρηση	cognition, knowledge	познавање	позна́ние, призна́не
Αναγνωρίζω (παραδέχομαι)	recognize, admit	признавам	признава́ть
Αναγνωστήριο	reading room	читалница	чита́льнй зал
Ανάγνωση	read, reading	читање	чте́ние
Αναγνώστης	reader	читател	чита́тель
Αναδιοργανώνω	reorganize	реорганизирам	реорганизова́ть
Αναδιοργάνωση	reorganization	реорганизација	реоргани́за́ция
Αναδρομή	recursion	враќање назад	возвраще́ние
Αναδρομικός	recursive	ретроспективен	ретроспекти́вный
Αναθάλλω	flourish/bloom/flower again	расцутувам	расцвета́ть
Ανάθεμα	anathema	анатема	ана́фема
Αναθεώρηση	revision, revisal, inspection	ревизија	реви́зия
Αναιδής	outrageous, gisgraceful	безобразен	безобра́зный
Αναιμία	anaemia	анемија	анеми́я
Αναίσθητος	insensitive	нечувствителен	нечувстви́телный
Αναισθησία	insensibility, insensitivity	нечувствителност	бесчу́вственность
Αναισθησία (Ιατρ.)	anaesthesia	анестезија	анестези́я
Αναίτιος	blameless, guiltless	невин	неви́нный
Ανακαλύπτω	discover	откривам	открыва́ть
Ανακάλυψη	discovery, finding out, opening	откритие	откры’тие
Ανακατεύω (ανακατώνω)	stir, mix, confuse	мешам	меша́ть
Ανακοινώνω (δηλώνω)	announce, declare	соопштувам	сообща́ть
Ανακοινώνω (δηλώνω)	announce, declare	известувам	извеща́ть
Ανακοινώνω (δηλώνω)	announce, declare	објавувам	объяви́ть
Ανακοίνωση	announcement, declaration	соопштение	сообще́ние
Ανακοίνωση	announcement, declaration	извештение	извеще́ние
Ανακοίνωση	announcement, declaration	објавување	объявле́ние
Ανακουφίζω	relieve, allay, alleviate	успокојувам	успока́ивать
Ανακριβής	inaccurate, inexact	неточен	нето́чный
Ανακρίβεια	inaccuracy, inexactness	неточност	нето́чность
Ανάκτορο	court, palace	дворец	дворе́ц
Αναλαμβάνω	take over	примам, земам	принима́ться
Αναλήθεια (ψέμα)	untruth, lie	неправда	непра́вда
Αναλογία	analogy	аналогија	анало́гия
Ανάλογος	analogous, proportional	аналоген	аналоги́чный
Ανάλογος	proportional, analogous	пропорционален	пропорциона́льный
Ανάλυση	analysis, resolution	анализа	ана́лиз
Ανάλυση	analysis, resolution	расчленување	разложе́ние
Αναλύω	analyse, analyze	анализирам	анализи́ровать
Αναλυτικός	analytic, analytical	аналитичен	аналити́ческий
Ανάλωμα	expense, expenditure	расход	расхо́д, изде́ржка
Ανάμεσα	between, among, amidst	меѓу, помеѓу	между
Ανάμεσα	between, among, amidst	сред	среди́
Αναμέτρηση	fight, confrontation, contest	мерење	измере́ние

Αναμορφώνω	reform, change (for the better)	реформирам	реформи́ровать
Αναμορφώνω	reform, change (for the better)	преобразувам	преобразо́вывать
Αναμόρφωση	reformation, rehabilitation	реформа	рефо́рма
Αναμόρφωση	reformation, rehabilitation	преобразва	преобразова́ние
Αναμφισβήτητος	undoubted, unquestionable	несомнен	несомне́нный
Αναμφισβήτητος	undoubted, unquestionable	неспорен	неоспори́мый
Ανανεώνω	renovate, renew, revitalize	обновувам	обнов/и́ть, ля’ть
Ανανέωση	renewal, renovation	обновување	обновле́ние
Αναντικατάστατος	irreplaceable	незаменлив	незамени́мый
Αναπαράσταση	enactment, depiction	востановување	восстановле́ние
Αναπαριστώ	enact, depict	востановувам	восстана́вливать
Αναπηρία	invalidity, disability	инвалидност	инвали́дность
Ανάπηρος	invalid, disabled person, handicapped	инвалид	инвали́д
Αναπληρώνω	replenish, restock, fill up	пополнувам	попо́лнить
Αναπλήρωση	supplement, addition, addendum	дополнување	дополне́ние
Αναπνέω	breathe	дишам, земам здив	диша́ть
Αναπνοή	breath, breathing	дишење	дыха́ние
Ανάποδα (πίσω)	back, backwards, upside down	обратно	обра́тно
Αναπόδεικτος	unproved, speculative	недокажан	недока́занный
Ανάποδος	reverse	обратен	обра́тный
Αναπόφευκτος	inevitable, unavoidable	неизбежен	неизбе́жный
Αναπτερώνω	raise, rouse, boost	одушевувам	воодушевля́ть
Αναπτυγμένος	developed	развиен	развито́й
Ανάπτυξη	development, evolution	развиток	разви́тие
Αναπτύσσω	develop	развивам	развива́ть, разви́ть
Αναρμόδιος	incompetent, unqualified	некомпетентен	некомпете́нтный
Αναρμοδιότητα	incompetence	некомпетентност	некомпете́нтность
Ανασκαλίζω	dig up, unearth, excavate	раскопувам	раскопа́ть
Ανασταίνομαι	rise again, rise from the dead	воскреснувам	воскреса́ть
Ανάσταση	resurrection	воскресение	воскресе́ние, воскреше́ние
Αναστενάζω	sigh	стенкам	стона́ть
Ανάστημα	height, stature	раст	рост
Αναταραχή	unrest, restlessness	неспокојство	беспоко́йство
Ανατολή	east	исток	восто́к
Ανατολικός	east, easterly, eastern	источен	восто́чный
Ανατομία	anatomy	анатомија	анато́мия
Ανατομικός	anatomical	анатомски	анатоми́ческий
Ανατρέφω	bring up, educate	воспитувам	воспита́ть
Ανατροφή (αγωγή)	breeding, raising, upbringing	воспитание	воспита́ние
Αναφέρω (εισηγούμαι)	report	рапортирам	рапортова́ть
Αναφορά (εισήγηση)	report	рапорт	ра́порт
Αναφορικός	relative	односен	относи́тельный
Ανάχωμα	earthwork, dike, dam, mound	насип	на́сыпь
Αναψυκτικό	non-alcoholic	безалкохолен	безалкого́льный
Ανδρεία	bravery, gallantry, courage	храброст	хра́брость
Ανδρεία	bravery, gallantry, courage	мажественост	му́жество
Ανδρικός	manly, steadfast	мажествен	му́жественный
Ανδρικός	manly, steadfast	машки	мужско́й
Ανεβαίνω	lift up	качам	кача́ть
Ανειλικρινής	insincere, untruthful	неискрен	ней́скренный
Ανέκδοτο	anecdote	анегдота	анекдо́т
Ανεκτίμητος	inestimable, priceless	непроценлив	неоценённый
Ανελκυστήρας	lift, elevator	лифт	лифт
Ανεμίζω	air, wave, flutter	веам	ве́ять
Ανέμισμα	airing, waving, flutter	веење	ве́яние

Ανεμιστήρας	ventilator	вентилатор	вентиля́тор
Άνεμος (αέρας, αιθήρ)	wind	ветер	ве́тер
Ανεξαίρετος	unexceptional	неисклучен	неисключённый
Ανεξάντλητος	unfailing, inexhaustible	неисцрпен	неисчерпа́емый
Ανεξαρτησία	independence	независност	незави́симост
Ανεξάρτητος	independent	независен	незави́симый
Ανεξήγητος	inexpicable	необјаснив	необъясни́мый
Ανεπάρκεια (ελάττωμα)	insufficiency, defect	недостаток	недоста́ток
Ανεπίσημος	informal, unofficial, incognito	неофицјиален	неофици́альный
Ανεργία	unemployment, joblessness	безработица	безрабо́тица
Άνεργος (Επίθ.)	unemployed, jobless	безработен	безрабо́тный
Άνεση	comfort, convenience	комфорт	комфо́рт
Άνεση	convenience	удобност	удо́бство
Άνετα	comfortably, suitably	удобно	удо́бно
Άνετος (αναπαυτικός)	comfortable, suitable	удобен	удо́бный
Ανευχάριστος	ungrateful	неблагодарен	неблагода́рный
Ανεφάρμοστος	not applied, not in force	неприменлив	неприменённый
Ανέχομαι	abide, bear, endure	трпелив сум	терпе́ть
Ανησυχία	anxiety, alarm, disquiet	неспокојство	беспоко́йство
Ανήσυχος	anxious, uneasy, agitated	беспокоен	беспоко́йный
Ανήσυχος	anxious, alarmed, worried	неспокоен	беспоко́йный
Ανήσυχος (αγαλήνευτος)	restless, troubled	неспокоен	неспоко́йный
Ανησυχώ	concern, worry	беспокојувам	беспоко́йть
Ανήφορος (ανηφόρα)	ascent, uphill, way up	нагорница	путь на́ гору
Άνθιση	blossoming, blooming, flowering	цветање	цвете́ние
Άνθισμα	blossoming, flourishing, flowering	расцвет	расцве́т
Ανθίσταμαι	resist, stand up to	спротивставувам	сопротивля́ться
Ανθίζω (θάλλω)	blossom, flourish	расцветувам	расцвести́
Ανθίζω	blossom, bloom, flower	цветам	цвести́
Άνθος	flower, bloom, blossom	цвет	цвет
Ανθρώπινος	humane	човечки	челове́ческий, челове́рный
Άνθρωπος	man, human being, person	човек	челове́к
Ανθρωπολογία	anthropology	антропологија	антрополо́гия
Ανθρωπολόγος	anthropologist	антрополог	антропо́лог
Ανθρωπότητα	mankind	човечност	челове́чность
Ανίκανος	unable, incapable, powerless	неспособен	неспосо́бный
Ανικανότητα	inability, incapacity, inefficiency	неспособност	неспосо́бность
Άνοδος	ascension	подем	подъём
Ανοησία (βλακεία)	folly, stupidity, nonsense	глупост	глу́пость
Ανοησία	folly, stupidity, nonsense	бесмислица	бессмыслица
Ανόητος	follish, stupid, nonsensical	бесмислен	бессмысленый
Ανοίγω	open	отворам	отвори́ть
Ανοίγω	open	откривам	открыва́ть, открыть
Άνοιγμα	opening, hole	отвор, отворање	отве́рстие
Άνοιγμα	opening, hole	откривање	открыва́ние
Ανοικτός (ειλικρινής)	open, frank, candid	откриен	открытый, открове́нный
Ανοικτός (φωτεινός)	luminous, bright, brilliant	светол	све́тлый
Ανοικτός (σαφής)	obvious, easy to understand	јасен	я́сный
Ανόμοιος	unlike,different	различен	разли́чный
Ανόρθωση (επιδιόρθωση)	correction, repairing	исправање	исправле́ние
Ανοσία	immunity	имунитет	иммуните́т
Άνοστος	tasteless, flavourless	без вкус	безвку́сный
Ανοχή	tolerance, tolerarion, patience	трпение	терпе́ние
Ανταγωνίζομαι	compete (with)	конкурирам	конкури́ровать
Ανταγωνισμός	competition, antagonism	соперништво	сопе́рничество

Ανταγωνισμός	competition, rivalry	конкуренција	конкуре́нция
Ανταγωνιστής	competitor, antagonist	соперник	сопе́рник
Ανταγωνιστής	competitor, rival	конкурент	конкуре́нт
Ανταλλαγή	exchange, interchange	размена	разме́на, заме́на
Ανταλλαγή	exchange, interchange	менување	ме́на
Ανταλλάσσω	change, exchange	разменувам	разменя́ть
Ανταλλάσσω	change, exchange	заменувам	заменя́ть
Ανταλλάσσω	change, exchange	менувам	меня́ть, обме́нивать
Αντανάκλαση	reflection, repercussion	одраз	отраже́ние
Αντανακλώ	reflect	одразувам	отража́ть
Ανταπάντηση	reply, retort	реплика	ре́плика
Ανταπόδοση	revenge	реванш	рева́нш
Ανταπόκριση (ρεπορτάζ)	reporting	репортажа	репорта́ж
Ανταπόκριση (αλληλ/φία)	correspondence	кореспонденција	корреспонде́нция
Ανταποκριτής	correspondent	кореспондент	корреспонде́нт
Ανταποκριτής	reporter	репортер	репортёр
Αντάρτης	partisan, guerilla, rebel	партизан, герилец	партиза́н
Αντενέργεια	reaction, counteraction	реакција	реа́кция
Αντενέργεια (αντίδραση)	counteraction, reaction	противдејство	противоде́йствие
Αντενεργώ	react (to), respond	дејствувам	противоде́йствовать
Αντέχω	endure, bear, stand	издржувам	выде́рживать
Αντέχω	endure, bear, stand	поднесувам	выноси́ть
Αντήχηση	echo	ехо	эхо
Αντίγραφο	copy	копија, препис	ко́пия
Αντιγράφω	copy, imitate	копирам	копи́ровать
Αντιγράφω	duplicate, copy, transcribe	препишувам	перепи́сывать
Αντίδραση (αντενέργεια)	reaction, response	реакција	реа́кция
Αντιδρώ (αντενεργώ)	react (to), respond	реагирам	реаги́ровать
Αντίθεση	contrast, opposition	контраст	контра́ст, антите́за
Αντίθετος	opposite (to), opposed, adverse	спротивен	противопол́ожный
Αντικανονικός (πλαστός)	faulty, defective	неисправен	неиспра́вный
Αντικατάσταση	replacement, substitution	заменување	замеще́ние, заме́на
Αντικαταστάτης	supplander, replacement	заменик	замести́тель
Αντικειμενικός	objective, dispassionate	објективен	объекти́вный
Αντικείμενο	object, article, thing	објект	объе́кт
Αντικείμενο	object, article, thing	предмет	предме́т
Αντιλέγω	contradict	противречам	противоре́чить
Αντίμαχος (αντίπαλος)	adversary, opponent	противник	проти́вник
Αντιπάθεια (εμπάθεια)	antipathy	антипатија	антипа́тия
Αντίπαλος (εχθρός)	enemy	непријател	неприя́тел
Αντιπολιτευόμενος	opposed to	опозиционер	оппозиционе́р
Αντιπολίτευση	opposition	опозиција	оппози́ция
Αντίπραξη	opposition	противдело	сопротивле́ние
Αντιπρόεδρος	vice president	заменик претседател	замести́тель председа́теля
Αντιπρόσωπος	delegatate	делегат	делега́т
Αντιπρόσωπος	representative, agent	претставник	представи́тель
Αντιπροσωπεία	delegation	делегација	делега́ция
Αντιπροσωπεία	delegation, deputation	претставништво	представи́тельство
Αντιπροσωπεύω	represent, deputize for	претставувам	представи́телем
Αντίρρηση	contradiction, inconsistency	противречност	противоре́чие
Αντιστοιχία	correspondence, accordance	соодветност	соодве́тствие
Αντίστοιχος	corresponding, respective	соодветен	соодве́тственный
Αντιστοίχως (αναλόγως)	accordingly	соодветно	соодве́тственно
Αντιστοιχώ (αρμόζω)	correspond, conform	соодветствувам	соодве́тствовать
Αντιφωνία	reply to a speech/address	несогласување	несогла́сие

Αντίχειρας	finger, thumb	палец	па́лец
Αντλία	pomp	пумпа	по́мра
Άντρον (σπηλιά)	cave, cavern, den, lair,	пештера	пеще́ра
Ανυπακοή	disobedience, insubordination	непослусност	непослуша́ние
Ανύπαντρος (άγαμος)	unmarried, single	неженет	нежена́тый
Ανυπαρξία	non-existence, nothingness	небитие	небытие́
Ανυπόκριτος	unfeigned, undisguised	искрен	и́скренный
Ανυπόκριτος	unfeigned, undisguised	отворен	непритво́рный
Ανυπομονησία	impatience, anxiety, eagerness	нетрпение	нетерпе́ние
Ανυπόμονος	impatient	нетрпелив	нетерпели́вый
Ανυπομονώ	be impatient, eager	нетрпелив сум	быть нетерпели́вым
Ανυπομονώ	be impatient, anxious	немам трпение	теря́ть терпе́ние
Άνω (επάνω)	on, over	на	на
Ανώμαλος	abnormal, erroneous	ненормален	ненорма́льный
Ανώμαλος	abnormal, erroneous	ненормален	анома́льный
Ανώμαλος (ακανόνιστος)	irregular, uneven, rugged	неправилен	непра́вильный
Ανωνυμία	anonymity, incognito	анонимност	анони́мность
Ανώνυμος	anonumous, nameless, unnamed	анонимен	анони́мный
Ανώνυμος	anonymous, incognito, nameless	безимен	безымя́тнный
Ανώτατος	highest, top, utmost, upperemost	виш	высший
Ανώτατος	highest, top, utmost, upperemost	највисок	наивысший
Ανώτατος	maximum	максимален	максима́льный
Αξεκαθάριστος	unsettled	неичистен	неочи́щенный
Αξενία	inhospitability	негостопримливост	негостеприи́мство
Άξενος	inhospitable	негостопримлив	негостеприи́мный
Άξεστος	coarse, crude, rough	груб, недоделкан	гру́бый
Αξέχαστος	unforgettable	незаборавен	незабыва́емый
Αξία	value, worth	цена	цена́
Αξίζω	be worth	цинам, вредам	име́ть це́ну
Αξιοζήλευτος	enviable	завидлив	зави́дный
Αξιόλογος (σπουδαίος)	important, significant	важен	ва́жный
Αξιοπερίεργος	uncommon, peculiar	љубопитен, чуден	любопытный
Αξιοπρέπεια	dignity, self-respect, merit, virtue	достоинство	досто́инство
Αξιοπρεπής	dignified	достоен	досто́йный
Αξιότιμος	respected	уважен	уважа́емый
Αξιωματικός	officer	офицер	офице́р
Αξιώνω	demand, claim	удостојувам	удоста́ивать
Αξίωση	demand, claim	претензија	прете́нзия
Άξονας	axis	оска, осовина	ось
Αόρατος	invisible, unseen	невидлив	неви́димый
Αόριστος	indefinite, vague	неопределен	неопределённый
Αόριστος (Γραμμ.)	the past tense	аорист	а́орист
Απαγόρευση	prohibition	забрана	запреще́ние, запре́ть
Απαγορεύω	prohib	забранувам	запреща́ть
Απάθεια	apathy, indifference	апатија	апа́тия
Απαισιοδοξία	pessimism, gloom	песимизам	пессими́зм
Απαισιόδοξος	pessimist, gloomy	песимист	пессими́ст
Απαισιόδοξος (Επίθ.)	pessimistic	песимистички	пессимисти́ческий
Απαίτηση (διεκδίκηση)	pretention, claim	претензија	прете́нзия
Απαιτώ (διεκδικώ)	lay claim (to)	претендирам	претендова́ть
Απαλλαγή	exemption, release, discharge	ослободување	освобожде́ние
Απαλλάσσω	exempt	ослободувам	освобожда́ть
Απαλός (λεπτός)	delicate, soft, gentle	деликатен	делика́тный
Απαλός (λεπτός)	delicate, soft, gentle	мек	мя́гкий
Απαλός	soft, gentle, delicate	нежен	не́жный

Απαλότητα (τρυφερότητα)	tenderness, delicacy	нежност	не́жность
Απαλότητα	softness,delicacy, paleness	мекост	мя́гкость
Απαντοχή (ελπίδα)	expectation, hope	надеж	наде́жда
Απαραίτητος	necessary, essential	неопходен	необходи́мый
Απαρηγόρητος	not comforting, depressing	неутешен	неутеши́тельный
Απαρηγόρητος	not comforting, depressing	неутешен	безуте́шный
Απαρνούμαι	abjure, deny, renounce	се откажувам	отка́зываться
Απασχολώ	employ, engage, occupy	занимавам	занима́ться
Απατεώνας	traitor, crook, impostor	измамник	изме́нник
Απατεωνιά	swindle, trickery	афера	афе́ра
Απάτη	deceit, fraud, trickery, delusion	заблуда	заблужде́ние
Απ' έξω	by heart, from memory	наизуст	наизу́сть
Απειθάρχητος	undisciplined	недисциплиниран	недисциплини́рованный
Απείθεια (ανυπακοή)	disobedience, indiscipline	непослушност	непослуша́ние
Απειρία	inexperience	неопитност	нео́пытность
Απελευθέρωση	liberation, emancipation	ослободување	освобожде́ние
Απελευθερωτικός	liberating	ослободител	освободи́тельный
Απελπισία	despair, hopelessness	безнадежност	безнадёжность
Απελπισμένος	despairing, hopeless	безнадежен	безнадёжный
Απελπισμένος	despairing, hopeless	очаен	отча́янный
Απέναντι	opposite, facing, before	спроти	про́тив
Απέναντι	opposite, facing, before	спротивно	напро́тив
Απέραντος	vast, immense, infinite, endless	бескраен	бескра́йний
Απεριόριστος	unlimited, unbounded	неограничен	неограни́ченный
Απεριόριστος	boundless,unlimited, limitless	безграничен	безграни́чный
Απεσθίω (νηστεύω)	fast	постам	пости́ться
Απευθύνομαι	apply to	адресирам	адресова́ться
Απίθανος	unlikely, implausible	неверојатен	невероя́тный
Απιθανότητα	improbability	невозможност	невероя́тност
Απιστία	infidelity	неверување	неве́рие, неве́рность
Άπιστος	distrustful, unfaithful	неверник	неве́рный
Απλοϊκός	simple-hearted, ingenious, artless	простодушен	простоду́шный
Απλός	ordinary, easy, simple	прост	просто́й
Απλός (μη σύνθετος)	simple, uncomplicated	несложен	несло́жный
Απλότητα	simplicity, plainess, homeliness	простота	простота́
Απλοχέρης	open handed	штедар	ще́дрый
Απλώνω	spead out, unfold, stretch out	протегам	протя́гивать
Απλώς	simply	просто	про́сто
Απογοήτευση	disappointment, discouragement	разочарување	разочарова́ние
Απογοητεύω	disappoint, discourage	разочарувам	разочарова́ть
Απόγονος	descendant, progeny	потомок	пото́мок
Απογραφή	registration	регистрирање	регистра́ция
Απόγραφο	copy	копија	ко́пия
Απόγραφο	copy	препис	выписка
Αποδεικνύω	prove, demonstrate	докажувам	докажа́ть
Απόδειξη	receipt	расписка	разпи́ска
Απόδειξη (τεκμήριο)	proof, evidence	доказ	доказа́тельство
Αποδείχνω	prove, establish, evidence	доказувам	дока́зывать
Αποδείχνω	prove, establish, evidence	доказувам	пока́зывать
Αποδημώ	emigrate, migrate	емигрирам	эмигри́ровать
Αποδιαβάζω	finish reading	дочитам	дочита́ть
Αποδίδω	attribute, ascribe, impute, give	давам	дава́ть
Αποδίδω	attribute, ascribe, impute, give	оддавам	отдава́ть
Αποδιώκω	chase away, turn out	прогонувам	прогоня́ть
Αποδιοργανώνω	disrupt	дезорганизирам	дезорганизова́ть

Απόδραση (φυγή)	escape, flight	бегство	бе́гство
Αποζημιώνω	compensate	компензирам	компенси́ровать
Αποζημίωση	compensation, indemnity	компензација	компенса́ция
Απόθεμα	reserve, stock, store	резерва	резе́рв
Αποθεματικό κεφάλαιο	reserve fund	резервен фонд	резе́рвный фонд
Αποθεματικός	reserve	резервен	резе́рвный
Αποθήκη	store room, storehouse	склад	склад
Αποκαθιστώ	restore, retrieve, redeem	востановувам	восстанови́ть
Αποκάλυψη	relevation	откривање	открове́ние
Αποκάλυψη	exposure, unmasking	разобличување	разоблаче́ние
Αποκατάσταση	restoration	востановување	восстановле́ние
Αποκεντρώνω	decentralize	децентрализирам	децентрализова́ть
Αποκέντρωση	decentralization	децентрализација	децентрализа́ция
Αποκλειστικός	exclude, bar, debar	исклучителен	изключи́тельный
Αποκλείω	exclude, bar, debar	исклучувам	исключа́ть
Αποκλείω (απομονώνω)	isolate, seclude	изолирам	изоли́ровать
Αποκλίνω	incline, bend	наклонувам	наклоня́ть
Αποκρύπτω	hide, secrete	покривам	покрыва́ть
Απόκρυφο	secret, mystery	тајна	та́йна
Αποκτώ	obtain, gain, acquire	придобивам	придобрета́ть
Απόκτηση	acquisition, acquirement	придобивање	придобрете́ние
Απολαμβάνω	enjoy, delight (in), relish	се насладувам	наслади́ться
Απολαμβάνω	enjoy, delight (in), relish	добивам	добыва́ть
Απόλαυση	enjoyment, relish, pleasure	задоволство	удово́лствие
Απόλαυση (ηδονή)	enjoyment, delight	наслада	наслажде́ние
Απολίτιστος	backward, uncivilized, rough	некултурен	некульту́рный
Απολίτιστος	uncivilized	нецивилизиран	нецивилизо́ванный
Απολυμαίνω	disinfect	дезинфицирам	дезинфици́ровать
Απολύμανση	disinfection, decontamination	дезинфекција	дезинфе́кция
Απόλυση	dismissal, discharge	ослободување	освобожде́ние
Απόλυτος	absolute, utter, full	апсолутен	абсолютный
Απολύτως	absolutely, utterly, fully	апсолутно	абсолютно
Απολύτως	absolutely, utterly, fully	свршено	соверше́нно
Απολύτως	extremely	крајно	крайне
Απολύω	dismiss	ослободувам	освобожда́ть
Απολύω	dismiss	одврзувам	отвя́зывать
Απόμακρος	distant, remote	далечен	отдалённый
Απομακρύνω	remove, send away	оддалечувам	отдаля́ть
Απομακρύνω	remove, push back	отстранувам	отстраня́ть
Απόμαχος, παλαίμαχος	veteran, pensioner	ветеран	ветера́н
Απομένω	remain, be/have left	оставам	остава́ться
Απομίμηση	imitation, mimicking, mimicry	имитација	имита́ция
Απομονώνω	isolate, seclude, cut off	изолирам	изоли́ровать
Αποναρκώνω	make sleepy/lethargic, anaesthetize	успивам	усыпля́ть
Άπονος	painless, cruel, heartless	безболен	безболе́зненный
Αποξηραίνω	desiccate	исушувам	высу́шивать
Αποξηραίνω	desiccate	пресушувам	осуша́ть
Αποπληξία (αιμοπληξία)	apoplexy	апоплексија	апопле́ксия
Απορία	doubt, uncertainty	сомнение	сомне́ние
Απορία	bewilderment, perplexity	недоумие	недоуме́ние
Απόρρητος	secret, private, confidential	таен	та́йный
Απορροφώ	absorb	впивам	впита́ть
Απορροφώ	absorb	апсорбирам	абсорби́ровать
Απόσβεση	amortization, depreciation	амортизација	амортиза́ция
Απόσβεση	amortization, depreciation	гаснење	гаше́ние

Αποσβαίνω	amortize	амортизирам	амортизи́ровать
Αποσβαίνω	amortize	гасам	гаси́ть
Αποσκευές	baggage, luggage	багаж	бага́ж
Αποστάζω	distil, extract	дестилирам	дистилли́ровать
Απόσταξη (απόσταγμα)	distillation	дестилација	дистилля́ция
Απόσταση	distance	растојание	расстоя́ние
Αποστολή (ιεραποστολή)	mission	мисија	ми́ссия
Αποστολή	expedition, forwarding	експедиција	экспеди́ция
Αποστροφή	apostrophe	апостроф	апостро́ф
Αποσυνθέτω	break down	разложувам	разложи́ть
Αποσυνθέτω	break down	разглобувам	разлага́ть
Αποτελειώνω	finish, complete	привршувам	заверша́ть
Αποτέλεσμα	result, outcome	резултат	результа́т
Αποτελεσματικός	effective	ефективен	эффекти́вный
Αποτελώ	consistute, be, make	составувам	составля́ть
Αποτελώ	consistute, be, make	создавам	соста́вить
Αποτελώ	consistute, be, make	образувам	образо́вывать
Αποτύπωμα	imprint	отпечаток	отпеча́ток
Αποτυχία	failure, breakdown, miscarriage	неуспех	неуспе́х
Αποτυχία	failure, breakdown, miscarriage	пропаст	прова́л
Αποτυχία	failure, fiasco	фијаско	фиа́ско
Απουσία	absence	отсуство	отсу́тствие
Απουσιάζω	be absent	отсуствувам	отсу́тствовать
Απόφαση (λύση)	decision, solution	решение	реше́ние
Απόφαση (ψήφισμα)	resolution	резолуција	резолюция
Αποφασίζω	decide, solve, settle	решавам	реша́ть, реши́ть
Αποφασιστικός	determined, resolute	решителен	реши́тельный
Αποφεύγω	avoid	избегнувам	избега́ть
Αποχαιρετισμός	farewell, send-off	простување	проща́ние
Αποχαιρετώ	bid sb farewell, send-off	се простувам	проща́ться
Αποχέτευση	sewerage system	канализација	канализа́ция
Αποχή	absistence, abstention	воздржување	воздержа́ние
Αποχωρητήριο	water closet, W.C.	клозет	клозе́т
Αποχωρίζω	separate, disunite, dissociate	одделувам	отделя́ть
Αποχωρίζω	separate, disunite, dissociate	разделувам	разделя́ть
Άποψη	view, aspect	вид	вид
Άποψη	view, aspect	изглед	взгляд
Απραγματοποίητος	unreal, impracticable	нереален	нереа́льный
Απρακτώ	laze, dawdle, idle	безделничам	безде́йствовать
Απρέπεια	obscenity, indecency	непристојност	непристо́йность
Απρεπής (αγενής)	indecent, obscene	непристоен	непристо́йный
Απρεπής (αγενής)	impolite, discourteous	некоректен	некорре́ктный
Απρίλιος	April	април	апре́ль
Απρόβλεπτος	unforeseen, unexpected	непредвиден	непредви́денный
Απρόσεκτος	inattentive, careless, reckless	невимателен	невима́тельный
Απροστάτευτος	unprotected	незаштитен	безащи́тный
Απροσωπεία	impersonality	безличност	безли́чность
Απρόσωπος	impersonal	безличен	безли́чный
Απώθηση (απόκρουση)	repulse, rebuff	отпор	отпо́р
Άρα	hence, then	и така натаму	ита́к
Άραβας	Arab	Арап	Ара́б
Αραβικός	Arabian, Arabic, Arab	арапски	ара́бский
Αράδα (γραμμή)	line	линија	ли́ния
Αράδα (γραμμή)	row, file, rank	ред	ряд
Αράδα	system, order, structure	строј	строй

Αραδιάζω	line up, arrange in rows	редам	ста́вить в ряд
Αράθυμος	testy	раздразлив	раздражи́тельный
Αραιός	thin, loose, rare	редок	ре́дкий
Αραιώνω	space out	разретчуам	разрежа́ть
Αρακάς	fresh peas	грашок	грашак
Αράπης	dark skinned person	арап(ин)	ара́п
Αράπισσα	dark skinned woman	арапка	ара́пка
Αράχνη	spider	пајак	пау́к
Αργά	slowly	касно	касно
Αργά	slowly	бавно	плако
Αργία	idleness, holiday	неработен ден	нерабо́чий день
Αργομιλώ	speak slowly	говорам бавно	говори́ть ме́дленно
Αργοπορία	slowness, lateness	задоцнување	запа́здывание
Άργυρος	silver	сребро	серебро́
Αρεστός	likeable, pleasing	пријатен	прия́тный
Αρετή	valour, gallantry	доблест	до́блесть
Αρετή	virtue, merit, quality	добродетел	доброде́тель
Άρης	Mars	Марс	Марс
Άρθρο	article	статија	статья́
Άρθρο (Γραμματική)	article	член	член
Αριθμητική	arithmetic	аритметика	арифме́тика
Αριστερά	the left (of)	налево	нале́во
Αριστοκράτης	aristocrat	аристократ	аристокра́т
Αριστοκρατία	aristocracy	аристократија	аристокра́тия
Άριστα (έξοχα)	perfectly, excellently	одлично	отли́чно
Άριστος	perfect, excellent	одличен	отли́чный
Αρκετά (αρκεί)	quite, fairly	доволно	дово́льно
Αρκετός (ικανός)	satisfied, contended	доволен	дово́льный
Αρκτικός	arctic	арктички	аркти́ческий
Αρμαθιάζω	string	нанижувам	нани́жывать
Αρμόδιος	competent, qualified	компетентен	компете́нтный
Αρμόδιος	competent, qualified	соодветен	соодве́тствующий
Αρμοδιότητα	competence	компетенција	соодве́тствие
Αρμοδιότητα	competence	компетенција	компете́нтность
Αρμοδιότητα	jurisdiction, competence	компетенција	компете́нция
Αρμόζω	suit, be proper, fit	соодветствувам	соодве́тствовать
Αρμονία	harmony, concord, unity	хармонија	гармо́ния
Αρμονικός	harmonious, concordant	хармоничен	гармони́чный
Άρνηση	refusal	отказ	отка́з
Αρνούμαι	refuse, deny	откажувам	отказа́ть, отка́зываться
Αρπαγή	plunder, looting	грабеж	грабёжхище́ние
Αρπάζω	catch, take	грабам	гра́бить
Άρπη (δρεπάνι)	scythe, sickle	срп	серп
Άρρην	male	самец	саме́ц
Αρριβίστας (καριερίστας)	careerist	кариерист	карьери́ст
Αρρυθμία	arrhythmia, irregularity	несразмерност	несразме́рность
Αρρώστεια (ασθένεια)	illness, sickness, disease	болест	боле́знь
Άρρωστος (Επίθ.)	diseased, ill, sick	болен, болник	больно́й, сла́бый
Άρτιος	full, wlole, complete	цел	це́лый
Αρχαιοπωλείο	antique shop	антикварница	антиква́рный магази́н
Άρωμα	scent, fragrance, aroma	арома	арома́т
Αρωματοπωλείο (μυροπωλείο)	perfume shop	парфимерија	парфюме́рия
Αρωματοπωλείο	perfume shop	парфимерија	парфиюме́рный магази́н
Αρωματοπώλης	perfumer	парфимерист	парфюиме́р
Αρτηρία	artery	артерија	арте́рия

Αρτοποιείο	bakery	пекарница	пека́рня
Αρτοποιός	baker	пекар	пе́карь
Αρχαιολογία	archeology	археологија	археоло́гия
Αρχαιολόγος	archeologist	археолог	архео́лог
Αρχαίος	ancient, antique	древен	дре́вний
Αρχαίος	ancient, antique, classical	антички	анти́чный
Αρχαιότης	antiquity, ancient times	древност	дре́вность
Αρχαιότης	antiquity, ancient times	античка	анти́чность
Αρχείο	archive, record	архива	архи́в
Αρχή (έναρξη)	beginning, start	начело	нача́ло
Αρχή	principle	принцип	при́нцип
Αρχηγός	chief, head, superior	началник	нача́льник
Αρχηγός (διοικητής)	commanding officer, commander	командир	команди́р
Αρχιτέκτων	architect	архитект	архите́ктор
Αρχιτεκτονική	architecture	архитектура	архитекту́ра
Άρωμα	aroma, fragrance	арома	арома́т
Ασάφεια	uncertainty, vagueness	неопределеност	неопределённость
Ασαφής	indefinite, vague, uncertain	неопределен	неопределённый
Ασαφής	indefinite, vague, ambiguous	нејасен	нея́сный
Ασβέστης	lime	азбест	асбе́ст
Ασβέστιο	calcium	калциум	ка́льций
Άσημένιος	silver	сребрен	сере́бряный
Ασήμι (άργυρος)	silver	сребро	серебро́
Άσημος (ασήμαντος)	insignificant, unimportant	незначителен	незначи́тельный
Ασθένεια	illness, disease, sickness	болест	боле́знь
Ασία	Asia	Азија	А́зия
Ασκέπαστος	uncovered, roofless, unroofed	непокриен	непокрытый
Άσκηση (πράξη)	practice, training	пракса	пра́ктика
Άσκοπος	aimless, purposless	бесцелен	бесце́льный
Ασκώ	practice, exercise	тренирам	тренирова́ть
Ασπιρίνη	aspirin	аспирин	аспири́н
Ασπρίζω (λευκαίνω)	whiten	белам	бели́ть
Ασπρίζω (λευκαίνω)	whiten	избелувам	побели́ть
Άσπρος (λευκός)	white	бел	бе́лый
Αστάθεια	instability, unsteadiness	непостојаност	непостоя́нство
Αστάθεια	instability	нестабилност	нестаби́льность
Ασταθής	unstable	нестабилен	нестаби́льный
Αστέρι (άστρο)	star	ѕвезда	звезда́
Αστικός	urban, town, city	градски	гражда́нский
Αστός	townsman, bourgois	граѓанин, гражданин	горожа́нин
Αστραπή	lightning, flash	молња	мо́лния
Αστράπτω (αστράφτω)	lighten	светкам	сверка́ть
Αστρολογία	astrology	астрологија	астроло́гия
Αστρολόγος	astrologer	астролог	астро́лог
Αστρονομία	astronomy	астрономија	астроно́мия
Αστρονόμος	astronomer	астроном	астроно́м
Αστυνομία	police	полиција	поли́ция
Αστυνομικός (Επίθ.)	police	полициски	полице́йский
Ασυγκίνητος	unmoved, untouched	рамнодушен	равноду́шный
Ασυγκράτητος	unrestrained, uncontrolled	незадржлив	неудержи́мый
Ασυγχώρητος	unforgivable, inexcusable	непростлив	непрости́тельный
Ασύλληπτος	not caught/arrested, at large	недостижен	непостижи́мый
Ασυμβίβαστος	contradictory, conflicting	противречен	противореча́вый
Ασυμμετρία	asymmetry, disproportion	асиметрија	асимметри́я
Ασύμμετρος	asymmetrical	асиметричен	асимметри́чный

Ασύμφωνος	be in disagreement	несогласен	несогла́сный
Ασύνδετος	unconnected, unlinked	неврзан	несвя́зный
Ασυναίσθητος	insensible, unconscious	безчувствителен	безчу́вственный
Ασυνέπεια	inconsistency	непоследователност	непосле́довательность
Ασυνεπής	inconsequent	непоследователен	непосле́довательный
Ασυνήθης	unusual, uncommon, unaccustomed	необичен	необычный
Ασύνθετος	not compound	не е сложен	несло́жный
Ασφυξία	asphyxiation, suffocation	задушување	удуше́ние, асфикси́я
Άσχετος	irrelevant, unrelated	независен, необврзан	незави́симый
Ασχημάτιστος	unformed, shapeless	неоформен	неофо́рмленный
Ασχολούμαι	be busy, deal with, be engaged in	се занимавам	занима́ться
Ασωτεία (διασπάθιση)	prodigality, profligacy	расипништво	распу́тство
Ασωτεύω	be prodigal, profligate	растурам, расипувам	растра́чиать
Αταίριαστος	not matching, ill-assorded	несоодветен	несоодве́тствующий
Άτακτος	disobedient, naughty	непослушен	непослу́шный
Άτεκνος	childless,	детинест	безде́тный
Ατελής (μη πλήρης)	not full, incomplete, imperfect	неполн	непо́лный
Ατελής (ελατωματικός)	imperfect, incomplete	несовршен	несоверше́нный
Άτεχνος	artless, inartistic, crude	неискусен	неиску́сный
Ατιμάζω	dishonour, disgrace	бесчестам	бесче́сть, бесче́стить
Ατίμητος	priceless	неценлив	бесце́нный
Ατίμητος	priceless	непроценлив	неоцени́мый
Ατιμία	dishonesty, disgrace, dishonour	нечесност	нече́стность
Ατιμία	dishonesty, disgrace, dishonour	нечесност	бесче́стность
Άτιμος	dishonest	нечесен	нече́стный
Άτιμος	dishonest	нечесен	бесче́стный
Ατιμώρητος	unpunished	неказнет	ненака́занный
Ατμός	steam, vapour	пареа	пар
Ατμομηχανή	locomotive	локомотива	локомоти́в
Ατμομηχανή	sream-engine, locomotive	парна машина	парова́я маши́на
Ατμόπλοιο	sreamship, steamboat	пароброд	парохо́д
Ατμόσφαιρα	atmosphere	атмосфера	атмосфе́ра
Ατολμία	indecision, indecisiveness	нерешителност	нереши́тельность
Άτολμος	irresolute, indecisive	нерешителен	нереши́тельный
Ατομικιστής	individualist	индивидуалист	индивидуали́ст
Ατομικισμός	individuality	индивидуализам	индивиду́альность
Άτομο	individual, person	индивидуа	индиви́д
Άτομο	individual, person	личност	ли́чность
Άτομο (Φυσική)	atom	атом	а́том
Ατομικός (Επίθ.)	individual	индивидуален	индивиду́альный
Ατομικός	atomic, nuclear	атомски	а́томный
Ατραπός (δρόμος)	road, street,	трап	тропа́, тропи́нка
Ατυχία (κακοτυχία)	misfortune, calamity	беда	беда́
Αυγό	egg	jajце	яйцо́
Αυγοτάραχο	roe, spawn, caviar	икра	икра́
Αύγουστος	August	август	а́вгуст
Αυθάδεια	insolence, impudence	наглост	на́глость
Αυθάδης	insolent, impudent, impertinent	нагол	на́глый
Αυθεντία (κύρος)	authority	авторитет	авторите́т
Αυθεντία (κύρος)	authority	авторитет	авторите́тность
Αυθεντικός	authentic, true	автентичен	авторите́тный
Αυθεντικότητα	authenticity	автентичност	авторите́тность
Αυθόρμητος	spontaneous, instinctive, impulsive	спонтан	спонта́нный
Αυλή	yard	двор	двор
Άϋλος	immaterial	нематеријален	нематериа́льный

Αϋλότητα	immateriality	нематеријалност	нематериáльност
Αϋπνία	insomnia, sleeplessness	несоница	бессóнница
Αυστηρός	austere, severe, strict	строг	стрóгий
Αυστηρός	austere, severe, harse	суров	сурóвый
Αυστηρότητα	austerity, severity, rigidity	строгост	стрóгость
Αυστηρότητα	austerity, severity, rigidity	суровост	сурóвость
Αυστραλία	Australia	Австралија	Австрáлия
Αυστρία	Austria	Австрија	áвстрия
Αυστριακός	Austrian	Австриец	Австри́ец
Αυτάρεσκος	egoistical, selfish	себељубие	себялюби́вный
Αυτοάμυνα	self-defense, self-defence	самоодбрана	самооборóна
Αυτοβιογραφία	autobiography	автобиографија	автобиогрáфия
Αυτοβιογραφικός	autobiographical	автобиографски	автобиографи́ческий
Αυτοβουλία	personal initiative	самоиницијатива	ли́чная инициати́ва
Αυτόγραφο	autograph	автограм	автóграф
Αυτοδιάθεση	self-determination	самоопределување	самоопределéние
Αυτοδίδακτος	self-taught, self-educated	самоук	самоýчка
Αυτοδιοικούμαι	be self-governing	самоуправувам	быть самоуправля́емый
Αυτοκίνητο	automobile, car	автомобил	автомоби́ль
Αυτοκινητικός	of automobile	автомобилски	автомоби́льный
Αυτοκινητόδρομος	arterial road, motorway, freeway	магистрала	магистрáль
Αυτοκινητόδρομος	motorway	автопат	автострáда
Αυτοκράτορας	emperor	император	импера́тор
Αυτοκράτορας	emperor, autocrat	автократ	автокрáт
Αυτοκρατορία	empire, autocracy	империја	импéрия
Αυτοκρατορία	empire, autocracy	автократија	автокрáтия
Αυτοκριτική	self-criticism	самокритика	самокри́тика
Αυτοκτονία	suicide	самоубиство	самоуби́йство
Αυτοκτονώ	commit suicide	самоубивам	кончáть самоуби́йством
Αυτοκυριαρχία	self-government	самоуправување	самоуправлéние
Αυτόματον	automaton, automatic	автомат	автомáт
Αυτοματοποίηση	automation	автоматизација	автоматизáция
Αυτόματος	automatic(al)	автоматски	автомáтик
Αυτόματος	automatic(al)	автоматски	автомати́ческий
Αυτονομία	autonomy, self-government	автономија	автонóмия
Αυτονομία	autonomy, self-rule, home-rule	самоуправа	самоуправлéние
Αυτόνομος	autonomous	автономен	автонóмный
Αυτόπτης	eyewitness, ocular witness	очевидец	очеви́дец
Αυτοσυντήρηση	self-supporting	самохраност	самосохранéние
Αυτοσχεδιάζω	improvise	импровизирам	импровизи́ровать
Αυτοσχεδίαση	improvisation	импровизација	импровизáция
Αυτοσχεδιαστής	improvisator	импровизатор	импровизáтор
Αφαιρώ	deduct	лишувам, одземам	лишáть
Αφάνεια	obscurity	неизвесност	неизвéстность
Αφανής	invisible, inconspicuous	неизвесен	неизвéстный
Αφανίζω	vanish, ruin, destroy, disappear	уништувам	уничтожáть
Αφανισμός	ruin, destruction, ravage	уништување	уничтожéние
Αφελής	naive, ingenuous, childish	наивен	наи́вный
Αφέλεια (ευπιστία)	naivety	наивност	наи́вность
Αφέντης (αφεντικό)	lord, master	господар	господи́н
Αφεντικό (αφέντης)	boss, chief	шеф	шеф
Αφέντισσα	master (woman)	господарка	госпожá
Αφετηρία	starting post/line/mark	излезна точка	исхóдная тóчка
Αφήγημα	narrative, story	расказ	расскáз
Αφηγούμαι	narrate, relate, recount	раскажувам	расскáзывать

Αφήνω	leave, abandon, allow	оставам	оста́вить, оставля́ть
Αφηρημένος	diffused, dispersed, absent-minded	расеан	рассе́янный
Αφηρημάδα	absent-mindedness, preoccupation	расеаност	рассе́янность
Άφθαστος	unattainable, unachievable	недостижен	недостижи́мый
Αφθονία	abudance, plenty, affluence	изобилие	изоби́лие
Άφθονος	abundant, plentiful, affluent	изобилиен	изоби́льный
Αφθονώ	abound, be rich in	изобилувам	изоби́ловать
Αφιέρωμα	dedication, consecration	дар, подарок	дар
Αφιέρωμα	dedication, consecration	посвета	посвяще́ние
Αφιερώνω	dedicate, offer	посветувам	посвяща́ть
Αφιερώνω	dedicate, offer	принесувам	приноси́ть
Αφιλοξενία	inhospitability	негостопримливост	негостеприи́мство
Αφιλόξενος	inhospitable	негостопримлив	негостеприи́мный
Αφοβία	fearlessness, intrepidity	бестрашност	бесстра́шие
Άφοβος (τολμηρός)	fearless, intrepid	бестрашен	бесстра́шный
Αφομοιώνω	assimilate, digest	усвојувам	усва́ивать
Αφομοίωση	assimilation, digestion	усвојување	усвое́ние
Αφομοίωση	assimilation	асимилација	ассимиля́ция
Αφοπλίζω	disarm	разоружувам	разоруж/и́ть, -а́ть
Αφοπλισμός	disarmament, disarming	разоружување	разоруже́ние
Αφορμή	cause, reason, occasion	повод	по́вод
Αφοσίωση	devotion, dedication	приврзаност	привя́занность
Αφρίζω	foam, spume, froth	се пењавам	пе́ниться
Αφρική	Africa	Африка	‘Африка
Αφροδισιακός	venereal	венеричен	венери́ческий
Αφρόκρεμα	elite	елита	эли́та
Αφρός	spume	пена	пе́на
Αφροσύνη	folly, stupidity, foolishness	безумие	безу́мие
Αφύσικος	unnatural, constrained	неестетски	неесте́ственный
Αφωνία	mutism	немост	немота́
Άφωνος	noiseless, soundless	безвучен	беззву́чный
Αχάλαστος	undamaged, undestroyed	неразурнат	неразру́шенный
Αχαμνός	thin, lean, skinny	слаб	сла́бый
Αχανής	immense, boundless, vast	опширен	обши́рный
Αχαριστία	ingratitude	неблагодарност	неблагода́рность
Αχάριστος	ungrateful	неблагодарен	неблагода́рный
Αχθοφόρος	porter	носач	носи́льщик
Αχλάδι	pear	круша	гру́ша
Αχόρταγος	voracious, greedy	ненаситен	ненасытный
Άχρηστος	useless	бесполезен	бесполе́зный
Άχυρο	straw, chaff	слама	соло́ма
Αχώριστος	inseparable, inevitable	неразделен	нераздéльный
Άψητος (άβραστος)	not boiled	несварен	неварёный
Αψίθυμος	irascible, testy, tetchy	раздразлив	раздражи́тельный
Άψυχος	insensate, lifeless, inanimate	бездушен	безду́шный
Άψυχος	insensate, lifeless, inanimate	несрдечен	бессерде́чный
Άωρος (άγουρος)	unripe, immature	незрел	незре́лый
Βαγενάς (βαρελλοποιός)	barrel-maker	бочвар	боча́р, бонда́рь
Βαγένι (βαρέλλι)	barrel, cask	бочва	бо́чка
Βαγόνι	waggon, coach	вагон	ваго́н
Βαδίζω	go (on foot)	одам	ходи́ть
Βαζελίνη	vaseline	вазелин	вазели́н
Βάζο (δοχείο)	vase, bowl	ваза	ва́за
Βάζω (τοποθετώ)	place, put	ставам	ста́вить
Βάζω (τοποθετώ)	place, put	поставувам	поста́вить

Βαθειά	deeply	длабоко	глубоко́
Βαθμιαίος	gradual	постепен	постепе́нный
Βαθμιαίος	staid	степенест	степе́нный
Βαθμιαίως	gradually	постепено	постепе́нно
Βαθμίδα	class, rank	ранг	ранг
Βαθμός	rank, official	чин	чин
Βαθμός (τίτλος)	rank, official	титула	ти́тул
Βαθμός (μοίρα)	grade, mark	степен	сте́пень
Βάθρακας	toad	жаба	жа́ба
Βάθρο	pedestal	пиедестал	пьедеста́л
Βάθρο	pedestal	подножје	подно́жие
Βαθύφωνος	bass, low-voiced	бас	бас
Βάκιλλος	bacillus	бакцил	баци́лла
Βακτηρίδιο	bacterium	бактерија	бакте́рия
Βακτηριολογία	bacteriology	бактериологија	бактериоло́гия
Βαλανίδι	oak-gall, acorn	желад	жо́лудь
Βαλανιδιά	oak-tree	даб	дуб
Βαλβίδα	valve	вентил	ве́нтиль
Βαλς	waltz	валцер	вальс
Βάλσαμο	balsam, balm	балсам	бальза́м
Βαλσάμωμα	embalment	балсамирање	бальзами́рование
Βαλσαμώνω	embalm	балсамирам	бальзами́ровать
Βαλτός	plant	поставен намерно	наме́ренно
Βάλτος (έλος)	faeces, excrement	кал	кал
Βαμβακοφυτεία	cotton plantation	планта́жа со памук	хло́пковая планта́ция
Βάναυσος	rough, coarse	груб	гру́бый
Βαναυσότητα	rudeness, roughness	грубост	гру́бость
Βανίλια	vanilla	ванила	вани́ль
Βαπτίζω	baptize	крштевам	крести́ть
Βάπτισμα	baptism, christening	крштевање	креще́ние
Βαπτιστής	baptist	крстител	крёстный
Βαραίνω (βαρύνω)	lie heavy on	додевам	надоеда́ть
Βαρβαρικός	barbaric	варварски	ва́рварский
Βαρβαρισμός	barbarism	варваризам	варвари́зм
Βαρβαρότητα	barbarity, savagery, brutality	варварство	ва́рварство
Βάρδια (φρουρά)	guard, watch	стража	стра́жа
Βάριο, το	barium	бариум	ба́рий
Βαρόμετρο	barometer	барометар	баро́метр
Βάρος	weight, load, burden	тежина	тя́жесть
Βαρυθυμία	gloom, despondency, dejection	угнетеност	угнетённое состоя́ние
Βαρύθυμος	oppressed, depressed, gloomy	угнетен	угнетённый
Βαρυπνάς	heavily sleeper	кошмар	кошма́р
Βαρύς	heavy	тежок	тяжёлый, тя́жкий
Βαρύς (σοβαρός)	serious	сериозен	серьёзный
Βαρυσήμαντος	weighty, important	важен	ва́жный
Βαρύτητα (σοβαρότητα)	importance, significance	важност	ва́жность
Βαρύτητα	importance, significance	тежина	тя́жесть, вес
Βαρύτητα (σοβαρότητα)	importance, significance	сериозност	серьёзность
Βαρύτητα (έλξη)	gravitation, gravity	гравитација	гравита́ция
Βαρύτονος	bariton	баритон	барито́н
Βαρυχειμωνιά	heavy/harsh winter	остра зима	суро́вая зима́
Βαρώνη	baroness	баронеса	баронéсса
Βαρώνος	baron	барон	баро́н
Βασάλτης	basalt	базалт	база́льт
Βασανίζω	torment, harass	мачам, измачувам	му́чить

Βασανισμός (βάσανο)	torment, torture	мачење	муче́ние
Βασανιστής	torturer	мачител	мучи́тель
Βασανιστικός	excruciating, agonizing, tormenting	мачен	мучи́тельный
Βάση	base, basis	база	ба́за, ба́зис
Βάση (θεμέλιο)	base, corner-stone, basis	основа	осно́ва
Βασίζομαι	be based/rested on, rely	се базирам	бази́роваться
Βασίζω	base (on)	засновам	основа́ть, осно́вывать
Βασικός (κύριος)	main, fundamental, basic	основен	основно́й
Βασιλεία	reign, kingship	кралство	короле́вство
Βασίλειο	realm, kingdom	царство	ца́рство
Βασιλεύω (ηγεμονεύω)	reign	царувам	цари́ть, ца́рствовать
Βασιλιάς	tsar, king, sovereign	цар, крал	царь, коро́ль
Βασιλικός	tsar's, of the tsar	царски	ца́рский
Βασίλισσα	queen	кралица	короле́ва, цари́ца
Βασιλόπιττα	New Year cake	новогодишна торта	нового́дний пиро́г
Βάσιμος	well-founded, just, solid, sound	основан	основа́тельный
Βαστώ (βαστάζω)	hold, bear, support, sustain	дрзам	держа́ть
Βαστώ (βαστάζω)	hold, bear, hold, bear	издржувам	выде́рживать
Βάτα, η	padding, wadding	вата	ва́та
Βατός	passable, practicable	прооден	проходи́мый
Βαφτίζω (βαπτίζω)	baptize, christen	крштевам	крести́ть
Βδέλλα (αβδέλλα)	leech	пијавица	пия́вка
Βδελυρός	detestable, disgusting	гнусен	гну́сный
Βέβαιος	confident, sure	уверен	уве́ренный
Βεβαιότητα	confidence	увереност	уве́ренность
Βεβαιώνω	assure, persuade, convince	уверувам	уве́рить, уверя́ть
Βεβαιώνω	persuade (to), convince (of)	убедувам	убеди́ть
Βεβαίως (φυσικά)	of course, certainly	конечно	коне́чно
Βεβαίωση	affirmation, testimony, certification	уверение	увере́ние
Βεβαίωση	affirmation, testimony, certification	заверка	завере́ние
Βεβαίωση	affirmation, testimony, certification	уверение	утвержде́ние
Βεβήλωση (βλαστήμια)	blasphemy	богохулство	богоху́льство
Βεβαιωτικός	confirmatory, attesting to	потврден	подтвержда́ющий
Βεβήλωση (βλαστήμια)	blasphemy	сквернавење	оскверне́ние
Βεβηλώνω	desecrate, profane, sully	сквернавам	оскверня́ть
Βεγγαλικό	fireworks	бенгалски оган	бенга́льский ого́нь
Βελάζω	baa, bleat	блеам	блея́ть
Βέλασμα	bleating, baa	блеење	блея́ние
Βέλγιο	Belgium	Белгија	Бе́льгия
Βέλο	veil	вел	вуа́ль
Βελόνα	needle	игла	игла́
Βέλος	arrow, bolt	стрела	стрела́
Βελούδο	velour	велур	велюр
Βενζινάκατος	motor-boat	моторен чамец	мото́рная ло́дка
Βενζίνη	benzine, petrol, gasoline	бензин	бензи́н
Βεράντα	verandah	веранда	вера́нда
Βεράντα	terrace	тераса	терра́са
Βερνίκι	polish, varnish, enamel	политура	политу́ра
Βερνίκι	polish, varnish, enamel, lacquer	лак	лак
Βερνικώνω	lacquer, polish, varnish, enamel	лакирам	лакирова́ть
Βερνικώνω	polish, varnish	полирам	полирова́ть
Βήξιμο	cough	кашлање	ка́шляние
Βήχας	cough	кашлица	ка́шель
Βήχω	cough	кашлам	ка́шлять
Βία	violence, force, duress, coercion	сила	си́ла

Βία	violence	сила, моќ	наси́лие
Βιάζω (αναγκάζω)	force, compel, push	принидувам	принужда́ть
Βίαιος (σφοδρός)	violent, forcible	насилен	наси́льственный
Βιαίως	forcibly, by force	насилно	наси́льно
Βιβλιάριο (φυλλάδιο)	lampoon	памфлет	памфле́т
Βιβλίο	book	книга	кни́га
Βιβλιοθηκάριος	librarian	библиотекар	библиоте́карь
Βιβλιοθήκη	library	библиотека	библиоте́ка
Βιβλιοπωλείο	bookshop	книжарница	кни́жный магази́н
Βίβλος	Bible, Holy Scriptures	Библија	Би́блия
Βίλα (δίκρανο, δικράνι)	pitchfork, hayfork	вила	ви́лы
Βίλλα (έπαυλις)	villa	вила, викендица	ви́лла
Βιογραφία	biography	биографија	биогра́фия
Βιογράφος	biographer	биограф	био́граф
Βιογραφώ	write biography	пишувам биографија	писа́ть биогра́фию
Βιολογία	biology	биологија	биоло́гия
Βιολόγος	biologist	биолог	био́лог
Βιολοντσέλλο	cello	виолончело	виолонче́ль
Βιομηχανία	industry	индустрија	инду́стрия
Βιομηχανικός	industrial	индустриски	индустриа́льный
Βιομηχανοποίηση	industrialization	индустријализација	индустриализа́ция
Βίος (ζωή)	life	живот	жизнь
Βισινιά (βυσινιά)	cherry-tree	вишна	ви́шня
Βισμούθιο	bismuth	бизмут	ви́смут
Βιταμίνη	vitamin	витамин	витами́н
Βιτρίνα	shop-window	витрина	витри́на
Βλάκας	fool, idiot, dummy, daft	глупак	глупе́ц
Βλαμμένος	potty, screw, cranky	повреден	повреждёный
Βλαστημώ (βλασφημώ)	blaspheme	богохулам	богоху́льствовать
Βλάσφημος	blasphemous	богохулен	богоху́льный
Βλάχος	Vlach, Wallachian	влав	вала́х
Βλέπω	look, see	видам	ви́деть
Βλέπω (γλέπω)	look, see	гледам	гляде́ть
Βόας	boa	боа	боа́
Βογγώ (στενάζω)	groan, moan	стенкам	стона́ть
Βόδι (βους)	ox, bull, bullock	вол	вол
Βοδινός	ox	говедски	говя́жий
Βοή	noise, din, uproar	шум	шум
Βοήθεια	help, assistance, aid	помош	по́мошь
Βοηθός	helper, assistant	помошник	помо́шник
Βοηθός	assistant	асистент	ассисте́нт
Βοηθός επιστήμονα	laboratory assistant	лаборант	лабора́нт
Βοηθώ	help, assist, aid	помагам	помога́ть, помо́чь
Βοηθώ (υποβοηθώ)	assist, support, back up, aid	асистирам	ассисти́ровать
Βολβός	bulb	луковица	лу́ковица
Βολικός	convenient, manageable	удобен	удо́бный
Βόμβα	bomb	бомба	бо́мба
Βομβαρδίζω	bombard, bomb	бомбардирам	бомбардирова́ть, бомби́ть
Βομβαρδισμός	bombardment, bombing	бомбардирање	бомбардиро́вка
Βόρβορος (περίττωμα)	excrement	кал	кал
Βορ(ρ)άς	north	север	се́вер
Βορειοδυτικός	north-west, north-western	северозападен	се́веро-за́падный
Βορειοδυτικός άνεμος	north-west wind	северозапад	се́веро-за́пад
Βόρειος (βορινός)	north, northern	северен	се́верный
Βοσκάς (ψείρα)	louse	вошка	вошь

Βοσκή	pasture, pasturage, green	паша	пи́ща
Βοσκότοπος	pasture, pasturage, grass	пасиште	па́стбище
Βοσκώ (βόσκω)	graze, pasture, browse	пасам	пасти́, пасти́сь
Βοτανική	botany	ботаника	бота́ника
Βοτανολόγος	botanist	ботаничар	бота́ник
Βότανο (βοτάνι)	herb	растение	расте́ние
Βουβά	speechless, silent, quiet	молчаливо	мо́лча
Βουβάλι	bull, buffalo, bison	бивол	бу́йвол
Βουβός (βωβός)	dumb, mute, silent	нем	немо́й
Βουβός (αμίλητος)	speechless, silent, quiet	молчалив	молча́щий
Βούκινο	horn, conch	труба	труба́
Βουλγαρικός	Bulgarian	бугарски	болга́рский
Βούλγαρος	Bulgarian	бугарин	болга́рин
Βούλευμα (απόφαση)	decision, solving, solution	решение	реше́ние
Βουλή (Κοινοβούλιο)	parliament	парламент	парла́мент
Βουλή (βούληση)	volition, will	волја	во́ля
Βουλή (βούληση)	volition, will	желба	жела́ние
Βουλιάζω	sink	потопувам	потопи́ть
Βούλ(λ)α (σφραγίδα)	stamp, seal, bulla	печат	печа́ть
Βούλομαι (θέλω)	like, want, wish	волјам	жела́ть
Βούλλωμα (βούλωμα)	corking, blocking	запечатување	запеча́тывание
Βουλλώνω (βουλώνω)	stop, block, plug	запечатувам	запеча́тывать
Βούρτσα	brush	четка	щётка
Βουρτσίζω	brush	четкам	чи́стить щёткой
Βουτιά	dive	нуркање	ниря́ние
Βούτυρο	butter	биено масло	ма́сло
Βουτώ	dive, dip, plunge	нурнувам	ныря́ть
Βραβείο	premium, prize, award	премија	пре́мия
Βραβείο	prize, award, reward, recompense	награда	награ́да
Βράβευση	prize-giving, reward	наградување	присужде́ние награ́ды
Βραβεύω	reward with, award	наградувам	награди́ть
Βραδινός (ἑσπερινός)	twilight, dusk	вечерен	вече́рный
Βράδυ (ἑσπέρα)	evening	вечер	ве́чер
Βράζω	boil, cook	варам, вријам	вари́ть
Βραστήρας	boiler	бојлер	бо́йлер
Βραστήρας	boiler	котел	(отопи́тельный) котёл
Βραστός	boiled	варен	варёный
Βράχος (κλίμακα)	rock face, crag	скала	скала́
Βραχύς	short, brief	краток, кус	кра́ткий, коро́ткий
Βραχύτητα	shortness, brevity	краткост	кра́ткость
Βρεγμένος	wet	мокар	мо́крый
Βρέχω	water, wash, wet	навлажнувам, наводенувам	увлажня́ть
Βρίζα	rye	ѓрж	рожь
Βρίσκω	find	наоѓам	находи́ть
Βρογχικός	bronchial	бронхијален	бронхиа́лный
Βρογχίτις	bronchitis	бронхит	бронхи́т
Βρόγχοι	bronchi	бронхи	бро́нхи
Βρόντος	thunder, boom, ruble	гром	гром
Βροντοφωνώ	thunder out	грмам	греме́ть
Βροχερός	rainy, wet, showery	дождлив, мокар	дождли́вый
Βροχή	rain	дожд	дождь
Βρόχινος	rain	дождлив	дождево́й
Βροχόμετρο	rain- gauge	дождомер	дождеме́р
Βρώμα	stench, stink	смрдеа	смрад
Βρωμερός (βρωμιάρης)	dirty, filthy, foul	смрдлив	смра́дный

Βρωμερός (βρωμιάρης) dirty, filthy, foul	нечист	нечистопло́тный
Βρώμη oats	овес	овёс
Βρώμιο bromium	бром	бром
Βύδρα (βίδρα, ενυδρίς) otter	видра	выдра
Βυζαντινός Byzantine	византиски	византи́йский
Βυζί breast, booby, tit	града, дојка	грудь (же́нская)
Βυθίζω sink, founder, go down	тонам	тону́ть
Βυθός bottom	дно	дно
Βύρσα (βυρσίνη, ιμάς δερμάτινος, λουρί) cord, string	врска, врвка	верёвка
Βυρσοδέψης tanner	кој штави кожа	кожéвеник
Βυσινιά (βισινιά) cherry tree	вишна	ви́шня
Βυσσινής purple	пурпурен	пурпу́рный
Βυτίον barrel, cask	бочва	бо́чка, ка́дка
Βωλοκοπώ (σβαρνίζω) harrow	бранувам	борони́ть, бороновать
Βωμός altar	олтар	алта́рь
Βωμός altar	жртвеник	же́ртвенник
Βώτιδα (σκόρος) moth	молец	моль
Γάγγραινα gangrene	гангрена	гангре́на
Γαζώνω (κασσύω, ράβω, ράπτω) sew, stitch	шијам	шить, зашива́ть
Γαιοκτήμων langowner	земјопоседник	землевладе́лец
Γάλα milk	млеко	молоко́
Γαλακτερός milky	млечен	моло́чный
Γαλακτοκομία dairy-farming	млечна фарма	моло́чная фе́рма
Γαλακτοπώλης(γαλατάς) milkman	млекар	моло́чник
Γαλάκτωμα emulsion	емулзија	эму́льсия
Γαλανός azure, blue	син	си́ний
Γαλανός azure, blue	азурен	лазу́рный
Γαλαξίας galaxy, the Milky Way	галаксија	гала́ктика
Γαλαρία gallery	галерија	галере́я
Γαλβανίζω galvanize	галванирам	гальвани́ровать
Γαλβανισμός galvanism	галванизам	гальвани́зм
Γαλβανοπλαστική galvanoplastics	галванопластика	гальванопла́стика
Γαλέρα (κάτεργο) galley	галија	гале́ра
Γαληνεύω calm, quiet/calm down	смирувам	усмиря́ть
Γαλήνη calm, quiet, peacefulness	спокој	поко́й, споко́йствие
Γαλήνη (σιγαλιά, ησυχία) calm, quiet	тишина	тишина́
Γαλήνιος calm, peaceful, quiet, serene	спокоен	споко́йный
Γαλλία France	Франција	Фра́нция
Γαλλίδα Frenchwoman	Французинка	Францу́женка
Γαλλικός French	Француски	Францу́зский
Γαλλόνι gallon	галон	галло́н, галу́н
Γάλλος Frenchman	Французин	Францу́з
Γαλούχηση (γαλουχία) suckling	крмење	кормле́ние
Γαλουχώ suckle, nurse	крмам	корми́ть гру́дью
Γαμβρός bridegroom	зет	зять
Γαμήλιος bridal, nuptial	брачен	бра́чный
Γαμήλιος bridal, nuptial	свадбен	сва́дебный
Γάμος wedding, marriage	брак	брак
Γάμος wedding, marriage	свадба	сва́дьба
Γάμπα leg	ногата	нога́
Γαργάλισμα tickling	скокоткање	щекота́ние
Γάργαρος gurgling, purling, pure, clean	чист	чи́стый
Γάργαρος gurgling, purling, pure, clean	јасен, бистар	я́сный
Γαρνίρισμα garniture, garnish	гарнирање	гарни́р
Γαρνίρω garnish, dress	гарнирам	гарни́ровать

Γαρνίρω	garnish, dress	украсувам	украша́ть
Γαρνιτούρα	garniture, garnish, trimming	гарнитура	гарнитýр
Γαστρικός	gastric	желудочен	желýдочный
Γαύγισμα	barking, yelping, yapping	лаеж, лаење	лай
Γαυγίζω	bark	лаам	ла́ять
Γαύρος	hornbean, anchovy	горделив	го́рдый
Γδυτός	naked	гол	го́лый
Γεγονός	fact	факт	факт
Γεια	health, hi, so long	здравје	здоро́вье
Γείσο	cornice	корниз	карни́з
Γείτονας	neighbour	сосед	сосе́д
Γειτονιά	neighbourhood	соседство	сосе́дство
Γειτονικός (διπλανός)	neighbouring, adjacent, next	соседен	сосе́дний
Γειτόνισσα (η)	neighbor (woman)	сосетка	сосе́дка
Γέλοιο (μειδίαμα)	laughing, laughter	смеа	смех
Γέλοιο (μειδίαμα)	laughing, laughter	насмевка	насме́шка
Γελοιογραφία	caricature, cartoon	карикатура	карикатýра
Γελοιογράφος	caricaturist, cartoonist	карикатурист	карикатури́ст
Γελοιοποιώ	ridicule, scorn	се смеам, исмевам	смеши́ть
Γελοίος	laughable, ridiculous, ludicrous	смешен	смешно́й
Γελώ (μειδιάω, μειδιώ)	laugh	се смеам	смея́ться
Γεμάτος	full / brimful of	полн	по́лный
Γεμάτος	full / brimful of	наполнет	напо́ленный
Γεμίζω	fill, prime, stuff	наполнам	напо́лнить
Γεμίζω	fill, prime, stuff	полнам	наполня́ть
Γέμισμα	filling, stuffing, charge, loading	полнење	наполне́ние
Γενάτος (με γένια)	bearded	брадест	борода́тый
Γενεαλογία	genealogy, lineage, ancestry	родословие	родосло́вная
Γενεαλογία	genealogy, lineage, ancestry	генеалогија	генеало́гия
Γενεαλογικός	genealogical	генеалошки	генеалоги́ческий
Γενεαλογικός	genealogical	родословен	родосло́вный
Γενέθλια	birthday	роденден	день рожде́ния
Γένεση	creation, origin	раѓање	рожде́ние, ро́ды
Γενετική	genetics	генетика	гене́тика
Γένι (γενειάδα)	beard	брада	борода́
Γενιά (γενεά)	generation	поколение	поколе́ние
Γενιά (γενεά)	generation	род	род
Γενικός	general, overall	главен	гла́вный
Γενικός	general, overall	општ	о́бщтий
Γενικός	general, overall	генерален	генера́льный
Γενικός	universal	универзален	универса́льный
Γενίτσαρος	janissary, janizary	јаничар	янычáр
Γενναίος	brave, gallant, courageous	храбар	хра́брый
Γενναίος	brave, gallant, courageous	смел	сме́лый
Γενναιότητα	bravery, courage, gallantry	храброст	хра́брость
Γενναιότητα	audacity, boldness, bravery	смелост	сме́лость
Γενναιοφροσύνη	magnanimity, generosity	великодушност	великодýшие
Γενναιοφροσύνη	magnanimity, generosity	благородност	благоро́дство
Γενναιοφροσύνη	magnanimity, generosity	доблест	до́блесть
Γενναιόφρων	magnanimous	великодушен	великодýшный
Γενναιόφρων	magnanimous	благороден	благоро́дный
Γεννητικός	sexual	полов	полово́й
Γεννήτρια	generator	генератор	генера́тор
Γεννώ	bear, give birth (to)	родам, раѓам	роди́ть
Γένος	descent, lineage, parentage	род	род

Γεράματα	old age	старост, старини	ста́рость
Γερανός	crane	кран	подъёмный кран
Γεράκι	hawk, falcon	сокол	со́кол
Γερμανία	Germany	Германија	Герма́ния
Γερμανικός	Germanic	германски	герма́нский
Γερμανός	German	германец	герма́нец
Γέρνω (κλίνω)	incline, bend	наклонувам	наклон/и́ть, -я́ть
Γερνώ (γηράσκω)	get/ grow old, age	стареам	старе́ть
Γερνώ (γηράσκω)	get/ grow old, age	остарувам	ста́риться
Γερόντισσα	old woman	старица	стару́ха
Γέρος	old man	старец	ста́рец, стари́к
Γερός	healthy, fit, strong	здрав	здоро́вый
Γερός	healthy, fit, strong	силен	си́лный
Γερουσία	Senate	сенат	сена́т
Γερουσιαστής	Senator	сенатор	сена́тор
Γεύση	taste, savour, flavour	вкус	вкус
Γευστικός	tasty, good, delicious	вкусен	вку́сный
Γέφυρα	bridge	мост	мост
Γεωγραφία	geography	географија	геогра́фия
Γεωγραφικός	geographical	географски	географи́ческий
Γεωγράφος	geographer	географ	гео́граф
Γεωλογία	geology	геологија	геоло́гия
Γεωλογικός	geological	геолошки	геологи́ческий
Γεωλόγος	geologist	геолог	геоло́г
Γεωμέτρης	geometer, geometrician	геометар	гео́метр
Γεωμετρία	geometry	геометрија	геоме́трия
Γεωμετρικός	geometric(al)	геометриски	геометри́ческий
Γεωπονία	agronomy	агрономија	агрономи́я
Γεωπονικός	agronomic, agricultural	агрономски	агрономи́ческий
Γεωπονικός	agronomic, agricultural	агрономски	агротехни́ческий
Γεωπόνος	agronomist	агроном	агроно́м
Γεωργία	agriculture, farming	земјоделие	земледе́лие
Γεωργικός	agricultural, farm, rural	земјоделски	земледе́льческий
Γη (έδαφος)	earth, land, soil	земја	земля́
Γήινος	earth, earthy, earthly	земјан	земно́й
Γηράσκω (γερνώ)	age	стареам	ста́рить
Γιαγιά	grandmother	баба	ба́бушка
Γιαλός	seashore	морски брег	морско́й бе́рег
Γιαλός	seashore	плажа	плаж, пляж
Γιαούρτι	yogurt, yoghourt	јогурт	йо́гурт
Γιαούρτι	yogurt, yoghourt	кисело млеко	ки́слое молоко́
Γιασεμί	jasmine	јасмин	жасми́н
Γιγαντώδης	gigantic, giant	гигантски	гига́нтский
Γίγας	giant	гигант	гига́нт
Γίγας	giant	џин	велика́н, исполи́н
Γίδα (κατσίκι)	goat	коза	коза́
Γιδήσιος	goat	козји	ко́зий
Γιδοβοσκός	goat-herd	козар, пастир	козопа́с
Γίνομαι	be, become, go, get, grow	станувам	станови́ться
Γινόμενο	product	производ	произве́дние
Γινωμένος (ώριμος)	mature, ripe, mellow	зрел	зре́лый
Γιουρούσι (επίθεση)	assault, onset	напад	нападе́ние
Γκαβός	cross-eyed	слеп	слепо́й
Γκαβός	cross-eyed	корав	косо́й, косогла́зый
Γκάζι	gas	гас, плин	газ

Γκαράζ	garage	гаража	гара́ж
Γκέμι (ηνίο)	bridle, rein	узда	узда́, по́вод
Γκουβερνάντα	governess	гувернанта	гувернáнтка
Γλαύκωμα	glaucoma	глауком	глауко́ма
Γλαφυρός	elegant, smooth, pleasing	елегантен	элега́нтный
Γλείφω	lick, suck	лижам	лижа́ть
Γλείφω	lick, suck	оближувам	обли́зывать
Γλείψιμο	licking, lapping	лижење	лиза́ние, обли́зывание
Γλέντι (χαροκόπι)	booze up, drinking bout	пијанка	пья́нка
Γλυκάνισο	anise	анасон	ани́с
Γλυκερίνη	glycerine	глицерин	глицери́н
Γλυκόζη	glucose, dextrose	гликоза	глюко́за
Γλυκύς	sweet	сладок	сла́дкий
Γλυκύτητα (γλύκα)	sweetness	слад	сла́дость
Γλυκύτητα (τρυφερότητα)	tenderness, delicacy	нежност	не́жность
Γλύπτης	sculptor	скулптор	ску́льптор
Γλύπτης	sculptor	вајар	вая́тель
Γλυπτική	sculpture	скулптура	скульпту́ра
Γλυπτός	sculpted, sculptural	извајан	изва́янный
Γλύτωμα (γλυτωμός)	survival, rescue, deliverance	спасување	спасе́ние
Γλυτώνω	save, rescue, escape, deliver	спасувам	спаса́ть, -ся
Γλυφός	brackish, briny	солен	солонва́тый
Γλώσσα	language	јазик	язы´к
Γλωσσικός	lingual, linguistic	јазичен	язычный
Γλωσσολογία	linguistics, philology	лингвистика	лингви́стика
Γλωσσολόγος	linguist, philologist	лингвист	лингви́ст, языкове́д
Γλωσσομαθής	polyglot, linguist	полиглот	полигло́т
Γνάθος	jawbone	челуст	че́люсть
Γνέφω	signal, sign, beckon, motion	давам знак	дава́ть знак
Γνήσιος	true-born, authentic, genuine	вистински	и́стинный
Γνώμη	opinion, view, mind	мнение	мне́ние
Γνώμη (κρίση)	thought, thinking	мислење	мышле́ние
Γνωρίζω	know, recognize	знам, познавам	знать
Γνώριμος	familiar	познат	знако́мый
Γνώση	knowledge	знаење	зна́ние
Γνώση	knowledge	познавање	позна́ние
Γνώστης	knowledgeable, conversant	зналец	знато́к
Γνωστοποιώ	notify, inform, let know	известувам	извеща́ть
Γνωστός	well-known (to), notorious	извесен	изве́стный
Γόης (μάγος)	magician, wizard	волшебник	волше́бник
Γόησσα (μάγισσα)	enchantrees	волшебничка	волше́бница
Γοητεία (μαγεία)	magic	волшепство	волшебство́
Γοητεία	charm	шарм	шарм
Γοητευμένος	ravishing	восхитен	восхити́тельный
Γοητευτικός	charming, fascinating, enchanting	волшебен	волше́бный
Γοητεύω (μαγεύω)	delight, captivate	восхитувам	восхити́ть, восхища́ть
Γοητεύω (μαγεύω)	delight, captivate	шармирам	очаро́вывать
Γόητρο	prestige	престиж	прести́ж
Γονατίζω	kneel, fall on one’s knees	коленичам	ста́вить на коле́ни
Γόνατο	knee	колено	коле́но
Γόνδολα	gondola	гондола	гондо́ла
Γονέας	parent, progenitor	родител	роди́тель
Γονείς	parents, progenitor	родители	роди́тели
Γονιμοποιώ	inseminate, fertilize	оплодувам	оплодотворя́ть
Γόνιμος	fertile	плоден	плодови́тый

Γόνιμος (καρπερός)	fertile	плодороден	плодоро́дный
Γονιμοποίηση	insemination, fertilization	оплодување	оплодотворе́ние
Γονιμότητα	fertility, fecundity	плодност	плодоро́дность
Γόνος (απόγονος)	child, descendant	потомок	пото́мок
Γοργόνα (σειρήνα)	gorgon, mermaid, water-nymph	сирена	сире́на, горгона
Γορίλας	gorilla	горило	гори́лла
Γουργουρίζω	gurgle, gargle,rumble	бучам	урча́ть
Γουρούνι (συς)	pig, sow	свиња	свинья́, свини́на
Γοφός	hip, haunch, thigh	бедро	бедро́
Γράμμα (Αλφαβήτου)	letter (of the Alphabet)	буква	бу́ква
Γράμμα (επιστολή)	letter	писмо	письмо́
Γραμμάριο	gram, gramme	грам	грамм
Γραμματέας	secretary	секретар	секрета́рь
Γραμματέας (η)	secretary	секретарка	секрета́рша
Γραμματεία	secretariat	секретаријат	секретариа́т
Γραμματική	grammar	граматика	грамма́тика
Γραμματολογία (λογοτεχνία)	literature, literary texts	писменост	пи́сьменность
Γραμματόσημο	stamp	поштенска марка	почто́вая ма́рка
Γραμμή (Πολιτική)	policy, line	линија	ли́ния
Γραμμή	line, bountary	црта	черта́
Γραμμή (σειρά, αράδα)	raw, stalls, file, rank	ред	ряд
Γραμμικός	linear	линеарен	лине́йный
Γραμμόφωνο	gramophone	грамофон	граммофо́н
Γρανίτης	granite	гранит	грани́т
Γραπτός	writing	писмен	пи́сьменный
Γρασίδι	grass	тревник	трава́, газо́н
Γραφέας	clerk	писател	писе́ц, пи́сарь
Γραφείο	bureau	биро	бюро́
Γραφείο	clerical office	канцеларија	канцеля́рия
Γραφείο	study, office	кабинет	кабине́т
Γραφειοκράτης	bureaucrat	бирократ	бюрокра́т
Γραφειοκρατεία	bureaucracy	бирократија	бюрокра́тия
Γραφή	writing, penmanship, script	пишување	писа́ние, письмо́
Γραφική	graphic art	графика	гра́фика
Γραφικός (του γραφείου)	clerical, writing	канцеларски	канцеля́рский
Γραφικός (θέαμα)	graphic, vivid, scenic, picturesque	графички	графи́ческий
Γραφίτης	graphite	графит	графи́т
Γράφω	write	пишувам	писа́ть, запи́сывать
Γρίππη	flu, influenza	грип	грипп
Γρίφος	puzzle, riddle, enigma	загатка	зага́дка
Γυαλάδα	shine, gloss, glaze, luster	блесок	блеск
Γυαλί	glass	стакло	стекло́
Γυάλινος (γυαλένιος)	glass, glassy, glazed	стаклен	стекля́нный
Γυάλισμα	polishing, glossing, shine	блескање	блеск, прида́ние бле́ска
Γυαλιστερός	shiny, glossy, shining	блескав	блестя́щий
Γυλιός	knapsack, pack	ранец	ра́нец
Γυμνάζω	train, exercise, practice	тренирам	тренирова́ть
Γυμνάσιο	gymnasium	гимназија	гимна́зия
Γυμνασιόπαιδο	high school boy	гимназијалец	гимнази́ст
Γυμναστής	gymnast	гимнастичар	гимна́ст
Γυμναστική	gymnastics	гимнастика	гимна́стика
Γυμναστική	physical training	фискултура	физкульту́ра
Γυμνιστής	nudist, naturist	нудист	нуди́ст
Γυμνός	nude, naked	гол	го́лый
Γυμνώνω	undress, strip	соблекувам	обнажа́ть

Γύμνωση	stripping, undressing	оголување	оголе́ние
Γυναίκα (γυνή. Δωρικά γυνά)	woman, wife	жена	жена́
Γυναικάδελφος	brother-in-law	шура	шу́рин
Γυναικείος	feminine, womanly	женски	же́нский
Γυναικολογία	gynaecology	гинекологија	гинеколо́гия
Γυναικολόγος	gynaecologist	гинеколог	гинеко́лог
Γύρος (κύκλος)	round	круг	круг
Γύφτισσα (τσιγγάνα)	gipsy woman	циганка	цыга́нка
Γύφτος (τσιγγάνος)	gipsy, gypsy	циганин	цыга́н
Γύψινος	(of) plaster	гипсен	ги́псовый
Γύψος	gypsum, plaster	гипс	гипс
Γωνία	angle	агол	у́гол
Γωνιόμετρο	goniometer, angle gauge	агломер	угломе́р, гонио́метр
Δαγκωματιά	bite, biting	касање	уку́с
Δαγκώνω	bite	касам	куса́ть, -ся
Δάδα	torch	факел	фа́кел
Δαιμονικός	daemonical	демонски	демони́ческий
Δαιμονικός	daemonical, diabolical	демонски	демони́ческий
Δαιμόνιο (δαίμων)	daemon, demon, devil	демон	де́мон
Δαίμων (διάβολος)	daemon, devil	ѓавол	дья́вол,
Δάκνω (δαγκώνω, Αόριστος εδάγκασα)	bite	касам	куса́ть, -ся
Δάκρυ	tear, teardrop	солза	слеза́
Δακτυλιά	finger-mark, thumb-mark	отпечаток (од прст)	отпеча́ток
Δακτυλήθρα	thimble	напрсток	напёрсток
Δακτυλίδι	ring	прстен	пе́рстень
Δακτυλικός	finger, digital	дактилен (за стих)	дактили́ческий
Δάκτυλο (δάκτυλος)	finger	прст	перст
Δαμάζω	discipline, bring to heel	скротувам	укроща́ть
Δαμάζω	discipline, bring to heel	снирувам	усмиря́ть
Δάμαση	breaking in	скротување	укроще́ние
Δαμασκηνιά	plum-tree	слива	сли́ва
Δανείζω	loan, lend	давам на заем	дава́ть в долг
Δάνειο	loan	заем	заём
Δανειστής	creditor, lender	кредитор	кредито́р
Δαπάνη (ανάλωμα)	expense, expenditure, charge	расход	расхо́д
Δάπεδο	floor, ground	под	под
Δασκάλα	schoolmistress	учителка	учи́тельница
Δάσκαλος	teacher, tutor, instructor	учител	учи́тель
Δασκαλεύω	teach, instruct, coach	учителствувам	чита́ть про́повдь
Δαφνοστεφής	laureate, prizewinner	лауреат	лауреа́т
Δέηση (ικεσία)	prayer	молитва	моли́тва
Δείγμα	model, sample	образец	образе́ц, обра́зчик
Δείγμα	trial, test, sample, try-out	проба	про́ба
Δείκτης	index (price index)	индекс	и́ндекс
Δείκτης	index, indicator	показател	показа́тель
Δείκτης (βέλος)	pointer, indicator, arrow	стрелка	стре́лка
Δεινός (ικανός)	skillful, expert	искусен	иску́сный
Δεινόσαυρος	dinosaur	диносаурус	динозáвр
Δεισιδαιμονία	superstition	суеверие	суеве́рие
Δεισιδαίμων	superstitious	суеверен	суеве́рный
Δείχνω	show, manifest	покажувам	пока́зывать
Δέκα	ten	десет	де́сять
Δεκάζω	bribe	поткопувам	подкупа́ть
Δεκαήμερο	ten day period	декада	дека́да
Δεκάδα	ten, group of ten	десетка	деся́тка

Δέκατος	tenth	десетти	деся́тый
Δέκτης	receiver	приемник	приёмник
Δεκτικός	receiving, reception	приемлив	приёмный
Δέλεαρ (πειρασμός)	temptation, seduction	искушение	искуше́ние
Δελέασμα (δελεασμός)	temptation, enticemant	примамување	прима́нивание
Δελτάριον	card, postcard	картичка	ка́рточка
Δελτίο (διπλότυπο)	coupon	талон	тало́н
Δελφίνι	dolphin	делфин	дельфи́н
Δέμα (πακέτο)	parcel	пакет	паке́т
Δεμάτι (δέσμη)	sheaf, truss	сноп	сноп
Δεν	no, not	не	не
Δένδρο	tree, wood	дрво	де́рево
Δενδρολίβανο	rosemary	рузмарин	розмари́н
Δενδροστοιχία	alley	алеја	алле́я
Δενδροφυτεύω	plant trees	садам дрво	сажа́ть дере́вья
Δεξαμενή	reservoir, tank	резервоар	резервуа́р
Δεξαμενή	cistern, tank, reservoir	цистерна	цисте́рна
Δεξαμενή (λεκάνη, στέρνα)	basin, pool	басен	бассе́йн
Δεξιοτέχνης	skilful, master hand, gifted	мајстор	(иску́сный) ма́стер
Δεξίωση (λήψη)	reception	прием	приём
Δέρμα	skin, leather	кожа	ко́жа
Δερμάτινος	leather	кожен	ко́жаный
Δερματίτις	dermatitis	дерматит	дермати́т
Δερματολογία	dermatology	дерматологија	дерматоло́гия
Δερματολόγος	dermatologist	дерматолог	дермато́лог
Δέρνω	beat, thrash	удирам	ударя́ть
Δέρω (εκδέρω, γδέρνω)	skin, flay	дерам	сдира́ть
Δέσιμο	tying, fastening	врзување	свя́зывание
Δεσμά	fetters, bonds, chains, shackles	окови	око́вы
Δεσμεύω	bind, lock up, tie up	врзувам	свя́зывать
Δεσπόζω	dominate, override	господарам	госпо́дствовать
Δεσποτεία	despotism, tyranny	господарење	госпо́дство
Δεσπότης (κύριος)	despot, tyrant	господар	господи́н
Δεσποτισμός	despotism, tyranny	деспотизам	деспоти́зм
Δευτέρα	Monday	понеделник	понеде́льник
Δευτεροβάθμιος	secondary	второстепен	второстепе́нный
Δευτερόλεπτο	second	секунда	секу́нда
Δεύτερος (Επίθ.)	second	втори	второ́и
Δέχομαι	accept, be receptive to	примам	принима́ть
Δέχομαι	accept, be receptive to	се согласувам	соглаша́ться
Δηλητήριο	poison, venom	отров	отра́ва
Δηλώνω	declare, proclaim	декларирам	декларо́вать
Δήλωση	declaration	објава	объявле́ние
Δήλωση	declaration	декларација	деклара́ция
Δήμευση	confiscation, seizure	конфискација	конфиска́ция
Δημεύω	confiscate	конфискувам	конфискова́ть
Δημιούργημα	creation, creature	творба	творе́ние
Δημιουργία	creation, creative work	творештво	тво́рчество
Δημιουργία	creation, formation	создавање	созида́ние, созда́ние
Δημιουργικός	creative, seminal	творечки	тво́рческий
Δημιουργός	creator	творец	творе́ц, созда́тель
Δημιουργός	creator	автор	а́втор
Δημιουργώ	create, make, do	творам	твори́ть
Δημιουργώ	create, make, form	создавам	создава́ть
Δημοδιδάσκαλος	teacher, tutor, instructor	основен учител	наро́дный учи́тель

Δημοκράτης	democrat	демократ	демокра́т
Δημοκράτης	democrat, republican	републиканец	республика́нец
Δημοκρατία	democracy, republic	република	респу́блика
Δημοκρατία	democracy	демократија	демокра́тия
Δημοκρατικός	democratic, republican	демократски	демократи́ческий
Δημοκρατικός	democratic, republican	републикански	республика́нский
Δήμος	municipality	општина	общи́на
Δήμος (λαός)	people	народ	наро́д
Δημοσίευμα	publication	публикација	публика́ция
Δημοσιεύω (εκδίδω)	publish	публикувам	публикова́ть
Δημοσιογραφία	journalism	журналистика	журнали́стика
Δημοσιογράφος	journalist	журналист	журнали́ст
Δημοσιολογία	sociopolitical journalism	публицистика	публици́стика
Δημοσιολόγος	publicist	публицист	публици́ст
Δημόσιος	public, state, government	општествен	обще́ственный
Δημότης	registered	жител (на општина)	жи́тель ди́ма
Δημοτικότητα	popularity	популарност	популя́рность
Δημοφιλής	popular	популарен	популя́рный
Δημοψήφισμα	plebiscite, referendum	референдум	рефере́ндум
Δημοψήφισμα	plebiscite, referendum	плебисцит	плебисци́т
Διαβάζω	read	читам	чита́ть
Διαβάζω	read	се учам	учи́ться
Διαβαθμίζω	scale, grade, graduate	степенувам	располага́ть по степеня́м
Διαβάθμιση	gradation, grading	степенувае	расположе́ние по степеня́м
Διάβασμα	reading	читање	чте́ние
Διαβαίνω	pass (by), be over	минувам	минова́ть
Διαβάλλω (δυσφημώ)	libel, insinuate, slander	клеветам	клевета́ть
Διαβασμένος	well-read, widely-read	начитан	начи́танный
Διαβατήριο	passport	пасош	па́спорт
Διαβατικός	transient, transitory	претходен	перехо́дный
Διαβεβαιώνω	assure, warrant	уверувам	уверя́ть, заверя́ть
Διαβεβαιώνω	assure, warrant	потврдувам	утвержда́ть
Διαβεβαίωση (βεβαίωση)	assurance	уверение	увере́ние
Διαβήτης (Ιατρική)	diabetes	дијабетес	диабе́т
Διαβητικός	diabetic	дијабетичен	диабети́ческий
Διαβίωση	life, way of living	преживување	прожива́ние
Διαβόητος	notorious	известен	изве́стный
Διαβολέας	slanderer, back-biter	клеветник	клеветни́к
Διαβολή	calumny, insinuation	клевета	клевета́
Διαβολιά	cunning, slyness	ѓаволија	дья́вольщина
Διάβολος	daemon, demon, devil	ѓавол	дья́вол
Διάβρωση	erosion, corrosion	разјаденост	разъеда́ние
Διάβρωτικός	erosive, corrosive	разјаден	разъеда́ющий
Διάγγελμα	proclamation, declaration	прокламација	декларация
Διάγνωση (Ιατρική)	diagnosis	диагноза	диа́гноз
Διάγνωση	diagnosis	распознавање	распознава́ние
Διαγνωστικός	diagnostic	дијагностичен	диагности́ческий
Διάγραμμα	diagram, graph, scheme, chart	дијаграм	диагра́мма
Διάγραμμα	draft, sketch, drawing	цртеж	чёртеж
Διαγράφω	draft, sketch, drawing	цртам	черти́ть
Διαγωγή	behaviour, conduct	поведение	поведе́ние
Διαγωνίζομαι	compete, content	учествувам во конкурс	уча́ствовать в ко́нкурсе
Διαγώνιος	diagonal	дијагонала	диагона́ль
Διαγώνιος (Επίθ.)	diagonal	дијагонален	диагона́льный
Διαγώνισμα	competition, examination	конкурс	ко́нкурс

Διαδέχομαι	succed, come after	наследувам	насле́довать
Διαδέχομαι	succed, come after	заменувам	замеща́ть
Διαδήλωση	demonstration	демонстрација	демонстра́ция
Διαδήλωση	(street) demonstration	манифестација	манифеста́ция
Διαδηλωτής	demonstrator	демонстрант	демонстра́нт
Διαδηλώνω	demonstrate	демонстрирам	демонстри́ровать
Διαδίδω (κοινωλογώ)	spread, disseminate	распространувам	распростране́ть
Διαδικασία	procedure	процедура	процеду́ра
Διαδίκτυο	the Internet	интернет	интерне́т
Διαδοχή	succession, sequence	наследување	насле́дование
Διαδοχή	succession, sequence	последователност	после́довательность
Διαδοχικός	successive, consecutive	последователен	после́довательный
Διάδοχος	heir, successor	наследник	насле́дник
Διαδραματίζω	play, perform	разигрувам	разыгра́ть, разыгрываться
Διαδρομή	route	маршрута	маршру́т
Διαδρομή	course	курс	курс
Διάδρομος	corridor, passage	коридор	коридо́р
Διάδρομος	corridor, passage	кулоар	прохо́д
Διαζευγμένος	divorced	разведен	разведённый
Διαζευγνύω	divorce, separate	разведувам	разводи́ться
Διάζευξη	divorce, separation	разидување	разъедине́ние
Διαζύγιο	divorce	развод	разво́д
Διάζωμα	frieze	фриз	фриз
Διάθεση	disposition, arrangement	расположение	расположе́ние
Διαθέσιμος	well disposed (to)	расположлив	располо́женный
Διαθέτης	devisor, testator	завештател	завеща́тель
Διαθέτω	dispose, have available	располагам	располага́ть
Διαθήκη	will, testament	завет	заве́т, завеща́ние
Διαίρεση (Μαθημ.)	division	делење	деле́ние
Διαίρεση	division	разделување	разделе́ние
Διαιρέτης	divisor, measure	делител	дели́тель
Διαιρετός	divisible	делен	дели́мый
Διαιρώ (Μαθημ.)	divide	делам	дели́ть
Διαιρώ (Μαθημ.)	divide	разделувам	разделя́ть
Δίαιτα (καθεστώς)	regime, regimen	режим	режи́м
Δίαιτα (διατροφή)	diet	диета	диэта
Διαιτησία	arbitration	арбитража	арбитра́ж
Διαιτητής	arbiter, arbitrator, referee	арбитер	арби́тр
Διαιωνίζω	perpetuate	овековечувам	овекове́чивать
Διαιώνιση	perpetuation	овековечување	овекове́чение
Διακήρυξη (προκήρυξη)	proclamation, declaration	прокламација	проклама́ция
Διακινδυνεύω	risk, endanger, jeopardize	ризикувам	рискова́ть
Διακοίνωση (Πολιτική)	note	нота	но́та
Διακόσιοι	two hundred	двесте	две́сти
Διακόσμηση	decoration	украсување	украше́ние
Διακόσμηση	decoration, set, scenery	декорација	декора́ция
Διακοσμητής	decorator	декоратор, декоратер	декора́тор
Διακοσμητικός	decorative, ornamental	декоративен	декорати́вный
Διακοσμητικός	decorative, ornamental	украсен	украша́ющий
Διακοσμώ	decorate, dress	украсувам	украша́ть
Διακρίνω	distinguish, discern	разликувам	различ/и́ть, -а́ть
Διάκριση	discrimination	дискриминација	дискримина́ция
Διάκριση	identification, recognition	распознавање	распознава́ние
Διάκριση	distinction, differentiation	разликување	различе́ние
Διακυβερνώ (κυβερνώ)	govern	управувам	управля́ть

Διακύβευση	risking, staking	ризикување	риск
Διαλαλώ	cry, give away	разгласувам	разглаша́ть
Διάλεγμα	choosing, selection, choice	одбирање	отбо́р
Διαλέγομαι (ομιλώ)	talk, speak (to/with)	разговарам	разгова́ривать
Διαλέγω	choose, select, pick	избирам	выбира́ть
Διαλέγω	choose, select, pick	одбирам	отбира́ть
Διαλεκτική	dialectics	дијалектика	диале́ктика
Διαλεκτικός	dialectical	дијалектичен	диалекти́ческий
Διάλεκτος	dialect, idiom	дијалект	диале́кт
Διάλεκτος	dialect, idiom	наречје	(ме́стное) наре́чие
Διαλεκτός	select, choice, hand-picked	избран	и́збранный
Διαλεκτός	select, choice, hand-picked	одбран	отбо́рный
Διάλεξη	lecture, talk	лекција	ле́кция
Διαλογή	selection, picking, sorting out	сортирање	сортиро́вка
Διαλογίζομαι	meditate, reflect	размислувам	размышля́ть
Διάλογος	dialogue, colloquy	дијалог	диало́г
Διάλογος	dialogue, colloquy	разговор	разгово́р
Διάλυση (εκφόρτωση)	dissolution, breaking off	растоварање	раствоpе́ние
Διάλυση	disintegration, break up	распаѓање	распаде́ние, распа́д
Διάλυση	dissolution, breaking off	растопување	раста́пливание
Διαλυτότητα	solibility	расворливост	раствори́мость
Διαλύω	dissolve, break off	растворам	растворя́ть
Διαλύω	dismiss, disband	распуштам	распусти́ть
Διαλύω (αποσυνθέτω)	break down	разложувам	разложи́ть
Διαμαρτυρία	protest	протест	проте́ст
Διαμαρτυρόμενος (θρησκεία)	protestant	протестант	протеста́нт
Διαμαρτύρομαι	protest (against)	протестирам	протестова́ть
Διαμάχη	strife, conflict, contention	раздор	раздо́р
Διαμάχη (διένεξη)	argument, debate, controversy	спор	спор, поле́мика
Διαμελίζω	dismember, disrupt	раздробувам	раздробля́ть
Διαμελισμός	partition, dismemberment	раздробување	раздробле́ние
Διαμένω	stay, live, reside	живеам	прожива́ть
Διάμετρος	diameter	дијаметар	диа́метр
Διαμερίζω	divide, part, separate	делам	дели́ть
Διαμερίζω	divide, part, separate	разделувам	разделі́ть
Διαμερίζω	divide, part, separate	поделувам	отделя́ть
Διαμέρισμα	apartment, flat	апартман	апартаме́нт
Διαμονή	stay, residence	место на живеење	местожи́тельство
Διαμορφώνω	design	оформувам	офо́рмить
Διαμορφώνω	design	оформувам	формирова́ть
Διαμόρφωση	design	оформување	оформле́ние
Διαμόρφωση	design	оформување	формирова́ние
Διαμόρφωση	configuration	конфигурација	конфигура́ция
Διαμφισβήτηση	contestation, contention, gainsaying	оспорување	оспа́ривание
Διαμφισβητώ	contest, dispute, gainsay	оспорувам	оспа́ривать
Διανέμω	distribute, serve out, dispense	раздавам	разда́ть, разделя́ть
Διανέμω	distribute, serve out, dispense	распределувам	распределя́ть
Διανόημα	speculation, thought, idea	размислување	размышле́ние
Διανόημα	reflection, thought, idea	мисла	мысль
Διανόηση	intellect, thought, speculation	интелект	интелле́кт
Διανόηση	thinking, thought	мислење	мышле́ние
Διανοητικός	mental, intellectual	умствен	у́мственный
Διανοητικός (Επίθ.)	intellectual	интелектуален	интеллекту́льный
Διανοητικός (πνευματικός)	mental	психички	психи́ческий
Διάνοια	intellect, mind, genious	ум	ум

Διάνοια (διανόηση)	intellect, mind, genious	разум	ра́зум
Διανομέας	distributor, supplier	дистрибутер	дистрибьютор
Διανομή	allocation, distribution	распределба	распределе́ние
Διανομή (παράδοση)	delivery	доставка	доста́вка
Διανοούμαι	think, contemplate, conceive	размислувам	размышля́ть
Διανοούμενοι (οι)	intelligentsia	интелигенција	интеллиге́нция
Διανοούμενος	intellectual	интелектуалец	интеллектуа́л
Διανυκτέρευση	staying overnight	ноќно дежурство	ночно́е дежу́рство
Διαπαιδαγώγηση	upbringing, breeding	воспитание	воспита́ние
Διαπερνώ (εισδύω)	penetrate	проникувам	прони́куть
Διαπιστώνω	ascertain, discover, find out	потврдувам	подтвержда́ть
Διάπλαση (διαπαιδαγώγηση)	upbringing, schooling	оформување	формирова́ние
Διαπλάσσω	form, fashion, mould, shape	оформувам	формирова́ть
Διαπλάτυνση	widening	раширување	расшире́ние
Διαπλατύνω	made/become wider	раширувам	расширя́ть
Διαπνοή	transpiration	дување	дыха́ние
Διαπνοή	transpiration	диење	выдыха́ние
Διαπραγματεύομαι	negotiate, treat with	водам преговори	вести́ перегово́ры
Διαπραγματεύομαι	negotiate, treat with	преговарам	догова́риваться
Διαπραγμάτευση	negotiation, parley	преговарање	перегово́ры
Διάπραξη	perpetration	извршување	соверше́ние
Διάπυρος	burning, ardent	пламенен	пла́менный
Διαρθρώνω	articulate, joint	артикулирам	артикули́ровать
Διάρθρωση (άρθρωση)	articulation	артикулација	артикуля́ция
Διαρκώ	last, continue, end ure	продолжувам	продолжа́ться
Διαρπαγή	looting, robbery, plundering	грабеж	грабёж
Διαρπαγή	plundering, pillaging, sacking	разграбување	разграбле́ние
Διάρρηξη	break-in, burglary	разбивање	разрыава́ние
Διαρροή	leakage, flow, oozing	истекување	истече́ние
Διαρρυθμίζω	arrange, dispose	регулирам	регули́ровать
Διαρρύθμιση	arrangement, disposition	регулирање	регули́рование
Διασάφηση	elucidation, clarification	изјаснување	разъясне́ние
Διάσημα	insignia	знаци за ордени	о́рденские зна́ки
Διάσημος	nowned, famous, eminent	значаен	знамени́тый
Διασημότητα	fame, renown, celebrity	знаменитост	знамени́тость
Διασίδι (διάσιμο)	warp	основа	осно́ва
Διασκεδάζω	amuse	весел сум	весели́ть
Διασκελισμός	stride	прескокнување	переступа́ние
Διασκέπτομαι	confer with sb on/about sth	советувам	совеща́ться
Διάσκεψη	conference, meeting	конференција	конфере́нция
Διάσπαση	split, fragmentation	пробивање	прорыва́ние
Διασπορά	propagation, spreading, dispersion	распрскување	разбра́сывание
Διασταλτικότητα	dilatability, expansiveness	растегливост	растяжи́мость
Διάσταση	dimension, extent, size, measurement	разделување	разделе́ние
Διάσταση	dimension	рамер	разме́р
Διασταυρώνω	cross, intersect, meet	пресекувам	перекре́щивать
Διασταύρωση	crossing, intersection	вкрстување	скре́щивание
Διαστέλλω	expand	раширувам	расширя́ть
Διαστέλλω	expand	одделувам	отделя́ть
Διάστημα (διάλειμμα)	interval, distance	интервал	интерва́л
Διάστημα (απόσταση)	interval, distance	растојание	расстоя́ние
Διαστρεβλώνω	distort, bend	искривувам	искриви́ть
Διασύρω	malign, disparage, vilify	црнам	черни́ть
Διάσχιση	crossing	расечување	рассече́ние
Διασώζω	rescue, save, salvage	спасувам	спаса́ть

Διάσωση	rescue, salvage, survival	спасување	спасе́ние
Διαταγή (πρόσταγμα)	order, command	команда	кома́нда
Διάταγμα	decree, edict, enactment	декрет	декре́т
Διάταγμα	decree	указ	ука́з
Διάταξις	order, direction, instruction	распоредување	распоряже́ние
Διατρέφω	nurish, feed	поддржувам	подде́рживать
Διατρέφω	nurish, feed	издржувам	содержа́ть
Διατυπώνω	formulate	формулирам	формули́ровать
Διατύπωση	formulation	формалност	форма́льность
Διαύγεια	clarity, lucidity	јасност	я́сность
Διαφεντεύω	champion, advocate, defend	заштитувам	защища́ть
Διαφεντεύω	champion, defend	покровител сум	покрови́тельствовать
Διαφέρω	differ, vary	се разликувам	различа́ться
Διαφεύγω	escape, get away, evade, elude	избегнувам	избега́ть
Διαφημίζω	advertise, promote, publicize	разгласувам	разглаша́ть
Διαφημίζω	advertise, promote, publicize	рекламирам	рекламу́ровать
Διαφήμιση	advertisement, promotion, publicity	оглас	огла́ска
Διαφήμιση	advertisement, promotion, publicity	реклама	рекла́ма
Διαφθορά	debauchery, depravity	разврат	разврáт
Διαφθορά	corruption	корупција	корру́пция
Διαφορά	difference, distinction	разлика	ра́злица
Διαφορά	difference, distinction	различност	разли́чие
Διαφορετικά	differently, otherwise	инаку	и́наче
Διαφορετικός	different, various, diverse	различен	разли́чный
Διαφορετικός (άλλος)	different, other, another	друг	друго́й
Διαφορικός (Μαθημ.)	differential	диференцијал	дифференциа́л
Διαφορικός	differential	диференцијален	дифференциа́льный
Διάφραγμα	diaphragm	дијафрагма	диафра́гма
Διαφυγή	escape, leakage	бегство	бе́гство
Διαφωνία	disagreement, dissent, dispute	несогласување	несогла́сие
Διαφωνώ	disagree, dissent	не се согласувам	быть несогла́сымн
Διαχύνω (διαχέω)	diffuse	разлевам	разлива́ть
Διάχυση	diffusion	разлевање	разлива́ние
Διαχωρίζω	distinguish, delimit	разграничувам	разграни́чить
Διαχωρισμός	segregation	разделување	разделе́ние
Διγλωσσία	bilingualism	двојазичност	двуязы´чие
Διδακτικός	didactic, school, instructive	учебен	уче́бный
Διδάκτορας, διδάκτωρ	doctor	доктор (на науки)	до́ктор
Διδακτορία	doctorate, doctorship	докторска теза	до́кторская сте́пень
Διδάσκω	teach, instruct, train	обучувам	обуч/и́ть, -а́ть
Διδάσκω	teach, instruct, train	предавам	преподава́ть
Διδασκαλία	teaching, training	предавање	преподава́ние
Διδαχή (εκπαίδευση)	teaching, instruction, training	обучување	обуче́ние
Δίδυμος	twin	близнаци	близнецы’
Δίδω (δίδωμι, δίνω)	give, let have	давам	дава́ть
Διεγείρω	excite, stimulate, stir	возбудувам	возбужда́ть
Διεγείρω (ενθαρρύνω)	stimulate, encourage	стимулирам	стимули́ровать
Διέγερση	excitement, stimulation	возбуда	возбужде́ние
Διεγερτικός	stimulating, rousing, exciting	возбуден	возбужда́ющий
Διεθνής	international, world	интернационален	интернациона́льный
Διεθνής	international	меѓународен	междунаро́дный
Διεθνιστής	internationalist	интернационалист	интернационали́ст
Διεθνοποίηση	internationalization	интернационализација	интернационализа́ция
Διένεξη (διαμάχη)	dispute, quarrel, controversy	спор	спор
Διενεργώ	hold, effect	произведувам	производи́ть

Διεξάγω	hold, conduct, engage in	водам	проводи́ть
Διεξαγωγή	conduct, engagement	водение	веде́ние
Διεξαγωγή	conduct, engagement	доведување	проведе́ние
Διέπω (κυβερνώ)	govern, rule, condition	управувам	управля́ть
Διερεύνηση	investigation, examination, probing	иследување	иссле́дование
Διερευνώ	investigate, explore, probe	иследувам	иссле́довать
Διερμηνέας	interpreter	толкувач	толкова́тель
Διερμηνεύω	interpret, explain, express	толкувам	толкова́ть
Δίεση	sharp	рез	дие́з
Διεύθυνση	adress	адреса	а́дрес
Διεύθυνση	direction, management	дирекција	дире́кция
Διεύθυνση	direction, conduct, management	управа	управле́ние
Διεύθυνση (διοίκηση, Οικονομ.)	management	менаџмент	ме́неджмент
Διευθυντής	director, manager	директор	дире́ктор
Διευθυντής	manager	менаџер	ме́неджер
Διευθύνω (κατευθύνω)	direct, address, lead	адресирам	адресова́ть
Διευθύνω	direct, manage, lead, conduct	управувам	управля́ть
Διευθύνω	direct, manage, lead, conduct	раководам	руководи́ть
Διευκρινίζω	explain, clarify, elucidate	разјаснувам	разъясн/и́ться, -я́ть
Διευκρίνιση	explanation, clarification, elucidation	разјаснување	разъясне́ние
Διευκρίνιση	explanation, clarification, elucidation	разјаснување	объясне́ние
Διευρύνω	broaden, widen, expand	раширувам	расширя́ть
Διεφθαρμένος (έκφυλος)	corrupt, debauched	развратен	развра́тный
Διήγημα (αφήγηση)	short story	расказ	расска́з
Διήγημα	short story	повест	по́весть
Διήγημα	short story	новела	нове́лла
Διήγηση (αφήγηση)	narration, narrative, story	раскажување	расска́зывание
Διηγούμαι	narrate, tell, recount	раскажувам	расска́зывать
Δικάζω	judge	судам	суди́ть
Δικαιοδοσία	jurisdiction	јурисдикција	юрисди́кция
Δικαιολογία (αιτιολογία)	justification, excuse, acquittal	оправдување	оправда́ние
Δικαιολογώ (αθωώνω)	justify, warrant, acquit	оправдувам	оправда́ть
Δικαιολογώ (συγχωρώ)	excuse, justify, warrant	извинувам	извини́ть
Δίκαιον	law, right	право	пра́во
Δίκαιος	just, fair, equitable	прав	пра́вый
Δίκαιος	just, fair, equitable	справедлив	справедли́вый
Δικαιοσύνη	justice, fairness, truth	справедливост	справедли́вость
Δικαιοσύνη	justice	правосудство	правосу́дие
Δικαίωμα	right	право	пра́во, правомо́чие
Δικαιωματικός	righteous	правен	пра́ведный, правово́й
Δικαιωματικός	rightful, legitimate, lawful	законски	зако́ный
Δικαιώνομαι	be justified/vindicated	имам право	име́ть пра́во
Δικαιώνω	justify, warrant, acquit	оправдувам	опра́вывать
Δικανικός	juridical, forensic	судски	суде́бный
Δίκαννο	double-barrelled shot-gun	пушка двоцевка	двуство́лка
Δικαστήριο	court, law court	суд	суд
Δικαστής	judge, magistrate	судија	судья́
Δικαστικός	judicial, juridical	судски	суде́бный
Δικέφαλος	two-headed	двоглав	двугла́вый
Δίκη	trial, suit, lawsuit	дело	(суде́бное) де́ло
Δίκη	trial, suit, lawsuit	процес	(суде́бный) проце́сс
Δικηγόρος	advocate, lawyer, solicitor	адвокат	адвока́т
Δικηγορώ	plead, practice law	адвокатувам	адвока́том
Δικονομία	legal procedure	судско производство	судопроизво́дство
Δικός μας	our, ours	наш	наш

Δίκρανο (δικράνι)	pitchfork, hayfork	вила	ви́лы
Δικτατορία	dictatorship	диктатура	диктату́ра
Δικτατορικός	dictatorial	диктаторски	дикта́торский
Δικτάτωρ	dictator	диктатор	дикта́тор
Διμηνία	two-month period	двомесечје	два ме́сяца
Δίνω	give, pass, convey, let have	давам	дава́ть
Διοίκηση	administration, management, direction	управување	управле́ние
Διοίκηση	administration, management	администрација	администра́ция
Διοικητής	administrator, manager	управител	управля́ющий
Διοικητής	administrator, manager	администратор	администра́тор
Διοικητικός	administrative	административен	администрати́вный
Διοικώ	administer, manage, direct	управувам	управля́ть
Διοικώ (διατάζω)	command, be in command	командувам	кома́ндовать
Διόλου	by no means, in no way	никако	ника́к, нско́лько
Διοξείδιο	dioxide	двооксид	двуо́кись
Διοργανώνω	organize	организирам	организо́вывать
Διοργάνωση	organization	организирање	организа́ция
Διοργανωτής	organizer	организатор	организа́тор
Διορθώνω	repair, fix, mend	поправам	поправля́ть
Διόρθωση (διόρθωμα)	correction, repairing, fixing	поправка	попра́вка
Διόρθωση	correction	коректура	корре́кция
Διορθωτής	proofreader	коректор	корре́ктор
Διορία	time, deadline, time-limit, period	рок	срок
Διορίζω	appoint, set, fix	назначувам	назна́ч/ить, -а́ть
Διορισμός	appointment	назначување	назначе́ние
Διπλανός	adjacent, adjoining, neighbouring	соседен	сосе́дный
Διπλασιάζω	double	удвојувам	удв/о́ить, -а́ивать
Διπλασιασμός	redoubling	удвојување	удва́ивание
Διπλάσιος	double, twofold, twice as	двоен	двойно́й
Διπλάσιος	double, twofold, twice as	удвоен	удво́енный
Διπλοπροσωπία	douplicity, deviousness, double-dealing	дволичност	двули́чие
Δι(πλο)πρόσωπος	double-faced, devious	дволичен	двули́чный
Διπλότυπο	tally, duplicate receipt	талон (корешо́к)	тало́на
Δίπλωμα	diploma, certificate, degree	диплома	дипло́м
Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	patent (for)	патент	пате́нт
Διπλωμάτης	diplomat	дипломат	дипло́мат
Διπλωματία	diplomacy	дипломатија	дипло́матия
Διπλωματούχος	certificated, qualified	дипломиран	дипломиро́ванный
Δίπρακτος	two-act	двоактен	двуха́ктный
Δισέγγονη	great granddaughter	правнука	пра́внучка
Δισέγγονος	great grandson	правнук	пра́внук
Δισεκατομμύριο	milliard, billion	милијарда	миллиа́рд
Δίσεκτος	a leap year	високосен	високо́сный
Δισκέττα	diskette	дискета	диске́та
Δισκοβόλος	discobolus, discus thrower	фрлач на диск	дискобо́л
Δισκοθήκη	discotheque	дискотека	дискоте́ка
Δίσκος	disk	диск	диск
Δισταγμός	hesitation, wavering, vacillation	колебање	колеба́ние
Διστάζω	hesitate, vacillate, waver	(се) колебам	колеба́ть/, -ся
Διστακτικός	hesitant, undecided	колеблив	коле́блющийся
Διστακτικός	hesitant, undecided	нерешителен	нереши́тельный
Διυλίζω	filter	филтрирам	фильтрова́ть
Διυλίζω	filter	прецедувам	проце́живать
Διφθερίτις	diphtheria	дифтерија	дифтери́/я, -т
Δίφθογγος	diphthong	дифтонг	дифто́нг

Διφορούμενος	ambiguous, evasive	двосмислен	двусмысленный
Διχάζω	divide, split, disunite	разделувам на две	разделя́ть на́двое
Διχάλα	fork, crotch	вила	ви́лы
Διχαλωτός	forked, bifurcate, cloven	раздвоен	раздвоёный
Δίχρονος	two-year	двогодишен	двухгоди́чный
Δίχως	without	без	без
Διωγμός (δίωξη)	persecution	гонење	гоне́ние
Διώκτης	persecutor, pursuer	гонител	гони́тель
Διώρυγα (κανάλι)	canal	канал	кана́л
Δόγμα	dogma, rule, principle	догма	до́гма
Δόγμα (θεωρία)	doctrine	доктрина	доктри́на
Δογματίζω	dogmatize	поставувам теорија	отста́ивать тео́рию
Δογματίζω	dogmatize	догматиирам	отста́ивать до́гму
Δοκησισοφία	imaginary wisdom	надменост	надме́нность
Δοκησίσοφος	wiseacre, smart, Mr know all	надмен	надме́нный
Δοκιμάζω	try, test	пробувам	про́бовать
Δοκιμάζω (εξετάζω)	test, put to the test	испитувам	испыт/а́ть, -ывать
Δοκιμάζω (ελέγχω)	test	тестирам	тести́ровать
Δοκιμασία	testing, proof, trial	пробување	про́ба
Δοκιμασία	testing, proof, trial	опит	о́пыт
Δοκιμασία (δοκιμή)	test, ordeal, trial	испитување	испыта́ние
Δοκιμαστής	tester	испитувач	испыта́тель
Δοκιμαστικός	test, trial, experimental	пробен	про́бный
Δοκιμή (θέατρο)	rehersal	репетиција	репети́ция
Δοκιμή (πρόβα)	testing, trial, probation	проба	про́ба
Δοκίμιο	essay, treatise	есеј	эссе́
Δόλιχον (μακρυά. Επίρ.)	far, afar, far away/off	далеку	далеко́
Δολλάριο	dollar	долар	до́ллар
Δολοπλόκος	scheming, intriguing, designing	интригант	интрига́н
Δολοφονία	murder, assassination, killing	убиство	уби́йство
Δολοφόνος	murderer, killer, assassin	убиец	уби́йца
Δολοφονώ	murder, assassinate, kill	убивам	убива́ть
Δομή	structure	структура	структу́ра
Δόντι	tooth	заб	зуб
Δοντόπονος	toothache	забоболка	зубна́я боль
Δόξα	glory, fame, praise	слава	сла́ва, ве́ра
Δοξάζω	glorify, praise, win glory	славам	сла́вить
Δοξάζω	glorify, praise, win glory	прославувам	прославля́ть
Δοξασία	belief, notion, prejudice	мнение	мне́ние
Δοξολογία	doxology, glorification	молебен (благода́рсвенный)	моле́бен
Δόση	dose	доза	до́за
Δορυφόρος	satellite	сопатник	спу́тник
Δουλάπι (ντουλάπι)	cupboard,	шкаф	шкаф
Δουλεία	slavery, bondage	ропство	ра́бство
Δουλειά (εργασία)	work	работа	рабо́та
Δούλεμα	working out, elaboration, polishing	обработка	обрабо́тка
Δουλεμπορία	slave-trade	трговија со робје	работорго́вля
Δουλεύω	work, be busy, labour	работам	рабо́тать
Δουλεύω	work, be busy, labour	служам	служи́ть
Δούλη	slave, bondswoman	слугинка	служа́нка
Δούλη	slave, bondswoman	робинка	рабы’ня
Δουλικός	slavish, servile, subservient	ропски	ра́бский
Δούλος (υπηρέτης)	servant, menial	слуга	слуга́, служи́тель
Δούλος	slave, bondsman	роб	раб
Δουλώνω (υποδουλώνω)	enslave, make a slave of sb	поробувам	порабоща́ть

Δοχείο	pot, vessel, container, dispenser	ваза	ва́за
Δοχείο	pot, vessel, container, dispenser	сад	сосу́д
Δράμα	drama, play	драма	дра́ма
Δραματικός	dramatic	драматичен	драмати́ческий
Δραματολόγιο	repertory, repertoire	репертоар на театар	репертуа́р теа́тра
Δραματουργία	play-writing	драматургија	драмату́ргия
Δραματουργός	play-writght, dramatist	драматург	драмату́рг
Δραπέτευση	escape, get-away	бегство	бе́гство
Δραπετεύω	escape, get away	бегам	убега́ть
Δραπέτης (φυγάς)	fugitive, runaway	бегалец	бегле́ц, бе́глый
Δράση	action, activity, operation	дејство	де́йствие
Δραστήριος	efficient, businesslike, energetic	деловен	дело́вный
Δραστήριος	active, energetic	активен	акти́вный
Δραστήριος	active, energetic	енергичен	энерги́чный
Δραστηριότητα	activity, energy	активност	акти́вность
Δραστηριότητα	activity, energy	енергичност	энерги́чность
Δράστης	perpetrator, culprit	виновник	вино́вник
Δρεπάνι (ἄρπη, αγκαλίς)	scythe, sickle	срп	серп
Δριμύτητα	harshness, severeness	суровост	суро́вость
Δριμύτητα (οξύτητα)	sharpness, keenness	острина	острота́
Δρομέας	sprinter	спринтер	спри́нтер
Δρόμος	road, street, way	друм	доро́га
Δρόμος (οδός)	road, street, way	улица	у́лица
Δρόμος	road, street, way	пат	путь
Δροσάτος (δροσερός)	cool, fresh	свеж	све́жий, вла́жный
Δροσερότητα	coolness, freshness	свежина	све́жесть
Δροσιά (δρόσος)	coolness, freshness	роса	роса́
Δροσίζω (φρεσκάρω)	refresh, revive	се освежувам	освеж/и́ть, -а́ть
Δροσιστικός	refreshing	освежителен	освежи́тельный
Δρύινος	oak, oaken	дабов	дубо́вый
Δρυς	oak	даб	дуб
Δύναμη	power, faculty, force, strength	сила, моќ	си́ла, мощь
Δύναμη	power, authority	власт	власть
Δυναμική	dynamics	динамика	дина́мика
Δυναμικός	dynamic, energetic	динамичен	динами́чный
Δυναμίτις	dynamite	динамит	динами́т
Δυνάμωμα	strengthening	засилување	усиле́ние
Δυναμώνω	strengthen, reinforce	засилувам	уси́ливать
Δυναμώνω	strengthen, reinforce	закрепнувам	укрепля́ть
Δυναστεία	dynasty, rein	господство	госпо́дство
Δυναστεία	dynasty, rein	династија	дина́стия
Δυναστεύω	oppress, tyrannize over	владеам	владычествовать
Δυναστεύω	oppress, tyrannize over	господарам	госпо́дствовать
Δυνάστης	despot, tyrant, oppressor	угнетувач	угнета́тель
Δυνατά (γερά)	strongly, intensely	силно	си́льно
Δυνατός	strong, hard, heavy, intense	силен	си́льный
Δυνατός	strong, hard, heavy, intense	здрав	здоро́вый
Δυνατός (πιθανός)	possible, potential, feasible	возможен	возмо́жный
Δυνατότητα	possibility, potentiality, capability	возможност	возмо́жность
Δύο	two	два	два
Δυσανάλογος	disproportionate	несразмерен	несоразме́рный
Δυσανάλογος	disproportionate	непропорционален	непропорциона́льный
Δυσαρεστημένος	dissatisfied, discontented	недоволен	непово́льный
Δυσάρεστος	unpleasant, disagreeable	непријатен	неприя́тный
Δυσαρεστώ	distress, upset	огорчувам	огорчи́ть

Δυσαρέσκεια	displeasure	незадоволство	недово́льство
Δυσαρέσκεια (πίκρα)	distress,chagrin	огорчување	огорче́ние
Δυσαρμονία	disagreement, discord	несоодветност	несоодве́тствие
Δύση	west	запад, залез	за́пад
Δυσπιστία	mistrust, distrust, suspicion	недоверба	недове́рие
Δυστυχώ	be or become miserable	страдам	страда́ть
Δυσφορία (δυσανασχέτηση)	indignation	негодување	негодова́ние
Δυσφορώ (δυσανασχετώ)	be indignant (with)	негодувам	негодова́ть
Δυσφορώ	be indignant (with)	не сум задоволен	быть недово́льный
Δυσχεραίνω	complicate	усложнувам	усложн/и́ть, -я́ть
Δυτικός	west, westerly	западен	за́падный
Δυτικώς	west, westerly	на запад	на за́пад, за́паду
Δύω	set down, go down, sink	заоѓам	заходи́ть
Δούρειος	wooden, timbered	дрвен	деревя́нный
Δώδεκα	twelve	дванаесет	двена́дцат
Δωδεκάδα	dozen	дузина	дюзина
Δώμα	resident, house, home	дом	дом
Δωρεάν	gratis, free of charge	бесплатно	беспла́тно
Δωρητής	donor, donator, giver	дарител	дари́тель
Δωρίζω	donate	подарувам	дари́ть, дарова́ть
Δωροδοκία	bribery, corruption	поткуп	по́дкуп
Δώρο	gift, present	подарок	пода́рок
Δώρο	gift, donation	дар	дар
Εαυτός μου	oneself, myself	себе	себя́
Εβδομηκοστός	seventienth	седумдесетти	седимдеся́тый
Εβδομήντα	seventy	седумдесет	се́мьдесят
Έβδομος	seventh	седми	седьмо́й
Έβενος	ebonytree	абонос	эбе́новое
Εβραία	jewish woman	Евреијка	Евре́йка
Εβραϊκός	jewish	евреијски	евре́йский
Εβραίος	jew, Hebrew	Евреин	Евре́й
Έγγαμος	married	женет	жена́тый
Εγγονή	granddaughter	внука	вну́чка
Εγγονός	grandson	внук	внук
Εγγραφή	registration, inscription	регистрација	регистра́ция
Έγγραφο	document	документ	докуме́нт
Εγγράφω	enroll, register	запишувам	записывать
Εγγράφω	enroll, register	впишувам	впи́сывать
Εγγράφω	enroll, register	регистрирам	регистри́ровать
Εγγύηση	guarantee	гаранција	гара́нтия
Εγγυητής	guarantor	гарант	гара́нт
Εγγυώμαι	guarantee, stand security	гарантирам	гаранти́ровать
Εγείρω, ξυπνώ	wake	будам	буди́ть
Έγερση	waking, getting up	будење	пробужде́ние
Εγκαθιστώ	install, inaugurate	настанувам	устана́вливать
Εγκαίνια	inauguration	осветување	освяще́ние
Εγκαινιάζω	inaugurate, initiate	осветувам	освяща́ть
Εγκάρδιος	warm-hearted, friendly	срдечен	серде́чный
Εγκαταλείπω	abandon, quit, leave	изоставам	оставля́ть
Εγκέφαλος (μυαλό)	brain	мозок	мозг
Έγκλημα	crime, outrage	престап	преступле́ние
Εγκληματίας	criminal, felon, offender	престапник	престу́пник
Εγκληματικός	criminal	криминален	кримина́льный
Εγκληματικότητα	criminality, crime	престапност	престу́пность
Εγκλιματισμός	acclimatization	аклиматизација	акклиматиза́ция

Εγκλιματίζομαι	acclimatize	аклиматизирам	акклиматизи́ровать
Εγκράτεια	abstinence, self-restraint	воздржаност	воздержа́ние
Εγκρίνω (επιδοκιμάζω)	approve (of)	одобрувам	одо́брить, одобря́ть
Έγκριση	approval, approbation, consent	одобрение	одобре́ние
Εγκύκλιος (Επίθ.)	circular	кругов	круговóй
Εγκύκλιος (Επίθ.)	circular	циркуларен	цикли́ческий
Εγκυκλοπαίδεια	encyclopaedia	енциклопедија	энциклопе́дия
Εγκυμοσύνη	pregnancy	бременост	бере́менность
Έγκυος	pregnant	бремена	бере́менный
Εγκώμιο	praise, commendation	фала	хвала́
Εγχαράττω	engrave, carve, cut	гравирам	гравирова́ть
Εγχειρίζω	operate on	оперирам	опери́ровать
Εγχείριση	operation, delivery	операција	опера́ция
Εγωισμός	egoism, selfishness	егоизам	эгои́зм
Εγωϊστής	egoist, arrogant, selfish	егоист	эгои́ст
Εγωιστικός	egoistical, selfish, arrogant	егоистичен	эгоисти́ческий
Εγωιστικός	egoistical, selfish, arrogant	егоистичен	эгоисти́чный
Εδαφικός	territorial	територијален	территориа́льный
Έδαφος	territory, soil, land	земја	земля́
Έδαφος (χώμα)	ground, earth, land	почва	по́чва
Έδαφος	territory	територија	террито́рия
Έδρα	seat	седиште	седа́лище
Έδρα (καθέδρα)	chair, seat	катедра	ка́федра
Εδραίος (στερεός, στιβαρός)	strong, steady, fit	здрав	здоро́вый
Εθελοντής	volunteer	доброволец	доброво́лец
Εθελοντικώς	voluntarily	доброволно	доброво́льно
Εθελοντικός	voluntary	доброволен	доброво́льный
Εθελοντής (οικειοθελής)	volunteer	волонтер	волонтёр
Έθιμο	custom, usage, practice	обичај	обычай
Εθιμοτυπία	etiquette, ceremony	етикета	этике́т
Εθιμοτυπία	etiquette, ceremony	церемонија	церемо́ния
Εθνεγερσία	national revolution	сенародно востание	наро́дное восста́ние
Εθνικισμός	nationalism	национализам	национали́зм
Εθνικιστής	nationalist	националист	национали́ст
Εθνικοποίηση	nationalization	национализација	национализа́ция
Εθνικός	ethnic	етнички	этни́ческий
Εθνικός	national	национален	национа́льный
Εθνικότητα	nationality	националност	национа́льность
Έθνος	nation	народ	наро́д
Έθνος	nation	нација	на́ция
Εθνόσημο	national emblem/badge	национален грб	национа́льная герб
Εθνοσυνέλευση	national assembly	народно собрание	национа́льное собра́ние
Εθνότητα	nationality	народност	наро́дность
Εθνοφυλακή	national guard, militia	национална гарда	национа́льная гва́рдия
Είδηση (νέο)	news, pieces of news	вест	весть
Ειδίκευση	specialization, skilled work	специјализација	специализа́ция
Ειδικευμένος	qualified, skilled	квалификуван	квалифици́рованный
Ειδίκευση	qualification	квалификација	квалифика́ция
Ειδικός	special	специјален	специа́льный
Ειδικός	special	посебен	осо́бный, осо́бенный
Ειδικός (εμπειρογνώμων)	specialist (in), expert (in)	специјалист	специали́ст
Ειδικότητα	speciality, expertise	специјалност	специа́льность
Ειδοποίηση	message, communication report	соопштение	сообще́ние
Ειδοποίηση	message, communication report	известување	извеще́ние
Ειδοποιώ	notify, inform	известувам	извеща́ть

Ειδοποιώ	notify, inform	соопштувам	сообща́ть
Είδος	sort, kind	сорта	сорт
Είδος (μορφή)	look, appearance, air	вид	вид
Ειδύλιο	idyll, romance, love affair	идила	иди́ллия
Είδωλο	idol	идол	и́дол
Είδωλο	form, figure, type, shape, image	образ	о́браз
Ειδωλολάτρης	idolater, pagan, heathen	идолопоклоник	идолопоклонник
Είδος	sort, kind, variety	сорта	сорт
Εικασία	guess, conjecture	претпоставка	предполое́ние
Εικόνα	figure	фигура	фигу́ра
Εικόνα (εικόνισμα, αγιογραφία)	icon	икона	ико́на
Εικονίζω	depict, portray, picture	претставувам	представля́ть
Εικονικός	virtual	виртуелен	виртуа́льный
Εικόνισμα	icon	икона	ико́на
Εικονογραφία	illustration, iconography	илустрација	иллюстра́ция
Εικονογράφος	illustrator, iconographer	иконописец	иконопи́сец
Εικονογράφος	illustrator, iconographer	илустратор	иллюстра́тор
Εικονογραφώ	illustrate	илустрирам	иллюстри́ровать
Ειλικρίνεια	sincerity, honesty, frankness, candour	искреност	и́скренность
Ειλικρινής	sincere, truthful, candid	искрен	и́скренний
Είμαι (υπάρχω)	be, exist	соучесествувам	существова́ть
Ειρήνευση	pacification, peace, reconciliation	помирување	примире́ние
Ειρήνη	peace	мир	мир
Ειρηνικός	peaceful, peaceable, pacific	мирољубив	миролюби́вый
Ειρηνιστής	pacifist	пацифист	пацифи́ст
Ειρμός	cohesion, coherence	последователност	после́довательность
Ειρμός	cohesion, coherence	врска	связь
Ειρωνεύομαι	be ironic, be sarcastic, mock at	иронизирам	иронизи́ровать
Ειρωνία	irony, sarcasm	иронија	иро́ния
Ειρωνικός	ironist, ironic(al), mocker	ироничен	ирони́ч/ный, -еский
Εις	at, in, to ,into	на, во	на, в
Εισάγω	insert, put in, introduce, initiate	воведувам	вводи́ть
Εισάγω (εισφέρω)	bring in, carry in	внесувам	вноси́ть
Εισαγωγή	import, introduction	воведување	введе́ние
Εισαγωγή	import, introduction	увоз	ввоз, и́мпорт
Εισήγηση	abstract, essay, synopsis	реферат	рефера́т
Εισιτήριο	ticket	билет	биле́т
Εισόδημα	income, means, revenue, receipts	доход	дохо́д
Εισπνοή	inhalation, breathing in	инхалација	ингаля́ция
Εισπνοή	inhalation, breathing in	вдишување	вдыха́ние
Εισπράκτορας	security guard	инкасатор	инкасса́тор
Εισπράκτορας	conductor	кондуктер	конду́ктер
Είσπραξη	collection, levy, cashing	инкасирање	инкасси́рование
Εισπράττω	receive payment, collect, gather	собирам	собира́ть
Εισφορά	contribution,share, charge	принос	взнос
Εισφορά	contribution,share, charge	долг, данок	до́ля
Είτε	either	или	и́ли
Εκατό	hundred	сто	сто
Εκατόμβη	hecatomb	хектомба	гекато́мба
Εκατομμύριο	million	милион	миллио́н
Εκατομμυριούχος	millionaire	милионер	миллионе́р
Εκατονταετία	a hundred year period, century	столетие	столе́тие
Εκατόνταρχος	centurion	центурион	центурио́н
Εκατοστόμετρο	centimeter, centimetre	сантиметар	сантиме́тр
Έκβαση (αποτέλεσμα)	result, outcome, issue	резултат	результа́т

Εκβιάζω	compel, coerce force	принудувам	принуди́ть
Εκβιασμός	compulsion, coersion	принудување	принужде́ние
Εκβιασμός	compulsion, coersion	насилство	изнаси́лование
Εκβιαστής	rapist, extortioner	насилник	наси́льник
Εκβιομηχάνιση	industrialization	индустријализација	индустриализа́ция
Εκδίδω	publish, issue	публикувам	публикова́ть
Εκδίδω	publish, issue	издавам	издава́ть
Έκδοση	issue, publication, edition	издавање	изда́ние
Εκδότης	publisher, issuer, editor	издавач	изда́тель
Εκδοτικός	publishing	издавачки	изда́тельский
Εκδούλευση (χάρη)	service, favour	услуга	услу́га
Εκδρομή	excursion, trip, tour	екскурзија	экску́рсия
Εκεί	there	таму	там
Εκείνος	that	оној	он
Εκεχειρία	truce, cease fire, armistice	примирје	переми́рие
Έκθεμα	exhibit, article exhibited	експонат	экспона́т
Έκθεμα	exhibit, article exhibited	образец	образе́ц
Έκθεση	exhibition, display	изложба	изложе́ние
Εκθέτω (εμπορ.)	expose, display, exhibit	излагам	излага́ть
Εκκαθάριση	cleaning, clearing, clearance	чистење	очище́ние
Εκκαθαρίζω	screen out, purge, liquidate	чистам	очища́ть
Εκκαθαρίζω	liquidate, abolish, eliminate	ликвидирам	ликвиди́ровать
Εκκαθάριση	cleaning, clearing, clearance	чистење	чи́стка, очище́ние
Εκκαθάριση (διάλυση)	liquidation, abolition, elimination	ликвидација	ликвида́ция
Εκκεντρικός	eccentric, odd, peculiar	ексцентричен	эксцентри́чный
Εκκεντρικότητα	eccentricity, oddity, peculiarity	ексцентричност	эксцентри́чность
Εκκένωση	evacuation	евакуација	эвакуа́ция
Εκκενώνω	evacuate	евакуирам	эвакуи́ровать
Έκκληση	appeal, plea	апел	апелля́ция
Εκκλησία	church	црква	це́рковь
Εκκλησιαστικός	church	црковен	церко́вный
Έκκληση	appeal, plea	апел	апелля́ция
Έκκριση	secretion	секреција	секре́ция
Εκλαϊκεύω	popularize	популаризам	популяризи́ровать
Εκλέκτορας	elector, selector	избраник	избира́тель
Εκλέγω	elect	избирам	избра́ть, избира́ть
Εκλειπτική	ecliptic	еклиптика	экли́птика
Έκλειψη (εξαφάνιση)	eclipse, disappearance	исчезнување	исчезнове́ние
Εκλεκτικός	eclectic, selective	изборен	выборный
Εκλεκτός	picked, selected	избран	и́збранный
Εκλεκτός	picked, selected	избран	выбранный
Εκλογέας (εκλέκτωρ)	elector, voter	избирач	избира́тель
Εκλογή	election, discretion	избор	избра́ние
Εκλογικός	electoral	избирачки	избира́тельный
Έκλυση	laxity, debauchery, depravity	ослабнување	ослабле́ние
Εκμάθηση	learning	изучување	изуче́ние
Εκμεταλλεύομαι	exploit, make use of	експлоатирам	эксплоати́ровать
Εκμεταλλεύομαι	exploit, make use of	исползувам	испо́льзовать
Εκμετάλλευση	exploitation	експлоатација	эксплоата́ция
Εκμεταλλευτής	exploiter	експлоататор	эксплоата́тор
Εκμισθώνω	let out, hire out, lease	давам под наем	сдава́ть внаём
Εκμηδένιση	annihilation, wiping out, smashing	уништување	уничтоже́ние
Εκνευρίζω	exasperate, irritate, madden	нервирам	нерви́ровать
Εκνευρίζω	irritate, annoy	дразнувам	раздражи́ть
Εκπαίδευση	education, instruction	образование	образова́ние

Εκπαίδευση	education, instruction	обука	обуче́ние
Εκπαιδευτήριο	educational establishment, school	училиште	учи́лище
Εκπαιδευτικός	educational, instructional, sclolastic	учебен	уче́бный
Εκπαιδεύω	educate, instruct, teach	образувам	дава́ть образова́ние
Εκπαιδεύω	educate, instruct, teach	обучувам	обуча́ть
Εκπαιδεύω	train	дресирам	дрессирова́ть
Εκπληκτικός	amazing, fantastic, phenomenal	поразен	пораз́ительный
Εκπληρώνω	fulfil, achieve	исполнувам	исполня́ть
Εκπλήρωση	fulfillment, achievement	исполнување	исполне́ние
Εκποίηση	sale, clearance, auction	отуѓување	отчужде́ние
Εκπολιτίζω	civilize	цивилизирам	цивилизова́ть
Εκπροσώπηση	representation	претставување	представле́ние
Εκπροσωπώ	represent	претставувам	представля́ть
Έκρυθμος	abnormal, irregular	ненормален	ненорма́льный
Έκσταση	ecstacy, rapture	екстаза	экста́з
Εκστρατεία	campaign, expedition	поход	похо́д
Εκστρατεία (καμπάνια)	campaign	кампања	кампа́ния
Έκταση	stretch, extention, expansion	растегање	растя́гивание
Έκταση (χώρος)	space, spaciousness	простор	просто́р
Εκτείνω	extend, spread, stretch	простирам	простира́ть
Εκτέλεση	implementation, performance	исполнување	исполне́ние
Εκτελεστής	executor, performer	исполнител	исполни́тель
Εκτελεστικός	executive	исполнителен	исполни́тельный
Εκτελώ (επιτελώ)	execute, carry out, fulfil	исполнувам	исп/о́лнить, -олня́ть
Εκτεταμένος	widespread, prevalent	распространет	распространённый
Εκτεταμένος	widespread, prevalent	распространет	простра́нный
Εκτίμηση	honor, esteem, respect	почит	почита́ние
Εκτίμηση	valuation, estimation	оценка	оце́нка
Εκτιμητής	connoisseur, expert, judge	ценител	цени́тель
Εκτιμώ	appreciate, value	ценам	цени́ть
Εκτιμώ	appreciate, respect, esteem	почитувам	почита́ть
Εκτιμώ (αποτιμώ)	estimate the value	оценувам	оцени́ть
Εκτίναξη	fling, ejection, spurt	истресување	сбра́сывание
Εκτοπίζω	displace, offset, dislocate, oust	изместувам	смеща́ть
Εκτοπίζω	displace, offset, dislocate, oust	изместувам	перемеща́ть
Εκτόπιση	displacement, exile, deportation	изместување	смеще́ние
Εκτόπιση	displacement, exile, deportation	изместување	перемеще́ние
Έκτος	sixth	шести	шесто́й
Έκτροπος (ακατάλληλος)	inappropriate, irrelevant	неумесен	неуме́стный
Έκτρωση	abortion	абортус	або́рт
Έκτυπο (αποτύπωμα, ίχνος)	imprint, relief	отпечаток	отпеча́ток
Εκτυπώνω	print (off), imprint	печатам	печа́тать
Εκτυπώνω	print (off), imprint	отпечатам	отпеча́тать
Εκτυπώνω	print (off), imprint	отпечатувам	отпеча́тывать
Εκτύπωση	printing, imprinting, impression	печатење	печа́тание
Εκτύπωση	printing, imprinting, impression	отпечатување	отпеча́тывание
Εκτυφλωτικός	blinding, dazzling	ослепувачки	ослепи́тельный
Εκτυφλωτικός	blinding, dazzling	ослепувачки	ослепля́ющий
Εκφράζω	express, voice, convey, reflect	искажувам	выска́зывать
Έκφραση	expression, word, utterance	искажување	выска́зывание
Εκφωνώ	announce, deliver, articulate	произнесувам	произноси́ть
Εκχύλισμα	extract	екстракт	экстра́кт
Εκχώρηση	assignation, concession	отстапка	усту́пка
Ελαία (ελιά)	olive tree	маслинка	масли́на
Ελαιόδενδρο	olive tree	маслиново масло	оли́вковое ма́сло

Έλατο	fir-tree	ела	ель
Ελαστικός	elastic	еластичен	эласти́чный
Ελαστικότητα	elasticity	еластичност	эласти́чность
Ελάττωμα	defect, flaw, blemish	порок	поро́к
Ελάττωμα (μειονέκτημα)	defect, fault, frailty	дефект	дефе́кт
Ελάττωμα	defect, fault, frailty	недостаток	недоста́ток
Ελάττωση (μείωση)	lowering, descent, reduction	снижување	сниже́ние
Ελάφι	deer	елен	оле́нь
Ελάχιστος	minimum	минимален	минима́льный
Ελάχιστος	minimum	ништожен	ничто́жный
Ελάχιστος	minimum	најмал	наиме́ньший
Ελβετίδα	Swiss (woman)	Швајцарка	Швейца́рка
Ελβετικός	Swiss	Швајцарски	Швейца́рский
Ελβετός	Swiss	Швајцарец	Швейца́рец
Ελεγκτής (επόπτης)	controller, inspector	контролор	контролёр
Έλεγχος (εποπτεία)	control, inspection, check(ing)	контрола	контро́ль
Έλεγχος	control, inspection	проверка	прове́рка
Ελέγχω	check, control, inspect	контролирам	контроли́ровать
Ελέγχω	control	проверувам	опроверга́ть
Ελεημοσύνη (αγαθοεργία)	alms, charity	милостина	ми́лостыня
Ελεημοσύνη (αγαθοεργία)	charity, alms, kindness	милост	ми́лость
Έλεος	compassion, pity, mercy	милосрдие	милосе́рдие
Έλεος	compassion, pity, mercy	поштеда	поща́да
Ελεύθερα	freely	слободно	свобо́дно
Ελευθερία	freedom, liberty	слобода	свобо́да
Ελεύθερος	free	слободен	свобо́дный
Ελευθερώνω	free, liberate, release	ослободувам	освобод/и́ть, -а́ть
Ελευθέρωση	liberation, release	ослободување	освобожде́ние
Ελευθερωσύνη	freethinking	слободоумие	свободомыслие
Ελευθερωσύνη (Πολιτική)	liberalism	либерализам	либерали́зм
Ελευθερωτής	liberator, deliverer	ослободител	освободи́тель
Ελέφας	elephant	слон	слон
Ελεώ	show mercy to sb	давам милостина	подава́ть ми́лостыню
Ελιγμός	manoeuvre, movement	маневар	мане́вр
Έλικα	sriral, coil, proleller	спирала	спира́ль
Ελικόπτερο	helicopter	хеликоптер	гелико́птер
Έλκηθρο	sled, sledge, sleigh	санка	са́ни
Ελκυστικός	attractive	привлечен	привлека́тельный
Ελκύω	attract	привлекувам	привл/ека́ть, -е́чь
Ελκύω	attract	тегнам	притя́гивать
Έλλειμμα	deficit, shortage, gap	дефицит	дефици́т
Ελλείπω	be absent / lacking	отсуствувам	отсу́тствовать
Ελλείπω	be missing, lacking, wanting	недостигам	недостава́ть
Έλληνας	Greek (man)	Грк	Грек
Ελληνίδα	Greek (woman)	Гркинка	Греча́нка
Ελληνικά (γλώσσα)	Greek language	грчки јазик	гре́ческий язы’к
Ελληνικός	Hellenic, Greek	грчки	гре́ческий
Ελονοσία	malaria	маларија	маляри́я
Έλος	marsh, swamp, fen, bog	блато	боло́то
Ελπίδα	hope	надеж	наде́жда
Ελπίδοφόρος (αξιόπιστος)	reliable, trustworthy	надежен	надёжный
Εμβαδόν	area	површина	пове́рхность
Εμβαθύνω	go deep into, probe, fathom	проникнувам	проника́ть
Εμβατήριο	march	марш	марш
Έμβολο	piston, bucket, sucker	клип	клин

Έμβλημα	emblem, symbol, badge	грб	герб, эмбле́ма
Εμβόλιο	vaccine, vaccination, inoculation	вакцина	вакци́на
Έμβρυον	embryo, foetus, fetus	ембрион	эмбрио́н
Εμμένω	persist in, persevere, adhere to	настојувам	наста́ивать
Εμμένω	persist in, persevere, adhere to	држам	утвержда́ть
Έμμετρος	in rhyme, metrical	стихувана форма	стихотво́рный
Εμμηνόρροια	menstruation	менструација	менструа́ция
Έμμισθος	salaried, paid	платен	пла́тный
Εμμονή (επιμονή)	persistence, tenacity, adherence	настојчивост	насто́йчивость
Εμμονή (επιμονή)	persistence, stubbornness	упорност	упо́рство, твёрдость
Εμμονή (επιμονή)	persistence, stubbornness	доследност	постоя́нство
Έμμονος (επίμονος)	persistent, obsessive	упорен	упо́рный, твёрдый
Έμμονος (επίμονος)	persistent, obsessive	настојчив	насто́йчивый
Έμμονος (επίμονος)	persistent, obsessive	доследен	постоя́нный
Εμός, -ή, -όν (δικός, -ή, -ό μου)	my	мој, (моја, мое)	мой
Εμπάργκο	embargo	ембарго	эмба́рго
Εμπέδωση	consolidation, strengthening	закрепнување	закрепле́ние
Εμπειρία	experience, practice	опит	о́пыт
Εμπειρογνώμων	expert, specialist, connoisseur	експерт	экспе́рт
Έμπειρος	experienced, practiced, skilled	опитен	о́пытный
Εμπιστεύομαι	entrust	доверувам	дов/е́рить, -еря́ть
Έμπιστος	trusted	доверлив	дове́ренный
Εμπιστοσύνη	trust, confidence, faith, reliance	верба	ве́ра
Εμπιστοσύνη	trust, confidence, faith, reliance	доверба	дове́рие
Έμπλαστρον	plaster	пластир	пла́стырь
Εμπορικός	commercial, mercantile	трговски	торго́вый
Εμπόριον	trade, commerce, business	трговија	торго́вля
Έμπορος	trader, merchant, tradesman	трговец	торго́вец
Εμπρός (τηλέφ.)	hello	ало	алло́
Εμφανής	visible, obvious	јавен	я́вный
Εμφανής	visible, obvious	очигледен	очеви́дный
Εμφάνιση (παρουσιαστικό)	appearance	појава	появле́ние
Εμφύλιος	civil war	граѓански	гражда́нская война́
Εμφυτεύω	engraft, implant, inculcate	садам	насажда́ть
Εμφυτεύω	engraft, implant, inculcate	вденувам	внедря́ть
Έμφυτος	innate	вроден	врождённый
Εμψυχώνω	encourage, animate	одушевувам	воодушевля́ть
Εμψύχωση	animate, encourage, hearten	воодушевување	воодушевле́ние
Εναέριος	aerial, air, overhead	воздушен	возду́шный
Εναντίον	against, versus, contrary to	против	про́тив, напро́тив
Εναντίος (ενάντιος)	opposed, contrary, adverse	спротивен	противи́ный
Εναντιώνομαι	oppose, object to, be against	се противам	противоре́чить
Ενάρετος	virtuous, righteous, chaste	добродетелен	доброде́телный
Έναρθρος	preceded by an article	членуван	членораздéльный
Ένδειξη (κατεύθυνση)	instructions, directions	укажување	укажа́ние
Ένδειξη (σημάδι)	indication, sign	признак	при́знак
Ενδεικτικό	school certificate	свидетелтсво	свиде́тельтсво
Ενδεχόμενο	eventuality, possibility	возможност	возмо́жность
Ενδεχόμενος (δυνατός)	possible, potential	возможен	возмо́жный
Ενδεχόμενος (πιθανός)	probable, likely	веројатен	вероя́тный
Ενδιαφέρομαι	be interested in	се интересирам	интересова́ться
Ενδιαφερόμενος	interested, concerned	заинтересиран	заинтересо́ванный
Ενδιαφέρον	interest, attention	интерес	интере́с
Ενδιαφέρω	interest	интересирам	интересова́ть
Ενδιαφέρων (ο)	interesting	интересен	интере́сный

Ενδόμυχος	intimate	интимен	инти́мный
Ένδοξα (ενδόξως)	gloriously	славно	сла́вно, со сла́вой
Ένδοξος	glorious, illustrious, renowned	славен	сла́вный
Ενδυναμώνω	strengthen	засилувам	восстано́вливать си́лы
Ενέδρα	ambush, lurking place	заседа	заса́да
Ενεός (άφωνος, άλαλος)	speechless	нем	немо́й
Ενέργεια	energy, action, activity, power, vigour	енергија	эне́ргия
Ενεργητικόν	assets	актив	акти́в
Ενεργητικός	active, energetic	активен	акти́вный
Ενεργητικός	active, energetic	енергичен	энерги́чный
Ενεργητικότητα	energy, vigour, push, drive	активност	акти́вность
Ενεργητικότητα	energy, vigour, push, drive	енергичност	энерги́чность
Ενεργώ (λειτουργώ)	function, operate, work	дејствувам	де́йствовать
Ενεργώ	function, operate, work	спроведувам	производи́ть
Ένεση	injection	инјекција	инъе́кция
Ενέχυρο	pawn, pledge, security, deposit	залог	зало́г
Ενήλικος	adult, grown up	полнолетен	совершеннолéтний
Ενημερώνω	inform, notify	известувам	извести́ть
Ενημέρωση	news	известие	изве́стие
Ενημερωτικός	informative	информативен	информати́вный
Ενθέτω	inset	поставувам	вставля́ть
Ενθουσιασμός	enthusiasm	ентузијазам	энтузиа́зм
Ενθύμηση	remembrance, memory	помнење, спомен	воспомина́ние
Ενιδρύω	establish, found, set up	основам	осно́вывать
Ενίσχυση	encouragement, boost, strengthening	поткрепа	подкрепле́ние
Έννατος	ninth	деветти	девя́тый
Εννέα	nine	девет	де́вят
Ενοικιάζω	rent, hire	давам под наем	отдава́ть внаём
Ενοικιαστήριον	deed of lease	договор за изнајмување	догово́р о на́йме
Ενοίκιο	rent, hire	наем	(плата за) наём
Ένοπλος	armed	вооружен	вооружённый
Ενόραση	intuition, vision, second sight	интуиција	интуи́ция
Ενόργανος (Μουσική)	instrumental	инструментален	инструмента́льный
Ενορχήστρωση	orchestration	оркестрирање	оркестро́вка
Ενότητα	unity, cohesion, coherence	единство	еди́нство
Ενοχή	guiltiness, guilt	вина	вина́
Ενοχοποίηση	incrimination, inculpation, implication	обвинување	обвине́ние
Ένοχος (υπαίτιος)	guilty, culpable	виновен	вино́вный
Ενόχληση	annoyance	досада	доса́да
Ενόχληση	annoyance	неспокој	беспоко́йство
Ενοχλητικός	annoying	досаден	доса́дный
Ενοχλώ	annoy, worry, disturb	беспокојам	беспоко́ить
Ενοχλώ	annoy, worry, disturb	здодевам	надоеда́ть
Ένστικτο	instinct	инстинкт	инсти́нкт
Ενστικτώδης	instinctive	инстинктивен	инстинкти́вный
Ενσωμάτωση (ολοκλήρωση)	integration	интеграција	интегра́ция
Ενσωματώνω	add, annex, join, connect	присоединувам	присоедини́ть
Ενσωμάτωση	addition, annexation	присоединување	присоедине́ние
Εντατικός	intensive, crash	интензивен	интенси́вный
Εντατικός	intensive, crash	напрегнат	напряжённый
Ενταφιάζω	entomb, bury	погребувам	погреба́ть
Εντείνω	tense, strain	напрегам	напря́чть
Εντερίτις	enteritis	ентеритит	энтери́т
Έντιμος	honest, upright, virtuous, respectable	чесен	почётный
Εντιμότητα	honesty, uprightness, hohourableness	чесност	почте́нность

Εντολή (διαταγή)	commandment, order	заповед	за́поведь
Εντολοδόχος	mandatory, proxy	полномошник	уполномо́ченный
Εντολοδόχος	mandatory, proxy	мандатор	получи́вший манда́т
Εντομοφάγος	insectivorous	кој јаде инсекти	насекомоя́дный
Έντονος	intense, vivid, profound	енергичен	энерги́чный
Εντοπισμός	pin-pointing, localization, location	локација	локализа́ция
Εντοπίζω	confine, localize	локализирам	локализова́ть
Εντοπίζω	confine, localize	ограничувам	огран『и́чивать да́нным ме́сто
Εντριβή (μασάζ)	massage	масажа	масса́ж
Εντρύφημα	indulgence, delight	задоволство	удово́льствие
Εντρύφημα	indulgence, delight	наслада	наслажде́ние
Εντρυφώ	indulge, delight	задоволувам	полча́ть удово́льствие
Έντυπος	printed	печатен	печа́тный
Εντύπωση	impression, sensation	впечаток	впечатле́ние
Εντυπωσιακός	impressionable	впечатлив	впечатли́тельный
Ενυδρείο	aquarium, fish tank	аквариум	аква́риум
Ενωμένος	united, joint	соединет	соединённый
Ενώνω	unite, join, combine	обединувам	объединя́ть
Ενώνω	unite, join, connect, link	соединувам	соедин/и́ть, -я́ть
Ενώνω (συσπειρώνω)	unite, join, rally	сплотувам	сплоти́ть
Ένωση	union, society, association	соединение	соедине́ние
Εξαγριώνω	outrage, infuriate	разорувам	раздража́ть
Εξαγρίωση	enfagement, exasperation, fury	разорување	раздраже́ние
Εξάγω	export, extract	вадам, извадам	выводи́ть
Εξάγω	export, extract	излегов	излежа́ть
Εξαγωγή	extraction, extrication	извоз	вывоз, экспорт
Εξάεδρο	hexagon	шестоаголник	шестиуго́льник
Εξαεριωτήρας (καρμπυρατέρ)	carburet(t)or	карбуратор	карбюра́тор
Εξαίρεση	exception	исклучок	исключе́ние
Εξαιρετικός	exceptional, excellent, eminent	исклучителен	исключи́тельный
Εξαίρετος	great, excellent	одличен	отли́чный
Εξαίρετος	great, excellent	класен	кла́ссный
Εξαιρετικώς	exceptionally, exclusively, solely	исклучително	исключи́тельно
Εξαιρώ	exclude, exempt, eliminate	исклучувам	исключ/и́ть, -а́ть
Εξακολούθηση	continuation, prolongation	продолжување	продолже́ние
Εξακολουθώ	continue	продолжувам	продолжа́ть
Εξάλειψη	effacement, obliteration, deletion	отстранување	устране́ние
Εξαναγκάζω	force, coerce, oblige, compel	принудувам	вынужда́ть
Εξαναγκασμός	compulsion, coercion	принуда	принужде́ние
Εξάνθηση	blossoming, blooming, flowering	прецветување	отцвета́ние
Εξανθώ	blossom, bloom, flower	прецветувам	расцвета́ть, отцвета́ть
Εξαντλώ	exhaust, deplete	истоштувам	изтоща́ть
Εξαντλώ	exhaust, deplete	исцрпувам	исче́рпывать
Εξάπτω	excite, stir, enflame	возбудувам	возбужда́ть
Εξάρμοση	dislocation, sprain	демонтирание	демонти́рование
Εξάρτηση	dependence, subordination	зависност	зави́симость
Εξασθένηση	weakening, decline, feeblement	ослабување	ослабле́ние
Εξασθενώ	weaken	ослабувам	осл/а́бить, -абля́ть
Εξάσκηση	exercise, practice, training	тренинг	трениро́вка
Εξασκώ	practice, practise	практикувам	практикова́ть
Εξατμίζω	evaporate	испарувам	испаря́ть
Εξάτμιση	evaporation	испарување	испаре́ние
Εξαφάνιση	disappearance	исчезнување	исчезнове́ние
Έξαψη	excitement	возбудување	возбужде́ние
Εξέγερση	uprising, insurrection, revolt	востание	восста́ние

Εξέγερση	uprising, insurrection, revolt	побудување	пробужде́ние
Εξέδρα	stand, podium	трибина	трибу́на
Εξέδρα (θεωρείο)	stage, podium, platform	естрада	эстра́да
Εξεικονίζω	depict, portray, picture	опишувам	опи́сывать
Εξέλιξη	evolution, progress	еволуција	эволюция
Εξέλιξη	evolution, development	развој	разви́тие
Εξελίσσομαι	evolve, expand, develop	се развивам	развива́ться
Εξελίσσω	evolve, develop, expand	развивам	развива́ть
Εξερεύνηση	exploitation	иследување	иссле́дование
Εξερευνητής	explorer	иследник	иссле́дователь
Εξερευνώ	explore, probe	иследувам	иссле́довать
Εξετάζω	check, verify	проверувам	пров/е́рить, -еря́ть
Εξέταση (έλεγχος)	examination, verification	проверка	прове́рка
Εξευγενίζω	ennoble, elevate	облагородувам	облагора́живать
Εξηγώ	explain, clearup	објаснувам	объясня́ть
Εξηγώ	explain, clearup	толкувам	толкова́ть
Εξήγηση (ερμηνεία)	explanation, clearing up	објаснување	объясне́ние
Εξής (ως εξής)	following, (as follows)	како што следува	сле́дующим о́бразом
Έξι	six	шест	шесть
Εξιλεώνω	expiate, atone for	искупувам	искуп/а́ть -и́ть
Εξιλέωση	redemption, propitiation, atonement	искупување	искупле́ние
Εξίσου	equally, alike, just as	еднакво	одина́ково
Εξιστορώ	narrate at length	раскажувам	подро́бно расска́зывать
Εξιστορώ	narrate at length	опишувам	опи́сывать
Εξισώνω	equalize, equate, level	израмнувам	выра́внивать
Εξισώνω	equalize, equate, level	израмнувам	ура́внивать
Εξίσωση	equalization	израмнување	выра́внивание
Εξίσωση	equalization	израмнување	ура́внивание
Εξολοθρεύω (εξοντώνω)	exterminate	уништувам	уничтожа́ть
Εξολοθρεύω (εξοντώνω)	exterminate	истребувам	истребля́ть
Εξομολόγηση	confession, admission	признание	призна́ние
Εξομολόγηση	confession, admission	исповед	и́споведь
Εξομολογώ	hear the confession	исповедувам	испове́довать
Εξόντωση	extermination, destruction	уништување	уничтоже́ние
Εξόντωση	extermination, destruction	истребување	истребле́ние
Εξοπλίζω	arm, equip	вооружувам	вооруж/и́ть, -а́ть
Εξοπλισμός	arming, armament, equipment	вооружување	вооруже́ние
Εξοργίζω	irritate, anger	разгневувам	пиводи́ть в гнев
Εξορκίζω	exorcise, lay	заколнувам	заклина́ть
Εξουδετέρωση	neutralization	неутрализација	нейтрализа́ция
Εξουσία	power, office, authority	власт	власть
Εξουσία (δύναμη)	power, office, authority	сила	си́ла
Εξουσιάζω	dominate, rule, govern, control	владеам	вла́ствовать
Εξουσιάζω	dominate, rule, govern, control	имам сила	име́ть си́лу, власть
Εξουσιοδότηση	authorization, warrant	ополномоштување	уполномо́чиштувание
Εξόφληση	payment, settlement	наплатување	распла́чивание
Εξοφλώ	pay off/up, settle, clear off	наплаќам (долг)	упла́чивать
Έξοχα	excellently, perfectly well	прекрасно	прекра́сно
Εξυγίανση	making healthy, reforming, purge	оздравување	оздоровле́ние
Εξυμνώ	extol, glorify, praise lavishly	возвишувам	воспева́ть
Εξυπηρέτηση	service, servicing	служење	обслу́живание
Εξυπηρετώ	be of help, serve, attend to	служам	обслу́живать
Εξυπνάδα	intelligence, sense, cleverness	ум	ум
Έξυπνος	intelligent, smart, cleve, apt, bright	умен	у́мный
Εξυπνώ (ξυπνώ)	wake up, awake	будам	буди́ть

Εξυπνώ (ξυπνώ)	wake up, awake	разбудувам	пробужда́ть
Έξω	outside, out	надвор	на дворе́
Εξώστης	balcony	балкон	балко́н
Εορτή	holiday (public), feast, festivity	празник	пра́здник
Εορτάζω	celebrate	празнувам	пра́здновать
Εορτασμός	celebration, festivity	празнување	пра́зднование
Εορταστικός	festive, festal, merry-making	празнчиен	пра́здничный
Επάγγελμα	profession, occupation	професија	профе́ссия
Επαγγελματίας	professional	професионалец	профессиона́л
Επαγρυπνώ	be vigilant, watch over, look out for	бдеам быть	бди́тельным
Επαγωγικός	inductive	индуктивен	индукти́вный
Επακολούθημα	outcome, result, consequence	последица	после́дствие
Επακολούθημα	result, consequence	последица	сле́дствие
Επακολουθώ	ensue, result, follow	следувам, следам	сле́довать
Έπαθλο	prize, award, reward	награда	награ́да
Επαναζώ (αναζώ)	relive, live again	оживувам	оживá́ть
Επανακαλώ	ask /call /invite again	се одзивам	отзыва́ть
Επαναλαμβάνω	resume, repeat	повторувам	повторя́ть
Επαναληπτικός	repeating, repetitive	повторен	повто́рный
Επανάληψη	resumption, repeat, repetition	повторување	повторе́ние
Επανάσταση	revolution, revolt, rebellion	револуција	революция
Επαναστάτης	revolutionary, rebel, rebellious	револуционер	революционе́р
Επαναστατικός	revolutionary	револуционен	революцио́нный
Επαναστατώ (στασιάζω)	revolt, rebel	бунтувам	бунтува́ть
Επαναστατώ	revolt, rebel	дигам револуција	производи́ть революцию
Επαναφορά	return, restoration, recall	возвраќање	возвраще́ние
Επαναφέρω	recover, retrieve, return	возвраќам	возвра/ти́ть, -ща́ть
Επαναφέρω	recover, retrieve, return	обновувам	возобновля́ть
Επανειλημμένος	continuous, continual	повторлив	повто́рный
Επανειλημμένος	successive	многократен	неоднокра́тный
Επανορθώνω	rectify, restore, correct	исправам	испр/а́вить, -авля́ть
Επανορθώνω	restore, re-erect, remedy	поправам	поправля́ть
Επάρκεια	adequacy, sufficiency	задоволство	дово́льство
Επαρχία (περιοχή)	oblast, province	област	о́бласть
Επαρχία	province	провинција	прови́нция
Επαρχία (Εκκλησ.)	diocese	епархија	епа́рхия
Επαρχιακός	provincial	провинцијален	провинциа́льный
Επαρχιώτης	provincial	провинцијалец	провинциа́л
Έπαυλη	villa, cottage	вила	ви́лла
Επαφή	contact, touch	контакт	конта́кт
Επειγόντως	urgently, in a hurry	неодложно	неотло́жно
Επειδή	because, for	зашто, затоа што	потому́ что
Επεισοδιακός	episodic, sporadic, occasional	епизоден	эпизоди́ческий
Επεισόδιο	episode, incident	епизода	эпизо́д
Επεισόδιο	episode, incident	инцидент	инциде́нт
Έπειτα	then, afterwards, later on, next	потоа	пото́м
Επέκταση	extension, expansion	раширување	расшире́ние
Επέκταση	extension, expansion	одолжување	удлине́ние
Επέκταση	expansion	експанзија	експа́нсия
Επεκτείνω	extend, expand	раширувам	расширя́ть
Επέμβαση	intervension	интервенција	интерве́нция
Επέμβαση	intervension	мешање	вмеша́тельсво
Επένδυση	investment	инвестиција	инвести́ция
Επενδύω (Οικονομ.)	invest, lay out	инвестирам	инвести́ровать
Επενδύω	lag, plate, coat, dress	облекувам	облицо́вывать

Επέτειος	anniversary	годишнина	годовщи́на
Επέτειος (ιωβηλαίο)	jubilee	јубилеј	юбиле́й
Επί	on	по, на	по, на
Επιβάρυνση	charge	обременување	обремене́ние
Επιβαρύνω	aggrevate, worsen, charge	обременувам	обременя́ть
Επιβεβαιώνω	confirm, verify, authenticate	потврдувам	подтвержда́ть
Επιβεβαίωση	verification, affirmation	потврдување	подтвержде́ние
Επιβλέπω	supervise, superintend, oversee	набљудувам	наблюда́ть
Επίβλεψη	supervision, superintendence	набљудување	наблюде́ние
Επιβουλή	plotting, conspiracy	заговор	за́говор
Επιβράβευση	reward, recompense	наградување	награжде́ние
Επιβραβεύω	reward, award a prize, recompense	наградувам	награжда́ть
Επίγνωση	awareness, consciousness	сознание	созна́ние
Επιγονατίδα	kneecap	чашка од колено	коле́нная ча́шка
Επίγονος	descendant	потомок	пото́мок
Επίγραμμα	epigram, inscription	епиграм	эпигра́мма
Επιγραφή	inscription	натпис	на́дпись
Επιγράφω	inscribe, entitle	пишувам	надпи́сывать
Επιγράφω	address	адресирам	адресова́ть
Επιδέξιος	skilful, deft, adroit, skilled, expert	искусен	иску́сный
Επιδεξιότητα	skill, adroitness, dexterity, mastery	уметност	уме́нье
Επίδειξη	display, demonstration, show	дисплеј	диспле́й
Επιδέχομαι	be susceptible of, admit of, permit of	трпам	терпе́ть
Επιδημία	epidemic	епидемија	эпиде́мия
Επιδιόρθωση	repairing, fixing	ремонт	ремо́нт
Επιδιόρθωση	repairing, mending	поправка	попра́вка
Επιδιορθώνω	repair, mend	поправам	попра́вить
Επιδιορθώνω	repair, redecorate	ремонтирам	ремонти́ровать
Επιδιώκω	be after, seek, aspire	се стремам	стреми́ться
Επιδίωξη	aim, pursuit, aspiration	стремеж	стремле́ние
Επιδοκιμάζω	approve of, agree, hold with	одобрувам	одобря́ть
Επιδοκιμασία	approval, sanction	одобрение	одобре́ние
Επίδομα	allowance, benefit	додаток	дота́ция
Επίδοξος	presumptive	веројатен	вероя́тный
Επίδοση	application, delivery, serving	врачување	вруче́ние
Επιδόρπιο	dessert	десерт	десе́рт
Επίδραση (επιρροή)	influence	влијание	влия́ние
Επιδρομή	raid, inroad, foray, descent	агресија	агре́ссия
Επιδρώ	act on, affact, influence	влијаам	влия́ть
Επιεικής	lenient, clement, indulgent	снисходлив	снисходи́тельный
Επίζηλος	enviable	завиден	зави́дный
Επίθεση (έφοδος)	attack	атака	ата́ка
Επίθεση	assault, onset, assault	напад	нападе́ние
Επιθετικός	aggressive, offensive	агресивен	агресси́вный
Επίθετο (επώνυμο)	family name, surname	фамилија	фами́лия
Επιθεώρηση	inspection, supervision	инспекција	инспе́кция
Επιθεώρηση	inspection, supervision	инспекција	инспекти́рование
Επιθεωρητής	inspector, supervisor	инспектор	инспе́ктор
Επιθεωρώ	inspect, supervize	вршам инспекција	инспекти́ровать
Επιθυμία	desire, wish	желба	жела́ние
Επίκαιρος	timely, opportune	навремен	вре́менный
Επίκαιρος	current, topical, timely, opportune	актуелен	актуа́льный
Επικερδής	profitable, lucrative	доходовен	дохо́дный
Επικήδειος	funeral	погребален	погреба́льный
Επικήδειος (επιτάφιος)	funeral, epitaph	надгробен	надгро́бный

Επικίνδυνος	dangerous, perilous, hazardous	опасен	опáсный
Επικοινωνία	communication, contact	комуникација	коммуникáция
Επικοινωνώ (αγγέλλω)	communicate, report, inform	соопштувам	сообщи́ть
Επικολλώ	stick on, affix	лепам, залепувам	наклéивать
Επικός	epic	епски	эпи́ческий
Επικράτεια	state, dominion	држава	держáва
Επικράτεια	state, dominion	владеење	владычество
Επικρατώ	be reign, hold	господарам	госпóдствовать
Επικρίνω	criticize	критикувам	критиковáть
Επικρίνω	criticize	осудувам	осуждáть
Επίκριση (κριτική)	criticism, blamecensure	критика	кри́тика
Επικριτής	critic, censurer	критичар	кри́тик
Επικροτώ	approve, applaud	одобрувам	(грóмко) одобря́ть
Επικροτώ	approve, applaud	ракоплескам	рукоплескáть
Επικροτώ	approve, applaud	аплаудирам	аплоди́ровать
Επικυρώνω	ratify	ратифицирам	ратифици́ровать
Επικυρώνω	ratify	утврдувам	утвержáть
Επικύρωση	ratification, sanction, authentication	потврдување	утверждéние
Επιληψία (σεληνιασμός)	epilepsy	епилепсија	эпилéпсия
Επιλογή	selection, choice	селекција	селéкция
Επίλογος	epilogue	епилог	эпилóг
Επί μακρόν	for a long time	надолго	надóлго
Επιμελητής	caretaker, monitor	асистент	ассистéнт
Επιμελής (εργατικός)	hard-working, industrious	трудољубив	трудолюби́вый
Επιμένω (εμμένω)	insist (on)	настојувам	настоя́ть
Επιμονή	insistence, persisence	настојчивост	настóйчивость
Επίμονος	insistent, persisent	настојчив	настóйчивый
Επίμονος	insistent, persisent	упорен	упóрный
Επινόηση	invention, fabrication	измислување	измышлéние
Επίορκος	perjurer	клетвопрестапнички	клятвопрестýпнический
Επιπεδομετρία	planimetry, plane geometry	планиметрија	планимéтрия
Επίπεδος	plane, level, flat	плоскат	плóский
Επιπλέω	float	плутам	плыть
Έπιπλο	a piece of furniture	мебел	мéбель
Επιπλώνω	furnish	опремувам со мебел	меблировáть
Επίπλωση	furnishing	мебелирање	меблирóвка
Επιπόλαιος	superficial, shallow, skin-deep	површен	повéрхностный
Επιπολαιότητα	superficiality, shallowness	површеност	повéрхностность
Επίπονος	pushy, energetric	напорен	напóристый
Επίπονος	pushy, energetric	тежок	тяжёлый
Επίπτωση	effect, impact	ефект	эффéкт
Επίρρημα (Γραμματική)	adverb	наречје	нарéчие
Επιρροή	influenve, pull	влијание	влия́ние
Επίσημος	official	официјален	официáльный
Επισημότητα	formality, solemnity	официјалност	официáльность
Επισημότητα	formality	официјален карактер	официáльный харáктер
Επισκεπτήριο	visiting-card	визит-карта	визи́тная кáрточка
Επισκέπτης	visitor	посетител	посети́тель
Επισκέπτομαι	visit	посетувам	посе/ти́ть, -щáть
Επίσκεψη	visit	посетување	посещéние
Επισκιάζω	shade, shadow, mar	затемнувам	затмевáть
Επισκιάζω	shade, shadow, mar	засенувам	осеня́ть
Επίσκοπος	bishop	епископ	епи́скоп
Επισκοπώ	scrutinize, examine closely	разгледувам	разгля́дывать
Επιστασία	supervision, superintendence	внимание	внимáтельно

Επιστέγασμα	capping, capping stone	завршок (на нешто)	заверше́ние
Επιστήμη	science	наука	нау́ка
Επιστημονικός	scientific	научен	нау́чный
Επιστολή	letter	писмо	письмо́
Επιστρατεία (επιστράτευση)	mobilization	мобилизација	мобилиза́ция
Επιστροφή (γύρισμα)	return, reversion, rotation	враќање	враще́ние
Επίστρωση	covering, coating, plating	покривание	покрыва́ние
Επιταγή	cheque, check	чек	чек
Επιτακτικός	commanding, imperative	заповеден	повели́тельный
Επίταξη	requisition	реквизиција	реквизи́ция
Επιτάφιος (επικήδειος)	funeral, epitaph	надгробен	надгро́бный
Επιτελείον	staff, headquarters	штаб	штаб
Επιτελώ	achieve, accomplish, fulfil	исполнувам	исполння́ть
Επιτελώ	achieve, accomplish, fulfil	извршувам	соверша́ть
Επιτήδειος	skilful, appropriate	способен	спосо́бный
Επιτηδειότητα	skill, aptitude	умеење	уме́ние
Επιτηδειότητα (ικανότητα)	skill, aptitude	способност	спосо́бность
Επίτηδες	deliberately, intentionally	намерно	преднаме́ренно
Επιτίθεμαι	attack, charge, set upon, assault	атакувам	атакова́ть
Επιτίθεμαι	attack, charge, set upon	напаѓам	напада́ть
Επίτιμος	honorary	почетен	почётный
Επιτόκιο	rate of interest	сложен заем	сло́жные проце́нты
Επίτομος	condensed, abridged, shortened	краток	кра́ткий
Επιτρέπω	allow, permit	разрешувам	разреш/и́ть, -а́ть
Επιτρέπω	allow, permit	дозволувам	позволя́ть
Επιτροπή	committee	комитет	комите́т
Επιτροπή	committee, commission	комисија	коми́ссия
Επίτροπος	commissar, delegate	комесар	комисса́р
Επιτυ/χαίνω (-γχάνω)	succed in, manage to	постигам (цел)	достига́ь
Επιτυχής	successful	успешен	успе́шный
Επιτυχία	success, achievement, attainment	успех	успе́х
Επιφάνεια	surface, face, top	површност	пове́рхность
Επιφανής	renowed, illustrious, eminent	виден	ви́дный
Επιφυλακτικός	cautious, reserved	воздржан	сде́ржанный
Επιφύλαξη	cautiousness, reservation	воздржаност	сде́ржанность
Επιχείρημα	argument, reasoning	аргумент	аргуме́нт
Επιχειρηματολογώ	argue	аргументирам	аргументи́ровать
Επιχείρηση	venture	претпријатие	предприя́тие
Επιχείρηση (Οικονομία)	business	бизнес	би́знес
Επιχείρηση (στρατιωτ., κτλ.)	operation	операција	опера́ция
Επιχορήγηση	grant	грант	грант
Επίχρυσος	gold-plated	позлатен	позоло́ченый
Επιχρυσώνω	gold-plate, gild	позлатувам	золоти́ть
Εποικίζω	colonize, settle	колонизцрам	колонизи́ровать
Εποικισμός	colonization, settlement	колонизација	колониза́ция
Εποικοδομητικός	constructive, structural	конструктивен	конструкти́вный
Επόμενος	next, following, subsequent	следен	сле́дующий
Εποποιία	epopee, epic	епопеја	эпопе́я
Εποπτικός	test	контролен	контро́льный
Εποχή	season	сезона	сезо́н
Εποχή	season	годишно време	вре́мя го́да
Επωφελής	profitable, useful, advantageous	полезен	поле́зный
Ερασιτέχνης	amateur, dilettante	љубител	люби́тель
Εραστής	lover	љубовник	любо́вник
Εργάζομαι	work (for)	работам	рабо́тать

Εργάζομαι	work, labour, function	се трудам	труди́ться
Εργαλείο	instrument, tool, implement	инструмент	инструме́нт
Εργαλείο	instrument, tool, implement	орудие	ору́дие
Εργασία	work, labour	работа	рабо́та
Εργάσιμος	working	работен	рабо́чий
Εργαστήριο	laboratory	лабораторија	лаборато́рия
Εργαστήριο	studio	ателје	ательé
Εργάτης	worker, workman, labourer	работник	рабо́тник
Εργατικός	labour	трудов	трудово́й
Εργατικός	working, industrial, labour	работнички	работя́щий
Εργατικότητα	diligence, hard work	трудољубие	трудолюбие
Εργάτρια	(female) worker	работничка	рабо́тница
Έργο	work, business, affairs	дело	де́ло
Έργο	work	труд	труд
Έργο	work	производ	произведе́ние
Εργοδότης	employer	работодавател	работода́тель
Εργοστασιακός	manufacturing, factory	фабрички	фабри́чный
Εργοστασιάρχης	manufacturer, mill owner	фабрикант	фабрика́нт
Εργοστάσιο	factory, mill, works	фабрика	фа́брика
Εργοστάσιο (επιχείρηση)	factory, mill, works	претпријатие	предприя́тие
Εργόχειρο	handicraft, handiwork	ракотворби	рукоде́лие
Ερεθίζω	irritate, annoy, exasperate	возбудувам	возбужда́ть
Ερεθισμός	irritationn, exasperation	дразнење	раздраже́не
Ερείπιο	ruin, remains, ruins, rubble	руина	руи́ны
Έρευνα	search, inquiry, research	иследување	иссле́дование
Ερευνητής	explorer, researcher	иследник	иссле́дователь
Ερευνώ	explore, investigate	иследувам	иссле́довать
Ερευνώ	make inquiries	разузнавам	разузнава́ть
Ερημονήσι	desert island	пуст/ненаселен остров	пустынный о́стров
Έρημος	desert	пустина	пустыня
Έρημος (Επίθ.)	desert, desolate, deserted	напустен	пустынный
Ερημώνω (ρημάζω)	devastate, ravage	опустошувам	опустош/и́ть,- а́ть
Ερημώνω (καταστρέφω)	destroy, ruin	разрушувам	разруши́ть
Ερήμωση	desolation, ravage, devastation	опустошување	опустоше́ние
Ερήμωση (καταστροφή)	destruction	разрушување	разруше́ние
Ερίζω (φιλονεικώ)	dispute (about), argue	спорам	спо́рить
Έρις (διαμάχη)	dispute, quarrel, controvercy	спор	спор
Ερμηνεία	interpretation	толкување	толкова́ние
Ερμηνευτής	interpreter, explainer	толкувач	толкова́тель
Ερμηνεύω	interpret	толкувам	толкова́ть
Ερυθρόδερμος	red-skinned	црвенокожец	красноко́жий
Ερωμένη	mistress, lover	љубовница	любо́вница
Έρωτας	love, romance	љубов	любо́в
Ερωτεύομαι	fall in love	влъубам	влюби́ться
Ερωτεύομαι	fall in love	се влъубувам	влюбля́ться
Ερωτευμένος	in love	влъубен	влюблённый
Ερωτηματολόγιο	questionnaire	анкета	анке́та
Ερωτικός	erotic, sensual	еротичен	эроти́ческий
Εστίαση	catering	пир	пир
Εστιατόριον	restaurant	ресторан	рестора́н
Εσύ	you	ти	ты
Εσώρουχα	underwear, underclothes	бело	ни́жнее бельё
Εσωτερικόν	inside, interior	внатрешност	вну́тренность
Εσωτερικός	internal, inner	внатрешен	вну́тренний
Εταιρεία	company, firm, corporation	компанија	компа́ния

Εταιρεία	firm	фирма	фирм
Ετοιμάζω	prepare	приготвувам	приготóвить
Ετοιμάζω	prepare	приготвувам	приготовля́ть
Ετοιμάζω	prepare	изработувам	подготовля́ть
Ετοιμασία	preparation, arrangement	подготовка	подготóвка
Ετοιμασία	preparation, arrangement	приготвување	приготовлéние
Έτοιμος	ready, prepared, set, about to	готов	готóвый
Ετοιμότητα	readiness, preparedness	готовност	готóвность
Ετοιμόρροπος	dilapidated, derelict	готов да се собори	готóвый упáсть
Έτος	year	година	год
Έτσι	so, thus, in this way	така	так
Ετυμηγορία	verdict	донесување на пресуда	решéние прися́жных
Ετυμολογία	etymology	етимологија	этимолóгия
Ευαγγέλιο	Gospel	Евангелие	Евáнгелие
Ευάερος	airy, well-aired	добро провретен	хорошó провéтренный
Ευαισθησία	sensibility, sensitivity	чувствителност	чувстви́тельность
Ευαίσθητος	sensible, sensitive, delicate	чувствителен	чувстви́тельный
Ευγένεια	nobleness, nobility	благородство	благорóдство
Ευγένεια	nobleness, nobility	добро воспитание	благовоспи́танность
Ευγενικός	well brought up	воспитан	воспи́танный
Ευγενής (αριστοκράτης)	noble	благороден, благодарен	благорóдный
Ευεργετικός	beneficial, salutary	благотворен	благотвóрный
Ευγνωμονώ	be grateful /thankful to	благодарен сум	быть благодáрным
Ευγνώμων	grateful, worthwhile	благодарен	благодáрный
Ευγνωμοσύνη	thankfulness, gratitude	благодарност	благодáрность
Ευδιάθετος	good-tempered	благопријатен	благоприя́тный
Ευδιάθετος	good-tempered	благорасположен	располóженный к чему́-л
Ευθεία	a straight line, straight	права линија	прямáя ли́ния
Ευθεία	straight	праволиниски	прямолинéйный
Ευθυμία	gaiety, cheerfulness	веселост	весёлость
Ευθυμογράφημα	humorous story	хумористично честиво	юмористи́ческое произведéние
Εύθυμος	merry, cheerful, jolly	весел	весёлый
Ευθυμώ	be merry/jolly, cheer up	весел сум	весели́ть
Ευθυμώ	be merry/jolly, cheer up	се веселам	увеселя́ть
Ευημερία	well-being, welfare	благосостојба	благосостоя́ние
Ευημερώ	prosper, thrive	живеам во благосостојба	благодéнствовать
Ευκαιρία	opportunity, occasion	згоден случај	удóбный слу́чай
Ευκαιρώ	have time, be free	имам време	имéть врéмя
Ευκαιρώ	have time, be free	слободен сум	быть свобóдным
Ευκινησία	agility, mobility	подвижност	подви́жность
Ευκίνητος	agile, mobile, limber, lissom	подвижен	подвижнóй
Ευκολία	ease, easiness, facility	леснина	лёгкость
Εύκολος	easy, easy-going	лесен	лёгкий
Ευλογημένος	blessed	благословен	благословéнный
Ευλογία	blessing	благослов	благословéние
Ευλογώ	bless	благословам	благослови́ть
Εύνοια	sympathy	сочувство	сочу́вствие
Ευνοούμενος	favourite	љубимец	люби́мец
Ευπείθεια	docility, obedience	послушност	послушáние
Ευπείθεια	docility, obedience	покорност	покóрность
Ευπειθής	docile, obedient	послушен	послу́шный
Ευπειθής	docile, obedient	покорен	покóрный
Ευπιστία	credulous, naïve, gullible	лековерност	легковéрие
Εύπλαστος	plastic, malleable, pliable	пластичен	пласти́чный

Ευπρεπής	decent, seemly, respectable	пристоен	пристóйный
Ευρετήριο	catalogue, list	каталог	катáлог
Ευρετήριο	index	индекс	и́ндекс
Ευρύνω	broaden, widen, expand	раширувам	расширя́ть
Ευρύς	wide, broad	широк	широ́кий
Ευρύς	wide, broad	пространн	простóрный
Ευρυχωρία	spaciousness, roominess	простор	простóр
Ευρυχωρία (ευρύτητα, εύρος)	breadth, width	ширина	ширинá
Ευρώπη	Europe	Европа	Еврóпа
Ευρωπαϊκός	European	Европски	Европéйский
Εύρωστος	vigorus, robust, lusty, healthy	здрав	здорóвый
Εύρωστος	vigorus, robust, lusty, brawny	силен	си́лный
Ευσπλαχνία	compassion, mercy	милосрдие	милосéрдие
Ευστάθεια	stability, steadiness, firmness	постојаност	постоя́нство
Ευστάθεια	stability	стабилност	стаби́льность
Ευσταθής	stable, firm	стабилен	стаби́льный
Ευσταθής	stable, firm	тврд	твёрдый
Ευσυνειδησία	conscientiousness	добросовесност	добросóвестность
Ευσυνείδητος	conscientious	добросовесен	добросóвестный
Εύσωμος (καλοσχηματισμένος)	well-constructed	строен	стройный
Ευτύχημα	good/lucky thing	случка	(счастли́вый) слу́чай
Ευτύχημα	good/lucky thing	настан	счáстье
Ευτύχημα	good/lucky thikg, mercy	случка	счастли́вый слу́чай
Ευτυχία	happiness, felicity	среќа	счáстье
Ευφορία	euphoria, ebullience	плодородна	плодорóдие
Εύφορος	fertile, fruitful	плоден	плодорóдный
Ευφραίνω	delight, make glad	се веселам	весели́ть
Ευχαριστημένος	pleased, satisfied, glad, happy	задоволен	довóлный
Ευχαρίστηση	pleasure, satisfaction, contentment	задоволство	удовóльствие
Ευχαριστία	thanks, thanksgiving	благодарност	благодáрность
Ευχαριστία	thanks, thanksgiving	признание	признáтельность
Ευχάριστος	pleasant, enjoyable, gratifying	пријатен	прия́тный
Ευχαριστώ	please, thank, delight	благодарам	благодари́ть
Ευχαρίστως	gladly, with pleasure	задоволство	удовóльствием
Ευχή	wish	молитва	моли́тва
Ευχή	wish, desire	пожелно	пожелáние
Εύχομαι	wish, pledge	се молам	моли́ть, моли́ться
Εφαρμοστής	fitter	монтер	монтéр
Εφαρμογή	application, appliqué, implementation	апликација	аппликáция
Εφαρμόζω	apply	приложувам	приложи́ть
Εφαρμόζω	apply	приложувам	прилáжиувать
Εφεδρεία (απόθεμα)	reserve	резерва	резéрв
Εφεδρικός	reserve	резервен	резéрвный
Έφεση	appeal (to), appeal (against)	апелација	апелля́ция
Εφετείον	court of appeal	апелационен суд	апелля́ция суд
Εφετείον	court of appeal	апелационен суд	апелляяциóнный суд
Εφιάλτης	nightmare	кошмар	кошмáр
Εφόδια (προμήθειες)	provisions	провизија	прови́зия
Εφοδιάζω	supply (with), provide	снабдувам	снабди́ть
Εφοδιάζω	supply (with), provide	снабдувам	снабжáть, обеспéчивать
Εφοδιασμός	supply, provision, equipment	снабдување	снабжéние
Εφοδιασμός	supply, provision, equipment	снабдување	обеспечéние
Εφορία	revenue office	инспекција	инспéкция
Εφορία	revenue office	даночна служба	контрóль
Εχθροπραξία	hostility	непријателско дејствие	враждéбное дéйствие

Έχω	have, have got	имам	име́ть
Έως	until, till, by	околу	о́коло
Ζαβολιά	mischief, escapade, caper	итроштина	хи́трость
Ζάπλουτος	abundant, plentiful	обилен	оби́льный
Ζάρι (πεσσός)	die	коцка	ко́шка
Ζαρκάδι	deer, roe	срна	се́рна
Ζαρωμένος	cringed, cowered	смачкан	смя́тый
Ζαφείρι	sapphire	сафир	сапфи́р
Ζελατίνη	zelatine, celluloid	желатин	желати́н
Ζενίθ	zenith, peak, height	зенит	зени́т
Ζερβός (αριστερόχειρ)	left-handed	лев	левый
Ζεσταίνω	heat up, warm up	греам	греть
Ζέστη	heat, warmth	топлина	теплота́
Ζεστός	warm, hot	топол	тёплый
Ζευγάρι	pair, couple	пар	па́ра
Ζευγαρώνω	pair off	спарувам	спа́ривать
Ζέφυρος (Δυτ. άνεμος)	zephyr, the west wind	зефир	зефи́р
Ζέφυρος	zephyr, the west wind	западен ветер	тёплый ве́тер
Ζήλεια (φθόνος)	jealousy, envy	завист	за́висть
Ζηλεύω (ζηλοτυπώ)	envy, be jealous	завидувам	зави́довать
Ζηλιάρης (ζηλότυπος)	jealous	завидлив	зави́стливый
Ζήτημα (πρόβλημα)	problem, matter, case, question	проблем	пробле́ма
Ζητιανεύω	beg, go begging	просам	проси́ть (ми́лостыню)
Ζήτω	hurrah, hurray, hooray	ура	ура́
Ζητωκραυγάζω	cheer up	развеселувам	развесели́ться
Ζόρι	force, stress, strain	насилство	наси́льно
Ζόρικος	tough	тежок	тяжёлый
Ζούγκλα	jungle	џунгла	джу́нгли
Ζουμερός	juicy, succulent	сочен	со́чный
Ζουμπούλι (υάκινθος)	hyacinth, harebell	хијацинт	гиаци́нт
Ζοφερός	murky, inky, gloomy	мрачен	мра́чный
Ζοφερός	murky, inky, gloomy	темен	тёмный
Ζύγι	weighing, weight	тежина	тя́жесть
Ζυγός	scales, balance	јарем	ярмо́
Ζύγωμα	approach, coming, drawing near	приближување	приближе́ние
Ζυγώνω	approach, near, come close	приближвам	приближа́ть
Ζυθοπωλείο	beerhouse, pub	пивница	пивна́я
Ζύθος	beer, ale	пиво	пи́во
Ζύμη	leaven, yeast, barm, paste	тесто	те́сто
Ζύμωμα	kneading	месење	заме́шивние
Ζυμώνω (μάσσω)	knead	месам	меси́ть
Ζύμωση	fermentation, zymolysis	заквасување	закиса́ние
Ζυμωτής	kneader	кој меси	меси́льик те́ста
Ζω	live, be alive	живеам	жить
Ζωδιακός	zodiac	зодијаски	зодиа́к
Ζώδιον	sign of the zodiac	знак во зодијакот	знак зодиа́ка
Ζωή (βίος)	life	живот	жизнь
Ζωή (επιβίωση, ύπαρξη)	existence	суштествување	существова́ние
Ζωηρεύω (ζωντανεύω)	liven up, revive	оживувам	оживля́ть
Ζωηρός	lively, vivid, cheery, keen, live	жив	живо́й
Ζωηρός	lively, vivid, cheery, keen	енергичен	энерги́чный
Ζωικός	vital, life	животен, жив	жи́зненный
Ζωμός	broth, stock, soup	сок	сок
Ζώνη (ζωστήρας)	girdle, belt	појас	по́яс
Ζώνη	zone, area	зона	зо́на

Ζωντάνεια (ζωηρότητα)	liveliness, vividness, vivacity	живост	жи́вость
Ζωντάνεμα (ζωογόνηση)	animation, reviving, enlivening	оживување	оживле́ние
Ζωντάνεμα	animation, reviving, enlivening	воскреснување	воскреше́ние
Ζωντανεμένος	animated, lively	оживеан	оживлённый
Ζωντανεύω	revive, come back to life	воскреснувам	воскреша́ть
Ζώο (ζωντανό)	animal, beast	животно	живо́тное
Ζωώδης	bestial, beastly	животински	живо́тный
Ζωοδότης	life-giver	кој дава живот	дающий жизнь
Ζωολογία	zoology	зоологија	золо́гия
Ζωολογικός	zoological	зоолошки	зоологи́ческий
Ζωολόγος	zoologist	зоолог	зо́лог
Ή	or, either	или	и́ли
Ηγεμονεύω	reign, rule	царувам	ца́рствовать
Ηγεμονία	hegemony, domination	хегемонија	гегемо́ния
Ηγεμών	prince, sovereign, potentate	принц	принц
Ηγεσία	leadership, command	раководство	руково́дство
Ηγέτης	leader, commander	лидер	ли́дер
Ηγέτης	leader, commander	водач	вождь
Ηγουμένη	abbess, prioress	игуменија	игу́менья
Ηγούμενος	abbot, prior	игумен	игу́мен
Ήγουν (δηλαδή)	namely, that is	значи	значит
Ηδονή	pleasure, delight	наслада	наслажде́ние
Ηδονή	pleasure, delight	задоволство	удово́льствие
Ηδονικός	sensual, sensuous	сладок, страстен	сладостра́стный
Ηδονισμός	voluptuousness, hedonism	наслада	наслажде́ние
Ηθική	ethics, morality	морал	мора́ль
Ηθικό	morale, spirit	морал, дух	мора́ль
Ηθικολόγος	moralist	моралист	морали́ст
Ηθικός	moral, ethical	етички	эти́чный
Ηθικός	moral, ethical	морален	мора́льный
Ηθικότητα	morality, virtusness	моралност	мора́льность
Ηθογραφία	ethography, ethology	опис на обичаи	бытописа́ние
Ηθογραφώ	write ethography, ethology	опишувам обичаи	опи́сывать быт
Ηθοποιός	actor	актер	актёр
Ηθοποιός (θεατρίνος)	artist	артист	арти́ст
Ήθος	nature, character	природа	приро́да
Ήθος	morals, ethos, moral standards	нарав	нрав
Ήθος	morals, ethos, moral standards	карактер	хара́ктер
Ηλεκτραγωγός	conductor of electricity	електричен проводник	проводни́к электри́чества
Ηλεκτρίζω	electrify	електризирам	электризова́ть
Ηλεκτρίζω	electrify	возбудувам	возбужда́ть
Ηλεκτρικό	electricity	електрицитет	электри́чество
Ηλέκτριση	electrification	електрификација	електриза́ция
Ηλεκτρόδιο	electrode	електрода	электро́д
Ηλεκτροδυνανική	electrodynamics	електродинамика	электродина́мика
Ηλεκτροκινητήρας	electromotor	електромотор	электромото́р
Ηλεκτρολογία	electrology	електротехника	электроте́хника
Ηλεκτρολόγος	electrician, electrical fitter	електротехничар	электроте́хник
Ηλεκτρόλυση	electrolysis	електролиза	электро́лиз
Ηλεκτρομαγνήτης	electromagnet	електромагнет	электромагни́т
Ηλεκτρόμετρο	electrometer	електрометар	электро́метр
Ηλεκτρονική	electronics	електроника	электро́ника
Ηλεκτρόνιο	electron	електрон	электро́н
Ηλιάζω	expose to the sun	изложувам на сонце	выставля́ть на со́лнце

Ηλιάζω	expose to the sun	изложувам на сонце	суши́ть на со́лнце
Ηλιακός	solar, sun	сончев	со́лнечный
Ηλίαση	sunstroke	сончев удар	со́лнечный удар
Ηλίθιος	idiot, imbecile	идиот	идио́т
Ηλιθιότητα	idiocy, stupidity, imbecility	идиотизам	идиоти́зм
Ηλικία	age	возраст	призывпо́й во́зраст
Ηλιοθεραπεία	sunbathing	хелиотерапија	гелиотерапи́я
Ηλιόλουτρα	sunbathing	сончање	со́лнечные ва́нны
Ήλιος	sun	сонце	со́лнце
Ηλύγη (σκιά, ψέμα, ψεύδος)	lie, fib, shadow, shade	лага	ложь
Ημέρα	day	ден	день
Ημερόβιος (ημερινός)	day, daily, day's	дневен	дневно́й
Ημερόβιος (ημερινός)	day, daily, day's	дневен	однодне́вный
Ημερολόγιο	diary, journal	дневник	дневни́к
Ημερολόγιο	calendar, almanac	календар	календа́рь
Ημερομηνία	date	дата	да́та
Ημερομίσθιο	day's work, a day's wages	дневница	дневно́й за́работок
Ήμερος	placid, quiet	скротен	кро́ткий
Ημερώνω	tame, domesticate	успокојувам	успока́ивать
Ημι-	half-, semi-, quasi-	полу-	полу-, пол-
Ημικρανία	migraine	мигрена	мигре́нь
Ημικύκλιο	semicircle	полукруг	полукру́г
Ημιμάθεια	little learning	површно учење	пове́рхностное зна́ние
Ημίσεια	half	половина	полови́на
Ημισέληνος	halfmoon	полумесечина	полуме́сяц
Ημισφαίριον	hemisphere	полутопка, хемисфера	полуша́рие
Ημίφως	half-darkness, halflight	полусветло	полусве́т
Ημίωρο	half-hour	половина час	полчаса́
Ηνωμένος	united	соединет	соединённый
Ηνωμένος	united	обединет	объединённый
Ήπειρος	continent	континент	контине́нт
Ήπιος	mild, meek	кроток	кро́ткий
Ηπιότητα	mildess, gentlness, clemency	кроткост	кро́тость
Ηπιότητα	mildess, gentlness, clemency	мекост	мя́гкость
Ηρεμία (ησυχία)	quiet, silence, stillness, calm	тишина	тишина́
Ηρεμία (ησυχία)	peace, rest	спокој	покой
Ηρεμία (ησυχία)	quiet, calm, tranquility	спокојство	споко́йствие
Ήρεμος	tranquil, calm, quiet	спокоен	споко́йный
Ήρεμος	peaceful, peaceable	мирен	ми́рный
Ήρεμος	soft, quiet, low	тивок	ти́хий
Ήρωας (ήρως)	hero	херој	геро́й
Ηρωικός	heroic	херојски	геро́йский
Ηρωικός	heroic	херојски	герои́ческий
Ησυχάζω	quiet(en) down, lie down	успокојувам	успока́ивать
Ησυχάζω	quiet(en) down, lie down	спокоен сум	быть споко́йным
Ησυχία (ανάπαυση)	rest, peace	покој	поко́й
Ήττα	defeat	пораз	пораже́ние
Ηττώμαι	be defeated, be beaten	трпам пораз	терпе́ть пораже́ние
Ηφαίστειο	volcano	вулкан	вулка́н
Ηχηρός	loud, ringing, sonorous	озбучен	збу́чный
Ηχηρότης	resonance, sonority	збучност	збу́чность
Ήχος	sound	звук	звук
Ηχώ (ηχολογώ)	sound	звучам	звуча́ть
Ηχώ (αντήχηση)	echo	ехо	эхо
Θάβω (θάπτω)	bury	погребувам	погреба́ть

Θάβω	bury	закопувам	закопа́ть
Θαλαμηγός	yacht, pleasure boat	јахта	я́хта
Θαλαμίσκος	cabin, cockpit	кабина	каби́на
Θάλαμος	chamber, cabin, room	спална	спа́льня
Θάλασσα (πόντος)	sea	море	мо́ре
Θαλασσινός	seafaring, marine	морски	морско́й
Θαλασσόνερο	seawater	морска вода	морска́я вода́
Θαλασσοπόρος	navigator, seafarer	морепловец	мореплáватель
Θαλασσοπούλι	sea-bird, sea-fowl	морска птица рибар	морска́я пти́ца
Θαλερός	in leaf, in blossom	зелен	зелене́ющий
Θαλερός	in leaf, in blossom	расцветан	цвету́щий
Θαλερός	fresh	свеж	све́жий
Θάλλω (ανθίζω)	blossom, bloom, flower	расцветувам	расцвеста́ть
Θάλλω (ανθίζω)	blossom, bloom, flower	процветувам	процвета́ть
Θαλπωρή (θάλπος)	snugness, affection	топлина	теплота́, тепло́
Θαλπωρή (θάλπος)	snugness, affection	жега	жара́
Θαμπώνω	dazzle	заслепувам	ослепля́ть
Θαμώνας	client, habitué, patron	клиент	клие́нт
Θανάσιμος	mortal, deadly	смртен	смерте́льный
Θάνατος	death	смрт	смерть
Θανατώνω	kill, dispatch	усмртувам	предава́ть сме́рти
Θαρραλέος	daring, audacious	смел	сме́лый
Θαρραλέος	courageous, brave	храбар	хра́брый
Θαρρεύω	take courage	осмелувам	осме́ливаться
Θάρρος	boldness, audacity	смелост	сме́лость
Θάρρος	courage, bravery	смелост	хра́брост
Θαρρώ	think, believe, seem	верувам	доверя́ть
Θαύμα (κύδος)	wonder, marvel, miracle	чудо	чу́до
Θαυμάζω	admire, wonder	се восхитувам	восхища́ться
Θαυμάσιος	miraculous, marvelous	за восхит	досто́йный восхище́ния
Θαυμάσιος	miraculous, marvelous, fabulous	чудесен	чуде́сный
Θαυμασμός	admiration	восхит	восхище́ние
Θαυματουργός	miracle-worker, wonder working	чудотворец	чудотво́рец
Θαυματουργώ (πράττω κύδος)	do wonders	правам чудо	соверща́ть чу́до
Θάψιμο	burial, interment	погреб	погребе́ние
Θάψιμο	burial, burying	закоп	зака́пывание
Θεά	goddess	божица	боги́ния
Θέαμα	show	шоу	шо́у
Θεατρικός	theatrical, dramatic, theatre	театарски	театра́льный
Θεατρίνος	actor, performer, artist	актер	актёр
Θέατρο	theatre	театар	теа́тр
Θεία	aunt	тетка	тётка, тётя
Θεϊκός (θείος)	divine, holy, godlike	божествен	боже́ственный
Θέλγητρο	charm, grace	шарм	очарова́ние
Θέλγω	charm, appeal, attract	шармирам	очаро́вывать
Θέλημα (θέληση)	will, wish, way	волја	во́ля
Θέλημα (θέληση)	will, wish, way	желба	жела́ние
Θέμα	theme, topic, subject	тема	те́ма
Θέμα (αντικείμενο)	theme, topic, object, article, item	предмет	предме́т
Θεματικός	thematic	тематски	темати́ческий
Θεμέλιο	base, basis, depot	база	ба́за
Θεμέλιο (βάση)	basis, foundation, ground	основа	осно́ва, основа́ние
Θεμελιώνω	found, lay the foundation	основам	осно́вывать
Θεμελίωση	founding, foundation, grounding	основање	основа́ние
Θεμελιωτής	founder	основоположник	основополо́жник

Θεμελιωτής	founder	основач	основа́тель
Θεολογία	theology	богословие	богосло́вие
Θεολογία	theology	теологија	теоло́гия
Θεολογικός	theological	теолошкиј	теологи́ческий
Θεοποίηση	deification, apotheosis	обоготворување	обоготворе́ние
Θεοποιώ	worship, idolize	боготворам	боготвори́ть
Θεόρατος	huge, enormous, vast	огромен	огро́мный
Θεόρατος	huge, enormous, vast	голем	грома́дный
Θεός	God	Бог	Бог
Θεότητα	divine being, deity	божественост	божество́
Θεοτόκος	Virgin Mary	Богородица	Богоро́дица
Θεραπεύω (γιατρεύω)	cure, heal	исцелувам	исцел/и́ть, -я́ть
Θεραπεύω	treat, cure, heal	лекувам	лечи́ть
Θερίζω	mow, reap, cut	косам	коси́ть
Θερίζω	mow, reap, cut	жнеам	жать
Θερινός	summer	летен	ле́тний
Θερισμός	harvesting, reaping, cutting	жетва	жа́тва
Θερισμός	harvesting, reaping, cutting	косење	косьба́
Θεριστής	reaper, harvester, mower	косач	коса́рь, жнец
Θερμαγωγός	heat-conducting	топлопроводен	топлопрово́дный
Θερμαίνω	heat, warm	загревам	согрева́ть
Θερμαίνω	heat, warm	греам	нагрева́ть
Θέρμανση	heating, warming	загревање	обогрева́ние
Θερμάστρα	stove	печка	пе́чка
Θερμίδα	calorie	калорија	кало́рия
Θερμοδυναμική	thermodynamics	термодинамика	термодина́мика
Θερμοκήπιο	hothouse, glasshouse	оранжерија	оранжере́я
Θερμοκρασία	temperature	температура	температу́ра
Θερμόμετρο	thermometer	термометар	термо́метр
Θερμός	warm, heated, cordial	топол	тёплый
Θερμός (το)	thermos (flask)	термос	те́рмос
Θερμότητα	heat, warmth	жар	жар
Θερμότητα	heat, warmth	топлина	теплота́, тепло́
Θέρος (θερισμός)	reaping, harvesting	жетва	жа́тва
Θέρος (καλοκαίρι)	summer	лето	ле́то
Θέση (κατάσταση)	situation, place, site, location	место	ме́сто
Θέση	position, attitude	положба	положе́ние
Θέση	position	позиција	пози́ция
Θεσμός (νόμος)	law	закон	зако́н
Θετικισμός	positivism	позитивност	позитиви́зм
Θετικιστής	positivist	позитивист	позитиви́ст
Θετικός	positive, reliable, affirmative	позитивен	позити́вный
Θέτω	lay, put, set, place, pose	поставувам	ста́вить
Θεώρημα	theorem	теорема	теоре́ма
Θεωρητικός	theoretical	теоретски	теорети́ческий
Θεώρηση	visa, official signature	виза	ви́за
Θεώρηση	visa	визирање	визи́рование
Θεωρία	theory	теорија	тео́рия
Θεωρώ (παρατηρώ)	supervise, superintend	набљудувам	наблюда́ть
Θήκη	case	футрола	футля́р
Θηλυκός	female, feminine	женски	же́нский
Θηρίο	wild beast/animal	звер	зверь
Θηρίο	animal	животно	живо́тное
Θητεία	military service	услуга	(вое́нная) слу́жба
Θίασος	company, groupe	театарска група	театра́льная гру́ппа

Θιασώτης (οπαδός)	partisan, backer, supporter	приврзаник	приве́рженец
Θνησιμότητα	mortality	смртност	сме́ртность
Θνητός (μορτός)	mortal	смртен	сме́ртный
Θόλος (τρούλος)	cupola, dome	купола	ку́пол
Θόλος (καμάρα)	vault, arch	свод	свод
Θολός	turbid, muddy, dull, hazy	нечист	нечи́стый
Θολός	dulled, turbid, dull, cloudy, impure	матен	му́тный
Θολούρα	confusion, discomfiture	конфузија	конфу́з
Θολώνω	make/become turbid	матам	мути́ть
Θολωτός	domed, arched, vaulted	куполест	име́ющий ку́пол
Θούριος	war-song, battle /rousing song	воена песна	вое́нная пе́сня
Θράσος	impudence, audacity	дрскост	де́рзость
Θρασύς	impundent, audacious	дрзок	де́рзкий
Θρήνος	wailing, dirge, lamentation	жалење	жа́лоба
Θρηνώ	grieve, mourn, wail, lament	оплакувам	опла́кивать
Θρηνώ	grieve, mourn, wail, lament	жалам	сожале́ть
Θρησκεία	religion	религија	рели́гия
Θρήσκευμα	denomination, faith, creed	вероисповед	вероиспове́дание
Θρήσκος	religious	религиозен	религио́зный
Θριαμβευτής	triumphant, victorious	победник	победи́тель
Θριαμβευτικός	triumphant	триумфален	триумфа́льный
Θριαμβευτικός	triumphant	победнички	побе́дный
Θρίαμβος	triumph	триумф	триу́мф
Θρόνος	throne	трон	трон
Θρυλικός	legendary	легендарен	легенда́рный
Θρύλος	legend	легенда	леге́нда
Θρυμματίζω	crumble, smash, shatter	дробам	дроби́ть, крошы́ть
Θύελλα (μπουρίνι)	storm, hurricane	ураган	урага́н
Θύελλα (μπόρα)	storm, tempest, hurricane	бура	бу́ря, шторм
Θυελλώδης (ορμητικός)	stormy, rough	бурен	бу́рный
Θυμάμαι	remember, recollect	си помнам, си споменувам	вспомина́ть
Θυμάρι	thyme	темјан	тимья́н
Θυμός (φρένιασμα)	anger, rage, wrath	гнев	гнев
Θυμός (φρένιασμα)	rage, evil spirit	бес	бес
Θυσία	sacrifice	жртва	же́ртва
Θυσιάζω	sacrifice	жртувам	же́ртвовать
Θυσιαστήριο	altar, sanctuary	олтар	алта́рь
Θωριά	look, appearance, shape, form	вид	вид
Θωριά	look, glance, view	изглед	взгляд
Θωρώ	see, look, stare, eye	видам, гледам	ви́деть
Θως (τσακάλι)	jackal	шакал	шака́л
Ιατρική	medicine	медицина	медици́на
Ιατρικός	medical	медицински	медици́нский
Ιδανικό	ideal	идеал	идеа́л
Ιδανικός	ideal, perfect	идеален	идеа́льный
Ιδανισμός	idealism	идеализам	идеали́зм
Ιδανιστής	idealist, visionary	идеалист	идеали́ст
Ιδέα	idea, notion, concept	идеја	иде́я
Ιδεολογία	ideology	идеологија	идеоло́гия
Ιδανίκευση	idealism	идеализација	идеализа́ция
Ιδανικεύω	idealize	идеализирам	идеализи́ровать
Ιδεολογικός	ideological	идеолошки	идеологи́ческий
Ιδεολόγος	idealist, visionary	идеолог	идео́лог
Ιδιαίτερα (ειδικά)	particularly, especially, in particular	особено	осо́бенно
Ιδιαίτερος	particular, especial, peculiar	особен	осо́бенный

Ιδιοθελώς	with one's will	доброволно	добро́льно
Ιδιοκτησία	property, ownership	сопственост	со́бственность
Ιδιοκτήτης	proprietor, owner	сопственик	со́бственник
Ιδιόκτητος	privately-owned	сопствен	со́бственный
Ιδιοποίηση	appropriation, usurpation	присвојување	присвое́ние
Ιδιορρυθμία	peculiarity, oddity, idiosyncracy	оригиналност	оригина́льность
Ιδιορρυθμία	peculiarity	особеност	осо́бенность
Ιδιόρρυθμος	peculiar, odd, idiosyncratic, singular	оригинален	оригина́льный
Ίδιος (ιδιόκτητος)	one's own	сопствен	со́бственный
Ίδιος	one's	свој	свой
Ιδιοσυγκρασία	idiosyncrasy, temperament	темперамент	темпера́мент
Ιδιότητα	characteristic, quality	својство	сво́йство
Ιδιότροπος	capricious	каприциозен	капри́зный
Ιδίωμα	idiom	идиом	идио́ма
Ιδιώτης	private individual, civilian	приватно лице	неофициа́льное лицо́
Ίδρυμα	institute, institution, establishment	здруже́ние	учрежде́ние
Ίδρυση (θεμελίωση)	foundation, founding, creation	основање	основа́ние
Ιδρυτής (θεμελιωτής)	founder	основач	основа́тель
Ιδρυτής	founder	основоположник	основополо́жник
Ιδρύω	found, establish, create	основам	основа́ть
Ιδρύω	found, establish, create	основам	осно́вывать
Ιδρύω (κτίζω)	found, establish, create	создавам	созда́ть
Ιδρύω	found, establish, create	основам	воздвига́ть
Ιδρώνω	sweat, perspire	се потам	поте́ть
Ιδρώτας	sweat	пот	пот
Ιδρωμένος	sweaty	потен	по́тный
Ιέραξ (γεράκι)	hawk, falcon	сокол	со́кол
Ιεραπόστολος	missionary	мисионер	миссионе́р
Ιεραρχία	hierarchy	хиерархија	иера́рхия
Ιεραρχικός	hierarchical	хиерархиски	иерархи́ческий
Ιερεύς (ιερωμένος)	priest, minister, vicar	свештеник	свяще́нник
Ιερεύς (ιερωμένος)	priest, minister, vicar	свештено лице	духо́вное лицо́
Ιερογλυφικός	hieroglyphic(al)	хиероглифски	иероглифи́ческий
Ιεροκήρυκας	preacher	проповедник	пропове́дник
Ιερόν	sanctuary, sanctum	храм	храм
Ιερόν	sanctuary, sanctum	светилиште	святи́лище
Ιερός	holy, sacred, religious	свет	свято́й
Ιερός	holy, sacred, religious	посветен	свяще́нный
Ιερότητα	holiness, sanctity, sacredness	светост	свя́тость
Ιθαγενής	native, aboriginal	местен	ме́стный
Ικανός	capable, talented, efficient, able	способен	спосо́бный
Ικανότητα	capability, faculty, ability	способност	спосо́бность
Ικετεύω	plead, entreat, implore	понизно молам	умоля́ть
Ικέτης	suppliant, supplicant	молител	проси́тель, хода́тай
Ίκτερος	jaundice	жолтица	желту́ха
Ιλαρός	hilarious, merry	весел	весёлый
Ιλαρότητα	hilarity	веселост	весе́лье
Ιλαρότητα	hilarity	радост	жизнера́достность
Ίλιγγος	dizziness, giddiness, vertigo	вртоглавица	головокруже́ние
Ιμάς (Ιμάντας)	belt, strap	ремен	реме́нь
Ιμάς (χορδή)	string, chord	струна	струна́
Ιμπεριαλισμός	imperialism	империјализам	империали́зм
Ιμπεριαλιστής	imperialism	империјалист	империали́ст
Ιμπρεσσιονισμός	impressionism	импресионизам	импрессиони́зм
Ιμπρεσσιονιστής	impressionist	импресионист	импрессиони́ст

Ίνα	fibre, filament	влакно	волокно́
Ίνδαλμα	illusion, idol	илузија	илюзия
Ινδία	India	Индија	Индия
Ινδός	Indian	Индиец	Инди́ец, Инду́с
Ινστιτούτο	institute, institution	институт	институ́т
Ιξός	bird-lime, glue	бела имела	оме́ла
Ιός	virus	вирус	ви́рус
Ιούλιος	July	јули	июль
Ιούνιος	June	јуни	июнь
Ιππικό (καβαλλαρία)	cavalry	коњица	ко́нница
Ιππικό (καβαλλαρία)	cavalry	кавалерија	кавале́рия
Ιπποδρόμιο	hippodrome	хиподром	ипподро́м
Ιππόκαμπος	sea-horse	морско коњче	морско́й конёк
Ιππικόμος	stableman, groom, ostler	коњушар	ко́нюх
Ιπποτροφείο	stud-farm	коњушница	ко́нский заво́д
Ισάζω (ισιώνω)	straighten up, right, put straight	исправам	исправля́ть
Ισημερία	equinox	рамноденица	равноде́нствие
Ισημερινός	equator	екватор	эква́тор
Ισθμός (κανάλι)	channel	проток	прото́к
Ισλαμισμός	Islam, Islamism	ислам	исла́м
Ισόγειο (θέατρο)	the stalls	партер	парте́р
Ισοδύναμος	equal in strength/force	рамен во сила	равноси́льный, ра́вный
Ισοζύγιο	balance	баланс	бала́нс
Ισοζυγίζω	balance	балансирам	баланси́ровать
Ισονομία	isonomy, equality before the law	рамноправност	равнопра́вие
Ισόπαλος	equal in strength/force	рамен во сила	равноси́льный
Ισόπαλος	equal in strength/force	со иста сила	равноси́льный
Ισορροπία	balance	рамнотежа, баланс	равнове́сие
Ίσος	equal	еднаков	одина́ковый
Ίσια	straight, right	право, исправено	пря́мо, одина́ково
Ίσ(ι)ος	equal	рамен	ра́вный, ро́вный
Ισοδυναμώ	be equivalent	рамноправен сум	быть равноси́льным
Ισόμετρος	isometric, symmetrical	сразмерен	соразме́рный
Ισόμετρος	isometric, symmetrical	пропорционален	пропорциона́льный
Ισομοιράζω	devide in equal shares	делам на еднакви	делови дели́ть по́ровну
Ισοσταθμίζω	counterbalance, counterpoise	урамнотежувам	уравнове́шивать
Ισοσύλλαβος	parisyllabic	еднаквосложен	ранвосло́жный
Ισότιμος	equivalent	еквивалентен	эквивале́нтный
Ισπανίδα	Spaniard (woman)	Шпанка	Испа́нка
Ισπανός	Spaniard	Шпанец	Испа́нец
Ίσταμαι	stand	стојам	стоя́ть
Ίσταμαι (σηκώνομαι)	stand up	ставам	ста́вить
Ιστορία	history	историја	исто́рия
Ιστορικός (Επίθ.)	historical, historic	историски	истори́ческий
Ιστορικός	historian	историчар	исто́рик
Ιστορώ	write /tell the history of	пишувам историја	писа́ть исто́рию
Ιστορώ	narrate /tell the history of	раскажувам	расска́зывать
Ισχιαλγία	sciatica	ишијалгија	и́шиас
Ισχυρίζομαι	say over and over again, repeat	тврдам	тверди́ть
Ισχυρίζομαι	maintain, allege, assert	настојувам	наста́ивать
Ισχυρός	strong, powerful	силен	си́лный
Ισχυρός (με επιρροή)	influential	влијателен	влия́тельный
Ισχύς (δύναμη)	strength, force, power	сила	си́ла
Ισχύω	be in force, operate, take effect	имам сила	име́ть си́лу
Ισχύω	be in force, operate, take effect	имам сила	быть си́льным

Ίσως	may, might	можеби	мо́жет быть
Ιταλία	Italy	Италија	Ита́лия
Ιταλίδα	Italian	Италијанка	Италья́нка
Ιταλικός (Επίθ.)	Italian	Италијански	Италья́нский
Ιταλός	Italian	Италијанец	Италья́нец
Ιτιά	willow	врба	ве́рба
Ιχθυολογία	ichthyology	ихтиологија	ихтиоло́гия
Ιχθυολόγος	ichthyologist	ихтиолог	ихтио́лог
Ιχθυοπωλείον	fish shop	рибарница	рыбный магази́н
Ιχθυοτροφείον	pisciculture, fish culture	рибник	рыбный садо́к
Ιχνογράφημα	drawing, draft, sketch	цртеж	чертёж, черче́ние
Ιχνογράφημα	drawing, design, sketch	скица	план
Ιχνογραφώ	draw, design, sketch	цртам	черти́ть
Ιώδιο	iodine	јод	ио́д
Ιωνικός	Ionic	јонски	иони́ческий
Καβαλλάρης	knight, holder of an ord er	кавалер	кавале́р
Καβαλλιέρος	partner, suitor, admirer	кавалер	кавале́р
Κάβουρας	crab	(морски) рак	рак
Καβουρδίζω	roast, brown, burn, parch	испржувам	жа́рить
Καγκελλαρία	chancellery	канцеларство	канцеля́рия
Καγκελλάριος	chancellor	канцелар	ка́нцлер
Κάγκελο	railings, fence	ограда	огра́да
Κάδρο	frame	кадар	кадр
Καζάνι (λέβητας)	boiler, pot, cauldron	котел	котёл
Καζίνο	casino	казино	казино́
Καθαγιάζω	hallow, sanctify	осветувам	освяща́ть
Καθαγίαση	consecration, hallowing	осветување	освяще́ние
Καθαρά	tidy	чисто	чи́сто
Καθαρίζω (εκκαθαρίζω)	clean, clear	чистам	чи́стить, очища́ть
Καθαριότητα	clarity, clearness, plainness	чистота	чистота́
Καθαρός	clean, neat, tidy	чист	чи́стый
Κάθε	every	секој	вся́кий
Καθεστώς	regime, established order	режим	режи́м
Κάθετος	vertical, perpendicular	вертикален	вертика́льный
Καθηγητής	professor, teacher, instructor	наставник	наста́вник
Καθηγητής	professor, teacher	професор	профе́ссор
Καθηγητικός	professorial	професорски	профе́ссорский
Καθηγήτρια	mistress	наставничка	наставника
Καθηγήτρια	mistress	професорка	профессора
Καθήκον	duty, task, function, debt	долг	долг
Καθηλώνω	rivet, pin	заковувам	закола́чивать
Καθημερινός	daily, everyday	секојдневен	повседне́вный
Καθησυχάζω	calm (down)	успокојувам	успок/о́ить, -а́ивать
Καθησύχαση	reassurance, soothing, calming	успокојување	успока́ивание
Καθισιό	loafing, idleness	седение	сиде́ние без де́ла
Κάθισμα	seat, place, chair, stool	седло, седиште	сиде́ние
Καθοδήγηση (ηγεσία)	guidance, leading, leadership	раководство	руково́дство
Καθοδηγώ	guide, lead, instruct	раководам	руководи́ть
Καθολικός (θρησκεία)	Catholic	католик	като́лик
Καθολικός	catholic	католички	католи́ческий
Καθολικός (ολικός, γενικός)	catholic, general, universal	општ, сеопшт	о́бщий
Κάθομαι (έζομαι)	sit, be seated	седам	сиде́ть
Καθορισμός	definition, designation, fixing	определување	определе́ние
Καθόσον	as far as	доколку	наско́лько
Καθρεφτίζω	mirror, reflect	одразувам	отража́ть

Καθώς (ως)	as, such as	како	как
Και	and, also, too, as well	и	и
Καινοτομία	novelty, innovation	новаторство	но́вшество
Καινούργιος (νέος)	new, novel, fresh	нов	но́вый
Καινουργώνω	freshen up, renovate	подновувам	подновúть, обновля́ть
Καιρός (ώρα, χρόνος)	time	време	вре́мя
Καίω	burn	горам	горе́ть
Κακία (μοχθηρία)	malice, spite, nastiness, grudge	злоба	зло́ба
Κακιώνω	sulk, get piquet, get into a temper	срдам	сердúться
Κακό	wrong, ill, harm, evil	зло	зло
Κακογλωσσιά	calumny, backbiting	злоба	злосло́вие
Κακόγνωμος	grouchy, peevish, crabbed	злонамерен	злонаме́ренный
Κακοζωία	wretchedly living	тежок живот	тяжёлая жизнь
Κακοκαρδίζω	displease, grieve, pain	огорчувам	огорча́ть
Κακολογία	disparagement, malicious rumour	сплетка	спле́тни
Κακολογώ	speak ill of, malign, disparage	сплеткарам	спле́тничать
Κακόμοιρος	poor, wretched, miserable	беден	бе́дный
Κακοπάθεια	hardship	страдање	страда́ние
Κακός	unfriendly, unkind	недобар	недо́брый
Κακοτυχία	bad/ tough/ ill luck, misfortune	беда	беда́
Κακούργος (εγκληματίας)	criminal	престапник	престу́пник
Κακουχία	hardship, trial, rigour	незгода	невзго́да
Κακοχρονίζω	damn, curse	колнам	проклина́ть
Κάκτος	cactus	кактус	ка́ктус
Κάλαντα	carols	новогодишни песни	наро́дная нового́дняя пе́сня
Καλημέρα	good morning	добар ден	до́брый день
Καλησπέρα	good evening	добра вечер	до́брый ве́чер
Καλλιγραφία	calligraphy, penmanship	краснопис	чистописа́ние, каллигра́фия
Καλλιέργεια	cultivation, farming	култивирање	культиви́рование
Καλλιέργεια (γης)	cultivation, farming	обработување	обрабо́тка
Καλλιεργώ	cultivate	култивирам	культиви́ровать
Καλλιεργώ	cultivate	обработувам	обраба́тывать
Κάλλιστος (έξοχος)	excellent, fine, beautiful	прекрасен	прекра́сный
Κάλλιστος (έξοχος)	excellent, fine, beautiful	одличен	отли́чный
Καλλιτέχνημα	work of art	производ за искуството	произведе́ние иску́сства
Καλλιτεχνία	artistry, fine arts	искуство	иску́сство
Καλό (το)	good, the good	благо	бла́го
Καλό (το)	good, good deed, goods	добро	добро́
Καλόγρια (μοναχή)	nun	монахиња	мона́хиня
Καλόδεκτος	welcome	добар прием	приве́тливый
Καλοζώ (καλοπερνώ)	live well, be well off	живеам добро	жить хорошо́
Καλοκαγαθία	benevolence, goodness	добрина	доброта́
Καλοκαίρι	summer	лето	ле́то
Καλοκαιρινός	summery, summer	летен	ле́тний
Καλόκαρδος	good-hearted, good-natured	добродушен	доброду́шный
Καλοκοιτάζω	look closely	гледам внимателно	смотре́ть внима́тельно
Καλομαθαίνω	teach/learn well	учам на добро	учúть хоро́шему
Καλοριφέρ	radiator	радијатор	радиа́тор
Κάλος (ο)	callus, corn	мозол, мозолка	мозо́ль
Καλός	good guy, goodie	добар	до́брый
Καλούπι	pattern, template, matrix	шаблон	шабло́н
Καλοφαγάς	gourmant	гурман	гурма́н
Καλπάζω	gallop	галопирам	галопúровать
Καλπασμός	gallop	галопирање	галопúрование
Κάλπη	ballot-box	урнек	(избира́тельная) у́рна

Κάλπικος	false, counterfeit, pseudo, forged	фалшлив	фальши́вый
Κάλυμμα	covering	покрив	покро́в
Κάλυμμα	cover, shawl, counterpane	покривка	покрыва́ло
Κάλυξ (κάλυκας άνθους)	calyx	чашка на цвет	ча́мечка
Καλύπτω	cover, blanket	покривам	покрыва́ть
Καλύπτω (κρύβω)	cover, blanket	скривам	скрыва́ть
Καλώδιο	cable, wire, rope	кабел	ка́бель
Καλώδιο (αγωγός)	wire, lead	проводник	про́вод
Καλώς	well	добро	добро́
Καλωσύνη	kindness, goodness, benevolence	добрина	доброта́
Καμάκι	harpoon, fish-spear, gaff	харпун	гарпу́н
Καμάρα	arch	свод	свод, а́рка
Καμάρι	pride	гордост	го́рдость
Καμαρώνω	boast, brag, admire	се гордеам	горди́ться
Καμέλια	camelia	камелија	каме́лия
Καμηλοπάρδαλη	giraffe	жирафа	жира́фа
Καμινέτο	spirit-stove, gas-stove	шпиритус	спирто́вка
Καμίνι	furnace, oven	печка (за топење)	пе́чка, печь
Καμουφλάρισμα	camouflage, disguise	камуфлажа	камуфля́ж
Κάμπια	caterpillar	гасеница	гу́сеница
Κάμπος (πεδίον)	field	поле	по́ле
Κάμπος	plain	рамнина	равни́на
Καμπούρα	hump, hunch	грпка	горб
Καμπούρης	hump-backed, hunch-backed	грбав	горбу́н
Καμπύλος	curved, bent	крив	криво́й
Καννάβι	hemp	коноп	конопля́
Κανάλι	canal, channel	канал	кана́л
Καναρίνι	canary	канаринец	канаре́йка
Κάνιστρο (μπιτόνι βενζίνης)	jerrycan	канистар	кани́стра
Καν(ν)ίβαλος	cannibal	канибал	каннибáл
Κανναβούρι	hempseed, birdseed	конопно семе	конопля́ное се́мя
Κανονιά	gunshot, cannon shot	истрел на оружје	пу́шечный выстрел
Κανονίζω	regulate, adjust, set	регулирам	регули́ровать
Κανονικός	normal, regular, steady	нормален	норма́льный
Κανονικός	normal, regular, steady	правилен	пра́вильный
Κανονιοβολισμός	cannonade	канонада	канона́да
Κανονισμός	regulation, rule(s)	устав	устро́йство
Κανών (κανόνας)	canon, rule, regulation, principle	правило	пра́вило
Κανών (Κανόνας. Εκκλησ.)	canon, rule	канон	кано́н
Καπελλάς	hatter, hat-maker, hat seller	шапкар	ша́почник
Καπέλλο	hat	шапка	ша́пка
Καπετάνιος	captain	капетан	капита́н
Καπιταλισμός	capitalism	капитализам	капитали́зм
Καπιταλιστής	capitalist	капиталист	капитали́ст
Κάποιος	someone, somebody	некој	не́кий
Κάποτε	once, sometime, formarly	некогаш	не́когда
Καπρίτσιο	capriccio, caprice, whim	каприц	капри́з
Καραβάνι	caravan	карван	карава́н
Καράβι (πλοίο)	ship, vessel	кораб	кора́бль
Καραβίδα (κάβουρας)	crayfish, crawfish	рак	рак
Καραμέλα	caramel	карамел	каме́ль
Καραμπίνα	carabine, carbin	карабина	карби́н
Καράτι	carat	карат	кара́т
Καρβέλι	loaf	леб	хлеб
Καρδιά	heart	срце	се́рдце

Καρδιακός	cardiac, of the heart	срцев	серде́чный
Καρδιογράφημα	cardiogram	кардиограм	кардиогра́мма
Καρδιολογία	cardiology	кардиологија	кардиоло́гия
Καρδιολόγος	cardiologist	кардиолог	кардио́лог
Καρέκλα	chair, seat	стол	стол
Καρκίνος	cancer	рак	рак
Καρναβάλι	carnival	карневал	карнава́л
Καρότο (καρώτο)	carrot	морков	морко́вь
Καρπερός	fruitful, fertile	плодороден	плодоро́дный
Καρπός	fruit	плод	плод
Καρποφορία	crop, fruitfulness, bearing	плодност	плодоро́дие
Καρποφόρο δένδρο	fruit tree	плоден	плодо́вый
Καρποφόρος	fruitful, fertile	плоден	плодоно́сный
Καρποφορώ	fruit, crop	давам плод	дава́ть результа́т
Καρποφορώ	fruit, crop	носам добивка	приноси́ть плоды
Κάρτα	card	карта	ка́рточка
Καρτέρι	ambush	заседа	заса́да
Καρτερία (ανοχή)	endurance, fortitude	трпение	терпе́ние
Καρτερικός	enduring, persevering	трпелив	терпели́вый
Καρύδι	walnut	орев	оре́х
Καρυδιά	walnut tree	орев (дрво)	оре́ховое (де́рево)
Καρύκευμα	spice, flavouring	поправка	припра́ва
Καρφίτσα	brooch, pin	брош	брошь, бро́шка
Κάρφωμα	nailing	забивање	забива́ние гвоздя́ми
Καρφώνω	nail, tack, pin, fix	забивам	забива́ть гво́зди
Καρχαρίας	shark	ајкула	аку́ла
Κασέτα	cassette	касета	касе́тта
Κασσέλα (σενδούκη)	trunk, chest	сандак	сунду́к
Κασσύω (ράβω, ράπτω)	sew, stitch	шијам	шить, зашива́ть
Καστανιά	chestnut tree	костен (дрво)	кашта́новое (де́рево)
Κάστανο	chestnut	костен	кашта́н
Καστανός	brown, chestnut (coloured)	костенлив	кашта́новый
Κάστρο	castle, citadel, fortress	замок	за́мок
Κατά	against, versus, at, on	по, поради	про́тив
Καταβιβάζω (κατεβάζω)	down, bring/let/take down	спуштам	спуска́ть
Καταβιβάζω (κατεβάζω)	down, bring/let/take down	понижувам	понижа́ть
Καταβολή	paying, payment, deposit	исплатување	уплата, платёж
Κατάβρεγμα	spraying, sprinkling	полевање	поли́вка
Καταβυθίζω	sink, scuttle a boat	потонувам	потопля́ть
Καταβύθιση	sinking, scuttling	потопување	потопле́ние
Καταγγέλλω	denounce, bring a charge	поднесувам жалба	доноси́ть
Καταγγέλλω	accuse, bring a charge	поднесувам жалба	жа́ловаться
Καταγής	on the ground	на земјата	на земле́, на́земь
Καταγίνομαι	be engaged in, go in for	се занимавам	занима́ться чем-л
Κατάγομαι	come from, be a native of	родум сум од	быть ро́дом
Καταγραφή (εγγραφή)	registration, recording, entry	регистрација	регистра́ция
Καταγραφή (εγγραφή)	registration, recording, entry	запишување	за́пись
Καταγωγή	descent, origin, lineage, parentage	родум	ро́дом
Καταδέχομαι (αναδέχομαι)	deign, condescend	примам	принима́ть
Καταδίδω	betray, denounce	предавам, издавам	выдава́ть
Καταδικάζω	censure, condemn	осудувам	осужди́ть
Καταδίκη	censure, condemnation, conviction	осудување	осужде́ние
Κατάδικος (Επίθ.)	convicted, condemned	осуден	осуждённый
Καταδιώκω	pursue, chase, dog	иследувам	пресле́довать
Κατάθεση	deposit, paying in	внесување	внесе́ние

Κατάθεση (Οικον.)	deposit	депозит	депози́т
Κατάθλιψη	depression, breakdown	депресија	депре́сся
Καταθλιπτικός	depressive	депресивен	депресси́вный
Καταιγίδα	thunderstorm	бура	бу́ря
Κατακαίω	flare up	разгорувам	разгоре́ться
Κατάκαρδα	right in the heart, to the very heart	длабоко	глубоко́
Κατακερματίζω	cut up, smash, cut into pieces	дробам	дроби́ть
Κατακλυσμός	cataclysm, flood, deluge	потоп	пото́п
Κατακλυσμός	cataclysm, flood, deluge	катаклизма	катакли́зм
Κατάκοιτος	bed-ridden	прикован за легло	прико́ванный к посте́ли
Κατακράτηση	detention, arrest	задржување	задержа́ние
Κατακρατώ	detain, withlold	задржувам во сила	незако́нно уде́ржиать
Κατακτώ	occupy	окупирам	оккупи́ровать
Κατακυριεύω	conquer, capture, seize	завладувам	завладева́ть
Κατακυρώνω	adjudicate, award, knock down	утврдувам	утвержда́ть
Καταλέγω	include, contain	вклучувам	включа́ть
Κατάλληλος	suitable, fit, suired, appropriate	соодветен	соодве́тствующий
Κατάληψη	taking, conquest, occupation	завладување	овладе́ние
Κατάληψη	seizure, conquest	преземање	постиже́ние, захва́тывание
Καταλογίζω	impute, ascribe	впишувам на сметка	запи́сывать на чей л
Καταλογισμός	imputation, charge	впишување	запи́сывание на чей л
Κατάλογος (ευρετήριο)	catalogue, list	каталог	ката́лог
Κατάλογος	list, roll	список	спи́сок
Κατάλογος προϊόντων	prospectus, brochure	проспект	проспе́кт
Κατάλογος φαγητών	menu	мени	меню
Κατάλοιπο (υπόλειμμα)	residue, remnant	остаток	оста́ток
Κατάλυμα	lodging, quarters	неспостојано живеалиште	вре́менное жили́ще
Καταλύω	abolish, break down	уништувам	уничтожа́ть
Καταμερισμός	allocation, division	распределување	распределе́ние
Κατάμεστος	overcrowded, jampacked	преполнет	перепо́лненный
Καταμέτρηση	measurement, measuring	одмерување	отме́ривание
Καταμετρώ	measure, count, gauge, survey	одмерувам	отме́ривать
Καταμολύνω	contaminate, taint	осквернувам	оскверня́ть
Καταναγκάζω	coerce, force, compel	принудувам	принужда́ть
Καταναγκασμός	coercion, compulsion, force	принуда	принужде́ние
Κατανέμω	assign, allocate, distribute	распределувам	распредел/я́ть, -и́ть
Κατανικώ	win, beat, defeat	разбивам	разбива́ть
Κατανομή	allocation, distridution, division	распределба	разпределе́ние
Κατάντημα	sorry state, wretchedness	положба	(скве́рное) положе́ние
Κατάπαυση	stopping, cessation	прекратување	прекраще́ние
Καταπαύω	stop	прекратувам	прекрат/и́ть, -ща́ть
Καταπιέζω	oppress, depress	угнетувам	угнета́ть
Καταπίεση	oppression	угнетување	угнете́ние
Καταπίνω	swallow, gulp down	голтам	глота́ть
Καταπίνω	swallow, gulp down	проголтувам	прогл/а́тывать, -ща́ть
Κατάπιωμα	swallowing	голтање	глота́ние
Καταπληκτικός	amazing, astonishing, stunning	поразителен	пораз́ительный
Κατάπληκτος (εκπληκτικός)	amazed, astonished	поразен	поражённый
Καταπνίγω	suppress, quash, stifle	задушувам	задуши́ть
Καταπολεμώ	fight, battle, oppose	победувам	побежда́ть
Καταπόνηση	distress, exhaustion	изморување	изнуре́ние
Καταποντισμός	sinking, foundering, scuttling	потонување	потопле́ние
Κατάπτωση	depression, dejection, decline	опаѓање	паде́ние
Κατάρα	curse, damnation	проклетство	прокля́тие
Καταραμένος	cursed, damned	проклет	прокля́тый

Καταριέμαι	curse, rail at	проколнувам	проклина́ть
Καταρράκτης	waterfall, cataract	водопад	водопа́д
Κατάρρευση	collapse, breakdown, breakup	колапс	колла́пс
Καταρρίπτω	break, tear off, pluck	оборувам	оборва́ть
Καταρτίζω	form, organize	формирам	формирова́ть
Καταρτίζω	set up, form, organize	образувам	образо́вывать
Κατάρτιση	setting up, formation, organizing	организирање	организа́ция
Κατάσβεση	extinguishing, putting out	гаснење	гаше́ние
Κατασβύνω	extinguish	гаснам	гаси́ть
Κατασκευάζω	fabricate	фабрикувам	фабрикова́ть
Κατασκεύασμα	thing, making, deed, structure	дело	де́ло
Κατασκευαστής	constructor, designer	конструктор	констру́ктор
Κατασκευή	construction, design, structure	конструкција	констру́кция
Κατασκοπεία	espionage, spying	шпионажа	шпиона́ж
Κατασκοπεύω	spy	шпионирам	шпио́нить
Κατάσκοπος	spy, agent	шпион	шпио́н
Κατάσταση	condition, position, state	состојба	состоя́ние
Κατάσταση	condition, state	положба	положе́ние
Κατάσταση	status	статус	ста́тус
Καταστατικό	statutes, articles of association	статут	стату́т
Καταστατικό	statutes, regulatioms, rules	устав	уста́в
Καταστολή	subpression, quelling, repression	смирување	усмире́ние
Καταστρεπτικός	destructive	гибелен	губи́тельный
Καταστρέφω	destroy, annihilate	уништувам	уничто́жить
Καταστρέφω	spoil, ruin, waste	погубувам	губи́ть
Καταστρέφω	spoil, ruin, waste	разурнувам	разруша́ть
Καταστροφή	destruction, devastation, ravage	гибел	ги́бель
Καταστροφή	annihilation,destruction	уништување	уничтоже́ние
Καταστροφή	catastrophe, ruin, destruction, death	гибел	ги́бель
Καταστροφή	catastrophe, destruction, disaster	катастрофа	катастро́фа
Καταστροφή	destruction, devastation, ravage	разурнување	разруше́ние
Καταστροφικός	catastrophic	катастрофален	катастрофи́ческий
Κατάστρωμα	deck	палуба	па́луба
Κατάστρωση	planning out, drawing up	составување план	составле́ние
Κατάταξη (διαλογή)	sorting, grading	сортирање	сортиро́вка
Κατατάσσω (τακτοποιώ)	sort, grade	сортирам	сортирова́ть
Κατατρεγμός	persecution, victimization	проследување	пресле́дование
Καταφρόνοια	contempt, disdain, disregard	презир	презре́ние
Καταφρονώ	disdain, despise, scorn	презирам	презира́ть
Κατάχρηση	abuse, misuse, overuse	злоупотреба	злоупотребле́ние
Καταφέρνω	manage	успевам	успе́ть
Καταφύγιο	refuge	прибежиште	прибе́жище
Καταχρεώνω	get/run sb into debt	товарам со долгови	вводи́ть в долги́
Καταχώνω	put/burry deep, cover with earth	заривам	зарыва́ть
Καταχωρίζω	record, insert, enter, register	поместувам	помеща́ть
Καταχώριση	record, insert, enter, register	поместување	помеще́ние
Καταψηφίζω	vote against	гласам против	голосова́ть про́тив
Καταψήφιση	voting out/down/against	гласање против	голосова́ние про́тив
Κατάψυξη	deep freeze, cold storage, refrigeration	ладење	охлажде́ние
Κατεβάζω (καταβιβάζω)	lower, let down	спуштам	спусти́ть, спуска́ть
Κατεβάζω	down, bring/let/pull/get/set down	снижувам	снижа́ть
Κατεδαφίζω	pull down, wreck	рушам	ру́шить
Κατεδάφιση	demolition, pulling down	рушење	разруше́ние
Κατεργάζομαι	process, treat, work, fashion	обработувам	обраба́тывать
Κατεργάζομαι	process, treat, work, fashion	преработувам	перераба́тывать

Κατεργάρης	cunning person, knave, sharper	итрец	хитре́ц
Κατεργασία	processing, treatment	преработка	перераб́отка
Κατεργασία (δούλεμα)	processing, treatment	обработка	обраб́отка
Κατεστραμμένος	destroyed	разурнат	разру́шенный
Κατεύθυνση	direction, side, way	насока	наво́дка
Κατευθύνω	direct (to), guide, govern	направам	напра́вить
Κατευνασμός	appeasement, calming down	успокојување	успока́ивание
Κατευναστικός	calming, soothing, reassuring	успокоен	успокои́тельный
Κατευοδώνω	see/send off	пожелувам… добар пат	провожа́ть в путь
Κατέχω	possess, own, have, hold, occupy	владеам	владе́ть
Κατηγορηματικός	categorical, emphatic, decisive	категоричен	категори́чески
Κατηγορητήριο	indictment, accusation	обвинителен акт	обвини́тельный акт
Κατηγορία	accusation, charge	обвинение	обвине́ние
Κατηγορία	category, grade, division	категорија	катего́рия
Κατήγορος	accuser, prosecutor	обвинител	обвини́тель
Κατηγορούμενο	predicative, predicate	атрибут	атрибу́т
Κατηγορούμενος	defendant, the accused	обвинет	обвиня́емый
Κατηγορώ	accuse (of), charge (with)	обвинувам	обвин/и́ть, -я́ть
Κατηφής	sad, gloomy, melancholy	невесел	невесёлый
Κατηφορίζω	go downhill, descend	се спуштам	спуска́ться
Κάτι	something, anything	нешто	не́что
Κατοικίδιος	domestic, domesticated	домашен	дома́шний
Κάτοικος	inhabitant, dweller	жител	жи́тель
Κατοικημένος πυκνά	densely populated	населен	населённый
Κατονομάζω	name, specify	именувам	именова́ть
Κατονομασία	naming, name	именување	наименова́ние
Κατόπιν (ύστερα)	after, afterwards	после	по́сле
Κατοπινός	following, after	следен	сле́дующий
Κατοπτρισμός	reflection, introspection	рефлексија	рефле́ксия
Κατόρθωμα	achievement, heroic deed, feat	подвиг	по́двиг
Κατοχή	occupation	окупација	оккупа́ция
Κατοχή	ownership, possession	владеење	владе́ние
Κάτοχος επιδόσεως	record holder	рекордер	рекордсме́н
Κατσαβίδι	screw-driver	навртка	отвёртка
Κατσαρός	crisp, wavy, curly	кадрав	кудря́вый
Κατσίκα	goat	коза	коза́
Κατσικίσιος	kid	козји	ко́зий
Κατσούφης	moody, sulky, glum	намуртен	нахму́ренный
Κατσουφιά	moodiness, glumness, sulkiness	муртење	хму́рость
Κατσουφιάζω	sulk, frown, scowl, lower	се муртам	быть хму́риться
Κάτω	down, under, below, beneath	ниско	ни́зко
Κάτω	down, under, below, beneath	долу	доло́й, под
Κατώτατος	lowest, last, minimun	најнизок	са́мый ни́зкий
Κατώτερος	smaller, inferior, low, lover	понизок	бо́лее ни́зкий
Κατώφλι	doorstep, threshold, eve	праг	поро́г
Καύση	burning, combustion	горење	горе́ние
Καυχιέμαι (καυχώμαι)	boast, brag, swagger	се гордеам	горди́ться
Καφεΐνη	caffein	кофеин	кофе́ин
Καφενείο	coffee-shop	кафеана	кофе́йня
Καφές, ο	coffee	кафе	ко́фе
Καχύποπτος	suspicious	сомнителен	мни́тельный
Καχύποπτος	mistrustful, distrustful	недоверлив	недове́рчивый
Καχυποψία (δυσπιστία)	mistrust, suspicion, distrust	недоверба	недове́рие
Καψαλίζω	singe, parch, scorch	опекувам	опаля́ть
Κάψουλα	capsule	капсула	ка́псула

Κείμενο	text	текст	текст
Κέικ	cake	кекс	кекс
Κελάηδημα	singing, song, chirrup, chirp	пеење на птици	пéние птиц
Κελαηδώ	chirrup, chirp, warble, sing	чируликам	чури́кать
Κελλί	cell	ќелија	кéлья
Κενό	vacuum	вакуум	вáкуум
Κενός (άδειος)	empty	пуст	пустóй
Κενός	empty, vacant, void, blank	празен	порóжийн
Κένταυρος	Centaur	кентаур	кентáвр
Κεντρικός	central, centre, main, pivotal	централен	центрáльный
Κέντρο	centre	центар	центр
Κενώνω	empty	ослободувам	освобождáть
Κεραία	antenna	антена	антéнна
Κεραμική	ceramics	керамика	керáмика
Κεραμικός	ceramic	керамички	керами́ческий
Κεράσι	cherry	креша (плод)	чере́шня
Κερασιά	cherry-tree	креша (дрво)	чере́шня (дéрево)
Κέρασμα	treat	почест, чест	пóтчевание
Κερατάς	cuckold	рогоносец	рогонóсец
Κέρατο	horn, antler	рог	рог
Κεραυνός	thunder, thunderbolt	молња	мóлния
Κεραυνός	thunder, thunderbolt	гром	гром
Κεραυνώνω	strike/kill with lightning	удирам со гром	громи́ть
Κέρβερος	Cerberus, watch-dog	кербер	цéрбер
Κέρδος	profit, gain, returns	заработувачка	зáработок
Κερδοσκοπία	speculation, profiteering	шпекулација	спекуля́ция
Κερδοσκοπικός	speculative	шпекулативен	спекулянти́вный
Κερδοσκόπος	speculator, profiteer	шпекулант	спекуля́нт
Κερδοσκοπώ	speculate, profiteer	шпекулирам	спекули́ровать
Κερί	wax	восок	воск
Κερί	candle	свеќа	восковáя свечá
Κέρινος	waxen, wax, waxy	восочен	восковóй
Κέρμα	coin	монета	размéнная монéта
Κεφάλαιο (βιβλίου)	chapter	глава (во книга)	главá
Κεφάλαιον (Οικον.)	capital, stock, money, assets	капитал	капитáл
Κεφαλαιοκρατία	capitalism	капитализам	капитали́зм
Κεφαλαιούχος	capitalist	капиталист	капитали́ст
Κεφαλή (κεφάλι)	head, top	глава	главá
Κεφαλόπονος	headache	главоболка	головнáя боль
Κεφάτος (χαρούμενος)	merry, cheerful	весел	весёлый
Κηδεία	funeral	погребување	погребéние
Κηδεύω	bury	погребувам	погребáть
Κηροπήγιο	candlestick	свеќник	подсвéчник
Κήρυγμα	sermon, homily	проповед	прóповедь
Κήρυκας	preacher	проповедник	проповéдник
Κηρύττω	declare, proclaim	проповедам	проповéдовать
Κήτος	cetacean, seamonster	кит	кит
Κηφήνας	drone, parasite	трут	трýтень
Κιάλι (κιάλια)	binoculars	дурбин	подзóрная трубá
Κιβδηλεύω	falsify	фалсификувам	фальшифици́ровать
Κίβδηλος	counterfeit, fake, forged	фалсификуван	фальши́вый
Κιβώτιο (σενδούκη, κασέλα)	box, kit, case	сандак	сундýк
Κιβωτός	ark	ковчег	ковчéг
Κιγκλίδωμα	grating, grille, railings	решетка	решётка
Κιθάρα	guitar	гитара	гитáра

Κιθαριστής	guitarist, guitar-player	гитарист	гитари́ст
Κινδυνεύω	risk, be in danger of	ризикувам	рискова́ть
Κίνδυνος	danger, peril	опасност	опа́сность
Κίνημα (κίνηση)	movement, motion, wave	движење	движе́ние
Κινηματογραφία	cinematography	кинематографија	кинематогра́фия
Κινηματογράφος	cinema, movies	кино	кино́
Κινηματογράφος	cinema, movies	кино	кинемато́граф
Κινητήρας	motor, engine	двигател	дви́гатель
Κινητήρας	motor, engine	мотор	мото́р
Κινητήριος	motive, driving, prime	двигателен	дви́гательный
Κινητός	mobile, movable	подвижен	подвижно́й
Κίνητρο	stimulus, incentive	стимул	сти́мул
Κίνητρο	motive, stimulus, incentive	мотив	моти́в
Κινητοποίηση	mobilization, rally	мобилизирање	мобилиза́ция
Κινητοποιώ	mobilize, activate	мобилизирам	мобилизова́ть
Κινίνη	quinine	кинин	хини́н
Κινστέρνα (στέρνα, δεξαμενή)	cistern	цистерна	цисте́рна
Κινώ	move, set out, start, set off	движам	дви́гать
Κιτρινάδα	yellowness, pallor, yellow spot	бледило	бле́дность
Κιτρινάδα	yellowness, pallor, yellow spot	жолтица	желтизна́
Κιτρινιάρης	sickly-looking, pasty	жолто лице	больно́й желту́хой
Κιτρινιάρης	sallow-faced	човек со бледо	бле́дный
Κιτρινίζω	yellow, become yellow	пожолтувам	де́лать жёлтым, бле́дным
Κίτρινος	yellow	жолт	же́лтый
Κίτρο	citron	китра	ци́трус
Κλάδος (Οργανισμού)	branch	филијада	филиа́л
Κλαίω	cry, weep	плачам	пла́кать
Κλαίω	cry, weep	оплакувам	опла́кивать
Κλάμμα	cry, weeping	плач	плач
Κλαρίνο	clarinet	кларинет	кларне́т
Κλασικισμός	classicicm	класичизам	классичи́зм
Κλασικός	classical, classic	класичен	класси́ческий
Κλάσις (στάχυ σιταριού)	ear (of corn)	клас (на жито)	ко́лос
Κλάσμα (Μαθημ.)	fraction	дропка	дробь
Κλάσμα	fraction	дел	до́ля
Κλειδί (κληΐς)	key	клуч	ключ
Κλειδούχος (κλειδαράς)	locksmith	клучар	ключник
Κλειδώνω	lock	заклучувам	заключа́ть, запира́ть на ключ
Κλειδώνω	lock	завршувам	заверша́ть
Κλέφτης (συμμορίτης)	bandit, thug, armed robber	бандит	банди́т
Κλεφτοπόλεμος	guerilla-war	герилска војна	партиза́нская война́
Κλεφτοφάνερο	flashlight	фенер (потайно́й)	фона́рь
Κλεψιά (κλοπή)	theft, stealing	кражба	кра́жа
Κλήμα	vine	лоза	лоза́
Κληματόφυλλο	vine leaf	лозов лист	виногра́дный лист
Κληροδότης	legator, testator	завештател	завеща́тель
Κληρονομιά	legacy, inheritance	наследство	насле́дство, насле́дие
Κληρονομικότητα	heredity	наследност	насле́дственност
Κληρονόμος (διάδοχος)	inheritor, successor	наследник	насле́дник
Κληρονομώ	inherit from, succeed to	наследувам	насле́довать
Κλήρωση	drawing	тираж	тира́ж
Κλίμα	climate	клима	кли́мат
Κλινική	clinic	клиника	кли́ника
Κλινικός	clinical	клинички	клини́ческий
Κλινοσκέπασμα	blanket	покривка (за легло)	покрыва́ло

Κλοπή	theft, stealing	кражба	кра́жа
Κλοπιμαίος	stolen	украден	(сде́ланный) укра́дкой
Κλώθω	spin	предам	прясть
Κλώσιμο (κλώση)	spinning	предење	пряде́ние
Κλωνάρι (κλώνος)	clone	клон	клон
Κλωσ(σ)ώ	brood, hatch eggs, sit on eggs	матам јајца	сиде́ть на я́йцах
Κλωστήριο	spinning-mill	предилница	пряди́льня
Κόβω	cut (out)	кројам	крои́ть
Κοιλάδα	valley	долина	доли́на
Κοιμάμαι (κοιμώμαι)	sleep, be asleep	спијам	спать
Κοινό	(the) public	општество	о́бщество
Κοινό (ακροατήριο)	(the) public	публика	пу́блика
Κοινοβουλευτικός	parliamentary	парламентарен	парла́ментский
Κοινοβούλιο	parliament	парламент	парла́мент
Κοινολογώ	give away, divulge, publisize	разгласувам	разглаша́ть
Κοινοπολιτεία	team, collective	колектив	коллекти́в
Κοινός	public, common	општ	о́бщий
Κοινός (τετριμμένος)	banal, trite	банален	бана́льный
Κοινότητα	community	селска општина	общи́на
Κοινοτοπία	banality	баналност	бана́льность
Κοιτάζω	have a look	погледнувам	погляде́ть
Κοινωνία	society, the people	општество	о́бщтество
Κοινωνικός	social	социјален	социа́льный
Κοινωνικός	social, gregarious	општествен	общи́тельный
Κοινωνιολογία	sociology	социологија	социоло́гия
Κοινωνιολόγος	sociologist	социолог	социо́лог
Κοινωνός (μέτοχος)	participant	учесник	уча́стник
Κοινωνώ	participate, commune	учествувам	соуча́ствовать
Κοινωφελής	public benefit	општополезен	общеполе́зный
Κοκαΐνη	cocaine	кокаин	кокаи́н
Κόκαλο (κόκκαλο)	bone	коска	кость
Κοκκινογούλι	beetroot	црвено цвекло	свеклови́ца, свёкла
Κόκορας (πέτηλος, πετεινός)	cock, rooster	петел	пету́х
Κόκκος	speck, grain	зрно, зрнце	зерно́
Κόλακας	flatterer, adulator	ласкавец	льсте́ц
Κολακεύω	please, oblige	угодувам	угоди́ть
Κολακεύω	flatter	ласкам	льстить
Κόλαση	hell	пекол	пе́кло
Κολλέγιο	college	колеж	колле́ж, ко́лледж
Κολλεκτιβισμός	collectivism	колективизам	коллективиза́ция
Κολοκύθα	pumpkin	тиква	(бутылочная) тыква
Κολόνια	eau de cologne, toilet water	колонска вода	одеколо́н
Κολοσσιαίος (υπερμεγέθης)	colossal, great	колосален	колосса́лный
Κολοσσός	colossus	колос	коло́сс
Κόλπος	gulf, bay	залив	зали́в
Κόλπος	bosom	пазува	па́зуха
Κολυμβητής	swimmer	пливац	плове́ц
Κολύμπι	swimming	пливање	пла́вание
Κολυμπώ	swim	пливам	пла́вать
Κόμης	count	гроф	граф
Κομήτης	comet	комета	коме́та
Κόμμα (Γραμματική)	comma	запирка	запята́я
Κόμμα	party	партија	па́ртия
Κομματικός	partisan, party	партиски	парти́йный
Κομμουνισμός	communism	комунизам	коммуни́зм

Κομμουνιστικός	communist	комунистики	коммунисти́ческий
Κομμουνιστής	communist	комунист	коммуни́ст
Κόμπος	knob, node, knot	јазол	у́зел
Κομπόστα	compote, stewed fruit	компот	компо́т
Κομψός	elegant, stylish	елегантен	элега́нтный
Κομψότητα	elegancy, refinement	елеганција	элега́нтность
Κονιάκ	cognac, brandy	коњак	конья́к
Κονσέρβα	canned food	конзерва	консе́рвы
Κοντά	near, beside, close	блиску	бли́зко
Κοντά	near, not far	недалеку	недалеко́
Κοντάρι (ακόντιο)	spear, lance	копје	копьё
Κόντε(υ)μα	shortening	скратување	сокраще́ние
Κοντολογής	briefly, in short	накратко	ко́ротко
Κοντός	short	краток	коро́ткий
Κόντρα	against, contrary to	спротивност	про́тив
Κον(τ)σέρτο	concert	концерт	конце́рт
Κοπάδι (αγέλη)	flock, herd	стадо	ста́до
Κοπάνισμα	pounding, hammering, beating	толчење	толче́ние
Κοπέλα	girl	девојка	де́вушка, де́вочка
Κόπος (πίεση, προσπάθεια)	pressure, fatigue, tiredness	напор	напо́р
Κόπος (έργο)	work, labour	труд	труд
Κόπρος (κοπριά)	dung, manure	измет	помёт
Κοπρίτης	loafer, good for nothing	безделник	безде́льник
Κόρα (κρούστα)	crust	кора, коричка	ко́рка
Κοραλλένιος	coral	корален	кора́лловый
Κόρδα (ιμάς, χορδή)	string, chord	струна	струна́
Κορίτσι	girl	девојче	де́вочка
Κορμί	body	тело	те́ло
Κορνίζα	cornice, frame	корниз	карни́з
Κορυφή	top, summit, peak	врв	верх, верши́на
Κορώνα (στέμμα)	crown	круна	коро́на
Κοσκινίζω	sieve, bolt	сејам	се́ять
Κόσκινο (σήστρον, σήττα)	sieve	сито	си́то
Κόσκινο (σήστρον, σήττα)	sieve	решето	решето́
Κόσμηση	decoration	украс	украше́ние
Κοσμηματοθήκη	costume jewellery	бижутерија	бижуте́рия
Κοσμητική	cosmetics	козметика	косме́тика
Κοσμήτορας	dean, doctor	декан	дека́н
Κοσμικός	cosmic	светски	све́тский
Κοσμικός	cosmic, space	космички	косми́ческий
Κόσμιος	modest, descent, seemly, proper	скромен	скро́мный
Κοσμιότητα	modesty, descency, seemliness	скромност	скро́мность
Κοσμογονία	cosmogony	космогонија	космого́ния
Κοσμογραφία	cosmography	космографија	космогра́фия
Κοσμοπολίτης	cosmopolitan, cosmopolite	космополит	космополи́т
Κοσμοπολιτικός	cosmopolitan	космополитски	космополити́ческий
Κόσμος	cosmos, world, universe	свет	свет
Κόσμος (σύμπαν)	cosmos, world, universe	космос	космос
Κοσμώ	adorn, decorate	украсувам	украша́ть
Κοστούμι	dress, clothes	костум	костюм
Κουβαλητής	carrier	носач	носи́льщик
Κουβαλώ	carry, bear	пренисувам	переноси́ть
Κουβαλώ	carry, bear	превезувам	перевози́ть, транспорти́ровать
Κουβέντα (διάλογος)	talk, chat, conversation	разговор	разгово́р
Κουβεντιάζω	talk, chat, speak	разговарам	разгова́ривать

Κουδούνι	bell	sвоно	звонóк
Κουδουνίζω	ring (a bell)	sвонам	звони́ть
Κουζίνα (μαγειρείο)	kitchen	кујна	ку́хня
Κούκκος	cuckoo	кукавица	куку́шка
Κούκλα	doll	кукла	ку́кла
Κουκουβάγια	owl	совалка	сова́
Κουκουνάρα	cone	шишарка	ши́шка
Κουκούτσι	pip, pit, seed, stone	коска	кóсточка
Κουμπάρα	maid of honor	кума	кума́
Κουμπάρος	best man	кум	кум
Κούνια	cradle, cot	лулка	люлька
Κουνιάδα (γαλόως, γυναικαδέλφη)	sister in law	золва	золóвка
Κουνιάδος (δαήρ, γυναικάδελφος)	brother in law	девер	дéверь
Κουνιάδος	brother in law	шура	шу́рин
Κουνούπι	mosquito	комарец	кома́р
Κουπέ (τραίνου)	compartment	купе	купé
Κουπί (μονόξυλο)	oar	весло	весло́
Κουπόνι (δελτίο)	coupon	купон	купóн
Κουράζω	tire, weary	изморувам	изнуря́ть
Κουρδιστήρι	chord	акорд	аккóрд
Κούρεμα	haircut	стрижење	стри́жка
Κουρεύω	cut sd’s hair	потстрижувам	подстрига́ть
Κουρεύω	cut sd’s hair	стрижам	стричь
Κουρούνα	carrion crow	врана	ворóна
Κουρσάρος (πειρατής)	pirate, corsair	пират	пира́т
Κουρσάρος	hussar, pirate, corsair	гусар	гуса́р
Κουρτίνα	curtain	завеса	за́навес
Κουτάλι	spoon	лажица	лóжка
Κουταμάρα (βλακεία)	stupidity, foolishness	глупост	глу́пость
Κουτός (βλάκας)	stupid, silly, foolish	глупав	глу́пый
Κουφός	deaf	глув	глухóй
Κουφότητα	frivolity, levity	лекомисленост	легкомыслие
Κουφαίνω	deafen	оглушувам	оглуш/и́ть, -а́ть
Κοφτερός	sharp, keen	остар	óстрый
Κοχλάζω	bubble, boil up	клокотам	клокота́ть
Κοχλίας	snail	винт	винт
Κοψίδι	gobbet, cut	одрезок	одрéзок
Κόψιμο	cutting (out)	крој	крой
Κράμα	mixture, alloy, amalgam	сплав	сплав
Κρανίο	skull	череп	чéреп
Κράνος	helmet	шлем	шлем
Κράση	temperament, physique	темперамент	темпера́мент
Κρασί (οίνος)	wine	вино	винó
Κρασοπότηρο	wine glass	чаша за вино	стака́н для вина́
Κρατερός	powerful, strong	силен	си́лный
Κρατήρ (κρατήρας ηφαιστείου)	crater	кратер	кра́тер
Κράτηση	keeping, retention	задержување	задержа́ние
Κράτηση (εξασφάλιση)	reservation	резервација	резерва́ция
Κρατώ	keep, hold, maintain	држам	держа́ть
Κρατώ	keep, hold, maintain	држам	задéрживать
Κραυγή	cry, shout	крик	крик
Κρέας	meat, flesh	месо	мя́со
Κρεβάτι (κράββατος)	bed	кревет	крова́ть
Κρεβατοκάμαρα	bedroom	спална	спа́льня
Κρέμα	crème, cream	крем	крем

Κρεμάλα	gallows, gibbet	бесилка	ви́селица
Κρεμμύδι	onions	лук	лук
Κρεμώμαι	hang	висам	висе́ть
Κρεοπωλείο	butcher’s shop	месарница	мясно́й магази́н
Κρεοπώλης	butcher	месар	мясни́к
Κρηπίδωμα	foot, corner-stone, basis	основа	основа́ние
Κρηπίδωμα	foot, corner-stone, basis	фундамент	фунда́мент
Κριάρι	ram	овен	овен
Κριθάρι	barley	јачмен	ячми́нь
Κρίμα	pitty, shame	жално	жаль, жа́лко
Κρίνω	judge	судам	суди́ть
Κρίση	crisis	криза	кри́зис
Κρίση	judgement	мислење	мне́ние
Κρίσιμος (κριτικός)	critical, crucial	критичен	крити́ческий
Κρίσιμος	critical, crucial	решавачки	реша́ющий
Κρισιμότητα	seriousness	критична положба	крити́ческое положе́ние
Κριτήριο	criterion	критериум	крите́рий
Κριτής (δικαστής)	critic, judje	судија	судья́
Κριτική (επίκριση)	criticism	критика	кри́тика
Κριτικός	reviewer	рецензент	рецензе́нт
Κριτικός (επικριτής, κριτής)	critic	критичар	кри́тик
Κροκόδειλος	crocodile	крокодил	крокоди́л
Κρόταλο	rattle	кастањети	кастанье́та
Κρότος (θόρυβος)	noise, knock	шум	шум
Κροτώ (κτυπώ τα χέρια)	applaud, clap the hands	ракоплескам	рукоплеска́ть
Κρούση	knock	удирање	уда́р
Κρούστα (κόρα)	crust	кора	ко́рка
Κρύβω	hide, conceal	тајам	таи́ть
Κρύβω	hide, secrete	сокривам	скрыва́ть
Κρύο	severe cold	студ, лад	сту́жа, хо́лод
Κρύος	cold, chilly	ладен, студен	холо́дный
Κρυπτογραφία (κώδικας)	cypher, cipher, cryptography	шифра	шифр
Κρυστάλλινος	crystal	кристален	криста́льный
Κρύσταλλο	crystal	кристал	криста́лл
Κρυσταλλώνω	crystalize	кристализирам	кристаллизи́ровать
Κρυώνω	cool, chill down	измрзнувам	замора́живать, холоди́ть
Κρυφά (λάθρα)	secretly, stealthily	тајно	та́йно
Κρυφακούω	hear a lot of	наслушам	наслу́шаться
Κρυφό	secret	тајна	та́йна
Κρυφός	secret, concealed	таен	та́йный
Κρυφός	secret, concealed	скриен	скры’тный
Κρύψιμο	secretion, hiding, concealment	сокривање	скрыва́ние
Κτενίζω (χτενίζω)	comb, brush, rake	чешлам	чеша́ть
Κτήμα	possession	имот	име́ние
Κτηματίας	farmer, landowner	сопственик	со́бственник
Κτηνίατρος	veterinarian	ветеринар	ветерина́р
Κτήνος	animal, beast	животно	живо́тное
Κτήση	acquisition, acquirement	завладување	владе́ние
Κτήση	acquisition, acquirement	придобивка	приобрете́ние
Κτίση	foundation, creation	создавање	созда́ние
Κτύπημα	kick, stroke	удар	уда́р
Κτύπημα	stroke	тепање	то́панье
Κτυπώ (οτρύνω, ουτάω)	strike, hit	удирам	уда́рить
Κτυπώ (τύπτω)	strike, hit, pelt, chime	тепам	то́пать
Κυβερνήτης	leader, ruler, governor	управител	прави́тель

Κυβερνώ	govern, command, rule over	управувам	управля́ть
Κυβικός	cubic	кубен	куби́ческий
Κυβισμός	cubism	кубатура	кубату́ра, куби́зм
Κύβος	cube	куб	куб
Κυδώνι	dune	дуња	дюна
Κύηση	pregnancy, gestation	бременост	бере́менность
Κυκλάμινο	cyclamen	циклама	цикламе́н
Κυκλικός	cyclical, round, circular	кружен	круговóй
Κύκλος	circle, sphere, ring	круг	круг
Κύκλος (χρον. περίοδος) cycle		циклус	цикл
Κύκλος	circle, ring	кружница	кружóк, окру́жность
Κυκλοφορία	circulation	циркулација	циркуля́ция
Κυκλοφορία	circulation	сообракај	обраще́ние
Κυκλοφορώ	circulate, get about	циркулирам	циркули́ровать
Κυκλοφορώ	propagate, disseminate	се распространувам	распространя́ть
Κυκλών (κυκλώνας) cyclone		циклон	циклóн
Κυκλώνω	encircle, surround, close in	опкружувам	окружа́ть
Κύκλωση	encirclement, surrounding	опкружување	окруже́ние
Κυκλωτικός	encircling	кружен	круговóй
Κύκνος	swan	лебед	ле́бедь
Κυλινδρικός	cylindrical	цилиндричен	цилиндри́ческий
Κύλινδρος	cylinder	цилиндар	цили́ндр
Κύλινδρος	cylinder	валјак	валик
Κυμάτισμα της φωνής (ψαλμωδία) intonation		интонација	интона́ция
Κυνήγημα	pursuit, chase	гонење, ловење	погóня, дование
Κυνήγι	catching, hunting	ловење	лóвля
Κυνήγι	hunting, shooting	дивеч, лов	дичь
Κυνηγώ	(try to) catch	ловам	лови́ть
Κυνηγώ	hunt, shoot, go hunting/shooting	гонам	гна́ться
Κυνισμός	cynicism	цинизам	цини́зм
Κυνικός	cynic	циник	ци́ник
Κυνικός (Επίθ.) cynical		циничен	цини́чный, цини́ческий
Κυπάρισσος (κυπαρίσσι) cypress		кипарис	кипари́с
Κυπριακός	Cypriot	кипарски	ки́прскиий
Κύπριος	Cypriot	Кипранец	Киприóт
Κύπρος	Cyprus	Кипар	Кипр
Κυρία (δέσποινα) lady, mistress		госпоѓа	госпожа́, господи́на
Κυριαρχία	domination, supremacy	господство	госпóдство
Κυριαρχία	domination, supremacy	владеење	власть
Κυριαρχία	domination, supremacy	господарење	владычество
Κυριαρχώ	predominate, hold sway	господарам	госпóдствовать
Κυριεύω	conquer, capture	завладувам	завладева́ть
Κυριλλικό Αλφάβητο Cyrillic Alphabet		кирилица	кири́ллица
Κύριος (Επίθ.)	senior, main, principal, head, chief	главен	гла́вный
Κύριος (βασικός) basic, fundamental		основен	основнóй
Κύριος (δεσπότης) Mr, lord, gentleman		господин	господи́н
Κυριότητα (ιδιοκτησία) property, ownership		сопственост	сóбственность
Κυρίως	mainly, chiefly, primarily	суштина	в су́щности говоря́
Κύρνος (σκότιος, μαύρος, νόθος) black		црн	чёрный
Κύρος	authority, prestige	авторитет	авторите́т
Κυρτός	curved	крив	кривóй
Κυρώνω	ratify, confirm, legalize	утврдувам	утвержда́ть
Κύρωση	ratification, confirmation, authentication	утврдување	утвержде́ние
Κύρωση	sanction, approval	санкција	са́нкция
Κύστη	cyst	циста	киста́

Κυτταρίνη	cellulose	целулоза	целлюло́за
Κύτταρο	cell, cellule	клетка	кле́тка
Κώδικας	code	код	код
Κώδικας	cipher, code	цифра	цифр
Κώδιξ (Κώδικας, νομική)	codex	кодекс	кодекс
Κωμικός (ηθοποιός)	comedian, comic actor	комичар	комиик
Κωμικός (Επίθ.)	comical, funny	смешен	смешно́й
Κωμικός (Επίθ.)	comical, funny	комичен	коми́чный
Κωμικοτραγικός	tragi-comic	трагикомичен	трагикоми́чный
Κωμικοτραγωδία	tragi-comedy	трагикомедија	трагикоме́дия
Κωμωδία	comedy	комедија	коме́дия
Κωνικός	conical	конусен	кони́ческий
Κώνος	cone	конус	ко́нус
Κωφάλαλος	deaf-mute, deaf and dumb	глувонем	глухонемо́й
Λάβα	lava	лава	ла́ва
Λαβή	handle, arm	рачка	ру́чка
Λαβίδα	forceps, nippers	штипка	щипцы´
Λαβράκι	bassfish, sea bass	морски волк	морско́й о́кунь
Λαβύρινθος	labyrinth, maze	лавиринт	лабири́нт
Λαβωματιά	wound, injury	рана	ра́на
Λαβωματιά (λάβωμα)	wound, injure	ранување	ране́ние
Λαβώνω	wound, injure	ранувам	ра́нить
Λαγαρίζω	clarify, filter, make/become clear	рафицирам	рафици́ровать
Λαγκάδι	dale, dingle, gorge, ravine	долина	лощи́на
Λάγνος	lustful, lewd, lascivious, prurient	сладољубив	сладостра́сный
Λαγοκοιμάμαι	be watchful	дремам	дрема́ть
Λαγός	hare	(див)) зајак	за́яц
Λαδέμπορος	olive-oil traider	тоговија со зејтин	маслоторго́вец
Λάδι	oil	масло	ма́сло
Λαδομπογιά	oil-oaint, oil-colour	маслени бои	ма́сляная кра́ска
Λαδώνω	apply oil, oil	мачкам со масло	сма́зывать ма́слом
Λάθος	mistake, errorslip, fault	грешка	погре́шность
Λάθος (τυπογραφικό)	misprint	печатна грешка	опеча́тка
Λάθρα	stealthily, in secret, on the sly	тајно	та́йно
Λαθραίος	smuggled, contraband, illicit, illegal	таен	та́йный
Λαθρεμπόριο	contraband, smuggling	контрабанда	контраба́нда
Λαίδη	lady	дама	да́ма
Λαϊκός	popular	народен	наро́дный
Λαϊκότητα	popularity, populism, folksiness	народност	наро́дность
Λαίμαργος	gluttonous, piggish, greedy	ненаситен	ненасытный
Λαιμητόμος	guillotine	гилотина	гильоти́на
Λαιμός	neck, throat	грло	го́рло
Λαιός (αριστερός)	left	лев	левый
Λάκκος	ditch	ров	ров
Λάκκος	pit, hole	јама	я́ма
Λακωνικός	brief	лаконски	лакони́чный
Λακωνικότητα	terseness	лаконство	лакони́чность
Λάλημα	singing, warbling, chirping	пеење	пе́ние
Λαλιά	speech, voice	звук	звук
Λαλιά	sound, voice	глас, говор	го́лос, го́лоса
Λαλώ	speak, talk, pipe up	говорам	говори́ть
Λάμπα	lamp	ламба	ла́мпа
Λαμπάδα	taper, torch	свеќа	свеча́
Λαμπάδα	torch, flare	факел	фа́кел
Λαμπαδηφορία	torchlight procession	процезија со факели	фа́кельное ше́ствие

Λαμπερός	bright	блескав	блестя́щий
Λαμπιόνι	lamp, fairy lamp	лампион	лампион
Λαμποκοπώ	twinkle	блескам	блесте́ть
Λαμπυρίδα (κωλοφωτιά)	glow-worm, fire-fly	светулка	светля́к
Λάμπω	shine	светам	свети́ть
Λάμπω	shine, blaze	сјајам	сия́ть
Λάμψη	shine, radiance, sparkle	сјај	сия́ние
Λάμψη	shine, brilliance, brightness	блесок	блеск
Λανθάνω	be mistaken	заблудувам	заблужда́ться
Λαξεύω	sculpture, carve, hew	длабам во камен	обтёсывать ка́мень
Λαογραφία	folklore	фолклор	фольклóр
Λαογράφος	folklorist	фолклорист	фольклори́ст
Λαοκρατία	government by the people	народна власт	власть нарóда
Λαός	nation, people	народ	нарóд
Λαπάς	pap, boiled rice	каша	(ри́совая) ка́ша
Λαρυγγίτις	laryngitis	ларингитис	ларинги́т
Λαρυγγόφωνος	guttural	грлен	горта́нный
Λάρυγξ (λαιμός)	larynx, throat	грло	гóрло
Λασκάρω	ease, loosen, slacken	отпуштам	отпуска́ть
Λασκάρω	ease, loosen, slacken	олабавувам	ослабля́ть
Λάστιχο	rubber	ластик	ла́стик
Λάστιχο	rubber, caoutchouc	каучук	каучу́к
Λατινικός	latin, roman	латински	лати́нский
Λατομείο	stone-pit, quarry	каменолом	каменолóмня
Λατόμος	quarryman	каменорезец	рабóчий каменолóмии
Λάτρα	housework	домашна работа	дома́шнее хозя́йство
Λατρεία	worship, adoration	обожавање	обожа́ние
Λατρευτής	worshipper, adorer, idolater	обожавател	обожа́тель
Λατρευτής	admirer, fan	поклоник	поклóнник
Λατρευτικός	devotional, idolatrous	обожаван	обожа́емый
Λατρεύω	worship, adore	обожавам	обожа́ть
Λατρεύω	worship, adore	поклонувам	поклоня́ться
Λαχαναγορά	vegetable market	пазар за зеленчук	зеленнóй рынок
Λαχανιάζω	pant, puff (and blow	се задишувам	задыха́ться
Λαχανικό	vegetable	зеленчук	зе́лень
Λαχανοφαγία	vegetable diet	вегетаријанство	вегетариа́нство
Λαχανοφάγος	vegetarian	вегетаријанец	вегетариа́нец
Λαχείο	lottery, raffle	лотарија	лотере́я
Λαχτάρα	fright, turn, longing, craving	желба (стра́стное)	жела́ние
Λέαινα	lioness	лавица	льви́ца
Λεβάντα	lavender	лаванда	лава́нда
Λεβέντης	upstanding man, dashing man	храбар човек	храбре́ц
Λέβητας	cauldron, copper, boiler	котел	котёл
Λεβίθα	helminth	глиста	глист
Λεγεώνα	legion	легија	легиóн
Λεγεωνάριος	legionary	легионер	легионе́р
Λέγω (πλαγιάζω)	put to bed, lay down	лежам	лежа́ть
Λέγω	say, tell	говорам	говори́ть
Λέγω	say, tell	кажувам	выска́зывать
Λέγω	say, tell	читам	счита́ть
Λειβάδι (λιβάδι)	lawn	пасиште	па́стбище
Λειτουργία	function	функција	фу́нкция
Λειτουργία	action	работа, служба	рабóта
Λειτουργώ	function	функционирам	функциони́ровать
Λειτουργώ	function	дејствувам	действовать

Λειτουργώ	function	служам	служи́ть (обе́дню)
Λείψανο	corpse, remains	остаток	оста́тки
Λειώνω	melt	топам	топи́ть
Λέκτορας	lecturer, speaker	лектор	ле́ктор
Λεμονάδα	lemonade	лимонада	лимона́д
Λεμόνι	lemon	лимон	лимо́н
Λεμονόφλουδα	lemon peel	лимонова кора	лимо́нная ко́рка
Λεξικογραφία	lexicography	лексикографија	лексикогра́фия
Λεξικογράφος	lexicographer	лексикограф	лексико́граф
Λεξικολόγιο	vocabulary	лексика	ле́ксика
Λέοντας	lion	лав	лев
Λεοπάρδαλη	leopard	леопард	леопа́рд
Λεπταίνω	thin down, slim, get thinner	тенчам	утонча́ть
Λεπτό	minute	минута	мину́та
Λεπτοκαμωμένος	slightly-built	нежен	не́жный
Λεπτομέρεια	detail	подробност	подро́бность
Λεπτομερής	detailed	детален	дета́льный
Λεπτομερής	detailed	подробен	подро́бный
Λεπτός (διακριτικός)	tactful	тактичен	такти́чный
Λεπτός (λιγνός)	slim	тенок, слаб	то́нкий
Λεπτότητα	tenderness, delicacy	нежност	не́жность
Λέρα	dirtiness	нечистотија	нечистота́
Λέσχη	club	клуб	клуб
Λευκαίνω	bleach, whiten, turn white	белам	бели́ть
Λεύκανση	bleaching, turning white	белење	отбе́ливание
Λευκός	white	бел	бе́лый
Λευκότητα (ασπράδα)	whiteness	белина	белизна́
Λευκόχρυσος (πλατίνα)	platinum	платина	пла́тина
Λεύκωμα (Ιατρική)	leucoma	албумин	альбуми́н
Λευτεριά (ελευθερία)	freedom	слобода	свобо́да
Λεωφορείο	bus, omnibus	автобус	авто́бус
Λεωφόρος	boulevard, avenue	булевар	бульва́р
Λήγουσα (Γραμματ.)	last syllable	последен слог	после́дний слог
Λήγω	end, terminate, expire, run out	истекувам	истека́ть
Λήθαργος	lethargy, torpor, stupor	летаргија	летарги́я
Λήθη	Lethe, forgetfulness, oblivion	заборав	забве́ние
Λήξη	end, completion	завршок	заверше́ние
Λησμονιά	forgetfulness, oblivion	заборавност	забывчивость
Λησμονώ	forget, be forgetful	заборавам	забыва́ть
Ληστεία	robbery	грабеж	грабёж
Ληστεία	robbery, robbing, burglury	ограбување	ограбле́ние
Ληστεύω	rob, mug, hold up, stick up	грабам	гра́бить
Ληστής	robber	разбојник	разбо́йник
Ληστής	robber	ограбувач	граби́тель
Ληστρικός	bandit’s, brogand’s	ограбувачки	граби́тельскнй
Λιάζω	dry in the sun, expose tot he sun	сушам	суши́ть (на со́лнце)
Λιακάδα	sunshine, sun	сончево време	со́лнечный свет
Λίβας	south-west wind, hot wind	југозападен ветер	юго-за́падный ве́тер
Λιγνίτης	lignite	лигнит	лигни́т
Λίγος (αμαλός, ολίγος, μικρός)	little, too small	мал	ма́лый
Λίγωμα (αδυναμία)	weakness, feebleness	слабост	сла́бость
Λίθινος	stone	каменит	ка́меный
Λιθοβόλημα	throwing of stones	каменување	броса́ние камне́й
Λιθογραφείο	lithographer‘s	литографско дело	литогра́фия
Λίθος	stone	камен	ка́мень

Λικέρ	liqueur	ликер	ликёр
Λίκνο	cradle, cot, crib	колевка	колыбе́ль
Λιμασμένος	starving, famished	гладен	голо́дный
Λίμα	nail file	пила	напи́льник
Λιμάρω	file, rasp	пилам	пили́ть
Λιμνάζω	stagnate, be stagnant	заостанувам	заста́иваться
Λίμνη	lake	езеро	о́зеро
Λιμνοθάλασσα	lagoon	лагуна	лагу́на
Λιμός (πείνα)	starvation, famine	глад	го́лод
Λιμπίζομαι	desire, fancy	сакам страсно	стра́стно жела́ть
Λίνον (λινάρι)	flax	лен	лён
Λινός	linen, cambric	ленен	льняно́й
Λίπανση	lubrication, oiling, greasing	губрење	удобре́ние
Λιποτάκτης	deserter, defector	дезертер	дезерти́р
Λιποτακτώ	desert	дезертирам	дезерти́ровать
Λίστα (φαγητών)	menu	мени	меню
Λιτανεία	worship, litany, liturgy, divine service	богослужба	богослуже́ние
Λογοδοτώ	account for, answer for	давам изјава	дава́ть отчёт
Λοιπός	remaining, remainder	останат	остально́й
Λοταρία (λόττο)	lottery, raffle	лото, лотарија	лото́
Λίτρα	litre	фунта	фунт
Λίτρο	litre	литар	литр
Λιχνίζω	winnow	вејам (жито)	ве́ять
Λίχνισμα	winnowing	веење (жито)	ве́яние
Λογάριθμος	logarithm	логаритам	логари́фм
Λογική	logic	логика	ло́гика
Λογική (διάνοια)	logic	разум	ра́зум
Λογικός	logical	логичен	логи́чный
Λογικός	logical	логичен	логи́ческий
Λογικός	rational, intelligent	разумен	разу́мный
Λογικότητα	rationality, reasonableness	разумност	разу́мность
Λογιστική	accounting, accountancy	сметководство	счетово́дство
Λογοκρισία	censorship	цензура	цензу́ра
Λογοκριτής	censor	цензор	це́нзор
Λογομαχία	discussion, argument, dispute	дискусија	диску́ссия
Λογομαχώ	quibble	дискутирам	дискути́ровать
Λογομαχώ	quibble	оспорувам	спо́рить
Λογοτέχνης	litterateur, literary man	литерат	литера́тор
Λογοτεχνία	literature	литература	литерату́ра
Λογοτεχνικός	literary	литературен	литерату́рный
Λοιμώδης	infectious, pestilential	заразен	зара́зный
Λοίμωξη	infection	заразување, зараза	зараже́ние
Λοξός	crooked	крив	криво́й
Λοξότητα	skew, slant, obliquity	кривина	кривизна́
Λόρδος	lord	лорд	лорд
Λούζω	bathe	капам	купа́ть
Λουκάνικο	sausage	колбас	колбаса́
Λουκούμι	turkish delight	локум	(раха́т) луку́м
Λουλούδι	flower	цвет	цвето́к
Λουλουδίζω	flower, blossom, bloom	цветам	цвести́
Λουλουδίζω	flower, blossom, bloom	расцветувам	расцвета́ть
Λουρί (ιμάντας)	strap, belt, band	ремен	реме́нь
Λούσιμο	shampoo, bath	капење	купа́нье
Λουστράρω (βερνικώνω)	varnish, lacquer	лакирам	лакирова́ть
Λούστρο (βερνίκι)	varnish, polish, lacquer	лак	лак, лоск

Λουτρό	baths, bathhouse	бања	ба́ня, ва́нна
Λουτρό	bathroom, lavatory	купатило	купа́нье
Λοχαγός	captain	капетан	капита́н
Λυγμός	sob	редење	рыда́ние
Λύκος	wolf	волк	волк
Λυμαίνομαι	devastate, ravage	опустошувам	опустош/а́ть, -и́ть
Λυμαίνομαι	ravage, destroy	разорувам	разор/я́ть, -и́ть
Λυμαίνομαι (αναρπάζω)	plunder, loot	разграбувам	разгра́бить
Λυντσάρισμα	lynch	линчување	линчева́ние
Λύνω (λύω)	undo, untie, unfasten, release	разрешувам	разреша́ть
Λύνω (λύω)	undo, untie, unfasten, release	разврзувам	развя́зывать
Λυπάμαι	pity, feel sorry for, regret	жалам	жали́ть
Λύπη	pity (for), regret (for)	сожаление	сожале́ние
Λυπώ	afflict, distress, sadden, grieve	огорчувам	огорча́ть
Λυπώ	afflict, distress, sadden, grieve	жалостам	жале́ть, сожале́ть
Λύρα	lyre	лира	ли́ра
Λυρική	lyric poetry	лирика	ли́рика
Λυρικός	lyric, lyrical	лирски	лири́ческий
Λυρισμός	lyricism	лиризам	лири́зм
Λύσσα	rabies	бес	бе́шенствос
Λυσσασμένος	rabid, raging	бесен	бе́шеный
Λύση (απόφαση)	decision	решение	реше́ние
Λύση (απόφαση)	outcome, upshot, denouement	разврска	развя́зка
Λυτός	loose, undone, untied, unbound	разврзан	развя́занный
Λυτός	loose, undone, untied, unbound	одврзан	отвя́занный
Λύτρα	ransom	откуп	вы´куп
Λυτρώνω	ransom, redeem, free	ослободувам	освобожда́ть
Λυτρώνω	ransom, redeem, free	откупувам	выкупа́ть
Λύτρωση	deliverance, relief	ослободување	освобожде́ние
Λυτρωτής	liberator	ослободител	освободи́тел
Λυχνία (λυχνάρι)	lamp	ламба	ла́мба
Λυχνία	lamp	светилка	свети́льник
Λωτός	lotus	лотос	ло́тос
Μαγγάνι (πρέσσα)	calender, mangle, press	преса	пресс
Μαγγάνιο	manganese	манган	ма́рганец
Μαγεία (γοητεία)	magic	волшепство	волшебство́
Μαγεία (γοητεία)	magic	магија	ма́гия
Μαγειρεύω	cook, prepare, make ready	готвам	гото́вить
Μαγειρική	cooking, cookery	готварско искуство	поварско́е иску́сство
Μαγεύω	bewitch, charm, fascinate	восхитувам	восхи/ти́ть, -ща́ть
Μαγνήτης	magnet	магнет	магни́т
Μαγνητίζω	magnetize	магнетизирам	магнетизи́ровать
Μαγνητικός	magnetic	магнетен	магнети́ческий
Μαγνητικός	magnetic	магнетен	магни́тный
Μαγνητισμός	magnetism	магнетизам	магнети́зм
Μαγικός (μαγευτικός)	magic, magical	волшебен	волше́бный
Μαγικός (μαγευτικός)	magic, magical	магичен	маги́ческий
Μαγιονέζα	mayonnaise	мајонез	майоне́з
Μάγος	magician, wizard	волшебник	волше́бник
Μάγισα (γόησσα)	enchantress	волшебница	волше́бница
Μάγος	magician	маг	маг
Μάζα (πλήθος, όγκος)	mass, a lot, lots	маса	ма́сса
Μάζα	mass	тест	те́сто
Μάζεμα	gathering, picking, collection	собирање	собира́ние
Μαζεύω	gather up/in, pick up, collect	собирам	собира́ть

Μαθαίνω	learn, get to know	учам	учи́ть
Μαθαίνω	learn, get to know	обучувам	обуча́ть
Μαθαίνω (διδάσκω)	teach	научам	научи́ть
Μάθημα	lecture, lesson, subject	лекција	ле́кция
Μαθηματικά	mathematics	математика	матема́тика
Μαθηματικός	mathematician	математичар	матема́тик
Μαθηματικός (Επίθ.)	mathematical	математички	математи́ческий
Μαθημένος	learned	приучен	приу́ченный
Μαθημένος	learned	привикнат	привыкший
Μάθηση	learning, instruction	учење	уче́ние
Μάθηση	learning, instruction	обучување	обуче́ние
Μαθητής	pupil, schoolboy	ученик	учени́к
Μαθητικός	scholarly, erudite, learned	ученички	учени́ческий, учёный
Μαθήτρια	pupil, schoolgirl	ученичка	учени́ца
Μαία	midwife	баба	ба́бка
Μαία	midwife	акушерка	акуше́рка
Μαιευτήρας	obstetrician	акушер	акуше́р
Μαιευτήριο	maternity home/clinic	породилиште	роди́льный дом
Μαιευτική	obstetrics, midwifery	акушерство	акуше́рство
Μάϊος	May	Мај	Май
Μαΐστρος (ΒΔ άνεμος)	northwest wind	северозапад	се́веро-за́пад
Μακάριος	blissful	блажен	блаже́нный
Μακαριότητα	bliss	блаженство	блаже́нство
Μακαρίτης	the late, deceased	покојник	покойный
Μακαρόνι(α)	spaggetti, macaroni	макарони	макаро́ны
Μακεδονία	Macedonia	Македонија	Македо́ния
Μακεδονικός	Macedonian	Македонски	Македо́нский
Μακεδών	Macedonian	Македонец	Македо́нец
Μακρινός	distant, remote, far, faraway	далечен	да́льний, далёкий
Μακρινός	remote, distant	оддалечен	отдалённый, удалённый
Μακρόβιος	long-lived	долгогодишен	долгове́чный
Μακροβιότητα	longevity	долгогодишина	долгове́чность
Μακρόθυμος (καρτερικός)	tolerant, forbearing, patient	трпелив	терпели́вый
Μακροθυμώ	be tolerant	трпам	быть терпели́вым
Μακροπρόθεσμος	long-term, long-range	долгорочен	долгосро́чный
Μακρός	long	долг	до́лгий, дли́нный
Μάκρος	length	должина	длина́
Μακροχρόνιος	long-drawn-out	долгогодишен	долголе́тний
Μακρυά	far, afar, far away/off	далеку	далеко́
Μακρύνω (μακραίνω)	lengthen, prolong	оддолжувам	продолжа́ться
Μαλακός (ήπιος)	mild, meek	кроток	кро́ткий
Μαλακός	soft, tender, smooth, mild	мек	мя́гкий
Μάλαμα (χρυσός)	gold	злато	зо́лото
Μαλλί	hair	волна	во́лос
Μάλλινος	woolen, wolly	волнен	волни́стый
Μαμά	mum, mammy	мама	ма́ма
Μάμμη	grandmother	баба	ба́бушка
Μαμούθ	mammoth	мамут	ма́монт
Μανία	mania, madness	манија	ма́ния
Μανιακός	inveterate, maniacal	манијак	манья́к
Μαννεκέν	mannequin, dummy	манекен	манеке́н
Μανικέτι (μανζέτα)	cuff	манжетна	манже́тка
Μανίκι	sleeve	ракав	рука́в
Μανικιούρ	manicure	маникир	маникюр
Μανιώδης	inveterate, maniacal	бесен	бе́шеный

Μανόμετρο	manometer	манометар	мано́метр
Μανούβρα (ελιγμός)	manoeuvre	маневар	манёвр
Μανταρίνι	mandarin, tengerine	мандарина	мандари́н
Μαντάτο	news, message, tidins	вест	весть
Μαντεία	prediction, fortune-telling	претскажување	предсказа́ние
Μαντείο	oracle	оракул	ора́кул
Μαντεύω	foretell, forecast, divine, predict	пророкувам	прорица́ть
Μαντεύω	foretell, forecast, divine, predict	претскажувам	предска́зывать
Μαντζούνι (ελιξήριο)	elixir, potion, concoction	еликсир	элекси́р
Μαντρόσκυλο	sheepdog, watchdog	овчарско (куче)	овча́рка
Μαντρώνω	shut in, pen in, lock up	оградувам	огора́живать стено́й
Μαράζι	heart-ache, oining, gnawing	мака	му́ка
Μαρασμός	withering, fading	истоштеност	изтоще́ние
Μαρασμός	withering, fading	исцрпеност	изцеможе́ние
Μαργαρίνη	margarine	маргарин	маргари́н
Μαργαρίτα	daisy, marguerite	маргарита	маргари́тка
Μάργωμα	shiver, cold	вкочанување	окочене́ние
Μαργώνω	be/feel cold, shiver with cold	вкочанувам	кочене́ть
Μαριονέττα	marionette, puppet	марионетка	марионе́тка
Μάρκα	make, brand	марка	ма́рка, ме́тка, отме́тка
Μάρκετιγκ	marketing	маркетинг	ма́ркетинг
Μαρκησία	marchioness	маркиза	марки́за
Μαρκήσιος	marquis	маркиз	марки́з
Μαρμάρινος (Επίθ.)	marble	мермерен	мра́морный
Μάρμαρο	marble	мермер	мра́мор
Μαρμελάδα	marmalade, fruit jellies	мармелад	мармела́д
Μαρξισμός	Marxism	марксизам	марксизм
Μαρξιστής	Marxist	марксист	марксист
Μάρτιος	March	Март	Март
Μάρτυρας	martyr	маченик	му́ченик
Μάρτυρας	witness	сведок	свиде́тель
Μαρτυρία	evidence, witness	свидетелство	свиде́тельство
Μαρτυρικός	of a martyr	свидетелски	свиде́тельский
Μαρτύριο	martyrdom, suffering, torture	мачење	муче́ние
Μάσκα	mask, disguise, guise	маска	ма́ска
Μασκαράτα	masquerade, masked ball	маскара	маскара́д
Μασκαρεύω	disguise, mask	маскирам	маскирова́ть
Μασόνος	(free) mason, mason	масон	масон
Μαστίγωμα	whipping, slashing	бичување	бичева́ние
Μαστιγώνω	whip, slash, lash	бичувам	бичева́ть, пле́тью
Μαστιχιά	mastic-tree, lentisk	мастиково дрво	масти́ковое де́рево
Μάστορας (μάστωρ, μήστωρ)	foreman, head workman	мајстор	ма́стер
Μαστορεύω	work at, mend, repair	мајсторисувам	мастери́ть
Μαστοριά	mastery, skill, artistry	мајсторија	мастерство́
Μαστός	breast	града	грудь
Μαστροπεία	pimping, pandering	посредништво	сво́дничество
Μασώ	chew, masticate	џвакам	жева́ть
Μάταια	in vain, vainly	напразно	напра́сно
Ματαιοπονία	futility, vain/futile effort	напразен труд	напра́сный труд
Ματαιοπονώ	try in vain	напразно се трудам	труди́ться напра́сно
Μάταιος	vain, idle	напразен	напра́сный
Ματαιότητα	vanity	суета	суета́
Ματαιότητα	vanity	суета	су́етность
Ματογυάλια	glasses, spectacles	очила	очки́
Ματώνω	bleed	окрвувам	окрова́влливать

Μαυραγορά	black market	црн бор	чёрный рынок
Μαυρίζω	blacken, make/get dark	црнам	черни́ть
Μαύρισμα	blackening	поцрнување	почерне́ние
Μαύρος (κύρνος, σκότιος)	dark, black	црн	чёрный
Μαυροπίνακας	blackboard	црна табла	чёрная доска́
Μαυσωλείο	mausoleum	мавзолеј	мавзоле́й
Μαχαίρι	knife	нож	нож
Μαχαιριά	knife wound, stab	одар од нож	уда́р ножо́м
Μαχαιροποιός	cutler	мајстор на ножеви	ножо́вщик
Μαχαιρώνω	knife, stab	убивам	убива́ть
Μαχαιρώνω	knife, stab	ранувам со нож	ра́нить ножо́м
Μάχη	battle, combat, action, war	бој, војна	бой, война́
Μάχη	battle, combat	битка	би́тва
Μαχητής	combatant, fighter	борец	боре́ц
Μαχητής	combatant, fighter, warrior	воин	во́ин
Μαχητικός	combative, martial, fighting	воен	боево́й
Μάχομαι	combat, battle, fight	се борам	боро́ться
Με τις ώρες	long, for a long time	долго	до́лго
Με τα πόδια	on foot	пеш	пешко́м
Μεγαλείο	greatness, grandeur, magnificence	величина	вели́чие
Μεγαλειότατος	His Majesty	величество	вели́чествнный
Μεγαλειότης	majesty, grandeur	величество	вели́чествнность
Μεγαλέμπορος	wlolesale merchant	трговец на големо	опто́вый торго́вец
Μεγαλοδωρία	generocity, bounty, munificence	штедрост	ще́дрость
Μεγαλόδωρος	munificent, bounteous	штедар	ще́дрый
Μεγαλοποίηση	exaggeration, overstatement	преувеличување	преувелич́е́ние
Μεγαλοποιώ	exaggerate, overstate	преувеличувам	преувели́чить
Μεγαλοποιώ	exaggerate, overstate	преувеличувам	преувели́чивать
Μεγαλοποιώ	exaggerate, overstate	преувеличувам	увели́чивать
Μεγαλοπρεπής	magnificent, grand, majestic	величествен	вели́чественный
Μεγαλούργημα	masterpiece, great achievement	подвиг	по́двиг
Μεγαλοφυής	ingenious	генијален	гениа́льный
Μεγαλοφυία	genius	генијалност	гениа́льность
Μεγαλοψυχία	magnanimity, generosity	великодушност	великоду́шие
Μεγαλόψυχος	magnanimous, large-hearted	великодушен	великоду́шный
Μέγας	grand	велики	вели́кий
Μέγεθος (έκταση)	size, magnitude, enormity	размер	разме́р
Μέγιστον	maximum, at most	максимум	ма́ксимум
Μεδούλι	marrow	‘рбетен мозок	ко́стный мозг
Μέδουσα	jellyfish	медуза	меду́за
Μέθη (μεθύσι)	drunkenness	пијанство	пья́нство
Μέθη	intoxication, drunkeness	пијанство	опьяне́ние
Μεθοδικός	methodical, orderly	методен	методи́ч/ный, еский
Μεθοδολογία	methodology, method(s)	методологија	мето́дика
Μέθοδος	method	метод	ме́тод
Μεθόριος	frontier, borderline	граница	грани́ца
Μεθυσμένος	intoxicated, drunk(en)	пијан	пья́ный
Μέθυσος	drunkard, boozer, tippler	пијаница	пья́ница
Μεθύω (μεθώ)	make/get drunk, intoxicate	опивам, се опивам	опьяня́ть
Μείον (Μαθημ.)	minus	минус	ми́нус
Μειονέκτημα	defect	дефект	дефе́кт
Μειονέκτημα	defect, disadvantage, shortcoming	недостиг	недоста́ток
Μειονότης	minority	малцинство	меньшинство́
Μελαγχολία	melancholy, melancholia, gloom	меланхолија	меланхо́лия
Μελαγχολικός	melancholic, melancholy	меланхоличен	меланхоли́ческий

Μελανοδοχείο	inkpot ink-bottle	мастилница	черни́льница
Μελένιος	mabe with honey, sweet as honey	меден	медо́вый
Μελέτη (μάθηση)	study, preparation	учење	изуче́ние
Μελετώ	study, read, learn	изучувам	изуча́ть
Μέλι	honey	мед	мёд
Μέλισσα	bee	пчела	пчела́
Μελισσοκομία	bee-keeping	пчеларство	пчелово́дство
Μελισσοκόμος	bee-keeper, bee-master, apiarist	пчелар	пчелово́д
Μελόδραμα	melodrama	мелодрама	мелодра́ма
Μελόδραμα	opera	опера	о́пера
Μελόπιττα	honey pie, honeycomb	медена пита	медо́вый пря́ник
Μέλος (επιτροπής)	member	член (на комитет)	член
Μελωδία	melody, tune	мелодија	мело́дия
Μελωδικός	melodious, melodic	мелодичен	мелоди́чный
Μεμβράνη	membrane	мембрана	мембра́на
Μεμβράνη	membrane	дијафрагма	диафра́гма
Μέντα	mint, menthol	ментол	менто́л
Μενταγιόν	locket, medallion	медалјон	медальо́н
Μένω (ζω, διαμένω)	live, stay, put up	живеам	жить
Μέρα (δήν)	day, daytime	ден	день
Μεριά	place, spot, way	страна	сторона́
Μεριάζω	stand/step aside, push aside	отстранувам	устраня́ть
Μεριάζω	stand/step aside, make room	оддалечувам	удаля́ться
Μερίδα	portion, part	порција	по́рция
Μερίδα	part, portion, share, quota	дел	до́ля
Μερίδιο	quota	квота	кво́та
Μερικεύω	particularize, specify	определувам	определя́ть (ча́стные слу́чаи)
Μερικεύω	particularize, specify	специфицирам	определя́ть (ча́стные слу́чаи)
Μερικότης	particularization	особеност	осо́бенность
Μέρισμα	divident	дивиденда	дивиде́нд
Μέρισμα (διανομή)	distribution, allocation	распределба	распределе́ние
Μεροληπτώ	discriminate, be biassed	пристрастен сум	быть пристра́стным
Μεροληψία	partiality, prejudice, discrimination	пристрастност	пристра́стие
Μέρος	part	дел	до́ля
Μέσα (εντός)	inside, within, in, into, indoors	внатре	внутри́, внутрь
Μεσαίος	middle	среден	сре́дний
Μεσαίων	the Middle Ages	средновековие	средневеко́вье
Μεσαιωνικός	medieval	средновековен	средневеко́вый
Μεσάνυκτα	midnight	полноќ	по́лночь
Μέση	middle, midst	средина	середи́на
Μεσημβρινός	meridian	меридијан	меридиа́н
Μεσημβρινός (Επίθ., μεσημεριανός)	meridian	јужен	южный
Μεσιακός	belonging to two, owned jointly	општ	о́бщий
Μέσο (μέσα)	means, facilities, resources	средство	сре́дство
Μεσόγειος	Mediterranean	средоземен	средиземномо́рский
Μεσόγειος Θάλασσα	Mediterranean Sea	Средоземно Море	Средизе́мное Мо́ре
Μεσολάβηση	mediocrity	посредништво	посре́дственность
Μεσολάβηση	mediocrity	застапништво	засту́пничество
Μεσολαβητής	mediator, middleman	посредник	посре́дник
Μεσολαβώ	intervene in, mediate	посредувам	выступа́ть посре́дником
Μεσολαβώ	intervene in, mediate, interpose	застапувам	заступа́ться
Μέσος	medium, middle	среден	сре́дний
Μεσσίας	Messiah	Месија	Мессия́
Μεστός (πλέως, έμπλεως, πλήρης)	full of, complete, entire	полн	по́лный
Μεστός (ώριμος)	ripe, mature	зрел	зре́лый

Μεστώνω	mature, ripen, grow mature	узревам	созрева́ть
Μεσουράνημα	zenith, culmination, highest point	зенит	зени́т
Μετά	after, then	по	по
Μεταβάλλω	alter, change/turn into, transform	изменувам	изменя́ть
Μεταβατικός	transitive, transitional	преоден	перехо́дный
Μεταβιβάζω	transmit, convey	пренесувам	переноси́ть
Μεταβιβάζω	transmit, convey	превезувам	перевози́ть
Μεταβίβαση	transmission, conveyance	пренесување	перено́ска
Μεταβίβαση	transmission, conveyance	превезување	перево́зка
Μεταβολή	alteration, change, break	промена	переме́на
Μεταβολή	alteration, change	измена	измене́ние
Μεταγγίζω	transfuse, decant, instil	преливам	переливáть
Μεταγλωττίζω	translate, transcribe	преведувам	переводи́ть
Μεταγραφή	transcription, transliteration	препишување	перепи́сывание
Μεταγραφή	transcription, transliteration	препис	перепи́ска
Μεταγράφω	transcript, transliterate	препишувам	перепи́сывать
Μεταγωγή (μεταφορά)	conveyance, transportation	превоз	перево́зка
Μεταγωγή (μεταφορά)	conveyance, transportation	пренос	перено́ска
Μεταδίνω	transmit, convey, propagate	предавам	передава́ть
Μεταδίνω	transmit, convey, propagate	соопштувам	сообща́ть
Μετάδοση	transmission, contagion	предавање	переда́ча
Μετάδοση	transmission, contagion	соопштување	сообще́ние
Μεταδότης	transmitter	предавател	переда́тчик
Μετάθεση (εργασία)	transfer, displacement	преместување	перемеще́ние
Μεταθέτω (μετατοπίζω)	transpose, remove	преместувам	перемеща́ть
Μετακίνηση	shift(ing), transfer(ence), removal	придвижување	передвиже́ние
Μετακινώ	shift, transfer	придвижувам	передвига́ть
Μετακομίζω	move out, transport	пренесувам	переноси́ть
Μετακομίζω	move out, transport	преместувам	перемеща́ть
Μεταλλάσσω	change, convert, transmute	менувам	меня́ть
Μεταλλάσσω	change, convert, transmute	изменувам	изменя́ть
Μετάλλευμα	ore, mineral	руда	руда́
Μεταλλευτής	miner	рудар	рудоко́п
Μετάληψη	communion, the Eucharist	причестување	прича́стие
Μεταλλείον	mine	рудник	рудни́к
Μεταλλικός	metal, metallic	метален	металли́ческий
Μεταλλικός (ορυκτός)	mineral	минерален	минера́льный
Μετάλλιον	medal	метал	меда́ль
Μέταλλον	metal	метал	мета́лл
Μεταλλουργία	metallurgy	металургија	металлурги́я
Μεταλλουργός	metallurgist	металург	металлу́рг
Μεταμορφώνω	transform, metamorphose	преобразувам	преобража́ть
Μεταμόρφωση	transformation, metamorphosis	преобразување	преображе́ние
Μεταμόσχευση	transplantation	трансплантација	трансплантáция
Μετανάστευση	emigration, diaspora	емигрирање	эмигра́ция
Μετανάστευση	emigration, resettlement	преселување	переселе́ние
Μεταναστεύω	emigrate, migrate	емигрирам	эмигри́ровать
Μεταναστεύω	emigrate, resettle	преселувам	пересел/и́ть, -я́ться
Μετανάστης	settler, emigrant, immigrant	преселник	переселе́нец
Μετανάστης	emigrant, émigré	емигрант	эмигра́нт
Μετάνοια	repentance, penitence, remorse	покајување	покая́ние
Μεταξύ	among, amidst	сред	среди́
Μεταξύ	between, among, amidst	меѓу	ме́жду
Μεταποίηση	manufacturing, remaking	преработка	перерабо́тка
Μεταποιώ	manufacture, remake, process	преработувам	перераба́тывать

Μεταπωλώ	re-sell, retail, sell again	препродавам	перепродава́ть
Μεταρρύθμιση	reformation	реформа	рефо́рма
Μεταρρυθμιστής	reformer	реформатор	реформа́тор
Μεταρρυθμίζω	reform	реформирам	реформи́ровать
Μετασχηματίζω	transform, reform	преобразувам	преобразова́ть
Μετασχηματισμός	transformation, reform	преобразување	преобразова́ние
Μετατοπίζω	transpose, move, shuffle	преместувам	перемеща́ть
Μετατόπιση	shift(ing), moving, transposition	преместување	перемеще́ние
Μετατροπή	conversion	конверзија	конве́рсия
Μεταφέρω	transport	транспортирам	транспорти́ровать
Μεταφορά	transportation	транспорт	тра́нспорт
Μεταφορά	transportation, carriage	превоз	перево́зка
Μεταφορέας (αχθοφόρος)	bearer, repository, carrier	носач	носи́тель
Μεταφράζω	translate	преведувам	переводи́ть
Μετάφραση	translation, conversion	превод	перево́д
Μεταφυσική	metaphysics	метафизика	метафи́зика
Μεταφύτευση	transplantation	пресадување	пересáдка
Μεταφυτεύω	transplant	пресадувам	пересáживать
Μεταχειρίζομαι	use, make use (of)	употребувам	употреб/и́ть, -ля́ть
Μεταχείριση	treatment, use, application	употребување	употребле́ние
Μεταχειρισμένος	(widely)used, common, usual	употребен	употреби́тельный
Μετέχω	take part	учествувам	уча́ствовать
Μετεωρόλιθος (μετεωρίτης)	meteorite	метеорит	метеори́т
Μετεωρολογία	meteorology	метеорологија	метеоролóгия
Μετεωρολογικός	meteorological	метеоролошки	метеорологи́ческий
Μετεωρολόγος	meteorologist, weatherman	метеоролог	метеорóлог
Μετέωρος	mid-air, dangling, in the air	нерешителен	нереши́телный
Μετέωρος	mid-air, dangling, in the air	неопределен	неопределённый
Μετονομάζω	rename	преименувам	переименóвывать
Μετονομασία	rename	преименување	переименова́ние
Μετοχή (συμμετοχή)	participation	учество	уча́стие
Μετοχή	share	акција	а́кция
Μετοχή (Γραμματική)	participle	учество	прича́стие
Μετοχικός	stocking	акционерен	акционе́рный
Μέτοχος (κοινωνός)	participant in, member of	учесник	уча́стник
Μέτοχος	shareholder, stockholder, participant	акционер	акционе́р
Μέτρηση	measuring, measurement	мерење	измере́ние
Μετρητός	countable, measurable	измерен	измери́мый
Μέτρια (μετρίως)	moderately	умерено	уме́ренно
Μετριοπάθεια	moderation, modesty, temperance	умереност	уме́ренность
Μετριοπαθής	moderate, temperate	умерен	уме́ренный
Μέτριος	mediocre, fair, modest, passable	среден	сре́дний
Μέτριος	mediocre, middling	посреден	посре́дственный
Μετριότητα	mediocrity	создржаност	возде́ржанность
Μετριόφρων	unpretendious, modest, unassuming	скромен	скрóмный
Μέτρο (μέτρα & σταθμά)	metre, measure	мера	ме́ра
Μέτρο	metre, measure	метро	метр
Μέτρο	measurements, measure	мерка	ме́рка
Μετρώ	measure	мерам	ме́рить
Μετρώ	measure	измерувам	изм/е́рить, -ря́ть
Μέτωπο (στρατιωτικώς)	front	фронт	фронт
Μη (μην, μόριο)	not, don't	не	не
Μηδαμινός	insignificant, trivial, minimal	ништожен	ничтóжный
Μηδέν	nil, zero, naught, nought, nothing	нула	нуль
Μηδέν	nil, zero, naught, nought, nothing	нула	ничтó

Μηδενίζω	nullify	сведувам на нула	сводúть к нулю´
Μήδομαι (στοχάζομαι, σκέπτομαι) think, meditate		мислам	мыслить
Μήδος (διανόημα, σκέψη) thought		мисла	мысль
Μήκος	length	должина	долготá
Μήτε	neither	ни	ни
Μηλιά	apple tree	јаболкница	я́блоня
Μήλο	apple	јаболко	я́блоко
Μήνας (μείς, μήν) month		месец	ме́сяц
Μηνιαίος	monthly	месечен	ме́сячный
Μηνιγγίτις	meningitis	менингит	менинги́т
Μήνυμα (είδηση) message		соопштение	сообще́ние
Μήνυμα	message	известие	извеще́ние
Μηνώ, μηνάω	send word, send for, inform	соопштувам	сообщáть
Μηνώ, μηνάω	send word, send for, let know	известувам	извещáть
Μηρυκάζω	chew over, ruminate	преџвакувам	жевáть жвáчку
Μήτρα	womb, uterus	матка	мáтка
Μήτρα	womb, uterus	утроба	утрóба
Μήτρα (Μαθημ.)	matrix	матрица	мáтрица
Μητρόπολη	mother country, metropolis	метропола	метропóлия
Μητροπολίτης	Metropolitan bishop, Metropolite	митрополит	митрополи́т
Μητρυιά	step mother	маќеа	мáчеха
Μητρώο	register, record	регистар	реги́стр
Μηχανή	motor	машина	маши́на
Μηχάνημα	machine	механизам	механи́зм
Μηχανική	mechanics	механика	мехáника
Μηχανικός	mechanic	механичар	мехáник
Μηχανικός (Επίθ.)	mechanical	машински	маши́нный
Μηχανικός (Επίθ.)	mechanical	машински	машинáльный
Μηχανικός (Επίθ.)	mechanical	механички	механи́ческий
Μηχανικός	operator, driver	машинист	машини́ст
Μηχανικός	engineer	инженер	инжене́р
Μηχανοποίηση	mechanization	маханизирање	механизáция
Μηχανορραφία	machination, intrigue	махинација	махинáция
Μηχανορράφος (δολοπλόκος) intrigant		интригант	интригáн
Μηχανορραφώ	intrigue, plot, scheme	правам интриги	интриговáть
Μηχανοστάσιο	engine-room	машинско одделение	маши́нное отделе́ние
Μηχανουργείο	machine shop	машински завод	машиностро́ительный завóд
Μηχανισμός	mechanism	механизација	механи́зм
Μιαρός	impure, sacrilegious, profane	нечист	нечи́стый
Μιγάς	mulatto, creole, half-breed	мулат	мулáт
Μίγμα (μίξη)	mixture, mix, compound	смеса	смесь
Μιγνύω (μίγνυμι, μειγνύω) mix up		смешувам	сме́шивать
Μιγνύω (μίγνυμι, μειγνύω) mix up		мешам	мешáть
Μικροβιολογία	micribiology	микробиологија	микробиолóгия
Μικροβιολόγος	micribiologist	микробиолог	микробиóлог
Μικρόβιον	microbe	микроб	микрóб
Μικροθυμία	faint-heartedness	малодушност	малоду́шие
Μικρόν (Φυσική)	micron	микрон	микрóн
Μικροοργανισμός	microorganism	микроорганизам	микроорганúзм
Μικροπρέπεια	meanness, pettiness	нискост	ни́зость
Μικροπρεπής	mean, base, low	низок	ни́зкий
Μικροπρεπής	mean, base, despicable	подол	пóдлый
Μικρός	small, little	малечок	мáлый, мáленький
Μικροσκοπικός	microscopic, tiny	микроскопски	микроскопи́ческий
Μικροσκόπιον	microscope	микроскоп	микроскóп

Μικρότητα	meannes, pettiness, smallness	незначителност	незначи́тельность
Μικρούτσικος	tiny, diminutive, dainty	минијатурен	миниатюрный
Μικρόφωνο	microphone	микрофон	микрофо́н
Μικρόψυχος (μικρόθυμος)	faint-hearted	малодушен	малоду́шный
Μίλημα	talk, chat	говор, говорење	разгово́р
Μίλλι (το)	mile	милија	ми́ля
Μιλώ (ομιλώ)	speak, tell, talk, discuss	говорам	говори́ть
Μίμηση	facial expressions	мимика	ми́мика
Μίμος	mimic, mime, mummer	пантомимичар	мими́ческий актёр
Μιμούμαι	imitate, mimic	имитирам	имити́ровать
Μιμούμαι	imitate, mimic	поддржувам	подража́ть
Μιμούμαι	imitate, mimic	копирам	копи́ровать
Μιναρές	minaret	минаре	минаре́т
Μίξη	mixture, mixing, blending	смешување	смеше́ние
Μίξη	mixture, mixing, blending	смеса	смесь
Μισανθρωπία	misanthropy	мизантропија	мизантро́пия
Μισθοδοσία	pay, payment of salary	плата	пла́та за рабо́ту
Μισθοδοτώ	pay wages/ a salary	исплатувам	за́работную пла́ту
Μισθός (πληρωμή)	pay, payment	плата	опла́та
Μισθοφόρος	mercenary	наемник	наёмник
Μισθώνω	hire, rent, engage	најмувам	нанима́ть
Μίσθωση	hire, renting, let	најмување	наём
Μισθωτός	hired, rented	наемен	наёмный
Μισθωτός (έμμισθος)	paid, requiring payment	платен	пла́тный
Μισό	half	половина	полови́на
Μισόβραστος	half-boiled	полусварен	полусва́ренный
Μισόγυμνος	half-naked	полугол	полуго́лный
Μισογύνης	misogynist, woman-hater	женомразец	женоненави́стник
Μισοφέγγαρο	half-moon	полумесечина	полуме́сяц
Μνημειώδης (μεγαλοπρεπής)	monumental	монумнтален	монумнта́льеный
Μνήμα	tomb, grave	гроб	гробни́ца
Μνήμη	memory	памет	па́мять
Μνημονεύω	mention, cite, commemorate	паметам	помина́ть, упомина́ть
Μνησικακία	grudge, rancor, resentment	злопамтило	злопа́мятность
Μνησίκακος	resentful, malicious, rancorous	злопамтен	злопа́мятный
Μόδα	fashion, style, vogue, cult	мода	мо́да
Μοδίστρα	modiste, seamstress	модистка	моди́стка
Μοίρα	destiny, fate, fortune	судбина	судьба́
Μοίρα (μέρισμα)	share, portion	дел	до́ля, у́часть
Μοιράζω (διαιρώ)	share (out/in), divide	делам	дели́ть (на ча́сти)
Μοιράζω	share (out/in), divide	разделувам	разделя́ть
Μοιράζω	share (out/in),	распределувам	распределя́ть
Μοιραίος	fateful, fatal	фатален	фата́льный
Μοίρασμα (μοιρασιά)	share-out, division, sharing	делба	разде́ль, делёжка
Μονάζω	become a monk	живеам осамено	жить уединённо
Μοιρολατρεία	fatalism	фатализам	фатали́зм
Μοιρολάτρης	fatalist	фаталист	фатали́ст
Μοιρολογώ	bewail, lament	оплакувам	опла́кивать
Μολύβδινος	of lead, leaden, tin	оловен	олова́нный
Μολύβι	tin	олово	о́лово
Μολυσματικός (λοιμώδης)	infectious, pestilential	инфективен	инфекцио́нный
Μόλυνση (λοίμωξη)	infection	инфекција	инфе́кция
Μομφή	censure, reproach, blame	прекор	уко́р
Μονάδα	unit, one	единица	едини́ца
Μοναδικός	single	единичен	едини́чный

Μοναδικός	single	единичен	еди́нственный
Μονάρχης	monarch	монарх	мона́рх
Μοναρχία	monarchy	монархија	мона́рхия
Μοναστήρι	monastery	манастир	манастырь
Μοναχή	nun	монахиња	мона́хиня
Μοναχογιός	only son	единствен син	еди́нственный сын
Μοναχοκόρη	only daughter	единствена ќерка	еди́нственная дочь
Μοναχός	monk	монах	мона́х
Μονιμοποίηση	stabilization, permanency	стабилизирање	стабилиза́ция
Μονιμοποιώ	stabilize, make permanent	стабилизирам	стабилизи́ровать
Μόνιμος	permanent, standing, regular	постојан	постоя́нный
Μονόγραμμα	monogramme	монограм	монограмма
Μονογραφία	monography	монографија	монография
Μονοθεϊσμός	monotheism	монотеизам	монотеи́зм
Μονοκόμματος (μονολιθικός)	one-piece	монолитен	моноли́тный
Μονόλογος	monologue	монолог	монолóг
Μονομαχία	duel, single combat	дуел	дуэль
Μονομέρεια	one-sidedness, partiality	едностраност	односторóнность
Μονομερής (μονόπλευρος)	one-sided, unirateral	едностран	односторóнний
Μονοπώλιο	monopoly	монопол	монопóлия
Μόνος (μονάχος)	only, sole, single	сам	сам
Μονός (απλός)	simple, plain, easy	прост	простóй
Μονοσύλλαβος	monosyllabic, of one syllable	еднослоговен	однослóжный
Μονοτονία	monotony	монотонија	монотóнность
Μονότονος	monotonous	монотон	монотóнный
Μονόφθαλμος	one-eyed, blind in one eye	едноок	одногла́зый
Μονόφυλλος	one-leaf	еднолистен	одноли́стный
Μονώνω (μονώ)	isolate, insulate	изолирам	изоли́ровать
Μόνωση	isolation, insulation	изолирање	изоли́рованность
Μονωτήρας	isolator	изолатор	изоля́тор
Μόριον	particle, fleck, element	честица	части́ца, части́чка
Μόριον	molecule, atom	молекул	моле́кула
Μορφάζω	grimace	правам гримаси	грима́сничать
Μορφασμός	grimace, grin, wince	гримаса	грима́са
Μορφή	form, shape	форма	фóрма
Μορφή	form, shape, appearance, look	вид	вид
Μορφολογία	morphology	морфологија	морфолóгия
Μορφωμένος	educated	образовен	образóванный
Μορφώνω	educate, school, teach	образовам	образóвывать
Μορφώνω	educate, enlighten	просветувам	просве/ти́ть, -ща́ть
Μορφώνω (δίνω μορφή)	form	оформувам	формирова́ть
Μόρφωση	education, schooling, learning	образование	образова́ние
Μορφωτικός	educational, cultural	образовен	образова́тельный
Μοσχάρι	calf	теле	телёнок
Μοσχαρίσιος	calf, veal	телешки	теля́чий
Μοσχοβολιά	sweet smell, fragrance	пријатна миризба	прия́тный за́пах
Μοτοποδήλατο	moped	мопед	мопе́д
Μουγγαίνω	become mute/dumb, fall silent	онемувам	(заставля́ть) онеме́ть
Μουγγός	mute, dumb	нем	немóй
Μουγγρίζω	bellow, moo	мукам	мыча́ть
Μουλάρι	mule	муле	мул
Μούμια	mummy	мумија	му́мия
Μουρουνόλαδο	cod-liver oil	рибино масло	рыбий жир
Μούσα	muse, poetic genious	муза	му́за
Μουσαφίρης	guest, visitor	гостин	гость

Μουσείο	museum	музеј	музе́й
Μουσική	music	музика	му́зыка
Μουσικοδιδάσκαλος	music teacher	учител по музика	учи́тель му́зыки
Μουσικός (Επίθ.)	musical	музикален	музыка́льный
Μουσικός (οργανοπαίκτης)	musician	музикант	музыка́нт
Μουσικοσυνθέτης	composer	композитор	компози́тор
Μούσκεμα	soaking, drenching	мокрење	вымока́ние
Μουσμουλιά	medlar tree, loquat tree	мушмула	мушмула́
Μουσουλμανικός	Muslim	муслимански	мусульма́нский
Μουσουλμάνος	Mouslim, Moslem	муслиман	мусульма́нин
Μούτρο	face	лице	лицо́
Μοχθηρία	malice, spite, anger, malignancy	злоба	зло́ба
Μόχθος	hard work, labour, pains, torture	мака	му́ка
Μπακάλης	grocer	бакал	бакале́йщик
Μπακαλιάρος	salted cod, codfish	сушен бакалар	сушёная треска́
Μπακάλικο	grocer's shop	бакалница	бакале́я, бакале́йный магази́н
Μπαλάντα	ballad	балада	балла́да
Μπαλαρίνα	ballerina	балерина	балери́на
Μπαλέτο	ballet	балет	бале́т
Μπαλκόνι (εξώστης)	balcony	балкон	балко́н
Μπαλλόνι	baloon	балон	балло́н
Μπανάνα	banana	банана	бана́н
Μπάνιο	bath	бања	ба́ня, ва́нна
Μπάντα	band	банда	ба́нда
Μπάντα (ορχήστρα)	banda	оркестар	орке́стр
Μπαρ	bar	бар	бар
Μπαριέρα	barrier	бариера	барье́р
Μπαστάρδικος	bastard, illegitimate	вонбрачен	внебра́чный
Μπαταρία	battery, accumulator	батерија	батаре́я
Μπενζίνη (βενζίνη)	petrol, gasoline	бензин	бензи́н
Μπεκάτσα	woodcock	бекас	бека́с
Μπεκρολογώ	get drunk	напивам	напи́ться
Μπετόν	concrete	бетон	бето́н
Μπιζέλι	pea	грашок	(зелёный) горо́шек
Μπιλιάρδο	billiards, pool	билијард	билья́рд
Μπίρα	beer	пиво	пи́во
Μπιραρία	beerhouse, pub, bar	пивница	пивна́я
Μπισκότο	biscuit, sponge cake	бисквит	бисквит
Μπιφτέκι	beefstake, hamburger	бифтек	бифште́кс
Μπλέ (γαλανός)	blue	син	си́ний
Μπλοκ	notepad, notebook	блок, бележник	блокно́т
Μπλοκάρω	blockade, block (off/up)	блокирам	блоки́ровать
Μπλούζα	blouse	блуза	блу́зка
Μπόλι (εμβόλιο)	vaccine, inoculation	вакцина	вакци́на
Μπόλικος	plenty, lots, liberal	изобилен	изоби́льный
Μπόρα (θύελλα)	storm, hurricane	бура	бу́ря
Μπορετός	possible, achievable	возможен	возмо́жный
Μπορώ	can, be able	можам	мо́жет быть
Μπουκέτο (ανθοδέσμη)	bouquet, bunch of flowers	букет	буке́т
Μπουμπούκι	bud	пупка (на цвет)	по́чка
Μπουμπουνίζω	boom out, mutter	грмам	греме́ть
Μπουντρούμι	dungeon	темница	темни́ца
Μπούστος	bust, corset	корсет	корсе́т
Μπροστά (εμπρός)	ahead, foreword, before	напред	вперёд
Μπροστινός	front, forward, fore	преден	пере́дний

Μπρούμυτα	on one's face, prone	лицето напред	вниз лицо́м
Μπρούντζινος	brass, bronze	бронзен	бро́нзовый
Μπρούντζος	brass, bronze	бронза	бро́нза
Μυαλό	brain, mind, head	мозок	мозг, рассу́док
Μύγα (μυία)	fly	мува	му́ха
Μύζω (βυζαίνω)	feed, suckle	смукам	соса́ть грудь
Μυθικός	mythical	митски	мифи́ческий
Μυθιστόρημα	romance, novel	роман	рома́н
Μυθιστοριογραφία	novel-writing	пишување на романи	писа́ние рома́нов
Μυθογράφος	writer of fables	баснописец	баснопи́сец
Μυθολόγημα	myth, fable, legend	басна	ба́сня
Μυθολογία	mythology	митологија	мифоло́гия
Μύθος	myth, fable, legend	мит	миф
Μυθώδης	mythical, fabulous	баснословен	баснословный
Μύλος	mill, flourmill, watermill	мелница	ме́льница
Μυλωνάς	miller	мелничар	ме́льник
Μυρμήγκι	ant	мравка	мураве́й
Μυρμηγκιά	ant colony	мураве́йник	мравјалник
Μυροπωλείο	perfume shop	парфимерија	парфюме́рия
Μυρτιά, μύρτος, μυρσίνη	myrtle	мирта	мирт
Μυρωδιά	aroma, smell, fragrance, sniff	аромат	арома́т
Μυς	muscle	мускул	му́скул
Μυσαρός	hateful, odious, abominable	гнасен	гну́сный
Μυσαρός	hateful, odious, abominable	одвратен	отврати́тельный
Μυικός	muscular, brawny	мускулен	мускули́стый
Μυστήριο	mystery, puzzler	мистерија	мистерия
Μυστήριο	mystery	тајна	та́йна
Μυστηριώδης	mysterious, enigmatic, secretive	таинствен	таи́нственный
Μυστηριώδης	mystical, mystic	мистичен	мисти́ческий
Μυστικισμός	mysticism	мистицизам	мистици́зм
Μυστικιστής	mystic	мистик	ми́стик
Μυστικό	secret, mystery	тајна	та́йна
Μυστικός	secret, clandestine	таен	та́йный
Μυστικότητα	secrecy, privacy	таинственост	таи́нственность
Μυτερός	pointed, sharp, peaked	остар	о́стрый
Μυτερός	pointed, sharp, peaked	заострен	заострённый
Μύτη	nose	нос	нос
Μυώδης	muscular	мускулест	му́скулистый
Μώλωπας	contusion, bruising	контузија	конту́зия
Μωροπιστία	credulity, credulousness	лековерие	легкове́рность
Μωρόπιστος	credulous, childish, gullible	лековерен	легкове́рный
Μωρός	foolish, stupid, idiotic	глупав	глу́пый
Μωρός (ασύνετος)	foolish, stipid, idiotic	неразумен	неразу́мный
Μωσαϊκό	mosaic	мозаик	моза́ика
Ναζιστής	Nazi	нацист	наци́ст
Ναι	yes	да	да
Ναός (εκκλησία)	church	храм	храм
Ναός	church	црква	це́рковь
Ναργιλές	nargileh, hookah	наргиле	наргиле́
Νάρκη	mine	мина	ми́на
Νάρκισσος	narcissus	нарцис	нарци́сс
Νάρκωση	narcosis, anaesthesia	наркоза	нарко́з
Ναρκωτικό	narcotic, drug	наркотик	нарко́тик
Ναρκωτικός (Επίθ.)	narcotic	наркотичен	наркоти́ческий
Ναυαγοσώστης	lifeguard, rescuer	спасител, спасувач	спаса́тель

Ναυαγοσώστης	lifeguard	спасител, спасувач	спаса́тельный кора́бль
Ναυαγώ	be wrecked	трпам бродолом	терпе́ть кораблекруше́ние
Ναυαρχείο	admiralty	адмиралитет	адмиралте́йство
Ναύαρχος	admiral	адмирал	адмира́л
Ναύσταθμος	navy yard, naval port	воена поморска база	вое́нно-морска́я ба́за
Ναυτία	seasickness	морска болест	морска́я боле́знь
Ναυτικό	navy	флота	флот
Ναυτικός (Επίθ.)	nautical, maritime, naval, sea	морски	морско́й
Ναυτικός	seaman, sailor, mariner	морнар	моря́к
Ναυτοδικείο	naval/admiralty court	поморски суд	морско́й трибуна́л
Ναυσιπλοΐα	shipping, navigation	навигација	навига́ция
Ναυτιλία	seafaring, shipping, navigation	морепловство	мореплáвание
Ναφθαλίνη	napthalene	нафталин	нафтали́н
Νέα (νεαρά)	young, youth, junior, youngster	девојка	де́вушка
Νεανικός	infantile, youngful, juvenile	младешки	младе́нческий
Νεαρός (Επίθ.)	young, youth, junior, youngster	млад	молодо́й
Νέκρα	deadness	мртва тишина	мёртвая тишина́
Νεκρολογία	obituary	некролог	некроло́г
Νεκρός (μορτός. Επίθ.)	dead person	мртов	мёртвый
Νεκρός (Επίθ.)	dead person	умрен	уме́рший
Νεκροψία (αυτοψία)	autopsy	аутопсија	аутопси́я
Νέκταρ	nectar	нектар	некта́р
Νέκρωση	killing	умртвување	омертве́ние
Νεκρώσιμος	burial, funeral	погреб	погреба́льный
Νεογέννητος	newborn	новороден	новорождённый
Νεοελληνική	modern Greek language	новогрчки јазик	новогре́ческий язык
Νεοελληνικός	modern Greek	новогрчки	новогре́ческий
Νεολαία	youth	младеж, младина	молодёжь
Νεόνυμφος	the newly-wed	младоженец	молодожён
Νέον (Χημεία)	neon	неон	нео́н
Νεόπλουτος	upstart	новосозаден богатник	новоиспечённый бога́ч
Νέος (Επίθ.)	young, youngster, youth	нов	но́вый
Νέος (νεαρός, Επίθ.)	young, youngster, youth	млад	молодо́й
Νεοσύλλεκτος	recruit	регрут	ре́крут
Νεοσύστατος	newly established	новосоздаден	неда́вно со́зданный
Νεράϊδα (νύμφη)	(water)nymph	нимфа	ни́мфа
Νερό	water	вода	вода́
Νεροκουβαλητής	water carrier	носач на вода	водоно́с, водово́з
Νερόμυλος	water mill	водена мелница	водяна́я ме́льница
Νερόμυλος	water mill	воден млин	водяна́я ме́льница
Νερόμυλος	water mill	воденица	водяна́я ме́льница
Νεροποντή	downpour, rainstorm	силен дожд	проливно́й дождь
Νερουλός	watery	воден, наводенет	водяни́стый
Νερόχιονο	sleet	снежење	мо́крый снег
Νέτος (καθαρός)	net, neat, pure, tidy, clean	чист	чи́стый
Νεύμα	nod, sign, mark, token, symbol	знак	знак
Νευραλγία	neuralgia	невралгија	невралги́я
Νευρασθένεια	neurasthenia, depression	невростенија	неврастеци́я
Νευριάζω	be fidgety, fret	нервирам	не́рвничать
Νευρικός	nervous	нервен	не́рвный
Νευρικός (Επίθ.)	nervy, irritable	нервозен	нерво́зный
Νευρικότητα	nervousness, excitability	нервоза	не́рвность, нерво́зность
Νεύρον	nerve	нерв	нерв
Νεύρον	nerve	жила	сухожи́лие
Νευροπάθεια	neuropathy	нервно заболување	не́рвное заболева́ние

Νεύρωση	neurosis	невроза	невро́з
Νεφελώδης	cloudy, vaporous	облачен	о́блачный
Νέφος (σύννεφο)	cloud	облак	о́блако
Νεφρίτιδα	nephritis	воспаление на бубрег	воспале́ние по́чек
Νεωτερισμός	modernism, modernity	новост	но́вость
Νεωτεριστής	innovator, modernist	иноватор	нова́тор
Νηνεμία	calm, lull	тишина	зати́шье
Νηπιακός	infantile, babyish	инфантилен	инфанти́льный
Νηπιακός	infantile, babyish	детски	де́тский
Νήπιο	baby, infant	дете	дитя́
Νηπιότητα	infancy, babyhood	(рано) детство	де́тство
Νήσος	island, isle	остров	о́стров
Νησιώτης	islander	островјанец	островитя́нин
Νησιωτικός	islander	островски	островно́й
Νηστεία	fasting	пост	пост
Νηστεύω	fast	постам	пости́ться
Νηφάλιος	sober, clear-headed	трезвен	тре́звый
Νηφάλιος	sober, clear-headed	воздржан	возде́ржанный
Νηφαλιότης	sobriety, calmness, poise	трезвеност	тре́звость
Νηφαλιότης	sobriety, calmness, poise	воздржаност	возде́ржанность
Νιαουρίζω	miaow, mew	мјаукам	мяу́кать
Νιαούρισμα	mewing	мјаукање	мяу́канье
Νίβω (νίπτω)	wash	мијам	мыть, умыва́ть
Νίκη	victory	победа	побе́да
Νικητής	victor, winner, conquetor	победник	победи́тел
Νικητήριος	victorious, triumphant	победнички	побе́дный, победоно́сный
Νικοτίνη	nicotine	никотин	никоти́н
Νικώ	defeat, beat, conquor	победувам	побе/ди́ть, -жда́ть
Νισάφι (έλεος)	enough	простување	проще́ние
Νιτρογλυκερίνη	nitroglycerine	нитроглицерин	нитроглицери́н
Νιφάδα	snowflake	снегулка	снежи́нка
Νοερός	mental	мисловен	мысленный
Νόημα (σημασία)	meaning, sense, significance	значење	значе́ние
Νόημα	meaning, sense	смисол	смысл
Νοθεία	falsification, adulteration, fraud	фалсификат	фальсифика́ция
Νοθευτής	falsifier, adulterator	фалсификатор	фальсифика́тор
Νοθεύω	falsify, adulterate	фалсификувам	фальсифици́ровать
Νόθος	illegitimate, bastard	вонбрачно дете	ванбра́чный ребёнок
Νοικιάζω	let out, hire out	изнајмувам	нанима́ть помеще́ние
Νοικοκυρά	housewife, landlady	домаќинка	домохозя́йка
Νοικοκύρης	landlord, householder	домаќин	домохозя́ин
Νοικοκυριό	household	домаќинство	дома́шнее хозя́йство
Νοιώσιμο (συναίσθημα)	feeling	чувство	чу́вство
Νομαρχιακός	prefectorial	окружен	окружно́й
Νομαρχώ	be a prefect	управувам со област	управля́ть но́мом
Νομαρχώ	act as a prefect	(управувам со) округ	о́кругом
Νομή	pasture, graze, browse	пасиште, паша	па́стбище
Νομικά	jurisprudence, law	јурисдикција	юриспруде́нция
Νομιμοποίηση	legalization, legitimization	легализација	легализа́ция
Νομιμοποίηση	legalization, legitimization	легитимација	узако́нение
Νομιμοποιώ	legalize	легализирам	легализи́ровать
Νομιμοποιώ	legalize	озаконувам	узако́нить
Νόμιμος	legal, lawful, legitimate	законски	зако́нный
Νόμιμος	legal, lawful, legitimate	легален	лега́льный
Νομιμότητα	legality, legitimacy, lawfulness	законитост	зако́нность

Νομιμότητα	legality, legitimacy, lawfulness	легалност	леґа́льность
Νομιμοφροσύνη	loyalty, conformity to the law	лојалност	лоя́льность
Νόμισμα	coin	монета	моне́та
Νομισματική	numismatics	нумизматика	нумизма́тика
Νομισματικός	monetary, currency	нумизматички	нумизмати́ческий
Νομοθεσία	law, legislation	законодавство	законода́тельство
Νομοθέτης	legislator, law-giver	законодавец	законода́тель
Νομοθετικός	legislative	законодавен	законода́тельный
Νομοθετώ	legislate, make/enact laws	издавам закон	издава́ть зако́ны
Νόμος	law, act	закон	зако́н
Νομός	county, prefecture	округ	о́округ
Νομοσχέδιο	draft of law	нацрт-закон	законопрое́кт
Νομοταγής	law-abiding	лојален	лоя́льный
Νοοτροπία	mentality, cast of mind, outlook	менталитет	менталите́т
Νόρμα	norm, standard	норма	но́рма
Νοσηλεύω	hospitalize	лекувам	лечи́ть
Νοσηρότητα	unhealthiness	болештина	боле́зненность
Νοσηρότητα	unhealthiness	нездравост	нездоро́вые усло́вия
Νοσοκόμα	nurse	медицинска сестра	медици́нская сестра́
Νοσοκομείο	hospital, infirmary	болница	болни́ца
Νοσοκόμος	hospital orderly	санитар	санита́р
Νόσος	illness	болест	боле́знь
Νοσταλγία	nostalgia	носталгија	ностальги́я
Νοστιμάδα	savour, taste, flavour	вкус	вкус
Νοστιμίζω (νοστιμεύω)	flavour, make tasty	правам вкусно	придава́ть вкус
Νόστιμος	tasty, savoury, appetizing	вкусен	вку́сный
Νόστιμος (αδηφάγος)	tasty, delicious	лаком	ла́комый
Νότα	note	нота	но́та
Νοτιάς (άνεμος)	south wind	јужен ветер	южный сыро́й ве́тер
Νότιος	southern, soyth	јужен	южный
Νότος	south	југ	юг
Νοτίως	on/in/to the south	на југ, јужно	на юг, к югу
Νουμηνία	first day of month	прв ден од месецот	первое число́ ме́сяца
Νους	intellect, mind, sense, nous	ум, разум	ум, ра́зум
Νους	intellect, mind, sense, nous	расудување	рассу́док
Νοώ (κρίνω)	judge, arbitrate	расудувам	расуди́ть
Ντιβάνι	divan, couch	софа	софа́
Ντομάτα	tomato	домат	тома́т
Ντουβάρι	wall	стенкање	стена
Ντουλάπα	wardrobe, closet	гардероба	гардеро́б
Ντουλάπι	cupboard	шкаф	шкаф
Ντροπιάζω	shame, disgrace	срамам	срами́ть
Νυκτερινός (νυκτόβιος)	nightly, night, nocturnal	ноќен	ночно́й
Νυκτοφύλακας	night-watchman	ноќен стражар	ночно́й сто́рож
Νύξη	hint, intimation	убод	уко́л
Νυστάζω	be/feel sleepy	поспан сум	хоте́ть спать
Νύφη	bride	невеста	неве́ста
Νυφίτσα	weasel, ferret, pole-cat	ласица	ла́ска
Νύχι (όνυξ)	fingernail, toenail	нокт	но́готь
Νύχι (οπλή)	hoof	копито	копыто
Νύχτα (νυξ, Γεν. νυκτός)	night, night-time	ноќ	ночь
Νυχτέρι	night-work/shift, vigil	ноќна работа	ночна́я рабо́та
Νυχτερίδα	lilly	лилјак	ли́лия
Νυχτερινός	nightly, night	ноќен	ночно́й
Νωπός	fresh	свеж	све́жий

Νωρίς	early, soon	рано	ра́но
Ξαγοράζω	bribe, redeem	откупувам	выкупа́ть
Ξαναδιαβάζω	read again	пречитувам	перечи́тывать
Ξαναζώ (ζωντανεύω)	revive, revitalize	оживувам	оживи́ть
Ξαναπουλώ	resell, sell again	препродавам	перепродава́ть
Ξανεμίζω	squander, scatter to the winds	проветрувам	прове́тривать
Ξάπλα (ανάπαυση)	lying down, sprawling	лежење	лёжа
Ξαπλώνω (πλαγιάζω)	lie down, be (situated)	лежам	лежа́ть
Ξαρματώνω	disarm sb, take away sb's gun	разоружувам	разоружа́ть
Ξασπρίζω	whiten, bleach, discolour	белам	бели́ть
Ξάστερος	clear, cloudless	sвезден	звёздный
Ξάφρισμα	pinching, skimming, pilfering	пенење	пе́ны
Ξεβίδωμα	unscrewing	одвртување	отвёртывание
Ξεβιδώνω	unscrew, work loose	одвртувам	отвёртывать
Ξεγλυτώνω	save, rescue, escape	спасувам	спаса́ть
Ξεδιαλέγω	sort out, choose, pick over	одбирам	отбира́ть
Ξεδιαλέγω	sort out, choose, pick over	избирам	выбира́ть
Ξεδιαλύνω	solve, clear up, settle, sort out	објаснувам	объясня́ть
Ξεκαθαρίζω	clean out	прочиистувам	прочи́стить
Ξεκλειδώνω	unlock	отклучувам	отключи́ть
Ξεκληρίζω	wipe out, exterminate	истребувам	истребля́ть
Ξένα	abroad, foreign land/country	странска	стра́ны
Ξενία	hospitality	гостопримство	гостеприи́мство
Ξενοδοχείο	hotel	хотел	оте́ль
Ξενοφοβία	xenophobia	ксенофобија	ксенофо́бия
Ξεπεσμός	decline, come-down, degradation	паднат	паде́ние
Ξεπούλημα	sale, clearance sale, sell out	распродажба	распрода́жа
Ξεπουλώ	sell off	распродавам	распрода́ть
Ξέρα	shoal, reef, ledge	подводен камен	подво́дный ка́мень
Ξεραΐλα	drought, dryness, aridity	суша	сушь
Ξερονήσι	desert/ barren island	пуст остров	пустынный о́стров
Ξερριζώνω	eradicate	искоренувам	искорени́ть
Ξέρω	know	знам	знать
Ξεσηκωμός	revolt, riot	бунт	бунт
Ξεσκεπάζω	expose (as), unmask	изовличувам	изовличи́ть
Ξεσκέπαστος	uncovered, bare-headed	откриен	открытый
Ξεσκίζω	stretch out	раскинувам	раски́нуть
Ξηρά	land	суша	су́ша
Ξηρός	dried	сушен	сушёный
Ξινίλα	acidity, sourness, acid	киселост	кислота́
Ξίφος (σπαθί)	sword	меч	меч
Ξύλινος (δένδρινος)	wooden, timbered	дрвен	деревя́нный
Ξύλο	wood	дрво	де́рево
Ξυλοκόπος	lumberman, woodsman	дрвосечач	дровосе́к
Ξυλουργός	carpenter, joiner	столар	столя́р
Ξυλόφωνο	xylophon	ксилофон	ксилофо́н
Ξυπνητήρι	alarm clock	будилник	буди́льник
Ξυράφι	razor	брич	бри́тва
Ξυρίζω	shave	бричам	брить
Ξύρισμα	shaving	бричење	бритьё
Όαση	oasis	оаза	оа́зис
Οβιδοβόλο (ολμοβόλο)	howitzer	хаубица	га́убица
Ογδόντα	eighty	осумдесет	во́семь десят
Όγδοος	eighth	осми	восьмо́й
Όγκος (μάζα, πλήθος)	mass, size, volume	маса	ма́сса

Όγκος	mass, size, volume	обем	объём
Ογκώδης	volume, volumetric	обемен	объёмный
Ογκώδης	massive, bulky, voluminous	масовен	масси́вный
Οδεύω	proceed, advance	идам	идти́
Οδηγία	guidance, advice	водство	руково́дство
Οδηγία	guidance, advice	указ	указа́ние
Οδηγία (καθοδήγηση)	instruction, direction	инструкција	инстру́кция
Οδηγός	guide, leader	водич, возач	води́тель
Οδηγός (σωφέρ)	driver, chauffer	шофер	шофёр
Οδηγώ	lead	водам	води́ть
Οδοντόβουρτσα	toothbrush	четка за заби	зубна́я щётка
Οδοντόπαστα	toothpaste	паста за заби	зубна́я па́ста
Οδοντόφωνος	dental	забен	зубно́й
Οδός (δρόμος)	street, road	улица	у́лица
Οδόφραγμα	blockade	блокада	блока́да
Οδόφραγμα	barricade, roadblock	барикада	баррика́да
Οδύνη	pain, grief, affiction	болка	боль
Οδυνηρός	painful, poignant, grievous, sore	болен	боле́зненный
Οθόνη	screen	екран	(кино) экра́н
Οικειοποίηση	usurpation, appropriation	присвојување	присвое́ние
Οικειοποιούμαι	usurp, appropriate, claim for oneself	присвојувам	присва́ивать
Οικείος	familiar, known	домашен	дома́шний
Οικείος	familiar, known	близок	бли́зкий
Οικία (δόμος, εστία)	house, home, residence	дом	дом
Οικία	house, home, residence	живеалиште	жили́ще
Οικία	house, home, residence	жителство	жи́тельство
Οικιακός	domestic, home, family	домашен	дома́шний
Οικίζω	settle, people	населувам	насел/и́ть, -я́ть
Οικισμός	settlement, built up area	колонизација	колониза́ция
Οικογένεια	family	семејство	семе́йство
Οικογένεια	family, kin	фамилија	фами́лия
Οικογενειακός	family, domestic, marital	семеен	семе́йный
Οικογενειακός	family, domestic, marital	фамилијарен	фами́льный
Οικονομία	economy	економија	эконо́мия
Οικονομικός	economical	економски	экономи́ческий
Οικονομολογία	economics	економика	эконо́мика
Οικονομολόγος	economist, financier	економист	экономи́ст
Οικονόμος	frugal, thrifty, sparing of	економски	эконо́мный
Οικόσημο	coat of arms, blazon	грв	(фами́льный) герв
Οικοτροφείο (φροντιστήριο)	boarding school	интернат	интерна́т
Οικοτροφείο	boarding house	пансион	пансио́н
Οικουμένη	universe, world, globe	свет	свет, мир
Οικουμένη	universe, world, globe	Вселена	Вселе́нная
Οικουμενικός	universal, ecumenical	вселенски	вселе́нский
Οίκτος (λύπη)	compassion, mercy, pity	сожаление	сожале́ние
Οινόπνευμα	alcohol, spirit	алкохол	алкого́ль
Οινόπνευμα	alcohol, spirit	шпиритус	ви́нный спирт
Οινοπότης	drunkard, wine-drinker	пијаница	пья́ница
Οίνος (κρασί)	wine	вино	вино́
Οκτάβα (οκταφωνία)	octave	октава	окта́ва
Οκτάγωνος	octagonal	осмоаголен	восъмиуго́льный
Οκτώ	eight	осум	во́семь
Ολημέρα (ολημερίς)	all day long, round the clock	по цел ден	весы день
Οληνυκτίς (ολονυκτίς)	all night long, all through the night	по цела ноќ	всю ночь
Ολιγαρχία	oligarchy	олигархија	олига́рхия

Ολιγόλογος	laconic, brief, short	лаконски	лакони́чный
Ολίγος	short, small, few, little	незначителен	незначи́тельный
Ολίγος	short, small, few, little	мал	ма́лый
Ολιγοήμερος	brief, of short duration	кратковремен	кратковре́менный
Ολιγοψυχία	faint-heartedness, fear	малодушнот	малоду́шие
Ολιγόψυχος	fainthearted, spitiless, timorous	малодушен	малоду́шный
Ολιγωρία (αμέλεια)	negligence, carelessness	невнимателност	невнима́ние
Ολοζώντανος	alive and kicking, full of life	жив	живо́й
Ολοκαίνουργιος	brand-new	сосема нов	совсе́м но́вый
Ολοκαύτωμα	holocaust	холокауст	холоко́ст
Ολόκληρος (ακέραιος)	whole, full (of), entire, all	цел	це́лый, весь
Ολόκληρος (πλήρης)	integrated, complete, holistic	целосен	це́лостный
Ολόκληρος (πλέως, έμπλεως)	whole, full (of), complete	полн	по́лный
Ολοκληρώνω	complete, consummate, finish	завршувам	заверша́ть
Ολότελα	completely, fully, entirely	сосема	совсе́м
Ολότητα	entirety, totality	целокупност	совоку́пность
Ολοψύχως	with all one's heart	со сета душа	от всей души́
Ολυμπιάδα	Olympics, Olympiad	олимпијада	олимпиа́да
Ολυμπιακός	Olympic	олимписки	олимпи́йский
Ολυμπιονίκης	Olympic winner/champion/medalist	победник на олимписки игри	победи́тель на олимпи́йских и́грах
Ομαδικός	team, collective, joint, massive	групен	группово́й
Ομαδικός	team, collective	колективен	коллекти́вный
Ομελέτα	omelette, omelet	омлет	омле́т
Ομηρικός	Homeric	хомерски	гоме́ровский
Ομηρικός	homeric	хомерски	гомери́ческий
Όμηρος	hostage	заложник	зало́жник
Ομιλητής	speaker	спикер	спи́кер
Ομιλητικός	affable, talkative, communicative	говорлив	разгово́рчивый
Ομιλία	speech, talk, conversation	говор	разгово́р
Ομιλία	speech, talk, conversation	беседа	бесе́да
Όμιλος (ομάδα)	group, party, club, association	група	гру́ппа
Όμιλος	group, party, club, association	кружок	кружо́к
Ομιλούμενος	colloquial	разговарен	разгово́рный
Ομιλώ	discourse, talk, tell, discuss	говорам	разгова́ривать
Ομιλώ	discourse, talk, speak, discuss	говорам	говори́ть
Ομιλώ	discourse, talk, speak, tell	зборувам	бесе́довать
Ομίχλη	mist, haze, fog	магла	мгла
Ομίχω, ουρώ, κατουρώ	urinate	мокрам	мочи́ться
Ομογένεια	homogeny	еднородност	однаро́дность
Ομόθυμος	unanimous	едногласен	единогла́сный
Ομοιογένεια	homogeneity	роднина	родство́
Ομοιογένεια	homogeny	од ист род, хомогеност	схо́дство
Ομοιογενής	homogeneity	истороден	ро́дственнный
Ομοιοκαταληξία (ρίμα)	rhyme	рима, стих	ри́фма
Όμοιος	identical (with), the same as, similar	еднаков	одина́ковый
Ομολογία	confession, admission, avowal	признание	призна́ние
Ομολογώ	confess, admit, acknowledge	признавам	признава́ть
Ομόνοια	peace, concord, harmony	согласност	согла́сне
Ομόνοια	peace, concord, harmony	едногласност	единомыслие
Ομονοώ	be in peace, concord	согласен сум	быть в согла́сии
Ομοσπονδία	federation, confederacy	федерација	федера́ция
Ομοσπονδία (ένωση)	federation, confederacy	сојуз	союз
Ομοσπονδιακός	federal	федерален	федера́льный
Ομοσπονδιακός	federal	сојузнички	сою´зный

Ομόφωνος	unanimous, solid	согласен	согла́сный
Όμως	but, yet, however, still, though	но, инаку	но, одна́ко
Όν	being, creature	битие	бытие́
Όν (πλάσμα)	being, creature	суштество	существо́
Όνειδος	shame	срам, срамежливост	посрамле́ние
Όνειρο	dream	сон	сон
Όνειρο	dream, daydream, reverie	мечта	мечта́
Ονειροπόλημα	daydreaming, reverie	мечтаење	мечта́
Ονειροπόλος	dreamy	којшто мечтае	мечта́тель
Ονειροπολώ	dream (of/about), daydream	мечтаам	мечта́ть
Όνομα	name	име	имени́ны, и́мя
Ονομασία	naming, name, appellation	именување	наименова́ние
Ονομαστικός	nominal, titular	именски	именно́й, поимённый
Ονομαστός	famed, famous, well-known	познат	знамени́тый
Ονοματίζω	name	именувам	именова́ть
Ονοματολογία	nomenclature	терминологија	термино́логия
Οντολογία	ontology	онтологија	онто́логия
Οντολογικός	ontological	онтолошки	онтологи́ческий
Οντότητα	entity, being, existence	суштествување	существо́, су́щность
Οξείδιο	oxide	оксид	о́кись
Οξειδώνω	oxidize	оксидирам	оксиди́ровать
Όξινος	acid	кисел	кисло́тный
Οξύ	acid	киселина	кислота́
Οξυά	beech	буково (дрво)	бук
Οξυγόνο	oxygene	кислород	кислоро́д
Οξυγώνιος	acute-angled	остроаголен	остроуго́льный
Οξύθυμος	irascible, irritable, peevish	раздразлив	раздражи́тельный
Οξύνοια	wit, wittiness, ingenuity	остроумност	остро́умие
Οξύνους	genious	гениј	ге́ний
Οξύνω	sharpen, make pointed	острам	де́лать о́стрым
Οξύνω	sharpen, make pointed	заострувам	заостря́ть
Οξύς	pointed, sharp, keen	остар	о́стрый
Οξύτητα	sharpness, keenness	острина	острота́
Οπερέτα	operetta, light opera, musical comedy	оперета	опере́тта
Όπιον	opium	опиум	о́пиум
Οπισθενέργεια	retrogression	обратност	обра́тное де́йствие
Οπίσθιος	rear, back, hind	заден	за́дний
Οπισθοχώρηση	retreat, withdrawal	отстапување	отступле́ние
Οπισθοχωρώ	retreat, withdraw	отстапувам	отступа́ть
Οπισθοχωρώ	retreat, withdraw	се враќам назад	подава́ться наза́д
Οπλή	hoof	копито	копыто
Οπλίζω	arm, supply with arms	вооружувам	вооружа́ть
Οπλισμός	arming, armament, armour	вооружување	вооруже́ние
Όπλο	arm, gun, weapon	оружје	ору́жие
Οπλοστάσιο	arsenal	арсенал	арсена́л
Οπλοφορώ	carry/bear carry/bear arms	носам оружје	носи́ть ору́жие
Όπου	where, from where/which, whom	каде	где
Οπτασία	vision, wraith, ghost, apparition	привидение	виде́ние
Οπτική	optics	оптика	о́птика
Οπτικός (Επίθ.)	optic(al), visual	оптички	опти́ческий
Όπως	as, like, just as/like	како	как
Οραγγουτάγγος	orangutan	орангутан	орангута́н(г)
Οραματισμός	vision, envisaging	халуцинација	галлюцина́ция
Όραση	eyesight	вид	вид
Ορατός	visible	видлив	ви́димый

Ορατότητα	visibility	видливост	ви́димость
Οργανικός	organic	органски	органи́ческий
Οργανισμός	organism	организам	органи́зм
Όργανο (Βιολ., Πολιτ.)	organ	орган	о́рган
Όργανο ελέγχου	monitor	монитор	монито́р
Οργανώνω	organize	организирам	организова́ть
Οργανώνω	organize	организирам	организо́вывать
Οργάνωση	organization, union, society	организација	организа́ция
Οργανωτής	organizer	организатор	организа́тор
Οργασμός	orgasm, climax	оргазам	орга́зм
Οργή	anger, wrath, rage	гнев	гнев
Όργια	orgies, revelries	оргија	о́ргия
Ορείχαλκος	brass, bronze	бронза	бро́нза
Ορειχάλκινος	bronze	бронзен	бро́нзовый
Όρεξη	appetite	апетит	аппети́т
Ορθά (σωστά)	rightly, correctly	правилно	пра́вильно
Ορθογραφία	orthography, correct spelling	правопис	правописа́ние
Ορθογραφία	orthography, correct spelling	ортографија	орфогра́фия
Ορθογραφώ	spell correctly	пишувам правописно	писа́ть пра́вильно
Ορθογώνιο	rectangle	правоаголник	прямоуго́льник
Ορθογώνιος	rectangular, right-angled	правоаголен	прямоуго́льный
Ορθοδοξία	Orthodoxy	православие	правосла́вие
Ορθοδοξία	Orthodoxy	православие	правове́рность
Ορθόδοξος	orthodox	православен	правосла́вный
Ορθόδοξος	orthodox	православен	правове́рный
Ορθολογική εξήγηση	rationalization	рационализација	рационализа́ция
Ορθολογισμός	rationalism	рационализам	рационали́зм
Ορθολογιστής	rationalist	рационалист	рационали́ст
Ορθοπεδεία (ορθοπεδική)	orthopaedics	ортопедија	ортопеди́я
Ορθοπεδικός	orthopaedist, orthopedist	ортопед	ортопе́д
Ορθοπεδικός (Επίθ.)	orthopaedic, orthopedic	ортопедски	ортопеди́ческий
Ορθός	in good order	исправен	испра́вный
Ορθός (άψογος)	proper, correct	коректен	корре́ктный
Ορθοστάτης	stanchion, pole, post	столб носач	сто́йка
Ορθότητα	rightness, correctness	правилност	пра́вильность
Ορίζοντας (ορίζων)	horizon, skyline	хоризонт	горизо́нт
Οριζόντιος	horizontal	хоризонтален	горизонта́льный
Οριζοντιότητα	lying down	хоризонталност	горизонта́льное положе́ние
Ορίζω	define, determine, fix, appoint	определувам	определ/и́ть, -я́ть
Όριο	boundary, frontier, border	граница	грани́ца
Όριο	boundary, frontier, border	предел	преде́л
Ορισμένος	definite, fixed	определен	определённый
Ορισμός	definition, determination	определување	определе́ние
Ορκίζω	put sb on/under oath	се заколнувам	заклина́ть
Όρκος	oath, vow, pledge	клетва, заклетва	кля́тва
Ορμέμφυτο (ένστικτο)	instinct	инстинкт	инсти́нкт
Ορμέμφυτος (ενστικτώδης)	instinctive, impulsive	инстинктивен	инстинкти́вный
Ορμήνεια (συμβουλή)	advise, counsel	совет	сове́т
Ορμηνεύω	advise, instruct, counsel	советувам	сове́товать
Όρος (ο)	condition, term, provision	услов	усло́вие
Όρος (ο)	term	термин	те́рмин
Ορμή	impetus, impulse, urge	порив	порыв
Ορμή (ώθηση)	impetus (for), impulse	импулс	и́мпульс
Ορμόνη	hormone	хормон	гормо́н
Ορνιθολογία	ornithology	орнитологија	орнитоло́гия

Ορνιθολόγος	ornithologist	орнитолог	орнитóлог
Όρυζα (ρύζι)	rice	ориз	рис
Ορυζώνας	rice-field, paddy-field	оризово поле	ри́зовое пóле
Όρυγμα	trench, ditch	јама	я́ма
Ορυκτό	mineral	минерал	минерáл
Ορυκτός (Επίθ.)	mineral	минерален	минерáльный
Ορυκτολογία	mineralogy	минералогија	минералóгия
Ορυκτολογικός	mineralogical	минералошки	минералоги́ческий
Ορυχείο	mine	рудник	руднúк
Ορφάνεια (ορφάνεμα)	orphanhood	сираштво	сирóтство
Ορφανεύω	become an orphan	станувам сирак	оставáться сиротóй
Ορφανός	orphan	сирак	сиротá
Ορφανοτροφείο	orphanage, orphan's home	дом за сираци	сирóтский приют
Ορχήστρα	orchestra, band	оркестар	оркéстр
Όσιος	holy, sacred	свет	святóй
Όσιος	holy, sacred	осветен	священный
Όταν	when, while	кога	когдá
Ουγγιά	ounce	унца	ýнция
Ουδέποτε	never	никогаш	никогдá
Ουδέτερος	neutral	неутрален	нейтрáльный
Ουδετερότητα	neutrality	неутралност	нейтрáльность
Ουδετερώνω	neutralize	неутрализирам	нейтрализовáть
Ουδετέρωση	neutralization	неутрализација	нейтрализáция
Ούζο	ouzo	узо	ýзо
Ουίσκυ	whisky	виски	ви́ски
Ουρανός	sky, heaven	вод	взвод
Ουράνιος	celestial, heavenly	небесен	небéсный
Ουρανός	sky	небо	нéбо
Ούρο	urine	моч	мочá
Ουσιώδης (ζωτικός)	essential, vital, substantial	суштествен	сущéственный
Ουτάω (οτρύνω, κτυπώ)	beat, hit	удирам	ударя́ть
Ουτοπία	utopia	утопија	утóпия
Οφειλέτης	debtor	должник	должни́к
Οφειλή	debt, sum due	долг	долг
Όφελος	profit, benefit, interest	полза	пóльза
Οφθαλμός	eye	око	óко
Όχθη	edge, bank, shore	брег	бéрег
Όχι (δεν, μην)	not	не	не
Οχιά (έχιδνα)	adder, viper	змија, ехидна	(ядови́тая) змија
Όχλος	crowd, throng, multitude	толпа	толпá
Όψη (πρόσωπο)	face	лице	лицó
Παγερός	freezing, icy, chilly	леден	ледянóй
Παγερός	freezing, icy, chilly	студен	холóдный
Παγετός	frost	мраз, студ	морóз
Παγετώνας	glacier	ледник	ледни́к
Παγιδεύω	trap, entrap	уловувам	лови́ть
Πάγιος (ευσταθής)	fixed, settled, steady, firm	стабилен	стаби́льный
Πάγιος	fixed, settled, steady, firm	издржлив	прóчный
Πάγιος	fixed, settled, steady, firm	тврд	устóйчивый
Παγιότητα	stabilization, consolidation	настојчивост	устóйчивость
Παγόβουνο	iceberg	ајсберг	айсберг
Παγόβουνο	iceberg	ледена планина	ледянáя горá
Πάγος	ice	мраз	морóз
Πάγωμα	freeze	замрзнување	заморáживание
Παγώνω	freeze	замрзнувам	заморáживать

Παζάρι	bazaar, market	пазар	базáр
Παθαίνω	suffer, undergo, meet with	страдам	страдáть
Παθητικό	passive	пасив	пасси́в
Παθητικός	passive	пасивен	пасси́вный
Παθητικός	emotional, passionate	патетичен	патети́ческий
Παθητικότητα	passivity, passiveness	пасивност	пасси́вность
Παθιασμένος	passionate, ardent	страстен	стрáстный
Παθολογία	pathology	патологија	патолóгия
Παθολογικός	pathological	патолошки	патологи́ческий
Παθολόγος	pathologist	патолог	патóлог
Πάθος	passion, mania, obsession	болест	болéзнь
Πάθος	passion, fervour, mania, obsession	страдање	страдáние
Πάθος	passion, mania, obsession	страст	страсть
Παιδαγωγική	pedagogics, pedagogy	педагогија	педагóгия
Παιδαγωγικός	pedagogic(al)	педагошки	педагоги́ческий
Παιδαγωγός	pedagogue, pedagogist, educator	педагог	педагóг
Παιδεύω (ανατρέφω)	bring up	воспитувам	воспи́тывать
Παιδεύω (εκπαιδεύω)	train, educate	образувам	давáть образовáние
Παιδεύω (εκπαιδεύω)	train, educate	учам	обучáть
Παιδί (τέκος, τέκνο)	child, kid	дете	дитя́
Παιδίατρος	paediatrician, pediatrician	педијатар	педиáтр
Παιδικός	child's, childish, infant, infantile	детски	дéтский
Παίζω	play	играм	игрáть
Παίζω (μουσική. Σφυρίζω)	play, perform	свирам	свистéть
Παίκτης	player	играч	игрóк
Παίξιμο	playing	играње	игрá
Παιχνίδι	toy, plaything	играчка	игру́шка
Παιχνίδι	play, game, playing	игра	игрá
Παλαίμαχος	veteran	ветеран	ветерáн
Παλαιοντολογία	palaeontology	палеонтологија	палеонтолóгия
Παλαιοντολόγος	palaeontologist	палеонтолог	палеонтóлог
Παλαιοπώλης	secondhand dealer, scavenger	антиквар	антиквáр
Παλαιός	old, long-standing	стар	стáрый, стари́нный
Παλαιός (αρχαίος)	ancient, old, long-standing	древен	дрéвний
Παλαιστής	wrestler	борач	борéц
Παλαιώνω	wear out, become old/shabby	остарувам	стáрить
Παλάτι	palace	дворец	дворéц
Παλεύω	fight, struggle, wrestle, battle	се борам	борóться
Πάλη	wrestling, fight, struggle	борба	борьбá
Παλιάτσος	clown, buffoon, fool	шут	шут, пая́ц
Παλιομοδίτης	old-fashioned, out of date	старомоден	старомóдный
Παλίρροια	ebb and flow	прилив и одлив	(морскóй) прили́в и отли́в
Παλληκάρι	fearleess/brave/daring man	храбар човек	храбрéц
Παλληκαριά (γενναιότητα)	bravery, fearlessness	смелост	смéлость
Παλούκι	stake, pale, peg, pole, bollard	кол	(заострённый) кол
Παλτό	overcoat, topcoat	палто	пальтó
Παμπάλαιος	immemorial, old as the hills	престар	óчень стáрый
Πάμπλουτος	immensely/fabulously rich	пребогат	óчень богáтый
Παμπόνηρος	very cunning/wily/crafty/astute	многу итар	óчень хи́трый
Παν (σύμπαν)	all, anything, all the world	вселена	вселéнная
Πάνα (σπάργανο, πανίον, πανί)		пелена	пелёнка,
Παναγία (Θεοτόκος)	Virgin Mary, Our Lady	Богородица	Богорóдица, Богомáтерь
Πανεπιστημιακός	university	универзитетски	университéтский
Πανεπιστήμιο	university	универзитет	университéт
Πανηγυρισμός	celebration, festivities, jubilation	прослава	прославлéние

Πανθεϊσμός	pantheism	пантеизам	пантеи́зм
Πάνθεο	pantheon	пантеон	пантео́н
Πάνθηρας	panther	пантера	пантéра
Πανικός	panic, scare	паника	па́ника
Πανόραμα	panorama	панорама	панора́ма
Πανούκλα	plague, pestilence	чума	чума́
Πανουργία	cunning, craft, slyness	итроштина	хи́трость
Πανούργος	cunning, crafty, sly	лукав	лука́вый
Πανούργος	cunning, crafty, sly	итар	хи́трый
Πανσέληνος	full moon	полна месечина	полнолу́ние
Πανσοφία	omniscience	сезнаење	всезна́ние
Παντελόνι	pair of trousers, pants	панталони	панталóны
Παντζάρι	beetroot	цвекло	свёкла
Παντομίμα	pantomime, dumb show	пантомима	пантоми́ма
Παντοπώλης	grocery, grocer's	продавач	продавéц (бакалéйных товáров)
Παντοτινός	everlasting, eternal, perpetual	постојан	постоя́нный
Παντοχή (ελπίδα)	expectation, hope	надеж	надéжда
Παντρειά	marriage, wedding	женидба	жени́тьба
Παντρεύω	marry (to/off), wed	оженувам	жени́ть
Πάντως	anyway, anyhow, in any case	за секој случај	во вся́ком слу́чае
Παπαγαλίζω	parrot	зборувам како папагал	болтáть как папугáй
Παπαγάλος	parrot	папагал	папугáй
Πάπας	the Pope	Папа	Пáпа
Παπαδιά	priest's wife	попадија	попадья́
Παπαρούνα	poppy	булка	бу́лка
Παπούτσι	shoe, boot	обувка	óбувь
Παππάς	priest, parson	поп	поп
Παππάς	priest, parson	свештено лице	священ́ник
Παππούς	grandfather	дедо	дед
Πάπυρος	papyrus	папирус	пари́рус
Παραβαίνω	break, disturb	нарушувам	нару́шить
Παραβαίνω	break, disturb	престапувам	преступáть
Παράβαση	violation, breach, offence	нарушување	нарушéние
Παραβάτης	transgressor, infringer	нарушител	наруши́тель
Παραβιάζω	violate, intrude	принудувам	принуждáть
Παραβίαση	violation, infraction	насилство	наси́лование
Παραβολή (Μαθημ.)	parabola	парабола	парáбола
Παράγραφος	paragraph	параграф	парáграф
Παραγγέλω	send word/message, inform	порачувам	поручáть
Παραγεμίζω	stuff	преполнувам	переполня́ть
Παραγέμισμα	stuffing	преполнување	переполнéние
Παραγνωρίζω	confuse, mistake	не признавам	не признавáть
Παραγνωρίζω	confuse, mistake	не оценувам	не дооцéнивать
Παράγω	produce, generate	произведувам	производи́ть
Παραγωγή	production, output	производство	произвóдство
Παραγωγή	production, output	продукција	проду́кция
Παραγωγικός	productive, producing	производствен	производи́тельный
Παραγωγικός	productive, fruitful	продуктивен	продукти́вный
Παραγωγικότητα	productivity	продуктивност	продукти́вность
Παραγωγικότητα	productivity	производство	производи́тельность
Παράγωγος	derivative, derived	произведен	произвóдный
Παραγωγός	producer	производител	производи́тель
Παράγων	factor	фактор	фáктор
Παράδειγμα (υπόδειγμα)	example, instance, model	пример	примéр
Παράδειγμα	sample, specimen, model, pattern	образец	образéц, обрáзчик

Παραδειγματικός	examplary, model	примерен	приме́рный
Παράδεισος	paradise, heaven	рај	рай
Παραδεκτός	acceptable, admissible	допустлив	допусти́мый
Παραδεκτός	acceptable	приемлив	прие́млемый
Παραδέρνω	beat/thrash too harshly	силно тепам	си́льно бить
Παραδέχομαι	admit	примам	принима́ть
Παραδέχομαι	admit	признавам	признава́ть
Παραδίνω	deliver, turn in/over, give in/over	предавам	передава́ть
Παράδοξο	paradox	парадокс	парадо́кс
Παράδοξος	paradox	парадоксален	парадокса́льный
Παράδοση	surrender, abandonment	предавање	преда́ние, переда́ча
Παράδοση	capitulation, surrender	капитулација	капитуля́ция
Παράδοση	tradition	традиција	тради́ция
Παραδοσιακός	traditional	традиционален	традицио́нный
Παραθερίζω	spend/pass the summer	летувам	проводи́ть ле́то
Παραίνεση	precept, admonition	убедување	побужде́ние
Παραίσθηση	illusion, delusion, hallucination	илузија	иллюзия
Παραίτηση	resignation, abandonment	оставка	отста́вка
Παραιτώ	live, let, quit, abandon, put down	оставам	оставля́ть
Παράκαιρος	untimely, mistimed	ненавремен	преждевре́менный
Παρακαλώ	request, ask, beg	молам	умоля́ть
Παρακαταθήκη (απόθεμα)	reserve(s), stock, supply	резерва	резе́рв
Παρακολουθώ	stalk, monitor, keep an eye on	следам	сле́довать
Παράκληση	entreaty, supplication	молба	мольба́
Παρακράτηση	deduction, retaining	задржување	уде́рживание
Παρακρατώ	deduct, retain	задржувам	уде́рживать
Παράκρουση	delusion, hallucination	фалш	фальшь
Παραλαμβάνω	collect, receive, take over	примам	принима́ть
Παραλείπω	drop, omit, skip, cut out	попуштам	пропуска́ть
Παραλείπω	drop, omit, skip, cut out	испуштам	опуска́ть
Παράλειψη	omission, missing out	пропуштање	опуще́ние, про́пуск
Παραλήγουσα	pelultimate syllable	претпоследен слог	предпосле́дний слог
Παραλία	seaside, coast, seaboard	крајбрежје	побере́жье
Παραλιακός (ακταίος)	coastal	крајбрежен	прибре́жный
Παραλλαγή	variation, variant	варијанта	вариа́нт, ве́рсия
Παραλληλίζω	parallel	правам паралела	проводи́ть паралле́ль
Παραλληλισμός	parallelism, parallel, comparison	паралелизам	параллели́зм
Παράλληλος	parallel	паралела	паралле́ль
Παράλληλος (Επίθ.)	parallel	паралелен	паралле́льный
Παραλογισμός	absurdity, raving, folly	апсурд	абсу́рд
Παράλογος	illogical, irrational, absurd	нелогичен	нелоги́чный
Παράλογος	illogical, irrational, absurd	непромислен	бессмысленный
Παράλυσις	paralysis	парализа	парали́ч
Παράλυτος	paralytic	парализиран	парализо́ванный
Παραμεθόριος	border, frontier	граница	погранич́ный
Παραμένω	remain, stand, stay, rest	останувам	остава́ться
Παράμερα	apart, aside, out of the way	настрана	в сто́рону
Παραμερίζω	set/put/lay/push/step aside	отсранувам	отстраня́ть
Παράμερος	out-lying, out of the way	оддалечен	отдалённый
Παρανόηση	misunderstanding, misapprehension	недоразбирање	недоразуме́ние
Παρανομία	illegality, lawlessness, illegitimacy	беззаконие	беззако́ние
Παρανομία	illegality, lawlessness, illegitimacy	беззаконие	незако́нность
Παράνομος	illegal, unlawful, illegitimate, outlaw	незаконски	незако́нный
Παράνομος	illegal	нелегален	нелега́льный
Παράνομος (άνομος)	unlawful, illegal	противзаконит	противозако́нный

Παρανομώ	go against/break the law	прекршувам закон	наруша́ть зако́н
Παράξενος	strange. odd, peculiar, eccentric	необичен	необычный
Παραπανίσιος	extra, unnecessary, surplus	излишен	изли́шний
Παραπέτασμα (κουρτίνα)	curtain, screen, veil	завеса	за́навес, занаве́ска
Παραπλήρωμα	supplement	дополнување	дополне́ние
Παραπληρωματικός	supplementary	дополнителен	дополни́тельный
Παραποίηση	falsification, forging, forgery	фалсификување	фальсифика́ция
Παραποιώ	falsify, forge, counterfeit	фалсификувам	фальсифици́ровать
Παραπονούμαι	complain, moan, whine	се жалам	жа́ловаться
Παραπόταμος	tributary	притока	прито́к
Παράπτωμα	offence, misdeed, breach	грешка	гре́шность
Παράρτημα	annex, addition, appendix	прилог	приложе́ние
Παρασιτισμός	parasitism	паразитизам	паразити́зм
Παράσιτο	parasite, pest	паразит	паразі́т
Παρασιωπώ	pass over in silence, omit	премолчувам	ума́лчивать
Παρασκευάζω	compound, prepare, make up	приготвувам	приготовля́ть
Παρασκεύασμα	concoction, preparation	приготвување	приготовле́ние
Παράσταση (εκπροσώπηση)	representation	претставување	представле́ние
Παραστάτης (συμπαραστάτης)	aid, advocate, attendant	помошник	помо́щник
Παραστάτης	aid, advocate, attendant	асистент	ассисте́нт
Παραστατικός	representative, vivid	претставителен	представи́тельный
Παραστέκω	stand by, stick to, help, attend	помагам	помога́ть
Παράστημα	pose, attitude, posture	поза	по́за
Παράταξη	array, disposition, order, line	строј	строй
Παράταξη (ανάπτυξη)	deployment	дислокација	дислока́ция
Παράταση	extension, prolongation	продолжување	продолже́ние
Παράταση	extension, prolongation	оддолжување	продле́ние
Παρατείνω	extend, prolongn	продолжувам	прод/о́лжить, -олжа́ть
Παρατεταμένος	prolonged, lingering	продолжен	продолжи́тельный
Παρατήρηση	observation, remark, note	набљудување	наблюде́ние
Παρατηρητής	observer, watcher, look-out	набљудувач	наблюда́тель
Παρατηρητικότητα	power of observation	моќ на набљудување	наблюда́тельность
Παρατηρώ	observe, watch, examine	набљудувам	наблюда́ть
Παραφίνη	paraffin	парафин	парафи́н
Παράφρονας	madman	безумник	безу́мец
Παραχαράκτης	falsifier, counterfeiter	фалсификатор	фальшивомоне́тчик
Παραφωνία	dissonance, discord	дисонанта	диссона́нс
Παράχωμα	burial	закопување	зака́пывание
Παραχώνω	bury, cover/fill with earth	заривам	зарыва́ть (в зе́млю)
Παραχώνω	bury, cover/fill with earth	закопувам	зака́пывать
Παραχώρηση	concession	концесија	конце́ссия
Παραχωρώ	assign, allot, grant, cede, concede	отстапувам	уступа́ть
Παρέκβαση	digression, deviation	отстапување	отступле́ние
Παρέλαση	parade	парада	пара́д
Παρελαύνω	march	марширам	маршировать
Παρενόχληση	unpleasantness, trouble	непријатност	неприя́тность
Παρέχω (προμηθεύω)	deliver, transport, give in/over	доставувам	доста́вить
Παρηγορητής	comforter	утешител	утеши́тель
Παρηγοριά	comfort, consolation, solace	утеха	утеше́ние
Παρήγορος	comforting, consoling	утешен	утеши́тельный
Παρηγορώ	comfort, console, solace	утешувам	утеша́ть
Παρθένα	virgin, maiden	девица	де́ва, де́вственница
Παρθενία	virginity, maidenhead, chastity	девственост	де́вственность
Παρίσταμαι	be present (at), attend	присуствувам	прису́тствовать
Πάρκο	park, public gardens	парк	парк

Παρκέτο	parquet, parquetry	паркет	парке́т
Παροικία	colony, community	колонија	коло́ния
Παροιμία	proverb	пословица	посло́вица
Παροιμία (γνωμικό)	proverb, saying	поговорка	погово́рка
Παρόμοιος	similar, akin, suchlike	подобен	подо́бный
Παροξύνω	exasperate, aggravate, inflame	раздразнувам	раздража́ть
Παροξυσμός	paroxysm, fit, spasm	раздразнување	раздраже́ние
Παροξυσμός	paroxysm, fit, spasm	возбудување	возбужде́ние
Παροπλίζω	put out of commission	разоружувам	разоружа́ть
Παροπλισμός	putting out of commission	разоружување	разоруже́ние
Παρόρμηση	instigation,urging, impulsion	убедување	побужде́ние
Παροτρύνω	impel, exhort, urge	побудувам	побужда́ть
Παρουσία	presence, attendance	присуство	прису́тствие
Παρουσιάζω	present, introduce	претставувам	представля́ть
Παρουσίαση	presentation, showing	претставување	представле́ние
Παρουσίαση	presentation, launch	презентација	презента́ция
Παρτίδα (αθλητ.)	game, set	партија	па́ртия
Παρωδία	parody, caricature, burlesque	пародија	паро́дия
Παρωτίτις	parotitis, mumps	заушки	зау́шница
Πασαλείβω (πασαλείφω)	be smear, daub	замачкувам, мачкам	сма́зывать
Πασπαλίζω	sprinkle, powder, frost	посипувам	посыпа́ть
Πάστα	paste	паста	па́ста
Παστερίωση	pasteurization	пастеризација	пастериза́ция
Παστεριώνω	pasteurize	пастеризирам	пастеризова́ть
Παστός	salted	солен	солёный
Παστός	salted	осолен	засо́ленный
Παστρεύω	clean up/out, exterminate	чистам	чи́стить
Παστρεύω	clean up/out, exterminate	исчистувам	очища́ть
Παστώνω	salt down, cure	солам	соли́ть
Παστώνω	salt down, cure	засолувам	заса́ливать
Πάσχω	suffer, ail	страдам	страда́ть чем-л
Πάτημα	trampling underfoot	тапкање	топта́ние
Πατητήρι	wine-press	преса за вино	виногра́дный пресс
Πατινάδα	serenade	серенада	серена́да
Πάτος	bottom	дно	дно
Πάτος	sole	подметка	подмётка
Πάτος (οδός, δρόμος, στράτα)	street, road, way	пат	путь
Πατούσα (πέλμα)	sole	стапало	ступня́
Πατριά (φυλή)	tribe	племе	пле́мя
Πατριά	clan, family, kin	род	род
Πατριαρχείο	Patriarchate	патријаршија	патриархи́я
Πατριάρχης	Patriarch	патријарх	патриа́рх
Πατρίδα	country, fatherland	родина	ро́дина
Πατρίδα	country, fatherland	татковина	оте́чество
Πατριώτης	patriot	патриот	патрио́т
Πατριώτης (συμπατριώτης)	compatriot, fellow countryman	земјак	земля́к
Πατριωτικός	patriotic	патриотски	патриоти́ческий
Πατριωτισμός (φιλοπατρία)	patriotism	патриотизам	патриоти́зм
Πατροπαράδοτος	traditional, hereditary	традиционален	традицио́нный
Πατρυιός	step-father	очув	о́тчим
Πατσάς	tripe, tripe soup	утроба	требуха́
Πάτωμα	floor	под	пол
Πατώ	step, tread, stamp	стапнувам	ступа́ть
Παύλα	dash	тире	тире́
Παύση	pause	пауза	па́уза

Πεδιάδα	low-lying area	низина	низи́на
Πεδιάδα (πεδίο)	field, plain	рамнина	равни́на
Πεδιάδα (πεδίο)	field	поле	(открытое) по́ле
Πέδιλο (πεντάλι)	pedal	педал	педа́ль
Πέδιλο (σάνδαλον, σανδάλι)	sandal, light shoe	сандала	санда́лия
Πεζογραφία	prose	проза	про́за
Πεζογράφος	prose writer, novelist	прозаист	проза́ик
Πεζοδρόμιο	pavement	тротоар	тротуа́р
Πεζός	pedestrian, walker, on foot	пешак	пешехо́д
Πεθαμός	death	смрт	смерть
Πεθαίνω	die	умирам	умира́ть
Πεθερά	mother-in-law	свекрва	свёкра
Πεθερός	father in law	свекор	свёкор
Πειθαρχία	discipline	дисциплина	дисципли́на
Πειθαρχικός	disciplinary	дисциплиниран	дисципли́нированный
Πειθαρχικός	disciplinary	дисциплиниран	дисципли́нарный
Πειθαρχώ	discipline	дисциплиниран сум	соблюда́ть дисципли́ну
Πείθω	convince, persuade	убедувам	убежда́ть
Πείθω	convince, persuade	наговарам	угова́ривать
Πείνα	hunger	глад	го́лод
Πειναλέος	hungry, ravenous	гладен	голо́дный
Πεινώ	be hungry	гладувам	голода́ть
Πεινώ	be hungry	гладен сум	быть голо́дным
Πείρα (εμπειρία)	experience	опит	о́пыт
Πειράζω (περιπαίζω)	tease	дразнувам	дразни́ть
Πείραμα	experiment	експеримент	зкспериме́нт
Πείραμα	experiment	опит	о́пыт
Πειραματίζομαι	experiment	правам опит	проиводи́ть о́пыты
Πειραματίζομαι	experiment	експериментирам	эксперименти́ровать
Πειραματικός	experimental	опитен	о́пытный
Πειραματικός	experimental	експериментален	эксперимента́льный
Πειραματισμός	experimentation	експериментирање	эксперименти́рование
Πειραματιστής	experimentalist, experimenter	експериментатор	зкспериментáтор
Πειρατεία	piracy	пиратство	пира́тство
Πειρατής	pirate, buccaneer	пират	пира́т
Πειρατικός	piratical	пиратски	пира́тский
Πείσμα (εμμονή)	stubbornness, persistence	упорност	упо́рство
Πεισματάρης	obstinate/pigheaded person	упорен	упря́мец
Πειστήριο	proof	доказ	доказа́тельство
Πειστικός	persuasive, convincing	убедлив	убеди́тельный
Πειστικότητα	persuasiveness, cogency	убедливост	убеди́тельность
Πέλαγος	sea, the open sea, ocean	отворено море	открытое мо́ре
Πελατεία	clientele	клиентела	клиенту́ра
Πελάτης	client	клиент	клие́нт
Πελεκάνος	pelican	пеликан	пелика́н
Πελώριος	huge, enormous	огромен	огро́мный
Πέμπτη	Thursday	Четврток	Четве́рг
Πέμπτος	fifth	петти	пя́тый
Πένης	pauper, needy person	беден	бедня́к
Πενικιλλίνη	penicillin	пеницилин	пеницилли́н
Πεντάγωνος	pentagonal	петоаголен	пятиуго́льный
Πέντε	five	пет	пять
Πέπλο (πέπλος)	veil	вел	вуа́ль
Πεποίθηση	conviction, belief, persuation	убедување	убеждённость
Πεπόνι	melon	диња	дыня

Πεπρωμένο	fate	судбина	судьба́
Πεπτός (ψητός, ψημένος) roasted, grilled		печен, испечен	печёный
Πέρα	over, farther, beyond	натаму	там
Περαστικά	get well	скоро оздразување	ско́рого выздоровле́ния
Περατώνω (περαίνω) complete		завршувам	заверша́ть
Περγαμηνή	parchment	пергамент	перга́мент
Περηφάνεια	pride, self-esteem	самољубие	самолю́бие
Περηφάνεια	pride	гордост	го́рдость
Περηφανεύομαι	pride	се гордеам	быть го́рдым
Περήφανος	proud, dignified	горд	го́рдый
Περιαυτολογία	bragging, swaggering	самофалење	самохва́льство
Περιαυτολογώ	brag, swagger, boast	сам се фалам	бахва́литься
Περιβάλλον	surroundings, environment	средина	среда́
Περιβάλλον	surroundings, environment	опкружување	окруже́ние
Περιβάλλω	contain	содржам	содержа́ть
Περιβάλλω (φράζω) guard		оградувам	огради́ть, окружа́ть
Περίβλημα	wrap	облека	оболо́чка
Περίβολος	enclosure, yard, grounds	ограден простор	огра́да
Περίγραμμα	contour	контура	ко́нтур
Περιγραφή	description, account	опис	описа́ние
Περιγραφικός	descriptive, narrative	описен	описа́тельный
Περιγράφω	depict	опишувам	опи́сывать
Περιέργεια	curiosity	љубопитство	любопытство
Περίεργος	curious, interesting	љубопитен	любопытный
Περίεργος (αλλόκοτος) strange		странски	стра́нный
Περιεχόμενο	content(s)	содржина	содержи́мое
Περιεχόμενο	content(s)	содржина	содержа́ние
Περιέχω	contain, hold, include, comprise	содржам	содержа́ть
Περιέχω	contain, hold, include, comprise	вклучувам	заключа́ть в себе́
Περιζώνω (περικυκλώνω)		опкружувам	окружа́ть
Περιήγηση	trip, journey	патешествие	путеше́ствие
Περιηγητής	sightseer, tourist	патник	путеше́ственник
Περιηγούμαι	tour, travel, ramble	патувам	путеше́ствовать
Περικάλυμμα	sheath, covering	покривка	покро́в
Περικαλύπτω	surround, enclose, encompass	покривам	покрыва́ть
Περικεφαλαία (κράνος) helmet, casque		шлем	шлем
Περιλαμβανομένου (Επίρρ.) inclusive		вклучително	включи́тельно
Περιλαμβάνω (περιέχω) include, contain		вклучувам	включи́ть
Περίληψη (ανακεφαλαίωση) resume, summary		резиме	резюме́
Περιοδία	tour	турнеја	турне́
Περιοδικός	periodical, recurring	периодичен	периоди́ческий
Περίοδος	period	период	пери́од
Περιορίζω	limit, restrict	ограничувам	огра́ничи/ть, -вать
Περιορισμένος	limited	ограничен	огра́ниченный
Περιορισμός	limitation, restriction	ограничување	ограниче́ние
Περιοχή	area, region, territory, district	област	о́бласть
Περιπαίζω	mock, scoff, laugh at, make fun of	се смеам	высме́ивать
Περιπαίζω	mock, scoff, laugh at, make fun of	потсмевам	насмеха́ться
Περ(ι)πατώ	walk, pace, stride	одам	ходи́ть, води́ть
Περιπέτεια	adventure	перипетија	перипети́я
Περιπλάνηση	wandering, ramble	скитање	скита́ние
Περιπλανώμαι	wander, ramble, roam	скитам	скита́ться
Περίπτερο	kiosk, stall	киоск	кио́ск
Περιποίηση	attention, consideration, kindness	внимание	внима́ние
Περίπολος	patrol	патрола	патру́ль

Περίπου	about, around, near, by	околу	о́коло
Περίπου	about, almost, approximately	приближно	приблизи́тельно
Περίπτωση	case, opportunity, occasion, event	случај	слу́чай
Περισκόπιο	periscope	перископ	перско́п
Περίσσευμα	rest, remnant, remainder	остаток	оста́ток
Περισσεύω	be left over, be in excess	оставам	остава́ться
Περίσσιος	surplus, excess,	преобилен	оби́льный
Περίσσιος	superfluous, redundant	пребогаг	бога́тый
Περιστερεώνας	pigeon-loft, dovecote	гулубарник	голубя́тня
Περιστέρι	pigeon	гулаб	го́лубь
Περιστοιχίζω	surround, beset, encircle	опкружувам	окружа́ть
Περιστολή	limitation, reduction, cutting down	ограничување	ограниче́ние
Περιστρέφω	revolve, go round, rotate	вртам	верте́ть
Περίστροφο	revolver	револвер	револьве́р
Περισυλλογή	gathering, collecting	собирање	собира́ние
Περιτονίτις	peritonitis	перитонитис	перитони́т
Περιττός	odd, unnecessary, redundant	излишен	изли́шний
Περιφέρεια	periphery	периферија	периферия́
Περιφέρω	rove, carry about	носам	носи́ть, обноси́ть
Περιφράζω	say sth in a roundabout way	парафразирам	перифрази́ровать
Περίφραση	periphrasis, circumlocution	парафраза	перифра́за
Περιφράσσω	fence, hedge, wall, palisade	оградувам	огора́живать
Περιφραστικός	periphrastic(al, roundabout	описен	описа́тельный
Περιφρόνηση	contempt, disdain, disregard	презир	презре́ние
Περιφρονώ	despise, hold in contempt	презирам	презира́ть
Περιφρούρηση	protection (from/against), defense	заштита	защи́та
Περιφρουρώ	protect, defend, safeguard	штитам	защища́ть
Περρούκα	periwig, peruke	перика	пари́к
Περσικός	Persian	персиски	персидский
Πέσιμο	fall, tumble	паѓање	паде́ние
Πεσκέσι (δώρο)	gift, present, donation, bounty	подарок	пода́рок
Πέσσω (πέπτω, ψήνω)	roast, grill	печам	сажа́ть в печь
Πέταλο	petal, horseshoe	потковица	подко́ва
Πεταλώνω	shoe a horse	потковувам	подко́вывать
Πετεινός (πέτηλος, αλεκτρυών)	cock	петел	пету́х
Πέτρα	rock	камен	ка́мень
Πετρέλαιο	oil, petroleum	нафта	нефть
Πετρελαιοφόρο	oiler	(нафтен) танкер	та́нкер
Πέτρινος (λίθινος)	stony, of stone	каменит	ка́менный
Πετρώνω	petrify, turn into stone	скаменувам	окаменева́ть
Πετσέτα	towel, napkin, serviette	салфетка	салфе́тка
Πετσί (δέρμα)	skin	кожа	ко́жа
Πέτσινος	leather	кожен	ко́жаный
Πετυχαίνω	succeed in, manage to, achieve	успевам	преуспева́ть
Πετώ (ίπταμαι)	fly, rush, tear	летам	лет/е́ть, -а́ть
Πεύκο	pine-tree	бор	бор
Πέφτω	fall, drop, go down	паѓам	па́дать
Πέψη	digestion	варење	варе́ние, пищевар́ение
Πηγαινοέρχομαι	come and go	одам и се враќам	ходи́ть взад и вперёд
Πηγή	fountain	фонтана	фонта́н
Πήδημα	jump, leap, bound	скок, скокање	скачо́к
Πηδώ	spring, jump, leap, bound, skip	скокам	скака́ть
Πήλινος	earthen, earthenware, clay	глинен	гли́няный
Πηλός	clay	глина	гли́на
Πήξη	coagulation, curdling	стврднување	отвердева́ние

Πηρούνι (πιρούνι)	fork	виљушка	ви́лка
Πηχτός	congealed, thick	густ	густо́й
Πιανίστας	pianist	пијанист	пиани́ст
Πιάνο	piano	пијано	пиани́но
Πιάνω	touch, hold, take up	земам	занима́ть
Πιθανός	probable, likely	веројатен	вероя́тный
Πιθανός	potential	потенцијален	потенциа́льный
Πιθανότητα	probability, likelihood	веројатност	вероя́тность
Πιθανότητα	chance	шанса	шанс
Πικραίνω	embitter, make/get bitter, grieve	огорчувам	огорча́ть
Πικραμός (πίκρα)	embittering, grief, distress	огорчување	огорче́ние
Πικρίζω	taste get/make bitter, be bitter	горчам	горчи́ть
Πικροδάφνη	oleander	леандер	олеа́ндр
Πικρός	bitter	горчлив	го́рький
Πιλατεύω	harass, pester, badger	измачувам	му́чить
Πιλάφι	pilaf, pilau	пилав	пила́в
Πιλότος	pilot	пилот	пило́т
Πινακίδα (πίνακας)	tablet, slate, plate	таблица	табли́ца
Πίνω (μεθώ)	get drunk, get intoxicated	пијам	пьяне́ть, пить
Πισινός	backside, butt, behind, bottom	заден	за́дний
Πιστευτός	believable, credible	верен	вероя́тный
Πιστεύω	believe, have faith	верувам	ве́р/овать, -ить
Πίστη	faith	вера	ве́ра, ве́рование
Πιστόλι	pistol	пиштол	пистоле́т
Πιστοποιητικό	certificate, testimonial	сертификат	сертифика́т
Πιστοποιητικό	certificate, testimonial	уверение	удостовере́ние
Πιστοποιώ	certify, testify, attest	уверувам	удостоверя́ть
Πιστοποιώ	certify, testify, attest	потврдувам	подтвержа́ть
Πιστός	loyal, faithful, true	уверен	ве́рный
Πιστότητα	faithfulness, loyalty, truth, correctness	верност	ве́рность
Πιστώνω	credit	кредитирам	дава́ть в креди́т
Πίστωση	credit	кредит	креди́т
Πιστωτής	creditor	кредитор	кредито́р
Πίσω	back, rear	назад	наза́д
Πίσω	back, rear	обратно	обра́тно
Πίτνω (πίπτω, πέφτω)	fall, drop, go down	паѓам	па́дать
Πιτσούνι	squab	млад гулаб	го́лубь
Πίω (πίνω)	drink	пијам	пить, пьяне́ть
Πιωμένος	drunk, drunken, intoxicated	пијан	пья́ный
Πλαγινός (διπλανός)	adjacent, next, adjoining	соседен	сосе́дний
Πλάγιος (κεκλιμμένος)	inclined, sloping	наклонет	накло́нный
Πλαδαρός	flabby, flaccid, limpsoft	ослабен	сла́бый
Πλάθω (δίνω μορφή)	shape, mould, fashion	давам форма	придава́ть фо́рму
Πλάϊ	side, beside	странично	сторона́
Πλάϊ	side, beside	бочно	бок
Πλαίσιο (κάδρο)	frame, framework	рамка	ра́мка, ра́ма
Πλατωνικός	platonic, ideal, pure	платонски	платони́ческий
Πλάκα (πλαξ)	table, flat, plaque, plate, tame	плоча	пло́ский ка́мень
Πλάνη	delusion	заблуда	заблужде́ние
Πλανήτης	planet	планета	плане́та
Πλάση, δημιουργία	creation, making	создавање	созда́ние
Πλάση	formation	формирање	формирова́ние
Πλάσμα	creature, being, thing	суштество	существо́
Πλάστης (δημιουργός)	creator, maker	создавач	созда́тель
Πλάστης	creator, maker	креатор	творе́ц

Πλαστική	plastics	пластика	пла́стика
Πλαστικός	plastic	пластичен	пласти́ческий
Πλαστικότητα	plasticity	пластичност	пласти́чность
Πλαστογραφία	forgery	фалсификување	фальсифика́ция
Πλαστογράφος	forger	фалсификатор	фальсифика́тор
Πλαστογραφώ	forge	фалсификувам	фальсифици́ровать
Πλαταίνω	widen, broaden, open out	раширувам	расширя́ть
Πλάτανος	plane tree	платан	плата́н
Πλατεία	square	плоштад	пло́щадь
Πλατίνα	platinum	платина	пла́тина
Πλάτος	width, breadth	ширина	ширина́
Πλατύς	wide, broad, large, extensive	широк	широ́кий
Πλατύφυλλος	broad-leafed	широк лист	широколи́стый
Πλειστηριασμός	auction, auction sale	аукција	аукцио́н
Πλεκτά	knitwear, jersey	трикотажа	трикота́ж
Πλεκτός (πλεχτός)	plaited, knitted, woven	плетен	плетёный
Πλεκτός	plaited, knitted, woven	исплетен	сплетённый
Πλέκω (πλίσσω)	plait, weave, knit	сплетам	сплеста́ть
Πλέκω (πλίσσω)	plait, weave, knit	плетам	плести́
Πλένω	wash, give sb a wash	мијам	мыть
Πλέξιμο	knitting	плетење	плете́ние
Πλεονέκτης	grasping, greedy	алчен	а́лчный
Πλεονεξία	greed, avarice	алчност	а́лчность
Πλευρά	side, flank	бок	бок
Πλευρά	side, flank	страна	сторона́
Πλευρίτις	pleurisy	плеуритис, плевритис	плеври́т
Πλευρό (Ανατομία)	rib, flank	ребро	ребро́
Πλέω	sail, navigate	пловам	пла́вать, плыть
Πληγή	wound	рана	ра́на
Πληγωμένος	injured, wounded	ранет	ра́неный
Πληγώνω	wound, hurt, injure	ранувам	ра́нить
Πληθαίνω	increase, multiply, grow in numbers	умножувам	умножа́ть
Πλήθος (μάζα)	mass(es), crowd, mob	маса	ма́сса
Πλήθος	mass(es), crowd, mob	множина, мноштво	мно́жество
Πληθυντικός (Γραμματ.)	plural	множествен	мно́жественное число́
Πληθυσμός	population	население	населе́ние
Πληθώρα	fullness, completeness	полнотија	полнота́
Πληθώρα (αφθονία)	abudance, plenty	обилност	оби́лие
Πληθωρισμός	inflation	инфлација	инфля́ция
Πλημμέλημα	indictable offence	постапка	просту́пок
Πλημμύρα	flood, flooding, overflow	наводнување	наводне́ние
Πλημμυρίζω	flood (with), inundate (with)	наводнувам	наводн/и́ть, -я́ть
Πλημμυρίζω (για ποτάμι)	flood (with), inundate (with)	се разлевам	разлива́тья
Πλήρης	complete, full, whole, ample	целост	це́лый
Πλήρης	complete, full, whole, ample	потполност	по́лный, напо́ленный
Πληρώ	fulfil, fill, meet	исполнувам	исполня́ть
Πληρώ (γεμίζω)	stuff	полнам	напо́лнить
Πληρεξούσιο	proxy	полномоштво	полномо́чие
Πληρεξούσιος	proxy, plenipotentiary	полномошник	уполномо́ченный
Πλήρης (κομπλέ)	set, kit	комплет	компле́кт
Πληροφορία	information	информација	информа́ция
Πληροφορώ (ενημερώνω)	inform	информирам	информи́ровать
Πληρωμή	pay, payment, consideration	плаќање	платёж
Πληρωμή	pay, payment, consideration	исплаќање	вы´плата
Πληρώνω	pay, pay for, discharge	плаќам	плати́ть

Πληρώνω	pay, pay for, discharge	исплаќам	опла́чивать, упла́чивать
Πλήρωση	filling, repletion	наполнетост	наполне́ние
Πλήρωση	fulfillment, discharge	исполнување	исполне́ние
Πληρωτής	payer	платеник	плате́льщник
Πλησιάζω	approach, go/come/get near	наближувам	приближа́ть
Πλοίαρχος	captain, skipper	капетан (од прв ранг)	капита́н
Πλούσιος (παραλής)	rich, wealthy	богатник	бога́ч
Πλούσιος (Επίθ.)	rich, wealthy	богатник, богат	бога́тый
Πλουτίζω	enrich	обогатувам	обогати́ть
Πλουτίζω	enrich	обогатувам	обогащта́ть
Πλούτος	wealth, richness, affluence	богатство	бога́тство
Πλύστρα	washerwoman	перачка	пра́чка
Πλωτός (πλευστός)	navigable	пливачки	плову́чий
Πνεύμα	wits, mind, intellect	ум	ум
Πνεύμα	spirit, mind	дух	дух
Πνευματικός	spiritual, mental, intellectual	умствен	у́мственный
Πνευματικός	inner, spiritual	духовен	духо́вный
Πνευματισμός	spiritualism	спиритизам	спирити́зм
Πνευματώδης	cultured, educated	интелигентен	интеллиге́нтный
Πνευματώδης (οξύνους)	witty, spirited, ingenious	остроумен	остро́умный
Πνευματώδης (οξύνους)	witty, spirited	досетлив	спиртно́й, спирто́вый
Πνευμονία	pneumonia	пневмонија	пневмони́я
Πνέω	blow	дувам	дуть, дыша́ть
Πνιγμός (πνίξιμο)	drowning, suffocation, stifling	удавување	удуше́ние
Πνίγω	suffocate, suppress, stifle	задушувам	души́ть, задуши́ть
Πνοή	breathe, puff	дувкање	дыха́ние
Ποδηλασία	cycling	возење велосипед	езда́ на велосипе́де
Ποδηλάτης	cyclist	велосипедист	велосипеди́ст
Ποδήλατο	bicycle	велосипед	велосипе́д
Πόδι	foot, leg	нога	нога́
Ποδοσφαιρικός	football	фудбалски	футбо́льный
Ποδοσφαιριστής	footballer, football player	фудбалер	футболи́ст
Ποδόσφαιρο	football	фудбал	футбо́л
Πόθος	desire, wish, longing, lust	желба	(си́льное) жела́ние
Ποίημα	poem	стихотворба	стихотворе́ние
Ποίημα (έπος)	poem	поема	поэ´ма
Ποίηση	poetry, verse	поезија	поэ’зия
Ποιητής	poet	поет	поэт
Ποιητικός	poetic(al)	поетски	поэти́ческий
Ποιήτρια	poetess	поетеса	поэте́сса
Ποικιλία	variety	разновидност	разнови́дность
Ποικίλος	various, varied, diverse	разновиден	разнообра́зный
Ποικίλω (τροποποιώ)	vary, modify	варирам	вари́ровать
Ποίμνιο (κοπάδι)	flock	стадо	ста́до
Ποινή	penalty, sentence, punishment	казна	наказа́ние
Πολλαπλασιασμός	desire, wish, longing, lust	умножување	умноже́ние
Πολεμικός	polemical, combative, war	боен	боево́й
Πολεμικός	polemical, combative, war	воен	вое́нный, во́инский
Πολεμικός	polemical	полемичен	полеми́ческий
Πόλεμος	war, battle, fight	војна	война́
Πολεμώ	fight, combat, war, oppose	војувам	воева́ть
Πόλη	town, city	град	го́род
Πολικός	polar	поларен	поля́рный
Πολιορκία	siege	опсада	оса́да
Πολιορκώ	besiege, lay siege	опсадувам	оса/ди́ть, -жда́ть

Πολίτευμα	regime	режим	режи́м
Πολιτευτής	politician	политичар	поли́тик
Πολίτης	citizen	граѓанин	граждани́н
Πολιτική	politics, policy	политика	поли́тика
Πολιτικός (Επίθ.)	political	политички	полити́ческий
Πολιτικός	civil, civic, citizen's	граѓански	гражда́нский
Πολίτις	citizen (woman)	граѓанка	гражда́нка
Πολιτισμένος (καλλιεργημένος)	cultivated, cultured	културен	культу́рный
Πολιτισμένος	civilized	цивилизиран	цивилизо́ванный
Πολιτισμός	culture, level, cultivation, standard	култура	культу́ра
Πολιτισμός	cultivation	цивилизација	цивилиза́ция
Πολιτογράφηση	naturalization	натурализација	натурализа́ция
Πολλαπλασιάζω	multiply	умножувам	умножа́ть
Πολλαπλασιάζω	multiply	множам	мно́жить
Πολλαπλασιάζω	dublicate, photocopy	размножувам	размн/о́жить, -ожа́ть
Πόλος	pole	пол	по́люс
Πολτός	kasha, porridge, pulp	каша	(жи́дкая) ка́ша
Πολτός	purée	пире	пюре́
Πολύ	many, much	многу	мно́го
Πολύγλωσσος	multilingual	многујазичен	многоязычный
Πολύγλωσσος	polyglot, linguist	полиглот	полигло́т
Πολυδωρία	generocity	штедрост	ще́дрость
Πολύδωρος	generous	штедар	ще́дрый
Πολυήμερος	lasting many days, of many days	многудневен	многодне́вный
Πολύκαρπος	fruitful, fertile	плоден	плодоро́дный
Πολυκλινική	polyclinic, general hospital	поликлиника	поликли́ника
Πολυμαθής	learned, educated, erudite, scholarly	учен	учёный
Πολύπλοκος	complex, complicared, compound	сложен	сло́жный
Πολύπους	polyp(us)	полип	поли́п
Πολυσύλλαβος	polysyllabic	повеќесложен	многосло́жный
Πολυσύνθετος	all-in, all-embracing	комплексен	ко́мплексный
Πολύτεκνος	having many children	кој има многу деца	многоде́тный
Πολυτέλεια	luxury	раскош	ро́скошь
Πολυτελής	luxurious	раскошен	роско́шный
Πολυτεχνείο	polytechnic	политехника	полите́хникум
Πολυτεχνικός	polytechnic	политехнички	политехни́ческий
Πολυφωνία	polyphony, part-singing	многугласие	многоголо́сие
Πολυφωνία	polyphony, part-singing	полифонија	полифони́я
Πολύχρονος	age-long, long, age-old	многугодишен	многоле́тний
Πολύχρονος	age-long, long, age-old	долгогодишен	долголе́тний
Πολύωρος	of/ lasting many hours	продолжен	продолжи́тельный
Πόλωση	polarization, polarity	поларизација	поляриза́ция
Πονεμένος	pained, sore, sad, hurt	болен	больно́й
Πονόδοντος	toothache	забоболка	зубна́я боль
Πονοκέφαλος	headache	главоболка	головна́я боль
Πονόλαιμος	sore throat	болка во грлото	боль в го́рле
Πόνος	pain, ache, soreness	болка	боль
Πόντος (θάλασσα)	sea	море	мо́ре
Πονώ	pain, ache, hurt, ail	страдам	страда́ть
Πορεία	march	марш	марш
Πόρισμα	conclusion, findings	заклучок	заключе́ние
Πορνεία	prostitution	проституција	проститу́ция
Πόρνη	prostitute	проститутка	проститу́тка
Πόρτα	door	врата	воро́та
Πορτιέρης	porter, door-keeper, doorman	вратар	привра́тник

Πορτογαλία	Portugal	Португалија	Португа́лия
Πορτογάλος	Portuguese	Португалец	Португа́лец
Πορτραίτο	portrait	портрет	портре́т
Πορφύρα	purple, rhodopsin	пурпур	пу́рпур
Ποσόν (ποσότητα)	amount, quantity, number	количество	коли́чество
Ποσοστό	per cent, percentage	процент	проце́нт
Ποσοστό (όριο)	quota, limit	лимит	лими́т
Ποτάμι (ρύαξ, Αιτ. ρύακα)	river, stream	река	река́, ре́чка
Πότε	when	кога	когда́
Ποτήρι	cup, bowl, glass	чаша	ча́ша, стака́н
Πότης (μπεκρής, μέθυσος)	drunkard, boozer	пијаница	пья́ница
Ποτίζω	water, irrigate	полевам	полива́ть
Ποτίζω	water, irrigate	појам	пои́ть
Πότισμα	watering	поење	пое́ние
Πούδρα	pouder	пудра	пу́дра
Πουδράρω	powder	напудрувам	пу́дрить
Πουθενά	nowhere	никаде	никуда́, нигде́
Πουλερικά	poultry, fowl	домашни птици	дома́шняя пти́ца
Πουλερικό	poultry, fowl	живина	жи́вность
Πούλημα	selling, sale	продажба	прода́жа
Πουλί (πτηνό)	bird	птица, пиле	пти́ца
Πουλώ	sell, handle, stock	продавам	продава́ть
Πράγμα	thing, object	дело	де́ло
Πραγματεία	dissertation, treatise	дисертација	диссерта́ция
Πραγματικότητα (θετικότητα)	reality, actuality	реалност	реа́льность
Πραγματιστής (ρεαλιστής)	realist, pragmatist	реалист	реали́ст
Πραγματοποίηση	realization, implementation	реализација	реализа́ция
Πρακτική	practice, experience	практика	пра́ктика
Πρακτικό	act, deed, document	акт	акт
Πρακτικό	act, deed, document	протокол	протоко́л
Πρακτικός	practical	практичен	практи́ческий
Πρακτικός	practical	практичен	практи́чный
Πράκτορας	agent, representative	агент	аге́нт
Πρακτορείο	agency	агенција	аге́нтство
Πράξη	deed, act, action	дело	де́ло
Πράξη	activity, action, operation	дејство	де́йствие
Πράξη	deed, action	постапка	посту́пок
Πρασινάδα	greenness, vendure	зеленило	зе́лень
Πράσινος	green	зелен	зёленый
Πρεμιέρα	premiere, opening night	премиера	премье́ра
Πρέσσα (μαγγάνι)	press, mangle	преса	пресс
Πρίγκηψ (πρίγκιπας)	prince	принц	принц
Πριγκήπισσα	princess	принцеза	принце́сса
Πρίζα	socket	штекер	ште́псель
Πριν	before	пред, порано	пре́жде
Πριόνι	saw	пила	пила́
Πριονίζω	saw	пилам	пили́ть
Πρίσμα	prism	призма	при́зма
Πρισματικός	prismatic	призматичен	призмати́ческий
Προ	before	пред	перед
Προαίρεση	intension, will, wish	намера	наме́рение
Προαίρεση	intension, will, wish	расположение	расположе́ние
Προαιρετικός	optional	факултативен	факультати́вный
Προαιρετικός	optional	доброволен	добровóльный
Προαισθάνομαι	forebode	претчувствувам	предчу́вствовать

Προαίσθηση	foreboding, presentiment, premonition	претчувство	предчу́вствие
Προασπίζω	defend, advocate	заштитувам	защища́ть
Προασπιστής	defender, advocate	заштитник	защи́тник
Προαύλιο	forecourt, courtyard, court, yard	двор	(пере́дний) двор
Πρόβα (δοκιμή)	try out, trial, test	проба	про́ба
Πρόβα	trial, test, experiment	обид	о́пыт
Προβάδισμα	precedence, first place	првенство	пе́рвенство
Πρόβατο (ὅϊς)	sheep	овца	овца́
Προβαίνω	proceed, issue, go forward	пристапувам	приступа́ть
Πρόβειος	sheep's	овчи	ове́чий
Προβλέπω	predict, foresee	предвидувам	предви́деть
Πρόβλεψη (πρόγνωση)	prediction, foresight	предвидување	предви́дение
Πρόβλημα	problem	проблем	пробле́ма
Προβληματικός	problematic(al)	проблематичен	проблемати́чный
Προβληματικός	problematic(al)	проблематичен	проблемати́ческий
Προβοδίζω	see off, send off, show sb out	спроведувам	сопровожда́ть
Προβολέας	projector	проектор	проже́ктор
Προβολή	projection	проекција	прое́кция
Πρόγνωση	prognosis, forecast, prognostication	прогноза	прогно́з
Πρόγνωση	prognosis, prognostication	предвидување	предви́дение
Προγνωστικός	prognostic, forecasting	предвидувачки	предви́дящй
Πρόγραμμα	programme	програма	програ́мма
Προγραφή	proscription, percecution	проскрипција	проскри́пция
Προγυμνάζω	train, tutor, coach	подготвувам	подгота́вливать
Προδιαθέτω	predispose, bias, prejudice	располагам	предрасполага́ть
Προδίδω	betray, fail, let down	предавам	предава́ть
Προδίδω	betray, fail, let down	издавам	выдава́ть
Προδοσία	betrayal, sell out, treachery	предавство	преда́тельство
Προδοσία	betrayal, treachery	измама	изме́на
Προδότης	traitor, betrayer	измамник	изме́нник
Προδότης	traitor, betrayer, informer	предавник	преда́тель
Προεδρείο	presiding board, chair	претседателство	председа́тельство
Προεδρείο	presiding board, chair	претседателство	президе́нтство
Προεδρεύω	preside over, chair	претседавам	председа́тельствовaь
Πρόεδρος	president, chairman	претседател	председа́тель
Πρόεδρος	president, chairman	претседател	президе́нт
Προειδοποίηση	notice, notification	предупредување	предупрежде́ние
Προειδοποιώ	give notice (of, about)	предупредувам	предупреди́ть
Προειδοποιώ	give notice (of, about)	предупредувам	предупрежда́ть
Προέκταση	elongation, extension, lengthening	продолжување	продолже́ние
Προεκτείνω (προεκβάλλω)	extend, prolong	оддолжувам	продолжа́ть
Προέλευση	origin, provenance, descent	производ	происхожде́ние
Προέρχομαι	originate, derive, come from/of	произведувам	происходи́ть
Προετοιμάζω	prepare (for)	подготвувам	подгото́вить
Προετοιμασία	prepararion	подготовка	подгото́вка
Προζύμι	yeast	квасец	заква́ска
Πρόθεμα	prefix	префикс	префи́кс
Πρόθεση	intention, purpose	намера	наме́рение
Πρόθεση	intention, design	умисла	у́мысла, у́мысел
Πρόθεση (Γραμ.)	preposition	предлог	предло́г
Προθεσμία (διορία)	deadline, time, timelimit, period	рок	срок
Προικισμένος	talented, gifted	талентиран	тала́нтливый
Προϊόν	product	продукт	проду́кт
Προϊόν	product	производ	произведе́ние
Προϊστάμενος	superior, chief, head	началник	нача́льник

Προϊστορικός	prehistoric(al)	предисториски	доисторический
Προκάλυμα	covering	покритие	покрытие
Προκαλύπτω	cover, protect, blanket	покривам	прикрыва́ть
Προκαλύπτω	cover, blanket	скривам	укрыва́ть
Προκάλυψη	covering, sheltering, protection	покривање	прикрыва́ние
Προκάλυψη	covering, sheltering, protection	скривање	укрыва́ние
Προκαλώ (γίνομαι αίτιος)	cause	причинувам	причини́ть
Προκαλώ	provoke	провоцирам	провоци́ровать
Προκαλώ	provoke	прицинувам	прицинять
Προκαταβάλλω	pay down in advance	претплатувам	плати́ть вперёд
Προκαταβολή	payment in advance	аванс, претплата	ава́нс, зада́ток
Προκαταλαμβάνω	preempt, occupy first	располагам	располага́ть
Προκατάληψη	prejudice, bias	предупредување	предубежде́ние
Προκαταρκτικός	preparatory	подготвителен	подготови́тельный
Πρόκληση	provocation, defiance	провокација	провока́ция
Προκλητής	agent provocateur	провокатор	провока́тор
Προκλητικός	provocative, defiant	провокативен	провока́торский
Προκόβω (προκόπτω)	succeed, prosper, go ahead	успевам	преуспева́ть
Προκοπή (επιτυχία)	progress, success, prosperity	успех	успе́х
Προκρίνω	prejudge, prefer, choose	одличувам	предпочита́ть
Προκυμαία	dock	пристаниште	при́стань
Προλαβαίνω (προλαμβάνω)	have the time to	стигнувам	застига́ть, настига́ть
Πρόλογος	prologue, preface	предговор	предисло́вие, пролог
Προμήθεια	providing, provision	снабдување	снабже́ние
Προμήθεια	providing, provision, procurement	доставување	доста́вка
Προμηθεύω	cater, serve	снабдувам	снабжа́ть
Προμηθεύω	cater, serve	доставувам	доставля́ть
Προνόμιο	privilege, prerogative	привилегија	привиле́гия
Προνομιούχο ς	privileged	привилегиран	привилегиро́ванный
Προξενείο	consulate	конзулство	ко́нсульство
Πρόξενος	consul	конзул	ко́нсул
Προξενώ	cause, bring about, induce	создавам	доставля́ть
Προοδευτικός	progressive	прогресивен	прогресси́вный
Προοδεύω	progress	прогресирам	прогресси́ровать
Προοδεύω	progress	напредувам	идти́ вперёд
Πρόοδος	progress, improvement, advance	прогрес	прогре́сс
Προοπτική	perspective	перспектива	перспекти́ва
Προοπτικός	perspective	перспективен	перспекти́вный
Προπαγάνδα	propaganda	пропаганда	пропага́нда
Προπαγανδίζω	propagandize, advocate	пропагирам	пропаганди́ровать
Πρόπαππος	great- grandfather	прадедо	пра́дед
Προπαραλήγουσα	antepenult(imate)	трет слог од крајот	тре́тий слог от конца́
Προπίνω	drink	пијам во здравје	пить за здоро́вье кого́-л
Πρόπλασμα	model	модел	моде́ль
Προπληρωμή	prepay, pay in advance	претплата	опла́та ава́нсом
Προπληρώνω	prepay, pay in advance	претплатувам	плати́ть вперёд, ава́нсом
Προσβάλλω (επιτίθεμαι)	attack, charge, set upon	напаѓам	напада́ть
Προσβάλλω (επιτίθεμαι)	attack, charge, set upon	атакувам	атакова́ть
Προσεχής	next, forthcoming, following	близок	ближа́йший
Προσεχής	next, forthcoming, following	престоен	предстоя́щий
Πρόποδες	foot	подножје	подно́жие
Προπόνηση	training, coaching	тренинг	тренинг
Προπόνηση	training, coaching	тренинг	трениро́вка
Προπονητής	trainer, coach	тренер	тре́нер
Προπονώ (εκγυμνάζω)	train, coach	тренирам	тренирова́ть

Προπύργιο	bastion	бастион	бастио́н
Προσανατολίζω	orient, orientate	ориентирам	ориенти́ровать
Προσανατολισμός	orientation	ориентирање	ориента́ция
Προσαρμογή	adaptation, conformity	приспособување	приспоса́бливание
Προσαρμόζω	adapt, convert	приспособувам	приспосо́бить
Προσβολή (επίθεση)	attack, assault,	напаѓање	нападе́ние
Προσγειώνομαι	land	се приземјувам	призимля́ться
Προσγείωση	landing, touching down	приземјување	призимле́ние
Προσδιορίζω	determine, define, specify	определувам	определя́ть
Προσδιορισμός	definition, designation, fixing	определување	определе́ние
Προσδιορισμός	definition, designation, fixing	установување	установле́ние
Προσεγγίζω	bring nearer, move near	приближувам	прибл/и́жить, -ижа́ть
Προσέγγιση	approaching, approach	приближување	приближе́ние
Προσεκτικός	attentive	внимателен	внима́тельный
Προσευχή	prayer	молитва	моли́тва
Προσεύχομαι	pray for, implore for	се молам	моли́ть, моли́ться
Προσέχω	be careful of/about/with, mind	внимавам	быть внима́тельным
Πρόσθεση	addit	прибирање	прибавле́ние
Πρόσθεση (Μαθημ.)	addition	собирање	сложе́ние
Προσθέτω	add	прибирам	приба́вить
Προσθήκη	addition, addendum, extension	набавка	приба́вка
Προσιτός	easy of access, accessible	достапен	досту́пный
Πρόσκαιρος	short-lived, passing, transient	привремен	вре́менный
Προσκόλληση	adhesion, sticking, attachment	прилепување	прилипа́ние
Προσκολλώ	attach, paste up, stick	прилепувам	прилепля́ть
Πρόσκληση	invitation, call	покана	покло́н
Προσκομίζω	adduce, bring	донесувам	подноси́ть, приноси́ть
Προσκυνητής	pilgrim, worshipper	поклоник	пало́мник
Προσκυνώ	kneel, bow, kowtow	се поклонувам	поклоня́ться
Πρόσοδος	income, revenue	приход	прихо́д
Πρόσοδος	income, revenue, receipts	доход	дохо́д
Προσοδοφόρος	profitable, paying, lucrative	доходен	дохо́дный
Προσοχή	attention, heed, notice, note	внимание	внима́ние
Πρόσοψη	façade, front, frontage	фасада	фаса́д
Πρόσοψη	façade, front, frontage	лице	лицева́я сторона́
Προσπάθεια	effort, exertion	напрегање	напряже́ние
Προσπελάζω	approach, access	се приближувам	приближа́ться
Προσποιούμαι (υποκρίνομαι)	simulate, fake, sham	симулирам	симули́ровать
Πρόσταγμα	command, order, injunction	команда	кома́нда
Πρόσταγμα	command, order, injunction	заповед	прика́з
Προστάζω	order, command, dictate	командувам	дава́ть кома́нду
Προστάζω	order, command, dictate	заповедам	прика́зывать
Προστασία	protection, cover, defense	покровителство	покрови́тельство
Προστατεύω	protect	покровител сум	покрови́тельствовать
Προστάτης	protector	покровител	покрови́тель
Προσφέρω	offer	предлагам	предлага́ть
Προσφέρω	offer, serve, present	поднесувам	подноси́ть, приноси́ть
Προσφεύγω	appeal to, turn to, resort	прибегувам	прибега́ть (к по́мощи)
Προσφορά	offering, offer, suggestion	предлог	предложе́ние
Πρόσφορος (κατάλληλος)	fit (for), suitable (for)	пригоден	приго́дный
Πρόσφυγας	refugee, émigré, displaced person	бегалец	бегле́ц
Προσφωνώ (χαιρετίζω)	greet, congratulate	поздравувам	поздра́вить
Πρόσχαρος	cheerful, jovial, jolly	весел	весёлый
Πρόσχαρος	cheerful, jovial, jolly	радосен	жизнера́достный
Προσχέδιο	design, draft, rough plan/outline	проект	прое́кт

Προσχεδιάζω	design	проектирам	проекти́ровать
Προσωπάρχης	staff manager	началник на оддел	нача́льник отде́ла ка́дров
Προσωπείο	mask, pretence, façade, disguise	маска	ма́ска
Προσωπικό	personell, staff	персонал	персона́л
Προσωπικός (ατομικός)	personal, individual	личен	ли́чный
Προσωπικότητα	personality, character, individuality	личност	ли́чность
Πρόσωπο	face	лице	лицо́
Προσωπογραφία (πορτραίτο)	portrait	портрет	портре́т
Προσωρινός	temporary, provisional	времен, привремен	вре́менный
Πρόταση	offer, proposal, resolution	предлог	предложе́ние
Προτείνω	suggest, propose, recommend	предлагам	предлага́ть
Προτεκτοράτο	protectorate	протекторат	протектора́т
Προτεραιότητα	priority, precedence	приоритет	приорите́т
Προτέρημα	advantage, virtue, merit	достоинство	досто́инство
Προτεστάντης (θρησκεία)	protestant	протестант	протеста́нт
Προτίμηση	preference, partiality, choice	претпочитање	предпочте́ние
Προτιμότερος	preferable	претпочитан	предпочи́тельный
Προτιμώ	prefer	претпочитам	предпоч/е́сть, -ита́ть
Προτομή	bust	биста	бюст
Προτού	before	пред, порано	пре́жде
Προτρέπω	exhort, urge, admonish	побудувам	побужда́ть
Προτροπή	exhortation, urge, incitement	побудување	подбужде́ние
Πρότυπο	model, pattern, sample, specimen	образец	образе́ц
Πρότυπο (μοντέλο)	model, pattern, design	модел	моде́ль
Προϋπόθεση	condition, pressuposition	претпоставка	предпосылка
Προϋπολογισμός	budget, estimate	буџет	бюдже́т
Προφανής	obvious, evident, apparent	очевиден	очеви́дный
Προφανής	obvious, evident, apparent, patent	јавен	я́вный
Πρόφαση	pretence, pretext, plea, excuse	предлог	предло́г
Προφέρω	enunciate, pronounce	изјаснувам	произноси́ть
Προφητεία	prophecy, prediction	пророштво	проро́чество
Προφητεύω	prophecy, predict	прорекувам	проро́чить
Προφητεύω	prophecy, predict	прорекувам	проро́чествовать
Προφήτης	prophet	пророк	проро́к
Προφίλ	profile	профил	про́филь
Προφορά	accent, pronunciation	акцент	акце́нт
Προφορικός	oral, verbal	устен	у́стный
Προφταίνω, προφθαίνω	have time to, catch up with	успевам	успева́ть
Προφυλακτικό	condom	презерватив	презерва́тив
Προφύλαξη	attentiveness	внимателност	внима́тельность
Προχθές	the day before yesterday	завчера	позавчера́
Πρόχωμα	earthwork	насип	(земляна́я) на́сыпь
Προχωρημένος	advanced, forward, forrader	напреден	передово́й
Προώθηση	promotion	промоција	промо́ушен
Πρόωρος	premature, precocious, untimely	предвремен	преждевре́менни́й
Πρύμνη	stern, poop	крма (од брод)	корма́
Πρυτανεία	rectorate, rectorship, deanery	ректорство	ре́кторство
Πρυτανείο	prytaneum	ректорат	ректора́т
Πρύτανης	rector	ректор	ре́ктор
Πρωθυπουργός	premier	премиер	премье́р-мини́стр
Πρώην	former	поранешен	ра́ньше
Πρωΐ	morning	утро	у́тро
Πρωΐ	next morning	наутро	нау́тро
Πρωινός	morning	утрински	у́тренний
Πρωταγωνιστώ	protagonist, star	играм главна улога	игра́ть гла́вную роль

Πρωτάθλημα	tournament	турнир	турни́р
Πρωτάθλημα	championship	шампионат	чемпиона́т
Πρωταθλητής	champion	шампион	чемпио́н
Πρωτεργάτης	initiator	иницијатор	инициа́тор
Πρωτεύω	be/become first/top, excel	прв сум	быть пе́рвым
Πρωτοβάθμιος	of the first degree	првокласен	первокла́ссный
Πρωτοβουλία	initiative	иницијатива	инициати́ва
Πρωτοβουλιακός	full of initiative, enterprising	иницијативен	инициати́вный
Πρωτόγονος	primitive, primordial	првобитен	первобытный
Πρωτόγονος	primitive	примитивен	примити́вный
Πρωτόκολλο	protocol	протокол	протоко́л
Πρωτοκολλώ	register, enter in a register	регистрирам	регистри́ровать
Πρωτομαγιά	May Day	Први Мај	Пе́рвое Ма́я
Πρωτομαγιάτικος	of May Day	првомајски	первома́йский
Πρωτομηνιά	the first day of the month	прв ден од месецот	пе́рвое число́ ме́сяца
Πρωτόπειρος	inexperienced, green, callow	неискусен	неискушённый
Πρωτόπλασμα	protoplasm	протоплазма	протопла́зма
Πρωτοπορεία	avant-garde, lead, vanfuard	авангарда	аванга́рд
Πρωτοπόρος (ηγέτης)	leader	предводник	предводи́тель
Πρώτος	first	прв	пе́рвый
Πρωτότοκος	first-born, elder, eldest	првороден	роди́вшийся пе́рвым
Πρωτοτυπία	originality, ingenuity	оригиналност	оригина́льность
Πρωτότυπο	original, prototype	оригинал	оригина́ль
Πρωτότυπο	prototype	прототип	прототи́п
Πρωτότυπος	original, prototype	оригинален	оригина́льный
Πρωτοχρονιά	New Year’s Day	нова година	но́вый год
Πρωτοχρονιάτικος	new year's	новогодишен	нового́дний
Πταίσμα	offence, misdeed, breach	грешка	погре́шность
Πτηνό	bird, fowl	птица	пти́ца
Πτήση	flight	полет	полёт
Πτυχίο (δίπλωμα)	diploma, certificate, degree	диплома	дипло́м
Πτυχιούχος	graduate	дипломиран	дипломи́рованный
Πτώμα	corpse, dead body	труп	труп
Πτώση (πέσιμο)	fall, tumble	паѓање	паде́ние
Πτώση (Γραμματ.)	case	падеж	паде́ж
Πτώχευση	bankruptcy, failure, insolvency	банкротирање	банкро́тство
Πτωχός	poor, needy	беден	бе́дный
Πυγμαίος	pigmy	пигмеец	пигме́й
Πυγμαχία	boxing	боксирање	бокс
Πυγμάχος	boxer, pugilist	боксер	боксёр
Πυγμαχώ	box, got in for boxing	боксирам	бокси́ровать
Πυγολαμπίδα	firefly	светулка	светля́к
Πυθμένας	bottom	дно	дно, глубина́
Πυκνός (συμπαγής)	compact	компактен	компа́ктный
Πυκνός	dense, thick	густ	густо́й
Πυκνότητα	density, thickness	густина	густота́
Πύκνωση	thickening, condensing	згуснување	сгуще́ние
Πυξίδα	compass	компас	ко́мпас
Πύον	pus	гној	гной
Πυρ	fire	оган	ого́нь
Πυραμίδα	pyramid	пирамида	пирами́да
Πύραυλος (ρουκέττα)	rocket	ракета	раке́та
Πύργος	tower, castle, chateau	замок	за́мок
Πύρινος	fiery, of fire, of flame	огнен	о́гненный
Πυρκαϊά (φωτιά)	fire	пожар	пожа́р

Πυροβολαρχία	battery	батерија	батаре́я
Πυροβολητής	gunner, artilleryman	артилерец	артиллери́ст
Πυροβολικό	artillery, ordnance	артилерија	артилле́рия
Πυροβολισμός	shot, firing, gunshot	стрелање, стрелба	выстрел
Πυροβόλο	gun, cannon	оружје	(огнестре́льное) ору́жие
Πυροβολώ	shoot, gun, fire	стрелам	стреля́ть
Πυροβολώ	shoot, gun, fire	затстрелувам	обстре́ливать
Πυροσβέστης	fireman, firefighter	пожарникар	пожа́рник
Πυροσβεστικός	fire	пожарникарски	пожа́рный
Πυρσός	torch, firebrand, flambeau	факел	фа́кел
Πυτζάμα	pyjamas	пижама	пижа́ма
Πυώδης	purulent	гноен	гно́йный
Πώληση	selling, sale	продажба	прода́жа
Πωλητής	seller, vendor	продавач	продаве́ц
Πωλώ	sell	продавам	прода́ть
Πώς	how	како	как
Ραβασάκι	love letter	љубовно писмо	любо́вная запи́ска
Ραββίνος	rabbi, rabbin	рабин	равви́н
Ράβω (κασσύω, ράπτω)	sew, stitch	шијам	шить, зашива́ть
Ραγδαίος	fast, rapid, speedy, abrupt, steep	силен	си́лный
Ραδιοεκπομπή	radio broadcasting	радиопредавање	радиовеща́ние
Ραδιενεργός	radioactive	радиоактивен	радиакти́вный
Ραδιογράφημα	radiograph	рендгенска снимка	рентге́новский сни́мок
Ραδιοθεραπεία	radiotherapy	радиотерапија	радиотерапи́я
Ραδιοτηλεγράφημα	radio telegram	радиотелграма	радиогра́мма
Ραδιόφωνο	radio	радио	ра́дио
Ραδιόφωνο	radio-set	радиоапарат	радиоприёмник
Ραδιοφωνικός σταθμός	radio station	радиостаница	радиоста́нция
Ρακή (ρακί, τσίπουρο)	raki	ракија	раки́
Ραμφίζω	pick, peck (at)	клукам	клева́ть
Ράμφος	bill, beak	клун	клюв
Ρανίδα	drop	капка	ка́пля
Ραντάρ	radar	радар	рада́р
Ραπάνι	radish	‘рдоква	ре́дька
Ραπτομηχανή	sewing machine	машина за шиење	шве́йная маши́на
Ράσο (μανδύας)	mantle, robe, gown	мантија	ма́нтия
Ράτσα	race, stock	раса	ра́са, поро́да
Ρατσισμός (φυλετισμός)	racism	расизам	раси́зм
Ράφι	shelf, rack	полица	по́лка
Ράχη	back, ridge, crest	грб	гре́бень
Ραχιτικός	rachitic, rickety	рахитичен	рахити́ческий
Ραχίτις	rachitis	рахитис	рахи́т
Ράψιμο	sewing	шиење	шитьё
Ραψωδία	rhapsody	рапсодија	рапсо́дия
Ρεαλισμός	realism, pragmatism	реализам	реали́зм
Ρεαλιστής	realist, pragmatist	реалист	реали́ст
Ρεαλιστικός	realist, realistic	реалистичен	реалисти́чный
Ρεζιλεύω	bring shame on, humiliate	исмевам	высме́ивать
Ρέζω (χαράττω, χαράσσω)	cut, carve, inscribe	врежувам	надреза́ть
Ρεκλαμάρω (διαφημίζω)	advertise, publicize	рекламирам	реклами́ровать
Ρεκόρ	record	рекорд	реко́рд
Ρεματιά (ρεύμα)	stream, flow	поток	пото́к
Ρεματιά (ρέμα)	gully, gorge, ravine, stream	мала река, река	река́
Ρεμβάζω	muse, meditate, daydream	мечтаам	мечта́ть
Ρεμούλα	fraud, thieving, cheating, lootting	гравеж	гравёж

Ρέπω	incline, lean, tend, run	наклонет сум	склоня́ться
Ρέστα	change	остаток	оста́ток
Ρετσίνι	resin	смола	смола́
Ρετσίνι	resin	калафониум	канифо́ль
Ρεύμα (ροή)	stream, course, flow	течение	тече́ние
Ρεύμα	stream, jet, spurt	струја	струя́
Ρευματισμός	rheumatism	ревматизам	ревмати́зм
Ρευστός	fluid, runny, liquid	течен	теку́чий
Ρευστός (ασταθής)	inconstant, changeable	непостојан	непостоя́нный
Ρευστότητα	fluidity, flux, liquidity	течност	теку́честь
Ρευστότητα (αστάθεια)	inconstancy	непостојаност	непостоя́нство
Ρέω	flow, run, stream	течам	течь
Ρήγας (βασιλιάς)	king	крал	коро́ль
Ρήγμα	breach, break, crack, gap	расцеп	расще́лина, рассе́лина
Ρήμα	verb	глагол	глаго́л
Ρήμαγμα	devastation, ruining, ravage	опустошување	опустоше́ние
Ρήμαγμα	devastation, ruining, ravage	разурнување	разоре́ние
Ρημάζω	ruin, ravage, lay waste	разурнувам	разруша́ть
Ρημάζω	ruin, ravage, lay waste	опустошувам	опустоша́ть
Ρήση	saying, utterance	кажување	выска́зывание
Ρήτωρ (ρήτορας)	orator, rhetorician	оратор, ретор	ора́тор
Ρητορεύω	orate, harangue	држам говор/беседа	говори́ть речь
Ρητορική	oratory, rhetoric	реторика	рито́рика
Ρητορική	oratory, rhetoric	ораторство	ора́торское иску́сство
Ρήτρα	clause, proviso, provision	услов	усло́вие
Ρήτρα	clause, proviso, provision	договор	статья́ догово́ра
Ρητώς	categorically, strictly, explicitly	определено	определённо
Ρητώς	categorically, strictly, explicitly	категорично	категори́чески
Ρητώς	categorically, strictly, explicitly	решително	реши́тельно
Ρίγα (Γεωμ.)	line	линија, линијар	лине́йка
Ρίζα	root, stem	корен	ко́рень
Ριζικό (μοίρα)	destiny, fate, doom, portion	судбина	судьба́
Ριζικός	radical, root, total	коренит	коренно́й
Ριζωμένος	radical, fundamental	коренски	коренно́й
Ριζοσπάστης	radical	радикал	радика́л
Ριζοσπαστικός	radical	радикален	радика́льный
Ρίμα	rhyme	рима	ри́фма
Ριμάρω	rhyme	римувам	риифмова́ть
Ρινίζω	file	пилам	пили́ть
Ρινικός	nasal	носен (од нос)	носово́й
Ρινόκερως	rhinoceros, rhino	носорог	носоро́г
Ριψοκινδυνεύω	jeopardize, risk, venture	ризикувам	рискова́ть
Ριψοκίνδυνος	venturesome, adventurous	смел	(безрассу́дно) сме́лый
Ροδάκινο	peach	праска	пе́рсик
Ροδέλαιο	rose-oil, rose-essence	масло од роза	ро́зовое ма́сло
Ρόδινος (ροδαλός)	rosy	розов	ро́зовый
Ρόδο	rose	роза	ро́за
Ρόζος	knot, knob, node	јазол	мозо́ль
Ροή	stream, course, flow	течение	тече́ние
Ρολογάς	watch-maker	часовничар	часовщи́к
Ρολόϊ	watch, clock	часовник	часы’
Ρόλος	role, part, lines	ролја, улога	роль
Ρομαντικός	romantic	романтичен	романти́чный
Ρομαντισμός	romanticism	романтизам	романти́зм
Ρόμβος	rhombus, lozenge	ромб	ромб

Ρομφαία (ξίφος)	sword	(широк) меч	меч
Ρόπαλο	stick, club, cudgel, bludgeon	палка	па́лка
Ροπή (κλίση)	inclination, tendency	склоност	скло́нность
Ρουκέττα	rocket	ракета	раке́та
Ρούμι	rum	рум	ром
Ρουτίνα	routine, rut	рутина	рути́на
Ρουφώ	swallow, gulp, suck	голтам	глота́ть
Ρόφημα	beverage, drink	голтање	глото́к
Ρυάκι	brook, creek, streamlet	рекичка, поточе	ручей, поток
Ρύζι (όρυζα)	rice	ориз	рис
Ρυθμίζω (κανονίζω)	regulate, adjust, control	регулирам	регули́ровать
Ρυθμικός	rhythmic(al)	ритмичен	ритми́чный
Ρύθμιση	regulation, adjustment	регулирање	регули́ровние
Ρυθμός	rhythm, pace	ритам	ритм
Ρυθμός	pace, tempo, rate, speed	темпо	темп
Ρυπαίνω	pollute, foul, defile	обесчестувам	бесче́стить
Ρυπαρός (μεταφορικά)	unsavoury, vile	подол	по́длый
Ρυπαρότης	dirtiness, filthiness	нечистотија	нечистота́
Ρυπαρότης (μεταφορικά)	smut, filth, obscenities	подлост	по́длость
Ρωγμή	break, crack, cleft, crevice	расцеп	расс́елина
Ρωμαλέος	strong, stout, lusty, sturdy	силен	си́лный
Ρωμαλεότης (ρώμη, δύναμη)	strength, stoutness	сила	си́ла
Ρωμιός (Έλληνας)	Greek	Грк	Грек
Ρωσικός	Russian	руски	ру́сский
Ρωτώ	ask about	прашувам	спра́шивать
Σαββατιάτικος	of Saturday	саботен	суббо́тний
Σάββατο	Saturday	сабота	суббо́та
Σαδισμός	sadism	садизам	сади́зм
Σαδιστής	sadist	садист	сади́ст
Σαδιστικός	sadistic	садистички	сади́стский
Σαΐτα (βέλος)	arrow, dart	стрела	стрела́
Σαϊτεύω (ρίπτω βέλος)	shoot arrows	стрелам	пуска́ть стрелу́
Σάκκα	school bag	ранец	ра́нец
Σάλα	hall, waiting-room	сала	за́ла
Σαλαμάνδρα	salamander	саламандер	салама́ндра
Σαλάμι	salami	салама	саля́ми
Σαλάτα	salad	салата	сала́т
Σάλεμα	shaking, moving, wagging	движење	дви́гание
Σάλι (σάρπα)	shawl	шал	шаль
Σαλόνι	living-room, sitting-room	салон	сало́н
Σαλπιγκτής	trumpeter, trumpet player	трубач	труба́ч
Σάλπιγγα	trumpet	труба	труба́
Σαλπίζω	trumpet (forth), blare	трубам	труби́ть
Σαλτάρω	jump, leap	скокам	скака́ть
Σάλτσα	sauce, gravy	сос, салца	со́ус
Σαμάρι (σάγμα)	pack-saddle	товарно седло	вьючное седло́
Σαμαρώνω	saddle	отседлувам	седла́ть
Σαμπάνια	champagne	шампањско	шампа́нское
Σαμποτάζ (δολιοφθορά)	sabotage	саботажа	сабота́ж
Σαν (Σύνδεσμος)	if, when, as, since	како	как
Σανατόριο	sanatorium	санаториум	санато́рий
Σάνδαλον (σανδάλι)	sandal, light shoe	сандала	санда́лия
Σανός (χόρτο)	hay	сено	се́но
Σαξόφωνο	saxophone	саксофон	саксофо́н
Σαπίζω	rot, decay	гнијам	гнить

Σαπίλα	decay, rottenness	гнилост	гни́лость, гниль
Σάπιος	rotten, rotted, decayed	гнил	гнило́й
Σαπουνάδα	lather, soap-suds	пена	(мыльная) пе́на
Σάπφειρος	sapphire	сафир	сапфи́р
Σαράβαλο	crock, wreck	старина	старьё
Σαρακοστή	Lent	(велигденски) пости	пост
Σαρδέλα	sardine, pilchard	сардела	сарди́на, сарди́нка
Σαρίκι	turban	турбан	тюрба́н
Σάρκα	flesh	тело	те́ло
Σαρκάζω	be sarcastic	исмевам	осме́ивать, высме́ивать
Σαρκασμός	sarcasm, sneering	сарказам	сарка́зм
Σαρκαστικός	sarcastic, mocking, ironical	саркастичен	саркасти́ческий
Σαρκώδης	fleshy, sensuous	месест	мяси́стый
Σάρωμα	sweep(ing), raking	метење	подмета́ние
Σαρώνω	sweep	метам	мести́
Σαρώνω	sweep	сметувам	подмета́ть
Σατανάς	satan	сатана	сатана́
Σατανικός	satanic, diabolical, devilish	сатански	сатани́нский
Σάτιρα	satire	сатира	сати́ра
Σατιρίζω	satirize	пишувам сатира	писа́ть сати́ры
Σατιρικός	satirical	сатиричен	сатири́ческий
Σάτυρος	Satyr, satyr	сатиричар	сати́р
Σαφήνεια	clarity	јаснотија	я́сность
Σαφήνεια	clarity	чистота	чёткость
Σαφηνίζω	clarify, elucidate	расјаснувам, обсјаснувам	делать я́сным
Σαφήνιση	clarification, elucidation	расјаснување, обсјаснување	проясне́ние
Σαφής (ακριβής)	precise, well-defined, clear	чист	чёткий
Σαφής	clear, lucid, plain, distinct, bright	јасен	я́сный
Σάχης	shah	шах	шах
Σβήνω	put/burn/snuff out, extinguish	гасам	гаси́ть
Σβήσιμο	putting/burning/snuffing out, extinguishing	гаснење	гаше́ние
Σγουρός	crisp, curly, crinkly	кадрав	кудря́вый
Σεβάσμιος	respectful, deferential	почитуван	почти́тельный
Σεβάσμιος	respectful, deferential	ценет	почте́нный
Σεβασμός (εκτίμηση)	respect, regard, veneration	почит	почте́ние
Σεβαστός	respectable	уважен	уважа́емый
Σέβομαι	respect	уважувам	уважа́ть
Σέβομαι	venerate, revere, respect	почитувам	почита́ть
Σειρά (αράδα, γραμμή)	series, row, rank, stalls	ред	ряд
Σειρά	line, series, row, chain, queue	серија	се́рия
Σειρήνα (γοργόνα)	Siren, siren, mermaid	сирена	сире́на
Σεισμικός	seismic	сеизмички	сейсми́ческий
Σεισμογράφος	seismograph(er)	сеизмограф	сейзмо́граф
Σεισμολογία	seismology	сеизмологија	сейзмоло́гия
Σεισμολόγος	seismologist	сеизмолог	сейзмо́лог
Σεισμός	earthquake, earth tremor	земјотрес	землетрясе́ние
Σέλας	light	светлина	свет
Σελήνη (μήνη)	moon	месечина	ме́сяц
Σεληνιασμός (επιληψία)	epilepsy	епилепсија	эпиле́псия
Σελίδα	page, side	страница	страни́ца
Σέλλα	saddle	седло	седло́
Σελλάς (σελοποιός)	saddler	седлар	седе́льник
Σελλίνι	shilling	шилинг	ши́ллинг
Σέλλωμα	saddling	седлање	седла́ние
Σελλώνω	saddle	оседлувам	осе́длывать, седла́ть

Σεμνός (μετριόφρων)	modest	скромен	скро́мный
Σεμνός	modest, humble	пристоен	просто́й
Σεμνότητα	modesty	скромност	скро́мность
Σεμνότητα	modesty, shyness, decency	простојност	простота́
Σενδούκη (σεντούκι)	box, case	сандак	сунду́к
Σεξ	sex	секс	секс
Σεξουαλικός (ερωτικός)	sexual	сексуален	сексуа́льный
Σερβίρω	serve, lay a table	сервирам	сервирова́ть
Σερβίτσιο	cutlery, set, service	сервис (за јадење)	серви́з
Σέρνω	drag, draw, pull, trail, tug	влечам	волочи́ть
Σέσουλα	scoop	лопата	лопа́тка
Σήμα (σημείο)	sign, mark, token, symbol	знак	знак, отме́тка
Σήμα	sign, signal, cockade	значка, белег	значо́к
Σημαδεύω (αποσκοπώ)	take aim, aim (at)	целам	це́лить
Σημαία	flag, banner	знаме	зна́мя, флаг
Σημαίνω	mean, signify, indicate	значам	зна́чить
Σημαίνω	mean, signify, indicate	означувам	означа́ть
Σημαντικός (αξιόλογος)	significant, important, weighty	важен	ва́жный
Σημαντικός	significant, important, considerable	значителен	значи́тельный
Σημαντικότητα	importance	важност	ва́жность
Σημαντικότητα	importance	значајност	значи́тельность
Σημασία (νόημα)	meaning, sense	значење	значе́ние
Σημασία	meaning, sense	смисла	смысл
Σημασιολογία (σημαντική)	semantics	семантика	сема́нтика
Σημασιολογία (σημαντική)	semantics	семантика	семасиоло́гия
Σηματοδότηση	signalling	сигнализација	сигнализа́ция
Σημείο (σήμα)	sign, trace, mark, point, spot	сигнал	сигна́л
Σημείο	sign, trace, mark, point, spot	знак, белег	знак
Σημείο	point, spot	пункт	пункт, то́чка
Σήραγξ	tunnel	тунел	туне́ль
Σήσαμος (Σησάμι, σουσάμι)	sesame	сусам	сеза́м
Σήστρον (σήττα, κόσκινο)	sieve, screen, riddle	сито, решето	си́то, решето́
Σήψη	decay, putrefaction, rot	гниење	гние́ние
Σθεναρός (δυνατός)	powerful	силен	си́льный
Σιγανός	quiet, gentle, soft, slow	спокоен	споко́йный
Σιγανός	quiet, gentle, soft, slow	тивок	ти́хий
Σιγαλιά	quiet, silence	тишина	тишина́
Σιγάρο (τσιγάρο)	cigarette	цигара	сига́ра
Σιδερένιος	of iron	железен	желе́зный
Σίδερο	iron, ferrum	железо	желе́зо
Σιδηροδρομικός	rail, railway	железнички	железнодоро́жный
Σιδηρόδρομος	rail, railway, train, railroad	железница	желе́зная доро́га
Σιλουέτα	silhouette, outline, figure	силуета	силуэ´т
Σιμά	near, close, next to	блиску	бли́зко
Σινάπι	mustard	горчица	горчи́ца
Σιρόπι	syrup, treacle	сируп	сиро́п
Σίτος (σιτάρι, στάρι)	wheat	пченица, житарица	пшени́ца
Σιφόνι (σίφων)	siphon	сифон	сифо́н
Σιχαμερός	abhorrent, detestable, hateful	гаден	га́дкий
Σιωπή	silence	молчење	молча́ние
Σιωπηλός	silent	молчелив	молчали́вый
Σιωπώ (σωπαίνω)	be silent	молчам	молча́ть
Σκάβω (σκάπτω)	dig, dig up, scoop out	копам	копа́ть
Σκάκι	chess	шах	ша́хматы
Σκαλίζω	unearth, dig out, exhume	откопувам	откопа́ть

Σκαλίζω (λαξεύω)	engrave	гравирам	гравирова́ть, разгреба́ть
Σκάλισμα (λάξευση)	engraving, carving, cutting	гравирање	гравиро́вка
Σκάλισμα (σκάψιμο)	digging up	копање	ока́пывание
Σκάλισμα (σκάψιμο)	digging up	прекопување	вска́пывание
Σκαμνί	stool	табуретка	табуре́т, скамья́
Σκανδαλιάρης	troublemaker	скандалџија	сканда́льный
Σκανδαλίζω	scandalize	скандализирам	скандализи́ровать
Σκάνδαλο	scandal	скандал	сканда́л
Σκανδαλώδης	scandalous	скандалозен	сканда́льный
Σκαντζόχοιρος	hedgehog	еж	ёж
Σκαρί	hull	става	о́стов
Σκαρπίνι	pump (shoe)	полови́нки	полуботи́нок
Σκαρφίζομαι	think up	измислувам	замышля́ть
Σκασμός	shut up, belt up	замолчи, пукни	молча́ть
Σκάφη	trough, tub	корито	корыто
Σκάψιμο	digging, carving, hollowing	копање	копа́ние
Σκελετός	skeleton, frame	скелет	скеле́т
Σκέλος	leg, limb	нога	нога́
Σκεπάζω	cover, veil, spread with	скривам	скрива́ть
Σκεπάζω	cover, veil, spread with	покривам	покрыва́ть
Σκεπάζω (καλύπτω)	cover, screen, protect	прикривам	прикри́ть
Σκέπασμα	covering, cover	покривање	покрыва́ние
Σκέπασμα	covering, cover, blanket, lid	скривање	закрыва́ние
Σκεπαστός	covered, roofed	покриен	покрытый, прикрытый
Σκεπαστός	covered, roofed	скриен	закрытый
Σκέπη (σκεπή)	roof	кров	кров, кро́вля
Σκεπτικός	sceptic	скептик	ске́птик
Σκεπτικός (Επίθ.)	sceptical	скептичен	скепти́ческий
Σκέπτομαι (μήδομαι, στοχάζομαι)	think, meditate	мислам	замышлля́ть
Σκεύος (εργαλείο)	device, instrument	прибор	прибо́р
Σκευωρία	intrigue	интрига	интри́га
Σκέψη (διανόημα)	thought, idea	мисла	мысль
Σκηνή	scene, stage	сцена	сце́на
Σκηνή (τέντα)	pavilion, tent	шатор	шатёр
Σκηνικός	scenic, stage	театрален	театра́льный
Σκηνοθέτης	director, producer	режисер	режиссёр
Σκήπτρο	scepter	скиптар	ски́петр
Σκιά	shadow, shade	сенка	сень, тень
Σκιάχτρο	scarecrow, bugbear, gright	страшило	страши́лише
Σκιερός	shady, shadow	темен	тёмный
Σκιρτώ	leap, jump, start up	скакам	скака́ть
Σκίτσο	sketch	скица	эски́з
Σκλαβιά (δουλεία)	slavery, servitude	ропство	ра́бство
Σκλάβος	slave	роб	раб
Σκλάβα	slave(woman)	робинка	рабыня
Σκλαβώνω	enslave	поробувам	порабоща́ть
Σκληραγωγώ	toughen, harden	калеам	закаля́ть
Σκληραίνω (σκληρύνω)	stiffen, toughen, harden	стврднувам	де́лать твёрдым
Σκληρός (στερεός)	hard, firm	тврд	твёрдый
Σκληρός	tough, hard, stiff	жесток	жесто́кий
Σκληρός	tough, hard, stiff	суров	суро́вый
Σκληρότητα	brutality, toughness, cruelty	жестокост	жёсткость
Σκληρότητα	brutality, toughness, cruelty	жестокост	жесто́кость
Σκληρότητα (στερεότητα)	harsh, firmness, stern	тврдост	твёрдость
Σκληρότητα	severe, hardness, toughness	суровост	суро́вость

Σκόνη	dust	прашина	порошо́к
Σκοπευτήριο	shooting range	стрелиште	стре́льбище
Σκοπευτής	sharpshooter	стрелец	стрело́к
Σκοπεύω	aim, sight, train on	целам	це́лить
Σκοπεύω	aim, sight, train on	имам намера	намерева́ться
Σκόπιμος	deliberate, intenting	намерен	наме́рен
Σκόπιμος	biased, tendentious	тенденциозен	тенденцио́зный
Σκοπίμως	deliberately, intentiinally	намерно	наме́ренно
Σκοπός (στόχος)	aim, goal, intention, purpose	цел	цель
Σκοπός (στόχος)	intention, purpose	намера	наме́рение
Σκόρδο	garlic	чесен, лук	чесно́к
Σκόρος	moth	молец	моль
Σκορπιός	scorpion	скорпија	скорпио́н
Σκοτάδι	dark, darkness, gloom, obscurity	темнина	темнота́
Σκοτεινιά (σκότος)	darkness, gloom	мрак	мрак
Σκοτεινιάζω	darken, get/become dark	потемнувам	затемня́ть
Σκοτεινός (ζοφερός)	dark, somber, somber	мрачен	мра́чный
Σκοτεινός (σκούρος)	dark, gloomy, sombre	темен	тёмный
Σκοτώνω	kill, murder, assassinate	убивам	убива́ть
Σκούντημα	push, nudge, jog	туркање	толка́ние
Σκουντώ	nudge, jog, prod	туркам	толка́ть
Σκούπα	broom	метла	метла́
Σκοτίζω	bother, worry, care	затемнувам	затемня́ть
Σκότωμα (σκοτωμός)	killing, doing away with	убиство	уби́йство
Σκοτώνω	kill, murder, put to death	убивам	убива́ть
Σκουλήκι	worm, maggot, earthworm	црв	червь
Σκουπίζω	sweep, clean, brush	изметувам, метам	подмета́ть
Σκουπίζω	sweep, clean, brush	исчистувам	чи́стить
Σκουραίνω	make/grow darker	затемнувам	темне́ть, делать тёмным
Σκυθρωπιάζω	sulk, scowl, grow glum	се муртам	нахму́риваться
Σκυθρωπός	sulky, glumy, glum	намуртен	хму́рый
Σλαβικός	Slav(ic), Slavonic	словенски	славя́нский
Σμάλτο	enamel	емајл	эма́ль
Σμήνος	swarm	рој	рой
Σμήνος (Αεροπορία)	flight	ескадрила	эскадри́лья
Σμίγω	meet, join, get together	смесувам	сме́шивать
Σμίγω	meet, join, get together	соединувам	соединя́ть
Σμίλη	chisel, gouge	длето	долото́
Σμπάρο	shot	истрел	выстрел
Σοβαρά	seriously	сериозно	серьёзно
Σοβαρός	serious	сериозен	серьёзный
Σοβαρός (σημαντικός)	weighty, important	важен	ва́жный
Σοβαρότης	seriousness	сериозност	серьёзность
Σοβαρότης	significance, importance	важност	ва́жность
Σόδα	bicard	сода	со́да
Σοκάρω	shock, offend	шокирам	шоки́ровать
Σοκολάτα	chocolate	чоколада	шокола́д
Σοκολατένιος	chocolate	чоколаден	шокола́дный
Σόλα	sole	подлошка	подо́шва
Σολομός (σολωμός)	salmon	лосос	лосо́сь
Σόμπα	stove	печка	пе́чка
Σοσιαλισμός	socialism	социјализам	социали́зм
Σοσιαλιστής	socialist	социјалист	социали́ст
Σουβλί	bradawl, pricker, stabber	шило	ши́ло
Σουλτάνος	sultan	султан	султа́н

Σούπα	soup	супа	суп
Σούρωμα	staining	прочистување, цедење	преце́живание
Σουρώνω	strain, filter	цедам	цеди́ть, фильтрова́ть
Σουρώνω	strain, filter	процедувам	преце́живать
Σουρωτήρι (στραγγιστήρι)	strainer, colander	цедилка	цеди́лка
Σοφία	wisdom	мудрост	му́дрость
Σοφίζομαι	invent, think up, make up	измислувам	измышля́ть, мудри́ть
Σοφιστής	sophist	софист	софи́ст
Σοφός (Επίθ.)	wise	мудар	му́дрый
Σοφός (Επίθ.)	academic, learned, erudite	учен	учёный
Σοφός	sage	мудрец	мудре́ц
Σπαθί	sword, sabre	меч	меч
Σπαθίζω	cut with a sword	мечувам	ударя́ть мечо́м
Σπανάκι	spinach	спанаќ	шпина́т
Σπάνιος (μοναδικός)	rare, uncommon, unusual	редок	ре́дкий
Σπανιότητα	rareness, sparceness, rarity	реткост	ре́дкость
Σπανίως	sparsely, rarely, seldom	ретко	ре́дко
Σπαράγγι	asparagus	шпаргла	шпа́ржа
Σπάργανο	swaddling-clothes	пелена	пелёнка
Σπαρταρώ	writhe, palpitate	треперам	трепета́ть
Σπάσιμο	break, breaking, fracture	прелом	перело́м
Σπάσιμο (συντριβή)	crash, wreck, smash	кршење	круше́ние
Σπασμός	spasm, fit,convulsion	спазма	спа́зма
Σπάω (συντρίβω)	crash, destroy	кршам	круши́ть
Σπείρα (έλικα)	spiral, coil	спирала	спира́ль
Σπείρω (σπέρνω)	sow, seed	сеам	се́ять
Σπείρω (σπέρνω)	sow, seed	посевам	засева́ть
Σπέρμα (σπόρος)	seed, semen	семе	се́мя, зерно́
Σπέρμα	sperm	сперма	спе́рма
Σπήλαιο	cave, cavern	пештера	пеще́ра
Σπίθα	spark, flash	искра	и́скра
Σπιθίζω (πετώ σπίθες)	spark, sparkle	искрам	искри́ться
Σπιουνάρω (κατασκοπεύω)	spy	шпионирам	шпио́нить
Σπιούνος	spy	шпион	шпио́н
Σπίτι	house, residence, home	дом, куќа	дом
Σπιτικός	house, domestic, home-made	домашен	дома́шный
Σπλαγχνίζομαι	have/show mercy	залевам	жале́ть
Σπλήν	spleen	слезина	сплин, селезёнка
Σπορ	sport	спорт	спорт
Σπορέας	sower	сејач	се́ятель
Σπόρος	germ, embryo	зародиш	заро́дыш
Σπόρος	seed, sperm, semen	семе, семка	се́мя
Σπουργίτης (σπουργίτι)	sparrow	врабец	воробе́й
Σπουδαιότητα	importance, significance	важност	ва́жность
Σπουδαιότητα	importance, significance	сериозност	серьёзность
Σπουδασμένος	educated	образован	образо́ванный
Σπουδαστής	student	студент	студе́нт
Σπουδαστής	student	ученик	уча́щийся
Σπουδή	teaching doctrine, study, education	учење	уче́ние, обуче́ние
Σπουδή	teaching doctrine, study, education	учење	учёба
Σπρώξιμο (σπρωξιά)	hustle, push, jerk, thrust	туркање	толка́ние
Σπρώχνω	hustle, push, shove, thrust	туркам	толка́ть
Σπυρί (σπόρος)	grain	зрно	зерно́
Στάδιον	stadium	стадион	стадио́н
Στάδιο (φάση)	stage	стадиум	ста́дия

Σταδιοδρομία	career	кариера	карье́ра
Στάζω	dreep, reek, leak	капам	ка́пать
Στάζω	dreep, reek, leak	течам	течь
Σταθεροποίηση	stabilization, consolidation	стабилизација	стабилиза́ция
Σταθεροποιώ (μονιμοποιώ)	stabilize	стабилизирам	стабилизи́ровать
Στάθμευση	parking, waiting, stopping	застанување	остано́вка
Σταθμεύω	park, stop	застанувам	остана́вливаться
Σταθμός	station	станица	ста́нция
Στάλα	drop, bit	капка	ка́пля
Στάλα	drip, drop	капка	ка́пелька
Σταλαγμίτης	stalagmite	сталагмит	сталагми́т
Σταλακτίτης	stalactite	сталактит	сталакти́т
Στάμνα	(wine)glass, goblet	бокал	бока́л
Στασιάζω	rise against, revolt against	востанувам	восстава́ть, восста́ть
Στασιαστής	mutineer, rebel, insurgent	востаник	повста́нец
Στασιαστής	mutineer, rebel, insurgent	бунтовник	бунтовщи́к
Στάσιμος (ακίνητος)	immobile, notionless, stagnant	неподвижен	неподви́жный
Στασιμότης	stagnation, immobility	застој	засто́й
Στατιστική	statistics	статистика	стати́стика
Στατιστικός	statistician	статистички	статисти́ческий
Σταυροκοπιέμαι	make the sign of the cross	се крстам	крести́ться
Σταυρός	cross	крст	крест
Σταυρώνω	crusify	распнувам на крст	распина́ть на кресте́
Σταύρωση	crucifiction	распнување на крст	распся́тие
Σταυρόλεξο	crossword, puzzle	крстозбор	кроссво́рд
Στάχτη (παιπάλη)	ash(es), cinders	пепел	пе́пел
Σταχτής	ashy, ashen, ash-coloured	пепелав	пе́пельный
Σταχτοδοχείο (τασάκι)	ash-tray	пепелник	пе́пельница
Στάχυ (σιταριού)	ear (of corn)	клас (на жито)	ко́лос
Στεγάζω	roof, cover with a roof	покривам	покрыва́ть
Στέγη	cover, roof	кров	кров
Στεγνός	dry, arid	сув	сухо́й
Στεγνώνω	dry (up/off/out)	сушам	суши́ть
Στεγνώνω	dry (up/off/out)	се исушувам	высу́шивать
Στεγνωτήρι	dryer, drier	сушилница	суши́льня
Στειλιάρι	handle, helve	рачка од секира	рукоя́ть
Στειροποίηση	sterilization	стерилизирање	стерилиза́ция
Στειροποιώ	sterilize	стерилизирам	стерилизова́ть
Στείρος	barren, sterile, infertile	бесплоден	беспло́дный
Στείρος	unsuccessful, infertile	безрезултатен	безрезульта́тный
Στέκομαι	stand	стојам	стоя́ть
Στέλεχος (κορμός)	stem, stalk	стебло	сте́бель
Στέμμα (κορώνα)	crown	круна	коро́на, вене́ц
Στενάζω	moan, groan, suffer	стенкам	стона́ть
Στένεμμα (στένευμα)	narrowing, taking in	стеснување	су́живание, суже́ние
Στενεύω	make narrower, get narrow	стеснувам	стесня́ть
Στενογραφία	stenography	стенографија	стеногра́фия
Στενός	narrow, restricted	тесен	те́сный
Στενοχώρια	oppression	притеснетост	притесне́ние
Στενοχωρώ	oppress, keep down	притеснувам	притесни́ть
Στενός (οικείος)	close, familiar	близок	бли́зкий
Στενότητα	narrowness, tightness	теснина	теснота́
Στενότητα (οικειότητα)	closeness	блискост	бли́зость
Στέππα	steppe	степа	степь
Στέργω	consent, agree	се согласувам	соглаша́ться

Στερεοποίηση	solidification	стврднување	отвердава́ние
Στερεοποιώ	solidify	стврднувам	де́лать твёрдым
Στερεός	hard, solid, firm, steady	тврд	твёрдый
Στερεώνω	firm, consolidate	закрепнувам	прикрепля́ть
Στερεώνω	firm, consolidate	закрепнувам	укрепля́ть
Στερεομετρία	stereometry	стереометрија	стереоме́трия
Στερεός	solid, firm, strong, sound	солиден	соли́дный
Στέρηση	deprivation	лишување	лише́ние
Στεριά (ξηρά)	land, terra firma	суша	су́ша
Στέρνα (δεξαμενή, ντεπόζιτο)	cistern, basin	цистерна	цисте́рна
Στερνός (τελευταίος)	last, the latest, final, lowest	последен	после́дний
Στερώ	deprive (of)	лишувам	лиш/и́ть, -а́ть
Στέφανος (στεφάνι)	wreath, crown, garland	венец	вене́ц
Στέφανος	hoop, hairband	обрач	о́бруч
Στεφανώνω	crown	венчавам	венча́ть
Στεφανώνω	crown, wreathe	овенчувам	уве́нчивать
Στέψη	coronation, crowning	крунисување	корона́ция
Στήθος	chest, breast	гради	грудь
Στηθοσκόπιο	stethoscope	стетоскоп	стетоско́п
Στήλη (κολώνα)	column, stele	столб	столб
Στήλη (κολώνα)	column, stele	колона	коло́на
Στήριγμα	prop, support	потпора	подпо́рка
Στήριγμα	support, seconding, backing	поддршка	подде́ржка
Στηρίζω	prop (up), support, sustain	потпирам	подпира́ть
Στηρίζω	prop (up), support, sustain	базирам	бази́ровать
Στήριξη	support, propping	потпирање	подпира́ние
Στιγμή	moment, instant	миг	миг
Στιγμή (λεπτό)	moment, instant	момент	моме́нт
Στιγμιαίος	instantaneous	моментален	момента́льный
Στίλβωμα	shine, burnish, polishing, varnishing	полирање	полирова́ние
Στιλβώνω	shine, varnish, polish	полирам	полирова́ть
Στιχογράφος (στιχουργός)	rhymester, versifier	стихописец	стихотво́рец
Στιχογράφος (στιχουργός)	rhymester, versifier	поет	поэ´т
Στίχος	verse, line	стих	стих
Στοιχειό (φάντασμα)	ghost, phantom, spectre	привидение	привиде́ние
Στοιχείο	element	елемент	элеме́нт
Στοιχείο	element	стихија	стихи́я
Στοίχος (αράδα, γραμμή)	series, row	ред	ряд
Στοιχειώδης	elementary	елементарен	элемента́рный
Στολή	uniform	униформа	фо́рма
Στολίδι (κόσμημα)	jewel, lery, ornament, bijou	украс	украше́ние
Στολίζω	decorate, deck	украсувам	украша́ть
Στολισμός	decoration	украсување	украше́ние
Στόλος	fleet	флота	флот
Στόμα	mouth	уста	уста́
Στούντιο	studio	студио	сту́дия
Στουρνάρι	flint	кремен	креме́нь
Στοχάζομαι	meditate (on), cogitate	размислувам	размышля́ть
Στοχασμός	meditation	размислување	размышле́ние
Στόχος	target, aim, goal, object	цел	цель
Στραβά	awry, askew, amiss	накриво	кри́во
Στραβός	blind	крив, искривен	криво́й
Στραβός	blind	лажен	ло́жный
Στραβώνω	bend, twist	искривувам	изкривля́ть
Στραβώνω	bend, twist	извртувам	извраща́ть

Στραγγαλίζω	strangle, throttle	задушувам	удуши́ть
Στραγγαλισμός	strangling, strangulation, throttling	задушување	удуше́ние
Στραγγίζω	strain, filter	цедам	цеди́ть
Στραγγιστήρι	strainer, colander, filter	цедилка	цеди́лка
Στράτα	street, road, way	пат, друм	путь, доро́га
Στρατάρχης	marshall	маршал	ма́ршал
Στράτευμα (στρατός)	troops, army, armed forces	војска	войска́, во́йско
Στράτευμα	army, armed forces	армија	а́рмия
Στρατεύω	campaign, march out	служам во армијата	служи́ть в а́рмия
Στρατηγική	strategy	стратегија	страте́гия
Στρατηγός	general	генерал	генера́л
Στρατιώτης	soldier	војник	во́йн
Στρατιωτικός	military, army	воен	вое́нный
Στρατόπεδο	camp, encampment	воен логор	вое́нный ла́герь
Στρατόσφαιρα	stratosphere	стратосфера	стратосфе́ра
Στρατώνας (στρατόπεδο)	barracks, quarters	касарна	каза́рма
Στρεβλότητα	distortion, twisting	искривеност	кривизна́
Στρέφω (στριφογυρίζω)	turn, bend, screw, twist, spin	вртам	верте́ть
Στριφογύρισμα	turn, toss, twist, roll	вртење	верче́ние
Στριφώνω	hem	порабувам	подруба́ть
Στροφή (Λογοτεχνία)	verse, stanza	строфа	строфа́
Στρυχνίνη	strychnine	стрихнин	стрихни́н
Στρώμα	layer, stratum	слој	слой
Στρώμα	layer, sheet	пласт	пласт
Στρώμα	mattress	постела	посте́ль
Στρώνω	set, lay, spread	постилам	стели́ть, растила́ть, стлать
Στρώσιμο	spreading, laying	распостилање	расстила́ние
Στρώσιμο	spreading, laying	постилање	застила́ние
Στυγερός	heinous, odious, horrid	одвратен	отврати́тельный
Στύλος (πάσσαλος, κορμός)	stake, beanpole, pole	столб	столб
Στύλωμα (στύλωση)	propping up, shoring up	поддржување	подде́рживание
Στυλώνω	shore up, stay up, prop	потпирам	подпира́ть
Στυλώνω	shore up, stay up, prop	давам поддршка	подде́рживать
Στωικός	stoical	стоички	стои́ческий
Συγνώμη (συγγνώμη)	excuse, apology, forgiveness	извинете	извињење
Συγγένεια	relationship, connection, kinship	сродство	сродство́
Συγγένεια	relationship, kinship	роднинство	родство́
Συγγενής	relative, connection, relation	роднина	ро́дственник
Συγγενικός	kindred, related	роднински	ро́дственный
Συγγραφέας	writer, author	писател	писа́тель
Συγγραφέας	writer, author	автор	а́втор
Συγγράφω	write	пишувам	писа́ть
Σύγκαιρος	contemporary, timely, opportune	навремен	свеовре́менный
Συγκαλύπτω	cloak, disguise	покривам	покрыва́ть
Συγκαλύπτω	cloak, disguise	закривам	закрыва́ть
Συγκάλυψη	disguise, suppression, cover up	покривање	покрыва́ние
Συγκατάθεση (συμφωνία)	consent, agreement	согласност	согла́сие
Συγκατανεύω	consent to, agree to	се согласувам	соглаша́ться
Συγκατανεύω	consent to, assent to	се согласувам	дава́ть согла́сие
Συγκατοικώ	share lodgings with sb	сожителствувам	сожи́тельствовать
Συγκεκριμένος	specific, concrete	конкретен	конкре́тный
Συγκεντρωμένος	concentrated	концентриран	концентри́рованный
Συγκεντρώνω	gather, collect, assemble	сосредоточувам	сосредото́чивать
Συγκεντρώνω	concentrate, mass	концентрирам	концентри́ровать
Συγκέντρωση	gathering, massing	сосредоточување	сосредото́чивание

Συγκέντρωση	concentration	концентрирање	концентра́ция
Συγκέντρωση	concentration, levy, assembly	централизација	централиза́ция
Συγκεφαλαιώνω	summarize, sum up, recapitulate	резимирам	резюми́ровать
Συγκίνηση	emotion	емоција	эмо́ция
Συγκίνηση (έξαψη)	excitement	возбудување	возбужде́ние
Συγκινητικός	excited	возбуден	возбуждённый
Συγκινητικός	excited	трогателен	тро́гательный
Συγκινητικός	emotional	емоционален	эмоциона́льный
Συγκινώ	move, touch, affect, stir	трогнувам	тро́гать
Συγκινώ (εξάπτω)	excite	возбудувам	возбуди́ть
Συγκλητικός	senator, senatorial	сенаторски	сена́тор
Σύγκλητος	senate	сенат	сена́т
Συγκλονίζω	convulse, shock, shake, shatter	тресам	сотряса́ть
Συγκοινωνία (επικοινωνία)	communication, report	соопштение	сообще́ние
Συγκοινωνία	communication	комуникација	коммуника́ция
Συγκράτηση	propping, holding, stopping	содржина	сде́ржанность
Συγκρατώ	prop up, bear, carry	задржувам	сде́рживать
Συγκρατώ	prop up, bear, carry	задржувам	уде́рживать
Συγκρότημα	complex, set	комплекс	ко́мплекс
Συγκρότημα	group	група	группиро́вка
Συγκροτώ	compose, form, set up	образувам	образо́вывать
Συγκροτώ	compose, form, set up	составувам	создава́ть
Σύγκρουση	conflict	конфликт	конфли́кт
Συγ(γ)νώμη	excuse, pardon, apology	извинете	извине́ние
Συγχαρητήρια	congratulations, compliments	поздрав	поздравле́ния
Συγχρονίζω	synchronize, time	синхронизирам	синхронизи́ровать
Συγχρονισμός	synchronization, timing, simultaneity	синхронизам	синхрони́зм
Σύγχρονος	synchronous, simultaneous	синхрон	синхро́нный
Σύγχρονος	modern, contemporary	современ	совреме́нный
Συγχύζω	upset, put out, vex	смешувам	сме́шивать
Σύγχυση (μπέρδεμα)	vexation, annoyance, confusion	смешување	смеше́ние
Συγχώρηση	forgiveness, pardon, excuse	прошка	проще́ние
Συγχώρηση	forgiveness, pardon, excuse	извинување	извине́ние
Συγχωρώ	forgive, pardon	проштевам	проща́ть
Συγχωρώ	forgive, pardon	простувам	прости́ть
Συγχωρώ	forgive, pardon	извинувам	извин/и́ть, -я́ть
Συγχωρώ	forgive, pardon	помилувам	поми́ловать
Συζήτηση	discussion	дискусија	диску́ссия
Συζητώ	discuss	дискутирам	дискути́ровать
Συζυγία	syzygy, joint, combination	соединение	соедине́ние
Σύζυγος (ο)	husband	сопруг	супру́г
Σύζυγος (ο)	husband	маж	муж
Σύζυγος (η)	wife, spouse	сопруга	супру́га
Συζώ (συμβιώ)	cohabit, live together	сожителствувам	сожи́тельствовать
Συζώ (συμβιώ)	cohabit, live together	живеам заеднички	жить вместе
Σύκο	fig	смоква	смо́ква
Συκοφαντία	libel, slander, defamation	клетва	клевета́
Συλλαβή	syllable	слог	слог
Συλλέγω	collect	собирам	собира́ть
Συλλέκτης	collector	колекционер	коллекционе́р
Συλλογή	collection	колекција	колле́кция
Συλλογή εκφράσεων	phrase book	разговорник	разгово́рник
Συλλογίζομαι	meditate, consider	размислувам	размышля́ть
Συλλογικός	collective, joint	колективен	коллекти́вный
Συλλογισμός	reasoning, syllogism	мисла	мысль

Σύλλογος	association	асоцијација	ассоциáция
Συλώ	pillage, commit a sacrilege	грабам	грáбить
Συμβάλλω	contribute, have a part in	содејствувам	содéйствовать
Συμβάν	incident, event, occurence	инцидент	инцидéнт
Συμβάν	case, chance, occasion	случај, случка	слýчай
Σύμβαση	agreement	согласност	соглашéние
Σύμβαση (συμβόλαιο)	treaty, pact, agreement	договор	договóр
Σύμβαση (συμβόλαιο)	contract	контракт	контрáкт
Συμβιβάζω	compromise, consiliate	помирувам	примиря́ть
Συμβιβασμός	compromise	компромис	компромúсс
Συμβόλαιο	contract, deed	нотарен акт	нотариáльный акт
Συμβολαιογράφος	notary	нотар	нотáриус
Συμβολή	contribution	дел	дóля
Συμβολίζω	symbolize, be a symbol	симболизирам	символизúровать
Συμβολικός	symbolic(al), token	симболичен	символúческий
Σύμβολο	symbol, emblem	симбол	сúмбол, эмблéма
Συμβουλεύω	advise, consult	консултирам	консультúровать
Συμβουλεύω	advise	советувам	совéтовать
Συμβουλή (νουθεσία)	advice	совет	совéт
Συμβουλή (νουθεσία)	specialist advice, consultation	консултација	консультáция
Συμβούλιο	council, committee, board	советување	совещáние
Συμβούλιο	council, committee, board	совет	совéт
Σύμβουλος	consultant, adviser	консултант	консультáнт
Σύμβουλος	councellor, adviser	советник	совéтник
Συμμαζεύω	collect, pick up, get together	собирам	собирáть
Συμμαθητής	schoolmate, schoolfellow, classmate	соученик	соученúк
Συμμαχία	alliance, union	сојуз	союз
Σύμμαχος	ally	сојузник	союзник
Συμμαχώ	ally, be allied to/with	склучувам сојуз	заключáть союз
Συμμετοχή	participation, share, part, sharing	учество	соучáстие
Συμμετοχή	membership	членство	члéнство
Συμμέτοχος (συνεργός)	participant, party	соучесник	соучáстник
Συμμετρία	symmetry	симетрија	симметрúя
Συμμετρικός	symmetric(al)	симетричен	симетрúчный
Συμμορφώνω	bring to heel	сообразувам	сообразóвывать
Συμπαγής (σκληρός)	compact	компактен	компáктный
Συμπάθεια	sympathy	сочувство	сочýвствие
Συμπάθεια	liking, fondness (for), sympathy	симпатија	симпáтия
Συμπαθής	likeable, nice, pleasant	симпатичен	симпатúчный
Συμπαθώ	sympathize	симпатизирам	симпатизúровать
Συμπαθώ	sympathize	сочувствувам	сочýвствовать
Σύμπαν (Οικουμένη)	the universe	вселена	вселéнная
Συμπάσχω	suffer along with sb, ail	страдам	сострадáть
Συμπεραίνω	conclude, deduce	заклучувам	заключáть
Συμπέρασμα	conclusion, inference, end	заклучок	заключéние
Συμπεριλαμβάνω	include, contain	вклучувам	включáть
Συμπεριφορά	behaviour	поведение	поведéние
Συμπιεστής	compressor	компресор	компрéссор
Συμπίπτω	coincide, concur	совпаѓам	совпадáть
Συμπλέκω	interlace, clasp	преплетувам	переплетáть
Συμπλέκω	interlace, clasp	плетам	сплетáть
Συμπλήρωμα	supplement, addendum, addition	дополнение	дополнéние
Συμπληρωματικός	supplementary, additional	дополнителен	дополнúтельный
Συμπληρώνω	supplement, add to	дополнувам	допóлнить
Συμπληρώνω	supplement, add to	дополнувам	дополня́ть

Συμπόνεση (συμπόνοια)	compassion, sympayhy, pity	сочувство	сочу́вствие
Συμπονώ	sympathize (with), feel (for)	сочувствувам	сочу́вствовать
Συμπόσιο	symposium, banquet	банкет	банке́т
Συμπόσιο	symposium, banquet	симпозиум	симпо́зиум
Συμπόσιο	symposium, banquet	гозба	пир
Σύμπραξη	collaboration, joint-action, co-operation	содејство	соде́йствие
Συμπράττω	co-operate, act jointly	содејствувам	соде́йствовать
Σύμπτωμα	symptom	симптом	симпто́м
Σύμπτωση	coincidence, concurrence	совпаѓање	совпаде́ние
Συμπυκνώνω	condense, concentrate	кондензирам	конденси́ровать
Συμπύκνωση	condensation, concentration	кондензација	конденса́ция
Συμπύκνωση	condensation, concentration	згуснување	сгуще́ние
Συμφέρει	be in one’s nterest	згодно	выгодно
Συμφιλιώνω	reconcile, conciliate	се помирувам	примиря́ть
Συμφιλιώνω	reconcile, conciliate	се смирувам	мири́ть
Συμφιλίωση	reconciliation	помирување	примире́ние
Συμφορά (αμοιριά)	catastrophe, disaster, calamity	несреќа, незгода	несча́стье
Συμφορά	catastrophe, disaster, calamity	беда	беда́
Σύμφωνα (συμφώνως)	in accordance with, according to	согласно	согла́сно
Συμφωνία	agreement, treaty, consent	договор	догово́р, соглаше́ние
Συμφωνία	agreement, treaty, consent	согласност	согла́сие
Σύμφωνο (Γραμματική)	consonant	согласка	согла́сный звук
Σύμφωνο (π.χ. μη επιθέσεως)	pact	пакт	пакт
Σύμφωνο	agreement, treaty, consent	договор	догово́р
Σύμφωνος	agreeable (to)	согласен	согла́сный
Συμφωνώ	agree, be at one with	согласен сум	согласова́ться
Συμφωνώ	agree, be at one with	согласен сум	быть согла́сным
Συν (πλέον)	plus	плус	плюс
Συναγερμός	alarm, warning, alert	тревога	трево́га
Συνάγω	gather, conclude, understand	собирам	собира́ть
Συνάδελφος	colleague	колега	колле́га, собра́т
Συναγωνίζομαι	compete, rival, vie, match	конкурирам	конкури́ровать
Συναγωνισμός	competition, rivalry, contest	конкуренција	конкуре́нция
Συναγωνισμός	competition, rivalry	соперништво	сопе́рничество
Συναίνεση	assent, consent, agreement	согласност	согла́сие
Συναίνεση	assent, consent, agreement	одобрување	одобре́ние
Συναινώ	assent, consent, agree	се согласувам	соглаша́ться
Συναισθάνομαι	be/become aware, understand	сознавам	сознава́ть
Συναισθάνομαι	be/become aware, realize	чувствувам	чу́вствовать
Συναίσθημα	consciousness	сознание	созна́ние
Συναίσθημα	feeling, sense, sentiment	чувство	чу́вство
Συναλάσσω	exchange, interchange	разменувам	меня́ть, обме́нивать
Συνάπτω	join, attach, contract	заврзувам, сврзувам	завя́зывать
Συνάπτω	join, attach, contract	склучувам	заключа́ть
Συναρμογή	joining, linking, fitting	приспособување	приспособле́ние
Συναρμολογώ	assemble, mount, fit	монтирам	монти́ровать
Συνάρτηση (σύνδεση)	joint, connection, combination	соединување	соедине́ние
Συνάρτηση (σύνδεση)	joint, connection, combination	сврзување	свя́зывание
Συναρτώ	connect	соединувам	соединя́ть
Συναρτώ (συνδέω)	connect, link, associate	сврзувам	свя́зывать
Συνασπισμός	coalition	коалиција	коали́ция
Συναυλία	concert	концерт	конце́рт
Σύναψη	joining, contracting	склучување	заключе́ние
Σύνδεσμος	association, union, league	сојуз	союз
Συνδικαλισμός	syndicalism	синдикализам	синдикали́зм

Συνδικαλιστής	syndicalist	синдикалец	синдикали́ст
Συνδικάτο	syndicate	синдикат	синдика́т
Συνδυάζω	combine, arrange, associate	комбинирам	комбини́ровать
Συνδυασμός	combination, scheme	комбинација	комбина́ция
Συνεδρίαση	meeting, conference, session, sitting	заседание	заседа́ние
Συνέδριο	congress, convention	конгрес	конгре́сс
Σύνεδρος	congressman	конгресмен	конгрессме́н
Συνείδηση	conscience	совест	со́весть
Συνέλευση	assembly, meeting, gathering	собрание	собра́ние
Συνενοχή	complicity, connivance	соучество	соуча́стие
Συνένοχος	accomplice	соучесник	соуча́стник
Συνέντευξη	interview	интервју	интервью́
Συνενώνω	join, unite, merge, put together	соединувам	соединя́ть
Συνενώνω	join, unite, merge, put together	обединувам	объединя́ть
Συνένωση	joining, unity, merger	соединување	соедине́ние
Συνένωση	joining, unity, merger	обединување	объедине́ние
Συνέπεια	consequence	последица	после́дствие
Συνεπής	consecutive, succesive	последователен	после́довательный
Συνεπιβάτης	fellow-passenger	сопатник	спу́тник
Συνέρχομαι	convene, assemble, meet	се собирам	собира́ться
Σύνεση (σοφία)	wisdom	мудрост	му́дрость
Συνεσταλμένος	timid, bashful, shy	скромен	скро́мный
Συνεταιρισμός	cooperative, partnership	кооператива	кооперати́в
Συνεταίρος	partner	партнер	партне́р
Συνέχεια	continuation, sequel	продолжение	продолже́ние
Συνεχής	long, prolonged, protracted	продолжителен	продолжи́тельный
Συνεχής	continual, constant	постојан	постоя́нный
Συνεχίζω	continue, proceed, pursue	продолжувам	продолжа́ть
Συνέχω	keep, retain, hold	воздржувам	уде́рживать
Συνέχω	keep, retain, hold	воздржувам	сде́рживать
Συνεχώς	continually, constantly	постојано	постоя́нно
Συνήγορος	advocate, solicitor, lawyer, attorney	адвокат	адвока́т
Συνήγορος (υπερασπιστής)	protector, defender	заштитник	защи́тник
Συνήθεια	custom	обичај	обычай
Σύνθεση (υφή)	composition, synthesis	композиција	компози́ция
Συνθετικός	synthetic(al)	синтетичен	синтети́ческий
Συνθέτης	composer	композитор	компози́тор
Σύνθετος	compound, composite	состав	составно́й
Συνθέτω	compose, make up	составувам	составля́ть
Συνθέτω	compose, make up	сочинувам	сочиня́ть
Συνθήκη	convention, treaty, agreement	конвенција	конве́нция
Συνθήκη	treaty, agreement, pact	договор	догово́р
Συνθηκολόγηση (παράδοση)	capitulation	капитулација	капитуля́ция
Συνθηκολογώ	capitulate	капитулирам	капитули́ровать
Σύνθημα	signal, sign	сигнал	сигна́л
Σύνθημα	slogan, banner	лозинка	ло́зунг
Σύνθημα	password	парола	паро́ль
Συνθηματικός	agreed, prearranged	условен	усло́вный
Συνιστώ	establish, set up, found	основам	осно́вывать
Συννεφιά	cloudiness, cloudy wheather	наоблаченост	о́блачность
Συννεφιασμένος	cloudy, clouded over, overcast	облачен	о́блачный
Σύννεφο	cloud	облак	о́блако
Συνοδεία	suite, retinue, train	свита	сви́та
Συνοδεία	convoy, escort	конвој	конво́й
Συνοδεύω	accompany, escort, couple	спроведувам	сопровожда́ть

Σύνοδος	session, sitting	сесија	се́ссия
Σύνοδος (Εκκλησ.)	synod	Синод	Сино́д
Συνομιλία (διάλογος)	conversation, talk	разговор	разгово́р, бесе́да
Συνομιλώ	converse, talk, discuss	разговарам	разгова́ривать
Συνομιλώ	converse, talk, discuss	разговарам	бесе́довать
Συνομοσπονδία	confederation	конфедерација	конфедера́ция
Συνομοταξία	class, group	класа	класс
Συνοπτικός	concise, brief, summary, condensed	краток	кра́ткий
Συνοπτικότητα	brevity, conciseness	краткост	кра́ткость
Συνορεύω	border on, be adjacent	граничам	грани́чить
Σύνορο	border, frontier	граница	грани́ца
Σύνοψη	resumé, synopsis, summary	резиме	резюме́
Συνταγή	prescription, recipe	рецепт	реце́пт
Σύνταγμα	constitution, charter	конституција	конститу́ция
Σύνταγμα (στρατός)	regiment	полк	полк
Συνταγματάρχης	colonel	полковник	полко́вник
Συντάκτης	editor	редактор	реда́ктор
Σύνταξη (π.χ. γήρατος)	pension, retirement	пензија	пе́нсия
Σύνταξη (π.χ. εφημερίδας)	editorial staff, editing	редакција	реда́кция
Συνταξιούχος	pensioner	пензионер	пенсионе́р
Συντάσσω	edit, be editor of	редактирам	редакти́ровать
Σύντεκνος (κουμπάρος)	godfather of one's child	кум	кум
Σύντεκνη (κουμπάρα)	godmother of one's child	кума	кума́
Συντελεστής	coefficient	коефициент	коэфицие́нт
Συντεχνία (σωματείο)	corporation	корпорација	корпора́ция
Συντήρηση	maintenance, support, upkeep	поддршка	поддержа́ние
Συντηρητικός	conservative	конзервативен	консерва́тивный
Συντηρώ	conserve, preserve	поддржувам	подде́рживать
Σύντομα	briefly	накртако	ко́ротко, кра́тко
Σύντομα	soon, quickly, fast	скоро	ско́ро
Συντομεύω	shorten, abridge	скратувам	сокраща́ть
Συντομία	shortness, briefness	краткост	кра́ткость
Σύντομος (βραχύς)	brief, short, succinct	краток	кра́ткий, коро́ткий
Σύντομος	brief, short-term	краткорочен	краткосро́чный
Συντριβή	shattering, crashing, smashing	разбивање	разбива́ние
Συντριβή	shattering, crashing, smashing	кршење	сокруше́ние
Συντρίβω	shatter, crash, smash	разбивам	разби́ть
Σύντροφος	comrade, mate, pal, buddy	другар	друг, това́рищ
Συνύπαρξη	coexistence	суштествување	сосуществова́ние
Συνωμοσία	conspiracy, plot	заговор	за́говор
Συνωνυμία	synonymity	синонимност	синони́мика
Συνώνυμος	synonymous	еднозначен	однозна́чный
Συρίζω (σφυρίζω)	whistle, hiss	свирам	свиста́ть, свисте́ть
Συσκευάζω	pack up, package	пакувам	упако́вывать
Συσκευάζω	pack up, package	приготвувам	приготовля́ть
Συσκευή	apparatus, appliance, device, set	апарат	аппара́т
Συσκοτίζω	darken, confuse, obscure	затемнувам	затемня́ть
Συσκότιση	obscurity, darkening	затемнување	затемне́ние
Συσσωρευτής	accumulator, battery	акумулатор	аккумуля́тор
Συσσωρεύω	accumulate, amass, pile up	акумулирам	аккумули́ровать
Συστατικό	component, ingredient	компонента	компоне́нт
Σύστημα	system, type	систем	систе́ма
Συστηματικός	systematic, methodical	систематичен	системати́ческий
Συστηματοποιώ	systematize, regularize	систематизирам	систематизи́ровать
Σύφιλις	syphilis	сифилис	си́филис

Συχνά	often, frequently	често	ча́сто
Συχνός	frequent	чест, постојан	ча́стый
Σφαίρα (όπλου)	cartridge	патрон	патро́н
Σφαίρα (επιρροής)	sphere (of influence)	сфера	сфе́ра
Σφαίρα	sphere, globe, orb	област	о́бласть
Σφαιρικός	spherical, globular	сферичен	сфери́ческий
Σφήκα	wasp	оса	оса́
Σφήνα	wedge, pin, cotter	клин	клин
Σφίγγω	tighten, be tight, constrict	стегам	стя́гивать
Σφίγγω	tighten, be tight, constrict	затегам	затя́гивать
Σφιχτός	tight, firm, close, narrow	тесен	те́сный
Σφραγίδα	stamp, seal	печат	печа́ть, штамп
Σφραγίδα	seal	пломба	пло́мба
Σφραγίζω	seal	пломбирам	пломбирова́ть
Σφραγίζω	stamp, seal	ставам печат	ста́вить печа́ть
Σφρίγος	strength, force, robustness	сила	си́ла, кре́пость
Σφυγμός	pulse	пулс	пульс
Σφύξη	heartbeat, pulsation, pulse	пулсирање	пульса́ция
Σφυρηλατημένος	hammered, forged	кован	ко́ваный
Σφυρηλατώ	hammer, forge	ковам	кова́ть
Σφυρίζω	whistle, hiss	свиркам	свиста́ть, свисте́ть
Σφυρίχτρα	whistle	свиреж, свирка	свисто́к
Σχεδιάζω	plan	планирам	плани́ровать
Σχεδιάζω	sketch, draw, design	цртам	черти́ть
Σχέδιο	plan	план	план
Σχέδιο	sketch, outline	скица	эски́з
Σχέδιο (πρόθεση)	intention, purpose	намера	наме́рение
Σχήμα	form, shape	форма	фо́рма
Σχήμα	chart, diagram, sketch	шема	схе́ма
Σχηματίζω (καταρτίζω)	form, make up	образувам	образова́ть
Σχηματίζω	form, mould, shape	формирам	формирова́ть
Σχηματίζω	form, mould, shape	составувам	составля́ть
Σχηματισμός	formation, shaping	формирање	формирова́ние
Σχοινί (βύρσα, βυρσίνη)	rope, cord, string	врвка	верёвка
Σχολαστικός	scholastic, pedantic	педантен	педанти́чный
Σχολαστικός	scholastic, pedantic	учен	схолости́ческий
Σχολαστικότητα	fastidiousness, fussiness	педантерија	педанти́зм, схола́стика
Σχολείο	school, college	училиште	учи́лище
Σχολή	faculty, school	факултет	факульте́т, шко́ла
Σχολιάζω	comment, remark upon	коментирам	комменти́ровать
Σχολιαστής	commentator, annotator	коментатор	коммента́тор
Σχόλιο	comment, remark, note	коментар	коммента́рий
Σχόλιο	commentary, annotation	толкување	истолкова́ние
Σχολικός	scholastic, school	учебен	уче́бный, шко́льный
Σώζω (διασώζω)	save, rescue	спасувам	спаса́ть
Σωλήνας	pipe, tube	труба	труба́, тру́бка
Σώμα	body	тело	те́ло
Σωματείο	corporation, association, union	корпорација	корпора́ция
Σωματικός	bodily, corporal, physical	телесен	теле́сный
Σωματοφύλακας	bodyguard	телохранител	телохрани́тель
Σωστά	properly, correctly	верно	ве́рно
Σωστά	properly, correctly	правилно	пра́вильно
Σωστός (κανονικός)	correct, regular, right	правилен	пра́вильный
Σωστός (ακριβής)	precise, accurate, punctual	точен	то́чный
Σωστός	proper, correct, true, faithful	верен	ве́рный

Σωτήρας	saver, rescuer	спасител	спаси́тель
Σωτηρία	saving, rescuing	спас	спасе́ние
Σωφέρ (οδηγός αυτ/του)	chauffer, driver	шофер	шофёр
Σωφρονιστικός	penitentiary, correctional, corrective	исправен	исправи́тельный
Ταβέρνα	tavern, eating house	таверна	таве́рна
Τάβλα	plank, rough wood table	стол	штица
Τάγμα	battalion	баталјон	батальо́н
Ταγματάρχης	major	мајор	майо́р
Ταινία	film, movie	филм	фильм
Ταινία (λωρίδα)	tape, ribbon	лента	ле́нта
Τακτ	takt	такт	такт
Τακτική	tactics, policy	тактика	та́ктика
Ταλαίπωρος	worn out, tired out	измачен	изму́ченный
Ταλαιπωρώ	torment, exhaust, tired out	измачувам	изму́чить
Ταλαντούχος	talented, gifted	талентиран	тала́нтливый
Ταλέντο (τάλαντο)	talent, gift(s),	талент	тала́нт, спосо́бность
Ταμείο (απόθεμα)	fund, stock, reserves	фонд	фонд
Ταμείο	cash box, cash, cashier's desk	каса	ка́сса
Ταμιακός	fiscal, cash	касов	ка́ссовый
Ταμίας	cashier, cash-clerk	касиер	касси́р
Τανάλια	pincers, tongs, pliers	клешти	клещи́
Τάξη	class	клас	класс
Ταξιαρχία	brigade	бригада	бриѓада
Ταξί	taxi, cab	такси	такси́
Ταξίδι	travel, journey, voyage	патешествие	путеше́ствие
Ταξινομία	classification, sorting out	класификација	классифика́ция
Ταξινόμηση	classification, sorting out	класифицирање	классифици́рование
Ταξινομώ (διαβαθμίζω)	classify, rate, sort	класифицирам	классифици́ровать
Ταπεινός	humble, low, obscure	смирен	смире́нный
Ταπεινός (υπάκουος)	obedient, submissive (to)	покорен	поко́рный
Ταπεινός (μετριόφρων)	modest	скромен	скро́мный
Ταπεινοσύνη	modesty, humidity	смиреност	смире́ние
Ταπεινότητα (μετριοφροσύνη)	modesty	скромност	скро́мность
Ταπεινώνω	humble, humiliate	понижувам	унижа́ть, принижа́ть
Ταπείνωση	humiliation, mortification	понижување	униже́ние
Ταπεινωτικός	humiliating, mortifying	понижен	унижи́тельный
Ταράτσα	terrace, flat roof	тераса	терра́са
Ταραχοποιός	agitator, campaigner	агитатор	агита́тор
Ταρίφα	tariff, charges	тарифа	тари́ф
Ταρίχευση	salting, curing, embalment	солење	соле́ние
Ταριχεύω	salt, smoke, cure	солам	соли́ть, заса́ливать
Ταριχεύω (βαλσαμώνω)	embalm	балсамирам	бальзами́ровать
Τάση (κλίση)	susceptibility, tendency (towards)	склоност	скло́нность
Τάση	tendency	тенденција	тенде́нция
Τάση	inclination, tendency	наклонетост	накло́нность
Τάσσω (τοποθετώ)	lay, put, set, place, pose	поставувам	ста́вить
Ταύρος	bull	бик	бык
Ταυτολογώ	tautologize	повторувам	повторя́ться
Ταυτοποίηση	identification	идентификација	идентифика́ция
Ταυτοποιώ	identify	идентификувам	идентифици́ровать
Ταυτόσημος	identical	идентичен	иденти́чный
Ταυτότητα	identity	идентичност	иденти́чность
Ταυτόχρονος	simultaneous	истовремен	одновремённый
Ταφή	burial	погреб	погребе́ние
Τάφος (μνήμα)	grave	гроб	гро́ба

Τάφος	tomb	гробница	гробни́ца
Τάφρος (λάκκος)	ditch	ров	ров
Ταχυδρομείο	post, mail	пошта	по́чта
Ταχυδρομικός	postal, mailing	поштенски	почто́вый
Ταχυδρόμος	postman	поштар	почтальо́н
Ταχυδρομώ	post, mail	праќам по пошта	посыла́ть по́чтой
Τεκμήριο	element, data	претпоставка	предположе́ние
Τέκος, τέκνο	child, infant, progeny	дете	детя́
Τελεία	full stop	точка	то́чка
Τελειοποίηση	perfection, perfecting	усовршување	усоверше́нствование
Τελειοποιώ	perfect, bring to perfection	усовршувам	соверше́нствовать
Τέλειος	perfect, utter, complete, absolute	совршен	соверше́нный
Τελειότητα	perfection	совршенство	соверше́нство
Τελείωμα, τελειωμός	completion, end	завршување	заверше́ние
Τελείως	completely, utterly, thoroughly	совршено	соверше́нно
Τελεσίγραφο	ultimatum	ултиматум	ультима́тум
Τελεσφόρος	effective, effectual	успешен	спосо́бствующий успе́ху
Τελετή	ceremony	церемонија	церемо́ния
Τελετή	rite, ceremony	обред	обря́д
Τελευταίος	last, final	последен	после́дний
Τελικός	final, concluding	заклуцителен	заключи́тельный
Τέλμα	bog, swamp, fen, quagmite	блато	боло́то
Τέλος	finale	финале	фина́л
Τελώ	perform, do, solemnize	извршувам	соверша́ть
Τελώ	perform, do, solemnize	исполнувам	исполня́ть
Τέμενος	temple, church, place of worship	храм	храм
Τέμνω	cut, intersect	режам	ре́зать
Τεμπέλης	lazybones, dawdler, idler, loafer	безделник	безде́льник
Τεμπελιάζω	laze, dawdle, idle, loaf	безделничам	безде́льничать
Τέννις	tennis	тенис	те́ннис
Τενόρος	tenor	тенор	те́нор
Τέντα	tent	тенда	тент
Τέρας	monster	чудовиште	чудо́вище
Τέρας	monster, freak	изрод	уро́д
Τεράστιος (ογκώδης)	huge, enormous, giant, vast	огромен	огро́мный
Τεράστιος	massive	масивен	масси́вный
Τερέτισμα	chirp, chirrup, tweet	кукурикање	чири́канье
Τέρμα (όριο)	limiti, bound	предел	преде́л
Τέρψη	pleasure, delight, amusement	наслада задоволство	удово́льствие
Τέσσερις	four	четири	четы´ре
Τεταμένος	tense, strained	напрегнат	напряжённый
Τετάρτη (ημέρα)	Wednesday	среда	среда́
Τέταρτο (ώρας)	quarter (of an hour)	четвртина	че́тверть
Τέταρτο (ώρας)	quarter (of an hour)	четвртина	четвёртая часть
Τέταρτος	fourth	четврт	четвёртый
Τέτοιος	such	таков	тако́й
Τετραγωνίζω	square, quadrate	правам квадрат	возводи́ть в квадра́т
Τετράγωνο (οικοδομικό), συνοικία	block	квартал	кварта́л
Τετράγωνο (Μαθημ.)	square	квадрат	квадра́т
Τετράδιο	copybook, exercise-book	тетратка	тетра́дь
Τετράποδο	quadruped	четириножец	четвероно́гое
Τετριμμένος	banal, trite	банален	бана́льный
Τεύτλο (παντζάρι)	beet	цвекло	свёкла
Τεύχος	issue, number	книшка	кни́га
Τέχνη	art	искуство	иску́сство

Τεχνητός	artificial, manmade	искуствен	иску́сственный
Τεχνική	technology, technique, art	техника	те́хника
Τεχνικός	technical	технички	техни́ческий
Τεχνίτης	technician, master, expert	техничар	те́хник
Τεχνίτης	technician, master, expert	мајстор	ма́стер (своего́ де́ла)
Τεχνολογία	technology	технологија	технолóгия
Τεχνολογικός	technological	технолошки	технологи́ческий
Τεχνολόγος	technologist	технолог	техно́лог
Τέως	former(ly), ex-, late	пред	пре́жде
Τέως	former(ly), ex-, late	бивш	бывш
Τζάκι	fireplace	камин	ками́н
Τζάμι	window pane	стакло	(око́нное) стекло́
Τζάμπα (δωρεάν)	gratis, free of charge	бесплатно	беспла́тно, да́ром
Τζελατίνη (ζελατίνη)	zelatine, celluloid	желатин	желати́н
Τζιν (αλκ. ποτό)	gin	џин	джин
Τηλεγράφημα	telegram	телеграма	телегра́мма
Τηλεγραφητής	telegraphist	телеграфист	телеграфи́ст
Τηλεγραφία	telegraphy	телеграфија	телеграфи́рование
Τηλεγραφικός	telegraph, telegraphic	телеграфски	телегра́фный
Τηλέγραφος	telegraph	телеграф	телегра́ф
Τηλεγραφώ	telegraph, wire	телеграфирам	телеграфи́ровать
Τηλεδιάσκεψη	teleconference	телеконференција	телеконфере́нция
Τηλεόραση	television, TV	телевизија	телеви́дение
Τηλεόραση (συσκευή)	television set	телевизор	телеви́зор
Τηλεπάθεια	telepathy	телепатија	телепа́тия
Τηλεσκόπιο	telescope	телескоп	телеско́п
Τηλεφωνητής	telephonist, telephone operator	телефонист	телефони́ст
Τηλεφωνικός	telephone	телефонски	телефо́нный
Τηλέφωνο	telephone	телефон	телефо́н
Τηλεφωνώ	telephone, call up, ring up	телефонирам	телефони́ровать
Τηράζω (τηρώ, βλέπω)	look, see	гледам	гляде́ть
Τι	what, of what sort	каков	како́в
Τίγρης	tiger	тигар	тигр
Τιμαλφή	valuables, jewelry	скапоцености	драгоце́нности
Τιμή (αξία)	price, worth, value, cost	цена	цена́, сто́имость
Τιμή	honour, honor	чест	честь
Τιμή	honour, esteem, respect	почест	почёт
Τιμητικός	honorary, honoured, honored	почетен	почётный
Τίμιος (έντιμος)	honest	чесен	че́стный
Τιμιότητα	honesty, integrity	чесност	че́стность
Τιμολόγιο (ταρίφα)	tariff, rate	тарифа	тари́ф
Τιμολόγιο	invoice, bill, price-list	фактура	факту́ра
Τιμώ	honour, respect, venerate	почитувам	почита́ть
Τιμώ	honour, respect, venerate	ценам	цени́ть, оце́нивать
Τιμωρία	punishment	казна	наказа́ние
Τιμωρώ	punish, penalize	казнувам	нака́зывать
Τινάζω	shake up, toss	тресам	трясти́
Τίποτε	nothing, any, anything	ништо	ничто́
Τιποτένιος	trivial, insignificant, worthless	ништожен	ничто́жный
Τίτλος (βαθμός)	title, label, dignity	титула	ти́тул
Τμήμα	segment	сегмент	сегме́нт, се́ктор
Τμήμα (ενότητα)	section	секција	се́кция
Τμήμα	department	оддел	отде́л, отделе́ние
Τμήμα	module	модул	мо́дуль
Τοιχογραφία	fresco	фреска	фре́ска

Τοκομερίδιο	dividend, coupon	дивиденда	дивиде́нд
Τόλμη (θάρρος)	daring, boldness, audacity	смелост	сме́лость
Τολμηρός	daring, bold, audacious	смел	сме́лый
Τολμώ	dare, venture, presume	се решавам	реша́ться, сметь
Τομάρι	skin	кожа	ко́жа
Τομάτα	tomato	домат	тома́т
Τομέας	department, sector	сектор	се́ктор
Τομή	section	сечење	сече́ние
Τόμος	volume	том	том
Τονίζω	accentuate	акцентирам	акценти́ровать
Τοξεύω	wound with an arrow, shoot with a bow	стрелам	стреля́ть (из лу́ка)
Τοξικός	toxic, virulent	токсичен	токси́ческий
Τοξικότητα	toxicity, virulence	токсичност	токси́чность
Τόξο	bow	лак	лук
Τοξότης	archer, bowman	стрелец	стрело́к (из лу́ка)
Τόνος (σημείο τονισμού)		тон, акцент	тон
Τόννος (ψάρι)	tuna	туна	туне́ц
Τοπάζι	topaz	топаз	топа́з
Τοπικός	local, regional	локален	лока́льный
Τοπίο	landscape	пејзаж	пейза́ж
Τοπογραφία	topography	топографија	топогра́фия
Τοπογράφος	topographer	топограф	топо́граф
Τοποθεσία	locality, place, location	местоположба	местоположе́ние
Τόπος (μέρος, χώρος)	place, site	место	ме́сто
Τόπος	area. locality, district	место	ме́стность
Τόπος (μέρος)	land, country	страна	страна́
Τορβάς (ντορβάς)	nosebag, feedbag	торба	то́рба
Τορπίλη	torpedo	торпедо	торпе́да
Τορπιλίζω	torpedo	пуштам торпедо	торпеди́ровать
Τότε (Επίρρημα)	at that time, then	тогаш	тогда́
Τουαλέτα	toilet	тоалета	туале́т
Τούλι	tulle, voile	тула, цигла	тюль
Της τουαλέτας	toilet	тоалетен	туале́тный
Τουναντίον (αντιθέτως)	on the contrary	напротив	напро́тив
Τουρισμός	tourism	туризам	тури́зм
Τουρίστας	tourist	турист	тури́ст
Τουριστικός	touristic, touring	туристички	туристи́ческий
Τουρκικός	Turk (man)	турски	туре́цкий
Τούρκισσα	Turk (woman)	турчинка	турча́нка
Τούρτα	cake	торта	торт
Τράβηγμα (έλξη)	attraction	влечење	влече́ние
Τραβώ	draw, drag	влечам	влечь
Τραβώ	draw, drag	тегнам	тяну́ть
Τραγικός (Επίθ.)	tragic	трагичен	траги́ческий
Τραγούδι	song	песна	пе́сня
Τραγουδιστής	singer, vocalist	пејач	певе́ц
Τραγουδίστρια	songstress	пејачка	певи́ца, певу́нья
Τραγουδώ	sing	пеам	петь, напева́ть
Τραγωδία	tragedy	трагедија	траге́дия
Τρακτέρ	tractor	трактор	тра́ктор
Τραμ	tram	трамвај	трамва́й
Τρανός	grand, big, great, powerful	јасен	я́сный
Τρανός	well-known, big, powerful	очигледен	очеви́дный
Τράπεζα	bank	банка	банк
Τραπέζι (τράπεζα)	dining table	трпеза	тра́пеза

Τραπεζίτης	banker	банкар	банки́р
Τρατ(τ)άρω (φιλεύω)	treat, offer	се гостам	угоща́ть
Τραύμα (λαβωματιά)	wound, injury, hurt	рана	ра́на, ране́ние
Τραύμα	trauma	траума	тра́вма
Τραυματίζω	wound, injure, hurt	ранувам	ра́нить, пора́нить
Τραυματισμός	wounding, injuring, hurting	рануање	ране́ние
Τραχεία	trachea	трахеја	трахе́я
Τραχύς	rough, coarse, crude	груб	гру́бый
Τράχωμα	trachoma	трахома	трахо́ма
Τρεις (τρία)	three	три	три
Τρέλλα	madness, insanity	безумие	безу́мие
Τρελλός (Επίθ.)	insane, mad, crazy, lunatic	безумен	безу́мный
Τρεμοπαίζω	blink, wink	мигам	мига́ть
Τρεμούλα (αγωνία)	trembling, quivering	трепет	тре́пет
Τρεμούλα	fright, scare, dread,	страв	страх
Τρέμω	tremble, quiver	треперам, затреперувам	трепета́ть
Τρέξιμο	running	трчање	тече́ние
Τρέχω	chase, run, speed	бегам	бе́гать
Τρέχω	chase, run, speed	трчам	течь
Τρίαινα	trident	трозабец	трезу́бец
Τριακόσιοι	three hundred	триста	три́ста
Τριαντάφυλλο	rose	роза	ро́за
Τριάρα	troika	тројка	тро́йка
Τριβή	rubbing, friction	триење	тре́ние
Τριγύρισμα	surrounding, wandering	скитање	скита́ние
Τρίγωνο	triangle	триаголник	треуго́льник
Τριγωνος (τριγωνικός)	triangle	триаголен	треуго́льный
Τρικυμία (μπόρα, θύελλα)	storm, heavy/rough seas	бура	бу́ря
Τρίμμα (ψίχουλο)	crumb	трошка	кро́шка
Τριπλός (τριπλάσιος)	triple, treble, threefold	троен	тройно́й
Τριπλός	triple, treble, threefold	трикратен	троекра́тный
Τρισεκατομμύριο	trillion	трилион	триллио́н
Τρίτη (ημέρα)	Tuesday	вторник	вто́рник
Τρίτη	third	терца	те́рция
Τρίτος	third	трет	треть
Τρίτος (Επίθ.)	third	трети	тре́тий
Τρίπους (τρίποδας)	tripod	троножец	трено́жник, трено́га
Τρίωρος	three-hour	тричасовен	трёхчасово́й
Τρομερός (τρομακτικός)	dreadful, terrible, awful	страшен	стра́шный
Τρομερός	dreadful, horrible, fearful	ужасен	ужа́сный
Τρομοκράτης	terrorist	терорист	террори́ст
Τρομοκρατία	terrorism	тероризам	террори́зм
Τρομοκρατικός	terrorist	терористички	террористи́чесий
Τρομοκρατώ	terrorize	тероризирам	терроризи́ровать
Τρόμος (φρίκη)	terror	терор	терро́р
Τρόμος (τρομάρα)	terror, fright, scare	страв	страх
Τρόμος (τρομάρα)	terror, fright, scare	ужас, уплав	у́жас
Τρόμπα	pump	пумпа	по́мпа
Τρομπέτα	trumpet, bugle	труба	труба́
Τρομπόνι	trombone	тромбон	тромбо́н
Τρόπαιο	trophy	трофеј	трофе́й
Τροπικός	tropic(al)	тропски	тропи́чесий
Τροποποίηση	change, alternation	изменување	измене́ние
Τροποποίηση	modification, change	модификација	модифика́ция
Τροποποιώ	modify	модифицирам	модифици́ровать

Τροποποιώ	alter, change, modify	изменувам	изменя́ть
Τρόπος	way, manner, style	манир	мане́ра
Τροφή (επαιτεία)	feeding, nutrition	питање	пита́ние
Τροφοδοτώ	provide, cater	снабдувам	снабжа́ть продово́льствием
Τροχιά	orbit, path	орбита	орби́та
Τροχίζω	whet, grind, sharpen	точам	точи́ть
Τροχίζω	whet, grind, sharpen	наточувам	отта́чивать
Τρυπάνι	drill, drilling machine	сврдел, бургија	сверло́, бура́в
Τρυπητό	strainer, colander	цедалка	цеди́лка
Τρυπώ	pierce, punch, make a hole	пробивам	проби́ть
Τρυφερός	tender, affectionate, delicate	нежен	не́жный
Τρυφερότητα	tenderness, delicacy	нежност	не́жность
Τρυφηλός	luxurious, sybaritic, sensual	сладострастен	сладостра́стный
Τρώγλη	hole, cave	пештера	пеще́ра
Τσάϊ	tea	чај	чай
Τσακάλι	jackal	шакал	шака́л
Τσακμακόπετρα	flint	кремен	креме́нь
Τσαγιέρα (τεϊέρα)	teapot	чајник	ча́йник, ча́йница
Τσαμπί	cluster, bunch (of fruit, flowers)	грозд	гроздь
Τσάπα	mattock, hoe, spade	мотика, лопата	мотыга
Τσαρλατάνος	charlatan	шарлатан	шарлата́н
Τσατσάρα	comb	гребен	гре́бень, гребёнка
Τσεκούρι	axe, ax	секира	секи́ра
Τσέχος	Czech	Чех	Чех
Τσιγγάνα	gipsy, pypsy	Циганка	Цыга́нка
Τσιγγάνος	gipsy, pypsy	Циган	Цыга́н
Τσιμέντο	cement, concrete	цемент	циме́нт
Τσίμπημα	pinch	штипење	щипа́ние
Τσιμπίδι (τσιμπίδα)	tongs, nippers, forceps	штипка	щипцы´
Τσιμπώ	nip, nab, pinch	штипам	щипа́ть
Τσιρίζω	scream, screech	пискам	пища́ть, визжа́ть
Τσιφλίκι	big estate, lands	имот, чифлик	име́ние
Τσοπάνης (βοσκός)	shepherd	пастир	пасту́х
Τσουγκρίζω	clink, bump, strike	чукам	сту́кать
Τσουκνίδα	nettle	коприва	крапи́ва
Τσόφλι	shell, hull, husk, rind	лушпа, оклоп	шелуха́
Τυλιχτός	wrapped	свиткан	свёрнутый
Τυλιχτός	wrapped	завиткан	завёрнутый
Τύμπανο	drum, tambour	барабан	бараба́н
Τυπικό (υπόδειγμα)	standard, stereotype	стандард	станда́рт
Τυπικός	typical	типичен	типи́чный
Τυπικός	formal, typical, conventional	формален	форма́льный
Τυπικότητα	formality	типичност	типи́чность
Τυπικότητα	formality, formula, wording	формалност	форма́льность
Τυπογράφος	typographer, printer	печатар	печа́тник
Τύπος	type, model	тип, модел	тип
Τύπος	press	печат	печа́ть, пре́сса
Τύπος	formula, formulation	формула	фо́рмула
Τύπτω (πλήττω, κτυπώ)	hit	тепам	то́пать
Τύπωμα (εκτύπωση)	printing	печатење	печа́тание
Τυπωμένος (Επίθ.)	printing, printed	печатен	печа́тный
Τυπώνω (εκτυπώνω)	print	печатам	печа́тать
Τυπώνω	print	отпечатувам	отпеча́тывать
Τυραννία	tyranny, despotism	тиранија	тирани́я
Τύραννος	tyrant, despot	тиранин	тира́н

Τυρί	cheese	сирење	сыр
Τυφλός	blind, sightless	слеп	слепо́й
Τυφλότητα (τύφλα)	blindness	слепило	слепота́
Τυφλώνω	blind, dazzle	ослепувам	ослеп/и́ть, -ля́ть
Τύφλωση	blindness, loss of sight	ослепување	ослепле́ние
Τύφος	typhus	тифус	тиф
Τυφώνας	typhoon, hurricane	тајфун	тайфу́н
Τυχαία	accidentally, unexpectedly	случајино	случа́йно
Τυχαίος	accidental, incidental, unexpected	случаен	случа́йный
Τυχαίος	unexpected, accidental, random	непредвидлив	непредви́денный
Τυχοδιώκτης	adventurist, fortune-hunder	авантурист	авантюри́ст
Τύχη	luck, fortune	учество	сча́стье
Τύχη	luck, fortune	литина, среќа	слу́чай
Τύψη	remorse, pang of conscience	грижа на совест	угрызе́ния со́вести
Τωρινός (σύγχρονος)	modern, contemporary, of today	современ	совреме́нный
Ύαινα	hyaena	хиена	гие́на
Υάλινος (γυάλινος)	glass, glassy	стаклен	стекля́нный
Υαλοπίνακας	window glass, glass pane	прозорско стакло	око́нное стекло́
Υαλοποιός (υαλουργός)	glass-maker	стаклар	стеко́льщик
Ύαλος (γυαλί)	glass	стакло	стекло́
Υγιαίνω	be healthy, be in health	оздравувам, здрав сум	быть здоро́вым
Υγιεία	health, well-being	здравје	здоро́вье
Υγιεινή	hygiene	хигиена	гигие́на
Υγιειονομικός	medical, hospital	санитарен	санита́рный
Υγιεινός	hygienic, healthy, healthful	здравствен	здоро́вый
Υγιής	healthy	здрав	здра́вый
Υγραίνω	humidify	навлажнувам	увлажня́ть
Υγρασία	moisture	влага	вла́га
Υγρόμετρο	hydrometer	хигрометар	гигро́метр
Υγρός	humid, damp	влажен	вла́жный
Υγρότητα	dampness, humidity	влажност	вла́жность
Υδάτινος	watery	воден	водяно́й
Ύδρα	hydra	хидра	ги́дра
Υδραυλική	hydraulics	хидраулика	гидра́влика
Υδραυλικός	hydraulic	хидрауличен	гидравли́ческий
Ύδρευση	water supply	водоснабдување	водоснабже́ние
Υδρόβιος	living in water	воденосуштество	водяно́й
Υδρόβιος	living in water	воденосуштество	живу́щий в воде́
Υδρογόνο	hydrogen	водород	водоро́д
Υδροδυναμική	hydrodynamics	хидродинамика	гидродина́мика
Υδρόμετρο	hydrometer	водомер	водоме́р
Υδροστατική	hydrostatics	хидростатика	гидроста́тика
Υδροχλωρικός	hydrochloric	хлороводороден	хлористоводоро́дный
Ύδωρ	water	вода	вода́
Υιοθεσία	adoption	посинување	усыновле́ние
Υιοθετώ	adopt	посинувам	усыновля́ть
Υιός	son	син	сын
Υλακέω (λακέω, γαυγίζω)	bark	лаам	ла́ять
Υλακή (γαύγισμα)	barking	лаеж	лай
Ύλη (ουσία)	matter, material, cloth	материјал	мате́рия
Υλικό	material	материјал	материа́л
Υλικός (υλιστικός)	material, physical	материјален	материа́льный
Υλισμός	materialism	материјализам	материали́зм
Υλιστής	materialist	материјалист	материали́ст
Υλιστικός	materialistic, material	материјален	материалисти́ческий

Υλοποίηση	materialization, realization	материјализација	материализа́ция
Υλοποιώ	tmaterialize, implement	материјализирам	материализова́ть
Ύμνος	hymn, song, anthem	химна	гимн
Υμνώ (υμνολογώ)	praise, sing, celebrate	воспевувам	воспева́ть
Υμνώ (υμνολογώ)	praise, sing, celebrate	пеам химна	петь ги́мны
Υπαγόρευση	dictation, dictate, suggestion	диктат	дикта́нт
Υπαγορεύω	dictate, impose, prescribe	диктирам	диктова́ть
Υπάγω	bring under, classify	потчинувам	подчиня́ть
Υπαγωγή	rating, ranking, subordination	распределба	распределе́ние
Υπαιτιότητα	culpability, blame, responsibility	вина	вино́вность
Υπαίτιος (ένοχος, Επίθ.)	guilty, culpable	виновен	вино́вный
Υπαίτιος (αίτιος)	responsible, liable, culpable	виновник	вино́вник
Υπακούω	obey, comply with, abide by	се потчинувам	подчиня́ться
Υπακούω	obey, comply with, abide by	слушам	слу́шаться
Υπαλληλικός	clerical, staff	чиновнички	чино́внический
Υπάλληλος	official, functionary	чиновник	чино́вник
Υπάλληλος	employee, clerk	службеник, служител	слу́жащий
Ύπαρξη	existence, being, life	суштествување	существова́ние
Υπάρχοντα	belongings, possessions	имот	иму́щество
Υπάρχω	exist, be	суштествувам	существова́ть, быть
Ύπατος	highest, supreme	виш, највисок	высший
Υπεισέρχομαι	enter/slip into, supersede	се провлекувам	проника́ть
Υπέρ	for, on behalf of	за, над	за, над
Υπεράνθρωπος	superman	натчовек, суперчовек	сверхчелове́к
Υπερασπίζω	defend, champion, stand up for	штитам	защища́ть
Υπεράσπιση (άμυνα)	defence, protection	заштита	защи́та
Υπεράσπιση	defence, protection	одбрана	оборо́на
Υπερασπιστής	defender, protector, advocate	заштитник	защи́тник
Υπεραστικός	interurban, intercity	меѓуградски	междугоро́дный
Υπερβολή (Μαθηματικά)	hyperbola	хипербола	гипе́рбола
Υπερηφανεύομαι	take pride in, be proud of	горд сум	быть го́рдым
Υπερηφάνεια	pride	гордост	го́рдость
Υπερήφανος	proud, dignified	горд, горделив	го́рдый
Υπερήφανος	proud, dignified	надмен	надме́нный
Υπέρκορος	supersaturated	преситен	чрезме́рно насыщенный
Υπερμεγέθης	enormous, huge, oversized	огромен	огро́мный
Υπεροξείδιο	peroxide	пароксид	пе́рекись
Υπερόπτης	arrogant/ haughty person	надмен	надме́нный
Υπεροπτικός	self-assured, confident	самоуверен	самоуве́ренный
Υπεροψία	hubris, haughtiness, arrogance	високомерно	высокоме́рие
Υπερπαραγωγή	overproduction	големо производство	перепроизво́дство
Υπερπόντιος	overseas	прекуморски	замо́рский
Υπερσυντέλικος	past perfect	плусквам перфект	плюсквамперфе́кт
Υπέρτατος	supreme, utmost	највисок	высший, кра́йний
Υπερτέλειος	most perfect	совршен	соверше́нный
Υπερτιμώ	overestimate, overrate	преценувам	переоце́нивать
Υπερφίαλος	proud, overweening, arrogant	горд	го́рдый
Υπερφίαλος (θρασύς)	impertiment, audacious	дрзок	де́рзкий
Υπερωκεάνιος	transoceanic	прекуокеански	заокеа́нский
Υπήκοος (Επίθ.)	citizen, national, obedient	потчинет	подчинённый
Υπήκοος (Επίθ.)	citizen, national, obedient	послушен	послу́шный
Υπηκοότητα	citizenship, nationality	подаништво	по́дданство
Υπηκοότητα	citizenship, nationality	граѓанство	гражда́нство
Υπηρεσία (λειτουργία)	service, duty, emloyment	служба	слу́жба
Υπηρεσία	service, duty, emloyment	услуга	услуже́ние

Υπηρεσία	(being on) duty	дежурство	дежу́рство
Υπηρεσιακός	official, official, duty-minded	службен	служе́бный
Υπηρέτης (λειτουργός)	servant	слуга	слуга́, служи́тель
Υπηρέτρια	maid, maidservant, housemaid	слугинка	служа́нка
Υπηρετώ (δουλεύω, λειτουργώ)	serve	служам	служи́ть
Υπναράς	sleepyhead	сонлив	сонли́вый
Υπνηλία	sleepiness, sommolence, lethargy	сонливост	сонли́вость
Ύπνος	sleep	сон	сон
Ύπνωση	hypnosis, trance	хипноза	гипно́з
Υπνωτίζω	hypnotize	хипнотизирам	гипнотизи́ровать
Υπνώτιση	hypnotism, mesmerism	хипнотизирање	гипноти́зм
Υπνωτιστής	hypnotist, hypnotizer	хипнотизер	гипнотизёр
Υπό	under, below	под, од	под
Υπόβαθρο	footboard, step	подножник	подно́жка
Υποβαστάζω (υποστηρίζω)	prop up, support	поддржувам	подде́рживать
Υποβιβάζω	demote, downgrade, degrade	понижувам	понижа́ть
Υποβιβασμός	degradation	деградација	деграда́ция
Υποβιβασμός	degradation	понижување	пониже́ние
Υποβλέπω	suspect, distrust	демнеам	сомнева́ться
Υποβοηθώ	support, back up, assist, aid	помагам	помога́ть
Υποβοηθώ	support, back up, assist, aid	асистирам	ассисти́ровать
Υποβολεύς	instigator	суфлер	суфлёр
Υποβρύχιο	submarine	подморница	подво́дная ло́дка
Υποβρύχιος	submarine, underwater	подводен	подво́дный
Υπογραμμίζω	underline, underscore	потцртувам	подчёркивать
Υπογραφή	signature, signing	потпис	по́дпись
Υπόδειγμα	model, pattern	образец	образе́ц
Υπόδειγμα	example, model, instance	пример	приме́р
Υποδεκάμετρο	decimetre, ruler	дециметар	дециме́тр
Υποδέχομαι	receive, welcome, greet, meet	примам	принима́ть
Υπόδημα	footwear, shoes	обувка	о́бувь
Υποδιαίρεση	subdivision	разделување	подразделе́ние
Υποδιευθυντής	assistant director	заменик директор	замести́тель дире́ктора
Υπόδικος	man in custody (awaiting trial)	обвинет	обвиня́емый
Υποδομή (κρηπίδωμα)	substructure, infrastructure	база	ба́зис
Υποδομή	substructure, infrastructure	фундамент	фунда́мент
Υποδομή	infrastructure	инфраструктура	инфраструкту́ра
Υπόδουλος	enslaved, subjugated	поробен	порабощённый
Υπόθεση	subject matter	тематика	тема́тика
Υπόθεση	hypothesis, matter, case	хипотеза	гипо́теза
Υπόθεση (θέμα)	subject, topic, theme	тема	те́ма
Υπόθεση	assumption, supposition	претпоставка	предположе́ние
Υποθετικός	hypothetical	претпоставен	предположи́тельный
Υποθετικός	assumed, supposed, hypothetical	хипотетичен	гипотети́ческий
Υποθέτω	assume, suppose	претпоставувам	предположи́ть
Υποθήκη	mortgage	хипотека	ипоте́ка
Υποθήκη	security, pledge, deposit	залог	зало́г
Υποκαθιστώ	replace, substitute	заменувам	замен/и́ть, -я́ть
Υποκατάσταση	replacement, substitution	замена	заме́на
Υποκατάστατος	substistute	заменик	замеща́ющее кого́-л
Υποκατάστημα	branch-office	оддел	отделе́ние
Υπόκειμαι	be subject/liable to, be amenable to	подлежам на	подлежа́ть
Υποκειμενικός	subjective	субјективен	субъекти́вный
Υποκειμενικότης	subjectivity	субјективност	субъекти́вность
Υποκείμενο	subject, topic	субјект	субъе́кт

Υποκείμενο (Γραμμ.)	subject	подмет	подлежа́ние
Υπόκλιση	bow	поклон	потчи́тельный покло́н
Υποκρισία	hypocricy	лицемерство	лицеме́рие
Υποκριτής	hypocrite	лицемер	лицеме́р
Υποκριτικός	hypocritical	лицемерен	лицеме́рный
Υπόλειμμα	residue, remnant	остаток	оста́ток
Υπολείπομαι	be left, remain, be inferior	оставам	остава́ться
Υπόληψη	esteem, respect, repute, regard	потчит	почте́ние
Υπολογιστής	calculator	калкулатор	калькуля́тор
Υπολογιστής (Η/Υ)	computer	компјутер	компютер
Υπόλοιπος (λοιπός)	the rest of, remaining	останат	остально́й
Υπομένω	have patience, endur, suffer, bear	поднесувам	выноси́ть
Υπόμνημα	memorandum	меморандум	мемора́ндум
Υπομογέω (υποβοηθώ, βοηθώ)	support, back up, help	помагам	помога́ть
Υπομονετικός	patient, resigned	трпелив	терпели́вый
Υπομονεύω	be patient, bear patiently	трпам	набира́ться терпе́ния
Υπομονή	patience	трпение	терпе́ние
Υπονοώ	imply, insinuate, mean	подразбирам	подразумева́ть
Υπόσταση	existence, hypostasis	супстанца	субста́нция
Υπόστεγο	penthouse	под кров	кров
Υπόστεγο	penthouse	хангар	анга́р
Υποστηρίζω	prop up, support	потпирам	подпира́ть
Υποστήριξη	support, backing, seconding	поддршка	подде́ржка
Υπόστρωμα	substratum, bedding	простирка	подсти́лка
Υποταγή	submission, subjection	потчинување	потчине́ние
Υποτάσσω	subdue, conquer	покорувам	покор/я́ть, -и́ть
Υποτάσσω	subordinate, subdue, bring under	потчинувам	потчиня́ть
Υποτείνουσα	hypotenuse	хипотенуза	гипотену́за
Υποτελής	tributary, vassal, subject	потчинет	подчинённый
Υποτίμηση	belittlement, decline	потценување	паде́ние цены’
Υποτίμηση	belittlement, decline	потценување	обесце́нивание
Υποτιμώ	depreciate, decline, devalue	потценувам	обесце́нивать
Υποτιμώ	depreciate, decline, devalue	обесценувам	обесце́нивать
Υποτροφία	scholarship, grant, bursary	стипендија	ступе́ндия
Υπότροφος	scholar, bursar, exhibitioner	стипендијант	ступендиа́т
Υπουργείο	Ministry	министерство	министе́рство
Υπουργικός	Ministerial	министерски	министе́рский
Υπουργός	Minister	министер	мини́стр
Υποφαινόμενος	myself	долупотпишаиот	нижеподписа́вшийся
Υποφερτός (καρτερικός)	bearable, tolerable	трпелив	терпи́мый
Υποφέρω	suffer	поднесувам	переноси́ть
Υποφέρω (δυστυχώ)	suffer	страдам	страда́ть
Υποφέρω (παθαίνω)	suffer much	настрадам	настрада́ться
Υποχόνδριος	hypochondriac	хипохондар	ипохондри́ческий
Υποχρέωση	duty, commitment	долг	долг
Υποχρέωση	bond, debenture	облигација	облига́ция
Υποχώρηση	retreat, withdrawal	отстапување	отступле́ние
Υποχωρώ	retreat, withdrawal	отстапувам	отступа́ть
Υποχωρώ	retreat, withdrawal	отстапувам	уступа́ть
Υποψήφιος	candidate, nominee	кандидат	кандида́т
Υποψηφιότης	candidature, nomination	кандидатура	кандидату́ра
Ύστερα (κατόπιν)	after, behind, afterwards	потоа, по	пото́м, по́зже
Υστερία	hysteria, hysterics	хистерија	истери́я
Υστερικός	hysterical	хистеричен	истери́ческий
Υστερινός (στερνός)	last, latest	следен	после́дный

Υφαντήριο	textile factory	фабрика за ткаенини	тка́цкая фа́брика
Υφαντής	weaver	ткајач	ткач
Υφαντική	weaving	ткајачина	тка́чество
Ύφασμα	fabric, cloth	ткаенина	ткань
Ύφεση	recession, slackness, depression	ослабодување	ослабле́ние
Υφή	textute, structure	композиција	компози́ция
Υφηγητής	assistant professor, reader	доцент	доце́нт
Υφήλιος	globe, earth, world	земја, свет	земля́
Υφίσταμαι	be, exist	суштествувам	существова́ть
Υφίσταμαι	undergo, suffer	трпам	терпе́ть
Υφίσταμαι	undergo, suffer	поднесувам	выноси́ть
Υφιστάμενος	subordinate	потчинет	подчинённый
Ύφος	style	стил	стил
Ύφος (εικόνα)	image	имиџ	и́мидж
Υφυπουργός	deputy/assistant Minister	заменик министер	замести́тель мини́стра
Υψηλός	tall, high, great	висок	высо́кий
Υψηλότητα	higheness	височество	высо́чество
Υψικάμινος	blast/smelting furnace	печка за топење	до́менная печь
Ύψιστος	highest, utmost, paramount	највисок	высоча́йший
Ύψος	hight	височина	вышина́, высота́
Ύψωμα	high, elevation	висина	вышина́
Ύψωμα	high, elevation	високо место	возвышенное ме́сто
Φαιδρός	cheerful, merry, hilarious	весел	весёлый
Φαινόμενο	phenomenon	феномен	феноме́н
Φαινόμενος (φαινομενικός)	seeming, apparent	виден	ви́димый
Φαινόμενος (φαινομενικός)	seeming, apparent	привиден	очеви́дный
Φάκελος	folder, file	папка	па́пка
Φακίρης (ταχυδακτυλουργός)	fakir	факир	факи́р
Φακίρης (ταχυδακτυλουργός)	illusionist	илузионист	иллюзони́ст
Φάλαγξ	phalanx, column	фаланга	фала́нга
Φάλαγξ	phalanx, column	колона	коло́нна
Φάλαινα (κήτος)	whale	кит	кит
Φαμελιά (φαμίλια)	family	семејство, фамилија	семья́
Φάμπρικα (εργοστάσιο)	factory, mill	фабрика	фа́брика
Φαμπρικάρω (παράγω)	produce, generate	произведувам	производи́ть
Φαμπρικάρω	fabricate, manufacture	измислувам	измышля́ть
Φανάρι	lantern, lamp, light	фенер	фона́рь
Φανατικός	fanatic	фанатик	фана́тик
Φανατισμός	fanaticism bigotry, zealotry	фанатизам	фанати́зм
Φανερός	distinct, bright, clear, fine	јасен	я́сный
Φανερώνω	make known, reveal, disclose	покажувам	пока́зывать
Φαντάζομαι	dream, indulge in fantasies	си фантазирам	фантази́ровать
Φαντάζομαι	imagine, fancy, visualize	вообразувам	вообража́ть
Φαντασία (χίμαιρα)	imagination, fantasy	вообразување	воображе́ние
Φαντασία	imagination, fancy	фантазија	фанта́зия
Φαντασιοκόπος	daydreamer, visionary	Фантазер	Фантазёр
Φαντασιοκόπος	daydreamer, dreamer	мечтател	мечта́тель
Φάντασμα	spectre, ghost	привидение	привиде́ние
Φάντασμα	spectre, apparition, ghost	призрак	при́зрак
Φανταστικός	imaginary, unreal, illusive	фантастичен	фантасти́ческий
Φανταστικός	imaginary, unreal	замислен	заме́тный
Φάρα (φυλή, γενιά)	tribe, clan, family, kin	род	род
Φάρα (είδος)	kind, sort, type, breed	потомство	поро́да
Φάρδος	width, breadth	широчина	ширина́
Φαρδύς	wide, broad	широк	широ́кий

Φαρδύνω (φαρδαίνω)	widen, get broader/wider	раширувам	расширя́ть
Φαρμακείο	pharmacy, chemist's	аптека	апте́ка
Φαρμακευτική	pharmaceutics	фармација	фармацéвтика
Φαρμάκι (δηλητήριο)	poison, venom	отров	отра́ва
Φάρμακο	medicine, drug, remedy	лекарство, лек	лека́рство
Φαρμακολογία	pharmacology	фармакологија	фармаколóгия
Φαρμακοποιός	pharmacist, chemist	фармацевт	фармацéвт
Φαρμακοποιός	pharmacist, chemist	аптекар	апте́карь
Φάρος	lighthouse, light, beacon	фар	фа́ра
Φάρσα (θέατρο)	farce	фарса	фарс
Φάση	phase, stage	фаза	фа́за
Φάση (στάδιο)	stage, period	стадиум	ста́дия
Φάση	phase, stage	етапа	эта́п
Φασιανός	pheasant	фазан	фаза́н
Φασισμός	fascism	фашизам	фаши́зм
Φασίστας	fascist	фашист	фаши́ст
Φασιστικός	fascist	фашистички	фаши́стский
Φάσκιωμα	swaddling	пелена	пелена́ние
Φασκιώνω	swaddle	повивам во пелена	пелена́ть
Φάσμα (Φυσική)	spectrum, spectre	спектар	спектр
Φάσμα (φάντασμα)	ghost, spectre	привидение	привидéние
Φασματοσκόπιο	spectroscope	спектроскоп	спектроскóп
Φατρία	faction, group	фракција	фра́кция
Φατρία	group	група	гру́ппа
Φάτσα	face, looks	лице	лицó
Φεγγάρι	moon	месечина	мéсяч
Φέγγω	glow, shine, gleam	светам	свети́ть
Φείδομαι	spare	штедам	щади́ть
Φεουδάρχης	feudal lord/baron	феудалист	феода́л
Φεουδαρχία (φεουδαλισμός)	feudalism	феудализам	феодали́зм
Φέουδο	feud, fief	феуд	феóд
Φερμένος	brought, imported	пренесен	принесённый
Φέρσιμο	behaviour, behavior	поведение	поведéние
Φέρω (Μέλ., οίσω)	carry, bear	носам	носи́ть, приноси́ть
Φέσι	fez, tarboosh	фез	фéска
Φετιχισμός	fetishism	фетишизам	фетиши́зм
Φέρω (μεταφέρω)	carry, bear	носам	носи́ть, приноси́ть
Φευγάλα (φυγή)	escape, flight	бегство	бéгство
Φευγάτος	gone, fled, departed	бегалец	беглéц
Φεύγω	run about, go off/away, leave	бегам	бéгать
Φήμη (ακοή)	hearing, rumour, rumor	слух	слух
Φήμη	fame	тивко	молва́
Φήμη	reputation, name, fame, rumor	зборење	сла́ва
Φήμη	reputation, name, mark	известеност	извéстность
Φήμη	reputation	репутација	репута́ция
Φημίζω	make one's mark	правам славен	прославля́ть
Φημισμένος	well-known	известен	извéстный
Φημισμένος	famed, famous, renowed	познат	знамени́тый
Φημισμένος	famed, famous, renowed	славен	просла́вленный
Φθάνω	reach, arrive at/in	пристигам	настига́ть
Φθάνω	reach, attain	достигам	достига́ть, дости́гнуть
Φθείρω	perish, spoil, ruin	растурам	разруша́ть
Φθινόπωρινός	autumnal, autumn	есенски	осéнний
Φθινόπωρο	autumn, fall	есен	óсень
Φθίσις (Φυματίωσις)	tuberculosis, consumption	туберкулоза	туберкулёз

Φθογγολογία	phonology, phonetics	фонетика	фоне́тика
Φθόγγος	phoneme, speech sound	звук	звук
Φθονερός	envious, jealous, jaundiced	завидлив	зави́стливый
Φθόνος (ζήλεια)	envy, jealousy	завист	за́висть
Φθονώ	envy, be envious/jealous	завидувам	зави́довать
Φθόριο	fluorine	флор	фтор
Φίδι	snake	змија	змея́
Φιλάνθρωπος	philanthropist	филантроп	филантро́п
Φιλαρέσκεια	coquetry, flirtatiousness	кокетство	коке́тство
Φιλάρεσκος	coquettish, flirtatious	кокетен	коке́тливый
Φιλαρχία	lust for power	властољубие	властолю´бие
Φίλαρχος	power-loving	властољубив	властолюби́вый
Φιλάσθενος	sickly, weakly, invalid	болен	боле́зненный
Φιλειρηνικός	peace-loving, peaceable	мирољубив	миролюби́вый, ми́рный
Φιλελευθερισμός	liberalism	либерализам	либерали́зм
Φιλελεύθερος	liberal	слободољубив	свободолюби́вый
Φιλελεύθερος	liberal	либерал	либера́л
Φιλελεύθερος (Επίθ.)	liberal	либерален	либера́льный
Φιλέλλην	philhellene	гркофил	филэллин
Φιλέλληνισμός	philhellenism	гркофилство	филэллини́зм
Φιλέτο	fillet, undercut, loin	филета	филе́
Φιλεύω (ακοστέω)	treat, give sb a small gift	гостам, гоштевам	угоща́ть
Φίλη (φιλενάδα)	friend	пријателка	прия́тельницца
Φιλήδονος	voluptuous, sensual, voluptuary	чувствителен	чу́вственный
Φιλικός	friendly, amicable, pally	дружељубив	дружелюбный
Φιλιώνω	conciliate, reconcile	се смирувам	мири́ть
Φιλμ	film, picture, movie	филм	фильм
Φίλντισι (ελεφαντόδοντο)	ivory	слонова коска	слоно́вая кость
Φιλοδοξία	ambition, aspiration, arrogance	амбиција	амби́ция
Φιλοδοξία	ambition, aspiration, arrogance	славољубие	честолюбие
Φιλοδοξία	ambitious, conceited, arrogant	славољубив	честолюби́вый
Φιλόδοξος	ambitious, conceited, arrogant	амбициозен	амбицио́зный
Φιλολογία	philology, literature	филологија	филоло́гия
Φιλολογικός	philological, literary	филолошки	филологи́ческий
Φιλολογικός	philological, literary	литерарен	литерату́рный
Φιλόλογος	philologist, scholar	филолог	фило́лог
Φιλον(ε)ικώ	quarrel, dispute	се расправам	спо́рить
Φιλοξενία	hospitality	гостопримство	гостепри́мство
Φιλόξενος	hospitable	гостопримлив	гостепри́мный
Φιλοξενώ	be host	укажувам гостопримство	оказывать гостепри́мство
Φιλοπατρία (πατριωτισμός)	patriotism	патриотизам	патриоти́зм
Φιλόπατρις	patriot	патриот	патрио́т
Φίλος	friend	другар	друг
Φίλος	friend, companion, pal	пријател	прия́тель
Φιλοσοφία	philosophy	философија	филосо́фия
Φιλοσοφικός	philosophical	философски	филосо́фский
Φιλόσοφος	philosopher	философ	фило́соф
Φιλοσοφώ	philosophize	философирам	филосо́фствовать
Φιλοτιμία	sense of honour, dignity, self-esteem	(смисол за) чест	честь
Φιλοφρόνηση	compliment	љубезност	любе́зность
Φιλοφρόνηση (κομπλιμέντο)	compliment	комплимент	комплиме́нт
Φιλοφρονητικός	courteous, polite, obliging	љубезен	любе́зный
Φιλτράρω	filter, percolate	филтрирам	фильтрова́ть
Φιλτράρω	filter, percolate	прочистувам	проце́живать
Φίλτρο	filter	филтер	филтрь

Φιλύποπτος	suspicious, distrustful	недоверлив	недове́рчивый
Φιστικιά	pistachio-tree	фистак дрво	фиста́шковое де́рево
Φιτίλι	wick	фитил	фити́ль
Φλάμπουρο	banner, pennon, standard	знаме	зна́мя
Φλάουτο	flute	флејта	фле́йта
Φλέβα	vein	вена	ве́на
Φλεγματικός	phlegmatic, stolid	флегматичен	флегмати́чный
Φλεγμονή	inflammation	воспаление	воспале́ние
Φλερτάρω	flirt (with)	флертувам	флиртова́ть
Φλόγα	flame, blaze	пламен	пла́мя
Φλογερός (ενεργητικός)	energetic, spirited	темпераментен	темпера́ментный
Φλογερός	flaming, burning, blazing	запален	пла́менный
Φλογίζω	flame, burn, inflame	запалувам, палам	воспламеня́ть
Φλούδα (κόρα, φλοιός δένδρου)	bark	кора (од дрво)	кора́
Φοβερός	fearful, terrifying, frightful	страшен	стра́шный
Φοβερός	fearful, terrifying, frightful	ужасен	ужа́сный
Φόβος	fear, fright, dread, terror	страв	страх
Φοίνικας	palm (tree)	палма	па́льма
Φοιτητής	student (man)	студент	студе́нт
Φοιτητικός	of student(s)	студентски	студе́нческий
Φοιτήτρια	student (woman)	студентка	студе́нтка
Φονέας	killer, murderer, assassin	убиец	уби́йца
Φονεύω	murder, kill	убивам	убива́ть
Φόνος	murder, killing, homicide	убиство	уби́йство
Φόντο	background	фон	фон
Φόντο	background	заден дел	за́дний план
Φοράδα	mare	кобила	кобыла
Φορείο	stretcher	носилка	носи́лки
Φορητός	portable	пренослив	перено́сный
Φορμάτ (σχήμα)	format	формат	форма́т
Φόρος	duty, tax	данок	дань
Φορτίο	burden	бреме	бре́мя
Φορώ	wear, be dressed in	носам	носи́ть
Φουαγιέ	foyer	фоаје	фойе́
Φουκαράς	poor/wretched man	бедник	бедня́к
Φουντούκι	hazel-nut	лешник	лесно́й оре́х
Φουντωτός	tufted, bushy	густ со лисја	густо́й
Φούρναρης	baker	пекар	пе́карь
Φουρνίζω	put in the oven	печам	сажа́ть в печь
Φούρνος	furnace, oven	пекарница	пека́рня
Φουσκώνω	inflate, blow up	надувам	надува́ть, наду́ть
Φράγμα (φράκτης)	railings, fence	ограда	огра́да
Φράγμα	barrier, obstacle	преграда	прегра́да
Φράζω (φράσσω)	bar, obstruct, block	преградувам	прегради́ть
Φράζω (φράσσω)	bar, obstruct, block	оградувам	прегражда́ть
Φράζω (φράσσω)	bar, obstruct, block	заградувам	загора́живать
Φράξιμο	barrier	оградување	огражде́ние
Φρασεολογία	phraseology, diction, phrasing	фразеологија	фразеоло́гия
Φρασεολογικός	phraseological	фразеолошки	фразеологи́ческий
Φράση	phrase	фраза	фра́за
Φρεγάτα	frigate	фрегата	фрега́т
Φρενικός	mental, intellectual	умствен	у́мственный
Φρεσκάδα	freshness, bloom	свежина	све́жесть
Φρεσκάρισμα	freshing up	свежина	освеже́ние
Φρεσκάρω	freshen up, refresh	освежувам	освежа́ть

Φρέσκο (τοιχογραφία, Ζωγραφική) fresco	фреска	фре́ска
Φρέσκος	fresh, new	свеж	све́жий
Φρέσκος	fresh, new	оладен	прохла́дный
Φρην (νους)	mind, intellect, wits	ум, интелект	ум
Φρην (νους)	intellect, reason	разум	ра́зум
Φρίκη	horror	ужас	у́жас
Φρικτός	terrible, awful, horrible	ужасен	ужа́сный
Φρικτός	dreadful, horrible, terrible	страшен	стра́шный
Φρόνημα	morale	убедување	убежде́ние
Φρόνηση	wisdom	мудрост	му́дрость
Φρόνιμος	wise, sensible	разумен	разу́мный
Φρόνιμος	wise, sensible	умен	у́мный
Φρουρά	guard, party	стража	стра́жа
Φρουρά	garrison	гарнизон	гарнизо́н
Φρουρά (φρουρός, σκοπός) guard, watch	караула	карау́л
Φρούριο (έπαλξη) fortress	крепост	кре́пость
Φρούτο (καρπός) fruit	плод	плод, фрукт
Φταίξιμο	fault, blame	вина	вина́
Φταίχτης (αίτιος) culprit, responsible	виновник	вино́вник
Φταίω	be at fault, be to blame	виновен сум	быть вино́вным
Φτάνω (καταφθάνω) arrive (at/in), reach	достигам	достига́ть
Φτάνω (καταφθάνω) arrive (at/in), reach	пристигам	настига́ть
Φτέρη (πτέρις) fern, bracken	папрат	па́поротник
Φτερό (πούπουλο) plume, feather, down	перо	перо́
Φτερό (φτερούγα) wing	крило	крыло́
Φτυάρι	spade, shovel	лопата	лопа́та
Φτύνω (πτύω) spit, expectorate	плукам	плева́ть
Φτώχεια	poorness, poverty	беда	бе́дность
Φτωχός	meagre, poor, needy	беден	бе́дный
Φυγή	flight, rush, rout	бегство	бе́гство
Φυγόκεντρος centrifugal	центрифугален	центробе́жный
Φυλακτό	talisman	талисман	талисма́н
Φυλακτό	talisman	амајлија	амуле́т
Φυλετικός	racial	племенски	племенно́й
Φυλετικός	racial	родовски	родово́й
Φυλή	race	племе	пле́мя, род
Φυλή (φύλο)	race	род	наро́д
Φυλλάδιο	pamphlet	брошура	брошюра
Φύλλο (δένδρου) leaf	лист	лист
Φυλλομετρώ	leaf/riffle/thumb through	прелистувам	перели́ствывать
Φυλλομετρώ	leaf/riffle/thumb through	прелистувам	листа́ть
Φύλλωμα	leafage, foliage	листање	листва́
Φύλο (γένος)	race, family, kin, clan	род	род
Φύλο (Α/Θ)	sex (M/F)	пол	пол
Φυματίωσις (φθίσις) tuberculosis, consumption	туберкулоза	туберкулёз
Φύραμα	medley, jumble, mishmash	мешавина	ме́сиво
Φυσαρμόνικα	harmonica	хармоника	гармо́ника
Φύσημα	blowing, blasting	дувкање	дунове́ние, ве́яние
Φυσική	physics	физика	фи́зика
Φυσικός	natural, scenic	физички	физи́ческий
Φυσικός (πραγματικός) natural, innate, inborn	природен	приро́дный
Φυσιογνωμία	physiognomy, cast of features	физиономија	физионо́мия
Φυσιογνωμία	look, appearance	облик	о́блик
Φυσιολογία	physiology	физиологија	физиоло́гия
Φυσιολογικός	physiological	физиолошки	физиологи́ческий

Φυσιολόγος	physiologist	физиолог	физио́лог
Φύση	nature, character	природа	приро́да
Φυσώ	blow, breathe, puff	дувам	дуть
Φύτεμα (φυτεία)	planting, bedding	засадување, садење	насажде́ние
Φυτεύω	plant, bed	садам, засадувам	сажа́ть
Φυτικός	vegetable	растителен	расти́тельный
Φυτό	plant	растение	расте́ние
Φυτοφάγος	vegetarian	вегетаријанец	вегетариа́нец
Φυτώριο	seedbed, nursery garden	расадник	расса́дник
Φωλιά	nest	гнездо	гнездо́
Φωνή	voice	глас	го́лос
Φώνημα (φωνήεν)	phoneme	фонема	фоне́ма, гла́сный звук
Φωνητικός	vocal	вокален	вока́льный
Φωνητικός	vocal	фонетски	фонети́ческий
Φωνογράφος	phonograph	фонограф	фоно́граф
Φως	light	светлина	свет
Φωστήρας	luminary, leading light	осветлувач	свети́ло
Φωσφόρος	phosphorous	фосфор	фо́сфор
Φωσφορούχος	phosphoric, phosphorous	фосфорен	фо́сфорный
Φωταγώγηση (φωτοχυσία)	illuminations	илуминација	иллюмина́ция
Φωταέριο	lighting gas	гас	свети́льный газ
Φωτεινός	bright, radiant, luminous, light	светол	све́тлый
Φωτεινός (φωτιστικός)	lighting, illuminating	осветлен	осветительный
Φωτιά	fire	пожар	пожа́р
Φωτιά	fire, light	оган	ого́нь
Φωτίζω	light up, illuminate	осветлувам	свети́ть, броса́ть свет
Φωτίζω	light, lighten, illumine	светам	освеща́ть, просвеща́ть
Φωτισμός (φώτιση)	light, lighting	осветление	освеще́ние
Φωτογράφηση	photograph	фотографирање	фотографи́рование
Φωτογραφία	photography	фотографија	фотогра́фия
Φωτογραφίζω	photograph, take a photo	фотографирам	фотографи́ровать
Φωτογραφικός	photographic	фотографски	фотографи́ческий
Φωτογράφος	photographer	фотограф	фото́граф
Φωτόμετρο	photometer	фотометар	фото́метр
Φωτοστέφανος	aura, aureole, halo	ореол	оре́ол
Χάδι	caress, endearment, patting	ласка	ла́ски
Χάζι	amusement	задоволство	удово́льствие
Χαϊδεύω (κολακεύω)	caress, fondle, pet	ласкам	ласка́ть
Χαϊμαλί	talisman, charm, mascot	талисман	талисма́н
Χαιρέτισμα	greeting(s), congratulation	поздравување	поздраве́лние
Χαιρετώ	greet, hail, welcome	се поздравувам	здоро́ваться
Χαίρω (χαίρομαι)	gladden, make happy	се радувам	ра́довать, ра́доваться
Χαλάζι	hail	град	град
Χαλαζίας	quartz	кварц	кварц
Χαλαρότητα	laxity, relaxation, looseness	распуштеност	распу́щенность
Χαλαρώνω	relax, unbend, unwind, let up	отпуштам	отпуска́ть
Χάλασμα	ravage, destruction, ruin	разурнување	разоре́ние
Χαλασμένος	broken, damaged, out of order	разурнат	разру́шенный
Χαλβάς	halvah	алва	халва́
Χαλκωρυχείο	copper, brass mine	рудник за бакар	ме́дный рудни́к
Χαλινάρι (ηνίο)	bridle	узда	узде́чка
Χαμάλης (αχθοφόρος)	bearer, repository, carrier	носач	носи́льщик
Χαμαλίκι	hard work, drudgery, chore	тешка работа	тяжёлая рабо́та
Χαμαιλέων	chameleon	камелеон	хамелео́н
Χαμένος	lost	пропаднат	пропа́щий (челове́к)

Χαμηλός	base, mean, short, low	низок	ни́зкий
Χαμηλός	base, mean, short, low	тивок	ти́хий
Χαμήλωμα	lowering, reduction, drop	снижување	сниже́ние
Χαμήλωμα (ελάττωση)	lowering, reduction, drop	понижување	пониже́ние
Χαμηλώνω (ελαττώνω)	lower, reduce	понижувам	пон/и́жить, -ижа́ть
Χαμπάρι (νέο)	news	новина	но́вость
Χάνι	inn	гостилница	гости́ница
Χαντάκι	ditch	ров	ров
Χαντάκι	pit, hole	јама	я́ма
Χάος	chaos	хаос	ха́ос
Χαρά	joy, gladness	радост	ра́дость
Χαρά	joy, gladness amusement	задоволство	удово́льствие
Χάρακας	ruler, boulder, rock	линијар	лине́йка
Χαράκι (γραμμή)	line, boundary	црта	черта́
Χαρακιά	line	линија	ли́ния
Χαρακτήρας	character	карактер	хара́ктер
Χαρακτηρίζω	characterize	карактеризирам	характеризова́ть
Χαρακτηρισμός	characterization	карактеризирање	характери́стика
Χαρακτηριστικό	characteristic	карактерна црта	характе́рная черта́
Χαράκτης	engraver, etcher, carver	гравер	гравёр
Χαράκτης	engraver, etcher, artist	резбар	ре́зчик
Χαρακτική (γκραβούρα)	engraving, print	гравура	гравюра
Χαρίζω	donate, endow, favour	дарувам	дари́ть
Χαρίζω	donate, endow, favour	подарувам	дарова́ть
Χάρισμα (δώρο)	gift, donation	дар	дар
Χάρισμα (δώρο)	gift, present	подарок	пода́рок
Χάρισμα (ταλέντο, τάλαντο)	talent, gift, endowment	талент	тала́нт
Χαροκόπι	merry-making, revelry, fun	веселба	увесели́ние
Χαροποιώ	gladden, cheer, gratify	радувам	ра́довать, весели́ть
Χάρος	death	смрт	смерть
Χαρούμενος	cheerful, joyful	весел	весёлый
Χαρούμενος (ιλαρός)	joyous, joyful, glad	радосен	ра́достный
Χάρτης	map, chart	карта	ка́рта
Χάρτης (χαρτί)	paper	хартија	ха́ртия
Χαρτογραφία	cartography	картографија	картогра́фия
Χαρτογράφος	cartographer	картограф	карто́граф
Χαρτομαντεία	fortune-telling with cards	гатање на карти	гада́ние на ка́ртах
Χαρτόνι	cardboard, card	картон	карто́н
Χαρτονόμισμα	banknote, paper-money	банкнота	банкно́т
Χαρτοπαίγνιο	card-game	играње карти	ка́рточная игра́
Χαρτοπαίζω	play cards, gamble, play	играм карти	игра́ть в ка́рты
Χαρτόσημο	stamp	(таксена) марка	ма́рка
Χασάπης	butcher	месар, касап	мясни́к
Χασομέρης	loafer, idler	безделничар	безде́льник
Χασομερώ	loaf about, idle	безделничам	безде́льничать
Χαφιές (κατάσκοπος)	informer, spy	шпион	шпио́н
Χάφτω	gulp down, scoff, gobble up	голтам	глота́ть
Χειμερινός	winter, wintry	зимски	зи́мний
Χειμώνας	winter	зима	зима́
Χειραγώγιση	guidance	водење за рака	руково́дство
Χειραγωγώ	lead sb by the hand	водам за рака	руководи́ть
Χειραφέτηση	emancipation	еманципација	эманципа́ция
Χειραψία	handshake	ракување	рукопожа́тие
Χειρίζομαι	manipulate	манипулирам	манипули́ровать
Χειρισμός	manipulation	манипулација	манипуля́ция

Χειρισμός	manipulation	управување	обраще́ние
Χειριστής	operator, handler, manipulator	оперативец	опера́тор
Χειροβομβίδα	grenade, shell	граната	(ручна́я) грана́та
Χειρόγραφο	manuscript	ракопис	ру́копись
Χειροκρότημα	applause, handclap	аплауз	аплодисме́нты
Χειροκρότημα	applause, handclap	ракоплескање	рукоплеска́ния
Χειροκροτώ	applaud	аплаудирам	аплоди́ровать, рукоплеска́ть
Χειρόμυλος	(hand) mill	рачна мелница	ручна́я ме́льница
Χειρονομία	gesture	гест	жест
Χειρονομία	gesticulation	гестикулирање	жестикуля́ция
Χειρονομώ	gesticulate	гестикулирам	жестикули́ровать
Χειρονομώ	gesticulate	гестикулирам	де́лать же́сты
Χειροποίητος	hand-made	рачно изработен	ручно́й
Χειροτεχνικός	handmade	рачен	ручно́й
Χειρουργείο	operating-theatre	оперативна сала	операцио́нная
Χειρουργία (χειρουργική)	surgery	хирургија	хирурги́я
Χειρουργός	surgeon	хирург	хиру́рг
Χειρουργώ	operate	оперирам	опери́ровать
Χελιδόνι	swallow	ластовица	ла́сточка
Χέρι (χείρ. Δραξ, Αιτ. δράκα)	hand, arm	рака	рука́
Χερούλι	handle	рачка	ру́чка
Χερσόνησος	peninsula	полуостров	полио́стров
Χημείο	chemical laboratory	лабораторија	(хими́ческая) лаборато́рия
Χημεία	chemistry	хемија	хи́мия
Χημικός	chemist	хемичар	хи́мик
Χημικός (Επίθ.)	chemical	хемиски	хими́ческий
Χήνα	goose	гуска	гусь
Χήρα	widow	вдовица	вдова́
Χήρος	widower	вдовец	вдове́ц
Χθες	yesterday	вчера	вчера́
Χθεσινός	yesterday's	вчерашен	вчера́шний
Χιλιόγραμμο	kilogram(me)	килограм	килогра́мм
Χιλιόμετρο	kilometer	километар	киломе́тр
Χιλιοστόγραμμο	milligramme	милиграм	миллигра́мм
Χιλιοστόμετρο	millimeter	милиметар	миллиме́тр
Χίμαιρα	chimera	химера	химе́ра
Χιονάτος	snow-white, snowy, snow	снежен	сне́жный
Χιόνι	snow	снег	снег
Χιονίζει	it is snowing	снежи	идёт снег
Χιονοθύελλα	snowstorm, blizzard	снежна бура	сне́жная бу́ря
Χιονοστιβάδα	avalance	лавина	лави́на
Χιούμορ	humor	хумор	юмор
Χλευάζω	deride, jeer, taunt	се потсмевам	осме́ивать
Χλιαρός	lukewarm, tepid, faint	ладен	прохла́дный
Χλιμιντρίζω (χρεμετίζω)	neigh, whinny	трзам	ржать
Χλιμίντρισμα (χρεμέτισμα)	neighing, whinnying	трзање	ржа́ние
Χλόη (χόρτο)	herb, grass, greenery, verdure	трева	(зелёная) трава́, зе́лень
Χλωμάδα	dullness, paleness, pallor	бледило	бле́дность
Χλώριο	chloride, chlorine	хлор	хлор
Χλωριούχος	chloride, chloric	хлориран	хло́ристый
Χλωροφύλλη	chlorophyll	хлорофил	хлорофи́л
Χοιρινό (κρέας)	pork	свинско месо	свини́на
Χοιρινός	pork	свински	свино́й
Χοιροβοσκός	swineherd	свињар	свинопа́с
Χοίρος	pig	свиња	свинья́

Χολέρα	cholera	колера	холе́ра
Χολερικός	choleric	кои има колера	холе́рный
Χολή	bile, gall	жолчка	жёлчность, жёлчь
Χοντροειδής	gross, crass	груб	гру́бый
Χονδροκέφαλος	stupid, fat-headed, diehard	тврдоглав	твердоло́бый
Χορευτής	dancer	танчар	танцо́р
Χορευτικός	dancing, dance	танцувачки	танцева́льный
Χορεύω	dance	танцувам	танцева́ть
Χορηγός	sponsor, backer	спонзор	спонсор
Χορηγώ	grant, give, donate, allow	давам	дава́ть
Χοροδιδάσκαλος	dancing master	учител по танцување	учи́тель та́нцев
Χορόδραμα	ballet	балет, танц	бале́т
Χοροπήδημα	pitching	скок, скокање	скачо́к
Χοροπηδώ	dance, jump, bob, bounce	скокам	скака́ть
Χορός	dance	танц	та́нец
Χορός	ball, dance	бал	бал
Χορός (χορωδία)	choir, chorus	хор	хор
Χορταίνω	satisfy, have enough	се наситувам	насыща́ть
Χόρτασμα (χόρταση)	fill, satiation	заситеност	насыще́ние
Χόρτασμα (χόρταση)	fill, satiation	презаситеност	пресыще́ние
Χορτάτος (σιτισμένος)	full	заситен	сытый
Χόρτο	greens, greenery	зеленило	зе́лен
Χορτοφαγία	vegetarianism	вегетаријанство	вегетариа́нство
Χορτοφάγος	vegetarian	вегетаријанец	вегетариа́нец
Χρέος	duty, debt	долг	долг
Χρεοκοπήσας (πτωχεύσας)	bankrupt	банкрот	банкро́т
Χρεοκοπία (πτώχευση)	bankruptcy	банкротирање	банкро́тство
Χρεοκοπία	failure, collapse, crash	крах	крах
Χρεοκοπώ	go bankrupt, fail, smash	банкротирам	обанкро́титься
Χρεώνω	charge, debit, bill	задолжувам	ода́лживать
Χρεώστης (οφειλέτης)	debtor	должник	должни́к
Χρεωστώ (χρωστώ)	owe, be in debt, be in the red	должам	задолжа́ть
Χρεωστώ (χρωστώ)	owe, be in debt, be in the red	должам	быть до́лжным
Χρηματιστήριο	Stock Exchange, stock market	берза	(балю´тная) би́рза
Χρηματιστής	stock broker, stock jobber	брокер (на берза)	бро́кер
Χρηματοκιβώτιο	safe, coffer, strong-box	сеф, каса	сейф
Χρήση (μεταχείριση)	application, use, usage	употреба	употребле́ние
Χρησιμεύω	serve, be useful, be of use	служи	служи́ть
Χρησιμεύω	serve, be useful, be of use	полезен сум	быть поле́зным
Χρησιμοποιώ	use, consume	употребувам	потреби́ть
Χρησμός	oracle, prophecy, divination	претскажување	предсказа́ние
Χρησμός	oracle, prophecy, divination	претскажување	прорица́ние
Χρηστός	virtuous, decent, high-principled	добар	до́брый
Χρηστός	virtuous, decent, high-principled	чесен	че́стный
Χρηστότητα (εντιμότητα)	honesty, integrity	чесност	че́стность
Χριστιανικός	Christian	христиански	христиа́нский
Χριστιανισμός	Christianity, Christianism	христианство	христиа́нство
Χριστιανή	Christian	христијанка	христиа́нка
Χριστιανός	Christian	христијанин	христиани́н
Χριστός	Christ	Христос	Христо́с
Χρονικό	chronicle, annals	хроника	хро́ника
Χρονικό	chronicle, annals	летопис	ле́топись
Χρόνιος (Ιατρική)	chronic	хроничен	хрони́ческий
Χρονολογία	date	хронологија	хроноло́гия
Χρονολογία	date	датирање	да́та

Χρονολογικός	chronological	хронолошки	хронологи́ческий
Χρονολογώ	date	датирам	дати́ровать
Χρονόμετρο	chronometer, stopwatch	хронометар	хроно́метр
Χρόνος	time	време	вре́мя
Χρόνος (έτος)	year	година	год
Χρυσάνθεμο	chrysanthemum	хризантема	хризанте́ма
Χρυσή	jaundice	жолтица	желту́ха
Χρυσάφι	gold	злато	зо́лото
Χρυσίζω (χρυσώνω)	gild	позлатувам	золоти́ть, де́лать золоти́стым
Χρυσός (Επίθ.)	gold, golden, gilt, gilded	златен	золото́й
Χρώμα	colour, colouring	колорит	колори́т
Χτένι (κτένα)	comb, brush	чешел	расчёска
Χτενίζω (κτενίζω)	comb, brush, rake	чешлам	чеса́ть, расчёсывать
Χτύπημα	beating, throb	биење	бие́ние
Χυδαίος	vulgar	вулгарен	вульга́рный
Χυδαιότητα	vulgarity	вулгаризам	вульга́рность
Χυλός	kasha, porridge	каша	ка́ша, пюре́
Χυμός	juice	сок	сок
Χώμα (έδαφος)	ground, earth	почва	по́чва
Χώμα	land, earth	земја	земля́
Χωμάτινος (χωματένιος)	earthen	земјен	земляно́й
Χωμάτινος (χωματένιος)	earthen	глинен	гли́няный
Χώνευση	digestion	варење	пищеваре́ние
Χωνεύω	digest	леам	лить
Χωνεύω	digest	одлевам	отлива́ть
Χώρα	country, land	страна	страна́
Χώρα (περιοχή)	oblast, region, district, province	област	о́бласть
Χωρατατζής	joker, jester, funnyman, wag	дворски шут	шутни́к
Χωράφι (νειός)	field, land	нива	ни́ва, по́ле
Χωριανός	fellow-villager	селанец	односельча́нин
Χωριάτικος (χωρικός	village, peasant, country	селски	се́льский
Χωριό	village	село	село́
Χωρίζω (ξεχωρίζω)	separate	одделувам	отдели́ть
Χωρίζω (διαιρώ)	divide, sever, split, disunite	делам	дели́ть
Χωρίζω	separate, part from/with	разделувам	разделя́ть
Χωρίς (άνευ)	without, with no, but for	без	без
Χωρισμός (διαζύγιο)	divorce	развод	разво́д
Χωρισμός	separation	одделување	отделе́ние
Χωρισμός	division, allotment	разделба	разде́л
Χωρισμός (καταμερισμός)	division	разделување	разделе́ние
Χωριστός	separate, independent	одделен	отде́льный
Χώρος	site, place	место	ме́сто
Χώρος	space	пространство	простра́нство
Χωριστά	separately	одделно	отде́льно
Χωριστός	separate, isolated, independent	одделен	отде́льный
Χωροφύλακας	gendarme	жандарм	жанда́рм
Χωροφυλακή	gendarmerie	жандармерија	жандарме́рия
Χωροφυλακή	gendarmerie	полиција	поли́ция, мили́ция
Ψάθα	straw hat, bast, matting	рогозина	рого́жа
Ψαθάκι	straw-hat, table-mat	шапка од слама	соло́менная шля́па
Ψάθινος	straw	направен од слама	соло́менный
Ψαλίδι	scissors	ножица	но́жницы
Ψάλλω	sing, chant	пеам	петь
Ψαλμός	psalm, chant	псалм	псало́м
Ψάλσιμο	chanting	пеење	пе́ние

Ψάλτης	chanter, cantor	пејач	певéц
Ψαράδικος	fishing	рибарски	рыбáчий, рыболóвный
Ψαράς	fisherman	рибар	рыбáк, рыболóв
Ψάρεμα	fishing	риболов	рыболóвство
Ψαρεύω	fish, angle	ловам риба	ловúть рыбу
Ψάρι	fish	риба	рыба
Ψαροκόκκαλο	fishbone	рибина коска	рыбья кость
Ψαρός	grizzled	сед, сив	седóй
Ψαχουλεύω	rummage, search, dig into	копам	копáться
Ψεγάδι (μειονέκτημα)	defect	дефект	дефéкт
Ψέμα	lie, fib	лага	ложь
Ψευδάργυρος	zinc	цинк	цинк
Ψευδής (ψεύτικος)	false, mendacious, fallacious	лажен	лóжный
Ψευδολογώ (ψεύδομαι)	be untruthful	лажам	лгать
Ψευδομαρτυρία	false testimony	лажен сведок	лжесвидéтельсво
Ψευδοπατριώτης	false/phoney patriot	лажен патриот	лжепатриóт
Ψευδορκία	perjury	клевета	лóжная кля́тва
Ψευδώνυμο	pseudonyn	псевдоним	псевдонúм
Ψεύτης	liar	лажго	лжец
Ψευτίζω	be false, be in poor quality	фалсификувам	фальсифицúровать
Ψεύτικος	false, untrue, artificial, fictitious	фалсификуван	фальшúвый
Ψευτογιατρός	charlatan, quack, trickster	доктор шарлатан	шарлатáн
Ψηλός	tall, high, lofty	висок	высóкий
Ψήλωμα	growing taller, elevation, rise	возвишеност	возвышенность
Ψημένος (πεπτός, ψητός)	baked	печен	печёный
Ψηφιδωτό	mosaic, inlay	мозаик	мозáика
Ψηφίζω	vote	гласам	голосовáть
Ψηφίο (αριθμός)	figure, digit, number	цифра	цúфра
Ψήφιση (ψήφισμα)	resolution	решение	решéние
Ψηφοθηρία	vote-hunting	барање на гласови	собирáние голосóв
Ψηφοφορία	vote, ballot, poll, suffrage	гласање	голосовáние
Ψιθυρίζω	whisper, mutter	шепотам	шептáть
Ψίθυρος	whisper	шепот	шёпот
Ψίθυρος	whisper	шепотење	шептáние
Ψιλικατζήδικο	haberdashery, fancy goods	галантерија	галантерéя
Ψιλός	slim, thin	тенок	тóнкий
Ψίχα	crumb	трошка	крóшка
Ψύλλος	flea	болва	блохá
Ψύξη	cooling, chilling	ладење	охлаждéние
Ψυχαγωγία	entertainment, recreation	развлекување	развлечéние
Ψυχαγωγώ	entertain, recreate, amuse	се забавувам	забавля́ть
Ψυχαγωγώ	entertain, recreate, amuse	се развлекувам	развлекáть
Ψυχανάλυση	psychoanalysis	психоанализа	психоанáлиз
Ψυχή	soul	душа	дýша
Ψυχή	soul	дух	дух
Ψυχιατρία (ψυχιατρική)	psychiatry	психијатрија	психиатрúя
Ψυχίατρος	psychiatrist	психијатар	психиáтр
Ψυχικό (ευσπλαχνία)	act of charity	милосрдие	милосéрдие
Ψυχικός	mental	душевен	душéвный
Ψυχολογία	psychology	психологија	психолóгия
Ψυχολογικός	psychological	психолошки	психологúческий
Ψυχολόγος	psychologist	психолог	психóлог
Ψυχοπαθής	psychopath, psychotic	психопат	психопáт
Ψυχοπονώ	take compassion on sb	сочувствувам	сочýвствовать
Ψύχος	cold	мраз	морóз

Ψυχραιμία	coolness, calm, temper	ладнокрвност	хладнокро́вие
Ψύχραιμος	cool, calm, composed	ладнокрвен	хладнокро́вный
Ψυχραίνω	cool, chill	ладам	охлажда́ть
Ψυχρολουσία	cold shower	ладен туш	холо́дный душ
Ψύχωση	psychosis	психоза	психо́з
Ψωμάς	baker	пекар	пе́карь
Ψωμί	bread	леб	хлеб
Ψώνια	provisions, supplies	провизија	прови́зия
Ψωνίζω	buy, purchase, shop	купувам	покупа́ть
Ψωρίασις	psoriasis	псоријаза	псориа́з
Ωάριο	ovum	јајце клетка	заро́дышевая кле́тка
Ωδείο	conservatory, music school	конзерваториум	консервато́рия
Ώθηση	impulse, impetus	импулс	и́мпульс
Ωκεανός	ocean	океан	океа́н
Ωμός (σκληρός, άγριος)	cruel, brutal	жесток	жесто́кий
Ωμότητα	cruelty, brutality	жестокост	жесто́кость
Ωοθήκη	ovary	јајник	яи́чник
Ώρα	hour	час	час
Ώρα	time	време	вре́мя
Ωραίος	beautiful, nice, good, fine	прекрасен	прекра́сный
Ωρίμανση	maturing, ripening, mellowing	созревање	созрева́ние
Ώριμος	mature, ripe, mellow	зрел	зре́лый
Ωριμότητα	maturity, ripeness	зрелост	зре́лость
Ωρολογάς	clockmaker, watchmaker	часовничар	часовщи́к
Ωρολόγιον	clock, watch	часовник	часы
Ωροσκόπιο	horoscope	хороскоп	гороско́п
Ως (καθώς)	as, such as, like	како	как
Ώστε (όπως)	so, that, as,	така што	так что
Ωτίτις (ωτίτιδα)	otitis	воспалење на увото	воспале́ние у́ха
Ωτορινολαρυγγολόγος	otolaryngologist	оториноларинголог	отоларинго́лог
Ωφέλεια	benefit, advantage, profit	полза	по́льза
Ωφέλιμος	beneficial, advantageous, useful	од полза	поле́зный
Ώχρα	ochre	окер	о́хра
Ωχριώ	grow pale, pale	блед сум	бледне́ть
Ωχρός	pale, pallid	блед, бледичав	бле́дный
Ωχρότητα	paleness, pallor, dullness	бледило	бле́дность.

Αυτό το οποίο παρατηρεί και πάλι κάποιος είναι ότι, λέξεις με το ίδιο νόημα και τον ίδιο τρόπο γραφής, είναι απολύτως ίδιες, ή έχουν ασήμαντες διαφορές, αλλά πάντοτε από την ίδια ρίζα, ή με ελαφρώς διαφοροποιημένη την κατάληξη, τόσο στα Ρωσικά όσο και στα Βαρδαρίτικα. Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, οι ίδιες λέξεις, με την ίδια σημασία, με την ίδια προφορά και με τον ίδιο τρόπο γραφής, να λέγονται στη Ρωσία Ρωσικές και στη Βαρδαρία Μακεδονικές; Άκου Μακεδονικές! Είναι απολύτως βέβαιο και παραδεκτό από τις επιστήμες της Ιστορίας και της Γλωσσολογίας ότι οι Μακεδόνες ήταν Έλληνες και ότι ανέκαθεν, αρχήθεν, παλαιόθεν, ομιλούσαν Ελληνικά, και όχι Ρωσικά, Σερβικά, Βουλγαρικά η άλλα Σλαβικά.

ΙΔ΄. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πιστεύω ότι απεδείχθη περιτράνως ‘’ὅπερ ἔδει δεῖξαι’’, όπως λένε ο Ευκλείδης και ο Αρχιμήδης, ‘’quod erat demonstrandum’’, όπως το απέδωσαν οι Ρωμαίοι. Όλα τα ιστορικά, αρχαιολογικά, γραμματολογικά, γλωσσολογικά, επιγραφικά, μνημειακά κλ. δεδομένα, συνηγορούν στην Ελληνικότητα των Μακεδόνων. Όχι μόνον αυτό. Απεδείχθη επίσης περιτράνως, ότι οι Βαρδαρίτες ως επήλυδες και αλλογενείς, ουδεμίαν απολύτως σχέση έχουν με τους Έλληνες Μακεδόνες Δωριείς.

Μετά τα ανωτέρω είναι αληθώς θλιβερό και εξευτελιστικό, ανόητο και βλακώδες, πέραν του ανιστόρητου, αντιιστόρητου και εξωπραγματικού, να διατείνονται οι Βαρδαρίτες Σλάβοι και λοιποί, ότι, επειδή το ήθελαν και το επέβαλαν οι κομμουνιστές δικτάτορες Στάλιν και Τίτο, η γλώσσα των Βαρδαριτών από Βουλγαροσερβική μετονομάσθηκε σε Μακεδονική και συνεπώς έγινε η γλώσσα των Δωριέων Μακεδόνων Ελλήνων, και ότι οι Βαρδαρίτες από Σλάβοι, κυρίως, αλλά και άλλων εθνοτήτων και φυλών, Αλβανοί, Ρομά, Σέρβοι, Βούλγαροι, Τούρκοι κτλ., με απλή βάπτιση, με απλή μετονομασία κατέστησαν Μακεδόνες. Οι γλωσσολόγοι κατατάσσουν τη διάλεκτο την οποία ομιλούν οι Βαρδαρίτες, εκεί όπου πράγματι ανήκει. Είναι Σλαβική Βουλγαροσερβική διάλεκτος, όπως αναφέρεται από τον πλέον ειδήμονα, τον καθηγητή Γλωσσολογίας και πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γ. Μπαμπινιώτη, ο οποίος στο σχετικό λήμμα στο ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ αναφέρει τα εξής: ‘’**Είναι μια Βουλγαρική στη δομή της διάλεκτος,** η οποία άρχισε να εκσερβίζεται με βάση τα ιδιώματα των περιοχών Prilep, Bitolja, Kicev και Veles από το 1944, όταν με απόφαση του Τίτο, τα Σκόπια απετέλεσαν τη Λαϊκή Δημοκρατία της Μακεδονίας. Ο τεχνητός εκσερβισμός της **Βουλγαρικής διαλέκτου των Σκοπίων** και η κατασκευή, από ομάδα γλωσσολόγων, εθνικής δήθεν γλώσσας από τα επιμέρους ιδιώματα, έγινε ως γνωστόν, για πολιτικούς λόγους, για να αποφευχθούν δηλαδή οι διεκδικήσεις των Βουλγάρων, οι οποίοι θεωρούσαν τα Σκόπια και τους κατοίκους τους Βουλγαρική περιοχή. Η τεχνητά αποψιλωμένη από το, υπερισχύον αρχικά, Βουλγαρικό γλωσσικό υλικό γλώσσα των Σκοπίων, από τους Βουλγάρους μεν αποκλήθηκε **Κολισεφσκική Σερβική**, ως φτειαχτή γλώσσα, του τότε πρωθυπουργού των Σκοπίων Λ. (Λάζο) Κολισέφσκι, στην πράξη όμως είναι μια **νεοσλαβική Βουλγαροσερβική γλώσσα** μιας περιοχής, η οποία το 1918 αποτελούσε τη ‘’Νότια Σερβία’’ ή τη ‘’Διοικητική διαίρεση του Βαρδάρη’’. ‘’Είναι φανερό πως ό,τι αποκαλείται από τους Σκοπιανούς Μακεδονική γλώσσα δεν έχει καμμία σχέση με την πραγματική αρχαία Ελληνική γλώσσα της Μακεδονίας, αλλά αποτελεί μια ψευδώνυμη κατασκευή, εφαλτήριο για πιθανές διεκδικήσεις στην Ελληνική Μακεδονία’’. ‘’Από τους γλωσσολόγους, το γλωσσικό τους ιδίωμα κατατάσσεται μαζί με τη **Βουλγαρική**’’.

Οι Βαρδαρίτες γνωρίζουν ασφαλώς τη Σλαβική τους ταυτότητα και προέλευση, και επειδή θεωρούν ότι αυτή είναι ταπεινή, επιδιώκουν να την αντικαταστήσουν με ό,τι πιο μεγαλειώδες, περήφανο, ξακουστό και ονομαστό έχει να επιδείξει η παγκόσμιος ιστορία. Το 925 μ.Χ. ο αυτοκράτωρ του Βυζαντίου Ρωμανός Α΄ ο Λεκαπηνός, σε επιστολή του προς τον τσάρο των Βουλγάρων Συμεών, ο οποίος ήθελε να αποκαλείται και αυτός ‘’βασιλεύς των Ρωμαίων’’, του επεσήμανε ότι ‘’**ἀλλοτρίοις ὀνόμασιν ἑαυτούς καλλωπίζουσι**’’, όπερ και οι Βαρδαρίτες πράττουσι.

Είναι εμφανές ότι οι πτωχοί τω πνεύματι Βαρδαρίτες πάσχουν από μεγαλομανία, από μεγαλομανија μεγκαλομανίγια όπως αποδίδουν αυτή την Ελληνική λέξη στα Βαρδαρίτικα, από μεγαλομανија μεγκαλομανίγια όπως ομοίως λέγεται στη Σερβική, από μεγαλομανια μεγκαλομανίγια όπως ομοίως λέγεται στη Βουλγαρική, από μάνια βελί́чια μάνιγια βελί**τσ**ιγια όπως παραπλησίως λέγεται στη Ρωσική. Η επιδίωξη των Βαρδαριτών πάντως, να ονομάζουν εαυτούς Μακεδόνες και τη Βαρντάρσκα Μακεντονιγια, όσο και αν είναι αληθώς, ανιστόρητη, αντιιστόρητη, ανισόρροπη και γελοία, γίνεται από αυτούς με επιμονή, απίστευτη προπαγάνδα, και με μέθοδο, (η λέξη μέθοδος λέγεται метод μετοντ στα Βαρδαρίτικα, метод μετοντ και метода μετοντα στη Σερβική, метод μετοντ στη Βουλγαρική, και μέτод μέτοντ στη Ρωσική), γίνεται με τρόπο μεθοδικό, (ο μεθοδικός λέγεται методичен μετοντι**τσ**εν στα Βαρδαρίτικα, методичан μετοντι**τσ**αν στη Σερβική, методичен μετοντι**τσ**εν στη Βουλγαρική, методи́чный μετοντί**τσ**νιι στη Ρωσική), γίνεται με μεθοδολογία (η μεθοδολογία λέγεται методологија στα Βαρδαρίτικα, методологија στη Σερβική, методология στη Βουλγαρική, και метóдика στη Ρωσική). Η επιδίωξη αυτή των Βαρδαριτών δεν είναι δυνατόν να μην προκαλεί μελαγχολία για την κατάντια και την γελοιοποίηση των ανθρώπων αυτών. Η μελαγχολία λέγεται меланхолија στα Βαρδαρίτικα, меланхолија στη Σερβική, меланхолия στη Βουλγαρική, και меланхóлия στη Ρωσική. Πιστεύω ότι, τελικώς, με τη βοήθεια και την εγρήγορση όλων των Ελλήνων πατριωτών, δεν θα επικρατήσει το εμφανέστατο Βαρδαρίτικο ψεύδος, και η αλήθεια θα καταστήσει τους προπαγανδιστές της Βαρντάρσκα πλέον μελαγχολικούς για την αποτυχία των επιθετικών

επιδιώξεών τους. Ο μελαγχολικός λέγεται меланхоличен στα Βαρδαρίτικα, меланхоличен στη Βουλγαρική, меланхоличан στη Σερβική και меланхолический στη Ρωσική.

Στους Έλληνες συμπατριώτες μου θέλω να πω το εξής. Η Ιστορία και ο λαός μας δεν θα συγχωρήσουν ποτέ κανέναν τρισπανάθλιο, τρισκακοδαίμονα και τρισκατάρατο, ο οποίος θα δεχθεί να εκχωρηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπον το τρισένδοξο και μεγαλειώδες όνομα της Μακεδονίας μας στους Βαρδαρίτες σφετεριστές. Θα του αποδώσει δικαίως τον τίτλο του προδότη, του εφιάλτη, διότι αυτό είναι η απόλυτη προδοσία. Η Ιστορία και ο λαός μας επίσης, δεν θα συγχωρήσουν, κανέναν Έλληνα ο οποίος δεν κάνει το καθήκον του, αδιαφορεί, δεν δρα, δεν αντιδρά στον σφετερισμό, δεν κινητοποιείται, δεν δραστηριοποιείται και δεν ακολουθεί την φωνή της πατρίδος.

Ο γίγας Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, για τους κατοίκους των χωριών εκείνων του κάμπου της Καρύταινας, οι οποίοι δεν ήθελαν να κάνουν το καθήκον τους και να πάρουν τα άρματα, στην Επανάσταση το 1821, έδωσε τη διαταγή και έβαλε τη βούλα του. "**Όποιο χωριό δεν ήθελε να ακολουθήσει την φωνήν της πατρίδος, τσεκούρι και φωτιά**". (Γ. Τερτσέτη, "Απομνημονεύματα Κολοκοτρώνη, Κεφ. Δ'. σελ.148, εκδ. Μέρμηγκας''). Κατά την εισβολή του Μαχμούτ Δράμαλη πασά στην Πελοπόννησο τον Ιούλιο του 1822 επίσης, ο Κολοκοτρώνης με επιστολή του προς τις επαρχίες της Πελοποννήσου, και εις την Μάνην του φίλου του Μούρτζινου, των Καπετανάκηδων και λοιπών καπεταναίων, ζήτησε να τρέξουν όλοι με τα άρματα να βοηθήσουν εκεί όπου ευρίσκεται αυτός, "**διότι όποιος δεν αγροικήση τας διαταγάς του και δεν τρέξη εις τον κίνδυνον, αν γλυτώση από τους Τούρκους, θα τον σκοτώση ως παρήκοον**". (ΦΩΤΑΚΟΥ, ''ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ, σελίς 179-180, Π.Δ.Σακελλαρίου, Αθήνα, 1858").

Οι δικαστικές αρχές της πατρίδος μας οφείλουν να καταδικάσουν αμέσως κάθε εμετικό ουτιδανό προδότη, ο οποίος θέλει να ανοίξει την κερκόπορτα, και να τον στείλουν για τους επόμενους άπειρους αιώνες στα τρίσβαθα της γης για να χαθούν ακόμη και οι σκόνες του. Το θέμα του σφετερισμού του ονόματος της Μακεδονίας μας από τους Βαρδαρίτες, εξαρτάται πρωτίστως από εμάς τους Έλληνες. Οι Έλληνες δεν θέλουμε και δεν πρέπει να ανεχόμαστε προσκυνημένους Έλληνες. Οι Έλληνες δεν θέλουμε επίσης ως ηγέτες μας ανάξιους, ανθρωπάρια, ανθρώπια, ανθρωπίσκους και προσκυνημένους.

Ο μεγάλος ήρωας της Ελλάδος μας ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης**, όταν εκινδύνευε η Επανάσταση και κάποιοι προσκυνούσαν, έσωσε τον αγώνα της ελευθερίας των Ελλήνων διατάσσοντας, ''**φωτιά και τσεκούρι στους προσκυνημένους**''. Αυτό αφορούσε, όπως γράφει ο Τρικούπης, τα πλείστα των χωρίων των επαρχιών Πύργου, Γαστούνης, Πατρών, Βοστίτσης και Καλαβρύτων. (Σπ. Τρικούπη, ''Ιστορία της Ελληνικής Επαναστάσεως, Τόμ. 7, Βιβλίο 4ο, Α' Μέρος, σελ. 169'').

Ο **Κολοκοτρώνης** επίσης δεν ανεχόταν και δεν συγχωρούσε τους προδότες. ''Μίαν ημέραν επίασεν η αστυνομία ένα ύποπτον δια προδοσίαν, ότι εσκόπευε τάχα να υπάγη εις την Τριπολιτσάν εις τους Τούρκους, τον έβαλαν εις φύλαξιν, οι δε αξιωματικοί του αρχηγού (Κολοκοτρώνη) και χωριστά οι υπασπισταί του έκαμαν την ακόλουθον ωμότητα, αλλά πολύ ωφέλιμον δια την σωτηρίαν των άλλων, **τον έστειλαν τον προδότην καταδικασθέντα εις του Τσαλτή τον Έλατον από κάτω όπου σταυρώνει ο δρόμος και τον έκαμαν τέσσερα κομμάτια**. Εκρέμασαν το κομμάτια τριγύρω του τόπου όπου τον ελιάνισαν, και τα κοιλάντερα και αίματα έμειναν κατάστρατα και τα έβλεπαν οι διαβάται και συγγενείς των στρατιωτών οι οποίοι από εκεί επερνούσαν''. (ΦΩΤΑΚΟΥ, ''ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ, σελ. 58, Π.Δ. Σακελλαρίου, Αθήνα, 1858").

''Τον Τσιπιανίτην τον εφώτισεν ο διάβολός του να διηγήται παρρησία, ότι επήγαινεν εις Τριπολιτσάν τα γράμματα και τα έβλεπαν οι Τούρκοι καθώς παραπάνω διηγήθηκα. Αφ' ου το έμαθεν ο Κολοκοτρώνης έστειλε και τον έφερε και τον εξέτασε καλά τί έβλεπε και τί του έλεγαν οι Τούρκοι όταν εδιάβαζαν τα γράμματα των καπεταναίων. Ο προδότης τότε όλα κατά γράμμα, όπως τα έβλεπε και τα ήκουεν από τους Τούρκους, τα εμαρτύρησε. Τότε ο αρχηγός τον έδεσεν από την ουράν του αλόγου του, τον επήρεν από την Πιάνα και τον επήγεν εις Χρυσοβίτζι και εκεί τον παρέδωκεν εις τους φύλακες. Εκεί έτυχεν ο Κωνσταντής Λάπας από την Ακαρνανίαν,…και όποιος του εφαίνετο ότι ήτο φίλος των Τούρκων τον έτρωγεν…Αλλά ο καλός σου Λάπας ετράβηξε την γλώσσαν του πολύ έξω και την έκοψεν έως εις τα κοκκαλάκια και ούτως εξεμάτωσεν ο δυστυχής και απέθανε''. (ΦΩΤΑΚΟΥ,

’’ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ, σελ. 59-60, Π. Δ. Σακελλαρίου, Αθήνα, 1858").

‘’Έναν κατάσκοπο του Ιμπραήμ ονομαζόμενο **Γιάννη, από το χωριό Μπουμπούκα**, ένα από τα υποταγμένα χωριά, τον οποίο συνέλαβε ο Βασίλης Πετιμεζάς άνωθεν των Καλαβρύτων και τον έστειλε στον Φενεό, όπου ήταν το Ελληνικό στρατόπεδο, πολεμικό δικαστήριο που διώρισε ο Κολοκοτρώνης τον κατεδίκασε εις θάνατον δι’ αγχόνης. Ο κατάσκοπος είχε λάβει από τον Ιμπραήμ και έφερε επάνω του φλωριά, τα λεγόμενα Μπαρμπούτια. Τον κατάσκοπο τον εκρέμασαν σε ένα δένδρο στον δημόσιο δρόμο, κατά τας Κατσάνας, με το ακόλουθο έγγραφο κρεμασμένο στο στήθος του: ‘’Τέτοιον καταφρονημένον θάνατον θα έχουν από τους Έλληνας όσοι επροσκύνησαν εις τον Ιμπραχίμ, και δεν μετανοήσουν να κινηθούν κατ’ αυτού άντρες και γυναίκες. Τοιούτον θάνατον θα λάβουν και όσοι έχουν αυτό το άτιμον φρόνημα και δεν το αποβάλουν. Ακόμη και όσοι ελεύθεροι Έλληνες, ιερείς τε και λαϊκοί, δεν πιάσουν όπλα εις τοιαύτην κρίσιμον περίστασιν, και δεν τρέξουν εναντίον του εχθρού με προθυμίαν. Ο παρών Γιάννης από Μπούμπουκα ήτο σταλμένος από τον Ιμπραχίμ τσιασίτης (κατάσκοπος), και επιάσθη, και λαμβάνει τον θάνατον δι’ αγχόνης. Την 21 Ιουνίου 1827. Εκ του κατά τον Φενεόν γενικού στρατοπέδου. Ο Γ. Αρχηγός της Πελοποννήσου Θ. Κολοκοτρώνης’’. (Ν. Σπηλιάδης, ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ, Τόμ. Γ’, σελ. 354, Αθήνα, 1857).

Ο αδάμαστος ήρωάς μας Κολοκοτρώνης, όταν εκινδύνευε η Επανάσταση του γένους μας, επειδή κάποιοι προσκυνούσαν, έγραψε γράμματα στον υιό του Γενναίο και στον Κολιόπουλο να πάνε στο Λιβάρτζι, την επαρχία την προσκυνημένη των Καλαβρύτων και τους διέτασσε: "**Τσεκούρι και φωτιά στους προσκυνημένους**". (Γ. Τερτσέτη, "Απομνημονεύματα Κολοκοτρώνη, Κεφ. ΙΑ’."). Ο Κολοκοτρώνης εφοβείτο, όπως γράφει και ο Τρικούπης, μήπως το μόλυσμα αυτό επεκτείνετο και αλλού. Ο ίδιος ο Κολοκοτρώνης σημειώνει: ‘’Τίποτα δεν εφοβήθηκα – ούτε εις τας αρχάς ούτε εις τον καιρό του Δράμαλη, όπου ήρθε με 30 χιλιάδες στράτευμα εκλεκτό, ούτε ποτέ, μόνον εις το προσκύνημα εφοβήθηκα’’. Τον θλιβερό προσκυνημένο Νενέκο Δημήτριο, λοιπόν, από τα Ζουμπάτα της Αχαΐας, ο οποίος πολεμούσε εναντίον Ελλήνων και είχε πάρει και τίτλο μπέη από τον Σουλτάνο, διότι έσωσε τον Ιμπραήμ, όταν αυτός χάθηκε μόνος του σε ένα δάσος, τον σκότωσε ο Σαγιάς με διαταγή του Κολοκοτρώνη. (Σπ. Τρικούπη, ‘’Ιστορία της Ελληνικής Επαναστάσεως, Τόμ. 7, Βιβλίο 4ο, Α’ Μέρος, σελ. 168-170’’). Ο Σαγιάς αυτός ήταν αδελφός θύματος του Νενέκου. Επίσης τον θλιβερό προσκυνημένο τον Μπόσινα, από τη Μάνη, ο οποίος ως άλλος Εφιάλτης ήθελε να οδηγήσει, από άγνωστο μονοπάτι τους στρατιώτες του Ιμπραήμ εναντίον των Ελλήνων στα χωρά Σκυφιάνικα και Πολυάραβον, τον πυροβόλησε και τον σκότωσε ο συμπέθερός του Θεόδωρος Σταθάκος. (Σπ. Τρικούπη, ‘’Ιστορία της Ελληνικής Επαναστάσεως, Τόμ. 7, Βιβλίο 4ο, Α’ Μέρος, σελ. 34’’).

Ο Κολοκοτρώνης φαίνεται να γνωρίζει για την διπλή μάστιγα που αναφέρει ο Αισχύλος και αγαπά ο θεός του πολέμου Άρης, ‘’διπλῆ μάστιξ, τὴν Ἄρης φιλεῖ’’, (‘’Αγαμέμνων, 642’’) δηλαδή φωτιά και ξίφος. Όταν κάποιος Έλληνας πήρε από τον Ιμπραΐμ 300 μπαρμπούτια, για να πάει να κατασκοπεύσει τον Κολοκοτρώνη και να του αναφέρει πού βρίσκεται και τι στρατό έχει, προκειμένου ο Ιμπραΐμ να του επιτεθεί, ο γίγαντάς μας έπιασε αυτό το βρωμερό σκουπίδι, αυτόν τον προδότη και τον κρέμασε στη δημοσιά, δυό ώρες έξω από τα Καλάβρυτα. <Τον εκρέμασα με ένα χαρτί που έλεγε το φταίξιμό του. ‘’**Προδότης του έθνους**’’> λέει ο Κολοκοτρώνης. Ο Κολοκοτρώνης κατάλαβε αμέσως ότι ο προδότης αυτός είχε κάνει πράξεις, των οποίων η τιμωρία έπρεπε να ήταν η αγχόνη, η κρεμάλα ‘’ἔργα κρείσσον’ ἀγχόνης’’, ‘’ἐν ἀγχόναις θάνατον λαβεῖν’’. Το χαρτί αυτό ο Κολοκοτρώνης το είχε βάλει στο στήθος και στην πλάτη του προδότη. Τον κρεμασμένο τον είδαν, και το χαρτί αυτό το διάβασαν και οι προσκυνημένοι οι οποίοι ακολουθούσαν τον Ντελή Αχμέτ πασά στην Πάτρα. (Γ. Τερτσέτη, "Απομνημονεύματα Κολοκοτρώνη, Κεφ. ΙΑ'.").

Ο **Κολοκοτρώνης** δεν άφησε, δεν επέτρεψε λίγοι δειλοί να καταστρέψουν ό,τι έκτισαν με τους αγώνες, τις θυσίες και το αίμα τους δεκάδες χιλιάδες Έλληνες. (Στον αγώνα του 1821 για την ελευθερία μας έχασαν τη ζωή τους 170.000 Έλληνες). Εμείς δεν χρειαζόμαστε φωτιά και τσεκούρι για να τιμωρήσουμε κανέναν, ούτε μάς ταιριάζει. Μας αρκούν ο διάλογος και τα άπειρα επιχειρήματά μας. Εάν το κάνουμε με επιμονή θα μπορέσουμε πολύ εύκολα να αποκαλύψουμε σε κάθε καλόπιστο την πλήρη αλήθεια και τον

γελοίο σφετερισμό των Βαρδαριτών. Η Βαρντάρσκα δεν ήταν ποτέ Μακεδονία και δεν είναι Μακεδονία. Η Βαρντάρσκα είναι η αρχαία άνω Παιονία και Δαρδανία. **Οι Βαρντάρσκι** είναι, κυρίως, Σλάβοι, αλλά και Αλβανοί, και Ρομά, και Αθίγγανοι και λοιποί, ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΠΟΤΕ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο γίγας αυτός της ανάστασης του γένους μας, στον λόγο τον οποίο απηύθηνε στα Ελληνόπουλα του Βασιλικού Γυμνασίου της Αθήνας, (1ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας) στις 8/10/1838 στην Πνύκα, μεταξύ άλλων είπε: ‘’Εις τον πρώτο χρόνο της Επαναστάσεως είχαμε μεγάλη ομόνοια και όλοι ετρέχαμε σύμφωνοι. Ο ένας επήγεν εις τον πόλεμο, ο αδελφός του έφερνε ξύλα, η γυναίκα του εζύμωνε, το παιδί του εκουβαλούσε ψωμί και μπαρουτόβολα εις το στρατόπεδον και εάν αυτή η ομόνοια εβαστούσε ακόμη δύο χρόνους, **ηθέλαμε κυριεύσει και την Θεσσαλία και την Μακεδονία, και ίσως εφθάναμε και έως την Κωνσταντινούπολη**’’. Αυτή την άποψη συμμεριζόταν και ο καπετάνιος της περιοχής Ασπροποτάμου (Αχελώου) Νικόλαος Στορνάρης, ο οποίος είπε στον Νικόλαο Κασομούλη, όπως αναφέρει ο ίδιος: ‘’Άρχισεν να με ομιλή περί της προόδου μας (στον πόλεμο), ότι ο θεός μας αγαπά, ότι ημείς, αν είχαμεν γνώσιν, **έπρεπεν έως τότες να είμεθα πέραν της Θετταλίας, εις την Αικατερίνην**. Αναφέραμεν όλα τα παρελθόντα λάθη, πώς έγινεν εδώ, πώς εκεί, και άλλα πολιτικά’’. (Ν. Κασομούλη, ‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 1ος, Κεφ. 7ο, σελ. 399’’). Ο Κολοκοτρώνης λοιπόν, νοιαζόταν και για τη Θεσσαλία και για τη Μακεδονία και για την Κωνσταντινούπολη. Ο Κολοκοτρώνης νοιαζόταν για όλη την Ελλάδα. Το λέει εξ άλλου ο ίδιος. ‘’Τα μέσα τα έβλεπα ολίγα, αλλ’ ο σκοπός μου ήτον μίαν φοράν να ελευθερώναμεν την Πελοπόννησον, εκάμναμεν μίαν βάσιν, ένα quartierr, και έπειτα προωδεύαμεν και εκτός της Πελοποννήσου…’’. (Γ. Τερτσέτη, "Απομνημονεύματα Κολοκοτρώνη, Κεφ. ΣΤ'.’’).

Ο Κολοκοτρώνης νοιάζεται για την ελευθερία και της Μακεδονίας, διότι γνωρίζει και αναγνωρίζει τους αγώνες, τις θυσίες, το αίμα που έχυσαν, και τη συνολική προσφορά των Μακεδόνων στον αγώνα της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας μας, τον οποίο δυστυχώς ακόμη και σήμερον ελάχιστοι γνωρίζουν. Ο Κολοκοτρώνης συμπολέμησε με τους Μακεδόνες αρματολούς του Ολύμπου, οι οποίοι έγιναν και κουρσάροι, με τις ναυτικές επιδρομές τους. Ο Κολοκοτρώνης πολέμησε υπό τον αρματολό του Βάλτου της Αιτωλοακαρνανίας Γιάννη Σταθά και τον πανάξιο πολέμαρχο Νικοτσάρα, υιό του αρματολού του Ολύμπου Πάνου Τσάρα. (Κασομούλη, ‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 1ος, Κεφ. 2ο, σελ. 253’’). Άλλοι αρματολοί οι οποίοι συνεκρότησαν πειρατικούς στολίσκους ήταν ο Μπλαχάβας, οι Λαζαίοι (Λαζέοι), ο Τζαχείλας (οι Τζαχελαίοι ήταν δύο, ο Δήμος και ο Γεώργιος), ο Καζαβέρης, από τον Όλυμπο και τα Πιέρια, ο Βασίλης Ρομφέης από την Νάουσα, ο Μπιζιώτης και ο Γεώργιος Σύρος (ή Συρόπουλος, αρματωλός των Σερβίων), από τα χωριά των Χασίων καθώς και άλλοι. Ο στόλος των κουρσάρων είχε έδρα τη νήσο Σκιάθο και με τα 70 πλοία τα οποία είχαν χωρισθεί σε 10 μοίρες, (Esprit-Marie Cousinéry, ‘’Voyage dans le Macedoine, I, σελ. 74’’), οι οποίες αποκαλούνταν ταϊφέδες, και είχαν τα ονόματα ‘’ Άσπρη Θάλασσα’’, (έτσι ελέγετο η Μεσόγειος), ‘’Κασσάνδρα’’, ‘’Όλυμπος’’, ‘’Νάουσα’’, ‘’Βάλτος’’, ‘’Μοριάς’’, ‘’Ρούμελη’’ ‘’Σκίαθος’’ κτλ., έκαναν καταδρομικές επιχειρήσεις στον θαλάσσιο χώρο των Βορείων Σποράδων, στα παράλια της Θεσσαλονίκης και της Χαλκιδικής και έως την Λήμνο προς βορράν και μέχρι τον Καφηρέα προς νότον. Επί των πλοίων αυτών υψώθη **Ελληνική σημαία**. Η σημαία αυτή ήταν **κυανή με λευκό σταυρό στο μέσον**. Από τότε η λαϊκή μούσα κατέγραψε το κουρσάρικο τραγούδι το οποίο αναφέρεται σε γεγονότα, στην Ελληνική σημαία που έφεραν και σε πρόσωπα της εποχής:

‘’Μαύρο καράβι αρμένιζε στα μέρη της Κασσάνδρας
είχε πανιά κατάμαυρα και **τ’ ουρανού παντιέρα**
εμπρός κορβέτα μ’ άλικο μπαϊράκι του εβγήκε
Μάϊνα, φωνάζει, τα πανιά, ρίξτα του λέγει κάτω
δεν τα μαϊνάρω τα πανιά, κι ουδέ τα ρίχνω κάτω
μη με θαρρήτε νιόνυμφη, να βγω να προσκυνήσω.
Εγώ μαι ο Γιάννης του Σταθά, γαμπρός του Μπουκουβάλα
Τράκο, λεβέντες, ρίξετε στην πλώρη το καράβι. κτλ. κτλ.

(ΙΩΑΝΝΟΥ Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 43-44''). Ο Μακεδών ιστορικός Νικόλαος Κασομούλης, αναφέρει ότι οι καταδρομικές επιχειρήσεις των Ολυμπιακών στρατευμάτων τα οποία ''εμφώλευον πάντοτε εις Σκόπελον και εις Σκιάθον εκτείνοντο εις όλες τις ακρογιαλιές της Μακεδονίας και Θράκης και εις όλας τας Τουρκικάς νήσους''. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ'', Τόμ. 3ος, Κεφ. 26ο, σελ. 208).

Ο Κολοκοτρώνης γνωρίζει τα ανδραγαθήματα των Μακεδόνων στην κατάληψη και την άμυνα της Τενέδου και τις ναυμαχίες τους με τον Τουρκικό στόλο το 1807 και κατόπιν.

Στην εποχή αυτή ανάγεται και το τραγούδι το οποίο έσωσε ο Κυμαίος εμποροπλοίαρχος Ι.Δ.Ξουρής και αναφέρει ο Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗΣ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 39.

Πό Μακεδόνοι πλέον καλοί καί πλέον διαλεγμένοι

καί στό ντουφέκι εἴμαστε ὅλοι μαθημένοι

καί στό σπαθί καλύτερα εἴμαστε σπουδασμένοι.

Οἱ Τοῦρκοι εἶναι περισσοί, μεῖς λίγοι Μακεδόνοι,

πάλιν δέν τούς φοβούμαστε, τ' αὐτί μας δέν ἰδρώνει.

Ὅλη ἡ Πόλη νά ἐλθῇ μέ τή Γενιτσαρία

Δέν εἶναι τρόπος νά ἐβγῇ μέ τή Μακεδονία.

.....

Οἱ Μακεδόνες ξακουστοί στόν κόσμο παινεμένοι

μόλον τόν Τοῦρκο πολεμοῦν σήμερον οἱ καϋμένοι

.....

Οἱ Μακεδόνες σήμερον θέλουν νά ἀρχινήσουν

κορμία καί κεφάλια τήν χώραν νά γεμίσουν

ὡς τόν λαιμόν νά ἔρθουνε ὅλοι τους εἰς τό αἷμα

ὀπίσω δέν γυρίζουνε τά ἔχουν ὁρκωμένα.

τά Τούρκικα σάν εἴδανε Συνέβης πώς ριβάρει

κανένα δέν ἐπρόφθασε ἄγκουρα νά σαλπάρῃ.

(Συνέβης είναι ο Ρώσος ναύαρχος Σενιάβιν, Ντμίτρι Νικολάγιεβιτς Σενιάβιν, Д. Н. СЕНЯВИН, 1763-1831, ο στόλος του οποίου νίκησε τον Τουρκικό στόλο σε ναυμαχίες μεταξύ Άθω και Λήμνου στα τέλη Ιουνίου - αρχές Ιουλίου 1807).

Ο Κολοκοτρώνης γνωρίζει ότι ο Ρήγας Φεραίος κατάγεται από Μακεδόνες γονείς, από Σαμαριναία μητέρα και πατέρα από το Περιβόλι Γρεβενών και ότι από τα επτά παλληκάρια τα οποία στραγγαλίσθηκαν μαζί με τον Ρήγα στο φρούριο της Νεμποΐτσα (24 Ιουνίου 1798) οι τρείς είναι Μακεδόνες. Είναι τα αδέλφια Ιωάννης Εμμανουήλ 24 ετών και Παναγιώτης Εμμανουήλ 22 ετών από την Καστοριά και ο Θεοχάρης Τουρούντζιας 22 ετών από τη Σιάτιστα. Μακεδόνες είναι και οι φιλικοί, οι αρχηγοί της Επαναστάσεως στη Μολδοβλαχία, Γεώργιος (Γεωργάκης) Ολύμπιος, από το Βλαχολίβαδο του Ολύμπου, ανεψιός των Λαζαίων αρματολών (Γιάννη, Λιόλιου, Δήμου, Κώστα), και ο Ιωάννης (Γιάννης) Φαρμάκης, από τη Βλάστη Κοζάνης, αμφότεροι Ελληνόφωνοι και βλαχόφωνοι, όπως Μακεδών είναι και ο υπασπιστής του Υψηλάντη Γεώργιος Λασσάνης εκ Κοζάνης. (Αργότερα, στην ελεύθερη Ελλάδα, ο Λασσάνης υπέγραφε ως ''Λασσάνης Ιερολοχίτης''). Στο Ιάσιον της Μολδαβίας, στο σπίτι του επίσης Μακεδόνα, αλλά και εθνικού ευεργέτου, Κωνσταντίνου Βέλλιου ή Μπέλλιου, από τη Βλάστη Κοζάνης, ο Αλέξανδρος Υψηλάντης ύψωσε επισήμως τη σημαία της επαναστάσεως και εκεί όλοι οι συμμετέχοντες έψαλαν τον Θούριο του Ρήγα με δάκρυα στα μάτια. Ας αναφέρουμε μερικούς ακόμη Μακεδόνες, μέλη της Φιλικής Εταιρείας. Εκ Φλωρίνης οι αδελφοί Λουκάς Νεδέλκος και Νικόλαος Νεδέλκος. Εκ Θεσσαλονίκης, Μιχαήλ Ουζουνίδης, Μόσχος Σακελλαρίου, Δημήτρης Αργυρόπουλος, Σκανδαλίδης Αθανάσιος, Μπακάλογλου Πανταζής, Πολύδωρος Στέργιος, Τραμπάζογλου

Νικόλαος, Παλιάδης Αλέξανδρος του Ιωάννου, εκ Γραμματικού Πέλλης ο Χρύσανθος μητροπολίτης Σερρών, εκ Δοβίστας Σερρών ο Εμμανουήλ Παππάς, εκ Βογατσικού Καστοριάς ο Δραγούμης Παχάρνικος, εκ Ναούσης ο Ζαφειράκης Λογοθέτης του Θεοδοσίου, εξ Εδέσσης ο Ναούμ Παναγιώτης, εκ Βεροίας ο Περδίκης Νάνος, εκ Κλεισούρας ο Γκίκας Μασάς, εκ Καστοριάς ο Καμινάρης Κυριάκος του Χρήστου, εκ Σιατίστης, ο Λασπάς Νικόλαος (ή Αναγνώστης), ο Κασομούλης Κωνσταντίνος και ο υιός του Κασομούλης Νικόλαος ο ιστορικός. Αναφέρονται επίσης οι εξής: Γεωργιάδης Καλλίνικος, Μπαλάνος Χριστόδουλος, Μπλαδάκης Ιωάννης, Μπουδέλης Ιωάννου Αναστάσιος, Σκαρλάτος Ιωάννης εξ Ολύμπου κτλ.

Ο Κολοκοτρώνης γνωρίζει για τη βοήθεια η οποία του παρεσχέθη από το επαναστατικό κίνημα στη Μακεδονία, το οποίο κράτησε εκεί τα στρατεύματα των Τούρκων επί είκοσι (20) ολόκληρους μήνες. Γνωρίζει για την επανάσταση στη Χαλκιδική, το Άγιον Όρος και σε όλο τον νομό Θεσσαλονίκης τον Μάϊο του 1821, την επανάσταση στη Νάουσα και την γύρω περιοχή το 1822, και τις μάχες στο Βέρμιον, τον Όλυμπο, τα Πιέρια, τη Δυτική Μακεδονία και τις ορεινές διαβάσεις, από όπου πέρασαν προς τη Θεσσαλία, τη Δυτική Ελλάδα, τη Στερεά Ελλάδα και την Πελοπόννησο οι Μακεδόνες αγωνιστές, οι οποίοι και συνέχισαν πολεμώντας τους Τούρκους εκεί μέχρι το αίσιον τέλος του Αγώνος.

Η επανάσταση στη Χαλκιδική, στο Άγιον Όρος και στον νομό Θεσσαλονίκης, υπό τον Εμμανουήλ Παππά, από τη Δοβίστα Σερρών, καθήλωσε στη Μακεδονία τις τουρκικές στρατιές με χιλιάδες άνδρες, του Χατζή Μεχμέτ Μπαϊράμ πασά, (ο οποίος ερχόμενος με στρατεύματα από την Μικρά Ασία, ως μουχασίλης του Αϊδινίου και βεζύρης του Σαροχάν, όδευε εναντίον της Στερεάς Ελλάδος και της Πελοποννήσου), και του Μεχμέτ Εμίν Εμπού Λουμπούτ πασά, (Λουμπούτ, λαϊκή έκφραση του Αμπντουλαμπούντ, Εμπού Λουμπούτ σημαίνει ροπαλοφόρος), αφήνοντας ελεύθερο το πεδίο δράσεως και δίνοντας χρόνο στις Ελληνικές δυνάμεις της Στερεάς Ελλάδος για επικράτηση, και της Πελοποννήσου για να καταλάβουν την Τρίπολη, και να εδραιώσουν την επαναστατική εξουσία, στη πρώτη και πολύ κρίσιμη εκείνη περίοδο.

Ο Κολοκοτρώνης γνωρίζει ότι **με το αίμα των Μακεδόνων πολεμιστών, τον εξανδραποδισμό χιλιάδων άλλων αμάχων Μακεδόνων και Μακεδονισσών**, η Στερεά Ελλάς και η Πελοπόννησος κέρδιζαν χρόνο, νίκες και εμπιστοσύνη στις δυνατότητες των Ελλήνων. Τι και αν ο Σερίφ Σιντίκ Γιουσούφ μπέης της Θεσσαλονίκης, συνέλαβε και φυλάκισε στην εκκλησία και στον αυλόγυρο του **ναού του Γρηγορίου Παλαμά**, πλέον των δύο χιλιάδων Ελλήνων Θεσσαλονικέων, οι οποίοι στη συνέχεια κατεσφάγησαν από τον Τουρκικό όχλο και τους συμπράττοντες με αυτόν Εβραίους, (F. Pouqueville, ‘’Histoire de la régénération de la Grèce’’. Μετάφραση Ζυγούρα, σελ. 263), οι οποίοι τον συναγωνίζονταν σε εγκληματικότητα, έπνιξε τους περισσότερους κατοίκους της κωμοπόλεως **Παζαρούδας** στη λίμνη Βόλβη και πούλησε γυναίκες και παιδιά στα σκλαβοπάζαρα; Τι και αν κατέσφαξε πλέον των τετρακοσίων κατοίκων της **Ιερισσού** και πούλησε τις γυναίκες και τα παιδιά σε σωματεμπόρους, απ’ όπου μετεφέρθησαν στα σκλαβοπάζαρα της Βεγγάζης και της Τριπολίτιδος; Τι και αν ο Χαλίφης Μαχμούτ είχε κηρύξει τον Ιερό Πόλεμο; Τι και αν ο μουσουλμανικός όχλος της Θεσσαλονίκης, ακολουθούμενος από τους θλιβερούς Εβραίους οι οποίοι συμμετείχαν στο έγκλημα, **κατέσφαξαν τον Μάϊο του 1821 πάνω από τρεις χιλιάδες (3.000) Έλληνες Θεσσαλονικείς**; (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ‘’ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821’’, σελ. 129). Ο Εβραίος ιστορικός της Θεσσαλονίκης P. Risal (Joseph Nehama), στο βιβλίο του ‘’Θεσσαλονίκη, η περιπόθητη πόλη’’, ‘’La ville convoitée: Salonique’’, Paris, 1917, σελ. 229), αναφέρει ότι ο αριθμός των Ελλήνων, οι οποίοι τότε έπεσαν θύματα της τουρκικής θηριωδίας ανήλθε σε είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000), υπολογίζοντας τις χιλιάδες αιχμαλώτων απ’ όλη τη Μακεδονία οι οποίοι μετεφέροντο στη Θεσσαλονίκη όπου και εφονεύοντο. Ο Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗΣ επίσης γράφει: ‘’Κατά το διάστημα των μαχών του Βερμίου **κατέφθανον εις την Θεσσαλονίκην τα καραβάνια των ομήρων**, τους οποίους αλυσοδέτους απέστειλεν ο Εμπού Λουμπούτ εκ της περιφερείας ταύτης, οι δε προληπτικώς συλληφθέντες πρόκριτοι της Βεροίας υπό του κεχαγιάμπεη και αποσταλλέντες εις την Θεσσαλονίκην εξηκολούθουν να παραμένουν φυλακισμένοι εις τα υπόγεια του μεγάρου του πασά,…’’. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ‘’ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821’’, σελ. 194).

Οι Εβραίοι πρόσφυγες, διωγμένοι από την Κεντρική Ευρώπη, τη Βόρεια Αφρική και την Ιβηρική Χερσόννησο, κατέφθαναν κατά κύματα, από τα τέλη του 15ου αιώνος στη Μακεδονία, όπου δημιούργησαν συμπαγείς κοινότητες. Εγκαταστάθηκαν και στη Θεσσαλονίκη, φυσικά, ανεπτύχθησαν οικονομικώς και συναγωνίζοντο τους Έλληνες. Όμως, είναι αλήθεια ότι πάντοτε πολέμησαν εναντίον των Ελλήνων. Οι γενναιόφρονοι Έλληνες όχι μόνον δεν τους ανταπέδωσαν κάποιο κακό, αλλά και τους βοήθησαν όσο και όταν μπορούσαν στα πολύ δύσκολα χρόνια από το 1941-44.

Τι και αν ο Μπαϊράμ πασάς κατέσφαξε τους κατοίκους **42 χωριών**, αιχμαλώτισε γυναικόπαιδα, ελεηλάτησε όλα τα χωριά και κατόπιν τα κατέστρεψε ολοσχερώς πυρπολώντας τα; Στα εγκλήματά του αυτά εναντίον των Ελλήνων τον συνέδραμαν και πάλιν οι Εβραίοι. Τι και αν ο Μπαϊράμ πασάς εβάδισε εναντίον των επαναστατών της περιοχής Βασιλικών με 30.000 πεζούς, πυροβολικό και 5.000 ιππείς, ακολουθούμενος και από πλήθος εξοπλισθέντων Εβραίων; Τι και αν ο τουρκικός και εβραϊκός όχλος, στα **Βασιλικά**, οργίασαν, σφαγίασαν και εκακούργησαν κατά τρόπο φρικιαστικό; (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 137). Τι και αν μετά τα Βασιλικά κατεστράφησαν ο **Βάβδος**, ο **Πολύγυρος**, η **Επανωμή**, το **Μεσημέρι**, τα **Ραβνά**, το **Ζαγκλιβέρι**; Η Κασσάνδρα και το Άγιον Όρος κρατούσαν ακόμη ζωντανή την επανάσταση έως και τα μέσα Νοεμβρίου του 1821. Οι χίλιοι πεντακόσιοι (1.500) άνδρες του Εμμανουήλ Παππά είχαν τόσο υψηλό φρόνημα, ώστε αντιπαρατάχθηκαν στην **Κασσάνδρα**, στο στενό της αρχαίας Ποτίδαιας, στους 14.000 άνδρες του Μεχμέτ Εμίν Εμπού Λουμπούτ πασά, τα πυροβόλα του, και στους συμπράττοντες με αυτόν 500 εξοπλισμένους Εβραίους της Θεσσαλονίκης υπό τον Ιωσήφ Περέζ, ο οποίος έφερε μάλιστα και στολή Τούρκου αξιωματικού. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 148). Στη φοβερή μάχη η οποία συνήφθη εκεί, (άρχισε στις 13/11/1821 ημέρα Δευτέρα) πάνω από 1.000 Μακεδόνες μαχητές σκοτώθηκαν, ενώ οι υπόλοιποι οι οποίοι συνελήφθησαν εξανδραποδίσθηκαν. Μετά τη νίκη του στην Κασσάνδρα ο Μεχμέτ Εμίν Εμπού Λουμπούτ πασάς αφού ελεηλάτησε τα πάντα, μετέφερε σιδηροδέσμιους 600-700 άνδρες και γυναίκες στη Θεσσαλονίκη για εξανδραποδισμό. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 150). Στους 3.500 άνδρες, στο ιππικό και στα πυροβόλα που έστειλε στη χερσόνησο του Άθω ο Μεχμέτ Εμίν Εμπού Λουμπούτ πασάς, υπετάγη και το Άγιον Όρος. Η καταστροφή της Χαλκιδικής ήταν ολοκληρωτική. **Εβδομήντα οκτώ (78) Ελληνικά χωριά** εκάησαν πλήρως και καθώς και **59 Αγιορείτικα Μετόχια**. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 163).

Οι ειδήσεις για τις φοβερές και ανηλεείς σφαγές των Μακεδόνων, τους πνιγμούς, τους βάρβαρους φόνους με το σπάσιμο των κρανίων τους με ρόπαλα, τους εξανδραποδισμούς, τις υλικές καταστροφές και την ερήμωση, στη Χαλκιδική, την Κατερίνη και τη Θεσσαλονίκη, έχουν γίνει γνωστές παντού στη Μακεδονία και όχι μόνον. Παρ' όλα αυτά, οδηγούμενοι από το ασίγαστο πάθος τους για ελευθερία, οι οπλαρχηγοί της Βεροίας, της Εδέσσης και του Βερμίου εκινούντο δραστηρίως. Γι' αυτό και οι Τούρκοι ιθύνοντες της περιοχής ελάμβαναν τα πλέον αυστηρά μέτρα. Συνελάμβαναν Έλληνες προκρίτους ως ομήρους, έκαναν κατάσχεση οπλισμού κτλ. Επίσης, ο Μεχμέτ αγάς, κεχαγιάμπεης του Εμπού Λουμπούτ πασά, ο οποίος είχε αναλάβει την φρούρηση της Βεροίας, άξιος στρατιωτικός και εξαιρετικώς δραστήριος επετέθη εναντίον του Καρατάσιου στο **μοναστήρι της Παναγίας του Δοβρά** (12/3/1822) με 4.000 άνδρες. Παρά τις επανειλημμένες επιθέσεις του όμως, και την απώλεια 1.500 ανδρών του, νεκρών και τραυματιών, δεν κατώρθωσε να νικήσει τον γίγαντα Καρατάσιο. Από τα τέλη του 1821 άρχισαν να συγκεντρώνονται στη Νάουσα, (η Νάουσα λέγεται Νιάουστα στα λατινογενή Βλάχικα, που σημαίνει Τόπος όπου στέκει το χιόνι, μένει το χιόνι, 'Νιάου Στα'. Η Νάουσα είναι κτισμένη σε υψόμετρο 360 μ.), οι καπεταναίοι της περιοχής Δυτικής Μακεδονίας Κων/νος Μαλάμος, Νάσος Καμπίτης, Γιάννης Κατσαούνης, ο Γεώργιος Νιόπλιος από τη Σιάτιστα, ο Αγγελής Γάτσος από την Έδεσσα, ο Ιωάννης Παπαρέσκος από την Καστοριά και ο Αναστάσιος Καρατάσιος με τους γιούς του (Τσιάμη, Γιαννάκη και Κωτούλα), υπό την αρχηγία του Λογοθέτη Ζαφειράκη. Στις 19 Φεβρουαρίου 1822, Κυριακή της Ορθοδοξίας, ο Ζαφειράκης Λογοθέτης εν μέσω των αρματολών ύψωσε την σημαία της επαναστάσεως στη Νάουσα. (Η Νάουσα είχε αμυνθεί

σθεναρότατα και επιτυχώς, εναντίον των 4.000 Αλβανών του Αλή πασά του Τεπελενλή το 1795, με επί κεφαλής τον Θωμά Χατζηχειμώνα, τον Δήμο Δεληδήμο, τον Ζαφειράκη Λογοθέτη και τον Γεώργιο Τζοβάρα. Η Νάουσα αντέστη επιτυχώς και στην επίθεση των 8.000 Αλβανών του Πασόμπεη, φίλου του Τεπελενλή και το 1798, έχοντας επί κεφαλής των 2.000 Ναουσαίων, τον Δήμο Δεληδήμο, τους Λαζαίους, τον Καρατάσιο, τον Δεληγιάννη, τον Ζαφειράκη Λογοθέτη και τον Γεώργιο Τζοβάρα. Την 17η Ιουνίου 1798 οι ανωτέρω οπλαρχηγοί, με τη βοήθεια και του Δημητρίου Σιούγκαρα και του Αγγελή Γάτσου, από τη Σαρακηνή της Εδέσσης, επέφεραν το τελειωτικό κτύπημα κατά του στρατού του Πασόμπεη στη θέση Καραγίδα. Η Νάουσα αντέστη επί τεσσερισήμισυ μήνες και το 1804/5, στην επίθεση των δεκαπλάσιων και εμπειροπόλεμων δυνάμεων του Αλή πασά, πριν τελικώς καταληφθεί. Ο Αλή πασάς έλεγε για τον ήρωα Καρατάσιο (1764-1830). ‘’Αν δεν ήταν ο Καρατάσιος, ποδάρι δεν θα άφηνα στην Νάουσα’’). Ο Μεχμέτ Εμίν Εμπού Λουμπούτ πασάς με 12.000 άνδρες, 400 ιππείς και βαρύ πυροβολικό, ακολουθούμενος από τους Εβραίους και πάλι, πολιόρκησε από τα τέλη Μαρτίου 1821 και προσέβαλε την πόλη από όλες τις κατευθύνσεις. Μολονότι οι Οθωμανοί μπήκαν στην πόλη στις 18 Μαρτίου, η Νάουσα εξακολουθούσε να ανθίσταται ακόμη, από σπίτι σε σπίτι, με τελευταίο τον πύργο του Ζαφειράκη. **Δύο χιλιάδες Μακεδόνες, Ναουσαίοι**, εσφάγησαν μετά την επικράτηση των Τούρκων, εκτός εκείνων οι οποίοι σκοτώθηκαν στις μάχες. Οι γέροι και τα παιδιά που βρίσκονταν στη Μητρόπολη και στις εκκλησίες του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Δημητρίου σφαγιάσθηκαν. Τετρακόσια (400) γυναικόπαιδα που πιάστηκαν ζωντανά πουλήθηκαν ως σκλάβοι. Γυναίκες όμως της Νάουσας, για να μην σκλαβωθούν, πιάνοντας τον χορό, ρίχθηκαν στο βάραθρο της Αραπίτσας. Συγχρόνως αφανίζονται πάνω από **32 Ελληνικά χωριά, από τα Γιαννιτσά μέχρι τη Σκύδρα και από την Έδεσσα μέχρι την Κουλακιά και τις εκβολές του Αλιάκμονα και του Αξιού**. **Εκατόν είκοσι (120) χωριά και κώμες, επίσης, ερημώθηκαν στην περιοχή μεταξύ του Αξιού και των ορέων Βόρας, Βέρμιον, Πιέρια και Όλυμπος**. ‘’Η τραγική τύχη της Ναούσης, ομοίαν της οποίας ουδεμία άλλη Ελληνική πόλις υπέστη κατά τον αγώνα του 1821, και των **περί το Βέρμιον και τα Πιέρια 120 κωμοπόλεων και χωρίων**, συνετάραξεν ολόκληρον την Ελλάδα, διότι αι καταστροφαί εις την Μακεδονίαν υπήρξαν τεράστιαι, το αίμα υπέρ της ελευθερίας έρρευσε ποταμηδόν και οι Τούρκοι έδειξαν σκληρότητα αφάνταστον. Η Ελληνική αυτή γη, πρώτη δεχθείσα την επίθεσιν πολυαρίθμου εχθρού, προσεφέρθη ως θυσία δια το μετέπειτα κέρδος του αγώνος. Διότι **η αντίστασις των τέκνων της Μακεδονίας, πρώτων ταχθέντων κατά των κατερχομένων τουρκικών στρατιών**, όπως καταπνίξουν την Ελληνικήν εξέγερσιν του 1821, έδωσε τον καιρόν εις την κάτω του Ολύμπου πατρίδα, και ιδίως εις την Πελοπόννησον, μικροκινδυνεύουσαν κατόπιν της αντιστάσεως των **Μακεδόνων, τεταγμένων υπό της ιστορίας να υπερασπίζονται πρώτοι την Ελλάδα**, να συστηματοποιήση και οργανώση τον αγώνα’’. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ‘’ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821’’, σελ. 193-4). ‘’Έπειτα από 9 ή 10 ημέρας, οπού ημείς επολεμούσαμεν ούτως ως εκθέσαμεν, και εστάλη ο υπασπιστής (Νικόλαος) Κανούσης, **είδαμεν ένα εσπέρας καιγόμενα όλα τα χωριά του κάμπου και των ακρωρείων από την Βέροιαν έως εις την Έδεσσαν**’’. (Κασομούλη,‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ’’, Τόμ. 1ος, Κεφ. 4ο, σελ. 308).

Σε όλον αυτόν τον απαράμιλλο, τον υπέροχο Ελληνισμό της Μακεδονίας, σε όλους αυτούς τους Μακεδόνες, πολεμιστές και μη, άνδρες και γυναίκες, οι οποίοι θυσίασαν τα πάντα και θυσιάσθηκαν στον βωμό για την ελευθερία της πατρίδος μας αξίζει κάθε τιμή, έπαινος και εθνικός σεβασμός. Πρωτίστως, βεβαίως, πρέπει εμείς και τα παιδιά μας να μάθουμε την ιστορία και τους αγώνες τους.

Ανωτέρω ανεφέρθησαν μερικοί από τους καπεταναίους της Μακεδονίας. Είναι καταφανές ότι σε όλες τις περιοχές της Μακεδονίας όλοι οι αρματολοί και κλέφτες είναι πρόσωπα Ελληνικής καταγωγής. Δεν εμφανίζεται ουδείς Σλάβος αρματολός ή κλέφτης στον χώρο της, μολονότι στα πεδινά της Μακεδονίας ζούσαν και Βούλγαροι δουλοπάροικοι των Τούρκων. Η υπεροχή του Ελληνικού στοιχείου στην Κεντρική, Δυτική και Ανατολική Μακεδονία ήταν απόλυτος. Η ίδια αυτή η Μακεδονική γη αυτή ζητούσε να την κατοικούν μόνον Έλληνες. Στα επίσημα έγγραφα της Τουρκικής διοικήσεως της Θεσσαλονίκης, της Βεροίας-Ναούσης, (της Καστοριάς δυστυχώς εκάησαν πριν μελετηθούν), αναφέρονται

ατελείωτες σειρές αρματολών και κλεφτών. Στα έγγραφα αυτά δεν αναφέρεται πουθενά ότι άτομα με Σλαβικά ονόματα ήταν αρματολοί ή κλέφτες. Ο Μακεδών ιστορικός, φιλικός και αγωνιστής του 1821 Νικόλαος Κασομούλης προσέφερε μεγάλη υπηρεσία στο έθνος μας, διότι στον πρώτο τόμο των ''Στρατιωτικών Ενθυμημάτων του'' σελ. 64-222, αναφέρει πληθώρα ονομάτων από αρματολούς και κλέφτες. Μερικώς αναφέρεται και στη δράση τους. Όλων αυτών τα ονόματα λοιπόν είναι Ελληνικά. Πρώτος εξ αυτών αναφέρεται ο Μεγδάνης ο οποίος έδρασε από το 1670 έως το 1710 ή 1715 όπως γράφει ο Κασομούλης και του οποίου η προγονική καταγωγή ήταν από το **Πισοδέρι Φλωρίνης**.

Παρ' όλες τις χιλάδες των θανάτων όμως, την ερήμωση και τις φοβερές υλικές καταστροφές, οι Μακεδόνες πολέμησαν τους Τούρκους πάνω στα βουνά, **έως τα τέλη του 1822**. Σκληρές μάχες, λοιπόν, έγιναν στον Όλυμπο, στην Καστανιά του Βερμίου, στον Κολινδρό, στον Καταχά της Κατερίνης και στη Μηλιά του Ολύμπου. Οι Μακεδόνες πολεμιστές εμπόδιζαν τη διάβαση Τουρκικών ενισχύσεων προς τη Θεσσαλία, τη Στερεά και την Πελοπόννησο, ενώ ομάδες κλεφτών Μακεδόνων κατέστρεφαν τις συγκοινωνίες μεταξύ Κατερίνης και Λαρίσης.

Περισσότεροι από 3.000 Μακεδόνες, υπό τον ''Παπποΰ'' Αναστάσιο Καρατάσιο, τον Αγγελή Γάτσο, τον Διαμαντή Νικολάου, τον Δουμπιώτη, τον Γεώργιο Σύρο (Συρόπουλο), τον Λάζο, τον Κότα, τον Τσιάμη Καρατάσιο και άλλους οπλαρχηγούς, πολέμησαν για όλο το γένος μας σε όλη τη νότιο Ελλάδα: Στην Εύβοια, τη Στερεά, το Μεσολόγγι, την Πελοπόννησο, τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη. Μόνο στα Ψαρά το 1824 (21/6/1824), πολέμησαν τον Χοσρέφ Μεχμέτ πασά, τον λεγόμενο Τοπάλ διότι ήταν κουτσός, και σκοτώθηκαν περίπου 1.200 Μακεδόνες και Θεσσαλοί μαχητές. Επί κεφαλής των Μακεδόνων πολεμιστών στα Ψαρά ήταν οι καπεταναίοι Λάμπρος Κασσανδρινός, ο καπετάν Κότας από την Χαλκιδική, ο Νάνος Τουρούντζιας από τη Σιάτιστα, ο Γούλας Δράσκου από τον Όλυμπο, ο Ιωάννης Τσόντζας από την Κοζάνη. Αμύνθηκαν μέχρις εσχάτων, ώσπου στο τέλος έβαλαν φωτιά στην πυριτιδαποθήκη και τινάχθηκαν μαζί με τους εχθρούς στον αέρα. Ένας απ' αυτούς που τινάχθηκαν στον αέρα ήταν κι ο Μακεδών οπλαρχηγός Γούλας Δράσκου. (Κασομούλη, ''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 3ος, Κεφ. 26ο, σελ. 208'').

Στα Βασιλικά της Φθιώτιδας, επί της οδού της αγούσης προς Λεβάδειαν, εναντίον του Μπεϋράμ πασά και των άλλων δύο από τους τρεις πασάδες που τον ακολουθούσαν (Χατζή-Μπεκήρπασα ο οποίος πέθανε στη Λαμία (Ζητούνι) πριν τη μάχη, Μεμήσπασα, Σιαχή Αλήπασα), την 26/8/1821, πολέμησαν και Μακεδόνες. Η σημαντική αυτή νίκη των Ελλήνων στα Βασιλικά απέτρεψε αυτή την εκστρατεία των Τούρκων υπό τον Μπεϋράμ πασά εναντίον της Πελοποννήσου, μέσω του Κορινθιακού κόλπου, όπου τον ανέμενε ο Τουρκικός στόλος.

Στα Δερβενάκια (μεταξύ Κορίνθου και Άργους) και τον Άη Σώστη (λόγω της εκκλησίας του Αγίου Σώζοντος που υπήρχε εκεί) στις 26 Ιουλίου 1822 και στο Αγιονόρι στις 27 Ιουλίου 1822, μαζί με τους Πελοποννησίους πολεμιστές του Κολοκοτρώνη και του Νικηταρά, παρετάχθησαν και οι Μακεδόνες μαχητές με τον Καρατάσιο, τον Γάτσο και τον Νικολάου. ''Κατά την μάχην των **Δερβενακίων ο Γάτσος επί κεφαλής εκατοντάδος άλλων πολεμιστών εκ Μακεδονίας**, κατά το πλείστον παλαιών του συνεργατών, **συνέπραξε με τον Γενναίον Κολοκοτρώνην** αγωνισθείς ανδρειότατα και **αποσπάσας τον θαυμασμόν των Πελοποννησίων** και συμβαλών ούτω μεγάλως εις την επιτευχθείσαν εκεί πρώτην σοβαράν νίκην εν Πελοποννήσω κατά του Μαχμούτ Δράμαλη''. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 211).

Ο Φώτιος Χρυσανθόπουλος ή Φωτάκος, υπασπιστής του Κολοκοτρώνη, γράφει στα απομνημονεύματά του για τον Αγγελή Γάτσο και τους Μακεδόνες πολεμιστές. ''**Ο περίφημος καπετάνιος Γάτσος, ων εις τα όπλα εκ γενετής και σύντροφος αχώριστος του Ολύμπου και οι στρατιώτες του Μακεδόνες επολέμησαν εις τα Βασιλικά και τα Δερβενάκια γενναίως και οι Πελοποννήσιοι ευχαριστήθηκαν πολύ, διότι είδον άνδρας έχοντες ζήλον και εθνικισμόν μέγαν**''. (Φωτάκος, ''ΒΙΟΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΚΛΠ''. ΑΘΗΝΑΙ 1888, σελ. 193, και Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 211). Ο Φωτάκος γράφει επίσης για τη συμμετοχή των Μακεδόνων στη μάχη των Δερβενακίων: ''Μετά τον μεγάλον πόλεμον του Δερβενακίου ήλθεν ο Γενναίος από την Ρούμελην εις το στρατόπεδον και εκεί ευρέθη μαζί του **ο καπετάν Γάτσος Ολύμπιος με**

τον υιόν του Μήτσον και με άλλους εκατόν Μακεδόνας, αυτοί επήγαιναν πάντοτε με τον Γενναίον και επολεμούσαν τους Τούρκους καλά εις το Δερβενάκι και εις τα Βασιλικά, και όταν έφυγαν δια την πατρίδα τους οι Πελοποννήσιοι ελυπήθησαν δια την αναχώρησίν των''. (ΦΩΤΑΚΟΥ, ''ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ'', σελ. 233-4, Σημ. α', Π.Δ.Σακελλαρίου, Αθήνα, 1858). Ο Φωτάκος γράφει επίσης για τη συμμετοχή Μακεδόνων στη μάχη των Δερβενακίων: ''Συγχρόνως πολλά πρωί ήλθε και ο Χατζή Χρήστος από το Στεφάνι και Μετόχι με τους στρατιώτας του εις τον Άγιον Σώστην, κατά την διαταγήν την οποίαν από το βράδυ είχε λάβει από τον Νικήταν να ξημερωθεί εκεί''. (ΦΩΤΑΚΟΥ, ''ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ'', σελ. 256, Π. Δ. Σακελλαρίου, Αθήνα, 1858). Όταν κατεστράφη ο Δράμαλης στα Δερβενάκια, τότε μόνον, ''Ο καπετάν **Γάτσος** μετέβη μαζί με τον Δεληγιάννη και τον **Καρατάσιο** στην Τρίπολη, όπου είχε την έδρα της η Πελοποννησιακή Γερουσία, ζητών να μεταβεί στην Σκιάθο, όπου είχαν καταφύγει πολλοί Μακεδόνες με τις οικογένειές τους, αλλά και οι οικογένειες Μακεδόνων πολεμιστών, προκειμένου να πληροφορηθεί για την τύχη της οικογενείας του, η οποία είχε αιχμαλωτισθεί στη Νάουσα, αν δηλαδή ευρίσκετο στη ζωή. Ο **Καρατάσιος** παρέμεινε επ' ολίγον στην Τρίπολη με εντολή της Κυβερνήσεως. Αλλά μετά την πάροδο ολίγων ημερών, μεταστάθμευσε στο Άργος, για να συμπράξει με την δύναμη των Δεληγιανναίων στην αρχομένη πολιορκία του Ναυπλίου. Εις την μάχην την γενομένην πλησίον των Μύλων του Ναυπλίου μεταξύ της Τίρυνθος-Λάλουκα-Δαλαμάρας, ήτις τελικώς απέβη υπέρ των ελληνικών όπλων, **τόσον ο Γερο-Καρατάσος, όσον και ο υιός του Τσιάμης επεδείξαντο ηρωισμόν προκαλέσαντα τα ευμενή σχόλια των Πελοποννησίων ηγετών**''. (Ι.Κ.ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 211). Οι Τουρκικές δυνάμεις του Μαχμούτ Δράμαλη πασά, (24.000 πεζοί, 6.000 ιππείς), οι οποίες πήγαν στην Πελοπόννησο το καλοκαίρι του 1822, δεν κατήλθαν από τη Μακεδονία. Από τα Ιωάννινα, όπου υπό τον Αχμέτ Χουρσίτ πασά, είχαν πολεμήσει εναντίον του Αλή του Τεπελενλή, συγκεντρώθηκαν στη Λάρισα, και με πορεία νότια προς Βοιωτία (Θήβα), Μεγάλα Δερβένια, Κόρινθο, εισέβαλαν στην Πελοπόννησο.

Τον Ιούλιο του 1823 στη στρατηγικότατη περιοχή Τρίκερι, όπου καταλήγει η χερσόνησος του Πηλίου, οι 2.000 Μακεδόνες μαχητές υπό τον Καρατάσιο, τον Γάτσο και άλλους Μακεδόνες καπεταναίους, χωρίς καμμία άλλη κρατική βοήθεια, παρά μόνον λόγια ενθουσιαστικά του Μαυροκορδάτου, πολέμησαν επιτυχώς τους 10.000 Τούρκους, του Σελήχ πασά, υπαρχηγού του Κιουταχή. (Κασομούλη, ''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 2ος, Κεφ. 8ο, σελ. 27''). Ο Σελήχ πασάς, έμπειρος στρατιωτικός και ψύχραιμος αρχηγός, στη μάχη του οροπεδίου των Τρικκέρων, έχοντας αρτίως οργανωμένο τακτικό στρατό δέκα χιλιάδων ανδρών, και μεταξύ αυτών τους Αλβανούς του Περκόφτσαλη και τους άνδρες του Ισμαήλ Μπότα, επετίθετο ακατάπαυστα επί 4 συνεχείς ήμέρες εναντίον των Μακεδόνων πολεμιστών του Καρατάσιου, ο οποίος στρατηγούσε και του Γάτσου. Πλην όμως ματαίως γι' αυτόν. Απέναντί του είχε μπαρουτοκαπνισμένα, αποφασισμένα και ατρόμητα παλληκάρια, είχε πραγματικούς Μακεδόνες. Ο Καρατάσιος έγραψε σχετικώς στο Υπουργείο Πολέμου: ''**Εγώ, πριν λάβω τας διαταγάς σας, ορών τον εις Τρίκκερα πόλεμον και την ανάγκην της Πατρίδος, αυθόρμητος, με όσους συναγωνιστάς μου και στρατιώτας είχα, ήλθα εις τα εδώ κάμνοντας το πατριωτικόν μου απαραίτητον χρέος και θέλω κάμη και εις το εξής δια να μη χάσωμεν τούτο το ακρωτήριον, διότι τούτου χαθέντος, χάνεται όλον το δικαίωμα της Θεσσαλίας· το δουφέκι μας συν Θεώ πηγαίνει άριστα· εις τας τέσσαρας μάχας, οπού εκάμαμεν, οι Έλληνες κέρδισαν τας νίκας**''. (Περραιβού, ''Απομνημονεύματα Πολεμικά, Αθήναι, 1836, τ. 2, σελ, 15'', ''Αρχεία Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 2, σελ. 80). Οι Μακεδόνες πολεμιστές, υπό τον Γάτσο, τον Καρατάσιο και άλλους Μακεδόνες καπεταναίους, κατέχοντες το Τρίκκερι, καθώς και το στενό (του κόλπου), οχυρώνοντάς το και κάνοντας επιδρομές τριγύρω, νικώντας τον Ταχήρ πασά σε όλους τους πολέμους, εμπόδιζαν τα Τουρκικά πλοία να ενισχύουν και να εφοδιάζουν Τουρκικές δυνάμεις μέσω του Ευβοϊκού κόλπου.

Τον Οκτώβριο του 1823 ο Αναστάσιος Καρατάσιος, ο Διαμαντής Νικολάου, ο Αγγελής Γάτσος, ο Χριστόφορος Περραιβός, ο Κων/νος Μπίνος, ο Γεώργιος Σύρος (Συρόπουλος), ο Μήτρος Λιάκος (Λιακόπουλος), ο Βελέντζας και άλλοι Μακεδόνες καπεταναίοι, με 800 συνολικώς Μακεδόνες πολεμιστές, απέτρεψαν όλες τις προσπάθειες

αποβάσεως των τουρκικών στρατευμάτων και της κατάληψης της Σκιάθου από τις Τουρκικές δυνάμεις του ναυάρχου Χοσρέφ πασά και του υποναυάρχου Ταχήρ πασά, οι οποίοι ηγούντο 13 Τουρκικών πολεμικών πλοίων. Απογοητευθείς ο Χοσρέφ πασάς και αφού έχασε πάνω από 400 στρατιώτες του, εγκατέλειψε την προσπάθεια κατάληψης της Σκιάθου. Απέπλευσε για τον Παγασητικό κόλπο, όπου όμως τα πλοία του υπέστησαν πανωλεθρία από τα Υδραϊκά και Ψαριανά πλοία υπό τον ατρόμητο ναύαρχο Ανδρέα Μιαούλη. Η κυβέρνηση ευχαρίστησε τον Καρατάσιο και τους πολεμιστές του για τη νίκη. Ο Καρατάσιος στη συνέχεια τεθείς επί κεφαλής 1.000 στρατιωτών, κατόπιν εντολής της κυβερνήσεως, μετεστάθμευσε στην Κάρυστο, για να συμπράξει με τον Οδυσσέα Ανδρούτσο κατά του Ομέρ πασά της Ευβοίας. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 220-222).

Όλοι οι Έλληνες πρέπει να μάθουμε ότι κατά τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας μας, η Μακεδονία προσέφερε στην Ελλάδα μας τον δικό της μεγάλο Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, τον Αναστάσιο Καρατάσιο. Ο Κολοκοτρώνης λέει για τον Καρατάσιο. "Γίνεται εις το Κρεμύδι πόλεμος και νικιώνται οι εδικοί μας. **Ο Καρατάσσος έκαμεν ένα καλόν πόλεμον**". (Γ. Τερτσέτη, "Απομνημονεύματα Κολοκοτρώνη'', Κεφ. Ζ').

Τον Μάρτιο του 1825 ο Καρατάσιος με 200 Μακεδόνες μαχητές πολεμάει όρθιος, στο χωριό **Σχοινόλακκας** Μεσσηνίας (16/4/1825), τους 3.000 λογχοφόρους στρατιώτες του Ιμπραήμ και αντέχει και αποκρούει τις επιθέσεις των, έως ότου έσπευσαν σε βοήθειά του οι Μακεδόνες Αγγελής Γάτσος και Χατζηχρήστος και οι Πελοποννήσιοι Γιατράκος και Παπατσιώρης. (Ο Σπυρίδων Τρικούπης γράφει για τη μάχη του Σχοινόλακκα και την αξία του Καρατάσιου και των Μακεδόνων πολεμιστών. ''Την δε 16ην (Απριλίου 1825) εν τάγμα Αιγυπτίων έπεσεν επί τους υπό την οδηγίαν του Καρατάσιου. **Εκλεκτοί και εμπειροπόλεμοι ήσαν οι υπό τον αρχηγόν τούτον Μακεδόνες και άξιοι αυτού καθώς και ούτος άξιος αυτών**. Διό, γενομένης σφοδράς μάχης, αν και δεν ήλθαν εις βοήθειάν των οι εν Κρεμμυδίω, **ενίκησαν οι ολίγοι ούτοι πολεμήσαντες μόνοι, έτρεψαν τους εχθρούς και επήραν υπέρ τα 100 λογχοφόρα όπλα ερριμμένα επί του πεδίου της μάχης και τα έστειλαν εις Τριπολιτσάν**''. (Σπ. Τρικούπη, ''Ιστορία της Ελληνικής Επαναστάσεως'', Τόμ. 6, Βιβλίο 3ο, Β΄ Μέρος, σελ. 27''). Ο Κων/νος Παπαρρηγόπουλος στη βιογραφία του Γ. Καραϊσκάκη (Αθήνα, 1867, σελ. 34 κ.ε. γράφει για τη μάχη του Σχοινόλακκα. ''Οι **νικηφόροι Μακεδόνες** έπεμψαν εις Τρίπολιν ως απαρχήν του νέου τούτου είδους του πολέμου 109 λογχοφόρα όπλα. Τω όντι τότε κατά το πρώτον τα άρρυθμα ημών στίφη προς τακτικόν αντιπαρετάχθησαν τάγμα και μολονότι ουδεμίαν έλαβον εκ Κρεμμυδίου επικουρίαν, **αλλ' όμως δια την ατρόμητον ανδρείαν και μάλιστα δια την επιτηδειότητα του αρχηγού κατώρθωσαν να κατισχύσωσι**''.

Όταν ο Ιμπραήμ επεχείρησε να καταλάβει την Ύδρα, ο **Καρατάσιος με 1.200 Μακεδόνες** μαχητές αποβιβάσθηκε στο νησί, όπου τον περίμεναν άλλοι **540 Μακεδόνες** πολεμιστές υπό τον Μήτρο Λιάκο (Λιακόπουλο), τον Αποστολάρα και τον Ιωάννη Παππά, υιό του Εμμανουήλ Παππά. Οι ίδιοι οι Υδραίοι, με επιστολή τους της 29/4/1825 προς το Εκτελεστικόν, είχαν ζητήσει την αποστολή του Καρατάσιου στο νησί τους. Η φήμη για την ανδρεία και τις στρατηγικές του ικανότητες ήταν ήδη γνωστές σε όλη την Ελλάδα. (Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 229-30). Η Ύδρα δεν κατελήφθη ποτέ από τα στρατεύματα του Ιμπραήμ.

Στην άνιση μάχη του Μανιακίου στη Μεσσηνία, (20 Μαΐου 1825), μαζί με τον Παπαφλέσσα θα πολεμήσουν και οι **Μακεδόνες**, Βουλής Γιώτσας, Μίχας Γκριζιώτης και άλλα παλληκάρια της Σαμαρίνας. Στο Μανιάκι, στο πλευρό του Παπαφλέσσα θα σκοτωθεί και ο **Μακεδών** Ιωάννης Παππάς, υιός του Εμμανουήλ Παππά. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ'', Τόμ. 2ος, Κεφ. 15ο, σελ. 277, 289). (Άλλοι πέντε, και **συνολικώς έξι** από τους επτά υιούς του οι οποίοι ήταν ενήλικοι, είχε εννέα υιούς και τρεις κόρες, σκοτώθηκαν στον αγώνα για την απελευθέρωση της πατρίδος μας. Ο Αλέξανδρος έπεσε στο Μεσολόγγι, δίπλα στον Μάρκο Μπότσαρη, ο Νικόλαος έπεσε στο Φάληρο, δίπλα στον Καραϊσκάκη, ο Γεώργιος έπεσε στη Λαμία, ο Δημήτριος απαγχονίσθηκε στο Νεόκαστρο και ο Αθανάσιος αποκεφαλίσθηκε στη Χαλκίδα).

Στο Μεσολόγγι (1825-26) εκατοντάδες Μακεδόνες πολεμιστές πολεμούν εναντίον του Μεχμέτ Ρεσίτ πασά (Κιουταχή) και του Ιμπραήμ. Μαζί τους είναι και ο Μακεδών

ιστορικός του Αγώνος Νικόλαος Κασομούλης, μεγαλωμένος στη Σιάτιστα (αλλά γόνος Πισοδερίου Φλωρίνης όπου υπάρχει και προτομή του), γραμματικός του αρματολού της περιοχής του Ασπροποτάμου (Αχελώου) Νικολάου Στορνάρη. Ο Κασομούλης έλαβε ενεργό μέρος στην επανάσταση στον Όλυμπο, και κατόπιν διακρίθηκε στους αγώνες της Ανεξαρτησίας στη νότιο Ελλάδα, στο Μεσολόγγι, τον Πειραιά κτλ. Ο ίδιος περιγράφει πώς σκοτώθηκαν, στο Μεσολόγγι ο 20χρονος αδελφός του Μήτρος και στο Μετόχι στον Πειραιά (4 Μαρτίου 1827) ο εξάδελφός του Νικόλαος.

Αξίζει να αναφέρουμε λίγα μόνον από αυτά τα οποία αναφέρει ο Κασομούλης στο έργο του για τη συμβολή των Μακεδόνων στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας μας:

"Προ ημερών οι **Μακεδόνες** και (οι) Θετταλοί και Θράκες, κατά μίμησιν των Ηπειρωτών (και) Ιονίων, εφιλοτιμήθησαν να ενωθούν, να γίνουν εν σώμα· με εκάλεσαν και εμένα ως πατριώτην (των), (και) παρευρέθην εις όλας τας συνεδριάσεις των. Εσχηματίσαμεν (πρώτον) κοινότητα, και (έπειτα) **φάλαγγα Μακεδονικήν**, η δε κοινότης ήτις είχε επιφορτισθή να προβλέπη τας ανάγκας της φάλαγγος και να τρέξη παντού, **όπου ήσαν έμποροι Μακεδόνες δια συνεισφοράν**, και να πέμψη και εις Σκόπελον (εκθέτουσα) τα Πρακτικά της. Εκείνες τις ημέρες ήλθεν και ο (καπ.) Στέφος Βοσνάκος, ... **ενώθη και ούτος με τους Μακεδόνας**. ...Ο (Χριστόφ.) Περραιβός, δια να κερδίση την διοίκησιν τούτου του σώματος και αυξήση (την στρατ. του θέσιν), επειδή ήτον Θετταλός, **ενώθη με τους Μακεδόνας**· ενώθησαν και οι Θράκες....Επιμένοντες οι Μακεδόνες ότι, αν δεν προηγηθούν, να χωρισθούν, ενέδωσαν οι Θετταλοί, και εγράφη εις την σημαίαν: ‘’**Μακεδονο-Θετταλο-Θρακικόν**’’. Αφού απεφασίσθη και τούτο, εσυνάχθησαν την άλλην και εσχημάτισαν και λόχους· **διόρισαν λοχαγούς Μακεδόνας**. Την διοίκησιν την εμπιστεύθη η Κυβέρνησις εις τον Περραιβόν και εις τον Στέφον ως υπαρχηγόν, όστις είχεν εμβάσει και εις το ταμείον του κοινού 6 χιλδ. γρόσια δια (πρώτην) εξοικονόμησιν του σώματος…Σχηματισθέντες ετούτες αι τρεις φάλαγγες έσυραν, από **πατριωτισμόν και ενθουσιασμόν**, περίπου από **1.500 στρατιώτας**, οίτινες δεν τους αγόραζεν κανένας (άλλος άτακτος οπλαρχηγός), δια την ιδιοτέλειάν του, με όλα τα καλά του κόσμου, όχι με μισθόν, (και αυτόν) αρπαζόμενον από (τους) πολίτας. Ζητούσαν όμως όλα τούτα τα σώματα κάποιες ανεξαρτησίες ως προς την υπηρεσίαν, και τούτο ήτον δύσκολον. Η **Μακεδονική φάλαγξ**, γροικηθείσα με τον Καραϊσκάκην, **έδειξεν το πρώτον δείγμα της αγάπης (της) προς την πατρίδαν**, και έστερξε να **συνεκστρατεύση με τον Καραϊσκάκην εις την Ρούμεληνν**, χωρίς καμίαν ελπίδαν (κέρδους) άλλην παρά (μόνον της) θροφής". (‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 3ος, Κεφ. 25ο, σελ. 177-9’’). Στον ‘’κατάλογο των όσων Αξιωματικών συνεξεστράτευσαν υπό τον αείμνηστον Γενικόν Αρχηγόν Καραϊσκάκην εις την Στερεάν Ελλάδα από 1 Μαΐου 1826 έως τέλη Απριλίου 1827 αναφέρονται οι εξής: Ο Νικόλαος Κασομούλης με 135 άνδρες, ο Χριστόφ. Περραιβός <Ολύμπιος> με 160 άνδρες της **Μακεδονοθετταλοθρακικής** φάλαγγος, και ο Νικόλαος Βουρβουτζιώτης <**Μακεδών**> από το Μπουρμπουσκό (Επταχώρι της Καστοριάς) με 40 άνδρες’’. (‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 4ος, Κεφ. 35ο, σελ. 122, 123, 125’’). ‘’Η **φάλαγξ η Μακεδονοθετταλοθρακική,** αφού επικυρώθη με διαταγήν της Κυβερνήσεως, συνισταμένη από 600 σχεδόν, **ακολούθησεν τα βήματα του Καραϊσκάκη** με μίαν μικράν εξοικονόμησιν μόνο τσαρουχιών, προβλεφθείσαν από την (νεοσύστατον **Μακεδονικήν**) κοινότητα και από τον Στέφον (Μπόσναν), υπό την οδηγίαν του κου Περραιβού. Ομοίως και η Επτανήσιος <φάλαγξ> έλαβεν τον αυτόν πατριωτικόν δρόμον, και έτρεξεν κατ' ευθείαν εις Ελευσίνα". (‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 3ος, Κεφ. 25ο, σελ. 184’’). ‘’Αφού και τούτο έγινεν συναινέσει όλων, άφησε (ο Καραϊσκάκης) τον Βάσον αρχηγόν της θέσεως Ελευσίνος με έως 1.000 (εκ) διαφόρων σωμάτων, και αυτός με τα σώματα των Παλαμηδιωτών, Ηπειρω(το)σουλιωτικόν, Καλλέργη, **Μακεδόνων**, Ιονίου φάλαγγος, και με το σώμα το (οποίον παρέλαβεν) εξελθών ο ίδιος από Ναύπλιον, συμποσούμενοι (όλοι) έως 2.500, εκστράτευσεν, κατά τας 25 Οκτωβρ., οπού εόρτασαν την εορτήν του Αγίου Δημητρίου, εις τα Κούντουρα, επί της τραπέζης του (εορτάζοντος Δημ.) Καλλέργη ευθυμούντες και χαιρόμενοι (προ της αναχωρήσεως)· εις τας 27 προκατάλαβαν την Δομπραίναν και άρχισαν να πολεμούν’’. (‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 3ος, Κεφ. 26ο, σελ. 219’’). ‘’είχαμεν πλησιάσει να τελειώσωμεν (την οχύρωσίν μας), όταν εφάνη δια ξηράς (ερχόμενος) ο Αρχηγός (Καραϊσκάκης) με όλους τους (άλλους) Αξιωματικούς και το ιππικόν. Εχάρη εις την προθυμίαν μας· αμέσως παρετήρησεν όλην την συνεχομένην θέσιν

του λόφου έως εις το χωρίον. Διέταξεν τον Παν. Νοταράν και το σώμα των **Μακεδονο-Θετταλών** να οχυρωθούν εις το κέντρον, τον δε Χριστ. Χ''Πέτρου (σπεύδων να αναχωρήση) τον διέταξεν να μας ειδοποιήση ότι όλον το σώμα των Παλαμηδιωτών ενωμένον να οχυρωθή εις το χωρίον''. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 3ος, Κεφ. 28ο, σελ. 280''). "Εγώ εζήτησα στρατιώτας (και όχι αρχηγόν), τον λέγω, και επειδή είναι το ίδιον, ή εσύ ή εγώ είμαι εδώ, άφησε τους συντρόφους (σου) και πήγαινε, να μας έλθης εσύ βοήθεια. Διότι ημείς θα κλεισθούμεν - **και όποιος είναι πουτάνα, του λέγω, εκείνος ημπορεί να το δεχθή αυτό οπού λέγεις**". Αυτή την παλληκαρίσια απάντηση έδωσε ο **Μακεδών Νικόλαος Κασομούλη**ς στον Γαρδικιώτη, όταν εκείνος του είπε. "Ο αρχηγός (ο Καραϊσκάκης) είπεν να μείνω εγώ με τους άλλους, και εσύ να έβγης έξω, να μας έλθης έπειτα βοήθεια". (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 3ος, Κεφ. 28ο, σελ. 285''). Αυτό το γεγονός συνέβη κατά τη μάχη στο Μετόχι στον Πειραιά (4 Μαρτίου 1827). Τελικώς παρέμειναν και οι δύο, πολέμησαν νικηφόρως τις δυνάμεις του Μεχμέτ Ρεσίτ πασά (Κιουταχή) και εδοξάσθησαν. Στη μάχη αυτή σκοτώθηκε και ένας εξάδελφος του Κασομούλη, ο Νικόλαος.

Για τη γενναιότητα την οποία επέδειξε ο Μακεδών Νικόλαος Κασομούλης, και άλλα παλληκάρια, στην ανωτέρω μάχη, ο ίδιος ο λεβένταρος Καραϊσκάκης βλέποντάς τον σκεπασμένο από τη σκόνη και αλειμμένο, μαυρισμένο, από το μπαρούτι, του είπε αστειευόμενος: ''**Τελείωσαν αι αμαρτίαι σου, Νικολάκη, πλέον· ιδές τα μουστάκια σου πώς σου τα έκαμεν ο Κιουταχής. Πλην τον εκδικήθητε, και σας συγχαίρομαι**''. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 3ος, Κεφ. 28ο, σελ. 292''). Με τα λόγια αυτά ο μεγάλος στρατηγός δείχνει να ανακαλεί πλήρως την αρχική του κρίση και ειρωνεία για τον νεαρό Κασομούλη, την οποία του έδειξε όταν πρωτοσυναντήθηκαν, όπως αναφέρει ο ιστορικός. ''Τι το θέλεις αυτό''; Αυτό ρώτησε ο Καραϊσκάκης τον νεαρό Κασομούλη, γραμματικό του αρματολού Νικ. Στορνάρη, βλέποντάς τον να έχει σπαθί κρεμαστό. ''**Το θέλω, το πήρα με πόλεμο από λαιμόν Τούρκου, και ηξεύρω να το μεταχειριστώ όταν έλθη η ώρα**'', απήντησεν ο Κασομούλης. Τότε ο Καραϊσκάκης τον ρώτησε. ''Εσύ είσαι που το κάνεις αυτό''; ''Ναι, εγώ, του αποκρίθην, και αύριον εις τον πόλεμον, **αν πας έν βήμα παρεμπρός από μένα, τότε σε νομίζω γενναιότερον**'', απήντησεν ο Κασομούλης. ''Επιάσαμεν (τα) χέρι(α)''. Ο Καραϊσκάκης θαυμάσας την απάντηση του νεαρού Κασομούλη του έδωσε το χέρι. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 2ος, Κεφ. 8ο, σελ. 12). ''Εις ταύτας τας περιστάσεις είχεν φθάσει και ο γερο-Καρατάσος με τον Γάτσον και όλοι οι (άλλοι) οπλαρχηγοί **Θετταλο-Μακεδόνες**…Ο Διαμαντής Νικολάου με τον αυταδελφόν του Κώσταν και συζύγαμβρόν του Καρακώσταν λαβόντες άδειαν από τον Κυβερνήτην (να μεταβούν) εις Σκιάθον, και να επιστρέψουν, δεν επίστρεψαν με τους λοιπούς, αλλά έφυγον δια τον Όλυμπον, μεταβάντες να λάβουν τα Αρματωλίκια των. Ο Τσάμης υιός του Καρατάσου έλειπε προ καιρού και ευρίσκετο εντός της επαρχίας του, εις Βέροιαν, Αρματωλός. …Το **στράτευμα τούτο**, συνθεμένον από άνδρας 25 ετών και επάνω, **εφαίνετο το πλέον ανδρείον** από όσα εσχηματίσθησαν έως τότε''. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 4ος, Κεφ. 2ο, σελ. 215'').

Στους Μακεδόνες πολεμιστές οι οποίοι επολέμησαν στο Μεσολόγγι, περιλαμβάνονται και εκατόν είκοσι (120) μαχητές από τη Σαμαρίνα των Γρεβενών. Όπως όλοι εκεί, επολέμησαν με απίστευτη γενναιότητα με αρχηγό τον Μίχο Φλώρο. Μερικά από τα ονόματα των Σαμαριναίων μαχητών τα οποία διέσωσε η παράδοση, είναι του Μάκρη, Μανάκα, Αβραμούλη Συράκου, Μ. Μπούσια, Γκιολδάρη, Τζίμου ή καπετάν-Τζήμα. Από τους 120 Σαμαριναίους πολεμιστές εσώθησαν μόνον 33 άνδρες. Οι υπόλοιποι 87 σκοτώθηκαν στο Μεσολόγγι, έδωσαν το αίμα τους θυσία στον αγώνα της πατρίδος μας για την ελευθερία. Για το γεγονός αυτό η λαϊκή μούσα της Σαμαρίνας ύμνησε τον ηρωικό θάνατο των παλληκαριών της με το γνωστό τραγούδι, ''Εσείς παιδιά κλεφτόπουλα παιδιά της Σαμαρίνας''. Η γενναιότητα την οποία επέδειξε στο Μεσολόγγι ο **Μακεδών, από την Κοζάνη, Νικόλαος Τσάρας**, είναι απίστευτη, είναι μοναδική. Ονόμασε σεργιάνι την επίθεσή του με πέντε μόνο άνδρες εναντίον των οχυρών θέσεων πολυαρίθμων εχθρών τους οποίους και κατεδίωξαν επί πολύ με το σπαθί στο χέρι. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 2ος, Κεφ. 19ο, σελ. 460-1''). Μετά το Μεσολόγγι και όλον τον Νοέμβριο του 1827 οι Μακεδόνες πολεμιστές υπό τον Αγγελή Γάτσο επιτίθενται στην Αταλάντη και υπό τον Καρατάσιο στο Τρίκκερι. ''Η εκστρατεία της Χίου απέβη κατ' ευχήν, εις τας αρχάς. Η του Καρατάσιου, μετά των λοιπών ευρισκομένων (μαζί του) Οπλαρχηγών (και των) **Μακεδονικών και**

Θεσσαλικών στρατευμάτων και του Γκριζιώτου και Βάσου, ομοίως εις τα Τρίκκερι. Η των Κρητικών παρομοίως. Οι των Ανατολικοελλαδιτών εις τα Τριζόνια ομοίως''. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 4ος, Κεφ. 36ο, σελ. 148'').

Στη μάχη του Πέτα, στην Άρτα, (4/7/1822), όπου τους 7.000 Τουρκαλβανούς του Μεχμέτ Ρεσίτ πασά (Κιουταχή) και του Ισμαήλ Πλιάσα συνέδραμαν και πάλιν οι Εβραίοι, οι οποίοι παντού είχαν συνταχθεί με τους Τούρκους, οι Μακεδόνες υπό τον Αναστάσιο Καρατάσιο πολέμησαν γενναιότατα και παρέμειναν μόνοι αυτοί αήττητοι.

Την περίοδο 1824-27, οι αρματολοί του Ολύμπου εξόπλιζαν, στη Σκιάθο και στη Σκόπελο, μικρά πειρατικά καράβια και επέδραμαν στον Θερμαϊκό κόλπο, στα παράλια της Θάσου, αποβιβάζονταν στην Κασσάνδρα, αιχμαλώτιζαν Γαλλικά πλοία έξω από τη Θεσσαλονίκη και κτυπούσαν και την ίδια τη Θεσσαλονίκη.

Ο Τόλιος Λάζος, γόνος των αρματολών του Ολύμπου, με 200 **Μακεδόνες** πολεμιστές πήγε με τον Δημήτριο Καλλέργη στην Κρήτη για να βοηθήσει εκεί τον αγώνα. (Ι.Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821'', σελ. 231). Ο Τόλιος Λάζος επέστρεψε σώος στην Πελοπόννησο, όπως και ο Γάτσος με 500 πολεμιστές, για να συνεχίσουν τον αγώνα μέχρι το αίσιον τέλος του.

Μετά την ευόδωση του Αγώνος και μετά τον θάνατο του Καποδίστρια, Μακεδόνες πολεμιστές οι οποίοι ευρίσκοντο σε διάφορα μέρη στη νότιο Ελλάδα, έκτισαν συνοικισμό πλησίον της **Αταλάντης**, όπου εγκατεστάθησαν κατ' αρχάς 70 μαχητές με τις οικογένειές τους. Αργότερον αυξήθηκαν κατά πολύ. Ο συνοικισμός αυτός ονομάσθηκε **Νέα Πέλλα**, και κτίσθηκε με την οικονομική συνδρομή του εθνικού ευεργέτου βαρώνου Κων/νου Βέλλιου, από τη Βλάστη Κοζάνης. Ο ίδιος ο βαρώνος Κων/νος Βέλλιος στη διαθήκη του, ζητούσε από τους Μακεδόνες οι οποίοι βρίσκονταν στη νότιο Ελλάδα, ''…να συνταχθήτε εις **Νέαν Πέλλην** και να θεωρήτε αυτήν ως πατρίδα σας…''.

Όταν ο Αγώνας έφθασε στο αίσιον τέλος του, **οι Μακεδόνες αρχηγοί σε κοινή αναφορά τους προς το Εκτελεστικό, η οποία σώζεται στα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, υπεγράμμισαν το χρέος της Ελλάδος να απελευθερώσει και τη Μακεδονία**. Είναι αληθώς εκπληκτικό. Επαναλαμβάνεται η έκκληση του βασιλέως Αλεξάνδρου Α' του Μακεδόνος προς τους στρατηγούς των Αθηναίων, πριν τη μάχη των Πλαταιών εναντίον των Περσών το 479 π.Χ., όταν τους πληροφόρησε για τα σχέδια και την απόφαση του Πέρση στρατηγού Μαρδονίου να τους επιτεθεί την επομένη ημέρα, όταν τους είπε: "Εάν δε ο πόλεμος αυτός αποβεί σύμφωνα με τις διαθέσεις σας **να θυμηθείτε και τη δική μου απελευθέρωση, ο οποίος με προθυμία χάριν των Ελλήνων έχω κάνει τόσο επικίνδυνο έργο**, **θέλων να σάς φανερώσω τις σκέψεις του Μαρδονίου**. **Για να μην επιπέσουν εναντίον σας ξαφνικά οι βάρβαροι, χωρίς ακόμη να τους περιμένετε. Είμαι ο Αλέξανδρος ο Μακεδών**''. (Ηρόδοτος, Θ'.45). Η υποθήκη αυτή της πατρίδος μας για την απελευθέρωση της Μακεδονίας μας υλοποιήθηκε με τους αγώνες του 1912-13. Ανεζήτησα το κείμενο της κοινής αυτής αναφοράς των Μακεδόνων στα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, στη Βιβλιοθήκη της Βουλής και το αναγράφω, διότι αξίζει να διαβαστεί, διότι είναι αληθώς εκπληκτικό.

Κ΄ 10
Πρός τήν σεβαστήν Δ' τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσιν

Εἶναι πασίδηλον εἰς τόν κόσμον καί ἅμα ὁμολογούμενον, ὅτι ἀνάμεσα εἰς τάς κατά συνέχειαν καί ἐν γένει συσχετικάς διαφόρους ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων τούς λαούς θεῖος δεσμός ἥνωσεν εἰς τόν ὑπέρ πατρίδος δίκαιον καί ἱερόν ἀγῶνα, ἡ Μακεδονία, ἥτις ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως δι' ἀντικείμενόν της τό σπουδαιότατον θεωρεῖ τούς γενικούς σκοπούς τῆς ὁλομελείας καί εἰς τάς ἐναγωνίους ἐκείνας ἀρχάς τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων, ἐπί τῆς κεντρικῆς θέσεώς της προμαχομένη ὑπέρ αὐτῶν διά νά ἀναχαιτίσῃ τόν χείμαρρον τῶν γενικῶν ἐκείνων ἐκστρατειῶν τοῦ ἐχθροῦ, ἐθυσίασε γενναιοφρόνως ὅλην συνάμα τήν πολιτικήν καί πραγματικήν σύστασίν της καί τό πλέον σχεδόν τῆς φυσικῆς της ὑπάρξεως καί, μετά τήν ἐκ τοῦ πολέμου ἀπευκταίαν τύχην της, δέν ἔλειψεν, ἀλλ' οὔτε ἔπαυσε ποτέ ἀπό τοῦ νά συναγωνίζεται διά τῶν μελῶν της, ὁμοῦ μέ τούς λοιπούς Ἕλληνας, καί μάλιστα στρατιωτικῶς ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὡς τοῦτο οἶδεν ἀκριβῶς καί ἐν συναισθήσει διατρανοῖ ἡ εὐαισθησία σας.

Τίς τῶν ὁμογενών, καί ἐξαιρέτως τῶν ἀπ' ἀρχῆς καί ἤδη σεβαστῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους δέν γνωρίζει ἤ δέν ἔχει εἰσέτι τήν μνήμην ἀκμάζουσαν, ὅτι ἡ Κασσάνδρα, τά Χάσικα, τά Μαδέμια, ἡ ἀνατολικομεσημβρινή αὕτη Μακεδονία, ἐνῷ ἀντεπολέμει μέ τάς τοπικάς καί γειτνιαζούσας δυνάμεις τῶν ἐχθρῶν, ὡς καί οἱ λοιποί ἁπανταχοῦ τότε Ἕλληνες, πρώτη, διά τήν τοπικήν θέσιν της, ἔλαβε τήν τύχην νά ἀνταπαραταχθῇ ὡς προμαχών ὑπέρ τῆς ὅλης Ἑλλάδος ἐναντίον τῶν κατ' αὐτῆς ἐπερχομένων τότε γενικῶν καί ἀκατασχέτων δυνάμεων τοῦ ἐχθρικοῦ κράτους, καί μόνη, διά τήν ἠθικήν περί τό ἔθνος σταθεράν καί εἰλικρινεστάτην διάθεσίν της, νά ἔλθῃ γενναιοφρόνως μέ αὐτάς εἰς συμπλοκάς καί συστάδην μάχας, διά νά ἐμποδίσῃ, ἄν δυνηθῇ, δι' ὅλου τήν πρόοδόν των μέ τόν προφανέστατον κίνδυνόν της ἤ, τοὐλάχιστον, ἐφ' ὅσον ἤθελε δυνηθῇ, διά νά δώσῃ μέ τήν ἀπαραδειγμάτιστον ταύτην θυσίαν της εὐκαιρίαν εἰς τούς λοιπούς Ἕλληνας νά παρασκευασθῶσι διά τούς τοιούτους ἀγῶνας, καθώς καί τήν ἐχορήγησε;

Δέν εἶναι οὐδέ τά ἀκόλουθα ἀγνοούμενα· πώς, μεταξύ πολέμων διαφόρων καί ἀλλεπαλλήλων, ἀνδραγαθοῦσα καί πάσχουσα η μακεδονική αὕτη Ἑλλάς, ἕως οὗ τά ἀπό Στρυμόνος μέχρι τοῦ Θερμαϊκού καί τῶν Ἰσθμῶν μεσόγειά της αἵματι, πυρί καί σιδήρῳ ἐμίγησαν, σενεκρότησεν ἀφ' ἑαυτῆς κατά τούς Ἰσθμούς τοῦ Ἄθωνος καί τῆς Κασσάνδρας τά ἀντιβοηθούμενα δύο στρατόπεδά της· τό κατόρθωμα τοῦτο κατηνάγκασε τούς ἐχθρούς νά στρατοπεδεύσουν μέ ὅλα τά πολυάριθμα στρατεύματά των ἐκεῖ, εἰς ἀντίθεσίν των. Οἱ εἰς αὐτά ἀδιάκοποι καθημερινοί πόλεμοι, μάλιστα εἰς τό κατά τόν Ἰσθμόν τῆς Κασσάνδρας, ἔκαμαν νά πέσουν μυριάδες ἐχθροί, διά τό ὁποῖον, μ' ὅλον ὅτι ἡ ἀναπληρωτική εἰσροή τῶν δυνάμεών των ἀποκατέστησεν εἰς ἐκείνας τάς θέσεις τό γενικόν στρατόπεδόν των, ἡ μακεδονική ἐκείνη Ἑλλάς μόνη, ἄνευ τινός ποθεν οἱασδήποτε βοηθείας, ἀντιμαχομένη ἐναγωνίως ἕως καί αὐτῆς τῆς ἐκεῖθεν ὁλοτελοῦς καταστροφῆς της, οὐ μόνον ἀνεχαίτισε πραγματικῶς, ἐπέκεινα σχεδόν ὀκτώ μηνῶν, τήν πρόοδον τῶν τοιούτων καί τοσούτων ἐχθρικῶν δυνάμεων, ἀλλά καί ἠλάττωσε καί ἐξησθένησεν αὐτάς, καί τό ἀγέρωχον καί ὑπερήφανον αὐτῶν φρόνημα ἐταπείνωσε.

Τούτων δέ οὕτως ἐχόντων, ἡ Νάουσα, ἡ Ἔδεσσα, ἡ δυτικομεσημβρινή αὕτη Μακεδονία γίνεται ἐπομένως τοῦ πολέμου τό θέατρον καί, μετά πολλάς καί διαφόρους ἀντικρούσεις καί μάχας εἰς διάφορα μέρη της, καί μάλιστα μέ τόν ἐν Ναούσῃ πόλεμον, ἀπησχόλησεν ἐπί τό πολύ κατά τόν δεύτερον χρόνον τάς δυνάμεις τῶν ἐχθρῶν καί ἐμπόδισε τήν πρόοδόν των, μέχρι τῆς ἀξιοδακρύτου καταστροφῆς καί ἀνδραποδίσεως ἐκείνης τῆς πόλεως.

Ἐξ ἐκείνου, ἀφοῦ καθ' ἑκάτερον τῶν μερῶν τῆς μακεδονικῆς ταύτης Ἑλλάδος ἐγένοντο ὑπέρ ἑαυτῆς καί τῆς ὁλομελείας τοσαῦται καί τοιαῦται θυσίαι, ὅσοι μέ τά ὅπλα εἰς τάς χεῖρας ἠδυνήθησαν νά ἑνωθῶσι μέ τούς λαούς τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος δέν ἔλειψαν ἕως τοῦ νῦν ἀπό τοῦ νά συναγωνίζωνται, καί μάλιστα στρατιωτικῶς, ὑπέρ τῆς ὁλομελείας.

Ἡ Εὔβοια, τό Πέτα, τό Κομπότι, αἱ Ἀθῆναι, τό πρότερον στρατόπεδον τῶν Τρικκέρων διατρανοῦσι τούς ὑπέρ πατρίδος ἀγῶνας τούτων τῶν Μακεδόνων· ὁ κατά τόν Σχινόλακκα ἐναντίον τῶν Ἀράβων καί τοῦ μαχιμωτάτου Ἰμπραήμ ἐνδοξότατος αὐτῶν πόλεμος, ὁ ἐν τῇ ἀπευκταίᾳ ἐκείνῃ καταστροφῇ τῶν περικλεῶν Ψαρῶν, μετά καί μεγαθύμων Ψαριανῶν, διά πυρός κατά τήν ἀκρόπολιν εὐκλεέστατος στρατιωτικός θάνατος ἐπέκεινα ἑξακοσίων Μακεδόνων - ἔνδοξοι τῷ ὄντι ὑπέρ τῆς Ἑλλάδος ἀγῶνες! - μαρτυροῦσι τήν σταθεράν καί ἱεράν αὐτῶν τῶν λαῶν ἀπόφασιν, τό νά μή χωρίσωσι ποτέ τήν τύχην των ἀπό τήν τῶν λοιπῶν συναδελφῶν των Ἑλλήνων, μέ τούς ὁποίους φρικτοί ὅρκοι τούς ἥνωσαν.

Ὁ ὑπερήφανος βυζαντινός στόλος, ὅστις κατετρόμαζε καί τά πλέον ἀσφαλῆ, ἀφοῦ ἔχασε πολλούς, ἐπιμείνας νά κάμῃ ἀπόβασιν εἰς τήν Σκίαθον, ἀνεχώρησε μέ αἰσχύνην, ὑποχωρήσας αὐτήν εἰς τήν ἀνδρείαν καί καρτερίαν των. Ἐνῷ ἡ ἀρίζηλος Ὕδρα ἠγωνίζετο κατά θάλασσαν, ἐνεπιστεύετο τήν ἀσφάλειάν της εἰς τά μακεδονικά ταῦτα στρατεύματα, ὁδηγούμενα παρά τοῦ ἀρχηγοῦ των Καρατάσσου. Ἐκστράτευσαν εἰς Ταλάντι, ἠρίστευσαν ἐσχάτως εἰς τά Τρίκκερη, καί ἤδη, ὑπό τάς ὁδηγίας τοῦ Πληρεξουσίου Τοποτηρητοῦ τῆς Κυβερνήσεως, καί ἐν Θερμοπύλαις ἡνωμένοι κατέναντι τῶν ἐχθρῶν, καί εἰς Μακρυνόρος, καί ἀλλαχοῦ εὑρίσκονται ἀγωνιζόμενοι ὑπέρ τῆς κοινῆς πατρίδος.

Οἱ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι εὑρισκόμενοι πολυπαθείς οὗτοι τῆς Μακεδονίας λαοί ἄλλο δέν ἐπιθυμοῦσιν, ἀντί τῶν τοσούτων θυσιῶν καί κινδύνων, εἰμή νά ἴδωσι μίαν φοράν καί πραγματικῶς τήν συνέχειαν τῆς ὁλομελείας, τῆς ὁποίας θεωροῦσιν ἀδιαχώριστον τήν

εἰρημένην γῆν τῆς πατρίδος των, κατά τάς ἱεράς ἀρχάς καί βάσεις τῶν πράξεων τῶν διαφόρων Ἐθνικῶν Συνελεύσεων, αι ὁποῖαι καθιέρωσαν τόν παντοτινόν σύνδεσμον τῶν ἀγωνισαμένων ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ ὑπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι τῶν πέντε τῆς Μακεδονίας ἐπαρχιῶν, παρηγγελμένοι παρά τῶν ἀποστειλάντων ἡμάς λαῶν νά διακηρύξωμεν ἐνώπιον τοῦ ἔθνους τά ἀναμφισβήτητα ταῦτα δίκαιά των, παρακαλοῦμεν ἐκ μέρους αὐτῶν τήν σεβαστήν Ἐθνικήν Συνέλευσιν, ὅπως, ἐπιβλέψασα εἰς τό μέγεθος τῶν θυσιῶν αὐτῶν, συστήσῃ θερμῶς εἰς τήν πατρικήν κηδεμονίαν καί μεγαλόνοιαν τοῦ Ἐξοχωτάτου Κυβερνήτου, καί δι' Αὐτοῦ εἰς τήν εὐμένειαν καί τήν δικαιοσύνην τῶν σεβαστῶν Συμμάχων Βασιλέων, τήν δικαίαν ταύτην ἀξίωσιν καί ἐπιθυμίαν των.

Ἐν Ἄργει τήν 4 Αὐγούστου 1829 **Οἱ Πληρεξούσιοι**
τῶν πέντε τῆς Μακεδονίας ἐπαρχιῶν
Γ. Χρυσίδης
Ἀθανάσιος Σκανδαλίδης
Δημήτριος Σταγειρίτης
Βάϊος Γεωργίου
Παναγιώτης Ναούμ.

(Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 2ος, Βιβλίο 4, σελ. 641-3).

Ο Κολοκοτρώνης γνωρίζει επίσης ότι στην Δ' Εθνική Συνέλευση όπου παρευρίσκετο, υπήρχαν και Μακεδόνες αντιπρόσωποι. Αυτοί ήταν οι εξής: Δημήτριος Σταγειρίτης, Δ.Χ''Αναστασίου, Παναγιώτης Ναούμ, Γεώργιος Χρυσίδης, Βάϊος Γεωργίου. (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 3ος, Βιβλίο 5, σελ. 315-6). Μάλιστα, Γραμματεύς της Δ' κατά συνέχειαν Εθνικής Συνελεύσεως, στις συνεδριάσεις Γ' (16/7/1832) Δ΄ (18/7/1832), Ε΄ (19/7/1832), ΣΤ΄ (20/7/1832), Ζ΄ (27/7/1832), Η΄ (28/7/1832), Θ΄ (30/7/1832), Ι΄ (1/8/1832), ΙΑ΄ (2/8/1832), ΙΒ΄ (5/8/1832), ήταν ο **Μακεδών Αναστάσιος Πολυζωίδης** και Πρόεδρος ο Πανούτζος Νοταράς. (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 3ος, Βιβλίο 4). Επί πλέον, ο Δημήτριος Σταγειρίτης εξελέγη ως μέλος της Επιτροπής εκ των 22 μελών, μαζί με τον Ανδρέα Ζαήμη, Πέτρο Μαυρομιχάλη, Διονύσιο Μούρτζινο, Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, Μπενιζέλο Ρούφο, Αναστάσιο Χαραλάμπη, Ιωάννη Κωλέττη κτλ., η οποία θα συνυπέγραφε τα Πρακτικά μαζί με τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τους δύο Γραμματείς, σύμφωνα με την απόφαση της Συνεδριάσεως Δ' της 16ης Ιουλίου 1829. (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 2ος, Βιβλίο 4, σελ. 83-87).

Ο Κολοκοτρώνης γνωρίζει επίσης ότι και στην Ε' Εθνική Συνέλευση όπου παρευρίσκετο, υπήρχαν και Μακεδόνες αντιπρόσωποι. Αυτοί ήταν οι εξής: Παναγιώτης Ναούμ αντιπρόσωπος της Μακεδονίας (συνολικώς), Ανδρόνικος Πάϊκος αντιπρόσωπος της Κασσάνδρας, Ν. Γούσιος αντιπρόσωπος της Ναούσης και Αναγ. Παπαδόπωλος αντιπρόσωπος της Εδέσσης. (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 3ος, Βιβλίο 5, σελ. 197-199, 207-211). Στην ΚΔ' Συνεδρίαση της 23/1/1832 ως αντιπρόσωπος της Εδέσσης αναγράφεται ο Διαμαντής Χατζή-Αναστασίου. (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 3ος, Βιβλίο 5, σελ. 63). Πέραν των ανωτέρω Μακεδόνων, υπήρχαν και αντιπρόσωποι της περιοχής **Ολύμπου και των 24 χωρίων Μαγνησίας**. Αυτοί ήταν οι εξής: Τόγιος Λαζόπουλος, Αναστάσιος Ελαιών, Γεώργιος Τυριζιάνος και Θεολόγος Σχινάς. (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 3ος, Βιβλίο 5, σελ. 12, 16-17, 197-199, 207-211). Η αποδοχή των αντιπροσώπων αυτών της περιοχής του **Ολύμπου και των 24 χωρίων Μαγνησίας**, έγινε αποδεκτή, προφανώς, μετά την επιστολή προς την εν Επιδαύρω Εθνική Συνέλευση της 9ης Απριλίου 1826 του Λιόλιου Ολύμπιου, ο οποίος υπογράφει ως, ''Ο πατριώτης Λιόλιος Ελίπιος''. (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 1ος, Βιβλίο 3, σελ. 254). ''Οι **Μακεδονο-Θεσσαλοί** είχαμεν ως Παραστάτας τον Φωκάν Φραγκούλην και τον Παν. Ναούμην. Εσυγχωρήθη από το Έθνος να εκλέγωνται (Πληρεξούσιοι και) Παραστάται και από τους εκτός των ορίων συρρεύσαντας και υπηρετούντας πολίτας και στρατιώτας''. (''ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 4ος, Κεφ. 36ο, σελ. 137''). Νωρίτερα ακόμη, τον Νοέμβριο του 1821 κατά τη συγκρότηση στην Άμφισσα του ''*Αρείου Πάγου''*, του Πολιτικού Σώματος της Ανατολικής Ελλάδος, στη γενομένη συνέλευση της 15ης Νοεμβρίου του 1821 μετέσχον και οι **αντιπρόσωποι της Μακεδονίας** Ιωάννης Σκανδαλίδης, Ιωάννης Βυζούλας και ο εκ Κασσάνδρας Γεώργιος Ιωάννου. (Α. Μάμουκα, ''Τα κατά την αναγέννησιν της

Ελλάδος, Πειραιεύς 1839-1841, Τόμ. 1, σελ. 86 κ.ε.'', και Σπ. Τρικούπη, ''Ιστορία της Ελληνικής Επαναστάσεως, Τόμ. 3, Βιβλίο 2, Α΄ Μέρος, σελ. 113'').

Ο Κολοκοτρώνης τέλος, γνωρίζει ότι ένας **Μακεδών** από το Μελένικο της Μακεδονίας, ο **Αναστάσιος Πολυζωίδης** (1803-1872), ο ανωτέρω αναφερόμενος, ήταν αυτός ο οποίος το 1833 στο Ναύπλιο, ως Πρόεδρος του εκτάκτου δικαστηρίου, το οποίο επελήφθη της υποθέσεως ''προδοσίας'' του Θ. Κολοκοτρώνη, του Δημήτρη Πλαπούτα και άλλων, αρνήθηκε να υπογράψει, μαζί με τον εκ Ζακύνθου Γεώργιο Τερτσέτη, τη θανατική καταδίκη των πρωταγωνιστών της Επαναστάσεως, σώζοντας την πατρίδα μας από αιώνια καταισχύνη. Όπως γράφει ο Τερτσέτης, ''...Βεβαιωθείτε ότι, αν ο Πολυζωίδης ήθελε κλίνει εις την απόφασιν των τριών ή καν εν σιγή να την υπογράψη, ο θάνατος ήτον άφευκτος''. Σε εμάς τους σύγχρονους Έλληνες, λοιπόν, απομένει να μιμηθούμε τον Κολοκοτρώνη, τον Καραϊσκάκη, τον Καρατάσιο, τον Γάτσο, τον Γιωργάκη Ολύμπιο, τον Ιωάννη Φαρμάκη, τον Μιαούλη, τον Κανάρη, τον Ματρώζο, τη Μπουμπουλίνα και όλα τα άλλα γνωστά και άγνωστα παλληκάρια και να νοιαστούμε ουσιαστικά και περισσότερο για την πατρίδα μας. Σωτήρες, ξένοι ή ξενόδουλοι, δεν υπάρχουν. Εμείς οι Έλληνες πατριώτες μόνοι μας θα σώσουμε την πατρίδα μας.

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης επίσης, τον λόγο του Μεγάλου Αλεξάνδρου πριν την εκστρατεία του στην Υρκανία μας θυμίζει, (''Οὐ μὴν ἀλλ' ἀφιέναι γε τοὺς βουλομένους **ἔφη, καὶ μαρτυράμενος ὅτι τὴν οἰκουμένην τοῖς Μακεδόσι κτώμενος ἐγκαταλέλειπται**, μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐθελόντων στρατεύειν. **Ταῦτα σχεδὸν αὐτοῖς ὀνόμασιν ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ γέγραπται**, καὶ ὅτι ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ πάντες ἐξέκραγον, ὅπου βούλεται τῆς οἰκουμένης ἄγειν''. <Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 47''>. ''Είπε όμως να φύγουν όσοι θέλουν, **και επικαλούμενος ότι είχε εγκαταλειφθεί, παρ' ότι κατακτά την οικουμένη για χάρη των Μακεδόνων**, εκστρατεύει τώρα μόνο με φίλους και με όσους θέλουν. **Αυτά είναι γραμμένα στην επιστολή προς τον Αντίπατρο σχεδόν αυτολεξεί**, και ότι μετά από αυτά όλοι φώναζαν να τους οδηγήσει σ' όποιο μέρος της οικουμένης θέλει''), τον λόγο του Μεγάλου Αλεξάνδρου στον Ύφαση ποταμό μας θυμίζει, (''τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλουσιν ὑπάρχειν ἀπιέναι καὶ **ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις, ὅτι τὸν βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπολιπόντες**''). <Αρρ., ''Αλεξ. Ανάβ., Ε΄.28.2''>, αλλά επίσης και το λόγο του και στην Ώπιν, (''Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι ἀποπέμψειν ἤμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέναι βούλεσθε, ἄπιτε πάντες, **καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον**, νικῶντα μὲν Πέρσας καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας,… ὡς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε, **ἀπολιπόντες οἴχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν τοῖς νενικημένοις βαρβάροις**''). (''Αλεξ. Ανάβ., Ζ΄.10.5-7''), και το φοβερό τελικό εκείνο **άπιτε**, όταν ο Καραϊσκάκης απευθυνόμενος στους αξιωματικούς του, οι οποίοι εφοβούντο από το πλήθος των ανδρών του Μεχμέτ Ρεσίτ πασά (Κιουταχή) και ήθελαν θα διαλύσουν το Ελληνικό στρατόπεδο στην Ελευσίνα και να καταφύγουν στη Σαλαμίνα, είπε. "Πηγαίνετε όπου αγαπάτε. Ο Καραϊσκάκης θέλει επιμείνει εις την θέσιν του, και ας χαθεί. **Όταν όμως σας ερωτήσωσιν οι άνθρωποι τι εκάμετε τον αρχηγόν σας**, **ειπέτε ότι τον παρεδώσαμεν εις τους εχθρούς**, διότι δεν ηθέλησε να γένει αρχηγός της λιποταξίας". (Δημήτριος Αινιάν, ''Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ'').

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, ο γιος της καλογριάς, ο φλογερός αυτός Έλληνας, εκτός από τον συνεχή πόλεμο εναντίον των Τούρκων, αγωνιζόταν και για την ενότητα μεταξύ των Ελλήνων. Ο ίδιος γράφει, προς την Γ' Εθνική Συνέλευση, από το στρατόπεδό του του Διστόμου την 26η Ιανουαρίου 1827, μεταξύ άλλων και τα εξής: "Εξοχώτατοι και ευγενέστατοι αδελφοί κύριοι πληρεξούσιοι των αρμάτων και επαρχιών. Μετά τον αδελφικόν μας ασπασμόν, σας ειδοποιούμεν, ότι, με απορίαν μας μεγάλην, βλέπομεν την αναβολήν της συγκροτήσεως της Εθνοσυνελεύσεως και ότι μέχρι τούδε λογοτριβείτε περί τόπου, γινόμενοι εις δύο κόμματα οι πληρεξούσιοι του έθνους, οι μεν εις Αίγιναν, οι δε εις Ερμιόνην, και ούτω βραδύνεται η έναρξις της Συνελεύσεως, εκ της οποίας προσδοκούμεν κάθε καλόν σύστημα του έθνους μας και χρηστά αποτελέσματα. Ημείς ενταύθα, ως σας είναι γνωστόν, αγωνιζόμεθα, περιφερόμενοι με τόσας κακουχίας, δια να εξολοθρεύσωμεν τον εχθρόν και δια να έχωμεν πάλιν την Στερεάν Ελλάδα ελευθέραν από τους απίστους, ως πρότερον, και προχωρούμεν, με την εξ Ύψους δύναμιν και με την ευχήν του έθνους. Από μέρους σας, όμως, οπού ελπίζομεν την εκτέλεσιν της Εθνοσυνελεύσεως, δυσαρεστούμεθα, βλέποντες

αυτά τα δύο κόμματα να διαφέρωνται πρώτον περί του τόπου, Ο τόπος, αδελφοί! δεν είναι οπού να εκτελή τα καλά και συμφέροντα του έθνους, αλλά τα καλά και απαθή αισθήματα των υποκειμένων και η **ομόνοια και αδελφοσύνη**, από τα οποία ταύτα κρέμαται η σωτηρία όλων μας, και **είμεθα όλοι αδελφοί και εν έθνος**. Ας λείψη το: Πελοποννήσιοι, νησιώται, Ρουμελιώται, **αλλ' όλοι να νομιζώμεθα εν, ως και είμεθα**... Και είσθε αρκετοί να τα γνωρίσετε τα τοιαύτα, δια τούτο και δεν σας εκτεινόμεθα περισσότερον. Τη 26 Ιανουαρίου 1827 εκ του στρατοπέδου Διστόμου. **Ο πατριώτης και αδελφός σας Καραϊσκάκης**". (''Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Τόμ. 1ος, Βιβλίο 3, σελίδες 293-294'').

Το Ελληνικότατο όνομα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ δεν είναι ένα απλό όνομα. Είναι το όνομα της μεγαλειώδους, της νικηφόρας, της αήττητης, της αινοτάτης, της αιώνιας, της ακατάβλητης, της ακατάλυτης, της ακαταμάχητης, της ακμάζουσας, της ακμαιοτάτης, της ακλόνητης, της άμαχης, της αμάχητης, της ανθηροτάτης, της άφθαρτης, της σφριγηλοτάτης, της δοξασμένης, της ονομαστής, της φημισμένης, της περίβλεπτης, της περίλαμπρης, της ευημηρούσας, της υπερένδοξης, της περιλάλητης, της πολυθρύλητης, της πολυύμνητης ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ και το όνομα αυτό δεν εκχωρείται. **Άθλιος, άτιμος, βρωμερός, ελεεινός λιποτάκτης, ανάξιος Έλληνας και προδότης, θα είναι όποιος Έλληνας δεν κάνει το καθήκον του, αδιαφορεί και δεν υπερασπίζεται το όνομα της Μακεδονίας από τους Βαρδαρίτες σφετεριστές.**

Όταν ο αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος ΙΑ΄ ο Παλαιολόγος απήντησε στον Μωάμεθ ότι δεν ήταν δικαίωμά του, αλλά ούτε και κανενός άλλου κατοίκου, να του παραδώσουν την Κωνσταντινούπολη, ''Τό δέ τήν πόλιν σοί δοῦναι οὔτ' ἐμόν ἐστί οὔτ' ἄλλου τῶν κατοικούντων ἐν ταύτῃ· κοινή γάρ γνώμη πᾶντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καί οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν'', ποιοί νομίζουν ότι είναι αυτοί οι μικροί, ολίγοι, ελάχιστοι και ασήμαντοι πολιτικάντηδες, οι οποίοι θεωρούν ότι έχουν το δικαίωμα να εκχωρήσουν το ΓΙΓΑΝΤΙΟ όνομα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ στους Βαρδαρίτες, αυτούς τους ελεεινούς σφετεριστές και άθλιους πλαστογράφους της Ιστορίας; Οι Έλληνες και η Ιστορία δεν θα ξεχάσουμε ποτέ όσους κάνουν αυτή την προδοσία. Βέβαιο είναι πάντως ότι θα έλθει και η ώρα απόδοσης ευθυνών ενώπιον της Δικαιοσύνης για εσχάτη προδοσία. Ο Εφιάλτης δεν γλύτωσε την τιμωρία για την προδοσία του. Ο Εφιάλτης βρήκε την Αντικύρα του.

Όταν ο Σουλιώτης καπετάνιος Λάμπρος Τζαβέλλας αρνιόταν να του πάρει ο Αλή Πασάς των Ιωαννίνων **το βουνό του**, και ήταν έτοιμος να πεθάνει γι' αυτό, ποιοί νομίζουν ότι είναι αυτοί οι άτιμοι και άπιστοι πολιτικάντηδες, οι οποίοι θεωρούν ότι έχουν το δικαίωμα να εκχωρήσουν το ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΕΣ όνομα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ στους Βαρδαρίτες; Ας δούμε τι απήντησε, τι έγραψε ο Λάμπρος Τζαβέλλας στον Αλή Πασά: ''Βεζύρ Ἀλῆ Πασᾶ, Χαίρομαι ὅπου ἐγέλασα ἕνα δόλιον· εἶμ' ἐδῶ νά διαφεντεύσω τήν πατρίδα μου ἐναντίον εἰς ἕνα κλέφτην σάν κ' ἐσένα. Ὁ υἱός μου θέλει ἀποθάνει, ἐγώ ὅμως ἀπελπίστως θέλω τόν ἐκδικήσω, πρίν ἀποθάνω. Κάποιοι Τοῦρκοι σάν κ' ἐσένα θά 'ποῦν πώς εἶμαι ἄσπλαχνος πατέρας μέ τό νά θυσιάσω τόν υἱόν μου γιά τόν ἰδικόν μου λυτρωμόν. Ἀποκρίνομαι, ὅτι ἄν ἐσύ μοῦ πάρῃς **τό βουνόν**, θέλεις σκοτώσῃ καί τόν υἱόν μου μέ τό ἐπίλοιπον τῆς φαμελιᾶς μου καί τούς συμπατριώτας μου· τότε δέν θά μπορέσω νά ἐκδικήσω τόν θάνατόν τους. Ἀμή ἄν νικήσωμεν, θέλει ἔχω καί ἄλλα παιδιά· ἡ γυναῖκά μου εἶναι νέα. Ἐάν ὁ υἱός μου νέος καθώς εἶναι, δέν μένει εὐχαριστημένος νά ἀποθάνῃ διά τήν πατρίδα του, αὐτός δέν εἶναι ἄξιος νά ζήσῃ καί νά γνωρίζηται ὡς υἱός μου· ἔτζι προχώρησε λοιπόν, ἄπιστε· εἶμαι ἀνυπόμονος νά ἐκδικηθῶ, νά πίω τό αἷμα σου. **Σούλι - Ἰούλιος 1792**, **Ἐγώ ὁ ὠμοσμένος ἐχθρός σου Καπετάν Λάμπρος Τζαβέλλας**''. (''Ηπειρωτική Εστία. τεύχ. 234. 1971'').

Όταν ο Σουλιώτης καπετάνιος Τζήμας Ζέρβας αρνιόταν να δώσει έστω και ένα **λιθάρι** από τους βράχους της πατρίδος του στον Αλή Πασά, ποιοί νομίζουν ότι είναι αυτοί οι τρισπανάθλιοι πολιτικάντηδες, οι οποίοι θεωρούν ότι έχουν το δικαίωμα να εκχωρήσουν το ΠΑΝΕΝΔΟΞΟ όνομα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ στους Βαρδαρίτες; Ας δούμε τι απήντησε Τζήμας Ζέρβας στον Αλή Πασά: ''Βεζύρη Ἀλῆ Πασᾶ, Σ' εὐχαριστῶ πολύ γιά τήν ἀγάπην πού ἔχεις γιατ' ἐμένα· μόν τά πουγγιά σου πού μοῦ γράφεις μέ τόν Μπέτσο νά μοῦ τά στείλης, νά μή μοῦ τά στείλης, γιατί δέν ξέρω νά τά λογαριάσω, καί δέν ξέρω τί νά τά κάνω· μόν' καί ἄν ἤξερα, πάλιν **δέν ἤμουν εὐχαριστημένος νά σοῦ δίνω οὔτε ἕνα λιθάρι ἀττό τοὺς βράχους τῆς πατρίδος μου**, καί ὄχι νά φύγω άπό τό Σούλι διά τά πουγγιά σου, καθώς ὅπου φαντάζεσαι. Τιμαῖς καί δόξαις, πού μού ὑττόσχεσαι νά μοῦ δίνης δέν μοῦ χρειάζονται,

γιατί εἰς ἐμένα πλοῦτος, δόξαις καί τιμαῖς εἶναι τά ἅρματά μου, ὅπου μέ ἐκεῖνα φυλάγω τήν πατρίδα μου, τήν ἐλευθερίαν μου καί τά παιδιά μου, καί τιμῶ καί τό ὄνομα τοῦ Σουλιώτου καί ἀποθανατίζω καί τό ἰδικόν μου ὄνομα. **Σούλι 4 Μαΐου 1801**, **Τζήμας Ζέρβας**''. (''ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ'', 8/492).

Για τους πολεμάρχους Τζήμα Ζέρβα και τον Φώτο Τζαβέλλα αξίζει να λεχθεί και το ακόλουθο: ''Κατά τήν τρίτη πολιορκία τοῦ Σουλιοῦ οἱ Σουλιῶτες ὁδηγούμενοι ἀπό τόν Φῶτο Τζαβέλλα ἐσημείωσαν σπουδαῖες ἐπιτυχίες. Οἱ μπέηδες τῆς Τσαμουργιᾶς καί 'Αρβανιτιᾶς συνεμάχησαν μαζί τους ἔπειτα ἀπό τίς ἐπιτυχίες τους. Ὁ Ἀλῆς ἀντέδρασε μέ πλεκτάνες καί μέ τό χρῆμα. Μπῆκε στό Δέλβινο κ' ἔπιασε τούς ἓξ Σουλιῶτες πού ἦταν ἐκεῖ σάν ἐγγύηση τῆς Συμμαχίας. Σκότωσε τούς τέσσαρες καί ἄφησε ζωντανούς τόν γυιό του Τζήμα Ζέρβα καί τόν ἀδελφό τοῦ Φώτου, για νά διχάσῃ τούς Σουλιῶτες καί νά κάμῃ ὕποπτους στούς συντρόφους των τούς δύο πολεμάρχους. Ἔστειλε μάλιστα καί τόν Ἀλβανό Τσαπάρη ἀπό τό Μαργαρίτη, για νά μηνύσῃ κρυφά ὅτι εἶναι φίλος αὐτῶν τῶν δύο οικογενειῶν. **Ὅμως ὁ Τζήμας Ζέρβας καί ὁ Φῶτος Τζαβέλλας ἔδιωξαν τόν Τσαπάρη κ' ἔδωκαν ἐντολή νά γίνῃ κοινό μνημόσυνο τῶν ἓξ παλληκαριῶν**: <*Οὔτε κι' ὁ τύραννος ζωή τῶν Σουλιωτῶν χαρίζει οὔτε Σουλιώτης ζωντανός στά χέρια του λογᾶται>.* Οἱ Σουλιῶτες - κι' ἀνάμεσά τους μάνες κι' ἀδερφές τῶν δυό ζωντανῶν - συγχώρεσαν τίς ψυχές τῶν δυό ζωντανῶν μαζί μέ τούς πεθαμένους, ἀφοῦ διαβάσθηκε ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία καί μοιράσθηκαν τά κόλλυβα''! (''Ηπειρωτική Εστία. τεύχ. 234. 1971''.4.488).

Αντιστοίχως παλληκαρίσια ήταν και η απάντηση των **Πάργιων** στον Αλή Πασά: ''Ὑψηλότατε Ἀλῆ Πασᾶ, σέ προσκυνοῦμεν. Ἐλάβομεν τά δυό σου γράμματα καί ἐχάρημεν διά τήνι ὑγείαν σου. Τήν ὑποταγήν ὅπου ζητεῖς ἀπό ἡμᾶς εἶναι ἀδύνατον νά την ἐπολαύσῃς, ἐπειδή τά ζωντανά σου παραδείγματα μᾶς παρακινοῦν ὅλους εἰς τόν ἔνδοξον καί ἐλεύθερον θάνατον καί ὄχι, ποτέ, εἰς τόν ἄτιμον καί τυραννικόν ζυγόν!. . . Ἡ Πατρίς μας ἔχει τέσσαρας αἰῶνας όπού καυχᾶται διά τήν καλήν της πίστιν, τήν ὁποίαν πολλάκις καί μέ τό αἷμα της ὑπερήσπισε· πῶς λοιπόν ἡμεῖς τώρα ν' ἀμαυρώσωμεν τήν δόξαν καί ὑπόληψίν της; Ποτέ! Τό νά μάς φοβερίζῃς ἀδίκως, εἶναι εἰς τήν ἐξουσίαν σου, ἀλλ' οἱ φοβερισμοί δέν εἶναι ἴδιον τῶν μεγάλων ἀνθρώπων· καί τό ἄλλο· ἡμεῖς δέν ἐγνωρίσαμεν ποτέ τό χρῶμα τοῦ φοβερισμοῦ, ὅσον ἐσυνηθίσαμεν τόν ἔνδοξον πόλεμον διά τῆς Πατρίδος τά δίκαια. Ὁ Θεός εἶναι δίκαιος, ἡμεῖς ἕτοιμοι, ἡ ὥρα περιμένεται νά δοξασθῇ ὁ νικητής. Ὑγίαινε. **Πάργα, 19 'Οκτωβρίου 1798 Όλοι οί Πάργιοι, μικροί καί μεγάλοι**''.

Όταν ο **Κλεάνωρ ο Αρκάς**, ένας από τους μυρίους, προτιμούσε να πεθάνει παρά να παραδώσει τα όπλα του, ''ἔνθα δὴ ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὁ Ἀρκάς, πρεσβύτατος ὤν, **ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὅπλα παραδοίησαν**·'', (Ξενοφών, ''Κύρου Ανάβασις, 2.1.10''), ποιοί είναι αυτοί οι πολιτικοί οι οποίοι έχουν αποξενωθεί τόσο από τις Ελληνικές αρχές και αξίες, ώστε να τολμούν να παραδώσουν στα Σκοπιανικά κλεφτρόνια το μεγαλειώδες, το υπέρλαμπρο όνομα Μακεδονία;

Δεν είναι δικαίωμα κανενός, λοιπόν, να εκχωρήσει στους Βαρδαρίτες σφετεριστές το ΙΕΡΟ όνομα της Μακεδονίας μας. Αυτοί που πρεσβεύουν και προτείνουν αυτό πρέπει να γνωρίζουν ότι μετά την προδοσία τους θα χαθεί ακόμη και η σκόνη τους. Η πατρίδα μας δεν αντέχει ούτε άλλους Εφιάλτες, ούτε άλλους Νενέκους, ούτε άλλες κερκόπορτες. Τον προδότη Εφιάλτη τον σκότωσε στην Αντικύρα, ο Τραχίνιος Αθηνάδης, τιμηθείς από τους Σπαρτιάτες, και ο θλιβερός προσκυνημένος Νενέκος Δημήτριος από τα Ζουμπάτα, που είχε πάρει και τίτλο μπέη από τον Σουλτάνο, σκοτώθηκε με εντολή του Κολοκοτρώνη προς τον Σαγιά, αδελφό θύματος του Νενέκου. Κάποιοι από αυτούς τους θλιβερούς πολιτικάντηδες μάλιστα, αυτοαποκαλούνται προοδευτικοί. Προοδευτικός δεν είναι αυτός ο οποίος προδίδει την πατρίδα μας εκχωρώντας τα δίκαιά μας. Αυτός ο οποίος προδίδει είναι προδότης. Κανένας προδότης στα χρόνια της νεότερης Ελλάδας, ούτε ο Πήλιος Γούσης στο Σούλι, ούτε ο Θανάσης Βάγιας στα Γιάννενα, δεν μισήθηκε όσο ο Νενέκος στον Μοριά. Όσοι τολμήσουν να εκχωρήσουν το μεγαλειώδες όνομα της Μακεδονίας θα μισηθούν από τους Έλληνες περισσότερο από τον Εφιάλτη, τον Πήλιο Γούση, τον Θανάση Βάγια, τον Δημήτριο Νενέκο και τους άλλους προδότες. Το άτιμο όνομά του θα γίνει συνώνυμο του προσκυνημένου, του προδότη και του πωλητή των ιδεών του Ελληνισμού.

Όποιος αφήνει τα πράγματα να κυλούν, για να δημιουργηθεί μια κατάσταση, όποιος δεν αναλαμβάνει πρωτοβουλίες υπέρ της Μακεδονίας και των εθνικών μας δικαίων, όποιος

δεν δρα και δεν αντιδρά στην επιβουλή και τον σφετερισμό, όποιος ανέχεται τις Βαρδαρίτικες αθλιότητες, όποιος δεν δηλώνει ευθαρσώς, σαφώς, τιμίως, και ειλικρινώς **ότι το όνομα Μακεδονία δεν εκχωρείται, δεν παραχωρείται, δεν είναι άξιος ούτε να μάς εκπροσωπεί, ούτε να μάς κυβερνά**. Οι πολιτικοί της πατρίδος μας οφείλουν να πράξουν το αυτονόητο και να υπερασπιστούν επιτέλους αυτό που οι Σκοπιανοί επί χρόνια τώρα μας κλέβουν χωρίς επιπτώσεις γι' αυτούς. Οι πολιτικοί μας πρέπει, οφείλουν, επιτέλους να σταματήσουν να κρύβονται, να αφήσουν τα προδοτικά μισόλογα για δήθεν συμβιβασμό, για χρήση ενός ονόματος με γεωγραφικό προσδιορισμό έναντι όλων, εννοώντας την εκχώρηση του πανενδόξου Ελληνικού ονόματος **ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,** και άλλες τέτοιες προδοτικές αηδίες, (αλήθεια ποιο θα είναι αυτό το όνομα και τι θα περιλαμβάνει;), να σταματήσουν να μας θεωρούν ηλίθιους ιθαγενείς και επιβάλλεται πλέον να διαψεύσουν ''...ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, **ὀλίγοι δὲ ἄνδρες**''. (Ηρόδοτος, ''7. 210.2''). Όλοι αυτοί πρέπει να γίνουν άνδρες όπως λέει και ο Όμηρος. ''ὦ φίλοι **ἀνέρες ἔστε** καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἔλεσθε,'' (Ιλιάς, Ε529), ''**ἀνέρες ἔστε** φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,'' (Ιλιάς, Ζ112, Θ174, Λ287, Ο487, Ο734, Π270, Ρ185). Όποιος δεν μπορεί να αγωνισθεί και να πολεμήσει για κάτι το τόσο αυτονόητο, ότι η Μακεδονία είναι Ελλάδα, είναι βέβαιο ότι δεν είναι ικανός να προασπίσει και άλλα συμφέροντα της χώρας μας. Αλήθεια, αυτοί οι πανανόητοι προοδευτικάριοι είδαν κανέναν, ''προοδευτικό'' ή μη, στη Βαρντάρσκα που να αποδέχεται την αλήθεια της Ιστορίας;

Ο Κων/νος Παπαρρηγόπουλος στον επίλογο της ''Ιστορίας του Ελληνικού Έθνους'' γράφει ότι: ''...ὑπάρχουσι κεφάλαιά τινα τοῦ ἐθνικοῦ βίου ὡς πρός τά ὁποῖα **ἡ Ἑλλάς δέν δύναται νά χωρισθῆ ἀπό τοῦ παρελθόντος αὐτής**, τοῦ τε προαιωνίου καί τοῦ προσφάτου, **εἰμή μαραινομένη καί πίπτουσα**, ὅπως ἡ κραταιοτάτη τῶν δρυῶν ἧς ἤθελον ἀποκοπῆ αἱ ρίζαι''.

Ο πρωτομάρτυς της ανάστασης του γένους μας **Ρήγας Φεραίος**, το 1797 στη Βιέννη, εξέδωσε ένα μονόφυλλο για τον **Μέγα Αλέξανδρο**. Στο κέντρο του μονοφύλλου παριστάται η κεφαλή του Μεγάλου Αλεξάνδρου και στις τέσσερις γωνίες του οι κεφαλές των στρατηγών Σελεύκου, Πτολεμαίου, Κασσάνδρου και Αντιγόνου. Στο μονόφυλλο αυτό υπάρχουν και τέσσερις σκηνές από τη ζωή και την ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Στην αριστερή και στη δεξιά πλευρά του μονοφύλλου υπάρχει κείμενο στην Ελληνική και τη Γαλλική γλώσσα αντιστοίχως. Το κείμενο στην Ελληνική (το ίδιο είναι και στη Γαλλική) έχει ως εξής: ''Τὸ ἐγχάραγμα τοῦτο παριστάνει τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀλεξάνδρου, & τῶν 4 ἀρχιστρατήγων του, καθ' ὁμοίωσιν μιᾶς Ἀνατολικῆς κοκκίνης Πέτρας Ἀγάθου, ἥτις εὑρίσκεται εἰς τὸ αὐτοκρατορικόν ταμεῖον ἐν Βιέννῃ. Τὰ 4 τριγυρινά εἰκονίσματα, παριστάνουν. Τὸ 1: τὴν θριαμβευτικήν εἴσοδόν του εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Τὸ 2: τὴν φυγήν τῶν Περσῶν εἰς τὸν Γρανικόν Ποταμόν. τὸ 3: τὴν ἧτταν τοῦ Δαρείου, καὶ τὸ 4: τὴν φαμιλίαν τοῦ νικημένου τούτου βασιλέως εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὁ Ἀλέξανδρος γεννηθείς εἰς τὰς 356 πρὸ Χριστοῦ, ἐσπούδαξε τὴν φιλοσοφίαν εἰς τὸν Ἀριστοτέλη, ἔκαμε τὰ πρῶτα δείγματα τῆς ἀνδρείας & τῆς πολεμικῆς ἀξιότητός του εἰς τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας, ὑπό τὴν διοίκησιν τοῦ πατρός του & διεδέχθη τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας 20 χρόνων γνωρισθείς ἀρχηγός τῶν Ελλήνων εἰς τὰς 335, διεύθυνε τὰς δυνάμεις των κατά τῶν Περσῶν, ἐχάλασε τὴν αὐτοκρατορίαν των εἰς τὴν Ἀσίαν & Ἀφρικήν, & τὴν ἥνωσε μὲ τὴν ἐδικήν του. Πολλαί ἀξιόλογοι πόλεις, σχεδόν & τὴν σήμερον ἀκόμη τῷ χρεωστοῦν τὴν ὕπαρξίν της. Ἀπέθανε 32 χρόνων βασιλεύσας 12''. '"Εξεδόθη παρά τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ Θετταλοῦ, χάριν τῶν Ἑλλήνων, & φιλελλήνων. 1797''.

Οι Μακεδόνες συναγωνιστές του Ρήγα Φεραίου, ο Καστοριανός Παναγιώτης Εμμανουήλ 22 ετών και ο Σιατιστινός Θεοχάρης Γεωργίου Τουρούντζιας 22 ετών, μετά τη σύλληψή τους από τις Αυστριακές Αρχές, κατά την ανάκρισή τους, μεταξύ άλλων, εδήλωσαν, ο μεν πρώτος ότι είχε γνώση των προθέσεων του Ρήγα για την αποστολή Ελληνικών χαρτών και **εικόνων του Μεγάλου Αλεξάνδρου**, ο δε δεύτερος ότι είχε αποστείλει στον αδελφό του στο Σεμλίνο τρεις χάρτες και **50 αντίτυπα των εικόνων του Μεγάλου Αλεξάνδρου**. (Ι.Κ.ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ, ''ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821, σελ. 62-3).

Ο ήρωας **Ρήγας Φεραίος** λοιπόν, το 1797, όπως και τα ανωτέρω ηρωικά Μακεδονόπουλα, τιμούσαν τον πρόγονό μας, τον γίγαντα του Ελληνισμού Μέγα Αλέξανδρο.

Εμείς σήμερα, τον γίγαντα του Ελληνισμού Μέγα Αλέξανδρο, τον Φίλιππο Β', τον Αριστοτέλη και όλους τους Μακεδόνες και το ιερό όνομα της Μακεδονίας μας θα τα προσφέρουμε στους Βαρδαρίτες σφετεριστές; Μπορεί κάποιος Έλληνας να αντέξει αυτό το αίσχος και αυτή την προδοσία;

Οι πολιτικοί μας ταγοί υποχρεούνται, επί τέλους, να ξυπνήσουν από τον λήθαργό τους, να αντιδράσουν και να δράσουν. Εάν είναι τόσον ανίκανοι να δράσουν για τα απλά, να παραιτηθούν όλοι τους και να φύγουν, να εξαφανιστούν, να μεταναστεύσουν και να χαθούν, διότι δεν μάς αξίζουν. Δεν πρέπει να ξεχνούν ότι **η συνείδηση των Μακεδόνων ήταν πάντοτε Ελληνική**, από τους μυθικούς χρόνους μέχρι σήμερα και παρά τις αλλεπάλληλες περιπέτειες, τις επιδρομές και τις σφαγές από πολλούς βαρβάρους, η ψυχή τους παρέμεινε άφθαρτη, ακέραιη Ελληνική. Δεν πρέπει να ξεχνούν επίσης αυτό το οποίο είπε ο Έλλην αντιπρόσωπος Πέτρος Ζάνος, στη συνομιλία του με τον Σέρβο αντιπρόσωπο, (Αυστρία, Vöslau, Φεσλάου, 14-26/8/1867, επί πρωθυπουργίας Αλεξάνδρου Κουμουνδούρου και υπουργού Εξωτερικών Χαριλάου Τρικούπη), όπως το αναφέρει ο ίδιος. ''Δέν δύναμαι, ἀπήντησα, νά δεχθῶ τό πρῶτον μέρος τοῦ παρ' ὑμῶν συνταχθέντος σχεδίου: α) διότι δέν στηρίζεται ἐπί τῇ βάσει δικαίας ἀμοιβαιότητος και β) διότι τό minimum τῆς Σερβίας, ὅπως διατυποῦται, εἶναι ὡς ἔγγιστα τό maximum τῶν νομίμων ἀξιώσεών της. Καθ' ὅσον δέ ἀφορᾷ τό τελευταῖον μέρος τοῦ σχεδίου σας, **οὐχί ἐγώ ἀλλ' οὐδείς θά εὑρεθῇ ἐν Ἑλλάδι ἄνθρωπος, ὅστις θά θέσῃ τήν ὑπογραφήν του εἰς μίαν συνθήκην, διά τῆς ὁποίας διατέμνεται ἡ Μακεδονία, καί ἀπαλλοτριοῦται ἡ Ἑλλάς τῶν ἐπ' αὐτῆς προαιωνίων ἀξιώσεών της. Λησμονεῖτε ἴσως, κ. Γκαράσανιν, ὅτι ἡ Μακεδονία εἶναι ἡ κοιτίς τοῦ Ἑλληνισμού, ὅτι εἶναι ἡ κατ' ἐξοχήν Ἑλληνική χώρα, ὅτι τέλος πάντων ἡ Μακεδονία εἶναι ἡ πατρίς τοῦ Ἀλεξάνδρου**. Ἐλάλουν τήν στιγμήν ἐκείνην εἰς Ἑλληνικήν γλώσσαν καί ἀπήντησεν ὁ κ. Ρίστιτς νά ἐπαναλάβω γαλλιστί τήν ἰδέαν μου, τήν ἐπανέλαβον δέ μετά πλείονος θερμότητος, διότι καί ὁ κ. Ρίστιτς εἰργάσθη ἐπί πολύν χρόνον μετ' ἐμοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄλλοτε ὁμοῦ πολλάκις ἐσυζητήσαμεν τάς βάσεις τῆς ἐνδεχομένης συμμαχίας τῶν κατά τήν Εὐρωπαϊκήν Τουρκίαν χριστιανικῶν λαῶν, μέ ἐννοοῦσε καί τόν ἐννοοῦσα λοιπόν, καί οὐδόλως ἐφοβούμην παρερμηνείαν τῶν λόγων μου''. ''Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ κατώτατος τῆς Ἑλλάδος ὅρος θά εἶναι τοὐλάχιστον ἡ Ἤπειρος, ἡ Θεσσαλία καί ἡ **Μακεδονία**. Δέν προσθέτω δέ καί τήν Κρήτην (εἶπα), διότι ἤ θά τήν ἔχωμεν καί ἄνευ ὑμῶν, ἤ θ' ἀπελπισθῶμεν ἐπί πολύν χρόνον δι' αὐτήν...''. ''**Μακεδονίαν ἐννοοῦμεν τήν μεταξύ Θράκης καί Θεσσαλίας χώραν** τήν ἐκτεινομένην **ἀπό τῆς θαλάσσης μέχρι τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Αἵμου**''. (Σπ. Μαρκεζίνης, ''Πολιτική Ιστορία της Νεωτέρας Ελλλάδος, τόμ. 2, σελ. 65'', εκδόσεις ΠΑΠΥΡΟΣ. Αθήνα, 1967). Είναι καταφανές ότι στις συζητήσεις αυτές μεταξύ των Σέρβων και Ελλήνων αντιπροσώπων, δεν γίνεται φυσικά καμμία μνεία για ύπαρξη Μακεδονικού έθνους, Μακεδονικής γλώσσας, Μακεδονικής μειονότητας. Πολύ φυσικό διότι στην περιοχή υπάρχουν μόνο Έλληνες, Σέρβοι και Βούλγαροι. Επίσης, ο Μακεδονικός Αγών (1904-1908) έγινε μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων.

Οι ονομαστοί Μακεδονομάχοι Δημήτρης Νταλίπης, Λάκης Νταηλάκης, Σίμος Ιωαννίδης (ή Στογιάννης) από τα Άλωνα Φλωρίνης, Κωνσταντίνος Γαρέφης (από τις Άνω Μηλιές Πηλίου), Δημήτρης Τσέγκος, Νικόλαος (ή Λάκης) Α. Πύρζας (από την Φλώρινα), Γιώργος (Γκόνος) Γιώτας (από τα Γιαννιτσά), οι αδελφοί Δογιάμα, ο Κωνσταντίνος Χρήστου ή καπετάν Κώττας (από το χωριό Ρούλια των Κορεστίων, το οποίο σήμερα λέγεται προς τιμήν του Κώτας, ο αετός των Κορεστίων), Βαγγέλης Στρεμπενιώτης (από το Στρέμπενο, τα Ασπρόγεια της Φλώρινας), Σαράντος (Τέλλος) Αγαπηνός (καπετάν Άγρας), Νικόλαος Ρόκας (καπετάν Κολιός), Ιωάννης Δεμέστιχας (καπετάν Νικηφόρος), Κωνσταντίνος Σάρρος (καπετάν Κάλας), Μιχαήλ Αναγνωστάκος (Ματαπάς), Αναστάσιος Παπαϊωάννου ή Καμηλάρης (αρχιμανδρίτης Νίκανδρος Παπαϊωάννου), Αργύρης Κιτάνος, Σπύρος Σπυρομήλιος (καπετάν Μπούας), Παναγιώτης Παπατζανατέας (καπετάν Παναγιώτης), Κωνσταντίνος Μπουκουβάλας, Δημήτριος (Τάκος) Γιαννακούλας (από τη Σταυρονίκη Κασσάνδρας Χαλκιδικής), ο καπετάν Γιωργάκης Πέτρου (από το Φλάμπουρο), Πηχεών Φιλόλαος (Φιλώτας), Χ. Καραπάνος, Τσώτσος Βέσκος, Μιχάλης Μωραΐτης (καπετάν Κόδρος), ο Σπύρος Φραγκόπουλος συναρχηγός του Μωραΐτη, Ιωάννης Καραβίτης (από την Κρήτη), Γύπαρης Παύλος, Δούκας Στέφανος, Εμμανουήλ Κατσίγαρης (από τον Αποκόρωνα Χανίων), Αντώνιος Μίγκας (από τη Νάουσα), ο καπετάν Μητρούσης (από τις Σέρρες),

Τσόντος Βάρδας, Τσόντος Μιχαήλ, Παύλος Μελάς (καπετάν Μίκης Ζέζας) και οι λοιποί γνωστοί Μακεδονομάχοι και οι λιγότερο γνωστοί Μακεδονομάχοι, ο Αντίγονος (Δόνος) Χολέρης και ο Σταύρος Κωτσόπουλος, αμφότεροι από τη Βεύη Φλωρίνης, ο Μηνάς Τσάλκος, ο Τέγος Σαπουντζής, ο Γρηγόριος Σαπουντζής, ο Λάζαρος Γέτσιος, ο Παπαπέτρος, ο Γεώργιος Ζήσης (Παπάς), ο Γεώργιος Ρώμας, ο Ιωάννης Σαπουντζής, ο Χρήστος Σαπουντζής, ο Σταύρος Τζώγας, ο Ιωάννης Τράικος (Χαλκίδας), ο Κωνσταντίνος Τράικος, όλοι τους από την Κέλλη Φλωρίνης, ο Παύλος Κύρου από το Ανταρτικό Φλωρίνης, ο Πέτρος Αλεξίου, ο Πέτρος Στόικου, ο Σπυρίδων Τάσης και ο Κωνσταντίνος Τεμέλκου, όλοι τους από τα Άλωνα Φλωρίνης, και τα λοιπά γηγενή, επιχώρια, εντόπια, παλληκάρια της Μακεδονίας, Ελληνόφωνοι οι περισσότεροι βεβαίως, αλλά και δίγλωσσοι πατριώτες, Ελληνόφωνοι και Βλαχόφωνοι, Ελληνόφωνοι και Σλαβόφωνοι, Ελληνόφωνοι και Αρβανιτόφωνοι, αλλά και μόνον Βλαχόφωνοι, Σλαβόφωνοι ή Αρβανιτόφωνοι, **αλλά όλοι τους με Ελληνικότατη εθνική συνείδηση**, (οι Σλαβόφωνοι Έλληνες Μακεδόνες εμισούντο τα μέγιστα από τους Βουλγάρους και απεκαλούντο Γραικομάνοι, διότι ελάτρευαν την Ελλάδα), και προσφορά αγώνων, πολλού αίματος, (ήτοι δολοφονίες με κτυπήματα μαχαιριού, πρόκριτοι που σκοτώθηκαν μπροστά στα μάτια των παιδιών τους, δολοφονίες επειδή δεν δέχονταν να γίνουν εξαρχικοί, δολοφονίες με πνιγμό, δολοφονίες επειδή αντέδρασαν στο Βουλγαρικό κομιτάτο, δολοφονίες με πέλεκυ επειδή δεν δέχθηκαν να προσχωρήσουν στο Βουλγαρικό κομιτάτο, δολοφονίες με λογχισμό, δολοφονίες με μαχαίρι επειδή αρνήθηκαν να εκβουλγαρισθούν, κάψιμο ζωντανών, απαγχονισμούς, βασανισμούς με πυρωμένο σίδερο πρώτα και απαγχονισμούς κατόπιν, δολοφονίες με ρόπαλα και πέτρες, κάψιμο μέσα σε κλίβανο κτλ), αλλά και υλικών αγαθών, τέτοια που σπανίως βρίσκει κάποιος σε Έλληνες, (όλοι οι ευεργέτες, **όλοι οι μεγάλοι ευεργέτες του Έθνους μας είναι και Βλαχόφωνοι**), και όλοι οι προστρέξαντες Έλληνες οι οποίοι αγωνίσθηκαν στον αγώνα αυτόν που ήταν τιμή για κάθε πατριώτη, οι μάρτυρες εθελοντές και οι νεκροί του Μακεδονικού αγώνος, θα εγερθούν από τους τάφους τους και θα κυνηγούν τον κάθε άφρονα, ανεκδιήγητο, ανιστόρητο και αντιιστόρητο βουλευτή Μάκη Μπαλαούρα, ο οποίος δηλώνει, χωρίς αιδώ, χωρίς καταισχύνη, αλλά με εμετική θρασύτητα, ότι προσωπικώς, δεν τον ενοχλεί εάν η Βαρντάρσκα ονομασθεί σκέτο Μακεδονία (''Παραπολιτικά 90,1'' 28/3/2016). Μα καλά, ο άνθρωπος αυτός δεν ορκίσθηκε ως βουλευτής να υπερασπίζεται το γενικότερο συμφέρον του Ελληνικού λαού; Με τέτοιες προδοτικές δηλώσεις, οι οποίες σαφέστατα στρέφονται εναντίον της πατρίδος μας το υπερασπίζεται; Αλήθεια, ο άνθρωπος αυτός από ποια ιδανικά εμφορείται; Αυτό που είπε είναι όντως προδοσία της πατρίδος μας και κάποιος εισαγγελέας και κάποιο δικαστήριο πρέπει, επιτέλους, να παρέμβει και να τον στείλει εκεί όπου του αξίζει, στα τρίσβαθα της γης για να χαθεί ακόμη και η σκόνη του. (Οι πεζεταίροι, οι εταίροι, οι πελτασταί, οι άνδρες του ελαφρού ιππικού ή του ελαφρού πεζικού (υπασπισταί), οι αργυράσπιδες, οι ιπποτοξότες, και οι λοιποί πολεμιστές του τιτάνος Φιλίππου ή οι αργυράσπιδες, οι ιππακοντισταί, οι ιπποτοξότες, ή οι διμάχαι (οι λεγόμενοι ἀμιπποι) του Μεγάλου Αλεξάνδρου, βεβαίως, ως γνήσιοι Έλληνες, θα τον είχαν ήδη στείλει σε πρηνή θέση να δαγκώνει το χώμα. ''πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν''. <''Ιλιάς, Β418''>).

Αυτός ο αγράμματος και ανιστόρητος Ηλείος φαίνεται να αγνοεί ότι **οι πατριώτες Ηλείοι, εξώρισαν τους αρχηγούς του στρατού τους**, ο οποίος πήγε μεν, αλλά δεν έλαβε μέρος στη μάχη των Πλαταιών, διότι έφθασε εκεί αφού η μάχη είχε τελειώσει. Το αυτό έπραξαν και οι Μαντινείς και για τον ίδιο λόγο. (Ηρόδοτος, Θ΄.77). Φαίνεται να αγνοεί επίσης **ότι εκατόν πενήντα Ηλείοι πολεμιστές υπό τον Αλκία ενσωματώθηκαν στην Ελληνική στρατιά του Μεγάλου Αλεξάνδρου**. ''πεζοὶ μὲν Μακεδόνες τρισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ ἐς τριακοσίους καὶ Θεσσαλῶν ἱππεῖς διακόσιοι, **Ἠλείων δὲ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, ὧν ἡγεῖτο Ἀλκίας Ἠλεῖος**''. (''Αλεξ., Ανάβ. Α΄.29.4''). Φαίνεται να αγνοεί επίσης ότι ο **Ηλείος Μοσχίων,** ο πατέρας του Θεοτίμου, του νικητού στην Πυγμαχία παίδων το 308 π.Χ., στην 118η Ολυμπιάδα, συμμετείχε στην εκστρατεία στην Ασία υπό τον Μέγα Αλέξανδρο. ''τούτων δέ εἰσιν **Ἠλεῖοι** πλησίον πυγμῇ παῖδας κρατήσαντες, ὁ μὲν Σθέννιδος ἔργον τοῦ Ὀλυνθίου Χοιρίλος, Θεότιμος δὲ Δαιτώνδα Σικυωνίου: **παῖς δὲ ὁ Θεότιμος ἦν Μοσχίωνος**, Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου **τῆς ἐπὶ Δαρεῖον καὶ Πέρσας στρατείας μετασχόντος**''. (Παυσανίας, ''Ηλιακών Β΄,17.5''). Η πατρίδα μας ταράσσεται, αγωνιά, αγανακτεί, λυπείται και

στενάζει με τέτοιες δηλώσεις και οι φιλοπάτριδες Έλληνες σημερινοί και μεταγενέστεροι θα μας αναθεματίζουν που ανεχόμαστε την προδοσία της πατρίδος μας. Παρ' ότι είναι αυτός που είναι, ελπίζω να μην έχει την τύχη του Αθηναίου βουλευτή Λυκίδη, ο οποίος δήλωσε ενώπιον της Βουλής ότι, "του εφαίνετο καλύτερον να δεχθούν οι Αθηναίοι τις προτάσεις του Μαρδονίου", τις οποίες τους μετέφερε ο Ελλησπόντιος Μουρυχίδης. Αμέσως οι Αθηναίοι βουλευτές και όσοι ήσαν εκτός της Βουλής τον εφόνευσαν λιθοβολώντας τον. Οι γυναίκες των Αθηναίων οι οποίες ευρίσκοντο στη Σαλαμίνα, όταν πληροφορήθησαν το γεγονός συναθροισθείσαι όλαι έτρεξαν αυθορμήτως στην οικία του Λυκίδη και εφόνευσαν λιθοβολώντας τη γυναίκα και τα τέκνα του. (Ηρόδοτος, Θ΄.5). Η πατρίδα μας δεν θα είναι πάντοτε αδύναμη και αδιάφορη σε τέτοιες συμπεριφορές. Ούτε θα έχει πάντοτε ασήμαντους, ανάξιους και άφρονες ηγέτες. Ο Πλούταρχος λέει ότι, ''η Ελληνική δύναμη οσάκις πέτυχε την τάξη και την ομόφωνη οργάνωση και **έχει αρχηγό σώφρονα** είναι ακαταμάχητη''. (''Άρατος, 9''). ''Ἡ Ἑλληνική ἀλκή, ὁσάκις τύχοι κόσμου καὶ συντάξεως ὁμοφρονούσης καὶ **νοῦν ἔχοντος ἡγεμόνος** ἀπροσμάχητος ἐστί''.

Όλοι οι Έλληνες πρέπει να κραυγάζουμε μεγαλοφώνως και να λέμε, μόνον αυτό το οποίο αρμόζει σε Έλληνες. ''**Εκάς οι βέβηλοι Βαρδαρίτες από τα ιερά μας**''. **Μακρυά οι βέβηλοι Βαρδαρίτες από τα ιερά μας**. ''**Εκάς οι υβριστές Βαρδαρίτες από τα ιερά μας**''. ''**Εκάς οι ιερόσυλοι Βαρδαρίτες από τα ιερά μας**''. ''**Εκάς οι βάρβαροι Βαρδαρίτες από τα ιερά μας**''. Όλοι αυτοί οι θλιβεροί Βαρδαρίτες προπαγανδιστές και οι γελοίοι πάτρονές τους, πρέπει να γνωρίζουν ότι την Μακεδονία προστατεύει πρωτίστως ο γίγας Μακεδονικός Ελληνικός λαός της. Όλοι εμείς οι Μακεδόνες πρωτίστως, αλλά και όλοι οι Έλληνες κραυγάζουμε μεγαλοφώνως ότι η **Βαρντάρσκα δεν έχει κανένα δικαίωμα επί της Μακεδονίας**. Θα προσπαθήσω να το γράψω και στα Βαρδαρίτικα αυτό, για να το καταλάβουν και οι Βαρδαρίτες. "ИЗЈАВУЕМЕ ВИСОКО ДЕКА ВАРДАРСКА НЕМА НИКАКВО ПРАВО НА МАКЕДОНИЈА".

Ο Μακεδονομάχος καπετάν Άγρας, λίγο πριν τον κρεμάσουν οι άτιμοι κομιτζήδες, οι οποίοι τον συνέλαβαν με ατιμία, σε συνάντηση τίμια, όπως αυτός πίστευε και είχαν συμφωνήσει, τους είπε: "Τί είναι ένας άνθρωπος που θα σκοτώσετε, άτιμοι γουρουνομύτες; Σαράντα θα σηκωθούν να πάρουν πίσω το αίμα μου. **Θα πληρώσετε βαριά την προδοσία σας**". Αυτό πρέπει να το θυμάται κάθε υποψήφιος προδότης της Μακεδονίας και κάθε τρισπανάθλιος, τρισκατάρατος και τρισκακοδαίμων ο οποίος αγνοεί και αδιαφορεί για το αίμα και τις θυσίες των Μακεδόνων και των άλλων Ελλήνων για την ελευθερία μας. Οι θλιβεροί προσκυνημένοι του τύπου Μάκη Μπαλαούρα ας πάνε στον αγύριστο. Οι θλιβεροί προσκυνημένοι, αυτοί οι "παλιοτενεκέδες", αυτά ''τα κακαβούλια, να πάνε στου διαόλου τη μάνα'', όπως λέει ο Κολοκοτρώνης. (''Ενώ λοιπόν ο Δράμαλης κατελάμβανε το Άργος, ο Κολοκοτρώνης εξεκίνει εκ Τριπόλεως μετά στρατού πολυαρίθμου, όστις καθ' οδόν εξωγκούτο ως ποταμός δεχόμενος ένθεν και ένθεν τα εκ των ορέων κατερχόμενα ρυάκια. Εις Αχλαδόκαμπον απήντησε τους εξ Άργους αναβαίνοντας μετά των λαφύρων αυτών Μανιάτας, και τους εφώναξε, ''για πού; - Να ξεφορτώσωμεν, απήντησαν, τους αρρώστους μας και τα πράγματά μας και έπειτα επιστράφομεν εις την μάχην.'' – ''**Σ' του διαβόλου τη μάννα, κακαβούλια**'', εβόησεν ο Κολοκοτρώνης και εξηκολούθησε την κατάβασιν αυτού''. Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ, Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Τόμ. 5ος, 1874, Βιβλίο 15, σελ. 838-9). Εμείς οι Έλληνες, δεν πρέπει και δεν θα επιτρέψουμε ποτέ να μολύνουν οι εθελόδουλοι την πατρίδα μας με την προδοσία τους. Όσοι πιστεύουν ότι μπορούν να παραχωρήσουν το όνομα Μακεδονία στους Σκοπιανούς, πρέπει αμέσως να αποκηρυχθούν από όλους τους Έλληνες, να διαπομπευθούν, να τους κρεμάσουμε κουδούνια. Πάντως δεν υπάρχει ποινή αρκετά δίκαιη, μεγάλη, αντάξια τέτοιας προδοσίας.

Ο ήρωας της Επαναστάσεως ο ναύαρχος **Κωνσταντίνος Κανάρης**, όταν ταξίδευε στα πέλαγα, μικρό ναυτάκι ακόμη, όταν έφθαναν σε λιμάνι και δεν είχαν δουλειά, αναζητούσε πάντοτε κάποιο έρημο ακρογιάλι. Εκεί καθισμένος σε κάποιο λιθάρι όπως το έλεγε αργότερα, μοναχός του, **διάβαζε την φυλλάδα του Μεγάλου Αλεξάνδρου** και τα δάκρυά του έτρεχαν βρύσες. (Σπύρος Μελάς, ''Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ, Κεφάλαιο ΚΑΝΑΡΗΣ''). Ο Κωνσταντίνος Κανάρης διάβαζε την ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου και βεβαίως δεν ήταν ο μόνος.

Αξίζει να αναφέρουμε επίσης, ότι ο ήρωας της Επαναστάσεως ο ναύαρχος **Ανδρέας Μιαούλης**, στο πολεμικό του πλοίο "Άρης", τη ναυαρχίδα του, είχε τοποθετήσει ως ακρόπρωρο τη μορφή του **Μεγάλου Αλεξάνδρου**. Το ακρόπρωρο αυτό υπάρχει ακόμη και σήμερα στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, στην Αθήνα. Με αυτόν τον νικηφόρο οδηγό, τον Μέγα Αλέξανδρο προχωρούσε ο ναύαρχός μας **Ανδρέας Μιαούλης** στις νικηφόρες ναυμαχίες του. Ο ναύαρχος **Ανδρέας Μιαούλης** κατά τη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου, όταν έφερε τροφές και πολεμοφόδια στην πόλη και είδε ότι τα κυλιόμενα χώματα των Τούρκων προχωρούσαν στο να καλύψουν την τάφρο έξωθεν του τείχους και να υπερυψωθούν των τειχών του Μεσολογγίου, έδωσε την ιδέα να κλαπούν τα χώματα λέγων: ‘’Δεν είναι καμία τέχνη να το κλέψετε (το χώμα) από μέσα’’; Τότε ο Γιωργάκης Βαλτινός απήντησεν. ‘’Ο μόνος τρόπος (σωτηρίας) είναι αυτός. Μάλιστα **ανέγνωσα εις την ιστορίαν του (Μεγάλου) Αλεξάνδρου**, όταν πολεμούσεν την Τύρον, (ότι) έκλεπταν το χώμα οι Τύριοι και ούτως τον δυσκόλευσαν πολύν καιρόν’’. Το σχέδιο αυτό της αφαιρέσεως του χώματος στο Μεσολόγγι, το υλοποίησε με επιτυχία ο Παναγιωτάκης Σωτηρόπουλος. (‘’ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ, Τόμ. 2ος, Κεφ. 16ο, σελ. 339’’).

Την δημιουργία υψηλού αναχώματος πλησίον του τείχους πολιορκουμένης πόλεως, αλλά και την αφαίρεση του χώματος από τους πολιορκουμένους και την χρήση του από αυτούς εναντίον των πολιορκητών, αναφέρει ο Θουκυδίδης κατά την πολιορκία των Πλαταιών από τον Αρχίδαμο (429/8 π.Χ.). ‘’Έπειτα ήρχισαν τον σχηματισμόν αναχώματος πλησίον του τείχους της πόλεως, ελπίζοντες ότι με την εργασίαν τόσον πολυαρίθμου στρατού θα κυριεύσουν ταχύτατα την πόλιν’’. ‘’Οι Πλαταιείς κατέφυγαν τότε εις το εξής τέχνασμα. Ανοίξαντες οπήν εις το μέρος του τείχους, όπου το ανάχωμα ήρχετο εις επαφήν με αυτό, **αφήρουν διαρκώς το χώμα δι' αυτής και το έσυραν εντός της πόλεως**’’. (Β’.75). ‘’Αλλ' οι πολιορκούμενοι, ματαιωθέντος κατ' αυτόν τον τρόπον του σχεδίου των, παρήτησαν αυτό, ανορύξαντες όμως εκ της πόλεως υπόνομον και υπολογίσαντες πότε είχε φθάσει κάτω από το ανάχωμα, ήρχισαν πάλιν να σύρουν το χώμα προς το μέρος των υπογείως. Και επί πολύν καιρόν διέφυγαν την προσοχήν των πολιορκούντων, ώστε τα συσσωρευόμενα επί του αναχώματος υλικά ολίγον ωφέλουν, καθόσον το ανάχωμα υπεσκάπτετο κάτωθεν και διαρκώς κατεκάθιζε προς το κενούμενον μέρος. Επειδή όμως εφοβούντο μήπως παρ' όλα αυτά δεν ημπορέσουν, ολίγοι αυτοί, ν' αντέξουν εναντίον τόσον πολλών, επενόησαν νέον τέχνασμα. Έπαυσαν εργαζόμενοι εις το απέναντι του αναχώματος υψηλόν τείχος, αλλ' ένθεν και ένθεν αυτού, από το εσωτερικόν μέρος του αρχικού χαμηλού τείχους, ήρχισαν οικοδομούντες νέον προς το εσωτερικόν της πόλεως τοιούτο, σχήματος ημισελήνου, ούτως ώστε, εάν το μέγα τείχος κυριευθή, να ημπορέση το νέον τούτο ν' ανθέξη’’. (Β’.75)**.**

Το αυτό ακριβώς έπραξαν και οι Μεσολογγίτες. ‘’Οι Έλληνες ...απέκοψαν το κινδυνεύον εκείνο μέρος εξορύξαντες άλλην τάφρον υπέρ τα 200 βήματα ενδότερον, αρχομένην από της θαλάσσης, εκτεινομένην παραλλήλως προς την παλαιάν τάφρον και συνενουμένην πλησίον του **μηνοειδούς προφράγματος**. Όπισθεν δε της νέας ταύτης τάφρου κατεσκεύασαν αντιτείχισμα και έστησαν επ’ αυτού κανονοστάσια, **ώστε ο εχθρός, αντί να ευρεθή μετά την άλωσιν του περί ου ο λόγος προτειχίσματος εντός της πόλεως, ως ήλπιζεν, ευρέθη εκτός αυτής, ως και πρότερον, και πολιορκούμενος μάλλον ή πολιορκών**’’. (Σπ. Τρικούπη, ‘’Ιστορία της Ελληνικής Επαναστάσεως, Τόμ. 6, Βιβλίο 3ο, Β’ Μέρος, σελ. 118-9 κ.ε.’’).

Οι άνδρες της ανίκητης στρατιάς έκαναν το όνομα της Μακεδονίας μας ξακουστό και περήφανο στα πέρατα της γης. Ο Ελληνισμός ήταν και εξακολουθεί να είναι υπερήφανος για εκείνους τους άνδρες, για εκείνους τους ηγέτες. Γι’ αυτό και τους μνημονεύει συνεχώς. Ο Κων/νος Καβάφης, αξιολογεί την προσφορά του μεγάλου παλληκαριού, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και γράφει: *‘’Κι απ’ την θαυμάσια πανελλήνιαν εκστρατεία την νικηφόρα, την περίλαμπρη, την περιλάλητη, την δοξασμένη ως άλλη δεν δοξάσθηκε καμιά την απαράμιλλη βγήκαμ’ εμείς ελληνικός καινούργιος κόσμος μέγας. Εμείς· οι Αλεξανδρείς, οι Αντιοχείς, οι Σελευκείς, κι οι πολυάριθμοι επίλοιποι Έλληνες Αιγύπτου και Συρίας, κι οι εν Μηδία, κι οι εν Περσίδι, κι όσοι άλλοι. Με τες εκτεταμένες επικράτειες, με την ποικίλη δράση των στοχαστικών προσαρμογών. Και την Κοινήν Ελληνική Λαλιά ώς μέσα στην Βακτριανή την πήγαμεν, ως τους Ινδούς’’.* (Κ.Π. Καβάφης, Ποιήματα, τόμ. 2, Ίκαρος).

Οι σημερινοί πολιτικοί μας τι μεγάλο καλό, ή έστω μικρό καλό έχουν κάνει για την Ελλάδα μας; Εάν δεν μπορούν να κάνουν καλό, αφού δεν μπορούν να κάνουν κάτι καλό για την πατρίδα μας, τουλάχιστον ας μην κάνουν το μεγάλο κακό. Αντί να μας υπενθυμίζουν συνεχώς το ανυπέρβλητο ύψος μεγαλείου του Μακεδονικού Ελληνισμού, ώστε η ψυχή μας να ανεβαίνει στα ουράνια, αντί να μας υπενθυμίζουν ότι η Μακεδονία ήταν παλαιόθεν αλλά και σήμερα ο προμαχών της Ελλάδος μας, αντί να εισηγηθούν ώστε **όλα τα Ελληνόπαιδα να κάνουν με τα σχολεία τους ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ σε όλη τη Μακεδονία**, στις Αιγές, την Αιανή, την Έδεσσα, τη Νάουσα και την Αραπίτσα, το Δίον, τη Βέροια και το μοναστήρι της Παναγίας του Δοβρά (θυμηθείτε τον γίγαντα Καρατάσο εναντίον του Μεχμέτ αγά, κεχαγιάμπεη του Εμπού Λουμπούτ πασά στις 12/3/1822), τον ναό του Γρηγορίου Παλαμά της Θεσσαλονίκης όπου κατεσφάγησαν από τον Τουρκικό όχλο πλέον των δύο χιλιάδων Ελλήνων Θεσσαλονικέων, τη Θεσσαλονίκη, (όπου κατέφθαναν τα καραβάνια των ομήρων απ' όλη τη Μακεδονία, οι οποίοι στη συνέχεια εφονεύοντο. Τα θύματα της τουρκικής θηριωδίας ανήλθαν σε 25.000 χιλιάδες), την Πύδνα, τα Στάγειρα, την Ιερισσό, όπου πλέον των τετρακοσίων κατοίκων της κατεσφάγησαν από τον Σερίφ Σιντίκ Γιουσούφ μπέη της Θεσσαλονίκης, την Παζαρούδα, της οποίας τους περισσότερους κατοίκους τους έπνιξαν οι Τούρκοι στη λίμνη Βόλβη, τις περιοχές της Καλαμαριάς, του Πολυγύρου, της Σιδηρόπορτας, του Κίτρους, της Αικατερίνης, (για τις οποίες ο Μπαϊράμ πασάς στις 20 Σεβάλ 1236, δηλαδή 28 Ιουλίου 1821 αναφέρει γραπτώς ότι τις κατέστρεψε ολοσχερώς και κατέσφαξε τους κατοίκους των: "Ούτω εκτελών το Υψηλόν Αυτού πρόσταγμα και εκκαθαρίζων από τοιούτων ακαθάρτων στοιχείων και βδελυρών ερπετών την περιφέρειαν της Θεσσαλονίκης, επέδραμον μετά του γενναίου στρατού μου κατά των περιοχών Καλαμαριάς, Παζαρούδας, Σιδηρόπορτας, Πολυγέρου, Κασσάνδρας, Κίτρους και Αικατερίνης, ένθα καταπολεμίσας τους απίστους, τοιούτους εξόντωσα και απήλειψα από προσώπου της γής τεσσαράκοντα δύο πόλεις και χωρία αυτών συνωδά δε τω Ιερώ Φετβά, αυτούς τους ιδίους διεπέρασα εν στόματι μαχαίρας, τας γυναίκας δε και τα τέκνα των εξηνδραπόδισα, τα υπάρχοντά των διένειμμα μεταξύ των νικητών πιστών τας δε εστίων των παρέδωσα εις το πυρ και την τέφραν κατά τρόπον ώστε φωνή αλέκτορος να μην ακούεται πλέον εις αυτάς"), τα Βασιλικά, όπου ο τουρκικός και εβραϊκός όχλος οργίασαν, σφαγίασαν και εκακούργησαν κατά τρόπον φρικιαστικότατο, την εκκλησία του Αγίου Αθανασίου Θεσσαλονίκης, στην οδό Εγνατία, όπου πέθαναν από ασιτία και δίψα δεκάδες γυναικόπαιδα και γέροντες οι οποίοι είχαν φυλακισθεί εκεί από τους Τούρκους κατά την Επανάσταση του 1821, την Κασσάνδρα, όπου σκοτώθηκαν πάνω από χίλιοι Μακεδόνες μαχητές στις 13/11/1821, τον Βάβδο ο οποίος καταστράφηκε και κάηκε από τους Τούρκους, την Επανωμή, το Μεσημέρι, τα Ραβνά, το Ζαγκλιβέρι, το οποίο τον Ιούνιο του 1821 λεηλατήθηκε και κάηκε από τους Τούρκους, τους νεκρούς στα Σέρβια το 1912, την Άρνισσα, το Κιλκίς-Λαχανά, όπου τον Ιούνιο του 1913 κρίθηκε η τύχη της Μακεδονίας, με βαρύτατο φόρο ελληνικού αίματος βεβαίως, (οι νεκροί και οι τραυματίες μας εκεί ανήλθαν σε 8.828 άνδρες.

Η πατρίδα μας πλήρωσε βαρύ φόρο αίματος στον Β' Βαλκανικό Πόλεμο, με 5.851 στρατιώτες μας νεκρούς, 23.847 τραυματίες και 188 αγνοουμένους. Κατά τον Α' Βαλκανικό Πόλεμο οι απώλειες της Ελλάδος ανήλθαν σε 2.373 νεκρούς και 9.295 τραυματίες), το ισοπεδωμένο Κιλκίς το 1913 από τους υποχωρούντες Βουλγάρους, την καμμένη και αιματοβαμμένη από τους Βουλγάρους Νιγρίτα το 1913, τις καμμένες και καθημαγμένες Σέρρες από τους Βουλγάρους το 1913, τη Δοϊράνη, για την εκπόρθηση της οποίας σκοτώθηκαν 252 στρατιώτες μας και 755 τραυματίσθηκαν, το Σιδηρόκαστρο, στο οποίο οι Βούλγαροι προέβησαν σε σφαγές κατοίκων της πόλης και πήραν μαζί τους ως ομήρους τον επίσκοπο Πολυανής Φώτιο, τριάντα προκρίτους, καθώς και ιερείς και δασκάλους, το Νέο Πετρίτσι Σερρών, τη Βυρώνεια Σερρών, τη Δράμα, στην οποία εκτελέσθηκαν 562 Έλληνες τον Σεπτέμβριο 1941 από τα κατοχικά στρατεύματα των Βουλγάρων, την Προσοτσάνη, τη Χωριστή, την Αδριανή, την Καλλιθέα, το Δοξάτο, (οι Βούλγαροι όπου υπεχώρησαν διέπραξαν φοβερά, φρικιαστικά εγκλήματα κατά των ελληνικών πληθυσμών. Η Νιγρίτα, οι Σέρρες και το Δοξάτο ήταν οι πόλεις που έζησαν την παρανοϊκή εκδικητική δολοφονική μανία των Βουλγάρων και έπαθαν τις μεγαλύτερες καταστροφές. Στις 29 Σεπτεμβρίου 1941 ο βουλγαρικός κατοχικός στρατός, εφαρμόζοντας σκληρά αντίποινα, εκτέλεσε ομαδικά 3.000 Έλληνες πατριώτες στην πόλη της Δράμας,

στην Προσοτσάνη, τη Χωριστή, το Δοξάτο αλλά και τα χωριά Κύργια, Κουδούνια, Αδριανή, Φωτολίβος, Σιταγροί, Άγιος Αθανάσιος, Μυλοπόταμος Κοκκινόγεια, Μικρόπολη, Χαριτωμένη, Μικρόκαμπος, και Μαυρότοπος), τα Διαβατά Θεσσαλονίκης, τα Άνω και Κάτω Κερδύλια, τη ''Γραμμή Μεταξά με τα 21 φρούριά της'', τον τόπο όπου έπεσαν οι ήρωες Έλληνες στρατιώτες της πυροβολαρχίας του **υπολοχαγού Αλέξανδρου Κυριακίδη**, το σημείο όπου οι βάρβαροι Ναζί εισβολείς εκτέλεσαν-δολοφόνησαν στις 6 Απριλίου 1941, αφού πρώτα του παρουσίασαν όπλα, τον **έφεδρο ήρωα λοχία Δημήτριο Ίτσιο,** από τα Άνω Πορόϊα Σερρών, τον επί κεφαλής του Πολυβολείου Π8 στην ''Ομορφοπλαγιά'' στο όρος Κερκίνη (Μπέλες) στο οχυρό Ρούπελ, και να γονατίσουν στον βράχο όπου το παλληκάρι έπεσε και ξεψύχησε όταν πυροβολήθηκε, και να τον υμνήσουν όπως του αξίζει, να γονατίσουν στο Ηρώο του χωριού Άνω Πορόϊα όπου είναι τώρα τα οστά του όπως και τα οστά των άλλων πεσόντων παλληκαριών του χωριού στη μάχη των οχυρών, να γονατίσουν στους αιματοβαμμένους τόπους της Ελληνοαλβανικής μεθορίου από την Φλώρινα έως τη Θεσπρωτία, το Μεσόβουνο Κοζάνης, το Κλειστό, την Κυδωνία και το Αμπελόφυτο Κιλκίς, την Κλεισούρα Καστοριάς (270 Έλληνες άμαχοι εκτελεσθέντες από τους Γερμανούς κατακτητές στις 5 Απριλίου 1944, τους Πύργους Εορδαίας Κοζάνης (327 Έλληνες εκτελεσθέντες, κατ' άλλους 318, από τους Γερμανούς κατακτητές στις 24 Απριλίου 1944, και ανάμεσά τους γυναίκες και παιδιά), και τους λοιπούς ιστορικούς και αιματοβαμμένους τόπους με **αίμα Ελλήνων ηρώων και μαρτύρων**, και τους αρχαιολογικούς χώρους της Μακεδονίας (π.χ Άγιος Παντελεήμων Αμυνταίου-Μεταμόρφωση Σωτήρος (Αμύνταιο), Ακρόπολη πόλης Σταγείρων (Ολυμπιάδα), Άλωρος (Πέλλα), Αμφίπολις, Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης, Αρχαία Ευρωπός (Κιλκίς), Αρχαία Θεσσαλονίκη, Αρχαιολογικός χώρος Αγίου Παταπίου στη Βέροια, Αρχαιολογικός χώρος παλαιού Γυναικόκαστρου (Κιλκίς), Αρχαιολογικός χώρος στις Αιγές (Βεργίνα), Αχλάδα Φλωρίνης, Διοκλητιανούπολη (Άργος Ορεστικό), Δίον, Έδεσσα, Ελληνιστική πόλη Φλώρινας, Όλυνθος, Οχύρωση πόλης Σταγείρων, Πέλλα, Πέτρες Φλωρίνης, Ποτίδαια, Φίλιπποι), τα Γιαννιτσά, τους Φιλίππους, την Αμφίπολη, όπου θα δουν μεταξύ άλλων και τις Μακεδονικές, δηλαδή τις Ελληνικές επιγραφές, και τα άλλα μνημεία του πολιτισμού μας, αυτοί θέλουν να μας στείλουν στα Τάρταρα; Όλη η Ελλάδα μας βεβαίως, είναι κυριολεκτικώς, ένας απέραντος αρχαιολογικός χώρος. Δεδομένης της αρχαιοτάτης κατοίκησης της Ελληνικής χερσονήσου, ήδη από τους προϊστορικούς χρόνους, τα ίχνη του ανθρώπινου πολιτισμού βρίσκονται παντού, σε κάθε γωνιά της Ελληνικής γης.

Εάν όμως οι πολιτικοί μας είναι τόσο ανάξιοι, αχρήιοι, άχρηστοι, άτιμοι, δειλοί και αδιάφοροι, ώστε να μην αντιδρούν στη Σκοπιανική επιβουλή κατά της πατρίδος μας και τον σφετερισμό του ονόματος Μακεδονία, τότε πρέπει να τους φορέσουμε το '**βρακὶ τῆς Κατερίνας**'. ''Ὁ Καραϊσκάκης γιὰ ντρόπιασμα τῶν δειλῶν εἶχε μαζί του ἕνα παλιόβρακο, ποῦ τὄξεραν ὅλοι μ' αὐτὸ τ' ὄνομα «**τὸ βρακὶ τῆς Κατερίνας**» καὶ ὑποχρέωνε ὅσους ἔπιανε φοβιτσάρηδες νὰ τὸ φορέσουν. 'Σ τὸν πόλεμο τῆς Δομπραίνας ὁ Καραϊσκάκης εἶχε διατάξῃ τὸν ὀπλαρχηγὸ Βασίλη Μποῦσγο νὰ πιάσῃ μιὰ ράχη παραπέρα ἀπὸ 'κεῖ ποῦ γίνονταν ὁ πόλεμος καὶ νὰ περιμένῃ ὡς ποῦ νὰ τὸν κράξῃ. Ἐνῷ λοιπὸν ἀκολουθοῦσε ὁ πόλεμος, ὁ Καραϊσκάκης ηὗρε μεγάλη ἀντίσταση 'σ τοὺς Τούρκους κ' ἔστειλε ἕνα παληκάρι νὰ πάῃ νὰ φωνάξῃ τὸ Μποῦσγο βοήθεια. Ὁ στρατιώτης ὅμως δείλιασε καὶ δὲν ἔφερε τὴ διαταγὴ τοῦ στρατηγοῦ 'σ τὸ Μποῦσγο. Ἔτσι ὁ Καραϊσκάκης ἀναγκάσθηκε νὰ τραβηχτῇ καὶ φτάνει 'σ τὴ ράχη, ὅπου φύλαγε, ἄνεργος, ὁ Μποῦσγος. Δαιμονίσθηκε καθὼς τὸν εἶδε ὁ Καραϊσκάκης, γιατὶ νόμισε πῶς ἀπὸ φόβο δὲν εἶχε ἔρθῃ βοήθεια του. - **Τὸ βρακὶ τῆς Κατερίνας! Φέρτε μου τὸ βρακὶ τῆς Κατερίνας**! Ὁ Μποῦσγος ὅμως, ἀφοῦ δὲν ἔφταιγε σὲ τίποτα, ἄναψε κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ θυμό του. Τραβιέται πίσω, κι' ὄξω τὴν κουμπούρα! Ἐκεῖ ὅμως ξηγήθηκαν τὰ πράματα κι' ὁ Καραϊσκάκης, ἀφοῦ κατάλαβε τὸ λᾶθος του, ζήτησε συμπάθειο ἀπὸ τὸ Μποῦσγο καὶ δακρυσμένος τὸν φίλησε''. (Ιωάννης Βλαχογιάννης, ''Ἀνέκδοτα καὶ ἀποφθέγματα τοῦ Καραϊσκάκη'').

Τέρμα τα ψέματα, λοιπόν, με τους Βαρδαρίτες και τους λοιπούς κυνικούς και ανιστόρητους συμμάχους τους. Από τα προαναφερθένα, ακόμη και ο ανοητότερος των ανθρώπων, δεν είναι δυνατόν να μην έχει πεισθεί και να μην έχει καταλάβει. **ΟΙ ΒΑΡΔΑΡΙΤΕΣ, ΟΥΤΕ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΕΙΝΑΙ, ΑΦΟΥ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΠΟΤΕ, ΟΥΤΕ ΤΑ ΒΟΥΛΓΑΡΟΣΕΡΒΙΚΑ ΠΟΥ ΟΜΙΛΟΥΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ**. Ας αφήσουν λοιπόν το

παραμύθι ότι είναι Μακεδόνες, για να μην αρχίσουν να τους ειρωνεύονται όλοι οι λαοί, και, αντί για το σφετερισμένο όνομα Μακεδονία, αρχίσουν να αποκαλούν τη χώρα τους με κάποιο προσβλητικό όνομα, π.χ. Κλεφτρονία, Theftonia. Αρκετά τους περιέπαιξαν οι ηγέτες τους. Ας μην τους το επιτρέψουν άλλο. Εάν κάποιος, μετά τα όσα αναφέρθηκαν, ισχυρίζεται ότι οι Βαρδαρίτες είναι Μακεδόνες και ότι ομιλούν Μακεδονικά, τότε αγαπητέ αναγνώστη μπορείτε κάλλιστα να τού πείτε να μην λέει μωρίες, να μην μωρολογεί. Εάν επιμένει, μπορείτε και πρέπει να του πείτε να μην λέει ανοησίες, αβελτερίες, βλακείες, ιδιωτίες. Εάν επιμένει, τότε μπορείτε να του πείτε ό,τι θέλετε διότι η περίπτωσή του είναι ανίατη. Σάς παρακαλώ μόνον να μην του πείτε κάτι υβριστικό. Δεν επιτρέπετε να τον υβρίσετε, δεν σας αρμόζει να κατεβάσετε το επίπεδό σας.

Εμείς οι Έλληνες, όλοι οι Έλληνες σε όλη τη γη, πρέπει να ξεσηκωθούμε και να μην επιτρέψουμε πλέον να γελοιοποιείται η πατρίδα μας. Να μην επιτρέψουμε στους Βαρδαρίτες σφετεριστές να χρησιμοποιούν το πανένδοξο αυτό Ελληνικό όνομα. Είναι βέβαιο ότι η Ιστορία θα χλευάσει, όσους ανιστόρητους, αντιιστόρητους, αμαθείς, απαίδευτους, αγραμμάτους ή κυνικούς, αποκαλούν τους Βαρδαρίτες σφετεριστές με το τρισένδοξο όνομά μας, με ένα όνομα που αναιδέστατα και θρασύτατα έχουν κλέψει. Είναι καιρός, όμως, να αρχίσουμε να τους χλευάζουμε πρώτα εμείς. Αυτό είναι πεδίον δράσης για τους Έλληνες. Δεν υπάρχει άλλο καθήκον σημαντικότερο από την υπεράσπιση της πατρίδας μας. **Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ. Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΛΛΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ. Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΑ ΔΕΝ ΤΑ ΠΑΡΑΧΩΡΟΥΜΕ.** Οι πολιτικοί ταγοί μας ας το καταλάβουν πολύ καλά. **ΟΠΟΙΟΣ ΔΙΝΕΙ ΟΝΟΜΑ, ΔΙΝΕΙ ΕΛΛΑΔΑ. ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΔΩΣΑΜΕ ΠΟΤΕ**.

Θα παραφράσω λίγο και τον μεγάλο Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, ο οποίος απαντώντας στην πρόσκληση του Ιμπραήμ προς τους κατοίκους της Μεσσηνίας να εγκαταλείψουν τον αγώνα και να προσκυνήσουν, του απήντησε: ‘’...Πέτρα απάνω στην πέτρα να μην μείνει, εμείς δεν προσκυνούμε, **δεν παραχωρούμε, δεν εκχωρούμε το πανίερο, το πανένδοξο όνομα Μακεδονία**.... Μόνον ένας Έλληνας να μείνει εμείς θα πολεμούμε και να μην ελπίζουν ποτέ οι Σκοπιανοί σφετεριστές πως την Ιστορία, τους ήρωές μας, τον λαό μας, τον τόπο μας, την γην μας θα τα κάμουν δικά τους. Αυτό να το βγάλουν από τον νου τους’’. (ΑΠΑΝΤΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ. Εκδόσεις Μέρμηγκας, Τόμ. 2, σελ. 50-51. 1971). Οι γνήσιοι Μακεδόνες, οι γνήσιοι Έλληνες είναι εδώ και γρηγορούν.

Οι πολιτικοί της πατρίδος μας και με δηλώσεις και με κινητοποιήσεις και με την ψήφο τους οφείλουν να αποτρέψουν την επιχειρούμενη προδοσία. Ο σύγχρονος Ιούδας δεν επιτρέπεται να αφεθεί να ολοκληρώσει την προδοσία του. Όλοι τους πρέπει να κινητοποιηθούν τώρα, πριν είναι αργά. Δεν έχουν καμμία δικαιολογία να στέκουν άπραγοι και να μην δραστηριοποιηθούν υπέρ της μη εκχώρησης του πανενδόξου Ελληνικού ονόματος ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ. Εάν αφήσουν να γίνει η προδοσία, δεν θα έχει καμμία σημασία για την Ελλάδα μας εάν ο σύγχρονος Ιούδας πάει να κρεμασθεί, να αυτοκτονήσει, όπως έπραξε και ο Ισκαριώτης. Τα καρφιά στο σώμα του Χριστού μας, στο κορμί της Ελλάδος μας θα τα έχει ήδη καρφώσει και το αίμα της θα έχει αρχίσει να κυλά.

Θα κλείσω το κείμενο όπως το άρχισα, δηλαδή με μία Μακεδονική επιγραφή του ίδιου του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ο Μέγας Αλέξανδρος, μετά τη νίκη του στα Γαυγάμηλα, προσέφερε ευχαριστήριες θυσίες στους θεούς και απένειμε αμοιβές και επαίνους στους στρατιώτες του. Επίσης, ευεργέτησε την Ελλάδα, καταργώντας τις τυραννίδες, παραχωρώντας αυτονομία, ανοικοδομήσας τις Πλαταιές, τιμώντας την πόλη του Κρότωνα χάριν του αθλητού Φαύλλου κτλ. Μετά τη νίκη στα Γαυγάμηλα οι Μακεδόνες τον ανεκήρυξαν βασιλιά της Ασίας. ‘’Τοῦτο τῆς μάχης ἐκείνης λαβούσης τὸ πέρας, ἡ μὲν ἀρχὴ παντάπασιν ἡ Περσῶν ἐδόκει καταλελύσθαι, **βασιλεὺς δὲ τῆς Ἀσίας Ἀλέξανδρος ἀνηγορευμένος**, ἔθυε τοῖς θεοῖς μεγαλοπρεπῶς, καὶ τοῖς φίλοις ἐδωρεῖτο πλούτους καὶ οἴκους καὶ ἡγεμονίας. **Φιλοτιμούμενος δὲ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἔγραψε τὰς τυραννίδας πάσας καταλυθῆναι** καὶ πολιτεύειν αὐτονόμους, **ἰδίᾳ δὲ Πλαταιεῦσι τὴν πόλιν ἀνοικοδομεῖν, ὅτι τὴν χώραν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐναγωνίσασθαι τοῖς Ἕλλησιν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας παρέσχον**. Ἔπεμψε δὲ καὶ Κροτωνιάταις εἰς Ἰταλίαν μέρος τῶν λαφύρων, **τὴν Φαύλλου τοῦ ἀθλητοῦ τιμῶν προθυμίαν καὶ ἀρετήν**, ὃς περὶ τὰ Μηδικά, τῶν ἄλλων Ἰταλιωτῶν ἀπεγνωκότων

τοὺς Ἕλληνας, **ἰδιόστολον ἔχων ναῦν ἔπλευσεν εἰς Σαλαμῖνα, τοῦ κινδύνου συμμεθέξων**. Οὕτω τις εὐμενὴς ἦν πρὸς ἅπασαν ἀρετὴν καὶ καλῶν ἔργων φύλαξ καὶ οἰκεῖος''. (Πλούτ., ''Αλέξανδρος, 34'').

Για τη νίκη του στα Γαυγάμηλα, η οποία είχε προμαντευθεί από το ιερό του Διδυμαίου Απόλλωνος, (Δίδυμα, πλησίον της Μιλήτου), ("τότε ἥ τε κρήνη ἀνάσχοι καὶ μαντεῖα πολλά οἱ Μιλησίων πρέσβεις κομίσαιεν εἰς Μέμφιν περί τῆς ἐκ Διός γενέσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου **καὶ τῆς ἐσομένης περί Ἄρβηλα νίκης** καὶ τοῦ Δαρείου θανάτου καὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι νεωτερισμῶν", Στράβων, ''Γεωγραφικά, 17.1.43''), ο ίδιος ο Μέγας Αλέξανδρος, έκανε αφιέρωση στη θεά Αθηνά της Λίνδου, στη Ρόδο: Βασιλεύς Ἀλέξανδρος βουκέφαλα, ἐφ' ὧν ἐπιγέγραπται· ''Βασιλεύς Ἀλέξανδρος μάχᾳ κρατήσας Δαρεῖον καὶ κύριος γενόμενος τᾶς Ἀσίας ἔθυσε τᾷ Ἀθάνᾳ τᾷ Λινδίᾳ κατά μαντείαν ἐπ' ἱερέως Θευγένευς τοῦ Πιστοκράτευς''. Περί τούτων τοί Λινδίων χρηματισμοί περιέχοντι. ἀνέθηκε δὲ καὶ ὅπλα, ἐφ' ὧν ἐπιγέγραπται·". Το νόημα της επιγραφής είναι το ακόλουθο. "**Ο βασιλιάς Αλέξανδρος, νίκησε τον Δαρείο σε μάχη και κηρύχθηκε βασιλεύς της Ασίας, θυσίασε στην Αθηνά της Λίνδου σύμφωνα με έναν χρησμό. Είδε την ήττα της Περσίας ως προεισαγωγή για την κατάκτηση όλης της Ασίας**".

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. THE ATLAS OF LANGUAGES. BERNARD COMRIE, STEPHEN MATTHEWS, MARIA POLINSKY. ''ΟΙ ΓΛΩΣΣΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ''. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΒΑΛΛΑ. ΑΘΗΝΑ. 2004.
2. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΚΑΙΜΠΡΙΤΖ/ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ''ΤΑ ΝΕΑ''. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ. ΑΘΗΝΑ. 2006.
3. MAKEDONIEN VOR KÖNIG PHILIPP. HEINRICH FRIEDRICH OTTO ABEL. LEIPZIG, 1847. (Η ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ Γ. ΔΗΜΙΤΣΑ. ΛΕΙΨΙΑ. 1860).
4. Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ. WINSTON SPENCER CHURCHILL. ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ. ΑΘΗΝΑ. - - - -.
5. ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΠΕΡΣΑΙ. ΑΙΣΧΥΛΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΠΑΝΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ. ΑΘΗΝΑ. 1975.
6. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ. ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ. ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ. ΑΘΗΝΑ. 2004.
7. ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ. ΑΘΗΝΑ. 2001.
8. ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2008.
9. ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ Α' - Δ'. ΔΙΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 1018. ΑΘΗΝΑ. 2015.
10. ΟΡΓΑΝΟΝ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 212. ΑΘΗΝΑ. 1994.
11. ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ. Γ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ. ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ Ε.Π.Ε. ΑΘΗΝΑ. 2002.
12. ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΑΝΩ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ. ΤΟΜΟΣ Α΄. Θ. ΡΙΖΑΚΗΣ-Ι. ΤΟΥΡΑΤΣΟΓΛΟΥ. ΕΚΔΟΣΗ Τ.Α.Π.Α. /ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ-ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ. ΑΘΗΝΑ. 1985.
13. ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΠΑΠΥΡΟΣ LAROUSSE BRITANNICA. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 2007.
14. ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ. ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 1975.
15. ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ. ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 1975.
16. ΕΘΝΙΚΑ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 19 ΚΑΙ 20. ΑΘΗΝΑ. 2004.
17. ΘΕΟΓΟΝΙΑ, ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ, ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ, ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ. ΗΣΙΟΔΟΣ. ΑΠΑΝΤΑ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 110. ΑΘΗΝΑ. 1993.
18. ΤΑ ΕΠΙΤΑΦΙΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ. ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΣΑΑΤΣΟΓΛΟΥ-ΠΑΛΙΑΔΕΛΗ. Α. Π. Θ., ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 1984.
19. ΙΛΙΑΣ. ΟΜΗΡΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ. ΑΘΗΝΑ. 1998.

20. ΟΔΥΣΣΕΙΑ. ΟΜΗΡΟΣ. ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 1975.
21. ΟΔΥΣΣΕΙΑ. ΟΜΗΡΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΟΚΟΛΗ. ΑΘΗΝΑ. 2004.
22. LES ANCIENS MACÉDONIÉNS. KALLERIS, J. ÉTUDE LINGUISTIQUE ET HISTORIQUE. COLLECTION DE L' INSTITUT FRANÇAIS D' ATHÈNES. ATHÈNES. 1954.
23. ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ ΒΙΟΙ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ-ΚΑΙΣΑΡ. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΡΟΣ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2005.
24. ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. ΑΡΡΙΑΝΟΣ. ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 1975.
25. Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, η Αρχαία Μακεδονική και η ψευδώνυμη γλώσσα των Σκοπίων. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΛΚΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 2000.
26. ΠΩΣ ΔΕΙ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ ΑΚΟΥΕΙΝ. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ. ΗΘΙΚΑ. ΤΟΜΟΣ 1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 343. ΑΘΗΝΑ. 1995 .
27. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΕΝΑΣ ΙΔΙΟΦΥΗΣ. The Genius of Alexander the Great. NICHOLAS G.L. HAMMOND. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑ. ΑΘΗΝΑ. 2007.
28. ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΥΤΩΝ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΡ. ΣΑΚΑΛΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2007.
29. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΥΧΗΣ Ή ΑΡΕΤΗΣ Α - Β. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ. ΗΘΙΚΑ. ΤΟΜΟΣ 9. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 351. ΑΘΗΝΑ. 1995.
30. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΥΧΗΣ Ή ΑΡΕΤΗΣ. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΗΘΙΚΑ. ΤΟΜΟΣ Α΄. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ. ΑΘΗΝΑ. 2002.
31. ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 347. ΑΘΗΝΑ. 1995.
32. ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ. ''ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ-ΚΑΤΩΝ". ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ. ΗΘΙΚΑ. ΤΟΜΟΣ 5. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΡΟΣ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2007.
33. ΠΟΙΚΙΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. ΑΙΛΙΑΝΟΣ. ΑΠΑΝΤΑ, 5. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 391. ΑΘΗΝΑ. 1997.
34. ΠΟΙΚΙΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. ΑΙΛΙΑΝΟΣ. ΑΠΑΝΤΑ, 6. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 392. ΑΘΗΝΑ. 1997.
35. ΛΕΞΕΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ. ΦΩΤΙΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 13. ΑΘΗΝΑ. 2004.
36. ΛΕΞΕΙΣ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΡΗΤΟΡΩΝ. ΑΡΠΟΚΡΑΤΙΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 18. ΑΘΗΝΑ. 2004.
37. ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΙ. ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 1975.
38. ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑΤΑ. ΠΟΛΥΑΙΝΟΣ. ΑΠΑΝΤΑ. ΤΟΜΟΣ 2. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 320. ΑΘΗΝΑ. 1994.
39. ΤΑ ΟΡΦΙΚΑ. ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΠΑΣΣΑ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ ΗΛΙΟΥ. ΑΘΗΝΑΙ. - - - -.
40. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ. (ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ 3. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Γ΄, ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ΄, ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ). ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΡΟΣ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2004.
41. ΙΝΔΙΚΗ. ΑΡΡΙΑΝΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 29. ΤΟΜΟΣ 4. ΑΘΗΝΑ. 1992.
42. ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ. ΒΙΒΛΙΟ ΙΖ΄. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. ΑΘΗΝΑ. 2006.
43. ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 406. ΑΠΑΝΤΑ 6. ΒΙΒΛΙΟ ΣΤ΄, Ζ΄, Η΄, Θ΄, Ι΄. ΑΘΗΝΑ. 1997.
44. ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 411. ΑΠΑΝΤΑ 11. ΒΙΒΛΙΟ ΙΕ΄. ΑΘΗΝΑ. 1997.
45. ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 412. ΑΠΑΝΤΑ 12. ΒΙΒΛΙΟ ΙΣΤ΄. ΑΘΗΝΑ. 1998.
46. ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 413. ΑΠΑΝΤΑ 12. ΒΙΒΛΙΟ ΙΖ΄. ΑΘΗΝΑ. 1998.
47. ΗΛΕΚΤΡΑ. ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΡΟΣ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2007.
48. ΤΡΩΑΔΕΣ. ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΡΟΣ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2007.
49. ΡΗΣΟΣ. ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΡΟΣ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 2007.
50. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ. ΣΤΡΑΒΩΝ. ΑΠΑΝΤΑ 3. ΒΙΒΛΙΟ Γ΄. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 242. ΑΘΗΝΑ. 1994.

51. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ. ΣΤΡΑΒΩΝ. ΒΙΒΛΙΟ Ζ΄. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ. ΑΘΗΝΑ. 2004.
52. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ. ΣΤΡΑΒΩΝ. ΑΠΑΝΤΑ 7. ΒΙΒΛΙΟ Ζ΄. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 246. ΑΘΗΝΑ. 1994.
53. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ. ΣΤΡΑΒΩΝ. ΑΠΑΝΤΑ 8. ΒΙΒΛΙΟ Η΄. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 247. ΑΘΗΝΑ. 1994.
54. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ. ΣΤΡΑΒΩΝ. ΑΠΑΝΤΑ 11. ΒΙΒΛΙΟ ΙΑ΄. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 250. ΑΘΗΝΑ. 1994.
55. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΚΑΚΟΗΘΕΙΑΣ. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ. ΗΘΙΚΑ. ΤΟΜΟΣ 22. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 364. ΑΘΗΝΑ. 1995.
56. ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ. ΑΠΠΙΑΝΟΣ. ΑΠΑΝΤΑ 4. ΒΙΒΛΙΟ Θ΄. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 489. ΑΘΗΝΑ. 2000.
57. HISTORY OF ROME. (ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ). ΤΙΤΟΣ ΛΙΒΙΟΣ. ΒΙΒΛΙΑ 31-34. LOEB CLASSICAL LIBRARY.
58. ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ο ΜΑΚΕΔΩΝ. (PHILIP OF MACEDON). N.G.L. HAMMOND. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑ. ΑΘΗΝΑ. 2007.
59. ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ. ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 400. ΑΘΗΝΑ. 1998.
60. HISTORY OF ALEXANDER. (ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ). QUINTUS CURTIUS RUFUS. ΒΙΒΛΙΑ 1-5. LOEB CLASSICAL LIBRARY.
61. HISTORY OF ALEXANDER. (ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ). QUINTUS CURTIUS RUFUS. ΒΙΒΛΙΑ 6-10. LOEB CLASSICAL LIBRARY.
62. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. (Historiarum Alexandri Magni Macedonis libri qui supersunt). ΚΟΪΝΤΟΣ ΚΟΥΡΤΙΟΣ ΡΟΥΦΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σ. Ι. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 1993.
63. ΕΚΛΟΓΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΥΠΟΘΗΚΑΙ. ΣΤΟΒΑΙΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 337. ΑΘΗΝΑ. 1995.
64. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. (GRIECHISCHE GESCHICHTE im Rahmen der Altertumsgeschichte). ULRICH WILCKEN. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ. ΑΘΗΝΑ. 1976.
65. ΛΑΚΩΝΙΚΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ. ΗΘΙΚΑ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ. ΑΘΗΝΑ. 2003.
66. ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΜΕΡΤΖΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Π. Ξ. ΛΕΒΑΝΤΗΣ Α.Ε. 1992
67. ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821. Ι. Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 1967
68. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ‘’ΠΑΛΜΥΡΑ’’. ΑΘΗΝΑ. 2007.
69. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Γ. ΔΗΜΙΤΣΑΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ. ΑΘΗΝΑ. 1995
70. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΤΩΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩΝ. ANDRÉ BERNAND. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Β. ΓΙΑΝΝΙΚΟΣ - Β. ΚΑΛΔΗΣ Ο.Ε. 1997.
71. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗ. ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ. ΑΘΗΝΑ.
72. Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΑΝΑΣΤ. ΜΕΛΛΙΟΣ. ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ. ΦΛΩΡΙΝΑ. 1988.
73. ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Κ. ΚΑΣΟΜΟΥΛΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΕΡΓΙΝΑ. ΑΘΗΝΑ, 2005.
74. ΤΑ ΕΣ ΤΟΝ ΤΥΑΝΕΑ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ Α΄, Β΄, Γ΄. ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΚΤΟΣ, 307. ΑΘΗΝΑ. 1994.
75. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. ΣΠ. ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ. ΑΘΗΝΑ. 1967.
76. VOYAGE DE LA GRÈCE. François-Charles-Hugues-Laurent POUQUEVILLE. PARIS, Deuxième Edition, MDCCCXXVI. (1826).
77. HISTORY OF MACEDONIA. COM/WORDPRESS. (ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ).